

▲ Tak oto wyglądało niebo sylwestrowe w Nawsio. Największe pokazy sztucznych ogni zorganizowano natomiast w Australii i w Rio de Janeiro, gdzie w górę wystrzeliono 150 ton fajerwerków. Na brazylijskiej plaży, przy 28 stopniach Celsjusza, bawiło się 2,5 miliona ludzi. W Europie najwięcej, blisko milion, pojawiło się w Berlinie. Na Times Square w Nowym Jorku – 750 tysięcy. W Pradze przygotowano w dniu Nowego Roku fajerwerki, za które magistrat zapłacił – bagatela – półtora miliona koron. Malkontenci powiedzą, że wyrzucono te pieniądze po prostu w powietrze... Przyszajmy jednak, że witanie Nowego Roku fajerwerkami ma swój niepowtarzalny urok.

Fot. WIESŁAW PRZECZEK

SKAŁKA OTWORZY SEZON

Szlak czeka nas

CZ. CIESZYN (sch) – Wymarszem noworocznym na Skałkę rozpoczną jutro PTTS „Beskid Śląski” kolejny sezon turystyczny.

Wycieczka na Skałkę będzie pierwszą spośród 60 imprez turystyczno-sportowych zaplanowanych przez „Beskid” na 2004 r. Bliisko połowa z nich odbędzie się w ramach tzw. pieszej turystyki i poprowadzi na szczyty Beskidów, Małej Fatry, Tatr Niskich i Wysokich, Gór Izerskich czy Karkonoszy. Kolejne 14 tworzyć będą wycieczki wtorkowe (głównie w Beskidach), 4 wycieczki przewidują w tym roku narciarze, a 13 imprez zgłosili kolarze. W marcu i w listopadzie odbędą się ponadto turnieje w tenisie stołowym – pierwszy dla seniorów, drugi dla

szkół. Poza jutrzejszym wymarszem na Skałkę PTTS zaplanowało na styczeń wycieczkę narciarską z Jaworowego na Ostry i do Tyru oraz rajd narciarski do Hrczawy (24. 1.). W lutym odbędzie się pieszy rajd na Baginie (14. 2.) oraz rajd narciarski na Kamienite (21. 2.). W marcu narciarze wybiorą się na Jaworowy, Sławic i stąd do Koszarzysk, zaś 6. 3. odbędzie się rajd „Do źródeł Wisły” z Kubałonki. Wiosną „Beskidowcy” powitają 21. 3. tradycyjnie na Studzienicznym.

DROGOWCY SPĘDZILI PRZEŁOM ROKU W PRACY

Wyplużone Podbeskidzie

REGION (kor) – Syplący obficie od sylwestrowego przedpołudnia śnieg ucieszył przede wszystkim dzieciarnię. Skomplikował za to życie kierowcom. By im ulżyć, drogowcy spędzili przełom starego i nowego roku na roboczo.

- Od razu w Sylwestra wyjechały w teren wszystkie pługi i ciężarówki i nadal pracują 24 godziny na dobę. Obyło się zatem bez żadnych problemów. Na całym Podbeskidziu wszystkie drogi były i są przez cały czas przejezdne – powiedział wczoraj „GL” kierownik działu ruchu frydecko-misteckiej filii Okręgowego Zarządu Dróg w Ostrawie, Zdeněk Flegler.

Jego słowa potwierdził Alojzy Martynek, zastępca wójta Mostów k. Jabłonkowa, gdzie śniegu bywa zazwyczaj najwięcej. - Obwodnicę odśnieżają pracownicy Zarządu Dróg. Jeśli zaś chodzi o drogi gminne, podpisaliśmy umowę z pięcioma właścicielami traktorów z pługami.

Wyjechali oni na drogi od razu po pożegnaniu starego roku i pracowali praktycznie bez przerwy – dodał.

O, orędzie!

Prezydent Václav Klaus wystąpił z orędziem noworocznym. Nie brakło w nim wzmianek o polityce krajowej i zagranicznej, szkolnictwie, służbie zdrowia, sądownictwie... Prezydent nie mówił, jak jego długoletni poprzednik, o złym humorze, sensownym działaniu, nadziei i miłości. Niczego nie obiecywał. Rzeczowo stwierdzał, że w nowym roku niektórych spotka sukces, a innych klęska. Jego orędzie zdawało się mówić o naszym tu i teraz, ale z niewielkimi poprawkami mogłoby zabrznieć rok wcześniej czy później. Przemówienie nadała nawet prywatna TV „Nova”, która długie lata ignorowała orędzia Václava Havla. Era tego ostatniego w 2003 r. zakończyła się. Wszystko jest w porządku, tylko czasami chce się powtórzyć za poetą „A przecież mi żal...”. (db)

Lenka pierwsza

TRZYNIEC (man) – Na oddziale położniczym w miejscowym szpitalu pod Sosną pierwszy noworodek urodził się 1 stycznia o godz. 1.45. Mająca 52 cm wzrostu i ważąca 4,1 kg Lenka jest drugim dzieckiem Gabrieli Gruszkowej z Łomnej Górnej. Świeżej matce życzenia złożyli m. in. przedstawiciele ratusza trzynieckiego, przekazując jej zarazem nagrodę finansową.

W pierwszym dniu Nowego Roku na świat przyszło jeszcze jedno niemowlę, w minionym roku w tym samym dniu urodziło się tylko jedno dziecko. W szpitalu Trzinec w zeszłym roku ogółem przyszło na świat 947 noworodków.

W nowym roku w nowej szacie!

Od dziś co sobota strony 1. i 8. będą się pojawiały w kolorze! Postanowiliśmy też odświeżyć wygląd pisma: zmieniły się nagłówki, szerokość szpalt, sposób ich łamania, rodzaj używanych czcionek itd. Wszystkie te ulepszenia i zmiany ominą Państwa kieszeń, gdyż wspólnie z wydawcą udało nam się wynegocjować w miarę korzystną cenę druku i „Głos Ludu” nadal kosztował będzie zaledwie sześć koron za numer.

Oblicze pisma tworzy jednak przede wszystkim jego treść. Niektórzy czytelnicy donieśli nam już, że zauważają zmiany w tym zakresie: stały felieton, informacje z polskiej strony Śląska Cieszyńskiego, rubrykę ekonomiczną. Reagują Państwo na Zaolziański Hyde Park, przysyłają dowcipy i rozwiązania krzyżówek. Docierają też do nas krytyczne opinie. Nie zawsze nadążamy z reagowaniem na nie, ale zapewniamy, że wszystkie są wnikliwie czytane i brane pod uwagę.

Wierzę, że tworzymy w ten sposób nasz wspólny „Głos”. Życzę ciekawej lektury! DANUTA BRANNA

POGODA SPRZYJA AMATOROM DESEK

Nartostrada już czynna

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Wprawdzie uroczystość otwarcia nowej, trzeciej mosteckiej nartostrady miała miejsce już 22 grudnia, narciarze mogą z niej korzystać dopiero od czwartku.

Śnieg, który zaczął obficie sypać w Sylwestra, pokrył stok grubą warstwą. Pierwsi narciarze mogli poszaleć na stoku od razu w Nowy Rok o godz. 11.00.

- Śniegu jest niby dosyć, ale korzystamy z tego, że jest solidny mróz i przez cały czas są w ruchu także armatki śnieżne. Chcemy amatorom białego szaleństwa stworzyć jak najlepsze warunki – powiedział „GL” zastępca mosteckiego wójta, Alojzy Martynek.

Jeśli będą dobre warunki śniegowe, nowy tor zjazdowy i wyciąg narciarski będą czynne codziennie. I to nie tylko w dzień – sztuczne oświetlenie pozwala korzystać z nartostrady także po zmroku. Będzie tak można uczynić w godz. 8.30-16.00 oraz 17.00-21.00.

Jeśli będą dobre warunki śniegowe, nowy tor zjazdowy i wyciąg narciarski będą czynne codziennie. I to nie tylko w dzień – sztuczne oświetlenie pozwala korzystać z nartostrady także po zmroku. Będzie tak można uczynić w godz. 8.30-16.00 oraz 17.00-21.00.

- Ciekaw jestem, jak będzie w tym roku?

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

ROZMOWA Z HALINĄ MOLIN, DYREKTORKĄ BIBLIOTEKI REGIONALNEJ W KARWINIE

Po co komu biblioteka i jej księgozbiory w czasie powszechnego dostępu do Internetu, na którym każdy znajdzie co dusza zapagnie?

Nie ulegajmy złudzeniu. Internet wprawdzie stwarza możliwości poznawcze, ale trzeba wiedzieć, jak w nim surfować z głową. Nie można lekceważyć innych, bardziej nawet wyczerpujących, choć klasycznych w formie źródeł wiedzy. Często obserwuję młodzież korzystającą w naszej bibliotece na Mizerowie z internetu. Godzinami potrafią surfować, przeglądając stopy plików, tracąc czas, podczas gdy za ich plecami na półkach stoją lepsze i w dodatku opracowane źródła interesujących ich spraw. Internet daje gigan-

tyczne możliwości, ale nie stwarza przesłanek gruntownej edukacji, samokształcenia. A w dodatku „odczłowiecza” proces komunikowania międzyludzkiego, nie przyczynia się do głębszego rozumienia studiowanych treści.

Na progu przemian

Smutne dane na ten temat opublikowała Jadwiga Kołodziejska w swojej pracy „Drukowany świat”, w której przytacza badania 15-latków przeprowadzone w 32 państwach. Badano stopień zrozumienia przez nich czytanego tekstu. Średnią określono na 499 pkt. - młodzi Pola-

cy uzyskali 478, Czesi - 492 pkt. Najlepiej rozumieli słowo pisane Kanadyjczycy (534 pkt). Przytaczam te dane po to, by uświadomić czytelnikom „GL”, jak bardzo zawęży się młodemu pokoleniu zdolność uczenia się, korzystania z dorobku poprzednich pokoleń.

Oczywiście nauczyć „samokształcenia” miałaby szkoła. Ale ta, obciążona ministerialnymi programami, wytycznymi i pracą społeczną niejednokrotnie już nie ma na to czasu. I w tę lukę może i powinna wejść nowoczesna biblioteka. Nie może ona ograniczać swej funkcji do roli wypożyczalni - musi reagować na potrzeby społeczne.

Čłag dalszy na str. 3

U rodaków

W Szczyrku odbył się karnawał po góralsku. Jego organizatorzy poprosili o pomoc tancerzy zespołów regionalnych „Ondraszek” i „Klimczok”, którzy w strojach góralskich śmigali po stołkach na nartach, a narciarze próbowali ich dogonić. Gdy któremuś się udało, dostawał w nagrodę prezent. Do zabawy przyłączyły się także szczyreckie hotele i domy czasowe, które ufundowały atrakcyjne nagrody, np. karnety na siłownię, saunę.

Do Muzeum Narciarstwa w Wiśle trafił nowy eksponat. Są nim buty okute gwoździami, służące do wypraw górskich. Buty ważące 3 kg mają ponad 60 lat. Ekwipunek został uzupełniony brezentowym plecakiem i laską, do której są przyłączone znaczki ze schronisk górskich. W muzeum są sprzęty, na których ślizgano się kilkadziesiąt lat temu. Pojawiła się w nim kolekcja butów narciarskich - od najstarszych do nowych.

Pechowo zakończył się sylwestrowy kulig w Zabrzegu. Około godz. 1 ciągnięte przez traktor sanki wyrzuciły się na zakręcie. Ranne zostały dwie osoby. 27-letnia mieszkanka Pszczyny ma ranę szarpaną podudzia, a dziewięcioletni chłopczyk z Zabrzegu trafił do bielskiego Szpitala Pediatrycznego ze złamaną nogą. Przyczyny wypadku bada czesłowicka policja.

Zrzeszone w Stowarzyszeniu Twórców Ludowych koronczarki z Koniakowa robią na szydełkach koronkowe damskie stringi. Wymyśliły one kolejną innowację. Na zamówienie klientów robią również stringi dla mężczyzn, które wykonywane są taką samą techniką jak damskie, ale w odpowiednim miejscu mają specjalnie wyprofilowany schówek na pańskie „klejnoty”.

Tadeusz Rucki, właściciel Chaty na Szańcach, wyrzeźbił z drewna lipowego Indianina, który stanie wkrótce przed supermarketem w Toronto, a na jego tle będą mogli się fotografować turyści. Rzeźbę zamówił u Ruckiego kanadyjski biznesmen. Artysta rzeźbił Indianina kilka tygodni, potem go pomalował. Na razie Indianin jest w Chacie na Szańcach, gdzie fotografują się z nim krajowi turyści.

Wieczorem w drugi dzień świąt Bożego Narodzenia 15-letni Jakub S., mieszkaniec Jaworzna, zginął od strzału z broni sportowej. Postrzelił go o rok młodszy Maciej P., który zabrał pistolet swemu ojcu. Koledzy ze szkoły bawili się pistoletem, a kiedy Maciej podawał go koledze, broń wypaliła. Chłopca nie udało się uratować pomimo trwającej 40 minut akcji reanimacyjnej. Posiadającemu legalnie broń ojcowi Macieja grozi 5 lat więzienia.

W sylwestra i Nowy Rok po wioskach powiatu żywieckiego chodzi ponad 300 przebiekańców. Mającą przynieść szczęście grupę tworzą: niedźwiedź, dwa diabły, śmierć, koń, Cygan z Żydem, snurkarz i pachotkowie. Na żywieckim rynku odbył się finał cyklu spotkań „Boże Narodzenie po beskidzku”. Gospodynie częstowały potrawami, twórcy sprzedawali wyroby, a góralskie kapele śpiewały pastorałki.

(man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

ZRÓWNOWAŻONE PROWIZORIUM BUDŻETOWE

Na wsi mieszkanie

ŁOMNA GÓRNA (man) - W pierwszych miesiącach nowego roku gmina gospodarować będzie w oparciu o zrównoważone przewidywania budżetowe. Zarówno dochody jak i wydatki przekroczą sumę 4 mln Kc.

Jak poinformował naszą gazetę wójt **Oldřich Gajdůšek**, samorząd górnolomniński zajmie się przede wszystkim budową nowych mieszkań. Z budżetu zostanie wydzielonych na ten cel 1 mln Kc, pozostałe środki samorząd zamierza uzyskać żądając o dotację. Do siedziby urzędu gminnego trafiło 10 podań o nowe lokum. Dwa nowe lokale powstaną po remoncie byłego

przedszkola i szkoły podstawowej. Gmina będzie ponadto spłacać kredyt zaciągnięty w związku z gazyfikacją. Władze zamierzają wykupić grunty w centrum wsi, na których w przyszłości stanie parking głównie dla turystów. Kolejne dwa mieszkania w gmachu rozbudowanej w ub. roku remizy strażackiej powstaną prawdopodobnie dopiero w 2005 r.

KOLEJKOWE SAMORZĄDU ROZMOWY

Piechotą pod siodełkami

TRZYNIEC (man) - Na swym ostatnim tegorocznym posiedzeniu miejscowy samorząd zajął się m. in. sprawą odkupu kolejki linowej na Jaworowy. Być może, że będzie ona funkcjonowała ostatni sezon.

Obechnym zarządcą kolejki jest firma „Bytoslam”, która przed kilku laty kupiła ją od Kolei Czeskich za ponad 2 mln Kc. Po przeprowadzeniu remontu kapitałowego „Bytoslam” zamierzał sprzedać ją miastu za 18 mln Kc. Pomimo remontu kolejka linowa nadal jednak posiada cały szereg usterek. Największą z nich jest jej pojemność, nie odpowiadająca wymogom Unii Europejskiej.

Analiza wykazała, że kolejkę co prawda można przerobić na dwu-

krzesłkową, ale nie da się zmienić urządzenia napędowego w ten sposób, żeby zwiększyć jej pojemność. Na podstawie najnowszych obliczeń stwierdzono, że kolejny remont kolejki, obejmujący również dostosowanie jej do potrzeb narciarzy, kosztowałby prawie tyle samo co budowa nowej. W tej sytuacji rada i samorząd miasta nie zdecydowały się na jej odkupienie od spółki „Bytoslam”.

Jeżeli firmie nie uda się sprzedać kolejki komuś innemu, od chwili, w której oznajmiła jej sprzedaż, musi nią jeszcze rok zarządzać. Bez kolejki nie sposób sobie wyobrazić Jaworowego. Władze Trzyńca usiłują zatem znaleźć takie rozwiązanie, które usatysfakcjonowałoby wszystkie strony. Przede wszystkim jednak liczy się interes klienta, czyli każdego z nas. Miejmy nadzieję, że zostanie on uwzględniony.

DZIEŃ OTWARTYCH DRZWI NA POLONISTYCE

Wszystko o studiach i egzaminach

OSTRAWA (mro) - Zainteresowani podjęciem studiów na polonistycę Uniwersytetu Ostrawskiego na pewno skorzystają z Dnia Otwartych Drzwi na piątek 9 stycznia. Na IV piętrze w gmachu przy ul. Reální nauczyciele akademicki będą o godzinie 10.00, 11.00, 14.00 i 15.00 mówić o przebiegu egzaminów wstępnych, wymaganiach, jakie należy spełnić przystępując do nich, a także o programie nauczania na polonistycznych studiach magisterskich i nauczycielskich.

Tego samego dnia będzie można dowiedzieć się szczegółów nt. egzaminów i studiów na wszystkich katedrach Wydziału Filozoficznego UO.

W NOWY ROK Z NOWĄ SPÓŁKĄ

Sobie i gminie

LIGOTKA KAMERALNA (kor) - Dnia 1 stycznia rozpoczęła w Ligotce działalność nowa spółka z o.o. „Służby dla mieszkańców”. Na jej czele, zgodnie z uchwałą samorządu, stoi zastępca wójta Ligotki, Stanisław Śniegowski.

Spółka przejęła cały gminny majątek, np. saunę, kregielnię, oczyszczalnię ścieków czy kawiarnię mieszczącą się na parterze siedziby Urzędu Gminnego. Będzie się ona zajmować ponadto zwózka odpadów, świadczyć usługi stolarskie i murarskie, troszczyć się o zieleń, cmentarz gminny i utrzymanie porządku. Spółka będzie miała do

▲ Trwa okres kołędowania, wigilijek i koncertów w naszych kościołach, a także domach PZKO. O koncercie noworocznym w Mostach koło Jabłonkowa, organizowanym tradycyjnie przez miejscowy PZKO-wski chór „Przełęcz”, pisaliśmy w zeszłym numerze. Dziś wracamy do niego publikując zdjęcie z występu chóru mosteckiej Polskiej Szkoły Podstawowej.

Fot. DANUTA BRANNA

POMOŻE UNIA EUROPEJSKA

Cieszyny w internecie

CZ. CIESZYN / CIESZYN (kor) - Samorządy obu Cieszynów dyskutowały na swym grudniowym wspólnym posiedzeniu o przygotowaniu wspólnych stron internetowych. Projekt ten zostanie sfinansowany m.in. ze środków unijnego funduszu Phare CBC.

Jak poinformował „GL” wiceburmistrz Cz. Cieszyna **Vít Slovák**, cieszyńskie strony internetowe będą tworzone m.in. z myślą o tych, którzy w ogóle nie znają nadolziańskiego grodu. Będą oni mogli zaczerpnąć z internetu nie tylko informacje turystyczne, ale także o historii miasta, wszystkich związanych z Cieszynem osobistościach czy działających po obu stronach Olzy firmach. Do dyspozycji będzie również interaktywna mapa.

- Nowe strony będą w trzech wersjach językowych - polskiej, czeskiej

i angielskiej. Niezależnie od tego nadal będzie można korzystać ze stron obu ratuszów. Tam można znaleźć przede wszystkim informacje dotyczące pracy samorządów czy aktualności kulturalne - mówi V. Slovák.

Optymalni w »Gambicie«

CIESZYN (s) - Pierwsze w roku 2004 spotkanie optymalnych w Cieszynie odbędzie się w czwartek 8 stycznia o godz. 16 w hotelu „Gambit” przy ul. Bucewicza 18. Gościem spotkania będzie starszy doradca żywienia optymalnego, Teresa Szczepanek z Arkadii „Colonia” w Ustroniu, która zaprezentuje swoje materiały szkoleniowe „Prawda o żywieniu optymalnym”.

Informujemy, że doradcy żywności z Cieszyńskiego Bractwa Optymalnych udzielają bezpłatnych konsultacji w zakresie prawidłowego stosowania żywienia optymalnego dla początkujących i zaawansowanych w każdą drugą środę miesiąca o godz. 17.30 w „Naszym Kąciku” w Domu Narodowym w Cieszynie (Rynek 12).

ciekawostki

Serce w dobrych rękach

67-letnia Brytyjka miała szczęście w nieszczęściu - dostała ataku serca na pokładzie samolotu do USA, którym podróżowało także piętnastu kardiologów. Lekarze uratowali jej życie - podała Reuter.

Kiedy stewardesa zapytała przez głośniki: „Czy jest wśród państwa jakiś lekarz?”, w kabine pasażerskiej podniosło rękę piętnastu kardiologów. Wszyscy lecieli z Wielkiej Brytanii na kongres lekarski w Orlando na Florydzie. „Natychemiast ruszyli mi z pomocą” - wspomina Dorothy Fletcher, która podróżowała do USA na ślub córki. „Ja nawet nie mam komu podziękować. Wiem tylko, że wszyscy lecieli na konferencję medyczną”.

Pani Fletcher po przylocie do USA spędziła kilka dni w szpitalu, ale i tak zdążyła na ślub.

Czekają na szczęśliwca

W Ameryce oczekują na zgłoszenie się szczęśliwca, który wygrał na loterii międzystanowej „Mega Millions” 162 mln dol. i nie zgłosił się po wygraną.

Być może świeżo upieczony milioner zwleka, bowiem zastanawia się, czy wybrać 162 mln dol. płacone w ratach przez 26 lat, czy też jednorazową wypłatę 95 mln dol. Od wygranej należy odjąć jeszcze podatek, ale i tak zostaje ok. 68 mln.

Los został kupiony w sklepie na przedmieściach Cleveland w stanie Ohio. Właściciel dowiedział się, jak cennego zakupu dokonano w jego sklepie, gdy w środę rano przychodząc do pracy zobaczył na parkingu tłum reporterów i wozy stacji telewizyjnych. Nagroda jednak nie ominęła i jego. Od organizatora loterii dostał 100 tys. dol. i bilety na wycieczkę.

Order dla Claptona

Wybitny gitarzysta Eric Clapton został Komandorem Orderu Imperium Brytyjskiego (CBE). Order jest drugim po tytule szlacheckim najważniejszym honorowym wyróżnieniem przyznawanym w Wielkiej Brytanii.

Poza Claptonem tytuł CBE w przyszłym roku odbiorą m.in. Ray Davies, były wokalista zespołu „The Kinks”, reżyser Stephen Daldry („Godziny”, „Billy Elliot”). Żeński odpowiednik CBE - DBE, czyli Damy Orderu Imperium Brytyjskiego, odbierze aktorka Joan Plowright („Pamiętnik Anny Frank”, „Szkarałatna litera” itd.).

Uznawany za jednego z najlepszych gitarzystów w historii światowej muzyki, 58-letni Eric Clapton karierę muzyczną rozpoczął w zespole bluesowym „Cream”. 8 lat temu został wyróżniony Orderem Imperium Brytyjskiego (OBE).

Komu ufają Amerykanie?

Prezydent USA George W. Bush i pani senator Hillary Clinton cieszą się największym zaufaniem Amerykanów - wynika z najnowszego sondażu.

Prezydenta Busha zaufaniem obdarzyło 29 proc. badanych. Na dalszych miejscach wśród mężczyzn pojawili się papież Jan Paweł II oraz sekretarz stanu USA, Colin Powell.

Wśród kobiet największym zaufaniem Amerykanów cieszy się żona poprzedniego prezydenta USA, Hillary Clinton, na którą głos oddało 16 proc. respondentów. Tuż za nią uplasowała się dziennikarka telewizyjna Oprah Winfrey (7 proc.) i Pierwsza Dama, Laura Bush (6 proc.).

Sondaż przeprowadziły wspólnie telewizja CNN, magazyn „USA Today” i firma badawcza Gallup. W ankiecie udział wzięły 1004 osoby.

ROZMOWA Z HALINĄ MOLIN, DYREKTORKĄ BIBLIOTEKI REGIONALNEJ W KARWINIE

Na progu przemian

Dokończenie ze str. 1
Na przykład...

Właśnie przeciwstawiając się wtórnemu analfabetyzmowi. Temu, że ludzie znają litery, ale sensu ich zestawienia już nie pojmują. Biblioteka winna wchodzić w nowe pola działalności, np. związane z internetem. Wraz z dwoma setkami bibliotek Republiki Czeskiej, 10 polskimi i niemiecką z Weiden planujemy utworzenie Bramy Środkowoeuropejskiej, do której jeszcze włączymy dalsze biblioteki z Bawarii i całych Niemiec oraz z Austrii i Słowacji. Brama Środkowoeuropejska to program internetowego połączenia tych placówek bibliotecznych, które mają swoje zbiory skomputeryzowane i wystawione na internecie. Nikt nie ukrywa, że przy realizacji tego zamierzenia liczymy na środki z Grupy Wyszehradzkiej czy UE.

To znaczy, że wchodząc na stronę www biblioteki regionalnej (www.rkka.cz) w Karwinie mogę dowiedzieć się na przykład, że poszukiwana przeze mnie książka jest w zbiorach waszych czy BUW-u, czyli Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego?

Nie tylko dowiedzieć się, ale także może ją pani za naszym pośrednictwem zamówić (www.mvs.cz). Może to pani zrobić również samodzielnie, po otrzymaniu od nas tzw. podpisu certyfikowanego.

Jak widać, współpraca międzybiblioteczna nie ogranicza się do kooperacji pomiędzy 13 oddziałami waszej placówki?...

Wracając do biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, właśnie tam uczestniczyłam w listopadzie ub. roku z ramienia SKIP (Związku Bibliotekarzy i Pracowników Infomacji) w międzynarodowej konferencji pn. „Biblioteki publiczne i strategia ich rozwoju po wejściu do UE”. Tam dopiero roilo się od pomysłów na nowoczesną bibliotekę! Arend Fleming z Biblioteki Miejskiej w Dreźnie zwrócił np. uwagę na współzależności środowiskowe pracy biblioteki. Uwzględnił priorytetowe kontakty z mieszkańcami, podatnikami, przedsiębiorcami, wyborcami, organizacjami samorządowymi, czytelnikami i instytucjami (tu m.in. wskazywał na rolę szkół). Z kolei Thierry Delcourt z Mediateki publicznej we francuskim Troyes przedstawił nowy podział zbiorów - tematyczny. W odróżnieniu od klasycznego (tj. literatury, czasopism itp.), jego podział obejmujący w danym temacie książki, czasopisma, nagrania wideo, CD-Romy itp. ma szansę przeciwdziałać zjawisku, o którym wspomniałam - nazwijmy to „internetofiksacja”. Proponowane przez T. Delcourta uporządkowanie zbiorów ułatwia też kumulację zyskanego materiału i w konsekwencji naukę.

Lecz, Biblioteka Regionalna w Karwinie, to już nie klasyka, bo, jak pani twierdzi, waszym celem jest reakcja na potrzeby społeczne.

Spójrzmy wstecz. Reakcją na potrzeby było np. włączenie do zbiorów 50 tys. książek, które do 1989 roku miały status zbiorów specjalnych.

- W przyszłości, mam nadzieję, że niedługo, materialne warunki naszej pracy ulegną zmianie, tak, bym mogła wprowadzać w życie niektóre z nowatorskich pierwiastków i w naszej działalności. Podczas obrad

▲ „My przecieramy szlak...” - mówi dyr. Halina Molin (pierwsza z prawej). Fot. autorka

przedstawicielstwa miejskiego w październiku doszło bowiem do zaakceptowania i zapisania w planie przestrzennej zabudowy Karwiny (z uwzględnieniem zabezpieczenia finansowego tego przedsięwzięcia) budowy nowego budynku Biblioteki Regionalnej. Stanie ona obok siedziby filii Uniwersytetu Śląskiego. Celem tego jest unowocześnienie naszej pracy oraz zwiększenie efektywności wykorzystania środków obecnie rozproszonych w oddziałach biblioteki.

Czyli przeprowadzka i unowocześnienie czeka także Dział Literatury Polskiej i Słowackiej?

Wszyscy znajdą w nowym budynku lepsze warunki pracy i szersze możliwości „wychodzenia naprzeciw” potrzebom naszych klientów. Nie czekamy jednak z założonymi rękami. Już w tym roku wdramy system informatyzacji dla młodzieży szkół podstawowych, średnich i wyższych, którego celem jest uświadomienie możliwości pozyskiwania informacji w bibliotece. Chodzi nam o to, by „biblioteki” młodzież nie kojarzyła tylko z rzędami książek, by dostrzegała możliwości informacyjne, edukacyjne i rozrywkowe tego miejsca.

Czy inne biblioteki w RC też mają takie zamiary?

Na razie my przecieramy szlak. Chyba z powodzeniem, gdyż w ubiegłorocznych badaniach pod względem zarejestrowanych czytelników powiat karwiński zajął pierwsze miejsce (mamy 10 500 czytelników), a pod względem wypożyczeń (550 tys. rocznie) - II miejsce. Niestety wiele zostało do zrobienia w dziedzinie liczebności zbioru. Nasze zbiory są 15. w RC. Mam nadzieję, że świadczy o nas jakoś zbiorów, np. polskich.

Dla pełnego obrazu zaznaczę, że w 2003 roku odwiedziło naszą placówkę 170 tys. klientów, a przed 10 laty było ich 60 tys. W ten sposób odpowiedziałam też na pani pierwsze pytanie o potrzebę książki we współczesnym świecie. Książka, realny przedmiot, jest potrzebna i nic jej nie zastąpi. Jak powiedział Umberto Eco są książki do czytania, które można pochłonąć za jednym zamachem i w internecie, a są i te do przestudiowania, z którymi chce się pracować mechanicznie, a obcowanie z nimi pogłębia naszą osobowość.

Za rozmowę podziękowała:

MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

Transgraniczna współpraca

POETÓW OPAWSKICH I RACIBORSKICH

OPAWA (mro) - Wieczór poezji w ramach raciborsko-opawskiego projektu „Prowincja - źródło życia” w wykonaniu polskich i czeskich twórców przebiegł w połowie grudnia w Muzeum P. Bezruca w Opawie.

Było to podsumowanie tegorocznych spotkań poetów z Raciborza i Opawy. Pieczę nad tą współpracą trzymają Libor Martinek z Uniwersytetu Śląskiego w Opawie oraz Zdena Pfefferowa, kierowniczką Studia P. Bezruca.

Jak przekazał „GL” Ivan Augustin, rzecznik prasowy UŚ, z wielkim uznaniem spotkała się poezja raciborzan: Anny Ciepiel, Bartłomieja Mielnika, Jacka Mołody, Krzysztofa Paskudy i Marka Rapnickiego oraz Jerzego Dębina z Jastrowia i Ewy Nagaba z Jędrzejowa.

Raciborsko-opawski projekt skłonił Davida Batora z Branki k. Opawy do napisania poematu Herb, zainspirowanego m.in. nadodrzańskim grodem.

NOWY PROGRAM OSTRAWSKIEGO STUDIA TVC

»Babylon« mniejszości

OSTRAWA (mro) - W nowym roku ostrawskie studio czeskiej telewizji publicznej przygotowuje szereg nowych programów, a m.in. program realizowany przez Centrum Publicystyki i Dokumentu pt. „Babylon”. Program „nie tylko dla mniejszości narodowych, cudzoziemców i emigrantów” - jak jest określane jego audytorium - będzie nadawany na drugim kanale TVC w piątki wieczorem.

Marta Svozilowa, Petr Šamanek, Vladimír Mráz oraz Vladimír Štírtina, czyli zespół odpowiedzialny za kształt „Babylonu”, będą starali się przybliżyć czeskiemu widzowi tematy do tej pory powierzchownie traktowane na antenie. Pierwszy program 9 stycznia (godz. 18.40) zajmie się zanikaniem języka słowackiego na ziemiach czeskich, jego nauczaniem, zwróci uwagę na „ustawę językową” na Słowacji. Kolejne wydanie (16.1. o tej samej porze) opowiadać będzie o parze w tanecznej - Michaeli (Czesce) i Szymonie (Polakowi), dla których nawet granica nie stanowiła przeszkody, a którzy zdobyli tytuł mistrzowski na Mistrzostwach RC juniorów w Tańcu Towarzyskim. Będzie też mowa o prawosławnych obchodach Bożego Narodzenia na terenie RC.

- Chcę, by program sięgał istoty przedstawianych zagadnień. Dlatego planuję współpracę np. z polską podredakcją „Reportu” oraz z osobami kontaktowymi poszczególnych narodowości, jak grecka, romska czy słowacka - zaznaczyła autorka Marta Svozilowa.

POLSKI STOLIK W OSTRAWSKIM LIBREXIE

Panie do pogadania

OSTRAWA (mro) - Stolikiem do niezobowiązujących rozmów na tematy związane z Polską, polską mniejszością w RC, współpracą transgraniczną, kulturą, nauką, turystyką itp. można śmiało nazwać pomysł dwóch ostrawianek - Martyny Radłowskiej-Obrusnik i Janiny Raclawskiej, które począwszy od 15 stycznia w każdy czwartek od 16.00 do 17.00 będą po polsku (ale i po czesku) rozmawiać ze swoimi gośćmi w największej ostrawskiej księgarni „Librex”.

Pomysł „polskiego stolika” szybko zyskał aporobatę właściciela księgarni, Jana Bechera, który nie

tylko użycza swojej gościny, ale i wychodzi z propozycją wzbogacania „polskich czwartków” o pokazy polskich filmów czy wystaw. Mowa jest także o spotkaniach autorskich czy z ciekawymi ludźmi.

- Myślmy, że ten pomysł ma przyszłość, zwłaszcza teraz, przed wejściem obu naszych państw do Unii Europejskiej - mówi J. Raclawska. - Liczymy na odżywie kontaktów intelektualnych między Ostrawą a miastami południowej Polski, zwłaszcza Krakowem i Katowicami. Kontaktów, które kiedyś pięknie owocowały i które pogrzebała II wojna światowa i miniony reżim - dodała.

KONKURS DLA MŁODYCH PLASTYKÓW

Poznaj tradycje przodków

CZ. CIESZYN (kor) - Zachęcanie do poznania polskiego dziedzictwa kulturowego poza granicami Polski i zainteresowanie młodych ludzi kulturą ich regionu to główne cele IV Międzynarodowego Konkursu Plastycznego „Polskie tradycje, obyczaje, obrzędy”. Jego organizatorami są Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana w Krakowie oraz Ośrodek Edukacji Kulturalnej Dzieci Polskich na Wschodzie.

Konkurs przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży polskiej mieszkającej poza granicami Polski. Młodzi plastycy mogą wystartować w dwóch kategoriach wiekowych: 6-13 i 14-18 lat. Prace należy przysyłać do 31 stycznia 2004 pod adresem: Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana, Pracownia Współpracy Międzynarodowej, ul. Helclów 23a, 31-148 Kraków (z dopiskiem: Konkurs plastyczny).

Prace konkursowe mogą być wykonane w dowolnej technice (rysunek, akwarela, olej, grafika...). Oceniane będą tylko prace indywidualne. Laureaci otrzymają informację o wynikach konkursu do 28 lutego br. Autorzy nagrodzonych prac w starszej kategorii zostaną zaproszeni na warsztaty plastyczne, które odbędą się w kwietniu w Krakowie.

Dodatkowe informacje oraz kartę zgłoszenia można otrzymać w Biurze ZG PZKO.

Zespołom, członkom i sympatykom Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica” wszystkiego najlepszego w 2004 roku. Do siego Roku! - składa zarząd.

reakshow

DARKA JEDZIOKA

Kiedy byłem małym brzdącem, lubiłem się bawić bursztynowymi naszyjnikami, które miała ukryte w szufladzie moja babcia. Fascynował mnie ich kolor miodu z polnych kwiatów, sposób, w jakim światło przechodziło i tamowało się w drobnych pęknięciach rozcinających wnętrze poszczególnych kamyków. Kiedy trochę podrosłem, interesowałem się przez jakiś czas kamieniami półszlachetnymi i odwiedziłem kilka razy giełdy mineralogiczne. Tam podziwiałem duże okazy bursztynu, w których uwiecznione były prehistoryczne muchy i komary. Jednak jeden taki kawałek prastarej żywicy kosztował więcej niż moje całoroczne kieszonkowe, więc marzenie o posiadaniu go na własność nigdy się nie spełniło.

To było około dziesięć lat temu, oprócz wspomnień, proch siada także na kilkanaście kolorowych kamyków leżących w przeszkłonej gablotce w moim pokoju. Jednak nie tylko ja się postarałem (albo wyrosłem) - nasza cywilizacja

wkroczyła w nowe tysiąclecie i podobnie ten skrawek ziemi, po którym chodzimy, może wyręć na ścianie czasu kilka dalszych kresek. Co będzie dalej? W jaki sposób będzie się starzeć?

Na kartach historii znalazł już się okres czterdziestu lat, kiedy wszystko było świetne, tłumy w

O bursztynach

masowym orgazmie wyrażały swój zachwyt nad tym, jaki ten świat jest piękny i w jaką to świetlaną przyszłość kroczy. Zmiana nastąpiła w chwili, gdy ludzie pomimo wszystkiego zauważyli, że wszystko nie jest aż takie różowe.

Teraz przytknąłem sobie nóż do gardła, bowiem wybrałem dosyć kontrowersyjną analogię, mam jednak nadzieję, że nikt nie oskarży mnie o porównywanie sytuacji na Zaolziu do ustroju totalitarnego. Chciałem po prostu niezręcznie pokazać, jak szkodliwe jest zasypianie na laurach, zachłystywanie się własnymi osiągnięciami. Rzeczq

piękną i godną podziwu jest fakt, że na naszym terenie działa pokaźna ilość zespołów folklorystycznych, chórów, drużyn harcerskich, stowarzyszeń, no, po prostu, mamy „działaczy jak mrówek”. Troszeczkę jednak opada mój entuzjazm, gdy policzę na palcach, ile z tych grup powstało w ostatnich latach. Nawet najszlachetniejsze ciało potrzebuje nowej, świeżej krwi, by utrzymać się przy życiu.

Nie powiedziałem na początku, jaką rolę odgrywały bursztyny w moim późniejszym życiu. Otóż - w pewnym momencie coś pękło. Rozejrzałem się wokół siebie i stwierdziłem, że ważka w locie jest tysiąc razy piękniejsza od owada, który leży bez ruchu w bursztynowej kropli. I nie chciałbym, aby Zaolzie stało się takim bursztynem. Nasza rodzima kultura powinna być stała a jednak elastyczna, bardziej będzie jej do twarzy, gdy będzie pachniała świeżością, a nie błyskała powierzchnią wypolerowaną przez czas.

Potrzebujemy tej świeżości tak samo jak korzeni.

O BADANIACH NAD WSPÓŁCZESNĄ

ROZMAWIAMY Z PROF. DR. JACKIEM LEOŃSKIM, DYREKTOREM INSTYTUTU SOCJOLOGII UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO

Pojęcia „Polska” i „Polonia” nie są jednoznaczne, nie ma przecież jednej Polski i jednej Polonii...

Terminy te mają wiele znaczeń. Znaczenia te są zaś zróżnicowane społecznie i kulturowo. A kiedy jeszcze wydzielimy jako odrębną sferę „świat polityki”, to terminy te są wieloznaczne także i politycznie. Możemy więc wówczas mówić o „dozwolonych” i „niedozwolonych” sposobach zachowania się w konkretnych środowiskach polonijnych, „możliwych” i „niemożliwych” sposobach mówienia o Polsce, i w związku z tym o „takich” lub „innych” obrazach Polonii.

Często uważamy też, albo nam się tak wydaje, że my, Polacy, mamy poczucie wspólnoty przekonań, niezależnie od tego czy mieszkamy w kraju, czy też na obczyźnie. Symbole, którymi się posługujemy, wydają się nam powszechnie znane, zrozumiałe i czytelne. Odbieramy je jako coś naturalnego, a więc jedynie słusznego. Zapominamy jednak o ich zmienności historycznej, społecznej i kulturowej.

Czy np. widok białego orla w koronie budzi jednakowe skojarzenia i jednakowe myślenie u Amerykanina polskiego pochodzenia w trzecim lub czwartym pokoleniu, Ślązaka, który wyjechał w latach osiemdziesiątych do Niemiec, polskiego misjonarza w Afryce czy studenta z Polski wyjeżdżającego latem do zachodniej Europy na zarobek? A jakie skojarzenia budzi ten orzeł u polskiego urzędnika, osiemdziesięcioletniego staruszka wychowanego w Polsce międzywojennej, polskiego komunisty, polskiego kosmopolity (tzw. „Europejczyka”) czy polskiego bezdomnego i bezrobotnego? Białe orzeł w koronie wydaje się być uniwersalnym symbolem Polski, ale jakiej?

Nadal też spoglądamy na otaczający nas świat, dzieląc go na „nasz” i „innych”...

Warto zatem udzielić sobie odpowiedzi na pytanie: na czym polega różnica między „nami” a „innymi”? Należy się zastanowić, kto jest „swój”, a kto jest „obcy”? Odpowiedzi na te pytania będą ważne poznawczo z punktu widzenia relacji Polska – Polonia.

Polacy i osoby polskiego pochodzenia mieszkający poza krajem należą od dawna do różnych kultur...

Można tu mówić o: kulturze kraju ich przebywania, kulturze polskiej i kulturze polonijnej. Trzeba jednak pamiętać, że każda z wymienionych sfer kultury jest zróżnicowana społecznie, a więc można tu mówić o kulturach: kraju przebywania, kulturach polskich i kulturach polonijnych.

Inna jest więc kultura południa i północy Francji czy Śląska Cieszyńskiego (Zaolzia), a inna w Pradze. Także świat kultury polskiej da się choćby wyrazić w istnieniu trzech różnych historii Polski: warszawskiej, krakowskiej i poznańskiej; czy też w wyodrębnianej przez etnografów i socjologów kulturze pańskiej i kulturze chłopskiej lub kulturze inteligencji i kulturze robotniczej. I wreszcie już, spoglądając potocznie, możemy dostrzec różne kultury polonijne: kulturę tzw. starej emigracji, kulturę emigracji zarobkowej, kulturę emigracji politycznej, kulturę różnych pokoleń Polonii.

Wyodrębniając te trzy rodzaje kultur (kraju przebywania, polską i polonijną) należy także zauważyć, że poszczególne jednostki, czy grupy społeczne uczestniczą w nich w niejednakowym stopniu. Ktoś może być bardziej zaangażowany w kulturę kraju przebywa-

nia (np. amerykańską), inny będzie się bardziej identyfikować z kulturą polonijną (np. politycznej emigracji londyńskiej), wreszcie trzecia osoba będzie się identyfikować najbardziej z kulturą polską (np. polską kulturą religijną). Istnieje zatem wiele kulturowych i społecznych pomysłów patrzenia się na życie, na świat i na innych.

Najczęściej też świat własnej kultury stanowi punkt odniesienia i oceny innych...

Siła identyfikacji z którymś z wyodrębnionych typów kultur będzie decydować o relacji „my” – „oni”, także jeśli będziemy się na to patrzeć w kategoriach relacji Polska – Polonia. Dla robotnika polskiego pochodzenia, np. w Londynie, Polak w kraju może być gorszy, bo jest biedniejszy, ma gorsze auto i nie mieszka w supertechnicznie wyposażonym mieszkaniu. Dla Polaka z Warszawy Polonus mieszkający w Rosji (np. w Sankt-Petersburgu) jest gorszy, bo mieszka na wschodzie, a mieszkanie tam „z natury rzeczy” jest czymś gorszym. Wreszcie polski autochton, działacz polskiej organizacji, zamieszkujący na Śląsku Cieszyńskim w Czechach uważa, że jest większym patriotą niż Polacy mieszkający w Polsce. To tylko niektóre z możliwych sytuacji.

Siła identyfikacji z określonym rodzajem kultury rodzi pytanie o centrum i peryferie przynależności kulturowej. W związku z tym można się zastanowić, co i dla kogo jest centrum kulturowym, a co jest peryferialne. Czy Polska jest centrum czy peryferią, czy kultura polonijna jest jednym lub drugim, czy wreszcie kultura kraju przebywania pełni funkcję jedną lub drugą.

Inną ważną kwestią jest tu także problem etniczności

i wielokulturowości....

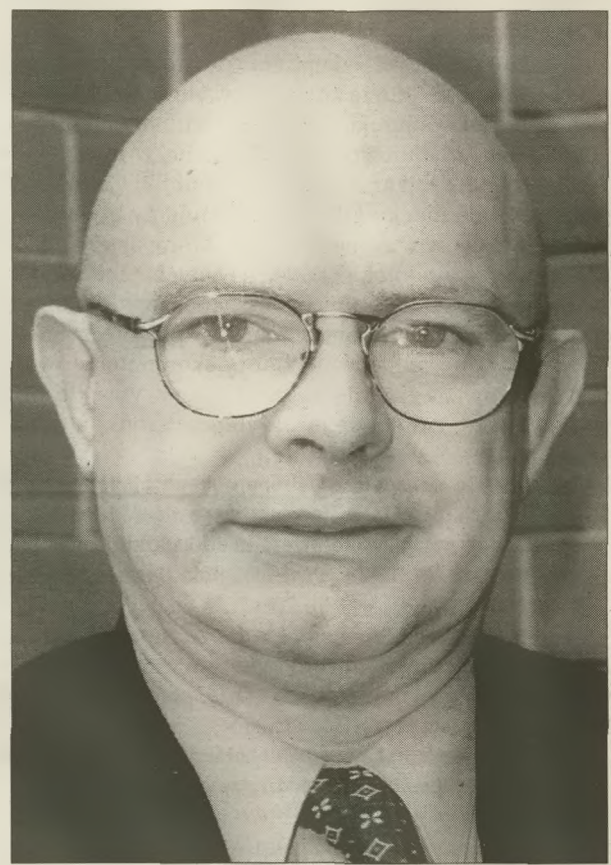
Istnieje pogląd, że grupy kulturowe, a takimi przecież są również grupy polonijne, nie mogą być jednoznacznie powiązane z jakimiś konkretnymi cechami kultury. Społeczna zaś i geograficzna izolacja nie mogą być traktowane jako podstawowy czynnik utrzymujący trwanie kulturowej różnorodności. Jak pisze Janusz Mucha, „podział na wyraźne grupy etniczne nie opiera się więc na braku społecznej ruchliwości, kontaktów, przepływu informacji. Opiera się on na procesach wyłączenia z grupy i włączania do grupy. „Grupy etniczne są kategoriami wynikającymi z przypisywania, samoprzypisywania i samoidentyfikowania się działających podmiotów. Są one kategoriami organizowania przez ludzi interakcji w obrębie grupy i między grupami.

Tak jest w przypadku Polonii, gdzie różne jej grupy mogą być określane jako Polonia lub jako nie – Polonia, w zależności od tego, jak są przypisywane przez innych, a jak przez swoich. Zależy to również od tego, jak wyglądają procesy samoprzypisywania i samoidentyfikowania. I tu też może być cały splot różnych sytuacji. Najbardziej ważne jest w tym jednak to, „jak członkowie istniejącej

już grupy definiują to, co ich łączy, i to, co ich oddziela od innych, oraz to jak definiują oni granice między „swoimi” a „obcymi i w jaki wreszcie sposób działaniami podtrzymują, a czasami przekraczają te granice”.

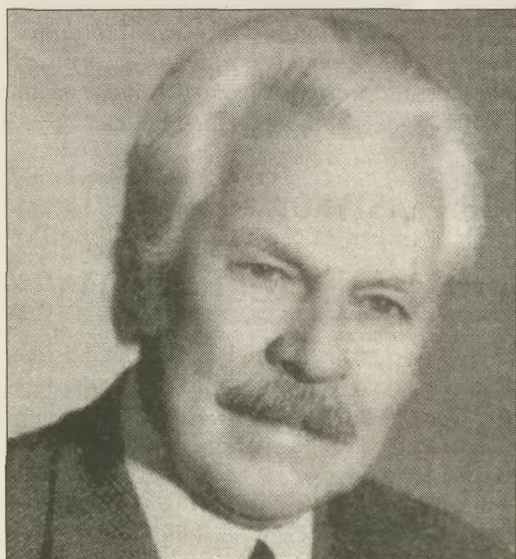
W praktyce często mamy do czynienia z sytuacją, że np. Francuz, Rosjanin, Amerykanin czy Brazylijczyk polskiego pochodzenia w trzecim czy czwartym pokoleniu nie przechodzi już „etnicznej socjalizacji”, posiada zaś swą etniczną tożsamość. Wynika ona z realnego związku pomiędzy tą osobą a jej przodkami, którzy podzielali podobne normy i wartości kulturowe.

Ta więc z przodkami ma cha-

▲ Prof. dr Jacek Leoński – dyrektor Instytutu Socjologii Uniwersytetu Szczecińskiego
Fot. Leszek Wątróbski

„GŁOS LUDU” OD ŚRODKA I NA SKOS

Trudno było mi sobie wyobrazić, by w miesiąc po zakończeniu działań wojennych jakakolwiek siła polityczna w Czechosłowacji mogła tolerować istnienie patriotycznie zorientowanego, przeznaczonego dla mniejszości narodowej, pisma. Andrzej Kubisz wyprowadził mnie z błędu: *To nie miało być pismo patriotyczne, ale polskie* – mówił. – Polskojęzyczne? – ukąsiłem. Na szczęście Andrzej nie umiał się obrażać i z właściwą sobie dobroniosznością zaczął tłumaczyć zawily stan ówczesnych stosunków politycznych, narodowych i personalnych – tych zwłaszcza – na Zaolziu.

Najbardziej sprzyjającym powstaniu gazety czynnikiem była... euforia z odzyskania niepodległości. To ona kazała ludziom zapomnieć

ŻURNALIŚCI, PISMAKI, GRYZIPIÓRKI (2)

(SENTYMENTALNA RELACJA Z OBSZARÓW UŁOMNEJ PAMIĘCI)

o dzielących ich różnicach i zadawanych sobie wcześniej kuksańcach. Dzięki niej stali się bardziej ufni i... łatwowierni. Idealizm to nieodrodne dziecko pierwszych dni wolności.

Kubisz pod koniec wojny pracował w hucie w Trzyńcu, angażując się w ruch oporu. W hucie poznał **Henryka Jasieczka**. *Nawiązaliśmy kontakt z Janką Kerner, obecnie Jurczakową* – opowiadał mi w lipcu 1984 roku. - *i na jesieni 1944 oraz na początku 1945 wydaliśmy kilka numerów „Naprzodu”. A po wyzwoleniu od razu zwrócono się do nas: „Będziecie organizować polską gazetę. Tak się stałem – nie wiem skąd – redaktorem „Głosu Ludu”.*

Janka to partyzancki pseudonim pani kapral Ryszardy Kerner. Działała na Słowacji, ale ze względu na zdradzającego ją akcent polski (pochodziła ze Lwowa), musiała zmienić teren. Trafiła na Zaolzie, tu wyszła za niejakiego Jurczaka. - *Był przez dwie-trzy kadencje przewodniczącym Powiatowej Rady Narodowej w Karwinie, porządne chłopisko, Czech, ale dzieci do polskiej szkoły posyłał* – komentował Kubisz. - *A ona się na każdym*

kroku zdradzała swoją polskość. Typowo lwowski akcent miała. Jej ojciec był lekarzem. Dzielna kobieta. Ma duże zasługi w powstaniu „Głosu Ludu”.

Kto konkretnie zwrócił się do Kubisza z propozycją założenia polskiego pisma – nie wiadomo. Ale z uwagi na fakt, że cała „Naprzodowa” trójka była silnie lewicowo zorientowana, można się domyslać, że szło o kogoś związanego z komunistycznym aparatem partyjnym.

Andrzejowi, który posiadał szeroko rozgałęzioną, powszechnie szanowaną rodzinę w Polsce, przynależność do partii komunistycznej bynajmniej nie przysparzała chwały. Zawsze gdy przekraczał granicę i spotykał się z krewnymi lub znajomymi, czuł potrzebę wytłumaczenia się z tego związku. Nie, żebym się miał wypierać swoich poglądów, ale chciałem im pokazać, że można być i komunistą, i dobrym polskim patriotą.

Kiedy się czyta „słowo do czytelników” w Kalendarzu „Głosu Ludu” na rok 1946, trudno mu nie wierzyć:

Oddając ten pierwszy kalendarz „Głosu

Ludu” do rąk szerokich rzesz czytelników, czynimy to z zamiarem, aby to polskie słowo macierzyste, przez sześć lat prześladowane i poniewierane, niosło Wam pokrzepienie serc i dusz hen pod gronie i lasy świerkowe i pod ten las kominów i kopalń, Wam, ludziom pracy.

Andrzej pozostał wierny tej idei do końca swoich dni. W stopce kalendarza figuruje jako „odpowiedzialny wydawca”, pod hasłem „współpracownicy” zapisano nazwiska Henryka Jasieczka, **Gustawa Przeczka** i **Gustawa Halamy**.

W postawie Kubisza odzwierciedla się to, co w odniesieniu do posłannictwa redaktora „Głosu Ludu” przez długie lata perfekcyjnie funkcjonowało, a co na własny użytek określiam „zaolziańską perspektywą”. W przysłowiowym skrócie można by to było sprecyzować dosadniej i bardziej zrozumiale, jako: Panu Bogu świeczkę, a diabłu ogarek.

(cdn.)

KAZIMIERZ KASZPER

DIASPORĄ POLSKĄ

rakter symboliczny i często jest narzucana członkom grupy z zewnątrz i nie pozwala im na zapomnienie o ich przynależności etnicznej. Poprzez też system symboli więź społeczna z przodkami może być podtrzymywana zarówno przez grupy polonijne, jak i grupy mieszkające w kraju pochodzenia. Przypisywanie etniczności, w tym przypadku polskości, jest udziałem różnych osób i instytucji: działaczy polonijnych, polityków, organizacji religijnych, szkół. Klasyfikują oni, określają i przypisują symbole etniczności, często w sposób przypadkowy i arbitralny, nie pozbawiony elementów stereotypowego myślenia.

Symbole te to m.in. język i zwyczaje...

Symbole te to chociażby: język, bohaterowie grupy, jedzenie, zwyczaje, terytorium, śpiewane piosenki itp. Grupy akceptują te symbole, następnie przyswajają i wreszcie zaczynają uważać za swoje. Stąd też tyle nieporozumień w określaniu polskości i polonijności. Należy zaś pamiętać, że w sytuacji wielokulturowości, czy obcej kultury dominującej, poznanie i objaśnianie innych kultur jest nieuchronnie samoobjaśnianiem się nas samych.

Język jest tu chyba jednak najważniejszy?

To samo słowo, wypowiedziane przez różnych ludzi może mieć różne konteksty, a co za tym idzie - różne znaczenia. Ważne jest zatem ustalenie tych znaczeń. Jest to podstawa procesu komunikacji między różnymi grupami Polaków i osób polskiego pochodzenia. To samo słowo, np. „Polak”, „Polonia”, „wolność”, „sprawiedliwość”, „Amerykanin”, „Rosjanin” itd., ze względu na rozmaite konteksty i znaczenia może stać się źródłem nieporozumień i rozmiąkania się kanałów komunikacyj-

nych. Zatem język relacji Polska - Polonia powinien być językiem porównywalnym.

Nie można również pominąć ważnego, z punktu widzenia relacji Polska - Polonia, procesu globalizacji. Proces globalizacji ma charakter ponadnarodowy. Należy jednak także pamiętać, że obok globalizacji występuje jeszcze zjawisko, które można nazwać transnarodowością. Zjawisko to ma charakter ponadkulturowy, jego zakres ma jednak bardziej ograniczony zasięg niż globalizacja. O ile bowiem procesy globalne są niezależne od konkretnych terytoriów narodowych, o tyle transnarodowość jest zawsze zakotwiczona w jakimś kontekście narodowym i go nie przekracza.

Zarówno globalizacja, jak i transnarodowość zapowiadają w wymiarze kulturowym odejście od tradycyjnego podziału „centrum” - „peryferie”. Następuje deterytorializacja kultur i coraz częściej tożsamość grup etnicznych jest odtwarzana w różnych warunkach kulturowych i społecznych na nowym terytorium.

Powstają więc swoistego rodzaju etnokrajobrazy...

... w których tożsamość zespołowa jest odtwarzana w ten sposób, iż nasycą się ona na nowym terenie nowymi symbolami i wartościami. Zastanę tam kultury rodzimej i innych etnokrajobrazów. Coraz częściej zatem można mówić nie tyle o polskiej, włoskiej, chińskiej, czy też innej jeszcze diasporze, ale narodach poza rodzinną ziemią. Wśród badaczy wyraża się to w podejmowaniu takich tematów, jak „karaibizacja” Nowego Jorku, „latynizacja” San Francisco, czy badaniu społeczności Turków lub Polaków we współczesnych Niemczech. Procesy, o których tutaj rozmawiamy, dotyczą w dużym stopniu i Polaków w kraju, i tych wszystkich, których możemy, używając

tradycyjnej nazwy, określić Polonią czy polską diasporą.

Jak więc w tej przestrzeni istniejemy kulturowo jako naród?

Szczególnego znaczenia nabiera tu odpowiedź na to pytanie w kontekście wejścia Polski do Unii Europejskiej. Często bowiem powtarzany od 1989 roku slogan: Polska wchodzi do Europy - domaga się wnikliwej analizy i to analizy uwzględniającej obecność Polaków i osób polskiego pochodzenia na terenie innych państw. Nie można mówić o polskiej kulturze narodowej i jej miejscu w Europie i na świecie bez uwzględnienia faktu istnienia Polonii, bez polskich etnokrajobrazów. Nie rozumiemy też w pełni polskiej kultury na świecie i w Polsce, jeśli zapomnimy o zjawiskach wielokulturowości i etniczności, uniwersalizmie oraz o globalizacji i transnarodowości.

Czasem też warto odbić się w lustrze polskich etnokrajobrazów na obczyźnie i dostrzec w nich procesy, które zaczynają być obecne w naszym codziennym życiu we współczesnej Polsce. Przecież to emigranci z kraju pierwsi musieli się zetknąć ze zjawiskami kultury masowej, liberalnej ekonomii czy doświadczyć procesów jednoczącej się Europy. Warto studiować drogi życiowe polskich emigrantów, by uczyć się z nich nowych zachowań i postaw, by uniknąć „wpadek” i nieudanych wyborów. Jednocześnie warto sycić polskie etnokrajobrazy elementami kultury polskiej, by stała się ona znana członkom innych narodowych kultur i innych etnokrajobrazów.

Uczmy się więc jedni od drugich i szanujmy się. Polacy z kraju i zagranicy są coraz bardziej do siebie podobni. Dziękuję też za rozmowę.

LESZEK WĄTRÓBSKI

KRAJE PRZYSTĘPUJĄCE DO UNII ROBIĄ SZYBKIE POSTĘPY Sklejanie Europy

W pierwszym roku członkostwa w Unii Europejskiej Polska i inne kraje Europy Środkowej będą rozwijały się przynajmniej dwa razy szybciej niż dotychczasowa „15” - przewidyje Komisja Europejska. Takie tempo trzeba będzie jednak utrzymać przez blisko dwa pokolenia, aby poziom życia w całej poszerzonej Wspólnocie się wyrównał.

Integracja ma zdynamizować gospodarkę Polski i jej sąsiadów na wiele sposobów. Powinna zaowocować szybszym o 1 - 2 pkt proc. wzrostem. Wspólne regulacje prawne mają zachęcić inwestorów zagranicznych do przenoszenia produkcji do Europy Środkowej. Przed polskimi eksporterami otwiera się największy rynek świata, bez przeszkód w sprzedaży nawet produktów rolnych i innych, wrażliwych towarów. Unijne reguły pomocy państwa powinny doprowadzić do lepszego wykorzystania środków budżetowych, a wielomiliardowe fundusze strukturalne pomogą w nadrobieniu ogromnych zaległości w budowie infrastruktury.

Dla gospodarek krajów „15” poszerzenie Unii będzie miało natomiast marginalne znaczenie. Od dawna stosują one bowiem europejskie prawo, dochód narodowy zaś nowych państw członkowskich to zaledwie 5 procent obecnej Wspólnoty.

Integracja przynosi efekty

U progu członkostwa w Unii optymistyczne założenia Brukseli sprawdzają się. Wzrost gospodarczy w naszym kraju ma wynieść w tym roku blisko 5 procent. Na Węgrzech i w Czechach będzie niewiele niższy natomiast w republikach bałtyckich może przekroczyć nawet 6-7 proc. Jego źródłem w największym stopniu są przy tym efekty integracji: dynamiczny rozwój eksportu i wzrost inwestycji przedsiębiorstw przygotowujących się do nowych warunków gry, a nie konsumpcja wewnętrzna. Na ten rok prognozy Komisji Europejskiej zakładają natomiast w krajach „15” wzrost gospodarczy na poziomie poniżej 2 procent.

Także 12 ostatnich lat stowarzyszenia z Unią potwierdza zasadnicze założenia optymistycznej oceny Komisji. Dziś średni dochód narodowy krajów Europy Środkowej, podobnie jak samej Polski, wynosi przy uwzględnieniu mocy nabywczej walut narodowych 41 proc. średniej „15”. Na początku lat 90. było to zaledwie 27 proc. W przypadku naszego kraju tylko w 2001 i 2002 wzrost gospodarczy był porównywalny z notowanym w Unii. W pozostałych latach osiągał dwu-, a nawet trzykrotnie wyższy poziom.

Podobieństwo coraz większe

Z ostatnich danych Eurostatu wynika, że struktura gospodarek nowych państw członkowskich jest coraz bardziej zbliżona do dotychczasowej Unii. Po latach trudnych reform 63 proc. dochodu narodowego dostarczają usługi (w „15” 71 proc.), podczas gdy udział przemysłu stopniał do 26 proc. (22 proc. w obecnej UE). Bardzo znaczący jest spadek udziału rolnictwa w polskiej gospodarce (3,8 proc. PKB). Porównywalne wskaźniki mają Portugalia (3,6 proc.), Hiszpania (3,4 proc.) czy Irlandia (3,5 proc.).

Wydałność pracowników w nowych krajach członkowskich pozostaje, co prawda, dwa razy niższa niż w starych, jednak od początku reform wolnorynkowych wzrosła aż trzykrotnie. Dzięki temu pełne otwarcie na konkurencję Jednolitego Rynku wiosną tego roku nie powinno zdestabilizować gospodarki Polski i jej sąsiadów. Bruksela prze-

widuje, że deficyt rachunku bieżącego naszego kraju pozostanie na bardzo bezpiecznym poziomie 3 proc. PKB.

O głębokiej zmianie struktury gospodarczej nowych członków Unii świadczy też zasadnicza poprawa stanu środowiska naturalnego. Z danych Eurostatu wynika, że emisja gazów powodujących efekt cieplarniany spadła do odpowiednika 10 ton dwutlenku węgla wobec blisko 11 ton w państwach „15”. Bardzo szybkie postępy kraje przystępujące do Unii zdołały zrobić w rozwoju niektórych nowoczesnych technologii, od których będzie zależeł przyszły wzrost gospodarczy. Przykładem łączność: liczba linii telefonicznych na 100 mieszkańców wynosi w Polsce blisko 40 wobec 60 średnio w krajach „15”. Jednak jeszcze w 1995 roku telefonów było w naszym kraju odpowiednio trzy razy mniej, niż w państwach Unii. Równie wymowne są dane o ilości komputerów: dziś jest ich w Polsce proporcjonalnie trzykrotnie mniej, niż w obecnej UE jednak na początku lat 90. różnica ta wynosiła jak 1:8. Nasz kraj, podobnie jak inne państwa kandydackie, szybko nadrabia dystans do Europy zachodniej pod względem liczby samochodów. Mamy ich na tysiąc mieszkańców około 300 wobec 500 w państwach „15”. W 1996 roku w Unii aut było proporcjonalnie przeszło dwa razy więcej niż w Polsce.

Najgorzej z zatrudnieniem

Mimo tych osiągnięć do przełamania pozostają jednak wciąż poważne przeszkody strukturalne, bez czego Polska nie zdoła tak, jak dotychczas zbliżyć się do poziomu rozwoju państw UE. Problemem jest przede wszystkim bardzo niski poziom zatrudnienia. W naszym kraju średnio pracuje 55 proc. osób w wieku produkcyjnym wobec 64 proc. w obecnej Unii, która i tak ma pod tym względem bardzo poważne zaległości w stosunku do Stanów Zjednoczonych. Co więcej, restrukturyzacja rolnictwa (gdzie wydajność pracy jest około pięciu razy niższa niż w całej gospodarce), górnictwa, hutnictwa i niektórych wielkich przedsiębiorstw państwowych jak PKP zapowiada dalsze obniżenie liczby pracujących.

Rozwiązaniem może być dynamiczny rozwój małych i średnich firm, co jednak wymaga zasadniczego obniżenia poziomu opodatkowania. Eurostat podaje, że mimo o wiele niższych niż w UE oposażeń w Polsce średnia stawka podatkowa wynosi 41,7 proc. słabo zarabiających wobec 37,8 proc. w Unii (która znów w tym względzie ma poważne zaległości wobec USA).

Na przeszkodzie szybkiego rozwoju kraju stoi także zapaść w rozwoju dużej części infrastruktury, przede wszystkim transportowej. W naszym kraju jest dziś tyle samo kilometrów autostrad (około 500), co na Litwie, najbiedniejszym państwie poszerzonej Unii. Inny przykładem są ogromne opóźnienia w budowie oczyszczalni ścieków.

Zdaniem analityków KE najlepszym miernikiem trudności gospodarczych, jakie wciąż przeżywa nasz kraj, jest jednak zapaść demograficzna. Na statystyczną Polkę przypada dziś tylko 1,3 dziecka, tyle samo co w najgorzej notowanych pod tym względem krajach „15” (Niemcy, Hiszpania). Jeszcze kilkanaście lat temu w Polsce proporcjonalnie rodziło się tyle samo dzieci, co w Irlandii, a zastępowalność pokoleń była zapewniona. **JĘDRZEJ BIELECKI**
Rzeczpospolita

Poszukiwania w domu i obejściu nie dały rezultatów. Uczestnicy obławy, niezadowoleni, opuszczali domostwo. Ostatni wychodził jeden z gajowych. Sięgnął ręką za drzwi wejściowe, gdzie spodziewał się znaleźć słoninę i porwać ją jako łup nocnej wyprawy. Zamiast na słoninę, natknął się na głowę Proćpakową”.

Współczesny owym wypadkom poemat „Pieśń o standrechcie i Proćpakowej bandzie”, chociaż pod względem poetyckim nieudolny, wiernie ponoć oddaje życie zbójników i Stanisław Szczotka z niego właśnie zaczerpnął dane o ostatnich dniach Proćpakowców. Rozprawa toczyła się od 2 do 13 stycznia 1796, w komplecie sędziowskim zaś zasiadali również syndycy sądowi z Cieszyńska, Białej i Kęt. Już 14 stycznia stracono przez powieszenie pierwszą część bandy. Byli wśród niej także górale śląscy: Janek Kulik z Ustronia, Janek Goniol i Maciej Hajdys z Wisły. Na egzekucję wyjechano do Kamesznicy:

*Pan hrabia z komisarzem i sędziami razem
Pojechali z Milówki. Wojsko i gajnych razem
Oberleutnant Chottig komandyrował...
Sporządzili całą zgrają inkwizytów kutych
Do Kameśnic, miejsca złoczyńczego, sutych;
Trzy szubienice w kwadrat złożone stały.
Dekret był im przeczytany o godzinie ósmej.
Egzekucji dokonali kaci bielski i cieszyński.
Proćpaka powieszono dopiero 25 stycznia 1796 roku.*

SŁOWACY

Sąsiedztwo Słowacji (przez wieki Uher, to znaczy Węgier, lecz wśród ludu nieodmiennie „Słowiok”) nie pozostawało bez wpływu na nastroje w Cieszyńskim, zaś zbójnictwo właśnie stąd przesiąkało - przez pograniczne góry na śląską stronę i znajdowało

u nas z dawna przygotowany grunt albo i przywódców (Ondraszek). „Na Słowioki” z kolei chronili się ze Śląska chłopscy uciekinierzy i przepadali, przynajmniej dla zainteresowanej szlachty, bez wieści. Słowacy siedzieli o miedzę, mocno trzymali południowe stoki Beskidów, ścierając się krwawo z cieszyńskimi Wołochami o górskie łąki, stanowili odrębny świat podległy nie cieszyńskiej, a węgierskiej zwierzchności. Szlak miedziany przez Przełęcz Jabłonkowską z szanłem łączył obydwie światy na dobre i na złe: w obu kierunkach szły wozy z towarami, lecz stąd i zowąd również nadciągały wojownicze okrzyki.

Rozpocznijmy na wschodzie: kiedy papież Jan Paweł II kanonizował 2 lipca 1993 roku trzech wschodniosłowackich męczenników (wśród nich Melchiora

Grodeckiego rodem z Cieszyńska), prasa zajęła się „słowacką kolonią w Niebiańskiej Jerozolimie w liczbie pięciu niebian”. Najpewniej są wśród nich także dalsi Polacy: św. Andrzej, Świerad (słowacki Svorad), pierwotnie pustelnik spod Nowego Sącza, następnie mnich w klasztorze św. Hipolita na Zaborze koło Nitry, oraz św. Benedykt, Swojsław. Udał się on za swym nauczycielem, św. Andrzejem, w celach ascetycznych w głąbie lasów pod Skałką w Trenczyńskim. Wspominamy go tutaj dlatego, że w roku 1035 został napadnięty przez zbójców. Wrzucili oni martwe ciało pustelnika w nurty Wagu. Szczątki obydwa świętych - Andrzeja i Benedykta - spoczęły w nitrzańskiej katedrze (A. Brueckner).

Już w wieku XV węgierscy rozbójnicy czy nawet regularne zagony Węgrów doszczętnie zniszczyły Stary Jabłonków (Gródek, 1447); dowodem na to był fakt, że miasto wtenczas nie złożyło świętopietrza, powstało zaś na nowo w innym miejscu - w widłach Olzy i Łomnej. (cdn.)

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

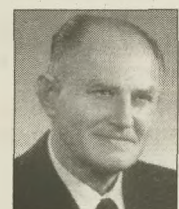
(25)

Kronika rodzinna

Dnia 4. 1. 2004 obchodzi znaczny jubileusz 70 lat
pan WŁADYSŁAW WOREK

z Markłowic Dolnych. Z tej okazji życzenia błogosławieństwa Bożego, zdrowia, wszelkiej pomyślności, pogody ducha oraz wielu szczęśliwych dni składają cztery córki z mężami oraz 10 wnuków.

GL-222

„Serce bić przestało i tylko wspomnienie zostało“.

Dnia 5 stycznia 2004 obchodziliśmy 100. rocznicę urodzin nasz Tatusi, Teści, Dziadek i Pradziadek

śp. RUDOLF OCHMAN

z Lutyni Dolnej. O chwilę cichej zadumy prosi córka Miłosia z rodziną. RK-240

Dnia 3. 1. 2004 mija 10. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamusi, Babci i Prababci

śp. ANTONINY KOCYANOWEJ

z domu Kobiela. Wszystkich krewnych i znajomych o chwilę wspomnień prosi syn Edward z żoną oraz wnuczki Silvii, Jana, Urszula i Barbara z rodzinami. RK-256

„Gronie, moje gronie, odejść było trzeba, bedym ja sie dziwoł na Was prosto z nieba...”
Wierzyć się nie chce, że w poniedziałek 5. 1. miną już dwa lata od dnia, w którym tak nagle odszedł do niebiańskich gronów, od wszystkich i wszystkiego, co kochał, nasz Drog

śp. WŁADYSŁAW KLUZ

z Gródka. Przejęci smutkiem wspominają oraz o chwilę zadumy i modlitwę proszą tych, którzy Go znali, najbliżsi. GL-224

Dnia 27. 12. 2003 minęła druga rocznica śmierci naszej Kochanej Żony, Matki, Siostry, Babci, Szwagierki, Teściowej

śp. EWY LISZTAN

z Mostów koło Czeskiego Cieszyna. Z żalem wspomina mąż z dziećmi. GL-240

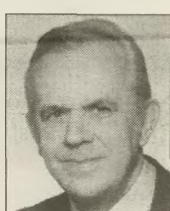

„Kto był kochany, nie będzie nigdy zapomniany“.

Dnia 3. 1. 2003 minie 2. bolesna rocznica śmierci naszej Najukochańszej

śp. IRENY MADEJ

z Orłowej Poręby. Wszystkich, którzy Ją znali, prosimy o chwilę wspomnień. Z żalem, miłością i wdzięcznością wspomina najbliższa rodzina. RK-248

W dniu 3 stycznia 2004 mija 5 lat, kiedy nas opuścił na zawsze nasz Najdroższy

śp. ERWIN MICHALSKI

z Piotrowic. Prosimy krewnych, przyjaciół i znajomych, by razem z nami poświęcili Mu chwilę cichej zadumy. Żona i synowie z rodzinami. RK-249

Dnia 3. 1. 2004 mija druga bolesna rocznica zgonu mojej Kochanej Żony

śp. IRENY KRYSTYNY RYBICKIEJ

Wszystkim, którzy razem ze mną poświęcą Jej chwilę wspomnień dziękuję serdecznie, mąż Witold. GL-119

informacje

KARWINA - Centrum: Stuart Malutki 2 (3, 4, godz. 15.30), Rzeki tajemnic (3, 4, godz. 20.00, 5, godz. 17.45), Życie szybko, umierać młodo (3, 4, godz. 17.45, 5, godz. 20.15), **Reflex:** Żelary (3, 4, godz. 20.00, 5, godz. 17.00), Po tamtej stronie łóżka (3, 4, godz. 17.00, 5, godz. 20.00), **Ex:** Terminator 3 (3, 4, godz. 19.00), **CZESKI CIESZYN - Central:** nieczynne do 9. 1. **TRZYNIEC - Kosmos:** Okno naprzeciwko (3, 4, godz. 17.30, 20.00), Kangur Jack (5, godz. 17.30, 20.00), **BYSTRZYCA:** Bad Boys 2 (3, godz. 18.00).

audycje

AUDYCJE POLSKIE, UKF Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz: po-pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA, Cz. Cieszyn Do 18. 1. 2004 wystawa obrazów Josefa Novického. Otwarte po-pt: 9-15.

MUZEUUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Dělňická 14: do 4. 1. 2004 wystawa

„Muzeum o muzeum”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWO-CICKIEJ, Hawierzów Żywocice: do 2. 2. 2004 wystawa „Tarcze strzeleckie”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ ORŁOWA: do 18. 1. 2004 wystawa „Świat lalkarza”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 9-13.

▲ JABŁONKÓW, Rynek Mariacki 14: do 22. 2. 2004 „Szkoła podstawy życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyńca, do 31. 1. 2004 wystawa „Szopki Betlejemskie ciągle żywe”. Otwarte wt, pt: 9-16, nie: 13-17.

zaproszenie za

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA: do 23. 1. 2004 wystawa „Zaolzie 1938”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

o dzieckach

OLBRACHCICE - spotkania Klubu Kobiet odbywać się będą w miesiącach styczniu, lutym i mar-

cu w każdą środę o godz. 15 w Domu PZKO. Chętnie powitamy byle członkinie i wszystkie pozostałe panie, zainteresowane działalnością klubową.

BOGUMIN - Klub Kobiet PZKO zaprasza na pierwsze w nowym roku spotkanie, które odbędzie się 5. 1. o godz. 15.00 w Domu PZKO.

TRZYNIEC OSIEDLE - MK PZKO zaprasza 8. 1. o godz. 18.00 do Domu PZKO im. A. Wawrośna na spotkanie Klubu Dyskusyjnego „Forum”. Temat: Hutnictwo. Z R. Suchankiem dyskutować będzie inż. J. Cienciala, CSc., dyrektor generalny Huty Trzynieckiej oraz RNDr J. Raab, dyrektor Hutnictwa Żelaza w RC. Bufet zapewniony.

BYSTRZYCA - Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO zapraszają 7. 1. o godz. 16.00 do Domu PZKO na wspólne spotkanie noworoczne.

ORŁOWA MIASTO I ŁAZY - zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 3. 1. o godz. 15.00 do świetlicy w Zimnym Dole na spotkanie świąteczno-noworoczne.

KARWINA FRYSZTAT - MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 24. 1. o godz. 19.00 na Bal PZKO do frysztackiego Domu PZKO. Program: grupa taneczna „Break

Bones Crew”, orkiestra „Quattro” p. R. Huňáa. Miejscówki (150 Kč) do nabycia w Domu PZKO we wtorki, czwartki i piątki w godz. 16-18.

KARWINA RAJ - Zarząd MK PZKO informuje członków i sympatyków, że przedsprzedaż biletów na bal PZKO 24. 1. w Domu PZKO, przebiegnie w poniedziałki 5, 12, i 19. 1. w godz. 18-20 w Domu PZKO.

CIERLICKO KOŚCIELEC - MK PZKO zaprasza 24. 1. o godz. 19.00 do Domu Polskiego Żwirki i Wigury na Bal pod RWD. Miejscówki: Maria Mikulowa tel.: 596 423 259.

SKRZECZOŃ - MK PZKO zaprasza 17. 1. o godz. 19.00 do sali zakładu Bochemia w Boguminie na bal „W indiańskiej wiosce”. Program: zespół taneczny „Impuls”, przygrywa „Sonata”. Przedsprzedaż miejscówek w Domu PZKO 5. i 12. 1. w godz. 17.30-20, 6. 1. w godz. 18-20.

PTTS „BŚ” - zaprasza 4. 1. na „Noworoczny wymarsz na Skałkę”. Dojście dowolne. Rejestracja w godz. 10-12. Okazja zamówienia koszulek z logiem „BŚ”.

koncerty

TRZYNIEC - PZŚ „Hutnik” serdecznie zaprasza 4. 1. o godz. 17.00

do DK „Trisia” na koncert kołęd. Gościnnie wystąpi młodzieżowy zespół folklorystyczny „Turliki” z Zakopanego (PL).

fertyracy

Praca z domu lub kancelarii. Zarobki tygodniowo 5000 Kč. Tel. 608 283 373. GL-236

Zabawmy się po gorolsku

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) - Zespół „Górole” i mosteckie MK PZKO zapraszają na tegoroczny 26. Bal Gorolski w sobotę 10 bm. Zabawę poprzedzi tradycyjnie, o godz. 17.00, międzynarodowy przegląd kapel i zespołów ludowych. Oprócz zespołów z Zaolzia, Polski, Moraw i Słowacji zaprezentuje się na nim także gość z Austrii - zespół Rudi Lughoffera z Kremsmünster.

Za bilety na bal będzie trzeba zapłacić 200, względnie 250 Kč (dodatkowo 50 Kč to opłata za rezerwację stołu). Można je zamawiać do piątku 9 stycznia u kierownika „Górol” Alojzego Martynka - nr tel. 602 749 084.

rzyżówka

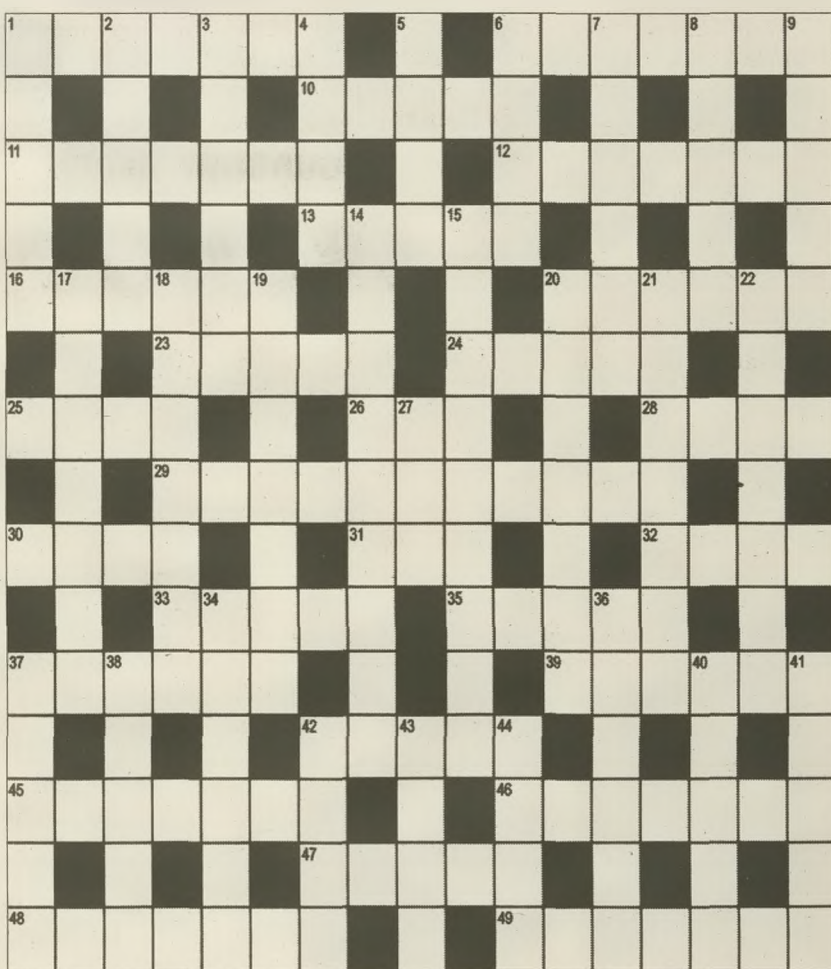
Poziomo:

1. nasza znakomita firma
6. „Przekrojowy” profesor
10. lutnik z Cremony
11. dobrą sprawę wesprze
12. Opowieść narracyjna o przeszłości
13. najpospolitszy na Ziemi
16. np. nasercowe
20. przejął Jackie po JFK
23. do wypasu owiec
24. rewia
25. nie trudne dla Hannibala
26. fałszywa krokodyla
28. Don
29. wibrator
30. biała ciemność
31. córka Zenofanosa
32. przypadek
33. jeden z pięciu w kopie
35. dla żadnej wartości nie ma litości
37. wyniszczenie ogólne
39. powoli w muzyce
42. u nas niechciany
45. obraza
46. lekka na bieżni
47. daniel dla konia
48. część logarytmu
49. wyrób włókienniczy

Pionowo:

1. pejzaż
2. ziemia wasala
3. są Wielkie i Małe
4. do nadstawiania
5. koniom może ulżyć
6. piśń
7. od morza odcięta
8. domena Lendla
9. odgłos na planie
14. wślizgiwanie się
15. ratunek dla damskich pończoch
17. przedmiot katechety
18. dbałość o swój interes
19. JA i tylko JA
20. gliniana dmuchawka
21. mieszka nie tylko w Hongkongu
22. płynie w Birmie
27. czasu lub mądrości
34. mieszkają w Taszkencie
36. sielanka
37. bez niego nie wysłesz e-mailu
38. też jest u nas w mniejszości
40. porcieta
41. mniejszy strach
42. portyk kolumnowy
43. może być żelazny
44. subtelność w obejściu

Opr. JO

◆ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu”, 737 01 Czeski Cieszyn, Komenského 4 ◆ Redaktor naczelny Danuta Branna ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, 558 740 228, 558 713 128, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: sekretariat@glosludu.cz ◆ Oddział redakcji: 709 29 Ostrava, ul. Novinářská (nie przyjmuje ogłoszeń), tel. 597 450 252, e-mail: glosludu@volny.cz ◆ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC, Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn, telefon: 558 711 453, IČO: 00535613. ◆ Adres wydawnictwa: POL-PRESS, s.r.o., Čapkova 200/7, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 26792575. Adres korespondencyjny: Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi w imieniu wydawcy spółka Mediaservis, s. r. o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz; reklamacje: 800 800 890. Stosunki umowne między wydawcą a prenumeratorami regulują ogólne zasady handlowe. ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegross, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Print s.r.o., Ostrava. ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 1212-4222.

redakcyjnej oczty e l e w i z j a z e s k a

Koło, w którym ilość przeszła w... ofiarność

W niedzielę 28. 12. 2003 przeżyli członkowie MK PZKO nadzwyczaj miły wieczór. Zaproszenie brzmiało: „Zebranie sprawozdawcze połączone z wigilijką” – w lokalu własnym. Na początek program kulturalny w wykonaniu uczniów karwińskiej PSP. Słowo objaśniające przekazała nauczycielka **Danuta Farana**. Na początek **Karolina Łukosz** zadeklamowała wiersz „Choinka”, potem **Adam Farana** wykonał utwór J. S. Bacha (naucz. **Halina Heinz**). Następnie **Adam Sikora** (skrzypce), **Adam Farana** (fortepian) w towarzystwie nauczyciela Szkoły Muzycznej im. B. Smetany, **Bronisława Jelenia**, wykonali utwór „Rondo” Jana Kleczyńskiego – za co zebrali liczne i długie brawa. Obydwu Adasiom należą się uściski – a Bronisławowi Jeleniowi ukłon za wyćwiczenie i opiekę.

Sprawozdanie czytał **Jan Sznappa**, długoletni prezes MK. Okazuje się, że w tym roku odeszło 6 członków – 4 zmarło, 2 wypisało się z braku zainteresowania. Baza członkowska to już tylko 78 osób, z przewagą kobiet. Do wykonanych akcji i imprez zalicza się bal z udziałem 98 osób, prelekcję wideo autorstwa **Władysława Łukosza**, Dzień Matki z występem zespołu

folklorystycznego „Odrzychowice” (obecnych 36 osób), gry i zabawy dla dzieci (38 osób), ognisko w ogrodzie (21 osób), 2-dniową wycieczkę do Mostów k. Jabłonkowa (20 osób). Do najcenniejszych pozycji pod względem artystycznym należy występ TL „Bajka” z przedstawieniem „Pinokia”, na którym szczerze bawiło się 65 widzów. Z okazji dnia św. Jadwigi, patronki Śląska, dnia 19.10. odprawiona została w staromiejskiej starej kaplicy msza św. w języku polskim. Ostatnią imprezą było aktualne zebranie z udziałem 32 członków i sympatyków.

Członkowie i sympatycy Koła wykonali w czynie społecznym nową elewację budynku Domu PZKO (sama farba i materiał kosztowały 22 000 Kč), pomalowali połowę płotu, naprawili uszkodzoną instalację wodociagową, kanalizację, oświetlenie sceny i pokój na poddaszu oraz przeprowadzili szereg innych niezbędnych remontów.

Przed kolacją wzniesiono toast noworoczny, a po niej prezes dzielił się z wszystkimi opłatkiem. Wreszcie **Wiesław Farana** zaintonował koledę i wieczór zakończył się wspólnym śpiewaniem. Do siego Roku! Oby tak dalej! (jj)

ZEGNAJ STARY, WITAJ NOWY ROKU

Opłatek z jubilatami

W sobotę 27 grudnia w skrzeczońskim Domu PZKO odbyła się tradycyjna wigilijka, podczas której dostojnie pożegnano stary 2003 i uroczystie powitano nowy 2004 rok.

Wśród skrzeczoniaków zawiła z parafii bogumińskiej ksiądz **Dariusz Jędrzejowski**, który złożył obecnym życzenia noworoczne. **Jakub Czapek** zarecytował wierszyk o choince, po czym do programu kulturalnego dołączył chór mieszany **Hasło**, który pod batutą **Ireny Szeligi** wykonał wiązankę tradycyjnych koled. Zanim nastąpiło łamanie opłatkiem, przewodniczący Koła **Bogusław Czapek** podziękował aktywistom za pomoc przy organizacji akcji i imprez Koła oraz przy utrzymaniu Domu PZKO oraz złożył uczestnikom życzenia noworoczne. Całość spotkania słowem wiążącym

oraz okolicznościowymi wierszykami umiejętnie połączyła **Maria Śladerczek**.

Również tym razem wigilijka została połączona ze spotkaniem z jubilatami 2003 r., którym wręczono skromne podarunki: m.in. najstarszym z nich, 80-letniemu **Alojzji Opic** i **Marii Janoszowskiej**, a także – nieobecnej z powodów zdrowotnych **Hildegardzie Oczadłej**. Gratulacje złożono również **Helenie** i **Rudolfowi Grabowskiemu**, którzy w październiku obchodzili złote gody pożycia małżeńskiego. Dla jubilatów wystąpiła czteroosobowa kapela **Olza**, która pod kierownictwem artystycznym **Jana Turzycy** zaprezentowała wiązankę koled i piosenek ludowych. Po występie odbyło się wspólne spotkanie towarzyskie. (D.G.)

Podziękowanie za zaangażowanie

Ostatnią ubiegłoroczną imprezą dolnolutyńskiego koła PZKO było zebranie sprawozdawcze połączone z wigilijką. Przybyli m.in.: starosta gminy inż. **Josef Lindner**, przewodnicząca orłowskiej organizacji Związku Bojowników o Wolność **Urszula Krzywoń**, delegacje kół z Wierzniowic, Rychwałdu i Orłowej Lutyni, ksiądz proboszcz **Alojzy Cinciala**, franciszkanin ojciec **Izajasz** oraz sympatycy. Program kulturalny przygotowały rodzeństwa: **Gabrielka** i **Marek Trnkowiec** z Brna oraz **Ewa** i **Adam Śertlerowie**.

Z referatu sprawozdawczego wynika, że Koło ma 102 członków, najaktywniejszym zespołem jest chór mieszany „Lutnia”. Chórzyści zaliczyli 15 występów, świętowali swoje 95-lecie istnienia, otrzymali certyfikat członka Konfraterni Najstarszych Chórów Oddziału Śląskiego PZChiO i uczestniczyli w I Ogólnopolskim Zjeździe Konfraterni w Katowicach, śpiewali na festynach w Rychwałdzie i Wierzniowicach, Trojoku Śląskim, biesiadzie chórów w Orłowej Lutyni oraz na uroczystościach sakralnych. Chór „Lutnia” współpracuje z chórem mieszanym „Słowik nad Olzą” z Olzy oraz zespołem śpiewaczym „Kalina” z Łazisk oraz „Lutnia” z Wieliczki.

Zespół Kobiet zorganizował prelekcję o zdrowiu, wystawę obrazów, kurs

gotowania i pieczenia ciastek, przygotowuje wszystkie imprezy od strony kulinarnej. Młodzież nie spotyka się regularnie, jednak w pracy Koła udziela się aktywnie. Młodzi zorganizowali mikolajówkę z prelekcjami o Turcji i Florydzie, pomagają przy organizowaniu imprez, troszczą się o zaplecze techniczne, uczestniczyli w obwodowym turnieju tenisa stołowego.

Pracę Koła kieruje 13-osobowy zarząd, komisja rewizyjna i rejonowy. Zarządowi udało się zrealizować wszystkie zaplanowane imprezy: bal, festyn na granicy, wycieczkę, smażenie placków, uroczystą akademię chóru „Lutnia”, przegląd chórów w ramach Trojoka Śląskiego. Postarał on się również o wydrukowanie jubileuszowego biuletynu nt. historii chóru. Delegacja zarządu brała udział w imprezach szkoły i sąsiednich kół PZKO.

Po części oficjalnej zaproszono obecnych do wspólnego koledowania, panie z Zespołu Kobiet przygotowały smaczną kolację, były również domowe wypieki świąteczne.

Prezes podziękował wszystkim aktywnym członkom za całoroczne zaangażowanie, poświęcenie i ofiarność, złożył życzenia pomyślnego i zdrowego nadchodzącego nowego roku. **Maria Sztwiertnia**

SOBOTA 3 STYCZNIA

■ TVC 1:

5.00 Czeski Jasio przed bramami Euro-py, 5.45 Obejrzenie za MŚ w rajdach samochodowych 2003, 6.45 Niebiosy zniknęły, tak jak się zamyka książkę, 7.35 Sezame, otwórz się! II (s.), 8.00 Listy od Felixa (s.), 8.15 Daleka podróż za domem (s.), 8.40 Pettson i Fiskusz (s.), 9.50 Śpiewnik domowy, 10.00 Świat za barierą lodową (film dok.), 10.30 Film o filmie: Chicago, 10.40 Nasza wieś, 11.05 Ciocia – Samochód (s.), 12.00 Wiadomości, 12.05 Bananowe gwiazdki (talk show), 12.55 Pogoń za klejnotami (s. dok.), 13.50 Moda – Ekstrawagancja, 14.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.), 16.20 Oczarowani IV (s.), 16.50 Odbiorca TVC, 17.10 Podróże po świecie wina III (s. dok.), 17.40 Etykieta – co to jest? (s.), 17.55 Prognoza pogody, 18.00 Wiadomości, 18.05 Uśmiechy 50 lat TV – wyniki ankiety, 18.45 Ukryte w depozytorium – Sala milczących zegarów, 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych, 0.05 Hiszpański więzień (film USA), 1.55 Jak jej nie kochać (film USA), 3.25 Star Trek I (s.), 4.15 Przygody nauki i techniki (s.), 4.40 Telezakupy.

■ TVC 2:

5.00 Historia jednej doliny (pr. dok.), 5.20 Telezakupy, 5.30 Dopiero 15 lat (film dok.), 6.35 Wiadomości STV, 6.55 Wiadomości regionalne, 7.55 Panorama, 8.30 Wielki Wóz (mag.), 9.00 Kursy językowe, 10.00 Recital J. Nedvéda, 10.45 X (czyli x razy o kulturze), 11.10 Długa droga do domu (film USA), 12.45 O. Nedbal: Polska krew (opera), 14.50 Leonard Cohen (pr. dok.), 15.45 W niewoli tenisa (film dok.), 16.45 Buly: HC Hamé Zlin – HC Stalownicy Trzinec (sport), 19.30 Euronews, 20.00 Rok na wsi (teatr), 23.00 Noc z Andělem (pr. rozryw.), 0.30 Wielka nocna muzyka, 3.30 Sex w wielkim mieście III (s.), 4.00 Lista przebojów, 4.55 „Na Kloboučku” (pr. muz.), 5.30 Mała muzyka poranna.

■ NOVA:

6.10 Teletubbies (s. anim.), 6.35 Ferda (s. anim.), 7.00 Pokemon (s. anim.), 7.25 Digimon (s. anim.), 7.55 Beyblade (s.), 8.15 Delfin Flip IV (s.), 9.05 ESO (lista przebojów), 10.05 Stary (s.), 11.10 Diagnosta: Morderstwo VI (s.), 12.00 Dzwonienie do Novy, 12.30 Fałszywa kotka (film czes.), 14.20 Niewiarygodne przygody (s.), 14.45 Zakochać się (film USA), 16.35 JAG VII (s.), 17.20 Prognoza pogody, 17.25 Powrót do przyszłości (film USA), 19.30 Wiadomości, sport, pogoda, 20.00 Rycerz Króla Artura (film USA), 22.15 Komando (film USA), 23.45 Uczucie i romans (s. erot.), 1.05 Playboy (film erot.), 2.25 Dzwonienie do Novy, 3.05 Panoptikum Ivana Mládka, 3.35 Fałszywa kotka (film czes.).

■ PRIMA:

8.00 NHL Power Week (mag.), 8.35 Salon samochodowy, 9.05 Lwy z lasa Girskiego (film dok.), 10.15 Latający lekarze (s.), 11.00 Szogun (s.), 12.40 Julie Lescaut II (s.), 14.15 Ucieczka do domu (film kanad.), 16.00 Prima TV, 16.10 Dempsey i Makepeace II (s.), 17.05 Buldocy i czereśnie (film czes.), 18.55 Prognoza pogody, 19.00 Dziennik, 19.15 Mniem, czyli..., 19.45 Droopy (s. anim.), 19.55 Sprawa dla dwóch (s.), 20.55 Zawodowiec (film franc.), 22.45 Kłamca, kłamca (film USA), 0.20 Zakazana miłość (film niem.), 2.05 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.), 4.15 Prima archiwum.

NIEDZIELA 4 STYCZNIA

■ TVC 1:

5.00 Groby nasze, groby wasze (pr. dok.), 5.25 Niezwykłe przygody kryminalistyki (serial), 6.15 Star Trek I (s.), 7.05 Daleka podróż do domu (s.), 7.30 Bajkowa niedziela, 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.), 10.00 Obiekty, 10.30

Kalendarium (mag.), 10.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (s.), 11.05 Ciocia – Wesele (s.), 12.00 Wiadomości, 12.05 Prognoza pogody, 12.10 W jaki sposób (mag.), 12.35 Korona z brązu (bajka), 13.35 Śpiewnik domowy, 13.40 Pod prąd (mag.), 14.15 Mają tylko nas (mag.), 14.50 Film o filmie: Przebiegły Filip (film czes.), 15.20 Niczym książę Rohan (film czes.), 16.40 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.), 17.00 Nieznana Ziemia – Świat według Charlesa Darwina (s. dok.), 17.20 Co mogę dla siebie zrobić (mag.), 17.25 Szczęście domowe (mag.), 17.55 Prognoza pogody, 18.00 Wiadomości, 18.05 O skarb Agnieszki Czeskiej (teleturniej), 18.50 Słowo świąteczne szewca Jana Pivečka, 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych, 19.00 Wieczorynka, 19.15 Wiadomości, 19.35 Prognoza pogody, 19.40 Bramki, punkty, sekundy, 19.55 Losowanie Sportki, 20.00 Śmierć pedofila (film czes.), 21.35 Pytania Václava Moravca, 22.20 Wiadomości, 22.25 Bramki, punkty, sekundy, 22.35 Czwartek dwunastego (film ang.), 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych, 0.15 Prawo rodzinne (s.), 0.55 Dwudziestka dwójka 1998 (pr. rozryw.), 1.25 Himalajskie poselstwo (film czes.), 2.25 Nieznajomość nie usprawiedliwia (s.), 2.40 Podróżomania (s.), 3.05 Nasza wieś (mag.), 3.25 Ucieczka z serialu (film czes.).

■ TVC 2:

6.50 Wiadomości STV, 7.05 Słowo świąteczne proboszcza Bohumila Bašteckiego, 7.10 Nieznana Ziemia – Świat według Charlesa Darwina (s. dok.), 7.40 Pod korcem (mag.), 7.55 Panorama, 8.30 Takie jest życie – Vittorio De Sica (film dok.), 9.30 Linia pionowa (mag.), 10.15 Dwaj mężczyźni na Syberii (mag.), 10.45 Muzyczne wędrówki z Z. Mahlerem, 11.00 Carcharias – Wielki biały (pr. dok.), 11.40 Xterra 2003 (sport), 12.10 Piernikowa wieża (film dok.), 13.50 Tajemnica trzech królów (pr. dok.), 14.45 Studio sport, 17.00 Rafa Donovan (film USA), 18.45 Jest nas piętnastu (pr. dok.), 19.15 Euronews, 20.00 Wieczór tematyczny – Wypchany i wyrzeźbiony, 22.25 Muzyczne wędrówki z Z. Mahlerem (s.), 22.40 Dograne (sport), 23.05 Solomon i Ceanor (film ang.), 1.00 Koncert dla królowej, 2.25 Ziemia południowej szarości, 2.55 Wizytówka muzyczna, 3.25 Szkoła demokracji? (mag.), 4.25 Josef Anton Trčka.

■ NOVA:

5.55 Mała morska syrenka (bajka), 7.15 Teletubbies (s.), 7.40 Pokemon (s. anim.), 8.05 Digimon (s. anim.), 8.30 Beyblade (s. anim.), 8.55 Delfin Flip (s.), 9.40 „Babeta” (pr. rozryw.), 10.35 „Horoskopićny” (pr. rozryw.), 11.30 Novacy II (film czes.), 12.00 Siódemka – wydanie specjalne, 13.00 Muzyka dęta dla Novaków (pr. muz.), 13.50 Karuzela (pr. rozryw.), 14.15 Renagat (s.), 15.10 Dłaczego? (pr. rozryw.), 15.35 Galakontert Karla Gotta i Lucii Bilej, 17.25 Prognoza pogody, 17.30 Brzydula (s.), 18.20 „Princeszna ze mleja” II (film czes.), 19.20 T-Mobile RENTA, 19.30 Wiadomości, sport, pogoda, 20.00 Pięć lat z wami (pr. rozryw.), 21.10 Odlamki (mag.), 21.30 Tele tele, 22.05 Bez litości (film USA), 23.50 Tabu, 0.30 Mutant X (film USA), 1.15 Rusz się (pr. rozryw.), 2.35 Siódemka – wydanie specjalne, 3.30 Odlamki (mag.), 4.15 Lekarz wiejski II (s.), 5.00 Teletubbies (s. anim.).

■ PRIMA:

8.00 Świat w wojnie (s.), 9.00 Świat 2004 (mag.), 9.30 Gospoda Przy Kamiennym Stole (film czes.), 11.15 Niedzielnny Receptariusz (mag.), 11.45 Drugi oddech (film czes.), 13.00 Niedzielnna partia, 14.00 Wierzyć - nie wierzyć (s.), 14.55 Orzeł wylądował (film ang.), 17.15 Decydująca zmiana (film niem.), 18.55 Prognoza pogody, 19.00 Dziennik, 19.15 Mniem, czyli..., 19.45 Droopy (s. anim.), 19.55 Sprawa dla grupy specjalnej (s.), 21.00 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.), 21.55 Cień wątpliwości (film USA), 23.40 Brazyl (film ang.), 2.05 Niedzielnna partia, 2.55 Niedzielnny Receptariusz, 4.40 Prima archiwum.

PONIEDZIAŁEK 5 STYCZNIA

■ TVC 1:

5.05 Odbiorca TVC (mag.), 5.20 Po czesku (mag.), 5.30 Pył złotej paproci (pr.

dok.), 5.59 Dzień dobry z TVC, 8.30 Sezame, otwórz się (s.), 8.55 Strzała leci do bajki (dla dzieci), 9.30 Szkoła, podstawa życia (mag.), 10.00 Wiadomości, 10.05 Rafa Donovan (film USA), 12.00 Wiadomości, 12.30 Kwiatek z okazji urodzin (pr. rozryw.), 13.15 Czarni baronowie (pr. dok.), 13.20 Pod prąd (mag.), 14.00 Wiadomości, 14.05 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.), 14.30 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.), 14.50 Uśmiechy 50 lat TV, 15.30 Etykieta – co to jest? (mag.), 15.40 Odbiorca TVC (mag.), 16.00 Wiadomości, 16.05 Czarodziejskie przedszkole, 16.35 Pomagajmy sobie (mag.), 16.55 Game Page (mag.), 17.15 Pod korcem (mag.), 17.30 AZ-quiz (teleturniej), 17.55 Pogoda, 18.00 Report (aktualności reg.), 18.30 Świat rekordów Guinnessa (pr. rozryw.), 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych, 19.00 Wieczorynka, 19.15 Wydarzenia, komentarze, 19.35 Wydarzenia kulturalne, 19.45 Bramki, punkty, sekundy, 20.00 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.), 21.05 Podróżomania, 21.40 Wydarzyło się, 21.45 Fakty, 22.30 Wydarzenia, komentarze, 23.08 Bramki, punkty, sekundy, 23.20 Omerta II (s.), 0.15 Przyjaciele IX (s.), 0.40 Czego nie przyniósł czas (pr. muz.), 1.25 Sport w świecie, 2.00 Droga teatralna 1986, 2.40 Dwaj mężczyźni na Syberii (film dok.), 3.05 Strefa smutku i nadziei (film dok.), 3.55 Wieczór na dodatek (pr. muz.).

■ TVC 2:

5.05 Nie poddawaj się, 5.20 Starty, 5.40 Pytania Václava Moravca, 6.25 Niebezpieczeństwo to mój zawód (film dok.), 6.50 Wiadomości TVS, 7.05 Kalendarium, 7.20 Sylwestrowskie show (pr. rozryw.), 7.35 Dograne (sport), 7.55 Panorama, 8.30 Procesy fizyczne (s.), 8.45 Wideoatlas naszej przyrody (s.), 9.00 Dzień dobry z TVC, 11.25 AZ-quiz (teleturniej), 11.50 Ukryte w depozytorium, 12.00 Euronews, 13.00 Jeszcze tutaj jestem - Josp Kleczek, 13.25 Pogoń za klejnotami (s.), 14.20 Legenda przaladka piratów (film USA), 15.45 Skarby świata (s.), 15.55 Europa dzisiaj (sport), 16.25 Magazyn motorystyczny, 16.55 Sport w świecie, 17.35 Wielki Wóz (mag.), 18.05 Na krawędzi (mag.), 19.00 TV wiadomości po latach, 19.10 Wiadomości w jez. migowym, 19.15 Time .out (sport), 19.40 Wasze boisko (sport), 20.00 Sen Hitlera o Myszcze Miki (film dok.), 20.55 Piękne zguby (talk show), 21.25 Klub filmowy – Dom towarowy (film USA), 22.50 Max Roach (film dok.), 23.50 Adolf i Ewa (film dok.), 0.40 Sport 2003, 2.10 Wydarzenia komentarze, 3.00 Worlnet, 3.55 Kursy językowe.

■ NOVA:

5.59 Śniadanie z TV Nova, 8.30 To morderstwo, napisała (s.), 9.15 Afryka Express (film), 10.50 Lekcje gotowania, 11.20 Stefania VII (s.), 12.10 Cud miłości (s.), 13.00 Trzy życia Sofii (s.), 13.45 Władca zwierząt III (s.), 14.30 Gwiezdna brama III (s.), 15.15 Kachora (s.), 16.10 Ochroniarz (s.), 17.00 Zaryzykuj! (teleturniej), 17.25 Właśnie teraz, 17.35 Gliniarz i prokurator (s.), 18.25 Pogoda, 18.30 MASH (s.), 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej), 19.30 Wiadomości, sport, pogoda, 20.00 Ruleta rosyjska (pr. rozryw.), 20.50 Tańczący z wilkami (film USA), 0.00 Miejsce zbrodni: Monachium (s.), 1.30 Helicopters II (s.).

■ PRIMA:

8.00 Namietny pocałunek (s.), 9.30 Skryta namietność (s.), 9.45 Wspaniali i bogaci (s.), 10.35 Prima jazda, 11.30 Wielkie miłości sławnych (film dok.), 12.00 Buldocy i czereśnie (film czes.), 13.50 Sabrina - młoda czarownica (s.), 14.20 Beverly Hills 90210 (s.), 15.10 Melrose Place I (s.), 16.05 Ojciec Schwarzwald (s.), 17.00 Doktor Stefan Frank (s.), 17.55 Sauna (talk show), 18.43 Wiadomości z regionu, 18.45 Prima TV, 18.50 Minuty regionu, 18.55 Prognoza pogody, 19.00 Dziennik, 19.15 Mniem, czyli..., 19.45 Droopy (s. anim.), 19.55 O jeden most za daleko (film USA), 21.45 Halifax, psychiatra sądowy (s.), 23.25 Na temat!, 23.35 Policja z Palm Beach (s.), 0.25 Faktor PSI (s. kanad.), 1.15 Kusząca szansa (teleturniej), 2.15 Świat według Bundy (s.), 2.40 Sauna (talk show), 4.50 Prima archiwum.

Telewizja Polska Sport

SOBOTA 3 STYCZNIA

■ TVP 1:

6.35 Cesarskie cięcie (film pol.), 8.00 Wiadomości, 8.15 Archiwum Zacka (s.), 8.35 Ziarno (dla dzieci), 9.00 Lippy & Messy (kurs języka angielskiego dla dzieci), 9.05 Wirtualandia (dla dzieci), 9.35 Legenda Tarzana (s. anim.), 10.00 Zorro (s.), 10.55 Kolejka (lista przebojów), 11.25 Kuchnia z Okrasą (mag.), 11.45 Moda jak pogoda (mag.), 12.05 Casablanca Podróżnik (mag.), 12.30 Miliard w rozumie (teleturniej), 13.00 Wiadomości, 13.10 Polska w Białym Domu (mag.), 13.30 Zwierzęta świata (s. dok.), 14.00 Mali agenci (film USA), 15.25 Święta, święta (koncert), 16.00 Gwiazdy w Jedynce: Brainstorm (koncert), 16.30 Moda na sukces (s.), 17.00 Teleexpress, 17.15 Sportowy Express, 17.25 Gość Jedynki (pr. public.), 17.40 Plebania (s.), 18.05 Sąsiedzi (s.), 18.35 Jaka to melodia? (quiz), 19.00 Weterynarz Fred (s. anim.), 19.30 Wiadomości, 20.10 Nadbagaż (film USA), 21.55 Kabelet Olgi Lipińskiej (pr. rozryw.), 22.35 Kronika Rajdu Dakar (sport), 22.50 Śnieżna pułapka (film USA), 0.20 Droga do Białego Domu (film USA), 2.00 Koncert Robyna Hitchcocka (film dokumentalny).

■ TVP 2:

6.55 Studio urody (mag.), 7.05 Echa tygodnia, 7.35 Spróbujmy razem (mag.), 8.00 M jak miłość (s.), 8.50 Siedem cudów świata (s. dok.), 9.40 Ojczyznopolszczyzna (pr. prof. Jana Miodka), 10.00 Kręciola (dla młodzieży), 10.20 Wędrowki przyrodnicze (s. dok.), 10.50 Jetsonowie (s. anim.), 11.10 Animals (mag.), 11.40 Drużyna asów (film USA), 13.30 30 ton! (lista przebojów), 14.00 Familiada (teleturniej), 14.30 Złotopolscy (s.), 15.00 Koncert świąteczny dla rodzin polskich żołnierzy w Iraku (koncert), 16.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej), 17.00 Ryzykanci 3 (reality show), 17.45 Ale Dwójka! (mag.), 18.00 Program lokalny, 18.30 Panorama, 19.00 Louis de Funès - geniusz komedii (film dok.), 20.05 Europa da się lubić... (talk show), 21.00 Herbatka u Tadeusza (pr. rozryw.), 21.50 Słowo na niedzielę, 22.00 Panorama, 22.20 Sport telegram, 22.35 Człowiek, który wiedział za mało (film USA), 0.05 Sprawiedliwa zemsta (film USA).

■ TV KATOWICE:

7.00 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.), 7.10 Marceli Szpak dziwi się światu (s. anim.), 7.20 Lis Leon (s. anim.), 7.30 Kurier, 7.45 Aktualności, 8.00 Z życia Kościoła (pr. rozryw.), 8.30 Kurier, 8.45 Palce lizać (mag.), 9.00 Świat (mag.), 9.30 Kurier, 9.45 Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.), 10.10 Chłopi (s.), 11.05 Bądź zdrow! (mag.), 11.30 Kurier, 11.45 Od arii do piosenki (mag.), 12.30 Kurier, 12.45 Etniczne klimaty (mag.), 13.30 Era Basket Liga Koszykówki (mecz Prokom Trefl Sopot - Anwil Włocławek), 15.30 Kurier, 15.45 Benefis Jana Skrzeka, 16.15 Aktualności, 16.30 Kurier, 16.45 Młodzież kontra (pr. public.), 17.30 Kurier, 17.35 Świat (pr. rozryw.), 18.00 Aktualności, 18.30 Kurier, 18.35 Regiony kultury (mag.), 18.50 Czerdziestolatek (s.), 19.45 Tacy sami (rep.), 20.00 Gwiazdy sportu: Agnieszka Rylik (rep.), 20.15 Gwiazdy sportu: Jerzy Dudek (rep.), 20.30 Kurier, 20.55 Przegląd gospodarczy (mag.), 21.20 Książka tygodnia (mag.), 21.30 Kurier, 21.45 Aktualności, 22.00 Sobotni magazyn sportowy, 22.30 Kurier, 22.45 Kurier sportowy, 23.05 07 zgłoś się (s.), 0.15 S.O.S. (s.).

■ POLSAT:

6.00 Poplista, 7.00 Twój lekarz (mag.), 7.15 Wystarczy chcieć (mag.), 7.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), 8.00 Laboratorium Dextera (s. anim.), 8.30 Yugioh (s. anim.), 9.00 Hugo (dla dzieci), 9.30 Mop Man (mag.), 10.30 Samo życie (s.), 12.30 Wybrańcy gwiazd - finałisti Idola na noworocznej imprezie (pr. rozryw.), 13.30 Domowa kawiarenka (mag.), 14.00 Rodzina zastępcza (s.), 14.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), 15.00 4x4 (mag.), 15.30 Fundacja Polsat, 15.45 Informacje, 16.10 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.), 16.40 Idol 3 Extra (pr. rozryw.), 17.30 Boston Public 2 (s.), 18.30 Informacje, Sport, 19.05 Rosyjska ruletka (teleturniej), 20.00 Nana (film niem.), 21.45 Brudny gina (film USA), 23.45 Pazury tygrysa (film kanad.), 1.25 Zostać miss (serial).

NIEDZIELA 4 STYCZNIA

■ TVP 1:

6.30 Moda na sukces (s.), 6.50 Europa bez miedzy (mag.), 7.40 Papius (s. anim.), 8.05 W cztery oczy (dla dzieci), 8.35 W świecie mitów (s.), 9.25 Lippy & Messy (kurs języka angielskiego dla dzieci), 9.30 Do góry nogami (dla dzieci), 10.00 Gamebox (mag.), 10.25 Songowanie na ekranie (dla dzieci), 10.55 Wybierz teledyski, 11.20 Emil Karewicz - portret aktora (film dok.), 12.00 Anioli Pański (transmisja), 12.15 Książki na zimę (mag.), 12.20 Tydzień (mag.), 13.00 Wiadomości, 13.10 Eurowizja 2004 (konkurs polski), 13.30 Turniej Czterech Skoczn (konkurs w Innsbrucku), 16.00 BBC w Jedynce (s. dok.), 17.00 Teleexpress, 17.15 Sportowy Express, 17.25 Dziennik telewizyjny (pr. satyr. Jacka Fedorowicza), 17.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.), 18.00 Lokatorzy (s.), 18.30 Jaka to melodia? (quiz), 19.00 Kubusiowe opowieści (s. anim.), 19.30 Wiadomości, 20.05 Tak czy nie? (s.), 21.10 Spełniamy marzenia (mag.), 21.40 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym (s. dok.), 22.05 Kronika Rajdu Dakar (sport), 22.15 Między piekłem a niebem (film USA), 0.05 Obłęd (film USA).

■ TVP 2:

7.00 Niespotkanie spokojny człowiek (film pol.), 7.55 Słowo na niedzielę, 8.00 M jak miłość (s.), 8.50 Selekcja (mag.), 9.15 Smak Europy (pr. public.), 9.25 Koncert noworoczny z Filharmonii Narodowej, 10.15 Smak Europy (pr. public.), 10.25 Podróże w czasie i przestrzeni (s. dok.), 11.10 Smak Europy (pr. public.), 11.25 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Smak Wogezów (mag.), 12.00 Historia Audrey Hepburn (film USA), 13.35 Smak Europy (pr. public.), 14.00 Familiada (teleturniej), 14.30 Złotopolscy (s.), 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.), 16.00 Na dobre i na złe (s.), 16.55 Święta wojna (s.), 17.20 Smak Europy (pr. public.), 17.30 7 dni świat (pr. public.), 18.00 Program lokalny, 18.30 Panorama, 19.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.), 19.30 Zapisy pamięci (film dok.), 20.05 Kraj się śmieje (pr. rozryw.), 20.55 Przegrani i zwycięzcy (s.), 21.30 Kamil Przczoł, Jerzy Pilch Gorączka (mag.), 22.00 Panorama, 22.20 Sport telegram, 22.30 Cafe Kultura (mag.), 23.15 W poszukiwaniu zgubionego buta (teatr TV), 0.10 Zwolnieni z życia (film pol.).

■ TV KATOWICE:

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.), 7.00 Lis Leon (s. anim.), 7.10 Marceli Szpak dziwi się światu (s. anim.), 7.20 Lis Leon (s. anim.), 7.30 Kurier, 7.45 Aktualności, 8.00 Z życia Kościoła (pr. rozryw.), 8.30 Kurier, 8.45 Aktualności, 8.00 Koncert życzeń, 8.30 Kurier, 8.45 Babskie gadanie (mag.), 9.00 Teleplotki (mag.), 9.30 Kurier, 9.45 Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.), 10.10 Szpital Holby City 2 (s.), 11.00 Groch i kapusta (mag.), 11.30 Kurier, 11.45 Z Waleśną na rybach (mag.), 12.00 Tele motor sport (mag.), 12.30 Kurier, 12.45 Z życia Kościoła (mag.), 13.10 Ale kino (mag.), 13.35 Pod górę (mag.), 14.00 Klub globtrotera (mag.), 14.30 Kurier, 14.35 Odcienie sukcesu (pr. rozryw.), 15.00 Sprawa na dziś (s.), 15.30 Kurier, 15.45 Speed (mag.), 16.15 Aktualności, 16.30 Kurier, 16.45 Mowa Polska (teleturniej), 17.15 To jest temat (rep.), 17.30 Kurier, 17.35 Teleplotki (mag.), 18.00 Aktualności, 18.30 Kurier, 18.35 Regiony kultury (mag.), 18.50 Czerdziestolatek (s.), 19.55 80 lat polskiego boks (rep.), 20.30 Kurier, 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.), 21.30 Kurier, 21.45 Aktualności, 22.00 Niedzielnny magazyn sportowy, 22.30 Kurier, 22.45 Kurier sportowy, 23.05 Telekurier nocą (mag.), 0.00 Nocne ptaki (film pol.).

■ POLSAT:

6.00 Mop Man (mag.), 7.00 4x4 (mag.), 7.30 Magazyn religijny, 8.00 Lochy i smoki (s. anim.), 8.30 Przygody Jackie Chana (s. anim.), 9.00 Hugo (dla dzieci), 9.30 Poplista, 10.30 Słoneczny patrol 8 (s.), 11.25 Maluchy spod ciemnej gwiazdki (film kanad.), 13.10 Braterska próba (film USA), 14.55 Światowy Idol - finał (pr. rozryw.), 15.45 Informacje, 16.05 Buffy - postrach wampirów 2 (s.), 17.00 Awantura o kasę (teleturniej), 17.55 Rodzina zastępcza (s.), 18.30 Informacje, Sport, 19.05 Willa Najlepsze z najlepszych (talk show), 20.05 Idol 3 - finał (pr. rozryw.), 21.25 24 godziny (s.), 22.30 Kuba Wojewódzki (talk show), 23.30 Idol 3 (pr. rozryw.), 0.10 Niezła sztuka (mag.), 0.40 Magazyn sportowy.

PONIEDZIAŁEK 5 STYCZNIA

■ TVP 1:

6.00 Wiadomości, 6.05 Telezakupy, 6.15 Kawa czy herbata?, 8.00 Wiadomości, 8.15 Woronicza 17, 8.25 Moda na sukces (s.), 8.50 Słoń Beniamin (s. anim.), 9.15 Budzik (dla dzieci), 9.45 Kolory (dla dzieci), 9.55 Kocie bajki (s. anim.), 10.20 Tylko miłość (s.), 11.15 ZUS radzi (mag.), 11.25 Gladiatorzy drugiej wojny światowej (s. dok.), 12.00 Wiadomości, 12.10 Agrobiznes (mag.), 12.25 Rolnictwo na świecie (rep.), 12.45 Plebania (s.), 13.35 Życie w malezyjskiej tolerancji (rep.), 14.10 Niepodobni (rep.), 14.25 Pomysł na życie (s. dok.), 15.00 Wiadomości, 15.10 Kalejdoskop (mag.), 15.30 Rewizja nadzwyczajna (mag.), 16.00 Rower Błężej (dla młodzieży), 16.25 Moda na sukces (s.), 16.50 Sportowy Express, 17.00 Teleexpress, 17.20 Gość Jedynki (pr. public.), 17.35 Klan (s.), 18.05 Echa stadionów, 18.40 Eurowizja 2004 (konkurs polski), 19.00 Tabaluga (s. anim.), 19.30 Wiadomości, 20.15 Mieć oczy szeroko otwarte (s. dok.), 21.10 Komedialna sytuacja (teatr TV), 22.15 Trochę kultury (mag.), 22.45 Kronika Rajdu Dakar (sport), 23.00 Monitor Wiadomości, 23.15 Biznes raport (mag.), 23.20 Rozmowy na nowy wiek (pr. public.), 23.50 Solomon i Gaenor (film ang.).

■ TVP 2:

7.05 Studio urody (mag.), 7.15 Wow! (dla dzieci), 7.40 Tajemnica szyfru Marabuta (s. anim.), 7.50 Kasztaniaki (s. anim.), 8.00 Na dobre i na złe (s.), 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.), 10.15 Studio urody (mag.), 10.30 Spotkanie z Balladą (pr. rozryw.), 11.20 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Smak Wogezów (mag.), 11.50 Animals (mag.), 12.10 Wędrowki przyrodnicze (s. dok.), 12.40 Telezakupy, 13.00 Panorama, 13.15 Złotopolscy (s.), 13.40 Cena życia (s.), 14.25 Wędrowki z dinozaurami (s. dok.), 15.00 Siła ludzkiego instynktu (s. dok.), 16.00 Panorama, 16.25 Na dobre i na złe (s.), 17.15 Kiniarz (film dok.), 17.50 Program lokalny, 18.30 Panorama, 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej), 19.30 Ikona ukrzyżowania, 19.55 Ale Dwójka! (mag.), 20.05 M jak miłość (s.), 20.55 Kochaj mnie (s.), 21.25 W cieniu Kremla (pr. public.), 22.00 Panorama, 22.20 Sport telegram, 22.35 997 (mag.), 23.05 Ryzykowny romans (film kanad.), 0.40 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE:

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.), 7.15 Telezakupy, 7.30 Kurier, 7.45 Aktualności, 8.00 Z krukiem w herbie (mag.), 8.30 Kurier, 8.45 Gość dnia (pr. public.), 9.00 Wielkie romanse XX wieku (s.), 9.30 Kurier, 9.45 Janosik (s.), 10.30 Kurier, 10.45 Sprawa na dziś (s.), 11.15 Gość dnia (pr. public.), 11.30 Kurier, 11.45 Młodzież kontra (pr. public.), 12.30 Kurier, 12.35 Pałace świata (s.), 13.00 Pałace świata (s.), 13.30 Kurier, 13.50 Agrobiznes (mag.), 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.), 14.30 Kurier, 14.45 ZUS radzi (mag.), 15.00 W krainie władcy smoków (s.), 15.30 Kurier, 15.45 Gramy dla Was, 16.00 Z krukiem w herbie (mag.), 16.15 Aktualności, 16.30 Kurier, 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 17.00 Prawostawie w Polsce (rep.), 17.30 Kurier, 17.50 Wizytówki, 18.00 Aktualności, 18.20 Wiadomości sportowe, 18.30 Kurier kulturalny, 18.45 Sport w TV Katowice, 19.30 Telezakupy, 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 20.00 Telekurier, 20.30 Kurier, 20.50 Echa dnia (pr. public.), 21.15 Eurotel (mag.), 21.30 Kurier gospodarczy, 21.45 Aktualności, 21.55 Wiadomości sportowe, 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.), 22.15 To jest temat (rep.), 22.30 Kurier, 22.45 Kurier sportowy, 23.05 Torowisko (film pol.), 0.30 WuWuA (mag.).

■ POLSAT:

6.00 Piosenka na życzenie, 6.45 TV Market (mag.), 7.00 Power Rangers (s.), 7.30 Pokemon (s. anim.), 8.00 V.I.P. 3 (s.), 9.00 Rodzina zastępcza (s.), 9.30 Przyjaciele (s.), 10.40 Idol 3 (pr. rozryw.), 12.30 Interwencja (mag.), 12.50 Serca na rozdrożu (s.), 13.45 Twój lekarz (mag.), 14.05 Wystarczy chcieć (mag.), 14.15 Power Rangers (s.), 14.40 Yugioh (s. anim.), 15.10 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), 15.45 Informacje, 16.10 Interwencja (rep.), 16.30 Tajne przez poufne (s.), 17.30 Hugo Express (dla dzieci), 17.55 Przyjaciele (s.), 18.30 Informacje, Sport, 19.05 V.I.P. 3 (s.), 20.00 Silverado (film USA), 23.30 Biznes Informacje, 23.55 Graffiti (pr. public.), 0.15 Bumerang (pr. public.), 0.45 Kuba Wojewódzki (talk show), 1.40 Muzyka na BIS.

TIPSPORT EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE

Dziś Zlin - Trzynieć

Hokeiści Stalowników Trzynieć zagrają dziś o godz. 17.00 przed kamerami TVC II w wyjazdowym meczu 36. kolejki przeciwko HC Hamé Zlin. Dla obu drużyn to bardzo ważna konfrontacja. Zlin plasuje się na czwartym miejscu w tabeli, Stalownicy są o oczko niżej.

Nastroje w zespole trzynieckim są wręcz wystrzałowe. Podopieczni trenera Pavla Marka we wtorek pokonali pod Jaworowem 5:2 Czeskie Budziejowice. Ostatni zespół ekstraklasowej tabeli Stalownicy zdeklasowali zwłaszcza w I tercji - strzelając rywalowi cztery bramki.

- Wynik może sugerować, że mecz był łatwy, ale wcale tak nie było - stwierdził trener Trzyńca Pavel Marek. Przesądziła pierwsza tercja, potem mogliśmy grać w większym komfortie psychicznym - dodał Marek.

Po Sylwestrze zespół trzyniecki pojawił się na treningu w komplecie. Trener Pavel Marek nie może już jednak liczyć na Zdeńka Skořepę, który w nowym roku prezentować się będzie w rosyjskim klubie Nowokuznieck.

▲ Zdeňka Skořepę (z lewej) zabraknie już dziś w barwach Stalowników Trzynieć.

■ TRZYŃCIE - CZ. BUDZIEJOWICE 5:2 (4:0, 0:0, 1:2). Bramki: 6. Pavelek, 12. Král, 16. Kucharczyk, 17. Melenovský, 48. Martyněk - 41. Ondřej, 43. Štrba.

Lokaty po 35. kolejce: 1. Pardubice 78, 2. Slavia 61, 3. Sparta 59, 4. Zlin 58, 5. Trzynieć 55, 6. Witkowice 51 pkt. **DZIŚ:** Zlin - Trzynieć (poprzednio 5:2 i 3:4), **jutro:** Witkowice - Sparta (o godz. 17.00). (jb)

TURNIEJ CZTERECH SKOCZNI

Słaba forma Małysza

Adam Małysz zajął 19. miejsce w drugim konkursie 52. edycji Turnieju Czterech Skoczni w Garmisch-Partenkirchen. Wygrał Norweg Sigurd Pettersen przed Austriakiem Martinem Hoellwarthem i Niemcem Georgiem Spaethem. Na jutro zaplanowano zawody w Innsbrucku. Początek tradycyjnie o godz. 13.45 - bezpośrednia relacja w programie 1 TVP.

Małysz wypadł w czwartek w Garmisch-Partenkirchen słabo. To jeden z jego najsłabszych występów od sezonu 2000/01, gdy zaczęła się dominacja Polaka w Pucharze Świata. Gorzej wypadł tylko 26 grudnia 2000 roku w Kuopio, gdzie uplasował się na 26. miejscu. - Myślę, że trzeba teraz coś potrenować, żeby móc powalczyć z tymi najlepszymi - stwierdził Małysz. Okazuje się, że jeśli w Innsbrucku nie będzie widocznej poprawy w skokach trzykrotnego mistrza świata, to w sztabie trenerskim rozważana jest możli-

wość rezygnacji z konkursu w Bischofshofen.

WYNIKI Z GARMISCH-PARTENKIRCHEN: 1. S. Pettersen (Norw.) 253,8 pkt. (123 i 120,5 m), 2. M. Hoellwarth (Austria) 253,1 (118,5 i 121), 3. G. Spaeth (Niemcy) 248,7 (120,5 i 118,5), 19. A. Małysz 217,4 (114 i 109). **Klasyfikacja łączna TCS:** 1. Pettersen 549, 2. Hoellwarth 522,2, 3. Spaeth 510, 15. Małysz 471,8 pkt. (jb, PAP)

Co słychać

WYNIKI KARWIŃSKIEGO BIEGU SYLWESTROWEGO (10 km) - kat. do lat 39: 1. M. Matuszewski 35,02, 2. D. Zawierucha (obaj Polska) 35,50, 3. K. Sztymon (Pietwałd) 39,30. **40-49:** 1. I. Heleš (Jäkl Karwina) 35,12, 2. W. Jasiński (Polska) 41,59, 3. M. Antoš (Karwina) 46,43. +50 lat: 1. S. Plusz (Polska) 42,12, 2. Fr. Chytil (Karwina) 47,29, 3. E. Podžorný (Cz. Cieszyn) 48,50. (K)

PIŁKARZE BANIK OSTRAWA NIE LENIUCHUJĄ

Na razie bez zmian

Spośród pierwszoligowych zespołów piłkarskich jako pierwsi przygotowani do wiosennego sezonu rozpoczęli futbolisti jesiennego lidera - Banika Ostrawa. Na Bazalach zjawili się już 27 grudnia.

W kadrze jesiennego króla I ligi nie doszło jak na razie do większych zmian. W szatni zabrakło tylko napastnika Martina Prohászki, który wiosną występować będzie w barwach Viktorii Žižków. Nie mija zainteresowanie ze strony innych klubów obrońcami René Bolfem i Zdeňkiem Pospěchem czy napastnikiem Markiem Heinzem, ale kibice jak na razie mogą spać spokojnie. Wszystko rozgrywa się w kategoriach spekulacji. Z kolei władze Banika nie ukrywają, że pragnęłyby wzmocnić zespół. W grę mogą wchodzić napastnicy Libor Došek z Brna i Tomáš Oravec z Žižkova, nieoficjalnie mówi się też o powrocie na Bazale wychowanka klubu Petra Rumana z drugiej niemieckiej Bundesligi.

Swoją kondycję fizyczną sprawdzili ostrawianie we wtorek podczas tradycyjnego halowego turnieju „Orion Cup” w Ostrawie Porubie. W

turnieju Banik zajął drugą lokatę, triumfowali futsaliści profesjonaliści - gracze wicemistrza RC Megasu Frensztat pod Radhoszczem. Ostrawianie w turnieju pokonali kolejno 6:3 piłkarzy Opawy, ulegli 3:5 frensztackim futsalistom i zwyciężyli 3:1 nad drugoligowymi Witkowicami.

Chyba żaden z piłkarzy nie przepada za zimowym poprawianiem kondycji. Ostrawianie w poniedziałek 5 stycznia wyruszają na tygodniowe zgrupowanie do Hradca nad Morawicą. Tamtejsze zgrupowanie stać będzie bardziej pod znakiem biegu długodystansowych i siłowni, niż futbolu. Gracze rozegrają też kilka sparingów - najbliższy w ramach zimowego turnieju na sztucznej trawie nawierzchni w Ołomuńcu przeciwko drugoligowym Drnovicem. Katoggi skończą się dopiero 24 stycznia, kiedy to piłkarze rozpoczną zgrupowanie na Cyprze. Wreszcie będą mogli pograć na dobrze przygotowanej murawie, w ciepłym klimacie. Ostrawianie na Cyprze powinni zmierzyć się w towarzyskim spotkaniu m.in. z Legią Warszawy. (jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Marzenia zostały spełnione? **str. 3**

Nie choruj, nie opłaca się! **str. 4**

Ekumenizm w praktyce **str. 4**

Lotem trzmiela po Lwowie **str. 5**

WTOREK

6 STYCZNIA 2004

NR 2

ROCZNIK LIX

CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

▲ Trzej królowie kwestujący w ramach tegorocznej kwoty Caritasu na Podbeskidziu brodzili w śnieżnych zaspach. W poszczególnych domach witano ich z gorącym sercem nie szczędząc datków dla potrzebujących w kraju i za granicą. Przebrańcy odwiedzali się wierszami i koledami. Wysłannicy Jabłonkowskiego Caritasu wypisywali również na odrzwiałach poświęconą kredą tradycyjny symbol trzech króli: K+M+B 2004.
Fot. DANUTA BRANNA

Oszczędne gospodarowanie

BOCENOWICE (man) - Prawdopodobnie aż do marca władze gminy opierać się będą o prowizorium budżetowe, uchwalone na ostatnich przedsięwzięciach obradach samorządu gminnego.

Jak informuje GL wójt **Josef Puczk**, prowizorium budżetowe jest zrównoważone. Dochody i wydatki wynoszą 3 165 tys. Kč. Do najważniejszych tegorocznych przedsięwzięć należą: budowa drogi lokalnych oraz budowa oczyszczalni ścieków obok jednej z restauracji.

W ub. r. gmina nie zainwestowała wszystkich pieniędzy, dysponuje zatem nadwyżką w wysokości ponad 1 mln Kč.

W marcu, kiedy zostanie uchwalony budżet, samorząd ustali kolejne tegoroczne inwestycje.

RUSZA PRASKA RESTAURACJA „POD KURIEREM”

Coś dla duszy i dla ciała

PRAGA (mro) - „Restauracja pod Kurierem” i „Cafe Club” wczoraj oficjalnie otworzyły swoje podwoje. I chociaż, jak powiedziała GL **Barbara Sierszuła**, klubowicze mogli w lokalu obydwu instytucji witać już Nowy Rok, to prawdziwy rozjazd znajdującej się w Pradze Michlach polskiej placówki kulturalno-kulinarnej dopiero następuje.

- Mam nadzieję, że restauracja mieszcząca 60-70 osób, wyposażona również w fortepian i scenę wkrótce zyska renomę w całym mieście - powiedziała GL B. Sierszuła, pomysłodawczyni projektu. Swoją działalność programową „Restauracja” rozpoczyna występami Dagmar Foniok z recitalem piosenek Hany Hegerowej pt. „W wędrownym cyrku lat”.

Polski klimat restauracji będzie

o g o d a

WTOREK - Z początku pogodnie, później od zach. wzrastające zachmurzenie, opady śniegu. Temperatura w dzień od -8 do -4 st., nocą od -11 do -15, nawet -18 st. C.

ŚRODA - Zachmurzenie umiarkowane do dużego, opady śniegu, albo mżawka. Temperatura w dzień od -4 do 0 st., nocą od -6 do -10 st. C.

»Spirit« na Marsie

173 kg ważąca amerykańska sonda „Spirit”, z robotem do badań naukowych na pokładzie, wylądowała w niedzielę na powierzchni Marsa i wysłała w kierunku Ziemi sygnały potwierdzające planowy przebieg misji. W kilka godzin później urządzenie przekazało do laboratorium w Pasadenie pierwsze, doskonałe jakościowo zdjęcia z powierzchni Czerwonej Planety przedstawiające sondę, pejzaż Marsa oraz krater, gdzie lądowało urządzenie. Podróż sondy trwała siedem miesięcy. W etapie końcowym proces przedziewania się przez atmosferę marsjańską i lądowania

na powierzchni planety wspierany był przez spadochrony i wspomagające silniczki rakietowe. Sukces jest tym większy, że Mars w przeszłości był miejscem szczególnie nieszcześliwym dla obiektów wysyłanych z naszej, sąsiadującej z nim od strony Słońca, planety.

Ostatnie kalendarze

Zarząd Główny PZKO informuje, że na składzie pozostały już tylko ostatnie egzemplarze Kalendarza Śląskiego na rok 2004. Zainteresowani ich nabyciem proszeni są o kontakt z sekretariatem ZG PZKO, mogą też jeszcze próbować szczęścia w księgarni polskiej przy ul. Czapka w Cz. Cieszyńskie.

STYCZEŃ POD ZNAKIEM BRECHTA

W teatrze po świętach

CZ. CIESZYN (kor) - Zespół Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego spotkał się wczoraj na pierwszej po dwutygodniowej przerwie świątecznej próbie. Scena szykuje się do kolejnej premiery - sztuki Bertolta Brechta „Kariera Artura UI”, którą po raz pierwszy obejrzymy w sobotę 24 stycznia.

Reżyserem sztuki jest kierownik artystyczny SP **Bogdan Kokotek**. W roli głównej zaprezentuje się gościnnie **Tomasz Kłaptocz**, były aktor Teatru Cieszyńskiego. Ostatnio mogliśmy go obejrzeć w 2001 r. jako **Konrada-Gustawa** w „Dziadach” **Adama Mickiewicza**, które Scena zagrała z okazji jubileuszu 50-lecia.

W tym tygodniu natomiast Scena Polska zaprasza na komedię „Mayday” **Raya Conneya** w reż. **Rudolfa Molinskiego**, której premiera odbyła się w listopadzie ub. roku. Dzisiaj o godz. 19.00 Scena zagra ją w Teatrze Cieszyńskim, w środę wyjedzie z nią do Orłowej, w czwartek do Suchej Górnjej.

ROZMOWA Z KS. PIOTREM JERZYM BADURĄ JEZUITĄ, TEOLOGIEM I HISTORYKIEM

„Umiemy się tylko klócić albo kochać, ale nie umiemy się różnić pięknie i mocno” - tak pisał niedługo o Polakach **Cyprian Kamil Norwid**. Na Zaolziu, gdzie według ostatniego spisu ludności w Republice Czeskiej z roku 2001, żyje wśród czeskiej większości prawie 40 tys. Polaków, historycznie skazani jesteśmy na wielokulturowość i wielowyznanowość. Dziś, stojąc na progu jednoczącej się Europy, mówimy, że w tym właśnie tkwi bogactwo tej ziemi. W 2002 roku z inicjatywy Księdza powstała na Zaolziu nowa organizacja - Stowarzyszenie Inteligencji Chrześcijańskiej. Skąd pomysł powołania do życia tego typu inicjatywy?

Żyjemy w regionie, którego dzieje przede wszystkim XX w. pozostawiły szczególne piętno.

Rodziny mieszkające tu odkad „sięga pamięć ludzka”, nie zmieniając miejsca zamieszkania, były kolejno obywatelami Austrii, Republiki Czechosłowackiej, Polski, Niemiec, socjalistycznej Czechosłowacji, a teraz Republiki Czeskiej. Ludzie płacili

zawołani z całego obszaru języka polskiego. Ze względu na specyfikę spowodowaną przez „żelazną kurtynę” świadomość eklezjalna się nie zmieniała.

Podczas jednej z dyskusji odkrywaliśmy ogromny potencjał kulturowy, naukowy i religijny kryjący się na Śląsku Cieszyńskim. Padła wówczas propozycja założenia organizacji ukazującej, że różnorodność niekoniecznie musi dzielić, ale wręcz przeciwnie może ubogacać i jednoczyć. Myśl ta została przyjęta i rozwinęta przez prof. dr hab. Halinę Rusek - prorektora Uniwersytetu Śląskiego i mgr Irenę Adamczyk - kierownika działu sztuki Muzeum Śląska Cieszyńskiego.

Ciąg dalszy na str. 4

TYDZIEŃ

9 XII 2003 - 4 I 2004

● Przedterminowe wybory parlamentarne w Serbii wygrała nacjonalistyczna Serbska Partia Radykalna. Jej lider, Vojislav Šešelj, przebywa w więzieniu Trybunału w Hadze.

● Chiny wystrzeliły satelitę badawczego Double Star, w ramach pierwszej wspólnej misji z Europejską Agencją Kosmiczną.

● Prawie tydzień po katastrofalnym trzęsieniu ziemi w Iranie udało się uratować z ruin kilkanaście żywych osób.

● Po trwającym pięć lat śledztwie czeska policja ujęła mężczyznę, 68-letniego emeryta, podejrzanego o zorganizowanie co najmniej 18 zamachów bombowych i aktów sabotażowych w szpitalach, na trasach kolejowych oraz w miejscach upamiętniających ofiary komunizmu.

● Podczas ataku bombowego na luksusową restaurację w centrum Bagdadu zginęło osiem osób.

● Korea Północna umożliwi amerykańskiemu ekspertowi odwiedzenie swego głównego kompleksu jądrowego - oznajmiła południowokoreańska agencja, powołując się na własne źródła północnokoreańskie.

● Wybuch w fabryce ognii sztucznych w Chinach zabił co najmniej 40 osób i zranił z ziemią trzydziestu siedmiu.

● Polski minister zdrowia Leszek Sikorski zaapelował do lekarzy rodzinnych, którzy nie podpisali kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia, aby otworzyli gabinety dla pacjentów i przystąpili do negocjacji. Prezes Naczelnej Rady Lekarskiej, Konstanty Radziwiłł, oświadczył z kolei, że „całkowita wina za kryzys w systemie ochrony zdrowia spoczywa na twórcach ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, a także na organizatorach opieki zdrowotnej, to znaczy na ministerstwie zdrowia i Narodowym Funduszu Zdrowia”. Na przykład z województwa śląskiego zaprzestał przyjmować chorych ok. 150 przychodni podstawowej opieki zdrowotnej.

● 50 ciał wydobyły służby poszukujące ofiar katastrofy, do której doszło 23 grudnia, gdy woda zerwała most w Boliwii. Most o długości 350 metrów i wysokości 20 metrów runął do rzeki, gdy przejeżdżał po nim m.in. autobus pełen pasażerów.

● W nowym polskim kontyngencie wyjedzie do Iraku o 10 proc. więcej żołnierzy z sił operacyjnych, specjalistów do zwalczania terroryzmu. Zapowiedział to minister obrony Jerzy Szmajdziński.

● Po starcie z lotniska w egipskiej miejscowości wypoczynkowej Szar-el-Szejk spadł do Morza Czerwonego egipski samolot z 148 osobami na pokładzie - głównie francuski turyści. Katastrofy nikt nie przeżył.

● Zmarła popularna czeska aktorka Helena Růžicková. Miała 67 lat i od dwóch lat cierpiała na chorobę nowotworową.

● Ponad 500 delegatów zgromadzonych w Kabulu na sesji tradycyjnego wielkiego zgromadzenia starszyzny afgańskiej - Loi Dżirgi - przyjęło nową konstytucję „Islamskiej Republiki Afganistanu”, ustanawiającą m.in. silne rządy prezydenckie.

● W katastrofie kolejowej pod Wronkami (Wielkopolska) zostało rannych 24 pasażerów oraz bardzo ciężko maszynista. Pociąg pośpieszny wpadł tam na dwa przechylone wagony znajdującego się na sąsiednim torze składu towarowego.

● 35-letni prawnik Michail Saakaszwili wygrał zgodnie z oczekiwaniami wybory prezydenckie w Gruzji, otrzymując ponad 86 proc. głosów. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

TRZYŃCZANIE SZYKUJĄ SIĘ DO ZJAZDU

Gwiazdziście i z... grochówką

TRZYNIEC/MOSTY (kor) - Trzyniecka 2. PSP przy ul. Kopernika jest w tym roku organizatorem największej zimowej imprezy sportowej zaolziańskich polskich podstawówek, 33. Zjazdu Gwiazdzistego. Jak poinformował nas dyrektor Roman Wróbel, Zjazd odbędzie się w sobotę 31 bm. w Mostach k. Jabłonkowa.

Organizatorzy nie obawiają się w tym roku pogody. - Skorzystamy z nowej mosteckiej nartostrady, która jest sztucznie zaśnieżana - wyjaśnia R. Wróbel. - Jeżeli warunki śniegowe będą dobre, w okolicy toru zjazdowego odbędą się również biegi. Tak samo zresztą jak prezentacja zawodników. Przez cały czas - dzięki dobrej współpracy z władzami Mostów - będziemy też korzystać ze wspianego zaplecza gminnej nartostrady.

33. edycja Zjazdu Gwiazdzistego odbędzie się pod hasłem „Z wojskową grochówką”. Tę wspaniałą zupę ugotują w Mostach wojskowi kucharze z garnizonu Wojska Polskiego w Raciborzu (wspomógł tu

trzyńcieńską PSP Konsulat Generalny RP w Ostrawie). Kuchni polowej użyczy mistrzom kotła Czeska Armia, konkretnie garnizon opawski.

Losowanie numerów zawodników przebiegnie w czwartek 29 stycznia.

BIBLIOTECZNA OBSŁUGA PRZEDSIĘBIORCÓW

Strony webowe gratis

KARWINA (mro) - Właśnie mija rok od uruchomienia przez Bibliotekę Regionalną w Karwinie systemu obsługi przedsiębiorców zwanego INFOS. Do tej pory z jego usług korzysta 110 karwińskich przedsiębiorców.

Jak powiedziała GL Halina Molin, dyrektor Biblioteki Regionalnej zarządzającej systemem, przedsiębiorcom oferowany jest za darmo tzw. interhousing, tj. sporządzenie strony internetowej na podstawie dostarczonych

▲ My już swoją trasę zjazdową znaleźliśmy. Do zobaczenia na Zjeździe Gwiazdzistym! Fot. MAREK SANTARIUS

Z KOŁĘDĄ DO USTRONIA

Koncert z wycieczką

JABŁONKOW (man) - Po serii koncertów świątecznych w obu miejscowych kościołach katolickich, polski chór z kościoła p.w. Bożego Ciała w Jabłonkowie zawiązał do Ustronia.

Proboszcz parafii p.w. św. Klemensa papieża i męczennika w Ustroniu zaprosił chór jabłonkowski, który podczas mszy św. zaprezentował utwory z mszy św. łacińskiej Josepha Haydna. Bezpośrednio po zakończeniu nabożeństwa odbył się 20-minutowy koncert, podczas którego chór wykonał wiązankę kołęd.

Jabłonkowie udali się również do Górek Wielkich, gdzie obejrzeni m. in. ruchomą szopkę - drugą największą na Śląsku, oraz muzeum pisarki Zofii Kossak-Szczuckiej.

Z kołędą do Polski jabłonkowski chór wyrusza każdego roku. Rok wcześniej wystąpił on w Katowicach Panewnikach.

Przepraszamy

● W piątkowym nr. GL zamieściliśmy błędną informację, że panią Gabrielę Gruszkę, matkę Lenki, pierwszego dziecka urodzonego w Nowym Roku w Szpitalu Trzaniec, odwiedzili przedstawiciele ratusza trzanieckiego. Panią Gabrielę odwiedzili jednak przedstawiciele samorządu górnośląskiego.

● W tymże nr. w relacji z zebrania sprawozdawczego MK PZKO w Karwinie Nowym Mieście („Kolo, w którym ilość przeszła w ofiarę”) zabrakło dokładnego wyszczególnienia miejscowości. Przepraszamy!

CENY NA RAZIE ZAMROŻONE

W autobusach po staremu

TRZYNIEC (kor) - W związku z podwyżką podatku konsumpcyjnego na paliwa doszło po 1 stycznia br. do podniesienia cen m.in. benzyny i nafty. Można by się zatem spodziewać, że wkrótce zapłacimy więcej za bilet w autobusie. Spółka „BUS Slesko a.s.” z siedzibą w Trzyniecu, której autobusy kursują na całym jabłonkowskim Podbeskidziu, na razie jednak nie zamierza ruszać cen biletów.

- Każda podwyżka cen biletów odstrasza naszych klientów i zaczyna oni częściej korzystać z innych form transportu, np. pociągów - powiedział GL Josef Kupka, kierownik działu ruchu trzynieckiego przewoźnika. - Dlatego postanowiliśmy jak najdłużej utrzymać aktualne ceny. Niewykluczone jednak, że z biegiem czasu także klienci naszej firmy będą musieli głębiej sięgnąć do kieszeni.

Miasto w pigułce

JABŁONKÓW (kor) - Nową broszurkę o mieście wydały przed końcem roku władze stolicy Podbeskidzia wspólnie z jabłonkowskim Infocentrum. Niewielka, lecz barwna i wydana na dobrym papierze publikacja będzie miała premierę w najbliższy czwartek na targach turystycznych „Regiointour” w Brnie.

Materiał zawiera informacje na temat dziejów i czasów współczes-

nych miasta, kultury, sportu czy atrakcyjnych miejsc leżących nie tylko na terenie Jabłonkowa, ale także okolicznych miejscowości. Ciekawostką jest to, iż miasto mówi o sobie w pierwszej osobie i samo zachęca potencjalnych turystów do zwiedzania.

Publikacja pojawiła się w nakładzie 6 tys. egzemplarzy i będzie ją można - za darmo - podjąć w siedzibie Infocentrum.

Pytanie do:

Dokończenie ze str. 1

Szkoła powinna zarazem uczyć i wychowywać. Nauczanie powinno być również pewną formą wychowania. Nie chodzi o to, żeby wychodzili tylko ludzie doskonale intelektualnie przygotowani, ale żeby ludzie mieli sformowany odpowiedni kręgosłup. To znaczy powinni mieć świadomość, wiedzieć, skąd się wywodzą, dlaczego się wywodzą, jaka jest wartość tego środowiska, w którym tkwią. Sądzę, że te proporcje są zwichnięte, mianowicie w ten sposób, że to raczej nauczanie przeważa nad wychowaniem. Oczywiście prościej powiedzieć - dzisiaj mamy do zrobienia rzeczowniki, przymiotniki, czasowniki. Ale to nie wystarczy. Trzeba otóż wiedzieć, jak z tych rzeczowników zrobić korzyść wychowawczą, jak naukę języka przełożyć do sumienia, do duszy, jak po prostu kształtować charakter człowieka.

Myszę, że to się bezpośrednio przekłada na kondycję społeczności, jakiegokolwiek narodu, nie tylko mniejszościowego. Bowiem naród powinien mieć swoją świadomość narodową, co nie znaczy, że miałby on być nacjonalistyczny, ale powinien wiedzieć, jakie wartości tkwią właśnie w tym narodzie, w społeczności, której dany człowiek jest członkiem. Myszę, że to jest jednym z powodów, dla którego kondycja i szkolnictwa, i społeczności jest taka, jaka jest. (r)

Ciekawostki

Nowy rok w Pacyfiku

Miliony ludzi świętują nadejście Nowego Roku w Australii, Oceanii i krajach Dalekiego Wschodu. Odbywają się pokazy sztucznych ognii i zabawy pod gołym niebem. Pierwsi Nowy Rok powitali mieszkańcy Kiribati. Godzinę później świętowali Nowozelandczycy, a potem kolejno: Australijczycy, Indonezyjczycy, Filipińczycy, Japończycy, Chińczycy i mieszkańcy innych krajów Azji pld.-wsch., a także mieszkańcy Syberii. Na Filipinach ogromną popularnością cieszą się sztuczne ognie, bowiem mieszkańcy wierzą, że eksplozje odstraszą złe duchy. W tokijskiej świątyni Zojoji tysiące osób obserwowało doroczny buddyjski rytuał uderzenia w ogromny dzwon. Zgodnie z tradycją, ubrani w złote i purpurowe szaty mnisi uderzyli w dzwon 108 razy.

Nieważny ślub?

Amerykańska piosenkarka Britney Spears prawdopodobnie dla żartu, poślubiła w sobotę w Las Vegas przyjaciela z czasów dzieciństwa - Jasona Allena Alexandra. Jak podały media, utrzymana w ścisłej tajemnicy ceremonia ślubna gwiazdki pop odbyła się w małej kaplicy w Las Vegas. Panna młoda miała wystąpić na niej w dżinsach i czapeczce baseballowej. Do ślubu prowadził ją hotelowy boy. Zarówno Spears, jak i jej mąż mają 22 lata. O Jasonie wiadomo tylko, że podobnie jak Britney pochodzi z Luizjany. Agent piosenkarki i źródła w Las Vegas odmówiły skomentowania informacji o ślubie gwiazdki, znanej przede wszystkim z deklarowania - do lipca zeszłego roku - przywiązania do swego dziewictwa, które miało dotrwać do czasu zawarcia przez Britney małżeństwa.

Panaceum na korki?

Władze holenderskie prowincji Zuid Holland uroczyście uruchomiły dwie darmowe linie autobusowe z Hagi do kilku podmiejskich miejscowości pod Lejdą. W ten sposób starają się zmniejszyć korki, które w godzinach szczytu blokują autostradę łączącą Amsterdam z Hagą.

Na razie za darmo można podróżować dwoma autobusami z Hagi do Oegstgeest koło Lejdy oraz z Hagi do Noordwijk i Katwijk. Mieszkańcy tych miejscowości oddalonych od Hagi o blisko 20 km mogą teraz łatwo zaparkować swoje auta na specjalnie przygotowanych parkingach i za darmo dojechać do samego centrum Hagi.

„Jeśli 5 procent kierowców zostawi swoje samochody i przesiądzie się do darmowych autobusów będzie można mówić o sukcesie” - powie-

dział deputowany do władz prowincji Marnix Norde. Projekt kosztuje milion euro i jest w całości finansowany przez prowincję Zuid Holland.

Otyły Teksas

Spośród ośmiu miast USA, których mieszkańcy są szczególnie otyli, aż pięć znajduje się w Teksasie - informuje magazyn „Men's Fitness”, przeznaczony dla panów i poświęcony ich zdrowiu i kondycji.

Odetchnąć może tylko teksańskie Houston - wątpliwy tytuł „najgrubszego miasta USA”, które dotąd dzieliło, przypadł obecnie Detroit w stanie Michigan. Houston znalazło się na 2. miejscu; pozostałe teksańskie miasta, pełne grubasów, to: Dallas, San Antonio, Fort Worth i Arlington.

Według danych oficjalnych, ponad 60% ludności Teksasu ma nadwagę.

ZDANIEM NASZYCH RESPONDENTÓW MINIONY ROK NALEŻAŁ DO UDANYCH

Marzenia zostały spełnione?

Konsul generalny RP w Ostrawie,
ANDRZEJ KACZOROWSKI

Kończący się rok w relacjach polsko-czeskich był rokiem bardzo ważnym. Z natury rzeczy nasze relacje zdominował jeden bardzo zasadniczy dla naszych krajów problem, mianowicie przygotowanie się do wejścia do Unii Europejskiej. Referenda wypadły dobrze w jednym i w drugim kraju i cieszymy się, że w 2004 roku od 1 maja wspólnie będziemy członkami tej europejskiej wspólnoty.

To oczywiście przenosi się wprost na sytuację, którą mamy w tym regionie. Otwarta granica, rozwijające się kontakty społeczności po jednej i po drugiej stronie, to z pewnością wniesie również nową jakość do funkcjonowania mniejszości na Zaolziu. Nasi politycy stwarzają pewne ramy do działalności, do stosunków pomiędzy naszymi krajami, natomiast tą treścią są kontakty między ludźmi, a te możemy budować właśnie w oparciu o to, co jest w Europie standardem, mianowicie otwartość kontaktów, otwartość współpracy.

Myślę, że dla tej mniejszości polskiej na Zaolziu to był dobry rok. Wiele rzeczy udało się bądź rozwiązać, bądź też te rozwiązania postępują i są bardzo konkretne. To między innymi kwestia szkolnictwa polskiego. Ustalano bardzo konkretne rozwiązania, które po części weszły do projektu nowej ustawy o szkolnictwie RC, po części stały się standardami pracy urzędów za szkolnictwo odpowiedzialnych. Dotyczy to szeregu szczegółowych rozwiązań, np. limitów uczniów w szkołach polskich, który został generalnie obniżony w stosunku do szkół czeskich, dalej kwestia dojazdu dzieci, kwestii finansowania szkolnictwa. To, co jest potrzebne szkolnictwu polskiemu na Zaolziu,

to stabilizacja. Jestem pewien, że z tych rozwiązań cieszą się wszystkie organizacje odpowiedzialne za szkolnictwo polskie na Zaolziu.

Były też inne sympatyczne elementy, bardzo ważne dla tego społeczeństwa. To właśnie nasze 5 minut w telewizji ostrawskiej. Miałem wiele okazji do rozmów i spotkań się ze słowami uznania dla pracy naszych polskich redaktorów w TV Czeskiej w Ostrawie.

Kolejna sprawa to dyskusje na temat napisów dwujęzycznych. To bardzo ważny temat. Ustawodawstwo czeskie bardzo konkretnie reguluje te kwestie w ustawie o gminach. Z ostatnich informacji wiemy, że z tego zapisu skorzystała m.in. polska mniejszość w Kocobędzu, złożyła odpowiednie wnioski poparte odpowiednią ilością podpisów. To pokazuje, że relacje w tym obszarze oparte są na standardach europejskich, wynikających z europejskiej konwencji o mniejszościach. Cieszyć się należy, że mamy tutaj bardzo jasne uregulowania, satysfakcjonujące, wydaje mi się, jedną i drugą stroną, a co najważniejsze, wracając jeszcze raz do Unii Europejskiej, odpowiadające standardom, które w tej unii obowiązują.

Oczywiście sprawy Polaków na Zaolziu odgrywały i będą odgrywać bardzo ważną rolę. Tam, gdzie będziemy mogli ich wspierać, będziemy to czynili. Z drugiej strony trzeba pamiętać, że są to obywatele czescy, tworzą grupę posiadającą określone prawa wynikające z ich statusu mniejszościowego i to będzie podstawą do funkcjonowania tego społeczeństwa, jego organizacji, instytucji na Zaolziu.

Wiceprezes Kongresu Polaków,
HENRYK CIEŚLAR

Mogę stwierdzić, że zeszły rok był dla całego społeczeństwa na

Zaolziu udany. Choć problemów było dużo i ciągle są. Ale w Radzie Kongresu Polaków zebrała się grupa ludzi, którzy chcą konkretnie, na bieżąco rozwiązywać te problemy. Myślę, że na razie im się to udało.

Na pewno jednym z takich problemów, które udało się rozwiązać, była sprawa „Głosu Ludu” – zmiana spółki, która wydaje to pismo. Pomimo tego nie zanotowaliśmy żadnego spadku liczby czytelników, wręcz odwrotnie, troszeczkę się ta cyfra podniosła. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku czytelników będzie jeszcze więcej.

Jeśli chodzi o młodzież, to cieszy fakt, że udało się zainteresować i wciągnąć do współpracy młodych ludzi – było to zauważalne zwłaszcza na nowej imprezie „Tacy jesteśmy”, gdzie podsumowano wszystkie najlepsze osiągnięcia ubiegłego roku, nie tylko z zakresu kultury, ale również sportu i innych dziedzin. I tak, myślę, powinno być i w przyszłym roku.

Prezes ZG PZKO, **ZYGMUNT STOPA**

Ubiegły rok był dla naszej organizacji bardzo trudny, bo nie udało nam się całkowicie wyjść z impasu finansowego. Sprawy związane ze sprzedażą „Piasta” nadal nas nęka. Po przegranej rozprawie nie znaleźliśmy zrozumienia u instytucji finansowych, które nie umorzyły nam długu związanego z podatkiem z przeniesienia własności. Umożliwiono nam co prawda spłacanie rat, jednak spłacenie dwu kredytów zachwiało naszym budżetem. Nadal nie uważamy sprzedaży tego obiektu za normalną i prawidłową, dlatego sprawa będzie ponownie rozpatrywana w sądzie.

Poza tym z działalności PZKO możemy być zadowoleni. Odbły

się wszystkie imprezy i uroczystości, w tym także jubileusz 55-lecia TL „Bajka” i 50 –lecia ZPiT „Olza” oraz cały szereg imprez w obrębie Kół Miejscowych.

Prezes Macierzy Szkolnej,
JAN BRANNY

Moim zdaniem ten rok był raczej udany. Wszystkie akcje, które zorganizował Zarząd Główny i Koła Macierzy, były na pewno udane. Wspomnijmy chociażby baginiecki Festyn Szkolny, wyścig rowerowy, w którym brało udział przeszło 50 zawodników, był też turniej piłki nożnej w obu powiatach, półfinały w Karwinie, w Bystrzycy, finał w Bystrzycy, w którym brało udział 9 szkół.

Największą bolączką ZG MSz jest to, że musieliśmy zamknąć ośrodek na Bagińcu. Wciąż jednak pracujemy w tej sprawie, dążąc do pozyskania potrzebnych pieniędzy. Niestety nie ma innej możliwości, jak tylko rozbiórka szkoły i wybudowanie jej na nowo. Ale na razie wciąż nie dysponujemy odpowiednimi funduszami. Wierzmy jednak, że sprawa odbudowy ośrodka w roku 2004 już ruszy. Ogólne koszty przeróbki są szacowane na 4 mln 800 tys. Kc, ale my jesteśmy w stanie wykonać całość robót za 2,5 – 3 mln Kc.

Czego oczekujemy w przyszłym roku? Zrozumienia od całego naszego społeczeństwa i pomocy, jak tylko ruszą prace przy przebudowie baginieckiego ośrodka.

Wiceprezes
Towarzystwa Nauczycieli Polskich,
STANISŁAW FOLWARCZNY

Jestem z tego roku raczej zadowolony. Jeśli chodzi na przykład o działalność statutową, udało nam się zrealizować w pełnym zakresie wszystkie zaplanowane projekty i

imprezy. Chodzi tu głównie o program edukacyjny dla młodzieży polskich szkół podstawowych i średnich, czterodniowy wyjazd edukacyjny najlepszych uczniów do Warszawy czy śródroczną szkołę kultury i języka polskiego. Wszystkie te projekty zorganizowaliśmy przy wsparciu finansowym Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Odbły się też obchody Dnia Nauczyciela czy tradycyjne spotkania Klubu Nauczycieli Emerytów.

Nie wolno też zapomnieć o działalności politycznej TNP. Staraliśmy się przede wszystkim wpływać na organy samorządowe i państwowe przy podejmowaniu decyzji w sprawach szkolnictwa mniejszościowego.

Przewodniczący mlejskiej
Komisji ds. Narodowościowych
w Cz. Cieszyńle,
RUDOLF MOLIŃSKI

Podsumowując rok, który mija, mogę powiedzieć, że dużo spraw zostało zrobionych. Jeśli chodzi o sprawy problemów narodowościowych, to ruszyły one, są szybciej załatwiane. Jest to kwestia nie tyle aktywności Komisji ds. Narodowościowych, ile wejścia do UE. Ta okoliczność przede wszystkim wymusza od rządu czeskiego, aby spełnił stawiane przed nim zadania. Stąd i szybsze rozwiązywanie naszych spraw.

W gminach, gdzie jest sprawny samorząd, sprawna organizacja mniejszościowa, jak PZKO, takie sprawy, jak dwujęzyczność i szereg innych są załatwiane niejako od ręki. Ogólnie rzecz biorąc, odnoszę wrażenie, że ludzie przestali się obawiać, po prostu mają świadomość, że są tutaj obywatelami i traktują te sprawy jako po prostu jedno ze spraw do załatwienia.

Zanotowali: ren, kor, man

Z POCZTY KANCELARII KONGRESU POLAKÓW

Warto wiedzieć i skorzystać

Pompeje Podlasia

Jesteśmy Grupą Młodych z północno-wschodniej Polski z okolic Białegostoku. Mieszkamy i działamy w rolniczej gminie Suraz, nad rzeką Narwią. Suraz, najmniejsze w Polsce miasto, leży na styku osadnictwa mazowieckiego, ruskiego i litewskiego i jest niezwykle interesujący historycznie. Na terenach gminy znalezione zostały ślady osadnictwa z neolitu, celtyckiego, germańskiego (wiele unikalnych zbiorów znajduje się w Społecznym Muzeum w Suraz). Pomimo iż co kilka lat archeolodzy odkrywają nowe znaleziska, istnieją obiekty jeszcze nieprzebadane. Latem tego roku Wojewódzki Konserwator Zabytków razem z nami będzie prowadził badania archeologiczne grodu we wsi Zawyki nad Narwią.

Zapraszamy w okresie wakacyjnym 10 interesujących się historią osób w wieku 16-25 lat i opiekuna na warsztaty archeologiczne Pompeje Podlasia. W wymianie weźmie udział młodzież z czterech krajów. Celem wymiany jest integracja młodzieży poprzez poznawanie historii pogranicza wielu kultur na terenach Pradoliny Górnej Narwi (30 km od Białegostoku). W czasie 21 dni młodzież weźmie udział w warsztatach historyczno-archeologicznych, podczas których zapozna się z historią osadnictwa w okresie wczesnego średniowiecza. Głównym zadaniem będzie przeprowadzenie wykopalisk archeologicznych nie badanego wcześniej wczesnośredniowiecznego grodu we wsi Zwyki. Badania będą prowadzone pod kierunkiem i przy współpracy Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Termin wymiany: od 11 do 31 lipca 2004 r. W ramach wymiany pokrywamy całkowity koszt pobytu dziesięcioosobowej grupy młodzieży i opiekuna oraz 70 % kosztów przejazdu grupy.

Prosimy o jak najszybszą odpowiedź.

Chętni powinni się bezzwłocznie zwracać do Kancelarii Kongresu: Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn.

a d l i b i t u m

MARIANA SIŁDWA-GŁA

Rok 1984: w dwadzieścia lat później

Kiedy wyszedł z domu, natknął się na sąsiada, dawnego ubeka i ormowca, który wracał właśnie z kościoła. „Sprzedałem telewizor” – pochwalili się sąsiad – „z Nowym Rokiem łuski spadły mi z oczu” – dodał radośnie.

Na rogu, pod restauracją dla gangsterów i polityków „Al Fine”, zatrzymało się czarne BMW o przyciemnionych szybach. Otworzyły się drzwiczki wozu i z wnętrza buchnęła ostra muzyka. Spoza kierownicy wygramolił się szyta*, poprawił złoty łańcuch, wyrównał fałdy dresu i anteną komórki wycełował w odtwarzacz CD – „Tańce słowiańskie opus 46 Dworaka” – oznajmił. „Daję niezłego kopa przed akcją” – wyjaśnił i ruszył w stronę przejścia dla pieszych. Od strony pobliskiej szkoły zbliżała się właśnie gromadka dzieciaków, więc młodzieniec wyjął z kieszeni lizaka i gwizdek, by przy ich pomocy zatrzymać nadjeżdżające samochody. Wziął za rękę chłopczyka kroczącego na czele grupy i przeprowadził maluchy przez jezdnię.

Spaską Kępą sunęły zastępy turystów wracających z Polski. Z plecaków, reklamówek i walizek na kółkach wystawały kolorowe obwo-

luty książek. Niektórzy piechurzy, spragnieni słowa do tego stopnia, że czytali idąc, wpadali na siebie mamrocząc uprzejme formuły przeprosin.

Na rynku przed magistratem wystawiono stoły ze strawą dla potrzebujących a nieopodal urzędnicy na poczekaniu wypisywali dekryty mieszkaniowe. Ojcowie miasta krążyli między mieszkańcami i wypytywali troskliwie o najdrobniejsze bolączki. Pod fontanną szczebiotał wianuszek uśmiechniętych emerytów – „Mówię żonie: w następnego Sylwestra sama sobie leć do tego twojego Acapulco, mnie trzy razy pod rząd wystarczy. Ja zaproszę do domu tych nieboraków z Domu Azylowego”.

Wyszedł z domu w zasadzie tylko po wódkę, ale coraz to stwierdzał, że może z tym być kruch. Nie mógł sobie przypomnieć, w którym to miejscu ostatnio widział za ladą kilka butelek. Musiało to być gdzieś na peryferiach. W centrum jak na drożdżach powstawały coraz to nowe księgarnie, galerie sztuki i przytulne kawiarenki. Trudno, trochę się przejdzie.

Dwie ulice dalej natrafił na olbrzymią kolejkę. „Gorzałę rzuci-

li?” – zapytał z nadzieją szykowną panią z dzieckiem. „Coś pan, panie! Zapisy do polskiej szkoły!”

Skręcił w stronę hotelu Zgoda, dawniej Pod Suchą Czapłą. Tam też tłum. Podeszedł bliżej i zapytał o przyczynę zbiegowiska jakiegoś okularnika z teczką. Okazało się, że właściciel hotelu właśnie wyszedł na swoje i jako biznesmen, któremu nieobce są ludzkie odruchy, dzieli się przeto zyskami ze społeczeństwem. Jutro zaś ma zamiar oddać hotel w prawowite ręce.

Uśmiechnął się i poszedł dalej szukać wódki. W powietrzu unosił się zapach magnolii, piękne dziewczęta przypinały mężczyznom do kłap płaszczy pączki róż, w oddali kląskawy kolibry. Dzień jak co dzień.

* * *

Ktoś jednak musiał zrobić doniesienie na Józefa K., bo mimo że nic złego nie popełnił, został następnego ranka po prostu aresztowany.

* szyta – tu: dresiarz o byczej szyi, z reguły zdobnej w złoty łańcuch

Parafraza fragmentu „Procesu” Franza Kafki w tłumaczeniu Bruno Schulza, PIW, Warszawa 1974

grosz No grosza Ekumenizm w praktyce

Nie choruj! Nie opłaca się

Już od kilku tygodni środki masowego przekazu informują o nadchodzącej z zachodu fali grypy. Niebawem prawdopodobnie zawita ona również do nas. Mimo iż nie życzymy nikomu nabawienia się tej choroby, warto wiedzieć, ile „w razie czego” kosztować nas będzie kilku-, a kto wie, czy nie nawet kilkunastodniowy pobyt w łóżku. Wraz z początkiem br. weszły bowiem w życie nowe zasady obliczania świadczenia chorobowego, które, niestety, sprawiają, że chorować będziemy za znacznie mniej pieniędzy niż jeszcze tydzień temu.

Obowiązujące od 1 stycznia br. nowe zasady w ubezpieczeniu chorobowym przynoszą od razu kilka zmian. Pierwszą z nich, która w większości przypadków tylko nieznacznie odbija się na wysokości świadczenia, jest przedłużenie okresu uwzględniania dochodów. Do końca 2003 r. wysokość dziennej podstawy obliczania świadczenia chorobowego (będącej w uproszczeniu odpowiednikiem średniej dziennej pensji brutto) określano w oparciu o zarobki brutto uzyskane w kwartale poprzedzającym chorobę. Teraz natomiast brane są pod uwagę dochody z ostatnich 12 miesięcy.

Kolejną, chyba najbardziej dotkliwą nowością jest obniżenie w pierwszych trzech dniach choroby stawki świadczenia chorobowego z 50 na 25 proc., przez następne dni pozostaje stawka w wysokości 69 proc. Chodzi oczywiście o dni kalendarzowe, a zatem włącznie sobót, niedziel oraz świąt. Przepaść pomiędzy wysokością dziennej pensji a wysokością świadczenia chorobowego jeszcze bardziej pogłębi kolejna restrykcja. Sprawi ona, że przez pierwsze 14 dni choroby dzienna podstawa obliczania świadczenia chorobowego do 480 Kc będzie wliczana tylko w 90 proc. (w całości będzie wliczana dopiero od 15. dnia). Kwota powyżej 480 Kc do 690 Kc nadal będzie uwzględniana w 60 proc., a powyżej 690 Kc w ogóle nie będzie brana pod uwagę.

CHOROWANIE MA MAKSA

Świadczenie chorobowe w maksymalnej wysokości osiągną osoby zarabiające średnio miesięcznie powyżej 22 tys. koron. W ich przypadku poddana odpowiedniej redukcji dzienna podstawa obliczania „chorobowego” wyniesie przez pierwsze 14 dni choroby 558 Kc dziennie (90 proc. z 480 Kc, dodać 60 proc. z różnicy pomiędzy 690 i 480 Kc), zaś od 15. dnia - 606 Kc dziennie (100 proc. z 480 Kc, dodać 60 proc. z różnicy 690 i 480 Kc). Niemniej jednak do portfela „naszego” nieźle zarabiającego chorego przez pierwsze trzy dni trafiać będzie dziennie raptem po 140 Kc (25 proc. z 558), przez kolejne 11 dni już nieco więcej, bo po 386 Kc (69 proc. z 558), najwięcej zaś poczwąwszy od 15. dnia zwolnienia lekarskiego, czyli po 419 Kc (69 proc. z 606 Kc).

STARA I NOWA GRYPA

Jeżeli wziąć pod uwagę świadczenie chorobowe w maksymalnej możliwej wysokości, łatwo stwierdzić, że dwa tygodnie grypy (i każdej innej choroby, za sprawą której wylądujemy na zwolnieniu) to w br. o 852 Kc mniej niż w roku ub. W okresie przed zmianami w ubezpieczeniu chorobowym przez pierwsze trzy dni chory otrzymywał bowiem aż 303 Kc dziennie (50 proc. z 606 Kc), a przez kolejne dni - 419 Kc (69 proc. z 606 Kc). Dwa tygodnie w łóżku zapewniły mu zatem 5 518 Kc. Obecnie zaś jest to tylko 466 Kc (3 dni po 140 Kc i 11 dni po 386 Kc).

Poczwąwszy od nowego roku mniej poszkodowane będą tylko te osoby, którym przyjdzie dłużej „posiedzieć” na zwolnieniu. Od 15. dnia choroby będą bowiem pobierać świadczenie w takiej samej wysokości jak w okresie sprzed wprowadzenia restrykcji. W przypadku „naszego” maksymalnego świadczenia będzie to 419 Kc dziennie.

PRZY ŁÓŻKU DZIECKA

Zmiany w ubezpieczeniu chorobowym odczują na własnej kieszeni również rodzice chorujących pociech. Zasiłek pielęgnacyjny, który przysługuje jednemu z rodziców na pielęgnowanie chorego dziecka maksymalnie przez 9 dni (osobie samotnie wychowującej dziecko przez 15 dni), niestety też się znalazł w pakiecie zreformowanych świadczeń. Zmianie na szczęście nie uległa stawka zasiłku - przez wszystkie dni pozostaje na „starym” poziomie i wynosi 69 proc. Niemniej jednak wg nowych zasad (identycznych z zasadami dotyczącymi świadczenia chorobowego) jest określana, a później również odpowiednio zredukowana podstawa obliczania zasiłku. Wg „starych” zasad jeden dzień pielęgnowania dziecka wynosił bowiem maksymalnie 419 Kc (69 proc. z 606 Kc), teraz zaś najwyżej 386 Kc (69 proc. z 558 Kc). W przypadku najwyższych możliwych świadczeń 9 dni zapowiadających się przy łóżku dziecka to zatem o 297 Kc mniej niż jeszcze kilka tygodni temu.

Dodajmy jednak, że w praktyce owa różnica między dawnym a obecnym zasiłkiem pielęgnacyjnym będzie nieco niższa. Należy bowiem uwzględnić fakt, że młode matki korzystające z zasiłku zarabiają średnio nie naszych przykładowych 22 tys. Kc, ale zazwyczaj o 10 tys. Kc mniej.

BEATA SCHÖNWALD

CHORUJE KASIA I JEJ MAMA

Dom Nowaków zaatakowała grypa. Zachorowała 5-letnia Kasia, a także jej pracująca mama. Mama zaprowadziła Kasię do pediatry, sama jednak nie poszła do lekarza.

Zamiast iść na zwolnienie postanowiła bowiem skorzystać z zasiłku pielęgnacyjnego. Przy swoich niemałych dochodach (średnio miesięcznie 24 tys. brutto) za 9 dni „własnej” choroby otrzymałaby bowiem tylko 2 736 Kc (3 x 140 Kc + 6 x 386 Kc), zaś za 9 dni choroby Kasi aż o 738 Kc więcej, czyli 3 474 Kc (9 x 386 Kc).

Mama Kasi uważa, że gdyby zarabiała nawet o połowę mniej, postąpiłaby tak samo.

Różnica między „odrzuconym” świadczeniem chorobowym a pobieranym zasiłkiem pielęgnacyjnym byłaby wprawdzie nieco mniejsza, jednak z pewnością nie bagatelna. - *Czemu nie, skoro i tak byłabym 471 koron do przodu?* - mówi.

Zdaniem lekarza, takie postępowanie mamy Kasi jest nie do przyjęcia. Leczenie się na własną rękę nie zawsze bowiem przynosi spodziewane efekty. Podobnie zresztą jak myślenie, że to, co pomoże zwalczyć chorobę dziecka, postawi na nogi również jego matkę. Poza tym należy pamiętać, że pielęgnowanie chorego przez inną chorą osobę jest wbrew przepisom.

ROZMOWA Z KS. PIOTREM JERZYM BADURĄ, JEZUITĄ, TEOLOGIEM I HISTORYKIEM

▲ Ks. Piotr Jerzy Badura SJ (pierwszy z lewej) od roku 1998 mieszka i pracuje w Czeskim Cieszynie. Jest członkiem Komisji ds. Stosunków Polsko-Czeskich i Polsko-Słowackich Polskiej Akademii Nauk.

Fot. Jacek Sikora

Dokończenie ze str. 1

Podczas kolejnych dyskusji krąg zainteresowanych się powiększył i wraz z duchownymi Śląskiego Kościoła Ewangelickiego Augsburgskiego Wyznania (SKEAW) - ks. biskupem Władysławem Volnym, jego zastępcą - ks. Janem Cieślarem, ks. seniorem Bogusławem Kokotkiem i ks. seniorem Januszem Kożusznikiem założyliśmy Stowarzyszenie Inteligencji Chrześcijańskiej (SICH). Organizacja ta ma charakter ponadnarodowy i międzykonfesyjny i jest platformą wspólnych kontaktów pomiędzy reprezentacyjnymi przedstawicielami różnych grup społecznych, narodowych, kulturowych, naukowych i religijnych z obu stron Olzy. SICH pragnie się przyczynić do integracji społeczeństw mieszkających z obu stron Olzy oraz do nawiązania i pogłębiania kontaktów z przedstawicielami innych regionów.

Nieuprzedzeni wobec siebie chrześcijanie różnych wyznań, chrześcijanie otwarci na inne religie, w których odkrywają wspólne złota Prawdy, partnerzy rozmów bez względu na przynależność narodową, a może także osoby poszukujące mogą tu znaleźć dla siebie miejsce?

Cieszymy się, jeżeli spotykamy się z chrześcijanami wolnymi od „nieuporządkowanych uczuć”. Ale równie radzi jesteśmy, gdy uda nam się przekonać też tych, którzy mają nie doświadczenia w kontaktach międzywyznaniowych, że wzajemne poznanie się, wspólne sięganie do dalszej i bliższej przeszłości, a także głębsze pochylenie się nad teologią, powoduje zredukowanie negatywnych emocji i zrozumienie, a tym samym prowadzi do rozwoju własnej osobowości. Rodziny zamieszkujące rejony przygraniczne są katolickie, ewangelickie, mieszane religijnie, ale wiele jest też takich, które tracą kontakt z Kościołem, w którym zostali ochrzczeni lub ochrzczeni zostali ich rodzice. Czy te same zadania muszą być realizowane osobno w społecznościach różnych Kościołów i do tego podzielonych narodowościowo? Stąd pomysł spotkań w ramach Stowarzyszenia, na które zapraszamy wszystkich ludzi dobrej woli, myślących i otwartych na istniejącą wokół nas rzeczywistość.

Stowarzyszenie, choć działa zaledwie półtora roku, ma już swoją „małą historię”, zorganizowało wiele otwartych spotkań i ekumeniczne nabożeństwa. Przybliżmy je naszym czytelnikom.

Spotkanie pierwsze miało miejsce 20 czerwca 2002 r. w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie, a wykład inauguracyjny wygłosił wieloletni duszpasterz i działacz polonijny w Australii i USA, założyciel

i był redaktor polskojęzycznej audycji religijnej w Chicago, jezuita, ks. Zbigniew Górecki, który barwnie przedstawił jak zorganizowało się społeczeństwo wielonarodowe o różnych tradycjach religijnych w Australii i Stanach Zjednoczonych Ameryki Płn. Serię spotkań w Czeskim Cieszynie rozpoczął 7 listopada 2002 r. były marszałek Senatu RP i minister Edukacji Narodowej, inicjator „Okrągłego stołu” w 1989 r., prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” - prof. dr hab. Andrzej Stelmachowski wykładem „Powstanie i działalność Klubów Inteligencji Katolickiej”. Na kolejne spotkanie, zgodnie z zainteresowaniem społeczności lokalnej, został zaproszony z wykładem „Współistnienie Kościołów na Śląsku Cieszyńskim - dawniej i dziś” przewodniczący Komisji ds. Stosunków Polsko-Czeskich i Polsko-Słowackich Polskiej Akademii Nauk i prezydent Międzynarodowej Wspólnoty Ekumenicznej Regionu Polskiego, ks. dr hab. Józef Budniak. Spotkanie odbyło się 20 lutego 2003 r. Wykład o intrygującym temacie „Maryja w Kościele ewangelickim i u Marcina Lutra” wygłosił 3 kwietnia 2003 r. prezes Synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburgskiego i przewodniczący Śląskiego Oddziału Polskiej Rady Ekumenicznej, ks. Jan Gross. Przy współudziale Kongresu Polaków w Republice Czeskiej zostało przez SICH zorganizowane w niedzielę 4 maja 2003 r. w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Czeskim Cieszynie uroczyste nabożeństwo ekumeniczne z okazji 212 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. W tym samym miesiącu gościem i prelegentem SICHu był były premier Rządu RP, prof. dr hab. Jerzy Buzek. Wykład „Śląsk Cieszyński a Unia Europejska” i wywiady pana premiera dla mediów miały szerokie echo, jako że jego wizyta bezpośrednio zbiegła się z referendum na temat przystąpienia Polski i Czech do Unii Europejskiej. Po wakacyjnej przerwie gościem kolejnego spotkania był ks. Władysław Volny, przewodniczący Czeskiej Ekumenicznej Rady Kościołów, biskup Śląskiego Kościoła Ewangelickiego AW, który wygłosił wykład na temat „Współpraca Kościołów w Republice Czeskiej”. Trzeba tu jeszcze dodać, że spotkania odbywają się najczęściej w sali konferencyjnej Rady Kościelnej SKEAW w Czeskim Cieszynie, w przyjaznej i pełnej szcunku atmosferze, a poza wykładem i dyskusją program dopełnia muzyka w wykonaniu różnych działających na naszym terenie zespołów.

W kwietniu br. odbyło się spotkanie SICHu, na którym dokonano wyboru

władz. Ksiądz, jako inicjator i współzałożyciel Stowarzyszenia, został jednogłośnie jego prezesem.

Moim zastępcą został ks. senior Bogusław Kokotek (SKEAW), sekretarzem pani Irena Adamczyk. W skład zarządu powołano także: prorektor ds. Filii w Cieszynie Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, prof. dr hab. Halinę Rusek, zastępcę biskupa SKEAW, ks. radcę Jana Cieślara, prezesa Kongresu Polaków w Republice Czeskiej, Józefa Szymeczka i Jacka Sikorę, redaktora „Głosu Ludu” jako rzecznika prasowego Stowarzyszenia. Skarbnikiem została pani Aurelia Kniezek.

Jaką rolę widzi Ksiądz Prezes w przyszłości dla Stowarzyszenia?

Dotąd, nawet gdy dochodziło do „styku” przedstawicieli obu wyznań miało to wymiar sporadyczny, albo odbywało się na płaszczyźnie wysokich dostojników kościelnych. W tym krótkim czasie nie tylko się poznaliśmy, ale chyba i poprzez coraz większe zaufanie mierzymy do przyjaznej formy dialogu. Na początku wielu się dziwiło, gdy widziało najpierw w sali konferencyjnej, a potem i w kościele wspólnie pastarów ewangelickich i jezuitę. Dla wielu taka „spółka” wydawała się, delikatnie mówiąc, dość egzotyczna. Dziś odkrywamy wspólną chrześcijańską przeszłość, która trwała ponad półtora tysiąca lat, a w tym czasie ukształtowało się przeciwieństwo chrześcijaństwo, ale nie boimy się poruszać i tej przeszłości trudnej - tych ostatnich niemal pół tysiąca lat. Proszę mi wierzyć, przy tych poszukiwaniach i badaniach jesteśmy często zdumieni naszymi odkryciami. Nasze spotkania są wielce pouczające. Człowiek zawsze potrzebuje przemiany, czyli nawrócenia. Do tego potrzebna jest postawa pokory, pojednania i życzliwości wobec innych i siebie samego.

Rozmawiamy przed Świętami Bożego Narodzenia, katolicy i ewangelicy - wszyscy przygotowujemy się na tę chwilę. Jedni i drudzy spotkamy się przy wigilijnym stole, łamiąc się opłatkiem i składając sobie życzenia. Czy ten moment nas różni?

Akurat tradycja i teologia Adwentu kształtowała się wtedy, gdy „świat jeszcze był w porządku”, tzn. chrześcijaństwo zachodnie nie było jeszcze podzielone, dlatego oprócz pewnych nazw i mniej istotnych szczegółów Adwent i Święta Bożego Narodzenia w żaden sposób nas nie różni.

Dziękuję za rozmowę.

ELŻBIETA STRÓŻCZYK

Ks. Piotr Jerzy Badura, SJ (6. 1. 1954 r. w Bytomiu) w 1971 r. wstąpił do nowicjatu Towarzystwa Jezusowego (Jezuici) w Starej Wsi (Rzeszowszczyzna). Odbił studia filozoficzne na Wydziale Filozoficznym Towarzystwa Jezusowego w Krakowie oraz studia teologiczne w Warszawie. W Akademii Teologii Katolickiej (dziś Uniwersytet im. kard. Stefana Wyszyńskiego) w Warszawie ukończył też studia z historii Kościoła. W 1986 r. wyjechał do Bawarii, gdzie otrzymał stypendium naukowe, a później w Berlinie i Villars-sur-Glane (Szwajcaria) podjął studia prawa zakonnego. W 1992 r. powrócił do Krakowa, gdzie wykładał historię Kościoła studentom pedagogiki religijnej. Był też spowiednikiem i ojcem duchownym Ojców i Braci Kamedułów w Eremie na Srebrnej Górze w Lesie Wolskim w Krakowie, a z Konsulatem Generalnym Austrii w Krakowie organizował duszpasterstwo wspólnoty niemieckojęzycznej. Do Cz. Cieszyńa przyjechał w roku 1998. Jest członkiem Komisji Polsko-Czeskiej Polskiej Akademii Nauk.

Wielkość człowieka mierzy się wielkością tajemnic, które wyznaje i przed jakimi się zatrzymuje.

Maurice Maeterlinck

Jemioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „Głosu Ludu” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz

Lot trzmiela

● O Lwowie, Galicji, polsko-ukraińskim dialogu mówi prof. Jarosław Hrycak, historyk ukraiński ●

Czuje się pan polonofilem?

Nie lubię tego „fil”! Dla Ukraińca polonofil kojarzy się z człowiekiem bezkrytycznie kochającym Polskę. Kocham waszą kulturę, ale moja miłość do Polski nie jest ślepa. Potrafię być wobec niej krytyczny, podobnie jak i wobec swojej ojczyzny.

Dowodem jest pańskie spojrzenie na dzieje Lwowa, miasta niegdyś wieloetnicznego, które nie wykorzystało tej historycznej szansy. Przeciwnie: stało się symbolem polsko-ukraińskich antagonizmów.

Owszem, Lwów zaprzepaścił ową szansę, ale nie powiodło się to ani w Wilnie, ani w Kijowie. W Europie Środkowo-Wschodniej nigdy zbyt długo nie panował klimat sprzyjający wielokulturowości. Współczesny Lwów to miasto monoetniczne, co paradoksalnie stwarza szansę na wielokulturowość. Za Timothyem G. Ashem lubię powtarzać, iż im bardziej państwo jest zróżnicowane etnicznie, tym bardziej prawdopodobne, że będzie mieć poważne problemy w transformacji postkomunistycznej. Kraje homogeniczne, jak Polska czy Węgry, wybierają model liberalny i demokratyczny. We Lwowie mamy dziś klimat sprzyjający multikulturowości, choć już bez multietniczności.

Czy Polacy, Pana zdaniem, interesują się dzisiejszą Ukrainą?

Z pewnością interesują się elity polityczne i gospodarcze. Sądzę, że wynika to z czystego pragmatyzmu, choć maskuje się to hasłami Giedroycia (b. redaktora „Kultury” paryskiej, który jako pierwszy sugerował polskim politykom wejście na drogę pojednania polsko-ukraińskiego – przyp. red.). Wśród intelektualistów polskich dostrzegam modę na Ukrainę. Warto się zastanowić, jaki jest

zasięg tej sympatii. Obym się mylił, lecz myślę, że większość Polaków nie pała miłością do Ukrainy. To po części jest naszą winą, bo przez ostatnie dziesięciolecie Ukraina prowadziła nierzadko fatalną politykę. Ale chyba to nie najważniejsza przyczyna braku zainteresowania: działa tu stereotyp, że wszystko, co ze Wschodu musi być gorsze od tego, co pochodzi z Zachodu. I na odwrót.

Przeciętny Polak raczej nie interesuje się sąsiadem ze wschodu, natomiast większość moich rodaków odnosi się do Polski i Polaków pozytywnie. Sondaże opinii publicznej dowodzą, że na pytanie, które państwo ma być wzorem dla Ukrainy, najczęściej wskazujemy Polskę. Rzadko Rosję, ponieważ tkwi w zapaści, a Polska odniosła sukces w transformacji politycznej i gospodarczej.

Mówi pan o sobie, że jest Galicjaninem. Co to znaczy?

Galicjanin to wybór. To europejski Ukrainiec, człowiek wykształcony, otwarty na kulturę zachodnią. Galicjanin kocha Europę. Tak mocno, że czasami ulega snobizmowi, okazując wyższość tym, którzy nie są wyścigającymi Europejczykami. W ostatnich latach postawa ta doprowadziła lwowską młodzież nawet do żądania autonomii Galicji. Młodzi Galicjanie sądzą, że jedyną szansą na wejście do Europy jest odseparowanie się od Kijowa. Jestem daleki od takiego snobizmu, m.in. także z tej przyczyny, że nie cierpię snobów. Dla mnie Galicja jest Wschodem dla Zachodu i Zachodem dla Wschodu. Możemy się dumnie izolować od rosyjskojęzycznego Kijowa, czego nie jestem zwolennikiem, albo integrować całe społeczeństwo, szerząc lwowskie wartości kulturowe i patriotyczne.

Jakie błędy popełniają Polacy w polsko-ukraińskim dialogu?

Utożsamiają Lwów z całą Ukrainą i patrzą na nią przez polskie okulary. My, lwowiacy-Galicjanie, funkcjonujemy w tej samej kulturze i czasem mamy podobne problemy. Trzeba jednak nauczyć się innego patrzenia. Pewien Brytyjczyk powiedział kiedyś, że Ukraina potwierdza tak zwany paradoks trzmiela: owada, który według praw aerodynamiki nie ma prawa latać. A lata! Według wszelkich reguł teorii politycznej Ukraina nie ma prawa istnieć. A jednak istnieje!

Czy Lwów może więc stać się polsko-ukraińskim pomostem?

Tak, a nawet musi. Część odpowiedzialności za zbudowanie owego pomostu spoczywa na nas, intelektualistach ukraińskich i polskich. Jestem historykiem, dlatego przytoczę bliski mi przykład: czytając polską i ukraińską historię Lwowa, odnosi się wrażenie, że chodzi o zupełnie różne miasta. Polska historia miasta czy polska historia Uniwersytetu Lwowskiego zaczyna się od innej daty niż ukraińska. Z wielowiekowej historii Polacy i Ukraińcy wybierają tylko te fakty, które odpowiadają narodowemu paradygmatowi. Aby Lwów stał się pomostem, nasze odmienne daty i fakty muszą się na siebie nałożyć. Niektórzy już nad tym pracują.

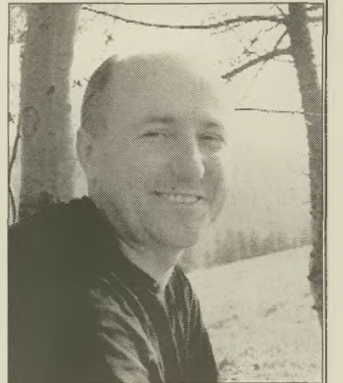
(Wyjątki z rozmowy, jaką dla „Tygodnika Powszechnego” przeprowadził Agnieszka Sabor i Jan Strzałka. Urodzony w 1960 r. prof. J. Hrycak zajmuje się historią Ukrainy XIX i XX w. Jest dyrektorem Instytutu Ba-dań Historycznych Uniwersytetu we Lwowie, prowadzi zajęcia na Uniwersytecie Środkowoeuropejskim w Budapeszcie. Jest autorem ok. 200 publikacji.)

FRANCISZEK NASTULCZYK

Miniatury muzyczne

I. Staw i poranek

staw i poranek ochryplę
po zgiełku nocy
uliczki Starego Miasta
płyną jak miód

palce deszczu nad miastem
napętniają suche olchy
i rynsztoki
tam za tą bramą jest twój dom
białe drzwi i szafa
pełna tajemnic
blade z niewyspania łóżko
wyścielone mroźnymi snami

tam za tym snem jest twój dom
w płaczącym mieście
nad stawem w którym odbija się niebo

II. Dziecięca wyliczanka

wiąże przeszłość z przyszłością
niebo z piekłem
raj możesz sobie tylko wyobrazić
narodziny bez bólu
bez pępownicy która cię karmi
i więzi
lekki jak piórko gołębia

zabitego gołębia z twoich snów
piórko wyrwane z martwego skrzydła
w powiewach wiatru unosi się
coraz wyżej
wyobraź sobie dokąd może dolecieć
czy ty tam kiedykolwiek będziesz
jak dziecko
jak starzec
wyliczał swoje
przeszłe i przyszłe
dni

(Złożony z 9 utworów cykl „Miniatury muzyczne” jest datowany 16. 12. 2003. W „Jemiole” wybrane wiersze publikujemy na prawach pierwodruku. Dziękujemy!)

Śląska awangarda, czyli St-53

Do połowy grudnia w Muzeum Historii Katowic czynna była wystawa „St-53. Twórcy, postawy, ślady”, prezentująca jedną z najsłynniejszych grup artystycznych powojennej Polski.

Grupa St-53 została zawiązana w wyniku zainspirowania się kilku artystów skrytem Władysława Strzemińskiego *Teoria widzenia*, jaki przywiózł z Łodzi do Katowic Konrad Swinarski, wówczas jeszcze plastyk, a nie genialny inscenizator teatralny. Katowice nazywały się wtedy Stalinogrodem, można więc domniemywać, że stąd wziął się skrót „St” (choć równie dobrze od nazwiska Strzemińskiego). Pierwotnie nieformalną jeszcze grupę tworzyli: Klaudiusz Jędrusik, Waldemar Świerzy, Sylwester Wieczorek, Walter Napieralski i Urszula Broll, którzy latem 1953 r. zorganizowali wystawę swoich „tradycyjnych” jeszcze prac w domu S. Wieczorka w Brdziejewie. Wkrótce potem, gdy pod wpływem *Teorii widzenia* zrewidowali swoje poglądy na sztukę, postanowili założyć niezależną formację artystyczną St-53. Ostatecznie w jej skład weszli: Zdzisław Biliński, Urszula Broll, Klaudiusz Jędrusik, Tomasz Ślimakowski, Zdzisław Stanek, Konrad Swinarski, Mara (Maria) Obremba (żona Sławomira Mrożka), Hilary Krzysztofiak, Stefan Gaida, Irena Bąk i poetka Krystyna Broll (późniejsza żona Stanisława Jareckiego, redaktora muzycznego Polskiego Radia w Katowicach, który w latach 70. i 80. nagrał i wyemitował na antenie bodaj wszystkie zaolziańskie zespoły śpiewacze). Później dołączyli do nich artyści z Łodzi: Lech Kunka i Stefan Krygier.

Artyści spotykali się co tydzień, a w czerwcu 1954 zorganizowali kolejną wystawę, tym razem w katowickim mieszkaniu Mary Obremby. Pierwszą oficjalną wystawę urządzono jednak w dwa lata później – w Klubie Pracy Twórczej. Nie brali już w niej udziału ani główny animator grupy K. Jędrusik, ani K. Swinarski (współpraca z Bertoldem Brechtem w Berlinie), wystawą i artystami zainteresowali się natomiast przyjaciel Strzemińskiego Julian Przyboś oraz Tadeusz Kantor, którzy doprowadzili do zainstalowania ekspozycji w Pałacu Sztuki w Krakowie.

Członkowie St-53 utrzymywali później kontakty z warszawską grupą 55 (wystawy w Klubie Krzywego Koła) i z poznańską R-55. Ostatni pokaz St-53 odbył się w 1959 r. w Nowej Hucie, z udziałem już tylko U. Broll, Z. Stanka, M. Obremby i T. Ślimakowskiego.

Grupa St-53 przeszła do historii jako formacja wyznaczająca nowe standardy artystyczne, zdecydowanie podważające estetykę obowiązujących socrealistycznych „Przodowników”, „Brygad młodzieżowych” czy „Podaj cegłę”.

Katowicką wystawę przygotowały Maria Krysiak i Aleksandra Kryczyk. (kk)

W roku 1604 zaś cieszyński książę Wacław na czele załogi mosteckiego szanca pędził pod Żylinę Węgrów niepokojących księstwo. „Stałym ogniskiem rozbojów były góry i lasy na pograniczu Śląska i Węgier, szczególnie we Frydeckim” – mówi Fr. Popiołek (Dzieje Śląska Austriackiego) „Wśród osadników, prowadzących życie swobodne w górach, zmuszonych nieraz bronić swego bydła przed dzikim zwierzem lub przed góralami ze strony węgierskiej, rekrutowali się sławni w opowieściach zbójnicy.” Zajęcia pasterskie wtenczas uważano za poślednie. „Szewcom bilowickim wyraźnie polecono, aby »sobie nie brali za żony córek owczarzy, lecz jakiegoś uczciwego człowieka lub wdowy« (rok 1546).

Potwierdza to również B. Poloczkowa materiałem dowodowym (Głos Ziemi Cieszyńskiej, 5 III 1972). Zbójnictwo na pograniczu wywodziło się właściwie ze stałych walk o górskie pastwiska. Takim wołoskim wodzem i obrońcą był na przykład Kuba Szałaśnik (to od jego imienia wywodzi się nazwa Kubalonki) czy Zwaczora. Zwierzchność wydawała zakazy budowania chałup wzdłuż granicy, dla jej wyznaczenia zaś dokonywano na drzewach „okrzasów” (Okrzasy, to część Jaworzynki), przy czym w miejscach tych bito chłopców na dawny sposób: aby dobrze zapamiętali przebieg granicy i następnie przekazywali ową pamięć dalszym pokoleniom. Książę Adam Wacław nakazał palić pograniczne chałupy słowackie i omal nie przypalił tego życia, kiedy potem przejeżdżał przez przełęcz. Jeszcze w wieku XVIII część mieszczan jabłonkowskich tworzyła zbrojne oddziały do uśmierzania niepokojów w górach. Według urbarza z roku 1775 Klimek Jursa na przykład nie płacił czynszu domowego, za to w razie potrzeby powinien był pomagać w uśmierzaniu niepokojów i w ściganiu zbójników.

W miarę zaciskania ówczesnej feudalnej śruby rosły szeregi desperatów. „To łamanie tradycyjnych norm powinności chłopskich połączone było z jeszcze większym uciskiem i wyzyskiem, wywoływało energiczny sprzeciw mas chłopskich i łącznie z innymi przejawami stale rosnącego ucisku przyczyniło się najpierw do zbiegostwa, a w dalszym ciągu do powstania zbójnictwa” (Ludwik Brożek - „Zbójnickie sprawy i dokumenty”, „Kalendarz Zwrotu 1955”).

„Od XVI wieku nastały w górach takie stosunki, że handel nie mógł się wtedy odbywać. Rozkrzewiło się tam zbójnictwo, a drogi tej używano najwięcej do transportowania wojska i bagaży na obronę przełęczy i lasów górskich. Towary węgierskie na Śląsk do Wrocławia docierały przez Kraków (...) Ważną przeszkodą w handlu był brak zabezpieczenia dróg. Na nich czyhali ludzie rekrutujący się spośród szlachty, odbierali towar, w najlepszym razie wymuszali tylko opłaty. To samo robili często żołnierze i oficerowie i to nawet z wojska regularnego” (Fr. Popiołek).

Słowacy operowali w Cieszyńskim znajdując tutaj dogodny teren rozboju a nawet wsparcie wśród niepokojnego żywiołu chłopskiego. Łatwo było im ująć pogoni, po jakimś czasie zaś wracać znanymi ścieżkami w pograniczne lasy w ucieczce z kolei przed węgierskimi hajdukami. O daleko posuniętej solidarności chłopskiej wobec rozboju słyszymy już w połowie XVII wieku: „Okolo roku 1675 siedziało w książęcej wsi kameralnej, Mostach koło Jabłonkowa, dwóch takich pomocników, a to Michał Tomańców zwany Zbieraniec i Jurek Herdina, którzy z węgierskimi zbójnikami wpadli do wsi Wędrynia i złupili tam Janka Chmiela. Wędryniacy donieśli o tym regentowi majątków kameralnych Kozigłowskiemu, ten zaś osadził mosteckich zbójników w cieszyńskim więzieniu, lecz cała wieś wstawiła się za nimi i zostali zwolnieni. (cdn.)

WŁADYSŁAW SIKORA
ZBÓJNICY
(26)

telewizja polska

WTOREK 6 STYCZNIA

■ TVP 1:

6.00 Wiadomości, 6.15 Kawa czy herbata?, 8.00 Wiadomości, 8.15 Woronicza 17, 8.25 Moda na sukces (s.), 8.50 Listy od Feliksa (s. anim.), 9.15 Jedynecka (dla dzieci), 9.40 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci), 9.50 Rok 2030 (s.), 10.20 Siódme niebo (s.), 11.00 Zooteka (mag.), 11.20 Rośliny z warzywnika (s. dok.), 11.25 Zwierzęta świata (s. dok.), 12.00 Wiadomości, 12.10 Agrobiznes (mag.), 12.30 Plebania (s.), 12.55 Sąsiedzi (s.), 13.25 Turniej Czterech Skoczni (konkurs w Bischofshofen), 16.20 Eurowizja 2004 (konkurs polski), 16.25 Moda na sukces (s.), 16.50 Sportowy Express, 17.00 Teleexpress, 17.20 Gość Jedyńki (pr. public.), 17.30 Eurowizja 2004 (konkurs polski), 17.40 Klan (s.), 18.05 Forum (pr. public.), 19.00 Przygody kota Filemona (s. anim.), 19.30 Wiadomości, 20.15 Nie mów nic (film USA), 21.55 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie (pr. public.), 22.30 Plus minus (mag.), 22.55 Kronika Rajdu Dakar (sport), 23.10 Monitor Wiadomości, 23.25 Prawdziwy koniec wielkiej wojny (s. dok.), 23.45 Opowieść Jewel (film USA).

■ TVP 2:

7.00 Studio urody (mag.), 7.10 Wow! (dla dzieci), 7.40 Tajemnica szyfru Marabuta (s. anim.), 7.50 Kasztaniaki (s. anim.), 8.00 Czarne chmury (s.), 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.), 10.25 Studio urody (mag.), 10.35 Spotkanie z Balladą (pr. rozryw.), 11.25 National Geographic proponuje (s. dok.), 12.20 Znaki czasu (mag.), 13.00 Panorama, 13.15 Złotopolscy (s.), 13.40 Cena

życia (s.), 14.25 Ekstremalna (mag.), 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.), 16.00 Panorama, 16.25 M jak miłość (s.), 17.15 Hołdys Guru (pr. rozryw.), 17.50 Program lokalny, 18.30 Panorama, 19.00 Paszporty Polityki, 20.05 M jak miłość (s.), 21.00 Magazyn Ekspresu Reporterów, 21.45 Przystanek praca (mag.), 22.00 Panorama, 22.20 Sport telegram, 22.35 Kochankowie z sąsiedztwa (film USA), 0.15 Camerimage 2003 - Złota Kijanka (film), 0.30 Muzyczne Rozmaitości - zespół Kristen (pr. artyst.).

■ TV KATOWICE:

6.50 Echa dnia (pr. public.), 7.30 Kurier, 7.45 Aktualności, 8.00 Studio pod bukiem (mag.), 8.10 Schlesien Jurnal (mag.), 8.30 Kurier, 8.45 Gość dnia (pr. public.), 9.00 Pałace świata (s. dok.), 9.30 Kurier, 9.45 Janosik (s.), 10.30 Kurier, 10.45 Telekurier, 11.15 Gość dnia (pr. public.), 11.30 Kurier, 11.45 Z Wałęsą na rybach (mag.), 12.00 Tele motor sport (mag.), 12.30 Kurier, 12.35 Dzieje kultury polskiej (s. dok.), 13.30 Kurier, 13.50 Agrobiznes (mag.), 14.00 Świat (mag.), 14.30 Kurier, 14.45 Co w lesie piszczy (mag.), 15.00 W krainie władcy smoków (s.), 15.30 Kurier, 15.45 Gramy dla Was, 16.00 Magazyn medyczny, 16.15 Aktualności, 16.30 Kurier, 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 17.00 Etniczne klimaty (mag.), 17.30 Kurier, 17.50 Wizytówki, 18.00 Aktualności, 18.20 Wiadomości sportowe, 18.30 Kurier kulturalny, 18.45 Raport z akcji (mag.), 19.10 Blżej Europy (mag.), 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 20.00 Telekurier, 20.30 Kurier, 20.55 Echa dnia (pr. public.), 21.20

Eurotel (mag.), 21.30 Kurier gospodarczy, 21.45 Aktualności, 21.55 Wiadomości sportowe, 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.), 22.30 Kurier, 22.45 Kurier sportowy, 23.05 Zapaśniczek (film dok.), 0.00 Gdyby Don Juan był kobietą (film franc.).

■ POLSAT:

6.00 Piosenka na życzenie, 6.45 TV Market, magazyn reklamowy, 7.00 Power Rangers (s.), 7.30 Przygody Jackie Chana (s. anim.), 8.00 V.I.P. 3 (s.), 9.00 Rodzina zastępcza (s.), 9.30 Przyjaciele (s.), 10.00 Tajne przez pufne (s.), 11.00 Benny Hill (pr. rozryw.), 11.30 4x4 (mag.), 12.00 Domo kawiarenka (mag.), 12.30 Serca na rozdrożu (s.), 13.30 Siatkówka kobiet (mecz Polska - Rosja), 15.30 Różowa pantera (s. anim.), 15.45 Informacje, 16.10 Interwencja (rep.), 16.30 Zostać miss 2 (s.), 17.30 Hugo Express (dla dzieci), 17.55 Przyjaciele (s.), 18.30 Informacje, Sport, 19.10 Rodzina zastępcza (s.), 20.10 Młode lata (s.), 21.00 Samo życie (s.), 21.35 Stalingrad (film niem.), 0.15 Biznes Informacje, 0.40 Graffiti (pr. public.), 0.55 Gdzie są pieniądze, Noreen? (film USA), 2.35 Muzyka na BIS.

ŚRODA 7 STYCZNIA

■ TVP 1:

6.00 Wiadomości, 6.15 Kawa czy herbata?, 8.00 Wiadomości, 8.15 Woronicza 17, 8.25 Moda na sukces (s.), 8.45 Czarodziejski skarb (s. anim.), 9.10 Plasteliny i przyjaciele (dla dzieci), 9.35 Kropelka - przygoda z wodą (s. anim.), 10.00 Onassis, najbogatszy człowiek świata (s.), 10.55 Oficjum świąt Bożego Narodzenia (transmisja), 12.00 Wia-

domości, 12.10 Agrobiznes (mag.), 12.20 Samo życie (rep.), 12.35 Klan (s.), 13.05 Tak czy nie? (s.), 14.00 Nasze rytmy zdrowia (mag.), 14.20 Lasy i ludzie (mag.), 14.40 Światowe dziedzictwo kultury (s. dok.), 15.00 Wiadomości, 15.10 Ostatni mur Europy (rep.), 15.35 Tylko u nas (mag.), 16.00 Rower Błażeja (dla młodzieży), 16.25 Moda na sukces (s.), 16.50 Sportowy Express, 17.00 Teleexpress, 17.20 Gość Jedyńki (pr. public.), 17.30 Eurowizja 2004 (konkurs polski), 17.40 Klan (s.), 18.05 Robbie Williams, 18.45 Irak 2004, 19.00 Pan Andersen opowiada (s. anim.), 19.30 Wiadomości, 20.15 Zapisane w sercu (film USA), 21.50 Kryminalna Jedyńka (mag.), 22.15 Oblicza mediów (pr. public.), 22.35 Oficjum świąt Bożego Narodzenia (relacja), 22.55 Kronika Rajdu Dakar (sport), 23.10 Monitor Wiadomości, 23.25 Biznes raport (mag.), 23.30 Wesołych świąt, pułkownik Lawrence (film ang.).

■ TVP 2:

7.05 Studio urody (mag.), 7.15 Wow! (s.), 7.40 Tajemnica szyfru Marabuta (s. anim.), 7.50 Kasztaniaki (s. anim.), 8.00 Czarne chmury (s.), 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.), 10.25 Studio urody (mag.), 10.35 Szansa na sukces (pr. rozryw.), 11.25 Klinika Berlin Centrum (s.), 12.15 Wysłannicy Gai (mag.), 13.00 Panorama, 13.15 Złotopolscy (s.), 13.40 Cena życia (s.), 14.30 30 ton! (lista przebojów), 15.00 Towarzystwo pana Brzechwy (teatr TV), 16.00 Panorama, 16.25 M jak miłość (s.), 17.15 Jazda kulturalna (mag.), 17.50 Program lokalny, 18.30 Panorama, 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej), 19.30 Camerata (mag.), 19.55 Czy musiało tak być? (mag.), 20.05 M jak miłość (s.), 21.00 Linia specjalna (pr. public.), 21.25 Polska bez fikcji (s. dok.), 22.00 Panorama,

22.20 Sport telegram, 22.35 Pupilka profesora (film USA), 0.05 Sześćdziesięciolatek Mick Jagger (film dok.).

■ TV KATOWICE:

6.50 Echa dnia (pr. public.), 7.30 Kurier, 7.45 Aktualności, 8.00 Magazyn beskidzki (mag.), 8.30 Kurier, 8.45 Gość dnia (rep.), 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP (w przerwach Kurier), 16.00 Magazyn beskidzki, 16.15 Aktualności, 16.30 Kurier, 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 17.00 Partnerzy (mag.), 17.30 Kurier, 17.50 Wizytówki, 18.00 Aktualności, 18.30 Kurier kulturalny, 18.50 Gwiazdka z TV Katowice i Trybuna Śląską, 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 20.00 Telekurier, 20.30 Kurier, 20.50 Echa dnia (pr. public.), 21.15 Eurotel (mag.), 21.30 Kurier gospodarczy, 21.45 Aktualności, 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.), 22.15 To jest temat (rep.), 22.30 Kurier, 22.45 Kurier sportowy, 23.05 Pod znakiem Koziorożca (film austral.).

■ POLSAT:

6.00 Piosenka na życzenie, 6.45 TV Market (mag.), 7.00 Power Rangers (s.), 7.30 Pokemon (s. anim.), 8.00 Poplista, 9.00 Rodzina zastępcza (s.), 9.30 Przyjaciele (s.), 10.00 Słoneczny patrol 8 (s.), 11.00 Awantura o kasę (teleturniej), 12.00 Samo życie (s.), 12.30 Serca na rozdrożu (s.), 13.30 Siatkówka kobiet (mecz Polska - Niemcy), 15.30 Różowa pantera (s. anim.), 15.45 Informacje, 16.10 Interwencja (rep.), 16.30 Herkules (s.), 17.30 Hugo Express (dla dzieci), 17.55 Przyjaciele (s.), 18.30 Informacje, Sport, 19.10 V.I.P. 3 (s.), 20.10 Świat według Kiepskich (s.), 21.00 Samo życie (s.), 21.40 Ochroniarz w spódnicy (film USA), 23.20 Biznes Informacje, 23.40 Prognoza pogody, 23.45 Graffiti (pr. public.), 0.05 Fala zbrodni (s.), 1.00 Muzyka na BIS.

telewizja czeska

WTOREK 6 STYCZNIA

■ TVC 1:

5.00 W jaki sposób (mag.), 5.20 Europa dziś (mag.), 5.50 Czarni baronowie (film dok.), 5.59 Dzień dobry z TVC, 8.30 Czarodziejskie przedszkole, 9.00 Moda - Extrawagancja (mag.), 9.25 Bogowie w białym, 10.00 Wiadomości, 10.05 Szpital na peryferiach po 20. latach (s.), 11.05 Oczarowani IV (s.), 12.00 Wiadomości, 12.10 Szczęście domowe (mag.), 13.00 W jaki sposób (mag.), 13.25 Stary Burgundczyk (film czes.), 14.00 Wiadomości, 14.05 Są gwiazdy które, nie gasną (pr. muz.), 15.00 Oczarowani III (s.), 15.10 Wiadomości, 16.05 Klocki (dla dzieci), 16.15 Mądronos (dla dzieci), 16.35 Akademik, sens życia (s.), 17.00 Etykieta - co to jest?, 17.10 Śladami (pr. dok.), 17.25 Stop (dla kierowców), 17.30 AZ-quiz (teleturniej), 18.00 Report (aktualności reg.), 18.30 Przyjaciele IX (s.), 19.00 Wieczorynka, 19.15 Wiadomości, 19.35 Wydarzenia kulturalne, 19.45 Bramki, punkty, sekundy, 20.00 Podaj dalej (film USA), 22.10 Na tropie (mag.), 22.30 Wydarzenia, komentarze, 23.08 Bramki, punkty, sekundy, 23.20 Przyjaciele IX (s.), 23.50 Są gwiazdy, które nie gasną, 0.45 Trochę szafranu z TV archiwum, 2.05 Fakty, 2.45 Wędrująca kamera (s.), 3.10 Trzech mężczyzn z rekinem (film czes.), 4.05 Milionerzy biedy (film dok.), 4.35 Piosenki z ekranu (pr. muz.).

■ TVC 2:

5.00 Milionerzy biedy (film dok.), 5.35 Sport w świecie, 6.10 Na rozdrożu (mag.), 6.20 Wiadomości TVS, 6.40 Report (aktualności reg.), 7.55 Panorama, 8.30 Time out (sport), 9.00 Dzień dobry z TVC, 11.25 AZ-quiz (teleturniej), 11.50 Wiadomości

TV po latach, 12.00 Euronews, 12.40 Piękne zguby (talk show), 13.10 Bajkowa niedziela, 15.10 Pomagajmy sobie (mag.), 15.30 Procesy fizyczne (s.), 15.50 Wideoatlas naszej przyrody (pr. dok.), 16.05 TV klub dla niesłyszących (mag.), 16.35 Inspiracja do spotkania z teraźniejszością (pr. dok.), 17.35 Rodzina i szkoła (s.), 18.00 Dołącz (mag.), 18.10 Sprzeczenie o przyrodzie, 18.35 Nie poddawaj się, 19.00 Wiadomości TV po latach, 19.10 Wiadomości w jęz. migowym, 19.15 Świat motoryzacji (mag.), 20.00 Ludzie z maneżu (s.), 21.00 Na pływalni z dalajlamą, 21.25 Miasteczko Twin Peaks (s.), 22.10 Wieczór analogonu (s.), 22.40 Filmopolis (mag.), 23.45 Sen Hitlera o Mysze Miki (film dok.), 0.40 Telezakupy, 0.50 Peter Gabriel: Secret World (pr. muz.), 1.55 Europa dziś, 2.20 Wydarzenia, komentarze, 3.00 Newshour with Jim Lehrer, 3.55 Przygody nauki i techniki (s.), 4.20 Wielki Wóz (mag.).

■ NOVA:

5.55 Śniadanie z TV Nova, 8.30 To morderstwo, napisała (s.), 9.15 Szczęśliwy Luke (film włos.), 10.55 Lekcje gotowania, 11.25 Stefania VII (s.), 12.15 Cud miłości (s.), 13.00 Trzy życia Sofii (s.), 13.45 Władca zwierząt III (s.), 14.30 Gwiezdna brama III (s.), 15.15 Kachorra (s.), 16.10 Ochroniarz (s.), 17.00 Zaryzykuj! (teleturniej), 17.30 Właśnie teraz (mag.), 17.35 Gliniarz i prokurator (s.), 18.30 M.A.S.H. (s.), 18.55 „Pálí Vám to?” (teleturniej), 19.30 Wiadomości, sport, pogoda, 20.00 Chcesz zostać milionerem? (pr. rozryw.), 20.50 Do-Re-Mi (pr. muz.), 21.40 Na własne oczy (mag.), 22.25 Wybuch (film USA), 0.15 Helicops II (s.), 1.35 Na własne oczy (mag.), 2.15 Bójka w Panamie (film franc.), 4.15 Doktor ze wsi II (s.), 5.00 Teletubbies (s. anim.).

■ PRIMA:

8.00 Namietny pocałunek (s.), 8.55 Skryta namietność (s.), 9.45 Wspaniali i bogaci (s.), 10.35 Prima jazda, 11.30 Wielkie miłości sławnych (film dok.), 12.05 Strażnicy wszechświata (film USA), 13.50 Sabrina - młoda czarownica (s.), 14.20 Beverly Hills 90210 (s.), 15.10 Melrose Place I (s.), 16.05 Ojciec Schwarzwald (s.), 17.00 Doktor Stefan Frank (s.), 17.55 Sauna (talk show), 18.43 Wiadomości z regionu, 18.45 Prima TV, 18.50 Minuty regionu, 19.00 Dziennik, 19.15 Tescoma Prima chochla, 19.45 Droopy (s. anim.), 19.55 Oczami miłości (film niem.), 21.30 Pogotowie IX (s.), 22.20 Nieśmiertelny II (film USA), 23.50 Na temat! 0.00 Salon samochodowy (mag.), 0.35 Kusząca szansa (teleturniej), 1.40 Świat według Bundych (s.), 2.05 Sauna (talk show), 4.10 Prima archiwum.

ŚRODA 7 STYCZNIA

■ TVC 1:

5.00 Podobieństwa najbliższego świata, 5.15 Fakty, 5.59 Dzień dobry z TV, 8.35 Klocki (dla dzieci), 8.45 Tajemnica podziemnego królestwa (bajka), 9.05 Wędrująca kamera (s.), 9.35 Co mogę dla siebie zrobić (mag.), 9.40 Diagnosta (mag.), 10.00 Wiadomości, 10.15 Jak książkę Rohan (film czes.), 11.35 Po czesku (mag.), 11.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (s.), 12.00 Wiadomości, 12.30 Kolory życia (mag.), 13.30 Na pływalni z dalajlamą, 14.00 Wiadomości, 14.05 „Ůžera” (pr. dok.), 14.35 Pod korcem (mag.), 14.55 Świat rekordów Guinnessa, 15.20 Arachne (film czes.), 16.00 Wiadomości, 16.05 Czarodziejskie przedszkole, 16.35 Złota Meduza 2003 (pr. muz.), 17.05 Chcecie

mnie? (mag.), 17.20 Pierwsza pomoc (pr. dok.), 17.30 AZ-quiz (teleturniej), 18.00 Report (aktualności reg.), 18.30 Aneta (s.), 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych, 19.00 Wieczorynka, 19.15 Wiadomości, 19.40 Bramki, punkty, sekundy, 19.55 Losowanie Sportki, 20.00 Co teraz i co potem? (s.), 21.05 Bananowe rybki (talk show), 21.35 M15 (s.), 22.30 Wiadomości, 23.08 Bramki, punkty, sekundy, 23.25 Ludzie burmistrza VI (s.), 23.50 Losowanie „10” szczęśliwych, 23.55 Szczęście domowe (mag.), 0.25 Z oczu do oczu (mag.), 0.50 Wędrująca kamera (s.), 1.15 Piękne zguby (talk show), 1.45 Świat motoryzacji, 2.50 Wydarzyło się..., 3.00 Na krawędzi (mag.), 3.50 Popularis (mag.), 4.15 Pod prąd (mag.).

■ TVC 2:

5.00 Pod prąd (mag.), 5.35 Kalendarium (mag.), 5.55 Na tropie (mag.), 6.20 Wiadomości STV, 6.40 Report (aktualności reg.), 7.55 Panorama, 8.30 Ironman 2003, 8.55 Stop (dla kierowców), 9.00 Dzień dobry z TVC, 11.25 AZ-quiz (teleturniej), 11.50 Wiadomości TV po latach, 12.00 Euronews, 13.00 Śladami (pr. dok.), 13.15 Inspiracja do spotkania z teraźniejszością (s.), 14.15 Rodzina i szkoła (s.), 15.00 Mądronos (dla dzieci), 15.20 Jest nas piętnastu (pr. dok.), 15.45 Spostrzeżenia, 15.50 Elán: Megakoncert, 16.40 Dołącz (pr. dok.), 16.50 Polemizowanie o przyrodzie, 17.15 Nie poddawaj się, 17.40 „Poprask” (mag.), 18.00 Pomarańcza (mag.), 19.00 Wiadomości TV po latach, 19.10 Wiadomości w języku migowym, 19.15 Czeski amatorski golf 2003, 19.40 Sylwestrowy show (sport), 20.00 Uroczysty koncert inauguracji - Czeska muzyka 2004, 21.35 Diagnosta (mag.), 21.55 Paszkwil (mag. muz.), 22.55 Wrogowie (film USA), 0.50 Nieznana ziemia - świat według Charlesa Darwina (s.), 1.20 Fascynacja muzyką i filmem - P.

Weigl (pr. dok.), 2.20 Wydarzenia, komentarze, 3.00 Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA:

5.59 Śniadanie z TV Nova, 8.35 To morderstwo, napisała (s.), 9.15 Opowieść z Hollywoodu (film USA), 11.05 Szkoła gotowania, 11.35 Stefania VII (s.), 12.25 Cud miłości (s.), 13.10 Trzy życia Sofii (s.), 13.55 Władca zwierząt III (s.), 14.40 Gwiezdna brama III (s.), 15.25 Losowanie Kachorra (s.), 16.15 Ochroniarz (s.), 17.00 Zaryzykuj! (teleturniej), 17.25 Właśnie teraz, 17.35 Gliniarz i prokurator (s.), 18.30 M.A.S.H. (s.), 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej), 19.30 Wiadomości, sport, pogoda, 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.), 20.30 Reggae na lodzie (film USA), 22.15 Prawo obywatelskie (mag.), 22.45 Podpalacz (film USA), 0.25 Novazakup, 0.55 Prawo obywatelskie, 1.25 Tele tele, 1.50 Rafa (film niem.), 3.25 „Čtveráci” (mag.), 4.15 Doktor ze wsi II (s.), 5.00 Teletubbies (s. anim.).

■ PRIMA:

8.00 Namietny pocałunek (s.), 8.55 Skryta namietność (s.), 9.45 Wspaniali i bogaci (s.), 10.35 Prima jazda, 11.45 Wielkie miłości sławnych (s.), 12.15 Odlotowe szaleństwo (film USA), 13.50 Sabrina - młoda czarownica (s.), 14.20 Beverly Hills 90210 (s.), 15.10 Melrose Place I (s.), 16.05 Ojciec Schwarzwald (s.), 17.00 Doktor Stefan Frank (s.), 17.55 Sauna (talk show), 18.43 Wiadomości z regionu, 18.45 Prima TV, 18.50 Minuty regionu, 19.00 Dziennik, 19.15 Tescoma Prima chochla, 19.45 Droopy (s. anim.), 19.55 Sprawa dla grupy specjalnej (s.), 21.00 Musicale 2003, 22.00 Sudden Impact (film USA), 23.55 Na temat! 0.05 Policja z Palm Beach (s.), 1.00 Kusząca szansa (teleturniej), 2.05 Świat 2004 (mag.), 2.30 Świat według Bundych (s.), 2.55 Sauna (talk show), 5.00 Prima archiwum.

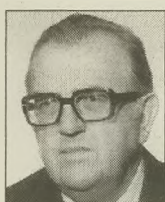
Kronika Rodzinna

Dzisiaj 6 stycznia 2004 obchodziliśmy 75. urodziny nasz Nieodżałowany

śp. **WŁADYSŁAW FOŁTYN**

z Hawierzowa Suchoj, zaś 20. 12. 2003 minęła 22. rocznica Jego śmierci. O chwilę wspomnień proszą żona oraz córka i syn z rodzinami. GL-204

„Chociaż lata mijają i wszystko dzieli nas, boleść w sercach została, której nie zgoi czas”.

Dnia 7. 1. 2004 obchodziliśmy 80. urodziny nasz Najdroższy

śp. inż. **RUDOLF FIGUŁA**

Zaś 12. 4. 2004 mija 4. rocznica Jego śmierci. Wspominają najbliżsi. RK-250

Dnia 7. 1. 2004 mija 1. rocznica śmierci

śp. **RUDOLFA PINDURA**

z Wędrziny. Z żalem w sercu wspominają żona, syn i córka z rodzinami. AD-001

„Ciężko się z Tobą będzie żegnać, jeszcze trudniej bez Ciebie żyć, lecz miłość śmiercią się nie kończy, w naszych sercach ciągle będzie żyć”.

W głębokim żalu pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 3. 1. 2004 zmarła w wieku 74 lat

nasza Ukochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Ciocia, Szwagierka

śp. **ANNA MARTYNKOWA**

z domu Wacławek. Pogrzeb drogiej zmarłej odbędzie się w środę 7. 1. o godz. 13.30 w sali obrzędów pogrzebowych w Jabłonkowie - córka Irena i syn Oskar z rodzinami. GL-004

W głębokim żalu pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 4 stycznia 2004 zmarł po długiej chorobie w wieku 74 lat nasz Najdroższy Mąż, Ojciec, Teści, Szwagier, Dziadek i Pradziadek

śp. **WŁADYSŁAW DRONG**

zamieszkały w Milikowie, były długoletni prezes MK PZKO. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 9 stycznia 2004 o godz. 9.30 z kościoła parafialnego w Jabłonkowie na miejscowy cmentarz. W smutku pogrążona rodzina. GL-007

W głębokim żalu pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 4. 1. 2004 zmarła w wieku 74 lat nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka, Ciocia

śp. **HELENA JAKUSOWA**

z domu Kostelnoszek, zamieszkała w Jabłonkowie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 8. 1. 2004 o godz. 14.00 z kościoła parafialnego w Jabłonkowie. W smutku pogrążona córka i synowie z rodzinami. GL-006

„Największa miłość na świecie gaśnie, gdy serce matki na zawsze zaśnie”.

W głębokim żalu pograżeni zawiadamiamy krewnych i znajomych, że dnia 3 stycznia 2004 opuściła nas na zawsze po krótkiej i ciężkiej chorobie w wieku 83 lat nasza Najukochańsza Mamusia, Babcia, Prababcia, Ciocia, Kuzynka

śp. **ANNA FARNIKOWA**

z domu Mrózek, zamieszkała w Karwinie Raju. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się z kościoła ewangelickiego w rodzinnej Stonawie w kręgu najbliższej rodziny. W smutku pogrążona rodzina. RK-002

Dziękujemy tą drogą ordynatorowi MUDr. Stanisławowi Czudkowi i całemu personelowi oddziału chirurgicznego szpitala na Podlesiu za opiekę nad naszą Drogą Zmarłą śp. Anną Martynkową w czasie jej ciężkiej choroby. Zasmucona rodzina. GL-005

Macierz Szkolna zapraszają 10. 1. o godz. 19.00 do restauracji Centrum w Ropicy (U Matyldy) na tradycyjny bal połączony z 50-leciem zespołu „Sibica”. Przygrywa zespół „Vega”, wstępne z kolacją 180Kc.

BYSTRZYCA - Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO zapraszają 7. 1. o godz. 16.00 do Domu PZKO na wspólne spotkanie noworoczne.

SUCHA GÓRNA - zarząd MK PZKO zaprasza 10. 1. o godz. 15.00 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze. Po zebraniu zaprasza na tradycyjne spotkanie noworoczne.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emertów zaprasza 8. 1. o godz. 15.00 na spotkanie klubowe do świetlicy przy ul. Matuška 2.

HAWIERZÓW SUCHA - zarząd MK PZKO zaprasza 11. 1. o godz. 15.00 do świetlicy koła na zebranie sprawozdawcze.

KOŚCIELEC - MK PZKO zaprasza 11. 1. o godz. 15.00 do Domu Polskiego Żwirki i Wigury na zebranie sprawozdawcze.

KARWINA FRYSZTAT - MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 24. 1. o godz. 19.00 na Bal PZKO w frysztańskim Domu PZKO. Program: grupa taneczna „Break Bones Crew”, orkiestra „Quattro” p. R. Huňařa. Miejscówki (150 Kc) do nabycia w Domu PZKO we wtorki, czwartki i piątki w godz. 16-18.

PIT „BŚ” - rejon Cz. Cieszyń zaprasza swych członków 9. 1. o godz. 16.30 na spotkanie przedwyborcze do Klubu PZKO przy ul. Božka, II piętro.

Oferta Pracy

Praca z domu lub kancelarii. Zarobki tygodniowo 5000 Kč. Tel. 608 283 373. GL-236

Redakcyjnej Noczy

WIELKA GALA MUZYCZNA W TEATRZE A. MICKIEWICZA

»Koncert Noworoczny« ze znakomitościami

Od kilku lat Teatr im. A. Mickiewicza w Cieszynie organizuje noworoczne koncerty ze znakomitościami świata muzycznego. Nie inaczej jest i w tym roku.

W najbliższy piątek, 9 stycznia o godz. 18 na Koncercie Noworocznym zaśpiewają znakomici soliści: Ewa Kornas-Biegas, Sabina Olbrich, Justyna Stolarska (sopran), Paweł Sobierajski, Krzysztof Marciniak (tenory) i Aleksander Teliga (bas). Wystąpi również Chór Akademicki „Harmonia”, działający przy Filii UŚ w Cieszynie. A wszystkim artystom akompaniować będzie Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Zabrzeńskiej pod dyktando Sławomira Chrzanińskiego.

Na koncercie zabrzmia „wido-
kówki muzyczne z Wiednia i Włoch”

- czarowne, miłe dla ucha melodie J. Straussa, E. Kalmana, F. Lehara i G. Verdiego. Koncert poprowadzi Małgorzata Mendel.

Organizatorami koncertu są w tym roku: Macierz Ziemi Cieszyńskiej, Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej oraz Fundusz Stypendialny Śląska Cieszyńskiego. Jedną z atrakcji wieczoru będzie loteria fantowa, z której dochód zasili konto Funduszu Stypendialnego Śląska Cieszyńskiego (dla uzdolnionej młodzieży). Ideę Funduszu wspierają także realizatorzy koncertu i artyści, którzy przekazują swoje honoraria na ten cel.

Bilety na „Koncert Noworoczny” można nabyć w kasie Teatru im. A. Mickiewicza (tel. 0048-33-857-75-90). Józef Wiergoń

o w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYŃ: Mayday (6, godz. 19.00, grupa B, WEP), **ORŁOWA:** Mayday (7, godz. 18.00, grupa ORP).

SCENA CZESKA - HAWIERZÓW: O myszach i ludziach (6, godz. 19.00, grupa C).

o w kinach

KARWINA - Centrum: Rzeka tajemnic (6, 7, godz. 17.45), Życie szybko, umierać młodo (6, 7, godz. 20.15), **Reflex:** Żelary (6, 7, godz. 17.00), Po tamtej stronie łóżka (6, 7, godz. 20.00), **CZESKI CIESZYŃ - Central:** nieczynne do 9. 1. **TRZYNIEC - Kosmos:** Kangur Jack (6, 7, godz. 17.30, 20.00).

o w radio

POLSKIE AUDYCJE, UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m: pop: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA, Cz. Cieszyń: do 18. 1. wystawa obrazów Josefa Novickiego. Otwarte po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała

ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **ORŁOWA:** do 18. 1. wystawa „Świat lalkarza”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 9-13.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWO-CICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 2. 2. wystawa „Tarcze strzeleckie”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Piętaldzie:** stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. „Strażacy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina:** do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **JABŁONKÓW, Rynek Mariacki 14:** do 22. 2. „Skoła podstawy życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYNIEC-KIEJ I MIASTA TRZYNIA - stała ekspozycja „Historia i współcze-

sność huty i miasta Trzyna”, do 31. 1. wystawa „Szopki Betlejemskie ciągle żywe”. Otwarte wt, pt: 9-16, nie: 13-17.

o z a O l z a

KSIĄZNICA CIESZYŃSKA: do 23. 1. wystawa „Zaolzie 1938”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 1. 2. wystawa Anny Wysockiej, do 4. 2. wystawa „Fotografia dzikiej przyrody 2003”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

o w terenie

TRZYNIEC OSIEDLE - MK PZKO zaprasza 8. 1. o godz. 18.00 do Domu PZKO im. A. Wawroza na spotkanie Klubu Dyskusyjnego „Forum”. Temat: Hutnictwo. Z R. Suchankiem dyskutować będzie inż. J. Cienciala, CSc., dyrektor generalny Huty Trzynieckiej oraz RNDr J. Raab, dyrektor Hutnictwa Żelaza w RC. Bufet zapewniony.

SIBICA - MK PZKO oraz

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30 - 15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń; w godz. 8.00 - 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Czeski Cieszyń; w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyń; w godzinach otwarcia w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie Frysztańce (przy rynku).

Kawiaręnkę założono w maju 1989 przy MK PZKO w Jabłonkowie. W tym roku wchodzi w 15-lecie swej roboty z dorobkiem 78 wieczorów literackich, które na stałe wpisały się w krajobraz kulturalny etnicznie zróżnicowanego Jabłonkowa i nadal chce istnieć - być miejscem twórczych spotkań - dialogiem twórcy z odbiorcą kultury słowa, nade wszystko poezji, źródła, z którego jeśli chce się napić, trzeba uklęknąć i pochylić czoła. Złotą myśl Cypriana K. Norwida prezentowali artyści pióra w podaniu arcymistrza Karola z czterech kontynentów! - Ameryki Północnej, Australii, Azji i rodzimej Europy - uczestnikami międzynarodowych spotkań literackich w Warszawie, Poznaniu, Brzegu, Łużyczkach, Senicy na Słowacji czy w

Krakowie, których na zasadzie przyjaźni zapraszali do Jabłonkowa Przeczek, Pyszek, Kaszper, Beata Ryłko, od zeszłego roku dobrze zapowiadający się i władający piękną, współczesną (fachową) polszczyzną Marek Słowaczek z Boco-nowic, absolwent polonistyki krakowskiej Alma Mater.

Jabłonkowski Pegaz dziękuje

wszystkim wiernym uczestnikom,

miłośnikom poezji za bywanie

na wieczorach Kawiaręnkę, dziękuje

współorganizatorom każdej kawia-

renki - państwu Gawlikom, Grzego-

rzewskim, szczególnie zarządowi

Koła z prezesem J. Ryłką za mece-

nat oraz za wydanie publikacji o

Kawiaręnce Jana Pyski „Kawiaręn-

ka Pod Pegazem 1989-2002”, którą

można nabyć w jabłonkowskim

Kole.

Kalendarium Kawiaręnkę 2004

(ostatni piątek danego miesiąca):

3004. Kawiaręnka młodych z Mar-

kiem Słowaczkiem (II spotkanie),

28. 5. Beno Budar, poeta z Budzi-

szyna, dyrektor festiwalu poezji

łużyckiej w Niemczech, **7. 8.** Kawia-

renka Świętógórska, **24. 9.** Hru-

ška, młody poeta czeski z Ostrawy z

Jackiem Sikorą, **29. 10.** Stanisław

Krawczyk, poeta, pisarz, przyjaciel

Zaolzia, dyrektor Międzynarodowe-

go Konkursu Poetyckiego „O Złote

Cygaro Wilhelma” Czerwionka-

Leszczyny.

Na wieczory poetyckie Kawiaręn-

ka serdecznie zaprasza.

„HELOKANIE” ROZLEGNIE SIĘ PO ŚWIECIE

Rok Hadynowski w zespole »Śląsk«

Rok bieżący jest dla Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny Rokiem Hadynowskim. 1 stycznia minęło 5 lat od śmierci, we wrześniu zaś przypada 85. rocznica urodzin twórcy „Śląska”.

Stanisław Hadyna urodził się 25. 9. 1919 roku w Karpętnej na Zaolziu. W 1938 r. ukończył filię katowickiego konserwatorium w Cieszyń, potem studiował psychologię i socjologię, zaś po wojnie kompozycję u L. Różyckiego i dyrygenturę u A. Malawskiego w katowickiej uczelni. Był nauczycielem w Wiśle oraz wielkim amatorem kultury w województwie.

W 1952 r. założył Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Śląsk”. Był jego kierownikiem artystycznym, dyrygentem i reżyserem. W 1968 musiał przymusowo opuścić „Śląsk” i osiadł w Krakowie. Jako siedemdziesięcioletni powrócił 1 marca 1990 r. ponownie do zespołu i został jego dyrektorem artystycznym i dyrygentem. Parę razy w początkach lat 90. gościł na Zamku w Koszęcinie, siedzibie „Śląska” i podziwiałem zapał i poświęcenie z jakim pan Stanisław rzucił się w wir pracy w trudnych dla „Śląska”, nowych warunkach gospodarki rynkowej. Ale nie podawał się i ponownie mozolnie, krok po kroku, w trudnej i zawiłej wówczas sytuacji finansowej, wywindował Zespół na najwyższe wyżyny sztuki i popularności. Uczestniczyłem w r. 1993 na Zamku koszęcińskim w pokazowym koncercie wychowawczym chóru, solistów i orkiestry „Śląska” przeznaczonym dla szkół. Zespół musiał i w taki sposób zarabiać na swoje utrzymanie się przy życiu.

A potem w 1995 r. orkiestra „Śląska”, za zgodą profesora, akompaniowała pod moim kierownictwem połączonym chórom w liczbie ponad 1000 śpiewaków na Festiwalu PZKO w Karlinie. Do dziś pamiętam słowa profesora S. Hadyny, wypowiedziane zaraz po występie chórów zaolziańskich: Jeszcze nigdy orkiestra „Śląska” nie akompaniowała tak potężnemu chórowi. Było to zachwycające i mocno wzruszające przeżycie dla mnie. I że to było nie gdzie indziej, ale tu, na Zaolziu, gdzie się urodziłem.

I właśnie z okazji tych znamienitych dla „Śląska” rocznic zespół przygotowuje specjalny program pt. „Helokanie”, na który złożą się kompozycje skomponowane i opracowane wyłącznie przez Stanisława Hadynę. Ale nie zabraknie też ulubionych przez niego utworów muzyki klasycznej.

Zaś sam „Śląsk” i jego artyści będą w Roku Hadynowskim mocno zapracowani. Już 15 stycznia wystąpią na Targach Rolniczych w Berlinie, gdzie zaprosił ich minister rolnictwa i ambasador RP w Niemczech. „Śląsk” wystąpi podczas inauguracji jednych z największych targów rolniczych w Europie w berlińskim Internazional Kongres Zentrum.

Natomiast w lutym „Śląsk” wyjedzie za ocean. Tournée po Stanach Zjednoczonych będzie pokłosem uhonorowania zespołu we wrześniu minionego roku dyplomem ministra spraw zagranicznych za wybitne zasługi promocji Polski w świecie Jan Sęk, konsul RP w Chicago, po otrzymaniu wiadomości o tej nagrodzie, napisał do Koszęcina: Z wielką radością przyjęliśmy informację o przyznaniu Zespołowi „Śląsk” dyplomu ministra spraw zagranicznych RP. Wyróżnienie to potwierdza nasze

głębokie przekonanie o niezwykłej roli, jaką odgrywa „Śląsk” w propagowaniu polskości na wszystkich kontynentach, w tworzeniu pięknego klimatu dla polskich inicjatyw politycznych i gospodarczych, a także dla dumy narodowej naszych rodaków rozsianych po całym świecie. Wyróżnienie to budzi równocześnie pragnienie oglądania Was na ziemi amerykańskiej. Pragnę tą drogą wyrazić opinię, iż wielkim dobrem byłoby pojawienie się „Śląska” w Stanach Zjednoczonych. Proszę traktować powyższe słowa jako zachętę do złożenia wizyty w USA oraz odbycia dużej trasy koncertowej, która w pełni ukazałaby Wasz niepowtarzalny koloryt, urodę i dynamikę. Jestem przekonany, że występy „Śląska” w Stanach Zjednoczonych ukoronowałyby obchody jubileuszu półwiecza Zespołu.

Zaplanowana została trzytygodniowa trasa. Zespół odwiedzi kilkanaście miast od wybrzeża wschodniego po zachodnie wybrzeża USA. Paweł Potoczny, dyrektor Polskiego Instytutu Kultury w Nowym Jorku, który uczestniczy w przygotowaniach tournée „Śląska” po USA, powiedział: W naszym przekonaniu zespół „Śląsk” jest jednym z największych dóbr kultury polskiej, a zarazem jednym z unikalnych, światowej klasy dóbr eksportowych, jakimi rozporządza kultura polska. Przyjazd „Śląska” na poważne tournée do Stanów Zjednoczonych będzie niewątpliwie wydarzeniem na wielką skalę, które na długo zapadnie w pamięci tutejszej publiczności. Moje blisko dziesięcioletnie doświadczenie promocji kultury polskiej w USA pozwala mi sądzić, że zespół zostanie doskonale przyjęty również przez tutejsze media. Nie tylko dlatego, że mamy do czynienia z kolejną falą mody na „etniczność” – chociaż to oczywiście sprzyja zabiegom marketingowym organizatorów – ale przede wszystkim dla samej jakości sztuki, którą Zespół prezentuje.

Przypomnijmy, iż będzie to już siódma podróż artystyczna „Śląska” do Stanów Zjednoczonych. Po raz pierwszy zespół wyjechał tam na przełomie 1959 i 1960 r.

Tuż po powrocie zza oceanu „Śląsk” będzie mógł coś zaproponować także polskiej publiczności. Dzięki wsparciu Ministerstwa Kultury RP, ma się w pierwszym kwartale ukazać, przygotowane z okazji 50-lecia „Śląska”, wydawnictwo jubileuszowe, a także płyta multimedialna z pieśniami zespołu.

W maju minister spraw zagranicznych RP zaprosił „Śląsk” do udziału w uroczystościach z okazji wejścia Polski do Unii Europejskiej (1-3 maja) w Luksemburgu, Brukseli i Berlinie. Jesienią uda się „Śląsk” w najdłuższą tegoroczną trasę zagraniczną. Da bowiem koncerty w Japonii, Chinach, Australii i Nowej Zelandii. A rok 2004 zakończy zespół z Koszęcina tournée po Niemczech.

Józef Wierzoń

▲ Stanisław Hadyna (pierwszy z lewej) w towarzystwie Władysława Młynka i Józefa Pilcha z kierownictwa zespołu „Gorol”, podczas Gorolskiego Święta w 1997 r.

Fot. Franciszek Bałon

Nydarzenia Sportowe

TIPSPORT EKSTRALIGA HOKEJA: WITKOWICE ROZMONTOWAŁY SPARTĘ

Dziś Trzyniec - Liberec

Z nienajlepszej strony pokazali się w sobotę hokeiści Stalowników Trzyniec. Przed kamerami telewizji ulegli 2:5 drużynie HC Hamé Zlin. Niespodziankę natomiast zanotowano w Ostrawie Porubie. Witkowiec pokonał w niedzielnym meczu 36. kolejki 6:3 wicelidera tabeli Spartę Praga. Warto podkreślić, iż ostrawianie pokonali tego rywala po raz pierwszy w tym sezonie. Hokejowych emocji nie zabraknie również w dzisiejszej – 37. kolejce Tipsport Ekstraligi. Pod Jaworowym Trzyniec podejmować będzie Liberec, ciekawie zapowiada się też pojedynek Kladna z Witkowicami.

● **HC HAMÉ ZLIN - TRZYNIEC** 5:2 (2:1, 2:1, 1:0). Bramki: Veselý, Balán, Leška, Balaščík, Barinka – Melenovský, Martyněk.

Stalownicy wręcz fatalnie rozpoczęli ten mecz. W 2. minucie – po strzałach Veselého i Balána – goście przegrywali 0:2. W obu wypadkach błąd popełnili trzynieccy obrońcy, którzy zbyt luźno asekurowali napastników gospodarzy. Goście ocknęli się z letargu dopiero w 16. minucie. Melenovský po samodzielnym rajdzie obniżył na 2:1. Optymizmem powiało na wstępie drugiej odsłony. W przewadze liczebnej Martyněk – po ładnej współpracy z Pavelkiem i Janků – wyrównał w 21. minucie na 2:2. To było jednak ze strony Stalowników wszystko. Gospodarze konsekwentnie poszli za ciosem, dołączając w drugiej tercji kolejne dwa gole (25. Leška, 31. Balaščík). Od 31. minuty męczył się w bramce trzynieckiej Martin Vojtek, który zmienił Lakosila. Defensorzy wcale nie ułatwili mu zadania, ale można powiedzieć, że Vojtek pokazał się z całkiem korzystnej strony. Skapitulował tylko raz – w 49. minucie na 5:2 ustalili wynik meczu po samodzielnym akcji Barin-

ka. - Zafundowaliśmy sobie drzemkę na wstępie pierwszej odsłony, co przełożyło się na losy całego meczu. Już długo nie popełniliśmy tylu błędów w defensywie – stwierdził trener Trzyńca Pavel Marek. Sędzia Turčan, kary 5:6, wykorzystane 1:1, widzów 4443.

● **WITKOWICE - SPARTA** 6:3 (3:1, 1:2, 2:0). Bramki: Burger, I. Padělek, M. Tomášek, Turek 2, P. Mika – Kratěna, Tomajko, Z. Sedlák.

Prawie pięć tysięcy kibiców fetowało w niedzielę zwycięstwo swoich ulubieńców nad Spartą Praga. Wicelider tabeli pojawił się w Ostrawie Porubie bez swego głównego trenera – Aloisego Hadamczika (byłego szkolniowca m.in. Witkowic i Trzyńca), który prowadzi w młodzieżowych mistrzostwach świata reprezentację RC. Głównymi gwiazdami tego spotkania byli hokeiści drugiej witkowskiej formacji – Ivan Padělek, Filip Turek i Aleš Padělek. Najważniejsze minuty: 2. Kratěna (po niechcącym rykoszecie sędziego) strzela na 0:1; 6. Burger po współpracy z Míką wyrównuje na 1:1; 8. I. Padělek przejmując pomysłowe podanie od swego brata Aleša i bezkompromisowo tra-

▲ Bramkarza Sparty Petra Bříže próbuje zaskoczyć Tomášek. Fot. Net

fia na 2:1; 8. Tomášek pogrąża Spartę i Petra Bříže po raz trzeci – 3:1; 22. Tomajko strzela kontaktowego gola – 3:2; 22. Sedlák zaskoczył z dystansu bramkarza Pinca – 3:3; 33. F. Turek w osłabieniu przechyła szalę meczu na stronę gospodarzy – 4:3; 42. ponownie F. Turek zmienia lot krążka po strzale I. Padělka – 5:3; 57. Hubáček obsłużył Míkę, a ten poprawia stan meczu na 6:3 (po tym голу Bříže zmienił Šindelář). Sędzia Homola, kary 6:6, widzów 4942.

(jb)

Lokaty: 1. Pardubice 79, 2. Sparta 62,... 5. Trzyniec 55, 6. Znojmo 55, 7. Witkowiec 54, 8. Kladno 50 pkt. **DZIŚ m.in.:** Trzyniec – Liberec (poprzednio 3:2 i 1:4), i Kladno – Witkowiec (17.30).

Opr. JANUSZ BITTMAR

o s ł y c h a ć

■ W TRZYŃCU zakończył się tradycyjny międzynarodowy turniej szachowy, organizowany pod patronatem sekcji szachowej Huty Trzyniec. Od 27 grudnia do 3 stycznia 2004 w gmachu hotelu „Steel” rywalizowało ze sobą 66 zawodników (w tym 8 mistrzów międzynarodowych) z RC, Polski, Słowacji i Austrii. W turnieju triumfował Polak Patryk Łagowski (7,5 pkt.), przed Pavlem Šimáčkiem (Ołomuniec), Marcinem Szymańskim i Marcinem Wałachem (obaj Polska) – wszyscy z bilansem 7 pkt. Życiowy sukces odniósł w Trzyńcu szachista pierwszoligowej Orłowej Paweł Baier, który z bilansem 6,5 pkt. uplasował się na świetnej piątej pozycji. Z szachistów ekstraligowego Trzyńca najlepszą lokatę zanotował Milan Babula (7).

(WM)

■ **TRWAJĄ PRZYGOTOWANIA DO ME W PILCE RĘCZNEJ** (20. 1. – 1. 2. w Słowenii). W kadrze RC znalazło się też pięciu szczyptornistów Banika Karwina – Radczenko, Brůna, Farář, Juříček i T. Heinz. Reprezentacja RC pod wodzą trenera Trtíka rozegrała kilka spotkań kontrolnych z klasowymi rywalami. Czesi zajęli trzecie miejsce podczas turnieju w Tunezji (przegrali 30:33 z reprezentacją gospodarzy oraz 29:33 z mistrzami Europy Szwedami i pokonali 22:21 Francję). Najlepszym zawodnikiem imprezy został David Juříček. Kolejny turniej przygotowawczy zaplanowany jest na najbliższą sobotę w Norwegii.

(Ok)

TURNIEJ CZTERECH SKOCZNI

Adam Małysz wystartuje w Bischofshofen

Adam Małysz zajął 25. miejsce w trzecim konkursie 52. edycji Turnieju Czterech Skoczni w Innsbrucku. Wygrał Słoweniec Peter Zonta przed Finami Veli-Matti Lindstroemem i Janne Ahonenem. Zonta odniósł największy sukces w karierze – po raz pierwszy stanął na najwyższym stopniu podium zawodów Pucharu Świata. Dziś w Bischofshofen odbędzie się ostatni konkurs TCS. O krok od zwycięstwa w całym turnieju jest Pettersen, który w klasyfikacji łącznej zawodów ma blisko 27 punktów przewagi nad Martinem Hoellwarthem.

Nadal słabo skacze Adam Małysz. - Cały czas jest średnio. Myślę, że brakuje mi treningu. Powinienem poświęcić na mniejszej skoczni. Moim głównym problemem jest brak wyczucia na progu, za bardzo go atakuje. Jest to szczególnie widoczne podczas zawodów, kiedy pojawiają się emocje – powiedział Małysz. Trener Apoloniusz Tajner

wyjaśnił, na czym polega błąd dwukrotnego mistrza świata z Val Di Fiemme. - Zbyt duża aktywność na progu, odbicie nie trafia w próg. Mija się troszkę z progiem, bo Adam jest trochę za aktywny. Chcąc poprawić skok, staje się jeszcze bardziej aktywny, czyli pogłębia się ten błąd – stwierdził Tajner, który wykluczył wycofanie Małysza z dzisiejszego konkursu w Bischofshofen.

WYNIKI Z INNSBRUCKU: 1. Zonta (Słowenia) 265,2 pkt. (128 i 128,5 m), 2. Lindstroem 253,9 (126,5 i 124), 3. Ahonen (obaj Fin.) 253,8 (132,5 i 121),... 25. Małysz 218,4 (115 i 118).

Klasyfikacja łączna TCS: 1. Pettersen (Norw.) 800,8 pkt., 2. Hoellwarth (Aust.) 773,9, 3. Zonta (Słow.) 760,2.

Klasyfikacja generalna PŚ: 1. Pettersen 456, 2. Ahonen 398, 3. Ljøekelsoe (Norw.) 347,... 5. Małysz 287 pkt. (jb, PAP)

JAN CYMOREK: STANĘLIŚMY NA WYSOKOŚCI ZADANIA

Sezon rusza w marcu

Pierwszoligowi sztangiści Trzyńca są już w trakcie przygotowań do kolejnego sezonu, który rozpocznie się w marcu. W miejskim kompleksie sportowym trenują pięć razy w tygodniu. Kadra selekcjonera Jana Cymorka nie doznała większych zmian. W jej skład wchodzi przede wszystkim wychowankowie trzynieckiego klubu: Roman Smolon, Zdeněk Mrózek, Marek Biłko, Luděk Wollner, Josef Kvapil. Filarami drużyny są jednak dwaj zawodnicy, którzy pod Jaworowym występują na zasadach wypożyczenia: Radovan Klalab z Holeszowa oraz Miroslav Janiček, startujący również w barwach pierwszoligowego Ružomberka.

Ubiegłoroczny sezon, który zakończył się w grudniu, był najbardziej udanym w dotychczasowej historii drużyny. Chociaż celem zespołu

trzynieckiego było zajęcie przynajmniej piątego miejsca, podopieczni Jana Cymorka wnieśli się na wyżyny swych możliwości, plasując się na czwartym miejscu. - Stanęliśmy na wysokości zadania i udało nam się zrealizować przedsezonowe plany. Po kilku rundach zauważyłem, że nasza drużyna może pomarzyć o czołowych lokatach. Ostatnie rundy były może i trochę słabsze w naszym wykonaniu, jednak nie zapominajmy o tym, że brakowało nam bardzo Janička, który wtedy bronił barw Ružomberka. Cieszę się z tego, że uplasowaliśmy się tuż za Ostrawą. Sokołów i Hawierzów to profesjonalne drużyny, poza naszym zasięgiem – pochwalił swoich podopiecznych Jan Cymorek.

Na uznanie zasługują wszyscy sztangiści, a zwłaszcza Janiček i Klalab. Olbrzymi skok w swoich poczynaniach uczynił Kvapil, który

wprawdzie późno rozpoczął treningi, ale obecnie jest on pełnowartościowym pierwszoligowym zawodnikiem

Klub podnoszenia ciężarów istnieje w Trzyńcu od 1964 roku, a jego założycielem jest trener Jan Cymorek. W 1995 roku zespół zajął w pierwszej lidze piąte miejsce, w rok później niestety jednak został zdegradowany do drugiej ligi, a dopiero w 2002 roku ponownie dołączył do grona pierwszoligowców. - W tym pechowym dla nas sezonie skończyliśmy w pierwszej lidze na ostatnim – ósmym miejscu, co zaszeregowało nas automatycznie pomiędzy drużyny, które o awans do pierwszej ligi walczą w kwalifikacji. My byliśmy wtedy zmuszeni z niej zrezygnować, bo z powodu bardzo niekorzystnej sytuacji finansowej nie mogliśmy wzmocnić naszego zespołu – dodał Cymorek. (man)

DZIŚ W NUMERZE:

Przy kawie z panią Ninką **str. 3**

Głosik dla najmłodszych **str. 4**

Sposoby na katar i gorączkę **str. 5**

Kalendarz imprez sportowych **str. 8**

CZWARTEK
8 STYCZNIA 2004
NR 3
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Z JAWOROWEGO NA CZYMKOLWIEK Ekstremalnie byle w dół

W sobotę 20 grudnia, po dwugodzinnej, męczącej „wspinaczce”, w silnym wietrze i mrozie dotarła na szczyt Jaworowego grupa esempowiczów, żeby później, jak co roku zresztą, podnieść poziom adrenaliny w krwi zjeżdżając na wszystkie możliwe ekstremalne sposoby w dół. Przed samym zjazdem złożona z siedmiu osób „ekspedycja” intensywnie podbudowywała swój stan psychiczny przy pomocy herbaty w schronisku.

Największym „ekstremistą” okazał się **Leszek Cimała**, który nie zważając na nieodpowiednie jeszcze warunki śniegowe pędził w dół niczym Herman Maier (czasami Adam Małysz). Na szczęście skończyło się bez ofiar.

Już teraz zapraszamy wszystkich sympatyków ekstremalnej turystyki na Świąteczny EEEH 2004.

Esempowcy

Na zdjęciach uczestnicy „wspinaczko-zjazdu” na szczycie Jaworowego.

Fot. archiwum SMP

Strajk spełnił oczekiwania

PRAGA (mro) - Zarówno przewodniczący Czeskiej Izby Aptekarskiej **Lubomir Chudoba**, jak i prezydent Czeskiej Izby Stomatologicznej pełniący funkcję rzecznika Koalicji Lekarzy AmbulATORYJNYCH **Jiří Pekárek** są zadowoleni z efektów wotkowego strajku ostrzegawczego w aptekach i przychodniach lekarzy pierwszego kontaktu.

ciąg dalszy na str. 2

KURSY NARCIARSKIE NAKRĘCAJĄ KONIUNKTURĘ

Schroniska pękają w szwach

BESKIDY (sch) - Schroniska turystyczne na szczytach Beskidów pękają w szwach. Szczególnym powodzeniem cieszą się te, które oferują turystom nie tylko dach nad głową w górskiej scenerii, ale również dobre warunki do uprawiania sportów zimowych.

Obiektem, który na brak turystów nie może narzekać, jest schronisko na Girowej. Sezon zimowy został tu otwarty w drugi dzień świąt Bożego Narodzenia. - *Aż do minionej niedzieli mieliśmy komplet gości. Od poniedziałku ruszyły natomiast kursy narciarskie, które potrwać do połowy marca. Na nocleg można się więc załapać najwyżej w weekend* - informuje współwłaścicielka ośrodka **Jana Sikorowa**. Jej zdaniem, powodem niemalejącej popularności Girowej są doskonale wręcz warunki narciarskie zarówno dla biegaczy, jak i dla początkujących zjazdowców. Gros gości poza uczestnikami szkolnych kursów narciarskich tworzą rodziny z dziećmi.

Święta oraz sylwestra z pełną obsadą pokoi obchodzili również najemcy niedawno odremontowanego schroniska na Skałce. - *Nasi goście często do nas wracają, nie mamy więc problemów z obsadą 40 łóżek, którymi dysponujemy. Teraz na przykład trzy tygodniowe turnusy pod rząd zarezerwowała u nas szkoła z Uherskiego Hradiszcz - mówi Alena Bulavova*. Podobnie jak na Girowej kursy narciarskie będą tu przebiegać aż do połowy marca.

Uczestnicy kursów narciarskich tworzą gros klienteli również w ośrodku na Kozubowej. Niemniej z uwagi na dość dużą liczbę miejsc noclegowych (60), wolny pokój można tu zdobyć nie tylko w weekend, ale także czasami w ciągu tygodnia. Aby nie iść w ciemno, najpierw jednak warto się upewnić - na przykład telefonicznie.

Mimo iż gośćmi schronisk „na szczytach” są wytrawni turyści oraz narciarze, obiekty, które oferują spartańskie warunki, omijają oni z daleka.

- *U nas rzadko kto decyduje się na nocleg* - stwierdza **Břetislav Verner**, który schronisko na Ostrym wzięty od Klubu Czeskich Turystów. - *Mamy problemy z ogrzewaniem, a do dyspozycji tylko zimną wodę. Na takie warunki godzą się najwyżej mocni faceci*. Okazuje się jednak, że takich w Beskidach jest niewiele. Baza noclegowa na Ostrym ziele bowiem pustkami.

DAR AMBASADY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Książki dla opawskiej wszechnicy

OPAWA (mro, lan) - Ambasada RP w Pradze ufundowała Uniwersytetowi Śląskiemu dar książkowy wartości tysiąca dolarów USA - powieźli GL Ivan Augustin, rzecznik prasowy uniwersytetu. Warunkiem było zakupienie na terenie Polski książek polskich autorów wydanych w języku polskim.

Wyboru publikacji dokonał rektor **Zdeněk Jirásek**. - *Udało nam się w zdobyć w Opolu bardzo ciekawe pozycje z dziedziny historii, nauk ekonomicznych, pedagogiki i sztuki. Niestety nie udało się zaspokoić matematyków i fizyków, bowiem*

oferta księgarska w tych dziedzinach była nader ograniczona - powiedział rektor.

Zakupione publikacje zostaną wyeksponowane na wystawie, która zostanie zorganizowana przy okazji zapowiadanej wizyty w Opawie

ambasadora Polski w RC, **Andrzeja Krawczyka**. A Krawczyk jest znany na opawskiej uczelni ze swojego wykładu na temat „Polska a 1956 r.”.

Przekazanie daru książkowego jest spełnieniem obietnicy ambasadora stworzenia na uniwersytecie polskiej biblioteki. Dołączy ona do służących już parę lat studentom i wykładowcom bibliotek niemieckiej i austriackiej.

Umowa tuż, tuż

Jak się nieoficjalnie dowiedzieliśmy, umowa o sprzedaży ośrodka ZG PZKO w Koszarzyskach zostanie podpisana w najbliższy wtorek 13 bm. Szczegóły nt. transakcji opublikujemy w czwartkowym nr. GL.

Białe szaleństwo na... parkingach

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) - Ogromnym powodzeniem cieszy się otwarta niedawno trzecia mosteczka nartostrada. W ub. weekend wielu narciarzy wyjeżdżających tradycyjnie na narty na Słowację, zwłaszcza na popularną Racę, rezygnowało z przekroczenia granicy i szalało na deskach w Mostach.

- *Na parkingu przy nowej nartostradzie praktycznie nie było wolnego miejsca* - mówi zastępca mostecznego wójta, **Alojzy Martynek**. - *Sporo osób przyjeżdża do nas także w ciągu tygodnia. Narciarzy cieszą przede wszystkim oferowane przez nas promocyjne ceny. Za korzystanie z wyciągu przez cały dzień trzeba zapłacić zaledwie 220 koron*. Nartostrada jest własnością gminy, natomiast dwie sąsiadujące z nią należą do Klubu Sportowego „Sokol”.

Dłuższe święta?

Okres świąteczny dobiegł końca. Po Trzech Królach można już bez wyrzutów sumienia rozebrać choinki, a ozdoby schować w najgłębsze szuflady. We wtorek firma Promor miała zgodnie z tą tradycją zdjąć z latarni w Czeskim Cieszynie wspaniałe świetlne girlandy i ozdoby. Jednak śnieg, który przystroił wszystko białą iskrzącą się czapą zachowa je jeszcze przez jakiś czas w użytku. Wyjątkowo zatem będziemy mieli nadal okazję korzystać z romantycznego wystroju miasta.

- *Nie zanotowano tym razem większych ubytków w oświetleniu. Chuligańskich wybryków było jakby mniej* - poinformował **Eduard Kajfosz**, właściciel Promoru.

- *Po niezbyt sympatycznych doświadczeniach z lat poprzednich zdecydowałem się akurat na skromniejszy w Sibicy, ale i tak na ul. Okružní i Polní nie które żarówki zostały „wysztzelane”* - powiedział. (bg)

ŚLĄSK CIESZYŃSKI NA MORAWACH

Promocja regionu

KYJOW (kor) - Przedstawiciele gmin wchodzących w skład Euroregionu „Śląsk Cieszyński” już wczoraj, czyli dzień wcześniej wybrali się na Morawy na rozpoczynające się dzisiaj w Brnie międzynarodowe targi turystyczne „Regiontour 2004”.

Wójtowie z obu stron Olzy spotkali się po raz jedenasty w Kyjowie na posiedzeniu, którego głównym celem były: ocena pracy w roku ubiegłym oraz omówienie planu działalności na rok bieżący. Tradycyjne spotkanie będzie miało uro-

czysty charakter w związku z obchodami 5-lecia Euroregionu.

Jutro delegacja Śląska Cieszyńskiego zwiedzi brnieńskie targi. Euroregion zaprezentuje się wraz z województwem śląskim w ramach szerszej prezentacji okręgu morawsko-śląskiego. Promowane będą m.in. euroregionalne szlaki rowerowe oraz tworzone od pewnego czasu szlaki dziedzictwa kulturalno-przyrodniczego „Greenways”.

CZY NA AUTOSTRADACH ZAMIAST WINIET BĘDĄ BRAMKI?

Korzystanie z samochodu i autostrad wymaga z roku na rok głębszego sięgania do kieszeni. Trzeba pamiętać, że 31 stycznia 2004 utracą ważność ubiegłoroczne winiety potwierdzające uiszczenie opłaty za przejazd po czeskiej autostradzie. Po tym terminie nieważne znaczki należy usunąć z prawego dolnego rogu przedniej szyby pojazdu, bowiem w przeciwnym razie właściciel samochodu narażony zostanie na zarzut wykroczenia.

- *Winiety są w sprzedaży na stacjach benzynowych i urzędach pocztowych oraz przejściach granicznych już od grudnia ubiegłego roku i jak na razie jest ich pod dostatkiem* - zapewnił kierownik stacji benzynowej Shell w Cz. Cieszynie **Zbigniew Brudny**. - *Niewiele kierowców jednak przypomniało sobie*

o konieczności ich wymiany na nowe. A może czekać, aż będzie im taki znaczek potrzebny? - stwierdził.

Roczna opłata wzrosła z 800 do 900 Kč, za dzie-

Znaczki do wymiany

sięciodniową winietę trzeba będzie zapłacić nie 100, a 150 Kč. Miesięczna opłata dla samochodu do 3,5 t wyniesie 250 Kč.

Należy pamiętać, że winieta ważna jest tylko z wypisanym numerem rejestracyjnym, a w wypadku winiety krótkoterminowej dodatkowo z dokładnym oznaczeniem okresu wykorzystania. Za poruszanie się po wyznaczonych drogach bez uiszczenia należnej opłaty grozi kara do wysokości 15 000 Kč.

- *Podniesienie kosztów benzyny nie spowodowało ani nadmiernych kolejek na stacjach przed Nowym Rokiem, ani też widocznego spadku odbiorców w pierwszych dniach obowiązywania wyższych cen, choć w tak krótkim terminie trudno jeszcze o konkretną ocenę* - powiedział Z. Brudny. - *Kto musi jechać, ten musi, podwyżka nigdy nie jest dla kierowców przyjemna, ale czasy, kiedy stano w długich kolejkach i napelniano w domu stare wanny już minęły...*

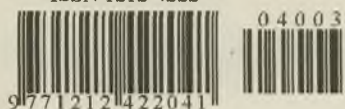
A jeśli chodzi o opłacanie jazdy autostradami, to być może od roku 2006 dla samochodów ciężarowych, a od 2010 dla osobowych, zaprowadzone zostaną specjalne elektroniczne bramki wjazdowe i wyjazdowe, czyli myto, które jest zdaniem Ministerstwa Komunikacji bardziej sprawiedliwym rozwiązaniem. (bag)

P o g o d a

CZWARTEK - Pochmurno z opadami śniegu. Temperatura w dzień od -3 do 1 st., nocą od -1 do -5 st. C. Wiatr pld.-wsch. do 4 m na sek.

PIĄTEK - Bez większych zmian. Temperatura w dzień od -3 do 0 st., nocą od -4 do -8 st. C.

ISSN 1212-4222

9 771212 422041

ZE SKARBU PAŃSTWA DO SKARBU MIASTA

Pływalnia jak nowa

CZ. CIESZYN (kor) – Jedną z najważniejszych miejskich inwestycji będzie w pierwszym półroczu br. dokończenie jeszcze przed wakacjami rekonstrukcji odkrytej miejskiej pływalni. Prace rozpoczęły się tu już jesienią i będą kontynuowane, gdy tylko zejdą śniegi.

W trakcie remontu wszystkie 4 baseny wyłożone zostaną filą nierdzewną, otrzymają nowe stłły na wodę. Przy dużym basenie odnowiona zostanie wieża do skoków, dziecięce zaś otrzymają nowe ślizgawki.

Lokale awaryjne

GRÓDEK (kor) – Dwa lub trzy małe mieszkania, z których mogłoby w przyszłości korzystać ludzie znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej, zamierzają gródczanie urządzić w gminnym budynku niedaleko cmentarza. Budynek wraz z ogrodem gmina zakupiła w związku z planami poszerzenia miejscowej nekropolii.

Inwestycję sfinansuje wieś nie tylko z własnej kasy, ale także z dotacji z resortu rozwoju regionalnego. Ponadto rząd pomoże Gródkowi w tym roku dofinansować budowę sali gimnastycznej dla obu miejscowych szkół.

Najpierw wypadek, potem kara

Co zima powtarza się to samo. Żeby przejść od czeskokieszyńskiego dworca kolejowego do granicy, trzeba brodzić w śniegu lub ślizgać się po oblodzonym chodniku - narakają osoby korzystające z tego bądź co bądź jednego z najczęściej używanych chodników w mieście. I jednocześnie zadają sobie pytanie, czy nie ma siły, która wreszcie odmieniłaby ten godny pożalowania stan?

Mając na uwadze dobro pieszych udających się prosto z dworca do Macierzy, zwróciliśmy się w tej sprawie do osoby, której - naszym zdaniem - obraz miasta oraz bezpieczeństwo ludzi poruszających się na jego terytorium powinny najbardziej leżeć na sercu. Zatelefonowaliśmy więc do burmistrza Henryka Sznapki, który powtórzył nam - skądinąd znaną nam zasadę - iż za dany odcinek chodnika odpowiada właściciel przyległej doń posesji. Od razu jednak wyprowadził nas z błędu, że „odpowiada” nie oznacza „odśnieża chodnik”, lecz „ponosi odpowiedzialność dopiero wówczas, gdy - nie daj Boże - stanie się wypadek”. Wtedy wchodzi na plan również miasto i, poczuwając się do obowiązku sprawiedliwego gospodarza, owemu winowajcy daje w kość - wymierza mandat. O wcześniejszym sankcjonowaniu - co potwierdziła również szefowa wydziału zarządzania mieniem Karina Benatzká - nie ma mowy. Podobno nie pozwalają na to przepisy, które mówią jasno: najpierw - wypadek, a potem - kara.

Przepisy przepisami, ale może warto byłoby pomyśleć o tym samemu (chodzi oczywiście o miasto), by zadbać przynajmniej o stan tych najbardziej frekwentowanych chodników? I nie tłumaczyć się filozoficznym „skoro jest zima, to należy liczyć się z tym, że śnieg leży na chodniku i może być ślisko”. (sch)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Inwestycja pochłonie w sumie 55 mln Kč, z czego niespełna jedną trzecią pokryje miasto z dotacji z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

Rząd przyznał też Cz. Cieszynowi dotację w wysokości 13 mln Kč na przedłużenie przejścia podziemnego przy dworcu kolejowym. W trakcie rozmów z kierownictwem resortu rozwoju regionalnego samorządowi udało się jednak wypertraktować, że na tę inwestycję miasto przeznaczy z dotacji tylko 5 mln Kč, pozostałe 8 mln zostanie wykorzystanych na przygotowanie strefy przemysłowej „Pod Zieloną”.

W „LIBREXIE” NIE TYLKO O POLSCE

Z kulturą do Europy

OSTRAWA (mro) - Największa w RC księgarnia „Librex” w Ostrawie realizując grant miasta „Ostrawa do Europy”, również i w tym roku zamierza prezentować polską kulturę - twierdzi Jitka Vaňkova, szefowa public relations tej instytucji.

- Wspólnie z Muzeum w Sosnowcu planujemy urządzić wystawę o Janie Kiepurze. Wzbogacimy ją pogadanką o tym wybitnym polskim tenorze oraz prezentacją nagrań archiwalnych. Chcemy razem z rozpoczynającym u nas działalność „Polskim stolikiem” i przy współpracy Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie zaprezentować wystawę fotografii o polskiej mniejszości narodowej w okrgu morawsko-śląskim oraz wydane w RC publikacje związane z polską mniejszością. Chcemy również rozpocząć cykliczną prezentację wybitnych dzieł kinematografii polskiej w krytycznym opracowaniu Martina Jirouška, dziennikarza „Mladej Fronty Dnes” - powiedział J. Vaňkova.

Dodajmy, że w ramach projektu „Ostrawa do Europy” już 20 stycznia

zostanie w „Librexie” zaprezentowana Austria, w lutym Finlandia, w marcu Irlandia, w maju Belgia, w czerwcu Wielka Brytania, we wrześniu Portugalia, w październiku Szwecja, a w listopadzie Luksemburg i Holandia.

PIESI SIĘ ŚLIZGAJĄ, KIEROWCY TŁUCZĄ

Nasza zima zła

PODBESKIDZIE (man) - Obfite opady śniegu, które w Sylwestra i w pierwszych dniach nowego roku nawiedziły region podgórski, nie doprowadziły co prawda do wzrostu liczby wypadków samochodowych, ale spowodowały natomiast wzrost urazów w wyniku poślizgnięcia.

Da już projekt kanalizacji dzielnicy Piła. Gromadząc potrzebne środki, czeka na zezwolenie na budowę.

Do kolejnych ważnych przedsięwzięć należeć będzie również remont dróg gminnych oraz budowa zatoki autobusowej w dzielnicy Piła. Samorząd wystąpił z prośbą o przyznanie dotacji na wymianę okien w szkole podstawowej. W budynku znajdują się bowiem dawne framugi, pamiętające okres międzywojenny.

Strajk spełnił oczekiwania

Dokończenie ze str. 1

Twierdzą, iż akcja dowiodła zgrania środowiska i jego zdolność do podejmowania działania. Sądzą, iż dobrze to rokuje na przyszłość.

Spełniły się szacunki wzywających do akcji stowarzyszeń. Ok. 80 proc. aptek oraz lekarzy pierwszego kontaktu (w tym i dentystów) wzięło udział w akcji protestacyjnej - bądź w formie godzinnego przesto-

ju, bądź wywieszenia ulotek.

Ministerstwo Zdrowia RC w czasie trwania strajku nie odnotowało żadnych skarg ze strony pacjentów.

W odpowiedzi na strajk ostrzegawczy minister Maria Součková zapowiedziała przedłożenie pod obrady rządu do końca stycznia systemowych kroków prowadzących do poprawy sytuacji aptek i lekarzy pierwszego kontaktu. Zaznaczyła jednak, iż państwo nie może ingerować w spory między ubezpieczalnią i ich kontrahentami. Rząd podejmuje działania na rzecz płynności płatniczej ubezpieczalni. W ub. roku przekazał na ich konta 2 062 mld Kč, a do października br. przekaże jeszcze 884 mln Kč.

Fotograficy w »Strzelnicy«

CZ. CIESZYN (kor) - W najbliższy piątek o godz. 19.00 w Galerii „Strych” czeskokieszyńskiego ośrodka kultury „Strzelnica” odbędzie się wernisaż wystawy „Beskydy/Beskydy 2003”.

Zaprezentowane zostaną na niej prace członków Zaoziańskiego Towarzystwa Fotograficznego (ZTF) oraz ich kolegów zza Olzy, z Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego. Większość prac powstała na październikowym plenerze w Łomnej Górnej.

Wystawa potrwa do 30 stycznia.

Gie k a w o s t k i

Nieetyczna zabawa?

Bitwy na śnieżki są niebezpieczne i nieetyczne - uznały władze oświatowe Toronto i nakłaniają uczniów, żeby zamiast tego zajęli się jazdą na sankach lub budowaniem zamków ze śniegu. „Nie zachęcamy ludzi do rzucania czymkolwiek w innych ludzi, czy to kamieniami, patykami, czy śnieżkami” - powiedziała we wtorek przedstawicielka władz oświatowych Toronto Maureen Kaukinen.

W Toronto spadł właśnie pierwszy tej zimy wielki śnieg. Władze oświatowe zdają sobie sprawę, że bez względu na apele, dzieci i tak będą rzucać śnieżkami, ale uznano, że przynajmniej szkoły nie będą tego popierać. Ostrzeżono, że każdy, kto wyrzuci komuś krzywdę podczas bitwy na śnieżki na szkolnym boisku, zostanie zawieszony w prawach ucznia.

Generalnie ma obowiązywać zasada, że śnieg ma leżeć na ziemi i nie może stać się „narzędziem przemocy” - mówi pani Kaukinen.

Za młody na wygraną

Chiński student, który wygrał w „Jackpota” w kasynie w Nowej Zelandii, nie otrzymał swojej wygranej, bo okazał się za młody.

19-letni Sun Xiaofan grał na maszynie do „Jackpota” w „Christchurch Casino” w Nowej Zelandii. Udało mu się trafić główną wygraną - poinformowała gazeta „Christchurch Press”. Aby ją odebrać musiał udowodnić, że ma co najmniej 20 lat, gdyż tylko w takim wieku można legalnie wejść do kasyna w Nowej Zelandii.

Ponieważ nie miał dokumentów, wrócił następnego dnia z prawem jazdy. Jednak kierownictwo kasyna nie zgodziło się na wypłacenie mło-

demu mężczyźnie pieniędzy, gdyż z dokumentu wynikało, że nie ukończył on 20 lat. „Mogę u nich stracić pieniądze, ale wygrać już nie” - powiedział gazecie rozgoryczony Xiaofan. Dodał, że skonsultuje się z prawnikiem.

Fatalna pomyłka

Pracownik jednej z brytyjskich poczt przez pomyłkę spalił 3 tysiące funtów. Podczas porządków w urzędzie pocztowym spalił on znalezione pudło, myśląc, że w środku są tylko stare papiery. Niestety w pudle był tygodniowy „utarg” pocztowy - około 3000 funtów. Mężczyzna tłumaczył: „Kiedy zdałem sobie sprawę, że w środku pudła są pieniądze, nic już nie mogłem zrobić”.

Rzecznik urzędu pocztowego powiedział, że pracownik będzie musiał zwrócić pocztwie spalone pieniądze.

Łóżko dla... 80 osób

Stolarz ze Szwajcarii postanowił wykonać największe na świecie łóżko. Ma nadzieję, że dzięki temu dostanie się do „Księgi Rekordów Guinnessa”.

Stolarz będzie obchodził 10 stycznia 15. rocznicę pracy. Właśnie na tę okazję ma zamiar zbudować gigantyczne łóżko. Będzie ono miało 11,5 metra długości, 7,5 metra szerokości i 3,7 metra wysokości - poinformowała szwajcarska agencja ATS. Waga łóżka wyniesie 3,5 tony. Na skrócenie całości stolarz zużyje 1150 szrub. Powinno się na nim zmieścić 80 osób - co sprawdził zaproszeni do wypróbowania łóżka harcerze.

Największe łóżko odnotowane do tej pory w „Księdze” powstało w Rotterdamie w 1997 roku. Miało 8,16 metra długości, 6,52 metra szerokości i 1,36 metra wysokości.

»OLZIANIE« BYLI DLA MNIE NIEWYCZERPANYM ŹRÓDŁEM INWENCJI I ENERGII TWÓRCZEJ – MÓWI JANINA FERFECKA

Przy kawie z panią Ninką

Za kilka dni, 19 stycznia, minie dokładnie 50 lat od chwili, gdy w Cz. Cieszynie na pierwszej próbie spotkała się dziewiątka młodych miłośników tańca, absolwentów kursu tańca ludowego, prowadzonego w 1953 r. przez Janinę Marcinkową. Wkrótce dołączyli do nich kolejni zapaleńcy i tak zrodził się zespół, który najpierw działał jako Zespół Zarządu Powiatowego PZKO w Cz. Cieszynie, a w 1957 r. przyjął nazwę „Olza”.

Jedną z tancerek tamtego pierwszego składu zespołu była Janina Kolasianka, która w 1960 r. - już jako Janina Ferfecka - objęła funkcję kierownika artystycznego „Olzy”. Pani Ninka, jak zwracały się do niej całe pokolenia „olzian”, stała na czele zespołu najdłużej, bo aż do jubileuszu 30-lecia, czyli do 1984 r.

Czy pamięta Pani swoją pierwszą próbę?

Od razu muszę powiedzieć, że na pierwszych próbach „Olzy” mnie, niestety, nie było. Akurat tak się złożyło, że rozpoczynałam swoją karierę pedagogiczną w ówczesnej czesko-czyńskiej jedenastolatce. Ale bardzo szybko doszłusowałam do zespołu - pierwsza próba była w styczniu 1954 roku, a ja zjawiłam się na próbie już wiosną tego roku. Tak się złożyło, że pierwszym moim partnerem na parkiecie był mój przyszły mąż, Kazimierz Ferfecki.

Jaki to był taniec?

To były tylko takie ćwiczenia, na scenie zatańczyliśmy razem dużo później. W pierwszych programach „Olzy” był moim partnerem Stasiek Franek, na co dzień mój... uczeń z najwyższej klasy jedenastolatki.

W latach 50. działała na Zaozlu masa zespołów tanecznych. Czym wyróżniała się „Olza”?

Zespoły podzieliły się „przydziałami”. Jabłonkowski „Gorol” zajmował się folklorem góralskim, „Sibica” cieszyńskim i częściowo beskidzkim, „Górniki” zaś miał prezentować folklor górniczy i dolański. „Olza” natomiast otrzymała jako „przydział” polskie tańce narodowe. Niemniej jednak i my włączaliśmy do swojego

repertuaru tańce regionalne - polskie i śląskie, a także tańce innych narodów - czeskie, słowackie czy narodów Związku Radzieckiego.

Te „przydziałowe” różnice, trochę zresztą sztuczne i narzucone, wkrótce zaczęły się zacierać. Każdy zespół starał się wzbogacić i urozmaicić swój repertuar. „Olza” na przykład włączyła do repertuaru tańce towarzyskie. Zmuszała nas do tego sytuacja w naszym regionie. Okres karnawału był dla zespołu właściwie okresem wakacji. Dlatego stworzyliśmy program balowy. Zaczęło się w latach 60. od programu „Tańcem przez epoki”, na który złożyły się zarówno tańce historyczne - począwszy od gawoty, przez menuet aż po walc wiedeński, jak też ówczesne hity taneczne, chociażby jive. Mieliśmy przepiękne kostiumy i szkoda nam było, żeby leżały w szatni. Zaczęliśmy zatem występować z tym programem na

balach. Później już - m.in. dzięki Bronce i Gidze Wałachom - powstały programy balowe z tańcami towarzyskimi w odpowiednich kostiumach, ze świetną choreografią, muzyką.

Oprócz tego staraliśmy się też eksperymentować, przygotowaliśmy tańce tematyczne czy całe widowiska, w których taniec, muzyka, pieśń i słowo miały tak samo ważne znaczenie. Wiele uwagi poświęciliśmy także strojom i scenografii.

Była pani związana z „Olzą” przez 30 lat. Co z tych lat pani najmilej wspomina?

Takich ważnych momentów było w tym moim „olziańskim” trzydziestolecu bez liku. Niewątpliwie najważniejszymi były pierwsza premiera zespołu w 1956 r. oraz objęcie przeze mnie kierownictwa - w roku 1960. No i właściwie wszystkie następne programy, zwłaszcza jubileuszowe. Do jednego z nich nawet nagrała muzykę Filharmonia Ostrawska. Mile wspominam występy „Olzy” - w towarzystwie czołowych zespołów ówczesnej Czechosłowacji - na ogólnopolskich imprezach, takich

jak dożynki czy spartakiady. Były też nagrania dla telewizji: w ostrawskiej nagraliśmy film „Paleta radości”, w słowackiej zaś występowaliśmy w finale konkursu „Co wiesz o Polsce?”. Wielkim przeżyciem były wyjazdy na Światowe Festiwale Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie, gdzie spotykaliśmy się z młodymi Polakami ze wszystkich kontynentów. No, może poza Afryką i Antarktydą.

Ale najważniejsza była dla mnie praca z młodymi ludźmi, „olzianami”. Podziwiałam zawsze ich fantastyczną wprost kondycję, wigor i nieograniczoną, beztroską radość życia. No i poświęcenie. „Olzianie” byli dla mnie niewyczerpalnym źródłem inwencji i energii twórczej. Za to byłam im i jestem do dziś niezmiennie wdzięczna.

A „olziańskie” pary, które stanęły na ślubnym kobiercu?

Oczywiście, tych było sporo. Pierwszą byliśmy my z Kazikiem, drugą Danuta Przybytek i Stefan Kujawa - były wójt Wędryni, trzecią Danuta Świączek i Roman Ondraszek. Niestety, oboje ostatni wymienieni już nie żyją.

Na 25-lecie „Olza” miała 25 par małżeńskich, a na 30-lecie - 30. Tą ostatnią byli Irka Śliż i Zbyszek Gleta... Dalej już nie prowadziłam ewidencji.

Była taka tradycja, że przy „olziańskim” ślubie nigdy nie mogło zabraknąć kolegów z zespołu w strojach. Śpiewano najróżniejsze piosenki z naszego repertuaru - przyśpiewki rzeszowskie, później - po programie „Rok Polski” - „kurdesz”, były typowe weselne powiedzonka, życzenia lub wiersze. Pamiętam, że swego czasu na wszystkich ślubach recytowała Ewa Branna, dziś po mężu Katrusiak. Mama użyczyła Ewie wiersza, który napisał na ślub rodziców dziadek - pan Brzóska. To było wzruszające... Te „olziańskie” śluby były po prostu wspaniałe, a przede wszystkim rozśpiewane.

Właśnie - rozśpiewane. Jak to było z tym „olziańskim” śpiewaniem, bo pamiętam, że za młodych czasów śpiewało się prawie na okrągło.

„Olza” zawsze śpiewała, ale jeśli chodzi o programy, to nie zawsze śpiewali w nich wprost tancerze. Zazwyczaj chodziło o małe zespoły wokalne oraz solistów. Przypomnę tu chociażby Wandę Bar-Stonawską czy nieżyjącego już Tadeusza Błanika. Z kolei podczas wspomnianego już „Roku Polskiego”, do którego muzykę nagrała Filharmonia Ostrawska (muzykę napisali Eugeniusz Fierla i Paweł Kaleta), śpiewały chóry PZKO z Darkowa, Orłowej i Nawsia oraz dziecięcy z jabłonkowskiej PDSP.

▲ Janina Ferfecka na próbie przed jubileuszem 25-lecia „Olzy”.

Ale już w „Roku Polskim” rodziła się rozśpiewana kapela Henia Chmiele, która towarzyszyła nam przez długie lata. No i zaczynał śpiewać także zespół. Na przykład ostatni program, który przygotowywałam, „Przyszedł czas wiesioła naszego”, cały oparty był na piosenkach, które wywodziły się z „Olzy” Maria Cienciała. W latach 80. „otworzyli gardła »olzianom«” także Mariusz Wałach, Marek Cienciała czy Tadek Farny. Notabene ostatni z nich, dzisiaj lider kapeli „Kamraci”, dopiero w „Olzie” uczył się grać na skrzypcach.

Jak pani dzisiaj ocenia obchodzący abrahamowiny zespół, któremu poświęca tyle lat swojego życia?

Cieszę się przede wszystkim z tego, że „Olza” dotrwała do tych „złotygodów”, że zespół nadal utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie i że wciąż przekazuje widzom bezgraniczny młodzieńczy wigor i urok. O tym mogli się wszyscy sympatycy i byli członkowie zespołu przekonać na październikowych obchodach jubileuszu 50-lecia „Olzy” w Trzyczcu.

Cieszę mnie też, że wszyscy byli „olzianie” do dziś mówią podczas naszych spotkań, że w „Olzie” spędzili najpiękniejszy okres życia. A ważne jest także to, iż właśnie z naszego zespołu wyłoniło się tyle osób, które do dziś pracują nie tylko w innych zespołach. Poetka Renia Putzlacher i jej mąż - też „olzianin”, Mariusz Wałach i Marek Cienciała z żoną Lucyną długo pracowali z mosteckimi „Górolami”, Tadek Farny prowadzi „Kamratów”, inni działali w Kołach PZKO. A ileż nauczycielek, które tańczyły dawniej w „Olzie” prowadzi w szkołach swoje zespoły! Nasza wspólna praca przyniosła zatem owoce.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

▲ „Olzianie” przed występem na Festiwalu PZKO w 1955 r. J. Ferfecka siedzi w pierwszym rzędzie druga z prawej. Zdjęcie z archiwum zespołu

U o l d b o y a

WŁADYSŁAW SIKORA

Jestem przekonany, że Jezusek jest zapamiętany czytelnikiem. Przychodzi co roku z kolejnymi atrakcjami, które każą nam „nie rzucać ziemi, skąd nasz ród”. Domownicy co prawda sprowadzili mi na święta Bożego Narodzenia wstępny tom „Tajemniczych dziejów Europy. Od Atlantyd po górę średniowiecza” („Tajné dějiny Evropy. Od Atlantidy po vrcholný středověk”) Bohumila Vurma, lecz Piotr Horzyk zdążył mi podrzucić przed Świętami „Odnajdywanie siebie, almanach Grupy Literackiej '63 (1963-2003)”, z Opawy zaś dotarł ze świątecznymi życzeniami druk: „Opava - Ratišov. Zpáteční 2003” z nazwiskami poetek: David Bátor, Miroslav Černý, Lenka Daňhelová, Radek Glabazna, Vratislava Holčáková, Radim Kinšt, Libor Martinek, Martin Skypala, Kateřina Veselovská (rzecz jest związana z czesko-polskim tomem „Od słowa ke slovu”, o którym donosiliśmy tutaj 29 XI 2003 w „Europejskiej Prowincji”). Opawsko-raciborska życzliwość poetka zatem owocuje! Doszło do niej ostrawskie Studium PB ze Zdenką Pfefferową na czele. Pod drzewkiem wszak znalazłem samą Nagrodę Literacką 2003 Nike:

„Zachód słońca w Milanówku” Jarosława Marka Rymkiewicza z albumem Ireny Cichej: „Okolím beskydského prúmysku - Przełęcz beskidzkiej Okolice”; z autorką redagowali rzecz inż. Bronisław Ondraszek oraz Jindřich Tesarczyk. Musiał Vurm odczekać, zanim dokładniej nie przewertują Jezuskowych atrakcji. Poświęteczna poczta pospieszyła z kolejnym zeszytem (nr 3-4) „Alternativy

Po Jezusku

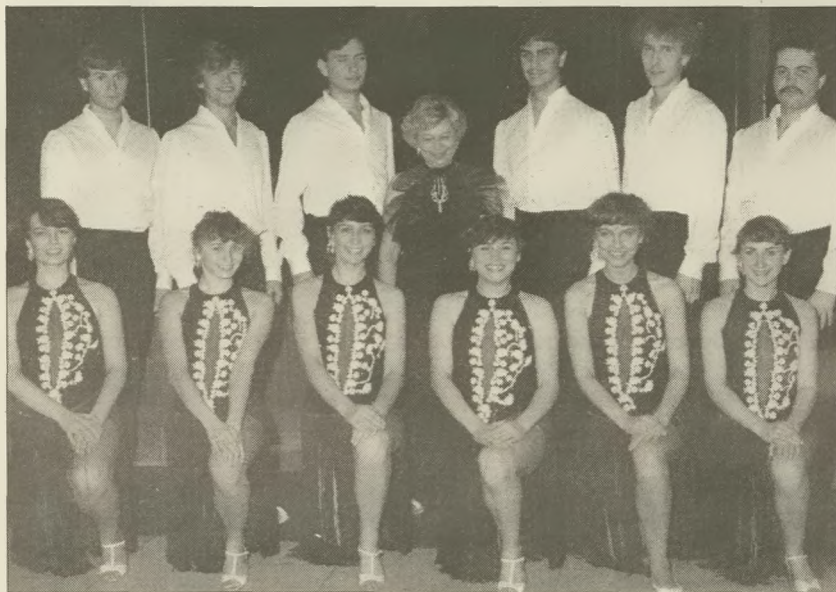
Plus” z kilkoma polonikami. Jak co roku zjawiała się też grafika Zbyszka Kubeczki, pozostającego wiernym koleżeńskim zwyczajom SLA-owskim z lat sprzed przełomu tysiącleci; jego „peefka” jest tym razem jemiolowa, wzrusza i każe wracać myślami. Dzięki sincere!

Almanach GL '63 wartaloby głębiej przestudiować, gdyż nasuwa niektóre kwestie środowiskowej przygody ideologicznej w latach totalitaryzmu, z tym że podejście się do niej rzetelnie (Paweł Kubisz miał kłopoty nie na tle »antypaństwowych« przyszłów Józefa Ondrusza, lecz Teofila Stolarza! - s. 6; ja zaś nie studiowałem bohemistyki,

a polonistykę z rusycystyką - s. 90). Album „O” („Okolím beskydského prúmysku - Przełęcz beskidzkiej Okolice”) - czytałem oczywiście tekst polski - zaś każe nam zrobić coś nareszcie z naszą zaołziańską polszczyzną: milczymy o niej na własną szkodę!

Nike!... Uważany za klasycystę Jarosław Marek Rymkiewicz nie należał około minionego półwiecza do poetycznych faworytów, dzisiaj zadziwia swoimi „obierkami w kompoście” (Ryszard Przybylski w „Posłowiu”). „Mamy ostatnio szczęście do wielkich wydarzeń poetycznych” - liczy tu R. Przybylski Miłosa, Julię Hartwig, Szymborską, Różewicza, no i Rymkiewicza. Co prawda zaklina się on, że „nie napisał tych wierszy, ostatnio bowiem jak wszystko, co istnieje, powoli umierał, był więc bardzo zmęczony i nawet nie pomyślał o tak błahym zajęciu. Podobno napisały go brzoźki, które właśnie dygotały na jesiennym wietrze, i koty, które szperały w śmietniku... jednak nie przestały śpiewać na chwałę istnienia, chociaż zbliżał się zmierzch i słońce zaczęło zachodzić za Czas”.

Niech również w tym roku 2004 pojawiają się podobne książki!

▲ Pani Ninka (stoł w środku) z tancerzami „Olzy” - program prezentowany na balach w 1984 r. Zdjęcie FRANCISZEK BAŁON

głosik

Niech z Nowym Rokiem i szczęście nowe wejdzie w nasze progi domowe

Słowami poety polskiego Artura Oppmana (pseudonim Or-Ot) witają swolch miłych Czytelników po raz pierwszy w roku 2004

KIEDY POWITAĆ NOWY ROK?

- Dziwne pytanie - powiecie pewnie, bo wszyscy wiedzą, że zawsze 1 stycznia. Otóż bynajmniej. W wielu krajach daty te różnią się znacznie, głównie w zależności od religii, jaką wyznaje większość ich mieszkańców. Gdyby ktoś się uparł, mógłby, podróżując po świecie, witać Nowy Rok prawie przez cały nasz rok 2004.

U nas jest najwięcej chrześcijan. Katolicy i protestanci witają Nowy Rok według kalendarza gregoriańskiego, ale już prawosławni obchodzą święta według dawnego kalendarza juliańskiego i wszystkie ich święta posunięte są o 13 dni w stosunku do nas. Ich Boże Narodzenie przypada na 6 stycznia, a Nowy Rok odpowiednio później. Chrześcijanie liczą lata od narodzenia Chrystusa, stąd mamy rok 2004.

Żydzi natomiast swoją historię rozpoczynają od Dnia Stworzenia, co miało mieć miejsce w roku 3761 przed naszą erą (przed narodzeniem Chrystusa). Swoją Nowy Rok 5765 powitają w dniu, gdy nasz kalendarz będzie miał datę 16. 9. 2004.

Według kalendarza islamskiego ich era rozpoczyna się od roku 622 n.e., kiedy prorok Mohamed odszedł z Mekki do Medyny. Wyznawcy Mohameda witają więc swój rok 1425 w dniu 22. 2. 2004.

Daty te są aktualne w bieżącym roku, bo są to daty ruchome - podobnie jak w krajach, gdzie czczony jest Budda. Nowy Rok witają tam w różnych dniach kwietnia. Jeśli zatem ktoś wybierze się na przykład na Sri Lankę, trafi na uroczystości noworoczne w dniu 13 kwietnia. Nie zdąży tylko do Japonii, bo tam Nowy Rok przychodzi 1-3 stycznia, ale do Chin i Tybetu może wybrać się jeszcze w lutym.

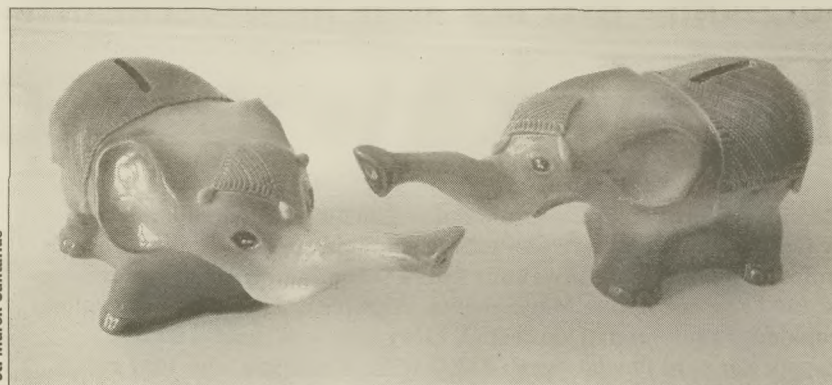
Wróćmy jednak do naszej ery. Nadal będziemy wierzyć wraz z Ludwikiem Jerzym Kernem, że

*O jednej porze,
raz do roku,
w zimowej nocy ciemnym mroku,
gdzieś,
gdzie nie sięga ludzki wzrok,
schodzi się z rokiem rok.*

Do siego roku

Głosik i jego koledzy

Fot. Marek Santarius

Konkurs dla najmłodszych

Ponieważ święta grudniowe nie pozwoliły nam na umieszczenie dwu „normalnych” rubryk Głosika, a ze świątecznego konkursu wypadł tytuł nad zadaniem z wyszukiwaniem różnic, powtarzamy rysunki i prosimy nasze najmłodsze dzieci, by wyszukały 10 szczegółów, którymi się różnią. Poproście potem panie w przedszkolu, babcie czy rodziców, by wysłali rysunek z zaznaczonymi różnicami pod nasz adres.

Przypominamy równocześnie waszym starszym kolegom, że na

rozwiązania konkursu czekamy do 20 stycznia br., przy czym nie trzeba przysłać rozwiązań wszystkich zadań, a przysłać tylko te, które uda się rozwiązać, „gimnastykując” swoje „szare komórki”. Wiercie, że warto.

Spójrzcie, jakie słoniki-skarbonki podarowane nam przez panią Annę Sikora z Jabłonkowa, otrzymują dziewczęta za rozwiązanie poprzedniego konkursu. A na was wartościowe nagrody ufundowane przez Kongres Polaków już czekają.

Pingwiny w stajence

W tym roku dzieci zaplanowały by zrobić STAJENKĘ z masy solnej. Potraktowały to zadanie w bardzo twórczy i nietypowy sposób. Ich marzeniem było mieć w Stajence... Pingwinki. Przyczyną podjęcia decyzji o stworzeniu „nietypowej” Stajenki było uczestnictwo w WYSTAWIE STAJENEK w Domu Kultury w Lutyni Dolnej.

Pragnę przedstawić przepis, który zawsze nam się z dziećmi udaje.

Masa solna - surowce: mąka pszenna, sól drobnziarnista, woda.

Sposób przygotowania masy: Odważyć mąkę i sól w ilości wagowej 1 do 1. Mąkę i sól można także odmierzyć objętościowo tj. na szklanekę mąki 1/2 szklanki soli.

W misce wymieszać mąkę z solą a następnie stopniowo dodawać wodę. Wodę dodawać tak długo aż zarabiana masa będzie plastyczna i nie będzie kleiła się do rąk.

Z masy solnej można formować podobnie jak z modeliny nieduże

wyroby np: biżuterie, owoce, pieczywo, itp. W naszym wypadku PINGWINKI za pomocą foremek do „uli”. Bardzo potrzebnym narzędziem okazała się wyciskarka do czosnku. Dzięki jej zastosowaniu został zrobiony „kożuszek” dla figuerek Marii i Józefa.

Masę solną można również rozwałkować wałkiem do ciasta w plastry o grubości 5 mm i wtedy można wyciskać i wykrajać wyroby foremkami do ciasta. My zrobiliśmy GWIAZDECZKI, KOMETĘ, ANIOŁKI, KRY LODOWE.

Wyroby z masy solnej pozostawić do wysuszenia a następnie wygrzewać w piekarniku przez kilka godzin w temperaturze do 100 °C.

Po wygrzaniu wyroby można dowolnie malować najlepiej farbami plakatowymi, tak jak my pomalowaliśmy Pingwinki.

Życzymy twórczych pomysłów i ciekawych zabaw.

MARIA GAŁUSZKA
Przedszkole Lutynia Dolna

Znajdź 10 szczegółów, którymi różnią się te dwa obrazki.

Z POCZTY KANCELARII KONGRESU POLAKÓW

Warto wiedzieć i skorzystać

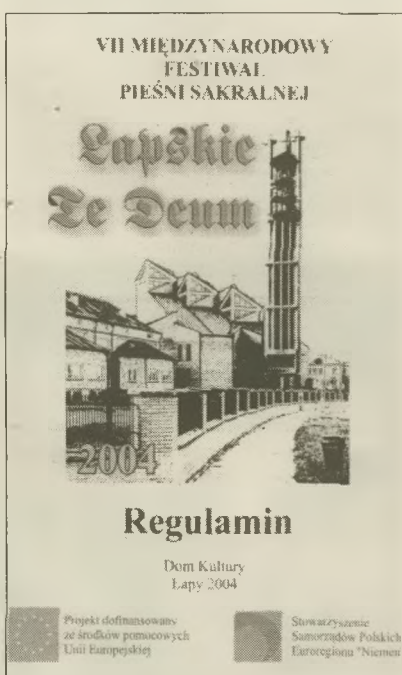
Łapskie Te Deum

Zapraszamy do udziału w VII Międzynarodowym Festiwalu Pieśni Sakralnej „Łapskie Te Deum”, który odbędzie się w Łapach w dniach 24-25 kwietnia 2004.

Celem festiwalu jest doskonalenie poziomu wykonawczego amatorskich zespołów chóralnych, w tym przede wszystkim parafialnych. Impreza jest organizowana w ramach projektu Stowarzyszenia Samorządów Polskich Euroregionu „Niemen” i dofinansowywana ze środków pomocowych Unii Europejskiej. Partnerami w realizacji projektu są: Dom Kultury w Łapach, Dom Polski w Lidzie i Podlaski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Białymstoku.

Organizatorzy zapraszają dyrygentów chórów na seminaria, które odbędą się w dniach 16-17 stycznia i 6-7 lutego 2004.

W programie seminarium m.in.: 16.-17. 1. - **chorał gregoriański** (historia, podstawy teorii, formy i style chorału gregoriańskiego oraz

repertuar do wykorzystania w odnowionej liturgii), emisja indywidualna - wykład, ćwiczenia (podstawowe elementy emisji głosu, oddech śpiewaczy, podparcie oddechowe, tonacja dźwięku, rezonans, pozycje głosu), zasady

poprawnej wymowy (wymowa samogłosek nosowych w języku polskim, ćwiczenia usprawniające narządy mowy, podstawowe ćwiczenia dykcyjne sylabowe i zdaniowe), 6.-7. 2. - **prawodawstwo muzyczne i repertuar jednogłosowy i wielogłosowy dla chórów parafialnych** (prawodawstwo i dokumenty Stolicy Apostolskiej i Episkopatu Polski dot. kościelnego prawodawstwa muzycznego, zasady doboru repertuaru liturgicznego, dostępne i powszechnie używane zbiory pieśni kościelnych, propozycje repertuaru muzyki wielogłosowej dla chórów amatorskich), emisje zespołowe - ćwiczenia i wykłady (brzmienie zespołu chóralnego, wpływ prawidłowej emisji głosu na intonację w zespole chóralnym), dobór repertuaru w amatorskim zespole chóralnym (kryteria oceny zespołu chóralnego), ćwiczenia dykcyjne utrwalające wykład I części warsztatów.

Zainteresowani proszeni są o kontakt z Kancelarią Kongresu Polaków, Cz. Cieszyn, ul. Komeńskiego 4.

Twórczość »chagallowców«

NOWA WYSTAWA W GALERII ZAMKOWEJ

KARWINA FRYSZTAT (o) - Galeria Zamkowa „Chagall” otworzyła wczoraj tegoroczny sezon wystawienniczy prezentacją twórczości członków Grupy „Chagall”. Grupa powstała przed dwoma laty w Centrum Plastycznym „Chagall” w Ostrawie, obecnie zrzesza malarzy, rzeźbiarzy, grafików, fotografików, a także poetów. Wszystkich wiąże przede wszystkim kilkuletnia przyjaźń i współpraca.

Obecna prezentacja jest ich trzecią i jak dotąd najpełniejszą. Wśród

21 artystów z Czech, Moraw, Śląska i Słowacji znaleźć możemy m.in. rzeźbiarza **Waltera Taszka** z Karwiny, członka Stowarzyszenia Artystów Plastyków przy ZG PZKO, karwińskich malarzy **Oldřicha Kodeša** i **Romana Schmuckera**, malarza **Leona Ziemińskiego** z Lutyni Dolnej oraz fotografików pochodzących z Karwiny: **Jana Palenčára** i **Marcelę Tomčalową-Kolářową**.

Wystawę można zwiedzać do 29 lutego od wtorku do niedzieli w godz. 9-18.

Rzeźba w drewnie Waltera Taszka.

M i o t k a

Chwyty reklamowe promują sprzedaż

Gigantyczny plakat Britney Spears całującej się z Madonną jest przyczyną wielkiego zamieszania w Denver w stanie Kolorado. Billboard radiostacji KISS 95.7 rozprasza kierowców, którzy powodują mnóstwo wypadków. Stanowowy zarząd dróg próbuje zmusić lokalną stację do ściągnięcia plakatu. Szefowie radia nie chcą nawet o tym słyszeć. Twierdzą, że wywierana na nich presja jest pogwałceniem należnych im praw.

Przypomnijmy, że piosenkarki wymieniły słynny pocałunek 28 sierpnia ub. roku podczas ceremonii rozdania ubiegłorocznych MTV Video Music Awards. Świat show-biznesu przeszedł nad sprawą do porządku dziennego i wielkiego skandalu nie było. Jednak w Kentwood (Luizjana), rodzinnym i w dodatku mocno konserwatywnym miasteczku Britney, wciąż jeszcze panuje zgorznienie i oburzenie. Zachowania swojej córki nie zaakceptował również jej ojciec, 51-letni Jamie Spears. Ale mama piosenkarki nie widziała w pocałunku niczego zdrożnego. Obie zaś gwiazdy trafiły na okładki i media zajmowały się nimi skwapliwie. O to zresztą chodziło.

W listopadzie wyszedł najnowszy album Britney „In the Zone”. Promocja albumu, pocałunek z Madonną, jak i półnagie zdjęcia na okładkach magazynów, nie miały jednak wielkiego wpływu na wyniki sprzedaży albumu. (AKPA)

ABY INHALACJE BYŁY SKUTECZNE, ZABIEGI POWINNY BYĆ WYKONYWANE CO NAJMNIEJ 3-4 RAZY DZIENNIE

Sposoby na katar, kaszel i gorączkę

Kichasz, kaszlesz, a w dodatku czujesz, że rośnie ci temperatura? To najpewniej przeziębienie. Nie musisz jednak się męczyć. Mamy dla ciebie dobre, sprawdzone metody walki z tymi dolegliwościami. Wypróbuj je!

Likwidujemy katar

Przeziębieniu prawie zawsze towarzyszy katar. Z zatkanym, czerwonym nosem czujemy się chore i nieszczęśliwe.

- Na katar pomagają inhalacje z ziół (np. z rumianku, tymianku) lub olejków eterycznych (np. lawendy). Do miski z gorącą wodą wlej napar z ziół lub 10 kropli olejku eterycznego. Nakryj głowę ręcznikiem i, pochylając się nad miską, oddychaj przez nos. Zabieg powinien trwać ok. 5 minut.

- Oczyszczenie nosa z wydzieliny ułatwia odwar z prawoślazu lekarskiego: łyżkę liści zalej 1,5 szklanki wrzątku. Gotuj pod przykryciem przez 10 minut. 3 razy dziennie pij szklankę wywaru.

- Doskonała jest także kąpiel z dodatkiem tymianku lub olejku sosnowego. Do wanny wlej 2 szklanki naparu z tymianku lub wpuść 20 kropli olejku. Kąpiel powinna trwać ok. 15-20 minut.

- Przy łóżku możesz ustawić kominek do aromaterapii z olejkiem eukaliptusowym lub sosnowym. Unoszące się w powietrzu opary ułatwią oddychanie.

- Kilka razy dziennie popijaj przeciwzapalnie działające herbatki z rumianku, podbiału lub babki lancetowatej.

- Ulgę przyniesie ci również wdychanie oparów nalewki z ziół szwedzkich (np. firmy Bittner). Nasącz nalewką kłębuszek waty. Oddychaj, trzymając pod nosem.

- W ostateczności możesz zażywać dostępne bez recepty krople do nosa. Pamiętaj jednak, że nie należy ich stosować dłużej niż 3-4 dni. Zbyt długo i często używane, mogą doprowadzić do osłabienia słuzówek nosa.

Pozbywamy się uciążliwego kaszlu

Kaszel jest bardzo męczący. Ale usuwa też wydzielinę z dróg oddechowych. Dlatego nie należy stosować na własną rękę środków powstrzymujących odruch kaszlu. O wiele lepiej jest wypróbować kilka sposobów ułatwiających odkrztuszanie.

- Przede wszystkim dużo pij - np. wodę mineralną, herbatki ziołowe, soki owocowe. Płyny rozrzedzą śluz i ułatwią pozbycie się go z dróg oddechowych.

- Możesz też przygotować ziołowy syrop wykrztusny: 4 łyżki stołowe babki lancetowatej zalej przegotowaną wodą. Zioła zmiksuj na papkę. Przeceź i odciśnij.

- Dodaj 10 dag cukru, mieszaj, aż się rozpuści. Pij 4 razy dziennie po łyżeczkę. - Doskonały jest też syrop z cebuli: dużą cebulę pokrój w plasterki i ułóż w słoiku. Kolejne warstwy posypuj cukrem. Zostaw na noc. Popijaj 3-4 razy dziennie po łyżce stołowej.

- Na kaszel skuteczne są również inhalacje z olejków eterycznych (np. eukaliptusa). Robi się je tak samo, jak inhalacje na katar.

- Gdy kaszel jest bardzo męczący, możesz natrzeć się na noc balsamem ziołowym (np. amolem). Jeśli balsam zawiera spirytus, najpierw natrzyj skórę tłustym kremem.

- Jeśli mimo to kaszel się utrzymuje, nie zwlekaj z wizytą u lekarza. Może być bowiem objawem wielu groźnych chorób.

Obniżamy temperaturę

Jest ci zimno masz dreszcze... To znak, że dostajesz gorączkę.

Nie wpadaj jednak w panikę. Temperatura powyżej 38 st. C świadczy o tym, że organizm walczy z infekcją. Nie powinnaś od razu ją zwalczać. Gdy jednak utrzymuje się dłużej niż dobę, należy ją obniżyć.

- Kiedy tylko poczujesz, że podnosi ci się temperatura, połóż się do łóżka i „wypoc” ją. W pozbyciu się gorączki pomogą ci napary i odvary ziołowe.
- Odwar z kory kasztanowca: łyżkę

suszzonej kory gotuj 2-3 min. w 2 szklankach wody. Odstaw na 15 min. Pij co 3 godziny 2-3 łyżki stołowe wywaru.

- Napar z bzu czarnego: łyżkę stołową kwiatów bzu zalej szklanką gorącej wody. Poczekaj 10 min. aż się zaparzy. 3 razy dziennie pij szklankę naparu.

- Na noc możesz założyć skarpety nasączone wodą z octem. To stary, sprawdzony przez nasze babcie sposób na obniżenie gorączki.

- Gdy sposoby te nie skutkują, możesz obniżyć temperaturę zażywając lek przeciwgorączkowy. Możesz wybierać między preparatami zawierającymi salicylany lub też z zawartością paracetamolu.

- Przez cały dzień możesz też popijać napotnie działającą herbatkę malinową.

- Jeśli w ciągu 3 dni gorączka nie spada, koniecznie idź do lekarza. (PD)

M a r t o W i e d z i e ć

PAN PRZED LUSTREM

Gdy boli i piecze

After shave - ten znany chyba wszystkim mężczyznom, a występujący na wielkiej ilości butelek napis, określa specyfikę stosowane tuż po goleniu, w celu złagodzenia jego skutków. Choć termin ten otrzymuje każda woda toaletowa o nieco niższej zawartości alkoholu i koncentracji zapachowego oraz pozbawiona atomizera, to faktem jest, że wody po goleniu są bardzo popularne. Głównie jednak wśród części populacji, której nie dotknęły jeszcze choroby cywilizacyjne.

Alergicy czy osoby o skórze wrażliwej mają większy problem, gdyż każdy środek zawierający substancje zapa-

chowe lub alkohol może spowodować podrażnienia. Dobrym sposobem na uniknięcie nieprzyjemnego pieczenia są balsamy po goleniu. Są nieco droższe od klasycznej wody po goleniu, ale za to łagodniejsze. Balsam nakładamy na policzki i szyję w takiej ilości, by pozostawić na skórze cienki filtr ochronny.

W zależności od jakości (i ceny), powłoka ta wchłonie się po kilkunastu minutach, bądź pozostanie na kilka godzin, chroniąc szyję przed otarciami spowodowanymi np. koszulą czy swetrem oraz rozwojem ognisk bakteryjnych. (JAS)

Potem znówu osadzono ich w szyrowni, skąd jednak zdołali uciec. Wędryniacy zasądziili mosteczczan i ci zostali zmuszeni do zapłacenia kary, jednakże poszkodowany Janek Chmiel nic nie otrzymał“ (Věstník Matice opavské - 1895).

Był to okres narastania ruchu zbójnickiego i wyłaniania tych jego cech, które go wyróżniają na tle popularnego rozbójnictwa i zostaną nawet zaakceptowane przez tradycję ludową jako bunt przeciwko panom; zaakceptowane zwłaszcza w wyidealizowanych postaciach Janosika i Ondraszka.

Około roku 1688 na przykład grasowało w stanowym państwie liptowskim kilkuset zbójników (zwierzchność pędziła zbójnickie męzki do ich męzów). Niszczyli oni nie tylko pogranicze Śląska i Moraw, lecz w ogóle zagrażali władzy i porządkowi feudalnemu. Szeregi zbójnickie poszerzali liczni zbiegowie chłopcy, z pewnością również ze Śląska Cieszyńskiego. Panowie odpowiedzieli współdziałaniem sąsiednich „stolic” w bezwzględny sposób i prześladowaniu zbójników jak również ich pomocników, starali się zaś nie dopuścić zwłaszcza do tego, aby łączyli się oni w większe grupy. Zbójnicy posuwali się aż do tego, że napadali na warsztaty przy kopalniach i grozili spalaniem całych wsi, kontaktowali się przy tym z węgierskimi hajdukami. Mnożyły się sady, w niektórych rejonach złapanych zbójników wysyłano do wojska. W roku 1702 cesarz Leopold wydaje dokument skierowany przeciwko włóczęgom nie idącym do wojska ani nie pracującym, gdy tymczasem rekrutacja napotyka duże trudności i wymaga poważnych sum. Cesarz wzywa, aby z tym skończyć i zadbać o spokój i by zbiegów zmuszać do osiedlania się, do robot publicznych lub do wojska.

Wytchnijmy jednak przez chwilę i zmienimy temat. Wśród bogatej ostatnio literatury o podziemnych światach

znalazłem taką oto informację: Babia Górę na słowacko-polskim pograniczu pomiędzy Orawskim Podzamczem a szczytem góry Diabla (pod kościołem w Rabczycach) ma przecinać tunel ze ścianami pokrytymi szklamiem; „... do końca XVI wieku w jej pobliżu mieszkala rodzina Klimkowskich. Zajmowała się ona zwykłym w górach zbójowaniem. Ślady wykonane ich ręką, m.in. ich herb, znaleziono w jednej z odnóg tunelu, mianowicie w tzw. Słowikowej studni po stronie słowackiej.

Słowackie zbójnictwo w ostrej walce z feudalnym porządkiem staje się niemal masowym zjawiskiem, z żywiołowego zaś zjawiskiem zorganizowanym: wyłania swoich przywódców i hetmanów, którzy wyrastali na ludowych bohaterów. Wokół nich zaczęto snuć pieśni i przygody, buntownicze wątki. Spośród licznych napadów słowackich na Morawy i Śląsk miał decydujące dla nas znaczenie ten z roku 1711, który zapoczątkował sławę i Ondraszka, i bodaj Janosika. Słowaccy zbójnicy łupili i dopuszczali się sporych okrucieństw najpierw w Przerowskim, skąd przeszli na Śląsk. Tutaj przyłączył się do nich Ondrasz Fuciman z Janowic koło Frydku i wkrótce został przywódcą bandy, co jednak spowodowało nań jego zgubę.

Janosik z Terchowej rozpoczął swój zbójnicki proceder „na św. Michała” 1711 r. w bandzie Tomasza Uhorczika. „Już tydzień później zszedł z gór na morawską stronę” (Michał Wójcik). Sprawa słowackiego junaka ociera się również o Jabłonków. Do jego drużyny według tradycji należał łomniński Targolik, na pewno zaś zbijał z nim jabłonkowski Piwowarczyk. Janosik wyznał na procesie, „że z Jabłonkowa na Śląsk krawiec Martynek się z nimi spotykał i szły im kabouty u Rafaja”. Wspomina też jakiego Stolygę (jest osada Stolygi w Łomnej Górnej). Wielu spośród słowackich zbójników stracono w Cieszynie. (cdn.)

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(27)

m a c z n e g o

Nie tylko do mięs

Nawet najzwyklejsze potrawy zyskają nowy, niepowtarzalny smak, jeśli podamy je z oryginalnymi sosami. Ich przygotowanie nie zajmie wiele czasu, a składniki możesz zestawiać niemal dowolnie...

Sos meksykański

4 łyżki kukurydzy zmiksować z 30 ml octu winnego i łyżką koncentratu pomidorowego. Miksując, dolewać po łyżce 90 ml oliwy. Dodać po 2 łyżki posiekanej czerwonej i żółtej papryki, natki oraz łyżkę posiekanej cebuli.

Podawać do galaret, ryb i mięs na zimno.

Sos zielony

W małej ilości wody ugotować 10 dag zielonego groszku z odrobiną suszonego tymianku. Jarzynki, soli, pieprzu i cukru do smaku. Ugotowany groszek przestudzić i zmiksować

z dodatkiem soku cytrynowego. Wymieszać z 200 ml gęstej śmietany.

Podawać na zimno lub na ciepło do ryb, drobiu, jaj, warzyw.

Sos rosyjski

Jabłko i ugotowany burak zmiksować z dodatkiem soku cytrynowego, chrzanu, cebuli i czosnku. Wymieszać z posiekanym jajkiem na twardo, koperkiem i 200 ml śmietany. Podawać na zimno do jaj, ryb i wędlin.

Sos remoulade

2 łyżki posiekanych korniszonów, łyżkę posiekanej cebuli, łyżkę kaparów, 3 posiekane fileciki z sardeli, po łyżeczkę posiekanej natki, estragonu i szczawiu wymieszać z 250 ml majonezu. Dodać ugotowane na twardo, posiekane jajko, doprawić sokiem z cytryny i pieprzem.

Podawać do zimnych mięs i wędlin. (k)

BARWA MOŻE UŚPIĆ, PODNIECIĆ, USPOKOIĆ...

Kolory, które leczą

Zyjemy w świecie barw, które mają na nas wpływ. Od nich w dużej mierze zależy nasze samopoczucie.

Leczenie barwami, czyli chromoterapię stosowano już w starożytności. Tamtejsi medycy zauważyli, że „zastrzyk” z odpowiednich barw pomaga choremu organizmowi powrócić do równowagi. Osoby zestresowane i przemęczone podświadomie lubią przebywać w otoczeniu zieleni i błękitu. Czerwień podwyższa ciśnienie, rozgrzewa, dodaje energii i ochoty na seks, lecz brak apetytu, choroby krwi. Można nią nasświetlać cerę trądzikową, egzemy i bielactwo. Pomarańczowy nastraja optymistycznie, dodaje odwagi i reguluje pracę serca, łagodzi objawy astmy i bronchitu. Żółty pomaga zwalczyć kłopoty z brakiem koncentracji, jest lekarstwem na dolegliwości żołądkowe i niektóre schorzenia skórne. To barwa odpowiednia dla melancholików i ponuraków. Z kolei zieleń dodaje pewności siebie, poprawia

nastrój, rozładowuje napięcia i wspomaga przemianę materii. Jest także pomocna w leczeniu anginy i przeziębienia. W błękitnych pomieszczeniach najlepiej się śpi. Ten kolor wycisza, wspomaga leczenie reumatyzmu, obniża gorączkę, łagodzi bóle oczu i głowy, wzmacnia odporność organizmu, wspomaga odchudzanie, zmniejsza łaknienie.

Fiolet działa korzystnie na nasz układ nerwowy. Łagodzi bezsenność. Zmniejsza dolegliwości uszu, oczu i nosa. Indygo - działa pobudzająco na przysadkę mózgową, łagodzi niedomogi pracy jelit, biegunki i astmy.

Leczenie kolorami polega na nasświetlaniu kolorowymi lampami lub nakładaniu kolorowych okularów. Już Isaac Newton rozszczepiając promień światła odkrył, że składa się on z siedmiu barw. (AMC)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

Telewizja Polska

CZWARTEK 8 STYCZNIA

■ TVP 1

6.00 Wiadomości, 6.05 Telezakupy, 6.15 Kawa czy herbata?, 8.00 Wiadomości, 8.10 Prognoza pogody, 8.15 Woronicza 17, 8.25 Moda na sukces (s.), 8.50 Rupert (s. anim.), 9.15 Budzik (dla dzieci), 9.40 Lippy & Messy (kurs języka angielskiego dla dzieci), 9.45 Śpiewaj z nami (dla dzieci), 10.00 Renata (s. anim.), 10.10 Syzyfowe prace (s.), 11.10 Sekrety Pomorza Zachodniego (rep.), 11.25 Samoloty bezzałogowe XXI wieku (film dok.), 12.00 Wiadomości, 12.10 Agrobiznes (mag.), 12.20 W zgodzie z naturą (mag.), 12.45 Klan (s.), 13.40 Podróż za jeden uśmiech (s.), 14.15 Laboratorium (mag.), 14.30 Beata i śmieci (mag.), 15.00 Wiadomości, 15.10 Sekrety zdrowia (mag.), 15.30 My, wy, oni (mag.), 16.00 Rower Błażeja (dla młodzieży), 16.25 Moda na sukces (s.), 16.50 Sportowy Express, 17.00 Teleexpress, 17.20 Gość Jedyńki (pr. public.), 17.30 Eurowizja 2004 (konkurs polski), 17.40 Plebania (s.), 18.05 Na żywo (pr. public.), 18.40 Program publicystyczny, 19.00 Misiowanki (s. anim.), 19.30 Wiadomości, 20.00 Sport i Prognoza pogody, 20.15 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.), 21.10 Sprawa dla reportera (pr. public.), 21.45 Tygodnik polityczny Jedyńki, 22.35 Szerokie tory (rep.), 23.00 Kronika Rajdu Dakar (sport), 23.10 Monitor Wiadomości, 23.30 Biznes raport (mag.), 23.35 Pegaz (mag.), 0.00 Mój idol (film USA), 1.35 Cztery kąty z wyobraźnią (mag.).

■ TVP 2

7.05 Studio urody (mag.), 7.15 Wow! (dla dzieci), 7.40 Tajemnica szyfru Marabuta (s. anim.), 7.45 Kasztaniaki

(s. anim.), 8.00 Czarne chmury (s.), 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.), 10.20 Przystanek praca (mag.), 10.30 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.), 11.00 Ile jest życia (s.), 11.45 Chwała na wysokościach (rep.), 12.40 Telezakupy, 13.00 Panorama, 13.15 Złotopolscy (s.), 13.40 Cena życia (s.), 14.25 W krainie władcy smoków (s.), 15.05 Historia Ziemi (s. dok.), 16.00 Panorama, 16.20 Prognoza pogody, 16.25 M jak miłość (s.), 17.15 Złoty interes (teleturniej), 17.50 Program lokalny, 18.30 Panorama, 18.55 Prognoza pogody, 19.00 Nowy Jork - czwarta rano (film pol.), 20.30 Chłopcy na testosteronie (film dok.), 21.30 Kabaretowe kawałki (pr. rozryw.), 22.00 Panorama, 22.20 Sport telegram, 22.25 Prognoza pogody, 22.35 Stop! Reportaż, 22.50 Fatalny romans (film USA), 0.20 W obronie prawa (film USA).

■ TV Katowice

6.50 Echa dnia (pr. public.), 7.15 Telezakupy, 7.30 Kurier, 7.40 Prognoza pogody, 7.45 Aktualności, 8.00 Megazynek (mag.), 8.30 Kurier, 8.40 Prognoza pogody, 8.45 Gość dnia (rep.), 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP (w przerwach Kurier), 16.00 Nasz reportaż, 16.15 Aktualności, 16.30 Kurier, 16.40 Prognoza pogody, 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 17.00 Relacja z posiedzenia Senatu RP, 17.30 Kurier, 17.45 Prognoza pogody, 17.50 Program lokalny, 18.30 Kurier kulturalny, 18.40 Prognoza pogody, 18.45 Gliwice Kronika miejska, 18.50 Studio TV Katowice, 19.30 Telezakupy, 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 20.00 Telekurier, 20.30 Kurier, 20.45 Studio pogoda, 20.50 Echa dnia (pr. public.), 21.15 Eurotel (mag.), 21.30 Kurier gospodarczy, 21.40 Prognoza pogody, 21.45 Aktualności, 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.), 22.15

Slizg (mag.), 22.30 Kurier, 22.45 Kurier sportowy, 22.55 Studio pogoda, 23.05 Nic śmiesznego (film pol.), 0.40 Zamki grozy (s. dok.).

■ Polsat

6.00 Piosenka na życzenie, 6.45 TV Market (mag.), 7.00 Power Rangers (s.), 7.30 Pokemon (s. anim.), 8.00 V.I.P. 3 (s.), 9.00 Rodzina zastępcza (s.), 9.30 Przyjaciele (s.), 10.00 Tajne przez poufne (s.), 11.00 Awantura o kasę (teleturniej), 12.00 Samo życie (s.), 12.30 Interwencja (mag.), 12.50 Serca na rozdrożu (s.), 13.45 Czułość i kłamstwa (s.), 14.15 Power Rangers (s.), 14.40 Transformery (s. anim.), 15.10 Świat według Kiepskich (s.), 15.45 Informacje, 16.00 Siatkówka kobiet (mecz Polska - Azerbejdżan), 18.00 Przyjaciele (s.), 18.30 Informacje, Sport, 19.00 Prognoza pogody, 19.10 Rodzina zastępcza (s.), 20.10 Miódowe lata (s.), 21.00 Samo życie (s.), 21.35 Zostać miss 2 (s.), 22.35 Z archiwum X (s.), 23.35 Biznes Informacje, 23.55 Prognoza pogody, 0.00 Graffiti (pr. public.), 0.15 Erotyczne zwierzenia (s.), 0.45 Miłosne sekrety (s.), 1.15 Muzyka na BIS.

PIĄTEK 9 STYCZNIA

■ TVP 1

6.00 Wiadomości, 6.05 Telezakupy, 6.15 Kawa czy herbata?, 8.00 Wiadomości, 8.10 Prognoza pogody, 8.15 Woronicza 17, 8.25 Moda na sukces (s.), 8.50 Słoń Beniamin (s. anim.), 9.15 Jedynecka (dla dzieci), 9.45 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci), 9.55 Cedric (s. anim.), 10.10 Renata (s. anim.), 10.25 Tucker (s.), 10.45 Mamo, tato - pomóżcie (mag.), 11.05 Psy i my (s. dok.), 12.00 Wiadomości, 12.10 Agrobiznes (mag.), 12.20 Wielkie sprzątanie (mag.), 12.45 Lancelot (film franc.), 14.10 Para w Polskę

(mag.), 14.35 W rajskim ogrodzie (mag.), 15.00 Wiadomości, 15.10 Bezpieczna Jedyńka (mag.), 15.35 Kwadrans na kawę (mag.), 16.00 Raj (dla młodzieży), 16.25 Moda na sukces (s.), 16.50 Adam Małysz - wokół skoczni (mag.), 17.00 Teleexpress, 17.20 Gość Jedyńki (pr. public.), 17.30 Eurowizja 2004 (konkurs polski), 17.35 Plebania (s.), 18.05 Randka w ciemno (quiz), 18.40 Jaka to melodia? (quiz), 19.10 Krecik (s. anim.), 19.30 Wiadomości, 20.00 Sport i Prognoza pogody, 20.15 Most na Renie (film USA), 22.15 Z reporterskich zapisków Edny Buchanan (film USA), 23.45 Kronika Rajdu Dakar (sport), 0.00 Monitor Wiadomości, 0.15 Biznes raport (mag.), 0.20 Prawo i bezprawie (s.), 1.00 Pistolet (film USA), 1.45 Gdzie serce twoje (film USA).

■ TVP 2

7.05 Studio urody (mag.), 7.15 Wow! (dla dzieci), 7.40 Tajemnica szyfru Marabuta (s. anim.), 7.50 Kasztaniaki (s. anim.), 8.00 M jak miłość (s.), 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.), 10.30 Święta wojna (s.), 11.00 Ile jest życia (s.), 12.40 Telezakupy, 13.00 Panorama, 13.15 Złotopolscy (s.), 13.40 Cena życia (s.), 14.30 Polskie drogi (s.), 16.00 Panorama, 16.20 Prognoza pogody, 16.25 Złotopolscy (s.), 17.25 Wydarzenia, wydarzenia... (mag.), 17.50 Program lokalny, 18.30 Panorama, 18.55 Prognoza pogody, 19.05 Gorzkie płony na Jedwabnym Szlaku (film dok.), 20.00 Zobacz to... (mag.), 20.10 Śpiewające fortepiany (teleturniej), 21.10 Na zdrowie, Jagielski (talk show), 22.00 Panorama, 22.20 Sport telegram, 22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka (mag.), 23.05 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.), 23.40 Maksymalny wyrok (film USA).

■ TV Katowice

6.50 Echa dnia (pr. public.), 7.15 Telezakupy, 7.30 Kurier, 7.40 Prognoza pogody, 7.45 Aktualności, 8.00

Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędnik weekendowy, 8.30 Kurier, 8.40 Prognoza pogody, 8.45 Gość dnia (rep.), 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP (w przerwach Kurier), 16.00 Trójka tam była..., 16.15 Aktualności, 16.30 Kurier, 16.40 Prognoza pogody, 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 17.00 Relacja z posiedzenia Senatu RP, 17.30 Kurier, 17.45 Prognoza pogody, 17.50 Wizytówki, 18.00 Aktualności, 18.30 Kurier kulturalny, 18.40 Prognoza pogody, 18.45 Magazyn kulturalny, 19.15 Bank twój partner, 19.30 Telezakupy, 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 20.00 Telekurier, 20.30 Kurier, 20.50 Echa dnia (pr. public.), 21.15 Eurotel (mag.), 21.30 Kurier gospodarczy, 21.40 Prognoza pogody, 21.45 Aktualności, 22.00 Ludzie i sprawy (mag.), 22.15 To jest temat (rep.), 22.30 Kurier, 22.45 Kurier sportowy, 22.55 Studio pogoda, 23.05 Tajemnice seksapilu (film dok.), 0.00 Klub wampirów (film ang.).

■ Polsat

6.00 Piosenka na życzenie, 6.45 TV Market (mag.), 7.00 Power Rangers (s.), 7.30 Transformery (s. anim.), 8.00 Herkules (s.), 9.00 Rodzina zastępcza (s.), 9.30 Przyjaciele (s.), 10.00 Boston Public 2 (s.), 11.00 Rosyjska ruletka (teleturniej), 12.00 Samo życie (s.), 12.30 Serca na rozdrożu (s.), 13.30 Siatkówka kobiet (mecz półfinałowy), 15.30 Różowa pantera (s. anim.), 15.45 Informacje, 16.10 Interwencja (rep.), 16.30 Tajne przez poufne (s.), 17.30 Hugo Express (dla dzieci), 17.55 Przyjaciele (s.), 18.30 Informacje, Sport, 18.55 Prognoza pogody, 19.05 V.I.P. 3 (s.), 20.10 Daleko od noszy (s.), 20.40 Pierwszy milion (s.), 21.40 Cień anioła (s.), 22.35 Nagi patrol 2 (s.), 23.05 Biznes Informacje, 23.20 Puls - biznes i giełda (mag.), 23.40 Prognoza pogody, 23.45 Graffiti (pr. public.), 0.00 Film erotyczny, 1.50 Muzyka na BIS.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Telewizja Czeska

CZWARTEK 8 STYCZNIA

■ TVC 1

5.00 Ludzkie wyczyny Adolfa Borna, 5.25 Obiektyw, 5.59 Dzień dobry z TVC, 8.30 Czarodziejskie przedszkole, 9.00 Podróżomania, 9.30 Podróż po świecie wina III (s. dok.), 10.00 Wiadomości, 10.05 Telezakupy, 10.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.), 12.00 Wiadomości, 12.25 Oczarowani III (s.), 13.25 Mają tylko nas (mag.), 14.00 Wiadomości, 14.05 Bananowe rybki (talk show), 14.35 Ludzie burmistrza VI (s.), 14.55 Czy chcecie mnie? (mag.), 15.15 Wydarzyło się..., 15.25 Aneta (s.), 16.00 Wiadomości, 16.05 Czarodziejskie przedszkole, 16.35 W domu smakuje najlepiej (s. dok.), 16.50 Labirynt (teleturniej), 17.20 Co mogę dla siebie zrobić (mag.), 17.30 AZ-quiz (teleturniej), 17.55 Prognoza pogody, 18.00 Report (aktualności reg.), 18.25 Simpsonowie XIII (s. anim.), 18.50 Stop (mag. dla kierowców), 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych, 19.00 Wieczorynka, 19.15 Wiadomości, 19.35 Wydarzenia kulturalne, 19.40 Prognoza pogody, 19.45 Bramki, punkty, sekundy, 20.00 Śledztwo po omacku (s.), 21.35 Na palmie! (pr. rozryw.), 22.00 Czarni baronowie (pr. dok.), 22.10 Czarne owce (mag.), 22.30 Wydarzenia, komentarze, 23.05 Prognoza pogody, 23.08 Bramki, punkty, sekundy, 23.20 Losowanie „10” szczęśliwych, 23.25 Nasza Pipidówka (film USA), 0.55 Wieczór analogonu (pr. rozryw.), 1.30 Na pływalni z dalajlamą (mag.), 1.50 Telezakupy, 2.00 Podróż po świecie wina III (s. dok.), 2.30 Mają tylko nas (mag.), 2.55 Nieznana ziemia (s. dok.), 3.15 Moda - Ekstrawagancja (mag.), 3.40 W cztery oczy (mag.), 4.10 Program orkiestry K. Vlacha (pr. muz.).

■ TVC 2

5.00 P. Spielmann, czyli Świadomość powiązań, 5.25 Przygody nauki i

techniki (s. dok.), 5.50 Wielki Wóz (mag.), 6.20 Wiadomości TVS, 6.40 Wiadomości regionalne, 7.55 Panorama, 8.30 W cztery oczy (mag.), 9.00 Dzień dobry z TVC, 11.25 AZ-quiz (teleturniej), 11.50 Dziennik telewizyjny po latach, 12.00 Euronews, 12.55 Spostrzeżenia z zagranicy (mag.), 13.00 Pomarańcza (mag.), 13.55 Złota Meduza 2003 (pr. muz.), 14.25 Gérard Depardieu (film dok.), 14.25 Na tropie, 15.40 M15 (s.), 16.35 Podróż nauki i techniki (s. dok.), 17.30 Popularis (mag.), 18.00 Czeski łowca przygód (mag.), 19.00 Dziennik telewizyjny po latach, 19.10 Wiadomości w języku migowym, 19.15 W blasku pięciu kręgów (mag. sport.), 19.35 Dolomitemann 2003 (film dok.), 19.55 Stop (mag. dla kierowców), 20.00 Cudowna planeta (s. dok.), 20.50 Gdy dzieci mają dzieci (film dok.), 21.10 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy, 21.25 Michael Douglas (film dok.), 22.15 Klub Filmowy - W łóżku z Madonną (film USA), 0.10 Aport (mag. muz.), 0.50 Ludzie z maneżu (s. dok.), 1.45 Wędrowki muzyczne ze Z. Mahlerem (pr. muz.), 2.00 Tylko mały łut szczęścia (film dok.), 2.20 Wydarzenia, komentarze, 3.00 Newshour with Jim Lehrer, 4.05 Na krawędzi (mag.).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova, 8.30 To morderstwo, napisała IV (s.), 9.15 Zakochany anioł (film USA), 10.55 Lekcje gotowania, 11.30 Stefania VII (s.), 12.15 Milagros (s.), 13.05 Trzy życia Sofii (s.), 13.55 Władca zwierząt III (s.), 14.40 Gwiezdna brama IV (s.), 15.25 Kachorra (s.), 16.10 Ochroniarz (s.), 17.00 Zaryzykuj! (teleturniej), 17.25 Właśnie teraz, 17.35 Gliniarz i prokurator IV (s.), 18.25 Pogoda, 18.30 M.A.S.H. (s.), 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej), 19.30 Wiadomości, sport, pogoda, 20.00 Chcesz zostać milionerem?, 20.50 „Nejslabší! Máte padáka!” (teleturniej), 21.40 Kocioł

(talk show), 22.30 Droga kowbojów (film USA), 0.20 Helicops II (s.), 1.05 Novazakupy, 1.35 Kocioł (talk show), 2.20 Śmierć w buszu (film niem.-austral.), 4.15 Doktor ze wsi III (s.), 5.00 Teletubbies (s.).

■ PRIMA

8.00 Namiętny pocałunek (s.), 8.55 Skryta namiętność (s.), 9.45 Wspaniali i bogaci (s.), 10.35 Prima jazda, 11.40 Wielkie miłości sławnych (s. dok.), 12.10 W cieniu niedźwiedzia (film USA), 13.50 Sabrina - młoda czarownica VI (s.), 14.20 Beverly Hills 90210 (s.), 15.10 Melrose Place I (s.), 16.05 Ojciec Schwarzwald (s.), 17.00 Doktor Stefan Frank IV (s.), 17.55 Sauna (talk show), 18.43 Wiadomości z regionu, 18.45 Prima TV, 18.50 Minuty regionu, 18.55 Prognoza pogody, 19.00 Dziennik, 19.15 Tescoma Prima chochla, 19.45 Droopy (s. anim.), 19.55 Dynastia Nowaków (s.), 20.50 Receptariusz dobrych pomysłów (mag.), 21.45 Ciernie (talk show), 22.30 Zuch (s.), 0.10 Na temat!, 0.20 Receptariusz dobrych pomysłów (mag.), 1.15 Kusząca szansa (teleturniej), 2.15 Świat według Bundych (s.), 2.40 Sauna (talk show).

PIĄTEK 9 STYCZNIA

■ TVC 1

5.00 Magazyn motoryzacji (mag.), 5.25 Czy chcecie mnie? (mag.), 5.50 Etykieta - co to takiego? (mag.), 5.59 Dzień dobry z TVC, 8.30 Czarodziejskie przedszkole, 8.55 Domowy śpiewnik, 9.00 W domu smakuje najlepiej (s. dok.), 9.15 Bez napięcia, 10.00 Wiadomości, 10.05 Telezakupy, 10.15 Długa droga do domu (film USA), 11.45 Po czesku (mag.), 12.00 Wiadomości, 12.25 TV klub niesłyszących (mag.), 13.00 Korona z brązu (bajka), 14.00 Wiadomości, 14.05 Opowiadania S. Čecha, 15.00 Nasza wieś (mag.), 15.20 Klub przyjaciół orkiestry dętej, 16.00 Wiadomości,

16.05 Crash Zone II (s.), 16.35 Droga wzwyż (s.), 17.20 Spostrzeżenia z zagranicy, 17.30 AZ-quiz (teleturniej), 17.55 Prognoza pogody, 18.00 Report (aktualności reg.), 18.30 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.), 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych, 19.00 Wieczorynka, 19.15 Wiadomości, 19.35 Wydarzenia kulturalne, 19.45 Prognoza pogody, 19.50 Bramki, punkty, sekundy, 20.00 Arabela (s.), 20.35 Królowa sniegu (s.), 22.05 Ego (mag.), 22.30 Wydarzenia, komentarze, 23.05 Prognoza pogody, 23.08 Bramki, punkty, sekundy, 23.15 Druga młodość (s.), 23.50 Losowanie „10” szczęśliwych, 23.55 Święty (film USA), 1.45 Historia brązowego patrona, 2.00 Pomnik i miasto, 2.15 O J. V. Myslbeku, 2.35 Historia kamiennych butów, 2.50 Pomnik Stalina 1962, 3.05 Gottwald - Skąd i dokąd, 3.20 Historia wypchanego porucznika, 3.35 Bohaterowie naszych czasów - Letna, 3.55 Droga wzwyż (s.), 3.40 Wasze boisko.

■ TVC 2

5.00 Śladami (mag.), 5.15 Spostrzeżenia z zagranicy, 5.20 Pomarańcza (mag.), 6.20 Wiadomości TVS, 6.40 Wiadomości regionalne, 7.55 Panorama, 8.30 Obiektyw, 9.00 Dzień dobry z TVC, 11.25 AZ-quiz (teleturniej), 11.50 Dziennik telewizyjny po latach, 12.00 Euronews, 12.25 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy, 12.35 Czarne owce (mag.), 12.50 Podróż nauki i techniki (s. dok.), 13.45 Labirynt (teleturniej), 14.10 Game Pages, 14.25 Simpsonowie XIII (s. anim.), 14.50 Czeski łowca przygód (mag.), 15.20 Kinobox (mag.), 15.45 Cudowna planeta (s. dok.), 16.35 Mechanika popularna dla dzieci I (mag.), 17.00 Przygody nauki i techniki (s. dok.), 17.30 Skarby świata (s. dok.), 17.45 Kamera w podróży (film dok.), 18.40 Babylon (mag.), 19.00 Dziennik telewizyjny po latach, 19.10 Wiadomości w języku migowym, 19.15 Euronews, 19.40 Wędrowki muzyczne ze Z. Mahlerem (pr. muz.), 20.00 Walka z terroryzmem lotniczym (film dok.), 20.50 Koncert z Senatu, 21.30 Salon (mag.), 22.00 Pop art (mag.), 22.35 Play Strindberg

(teatr), 0.00 Srebro nad Sekwaną, 1.00 Paszkwil (mag.), 2.00 Wschód (film dok.), 2.20 Wydarzenia, komentarze, 3.00 Newshour with Jim Lehrer, 3.55 Ludzie z maneżu (s. dok.).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova, 8.30 To morderstwo, napisała (s.), 9.15 Młody Indiana Jones (s.), 10.55 Lekcje gotowania, 11.25 Stefania VII (s.), 12.15 Milagros (s.), 13.05 Trzy życia Sofii (s.), 13.50 Władca zwierząt III (s.), 14.35 Gwiezdna brama IV (s.), 15.20 Kachorra (s.), 16.10 Ochroniarz (s.), 17.00 Zaryzykuj! (teleturniej), 17.25 Właśnie teraz, 17.35 Gliniarz i prokurator IV (s.), 18.25 Pogoda, 18.30 M.A.S.H. (s.), 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej), 19.30 Wiadomości, sport, pogoda, 20.00 Gospoda (s.), 20.25 Trzej mężczyźni i dziecko (film USA), 22.15 „Prásk!” (talk show), 22.45 Puszek (erot. talk show), 23.25 Karmina (film kanad.), 1.20 Novazakupy, 1.50 „Prásk!” (talk show), 2.15 Wakacyjna Karuzela, 3.05 Doktor ze wsi III (s.), 3.50 Do-Re-Mi (pr. muz.).

■ PRIMA

8.00 Namiętny pocałunek (s.), 8.55 Skryta namiętność (s.), 9.45 Wspaniali i bogaci (s.), 10.35 Prima jazda, 11.35 Wielkie miłości sławnych (s. dok.), 12.05 Goldie i bokser (film USA), 13.50 Sabrina - młoda czarownica VI (s.), 14.20 Beverly Hills 90210 (s.), 15.10 Melrose Place I (s.), 16.05 Ojciec Schwarzwald (s.), 17.00 Doktor Stefan Frank IV (s.), 17.55 Sauna (talk show), 18.43 Wiadomości z regionu, 18.45 Prima TV, 18.50 Minuty regionu, 18.55 Prognoza pogody, 19.00 Dziennik, 19.15 Tescoma Prima chochla, 19.45 Droopy (s. anim.), 19.53 Loteria Euromiliony, 19.55 Morderstwo w hotelu Excelsior (film czes.), 21.30 Telebazar (pr. rozryw.), 22.25 Stan Becker (film niem.), 0.10 Loteria Euromiliony, 0.15 Na temat! (pr. public.), 0.25 NHL Power Week, 0.55 Kusząca szansa (teleturniej), 2.00 Świat według Bundych (s.), 2.25 Sauna (talk show).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Kronika Rodzinna

*„Kto kochał, nie zapomni,
kto znał, niechaj wspomni“.*

Dnia 8 stycznia 2004 mija dwudziesta rocznica zgonu naszego Drogiego

śp. RUDOLFA BYSTRONIA

z Ropicy. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi. GL-201

*„Umarłych wieczność dotąd trwa,
dokąd pamięć im się płaci.
Chwiejna waluta. Nie ma dnia,
by ktoś wieczności swej nie tracił“.*

W. Szymborska

9 stycznia mija druga bolesna rocznica śmierci naszej Nieodżałowanej

HALINY KOWALCZYK

z Trzyńca.

Dnia 4 lutego minie również pierwsza rocznica śmierci

HELENY KUBÉCZKA

z Orłowej. O chwilę wspomnień prosimy tych, którzy znali i szanowali Ich wielkie życiowe serca. Najbliżsi. GL-001

*„Czas szybko płynie, lecz smutek
w sercach pozostaje...“*

Dziś, 8 stycznia 2004, mija 10. rocznica śmierci naszego Drogiego Męża, Ojca, Dziadka i Pradziadka

śp. JANA ŁYSKA

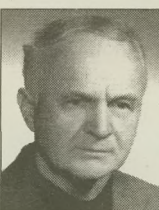
z Miejskiej Łomnej. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą i dziękują żona, syn i córki z rodzinami. GL-011

Dnia 8 stycznia upłynęło 30 lat od śmierci Mamy i Babci

śp. ANNY PARCHAŃSKIEJ

Wspominają córki Marta, Dagmar i wnucy. RK-001

Dnia 7. 1. 2004 minęła 5. rocznica zgonu naszego Drogiego Ojca, Teścia i Dziadka

śp. JÓZEFA PRZECZKA

z Łazów Podlesia. O chwilę wspomnień prosi syn Zbyszek z rodziną. RK-004

Zasmuconej rodzinie serdeczne wyrazy współczucia z powodu zgonu

śp. WŁADYSŁAWA DRONGA

składają członkowie Macierzy Szkolnej oraz grono nauczycielskie szkoły w Koszarzyskach. AD-004

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 6. 1. 2004 zmarła w wieku 90 lat nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia i Ciocia

śp. MARIA KRAINOWA

zamieszkała w Hawierzowie Suchej. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek dnia 9 stycznia 2004 o godz. 11.00 z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie Suchej. Zasmucona rodzina. GL-014

o godz. 17.00 wernisaż wystawy fotoklubu

(cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

o w teatrze

SCENA POLSKA - SUCHA GÓRNA: Mayday (8, godz. 18.00, grupa SGP).

o w kinach

KARWINA - Centrum: Mali Agenci 3D (8, 9, godz. 15.30, 17.45), Okrucieństwo nie do przyjęcia (8, 9, godz. 20.00), Reflex: Matrix: Rewolucje (8, 9, godz. 17.00, 20.00), Ex: Good bye Lenin! (8, 9, godz. 19.00), **CZESKI CIESZYN - Central:** nieczynne do 9. 1., **TRZYŃCIE - Kosmos:** Gdzie jest Nemo (8, 9, godz. 17.30), Good bye Lenin! (8, 9, godz. 20.00).

o w radio

POLSKIE AUDYCJE, UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńciec 105,3 m: po- pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA, Cz. Cieszyn: do 18. 1. wystawa obrazów Josefa Novickiego. Otwarte po-pt: 9-15.

▲ **BIALA GALERIA:** 10. 1.

Jabłonków. Wystawa potrwa do 8. 2. Otwarte po-pt: 9-15.

GALERIA ZDROWEGO MIAS-TA, foyer Uniwersytetu Śląskiego Karwina: do 6. 2. wystawa „Srebrny klejnot 2004”. Otwarte po-pt: 10-16.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat: do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.

BIBLIOTEKA REGIONALNA, Karwina: do 27. 1. wystawa twórczości Alicji Bartulcowej i Zbigniewa Kubeczki. Zwiedzać można w godz. otwarcia biblioteki.

o z a O l z a

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA: do 23. 1. wystawa „Zaolzie 1938”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 1. 2. wystawa Anny Wysockiej, do 4. 2. wystawa „Fotografia dzikiej przyrody 2003”. Otwarte wt-pt: 10-17, sob-nie: 12-16.

Telewizja

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.3 15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie Frysztat (przy rynku).

◆ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu”, 737 01 Czeski Cieszyn, Komenského 4 ◆ Redaktor naczelny Danuta Branna ◆ Telefon: sekretariat/centrala 558 731 766, 558 740 228, 558 713 128, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: sekretariat@glosludu.cz ◆ Oddział redakcji: 709 29 Ostrava, ul. Novinářská (nie przyjmuje ogłoszeń), tel. 597 450 252, e-mail: glosludu@volny.cz ◆ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC, Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn, telefon: 558 711 453, IČO: 00535613. ◆ Adres wydawnictwa: POL-PRESS, s.r.o., Čapkova 200/7, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 26792575. Adres korespondencyjny: Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi w imieniu wydawcy spółka Mediaservis, s. r. o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz; reklamacje: 800 800 890. Stosunki umowne między wydawcą a prenumeratorami regulują ogólne zasady handlowe. ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrasso, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Print s.r.o., Ostrava. ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

Domy rodzinne

1. Dom rodzinny w Hrczawie, murowany, podpiwniczony, w centrum, II kondygnacja, woda, szambo, elektryczność. Cena do uzgodnienia.

2. Dom rodzinny w Gutach po renowacji, z parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, poddasze mieszkalne. Cena do uzgodnienia.

3. Drewniak w Nawsiu z parcelą 80 a. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem. Cena 690 tys Kč.

4. Dom rodzinny w Trzyńcu Dolnej Lesznej z parcelą 15 a, 4+1, weranda, garaż i budynek gospodarczy. Cena do negocjacji - 1,3 min Kč.

5. Dom czynszowy w Czeskim Cieszyńsku, ul. Dukelská, 3 piętra. Cena do negocjacji - 3 min Kč.

Garaż - sprzedaż
Garaż w Cz. Cieszyńsku na Horkách. Cena do uzgodnienia.

Oferujemy biura do wynajęcia w centrum Cz. Cieszyńsku. Blizsze informacje w BN. Cena do uzgodnienia.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanislavice, Żuków Górny, Trzanowice, Kocobędz, Ropica itd.).

Mieszkania-sprzedaż
Oferujemy mieszkanie ponadstandardowe 3+1 z tarasem, 80 m², w centrum Cz. Cieszyńsku. Tylko dla poważnie zainteresowanych. Blizsze informacje w BN.

Oferujemy mieszkanie 4+1 z balkonem w Cz. Cieszyńsku. Bardzo ładny, po renowacji. Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 3+1 z balkonem, po renowacji przy ul. Slezskiej, Cz. Cieszyn. Cena do uzgodnienia.

Poszukujemy dla klienta z gotówką mieszkanie spółdzielcze 0,5+1 w Cz. Cieszyńsku (też Sibicy).

Oferuje:

Jan Czernek
Stefánikova 21
737 01 Český Tešín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

„Ostatni bal na granicy” w ośrodku sportowo-kulturalnym w Kocobędzu. Przygrywa: orkiestra „Jupiter”, kapela ludowa z Oldrzychowic i disc jockey. Miejscówki: A. Branna tel. 558 733 261, T. Waclawik tel. 558 733 008.

ORŁOWA LUTYNIA - MK PZKO i Macierz Szkolna zapraszają 16. 1. o godz. 19.00 do DK miasta Orłowej na bal reprezentacyjny. Program: zespoły taneczne „Rydułtowy” i „Skotnica”, przygrywa „Sonata” Wł. Sarany, atrakcje balowe. Miejscówki w cenie 150 Kč w przedsprzedaży w PSP w Lutyni i p. Fismol tel. 605 409 810.

SUCHA GÓRNA - zarząd MK PZKO zaprasza 10. 1. o godz. 15.00 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze. Po zebraniu zaprasza na tradycyjne Spotkanie Noworoczne.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emertów zaprasza 8. 1. o godz. 15.00 na spotkanie klubowe do świetlicy przy ul. Matuška 2.

HAWIERZÓW SUCHA - zarząd MK PZKO zaprasza 11. 1. o godz. 15.00 do świetlicy koła na spotkanie sprawozdawcze.

OLDRZYCHOWICE - MK PZKO zaprasza 11. 1. o godz. 15.00 do Domu PZKO na zbranie sprawozdawcze.

KOŚCIELEC - MK PZKO zapra-

sza 11. 1. o godz. 15.00 do Domu Polskiego Żwirki i Wigury na zebranie sprawozdawcze.

WĘDRYNIA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 13. 1. o godz. 15.00 na kolejne spotkanie do Czytelni.

CZESKI CIESZYN - 21. 1. o godz. 13.30 odbędzie się w Domu PZKO w Boguminie spotkanie noworoczne działaczek Klubów Kobiet PZKO. Zgłoszenia do 15. 1. przyjmuje przewodnicząca sekcji pod adresem domowym. Szczegóły w liście wysłanym do klubów.

PTT „BŚ” - rejon Cz. Cieszyn zaprasza swych członków 9. 1. o godz. 16.30 na spotkanie przedwyborcze do Klubu PZKO przy ul. Božka, II piętro.

Zapisy do szkół

KOSZARZYSKA - szkoła podstawowa oraz przedszkole serdecznie zapraszają rodziców i dzieci 15. 1. w godz. 7.30-15.00 do zapisów.

W r l o p

SŁOWACJA, TATRY ZACHODNIE. Tanie zakwaterowanie. Stoki narciarskie w pobliżu. www.habovka.sk/pilar 00421 43 539 52 61, 00421 907 330 273. GL-013

redakcyjnej pocztę

»BAJKA« pod choinką

Gródeccy PZKO-wcy tradycyjnie żegnają stary rok na „Spotkaniu przy choince”. To ostatnie odbyło się 28. 12. 2003 w Domu PZKO.

Spotkanie było inne niż zwykle, bo miał wziąć w nim udział niecodzienny gość. Ze swym przedstawieniem obiecał przyjechać Teatr Lalek „Bajka”. Możliwość spędzenia wieczoru w bajkowym świecie zwała tyłu widzów, że ledwo się w dużej sali Domu PZKO pomieścili. Dużo było oczywiście dzieci z rodzicami czy dziadkami, ale przyszli również ci, którzy w gronie sąsiadów i przyjaciół chcieli spędzić świąteczne chwile.

Na scenie rozegrała się przed nami niezwykła historia Pinokia. Złazcza dzieci z zapartym tchem śledziły przygody drewnianego urwisa. Nieraz przerywały przedstawienie salwy śmiechu i oklaski. Wszystkim podobają się scena, kostiumy i lalki, doskonale uzupełniane przez żywych aktorów, a także przeplatające bajkową historię piosenki i muzyka. Głęboki ukłon i szczere wyrazy uznania należą się zespołowi, który w skromnym przecież składzie oraz w sytuacji, gdy mu się wcale nie przelewa, potrafi przygotować tak znakomite przedstawienie i dać tyle

radości dzieciom i dorosłym. Jesteśmy „Bajce” bardzo wdzięczni. Mamy nadzieję, że nie było to jej ostatnie spotkanie w gródeckim PZKO-wskim gronie.

Zespołowi „Bajki” podziękował w imieniu zarządu MK PZKO Władysław Wałach.

Po uczcie dla ducha przyszła kolej na coś dla ciała, czyli na świąteczną kolację, poprzedzoną tradycyjnym łaniem się opłatkiem i składaniem sobie życzeń. A potem tradycyjnie śpiewaliśmy kolędy. Jak zawsze znakomity był fortepianowy akompaniament Jana Kotasa, chociaż śpiew kolęd w wykonaniu zebranych też nie był najgorszy.

Na podziękowania zasługują wszyscy, którzy przyczynili się do zorganizowania tego wieczoru, w tym niezawodne panie z Klubu Kobiet z główną kucharką, Anną Brózdową na czele.

W szczerzej i przyjaznej atmosferze, przy rozmowach o planach na nadchodzący rok i bilansowaniu właśnie mijającego czasu biegł bardzo szybko. Kolejne udane „Spotkanie przy choince” gródeccy PZKO-wcy zakończyli dopiero późną nocą.

Lidia Kluz

NOWOROCZNY KONCERT WE FRYSZTACKIM KOŚCIELE

»Lira« i jej goście

Piękny koncert bożonarodzeniowy odbył się w niedzielę 4 stycznia br. w kościele p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie Frysztat. Organizator imprezy - Chór mieszany „Lira” z Karwiny Darkowa, który we frysztackiej świątyni występuje tradycyjnie, do wspólnego koledowania zaprosił w tym roku dwa zaprzyjaźnione zespoły: „Cantemus” - chór parafii św. Antoniego w Gliwicach, oraz żeński chór „Svinov” z Ostrawy Svinova.

Tak więc o cudzie boskich narodzin niosącym światu nadzieję w kilku językach śpiewały kolejno trzy zespoły. Pałeczkę dyrygenta zaś wymieniali między sobą Jakub Turkiewicz, organista gliwickiej parafii, Lýdie Romanská ze Svinova oraz Beata Pilśniak-Hojka, obecna dyry-

gent i kierownik artystyczny „Liry”. W finale połączony chór pod batutą Jakuba Turkiewicza wykonał kompozycję Samuela Scheidta „Puer natus”, a Beata Pilśniak-Hojka, dzięki wykonawcom, podkreśliła ciepły, świąteczny charakter imprezy.

Serdecznymi oklaskami nagrodzili wszystkich śpiewaków widzowie, doceniając tak równocześnie zapał i inwencję członków „Liry”. Darkowska „Lira”, szcycąc się 90-letnim dorobkiem artystycznym, potrafi bowiem nie tylko stale bardzo dobrze śpiewać, lecz także organizować własne muzyczne imprezy, które umożliwiają karwiniakom zapoznać się z innymi ciekawymi zespołami i solistami, także spoza Karwiny, czy nawet spoza naszego regionu.

BOGDANA NAJDER

Nie tylko na Zaolziu

W naszym cyklu o praktycznym stosowaniu dwujęzyczności prezentowaliśmy już dokumenty wydawane przez organy państwa, władze komunalne i instytucje różnego szczebla. Oprócz używania dwu lub trzech języków ich wspólną cechą było to, że zostały wydane na Śląsku Cieszyńskim. Dzisiaj dokument, który wprawdzie podpisano u nas (we Fryszacie w 1931 r.), ale wydała go spółka akcyjna z siedzibą w Brnie. Prywatna ubezpieczalnia widocznie w tym wypadku postąpiła według zasady: nasz klient – nasz pan.

(db)

Powszechné
Asekuracyjne Třo Akc. v Brnie.
ul. Švédská 1. 8–8
(we własnym domu).

Pełnie splateony kapitał akcyjny oraz fundusze gwarancyjne prócz zainkasowanej premii przeszło Kč 16,000.000.

Ubezpiecza od ognia i gradu, od szkód spowodowanych przez rozbicie szkła, od wypadków, od kradzieży przez włamanie, od szkód wynikających z obowiązkowego ręczenia jak również przyjmuje ubezpieczenia transportowe, walorowe, autokaska, życiowe i dochodów.

Filje w Pradze, Ołomuńcu, Bratysławie i Koszycach.
Zastępatwa we wszystkich większych miejscowościach Czech, Moraw, Śląska i Słowaczyny.

PRZYPOMINAMY: ZGŁOSZENIA TYLKO DO 16 BM.

Polonia na śniegu

SZCZYRK/CZ. CIESZYN (sch) - Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” oraz Komitet Organizacyjny Imprez Sportowych zapraszają zawodników – również z Zaolzia - do wzięcia udziału w Polonijnych Igrzyskach Zimowych „Beskidy 2004”.

Zawody przebiegać będą od 27 lutego do 3 marca 2004 w Szczyrku, Wiśle, Cieszynie i Bielsku-Białej. Startować można w jednej z czterech kategorii wiekowych (junior - ur. po 1984 r., senior - ur. 1983-1966, master - ur. 1967-1952 i old boy - ur. przed 1951 r.) w takich

Szanujmy mowę ojczystą

Wielka szkoda, że dobry artykuł Darka Jedzoka w nrze 1/2004. „GL” został zaopatrzone bzdurnym angielskim tytułem „Freak show”. Słusznie autor pisze: „Nasza rodzima kultura powinna być stała a jednak elastyczna, bardziej będzie jej do twarzy, gdy będzie pachniała świeżością, a nie błyskała powierzchnią wypolerowaną przez czas. Potrzebujemy tej świeżości tak samo jak korzeni”.

Sądzę, że świeżość w kulturze nie polega na cielecym zachwycie nad sloganowymi, „świeżymi” napisami w języku angielskim, tym bardziej, że nawet polskie tłumaczenie tytułu, jak przypuszczam, „kapryśny pokaz”, czy „parada wybryków” nie bardzo pasuje do tekstu.

Proszę, by takich angielskich tytułów w GL w przyszłości nie używano. Szanujmy bardziej naszą mowę ojczystą i naszych czytelników. Przemawiajmy do nich zrozumiale!

Z najlepszymi życzeniami noworocznymi i z szacunkiem
WŁADYSŁAW MILERSKI

discyplinach, jak narciarstwo alpejskie, narciarstwo klasyczne, snowboard, saneczkarstwo, carving i łyżwiarstwo. Obok klasyfikacji indywidualnej będzie prowadzona również klasyfikacja drużynowa.

Uczestnicy sami muszą pokryć koszt przyjazdu oraz uiścić wpisowe za całonocny pobyt – w wypadku Zaolzia chodzić będzie o 50 euro. Organizatorzy oczekują, że zawodnicy nie będą skracali pobytu w Igrzyskach.

Zgłoszenia (formularze są do podjęcia w kancelarii Kongresu Polaków lub w sekretariacie „GL” w Cz. Cieszynie) należy składać w Kongresie do 16 stycznia br. Organizatorzy nie przewidują zgłoszeń indywidualnych.

Bliższe informacje nt. Igrzysk można znaleźć na stronach internetowych www.beskidy2004.pl.

WERNISAŻ Z POKAZEM MODY

Srebrzysta wystawa

KARWINA (sch) - Wystawa pn. „Klejnoty ze srebra 2004” otworzy tegoroczny sezon wystawienniczy w uniwersyteckiej Galerii „Zdrowego Miasta”.

Na ekspozycję składają się klejnoty ze srebra wykonane w warsztatach Średniej Zawodowej Szkoły Artystycznej w Ostrawie. Wernisażowi wystawy, który odbędzie się dziś o godz. 17.00, doda splendoru pokaz mody w wykonaniu Średniej Szkoły Zawodowej Rzemiosła i Przedsiębiorczości we Frydku-Mistku.

Srebrne „cacka” można oglądać do 6 lutego br. w dni powszednie w godz. 10–16.

N y d a r z e n i a S p o r t o w e

TIPSPORT EHL: TRZYNIEC UTRZYMAŁ PIĄTE MIEJSCE, WITKOWICE SĄ SIÓDME

Vojtek zasłużył na oklaski

Wirus grypy nawiedził zespół Stalowników Trzyniec. Trener Pavel Marek miał duże kłopoty z konsolidowaniem wyjściowego składu przed wtorkowym meczem 37. kolejki z Liberem. - *Pięciu hokeistów zagrało z podwyższoną temperaturą, ale innego wyjścia nie było. Kłaniam im się nisko, pokazali bowiem, że są prawdziwymi zawodowcami* - powiedział po meczu selekcjoner drużyny Pavel Marek. W bramce gospodarzy pojawił się Martin Vojtek i bronił wręcz znakomicie. To głównie jego zasługą trzyńczanie mogli we wtorek fetować zwycięstwem 3:1 nad „Białymi Tygrysami”. W smutnych nastrojach wracali do Ostrawy hokeiści Witkovic. Przegrali 1:4 na lodzie ósmego w tabeli Kladna.

● **TRZYNIEC - LIBEREC** 3:1 (1:1, 1:0, 1:0). Bramki: Kucharczyk, Pletka, Štefanka - Vampola.

Na prowadzenie w meczu wyszły Tygrysy z Liberca (w 4. minucie z bliskiej odległości Vojtka pokonał Vampola), ale później gole strzelali już tylko Stalownicy. Nowa twarz w zespole, napastnik Radim Kucharczyk, w 6. minucie wyrównał na 1:1. Kucharczyk zmienił lot krążka po strzale Pletki i bramkarz Falta był bez szans. Grozą powiało w 19. minucie, kiedy to w prowadzącej liczebnicy kapitan gospodarzy Richard Král stracił krążek i z kontry bliski zdobycia drugiej bramki był Hašek (eks-Trzyniec).

Napastnik Liberca trafił jednak tylko w poprzeczkę bramki Vojtka.

Trzyńczanie w drugiej tercji poprawili dokładność swoich akcji i zepchnęli gości do defensywy. W 22. minucie Král idealnie podał do partnera z ataku - Václava Pletki, a ten przytomnym strzałem zapewnił gospodarzom prowadzenie w meczu. Pletka w drugiej odsłonie się największy popioch pod bramką Liberca. Bramkarz Falta był jednak na posterunku.

Goście w ostatniej tercji postawili wszystko na jedną kartę. Tygrysy zagrały odważnie, nawet lewoskrzydłowi napastnicy zdecydowanie mniej

czasu poświęcali defensywnym obowiązkom. Punktem przełomowym w meczu była niewykorzystana przewaga liczebna Liberca (5 na 3) z 51. minuty spotkania. Wyśmienitą okazję do wyrównania miał Procházka, ale Vojtek wyczuł jego intencję. Spokój w trzyńcieckiej szeregach wniósł w 57. minucie obrońca Štefanka. Przebił się dziarsko lewą stroną lodowiska i mocnym uderzeniem ustalił wynik dnia. Sędzia Rejthar, kary 5:7, bez wykorzystania, widzów 3062. (jb)

● **KLADNO - WITKOWICE** 4:1 (1:0, 1:0, 2:1). Bramki: Kalla, Lažo, M. Havel, Klímt - Turek. Sędzia Turčan, kary 5:5, wykorzystane 1:1, widzów 2344.

Lokaty: 1. Pardubice 80, 2. Sparta Praga 65, 3. Slavia Praga 63, 4. Trzyniec 58, 5. Witkowice 54, 6. Kladno 53. **JUTRO:** Witkowice - Wsescin i Znojmo - Trzyniec (17.00).

Opr. JANUSZ BITTMAR

Sport Polski

□ **POLSKIE SIATKARKI** pokonały wczoraj w Baku po zaciętej walce 3:2 reprezentację Niemiec w meczu kwalifikacyjnym do igrzysk olimpijskich w Atenach. To drugie zwycięstwo podopiecznych trenera Niemczyka. We wtorek Polki łatwo uporały się 3:1 z Rosją. Wczoraj po zamknięciu numeru zakończył się w Lipsku pojedynek męskich reprezentacji Polski i Rosji. (jb)

Co słychać

● **RENÉ BOLF**, kapitan piłkarzy Banika Ostrawa podpisze w najbliższych dniach kontrakt z francuskim klubem AJ Auxerre. Reprezentacyjny stoper powinien jednak dokończyć sezon w barwach Banika Ostrawa. (jb)

TRIUMF PETERSENSA W TURNIEJU CZTERECH SKOCZNI

Małysz potrenuje

Kolejny słaby występ zaliczył we wtorek w Bischofshofen - podczas ostatniego konkursu z cyklu Turnieju Czterech Skoczni - Adam Małysz. Zwyciężył Norweg Pettersen. Polak po skokach na 123 i 120 m (nota 218,4 pkt) sklasyfikowany został na 20. miejscu. Najlepszy polski skoczek nie pojedzie na konkur-

sy Pucharu Świata do Liberca. Do Czech pojedzie kadra B skoczków, natomiast Małysz będzie przygotowywał się do konkursów w Zakopanem (17. i 18. 1.).

Klas. łączna TCS: 1. Pettersen 1066,6 pkt., 2. Hoellwarth (Aust.) 1031,5, 3. Zonta (Sł.) 1023,6, 15. Małysz 908,6 pkt. (jb, PAP)

KALENDARZ WAŻNIEJSZYCH IMPREZ SPORTOWYCH W ROKU 2004

Emocji nie zabraknie

■ STYCZEŃ

1.-18. 1. rajd Paryż - Dakar; 17.-18. 1. Puchar Świata w skokach narciarskich w Zakopanem; 17.-18. 1. Puchar Świata w biegach narciarskich w Nowym Mieście nad Metują; 22. 1.-1. 2. mistrzostwa Europy w piłce ręcznej mężczyzn w Słowenii; 23.-25. 1. rajd Monte Carlo; 23.-25. 1. Puchar Świata w narciarstwie alpejskim w Kitzbuehel.

■ LUTY

2.-8. 2. mistrzostwa Europy w łyżwiarstwie figurowym w Budapeszcie; 6.-8. 2. 1. runda tenisowego Pucharu Davisa w Brnie; RC - Hiszpania; 6.-15. 2. biathlonowe mistrzostwa świata w niemieckim Oberhofie; 8. 2. hokejowy mecz gwiazd Wschód - Zachód kanadyjsko-amerykańskiej ligi NHL; 14. 2. start wiosennej rundy I ligi piłkarskiej w RC; 15. 2. koszykarski mecz gwiazd amerykańskiej ligi NBA w Los Angeles; 16.-22. 2. biathlonowe mistrzostwa Europy w Mińsku; 20.-22. 2. mistrzostwa świata w lotach narciarskich w słoweńskiej Planicy; 24. 2. 1/8 piłkarskiej Ligi Mistrzów, m.in. Sparta Praga - AC Milan; 26. 2. 3. runda piłkarskiego Pucharu UEFA, m.in. Groclin - G. Bordeaux i Celtic Glasgow - Teplice.

■ MARZEC

1. 3. start fazy play off w czechkiej

ekstralidze hokeja na lodzie; 1.-7. 3. drużynowe mistrzostwa świata w tenisie stołowym w Katarze; 3. 3. rewanże 3. rundy piłkarskiego Pucharu UEFA, m.in. Bordeaux - Groclin i Teplice - Celtic Glasgow; 5.-7. 3. halowe mistrzostwa świata w lekkiej atletyce w Budapeszcie; 7. 3. Wielka Nagroda Australii Formuły 1 w Melbourne; 10. 3. rewanże w 1/8 piłkarskiej Ligi Mistrzów, m.in. AC Milan - Sparta Praga; 10.-14. 3. finał Pucharu Świata w narciarstwie alpejskim, w biegach narciarskich oraz narciarstwie akrobatycznym we włoskim Sestriere, finał PŚ w biathlonie i skokach w Oslo; 21. 3. Wielka Nagroda Malesji Formuły 1; 22.-28. 3. mistrzostwa świata w łyżwiarstwie figurowym w Dortmundzie; 22.-28. 3. mistrzostwa Europy w strzelectwie w węgierskim Győr.

■ KWIECIEŃ

4. 4. Wielka Nagroda Bahrajnu formuły 1; 16.-18. 4. motorystyczny Rajd Nowej Zelandii; 17.-26. 4. mistrzostwa Europy w podnoszeniu ciężarów w Kijowie; 24. 4.-9. 5. mistrzostwa świata w hokeju na lodzie w Pradze i Ostrawie; 25. 4. Wielka Nagroda San Marino Formuły 1 we włoskiej Imoli.

■ MAJ

6.-16. 5. pływackie mistrzostwa

Europy w Madrycie; 8.-30. 5. wyścig kolarski Giro d'Italia; 9. 5. Wielka Nagroda Hiszpanii Formuły 1 w Barcelonie; 19. 5. finał piłkarskiego Pucharu UEFA w szwedzkim Goeteborgu; 21.-23. 5. eliminacje siatkarzy do igrzysk olimpijskich w Atenach, Madryt; 23. 5. Wielka Nagroda Monaco Formuły 1; 24. - 6. 6. tenisowy turniej Wielkiego Szlema „French Open” w Paryżu; 26. 5. finał piłkarskiej Ligi Mistrzów w niemieckim Gelsenkirchen; 30. 5. Wielka Nagroda Europy Formuły 1 na torze w Nuerburgring.

■ CZERWIEC

4.-6. 6. mistrzostwa Europy w slalomie wodnym w Skopje; 8. 6. lekkoatletyczny mityng „Złote Kolce” w Ostrawie Witkowicach; 11. 6. 1. odcinek lekkoatletycznej „Złotej Ligi” w Bergen; 12. 6.-4. 7. piłkarskie mistrzostwa Europy w Portugalii z udziałem reprezentacji Republiki Czeskiej; 13. 6. Wielka Nagroda Kanady Formuły 1 w Montrealu; 13.-15. 6. eliminacje olimpijskie w wioślarstwie w szwajcarskim Luzern; 20. 6. Wielka Nagroda Stanów Zjednoczonych Formuły 1 w Indianapolisie; 21. 6.-4. 7. tenisowy turniej Wielkiego Szlema w londyńskim Wimbledonie. (cdn)

(Opr. jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Przeszłość zaklęta w ubiorach **str. 3**

Trzy miesiące w Basrze **str. 4-5**

Żurnaliści, pismaki, gryziپیórki **str. 4**

Na starcie »I 50« też Zaolziacy **str. 8**

SOBOTA
10 STYCZNIA 2004
NR 4
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

ABY WYROBIĆ ZYSK, ORGANIZATORZY MUSZĄ MOCNO SIĘ KRĘCIĆ

Poloneza czaru czas

ZAOLZIE (sch) – Pierwsze bale tego sezonu już za nami. Najpierw, w Szczepana, balowała studenteria na tradycyjnym „Akademiku”, potem przyszła kolej na bale sylwestrowe, dzisiejszy natomiast odbywa się kolejny głośny na Zaolziu „Bał Gorolski”. To jednak dopiero początek. Balować bowiem będziemy niemalże do końca lutego, gdyż zamykająca karnawał środa popielcowa przypadnie dopiero na 25 lutego.

Jakkolwiek daleko ma nasz zaolziański karnawał do tego rodem z Brazylii, niewiele jest na naszym terenie organizacji lub instytucji, które nie urządzałyby imprez karnawałowych. Od początku stycznia swoje bale anonsują gminy, szkoły, Koła PZKO i Macierzy Szkolnej, zakłady pracy, a także działkowcy, sportowcy, medycy, strażacy etc. Bale te są zazwyczaj organizowane z dwu powodów – żeby się pokazać

(tak jest w przypadku gmin i dużych przedsiębiorstw) lub żeby zarobić. Nie jest bowiem tajemnicą, że bal to nierzadko jedyna dochodowa impreza urządzana przez miejscowych pezetkaowców lub koło Macierzy. Wiadomo wszak, że polski bal, cieszący się zazwyczaj w okolicy dobrą renomą, przyciągnie nie tylko „swoich”, ale również czeskich współobywateli.

Okazuje się jednak, że wyrobienie zysku z roku na rok wiąże się z coraz

wyższym kosztem. Pod tym względem w komfortowej sytuacji są te organizacje, które dysponują własną salą we własnym Domu PZKO. Koszty jej wynajmu wraz z zapleczem to bowiem najwyższy wydatek, z jakim muszą się liczyć organizatorzy. W przypadku bardziej okazałych Domów Kultury w grę wchodzić będzie nawet 20, 30 tys. Kč. Tymczasem tylko o połowę mniej każe sobie zapłacić dobra kapela, a za jeden posiłek restauracja policzy sobie ok. setki. Nie chcąc więc wyśrubowywać cen biletu na nieprzekraczalnie wyższy, organizatorzy mają dwie możliwości – albo nie zarabiać na posiłkach, albo sami je przyszykować. Wtenczas muszą się jednak liczyć z tym, że liczba zaangażowanych w przygotowanie balu osób rozrośnie się do wcale pokaźnej armii ludzi „w funkcji”.

Aby mówić o sukcesie balu, tak samo jak ludzi do roboty potrzeba ludzi do tańca. Zwłaszcza że takie wyjście na bal nie mało kosztuje. Dwie miejscówki z kolacją to bowiem od razu wydatek rzędu 400 do 600 koron. Do tego zaś trzeba doliczyć kwiaty, ciastka, alkohol, losy. Drogie, miłe sercu tańcowanie...

▲ Nie inaczej, jak tradycyjnym polonezem rozpoczynają się bale na Zaolziu. Wszak polonez to najlepsza okazja, by na parkiecie pokazać się w pełnej okazałości.

Fot. FRANCISZEK BAŁON

NIEPEWNY LOS AKADEMII HANDLOWEJ

Budynek do wzięcia

TRZYNIEC (man) - Na swym ostatnim posiedzeniu przedświątecznym członkowie miejscowego samorządu dyskutowali m.in. o przyszłości prywatnej Akademii Handlowej. Jak powiedziała nam rzeczniczka prasowa ratusza trzynieckiego **Alena Sikorowa**, grunty, na których znajduje się budynek oraz całe jego wyposażenie jest własnością firmy „Betafin”, wchodzącej w skład spółki „Moravia leasing”. Znajdująca się w likwidacji spółka zamierza sprzedać swój majątek - m.in. również obiekt w Trzyncu Tarasie, będący siedzibą szkoły handlowej. O ewentualnej sprzedaży budynku miastu Trzynec bądź innemu zainteresowanemu zadecyduje zarządca masy konkursowej.

- Gdyby nowy nabywca tego gmachu zdecydował się usunąć z niego szkołę handlową, nie znaleźlibyśmy w mieście dla niej odpowiednich lokali -

wyjaśnia wiceburmistrz Trzyńca **Věra Palkovska**. - Zabiegamy więc o to, by grunty wraz z wyposażeniem budynku stały się naszą własnością, bo nie chcemy dopuścić do zniknięcia placówki.

JABŁONKÓW/PIOSECZNA (kor) - Obchodzący w br. 15-lecie jabłonkowski zespół tańca nowoczesnego „Rytmik” przygotował na karnawał nowy program. Jako pierwsi obejrzą go dzisiaj na balu pezetkaowcy z Piosecznej.

Kierowniczka zespołu, nauczycielka jabłonkowskiej PSP im. H. Sienkiewicza **Renata Staszowska**, powiedziała GL, że w nowym programie zaprezentuje się ponad 30 tancerzy, zarówno z młodszej, jak i starszej grupy. W ich wykonaniu balowicze będą mogli obejrzyć tańce latynoamerykańskie oraz nowoczesne.

- W ubiegłym karnawale byliśmy wprost rozrywani, występowaliśmy aż na 34 zaolziańskich balach. Podobnie powinno być i w tym roku. Na razie otrzymaliśmy 16 zaproszeń - dodała.

„Rytmik” działa od 1989 r., R. Sta-

▲ „Rytmik” na ubiegłorocznym Bał Wiosennym w Domu PZKO w Nawslu.

Fot. DANUTA BRANNA

szowska prowadzi go wspólnie ze swoim bratem **Bogdanem Sikorą** (na co dzień tancerzem trzynieckiego „Elánu”), a od roku wspomaga ich uczennica czeskocieszyńskiego gimnazjum **Jola Suszka**. Zespół występuje nie tylko na balach. Dla rodziców i kolegów młodzi tancerze organizują co roku sztanदारową imprezę - Bał Wiosenny.

RATUSZ WESPRZE SPOŁECZNE INICJATYWY

Warunek – promocja miasta

JABŁONKÓW (kor) - Samorząd jak co roku nie zapomniał przy przygotowaniu tegorocznego budżetu miasta o środkach na miejskie dotacje, które służą dofinansowaniu przedsięwzięć kulturalnych i sportowych. Mogą o nie zażądać wszelkie działające na terenie Jabłonkowa organizacje społeczne.

Do podziału jest w wypadku działalności kulturalnej 300 tys. Kč,

na sport zaś miasto wydzieliło 150 tys. Kč. Samorząd postawił jednak warunek - projekty, który wystartują w konkursie, muszą być związane z promocją stolicy Podbeskidzia.

Prośby o miejskie dotacje należy składać do końca lutego na specjalnych formularzach, które można podjąć w wydziale kultury UM.

Hutnicze forum

TRZYNIEC (man) - Pierwsze tegoroczne, a piąte już z kolei posiedzenie działającego przy MK PZKO w Trzyncu Klubu Dyskusyjnego „Forum”, odbyło się we wtorek. Tym razem zostało ono poświęcone hutnictwu.

W spotkaniu wzięli udział m.in. dyrektor naczelny Huty Trzynec **Jerzy Cienclafa** oraz dyrektor Hutnictwa w RC **Jaroslav Raab**. Oprócz nich obecna była czterdziestka dawnych jak i obecnych pracowników trzynieckiego zakładu. Zgromadzeni dyskutowali nt. hutnictwa w szeroko pojętym kontekście społeczno-gospodarczym.

- Gdzieś mi się zgubiła moja mama!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

DRODZY CZWORONOŻNI PRZYJACIELE - DROŻSI

Znacznie podskoczyły w górę miejscowe opłaty za posiadanie psa. W zależności od miejsca zamieszkania możemy zapłacić za swego pupila przeciętnie od 200 do 1500 Kč. Przy posiadaniu większej ilości psów, za każdego dalszego cena ta wzrasta. Opłata zaś obejmuje nawet szczepienia po ukończeniu trzech miesięcy życia, a nie jak uprzednio pół roku.

Najtaniej - wg obowiązującego ogłoszenia UM w Cz. Cieszylinie 5/2003 z 12. 11. ub. r. - zapłacą za rok posiadacze psów na wsi. Chodzi o Dolny i Górny Żuków, Mistrzowice, Mosty, Koniaków i Stanisławice, gdzie opłata wynosi 50 Kč za jednego oraz 75 za każdego następnego szczekającego czworonoga. Trzymając psa w domku rodzinnym w Cz. Cieszylinie trzeba się liczyć z kosztem 200 Kč

(za każdego kolejnego 300), zaś w bloku mieszkalnym 720 Kč (za drugiego i każdego dalszego 1080). Należną kwotę trzeba uiścić do 31. 3. 2004, jeżeli suma przewyższa 360 Kč, można ją rozłożyć na dwie jednakowe raty, drugą wpłacając do 30. 9. br.

Ile za pieski

Trzyńczanie sięgną do kieszeni znacznie głębiej od cieszyńniaków. Tutejsi radni uchwalili, że od 1 stycznia 2004 opłata za posiadanie psa zostanie podniesiona z 1000 do 1300 Kč, a za każdego następnego wyniesie aż 1800 Kč. Dotyczy to oczywiście psów w centrum miasta. Jego obrzeża, podzielone dawniej na 16 zróżnicowanych katego-

rii, zaszeregowano teraz w sposób uproszczony do pięciu. Za psa, który pilnuje domu i ogródka, podobnie jak za psa myśliwskiego właściciel zapłaci 200 Kč (także na obrzeżach, gdzie dotychczas płacono 50 Kč). Tę samą sumę wyłoży za swego przyjaciela emeryt lub rencista, a także aktywny członek związku kinologicznego.

Podwyżka wynosi na Tarasie 30%, na Kanadzie i w Starym Mieście aż 160%! Na Borku, gdzie płacono tylko 120 Kč, a teraz zapłacą 1300, to aż 11 razy więcej!

Trzeba dodać, że 50% zniżkę na dwa lata otrzyma każdy, kto da oznakować psa kodem RFID (warto jednak przedtem stwierdzić, ile taki zabieg kosztuje...).

Ciąg dalszy na str. 2

o g o d a

SOBOTA - Zachmurzenie umiarkowane, możliwe opady śniegu. Temperatura od -3 do 1 st. C.

NIEDZIELA - Zachmurzenie duże z opadami śniegu. Temperatura od -4 do 1 st. C.

PONIEDZIAŁEK - Zachmurzenie umiarkowane, możliwe opady deszczu. Temperatura od 1 do 3 st. C.

ISSN 1212-4222

9771212422065

U rodaków

Robert Makłowicz, autor i bohater programu „Podróże kulinarne”, zawitał do Ustronia. Wyjechał kolejką na Czantorię, gdzie w zimowej scenerii nakręcił kolejny odcinek, przyrządzając tu placki ziemniaczane ze skwarkami. Makłowicz gotował także w karczmie regionalnej oraz Leśnym Parku Niespodzianek. Oprócz placków były jeszcze: chuda jęwa, kapuśniak, gulasz z podrobów jelenich i coś „z grilla”. Z wizyty w Ustroniu powstaną 2 odcinki: narciarski i regionalny. Emisję zaplanowano na luty.

Gdy w 1991 r. otwarto Muzeum Narciarstwa w Wiśle, znajdowało się w nim zaledwie 5 par starych nart. Teraz można tu zobaczyć ok. 70 desek, niektóre tylko pojedyncze. Kilka lat temu do kolekcji Czesława Stawarza trafiły tajemnicze narty. Jedna para (1,9 m) ma na dziobie, od strony ślizgu, wypalony symbol skoczka, a obok wiązań napis „Sladek”. Na drugiej parze (ponad 2 m) wypalono herb z narciarzem i napis „Schneekoenig”.

Nad płynącą przez centrum Bielska rzeką Białą, pojawiły się zimorodki. Głowa i grzbiet ptaka jest ciemnozielona z pięknym niebieskim połyskiem, jego skrzydła są zielone. Spód ciała jest cynamonowy, nogi czerwone, a dziób czarny. Ptaki są pod ochroną. Ubywa ich, bo polskie rzeki i strumienie wciąż są zanieczyszczone. Według szacunków ornitologów w województwie śląskim zimuje zaledwie kilkadziesiąt zimorodków.

Znajdujący się w Bielsku dawny mur obronny znów odzyskał swoją świetność. Pochodzi z XVI w., ale został gruntownie przebudowany w w. XIX. Jeszcze do niedawna mur się sypał i niebezpiecznie odchyłał, dlatego podparto go drewnianymi stemplami. Naprawiano go od tyłu, żeby od strony ulicy zachować jego oryginalny charakter. Mur jest teraz mocniejszy niż w czasach swej największej świetności.

Ponad 200 polskich sportowców, którzy pojadą na letnią olimpiadę do Aten założy kapelusze ze Skoczowa. Reprezentanci kraju będą w nich paradowali podczas otwarcia i zamknięcia igrzysk. Zanim to jednak nastąpi, każdy zawodnik musi podać producentowi swój obwód głowy, gdyż kapelusze będą szyte na miarę.

Najdłuższą na świecie trombitę można zobaczyć w Chacie na Szaniach w Koniakowie. Zrobił ją Tadeusz Rucki, twórca chaty, który zajmuje się m.in. wyrabianiem rogów pasterskich i trombit. Długa rura wisí pod sufitem tarasu jego chaty. Powstała z jednego kawałka drewna, ma 11,26 m długości.

W ustroniskim sanatorium Malwa otwarto jaskinię jodowo-solną, pierwszą w Beskidach. Do budowy zużyto 20 ton soli morskiej przywiezionej znad Morza Czarnego. Ściany zbudowano z solnych cegiełek, ze stropu zwisają solne stalaktyty. Na środku stoi solna piramida, a cała podłoga jest wysypana drobnymi kawałkami soli. Całość jest oświetlona, wokół stoją fotele. Jaskinia jest czynna od godz. 8 do 20.

Józef Kurowski z Ciśca koło Węgierskiej Góry na Żywiecczyźnie, zajmujący się od lat rzeźbą ludową tworzy niezwykle dzieła. W jego ogrodzie stoi egipska piramida wykonana z drewna lipowego. Artysta zrobił też drewnianą rzeźbę Światowida wzrostu dorosłego człowieka. Ostatnio w jego sypialni pojawiła się replika tronu faraonów egipskich.

(man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

UNIWERSYTECKI DZIEŃ OTWARTYCH DRZWI

Polszczyzna kusi

OSTRAWA (mro) - Nie słabnie zainteresowanie podejmowaniem studiów polonistycznych na Uniwersytecie Ostrawskim. Świadczy o tym wczorajszy dzień otwartych drzwi, podczas którego pracownicy ostrawskiej polonistyki zaznajamiali kandydatów na studia z warunkami egzaminów wstępnych, zakresem studiów oraz możliwościami podjęcia pracy przez absolwentów tego kierunku.

- Kształcimy polonistów, którzy będą reprezentować polską kulturę i język na terenie RC - powiedział m.in. prowadzący spotkania Petr Vidlák, dodając, iż ostrawska uczelnia, w przeciwieństwie do ośrodków polonistycznych w Ołomuńcu, Pradze czy Brnie oferuje kompleksowe studia wraz z możliwością zrobienia doktoratów, habilitacji i uzyskiwania wyższych stopni akademickich. Studenci mogą korzystać ze stażów na polskich uczelniach wyższych, letnich szkół itp.

Dodajmy, że termin podawania zgłoszeń na studia polonistyczne

(osobiście, mailem, pocztą) upływa 28 lutego. Egzaminy wstępne, ustne odbywają się od 31 maja (przewiduje się termin dodatkowy dla tych kandydatów, którzy nie zdążą zrobić matury). Dla studentów studiów jednokierunkowych - polonistycznych, kwalifikacja będzie miała charakter rozmowy sprawdzającej orientację w sprawach Polski oraz będzie obejmowała konkurs świadectw. Zaś dla studentów studiów dwukierunkowych - pedagogicznych, egzamin będzie miał charakter gruntownego sprawdzenia wiadomości.

KONKURS LITERACKI GL '63 ROZSTRZYGNIĘTY

Potrzebna pomoc nauczycieli

Na ogłoszony w 2003 r. przez trzyniecką Grupę Literacką '63 konkurs literacki dla uczniów szkół podstawowych i średnich wpłynęło 15 zestawów prac - 11 w kategorii szkół podstawowych i 4 w kat. szkół średnich.

Jury w składzie Urszula Czudek, Piotr Horzyk (przewodniczący) i Jan Pyszko postanowiło przyznać następujące nagrody.

W kat. szkół podstawowych: trzy równorzędne II nagrody Karinie Wojtyła z Bukowca (godło Kropka), Krzysztofowi Klimkowi z Milikowa (Harry) i Adamowi Macoszowski z Jabłonkowa (James Bond), III - Krystynie Kędzior z Jabłonkowa (Choinka) i nagrodę specjalną prezesa GL '63 Uli Pyszko z Nawisia (Edi).

W kat. szkół średnich: II nagrodę Annie Siwek z Karwiny Raju (Oko), III - Lucynie Pyszko z Nawisia (ONNEA).

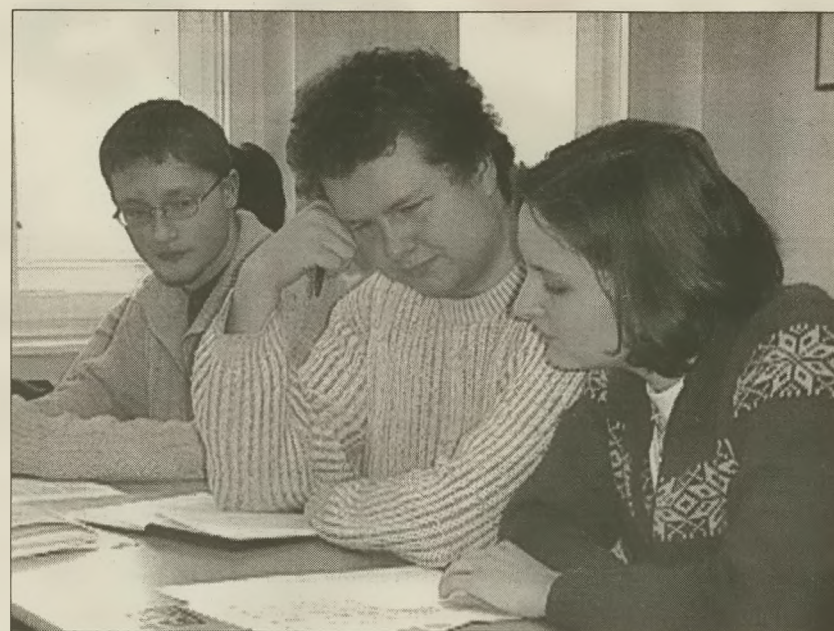
W protokole jury stwierdza się, iż konkurs stał na średnim poziomie a

zainteresowanie nim było o wiele większe w rejonie jabłonkowskim, niż w innych rejonach Zaolzia. Członkowie jury uważają, że należy zaktywizować kierownictwa szkół oraz nauczycieli języka polskiego w

BUDŻET ZOSTAŁ PORZĄDNIIE ZACHWIANY

Bezcenny plac?

NYDEK (man) - Jak już informowaliśmy, miniony rok w tej podgórskiej miejscowości przebiegał pod dyktando remontów. Nawierzchnia asfaltowa pokryła kilka kilometrów dróg lokalnych. Nową szatę otrzymał również plac usytuowany w centrum

▲ Podczas wczorajszych Dni Otwartych Drzwi Waldemar Roszek z Cz. Cieszyina, Roman Paciorek z Nieborów oraz Zuzanna Turek z Mostów k. Jabłonkowa zapoznawali się z pytaniami egzaminów wstępnych na polonistykę ostrawską. Fot. M. RADŁOWSKA-OBUSNIK

KADRA HOTELARSKA Z CENZUSEM NAUKOWYM

Turystyka też wiedza

HAWIERZÓW (mro) - Od przyszłego roku akademickiego zostanie tu otwarty kierunek studiów wyższych „Przedsiębiorczość i menedżment ruchu turystycznego”. Idzie o wspólne przedsięwzięcie Wyższej Szkoły Zawodowej i Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości, który otrzymał akredytację Ministerstwa Szkolnictwa Młodzieży i Wychowania Fizycznego 9. 12. ub. r.

Szansę na podjęcie studiów na pierwszym roku otrzyma 50 osób, które po trzech latach nauki będą mogły uzyskać stopień naukowy bakałarza. Absolwenci powinni zasilić kadrę pracowników hoteli, restauracji, ośrodków sportowych, uzdrowisk, biur podróży, agencji rozwoju regionalnego itp.

Projekt jest finansowany ze środków Phare 2000-Kraj i wspierany przez władze miasta.

Koncert u św. Marcina

PIOTROWICE (sch) - Noworoczny koncert kolęd, który we frysztańskiej świątyni miał od pięciu lat swoją tradycję, tym razem odbędzie się w gminie nad Piotrówką.

Znany karwińskiej publiczności z ubiegłorocznych koncertów chór parafialny z Wodzisławia Radlina uświetni polską niedzielą mszę św., która odbędzie się o godz. 8.30 w piotrowskim kościele p.w. św. Marcina. Udział w koncercie kolęd zapowiedział zarówno miejscowy wójt Petr Trojek, jak i goście z Polski, m.in. z partnerskiego Godowa, oraz przedstawiciele Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie.

Ile za pieski

Dokończenie ze str. 1

Wg informacji zdobytych w UM Jabłonków, tutejsze pieski wydają właścicieli na 1500 Kc w blokach (każdy następny 2000), 300 w domku rodzinnym w centrum i 200 na obrzeżach miasta. Emeryci mają zniżkę - w mieszkaniu 200, we własnym domu 100 Kc.

W Karwinie, w bloku opłata wynosi 1500, a za każdego kolejnego psa 2250 Kc, w domku rodzinnym 200 (i 300 Kc za dalszego psa). O wszelkich zmianach - przeprowadzce czy zgonie psa - należy informować urzędników do 15 dni.

Hawierzów traktuje pieski bardziej ulgowo. Opłatę podniesiono o 100 Kc, tj. do 1100 w blokach i do 300 Kc w domkach rodzinnych. Emeryci zapłacą 200 Kc. Opłaty nie dotyczą ludzi niewidomych lub ciężko upośledzonych.

Duże zróżnicowanie jest w Ostrawie, gdzie poszczególne dzielnice miejskie, które zasilają w ten sposób swoją kasę, ale też starają się o czystość i sprzątanie ekskrementów, same decydowały o podatku. Najwyższa kwota to 1500 Kc (Poręba, Świnów, Morawska Ostrawa, Przywóz, Południe), najniższa 100 Kc (Trzebowice).

BARBARA GLAC

Ciekawostki

Popularny tytoni

Liczba palaczy na świecie wzrosła do roku 2010 o 200 milionów i wyniesie 1,3 miliarda. Nałogowi palenia ulega coraz mniej ludzi w krajach rozwiniętych i coraz więcej w rozwijających się, jak wynika z prognoz zawartych w opracowaniu FAO - Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa. Konsumpcja tytoniu w przeliczeniu na jednego dorosłego zmaleje do roku 2010 mniej więcej o 10 proc.: z 1,6 kg do 1,4 kg rocznie.

Wg danych FAO, najbardziej rozpowszechnionym sposobem spożycia tytoniu pozostaje palenie papierosów. W tej dziedzinie przodują Chiny, gdzie jest około 320 mln palaczy. Drugie miejsce zajmują Indie, tyle że w tym kraju większość miłośników tytoniu woli go żuć.

W krajach rozwiniętych spożycie

tytoniu powoli, lecz systematycznie się obniża i - jak wynika z prognoz - w roku 2010 wyniesie 2,05 mln ton wobec obecnych 2,23 mln ton.

Elvisem przez 40 godzin

Niemiecki wielbiciel Elvise Presleya pobił w czwartek rekord księgi Guinnessa, śpiewając ponad 40 godzin przeboje swego idola - podał w czwartek radio w Hamburgu, które relacjonowało to wydarzenie.

28-letni Shezad „Shelvis” Eikmeier, odziany w strój Elvise, chciał uczcić w ten sposób 69. rocznicę urodzin „Króla”. Śpiewał dokładnie 40 godzin 8 minut i 2 sekundy.

Musiął przy tym przestrzegać trzech zasad: nie robić przerw dłuższych niż 30 sekund między piosenkami, pozwalać sobie tylko na kwadrans odpoczynku co cztery godziny i nie powtarzać piosenek częściej niż co dwie godziny. Poprzedni oficjalny

rekord śpiewania standardów Elvise to 25 godzin 33 minuty i 30 sekund. Wprawdzie pewien Norweg śpiewał już zaledwie o sekundę krócej niż wynosi rekord Niemca, ale nie przestrzegając przy tym wymienionych wyżej zasad.

Rekordowe promile

To raczej prawdziwy cud, a nie dowód na nasz profesjonalizm - tak ukraińscy lekarze skomentowali przypadek uratowania mężczyzny, który po noworocznych imprezach miał 8 promili alkoholu we krwi.

42-letni mieszkaniec Tarnopola (zachodnia Ukraina) został znaleziony nieprzytomny na dworcu kolejowym. Gdy po reanimacji doszedł do siebie powiedział, że nic nie pamięta od momentu, jak z dwoma przyjaciółmi zaczął czwartą butelkę wódki. Los jego współbiesiadników jest nieznan, ale - jak twierdzą lekarze -

niewiele jest szans na to, że jeszcze żyją. Za śmiertelny poziom zawartości alkoholu we krwi zazwyczaj uznaje się 5 promili.

Horendalne rachunki

Dwie japońskie nastolatki zostały aresztowane za zmuszanie koleżanki do prostytucji - poinformowała tokijska policja. Jedna z dziewczyn ma 15 lat, druga - 16. Przyznały się już do winy, tłumacząc, że potrzebowały pieniędzy na zapłacenie rachunków za telefony komórkowe.

Policja wszczęła śledztwo, kiedy ofiara nastolatek - 15-letnia dziewczyna - usiłowała popełnić samobójstwo. Według japońskich mediów, nastolatki przez tydzień przetrzymywały koleżankę w mieszkaniu, doprowadzając jej w tym czasie około 20 „klientów”. W sumie młodociane sutenerki zarobiły na tym 140 tysięcy jenów (1,3 tys. USD).

ORYGINALNA WYSTAWA W MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

Przeszłość, która przegląda się w ubiorach

„Korowód naszych przodków” – taki tytuł nosi nowa, oryginalna wystawa, która niedawno została otwarta w Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie.

Obejmuje okres od połowy XIX w. do połowy lat 30. wieku XX, a historia ubioru na Śląsku Cieszyńskim została na niej przedstawiona w oparciu o bogate zbiory ikonograficzne Muzeum Śląska Cieszyńskiego. – Jest to próba spojrzenia na przeszłość poprzez ubiory miejskie i stroje ludowe naszych przodków – mówi autorka scenariusza i pomysłodawczyni całego projektu, Irena Adamczyk.

W sumie 13 manekinów ubranych zostało w stroje jabłonkowski, góralski, cieszyński, laski oraz ubiory: mieszczańskie z lat 70. XIX w., mundur oficera austriackiego i mundur Cieszyńskiego Towarzystwa Strzeleckiego. Jest też jezuita, który ma przypominać założyciela muzeum, ks. Leopolda Jana Szersznika, i dwie piękne kobiety. Jedna ukryta jest za parawanem i ubrana w bieliznę, bowiem ludzi interesuje też, co wdziewano pod strojne suknie, drugą kobietę ubrano w typową sukienkę z lat 30. XX w.

Na projekt ten udało się uzyskać dotację z Unii Europejskiej w wysokości aż 18 tys. euro, gdyż jest to projekt niezmiernie drogi. Zdaniem Ireny Adamczyk, największy problem był ze zdobyciem materiałów. Jak się okazało, w Cieszynie i okolicy istnieją jeszcze rzemieślnicy,

▲ Irena Adamczyk przedstawia strój jabłonkowski.

▼ Strój góralski.

którzy potrafią sprawy te odtworzyć i zrobić różne elementy używanego tu stroju, natomiast kupno odpowiednich materiałów i tkanin to ogromny kłopot.

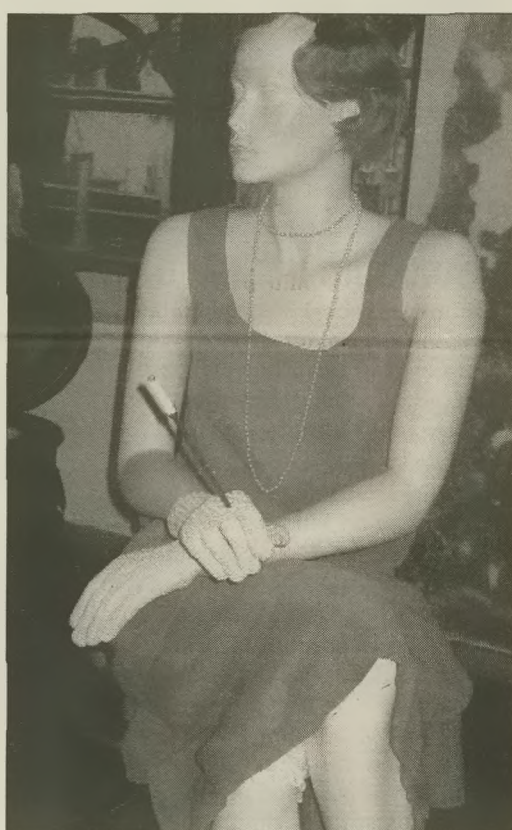
– Nawet był problem z wełnianym sukniem, które w końcu zrobiono dla nas w Bielsku, ale i tak jest troszkę inne niż to, jakie robiono kiedyś ręcznie dwieście lat temu. Jedwab sprowadzony jest aż z Chin, ale w tym nic dziwnego, bowiem w starożytności zapisach testamentowych z XVI i XVII wieku pojawiają się nazwy tkanin, które absolutnie świadczą o tym, że były one sprowadzane z Dalekiego Wschodu – stwierdza autorka scenariusza.

Najdroższy jest strój jabłonkowski, tak męski, jak żeński. Spódnica z prawdziwego jedwabiu układana jest w fałdy, zrekonstruowanie fartucha wymaga 150 godzin haftu, a haft ten wykonała na zle-

cenie była długoletnia pracownica czeskokoczyńskiego muzeum Martina Motykowa.

– Gdy tylko z wszystkiego ochłonę, być może napiszę kolejny projekt, który będzie kontynuacją tego. Będziemy się cofać w czasie, a może dojdziemy do renesansu. Warunkiem jednak jest, że projekt przejdzie i dostaniemy pieniądze z Unii Europejskiej, bo chodzi o sprawy bardzo drogie i wymagające sporo czasu – stwierdza I. Adamczyk.

A co skłoniło panią Irenę do realizacji takiego właśnie pomysłu? – Już podczas opracowywania scenariusza do stałej wystawy stwierdziliśmy, że fajnie byłoby ekspozycję czymś urozmaicić. Tym bardziej,

▲ Typowa sukienka z lat trzydziestych XX wieku.

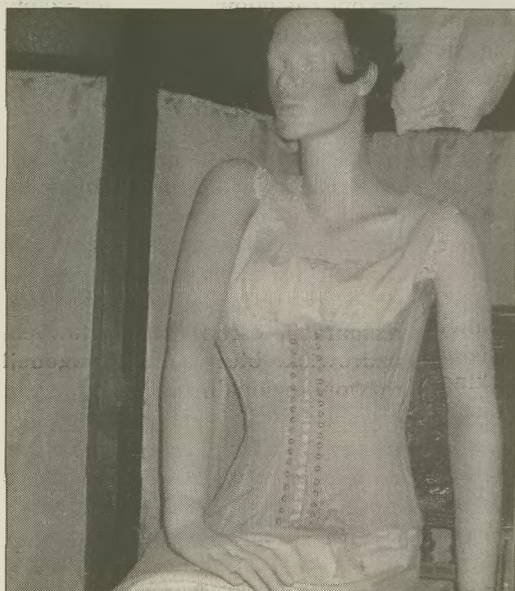
że młodzi ludzie dziś nie pamiętają i nie wiedzą, jak wyglądał na przykład strój cieszyński, który wprawdzie pojawia się często w zespołach, ale odbiega od oryginału. Każdy modyfikuje go sobie na swój sposób.

Zdaniem pani Ireny przygotowanie wystawy było niezmiernie wymagające i pracochłonne, jednak efekt wszystkie trudy z tym związane wynagrodził. W razie potrzeby zaciągała ona porad u fachowców po drugiej stronie Olzy, a współpraca układała się bardzo dobrze.

„Korowód naszych przodków” jest właściwie ekspozycją stałą. W sali rzymskiej będzie ona zainstalowana do czasu następnego koncertu (ze względu na wspaniałą akustykę właśnie tutaj odbywają się regularnie koncerty i kierownictwo nie chce z nich rezygnować). – Przypuszczam, że w tej sali wystawa potrwa do końca lutego, natomiast potem same manekiny w zależności od miejsca i tematu znajdą się w różnych salach – stwierdza I. Adamczyk.

W ramach wystawy wydana została też publikacja o stroju noszonym na tym terenie.

Tekst i zdjęcia: EMILIA ŚWIDER

▲ Taką bieliznę nosiły kiedyś pod strojnymi sukienkami kobiety.

Zapiski z południa

RENATA PIŁDACHA

W trakcie naszych dawnych wояжy po miastach i miasteczkach Francji jedna z koleżanek zauważyła z przekąsem: „Masz dar dowartościowywania każdej dziury”. Odkryłam bowiem wówczas na jednym z domów tablicę poświęconą pewnemu poecie i oczywiście pragnęłam się podzielić tą wiadomością z resztą wyprawy. Od tamtej pory wolę dokonywać swoich małych odkryć w samotności lub w zaufanym towarzystwie. „Paryż wart mszy”, powiedział kiedyś król Francji, a ja niedawno w trakcie rodzinnej eskapady do stolicy Austrii postanowiłam: „Wiedeń jest wart felietonu”.

Pewna polska reporterka nadała kiedyś rozmowie ze mną oryginalny tytuł: „Wnuczka monarchii”. Chodziło bardziej o moje zawile korzenie niż o monarchizm; uwielbiany przez niektórych nostalgików cesarz Franciszek Józef I nie należy bowiem do grona moich faworytów. Z większym zrozumieniem traktuję jego cesarską małżonkę Elżbietę – ta nieprzeciętna kobieta wołała wояжować po Europie niż znosić na co dzień surową hiszpańską etykietę panującą na dworze cesarskim. Zamiast zwiedzania Hofburga lub Schönbrunnu zdecydowałam się

tym razem odwiedzić mój ulubiony wiedeński obiekt – wesoły i kolorowy kompleks Hundertwasser. Ten niepokorny plastik urodził się w Wiedniu w 1928 roku jako Friedensreich Stowasser i słowiański liczebnik w swym nazwisku zamienił później na bardziej

Wiedeński smak

niemiecko brzmiący pseudonim. Kiedy w 1980 roku zlecono mu budowę domu dla mniej majątnych obywateli, postanowił go zbudować tak, by czuli się „jak królowie”. W efekcie w tym udekorowanym wieżyczkami, różnobarwnymi kafelkami i bujną zielenią domu, przyciągającym obecnie więcej turystów i miłośników kurioznej architektury niż niektóre zabytki, zamieszkałi ekscentryczni bogacze i artyści. W przytulnej kawiarence o nieregularnych kształtach wtopiłam się w wielojęzyczny tłum, z rozkoszą odpowiadając na każde „danke” i „bitte” ugrzecznionej obsługi, a wszechobecnych Japończyków z fotoaparataami zastałam nawet w

zabawnych, odlotowych toaletach.

W drodze powrotnej do hotelu na jednym z budynków przy Rusmofsky gasse odkryłam tablicę pamiątkową poświęconą pisarzowi Robertowi Musilowi, którego powieść „Człowiek bez właściwości” jest jednym z najbardziej fundamentalnych dzieł XX wieku. To na pewno nie był przypadek – wracając z brneńskiego uniwersytetu często zatrzymuję się pod podobną tablicą przy ulicy Jaselskiej – tu Musil spędził swoje dzieciństwo i młodość. We swych wspomnieniach pisze: „W Brnie było pięknie” i wielka szkoda, że Brno nie szczyści się nim tak jak Praga Kafką. Nad placem świętego Rocha błyszczała magiczna liczba 2004, a ja zachwyciłam się bogactwem przysmaków oferowanych na wiedeńskim targowisku. Norweskie ryby, francuskie sery, greckie ouzo, włoska pizza i turecki kebab, a także mnóstwo owoców południowych. Delektując się smakiem świeżuteńkich, purpurowych wiśni czułam się przez chwilę prawdziwą mieszkanką wielobarwnej Europy. Nie oczekuję cudów, ale jeśli w przyszłym roku poczęstuję mnie na tym targowisku bigosem, a za parę lat produkowaną już przez naszych zapaleńców miódulą, uznaję proces integracji za zakończony.

PRZEPRASZAM ZA NIEPOTRZEBNY ZAMĘT

Moje biedne »friksoł«

Jestem psychicznym masochistą. Zdarzało się, że zaskakiwałam swoich krytyków, kiedy szczerze zgadzałam się z ich niezbyt chwalebna oceną, a nawet dorzucałam kilka własnych uwag. Krytyka jest zresztą jednym z najważniejszych motorów w procesie twórczym. Trudno by mi jednak było nie zareagować na list pana Milerskiego (nr 3/2004) – i to nie dlatego, że miałoby mnie ubość stwierdzenie, iż „Jedzok wielkim cielęciem był”, ale chociażby z chęci wyjaśnienia sprawy. Będzie krótko i zwięźle, w punktach.

1) Nie ma polskiego tłumaczenia zjawiska „freak show”. Jest to nazwa określająca wędrownie cyrki, które przemieszczały się na terenie USA, Francji czy Anglii na przełomie XIX/XX wieku i w których widzowie mogli zobaczyć w różny sposób zdegenerowanych ludzi (np. bliźnięta syjamskie czy słynnego „Człowieka-Słonia”, którego kinomani mogą znać z filmu Davida Lyncha). Chodzi tutaj o zjawisko historyczne, które nie miało nigdy swego odpowiednika na ziemiach polskich, w związku z czym nasza mowa ojczysta nie włada tutaj wystarczającym słownictwem. Mogłam nazwać swój cykl felietonów „ZOO” albo „Panoptikum”, jednak wyrazy te też są pochodzenia obcego, dlaczego więc biedne „friksoł” miałoby cierpieć tylko dlatego, że nie jest tak powszechnie znane?

2) Bez względu na powyższe stwierdzenie sam długo się zastanawiałem, czy wypada użyć angielskojęzycznego słowa w tytule. Przekonał mnie w końcu pan Władysław Sikora, który także wybrał na nazwę cyklu słowo, które nie brzmi wcale słowiańską nutką.

3) Fatalna nazwa ukazała się już nad pierwszym moim felietonem. Napisałam wprawdzie małym druczkiem, ale była. Chciałam w pierwszym felietonie wyjaśnić nazwę „freak show”, ale po dyskusji z redakcją GL postanowiłam nie bawić się we wprowadzenia i zacząć serię od zwyczajnego artykułiku, nie zwiastanego z tytułem całego cyklu.

4) W końcu chciałbym zadeklarować, że nie ślinię się z podziwu dla obcojęzycznych napisów i że naprawdę CENIEJ mowę ojczystą. Wytrzyma ona niejedno zapożyczenie czy słowne „zboczonko”, jeżeli autor jest w pełni świadomy jego użycia oraz efektu, jaki ma ono osiągnąć. Łaskocze mnie jeszcze po racie węgla wigor cielęcych lat, proszę więc o wyrozumiałość w wypadku przekroczenia jakiejś granicy.

DAREK JEDZOK

37 -letni Roman Kroczek po ukończeniu w roku 1982 Polskiej Szkoły Podstawowej w Karwinie Nowym Mieście postanowił zostać żołnierzem. W cztery lata później zdał więc maturę w Średniej Szkole Wojskowej w Martinle, a następnie - w roku 1991 - w Akademii Wojskowej w Brnie uzyskał dyplom inżyniera w dziedzinie „broń i amunicja”. Po 12 latach służby dorobił się stopnia kapitana Wojska Czeskiego i stanowiska dowódcy plutonu tzw. wojsk NSI z siedzibą w Pardubicach. Zadanem tej formacji jest organizowanie obsługi i zaopatrzenia dla jednostek Wojska Czeskiego stacjonujących poza granicami Republiki Czeskiej. W okresie od 19 września do 19 grudnia 2003 roku kpt. Roman Kroczek przebywał w irackim mieście Basra. Podczas trzymiesięcznej misji jego pluton otaczał opieką czeski wojskowy szpital polowy, który tam rozbili namoty.

Z PARDUBIC DO IRAKU

Roman Kroczek założył rodzinę (ma żonę i dwie córki - 13 i 9 lat) i zamieszkał w mieście Hawliczków Brod, gdzie w tamtejszym garnizonie rozpoczął karierę oficera Wojska Czeskiego. Później przeniesiono go do sztabu logistyki w Starej Bolesławie, a od kilku lat pełni służbę w Pardubicach. Los go nie rozpieszcza - codziennie w drodze do pracy musi pokonać odległość 70 km. Jeśli oczywiście nie uśmiecha mu się spędzenie nocy na koszarowej pryczy.

Z Pardubic do Iraku kpt. Kroczek miał całkiem blisko, zważywszy, że - jako się rzekło - jego pluton przeznaczony jest do obsługi jednostek wojskowych, które czeski rząd skierował do służby zagranicznej. W Iraku więc do pana kapitana i jego 22 podkomendnych należało

przede wszystkim zaopatrywanie w żywność całej liczącej 300 osób czeskiej misji wojskowej (około 70 lekarzy, średni personel medyczny, żandarmeria wojskowa, specjaliści w zakresie logistyki, pluton ochroniarzy). Ponadto dowodzony przez Krocza pluton NSI dowoził części zamienne tak dla sprzętu medycznego, jak i zaplecza technicznego szpitala, a także żywność i lekarstwa w ramach czeskiej pomocy humanitarnej dla mieszkańców Basry i okolicy. Konwoje liczyły po sześć do siedmiu ciężarówek przystosowanych do przewozu kontenerów.

Organizacja całego tego serwisu spoczywała na głowie dowódcy plutonu. Planował wszystkie wyjazdy po prowiant i inne towary do Kuwejtu, jako że Kuwejt był jedynym źródłem zaopatrzenia, organizował konwoje ciężarówek i ich

zabezpieczenie, osobiście kupował w Kuwejcie artykuły spożywcze dla szpitala. Krótko mówiąc - powtarzam za kapitanem: - Szpital zgłaszał swoje zapotrzebowanie, a myśmy je realizowali. Podczas jednego takiego wyjazdu do Kuwejtu wydałem na zakupy do 400 tys. koron. A wyjeżdżaliśmy regularnie dwa razy w tygodniu.

Po trzech miesiącach Kroczek i jego ludzie wrócili wraz ze szpitalem do republiki. Bo rząd nie przedłużył im mandatu. Dzięki temu miałem możliwość w Nowy Rok (w górnosuskim mieszkaniu siostry mego rozmówcy) porozmawiać z uczestnikami i naocznym świadkiem zdarzeń, które ja i zapewne wszyscy Czytelnicy tego tekstu oglądali wyłącznie na ekranie telewizora.

Co więc kpt. Roman Kroczek sądzi o interwencji koalicji antysaddamskiej w Iraku? Czy była konieczna i słuszna, skoro broni masowej zagłady nie znaleziono na irackiej ziemi?

Dla pana kapitana nie ulega wątpliwości, że lud Iraku potrzebował i potrzebuje pomocy: - Chętnie bym tam został i przez następne trzy miesiące. Pozostawiliśmy tam po sobie dobre wrażenie, bo wykonaliśmy tam też dobrą robotę. Nasz szpital leczył i wyleczył niezliczoną ilość dzieci... Wie pan, nie rozumiem dlaczego tam wysłano 180 czeskich żandarmów, którzy mają nauczyć swoich irackich kolegów, jak należy kontrolować samochody i sprawdzać ich pasażerów. Irakijczykom potrzebna jest całkiem inna pomoc, humanitarna. Właśnie taka, jaką świadczył im nasz szpital.

Jak sobie zatem - myślę głośno - należy wytłumaczyć fakt, iż mimo że byliście tam potrzebni, wasze konwoje atakowane były kamieniami, a nawet granatami i zdalnie detonowanymi ładunkami wybuchowymi?

Odpowiedź pana Romana jest

klarowana: - Poza prostym ludem, w Iraku żyje mnóstwo ludzi związanych z reżimem Saddama Husajna. I właśnie to tylko oni uważają nas za intruzów, agresorów. Prosty, biedny lud nas przyjmował entuzjastycznie. Mało tego, również wszy-

bardzo trudno. Na pewno wiele czasu minie, zanim uda się tam zaprowadzić ład i porządek. Niemniej jednak wierzy, że Irakowi uda się wejść na drogę postępu i rozwoju, na jaką przed kilku laty wszedł na przykład Kuwejt. - Kuwejt też był

▲ Czeski wojskowy szpital polowy w Basrze zajmował teren wielkości dwóch polskich piłkarskich.

scy szejkwowie Basry uważali nas za sprzymierzeńców i jako takich radzi nam widzieli u siebie. Doszło nawet do tego, że kiedy zdarzył się ów nagłośniony przez media incydent z wyrwaną z Koranu kartką, na której ktoś napisał obraźliwy dla Iraku i jego ludu tekst, kierując podejrzanie o autorstwo tego paszkwilu w stronę czeskiej misji, to wtedy wszystkich ośmiu szejków Basry złożyło przeprosiny pod adresem naszego szpitala. Podobno był to pierwszy wypadek w historii tego miasta, kiedy ci bogaci możnowładcy zdobyli się na taki gest. Stwierdzono ponad wszelką wątpliwość, że autorem tej prowokacji był Irakijczyk.

Z obserwacji pana kapitana wynika, że o pokój w Iraku będzie

państwem muzułmańskim. A po wojnie z Irakiem, kiedy rozpoczął się tam import kultury zachodniej, islam w coraz mniejszym stopniu ogranicza postęp cywilizacyjny Kuwejtu. Choć muszę przyznać, że dziesięć przykazań islamskich bardziej mi się spodobało niż chrześcijański dekalog. Na przykład zachwylił mnie zakodowany w nim obowiązek każdego wyznawcy Allacha zaopiekowania się ludźmi starymi i dziećmi. - W dalszej części swego wywodu uznał, że chrześcijanina jednak cechuje większy umiar w modleniu się do Pana Boga. Muzułmanina bowiem modły bardziej odrywają od pracy. Już od godziny czwartej rano jest do nich zwolniony.

▲ Kpt. Roman Kroczek za kierownicą swego LRD 110 przejechał w pełnym ekwipunku bojowym 10 tys. km.

„GŁOS LUDU” OD ŚRODKA I NA SKOS

»ŻARTOWNISIE« I FRUSTRACJI

Generalnie rzecz biorąc, w pierwszym okresie istnienia GL konieczność stawiania w obliczu nieustannych wyborów między interesami „wójta i plebana” nie stwarzała redaktorom większych problemów moralnych. Wszystkie znaki na niebie i ziemi wskazywały, że rzecz idzie w pożądanym kierunku. Rostący w siłę komunizm dawali skuteczną odpór narodowym demokratom - głównej antypolskiej formacji politycznej na Śląsku Cieszyńskim, składając jednocześnie wielce obiecujące deklaracje na temat „zbliżenia” czesko-polskiego i ułożenia życia społecznego w regionie na zasadach wzajemnej tolerancji i współpracy. W momencie gdy dzięki wsparciu komunistów zarysowała się w 1947 r. przed zaolziańskimi działaczami realna możliwość utworzenia dwóch centralnych organizacji narodowych - Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej i Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego - redaktorzy i dziennikarze GL mieli prawo - będąc głównymi orędownikami tych przedsięwzięć -

ŻURNALIŚCI, PISMAKI, GRYZIPIÓRKI (3)

(SENTYMENTALNA RELACJA Z OBSZARÓW UŁOMNEJ PAMIĘCI)

czuć się nie tylko usatysfakcjonowani jako Polacy, ale także dowartościowani jako lewicowcy.

W ogóle rok 1947 był szczególnie owocny pod względem dostarczania „pismakom” i „żurnalistom” zaolziańskim powodów do radości. Wszystkie ich możliwe, wynikające z rozdzielenia jaźni, frustracje zostały dość skutecznie rozwiązane 10 marca, kiedy pomiędzy Czechosłowacją a Polską został zawarty układ o wzajemnej przyjaźni i pomocy. Od tej pory łamy „Głosu” zaczęły się zapełniać informacjami i materiałami publicystycznymi - często zresztą o charakterze propagandowo-życzeniowym - dokumentującymi, a czasem na gwałt wyławianymi z neutralnej pod tym kątem widzenia rzeczywistości, współpracę polsko-czeską.

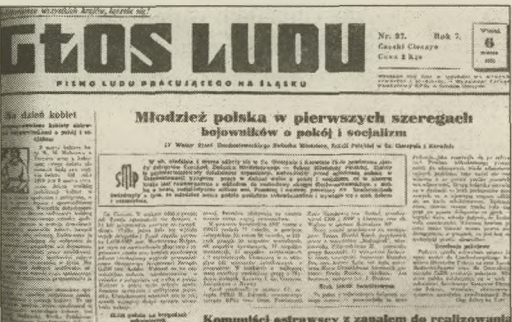
Do efektów wyjątkowej sytuacji psychologicznej i świadomościowej, w jakiej przyszło poruszać się w tym okresie redaktorom „Głosu”, skłonny jestem zaliczyć pojawienie się w ich mentalności składnika „wzajemnościowego”, manifestującego się większą niż kiedyś i toleruje zaolziańska tradycja gotowością do optowania za zbliżeniem polsko-cze-

skim. W przypadku Andrzeja Kubisza opcja ta nigdy, jak się zdaje, nie osiągnęła krytycznego, dyskredytującego go w oczach czytelników wymiaru, natomiast na krawędź życiowej wręcz przepaści zaprowadziła jego następce Henryka Jasickiego, redaktora naczelnego GL w latach 1953-1958. W szczytowym okresie Praskiej Wiosny ogłosił on ośóz na łamach „Literarních listů” słynny tekst Gorzki smak cieszyńskich jabłuszek, który nie tylko że zbulwersował zaolziańskich rodaków, ale do przysłowiowej białości rozgrzał architektów ówczesnej polityki polskiej. W rezultacie słynny redaktor i pisarz został odsunięty od pracy i życia publicznego oraz pozbawiony możliwości przekraczania granicy i odwiedzania zamieszkałej po drugiej stronie Olzy matki.

Ze znanych mi później redaktorów GL godną podziwu odporność na ów „wzajemnościowy” składnik posiadał bodaj tylko Karol Raszyk, genialny reporter terenowy, wyposażony w umiejętność pozyskiwa-

nia informacji w najmniej oczekiwanych miejscach i od najmniej spodziewanych ludzi. Kierował się w życiu bezwzględna dewizą wierności sobie, co w praktyce oznaczało - wierności Polsce i polskości. Gdzieś w połowie lat 70. wypadło nam wspólnie siedzieć na dyżurze w ostrawskiej redakcji GL. Naszym obowiązkiem było przeprowadzenie korekt spływających z drukarni kolumn, Karol jako bardziej doświadczony miał dodatkowo uzupełnić wyniki spotkań na kolumnie sportowej, zaznaczonych tam wcześniej przez red. Edwarda Firle. Jeden z nich dotyczył meczu piłkarskiego między Polską a Czechosłowacją, wygranego przez tych ostatnich trzy do zera. - To nie może pójść w świat - orzekł pogrążony w smutku Karol. I napisał: Polscy piłkarze zwyciężyli Czechosłowację 0 : 3. O ile mnie pamięć nie myli, żadnymi restrykcjami zawodowymi go z tego powodu nie objęto. Odpowiednia okazja znalazła się znacznie później. (cdn.)

KAZIMIERZ KASZPER

LUD IRAKU POTRZEBUJE POMOCY W BASRZE

ZAMACHOWCY UKRYCI W TŁUMIE

Samochód, którym pewnego razu jechał w konwoju najlepszy kolega kpt. Krocza, został trafiony odłamkami bomby zdalnie odpalanej. Śmierć tam czyha na żołnierza na każdym kroku. Ale, jak twierdzi pan Roman - nie może on dopuszczać myśli o niebezpieczeństwie. - Oczywiście powinien się z nim liczyć, lecz nie może dać się strachowi sparaliżować. Wiem coś o tym, bo ze swoim „landroverem” LRD 110 zamykałem każdy konwój. Strzela się tam codziennie...

Nieprzyjemne uczucie strachu wraca dopiero nocą, kiedy w pamięć

ci przewija się film z minionego dnia. Co gorsza, zamachowców się nie widzi. Z bezpiecznej dla siebie odległości uruchamiają splotki bomb, albo też bywają dobrze ukryci w tłumie.

Zdecydowałem się - nie bez wahania - zadać panu kapitanowi następujące pytanie: czy jest pan za tym, aby zamachowców tych nazywać terrorystami? Oni przecież - ciągnę - bronią swojego kraju przed agresorem. Analogicznie jak członkowie organizacji paramilitarnych, którzy przeszło pół wieku temu walczyli z okupantem hitlerowskim. A ich zwykliśmy nazywać partyzantami. Tylko Niemcy mieli dla nich pejoratywne określenie „banditen”.

- To są terroryści! - słyszę. - W większości są to bowiem ludzie opłacani przez al-Kaidę i niekiedy Irakijczycy, lecz obywatele krajów sąsiednich. Zresztą tego samego zdania był nasz tłumacz, Mohamed, który jest również absolwentem brneńskiej Akademii. Mohamed powiedział nam, że Sad-

▲ Tak prezentuje się jeden z pałaców Saddama Husajna w Basrze...
▼ ...a tak dzielnica, w której mieszka prosty lud.

dam Husajn swój naród do tego stopnia skonfliktował, że dziś ludzie paląją do siebie wzajemną nienawiścią. Ludzie nie kochają swoich miast rodzinnych, nie kochają swojego kraju. I ani im w głowie jakaś obrona Iraku. Pozorne przejawy obrony tego państwa przed inwazją obcych wojsk są inspirowane z zewnątrz. Cała ta fala terroryzmu idzie z Iranu, Arabii Saudyjskiej, Syrii, Libii. Lud iracki nie chce walczyć.

Kpt. Kroczek ubolewa nad tym, że czeski szpital nie wróci do Iraku. - Wiem, że nasza pomoc tam jest potrzebna - utrzymuje.

A może jakąś rolę odgrywa tu też wysokość zółdu? - zadaje prowokacyjne pytanie. Skądinąd wiem, że nieźle się da na takiej misji zarobić. Ponoć lepiej, niż jak się siedzi w garnizonie w kraju. Ile wynosi ta różnica? Sto procent?

- O, jest znacznie większa... - dowiaduję się. - Choć sporo też zależy od aktualnego kursu dolara. Ale,

proszę mi wierzyć, nie tyle większe pieniądze tam moich żołnierzy trzymały, co szczerą chęć niesienia pomocy tym biednym ludziom.

KTO ZA TO ZAPŁACIŁ?

- Kto opłacał nasz pobyt w Iraku? - powtarza moje pytanie pan kapitan. - Wszystko to sfinansowało ze swego budżetu czeskie ministerstwo obrony narodowej. Jak każdą zresztą wojskową misję zagraniczną... Tak więc, aby misje takie mogły zostać zorganizowane, oszczędza się m.in. na szkoleniu żołnierzy, obcina się fundusze na modernizację wojska itp.

Zatem z punktu widzenia obywatela tego kraju to dobrze, że was wycofano z Iraku - stwierdzam i zmieniam temat. - W Hawliczkowym Brodzie zostawił pan żonę i córki. Jak znosiły pana nieobecność?

- Źle. Nie dość, że żonę zżerała niepewność, czy przeżyje, to jeszcze wszystkie problemy życia

codziennego nagle spadły wyłącznie na jej głowę. To było dla niej nowe doświadczenie, bo dotychczas dzieliliśmy się obowiązkami w prowadzeniu domu i wychowaniu dzieci.

Wyobrażam sobie obawy żony pana Romana o życie męża. Zdaje sobie też sprawę, że w tym kontekście mogło trącić cynizmem pytanie o wysokość odszkodowania za ewentualną śmierć męża-żołnierza podczas służby w zagranicy. Pomimo to jednak zadałem to pytanie.

I - przyznaję - odpowiedź mnie zaszokowała. Podobno żadna ubezpieczalnia nie ubezpieczy żołnierza wybierającego się w strefę konfliktu wojennego. Szczególnie zaś do Iraku. - Nikt z nas nie był ubezpieczony. Tylko ministerstwo obrony narodowej zobowiązało się w wypadku naszej śmierci wypłacić rodzinom niewielką kwotę tytułem odszkodowania.

Po tej wypowiedzi kapitana oblewa mnie rumieniec. Chciałbym wycofać wcześniejszą sugestię, czy aby to nie większy zółd trzymał w Iraku jego chłopców... Ale co się stało, to się nie odstanie.

Teraz już nie wątpię w szczerość intencji podkomendnych kpt. Romana Krocza. Nie ulega też wątpliwości, że do Iraku wyjechali na własne ryzyko... A jakie teraz otrzymają zadanie?

- Teraz będziemy organizować i wysyłać konwoje ciężarówek z prowiantem i sprzętem do Kosowa... - odparł pan kapitan.

Niech mu los nadal sprzyja!

KAZIMIERZ SANTARIUS

▲ Kpt. Kroczek (pierwszy z lewej) i trójka jego podkomendnych. Młody człowiek w cywilu to jego najlepszy kolega, którego samochód zaatakowali zamachowcy. Natomiast kobieta-żołnierz w samochodzie kapitana pełniła funkcję strzelca. Zdjęcia pochodzą z albumu Romana Krocza

Słowakami, jeśli nie Morawianami, byli także zbójnicy, którzy 18 II 1790 roku napadli w Markłowicach na kupca węgierskiego Marosza wiozącego wino. Marosz stawiał im z drużyną czoła i zbójcy (ponoć w liczbie 60, co nie wydaje się zbyt prawdopodobne) uciekli w stronę Frysztatu. Przypisywano im liczne napady i zabójstwa na Morawach. Również w Cieszyńskim często ginęło wtedy bydło, z powodu zagrożenia zaś kupcy zaczęli omijać nasz kraj, co doprowadziło do braku podstawowych artykułów na rynku.

Wcześniej, w listopadzie 1782 roku, zanotowano napad zbójników na gospodarstwo Pawła Kolarzyka w Oldrzychowicach. W potyczce zginął Adam Murawczok, należący do bandy z Turzowki, innych nie załapano. Jeszcze na długo po wojnach napoleońskich, które ożywiły beskidzkie zbójnictwo, spotykamy leśne bandy na pograniczu. Rekrutowały się przeważnie spośród żywiołu wołoskiego wypieranego z sałaszy w wyniku racjonalnej gospodarki leśnej i walki o serwity. Jeśli w cieszyńskim spotkamy się ze strony Komory Cieszyńskiej ze względu rezerwą wobec całkowitej likwidacji szalaśnictwa, to domagano się jej w gubernium galicyjskim, krajowy urząd wadowicki zaś argumentował wtedy ożywną działalnością bandy łupieżczej operującej w lecie 1822 roku w „granicznym kącie między Węgrami, Śląskiem a Galicją, gdzie rabusie znajdują największe poparcie” (Blanka Pitronowa - „Těšínské Beskydy na sklonku feudalizmu”, Brno 1968). W rok później wszak na Przełęczy Jabłonkowskiej w Mostach nadal napadał kupców były hajduk Juro Chovanec z braćmi Janem i Marcinem (nazwisko ich brzmiało: Golian-Chovanec), z Janem Horniaczkim, Marcinem Chromym, Stefanem Kukuczakiem i z jego dwoma braćmi oraz z Janem Banką (wszyscy pochodzili ze wsi: Liskovec, Boszac, Turany). Sprowadzone wojsko darło ich poszukiwało. Ba, jeszcze w roku 1825 słyszy się o napadzie 30-osobowej bandy z okolic Rychwałdu (złapano prawdopodobnie Morawian: Aleksandra Bubrzyka i Jerzego Hoszka, sądzono ich zaś w Cieszyńcu).

Na tym ciągle nie koniec: Według Fr. Popiołka jeszcze w tak zwanych „głodnych rokach” tropiono w górach proceder zbójnicki: „Na Baraniej utworzyła się nawet banda rabusiów, złożona z 10 ludzi, która grasowała w okolicy. Szalaśnicy mieli swoje bydło sprowadzać z gór do domu, a dla ochrony dobytku gminy organizowały straż, która jednak nie zabezpieczała mienia”.

WOŁOSI NA MORAWACH

Czeska historiozofia poświęciła Wołochom wiele uwagi, prześledziła ich karpacką trasę pasterską i zgłębiła wołoską problematykę. Temat ów, owiany tajemnicą dawności, powinien nas jednak zainteresować zwłaszcza dla tych jego cech, które okazały się wspólne ze zbójniczymi, ba, wskazały na dalsze źródła zbójnickiej historii. Wiadomo przecież, że część Wołochów zatrzymała się również w naszych Beskidach Cieszyńskich.

Pierwsi Wołosi dotarli na tereny morawskie pod koniec XV wieku, reszta w wieku XVI, i stanowili wolny żywioł, nienawykły do poddańczej uległości. Dlatego to w okresie reformacyjnej rewolucji antyhabsburskiej stanów czeskich i morawskich wznicieli kilka powstań i w pierwszej połowie XVII wieku stanowili zagrożenie dla domu cesarskiego (zaczepnięte z książki: „Vlašská povstání za třicetileté války (1621-1644). Ze zápasu východomoravského lidu” Františka Dostála, Praga 1856).

Może to właśnie spowodowało niejako odwrócenie procesu społecznego protestu morawskiego, w którym powstanie - wyższa forma walki, wyprzedziło ogólniejszy ruch zbójnicki. Kolejne upadki i kłopoty wołoskich powstań ludowych nasuwały taktykę partyzancką i związały je z grupami wolnych tzw. swobodnych z najdalszych ostępów leśnych - pasterzy niepodległych bezpośrednio feudalnej władzy, radykalizujących się w burzliwych czasach i stanowiących naturalny element rozwoju zbójnictwa. Powstania wołoskie bodaj nie poruszyły bezpośrednio chłopów ani górali cieszyńskich, lecz nieomal ocierając się o Frydek, nie pozostały bez echa w Beskidach jabłonkowskich. (cdn.)

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY (28)

Z POCZTY KANCELARII KONGRESU POLAKÓW

Warto wiedzieć i skorzystać

Światowe Zjednoczenie Polek

Przed świętami nadeszło do Kancelarii KP pismo przewodniczącej Światowego Zjednoczenia Polek, **Anny Szufnary** z Toronto, z prośbą o zainteresowanie członkostwem w tej organizacji działaczek zaolziańskich.

Światowe Zjednoczenie Polek w Wolnym Świecie powstało z inicjatywy inż. **Marii Krupskiej** z Australii w maju 1978 r. - czytamy w załączonym materiale. - W Toronto odbywała się Światowa Konferencja „Polonia jutra”. Przy tej okazji zwołano również Zjazd Polek.

Przygotowania do zjazdu prowadziło przez kilka lat Zjednoczenie Polek w Australii i Nowej Zelandii. Nawiązano kontakty z 32 organizacjami Polek w 24 krajach. Uczestniczyło w nim 89 delegatek i 240 gości z całego świata.

II Światowy Zjazd ŚZP pod hasłem „Służymy sprawie polskiej zawsze i wszędzie” odbył się w dniach 5-8 maja 1984 w Londynie. Gospodarzem była Komisja Porozumiewawcza Organizacji Polek w Wielkiej Brytanii, pod przewodnictwem **Barbary Chściałkowskiej**. Uchwalono wówczas statut Zjednoczenia i wybrano nowy zarząd z **Grażyną Cioromską** z Chicago na czele. Sekretarzem została **Barbara Ciepielska**. W zjeździe uczestniczyło 54 delegatek i 157 gości.

III Światowy Zjazd ŚZP odbył się 17 sierpnia 1992 w Krakowie. Na zjeździe przekazano zarząd ŚZP Federacji Polek w Kanadzie, a prezesurę - **Alinie Kozłowieckiej-Kennedy**, ówczesnej przewodniczącej Federacji Polek w Kanadzie. Obecnie funkcję tę piastuje **Anna Szufnara**. W międzyczasie ŚZP było reprezentowane na zjazdach Polonii świata w Budapeszcie, Sopocie, Pułtusk i Rzymie przez **Irenę Kreblewską** i dr **Iwonę Bogorya-Buczakowską**.

Celami ŚZP są: współpraca i kooordynowanie działalności organizacji Polek w świecie dla dobra sprawy polskiej, niesienie pomocy rodakom w kraju i za granicą, dopominanie się o prawa Polek na Wschodzie, utrzymanie polskości na emigracji, reprezentowanie Polek na forum światowym, dążenie do pełnej równowagi kobiet, współpraca z organizacjami kobiecymi w kraju zamieszkania i o zasięgu światowym.

Statut Światowego Zjednoczenia Polek oraz wzór deklaracji członkowskiej znajdują się w Kancelarii Polaków, ul. Komeńskiego 4, Cz. Cieszyń.

Telewizja Polska

SOBOTA 10 STYCZNIA

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.), 7.00 Agrolinia (mag.), 8.00 Wiadomości, 8.15 Archiwum Zacka (s.), 8.35 Ziarno ((dla dzieci)), 9.00 Lippy & Messy (kurs język.), 9.10 5-10-15 (dla młodzieży), 9.40 Legenda Tarzana (s. anim.), 10.00 Zorro (s.), 10.55 Kolejka (lista przebojów), 11.20 Kuchnia z Okrasą (mag.), 11.40 Prowizorka (mag.), 12.00 Zabawy językiem polskim (teleturniej), 12.30 Ostatnie safari (mag.), 12.50 Dzwon do mistrza, 13.00 Wiadomości, 13.10 Polska w Białym Domu (mag.), 13.25 Dzwon do mistrza, 13.30 Zawody PŚ w skokach narciarskich - Liberec (sport), 15.50 Plebiscyt na najlepszego Sportowca Roku, 16.00 Między nami (talk show), 16.30 Moda na sukces (s.), 17.00 Teleexpress, 17.20 Sportowy Express, 17.25 Gość Jedyńki (pr. public.), 17.40 Plebania (s.), 18.05 Sąsiedzi (s.), 18.35 Jaka to melodia? (quiz), 19.05 Wieczorynka, 19.30 Wiadomości, 20.10 Gala Mistrzów Sportu (sport), 21.45 Niemy świadek (film niem.), 23.25 Kronika Rajdu Dakar (sport), 23.40 Bal Mistrzów Sportu, 0.05 Ekipa wyrzutków (film USA), 1.40 Dziewczyny z farmy (film franc.).

■ TVP 2

6.55 Studio urody (mag.), 7.05 Echa tygodnia, 7.35 Spróbujmy razem (mag.), 8.00 M jak miłość (s.), 8.50 Siędem cudów świata (s. dok.), 9.40 Ojczyzna-polszczyzna (mag.), 10.00 Kręciola (dla młodzieży), 10.20 Pelikany (s. dok.), 10.50 Jetsonowie (s. anim.), 11.15 Animals (mag.), 11.50 Kwiaty dla Algernona (film USA), 13.30 30 ton! (lista przebojów), 14.00 Familiada (teleturniej), 14.30 Złotopolscy (s.), 15.00 Wielka gra (teleturniej), 16.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej), 17.00 Ryzykanci 3 (reality show), 17.45 Ale Dwójka! (mag.), 18.00 Program lokalny, 18.30 Panorama, 19.00 Sieć (film USA), 21.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.), 21.50 Słowo na niedzielę, 22.00 Panorama, 22.20 Sport telegram, 22.35 Marzenia Marcina Dańca (pr. rozryw.), 23.30 Wybuch (film USA), 1.15 Yonggary (film koreański).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziółka Matołka (s. anim.), 7.00 Lis Leon (s. anim.), 7.15 Marcei Szpak dziwi się światu (s. anim.), 7.45 Aktualności, 8.00 Z życia Kościola (mag.), 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy, 8.45 Palce lizać, 9.00 Świat (mag.), 9.45 Winona Ryder Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.), 10.10 Chłopi (s.), 11.05 Bądź zdrow! (mag.), 11.45 Jazz w smokingach - Ilawa 2003, 12.45 Kowalski i Schmidt (mag.), 13.15 Telenowyny (mag.), 13.30 Era Basket Liga Koszykówki (mecz), 15.45 Magazynek (mag.), 16.15 Aktualności, 16.45 Młodzież kontra (pr. public.), 17.35 Świat (mag.), 18.00 Aktualności, 18.35 Regiony kultury (mag.), 18.50 Smuga cienia (s.), 20.00 Armwrestling - czyli siłacz, 20.15 Gwiazdy sportu, 20.55 Przegląd gospodarczy (mag.), 21.20 Julita i huśtawki (mag.), 21.45 Aktualności, 22.00 Sobotni magazyn sportowy, 23.05 Patrol Trójki (mag.), 23.35 07 zgłoś się (s.), 0.45 S.O.S. (s.).

■ POLSAT

6.00 Poplista, 7.00 Twój lekarz (mag.), 7.15 Wystarczy chcieć (mag.), 7.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), 8.00 Laboratorium Dextera (s. anim.), 8.30 Yugioh (s. anim.), 9.00 Hugo (dla dzieci), 9.30 Mop Man (mag.), 10.30 Samo życie (s.), 12.00 Czarny pies czy biały kot (talk show), 13.00 Siatkówka kobiet, 15.00 4x4 (mag.), 15.30 Benny Hill (pr. rozryw.), 15.45 Informacje, 16.00 Prognoza pogody, 16.05 Interwencja (mag.), 16.30 Sport, 17.30 Boston Public 2 (s.), 18.30 Informacje, Sport, 19.05 Rosyjska ruletka (teleturniej), 20.00 Nana (film niem.), 21.55 Psychopata (film USA), 0.05 Eskort 2 (film USA), 1.35 Zostać miss (s.), 2.25 Muzyka na bis.

NIEDZIELA 11 STYCZNIA

■ TVP 1

6.30 Moda na sukces (s.), 6.50 Europa bez między (mag.), 7.35 Przebudzenie Purpurowego Sfinksa (s. anim.), 8.05

W cztery oczy (dla dzieci), 8.30 W świecie mitów (s.), 9.20 Lippy & Messy (kurs język.), 9.30 Teleranek, 9.55 Gamebox (mag.), 10.25 Stan Borys Od przedszkola do Opola (pr. muz.), 10.55 Wybierz teledysk!, 11.25 Smak życia (mag.), 12.00 Anioł Pański, 12.20 Książki na zimę (mag.), 12.25 Tydzień (mag.), 13.00 Wiadomości, 13.10 Kochamy polskie serie (teleturniej), 13.35 Zawody PŚ w skokach narciarskich - Liberec (sport), 16.00 Eurowizja 2004, 16.05 Gwiazdy w Jedyńce (pr. rozryw.), 16.35 Trop sekret (mag.), 17.00 Teleexpress, 17.15 Sportowy Express, 17.25 Dziennik telewizyjny, 17.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.), 18.00 Lokatorzy (s.), 18.30 Jaka to melodia? (quiz), 19.00 Wieczorynka, 19.30 Wiadomości, 20.10 Zaginiona (s.), 21.05 Spełniamy marzenia (mag.), 21.35 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym (s. dok.), 22.05 Kronika Rajdu Dakar, 22.20 Śniadanie mistrzów (film USA), 0.05 Ginewra (film USA).

■ TVP 2

7.00 Zmiennicy (s.), 7.55 Słowo na niedzielę, 8.00 M jak miłość (s.), 8.50 Selekcja (pr. wojskowy), 9.15 Skarby Austrii (film austral.), 9.40 Podróż w czasie i przestrzeni (film dok.), 10.30 XII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, 11.00 Dancingowy smak (mag.), 11.30 Panorama, 11.35 XII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, 12.30 Historia Audrey Hepburn (film USA), 13.50 Panorama, 14.00 Familiada (teleturniej), 14.30 XII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, 16.00 Panorama, 16.20 XII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, 18.00 Program lokalny, 18.30 Panorama, 19.00 XII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, 21.00 Przegrani i zwycięzcy (s. dok.), 21.30 XII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, 22.00 Panorama, 22.20 Sport telegram, 22.35 XII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziółka Matołka (s. anim.), 7.00 Lis Leon (s. anim.), 7.10 Marcei Szpak dziwi się światu (s. anim.), 7.25 Książka dla dzieci (mag.), 7.45 Aktualności, 8.00 Koncert żyćzeń, 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy, 8.45 Zaolzie (mag.), 9.00 Teleplotki (pr. public.), 9.45 Will Smith Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.), 10.10 Szpital Holby City 2 (s.), 11.00 Groch i kapusta (mag.), 11.45 Tam Tam (mag.), 12.15 To jest temat (mag.), 12.45 Z życia Kościola (mag.), 13.10 Oj, ni ma jak Lwów, 13.35 Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, 14.00 Klub globtrottera, 14.35 Odcienie sukcesu (pr. rozryw.), 15.00 Sprawa na dziś (s.), 15.45 Bliżej natury (mag.), 16.15 Aktualności, 16.45 Śląski finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, 17.15 To jest temat (mag.), 17.35 Teleplotki (pr. public.), 18.00 Aktualności, 18.35 Regiony kultury (mag.), 18.50 Czerdziestolatek (s.), 19.50 Wielki szczęściarz (mag.), 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.), 21.45 Aktualności, 22.00 Śląski finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, 22.10 Niedzielnym magazyn sportowy, 23.05 Telekurier nocą (mag.), 0.00 Kramarz (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Mop Man (mag.), 7.00 4 x 4 (mag.), 7.30 Magazyn religijny, 8.00 Lochy i smoki (s. anim.), 8.30 Przygody Jackie Chana (s. anim.), 9.00 Hugo (dla dzieci), 9.30 Poplista, 10.30 Słoneczny patrol 8 (s.), 11.25 Power Rangers (film USA), 13.05 Gwiazdkowe życzenia Richiego Richa (film USA), 15.00 Fundacja Polsat, 15.45 Informacje, 16.00 Prognoza pogody, 16.05 Buffy (s.), 17.30 Awantura o kasę (teleturniej), 18.30 Informacje, Sport, 19.05 Z kamerą wśród ludzi (talk show), 20.05 Idol 3 (pr. rozryw.), 21.00 Świat według Kiepskich (s.), 21.35 24 godziny (s.), 22.30 Kuba Wojewódzki (talk show), 23.30 Raport specjalny, 0.00 Magazyn sportowy.

PONIEDZIAŁEK 12 STYCZNIA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata?, 8.00 Wiadomości, 8.15 Woronicza 17, 8.25 Moda

na sukces (s.), 8.50 Zoo dla pieszczołów (s. anim.), 9.15 Jedynećka (dla dzieci), 9.40 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci), 9.55 Nowa koleżanka Cedric (s. anim.), 10.10 W szpitalu Renata (s. anim.), 10.20 Tucker (s.), 10.45 Mamo, tato - pomóżcie (mag.), 11.05 Psy i my (film dok.), 12.00 Wiadomości, 12.10 Agrobiznes (mag.), 12.20 Po pierwsze pomysł (mag.), 12.45 Tom Jones (film ang.), 14.55 Moja składka w ZUS, 15.00 Wiadomości, 15.10 Bezpieczna Jedyńka (mag.), 15.35 Bez etatu (mag.), 16.00 Raj (dla młodzieży), 16.25 Moda na sukces (s.), 16.50 Adam Małysz - wokół skoczni (mag.), 17.00 Teleexpress, 17.20 Gość Jedyńki, 17.30 Eurowizja 2004 (konkurs polski), 17.35 Plebania (s.), 18.00 Randka w ciemno (pr. rozryw.), 18.40 Jaka to melodia? (quiz), 19.10 Wieczorynka, 19.30 Wiadomości, 20.15 Feralna misja (film USA), 21.50 Męska rzecz... (film ang.), 23.35 Kronika Rajdu Dakar, 23.45 Monitor Wiadomości, 0.05 Biznes perspektyw (mag.), 0.10 Prawo i bezprawie (s.), 0.50 Na pozór (film USA), 1.35 W strefie ciszy (film ang.).

■ TVP 2

7.05 Studio urody (mag.), 7.15 Wow! (s.), 7.40 Tajemnica szyfru Marabuta (s. anim.), 7.50 Kasztaniaki (s. anim.), 8.00

Telewizja Czeska

SOBOTA 10 STYCZNIA

■ TVC 1

5.00 Druga młodość (s.), 5.25 Opowiadania S. Čecha, 6.25 Babylon (mag.), 6.45 Mechanika popularna dla dzieci I (mag.), 7.05 Listy od Feliksa (s.), 7.20 Sezamie, otwórz się! II (s.), 7.50 Daleka podróż za domem (s.), 8.15 Crash Zone II (s.), 8.45 Ole Alexandr (film nor.), 10.15 Rodzina na rozdwożach, 10.40 Tydzień w regionach, 11.05 Nasza wieś (mag.), 11.25 Następnym razem u was z Nowego Boru, 12.00 Wiadomości, 12.05 W jaki sposób... (mag.), 12.30 Podróż po świecie wina III (s. dok.), 13.00 Szczęście domowe, 13.30 Mieszkanie to zabawa, 13.50 Moda - Ekstrawagancja (mag.), 14.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.), 16.20 Oczarowani IV (s.), 16.50 Odbiorca TVC, 17.10 Uśmiechy 50 lat TV - wyniki ankiety II, 17.50 Etykieta - nie jesteśmy sobie równi, 18.00 Wiadomości, 18.10 O zaklętej księżniczce (bajka), 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych, 19.00 Wieczorynka, 19.15 Wiadomości, 19.35 Wydarzenia kulturalne, 19.45 Bramki, punkty, sekundy, 20.00 Bliskie spotkania Marka Ebena (pr. rozryw.), 21.00 Czego pragną kobiety (film USA), 23.05 Wiadomości, 23.10 Bramki, punkty, sekundy, 23.15 Sex w wielkim mieście III (s.), 23.45 Losowanie „10” szczęśliwych, 23.55 Nie ma ucieczki (film USA), 1.30 Star Trek I (s.), 2.20 NBA (film dok.), 3.10 (Naj)bież mnie! (pr. rozryw.), 3.35 Aport (pr. muz.), 4.15 Salon (mag.).

■ TVC 2

5.00 Kolory życia (mag.), 6.00 Diagnoza (mag.), 6.20 Wiadomości TVS, 6.40 Wiadomości regionalne, 7.55 Panorama, 8.30 Wielki Wóz (mag.), 9.00 Kursy językowe, 10.00 TV klub niesłychających (mag.), 10.25 Salon (mag.), 11.00 Zbrodnie wyobraźni (film USA), 12.40 Spadek na kredyt (film czes.), 13.35 PŚ w skokach narciarskich - Liberec, 15.55 NBA (film dok.), 16.45 Buly: HC Sparta Praha - HC JME Orły Znojemske, 19.30 Euronews, 20.00 Międzynarodowy Festiwal Muzyczny Praska Jesień 2003 (koncert), 21.45 Taniec Praga 2003 (pr. dok.), 22.55 Noc z Andělem (pr. rozryw.), 0.25 Wielka muzyka nocna I, 1.40 Sex w wielkim mieście III (s.), 2.05 Wielka muzyka nocna II.

■ NOVA

6.35 Teletubbies (s. anim.), 7.00 Pokemon (s. anim.), 7.25 Digimon (s. anim.), 7.50 Beyblade (s. anim.), 8.15 Delfin Flip IV (s.), 9.00 ESO (lista przebojów), 10.05 Stary (s.), 11.10 Diagnoza: Morderstwo VI (s.), 12.00 Dzwonienie do TV Nova, 12.30 Dziewczyna czy chłopak

Czarne chmury (s.), 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.), 10.20 Studio urody (mag.), 10.30 Kraj się śmieje (pr. rozryw.), 11.25 Podróż kulinarne Roberta: Dancingowy smak (mag.), 11.50 Animals (mag.), 12.15 Pelikany - mistrzowie skoków do wody (s.), 13.00 Panorama, 13.15 Złotopolscy (s.), 13.40 Cena życia (s.), 14.25 Pod skrzydłami olbrzymów (s. dok.), 15.00 Siła ludzkiego instynktu (s. dok.), 16.00 Panorama, 16.25 Ocalić od zapomnienia - Fama 2003 (teatr), 17.20 Polaków portret własny (pr. public.), 17.50 Program lokalny, 18.30 Panorama, 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej), 19.35 Biskup Andrzej Wantula (pr. dok.), 19.50 Ale Dwójka! (mag.), 20.05 M jak miłość (s.), 20.55 Kochaj mnie (s.), 21.25 W cieniu Kremła (pr. public.), 22.00 Panorama, 22.20 Sport telegram, 22.35 997 (mag.), 23.05 Ultimatum (film USA), 00.35 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.), 7.45 Aktualności, 8.00 Z krukiem w herbie (mag.), 8.45 Gość dnia, 9.00 Wielkie romanse XX wieku (s.), 9.40 Janosik (s.), 10.45 Sprawa na dziś (s.), 11.15 Gość dnia, 11.45 Młodzież kontra (pr. public.), 12.35 Pałace świata (s. dok.), 13.50 Agrobiznes (mag.), 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.), 14.45 ZUS radzi, 15.00 W krainie władcy smoków (s.), 15.45 Nasze sprawy w parlamencie, 16.00 Z krukiem w herbie (mag.), 16.15 Aktualności, 16.45 Rozmo-

wa dnia (pr. public.), 17.00 Przegląd gospodarczy (mag.), 17.50 Wizytówki, 18.00 Aktualności, 18.45 Sport, 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 20.00 Telekurier (mag.), 20.50 Echa dnia (pr. public.), 21.15 Eurotel (mag.), 21.30 Kurier gospodarczy, 21.45 Aktualności, 21.55 Wiadomości sportowe, 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.), 22.15 To jest temat (pr. dok.), 22.45 Kurier sportowy, 23.05 Szaleństwo lokatorki (film USA), 0.40 WuWuA (pr. muz.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie, 6.45 TV Market (mag.), 7.00 Power Rangers (s.), 7.30 Przygody Jackie Chana (s. anim.), 8.00 V.I.P. 3 (s.), 9.00 Daleko od noszy (s.), 9.30 Przyjaciele (s.), 10.00 Gwiazdkowe życzenia Richiego Richa (film USA), 11.30 Magazyn, 12.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), 12.30 Interwencja (mag.), 12.50 Serca na rozdwożu (s.), 13.45 Twój lekarz (mag.), 14.05 Wystarczy chcieć (mag.), 14.15 Power Rangers (s.), 14.40 Yugioh (s. anim.), 15.05 Miodowe lata (s.), 15.45 Informacje, 16.10 Interwencja (pr. dok.), 16.30 Tajne przez poufne (s.), 17.30 Hugo Express (dla dzieci), 17.55 Przyjaciele (s.), 18.30 Informacje, Sport, 19.00 Prognoza pogody, 19.10 V.I.P. 3 (s.), 20.10 Awantura o kasę (teleturniej), 21.10 Szklana pułapka (film USA), 23.40 Biznes Informacje, 0.05 Graffiti (pr. public.), 0.25 Bumerang (pr. public.), 0.55 Czarny pies czy biały kot (talk show), 1.45 Muzyka na bis.

(film czes.), 14.25 Biały Kiel 2: Legenda o Białym Wilku (film USA), 16.10 Fillm o filmie: Gdzie poeci znajdują nadzieję, 16.40 JAG VII (s.), 17.35 Powrót do przyszłości 2 (film USA), 19.30 Wiadomości, sport, pogoda, 20.00 Anno 2003 (pr. rozryw.), 21.45 Zabójcza broń (film USA), 23.40 Namietność i romantyczność (s. erot.), 1.05 Novazakupy, 1.35 Dzwonienie do TV Nova, 2.00 Tylko zdrada (film erot.), 3.45 Dziewczyna czy chłopak (film czes.).

■ PRIMA

8.00 NHL Power Week, 8.35 Salon samochodowy, 9.10 Latający lekarze II (s.), 10.00 Szogun (s.), 11.45 Julie Lescaut II (s.), 13.15 Rozwiązanie ostateczne (film USA), 14.30 Walka o złoty medal (film USA), 16.00 Prima TV, 16.15 Dempsey i Makepeace II (s.), 17.15 Gonitwa (film czes.), 18.55 Pogoda, 19.00 Dziennik, 19.15 Tescoma Prima chochla, 19.45 Droppy (s. anim.), 19.55 Sprawa dla dwóch (s.), 21.00 Dziewczyna jak diament (film kanad.), 22.35 Sztorm (film USA), 0.50 Kusząca szansa (teleturniej), 1.50 Na pełnym gazie II (s.), 2.40 Musicale 2003 (pr. rozryw.), 3.30 Ciernie (talk show).

NIEDZIELA 11 STYCZNIA

■ TVC 1

5.00 Star Trek I (s.), 5.45 Świat motoryzacji, 6.30 Na rozdwożu, 6.40 Mechanika popularna dla dzieci I (mag.), 7.05 Daleka podróż za domem (s.), 7.30 Bajkowa niedziela, 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.), 10.00 Obiektów, 10.30 Kalendarium (mag.), 10.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.), 11.00 Przygody kryminalistyki (s.), 11.50 Czarni baronowie (pr. dok.), 12.00 Wiadomości, 12.10 Wprost (mag.), 12.40 Skarby świata (s. dok.), 13.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.), 13.55 O Radku i Milenie (bajka), 15.00 Wędrowki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.), 15.30 Długi jesienny dzień (film czes.), 16.50 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.), 17.15 Gdzie podział się stary song (pr. muz.), 17.20 Co mogę dla siebie zrobić (mag.), 17.50 Słowo święteczne teologa A. Rolečka, 18.00 Wiadomości, 18.10 Everwood (s.), 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych, 19.00 Wieczorynka, 19.15 Wiadomości, 19.40 Bramki, punkty, sekundy, 19.55 Losowanie Sportki, 20.00 Falszywe oskarżenie (film czes.), 21.35 Pytania Václava Moravca, 22.20 Wiadomości, 22.25 Bramki, punkty, sekundy, 22.30 Losowanie Sportki, 22.35 Czwartek dwunastego (film ang.), 0.15 Losowanie „10” szczęśliwych, 0.20 Prawo rodzinne I (s.), 1.00 Kamera w podróży (film dok.), 1.55 Wieczór Analogonu (pr. rozryw.), 2.25 Nieznajomość nie

usprawiedliwia (mag.), 2.45 Podróżomania (s.), 3.10 Pop art, 3.50 Nasza wieś (mag.).

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS, 7.05 Słowo świąteczne szewca Jana Pivečki, 7.10 Pod korcem (mag.), 7.25 Diagnoza (mag.), 7.45 Telezakupy, 7.55 Panorama, 8.30 Kolory życia (mag.), 9.30 Babcia generał (pr. dok.), 9.55 Filmopolis (mag.), 10.50 Wędrowki muzyczne ze Z. Mahlerem (pr. muz.), 11.05 Rekiny w Morzu Śródziemnym (film dok.), 12.00 Ścieżki wiary, 12.35 Studio sport, 16.00 Ziemia nieznana (s. dok.), 16.20 Film o filmie: Naciągacz, 16.35 Strach nad miastem (film franc.), 18.40 Między biegunami (pr. dok.), 19.05 Czarni baronowie (pr. dok.), 19.10 Euronews, 20.00 Wieczór tematyczny - Kto przypilnuje strażnika?, 0.00 Dograne (sport), 0.25 Kocham cię, Tereso! (film pert.), 2.00 Pytania Václava Moravca, 2.40 Ponownie razem (koncert), 3.30 Salon (mag.), 3.55 Paszkwil (mag.).

■ NOVA

6.00 Na św. Nigdy (bajka), 7.15 Teletubbies (s. anim.), 7.40 Pokemon (s. anim.), 8.05 Digimon (s. anim.), 8.30 Beyblade (s. anim.), 8.55 Delfin Flip IV (s.), 9.40 „Katapult” (pr. rozryw.), 10.35 „Horoskopijny” (pr. rozryw.), 11.30 Nowakowie II (s. czes.), 12.00 Siódemka (pr. public.), 13.00 Orkiestra dęta dla nowaków (pr. muz.), 13.50 Renegat (s.), 14.35 „Senzibilou” (pr. rozryw.), 15.25 Dlaczego? (pr. rozryw.), 15.50 Milionowa babcia, 17.30 Brzydula (s.), 18.20 Lubimy jeść (pr. rozryw.), 18.50 „Princezna ze mleja” II (s.), 19.20 T-Mobile RENTA, 19.30 Wiadomości, sport, pogoda, 20.00 We dwoje rażniej (pr. rozryw.), 21.10 Odamki (mag.), 21.30 Tele tele, 22.10 Zmęczenie materiału (film USA), 0.15 Tabu, 0.50 Mutant X (s.), 1.35 Rusz się (pr. rozryw.), 2.20 Novazakupy, 3.15 Siódemka, 4.15 Doktor ze wsi II (s.), 5.00 Teletubbies (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Świat w wojnie (s. dok.), 9.00 Świat 2004 (mag.), 9.30 Pan i służa (film czes.), 11.00 Niedzielnym Receptariusz (mag.), 11.45 Drugi oddech (s.), 13.00 Niedzielną partia (pr. public.), 13.45 Gniewny człowiek (film franc.), 15.30 Rio Diabło (film USA), 17.10 Rozwód z przeszłości (film niem.), 19.00 Dziennik, 19.15 Tescoma Prima chochla, 19.45 Droopy (s. anim.), 19.55 Obwód Wolfa (s.), 20.45 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.), 21.40 Niebezpieczna prawda (film niem.), 23.15 Z archiwum X II (s.), 0.00 Niedzielną partia, 0.40 Kusząca szansa (teleturniej), 1.50 Niedzielnym Receptariusz, 2.25 Świat według Bundych (s.).

PONIEDZIAŁEK 12 STYCZNIA

■ TVC 1

5.05 Odbiorca TVC (mag.), 5.20 Po cze-
sku (mag.), 5.30 Kinobox (mag.), 5.59
Dzień dobry z TVC, 8.30 Sezamie,
otwórz się II (s.), 9.00 Arabella (s.), 9.30
Wędrowni z prehistorycznymi ludźmi
(s. dok.), 10.00 Wiadomości, 10.10 Co
teraz i co potem? (s.), 11.15 Everwood
(s.), 12.00 Wiadomości, 12.25 Mistrzo-
wie czeskiego filmu animowanego (s.
dok.), 13.20 Ścieżki wiary (mag.), 14.00
Wiadomości, 14.05 Nie zastanawiaj się i
kręć! (pr. rozryw.), 14.30 W poszukiwa-
niu zaginionego czasu (s. dok.), 14.50
Uśmiechy 50 lat TV - wyniki ankiety II,
15.30 Odbiorca TVC (mag.), 15.45 Tele-
zakupy, 16.00 Wiadomości, 16.05 Cza-
rodziejskie przedszkole, 16.35 Czułki
(mag.), 17.00 Game Page (mag.), 17.15
Pod korcem (mag.), 17.30 AZ-quiz (tele-
turniej), 17.55 Prognoza pogody, 18.00
Report (aktualności reg.), 18.30 Świat
rekordów Guinnessa (pr. rozryw.),
18.57 Losowanie „10” szczęśliwych,
19.00 Wieczorynka, 19.15 Wiadomości,
19.35 Wydarzenia kulturalne, 19.45
Bramki, punkty, sekundy, 20.00 Szpital
na peryferiach po 20 latach (s.), 21.05
Podrózomania, 21.35 Wydarzyło się...,
21.50 „Klekánice” (mag.), 22.30 Wyda-
rzenia, komentarze, 23.05 Prognoza
pogody, 23.08 Bramki, punkty, sekundy,
23.20 Omerta II (s.), 0.10 Losowanie
„10” szczęśliwych, 0.15 Gdzie podział
się stary song (pr. muz.), 0.55 Banano-
we rybki (talk show), 1.20 Sport w świe-
cie, 2.00 Gdy dzieci mają dzieci (film
dok.), 2.20 Między biegunami.

■ TVC 2

5.05 Między biegunami, 5.30 Pytania
Václava Moravca, 6.15 Wprost, 6.50
Wiadomości TVS, 7.05 Kalendarium,
7.20 Jak żyje się... (film dok.), 7.35
Dograne (mag.), 7.55 Panorama, 8.30
Procesy fizyczne (s. dok.), 8.45 Wide-
oatlas naszej przyrody (s. dok.), 9.00
Dzień dobry z TVC, 11.25 AZ-quiz (tele-
turniej), 11.50 Dziennik telewizyjny po
latach, 12.00 Euronews, 13.00 Pierwsza
pomoc, 13.15 Rekin w Morzu Śród-
ziemnym (film dok.), 14.10 Ole Ale-
xandr (film nor.), 15.35 Skarby świata
(s. dok.), 15.50 Europa dzisiaj, 16.20
Dolomitenmann 2003 (film dok.), 16.55
Sport w świecie, 17.35 Wielki Wóz
(mag.), 18.05 Politykon (mag.), 19.00
Dziennik telewizyjny po latach, 19.10
Wiadomości w języku migowym, 19.15
Time out (sport), 19.40 Magazyn F
(sport), 20.00 K-19: łódź podwodna
„sądu ostatecznego” (film dok.), 20.50
Piękne zguby (talk show), 21.20 Klub fil-
mowy - Buena Vista Social Club (film
kub.), 23.05 Bobby McFerrin (film
dok.), 23.55 Walka z terroryzmem lotni-
czym (film dok.), 0.45 Koncert z Senatu,
1.25 Taniec Praga 2003.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova, 8.30 To mor-
derstwo, napisała IV (s.), 9.20 Poza
podejrzeniem (film USA), 11.00 Niewia-
rygodne historie (s.), 11.25 Stefania VII
(s.), 12.15 Milagros (s.), 13.00 Trzy życia
Sofii (s.), 13.45 Władca zwierząt III (s.),
14.30 Gwiezdna brama IV (s.), 15.15
Kachorra (s.), 16.10 Ochroniarz (s.),
17.00 Zaryzykuj! (teleturniej), 17.30
Właśnie teraz, 17.35 Gliniarz i prokura-
tor IV (s.), 18.25 M.A.S.H. (s.), 18.55
„Pál vám to?” (teleturniej), 19.30 Wia-
domości, sport, pogoda, 20.00 Rosyjska
ruletka (pr. rozryw.), 20.50 Wojna pań-
stwa Rose (film USA), 23.00 Miejsce
zbrodni: Monachium (s.), 0.30 Helicopters
II (s.).

■ PRIMA

8.00 Namietny pocałunek (s.), 8.55
Skryta namietność (s.), 9.45 Wspaniali i
bogaci (s.), 10.40 Prima jazda, 11.25
Łowca krokodyli (s. dok.), 11.50 Mor-
derstwo w hotelu Excelsior (film czes.),
13.25 Raymonda każdy lubi VI (s.),
13.50 Sabrina - młoda czarownica VI
(s.), 14.20 Beverly Hills 90210 (s.), 15.10
Melrose Place I (s.), 16.05 Ojciec
Schwarz (s.), 17.00 Doktor Stefan Frank
IV (s.), 17.55 Sauna (talk show), 18.43
Wiadomości z regionu, 18.45 Prima TV,
18.50 Minuty regionu, 18.55 Pogoda,
19.00 Dziennik, 19.15 Tescoma Prima
chochla, 19.45 Droopy (s. anim.), 19.55
O jeden most za daleko (film USA),
21.15 Halifax, psychiatra sądowy II (s.),
22.55 Na temat!, 23.05 Policja z Palm
Beach (s.), 23.55 Faktor PSI IV (s.
kanad.), 0.45 Kusząca szansa (teletur-
niej), 1.50 Świat według Bundych (s.),
2.15 Sauna (talk show).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 11 stycznia 2004 mija 25. rocz-
nica, kiedy uciło na zawsze szla-
chetne serce Kochanej Żony, Matki
i Babci

śp. LIDII BERBALKOWEJ

z Karwiny Raju. Prosimy krew-
nych, przyjaciół i znajomych, by
razem z nami poświęcili Jej chwilę wspomnień.
Mąż Henryk, córki Melania, Halina i Eugenia z
rodzinami. RK-006

*„Człowiek szlachetny odchodząc
do wieczności nie umiera
ale żyje w sercu i pamięci”.*

Dnia 12 stycznia mija 22. rocznica śmierci naszego
Ukochanego Męża, Ojca i Dziadka

śp. KAROLA GROCHOLA

z Bystrzycy. O chwilę wspomnień prosi rodzina.
AL-086

Dnia 10. 1. 2004 mija dziesiąta rocznica zgonu
naszej Drogiej Mamy

śp. ELŻBIETY GRUSZKOWEJ

z domu Smolarski z Karwiny 2 Kopalnie. Poświę-
my Jej chwilę życzliwych wspomnień. Córka i
synowie z rodzinami. GL-009

Dnia 12 stycznia 2004 minie piętnasta rocznica
śmierci mego Męża

śp. RUDOLFA MRÓZKA

z Wędryni. Za ciche wspomnienia dziękuje żona.
GL-230

Dziś mija 5. rocznica zgonu naszej
Kochanej Matki

śp. ANNY WĘGLORZOWEJ

z Trzyńca. O chwilę wspomnień
proszą najbliżsi. AD-002

Składamy serdeczne podziękowania za kondolen-
cje, kwiaty i udział w pogrzebie

śp. ELŻBIETY CZARNIK

najbliższej rodzinie, znajomym, przyjaciółom,
sąsiadom i wszystkim tym, którzy byli z nami w
ostatniej chwili pożegnania. Córka i syn z rodzina-
mi. RK-005

W teatrze

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN:
Za sceną - premiera (10, godz. 17.30,
grupa E).

W kinach

KARWINA - Centrum: Mali Agen-
ci 3D (10, 11, 12, godz. 15.30, 17.45),
Okrucieństwo nie do przyjęcia (10,
11, 12, godz. 20.00), Reflex: Matrix:
Rewolucje (10, 11, 12, godz. 17.00,
20.00), Ex: Good bye Lenin! (10, 11,

Rewolucje (10, 11, godz. 17.15, 19.30)
TRZYNIEC - Kosmos: Gdzie jest
Nemo (10, 11, godz. 15.30), Good bye
Lenin! (10, 11, godz. 20.00), Roger
Dodger (12, godz. 17.30, 20.00),
BYSTRZYCA: Zelary (10, godz.
18.00).

W terenie

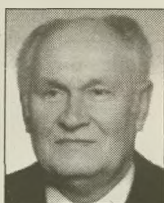
SIBICA - MK PZKO oraz Macierz
Szkolna zapraszają 10. 1. o godz.
19.00 do restauracji Centrum w Ropi-
cy (U Matyldy) na tradycyjny bal
połączony z 50-leciem zespołu „Sibi-

Składamy serdeczne podziękowania krewnym,
sąsiadom i znajomym za wyrazy współczucia, kwia-
ty i liczny udział w pogrzebie naszego Drogiego

śp. OTAKARA HELISA

Szczególne słowa podziękowania należą ks. Piotro-
wi Badurze, chórowi „Harfa”, panu Symankowi i
kombatantom za dostojny przebieg nabożeństwa
żałobnego.

Pragniemy z całego serca podziękować panu
MUDr. Marianowi Palowskiemu z Czeskiego Cie-
szyna za długoletnią niezmiennie troskliwą i ofiar-
ną opiekę lekarską nad naszym Zmarłym. W żalu
pogrążona rodzina. AD-005

*„Nie płaczcie drodzy, że idę spać
tego pokoju mi życie.
Tylko wieczne wspomnienie
w sercach zachowajcie”.*

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy,
że zmarł w wieku
74 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec,
Dziadek, Brat, Teść, Kuzyn, Szwagier i Wujek

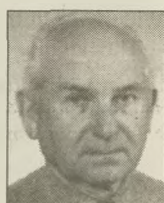
śp. EMIL SIKORA

zamieszkały w Hawierzowie Błędowicach. Pogrzeb
Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek
12. 1. 2004 o godzinie 14.00 z kościoła ewangelic-
kiego w Błędowicach. W smutku pogrążona rodzi-
na. AD-006

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy
wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że
dnia 8. 1. 2004 zmarł w wieku 83 lat nasz Kochany
Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Szwagier i Wujek

śp. JAN STAŚ

zamieszkały w Hawierzowie Błędowicach. Pogrzeb
Zmarłego odbędzie się we wtorek 13. 1. 2004 o
godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Hawierzo-
wie Błędowicach. Zasmucona rodzina. GL-019

W głębokim żalu pogrążeni zawi-
adamiamy wszystkich krewnych i
znajomych, że dnia 7. 1. 2004 zmarł
w wieku 72 lat nasz Kochany Mąż,
Ojciec, Brat, Dziadek, Szwagier

śp. JÓZEF ZUBER

zamieszkały w Trzyńcu II Osów-
kach. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się 13.
1. 2004 o godz. 14.30 z kościoła katolickiego w
Trzyńcu. W smutku pogrążona rodzina. GL-016

godz. 19.00), Kill
Bill (12, godz.
17.15, 19.30),
C Z E S K I
CIESZYN - Cen-
tral: Matrix:
GL-008

ca”. Szczególnie gorąco zapraszamy
byłych członków zespołu tanecznego
na nostalgiczne spotkanie przy
dobrej „półce”. Przygrywa zespół
„Vega”, wstępne z kolacją 180 Kc.

KOCOBĘDZ I LIGOTA - MK PZKO
urządzają 31. 1. o godz. 19.30 „Ostatni
bal na granicy” w ośrodku sportowo-
kulturalnym w Kocobędzu. Przygry-
wa: orkiestra „Jupiter”, kapela ludowa
z Odrzychowic i disc jockey. Miejs-
cówki: A. Branna tel. 558 733 261, T.
Wacławik tel. 558 733 008.

KOŚCIELEC - MK PZKO zaprasza
24. 1. o godz. 19.00 do Domu Polskie-
go Żwirki i Wigury na Bal pod RWD.
Miejscówki: Maria Mikulowa tel.:
596 423 259.

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza
10. 1. od godz. 19.00 do Domu PZKO
na „Babski Bal”. Przygrywa: „Sonata”.

▲ Klub Kobiet i Klub Seniora
zapraszają na spotkanie 14. 1. o godz.
15.00 do Domu PZKO.

SKRZECZOŃ - MK PZKO zapra-
sza 17. 1. o godz. 19.00 do sali zakładu
Bochemia w Boguminie na bal „W
indiańskiej wiosce”. Program: zespół
taneczny „Impuls”, przygrywa „Sonata”.
Miejscówki do nabycia w Domu
PZKO 12. 1. w godz. 17.30-20.

ORŁOWA LUTYNIA - MK PZKO i
Macierz Szkolna zapraszają 16. 1. o
godz. 19.00 do DK miasta Orłowej na
bal reprezentacyjny. Program: zespó-
ły taneczne „Rydułtowy” i „Skotnica”,
przygrywa „Sonata”. Miejscówki
150 Kc do nabycia w PSP Lutynia, p.
Fismol tel. 605 409 810.

OLBRACHCICE - zarząd MK PZKO
zaprasza 11. 1. o godz. 16.00 do Domu
PZKO na zbranie sprawozdawcze.

SUCHA GÓRNA - MK PZKO
zaprasza 24. 1. o godz. 19.00 do sali
Domu Robotniczego na tradycyjny
Bal PZKO. Przygrywają „Smolaři”.

Miejscówki do nabycia 12.-16. 1. i
19. 1. w godz. 14.30-17.00 w Domu
PZKO.

KARWINA RAJ - Klub Seniora MK
PZKO zaprasza na tradycyjne spotka-
nie 13. 1. o godz. 16.00 do Domu
PZKO.

WĘDRYNIA - Klub Seniora MK
PZKO zaprasza członków i sympaty-
ków na kolejne spotkanie 13. 1. o
godz. 15.00 do Czytelni.

CIERLICKO STANISŁAWICE -
Kluby Kobiet i Klub Seniora zapra-
sają na spotkanie 15. 1. o godz. 17.00
do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu.

TRZYNIEC - zarząd MK PZKO
zaprasza członków i sympatyków na
wigilię 11. 1. o godz. 15.00 do świe-
tlicy.

OLDRZYCHOWICE - MK PZKO
zaprasza 11. 1. o godz. 15.00 do Domu
PZKO na zbranie sprawozdawcze.

LESZNA DOLNA - zarząd MK
PZKO zaprasza wszystkich 18. 1. o
godz. 15.30 do Domu PZKO na zespół
kabaretowy ze Skrzeczonia
„ANDRUSI” (wstęp gratis). Po wystę-
pie odbędzie się zebranie sprawoz-
dawcze.

CZ. CIESZYN - 21. 1. o godz. 13.30
odbędzie się w Domu PZKO w Bogu-
minie spotkanie noworoczne działac-
zek Klubów Kobiet PZKO. Zgłosze-
nia do 15. 1. przyjmuje przewodni-
cząca sekcji pod adresem domowym.
Szczegóły w liście wysłanym do klu-
bów.

▲ Biblioteka Miejska przy ul.
Havlíčka 6 zaprasza 13. 1. o godz.
17.00 na spotkanie z L. Potysz „Przez
Amerykę Południową od Pacyfiku do
Atlantyku”.

▲ Gimnazjum Polskie w Cz. Cie-
szynie zaprasza do 31. 1. na wystawę
dotyczącą twórczości Wisławy Szym-
borskiej. Wernisaż odbędzie się 12. 1.
o godz. 10.00 w pracowni plastycznej
(IV piętro).

Koncerty

CIERLICKO - Ślaski Kościół Ewan-
gelicki oraz Chór Nauczycieli Pol-
skich zapraszają 18. 1. o godz. 9.00 na
koncert świąteczny ChNP w kościele
ewangel. w Cierlicku. Program: kolę-
dy, pieśni sakralne i ludowe.

Zapisy do Szkół

HAWIERZÓW - zapisy do klasy
pierwszej odbędą się 15. i 16. 1. w
godz. 13-17 w budynku szkolnym.

Zapisy do przedszkoli przy ul. Sel-
skiej i Čelakowskiej odbędą się
15.-22. 1. w godz. 8.00-16.30 w przed-
szkolach. Zapraszamy rodziców i
dzieci.

**KOSZARZYSKA - szkoła podsta-
wowa** oraz przedszkole serdecznie
zapraszają rodziców i dzieci 15. 1. w
godz. 7.30-15.00 do zapisów.

Oferty

RYTMIK - zespół tańca towarzys-
kiego z Jabłonkowa proponuje
występy balowe LATYNA MIX, na
pewno wzbogaci każdy bal. Tel. 558
362 941 - Staszowska, 723 166 492 -
Sikora. GL-017

SŁOWACJA, TATRY ZACHOD-
NIE. Tanie zakwaterowanie. Stoki
narciarskie w pobliżu. www.habo-
vka.sk/pilar 00421 435 395 261,
00421 907 330 273. GL-013

SPRZEDAM SZCZENIĘTA rasy
Cane Corso z rodowodem, inteligent-
ne, zdrowe i silne. Rodzice import -
Włochy. Tel.: 606 477 056. GL-011

UWAGA SENIORZY HPC - podczas
Wigilii Harcerskiej doszło do zamia-
ny kurtki, prosimy by ten, któremu
kurtka nie należy, skontaktował się z
dh. Ernestem Kochem, Studentka
2361, Karwina. Zostały też okulary, po
które można się zgłosić do dh. Sztebla.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA
GALERIA, Cz. Cieszyn: do 18. 1.
wystawa obrazów Josefa Novického.

▲ **BIAŁA GALERIA:** do 8. 2. wysta-
wa Fotoklubu Jabłonków. Otwarte po-
pt: 9-15.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa,
Karwina Frysztat: do 29. 2. wystawa
„Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie:
9-18.

◆ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje
Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS,
s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu”, 737 01 Czeski Cie-
szyn, Komenského 4 ◆ Redaktor naczelny Danuta Branna ◆ Tele-
fony: sekretariat/centrala 558 731 766, 558 740 228, 558 713
128, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: sekretariat@glosludu.cz
◆ Oddział redakcji: 709 29 Ostrava, ul. Novinářská (nie przyjmuje ogłoszeń), tel.
597 450 252, e-mail: glosludu@volny.cz ◆ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC,
Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn, telefon: 558 711 453, IČO: 00535613. ◆ Adres
wydawnictwa: POL-PRESS, s.r.o., Čapkova 200/7, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO:
26792575. Adres korespondencyjny: Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn ◆ Pismo
wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ◆ Dostawę prenumeratorem prowadzi
w imieniu wydawcy spółka Mediaservis, s. r. o., Abocentrum, Moravské náměstí
12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-
mail: abocentrum@mediaservis.cz; reklamacje: 800 800 890. Stosunki umowne mię-
dzy wydawcą a prenumeratorem regulują ogólne zasady handlowe. ◆ Kolportaż:
SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrossro, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Print s.r.o.,
Ostrava. ◆ Materiały niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie rów-
nież prawo ich redagowania i skracania. ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kul-
tury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 1212-4222.

KSIĄŻKA O ZAGŁĘBIU OSTRAWSKO-KARWIŃSKIM Zapisane w dokumentach

OSTRAWA (mro) - Jedną z ostatnich nowości książkowych 2003 r. była publikacja *Górnictwo węglowe w zagłębiu ostrawsko-karwińskim* - praca zespołowa, która ukazała się nakładem wydawnictwa Anagram.

W książce znajdziemy nie tylko dane geologiczne precyzujące zakres terytorialny zagłębia, ale i informacje dotyczące początków wydobycia węgla (związane m.in. z działalnością **Józefa Zwierzyny** czy hrabiego **Franciszka Józefa Wilczka**), jego rozkwitu w czasach rewolucji przemysłowej, II wojny światowej, aż do czasów współczesnych.

Podane są charakterystyki kopalń, organizacji pozakopalnianych (np. wiele mówi się o brach-

twach górniczych i ich kasach), wiele miejsca poświęca się szczególnie etapom rozwoju techniki wydobywczych oraz bezpieczeństwu pracy. Książka daje też zwarty opis rozwoju prawa górniczego i szkolnictwa. Obok tych czysto „wydobywczych” spraw autorzy zajmują się też życiem społecznym, warunkami socjalnymi czy mieszkaniowymi górników i ich rodzin. Nie pominięto również udziału braci górniczej w rozwoju literatury (mowa m.in. o **Wilhelmie Przeczku**) i sztuki regionu.

Opublikowana na kredowym papierze książka obfituje w niezmiernie ciekawe fotografie archiwalne, wykazy i statystyki. Częścią składową publikacji są mapy.

▲ U góry - Szpital Górniczy w Ostrawie Petřkovicach, poniżej po lewej - Dom Górniczy z górniczym bankiem spółdzielczym, mieszkaniami i kawiarnią „Elektra” w Ostrawie, po prawej kop. „Gabriela” w Karwinie po wybuchu gazów 13. 4. 1924 r.

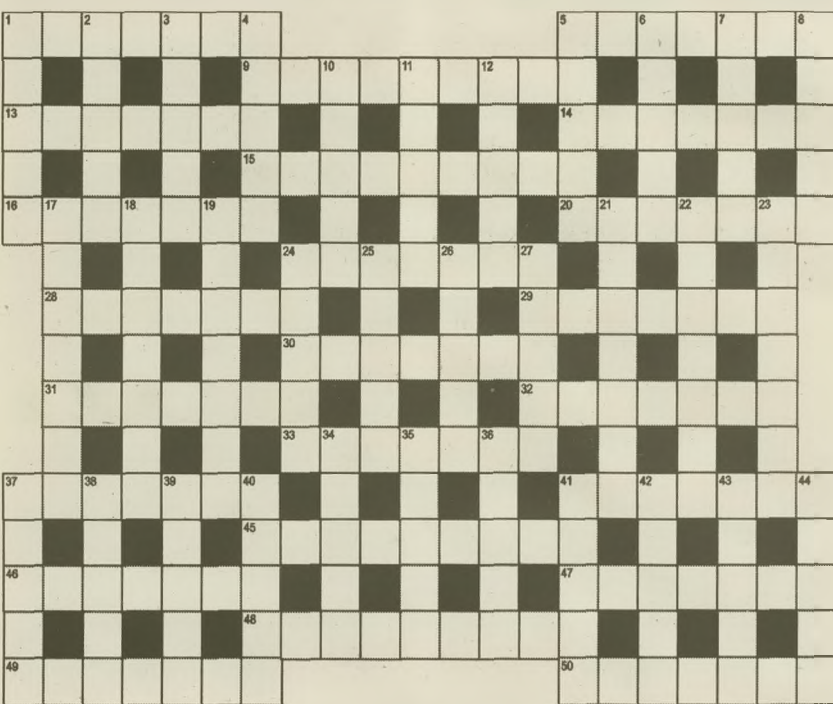
Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

K r z y ż ó w k a

POZIOMO: 1. do wykładania, 5. z La Pazem, 9. nie tylko Paganiniemu potrzebna, 13. połowica Trąbalskiego, 14. ustronie, 15. szczególnie rewizja, 16. ma swego węża, 20. muzułmanin pości, 24. rower lub kajak, 28. subwencja, 29. frykas, 30. spodnie do konnej jazdy, 31. kpina jadowita, 32. przesąd, 33. figura stylistyczna, 37. „... La Fontaina” Wańkowicza, 41. kabina kosmiczna, 45. prąd ci robi, 46. na stopie primabaleriny, 47. murarska, 48. rozpusta, 49. ciężka podróżna karetka, 50. surowiec na koszt

PIONOWO: 1. namiętności twórcze, 2. nic go nie rusza, 3. „burzliwy” duch, 4. trofeum Siuksa, 5.

Różyckiego w Warszawie, 6. pomieszczenie, 7. hańba, 8. lasso Tatars, 10. Miejski w Jablonkowie, 11. czyli szmal, 12. znajdziesz na Riwierze, 17. niebezpieczny zboczenie, 18. defekt blachy, 19. najstarszy w dziejach Ziemi, 21. pedanteria filologa, 22. w komunikacji miejskiej, 23. zbrojownia, 24. wieje nad Bajkałem, 25. była w kosmosie przed Gagarinem, 26. zapasy na tatami, 27. kołnierz Rudolfa II, 34. strus na pampasach, 35. pojemność elektryczną nim zmierzysz, 36. Ru, 37. 1/10 mili morskiej, 38. zwój, 39. Mała i Duża na Słowacji, 40. na tequilę, 41. niższy od drzewa, 42. bywa świata, 43. pod okienkiem, 44. tango Grechuty. (BIKI)

N y d a r z e n i a S p o r t o w e

JUTRO 37. EDYCJA „IZERSKIEJ PIĘDZIESIĄTKI”

Na starcie również Zaolziacy

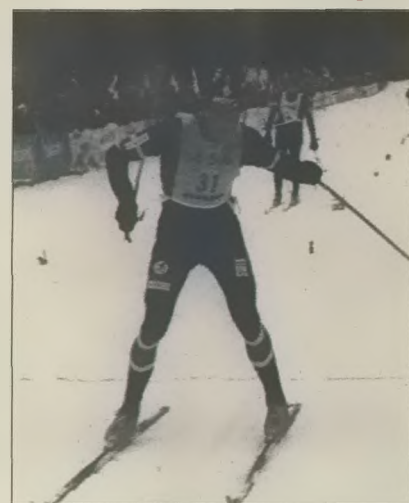
Na starcie jutrzejszej 37. edycji „Izerskiej Pięćdziesiątki”, narciarskiego biegu długodystansowego zaszeregowanego po raz drugi w historii do prestiżowego grona imprez kalendarza FIS Marathon Cup, nie zabraknie zawodników z naszego terenu. Do Gór Izerskich tradycyjnie wybrali się m.in. Wawrzyniec Fójcik i Tadeusz Fójcikowie z Cierlicka.

W zeszłym roku Tadeusz Fójcik uplasował się na trasie 25 km na świetnym 16. miejscu. Jutro w Bedřichovie ojciec i syn chcą wyruszyć wspólnie na głównym dystansie 50 km stylem klasycznym. Plany może zniweczyć jednak przeziębienie młodszego z klanu Fójcików, Tadeusza. - *Trudno mi w tej chwili powiedzieć, czy pojawię się na starcie. Nie czuję się najlepiej* - stwierdził siedemnastoletni Tadeusz Fójcik, na co dzień zawodnik SGV Vrbna pod Pradziadem.

„Izerska Pięćdziesiątka” z roku na rok zyskuje coraz szersze grono sympatyków z kręgu tak zawodowych, jak i amatorskich biegaczy z całego świata. Również w tym roku w imprezie wezmą udział prawdziwe asy biegówek.

Organizatorzy zwabili do Bedřichova byłych medalistów mistrzostw świata i igrzysk olimpijskich - m.in. Austriaka Botwinowa, Włocha Faunera czy Norwega Aucklanda. Głównym faworytem jest jednak ubiegłoroczny triumfator - Szwed Oskar Svaerd. Nie bez szans na zajęcie wysokiej lokaty jest też reprezentant gospodarzy Stanislav Řežáč z klubu SKI Hradec Kralovej, który w przeszłości dwukrotnie radował się z pierwszego miejsca. Start na krótszym, 25-kilometrowym odcinku, zapowiedziała też utytułowana Kateřina Neumannová, powracająca po obowiązkach macierzyńskich do wielkiej formy.

- *Kocham biegówki i lubię atmosferę Izerskiej Pięćdziesiątki* - mówi

▲ Faworytem gospodarzy jest dwukrotny zwycięzca „Izerskiej Pięćdziesiątki” Stanislav Řežáč. Fot. Net.

Wawrzyniec Fójcik. - *Moim marzeniem jest dotarcie do mety w czasie krótszym, niż trzy godziny. Do tej pory sztuka ta jeszcze mi się nie powiodła. Zawsze zabrakło mi kilku minut - dodał. Organizatorzy twierdzą, że wszystko zapieczętowane jest na ostatni guzik. - Dziś powinna już być przygotowana trasa biegu. Zawodnicy mogą więc spokojnie potrenować i wypróbować profil pięćdziesięciokilometrowego odcinka* - stwierdził dyrektor trasy Radim Nyč. (jb)

S p o r t P o l s k i

□ **POLSCY SIATKARZE** przegrali z Bułgarią 0:3 (19:25, 19:25, 18:25) w ostatnim meczu fazy grupowej turnieju kwalifikacyjnego do igrzysk olimpijskich, który rozgrywany jest w Lipsku. Po tej porażce polski zespół stracił szansę na awans do półfinału. W półfinałach lipskiego turnieju znalazły się zespoły Rosji, Niemiec, Francji i Holandii. Ostatnią szansą

polskiej drużyny na wywalczenie prawa do gry na IO w Atenach będzie majowy turniej interkontynentalny. Wczoraj, po zamknięciu numeru, w półfinałowym meczu turnieju kwalifikacyjnego kobiet (w Baku) reprezentacja Polski siatkarek zmierzyła się z Turcją.

□ **RAJD PARYŻ-DAKAR**. W ścisłej czołówce rywalizacji motocyklistów nadal znajduje się zawodnik Orlen Team - Jacek Czachor, który awansował na ósme miejsce w klasyfikacji generalnej.

□ **SKOKI NARCIARSKIE**. Mateusz Rutkowski, Wojciech Tajner i Wojciech Skupień wystąpią w dzisiejszym konkursie Pucharu Świata w Libercu. Do Liberca nie przyjechało wielu czołowych zawodników. Odpocząć postanowił Sigurd Pettersen, Hannawald, Schmitt, a także Adam Małysz.

□ **POLSCY TENISIŚCI STOŁOWI** rozegrają we wtorek w Stockerau mecz z Austrią w eliminacjach mistrzostw Europy 2005. Zwycięzca niemal na pewno zapewni sobie awans do finałowego turnieju ME, który odbędzie w duńskim Aarhus. W składzie polskiej drużyny znaleźli się Lucjan Błaszczyk, Tomasz Krzeszewski i Bartosz Such. Rezerwowym jest Marcin Kuśiński.

n a s z a

□ **HOKEJ NA LODZIE** - Tipsport Ekstraliga: Stalownicy Trzinec - HC Witkowice (jutro, 17.00). I liga: Opawa - Hawierzów (dziś, 17.00). II liga: Orłowa - Gwiazda Brno (jutro, 17.00).

□ **SZACHY** - Ekstraliga: Trzinec - Jäkl Karwina (dziś o godz. 10.00 w DK „Trisia”).

□ **PILKA RĘCZNA**: sparing Banik Karwina - Opole (dziś, 11.30).

□ **FLORBAL** - I liga mężczyzn: Pegres Hawierzów - FBC Ostrawa (jutro, 15.00).

□ **PILKA NOŻNA** - zimowy turniej we Wracimowie, dziś: Frydek-Mistek - Bogumin (8.30), Wracimów - MKF Karwina (10.20), Frydlant - G. Błędowice (12.10), Sl. Orłowa - jun. FC Witkowice (jutro: Jakubczowice - L. Piotrowice (8.30) i Dzieńmorowice - Cz. Cieszyń (12.10). (Opr. jb)

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Pantery zagrają dziś w Opawie

Pierwszoligowi hokeiści Hawierzowa nadaremnie czekali w środę na swego rywala - Komety Brno. Goście zrezygnowali z przyjazdu, tłumacząc to grasującą w ich zespole grypa. Wszystko wskazuje na to, że mecz zakończy się walkowerem, ale ostatecznej decyzji w tej sprawie jeszcze nie podjęto. - *Liczymy na korzystny dla nas werdykt, bo my w kwestii rozegrania tego meczu uczyniliśmy maksimum* - stwierdził wczoraj menedżer Hawierzowa Vítězslav Viteček. Dziś Pantery zagrają na lodzie Opawy. W fotelu lidera I ligi doszło do zmiany - Chomutów zmieniła Jihlava. Bez usterek organizacyjnych oboje się natomiast w drugiej lidze hokeja na lodzie. W grupie wschodniej Orłowa przegrała w wyjazdowym meczu z Uniczowem 2:3. Jutro podopieczni trenera Juchelki zaprezentują się przed własną publicznością w pojedynku z Gwiazdą Brno. (jb)

● **Wyniki 30. kolejki I ligi:** Trzebież - Pisek 5:2, Prościejów - Opawa 3:1, Jihlava - Ml. Bolesław 5:3, Chomutów - Kadań 2:5, Ołomuniec - Beroun 4:2, Hr. Kralowej - Ujście nad Łabą 1:4.

TABELA I LIGI:

1. Jihlava	30	65	96:70
------------	----	----	-------

2. Chomutów	30	64	113:68
3. Beroun	30	63	87:59
4. Ujście n. Ł.	30	62	102:64
5. Ołomuniec	30	51	81:69
6. Hr. Kral.	30	48	100:80
7. Ml. Bolesław	30	40	72:76
8. Kadań	30	39	85:89
9. Trzebież	30	38	76:87
10. Pisek	30	32	69:88
11. Opawa	30	30	71:95
12. Prościejów	30	30	73:102
13. Hawierzów	29	27	68:96
14. K. Brno	29	25	59:109

● **II LIGA: UNICZÓW - ORŁOWA 3:2 (0:0, 1:1, 2:1)**. W bezpośredniej konfrontacji sąsiadów w tabeli ze zwycięstwem radowali się hokeiści Uniczowa. Orłowianie na lodzie ósmego w tabeli Uniczowa sprawiali korzystne wrażenie i zdaniem obserwatorów zasłużyli przynajmniej na remis. Spotkanie obfitowało w szereg sytuacji podbramkowych, sporo pracy mieli więc obaj bramkarze - uniczowski Koloušek i orłowski Čučela. Worek z bramkami rozwiązał się dopiero w drugiej i trzeciej tercji. **Najważniejsze minuty:** 7. Reřucha (HCO) w stuprocentowej okazji trafia w nogi golkipera; 13. Čučela likwiduje strzał Koláčka (U); 20. Dvořák

(HCO) w sytuacji sam na sam z Kolouškem nie daje rady; 21. Holík w prowadze liczebnej zapewnia gospodarzom prowadzenie 1:0; 24. Jemelík bombą z dystansu (z podania Moravca) wyrównuje w prowadze na 1:1; 29. Čučela fantastycznie broni kolejny dobry strzał Koláčka; 37. Dvořák (HCO) w osłabieniu postemplował słupek bramki Uniczowa; 44. Petr Balajka (as. Dvořák) zdobywa drugiego gola dla Orłowej - 1:2; 51. Vnenk (U) po samodzielnym rajdzie strzałem w okienko wyrównuje na 2:2; 58. Koláček przechyla szalę meczu na stronę gospodarzy - 3:2. **Sędzia** Skoupý, **kary** 4:3, wykorzystane 1:1, widzów 250. (JK)

TABELA II LIGI:

1. S. Ostrawa	27	69	140:59
2. N. Jiczyn	27	57	96:66
3. Blansko	27	54	80:48
4. Kromierzyż	27	52	90:85
5. G. Brno	27	46	90:72
6. Šternberk	27	45	86:82
7. Přerów	27	42	100:68
8. Uniczów	27	33	73:102
9. Orłowa	27	32	85:83
10. F.M.	27	21	69:116
11. W. Bitesz	27	16	73:122
12. Wyszów	27	10	49:128

Opr. JANUSZ BITTMAR

DZIŚ W NUMERZE:

Telewizyjna wieża Babel str. 3

Londyński Instytut Piłsudskiego str. 4

Zaolzie literackie 2003 str. 5

Rewelacyjny Ahonen str. 8

WTOREK

13 STYCZNIA 2004

NR 5

ROCZNIK LIX

CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

Z kolędą u chorych

JABŁONKOW (man) - Niedziela Chrzta Pańskiego zamknęła tego-roczny okres bożonarodzeniowy. Właśnie w tym dniu polski chór kościelny z parafii p.w. Bożego Ciała w Jabłonkowie po raz ostatni w tym roku wyruszył na kolędowanie.

Tym razem zawitał do Domu św. Elżbiety. W trakcie półgodzinnego koncertu chórzyści wykonali wiankę kolęd, obchodząc kolejno wszystkie pokoje. Chór jabłonkowski odwiedza Dom św. Elżbiety w okresie bożonarodzeniowym już od kilku lat. - Z kolędą do chorych przychodzą również uczniowie szkół podstawowych. Moim zdaniem koncert jabłonkowski chór jest dla mieszkańców naszego domu bardziej bliski, bowiem pacjenci często poznają po twarzach swoich kolegów, z którymi dawniej spotykali się w trakcie nabożeństwa w kościele. Chór zamierza przynieść im radość również w przyszłości - powiedziała dla „GL” dyrygent chóru s. Judyta.

KONCERT ZGROMADZIŁ RZESZE WIERNYCH

Do kościoła na skróty

PIOTROWICE (sch) - Jak dotąd nieoficjalne przejście graniczne między Piotrowicami a Gadowem stało się w niedzielne przedpołudnie otworem. W godz. 7.30-12.00 mogli z niego korzystać uczestnicy koncertu w miejscowym kościele p.w. św. Marcina.

- Jest to duże ułatwienie, zwłaszcza dla gości z Polski, którzy nie muszą nakładać pięciu kilometrów drogi - stwierdził inicjator koncertu, Karol Michalski. Piotrowicki kościół mieści się bowiem zaledwie 50 m od granicy z Polską, zaś najbliższe przejścia graniczne znajdują się kilka kilometrów stąd, w Markłowicach i Zawadzie.

Jak zauważył miejscowy proboszcz, Henryk Lorisz, niedzielna msza św. połączona z koncertem kolęd w wykonaniu chóru parafialnego z Wodzisławia Radlina zgromadzi-

▲ Po raz pierwszy na Balu Gorolskim wystąpił słowacki zespół „Očován” z Očowej. Swymi dynamicznymi tańcami podbił serca widzów.

Fot. ROMAN BASELIDES

AMICI CANTIONIS ANTIQUAE WYRÓŻNIONE

Świetny poziom,
silna konkurencja

BĘDZIN (mro) - Z jedynym przyznaniem przez jury wyróżnieniem wrócił na Zaolzie Kameralny Chór Męski „Amici Cantionis Antiquae” z zakończonego w niedzielę X Ogólnopolskiego Festiwalu Kolęd i Pastorałek z Będzina.

- Choć nie zdobyliśmy ani jednej medalowej pozycji, to świadomość, iż przyznano nam jedyne wyróżnienie, przy tak silnej konkurencji, daje dużą satysfakcję - powiedział Leszek Kalina, członek chóru. Pracujący pod patronatem Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica” 7-osobowy zespół z Zaolzia przedstawił w

W PRZEGLĄDZIE KAPEL I ZESPOŁÓW FOLKLORYSTYCZNYCH
PO RAZ PIERWSZY WZIĘLI UDZIAŁ AUSTRIACY

Na ludowo aż do świtu

MOSTY K. JABŁONKOWA (man) - Miejscowy Dom PZKO (popularny Kasowy) gościł w sobotę już po raz 26. uczestników tradycyjnego Balu Gorolskiego. W zaliczanej do najpopularniejszych na Podbeskidziu imprezie wzięło udział ponad 500 gości.

Zgromadzonych przywitał Alojzy Martynek - kierownik zespołu „Górolę”, który wraz z MK PZKO jest tradycyjnie organizatorem imprezy. W tym roku - podobnie zresztą jak w latach poprzednich - imprezę rozpoczął międzynarodowy przegląd dziesięciu kapeł i zespołów folklorystycznych z Moraw, Słowacji, Polski, a także Austrii.

Jako pierwszy pojawił się na podium zespół „Górolę”, po nich wystąpili starzy bywalcy: kapela Pawła Capka ze Skalitégo, która w imprezie wzięła udział już po raz 23. Wypełniona po brzegi salę

szczególnie rozbawił swoimi dowcipami jej lider Capek. Nie zabrakło też „Polanicy” - kapeli Andrzeja Niedoby - założyciela Bali Gorolskich. Potem po raz pierwszy na scenie w Mostach stanęli członkowie zespołu „Lughofer” z austriackiego Kremsmünster. Za wykonanie czeskiej piosenki „Kdyby był Bavorov” widzowie nagrodzili ich gromkimi brawami. Podobała się też „Ludowa hudba Dušana Tumů” z Martina. Niejako w roli „czarnego konia” zaprezentował się słowacki zespół „Očován” z Očowej. Chociaż na balu bawił po raz pierwszy, w przeglądzie pojawił się dwukrotnie. Jego śpiewy i spontaniczne tańce widzom bardzo przypadły do gustu. Polskę reprezentowała kapela istebniańska „Wałasi”, która złożyła

uczestnikom życzenia noworoczne. Oczekiwań nie zawiedli również zespoły morawskie: Cimbálová Muzika „Vrchovjan” z Hawierzowa, „Šmýkňa” z Ostrawy oraz „Polana” z Brna.

Uczestnicy balu zjawili się w Domu PZKO w strojach ludowych. Byli wśród nich m.in. wicehetman okręgu morawsko-śląskiego Zdzisław Wantuła, prezes ZG PZKO Zygmunt Stopa, poseł Marian Bieleś, przedstawiciel Moravii Steel Jan Moder, burmistrz Jabłonkowa Petr Sagitarius, wójt Ropicy Jan Bazgier, no i oczywiście wójt Mostów k. Jabłonkowa Milan Prochazka.

O godz. 20.00 tradycyjnym chodzonem rozpoczęła się trwająca do rana zabawa na ludowo, podczas której oprócz wymienionych zespołów przygrywała do tańca również kapela „Nowina”.

Pożegnanie żołnierzy

BIELSKO-BIAŁA - W styczniu wyjedzie do Iraku 328 bielskich żołnierzy. Wczoraj pożegnano drugą grupę, tydzień temu w ramach II zmiany polskiego kontyngentu, wyjechała pierwsza kilkunastoosobowa grupa żołnierzy 18. Bielskiego Batalionu Desantowo-Szturmowego.

Dowódca II Korpusu Zmechanizowanego, w skład którego wchodzi bielska jednostka, generał dywizji Mieczysław Stachowiak przypomniał, że jadą

oni do Iraku z misją pokoju. - Jedziecie chronić ludność miejscową i tworzyć warunki do zaistnienia i funkcjonowania możliwie demokratycznego państwa - powiedział.

Szef bielskiej jednostki podpułkownik Piotr Patalong powiedział dziennikarzom, że jego celem jest, by do Bielska-Białej wrócili wszyscy żołnierze.

Niechlubne
drugie miejsce

KARWINA (sch) - Powiat karwiński jest drugim w RC powiatem z najwyższą stopą bezrobocia. W grudniu wyniosła tu ona 20,4 proc. Wśród 77 powiatów wyższe bezrobocie (23,5 proc.) zanotowano już tylko w powiecie mosteckim.

W Karwińskim tradycyjnie największy odsetek osób bez pracy odnotowano w Karwinie (21,65 proc.) i Orłowej (21,30). Tylko niewiele mniejszą (powyżej 19 proc.) stopę bezrobocia wykazały natomiast filie Urzędów Pracy w Hawierzowie, Cz. Cieszynie i Boguminie.

Obecnie bezrobocie w powiecie karwińskim niemal dwukrotnie przekracza poziom bezrobocia w całej RC, które osiągnęło na końcu roku rekordowych 10,3 proc. i jest najwyższym w historii naszego kraju.

O DWUJĘZYCZNOŚCI JUŻ W TEGOROCZNYM BUDŻECIE?

Podpisy na wagę petycji

KOCOBĘDZ / CZ. CIESZYN (kor) - Jeszcze w grudniu kocobędzki samorząd zajął się petycją w sprawie stosowania dwujęzyczności. Jak już wcześniej informowaliśmy, Komitetowi Petycyjnemu udało się zebrać 93 podpisy miejscowych Polaków, czyli o blisko 20 więcej, niż było trzeba.

- Samorząd przyjął petycję do wiadomości. Zawarte w niej postulaty chcielibyśmy uwzględnić już w tegorocznym budżecie, którego projekt trafi pod obrady w lutym - poinformował GL wójt Martin Pinkas. - Poprosiliśmy jednak członków Komitetu, żeby pisemnie uściślili i skonkretyzowali swe żądania.

Rzecznik Komitetu Władysław Niedoba powiedział naszej gazecie, że chodzi przede wszystkim o umieszczenie dwujęzycznych nazw

na budynkach Urzędu Gminnego, Domu Kultury i poczty. Autorzy petycji domagają się ponadto wprowadzenia polskiej nazwy wsi na tablicach drogowych. - Nie jestem do końca pewien, czy pozwala na to ustawa o ruchu drogowym - skomentował ten postulat wójt Pinkas. - Kwestię tę musimy zatem skonsultować z Urzędem Okręgowym w Ostrawie.

Od blisko roku podpisy pod petycją w sprawie dwujęzyczności zbierane są także w Cz. Cieszynie. Tu jednak brakuje ich jeszcze ok. 300. - Staramy się je za wszelką cenę zgromadzić, chodzimy nawet po mieszkaniach zainteresowanych - mówi członek Komitetu Petycyjnego Bronisław Walicki. - Arkusze podpisowe są do ich dyspozycji także w bibliotece przy ul. Havlíčka.

„BAJKOWY” PINOKIO TEŻ BRAŁ UDZIAŁ W KWĘŚCIE

W niedzielę po raz 12. przebiegał „koncert” Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, z którego dochód przeznaczany jest z reguły na zakup sprzętu medycznego dla przychodni i szpitali zajmujących się leczeniem dzieci. Datki zbierane są w większości polskich miast, głównie jednak w Warszawie, gdzie przebiega najważniejszy i najliczniej odwiedzany przez publiczność koncert. Uczestnicy składają pieniądze do skarbonki, deklarując określone kwoty w ramach licytacji orkiestralnych serduszek i fantów specjalnie wystawionych w tym celu.

Po raz pierwszy do kwesty włączyło się w tym roku Zaolzie. W Domu Kultury w Olesnie wystąpił PZKO-wski TL „Bajka” z przedstawieniem „Pinokia”, przeznaczając dochód na

Pieniądze na sprzęt medyczny dla polskich dzieci zbierano podczas tegorocznej edycji również w Chicago, Paryżu, Berlinie oraz w polskiej bazie wojskowej w Iraku.

W ciągu poprzednich 11. edycji WOSP zgromadzone imponującą kwotę 44 mln dolarów. Ostatecz-

na kwota zebranych w tym roku pieniędzy będzie znana później.

Warto dodać, że pomysłodawcą tej nie mającej swego odpowiednika w świecie imprezy jest redaktor Polskiego Radia Jerzy Owsiak. Jego zawołanie „Sie ma” jest hasłem wywoławczym WOSP. (kk)

Niezrównana »orkiestra«

WOSP. - O naszym udziale w tej wyjątkowej imprezie zdecydował przypadek - mówi kierowniczką „Bajki”, Pawełka Niedoba. - Po prostu występując 4 grudnia ub. roku w Koziegłowach zostaliśmy zauważeni przez jedną z częstochowskich agencji impresaryjnych, która zaproponowała nam ten występ.

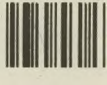
P o g o d a

WTOREK - zachmurzenie małe do umiarkowanego, opady deszczu ze śniegiem. Temperatura nocą: od 4 do 0 st. C, w dzień od 3 do 7 st. C.

ŚRODA - bez większych zmian, w górach opady śniegu. Temperatura: nocą od 4 do 0 st. C., w dzień od 1 do 5 st. C.

ISSN 1212-4222

04005

9771212422027

TYDZIEŃ

5 - 11 | 2004

● W Stanach Zjednoczonych ruszył nowy system rejestracji obcokrajowców. Polega na pobieraniu odcisków palców oraz fotografowaniu osób przekraczających amerykańską granicę. System rejestracji ma zmniejszyć ryzyko wpuszczenia do USA terrorystów.

● Co najmniej 15 osób zginęło w zamachu bombowym w afgańskim Kandaharze. Większość ofiar to kobiety i dzieci.

● W Chinach nakazano wybicie ponad 10 tys. cywet, żyjących na południu kraju drapieżnych ssaków, podejrzewanych o przenoszenie wirusa odpowiedzialnego za epidemię SARS.

● Strajkująca część polskich lekarzy zakończyła, po negocjacjach z rządem, protest i powróciła do pracy.

● Amerykański śmigłowiec wojskowy rozbił się koło Faludży w Iraku. Zginęło dziewięciu żołnierzy.

● Polskie ministerstwo obrony narodowej zaproponowało USA utworzenie bazy lotniczej na zachodzie Polski, ok. 50 km od Poznania.

● Podejrzany o zamordowanie szwedzkiej minister spraw zagranicznych Anny Lindh przyznał się do winy. 25-letni Mihailo Mihajlović zranił śmiertelnie minister w jednym ze sztokholmskich domów towarowych we wrześniu ub. roku.

● Trzynaście dni po trzęsieniu ziemi w irańskim mieście Bam spod ruin wydobyto żywego, 57-letniego mężczyznę. Po kilku dniach mężczyzna zmarł jednak w szpitalu, nie odzyskawszy przytomności.

● Do Iraku odlecieli pierwsi żołnierze drugiej zmiany polskiego kontyngentu wojskowego.

● Jeden milion dolarów otrzymają rodziny każdej ze 170 ofiar zamachu na samolot francuski, którego dokonali Libijczycy w 1989 roku. Porozumienie w tej sprawie podpisano w Paryżu.

● Prezydent Polski, Aleksander Kwaśniewski, publicznie zdementował spekulacje prasowe, jakoby zabiegał o ustąpienie premiera Leszka Millera.

● Ponad 20 osób zginęło na wzburzonej Adriatyku, kiedy zatonał ponton z uciekinierami albańskimi.

● Delegacja amerykańska zwiedziła północnokoreański kompleks jądrowy w Jongbjon. Jest to pierwszy przypadek od zeszłorocznego wydalenia inspektorów ONZ, kiedy kierownictwo KRLD zezwoliło obcokrajowcom przekroczyć bramę tego zakładu.

● Najstarsza obywatelka RC, Marie Berankowa z Jihlavy, obchodziła 107. rocznicę urodzin.

● 300 osób zostało rannych podczas trzęsienia ziemi w Algierii. Wstrząsy o sile 5,7 st. w skali Richtera wystąpiły w rejonie wokół stolicy kraju, Algieru.

● W całej Polsce przebiegł XII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Pieniądze zebrane podczas imprezy zostaną przeznaczone na zakup sprzętu dla szpitalnych oddziałów dziecięcych. Kwstowało 100 tys. osób. W kraju i za granicą działało 1180 sztabów WOŚP.

● Korea Południowa wzmocniła ochronę swych ambasad i linii lotniczych. Powodem jest list, doręczony do ambasady tego kraju w Tajlandii, w którym nieznana dotąd organizacja terrorystyczna grozi atakami terrorystycznymi na placówkę w Azji.

● Premier Polski, Leszek Miller, przedstawił w wystąpieniu telewizyjnym cele rządu na rok bieżący. Zapewnił m.in., że polskie władze będą walczyć o silną pozycję Polski w Unii Europejskiej.

● Ekstremalne mrozy w Kanadzie dochodzące do min. 40 st. C spowodowały już śmierć co najmniej 10 osób.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

DODATNI BILANS „PRZEŁĘCZY”

Przed jubileuszem

Kolędowaniem w styczniu ub. roku w Sałajce rozpoczął a Koncertem 28 grudnia zakończył swój pracowity ubiegłoroczny sezon chór „Przełęcz” z Mostów k. Jabłonkowa. Obecnie 36-osobowy, prowadzony przez dyrygentkę Halinę Niedobą zespół czeka na przygotowania do jubileuszu 50-lecia, który obchodzony będzie w maju br.

Na swoje konto mosteckie chórzyści przypisali sobie w ub. roku 10 występów okolicznościowych i 8 koncertów. Śpiewem upiększyli m.in. obchody święta narodowego RP w Klubie Polskim w Brnie, trzykrotnie występowali przed publicznością w Łysej n. Łabą z okazji Dni Polskich. Aktywnie wzięli udział w Gorolskim Święcie, wspólnie z „Gorolem” i „Melodią” dodali blasku uroczystości odsłonięcia tablicy pamiątkowej Wincentego Witosa w Gródku. Nie zabrakło ich melodyjnych głosów na uroczystości 60-lecia tragedii wojennej w Mostach, podczas odpustu mosteckiej parafii, czy podczas gminnego koncertu adwentowego oraz jubileuszu tutejszego szkolnictwa. „Przełęcz” była też organizatorem koncertu pieśni

sakralnych w ramach Trojoka Śląskiego, w którym wzięły udział także zespoły z Polski i Słowacji. Niektóre koncerty wzbogacali dodatkowo swym głosem soliści: Elwira Zwyrtek oraz Władysław Czepiec.

Aż dziw bierze, skąd tyle energii drzemie w grupie, której połowę tworzą emeryci, a średnia wieku wynosi 57,6 lat. - *To chyba tym świeżym powietrzem górskim jest spowodowane i śpiewem właśnie...* - śmieje się jedna z ofiarnych działaczek, Helena Lach.

Próby odbywają się regularnie we wtorki, w godzinach 16.30-19.00 w mosteckim Domu PZKO, przy akompaniamentcie Krystyny Pyszko i Erwina Muchy. Nowi chórzycy są, oczywiście, zawsze mile widziani!

(bag)

▲ Jedną z tradycyjnych imprez mosteckiej „Przełęczy” jest koncert noworoczny. Ostatni odbył się 27 grudnia 2003 r.

Fot. DANUTA BRANNA

W ZZS TRZEBA SIĘ LICZYĆ ZE STRATĄ

Budżet bardzo napięty

LIGOTKA KAMERALNA (kor) - Podczas przygotowywania tegorocznego budżetu ligoccy radni ponownie będą musieli uwzględnić w nim straty związane z gospodarowaniem gminnego Zintegrowanego Zakładu Socjalnego. W jego skład wchodzi: zakład dla upośledzonych umysłowo mężczyzn oraz dom emerytów.

W ub. roku straty te sięgnęły 470 tys. Kc, w tym władze gminy spodziewają się w budżecie ZZS strat rzędu 650 tys. Kc. - *Renty i emerytury znacznej części pensjonariuszy są zbyt niskie, by można było pokryć z nich cały koszt pobytu w zakładzie* - mówi wójt Stanisław Ćmiel. - *Trzeba zatem sięgnąć głębiej do kasy gminnej, ale i ta nie jest bez dna. Miejmy nadzieję, że podobnie jak w roku ubiegłym wspomóż nas Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych.*

Z ważnych inwestycji, które gmina zaplanowała na br., wymienimy: dokończenie rekonstrukcji stółki szkolnej i budowy wielofunkcyjnej hali na placu za Urzędem Gminnym oraz remont kapitalny zamkniętego w ub.r. mostu przez Stonawkę.

Ciekawostki

Fałszywy zwycięzca

40-letnia mieszkanka amerykańskiego stanu Ohio, która próbowała wyludzić główną wygraną loteryjną w wysokości 162 mln dol., została w Chicago oskarżona o składanie fałszywych zeznań. Mieszkanka Clevelandu zgłosiła, iż zgubiła los loteryjny, na który padła główna wygrana i zażądała wstrzymania wypłaty osobie, która go przedstawiła. W trakcie policyjnego dochodzenia pani Battle przyznała się jednak, że cała historia była wytworem jej wyobraźni i wynikała z silnego pragnienia zdobycia dużych pieniędzy. Ta motywacja może ją teraz kosztować sześć miesięcy więzienia i grzywnę w wysokości 1000 dolarów. Adwokat pani Battle twierdzi, że jej życzenia były tak silne, że uwierzyła ona sama przed sobą, że naprawdę była w posiadaniu szczęśliwego losu i następnie go utraciła. To

przekonanie skłoniło ją do wystąpienia na drogę sądową z żądaniem wstrzymania wypłaty 34-letniej Rebecce Jemison, która przedstawiła los.

Poparzone tyłki

Nieidentyfikowana żrąca substancja, jaką posmarowano sedesy w toalecie publicznej w nowozelandzkim mieście Christchurch, poparzyła cztery kobiety, z których jedna wymaga operacji plastycznej. Jak podaje nowozelandzka policja, poszkodowane doznały poparzeń w sobotę rano na ubikacjach w sąsiedztwie parku. Przeźroczysta, podobna do żelu substancja została rozsmarowana na sedesach, guzikach do spłukiwania i ścianach budynku. Próbkę nieznaną na razie substancji wysłano do analizy, resztę usunęła policyjna brygada ratownictwa chemicznego. Trzy z poparzonych kobiet opuściły już szpital, ale czwarta, najciężiej poszko-

▲ Pani Alojzja Franek z Czeskiego Cieszyna jest niewątpliwie najstarszą czytelniczką naszej gazety.

Fot. z albumu rodzinnego

ŻYCZENIA DLA PANI ALOJZJI

To już 104 lata!

CZ. CIESZYN (sch) - Dokładnie dzisiaj obchodzi swoje 104. urodziny nasza najstarsza czytelniczka, pani Alojzja Franek. Do grona gratulantów dołącza również nasza redakcja, życząc Szanownej Naszej Czytelniczce, by nie opuszczała jej

zdrowie, a uśmiech nie schodził jej z twarzy.

104-letnia pani Alojzja jest najstarszą mieszkanką Cz. Cieszyna i jak na swój wiek trzyma się całkiem dobrze. Niestety nie potrafi już chodzić, porusza się na wózku inwalidzkim.

W sobotę z okazji jej jubileuszu odbył się w jej domku na Rozwoju zjazd rodzinny. Dziś natomiast odwiedzi ją lekarz domowy, jutro - wiceburmistrz miasta.

Próba generalna

W ubiegłą środę w ponad 330 dziecięcych klasach szkół podstawowych okręgu morawsko-śląskiego przebiegły próbne egzaminy wstępne do szkół średnich. Uczestniczyły w nich również cztery polskie szkoły: karwińska, czeskokocieszyńska, PSP Trzynieć VI oraz szkoła gnojnicka.

Wyniki testów, które pisemnie otrzymał każdy z uczestników, pomogą uczniom, ale także rodzicom i nauczycielom, w doborze najbardziej odpowiedniego kierunku dalszego kształcenia oraz przygotowania się do „prawdziwych” egzaminów, które rozpoczną się 19 kwietnia br.

Program „Kvalita 2004” (Jakość 2004), opracowany i ogłoszony przez okręg morawsko-śląski, ma służyć do kontroli poziomu nauczania w szkołach średnich i podstawowych oraz przygotowania uczniów do egzaminów wstępnych. Na ten cel w budżecie na rok 2004 proponowana jest suma ponad 1 mln koron.

(ren)

Kościelne tourné szkolnego chóru

KARWINA FRYSZTAT (sch) - Mini tourné z Koncertem Noworocznym zaliczy w ciągu najbliższego tygodnia chór szkolny oraz soliści karwińskiej PSP.

W najbliższy czwartek o godz. 16.30 szkolni śpiewacy wykonają pieśni sakralne oraz kolędy w kościele katolickim we Fryszacie, a w środę (21. 1.) o godz. 16.30 wystąpią z tym

samym programem w sąsiednim kościele ewangelickim.

W półtoragodzinnym koncercie przedstawi się publiczności ok. 40 chórzystów oraz 7 solistów. Dyrygować będą nauczycielki Beata Roman i Monika Zalewska, akompaniować będzie nauczycielka Ewa Blanik oraz kapela ludowa Otokara Winklera.

dowana, przebywa tam nadal.

Nierozłączni przyjaciele

Kotek imieniem Kotek, który zaprzyjaźnił się z ważącym pół tony misiem, zwanym Myszką, w berlińskim zoo znów jest ze swym przyjacielem, z którym go rozdzielono, zamykając niedźwiedzie w klatce na czas remontu wybiegu. Trzy lata temu Kotek pojawił się pewnego dnia na wybiegu Myszki. Obaj wspólnie wygrzewali się na słońcu, niedźwiedzica dzieliła się z kocialem kawałkami mięsa. W październiku zeszłego roku misia zabrano do klatki, biedny kociał wałęsał się smutny po całym ogrodzie zoologicznym, często przesiadując koło „wizienia” utraconej przyjaciółki. Ostatecznie pracownicy zoo zlitowali się i wpuścili Kotka do klatki Myszki. Zwierzęta nie posiadają się z radości, a przed klatką gromadzą się tłumy

ludzi, oglądających tę niezwykłą parę. Wiosną Kotek i Myszka dostaną wspólny, duży wybieg.

Sposób na bin Ladena

Amerykańscy żołnierze w Afganistanie stosują nową metodę w celu złapania Osamy bin Ladena; rozdają mieszkańcom produkty żywnościowe i inne artykuły pierwszej potrzeby w opakowaniach, na których widnieją podobizny poszukiwanych szefów terrorystycznej Al-Kaidy. Na opakowaniach pod portretami Osamy bin Ladena i jego zastępcy Ajmana al-Zawahiriego widnieje napis w języku pusztu (oficjalnym języku w Afganistanie): „Przełączcie nam wiadomości o tych ludziach, a dostaniecie milion dolarów i gwarancję bezpieczeństwa”. Artykuły w takich opakowaniach są rozprowadzane wśród mieszkańców afgańskiej prowincji Nanganhar od ubiegłego tygodnia.

JESTEŚMY NA SZARYM KOŃCU I MAMY CO NADRABIAĆ – MÓWI MARTA SVOZIŁOWA, SZEFOWA NOWEJ AUDYCJI OSTRAWSKIEJ TV

Telewizyjna wieża Babel

W piątek 2 bm. mieliśmy okazję obejrzeć pierwsze wydanie „Babilonu”, programu poświęconego mniejszościom narodowym. Od tej pory gościć on będzie na antenie TVC 2 co tydzień. Znajdzie się w nim również miejsce na nasze, polskie sprawy. Jednym z jego głównych inicjatorów jest redaktor-dramaturg redakcji publicystyki ostrawskiego studia TVC, Marta Svoziłowa.

Skąd się wziął pomysł tego programu?
O tym, żeby zrobić jakiś program dla mniejszości narodowych, obco-krajowców i dla Czechów żyjących za granicą myślałam już od dawna,

jak na razie nie poświęca uwagi, a szkoda.

Tę formułę programu nie udało się jednak przeformować. Dlaczego?

Projekt ten nie miał specjalnych szans w związku z ogólną sytuacją TVC, głównie finansową. I to, pomimo iż posiadał poparcie za granicą. W końcu panu Rackowi udało się wprowadzić w życie przynajmniej program publicystyczny, wprowadzając go o połowę krótszym, bo 15-minutowym czasem antenowym, ale za to nadawanym co tydzień. W trakcie przygotowań do realizacji projektu skontaktowaliśmy się z Radą ds. Narodowości przy Rządzie

tam, gdzie koncentracja przedstawicieli mniejszości jest najliczniejsza. Stąd studio ostrawskie wręcz idealnie nadaje się do zajmowania się tymi sprawami. W naszym regionie żyje przecież najwięcej Słowaków, istnieje tu polska grupa narodowa, są liczne skupiska innych narodowości – Romów, Bułgarów, Greków, Chorwatów.

Jak wygląda sprawa telewizyjnej penetracji środowisk mniejszościowych w krajach sąsiednich?

W Polsce problematyką narodowościową zajmują się aż trzy studia TVP 3 w różnych regionach kraju, m.in. w Rzeszowie i Katowicach.

wom aktualnym, które mają wpływ na życie tych ludzi – np. problematyce uzyskiwania obywatelstwa RC, zapewnienia emerytur, polityce emigracyjnej. Ważne jest i to, co zmieni się po wejściu RC do Unii Europejskiej, a także - sprawy euro-regionów; tego określenia używa się wprawdzie bardzo często, ale co konkretnie dzieje się w poszczególnych euroregionach, tego nikt nie pokazuje. Myślę, że również dla Polaków czy Słowaków żyjących w regionie przygranicznym jest to bardzo ciekawe i ważne. Zresztą, co należy podkreślić, nie jesteśmy magazynem regionalnym, chcemy pokazywać, co dzieje się w całym kraju. Dlatego dążymy do tego, aby współpracownicy, przy pomocy których program będzie realizowany, pochodzili z różnych regionów kraju i byli – to szczególnie ważne - związani z daną mniejszością narodową czy grupą. Ideałem jest, aby na przykład problematyką romską zajmował się redaktor narodowości romskiej... Jeśli chodzi o problematykę polską, liczymy głównie na pomoc zespołu „polskiej pięciominutówki”.

Na ile czasu na antenie może liczyć polska mniejszość?

Zastanawialiśmy się nad tym, jak „rozdzielić” czas na antenie. W Polsce czy na Węgrzech dzieli się on na przykład według tego, jak liczna jest dana grupa – ci, których jest najwięcej, mają najwięcej czasu na antenie. Ale my wybraliśmy inne rozwiązanie. Przede wszystkim nie chcemy, aby poszczególne wydania „Babilonu” były poświęcane tylko jednej narodowości. W

każdym wydaniu magazynu będzie mowa o tym, co dzieje się w różnych środowiskach, w różnych zakątkach kraju, co dla danej mniejszości jest akurat najważniejsze i najaktualniejsze. Staramy się przygotować kalendarium najciekawszych imprez, rocznie i tym kierować się przy doborze poszczególnych tematów. Jest oczywiste, że im liczniejsza grupa, tym więcej ma do zaoferowania i z tego logicznie wynika „rozmiar” jej udziału w programie. Uznaliśmy, że tak będzie sprawiedliwie.

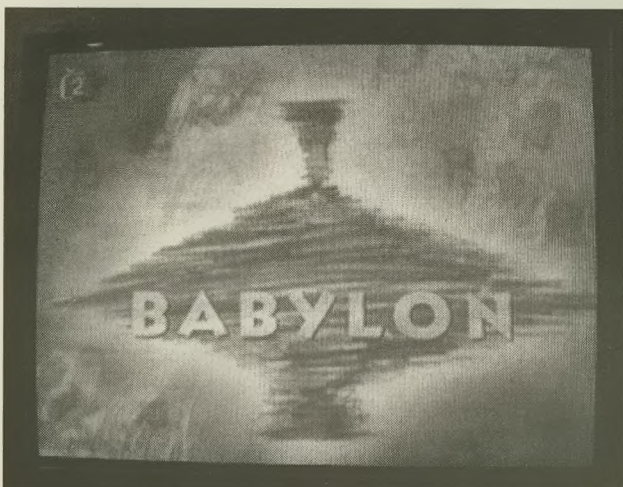
Czy „Babilon” będzie posiadał jakieś stałe rubryki?

Dzieli się on na trzy bloki: aktualną publicystykę, prezentację ciekawych ludzi, zespołów, osobistości z dziedziny sportu, kultury, życia politycznego – powinny to być takie portrety ciekawych ludzi, no i wreszcie serwis krótkich informacji, zaproszeń na najciekawsze imprezy w nadchodzącym tygodniu.

Program jest skierowany do czeskiej większości. W jakim języku będą nadawane reportaże?

W uzasadnionych przypadkach chcemy zachować język ojczysty. Czyli nic nie stoi na przeszkodzie, aby przedstawiciel na przykład polskiej mniejszości mówił w swoim języku ojczystym, a zależnie od okoliczności nawet gwara. W sumie, powiedzmy, z trzech reportaży jeden będzie nadawany w języku danej grupy narodowej. Zresztą, jak podpowiada sama nazwa programu – „Babilon”, chcemy, żeby to była mieszanka języków. Na pewno przyczyni się to do wzbogacenia programu i pomoże we wzajemnym poznawaniu się.

Rozmawiała: RENATA BILAN

Zdjęcia: WIESŁAW PRZECZEK

ale dopiero gdy dyrektorem ostrawskiego studia TVC został Ilja Racek, stało się to bardziej realne. Mniej więcej przed dwoma laty zaczęliśmy bardzo intensywnie pracować nad projektem programu dla mniejszości narodowych, obco-krajowców, migrantów, ale i dla Czechów żyjących za granicami kraju. Pierwotny projekt zakładał dłuższy czas na antenie – około 30 minut, raz w tygodniu; program o charakterze publicystycznym miał się przeplatać z cyklem dokumentalnym. Na plan pierwszy zamierzaliśmy wysunąć aspekt „ciekawych ludzi i zdarzeń”, dopiero z drugiego planu miał przebijać podtekst narodowościowy, tzn. fakt, że chodzi o obco-krajowca, członka mniejszości narodowej lub Czecha, który wstąpił się za granicą. Trzeba powiedzieć, że problematyce Czechów, którzy wyjechali z kraju, telewizja czeska

RC. Jej przedstawiciele chętnie nam pomogli, bo do tej pory nikt nie zwrócił się do nich z podobną propozycją.

Czy nawiązanie współpracy z Radą pomogło w rozwiązaniu jakichś istniejących dotychczas, a nie wietrzonych problemów?

Przede wszystkim udało się zwrócić uwagę na fakt, że TVC jako jedyna w Europie nie poświęca się systematycznie problematyce narodowościowej, choć oczywiście nadaje program dla Romów. W porównaniu z innymi krajami, choćby tylko w ramach Czwórki Wyszehradzkiej, znajdujemy się pod tym względem na szarym końcu i mamy co nadrabiać. Wszędzie istnieją redakcje, które regularnie zajmują się tą problematyką i, co ciekawe, nigdzie nie działają one w ramach studiów centralnych. To zresztą logiczne – zostały zlokalizowane

Poza tym Polska, co trzeba powiedzieć, jest dla nas, Czechów, wzorem jeśli chodzi o uwagę i czas, jaki tamtejsza telewizja poświęca Polakom mieszkającym poza granicami kraju, czyli Polonii. My – odnoszę niekiedy takie wrażenie – jakbyśmy się wstydzieli swoich rodaków, jak gdyby z chwilą, kiedy opuścili kraj, przestali dla nas istnieć. Ale jestem optymistką i mam nadzieję, że tak jak udało nam się zrealizować „Babilon”, tak uda nam się w końcu zrobić program o Czechach i dla Czechów żyjących poza granicami kraju.

Wróćmy jednak do „Babilonu”. Czego widz może się spodziewać po tym programie?

Głównym celem „Babilonu” jest pokazanie życia grup narodowościowych, obco-krajowców, migrantów na terenie Republiki Czeskiej. Chcemy się jednak poświęcać spr-

marionetki

HANNA SIKÓRY

Tak przeważnie brzmi pierwsze słowo, jakie cisnę mi się na myśl zaraz po wyjściu na dwór. Oczywiście powodem są poranne przymrozki. Kocham ciepłotę i nic na to nie poradzę. Co rano, opatulona szczerle niczym łódź podwodna, idę na przystanek i marzę, bo autobusy w lecie przyjeżdżają pięć minut wcześniej, a w zimie pół godziny później. A potem, rozmazując w autobusie, cichutko sobie śpiewam wzbudzając wyraz politowania i niezrozumienia na twarzach współpasażerów. Ostatnio przypomniała mi się piosenka Arlekina z jakiegoś spektaklu dla dzieci:

Boję się, że zamarnie serduszeko,
Cały drzę, bo wokół mnie zimy czas,
Sprzeniewierzę się serca odruszkom,
Gdy mi serce zamarnie jak głaz.

Piosenka prosta, ale jak na poranne półsennie filozofowanie w sam raz. Coś mi się wydaje, że obawy Arlekina stają się powoli moimi obawami. Święta dawno za nami, szarość dnia zwykłego dobija mnie coraz bardziej, a głupota ziębi coraz mocniej. Trudniej wykrzesać choć odrobinę zrozumienia w stronę pani, która nadepnęła na mój nowy płaszcz, niemożliwe stało się przyjazne spojrzenie na pana, który regularnie podkłada mi świnie. A serduszeko zamarnie

i zamarza. Co by tu poradzić na ten chłód? Alkoholem rozgrzewać na dłuższą metę się nie opłaca, bo można stracić wątrobę i resztki szacunku do samego siebie. Podróż do ciepłych krajów jednak trochę kosztuje.

Powoli autobus dociera do Cieszyna, a ja cały czas pogrążona w leniwym zasnym rozmyśleniu nawet nie zauważyłam, że zrobiło się ciepło. To starszy pan siedzący naprzeciwko uśmiechnął się do mnie przyjaźnie. Obok pana z naprzeciwka siedział drugi starszy pan w szaliku i też się uśmiechnął. I wiosna pojawiła się w styczniu. Jeśli ktoś jeszcze nie rozumie najnowszej technologii cieplnej – odsyłam do Andersena i jego Królowej Śniegu.

Wiem, że po Bożym Narodzeniu serduszeko powinno jeszcze przechowywać ciepło świątecznej atmosfery, ale mimo wszystko mam prośbę: nie dajcie mi zamarać. Chciałabym w jako takiej formie doczekać Wielkiej Nocy. Uśmiechajcie się do mnie częściej starsi panowie. Bo zdradzę państwu w tajemnicy, żaden uśmiech tak nie rozgrzewa, jak uśmiech starszego pana. Dlaczego? Bo ma w sobie ciepło, mądrość i bezinteresowność. A ja ze swej strony obiecuję się uśmiechać w waszą stronę.

I tym pozytywnym akcentem żegnam się z Państwem z życzeniami ciepła w powszednie dni zimowe.

Cholera!

WYBRANE Z PAMIĘCI

Moje pierwsze spotkanie z Adamem Wawrosem

Było to spotkanie niezwykle, znaczące dla mnie na całe życie. Na zawsze pozostanie wspomnieniem pełnym nostalgii, szacunku i wdzięczności dla tego znanego człowieka pióra z naszego zaolziańskiego podwórka. Bo to właśnie dzięki Adamowi rozpoczęła się moja wielka życiowa przygoda z piórem.

Zacząło się końcem czerwca 1952 roku, kiedy na mocy tzw. miejscówki (umisténky) zostałem skierowany do podjęcia pierwszej w moim życiu pracy zawodowej w Hucie Trzynieckiej. Niebawem odnalazł mnie na swej placówce Władek Szkutek, który w tajemnicy przekazał mi propozycję spotkania się z Adamem Wawrosem. Pracował on wówczas w Zakładowej Straży Pożarnej i był w tym czasie najbardziej aktywnym korespondentem „Trzynieckiego Hutnika”. Nie znałem dotychczas pana Adama, wiedziałem jednak na pewno, że to nie tylko znaczący człowiek pióra... Stąd perspektywa osobistego poznania wzbudzała we mnie dziwnie tajemnicze dreszcze.

Spotkaliśmy się niebawem, gdzieś na zapleczu małego pokoiku, chyba specjalnie przeznaczonego dla takich zakonspirowanych rozmów. Przy stole, obok Władka siedział pan Adam, a sympatyczna dziewczyna, sekretarka, jak sądzę, słodkim uśmiechem zachęcała do „małej czarnej”.

Pan Adam wstał od stołu, podszedł z wyciągniętą ręką do mnie i bardzo serdecznie, bez ogródek przemówił (słów tych nigdy w życiu nie zapomnę!):
- Józefie, wiemy o tobie wszystko, wiemy, żeś nasz, polski raciok. Takich potrzebujemy jak nejwinyncy! Chyć se pióra i pisz. Pisz jak ci jynzyk urósł. Rypej do wszystkiego i wszystkich, co chcóm plugawić nasze nejświytwsze intencje.

Po krótkim wytchnieniu dodał:
- I żebyś wiedział, tu my sóm wszyscy równi – kamraci, a tak se tykómy. O tym nigdy nie zapomnij!

Niewiele miałem wówczas do powiedzenia. Serce mi biło jak w Zygmontowskim Dzwonie! Byłem pewny jednego - to właśnie Adam Wawrosz zaraził mnie na całe życie bakcylem pióra! Właśnie za jego namową zacząłem pisać i drukować – najpierw w „Trzynieckim Hutniku”, a następnie w „Głosie Ludu”. Od tamtego spotkania rozpoczęła się moja wielka przygoda z piórem.

Stąd w każdy wigilijny wieczór wspominam z nostalgią, szacunkiem i wzruszeniem owo pierwsze spotkanie z Adamem Wawrosem. Tym bardziej, że niebawem po tym pierwszym spotkaniu otrzymałem jego zbiór wierszy „Niezapominajki” z dedykacją: „Koledze Józkowi Kuli – serdecznie A. Wawrosz”.

Takich przyjaciół niewielu ma się w życiu...

JÓZEF KULA

INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W LONDYNIE

Bezinteresowna służba ojczyźnie

▲ Mieczysław Stachiewicz – prezes Instytutu.

- Londyński Instytut jest kontynuacją Instytutu Badania Najnowszej Historii Polski, który powstał w Warszawie w latach 1923-1924 – powiedział mi przy powitaniu Mieczysław Stachiewicz, prezes Instytutu, 30 listopada 2003 roku.

Powodem powstania Instytutu, jeszcze w Polsce, była pilna potrzeba powołania placówki badawczo-naukowej oraz wydawniczej dla przygotowywanych do druku licznych publikacji dotyczących okresu walki o wolność.

Do roku 1939 Instytut wydał liczne publikacje z zakresu najnowszej

prezes Stachiewicz – uwzględniając warunki emigracyjne, spełniał swoje zadania poprzez: zbieranie, przechowywanie i badanie dokumentów dotyczących faktów z okresu najnowszej historii Polski oraz gromadzenie zbiorów dokumentów i relacji historycznych, zbiorów muzealnych oraz poprzez działalność biblioteki, zawierającej wydawnictwa związane z przedmiotem badań Instytutu. Zajmował się wreszcie opracowywaniem gromadzonych materiałów historycznych oraz ogłaszaniem drukiem wyników tych badań.

Pierwszą Radę Instytutu wybrał już w roku 1947. Jej przewodniczącym został Tadeusz Piskor. Rok później ukazało się drukiem czasopismo Instytutu „Niepodległość”. Było to obywatelskie wzniesienie czasopisma warszawskiego, w Londynie wydawano je do roku 1976.

W roku 1948 powołano w Instytucie również Wydział Studiów, którego pracami, do roku 1994, kierował płk dr Stanisław Biegański. Rok później Instytut przeniósł się do własnej siedziby przy Upper Richmond Road, a w roku 1972 do Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego przy King Street, gdzie mieści się do dnia dzisiejszego.

Prowadząc prace badawcze, naukowe, wydawnicze, odczytowe

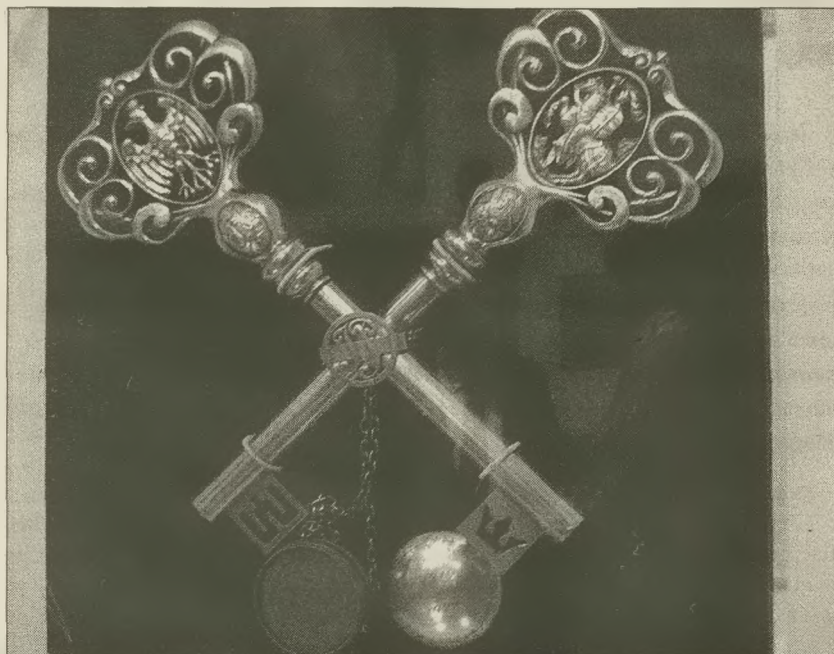
nie Polski, kultywowanie idei marszałka Piłsudskiego oraz prowadzenie prac naukowo-badawczych, wydawniczych i popularyzatorskich w zakresie historii.

Niesamowicie bogate jest również archiwum londyńskiego Instytutu. Obejmuje ono wspaniałe zbiory: dokumentów, fotografii, prasy i map. Osobną w nim pozycję stanowi archiwum Adiutantury Generalnej Naczelnego Dowództwa 1918-1922, stanowiące zasadnicze źródło do badań nad wojną polsko-bolszewicką i pierwszymi latami niepodległości.

Jest też wspaniała biblioteka Instytutu, obejmująca dziś ponad 4,5 tys. pozycji książkowych i wydawnictw. Zgromadzony tam księgozbiór łączy się tematycznie z kierunkiem pracy naukowej i prowadzonych przez Instytut badań historycznych.

W Muzeum Instytutu gromadzone są pamiątki przekazywane ze zbiorów prywatnych oraz pamiątki zakupione. Do najciekawszych zbiorów należą m.in.: zbiory odznak pułkowych; mundur marszałka i jego odznaczenia; symboliczne klucze Wilna ofiarowane marszałkowi J. Piłsudskiemu w roku 1922; buława marszałka; uratowana od powojennego zniszczenia tablica umieszczona w roku 1936 na głazie, gdzie w roku 1901 nielegalnie przekraczał granicę zaboru rosyjskiego w drodze do Lwowa; cenna kolekcja ryngrafów marszałka; kolekcja szabel naczelnego wodza – w tym tzw. legionowa, ofiarowana marszałkowi przez oficerów I Brygady Legionów 6 sierpnia 1916 roku i wiele, wiele innych.

Instytut marszałka J. Piłsudskiego w Londynie prowadzi swą działal-

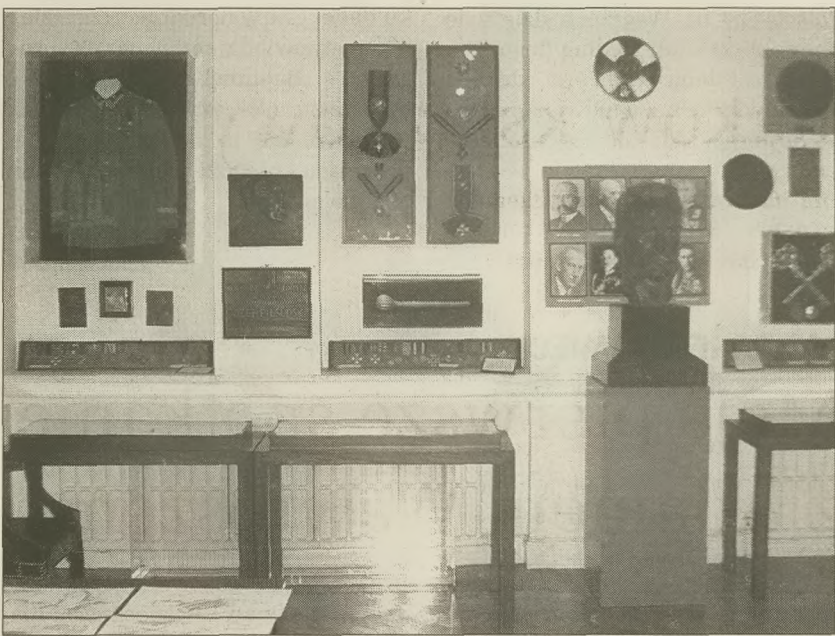
▲ Insignia i sztandary.

Zdjęcia: LESZEK WĄTRÓBSKI

ność w oparciu o składki członkowskie i dary. Pracownicy Instytutu wykonują swą pracę organizacyjną i naukową bezinteresownie, kontynuując w ten sposób swoją służbę

ideową na obczyźnie. Jednym zaś z najbardziej dziś zasłużonych jest prezes Instytutu – Mieczysław Stachiewicz.

LESZEK WĄTRÓBSKI

▲ Ekspozycja historyczne.

historii Polski, takie jak: pamiątki, monografie naukowe i wydawnictwa źródłowe. Jego największym przedsięwzięciem edytorskim było 10-tomowe wydanie pism zbiorowych Józefa Piłsudskiego „Pisma, mowy, rozkazy”.

- Po wybuchu II wojny światowej – opowiadał mi prezes Stachiewicz – szybko zabezpieczono zbiory Instytutu. Ostatni zaś w niepodległej Polsce dyrektor Instytutu, legionista ppłk Wacław Lipiński, obrońca Lwowa z roku 1918, publicysta i historyk, aresztowany po wojnie przez bezpiekę, skazany następnie na śmierć i „uśkokawiony na żywocie”, zmarł w więzieniu we Wronkach w roku 1949.

Przerwana przez wojnę działalność Instytutu Józefa Piłsudskiego w Warszawie podjęta została w Londynie w roku 1947. Został tam wówczas oficjalnie powołany do życia Instytut Józefa Piłsudskiego poświęcony badaniu najnowszej historii Polski, współpracujący z podobną mu placówką o tej samej nazwie w Nowym Jorku.

Powołanie do życia Instytutu w Londynie wiązało się z decyzją podjętą przez mocarstwa zachodnie, w tym rząd brytyjski, cofnięcia uznania rządowi RP w Londynie w lipcu 1945 roku.

- Nasz Instytut – kontynuował

Instytut J. Piłsudskiego brał i nadal bierze czynny udział w poczynaniach emigracji i jej życiu organizacyjnym i kulturalnym. Instytut, przez lata swego działania, przyczynił się również do zorganizowania szeregu ciekawych uroczystości, zarówno w Londynie, jak i innych ośrodkach polskich na uchodźstwie, połączonych z urządzaniem wystaw, obchodów czy przygotowaniem wydawnictw pamiątkowych i numizmatyków.

W pięćdziesiątą rocznicę zgonu swego patrona, w roku 1985, Instytut powołał okolicznościowy Komitet Uczczenia Rocznic, nad którym patronat honorowy objął prezydent RP na obczyźnie, Edward Raczyński. Rok później Instytut urządził wystawę z okazji setnej rocznicy urodzin marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza – naczelnego wodza kampanii wrześniowej 1939 roku.

Instytut jest też członkiem Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie, a od roku 1990 bliskim współpracownikiem krajowym instytucji naukowych w RP. W 1999 roku powstało w Warszawie Towarzystwo Przyjaciół Instytutów J. Piłsudskiego Za Granicą – tj. londyńskiego oraz Instytutu J. Piłsudskiego w Ameryce – którego celem jest wspomaganie i koordynowanie działalności obu instytutów na tere-

WARTO PRZECZYTAĆ ● WARTO PRZECZYTAĆ ● WARTO PRZECZYTAĆ ● WARTO Cenne wydawnictwa

Ukazały się kolejne numery zaolziańskich pism dla dzieci i młodzieży: „Jutrzenka” i „Ogniwo”.

Pierwsze, redagowane z myślą o dzieciach młodzieży polskich szkół podstawowych w RC, przynosi poza okolicznościowymi wierszami i opowiadaniem noworoczno-zimowymi, „bajeczką matematyczną” i bajką autorstwa Bogdana Najdera również bardziej edukacyjne materiały. Wyróżniają się wśród nich: materiał o Estonii z cyklu „Witaj Europo!”, uzupełniony baśnią estońską, tekst ornitologiczny „Wśród skrzydlatych klejnotów” oraz regionalistyczny „Trzej bracia i Cieszyn”. Bardzo pomysłowo został zredagowany tekst „Po co jest teatr?”, zawierający nie tylko charakterystyczny sceniczny dialog, ale także informację na temat historii teatru. Całość jest niezwykle efektownie zilustrowana rysunkami (w tym również wchodzącymi w skład najróżniejszych zgadywanek) i zdjęciami. „Jutrzenkę” redaguje red. naczelna Barbara Glac.

Podobnie wiele dobrego można powiedzieć o „Ogniwie”, którego redaktorem naczelnym jest Grażyna Zubek. Piąty nr miesięcznika przeznaczony dla dziewcząt i chłopców w RC otwiera wiersz Jana Twardowskiego „Nie ma czasu, po czym następują: kalendarium, noty historyczne, sprawozdanie z trzynieckiego festiwalu „Z pieśnią do Europy”, ankietę na temat szkoły oraz – podobnie jak w „Jutrzence” – przedunijna

prezentacja Litwy, Łotwy i Estonii. Młodych czytelników na pewno zaintryguje tekst o tancerzach trzynieckiego „Elanu” – uczniach 9 klasy czeskokocieszyńskiej PSP Beacie Mrózek i Marcinie Hasanie czy dowcipna relacja z rowerowej eskapady do Krakowa „Jak wymigać się od wufu”. Jest też horoskop dla tegorocznych maturzystów z przymrużeniem oka, kolejna lekcja języka angielskiego, przyrodnicze materiały edukacyjne: o nietoperzach i ananasie a także sporo rozrywki i artykuł o zespole muzycznym.

Wydać się, że oba piśmka z powodzeniem mogłyby stanowić stałą lekturę także dorosłych czytelników. Szkoda, że nie trafiają do normalnego kolportażu.

Piśmka dla dzieci i młodzieży wydawano już w okresie międzywojennym, w 1945 r. doprowadził do ich wznowienia prof. Jan Kotas.

(kk)

Tragiczne jest u nas to, że należy bać się wszystkiego, co podkreśla różnice między nami.

David Irvine

Jemioła

Nr 107 DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „Głosu Ludu” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz

OPINIE

Ks. Tomáš Halík: Wolność to odpowiedzialność

Nie wolno nam cenić wolności mniej niż to czyni Bóg. Dopiero na drodze wolności - niekiedy poprzez słabości i upadki - poznamy, że jest to ścieżka wąska i stroma, w odróżnieniu od szerokich traktów ślepego posłuszeństwa czy niemądrej samowoli, droga, na której trzeba wziąć na siebie jarzmo odpowiedzialności.

(Czeski ksiądz katolicki, doktor filozofii, psychologii i teologii, na łamach „Tygodnika Powszechnego“.)

MINIONY ROK W NASZEJ LITERATURZE I SZTUCE NIE NALEŻAŁ, WBREW NIEKTÓRYM INDYWIDUALNYM OSIĄGNIĘCIOM, DO UDANYCH. WIELE WSKAZUJE RACZEJ NA TO, ŻE BYŁ ROKIEM POGŁĘBIAJĄCEJ SIĘ STAGNACJI

Zaolzie literacko-artystyczne 2003

Zapowiadało się całkiem nieźle. W styczniu grupa „podbeskidzka”, czyli Piotr Horzyk, Jan Pyszko i niżej podpisany, opracowała projekt działalności pod obiecującym tytułem „Zaolzie literacko-artystyczne 2003”. Inicjatywa była całkiem sensowna - i to nie tylko z uwagi na zakres proponowanych w niej przedsięwzięć, ale także, a może przede wszystkim, ze względu na fakt, że każda z firmujących ją osób reprezentowała inny podmiot organizacyjny: Grupę Literacką '63 (Horzyk), Zrzeszenie Literatów Polskich w RC (Pyszko) i Koło Cieszyńsko-Zaolziańskie GTL (Kaszper). Dzięki temu bowiem można było zakładać, iż zostanie nią objęte całe środowisko literackie, a nawet znaczny odłam środowisk plastycznego i fotograficznego. Przy sprzyjających okolicznościach - szczególnie sprzyjających, wypada dodać, biorąc pod uwagę rozmiary zatamizowania tych środowisk - inicjatywa ta miała nawet szansę na uruchomienie procesu integracyjnego, czyli, mówiąc wprost i nieco na wyrost, na stworzenie czegoś na kształt dawnej Sekcji Literacko-Artystycznej.

Zakładała ona m.in.: ogłoszenie konkursu literackiego GTL w kategorii poezji i prozy dla autorów z Zaolzia (luty) oraz konkursu poetyckiego GL '63 dla uczniów szkół podstawowych i średnich (kwiecień), urządzenie seminarium GL '63 w pensjonacie w Kostkowie (maj; w programie np. warsztaty literackie dla uczniów szkół podstawowych i

średnich, biesiada poetycka poświęcona pamięci Janusza Gaudyna, wernisaż wystawy malarstwa i grafiki Bronisława Liberdy, wieczór poświęcony osobie i twórczości Władysława Sikory), polsko-czeskich spotkań młodopoezyckich „Kamień czy Słowo” (czerwiec), zorganizowanie sesji popularno-naukowej „Droga Śląska Cieszyńskiego do literatur narodowych Polski i Czech”, pleneru rzeźbiarskiego artystów ludowych Podbeskidzia (lipiec) i happeningu rzeźbiarskiego na Rynku w Jabłonkowie (sierpień), a także uroczystego wernisażu wystawy malarstwa na szkłe Antoniego Szpyrca (sierpień).

Niestety, niczego poza ogłoszeniem konkursów nie udało się urzeczywistnić. Nie czas i nie miejsce tutaj na zastanawianie się nad przyczynami, chociaż bez owijania w

bawełnę wypada ujawnić jedną: brak komunikacji między członkami poszczególnych środowisk, w tym zwłaszcza literackiego. A w pewnym okresie także w łonie samej grupy „podbeskidzkiej”.

Pod względem dynamiki życia organizacyjnego nie zanotowano zatem w minionym roku żadnego postępu, wręcz przeciwnie - stagnacja i marazm awansowały do rangi jego najbardziej widocznych, stałych nieomal cech rozpoznawczych. Konstatacja ta odnosi się oczywiście głównie do środowiska literackiego, w mniejszym stopniu natomiast plastycznego, w żadnym zaś - fotograficznego. Zaolziańscy malarze, graficy, rzeźbiarze mieli bowiem okazję uczestniczyć w szeregu wystaw urządzanych przez profesjonalne galerie i agencje, zwłaszcza ostrawskie, karwińskie i hawierzowskie, a

fotografikom dzięki ścisłej i zataczającej coraz szersze kręgi współpracy z Cieszyńskim Towarzystwem Fotograficznym udało się nawiązać do swych najlepszych tradycji z lat 70. i 80.

Gdyby mi przyszło na podstawie „osiągnięć” roku 2003 wyrokować na temat możliwych kierunków rozwojowych naszej literatury i sztuki w roku bieżącym - musiałbym się przyznać do bezradności. Do najważniejszych osiągnięć artystycznych minionego roku zaliczam tom poezji Franciszka Nastulczyka *Przewodnik ślepego psa*. Poza tym - jak wyżej. Jedyna szansa w sile wyżej. Bez jej ingerencji bardzo wątpliwe, czy będziemy się w stanie pozbierać. KAZIMIERZ KASZPER

▲ Jedna z ilustracji tomu F. Nastulczyka „Przewodnik ślepego psa”. Fot. z archiwum MARIANA SIEDLACZKA

KORESPONDENCJA

Makowicz pochodzi z Gnojnika

Szanowna redakcja „Głosu Ludu”. Piszę do Was czytelnik z Polski. Jest nieprawdą, że Adam Makowicz urodził się na Górnym Śląsku, jak pisać w dodatku literackim „Jemioła” (nr 103). Jak podaje „Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej” (wyd. Morex, Warszawa 1995), słynny polski pianista Adam Makowicz urodził się 18. 8. 1940 r. w Gnojniku - czyli u Was, na Zaolziu na Śląsku Cieszyńskim, a nie na Górnym Śląsku, jak podajecie. A jego prawdziwe nazwisko to Adam Matyszkowicz (tak podaje „Leksykon”). Dzisiaj używa skróconego nazwiska Makowicz, ale chyba dlatego, żeby się to lepiej wymawiało, bo na stałe mieszka w USA.

Bronisław M.
(nazwisko i adres znane redakcji)

Od redakcji

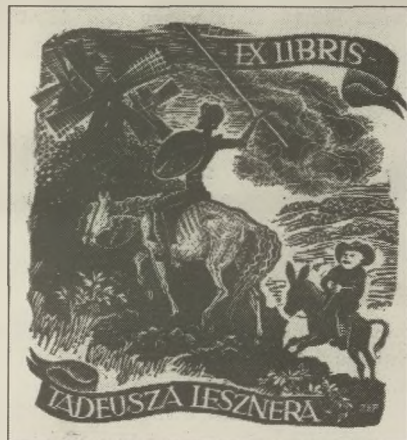
Dziękujemy, panie Bronisławie! To miła wiadomość.

Ekslibrisy Tadeusza Lesznera w czeskiej kolekcji

Osobliwe drogi znaków książkowych

Józef Ondrusz, nauczyciel, literat, zaolziański żarliwy propagator i kolekcjoner ekslibrisów przygotował u nas i w Polsce kilka wystaw poświęconych tzw. ekslibrisom wzajemnościowym. Zebrał na nich znaki książkowe wykonane przez polskich artystów dla klientów czeskich i odwrotnie. Swą działalnością nawiązywał do Tadeusza Lesznera (1895-1967) - jednego z najznakomitszych propagatorów twórczości ekslibrisowej w Polsce. Ten prawnik z wykształcenia i historyk sztuki, pracownik Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP przygotował w okresie przed i po II wojnie światowej przedmowy do tekstu z ekslibrisami wielu czołowych artystów polskich - jak chociażby Henryka Zgajńskiego, Tadeusza Tuszewskiego, Kazimierza Wiszniewskiego, Henryka Gaczyńskiego, Adama Młodzianowskiego, Konstantego Marii Sopočki i Wojciecha Barylskiego. Jego zasługą podczas II wojny światowej powstało w Warszawie w 1940 r. konspiracyjne Koło Miłośników Grafiki i Ekslibrisu. Skupiało twórców i kolekcjonerów ekslibrisów, przygotowywało tajne odczyty, miniwystawki, a także wydawało publikacje, teki oraz szkoliło młodych artystów grafików. Jego księgozbiór i kolekcja obejmowały ok. 10 tys. tomów oraz 13 tys. ekslibrisów polskich i zagranicznych. Niestety część księgozbioru uległa zniszczeniu już w 1939 roku, a reszta spłonęła w czasie powstania warszawskiego w 1944 r. Po wyzwoleniu na nowo rzuciła się w wir pracy edytorskiej i publicystycznej, jak i kolekcjonerskiej.

Dzięki swej pasji odnalazł też drogę do kolekcjonerów czeskich. Miał wśród

▲ Zofia Fijałkowska, drzeworyt, 1938 r.

nich wielu przyjaciół, pisał artykuły propagujące polskie ekslibrisy, ich twórców i kolekcjonerów. Świadczy o tym nie tylko dawne czasopisma, zwłaszcza specjalistyczne, ale też i zbiory, w których znalazły się znaki książkowe z jego nazwiskiem.

Do moich rąk trafiła część takiego jednego anonimowego niestety zbioru, w którym odnalazłem cały szereg przedwojennych ekslibrisów Tadeusza Lesznera. Autorami są znakomici artyści polscy, jak też narodów z dawnego ZSRR, np. Zofia Fijałkowska, Henryk Gaczyński, Józef Tom, Stanisław Zgajński, Marian Ziółkowski, Józef Maciak, Hipolit Polański czy Aleksej Jupatow i Nit Chasewicz.

Szkoda, że nie udało mi się odnaleźć nazwiska czeskiego kolekcjonera, który na pewno wymieniał się znakami książkowymi z tym znakomitą polskim kolekcjonerem i propagatorem polskiego ekslibrisu.

WŁADYSŁAW OWCZARZY

▲ Hipolit Polański, rysunek, 1933 r.

Pierwsze wołoskie burze wybuchły w roku 1612, lecz już w roku 1610 słyszymy o pobiciu pana Doczi'ego przez poddanych ze wsi Jasenka. W roku 1620 w lesie pod Nowym Jiczyńnem zabito Jana starszego Bruntalskiego, pana na Wrbnie i Frydku, jego małżonka zaś oskarżyła o to „łotrów i zbójników”. Przywódców pierwszego powstania wołoskiego stracono w Ołomuńcu w sposób stosowany wobec zbójników (wieszanie, ćwiartowanie, wplatanie w koło, wbijanie na pal), lecz nie widziano w nich ni łotrów, a powstańców przeciw cesarzowi i Kościołowi.

Po przerwie zimowej w roku 1623 ruszyli się wołoscy swobodnicy, odnotowani po raz pierwszy w marcu 1622 roku; kardynał Ditrichstein ostrzegał wtenczas wsie „w tym górnym kraju leżące”, że „niektórzy bezbożni, nieposłuszni i niespokojni swobodnicy a może i osiadli ludzie poddani również innych namawiać do niepokoju się wazą i gromadzić się dzień w dzień ataki na innych wiernych i spokojnych sąsiadów swych czynią i czynić zmierzają”. Pod koniec stycznia 1623 swobodnicy złupili i spalili Frysztak.

Wołoskim swobodnikom przypisuje się działalność charakteru zbójnickiego i wojskowego: chodziło prawdopodobnie o bezpośrednich potomków wołoskich pasterzy, którzy żyjąc w trudniejszych warunkach i w wyżej położonych miejscach w górach zachowali poczucie wolności. Być może szło również o żywioł poddańczy, który uchodząc w burzliwych czasach w góry razem z Wołochami niepokoił ludność dochowującą wierności cesarzowi. Zwłaszcza że rozróżniano tutaj swobodników „własnych” i „obcych” - najpewniej zbiegów ze Śląska i Słowacji względnie z morawskich nizin. Pojęcie swobodnika niknie po umocnieniu się feudalnej władzy, a nieraz na jego miejsce przechodzi wyraz „zbójnik”. Katolicy identyfikowali swobodników ze zwyczajnymi zbójnikami, dla Ditrichsteina byli oni wprost wcieleniem wszelkiego zła, sami zaś szczycili się, że nie mają nad so-

bą żadnego pana. Jednym ze swobodnickich hetmanów był Janoszitik z Wigantic. Swobodnicy stacali zacięte walki z polskimi lisowczykami stojącymi po stronie cesarza.

Powstania wołoskie mocno skomplikowały sytuację cesarskiego obozu katolickiego, zwłaszcza że wojska okazały się bezsilne wobec partyzanckiej taktyki swobodników w górach. Próbuąc kompromisu, władze postanowiły zaproponować Wołochom ugodę pod warunkiem, że wyrażą oni skrucą i przyrzekną wierność cesarzowi oraz że „nie ścierpią wśród siebie swobodników”, lecz będą ich wyłapywać i oddawać pod sąd.

Wołoski jednak nie złożyli broni, po roku 1627 zaś ich formy oporu przerodziły się w zbójnictwo. Panowie nie kwapili się zbytnio do ponownego obejmowania swoich włości wołoskich obawiając się zrewoltowanych Wołochów, zbójników i słowackich napaści. W roku 1630 próbowano złamać opór drogą wypisania nagród: za ujęcie Wołocha-powstańca - 30 zł, za jego zabicie - 15 zł. Nakazano też przeprowadzenie spisu ludności, aby w ten sposób stwierdzić miejsce pobytu „łupieżców” napadających na dwory. Opat klasztoru welehradzkiego skarżył się w roku 1635, że odkąd Wołosy usadowili się w górach, odtąd nie ustają systematyczne rozbójce.

W latach nieurodzaju i głodu po roku 1638 urzędy coraz częściej musza się zżamować wypadkami zbójnictwa, rozpisują nagrody za ujęcie sprawców, cesarz zaś w patencie z lutego 1637 wskazuje, że do powstańców wołoskich idą różni łotrzy, dezterterzy i nieposłuszni poddani. Cesarz z sejmem morawskim musza nawet poważnie ostrzegać panów i urzędników paktujących ze zbójnikami i korzystających z ich łupów. Powstańcy jednak nadal górowali w swoich lasach: w roku 1638 bez jednego wystrzału odnieśli zwycięstwo pod Rokytnicą zaskoczywszy oddział muszkietierów w ciasnej dolinie, tak że dowódca nie był nawet w stanie wydawać rozkazów ani prowadzić walki.

(cdn.)

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(29)

Telewizja Polska

WTOREK 13 STYCZNIA

■ TVP 1

6.00 Telezakupy, 6.15 Kawa czy herbata?, 8.00 Wiadomości, 8.15 Woronica 17, 8.25 Moda na sukces (s.), 8.50 Podniebna podróż Feliksa (s. anim.), 9.15 Jedynećka (dla dzieci), 9.40 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci), 9.50 Rok 2030 (s.), 10.20 Siódme niebo (s.), 11.05 Zooteka (mag.), 11.25 Rośliny z warzywnika (s. dok.), 11.30 Zwierzęta świata (film dok.), 12.00 Wiadomości, 12.10 Agrobiznes (mag.), 12.20 Tak jak w Unii, 12.45 Plebania (s.), 13.10 Sąsiedzi (s.), 13.40 Lokatorzy (s.), 14.10 Natarcie Stalingrad (s. dok.), 14.50 Moja składka w ZUS 15.00 Wiadomości, 15.10 Czy Brigitte Bardot ma rację?, 15.35 Otwarte drzwi (mag.), 16.00 Rower Błażeja (mag.), 16.25 Moda na sukces (s.), 16.50 Sportowy Express, 17.00 Teleexpress, 17.15 Moja składka w ZUS, 17.20 Gość Jedyńki (pr. public.), 17.35 Klan (s.), 18.05 Forum (pr. public.), 18.50 Eurowizja 2004 - konkurs polski, 19.00 Wieczorynka, 19.30 Wiadomości, 20.15 Chore myśli (film kanad.), 21.50 Zawsze po 21. (mag.), 22.25 Plus minus (mag.), 22.50 Kronika Rajdu Dakar (sport), 23.05 Monitor Wiadomości, 23.20 Prawdziwy koniec wielkiej wojny (s. dok.), 23.40 Przyjaciele i kochankowie (film USA).

■ TVP 2

7.05 Studio urody (mag.), 7.15 Wow! Dwójka Dzieciom (s.), 7.40 Mieszkaniec zegara z kuranem (s. anim.), 7.50 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Czarne chmury (s.), 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.), 10.20 Studio urody (mag.), 10.35 Europa da się lubić... (talk show), 11.25 Kłopoty z wielkimi kotami (film dok.), 12.20 Znaki czasu (mag.), 12.40 Telezakupy, 13.00 Panorama, 13.15 Złotopolscy (s.), 13.40 Cena życia (s.), 14.25 Selekcja (mag.).

wojskowy), 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.), 16.00 Panorama, 16.20 Prognoza pogody, 16.25 M jak miłość (s.), 17.15 Holidys Guru (pr. rozryw.), 17.50 Program lokalny, 18.30 Panorama, 18.50 Prognoza pogody, 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej), 19.30 Telewizyjne Wiadomości Literackie (mag.), 20.05 M jak miłość (s.), 20.55 Magazyn Ekspresu Reporterów, 21.45 Przystanek praca (mag.), 22.00 Panorama, 22.20 Sport telegram, 22.25 Prognoza pogody, 22.35 Ta przeklęta niedziela (film ang.), 0.25 Srebrna Kijanka Camerimage 2003 (pr. dok.), 0.35 Muzyczne rozmaitości.

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.), 7.15 Telezakupy, 7.30 Kurier, 7.45 Aktualności, 8.00 Studio pod bukiem (mag.), 8.10 Schlesische Wochenschau (mag.), 8.30 Kurier, 8.45 Gość dnia (pr. public.), 9.00 Prawdziwa historia niechcianych pomników (s. dok.), 9.30 Kurier, 9.45 Janosik (s.), 10.30 Kurier, 10.45 Telekurier (mag.), 11.15 Gość dnia (pr. public.), 11.30 Kurier, 11.45 Tam Tam (mag.), 12.15 To jest temat (pr. dok.), 12.30 Kurier, 12.35 Dzieje kultury polskiej (s. dok.), 13.30 Kurier, 13.50 Agrobiznes (mag.), 14.00 Świat (mag.), 14.30 Kurier, 14.45 Co w lesie piszczy (mag.), 15.00 W krainie władcy smoków (s.), 15.30 Kurier, 15.45 Gramy dla Was, 16.00 Magazyn medyczny, 16.15 Aktualności, 16.30 Kurier, 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 17.00 Kowalski i Schmidt (mag.), 17.30 Kurier, 17.50 Wizytówki, 18.00 Aktualności, 18.20 Wiadomości sportowe, 18.30 Kurier kulturalny, 18.45 Spotkanie z folklorem, 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 20.00 Telekurier (mag.), 20.30 Kurier, 20.55 Echa dnia (pr. public.), 21.15 Eurotel (mag.), 21.30 Kurier gospodarczy, 21.45 Aktualności, 21.55 Wiadomości sportowe,

22.00 Porozmawiajmy (pr. public.), 22.30 Kurier, 22.45 Kurier sportowy, 22.55 Studio pogoda, 23.05 Zapasniczeki (film dok.), 0.00 Kochankowie mimo woli (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie, 6.45 TV Market (mag.), 7.00 Power Rangers (s.), 7.30 Przygody Jackie Chana (s. anim.), 8.00 V.I.P. 3 (s.), 9.00 Rodzina zastępcza (s.), 9.30 Przyjaciele (s.), 10.00 Tajnie przez poufne (s.), 11.00 Idol 3 (pr. rozryw.), 12.00 Domowa kawiarenka (mag.), 12.30 Interwencja (mag.), 12.50 Serca na rozdrożu (s.), 13.45 4x4 (mag.), 14.15 Power Rangers (s.), 14.40 Transformery (s. anim.), 15.10 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), 15.45 Informacje, 16.10 Interwencja (pr. dok.), 16.30 Zostać miss 2 (s.), 17.30 Hugo Express (dla dzieci), 17.55 Przyjaciele (s.), 18.30 Informacje, Sport, 19.10 Rodzina zastępcza (s.), 20.10 Miodowe lata (s.), 21.00 Samo życie (s.), 21.35 Swing (film angl.), 23.30 Biznes Informacje, 23.55 Graffiti (pr. public.), 0.15 Księżyc w rynsztoku (film USA), 2.35 Muzyka na BIS.

ŚRODA 14 STYCZNIA

■ TVP 1

6.00 Telezakupy, 6.15 Kawa czy herbata?, 8.00 Wiadomości, 8.10 Prognoza pogody, 8.15 Woronica 17, 8.25 Moda na sukces (s.), 8.50 Kukułka i szpak (film anim.), 9.00 O Dzielnej Oleńce i jej bracišku (film anim.), 9.10 Plastelin i przyjaciele (dla dzieci), 9.35 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci), 9.55 Zamek z chmur Kropelka (s. anim.), 10.20 Onassis, najbogatszy człowiek świata (s.), 11.10 Nauka angielskiego dla niewidomych, 11.25 Operacje nienarodzonych (film austral.), 11.55 Moja składka w ZUS, 12.00 Wiadomości, 12.10 Agrobiznes (mag.), 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.), 12.25 Samo życie (pr. dok.),

12.40 Klan (s.), 13.10 Kamaryla Hrabina Cosel (film pol.), 14.00 Pożegnanie z nadciśnieniem (mag.), 14.20 Złączeni Europą (pr. dok.), 14.40 Katedra w Kolonii (film dok.), 15.00 Wiadomości, 15.10 Zawsze po 21. (mag.), 15.40 Obserwator wojskowy (pr.wojskowy), 16.00 Rower Błażeja (mag.), 16.25 Moda na sukces (s.), 16.50 Sportowy Express, 17.00 Teleexpress, 17.15 Moja składka w ZUS, 17.20 Gość Jedyńki (pr. public.), 17.30 Eurowizja 2004, 17.40 Klan (s.), 18.05 Rozmowy na czasie (pr. public.), 18.35 Irak 2004, 18.40 Eurowizja 2004 - konkurs polski, 19.00 Wieczorynka (s. anim.), 19.30 Wiadomości, 20.15 Zamarznęty świat (film eston.), 22.10 Kryminalna Jedyńka (mag.), 22.30 Obraz niekontrolowany (mag.), 22.50 Oblicza mediów (pr. public.), 23.15 Kronika Rajdu Dakar, 23.25 Monitor Wiadomości, 23.40 Biznes perspektywy (mag.), 23.50 Uciec przed samym sobą (film USA).

■ TVP 2

7.00 Studio urody (mag.), 7.10 Wow! (s.), 7.35 Mieszkaniec zegara z kuranem (s. anim.), 7.45 Kasztaniaki (s. anim.), 8.00 Intryga (s.), 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.), 10.25 Studio urody (mag.), 10.35 Zobacz to..., 10.45 Herbatka u Tacka (pr. rozryw.), 11.30 Klinika Berlin Centrum (s.), 12.20 Wysłannicy Gai (pr. eduk.), 13.00 Panorama, 13.15 Złotopolscy (s.), 13.40 Cena życia (s.), 14.30 30 ton! Lista, lista, 14.50 Irena Kwiatkowska (pr. rozryw.), 15.00 Skarb szeryfa Wokół nas (film pol.), 16.00 Panorama, 16.25 M jak miłość (s.), 17.15 Jazda kulturalna (mag.), 18.30 Panorama, 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej), 19.30 Autobus przyjedzie znowu (film dok.), 19.50 Czy musiało tak być? (mag.), 20.05 M jak miłość (s.), 21.00 Linia specjalna (pr. public.), 21.25 Polska bez fikcji (film dok.), 21.45 Ceremonia wręczenia Nagród Latin Grammy 2003, 22.00 Panorama, 22.20 Sport telegram, 22.35 Kłątka (film dok.), 0.30 W Palestynie bez zmian (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.), 7.45 Aktualności, 8.00 Magazyn beskidzki, 8.30 Kurier, 8.45 Gość dnia (pr. public.), 9.00 Sfinks - zagadki historii (s. dok.), 9.30 Kurier, 9.40 W walce z Infamiem (s.), 10.30 Kurier, 11.15 Gość dnia (pr. public.), 11.30 Kurier, 11.45 Dave Gahan w Polsce - gwiazda i fani (pr. dok.), 12.15 Telenowyny (mag.), 12.30 Kurier, 12.35 Taka była telewizja chaosu (s. dok.), 13.30 Kurier, 13.50 Agrobiznes (mag.), 14.00 Teleplotki (mag.), 14.30 Kurier, 14.45 Eurotel (mag.), 15.00 W krainie władcy smoków (s.), 15.30 Kurier, 15.50 Magazyn beskidzki, 16.15 Aktualności, 16.30 Europejska Liga Mistrzów - Siatkówka, 18.30 Kurier kulturalny, 18.50 Eurostrada, 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 20.00 Telekurier (mag.), 20.30 Kurier, 20.50 Echa dnia (pr. public.), 21.15 Eurotel (mag.), 21.30 Kurier gospodarczy, 21.45 Aktualności, 21.55 Wiadomości sportowe, 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.), 22.15 To jest temat (mag.), 22.30 Kurier, 22.45 Kurier sportowy, 23.05 Europejska Liga Mistrzów - Siatkówka, 0.05 Pod znakiem Koziarza (film austral.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie, 7.00 Power Rangers (s.), 7.30 Transformery (s. anim.), 8.00 Poplista, 9.00 Rodzina zastępcza (s.), 9.30 Przyjaciele (s.), 10.00 Słoneczny patrol 8 (s.), 11.00 Samo życie (s.), 12.30 Interwencja (mag.), 12.50 Serca na rozdrożu (s.), 13.55 Czułość i kłamstwa (s.), 14.25 Power Rangers (s.), 14.45 Pokemon (s. anim.), 15.15 Świat według Kiepskich (s.), 15.45 Informacje, 16.10 Interwencja (pr. dok.), 16.30 Herkules (s.), 17.30 Hugo Express (dla dzieci), 17.55 Przyjaciele (s.), 18.30 Informacje, 19.00 Prognoza pogody, 19.10 V.I.P. 3 (s.), 20.10 Świat według Kiepskich (s.), 21.00 Samo życie (s.), 21.40 Trzęsienie ziemi w Nowym Jorku (film kanad.), 23.20 Biznes Informacje, 23.45 Graffiti (pr. public.), 0.05 Pierwszy milion (s.), 1.00 Muzyka na BIS.

Telewizja Czeska

WTOREK 13 STYCZNIA

■ TVC 1

5.00 W jaki sposób... (mag.), 5.25 Europa dziś, 5.59 Dzień dobry z TVC, 8.30 Czarodziejskie przedszkole, 9.00 Moda - Ekstrawagancja, 9.25 Mieszkanie to zabawa, 9.45 Kalendarium, 10.00 Wiadomości, 10.05 Szpital na peryferiach po 20. latach (s.), 11.05 Oczarowani IV (s.), 12.00 Wiadomości, 12.25 Szczęście domowe (mag.), 13.00 W jaki sposób... (mag.), 13.25 (Na)bierz mnie! (pr. rozryw.), 13.50 Po czesku, 14.00 Wiadomości, 14.10 Bliskie spotkania M. Ebena (pr. rozryw.), 15.05 Oczarowani III (s.), 16.00 Wiadomości, 16.05 Klocki (dla dzieci), 16.15 Mądronos (dla dzieci), 16.35 Akademik, sens życia (s.), 17.00 Etykieta - nie jesteśmy sobie równi, 17.10 Śladami, 17.25 Stop (mag. dla kierowców), 17.30 AZ-quiz (teleturniej), 17.55 Prognoza pogody, 18.00 Report (aktualności reg.), 18.30 Przyjaciele IX (s.), 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych, 19.00 Wieczorynka, 19.15 Wiadomości, 19.35 Wydarzenia kulturalne, 19.40 Prognoza pogody, 19.45 Bramki, punkty, sekundy, 20.00 Zofia - mała siostra Sissi (film niem.), 21.45 Na tropie, 22.10 Jak powstawał film Czarni baronowie, 22.30 Wydarzenia, komentarze, 23.05 Prognoza pogody, 23.08 Bramki, punkty, sekundy, 23.20 Przyjaciele IX (s.), 23.40 „Poprask”, 0.05 Losowanie „10” szczęśliwych, 0.10 Bliskie spotkania M. Ebena (pr. rozryw.), 1.05 Spadek na kredyt (film czes.), 1.55 Gwiazdy jazzowego nieba (pr. muz.), 2.55 „Klekánice”, 3.40 Tydzień w regionach.

■ TVC 2

5.00 Czarne owce, 5.55 Rodzina na rozdrożu, 5.40 Sport w świecie, 6.20 Wiadomości TVS, 6.40 Wiadomości regionalne, 7.55 Panorama, 8.30 Time

out, 9.00 Dzień dobry z TVC, 11.25 AZ-quiz (teleturniej), 11.50 Dziennik telewizyjny po latach, 12.00 Euronews, 12.40 Piękne zguby (talk show), 13.00 Pomarańcza (mag.), 13.10 Bajkowa niedziela, 15.10 Czułki (mag.), 15.35 Procesy fizyczne (s. dok.), 15.50 Wideoatlas naszej przyrody (s. dok.), 16.05 Klucze (mag.), 16.35 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.), 17.35 Rodzina i szkoła (mag.), 17.55 Dołącz, 18.05 Polemizowanie o przyrodzie, 18.30 Nie poddawaj się, 19.00 Dziennik telewizyjny po latach, 19.10 Wiadomości w języku migowym, 19.15 Świat motorów (mag. sport.), 20.00 Ludzie z maneżu (s. dok.), 21.00 Na pływalni z L. Suchařípą, 21.25 Twin Peaks (s.), 22.15 Trzysta trzydzieści trzy, 23.10 Wieczór Analogonu (pr. rozryw.), 23.45 K-19: łódź podwodna „sądu ostatecznego” (film dok.), 0.35 Roxette w Afryce Pld. (koncert), 2.05 Pocahunek w historii, czyli Historia w pocałunkach, 2.20 Wydarzenia, komentarze, 3.00 Newshour with Jim Lehrer, 4.00 Przygody nauki i techniki (s. dok.), 4.25 Wielki Wóz (mag.).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova, 8.30 To morderstwo, napisała IV (s.), 9.20 Szczęśliwy Luke (s.), 11.25 Stefania VII (s.), 12.15 Milagros (s.), 13.05 Trzy życia Sofii (s.), 13.50 Władca zwierząt III (s.), 14.35 Gwiezdna brama IV (s.), 15.20 Kachorra (s.), 16.10 Ochrońnik (s.), 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej), 17.25 Właśnie teraz, 17.35 Gliniarz i prokurator IV (s.), 18.20 Pogoda, 18.25 M.A.S.H. (s.), 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej), 19.30 Wiadomości, sport, pogoda, 20.00 Chcesz zostać milionerem?, 20.50 DO-RE-MI (pr. muz.), 21.40 Na własne oczy (mag.), 22.30 Dobry gliniarz (film USA), 0.15 Helicops II (s.), 1.05 Novazakupy, 1.35 Na własne oczy (mag.), 2.15

Kapitan (s.), 4.15 Doktor ze wsi III (s.), 5.00 Teletubbies (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Namietny pocałunek (s.), 8.55 Skryta namietność (s.), 9.45 Wspaniali i bogaci (s.), 10.40 Prima jazda, 11.25 Łowca krokodyli (s. dok.), 11.50 Pan i służa (film czes.), 13.25 Raymondka każdy lubi VI (s.), 13.50 Sabrina - młoda czarownica VI (s.), 14.20 Beverly Hills 90210 (s.), 15.10 Melrose Place I (s.), 16.05 Ojciec Schwarza (s.), 17.00 Doktor Stefan Frank IV (s.), 17.55 Sauna (talk show), 18.43 Wiadomości z regionu, 18.45 Prima TV, 18.50 Minuty regionu, 18.55 Pogoda, 19.00 Dziennik, 19.15 Tescoma Prima chochla, 19.45 Droopy (s. anim.), 19.55 Miłość najważniejsza (film niem.), 21.35 12 odważnych (pr. dok.), 21.50 Ostry dyżur IX (s.), 22.40 Double Tap (film USA), 0.15 Na temat!, 0.25 Salon samochodowy (mag.), 0.55 Kusząca szansa (teleturniej), 2.00 Świat według Bundych (s.), 2.25 Sauna (talk show).

ŚRODA 14 STYCZNIA

■ TVC 1

5.00 Babylon (mag.), 5.15 „Klekánice” (mag.), 5.59 Dzień dobry z TVC, 8.30 Teleranek, 8.35 Klocki, 8.45 W domu smakuje najlepiej (s. dok.), 9.00 Gdy dzieci mają dzieci (film dok.), 9.20 Po czesku, 9.30 Co mogę dla siebie zrobić (mag.), 9.40 Diagnoza (mag.), 10.00 Wiadomości, 10.05 Czarni baronowie (pr. dok.), 10.15 Długi jesienny dzień (film czes.), 11.40 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.), 12.00 Wiadomości, 12.30 Kolory życia (mag.), 13.30 Na pływalni z L. Suchařípą, 14.00 Wiadomości, 14.05 Wędrująca kamera, 14.30 Pod korcem (mag.), 14.45 Świat rekordów Guinnessa, 15.10 O zaklętej księżniczce (bajka), 16.00 Wiadomości, 16.05 Cza-

rodziejskie przedszkole, 16.35 Meduza (pr. muz.), 17.05 Czy chcecie mnie? (mag.), 17.20 Pierwsza pomoc, 17.30 AZ-quiz (teleturniej), 17.55 Prognoza pogody, 18.00 Report (aktualności reg.), 18.30 Aneta (s.), 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych, 19.00 Wieczorynka, 19.15 Wiadomości, 19.35 Wydarzenia kulturalne, 19.45 Prognoza pogody, 19.50 Bramki, punkty, sekundy, 19.55 Losowanie Sportki, 20.00 Co teraz i co potem? (s.), 21.10 Bananowe rybki (talk show), 21.35 Młs (s.), 22.30 Wydarzenia, komentarze, 23.05 Prognoza pogody, 23.08 Bramki, punkty, sekundy, 23.20 Losowanie Sportki, 23.25 Ludzie burmistrza VI (s.), 23.50 Losowanie „10” szczęśliwych, 23.55 Szczęście domowe, 0.25 Posiedzenie z J. Burianem, 0.50 Wędrująca kamera, 1.20 Piękne zguby (talk show), 1.45 Świat motorów, 2.30 Dolomitenmann 2003, 2.55 Wydarzyło się..., 3.05 Politykon, 3.50 Popularis, 4.20 Ścieżki wiary.

■ TVC 2

5.00 Ścieżki wiary, 5.30 Kalendarium, 5.45 Etykieta - nie jesteśmy sobie równi, 5.55 Na tropie, 6.20 Wiadomości TVS, 6.40 Wiadomości regionalne, 7.55 Panorama, 8.30 W blasku pięciu kręgów, 8.50 Po czesku, 9.00 Dzień dobry z TVC, 11.25 AZ-quiz (teleturniej), 11.50 Dziennik telewizyjny po latach, 12.00 Euronews, 12.50 Śladami, 13.05 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.), 14.05 Rodzina i szkoła (mag.), 14.30 Akademik, sens życia (s.), 14.55 Mądronos (dla dzieci), 15.15 Popularis, 15.45 Dołącz, 15.55 Polemizowanie o przyrodzie, 16.20 Nie poddawaj się, 16.45 Śladami E. Holuba (film dok.), 17.35 „Poprask” (pr. muz.), 18.00 Pomarańcza (mag.), 19.00 Dziennik telewizyjny po latach, 19.10 Wiadomości w języku migowym, 19.15 BK Gambrius Brno - Wilno (koszykówka), 20.00 Wielki błękit (film franc.-USA), 22.10 Diagnoza (mag.), 22.30 Paszkwil (mag.), 23.30 Iluminata (film USA), 1.25 Trzysta trzydzieści trzy, 2.20

Wydarzenia, komentarze, 3.00 Newshour with Jim Lehrer, 3.55 Dołącz, 4.10 Polemizowanie o przyrodzie, 4.35 Nie poddawaj się.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova, 8.30 To morderstwo, napisała (s.), 9.20 Lubi muzykę, lubi tańczyć (film USA), 10.55 Lekcje gotowania, 11.25 Stefania VII (s.), 12.15 Milagros (s.), 13.05 Trzy życia Sofii (s.), 13.50 Władca zwierząt III (s.), 14.35 Gwiezdna brama IV (s.), 15.25 Kachorra (s.), 16.15 Ochrońnik (s.), 17.00 Zaryzykuj! (teleturniej), 17.30 Właśnie teraz, 17.35 Gliniarz i prokurator IV (s.), 18.20 Pogoda, 18.25 M.A.S.H. (s.), 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej), 19.30 Wiadomości, sport, pogoda, 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.), 20.30 Złote dziecko (film USA), 22.15 Judo obywatelskie (mag.), 22.45 Każdy wygrywa (film USA), 0.20 Helicops II (s.), 1.10 Novazakupy, 1.40 Judo obywatelskie (mag.), 2.10 Tele tele, 4.15 Doktor ze wsi III (s.), 5.00 Teletubbies (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Namietny pocałunek (s.), 8.55 Skryta namietność (s.), 9.45 Wspaniali i bogaci (s.), 10.40 Prima jazda, 11.25 Dwoje na drodze (film ang.), 13.20 Raymondka każdy lubi (s.), 13.45 Sabrina - młoda czarownica VI (s.), 14.15 Beverly Hills 90210 (s.), 15.05 Melrose Place I (s.), 16.00 Hercule Poirot (s.), 17.00 Doktor Stefan Frank IV (s.), 17.55 Sauna (talk show), 18.43 Wiadomości z regionu, 18.45 Prima TV, 18.50 Minuty regionu, 18.55 Pogoda, 19.00 Dziennik, 19.15 Tescoma Prima chochla, 19.45 Droopy (s. anim.), 19.55 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.), 21.00 Benefis J. Šlitra (pr. rozryw.), 21.55 Lot jastrzębia (film USA), 23.25 Na temat!, 23.35 Policja z Palm Beach (s.), 0.30 Świat 2004 (mag.), 0.55 Kusząca szansa (teleturniej), 2.00 Świat według Bundych (s.), 2.25 Sauna (talk show).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 14. 1. 2004 mija 1. rocznica zgonu naszego Nieodżałowanego **śp. ALOJZEGO HERMANA** z Karwiny Nowego Miasta. Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w pamięci, prosimy o chwilę wspomnień. Żona i synowie z rodzinami. RK-007

„Miłość śmiercią się nie kończy, w naszych sercach ciągle będziecie żyć“.
Dnia 14. 1. 2004 mija 27 lat, kiedy od nas odszedł na zawsze Drogą Ojciec

śp. RUDOLF NIEMIEC

zaś 21. 1. to już 5. rocznica śmierci Jego żony, Drogiej Mamy

śp. MAŁGORZATY NIEMIEC

z Trzyna Łyżbic oraz 13. 1. mija 2. rocznica śmierci Kochanego Wujka

śp. FRANCISZKA BABIUCHA

z Trzyna Kanady. O chwilę wspomnień proszą Krupowie. AL-001

„Jutro bylibyśmy razem. Świętowalibyśmy Twoje urodziny. Nie ma Cię wśród nas, ale my jesteśmy z Tobą“.

Dnia 14 stycznia obchodziliby 75. rocznicę urodzin nasz Kochany Mąż, Ojciec i Dziadek

śp. KAROL ONDRASZEK

z Wędryni. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-021

Serdeczne podziękowanie wszystkim krewnym, przyjaciółom, sąsiadom, kolegom z pracy, wędkarzom z Karwiny i Wodzisławia oraz znajomym za wyrazy współczucia, złożone kwiaty i liczny udział w pogrzebie naszego Ukochanego i Niezapomnianego

śp. ZBIGNIEWA WRANIKA

Zwłaszcza dziękujemy p. mgr. Stanisławowi Kondziolce i pani Zdenie Černínovej za dostojne pożegnanie ze zmarłym. Zasmucona rodzina. RK-009

„Największa miłość na świecie gaśnie, gdy serce matki na zawsze zaśnie“.

W głębokim żalu i smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 10 stycznia 2004 zmarła w wieku 91 lat nasza Najdroższa Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka i Kuzynka

śp. ANNA KUCHEJDOWA

zamieszkała w Stonawie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we czwartek 15. 1. 2004 o godz. 14.00 z kościoła parafialnego w Stonawie. W smutku pogrążona rodzina. GL-025

„Największa miłość na świecie gaśnie, gdy serce matki na zawsze zaśnie“.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 10 stycznia 2004 opuściła nas na zawsze w wieku 89 lat nasza Najukochańsza Mamusia, Babcia, Prababcia, Teściowa, Ciocia, Szwagierka, Kuzynka

śp. ZUZANNA KLUSOWA

z domu Rusz, zamieszkała w Łomnej Dolnej. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 16. 1. 2004 o godz. 13.00 z kościoła ewangelickiego w Nawsiu. W smutku pogrążona rodzina. GL-023

PZKO zaprasza 18. 1. o godz. 15.00 do lasku na Osówce na zebranie sprawozdawcze.

NIEBORY - MK PZKO zaprasza 16. 1. o godz. 16.00 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze. Program: dzieci szkoły i przedszkola, chór „Zgoda”.

DĄBROWA - MK PZKO zaprasza 18. 1. o godz. 15.00 do Domu Narodowego na zebranie sprawozdawcze połączone z przywitaniem Nowego Roku.

CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka 6 zaprasza 13. 1. o godz. 17.00 na spotkanie z L. Potysy „Przez Amerykę Południową od Pacyfiku do Atlantyku”.

▲ Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza na walne zebranie w piątek 16. 1. 2004 o godzinie 18.00 w salce Koła w Parku A. Sikory.

LESZNA DOLNA - zarząd MK PZKO zaprasza 18. 1. o godz. 15.30 do Domu PZKO na zespół kabaretowy ze Skrzeczonia „ANDRUSI”. Po występie odbędzie się zebranie sprawozdawcze.

OLBRACHCICE - MK PZKO zaprasza 17. 1. od godz. 19.00 do Domu PZKO na tradycyjny bal. Przygrywa orkiestra p. Nogola.

SUCHA GÓRNA - MK PZKO zaprasza 24. 1. od godz. 19.00 do sali Domu Robotniczego na tradycyjny Bal PZKO. Przygrywają „Smolaři”. Miejscówki do nabycia 12-16. 1. i 19. 1. w godz. 14.30-17.00 w Domu PZKO.

KARWINA FRYSZTAT - PSP zaprasza 30. 1. od godz. 19.00 na Bal Koła Macierzy Szkolnej w Ośrodku Społeczno-Kulturalnym w Karwinie Nowym Mieście. Przygrywa „Sonata”. Sprzedaż biletów

15. 1. od godz. 15.30 w świetlicy szkolnej.

PTTS „BŚ” - zaprasza 17. 1. na przejazd narciarski na biegówkach Jaworowy - Ostry - Tyra. Trasa 18 km. Zbiórka o godz. 10.00 w schronisku na Jaworowym. Org. Marian Palowski tel.: 558 712 332.

Zapisy do Szkół

HAWIERZÓW - zapisy do klasy pierwszej odbędą się 15. i 16. 1. w godz. 13-17 w budynku szkolnym. Zapisy do przedszkoli przy ul. Selskiej i Čelakowskiej odbędą się 15.-22. 1. w godz. 8.00-6.30 w przedszkolach. Zapraszamy rodziców i dzieci.

JABLONKÓW - zapisy do klasy pierwszej PSP Henryka Sienkiewicza odbędą się 16. 1. w godz. 13-17, 17. 1. w godz. 11-17 w starym budynku przy ul. Szkolnej.

Koncerty

CIERLICKO - Śląski Kościół Ewangelicki oraz Chór Nauczycieli Polskich zapraszają 18. 1. o godz. 9.00 na koncert świąteczny ChNP w kościele ewangel. w Cierlicku. Program: kolędy, pieśni sakralne i ludowe.

KARWINA FRYSZTAT - PSP w Karwinie Frysztat zaprasza 15. 1. o godz. 16.30 w kościele rzymskokatolickim w Frysztacie oraz 21. 1. o godz. 16.30 w kościele ewangel. na Koncert Noworoczny w wykonaniu chóru, zespołów ludowych i solistów.

Oferta Pracy

SŁOWACJA, TATRY ZACHODNIE. Tanie zakwaterowanie. Stoki narciarskie w pobliżu. www.habovka.sk/pilar 00421 435 395 261, 00421 907 330 273. GL-013

W teatrze

SCENA CZESKA - KARWINA: Za sceną (14. godz. 19.00, grupa A).

W kinach

KARWINA - Centrum: Mali Agenci 3D (13, 14, godz. 15.30, 17.45), Okrucieństwo nie do przyjęcia (13, 14, godz. 20.00), Reflex: Matrix: Rewolucja (13, 14, godz. 17.00, 20.00), **CZESKI CIESZYN - Central:** To właśnie miłość (13, godz. 17.15, 19.30) **TRZYNIEC - Kosmos:** Roger Dodger (13, 14, godz. 17.30, 20.00), Harry Potter i Komnata Tajemnic (13, godz. 13.30).

Telewizja

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

W radio

POLSKIE AUDYCJE, UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m: po- pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA, Cz. Cieszyn: do 18. 1. wystawa obrazów Josefa Novickiego. Otwarte po-pt: 9-15.

▲ **BIALA GALERIA:** do 8. 2. wystawa Fotoklubu Jabłonek. Otwarte po-pt: 9-15.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 6. 2. wystawa „Klejnot ze srebra 2004”. Otwarte po-pt: 10-16.

GALERIA „NA STRYCHU”, Střelníční 1, Cz. Cieszyn - Do 30. 1. wystawa BESKIDY 2003 Zaołziańskiego Towarzystwa Fotograficznego

go i Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego. Otwarte po-pt: 9-17, so-nie: 9-13.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat: do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.

BIBLIOTEKA REGIONALNA, Karwina: do 27. 1. wystawa twórczości Alicji Bartulcowej i Zbigniewa Kubeczki. Zwiedzać można w godz. otwarcia biblioteki.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYNIA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyna, do 31. 1. wystawa „Szopki Betlejemskie ciągle żywe”. Otwarte wt, pt: 9-16, nie: 13-17.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWO-CICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 2. 2. wystawa „Tarcze strzeleckie”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńsku”, wystawa do 25. 4. „Zbrodnia i kara”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **ORŁOWA:** do 18. 1. wystawa

„Świat lalkarza”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 9-13.

▲ **INTERKLUB, Karwina:** do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **JABLONKÓW, Rynek Mariacki 14:** do 22. 2. „Szkoła podstawy życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

W o z a O l z a

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA: do 23. 1. wystawa „Zaolzie 1938”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 1. 2. wystawa Anny Wysockiej, do 4. 2. wystawa „Fotografia dzikiej przyrody 2003”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

W o t e r e n i e

ZWROT - redakcja miesięcznika uprzejmie informuje Czytelników, że nr 1/2004 ukaże się w czwartek 15. 1.

BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 14. 1. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie 15. 1. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

TRZYNIEC OSÓWKI - MK

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn; w godzinach otwarcia w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie Frysztat (przy rynku).

WYSTAWA O WISŁAWIE SZYMBORSKIEJ

Prywatnie i literacko

CZ. CIESZYN (mro) - „Nic dwa razy się nie zdarza” - to pierwszy wers najsłynniejszego bodajże wiersza Wisławy Szymborskiej, a zarazem tytuł wystawy przygotowanej przez praski Instytut Polski, której wernisaż odbył się wczoraj w Gimnazjum Polskim w Cz. Cieszynie.

Wystawa literacko-fotograficzna pozwala zwiedzającym zaznajomić się z życiem prywatnym i jego odbiciem w twórczości polskiej noblistki. Są więc fragmenty jej tekstów, listów i całkiem prywatnych zdjęć z wycieczek z przyjaciółmi czy biesiad literacko-kulinarnych.

Na wernisażu przygotowanym przez inicjatorkę sprowadzenia wystawy do gimnazjum, polonistkę Halinę Klimsza, wystąpiła Renata Putzlacher-Buchta, która opowiedziała klasom maturalnym o swoich spotkaniach z poetką.

Zdaniem Anny Legieżyńskiej

POPLENEROWA WYSTAWA FOTOGRAFII

Oblicza Hawierzowa

HAWIERZÓW (mro) - Plon pleneru fotograficznego jednego sierpnio-owego dnia 2003 r., w którym brali udział artyści z miast partnerskich Hawierzowa, złożył się na wystawę, jaka została otwarta w ub. tygodniu w hallu ratusza oraz w foyer Domu Kultury Petra Bezruča.

Ekspozycja pt. „Hawierzów oczyma zagranicznych fotografów” zawiera 60 czarno-białych i kolorowych prac amatorów i profesjonalistów z Litwy, Niemiec, Polski (Jan Drzewiecki z Płocka) i Słowacji, którzy okiem obiektywu uchwycili życie mieszkańców miasta, architekturę i jego specyfikę.

Wystawę można zwiedzać do końca stycznia.

z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Szymborska obok Zbigniewa Herberta, Czesława Miłosza, Mirona Białoszewskiego, Artura Międzyrzeckiego czy Julii Hartwig zyskuje status mistrza. *„Cechą mistrzów jest kierowanie uwagi czytelnika w stronę zagadnień fundamentalnych, nie doraźnych, nie politycznych, nie w stronę masowej kultury. Szymborska podejmując podstawowe problemy, staje się godną komentarza dla coraz nowych pokoleń wchodzących w życie”. Stąd popularność tej autorki wśród wszystkich generacji Polaków.*

Ekspozycja w pracowni plastycznej wystawa potrwa do 30 stycznia br.

CIEKAWA INICJATYWA Polsko-czeski kurier

W ramach współpracy przygranicznej Urzędy Miejskie w Karniowie i Prudniku udostępnią obywatelom mikroregionu Karniowskiego i gminy Prudnik informacje o wydarzeniach po drugiej stronie granicy. Załącznik informacyjny pt. „Informacje Bez Granic. Polsko-Czeski Kurier Informacyjny”, wydawany w ramach dwutygodnika gazety miejskiej, po raz pierwszy ukaże się w kwietniu br. Urzędy po obu stronach granicy otrzymały na realizację projektu pomoc finansowa z funduszy Unii Europejskiej.

W kurierze znajdą się informacje o wydarzeniach społecznych i kulturalnych, możliwościach czerpania finansów z funduszy UE, informacje pomagające w nawiązywaniu kontaktów między związkami i stowarzyszeniami różnych branż oraz artykuły i materiały przybliżające czytelnikowi specyfikę kulturalną i cechy charakterystyczne obu narodów. (hol)

NA KOŚCIELECKIM WZGÓRZU BEZ ZMIAN

Dom Polski nadal tętni życiem

Nieliczna grupa ofiarnych działaczy dwu bratnich Kół PZKO, kościeleckiego i stanisławickiego, dokłada starań, by Dom Polski nadal tętnił pełnią życia. Nie wyciszył go nawet pożar z 5 października 2003 r. Wydaje się nawet, że jeszcze bardziej zmobilizował działaczy. Świadczy o tym fakt, że codziennie wczesnym popołudniem przychodziła na miejsce tragedii pokaźna grupa entuzjastów, by bezinteresownie likwidować skutki pożaru. Po dwóch tygodniach życie w Klubie Ikara wróciło do normalności. Pozostały tylko bolesne wspomnienia i pokaźne straty finansowe...

Swe posłannictwo spełniła zorganizowania 19. 12. 2003 Wigilijka, którą dawniej poprzedzał tradycyjny kiermasz książki polskiej. Książka polska zasługą wielkiego zaol-

ziańskiego Polaka, Józefa Stebla - „Ogrodnika Pamięć”, miała zawsze priorytet na kościeleckim wzgórzu. Szkoda, że z powodu przedsięwziętego ferworu niektórzy zaproszeni nie skorzystali z gościnności organizatorów. Była choinka, opłatek i wiele smakołyków domowej roboty. Nie zabrakło kolędy i smacznej wieczerzy z rybą.

Z nostalgią wspominano zasłużonego działacza polonijnego z Londynu, p. Palmiego, który zawsze hojnie zasiła kościelecką kasę PZKO-wską. Bardzo pozytywnie oceniono owocną współpracę z Miejskim Ośrodkiem Kultury i Sportu w Jaworznie, kierowanym przez p. Milera.

Wbrew pożarowi, kościeleckim PZKO-wcom wypada zaliczyć miniony rok do udanych. Oby tak dalej!

JÓZEF KULA

ŁĘCZANIE ZJECHALI Z CAŁEGO ZAOLZIA

Nostalgiczny opłatek

Nie bez echa przeszedł do historii listopad 1987, kiedy to fizycznej zagładzie uległa polska szkoła ludowa w Łąkach nad Olzą, a wraz z nią i trzecia z rzędu świetlica PZKO. Miejscową ludność bezlitośnie rozproszono po całym Zalogiu. Odtąd uszczuplały się szeregi PZKO-wców, spośród których wielu wyprzedziło nas w drodze do wieczności... Żyjącym pozostał zadziorny upór trwania i przetrwania.

Stąd coroczne spotkania pod świąteczną choinką są pełne nostalgicznych wspomnień i wzruszeń. Tak było i 28. 12. 2003 w restauracji „Zacisze”, gdzie prezes MK PZKO

Karol Tomiczek powitał członków i sympatyków, zarówno miejscowych, jak i przybyłych z bliskiej i dalszej okolicy. Nie obeszło się bez chóralnego śpiewania swojskich pieśni, w dostojnej atmosferze dominowała jednak polska kolęda. W rodzinnym nastroju łamano się świątecznym opłatkiem, życząc sobie wzajemnie wszelkiej pomyślności w Nowym Roku.

Choć niejednemu zabłyśła w oku łza wzruszenia, wszyscy, którzy musieli onegdaj opuścić Łąki jednocześnie stwierdzali, że warto było przyjechać do swoich rodzinnych stron.

JÓZEF KULA

NIESZCZĘSNA KOREKTA, NIESZCZĘSNE SPROSTOWANIE

Staremu Miastu niepotrzebne są Nowego piórka

Dziękuję redakcji, że zainteresowała w sprawie mojej relacji z zebrania członkowskiego w naszym Kole. Tu powinien być koniec, ale... Cóż, nie powiedzio się przeproszenie w pełni, gdyż czytamy w nim, że „Koło, w którym ilość przeszła w ofiarność” – przypisano Karwinie Nowemu Miastu...

Przyznaję, że tytuł dano ciekawszy niż był mój („Parę słów o Karwinie – Starym Mieście”). Błyskotliwemu korektorowi zamajaczyło jednak w pamięci jakieś miasto, więc dopisał w sprostowaniu - Nowe Miasto. Nie zna naszej okolicy, więc nie wie, że Stare Miasto było pierwszą znaczącą osadą w tych stronach – doszczętnie spaloną przed 750 laty przez hordy tatarskie lub mongolskie Azji. Wtedy dzwon z wieży kościelnej zapadł się w pogorzelisko. W staromiejskich rodzinach przekazywano sobie z pokolenia na pokolenie opowieść o tym, że paszcę się wieprz wyrwał dzwon. Stare Miasto porosło trawą, a ocaleni ludzie dołączyli do osady na wzgórzu Frysztatu.

Stare Miasto zostało wioską, częścią Karwiny. Na jej rozległych polach „Gliny” zaczęto budować Nowe Miasto. Przypomnę, że przy budowie Domu PZKO w Starym Mieście dostownie przy kopaniu piwniczki na opał znaleźli członkowie olbrzymią, kamienną, okrągłą kulę, jakby wyciosaną. Odpokali ją i użyli wszystkich możliwych sił, by ją wydostać – w końcu wykopali ją obok, stracono ją, zrównano z dnem piwniczki. To także relikt jakże Starego Miasta.

Porównanie naszego Koła PZKO w Starym Mieście do Koła PZKO w Nowym Mieście nam nie uwłacza, lecz po co się stroić w cudze piórka? Nasze Koło PZKO, mając podwójną kiedyś liczbę członków, przeżyło swoją erę świetnie – zostajemy zatem z czystym sumieniem przy takiej pracy kulturalno-oświatowej, na jaką nas stać.

Pragnę dodać parę słów o szacie graficznej nowego „Głosu”. Cieszy mnie, że będzie w niej trochę koloru, zdaje sobie sprawę, że kolorowe zdjęcia są o wiele droższe. Miło mi, że do bladopopielatego koloru dodano już w 2. nr. trochę więcej czerni – że „Ludu” jest widoczny, jak również „Gazeta Polaków”. Poprawiono tło dużych białych liter początkowych – odpowiednio zmieniono rodzaj tytułów. Nie poprawiono została jeszcze „...ferta pracy”, co przy dzisiejszych trudnościach z pracą i bezrobociu powinno rzucić się w oczy. A więc trochę czerni!

JANINA JANUSZOWA
Karwina Stare Miasto

OD KOREKTORA-REDAKTORA

Głupia sprawa, Pani Janino. Biję się w piersi, uroczystie przy okazji oświadczając, że żadna „stara” Karwina nie pomyliła mi się z „nową”. Za nieporozumienie obarczam natomiast winą... Nowy Bok, który we wzmiankowanym nr. „GL” odmieniał mi się we wszystkich możliwych przypadkach. A swoją drogą, dziękuję Pani za daleko posuniętą wyrozumiałość.

KAZIMIERZ KASZPER

TIPSPORT EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE DOBRNĘŁA DO 3/4 SEZONU

Hutnicze derby dla Witkowic

Wzajemne pojedynki Trzyńca i Witkowic zazwyczaj są gwarancją dobrego hokeja. Niedzielne derby pod Jaworowem spełniło oczekiwania. Goście w meczu 39. kolejki potwierdzili w Trzyńcu niezłą formę z ostatnich tygodni i w hutniczej bitwie - skapej na bramki - cieszyli się ze zwycięstwa. W prestiżowym meczu gospodarze zagrali tylko z trzema formacjami i z Martinem Vojtkiem w bramce. Witkowice wystawiły cztery pełne ataki. W ich barwach pojawił się również rekonwalescent Luděk Krayzel, powracający na lodowisko po chorobie nowotworowej. Tipsport Ekstraliga dobiegła do 3/4 sezonu 2003/2004. Rozpoczyna się ostra, bezpardonowa walka o udział w play off, gdzie trafi osiem najlepszych zespołów.

● TIPSPORT EHL: TRZYNIEC - WITKOWICE 1:2 (0:0, 1:0, 0:2). Bramki: Jančařík - M. Tomášek, Turek.

Trzyńczanie po piątkowej przegranej 2:5 w Znojmie pragnęli zrehabilitować się w oczach swoich kibiców, co im się jednak nie udało. Oba zespoły wybrały wariant ofensywny. W ciągu całego meczu lekka przewaga była po stronie hokeistów Witkowic, którzy decydujący cios zadali swemu rywalowi na dwie minuty przed końcem spotkania. Na prowadzenie wyszli wprawdzie Stalownicy, kiedy to w 33. minucie Jančařík mocnym uderzeniem z dystansu zaskoczył bramkarza Pinca, ale to było ze strony gospodarzy wszystko. Witkowice od drugiej tercji zdecydowanie przejęły inicjatywę. Martin Vojtek w bramce Trzyńca trzymał się dzielnie do 45. minuty. Wtedy to złożył się do strzału M. Tomášek i dzięki Irglowi, który zasłaniał widok Vojtkowi, krążek po niezbyt mocnej wrzutce wylądował w siatce gospodarzy. W 54. minucie trzyńczanie zaprzęśli idealną okazję do rozstrzygnięcia tego meczu. Nie wykorzystali bowiem przewagi liczebnej - w murowanej sytuacji spudłował Janků. W 58. minucie Turek po współpracy z I. Padělkem zapewnił gościom trzy cenne punkty. Sędzia Šindler, kary 6:7, wykorzystane 1:0, widzów 4400.

- Jeśli strzela się tylko jednego gola, nie można poważnie myśleć o zwycięstwie. Goście wygrali zasłużenie - stwier-

dził po meczu trener Trzyńca Pavel Marek. (jb)

Lokaty: 1. Pardubice 84, 2. Zlin 67, 3. Slavia 65,... 6. Witkowice 60, 7. Trzyńec 58, 8. Kladno 53, 9. Litwinów 51,... 13. Wsescin 44, 14. Cz. Budziejowice 36 pkt. W piątek 16. 1.: Trzyńec - Slavia.

● I LIGA: OPAWA - HAWIERZÓW 6:5 (2:1, 1:3, 3:1). Bramki: Ambruz, Šebesta, Vyrubalík, Hruška, Harazim, Lhotský - Tvrzník 2, Staněk, Luka, Krenželok.

W śląskim derby lekkim faworytem byli gospodarze. Opawianie zajmowali przed sobotnim meczem jedenaste miejsce w tabeli, Pantery ugrzęzły na przedostatniej pozycji. Kierownictwo hawierzowskiego klubu robi wszystko po temu, by poprawić kondycję zespołu. Pod względem ofensywnym Pantery radziły sobie w Opawie nienajgorzej. W korzystnym świetle zaprezentowali się w barwach gości m.in. napastnicy Luka i Piecha, których kibice z naszego terenu doskonale znają z zeszłorocznych wojaży w drugoligowej Orłowej. W bramkostrzelnym pojedynku gospodarze przesadzili o zwycięstwie w ostatnich dziesięciu minutach.

Najważniejsze minuty: 11. Staněk z podania Krenželoka łatwo pokonał bramkarza Opawy Šlupinę, który pechowo stracił kij - 0:1; 13. Ambruz z dobitki wyrównuje na 1:1; 15. Šebesta z podobnej sytuacji podwyższa na 2:1; 22. Ambruz huknął w poprzeczkę;

różnych dziedzin

■ NARCIARSTWO KLASYCZNE - 37. edycja „Iżerskiej Pięćdziesiątki”: 1. O. Svård (Szwecja) 2:11:26, 2. R. Olle (Estonia) 2:11:38, 3. M. Botwinow (Austria) 2:11:49,... 12. S. Rezáč (RC - Hradec Kralowej) 2:15:30,... 399. W. Fojcik (SKI Cierlicko) 3:09:57.

■ PIŁKA NOŻNA - zimowy turniej we Wracimowie: Jakubczowice - Piotrowice 3:1, Frydek-Místek - Bogumin 2:1, Dziecmorowice - IRP Cz. Cieszyń 2:0, S. Orłowa - jun. Witkowic 3:1 (orłowian poprowadził nowy trener Miroslav Čopjak), Wracimów - MKF Karwina 1:0, Frydlant - G. Błędowice 9:0. Sparingi pierwszoligowców: Sigma Olomuniec - Banik Ostrawa 2:2 (bramki dla Banika: 29. Husovský, 65. Varadi). (jb)

■ PIŁKA RĘCZNA: Banik Karwina - Gwardia Opole 33:17 (16:9) w sobotnim sparingu w ramach przygotowań do startu wiosennej edycji Interligi. Karwiniacy w pojedynku z 12. zespołem polskiej ligi zagrali bez dwój-

ki reprezentantów - Michala Brůny i Tomáša Heinza, z powodu kontuzji na parkiecie zabrakło też Vaška i Kusta. W dobrym świetle zaprezentowali się obaj golkipery karwińscy - Slabý i Novák. Bramki dla HCB: Zdráhala 9/3, Bednařík, Sobol 3, Horák, R. Brůna, Mrózek, Szymon po 3, Szymanski 2, Požárek i Kubiš po 1. JUTRO: Karwina zagra w Kostelcu na Hanej. (Ok)

■ SZACHY - ekstraliga: Huta Trzyńec - Jákl Karwina 5:3. W barwach Trzyńca zwycięstwa zanotowali: Neděla, Klima i Babula, dla Jákla - Zimniok. Remisem zakończyły się pojedynki: Mišta - Hebrla (obaj Polska), Langner - Sobek i Walek - Karlík. (WM)

■ TENIS STOŁOWY - Petr Korbel (Start Sucha Górna) po raz czwarty w karierze zakwalifikował się do prestiżowego międzynarodowego turnieju TOP 12, gdzie pojawi się dwunastu najlepszych zawodników tego sezonu. (jb)

PŚ W SKOKACH NARCIARSKICH: POGODA NIE DOPISAŁA RÓWNIEŻ W LIBERCU

Rewelacyjny Ahonen

Janne Ahonen wygrał oba konkursy Pucharu Świata w skokach narciarskich w Libercu. Pod Jeszczedem nie startowało kilku znanych zawodników. W Libercu zabrakło m.in. Norwega Pettersena, Niemców Hannawalda i Schmitta. Z przyjazdu zrezygnował również Adam Małysz, który postanowił w spokoju potrenować przed zawodami w Zakopanem, zaplanowanymi na najbliższy weekend. Małysz trenuje w Wiśle pod okiem trenera Jana Szturca.

Warunki atmosferyczne w Libercu przeszkodziły w przeprowadzeniu pełnych zawodów także w sobotę, kiedy po sześciu skokach anulowano serię próbną, a w konkursie rozegrano jedną serię. W niedzielę, podobnie jak dzień wcześniej, nie do pokonania był Janne Ahonen. W drugim konkursie na skoczni „Jestěd A” wypadł znakomicie - wyrównał rekord obiektu wynoszący 139 metrów i należący od 21 grudnia 2002 roku do Austriaka Andreasa Morgensterna. W sobotę Ahonen wyprzedził Austriaków Thomasa Morgensterna i Martina Hoellwartha, na dziewiątym mie-

scu sklasyfikowany został reprezentant gospodarzy Jakub Janda. Dwa zwycięstwa Ahonena w Libercu dały mu pewne prowadzenie w klasyfikacji generalnej PŚ. Po 11. konkursach Fin ma na koncie 658 punktów. Norweg Sigurd Pettersen traci do niego 102 punkty. Trzeci jest Austriak Martin Hoellwarth z 446 punktami. Adam Małysz zajmuje w klasyfikacji generalnej ósme miejsce - 298 punktów.

W obu konkursach w Libercu dobrze zaprezentowała się prowadzona przez trenerów Heinza Kuttina i Łukasza Kruczka polska kadra B. Punkty w klasyfikacji generalnej PŚ

24. Tvrzník z bliskiej odległości nie marnuje dobrej okazji - 2:2; 29. Vyrubalík w przewadze 5 na 3 trafia na 3:2; 30. Piecha dostrzegł wychodzącego na czystą pozycję Lukę i było 3:3; 33. Vavruša idealnie wystawił Tvrzníka - 3:4; 49. Krenželok wykorzystuje błąd Šlupiny - 3:5; 49. Hruška po świetnym rajdzie z połowy lodowiska pokonuje bramkarza Vrbę - 4:5; 51. na 5:5 wyrównuje Harazim, który zmienił lot krążka po strzale Vosatki; 54. Lhotský po zamieszaniu w polu bramkowym przechyla szalę meczu na stronę Opawy - 6:5; 58. Hawierzów gra „power play”, ale idzie mu niemrawo, wynik nie ulega już zmianie. Sędzia Polák, kary 2:3, wykorzystane 1:0, widzów 380. (jb)

Lokaty: 1. Jihlawa 68, 2. Chomutów 67, 3. Beroun 64,... 13. Hawierzów 27, 14. K. Brno 25 pkt. JUTRO: Hawierzów - Kadaň (17.00).

● II LIGA: ORŁOWA - G. BRNO 3:4 w dogr. (0:1, 2:1, 1:1 - 0:1). Bramki: Řeřucha, Moravec, Stránský - Weber 2, Misek, Šimeček.

W meczu 28. kolejki widzowie byli świadkami zaciętego i stojącego na dobrym poziomie widowiska. Orłowianie po raz kolejny popełnili za wiele błędów w obronie. Feralna dla gospodarzy była 64. minuta dogrywki, kiedy to grawitacja sprowadziła do parteru obrońcę Machálka i Brno strzeliło zwycięskiego gola. Sędzia Doheš, kary 5:9, widzów 600. (JK)

Lokaty: 1. S. Ostrawa 69, 2. N. Jiczyn 60, 3. Blansko 54,... 8. Orłowa 33,... 11. W. Bitesz 16, 12. Wyszków 10 pkt. JUTRO: Orłowa - Šternberk (18.00).

Opr. JANUSZ BITTMAR

Turniej ping-ponga w Gródku

W Sali restauracji „U Burego” w Gródku odbył się w dniach 3.-4. 1. już XI Noworoczny Turniej Tenisa Stołowego, którego głównym organizatorem jest od początku MK PZKO Gródek.

WYNIKI - kat. dziewcząt (bez różnicy wiekowej): 1. G. Oszelda (Niebory), 2. K. Ogrocka, 3. J. Kantor (obie Gródek). Chłopcy (klasy I-VI): 1. D. Martynek, 2. T. Gomola (obaj Jabłonków), 3. B. Pilch (Gródek). Kat. klas VII-IX (ciekawostką jest to, że na własne życzenie grała w tej kategorii dziewczyna, i to doskonale, pokonała bowiem wszystkich chłopaków): 1. Magda Ryłko (Gnojnik), 2. D. Lupiński (Mosty k. Jabłonkova), 3. O. Squerzi (Trzyńec-Kanada). Młodzież 15-18 lat (rejestrowani gracze): 1. J. Gomola, 2. J. Czudek (obaj Jabłonków), 3. L. Wawrosz (Oldrzychowice). Kat. mężczyzn (do lat 50): 1. K. Martynek (Trzyńec), 2. J. Czudek (Jabłonków), 3. P. Bystrzycki (Oldrzychowice). Kat. + 50 lat: 1. A. Pitterman (Cz. Cieszyń), 2. Fr. Sikora, 3. S. Kobielski (obaj Piosek). (LK)

wywalczyli tam wszyscy startujący zawodnicy - Wojciech Tajner, Wojciech Skupień i Mateusz Rutkowski. W sobotę Tajner zdobył pierwszych siedem punktów PŚ w karierze. W niedzielę Wojciech Skupień, w swoim pierwszym występie w sezonie w PŚ, wywalczył osiem punktów. Mateusz Rutkowski debiutował w Libercu w zawodach PŚ z Liberca wyjedzie z jednym punktem.

Wyniki z Liberca - sobota: 1. Ahonen (Fin.) 128,6 pkt. (127 m), 2. Morgenstern 127,3 (126), 3. Hoellwarth (obaj Austria) 121,5 (122,5),... 9. Janda (RC) 114,6 (119,5), 24. W. Tajner (Polska) 88,9 (109). Niedziela: 1. Ahonen 147,2 (139), 2. Romøren (Norw.) 145,3 (136), 3. Kuettel (Szwajc.) 143,2 (134),... 23. W. Skupień 109,5 (117,5), 30. M. Rutkowski 105,3 (116), 37. W. Tajner 94,8 (111). Klasyfikacja generalna PŚ: 1. Ahonen 658 pkt., 2. Pettersen 556, 3. Hoellwarth 446,... 8. Małysz 298 pkt. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Inwestycja nadziei **str. 3**

»Głosik« z Ivetą Bartošową **str. 4**

Pogotowie karnawałowe **str. 5**

Marek Siderek też o Małyszu **str. 8**

CZWARTEK
15 STYCZNIA 2004
NR 6
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

KOSZARZYSKA JESZCZE NIESPRZEDANE

Pójdą w polskie ręce

CZ. CIESZYN (sch) - Wbrew zapowiedziom pezetkaowski ośrodek w Koszarzyskach we wtorek nie został sprzedany. Niemniej transakcja kupna sprzedaży powinna zostać doprowadzona do skutku w najbliższych dniach.

Prowadzące w tym kierunku kroki podjął ZG PZKO na swoim wtorkowym posiedzeniu, upoważniając prezesa **Zygmunta Stopę** do podpisania umowy sprzedaży ośrodka. - Przed złożeniem podpisu należy jeszcze wprowadzić do umowy kilka drobnych poprawek - powiedział prezes.

Strona kupująca nie chce być przed ukończeniem transakcji medialnie nagłaśniana. Jak zdradził nam Z. Stopa, chodzi o osobę fizyczną, która ma zrozumienie dla

potrzeb PZKO. - Tyle mogę powiedzieć, że Koszarzyska zostaną w polskich rękach, a osoba, która je kupuje, robi to nie dla interesu, ale po to, by nam pomóc wybrnąć z trudnej sytuacji finansowej - zapewnia prezes.

Jak już nieraz sygnalizowaliśmy, pezetkaowski ośrodek w Koszarzyskach od kilku lat nie przynosi zysków. Sprzedaż ma natomiast pomóc Związkowi w spłacie zaległego podatku od niefortunnego przeniesienia własności „Piasta”.

▲ Konsul generalny RP w Ostrawie **Andrzej Kaczorowski** (od lewej) oraz konsul handlowy **Piotr Czosnyka** powitali w progach konsulatu członków zarządu Czesko-Polskiej Mieszanej Izby Handlowej, w tym jego wiceprezesa **Věru Palkowską** oraz prezesa **Jerzego Cienciała**.
Fot. M. RADŁOWSKA-OBRSUNIK

CZESKO-POLSKA MIESZANA IZBA HANDLOWA W KONSULACIE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Uznanie dla profesjonalizmu

OSTRAWA (mro) - Zarząd Czesko-Polskiej Mieszanej Izby Handlowej z prezesem **Jerzym Cienciałą** na czele gościł we wtorek w progach Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie. Czynnicy honory domu konsul generalny **Andrzej Kaczorowski** oraz konsul handlowy **Piotr Czosnyka** witając biznesowe gremium zwrócił uwagę na aktywność, profesjonalność i pomysłowość pracy Izby.

- W tym roku, 5-lecia działalności, widać jak wysoką pozycję wypracowaliście po jednej i drugiej stronie granicy - powiedział A. Kaczorowski. Zwrócił uwagę na różnorodność i innowacyjność pracy Izby. Do sukcesów ub. roku obok takich sztanदारowych imprez, jak Targi Przemysłowe czy wystawa „Region”, zaliczył pierwszy kurs języka polskiego dla czeskich przedsiębiorców, którego zakończenie przebiegło w otwartej również w 2003 roku nowej siedzibie Izby - Centrum Informacji Transgranicznej. - To niemalże po sąsiedzku - zaznaczył A. Kaczorowski, podkreślając przy tym wagę tradycyjnych już „Spotkań biznesu w ogrodach Konsulatu”.

Konsul ds. handlowych **Piotr Czosnyka**, mówiąc o profesjonalizmie, zauważył, że Izba zmieniła nieco styl pracy przyjmując formułę koncentra-

cji (imprezie głównej towarzyszą fora i spotkania), co jest dobrym pomysłem na popularyzację podejmowanych tematów. Wskazał na zadania roku 2004 związane z wejściem RP i RC do UE.

W imieniu gości zabrali głos: dyr. Izby **Danuta Przeczek** i prezes **Jerzy Cienciała**. Podziękowali za przychylność konsulatu oraz poszczególnym członkom zarządu za zaangażowanie. - Ich praca wytworzyła image Izby - zauważyła D. Przeczek. - A jeśli chodzi o nowe pomysły - kontynuowała myśl - my po prostu staramy się uważnie słuchać współpracujących z nami firm.

Pytanie do:

ROMANA SUCHANKA

organizatora Klubu Dyskusyjnego Forum, działającego przy MK PZKO w Třiznicy Tarasie:

Jak pan ocenia pierwsze tegoroczne posiedzenie Klubu Dyskusyjnego Forum, poświęcone tym razem hutnictwu?

Bardzo dobrze. Cenię sobie wypowiedzi dyrektora Hutnictwa w RC **Jaroslava Raaba**, który przedstawił główne kierunki w produkcji stali i jej wykorzystaniu. Zwrócił ponadto uwagę na wzrastającą koncentrację produkcji stali w korporacjach ponadnarodowych oraz na rosnące znaczenie Chin w zakresie produkcji stali.

Szczególnie ważne było wystąpienie dyrektora naczelnego Huty Trzyniec **Jerzego Cienciały**, który mówił o potrzebie kontynuowania restrukturyzacji miejscowej huty, zwłaszcza w kierunku konsekwentnego podnoszenia jakości jej produktów. Wspomniał też o wyraźnej poprawie środowiska naturalnego, na którego zły stan skarzyli się dotychczas sąsiedzi z Polski. Zdaniem dyrektora Huty Trzyniec błędem była rezygnacja z utworzenia silnego kompleksu hutniczego, zrzeszającego wszystkie czeskie huty.

Ciąg dalszy na str. 2

NA RAZIE DOLICZONO SIĘ PONAD 4 MLN KORON

Królewska kwesta

OSTRAWA (mro) - Choć „Kwsta Trzech Króli” skończyła się dopiero trzy dni temu, pracownicy Stowarzyszenia Czeskiego Katolickiego Caritasu w Ostrawie dysponują już wstępnymi danymi na temat jej efektów.

W całej diecezji ostrawsko-opawskiej doliczono się już 4,2 mln Kč, z czego najwięcej uezbrano (ponad 1 mln) w Hulczynie.

Ciąg dalszy na str. 2

NAPIERW KARMIEŃIE, POTEM GONITWA

Jelenie przy paśnikach

JABŁONKÓW (man) - Jesienny sezon polowań zakończył się w rewirach myśliwskich na Podbeskidziu w połowie stycznia. Myśliwi zajmują się teraz przede wszystkim dokarmianiem zwierząt.

Jak podaje zarządca administracji Lasów RC w Jabłonkowie **František Lipowski**, jesienny sezon polowań na zwierzynę trwa od sierpnia do początku stycznia. W tym czasie myśliwi mogą upolować tylko sztuki znajdujące się powyżej limitu obowiązującego dla poszczególnych rewirów myśliwskich. Zarząd Lasów RC w Jabłonkowie wynajmuje dziewięć rewirów innym zrzeszeniom myśliwskim, a sam zarządca tylko jednym. Jego powierzchnia wynosi

1100 ha, co oznacza, że po zakończeniu polowań musi w nim pozostać 10 sztuk łań bądź jeleni oraz 25 sztuk sarn albo rogaczy.

Dokarmianie zwierząt w okresie zimowym zależne jest od pogody. Jesienią paśniki są zaopatrywane w owies, zimą natomiast w kasztany oraz buraki pastewne. Siano jest w nich uzupełniane przez cały rok. Zwierzęta dokarmia się m.in. dlatego, żeby zmniejszyć zakres wyrządanych przez nich szkód na drzewach.

Antyprzestępczy milion

KARWINA (sch) - Milion Kč wyda w tym roku karwiński ratusz na zapobieganie przestępczości. Pieniądże te zostaną przeznaczone na realizację 14 z 24 zgłoszonych projektów.

Chodzi o projekty, które mają m.in. zagospodarować wolny czas bezrobotnych, czy też wesprzeć produkcję nośników edukacyjnych CD o tematyce dotyczącej negatywnych zachowań wśród młodzieży. Kolejne projekty są ukierunkowane na poszerzenie zakresu działalno-

ci ośrodków wykorzystania wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz centrum antynarkotykowego.

W przypadku 5 projektów miasto liczy na pomoc państwa w wys. 500 tys. Kč. Wybrane przez komisję bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości, a następnie uchwalone przez radę miasta projekty musi jeszcze uchwalić miejski sa-

ŚRODKOWOEUROPEJSKI RYNEK MEDIALNY ZOSTAŁ OPANOWANY PRZEZ OBCY KAPITAŁ

Zagraniczny kapitał, przeważnie niemiecki, kontroluje 85% rynku medialnego w Europie Środkowej. Takie czeskie gazety, jak „Mladá fronta dnes”, „Lidové noviny” czy „Hospodářské noviny”, „Večerník Praha”, „Blesk” albo popularny „Týden”, jeśli zaś chodzi o czasopisma, to kobieca „Chvilka pro tebe”, „Tina”, „Svět ženy” czy młodzieżowe „Bravo”, znajdują się w rękach niemieckich koncernów. Podobnie rzecz ma się w Polsce, zwłaszcza jeśli chodzi o pisma lokalne: „Dziennik Zachodni”, „Trybuna Śląska”, „Dziennik Polski”, „Gazeta Krakowska”, „Dziennik Bałtycki”, „Głos Wielkopolski” i wiele innych, a także tytuły ogólnokrajowe: „Fakt”, „Profit”, „Twój Styl”, „Claudia”, „Focus”, „Naj”, „Moje Mieszkanie”, „Auto Świat” itd. mają swego dysponenta za granicą. Nie inaczej jest na Słowacji (dotyczy to ponad 30 tytułów), na Węgrzech, w Chorwacji, Jugosławii, Rumunii i Buł-

garii. Monopol państwa totalitarnego powoli zamienia się w monopol obcego kapitału. Passauer Neue Presse, Gruner und Jahr, Burda, Axel Springer i Bauer, WAZ (Westdeutsche Allgemeine Zeitung), Holtzbrinck opanowały w latach 90. rynek i wyda-

Pieniądz rządzi prasą

ją w sumie 14 dzienników, 13 tygodników i 39 czasopism w Czechach, podporządkowały sobie 82% tutejszej prasy lokalnej.

Zaczął się niewinnie od czasopism specjalistycznych o niewielkim zasięgu, potem czasopism kobiecych i młodzieżowych, których w pierwszym okresie przemian brakowało. (Przypominam sobie jeszcze, z jakim błyskiem w oku oglądaliśmy wspólnie kolorowe pisma przywożone z zachodu - w okresie, kiedy nasze gazety nie zachwycały ani jakością papieru czy grafiki, ani ilością różnorod-

nych tematów...) Spełnienie potrzeby wzbogacenia rynku prasowego, chęć zyskania zastrzyku finansowego do wydawania większej ilości rozmaitych tytułów w okresie braku odpowiednich regulacji prawnych przerosło jednak poniekąd w groźbę utraty kontroli nad własnym słowem. Niemieckie koncerny prasowe tworzą monopol w krajach Europy Środkowej, bo umożliwia im to prawo. W Niemczech coś takiego byłoby nie do pomyślenia, bo istnieje tam zasada ograniczenia mocy opiniotwórczej (nie może ona przekroczyć 30%). Przestrzegania pilnuje specjalna rządowa Komisja ds. Koncentracji Mediów i Federalny Urząd Antymonopolowy. Obcy kapitał nie ma w Niemczech szans. Syndykaty dziennikarzy, drukarzy i wydawców mogą blokować każdą próbę przejęcia tytułu przez obcych, choć prawo formalnie tego nie zabrania.

Ciąg dalszy na str. 2

Pogoda

CZWARTEK - Pochmurno, opady śniegu, w nizinach deszczu ze śniegiem. Temperatura w dzień od 0 do 4 st. C, w górach -2 st., nocą od 1 do -3 st. C.

PIĄTEK - Pochmurno, opady deszczu, w górach deszczu ze śniegiem. Temperatura w dzień od 1 do 5 st., nocą od 1 do -3 st. C.

ISSN 1212-4222

04006

9771212422041

KRAŻEK ZAWIERA TAKŻE POLSKĄ WERSJĘ JĘZYKOWĄ

Elektroniczna promocja regionu

OSTRAWA (mro) - Propagowaniu i informowaniu o możliwościach wypoczynku, o historii, kulturze, tradycjach, imprezach cyklicznych, zabytkach i ciekawostkach miast i wsi regionu będzie służyć krążek CD pn. „Odwiędzić Północne Morawy i Śląsk”, który hetman okręgu **Evžen Tošenovský** ochrzciał na Targach „Regiontour”.

Na kompaktce podzielonym na trzy sekcje - „Wyobraźcie sobie”, „Wybierzcie urlop” (tu informacje są podporządkowane rodzajom sportów, jak golf, turystyka rowerowa czy spływy kajakerskie) oraz „Serwis informacyjny” znajdują się także dane o możliwościach zakwaterowania i wyżywienia.

CD ukazał się na rynku w 4 tys. sztuk, w czterech mutacjach językowych: czeskiej, angielskiej, niemieckiej i polskiej. W kosztach jego spo-

rządzenia partycypowało Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (450 tys. Kc) oraz okręg morawsko-śląski (500 tys. Kc).

Informacje zawarte na CD będą opublikowane na webowych stronach Urzędu Okręgowego.

Harenda fest

Klub Muzyczny „Harenda” w Końskiej zaprasza dziś na koncert zespołu „Fleret” z Wizowic z solistką **Jarmilą Šulákovą**. Początek o godz. 20.00. Natomiast w piątek 16 bm. o tej samej godz. rozpocznie się tam Januar fest - regionalny przegląd hard rockowych zespołów muzycznych. Organizatorzy zapewniają po koncercie transport autobusowy w kierunku Mostów k. Jabłonkowa i Cz. Cieszyna. (r)

NOWE WYZWANIA - NOWA STRATEGIA

»Wspólnota« roboczo i towarzysko

CZ. CIESZYN / OSTRAWA (db) - Taktikę i strategię Ruchu Politycznego „Coexistencia-Wspólnota” w jesiennych wyborach senackich i okręgowych będą omawiali członkowie zarządu Polskiej Sekcji Narodowej tego ugrupowania na jutrzejszym posiedzeniu w Cz. Cieszynie. Oprócz tego w programie zebrania znalazła się kwestia dwujęzyczności (gościem zebrania będzie członek komitetu petycyjnego w Cz. Cieszynie **Bronisław Walicki**) i problematyka szkolnictwa. Zarząd sekcji zajmie się też podsumowaniem minionego okresu i przygotowaniem zebrań z udziałem członków przedstawicielstw gminnych.

W sobotę spotka się natomiast w ostrawskim klubie bułgarskim Rada

Wykonawcza Wspólnoty. Jej zebranie będzie poświęcone przede wszystkim problemom ukraińskiej oraz rusińskiej grupy narodowej w RC. Członkowie Rady Wykonawczej będą mieli okazję po zebraniu wziąć udział w imprezie Stowarzyszenia Ukraińców i Sympatyków Ukrainy.

Pytanie do:

Dokończenie ze str. 1

W związku z prywatyzacją zakładu ISPAT Nowa Huta w Ostrawie mowa była o kwestii pomocy państwowej w formie rekompensaty finansowej przeznaczonej dla miejscowej huty, w celu dalszego jej rozwoju.

Uczestnicy forum dyskutowali ponadto o problemie partnerstwa. Zdaniem Jerzego Ciencialy jest ono jednym z podstawowych filarów huty. Stwierdzenie dyrektora, że owo partnerstwo ma być rozumiane nie tylko jak relacja dostawców i odbiorców, ale przede wszystkim jako forma współpracy na szczeblu komunalnym i regionalnym, spotkało się z ogólną aprobatą. (man)

JUTRO MIJA TERMIN PRZYJMOWANIA ZGŁOSZEŃ

Polonijne igrzyska

Jak już informowaliśmy, od 27 lutego do 3 marca będą przebiegać w Szczyrku, Wiśle, Cieszynie i Białym Białej Polonijne Igrzyska Zimowe „Beskidy 2004”. Rozegrane zostaną takie dyscypliny, jak: narciarstwo alpejskie i klasyczne, snowboard, saneczkarstwo, carving i łyżwiarstwo. Przewidziano 4 kategorie wiekowe: juniorzy (ur. po 1984 r.), seniorzy (ur. w latach 1966-1983), master (1952-1967) i old boy (ur. przed 1951 r.). Uczestnicy muszą pokryć koszt przyjazdu oraz uiścić wpisowe za cały pobyt (Zaolziań obowiązuje kwota 50 euro).

Termin składania zgłoszeń mija już jutro, 16 stycznia! Formularze znajdują się w kancelarii Kongresu Polaków (Cz. Cieszyn, ul. Komeńskiego 4). (sch)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

▲ Spóźnialscy byli bez szans. Ze sprintu na końcowych kilkunastu metrach musieli się przestawić na wymagający lepszego wyposażenia i kondycji bieg przez płotki.

Fot. BEATA SCHÖNWALD

ARTYSTKI, KTÓRE ŁĄCZY WIELE

Dziś wernisaż

KARWINA (sch) - W sali Manesa Miejskiego Domu Kultury odbędzie się dziś o godz. 17.00 wernisaż wystawy twórczości plastycznej **Moniki Milerskiej** ze Stonawy oraz rzeźby ceramicznej **Małgorzaty Krentowicz** z Cieszyna.

Obydwie artystki łączą studia w Państwowej Akademii Sztuk Pięknych

w Wrocławiu oraz pracę pedagogiczną. Obydwie mieszkają i tworzą w swoim rodzinnym mieście. Każda ma na swoim koncie cały szereg wystaw indywidualnych i zbiorowych.

Ich wspólną wystawę w karwińskim MDK będzie można zwiedzać z wyjątkiem poniedziałków codziennie do 6 lutego br.

Królewska kwesta

Dokończenie ze str. 1

W samym ostrawskim Caritasie kwestujący uzbierali 807 tys. Kc, w jabłonkowskim - 443 tys. (co oznacza wzrost datków w stosunku do ub. roku o 60 tys. Kc), w Cz. Cieszynie 750 tys., a w Trzynie 170 tys. (tj. o 100 tys. mniej niż w ub. r.). - Na razie mamy podliczonych 60 procent skarbonek. Pełnymi danymi będziemy dysponować w piątek - powiedziała GL **Jarmila Sykorowa**, koordynatorka „Kwesty Trzech Króli”.

Zebrane pieniądze będą przeznaczone np. na przybudówkę domu dla osób starszych oraz rekonstrukcję tzw. „starej szkoły” w Gnojniku, wsparcie pensjonariuszy domu św. Franciszka w Starym Boguminie czy dziennego centrum opieki młodzieży niepełnosprawnej w Jabłonkowie. Datki zasilą także program adopcji na odległość dzieci z Ukrainy oraz wspomogą ofiary trzęsienia ziemi w Iranie.

W ub. r. w diecezji ostrawsko-opawskiej uzbierano 7 mln Kc.

Pieniądz rządzi prasą

Dokończenie ze str. 1

Ciągle naiwnie cieszymy się, kiedy zyskujemy zagranicznych inwestorów, bo to oznacza szansę na modernizację, rozwój, zapewnienie nowych miejsc pracy. Każdy medal ma jednak dwie strony. Niektórzy nasi dziennikarze, politycy, prawnicy przestrzegają jednak: społeczeństwo bez własnej prasy jest ubezwłasnowolnione! Nie od dziś wiadomo, że prasa, media, to potęga... Ekspansja obcego kapitału może doprowadzić do narzucenia nam

innych wzorców komunikowania, ograniczenia pluralizmu opinii i poglądów, zmiany wartości. Musimy dbać o swoje interesy - swobodę dyskusji publicznej. Wiemy, co to takiego, kiedy ktoś dyktuje warunki. Zaistniałe niebezpieczeństwo dostrzega na szczęście także Europejska Federacja Dziennikarzy. Miejmy nadzieję, że dotychczasowa krótkowzroczność nie pogrzebie nadziei na wolną prasę w efekcie długoplanowym.

BARBARA GLAC

Ciekawostki

Według idola

Imiona takie jak Britney, Shakira lub Mogli, brzmiące w uszach Belgów nieco egzotycznie, stają się jednak w Belgii coraz popularniejsze. Belgijscy rodzice coraz rzadziej nadają swoim dzieciom tradycyjne imiona - poinformował Narodowy Instytut Statystyczny (INS) w Brukseli. Częściej decydują się na imiona zapożyczone od gwiazd muzyki i znanych sportowców, jak Zinedine Zidane, Zappa lub Lance Armstrong.

Również sztuka i mitologia stały się ostatnio inspiracją dla świeżo upieczonych rodziców. Odzwierciedleniem tej tendencji są takie imiona jak Michał Anioł, Hippolit, Lancelot czy Merlin.

Aby wyrazić wdzięczność Bogu z powodu narodzin potomka, rodzice decydują się także na imiona, które w ich ojczystym lub obcym języku są

równoznaczne z powiedzeniami „chwalić Boga”, „dzięki Bogu”, należą do nich np. Dieumercibazungula lub Godpraise (Boguchwał) - podaje INS.

Inne dzieci przychodzą na świat jako Zen, Wenus, Cud albo Texas. Ponadto w wielokulturowej Brukseli Mohamed jest już od lat ulubionym imieniem męskim. Mimo tych tendencji największą popularnością wciąż cieszą się stale Laura i Tomasz.

Nagroda za zarost

Zapuścisz wąsy, dostaniesz premię. Musisz tylko być policjantem w położonym w środkowych Indiach stanie Madhja Pradesh. W ten sposób władze chcą sprawić, by społeczeństwo traktowało policjantów z większym szacunkiem.

Jak twierdzi policja z indyjskiego dystryktu Jhabua badania wykazały, że policjanci, którzy noszą wąsy, są poważniej traktowani przez społeczeństwo. Ludzie okazują im również więcej respektu.

Do zapuszczenia wąsów ma zachęcić policjantów kwota 30 rupii (52 eurocenty) miesięcznie. Przeciętna pensja policjanta w Indiach wynosi 5000 rupii (90 euro).

W TV bez szala

Przeszło dwa lata po upadku reżimu talibów, fanatycznych ortodoksów islamskich, telewizjowie oglądający państwową telewizję Afganistanu po raz pierwszy obejrżeli na szklanym ekranie afgańską śpiewaczkę.

Telewizja nadała w poniedziałek wieczorem stare nagranie pokazujące znaną śpiewaczkę Parasto, która mieszka obecnie na Zachodzie, śpiewającą bez szala na głowie. Jej pojawienie się przyjęto jako kolejne małe zwycięstwo umiarkowanych demokratów kierowanych przez prezyden-

Kłody pod nogi?

Jeszcze we wtorek takie właśnie pytanie nasuwało się górnosudskim podróżnym korzystającym z usług Czeskich Kolei. O tym jednak, że przewoźnik stara się utrudnić swojej wiernej klienteli dojście do pociągu, nikt z podróżnych nie próbował nawet spekulować. Choć, prawdę powiedziawszy, co nieco zdawało się na to wskazywać...

Otóż chlubny pomysł przetrzebienia drzewostanu, ongiś zbyt gęsto posadzonego wzdłuż peronu, przez kilka dni zmienił chodnik prowadzący na „cieszyński” peron w istny tor z przeszkodami. Karczowanie kilkunastometrowych drzew przeprowadzono już w piątek, usunięto je zaś z drogi dopiero w cztery dni później. Aby dojść do dworca, na ostatnich kilkudziesięciu metrach trzeba więc było pokonać (przekroczyć, przeskoczyć lub wdrapać się na nie) pięć kłód wcale pokaźnej grubości, albo - osoby mniej sprawnie fizycznie oraz kobiety w wąskich spódnicach - wybrać okrężną drogę pod most, wzdłuż peronu „ostrawskiego” i... raz, dwa przez torowisko na „cieszyńską” stronę. Jednym słowem, nalożyć drogi i... (o, zgrozo!) nie zdążyć na pociąg.

W tym kontekście zamiast narzekać, wypada podziękować kolejarzom za to, że pociągi do Suchej zazwyczaj przyjeżdżają co najmniej z kilkuminutowym spóźnieniem. Wówczas bez stresów można do woli się zabawić w dworcowe podchody... (sch)

Zamek bez właściciela

KOCOBĘDZ (bag) - Nadal można składać projekty dotyczące zakupu lub wynajmu zamku w Kocobędzu. Pierwotny termin został przedłużony o trzy tygodnie - do końca stycznia. Głównym kryterium wyboru nowego właściciela czy najemcy będzie sposób wykorzystania obiektu. Zamek jest w dosyć zdewastowanym stanie, gmina nie ma pieniędzy na jego odbudowę, ale, jak twierdzi starosta **Martin Pinkas**, nie chce pozbyć się historycznego budynku za każdą cenę.

Według pierwotnych zamiarów obiekt miało zagospodarować Muzeum Cieszyńskie, ale zrezygnowało. Urząd Gminny liczy się także z wariantem, że zamek po zostanie w jego rękach, wtedy będzie musiał znaleźć sposób na jego ratunek.

ta Hamida Karzaja nad islamskimi konserwatystami, którzy sprzeciwiają się wielu zmianom następującym w stolicy Afganistanu po upadku talibów.

Jak elf z elfem?

Miłośnicy J.R.R. Tolkiena, autora „Władcy Pierścieni”, organizują w Głogowie dwudniową konferencję na temat życia i twórczości pisarza. Chętnym, którzy chcą bliżej poznać słynną trylogię, proponują m.in. naukę języka elfickiego. Symposium rozpocznie się 27 stycznia.

„Znawcy tej literatury w swoich wykładach przedstawia biografię Tolkiena, opiszą jego twórczość, przeanalizują wpływ wydarzeń historycznych na kształt jego prozy oraz wypowiedzą się na temat psychologii jego postaci” - powiedział Bartłomiej Adamczak, organizator konferencji.

TRZYNIECKIE CENTRUM ZBOROWE CIĄGLE W BUDOWIE

Inwestycja nadziei

Każdy człowiek jest częścią pewnego społeczeństwa i produktem określonych uwarunkowań. Socjolodzy przestrzegają przed zbyt konsumpcyjnym i wyłącznie materialistycznym podejściem do życia. Ale, jak wiadomo, mieć i posiadać, to dla wielu jedyny cel. Nie znają innej drogi do szczęścia. Mamonie gotowi są poświęcić nawet przyjaźń i miłość. Warto zdobyć się u progu nowego roku na refleksję, jak temu zaradzić.

Odpowiedź na to pytanie znajdują m.in. przedstawiciele parafii Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. w Trzynie, którzy jesienią 1999 roku rozpoczęli budowę Centrum Zborowego „Hutnik” z myślą, iż wierzący mogą w znacznej mierze brać udział w tworzeniu zdrowego klimatu społecznego w mieście. Już od dłuższego czasu dbają w przedszkolach i szkołach o wychowanie etyczne. - *Chcemy dać coś młodzieży, wskazać drogę, ofiarować jej wewnętrzną radość z życia i głębszą motywację czynienia dobra, a unikania zła* - mówi ks. mgr **Stanisław Pięta**k, PhD. - Oprócz pracy duszpasterskiej, znamiennej dla Kościoła, nie zapominamy też na przykład o organizowaniu koncertów publicznych (w zborze działają chóry oraz orkiestra dęta). Bardzo dużym powodzeniem cieszyły się tu występy muzyków z Los Angeles czy Chicago, a także chóru Bambini di Praga. Podejmujemy się organizacji obozów dla dzieci i młodzieży (także językowych), spotkań dla matek z dziećmi na urlopie macierzyńskim, oferując szlachetne i wartościowe sposoby spędzania wolnego czasu. Prowadzimy też prace charytatywne na terenie miasta, troszcząc się zwłaszcza o dzieci z rozbitych rodzin. Staramy się przygotowywać naszych młodych narzeczonych do małżeństwa tak, żeby ich rodziny były mocne i moralnie zdrowe. Pamiętamy o seniorach, odwiedzamy chorych w szpitalach. W tym celu nawet zatrudniliśmy na pełny etat jedną panią - S. Pięta kończy charakterystykę „pozakościelnej” działalności zboru.

Wracając zaś do wielce aktualnej

budowy Centrum Zborowego „Hutnik” mówi:

- *W nowym domu zborowym przewidujemy utworzenie klubu dla emerytów. Będzie tam również miejsce dla rozwijania troski o dzieci upośledzone, stworzymy bibliotekę i punkt sprzedaży książek chrześcijańskich, zbudujemy jadalnię dla osób znajdujących się w gorszej sytuacji socjalnej, uruchomimy bistro, przewidziane są sale do nauki. Projekt zawiera też plan utworzenia detasowanej pracowni katedry katechetyki Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Ostrawskiego...* - ogranicza się do wymienienia niektórych tylko zamierzeń. Zaraz jednak dodaje: - *Chcemy być solą tej ziemi. Plan jest dziełem ludzkim, jego wykonanie zależy od łaski Bożej.*

Prace budowlane powinny być skończone do dwu lat. Zadaszony

na razie obiekt śpi pod śniegową pierzyną, ale gdy tylko pogoda pozwoli, ruszą kolejne prace, w pierwszej kolejności zostaną wstawione okna. Tegoroczny harmonogram przewiduje: ułożenie konstrukcji z płyt gipsowo-kartonowych na drugim i trzecim piętrze, kontynuowanie prac wykończeniowych w sali głównej, dokończenie instalacji wodnej, elektrycznej i grzewczej, budowę schodów i wejść bezbarierowych, położenie tynków wewnętrznych itp.

W marcu przyjedzie grupa pomocników - wolontariuszy z Sioux Falls w USA, którzy wesprą budowniczych pracując bezpośrednio na budowie, jak również służąc swoim doświadczeniem w pracy społecznej i duchowej. W rodzimym miasteczku posiadają oni bowiem własny żłobek, przedszkole, centrum kryzysowe ds. pracy z młodzieżą, zajmują się nieletnimi dziewczętami zachodzącymi w ciążę, problematyką narkomanii czy etyki chrześcijańskiej w biznesie.

Projekt inż. Długośa przewiduje, iż koszt budowy wyniesie 27 mln koron. Przodkowie obecnych dar-

▲ W takim stanie budynek zaimmowano. W najbliższym czasie wstawione zostaną okna i ruszą wewnętrzne prace wykończeniowe.

czyńców zbudowali kościół ewangelicki w Trzynie w latach 1897-1899 z własnych środków finansowych. Do szybkiego przystąpienia do tamtego przedsięwzięcia przyczynił się sam arcyksiążę Albrecht, który ofiarował zborowi 15 000 złr (bardzo poważną jak na owe czasy kwotę). Dzisiejsze pokolenia tutejszych ewangelików nie mniej ofiarnie przystępują do składania cegiełek na wspólny dom w nadziei, że pomoże on w przyszłości rozszerzyć i tak już bogatą działalność społeczną zboru. Miasto nie partycypuje w budowie, zaś jedne z nielicznych zastrzyków finansowych daje systematycznie tylko firma Walmark.

Biorąc pod uwagę, że na samym początku trzeba było wykupić od miasta za 3 mln 200 tys. Kc parcelę wraz ze zdewastowanym kinem, zaś za należącą kiedyś do zboru, a odebraną przez władze totalitarne parcelę mieszczącego się tu parku (w 1992 r. otrzymano za nią tytułem rekompensaty 38 700 Kc) - 1,4 mln Kc, wydaje się oczywiste, że nowym budowniczym i inwestorem nie jest łatwo. W kwestii samego zakupu parceli z budynkiem stare-

go kina wspomogli trzynieckich ewangelików wierni z Bawarii, ale teraz muszą się sami borykać ze zdobywaniem potrzebnych środków. Wiele prac wykonywanych jest w czynie społecznym. Pastor Pięta wysoko ocenia ofiarność członków zboru.

- *I wy sami, jako kamienie żywe, budujcie się w dom duchowy* - przytacza cytata apostoła Piotra gospodarz zboru **Rudolf Marosz**, zwracając jeszcze raz moją uwagę na rolę i różnorodność pracy społecznej. Trzynieckanie nie myślą bowiem tylko o sobie. Od lat pomagają np. potrzebującym w Rumunii. Zwłaszcza po upadku dyktatury, kiedy kraj ten borykał się z największą biedą, wysyłano tam nawet własne konwoje z pomocą humanitarną. Teraz sytuacja w Rumunii nie jest już tak tragiczna, jednak przed kilku laty w Butinie, niedaleko Temeszwaru, miało miejsce trzęsienie ziemi, którego skutki odczuwają mieszkańcy do dziś. W październiku ubiegłego roku 6 osób, w tym dwie z trzynieckiego zboru, wyjechało tam pomagać w zakładaniu nowych instalacji elektrycznych na budynku kościoła. W tym roku zaproszono do nas na obóz letni kilkusobową grupę młodzieży z Rumunii.

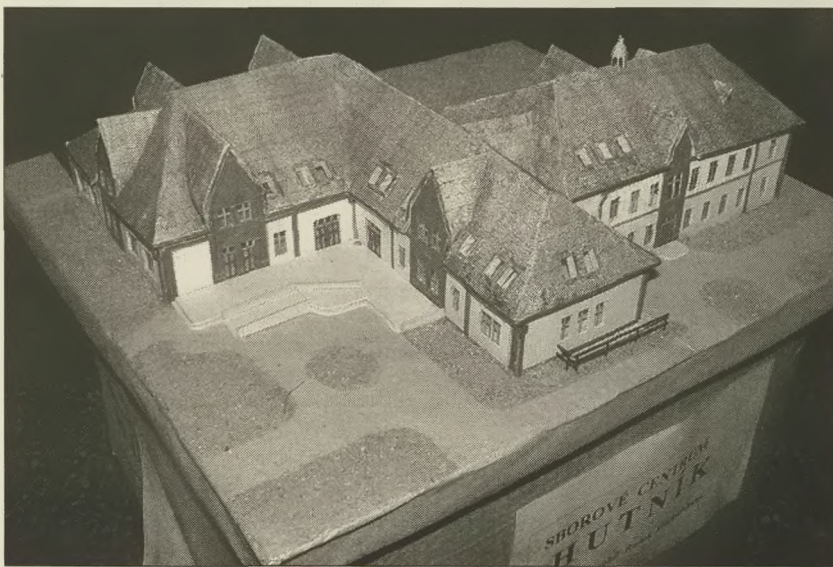
Trzynieckanie pomagali też w latach 1997-2001 budować kościół w Nieborach.

- *Spoglądamy w nowy rok z oczekiwaniami i nadziejami. Zawsze jednak nieznanne stoi gdzieś przed nami. Czemuż jednak należałoby się w tym nieznanym dopatrywać na siłę tego, co najgorsze? Chcemy oczekiwać dobrego!* - pisze ks. sen. **Janusz Kożusznik** w styczniowym numerze pisma Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. „Przyjaciół”. Może podzielimy z nim ten optymizm?

BARBARA GLAC

▲ Większość prac na budowie wykonywana jest przez członków zboru w czynie społecznym. ▼ Tak powinien wyglądać gotowy obiekt. Zdjęcia z archiwum zboru

reakshow

DARKAŁE DZOKA

Ludzkie oko znowu spojrzało na powierzchnię Marsa! Jeżeli jednak ktoś uważa, że to osiągnięcie wskazuje dalsze drogi nowoczesnej nauki, może się głęboko mylić...

Woody Allen nakręcił w 1973 roku groteskowy film pod tytułem „Sleeper” (czyli „Śpioch”). Jego bohater budzi się po dwustu latach kriogenicznego snu i przeżywa starcie z hipernowoczesnym społeczeństwem. Podczas jego rekonwalescencji lekarze każą mu jeść tłuste potrawy, torty z bitą śmietaną oraz palić papierosy - medycyna przyszłości odkryła bowiem, że rzeczy te są wyjątkowo zdrowe.

Przeglądając od czasu do czasu prasę dochodzę do wniosku, że czasy te zbliżają się rzychym krokiem (oczywiście trzeba wspomnieć, że zwolennicy diety pana Kwaśniewskiego są w tym kierunku także futurystami); z lektury jednego z periodyków dowiaduję się, że, iż badacze z londyńskiego uniwersytetu odkryli, iż popijanie piwa w knajpach jest wyjątkowo korzystne dla rozwoju ludzkiej mowy i pamięci oraz poprawia pracę w kolektywie.

Inna agencja donosi z kolei, że

naukowcy z uniwersytetu w Utrechcie opublikowali wyniki badań, które podobno dowodzą, że dla rozwoju firmy jest bardzo korzystne, gdy jej pracownicy grają w czasie pracy gry komputerowe (grupa badana umiała sobie czas graniem standardowych windowsowskich gier, czyli soliterów albo poszuki-

Do diabła z Marsem

wacza min - ciekawe, jak by wyglądała sonda dotycząca miłośników gier akcji).

W każdym bądź razie każdy „ludz” pracujący w biurze musi odczuć chyba w tym momencie ciarki podniecenia przebiegające po plecach - za oknem świat pokrywa świetlisty całun, nadchodzą lepsze czasy! Być może za kilka lat firmy będą płaciły swoim pracownikom za przesiadywanie w barach albo będą rozdawały im pakiety gier komputerowych. Dzieciaki będą wypędzane od komputerów przez rodziców przepełnio-

nych chęcią zrobienia czegoś pożytecznego dla swojej kariery. Nikt nie zdziwi się, gdy dyrektor odezwie się do pracownika w te słowa: „Co pan tu jeszcze robi przy tych fakturach, panie Kowalski? Przecież przed godziną posyłałem pana do baru!”

Nauka bowiem zawsze miała w sobie coś z zabawy, co według mnie najdoskonalej opisał w swej przezbawnej autobiografii amerykański fizyk i noblista Richard P. Feynman, który podaje w niej też kilka naście sposobów na domowe doświadczenia dla każdego - bo każdy z was może na przykład spróbować rozkruszyć po ciemku jakiś kryształ (na przykład kryształek cukru) - wydziela on niebieskie iskry. Naprawdę.

A kto jeszcze ciągle mniema, iż nauka jest zajęciem dla poważnych (i nudnych) panów, pewnie nie słyszał o ostatnio opublikowanych wynikach badań francuskich naukowców, którzy stwierdzili, że podczas rzucania kaczek kamień powinien być pchnięty pod kątem dwudziestu stopni w stosunku do powierzchni wody, aby uzyskać jak największą ilość odbić.

Do diabła z Marsem...

Głosik

Zachowuj się wobec innych tak,
jak byś sobie życzył,
aby oni zachowywali się wobec ciebie

- TO NACZELNE HASŁO KLUBU KIWANIS INTERNATIONAL

Myślę, że wszyscy stale jeszcze wspominacie święta Bożego Narodzenia, pełną ciepłą atmosferę rodziną; cieszyć się otrzymanymi podarunkami. Nie wszystkie jednak dzieci mogły spędzić święta w rodzinnym domu. Poważnie chore pozostały w szpitalu. Lekarze, „siostrzyczki” i różne organizacje społeczne starały im się umi-

sumę pieniędzy na zakup magnetofonów dla oddziału starszych dzieci, uzbieranych z wymiany ściągniętych z obiegu 10 i 20 halersowych monet. Spotkanie upływało w bardzo miłej atmosferze, a pani Iveta na koniec podpisała zdjęcie także dla was, czytelników „Głosika”.

Zastanowi was pewnie, co to za dziwna nazwa: Klub Kiwanis. Otóż

każdy, kto chce pomagać innym, kto uznaje wyższość wartości duchowych nad materialnymi, pragnie nawiązać przyjaźń z ludźmi uznającymi podobne ideały. Klub pomaga przede wszystkim dzieciom i młodym ludziom za pośrednictwem różnych programów, np. projekt „Lalka” (dzieci z urazami), projekt „Kask” (bezpieczeństwo), „Dzieci dzieciom” (pomoc dzieciom z domów dziecka). Gdyby ktoś zainteresował się bliżej tym tematem, niech spojrzy na strony internetowe www.kiwanis.cz

Czekamy na wiadomości od was i niech was nie dziwi, że nie pojawiła się ostatnio rubryka „Głosikowa korespondencja”. Na pewno wrócimy do waszych listów.

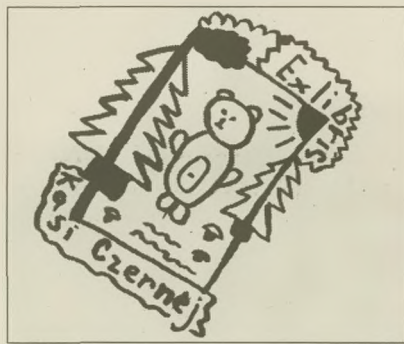
Głosik i jego koledzy

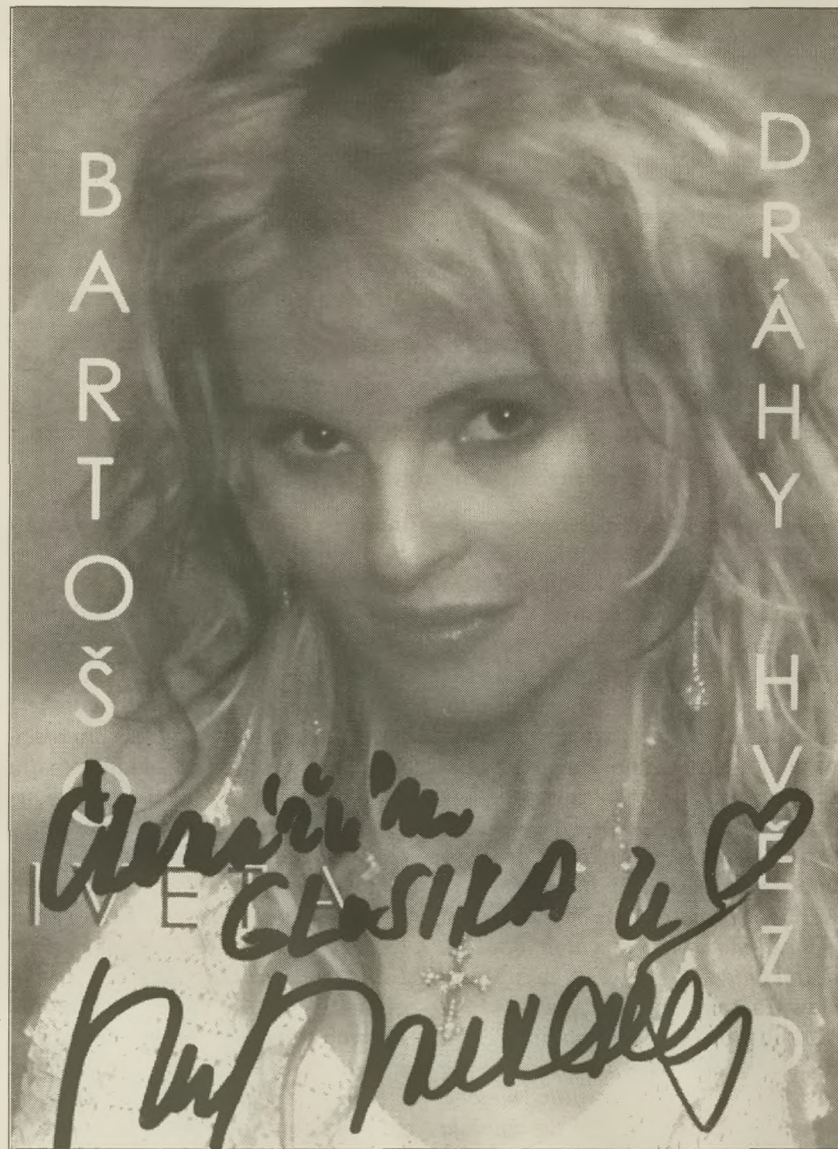
Piosenkarka Iveta Bartošová podpisuje małym pacjentom dziecięcej kliniki neurologicznej w Ostrawie Porubie swoje zdjęcia reklamujące jej nową płytę „Drahy hvězd”. FOT. JANA GOJOWA

lić chwile tam spędzone, a w dzień towarzyszyć mogli im także rodzice. Podobnie było w Klinice Neurologii Dziecięcej w Ostrawie. Jeszcze przed wigilią ostrawski Klub Kiwanis zorganizował dla dzieci spotkanie przy choince, w ramach którego odbyło się przedstawienie kukielkowe o dwóch bałwankach, rozdano drobne upominki, a popularna piosenkarka Iveta Bartošová podpisywała swoje zdjęcia. Uczniowie jednej ze szkół ostrawskich przynieśli sporą

pierwotna nazwa „Nunc Keewanis” pochodzi od amerykańskich Indian plemienia Otchipew, a znaczy „Bawimy się świetnie - hałasujemy”. Pierwszy klub powstał w roku 1915 w Detroit, USA. Jego założycielem był Allen S. Browne. Później „zawędrował” do Kanady, a w roku 1961 postanowiono poszerzyć jego działalność w dalszych krajach świata. Kiwanis International jest obecnie jednym z trzech najbardziej prestiżowych klubów na świecie, a jego członkiem może zostać

Myszka Ernestynka przesłała nam list z nazwiskami laureatów konkursu biblioteki karwińskiej na własny Ex Libris. Szczegóły o konkursie podamy w następnym „Głosiku”, a póki co zawiadamiamy, że nagrodzone i wyróżnione ekslibrisy możecie oglądać już od dziś do

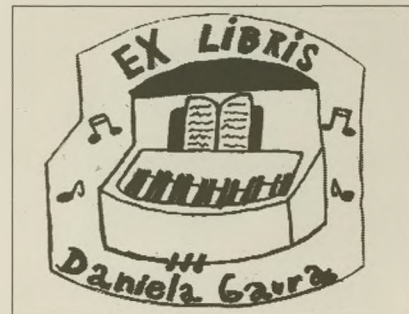
Wiadomość z ostatniej chwili

27 stycznia br., bo prezentowane są na wystawie ekslibrisów Zb. Kubeczki i obrazów A. Bartulcowej. Nagrody zostaną wręczone 28 stycznia na spotkaniu laureatów. A oto ich nazwiska:

Michał Wierzoń (kl. 3), Kasia Broda i Anna Bangoura (kl. 4), Zuzana Malíř i Marian Švec (kl. 5), Natalia Orszulik (kl. 7) - PSP Karwina, Daniela Gaura (kl. 4), Anna Sławińska i Roman Klus (kl. 5) - PSP Orłowa-Lutynia, Halina Sikora, Ewa Ryłko i Lucyna Wojnar - PSP Czeski Cieszyn, Kasia Klus i Dorota Branna (kl. 9) - 2 PSP Trzynieć 6, Sara Taska i Iza Polzer (kl. 4), Ula Burgott (kl. 6), Małgorzata Míchejda (kl. 8), Agata Adamik (kl. 9) - PSP Bystrzyca, Magdalena Ryłko (kl. 7) i

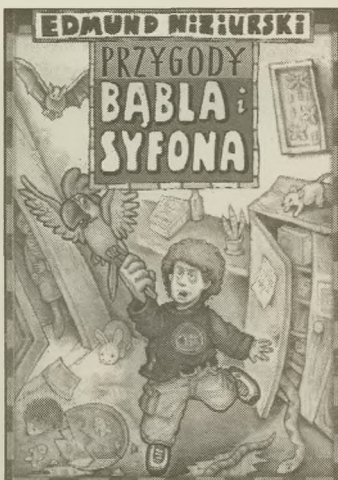
Marek Kaczmarczyk (kl. 9) - PSP Gnojnik, Boris Kawulok (kl. 5) - PSP Mosty k. Jabłonkowa, Zuzana Kruššová (2. K) a Petra Mášová (4. K) Obchodní a bankovní akademie Karwina.

Przy okazji przypominamy, że na rozwiązanie konkursu świątecznego czekamy do 20 stycznia br.

AKCJA »CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM« ZATACZA CORAZ SZERSZE KRĘGI »Mały Książę« do poduszki

Akcja „Cała Polska czyta dzieciom” została rozpoczęta dwa i pół roku temu, od tej pory co trzecia osoba zmieniła swoje zachowanie, a znaczny odłam rodziców zaczął po raz pierwszy czytać swoim dzieciom na głos. Coraz powszechniejsza stała się także wiedza, że warto czytać nawet niemowlakom.

Pomysłodawcą kampanii jest Irena Koźmińska, żona byłego ambasadora RP w USA, Jerzego Koźmińskiego. To właśnie podczas

pobytu w Stanach zetknęła się z artykułami mówiącymi o tym, jak ważne jest czytanie na głos, i że wcale nie trzeba mieć na to dużo czasu. Ważne jest, aby czytać regularnie, najlepiej codziennie.

Założona przez Irenę Koźmińską Fundacja ABCXXI – Program Zdrowia Emocjonalnego prowadzi akcje „Czytające przedszkola” i „Czytające szkoły”. W 2003 r. obchodzone były Drugie Ogólnopolskie Urodziny Kubusia Puchatka. Impreza polega na wspólnym, publicznym czytaniu na głos przygód Puchatka i Prosiaczka.

- Dwadzieścia minut to już całkiem sporo czasu. Pozwala odbudować więzi w rodzinie. Daje poczucie bliskości, bezpieczeństwa. Jest to szczególnie ważne teraz, gdy kultura masowa wciska się do naszych domów - mówi Irena Koźmińska. I dodaje, że brak kontaktów z dziećmi często prowadzi do zaburzeń emocjonalnych: - Nasze babcie i mamy, które nie pracowały, doskonale wiedziały, że tylko bezpośredni kontakt pozwala na wychowanie mocnych, zdrowych emocjonalnie dzieci.

Ale równie ważne jest także to, aby dzieciom czytali również zapracowani ojcowie. - Wspólne czytanie rozwija system wartości, jest też receptą na poznanie dziecka. Prezes Koźmińska przytacza w tym kontekście zdanie, które kiedyś przeczytała: „Żaden sukces zawodowy nie zrównoważy porażki poniesionej w domu”.

M. Subotić, „Rzeczpospolita”

NIE TYLKO DLA HARCERZY I ZUCHÓW AMBITNY DWUTYGODNIK

W odróżnieniu od bardziej magazynowo redagowanych pisemek „Jutrzenka” i „Ogniwo”, dwutygodnik dla dzieci i młodzieży „Nasza Gazetka” stara się utrzymywać charakter pisma branżowego, przeznaczonego głównie dla harcerzy i zuchów. Nie znaczy to jednak, że obok tekstów sprawozdawczych i edukacyjnych nie ma w nim materiałów lżejszych, typowo rozrywkowych i rozrywkowo-edukacyjnych.

Z ostatniego ubiegłorocznego numeru (pierwszy tegoroczny znajduje się jeszcze w drukarni) czytelnik może się np. dowiedzieć, jak przebiegał finałowy koncert trzydniowego festiwalu piosenki „Z pieśnią do Europy” oraz ile potu kosztował uczestników udział w maratonie tanecznym w Wędrzyni. Zostały w nim pomieszczone również informacje nt. wystawy polskiej książki, eliminacji do konkursu recytatorskiego „Kresy 2003”, konkursu czytelniczego związanego z książką A. Bahdaja „Uwaga! Czarny parasol!”. W dziale publicystyki publikowane są: kolejny, czwarty już odcinek relacji Uli Sembol, uczniicy czeskokoczyńskiego Gimnazjum Polskiego, z pobytu w Cinco Ranch High School niedaleko Nowego

Jorku oraz obszerny, bogato ilustrowany reportaż z przebiegu X Festiwalu Piosenki Harcerskiej w Lutyni Dolnej. Jak przystało na pismo młodzieżowe, grudniowy numer zawiera także stosowną... recenzję twórczości amerykańskiego zespołu rockowego „Evenescence” oraz następną porcję poradnika komputerowego.

„Naszą Gazetkę” redaguje Jan Kubiczek, niedawno zatwierdzony na stanowisku redaktora naczelnego. Pierwszy numer tego pisma ukazał się 10. 9. 1952 r. (kk)

N i o t k a

▲ Gwyneth Paltrow (31 lat) obwieściła, że jest w ciąży.

Wyznania dokonała po boku muzyka Chrisa Martina.

Związek tych dwojga owiany jest pewną tajemnicą. Para stara się unikać paparazzich i w plotkarskiej prasie na próżno szukać przecieków dotyczących ich związku. Gwyneth trudno się zresztą dziwić. Kiedy rozstawała się z Bredem Pittem (ożenił się z Jennifer Aniston) prasa aż huczała. Niedawno spekulowała nawet o jej romansach z hiszpańskim następcą tronu, księciem Filipem.

Ostatnio poinformowano też, że Gwyneth zagra w filmie „I Am What I Am”, w którym wcześniej miała pojawić się Madonna. Obraz ma powstać na podstawie autobiografii Joan Harrington. Zwana „matką chrzestną” kobieta wslawiła się tym, że w latach 80. ukradła biżuterię wartą blisko trzy mln funtów z najbardziej ekskluzywnych sklepów jubilerskich w Londynie. W rezultacie spędziła półtora roku za kratkami.

◆ Anna Przybylska oraz Michał Żebrowski to najskosowniejsi polscy aktorzy, tak przynajmniej wynika z najnowszego raportu przygotowanego przez firmę Durex. Aktorska para zwyciężyła w rankingu już po raz drugi, a tuż za nimi znaleźli się Joanna Brodzik oraz Paweł Deląg. Wśród polskich sportsmenek zwyciężyła Jagna Kolasińska-Marczulajtis a jej mąż Sebastian Kolasiński zajął szóste miejsce. Najskosowniejszym polskim sportowcem został znany rajdowiec Krzysztof Hołowczy. (k)

GDY COŚ IDZIE NIE TAK, PAMIĘTAJ O NASZYCH RADACH

Pogotowie karnawałowe

Przygotowania do wyjścia wymagają trochę czasu. Pośpiech wszystko komplikuje. Nie wpadaj w panikę, gdy zdarzy ci się jakaś drobna, kosmetyczna wpadka. Na wszystko jest sposób!

PAZNOKCIE

Przed wyjściem pęka paznokieć. Jeśli jest tylko nadłamaný, można go skleić klejem Sally Hansen lub bezbarwnym lakierem, a potem pociągnąć warstwą lakieru kolorowego. Jeśli jest całkowicie złamany, nie obcinaj pozostałych dziewięciu. Na płytkę paznokcia naklej sztuczny paznokieć i pomaluj go tym samym lakierem, co resztę.

Nierówno położony lakier. Kiedy odprysnie, nie zmywaj paznokcia. Wystarczy, że domalujesz ubytek, a po przeschnięciu znów pomalujesz całą płytkę.

Uwaga! Wolno schnący lakier możesz utwardzić, wkładając ręce pod strumień zimnej wody.

OCZY

Korektor pod oczami zbryla się. Nałóż na to miejsce krem pod oczy, delikatnie wymieszaj z korektorem i wklep w skórę.

Brwi są zbyt mocno umalowane. Osyj szczoteczkę do brwi jasnym, sybkim pudrem i delikatnie wyszczotkuj włoski.

Na powiekach zwały się cień. Potrzymaj załamanie powieki chusteczką higieniczną lub palczką, by zlikwidować wałeczek kosmetyku. Cień lepiej się trzyma, jeśli na powieki wcześniej nałożymy podkład i puder.

Pod oczami są plamy z tuszu. Zetrzyj je watką nasączoną tonikiem, a miejsce, z którego został usunięty makijaż, zamaskuj korektorem, wklepując go palcem.

Na rzęsach jest zbyt dużo tuszu. Rozdziel rzęsy specjalnym grzebieniem i „wyczesz” z nich tusz, a potem nanieś go na końce rzęs.

Uwaga! Niesforne brwi ujarzmisz bez trudu, wczesując w nie szczoteczką nieco lakieru do włosów.

USTA

Usta są spierzchnięte. Powinnaś zetrzeć popękany naskórek peelinglem. Wygladzające działanie ma również miód - nałóż go na wargi, a po kilku minutach zmyj lub... zliź. Następnie posmaruj usta tłustym kremem lub wazeliną, a po kilku minutach pomaluj je pomadką.

Szminka wychodzi poza kontur warg. Patyczkiem higienicznym zmyj wszystko, co znajduje się poza ich konturem. W miejsce wokół ust wklep korektor i pokryj pudrem. Dopiero wtedy popraw konturówką zarys ust i pomaluj je ponownie.

Uwaga! Jeśli chcesz, by twoja szminka dłużej trzymała się na ustach, pędzelek, którego używasz, przed malowaniem zanurz na chwilę w wodzie z dodatkiem cukru.

POLICZKI

Na policzkach jest za dużo pudru. Nadmiar zmieć dużym pędzlem, a resztę wklep gąbką do makijażu, nasączoną tonikiem.

Róż ma zbyt mocny kolor. Przyłożona do policzków chusteczka higieniczna pomoże zdjąć nadmiar różu. Następnie policzki pokryj warstwą jasnego pudru, który stłumie nieco ostry kolor.

Uwaga! Zmieszaj puder sybki, pół na pół, z używanym przez siebie talkiem. Uzyskany w ten sposób puder dłużej zachowa świeżość i będzie miał bardziej świetlisty odcień.

SKÓRA

Skóra zareagowała alergicznie na krem. Zmyj skórę dokładnie (nie używając mydła!) zimną wodą, bo ciepła tylko wzmaga reakcję skóry. Następnie nanieś na nią tonik łagodzący, a potem krem kojący.

Po depilacji brwi pozostało zaczerwienienie. Spuchnięte miejsce należy wymasować kostką lodu, która obkurczy naczyńka widoczne tuż pod skórą.

Skaleczyłaś się przy goleniu pach. Rankę trzeba przemyć środ-

kiem dezynfekującym i zatamować krwawienie. Przez kilka dni koniecznie należy unikać dezodorantu ze spitytusem.

Uwaga! Jeśli wstałaś po nieprzespanej nocy i na twarzy widać oznaki zmęczenia, nanieś na nią grubą warstwę kremu nawilżającego, poczekaj, aż skóra ją wchłonie, a resztę zmyj tonikiem. Ujędrniające, ekspresowe działanie, mają liftingi do twarzy.

REANIMACJA KOSMETYKÓW

◆ Jeśli lakier do paznokci zaczyna gęstnieć, wrzuc do buteleczki koralik i energicznie nią potrząsaj. Lakier zreanimujesz również wkładając buteleczkę do ciepłej wody.

◆ Kilka kropli wody, dodanych do wysychającego tuszu do rzęs, umożliwi jego użycie o kilka dni dłużej.

◆ Kredkę do oczu bez trudu naostrzysz, jeśli przedtem włożysz ją na pół godziny do lodówki. Jeśli

masz trudności z rysowaniem kresek wokół oczu, lekko rozgrzej sztyft w palcach.

◆ Złamaną pomadkę podgrzej lekko, np. nad płomieniem świecy. Na kilka sekund przyłóż obie części do siebie, a następnie ozieb szminkę w lodówce.

◆ Pilniczek do paznokci dokładnie oczyścisz, przyciskając do niego, a potem odrywając taśmę klejącą lub plaster. (KiŻ)

WOŁĄ AKTYWNE RUCHOWE ĆWICZENIA

Dziecięce preferencje

Wielu rodziców wspominając swoje dzieciństwo zauważa, że w porównaniu z ich pociechami mieli co prawda mniej zabawek, ale potrafili bawić się praktycznie wszystkim. Dzisiejsze dzieciaki, według powszechnej opinii, najbardziej lubią oglądać bajki w telewizji i grać w gry komputerowe. Tymczasem międzynarodowe badania na temat dziecięcych zachowań i preferencji, zlecone przez firmę Ikea, wykazały, że te przekonania są błędne i dzieci ciągle najbardziej lubią zabawę na dworze oraz aktywne, ruchowe ćwiczenia.

Leplej na zewnątrz niż w domu

Dzieci na całym świecie mając wybór, wolą bawić się na zewnątrz. Przytłaczająca większość małych Finów, Szwedów, Holendrów i Czechów nie lubi zabawy wyłącznie na dworze - najprawdopodobniej ze względu na klimat. Jednak tylko jedno na troje dzieci, z tych które wolą zabawę na zewnątrz, może faktycznie to robić. W każdym kraju niemal 30 proc. maluchów bawi się wyłącznie w domu, ok. 10 proc. wyłącznie na dworze, a 60 proc. bawi się i tu, i tam.

Podczas zabaw w domu prawie połowa dzieci chce bawić się

w pokoju dziennym. Co trzeci maluch chce bawić się w każdym pomieszczeniu w domu lub tam, gdzie są rodzice. 43 proc. dzieci, które wybierają do zabawy własny pokój mieszka w Europie (Niemcy, Szwajcaria, W. Brytania, Polska, Hiszpania, Francja).

Leniwi Amerykanie i Brytyjczycy

Według badań najbardziej wysportowani są mali Niemcy, Hiszpanie i mieszkańcy Hong Kongu. Na przeciwnym biegunie są dzieci mieszkające w Holandii, USA, W. Brytanii i Tajwanie. 40 proc. z nich nie lubi siedzieć przed telewizorem czy przed komputerem. Interesujące jest to, że nie ma żadnej zależności między poziomem dobrobytu w kraju a popularnością gier komputerowych.

Najpowszechniejszą formą relaksu wśród dzieci jest oglądanie telewizji (53 proc.). 11 proc. preferuje wylegiwanie się lub wyciszenie w swojej kryjówce. Wielu małych Polaków, Czechów, Finów, Francuzów czy Kanadyjczyków uwielbia czytać książki i właśnie to robi w wolnym czasie. (KAP)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(30)

Podobnie jak w innych krajach, a zwłaszcza za wzorem węgierskim, postanowiono złamać zbójników przy pomocy samych Wołochów: zaczęto wśród nich organizować tzw. portaszy (od porta - brama). Utrzymywanie portaszy w latach 1638-39 świadczy o ostrych konfliktach w tej części Moraw. Portasze byli znienawidzeni przez lud i w roku 1642 powstańcy twardo rozprawili się z nimi. Przypomnijmy tutaj, że z pomocą cesarzowi pośpieszył również oddział portaszy cieszyńskich Elżbiety Lukrecji.

Po wołoskim zwycięstwie rokytnickim wystąpiły towarzystwa zbójnicze Ondruszki i Adamczika. Ondruszka był synem leśkowieckiego wójta w Wsiecńskim i zbójował od roku 1632: został hetmanem 22 zbójników wołoskich i słowackich, napadał młyny i dwory, nie lękał się nawet oddziału cesarskich żołdaków. Od września 1638 do marca 1640 wyłapano wielu członków bandy i stracono w Ołomuńcu. Ujętego Ondruszkę szarpano kleszczami i łamano kołem 18 września 1638, jednocześnie ścinał Marcina Pastyrzka z Kunowic i Maccka Zarubiczka. Innych trzech Wołochów stracono w Ołomuńcu 15 XII 1638.

Dalszą tajemniczą grupę - według niepełnych i kontrowersyjnych danych - prowadził Adamczik. Nie poszło o luźne towarzystwo łupieżcze, lecz o mocną organizację bojową, której nie chodziło wyłącznie o łupy. Adamczik stosował drobną, lecz ostrą walkę ludową. Niewiele wiadomo o hetmanie ani o jego grupie. W roku 1639 za głowę Adamczika wypisano nagrodę 500 zł. W roku 1640 niepokoił okręg brneński i zagrażał bezpośrednio prominentom morawskim. Zaatakował oddział 60 rajtarów cesarskich kładąc ich sporo trupem. Ujęty w nieznaną bliżej okolicznościach został ze swoim towarzyszem Urbanem zwolniony za poręczeniem. Przrzekł najpewniej rzucić zbójnictwo, przy czym widocznie poszło tu również o wstawianictwo kogoś z wyższych sfer. W marcu 1641 ujęto go znowu wokół słowackiej Trnawy i odtąd ślad po nim zaginął;

niejasna wieść o Adamcziku pojawia się jedynie w czasie ogólnego powstania wołoskiego w roku 1643.

Spośród zbójników obydwu towarzystw powstała grupa Pawła Piształki z Trnawki pod Przyborem; złupiła ona jakiś dwór i przygotowała napad na odległy zamek Mirow, własność biskupa ołomuńskiego. Portasze jednak wyłapali zbójników, hetmana Piształkę zaś stracono ze zbójnikiem Mackiem Struhaliem 28 III 1640 w Ołomuńcu. Podobnie jak w Cieszynie, również na Morawach złapanych zbójników oczekiwała gardłowa rozprawa w królewskich miastach Ołomuńcu lub Uherskim Hradziszczu, następnie stracenie: przez ścięcie mieczem, wplecenie w koło lub na szubienicy.

Charakterystyczną cechą wołoskiego zbójnictwa morawskiego jest jego wyraźne ukierunkowanie wynikłe z konkretnej sytuacji dziejowej - społecznej i religijnej, zdaje się też, że właśnie zbójnictwo to doprowadza na ślad wyraźnej roli żywiołu wołoskiego w kształtowaniu się tej formy antyfeudalnego oporu w Karpatach w ogóle. Również w naszych Beskidach Cieszyńskich.

KONIKRAD JAN BABISZ-LUTYŃSKI

Archiwa brneńskiego gubernialnego sądu apelacyjnego pozwoliły Michaelowi Vaňáčkowi („Zbojnictví na Těšinsku koncem 18. a počátkem 19. století - „Těšinsko”. Vlastivěda Severomoravského kraje”) prześledzić ostatnie rozdziały zbójnictwa na pograniczu śląsko-morawsko-słowackim, ówczesnie także pruskim. Niektóre jego wywody skorygował później mgr Jaromír Polášek w piśmie powiatowym „Region - Frýdek - Místek”. Można by się spierać, czy grupy dezertów i konikradów z okresu wojen napoleońskich nawiązały bezpośrednio do klasycznego zjawiska zbójnictwa karpackiego, jednakże pobudki, jakimi one się kierowały, pozostały w zasadzie niezmiennione. Kolejne lata głodowe roduły desperatów, kwitnęło szabrownictwo, kłusownictwo, zdarzały się rabunki, kradzieże, młodzi chłopci uciekali z wojska i gromadzili się w górach. (cdn.)

m a c z n e g o

Schab w ziołowej skorupce

Składniki: 1 cebula; 1 listek laurowy; 2 żółtka; 1 łyżeczka ziarenek pieprzu, 1 pęczek szczypiorku, 2 pęczki natki pietruszki; 25 dag chleba; 1 łyżeczka tymianku; 2 łyżki musztardy; 2,5 kg wędzonego schabu (bez kości).

Przygotowanie: Cebulę pokroić. Zagotować z listkami laurowymi i ziarenkami pieprzu w 1,5 litra wody. Włożyć schab, gotować 35 min. Posiekać zieleninę, połączyć z żółtkiem, tymiankiem, drobno pokruszonym chlebem oraz musztardą. Mięso wyjąć

z wywaru, przestudzić, posmarować ziołową mieszanką. Piec 15-20 minut w temperaturze 225 st. C.

12 porcji. Każda porcja zawiera 580 kcal. (k)

telewizja polska

CZWARTEK 15 STYCZNIA

■ TVP 1

6.00 Telezakupy, 6.15 Kawa czy herbata?, 8.00 Wiadomości, 8.10 Prognoza pogody, 8.15 Woronicza 17, 8.25 Moda na sukces (s.), 8.50 Rupert w Krainie Czasu (s. anim.), 9.15 Budzik (dla dzieci), 9.40 Lippy & Messy (kurs język.), 9.45 Śpiewaj z nami (dla dzieci), 10.00 Polskie lektury obowiązkowe (s.), 11.25 Samoloty bezzałogowe XXI wieku (film dok.), 11.55 Moja składka w ZUS, 12.00 Wiadomości, 12.10 Agrobiznes (mag.), 12.20 W zgodzie z naturą (mag.), 12.45 Klan (s.), 13.35 Stawiam na Tolka Banana (s.), 14.10 Dziedzictwo oliwskich cystersów, 14.25 Laboratorium (mag.), 15.00 Wiadomości, 15.10 Lekarz Jedyńki (mag.), 15.30 My, wy, oni (mag.), 16.00 Rower Błażeja (mag.), 16.25 Moda na sukces (s.), 16.50 Sportowy Express, 17.00 Teleexpress, 17.15 Moja składka w ZUS, 17.20 Gość Jedyńki (pr. public.), 17.30 Eurowizja 2004, 17.40 Plebania (s.), 18.05 Na żywo (pr. public.), 18.40 Motoexpress TV (mag.), 19.00 Wieczorynka (s. anim.), 19.30 Wiadomości, 20.15 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.), 21.10 Sprawa dla reportera (pr. public.), 21.45 Tygodnik polityczny, 22.30 Szerokie tory (pr. dok.), 1.45 Cztery kąty z wyobraźnią (mag.).

■ TVP 2

7.00 Studio urody (mag.), 7.10 Wow! (s.), 7.35 Mieszkaniec zegara z kurantem (s. anim.), 7.45 Kasztaniaki (s. anim.), 8.00 Czarne chmury (s.), 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.), 10.20 Przystanek praca (mag.), 10.35 Żarty i Śnieg (pr. rozryw.), 11.25 Ile jest życia (s.), 12.15

Polska w Szwecji, 13.00 Panorama, 13.15 Złotopolscy (s.), 13.40 Cena życia (s.), 14.25 W krainie władcy smoków (s.), 14.50 Irena Kwiatkowska (pr. rozryw.), 15.05 Historia Ziemi (s. dok.), 16.00 Panorama, 16.25 M jak miłość (s.), 17.15 Złoty interes (teleturniej), 17.50 Program lokalny, 18.30 Panorama, 18.50 Prognoza pogody, 19.00 Rodzinny interes (film USA), 20.55 Czas ambasadora, 22.00 Panorama, 22.20 Sport telegram, 22.25 Prognoza pogody, 22.30 Polska bez fikcji (film dok.), 22.50 Zakręty losu (film niem.), 0.25 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.), 7.30 Kurier, 7.45 Aktualności, 8.00 Program publicystyczny, 8.30 Kurier, 8.45 Gość dnia (pr. public.), 9.00 Wielkie żarcie (s. dok.), 9.30 Kurier, 9.45 Rycerze i rabusie (s.), 10.30 Kurier, 10.45 Telekurier (mag.), 11.15 Gość dnia (pr. public.), 11.30 Kurier, 11.45 XXX Międzynarodowy Festiwal Pianistów Jazzowych - Kalisz, 12.15 Ekogeneracja przyszłości, 12.30 Kurier, 12.35 Poznajmy je lepiej (s.), 13.30 Kurier, 13.50 Agrobiznes (mag.), 14.00 Zaproszenie (pr. dok.), 14.30 Kurier, 14.45 Eurotel (mag.), 15.00 W krainie władcy smoków (s.), 15.30 Kurier, 15.45 Program lokalny, 15.50 Sami o sobie (mag.) samorządowy, 16.15 Aktualności, 16.30 Kurier, 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 17.00 Bądź zdrow! (mag.), 17.30 Kurier, 17.50 Wizytówki, 18.00 Aktualności, 18.20 Wiadomości sportowe, 18.25 Prognoza pogody dla narciarzy, 18.30 Kurier kulturalny, 18.45 Gliwice Kronika miejska, 18.50 Studio TV Katowice, 19.30 Telezakupy, 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 20.00 Telekurier (mag.), 20.30 Kurier, 20.50 Echa dnia (pr. public.), 21.15 Eurotel (mag.),

21.30 Kurier gospodarczy, 21.45 Aktualności, 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.), 22.15 Ślizg (mag.), 22.30 Kurier, 22.45 Kurier sportowy, 23.05 Rififi po sześćdziesiątce (film pol.), 0.30 Zamki grozy (s. dok.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie, 6.45 TV Market (mag.), 7.00 Power Rangers (s.), 7.30 Pokemon (s. anim.), 8.00 V.I.P. 3 (s.), 9.00 Rodzina zastępcza (s.), 9.30 Przyjaciele (s.), 10.00 Tajne przez poufne (s.), 11.00 Awantura o kasę (teleturniej), 12.00 Samo życie (s.), 12.30 Interwencja (mag.), 12.50 Serca na rozdrożu (s.), 13.45 Czułość i kłamstwa (s.), 14.15 Power Rangers (s.), 14.40 Transformery (s. anim.), 15.05 Świat według Kiepskich (s.), 15.45 Informacje, 16.10 Interwencja (mag.), 16.30 Kuba Wojewódzki (talk show), 17.30 Hugo Express (dla dzieci), 18.00 Przyjaciele (s.), 18.30 Informacje, 19.00 Prognoza pogody, 19.10 Rodzina zastępcza (s.), 20.10 Miodowe lata (s.), 21.00 Samo życie (s.), 21.35 Zostać miss 2 (s.), 22.35 Z archiwum X (s.), 23.35 Biznes Informacje, 23.55 Prognoza pogody, 0.00 Graffiti (pr. public.), 0.15 Erotyczne zwierzenia (s. erot.), 0.45 Miłosne sekrety (s. erot.), 1.15 Muzyka na BIS.

PIĄTEK 16 STYCZNIA

■ TVP 1

6.00 Telezakupy, 6.15 Kawa czy herbata?, 8.00 Wiadomości, 8.15 Woronicza 17, 8.25 Moda na sukces (s.), 8.50 Benjamin (s. anim.), 9.15 Jedynecka (dla dzieci), 9.40 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci), 9.55 Cedric (s. anim.), 10.10 W szpitalu Renata (s. anim.), 10.20 Tucker (s.), 10.45 Mamo, tato - pomóżcie (mag.), 11.05 Psy i my (film dok.), 12.00 Wiadomości, 12.10 Agrobiznes (mag.), 12.20 Po pierwsze pomysł (mag.), 12.45 Tom Jones (film angl.), 14.55 Moja składka w

ZUS, 15.00 Wiadomości, 15.10 Bezpieczna Jedyńka (mag.), 15.35 Bez etatu (mag.), 16.00 Raj (mag.), 16.25 Moda na sukces (s.), 16.50 Adam Małysz - wokół skoczni (mag.), 17.00 Teleexpress, 17.20 Gość Jedyńki (pr. public.), 17.30 Eurowizja 2004, 17.35 Plebania (s.), 18.00 Randka w ciemno (pr. rozryw.), 18.40 Jaka to melodia? (teleturniej), 19.10 Wieczorynka (s. anim.), 19.30 Wiadomości, 20.15 Feralna misja (film USA), 21.50 Z zapartym tchem (film angl.), 23.35 Kronika Rajdu Dakar, 23.45 Monitor Wiadomości, 0.05 Biznes perspektyw (mag.), 0.10 Prawo i bezprawie (s.), 0.50 Na pozór (film USA), 1.35 W strefie ciszy (film angl.).

■ TVP 2

7.05 Studio urody (mag.), 7.15 100 dobrych uczynków (s.), 7.40 Mieszkaniec zegara z kurantem (s. anim.), 7.50 Kasztaniaki (s. anim.), 8.00 M jak miłość (s.), 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.), 10.30 Święta wojna (s.), 11.00 Ile jest życia (s.), 11.45 Party przy świecach (film pol.), 13.00 Panorama, 13.15 Złotopolscy (s.), 13.40 Cena życia (s.), 14.30 Polskie drogi (s.), 16.00 Panorama, 16.20 Prognoza pogody, 16.25 Złotopolscy (s.), 17.15 Wydarzenia, wydarzenia... (mag.), 17.50 Program lokalny, 18.30 Panorama, 19.00 Moja Warszawa (film dok.), 19.55 Zobacz to..., 20.10 Śpiewające fortepiany (teleturniej), 21.10 Na zdrowie: Jagielski (talk show), 22.00 Panorama, 22.20 Sport telegram, 22.25 Prognoza pogody, 22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka (pr. muz.), 23.05 Seks w wielkim mieście (s.), 23.40 Dwa odcienie błękitu (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.), 7.30 Kurier, 7.45 Aktualności, 8.00 Uwaga weekend, 8.30 Kurier, 8.45 Gość dnia (pr. public.), 9.00 Teorie spiskowe (s. dok.), 9.30 Kurier, 9.45 Rycerze i rabusie (s.), 10.30 Kurier, 10.45 Telekurier (mag.), 11.15 Gość dnia (pr. public.), 11.30 Kurier, 11.45

Smart Jazzpol Festival, 12.15 To jest temat (pr. dok.), 12.30 Kurier, 12.35 Woda na wagę złota (film dok.), 12.50 Skrzydła nadziei (film dok.), 13.30 Kurier, 13.50 Agrobiznes (mag.), 14.00 Małe ojczyzny (mag.), 14.30 Kurier, 14.45 Eurotel (mag.), 15.00 W krainie władcy smoków (s.), 15.30 Kurier, 15.45 Program lokalny, 15.50 Gramy dla Was, 16.00 Trójka tam była..., 16.15 Aktualności, 16.30 Kurier, 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 17.00 Shakin' Dudi (pr. dok.), 17.30 Kurier, 17.50 Wizytówki, 18.00 Aktualności, 18.30 Kurier kulturalny, 18.45 Magazyn kulturalny, 19.15 Bank twój partner, 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.), 20.00 Telekurier (mag.), 20.30 Kurier, 20.50 Echa dnia (pr. public.), 21.15 Eurotel (mag.), 21.30 Kurier gospodarczy, 21.45 Aktualności, 22.00 Ludzie i sprawy (mag.), 22.15 To jest temat (pr. dok.), 22.30 Kurier, 22.45 Kurier sportowy, 23.05 Pakistan - zabić niewierną (film dok.), 23.55 Nierozłączni (film kanad.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie, 6.45 TV Market (mag.), 7.00 Power Rangers (s.), 7.30 Transformery (s. anim.), 8.00 Herkules (s.), 9.00 Rodzina zastępcza (s.), 9.30 Przyjaciele (s.), 10.00 Boston Public 2 (s.), 10.55 Rosyjska ruletka (teleturniej), 11.55 Samo życie (s.), 12.25 Interwencja (pr. dok.), 12.45 Serca na rozdrożu (s.), 13.35 TV Market (mag.), 13.50 Czułość i kłamstwa (s.), 14.10 Power Rangers (s.), 14.35 Przygody Jackie Chana (s. anim.), 15.00 Miodowe lata (s.), 15.45 Informacje, 16.10 Interwencja (pr. dok.), 16.30 Tajne przez poufne (s.), 17.30 Hugo Express (dla dzieci), 17.55 Przyjaciele (s.), 18.30 Informacje, 19.05 V.I.P. 3 (s.), 20.10 Daleko od noszy (s.), 20.40 Pierwszy milion (s.), 21.40 Cień anioła (s.), 22.35 Nagi patrol 2 (s.), 23.05 Biznes Informacje, 23.20 Puls - biznes i giełda (mag.), 23.45 Graffiti (pr. public.), 0.00 Film erotyczny, 1.50 Muzyka na BIS.

telewizja czeska

CZWARTEK 15 STYCZNIA

■ TVC 1

5.00 W blasku pięciu kręgów, 5.25 Obiektów, 5.59 Dzień dobry z TVC, 8.30 Czarodziejskie przedszkole, 9.00 Podróżomania, 9.30 Podróże po świecie wina III (s. dok.), 10.00 Wiadomości, 10.05 Telezakupy, 10.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.), 12.00 Wiadomości, 12.20 Oczarowani III (s.), 13.25 Rodzina na rozdrożu (film dok.), 13.50 Po czesku, 14.00 Wiadomości, 14.05 Bananowe rybki (talk show), 14.35 Ludzie burmistrza VI (s.), 14.55 Czy chcecie mnie? (mag.), 15.15 Wydarzyło się..., 15.25 Aneta (s.), 16.00 Wiadomości, 16.05 Czarodziejskie przedszkole, 16.35 W domu smakuje najlepiej (s. dok.), 16.50 Labirynt (teleturniej), 17.20 Co mogę dla siebie zrobić (mag.), 17.30 AZ-quiz (teleturniej), 17.55 Prognoza pogody, 18.00 Report (aktualności reg.), 18.25 Simpsonowie XIII (s. anim.), 18.50 Stop (mag. dla kierowców), 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych, 19.00 Wieczorynka, 19.15 Wiadomości, 19.35 Wydarzenia kulturalne, 19.40 Prognoza pogody, 19.45 Bramki, punkty, sekundy, 20.00 Śledztwo po omacku (s.), 21.35 (Na)bierz mnie! (pr. rozryw.), 22.00 Czarni baronowie (pr. dok.), 22.10 Czarne owce (mag.), 22.30 Wydarzenia, komentarze, 23.05 Prognoza pogody, 23.08 Bramki, punkty, sekundy, 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych, 23.20 Prawdziwe morderstwo (film kanad.), 0.50 Wieczór Analogonu (pr. rozryw.), 1.20 Na pływalni z L. Suchařipą (mag.), 1.45 Podróże po świecie wina III (s. dok.), 2.15 Rodzina na rozdrożu (film dok.), 3.20 Mieszkanie to zabawa, 3.40 Moda - Ekstrawagancja (mag.), 4.05 Posiedzenie z J. Burianem, 4.30 Droga ku słońcu.

■ TVC 2

5.00 Przygody nauki i techniki (s. dok.), 5.25 Nasza wieś (mag.), 5.45 Wielki Wóz (mag.), 6.20 Wiadomości TVS, 6.40 Wiadomości regionalne, 7.55 Panorama, 8.30 Posiedzenie z J. Burianem, 9.00 Dzień dobry z TVC, 11.25 AZ-quiz (teleturniej), 11.50 Dziennik telewizyjny po latach, 12.00 Euronews, 13.00 Pomarańcza (mag.), 13.55 Meduza (pr. muz.), 14.25 Pop art (mag.), 15.10 Na tropie, 15.35 M15 (s.), 16.35 Podróże nauki i techniki (s. dok.), 17.30 Popularis (mag.), 18.00 Czeski łowca przygód (mag.), 18.30 Kinobox (mag.), 19.00 Dziennik telewizyjny po latach, 19.10 Wiadomości w języku migowym, 19.15 Sport przeciwko narkotikom, 19.35 Czechy - Serbia - Czarna Góra, 19.55 Stop (mag. dla kierowców), 20.00 Cudowna planeta (s. dok.), 20.50 Jak kończą przedsiębiorcy (film dok.), 21.10 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy, 21.25 Klub Filmowy - Esther Kahn (film ang.-franc.), 23.50 Rankiem tej niedzieli (pr. muz.), 0.30 Ludzie z maneużu (s. dok.), 1.25 Ziemia nieznaną (s. dok.), 1.45 Koncert z Senatu, 2.20 Wydarzenia, komentarze, 3.00 Newshour with Jim Lehrer, 4.05 Politykon (mag.).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova, 8.30 To morderstwo, napisała IV (s.), 9.15 Crusoe (film USA), 10.55 Lekcje gotowania, 11.25 Stefania VII (s.), 12.15 Milagros (s.), 13.05 Trzy życia Sofii (s.), 13.50 Władca zwierząt III (s.), 14.35 Gwiezdna brama IV (s.), 15.20 Kachorra (s.), 16.10 Ochorniarz (s.), 17.00 Zaryzykuj! (teleturniej), 17.25 Właśnie teraz, 17.35 Gliniarz i prokurator IV (s.), 18.20 Pogoda, 18.25 M.A.S.H. (s.), 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej), 19.30 Wiadomości,

sport, pogoda, 20.00 Chcesz zostać milionerem?, 20.50 „Nejslabší! Máte padákal” (teleturniej), 21.45 Kociol (talk show), 22.35 Rozstanie (film USA), 0.15 Helicopters II (s.), 1.00 Novazakupy, 1.30 Kociol (talk show), 2.45 Kapitan (s.), 4.15 Doktor ze wsi III (s.), 5.00 Teletubisie (s.).

■ PRIMA

8.00 Namietny pocałunek (s.), 8.55 Skryta namietność (s.), 9.45 Wspaniali i bogaci (s.), 10.40 Prima jazda, 11.40 Długie, gorące lato (film USA), 13.45 Sabrina - młoda czarownica VI (s.), 14.15 Beverly Hills 90210 (s.), 15.05 Melrose Place I (s.), 16.00 Hercule Poirot (s.), 17.00 Doktor Stefan Frank IV (s.), 17.55 Sauna (talk show), 18.43 Wiadomości z regionu, 18.45 Prima TV, 18.50 Minuty regionu, 18.55 Pogoda, 19.00 Dziennik, 19.15 Tescoma Prima chochla, 19.45 Droopy (s. anim.), 19.55 Dynastia Nowaków (s.), 20.50 Receptariusz dobrych pomysłów (mag.), 21.45 12 odważnych, 22.00 Cierpie (mag.), 22.45 Zuch (s.), 0.25 Na temat!, 0.35 Kusząca szansa (teleturniej), 1.40 Benefis J. Šlitra, 2.30 Świat według Bundych (s.), 2.55 Sauna (talk show).

PIĄTEK 16 STYCZNIA

■ TVC 1

5.00 Dolomitenmann 2003, 5.30 Czy chcecie mnie? (mag.), 5.45 Etykieta - nie jesteśmy sobie równi, 5.59 Dzień dobry z TVC, 8.30 Czarodziejskie przedszkole, 9.00 Śpiewnik domowy, 9.05 W domu smakuje najlepiej (s. dok.), 9.20 Gdzie podziała się stara piosenka, 10.00 Wiadomości, 10.10 Zbrodnie fikcyjne (film USA), 11.50 Czarni baronowie (pr. dok.), 12.00 Wiadomości, 12.25 Klucz (mag.), 12.55 O Radku i Milenie (bajka), 14.00 Wiadomości, 14.05 Przygody

kryminalistyki (s.), 15.00 Nasza wieś (mag.), 15.25 Następnym razem u was z Nowego Boru, 16.00 Wiadomości, 16.10 Crash Zone II (s.), 16.35 Droga wzwyż (s.), 17.20 Spostrzeżenia z zagranicy, 17.30 AZ-quiz (teleturniej), 17.55 Prognoza pogody, 18.00 Report (aktualności reg.), 18.25 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.), 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych, 19.00 Wieczorynka, 19.15 Wiadomości, 19.35 Wydarzenia kulturalne, 19.40 Prognoza pogody, 19.45 Bramki, punkty, sekundy, 20.00 Arabella (s.), 20.35 Królowa śniegu (s.), 22.05 Jak powstał serial Czarni baronowie, 22.30 Wydarzenia, komentarze, 23.05 Prognoza pogody, 23.08 Bramki, punkty, sekundy, 23.15 Druga młodość (s.), 23.45 Losowanie „10” szczęśliwych, 23.50 Dalibor, czyli Klucz do chaty wuja Toma, 3.55 Droga wzwyż (s.), 4.35 Magazyn F.

■ TVC 2

5.00 Śladami (mag.), 5.20 Pomarańcza (mag.), 6.20 Wiadomości TVS, 6.40 Wiadomości regionalne, 7.55 Panorama, 8.30 Obiektów, 9.00 Dzień dobry z TVC, 11.25 AZ-quiz (teleturniej), 11.50 Dziennik telewizyjny po latach, 12.00 Euronews, 12.25 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy, 12.35 Czarne owce (mag.), 12.50 Podróże nauki i techniki (s. dok.), 13.45 Labirynt (teleturniej), 14.15 Game Pages (mag.), 14.30 Simpsonowie XIII (s. anim.), 14.55 Czeski łowca przygód (mag.), 15.25 Kinobox (mag.), 15.45 Cudowna planeta (s. dok.), 16.40 Mechanika popularna dla dzieci I (mag.), 17.05 Przygody nauki i techniki (s. dok.), 17.30 Skarby świata (s. dok.), 17.45 Kamera w podróży (film dok.), 18.40 Babilon (mag.), 19.00 Dziennik telewizyjny po latach, 19.10 Wiadomości w języku migowym, 19.15 Euronews, 20.00 Zawód: żołnierz (film dok.), 20.50 Notatnik (pr. muz.), 21.30 Artoza (mag.), 22.00 Lokal: Sheva (pr. muz.), 22.55 Peryferia (teatr), 0.25 Taniec

Praga 2003, 1.20 Paszkwil (mag.), 2.20 Wydarzenia, komentarze, 3.00 Newshour with Jim Lehrer, 4.00 Ludzie z maneużu (s. dok.).

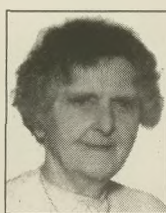
■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova, 8.30 To morderstwo, napisała (s.), 9.20 Młody Indiana Jones (s.), 10.50 Lekcje gotowania, 11.25 Stefania VII (s.), 12.15 Milagros (s.), 13.05 Trzy życia Sofii (s.), 13.50 Władca zwierząt III (s.), 14.35 Gwiezdna brama IV (s.), 15.20 Kachorra (s.), 16.10 Ochorniarz (s.), 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej), 17.25 Właśnie teraz, 17.35 Gliniarz i prokurator IV (s.), 18.20 Pogoda, 18.25 M.A.S.H. (s.), 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej), 19.30 Wiadomości, sport, pogoda, 20.00 Gospoda (s.), 20.25 Tata i małolata (film USA-franc.), 22.00 „Práskli” (talk show), 22.35 Puszek (erot. talk show), 23.10 Masakra w Texas (film USA), 0.40 Pragnienie zemsty (film niem.), 2.15 Novazakupy, 2.45 „Práskli”, 3.15 „Kataapult”, 4.25 Doktor ze wsi III (s.).

■ PRIMA

8.00 Namietny pocałunek (s.), 8.55 Skryta namietność (s.), 9.45 Wspaniali i bogaci (s.), 10.40 Prima jazda, 11.40 Pokochajmy się (film USA), 13.45 Sabrina - młoda czarownica VI (s.), 14.15 Beverly Hills 90210 (s.), 15.05 Melrose Place I (s.), 16.00 Hercule Poirot (s.), 17.00 Doktor Stefan Frank IV (s.), 17.55 Sauna (talk show), 18.43 Wiadomości z regionu, 18.45 Prima TV, 18.50 Minuty regionu, 18.55 Pogoda, 19.00 Dziennik, 19.15 Tescoma Prima chochla, 19.40 Sylwester i Tweety (s. anim.), 19.53 Loteria Euromiliony, 19.55 Morderca czeka przy torach (film czes.), 21.35 Telebazar (pr. rozryw.), 22.30 Morderca w tobie (film niem.), 0.05 Loteria Euromiliony, 0.10 Na temat!, 0.20 NHL Power Week, 0.55 Kusząca szansa (teleturniej), 2.00 Świat według Bundych (s.), 2.25 Sauna (talk show).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

„Kto kochał, nie zapomni, kto znał, niechaj wspomni”.

Dnia 15 stycznia 2004 mija siódma rocznica zgonu naszej Kochanej Mamusi

śp. ZUZANNY HARATYKOWEJ emerytowanej nauczycielki z Nawisia. Z miłością i szacunkiem wspominają synowie z rodzinami.

AD-007

„Kto był kochany, nie będzie nigdy zapomniany”.

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 11. 1. 2004 zmarła w wieku 78 lat nasza Kochana Żona, Mamusia, Teściowa, Ciocia, Babcia i Prababcia

śp. BRONISŁAWA RUCKA

z Gutów. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek, dnia 16 stycznia o godz. 14.00 z kościoła ew. w Gutach. Zasmucona rodzina.

GL-027

Kronika Rodzinna

„Największa miłość na świecie gaśnie, gdy serce matki na zawsze zaśnie”.

W głębokim żalu i smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 10 stycznia 2004 zmarła w wieku 91 lat nasza Najdroższa Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka i Kuzynka

śp. ANNA KUCHEJDOWA

zamieszkała w Stonawie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we czwartek 15. 1. 2004 o godz. 14.00 z kościoła parafialnego w Stonawie. W smutku pograżona rodzina.

GL-025

„CHAGALL”

Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat: do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-pt: 9-18.

BIBLIOTEKA REGIONALNA,

Karwina: do 27. 1. wystawa twórczości Alicji Bartulcowej i Zbigniewa Kubeczki. Zwiedzać można w godz. otwarcia biblioteki.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyńca, do 31. 1. wystawa „Szopki Betlejemskie ciągle żywe”. Otwarte wt, pt: 9-16, nie: 13-17.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyń, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWOICKIEJ, Hawierzów Żywocice: do 2. 2. wystawa „Tarcze strzeleckie”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, wystawa do 25. 4. „Zbrodnia i kara”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ ORŁOWA: do 18. 1. wystawa „Świat lalkarza”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 9-13.

▲ INTERKLUB, Karwina: do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ JABŁONKÓW, Rynek Mariacki 14: do 22. 2. „Szkoła podstawy życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

W o z a o l z a

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA: do 23. 1. wystawa „Zaolzie 1938”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 1. 2. wystawa Anny Wysockiej, do 4. 2. wystawa „Fotografia dzikiej przyrody 2003”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

W o w t e a t r z e

SCENA CZESKA - TRZYNIEC: Za sceną (15, godz. 19.00, grupa C), **ORŁOWA:** Za sceną (16, godz. 19.00, grupa A).

W o w k i n a c h

KARWINA - Centrum: „Kameń” (15, 16, godz. 17.45), Rozwód po francusku (15, 16, godz. 20.00), **Reflex:** Części zamienne (15, godz. 20.00), Underworld (15, godz. 17.00, 16, godz. 17.00, 20.00), Ex: Bruce Wszelchogący (15, 16, godz. 19.00), **CZESKI CIESZYŃ - Central:** Mali agenci 3D (16, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Cztery piórka (15, 16, godz. 17.30), Bad Boys 2 (16, godz. 20.00).

T e l e w i z j a

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

W o w r a d i o

POLSKIE AUDYCJE, UKF Ostrava 107,3 m i Trzyńec 105,3 m: po-pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

N y s t a w y

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA, Cz. Cieszyn: do 18. 1. wystawa obrazów Josefa Novickiego. Otwarte po-pt: 9-15.

▲ BIAŁA GALERIA: do 8. 2. wystawa Fotoklubu Jabłonków. Otwarte po-pt: 9-15.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 6. 2. wystawa „Klejnot ze srebra 2004”. Otwarte po-pt: 10-16.

GALERIA „NA STRYCHU”, Střelníční 1, Cz. Cieszyn: do 30. 1. wystawa „Beskidy 2003” Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego i Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego. Otwarte po-pt: 9-17.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie Frysztacie (przy rynku).

◆ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POLPRESS, s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu”, 737 01 Czeski Cieszyn, Komenského 4 ◆ Redaktor naczelny Danuta Branna ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, 558 740 228, 558 713 128, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: sekretariat@glosludu.cz ◆ Oddział redakcji: 709 29 Ostrava, ul. Novinářská (nie przyjmuje ogłoszeń), tel. 597 450 252, e-mail: glosludu@volny.cz ◆ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC, Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn, telefon: 558 711 453, IČO: 00535613. ◆ Adres wydawnictwa: POLPRESS, s.r.o., Čapkova 200/7, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 26792575. Adres korespondencyjny: Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi w imieniu wydawcy spółka Mediaservis, s. r. o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz; reklamacje: 800 800 890. Stosunki umowne między wydawcą a prenumeratorami regulują ogólne zasady handlowe. ◆ Kolportaż: SMD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrasso, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Print s.r.o., Ostrava. ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 1212-4222.

W o w t e r e n i e

PTTS „BŚ” - zaprasza 17. 1. na przejazd narciarski na biegówkach Jaworowy - Ostry - Tyra. Trasa 18 km. Zbiórka o godz. 10.00 w schronisku na Jaworowym. Org. Marian Palowski tel.: 558 712 332.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie 15. 1. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

GUTY - zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 18. 1. o godz. 15.00 do Domu PZKO na Walne zebranie.

DĄBROWA - MK PZKO zaprasza 18. 1. o godz. 15.00 do Domu Narodowego na zebranie sprawozdawcze połączone z przywitaniem Nowego Roku.

NIEBORY - MK PZKO zaprasza 16. 1. o godz. 16.00 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze. Program dzieci szkoły i przedszkola, chór „Zgoda” i teatrzyk „GAPA 2”.

ŻYWOCICE - zarząd MK PZKO zaprasza 18. 1. o godz. 15.00 do miejscowej restauracji na zebranie sprawozdawcze.

CZ. CIESZYŃ - MK PZKO Centrum zaprasza 19. 1. o godz. 16.30 do Klubu PZKO na zebranie sprawozdawcze.

▲ zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza 16. 1. o godz. 18.00 do

salki Koła w Parku A Sikory na zebranie walne.

OLBRACHCICE - MK PZKO zaprasza 17. 1. od godz. 19.00 do Domu PZKO na tradycyjny bal. Do tańca przygrywa orkiestra p. Nogoła.

ORŁOWA MIASTO I ŁAZY - MK PZKO zaprasza 31. 1. od godz. 19.00 do świetlicy w Zimnym Dole na tradycyjny bal. Miejscówki z kolacją 200 Kc, można nabyć u p. Wilczkovej w sklepie „Barborka” tel. 596 531 216 lub pod nr. tel. 596 520 982 i 596 531 209.

KARWINA RAJ - MK PZKO zaprasza 24. 1. od godz. 19.00 do Domu PZKO na Tradycyjny Bal. Bilety jeszcze do nabycia 19. 1. w godz. 18-20 w Domu PZKO.

KARWINA FRYSZTAT - MK PZKO zaprasza 24. 1. od godz. 19.00 do frysztackiego Domu PZKO na Tradycyjny Bal PZKO. Orkiestra „Quattro” p. R. Huňáňa, wystąpi grupa taneczna „Break Bones Crew”. Miejscówki (150 Kc) do na-

bycia w Domu PZKO we wtorki, czwartki i piątki w godz. 16-18.

▲ PSP zaprasza 30. 1. od godz. 19.00 na Bal Koła Macierzy Szkolnej w Ośrodku Społeczno-Kulturalnym w Karwinie Nowym Mieście. Przygrywa „Sonata”. Sprzedaż biletów 15. 1. od godz. 15.30 w świetlicy szkolnej.

▲ PSP w Karwinie Frysztacie zaprasza 15. 1. o godz. 16.30 w kościele rzymskokatolickim w Frysztacie oraz 21. 1. o godz. 16.30 w kościele ewangel. na Koncert Noworoczny w wykonaniu chóru, zespołów ludowych i solistów.

GNOJNIK - uczniowie PSP oraz chór „Lira” z Darkowa wystąpią 18. 1. o godz. 15.00 w kościele p.w. NMP.

Zapisy do Szkół

JABŁONKÓW - zapisy do klasy pierwszej PSP Henryka Sienkiewicza odbędą się 16. 1. w godz. 13-17, 17. 1. w godz. 11-17 w starym budynku przy ul. Szkolnej.

▲ Wszystkich, którzy nie zdążyli obejrzeć wystawy twórczości, którą z okazji jubileuszy życiowych Alicji Bartulcowej i Zbigniewa Kubeczki, przygotowała Biblioteka Regionalna w Karwinie możemy pocieszyć. W związku ze zmianami planów wystawienniczych biblioteki przy rynku Masaryka w Karwinie Frysztacie ekspozycję wspomnianych artystów - członków Stowarzyszenia Artystów Plastyków przy ZG PZKO - oglądać można do 27 bm. Dodatkowo na parterze przygotowano wystawkę prac nagrodzonych w konkursie plastycznym pn. „Ekslibris - znak właściciela książki”.
Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

INSTYTUT TWÓRCZEJ FOTOGRAFII ZAPRASZA

Przed egzaminem

OPAWA (mro) - Instytut Twórczej Fotografii Uniwersytetu Śląskiego w Opawie zaprasza chętnych do zwiedzania i konsultacji z pedagogami 17 stycznia. W siedzibie Instytutu, budynku Wydziału Filozoficzno-Przyrodniczego przy pl. Bezruč 13, kandydaci będą mogli uzyskać szczegółową wiedzę nt. egzaminów wstępnych oraz przekonać się o swoich zdolnościach.

Pedagodzy, w tym m.in. Vojtěch Bartek, Jiří Siostrzonek i Jindřich Štreit doradzą, jakie fotografie należy dołączyć do zgłoszenia na studia, które są przyjmowane do 27 lutego.

Jak poinformował GL **Ivan Augustin**, rzecznik prasowy Uniwersytetu, Instytut Twórczej Fotografii otwiera w przyszłym roku akademickim trzyletnie kombinowane studia bakalarskie i nawiązujące na nie dwuletnie magisterskie. Obecnie kształci ponad 200 artystów fotografii - Czechów, Słowaków, Polaków, Włochów, Niemców i Ukraińców.

Dodajmy, że właśnie dziś w Teatrze Jiřego Myrona w Ostrawie zostanie otwarta 1 część wystawy prac dyplomowych studentów Instytutu z lat 1998-2000. Druga część wystawy zostanie udostępniona publiczności 12 lutego.

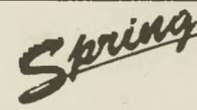
„BUNKROWE” WŁADZY Z MŁODZIEŻĄ ROZMOWY Bezalkoholowy lokal

TRZYNIEC (man) - W działającym od połowy października klubie młodzieżowym „Bunkr” w Trzyńcu Tarasie przy ul. Lidickéj odbyło się w poniedziałek spotkanie młodzieży z władzami miasta.

Trzydziestka młodych ludzi dyskutowała z burmistrzem **Igorem Petrowem** i jego zastępcą **Věrou Palkovską** nie tylko o samym klubie, z którego młodzież jest zadowolona. Nastolatki skierowały pod adresem przedstawicieli ratusza kilka zażądań, domagając się m.in. powstania w mieście skateparku oraz lokalu, w którym mogliby trenować amatorzy hip-hopu.

Klub jest czynny z wyjątkiem środy od poniedziałku do piątku w godz. od 14.30 do 20.30. Spotyka się w nim młodzież od 14 do 25 lat. W „Bunkrze” nie wolno palić, w przystosowanym do kieszeni studenckiej bufecie brakuje napojów wysokowykuch. Poza spotkaniami koleżeńskimi odbywają się tam koncerty oraz dyskusje popularno-naukowe z zaproszonymi gośćmi.

Firma

poszukuje odpowiedniego kandydata na stanowisko

PRZEDSTAWICIELA HANDLOWEGO

Warunki:

- ◆ wykształcenie średnie lub wyższe
- ◆ płynna znajomość j. angielskiego
- ◆ dobra znajomość pracy z komputerem
- ◆ zdolności organizacyjne i kierownicze
- ◆ prawo jazdy kat. B.

Pisemne oferty z życiorysem należy przesłać w terminie do 30. 1. 2004 pod adresem SPRING ul. Strojnická 737 01 Český Těšín lub e-mail: spring@spring.cz

Jan Czernek
štefánikova 21
737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

GL-028

GL-030

Świąteczne kołędowanie „Hejnał-Echo”

Odrodzony chór męski „Hejnał-Echo” koła PZKO z Karwiny Frysztatu, działający pod kierownictwem artystycznym niestrudzonej Wandy Miech, miał w listopadzie i grudniu ub. roku kilka udanych występów. Dnia 22. 12. śpiewał pieśni sakralne w kościele p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Jastrzębiu podczas mszy ofiarowanej patronce śpiewu, św. Cecylii. Udany był występ chóru na przedświątecznym spotkaniu Związku Przyjaźni Czesko-Słowacko-Polskiej w dniu 6. 12. w świetlicy MK PZKO w Karwinie Frysztacie i występ na wigilijskiej członków frysztackiego koła PZKO w dniu 18. 12.

Warto podkreślić, że imprezę tę zaszczycili swoją obecnością goście frysztackiej parafii: proboszcz Karel Houdek oraz księża Stanisław Jochymek i Dariusz Sputo.

Ze wzruszeniem i szczególną serdecznością przyjęto kołedy w wykonaniu chóru podczas mszy w kościele p.w. św. Piotra z Alkantary w drugi dzień świąt 26. 12., celebrowanej przez ks. Dostala.

Obecnie zarząd chóru w kontakcie z dyrygentką Wandą Miech przygotowuje ciekawy i różnorodny repertuar. Pracę chóru cechuje dyscyplina i wzajemne zrozumienie.

(J.G.)

KRĄG SENIORA PODSUMOWAŁ DZIAŁALNOŚĆ

Wigilijka starszoharcery

Odbyła się ona po raz 27., tym razem w lokalu świetlicowym MK PZKO Sucha Górna w czwartek 10 stycznia. Prowadził ją naczelnik Kręgu Seniora Władysław Sztebel, który przedstawił też sprawozdanie ze spotkań w ostatnich 12 miesiącach. Pierwsze odbyło się ze stonawskimi zuchami w ich Harcówce, następnie z drużyną wodniacką OPTY nad zaporą cieszyńską w ramach Dnia Myśli Harcerskiej, na smażenie jajecznicy zjechałszy do Frysztatu (Dom PZKO), a na opiekę kielbasek do chatki pp. Morzów w Nydku. Współpracujemy z Kręgiem Seniora w Radlinie, a kontakty pisemne utrzymujemy z seniorami harcerskimi w Kanadzie, USA, Anglii i na Litwie.

Nasz krąg starszoharcerski zrodził się w 1990 r. i liczył wtedy stu

członków, obecnie ich liczba zmalała do 40. Spotykamy się trzy, najwyżej cztery razy w roku. Najbliższe odbędzie się z okazji Dnia Myśli Harcerskiej. Nasi delegaci obecni też będą na marcowym Zjeździe HPC.

W spotkaniu styczniowym udział wzięli: nowy redaktor naczelny harcerskiej „Naszej Gazetki” Jan Kubiś, redaktorka Radia Ostrawskiego i telewizji stonawskiej Otylia Toboła, dalej Karol Michalski, Stanisław Kondziołka, Józef Wierzo, Bronisław Bednarz, inż. Bronisław Kuczera, Władysław Krystian, Bronisław Procter oraz seniorzy Hufca Cieszyńskiego.

Oprócz kołed śpiewano i pieśni harcerskie, recytowano wiersze Anieli Kupiec, dzielono się opłatkami. Było bardzo przyjemnie.

JÓZEF RASZYK

BOLESNE OBOZOWE DZIEDZICTWO

Modne tatuaże

Nawiązując do podjętego w „GL” (nr z dnia 30. 12. 2003) tematu „Znani tatuowani”, chciałbym dodać, że tatuaże noszą nie tylko współczesni modniarze. Z tatuażami jako przykrym piętnem pobytu w obozach borykają się ich dawni więźniowie.

Jestem 88-letnim byłym więźniem obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie i pamiętam jak dziś nadany przez megafon po jednym z apelów w 1940 r. rozkaz: „Alle Häftlinge die Tatuatur sind sollen sich melden sofort am Hampter”. Oczywiście sporo więźniów zgłosiło się (będąc

nosicielami nawet kilku tatuażów), z naszego namiotu też poszedł jeden, ale więcej nie wrócił. Różne myśli przychodziły do głowy... Dopiero po wojnie dowiedziałem się z książki Wacława Czarnickiego i Zygmunta Zonicha „Walczący obóz Buchenwald” (1969), co się właściwie z nimi stało i jakie to przedmioty robiło się z tatuowanej ludzkiej skóry. Wielką miłośniczką tych rzeczy była niejaka Ilse Koch.

Mimo upływu ponad 60 lat, na widok osób z tatuażem zawsze przypomina mi się obóz Buchenwald.

WILIAM BURA, Ustroń

a l e h e c a !

Chłopak pyta swoją dziewczynę:
- Po co się malujesz?
- Żeby ładniej wyglądać.
- A kiedy to zacznie działać?

Mrówka gotuje słoniowi obiad. Zniecierpliwiony słon wchodzi do kuchni i pyta:

- Mrówka! Kiedy obiad?
- Idź stąd! Nie płacz mi się pod nogami!

Z jednej części jabłka wychodzi robaczek. Zobaczył, że z drugiej strony też wychodzi robaczek i mówi do niego:

- Cześć.
Na to drugi:
- Co ty zgłupiałeś? Własnego tyłka nie poznajesz?!

Policjanci zatrzymują trzech pijanych mężczyzn. Zabierają ich na komendę. Na środku pustego pokoju stawiają krzesło. Przyprowadzają jednego z pijanych i pytają go:

- Ile widzisz krzesło?
- Dwa.
Przyprowadzają drugiego i pytają:

- Ile widzisz krzesło?
- Osiem.
Przyprowadzają trzeciego i też go pytają:

- Ile widzisz krzesło?
- A w którym rzędzie?

- Co powstanie z połączenia dwóch stonóg?
- Zamek błyskawiczny.

- Jak nazywa się katar z dwóch dziurek naraz?
- Bismarck.

Blondynka jedzie autostradą i słucha wiadomości dnia:

- Jakiś wariat jeździ autostradą w przeciwnym kierunku!
- Nie jeden - tysiące! - myśli blondynka.

MAREK SIDEREK - KIEROWNIK WYSZKOLENIA PZN:

Nie ma powodów do paniki

Trwają przygotowania do weekendowych zawodów Pucharu Świata w skokach narciarskich w Zakopanem. Od wtorku nie ma już biletów - fanom skoków narciarskich, którym nie udało się zdobyć wejściówek, pozostaje więc tylko transmisja telewizyjna. W tym sezonie na zawody PŚ zostanie wpuszczonych mniej widzów niż w zeszłym. Oba konkursy na Wielkiej Krokwi obejrzą będzie mogło po 32 tysiące widzów, droższe były też bilety (50 i 40 zł).

Do Zakopanego przyjadą skoczko- wie z jedenastu państw świata. Na Wielkiej Krokwi nie zabraknie najlepszych zawodników tego sezonu. To ulubiona skocznia Fina Jane Ahone- na - lidera klasyfikacji generalnej Pucharu Świata. Pod znakiem zapytania stoi aktualna forma Adama Małysz- a, który zrezygnował z ostatnich zawodów w Libercu. Polacy pod Jeszc- zedem wystawili skoczków z kadry B. - Adam Małysz czuje się wypoczęty i cieszy się na zawody w Zakopanem - powiedział wczoraj GL Marek Side- rek, kierownik wyszkolenia PZN. Małysz trenował głównie na średnich obiektach - m.in. w Łabajowie pod okiem Jana Szturca. Zdaniem Marka Siderka są powody do optymizmu. - Zostały przeprowadzone badania diagnostyczne, poddano pełnej anali- zie skok Adama, a zwłaszcza moment odbicia z prog.

W ostatnich dniach spekulowano na łamach polskich dzienników na temat dalszych losów trenera repre-

zentacji Polski Apoloniusza Tajnera. - To dziennikarskie kaczki, Tajner cie- szy się pełnym zaufaniem, nie ma powodów do paniki - stwierdził Side- rek. Jan Szturc, pierwszy trener Małysz- a, został dołączony do sztabu szko- leniowego na Zakopane. Polacy w Zakopanem mogą wystawić do konkursu dziewięciu zawodników. Na Wielkiej Krokwi nie zabraknie więc młodych, utalentowanych skocz- ków, którzy przed własną publiczno- cią mogą sprawić niespodziankę. - W Libercu w korzystnym świetle zaprezentowali się Mateusz Rutkow- ski i Wojciech Tajner, ale do startu w Zakopanem przygotowani są też inni - jak choćby Kamil Stoch i Krys- tian Długopolski - zakończył Sider- ek.

W tym sezonie wszyscy narzekają na kiepskie warunki pogodowe. Prog- nozy ekspertów są jednak pomyślne, od jutra pogoda powinna być stabil- na. Organizatorzy nie martwią się ociepleniem, dysponują bowiem środ- kami chemicznymi, które potrafią

PIŁKARZE IRP CZ. CIESZYN WZNOWILI TRENINGI

Powrót Šuláka

Przygotowania do drugiej części sezonu rozpoczęli w tym tygodniu piłkarze FC IRP Czeski Cieszyn, zajmujący na półmetku rozgrywek 6. miejsce w dwyżyznej tabeli grupy E.

Selekcjoner drużyny Radek Morcinek podchodzi do treningów bardzo serio. Piłkarze spotykają się w godzinach popołudniowych cztery razy w tygodniu. W poniedziałek zawodnicy trenowali w hali gimnazjum przy ul. Frydeckiej, od wtorku natomiast rozwijają kondycję wytrzymałościową, można ich spotkać m.in. w parku podczas biegów długodystansowych. - Niewykluczone, że skorzystamy również z boiska szutrowego przy ul. Frydeckiej, jednak chłopcy powinni się nastawić głównie na bieganie. W piłkę będą mogli pogrążyć tylko w ramach turnieju zimowego we Wracimowie - powiedział trener drużyny Radek Morcinek.

W planach sparingowych są też mecze kontrolne z drugoligowymi Witkowicami i trzecioligową rezerwą ostrawskiego Banika. Szczyt zaprawy kondycyjnej nastąpi na przełomie stycznia i lutego, zgrupowanie zimowe odbędzie się - podobnie jak w roku ubiegłym - na własnych śmieciach. W kadrze nie ma już młodego pomoc-

nika Groša, który trafił do Trzyńca, z kolei z Trzyńca wrócił nad Olzę doświadczony defensor Ladislav Šulák. - Wszystko wskazuje na to, że zespół opuści dwóch piłkarzy - pomoc- nik i napastnik. Kilku zawodników powinno natomiast wzmocnić naszą drużynę, ale wszystkie ewentualne transfery znajdują się w fazie pertrak- tacji - stwierdził Morcinek, który do końca stycznia chciałby znać ostatecz- ny skład drużyny. (man)

Sport Polski

PIŁKARSKA REPREZENTACJA POLSKI zajmuje 25. miejsce w najnowszym rankingu Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej (FIFA). W porównaniu z poprzednim notowaniem Polacy nie zmienili pozycji. Prowadzą mistrzowie świata Brazylijczycy przed Francuzami i Hiszpanami. Czesi plasują się na 6. miejscu.

POLSCY TENISIŚCI STOŁOWI pokonali we wtorek w Stockerau Austrię 3:1 w eliminacjach do mistrzostw Europy w 2005 roku. W najciekawszym pojedynku Lucjan Błaszczak pokonał aktualnego mistrza świata Wernera Schlagera 3:1.

związać śnieg na kilka dni nawet w temperaturze 15 stopni Celsjusza. - Pokrzyżować plany może tylko silny wiatr - stwierdził prezes Polskiego Związku Narciarskiego Paweł Włodarczyk. Właśnie wiatr sprawiał największe kłopoty polskiemu skoczkowi przygotowującym się od poniedziałku w Zakopanem. Adam Małysz i jego dwaj koledzy z reprezentacji: Marcin Bachleđa i Grzegorz Sobczyk raz po raz musieli przerywać skoki treningowe z powodu zbyt silnych podmuchów wiatru. Cała trójka, pomimo bardzo trudnych warunków pogodowych, trenowała na Średniej i Wielkiej Krokwi. (jb)

o s ł y c h a ć

■ PETR KORBEL był gwiazdą wtorkowego meczu grupy D Eurołigi tenisa stołowego, w którym reprezentacja RC pokonała w Pradze 3:1 Serbię i Czarnogórę. Zawodnik Startu Sucha Górna wywalczył cenne dwa punkty, trzeci dołączył Richard Výborný. Wyniki: Korbel - Grujić 3:1 (8, 9, -9, 9), Plachý - Karakašević 0:3 (-1, -7, -4), Výborný - Marković 3:2 (9, 3, -7, -10, 14), Korbel - Karakašević 3:2 (-10, 5, -10, 8, 6).

Czesi w zeszłym roku pokonali we Frydlancie nad Ostrawicą 3:0 Grecję, gładko uporali się też z faworyzowaną Belgią. Rewanże zaplanowane są na wrzesień. (jb)

■ PIŁKARZE RĘCZNI Banika Karwina pokonali we wtorkowym wyjazdowym sparingu 34:27 drużynę Zubrzy. Karwiniacy zagrali bez reprezentantów - Tomáša Heinza i Michala Brůny oraz kontuzjowanych Kusta, Vaška, Laclavika i Kamila Heinza. Bramki strzelali: Zdráhala 7/4, Horák 6, Bednařík, Mrózek po 4, Szymon, Szymanski po 2, Kubis i Mika po 1. Dziś podopieczni trenera Jiřego Kerta zaprezentują się w towarzyskim spotkaniu na parkiecie we Frydku-Místku, w sobotę grają w turnieju w Austrii (w fazie grupowej karwiniacy zmierzają się z Trnavą i reprezentacją Polski do lat 19). (Ok)

■ ROSTISLAV KIŠA, pomocnik piłkarzy Banika Ostrawa, przechodzi testy w łetewskim klubie Ventspils. (jb)

o f e r t a

● TIPSPORT EHL: Stalownicy Trzyniec - Slavia Praga (jutro, 17.00).

● RAJD NARCIARSKI na trasie Jaworowy - Ostry - Tyra (w najbliższą sobotę - zbiórka o godz. 10.00 w schronisku na Jaworowym). Organizatorem imprezy jest Beskid Śląski.

KALENDARZ WAŻNIEJSZYCH IMPREZ SPORTOWYCH W ROKU 2004 (CZ. II)

Pod znakiem olimpiady

■ LIPIEC

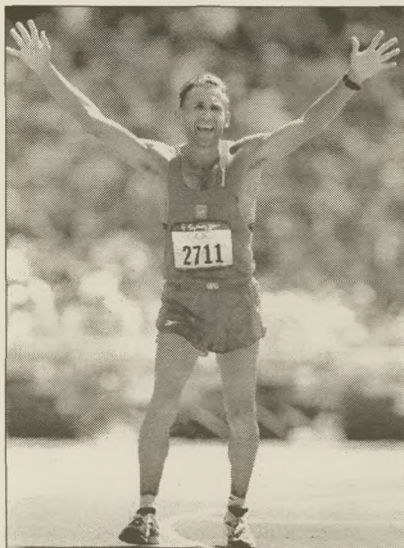
2. 7. lekkoatletyczna „Złota Liga” w Rzymie; 3.-25. 7. kolarski wyścig Tour de France; 4. 7. Wielka Nagroda Francji Formuły 1 na torze w Magny Cours; 10.-17. 7. jachting - mistrzostwa świata w klasie Europa we Włoszech; 11. 7. Wielka Nagroda Wielkiej Brytanii Formuły 1 na torze w Silverstone; 23. 7. lekkoatletyczna „Złota Liga” w Paryżu; 23.-25. 7. kajakarstwo - mistrzostwa Europy w Poznaniu; 25. 7. Wielka Nagroda Niemiec Formuły 1 na torze w Hockenheim; 27.-1. 8. wioślarstwo - mistrzostwa świata w hiszpańskiej miejscowości Banyoles.

■ SIERPIEŃ

6. 8. lekkoatletyczna „Złota Liga” w Zurychu; 13.-29. 8. XXVIII igrzyska olimpijskie w Atenach; 15. 8. Wielka Nagroda Węgier Formuły 1 na torze w Hungaroring; 29. 8. Wielka Nagroda Belgii Formuły 1 na torze w Spa; 30.-12. 9. tenisowy turniej Wielkiego Szlema US Open w Nowym Jorku; 30.-14. 9. hokejowy Puchar Świata z udziałem reprezentacji RC.

■ WRZESIEŃ

3. 9. lekkoatletyczna „Złota Liga” w Brukseli; 4.-26. 9. kolarski wyścig Vuelta; 12. 9. finał lekkoatletycznej

▲ Na sierpniowej olimpiadzie Polskę reprezentować będzie m.in. Robert Korzeniowski. Fot. AP

„Złotej Ligi” w Berlinie; 12. 9. Wielka Nagroda Włoch Formuły 1 na torze w Monzie; 17.-28. 9. letnia paralimpiada w Atenach; 26. 9. Wielka Nagroda Chin Formuły 1 na torze w Szanghaju; 28.-3. 10. mistrzostwa świata w kolarstwie szosowym we Włoszech.

■ PAŹDZIERNIK

7. 10. pływackie mistrzostwa świata w krótkim basenie w Indianapolis; 10. 10. Wielka Nagroda Japonii Formuły 1 na torze w Suzuce; 24. 10. Wielka Nagroda Brazylii Formuły 1 na torze w Sao Paulo.

■ LISTOPAD

8.-14. 11. tenisowy Turniej Mistrzyń w Los Angeles; 15.-21. 11. tenisowy Turniej Mistrzów w Houston; 24.-28. 11. finał tenisowego turnieju kobiet „Fed Cup”.

■ GRUDZIEŃ

3.-5. 12. finał tenisowego Pucharu Davisa; 9.-12. 12. pływackie mistrzostwa Europy w krótkim basenie w Wiedniu; 9.-19. 12. piłka ręczna - mistrzostwa Europy kobiet na Węgrzech. (Opr. jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Jestem tu u siebie **str. 3**

Rozmowa z prof. Haliną Rusek **str. 4-5**

Artysta niekonwencjonalny **str. 5**

Trzymamy kciuki za Małysza **str. 8**

SOBOTA
17 STYCZNIA 2004
NR 7
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

▲ W czwartek i piątek przebiegały zapisy do pierwszych klas. Na zdjęciu młgawka z zapisów w Polskiej Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie.
Fot. ROMAN BASELIDES

WSPÓŁPRACA POLITOLOGÓW OPAWY I OPOŁA

Śląsk pod lupą

OPAWA (mro) - Choć w 2003 r. ukończono wspólny, dotyczący Śląska program badawczy Instytutu Administracji Publicznej i Polityki Regionalnej Wydziału Filozoficzno-Przyrodniczego UŚ w Opolawie oraz Instytutu Nauk Społecznych Uniwersytetu Opolskiego, to pragnieniem obu placówek jest jego kontynuacja. Taką wolę oraz konieczność zapisania nowego etapu prac do rządowego planu czesko-polskiej współpracy naukowej zadeklarowali przedstawiciele obydwu Instytutów podczas rozmów w drugim tygodniu stycznia w Opolawie.

Program badawczy pn. „Regionalne problemy transformacji i

europiejskiej integracji” zmierzał do określenia zakresu wprowadzania po obydwu stronach dzielącej Śląsk granicy standardów UE.

Jak przekazał GL Ivan Augustin, rzecznik prasowy opawskiego UŚ, w ramach dalszych badań czeskiej i polskiej politologii chcą przywrócić się samorządom, poprawie warunków życia, a także stosunkom panującym między euroregionami, województwami i gminami po obu stronach granicy.

Do boju!

Po raz pierwszy od końca II wojny światowej czescy żołnierze zostaną odkomenderowani na pozycje bojowe – postanowił w środę rząd RC. Zgodnie z tą uchwałą do końca czerwca wyjedzie do Afganistanu 150 specjalnie wyszkolonych żołnierzy, których zadaniem będzie tropienie i unieszkodliwienie ukrywających się jeszcze w górach członków al-Kajdy. (r)

Wiatr wywiał prąd

PODBESKIDZIE (man) - Wiejący we wtorek i środę silny wiatr spowodował w powiecie frydeckim wielokrotną awarię na przewodach sieci elektrycznej. Najwięcej było ich w miejscowościach podgórskich, zwłaszcza w Trzynieckim i Jabłonkowskim.

Jak poinformował nas rzecznik prasowy spółki „Energetyka Północnomorawska” Pavel Nováček, w ciągu dwóch dni doszło do 125 awarii sieci elektrycznej, w związku z czym dla pracowników spółki ogłoszono stan gotowości. Szkody oszacowano na ok. 100 tys. Kč.

Nogoda

SOBOTA - Zachmurzenie umiarkowane, możliwe opady deszczu lub śniegu. Temperatura od -1 w nocy do 3 st. C w dzień.

NIEDZIELA I PONIEDZIAŁEK - Pochmurno z opadami śniegu. Temperatura ok. 0 st. C.

WARSZAWIANKI STAWIAJĄ NAM „SZÓSTKĘ”!

Szkoły na medal

Zainteresowanie Zaolzielem nie słabnie. Przynajmniej nie ze strony polskich studentów szukających ciekawego tematu pracy magisterskiej. Ubiegły tydzień spędzili na badaniach terenowych w Mostach k. Jabłonkowa i Jabłonkowie trzy słuchaczkki katedry pedagogiki społecznej Uniwersytetu im. kardynała S. Wyszyńskiego w Warszawie.

Przygotowywana praca Doroty Kmita „Aspiracje edukacyjne młodzieży polskiej na Zaolziu” może okazać się ciekawą lekturą dla naszych pedagogów.

Studentki uczestniczyły już dwa lata temu w obozie naukowym w Mostach, brały też udział w licznych imprezach towarzyskich i, jak mówią, zachwyciły się tym terenem, zwłaszcza zaś ludźmi. Opieką otaczają je pracownicy Centrum Pedagogicznego w Cz. Cieszynie, w nawiązaniu kontaktu pomagał Andrzej Król, teraz troszczy się o nie doświadczony pedagog Helena Lach.

- Bogactwo językowe dane jest wam w prezencie do kołyski, to rodzi póź-

niej większe możliwości wyboru...; kultywowanie tradycji i historii w tutejszych szkołach może być dla nas wzorem...; szkoły są bardzo dobrze wyposażone, macie do dyspozycji nowoczesny sprzęt i elementarz, gdzie dziecko znajdzie i komputer i kamerę... - wymienia jednym tchem pani Dorota. Jej koleżanki, Katarzyna Wypler i Agnieszka Swat dodają: - Młodzież jest o wiele spokojniejsza, uśmiecha się, nie widać problemów wychowawczych.

Przychylnie opinie na temat polskich szkół warto pokazać rodzicom, którzy jeszcze wahają się z podjęciem decyzji, gdzie zapisać swojego pierwszoklasistę. (bag)

58 MLN KORON NA DZIAŁALNOŚĆ MNIEJSZOŚCI

Warunki w internecie

OSTRAWA (mro) - Również w tym roku Urząd Okręgowy w Ostrawie wesprze dotacjami działalność mniejszości narodowych - zdecydowano podczas ostatniego posiedzenia przedstawicielstwa w miniony czwartek.

Na wsparcie działalności mniejszości narodowych zamieszkałych w okręgu morawsko-śląskim przeznaczono 700 tys. Kč. Warunki, które muszą spełnić projekty, by uzyskały dotacje będą opublikowane na stronach internetowych okręgu.

O szczegółach można informować się u koordynatorki tego przedsięwzięcia Heleny Balabanowej (tel. 595622349 lub e-mail: helenabalanova@kr-moravskoslezsky.cz). Zgłoszenia projektów narodowościowych należy przesłać do 20 lutego br.

Nowy zarządca

BYSTRZYCA (man) - Wchodzące w skład miejscowego kompleksu sportowego, położone w obrębie nowej szkoły podstawowej hale sportowe wraz z pływalnią przeszły na początku nowego roku w ręce nowego zarządcy. Jest nim czeska szkoła podstawowa.

Budynek szkoły wraz z halami sportowymi został oddany do użytku w 1999 r., pływalnia powstała w dwa lata później. Nowa szkoła podstawowa w Bystrzycy jest własnością gminy, która zarządzała obiektem do końca ub. roku. W godzinach popołudniowych kompleks sportowy wykorzystują uczniowie czeskiej i polskiej podstawówek, godziny popołudniowe przeznaczone są dla szerokiego ogółu.

Dziękuję, nie pojedę

Wprowadzony przez administrację G. W. Busha wymóg poddawania osób podróżujących do USA uwłaczającym ich godności procedurom kontrolnym na lotniskach skłonił L. Kaczyńskiego, prezydenta Warszawy, do rezygnacji z wyjazdu na rozmowy z prezydentem Chicago. - *Dopóki Polaków będzie się traktować tak, jakby nie byli sojusznikami Stanów Zjednoczonych, nie pojedę za ocean - oświadczył.*

B. KOKOTEK: CHCEMY SIĘ USTOSUNKOWAĆ DO NASZEGO „TU I TERAZ”

Kierownik Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego Bogdan Kokotek jest reżyserem najnowszej przedstawienia, którego premiera odbędzie się w Cz. Cieszynie w przyszłą sobotę. Chodzi o *Kariere Artura Ui Bertolta Brechta*, sztukę pokazującą poprzez metaforę teatralną dojście do władzy Adolfa Hitlera. W przerwie między próbami B. Kokotek zgodził się podzielić z naszymi czytelnikami kilkoma refleksjami na temat spektaklu:

„Wybraliśmy tę właśnie pozycję m.in. dlatego, ponieważ Brecht wskazuje w niej na zagrożenia rozwijającego się kapitalizmu. Sztuka mówi o czasach kryzysu gospodarczego, kiedy sytuacja społeczno-gospodarcza umożliwiła dojście Hitlera do władzy. Krótko mówiąc Brecht uświadamia nam, jak łatwo w tym systemie demokracja może prze-

rodzić się w dyktaturę. Uważam, że szczególnie w naszych postsocjalistycznych, budujących gospodarkę rynkową państwach warto o tym przypominać. Przypomnijmy, że w sytuacji afer i skandali korupcyjnych Hitler otrzymał w Niemczech w

Kariera Artura Ui

wolnych demokratycznych wyborach ponad 90 proc. głosów.

Brecht adresował swoją sztukę do publiczności amerykańskiej. W związku z tym zdecydował się na swego rodzaju pastisz i umieścił akcję nie w Niemczech, lecz w bardziej znanym temu widzowi środowisku gangsterskiego Chicago. My z kolei staramy się ustosunkować do naszego „tu

i teraz”. Nie będzie to dosłowne przeniesienie akcji sztuki, sądzę jednak, że uważny widz z łatwością dostrzeże odniesienia do bliskich mu miejsc i czasów. A rolę nas aspirujących do miana artysty jest – przynajmniej moim zdaniem – podejmowanie rozmowy o współczesnych zagrożeniach. Spektakl jest utrzymany w lekkiej kabaretowej konwencji z mnóstwem piosenek.

Znajdujemy się w środku sezonu teatralnego. Oprócz *Kariery Artura Ui* przebiegają przygotowania do spektaklu *Polaroidy Marka Ravenhila*, który wystawimy poza abonamentem. Będzie przeznaczony szczególnie dla młodszego widza, oczekującego przedstawienia o problemach otaczającej nas rzeczywistości. A więc można powiedzieć, że praca wre na całego.” (db)

Dyrekcja szkoły i Koło Macierzy Szkolnej przy Polskim Gimnazjum

Tradycyjny bal szkolny

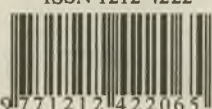
Dojazd na bal autobusami z dworca autobusowego w Czeskim Cieszynie (przyst. 7 A) oraz w Jabłonkowie (przystanek 1) o godz. 18.30. Powrotne autobusy o 3.00.

w Czeskim Cieszynie zaprasza na

- piątek 23 stycznia 2004 • Dom Kultury TRISIA w Trzynie
- początek o godz. 19.00 • wstęp Kč 70,-, studenci 30,-
- do tańca przygrywa orkiestra SONATA, dyskoteka

ISSN 1212-4222

GL-029

U rodaków

Duże problemy z dotarciem do palących się budynków w jednym z górskich przysiółków mieli strażacy z Jaworzynki. Samochody nie mogły wjechać na górę, więc strażacy musieli iść ok. pół kilometra i przecierać szlak. Mieszkańcy Jaworzynki pomagali w tym czasie gasić ogień i pilnowali, by nie przeniosł się na dwa sąsiednie budynki mieszkalne. Spaliły się warsztat stolarski i stodoła. Straty oszacowano na 70 tys. zł, ranny został 61-letni mężczyzna, ojciec właściciela posiadłości.

We wszystkich miastach i miasteczkach Podbeskidzia ludzie włączyli się w organizację Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Odbyły się licytacje, wysłano także Świąteczko do Nieba. Imprezy z okazji WOSP odbyły się w Bielsku, Skoczowie, Ustroniu, Wiśle, Żywcu i Cieszynie. Wolontariusze z puszkami kwestowali nawet pod beskidzkimi wyciagami.

Po raz 18. Edward Dudek zorganizował w Radziechowach Narciarski Bieg Dudka – jedną z największych imprez masowych. Wzięło w nim udział kilkuset narciarzy z całej Polski. W Radziechowach narciarze nie biegają po splendory i medal, chcą tylko pokazać, że każdy może biegać. W zawodach startują całe rodziny, w osobnej kategorii rywalizują lekarze. Najlepsi ścigali się na trasie o długości 20 km.

Budynek szkoły podstawowej w bielskiej kamienicy jest jednym z niewielu w mieście, w których zachowały się zewnętrzne zegary. Pochodzący z XIX w. Czasomierz kiedyś wydzwaniał uczniom każdą godzinę. Wiele lat temu – naruszony zębem czasu – stanął i zamilkł. Na początku roku ruszył ponownie. Konserwatorzy orestaurowali jego tarczę i zamontowali nowy mechanizm napędzający. Sterowany falami radiowymi zegar jest zasilany baterią o planowanej żywotności 8 lat. Jego odnowienie kosztowało ok. 6 tys. zł.

Tor do mountainboardu powstanie na stoku Kaimówki w Szczyrku. Do jego budowy przystąpi się, gdy tylko stopnieje śnieg, żeby w maju mogły się już odbyć zawody Pucharu Polski w tej dyscyplinie. Mountainboard to nowa dyscyplina sportu podobna do snowboardu. Powstał w Stanach Zjednoczonych 10 lat temu, po czym trafił do Europy. W Polsce uprawia go zaledwie kilkadziesiąt osób, głównie z szeregów młodzieży. W 2002 r. tor do mountainboardu otwarto w Ustroniu. Dodatkową atrakcją staną się tzw. strefa freestyli – z podjazdami, gdzie wpuszczani będą również rowerzyści.

W br. mija pół wieku od pierwszego Rajdu Chłopskiego. W związku z jubileuszem 50-lecia do Zwardonia oprócz biegaczy zjadą ludzie, którzy tworzyli tę imprezę. Są tacy, którzy startowali ponad 30 razy. Następnego dnia biegacze staną na starcie w słowackiej Oszczadnicy. Będzie się ścigać kilkuset sportowców z Polski, Słowacji, Czech, Litwy, Austrii i Białorusi. Do pokonania będzie 25 km – meta w Zwardoniu. W tym czasie na krótszym dystansie rywalizować będą amatorzy (5 km) i dzieci (3 km). Obie trasy zostały wytyczone w pobliżu schroniska Dworzec Beskidzki w Zwardoniu.

Na stokach narciarskich, w restauracjach i na dyskotekach w Beskidach coraz częściej można usłyszeć języki rosyjski, ukraiński i białoruski. Turysty z zachodniej granicy chętnie przyjeżdżają w te tereny, bo nie ma tłoku i jest dla nich taniej. Dawniej przyjeżdżali głównie do Zakopanego, teraz najczęściej jest ich w Ustroniu i Wiśle, gdzie najczęściej bywają zakwaterowani w Hotelu Gołębiowski.

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Tradycyjnie, choć z nowymi twarzami

KARWINA (K.O.) – Zwyczaj świątecznego koncertowania nieletniejącej już nowomlejskiej podstawówki zachowuje dyrekcja wspólnej karwińskiej szkoły. W czwartek dzięki inicjatywie dyrektora Jadwigi Palowskiej mogli słuchacze w przepięknym fryszackim kościele p.w. Św. Krzyża podczas Koncertu Noworocznego przedłużyć sobie tak miły sercu nastrój świąt i przełomu roku.

Zebrany zaprezentował się znany z dobrego poziomu chór szkolny. Pod batutą **Beaty Roman** i **Moniki Zalewskiej** i w towarzystwie akompaniarki **Ewy Błanik** uczniowie kołędowali w języku ojczystym i nie tylko.

Hurmą na Kikulę!

ZAOLZIE (db) – Tegoroczny **Biały Rajd** odbędzie się 14 lutego, ale już dziś zainteresowani mogą w szkołach, dla których chcą zdobywać punkty, deklarować swój udział.

Przy „wymyśleniu” tej imprezy chodziło nam tak samo, jak w wypadku jesiennego Złotego Rajdu, o propagację turystyki rekreacyjnej i rodzinnego pobytu na świeżym powietrzu. W konkursie szkół może uczestniczyć uczeń, jego rodzina, ale też nauczyciele i sympatycy poszczególnych PSP – wyjaśnia przedstawiciel organizatorów, **Tadeusz Wantuła**. A punkty można zdobyć za pokonanie trasy (piechotą lub na nartach biegowych) oraz biorąc na mecje Rajdu – w ośrodku harcerskim „Kikula” w Koszarzyskach – udział w konkursach: sprawnościowym, o najładniejszą rzeźbę ze śniegu i kulinarnym – na najlepsze pierogi.

Zgłoszenia oraz wpisanie 30 Kc od uczestnika należy przekazać organizatorom z trzynieckiego Klubu Kultury do 5 lutego.

„POLSKI STOLIK” W OSTRAWIE

Poznajmy się lepiej

W czwartek w ostrawskim Domu Książki „Librex” odbyło się pierwsze spotkanie przy „polskim stoliku”, które zgromadziło ponad 30 osób. Obecny wśród gości konsul generalny RP w Ostrawie **Andrzej Kaczorowski** wyraził przekonanie, że „stolik” przyczyni się do wzajemnego poznawania Czechów i Polaków. Uroczyste zagajenie serii spotkań uświetnił muzyką Chopina **Alexander Starý**, student ostrawskiego konserwatorium, laureat wielu krajowych i międzynarodowych konkursów pianistycznych.

Pomysł prezentacji kultury polskiej realizowany jest dzięki współpracy ostrawskiej księgarni z katedrą sławistyki Uniwersytetu Ostrawskiego, a jego głównymi inicjatorami są **Martyna Radłowska-Obrusnik** i **Janina Raclawska**, które od

Wystąpił też zespół wokalny i soliści. Przy symbolicznym stole wigilijnym przepłatały się życzenia i kolędy zespołów ludowych **Gizdy** (kier. **Bronisław Bednarz**, **Urszula Sikora**) i **Dziolchy i Syncy z Kolónije** (**Bronisław Bednarz**, **Jadwiga Palowska**). Towarzyszyła im kapela uczniów i pedagogów pod batutą **Otokara Winklera**. Gościnnie wystąpili absolwenci szkoły **Joanna** i **Michał Rzeszutowie** oraz **Agata Waclawik**, a zakończono wspólnym kołędowaniem z publicznością.

TWORCZOŚĆ M. MILERSKIEJ I M. KRENTOWICZ

Międzynarodowy pokaz

KARWINA (o) – Miejski Dom Kultury w Karwinie Nowym Mieście rozpoczął tegoroczny sezon wystawienniczy od zaraz międzynarodowo. W ub. czwartek w sali wystaw im. **Josefa Mánesa** odbył się wernisaż wystawy twórczości dwu znakomych artystek – **Małgorzaty Krentowicz**, **kierownicy pracowni ceramiki cieszyńskiej Filii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach** oraz **Moniki Milerskiej**, **pedagog Podstawowej Szkoły Integracyjnej w Cieszynie**, członkini Stowarzyszenia Artystów Plastików przy ZG PZKO i karwińskiego ART Klubu.

Obie plastyczki łączy poza wspólnymi studiami w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych we Wrocławiu (obecnie ASP) również długoletnia przyjaźń.

M. Krentowicz przedstawiła ze swego bogatego dorobku sześciu prac z ceramiki unikatowej czy też raczej rzeźb wykonanych z gliny szamotowej. Są to bardzo oszczędne w formie obiekty, niemniej bar-

▲ Pod batutą **Beaty Roman** chór szkolny zaśpiewał „Gwiazdo, świeć”, „Słya hamba”, „Dzwony”, „Joshua”, „Z narodzenia Pana”, „Bim bam”.
Fot. **CZESŁAW FRYZ**

do mocne, ekspresyjne w wyrazie. M. Milerska, plastyczka żyjąca i pracująca w Stonawie fascynuje obrazami, których tematem jest miejsce człowieka we współczesnym przetchniczonym świecie.

Wystawę można oglądać do 6 lutego: wtorki - piątki w godz. 9-12 i 12,30-17, soboty 10-16 i niedziele 14-18.

Skreślone auta

KARWINA (sch) – Czasowe skreślenie samochodu z rejestru pojazdów to sposób, jak nie wystawiać wozu na nieładną zimową aurę, a jednocześnie zaoszczędzić na obowiązkowym ubezpieczeniu od odpowiedzialności za szkodę (povinné ručení).

Od listopada po dziś dzień w karwińskim wydziale transportu tablice rejestracyjne złożyło już 142 właścicieli aut z Karwiny i okolicznych wiosek (**Piotrowic**, **Dziemmorowic** i **Stonawy**). - *Długość okresu, na jaki samochód zostanie skreślony z rejestru pojazdów, zależy od właściciela auta. Musi on jednak pamiętać, że samochodu bez tablic nie wolno pozostawiać na parkingu ani na drodze, ale w garażu, ogrodzie lub na terenie prywatnym* - wyjaśnia szef wydziału, **Lumir Marszałek**.

Auto bez tablic traktowane jest bowiem na równi z „wrakiem” i grozi mu odtransportowanie na koszt właściciela.

Do Europy przez żołądek

Przyzwyczailiśmy się już do dni kuchni francuskiej, greckiej czy innej w naszych restauracjach. Swego czasu słynęła z takich propozycji zwłaszcza „Restauracja u Ikara” w Domu Polskim na Kościelcu. Okazuje się jednak, że kraje unijne też są zainteresowane naszymi specjami. Francuska pani minister do spraw europejskich, **Noelle Lenoir**, zainaugurowała w Paryżu kampanię mającą na celu przybliżenie kultury diety państw, które 1 maja zostaną członkami Unii Europejskiej. Może właśnie dzięki temu, że jest kobietą, postanowiła zacząć od spojrzenia do garnka. W ok. 500 szkolnych i zakładowych stołówkach, jadłodajniach mieszczących się w supermarketach i restauracjach będzie można spróbować m.in. czeskich knedli czy polskiego bigosu. Do nabycia będą też książeczki z informacjami na temat państw kandydackich i 10 przepisami na najbardziej typowe potrawy danego kraju. Przez żołądek do serca i do... zjednoczonej Europy! (bag)

Snowboard nocą

RZEKA (sch) – Miejscowy ośrodek narciarski ma od kilku tygodni nowe oblicze. Modernizacja, jaką przeprowadził nowy właściciel, zrobiła cuda.

Codziennie funkcjonują tu dwie nartostrady. Duża ma 1300 m długości (przewyższenie wynosi 390 m) i przeznaczona jest dla bardziej zaawansowanych amatorów białego szaleństwa. Mała jest o wiele krótsza (380 m) i – jak podaje właściciel – płaska jak stół, stąd też idealna dla początkujących narciarzy oraz rodzin z dziećmi.

Tegoroczną nowością jest usytuowany na skraju małego stoku „Fun park” dla wyznawców snowboarda oraz (również na małej nartostradzie) oferta nocnej jazdy na nartach.

Wiekawostki

Odmładzające piwo

Kto chce zachować zdrowie i być w dobrej formie, nie musi już czuć się skazany jedynie na picie soków warzywnych i ziołowych herbatek. W ramach promocji zdrowego trybu życia, jeden z brandenburskich browarów chce wprowadzić na rynek „piwo przeciwko starzeniu”.

Poza zwykłymi składnikami, jak chmiel, słód, drożdże i woda, nowe piwo zawiera również: algi, wodę leczniczą z kurortu Bad Sarow oraz tzw. flawonidy, czyli wyciągi z roślin, które są wykorzystywane przez przemysł kosmetyczny m.in. do produkcji kremów przeciwmarszczkowych. Ten cudowny napój jest również bardzo zdrowy, ponieważ, podobnie jak jogurt, probiotyczny, wspomaga rozwój flory bakteryjnej w jelitach. Tak więc: „Najpierw zjedz jogurt, potem idź na piwo!” - zachęca producent.

Majątek za Marsa?

Jeśli prezydent USA **George W. Bush** poważnie myśli o wysłaniu człowieka na Marsa, może postawić na to pieniądze i zbić majątek - sugeruje agencja Reutersa, informując o zakładach, przyjmowanych przez brytyjskich bookmacherów.

W firmie bookmacherskiej **William Hilla** przyjmują zakłady 50/1, że do 31 grudnia 2030 człowiek nie postawi nogi na Czerwonej Planecie. Także w kwestii kolejnego lotu załogowego na Księżyc bookmacherzy są sceptyczni - przyjmują zakłady 10/1, że nie nastąpi to przed 31 grudnia 2015.

Reuters przypomina jednak, że w przeszłości bookmacherzy bywali już sceptyczni wobec podboju kosmosu i słono za to zapłacili. W 1969 r., kiedy **Neil Armstrong** jako pierwszy człowiek stanął na Księżycu, **Hill** wypłacił 10 tys. funtów szterlingów

niejakiemu **Davidowi Threlfallowi**, który na początku lat 60. postawił 10 funtów na to, że do końca tamtej dekady satelita Ziemi zostanie zdobyty.

Omaliże stracił głowę

Japoński aktor **Hiroyuki Sanda** powiedział w czwartek, że podczas kręcenia „Ostatniego samuraja” omal nie obciął głowy **Tomowi Cruise'owi**.

W jednej ze scen walki **Sanada** postulował się prawdziwym mieczem. Sytuacja zrobiła się groźna, kiedy mechaniczny koń, na którym siedział **Cruise**, zepsuł się i nie upadł, jak to planowano. „Miałem kark **Toma** tuż przed sobą, próbowałem powstrzymać cięcie mieczem, ale trudno mi to było zrobić jedną ręką” - powiedział **Sanada**.

Ostatecznie ostrze samurajskiego miecza zatrzymało się dosłownie o centymetr od karku **Cruise'a**. Ludzie

na planie „krzyczeli ze strachu, byli przekonani, że głowa **Toma** zaraz spadnie” - opowiadał **Sanada**.

Droga zniewaga

21-letni student z **Gorzowa Wielkopolskiego**, który na stronach internetowych znieważał policjanta z Łobza (woj. zachodniopomorskie), został skazany w czwartek przez Sąd Rejonowy w tym mieście na karę grzywny w wysokości 500 zł.

Dariusz K., mieszkaniec Łobza, jesienią ubiegłego roku umieścił na stronach internetowych tamtejszego Urzędu Miasta tekst, w którym - zwracając się po nazwisku do jednego z łobeskich policjantów - napisał „żebyś zdechł, głupi psie”. Nazwał go też „krawężnikiem”.

Wymierzając karę sąd wziął pod uwagę okoliczności łagodzące, takie jak młody wiek oskarżonego, niekaralność oraz fakt, że student przeprosił znieważonego policjanta.

▲ Obok dorosłych pojawili się na parkiecie również najmłodsi górale.
► Z mamą mam sobie zawsze dużo do powiedzenia...

XXVI Bal Gorolski i przegląd zespołów folklorystycznych

w obiektywie
ROMANA BASELIDESA

▲ Tańczy ostrawski zespół „Šmykňa”. ▲► Panią konsula Grażynę Kostrusiak poprosił do tańca mostec-
ki wójt Milan Procházka.

▼ Stroje góralskie były obowiązkowe, ale ► słowacki zespół „Očován” wystąpił w narodowych.

Fot. PETR RUBAL

oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

W poświęconym felietonie wspominałem najnowszy 3.-4. numer ostrawskiego magazynu z zakresu literatury, sztuki, krytyki i historii: ALTERNATIVA PLUS. Wertując go, coraz mocniej ulegam wrażeniu, że ostatnio na czesko-polskim pograniczu dochodzi do szczególnego, spontanicznego zbliżenia kulturalnego. Dzieje się tak pomiędzy zaprzyjaźnionymi środowiskami Opawy i Raciborza, ale także na szerszym obszarze śląsko-morawskim czy nawet ogólnostowiańskim, ba, europejskim. Numer to zachęcający.

Wskazę tutaj na czeski przekład książki amerykańskiego historyka, Charlesa Pattersona: „Wieczna Treblinka” z podtytułem „W stosunku do zwierząt (doświadczalnych) jesteście wszyscy nazistami”; recenzentka Jana Štroblowa („Wieczna Treblinka czyli Holocaustu ciąg dalszy”) powiązała rzecz z pracą Szwajcarów: Milly Schaer-Manzoli i Maxa Kellera „Holocaust”. Zaznaczmy, że owo słowo pierwotnie nie oznaczało eksterminacji, a ofiarowanie zwierząt w starych świątyniach, to dopiero niedawne wstrząsające praktyki faszyzmu poszerzyły jego znaczenie. Założyciel „Alternativy”, Drahomír Šajtar, polemizuje z prozaikiem Janem Drozdem, autorem książki: „Autorzy Śląskich pieśni” w obszernym stu-

dium: „Paszkwil”; odżywa tutaj dawniejszy spór na tle autorstwa „Śląskich pieśni” Petra Bezrucza. Niedawny gość jabłonkowskiej kawiarenki „Pod Pegazem”, Fr. Všeticka, szeroko traktuje prozę Edvarda Valenty „Jdi za zeleným světlem”, przynosi też swoje zapiski z Bretanii („Z toulek po Bretanii”), Libor Pavera,

Granice łączą

Robert Kvaček oraz Zdeněk Jirásek zaś przybliżają nam postać historyka Bořivoja Čelovského w związku z jego znacnym jubileuszem życiowym; swoimi wierszami towarzyszy jubilatowi jego rówieśnik Zdeněk Janík. Libor Knězek opracował dla pisma listy poety Jana Zahradníčka (z lat 1946-1950) do Pavla Parmy. Ivo Pospíšil pod znaczącym tytułem: „Bude slavistika věží ze slonoviny, skanzenem - nebo hybatelem vědeckého dění?” przedstawia kolejny, chorwacki kongres slawistyczny (poprzednie gościły kolejno Warszawa, Moskwa, Sofia, Zabrzeż, Bratysława, Praga, Kijów, Kraków). Słowaczka Viera Žemberová przygotowała „Kaleidoskop podnetov alebo

medzi kulturou, vedou a umením”, w którym prezentuje ciekawsze publikacje teoretyczne i literaturoznawcze w Czechach.

W bogatej rubryce recenzji i informacji spotkam m.in. omówienie jabłonkowskiej „Kawiarenki pod Pegazem 1989-2002” Jana Pyski. Poezję czeską prezentują w numerze Karla Erbowa, Theofil Halama i F. Všeticka, prozę zaś Václav Chytil, Martin Bobek, Marek Chovanec i Jindřich Zogata.

Skojarzenia czesko-polskie zadziergnęły tu międzynarodowe propozycje: Konkurs Poetycki „O Złote cygare Wilhelma” (Szewczyka) w Czerwionce-Leszczynach (ze spotkaniem „Dialog w środku Europy”) oraz Plener Plastyczny Karniów 2003. W wyniku spotkamy w omawianej publikacji poezje Mariana Kisiela, Jana Strzdały i Andrzeja Szuby w przekładach Jana Pyski oraz Dariusza Pacaka w przekładzie F. Všeticki, ale także polskie fotografie i grafikę. Wszystko to pod patronatem rady redakcyjnej, którą stanowią panowie: D. Šajtar, F. Všeticka, K. Komárek, J. Zogata, I. Pospíšil, J. Drozd i P. Šopák. Pismo pojawia się w Szonowie pod Hawierzowem nakładem Towarzystwa L. Vrli i w opracowaniu graficznym S. Boehma.

Zawsze to radość i zachęta do zaufania zjednoczonej Europie.

Jak się żyje... Jestem tu u siebie

ROZMOWA Z ARTYSTKĄ CERAMIK MAGDĄ VOLNĄ

Czeski Cieszyn liczy obecnie około 26 000 obywateli. Według danych statystycznych miasto zamieszkuje także ponad 600 obcokrajowców zameldowanych tu na pobyt stały. Liczba ta obejmuje 496 Polaków, 72 Słowaków, 10 Jugosłowian, 5 Amerykanów, 5 Włochów, 4 Rosjan, 3 Bułgarów, 2 Greków i 2 Austriaków oraz po jednym przedstawicielu Węgrów, Rumunów, Chorwatów, Mołdawian, Brytyjczyków, Wietnamczyków. Jest też jeden Australijczyk i jedna osoba z Nowej Zelandii. Podobnie jest zapewne również i w sąsiednich aglomeracjach miejskich.

Zwyczaj przynosiśmy ciekawostki o życiu naszych rodaków poza granicami kraju. Tym razem postanowiliśmy zanotować odczucia żyjących u nas obcokrajowców. W pierwszej kolejności poprosiłam o rozmowę pochodzącą z Polski Magdę Volną.

Co sprawiło, że postanowiła pani zamieszkać w Czechach?

Do Czechosłowacji przybyłam z trzydziestoosobową grupą roboczą i podjęłam pracę w praskiej drukarni Svoboda. Było to w roku 1986. Pragę byłam dosłownie oczarowana, w ciągu pięciu lat życia w stolicy odkrywałam wciąż nowe uroki przepięknych zakątków Starego Miasta, chłonięłam tutejszą kulturę. Ale z początku było mi ciężko przyzwyczaić się do innych warunków, języka. Nie znałam czeskiego, dwa lata trwało, zanim nauczyłam się go na tyle, by bez problemów wszystko zrozumieć. Nie było żadnych kursów, musiałam sama się dokształcać w tym zakresie i jako samouk do dziś mam czasem problemy z gramatyką, z pisaniami.

Co należy rozumieć przez inne warunki?

Na przykład kuchnię. Chleb z kminkiem i czeskie knedliki, nie wspominając nawet o ciemnej zupie soczewicowej, stanowiły dla mnie problem. Urodziłam się w Wałbrzychu, mieszkałam długie lata w Zielonej Górze, byłam wychowana na zupełnie innych potrawach. Ale do wielu rzeczy można się przyzwyczaić. Dziś w domu gotuję tak pół na pół. Preferuję jednak np. barszczyk, zupę ogórkową lub pierogi, do których przekonałam także męża Karola, Słowaka zresztą. Z nim właśnie po wyjściu za mąż przeniosłam się z Pragi do Czeskiego Cieszyna, gdzie zatrudniający go zakład pracy przyznał nam po dwu latach mieszkanie. To był wspaniały start, sądzę, że w Polsce nie moglibyśmy na własne lokum tak szybko liczyć.

W międzyczasie zmieniły się stosunki polityczno-społeczne. Czy miało to jakiś istotny wpływ na wasze dalsze losy?

Oczywiście, postanowiliśmy wykorzystać nowe możliwości i stanąć na własnych nogach, bo o dobrą pracę było trudno. Otworzyliśmy dwa kioski z prasą: na dworcu kolejowym i w Sibicy. Prawie 10 lat utrzymywaliśmy się z własnej przedsiębiorczości, a jakiś czas nawet zatrudnialiśmy dodatkowo trzy dalsze osoby. Piętrzące się trudności położyły jednak kres tej działalności i trzeba było pomyśleć o innym sposobie zarabkowania.

Dotychczasowe hobby stało się nagle sposobem na życie?

Dokładnie tak. Zawsze miałam jakieś tam ciagotki artystyczne. W szkole realizowałam te zamiłowania tworząc gazetki ściennie, później nawet malowałam obrazy techniką olejną, zawsze lubiłam robótki na drutach, a siedem lat temu zaczęłam uczęszczać na kursy ceramiki. Po opanowaniu wszystkich podstawowych technik, łącznie z toczeniem na kregu garncarskim, pomyślałam, że te umiejętności i doświadczenia mogłyby zaprocentować. W tym czasie ceramika stała się modna, odkryto jej dodatni wpływ na rozwój motoryki dziecięcej, traktowano jako terapię psychiczną dla problematycznej młodzieży, wprowadzano jako zajęcia praktyczne w grupach osób upośledzonych. Postanowiłam zapytać i traf chciał, że byłam w odpowiednim czasie na odpowiednim miejscu... W Domu Dzieci i Młodzieży przy ul. Hrabieńskiej właśnie brakowało osoby do zagajania pracy kółka ceramicznego. Był piec, dokompletowaliśmy więc wyposażenie, wreszcie ruszyły kursy. Najpierw pracowałam jako eksternista, potem na część etatu, wreszcie na cały. Dziś na brak zajęć nie mogę narzekać. Chętnych dzieci i dorosłych jest stale pod dostatkiem, a ceramika daje tyle możliwości... Ciągłe można odkrywać nowe sposoby pracy z gliną, nowe sposoby dekorowania wyrobów. W tym roku kończę trzyletni kierunek studiów garncarz-ceramik w Ludowym Konserwatorium w Ostrawie, w czerwcu czeka mnie absolutorium.

Czy czuje się tu pani jak u siebie w domu?

Siedemnaście lat to dosyć długi szmat czasu... Tak, tu jest mój dom, choć zdobyte doświadczenia mogłabym w tej chwili dosyć dobrze sprzedać w ojczyźnie, gdzie na razie praca z gliną w grupach dzieci i młodzieży nie jest tak rozpowszechniona, jak w Czechach. Ale tu jestem u siebie i tu chcę rozwijać swe zainteresowania. Zajęcia z ceramikami-entuzjastami dają mi wiele satysfakcji.

Rozmawiała: BARBARA GLAC

Rozmowa z prof. Haliną Rusek, prorektor Uniwersytetu

Bycie Polakiem to cenna wartość

▲ Prof. Halina Rusek.

Na wstępie poproszę, by się pani przedstawiła czytelnikom „Głosu Ludu”...

Pochodzę z Sosnowca, ale od 27 lat mieszkam na Zaolziu, gdzie dostałam się poprzez małżeństwo. Najpierw przez kilka lat mieszkałam w Karwinie, a od dłuższego czasu w Czeskim Cieszynie. Ukończyłam socjologię na Uniwersytecie Jagiellońskim i wydawało mi się, że właśnie na Zaolziu będę mogła pracować jako socjolog. Był wtedy koniec lat 70., pojechałam na Uniwersytet Karola do Pragi, żeby zapytać o losy absolwentów, o możliwość zrobienia studiów podyplomowych. Dowiedziałam się, że socjologia jest w Czechosłowacji słabo rozwinięta i że absolwenci w zasadzie nie pracują jako socjologowie, ale raczej jako pracownicy społeczni. Zdecydowałam się więc na podjęcie pracy w Filii UŚ w Cieszynie. Była to świetna okazja pogodzenia pobytu za granicą a jednocześnie pozostania w kraju. Tak już zostało do tej pory. Przeszłam wszystkie szczeble kariery w tej uczelni, zaczynając jako asystent profesora Gładysza - założyciela filii, dochodząc w końcu do najwyższego szczebla w karierze - stanowiska prorektora UŚ do spraw Filii. Mam syna Tomka, absolwenta Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie. W ubiegłym roku skończył studia w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Ukończył stosunki międzynarodowe i został

asystentem na tej uczelni. Zajmuje się też ekologią w wydaniu międzynarodowym.

Rozumiem, że funkcja prorektora Filii UŚ którą pani przed paru laty objęła, na pewno zmieniła pani życie...

Rzeczywiście spowodowała ona w moim życiu bardzo duże zmiany. Nagle stałam się urzędnikiem i w dodatku obdarzonym bardzo wielką odpowiedzialnością za funkcjonowanie całej Filii. Prorektor w Cieszynie spełnia taką samą rolę jak rektor w Katowicach - zajmuje się wszystkimi sprawami dotyczącymi uczelni. Przystępując do wyborów na to stanowisko, nie zdawałam sobie do końca sprawy, że to jest tak ogromny zakres obowiązków i taka odpowiedzialność. Rzeczywiście przede wszystkim urzęduję, w domu jestem gościem, spędzam tam coraz mniej czasu. Jest to niestety konieczne, żeby tę funkcję spełniać dobrze. Sama na sobie wypróbowałam, jak to jest, kiedy kobieta pełni dwie funkcje - prowadzi dom a również zajmuje się pracą zawodową. Stwierdzam, że da się to pogodzić, ale trzeba zrezygnować z dawnych sposobów życia. Poza odpowiedzialnością za losy ponad 200 nauczycieli, ponad 130 osób załogi administracyjnej i ponad 6000 studentów, jest dla mnie bardzo trudne podejmowanie czasem bardzo niepopularnych decyzji.

Spora część społeczeństwa zwykle dzieli uczelnię na prestiżowe i prowincjonalne. Co pani sądzi o podobnych opiniach?

Ja nie odczuwam tego, to jest stereotyp myślowy o mniejszej pozycji Filii. Nasza uczelnia, będąc integralną częścią UŚ w Katowicach, kieruje się takimi samymi prawami i zasadami jak uczelnia macierzysta. Filią jest dlatego, że ma odrębną organizację i jest od macierzystej oddalona o ok. 80 km. Musimy zachować taki sam poziom kształcenia, bo podlegamy takim samym ocenom, chociażby państwowej komisji akredytacyjnej. Trudno więc

mówić o mniejszym prestiżu, jeżeli wszystko jest takie same. Pojawiają się głosy, że filie uniwersytetów są przeżytkiem, że może trzeba byłoby je zamienić w jednostki samodzielne, co w naszym wypadku byłoby organizacyjnie trudne. Nasza uczelnia jest koordynatorem działań edukacyjnych - jest to bardzo ważna funkcja. Jej kolejnym, bardzo specyficznym zadaniem, którego nie ma macierzysta uczelnia, jest działanie na pograniczu dwóch państw i kultur.

Zatem studenci cieszyńskiej Filii nie muszą się zastanawiać się nad tym, czy naprawdę studiuja na prestiżowej uczelni?

Myślę, że są na prestiżowej uczelni - na UŚ, który jest w regionie jednostką największą. Liczy w sumie ponad 40 tys. studentów i ma 12 wydziałów. Nas należy traktować jako dwa wydziały UŚ. A to, że one są w Filii, nie zmienia organizacji i poziomu studiów.

Co pani zalicza do największych osiągnięć cieszyńskiej uczelni?

Filia UŚ rozwija się w prawidłowym kierunku, dlatego, że mamy już od dwóch lat dwa wydziały - artystyczny oraz etnologii i nauk o edukacji. Kierunki prowadzone na obu wydziałach są sprawdzone przez państwową komisję akredytacyjną, uzyskały wysokie oceny. Mam na myśli etnologię i edukację artystyczną w zakresie sztuk plastycznych i muzyki. To uznalabym za największe osiągnięcie uczelni.

Jak wygląda współpraca z Uniwersytetem Ostrawskim?

Jest bardzo ścisła, bowiem przez rok funkcjonowała w Cieszynie międzynarodowa szkoła nauk o edukacji o kulturze, utworzona wraz z Uniwersytetem Ostrawskim. W br. zamieniła się na wydział etnologii i nauk o edukacji, ale współpraca jest kontynuowana. Jesteśmy w trakcie tworzenia w naszej Filii formalnego centrum badań środkowoeuropejskich, które stworzy wspólną płaszczyznę badań działalności dydaktycznej z Uniwer-

sytetem Ostrawskim. Współpraca pracowników obu uczelni rozwija się pomyślnie od wielu lat. To przynosi efekty w postaci wspólnych wystaw, wernisaży po jednej i drugiej stronie granicy. Współpracujemy także z innymi jednostkami naukowymi, dalej odsuniętymi od granicy - np. uniwersytetem w Opawie, Brnie oraz z ośrodkami etnologicznymi w Bratysławie, Nitrze i Trnawie.

A z jakimi kłopotami boryka się filia?

Uczelnia rozwija się pomyślnie, ale jednak z trudem, bo rozwój utrudniają czynniki zewnętrzne. Chodzi przede wszystkim o brak odpowiednich środków finansowych. Okazuje się, że w ostatnich latach kształcimy coraz więcej studentów za coraz mniejszą dotację z Ministerstwa Edukacji. Z tym problemem borykają się wszystkie uczelnie państwowe w Polsce, Czechach i na Słowacji. To są koszty transformacji ustrojowej, jaką te państwa przechodzą. Myślę, że z czasem nastanie lepszy moment dla edukacji wyższej. Oprócz tego borykamy się również z tym, że awanse naukowe nie przebiegają tak szybko, jak byśmy sobie życzyli. Osiąganie stopni naukowych przez młodych pracowników, z czego uczelnia jest rozliczana, przebiega bardzo powoli. Poza tym można narzekać na mniejsze kłopoty, ale i tak wszyscy zazdroścą nam warunków, w jakich funkcjonujemy, tego miejsca, w którym studentom rzeczywiście dobrze się studiuje.

Co jest powodem tego, że w Cieszynie pojawia się coraz więcej studentów z Zaolzia?

Rzeczywiście, mamy już sporą gru-

pę studentów z Zaolzia. Przychodzą do nas bardzo często motywowani tym, że mają możliwość studiowania blisko za granicą. Był również taki trend, że wtedy, kiedy nie dostali się na inne uczelnie, przychodzili tutaj, co nie oznacza jednak, że byli studentami gorszego gatunku. Niektórzy odpadli, myśląc się co do wyboru kierunku studiów, ale jest spora grupa tych, którzy studia ukończyli i są z nich zadowoleni. Studia dały im polskie wykształcenie, przygotowały ich do funkcjonowania po obu stronach granicy. Mogą się oni znaleźć w jednej lub drugiej kulturze. To jest dla nich ogromnym plusem, bo takiego atutu nie mają studenci żadnego innego ośrodka. U nas funkcjonują w swoim środowisku zaolziańskim a jednocześnie studiuja po drugiej stronie granicy na polskiej uczelni. Uważam, że należy tych studentów wspierać, by z takiej formy studiowania nadal korzystali. Są też oczywiście tego mankamenty, ponieważ mają oni pewne problemy językowe, bo ich podstawowym językiem jest gwara zachodniocieszyńska. Widać u nich tendencję, chociaż już w coraz mniejszym stopniu, do zamykania się w swoich kręgach znajomych i przyjaciół i nie integrowania się z innymi studentami.

Będąc socjologiem, obserwuje pani stosunki polsko-czeskie. Jak się one zmieniały w ostatnich latach?

Od 27 lat mam okazję obserwować

▲ W pracowni malarskiej Instytutu Sztuki Filii UŚ. Fot. JANINA CIUPEK

»GŁOS LUDU« OD ŚRODKA I NA SKOS

Kompleksy prawdziwe i urojone

Wbrew oczekiwaniom szczególny status „Głosu Ludu” jako pisma niskonakładowego, przeznaczonego dla polskiej mniejszości narodowej i sterowanego przez partię komunistyczną nie wyzwalał w redaktorach kompleksu niższości. Oczywiście zawsze z podziwem i podsztytym zazdrością uwielbieniem brali do rąk polskie gazety - te wszystkie wielostronicowe trybuny: „Ludu”, „Robotniczą”, „Opolską” (swe go czasu „Odrzańską”) oraz „Dziennik Zachodni” - i odnotowywali z bezradną rezygnacją, że magazynowe wydanie „Robotniczej”

ŻURNALIŚCI, PISMAKI, GRYZIPIÓRKI (4)

(SENTYMENTALNA RELACJA Z OBSZARÓW UŁOMNEJ PAMIĘCI)

ukazuje się w 700-tysięcznym nakładzie. Owszem, mieli świadomość, że w porównaniu z kilkunastu tysiącami sobotniego wydania GL dzieli ich od katowickich kolegów przepaść, ale nie zamierzali się z tego powodu zamartwiać.

Przed ewentualnym popadnięciem w depresję bronili się, zgodnie zresztą z naszym mniejszościowym obyczajem, zabarwionym narodowo atakiem. Sam nieraz brałem w latach 70. udział w przywoływaniu do porządku redaktorów „Nowej Swobody”, chętnych się 180-tysięcznym nakładem. - Ale do „Trybuny” wam jeszcze daleko - mawialiśmy, wymachując im pod nosem kolorowym, bogato ilustrowanym egzemplarzem.

Mimo wszystko je-

den kompleks głęboko trawił duszę zaolziańskiego żurnalisty - kompleks języka polskiego. Tak się otóż osobliwie rzeczy potoczyły, że na stanowiska redaktorów trafiali ludzie bez odpowiedniego przygotowania językowego, często również bez wykształcenia. Andrzej Kubisz wyniósł co prawda kulturę języka z „ojcowskiego domu” Jana, ale już jego redakcyjni koledzy, Henryk Jasiczek, Jan Krzan czy od 1948 r. Józef Raszyk, a potem Jan Zolich, wchodzili w dziennikarską polszczyznę niejako w biegu, w ramach wykonywania zawodu. Reguła ta „obowiązywała” także w późniejszych okresach - w erze, gdy funkcję redaktora naczelnego sprawował Jan Szurman (15. 7. 1958 - 28. 3. 1963).

Lapsusy językowe trafiały się na łamach gazety bardzo często, w pewnym momencie zaistniał nawet specyficzny „głosowski” kod językowy - zwłaszcza w odniesieniu do nazw instytucji, organizacji i jednostek administracji państwowej. Oczywiście błędy i niezręczności stylistyczne zdarzały się też w tłumaczeniach repertuaru kin i czeskiego programu telewizyjnego. W rezultacie opinia o „Głosie” została mocno nadwężona. Radosnym powodem do kpin

z redaktorów stał się fatalny przekład tytułu filmu „Bílá plachta na obzoru” - gdzieś w pierwszej połowie lat 60. Redaktorowi rubryki nie-szczęśliwie skojarzyła się „plachta” i zamiast „żagla” wpisał w tytule... prześcieradło. Od tej pory powiedzonko „Na horyzoncie białe prześcieradło” weszło na stałe do repertuaru redaktorsko-czytelniczych przekomarzań, chociaż w samej redakcji zaczęło funkcjonować jako swoisty symbol porażki zawodowej i hasło wywoławcze kompleksu.

Dążąc do odzyskania dobrego imienia redaktorzy imali się najróżniejszych sposobów poprawienia warstwy językowej. Ukazujące się w dłuższym cyklu pisma, takie jak „Zwrot”, „Jutrzenka” i „Ogniwo”, postanowiły zatrudniać adiutorów językowych z Polski: przez ładnych parę lat stale pojawiali się w ich redakcjach cieszyńscy poloniści - Edmund Rosner i Leon Miękina. Przeniesiona już wtedy z Cz. Cieszyna do Ostrawy redakcja GL nie miała takich możliwości, cały więc ciężar udoskonalenia języka spoczął na samych dziennikarzach. O intensywności ich wysiłków świadczyły po kilku latach... stan słowników i leksykonów. Wszystkie, z jakimi przyszło nam w dekadzie lat 70. pracować były w rozsypane.

W rezultacie jednak język GL na pewno się poprawił i stylistycznie uszlachetnił, ale w duszach kolejnych ekip redaktorskich pozostała zadra kompleksu. Odnoszę wrażenie, że dziś wyraża się ona w dążeniu do hiperpoprawności - unikaniu jak ognia słów i konstrukcji stylistycznych, które w jakimkolwiek stopniu mogłyby się kojarzyć z normą języka czeskiego. Kompleks to straszna przywara.

KAZIMIERZ KASZPER

▲ Zespół redakcji GL w grudniu 1954. Od lewej: Helena Brzeźniakówna, Władysława Krumnikłowa, Janina Kubackówna, Jan Krzan, Henryk Jasiczek, Józef Raszyk.

Fot. ARCHIWUM J. RASZYKA

Śląskiego ds. Filii w Cieszynie

je z pewnego dystansu - nie jako autochton z Zaolzia, ani Czeszka, ale natomiast jako Polka. Chociaż były one w ostatnich kilkudziesięciu latach poprawne, nie można ich nazywać dobrymi, czy przyjacielskimi. Względem polityczne i ideologiczne sprawy, że zarówno naród polski jak i czeski były od siebie izolowane. Granicę trudno było przekroczyć, a poza tym również ogólna atmosfera nie sprzyjała bardziej przyjacielskim stosunkom. Media jeszcze wzmocniały te negatywne stereotypy, tak więc z badań dotyczących dystansu społecznego wynikało, że ani Polacy nie mieli nigdy dobrego zdania o Czechach, ani odwrotnie. Widać, że te stosunki zmieniają się, bo opierają się na wspólnych działaniach społecznych, politycznych, a przede wszystkim ekonomicznych na szczeblu ogólnopaństwowym, czy regionalnym. To zbliża ludzi, powstają polsko-czeskie konsorcja, izby handlowe. Otwarta jest też granica, więc ludzie mogą się lepiej poznać, przepływają w jedną i w drugą stronę, a razie najbardziej w celach handlowych, ale także po to, żeby korzystać z różnych placówek kulturalnych po jednej i drugiej stronie granicy. Wydaje się, że te negatywne stereotypy powoli łagodnieją. Trudno mówić o przyjacielskich stosunkach, ale zaczynają być one normalne, oparte na zasadzie tolerancji, zauważania odmienności, zrozumienia tego, że Czesi są inni niż Polacy.

Obydwa narody kroczą też wspólną drogą w kierunku Unii Europejskiej...

Z tym jest pewien problem, bo mają one co prawda wspólny cel - wejście do Unii, ale nie widać kroczenia wspólną drogą. Można raczej mówić o pewnej rywalizacji, który kraj jest bardziej europejski, który powinien być więcej faworyzowany, który szybciej do niej wejdzie itd. Patrząc na ten proces integracji z UE Polski i Czech, ale także Węgier i Słowacji, widać, że te drogi się rozchodzą. To nie jest realizacja jednego interesu, ale raczej rywalizacja w doświadczeniu do celu.

Prezes założonej u schyłku roku gminy Słowaków w RC Zdena

Samkowa, podkreśla, że mniejszości słowackiej chodzi o nawiązanie współpracy zarówno z Czechami, jak z mniejszością polską. Jakie jest pani zdanie na ten temat?

Na pewno są to pożądane działania, szukanie wspólnoty, jakiegokolwiek w tym regionie Europy. Ten region nie ma swojej tożsamości, ani wspólnoty, która jego kraje wiązałyby ze sobą. Znikał on z mapy politycznej Europy, znów się na niej pojawiał. Nikt nie wytworzył wspólnoty społeczno-kulturowo-politycznej, a dopiero teraz pojawiają się takie prądy, działania i myśli, które mają do tego doprowadzić. Dlatego tak trudno zmierzać jedną drogą do UE, bo dotąd jedności w działaniach nigdy nie było. Są to dobre wskaźniki, że zmienia się sytuacja wtedy, kiedy się mówi, że znowu trzeba powrócić do wspólnotowych działań. Grupa Wyszehradzka nie do końca spełniła swoje zadanie, dlatego szuka się gdzie indziej. To jest znak tego, że coś się zmienia w tym układzie Europy środkowo-wschodniej.

Jakie korzyści przyniesie Republice Czeskiej i Polsce wejście do UE?

Jestem zwolenniczką wejścia do Unii, bo uważam, że jest to dobra płaszczyzna zaistnienia narodów jak każda inna. Nie bałabym się utraty tożsamości, bo żyjemy już w mocno zglobalizowanym świecie. Możemy dotrzeć do wszystkich zakątków poprzez media. Oczywiście można w jakimś sensie mówić o utracie pewnej tożsamości, ale ten proces nie unicestwia narodów. W UE wyraźnie widać położenie akcentów na odrodzenie się idei regionalnej. Dla Śląska i innych regionów, zarówno w Czechach jak i w Polsce, otwiera się nowa perspektywa zaistnienia. Śląsk Cieszyński może okazać się jednym z centralnych miejsc w tej części Europy i to jest dla niego wielka przyszłość. Tak sądzę, takie są prognozy społeczne, polityczne i socjologiczne i myślę, że one się sprawdzą. Dla pogranicza jest to korzystne, bo w takiej integracji zawsze one wygrywają.

Jak pani ocenia obecną pozycję mniejszości polskiej na Zaolziu?

Nie jest to pozycja łatwa, dlatego że zagrażające tej mniejszości procesy asymilacyjne przebiegają bardzo intensywnie. Nie chodzi tylko o asymilację naturalną, ale także sterowaną zewnętrznymi czynnikami - politycznymi. Kiedyś polityka Czechosłowacji - podobnie zresztą jak Polski - skierowana była na asymilowanie mniejszości. Wejście do UE może Zaolziakom sprzyjać, dlatego że program dotyczący ochrony mniejszości narodowych, regionalizmów, tradycji i dziedzictwa kulturowego jest bardzo bogaty.

Będąc członkiem Rady Polaków, przez jakiś czas była pani przewodniczącą ds. szkolnictwa...

Po objęciu funkcji prorektora, nie mogłabym jej spełniać jak trzeba, dlatego przejął ją Tadeusz Wantuła. Nadal uczestniczę w dyskusjach na temat szkolnictwa polskiego na Zaolziu i jest mi ten problem bliski. Śledzę poczynania sekcji ds. szkolnictwa i jestem pełna podziwu dla determinacji działaczy zaolziańskich, którzy żeby zachować szkolnictwo i zapewnić mu istnienie, podejmują ogromny wysiłek.

Pozycja polskiego szkolnictwa zaolziańskiego jest obecnie trudniejsza niż przed rokiem 1989, bo edukacja podlega procesowi kalkulacji rynkowej i finansowej. Okazuje się, że wycina ona całe systemy w kulturze i edukacji, głównie tam, gdzie brakuje pieniędzy.

Jakie życzenia chciałaby pani złożyć czytelnikom „Głosu Ludu” na progu rozpoczynającego się Nowego Roku?

Niech Polacy na Zaolziu uwierzą w to, że bycie Polakiem to cenna wartość. Wydaje się, że nastąpi taki moment, aby już w przyszłym roku, kiedy ze spokojem będzie można powiedzieć, że tutejsi Polacy mają przed sobą przyszłość oraz że będą mogli istnieć w tym regionie, ofiarować dla niego swoje bogactwo kulturowe.

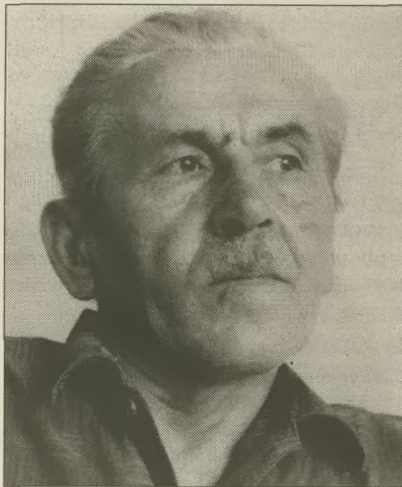
Rozmawiał:

ROMAN BASELIDES

W 20. ROCZNICĘ ŚMIERCI RUDOLFA ŻEBROKA

Artysta niekonwencjonalny

Niewiele artystów w kraju, a co dopiero na Śląsku Cieszyńskim, może się poszczycić albumem, w którym przedstawiono przekrój ich twórczości oraz pokazano w kolorze liczne dzieła - obrazy, rysunki, szkice. Po Franciszku Świdrze publikację taką wydano w 2002 r. Rudolfowi Żebrowi, samorodnemu plastykowi, z zawodu piekarzowi, którego talent nie był czełowany w żadnych akademiach, ale niejako po domowemu, pod koleżeńskim okiem wspomnianego Franciszka Świdra, artysty wykształconego w Krakowie i Pradze.

▲ Rudolf Żebrok.

18 stycznia mija 20. rocznica śmierci Rudolfa Żebroka - artysty, który odcisnął wyraźny ślad w kulturze nie tylko Śląska Cieszyńskiego. Jego prace trafiały na wystawy do Pragi, nabywane były przez zafascynowanych jego twórczością kolekcjonerów z całego kraju, a także Polski.

Żebrok był twórcą na pewno niekonwencjonalnym. Urodził się 18 października 1915 r. jako jedno z 10 dzieci w karwińskiej rodzinie górnik. Chciał zostać piekarzem i rzeczywiście podjął pracę w tym zawodzie. Natomiast swe niezwykle pracowite i płodne życie twórcze rozpoczął pod koniec lat 40., kiedy po raz pierwszy wziął udział w zbiorowych wystawach plastycznych. W 1947 r. został członkiem Związku Artystów w Ostrawie, porzucił pracę piekarza i wstąpił na drogę rozwoju artystycznego jako malarz.

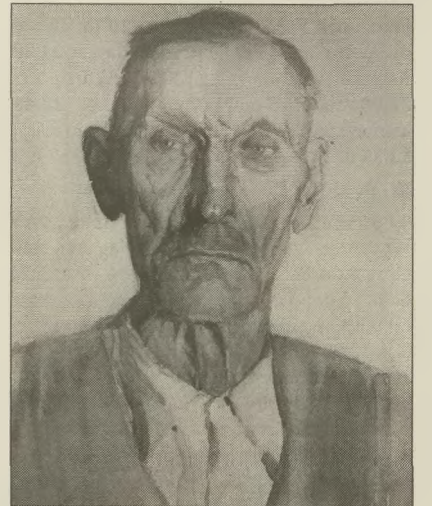
W 1950 r. po raz pierwszy uczestniczył w wystawie SLA w hotelu „Piaś” w Cz. Cieszynie, zaczął też intensywnie współpracować z wieloma zaolziańskimi gazetami i czasopismami. Został m.in. autorem winiety miesięcznika „Zwrot”, dla którego w następnych latach wykonywał szereg ilustracji - podobnie zresztą jak dla „Głosu Ludu” i kolejnych roczników kalendarzy. W tym czasie powstało również wiele portretów mieszkańców Podbeskidzia i zagłębia górniczego. Do pracy nad nimi zainspirowało artystę wspólne z Józefem Ondruszem wędrowanie po Śląsku Cieszyńskim w poszukiwaniu materiałów do cyklu „żywych tekstów”. Artysta stworzył ponadto cykle dokumentacyjne: „Z teki starej architektury cieszyńskiej” i „Z teki krajoznawstwa Śląska Cieszyńskiego”, w których wiele rysunków poświęcił m.in. starej Karwinie. Niestety obecnie nie wiadomo gdzie znajdują się rysunki z tych cykli, tylko niewielka ich część znana jest z publikacji w kalendarzach i czasopismach.

Sztuka Rudolfa Żebroka opiera się na realistycznym przedstawianiu widzianego. Nie jest jednak fotografia, lecz specyficzna wizja artysty, wzbogaconą o wewnętrzne przeżycie. Jego pracownią była przede wszystkim ziemia cieszyńska, tutaj znajdował inspirację. Jego obrazy i rysunki z dumą pokazywane są w wielu zaolziańskich, i nie tylko, domach, jako swego rodzaju ikony.

WŁADYSŁAW OWCZARZY

▲ Ojcowa druga żona (akwarela).

▲ Surowy pan (akwarela).

▲ Krajoznawstwo z koniem (gwasz).

Skutkiem schyłku feudalizmu środkowoeuropejskiego było także to, że tworzące się wówczas bandy przetrwały pod względem liczbowym klasyczne towarzystwa zbójnicze i sięgały od 60 do 120 czy nawet, jeśli wierzyć pogłoskom, 300 osób.

O jabłonkowskie góry otarła się w latach 1805-1808 ostrawicko-starohamerska banda Józefa Veliczki, który stykał się u pięknej karczmarki Magdaleny Krasulowej na Beskidzie w Ostrawicy ze słowackim hersztem Slotkiem z Turzówki. Pomocnikami cieszyńskimi Veliczki okazali się Adam Loder-Pipa z Koszarzysk (namawiał go do napadu na sąsiada Andrzeja Kotasa w Oldrzychowicach, ba, sprzedawał Velicze nie skradzione jeszcze płótna) oraz tkacz z Oldrzychowic, Andrzej Jadamus-Pipa. Na rozprawie w Cieszynie 23 maja 1808 Adam Loder został ukarany trzema laty, Andrzej Jadamus zaś rokiem więzienia. Veliczka z towarzyszami otrzymali na ogół wyroki dożywotnie i wkrótce też pomarli w więzieniach. Przytoczmy jeszcze, że Veliczka w młodości uczył się przez rok rzemiosła w manufakturze tekstylnej barona Mundy'ego w Cieszynie.

Wspominam tutaj grupę Veliczki również dlatego, że należał do niej także Ignacy Kaniak-Polomski, poszukiwany pod koniec roku 1816 za przynależność do bandy Babisza. Lutynia Niemiecka (nazwa dotyczy czasów dawnej kolonizacji niemieckiej; obok istniała Lutynia Polska) leżała nad ówczesną granicą pruską i w żaden sposób nie wiązała się z górami. Jan Babisz-Lutyński był też w większym stopniu koniokraderem, niż buntownikiem czy mścicielem krzywd. Działalność zaś na początku drugiej dekady 19 stulecia, przeważnie po stronie pruskiej. Trzymał się z bandą we wsiach Żabków i Gołkowice uchodząc ze swymi towarzyszami za grupę ludzi unikających służby wojskowej, a poszukujących pracy... Szczegół działalności babiszowców wypadł na lata 1812-1814 i objął rozległe tereny od morawskich i ślą-

kich po pruskie i małopolskie. Okazało się, że grupa była dobrze zorganizowana. „Członkowie drużyny wyprawiali się zawsze za łupem (...) według instrukcji znakomicie zorientowanych miejscowych pomocników, zwyczaj Żydów korzystających następnie z części zdobyczy, ba, przyjmowanych na aktywnych uczestników bandy. Po powrocie z łupieżczych wypraw rozchodzono się do wynajętych przybytków, aby się następnie schodzić na narady w lasach za Gołkowicami lub koło Zabkowa.”

Do wyśledzenia koniokraderów przyczyniły się częściowo wsie morawskie. Urząd w Trzebowicach zajął się w roku 1812 sprawą licznych kradzieży koni w Marcinowie, Trzebowicach, Wojkowicach czy w gminach wokół Bogumina. Stwierdzono, że sprawa ta wiąże się w jakiś sposób z braćmi Piszami - handlarzami końmi, którzy przeprowadzali je do Polski i do Prus, skąd znowu sprowadzali krowy z owcami. Chodziły zresztą słuchy, że Piszowie współdziałają z liczną grupą zbójczą uprawiającą swe rzemiosło na terenie całego północnego pogranicza Śląska Cieszyńskiego. 33-letni Wiktor Pisz gospodarował na gruncie w Marcinowie, zaś 26-letni rzeźnik Benedykt przeniósł się najpierw do Krasnego Pola, następnie zaś do Prus pod nazwiskiem Józefa Nowaka. „Niespodziewana rewizja u Wiktorina odkryła mnóstwo skór zwierzęcych, mięsa i wełny i właściciel był zmuszony przyznać, że wszystko to pochodzi z kradzieży, dla których został w grudniu 1813 roku skazany na 5 lat więzienia oraz na wynagrodzenie poszkodowanych.” Prawdopodobnie nie wyszedł już na wolność, gdyż zabrakło go w późniejszych konfrontacjach. Benedykt, złapany w Pusach, poszedł również na 5 lat do więzienia. Kiedy w lipcu 1814 roku sąd kryminalny w Nowym Jiczynie żądał jego wydania w celu konfrontacji z członkami grupy zbójniczej w Gołkowicach, nagle niejedno wyszło na jaw.

(cdn.)

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(31)

Telewizja

SOBOTA 17 STYCZNIA

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Archiwum Zacka (s.) 8.35 Ziarno (dla dzieci) 9.00 Lippy & Messy (kurs języka ang.) 9.05 Wirtualandia (dla dzieci) 9.35 Legenda Tarzana (s. anim.) 10.00 Zorro (s.) 10.50 Zakopane 2004 10.55 Kolejka (lista przebojów) 11.15 Zakopane 2004 11.20 Kuchnia z Okrasą (mag.) 11.40 Moda jak pogoda (mag.) 12.05 Podróżnik (mag.) 12.25 Zakopane 2004 12.30 Miliard w rozumie (teleturniej) 13.00 Wiadomości 13.10 Polska w Białym Domu 13.25 Zwierzęta świata (film dok.) 13.55 Mały gliniarz (film USA) 15.30 Eurowizja 2004 15.45 Moda na sukces (s.) 16.10 Plebania (s.) 16.40 Teleexpress 17.20 Zawody PŚ w skokach narciarskich - Zakopane 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Bohater ostatniej akcji (film USA) 22.20 Gdzie jest wodzirej? (pr. rozryw.) 23.20 Kronika Rajdu Dakar 23.35 Taniec na ostrzu noża (film USA) 1.10 Wesołych świąt, pułkowniku Lawrence (film ang.).

■ TVP 2

6.55 Studio urody (mag.) 7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem (mag.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Siedem cudów świata (s. dok.) 9.40 Ojczyzna-polszczyzna 10.00 Kręciota (dla młodzieży) 10.25 Wędrówki przyrodnicze (s. dok.) 11.00 Jetsonowie (s. anim.) 11.20 Ostoja (mag.) 11.50 Jeśli uwierzysz... (film USA) 13.30 30 ton! Lista, lista (lista przebojów) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Koncert życzeń kabaretu OT.TO (pr. rozryw.) 16.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 17.00 Ryzykanci 3 (reality show) 17.45 Ale Dwojka! (mag.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Prognoza pogody 19.00 Herbatka u Tadka (pr. rozryw.) 20.00 30 lat na scenie Wiktora Zborowskiego 21.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.25 Prognoza pogody 22.35 Kraj się śmieje (pr. rozryw.) 23.30 Facet do towarzystwa (film ang.) 1.10 Głos zza grobu (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Lis Leon (s. anim.) 7.15 Marceli Szpak dziwi się światu (s. anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Palce licząc (poradnik kulinarny) 9.00 Świat (mag.) 9.45 Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Chłopi (s.) 11.05 Bądź zdrow! (mag.) 11.45 Księgozbiór (mag.) 12.45 Kwartet (mag.) 13.15 Integracja (mag.) 13.30 Era Basket Liga - koszykówka 15.45 Klasa z klasą (teleturniej) 16.15 Aktualności 16.45 Młodzież kontra (pr. public.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziestolatek - 20 lat później (s.) 19.50 Podwodna Polska (pr. public.) 20.15 Gwiazdy sportu 20.55 Przegląd gospodarczy 21.20 Książka tygodnia (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Sobotni magazyn sportowy 22.45 Kurier sportowy 23.05 Patrol Trójki (mag.) 23.35 07 zgłoś się (s.) 1.00 S.O.S. (s.).

■ POLSAT

6.00 Poplista 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Magazyn religijny 8.00 Laboratorium Dextera (s. anim.) 8.30 Yugioh (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Mop Man (mag.) 10.30 Samo życie (s.) 12.00 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 12.30 Czarny pies czy biały kot (talk show) 13.30 Domowa kawiarenka (mag.) 14.00 Daleko od noszy (s.) 14.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 15.00 4x4 (mag.) 15.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Asy z klasy (s.) 17.30 Boston Public 2 (s.) 19.05 Rosyjska ruletka (teleturniej) 20.05 Goście, goście... (film franc.) 22.10 Patrz do końca (film USA) 23.45 Klon (film USA) 1.25 Zostać miss (s.) 2.15 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Druga młodość (s.) 5.30 Przygody kryminalistyki (s.) 6.30 Babilon (mag.) 6.45 Mechanika popularna dla dzieci I (mag.) 7.10 Listy od Feliksa (s.) 7.20 Sezamie, otwórz się II (s.) 7.50 Daleka podróż za domem (s.) 8.20 Crash Zone II (s.) 8.45 Sadko (bajka) 10.15 Rodzina na rozdwojach 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 Klub przyjaciół orkiestry dętej 12.00 Wiadomości 12.05 W jaki sposób... (mag.) 12.30 Podróże po świecie wina III (s. dok.) 13.00 Szczęście domowe 13.25 Mieszkanie to zabawa 13.50 Moda - Ekstrawagancja (mag.) 14.15 Dopóki nas życie nie rozzadzi (s.) 15.55 Oczarowani IV (s.) 16.45 Odbiorca TVC 17.05 Uśmiechy L. Pecháčka

17.45 Etykieta - klanianie się 18.00 Wiadomości 18.10 Ziołowa księżniczka (bajka) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Trochę więcej Szpitala (pr. rozryw.) 21.10 Okup (film USA) 23.10 Wiadomości 23.15 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Seks w wielkim mieście III (s.) 23.55 Losowanie „10” szczęśliwych 0.00 Zabójczy podstęp (film USA) 1.30 Star Trek I (s.) 2.25 Australian Open 2003 (film dok.) 3.15 (Nabierz mnie! (pr. rozryw.) 3.45 Rankiem tej niedzieli (pr. muz.) 4.25 „Nad Prahou sa blýska“.

■ TVC 2

5.00 Kolory życia (mag.) 6.00 Diagnoza (mag.) 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Wielki Wóz (mag.) 9.00 Początki narciarstwa (film dok.) 9.20 Złota Narta Wysočiny 10.35 Telezakupy 10.50 Złota Narta Wysočiny 12.30 Bellevue (film czes.) 13.50 Klucz (mag.) 14.20 Artoza (mag.) 14.50 Clint Eastwood (film dok.) 15.50 Australian Open 2003 16.45 Buly: HC Białe Tygrysy Liberec - HC Witkowiec 19.30 Euronews 20.00 Komedia teatralna (teatr) 22.20 Karel Ančerl (film dok.) 23.20 Noc z Andělem (pr. rozryw.) 0.50 Wielka muzyka nocna I 1.30 Seks w wielkim mieście III (s.) 1.55 Wielka muzyka nocna II 4.00 Lista przebojów 4.55 Buster Keaton 5.15 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.35 Teletubisie (s. anim.) 7.00 Pokemon (s. anim.) 7.25 Digimon (s. anim.) 7.50 Beyblade (s. anim.) 8.15 Delfin Flip IV (s.) 9.00 ESO (lista przebojów) 10.05 Stary (s.) 11.10 Diagnoza: Morderstwo VI (s.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Córca-skarb (film czes.) 13.50 Szalona jazda (film USA) 15.20 Panoptikum I. Młódka 15.40 JAG VII (s.) 17.15 Pogoda 17.20 Powrót do przyszłości 3 (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Waleczne serce (film USA) 23.00 Nieuchwytny cel (film USA) 0.45 Namietność i romantyczność (s. erot.) 2.10 Novazakupy 2.40 Dzwonienie do TV Nova 3.10 Kapitan (s.) 4.35 Szkodzi nie szkodzi 5.15 Córca-skarb (film czes.).

■ PRIMA

8.00 NHL Power Week 8.35 Salon samochodowy 9.05 Latający lekarze II (s.) 10.00 Perry Mason (s.) 11.40 Julie Lescaut II (s.) 13.15 Przepis na morderstwo (film USA) 14.45 Zabójca (film fran.) 16.15 Prima TV 16.30 Dempsey i Makepeace II (s.) 17.30 Ewo, wyjdź za mąż! (film czes.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Sprawa dla dwóch (s.) 21.05 Najbardziej ulubiony samochód 2004 (pr. rozryw.) 22.10 Abbotowie prawdziwi (film USA) 0.10 Złodzieje (s.) 1.00 Kusząca szansa (teleturniej) 2.00 Receptariusz dobrych pomysłów 2.55 Świat według Bundych (s.) 3.20 Ciemnie (talk show).

NIEDZIELA 18 STYCZNIA

■ TVP 1

6.30 Moda na sukces (s.) 6.50 Europa bez między (mag.) 7.40 Papirus (s. anim.) 8.05 W cztery oczy (dla dzieci) 8.35 W świecie mitów (s.) 9.25 Lippy & Messy (kurs języka ang.) 9.30 W-skersi (dla młodzieży) 10.00 Gamebox (mag.) 10.25 Songowanie na ekranie 10.50 Zakopane 2004 10.55 Myślisz o kimś? - Wybierz teledysk! 11.20 Zakopane 2004 11.25 Przyjaciele 12.00 Anioł Pański 12.15 Zakopane 2004 12.25 Tydzień (mag.) 12.55 Zakopane 2004 13.00 Wiadomości 13.10 Co pani na to? (pr. public.) 13.35 Zawody PŚ w skokach narciarskich - Zakopane 16.00 Eurowizja 2004 16.10 Kochamy polskie serie (teleturniej) 16.35 Gwiazdy w Jedynce (pr. rozryw.) 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Dziennik telewizyjny 17.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 18.05 Lokatorzy (s.) 18.30 Jaka to melodia? (quiz) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Zaginiona (film pol.) 21.05 Spełniamy marzenia (mag.) 21.35 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym (s. dok.) 22.00 Kronika Rajdu Dakar 22.15 Królewska faworyta (film) 23.45 Dive Bar Blues (film).

■ TVP 2

6.55 Zmiennicy (s.) 7.55 Słowo na niedzielę 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Selekcja (pr. wojakowski) 9.15 O Bachu inaczej (film dok.) 9.40 Karnawał z muzyką wiedeńską 10.30 Podróż w czasie i przestrzeni (film dok.) 11.30 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza (mag.) 12.05 Appaloosa (film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Święta wojna (s.) 17.30 7 dni świat (pr. public.) 18.30 Panorama 19.00 Piękniejsza Polska (teatr) 20.05 30 lat na scenie Wiktora Zborowskiego 21.00 Przegrani i zwycięzcy (s. dok.) 21.30 Smaki ciemności (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Dzień przed

zachodem (teatr) 23.45 Noriega - wybraniec boży (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Lis Leon (s. anim.) 7.10 Marceli Szpak dziwi się światu (s. anim.) 7.25 Książka dla dzieci (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Zaolzie (mag.) 9.00 Teleplotki (mag.) 9.45 Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Szpital Holby City 2 (s.) 11.00 Groch i kapusta (mag.) 11.45 Z Wałęsą na rybach (mag.) 12.00 Tele motor sport (mag.) 12.45 Z życia Kościoła (mag.) 13.10 Ale kino (mag.) 13.35 Pod górę (mag.) 14.00 Klub globtrotera 14.35 Odcienie sukcesu (pr. rozryw.) 15.00 Sprawa na dziś (s.) 15.45 Speed (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Mowa Polska (teleturniej) 17.15 To jest temat (mag.) 17.35 Teleplotki (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziestolatek - 20 lat później (s.) 19.50 Tak się skacze w Zakopanem 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielnym magazyn sportowy 22.45 Kurier sportowy 23.05 Telekurier nocą (mag.) 0.00 Pograbek (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Mop Man (mag.) 7.00 4x4 (mag.) 7.30 Magazyn religijny 8.00 Lochy i smoki (s. anim.) 8.30 Przygody Jackie Chana (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Poplista 10.30 Słoneczny patrol 8 (s.) 11.25 Opowieść o Smoczej Twarzy (film USA) 13.10 Wielka ucieczka małego słonia (film USA) 15.00 Benny Hill (pr. rozryw.) 15.30 Fundacja Polast 15.45 Informacje 16.05 Buffy - postrach wampirów 2 (s.) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje 19.05 Najlepsze z najlepszych (talk show) 20.05 13 posterunek (s.) 20.45 Świat według Kiepskich (s.) 21.35 24 godziny (s.) 22.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.30 Niezła sztuka (mag.) 0.00 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.00 Star Trek I (s.) 5.55 Świat motoryzacji 6.40 Mechanika popularna dla dzieci I (mag.) 7.05 Daleka podróż za domem (s.) 7.30 Bajkowa niedziela 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 10.00 Obiektyw 10.30 Kalendarium (mag.) 10.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 11.05 Przygody kryminalistyki (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Wprost (mag.) 12.40 Skarby świata (s. dok.) 12.55 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.50 Strach ma wielkie oczy (bajka) 15.05 Wędrówki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.) 15.35 Ciotunia (film czes.) 16.55 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 17.15 Gdzie podziela się ta stara piosenka (pr. muz.) 17.55 Słowo świąteczne J. Bronkovej 18.00 Wiadomości 18.05 Prognoza pogody 18.10 Everwood (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Prognoza pogody 19.40 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Człowiek, który opuszczał grób (film czes.) 21.30 Pytania Václava Moravca 22.15 Wiadomości 22.20 Bramki, punkty, sekundy 22.25 Losowanie Sportki 22.30 Przegląd wydarzeń zagranicznych 2003 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Komisarz Moulin (s.) 1.00 Prawo rodzinne (s.) 1.50 Kamera w podróży (film dok.) 2.40 Podróżomania (s.) 3.10 Lokal: Sheva 3.55 Nasza wieś (mag.) 4.20 Klub przyjaciół orkiestry dętej.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.05 Słowo świąteczne teologa A Rolečka 7.10 Pod korcem (mag.) 7.25 Diagnoza (mag.) 7.45 Telezakupy 7.55 Panorama 8.30 Jak powstawał serial Czarni baronowie 8.50 Złota Narta Wysočiny 9.55 Zbyt dużo pingwinów na jednej plaży (film dok.) 10.50 Złota Narta Wysočiny 12.30 Fałszywe oskarżenie (film czes.) 14.00 Ziemia nieznana (s. dok.) 14.25 Studio sport 16.25 Magazyn chrześcijański 17.00 Pod drzewem wiecznego kuszenia (film USA) 18.45 Między biegunami 19.10 Euronews 20.00 Wariacje orientalne - Drugie życie 20.55 Kraj ucałowany przez słońce 22.30 Wędrówki muzyczne ze Z. Mahlerem 22.45 Dograno (sport) 23.05 Blondie's Back 23.55 Drżące ciało (film hisz.) 1.35 Pytania Václava Moravca 2.20 Rankiem tej niedzieli 3.00 Artoza 3.25 Odbiorca TVC 3.45 Telezakupy 3.55 Paskwil.

■ NOVA

7.10 Teletubisie (s. anim.) 7.40 Pokemon (s. anim.) 8.05 Digimon (s. anim.) 8.25 Beyblade (s. anim.) 8.50 Delfin Flip IV (s.) 9.35 Randka tysiąclecia (pr. rozryw.) 10.40 „Horoskopićny” (pr. rozryw.) 11.30 Nowakowie II (s. czes.) 12.00 Siódemka (pr. public.) 13.00 Kabaret „U Knoblocha” (pr. muz.) 13.55 Renegat (s.) 14.40 Dlaczego? (pr. rozryw.) 15.00 „Čtveráci” 15.40 Wszystkie Złote Słowniki 17.30 Pogoda 17.35 Brzydula (s.) 18.20 Lubimy jeść (pr. rozryw.) 18.50 „Princezna ze mleina” II (s.) 19.20 T-Mobile RENTA 19.30 Wiadomości, sport, pogoda

20.00 Gwiazda ciągnie do gwiazdy (pr. rozryw.) 21.15 Odlamki (mag.) 21.40 Tele tele 22.15 Z archiwum X (film USA-kanad.) 0.20 Tabu 0.55 Mutant X (s.) 1.35 Rusz się (pr. rozryw.) 2.30 Novazakupy 3.00 Siódemka 3.55 Odlamki 4.15 Gwiazdozbiór TV Nova 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Świat w wojnie (s. dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.35 Rogi (film czes.) 10.55 Niedzielny Receptariusz (mag.) 11.45 Drugi oddech (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. public.) 13.40 Czy możecie uwierzyć (s.) 14.25 Otchłań (film USA) 16.55 Obejrzenie za Febiofestem 17.20 Chwile szczęścia (film niem.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Obwód Wolffa (s.) 20.50 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 21.50 Sublokatorka (film niem.) 23.40 Z archiwum X II (s.) 0.25 Niedzielną partia 1.10 Kusząca szansa (teleturniej) 2.15 Niedzielny Receptariusz 2.55 Świat według Bundych (s.).

PONIEDZIAŁEK 19 STYCZNIA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Budzik (dla dzieci) 9.40 Kolory (dla dzieci) 9.55 Kocie bajki (s. anim.) 10.15 Cedric (s. anim.) 10.30 Tylko miłość (s.) 11.15 ZUS radzi (mag.) 11.30 Gladiatorzy drugiej wojny światowej (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Kontrasty - świat, ludzie, pieniądze 12.25 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.45 Plebania (s.) 13.35 Sprawa dla reportera (pr. public.) 14.10 Niepodobni 14.25 Pomyśl na życie (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Kalejdoskop (mag.) 15.35 Kulisy i sensacje (pr. public.) 16.00 Rower Błężeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyński (pr. public.) 17.35 Klan (s.) 18.00 Magazyn olimpijski - echa stadionów 18.35 Bezpieczna zima, ubezpieczony kierowca 18.40 Eurowizja 2004 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Ikar w spódnicy (film dok.) 21.05 Sensacje XX wieku 22.00 Szept prowincjonalny (mag.) 22.20 Trochę kultury (mag.) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag.) 23.20 Rozmowy na czasie (pr. public.) 23.50 Pociąg życia (film belg.).

■ TVP 2

7.05 Studio urody (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.40 Mieszkaniec zegara z kurantem (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.20 Studio urody (mag.) 10.30 30 lat na scenie Wiktora Zborowskiego 11.25 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza (mag.) 11.50 Ostoja (mag.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.30 Wędrówki z dinozaurami (s. dok.) 15.00 Droga do Mekki (film dok.) 16.00 Panorama 16.20 Prognoza pogody 16.25 Na dobre i na złe (s.) 17.15 Polska bez fikcji (film dok.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Muzyka chóralna (pr. public.) 19.55 Telekamery Tele Tygodnia 2004 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 997 (mag.) 23.05 Życie z Michaeliem Jacksonem (film dok.) 0.35 W obronie prawa (s.).

■ KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia (pr. public.) 9.00 Wielkie romanse XX wieku (s. dok.) 9.30 Kurier 9.40 Rycerze i rabusie (s.) 10.45 Sprawa na dziś (s.) 11.15 Gość dnia (pr. public.) 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 12.35 Pałace świata (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 14.45 ZUS radzi 15.00 W krainie władcy smoków (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Z krukiem w herbie (mag.) 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Przegląd gospodarczy (mag.) 17.30 Kurier 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Sport 19.30 Telezakupy 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (pr. public.) 22.45 Kurier sportowy 23.05 Kontrakt (film pol.) 0.55 WuWuA (pr. muz.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Przygody Jackie Chana (s. anim.) 8.00 V.I.P. 3 (s.) 9.00 Daleko od noszy (s.) 9.30 Przyjaciele (s.) 10.00 Wielka ucieczka małego słonia (film USA) 11.40 Magazyn 12.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 12.30 Interwencja (mag.) 12.50 Serca na rozdwożu (s.) 13.40 Twój lekarz (mag.) 14.00 Wystar-

czy chcieć (mag.) 14.10 Power Rangers (s.) 14.35 Yugioh (s. anim.) 15.00 Miodowe lata (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (pr. public.) 16.30 Tajne przez pufne (s.) 17.30 Hugo Express (dla dzieci) 17.55 Przyjaciele (s.) 18.30 Informacje 19.10 V.I.P. 3 (s.) 20.10 Awantura o kasę (teleturniej) 21.10 Szklana pułapka 2 (film USA) 23.30 Biznes Informacje 23.55 Graffiti (pr. public.) 0.15 Bumerang (pr. public.) 0.45 Czarny pies czy biały kot (talk show).

■ TVC 1

5.05 Po czesku (mag.) 5.10 Odbiorca TVC (mag.) 5.30 Kinobox (mag.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się II (s.) 9.00 Arabella (s.) 9.30 Wędrówki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.10 Co teraz i co potem? (s.) 11.15 Everwood (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.20 Magazyn chrześcijański 14.00 Wiadomości 14.05 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 14.30 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 14.50 Uśmiechy L. Pecháčka 15.30 Etykieta - klanianie się 15.40 Odbiorca TVC (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Pomagajmy sobie 17.00 Game Page (mag.) 17.15 Pod korcem (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Świat rekordów Guinnessa (pr. rozryw.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Czarni baronowie (s.) 21.00 Podróżomania 21.35 Wydarzyło się... 21.45 Fakty 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Omerta II (s.) 0.05 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 Gdzie podziela się ta stara piosenka (pr. muz.) 0.50 Bananowe rybki (talk show) 1.15 Sport w świecie 1.50 Jak kończą przedsięwzięcia (film dok.) 2.10 Między biegunami 2.30 Wprost 3.00 Trzysta trzydzieści trzy 3.55 „Poprask” 4.25 Metropolitan Jazz Band.

■ TVC 2

5.05 Między biegunami 5.30 Ukryte w depozytorium 5.40 Pytania Václava Moravca 6.20 Wprost 6.50 Wiadomości TVS 7.05 Kalendarium 7.20 Jak powstawał serial Czarni baronowie 7.35 Dograno (mag.) 7.55 Panorama 8.30 Procesy fizyczne (s. dok.) 8.45 Wideoatlasy naszej przyrody (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.40 Wędrówki muzyczne ze Z. Mahlerem 12.55 Pierwsza pomoc 13.10 Skarby świata (s. dok.) 13.25 Zbyt dużo pingwinów na jednej plaży (film dok.) 14.15 Sadko (bajka) 15.45 Śpiewnik domowy 15.50 Telezakupy 16.00 Zręczyj się, człowieku 16.20 Po czesku 16.30 Europa dzisiaj 16.55 Sport w świecie 17.35 Na krąweży (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w języku migowym 19.15 Time out (sport) 19.40 Smecz (sport) 20.00 Kubański kryzys rakietowy (film dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Lista kolejkowa (film kub.) 23.05 Rudy Linka i John Abercrombie (koncert) 23.50 Zawód: żołnierz (film dok.) 0.45 Notatnik 1.25 Karel Ančerl 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Worldnet 3.55 Gdzie reżyser szedł do wojska.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała IV (s.) 9.20 Julia i jej kochankowie (film USA) 11.10 Stefania VII (s.) 12.00 Milagros (s.) 12.50 Trzy życia Sofii (s.) 13.40 Władca zwierząt III (s.) 14.30 Gwiazdana brama IV (s.) 15.20 Kachorra (s.) 16.05 Ochroniarz (s.) 16.55 Zarzykulej! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Gliniarz i prokurator IV (s.) 18.20 Pogoda 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Rosyjska ruletka (pr. rozryw.) 21.00 Mr. Jones (film USA) 23.10 Miejsce zbrodni: Monachium (s.) 0.45 Helicops II (s.).

■ PRIMA

8.00 Namietny pocałunek (s.) 8.55 Skryta namietność (s.) 9.45 Wspaniali i bogaci (s.) 10.35 Prima jazda 11.20 Wielkie miłości sławnych (s. dok.) 11.50 Morderca czeka przy torach (film czes.) 13.30 Raymonda każdy lubi VI (s.) 13.55 Sabrina - młoda czar

Kronika Rodzinna

Dnia 19. 1. 2004 obchodzi znaczny jubileusz 70 lat urodzin

pan ERWIN SZNAPKA

Z tej okazji najlepsze życzenia zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego do dalszych lat życzą żona, synowie Roman, Janusz z żonami, wnuki Petr, Janka, Dominik, Stanik i szwagier Stanisław.

GL-024

„Upływa szybko życie, jak potok płynie czas”.

Dnia 19. 1. 2004 obchodzi swój znaczny jubileusz 90 lat

pan PAWEŁ PYSZKO

z Milikowa, zaś 14 grudnia roku 2003 obchodziła 90 lat jego Żona

pani EWA PYSZKOWA

Z tej okazji jak najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego do dalszych lat składają córki z rodzinami.

AD-003

Dnia 20. 1. 2004 obchodzi swój znaczny jubileusz

pan inż. JAN CHLEBIK

z Karwiny. Wszystkiego najlepszego, zdrowia, szczęścia i samych pogodnych dni składają córki Beata i Marcela z mężem, żona Wierka, rodzice oraz siostra z rodziną.

AL-003

„Wiele upłynęło dni, lecz w sercach naszych żywa pamięć o Tobie, Kochany na zawsze pozostanie”.

Dnia 19 stycznia 2004 minie dziesiąta rocznica zgonu naszego Niezapomnianego

śp. LEOPOLDA GÓRECKIEGO

z Darkowa. Z wdzięcznością i miłością wspominają żona Irena i córka Gosia z rodziną.

GL-015

„Ciężko się z Tobą żegnało, jeszcze trudniej bez Ciebie być, lecz miłość śmiercią się nie kończy, w naszych sercach ciągle będziesz żyć”.

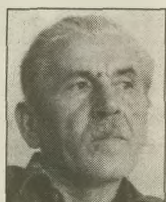

Na dzień 18. 1. 2004 przypada 1. rocznica, kiedy nas opuścił

śp. WŁADYSŁAW FOLWARCZNY

z Hawierzowa Błędowic. Z miłością i szacunkiem wspominają żona, synowie z żonami, wnuczki i wnuk.

GL-026

Jutro mija 20. rocznica śmierci artysty malarza

śp. RUDOLFA ŻEBROKA

O chwilę wspomnień prosi syn Andrzej z rodziną.

GL-022

Dnia 18 stycznia 2004 mija 10. bolesna rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. ROMANA NIEMCA

z Suchej Górnej. O chwilę cichych wspomnień i cichej modlitwy proszą najbliżsi.

GL-010

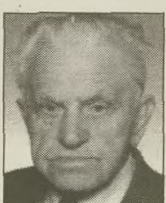
„Odwdziżyć się Jej my już nie w stanie za Jej troskliwość, za Jej staranie”.

Dnia 17. 1. 2004 mija druga rocznica śmierci

śp. EMILII CZYŻOWEJ

z Sowińca. O chwilę wspomnień proszą córki z rodzinami.

RK-008

Dzisiaj mija 1. bolesna rocznica śmierci Naszego Drogiego

śp. JANA ZOLICHA

z Karwiny. O chwilę wspomnień i zadumy proszą najbliżsi.

RK-003

Składamy serdeczne podziękowania krewnym, przyjaciółom, członkom MK PZKO, Klubowi Kobiet i znajomym za wyrazy współczucia, kwiaty oraz liczny udział w pogrzebie naszej Drogiej Zmarłej

śp. HELENY JAKUSOWEJ

Za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego dziękujemy ks. proboszczowi E. Kalischowi. Składamy również podziękowania chórowi parafialnemu pod kierownictwem s. Judyty, pani Krystynie Mruzek oraz panom Ludwikowi Szebeście i Józefowi Pilichowi za upiększenie obrzędu, pani Annie Jeżowicz i panu Józefowi Jachnickiemu za wzruszające przemówienia.

Wyrazy wdzięczności kierujemy do pani dyr. MUDr Sułtany Gawlik oraz całego personelu szpitala w Jabłonkowie za troskliwą opiekę w czasie choroby. W smutku pogrążona rodzina.

GL-031

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu

żony BRONISŁAWY

składają p. Pawłowi Ruckiemu członkowie Miejsowego Koła PZKO w Gutach.

GL-032

STONAWA - MK PZKO zaprasza 20. 2. od godz. 19.00 do Domu PZKO na tradycyjne Stonawskie Ostatki. Program: gra zespół „Mr. Baby”, zespół „Oldrzychowice”, pochówek basa i loteria. Miejscówki w cenie 250,- Kc (kolacja, kawa, ciastko) do nabycia u p. Łukoszowej w Domu PZKO od 26. 1. w godz. 8-15.

KARWINA SOWINIEC - MK PZKO zaprasza 23. 1. od godz. 19.00 do świetlicy na Tradycyjny Bal. Przygrywa p. Nogol.

KARWINA RAJ - MK PZKO zaprasza 24. 1. od godz. 19.00 do Domu PZKO na Bal PZKO. Przedsprzedaż biletów 19. 1. w godz. 18-20 w Domu PZKO.

KARWINA FRYSZTAT - MK PZKO zaprasza 24. 1. od godz. 19.00 do frysztackiego Domu PZKO na Tradycyjny Bal PZKO. Orkiestra „Quattro” p. R. Huňáča, wystąpi grupa taneczna „Break Bones Crew”. Miejscówki (150,- Kc) do nabycia w Domu PZKO we wtorki, czwartki i piątki w godz. 16-18.

ORŁOWA MIASTO I ŁAZY - MK PZKO zaprasza 31. 1. od godz. 19.00 do świetlicy w Zimnym Dole na tradycyjny bal. Miejscówki z kolacją 200 Kc, można nabyć u p. Wilczkowej w sklepie „Barborka” tel. 596 531 216, lub pod nr. tel. 596 520 982 i 596 531 209.

CZ. CIESZYN - MK PZKO OSIEDLE zaprasza 6. 2. od godz. 19.00 na Brandysie na tradycyjny bal. Miejscówki do nabycia w kiosku firmy Caro na Osiedlu.

▲ Klub Propozycji zaprasza 23. 1. o 16.00 do auli Gimnazjum na spotkanie pt. „Głębiej od naszych korzeni” z wykładami I. Zajac oraz W. Kusia, pracowników naukowych muzeów w Cieszynie i Cz. Cieszynie.

▲ MK PZKO Centrum zaprasza 19. 1. o 16.30 do klubu PZKO na zebranie sprawozdawcze.

HAWIERZÓW ŻYWOCICE - MK PZKO zaprasza 18. 1. o 15.00 do miejscowej restauracji na zebranie sprawozdawcze.

LESZNA DOLNA - MK PZKO zaprasza 14. 2. od godz. 19.00 do Domu PZKO na Bal Walentynski. Program: „Olza”, przygrywa zespół „Mr. Baby”. Miejscówki (180,- Kc) można rezerwować pod nr. tel. 558 335 710 (p. Staszko), przedsprzedaż 2-4. 2. w godz. 17-19 w Domu PZKO.

GNOJNIK - uczniowie PSP oraz chór „Lira” z Darkowa wystąpią 18. 1. o godz. 15.00 w kościele p.w. NMP.

STANISLAWICE - Zarząd MK PZKO zaprasza serdecznie na Tradycyjny Bal w piątek 6. 2. do Domu Polskiego Żwirki i Wigury na Kościelcu. Miejscówki do nabycia u p. Krystyny Szymanik tel. 558732243.

▲ Zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze w niedzielę 25. 1. o godz. 15.00 w Domu Polskim Żwirki i Wigury na Kościelcu.

TRZYNIEC - MK PZKO Trzyniec Osiedle zaprasza na zebranie sprawozdawcze, które odbędzie się dnia

25. 1. 2004 o godzinie 15.00 w Domu PZKO im. A. Wawrośa w Trzyniecu na Tarasie.

▲ Macierz Szkolna oraz dyrekcja PSP w Trzyniecu I zapraszają serdecznie na Bal Szkolny 23. 1. o godz. 19.00 w Domu PZKO w Lesznej Dolnej.

▲ MK PZKO Trzyniec Osówki zaprasza 18. 1. o godz. 15.00 do łasku na Osówce na zebranie sprawozdawcze.

Wapisy

LUTYNIA DOLNA - Dyrekcja PSP serdecznie zaprasza na wapisy do klasy 1., które przebiegną od 19. 1. do 30. 1. w godz. od 15.00 do 17.00.

Oferty

SPRZEDAM sześciotygodniowego byczka. Tel. 558 732 088. AL-082

SPRZEDAM szczeniata rasy Cane Corso z rodowodem, inteligentne, zdrowe i silne. Rodzice import - Włochy. Tel.: 606 477 056. GL-011

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA, Cz. Cieszyn: do 18. 1. wystawa obrazów Josefa Novického. Otwarte po-pt: 9-15.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 6. 2. wystawa „Klejnot ze srebra 2004”. Otwarte po-pt: 10-16.

BIBLIOTEKA REGIONALNA, Karwina: do 27. 1. wystawa twórczości Alicji Bartulcowej i Zbigniewa Kubeckiego. Zwiedzać można w godz. otwarcia biblioteki.

Nagrody rozlosowane

W naszym magazynie świątecznym znalazła się cała strona rozrywek umysłowych przygotowanych przez Józefa Tadrę. Dziś podajemy ich rozwiązania.

Krzyżówka świąteczna: Święta Bożego Narodzenia są symbolem łączącej ludzi miłości i przyjaźni. Logoryf: Barszcz wigilijny. Eliminacja: Dzisiaj w Betlejem. Krzyżówka kombinowana: Cyprian Kamil Norwid.

Do redakcji wpłynęło w terminie do 10 stycznia ponad 50 prawidłowych odpowiedzi. Wśród ich autorów rozlosowane zostały nagrody książkowe ufundowane przez Kongres Polaków. Otrzymują je: Stanisław Kólek z Cz. Cieszyna, Roman Ruśniok również z Cz. Cieszyna, Władysław Maślanka z Trziny Kojkowic oraz Sonja Chytek z Trziny. Nagrody można odebrać osobiście w siedzibie redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4 w Cz. Cieszynie.

(r)

Co w teatrze

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: „Jenůfa” (17, godz. 17.30, grupa A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: „Kameňák” (17-19, godz. 17.45), Rozwód po francusku (17-19, godz. 20.00), **Reflex:** Underworld (17, 18, godz. 17.00, 20.00), Strach i drżenie (19, godz. 20.00), Gdybym był bogaty (19, godz. 17.00), **Ex:** Bruce Wszechnogocy (17, 18, godz. 19.00), **CZESKI CIESZYN - Central:** Mali agenci 3D (17, 18, godz. 17.15, 19.30), Rzeka tajemnic (19, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Cztery piórka (17, 18, godz. 17.30), Bad Boys 2 (17, 18, godz. 20.00), Świerszczyk (17, godz. 10.00), Underworld (19, godz. 17.30, 20.00), **BYSTRZYCA:** Kuloodporny (17, godz. 18.00).

Co na antenie

POLSKIE AUDYCJE, UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m: po-pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA: do 23. 1. wystawa „Zaolzie 1938”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 1. 2. wystawa Anny Wysockiej, do 4. 2. wystawa „Fotografia dzikiej przyrody 2003”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

TEATR im. A. MICKIEWICZA, Cieszyn: do 26. 1. „Jaselska Tradycyjne”. So, nie: 16.00, po-pt: 17.00.

Co w terenie

GUTY - zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 18. 1. o godz.

15.00 do Domu PZKO na walne zebranie.

HAWIERZÓW BŁĘDOWICE - Macierz Szkolna PSP zaprasza 24. 1. od godz. 19.00 do Domu PZKO na Tradycyjny Bal. Program: występ dzieci szkolnych, zespół „Horizont”, przygrywa „Sonata”.

BYSTRZYCA - Koło Macierzy Szkolnej, dyrekcja szkoły i przedszkola zapraszają 23. 1. od godz. 19.00 do restauracji „Stadion” na Tradycyjny Bal. Program: zespół „Bystrzyca”, przygrywa orkiestra „Mr. Baby”.

Firma

Spring

poszukuje odpowiedniego kandydata na stanowisko PRZEDSTAWICIELA HANDLOWEGO

Warunki:

- ◆ wykształcenie średnie lub wyższe
- ◆ płynna znajomość j. angielskiego
- ◆ dobra znajomość pracy z komputerem
- ◆ zdolności organizacyjne i kierownicze
- ◆ prawo jazdy kat. B.

Pisemne oferty z życiorysem należy przesyłać w terminie do 30. 1. 2004 pod adresem SPRING ul. Strojnicka 737 01 Český Těšín lub e-mail: spring@spring.cz

GL-030

GL-033

Ludeczkowie Złoci!

Rok je za nami, Swiynta my szczytnie przeżyli, każdy przybrał na wodze, tóż rozmyślo, jako ty kila ściepać. Jedni locóm do jakichsi fitness klubów, o kierych tu żodyn nigdy nie słyszol, ale ci mórdrzejsi czakajóm na miynsopust, czyli karnawał po pańsku nazywany, kiery je lepszy niż wszystkie ty kluby do grómady. A czemu? Bo na takim balu karnawałowym sie pocicie do samego rana, okrzyść sie mocie czym, ku tymu możecie wyciógnić ze szyfónera ty nejpiekniejsze lónty (aż wszystkim oko zbielnie), oczy napasć na przełajnym programie, aji cosi wygrać.

Tóż powiwdzcie, kaj tak jeszcze je? Odpowiydź je jyny jedna: Na naszych balach pezetkaowskich, z kierych jedyn sie nazywo ŚLĄSKI, a żyje już przez trzicet roków dziynki mistrzowianóm, a w ostatnich rokach i taki firmie, co wzięła po kóniu miano, a nazywo sie Equus. Tak jak ni ma naszych Beskidów bez Kozubowej, tak ni może być cieszyńskiego miynsopustu bez BALU ŚLĄSKIGO.

Tóż w pióntek 6 lutego Roku Pańskiego 2004 na Strzelnicy w Czeskim Cieszyń, przy samym moście do Polski zaś będzie straszny lóm. Zaś sie bedymy bawić, śpiwać, hokać po naszymu, bo to je sercu nejbliższe. I jako dycki, będzie szumny program, a muzyki tela, co nigdy. W głównym zolu bedóm muzykanci, co sóm znani u nas aji

w Nymcach, a choć sie nazywajóm nieswojo (bo to je dzisio tako moda) – LADY M – grajóm bardzo po naszymu. Ni ma też isto u nas żywej dusze, kiero by nie chciała widzieć frelki i gibczoków z OLZY, kierzi tańcujóm, aż ludzióm oko bielnie. Też bedóm na Balu. Ogrómnie sie też chce pokazać tako partyja z Karwinej. Nazywo sie Intro, a je tak dobro, że z tańcami dyskotekowymi jeździ po rozmaitych krajach a wszynzi jim przestrasznie klasakajóm. Jak by i tego było nikierym za mało (bo sie mogóm nónść wybiyrziczni goście), tóż my zaprosili jeszcze jednóm kapele z Óndrzychowic, kiero w ekstrówce będzie wydziwiać jyny po naszymu. Rynczymy, że fajnymu śpiwaniu a tańczyniu nie będzie kónca. O innych radościach ciała aji dusze ani nie piszemy, aby my Wóm wielkiego szmaku nie narobili.

Tóż Kochani, biercie szrajtofle a lećcie do Czeskiego Cieszyń, kaj siedzi firma silno jako kón, przypóminómy, że Equus sie woło, a mo swoje gniózdo na ulicy Smetany 13. Tu od pyndziałku 19 stycznia bedóm przedowane taki karteczki, co sie miejscówkami nazywajóm. Możecie se jich kupić każdy dziyń, w kierym sie robi, od godziny 9 do 15. Ale radzimy Wóm ze szczyrego serca – nie czakejcie dłógo, abyście nie nadbyli. A jak przidziecie, nie bedziecie lutować. To Wóm gwarantujóm

ORGANIZATORZI

Krzyżówka

POZIOMO:

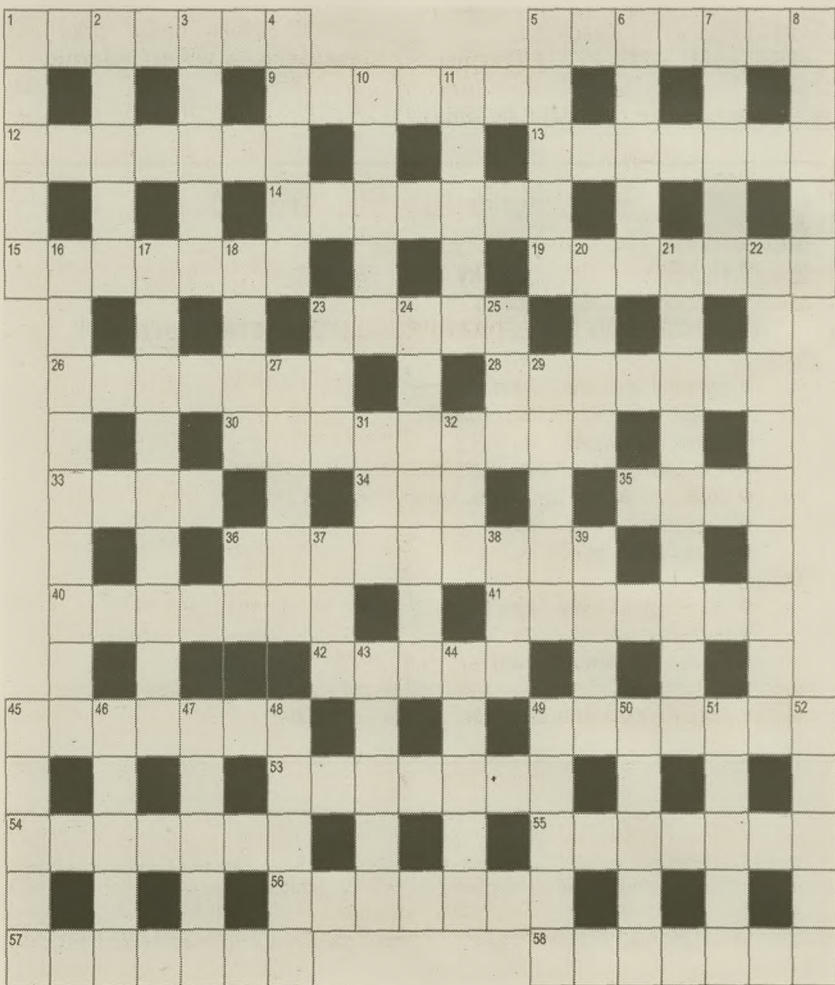
1. wieczorne tańce, 5. na bucie jeżdźca, 9. piosenka żartobliwa, 12. reperacja, 13. birmńska Wisła, 14. trzeźwe myślenie, 15. nasza spółdzielnia, 19. inne dzieło nasładuje, 23. płaski na głowie, 26. muzyce lekkiej patronuje, 28. mierzwa, 30. pokutuje, 33. karnacja, 34. koniopodobny, 35. N, 36. Pacyfik ma w małym palcu, 40. pelen amunicji, 41. na początku się wyróżnia, 42. na jedwabnika, 45. najmniejszy pododdział artylerii, 49. złamany festiwalowy, 53. niekiedy słodka, 54. Zygmunta w Warszawie, 55. z rzędu płastug, 56. do stawania w nie, 57. wodna mniej hałasuje, 58. w Rosji rewoltował.

PIONOWO:

1. najdłuższy po Wołdze w Europie, 2. agresja, 3. sąsiad Oregonu, 4. na-

rzecz, 5. Zeusowa góra, 6. do niepełnego snu podobny, 7. żyrafopodobny, 8. plakat, 10. korsarz w służbie królowej, 11. biały dla Anglika, 16. kabotyń, 17. na plaży w Chałupach, 18. bazar, 20. szaleństwo egzotyczne, 21. nad Morzem Śródziemnym mieszka, 22. na różne różności, 23. lilak, 24. ilustracja, 25. dźwięk, 27. Goliat wie co to za siła, 29. moneta, 31. Destinowa, 32. z dobrem walczy, 36. miasto w Nigerii, 37. znajdziesz na Mazurach, 38. z rodziny karpiniowych, 39. bardzo dobrze tnie, 43. koński reproduktor, 44. benzynowa liczba, 45. na prowizoryczną ściankę, 46. Mahomet go głosił, 47. głuchy stukot, 48. Malawi, 49. indyjskie panisko, 50. kozodój, 51. do walenia w niego, 52. doradca króla Salomona.

Opr. JO

ŚWIATOWA CZOŁÓWKA SKOCZKÓW PO RAZ PIĘTNASTY W ZAKOPANEM

Trzymamy kciuki za Małysza

Zakopane po raz piętnasty jest gospodarzem konkursów Pucharu Świata w skokach narciarskich. Dzisiejszy, jak również jutrzejszy konkurs na Wielkiej Krokwi cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Wszystkie bilety, dwie serie po 32 tysiące, zostały już wyprzedane. Bezpośrednią transmisję z imprezy można obejrzeć w programie I TVP. Sobotnie zawody rozpoczynają się o godz. 17.15, niedzielne o godz. 14.15. Jak co roku zaproszenie na PŚ przyjął prezydent Polski Aleksander Kwaśniewski.

Na konkursy PŚ do Zakopanego przyjechało dziewięć ekip zagranicznych. Te najważniejsze - Finlandia (z liderem klasyfikacji PŚ Janne Ahonenem), Norwegia, Austria i Niemcy - wystąpią w najsilniejszych składach.

Z występu na Wielkiej Krokwi zrezygnowali Szwajcarzy, Japończycy i Francuzi. Na Wielkiej Krokwi wystartuje 11 polskich skoczków z Adamem Małyszem na czele, który opuścił ostatnie konkursy PŚ

w Libercu, aby dobrze przygotować się do rywalizacji w Zakopanem. W Polsce odzywa się coraz więcej głosów domagających się odejścia trenera Apoloniusza Tajnera. Kto wie, czy o przyszłości szkoleniowca polskich skoczków nie zadecydują zawody w Zakopanem.

Po jedenastu konkursach obecnego sezonu liderem klasyfikacji generalnej PŚ jest Janne Ahonen. Fin ma na koncie 658 punktów. Norweg Sigurd Pettersen traci do niego 102 punkty. Trzeci jest Austriak Martin Hoellwarth z 446 punktami. Adam Małysz zajmuje w klasyfikacji generalnej ósme miejsce - 298 punktów. (jb, PAP)

BRUNA Z HEINZEM DO FRYDKU-MISTKU

Wyprzedaż Banika

Nie mamy dobrych informacji dla fanów karwińskiego szczyptorniaka. Jesienią ubiegłego roku drużyna doznała poważnych osłabień (odeszli Galia, Juříček, Farář i Titkow), ale mimo to Banik utrzymał na półmetku czesko-słowackiej Interligi przodownictwo w tabeli. W nowym roku sytuacja ekonomiczna klubu nie uległa poprawie, co przełożyło się na kolejną wyprzedaż graczy.

Do konkurencyjnego Frydku-Mistku przechodzą Michał Bruna i Tomáš Heinz, młodszy z braci Heinzów jak na razie prezentować się będzie we Frydku Mistku na zasadach wypożyczenia. Bolesny będzie zwłaszcza brak Michała Bruna, naj-

lepszego strzelca drużyny i jednego z gwiazdorów fazy grupowej Ligi Mistrzów. Trener Jiří Kekrt nie może, już też liczyć na serbskiego obrotowego Dragana Mrakića (Serb szuka sobie nowego pracodawcy), walizki pakują również Prokopec z Krzyżeckim (zdaniem kierownictwa klubu obaj gracze zaniedbywali treningi). W zbliżających się mistrzostwach Europy w Słowenii (22. 1.-2. 2.) zespół Banika Karwina nie wystawi w reprezentacji RC ani jednego swojego zawodnika.

Karwiniacy od dziś prezentują się na turnieju w austriackiej miejscowości Gänserdorf. Rywalami Banika w grupie B będą zespoły Trnawy i reprezentacji Polski do lat 19. (Ok)

▲ Młodsi narciarze z klubu SKI Beskid Wielka Racza podczas pierwszego tegorocznego treningu na nowej nartostradzie w Mostach koło Jabłonkowa. Fot. WIESŁAW PRZECZEK

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Pantery na 12. miejscu

Hokeiści Hawierzowa nadal plasują się w dolnych rejonach pierwszoligowej tabeli. Faktu tego nie zmieniła nawet decyzja techniczno-sportowej komisji Czeskiego Związku Hokeja, która dodatkowo przyznała Panterom trzy punkty za zwycięstwo walkowerem w sobotnim meczu w Opawie. Podopieczni trenera Flašara ulegli wtedy gospodarzom 5:6, ale w barwach Opawy pojawił się wbrew przepisom napastnik Ambroz. Hawierzowianie potwierdzili opinię jednego z najsłabszych zespołów sezonu, przegrywając w środę na własnym lodzie z niezbyt groźną Kadanią.

● I LIGA: HAWIERZÓW - KADANĀ 2:6 (0:1, 0:3, 2:2). Bramki: Piecha, Krenželok - Vobořil, Kreuzman, Tvrddek, Pech, Pelan, Polansky.

Hawierzowianie w meczu 32. kolejki nie mogli już skorzystać z usług wypożyczonego z Trzyńca napastnika Pavla Zdráhala. Jeden z głównych filarów hawierzowskiej ofensywy w tym sezonie przechodzi do pierwszoligowego Ujścia nad Łabą. Gospodarze zdawali sobie w środę sprawę z tego, że przedostatnie miejsce w tabeli nie nastroja optymistycznie i za wszelką cenę chcieli przed własną publicznością sięgnąć po trzy punkty. Rywal sprowadził jednak Pantery z obłoków na ziemię.

Goście zagraли pomysłowo w ataku, lepiej kombinowali i wystrzegali się niepotrzebnych błędów w obronie. Tego wszystkiego brakowało hawierzowianom. W ofensywie Pantery prezentowały się nijako, ograniczając się często do prostego, ale mało skutecznego narzucania krążka na oślep w stronę bramki gości. Goście objęli prowadzenie w 8. minucie, bramkarz Vojtko pokonał Vobořil. W 24. minucie było już 0:2 dla przyjezdnych. Udaną akcją trzeciej formacji zamknął Kreuzman. Gospodarze kontrolowali strzałem Mariana Kacifa, ale krążek odbił się od poprzeczki w złym dla Hawierzowa kierunku... W 37. minucie goście dołączyli trzeciego gola z kija Tvrdka. Po czwartym golu do siatki gospodarzy (na kilka sekund przed końcem II tercji) w bramce Hawierzowa Vojtko zmienił Vrba. Pantery częściowo zrehabilitowały się w oczach swoich kibiców dopiero w trzeciej tercji. W 42. minucie Piecha i w 44. Krenželok obniżyli na 2:4, ale goście nie dopuścili do dramatu. Dwoma golami w przeciągu 46. minuty odskoczyli znów w bezpieczny dystans i czterobramkowe prowadzenie utrzymali już do końca.

Sędzia Skoupý, kary 5:4, wykrzystane 1:0, widzów 1191. (jb) Lokaty: 1. Jihlava 68, 2. Chomutów 67, 3. Beroun 67, 12. Hawierzów 30 pkt.

ferta

■ TURNIEJ SKOKÓW NARCIARSKICH W NYDKU (dzis od godz. 13.00 na skoczni w Nydku o punkcie konstrukcyjnym K 29 i K 40). To już dziesiąta edycja zawodów, w których swoje umiejętności prezentują zwłaszcza skoczkowie weterani. Udział w dzisiejszej imprezie zapowiedzieli zawodnicy z RC, Polski i Słowacji.

■ PIŁKA NOŻNA, halowy turniej w Ostrawie Porubie z udziałem Banika Ostrawa, Dospelu Katowice, Witkowic i Rozwoju Katowice (dzis od godz. 13.30 na stadionie zimowym). Pojedynek pomiędzy Banikiem Ostrawa a Dospel Katowice zaplanowany jest na godz. 16.50.

■ PIŁKA NOŻNA, zimowy turniej we Wracimowie - dzis: Wracimów - Orłowa (10.20) i Piotrowice - Dobra (12.10), jutro: juniorzy FC Witkowice - Dzieńmorowice (8.30), MKF Karwina - IRP Cz. Cieszyń (10.20) i G. Bładowice - Stare Miasto (12.10).

■ PIŁKA NOŻNA, zimowy turniej na boisku ČSAD Hawierzów - dzis: SKF Hawierzów - FK Hawierzów (8.30), FK Cierlicko - MKF Karwina (10.10), Stonawa - Sn Hawierzów (11.50), ČSAD Hawierzów - S. Metylowice (13.30).

■ HOKEJ NA LODZIE, Tipsport Ekstraliga: Witkowice - Cz. Budziejowice (jutro, 17.00). I liga: Ołomuniec - Hawierzów (dzis, 17.00). II liga: N. Jiczyn - Orłowa (jutro, 17.00). (Opr. jb)

● II LIGA: ORŁOWA - SZTERNBERK 4:2 (2:0, 2:0, 0:2). Bramki: Bavlšik 2, Galgonek, Jemelík - Kopa, Kohút.

Hokeiści Orłowej wreszcie wzięli się w garść i w spotkaniu 29. kolejki pewnie pokonali na własnych śmietach szósty w tabeli Szternberk. Podopieczni trenera Juchelki od pierwszych minut zepchnęli rywala do defensywy, tym razem powodziło się orłowianom również pod względem strzeleckim. Spokój w orłowskie szeregi wniósł w 9. i 11. minucie wypożyczony z Sarezy Ostrawa napastnik Bavlšik, który z podania Stranskiego i Moravca zapewnił gospodarzom dwubramkowe prowadzenie. W 30. minucie Galgonek (as. Moravec, Pavel Balajka) podwyższył na 3:0, goście w tych fazach meczu sprawiali mdłe wrażenie. Kiedy w 40. minucie w przewadze liczebnej Jemelík trafił na 4:0, praktycznie można było zwinąć kurtynę. W ostatniej tercji orłowanie nieco pofolgowali i Szternberk wyczuł szansę. Goście zdążyli już tylko zlaćgodzić oblicze porażki (46. Kopa i 59. Kohút).

Sędzia Trombík, kary 5:7, wykrzystane 2:1, widzów 400. (JK)

Lokaty: 1. Sareza Ostrawa 72, 2. Nowy Jiczyn 61, 3. Kromierzyż 55, 8. Orłowa 36 pkt.

Opr. JANUSZ BITTMAR

DZIŚ W NUMERZE:

Czesław Niemen nie żyje **str. 3**

Wyjątkowy kogut **str. 4**

Umberto Eco o pisaniu **str. 5**

Ekstraliga hokeja na lodzie **str. 8**

WTOREK
20 STYCZNIA 2004
NR 8
ROCZNIK LIX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

▲ Członkowie Polskiego Towarzystwa Medycznego w skupieniu wysłuchali słów konsula generalnego RP w Ostrawie Andrzeja Kaczorowskiego. Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBURNIK

SPRAWA KOLÁČKA W TOKU

Poszukiwani świadkowie

OSTRAWA (k) – Aresztowanym pod koniec listopada ub. r. i zwolnionym za kaucją Viktorowi Koláčkowi, właścicielowi i prezesowi zarządu Kopalni Ostrawsko-Karwińskich (OKD) i spółki Karbon Invest, oraz b. wiceprezesowi zarządu OKO Janowi Przybyle ciągle jeszcze nie przedstawiono aktu oskarżenia.

Dochodzenie wstrzymuje poszukiwanie świadków. Specjalizujący się w przestępczości gospodarczej policjanci zakładają, że będą ich musieli przesłuchać kilkadziesiąt.

V. Koláček wraz z dwoma współ-

pracownikami jest podejrzany o nadużycia finansowe. W wyniku zawarcia niekorzystnych umów handlowych naraził zarządzane przez siebie firmy na straty w wysokości ponad 1,6 mld Kc.

NOWY PODRĘCZNIK TRAFIA DO SZKÓŁ

Czeska geografia po polsku

CZ. CIESZYN (sch) – W tych dniach do szkół na Zaolziu trafia nowy podręcznik do geografii. Jest on swoistym kompendium wiedzy o RC przeznaczonym dla uczniów klas 8 i 9 PSP.

Oryginalny czeski podręcznik Vity Voženilka i Zdeňka Štěrby został

opracowany dopiero po administracyjnym podziale kraju. Natomiast od kwietnia do listopada ub. r. nad jego tłumaczeniem pracowały Barbara Głębička-Janasz z PCP w Cz. Cieszynie oraz dyrektor dolnośląskiej PSP, Alicja Berki.

Podręcznik do geografii w polskiej wersji językowej pojawił się w nakładzie 2 300 egzemplarzy. - Otrzymałymi już zamówienia z większości polskich szkół, które od razu zostały zrealizowane - podała B. Głębička-Janasz.

Jak pracować z nowym podręcznikiem, zainteresowani nauczyciele mogli się dowiedzieć podczas wczorajszego seminarium w PCP, z udziałem Z. Štěrby, współautora „Geografii”.

KOMUNALNE INWESTYCJE

Ładniej i wygodniej

BOGUMIN (mro) – Rekonstrukcja szkoły podstawowej im. T. G. Masaryka, uporządkowanie i odnowienie terenów koło Budoucnosti w centrum miasta, realizacja sieci elektrociepłowniczej i rekonstrukcja wieżowców na ulicach Okružní i Bezručova – to znaczące inwestycje Urzędu Miejskiego w Boguminie minionego roku.

W modernizację i naprawy miejskiej substancji mieszkaniowej ratu sz zainwestował w ub. 55 mln Kc. Inwestycje pozamieszkaniowe pochłonęły 75 mln Kc. Dodajmy, że w

2002 r. na wielkie akcje inwestycyjne i naprawy władze Bogumina wyłożyły 76 mln Kc. W 2003 już 130 mln Kc.

W kasie miejskiej na ten rok na inwestycje mieszkaniowe przeznaczono - zgodnie z sugestiami firmy administrującej lokalami, spółki BM serwis - blisko 32 mln Kc. W tej kwocie znalazły się koszty napraw wind, dachów, kanalizacji czy też przykładowo przebudowa na mieszkania byłego przedszkola w Wierzbicy. 14 mln Kc przeznaczono na zapobieganie stanom awaryjnym.

»ARS MUSICA« W CZOŁÓWCE

Dotacje na kulturę

CZ. CIESZYN (kor) – 600 tys. koron wydzielił samorząd w tegorocznym miejskim budżecie na dotacje na działalność kulturalną miejscowych organizacji i instytucji. Komisja ds. kultury zdecydowała w ub. tygodniu, kto może liczyć na pomoc miasta w pierwszym półroczu.

Jak poinformował GL wiceburmistrz Vít Slovák, najwięcej, bo aż 30 tys. Kc otrzyma Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica”. Na 20-tysięczny zastrzyk finansowy może liczyć Dom Dzieci i Młodzieży, 15 tys. Kc wpłynie do kasy Stowarzyszenia Obywatelskiego „Liberté”.

Komisja przyznała m.in. dotację polskiej podstawowce przy ul. Havlíčkovy (10 tys. Kc) oraz MK PZKO Cz. Cieszyn Centrum (11 tys. Kc); na dzia-

łalność Klubu Propozycji i chóru „Harfa” oraz jubileuszowy koncert „Harfy”. Po raz pierwszy złożył swój projekt Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej. Otrzyma ono 2 tys. na zorganizowanie warsztatów plastycznych dla młodzieży.

Decyzja komisji trafi jeszcze pod obrady przedstawicielstwa i rady miejskiej. Pieniądze powinny wpłynąć na konto dotacjodawców w drugiej połowie lutego.

NOWOROCZNE SPOTKANIE W KONSULACIE RP

Elity kształtują obraz

OSTRAWA (mro) – W „studniówkę” planowanego wejścia RP i RC do Unii Europejskiej spotkali się w siedzibie Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie gospodarze placówki z członkami Polskiego Towarzystwa Medycznego z Romualdem Gąsiorem na czele.

Sprawujący honory domu konsula generalny Andrzej Kaczorowski rozpoczął noworoczne spotkanie od podkreślenia znaczenia, jakie w postrzeganiu mniejszości narodowych mają elity - takie jak PTM. Mówił o ciernistej drodze reform służby zdrowia w RP, o rozwoju współpracy czesko-polskiej w zakresie służb ratowniczych. Swoje wystąpienie zakończył życzeniami stabilizacji warunków pracy i pomyślności osobistej dla przybyłych. - Oby rok 2004 był dobrym rokiem, pełnym satysfakcji - podkreślił.

Prezes PTM przedstawił pokrótce przebieg 11 spotkań organizacji w minionym roku, kontaktów z Polską i podziękował za to, że... polska placówka wywiera integrujący wpływ na zaolziański świat. W na-

wiązaniu zaś do sytuacji w czeskiej służbie zdrowia zaproponował... zaśpiewanie pieśni „Choć burza huczy wokół nas”...

POMOGŁY OKRĘG I PODBESKIDZKIE GMINY

Remont skolaudowany

JABŁONKÓW (kor) – Wicehetman okręgu Jiří Carbol zawitał w piątek do jabłonkowskiego sanatorium chorób płucnych. Wziął on udział w uroczystej kolaudacji dwóch zrekonstruowanych w ub. roku oddziałach placówki.

Dyrektor sanatorium Sułtana Gawlik poinformowała GL, że rekonstrukcja przebiegała przede wszystkim w byłym oddziale dla dzieci chorych na gruźlicę. Został on przekształcony w oddział dla osób starszych, jako miejsce pobytu w trakcie rehabilitacji przewlekłe chorych, np. po udarze mózgu czy skomplikowanych złamaaniach. Przebiegał również remont kuchni. W roku ub. zakończył się jego pierwszy etap, w tym roku dojdzie do odnowienia stołówki i kuchennego zaplecza.

Urząd Okręgowy w Ostrawie pokrył część kosztów inwestycji.

J. Carbolowi towarzyszyli przedstawiciele wydziału do spraw socjalnych i zdrowia, Petra Lampartová i Rostislav Gromnica. W uroczystości wzięli ponadto udział wójtowie podbeskidzkich gmin, które wspomogły finansowo sanatorium przy zakupie wyposażenia nowego oddziału.

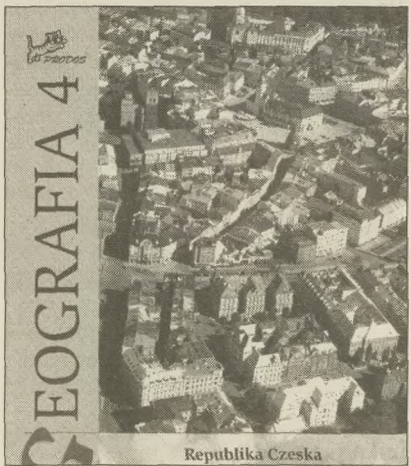
Nasza ankieta

Dokąd Pan jeździł na narty? - pytamy zaolziańskich biznesmenów.

STANISŁAW GLAC, współwłaściciel „Koeximpo”

Chętnie jeżdżę na Słowację na Wielką Racę, ale również w Beskidy - w miniony weekend przez kilka dni byliśmy na przykład na Gruniu. Bardzo lubię też Alpy. Tam całą naszą piątką (żona, trójka dzieci i ja) spędzamy zazwyczaj ferie wiosenne albo przedłużony weekend. Osrodek, w którym chcemy się zatrzymać, wybieramy na internecie, dawniej korzystaliśmy również z pośrednictwa biur podróży.

Ciąg dalszy na str. 2

Pogoda

WTOREK - Zachmurzenie umiarkowane z rozpogodzeniami. Możliwe przelotne opady śniegu. Temperatura w nocy od 2 do -4 st. C, w dzień od -2 do 2 st. C.

ŚRODA - Zachmurzenie małe z rozpogodzeniami, przelotne opady śniegu. Temperatura w nocy od -4 do -8, w dzień od -6 do -2 st. C.

ISSN 1212-4222

0 4 0 0 8

9 771212 422027

TYDZIEŃ

12 - 18 I 2004

● Koło Żyliny spadł mały samolot pasażerski. Zginęły trzy osoby.

● Trybunał Konstytucyjny Włoch uznał, że ustawa zwalniająca pięć osób zajmujących najwyższe stanowiska w państwie z odpowiedzialności w procesach karnych w czasie pełnienia urzędu jest niezgodna z ustawą zasadniczą.

● W jednej ze szkół w Hadze uczeń postrzelił dyrektora placówki, ciężko raniąc go w głowę, po czym uciekł. Ranny dyrektor w szpitalu zmarł.

● Dwóch Czechów skazanych w Tajlandii na długoletnie więzienie za przemyt narkotyków powróciło do Republiki Czeskiej. Na mocy umowy między państwami reszta kary spędzą w którymś z tutejszych więzień.

● Prezydent Warszawy, Lech Kaczyński, na protest przeciwko obstrzonom przepisom dotyczącym rejestracji osób przybywających do Stanów Zjednoczonych, w tym obywateli Polski, zrezygnował z wizyty w Waszyngtonie.

● Prezydent USA, George Bush, przedstawił założenia nowego amerykańskiego programu podboju Kosmosu. Przewiduje on wznowienie lotu na Księżyc, zbudowanie tam stałej bazy oraz załogową wyprawę na Marsa po roku 2020.

● 14 osób, w tym 12 Polaków, zostało rannych w wypadku włoskiego autokaru jadącego z Neapolu do Krakowa. Do wypadku doszło koło Brzeclawia na południowych Morawach.

● Szef czeskiej dyplomacji, Cyril Svoboda, bawił z wizytą w Iraku. Prowadził tam rozmowy głównie o możliwości uzyskania przez czeskie firmy kontraktów w ramach odbudowy Iraku.

● 37 osób zginęło w katastrofie samolotu pasażerskiego AN-24 w stolicy Uzbekistanu, Taszkencie.

● Podczas spotkania w Berlinie z szefami dyplomacji Niemiec i Francji, Joschka Fischerem i Dominique de Villepinem, minister spraw zagranicznych Polski Włodzimierz Cimoszewicz potwierdził gotowość Polski do poszukiwania kompromisu w kwestii europejskiej konstytucji.

● W Santa Maria w Kalifornii rozpoczął się proces z piosenkarzem Michaeliem Jacksonem, oskarżonym o molestowanie seksualne nieletniego chłopca.

● Ambasador Izraela w Szwecji, Zvi Mazel, zniszczył podczas wernisażu w Sztokholmie instalację z portretem Palestynki-samobójczyni. Kilka miesięcy temu dokonała ona zamachu w Haifie, zabijając dwadzieścia osób.

● Dwóch nieznanych napastników zbilo w Pradze redaktora naczelnego tygodnika „Respekt” Tomáša Němečka. Dziennikarza przewieziono do szpitala. Doznał m.in. wstrząsu mózgu.

● Podczas wizyty na Bliskim Wschodzie minister spraw zagranicznych RC Cyril Svoboda spotkał się z czołowymi przedstawicielami Palestyńczyków.

● Ponad 10 tys. muzułmanek i muzułmanów demonstrowało w Paryżu przeciwko przygotowywanej ustawie zakazującej publicznego noszenia symboli religijnych w szkołach i urzędach.

● Członkowie międzynarodowych oddziałów SFOR rozpoczęli intensywne poszukiwania byłego lidera Serbów bośniackich, Radovana Karadzicia, oskarżonego przez Trybunał w Hadze o zbrodnie wojenne.

● Prezydent RC, Václav Klaus, odwiedził byłego premiera Miloša Zemanę w jego domu na Wyżynie Czesko-Morawskiej. Po spotkaniu obaj politycy powiedzieli dziennikarzom, że w rozmowie poruszali typowo męskie tematy, unikając poważnych spraw związanych z polityką. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych

▲ Zwycięzcy podziękowali publiczność przysięgą z szampana. Fot. ROMAN BASELIDES

nasza ankieta

Dokończenie ze str. 1
JAN CZERNEK, właściciel biura nieruchomości

Najlepiej w góry! A poważnie – zazwyczaj w Beskidy, w zależności od pogody do Łomnej lub na Biłą. W Alpy jeżdżę tylko sporadycznie, nie mam jednak w zwyczaju wracać w to samo miejsce. Uważam, że alpejska oferta narciarska jest na tyle szeroka, że warto przetestować różne ośrodki.

KAZIMIERZ GALUSZKA, księgowy i doradca podatkowy

Narty to moja pasja. W góry jeżdżę więc niemal co weekend – na Raczę, Baginiec, Gruń... Zamierzam również wybrać się na nową nartostradę do Mostów. W Alpach bywam bardzo rzadko – niestety, na taki wyjazd człowieka nie zawsze jest stać.

ADAM WAŁACH, współwłaściciel „Walmarku”

W tym roku byłem dopiero dwa razy na nartach i obydwa razy na nowej nartostradzie w Mostach – raz w dzień, a raz skorzystałem z „nocnej” oferty – i muszę przyznać, że byłem zachwycony. Odpowiada mi też łomniańska „Severka”. Natomiast na Raczy jest, jak na mój gust, stanowczo za dużo ludzi. W Alpach austriackich też miałem przez pewien czas swój ulubiony ośrodek. Trzy razy pod rząd zatrzymywałem się w Kaprun pod Kitzsteinhornem. W tym roku jednak stwierdziłem, że warto pomyśleć o zmianie, toteż zaplanowałem wyjazd na narty do rozciągającej się na granicy austriacko-włoskiej Karyntii. Generalnie zaś preferuję dość ostre, choć dobrze utrzymane stoki. (sch)

Ciekawostki

Nowy ślad?

Wraz z trwającym w Wielkiej Brytanii śledztwem w sprawie śmierci księżnej Diany, pojawiają się coraz to nowe rewelacje dotyczące paryskiego wypadku samochodowego z roku 1997, w którym zginęła księżna.

Tygodnik „The People” zamieszcza relację mieszkanki Paryża Souad Mouffakir, która jechała razem z mężem trasą nad Sekwaną w ten sam wieczór, co Diana i al-Fayed. Twierdzi stanowczo, że widziała na sąsiednim pasie fiata uno. Kierowca nadjechał szybko, a następnie zwinął i zrównał się z samochodem pary. Zachowywał się dziwnie, a jego twarz pani Muoffakir – jak powiedziała – „nigdy nie zapomni”.

„Bałam się. Jechał tylko kilka centymetrów od nas”. Opisuje kierowcę jako niskiego szatyna, w typie śródziemnomorskim, mniej więcej trzy-

W CZESKOCIESZYŃSKIEJ KSIĘGARNI JUŻ OD 7 RANO Kolejny Potter

Już za dwa tygodnie, 31 stycznia, o wschodzie słońca, polskie dzieci doczekają się 5. tomu książki **Joanne K. Rowling Harry Potter i Zakon Feniksa** w tłumaczeniu **Andrzeja Polkowskiego**. Feniksa utożsamia się ze słońcem, bo tak samo jak życiodajne światło wzbija się w powietrze o świcie, stąd wczesna poranna pora premiery liczącej aż 960 stron opowieści o czarodziejskim świecie. Obecnie wydany tom jest o 1/3 obszerniejszy od poprzedniego.

Cena rynkowa wynosić powinna 59 zł w twardej oprawie i 49 zł w miękkiej. Słowacy doczekali się wcześniej, Czesi otrzymają do ręki kolejnego Pottera dopiero 29 lutego br.

Jak zapewniła **Danuta Wirth** z czeskokocieszyńskiej księgarni przy ul. Czapka, gotowa jest ona w ostatnią sobotę stycznia o 7.00 rano czekać w sklepie na niecierpliwych czytelników, pomimo iż w dniu tym księgarnia zwykle jest nieczynna. (bag)

DOJEŻDŻANIE NA RÓWNYCH PRAWACH Ulgowo bez zasiłku

PRAGA (sch) - W przyszłym roku szkolnym nawet rodziny mniej zamożne nie będą już korzystać z zasiłku na dojazd (příspěvek na dopravu) przyznawanego w ramach programu państwowej pomocy społecznej.

Od września br. dojeżdżającym do szkół uczniom oraz studentom będzie przysługiwać 25-proc. zniżka na bilet autobusowy lub kolejowy.

Jak podała GL rzeczniczka ministerstwa transportu, **Lenka Čodlová**, ze zniżki na przejazd do szkoły będą korzystać wszyscy uczniowie i słuchacze studiów dziennych do 26 lat, bez względu na wysokość dochodu uzyskiwanego w rodzinie. Różnicę w

NA STARCIE OLDBOYE I BENIAMINKI

Skoki pod Czantorią

NYDEK (man) - Dziesiąta edycja międzynarodowych zawodów w skokach narciarskich oldboyów odbyła się w sobotnie popołudnie. Pod krowkami miejscowego obiektu sportowego zebrała się rekordowa liczba 1200 osób.

Do konkursu przystąpiło 26 dawnych członków reprezentacji RC, w tym również skoczków z Trzyńca i Golezowa. Bohaterem dnia był trzyniecki wychowanek **Marcel Kantor**, który w kategorii do 31 lat

Kuchnia do remontu

PIOSECZNA (kor) - Władze gminy zamierzają zrekonstruować w tym roku kuchnię i stołówkę miejscowej szkoły, żeby były one zgodne z normami higienicznymi. Do końca lutego powinien powstać projekt tego przedsięwzięcia. Jeśli uda się zdobyć potrzebne środki, remont ruszy latem br.

Z kuchni korzysta nie tylko blisko setka 90 małych pioseczan – 53 uczniów czeskiej małoklasówki oraz 41 dzieci z czesko-polskiego przedszkola. Na obiady przychodzą tu ponadto pracownicy Urzędu Gminnego oraz 10 pioseczańskich emerytów.

POWSTAJE CENTRALA SYSTEMÓW RATOWNICZYCH

Pomoc zintegrowana

OSTRAWA (mro) - Morawsko-śląski Urząd Okręgowy przyjął memorandum w sprawie powstania Okręgowego Ośrodka Operacyjnego Zintegrowanych Systemów Ratowniczych. Będzie je uruchamiał we współpracy z władzami Ostrawy i MSW.

W ośrodku zostaną zlokalizowane dyspozytornie straży pożarnej, pogotowia ratunkowego, Policji RC, jednostek wojskowych ds. sytuacji nadzwyczajnych, sztabu ds. sytuacji kryzysowych w okręgu, samej Ostrawy, Straży Miejskiej w Ostrawie, stowiska wyjazdowe karetok pogotowia ratunkowego oraz technologiczne i

triumfował na małej krokwi (K24), wygrał też współzawodnictwo o najdłuższy skok na krokwi K40. Zwycięzcami pozostałych kategorii zostali: **Josef Pavlica** z Bieczwy Dolnej (31-41 lat), **Józef Czarniak** z Golezowa (41-51 lat) oraz **Rudolf Kaszper** z Wędryni (powyżej 51 lat).

Widzowie byli świadkami wielu ciekawych atrakcji. Swoimi zdolnościami popisali się najmniejsi skoczkowie, tradycyjnie wręczono też nagrodę najmłodszemu uczestnikowi zawodów – jednoletniej **Teresie Cieślak** z Nydku. Nad głowami obecnych sztylował mały śmigłowiec plastikowy.

Część pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży biletów oraz dochód z loterii organizatorzy konkursu przekazali kierowniczce ośrodka rehabilitacyjnego pobytu dziennego w Trzyńcu **Alenie Kostkowej**.

Dochód z zawodów (gastronomia, loteria, bilety wstępu...) przeznaczony zostanie natomiast na zakup wyposażenia dla najmłodszych skoczków.

Reprezentacyjny bal charytatywny

TRZYNIEC (man) - Już po raz czwarty w miejskim Domu Kultury odbył się Bal Reprezentacyjny miasta i huty Trzyniec. Wzięło w nim udział ponad 600 osób, w tym dygnitarzy obu placówek. W sobotniej imprezie wzięli udział m. in. konsul generalny RP w Ostrawie **Andrzej Kaczorowski**, hetman okręgu morawsko-śląskiego **Evžen Tošenovský** oraz senator **Miroslav Topolánek**.

Bal poprzedziła wizyta ordynariusza archidiecezji ołomunieckiej abp. **Jana Graubnera** w siedzibie ratusza. Kierownictwo miasta udało się wraz ze swym gościem do ośrodka rehabilitacyjnego dziennego pobytu dla dzieci. Tutaj wspólnie z przedstawicielami huty przekazano 5 wózków inwalidzkich upośledzonym dzieciom. Dochód z zorganizowanej podczas balu loterii organizatorzy przeznaczyli na cele charytatywne.

sa, który prowadził za szybko, a przed jazdą pił alkohol.

Zakazane skarpetki

Holandia wytoczyła wojnę białym skarpetkom.

Szefowie holenderskiego ministerstwa finansów twierdzą, że białe skarpetki, które w latach 80. cieszyły się sporą popularnością, są sprzeczne z „elementarnymi zasadami przyzwoitego ubioru”. Pracownikom ministerstwa zalecono również noszenie granatowych lub szarych garniturów, które wywołują wrażenie „odpowiedzialności i profesjonalizmu”.

Ta niewzruszona postawa wobec białych skarpetek budzi pewne zdziwienie wśród mieszkańców kraju, który słynie z liberalnego podejścia do narkotyków i seksu.

„Białe skarpetki są schludne i fajne, nie rozumiem czemu stały się przedmiotem takiej nagonki”, mówi

fan białych skarpet. „Myślę, że nic nie wygląda tak ładnie, jak połączenie białutkich skarpetek z czarnymi butami i spranymi jasnoniebieskimi dżinsami.”

Cyfrowe znaczki

Brytyjska Royal Mail wprowadziła do obiegu pierwsze w historii cyfrowe znaczki pocztowe.

Opracowane z myślą o małych firmach tzw. SmartStamps mogą być kupowane za pośrednictwem Internetu i nadrukowywane bezpośrednio na koperty przy użyciu zwykłego komputera.

Firmy będą mieć możliwość dołączania do nich swojego logo. Alison White, dyrektor działu Royal Mail ds. małych firm mówi, że usługa ta, której koszt wynosi 49,99 funtów rocznie, powinna zainteresować przede wszystkim osoby pracujące w małych biurach lub z dala od domu.

W IZBIE »NA GRANICY« TRZEBA ZNAĆ POLSKI

Wszystko o biznesie

W Karwinie Izba Gospodarcza działa od blisko 10 lat. Przez ten czas na jej czele zmieniło się kilku prezesów, zmieniał się adres jej siedziby, sama zaś Izba przeżywała zarówno okresy pełnej aktywności, jak i czasy mało wydajnego dreptania w miejscu.

Od marca ub. r. karwińska Izba Gospodarcza pracuje pod nowym kierownictwem: prezesem jest **Ivan Bárta** a jego zastępcą **Zdenek Sartoris**. Od jesieni można ją znaleźć w nowej siedzibie przy prowadzącej do frysztackiego rynku Masaryka ul. Svatováclavskiej. Tam pod nr. 6 konsultant **Andrea Hoschnowa** służy pomocą i radą zarówno początkującym, jak i „sprawdzonym” już biznesmenom.

Co należy rozumieć pod nazwą Izba Gospodarcza w Karwinie?

Izba Gospodarcza jest stowarzyszeniem osób fizycznych i prawnych, założonym w celu wspierania aktywności gospodarczej swoich członków. Karwińska Izba zrzesza ich ok. 90 z całego powiatu karwińskiego – od pojedynczych przedsiębiorców aż po duże firmy.

Znaczący to, że osoby spoza Izby zostaną odprowadzone z kwitkiem?

Bynajmniej. Przy naszej Izbie Gospodarczej działa bowiem Punkt Informacyjny dla Biznesmenów (InMP). Podobnych punktów informacyjnych jest rozsiąniętych po całej RC ok. 70. W naszym regionie jest ich na razie tylko 5 – najbliższe znajdują się w Trznie i w Ostrawie, kolejne w Opawie i Karniowie. To właśnie dzięki usługom świadczonym gratis w ramach projektu InMP każdy przedsiębiorca uzyska u nas wszystkie niezbędne informacje do prowadzenia interesu. I tak na przykład początkujący biznesmen dowie się o obowiązujących przepisach prawnych, podatkowych, normach technicznych i higienicznych, o zasadach rejestracji. Jednym słowem, otrzyma pełny serwis informacji nt. otwarcia własnej firmy w interesującej go dziedzinie. W tych sprawach można się z nami kontaktować zarówno osobiście, jak i przez telefon. W niektórych sytuacjach polecamy raczej kontakt osobisty – na przykład gdy chodzi o wypełnianie skomplikowanych formularzy itp.

Na kilka miesięcy przed wejściem do Unii Europejskiej popyt na informacje nt. prowadzenia biznesu w nowych warunkach będzie tylko wzrastać. Czy jesteście na to przygotowani?

Dzięki połączeniu z ogólnokrajową siecią punktów informacyjnych mamy do dyspozycji najświeższe informacje, na bieżąco dowiadujemy się o zmianach przepisów, o regionalnych i ogólnokrajowych programach

▲ Andrea Hoschnowa.

wspierania drobnej i średniej przedsiębiorczości, o produktach Czesko-Morawskiego Banku Rozwoju, agencji Czech Trade, Czech Invest i wielu innych. Ponadto regularnie wyjeżdżamy na szkolenia do Pragi. Już dziś potrafimy zatem odpowiedzieć na pytania dotyczące większości przepisów prawnych, które będą obowiązywać w biznesie po 1 maja.

Czy wzrosło również znaczenie tego miejsca?

Na pewno. Nasza Izba Gospodarcza oraz Punkt Informacyjny dla Biznesmenów są położonymi niemalże na samej granicy, której notabene... nie będzie. W związku z tym musimy być przygotowani na to, że informacje dotyczące warunków prowadzenia biznesu będą interesować nie tylko miejscowych przedsiębiorców, ale również polskich biznesmenów. Stąd kroki, jakie ostatnio podejmuje kierownictwo naszej Izby Gospodarczej, zmierzają w kierunku umocnienia współpracy z polskimi partnerami – z wydziałami rozwoju i handlu ratusza w Wodzisławiu i Jastrzębiu, z jastrzębską Delegaturą Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach czy z Agencją Aktywnej Granicy w Wodzisławiu. Gdy mowa o polskich partnerach, nie wolno nam też zapomnieć o Konsulacie Generalnym w Ostrawie, który m.in. wspomaga nas finansowo.

Gdy zniknie granica, nic już nie będzie stało na przeszkodzie, by po pomoc fachową zwrócić się do Izby również biznesmeni zza Ołzy. Czy aby nie usłyszysz w odpowiedzi „my vám nerozumíme, mluvíte česky“?

Na pewno nie, gdyż po polsku spokojnie jesteśmy w stanie się dogadać. Natomiast w zakresie terminów fachowych, tłumaczeń pism lub aktów prawnych możemy liczyć na natychmiastową pomoc miejscowej firmy »Katim« Karola Michalskiego, a także na współpracę miejscowego uniwersytetu. Zresztą polski przedsiębiorca już teraz jest naszym potencjalnym klientem. Może tu przecież prowadzić biznes na takich samych zasadach jak pozostali cudzoziemcy. My zaś jesteśmy w stanie przekazać mu informacje, jak należy to robić teraz, a jak później w nowych realiach. Podobnie jak czeskiemu przedsiębiorcy potrafimy doradzić, jak założyć firmę w Polsce.

Czy zatem również wasi polscy partnerzy z Jastrzębia i Wodzisławia przygotowują się na przyjęcie czeskiego petenta?

Jeśli chodzi o znajomość języka czeskiego, to miasto Wodzisław ma „swojego” Michała Sobalę, kierownika referatu planowania i analiz społecznych rozwoju miasta, który zna czeski. Jastrzębie zaś, jak mi wiadomo, poszukuje takiej osoby, która władałaby tym językiem.

BEATA SCHÖNWALD

▲ Tu, przy ul. Svatováclavskiej, znaleźć można siedzibę karwińskiej Izby Gospodarczej. Fot. BEATA SCHÖNWALD

ad libitum

FELIETON MARIANA SIEDLACZKA

Przyroda wykazuje skłonności do skręcania w lewo. Lewoskrętne są białka budujące wszystkie żywe organizmy na ziemi a podwójna spirala DNA wygląda jak korkociąg dla małpki. Większość kierowców, cyklistów i narciarzy też woli skręty w lewo. Naukowcy nie wiedzą dlaczego życie na Ziemi preferuje lewoskrętność. Jedna z hipotez mówi, że wpływ na to mogło mieć promieniowanie ultrafioletowe Słońca na wczesnym etapie ewolucji. Hipotezę tę ma sprawdzić w 2012 roku sonda Rosetta, zbierając dane na powierzchni komety Wirtanen.

Do lewoskrętności usiłują nas też przyuczyć władze celne, które od kilkunastu lat wprowadziły na mostach granicznych w Cieszynie ruch jednostronny. I tak, aby móc wybrać się na Wzgórze Zamkowe, czy też kupić dzinsy w butik na Głębokiej, trzeba nadłożyć kawał drogi przez całe miasto. Albo dwa, jeśli ktoś mieszka w pobliżu Mostu Przyjaźni.

Nie ulega wątpliwości, iż decyzja wprowadzająca ruch jednostron-

ny miała swój sens w momencie, kiedy została podjęta. Kilkudziesięciotysięczne tłumy zjeżdżające się na cieszyńskie targowiska z całej republiki trzeba było jakoś oprowadzić na przejściu granicznym. Przybyło także samochodów, które w wąskich i krętych ulicach Cieszyna powodowały uciążliwe korki.

Lewoskrętni

Ale obecnie sytuacja jest odmienna. Obniżenie akcyzy na wyroby alkoholowe w Polsce podziało na mrówki niczym DDT a w dni targowe też już nie widać tylu targarzy puchu i wikliny. Wreszcie – za parę miesięcy granica stanie się linią umowną i tak na dobrą sprawę nie będzie kogo pilnować i ukierunkowywać.

Jak dotąd nie słysząc, by władze obu Cieszyńskich szykowały się do przywrócenia na mostach ruchu pieszych w obie strony. Może dlatego, że władza nawykła do poruszania się bez użycia kończyn dolnych. Albo może władza myśli, że obywa-

tel przymuszony do kręcenia się w kółko w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara wygeneruje w sobie po dłuższym czasie ogólny odruch lewoskrętności.

Obawiam się, że sprawa jest prostsza, niż twierdzą czarnowidze, którzy wymawiają się swoją bezsilnością wskazując wymownie palcem na stołeczną biurokrację. Urzędnikowi w Pradze i Warszawie na pewno nie śni się po nocach koszmarny sen o tym, czy podjąć, czy nie podjąć decyzji przywracającą obustronność ruchu granicznego gdzieś na dalekich kresach. Podejrzewam, że wystarczyłoby pojechać za kim trzeba z bombonierką albo tabliczką czekolady Studentka Pięczęć i sprawa byłaby załatwiona od ręki.

Pozostało jeszcze trochę czasu zanim sonda Rosetta dotrze do komety Wirtanen i mamy szansę wyprzedzić naukowców w znalezieniu odpowiedzi na pytanie, dlaczego przyroda preferuje lewoskrętność. Oczywiście zakładając, że urzędnicy państwowi są częścią tejże przyrody.

ODESZŁA LEGENDA POLSKIEGO ROCKA

Czesław Niemen nie żyje

W sobotę zmarł w Warszawie Czesław Niemen, legendarny polski wokalista i kompozytor. Miał 65 lat. Muzyk od dłuższego czasu walczył ze śmiertelną chorobą. W ubiegłym tygodniu miał poddać się kolejnej operacji, ale stan jego zdrowia już na to nie pozwolił. Informację o śmierci Niemena przekazała podczas VII Charytatywnego Balu Dziennikarzy **Kora Jackowska**. - *Wiemy wszyscy, że był chory. Niech ta piosenka będzie swoistym requiem dla niego* - powiedziała w Auli Politechniki Warszawskiej. Po zejściu Maanamu ze sceny prowadzący bal Hirek Wrona zagrał dwie piosenki Niemena: „Wspomnienie” oraz „Dziwny jest ten świat”. Wśród gości balu zapanowała cisza, nikt nie tańczył.

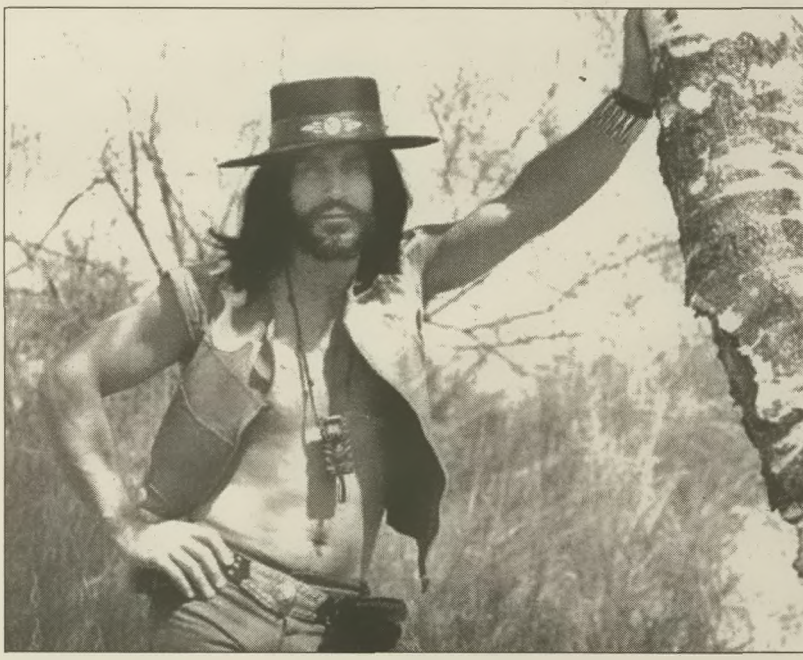
Czesław Niemen (właściwe nazwisko Wydrzycki) urodził się 16 lutego 1939 w Wasiliszkach Starych koło Nowogrodka na terenie obecnej Białorusi. Mając 19 lat, przeniósł się wraz z rodziną do Polski. Śpiewać zaczął na początku lat 60. Do 1967 r. był członkiem Niebiesko-Czarnych, później kierował własnymi zespołami: Akwarele, Niemen-Enigmatic oraz Grupa Niemen. W 1967 r. wykonał na festiwalu w Opolu słynną piosenkę „Dziwny jest ten świat”, która natychmiast stała się sensacją. Przez następne lata niemal wszystkie jego dokonania budziły kontrowersje. W prasie, obok peanów, pojawiały się szkalujące artykuły. W tym czasie przez jego zespół przewinęła się śmietanka polskich rocke-rów i jazzmanów, z muzykami SBB i Zbigniewem Namysłowskim na czele. Wielokrotnie bez pardonowo atakowany przez media, odsunął się w końcu i znikł z oficjalnej sceny. W 2001 r., po 12-letniej przerwie, powrócił albumem „Spodchmurykapelusza”. Dwa lata później otrzymał Złotego Fryderyka za całokształt dokonań, ale nie odebrał go osobiście.

Od lat komponował też muzykę filmową i teatralną. Tworzył przy użyciu najnowocześniejszych systemów komputerowych i nie korzystał z pomocy innych muzyków. Niemen od dzieciństwa lubił malować, później szczególnie zainteresowała go grafika komputerowa. Współpracował też z prestiżowym pismem muzycznym „Teraz Rock”, w którym zamieszczał swoje felietony. Warto też przypomnieć, że artysta w latach 70. ub. stulecia koncertował, z ogromnym powodzeniem zresztą, na Zaozlu.

Czesław Niemen już w 1974 r. został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. Dostał też nagrodę I stopnia Prezesa Rady Ministrów Polski za twórcze osiągnięcia w dziedzinie kompozycji i interpretacji. Od 1964 do 1980 r. był uznawany za najpopularniejszego i najlepszego wokalistę w Polsce w ankietach pism muzycznych „Jazz” i „Non Stop”. W 1999 r. został wybrany wykonawcą wszechczasów w plebiscycie „Polityki”. Radio-wa Trójka uhonorowała go „Supermateuszem”, nagrodą imienia Mateusza Świąćckiego za zasługi dla kultury.

- *Wiedzieliśmy o chorobie Czesława, mimo wszystko to spadło w sposób miazdzący zupełnie. To nadzwyczajny artysta, nadzwyczajny, który się nigdy, przenigdy nie ugiął, nie poszedł na żaden - najdrobniejszy nawet - artystyczny kompromis. Mimo bardzo licznych, wiecznych prób przerabiania go, zmieniania go, wytrzymał różne cieży w tym kraju. Był wspaniałym, przemiłym człowiekiem, pełnym wewnętrznego wielkiego ciepła i wielkiego spokoju* - wspomina Czesława Niemena **Ewa Bem**. - *Zmarł człowiek, który rozpoczął w Polsce historię muzyki rockowej. Do momentu „Dziwny jest ten świat” królowały jakieś potworne piosenki - mówi **Romuald Lipko**. Lider Budki Suflera wspomina, że Czesław Niemen bardzo pomógł zespołowi w realizacji pierwszej płyty. Chcieli mu się odwdziaczyć, zapraszając go do udziału w nagraniu płyty na 30-lecie zespołu - niestety, Czesław Niemen na niej już nie wystąpi. (Opr. jb)*

Prosz do Prosza

Komu jaki zasiłek?

Demografowie biją na alarm. W naszym kraju rodzi się coraz mniej dzieci. Jednym z powodów, jakie pary małżeńskie i narzeczeńskie podają jako przyczynę przesuwania chwili poczęcia pierwszego dziecka w odległą przyszłość, drugiego zaś - w nieskończoność, są kłopoty materialne. Zarówno biedni, jak i bardziej zamożni wołają zgodnym chórem: na razie nie stać nas na dziecko!

M.in. aby zapobiec zbliżającej się klęsce demograficznej, jesienią 1991 r. rząd Klausza zreformował system państwowej pomocy socjalnej. Nowy program pomocy miał odpowiadać na potrzeby rodzin z dziećmi, a jednocześnie w większości przypadków podawać pomocną (finansową) dłoń tylko tym najbardziej potrzebującym. Po przeszło dziesięciu latach jego funkcjonowania, związanego z wypełnianiem formularzy najrozmaitszych barw, można stwierdzić, że pomyśl nie wypalił. Dzieci nie rodzi się więcej, a rodziny nie znajdują sojusznika w skomplikowanym systemie państwowej pomocy socjalnej. Niemniej jednak - na ile im na to wysokość dochodów pozwala - korzystają z niego.

Spodziewamy się dziecka: na co możemy liczyć?

Generalnie przez pierwsze cztery lata nie będzie najgorzej. Zwłaszcza rodzinom bardziej zamożnym, o których przez pierwsze cztery lata państwo pamięta w takim samym stopniu, jak o rodzinach żyjących na skraju ubóstwa. **Zasiłek porodowy** - na dzień dzisiejszy 8450 Kc - przysługuje bowiem każdej matce bez względu na poziom uzyskiwanych dochodów. Podobnie jak **zasiłek wychowawczy** (rodičovský příspěvek), który wypłacany jest bez względu na stopień zamożności rodziny, a od 1 stycznia br. również niezależnie od wysokości zarobku rodzica zapewniającego dziecku stałą opiekę. Przez cztery lata można więc liczyć z 2552 Kc miesięcznie (1,1 minimum życiowego rodzica, które wynosi obecnie 2320 Kc). Należy jednak pamiętać, że pobieranie zasiłku macierzyńskiego (peněžitá pomoc v mateřství) wyklucza równoległe wypłacanie zasiłku wychowawczego.

Nieco wyższy zasiłek wychowawczy będzie miała natomiast matka-studentka, która nie ukończyła jeszcze 26 roku życia i w obliczu prawa traktowana jest jako nie uposażone dziecko. Jej minimum życiowe wynosi obecnie 2450 Kc, toteż zasiłek wychowawczy (1,1 minimum życiowego) wyniesie w jej przypadku 2695 Kc.

Dalej już tylko grosz...

Kolejne świadczenia wchodzące w skład systemu państwowej pomocy socjalnej przysługują tylko rodzinom o średnich i niskich dochodach, liczone zaś są już tylko w setkach, a nie w tysiącach Kc. Z nich najszerszy krąg odbiorców ma tzw. **dodatek na dziecko** (přídatek na dítě), gdyż przysługuje on większości czeskich rodzin.

Aby sprawiedliwości stało się zadość, wysokość dodatku na dziecko rośnie wraz z wiekiem dziecka (większe dziecko, większe potrzeby), wraz ze wzrastającym średnim dochodem rodziny natomiast maleje. W związku z tym na 2-letniego jednaka rodzice ze wspólnym średnim dochodem netto w granicach 16 578 - 27 630 Kc otrzymają miesięcznie tylko 237 Kc. Tymczasem 24-letniemu studentowi, którego rodzice nie zarobią średnio miesięcznie nawet 10 967 Kc netto, przysługiwać będzie aż 784 Kc.

Wiek dziecka oraz wysokość średniego dochodu rodziny decyduje również o wysokości tzw. **dopłaty socjalnej** (sociální příspěvek). Przysługuje ona rodzinom, które nie uzyskują miesięcznie dochodu powyżej 1,6 minimum życiowego rodziny. W przypadku rodziny naszego 24-letniego studenta przy średnim miesięcznym dochodzie rodziny dokładnie na poziomie jej minimum życiowego (9970 Kc - tu do dochodu wlicza się również dodatek na dziecko) dopłata wyniesie 919 Kc. Natomiast rodzice dwulatkę, których dochód łącznie z dodatkiem na dziecko oraz zasiłkiem wychowawczym wyniesie 1,4 minimum życiowego rodziny (tu konkretnie 12 894 Kc netto), dostaną oni miesięcznie od państwa raptem 212 Kc, zaś przy dochodzie 14 736 Kc ich prawo do dopłaty zaniknie.

Kolejnym sposobem na podreperowanie budżetu domowego z wykorzystaniem świadczeń systemu państwowej pomocy socjalnej jest **zasiłek na mieszkanie**. Przysługuje on tak samo rodzinom z dziećmi, jak bezdzietnym małżeństwom lub osobom żyjącym w pojedynkę. Przy określaniu jego wysokości nie ma zatem znaczenia wiek, ale liczba osób w rodzinie oraz wysokość jej średniego miesięcznego dochodu (nie może przekroczyć 1,6 minimum życiowego rodziny). Rodzina naszego 24-letniego studenta z dochodem na poziomie minimum życiowego może zatem liczyć na 1080 Kc zasiłku na mieszkanie, zaś rodzina dwulatkę z dochodem równym 1,4 minimum życiowego na 360 Kc.

Nowakowie na zasiłkach

Państwo Nowakowie mają dwójkę dzieci - 3-letniego Karola i 9-letnią Anię. Pani Nowakowa nie pracuje, na zasiłku wychowawczym opiekuje się Karolem. Pan Nowak wprawdzie zarabia, ale niestety, jego pensja ledwo sięga średniej krajowej. Jakie zasiłki w ich przypadku wchodzić będą w grę?

Żeby odpowiedzieć na to pytanie, przede wszystkim trzeba znać minimum życiowe odpowiednie dla danej rodziny. W przypadku Nowaków będzie ono wynosić 11 100 Kc (po 2 320 Kc na każdego z rodziców dodać 1690 Kc na 3-letniego Karola i 1890 na 9-letnią Anię dodać 2880 Kc na prowadzenie gospodarstwa domowego). Na tej podstawie łatwo się zorientować, przy jakim średnim dochodzie miesięcznym jaki zasiłek i w jakiej wysokości rodzinie Nowaków będzie przysługiwać (zob. tab. 1 i 2).

Tabela 1:

Średni dochód rodzinny	Dodatek na dziecko - Karol	Dodatek na dziecko - Ania
do 12 210 Kc	541 Kc	605 Kc
do 19 980 Kc	474 Kc	530 Kc
do 33 300 Kc	237 Kc	265 Kc

Tabela 2:

Średni dochód rodzinny	Dopłata soc. - Karol	Dopłata soc. - Ania	Zasiłek na mieszkanie - rodzina
11 100 Kc	634 Kc	709 Kc	1080 Kc
13 320 Kc	423 Kc	473 Kc	720 Kc
15 540 Kc	212 Kc	237 Kc	360 Kc
17 760 Kc	0	0	0

Warto pamiętać, że w przypadku dodatku na dziecko brane są pod uwagę dochody z ub. roku, zaś w przypadku dopłaty socjalnej i zasiłku na mieszkanie uwzględniane są dochody uzyskane w poprzednim kwartale.

BEATA SCHÖNWALD

Z KAZIMIERZA DOLNEGO NA STOŁY ŚWIATA

Wyjątkowy kogut

Gdy Cezary Sarzyński zyskiwał tytuł Inżyniera na Politechnice Wrocławskiej, gdy odbywał praktyki we francuskiej elektrowni wodnej, ani mu przez myśl nie przeszło, że nie tylko zmieni zawód, ale że „zasłynie w świecie, a ludzie sławy zazdrości mu będą”. A wszystko za sprawą dwudziestu lat pracy w... plekarni. Pan Cezary bowiem zastąpił w Polsce i na świecie z „pieczonych” kogutów - butek w kształcie kogucika prawie takiego samego, jaki wskazuje kierunek wiatru na szczycie kolegiaty trynitarzkiej w Lublinie.

Wieść niesie - a dodajmy, że obydwa dziadkowie pana Cezarego byli piekarzami - że kogut powstał za sprawą jednego z nich, tego ze Starego Miasta w Lublinie. - Jak przekazywał mi ojciec, pierwszy kogut powstał podczas składania egzaminu mistrzowskiego, w którego ramach należało się wykaazać zwinnością rąk - mówi pan Cezary. Potem tata Zbigniew wypiekał koguciki dla Czarka, by zachęcić go do zjadania drugich śniadań w szkole. Ten w końcu zmienił zawód i przejął schedę po dziadku i ojcu. Pod koniec lat 70. XX wieku otworzył w Kazimierzu Dolnym, w XVII-wiecznej kamienicy nieda-

▲ Cezary Sarzyński prezentuje koguta, który rozstawił go w świecie. Fot. AUTORKA

leko od rynku, piekarnię. Nie wiodą do niej żadne kierunkowskazy. Turyści trafiają do niej „za nosem”.

- Koguty są robione z masłanego ciasta, trochę odchudzonego, by w czasie pieczenia nie gubiło kształtów - objaśnia piekarz, po czym dodaje, że jeden kogucik akurat wchodzi na blachę. - Większych nie robię, bo byłyby nieporęczne - mówi.

Zwabieni cudownymi zapachami turyści od początku istnienia oblegali tę piekarnię. - Ledwo co zapłacą i już zabierają się do jedzenia. Tak jak stoją - na sucho. Większość zaczyna nie od głowy, ale od ogona - ten jest zawsze pięknie przypieczony i ma charakterystyczny smak, nieco inny niż „piers” kogucika - zauważa pan Cezary.

Koguty kazimierskie cieszą się wielkim wzięciem i inne wypieki im nie dorównują, choć jedynie w Kazimierzu można zobaczyć Orła Chlebowego, takiego jaki dostali na swe stoły prezydent Aleksander Kwaśniewski, były gospodarz Białego Domu - Bill Clinton czy Klaus Kinkel - były ministr spraw zagranicznych RFN.

To właśnie turyści zdecydowali o tym, że Kazimierz Dolny zaczął słynąć z kogutów. Potem już przyszła praca marketingowa. Na logo piekarni? - kogut. Na pocztówkę z Kazimierza? - kogut. Konkurs rysunków dla dzieci? - kogut. Odnaczony godłem promocyjnym „Teraz Polska” 1998 roku? - kogut.

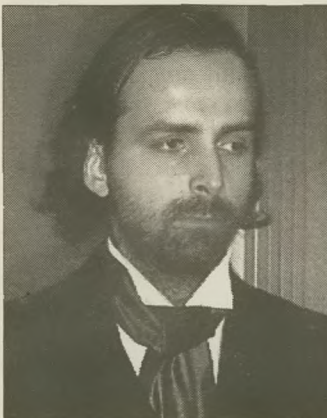
POLSKA MODA MĘSKA TRAFIA NA CZESKI RYNEK

Mężczyzna na wiosnę

O ubiorze zadbanego mężczyzny w sezonie wiosenno-letnim 2004 roku wiele mówiła kolekcja przygotowana przez firmę odzieżową E&R z Częstochowy, którą jej właściciele Elżbieta i Ryszard Kołodziejczycowie zaprezentowali przedsiębiorcom i handlowcom czeskim i zaolziańskim podczas czwartkowego pokazu urządnego przez Czesko-Polską Mieszana Izbę Handlową.

W tej kolekcji, jak i w tendencjach wiosennej mody męskiej, dominują zestawy trzyczęściowe - powiedziała redakcji GL pani Elżbieta - tj. spodnie, marynarka i kamizelka oraz zestawy dwuczęściowe. Popularność wśród wszystkich generacji panów zdobywają ubiory o charakterze sportowym. Ostatnim krzykiem mody stał się „chińczyk na stojce”, czyli marynarka ze stojką zamiast kohnierza, umożliwiająca noszenie pod nią podkoszulka. Coraz większym powodzeniem cieszą się surduty. Panowie chętnie wdziewają je nie tylko do ślubnego kobierca, ale i na inne ważne uroczystości, bale itp. Uzupełnieniem surdutu jest niewątpliwie fular, wracający po wielu latach do łask. Najchętniej używane są fulary z gładkich jedwabów w kolorze starego złota, srebra, a także beżowe i bordo. Sprzedaż zestawów surdut plus fular wzrasta zwłaszcza w sezonie karnawałowym.

Co do kolorów, to dominują nadal ciemne odcienie:

▲ Powodzeniem cieszą się wśród eleganckich panów fulary, muchy i muszki. ♦ Państwo Elżbieta i Ryszard Kołodziejczycowie wśród swoich modeli.

A złoty medal na Mistrzostwach Świata w pieczeniu pierników w Holandii? Wiadomo - dostał kogut. Na Expo 2000 w Hanowerze w polskim pawilonie? - kogut. Na wystawie pieczywa figuralnego, zorganizowanej przez francuskich etnografów w Parc de la Vilette w Paryżu? - kogut! Tam, jak twierdzi pan Cezary, dopiero okazało się, że drugiego takiego koguta nie ma w całej Europie, co umożliwiło mu uzyskanie znaku zastrzeżonego na ten wyrób nie tylko we Francji, ale i w Niemczech. Choć Niemcy początkowo nie dawali się przekonać, że „jakiś tam polski kogut” z ciasta może być wyjątkowy.

Ochronę towarową na koguta pan Cezary otrzymał od Niemców za drugim podejściem. Teraz trwa procedura rejestrowania wzoru w Austrii.

- Udało mi się wypromować ten wyrób i muszę go chronić przed nieuczciwą konkurencją. Spijać śmietankę jest bardzo łatwo! A przecież my pracowaliśmy nad kogutem ponad 20 lat! - mówi właściciel patentu.

Mało tego - kogut z ciasta jest bohaterem książki i spektaklu kukielkowego dla dzieci, przygotowanego przez scenę polonijną z Binefeld. Premiera sztuki o dobrym piekarzu, zakończona prawdziwym „lasuchowaniem” koguta, miała miejsce właśnie na ostatnim EXPO.

Kogut podbił świat. Fachowcy nieraz zwracali uwagę na kunst pracy polskiego rzemieślnika. Zachwycali się nim goście polskich wystaw w Las Vegas i w Nowym Jorku. - A wielcy współcześni polscy malarze mieli mi chyba trochę za złe, bo zwiedzający najpierw tłoczyli się wokół kogutów, a potem dopiero docierali do SZTUKI - wspomina kogutotwórca.

M. RADŁOWSKA-OBUSNIK

granaty, grafity - takie, które pasują do każdego typu pogody za oknem. Z jasnych przeważają beże, trochę ciemniejsze oliwkowe. Bardzo modne są materiały w paski - tenis.

Zapytana o materiały, z których szyte są ubrania, odpowiedziała: - W garniturach stosujemy przeważnie mieszanki wełny i włókien syntetycznych. Takie materiały mają bardzo dobre właściwości użytkowe, nie gniją się łatwo.

Państwo Kołodziejczycy sami projektują wzory swojej kolekcji. Twierdzą, że powodzenie tkwi nie tylko w fasonie, ale i w dobrych maszynach. Ich pracownia od 1989 r. firma jest już w nie wyposażona. Teraz myślą o rozszerzeniu swojego rynku. Póki co w ich garniturach oprócz Polaków przechadzają się Ukraińcy, Białorusini, Litwini i panowie z Moldawii.

- Teraz chcemy spenetrować rynek czeski. Wkrótce też wybieramy się na targi w Düsseldorfie - powiedział GL pan Ryszard.

Pokaz obserwowali m.in. Ilona Przeczek z zaolziańskiej firmy „Hans Mode”: - Podobała mi się ta kolekcja. Bardzo ciekawie wyglądały surduty - ta oferta może być atrakcyjna zwłaszcza dla wypożyczalni ubiorów ślubnych.

Wiadomo, młodzi ludzie nie mają pieniędzy na zakupienie takich strojów. Chociaż... czeski rynek bardzo się spolaryzował ostatnio, nabywców znajdujących nawet bardzo drogie modele, byle były markowe. Natomiast średnio zarabiającym panom pozostaje kupowanie garniturów w Polsce. Może doczekamy jednak czasów, że polskie garnitury będą sprzedawane także po naszej stronie Olzy?

M. RADŁOWSKA-OBUSNIK

Religia
pozbawiona
głębszej
duchowości staje
się zwykłą
ideologią.

Krzysztof Zanussi

Na łamach „Polityki“ (nr 2/2004) ukazała się rozmowa Joanny Orzechowskiej z wybitnym włoskim badaczem literatury i pisarzem Umberto Eco. Z uwagi na wyjątkową rolę, jaką ten czoło-

wy europejski intelektualista odgrywa we współczesnej kulturze słowa pisanego pozwalamy sobie zaproponować czytelnikom wybór z jego wypowiedzi. Tytuł od redakcji.

Nemioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały przysyłać pod adresem „Głosu Ludu” lub poczta elektroniczna: k.kaszper@tiscali.cz

Wielkie utwory nie powstają przy śniadaniu

Umberto Eco o sztuce narracji, internecie i jego wpływie na literaturę

O tym, czy książka o literaturze może być literaturą

Często zadaję sobie pytanie, czy w ogóle istnieje literatura, która by nie mówiła o literaturze. Co zrobił Homer, jeśli w ogóle istniał? Zaprzęgał zmierzyć się ze wszystkimi wcześniejszymi wersjami opowiadanej przez siebie historii i nie sądził, żeby ten fakt wywołał u niego głęboki kryzys twórczy. Problem wydaje mi się typowy dla naszych czasów kryzysu i postmodernizmu. Zapominamy, że wszystko jest kwestią proporcji. Moja książka nie jest przy tym programową deklaracją. Owszem, piszę w niej o literaturze, ale nie tylko. Mówię w niej także o zagrożonej kulturze, analizuję wybrane cytaty.

O możliwości zachowania spontaniczności twórczej przez pisarza, będącego jednocześnie krytykiem literackim

Ginekologzy też się zakochują. A przecież wiedzą dosłownie wszystko o ciele kobiety, badają je i kroją. Weźmy przykład „Sylwii” Nerval. Zaczęłam czytać ten tekst wiele lat temu w Paryżu i właściwie nigdy nie przestałam. Poszatkowałam go i zanalizowałam na wszystkich stronach, ale za każdym razem odkrywałam go na nowo. Powiedziałabym nawet, że zachwyciłam się dziełem Nerval właśnie dlatego, że je tak świetnie znałam. To cud, który zdarza się tylko wtedy, kiedy autor potrafi pisać: odzyskujemy utraconą niewinność

i znowu możemy kochać.

O opowiadaniu „Historii” i wielkiej Historii

Zdarza się, że opowiadane historie tworzą wielkie Historie, jak to się stało niedawno w przypadku wojny w Iraku. Dlaczego poważne kraje wysłały tam swoich żołnierzy? Wysłały ich, bo jakiś szpieg-idiota opowiedział im historię bomby atomowej, która nigdy nie istniała! Czasem odnosi się wrażenie, że zajęcie polityków polega na wyszukiwaniu najbardziej malowniczych historii świata. Są w tym zdecydowanie najlepsze.

O tym, czy popularność powieści klasycznej tłumaczy się upodobaniem do opowiadanych historii

Typowe formy narracyjne, powieść czy bajka, odgrywają niezmierzone ważną rolę społeczną. Odpowiadają z pasją na podstawowe pytanie ludzkości – dlaczego coś się zdarzyło. Ludzie kochają historie.

O krytyce literackiej, która „młodzi tekst” i „odbiera mu życie”

Pisząc o krytykach parodiuję ich sposób wypowiedzi. Nie znoszę krytyki „orgazmicznej”, kiedy krytyk rozwodzi się nad własnym orgazmem twórczym. To jego prywatna sprawa. Nieważne jest przy tym, co i o kim pisze: w jego tekstach można spokojnie wymienić nazwiska i niczego to nie zmieni. Innym rodzajem krytyki jest krytyk-księgowy: buchalter, którego życie mija na sporządza-

niu schematów, statystyk, liczeniu i porównywaniu. Problem w tym, że za każdym razem dzieje się to ze szkodą dla literatury.

O tym, dlaczego dojrzały autor nie oczekuje potrzeby eksponowania własnego potencjału intelektualnego

Kiedy człowiek znajduje się w gronie osób wtajemniczonych, nie musi używać naukowych terminów i wymyślnych zwrotów. Przeciwnie, w tym kontekście język potoczny może być ożywczą prowokacją. Młodzi naukowcy to ofiary intelektualnego szantażu, ale dojrzały człowiek nie musi już niczego udowadniać całemu światu. Posługuje się określonymi narzędziami, ale nie krzyczy o tym z trybuny. Może pozwolić sobie na konkluzje i pominąć cały proces badawczy.

O akcie twórczym i o tym, na czym on polega

Wiadomo, że twórcę obowiązują reguły rytmu, rymu, tonalności, formy... Tworzenie jest ciągłą walką z materia i zdaje sobie z tego sprawę. Do walki z aniołem, za którym staram się podążać, dorzucam walkę z diabłem, którego sobie stwarzam. Dzięki temu mogę udowodnić własną cnotę. Nie ukrywam jednak, że bardziej interesujące wydają mi się ograniczenia, które narzucam sobie sam.

O czytelniku i rodzajach lektury

Życie zmusza nas do akceptowania tylu rzeczy, że literatura wydaje

Jaki był, jaki będzie?

Na początku roku zwróciliśmy się do naszych twórców z prośbą o odpowiedź na pytanie:

Z jakimi uczuciami żegna(a) pan(i) stary i wita(a) nowy rok?

W odpowiedzi prosiliśmy o uwzględnienie swoich dokonań twórczych (sukcesów, porażek, także planów), osiągnięć zawodowych oraz sytuacji rodzinnej, zaznaczając jednocześnie, że wszystkie inne konteksty ich kondycji duchowej na przełomie lat będą w odpowiedzi mile widziane. Dziś rozpoczynamy druk tej ankiety.

BEZ EMOCJI - Z NADZIEJĄ

Najważniejszym wydarzeniem minionego roku było to, że go przeżyłem. Ten sukces w moim wieku nie jest może zbyt olśniewający, lecz kwestia przeżycia każdego roku,

każdego dnia jest od chwili uzyskania przeze mnie elementarnej świadomości najważniejszą sprawą w moim życiu. Na drugim miejscu wymienilibym to, że jestem nadal mężem mojej żony Krystyny i ojcem Tomasza, obiecującego studenta polonistyki. Trzecim sukcesem jest utrzymanie pracy, co w czasach niżu demograficznego w szkołach nabiera szczególnego znaczenia.

W dziedzinie tzw. twórczości literackiej cieszę się wydanie piątego tomiku wierszy pt. Przewodnik ślepego psa, w pięknej oprawie graficznej Mariana Siedlaczka, sfinansowanego przez Urząd Miejski w Bielsku-Białej. Wiele zawdzięcza ta książka życziwym słowom przyjaciół poetów - Wilhelma Przeczka i Mirka Dzienia.

Ubiegły rok był już drugim rokiem mojej współpracy z internetowym kwartalnikiem literacko-artystycznym „Pobocza” (<http://free.art.pl/pobocza>), gdzie zamieszczam własną twórczość i tłumaczenia z poezji czeskiej i słowackiej. Współpraca z tym pismem, a szczególnie z redaktorem Pawłem Szydłem, zmusza mnie do radosnego penetrowania nowych obszarów współczesnej i starszej poezji czeskiej i słowackiej. Dzięki tej działalności poznałem (na razie korespondencyjnie) wspaniałego poetę Jiřígo Staňka ze Strakonice, Zdeňka Janíka z Pragi i innych ciekawych ludzi z Czech, Moraw i Słowacji... Niezastąpionym źródłem tekstów czeskich i słowackich autorów oraz informacji na ich temat (i nie tylko) jest dla mnie przyjaciel, naukowiec i poeta Libor Martinek.

Jestem dumny i szczęśliwy, że moje teksty pojawiały się w ubiegłym roku na łamach „Głosu Ludu” i Kalendarza Śląskiego.

W nowym roku chcę nadal pracować, żyć z moją żoną i synem w zgodzie i miłości, czytać książki, pisać wiersze i tłumaczyć wiersze, grać w siatkówkę, chodzić po górach, zbierać grzyby, łowić ryby na Mazurach, dobrze się bawić, jeść i pić dopóki zdrowie pozwala.

Zdaję sobie sprawę, że moja odpowiedź na ankietę jest skrajnie egocentryczna. Nie było, jak sądzę, intencją redakcji uzyskanie mojej wypowiedzi na temat stanu świata, czy polityki w Polsce i w Czechach. Nawet sprawy naszej społeczności na Zaolziu nie były chyba przedmiotem tej ankiety. Jeżeli się mylę, to proszę o inny zestaw pytań.

Pozdrawiam czytelników GL, a w szczególności miłych mojemu sercu czytelników „Jemioły”.

FRANCISZEK NASTULCZYK

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(32)

Okazało się zaś, że Benedykt Pisz-Masarz należał do bandy Jana Babisza, w której działali także: Józef Posioł-Raciborskie alias Adamczik, Filip Kosmielski-Hanak, Jan Kalianba ze Stonawy, Jerzy i Adam Pindurówie z Gólkowic, Jerzy Mołdrzyk z Orłowej, zamieszkały w Żabkowie, Jerzy Molenda z Żabkowa, Maciej Góralczyk, Jan Gorgol, Stanisław Trzaskalik i Bernard Macura z Ruptawy, Jerzy Uherek z Moszczenicy, Józef Sosna z Piotrowic i Jan Ficek alias Oczo. Wolnością wtenczas cieszyli się jeszcze: Bernard Duda, Franciszek Mielok, Kuba Czerny, Franciszek Furasz, Leopold Jasnowski, Polak Walek, jacyś Krejcarek i Panek. Do grupy należały również kobiety: Babiszowa kochanka Rozalia Kuczera, siostra herszta Anna Mikowa, Żydówka Beata i Polka Kaśka. Grupa Babisza była z pewnością jeszcze liczniejsza, skoro w dwóch akcjach latem 1814 roku w okolicy Markłowic, Piotrowic i Zebrzydowic wyłapano 35 osób związanych z koniokrądem. Wszyscy oni nosili broń i działali przeważnie w okolicy Ruptawy i Cisówki. Kaniak Połomski uszedł i tym razem. Wańderek nie mógł ustalić wszystkich danych na podstawie archiwum brneńskiego, gdyż babiszowców sądzono w różnych miejscowościach, także na terenach pruskich. Pozwala ono jednak zorientować się, że dzieje Babisza i jego bandy zaskakują na powieść lub film awanturniczy w rodzaju westernów.

Obok Góralczyka i Ficka był Babisz uznanym przez wszystkich hersztem. Miał 30 lat i dwóch synów. Małżonka Barbara przychodziła z nim do Gólkowic, aby zabrać z sobą coś ze zdobyczy. W czasie jej nieobecności Babisz korzystał z wdzięków Rozalii Kuczera, która zresztą bez zaskórki oddawała swoje łóżko jego prawowitej małżonce. Babisz w roku 1814 uszedł pogoni, a wyszedł go dopiero ludzie w Hrabyni i Pietwałdzie w dwa lata później. Koniokrada zmarł w trakcie przesłuchań 19 XII 1817 roku.

Wiemy też coś niecoś o Filipie Kosmielskim-Hanaku z Babic koło Uherskiego Hradiszca. Liczył 41 lat, był nieślubnym dzieckiem robotnicy w fabryce tytoniu

w Hodoninie. Osadzony na Szpilberku, zbiegł i wstąpił do regimentu „mittrowskiego”, z którego zdezerterował. Awanturnik ten wielokrotnie uciekał z aresztów, aż trafił do zbójników. Babisz, Kalina, Rosioł-Raciborski oraz Ficek-Oczko trzymali się Jerzego Molendy w Żabkowie, Pisz-Masarz zaś z kochanką Marianną Kania u Jerzego Mołdrzyka w tej samej wsi. Gazda Jan Gorgol z Piersnej potwierdził, że Kalina z Piszem przychodzili często do Góralczyka, który służył u niego za parobka i że w marcu 1814 roku przyciągnęli do niego zabitego wołu i urządzili przyjęcie.

W latach 1813 i 1814 banda Babisza zorganizowała 11 „skoków”. I tak na przykład Żyd Szymon Samuel naprowadził ją na przeszukanie w nocy 11 VIII 1813 domu mieszczanina frydeckiego Josefa Miczki, w czasie jego nieobecności. Dwa dni i dwie noce marszu przyniosły bandzie niemal 500 zł wiedeńskich. Żydówka

Beata zaś naprowadziła ją 12 XI na młyn Króla koło Świerklan (prócz innych łupów wyniesiono 509 zł). Jan Kalina dowiedział się od Józefa Panka, że pan Michał Dąbrowski, właściciel Bukowic pod Frydkiem, zatrzyma się nocą 29 grudnia w drodze do Brna i Wiednia w Wojkowicach. Zbójnicy wyburzyli ścianę, wprowadzili 2 pary koni i sprzedali je za 540 zł. W kilka dni później wpadli do stadniny pana Kaczyckiego w Kaczcach i wprowadzili konie wartości 1000 zł. Kiedy parobek przebudzony odgłosami puścił się tropem bandy, wtedy Pisz-Masarz wrócił do stajni, wyprowadził jeszcze jednego wierzchowca i pognął na nim za kamratami. Nocą 30 listopada zginęło sołtysowi wojkowickiemu 6 koni: Kalina z Pankiem poturbowali pogoń w lesie w Suche Średniej i uciekli. 28 I 1814 banda zwinęła u Żyda Samsona Wartenberga w Wodzisławiu 375 zł. W lutym męczyła starego Wacława Bernarczyka w Piotrowicach okładając go i przypalając mu paznokcie u nóg, zabrała więcej niż oczekiwała - 150 zł. Pod koniec lutego babiszowcy byli już w Spytkowie koło Zatora: Polka Kaśka dowiedziała się o wielkim bogactwie organisty Antoniego Dzielwieńskiego, zapewniła im przewodnika Walka.

(cdn.)

OPINIE

ANNA ŚWIDERKÓWNA: Historia (nie)obiektywna

Należy (...) rozróżnić historię rozumianą jako ciąg wydarzeń historycznych, czyli coś, co się działo naprawdę, i historię - jako opowiadanie o tych wydarzeniach. Wciąż myślimy, że może i powinna istnieć historia obiektywna. Takiej historii (oczywiście pisanej) nie ma. Historię pisze zawsze człowiek.

Podam przykład: przed I wojną światową i jakiś czas po niej historycy angielscy postrzegali Aleksandra Macedońskiego jako wielkiego męża, który niósł światło kultury barbarzyńskim ludom - jako pozytywny prawzór angielskiej kolonizacji. Natomiast po II wojnie niektórym badaczom tenże Aleksander jawił się jako starożytny Hitler. Wiele zależy od punktu widzenia.

Historyk powinien wystrzegać się subiektywizmu, lecz w pełni nigdy mu się to nie uda. Zawsze bowiem opiera się o źródła, które powstały wcześniej i które też nie są obiektywne. Wielu nadal myli prawdziwość tekstu historycznego z dokładnością w przedstawieniu szczegółów. A przecież historia może być obiektywna nawet i wtedy, gdy pewne szczegóły lekceważy. Dzieje się tak choćby dlatego, że każdy z naocznych świadków widzi trochę inaczej.

Historia powinna łączyć opowiadanie o przeszłości z próbą zrozumienia każdorazowego teraz, jak i z otwarcie się na przyszłość.

(Znana biblioteka na łamach „Tygodnika Powszechnego“.)

Telewizja

WTOREK 20 STYCZNIA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Listy od Feliksa (s. anim.) 9.15 Jedynecka (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 9.55 Rok 2030 (s.) 10.20 Siódme niebo (s.) 11.05 Zooteka (mag.) 11.25 Kwitnące okienko 11.30 Zwierzęta świata (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Tak jak w Unii 12.45 Plebania (s.) 13.10 Sąsiedzi (s.) 13.40 Lokatorzy (s.) 14.05 Stalingrad (s. dok.) 14.50 Moja składka w ZUS 15.00 Wiadomości 15.10 Ambasador (pr. public.) 15.35 Otwarte drzwi (mag.) 16.00 Rower Błężeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyneki (pr. public.) 17.30 Eurowizja 2004 17.35 Klan (s.) 18.05 Forum (pr. public.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Zakładniczeki (film USA) 21.50 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie (pr. public.) 22.20 Plus minus (mag.) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Prawdziwy koniec wielkiej wojny (s. dok.) 23.35 Solomon i Gaenor (film ang.).

Wtorek, 20-1-2004 godzina: 20:15 program TVP1
W KRAJNIE DRESZCZOWCÓW:
ZAKŁADNICZKI
film kryminalny, USA 1997, Reżyseria: David S. Jackson, Występują: Veronica Hamel, Bonnie Root, Cress Williams, Joe Ivy, Dana Gladstone, Kurt Fuller, Stan Ivaras i inni

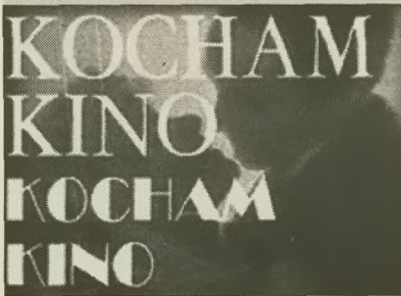
Bohaterkami są trzy młode dziewczyny oraz matka jednej z nich. Przetrzynują je uzbrojeni bandyci, którzy mają już niewiele do stracenia. Kiedy grunt zaczyna się im palić pod nogami, mogą w każdej chwili zacząć strzelać, nie bacząc na to, że w ten sposób pograżą się jeszcze bardziej. Życie bezbronnym zakładniczek wisi na włosku. Policja przeprowadza błyskawiczną akcję.

■ TVP 2

7.05 Studio urody (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.40 Mieszkaniec zegara z kurantem (s. anim.) 7.50 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Czarne chmury (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.20 Studio urody (mag.) 10.30 30 lat na scenie Wiktora Zborowskiego 11.20 Krwawe diamenty (film dok.) 12.15 Tajna

Wtorek, 20-1-2004 godzina: 22:35 program TVP2
WIECZÓR FILMOWY KOCHAM KINO: MOŁOKAI. HISTORIA OJCA DAMIANA
Dramat, 118 min, Australia 1999, Reżyseria: Paul Cox, Scenariusz: John Briket, Występują: David Wenham, Kate Ceberano, Jan Declair, Chris Heywood, Derek Jacobi, Kris Kristofferson, Peter O'Toole i inni

Film Paula Coxa, jednego z najbardziej znanych reżyserów australijskich, to rozgrywająca się w XIX w. i oparta na autentycznych wydarzeniach opowieść o misji młodego zakonnika, ojca Damiana, który zgłasza się na ochotnika do

posługi duszpasterskiej w kolonii trędowatych. Przejęty losem chorych, głęboko poruszony ogromem ich cierpienia i zaniedbań ze strony rządu oraz władz kościelnych, z uporem walczy o pomoc dla swych podopiecznych. Dzięki swemu poświęceniu i oddaniu urasta do rangi świętego. Zapłaci jednak za to najwyższą cenę.

misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.30 Selekcja (pr. wojskowy) 14.55 Humor Andrzeja Grabowskiego (pr. rozryw.) 15.05 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Panorama 16.20 Prognoza pogody 16.25 Paulo Coelho (film dok.) 17.15 Holdys Guru (pr. rozryw.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 18.50 Prognoza pogody 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.25 Ogród sztuk (mag.) 19.50 Lubię czytać (mag.) 20.05 M jak miłość (s.) 21.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.45 Przystanek praca (mag.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Historia ojca Damiana (film austral.) 0.35 Świat według Piotra D. (film dok.) 1.05 Zbrodnia i kara (film anim.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Studio pod bukiem (mag.) 8.10 Schlesien Jurnal (mag.) 8.45 Gość dnia (pr. public.) 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP (w przerwach Kurier) 16.00 Magazyn medyczny 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Kwartet (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Raport z akcji (mag.) 19.10 Bliżej Europy (mag.) 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (pr. public.) 22.45 Kurier sportowy 23.05 Europejska Liga Mistrzów Siatkówki 0.05 Proces w Pradze (film dok.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Przygody Jackie Chana (s. anim.) 8.00 V.I.P. 3 (s.) 9.00 Rodzina zastępcza (s.) 9.30 Przyjaciele (s.) 10.00 Tajne przez poufne (s.) 11.00 Asy z klasy (s.) 12.00 Domowa kawiarenka (mag.) 12.30 Interwencja (mag.) 12.50 Serca na rozdrożu (s.) 13.45 4x4 (mag.) 14.15 Power Rangers (s.) 14.40 Transformery (s. anim.) 15.05 13 posterunek (s.) 15.45 Informacja 16.10 Interwencja (pr. public.) 16.30 Zostać miss 2 (s.) 17.30 Hugo Express (dla dzieci) 17.55 Przyjaciele (s.) 18.30 Informacje 19.10 Rodzina zastępcza (s.) 20.10 Miodowe lata (s.) 21.00 Samo życie (s.) 21.35 Wojna państwa Rose (film USA) 23.45 Biznes Informacje 0.10 Grafitti (pr. public.) 0.30 Sješta (film USA) 2.10 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 W jaki sposób... 5.20 Europa dziś 5.50 Czarni baronowie 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Moda - Ekstrawagancja 9.25 Mieszkanie to zabawa 9.45 Kalendarium 10.00 Wiadomości 10.05 Czarni baronowie (s.) 11.05 Oczarowani (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szczęście domowe (mag.) 13.00 W jaki sposób... (mag.) 13.25 (Na)bierz mnie! (pr. rozryw.) 14.00 Wiadomości 14.05 Trochę więcej Szpitala (pr. rozryw.) 15.05 Oczarowani (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Klocki (dla dzieci) 16.15 Mądronos (dla dzieci) 16.35 Wizyta w zoo 16.45 Akademik, sens życia (s.) 17.10 Śladami krótkiego życia Vincka 17.25 Stop (mag. dla kierowców) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Przyjaciele (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Zofia - mała siostra Sissi (film niem.) 21.45 Na tropie 22.10 Jak powstał serial Czarni baronowie 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Przyjaciele (s.) 23.45 „Poprask” 0.05 Trochę więcej Szpitala (pr. rozryw.) 1.00 Bellevue (film czes.) 2.20 Fakta 3.40 Tydzień w regionach 4.20 Pieśni bez słów.

■ TVC 2

5.00 Czarne owce 5.15 Rodzina na drodze 5.45 Sport w świecie 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Time out 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.35 Piękne zguby (talk show) 13.05 Bajkowa niedziela 15.10 Pomagajmy sobie 15.30 Procesy fizyczne (s. dok.) 15.50 Wideoatlas naszej przyrody (s. dok.) 16.05 Klucz (mag.) 16.35 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 17.30 Rodzina i szkoła (mag.) 17.55 Publicystyka ekologiczna 18.30 Nie poddawaj się 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Świat motorów (mag. sport.) 20.00 Ludzie z maneżu (s. dok.) 20.55 Na pływalni z O. Toscanim 21.20 Ogniem i mieczem (s.) 22.15 Teatr żyje 23.10 Wieczór Analogonu (pr. rozryw.) 23.45 Kryzys kubański (film dok.) 0.35 Bonnie Raitt: Road Tested 1.35 Europa dziś 2.00 Wydarzenia, komentarze 2.40 Ukryte w depozytorium 3.00 Newshour with Jim Lehrer 3.55 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 4.25 Wielki Wóz (mag.).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Szczęśliwy Luke (s.) 11.15 Stefania (s.) 12.05 Milagros (s.) 12.55 Trzy życia Sofii (s.) 13.40 Władca zwierząt (s.) 14.25 Gwiezdna brama (s.) 15.15 Kachorra (s.) 16.10 Ochroniarz (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Gliniarz i prokurator IV (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.50 DO-RE-MI (pr. muz.) 21.45 Na własne oczy (mag.) 22.40 Lot „Intrudera” (film USA) 0.40 Helicops II (s.) 1.25 Malarz i jego modelki (film erot.) 3.15 Na własne oczy 2.15 Kapitan (s.) 4.15 Doktor ze wsi (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Namietny pocałunek (s.) 8.55 Skryta namietność (s.) 9.45 Wspaniali i bogaci (s.) 10.40 Prima jazda 11.35 Wielkie miłości sławnych (s. dok.) 12.05 Ewo, wyjdź za mąż! (film czes.) 13.30 Raymondka każdy lubi (s.) 13.55 Sabrina - młoda czarownica (s.) 14.25 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Melrose Place (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Na sam koniec świata (film niem.) 21.35 12 odważnych (pr. dok.) 21.50 Ostry dyżur (s.) 22.40 Śmiercionośne triki (film USA) 0.35 Na temat! 0.45 Salon samochodowy (mag.) 1.15 Kusząca szansa (teleturniej) 2.20

Środa, 21-1-2004 godzina: 20:15 program TVP1
OKRUCHY ŻYCIA: AŻ PO GRÓB (1)
Dramat obyczajowy, 2 części, USA 1992, Reżyseria: Dick Lowry, Scenariusz: Joe Cacaci, Występują: Meredith Baxter, Stephen Collins, Michelle Johnson, Kelli Williams, Stephen Root, Lori Hallier, Christine Jansen, Debra Jo Rupp i inni.
Za kanwę scenariusza filmu posłużył artykuł Amy Wallace opublikowany w „Los Angeles Times Magazine”. Przedstawiał on autentyczną historię Elisabeth Broderick, żony znanego adwokata, przykładnej pani domu i wzorowej matki, która nie mogąc się pogodzić z faktem, że mąż porzucił ją dla młodszej rywalki i pozbawił opieki nad dziećmi. Grająca tę postać na ekranie Meredith Baxter stworzyła bardzo sugestywny portret kobiety zaślepionej żądzą zemsty, nieobliczalnej w działaniu. Za rolę Betty Broderick otrzymała w 1992 r. nominację do nagrody Emmy.

Świat według Bundych (s.) 2.45 Sauna (talk show).

ŚRODA 21 STYCZNIA

■ TVP 1

6.00 Telezakupy 6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Kłasyka animacji 9.15 Plastelinek i przyjaciele (dla dzieci) 09.45 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 09.55 Kropelka - przygoda z wodą (s. anim.) 10.20 Onassis, najbogatszy człowiek świata (s. dok.) 11.10 Szansa na życie (mag.) 11.30 Operacje nienarodzonych (film dok.) 11.55 Moja składka w ZUS 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Samo życie (pr. public.) 12.40 Klan (s.) 13.10 Hrabina Cosel (film pol.) 14.00 Nasze rytmy zdrowia (mag.) 14.20 Lasy i ludzie (mag.) 14.40 Wenecja i jej laguna (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Obraz niekontrolowany (mag.) 15.30 Tylko u nas (mag.) 16.00 Rower Błężeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyneki (pr. public.) 17.30 Eurowizja 2004 17.35 Klan (s.) 18.05 Z czego śmieją się Polacy? (pr. public.) 18.30 Irak 2004 18.40 Eurowizja 2004 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Aż po grób (film USA) 21.55 Kryminalna Jedynka (mag.) 22.15 Program publicystyczny 22.40 Oblicza mediów (pr. public.) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag.) 23.25 Opowieść o Jewel (film ang.).

■ TVP 2

7.00 Studio urody (mag.) 7.10 100 dobrych uczynków (s.) 7.35 Mieszkaniec zegara z kurantem (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Czarne chmury (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 Studio urody (mag.) 10.35 Herbatka u Tadeusza (pr. rozryw.) 11.25 Klinika Berlin Centrum (s.) 12.15 Tajna misja (s.) 12.40 Telezakupy 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.30 30 ton! Lista, lista (lista przebojów) 15.00 Czarodziejskie krzesiwo (film pol.) 15.40 Golec uOrkie-tra 16.00 Panorama 16.20 Prognoza pogody 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Jazda kulturalna (mag.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Camerata (mag.) 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Linia specjalna (pr. public.) 21.25 Wolni Polska bez fikcji (film dok.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Bez odwrotu (film USA) 0.05 Kto zabił małą miss? (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.30 Kurier 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn beskidzki 8.30 Kurier 8.45 Gość dnia (pr. public.) 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP (w przerwach Kurier) 16.00 Magazyn beskidzki 16.15 Aktualności 16.30 Europejska Liga Mistrzów Siatkówki 18.30 Kurier kulturalny 18.50 Laury umiejętności i kompetencji 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (pr. public.) 22.45 Kurier sportowy 23.05 Hawkins (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Transformery (s. anim.) 8.00 Poplista 9.00 Rodzina zastępcza (s.) 9.30 Przyjaciele (s.) 10.00 Słoneczny patrol 8 (s.) 10.55 Awantura o kasę (teleturniej) 11.50 Samo życie (s.) 12.20 Interwencja (mag.) 12.40 Serca na rozdrożu (s.) 13.45 Czułość i kłamstwa (s.) 14.15 Power Rangers (s.) 14.40 Pokemon (s. anim.) 15.05 Świat według Kiepskich (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (pr. public.) 16.30 Hercule Poirot (s.) 17.30 Hugo Express (dla dzieci) 17.55 Przyjaciele (s.) 18.30 Informacje 19.10 V.I.P. 3 (s.) 20.10 Świat według Kiepskich (s.) 21.00 Samo życie (s.) 21.40 Trzy dni Kondora (film USA) 23.50 Biznes Informacje 0.15 Graffiti (pr. public.) 0.35 Pierwszy milion (s.) 1.25 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Babilon (mag.) 5.20 Fakty 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Teleranek 8.35 Klocki 8.50 W domu smakuje najlepiej

(s. dok.) 9.05 Wędrująca kamera 9.35 Co mogą dla siebie zrobić (mag.) 9.40 Diagnoza (mag.) 10.00 Wiadomości 10.10 Ciotunia (film czes.) 10.25 Czarni baronowie 11.30 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Na pływalni z O. Toscanim 14.00 Wiadomości 14.05 Jak kończą się przedsiębiorcy (film dok.) 14.25 Pod korcem (mag.) 14.45 Świat rekordów Guinnessa 15.10 Ziołowa księżniczka (bajka) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (pr. muz.) 17.05 Czy chcesz mnie? (mag.) 17.20 Pierwsza pomoc 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Aneta (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Co teraz i co potem? (s.) 21.05 Bananowe rybki (talk show) 21.35 Mi5 (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki 23.25 Ludzie burmistrza VI (s.) 23.45 Losowanie „10” szczęśliwych 23.55 Szczęście domowe 0.20 Wędrująca kamera 0.45 Herbata dla trzeciego 1.15 Piękne zguby (talk show) 1.45 Świat motorów 2.25 Rozejrzyj się, człowieku 2.45 Po czesku 2.55 Wydarzyło się... 3.00 Na krawędzi 3.50 Popularis 4.20 Magazyn chrześcijański.

■ TVC 2

5.00 Magazyn chrześcijański 5.30 Kalendarium 5.45 Etykieta - kłanianie się 5.55 Na tropie 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Sport przeciwko narkotynom 8.50 Czarni baronowie (pr. dok.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.50 Śladami 13.05 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 14.00 Rodzina i szkoła (mag.) 14.20 Akademik, sens życia (s.) 14.50 Mądronos (dla dzieci) 15.10 Popularis 15.35 Publicystyka ekologiczna 16.15 Nie poddawaj się 16.35 Clint Eastwood (film dok.) 17.40 „Poprask” (pr. muz.) 18.00 Pomarańcza (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 VK Dukla Liberec - Lube Macerata (Włochy) 20.00 Dziewczyna twoich snów (film hiszp.) 22.00 Diagnoza (mag.) 22.20 Paszkwił (mag.) 23.20 Wschód - Zachód (film franc.) 1.25 Teatr żyje 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Newshour with Jim Lehrer 3.55 Dołącz 4.00 Publicystyka ekologiczna 4.35 Nie poddawaj się.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Matką mimo woli (film USA) 10.55 Lekcje gotowania 11.20 Stefania (s.) 12.10 Milagros (s.) 13.00 Trzy życia Sofii (s.) 13.45 Władca zwierząt (s.) 14.30 Gwiezdna brama (s.) 15.20 Kachorra (s.) 16.10 Ochroniarz (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Gliniarz i prokurator (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.) 20.35 Za burtą (film USA) 22.40 Judo obywatelskie (mag.) 23.20 Mistrz ringu (film USA) 0.45 Helicops (s.) 2.05 Judo obywatelskie (mag.) 2.35 Tele tele 3.05 P.F. 4.15 Doktor ze wsi (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Namietny pocałunek (s.) 8.55 Skryta namietność (s.) 9.45 Wspaniali i bogaci (s.) 10.35 Prima jazda 11.20 Wielkie miłości sławnych (film dok.) 11.50 Wrobieni (film USA) 13.30 Raymondka każdy lubi (s.) 13.55 Sabrina - młoda czarownica (s.) 14.25 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Melrose Place (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 20.55 Miss Babcia 2003 (pr. rozryw.) 22.00 Tropiciele (film USA) 23.35 Na temat! 23.45 Policja z Palm Beach (s.) 0.40 Świat 2004 (mag.) 1.05 Kusząca szansa (teleturniej) 2.10 Świat według Bundych (s.) 2.35 Sauna (talk show).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dnia 21. 1. 2004 obchodzi swój zany jubileusz zyciowy 80-lecie urodzin

pani HERMINA OLSZAROWA

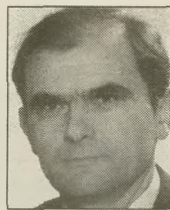
z Bledowic. Z tej okazji jak najserdeczniejsze zyczenia szczescia, zdrowia i blagoslawienstwa Bozego do dalszych lat skladaja maz, syn i corka z rodzinami. GL-020

Dnia 20. 1. 2004 mija 30. rocznica smierci naszego Najdrozsze

sp. MUDr. EUGENIUSZA FEBRA

lekarza z Bystrzycy. O chwile wspomniei prosza synowie z rodzinami. GL-003

Kronika Rodzinna

Dnia 21. 1. 2004 mija pierwsza bolesna rocznica zgonu naszego Kochanego Męza, Ojca, Teścia i Dziadka

sp. RICHARDA MOLDRZYKA

z Czeskiego Cieszyna. Wszystkich, którzy razem z nami poświęca Jego pamięci chwilę wspomniei, dziękują serdecznie żona, syn, córka z mężem oraz wnukowie Jakub, Maciek i Januszek. AD-008

Biblioteka zaprasza

BOGUMIN (mro) - Od nowego roku Biblioteka Miejska w Boguminie po paru latach przerwy wznowiła pracę w soboty, poinformowała **GL Lucie Balcarowa**, rzeczniczka Urzędu Miejskiego. W centrum miasta przy ul. Vrchlickiego biblioteka z działami lektur dla dorosłych, czasopism, ośrodkiem informacyjnym i wolnym dostępem do internetu otwarta jest w dni robocze (oprócz śródy) w godzinach 9.00 -11.00 i 13.00-18.00 oraz w soboty

w godz. 8.00 -11.00. Dział dziecięcy otwiera swoje podwoje w godz. 13.00-17.00, zaś w piątki dodatkowo od 9.00 do 11.00 godziny.

Zmieniono także godziny otwarcia filii biblioteki w Skrzeczoniu (pon. 13.00-17.00, w czwartki od 9.00 do 11.00 oraz od 12.00 do 17.00). Filia w Zabłociu jest czynna w poniedziałek od 13.00 do 17.00, zaś w Starym Boguminie we wtorki od 14.00 do 17.00 i piątki od 15.00 do 18.00.

Spotkanie z archeologią

CZ. CIESZYN (db) - Wszyscy zainteresowani dziejami naszego skrawka śląskiej ziemi mają okazję zapoznać się z ich najstarszym okresem na przygotowanym przez Klub Propozycji spotkaniu, które odbędzie się w najbliższy piątek. Informacjami na temat prowadzonych przez tutejsze placówki muzealne wykopalisk archeologicznych podzieli się ze słuchaczami **Izabela Zajac**, pracownik czeskokieszyń-

skiego muzeum, oraz **Wiesław Kuś**, archeolog z muzeum w Cieszynie. Będą oni opowiadali o tym, co badania archeologiczne mówią nam o czasach osadnictwa przed-słowiańskiego. Spotkanie nazwane „Głębiej od naszych korzeni” przebiegać będzie w auli Gimnazjum od godziny 16.00. W jego trakcie będzie można również nabyć reprint „Dziejów Cieszyna” Franciszka Popiołka.

Poświęteczne kołędowanie

GNOJNIK (kor) - Chociaż od świąt Bożego Narodzenia minęło już sporo czasu, gnojnicka parafia p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny zaprosiła wiernych i melomanów na koncert świąteczny dopiero w ub. niedzielę.

Głównym punktem niedzielnego koncertu był występ gości z Darkowa, chóru mieszanego „Lira” pod kier. **Beaty Piłśniak-Hojki** i z akom-

paniamentem **Anny Jursy**. Zabrzmiały koledy autorów zarówno polskich (m.in. Feliks Nowowiejski i Jan Maklakiewicz), jak i czeskich. Bardziej współczesne koledy zaprezentował w kościele chór niższego stopnia miejscowej PSP pod dyr. **Nadieżdy Siedlaczek**. Zaśpiewali także mali soliści - Aneta Zagóra, Michał Firla i Tomasz Walach.

BALOWANIE „HADYNÓWEK”

Warsztaty ze »Śląskiem«

BYSTRZYCA (man) - Dyrekcja wraz z wybranymi uczniami miejscowej szkoły podstawowej im. Stanisława Hadyny wyjedzie w sobotę

do Chorzowa na bal oraz warsztaty taneczne.

Jak powiedziała naszej gazecie dyrektor bystrzyckiej podstawówki **Wanda Tomčala**, szkoła już od kilku lat współpracuje z SP im. Stanisława Hadyny w Chorzowie Maciejkowicach. Zaproszonym dwukrotnie przez dyrektora bystrzyckiej podstawówki chorzowianom bardzo się na balu w Bystrzycy podobało, wobec czego teraz postanowili się zrewanżować. Wraz z piątklasistami do Polski wyjedzie zespół „Bystrzyca”. W Chorzowie nie zabraknie oczywiście ani założonego przez Stanisława Hadynę „Śląska”, którego tancerze poprowadzą warsztaty taneczne, w których wezmą udział uczniowie wszystkich szkół im. Stanisława Hadyny.

▲ Wysoki poziom artystyczny i szeroki wachlarz prezentowanych tematów cechują wystawę fotografii w Białej Galerii Teatru Cieszyńskiego. Jabłonkowski Klub Fotografików prezentuje na niej najlepsze prace swych członków. Wystawa potrwa do 8 lutego br. Fot. **WIESŁAW PRZECZEK**

Co w teatrze

SCENA POLSKA - HAWIERZÓW: Mayday (20, godz. 18.00, grupą HAP).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: „Kameń” (20, 21, godz. 17.45), Rozwód po francusku (20, 21, godz. 20.00), **Reflex:** Strach i drzenie (20, godz. 20.00), Gdybym był bogaty (20, godz. 17.00, 21, godz. 17.00, 20.00), **CZESKI CIESZYN - Central:** Rzeka tajemnic (20, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Underworld (20, 21, godz. 17.30, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po- pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA: do 23. 1. wystawa „Zaolzie 1938”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 1. 2. wystawa **Anny Wysockiej**, do 4. 2. wystawa „Fotografia dzikiej przyrody 2003”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

TEATR im. A. MICKIEWICZA, Cieszyn: do 26. 1. „Jasełka Tradycyjne”. so, nie: 16.00, po-pt: 17.00.

Co w terenie

RYCHWAŁD - zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 24. 1. o godz. 15.30 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze.

LESZNA DOLNA - MK PZKO zaprasza 14. 2. od godz. 19.00 do Domu PZKO na Bal Walentynski. Program: „Olza”, przygrywa zespół „Mr. Baby”. Miejscówki (180,- Kc) można rezerwować pod nr. tel: 558 335 710 (p. Staszko), przed-sprzedaż 2.-4. 2. w godz. 17-19 w Domu PZKO.

WĘDRYNIA - Macierz Szkolna i przedszkole serdecznie zapraszają 24. 1. od godz. 19.00 do sali w Czytelnicy na bal szkolny.

KARWINA SOWINIEC - MK PZKO zaprasza 23. 1. od godz. 19.00 do świetlicy na Tradycyjny Bal. Przygrywa p. Nogol.

STONAWA - MK PZKO zaprasza 20. 2. od godz. 19.00 do Domu PZKO na tradycyjne Stonawskie Ostatki. Program: grają zespoły „Mr. Baby”, „Oldrzychowice”, pochówek basu i loteria. Miejscówki w cenie 250,- Kc (kolacja, kawa, ciastko) do nabycia u p. Łukoszo-wej w Domu PZKO od 26. 1. w godz. 8-15.

CZ. CIESZYN - dyrekcja gimnazjum i Macierz Szkolna zapraszają 23. 1. od godz. 19.00 do DK Trisia w Trzyncu na tradycyjny bal szkolny. Wstęp 70 Kc, studenci 30 Kc.

Przygrywa orkiestra „Sonata”, dyskoteka. Autobusy na bal: Cz. Cieszyn (przyst. 7A), Jabłonków (przyst. 1) godz. 18.30. Powrót: godz. 3.00.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza 22. 1. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuśka 2 na spotkanie klubowe.

PTTS „BŚ” - zaprasza 24. 1. o godz. 14.00 do Domu PZKO w Mostach k. Jabłonkowa na Walne Zebranie. Pociąg z Cz. Cieszyna o godz. 12.41.

Wapisy

LUTYNIA DOLNA - dyrekcja PSP serdecznie zaprasza na wapisy do klasy 1., które przebiegną od 19. 1. do 30. 1. w godz. 15.00-17.00.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - BIAŁA GALERIA: do 8. 2. wystawa Fotoklubu Jabłonków. Otwarte po-pt: 9-15.

GALERIA ZDROWEGO MIAS-TA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 6. 2. wystawa „Klejnot ze srebra 2004”. Otwarte po-pt: 10-16.

SALA MÁNESA, DK Karwina: do 6. 2. wystawa twórczości plastycznej **Moniki Milerskiej** i rzeźby plastyczne **Małgorzaty Krentowicz**. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat: do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.

BIBLIOTEKA REGIONALNA, Karwina: do 27. 1. wystawa twórczości **Alicji Bartulcowej** i **Zbigniewa Kubeczki**. Zwiedzać można w godz. otwarcia biblioteki.

MUZEUM HUTY TRZYNIEC-KIEJ I MIASTA TRZYŃCA - stała ekspozycja „Historia i współczes-

ność huty i miasta Trzyńca”, do 31. 1. wystawa „Szopki Betlejemskie ciągle żywe”. Otwarte wt, pt: 9-16, nie: 13-17.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw **Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3:** stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻY-WOCICKIEJ, Hawierzów Żywoci-ce: do 2. 2. wystawa „Tarcze strzeleckie”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Piet-waldzie: stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, wystawa do 25. 4. „Zbrodnia i kara”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ ORŁOWA: do 18. 1. wystawa „Świat lalkarza”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 9-13.

▲ INTERKLUB, Karwina: do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ JABŁONKÓW, Rynek Mariacki 14: do 22. 2. „Szkoła podstawy życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

PSP w Karwinie Frysztacie zatrudni od lutego 2004

KSIEGOWA

Wymagania:

- ◆ znajomość podwójnej księgowości
- ◆ prowadzenie księgowości na PC
- ◆ praca z PC (Excel, Word, internet)
- ◆ znajomość języka polskiego i czeskiego

Zgłoszenia przyjmujemy osobiście w dyrekcji szkoły lub pod nr. tel. 596 317 672.

EQUUS spol. s.r.o.
Smetanova 13
Český Tešín 737 01

zatrudni na stanowisku kierowniczym
MENEDŽERA d/s SPRZEDAŽY PRODUKTÓW DETALICZNYCH

Wymagania :

- ◆ wykształcenie średnie lub wyższe
- ◆ znajomość JA / JP mile widziana
- ◆ komunikatywność
- ◆ doświadczenie w danej dziedzinie pracy mile widziane
- ◆ doświadczenie w kierowaniu kolektywem mile widziane
- ◆ znajomość pracy z PC
- ◆ prawo jazdy gr.B

Oferujemy:

- ◆ interesującą i motywującą pracę
- ◆ korzystne warunki płacy
- ◆ możliwość samorealizacji

Pisemne zgłoszenia prosimy kierować pod wyżej wymienionym adresem lub e-mailem na adres gajgerova@equus.cz w terminie do 06.02.2004.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie Frysztacie (przy rynku).

redakcyjnej Noczy

ROZŚPIEWANY I ROZTAŃCZONY ROK

Pod znakiem jubileuszy

Bogaty w imprezy, pracowity rok 2003 ma za sobą górnosuskie Koło PZKO. Jego członkowie zeszli się na zebraniu sprawozdawczym w sobotę 10 stycznia. Przywitali w swoim gronie wójta Jana Lipnera i wicewojtę Josefa Žerdika, dyrektora PSP Bohdana Prymusa, przedstawicielkę Macierzy Szkolnej Grażynę Siwek, nauczycielki Bogumiłę Przeczek i Jadwigę Makówkę z podopiecznymi ze szkoły i przedszkola, którzy wystąpili z krótkim programem. Trzy koledzy zaśpiewali też chór „Sucha”.

Prezes Koła Bronisław Zyder oceniając miniony rok przypomniał najważniejsze imprezy - takie jak bal, wiosenne spotkanie z okazji MDK i Dnia Matki, wyścigi kolarskie dla młodzieży szkolnej i dorosłych, festyn „wykopki”, a zwłaszcza zespołowe jubileusze: w czerwcu obchodził swoje 50-lecie zespół wokalny „Gama”, październikowym koncertem chórów świętowano 90-lecie zorganizowanego śpiewactwa w gminie, jubileuszową serię zakończyło wspaniałe widowisko z okazji 50. rocznicy założenia zespołu tanecznego, którego następcą jest ZPiT „Suszanie”.

O ile popularne piosenki zespołu „Gama” mogą jego sympatycy posłuchać już tylko z płyty lub kasy, to aktualny spadochroniarz klubowej tradycji śpiewactwa - chór „Sucha” - przeżywa pod batutą dyrygentki Anny Kiszki najpomyślniejszy okres w swej historii. Wspólnie z chórem MK PZKO Stonawa zyskał m.in. III miejsce w konkursie w ramach Święta Pieśni „Gaude Cantem” w Bielsku-Białej i puchar oddziału śląskiego PZChO w Katowicach. W listopadzie zaś przyznano mu certyfikat członka zagranicznego Konfraterni Najstarszych Chórów i Orkiestr Województwa Śląskiego. Zakwalifikował się też do

ankiety „Tacy jesteście”. Liczbą występów (14, z tego aż 5 w Polsce) wyprzedził nawet „Suszan”. Ci zaś większość roku poświęcili na przygotowanie okazałego jubileuszowego programu, ale i tak czterokrotnie zdążyli zaprezentować program balowy i siedem razy wystąpić z programem ludowym.

Ponieważ większość członków Klubu Młodych jest zarazem tancerzami „Suszan”, nie starczyło im czasu na urządzenie poważniejszych akcji. Był jednak udany „piżamowy bal”, stawianie „moja”, zaś wyścig kolarski dla dorosłych w reżyserii klubowiczów zasłużył na duży złoty medal. Dobrą kondycję fizyczną starają się młodzi utrzymać trenując w kółku sportowym. Do lipcowych mistrzostw PZKO w minipile nożnej wystawili dwie drużyny, które zajęły VI i X miejsce spośród 18 uczestników turnieju. Zespół kobiet oprócz comiesięcznych spotkań nie urządził wprawdzie żadnej własnej akcji, niemniej jednak wg obliczeń prezesa na przygotowanie nadzwyczaj licznych zeszłorocznych imprez od strony kulinarnej poświęcili ponad tysiąc godzin.

Pomyślny bilans dokonań nie byłby możliwy bez sprawnej pracy członków zarządu i rejonowych, ale także dobrych stosunków z miejscowymi szkołami i Macierzą Szkolną, bez współpracy z Urzędem Gminnym i jego wsparcia finansowego, pomocy sponsorów, kontaktów z Bielskim Centrum Kultury...

Dowodem uznania dla ofiarnych aktywistów Koła były wręczone odznaczenia gminne i związkowe, to najwyższe - z wpisem do Złotej Księgi Zasłużonych PZKO - przyznano długoletniemu działaczowi inż. Józefowi Orsulikowi. Aurelia Gamrotowa Sucha Górna

Nieudany zamach na Babski Bal

Początek Babskiego Balu przebiegał pod dyktando panów, którzy zamierzali zrobić „pucz”, przejąć wodzirejowanie w swoje ręce, a nawet przemianować datyński Bal Babski na Bal Chłopski. Nie pozwolił na to jednak babski regiment, który uzbrojony w „klepocze”, warzechy, wałki do ciasta itp. wypędził zachwalców ze sceny i przejął „lejce” imprezy.

Wcześniej zapowiedziany występ pań z paryskiego Moulin Rouge okazał się mniejszym oszustwem. W ich zastępstwie kankana odtanńczyli miejscowi mężczyźni, których występ poderwał wszystkich obecnych do braw na stojąco.

Popularny datyński dzwon łapał podczas całego wieczoru tańczące pary. Partnerka z tak zaplananej pary miała prawo a zarazem obowiązek

wycelować pod dzwonem swego tancerza, za co partner kupował jej u dzwonnika czekoladkę - żeby następny pocałunek był jeszcze słodszy.

Podczas całego wieczoru przebiegał konkurs na LWA SALONU Babskiego Balu 2004. Panowie na sali dwoili się i troili, żeby zdobyć jak najwięcej kotylionów, odtanńczyć najwięcej tańców i zostać jak najczęściej złapanym pod dzwon. Po północy specjalna babska komisja na podstawie ilości kotylionów, talonów za przebywanie pod dzwonem oraz wyników specjalnego mini-współzawodnictwa wybrała najbardziej szarmanckiego uczestnika imprezy. Tytuł otrzymał Alfred Kolorz, który zdobył od swych fanek 39 kotylionów i był podczas balowego wieczoru 11 razy pod dzwonem. Stanisław Kolorz

▲ Alfred Kolorz w otoczeniu wielbicielce i konkurentów.

Fot. Autor

Wydarzenia Sportowe

EHL: STAŁOWNICY PRZEGRALI Z PILZNIEM ● WITKOWICE POKONAŁY BUDZIEJOWICE

Dziś Trzyniec – Karłowe Wary

Z outsiderami tegorocznego sezonu zmierzali się obaj reprezentanci naszego regionu w 41. kolejce Tipsport Ekstraligi hokeja na lodzie. Witkowice na własnym lodzie pokonały 6:2 ostatnie w tabeli Czeskie Budziejowice, Trzyniec zaś przegrał na wyjeździe 1:4 z Pilznem. Dla Witkowic zwycięstwo to znaczy bardzo wiele, w sobotnim pojedynku 40. kolejki w Libercu, przed kamerami telewizji, ostrawianie bowiem zaprezentowali wręcz zenujące widowisko. Trzyńczanie spisali się w płatek znacznie lepiej. Pod Jaworowym w świetnym meczu rozmontowali Sławie Praga. Dziś Stałownicy Trzyniec na własnym lodzie podejmują Karłowe Wary. Początek meczu tradycyjnie o godz. 17.00.

● PILZNO – TRZYNIEC 4:1 (2:0, 2:1, 0:0). Bramki: Cartelli, J. Straka, Andrašovský, Paroulek – R. Král.

- Euforia w naszym zespole po piątkowej wygranej ze Sławia Praga paradoksalnie wpłynęła na zawodników destrukcyjnie. W niedzielę byliśmy tylko cieniem tamtej drużyny. O przegranej w Pilźnie zdecydowały indywidualne błędy w defensywie - powiedział trener Trzyńca Pavel Marek.

Gospodarze rozstrzygnęli losy tego meczu już w pierwszych dwóch tercjach. Ostatnia odsłona dogrywała się niejako z przymusu. Pilzno zabarykadowało się we własnej strefie obronnej, a Stałownicy nie znaleźli antidotum na szczelną defensywę rywali. Najważniejsze minuty: 17. Cartelli w własnym osłabieniu po raz pierwszy pokonuje Vojtkę – 1:0, 19. Cartelli obsłużył J. Strakę – 2:0, 21. R. Král w prowadzącej strzela kontaktowego gola – 2:1, 31. Andrašovský przejmie bezpański krążek i podwyższa na 3:1, 35. Paroulek w zamieszaniu podbramkowym trafia na 4:1. Sędzia Kolisek, kary 7:6, wykorzystane 1:1, widzów 5676. (M)

● HC WITKOWICE – CZ. BUDZIEJOWICE 6:2 (2:0, 2:1, 2:1). Bramki: Burger 2, Kowalczyk, M. Tomášek, Krayzel, Irgl – R. Čech, Bacul.

Trener gospodarzy Ladislav Svozil zmienił w stosunku do sobotniego meczu z Libercem ustawienie poszczególnych formacji. - Przed własną publicznością chcieliśmy pokazać się z korzystnej strony - stwierdził po meczu Ladislav Svozil. W pierwszym, elitarnym ataku, obok Miki i Burgera, pojawił się niespodziewanie rekonwalescent Luděk Krayzel. Zamyśl trenera świecił sukces. Związka ta formacja miała największy popłoch w defensywie rywali, zatroszczyła się też o połowę goli do siatki Czechich Budziejowic. Sędzia Havlík, kary 4:7, wykorzystane 2:1, widzów 4239. (jb)

Lokaty: 1. Pardubice 87, 2. Zlin 70, 3. Slavia 68, 6. Witkowice 63, 7. Trzyniec 61, 8. Kladno 54, 13. Pilzno 49, 14. Cz. Budziejowice 39 pkt. DZIŚ: Trzyniec – Karłowe Wary (17.00) i Litwinów – Witkowice.

● I LIGA: OŁOMUNIEC – HAWIERZÓW 2:2 w dogr. (2:0, 0:0,

0:2 – 0:0). Bramki: Kučera, Karný – Tvrzník, Kočara.

Remis jest raczej sukcesem gości, którzy do 40. minuty grali bez wiary w siebie. Hokeiści Olomunca mieli przewagę, ale pod hawierzowską bramką brakowało im zimnej krwi. Dobry mecz zaliczył golkeeper Adam Vrba, raz po raz ratujący hawierzowski zespół z opresji. Vrba m.in. zlikwidował cztery samodzielne rajdy olomunieckich graczy, dobrze radził sobie również w dogrywce. Gospodarze nie wykorzystali wtedy przewagi 5 na 3. Kolejność bramek: 12. Kučera – 1:0, 20. Karný – 2:0, 44. Tvrzník (as. Piecha) – 2:1, 49. Kočara (as. Dibelka) – 2:2. Sędzia Šafarčík, kary 6:9, wykorzystane 0:1, widzów 1560. (jb)

Lokaty: 1. Beroun 70, 2. Ujście n. Łabą 69, 3. Jihlava 69, 12. Hawierzów 31, 13. Prościejów 31, 14. K. Brno 26 pkt. JUTRO: Ujście n. Łabą – Hawierzów.

● II LIGA: N. JICZYN – ORŁOWA 5:1 (0:1, 2:0, 3:0). Bramki: Skaloš, Tesářík, Glabazna 2, Pelikán – Moravec.

Na lodowisku wicelidera tabeli orłowanie byli bez szans. Podopieczni trenera Juchelki dzielnie trzymali się tylko w pierwszej tercji. Wyszli nawet na prowadzenie – zdobywcą gola był w 7. minucie najlepszy strzelec drużyny Moravec. Ten sam zawodnik w 9. minucie bliski był podwyższenia rezultatu, ale w sytuacji sam na sam z bramkarzem nie dał rady (podobnie jak w 15. minucie Galgonek). To tylko rozdrażniło gospodarzy, którzy włączyli trzeci bieg i od drugiej tercji wyraźnie dominowali na placu gry. Sędzia Příkryl, kary 3:3, widzów 371. (JK)

Lokaty: 1. S. Ostrawa 75, 8. Orłowa 36 pkt. JUTRO: Orłowa – Wyszaków (18.00). Opr. JANUSZ BITTMAR

Różnych dziedzin

● PIŁKARZE RĘCZNI Banika Karwina powrócili z tarczą z weekendowego turnieju w Austrii. Podopieczni trenera Kekrta w swojej grupie pokonali reprezentację Polski do lat 19 (28:22) i zremisowali z Trnavą 17:17. W półfinale karwiniacy uporali się z austriackim Gänseldorfem wynikiem 24:21 (najw. Bramek dla HCB: Zdráhala 10, Horák 5, Szymanski 3); w finale Banik zwyciężył nad węgierskim zespołem Szeged 26:24 (Horák 12, Szymanski 5, Zdráhala, Bednářik po 3). Jutro Karwina zmierzy się w sparingu w Kostelcu na Hanej, zaś na najbliższy piątek i sobotę zaplanowano mecze w Zabrzu. (Ok)

● PIŁKA NOŻNA, zimowy turniej we Wracimowie: L. Piotrowice – Dobra 2:1, MKF Karwina – IRP Cz. Cieszyn 3:6, jun. FC Witkowice – Dzieńmorowice 2:2, Wracimów – Orłowa 0:2 (Směták, Kopel), G. Bładowice – Stare Miasto 2:3. (jb)

● FUTBOL TRZYNIEC – SOKÓL NYDEK 12:0 (6:0) w sparingu piłkarskim rozegranym na szutrowym boisku przy ul. Leśnej. Trzeciogigowcy spod Jaworowego urządzili sobie istne zawody strzeleckie. (man)

● PIŁKARZE DOSPEŁU KATOWICE triumfowali w halowym turnieju „Silesia Cup” w Ostrawie Porubie. W decydującym meczu katowiczanie pokonali po zaciętej walce 5:3 Banik Ostrawę.

● BANIK OSTRAWA – DRNOVICE 1:0 (0:0) w ostatnim meczu olomunieckiego turnieju piłkarskiego „Litovel Cup”. Bramkę dla Banika zdobył w 75. minucie Zdeněk Pospěch. (jb)

● TENIS STOŁOWY, Superliga kobiet: Start Sucha Górna – BSE Budapeszt 3:7. Tenistki stołowe Startu Sucha Górna zagrały w składzie: Renata Štrbikowa, Zuzana Poliačkova i Dana Hadačova. (EN)

APOLONIUSZ TAJNER, TRENER POLSKICH SKOCZKÓW NARCIARSKICH:

Forma Adama zwyżkuje

Adam Małysz był dwa razy drugi w zapańskich konkursach Pucharu Świata w skokach narciarskich i awansował na piątą miejsce w klasyfikacji generalnej Pucharu Świata. Prowadzi nadal Fin Janne Ahonen. W sobotę Polaka pokonał Niemiec Michael Uhrmann, w niedzielę minimalnie lepszy był Austriak Martin Hoellwarth. Małysz udowodnił malkontentem, że skakać potrafi. Z korzystnej strony zaprezentował się w niedzielnym konkursie Inny z Polaków, Mateusz Rutkowski. Utalentowany skoczek z kadry „B” uplasował się na świetnym 15. miejscu. Wczoraj Polacy wyjechali do Japonii na kolejne zawody Pucharu Świata. Przed odjazdem trener Tajner pojawił się na konferencji prasowej z dziennikarzami. Za pośrednictwem Polskiej Agencji Prasowej zamieszczamy najciekawsze fragmenty tego spotkania.

O FORMIE ADAMA MAŁYSZA

- Nie możemy jeszcze mówić o stabilizacji na wysokim poziomie. Po prostu forma zwyżkuje. Jeszcze w poniedziałek i wtorek na treningach

skoki nie były bardzo dobre, ale mało im już brakowało, aby takimi być. W sobotę, po trzech dniach odpoczynku i nabraniu świeżości, Adam skakał naprawdę bardzo dobrze. Dopiero ten ostatni niedzielny skok był perfekcyjny. Myśmymy oczywiście mieli sygnały, że w konkursach może być bardzo dobrze. Ale jak mieliśmy mówić, że Adam może powalczyć o zwycięstwo, przy całej tej aferze prasowej? Zresztą Adam sam mówił, że zadowoliliby go miejsce w pierwszej dziesiątce, chociaż wiedział, że będzie lepiej.

O SZANSACH ADAMA MAŁYSZA W WALCE O PUCHAR ŚWIATA

- Jeszcze tydzień temu sytuacja była trudna. Teraz Adam skacze dużo lepiej, a forma zawodników z czołówek szwankuje, co dało się zauważyć w konkursach na Wielkiej Krokwi. Okazuje się, że zawodnicy, którzy mieli przerwy w okresach przygotowawczych, mogą w drugiej części sezonu stracić parę. Tak może być z Pettersem, on przed sezonem przeszedł

operację obojczyka. A Adam zawsze lepsze rezultaty uzyskiwał w drugiej części sezonu.

O MATEUSZU RUTKOWSKIM

- Mateusza Rutkowskiego obserwuję od sześciu lat. To był taki chłopczek, który jak przyszedł do klubu, to już praktycznie umiał skakać. Taki był też Stanisław Bobak i te największe talenty. Mateusz się ciągle rozwija. Ostatnio osiągnął wzrost taki, jak ma Adam, czyli 169 cm. Jednocześnie jest troszkę cięższy od Małysza, ale większa waga nie zawsze przeszkadza. Mateusz jest technicznie bardzo dobry, przypomina tych najlepszych. Jeżeli będzie dalej dobrze, spokojnie prowadzony, to może być zawodnikiem na miarę pierwszej dziesiątki Pucharu Świata. Z młodymi zawodnikami trzeba ostrożnie. Ostatnio mieliśmy przykład Wojciecha Tajnera, który 26 grudnia został wicemistrzem Polski. Wzięliśmy go na Turniej Czterech Skoczni, gdzie wypadł słabo i wrócił zdruzgotany, całkowicie zdołowany. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Nieszczelny system? **str. 3**

Nowości płytowe **str. 4**

W odcieniach różu i czerwieni **str. 5**

ME piłkarzy ręcznych **str. 8**

CZWARTEK
22 STYCZNIA 2004
NR 9
ROCZNIK LIX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

▲ Tomasz Kłaptocz i Anna Paprzyca w najnowszym spektaklu SP pt. *Kariera Artura Ui*.
Fot. WIESŁAW PRZECZEK

RÓŻNE TERMINY FERII WIOSENNYCH

U nas w marcu

REGION (sch) – Za niespełna dwa tygodnie w niektórych szkołach województwa morawsko-śląskiego rozpoczną się (przypadające tradycyjnie na okres zimy)

ferie wiosenne. Ich terminy będą ponownie dla poszczególnych powiatów różne.

Po ubiegłorocznej próbie wprowadzenia w ramach województw jednolitych terminów ferii, ministerstwo szkolnictwa wraca do dawnego podziału. Ubiegłoroczny system nie zdał egzaminu, narażając władze szkolne na krytykę właścicieli biur podróży oraz ośrodków wypoczynkowo-sportowych. Najbardziej zaś poszkodowani czuli się właściciele ośrodków w Beskidach i Jesionikach, gdzie ogólnowojevodzki termin ferii przypadł

dopiero na połowę marca.

W br. jako pierwsi ferie wiosenne zaliczą uczniowie w powiecie nowojickim, następnie bruntalskim i opawskim, a na ostatni tydzień lutego przypadną ferie w Ostrawie. W interesujących nas powiatach karwińskim i frydecko-misteckim młodzież doczeka się ferii dopiero w pierwszym i drugim tygodniu marca.

Nowe zezwolenia!

KARWINA (sch) – Właściciele aut, którzy zostawiają swoje pojazdy w miejscach wymagających zezwolenia na wjazd lub parkowanie, powinni jak najszybciej odwiedzić wydział transportu magistratu przy ul. Mirowej. Z ostatnim dniem stycznia stare zezwolenia tracą ważność.

W lutym straż miejska zapowiada wzmoczenia kontroli samochodów właśnie pod kątem posiadania odpowiedniego zezwolenia.

Nogoda

CZWARTEK – zachmurzenie umiarkowane, wieczorem wzrastające do dużego, miejscami możliwe opady śniegu. Temperatura w dzień -6, nocą do -8 st. C.

PIĄTEK – bez większych zmian. Nadal mroźno, temperatura stale kilka kreszek poniżej zera. Wilgotność 74%.

Śnieg niegroźny

PODBESKIDZIE (man) – W związku z nową „dostawą” śniegu stwierdziliśmy, jak wygląda utrzymywanie dróg w stanie przejezdnym na Podbeskidziu. Odsnieżaniem dróg lokalnych w Nawsiu, Bocołowicach, Gródku, Milikowie i Koszarzyskach zajmuje się miejscowa firma „Netis”.

- W okresie zimowym nasze ma-

ZIMA - CZAS ODPOCZYNKU?

Sezonowo na zasiłek

TRZYNIEC (man) – W okresie zimowym dochodzi do tradycyjnego wzrostu odsetka bezrobocia. Najwięcej ludzi bez pracy jest w wioskach podbeskidzkich, szczególnie w Jabłonkowskiem.

Jak podaje kierownik trzynieckiej filii Urzędu Pracy w Frydku-Mistku Anna Kokotkowa, w powiecie frydecko-misteckim z ogólnej liczby 16 672 bezrobotnych (15,16 proc.) przypadło w ostatni dzień ub. roku na Trzynieckie 5661 osób – w tym niemal 3 tys. kobiet.

Najwyższa stopa bezrobocia

występuje w wioskach podgórskich w Jabłonkowskiem. W Hrczawie jest bez pracy 35, w Łomnej Górnej 32, w Piosku 18 i Łomnej Dolnej 17,5 proc. osób w wieku produkcyjnym.

Pod koniec roku filia Urzędu Pracy zarejestrowała 134 bezrobotnych, którzy posiadają wyższe wykształcenie. W Trzyniecu i okolicy bez pracy jest 2739 osób z wykształceniem średnim i 1315 z wykształceniem zawodowym. Grudniowy raport wykazał, że ponad tys. bezrobotnych to ludzie od 20 do 24 lat. Kolejnych 746 niezatrudnionych to osoby w wieku od 50 do 54 lat.

W miesiącach zimowych bez pracy są często robotnicy wykonujący prace publiczne, pracownicy firm budowlanych, robotnicy leśni i... przedsiębiorcy prywatni.

MINISTERSTWO POMOŻE SCENIE POLSKIEJ

Zastrzyk finansowy z Olzy

CZ. CIESZYN (kor) – Podczas sobotniej premiery Sceny Polskiej – sztuki „Kariera Artura Ui” Bertolda Brechta w reż. Bogdana Kokotka – zasiadą na widowni m.in. wiceministrowie kultury Polski i RC, Rafał Skąpski i Zdeněk Novák.

Przedstawienie, które rozpocznie się o godz. 17.30, poprzedzi o godz. 15.00 spotkanie kierownictwa Teatru Cieszyńskiego z gośćmi z Warszawy i Pragi dotyczące pomocy finansowej polskiego resortu kultury dla Sceny Polskiej.

- Jest to efekt starań dyrekcji teatru i kierownictwa naszego zespołu, w których wspomógł nas Konsulat Generalny RP w Ostrawie – wyjaśnia kierownik literacki SP, Joanna Wania. - Dofinansowane będą spektakle realizowane przez twórców z Polski. W porównaniu z honorariami, jakie otrzymują oni w Polsce, są nasze zaledwie niskie. Tacy twórcy, jak Katarzyna Deszcz czy Krzysztof Małachowski współpracują z nami właściwie tylko ze sympatii... Potrzebujemy kontaktów z ludźmi teatru z kraju i dlatego dotacja polskiego ministerstwa kultury bardzo nas ucieszyła.

Polscy reżyserzy, scenografowie i choreografowie współpracują na

razie tylko z polskim zespołem Teatru Cieszyńskiego, w przyszłości jednak kierownictwo teatru zamierza poszerzyć współpracę o Scenę Czeską.

Współpraca owocuje

TRZYNIEC / WARSZAWA - Z Warszawy powrócili przedstawiciele Filii Zakładowej Czeskiego Towarzystwa Hutniczego (CTH) Huty Trzynieckiej z przewodniczącym inż. Bogdanem Grzegorzem na czele. Wzięli oni udział w dorocznym zebraniu Stowarzyszenia Polskich Wynałazców i Racjonalizatorów (SPWiR).

- Nasza długoletnia współpraca z SPWiR przynosi owoce. Polscy partnerzy mają w tym zakresie o wiele bogatsze doświadczenia i my możemy się od nich dużo nauczyć. Uczestniczyliśmy w wystawie „Innowacje” w Gdańsku i byliśmy głównym organizatorem Międzynarodowego Konkursu Ekologicznego EKO 2003 - stwierdził prezes trzynieckiego CTH Bogdan Grzegorz.

Podczas spotkania dyskutowano o kolejnej edycji EKO 2005. Konkurs ogłoszony zostanie wiosną roku 2004. Warto podkreślić, że w marcu br. w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie odbędzie się pokaz najlepszych rozwiązań technicznych, wynalazków i wniosków racjonalizatorskich prezentowanych dotychczas na wszystkich wystawach międzynarodowych. Swoje dokonania zaprezentuje tam również CTH Huty Trzynieckiej. (ar)

Łatamy coraz częściej

PRAGA - Z usług Czeskich Aerolii skorzystała w roku ubiegłym rekordowa ilość pasażerów. Naszymi samolotami podróżowało w różne rejon świata 3,6 miliona osób. To o ponad 600 tysięcy więcej aniżeli dwa lata temu. Ilość wolnych miejsc wykorzystana była przy tym zaledwie w 73 procentach. Jak jednak widać, w miarę upływu czasu od pamiętnego zamachu z 11 września, stajemy się znowu odważniejsi. Aeroliniom marzy się oczywiście 100 % wykorzystanie ich potencjału. (bag)

SCENA POLSKA ZAPRASZA W SOBOTĘ NA KOLEJNĄ PREMIERĘ

Bertolt Brecht: Kariera Artura Ui

Po raz pierwszy w historii Sceny Polskiej pojawia się w jej repertuarze nazwisko niemieckiego pisarza i dramaturga Bertolta Brechta. W sobotę o 17.30 rozpocznie się premiera jego dramatu *Kariera Artura Ui*.

Napisana w 1941 r. w Finlandii *Kariera* miała być wedle słów jej autora „parabolą, napisaną po to, aby unicestwić i zniszczyć powszechny i niebezpieczny szacunek wobec wielkich morderców i zbrodniarzy”. Historia gangstera z Bronxu, który wkrada się w łaski potężnego trustu kalafiorowego i brutalnie przejmując władzę w Chicago i Cicero, to opowieść z kluczem. Poszczególne postaci i wydarzenia mają swe autentyczne odpowiedniki. I tak pierwowzorem Artura Ui jest Adolf Hitler, Dogsborougha – prezydent Hindenburg, Ernesta Romy – Ernest Röhm, Emanuela Giri – Göring,

Giuseppe Givoli – Göbbels itp. Dramat Brechta jest zatem, ujętą w uniwersalną metaforę, historią dojścia Hitlera do władzy.

Akcja sztuki toczy się w Chicago podczas kryzysu gospodarczego. Przedstawiciele potężnego trustu kalafiorowego zastanawiają się, jak ratować firmę wobec załamania się handlu warzywami. Wyjściem z trudnej sytuacji mogłaby być „szemrana” pożyczka. Chcąc ją uzyskać, podstępnie wmanewrują w swoje nieczyste interesy Dogsborougha, członka władz miejskich, cieszącego się nieposzlakowaną opinią. Dzięki jego interwencji pożyczka zostaje udzielona. Szczegółowe wieści o tym „przekręcie” docierają do Artura Ui, miejscowego gangstera, który od dawna marzy o przejęciu kontroli nad trustem. Bandyta korzysta z okazji...

Reżyserem spektaklu jest Bogdan Kokotek, scenografię i kostiumy zaprojektował Krzysztof Małachowski, przy choreografii współpracowała Ewelina Wnuk, muzykę opracował Zbigniew Siwek. W roli głównej gościnnie wystąpi Tomasz Kłaptocz pamiętany m.in. z roli Konrada-Gustawa w *Dziadach A. Mickiewicza* z okazji jubileuszu Sceny Polskiej w 2001 r., w tym samym roku zaprezentował się naszym widzom w roli Mowgliego w *Księżdzie dżungli*. W spektaklu pojawi się też jeden z założycieli Sceny Polskiej Witold Rybicki.

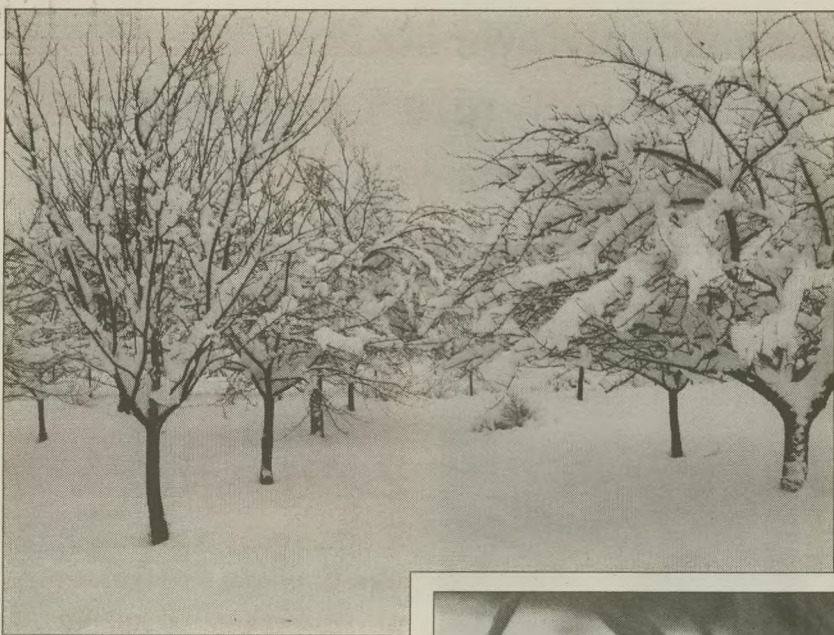
Premierę poprzedzi otwarcie wystawy „Beskid Śląski” w malarstwie Pawła Wałacha w galerii teatru (godz. 17.00). Zapraszamy na wieczór przemyśleń o świecie, w którym rządzi pragnienie władzy, przemoc, fałsz i pieniądz. W naszym spektaklu nie zabraknie też brechtowskich songów i piosenek kabaretowych, które nadają dramatowi trochę inny wymiar. SP

System na obrzeża

KARWINA (sch) – Funkcjonujący w mieście od ponad roku Zintegrowany System Komunikacyjny zostanie w tym roku poszerzony o obrzeża miasta oraz sąsiadujące z nim miejscowości.

System obejmie Piotrowice, Dzieńmorowice i Stonawę, przewiduje się również połączenie z Orłową. - Wraz z jego poszerzeniem zostaną wprowadzone w mieście oraz w przyległych wioskach strefy ze zróżnicowaną wysokością opłaty za przejazd - informuje rzecznik miasta, **Jaroslav Nákladal**. Obecnie cena biletu w centralnej strefie miasta wynosi 7 Kc i w najbliższym czasie nie powinna ulec zmianie.

Na dzień dzisiejszy mieszkańcy Karwiny mogą korzystać z 10 linii autobusów komunikacji miejskiej oraz 16 linii komunikacji między-miastowej.

◆ W całej republice przebiegało w tych dniach obliczanie ptaków wodnych. Stwierdzono też, że przestało ubywać wróbl, co miało miejsce w ostatnich latach. Sikorki (jak ta na zdjęciu) są u nas bywalcami. Inne ptaki przylatują do nas na zimę z północy.

Fot. DANUTA BRANNA

Warto naśladować

TRZYNIEC (bog) - Ponad 36 tysięcy koron przekazał na ręce kierowniczkę Ośrodka Opieki Społecznej „Radost”, **Anny Cienciála**, właściciel trzynieckiej restauracji „Na půdř” **Zdeněk Gašpar**. Pieniądże pochodzą z grudniowych wpłat gości, którzy nabyli drobne przedmioty upominkowe wytworzone w pracowni ceramicznej przez upośledzone dzieci. Współpracę zapoczątkowano sześć lat temu. Dary przeznaczone są na zakup sprzętu rehabilitacyjnego.

Poprzednio udało się zebrać aż 53 tysiące koron.

TURYŚCI WYBIORĄ WŁADZE »Beskid« przed walnym

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) - Kończy się 3-letnia kadencja zarządu Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski”. W najbliższą sobotę o godz. 14.00 rozpocznie się w Domu PZKO w Mostach zebranie sprawozdawczo-wyborcze tej organizacji.

Członkowie „Beskidu” wybiorą nowy zarząd i komisję rewizyjną, wysłuchają też oceny działalności w roku ubiegłym. - Był on na pewno udany. Zrealizowaliśmy wszystkie zaplanowane wycieczki, w tym także dwie całonocne wyprawy - na Szumawę i do Bieszczad. Była też czterodniowa wyprawa kolarska - powiedział GL prezes „Beskidu” **Tadeusz Stec**.

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

ZAMAWIAM ABONAMENT SCENY POLSKIEJ TD NA SEZON TEATRALNY 2003/2004

W miejscowości:

Imię i nazwisko:

Adres: Kod pocztowy:

Tel.: E-mail:

Zamawiam abonament zwykły (300,- Kc) szt.
ulgowy (210,-Kc) szt.

Będę korzystał z autobusu teatralnego TAK / NIE

Najbliższy przystanek autobusowy:

Dnia: Podpis:

DLA DOMOSTW POD KICZERĄ

Wodociągowe dyskusje

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Mieszkańcy osady pod Kiczera, w sąsiedztwie hotelu „Tesárek”, od kilku lat narzekają na kłopoty z wodą, zwłaszcza w okresie letnim.

Dlatego samorząd rozważa możliwość budowy pod Kiczera nowej sieci wodociągowej.

- Większość domów ma swoje studnie, część korzysta z niewielkiego zbiornika. Ale to nie wystarcza - mówi wójt **Stanisław Ćmiel**. - Chcemy przedyskutować z firmą Pómnomorawskie Wodociągi i Kanalizacje przed podjęciem decyzji o budowie wodociągu możliwość poszerzenia dotychczasowego zbiornika lub budowy nowego. W wypadku

drugiego wariantu warto by się zastanowić nad połączeniem obu rezerwuarów.

W br. inwestycja powinna być przygotowana najwyżej od strony projektowej. Kontynuowana będzie natomiast pod Kiczera budowa nowej sieci kanalizacyjnej.

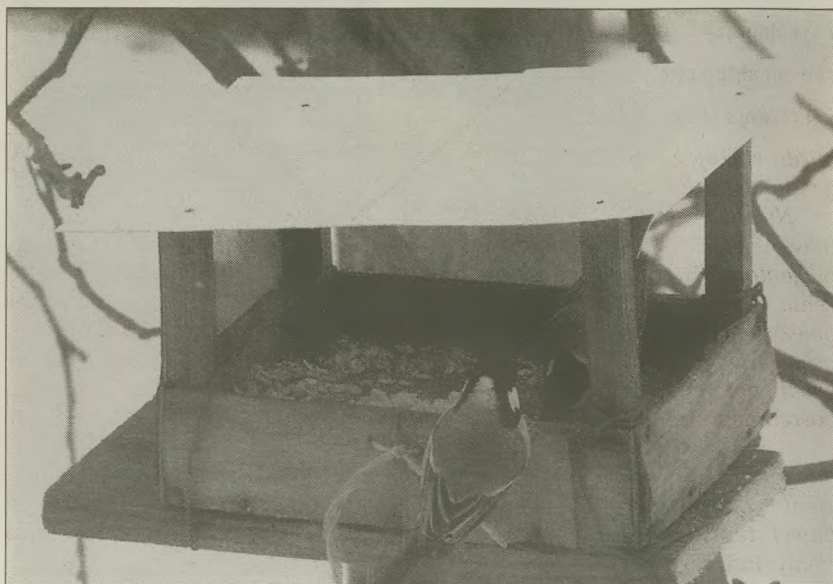
WSPÓŁPRACA NA GRANICY

O kulturze i przejściu

PIOTROWICE (mro) - O planie współpracy Piotrowic i Godowa, jego finansowaniu, ale też o otwarciu gotowego przejścia małego ruchu granicznego będą mówić przedstawiciele obu gmin 30 stycznia br.

- Współpracujemy przy urządzaniu Dnia Dziecka, Festynu Gminnego i Dni Godowa - powiedział GL **Petr Trojek**, wójt Piotrowic. - Nasze gminy mają do dyspozycji środki z funduszu PHARE - blisko 17 tys. euro - i muszą się zastanowić, jak efektywnie je spożytkować.

Samorządowcy uzgodnią też kolejne kroki w sprawie uzyskania decyzji otwarcia przejścia małego ruchu granicznego w Piotrowicach koło kościoła. Dodajmy, że przejście jest od dłuższego czasu gotowe i wyposażone po obu stronach granicy - decyzja władz jest tym jedynym, czego jeszcze brak...

O Złotego Amosa

Kilka rekordów padło w kole podstawowym ankiety uczniów na najbardziej ulubionego pedagoga w republice. Do 11. rocznika *Złotego Amosa* zgłoszonych zostało 36 nauczycieli. Jak donosi Dziecięca Agencja Prasowa Klubu Domino, organizatora przedsięwzięcia, jest to o 6 więcej, niż w roku ubiegłym i o 14 więcej aniżeli dwa lata temu. Ciekawy jest też stosunek pań (19) do panów (17), w poprzednich edycjach przewaga kobiet była dosyć znaczna, a wiadomo, że szkolnictwo jest sfeminizowane. Przewodniczącym jury będzie ponownie MUDr. **Jan Cimický**. Wszyscy kandydaci zaproszeni zosta-

na do Pragi. Na podstawie specjalnych testów i rozmów wybranych zostanie 6 finalistów, którzy 26 marca staną do konkursu o tytuł najlepszego. Ciekawe czy swego kandydata zgłaszali też uczniowie polskich szkół?

Ciekawostki

Piwo jako mrożonka

Po trwającej tydzień operacji rosyjscy żołnierze odzyskali... 10 ton piwa uwiecznionego pod lodem na Syberii.

Ciężarówka wioząca piwo zatonała podczas przejazdu przez zamrażniętą rzekę Irtyś, w pobliżu Omska. Kierowca pojazdu uratował się, ale cały transport piwa poszedł na dno.

Sześciu nurków, 10 żołnierzy oraz czołg na skutej lodem rzece walczyło w temperaturze minus 26 stopni o wydobywanie piwa na powierzchnię. Akcja udała się częściowo. Przez dziurę w lodzie wyciągnięto ciężarówkę, ale gdy wyładowano z niej piwo, na której trzymał się samochód pękła i znów znalazł się on na dnie rzeki.

Browar w Omsku uznał, że dzięki mrozowi jakość piwa nie pogorszyła się i znajdzie się ono w sprzedaży.

Mała księżniczka

Mette-Marit i Haakon, którzy pobrali się w sierpniu 2001 roku zostali rodzicami.

Ich pierwsza córeczka znajduje się na drugim miejscu - po swoim ojcu księciu Haakonie - w sukcesji do tronu norweskiego. Nie będzie miała trudności z zostaniem w przyszłości monarchinią, ponieważ w 1990 roku zniesiono w Norwegii stary przepis, przewidujący sukcesję do tronu jedynie w linii męskiej.

Dwór poinformował w specjalnym oświadczeniu, że dziewczynka, która jest pra-pra-pra-prawnuczką brytyjskiej królowej Wiktorii, urodziła się w środę o godzinie 9.14 w Szpitalu Narodowym w Oslo.

»Bombowy« żart

Pewna młoda kobieta, która przyjechała z Wielkiej Brytanii, została zatrzymana na lotnisku w Miami, kiedy „zażartowała”, mówiąc, że ma bombę - poinformowały brytyjskie media. Według pierwszych infor-

macji, była to obywatelka brytyjska, jednak w nakazie aresztowania napisano, że Samantha Marson urodziła się w Polsce.

Samanthę aresztowano w sobotę, kiedy podczas kontroli bagażu na lotnisku położyła plecak na taśmę i powiedziała: „Hej, ostrożnie, mam tam trzy bomby”.

Chwilę później miała już kajdanki na rękach i znajdowała się w drodze do sądu. Sędzia błyskawicznie zarządził umieszczenie „żartownisi” w areszcie. Za niewczesne żarty na temat bomb grozi jej w USA pół roku więzienia. Ojciec Samanthy dziwił się, że jego córka „nie wygląda przecież jak Osama Bin Laden” i dla wszystkich powinno być jasne, że po prostu żartowała.

Linie British Airways usilnie zalecają swym pasażerom na trasach do USA powstrzymanie się od jakichkolwiek uwag, które mogłyby zostać opacznie zrozumiane.

Indiańskie rytuały

Szpital publiczny, położony w pobliżu indiańskich wiosek, mają respektować pradawne obyczaje plemienne, jeżeli odbierają porody kobiet z plemienia Guarani - zarządził brazylijski stan Sao Paulo.

Celem tego zarządzenia jest przekonanie Indian do nowoczesnego systemu opieki zdrowotnej. Szpitale będą także przechowywać po porodzie łożysko matki, które, zgodnie z tradycją, zostanie później spalone w wiośce plemiennej.

„Indianie wierzą, że rytuał spalania łożyska ma wpływ na rytym życia nowo narodzonego dziecka. My to po prostu respektujemy” - powiedziała Augusta Sato, która zajmuje się kwestiami zdrowotnymi Indian w stanie Sao Paulo.

Sao Paulo jest najbogatszym i najgęściej zaludnionym stanem Brazylii. Żyje tam około 2 tys. Indian Guarani, którzy mieszkają w 15 wioskach we wschodniej części stanu.

CZESKA SŁUŻBA ZDROWIA MA SZANSE NA EFEKTYWNOŚĆ

Uszczelnić system

Perturbacje organizacyjne w służbie zdrowia, zatory płatnicze ze strony Powszechnego Ubezpieczalni Zdrowia, wiele niedociągnięć w sprawach funkcjonowania aptek i opłat za lekarstwa zmusiły Izby branżowe lekarzy, aptekarzy, dentystów itp. do podjęcia na początku stycznia br. strajku ostrzegawczego. Ten w widoczny sposób został poparty przez 80 proc. lekarzy różnych specjalizacji i aptekarzy i stał się bodźcem do kolejnej debaty publicznej nad stanem aktualnym i niesprecyzowanymi do końca zamiarami rządu w sprawie koncepcji rozwoju służby zdrowia w RC.

Współzależności finansowe między ogniwami służby zdrowia i drażliwość rozmowy o pieniądzu, które prawdopodobnie w przyszłości będą decydować o dostępie do usług medycznych - nawet osób uprawnionych, sprawiają, że nie każdy lekarz czy farmaceuta ma ochotę imiennie wypowiadać się na te tematy.

- Strajk był przecież symboliczny - podsumowuje sytuację prezes Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC **Romuald Gąsior**. - Przystąpiła do niego tylko część lekarzy i to w sposób deklaracyjny. Bezpośrednią przyczyną jego ogłoszenia było niedotrzymywanie terminów płatności zobowiązań finansowych przez Powszechną Ubezpieczalnię Zdrowia. Jednak w moim odczuciu to nie jest największą bolączką. Istota problemu polega na tym, że istnieje dysproporcja pomiędzy deklarowaną pomocą lekarską, a tym, co faktycznie służba zdrowia może pacjentowi zaproponować i ile to kosztuje. O tej dysproporcji politycy mówią niechętnie i to jest błąd. Na pewno należałoby przyznać, że pewne zabiegi, lekarstwa kosztują więcej niż „udajemy”, że kosztują.

Opinie zaolziańskich lekarzy są zasadniczo zgodne ze zdaniem ich prezesa. Zdaniem młodych jest istotne, jak do zasygnalizowanego problemu ustosunkuje się całe środowisko lekarskie z Izłą Lekarską włącznie. Nie mniej ważne jest jaką wizję służby zdrowia przedstawi minister tego resortu.

Zaolziańscy medycy utrzymują, że bardzo istotny jest stosunek pacjentów do służby zdrowia. - Pacjenci muszą otwarcie powiedzieć, czy są zadowoleni z obecnego stan-

darzu służby zdrowia w RC - twierdzą lekarze praktycy.

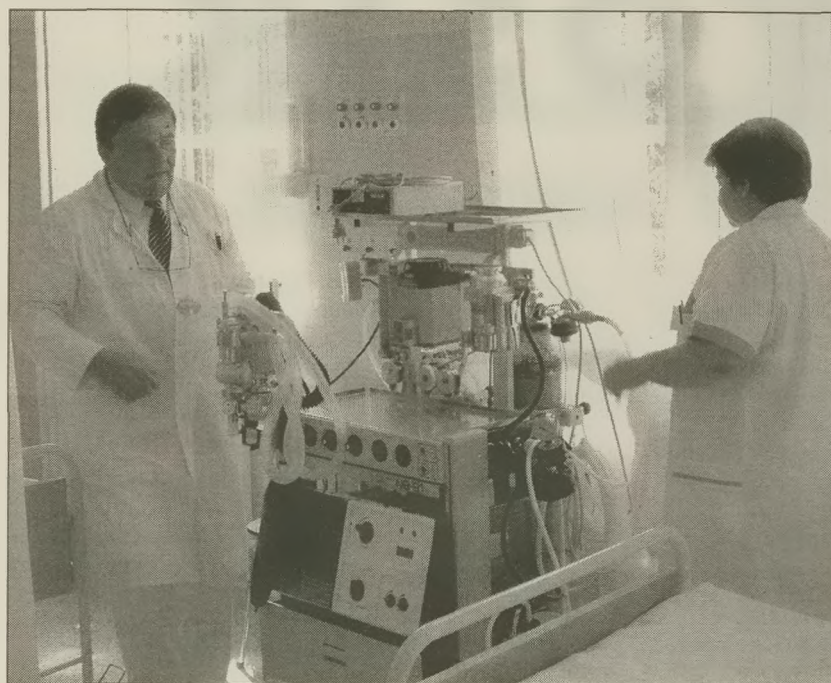
- Na razie jest tak - mówią anonimowo - że my musimy tłumaczyć się pacjentom. Pacjent wychodzi z założenia, że płaci już ubezpieczenie i należy mu się odpowiedni standard usług. A więcej go nie interesuje. My wiemy natomiast, że opłaty, które za pośrednictwem ubezpieczalni trafiają do lekarzy pierwszego kontaktu, wystarczają na standard, podczas gdy pacjent oczekuje czegoś więcej. A nawet ten standard bywa ograniczony. Przyczyną tego stanu rzeczy są cenniki usług medycznych pochodzące z lat 1993-1995 i nie rewaryzowane od tamtych czasów...

- Oczywiście, wielu z nas zastanawia się nad możliwością wprowadzenia w RC tzw. szwajcarskiego systemu ubezpieczeń. Polega on na tym, że pacjent pokrywa wszystkie koszty opieki medycznej, a rachunki wysyła do ubezpieczalni, która refunduje mu wydatki. Zdajemy sobie jednak sprawę z tego, że system szwajcarski nie będzie u nas działał. Mentalność naszego pacjenta jest zupełnie inna, inne są jego doświadczenia a przede wszystkim możliwości finansowe.

Czy deszcz, czy śnieg, do lekarza trzeba pójść.

Fot. DANUTA BRANNA

Fot. Ilustracyjne JACEK SIKORA

schizofrenię i depresję. - Tak to jest, że w systemie rynkowym niektóre lekarstwa drożej, a niektóre taniej - reagują pracownicy służby zdrowia. - Nie zgadzamy się z wypowiedziami prasowym prezesa Związku Pacjentów, iż podwyższanie dwa razy w roku cen lekarstw jest skrytym zwiększaniem współuczestnictwa pacjentów w finansowaniu ochrony zdrowia - dodają.

- Moim zdaniem dopłaty do lekarstw nie są wysokie. Ich wysokość nie miałaby wzbudzać niezadowolonych wśród pacjentów. Zwłaszcza, że dobrze poinformowany i uczynny lekarz potrafi zawsze znaleźć kompromis pomiędzy ceną leku, a jego efektem terapeutycznym - wtrąca prezes PTM. - Problem polega na tym, że ceny lekarstw są w ogóle bardzo wysokie. Należałoby oczekiwać, że producenci staną się trochę skromniejsi.

- Moi pacjenci często domagają się pełnej informacji o czekającej ich odpłatności. Większość z nich nie jest bogata i chce lekarstwa bez dopłat. Niezależnie od tego wszyscy wiedzą, że zawsze dostaną te najlepsze z możliwych lekarstw - mówi

Marian Palowski lekarz z Cieszyńskiego Cieszyzna

Medycy zgadzają się co do tego, iż system czeskiej ochrony zdrowia mógłby być w miarę efektywny, ale prawie nikomu na tym nie zależy.

- System jest nieszczelny - stwierdzają. - Państwo, poprzez swoje organy kontrolne i ministerstwo, winno stale mieć na oku kolejne etapy pobierania, kumulowania i rozdzielania składek ubezpieczenia zdrowotnego. Pieniądze nie mogą się rozchodzić na boki, mają trafiać do służby zdrowia. Zaolziańscy rozmówcy zwracają uwagę na zakłady pracy pozwalające sobie na nieplacenie ubezpieczenia zdrowotnego za swoich pracowników, a pomimo to niesankcjonowane. - W tej sprawie winno być zero tolerancji - mówią. - Nie cała wina leży po stronie powszechnej ubezpieczalni. Ona nie ma aż tak rozbuchanej konsumpcji. A wygląda na to, że nieodprowadzanie składek nikomu nie przeszkadza: ani państwu, ani ubezpieczalniom, ani ubezpieczonym, tylko akurat lekarzom prywatnym. Lekarze zaś mają zbyt mało siły, są zbyt małym lobby, by zmienić bieg spraw. Chronimy pacjentów, na ile możemy, a więc nie ma szans na wywołanie wśród nich powszechnego burzenia. W efekcie lekarze de facto nie mają wsparcia pacjentów w tych sprawach.

Niestety nie mają też wsparcia wśród polityków, którym nie na rękę jest podejmowanie tematów wzbudzających niezadowolonych społeczne. Tym bardziej, że rzeczywistość służby zdrowia każdy może sprawdzić na własnej skórze, kontrolując zarazem rzetelność politycznych obietnic.

Nadziejemy się, że medycy widzą w wejściu Republiki Czeskiej do Unii Europejskiej. Przepisy unijne, nadzór wobec krajowych, wymuszają ich zdaniem moralność płatniczą, zdyscyplinują zakłady pracy i ubezpieczalnie. Znikną w ten sposób zatory płatnicze, a przepływy finansów staną się przejrzyste.

Wysłuchała:

M. RADŁOWSKA-OBRSUNIK

PRZEGLĄD PRASY

Mniejszości i imigranci

Morawsko-Śląski Dziennik w wydaniu z 15 stycznia zamieszcza na str. 8 artykuł *W domu, a przecież na obczyźnie* autorstwa **Jitki Hrivňákovéj**.

Autorka na wstępie wymienia zmiany, jakie w ostatnim czasie nastąpiły na linii województwo - mniejszości zamieszkałe na jego terytorium (Słowacy, Polacy, Romowie, a ostatnio imigracja ukraińska, rosyjska, wietnamska oraz z krajów bałkańskich). Mówi o powstaniu w Urzędzie Wojewódzkim funkcji koordynatora ds. mniejszości narodowych, komisji ds. mniejszości narodowych na czele z **Igorem Petrovem** złożonej z członków mniejszości, o tym, że 20 gmin ma koordynatorów ds. mniejszości narodowych i romskiej populacji.

Podkreśla, że statystycznie najliczniejszą grupą wg spisu powszechnego z 2001 r. są w województwie Słowacy (ponad 43 tys. osób) i Polacy (blisko 39 tys.), ci ostatni skoncentrowani w 3/4 w powiatach karwińskim i frydecko-misteckim. Polacy, jako jedyni w województwie mają swoje szkolnictwo (w tym - zdaniem autorki - dwie szkoły średnie), wydają gazety, a polskojęzyczne programy emituje radio i telewizja. *Polaka mniejszość ma jednak wrażenie, że państwo nie poczuwa się do odpowiedzialności za swoje mniejszości narodowe* - autorka cytuje prezesa Kongresu Polaków **Józefa Szymeczka**, by następnie przejść do informacji o mniejszości niemieckiej (4255 osób) oraz skupisk Greków, Bułgarów i Węgrów.

Osobne miejsce poświęca Romom, których spis wykazał tylko 1 700 osób, ale których w rzeczywistości jest o wiele więcej. Zdaniem cytowanej w artykule wojewódzkiej koordynator ds. mniejszości **H. Balabanowej** można mówić o kilku dziesiątkach tysięcy osób i ich stałym napływie ze wschodniej Słowacji. *Nie mają potrzeby przyznawania się do swojej narodowości - w przeciwieństwie do Polaków, którzy są ze swojej narodowości dumni* - mówi pani koordynator.

Autorka na zakończenie artykułu wymienia jeszcze stowarzyszenia Wietnamczyków, Węgrów, Ukraińców i Bułgarów oraz organizacje sympatyków tych grup narodowych, pisze też o filii Towarzystwa Czesko-Afrykańskiego.

Widać, że temat mniejszości narodowych ostatnio zyskał w oczach redaktorów *Dziennika* na atrakcyjności i jest poważniej traktowany. To pozytywne odczucie mać tylko jeden aspekt - czy rzeczywiście można zastosować do Zaolziaków tezę, iż są „w domu, ale przecież na obczyźnie”? **(mro)**

Kolce bez róży

No i mamy zimę pełną gębą. Spadł śnieg a z nim temperatura. Narciarze wniebowzięci. Dzieciaki zadowolone, bo mogą rzucić śnieżkami, jeździć na sankach lub pupie no i lepić bałwana.

Moim zdaniem ta chłodna pora roku może być i czarująca i urzekająca pod warunkiem, że siedzimy sobie w domku przed kominkiem otoczeni piękną, dziewiczą przyrodą. W mieście zima to koszmarny, szczególnie dla kierowców.

Bowiem zimą, nim zostaniemy królami dróg, zaliczamy obowiązkowe podrygi przed naszym pupilkiem (jak harcerze wokół ogniska). Kiedy czterokołowy pojazd zostanie odśnieżony i rozmrożony, z gracją słońca wypychamy się za kierownicę, a jak się uda, to odpalamy. Abstrahując od takich drobnostek typu zeszytniałe dłonie na kierownicy i zaparowana szyba wyruszamy w drogę. Jedziemy sobie, jedziemy a na szybę chłapie nam raz śnieżyk raz błotko. Wycieraczki idą w ruch. Jedziemy i jedzie-

my. Wycieraczki nie dają rady, włączamy wspomaganie pod tytułem spryskiwacz. I co, i d... Pamiętajcie, złośliwość rzeczy martwych zawsze dopada nas w najmniej odpowiednim momencie.

Nie mogąc za bardzo kontynuować jazdy usilnie szukamy miejsca do parkowania. Wytężamy wzrok i... co za ulga, jest parkomat nieodczow-

Czas Twardzieli

nie kojarzący się z parkingiem. Ale uwaga! Strzeż się kierowco! To, że kiedyś w danym miejscu był parking nie znaczy, że jest dalej. Porządek świata zmieniają nieustraszeni kierowcy przeróżnych pojazdów odśnieżających, zwałający nadmiar śniegu na pobocza, chodniki i oczywiście parkingi.

Kierowca jest jednak twardy niczym diament w koronie. Nie podda się. Wyobraźnia idzie w ruch. Nie siedzimy już w niedużym samochodziku, lecz co najmniej w T-34. Silnik ryczy. Do ataku! Przeszkoda sforso-

FELIETON IZY KRAUS-ŻUR

wana. Zwycięstwo! Przepędzeni dumą wysiadamy z naszego smoka i udajemy się załatwiać sprawy mniej stresujące typu wydawanie pieniędzy, najlepiej współmałżonka.

Lecz kierowco, nie trać czujności. Los bywa złośliwy. Odkopawszy swój pojazd ze śnieżnych okopów pamiętaj, że w drodze powrotnej czyha niebezpieczeństwo. Po pierwsze możesz w ogóle nie odjechać, bo na kole założona jest blokada. Co się stało? Zostałeś po prostu ofiarą wyrafinowanego poczucia humoru służb mundurowych, które pod metrową warstwą śniegu dopatrzyły się chodnika, na którym przecież stać nie wolno. Po drugie, możesz wbrew swej woli uczestniczyć w spotkaniach trzeciego stopnia, które przeważnie zaczynają się od typowego rozdwojenia jaźni - droga idzie prosto a samochód boczkiem, boczkiem. Czemu tak się dzieje? No bo przecież nieustraszeni kierowcy przeróżnych pojazdów odśnieżających walczą tylko ze śniegiem. A lód to już zupełnie inna historia. Czuwaj!

Głosik

Wiwat! Sto lat niech nam żyją!

Dziś, 22 stycznia, obchodzimy Dzień Dziadka, wczoraj zaś był Dzień Babci. Wiemy, że na pewno nie zapomnimie o nich - złożymy im życzenia, podziękujemy za opiekę w czasie nieobecności rodziców, za opowiadanie bajek przed zaśnięciem. Przypuszczamy też, że duża radość sprawią im własnoręcznie zrobione laurki, na których mogą być wypisane takie na przykład życzenia:

Moja Babciu miła,
Moja Babciu droga,
O Twe długie życie
Będę prosić Boga.

Wierszyk napisał Artur Oppman, wy jednak podpiszecie go swoim imieniem - tak samo jak życzenie dla Dziadka, które napisał Józef Baranowski.

Wiwat! Sto lat niech nam Dziadzio żyje.

Niech długim cieszy się zdrowiem,

A resztę serdecznych życzeń

Wiązanka kwiatów dopowie.

A my dołączamy do życzeń, dziękując za to, że czytają wam „Głosika”, pomagają w rozwiązywaniu konkursów, informują nas o imprezach szkolnych i przedszkolnych.

Głosik i jego koledzy

Ekslibrisy młodych plastyków

KOCHANI,

mam dzisiaj dla Was informacje o konkursie plastycznym „Ekslibris - znak właściciela książki”. Właśnie upłynął termin nadsyłania prac, więc jak najprędzej poprosiliśmy pana Zbyszka Kubeczkę o ich ocenę i na podstawie jego werdyktu wyróżniliśmy 24 „młodych plastyków”. Otrzymują oni dyplomy z ekslibrisem Z. Kubeczki oraz nagrody książkowe, ufundowane przez Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki i Stowarzyszenie »Wspólnota Polska«.

Listę laureatów podaliśmy przed tygodniem.

A teraz krótka ocena konkursu:

Otrzymaliśmy od Was 206 projektów znaków książkowych, które są wykonane techniką rysunku, tylko jeden projekt wykonano techniką komputerową. Najczęściej rysowaliście projekty Waszych własnych ekslibrisów lub projekty ekslibrisów kolegów i znajomych. Najwięcej rysunków nadeszło ze szkół podstawowych w Karwinie, Bystrzycy i Orłowej Lutyni. Rekordową ilość ekslibrisów (66) wykonała klasa 5. z PSP Karwina, która także otrzymała zaproszenie na uroczyste wręczenie nagród.

nagrodę!!! Niestety, nie mogliśmy nagrodzić autorów wszystkich prac, które nam się podobały, ale przez najbliższe dwa tygodnie - do 27. 1. br. będziemy je wraz z wyróżnionymi pracami prezentować naszym czytelnikom. Będą one uzupełniać wystawę ekslibrisów Z. Kubeczki i obrazów A. Bartulcowej.

Dziękujemy wszystkim za udział w konkursie, zaś laureatów serdecznie zapraszamy na uroczyste rozdanie nagród, które odbędzie się w **środe 28. 1. 2004 o godz. 14.00. w karwińskiej bibliotece przy rynku Masaryka.** (Zaproszenia rozestaliśmy do szkół.) Zachęcamy również Waszych rodziców, dziadków i znajomych do obejrzenia naszej wystawy!

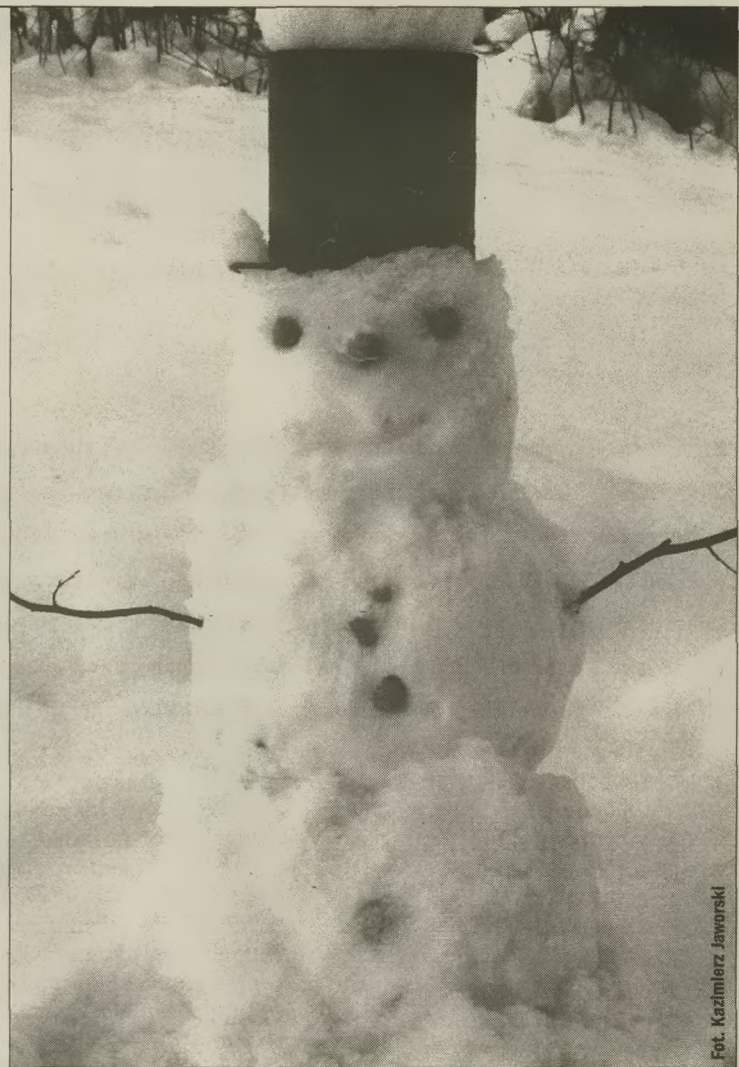
Na spotkanie z Wami cieszy się Myszka Ernestynka

Wasze prace konkursowe są bardzo ładnie i ciekawie wykonane, myślę, że na pewno mogą być wykorzystane jako dodatkowa ozdoba książek w Waszej domowej bibliotece! Wiele z nich zasługuje na

WESOŁEJ ZABAWY NA ŚNIEGU

Śnieg na drzewach, śnieg na ławkach
I ślizgawka na sadzawkach.
Pełno gwaru, śmiechu!
Bałwan w starym kapeluszu
Buraczkowym nosem ruszył,
A to ci uciecha!

Maria Terlikowska

ROZWIĄZANIE KONKURSU ŚWIĄTECZNEGO SZARADKI

- Synteza krzyżówki: **CICHA NOC**
- Krzyżówka biała: **WIGILIA**
- Logogryf: **KARP**

Nagrody otrzymują:

- Karolina Brózda, Milików;
- Lech Gajdzica, Trzynieć;
- Bogdan Krzywoń, Wędrynia.

Konkurs dla najmłodszych: 1. Natalka Hranicka, Lysuvky; 2. Andrzej Małysz, Mistrzowice.

Nagrody wysłamy pocztą.

Nagrodę specjalną otrzyma Karol Potoczny z Ostrowy Poręby, który rozwiązał wszystkie zadania naszego konkursu oraz konkursu dla dorosłych. Prosimy go, aby w celu odebrania nagrody zgłosił się w naszej ostrawskiej filii (Ostrava 1, Novinářská 3) w poniedziałek, środe lub piątek w godzinach od 9 do 14.

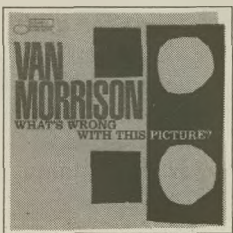
Gratulujemy laureatom i informujemy, że wszystkie nagrody ufundował Kongres Polaków w Republice Czeskiej.

Nowości płytowe

Van Morrison: »What's Wrong With This Picture?«

Najnowsza płyta irlandzkiego piosenkarza Vana Morrisona oficjalnie ukazała się u nas w ostatnim tygodniu grudnia 2003 i rzecz jasna przeszła prawie bez echa. Gdyby zapytać jego samego, czy jest mu z tego powodu przykro, odpowiedź byłaby mniej więcej taka: „Nie interesuje mnie liczba sprzedanych płyt, poproszę o następne pytania”. Urodzony w Belfaście artysta należy do nielicznego grona osób w branży muzycznej, dla których sztuka nie jest drogą do mamony, a wewnętrznym przeżyciem. Trzyma się tych zasad od prawie czterdziestu lat, za konsekwencję należą mu się więc szczere uściski. W rok od wydania świetnej płyty „Down The Road” piosenkarz uraczył nas nowym albumem studyjnym zatytułowanym przekornie „What's Wrong With This Picture?” („Co jest złego w tym obrazie?”).

Wielbiciele artysty wiedzą, że wszystko jest w najlepszym porządku. Morrison otoczył się znakomitymi muzykami sesyjnymi i nagrał kolejną dobrą płytę. Ma ich na swoim koncie już kilkadziesiąt, ale po raz pierwszy wydał swój produkt w ortodoksyjnie jazzowej wytwórni „Blue Note”. Dzięki niej na pewno nie przybędzie mu fanów, bo z ręką na sercu - czy muzyka Vana Morrisona nie ocierała się w przeszłości o jazz? Ocierała i to momen-

tami w znacznie większym stopniu, niż na najnowszej płycie.

Album „What's Wrong With This Picture” zdominował blues, w takich klimatach czuje się Morrison ostatnio najlepiej. Irlandczyk udowadnia jednak, że za każdym razem można podejść do sprawy w troszeczkę inny sposób. W utworze „Too Many Myths” artysta przypomina Petera Greena, by zaraz w następnym temacie „Somerset” przejść swobodnie do lekkiego swingowania. Zresztą atmosfera na tym albumie jest jak najbardziej, w dobrym słowa znaczeniu, starswiecka. Tylko spojrzenie z okna daje nam stuprocentową pewność, że jesteśmy w 21. wieku.

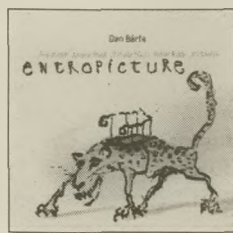
Tytułowa piosenka utrzymana jest w konwencji Franka Sinatry i świetnie wprowadza nas w nastrój całego albumu. Pod numerem siódmym i dziesiątym natrafimy na prawdziwe arcydzieła: piosenkarz zgodnie ze swoim zwyczajem sięgnął po obcy repertuar. Wybór okazał się szczęśliwy. W „Stop Drinking” (utworze L. Hopkinsa) Morrison i jego koledzy rzucają się w wir rock'n rolla. To okazja do rozgrzewki, większa część płyty utrzymana jest bowiem w kameralnym tonie. W takim właśnie, nastrojowym nurcie płynie drugi cover - „Saint James Infirmary”. To moim zdaniem najlepszy utwór na płycie. Morrison potraktował ten standard z należytym pietyzmem, nie gorzej od słynnego Louisa Armstronga.

JANUSZ BITTMAR

Dan Bárta: »Entropicture«

Można nie lubić posmaczków, które rozlewają się w utworach projektu Illustratosphere, można nie czuć się dobrze w atmosferze rozbudowanych kompozycji i mieszanek stylów, jednak chyba każdy musi uznać, że Dan Bárta dokonał niebywałej rzeczy - korzystając ze swojej renomy i nazwiska, wyrobionego w ciągu kilku lat funkcjonowania na polu muzyki „popularnej”, wprowadził do zdegenerowanego światka czeskiego popu produkt tak przemyślany i dojrzały, że reszta gwiazdek sceny może usiąść i zapłakać.

Tego krążka naprawdę nie podobna ganić, tak wysoko uniósł się ponad szarą przeciętność (ktos mógłby dodać, że między ślepymi jednooki królem). Bárta otoczył się grupą nieprzeciętnie uzdolnionych artystów, przeważnie jazzmanów (i to młodych), jako goście przewinęli się też np. panowie Jiří Stivín czy Ota Klempíř (zespół JAR). Niestety, od czasu do czasu projekt nie ustrzegł się zbytniego rozpasania w korzystaniu z możliwości kompozycyjnych i instrumentalnych poszczególnych muzyków, niektóre utwory mogą się wydawać aż nazbyt „przekombinowane”. Niezbyt dobrze udało się też flirt z muzyką elektroniczną - panowie z Illustratosphere korzystają z plastycznych dźwięków, które były na topie gdzieś w połowie lat osiemdziesiątych, co najbardziej zaszkodziło utworom „Tábor šestek” i „Nikola Et Nikola” (który i tak jest dla mnie numerem jeden tej płyty - krystaliczne gitary akustyczne w połączeniu

z fortepianem plus głos Bárty otoczony aksamitnymi żeńskimi chórkami - po prostu bajka). Do udanych prób syntezy elektroniki z „żywą” muzyką należy z kolei zaliczyć utwór „Dua”.

Dużym atutem płyty, ale też jej wrażliwym punktem są teksty - Bárta porusza się na cienkim lodzie, gęsto zaprawiając je zabawami słownymi, które mogą być dowodem wyczucia językowego artysty, ale po przekroczeniu pewnej granicy rozbijają logikę i sens wypowiedzi.

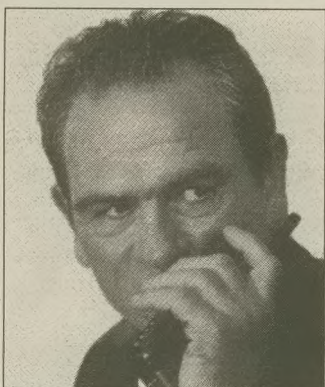
Zapytacie może, dlaczego wybrałem do recenzji właśnie tę płytę, skoro od razu w drugim akapicie doczepiam się zarówno do muzyki jak i do tekstów? Odpowiedź jest prosta - dlatego, że jest po prostu wyborna. Uważny słuchacz znajdzie tu wszystko - od jazzu - czyściutkiego jak lza, po funky, rytmy latynoskie czy nawet delikatne partie szlachetnego fortepianu. W muzyce Illustratosphere spotykają się trzy generacje jazzu: band z lat trzydziestych XX w. współbrzmia na przemian z jazz-rockowym zespołem przełomu lat 60. i 70. i acid-jazzową grupą początku trzeciego tysiąclecia. Kontrabas obok elektrycznego pianina Fendera, organy Hammonda obok samplera, wszystko łączy w całość pomysłowe aranżacje oraz wysmienity wokal Dana Bárty.

Ten krążek po prostu trzeba kupić. Dla własnego dobra - bo co będzie, gdy zza rogu wyskoczy już po raz pięćdziesiąty ktoś z pytaniem: „I jak ci się podoba ten nowy Bárta?”

P.S. Informacja dla Bártofilów - swojego pupila możecie zobaczyć, posłuchać i dotknąć 11. 02. w Trzyńcu w towarzystwie grupy -123 min!

DAREK JEDZOK

Plotka

▲ **Tommy Lee Jones** uważany jest obecnie za jednego z najbardziej wszechstronnych aktorów amerykańskich. Ma na swoim koncie mnóstwo ról, od komediowych po dramatyczne. Jest również przekonywujący jako psychopatyczny morderca („Pieśń kata”), gangster („Burzliwy poniedziałek”), kapitan piratów („Nate and Hayes”), bezwzględny prokurator („Klient”), komiksowa postać („Batman Forever”) czy nieugięty stróż prawa („Ścigany”, „Wydział pościgowy”).

Publiczność go kocha, zapelniając sale kinowe na filmach z jego udziałem. Krytycy doceniają jego talent aktorski, przyznając mu liczne nagrody, wśród których statuetka Oscara i Złote Globy budzą zazdrość kolegów po fachu. Tommy Lee był dwa razy żonaty: z Kate Lardner, a następnie z aktorką Kimberlea Cloughley, którą poznał na planie filmu „Back Roads” w 1980 roku. Rozwiódł się szesnaście lat później. Ma dwójkę dzieci - Austina Leonarda i Victorię. Poza aktorstwem Tommy zajmuje się hodowlą bydła na swoim ranchu w Teksasie. Choć ma 57 lat, ciągle jest w świetnej formie.

◆ Udział w najnowszym filmie „Ostatni samuraj” mógł kosztować **Toma Cruise'a** głowę. Do nieszczęścia niewiele brakowało podczas kręcenia jednej ze scen walki na miecze. Tom galopował na znajdującym się poza planem kamery mechanicznym koniu i jednocześnie walczył ze swoim przeciwnikiem, którego grał **Hiroyuki Sanada**. Kiedy Sanada potężnie się zamachnął, coś nawaliło w mechanizmie sztuczne- go rumaka. Sanada cudem powstrzymał cios. Ostrze zatrzymało się o cal od szyi Cruise'a. (k)

MODNY MAKIJAŻ DLA KAŻDEGO TYPU URODY

W odcieniach różu i czerwieni

Tej zimy bardzo modne są róż i czerwień. Pasują do każdej karnacji, trzeba tylko dobrać odpowiedni odcień. Wizażystki przygotowali małą „ściągawkę” - sprawdź, w jakiej tonacji będziesz najlepiej wyglądała.

Jesteś blondynką o jasnej cerze?

Dla twojego typu urody najlepsze są jasne i zimne (czyli z domieszką niebieskiego) odcienie obu kolorów.

◆ Róż na policzki powinien mieć kolor różowy lub barwę czerwonego wina.

◆ Usta podkreślaj delikatnym, przydymionym różem. Jeśli wolisz zdecydowane kolory, wybierz pomadkę w odcieniu maliny lub dojrzałej wiśni.

◆ Kolor lakieru do paznokci też powinien mieć zimny odcień.

Nasza rada: Przy twojej urodzie doskonale sprawdza się zasada „im mniej tym lepiej”. Używaj jak najmniejszej liczby kolorów.

Nawet cienie do powiek mogą być w tej samej tonacji, co róż na policzki.

Jesteś rudowłosa o porcelanowej cerze?

Wybieraj ciepłe odcienie różu i czerwieni.

◆ Na policzki kładź delikatne róże z domieszką brązu lub pomarańczowego.

◆ Usta możesz podkreślić różo-

wą pomadką w złotym odcieniu. Dla twojego typu urody dobre są też nasyczone czerwienie, ale zawsze w ciepłej tonacji.

◆ Kolor lakieru dla ciebie to różowobeżowy lub czerwień złamana brązem.

Nasza rada: Jeśli twoje włosy są ciemnorude, makijaż może być intensywny. Jeśli masz jasny odcień włosów, maluj się tylko subtelnymi kolorami.

Jesteś brunetką o śniadej cerze?

Swoją urodę podkreślaj ciepłymi, ale jednocześnie intensywnymi odcieniami czerwieni oraz różu.

◆ **Idealny dla twojej karnacji będzie róż w odcieniu brzoskwini lub jasnego koralu.**

◆ **Usta maluj pomadkami w barwach różowobeżowych z domieszką perły. Ładnie będzie ci też w mocnej lekko połyskującej czerwieni. Nie używaj jednak odcieni bordo.**

◆ Przy śniadej skórze dłoni pięknie będą wyglądały paznokcie pomalowane lakierem w mocnych odcieniach czerwieni lub perłowego ciemnego różu.

Nasza rada: Twoje oczy z natury

są mocno wyeksponowane, makijażem podkreślaj więc usta.

Jesteś brunetką o jasnej cerze?

Wybieraj zimne (złamane niebieskim) odcienie różu i czerwieni.

◆ Wielu paniom o tym typie urody pasuje mocny, lecz nie jaskrawy odcień różu lub intensywny odcień czerwieni.

◆ Usta pomaluj pomadką w zimnym odcieniu maliny. Ładnie też będą wyglądały pomalowane przygaszonym różem.

◆ Twoje dłonie upiększą paznokcie pomalowane zimnym różem lub malinową czerwienią.

Nasza rada: Stosuj ostre, zdecydowane kontrasty, ale nie używaj kosmetyków w nadmiarze. (PD)

W LECZENIU WAŻNE JEST ZIDENTYFIKOWANIE RODZAJU BAKTERII

Babski problem

Kiedy lekarz stwierdzi zapalenie przydatków, lepiej tego nie ignoruj i szybko rozpocznij kurację. Nieleczzone mogą stać się przyczyną bezpłodności. Chociaż okajniki i jajowody mogą ulegać zapaleniu oddzielnie, to najczęściej chorują razem. Określa się to jako zapalenie przydatków. Zakażenie tych okolic pochodzi z niższych odcinków dróg: pochwy i macicy. Sprzyja mu m.in. brak higieny, zwłaszcza w czasie miesiączki i stosowanie wkładek antykoncepcyjnych.

Bardzo często do zakażenia dochodzi podczas stosunku płciowego. Wtedy przyczyną stanu zapalnego jest najczęściej któraś z bakterii: rzeżączka lub chłamydia. Objawami, których nie należy lekceważyć są bóle w podbrzuszu i okolicy krzyżowej, gorączka. W badaniach krwi zaś podwyższony poziom białych ciałek krwi. We wczesnym stadium zakażenia pojawiają się niewielkie upławy, w stanie ostrym odczuwa się drażliwość na dotyk podbrzusza, co przypomina zapalenie wyrostka robaczkowego. Gorzej, kiedy choroba przebiega bezobjawowo, co niestety, zdarza się dość często.

Nieleczone zapalenie przydatków powoduje blizny i zrosty, co w efekcie może doprowadzić do ciąży pozamajacicznej i niepłodności.

W leczeniu bardzo ważne jest zidentyfikowanie rodzaju bakterii powo-

dującej zakażenie. W tym celu ginekolog pobiera na posiew śluz i wydzielinę z pochwy. Leczenie polega na braniu antybiotyków, leków przeciwzapalnych, przeciwbólowych i wzmacniających organizm. Wspomagać kurację mogą mieszanki ziołowe m.in. z kory dębu, liścia szalwii, babki lancetowatej, koszyczka rumianku. Ostry stan zapalny przydatków wymaga leczenia w szpitalu. Może grozić poważnymi powikłaniami, np. zapaleniem otrzewnej lub przejść w stan zapalenia przewlekłego.

Odczuwa się wtedy niewielkie, nawracające bóle podbrzusza, cykle bywają nieregularne, pojawiają się upławy o nieprzyjemnym zapachu. Leczenie jest uciążliwe i długotrwa-

(BJ)

Warto wiedzieć

Pieskie życie!

W Australii pojawiła się w sprzedaży woda dla psów w plastikowych butelkach. Sama informacja o nowym produkcie o nazwie „Dog Plus K-9” nie byłaby niczym zadziwiającym - wszak asortyment psich produktów z roku na rok regularnie się zwiększa - gdyby nie fakt, że wody produkowane są w różnych smakach. Jest woda o aromacie kurczaka, boczku i wątróbki, oraz wołowiny.

- Psy zasługują na taką samą róż-

norodność, jak ludzie - twierdzi pomysłodawca **Andrew Larkey**. - **Przecież mogły się już znudzić pić zwykłą wodę...**

Psie napoje są wzbogacone o witaminy. Producenci zapewniają przy okazji, że właściciele czworonogów mogą spokojnie pić wodę kupowaną psom. - **Sam próbowałem. Ale uprzedzam, że pierwsze wrażenie może być dziwne - przyznaje Larkey.** Za rok na rynek mają trafić podobne wody dla kotów. (MM)

Pięciodniowa wyprawa przyniosła łup wartości 1500 zł. 15 marca poborca podatków Jan Austman stracił wierzchowca w Wodzisławiu, a 12 maja uprowadzono 3 konie ze stajni w Kończyczkach.

Początkiem końca grupy Babisza był między innymi wspomniany wół chałupnika Adama Błahy z Zebrzydowic. Chłopcy przynieśli zabitego wołu 13 marca 1814 roku do Jana Gorgola w Piersnej i kazali szykować gościnę. Nie zważali jednak na krople krwi znaczące ich drogę. Już przedtem okolicą wstrząsnął wypadek na zabawie w Szotkowicach. W grupie nie lubiano Szymona Samuela. Kiedy okradł skrytkę Babisza i pozwolił sobie sięgnąć po kochankę Pisz, postanowiono go „wykończyć”. Samuel zwiertzwszy niebezpieczeństwo umknął z gospody w Szotkowicach, w której odbywała się zabawa, i pędził w kierunku młyna Jerzego Fojcika. Tam dopadli go Babisz, Pisz i Oczo i zbili go do tego stopnia, że przewieziony do Sikory w Żabkowie po dwu dniach wyzionął ducha.

21 listopada 1815 dożywotnie wyroki otrzymali: Benedykt Pisz-Masarz i Filip Kosmielsky-Hanak, Jana Gorgola skazano na trzymiesięczne więzienie z dziesięcioma kijami na początek i na koniec kary. Barbara Babiszowa i Anna Mikowa zostały zwolnione. W czasie przesłuchań, podobnie jak później Babisz, zmarł Jerzy Mołdrzyk, Pindurów z Markłowic zwolniono. Macieja Góralczyka i Jana Ficka-Oczkę jako dezertersów przesłano do ich garnizonów pod sądy wojskowe. O losach dalszych na razie nie wiemy. Sąd apelacyjny donosił cesarzowi, że przez rozbięcie bandy Babisza zapewniono spokój i bezpieczeństwo rozległego terenu. Miał rację o tyle, że zbrojństwo na prawde na Śląsku się kończyło i jedynie Słowacy jeszcze o nim przypominali w latach dwudziestych XIX wieku.

ROZRABIANKI REJENCJI OPOLSKIEJ

Antoni Halor wytropił wśród śląskich rozbójników (Śląsk, 2/1995) rycerza Kozła (wiek X lub XI), co to dał nazwę Kozłu, ale także bytomskiego Dyngosa, bandytę

i włamywacza Szydłę oraz kłusownika Sobczyka. Bliższymi naszych czasów rozrabiakami Opolszczyzny byli Elias i Pistulka.

Wincenty Elias z Karolem Pistulką stali się w siedemdziesiątych latach dziewiętnastego wieku ze swą kilkudziesięciosobową bandą prawdziwą złą i postrachem policji całej rejencji opolskiej przez niebywałą zuchwałość i skuteczność swych brutalnych napadów rabunkowych. Ci dość typowi w gruncie rzeczy przedstawiciele tak zwanego marginesu społecznego stali się najpierw bohaterami ówczesnej prasy, po czym szybko zostali zawłaszczeni przez żywy jeszcze folklor słowny Górnego Śląska.

Wincenty Elias urodził się w Malinie na Opolszczyźnie gdzieś w latach trzydziestych XIX wieku; wychowywał się w Straduni w okolicy Krapkowic - podaje Iwona Bugajska. Swą karierę złodziejską rozpoczął od kradzieży w bytomskich i gliwickich sklepach. Później

spiknął się z Karolem Pistulką. Ograbiali oni kasy w Katowicach, w Głogówku oraz w hotelu w Jastrzębiu.

Zwłaszcza Elias ciągle wymykał się to z więzienia w Łabędach, to eksportowany przez żołnierzy do Rybnika. Obydwu wydały ich kochanki, a to po wypisaniu na gród za ich głowy. Nie dziwota też, że kiedy tylko na Górnym Śląsku zrobiono coś wspólnie, mówiło się: „Elias z Pistulką srają jedną dziurką”. Obaj zresztą trafili „jak żywi”, to jest wymodelowani w wosku i ponoć w oryginalnych ubraniach, do berlińskiego „Castans Panopticum” w Pasażu na „Unter den Linden”.

Pistulkę aresztowano pod koniec roku 1874, sądzono, że w czerwcu 1875. Zmarł w raciborskim więzieniu najprawdopodobniej w czerwcu 1880 roku: Eliasa capnięto w maju 1876 i skazano na śmierć, lecz został ulaskawiony przez cesarza Wilhelma II. Osadzony w więzieniu w Raciborzu, a następnie za dobre sprawowanie zwolniony, zdumiał społeczność Górnego Śląska: „A potem stała się rzecz jeszcze dziwniejsza - największy śląski bandyta, człowiek kochający wolność, swobodę, beztroskie życie, nie chciał opuścić więzienia (miał już wtedy ponad 70 lat!). (cdn.)

Ma c z n e g o

Ognisty kociołek

Składniki: 1 sprawiony kurczak (1,5 kg); 50 dag pręgi wołowej; 1 łyżeczka ziarenek czarnego pieprzu, sól; 1 listek laurowy; 1 pęczek włośczonej; 50 dag marchewki; 50 dag cukinii; 50 dag porów; 1 puszka (850 ml) pomidorów; 1 puszka (425 ml) kukurydzy; tabasco.

Przygotowanie: Zagotować 3 litry wody z solą, listkiem laurowym i ziarenkami pieprzu. Włożyć wołowinę i kurczaka oraz pokrojoną na kawałki włośczonej. Gotować na małym ogniu pod przykryciem 1 i 1/2 godziny. Marchewkę,

pory i cukinię oczyścić, pokroić na kawałki. Odcedzić pomidory, pokroić na kawałki (zalewę zachować). Wyjąć mięso, rosół odcedzić. Dodać warzywa i zalewę z pomidorów, gotować 20 minut. Włożyć osączoną kukurydzę, mięso i pomidory, krótko podgrzać. Przyprawić zupę solą oraz tabasco.

12 porcji. Każda porcja zawiera 320 kcal. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

Telewizja

CZWARTEK 22 STYCZNIA

TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich - Hakuba 10.55 Lippy & Messy (kurs języka ang.) 11.00 Ala i As (dla dzieci) 11.20 Białe piekło - Lawiny (film dok.) 11.50 Moja składka w ZUS 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 W zgodzie z naturą (mag.) 12.45 Klan (s.) 13.35 Stawiam na Tolka Banana (s.) 14.20 Laboratorium (mag.) 14.35 Opona, co poszła z dymem (pr. edukacyjny) 15.00 Wiadomości 15.10 Sekrety zdrowia (mag.) 15.30 My, wy, oni (mag.) 16.00 Rower Błężeja (dla młodzieży) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki (pr. public.) 17.30 Eurowizja 2004 17.35 Plebania (s.) 18.05 Na żywo (pr. public.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.) 21.15 Sprawa dla reportera (pr. public.) 21.45 Tygodnik polityczny Jedyńki 22.35 Szerokie tory (pr. dok.) 23.00 Monitor Wiadomości 23.20 Biznes perspektywy (mag.) 23.25 Pegaz (mag.) 23.50 Zamarznięty świat (film eston.) 1.35 Cztery kąty z wyobraźnią (mag.).

czwartek 22. 1., godz. 23:50, TVP 1
ZAMARZNIĘTY ŚWIAT
 Dramat filmowy, 106 min
 Estonia/USA/Rosja 1999,
 Reżyseria: Aleksandr Burawski
 Występują: Keith Carradine, Mia Kirshner, Brian Dennehy, Judd Hirsch.

Do konsulatu amerykańskiego w Moskwie zgłasza się kaleki mężczyzna, który twierdzi, że nazywa się Dan Scott (Keith Carradine) i jest obywatelem USA. Mówi, że pragnie wrócić do kraju, lecz władze radzieckie uniemożliwiają mu to, gdyż uważają go za Danie Skokowa. Konsul David Bards (Brian Dennehy) obiecuje pomóc gościowi, jeśli ten wyjaśni, w jakich okolicznościach został Rosjaninem. Dan wspomina lata 30.

■ TVP 2

7.05 Studio urody (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.35 Podróż do bajek (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Czarne chmury (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.15 Znaki czasu (mag.) 10.30 Przyślanek praca (mag.) 10.40 Telekamery Tele Tygodnia 2004 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.30 W krainie władcy smoków (s.) 14.55 Kabaret Ani Mru Mru (pr. rozryw.) 15.05 Planeta żywiołów (film dok.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Złoty interes (teleturniej) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Amos i Andrew (film USA) 20.35 Kto niańczy twoje dziecko? (film dok.) 21.30 Kabaretowe kawałki (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.30 Stop! Reportaż 22.50 Christian (film włoski) 0.35 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Megazynek (mag.) 8.45 Gość dnia (pr. public.) 9.00

Transmisja obrad Sejmu RP (w przerwach Kurier) 16.00 Nasz reportaż 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Bądź zdrow! (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Gliwice Kronika miejska 18.50 Studio TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności, Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 Ślizg (mag.) 22.45 Kurier sportowy 23.05 Euroliga kobiet Koszykówka 0.05 Operacja „Samum” (film pol.) 1.35 Zamki grozy (s. dok.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Pokemon (s. anim.) 8.00 V.I.P. 3 (s.) 9.00 Rodzina zastępcza (s.) 9.30 Przyjaciele (s.) 10.00 Tajne przez poufne (s.) 11.00 Awantura o kasę (teleturniej) 12.00 Samo życie (s.) 12.30 Interwencja (mag.) 12.50 Serca na rozdrożu (s.) 13.45 Czułość i kłamstwa (s.) 14.15 Power Rangers (s.) 14.40 Transformery (s. anim.) 15.05 Świat według Kiepskich (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 17.30 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Przyjaciele (s.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Rodzina zastępcza (s.) 20.05 Miodowe lata (s.) 21.00 Samo życie (s.) 21.30 Studio LOTTO 21.35 Zostać miss 2 (s.) 22.35 Z archiwum X (s.) 23.35 Biznes Informacje 0.00 Graffiti (pr. public.) 0.15 Erotyczne zwierzenia (s. erot.) 0.45 Miłosne sekrety (s. erot.).

■ TVC 1

5.00 Sport przeciwko narkotikom 5.20 Obiektyw 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Podróżomania 9.30 Podróż po świecie wina (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 11.40 Film o filmie: Chicago 12.00 Wiadomości 12.30 Oczarowani (s.) 13.25 Czarni baronowie 13.30 Rodzina na rozdrożach 14.00 Wiadomości 14.05 Bananowe rybki (talk show) 14.35 Ludzie burmistrza (s.) 14.55 Czy chcecie mnie? (mag.) 15.15 Wydarzyło się... 15.30 Aneta (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 16.50 Labirynt (teleturniej) 17.20 Co mogę dla siebie zrobić (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Simpsonowie (s. anim.) 18.50 Stop (mag. dla kierowców) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Śledztwo po omacku (s.) 21.50 (Na)bierz mnie! (pr. rozryw.) 22.15 Czarne owce (mag.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Losowanie „10” szczęśliwych 23.25 Praca dyplomowa (film hiszp.) 1.25 Wieczór Analogonu (pr. rozryw.) 1.55 Na pływali z O. Toscanim 2.25 Podróż po świecie wina (s. dok.) 2.50 Rodzina na rozdrożach 3.15 Ziemia nieznana (s. dok.) 3.30 Mieszkanie to zabawa 3.50 Moda - Ekstrawagancja 4.15 Herbata dla trzeciego.

■ TVC 2

5.00 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 5.25 Nasza wieś (mag.) 5.45 Wielki Wóz (mag.) 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Herbata dla trzeciego 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Ogniem i mieczem (s.) 12.50 Pomarańcza (mag.) 13.40 Etykieta 13.55 Meduza (pr. muz.) 14.25 Lokal: Sheva (mag.) 15.10 Na tropie 15.40 MI5 (s.) 16.30 Podróż nauki i techniki (s. dok.) 17.25 Popularis (mag.) 17.55 Czeski łowca przygód (mag.) 18.25 Kinobox (mag.) 18.50 Roczniki w pieśniach 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 W blasku pięciu kręgów 19.35 Muszkieter siatkówki 19.55 Stop

(mag. dla kierowców) 20.00 Cudowna planeta (s. dok.) 20.50 Idea wody (film dok.) 21.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.30 Zazdrość (film hiszp.) 23.15 Solo dla... (pr. muz.) 23.55 Ludzie z maneużu (s. dok.) 0.55 Czeski łowca przygód 1.20 Notatnik 2.00 Vokolek 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Newshour with Jim Lehrer 3.55 Ukryte w depozytorium 4.05 Na krawędzi.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Molly (film USA) 11.05 Stefania (s.) 12.00 Milagros (s.) 12.45 Trzy życia Sofii (s.) 13.30 Władca zwierząt (s.) 14.25 Gwiezdna brama (s.) 15.15 Kachorra (s.) 16.10 Ochroniarz (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Gliniarz i prokurator (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 „Nejslabší! Máte padáka!” (teleturniej) 21.55 Kociół (talk show) 22.45 Migawki z przeszłości (film USA) 0.35 Akcja (s.) 2.40 Kociół (talk show) 3.25 „Čtveřiči” 4.15 Doktor ze wsi (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Namietny pocałunek (s.) 8.55 Skryta namietność (s.) 9.45 Wspinali i bogaci (s.) 10.35 Prima jazda 11.25 Wielkie miłości sławnych (s. dok.) 11.55 Wzór piękności (film USA) 13.30 Raymonda każdy lubi (s.) 13.55 Sabrina - młoda czarownica (s.) 14.25 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Melrose Place (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Echa Febiofestu (pr. dok.) 19.55 Dynastia Nowaków (s.) 20.50 Receptariusz dobrych pomysłów (mag.) 21.45 12 odważnych 22.00 Ciernie (mag.) 22.45 Ulice Berlina (s.) 0.30 Na temat! 0.45 Kusząca szansa (teleturniej) 1.40 Miss Babcia 2003 2.40 Świat według Bundych (s.) 3.05 Sauna.

PIĄTEK 23 STYCZNIA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Słoń Beniamin (s. anim.) 9.15 Jedyneczka (dla dzieci) 9.45 Bajeczki Jedyneczki (dla dzieci) 9.55 Cedric (s. anim.) 10.10 Renata (s. anim.) 10.20 Tucker (s.) 10.45 Mamo, tato - pomóżcie (mag.) 11.05 Sztuka tworzenia w mrokach (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Wielkie sprzątanie (mag.) 12.40 Osiem i pół (film włoski) 15.00 Wiadomości 15.10 Bezpieczna Jedyńka (mag.) 15.35 Moja składka w ZUS 15.40 Kwadrans na kawę (mag.) 16.00 Raj (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Adam

Piątek 23. 1., godz. 20:15, TVP 1
ZAWODOWCY
 Western, 118 min., USA 1966
 Reżyseria: Burt Brooks
 Występują: Burt Lancaster, Lee Marvin, Claudia Cardinale i in.

Na tle końca rewolucji meksykańskiej rozgrywa się opowieść o wyprawie czterech zawodowych rewolwerowców, którzy mają odnaleźć i przywieźć amerykańskiemu milionerowi jego uprowadzoną żonę. „Zawodowcy” to klasyczna pod względem formy, ale nietypowa ze względu na treść opowieść z Dzikiego Zachodu. Krytycy podkreślali jej nonkonformizm, radykalizm, „beatnikowskiego ducha”, bezbłędna reżyseria i prowadzenie aktorów. Szczególnie udany jest duet Marvin - Lancaster.

Małysz - wokół skoczni (mag.) 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki (pr. public.) 17.30 Eurowizja 2004 17.35 Plebania (s.) 18.00 Randka w ciemno 18.40 Jaka to melodia? 19.10 Wieczorynka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 Sport i Pogoda 20.15 Zawodowcy (film USA) 22.20 Parker Kane (film USA) 23.55 Monitor Wiadomości 0.15 Biznes perspektywy (mag.) 0.20 Prawo i bezprawie (s.) 1.05 Objawienie przeznaczenie (film USA) 1.45 Dziewczyny z farmy (film franc.).

■ TVP 2

7.05 Studio urody (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.35 Podróż do bajek (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Czarnej pancerni i pies (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.30 Święta wojna (s.) 10.55 Akademia Pana Kleksa (film pol.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 Polskie drogi (s.) 16.00 Panorama 16.25 Złotopolscy (s.) 17.15 Gdzie jest Marian? (pr. rozryw.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Zatrute miasto (film dok.) 19.55 Zobacz to... (pr. kultur.) 20.10 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 21.10 Na zdrowie! Jagielski (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka (pr. muz.) 23.05 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 23.35 Syreny (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Uwaga weekend 8.30 Kurier 8.45 Gość dnia (pr. public.) 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP (w przerwach Kurier) 16.00 Trójka tam była... 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 XXX Międzynarodowy Festiwal Pianistów Jazzowych 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Magazyn kulturalny 19.15 Bank twój partner 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 22.00 Ludzie i sprawy (mag.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Seks i szpiegostwo (film dok.) 23.55 W masce amnezji (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Transformery (s. anim.) 8.00 Herkules (s.) 9.00 Rodzina zastępcza (s.) 9.30 Przyjaciele (s.) 10.00 Boston Public 2 (s.) 10.55 Rosyjska ruletka (teleturniej) 12.00 Samo życie (s.) 12.30 Interwencja (mag.) 12.50 Serca na rozdrożu (s.) 13.45 Czułość i kłamstwa (s.) 14.15 Power Rangers (s.) 14.40 Przygody Jackie Chana (s. anim.) 15.05 Miodowe lata (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja 16.30 Tajne przez poufne (s.) 17.30 Hugo Express (dla dzieci) 17.55 Przyjaciele (s.) 18.30 Informacje 19.05 V.I.P. 3 (s.) 20.10 Daleko od noszy (s.) 20.40 Pierwszy milion (s.) 21.30 Studio LOTTO 21.35 Pierwszy milion (s.) 21.40 Cień anioła (s.) 22.35 Nagi patrol 2 (s.) 23.05 Biznes Informacje 23.20 Puls - biznes i giełda (mag.) 23.45 Graffiti (pr. public.) 0.00 Film erotyczny.

■ TVC 1

5.00 Rozejrzyj się, człowieku 5.20 Po czesku 5.30 Czy chcecie mnie? (mag.) 5.45 Pierwsza pomoc 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Śpiewnik domowy 9.05 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 9.20 Gdzie podziła się ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.10 Fantom (film USA) 12.00 Wiadomości 12.25 Klucz (mag.) 12.55 Pech (bajka) 14.00 Wiadomości 14.05 Przygody kryminalistyki (s.) 15.00 Nasza wieś (mag.) 15.20 Klub przyjaciół orkiestry dętej 16.00 Wiadomości 16.05 Niech żyje S Club! (s.) 16.30 Droga wzwyż (s.) 17.20 Spostrzeżenia z zagranicy 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.)

18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Arabella (s.) 20.35 Zaginiony świat (film ang.) 21.55 Ego (pr. dok.) 22.15 Czarni baronowie (pr. dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Druga młodość (s.) 23.45 Losowanie „10” szczęśliwych 23.50 Fantom (film USA) 1.30 Drugie życie 2.25 Kraj ucałowany przez słońce 3.55 Droga wzwyż (s.) 4.40 Smecz.

Piątek 23. 1., godz. 18:40, TVC 2

BABILON

Magazyn informacyjno-publicystyczny poświęcony mniejszościom narodowym w RC. W ramach programu zostanie wyemitowany m.in. reportaż z tegorocznego Gorolskiego Balu w Mostach koło Jabłonkowa. Repryzy programu w sobotę 24. 1. o godz. 6.30 w programie TVC 1 i w środę 28. 1. o godz. 5.00 w programie TVC 2.

■ TVC 2

5.00 Śladami 5.15 Wędrowki muzyczne ze Z. Mahlerem 5.30 Pomarańcza (mag.) 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Obiektyw 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.35 Czarne owce (mag.) 12.50 Podróż nauki i techniki (s. dok.) 13.40 Labirynt (teleturniej) 14.10 Game Page (mag.) 14.25 Simpsonowie (s. anim.) 14.50 Czeski łowca przygód (mag.) 15.15 Kinobox (mag.) 15.40 Cudowna planeta (s. dok.) 16.30 Mechanika popularna dla dzieci I (mag.) 16.55 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 17.25 Skarby świata (s. dok.) 17.40 Kamera w podróży (film dok.) 18.40 Babilon (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Euronews 20.00 Rosyjscy bojownicy nuklearni (film dok.) 20.50 Terra musica (mag. muz.) 21.30 Salon (mag.) 21.55 Klobouček (pr. muz.) 22.40 Kłopoty pana Humbla (teatr) 0.25 Karel Ančerl 1.20 Paszkwil (mag.) 2.20 Zaginiony świat (film ang.) 3.35 Chicopelo 3.55 Ludzie z maneużu (s. dok.).

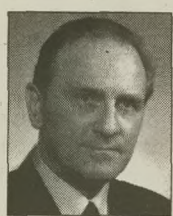
■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Młody Indiana Jones (s.) 10.55 Stefania (s.) 11.50 Milagros (s.) 12.40 Trzy życia Sofii (s.) 13.25 Władca zwierząt (s.) 14.25 Gwiezdna brama (s.) 15.10 Kachorra (s.) 16.10 Ochroniarz (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Gliniarz i prokurator (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 Ojciec panny młodej (film USA) 22.25 „Prásk!” (talk show) 23.05 Puszek (erot. talk show) 23.45 Koroner (film USA) 1.30 „Prásk!” 2.00 Kapitan (s.) 3.30 Gwiazdობიორ TV Nova 4.20 Doktor ze wsi (s.) 5.05 Do-Re-Mi (pr. muz.).

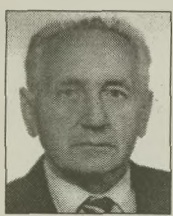
■ PRIMA

8.00 Namietny pocałunek (s.) 8.55 Skryta namietność (s.) 9.45 Wspinali i bogaci (s.) 10.35 Prima jazda 11.45 Echa Febiofestu 11.55 Samotny facet (film USA) 13.30 Raymonda każdy lubi (s.) 13.55 Sabrina - młoda czarownica (s.) 14.25 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Melrose Place (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Echa Febiofestu 19.53 Loteria Euromiliony 19.55 Wieczorem dnia siódmego (film czes.) 21.35 Telebazar (pr. rozryw.) 22.30 Oddaj mi swoje życie (film USA) 0.05 Loteria Euromiliony 0.10 Na temat! 0.20 NHL Power Week 0.55 Kusząca szansa (teleturniej) 2.00 Świat według Bundych (s.) 2.25 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dziś, dnia 22. 1. 2004, mija 10. rocznica śmierci naszego Drogiego
śp. KAROLA HECZKI
z Trzyńca 3 Kanady. O chwilę zadumy i cichych wspomnień proszą wszystkich, którzy Go znali i szanowali, żona z rodziną. AD-009

„Za miłość, trudy i zmartwienia w doczesności, użycz Boże pokoju na wieczności”.
W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 20. 1. 2004 zmarł w wieku 77 lat nasz Najdroższy Mąż, Tatuś, Teść, Dziadek i Pradziadek
śp. JÓZEF ŚLIWKA

zamieszkały w Trzyńcu Górnej Lesznej nr 61. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 22 stycznia 2004 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Trzyńcu na cmentarz w Górnej Lesznej. W smutku pogrążona rodzina. AL-006

Kronika Rodzinna

„...Zaprawdę powiadam ci: Dziś ze Mną będziesz w raju”.
Łk. 23,43

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 20 stycznia 2004 roku zmarła nagle w wieku 81 lat nasza Najdroższa Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia
śp. MARIA FAJOWA

z domu Pribula. Ponad 40 lat była organistką w kościele katolickim w Olbrachcicach. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w sobotę 24 stycznia 2004 roku o godz. 11.00 z kościoła katolickiego św. Piotra i Pawła w Olbrachcicach na miejscowy cmentarz. W imieniu zasmuczonej rodziny córki Irena, Jadwiga i Urszula. AD-014

Czeski Cieszyn (przyst. 7A), Jabłonków (przyst. 1) godz.

ze srebra 2004”. Otwarte po-pt: 10-16.

SALA MANESA, DK Karwina: do 6. 2. wystawa twórczości plastycznej Moniki Milerskiej i rzeźby plastycznej Małgorzaty Krentowicz. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat: do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.

BIBLIOTEKA REGIONALNA, Karwina: do 27. 1. wystawa twórczości Alicji Bartulcowej i Zbigniewa Kubeczki. Zwiedzać można w godz. otwarcia biblioteki.

MUZEUM HUTY TRZYŃCIEKIEJ I MIASTA TRZYŃCA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyńca”, do 31. 1. wystawa „Szopki Betlejemskie ciągle żywe”. Otwarte wt, pt: 9-16, nie: 13-17.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃ.

Domy rodzinne

1. Dom rodzinny w Hrczawie, murowany, podpiwniczony, w centrum, II kondygnacja, woda, szambo, elektryczność. Cena do uzgodnienia.
2. Dom rodzinny w Gutach po renowacji, z parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, poddasze mieszkalne.

Cena do uzgodnienia.

3. Drewniak w Nawsiu z parcelą 80 a. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem.

Cena 690 tys. Kc.

4. Dom rodzinny w Trzyńcu Dolnej Lesznej z parcelą 15 a, 4+1, weranda, garaż i budynek gospodarczy. Cena do negocjacji - 1,3 mln Kc.

5. Dom czynszowy w Czeskim Cieszynie, ul. Dukelská, 3 piętra.

Cena do negocjacji - 3 mln Kc.

Garaż - sprzedaż

Garaż w Cz. Cieszynie na Horkách.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy biura do wynajęcia w centrum Cz. Cieszyna. Blisze informacje w BN.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanisławice, Żuków Górny, Trzanowice, Kocobędz, Ropica itd.).

Mieszkania-sprzedaż

Oferujemy mieszkanie ponadstandardowe 3+1 z tarasem, 80 m², w centrum Cz. Cieszyna. Tylko dla poważnie zainteresowanych. Blisze informacje w BN.

Oferujemy mieszkanie 4+1 z balkonem w Cz. Cieszynie. Bardzo ładny, po renowacji.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 3+1 z balkonem, po renowacji przy ul. Slezkiej, Cz. Cieszyn.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 2+1 w centrum Cz. Cieszyna, po renowacji z wyposażeniem.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 2+1 w domu rodzinnym z garażem. W spokojnym miejscu (Rozvoj), blisko centrum Cz. Cieszyna. Czynsz 6 tys. Kc miesięcznie + usługi.

Poszukujemy dla klienta z gotówką mieszkanie spółdzielcze 1/5+1 w Cz. Cieszynie (i Sibicy).

Oferuje:

Jan Czernek
Štefánikova 21
737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

GL-028

Co w kinach

KARWINA - Centrum: X-men 2 (22, 23, godz. 15.30), „Kameňák” 2 (22, 23, godz. 17.45, 20.00), Reflex: Desperado 2 (22, 23, godz. 17.00, 20.00), Ex: Gdybym był bogaty (22, 23, godz. 19.00), **TRZYŃCIEC - Kosmos:** Underworld (22, 23, godz. 20.00), S.W.A.T. (22, 23, godz. 17.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńciec 105,3 m, po-pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA: do 23. 1. wystawa „Zaolzie 1938”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 1. 2. wystawa Anny Wysockiej, do 4. 2. wystawa „Fotografia dzikiej przyrody 2003”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

TEATR im. A. MICKIEWICZA, Cieszyn: do 26. 1. „Jasieńka Tradycyjne”. so, nie: 16.00, po-pt: 17.00.

Co w terenie

CZ. CIESZYN - dyrekcja gimnazjum i Macierz Szkolna zapraszają 23. 1. od godz. 19.00 do DK Trisia w Trzyńcu na tradycyjny bal szkolny. Wstęp 70 Kc, studenci 30 Kc. Przygrywa orkiestra „Sonata”, dyskoteka. Autobusy na bal:

18.30. Powrotne godz. 3.00.

HAWIERZÓW BŁADOWICE - Macierz Szkolna PSP zaprasza 24. 1. od godz. 19.00 na tradycyjny bal szkolny do Domu PZKO. Program: występ dzieci szkolnych, zespół „Horizont”, przygrywa „Sonata”.

WĘDRYNIA - Macierz Szkolna i przedszkole serdecznie zapraszają 24. 1. od godz. 19.00 do sali w Czytelnii na bal szkolny.

TRZYŃCIEC OSIEDLE - serdecznie zapraszamy 25. 1. o godz. 15.00 do Domu PZKO im. A. Wawrosza w Trzyńcu na Tarasie na zebranie sprawozdawcze.

RYCHWAŁD - zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 24. 1. o godz. 15.30 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza 22. 1. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2 na spotkanie klubowe.

PTTS „BŚ” - zaprasza 24. 1. o godz. 14.00 do Domu PZKO w Mostach k. Jabłonkowa na Walne zebranie. Pociąg z Cz. Cieszyna o godz. 12.41.

▲ Rajd narciarski planowany na 24. 1. nie odbędzie się. Termin zastępczy zostanie podany w GL.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - BIAŁA GALERIA: do 8. 2. wystawa Fotoklubu Jabłonków. Otwarte po-pt: 9-15.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 6. 2. wystawa „Klejnot

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie Frysztatce (przy rynku).

OFERTA PRACY FIRMY »ZWYRTEK«

Analitik produkcji - wdrożeniowiec SI - konstruktor oprzyrządowania planowanie i zarządzanie produkcją

Kwalifikacje:

- ◆ wykształcenie - wyższa uczelnia, kierunek techniczny (konstruktor)
- ◆ ponadstandardowa znajomość PC (szczególnie programu AUTO CAD) i zainteresowanie nowymi technologiami
- ◆ aktywna znajomość języka polskiego w mowie i piśmie
- ◆ prawo jazdy grupy B
- ◆ wymagania specjalne - dobra wyobraźnia przestrzenna, podejście twórcze

Nasza oferta:

- ◆ interesująca praca
- ◆ korzystne warunki pracy
- ◆ miejsce pracy - Czeski Cieszyn

Prosimy o przesłanie listu motywacyjnego i życiorysu zawierającego informacje dotyczące wykształcenia, praktyki zawodowej, referencji oraz kontakt telefoniczny do końca stycznia pod adresem:
Inż. arch. Bronislav Zwyrtak, Areál Unigenos, Strojnická, 737 01 Český Těšín

GL-044

SKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 2. 2. wystawa „Tarcze strzeleckie”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Tradycje

górnictwa w Cieszyńskim”, wystawa do 25. 4. „Zbrodnia i kara”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina:** do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **JABŁONKÓW, Rynek Mariacki 14:** do 22. 2. „Szkoła podstawy życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Wspólnie nad Olzą

W tych dniach wydany został przez miasta Czeski Cieszyn i Cieszyn „Kalendarz imprez”, które przebiegać będą przez cały rok po obu stronach granicy.

W porównaniu z egzemplarzem z zeszłego roku znajdziemy w nim więcej informacji ułożonych w przejrzysty sposób, jest też sporo zdjęć oraz mapa z najważniejszymi ulicami i obiektami obu Cieszynów.

W lewej części broszurki przeczytać można, co ciekawego szykuje się w danym miesiącu w czeskiej części miasta, zaś po stronie prawej znajdziemy te same informacje z prawobrzeżnego Cieszyna. Jak powiedziała naszej gazecie **Olga Humplikowa**, kierowniczką działu kultury Urzędu Miejskiego w Czeskim Cieszynie, z informacji umieszczonych na dwóch środkowych, kolorowych stronicach dowiemy

się, jakie wspólne czesko-polskie imprezy odbywać się będą w nadolziańskim grodzie. Pierwszą z nich będzie kwietniowy przegląd filmów czeskich i słowackich *Kino na Granicy*, w maju przebiegnie Międzynarodowy Festiwal Teatralny *Bez Granic*, czerwiec to tradycyjne *Święto Trzech Braci*, w lipcu odbędzie się festiwal filmowy *Era Nowe Horyzonty*, w sierpniu dzieci z obu stron granicy pożegnają wakacje. We wrześniu otworzą się *Skarby z Cieszyńskiej Tróły*, w październiku w kościołach po obu stronach granicy rozbrzmiewać będzie *Międzynarodowa Dekada Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej*, listopad przebiegać będzie pod znakiem muzyki dawnej, a kalendarz ten zakończy w drugiej połowie listopada *Cieszyńska Jesień Muzyczna*. (ar)

KOREAŃSCY CHÓRZYŚCI W KATOLICKIM KOŚCIELE

Na azjatycką nutę

STONAWA (sch) - Południowokoreański chór dziecięcy „Halla Boys Choir” zawita w przyszłym tygodniu do Stonawy. W RC zatrzyma się w drodze na tournée po Niemczech i Austrii.

W poniedziałek koreański zespół wystąpi w senackiej Sali Rycerskiej, w środę o godz. 17.00 będzie koncertować wspólnie z Kapelą Górnica Stonawa Kopalni Dzków w kościele katolickim p.w. św. Marii Magdaleny w Stonawie, zaś dla górniczej publiczności zaśpiewa również w hawierzowskiej „Renecie”.

Przyjacielskie kontakty z koreańskim zespołem stonawska Kapela Górnica nawiązała podczas pobytu na prestiżowym międzynarodowym festiwalu orkiestr dętych na południowokoreańskiej wyspie Jeju. Wzięła w nim udział dzięki inicjatywie senatora **Andrzeja Febra** w sierpniu ubiegłego roku. Ze względu na niebywałe powodzenie stonawskiej orkiestry, przewodniczący festiwalu zorganizował wtenczas pierwszy wspólny występ „górników” z małymi chórzystami „Halla Boys Choir”.

Od poloneza do warzonki

ORŁOWA-LUTYNIA (mro) - Po polsku, polonezem najpierw w profesjonalnym wykonaniu „Skotnicy”, a potem zatańczonym przez blisko 200 zebranych gości rozpoznał się w miniony piątek Bal Reprezentacyjny MK PZKO Orłowa Lutynia, którego współorganizatorem była Macierz Szkolna przy miejscowej PSP.

- *Po siedmiu latach wróciliśmy do tradycji urządzania balów w miejskim Domu Kultury* - mówi prezes **Koła Marian Jędrzejczyk**, dodając, że balowicze mieli do swojej dyspozycji restaurację i salę, na której rej wodził Bogdan Kokotek prowadzący też bogaty program. Atrakcją wieczoru był, zdaniem pana Mariana, niewątpliwie występ dwóch zespołów z Polski współpracujących z Orkiestrą Dętą Kopalni Rydułtowy. W ich wykonaniu orłowiacy podziwiali taniec kowbojski, tango czy tańce egzotyczne.

- *Przedstawicielom Orłowej wiceburmistrzom - Radislavowi Mojiżskowi i Marii Pustelnikowej* bardzo spodobała się atmosfera

wspólnej zabawy z tradycyjną loterią, kotylionami i różami. Zachwyceni byli goście z Rydułtów z burmistrzem **Nieszporkiem** na czele. Wszyscy chwalili też zespół „Sonata” **Wiesława Farany** - podkreślił M. Jędrzejczyk.

Dodajmy, że o siły karnawałowiczów dbała nie tylko miejscowa restauracja, ale przede wszystkim panie z Klubu Kobiet, które upiekły na ten wieczór wspaniałe ciastka, i członkinie Chóru „Zaolzie”, które przygotowały prawdziwie „śpiewającą warzonkę”.

▲ A po balu nalleplej na kullg.
Fot. MACIEJ JAKALSKI

„COLLEGIUM CANTICORUM“ BILANSUJE

Pięć lat z Panią Profesor

W styczniu br. mija 5 lat od momentu, gdy kierownictwo artystyczne Polskiego Chóru Mieszanego „Collegium Canticorum“ objęła Halina Goniewicz-Urbaś. Dla nas, członków zespołu, jest to okazja do wyrażenia szacunku i sympatii dla swojej obecnej dyrygent, a także nadziei, że zdrowie jej będzie dopisywać, a my nadal będziemy mogli czerpać z jej talentu i doświadczenia.

Zmiany, do których doszło przed pięcioma laty w naszym zespole, były trudne, lecz konieczne i, jak się wkrótce okazało, bardzo korzystne. Wielu z nas przeżyło z chórem 17 lat. Z uznaniem wspominamy pracę naszego pierwszego dyrygenta, Leszka Kaliny. Byliśmy usatysfakcjonowani, że możemy pod jego batutą odtwarzać naprawdę dobrą muzykę. Zdobywane laury uszczęśliwiały nas, lecz później zaczęły nieco zaślepić i hamować w rozwoju.

Pod dyktando Haliny Goniewicz, profesor chóralistyki Uniwersytetu Śląskiego, obraliśmy poniekąd inną drogę. Rozpoczęła się od zmuszania ćwiczeń emisyjnych oraz pokonywania nowych, trudnych partytur. Wyzwania, które pani profesor przed nami stawiała, wydały nam się czasem nie do pokonania. To one jednak nas wzmocniły i sporo nauczyły. Daliśmy dziesiątki koncertów na Zaolziu. Wyjeżdżaliśmy też poza nasz zaolziański świat, by posłuchać, jak przepięknie śpiewają inne chóry, i zrozumieć, jak wiele my sami mamy jeszcze do zrobienia.

Nie od razu umieliśmy odczytywać intencje pani dyrygent, osoby energicznej, żywiołowej, lecz - jak dopiero później dostrzegliśmy - równocześnie pełnej czułości, osoby utalentowanej i kompetentnej, a zarazem zaskakująco skromnej. Pani profesor nie lubi się

okazywać kłaniać i opowiadać o swych sukcesach. Całą swą energię i wszystkie emocje pozostawia bowiem na scenie, wkłada je w interpretowaną muzykę.

Trudno ocenić, co „Collegium Canticorum“ w minionych pięciu latach najbardziej nobilitowało. Czy medale z konkursów, czy wyjazdy, czy może obcowanie z artystami z prawdziwego zdarzenia. Dziś, kiedy śpiewamy, czujemy się bogatsi i dojrzalsi niż pięć lat temu, bo nie myślimy już, jacy jesteśmy wspaniali. Z pokorą śledzimy rękę pani dyrygent i radujemy się, jaka piękna jest ta muzyka.

Najważniejsze osiągnięcia PChM „Collegium Canticorum“ pod batutą Haliny Goniewicz-Urbaś:

- dwa srebrne medale uzyskane na Międzynarodowym Festiwalu im. B. Martinu w Hradcu Králové (1999)
- brązowy medal na międzynarodowym festiwalu muzycznym w Atenach (2000)

- 1. miejsce w kat. dużych chórów mieszanych w międzynarodowym festiwalu chórów pn. „Święto Pieśni“ w Ołomuńcu (2001)
- zwycięstwo na I Festiwalu Chórów Śląskich w Ustroniu (2001)

- koncert z okazji 15-lecia zespołu i wydanie nowej płyty pt. „Jest we mnie śpiewanie“ (2001)

- 1. nagroda w kat. chórów amatorskich na Ogólnopolskim Turnieju Chórów „Legnica Cantat“ (2002)
- wykonanie „Requiem d-moll“ W. A. Mozarta („Viva il canto“ 2002)

- 3. miejsce w kat. chórów profesjonalnych na konkursie pn. „Prażské dny sborového zpěvu“ (2002)

- wykonanie oratorium „Mesjasz“ G. F. Haendla („Viva il canto“ 2003).

BOGDANA NAJDER,
kronikarz zespołu

Halina Goniewicz-Urbaś.

Fot. WISŁAW PRZECZEK

ale heca!

Przychodzi Jasio ze szkoły i mówi:

- Mam dwie wiadomości. Jedną dobrą, a drugą złą. Od której zacząć?
- Jasio, zacznij od dobrej - mówi mama.

- Dostałem jedynkę.
- A ta zła?
- Tylko żartowałem!

Podchodzi blondynka do gniazda i mówi:

- Kto cię tu świnko zamurował?

Patrol policyjny czatował pod pubem motocyklistów na potencjalnych sprawców jazdy „pod wpływem“. Krótco przed zamknięciem policjanci spostrzegli motocyklistę, który wytoczył się z baru, przetoczył się po wszystkich motocyklach próbując dopasować klucz do 5 różnych maszyn, zanim znalazł swoją. Przez kilka minut siedział kołyszając się ze spuszczoną głową i zerkając spode łba. Wszyscy już

opuścili bar i odjechali. W końcu i on dopasował sobie kask do głowy, telepiąc się okrutnie o lusterka, odpalił motocykl i zaczął powoli jechać. Policjanci tylko na to czekali - zgarnęli chłopca z motocykla i poddali badaniu alkometrem. Po chwili oczekiwania wyświetlił się wynik - 0.0.

- Pan nie pił? - pytają policjanci.
- Nie, ja dzisiaj jestem dyżurnym do odwracania uwagi...

Sekretarka mówi do zapracowanego biznesmena:

- Panie prezesie, zima przyszła!
- Nie mam teraz czasu, powiedz, żeby przyszła jutro! A najlepiej niech wcześniej zadzwoni, to umówisz ją na konkretną godzinę.

Kto to jest prawdziwy narciarz? - Człowiek, którego stać na luksus polamania nóg w bardzo znanej miejscowości górskiej, przy pomocy bajecznie drogiego sprzętu.

TIPSPORT EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE

Vojtek bohaterem Podbeskidzia

Znakomity Martin Vojtek w bramce Stalowników Trzynieć był głównym bohaterem wtorkowego meczu pod Jaworowem. Podopieczni trenera Pavla Marka pokonali na własnym lodzie 3:0 Karłowe Wary, a Vojtek zaliczył pierwszy „shotout“ w swojej ekstrakligowej karierze. Piłkarskim wynikiem 1:1 zakończył się z kolei pojedynek w Litwinowie, gdzie prezentowały się Witkowice. Gola na wagę jednego punktu zdobyli ostarawianie w 60. minucie. W najbliższą sobotę odbędzie się w Bratysławie pokazowy mecz gwiazd czeskiej i słowackiej ligi. Tipsport Ekstraliga rusza więc ponownie dopiero w przyszłym tygodniu.

● **TRZYNIEC - KARŁOWE WARY 3:0 (1:0, 0:0, 2:0).** Bramki: Pavelek, F. Štefanka, Melenovský.

Trzyńczanie nie pchali się ślepo do ataku, grali konsekwentnie w defensywie, czekając na błędy rywala. Goście stawiali się na dosyć ostrą grę, ale Stalownikom męski hokej nie sprawiał we wtorek większych kłopotów. Trener gospodarzy Pavel Marek wystawił do meczu cztery formacje. Najlepiej wypadła pierwsza trzyńcza-

▲ Martin Vojtek spisał się we wtorek na gwiazdkę z plusem. Fot. AP

ka formacja w składzie Janků, Melenovský, Pavelek.

Goście rozpoczęli w niezłym stylu. Już w 1. minucie do strzału złożył się Tvrdík, postemplował jednak tylko słupkę bramki Martina Vojtka. Trzyńciecki golkeeper mocno gymnastykował się również w 8. minucie, kiedy to zlikwidował murowaną okazję dwójki Alinč, Tvrdík. Bardzo niewiele zabrakło w 9. minucie Pavlovi Janků. Trzyńczanin zmusił do sporego wysiłku bramkarza Bartę, ale ten nie dał się zaskoczyć. W 18. minucie po szybkiej kontrze Melenovskiego pierwszego gola w meczu zdobył Pavelek. Wśród hokeistów trzyńcieckich opadło napięcie. Zdenerwowani goście próbowali wszystkich chwytów, gra się dosyć zaostrzyła. W drugiej tercji akcje przelewały się z jednej strony na drugą. Bliski podwyższenia rezultatu był w 29. minucie Pletka, próbował strzelić z bekhendu, ale nie trafił czysto w krążek. Spokój w trzyńcieckiej szeregach wniósł dopiero w 53. minucie Štefanka. W przewadze liczebnej dograł do niego kapitan Richard Král, a trzyńciecki obrońca mocnym uderzeniem nie dał szans Bartowi - 2:0. Wynik dnia ustalili w 59. minucie Melenovský. Sędzia Rejthar, kary 8:8, wykorzystane 1:0, widzów 2919.

- Wszyscy zdawali sobie sprawę z tego, że to nie będzie bramkowniczy mecz. Goście grają dobrze w defensywie i na obcych lodowiskach

są groźni w kontratakach - stwierdził po meczu trener Trzyńca Pavel Marek. - Moi podopieczni wywiązali się na medal z nałożonych zadań taktycznych - dodał Marek. (jb)

● **LITWINÓW - WITKOWICE 1:1 (0:0, 1:0, 0:1 - 0:0).** Bramki: Balázs - Kowalczyk. Sędzia: Homola, kary 8:5, wykorzystane 1:1, widzów 2500.

TABELA:

1. Pardubice	42	90	144	84
2. Zlin	42	72	122	102
3. Znojmo	42	71	111	101
4. Slavia	42	69	126	99
5. Sparta	42	68	119	103
6. Witkowice	42	64	118	107
7. Trzynieć	42	64	117	116
8. Kladno	42	54	80	112
9. K. Wary	42	53	93	107
10. Wsecin	42	52	90	96
11. Litwinów	42	52	105	123
12. Liberec	42	51	96	115
13. Pilzno	42	50	105	117
14. Cz. Budziejowice	42	40	85	129

W następnej kolejce (27. 1.) m.in.: Witkowice - Slavia Praga i Kladno - Trzynieć.

Opr. JANUSZ BITTMAR

PIŁKARSKIE PRZYGOTOWANIA DO WIOSENNEGO SEZONU

Slawia pod wodzą Čopjaka

Przygotowania do wiosennego sezonu piłkarskiego są w pełnym toku. Od stycznia pilnie trenują też dywizyjni futboliści Slawii Orłowa. W nowym roku w zespole orłowskim doszło do zmiany na stanowisku pierwszego trenera. Nowym szkoleniowcem tej drużyny został Miroslav Čopjak, który wrócił na Zaolzie po rocznej przygodzie w pierwszoligowym polskim Lukullusie Świt Nowy Dwór Mazowiecki.

Orłowanie biorą udział w tradycyjnym zimowym turnieju we Wracimowie i jak na razie spisują się wyśmienicie. W pierwszym meczu piłkarze Slawii pokonali 3:0 młodzieżowy zespół FC Witkowice, w miniony weekend podopieczni trenera Čopjaka uporali się również z gospodarzami imprezy - Wracimowem (2:0). Miroslav Čopjak słynie z lansowania nowoczesnych systemów gry. Stawia m.in. na ustawienie z czwórka obrońców w jednej linii, co praktykował już kiedyś w Olbrachcicach, a ostatnio w polskim Lukullusie.

Zimowe testy w Slawii przechodzi kilku utalentowanych zawodników. Trenerzy sprawdzają formę m.in. Marka Volného z Pietwałdu, w kręgu orłowskich zainteresowań jest też bramkarz Hulva z Bogumina. Po kontuzji treningi wznowili Honěk i Friedl. W najbliższą sobotę orłowanie zmierza się we Wracimowie z piątoliową drużyną MKF Karwina. (jb)

STARTUJĄ ME PIŁKARZY RĘCZNYCH

Z udziałem Polski i RC

W Słowenii rozpoczynają się dziś mistrzostwa Europy piłkarzy ręcznych. W finałowej imprezie, która potrwa do 1 lutego, nie zabraknie reprezentacji Polski i RC. Białoczerwoni trafili do grupy D obok zespołów Francji, Serbii i Czarnogóry oraz Niemiec. Reprezentanci RC znaleźli się w grupie C i zagrają kolejno z Węgrami, Słowenią i Islandią.

Polscy szczypiorniści rozpoczną udział w turnieju od dzisiejszego meczu z Francją. Czesi zaprezentują się po raz pierwszy również dziś, w pojedynku z Węgrami. Oba spotkania rozpoczynają się o godz. 18.00. Mecze reprezentacji RC oglądać można „na żywo“ w kanale sportowym „Galaxie Sport“.

Polacy w spotkaniu z Francją nie są faworytami. Francuzi są jednymi z głównych pretendentów do złotego

medalu. O wiele łatwiej powinno pójść drużynie RC w konfrontacji z Węgrami. W barwach RC prezentuje się sześciu byłych zawodników Banika Karwina.

Rozkład jazdy reprezentacji RC i Polski w fazie grupowej - dziś: RC - Węgry i Francja - Polska (18.00); **jutro:** Słowenia - RC i Polska - Niemcy (20.30); **niedziela 25. 1.:** Islandia - RC (18.30), Serbia i Czarnogóra - Polska (20.30) (jb)

Co słychać?

■ **WYNIKI ZIMOWEGO TURNIEJU PIŁKARSKIEGO na boisku ČSAD Hawierzów:** SKF Hawierzów - FK Hawierzów 0:4, Cierlicko - MKF Karwina 0:4, Stonawa - Sn Hawierzów 3:2, ČSAD Hawierzów - Metylowice 1:3. (W)

Sport Polski

□ **PŚ W SKOKACH NARCIARSKICH.** Dziś o godzinie 9.00 czasu środkowoeuropejskiego odbędzie się w japońskiej Hakubie kolejny konkurs narciarskiego Pucharu Świata. Trener Apoloniusz Tajner zgłosił do zawodów w Japonii (dziś w Hakubie, w sobotę i niedzielę w Sapporo) trójkę Polaków w składzie: Adam Małysz, Wojciech Skupień i Marcin Bachleda. Na wczorajszym trzecim treningu przed dzisiejszymi kwalifikacjami tradycyjnie najlepiej z Polaków wypadł Adam Małysz, który zajął 10. miejsce. Polak oddał skok na odległość 123,5 metra. Najdalej poszybował lider PŚ Fin Janne Ahonen, który uzyskał 130,5 metra. Drugie miejsce zajął reprezentant gospodarzy Noriaki Kasai, a trzecie Norweg Roar Ljoekelsoy. Słabo spisali się dwaj pozostali Polacy. Wojciech Skupień zajął w serii treningowej 46. miejsce, a Marcin Bachleda 50. W dzisiejszych kwalifikacjach bierze udział 57 skoczków.

□ **LIGA MISTRZÓW SIATKARZY.** Sisley Treviso pokonał Pamapol AZS Częstochowa 3:1 (23:25, 25:19, 25:16, 25:21) w meczu czwartej kolejki grupy A Ligi Mistrzów. Była to czwarta porażka wicemistrzów Polski, którzy szanse na awans do ćwierćfinału stracili już przed tygodniem, gdy przegrali u siebie z Sisleyem 1:3.

□ **KOSZYKARZE Anwilu Włocławek** wygrali w Paryżu z Paris Basket Racing 80:75 w meczu 12. kolejki grupy B FIBA Europe League. Było to ósme zwycięstwo grupowe mistrza Polski, który jest już pewny awansu do fazy playoffs rozgrywek. Spotkanie było wyrównane, ale w drugiej części meczu to mistrzowie Polski kontrolowali przebieg gry i mądrzej rozegrali końcówkę spotkania. Włocławianie zagrali zespołowo, dobrze pod koszem spisywali się Dusan Boceviski i Amerykanin Sharone Wright.

□ **MACIEJ ŻURAWSKI** - napastnik krakowskiej Wisły i reprezentacji

Polski oraz szkoleniowiec mistrzów Polski **Henryk Kasperczak** wygrali IX plebiscyt na najlepszego piłkarza i trenera Małopolski, zorganizowany przez redakcję „Gazety Krakowskiej“, „Tempa“, TVP 3 i Małopolski Związek Piłki Nożnej. O kolejności w plebiscyście zdecydowali w głosowaniu czytelnicy i telewidzowie. Podczas Gali Piłkarskiej, która odbyła się we wtorek w Krakowie, ogłoszono wyniki. **Oto czołowa dziesiątka piłkarzy Małopolski:** 1. Maciej Żurawski, 2. Miroslaw Szymkowiak, 3. Arkadiusz Głowacki (wszyscy Wisła), 4. Kazimierz Węgrzyn (Cracovia), 5. Marcin Baszczyński (Wisła), 6. Piotr Bania (Cracovia), 7. Mariusz Jop, 8. Tomasz Frankowski, 9. Kamil Kosowski (wszyscy Wisła), 10. Paweł Nowak (Cracovia). **Najlepsi trenerzy:** 1. Henryk Kasperczak (Wisła), 2. Wojciech Stawowy (Cracovia), 3. Robert Kasperczyk (Hutnik Kraków), 4. Tadeusz Piotrowski (Górnik Wieliczka). (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Geografia Czech po polsku **str. 3**

Postawili na turystykę **str. 4**

Rozwiązanie »Kacperiady« **str. 5**

Małysz bez punktów **str. 8**

SOBOTA
24 STYCZNIA 2004
NR 10
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

▲ W RC w ostatnim roku wzrosła ilość ofiar wypadków na drogach. Wielekrotnie powodują je kierowcy, którzy nie uwzględniają pierwszeństwa przechodniów na przejściach. Trwają przygotowania obostrzeń kar dla kierowców, którzy nie przestrzegają przepisów.
Fot. MAREK SANTARIUS

RODZINY ZAMIAST POLICJANTÓW

Posterunek do przeróbki

BUKOWIEC (kor) – Siódmka lokatorów jeszcze w br. będzie się mogła wprowadzić do mieszkań, które gmina urządzi w byłej siedzibie posterunku policji granicznej.

Dwa mieszkania powstały w o-biekcie tuż po przenosinach policji do sąsiedniego Piosku. Teraz przebiegnie w nich remont kapitalny, a samorząd podjął decyzję o urządzeniu kolejnych pięciu. Trzy z nich, kawalerki, powstaną na poddaszu gmachu.

- Chętnych do zamieszkania jest sporo - powiedział GL wójt **Józef Cmiel**. - Pierwszeństwo będą miały młode małżeństwa, w kawalerkach zaś samotne matki lub osoby w trudnej sytuacji życiowej.

Inwestycja pochłonie ponad 4 mln Kč, gmina zwróci się więc o pomoc do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. - Resort przyznaje na budowę nowych mieszkań dotację w wysokości do 550 tys. Kč. To by był dla nas duży zastrzyk - dodał wójt.

Pogoda

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane, możliwe opady śniegu. Temperatura od -10 st. w nocy do -7 st. C w ciągu dnia.

NIEDZIELA – Zachmurzenie małe. Temperatura od -13 st. w nocy do -5 st. C w dzień.

PONIEDZIAŁEK – Bez większych zmian.

Po 111 dniach

KARWINA (sch) – W Izbie Gospodarczej przy ul. Svatováclavskiej odbyło się wczoraj spotkanie z okazji 111 dni działalności pracującego w jej ramach Punktu Informacyjnego dla Biznesmenów.

Uczestnicy spotkania – m.in. przedstawiciele miejscowego ratusza oraz wojewódzkiej Izby Gospodarczej w Ostrawie – podsumowali dotychczasową działalność Punktu. - W ciągu tych 111 dni odpowiedzieliśmy na 57 pytań pocztujących oraz prowadzących już działalność biznesmeni. Dotyczyły one przede wszystkim za-

sad rozkręcania interesu, poszerzania działalności oraz oferty wspierania przedsiębiorczości w RC - powiedziała konsultant karwińskiej Izby, **Andrea Hoschnowa**.

Metr bieli

BESKIDY (sch) – Od kilku dni na najwyższych beskidzkich szczytach leży ponad metr śniegu. Wczoraj rano na Łysej Górze było 132 cm białego puchu. Solidna warstwa śniegu pokrywa również nartostrady miejscowych ośrodków sportów zimowych. Metr śniegu leży m.in. na nartostradach w Mostach, Sewercie i Wisalajach. W Bilej jest go 90 cm, na Jaworowym 85 cm, w Rzece 70 cm. Górskie Pogotowie Ratunkowe przestrzega przed uprawianiem turystyki po beskidzkich grzebiach. Pod wpływem bardzo silnego wiatru w niektórych miejscach tworzą się aż 3-metrowe zawieje śnieżne.

PAŃSTWO SZTUŁOWIE SZYKUJĄ WYPRAWĘ POLARNĄ

Państwo **Simona i Roman Szułowie** z Jabłonkowa przygotowują na czas wakacji letnich niesamowitą wyprawę. Wraz ze swoimi synami (16 lat i 2 lata) planują podróż rowerową aż za krąg polarny.

- Nasz 2-letni maluch będzie podróżował w specjalnym wózku doczepionym do roweru – u nas raczej mało spotykanym, za to powszechnie stosowanym w krajach skandynawskich. Będzie on prawdopodobnie pierwszym mieszkańcem Zaozla, a być może nawet Republiki Czeskiej i Polski, który w ten sposób przekroczy krąg polarny i dotrze do Laponii – opowiada pan Roman.

Trasa ekspedycji rowerowej rodziny Szułów liczyć będzie od 2,5 tys. do 3 tys. km. Poprowadzi ona z Helsinek, przez miasto Oulu i leżącą na samej linii kręgu polarnego „stolicę” św. Mikołaja-

Rowaniami, do Laponii. - Położone na brzegu największego fińskiego jeziora małe miasteczko Inari będzie miejscem naszego odwrotu. Z północnego zmienimy kierunek na południowo-wschodni i po przejechaniu tysiąca jezior we wschodniej części Finlandii wrócimy do Helsinek - wyjaśnia R. Szuła.

Rowerem do bieguna

Już dziś państwo Szułowie mają jasno wytyczony cel wyprawy, choć, oczywiście, w zależności od pogody, kondycji młodszej latorośli oraz wielu innych niezależnych od nich czynników dopuszczają możliwość pewnych zmian. Uzgodnienia wymaga natomiast przerzut do Helsinek i z powrotem. - Samolotem byłoby najprzyjemniej, ale bardzo drogo. Trajekt z Gdańska przestał kurso-

wać, a autobus do „sąsiedniego” Talina z powodu malucha nie wchodzi w grę - 48 godzin jazdy to trochę za długo... - zastanawiają się małżonkowie. Zresztą pana Romana pociąga jeszcze inna możliwość: samolotem lub trajektem do Sztokholmu, a stamtąd trajektem do Helsinek. Oferta o tyle ciekawa, że przy okazji pozwalająca na odwiedzinach zamieszkałego na stałe w Sztokholmie kolegi pana Romana z lat „aktywnego tańcowania w zespołach ZG PZKO”.

W zakresie wakacyjnych wypraw rowerowych, Simona i Roman Szułowie nie są żadnymi nowicjuszami. Od siedmiu lat z wysokości siodełka rowerowego zwiedzają bliskie i bardziej odległe kraje. W ten sposób przemierzali wzdłuż i szerzej Austrię, Polskę, Słowację, Danię, Niemcy i Szwecję. (sch)

DO MOSTÓW PRZYJEDZIE 484 NARCIARZY

Za tydzień na Zjazd

TRZYNIEC / MOSTY (kor) – Organizatorzy 33. Zjazdu Gwiaździstego, który odbędzie się za tydzień w Mostach k. Jabłonkowa, zapewniają, że nie obawiają się kaprysów pogody.

- Śniegu jest pod dostatkiem. Cała impreza, łącznie z prezentacją i dyscyplinami biegowymi, odbywa się na nowej mosteckiej nartostradzie, gdzie jest możliwość sztucznego zaśnieżania stoku - mówi dyrektor trzynieckiej 2. PSP, **Roman Wróbel**. - Będzie też rewolucyjna innowacja: biegacze (za wyjątkiem dwóch najmłodszych kategorii) zmierzą siły w sprintach na odcinku 500 metrów. Mamy nadzieję, że ta zmiana zyska poparcie.

Udział w Zjeździe zgłosiło 26

zaoziańskich szkół. Będzie je reprezentować 484 zawodników – 278 w slalomie, 206 w biegach. Rozlosowanie numerów startowych przebiegnie w czwartek.

- Zapraszamy do Mostów nie tylko kolegów i rodziców małych zawodników, ale wszystkich sympatyków sportu. Emocji będzie na pewno sporo, a zapewnione są także smakołyki – wojskowi kucharze zapowiadają oprócz smakowitej grochówki wspaniałą bigos - informuje R. Wróbel.

RUDOLF MOLIŃSKI ZASTĄPIŁ TADEUSZA SZKUCIKA

W radzie o grantach

PRAGA (db) – Komu przyznały komisje grantowe ministerstw kultury i szkolnictwa dotacje na działalność dowiedzieli się w czwartek członkowie Rady Rządu ds. Mniejszości Narodowych.

- W pierwszym z wymienionych ministerstw przyznawane są dwa rodzaje dotacji: na prasę oraz na szeroko pojętą działalność kulturalną - stwierdził uczestnik zebrania, prezes Rady Kongresu Polaków **Józef Szymeczek**. - W tym ostatnim wypadku wpłynęło do komisji grantowej 126 projektów od przedstawicieli 11 grup mniejszościowych. Zaakceptowano

86, z tym, że konkretne dotacje dostosowane są do możliwości budżetowych. Decyzję komisji grantowej musi jeszcze zatwierdzić minister.

Na posiedzeniu omawiano też przygotowanie sprawozdania o realizacji w naszym kraju dokumentów Rady Europy dotyczących praw mniejszości. Oprócz J. Szymeczka uczestniczyli w obradach również **Michał Chrzastowski** i **Rudolf Moliński**, który zastąpił w Radzie Rządu Tadeusza Szkucika.

Ostatni bilans

OSTRAWA (mro) - Rekordowy rok odnotowali celnicy Urzędu Celnego w Ostrawie, który obejmuje dziesięć urzędów celnych w województwie morawsko-śląskim. Od przekraczających granicę czesko-polską i czesko-słowacką załaskasowali w 2003 r. 21,6 mld Kč, o 1,75 mld Kč więcej niż w roku ub.

Lwią część tej sumy był podatek VAT (20,1 mld Kč), akcyza (0,8 mld Kč) oraz cło (0,68 mld Kč). Resztę stanowiły opłaty manipulacyjne i podatek drogowy. Celnicy stwierdzili, że między RP, RC i RS zmniejsza się liczba przekroczeń granicy w samochodach osobowych i autobusach. Wzrasta za to ruch pieszy i towarowy, a także lotniczy. O 339 w skali rocznej spadła liczba przestępstw celnych.

To ostatni taki bilans pracy celników. Od 1 maja, czyli wejścia naszych krajów do UE, nastanie na granicach wolny przepływ ludzi i towarów.

PSP Trzinec przy ul. Kopernika, Konsulat Generalny RP oraz Urząd Gminny w Mostach k. Jabłonkowa **zapraszają na**

XXXIII Zjazd Gwiaździsty (z... żołnierską grochówką)

● SOBOTA 31 STYCZNIA 2004, GODZ. 9.00 ● NOWA NARTOSTRADA GMINNA W MOSTACH K. JABŁONKOWA ●

U rodaków

Wystawę ręcznie haftowanych kartek okolicznościowych otwarto w niedzielę w Gminnym Ośrodku Kultury w Jelesni. Autorem karteczek jest Anna Kuźlik z Żywca, która zrobiła ich ponad 100. Haftowane karteczki nadają się na święta, urodziny, imieniny, dla dzieci i dorosłych. Wyszywająca własne wzory pani Kuźlik wykonuje je jedną ręką, drugą ma bezwładną.

Setki mieszkańców Bielska i okolic spotykają się na karnawałowych zabawach bez alkoholu. Imprezy pomaga rozkręcać wodzirej zatrudniany przez organizatorów tych imprez. Ludzie spotykają się wieczorami w domach kultury, remizach strażackich i bawią się do białego rana. Bardzo hucznie, ale bez nawet jednej kropli alkoholu. Moda na zabawę bez alkoholu zaczęła się od apelu Jana Pawła II, który zwrócił uwagę na problem alkoholizmu w Polsce.

W eliminacjach do X Mistrzostw Polski „Ślizg na bele czym” młodzi ludzie z Podbeskidzia rywalizowali w Ustroniu na stoku Czantoria Polanka. Zjeżdżali na pojazdach sklejonych z czego tylko się dało. Kamil Pyclik z Gilowic pojechał na wielkim rekinie ze styropianu. Jurorom i publiczności podobał się też konfesonaj, którym kierował Mateusz Przybyś, a przeszkadzały mu diabły Paweł Pońc i Dawid Niedziałek z Cieszyńska oraz stonoga, do której wsiadła klasa IIa z Gimnazjum nr 2 w Ustroniu. 10 najoryginalniejszych pojazdów zakwalifikowało się do finału w Karpaczu.

Ze stawu hodowlanego, znajdującego się w Drogomyślu, nieznanymi sprawcy spuścili wodę i skradli 2,5 t ryb. Straty oszacowano na 20 tys. zł. Staw należy do Stadniny Koni w Ochabach. Było w nim 4,7 t karpi, które w lutym miały trafić do odbiorcy. Ponieważ kradzieże ryb już się zdarzały, stadnina postanowiła ich strzec. Złodzieje wykorzystali moment, gdy dozorca poszedł do domu, który stoi blisko stawu.

Tuż obok schroniska na Skrzycznem powstał 3. w Polsce sztuczny tor saneczkowy lodzony naturalnie. Zbudowany w ciągu miesiąca nowy tor ma 350 m długości, a podstawą jego konstrukcji jest drewniana rynna. Ma 6 zakrętów, a kończy się tzw. beczką, czyli pętlą, na której saneczkarze mają wyhamowywać. Obiekt zostanie wkrótce oblodzony specjalną papką ze śniegu i wody. Mogą z niego korzystać także turyści.

Od 20 lat hodujący bananowce naczelnik bielskiej sekcji ruchu drogowego Ryszard Wach, zbiera kiście bananów w siedzibie policji. Bananowce hoduje już od 20 lat. W ub.r. przeniósł z domu 6-letnią roślinę, której brakowało już miejsca. W październiku pojawiła się na niej kolba z bananami, a ciągle jeszcze przybyszą nowe.

Wiele wskazuje na to, że narciarze będą mogli wjeżdżać na Pilsko kolejną krzesiówką. Wkrótce ma się rozpocząć jej budowa. Ma przyciągać turystów przez cały rok. Latem zainteresowanych wędrowką, a zimą narciarzy. Budowie od lat sprzeciwiali się ekolodzy, którzy twierdzą, że przyczyni się ona do zniszczenia góry. Kolejka o długości 1,7 km będzie prowadziła z Korbiewic na Halę Szczawiny.

Na trasie narciarskiej na przełęcz Kubalonka w Istebnej odbyły się pierwsze tegoroczne zawody psich zaprzęgów na śniegu. Wystartowało w nich 75 załóg z całej Polski, które pokonywały trasę od 5 do 9 km z wieloma wzniesieniami i zakrętami.

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

▲ Prezes MK PKZO Łyżbice Wiesław Jarosław Miczek i sekretarz zarządu Jan Musioł mogą spać spokojnie. Przez najbliższe 10 lat siedziba koła nadal będzie się mieścić w starej łyżbińskiej szkole. Fot. JACEK SIKORA

NA LUTOWE ZEBRANIE ZNÓW DO STAREJ SZKOŁY Jednak bez przeprowadzki

TRZYNIEC (kor) – Kiedy w lipcu ub. roku ratusz ogłosił przetarg na budynek starej szkoły w Trzyniecu łyżbicach, członkowie MK PKZO łyżbice Wiesław Miczek, którzy mieli tu od lat swoją siedzibę, obawiali się, że przyjdzie im się wyprowadzić. Na szczęście władze miasta podpisały z nabywcą obiektu – firmą „Kawulok” – umowę, w myśl której pezetkaowcy mogą tu gościć jeszcze przez najbliższe 10 lat. W dodatku za czynsz płać symboliczną koronę.

- Przyznam się, że obawialiśmy się najgorszego – mówi prezes koła, Jarosław Miczek. - Tuż po ubiegłorocznych obchodach 100-lecia starej szkoły, o których myśleliśmy, że będą takim naszym „łabędzim śpiewem”, rozstaliśmy się z członkami koła ankietę z pytaniem: „Co dalej?”. Byliśmy nawet przygotowani na przeprowadzkę. Myśleliśmy o skorzystaniu z gościnności koła w Trzyniecu Tarasie lub wynajęciu innego lokalu w łyżbicach. Na szczęście nie musimy się przemieszczać i zebranie sprawozdawcze może się od-

być 20 lutego normalnie w starej szkole.

Prezes Miczek powiedział GL, że podczas dyskusji na posiedzeniach samorządu pezetkaowców najbardziej wspomogli członkowie rady miejskiej: Jerzy Möhwald i wiceburmistrz Mirosław Boublík, oraz szefowa wydziału spraw majątkowych Wanda Sabelowa. Koło zaś reprezentowali w rozmowach – oprócz prezesa – członkowie zarządu Jan Musioł, Henryk Huczala i Tadeusz Supik.

- 10 lat to całkiem długi okres, nie mamy się zatem czego obawiać. A co dalej? Patrząc na nasze koło, myślę, że członków będzie coraz mniej i w końcu będziemy musieli połączyć się z jakimś sąsiednim kołem. A może znajdą się młodzi, którzy przejmą od nas pałeczkę? – dodał prezes.

Samorządowcy przed bramką

JABŁONKÓW (kor) – Ośmiu członków jabłonkowskiego samorządu będzie w przyszłym tygodniu reprezentować stolicę Podbeskidzia w turnieju piłki nożnej dla samorządowców, który urządza partnerskie miasto Jabłonkowska, Gogolin.

Oprócz Zaolziaków siły zmierzą drużyny radnych z miast partnerskich Gogolina z Polski i Niemiec. W tej jabłonkowskiej nie zabraknie burmistrza Petra Sagitariusa i jego zastępcy Stanisława Jakusa – ostatni z ww. jest kapitanem i trenerem ekipy.

Piekawostki

Nago przez Brytanię

Mężczyzna przemierzający nago Wielką Brytanię, aby walczyć o prawo chodzenia publicznie bez przyodziewku, dotarł do celu wędrowki - miasta John O'Groats w Szkocji.

44-letni Stephen Gough, okrzyknięty w Wielkiej Brytanii „nagim dziwakiem”, przyszedł do John O'Groats w północnej Szkocji tuż przed zapadnięciem zmroku. Przywitała go grupa mieszkańców oraz liczna ekipa dziennikarzy.

Gough, były marynarz, wyruszył pięć miesięcy temu z miejscowości Land's End w południowo-zachodniej Anglii i przemierzał Wielką Brytanię z południa na północ, mając na sobie jedynie skarpetki, buty i plecak. W czasie swojej 847-milowej (1363 km) wędrowki był aresztowany 16 razy, kilkakrotnie stał przed sądem, 2 razy odsiadywał karę więzienia.

Mimo wielu przeszkód, brnął

uparcie do celu i konsekwentnie odmawiał włożenia ubrania, nawet wówczas, gdy dotarł już do północnej Anglii i górzystej Szkocji, gdzie panowała prawdziwie mroźna pogoda.

Odmawiał również ubrania się, gdy stawał przed sądem. Zazwyczaj siedział wtedy w ławie oskarżonych owinięty w więzienny koc.

Podatek od zmarłych?

Bawarski urząd podatkowy zajął grobowiec rodzinny byłego premiera Bawarii Franza Josefa Straussa w bawarskim Rott am Inn - podał ukazujący się w Monachium dziennik „Abendzeitung”.

Powodem decyzji o zabezpieczeniu majątku jest postępowanie sądowe przeciwko najstarszemu synowi bawarskiego polityka, Maksowi Straussowi, oskarżonemu o oszustwo podatkowe na kwotę 1,3 mln euro.

Bawarski minister finansów Kurt Falthausen zapewnił, że władze

POSEŁ MARIAN BIELESZ:

Ustawa szkolna winna trafić do Izby

PRAGA (kor) – Projekt nowej ustawy szkolnej nadal nie jest gotów. Szefowa resortu szkolnictwa Petra Buzková i wicepremier Petr Mareš, który ma pod adresem projektu sporo

uwag, nie doszli na czwartkowym spotkaniu do porozumienia. Czeska prasa widzi jednak pewien postęp: wicepremier Mareš zawarł swoje zastrzeżenia do ustawy w 13 punktach, o których będą dyskutować z ministrem Buzkową w najbliższy wtorek.

Przed wtorkowym spotkaniem chce z wicepremierem porozmawiać na temat projektu jego kolega partyjny, poseł Marian Bieleś (Mareš jest przewodniczącym US-DEU).

- Uważam, że wicepremier ma w swych zastrzeżeniach sporo racji. Niemniej wydaje mi się, że to nie powód do zupełnego odrzucenia ustawy. Jestem z tym, by trafiła ona pod obrady Izby Poselskiej - powiedział poseł Bieleś naszej gazecie. - Udało się do projektu wprowadzić pewne zapisy dotyczące polskiego szkolnictwa, m.in. sprawę przyznawania wyjątków przy niższej liczbie uczniów w klasie. Jestem więc za tym, by ustawa trafiła do parlamentu. Ulepszać można ją w trakcie drugiego czytania.

▼ Alina Kietrys (pierwsza z lewej) oraz Beata Czechowska-Derkacz z Radia Gdańsk rozmawiają w studio ostrawskim Czeskiego Radia z Věrou Judaszewicz z polskiej redakcji.

Fot. M. RADŁOWSKA-OBUSNIK

Radia o współpracy

OSTRAWA (mro) – Dostarczanie wiadomości czy innych nagrań to jedna z możliwości współpracy Radia Gdańsk z ostrawską rozgłośnią Czeskiego Radia i jej polską redakcją. Propozycję współpracy przedstawiła wczoraj Alina Kietrys, redaktor naczelna Radia Gdańsk.

W jej spotkaniu z dyrektorem ostrawskiego radia Igozem Horvatem, wzięły też udział redaktorki polskich audycji. Szefowie obu rozgłośni

wymieniali informacje na temat rynku medialnego obu państw i źródeł finansowania rozgłośni publicznych. Dla obu placówek charakterystyczne jest emitowanie programów dla mniejszości. Odpowiednikiem naszego „polskiego kwadransa” jest w gdańskim radiu kaszubski codzienny 10-minutowy program informacyjny oraz godzinny magazyn publicystyczny „Kleka” nadawany w niedzielę.

podatkowe nie zamierzają sprzedać grobowca na publicznej licytacji. W grobowcu spoczywa zmarły w 1988 roku Franz Josef oraz jego żona Marianne. Premier Bawarii Edmund Stoiber zareagował z oburzeniem na działania służb podatkowych, które jego zdaniem świadczą o braku szacunku dla zmarłych.

Słoń na spacer

Słoń, który uciekł z zoo, sparaliżował ruch na ulicach nowozelandzkiej metropolii Auckland. Trzeba było interwencji policji i strażaków, żeby zwierzę schwytać, zamknąć z powrotem w klatce i rozładować korki.

Słoń, jeden z dwóch trzymano w miejskim zoo, zdołał pokonać elektryczne zabezpieczenia i rów i wydostał się z ogrodu. Żeby go schwytać, policja i straż pożarna zrobiły oblężenie, blokując okoliczne arterie w godzinach szczytu.

Po około półtoragodzinnym wy-

cieczce, słoń bez żadnego oporu pozwolił się swoim opiekunom odprowadzić z powrotem do zoo.

Zębami w system

Władze holenderskiej prowincji Overijssel (wym. Oferejsel) zezwoliły kierownictwu więzienia w mieście Zwolle na odstrzał dzikich królików, które zagrażają bezpieczeństwu zakładu karnego - podała niezależna holenderska agencja ANP.

Króliki w poszukiwaniu pożywienia, głównie jadalnych korzonków, przegryzają podziemne kable łączące kamery wideo systemu bezpieczeństwa z pulpitem sterowniczym. Dyrekcja nie na żarty jest zaniepokojona, że króliki całkowicie zniszczą więzienny system ochrony.

Zgodnie z otrzymanym zezwoleniem, dla którego przyszło odstąpić od ustawy o ochronie zwierząt, uzbudzeni strażnicy prowadzą nocami odstrzał królików.

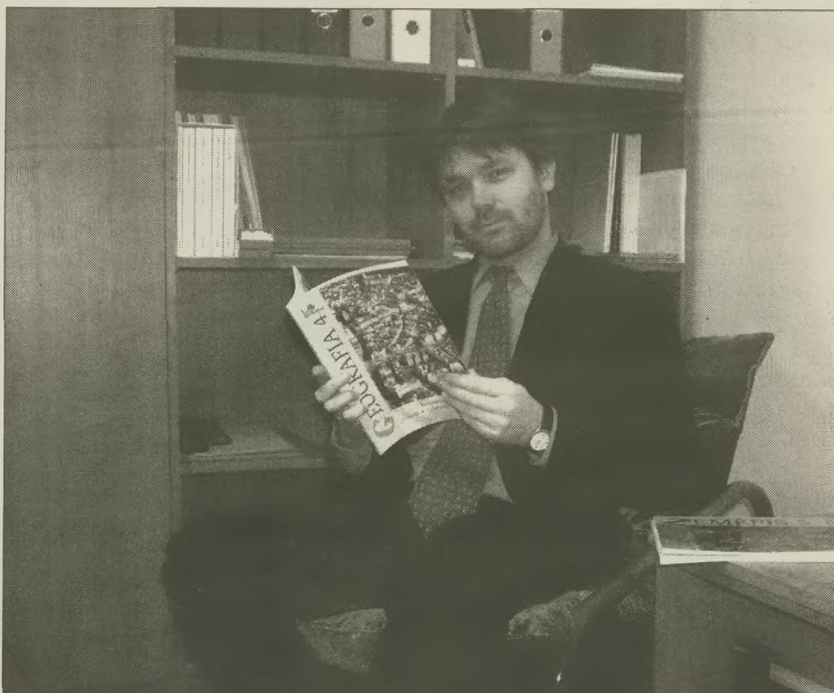
ZE ZDEŃKIEM SZCZYRBĄ RAZ JESZCZE O SZKOLNEJ GEOGRAFII

Czechy dla Polaka

Wychowanek dolnolutyńskiej polskiej podstawówki oraz orłowskiego gimnazjum RNDr Zdeněk Ščyrbá po blisko 10-letniej pracy naukowej na ołomunieckim Uniwersytecie Palackiego (na co dzień jest wykładowcą geografii ekonomicznej na katedrze geografii) swoje życie zawodowe ponownie związał z Zaolziem.

Podręcznik do geografii dla klasy 8. (zaolziańskie polskie szkoły korzystają z niego zazwyczaj dopiero w kl. 9), którego właśnie Z. Ščyrbá jest współautorem, został wybrany przez szkolnych geografów jako zasługujący na przetłumaczenie na język polski i wprowadzenie do szkół. W rezultacie, ładnych parę miesięcy ub. r. było dla Z. Ščyrbá okresem ścisłej współpracy, zwłaszcza telefoniczno-mailowej, na linii Ołomuniec - Cz. Cieszyn. Polskie Centrum Pedagogiczne, które podjęło się przyprowadzenia na świat polskiej wersji nowego podręcznika do geografii Republiki Czeskiej, pochwała sobie fakt, że jeden z autorów książki znał polski i wszelkie wątpliwości związane z przekładem można było od razu przekonsultować.

Jaki zatem jest nowy podręcznik? - Jego koncepcja - mówi Z. Ščyrbá - różni się nieco od podobnych wydawnictw. Materiał został opracowany w ten sposób, aby na każdą lekcję przypadł jeden rozdział, co w znacznym stopniu powinno ułatwić pracę nauczycielowi. Jest więc 50 rozdziałów na 50 jednostek lekcyjnych. Pierwsze rozdziały przynioszą wiedzę ogólną o Republice Czeskiej - mowa jest więc o ukształtowaniu powierzchni, klimacie, gospodarce, ludności... Potem przychodzi kolej na zapoznanie ucznia z poszczególnymi województwami. Każde z 14 województw prezentowane jest w trzech tematach. Najpierw od strony przyrodniczej, potem z uwzględnieniem jego stosunków społeczno-ekonomicznych, a na sam koniec z uwagi na jego specyfikę. Dzięki temu uczeń dowiaduje się nie tylko, co gdzie leży, ale również, co jest typowe dla danego regionu.

▲ Podczas spotkania w PCP RNDr Zdeněk Ščyrbá po raz pierwszy trzyma w ręku polskie tłumaczenie „swojego” podręcznika do geografii. Fot. BEATA SCHÖNWALD

Jak się okazuje, nazwisko autora z polskimi dwuznakami „sz, cz” nie jest jedynym polskim czy - jak kto woli - zaolziańskim akcentem w podręczniku do czeskiej geografii. Zarówno w czeskim oryginale, jak, oczywiście, również w jego wersji polskojęzycznej zaraz na str. 20 znaleźć można bowiem pięknie czytelną kopię dwujęzycznego, polsko-czeskiego świadectwa maturalnego, opatrzonego podpisem: „Každá menší národová má právo do vzdělání v jazyce ojčím”. - Uvažoval, že kdy mowa o mniejszościach narodowych i ich prawach, warto ten fakt odpowiednio udokumentować. Stąd moje świadectwo na kartach podręcznika... - wyjaśnia autor Ščyrbá.

Zaskakujące, zwłaszcza dla dorosłego czytelnika, może być umieszczone na samym końcu podręcznika porównanie sytuacji gospodarczej przed i po 1989 roku. Gdy mowa w nim o zakupach, czytamy m.in. o przedświątecznych kolejkach po banany, o „Tuzexach” z zachodnim towarem oraz o sprzedawanych na czarnym rynku bonach. Jeżeli jednak dobrze liczyć,

obecnym czternastolatkom nie można mieć za złe zdziwienia zawartego w pytaniu, „jak to możliwe, že moglo kedyś tak být?”.

- Uważam, że to, co wspólnie z docentem Vitem Voženíkiem chcieliśmy w książce zmieścić, udało nam się. Chodziło nam o to, żeby stworzyć podręcznik, który ma nie tylko uczyć, ale i zachęcać do uczenia się. Jest więc sporo wiedzy encyklopedycznej, ale nie brakuje też omówienia problemów w szerszym kontekście - stwierdza Zdeněk Ščyrbá. O tym, że obydwie podejścia zostały umiejętnie połączone, całość zaś wspaniale przełożona na polski, świadczy bardzo pochlebna recenzja mgr. Grzegorza Pipiro z Jastrzębia Zdroju. Czytamy w niej m.in.: „Przetłumaczony podręcznik można wykorzystać jako książkę popularno-naukową dla polskiego czytelnika, któremu zostaną przedstawione najważniejsze wiadomości o najbliższych naszych sąsiadach”.

Zamówienie do Polski od razu stu egzemplarzy dowodzi tego, że nie są to czcze słowa.

BEATA SCHÖNWALD

Łapiski z południa

FELIETON RENATY PUTZLACHER

Kiedy Sejm RP przyjął uchwałę o ogłoszeniu roku 2004 rokiem Witolda Gombrowicza okazało się, że autor „Ferdynand” pokonał Jana Kochanowskiego, faworyta Senatu. Zastanawiam się, dlaczego nie zareagowali na ten „oburzający” fakt nasi patrioci. Albo nie czytali utworów Gombrowicza, albo ostudziła ich zapach oficjalna formuła - Sejm RP pragnie uczcić pamięć wielkiego pisarza oraz podkreślić fundamentalną rolę, jaką Jego twórczość odegrała w rozwoju naszej narodowej kultury. Nie jest to bowiem lektura łatwa i przyjemna, ani tym bardziej nie służy pokrzepieniu serc.

Warto rozpocząć lekturę Gombrowicza od „Dzienników” - już w tomie pierwszym autor tak pisze o Sienkiewiczu: Potężny geniusz! - i nigdy chyba nie było tak pierwszorzędного pisarza drugorzędного. Obrazoburcze słowa? Być może, ale w Roku Gombrowiczowskiemu chyba żaden żarliwy czytelnik nie odważy się głośno przeciwko nim protestować. Tym bardziej, że ujrzały światło dzienne pół wieku temu. Czytajmy dalej: Książki Sienkiewicza to polski „sen o urodzie”. Sienkiewicz napróżd pragnął się podobać czytelnikowi. Po wtóre,

pragnął, aby jeden Polak podobał się drugiemu Polakowi i aby naród podobał się wszystkim Polakom. Po trzecie, pragnął, aby naród podobał się innym narodom. I tak oto owa „piękność” stała się idealną pizumą dla tych wszystkich, którzy nie chcieli oglądać swej szpetnej nagości. Raz po raz wracając do mnie te słowa, kiedy widzę,

Kłopotliwa polskość

jak nasi szermierze słusznych idei i dyżurni moralizatorzy widzą każde zdziwienie w oku bliźnich (przeważnie młodszych), zapominając o biblijnej belce we własnym. A młodzi na razie (zapewne przez grzeczność) jej nie wypominają. Polskość to nie tylko sprawy piękne i górne, historia przecież pokazuje nam, jak wiele jest w polskiej naturze pieniactwa, warcholstwa i ksenofobii. O Polsce pisał wieszcz Słowacki: pawiem narodów bylaś i papuga, a Norwid w jeszcze bardziej ponurych tonacjach: Jesteśmy żadnym społeczeństwem. Jesteśmy wielkim sztandarem narodowym.

Wróćmy do Gombrowicza: Prawdziwiej piękności nie osiąga się przemilczaniem brzydoty. Nie wiele zdołacie dokonać ze swoim ciałem, jeśli wstydlwość nie poz-

woli wam rozebrać się do naga. A cnota nie polega na ukrywaniu grzechów, ale na ich przezwyciężaniu. Nie dopracujemy się nigdy ani urody, ani cnoty polskiej, póki nie ośmielimy się odkryć polskich grzechów i polskiej brzydoty. Lubimy szczycić się swoimi osiągnięciami, ale przyznajmy sobie bez patosu i z ręką na sercu: ileż złych czynów popełniono (również na naszym podwórku) w imię polskości? Trudno być pobłażliwym zwłaszcza wobec tych, którzy popełniali je z pięknymi hasłami na ustach. Nie sądzicie, abyście nie byli sądzeni... Gdyby jednak przyszło mi wybierać między poczuciem moralnym a interesami mej grupy, na pierwszym miejscu postawię człowieka, a dopiero potem jego narodowość i przekonania. Czy jestem przez to gorszą Polką?

Gombrowicz apelował przed pół wiekiem: Jeżeli zdobędziemy się na należyta przenikliwość i będziemy dość rożumni, aby po prostu wyciągnąć z siebie konsekwencje, odkryjemy zapewne w sobie nieprzewidziane i nie wyzyskane możliwości i zdołamy zaopatrzyć się w piękność zgola odmienną od dotychczasowej. I tego sobie i światym czytelnikom w Roku Gombrowiczowskiemu życzę.

POWRÓT DO DAWNYCH SZCZĘŚLIWYCH LAT...

Świat lalek

Lalki - nie tylko jako zabawki, ale także dokument naszych tradycji - pokazuje otwarta w sali Musaionu w Hawierzowie wystawa przygotowana przez Muzeum Ziemi Cieszyńskiej i Klub Lalek RC z Pragi. Można ją będzie zwiedzać do 24 maja 2004 na co dzień (oprócz poniedziałku, kiedy muzeum jest nieczynne) od 9.00 do 17.00, w soboty od 9.00 do 13.00, a w niedziele od 13.00 do 17.00. A wybrać się rzeczywiście warto. Ponad 300 eksponatów, to kolorowy kalejdoskop materiałów i sposobów wykonania tych najpopularniejszych wśród dziewczynek zabawek za okres od 1890 roku do czasów współczesnych.

Prawdziwą perłą jest lalka portretowa, jej twarz to wierna kopia hrabianki Thurn, ma też najprawdziwsze w świecie włosy. Nas Zaolziaków zaintryguje być może najbardziej stworzona specjalnie z okazji wystawy „Czarna Księżna” - legendarna postać związana z okolicą Cierlicka i Cieszyna. Oryginalne są lalki autorskie: Sashi Morgenthaler ze Szwajcarii, Tary Heath z USA, Carin Lossnitzer z Niemiec, czy też lalki hiszpańskie z grymasami na twarzy. Najcieplejsze uczucia wśród starszych budzą jednak zwykłe zabawki z lat 40., 50. czy 60., z okresu II wojny światowej - ręcznie robione, a nawet te z byłej NRD lub nieco mniejsze, produkcji czeskiej firmy IGRA. Dzieci znajdują tu ponadto dobrze im znane Barbie. Jest replika jednej z pierwszych takich lalek - modelek z 1958 roku. Poza tym zobaczyć można wózki, mebelki, naczynia, ubranka - cały zminiaturyzowany świat.

Wystawę przygotowały panie Alena Zemanowa i Romana Mathausowa trudniące się między innymi restaurowaniem starych lalek (kontakt można uzyskać w

▲ Niektóre lalki mają też swoje zabawki.

▲ Kącik zabawek dla lalek. Fot. autorka

Musaionie). Klub Lalek RC działa od 1999 roku i zrzesza zbieraczy lalek i niedźwiadków zarówno klasycznych, jak i współczesnych. Muzeum zakupiło od członkiń Klubu ręcznie uszyte niedźwiadki, które wystawione zostaną 23 maja między godz. 13.00 a 17.00 na aukcję. Zdobyte w ten sposób pieniądze przekazane zostaną na konto ośrodka dla dzieci upośledzonych „Lydie” w Czeskim Cieszynie oraz Domu Dzieci przy ul. Czelakowskiego w Hawierzowie. Na razie można wspomnieć o skarbonkach, na których siedzą miśki, własne datki.

W każdym z nas drzemie wspomnienie dzieciństwa. Reakcje zwiedzających są tego najlepszym dowodem. BARBARA GLAC

Jak załatwić zmianę

Jeszcze nie jest za późno, by pokazać krewnym i znajomym, jak w książce telefonicznej poprawnie zapisane jest moje imię i nazwisko. Do 5 lutego może każdy, komu kondycja naszej grupy językowej nie jest obojętna, otworzyć aktualną książkę telefoniczną na stronie 35 i wypełnić niewielki formularzyk o nazwie „Oznámení změny”, wyciąć go, włożyć w kopertę, przepisać na kopertę adres podany na druczku, przykleić znaczek (o wartości 6,50 Kč) i wrzucić do skrzynki pocztowej.

W uzasadnieniu wystarczy jedno zdanie, raczej w języku czeskim, żeby urzędnicy nie musieli troszczyć się o tłumaczenie (choć prawodawstwo Republiki Czeskiej umożliwia nam stosowanie języka polskiego), na przykład: „Patiřm k polskojazyčné skupině obyvatel a proto řádám, aby moje jméno a příjmení bylo uváděno podle polského pravopisu, tj.: (wpisać swoje imię i nazwisko)”. Albo: „Jsem polské národnosti a proto řádám, aby moje jméno (...)”.

Panie mają też możliwość „pozbycia się” w nazwisku czeskiej końcówki „ová”. Jeśli którejś jednak nie odpowiada zaszerogowanie w kolumnie mężczyźni, to może sobie kazać wpisać swoje nazwisko z polską końcówką „owa” (takie przypadki już w obecnej książce są). I nie szkodzi, że ten i ów nie ma jeszcze w swojej metryce,

czy dowodzie osobistym swego imienia a nawet nazwiska zapisanego tak, jak pisali się jego przodkowie. Czeski Telecom nie wymaga żadnej metryki ani dowodu, zaś „zmiana” tego typu wprowadzana jest bezpłatnie, więc jedyny wydatek to znaczek pocztowy.

W czasach austriackich nasi przodkowie nie mieli problemu z polską pisownią swoich imion i nazwisk. Dopiero po roku 1920 władza zaczęła szczerzać nasze imiona a także nie dotrzymywać polskiej pisowni liter nie występujących w języku czeskim. Ten problem nareszcie jest poza nami. Firma Mediatel dysponuje urządzeniami, które są w stanie wyodrębkować każdą polską literę, łącznie z „a, e, i, ž, š, č, z, ř, ů”. Skorzystajmy z tego faktu. Jest to jeden ze sposobów, jak zdemontować naszą tu obecność. Gdy będziemy mieli wystarczającą odwagę, by nie chować się pod „cudzy płaszczyk”, to przedstawiciele większości zaczną nas cenić. Bó, jak zauważył pewien naukowiec, każdej mniejszości do przetrwania potrzebna jest „aktywność” i „zauważalność”. Aktywności nam raczej nie brak. Z zauważalnością bywa jednak różnie.

Warto przypomnieć, że prawdziwa pisownia nazwisk według języka przodków dotyczy wszystkich mieszkańców, niezależnie od ich narodowości.

Bronisław Walicki
Czeski Cieszyn

„MYŚLIMY O TYM, CO JEST WAŻNE DLA CAŁEGO REGIONU“

Postawili na turystykę

Przed 9 laty, w kwietniu 1995 r. wójtowie podbeskidzkich miejscowości postanowili połączyć siły i powołali do życia Stowarzyszenie Gmin Regionu Jabłonkowskiego. Jego pierwszym przewodniczącym był wójt Gródka, Jan Kawulok, po nim stali na czele SGRJ Vilém Sikora z Bukowca, Augustyn Martynek z Mostów k. Jabłonkowa, Wiktor Sikora z Łomnej Dolnej i Lenka Husarowa – wójt Nawsi. Przed rokiem funkcja przewodniczącego powróciła do Gródka – wójtowie wybrali swojego kolegę Pavla Tomčala. Przewodniczącego, który jest od grudnia również członkiem Rady Euroregionu Śląsk Cieszyński, poprosiliśmy o rozmowę.

Panie przewodniczący, jaka była geneza SGRJ?

Pomysł zrodził się w czasach, kiedy większość gmin naszego mikroregionu wchodziła w skład Regionalnej Rady Rozwoju i Współpracy z siedzibą w Trzynie. Rada obejmowała zbyt szeroki obszar i czasami w naszym odczuciu zbyt mało uwagi poświęcała jabłonkowskiemu Podbeskidiu. Powstało zatem SGRJ, które zrzesza 15 gmin: Boconowice, Bukowiec, obie Łomne, Gródek, Hrczawę, Jabłonków, Mosty k. Jabłonkowa, Nawsie, Nydek, Piosek, Wędrynię, a jako ostatnie dołączyły do nas Milików, Koszarzyska i Pioseczna.

W SGRJ spotykamy się na regularnych posiedzeniach, pomagamy sobie wzajemnie, ale przede wszystkim staramy się realizować zadania ważne dla całego regionu. Powstał na przykład strategiczny plan rozwoju Podbeskidzia. Uwzględnia on nie tylko plany poszczególnych gmin, ale przede wszystkim wytycza i koordynuje zadania, które realizują wspólnie sąsiadujące z sobą miejscowości lub całe stowarzyszenie.

Kolejna sprawa to dotacje. Dzisiaj jest tak, że jeśli jakaś gmina żąda państwo o dofinansowanie, jej prośba musi zawierać opinię jakiegos związku komunalnego. W ten sposób dotacjodawca ma pewność, że wydaje pieniądze na inwestycje przydatną dla całego regionu.

Może wymieni pan najważniejsze z tych „ponadgminnych“ zadań?

Przede wszystkim jest to inicjaty-

wa nazwana rewitalizacja rzeki Olzy, z którą wyszło właśnie SGRJ. Dzięki naszym staraniom sprawą zajęły się Euroregion Śląsk Cieszyński, Huta Trzyniecka czy Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie. Chodzi m.in. o stworzenie w całym dorzeczu Olzy sprawnej sieci oczyszczalni ścieków, by bronić rzekę przed zanieczyszczeniami. Nie muszą one być w każdej gminie. Z większej może korzystać kilka miejscowości.

Program rewitalizacji Olzy został podzielony na dwa etapy. Pierwszy obejmuje rzekę od źródła po Cieszyn, gdzie Olza staje się rzeką graniczną, drugi – od Cieszyna po Bogumin, gdzie wpływa ona do Odry. W ramach pierwszego etapu przebiega właśnie analiza sytuacji w poszczególnych gminach – badamy, która z nich ma już oczyszczalnię, w jakim stanie i czy ma projekt budowy sieci kanalizacyjnej itp. Przedstawiciele trzynieckiej agencji HRAT, która też uczestniczy w projekcie, sprawdzali w Brukseli, czy mamy szansę otrzymać na rewitalizację środki z Unii Europejskiej. Na razie rozmowy nie przyniosły efektów, ale wierzymy, że pieniądze się znajdą. Wówczas powołamy do życia stowarzyszenie gmin całego dorzecza Olzy, które jako osoba prawna mogłoby przyjmować dotacje i z nimi gospodarować.

Ważnym tematem była też przed 4-5 laty budowa w Beskidach nowych kolejek linowych: na Czantorię, Kozubową i Skalkę. Obecnie nic o tym nie słychać...

Pomysł nie trafił do szuflady.

Dwie kolejki – na Czantorię i Skalkę – zostały uwzględnione w wielkim planie zagospodarowania przestrzennego Beskidów. Chociaż nie było łatwo – protestowali ekolodzy, a zwłaszcza przedsiębiorstwo Lasy RC. O kolejce na Kozubową będzie trzeba jeszcze dyskutować. Mam jednak nadzieję – jako wielki zwolennik tego pomysłu – że i tu nam się uda przekonać oponentów. Bo po pierwsze – do Koszarzysk jest świetny dojazd i są tu do dyspozycji duże parkingi, po drugie – na stokach Kozubowej najdłużej trzyma się śnieg. To wspaniałe tereny dla narciarzy.

Rozwój turystyki jest dla Podbeskidzia bardzo ważny. Bezrobocie jest tu wysokie, a przyływ turystów przyniesłby nowe miejsca pracy. Co jeszcze w tej sprawie robi SGRJ?

Jest to jeden z naszych priorytetów. M.in. właśnie z myślą o nim tworzyliśmy wspomniany już strategiczny plan rozwoju regionu. Staraliśmy się go opracować tak, żeby każda gmina członkowska stowarzyszenia miała u siebie jakieś atrakcje turystyczne. Na przykład Nydek walczy o kolejkę linową na Czantorię, gdzie od niedawna stoi też nowa wieża widokowa. W Bukowcu powstaną trasy dla amatorów biegówek zgodne z europejskimi normami, by można tu było nawet organizować międzynarodowe zawody. W Mostach zbudowano nową nartostradę, Jabłonków odremontował miejską pływalnię, do której zjeżdżają ludzie z całego Podbeskidzia.

Z kolei Milików stawia na turystykę konną, a u nas w Gródku właściciele schroniska „Na Dziele” proponują pobyty dla szkół językowych, odbywają się tam zimowe igrzyska sportowe na wesoło, spotykają się „paragliderzy”.

Żeby jednak mogło korzystać ze wspomnianych atrakcji jak najwię-

cej osób, trzeba by pomyśleć o remontach głównych dróg dojazdowych, budowaniu nowych parkingów. To wszystko kosztuje, a gminy, które po aksamitnej rewolucji musiały myśleć głównie o kanalizacji, wodociągach czy gazyfikacji, są biedne. Miejmy jednak nadzieję, że będzie coraz lepiej.

A jak to wygląda z promocją regionu poza jego granicami?

Staramy się reklamować Podbeskidzie na targach turystycz-

nych, na przykład „Regiontour” w Brnie, w tym roku także z nową małą broszurką o regionie z fotografiami i herbami gmin oraz ich adresami internetowymi. W najbliższym czasie chcemy wydać także większy materiał propagacyjny.

Jeśli zaś chodzi o Polskę, to sporo informacji o regionie można zdobyć za pośrednictwem ponadgranicznego serwisu informacyjnego Euroregionu „Inforeg”. SGRJ wydało też tzw. „Beskydomapy” ze

▲ Krajobraz beskidzki.

Fot. MAREK SANTARIUS

»GŁOS LUDU« OD ŚRODKA I NA SKOS

Proletaryzacja języka

Przy okazji niech mi będzie wolno podzielić się pewną dygresją. Otóż z upływem czasu ten zżerający dziennikarzy, zwłaszcza w latach 60., kompleks języka polskiego zaczynał coraz mniej intensywnie postrzegać w kategoriach dramatu tylko tej jednej, specyficznej zaolziańskiej grupy zawodowej. Wiele znaków na niebie i ziemi wskazuje bowiem, że w zasięgu rażenia kompleksu zna-

▲ Tadeusz Siwek w redakcji „Zwrotu”.

ŻURNALIŚCI, PISMAKI, GRYZIPIÓRKI (5)

(SENTYMENTALNA RELACJA Z OBSZARÓW UŁOMNEJ PAMIĘCI)

laża się w tym czasie cała polska populacja Zaolzia, choć ze zrozumiałych względów nie wszyscy jej członkowie byli w takim samym jak żurnaliści stopniu otwarci na jego przyjęcie.

Mówiąc bez ogródek, po wojnie nasz język, język polski Zaolzian, zaczął się psuć. Dowodów na ten szybko przebiegający proces nie dostarczali, naturalnie, „zwykli” mieszkańcy, lecz ich elity duchowe – nauczyciele i księża, przede wszystkim jednak pisarze i – często przez przypadek skaptowane do zawodu – „gryzipiórki”. W porównaniu z publikacjami sprzed 1939 r. erozja języka w latach 50. i w pierwszej połowie 60. osiągnęła niespotykane rozmiary. Wystarczy zajrzeć do roczników „Głosu Ludu” z tego okresu lub do kalendarzy – gdzie ogłaszali swe pierwsze utwory członkowie pokolenia „Pierwszego lotu” – żeby się o tym wymownie przekonać. A zresztą, można polegać i na własnym doświadczeniu. Pamiętam z podstawówki, że kłopoty z polszczyzną miał nasz nauczyciel fizyki, któremu źle brzmiało słowo „szpunt”. Chcąc uniknąć skojarzeń z gwa-

ra, powiedział podczas demonstracji jakiegos zjawiska: „Mamy do wyboru roztomaite szponty”. Te „roztomaite szponty” stały się dla nas później hasłem wywoławczym lekcji fizyki.

Przyczyny ówczesnej erozji języka chyba nie zostały jeszcze nazwane, wydaje się jednak oczywiste, że należy ich szukać w wydarzeniach historycznych: w wojnie, która przeźrebiła i tak już cienką warstwę naszej inteligencji, oraz w powojennej komunistycznej „zmianie warty”, polegającej na zastępowaniu nielicznych dawnych autorytetów ludźmi ze „śluszných” pod względem ideologicznym szeregów robotniczych. „Proletaryzacja” języka była jednym z bardziej żałosnych efektów tego zabiegu.

Profesjonalizacja zawodu

Ku lepszemu zaczęło iść na fali odnowy politycznej po 1963 r. W kwietniu tego roku stery redakcji objął dr Tadeusz Siwek, pierwszy „nierobotniczy” naczelny „Głosu Ludu”, pod którego rządami miało dojść do zasadniczej przemiany jakościowej gazety.

Udoskonalanie pisma bynajmniej nie sprowadzało się tylko do warstwy językowej, lecz obejmowało stopniowo wszystkie poziomy sztuki dziennikarskiej, od gatunków stylistycznych poczynając, a na szacie graficznej i zaszeregowaniu zawodowym dziennikarzy kończąc. W czasach Siwki (1963-1969) po raz pierwszy pojawiły się na łamach GL takie nieznane dotychczas gatunki, jak reportaże terenowe (mistrzynią była tu Łada Krumnikłowa), felieton (Wilhelm Przeczek), artykuł publicystyczny, komentarz, recenzja, notatka (często nazywana „kursywką”), rozmowa. O informacji nie wspominam, ponieważ stanowiła zawsze, i do dziś stanowi, nieodzowny składnik GL, gazety typu dziennikowego. Do istotnych zmian doszło również w zakresie organizacji redakcji. Powstały kilkuosobowe działy branżowe, np. terenowy, ekonomiczny czy kulturalny (sportowy był zawsze jednoosobowy), a dziennikarzy zaczęto różnicować wedle ich temperamentu i potencjału twórczego – na sprawozdawców, reporterów, komentatorów i publicystów.

Jakkolwiek nowoczesna, trwająca do dziś era „Głosu Ludu” rozpoczęła się pod rządami Siwki, zakończenie procesu profesjonalizacji zawodu i udoskonalania pisma nie nastąpiło i, podejrzuwam, nie nastąpi nigdy. Gazeta to żywy i niezwykle czuły organizm, łatwo podatny na zmiany pogody – politycznej, ekonomicznej, personalnej. Wystarczy niewielkie ochłodzenie, a zaczyna prychać i kichać, domagając się remontu.

KAZIMIERZ KASZPER

– MÓWI PAVEL TOMČALA

▲ Przewodniczący SGRJ Pavel Tomčala (pierwszy z lewej) w rozmowie wójt Łomnej Oldřichem Gajduškem, posłem Radimem Turkem i wicehetmanem województwa morawsko-śląskiego Zdzisławem Wantařem. Fot. JACEK SIKORA

wszystkim trasami narciarskimi, turystycznymi i rowerowymi, przygotowujemy pięć nowych „infoboksów”, które zostaną umieszczone na granicach regionu – w Wędrynie, w Nydku, Bukowcu, Mostach i Łomnej Dolnej. Tam będzie można znaleźć wszelkie informacje o gminach zrzeszonych w SGRJ, a także o sąsiadujących z Podbeskidziem regionach w Polsce i na Słowacji.

Z podbeskidzkich ośrodków będą korzystać także szkoły z Polski. To wynik umowy podpisanej w ub. roku przez SGRJ z władzami powiatu krapkowickiego z Opolszczyzny...

Współpraca z krapkowiczami rozpoczęła się już w roku 2002, a umowa zawierała punkty dotyczące m.in. współpracy kulturalnej i sportowej. W sierpniu ubiegłego roku delegacja z Krapkowic obejmowała też nasze ośrodki i dodaliśmy do umowy punkt o przyjazdach dzieci z tamtejszych szkół na Podbeskidzie do zielonych szkół lub zimą na narty. Z kolei nasza młodzież mogłaby wyjeżdżać na Opolszczyznę.

Pierwszym konkretnym owocem współpracy była wystawa podobeskidzkich twórców w położonym niedaleko Krapkowic zamku Moszna. Przebiegała ona od października do grudnia, a zaprezentowali na niej swoje prace malarz Oswald Łabaj, rzeźbiarz Paweł Kufa oraz fotograficy z jabłonkowskiego „Fotoklubu”.

Rozpoczął się rok 2004. Z jakimi planami wstąpiło do niego SGRJ?

Zaczęliśmy od razu na roboczo – wzięliśmy udział w targach „Regiontour” w Brnie, gdzie prezentowaliśmy się w ramach ekspozycji województwa morawsko-śląskiego. Byliśmy na wyjazdowym posiedzeniu Euroregionu w Kyjowie. Teraz przygotowujemy nową umowę o współpracy z polskimi partnerami, tym razem z gminą Jasienica, która jest siedzibą jednego z mikroregionów polskiej strony Śląska Cieszyńskiego. No i będziemy musieli zająć się bieżącymi problemami naszej części Podbeskidzia, jak np. instalacja wspomnianych infoboksów.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

W KARWIŃSKIM MIEJSKIM DOMU KULTURY CIEKAWA WYSTAWA

Tematem człowiek we współczesnym świecie

Zachęcam do obejrzenia prezentacji - obrazów Moniki Milerskiej i Małgorzaty Krentowicz w Sali Im. Josefa Mánesa w Miejskim Domu Kultury w Karwinie Nowym Mleście. Jest to wystawa, jakiej nie oglądano tu od dłuższego czasu. Połączenie prac dwu autorek - malarstwa i ceramiki unikatowej - to może nie nowego, ale w tym wypadku dzieła wykonane różnymi technikami i na pierwszy rzut oka bardzo odmienne uzupełniają się i poruszają podobne tematy.

Malarstwo Moniki Milerskiej, członka Stowarzyszenia Artystów Plastyków przy ZG PZKO i karwińskiego ART klubu, zdawałoby się, że jest znane szerokiemu kręgowi miłośników sztuki i nie tylko. Prezentowała jednak swoje obrazy na wielu wystawach indywidualnych i zbiorowych w naszym regionie, Republice Czeskiej i Polsce. W Karwinie pokazuje najnowsze prace, poruszające nadal podobne tematy - miejsce człowieka we współczesnym świecie, jego samotność w przetchniętym i anonimowym społeczeństwie. Dla podkreślenia swoich przemyśleń wykorzystuje barwę i formę. Teraz jednak ani kolor, ani forma nie są tak ekspresyjne, drapieżne, jak przed niedawnem. Barwy nie są układane już z ostrymi granicami, ale przenikają się i płynnie przechodzą jedna w dru-

gą. Na płótnie nadal pojawiają się postacie ludzkie, ostatnio jednak w symboliczny tylko sposób zaznaczają swoją obecność.

Gość z Polski, Małgorzata Krentowicz, założycielka i kierowniczka pracowni ceramiki cieszyńskiej Filii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, przywiozła do Karwiny tylko 6 prac, ale bardzo wymownych. W autografice na temat swojej pracy napisała m.in.:

- Moi studenci, dzięki swojemu entuzjazmowi, zaangażowaniu i dociekliwości, stawali się coraz lepsi, a ja stawiając im coraz wyższe wymagania, przede wszystkim musiałam je postawić sobie. Nie rezygnując ze wspomnianej metody pracy, zaczęłam odczuwać potrzebę pracy w warunkach dających możliwość większego skupienia. Skupienia, które konieczne jest, jeśli chcemy wyrazić myśl nie do końca uświadomioną, myśl, która jest jedynie przeczuciem, ale idea, którą niesie jest dla nas czymś ważnym. Zapisać ją, ale jak? Ten proces odbywa się na płaszczyźnie intelektualnej. Powstają rysunki, projekty, analiza technicznych możliwości, ale również rozpoczyna się proces eliminowania zbędnych środków artystycznego wyrazu. Bo ceramika uwodzi i kusí swoimi prawie nieograniczonymi

możliwościami, może być prawie wszystkim: może być kamieniem, liściem, koronką. Potrzeba ogromnej dyscypliny, żeby nie dać się uwieść, bo wtedy tylko krok do kiczu. Moim zdaniem ceramika bywa sztuką wtedy, kiedy jest sztuką umiaru. Wyraża treści ważne, choć nie koniecznie poważne, a materiał traktowany jest z należytym szacunkiem. Cytat ten wymownie i jasno określa twórczość artystki, która ma na swym koncie wiele ważnych dokonań i sukcesów. Wystawiała w kraju, ale też w Japonii, jej prace znajdują się w wielu galeriach i zbiorach prywatnych.

Pracuje przede wszystkim z gliną szamotową. Tworzy cykle - np. „Rzeźba ziemi” (była to swego rodzaju refleksja nad kondycją człowieka w jego artefaktualnej przestrzeni, człowieka, który ma marzenia, nadzieje i tylko coraz częściej się lęka). W cyklu „Samotność”, którego fragment na wystawie znajdziemy, podejmuje się próby osobistej refleksji na temat stanów samotności wobec, jak sama napisała, samotności, wobec żywiołów, wobec drugiego człowieka i wobec wiary.

Wystawę twórczości Moniki Milerskiej i Małgorzaty Krentowicz obejrzyć można do 6 lutego. (ow)

▲ Monika Milerska na werniszu przed jednym ze swych obrazów.

▲ Małgorzata Krentowicz (z prawej) udziela wywiadu TV Stonawa. Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

OD GRASLA PO BABIŃSKIEGO I LECJANA

Grzał to łotr po czesku, złoczyńca. O przysłowiowe to pojęcie zasłużyli się ojciec Tomasz Grasz z synem Johanem Georgem Graszem (4 IV 1790-31 I 1818), urodzonym na morawsko-austriackim pograniczu, w Nowych Syrowicach koło Morawskich Budziejowic. Tomasza co jakiś czas umieszczano na brneńskim Szpilberku, Johan Georg próbował ukryć się w praskim pułku, skąd jednak wkrótce zdezerterował. Powieszono go potem poza nową bramą wiedeńską.

Václava Babińskiego (1796-1879) zwie się w Czechach „loupežníkem”, zatem rozbójnikiem, zbrojcą, rabusiem. W pierwszej połowie XIX wieku zbrojnictwo uchodziło już za zjawisko archaiczne, przybierało zatem charakter grabieżczy, jednocześnie wszak zaczęło pociągać literaturę. Przeważnie dezertrzy, pohasawszy sobie, z określonymi latami na barkach zaczynali z czasem odkrywać w sobie odmienne sposoby myślenia. Naturalizm przerażał się tutaj na ogół w swą przeciwność, w operetkową tkliwość lub w umoralniające opowieści. Pewnie dlatego krakowski dziennikarz Leszek Mazan, znawca czeskiej legendy, obok Szwejka przywiązał się również do Wacława Babińskiego właśnie, alias Madeja, vulgo Adama Muellera, wreszcie ogrodnika u sióstr boromeuszek w sierocińcu, a właściwie w „damskim” więzieniu w Rzepach koło Pragi.

Aleksander Meese (Svoboda, 22 IV 1995) zaznaczyw-

szy, że istnieje kilka wersji łupieżczych narodzin Babińskiego, przyjmuje tę o szwacze Lidzie: „Groźny pan zagroził niebogiej, że przegoni ją z matką z mieszkania, jeśli mu nie ulegnie”. Wojak vellingtonskiego pułku praskiego, Babiński, aby ratować swą ukochaną, skradł kasę pułkową, jednak przyniósł pieniądze po niewczasie: gospodarz już wziął swe należne w innej walucie. Babińskiemu nie pozostało, jak ukryć się w głębokich lasach i podjąć łupieżczą dolę. Dla swej znacznej odwagi został hersztem rozbójniczej grupy. Napadł np. litomierzyskiego bankiera Wallenfelda i wymógł od niego - primo - zrzeczenia się pięknej Józefiny, miłej rozbójniczemu sercu, secundo - wystawienia weksla opiewającego na 4 000 złotych. „W dniu płatności weksła miał Babiński, gdy całe mięso zostało zamknięte przez wojsko, w przebraniu oficerskim

przyjść w biały dzień do kantoru wymiany Wallenfelda, zmusić bankiera pod pistoletem do spłacenia weksła, zamknąć bankiera w domu i odjechać powozem z Litomierzyc.”

Spróbujmy jednak ominąć tereny legendy i skupmy się na tym, co bezsporne. Wacław Babiński urodził się 20 VIII 1796 roku w Litomierzycach, wyrastał wszak opodal w Pokraticach, gdzie ojciec wyrobnik dorobił się chałupy. W wyniku nieudanych studiów zgłosił się do wojska 1 służył osiem lat. Pozbyszyszy się munduru został w r. 1823 włóczęgą. Według innej wersji symulował w wojsku odejście od zmysłów i został w r. 1824 umieszczony jako weteran w domu inwalidów w Karlinie. W latach 1825 oraz 1828 przesłuchiowano go w sprawie kradzieży, lecz został zwolniony z braku dowodów. Około roku 1830 skupił wokół siebie od 5 do 8 osobników nietęgiej opinii, zamaskowana grupa napadała podróżnych po lasach oraz domy na odludziu. W jego bandzie, która grasowała przeważnie w środkowych i północnych Czechach, znalazła się też jego kochanica Apolena Hoffmann z Krasnej Lipy. (cdn.)

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(34)

Konkurs »Kacperiada«

Pod koniec ub. roku pojawił się na naszych łamach przygotowany przez Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki konkurs dla najmłodszych. Jego tematem była książka Grzegorza Kasdepke pt. *Kacperiada, opowiadania dla łobuzów i nie tylko*. Nadeszło 97 odpowiedzi, 12 uczestników uzyskało maksymalną liczbę punktów.

W konkursie udział wzięły szkoły z Będowic, Czeskiego Cieszyńska, Gnojnika, Suchej Górnej.

Niektóre pytania sprawiały niemało kłopotów. Tak więc np. w pytaniu 20. *Z kim rywalizowali Kacper razem z tatą idąc do przedszkola?* pojawiały się różne odpowiedzi. Niektórzy zapomnieli napisać, że rywalizowali Sylwia i tata Sylwii, dokładniej mówiąc zapomnieli o Sylwii. Pojawiały się też inne odpowiedzi: Łucja, Monika itp. W tych wypadkach jury było skłonne uwierzyć, że być może chodziło o inną książkę... W pytaniu 17. *Do czego służy klepsydra według taty i mamy Kacpra?* poprawne były wszystkie trzy odpowiedzi. Na pytanie 13. *Co znalazł Kacper w piaskownicy?* niektórzy odpowiedzieli, że pajacyka, a on znalazł starą skrzynię pełną zabawek. Kłopot sprawiało również pytanie 1. *Kto się „przeziębł”, charczał, coś w nim bulgotało, chlupotało?* Niektórzy odpowiedzieli, że dziadek Iruś, a chodziło o... kaloryfer.

A oto zwycięzcy: Iza Toman (kl.3) Sucha Górna, Adam Bujak (kl. 3) Sucha Górna, Romek Mračna (kl. 3) Sucha Górna, Alicja Chmiel (kl. 3) Będowice, Barbara Staś (kl.3) Będowice, Zygmunt Gruziniński (kl. 3) Będowice.

Ponadto nagrody otrzymują najmłodsi uczestnicy Adam Gaura oraz Marcin Bieliński (oba kl. 1) PSP Czeski Cieszyń.

W konkursie rysunkowym na ilustrację do książki przesłano 15 prac (PSP Będowice oraz Sucha Górna) Jury wyłoniło następujących zwycięzców: Krystyna Chlup (kl. 3) Będowice, Andrzej Chrobocze (kl. 1) PSP Sucha Górna, Izabela Firla (kl. 1) Hawierzów Będowice, Agata Świder (kl. 1) Będowice, Adriana Bonek (kl. 1) Sucha Górna.

Uroczyste wręczenie nagród odbędzie się 4 lutego br. o godz. 14.00 w bibliotece przy ulicy Havlíčka w Czeskim Cieszyń.

BJK

▲ Agata Świder (kl. 1) PSP Hawierzów Będowice.

Telewizja

SOBOTA 24 STYCZNIA

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia (mag.) 7.40 Wiadomości 7.55 Zawody PŚ w skokach narciarskich - Sapporo - 10.00 Legenda Tarzana (s. anim.) 10.20 Zorro (s.) 11.15 Kolejka - lista przebojów 11.40 Kuchnia z Okrasą (mag.) 12.00 Zabawy językiem polskim (teleturniej) 12.25 Od A do Zdrówia (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Polska w Białym Domu 13.30 Zwierzęta świata (film dok.) 14.00 Proszę wycieczki! (film franc.) 15.40 Eurowizja 2004 16.00 Między nami (talk show) 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Gość Jedyński (pr. public.) 17.40 Plebania (s.) 18.05 Sąsiedzi (s.) 18.35 Jaka to melodia? 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.50 Sport i pogoda 20.10 Eurowizja 2004 - finał krajowy 22.20 Czwarte piętro (film USA) 23.50 Wykonać wyrok (film ang.) 1.25 Koncert Robyna Hitchcocka (film dok.) 2.40 Zawody PŚ w skokach narciarskich - Sapporo 4.50 Gala boksu zawodowego w Atlantic City.

■ TVP 2

6.55 Studio urody (mag.) 7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem (mag.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Siedem cudów świata (s. dok.) 9.40 Ojczyzna-polszczyna (mag.) 10.00 Kręcioła (dla młodzieży) 10.20 Wędrowki przyrodnicze (s. dok.) 10.50 Jetsonowie (s. anim.) 11.20 Animals (mag.) 11.45 Nigdy nie mów nigdy (film austral.) 13.30 30 ton! Lista, lista 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Wielka gra (teleturniej) 16.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 17.00 Ryzykanci 3 (reality show) 17.45 Ale Dwójka! (mag.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 21.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Na kabarecie w hipermarkecie bis (pr. rozryw.) 23.25 Wydarzyło się w Los Angeles (film USA) 1.00 Prosta droga (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Lis Leon (s. anim.) 7.15 Marceli Szpak dziwi się światu (s. anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.25 Pogoda dla narciarzy 8.45 Palce lizać (poradnik kulinarny) 9.00 Świat (mag.) 9.45 Whoopi Goldberg (s. dok.) 10.10 Chiopi (s.) 11.05 Bądź zdrow! (mag.) 11.30 Kurier 11.45 Jazz w smokingach - Rawa 2003 12.45 Kowalski i Schmidt (mag.) 13.15 Teletowny (mag.) 13.30 Koszykówka (mecz) 15.45 Megazynek (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Młodzież kontra (pr. public.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziołatek - 20 lat później (s.) 19.50 Puchar Polski w Snowboardzie 20.05 Gwiazdy sportu 20.45 Studio 20.55 Przegląd gospodarczy 21.20 Michał Olszewski „Do Amsterdamu” (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Sobotni magazyn sportowy 22.45 Kurier sportowy 23.00 Studio 23.05 Patrol Trójki (mag.) 23.35 07 zgłoś się (s.) 1.20 S.O.S. (s.).

■ POLSAT

6.00 Poplista 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Magazyn religijny 8.00 Laboratorium Dextera (s. anim.) 8.30 Yugioh (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Mop Man (mag.) 10.30 Samo życie (s.) 11.55 13 posterunek (s.) 12.30 Czarny pies czy biały kot (talk show) 13.40 Domowa kawiarenka (mag.) 14.10 Daleko od noszy (s.) 14.40 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 15.10 4x4 (mag.) 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Asy z klasy (s.) 17.30 Boston Public 2 (s.) 18.30 Informacje, Sport 19.05 Rosyjska ruletka (teleturniej) 20.05 Goście, goście 2 (film franc.) 22.10 Kula w łeb (film Hong-kong) 0.30 Zbuntowany klon 2 (film USA) 2.00 Zostać miss (s.) 2.45 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Druga młodość (s.) 5.30 Przygody kryminalistki (s.) 6.30 Babilon 6.45 Mechanika popularna dla dzieci 7.10 Listy od Feliksa (s.) 7.20 Sezamie, otwórz się (s.) 7.50 Daleka podróż za domem (s.) 8.15 Niech żyje S Club! (s.) 8.40 Sami w domu (film duń.) 9.55 Śpiewnik domowy 10.10 Rodzina na rozdźwiękach 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 Czeska muzyka na Żofinie 12.00 Wiadomości 12.05 W jaki sposób... (mag.) 12.30 Podróż po świecie wina (s. dok.) 13.00 Szczególne domowe 13.30 Mieszkańcy z zabawa 13.50 Moda - Ekstrawagancja (mag.) 14.20 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 15.55 Oczarowani (s.) 16.45 Odbiorca TVC 17.05 Uśmiechy J. Dietla 17.45 Etykieta 18.00 Wiadomości 18.10 Księżniczka ze Soli-

manu (bajka) 18.40 Wizyta w zoo 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Na słówko... (pr. rozryw.) 20.50 A. I.: Sztuczna inteligencja (film USA) 23.15 Wiadomości 23.20 Bramki, punkty, sekundy 23.30 Seks w wielkim mieście (s.) 0.00 Losowanie „10” szczęśliwych 0.05 Śmierć z miłości (film niem.) 1.30 Star Trek (s.) 2.20 Wyzwanie Jamiego (film dok.) 3.10 (Naj)bież mnie! (pr. rozryw.) 3.35 Nieznajomość nie usprawiedliwia 3.50 Solo dla... 4.25 Salon.

■ TVC 2

5.00 Kolory życia 6.00 Diagnoza 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Wielki Wóz (mag.) 9.00 Blok kursów jęz. 10.00 Klucz (mag.) 10.30 Salon 11.00 Jak Dvofákowi wzniesiono pomnik 11.25 PŚ w narciarstwie alpejskim Kitzbühel 12.50 Panna Julia (teatr) 14.25 Świat filmu: S. Spielberg 15.25 Bezcenny czas dzieciństwa 15.50 Wyzwanie Jamiego 16.45 Mecz gwiazd 19.25 Euronews 20.00 Stuletnia Jenufa (film dok.) 20.10 L. Janáček: Jenufa (opera) 22.10 Notatnik zaginionego 23.10 Noc z Andélem (pr. rozryw.) 0.40 Wielka muzyka nocna 1.35 Seks w wielkim mieście (s.) 2.00 Wielka muzyka nocna 4.00 Lista przebojów 4.55 Buster Keaton 5.15 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.25 Teletubisie (s. anim.) 6.55 Pokemon (s. anim.) 7.20 Digimon (s. anim.) 7.45 Beyblade (s. anim.) 8.10 Delfin Flip (s.) 9.00 ESO (lista przebojów) 10.05 Stary (s.) 11.10 Diagnoza: Morderstwo (s.) 12.00 Dzwonice do TV Nova 12.30 Mariasz pływak (film czes.) 13.50 Morderstwa według kalendarza (film USA) 15.30 JAG (s.) 17.15 Dzieci gorszego Boga (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Dzieciom należy się dom (pr. rozryw.) 21.45 Specjalista (film USA) 23.45 Namietność i romantyczność (s. erot.) 1.40 Dzwonice do TV Nova 2.10 Kapitan (s.) 3.40 Wyrocznia 4.40 Doktor ze wsi (s.).

■ PRIMA

8.00 NHL Power Week 8.40 Salon samochodowy 9.10 Park Narodowy Krügera (film dok.) 10.05 Latający lekarze (s.) 10.55 Echa Febiofestu 11.40 Perry Mason (s.) 12.50 Julie Lescaut (s.) 14.35 Skrzydła wyobraźni (film USA) 16.20 Prima TV 16.35 Dempsey i Makepeace (s.) 17.30 Cena miodu (film czes.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Echa Febiofestu 19.55 Sprawa dla dwóch (s.) 21.00 Przysłać miłości (film USA) 22.30 Boss (film USA) 0.20 Złodzieje (s.) 1.10 Kusząca szansa (teleturniej) 2.15 Receptariusz dobrych pomysłów 3.05 Świat według Bundych (s.) 3.30 Ciernie.

NIEDZIELA 25 STYCZNIA

■ TVP 1

6.30 Moda na sukces (s.) 6.50 Europa bez między (mag.) 7.35 Papius (s. anim.) 8.00 W cztery oczy (dla dzieci) 8.30 W świecie mitów (s.) 9.15 Lippy & Messy 9.25 Teleranek 9.50 Gamebox (mag.) 10.10 „Mój brat niedźwiedź” (dla dzieci) 10.20 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 10.50 „Mój brat niedźwiedź” (dla dzieci) 10.55 Zawody PŚ w skokach narciarskich - Sapporo 11.50 „Mój brat niedźwiedź” (dla dzieci) 12.00 Anioł Pański 12.15 Karolek (film dok.) 12.30 Tydzień (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Co pani na to? (pr. public.) 13.30 „Mój brat niedźwiedź” (dla dzieci) 13.40 Kochamy polskie seriale (teleturniej) 14.10 Wózac panią Daisy (film USA) 15.45 Kojot - mistrz sztuki przetrwania? (film dok.) 16.35 Trop sekret (mag.) 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Dziennik telewizyjny 17.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 18.00 Lokatorzy (s.) 18.30 Jaka to melodia? 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Zaginiona (s.) 21.05 Spełniamy marzenia (mag.) 21.35 Ballada o lekkim zabawieniu erotycznym (s.) 22.05 Prosta historia (film franc.) 23.55 Nazwij to snem (film franc.).

■ TVP 2

7.00 Zmiennicy (s.) 7.55 Słowo na niedzielę 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Selekcja (pr. woj-skowy) 9.15 Złota dwunastka oper 9.25 Karnawałowy poranek z Maciejem Niesiołowskim 10.15 Smak Europy (pr. public.) 10.30 Rosja - ziemia carów (film dok.) 11.25 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza (mag.) 11.50 Smak Europy (pr. public.) 12.00 Hibernatus (film franc.) 13.20 Smak Europy (pr. public.) 13.30 Z kim do Europy (talk show) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Bezludna wyspa (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 16.50 Smak Europy (pr. public.) 17.05 Święta wojna (s.) 17.30 7 dni świat (pr. public.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) 19.30 Wiara, nadzieja, miłość (film dok.) 20.00 Wieczór nadziei Sławomira Piastriewicza 20.55 Przegrani i zwycięz-

cy (s.) 21.25 Anna Dymna - spotkajmy się (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.30 Losowanie audiotele 22.35 Halka - Złota dwunastka oper.

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Lis Leon (s. anim.) 7.10 Marceli Szpak dziwi się światu (s. anim.) 7.25 Książka dla dzieci (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.25 Pogoda dla narciarzy 8.45 Zaolzie (mag.) 9.00 Teleplotki (mag.) 9.45 Jeff Bridges (s. dok.) 10.10 Szpital Holby City 2 (s.) 11.00 Groch i kapusta (mag.) 11.45 Tam Tam (mag.) 12.15 To jest temat (mag.) 12.45 Z życia Kościoła (mag.) 13.10 Od Rawy do Rawy (pr. muz.) 13.35 Kanał SF (pr. muz.) 14.00 Klub globtrotera 14.35 Odcienie sukcesu (pr. rozryw.) 15.00 Sprawa na dziś (s.) 15.45 Bliżej natury (mag.) 16.15 Aktualności - wydarzenia tygodnia 16.45 Mowa Polska (teleturniej) 17.15 Operowe opowieści (reportaż) 17.35 Teleplotki (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziołatek - 20 lat później (s.) 19.50 W drodze na igrzyska... 20.45 Studio 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.20 Bliżej prawa (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielnym magazyn sportowy 22.45 Kurier sportowy 23.05 Telekurier nocą (mag.) 0.00 Daleko od okna (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Mop Man (mag.) 7.00 4 x 4 (mag.) 7.30 Magazyn religijny 8.00 Lochy i smoki (s. anim.) 8.30 Przygody Jackie Chana (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Poplista 10.30 Słoneczny patrol 8 (s.) 11.25 Cudowny koń (film austral.) 13.20 Ostatni film o legii cudzoziemskiej (film USA) 15.00 Benny Hill (pr. rozryw.) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Informacje 16.05 Buffy - postrach wampirów 2 (s.) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje 19.05 Z kamerą wśród ludzi (talk show) 20.05 13 posterunek (s.) 20.45 Świat według Kiepskich (s.) 21.35 24 godziny (s.) 22.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.30 Raport specjalny 0.00 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.00 Star Trek (s.) 5.50 Na rozdźwię 6.00 Świat motoryzacji 6.40 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Daleka podróż za domem (s.) 7.30 Bajkowa niedziela 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 10.00 Obiektyw 10.30 Kalendarium (mag.) 10.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 11.00 Przygody kryminalistki (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Wprost (mag.) 12.45 Skarby świata (s. dok.) 13.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.55 O łabędziu (bajka) 14.55 Wędrowki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.) 15.30 Niespodzianka pana Milberry'ego (film czes.) 15.50 Pułapka na zjawę (film czes.) 16.50 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 17.10 Gdzie podziła się ta stara piosenka (pr. muz.) 17.50 Słowo świąteczne biologa S. Komárka 18.00 Wiadomości 18.10 Everwood (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Prognoza pogody 19.40 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Morderstwo kotki domowej (film czes.) 21.30 Pytania Václava Moravca 22.15 Wiadomości 22.20 Bramki, punkty, sekundy 22.25 Losowanie Sportki 22.35 Komisarz Moulin (s.) 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 Prawo rodzinne (s.) 0.55 Kamera w podróży (film dok.) 1.50 Wieczór Analogono 2.25 Nieznajomość nie usprawiedliwia 2.40 Podróżomania (s.) 3.05 Kłobouček 3.45 Nasza wieś 4.00 Czeska muzyka na Żofinie 4.40 A. Vivaldi: Koncert B dur.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.05 Słowo świąteczne J. Bronkovej 7.10 Pod korcem 7.30 Diagnoza 7.55 Panorama 8.30 Kolory życia 9.30 Dwie z teczki policyjnej 10.15 Teatr żyje (mag.) 11.15 Przewodnik akwauatów po oceanie (film dok.) 12.15 Ścieżki wiary 12.50 Studio sport 16.30 Ziemia nieznana (s. dok.) 16.50 Prezent (film franc.) 18.35 Czarni baronowie (rep.) 18.45 Między biegunami 19.10 Euronews 20.00 Mick Jagger (film dok.) 21.00 Kto nie gra w brydża... 21.30 Jean Marais (film dok.) 22.30 Wędrowki muzyczne ze Z. Mahlerem 22.45 Drogano (sport) 23.10 Swinging Bach (pr. muz.) 0.15 Wszystko o mojej matce (film hisz.) 1.55 Pytania Václava Moravca 2.35 Solo dla... 3.10 Salon 3.40 Odbiorca TVC 4.00 Paszkwił.

■ NOVA

5.30 Mariasz pływak (film czes.) 7.20 Teletubisie (s. anim.) 7.45 Pokemon (s. anim.) 8.10 Digimon (s. anim.) 8.35 Beyblade (s. anim.) 9.00 Delfin Flip (s.) 9.50 Szybka forsa (pr. rozryw.) 10.35 „Horoskopićny” (pr. rozryw.) 11.30 Nowakowie (s. czes.) 12.00 Siódemka (pr. public.) 13.00 Bracia Nędzedowie na Strahowie (koncert) 13.50 Negatę (s.) 14.35 „Ptakoviny” (pr. rozryw.) 15.25 Dlacze-

go? 15.50 XXL (pr. rozryw.) 17.30 Brzydula (s.) 18.20 Lubimy jeść (pr. rozryw.) 18.50 „Princezna ze mlejna” II (s.) 19.20 T-Mobile RENTA 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Brakuje ósmego dnia tygodnia (pr. rozryw.) 21.20 Odlamki (mag.) 21.45 Tele tele 22.25 Uzdrowiciel z tropików (film USA) 0.15 Tabu 0.45 Mutant X (s.) 1.30 Rusz się (pr. rozryw.) 2.50 Siódemka 3.50 Odlamki 4.10 Dobrobyt 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Świat w wojnie (s. dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.30 Nareszcie sami (film czes.) 11.00 Niedzielnym Receptariusz (mag.) 11.35 Echa Febiofestu 11.45 Drugi oddech (s.) 13.00 Niedzielnym partia (pr. public.) 13.50 Czy możecie uwierzyć (s.) 14.40 Wielki sen (film ang.) 16.30 Złoto Mackenny (film USA) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Echa Febiofestu 19.55 Obwód Wolffa (s.) 20.45 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 21.45 Okno sypialni (film USA) 23.40 Z archiwum X (s.) 0.25 Niedzielnym partia 1.10 Kusząca szansa (teleturniej) 2.15 Niedzielnym Receptariusz 2.50 Świat według Bundych (s.).

PONIEDZIAŁEK 26 STYCZNIA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Budzik (dla dzieci) 9.45 Kolory (dla dzieci) 9.55 Renata (s. anim.) 10.10 Kocie bajki (s. anim.) 10.35 Tylko miłość (s.) 11.20 Kiosk przy Wspólnej 11.35 Gladiatorzy drugiej wojny światowej (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Rolnictwo na świecie 12.40 Plebania (s.) 13.35 Sprawa dla reportera (pr. public.) 14.10 Niepodobni 14.30 Pomysł na życie (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Kalendarium (mag.) 15.30 Kontrowersje (pr. public.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyński (pr. public.) 17.35 Klan (s.) 18.05 Echa stadionów 18.35 Bezpieczna zima, ubezpieczony kierowca 18.40 Dido Gwiazdy w Jedyne 19.00 Wieczorynka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 Sport i pogoda 20.15 Ostatni lot Glenna Millera (film dok.) 21.10 Wampir (film pol.) 22.40 Sztukmistrz z Lublina (mag.) 23.05 Monitor Wiadomości 23.20 Biznes perspektywy (mag.) 23.25 Dobre książki (mag.) 23.55 Nana to ja (film franc.).

■ TVP 2

7.05 Studio urody (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.40 Podróż do bajek (s. anim.) 7.50 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.20 Studio urody (mag.) 10.35 „...bo marzę i śnię” (koncert) 11.25 Podróż kulinarna Roberta Makłowicza: Narty ze smakiem 11.55 Znaki czasu (mag.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 Wędrowki z dinozaurami (s. dok.) 15.05 Droga do Mekki (film dok.) 16.00 Panorama 16.25 Na dobre i na złe (s.) 17.15 Polaków portret własny (pr. public.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Na pracę swoją spojrzal Pan (reportaż) 19.50 Narciarski przewodnik Dwójki 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kochaj mnie (s.) 21.25 Moskwa - Władza i pieniądze (film dok.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.30 O co pytają nas wielcy filozofowie 22.50 997 (mag.) 23.20 Zapomnieć o strachu (film USA) 1.05 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia (pr. public.) 9.00 Wielkie romanse XX wieku (s. dok.) 9.40 Rycerze i rabusie (s.) 10.45 Sprawa na dziś (s.) 11.15 Gość dnia (pr. public.) 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 12.35 Pałace świata (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 14.45 ZUS radzi 15.00 W krajnie władcy smoków (s.) 15.45 Nasze sprawy w parlamencie 16.00 Z krukiem w herbie (mag.) 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Przegląd gospodarczy (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Sport w TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio 23.05 Głuchy telefon (film pol.) 0.20 WuWuA (pr. muz.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Przygody Jackie Chana (s.)

anim.) 8.00 V.I.P. 3 (s.) 9.00 Daleko od noszy (s.) 9.30 Przyjaciele (s.) 10.00 Ostatni film o legii cudzoziemskiej (film USA) 11.35 Reportaż 11.45 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 12.15 Interwencja (mag.) 12.35 Serca na rozdźwię (s.) 13.30 Twój lekarz (mag.) 13.50 Wystarczy chcieć (mag.) 14.00 Power Rangers (s.) 14.25 Yugioh (s. anim.) 14.50 Miodowe lata (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Tajne przez poufne (s.) 17.30 Hugo Express (dla dzieci) 17.55 Przyjaciele (s.) 18.30 Informacje 19.10 V.I.P. 3 (s.) 20.10 Awantura o kasę (teleturniej) 23.40 Biznes Informacje 0.05 Graffiti (pr. public.) 0.20 Bumerang (pr. public.) 0.50 Czarny pies czy biały kot (talk show) 1.40 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.05 Ukryte w depozytorium 5.15 Odbiorca TVC 5.30 Kinobox 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (s.) 9.00 Arabella (s.) 9.30 Wędrowki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.10 Co teraz i co potem? (s.) 11.15 Everwood (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.25 Ścieżki wiary (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 14.30 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 14.50 Uśmiechy J. Dietla 15.30 Etykieta 15.40 Odbiorca TVC 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Czulk (pr. dla dzieci) 17.00 Game Page (mag.) 17.15 Pod korcem (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Świat rekordów Guinnessa 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Czarni baronowie (s.) 21.00 Podróżomania 21.35 Wydarzyło się... 21.45 „Klekánice” 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Omerta (s.) 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 Gdzie podziła się ta stara piosenka 0.55 Bananowe rybki 1.20 Sport w świecie 1.55 MaXtreme 2.20 Idea wody 2.45 Między biegunami 3.10 Wprost 3.40 Teatr żyje 4.35 „Poprask”.

■ TVC 2

5.05 Między biegunami 5.25 Pytania Václava Moravca 6.15 Wprost 6.50 Wiadomości TVS 7.05 Kalendarium 7.20 Jak żyją primabaleriny... 7.35 Dograno (mag.) 7.55 Panorama 8.30 Procesy fizyczne (s. dok.) 8.45 Wideoatlas naszej przyrody (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.50 Pierwsza pomoc 13.05 Przewodnik akwauatów po oceanie (film dok.) 14.00 Sami w domu (film duń.) 15.20 Sposztreszenia z zagranicy 15.25 Skarby świata (s. dok.) 15.40 Kwartet (mag.) 16.10 Rozejrzyj się, człowieku 16.30 MaXtreme 16.50 Sport w świecie 17.30 Wielki Wóz (mag.) 18.05 LeGaTo (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Time out (sport) 19.40 Magazyn F (sport) 20.00 Churchill (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Zanim zapadnie noc (film USA) 23.35 Stéphane Grappelli w Warszawie (koncert) 0.35 Rosyjscy bojownicy nuklearni 1.25 Notatnik zaginionego 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Worldnet 4.00 Blok kursów językowych.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Kierunek południe (film USA) 10.50 Lekcje gotowania 11.15 Stefania (s.) 12.05 Milagros (s.) 12.55 Trzy życia Sofii (s.) 13.40 Władca zwierząt (s.) 14.30 Gwiazdna brama (s.) 15.15 Kachorra (s.) 16.10 Kierunek południe (s.) 17.00 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.30 Właśnie teraz 17.35 Gliniarz i prokurator (s.) 18.30 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Rosyjska ruletka (pr. rozryw.) 20.55 Ludzie honoru (film USA) 23.30 Miejsce zbrodni: Monachium (s.) 1.00 Akcja (s.).

■ PRIMA

8.00 Namietny pocałunek (s.) 8.55 Skryta namietność (s.) 9.45 Wspaniali i bogaci (s.) 10.45 Prima jazda 11.45 Echa Febiofestu 11.55 Wielki Santini (film USA) 14.00 Sabina - młoda czarownica (s.) 14.30 Beverly Hills 90210 (s.) 15.20 Melrose Place (s.) 16.15 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kw

Kronika Rodzinna

*„Tyle sił w Twoim życiu, ile cudu wiary,
tyle radości w sercu, co owocowania...”*

Zacna 99-ta rocznica urodzin naszej Najdroższej Mamusi, Teściowej, Babci i Prababci

pani ANNY PYSZKOWEJ

z Oldrzychowic jest okazją do złożenia najserdeczniejszych życzeń. Niech ten radosny dzień na zawsze Two troski odsunie w cień i niech się śmieje do Ciebie świat, blaskiem szczęśliwych i długich lat!

GL-034

Dnia 25 stycznia br. obchodzi swój zacny jubileusz 80-lecia urodzin

szanowny pan ANTONI SZOTKOWSKI

z Jablonkowa. Z tej okazji samych szczęśliwych, zdrowych i pogodnych dni składają żona Anna, syn Jan z żoną Olgą, wnuczka Janka oraz wnuk Jakub.

AL-007

Dnia 25 stycznia 2004 obchodzący 70 lat nasz Kochany Mąż, Tatuś i Dziadek

sp. JÓZEF SANTARIUS

zamieszkały w Orłowej Zimnym Dole, zaś 14. 7. 2004 mija 3. rocznica Jego śmierci. Wspominają najbliżsi.

RK-010

*„Kto kochał – nie zapomni.
Kto znał – niechaj wspomni”.*
Dnia 27. 1. br. mija 10. rocznica tragicznej śmierci

sp. KAROLA PINDÓRA

z Sibicy. O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina.

AL-008

*„Wspomnienia żyją dopóty,
dopóki do nich wracamy.
A rozkwitają tym wspaniałej,
im więcej serca wkładamy
w ich pielęgnowanie”.*

Dnia 26. 1. mija druga rocznica śmierci naszego Kochanego

sp. CZESŁAWA SZURMANA

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-043

W cichej zadumie wspominamy 7. bolesną rocznicę zgonu naszej Drogiej

sp. IRENY WACŁAWIKOWEJ

emerytowanej nauczycielki z Sibicy. O pamięć i chwilę życzliwych wspomnień proszą najbliżsi.

GL-040

*„Ciężko się z Tobą żegnało, jeszcze trudniej bez Ciebie być, lecz miłość śmiercią nie kończy
w naszych sercach ciągle będziesz żyć”.*

Dnia 25. 1. 2004 mija 1. bolesna rocznica śmierci Kochanego Męża, Ojca, Dziadka i Teścia

sp. JERZEJO WOJNARA

z Żukowa Górnego. Wszystkich, którzy Go znali, o chwilę wspomnień proszą zasmucona żona Alina, córki Dorotka, Beata i Gabinka z rodzinami oraz wnuki Katka, Kubik i Zuzanka.

AL-004

Składamy serdeczne podziękowania za kondolencje, kwiaty i udział w pogrzebie

sp. KAROLA MICHALIKA

najbliższej rodzinie, znajomym, ks. proboszczowi Kaliszowi, wszystkim strażakom z Piosku i Bukowca, za dobrą opiekę lekarską oddziałowi JIP i interny III szpitalu Trzyniec Sosna oraz wszystkim tym, którzy byli z nami w ostatniej chwili pożegnania. Żona, córka i synowie z rodzinami.

GL-042

Dnia 26. 1. br. mija 15. rocznica śmierci
sp. WŁADYSŁAWA SZTUŁY
z Darkowa. O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi.

GL-045

Składamy serdecznie podziękowania wszystkim krewnym, sąsiadom, znajomym za wyrazy współczucia, złożone kwiaty oraz liczny udział w pogrzebie naszej Drogiej Zmarłej

sp. ANNY KUCHEJDOWEJ

Składamy również podziękowania księdzu Stanisławowi Jochymkowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego, chórowi parafialnemu pod kierownictwem pani Wandy Żyłowej oraz panu mgr. Piotrowi Żabińskiemu za wzruszające przemówienie i pożegnanie ze Zmarłą.

Wyrazy wdzięczności kierujemy do pani MUDr Heleny Bednařowej za długoletnią troskliwą opiekę w czasie choroby. Zasmucona rodzina.

GL-039

W głębokim smutku pogrążony mąż z rodziną składa najserdeczniejsze podziękowania krewnym, przyjaciołom, członkom MK PZKO Guty, Klubowi Kobiet oraz sąsiadom i znajomym za pomoc i przekazane wyrazy współczucia. Dziękujemy za liczny udział w pogrzebie naszej najdroższej Żony, Matki, Babci i Prababci

sp. BRONISŁAWY RUCKIEJ

Za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego dziękujemy ks. V. Ciezarowi. Składamy również podziękowania Bronisławowi Górnemu za wzruszające przemówienie w imieniu MK PZKO, chórowi Godulan – Ropica, chórowi parafialnemu, panom Władysławowi Cieślowskiemu i Alojzemu Kalecie za piękne pieśni. Bóg zapłać.

GL-047

Składamy serdeczne podziękowania za kondolencje, kwiaty i udział w pogrzebie

sp. EMILA SIKORY

najbliższej rodzinie, znajomym, przyjaciołom, sąsiadom i wszystkim tym, którzy byli z nami w ostatniej chwili pożegnania. Żona i syn z rodziną.

AD-016

*„...Zaprawdę powiadam ci:
Dziś ze Mną będziesz w raju”.*

Lk. 23,43

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 20 stycznia 2004 roku zmarła nagle w wieku 81 lat nasza Najdroższa Mamusia,

Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia
sp. MARIA FAJOWA

z domu Pribula. Ponad 40 lat była organistką w kościele katolickim w Olbrachcicach. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w sobotę 24 stycznia 2004 roku o godz. 11.00 z kościoła katolickiego św. Piotra i Pawła w Olbrachcicach na miejscowy cmentarz. W imieniu zasmuconej rodziny córki Irena, Jadwiga i Urszula.

AD-014

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 20. 1. 2004 nas na zawsze opuścił w wieku 75 lat

sp. KAROL LISZTWAŃ

Pogrzeb odbędzie się dnia 26. 1. 2004 o godz. 15.00 z kościoła ew. na Niwach. Zasmucona rodzina.

GL-046

*„Rzekł jej Jezus: Ja jestem zmartwychwstanie i żywot;
kto we mnie wierzy, choćby i umarł, żyć będzie”.*

Ew. Jana 11,25

Zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że w dniu 18. 1. 2004, w wieku 85 lat, zmarła nasza Najdroższa Siostra, Szwagierka, Ciocia

sp. ANNA MRÓZEK

zamieszkała w Pensjonacie dla emerytów w Hawierzowie Szumbarku. Pogrzeb drogiej zmarłej odbędzie się w poniedziałek 26. 1. 2004 o godz. 14-tej z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie Bładowicach. Zasmucona rodzina.

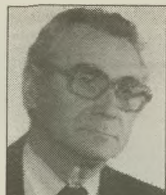
AL-009

redakcyjnej poczty

Odszedł zacny człowiek

Z wielkim żalem pożegnamy w poniedziałek, 26 stycznia w kościele ewangelickim w Cz. Cieszynie na Niwach członka Sekcji Ludoznawczej przy ZG PZKO sp. Karola Lisztwa.

Sp. Karol zmarł po długiej chorobie. Pomimo dolegliwości brał czynny udział w pracach Sekcji Ludoznawczej i Izby Regionalnej im. Adama Sikory przy MK PZKO Jablonków. Zawsze skory do pomocy nigdy nie odmawiał współpracy i wsparcia.

Urodził się w Łomnej Dolnej na Kamienitym, na Wyszynim Placu, gdzie spędził prawie połowę swego życia. W 1963 roku opuścił Kamienite i osiedlił się w Mostach k. Cz. Cieszyna, gdzie mieszkał aż do śmierci. Jako góral z krwi i kości roz-

tropnie podchodził do wszystkich spraw, a głęboko w sercu nosił umiłowanie swej ojcowizny, ziemi rodzinnej i spraw narodowych. Angażował się w pracy społecznej m.in. starając się o otwarcie poskiej szkoły na Kamienitę, co zostało uwieńczone sukcesem w 1954 r. Do Izby Regionalnej im. Adama Sikory przekazał unikatowy zbiór narzędzi i wyrobów rękodzielniczych, dając tak wyraz patriotyzmowi i trosce o zachowanie dziedzictwa kulturowego naszych przodków.

Odszedł z naszych szeregów człowiek skromny, ale po góralsku twardy, nieugięty, nieprzekupny i konsekwentny - w działaniu i w prostym, chłopskim myśleniu. Jeden z ostatnich kierego uczciła kypce.

Cześć Jego pamięci!

W imieniu Sekcji Ludoznawczej prezes Leszek Richter, w imieniu MK PZKO Jablonków prezes Jan Rytko.

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Kariera Artura Ui (Premiera 24, godz. 17.30, gr. O), (25, godz. 17.30, gr. JAP).

SCENA CZESKA - HAWIERZÓW: Królowa Śnieżka (26, godz. 8.30, 10.30).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: X-men 2 (24-26, godz. 15.30), „Kameňák” 2 (24-26, godz. 17.45, 20.00), Reflex: Desperado 2 (24, 25, godz. 17.00, 20.00, 26, godz. 17.00), Basen (26, godz. 20.00). Ex: Gdybym był bogaty (24, 25, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN - Central:** Zakrecony piątek (26, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Underworld (24, 25, godz. 20.00), S.W.A.T. (24, 25, godz. 17.30), Oszust (26, godz. 17.30), **BYSTRZYCA:** Matrix: Rewolucje (24, godz. 18.00).

Co w terenie

POLONIJNE IGRZYSKA ZIMOWE „Beskidy 2004” – spotkanie organizacyjne uczestników zgłoszonych w Kongresie Polaków odbędzie się 11. 2. o godz. 16.00 w sali konferencyjnej KP, Komeňského 4.

SUCHA GÓRNA - Koło MSz oraz Dyrekcja Szkoły i Przedszkola zapraszają 14. 2. o godz. 19 na Bal Szkolny do sali DK. Miejscówki z kolacją (270 Kc) w sekretariacie szkoły 28. 1. – 9. 2. w godz. 8.00-15.15. Gra orkiestra „Forum”.

WĘDRYNIA - Macierz Szkolna i przedszkole serdecznie zapraszają 24. 1. od godz. 19 do sali w Czytelnicy na Bal Szkolny.

STONAWA - Macierz Szkolna, grono pedagogiczne, dzieci Szkoły i Przedszkola zapraszają 31. 1. o godz. 14.30 do Domu PZKO na Balik Przebierańców. Przygrywa „Quatro”.

▲ Południowokoreański zespół

„Halla Boys Choir” wystąpi 28. 1. o godz. 17 w kościele katolickim p.w. św. Marii Magdaleny.

CZ. CIESZYN - MK PZKO MOSTY zaprasza 31. 1. od godz. 19 do Domu PZKO na tradycyjny bal. Miejscówki (300 Kc, 2x kolacja, kawa) do nabycia u p. Brannego tel. 558732194. Przygrywa p. Nogol.

TRZANOWICE - MK PZKO zaprasza 30. 1. od godz. 19 do sali DK na Bal Towarzystwa. Program: zespół „Zaolzie”, miejscowy zespół taneczny, gawędziarz p. Filipczyk.

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza 14. 2. od godz. 19 do Domu PZKO na Bal PZKO. Miejscówki (250 Kc) w bibliotece w Domu PZKO u p. Erwina Bilana w po-śr: 12-17, tel. 596434114, w przedszkolu u p. Danuty Śmiłowskiej, tel. 596434008.

▲ Klub Kobiet i Klub Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie 28. 1. o godz. 15 do Domu PZKO.

CIERLICKO GRODZISZCZ - MK PZKO zaprasza 6. 2. od godz. 19 do DK Cierlicko Grodziszcz na Bal PZKO. Miejscówki (230 Kc): Urszula Przywarowa tel. 723089417, Halina Smolnówna te. 732 517 336.

CIERLICKO - MK PZKO zaprasza 29. 1. o godz. 16 w miejscowej szkole na zebranie sprawozdawcze połączone z obchodami Dni Babci i Dziadka.

OLDRZYCHOWICE - Macierz Szkolna Szkoły i Przedszkola zapraszają 30. 1. od godz. 19 w sali restauracji „U Tyrasa” na Bal Szkolny. Program: zespół „Oldrzychowice”, przygrywa orkiestra p. Janiczka.

OLBRACHCICE - Klub Seniora zaprasza 29. 1. o godz. 16 do Domu PZKO na spotkanie klubowe.

STANISŁAWICE - zarząd MK PZKO zaprasza 25. 1. o godz. 15 do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu na zebranie sprawozdawcze.

PTTS „BŚ” - Rajd narciarski planowany na 24. 1. nie odbędzie się. Termin zastępczy zostanie podany w GL.

OFERTA PRACY FIRMY »ZWYRTEK«

Analityk produkcji – wdrożeniowiec SI – konstruktor oprzyrządowania planowanie i zarządzanie produkcją

Kwalifikacje:

- ◆ wykształcenie – wyższe uczelnia, kierunek techniczny (konstruktor)
- ◆ ponadstandardowa znajomość PC (szczególnie programu AUTO CAD) i zainteresowanie nowymi technologiami
- ◆ aktywna znajomość języka polskiego w mowie i piśmie
- ◆ prawo jazdy grupy B
- ◆ wymagania specjalne – dobra wyobraźnia przestrzenna, podejście twórcze

Nasza oferta:

- ◆ interesująca praca
- ◆ korzystne warunki pracy
- ◆ miejsce pracy – Czeski Cieszyn

Prosimy o przesłanie listu motywacyjnego i życiorysu zawierającego informacje dotyczące wykształcenia, praktyki zawodowej, referencji oraz kontakt telefoniczny do końca stycznia pod adresem: Inż. arch. Bronisław Zwyrtak, Areál Unigenos, Strojnická, 737 01 Český Těšín

Z dzieckiem na narty

REGION (sch) – Począwszy od tego sezonu swój miejscowy „raj dla narciarzy” mają również Trzanowice.

Nowy *Snow Park* znajduje się 200 m od bramy wjazdowej do miejscowej strefy przemysłowej. Tu narciarze mogą korzystać z parkingu. Na stoku są do dyspozycji trzy wyciągi narciarskie – 250 m, 100 m oraz tzw. baby lift. Obiekt stwarza więc idealne wręcz warunki do uczenia dzieci jazdy na nartach. - *Jeżdżą jednak nie tylko dzieci, ale i dorośli* - zapewnia wójt Jan Tomiczek.

Trzanowicki park śnieżny jest czynny codziennie w godz. 9–22.

Firma BUS Slesko wprowadziła natomiast specjalną linię autobusową dla dużych i małych narciarzy. Kursuje ona w czasie weekendów z Trzyńca do Mostów koło Jabłonkowa na nową nartostradę. Autobus odjeżdża z dworca autobusowego w Trzyńcu o godz. 8.00 i zatrzymuje się koło Domu Kultury „Trisia”, dworca kolejowego w Nawsiu i na dworcu w Jabłonkowie. Drugi kurs - dla amatorów zjeżdżania przy sztucznym oświetleniu rusza z Trzyńca o 16.00.

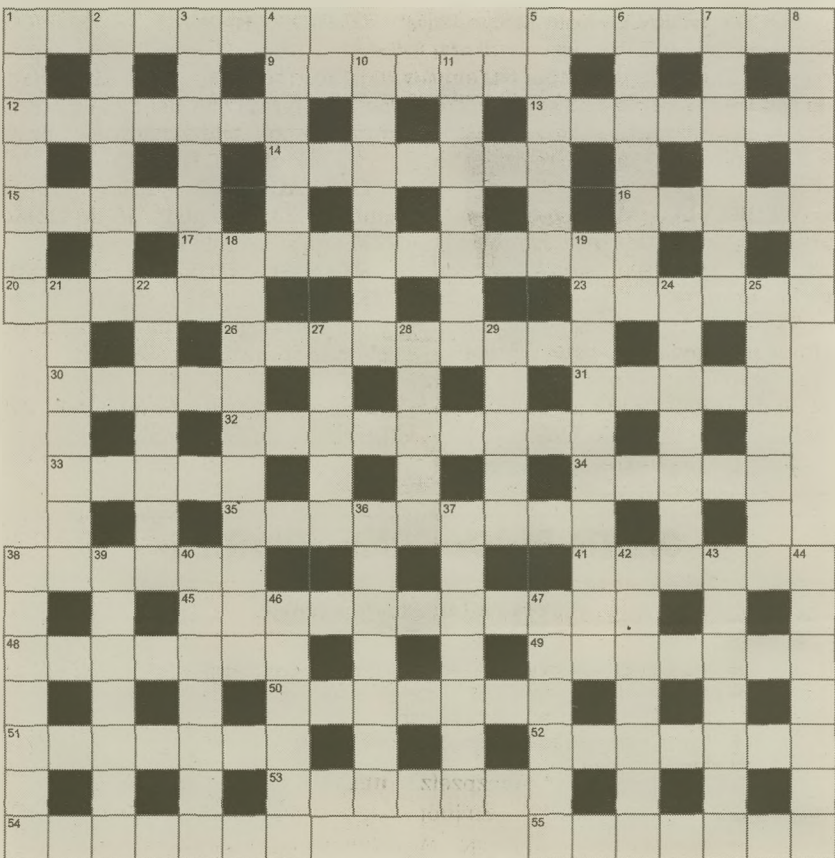
▲ Dziś o godz. 17.00 w Wielkiej Galerii Teatru Cieszyńskiego odbędzie się wernisaż wystawy obrazów Pawła Wałacha, członka Stowarzyszenia Artystów Plastyków przy ZG PZKO. Ekspozycja nazywana „Beskid Śląski” pokaże 30 prac olejnych tego popularnego nie tylko u nas autora. Na zdjęciu obrazy Pawła Wałacha na wystawie „Polscy artyści na Śląsku” w trzynieckim Domu Kultury „Trisia”. Fot. FRANCISZEK BAŁON

Krzyżówka

POZIOMO: 1. dzierzawca, 5. „rywał” Don Kichota, 9. w marcu świętuje, 12. serialowo peryferyjny, 13. przezorny nie zasypia jej w popiele, 14. w blasku oczekuje oklasków, 15. afrykański wirus, 16. dobry sam się sprzedaje, 17. znany film Menzela, 20. „Kraków” Stasia i Nel, 23. po nim poznasz cudzoziemca, 26. czyli menu, 30. najbardziej popularna bogini egipska, 31. szuba futrzana Oleńki, 32. na rodzinie, 33. w kościele wschodnim się schodzą, 34. miasto z targami, 35. strojnisia, 38. z siódmej klasy, 41. Kon-Tiki, 45. trumnę ma za posłanie, 48. płytę ci przetworzy na Niemena, 49. może być społeczna, 50. łupiny po kartoflu, 51. takie sobie malowanki, 52. super show na podium, 53. umowa z armatorem, 54. do Adriatyku uchodzi, 55. porcelanowa na stole.

PIONOWO: 1. pasynek, 2. między Grenoble a Innsbruckiem, 3. władca aż nazbyt srogie, 4. luz totalny, 5. szkolna bumelka, 6. spec od nagłaśniania, 7. północny „czubek” Polski, 8. równoboczny prostokąt, 10. etui, 11. nie tylko aktorowi potrzebny, 18. ... św. Jana, 19. podłotek, 21. zapał, 22. skawalony miał węglowy, 24. pani Piastowa, 25. Lolite stworzył, 27. „Boski” poeta, 28. rozpusta totalna, 29. już nie dogoni Schumachera, 36. jądrowa w rakiecie, 37. miasto młodości Pana, 38. krokus, 39. bezodpływowe w Kazachstanie, 40. praszczur twój, 42. frykas, 43. Oniegina ukochała, 44. Szwajcy też ją odbył, 46. fajna rzecz od Beethovena, 47. gruby w kniei

opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 17. 1. 2004

Poziomo: 1. DANCING, 5. OSTROGA, 9. WODEWIL, 12. NAPRAWA, 13. IRAWADI, 14. REALIZM, 15. JENOTA, 19. PASTISZ, 23. BERET, 26. EUTERPE, 28. OBORNIK, 30. GRZESZNIK, 33. CERA, 34. MUŁ, 35. AZOT, 36. OCEANOLOG, 40. ARSENAŁ, 41. INICJAŁ, 42. KOKON, 45. DZIAŁON, 49. SZLABAN, 53. IDIOTKA, 54. KOLUMNA, 55. HALIBUT, 56. SZRANKI, 57. ARMATKA, 58. BAKUNIN.
Pionowo: 1. DUNA, 2. NAPAD, 3. IDAHO, 4. GWARA, 5. OLIMP, 6. TRANS, 7. OKAPI, 8. AFISZ, 10. DRAKE, 11. WHITE, 16. EFEKCIARZ, 17. NATURYSTA, 18. TARG, 20. AMOK, 21. TUNEZYJKA, 22. SZKATUŁKA, 23. BEZ, 24. RYSUNEK, 25. TON, 27. PROCA, 29. BILION, 31. EMA, 32. ZŁO, 36. ONDO, 37. ELK, 38. LIN, 39. GIEZ, 43. OGIER, 44. OKTAN, 45. DYKTA, 46. ISLAM, 47. ŁOMOT, 48. NASA, 49. SAHIB, 50. LELEK, 51. BĘBEN, 52. NATAN.

Wydarzenia Sportowe

PUCHAR ŚWIATA W SKOKACH NARCIARSKICH

Małysz bez punktów w Hakubie

W finałowej serii 30. konkursu Pucharu Świata w skokach narciarskich w japońskiej Hakubie zabrakło Polaków. Adam Małysz zajął w pierwszej serii 32. miejsce, uzyskując za skok na odległość 91,5 m notę 58,2 pkt. Pozostali podopieczni trenera Apoloniusza Tajnera i Piotra Fijasa – Marcin Bachleda i Wojciech Skupień – sklasyfikowani zostali na odległych lokatach. Na dziś i jutro zaplanowano zawody na skoczni w Sapporo.

Wczorajszy konkurs na olimpijskim obiekcie, który odbywał się w niezwykle trudnych warunkach, przy gęsto padającym śniegu, przebiegał pod dyktando skoczków skandynawskich. Zwyciężył Fin Matti Hautamaeki przed swym rodakiem, liderem PS Janne Ahonenem i Norwegiem Bjoernem Einarem Romoerenem.

Małysz uzyskał zaledwie 91,5 metra, co kosztowało go utratę cennych pucharowych punktów. Przed konkursem w Hakubie Polaka wyprzedzało w klasyfikacji generalnej PS czterech

▲ Adam Małysz słabo skakał wczoraj w Hakubie.

Fot. AP

zawodników. Trójka, Janne Ahonen, Sigurd Pettersen i Roar Ljøekselsoy punktowała w piątek. Punkty zdobył także czwarty w konkursie Austriak Thomas Morgenstern i w efekcie Małysz przed dzisiejszym konkursem

w Nagano zajmuje szóste miejsce, bowiem na piątę przesunął się właśnie Morgenstern. 17-letni mistrz świata juniorów z Sołeftei-2003 zapomni już o listopadowym upadku podczas konkursu PS w fińskim Kuusamo.

Wyniki z Hakuby: 1. M. Hautamaeki (Fin.) 251,8 pkt. (122,5 i 128,5 m), 2. J. Ahonen (Fin.) 240,6 (116 i 133,5), 3. Romoeren (Norw.) 238 (117 i 128),... 32. Adam Małysz 58,2 (91,5 m). (jb, PAP)

ME PIŁKARZY RĘCZNYCH

Porażka na początek

Polska przegrała z Francją 25:29 w pierwszym meczu grupy D mistrzostw Europy piłkarzy ręcznych, które rozpoczęły się w czwartek w Słowenii. Od porażki rozpoczęli udział w imprezie również reprezentanci RC. Czesi w grupie C ulegli 25:30 drużynie Węgier. Wczoraj po zamknięciu numeru zakończyły się spotkania Polska – Niemcy i RC – Słowenia. Na zakończenie walk grupowych Polacy zmierzą się jutro z

Serbią i Czarnogórą (20.30), zaś Czesi trafią na Islandię (18.30). Do następnej fazy mistrzostw awansują po trzy najlepsze zespoły z czterech grup.

Znakomita gra i pięciobramkowa przewaga polskiego zespołu nad utytułowanymi Francuzami w pierwszej połowie meczu dawały nadzieję na to, że „biało-czerwoni” mogą być sprawcami pierwszej niespodzianki na tych mistrzostwach. Rywale to m.in. dwukrotni mistrzowie świata (1995 i 2001 rok), a przed rokiem w Portugalii w MŚ zdobyli brązowy medal. Po przerwie doświadczeni Francuzi sprowadzili jednak podopiecznych trenera Bogdana Zajączkowskiego na ziemię i wygrali 29:25.

Czesi, w barwach których wystąpiło sześciu byłych szczypiornistów Banika Karwina, zaliczyli fatalną pierwszą odsłonę. W drugiej połowie podopieczni trenera Trtíka wzięli się w garść, ale w końcówce zabrakło im sił. Pierwszoplanową postacią w czeskim zespole był bramkarz Martin Galia. (jb, PAP)

ZMIANY W STARCIE

Jiří Řežáb odwołany

Jiří Řežáb, trener tenisistów stołowych Startu Sucha Górna, stracił w czwartek posadę głównego selekcjonera. Drużynę dwukrotnego mistrza RC poprowadzi tymczasowo menedżer zespołu Nikolas Endal.

- Jesteśmy w trakcie poszukiwania nowego trenera „A” drużyny. Mamy kilku potencjalnych kandydatów, ale na szczegóły jeszcze za wcześnie - powiedział wczoraj GL Nikolas Endal. (jb)

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Orłowa na krawędzi play offs

W środowej 34. kolejce I ligi hokeja na lodzie znów słaby występ zaliczyły hawierzowskie Pantery. Warto jednak podkreślić, że hawierzowanie zagrali na lodzie wicelidera tabeli, zespołu z Ujście nad Łabą, a tam goście w tym sezonie niewiele mają do powiedzenia. W barwach gospodarzy pojawił się m.in. napastnik Pavel Zdráhal, który jeszcze przed dwoma tygodniami prezentował się w zespole Hawierzowa. Motywacji nie brakowało też w drużynie przyjezdnej Martinowi Tvrzníkowi, z kolei byłemu napastnikowi Ujście nad Łabą. Wczoraj wieczorem, po zamknięciu tego numeru, Pantery zmierzyły się w własnym lodzie w zaległym meczu 30. kolejki z Kometą Brno. Była to konfrontacja dwóch ostatnich zespołów tabeli. Dziś, ponownie przed własną publicznością, Hawierzów podejmuje czwartą Jihlawę. Na krawędzi play offs znajduje się drugoligowa Orłowa. Podopieczni trenera Juchelki zdeklasowali 9:2 Wyszków i utrzymali ósme miejsce w tabeli. Do końca fazy zasadniczej pozostały już tylko trzy kolejki.

● **I LIGA: UJŚCIE NAD ŁABĄ – HAWIERZÓW** 7:1 (3:0, 3:1, 1:0). Bramki: Hodek 2, Drábek, Staněk, Buďa, Zdráhal, Šulc – Luka.

Pantery rozpoczęły ten mecz ze zbyt dużym respektem do rywala. Gospodarze wywiązali się z roli faworyta już w pierwszej tercji, kiedy to trzykrotnie rozmontowali hawierzowską defensywę. Najpierw w 4. minucie Hodek w nieco kuriozальной sytuacji wpakował krążek do siatki (aczkolwiek wydawało się, że jest w posiadaniu bramkarza Vrby), a na 2:0 podwyższył w 13. minucie z bechendu Drábek. Wynik pierwszej odsłony ustalili w 18. minucie Staněk.

Rumieńców nabrała hawierzowska gra dopiero w drugiej tercji. W 22. mi-

nucie po strzale Piechy bramkarz Šablík nie zdołał zgasić krążka, po asyście Tvrzníka krążek przejął Luka i praktycznie do pustej bramki obniżył na 3:1. Murowaną okazję zaprzepaścił w trzy minuty później Krenželok. Krążek odbił się od bandy wprost pod jego nogi; ale hawierzowski napastnik trafił tylko w bramkarza. W 26. minucie Buďa po zamieszaniu w polu bramkowym podwyższył na 4:1. Swoich byłych kolegów pogroził w 34. minucie Zdráhal, jego bramka na 5:1 definitywnie przesądziła o losach spotkania. Pantery zrezygnowały i bezpośrednio przed syreną końcową drugiej tercji straciły szóste goła z kija Hodka, który zmienił lot krążka po strzale Pavlasa. W trzeciej tercji gospodarze niepodziel-

nie panowali na lodowisku. Wynik dnia ustalił w 43. minucie z dobitki Šulc, po strzale Zdráhala. Sędzia Štěpán, kary 6:6, bez wykorzystania, widzów 3500. - *Ujście nad Łabą potwierdziło klasę, ale moim zdaniem wynik nie odzwierciedla w pełni przebiegu gry. Brakuje nam niestety strzelców z prawdziwego zdarzenia - stwierdził trener Hawierzowa Aleš Flašar.* (jb)

Czołówka tabeli I ligi: 1. Beroun 73, 2. Ujście nad Łabą 72, 3. Chomutów 71 pkt. **DZIŚ:** Hawierzów – Jihlawa (17.00).

● **II LIGA: ORŁOWA – WYSZKÓW** 9:2 (4:1, 1:0, 4:1).

Ostatni zespół drugoligowej tabeli pojawił się w Orłowej tylko z trzy-nastką zawodników. **Kolejność bramek:** 8. Kotásek (as. Bavlšák, Petr Balajka), 9. Grimm (Petr Balajka), 10. Galgonek - 3:0, 15. Oulehla - 3:1, 20. Kotásek (Moravec, Galgonek) - 4:1, 16. Galgonek (Škot, Moravec) - 5:1, 47. Galgonek (Kotásek, Bavlšák) - 6:1, 47. Ševčík - 6:2, 49. Kravčík (Tomásek) - 7:2, 51. Kravčík (Řeřucha) - 8:2, 59. Moravec (Pavel Balajka) - 9:2. Sędzia Klapetek, kary 6:8, wykorzystane 2:0, widzów 600.

Lokaty: 1. Ostrawa 77, 2. N. Jiczyn 64, 3. Blansko 58..., 8. Orłowa 39 pkt.

Opr. JANUSZ BITTMAR

DZIŚ W NUMERZE:

Gnojnik priorytetem Caritasu **str. 3**

Polski akcent w telewizji **str. 4**

Literacka ofensywa Śląska **str. 5**

»Beskidzka Poprzeczka« 4 lutego **str. 8**

WTOREK
27 STYCZNIA 2004
NR 11
ROCZNIK LIX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

▲ Dyrektor Karol Suszka oprowadza wiceministra Rafała Skąpskiego oraz posła Mariana Bieleśa po pracowniach Teatru Cieszyńskiego.
Fot. WIESŁAW PRZECZEK

WSPÓŁPRACA UNIwersYTETÓW

Czas konkretyzacji

OSTRAWA (mro) - O współpracy międzywydziałowej i międzyuczelnianej Uniwersytetu Ostrawskiego oraz Uniwersytetu Gdańskiego rozmawiali w miniony piątek Tadeusz Siwek, prorektor ds. kontaktów zagranicznych i badań naukowych UO oraz Beata Czechowska-Derkacz, rzecznik prasowy UG.

Uniwersytety mają już od dłuższego czasu podpisane umowy - między wydziałem Nauk Społecznych - Instytutem Pedagogiki UG i Wydziałem Pedagogicznym UO oraz drugą - międzyuczelnianą - podpisaną przez rektorów w ub. roku.

- Właśnie z tą ostatnią umową oba uniwersytety wiążą największe nadzieje - powiedziała GL Beata Czechowska-Derkacz. - Chodzi o podjęcie wspólnych projektów badawczych czy organizację konferencji naukowych. Poprzedzić je powinno wzajemne zapoznanie się z kierunkami prowadzonej pracy naukowej dzięki wymianie pracowników naukowych, stażom i wymianom

Powstanie Uczelnia

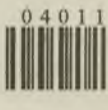
HAWIERZÓW (bag) - Komisja akredytacyjna ministerstwa szkolnictwa zatwierdziła powstanie nowej placówki o randze szkoły wyższej w Hawierzowie. Jeszcze w tym roku ok. 50 studentów będzie mogło oddać zgłoszenia na kierunek Przedsiębiorczość i Management Ruchu Turystycznego. Trzyletnie studia, uwieńczone tytułem bakałarza, otwarte zostaną przy Wyższej Szkole Fachowej dzięki wsparciu finansowemu z funduszu Unii Europejskiej.

Wogoda

WTOREK - Zachmurzenie duże, opady śniegu. Temperatura w dzień od -5 do -1 st. C, nocą od -5 do -10 st. C. Wiatr pld. 2-8 m na sek.

ŚRODA - Zachmurzenie umiarkowane, przelotne opady śniegu. Temperatura w dzień od -5 do -1 st. C, nocą od -4 do -8 st. C. Wiatr pln-zach. 3-7 m na sek.

ISSN 1212-4222

studentów.

Gość z Gdańska poinformował też gospodarza, że w lutym rektor UG Andrzej Cynowa będąc po sąsiedztwie w Cieszynie zawita i do

Squash czy aerobik?

BOGUMIN (mro) - Ośrodek sportowy z dwoma boiskami do badmintonu i trzema do gry w squasha, w którym jednorazowo może ćwiczyć aż 60 osób zostanie otwarty 30 stycznia w centrum Bogumina. Inwestorem jest firma AK Trakce, która we współpracy z władzami miasta w ten sposób przyczyniła się do regeneracji osiedla z wielkiej płyty przy ul. Nerudy.

Ośrodek zbudowano za cztery miesiące, kosztem 12 mln Kc. Powstał on w miejscu byłej osiedlowej kotłowni. W toku prac została zabezpieczona statyka budynku, naprawiono dach, wybudowano zaplecze socjalne, urządzono szatnie i oprzyrządowano boiska. W budynku znalazła się sala do aerobiku, „indoorcyclingu”, jest wypożyczalnia sprzętu sportowego, kąpiel dla dzieci i minibar. Na nową szatnię, przypuszczalnie aż do kwietnia, czeka jeszcze elewacja obiektu.

DIAGONIA ŚLĄSKA NIESIE POMOC

REGION (man) - Okres zimowy z częstymi opadami śniegu i dokuczliwym mrozem najbardziej daje się we znaki osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i finansowej, a także ludziom z marginesu społecznego. Pomocy materialnej potrzebują zwłaszcza bezrobotni, alkoholicy, narkomani, osoby po opuszczeniu więzienia lub domu dziecka oraz bezdomni. Mieszkanie, wyżywienie, ale też informacje z zakresu opieki społecznej, prawa, usług na rynku pracy oferują im m. in. domy azylowe. Te zarządzane przez Diagonię Śląską z siedzibą w Czeskim Cieszynie oferują też pomoc duchową. Na naszym terenie Diagonia prowadzi domy azylowe m.in. w Trzyńcu i Karwinie.

Funkcjonujący od 1992 roku dom azylowy

Betel w Karwinie dawniej nosił nazwę Dom Pomocy Chrześcijańskiej. Dysponuje on 62 miejscami dla mężczyzn powyżej 18 roku życia. Znajdujące się w nim dwu lub 3-osobowe pomieszczenia wypełnione są w lecie i w zimie. Klienci mogą li

»Bethel« wypełnione po brzegi

czyć na trzy posiłki w ciągu dnia. W domu azylowym w Karwinie nie ma pomieszczenia pobytu dziennego, tak więc nowi klienci zostają skierowani do takiego lokalu będącego częścią noclegowni. Do właściwego domu noclegowego natomiast przenoszeni są dopiero po kilku dniach.

Licząc 25 miejsc noclegownię wraz z salą pobytu dziennego mężczyzn otwarto w Karwinie

WICEMINISTROWIE KULTURY W »ZAMECZKU«

Nad Olzą o teatrze

CZ. CIESZYN (kor) - Współpraca między polskimi i czeskimi teatrami oraz możliwości dofinansowania przez polski rząd Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego były omawiane w sobotę w Cz. Cieszynie przez wiceministrów kultury RP i RC, Rafała Skąpskiego i Zdeňka Nováka.

Gospodarzem spotkania w pensjonacie »Zameczek« był dyrektor TC Karol Suszka a uczestniczyli w nim konsul generalny RP w Ostrawie Andrzej Kaczorowski, poseł Marian Bieleś, wicehetman woj. morawo-śląskiego Jiří Carbol oraz burmistrz Cz. Cieszyna Henryk Sznapka.

- Chcieliśmy pokazać przedstawicielom resortów kultury na przykładzie naszego teatru, że integracja społeczno-kulturowo-środowiskowa jest możliwa. Przecież wkrótce oba nasze państwa wejdą do Unii Europejskiej - poinformował GL dyrektor Suszka. - Padały też ciekawe propozycje, na przykład współudziału TC w prezentowaniu na czeskich scenach czeskich sztuk granych przez polskie teatry i vice versa. Czyli to, o co chodziło m.in. na samym począt-

ku na festiwalach »Na granicy«.

Rozmowy nt. dofinansowania przez polskie ministerstwo Sceny Polskiej nie przyniosły na razie konkretnych. W piątek Sejm przegłosował inny kształt budżetu państwa, niż planował rząd. - Pomoc jednak na pewno w przyszłości się znajdzie. Scena Polska potrzebuje i zasługuje na mądre wsparcie ze strony rządu polskiego - wyjaśnił wiceminister Skąpski.

Gość z Warszawy przywiózł dla dyrektora Suszki wysokie polskie odznaczenie państwowe - Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, którym prezydent Aleksander Kwaśniewski odznaczył szefa TC za zasługi dla kultury polskiej na Zaolziu. - Sądzę, że jeżeli do tej pory się w sobie nie zakochałem, nie grozi mi to nawet po takim znaczącym odznaczeniu. Miłoś Forman po otrzymaniu Oskara powiedział: »To mnie zobowiązuje do jeszcze większego wysiłku«. Tak samo ja postaram się jeszcze bardziej pracować nad swoim profilem artystycznym - powiedział K. Suszka naszej gazecie.

Klub Kultury zaprasza

TRZYNIEC (db) - Zainteresowani działalnością towarzystwa użyteczności publicznej Klub Kultur mają okazję zapoznać się z nią bliżej już jutro i pojutrze. W środę od godz. 8.30 do 14.00, a w czwartek od godz. 13.00 do 15.00 przebiegną w siedzibie Klubu dni otwartych drzwi.

- Wszyscy chętni będą się mogli zapoznać nie tylko z naszymi tegorocznymi planami, ale też z działalnością w latach ubiegłych - podkreśla pełnomocnik Klubu Tadeusz Wantuła. - Przypomnę tylko, że tradycyjnie zajmujemy się organizowaniem takich imprez jak Złoty, Cierlickie Lato Filmowe, Wieczory z..., Złote oraz Białe Bajdy i in. Chętnie spotkamy się z każdym, kto chce z nami współpracować przy kolejnych imprezach, podzielić się nowymi pomysłami. Mile będą widziani również wolontariusze, którzy chcieliby pomagać przy konkretnych przedsięwzięciach.

Dodajmy, że do wglądu będą w siedzibie Klubu (ul. 1 maja 439, Trzynieć) również sprawozdania z działalności oraz opinia audytora za rok 2002. Osoby, które nie mogą przyjść o podanej porze, a chciałyby zapoznać się z pracą Klubu, mogą umówić się na inny termin dzwoniąc pod nr 602 709 997.

▲ Konsul generalny Andrzej Kaczorowski i wiceminister Rafał Skąpski wręczył Karolowi Suszce Krzyż Kawalerski przyznany przez prezydenta RP
Fot. WIESŁAW PRZECZEK

w 2002 roku. Znajdą w niej schronienie również opuszczone kobiety, dla których funkcjonuje ona w zasadzie jako dom noclegowy. Mają one do dyspozycji jedno pomieszczenie z pięcioma miejscami. Mężczyźni natomiast mogą tutaj przenocować, ale ranem muszą opuścić pokój. W ciągu dnia mogą przebywać w ośrodku pobytu dziennego.

Karwiński Bethel już od ponad roku korzysta z usług tzw. streetworkera, który zajmuje się wyszukiwaniem ludzi bezdomnych na ulicy. Zdaniem ekonoma Aleny Termerowej niektórzy bezdomni przyzwyczajeni są do życia na ulicy i nawet nie usiłują o zamieszkanie w domu azylowym. W Karwinie znajdują się również bezdomni z Orłowej.

Ciąg dalszy na str. 2

TYDZIEŃ

19 - 25 I 2004

● Marszałek Senatu RP, Longin Pastusiak, nie zgodził się podczas spotkania w Kairze z opinią sekretarza generalnego Ligi Arabskiej, Amra Musy, który uważa, że obecność Polski w Iraku jest nienaturalna.

● Pięć osób zginęło na skutek wybuchu bomby w windzie w budynku publicznym w centrum stolicy Bułgarii, Sofii. Przyczyną nieszczęścia jest przedmiotem śledztwa policji.

● W wygłoszonym w Kongresie dorocznym orędziu o stanie państwa prezydent USA, George Bush, skoncentrował się na wojnie z terroryzmem, bronił inwazji na Irak i przedstawił sytuację kraju w jak najlepszych barwach. Orędzie spotkało się z wielu krytycznymi ocenami zarówno w USA, głównie w kręgach demokratycznych, jak i w krajach europejskich.

● Po wypłynięciu z norweskiego portu Bergen przewrócił się norweski okręt towarowy. Z 30-osobowej załogi udało się uratować tylko 15 osób.

● Prezydent Polski, Aleksander Kwaśniewski, powołał Józefa Oleksego na stanowisko wicepremiera oraz ministra spraw wewnętrznych i administracji. Oleksy zastąpił Krzysztofa Janika.

● W szwajcarskim Davos odbyło się 33. Światowe Forum Gospodarcze. Jak co roku przybyli na nie wybitni przedstawiciele świata polityki i gospodarki.

● W stolicy Indii, Delhi, rozpoczęły się historyczne rozmowy przedstawicieli rządu z reprezentantami separatystów kaszmirskich.

● Jedenastoletnia dziewczynka z Ukrainy została matką. Urodziła zdrowego, ważącego 3,8 kg, chłopca.

● Europejska sonda Mars Express, krążąca koło Marsa, wykryła na powierzchni tej planety obecność wody. Woda występuje w formie lodu na biegunie południowym.

● Szef amerykańskiego zespołu ekspertów, który poszukiwał w Iraku broni masowego rażenia, zrezygnował z funkcji. Jego zdaniem w Iraku nie ma zasobów takiej broni.

● Według wyników sondażu, które opublikował amerykański tygodnik Newsweek, gdyby wybory prezydenckie w USA odbywały się w tych dniach, zwyciężyłby w nich główny faworyt na kandydata prezydenckiego z ramienia Partii Demokratycznej, John Kerry.

● Izrael i organizacja fundamentalistów islamskich Hezbollah potwierdziły, iż uzgodniły termin wymiany jeńców. Izrael przekaże ciała 59 Palestyńczyków oraz zwolni z więzień ponad 400 osób. Hezbollah uwolni izraelskiego biznesmena i przekaże ciała trzech żołnierzy.

● Po 35 latach przeleciała do Libii pierwsza oficjalna delegacja amerykańska. Grupa posłów Izby Reprezentantów ma przeprowadzić rozmowy z przedstawicielami libijskimi o normalizacji stosunków między obu krajami.

● W Azji południowo-wschodniej rozszerza się epidemia ptasiej grypy. Wirus zaatakował fermy w Tajlandii i Indonezji. Na ptasią gripę zmarło już 8 osób, głównie dzieci w Wietnamie.

● Amerykańska sonda Opportunity wylądowała bezpiecznie na marsjańskiej równinie, ponad 10 tys. kilometrów od swego bliźniaka - sondy Spirit, pracującej na Marsie od 4 stycznia. Sukces operacji lądowania zbiegł się z inną dobrą wiadomością - Spirit zaczęła odpowiadać na polecenia i być może uda się skorygować defekt w programie.

● Dwie trzecie Australijczyków nie życzy sobie, aby królowa brytyjska była nadal formalną głową ich państwa.

● Według amerykańskiego eksperta zbrojeniowego, Davida Kay, część tajnego arsenału zbrojnego Iraku została przed amerykańską inwazją przeniesiona do Syrii. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Ach, te nazwiska...

Podobno do przyjemności należy znalezienie na łamach własnego nazwiska. Zwłaszcza w towarzystwie takich czasowników, jak odkrył, osiągnął, odniósł sukces... Gdy zaś nazwisko wraz z imieniem wydrukowane jest pogrubioną czcionką, można ponoć mówić niemal o pełni szczęścia.

W serwisie informacyjnym Zza Olzy umieszczonym w Głosie Ziemi Cieszyńskiej z dnia 23 bm. owa niechybna przyjemność przeczytania własnej godności ominęła niestety aż dwie osoby. Jedną z naszego zaolziańskiego podwórka, drugą... z samych wyżyn literatury światowej.

W informacji pn. Kariera na scenie czytamy, że kolejną premierą Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego jest „Kariera Artura Ui” Bernarda Showa, a nie – jak powinno być – Bertolta Brechta. Zaraz z następnej informacji pn. Polski stolik dowiadujemy się natomiast, że pomyślowcami i gospodarzami „stolikowych” spotkań są dziekan Wydziału Sławietyki Uniwersytetu Ostrawskiego Janina Raclawska i redaktor Głosu Ludu Martyna Raclawska-Obrusnik. Nie obeznanego z nazwiskami zaolziańskich redaktorów czytelnika z prawego brzegu Olzy być może owa „rodzinna” obsada stolika ucieszy. - Jak to pięknie - pomyślał - matka Polka Janina Raclawska z córką Polką Martyną (po mężu Obrusnik) zamierzają przybliżyć ostrawiakom Zaolzie i Polskę. My natomiast informujemy, że owa zbieżność nazwisk nie dość, że jest zupełnie przypadkowa, to na dodatek niezgodna z prawdą. Wszak nasza redaktor Martyna Obrusnik jest z domu Radłowska...

Każdego przeciętnego Zaolziaka cieszy zainteresowanie dziennikarza z Macierzy. Szkoda tylko, że nie zawsze to, co jest pogrubione, jest również poprawne... (sch)

Piekawostki

Małpie niespodzianki

Zdaniem azjatyckich astrologów, rozpoczęty zaledwie przed kilku dniami Rok Małpy przyniesie wiele niespodzianek - gdyż małpa jest nieprzewidywalna - lecz także ważnych wydarzeń. Jak zapowiada singapurski astrolog Jason Chang, w Roku Małpy Osama bin Laden ostatecznie podda się Amerykanom, Tajwan połączy się z Chinami a w USA George W. Bush zostanie wybrany na nową kadencję prezydencką. Astrolog z Hongkongu, Raymond Lo uważa jednak, że złośliwa i psotna Małpa przyniesie przede wszystkim wiele niespodziewanych wydarzeń i najbliższy rok może okazać się rokiem niepokoju, rebelii i gwałtownych zmian rządów. Urodzeni w Roku Małpy mają jednak wiele szczęścia. Stąd też - zdaniem azjatyckich astrologów - można oczekiwać wzrostu liczby urodzeń w regionie. Chińczycy

▲ W ubiegły weekend Beskidy przywitały turystów i narciarzy śniegiem i ostrym mrozem. Na zdjęciu drogowy znak turystyczny przy drodze w Łomnej Dolnej.

Fot. DANUTA BRANNA

Z »Kluczem«

LIGOTKA KAMERALNA (kor) - Stowarzyszenie Obywatelskie „Klucz” znane z organizowania gminnych wystaw świątecznych zaprosiło w styczniu ligotczan na prelekcję. Gościem „Klucza” była Ewa Metzowa, urodzona w Ligotce, obecnie studiująca w Stanach Zjednoczonych.

Ponad 50 zainteresowanych wysłuchało w sali hotelu „U Čápi” jej wykładu nt. zdrowego stylu życia - „Złota ósemka - harmonijna troska o zdrowie i zapobieganie chorobom”. E. Metzowa mówiła m.in. o zasadach zdrowego odżywiania, wpływie sportu na zdrowie człowieka, walce z nałogami i stresem.

Współorganizatorem spotkania było ostrawskie stowarzyszenie obywatelskie „Życie i zdrowie”. Na kolejną prelekcję - ponownie z medyczną tematyką - „Klucz” zaprosi ligotczan w połowie lutego.

»Bethelu« wypełnione...

Dokończenie ze str. 1

Niektórzy z nich zostali jednak przeniesieni do liczącego osiem miejsc lokalu w Orlowej.

Dom azylowy Bethel w Trzyczku służy bezdomnym z Podbeskidzia oraz z Czeskiego Cieszyna. Jest w nim noclegownia licząca 12 miejsc i ośrodek pobytu dziennego (16 miejsc). Z tego ostatniego mogą korzystać również kobiety. Częścią domu azylowego jest dom noclegowy. W ośmiu pokojach może zamieszkać ogółem 30 osób. Kiedy zwolni się miejsce, zostaje tutaj przeniesiona osoba

WITKOWICKIE WYSOKIE PIECE

Niepewny los zabytku

OSTRAWA (mro) - Czy zgłoszony przez RC do spisu zabytków UNESCO

areal przetwórstwa węgla w Witkowicach obejmujący kopalnię „Głębiń”, koksownię i wysokie piece dotrwa do swej światowej nominacji w nienaruszonej postaci? - to pytanie zadaje sobie wielu fanów historii Ostrawy, po tym, jak szef Witkowic Jan Světlík ujawnił, iż spółka dąży do wykreślenia tych obiektów z listy zabytków narodowych.

Utrzymanie wysokich pieców to wydatek 40 do 50 mln Kč rocznie, na co Witkowice nie mają środków. Zamiast tego proponuje odrestaurowanie zameczku Rothschildów z połowy XIX wieku, który dziś jest siedzibą muzeum zakładowego.

Przeciwnicy tej „wymiany” wskazują, iż kompleks przetwórstwa węgla (pomimo licznych przebudów) jest doskonale zachowa-

nym ciągiem technologicznym, wyjątkowym na skalę europejską, podczas gdy XIX-wieczny zameczek, jest na pęczki. Zwolennicy wskazują, na zbyt pochopne wpisanie kompleksu do spisu zabytków narodowych na początku lat 90-tych i koszty jego utrzymania.

Przypomnijmy, że miasto w zrekonstruowanym areale chciało urządzić muzeum techniki.

O DWUJĘZYCZNE KARTY DO GŁOSOWANIA

»Wspólnoty« ambitne plany

CZ. CIESZYN (sch) - Referat Bronisława Walickiego nt. dwujęzyczności był głównym punktem programu zebrania zarządu Polskiej Sekcji Narodowej Ruchu Politycznego „Wspólnota”.

- Uchwaliliśmy, że „Wspólnota” prześle skargę do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych RC w zwią-

Wpływ na zdrowie

HAWIERZÓW (bag) - 1400 wytypowanych mieszkańców Hawierzowa, w wieku 45 do 69 lat, poddanych zostanie dobrowolnym kontrolom lekarskim, które powinny przynieść odpowiedź na pytanie o kondycję zdrowotną obywateli państw byłego bloku wschodniego. W projekcie uczestniczy ponadto 5 innych miast w RC, jak również niektóre miejscowości w Polsce i Rosji. Międzynarodowe badania przeprowadzane są w celu wytypowania przyczyny wysokiej częstotliwości zachorowań kardiologicznych, jak również objaśnienia wpływu stylu życia i otoczenia na nasze zdrowie.

ku z nieuwzględnieniem w rozporządzeniu o wyborach do Parlamentu Europejskiego przepisu o konieczności drukowania dwujęzycznych kart do głosowania w gminach, w których co najmniej 10 proc. deklaruje narodowość polską - poinformował GL sekretarz Biura „Wspólnoty”, Tadeusz Toman.

Dyskutowano też o polskim szkolnictwie w RC oraz o planowanych na luty spotkaniach z członkami samorządów gminnych w Jabłonkowie, Trzyczku i Karwinie. „Wspólnota” myśli też o zgłoszeniu listy kandydackiej Ruchu w jesiennych wyborach do samorządu województwa morawsko-śląskiego.

Najemca poszukiwany

TRZANOWICE (sch) - W miejscowej strefie przemysłowej zostanie w br. wybudowana nowa stołówka. Do użytku powinna zostać oddana najwcześniej jesienią, jednak już teraz gmina poszukuje jej najemcy.

Stołówkę wraz z kuchnią, zapleczem socjalnym, magazynem i biurem (łączna pow. 253 m kw.) gmina zamierza wynająć na okres pięciu lat z możliwością przedłużenia umowy, przy czym spodziewa się uiszczenia czynszu z góry na okres 5 lat.

Potencjalni najemcy mogą składać swoje oferty w Urzędzie Gminnym do 4 lutego br., godz. 16.00.

z agencji w Oslo. Dziewczynka jest 2. w sukcesji do norweskiego tronu. Norwedzy nie mieli na tronie kobiety od 6 stuleci. Ingrid Alexandra ma szansę zostać pierwszą monarchinią od czasu duńskiej królowej Małgorzaty, która w latach 1388-1412 panowała nad Norwegią, Szwecją i Danią.

Lwia mumia

W jednym z egipskich grobowców znaleziono pierwszy kompletny szkielet lwa, którego ciało zostało najprawdopodobniej zmumifikowane w ostatnich w. p. n. e. Zdaniem archeologów szkielet należał do samca, którego trzymano w niewoli i który w końcu padł ze starości. Znalezione świadczą o tym, że w starożytnym Egipcie lew miał status „świętego” zwierzęcia. Lwa odkryli w Sakkarze, w grobowcu Mai, mamki króla Tutenchamona, członkowie Francuskiej Misji Archeologicznej. Wprawdzie w sąsiedztwie szkieletu nie znalezi-

no bandaży charakterystycznych dla mumii, o tym, że lew został zmumifikowany, świadczą inne ślady, np. ułożenie szkieletu (leż zwrócony na północ, a ciało - na wschód).

Pijany woźnica

W niedzielę rzecznik prasowy KWP w Rzeszowie, podinspektor Wiesław Dybaś przyniósł informację, że powożący saniami w Giedlarowej koło Leżajska na Podkarpaciu woźnica miał w organizmie ponad trzy promile alkoholu. W sobotę wieczorem na lokalnej drodze dynamicznie jadące sanie uderzyły w małego fiata, a sam woźnica nie dostrzegając stłuczki popędził konia dalej. Zaalarmowana o piracie w saniach policja podjęła interwencję. Funkcjonariusze drogówki zatrzymali 57-letniego Jana K., u którego alkomet wskazał 3,1 promila alkoholu. Rzecznik dodał, że „koń pozostaje poza wszelkimi podejrzeniami”.

CZESKOCIESZYŃSKI CARITAS NIE NARZEKA NA BRAK POMYSŁÓW

Gnojnik
priorytetem

Dokończenie budowy Domu Spokojeń Starości w Gnojniku to priorytet w tegorocznych planach regionalnego ośrodka Czeskiego Katolickiego Caritasu z siedzibą w Cz. Cieszynie. Termin oddania obiektu do użytku przewidziano na listopad br. Nowe lokum znajdzie tu w 24 mieszkaniach 36 klientów. z tegorocznej zbiórki pieniężnej „Trzech Króli”, która wyniosła na terenie działalności ośrodka 814 tys. koron, aż 530 tysięcy zasili budżet budowlany. Reszta pieniędzy wspomoże ośrodek Dona Boska w Hawierzowie, ale też ofiary trzęsienia ziemi w Iranie. Czeskokocieszyński Caritas, jak poinformował jego dyrektor Michał Krawiec, chce też w tym roku zaadaptować strych budynku przy ul. Hrabieńskiej z przeznaczeniem na 5 małych mieszkań dla seniorów.

To jednak nie wyczerpuje działań Caritasu. Obecnie malowane są biura przy ul. Stęfánikowej. Prace tego typu wykonują pracownicy we własnym zakresie. Sami też umeblowali pomieszczenia. W przyszłości, właśnie w Gnojniku, powstanie przeznaczona do tego celu pracownia stolarska.

W sibickim Centrum Pobytu Dziennego dla Seniorów powstać ma sklepik z wyrobami ceramicznymi. Ich autorkami są klientki ośrodka Caritasu w Koniakowie dla kobiet uzależnionych od narkotyków. Mają też otworzyć „półprodukty” – garnuszki, które nabywcy mogliby własnoręcznie udekorować. W piwnicach Centrum powstanie w przyszłości jeszcze jedna pracownia ceramiczna przeznaczona na właśnie taką twórczość.

A jeżeli już o Sibicy mowa, to warto dodać, że po dwóch miesiącach od otwarcia kawiarni internetowej seniorzy powoli przekonywa-

ją się do komputerów. We wtorek o godz. 9.00, ruszył bezpłatny kurs pracy na komputerze dla zupełnie początkujących, zainicjowany we własnym kręgu klubowiczów. Można w tym czasie przyjść i zapoznać się ze sposobami korzystania z Internetu, podstawową obsługą PC. Jak wykazała przeprowadzona ankieta, zainteresowanie komputerami jest znaczne, jednak niewiele osób miało okazję wcześniej się z nimi bliżej zetknąć. Istnieje możliwość zorganizowania specjalnego kursu także dla zaawansowanych użytkowników. Tutejszy sprzęt powinien też służyć m.in. do przygotowania materiałów propagujących przedsięwzięcia Caritasu. A pomysłów i chęci nie brakuje. W ubiegłym tygodniu odbył się tu np. wieczorek muzyczny, w którym wzięło udział 37 osób. Już jutro odwiedzą nato-

miast seniorów maluchy z przedszkola przy ul. Moskiewskiej ze specjalnym programem. Od nowego roku klienci spotykają się regularnie w Klubie Seniora, w każdy czwartek o godz. 14.00. Kierowniczką sibickiego Centrum Natali Ronchetti zaprasza tu wszystkich cieszyniaków.

Inna strefa pracy Caritasu to prowadzenie jadłodajni przy ul. Stęfánika. Funkcjonuje ona już według nowych zasad Unii Europejskiej, a więc pierwszego maja nie powinno być żadnego zaskoczenia. Martwi tylko fakt, że Bruksela pogrzebała nadzieje na tani obiad w czeskiej gastronomii i zmiany podatku chyba wpłyną także na zmianę cen serwowanych tutaj potraw.

Czeskokocieszyński Caritas nie koncentruje się tylko na pracy w naszym regionie czy kraju, ale poprzez organizowanie akcji *Adopcja na odległość* pomaga też dzieciom na Zakarpackiej Rusi. W tym projekcie bierze udział 19 osób.

W lutym – ogłoszonym jako miesiąc sektora niezarobkowego – będzie okazja do zapoznania się z działalnością czeskokocieszyńskiego Caritasu w budynku Urzędu Miejskiego. Władze miasta udostępnią tutaj miejsce na prezentację pracy Caritasu i innych tego typu organizacji i instytucji. (bag)

▲ Wikariusz generalny diecezji ostrawsko-opawskiej Marcel Tesarčík z dyrektorem czeskokocieszyńskiego Caritasu Michałem Krawcem w czasie grudniowego otwarcia centrum dla seniorów w Sibicy. Fot. EMILIA ŚWIDER

KOLEJNE ZAGROŻENIE ZE WSCHODU

Zapowiada się
pandemia ptasiej grypy?

Azja wciąż zmaga się z ptasią grypą, która z Dalekiego Wschodu dotarła do Pakistanu i zabiła dotychczas siedem osób. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) oświadczyła, że tak szybka ofensywa wirusa ptasiej grypy nie ma precedensu w historii.

Jak dotychczas na ptasią grypę zapadły tylko osoby, które miały bezpośredni kontakt z chorym ptactwem. WHO nie ma danych wskazujących na zarażenie się człowieka od człowieka. Jednak naukowcy martwią się, że wirus ptasiej grypy mógłby przejąć pewne cechy od wirusa grypy ludzkiej, co doprowadziłoby do powstania jakiejś nowej odmiany. Nowy wirus mógłby zawierać materiał genetyczny obu wirusów i stać się tak zaraźliwy jak grypa ludzka, a zarazem tak śmiertelny jak odmiana ptasia. Ludzie byłiby pozbawieni naturalnej odporności na taką grypę.

Pierwsze objawy ptasiej grypy u ludzi przypominają ciężki przypadek zwykłej grypy. Chorzy cierpią na gorączkę, kaszel, ból gardła, bóle mięśni, infekcję oczu, zapalenie płuc, ostrą niewydolność oddechową i wirusowe zapalenie płuc.

Jak informuje WHO, jest to zwierzęcy rodzaj grypy, powodowany przez wirusa grypy szczepu A, posiadającego wiele różnych podtypów. Ptasia grypa występuje w różnych odmianach, od łagodnej, powodującej niegroźne skutki, aż po wysoce zaraźliwą i śmiertelność. Rozprzestrzenia się w powietrzu i w nawozie. Zarażone ptaki przenoszą wirusa za pośrednictwem odchodów, śliny i wydzieliny z nosa.

W ostatnich tygodniach grypa wystąpiła u ptaków w Tajlandii, Indonezji, Kambodży, Południowej Korei, Japonii, na Tajwanie i w Pakistanie. U ludzi stwierdzono ją po raz pierwszy w 1997 roku, w Hongkongu. Potem występowała głównie w Azji, chociaż w zeszłym roku zaatakowała ptasie farmy w Holandii, Belgii i w Niemczech.

W Wietnamie potwierdzono sześć zgonów spowodowanych przez ptasią grypę, pięć na północy kraju, a jeden w mieście Ho Szi Minh na południu. Pięć ofiar to dzieci. W Tajlandii zmarł na ptasią grypę sześciolatek chłopiec. Stwierdzono ją tam u trzech osób, a u dziesięciu choroba się podejrzała.

W kwietniu 2003 roku weterynarz holenderski, który pracował w fermie, gdzie panowała ptasia grypa, zaraził się wirusem ptasiej grypy i zmarł na zapalenie płuc.

Nie ma dowodów, że wirus przenosi się na ludzi jedzących wyroby z drobiu. Wysoka temperatura zabija wirusa i WHO zaleca podgrzewać wyroby z drobiu przynajmniej do 70 st. Celsjusza. Należy także myć ręce, które stykały się z drobiem i zapewnić, aby nieżywe ptaki niczego nie zakaziły.

Przeciwwirusowe inhibitory neuraminidazy działają skutecznie, jeśli zostaną podane odpowiednio wcześniej (w ciągu 36 godzin). Światowa Organizacja Zdrowia sygnalizuje, że tegoroczny szczep jest odporny na tańsze leki antywirusowe, amantadynę i rimantadynę. Zaleca się poddanie chorych kwarantannie.

Nowe odmiany grypy wywołują pandemię, czyli epidemię ogarniającą cały świat. Pandemia w latach 1956-1957 i 1967-1968 zabiła łącznie 4,5 mln ludzi.

Beskid podsumował pracę

Równa setka członków Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego Beskid Śląski wzięła w sobotę udział w walnym zebraniu tej organizacji w Domu PZKO w Mostach koło Jabłonkowa. Wysłuchali oni sprawozdań, wzięli udział w dyskusji, a także – w związku z końcem trzyletniej kadencji – wybrali nowy zarząd Stowarzyszenia.

W zebraniu wzięli udział goście: przedstawiciele Kongresu Polaków, ZG PZKO, Macierzy Szkolnej oraz gościnny mosteckie Koło PZKO. Na zagajenie przedstawiła program złożony z wierszy, piosenek i scenek młodzież miejscowej. Prezes Tadeusz Stec, który wraz z Franciszkiem Szuszcikiem i Karolem Ślizem prowadził zebranie, poinformował uczestników o działalności PTTS w roku 2003.

Ta preżna organizacja posiada aktualnie 445 członków (154 panie i 291 panów), w roku ubiegłym zmarło 4 członków, a przybyło 43. Są oni zrzeszeni w 19 rejonach ośmiu obwodów (bystrzycki - 46 członków, cieszyński - 94, gnojnicki - 10, hawierzowski - 65, jabłonkowski - 27, karwiński 54, trzyniecki 81 oraz wędryński - 68). Imponująco przedstawia się działalność turystyczno-sportowa Beskidu. W 10 pieszych wycieczkach górskich wzięło udział 628 uczestników (członków i sympatyków), w 14 wtorkowych wycieczkach uczestniczyło 340 osób, w 12 autokarowych 668 uczestników, w 22 rowerowych - 371, w 4 narciarskich - 95, w Rajdzie o Kyrpcie Macieja - 189,

w Ognisku na Osówce w Końskiej - 130 itd. W sumie w 2003 r. w 65 różnych wycieczkach wzięło udział 2469 członków i sympatyków PTTS „Beskid Śląski”.

Ze statystyki 2003 r. wynika, że największe imprezy Beskidu zaliczyli Otton Retman (32), Karol Fukała (31), Władysław Majewski (27), Danuta Białożytna (25) itp. Najstarszym członkiem jest pani Elżbieta Mencnerowa (1907), najmłodszym Wojciech Czudek (1994).

Ciekawie przedstawia się aktualny plan działalności PTTS „Beskid Śląski”, który członkowie otrzymali w Kalendarzu Turystycznym na rok 2004.

W ramach zebrania zasłużeni w pracy towarzystwa Jan Milerski, Bronisław Schulhauser i Tadeusz Stec otrzymali certyfikaty wpisów do Złotej Księgi, zaś Władysław Majewski, Karol Fukała, Karol Śliz, Danuta Białożytna, Otton Recman i Józef Orszulik otrzymali medale za zasługi. Z kolei Wandę Bystroniową i Jana Kluza nagrodzono książkami za ofiarą pomoc dla organizacji.

PTTS „Beskid Śląski” współpracuje z PTTK Cieszyn, od ubiegłego roku także z PTTK w Wiśle, z Klubem Czeskich Turystów w Trzyniecu oraz Klubem Słowackich Turystów w Czadcy.

Nowo wybrany trzynastoosobowy zarząd zejdzie się dziś na spotkaniu w celu wyboru prezesa organizacji i podziału dalszych funkcji i zadań.

KAZIMIERZ JAWORSKI

Oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Czeskie dzienniki przypominały w połowie stycznia 35-lecie autopłomienno odejścia Jana Palacha, z myślą o tym, że czeski student filozofii protestował wtenczas nie tyle przeciwko układowi warszawskiemu, ile przeciwko narodowej rezygnacji duchowej. Sprawa to dość istotna również w czasie wkraczania naszych krajów na tereny Unii Europejskiej. Od lat niepokoją mnie, Zaolziani, na, rozbieżne tendencje czy empatie na naszych pokomunistycznych podwórkach narodowych. Ot, śnieg na Sylwestra (siedzieliśmy z rodziną w domu) skomplikował nam zabawę: powysiadali tak czeskie, jak polskie stacje telewizyjne; dopiero z recenzji Sylwestra w telewizji dowiedzieliśmy się o jakichś tam sąsiedzkich uprzedzeniach wśród moderatorów. Cóż, jesteśmy tutaj z lekka uczuleni na podobne rozbieżności narodowe, przejrzałem dlatego rozmowę R. Baselidesa z prof. Haliną Rusek: „Bycie Polakiem to cenna wartość” (GL 17 I). „Czesi są inni niż Polacy” - zauważa w tekście. „...Patrząc na ten proces integracji z UE Polski i Czech, ale także Węgier i Słowacji, widać, że te drogi się rozcho-

dzą. To nie jest realizacja jednego interesu, ale raczej rywalizacja w doświadczeniu do celu...” Zatem nic optymistycznego? Nadal będziemy obstawać przy swoich gorszych cechach?

Przyjemnie zaskoczył mnie w podobnej sytuacji dziennikarz „MFdnas”, Vladimír Kučera, który w numerze z 19 I (s. A/6) zwraca uwagę, że „Nejen Palach, ale i Ry-

szard Siwiec”. Poprzedni prezydent RC, Havel, przyznał mu w r. 2001 in memoriam Order TGM, był przecież Siwiec pierwszy. Czy polski protest z 8 września 1968, z krajowych dożynek na Stadionie Die-

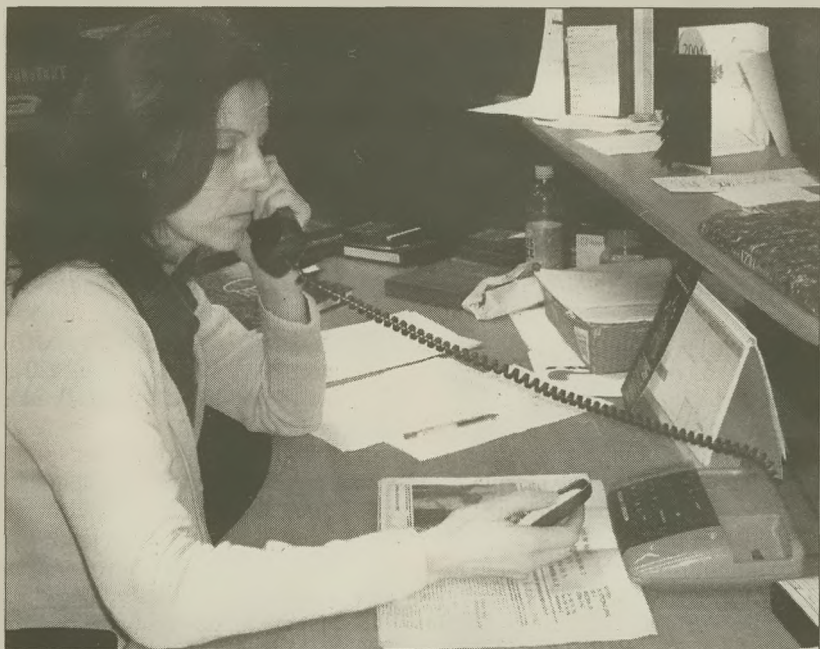
sięciolecia, znalazł później odeszew w Pradze, nie wiemy, choć desperacja obydwu pochodni, polskiej i czeskiej, w równy sposób odrzuciła okropność ówczesnego odruchu kremłowskiego. „Chciał wstrząsnąć sumieniem narodu” - mówi o Palachu senator Jaroslava Maserowa. Obydwie samopochodnie zwracały się do własnego narodu. Prawnik Grzegorz Siwiec, wychowanek lwowskiego uniwersytetu i były akowiec, nie godził się na

udział Polski w inwazji na Czechosłowację w dniu 21 sierpnia 1968 r. Umierał dla człowieczeństwa i miłości, dla prawdy oznaczającej prawdę. „Pojawili się głosy, że Jan Palach nic nie osiągnął - pisze w tejże gazecie 21 I Bohumil Doležal. - No tak, Rosjanie wtenczas nie odcignęli, góra polityczna nie zmieniła swej kapitulancji polityki, ani nie podniosła się fala ludowego sprzeciwu... Pomimo tego Jan Palach dokonał bardzo wiele, aby chociażby rzeczy pozostały oczywiste: by okupacja oznaczała okupację, zdrada i kapitulancja pozostała zdradą i kapitulancją... Wydaje się dzisiaj, że apel Palacha się wyczerpał. Prezydent mówi o bierności, o niewydajności, za ledwie o biernym działaniu w kulisach propagandy, to jest o postępowaniu, które przyniosło 17 listopada? Takie postawy się zdarzają, lecz styczniowe niepokoje 1989 roku wybuchły dlatego, że w ludziach ostawał się duch, Palach zaś nadal zwracał się do nich...”

Dziękuję pióru V. Kučery za zrównanie obydwu niezrównanych bohaterów.

Samopochodnie

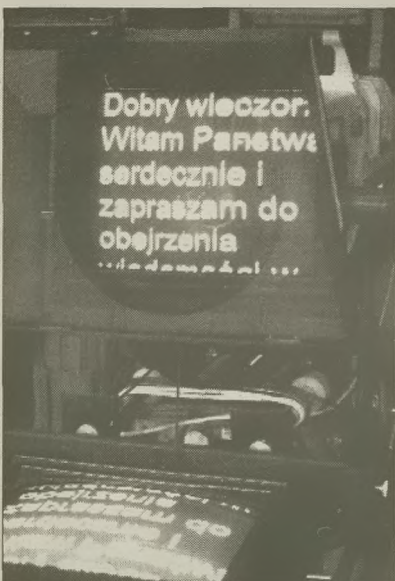
POLSKI AKCENT W TV OSTRAWA

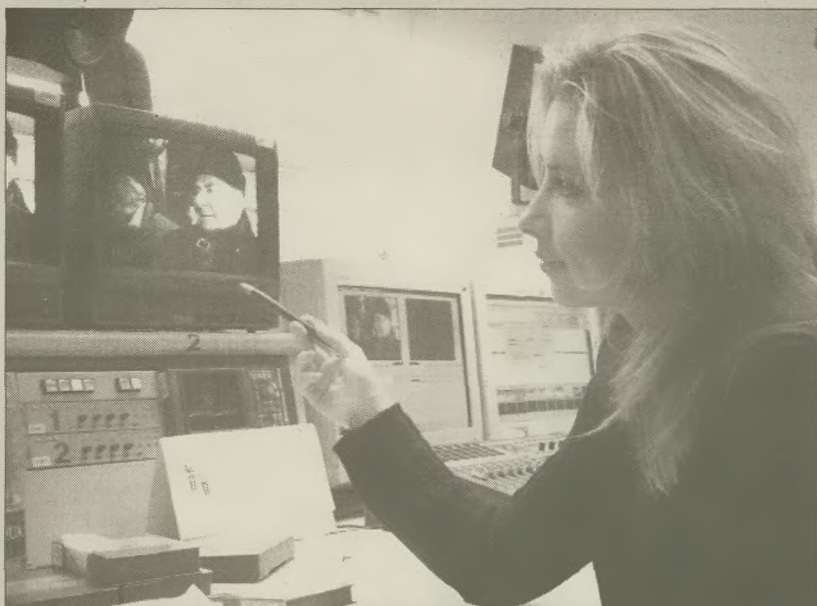
▲ Renata Bilan, kierownik polskiej plećminutówki w TV Ostrawa.

FOTOREPORTAŻ MARKA SANTARIUSA

Od września 2003 r. spotykamy się na szklanym ekranie z nowym programem Informacyjnym ostrawskiego studia Czeskiej Telewizji. Chodzi oczywiście o Polskie Wiadomości, które zdążyły się już zadomowić na ekranach zaolziańskich telewizorów i nie tylko. Nasz kolega redakcyjny spędził jeden dzień z redakcją wiadomości, by przybliżyć państwu pracę ich twórców niejako „od kuchni”.

▲ Urządzenie do wyświetlania tekstu, który czyta spiker, jest częścią składową kamery studyjnej.

▲ W montażowni Magdalena Holeksowa wybiera odpowiednie ujęcia i daje polecenia operatorowi, który tnąc i skraca nagranie nadając mu odpowiednią formę.

▲ Charakteryzatorka Jana Dobreczenylova nakłada „make up” Tomaszowi Neščákowi tuż przed wejściem do studia TV.

▲ Redaktor a zarazem spiker Tomasz Neščák w środę przed południem w trakcie nagrywania wiadomości w studio TV Ostrawa.

Wchodzę w Sieć

Dla wielu z nas Internet jest niezbędną częścią życia codziennego. Można w nim znaleźć niemal wszystko, od najrozmaitszych typów informacji i wiadomości po wirtualne domy handlowe. Większość z naszych Czytelników pewnie spotkała się już z Internetem i wie do czego służy, są jednak tacy, którzy nie korzystali jeszcze z tej ogólnosiwiatowej sieci. Z myślą o tych, którzy na razie obawiają się skorzystać z Internetu, ale też o tych, którzy na razie zbierają w sieci pierwsze doświadczenia rozpoczynamy dziś nowy cykl. Znajdą go Państwo w tym samym miejscu gazety co dwa tygodnie. Prosimy zarazem o Państwa opinie, uwagi i pytania na temat Internetu, ciekawych stron WWW i in. Nasz adres: Redakcja Głosu Ludu, Cz. Cieszyń, ul. Komeńskiego 4, e-mail: Info@glosludu.cz.

ZACZYNAJMY: CZYM JEST INTERNET

Z siecią komputerową można spotkać się w szkole czy w pracy. Komputery są zazwyczaj połączone kablami i dzięki temu mogą między sobą komunikować, przesyłać dane. Internet różni się od takiej małej sieci swą globalnością i możliwością podłączenia praktycznie nieograniczonej liczby komputerów we wspólną sieć. Są one do Internetu podłączone z reguły za pomocą telefonu stacjonarnego lub anteny radiowej (ten sposób dostępu staje się coraz bardziej popularny). Każdy taki podłączony komputer może komunikować z innym podłączonym komputerem gdziekolwiek na świecie, w którym taka komunikacja nie została zastrzeżona. Chodzi o ochronę komputera za pomocą oprogramowania, ma ona zapobiec utracie czy kopiowaniu danych lub zawirowaniu komputera.

Przeciętny użytkownik pod nazwą Internet nie wyobraża sobie opisanej abstrakcyjnej sieci komputerowej, ale raczej konkretne usługi, z których można w Internecie korzystać. Można więc komunikować z znajomymi, przyjaciółmi, partnerami handlowymi itp., wyszukiwać oferty, przeceny, rozkłady jazdy, plany miast, numery telefonów, informacje o politykach, naukowcach, gwiazdach i in. Internet można więc scharakteryzować dwoma słowami:

KOMUNIKACJA I INFORMACJE

Pierwotnym celem powstania Internetu było rozpowszechnianie informacji podobnie, jak czynią to telewizja, prasa czy książka. Internet wymienione środki przekazu wyprzedził: w nim mamy od razu dostęp do wszystkich umieszczonych w nim informacji. Wystarczy wybierać to, co nas w danej chwili interesuje. W telewizji musimy czekać na czas nadawania wiadomości, w prasie znajdziemy tylko to, co proponuje redakcja czy wydawca. Z Internetem jest inaczej: wszystkie informacje są w nim dostępne i to zawsze i wszędzie, musimy tylko wpisać odpowiedni adres.

A więc Internet jest przede wszystkim źródłem informacji. Obecnie jednak jego możliwości gwałtownie się poszerzają - dzięki nowoczesnym komputerom, połączeniom telekomunikacyjnym... W czasach powstania Internetu był możliwy tylko dostęp do zwykłego tekstu, dzisiaj już można w nim oglądać

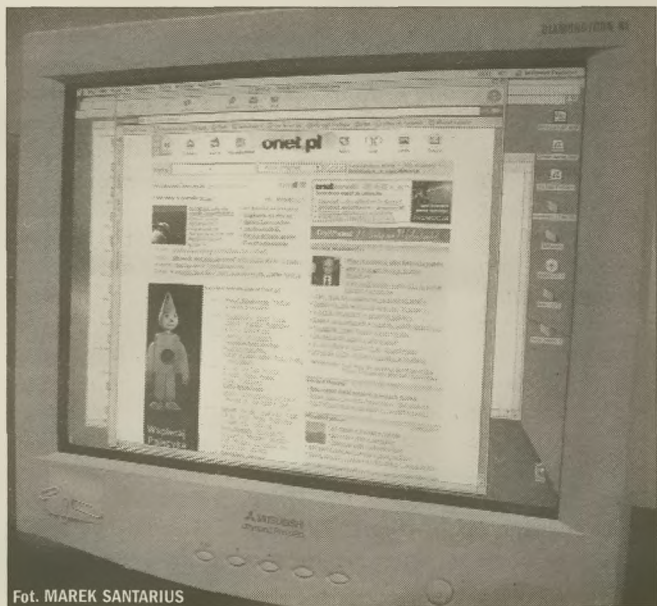
telewizję, słuchać radia, telefonować lub wirtualnie odwiedzić galerię np. w Londynie. Za pośrednictwem Internetu możemy zagrać w ulubioną grę z osobą, która siedzi przy komputerze na drugim końcu świata. W ten sposób organizowane są wideokonferencje, zebrań itp. Oczywiście nie możemy pominąć wysyłania i przyjmowania poczty elektronicznej oraz największego hitu - zakupów internetowych. Dzisiaj już nie jest kłopotem zakup książki, płyty CD czy komputera spełniającego nasze wymagania np. w nowojorskim domu handlowym. Sporo klientów zamawia urlopy poprzez strony biur podróży. Dzięki Internetowi istnieją elektroniczne gazety i czasopisma, w których zawsze znajdziemy najaktualniejsze informacje z całego świata czy też artykuły na temat, który nas interesuje. W sieci internetowej każdy może zostać pisarzem i wydawcą nie posiadając żadnych pieniędzy. Wystarczy tylko komputer z dostępem do Internetu.

WORLD WIDE WEB

Od tych angielskich słów (można by je dosłownie przetłumaczyć jako ogólnosiwiatowa pajęczyna - czyli wspomnianą już sieć) pochodzi powszechnie używany skrót www. Na stronach internetowych poruszamy się korzystając z Internetu. Mogą one zawierać tekst i zdjęcia, niektóre ich części zwracają naszą uwagę przez podkreślenie, zmianę koloru lub inny sposób uwyrażnienia. Służą do odsyłania użytkownika do innych stron. Wystarczy tylko kliknąć myszą na tak wyznaczoną część i pojawia się strona, do której taki odsyłacz - link prowadzi. Tę możliwość Internetu nazywamy hipertekstem. Poszczególne strony są połączone przez sieć. Bez względu na to, gdzie znajduje się następna strona, wystarczy tylko kliknąć myszką by automatycznie wyszukać i pokazać żądany adres.

Tyle podstawowy opis możliwości Internetu. W następnych odcinkach spróbuję pokazać przynajmniej choć część tego, co ta całosiwiatowa sieć może nam udostępnić. Stopniowo będzie też o wymaganiach technicznych, możliwościach dostępu do sieci oraz o tworzeniu własnych stron internetowych.

Zachęciłem Was? To zapraszam do lektury za dwa tygodnie! **P@jak**

Fot. MAREK SANTARIUS

Miasto zaczyna nabierać oryginalnego charakteru, kiedy dorobi się własnego ideału życia zbiorowego.

Tadeusz Komendant

Nemioła

Nr
109

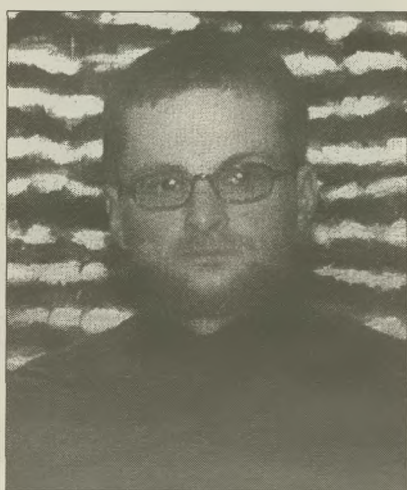
Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały przysyłać pod adresem „Głosu Ludu” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz

TEGOROCZNYM LAUREATEM PASZPORTU „POLITYKI” ZOSTAŁ M.IN. WOJCIECH KUCZOK, PISARZ POCHODZĄCY Z CHORZOWA

Literacka ofensywa Śląska

Wbrew pozorom, tytuł nie jest nadmiernie optymistyczny. W ostatnich kilkunastu latach pisarze wywodzący się ze Śląska naprawdę niezwykle mocno akcentują swoją obecność w literaturze polskiej. Wśród narodowych znakomitości czołową pozycję zajmuje obecnie niewątpliwie prozaik Jerzy Pilch rodem z Wisły, ale lista jest o wiele dłuższa – że wymienię choćby eseistę Włodzimierza Paźniewskiego (urodzony w Bobrownikach, ale mieszkający w Katowicach), poetów Jerzego Kronholda i Zbigniewa Macheja – obaj z Cieszyna, dramaturga Ingmara Villquista z Chorzowa (właśc. nazwisko Jarosław Świercz), prozaika Feliksa Netza z Katowic, a nawet poetę, kandydata do nagrody Nobla, Adama Zagajewskiego, który choć z pochodzenia jest lwowiakiem, to jednak przez wiele lat mieszkał w Gliwicach.

Ostatnio do tego grona (listę można dowolnie przedłużać, m.in. sięgając do roczników starszych, na Opolszczyznę i na Zaolzie) dołączył Wojciech Kuczok z Chorzowa, którego debiutancka powieść *Gnój* uznana została za rewelację minionego roku. Początkiem stycznia 2004 autor znalazł się w siedmioosobowej grupie młodych artystów wyróżnionych tzw. Paszportem „Polityki” – nagrodą przyznaną dla twórców, którzy swoimi pracami udowadniają, że pokonywanie granic geograficznych i wszelkich ograniczeń sztuki jest możliwe. W tym roku paszporty były przyznawane po raz 11.

▲ Wojciech Kuczok. Fot. Andrzej Rybczyński

W. Kuczok (ur. 1972) jest poetą i prozaikiem, krytykiem filmowym, obecnie doktorantem filmoznawstwa na UJ w Krakowie, autorem zbiorów: poezji *Opowieści samowite* (1996) oraz opowiadań *Opowieści*

ci słychane (1999) i *Szkieleciarki* (2002). O jego ubiegłorocznej powieści *Gnój* wypowiadali się czołowi polscy twórcy, literaturoznawcy i krytycy. Dariusz Nowacki (UŚ Katowice): *Obok tej powieści nie sposób przejść obojętnie; Przemysław Czapliński* (Poznań): *Odsłaniając okrucieństwo rodzinne pomaga zarazem, dzięki grotesce i komizmowi, ominąć pułapkę nienawiści i frustracji; Marek Zieliński* (Instytut Badań Literackich PAN): *Kuczok (...) w powieści „Gnój” egzorcyzmuje zmyły dzieciństwa. Sympię przysłowiami „stary K.” to nowe wcielenie zidiociałego polskiego domowego tyrana, Pana Jowialskiego; Jarosław Klejnocki* (Uniwersytet Warszawski): *Czysty talent, świetna powieść psychologiczno-społeczna. A „guru” polskich krytyków, Henryk Bereza oświadczył po prostu: Wojciech Kuczok jest gwiazdą literacką z przyszłością.* (kk)

KRÓTKO

● W Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie czynna była do 15 stycznia wystawa akwarel Zbigniewa Damca, wieloletniego dyrektora Urzędu Celnego, obecnie na emeryturze.

● Na wystawie w Sztokholmie ambasador Izraela w Szwecji Cwi Mazel zerwał oświecenie dzieła „Królowa Śnieżka i szaleństwo prawdy” autorstwa izraelskiego artysty Drora Feilera. Instalacja składa się z basenu wypełnionego czerwoną cieczą, a na powierzchni pływa łódka z portretem Hanadi Dżaradat – Palestynki, która dokonała samobójczego zamachu, zabijając 22 osoby.

● Na liście tygodnika „Rzeczpospolita” najlepszych książek roku 2003 znalazły się m.in.: 1. *Gnój Wojciecha Kuczoka*, 2. *Urodzony z wiatru Marka Harnego*, 3. *Idź, kochaj Tomka Tryzny*, 4. *Dzieje Greków i Rzymian Zygmunta Kubiaka*, 5. *Mój przyjaciel król Józefa Hena*, 6. *Krzemieniec*.

„4 lipca 1833 dopuścił się swej najcięższej zbrodni, kiedy w lesie opodal Kamienicy Górnej zamordował płóciennika Jana Blumbergera. Kiedy zaczęła mu się palić gleba pod nogami, zbiegł do polskiej Łodzi, gdzie miał się nawet ożenić. W roku 1835 wszak wrócił do Czech.” Podpadł, kiedy chciał zobaczyć swoje Pokratice, został dostarczony do sądu kryminalnego w Pradze. Niemiecki protokół z jego procesu zawiera 84 karty. Babiński z właściwą sobie przebiegłością negocjował wszelkie zarzuty twierdząc np., że w określonym czasie znajdował się za granicami, żądał też przesłuchania coraz innych świadków, którzy by potwierdzili mu trudne do sprawdzenia alibi. Minęło więc 5 lat, nim śledztwo zostało zakończono.

Proces Babińskiego i Apolonii Hoffmann odbył się pod koniec listopada 1840 w Pradze. Zarzucono watażce 12 zbrodni, z 6 w związku z niepełnym udokumentowaniem go uniewinniono. „Niemniej w wyroku z 1 lutego 1840 uznano Babińskiego winnym wielu deliktów: 1. W nocy na 24 III 1830 napadł z czterema współnikami dom młynarza Antoniego Heinego w Mikulaszowicach koło Szluknowa”. Zwinęli 500 pruskich talarów, gospodarz zmarł na apopleksję. 2. Nocą na 1 V 1830 napadł w Łysej nad Łabą z siedmiosobową bandą na dom kupca Jana Paula... Kiedy w przeciagu zgąsto światło, kupcowi udało się uciec z domu i ogłosić alarm we wsi. Rozbójnicy skradli tylko płaszcze za 15 zł i 46 krajcańców...

Sądy karny i apelacyjny w Pradze postanowieniem z 4 maja 1841 skazały Babińskiego na 20 lat ciężkiego więzienia. A. Hoffmannowa nie odbyła swej 12 letniej kary, gdyż zmarła na krwotok płucny. Więźniowie wtenczas umierali na ogół po 3 latach więzienia, rzadko kto przeżywał 10 lat. Babińskiemu przy jego warunkach fizycznych i duchowych udało się coś nie-

spotykanego, zniósł najgorsze warunki na Szpilberku w latach 1841-55. W notatkach urzędowych zapisano: „Zdrowy, zresztą bardzo odważny, nieustępliwy, dla ogólnego porządku niebezpieczny człowiek. Jest bardzo sprytny i przebiegły. W najwyższym stopniu odważny i niebezpieczny dla życia sposób już dwukrotnie próbował ucieczki i namawiał do tego innych.” Później ponoć wykazywał żal nad swoimi czynami, w szpitalu więziennym zaś zyskiwał zasługi za opiekę nad chorymi. W r. 1855 zniesiono szpilberskie więzienie i Babińskiego przeniesiono do Waldic koło Jiczyna, gdzie się ponoć zasłużył o ulepszenie więziennego ogrodu. Syn dozorczy zanotował, jakoby Babiński bez przerwy chodził z różańcem. Zaufał chyba, że jego zachowanie przyniesie mu amnestię. W roku 1861 otwarły się przed Babińskim bramy

więzienia. Mniszki w Kartouzach zaproponowały mu wtenczas pracę ogrodnika w żeńskim zakładzie karnym w Rzepach pod Pragę. Już jako wolny człowiek żył zatem spokojnie w domku pod nr. 20. Zachodził do praskiej gospody „Pod Wielkim Dworem” na Pogorzeltu. Wszędzie budził uwagę swoją imponującą o swych wyczynach łupieskich. Być może inspirował się licznymi książeczkami o sobie. Doceniał fakt, że legendy zaczęły mu sprzyjać. Zmarł 1 VIII 1879 w wieku 83 lat i został pogrzebany na karnym cmentarzu w Rzepach.

Jeszcze o Marcinie Lecjanie. W trakcie boomu rehabilitacyjnego w latach 60. zjawił się w redakcji „Głosu Ludu” w Ostrawie starszy pan, który w trakcie swej służby wojskowej natknął się w ołomunieckich koszarach na rozbójnika Marcina Lecjana. Jego sprawa okazała się mocno przedawniona i niestety nie zanotowaliśmy jego personaliów. Słynny kasiarz Marcin Lecjan (1900-1927) urodził się w miejscowości Uher-ský Ostroh. (cdn.)

Jaki był, jaki będzie?

Kontynuujemy druk odpowiedzi zaolziańskich artystów na pytanie:

Z jakimi uczuciami żegna(a) pan(i) stary i wita(a) nowy rok?

Przypominamy, że prosiliśmy o uwzględnienie dokonań twórczych, osiągnięć zawodowych oraz sytuacji rodzinnej.

Bronisław Firla, malarz

Z uczuciami, powiedzmy, neutralnymi, aczkolwiek ogromnie jestem ciekaw na oddziaływanie nowoeuropejskich fluidów po 1 maja na naszą zaściankową bądź co bądź społeczność. Stary rok oczywiście z żalem, że się skończył tak szybko – ale kto zatrzyma czas? Nowy z radością, że dożyłem, bo w moich latach trza się cieszyć z każdego dnia. Lampkę szampana „ruskiego” owszem wypilem w gronie żony i przyjaciół. Zawsze bąbelki nastrajają optymistycznie.

Dla mnie był to rok niezwykajny – nawet niesamowity. Zaczęło się od konkursu (zresztą bez sukcesu) na fontannę cieszyńską przy współpracy z Woldem Taszkem i Beatą Godek. Za duży sukces uważam realizację Domu Spokojnej Starości w Bystrzycy, wg mego projektu z r. 1994 przy współpracy z firmą UNITECH i Beskidzką Spółką Budowlaną w Trzyńcu. Dużo satysfakcji sprawiła mi aranżacja wnętrza tego obiektu, zresztą przy współpracy wyżej wymienionej koleżanki. Znalazło to swój odzew w nominacji do konkursu „Jacy jesteście” i udziale w Salonie Architektów w Ostrawie. Otarłem nostalgiczną łezkę wspominając pierwsze moje kompozycje (malowidła ściennie, bagatela z 1946 r., popelnione pastelami. Made in Czechoslovakia (sic!) na podchorążówce w Falconarze. Tak na marginesie, w czasie otwarcia Domu Spokojnej Starości miałem okazję porozmawiać z panią Zaorálkową. Podczas wynurzeń okazało się, że z jej matką (z domu Gajda) tańczyłem na pierwszym balu Stavoprojektu w 1952 r. w podziemiach ratusza ostrawskiego. I co znaczy 50 lat?

Obecnie więc, w sędziwym wieku, kiedy się za wcześnie budzę, pozwalam moim myślom – marzeniom błądzać w przestrzeni. Powstają myśli, zapiski, które również przynoszą maleńką radość samorealizacji, dając odpowiedź na moje twórcze poszukiwania tożsamości. Zresztą ciepło zostały przyjęte na wernisazu meej wystawy w Chelmie. Noszę się z zamiarem wydania w tym roku unijnym tych moich wizji i tęsknot. Zresztą jako folder z ilustracjami do przygotowywanych wystaw – m.in. w „Librexie” w Ostrawie. Frapująco wygląda plan wystaw związanych z tematem kultury żydowskiej, w których wezmę udział z akwarelami synagog i cmentarzy (Chrzanów, Kraków, Chelmek, Wiesbaden). Może zdążę wziąć udział w jednym z ple-

nerów, nie wymieniam, żeby nie zapeszyć.

Twórczość w dużej mierze zależy od pogody ducha i atmosfery, która twórcę otacza. Wyrozumiałość mojej kochanej żony sprawia, że aura jest przychylna moim twórczym zmaganiom. Jestem więc mej towarzysze życia bardzo wdzięczny. Potwierdzają to również wspólne wojaże po świecie, w ub. r. po wybrzeżu bułgarskim, które dostarczyły nowych doznań i bodźców.

Lech Przeczek, pisarz

W zeszłym roku wydałem nie tylko nowy czesko-polski zbiór aforyzmów *Jednou větou - Jednym zdaniem*, ale osiągnąłem także kilka innych znaczących sukcesów literackich. W zakresie dokonań twórczych rok 2003 mogę więc niewątpliwie zaliczyć między lata udane.

Od nowego roku oczywiście oczekuję, że będzie jeszcze lepszy lub przynajmniej równie dobry, jak ten poprzedni. W planie mam m.in. wydanie kolejnej publikacji książkowej oraz kilka spotkań autor-skich z czytelnikami. Na podstawie otrzymanych zaproszeń wezmę również udział w paru bardzo ciekawych imprezach literackich.

Renata Putzlacher, pisarka

Z uczuciami wielkiego spokoju i spełnienia. Witold Gombrowicz twierdził, że ludzkość po trzydziestce wkracza w powtórność, ale ja pozwolę się z nim nie zgodzić, przeżywam bowiem swoje najlepsze lata, tak pod względem osobistym, jak profesjonalnym.

W roku ubiegłym wydałam w wydawnictwie „Host” mój pierwszy czeski zbiorek (w przekładach tłumaczy), a także wyszły płyty Jarka Nohavicy i zespołu „Kryštof” z moimi przekładami. W ramach „Avionu” zainicjowałam dwie nowe imprezy: Avion Fest w Cieszynie i Dwugłos w Brnie i dzięki temu poznałam osobiście kilku naszych młodych poetów. Rozmowy z nimi zainspirowały mnie na tyle, że obecnie w ramach serii wydawniczej „Avionu” zamierzam wydać debiutancki zbiorek Darka Jedzoka. Największą satysfakcją mam jednak z nowej płyty „Divertimento cieszyńskie”, którą udało nam się nagrać w studiu Zbyszka Siwka. Mam nadzieję, że przedstawimy ją już w ramach tegorocznego Avion Festu. A w domu? Dzięki Bogu wszyscy zdrowi.)

OPINIE

KRZYSZTOF LIPKA:

Barokowa muzyka w gotyckiej katedrze

Ciekawe, że muzyka religijna tak silnie rozkwitła właśnie w dobie baroku, w stylu, który najpełniej chyba odzwierciedla nieskończoność poprzez pełnię zespołowego brzmienia i zawiłe perspektywy nieskończonych meandrow, ozdób i ornamentów. O ile katedra gotycka jest niewątpliwie najdoskonalszym ucieleśnieniem sakralnej przestrzeni, o tyle sakralny czas najdoskonalej odbija się w barokowym oratorium. Nie ma wspanialszych efektów, zarówno od strony artystycznej, jak i sakralnej, niż gdy spot-

kają się te dwa szczytowe wykwyty dwóch jakże odrębnych stylów, kiedy barokowe oratorium rozbrzmiewa w gotyckiej katedrze; wydaje się wówczas, że miękkie figury barokowego dźwięku wyścielają wzniosłe ostrołuki gotyckich arkad, krzyżowe sklepienia tętnią rytmem chwalebnych chorów, a rozświetlona wysokimi tonami smyczków instrumentacja spotyka się z łagodną fluorescencją sączących barwne światło witraży.

(Historyk sztuki na łamach „Tygodnika Powszechnego.”)

Telewizja

WTOREK 27 STYCZNIA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Woronicza **17.8.25** Moda na sukces (s.) **8.50** Listy od Feliksa (s. anim.) **9.15** Jedynećka (dla dzieci) **9.40** Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) **9.55** Rok 2030 (s.) **10.20** Siódme niebo (s.) **10.04** Zooteka (mag.) **11.25** Kwitnące okienko (felieton) **11.30** Zwierzęta świata (film dok.) **12.00** Wiadomości **10.04** Agrobiznes (mag.) **12.20** Tak jak w Unii **12.45** Plebania (s.) **10.04** Sąsiedzi (s.) **13.40** Lokatorzy (s.) **10.04** Stalingrad (s. dok.) **14.50** Moja składka w ZUS **15.00** Wiadomości **10.04** Szybcy i... grzeczni (reportaż) **15.35** Otwarte drzwi (mag.) **16.00** Rower Błażeja (mag.) **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Gość Jedyńki (pr. public.) **17.40** Klan (s.) **05.04** Forum (pr. public.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Sport i pogoda **20.15** Niebezpieczny lot (film USA) **21.50** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie (pr. public.) **22.25** Plus minus (mag.) **23.00** Monitor Wiadomości **23.15** Prawdziwy koniec wielkiej wojny (s. dok.) **23.35** Ginewra (film USA).

Wtorek, 27. 1., godz. 20.15, TVP 2
W KRAINIE DRESZCZOWCÓW:
NIEBEZPIECZNY LOT
Thriller, USA 2001, Reżyseria: Jon Cassar, Występują: Eric Roberts, Alexandra Paul, Mark Lutz, Susan Aceron, Alexis Cassar, John Furey, Larissa Gomes, Kelly Ivey, Daryn Jones, Kevin Jubinville, Anne Openshaw i inni.

Hogan, doświadczony i wytrawny pilot, niesłusznie ukarany zakazem lotów, dzięki przypadkowi musi zastąpić kolegę na stanowisku pierwszego oficera. Przełożeni wyrażają na to zgodę, m.in. dlatego, że za sterami będzie siedział Brooks - prawdziwa gwiazda pilotażu. Hogan, znający swój fach jak mało kto, z pewną trudnością znosi pyszałkowskie zachowanie nowego zwierzchnika. Miłą niespodzianką jest natomiast spotkanie z Kate, stewardesą, z którą kiedyś dzielił życie. Pierwsze minuty lotu przebiegają bez zakłóceń. Wkrótce jednak zaczynają się problemy, i to poważne.

■ TVP 2

7.05 Studio urody (mag.) **7.15** 100 dobrych uczynków (s.) **7.40** Podróż do bajek (s. anim.) **7.45** Kasztaniaki (s. anim.) **8.00** Czwerej pancerni i pies (s.) **8.55** Pytanie na śniadanie (mag.) **10.25** Studio urody (mag.) **10.35** „Bo tutaj jest jak jest...” - Borysewicz i Kukiz (pr. artyst.) **11.20** Film dokumentalny **12.15** Tajna misja (s.) **13.00** Panorama **13.15** Złotopolscy (s.) **13.40** Nowe przygody Tarzana (s.) **14.30** Selekcja (pr. wojskowy) **15.05** Szansa na sukces - Papa Dance (pr. rozryw.) **16.00** Panorama **16.25** M jak miłość (s.) **17.15** Holidys Guru (pr. rozryw.) **17.50** Program lokalny **18.30** Panorama **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Kocham kino (mag.) **19.55** Lubię czytać (mag.) **20.05** M jak miłość (s.) **20.55** Magazyn Ekspresu Reporterów **21.45** Przystanek praca (mag.) **22.00** Panorama **22.20** Sport telegram **22.30** Parmenides - O co pytają nas wielcy filozofowie **0.40** Botticelli - przemoc i piękno (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) **7.45** Aktualności **8.00** Studio pod bukiem (mag.) **8.10** Schlesische Wochenschau (mag.) **8.45** Gość dnia (pr.

public.) **9.00** Prawdziwa historia niechcianych pomników (s. dok.) **9.45** Rycerze i rabusie (s.) **10.45** Telekurier (mag.) **11.15** Gość dnia (pr. public.) **11.45** Tam Tam (mag.) **12.15** To jest temat (mag.) **12.35** Dzieje kultury polskiej (s. dok.) **13.50** Agrobiznes (mag.) **14.00** Świat (mag.) **14.45** Co w lesie piszczy (mag.) **15.00** W krainie władcy smoków (s.) **15.45** Gramy dla Was **16.00** Magazyn medyczny **16.15** Aktualności **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **17.00** Kowalski i Schmidt (mag.) **17.50** Wizytówki **18.00** Aktualności **18.20** Wiadomości sportowe **18.30** Kurier kulturalny **18.45** Nie tylko o muzyce **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **20.00** Telekurier (mag.) **20.45** Studio **20.50** Echa dnia (pr. public.) **21.15** Eurotel (mag.) **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **21.55** Wiadomości sportowe **22.00** Porozmawiajmy (pr. public.) **22.15** To jest temat **22.45** Kurier sportowy **22.55** Studio **23.05** Wiezienny biznes (film dok.) **0.00** Lepiej późno niż wcale (film włoski).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **7.00** Power Rangers (s.) **7.30** Przygody Jackie Chana (s. anim.) **8.00** V.I.P. 3 (s.) **9.00** Rodzina zastępcza (s.) **9.30** Przyjaciele (s.) **10.00** Tajne przez poufne (s.) **11.00** Asy z klasy (s.) **12.00** Domo-wa kawiarenka (mag.) **12.30** Interwencja (mag.) **12.50** Serca na rozdrożu (s.) **13.45** 4 x 4 (mag.) **14.15** Power Rangers (s.) **14.40** Transformery (s. anim.) **15.05** 13 posterunek (s.) **15.45** Informacje **16.10** Interwencja **16.30** Zostać miss 2 (s.) **17.30** Hugo Express (dla dzieci) **17.55** Przyjaciele (s.) **18.30** Informacje **19.10** Rodzina zastępcza (s.) **20.10** Miodowe lata (s.) **21.00** Samo życie (s.) **21.35** W matni (film USA) **23.30** Biznes Informacje **23.55** Graffiti (pr. public.) **0.15** Chińskie pudełka (film niem.) **1.45** Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 W jaki sposób... **5.20** Kwartet **5.50** Czarni baronowie **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Moda - Ekstrawagancja **9.25** Mieszkac to zabawa **9.45** Kalendarium **10.00** Wiadomości **10.05** Czarni baronowie (s.) **11.05** Oczarowani (s.) **12.00** Wiadomości **12.30** Szczęście domowe (mag.) **13.00** W jaki sposób... (mag.) **13.25** (Na)bierz mnie! (pr. rozryw.) **14.00** Wiadomości **14.05** Na słówko... (pr. rozryw.) **14.50** Oczarowani (s.) **15.40** Film o filmie: Cwaniaki **16.00** Wiadomości **16.05** Klocki (dla dzieci) **16.15** Tajemnicza przycia (s.) **16.45** Akademik, sens życia (s.) **17.10** Śladami **17.25** Stop (mag. dla kierowców) **17.30** AZ-quiz (teleturniej) **18.00** Report (aktualności reg.) **18.30** Przyjaciele (s.) **18.57** Losowanie „10” szczęśliwych **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Filadelfia (film USA) **22.10** Na tropie **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie „10” szczęśliwych **23.20** Przyjaciele (s.) **23.50** „Poprask” **0.10** Rozmowy (pr. rozryw.) **0.55** Perły z archiwum TV **2.15** „Klekánice” **2.55** Tydzień w regionach **4.10** Terra musica.

■ TVC 2

5.00 Czarne owce **5.15** Rodzina na rozdrożach **5.45** Sport w świecie **6.20** Wiadomości TVS **6.40** Wiadomości regionalne **7.55** Panorama **8.30** Time out **9.00** Dzień dobry z TVC **11.25** AZ-quiz (teleturniej) **11.50** Dziennik telewizyjny po latach **12.00** Euronews **12.40** Piękne zguby (talk show) **13.10** Bajkowa niedziela **15.05** Czułki **15.30** Procesy fizyczne (s. dok.) **15.50** Wideoatlas naszej przyrody (s. dok.) **16.05** Klucz (mag.) **16.35** Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) **17.35** Rodzina i szkoła (mag.) **17.55** Publicystyka ekologiczna **18.30** Nie poddawaj się **19.00** Dziennik telewizyjny po latach **19.10** Wiadomości w jęz. migowym **19.15** Świat motoryzacji (mag. sport.) **20.00** Ludzie z maneżu (s. dok.) **21.00** Na pływalni z R. Křestanem **21.25**

Ogniem i mieczem (s.) **22.20** Pion (mag.) **23.15** Wieczór Analogonu (pr. rozryw.) **23.50** Churchill (s. dok.) **0.45** Lena Horne: Blue Note **1.50** Kwartet **2.20** Wydarzenia, komentarze **3.00** Newshour with Jim Lehrer **4.00** Przygody nauki i techniki **4.25** Wielki Wóz.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** To morderstwo, napisała (s.) **9.20** Szczęśliwy Luke (s.) **10.35** Lekcje gotowania **11.05** Stefania (s.) **11.55** Milagros (s.) **12.45** Trzy życia Sofii (s.) **13.30** Władca zwierząt (s.) **14.25** Gwiezdna brama (s.) **15.10** Kachorra (s.) **16.05** Kierunek południe (s.) **16.55** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.25** Właśnie teraz **17.35** Gliniarz i prokurator (s.) **18.25** M.A.S.H. (s.) **18.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Chcesz zostać milionerem? **20.50** DO-RE-MI (pr. muz.) **21.50** Na własne oczy (mag.) **22.35** Nie słyszac zła (film USA) **0.20** Akcja (s.) **1.40** Na własne oczy **2.20** Kapitan (s.) **4.15** Doktor ze wsi (s.) **5.00** Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryjskie (s.) **9.00** Skryta namietność (s.) **9.55** Wspaniali i bogaci (s.) **10.50** Prima jazda **11.50** Echa Febiofestu **12.00** Nareszcie sami (film czes.) **13.30** Raymonda każdy lubi (s.) **13.55** Sabrina - młoda czarownica (s.) **14.25** Beverly Hills 90210 (s.) **15.15** Melrose Place (s.) **16.10** Hercule Poirot (s.) **17.10** Doktor Stefan Frank (s.) **18.05** Kwiz show (teleturniej) **18.43** Wiadomości z regionu **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Pogoda **19.00** Dziennik **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Echa Febiofestu **19.55** Ogień miłości (film niem.) **21.40** 12 odważnych (pr. dok.) **21.55** Ostry dyżur (s.) **22.45** Śmiercionośne triki (film USA) **0.40** Na temat! **0.50** Salon samochodowy **1.20** Kusząca szansa (teleturniej) **2.25** Świat według Bundych (s.) **2.50** Sauna.

ŚRODA 28 STYCZNIA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.10** Prognoza pogody **8.15** Woronicza **17.8.25** Moda na sukces (s.) **8.50** Czarodziejski młyn (film anim.) **9.05** Królowie i królowe (s. anim.) **9.15** Plastelink i przyjaciele (dla dzieci) **9.40** Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) **9.50** Kropelka - przygoda z wodą (s. anim.) **10.20** Onassis, najbogatszy człowiek świata (s. biograf.) **11.10** Katolicki Uniwersytet Lubelski **11.25** Nowoczesna chirurgia (s. dok.) **11.50** Moja składka w ZUS **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** To trzeba wiedzieć (mag.) **12.25** Samo życie (reportaż) **12.40** Klan (s.) **13.10** Hrabina Cosel (film pol.) **14.00** Nasze rytmy zdrowia (mag.) **14.20** Szare na złote (reportaż) **14.40** Kościół pielgrzymkowy w Wies (film dok.) **15.00** Wiadomości **15.10** Agroliga 2003 **15.35** Obserwator wojskowy (pr. wojskowy) **16.00** Rower Błażeja (mag.) **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Gość Jedyńki (wywiad) **17.35** Klan (s.) **18.05** Biznesmeni kontra urzędnicy (pr. public.) **18.35** Irak 2004 **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Aż po grób (film USA) **21.55** Kryminalna Jedynka (mag.) **22.15** Obraz niekontrolowany (mag.) **22.40** Oblicza mediów (pr. public.) **23.00** Monitor Wiadomości **23.15** Biznes perspektywy (mag.) **23.25** Z przymrużeniem oka (film ang.).

■ TVP 2

7.05 Studio urody (mag.) **7.15** 100 dobrych uczynków (s.) **7.40** Podróż do bajek (s. anim.) **7.50** Kasztaniaki (s. anim.) **8.00** Czwerej pancerni i pies (s.) **8.55** Pytanie na śniadanie (mag.) **10.25** Studio urody (mag.) **10.35** Herbata u Tadeusza (pr. rozryw.) **11.25** Magazyn Ekspresu Reporterów **12.15** Tajna misja (s.) **13.00** Panorama **13.15** Złotopolscy (s.) **13.40** Nowe przygody Tarzana (s.) **14.30** 30 ton! Lista, lista **15.00** XII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **16.00** Panorama **16.20** Prognoza pogody **16.25** M jak miłość (s.) **17.15** Jazda kulturalna (mag.) **17.50** Program

Środa, 28. 1., godz. 19.00, TVP2
VIVA NAJPIĘKNIEJSI CZYLI NAJPIĘKNIEJSZA POLKA, NAJPIĘKNIEJSZY POLAK
Program artystyczny, Polska 2004
Scenariusz: Krzysztof Materna, Wojciech Mann.

Dwutygodnik „Viva!” ogłosił plebiscyt na najpiękniejszą Polkę i najpiękniejszego Polaka. Wśród kandydatów i kandydatek są znani i uznani m.in.: Anna Przybylska, Magda Mołek, Danuta Stenka, Justyna Steczkowska, Grażyna Torbicka, Anna Maria Jopek, Małgorzata Foremniak, Natalia Kukulska, Mariusz Czerkawski, Maciej Damiecki, Tomasz Kamel, Mateusz Kusznierewicz, Bogusław Linda, Michał Żebrowski i Artur Żmijewski. Uroczystość uświetni koncert Anity Lipnickiej i Johna Portera oraz Kayah. Galę prowadzi: Krzysztof Materna i Wojciech Mann.

lokalny **18.30** Panorama **19.00** Viva najpiękniejsi (pr. rozryw.) **19.50** Supermarket - Czy musiało tak być? (mag.) **20.05** M jak miłość (s.) **20.55** Krzysztof Janik, przewodniczący klubu parlamentarnego SLD (pr. public.) **21.25** Wycisnięci (film dok.) **22.00** Panorama **22.20** Sport telegram **22.30** O co pytają nas wielcy filozofowie **22.50** Śmiertelnie mroźna zima (film USA) **0.25** Album Chopinowski.

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) **7.45** Aktualności **8.00** Magazyn beskidzki **8.45** Gość dnia **9.00** Sfinks - zagadki historii (s. dok.) **9.40** Rycerze i rabusie (s.) **10.45** Telekurier (mag.) **11.15** Gość dnia (wywiad) **11.45** XXX Międzynarodowy Festiwal Pianistów Jaz-zowych **12.15** Telenowyiny (mag.) **12.35** Taka była telewizja (s. dok.) **13.50** Agrobiznes (mag.) **14.00** Teleplotki (mag.) **14.45** Eurotel (mag.) **15.00** W krainie władcy smoków (s.) **15.45** Magazyn beskidzki **16.15** Aktualności **16.30** Europejska Liga Mistrzów Siatkówka **18.30** Kurier kulturalny **18.45** Kronika miejska **18.50** Eurostrada **19.45** Senat - studio senackie **20.00** Telekurier (mag.) **20.50** Echa dnia (pr. public.) **21.15** Eurotel (mag.) **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **21.55** Wiadomości sportowe **22.00** Porozmawiajmy (pr. public.) **22.15** To jest temat (mag.) **22.45** Kurier sportowy **22.55** Studio pogoda **23.05** Europejska Liga Mistrzów Siatkówka **0.05** Polska śmierć (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **7.00** Power Rangers (s.) **7.30** Transformery (s. anim.) **8.00** Poplista **9.00** Rodzina zastępcza (s.) **9.30** Przyjaciele (s.) **10.00** Słoneczny patrol **8** (s.) **10.55** Awantura o kasę (teleturniej) **11.50** Samo życie (s.) **12.20** Interwencja (mag.) **12.40** Serca na rozdrożu (s.) **13.45** Czułość i kłamstwa (s.) **14.15** Power Rangers (s.) **14.40** Pokemon (s. anim.) **15.05** Świat według Kiepskich (s.) **15.45** Informacje **16.10** Interwencja (reportaż) **16.30** Herkules (s.) **17.30** Hugo Express (dla dzieci) **17.55** Przyjaciele (s.) **18.30** Informacje **19.10** V.I.P. 3 (s.) **20.10** Świat według Kiepskich (s.) **21.00** Samo życie (s.) **21.40** Swobodny lot (film niem.) **23.20** Biznes Informacje **23.45** Graffiti (pr. public.) **0.05** Pierwszy milion (s.) **1.00** Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Babilon **5.20** „Klekánice” **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Teleranek **8.35** Klocki **8.50** W domu smakuje najlepiej (s. dok.) **9.05** Idea wody **9.35** Co mogę dla siebie zrobić (mag.) **9.40** Diagnosta **10.00** Wiadomości **10.10** Pułapka na zjawę (film czes.) **11.10** Niespodzianka pana Milberry'ego (film czes.) **11.30** Nieznajomość

nie usprawiedliwia (mag.) **12.00** Wiadomości **12.25** Kolory życia (mag.) **13.30** Na pływalni z R. Křestanem **13.50** Czarni baronowie **14.00** Wiadomości **14.05** Wędrująca kamera **14.30** Pod korcem (mag.) **14.50** Świat rekordów Guinnessa **15.15** Śpiewnik domowy **15.20** Księżniczka ze Solimanu (bajka) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Meduza (pr. muz.) **17.05** Czy chcecie mnie? (mag.) **17.20** Pierwsza pomoc **17.30** AZ-quiz (teleturniej) **18.00** Report (aktualności reg.) **18.25** Aneta (s.) **18.57** Losowanie „10” szczęśliwych **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **19.55** Losowanie Sportki **20.00** Co teraz i co potem? (s.) **21.10** Bananowe rybki (talk show) **21.35** M15 (s.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.20** Losowanie Sportki **23.25** Ludzie burmistrza VI (s.) **23.45** Losowanie „10” szczęśliwych **23.50** Szczęście domowe **0.20** Wędrująca kamera **0.45** Stale tu jestem **1.10** Piękne zguby (talk show) **1.40** Świat motoryzacji **2.20** Rozejrzyj się, człowieku **2.40** Po czesku **2.50** Wydarzyło się... **3.00** LeGaTo **3.50** Popularis **4.20** Ścieżki wiary.

■ TVC 2

5.00 Ścieżki wiary **5.30** Kalendarium **5.45** Etykieta **5.55** Na tropie **6.20** Wiadomości TVS **6.40** Wiadomości regionalne **7.55** Panorama **8.30** W blasku pięciu kół **9.00** Dzień dobry z TVC **11.25** AZ-quiz (teleturniej) **11.50** Dziennik telewizyjny po latach **12.00** Śladami **12.15** Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) **13.15** Rodzina i szkoła (mag.) **13.35** Akademik, sens życia (s.) **13.55** Tajemnicza przycia (s. dok.) **14.25** Publicystyka ekologiczna **15.25** Świat filmu: S. Spielberg (film dok.) **16.25** BK Gambrinus Brno - Gdynia (koszykówka) **18.10** Pomarańcza (mag.) **19.00** Dziennik telewizyjny po latach **19.10** Wiadomości w jęz. migowym **19.15** VK Dukla Liberec - Iraklis Saloniki **20.00** Kolacja dla palantów (film franc.) **21.15** Diagnosta (mag.) **21.35** Paszkwil (mag.) **22.35** Miłość i śmierć w Wenecji (film ang.) **0.25** Ziemia nieznana **0.45** Pion **1.40** Causa bibendi (koncert) **2.20** Wydarzenia, komentarze **3.00** Newshour with Jim Lehrer **4.00** Publicystyka ekologiczna.

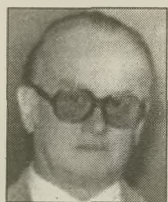
■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** To morderstwo, napisała (s.) **9.20** Obudzone sumienie (film USA) **10.45** Lekcje gotowania **11.10** Stefania (s.) **12.00** Milagros (s.) **12.50** Trzy życia Sofii (s.) **13.35** Władca zwierząt (s.) **14.25** Gwiezdna brama (s.) **15.15** Kachorra (s.) **16.05** Kierunek południe (s.) **16.55** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.25** Właśnie teraz **17.35** Gliniarz i prokurator (s.) **18.25** M.A.S.H. (s.) **18.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Nakreć to! (pr. rozryw.) **20.40** Plusk! (film USA) **22.45** Judo obywatelskie (film niem.) **1.30** Judo obywatelskie **2.00** Tele tele **2.30** Kapitan (s.) **4.15** Doktor ze wsi (s.) **5.00** Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryjskie (s.) **9.00** Skryta namietność (s.) **9.50** Wspaniali i bogaci (s.) **10.45** Prima jazda **11.40** Echa Febiofestu **11.55** Muhammad Ali (film USA) **13.30** Sabrina - młoda czarownica (s.) **14.00** Beverly Hills 90210 (s.) **14.50** Melrose Place (s.) **16.10** Hercule Poirot (s.) **17.10** Doktor Stefan Frank (s.) **18.05** Kwiz show (teleturniej) **18.43** Wiadomości z regionu **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Pogoda **19.00** Dziennik **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Echa Febiofestu **19.55** Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) **21.00** Wspaniała uczta (pr. rozryw.) **22.0**

Kronika Rodzinna

„Upływa szybko życie...”

Dnia 28 stycznia 2004 obchodził swój jubileusz życiowy 80. urodzin nasz Tatusz, Dziadek i Pradziadek

pan PAWEŁ BADURA

Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i jeszcze wiele pogodnych dni życzą córka Danka i syn Czesław z rodzinami.

GL-038

„Odeszliście w daleką dal,
nam pozostawiliście smutek i żal,
by po ziemskich trudach i znoju,
tam odpoczywać w pokoju”.

Dnia 28. 1. 2004 obchodziłaby swe 90-te urodziny nasza Kochana Mamusia, Babcia, Prababcia i Teściowa

śp. HELENA KOTASOWA

z Trzyńca. Zaś 4. 6. 2004 mija 9. rocznica jej śmierci.

Zaś dnia 18. 2. 2004 obchodziłby swe 100. urodziny nasz Kochany Tatusz, Dziadek, Pradziadek i Teść

śp. JAN KOTAS

z Trzyńca. Dnia 2. 1. 2004 mija 28. rocznica Jego śmierci. W cichej zadumie, z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

AD-017

„Mijają lata, nikną marzenia
a pozostają tylko wspomnienia”.

Dnia 28. 1. 2004 obchodziłaby 90-lecie urodzin nasza Kochana Siostra, Ciocia, Szwagierka

śp. MARIA PILCHOWA

emer. kierowniczka sklepu z Karwiny Nowego Miasta. Wszystkich, którzy Ją znali, prosimy o chwilę zadumy. Najbliższa rodzina.

RK-011

„Tylko miłość zostaje,
ta nie zna śmierci”.

Dzisiaj, 27. 1. 2004, mija dwadzieścia lat, gdy odszedł od nas na zawsze, nagle i niespodziewanie nasz Najdroższy

śp. BRUNO BALON

z Hawierzowa Żywocic. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-018

„Kto był kochany,
nie będzie nigdy zapomniany”.

Dziś, 27 stycznia, przypominamy sobie 2. bolesną rocznicę, kiedy na zawsze umilkło szlachetne serce naszego Drogiego

śp. JERZEGO TARABY

Z miłością, wdzięcznością i szacunkiem wspominają żona i synowie z rodzinami.

AL-010

BURZLIWIE I BOGATO

Bal dwu pokoleń

TRZYNIEC (bag) – Tradycyjny bal szkolny Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie to gwarancja dobrej zabawy, toteż co roku do Domu Kultury TRISIA w Trzyńcu przybyszą tłumy rodziców i młodzieży. Nie inaczej było ubiegły piątek.

Wczoraj, według chińskiego kalendarza, rozpoczął się Rok Małpy. Powinien być podobno burzliwy i hojny. Niech ten bal będzie zatem w myśl wierzeń burzliwy w tańcu i bogaty w zyski – powiedział podczas zagajenia konferansjer Jerzy Mohwald. Dobrej zabawy życzyli też zebrani pan dyrektor Krystyna Herman i przewodniczący MSZ Karol Tobola.

Dwukrotnie na parkiecie sali głównej królowa polonez. Pokazowe wykonanie przygotowane przez absolwentów kursu tańca zebrało burzliwe brawa, zaś uczennica Marta Branna w dowód uznania za

wspaniale opracowaną choreografię otrzymała od kolegów kwiaty i bombonierkę. Potem, wtórując młodym, ruszyli do tańca rodzice i grono profesorskie.

Kolejną lekcję tańca i wigoru zaserwowali podczas swego występu „olzianie”. Na ludowo bawiono się przy akompaniamencie „Kapeli Olza” w zaimprovizowanej kawiarence, gdzie... zamiast kawy podawano wspaniałą barszczyk z krocieczkami. W Niebieskim Saloniku można było poszaleć na dyskotecę, w dużej Sali przy dźwiękach zespołu „Sonata”, zaś najlepszym miejscem do rozmów towarzyskich okazały się oczywiście bary. Nie brakło tradycyjnych ciastek, kwiatów i kotylionów. Sporo emocji i śmiechu przyniosła loteria, w której jedną z najbardziej pożądaných nagród była zniżka na kurs nauki jazdy samochodem. Słowem bal na 102!

▲ Zdjęcie z wernisazu wystawy obrazów Pawła Wałacha w galerii teatru czeskokieszyńskiego. Obrazy prezentujące Beskidy można oglądać do 29 lutego. Fot. WIESŁAW PRZECZEK

Co w teatrze

SCENA POLSKA – TRZYNIEC: Kariera Artura Ui (27, godz. 19.00, grupa TPR), **KARWINA:** Kariera Artura Ui (28, godz. 18.00, grupa KAP).

SCENA CZESKA – HAWIERZÓW: Za sceną (27, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN:** „Ferda Mravenec” (28, godz. 10.00).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: „Kameňák” 2 (27, 28, godz. 17.45, 20.00), **Reflex:** Desperado 2 (27, 28, godz. 17.00), **Basen** (27, 28, godz. 20.00), **CZ. CIESZYN – Central:** Zakręcony piątek (27, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC – Kosmos:** Oszuści (27, 28, godz. 17.30), **Żelary** (27, 28, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńciec 105,3 m, po- pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 1. 2. wystawa Anny Wysockiej, do 4. 2. wystawa „Fotografia dzikiej przyrody 2003”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

Co w terenie

CZ. CIESZYN MOSTY – MK PZKO zaprasza 31. 1. od godz. 19.00 do Domu PZKO na tradycyjny bal. Miejscówki (300 Kc, 2x kolacja, kawa) do nabycia u p. Brannego, tel. 558 732 194. Przygrywa p. Nogol.

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet i Klub Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie 28. 1. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

BOCONOWICE – MK PZKO zaprasza 31. 1. od godz. 19.00 do domu kultury na tradycyjny bal. Program: „Rytmik”, gra „Spektrum”.

TRZYNIEC – stowarzyszenie obywatelskie „Trijadod” zaprasza 13. 2. od godz. 19.00 do szkoły zawodowej

w Trzyńcu Kanadzie na bal benefisowy. Miejscówki (250 Kc) można nabyć u pani Olszarowej, tel. 558 380 720 lub 558 380 721, u pana Pytlika 608 404 530, Klub Seniora, Husowa 404, od 2. 2. w po: 12.30-15.30, od 5. 2. w cz: 12.30-16.00.

TRZANOWICE – MK PZKO zaprasza 30. 1. od godz. 19.00 do sali DK na Bal Towarzystwa. Program: zespół „Zaolzie”, miejscowy zespół taneczny, gawędziarz p. Filipczyk.

CIERLICKO – MK PZKO zaprasza 29. 1. o godz. 16.00 w miejscowej szkole na zebranie sprawozdawcze połączone z obchodami Dni Babci i Dziadka.

STONAWA – 28. 1. o godz. 17 wystąpi południowokoreański chór „Halla Boys Choir” z kapelą górniczą w kościele katolickim p.w. św. Marii Magdaleny.

LUTYNIA DOLNA – zarząd MSZ i dyrekcja PSP zapraszają 31. 1. o godz. 19.00 do DK w Lutyni Dolnej na Bal Reprezentacyjny. Przygrywa „Sonata”.

KARWINA RAJ – Klub Seniora zaprasza na spotkanie 27. 1. o godz. 16.00 do Domu PZKO.

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie 29. 1. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

OLBRACHCICE – Klub Seniora zaprasza na spotkanie klubowe 29. 1. o godz. 16.00 do Domu PZKO.

PITS „BŚ” – zaprasza 31. 1. na przejazd narciarski Mosty – Girowa – Hrczawa – Bukowiec. Rejestracja w godz. 10.30-12.30 na Hrczawie. Informacje tel. 596 314 711.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI – DUŻA GALERIA: do 29. 2. wystawa „Beskid Śląski” w malarstwie Pawła Wałacha.

▲ **BIALA GALERIA:** do 8. 2. wystawa Fotoklubu Jabłonek. Otwarte po-pt: 9-15.

GALERIA „NA STRYCHU”, Stfelniční 1, Cz. Cieszyn: do 30. 1. wysta-

wa „Beskidy 2003” Zaoziańskiego Towarzystwa Fotograficznego i Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego. Otwarte po-pt: 9-17.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 6. 2. wystawa „Klejnot ze srebra 2004”. Otwarte po-pt: 10-16.

SALA MANESA, DK Karwina: do 6. 2. wystawa twórczości plastycznej Moniki Milerskiej i rzeźby plastyczne Małgorzaty Krentowicz. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat: do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.

BIBLIOTEKA REGIONALNA, Karwina: do 27. 1. wystawa twórczości Alicji Bartulcowej i Zbigniewa Kubeczki. Zwiedzać można w godz. otwarcia biblioteki.

MUZEUM HUTY TRZYŃCIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA – stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyńca”, do 31. 1. wystawa „Szopki Betlejemskie ciągle żywe”. Otwarte wt, pt: 9-16, nie: 13-17.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWO- CICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 2. 2. wystawa „Tarcze strzeleckie”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, wystawa do 25. 4. „Zbrodnia i kara”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina:** do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **JABŁONKÓW, Rynek Mariacki 14:** do 22. 2. „Szkoła podstawy życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Stfelniční 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn; w godzinach otwarcia w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie Frysztacie (przy rynku).

GL-049

NOWY SALON ŠKODA w Czeskim Cieszynie

Podajemy do wiadomości, że po ukończeniu działalności firmy NETCAR w Czeskim Cieszynie przejęliśmy przedstawicielstwo Škoda Mladá Boleslav w zakresie sprzedaży, serwisu i napraw gwarancyjnych w naszym zakładzie samochodowym przy ul. Frydeckiej w Czeskim Cieszynie.

W ramach sprzedaży świadczymy wszelkie usługi łącznie z rejestracją, ubezpieczeniem, leasingiem, kredytem na zakup samochodu lub odkupieniem samochodu używanego.

Informacji o cenach nowych samochodów, możliwościach napraw oraz ofercie promocyjnej modeli Škoda udzielimy osobiście lub telefonicznie pod adresem:

Autodružstvo
Frydecká 12, Czeski Cieszyn

tel: 558 746 716, 558 713 672
603 469 631

NIEWIDOMI PONAD GRANICAMI

Benefisowe balowanie

TRZYNIEC (sch) - Imprezę, na której można się będzie zabawić, a jednocześnie pomóc dobrej sprawie, przygotowuje stowarzyszenie obywatelskie inwalidów Trijadoc.

W piątek 13 lutego br. o godz. 19.00 w Średniej Szkole Zawodowej w Trzyncu Kanadzie organizuje *Bal Benefisowy*. Jest to impreza, dzięki której nowo założone stowarzyszenie działające na rzecz integracji osób niewidomych z obydwa brzegów Olzy chce zdobyć środki finansowe na dal-

szą swoją działalność. - Jeżeli chcemy korzystać ze środków programu PHARE, musimy dysponować również własnymi pieniędzmi oraz wykazać się konkretną działalnością - stwierdza jeden z organizatorów, Oton Dyrbuś.

Niewidomym oraz szerokiemu gronu ich sympatyków do tańca będzie przygrywać kapela *Tufaranka* z Sakvic, która m.in. w 1998 r. zdobyła pierwszeństwo na światowym festiwalu profesjonalnych orkiestr dętych w Holandii.

Czwartek z dobrym filmem

CZ. CIESZYN (kor) - Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej urządza w czwartek Wieczór Filmowy. Rozpocznie się on o godz. 16.00 w sali konferencyjnej siedziby Kongresu Polaków.

Jak poinformował GL prezes Zarządu Głównego SMP **Roman Sekula**, „na pierwszy ogień” pójda trzy filmy niezależnych twórców, które nie zawsze trafiają do kin. Jeden polski - „Dzień świra” Marka Koter-

skiego z Markiem Kondratem w roli głównej oraz dwa amerykańskie: „Outcold” Brendana i Emmetta Malloyów oraz kultowy „Apocalypsa Now” Francis Forda Coppoli.

- Chcielibyśmy spotkania z filmem organizować regularnie co dwa miesiące. Oprócz tego zamierzamy organizować wieczory poetyckie lub spotkania z ciekawymi ludźmi - dodał prezes.

redakcyjnej Noczy

Kołodować małemu...

Chór Zeński „Melodia” z Nawsia pod dyr. Aleksandry Zeman 25 stycznia 2004 kołodował na Kościele i w Rybniku.

Do kościelnej rzymskokatolickiej parafii p.w. św. Wawrzyńca chór przejechał na zaproszenie ks. proboszcza Mirosława Brudkowskiego, by upiększyć niedzielne nabożeństwo wiozanką kołód. Po mszy świętej, która przebiegała w pięknym nastroju, chór wyruszył z kołód do Polski,

by wziąć udział w koncercie zorganizowanym przez chór kościoła św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Rybniku Chwałowicach.

Po okresie kołód przed *Melodią* kolejne próby. Do udziału w nich serdecznie zapraszamy w imieniu chórzystek wszystkie miłośniczki śpiewu. Próby odbywają się w każdy czwartek o godz. 16.00 w nawiejskim domu PKZO.

Edmunda Jurosek

Ukraińcy w Ostrawskim

Jedynym stowarzyszeniem obywatelskim mniejszości ukraińskiej i rusińskiej na terenie województwa morawsko-śląskiego jest Stowarzyszenie *Ukraińców i Sympatyków Ukrainy (SUPU)*. Organizacja ta nie ma swojej siedziby. Na urządzanie spotkań wynajmuje salę w Bułgarskim Ośrodku Kulturalnym w Morawskiej Ostrawie, koło Mostu Sikory. Baza członkowska jest niewielka, liczy ok. 50 członków, głównie z Ostrawy, Karwiny, Hawierzowa i Opawy. Przewodniczącym Stowarzyszenia jest Vasil Vanik (Rusin urodzony w słowackim Bardziejowie), jego zastępcą jest Petr Kaleta (Czech, który ożenił się z Ukrainką).

W ub. roku SUPU zorganizowało ciekawą prelekcję z okazji 200. rocz-

nicy urodzin Aleksandra Duchnowicza, duchownego oraz organizatora życia społecznego *Ukraińców i Rusinów*, a także wieczór poezji, na którym recytowano wiersze poety ukraińskiego Tarasa Szewczenki. Na uwagę zasługuje również działalność wydawnicza Stowarzyszenia. Od 11 lat w nakładzie 300 egzemplarzy wydaje ono kwartalnik *Ostrawska Prosvita*.

Ukraińcy i Rusini aktywnie współpracują w ramach Ruchu Politycznego „Coexistentia - Spivžitja” również z innymi mniejszościami narodowymi. Tradycyjnie wzorowe są kontakty z mniejszością polską. Członkowie sekcji polskiej „Wspólnoty” regularnie biorą udział w imprezach SUPU.

TADEUSZ TOMAN

le heca!

Przed bramą niebios czeka gromada duszyczek.

Jakiś facet przepycha się na początek.

Jedna z czekających kobiet stwierdza:

- To już drugi raz dzisiaj wymusza pan pierwszeństwo...

* * *

Matka upomina syna:
- Tyle razy cię prosiłam, żebyś nie bił się z łobuzami, ustępował im z drogi, a ty znowu przychodzisz posiniaczony!

- Ja im ustąpiłem, ale oni mnie dogonili...

* * *

Ordynator do pacjenta:
- Dlaczego uciekł pan wczoraj z sali operacyjnej?

- Usłyszałem, jak pielęgniarka mówi: „Niech się pan nie przejmuję, wycięcie wyrostka to prawie zabieg kosmetyczny”.

- I to pana tak przeraziło?
- No tak, bo ona to mówiła do chirurga.

* * *

Rozmawiają dwaj koledzy:
- Powiedz mi, ale tak szczerze, czy wierzysz w sny?
- Oczywiście!
- A dlaczego?
- Bo się sprawdzają. Wyobraź sobie, w zeszłym tygodniu śniło mi

się, że jestem na koncercie w filharmonii. Obudziłem się i... rzeczywiście byłem w filharmonii!

* * *

Na skrzyżowaniu do policjanta podchodzi staruszka z laską.

- Panie władzo, niech mnie pan przeprowadzi przez jezdnię.

- Dobrze, babciu, poczekajmy tylko, aż zgaśnie to czerwone i zapali się zielone światło.

- E tam, na zielonym to ja mogę sobie sama przejechać.

* * *

Na ulicy Polnej do taksówki wsiada pijany facet i mówi:

- Na Polną!

- Już jesteście.

- Tak szybko? A ile płacę?

- Nic.

- O, jak tanio...

Wydarzenia Sportowe

CZOŁÓWKA POLSKICH SKOCZKÓW WZWYŻ SZYKUJE SIĘ DO TRZYŃCA

4 lutego »Beskidzka Poprzeczka«

Ośmiu skoczków wzwyż z rekordem osobistym przekraczającym 230 cm potwierdziło udział w zaplanowanej na 4 lutego XII edycji „Beskidzkiej Poprzeczki”. Tradycyjnym organizatorem imprezy jest lekkoatletyczna sekcja Huty Trzynieckiej przy współpracy z władzami miasta i spółką „StaRS” Trzinec.

Działaczom trzynieckiego klubu udało się zważyć pod Jaworowy bardzo silną międzynarodową obsadę. Oprócz czołowych czeskich zawodników - Jaroslava Bábę (232 cm), Tomáša Janků (231 cm), Svatoslava Tona (230 cm) i Jana Janků (230 cm) w zawodach zaprezentują się też znani polscy skoczkowie, swego reprezentanta wystawia w Trzyncu ponadto Rosjanin (Michail Cwetkow - czwarty z ubiegłorocznych MŚ) i Włosi (Andrea Bottinelli - z rekordem osobistym 230 cm).

Fani polskiej lekkoatletyki mogą obejrzeć w Trzyncu na własne oczy szóste go zawodnika ubiegłorocznych mistrzostw świata w Paryżu - Grzegorza Sposoba (230 cm) oraz aktualnego mistrza Europy do lat 22 i zarazem rekordzistę obecnego sezonu - Aleksandra Waleriańczyka (236 cm). Obaj panowie są kontynuatorami chlubnej tradycji polskich skoków wzwyż i jedną z największych polskich nadziei na medal olimpijski w sierpniowych igrzyskach w Atenach. Po odejściu z aren sportowych Artura Partyki Polacy wciąż czekają na duży sukces skoczków wzwyż w seniorskiej kategorii. W Trzyncu wystartuje również utalentowany Michał Bie-

niek, który w ubiegłorocznych mistrzostwach świata w Paryżu nie zdołał przebrnąć przez rundę kwalifikacyjną. Jego rekord życiowy wynosi 230 cm.

Obok wymienionych wyżej głównych faworytów do zwycięstwa w „Beskidzkiej Poprzeczce”, w trzynieckiej hali „Stars” swoje umiejętności zaprezentują też mniej utytułowani

PŚ W SKOKACH NARCIARSKICH

Małysz bez błysku

Z Japonii wróciła wczoraj wyprawa polskich skoczków narciarskich. Na skoczni w Hakubie i Sapporo podopieczni trenera Apoloniusza Tajnera wypadli słabo.

Liczone tradycyjnie na Adama Małysza, ale skoczek z Wisły nie powtórzył wyczynu z Zakopanego. Adam Małysz ani razu nie zajął miejsca w pierwszej dziesiątce, a w Hakubie nie zakwalifikował się nawet do drugiej serii zawodów. Pozostali dwaj Polacy - Wojciech Skupień i Marcin Bachleda - nie przebili się do rundy finałowej. W weekendowych zawodach w Sappo-

ro bezkonkurencyjny był Norweg Roar Ljøekselsoy, który umocnił się na drugim miejscu w klasyfikacji łącznej Pucharu Świata. Prowadzi nadal Fin Jane Ahonen, Małysz plasuje się na szóstej pozycji. (jb)

Interesująco zapowiada się też rywalizacja kobiet na czele z wicemistrzynią świata Zuzaną Hlavoňową czy uczestniczką zeszłorocznych paryskich mistrzostw świata Ivą Strakovą. Ciekawym uzupełnieniem imprezy będzie współzawodnictwo najlepszych młodych skoczek z Moraw i Śląska. (jb)

(jb)

różnych dziedzin

■ **PETR KORBEL** triumfował w prestiżowym japońskim turnieju z cyklu „Super Circuit”. Tenisista stołowy Startu Sucha Górna w finale pokonał 4:3 Koreańczyka Sang-Un O.

■ **PIŁKA NOŻNA, zimowy turniej we Wracimowie:** Bogumin - Hluczyn 1:2 (gola dla „Fai” zdobył Michał Sionko), Slawia Orłowa - MKF Karwina 4:1 (Halśka, Polášek, Macháček, Lacina - René Bielek), Dzieńmorowice - Wracimów 0:2, Sedliszczce - G. Błędowice 3:2. **Sparingi:** Trzinec „B” - Olbrachcice 1:2 (dla gospodarzy - Groś), Kysuckie Nowe Miasto - Futbol Trzinec 3:2 (dla gości - Malif, Müller), Cz. Cieszyń - L. Piotrowice 0:2, Bystrzyca - juniorzy Futbolu Trzinec 7:0 (Kuśnierek 3, Szturc 2, Hadrava, Turoň).

(jb)

nasza oferta

■ **HOKEJ NA LODZIE, Tipsport EHL:** Witkowiec - Slawia Praga (dziś, 17.00). I liga: Hawierzów - Pisek (jutro, 17.00). II liga: Orłowa - Uniczów (jutro, 18.00).

■ **PIŁKA RĘCZNA, sparingi:** Karwina - Zubrzy (jutro, 17.30) i Karwina - Kielce (czwartek, 17.30).

MISTRZOSTWA EUROPY PIŁKARZY RĘCZNYCH

Polacy za burtą

Polska przegrała z Serbią i Czarnogórą 29:38 (11:19) w ostatnim meczu grupy D turnieju finałowego mistrzostw Europy piłkarzy ręcznych, które odbywają się w Słowenii. Polacy zajęli ostatnie miejsce w grupie i zostali wyeliminowani z imprezy.

Podopieczni trenera Zajackowskiego ulegli wcześniej 25:29 ekipie Francji i zostali rozgromieni przez Niemców 32:41. Do ćwierćfinału awansowali natomiast reprezentanci RC. Podopieczni trenera Trtíka w niedzielnym decydującym meczu zremisowali 30:30 z Islandią, co wystarczyło im na wejście do grona dwunastu najlepszych zespołów turnieju.

W ćwierćfinałowej grupie II Czesi zmierzą się dziś z Niemcami (20.30),

jutro z Francją (18.30) a w czwartek z Serbią i Czarnogórą (18.30). Z pozostałymi sąsiadami w tej grupie - Węgrami i Słowenią - Czesi przegrali w fazie wstępnej mistrzostw. (jb)

Sport polski

□ W WIEKU 60 LAT zmarł w Warszawie Zdzisław Ambroziak - dziennikarz sportowy i były siatkarz.

□ **TOMASZ SIKORA** uplasował się na 4. miejscu w biathlonowym PŚ we włoskiej Anterselvie.

□ **LUCJAN BŁASZCZYK** przegrał w finale gry pojedynczej turnieju ITTF Pro Tour w tenisie stołowym w Zagrzebiu z mistrzem świata Austriakiem Wernerem Schlagerem.

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Hawierzowskie Pantery na fali

W słódmym niebie są po sobotnim meczu hokeistów pierwszoligowego Hawierzowa. Na własnym lodzie Pantery sensacyjnie pokonały Jihlawę, zespół z czołówki tabeli. Hawierzowianie w przeciągu dwóch dni sięgnęli po sześć punktów. W piątek, również przed własną publicznością, podopieczni trenera Aleša Flašara uporali się z ostatnim zespołem tabeli, Kometą Brno. Dało to Panterom awans na dziesiąte miejsce. Jutro hawierzowianie, w trzecim spotkaniu z rzędu u siebie, podejmować będą Jedenasty w tabeli Pisek. To kolejny mecz o przyszłościowych sześć punktów. Hawierzów chce za wszelką cenę uniknąć gry w barażach o utrzymanie się w I lidze. W drugiej lidze Orłowa skomplikowała sobie nieco sytuację przed zbliżającą się fazą play offs. Podopieczni trenera Juchelki dopiero w dogrywce pokonali Frydek-Mistek. Orłowianie mają nad dziewiątym w tabeli Uniczowem przewagę dwóch punktów. O wszystkim zadecyduje jutrzejszy jawemny mecz.

● **I LIGA: HAWIERZÓW - JIHLAWA 3:2 (1:1, 1:0, 1:1).** Bramki: Rimmel 2, Dibelka - Čachotský, Kaňkovský.

W bramce gospodarzy pojawił się ponownie Martin Vojtek, który we wtorek w barwach Stalowników Trzinec sięgnął po pierwszy „shotout” w swojej ekstraklasowej karierze. Vojtek z powodzeniem łączy obowiązki golkipera tak w Trzyncu, jak i pierwszoligowym Hawierzowie. O jego świetnej formie przekonali się na własnej skórze w sobotę gracze Jihlavy.

Trener Hawierzowa Aleš Flašar mógł wkomponować do zespołu kolejnego nowego zawodnika. W środku drugiej formacji pojawił się Petr Fabián, były napastnik Witkowiec. Gospodarze rozpoczęli z dużym impetem i już w 3. minucie cieszyli się z prowadzenia. W prowadze liczebnej z granicy niebieskiej linii uderzył obrońca Patrik Rimmel (as. Petr Foltá). O ile Rimmel w 3. minucie został bohaterem swego zespołu, o tyle w 10. minu-

cie zasłużył na miano „fajtłapy”. Właśnie po jego fatalnym błędzie Čachotský wyrównał na 1:1. Swoją reputację naprawił Rimmel w kolejnej prowadze liczebnej w wstępie drugiej odsłony. Ponownie z dystansu, po współpracy z Foltą i Fabiánem, w 21. minucie Rimmel po raz drugi pokonał Suchana w bramce Jihlavy. Przewagę w drugiej tercji osłabnęli jihlawianie. Goście za sprawą kilku przewag liczebnych zepchnęli Pantery do defensywy, ale pod bramką Vojtka byli raczej bezsilni. Hawierzowianie nie ugięli się pod ofensywą Jihlavy i w 51. minucie podwyższyli na 3:1. **Labur Dibelka** w prowadze trochę od niechcenia narzucił krążek w kierunku bramki Suchana, a jihlawski golkipier - po nieporozumieniu ze swoimi obrońcami, wpuścił krążek za swoje plecy. Goście nie rezygnowali i kontaktowego gola doczekali się w 57. minucie. W osłabieniu wyrwał się spod opieki hawierzowskich obrońców doświadczony Kaňkovský i obni-

żył na 3:2. Marzenia Jihlavy o dogrywce uciał sędzia Jeřábek, który w trakcie „power play” gości zauważył, że Kaňkovský gra ze złamanym kijem. Jihlawianin powędrował na ławkę kar, uniemożliwiając swoim kolegom rozwinięcie skrzydeł. Sędzia Jeřábek, kary 4:10, wykorzystane 3:0, widzów 1300. (jb)

Lokaty po 35 kol.: 1. Beroun 73, 2. Ujście n. Ł. 72, 3. Chomutów 71, 4. Jihlawa 69,... 10. Hawierzów 37, 11. Pisek 36,... 13. Prościejów 34, 14. K. Brno 29 pkt. **JUTRO:** Hawierzów - Pisek (17.00).

● **II LIGA: FM - ORŁOWA 3:4** w dogr. (0:1, 1:2, 2:0 - 0:1). Bramki: Šlapka 2, Kotala - Dvořák 2, **Tomášek, Grimm.**

Goście przesądziła o zwycięstwie w 3. minucie dogrywki. Złotego gola zdobył doświadczony obrońca **Grimm** (as. Tomášek). Frydek-Mistek w pierwszych dwóch tercjach prezentował się niemrawo, ale w ostatniej odsłonie gospodarze mocno przycisnęli rywal. Sędzia Trombík, kary 4:4, widzów 180.

Orłowianie utrzymali ósmą lokatę w tabeli. Do końca rundy zasadniczej pozostały dwie kolejki. Jutro w bardzo ważnym meczu Orłowa podejmować będzie na własnym lodzie Uniczów. (JK)

Lokaty: 1. Sareza Ostrawa 80, 2. N. Jiczyń 64, 3. Blansko 61,... 8. Orłowa 41, 9. Uniczów 39 pkt. **JUTRO:** Orłowa - Uniczów (18.00).

Opr. JANUSZ BITTMAR

DZIŚ W NUMERZE:

Premiera z koncertem **str. 3**

Głosik - rubryka dla dzieci **str. 4**

Jaki pyszny krem **str. 5**

Tipsport ekstraklasy hokeja **str. 8**

CZWARTEK
29 STYCZNIA 2004
NR 12
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

W zimowych miesiącach dzikie kaczki i łabędzie bywają w Czeskim Cieszynie stałymi gośćmi. Upodobały sobie Olzę pod mostem Wolności. Tutaj mogą się spodziewać, że ktoś z przekraczających granicę podrzuci im coś do zjedzenia.
Fot. MAREK SANTARIUS

PO DOŚWIADCZENIA DO ŻABOJADÓW

Nauka i praktyka

CZ. CIESZYN (ar) - Zintegrowana Szkoła Średnia Przedsiębiorczości Handlowej w Czeskim Cieszynie przygotowuje się na wejście do Unii Europejskiej.

- Od kwietnia zamierzemy wznowić staże uczniów we francuskim regionie Calais - poinformowała wicedyrektor ds. ekonomicznych Halina Twardzik. Szkoła współpracowała z francuskimi partnerami na początku lat 90. Na trzymiesięczne praktyki do hoteli i restauracji we wspomnianym regionie wyjeżdżały dwudziestoosobowe grupy uczniów. Współpraca przebiegała na podstawie francusko-czeskiej umowy międzyrządowej. Francuski urząd pracy praktyki wstrzymał, z wejściem do UE stają się ponownie aktualne.

Warto wiedzieć, że na kierunku hotelarstwo szkoła umożliwia m.in. naukę języka polskiego. Chodzi o przedmiot nadobowiązkowy. Placówka posiada od 2002 r. dwie pracownie komputerowe, a w br. chce

zainwestować do modernizacji hardware kolejnych 200 tysięcy koron.

Do Zintegrowanej Szkoły Średniej Przedsiębiorczości Handlowej w Czeskim Cieszynie, która należy w zakresie ekonomiczno-gastronomicznym do największych szkół w kraju, uczęszcza w bieżącym roku szkolnym przeszło tysiąc uczniów, którzy pobierają naukę na dwunastu różnych kierunkach włącznie maturalnych.

JUBILEUSZ UCZCZĄ PRZEDSTAWIENIEM

Pół roku od przeprowadzki

CZ. CIESZYN (kor) - Uczniowie sibielskiej małoklasówki otrzymają dzisiaj pierwsze świadectwa w nowej siedzibie szkoły. W trakcie ubiegłorocznych wakacji szkoła przeniosła się z dawnego budynku przy ul. Pod dzwonek do obiektu przy ul. Polnej, który dzieli z miejscowym polskim przedszkolem. Obie placówki od ponad roku działają pod dyktando czeskokcieszyńskiej PSP przy ul. Havlička.

- Z początku było nam trudno - mówi kierowniczka sibielskiej szkoły, Irena Ochodek. - Klasy są mniejsze niż w dawnym budynku. Za to mamy większą świetlicę z ogrodem. Było też trochę kłopotów z doróbkami w szatniach i stołówce, ale dzięki pomocy dyrektora z ul. Havlička jest już dobrze. A poza tym zdążyliśmy się już zaklimatyzować...

Szkoła przygotowuje się do jubileuszu. W listopadzie ub. r. minęło 130 lat od otwarcia dawnego budynku (od pół roku ma tu swoją siedzibę sibielskie

MK PZKO). Z tej okazji szkoła zaprosi na wiosnę swoich wychowanków, byłych nauczycieli i wszystkich sympatyków do ośrodka kultury Strzelnica na sztukę Gustawa Przeczka Dziewczynka z ostrogami.

W sibielskiej szkole uczy się obecnie w 2 klasach 28 dzieci: 12 w połączonych klasach 1. i 3., 16 - w klasach 2., 4. i 5.

Dla rowerzystów

HAWIERZÓW (bag) - Nic nie wskazuje na razie na szybkie nadejście wiosny, ale miłośnicy kolarstwa już myślą o nadchodzącym sezonie. Urząd Miejski w Hawierzowie opracowuje mapę ścieżek rowerowych łączących poszczególne dzielnice miasta i ciekawsze punkty w jego okolicy. Mieszkańcy mogą aktywnie uczestniczyć w tych pracach składając swoje wnioski i uwagi, przeprowadzona została nawet stosowna ankieta. W przyszły czwartek zainteresowani spotkają się po południu w filii biblioteki miejskiej przy ul. Seiferta, gdzie można będzie o całym projekcie jeszcze raz podyskutować.

OBRADOWAŁA RADA KONGRESU POLAKÓW

Kadencja za półmetkiem

CZ. CIESZYN (db) - Dotacje na rok bieżący, wydawanie Głosu Ludu, dalsza praca komisji szkolnej i współpraca z międzynarodowymi organizacjami mniejszościowymi to najważniejsze tematy omawiane na poniedziałkowym posiedzeniu Rady Kongresu Polaków w RC.

Członkowie Rady przeprowadzili bieżącą analizę zmian wprowadzonych w naszej gazecie. Pozytywnie ocenili obecną szatę graficzną, dodając, że należy dalej pracować nad usunięciem niedociągnięć. Z uznaniem spotkało się wprowadzenie na łamy GL grupy stałych felietonistów. Jednym z tematów, który powinien zdaniem wydawcy regularnie gościć na naszych łamach, jest problematyka Unii Europejskiej i przystąpienia do niej naszych krajów.

Prezes Józef Szymczek zdał sprawozdanie z obrad Rady Rządu RC ds. Mniejszości Narodowych, w których uczestniczył w ubiegłym tygodniu. Gremium to zajmowało się m.in. wynikami tegorocznych konkursów dotacyjnych w centralnych organach.

Następnie poinformował obecnych, że minister szkolnictwa RC Petra Buzkova nie odpowiedziała na list przekazany jej w trakcie oficjalnej wizyty w naszym regionie przez przedstawicieli komisji szkolnej Kongresu Polaków.

W kolejnym punkcie obrad Rada Kongresu wydelegowała Bronisława Walickiego na lutowe posiedzenie Europejskiego Biura Języków Mniejszościowych. Zdecydowano również o dalszej działalności w ramach Federacyjnej Unii Europejskich Mniejszości Narodowych (FUEN).

Zebrani zostali poinformowani, że w tych dniach przebiegnie planowana kontrola wykorzystywania przez Kongres Polaków dotacji z budżetu państwa. Przeprowadzą ją pracownicy Najwyższego Urzędu Kontroli RC.

Posiedzenie było 23 z kolei w bieżącej trzyletniej kadencji Rady Kongresu. Kadencja zakończy się na wiosnę 2005 r.

Pytanie do:

MIRKA TOPOLANKA, prezesa Obywatelskiej Partii Demokratycznej (ODS)

- Pańska krytyka rządów socjaldemokratycznych jest druzgocąca.

Czy odnosi się także do polityki koalicyjnej ČSSD-US wobec mniejszości narodowych?

- Wszystkie rządy lewicowe mają pełne usta frazesów o mniejszościach, nie tylko narodowych, a kiedy przyjdzie co do czego, to nie ma o co oprzeć. Polska mniejszość nie jest dyskryminowana. Cały szereg drobnych problemów udało się dwustronnie rozwiązać. Polacy mają nie tylko reprezentację na czeskiej scenie politycznej, ale i poparcie w polskim Sejmie, gdzie istnieje i konsekwentnie pracuje Komisja ds. Polaków za granicą. Obserwuję sytuację koło dwujęzycznych napisów - i uważam, że z wejściem do UE przełamiemy wszelkie bariery i negatywne doświadczenia historyczne. Muszą jednak minąć pokolenia niż przezwycięzymy to dziwne stulecie, o którym śpiewa Jarek Nohavica. A ten problem na pewno nie tkwi tylko w dwujęzycznych napisach. (mro)

Własna informacja

DORZECZE STONAWKI (sch) - Własne czasopismo będą mieli mieszkańcy Mikroregionu Dorzecza Stonawki.

Na 8 stronach formatu A4 będzie ono przynosić informacje ze wszystkich 10 zrzeszonych gmin. Pierwszy numer dwumiesięcznika trafi do mieszkańców na początku lutego br.

Koszty czasopisma zostaną pokryte ze środków mikroregionu.

Pogoda

WTOREK - Zachmurzenie umiarkowane, możliwe opady śniegu. Temperatura w dzień od -5 do -1 st. C, nocą od -4 do -8, lokalnie -10 st. C. Wiatr pld.-zach. 4-8 m na sek.

PIĄTEK - Zachmurzenie duże z opadami śniegu. Temperatura w dzień od -4 do 0 st. C, nocą od -4 do -7. Wiatr zachodni 5-9 m na sek.

SAMORZĄD ODKORKUJE MIASTO

W planie parkomaty

BOGUMIN (mro) - Bogumilscy radni chcą zapobiec „zakorkowaniu” Bogumina. We wtorek na posiedzeniu rady miasta omawiali możliwość zainstalowania parkomatów i wyznaczenia stref płatnego parkowania.

Analiza ruchu kołowego w mieście przeprowadzona w listopadzie ub. roku, wykazała przeciągające się postroje - np. z 50 aut zaparkowanych przed budynkiem Policji RC aż 17 samochodów stało tam 24 godziny.

- Miasto cierpi na brak miejsc do

parkowania - stwierdziła rzeczniczka ratusza Lucie Balcárová. Dodała, iż rozwiązując ten problem trzeba uwzględnić rozwój ruchu kołowego w mieście, ochronę środowiska naturalnego oraz planowane utworzenie w centrum strefy pieszej.

ŁOMNIAŃSKA POGODA DLA NARCIARZY

DOLINA ŁOMNEJ (man) - Sezon narciarski w pełni. Amatorzy białego szaleństwa mają przed sobą mnóstwo możliwości - mogą wybierać z kilku nartostrad. Wielkim powodzeniem cieszy się kompleks na położonej pomiędzy Czadką i Żyliną Wielkiej Raczy, w szwach pęka również nowa nartostrada w Mostach koło Jabłonkowa. GL zainteresował się natomiast sytuacją w ośrodkach łomniańskich.

Sewerka - Oprócz zakwaterowania w ośrodku Sewerka narciarze mogą skorzystać m.in. ze szkoły snowboardingu. Oba stoki pokrywa 60 cm warstwy śniegu, trasy narciarskie są starannie utrzymywane, a oba wyciągi czynne. Ich zarządcy na brak turystów nie narzekają, a kolejki tworzą się jedynie w czasie weekendu. Trasy zjazdowe czynne są od 9.00 do 16.00 (sobota i niedziela), oraz od 8.30 do 15.30 (dni robocze). Ceny kartonów dla dorosłych: całonocny 350, popołudniowy i popołudniowy 220, dla dzieci: całonocny 250, popołudniowy i popołudniowy. Samochodem można dojechać na znajdujący się pod stoki parking.

Kierowcom przyda się informacja, że stosowanie łańcuchów śniegowych jest tu obowiązkowe.

Tegoroczny sezon ocenia spółka TORAF - NOWA, zarządzająca od 2002 r. wyciągiem Armáda w Łomnej Dolnej jako bardzo dobry. Współpracuje ona z ośrodkiem związków zawodowych kar-

Stoki wabią

wińskiej kopalni ČSA Rohanka, w którym zakwaterowani są narciarze. Właściciele obu obiektów nie ukrywają zadowolenia; bo oprócz uczestników kursów narciarskich znów trafia do nich coraz więcej narciarzy. Jak podaje pracownik ostrawskiej spółki Jiří Bělunek, po przejęciu wyciągu zaczęła ona stopniowo inwestować pieniądze w udoskonalanie nartostrady. Sztuczny śniegiem zaśniewane są na razie trzy czwarte stoku. Po zakończeniu sezonu zostanie dokończony system zaśniewania, a wokół trasy zostanie umieszczone oświetlenie, by w roku następnym można było jeź-

dzić również po zapadnięciu zmroku. Obecnie jeździć można codziennie od godz. 8.00 do 16.00. Na stoku jest ponad 70 cm śniegu. Dzięki dużej pojemności wyciągu (1,1 tys. osób na godz.) narciarze nie muszą obawiać się kolejek, czynny jest też wyciąg dla dzieci.

Obok dobrze utrzymanego stoku znajdują się również trasy dla biegaczy od 3 do 15 km. Ceny kartonów: 2-godzinny 220, 5-godz. 290, całonocny 350 Kč.

Na brak narciarzy nie skarżą się również właściciele ośrodka narciarskiego w Łomnej Górnej Przelacz, bo oprócz turystów przyjeżdżają tutaj kursy narciarskie. Na stoku znajduje się ponad 50 cm śniegu. Jeździć można codziennie w godz. od 9.00 do 15.30. Od początku tegorocznego sezonu można dojechać samochodem bezpośrednio pod stok. Nowe są też ceny kartonów: 2-godzinny kosztuje 120, 4-godz. 180, całonocny 290 Kč. Dwudniowy karton można nabyć za 440 Kč, 3-dniowy za 640, 4-dniowy za 800, 5-dniowy za 950 i 6-dniowy za 1100 Kč.

Znad Wisły

■ Sprawa wiz zdominowała rozmowy **Aleksandra Kwaśniewskiego** w Waszyngtonie. - *Amerykanie nie przyjęli mojej koncepcji zniesienia wiz jako anachronizmu w dzisiejszym świecie* - przyznał prezydent po rozmowach w Białym Domu. Proponują natomiast zwiększenie liczby konsulów USA pracujących w Polsce, co zmniejszyłoby kolejki i czas oczekiwania na wizę. Służba graniczna USA miałaby rozpocząć odprawy na polskich lotniskach. Mowa była też o wprowadzeniu możliwości odwoływania się od negatywnych decyzji wizowych - teraz decyzja konsula jest ostateczna.

Według Busha zniesienie wiz dla Polaków leży w gestii Kongresu, który decyduje o prawie imigracyjnym. - *Nie jestem rozczarowany postawą Amerykanów, bo po wydarzeniach 11 września chcą oni lepiej kontrolować swoje granice* - powiedział Kwaśniewski. - *Po wprowadzeniu ułatwień za 2-3 lata wizy i tak staną się marginalną kwestią*.

Nie rozwiązana nadal jest sprawa udziału polskich firm w odbudowie Iraku. Firma Bumar ubiega się tu o kontrakt w wysokości kilkuset milionów dolarów. Jedynym konkretem, jaki przywiezie z sobą prezydent Kwaśniewski, jest pomoc dla polskiej armii. Prezydent Bush ujawnił, że w projekcie budżetu na 2005 r. umieści 66 mln dolarów na pomoc dla polskich sił zbrojnych.

■ Tomasz Lis, twórca i prezenter *Faktów TVN* został w poniedziałek rano zawieszony. Powód: sondaż dla *Newsweeka*, w którym Lis jest zaprezentowany jako jedyny kandydat, który może konkurować z Jolantą Kwaśniewską w wyścigu do fotela prezydenckiego.

Zarząd TVN chciał, by Lis oświadczył, że nie zamierza ubiegać się o prezydenturę. Lis zgodził się na oświadczenie, iż nie zamierza ubiegać się o fotel głowy państwa, dopóki pracuje w TVN. Szefowie telewizji postawili warunek: Lis wróci na wizję, jeśli na piśmie oświadczy, że nie będzie ubiegać się o prezydenturę. Dziennikarz odmówił. Lis pracuje w telewizji (TVP i TVN) od 1990 r. Jest Dziennikarzem Roku 1999 w plebiscycie branżowego pisma *Press* i zdobywcą trzech Wiktorów - nagród dla gwiazd telewizyjnych. *Newsweek* cytuje w swoim tekście Lisa, który przyznaje, że jest zaskokowany wynikami sondażu. Pytany, czy wystartuje w wyborach prezydenckich, odparł: - *Zapytajcie mnie za rok. A najlepiej za dwa lata*.

■ W wieku 80 lat zmarł **Aleksander Małachowski** - nietypowa postać polskiej lewicy. Pochodził z zamożnego ziemianńskiego domu ze Lwowa. Podczas okupacji był kurierem, łącznikiem, podchorążym, dwukrotnie więziony go NKWD, był zesłany do łagru koło Stalinogorska, pracował w kopalni węgla.

Od 1980 r. był w NSZZ *Solidarność*, wybrany do władz Regionu Mazowsze i Krajowej Komisji Rewizyjnej. Internowany w stanie wojennym i aresztowany pod zarzutem działalności konspiracyjnej. Został posłem X, I, II i IV kadencji Sejmu. Był członkiem Unii Pracy, jej honorowym przewodniczącym oraz przewodniczącym Rady Krajowej UP. Małachowski pracował w Polskim Radiu, w redakcjach *Współczesności*, *Kultury* oraz w TVP, był laureatem nagrody im. Ignacego Daszyńskiego.

Dwa lata temu Małachowski został oskarżony przez stołeczną prokuraturę o pomówienie Sądu Lustracyjnego przez nazwanie zbrodnią sądową wyroku w sprawie Mariana Jurczyka. Podstawą zarzutu był artykuł Małachowskiego z lewicowego tygodnika *Przegląd* z 2000 r. Zbrodnia sądowa nazwał wyrok uznający Jurczyka - historycznego przywódcę NSZZ *Solidarność* za agenta SB.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fragment wystawy biżuterii w Galerii Zdrowego Miasta.

Fot. BEATA SCHÖNWALD

KLEJNOTEM DO SERCA

Eleganckie sreberko

KARWINA (sch) - Wystawa w uniwersyteckiej Galerii Zdrowego Miasta prezentuje srebrną biżuterię - od projektu do pomysłu.

Srebrne cacka wystawiana w kilkunastu szklanych gablotach to prace uczniów kierunku *Plastycznej obróbki metali i kamieni szlachetnych* Prywatnej Średniej Szko-

ły Artystycznej w Ostrawie Michałkowicach. Pomysłowe łączenie różnych surowców, misterna robota oraz niekonwencjonalne rozwiązania budzą zachwyt i dają do myślenia, zwłaszcza jeżeli wziąć pod uwagę wiek autorów poszczególnych eksponatów. Oferują oni również tzw. biżuterię na zamówienie - według pomysłu klienta albo na podstawie projektu wybranego z katalogu.

Biżuteria uczniów ostrawskiej szkoły gościła już w salach wystawowych na Zaolziu - m.in. w Cz. Cieszynie i Hawierzowie, ale też w Nowym Jicynie, Opawie, Helfszynie czy Pradze.

Plany na cały rok

CZEŚKI CIESZYN (man) - Pierwsze tegoroczne spotkanie Sekcji Historii Regionu odbyło się w poniedziałek w siedzibie ZG PZKO

Na wstępie prezes sekcji **Stanisław Zahradnik** przedstawił w referacie sylwetkę historyka i działacza Józefa Chlebowczyka. Później do dyskusji włączyli się pozostali członkowie z osobistymi wspomnieniami o historyku. Na zebraniu uzgodnione zostały tematy, którymi w br. zajmą się członkowie sekcji. Przedstawia oni sylwetki wybitnych, nieraz zapomnianych działaczy zaolziańskich, którzy wiele dokonali dla naszego regionu. Omawiano też tematy tegorocznych seminariów oraz cele ekskursji.

Kolejne zebranie sekcji zaplanowane jest na poniedziałek 1 marca.

Ciekawostki

Pochwała destrukcji

W Japonii od kilku tygodni wysokie miejsce na liście muzycznych przebojów zajmuje hymn firmy, którego tematem jest... destrukcja. Śpiewanie *shaka*, hymnów sławiących wyjątkowe zalety japońskich przedsiębiorstw, należy do obowiązkowego rytuału na początku dnia pracy, podczas firmowych, a często nawet rodzinnych uroczystości.

Kiedy jednak prywatna telewizja na zakończenie nocnego programu rozrywkowego nadała niedawno *shaka* firmy destrukcyjnej Nihon Break Kogyo z Jokohamy, redakcję zaczęły zasypywać tysiące telefonów i SMS-ów od widzów, żądających powtórzenia tej piosenki i nagrania jej na płycie. Singel z piosenką okazał się ogromnym sukcesem komercyjnym.

W odróżnieniu od hymnu np. koncernu Fujitsu, który mówi o jedno-

zeniu naszej wspaniałej technologii w całym świecie, słowa piosenki firmy z Jokohamy brzmią jednak nieco zaskakująco, mowa jest tylko o wyburzaniu.

Pies-trofeum wojenne

Amerykańskim żołnierzom w Iraku udało się zaskarbić sympatię miejscowych bezdomnych psów. Wielu Amerykanów patrolujących ulice Bagdadu chce zabrać do kraju adoptowane czworonogi.

Waleśające się psy są w Iraku bardzo liczne. Te zwierzęta, które spodobają się żołnierzom, są umieszczane w zoo, gdzie na koszt nowego właściciela odkarmia się je i leczy, a potem wysyła się je do USA.

Jak podaje Farah Mourrani, asystentka dyrektora ogrodu zoologicznego w Bagdadzie, do USA wysłano już ponad 30 psów. Psy są w tym kraju przez mużulmanów uważane za nieczyste.

KLUB POLSKI W PRADZE ZAPRASZA

Staro-nowa siedziba

PRAGA (mro) - Po ponad roku poniewierki wrócił wczoraj do swojej siedziby Klub Polski w Pradze zrzeszający ok. 130 osób. Przypomnijmy, że lokal Klubu przy ulicy Vítkova na Karlínle uclerplął w wyniku katastrofalnej powodzi w 2002 roku.

- *Nasza siedziba to salka konferencyjna oraz pomieszczenie biurowe mieszczące się na zapleczu miejscowego kościoła husyckiego. Siedziba jest, ale brakuje jeszcze łączy telefonicznych i internetowych* - powiedział GL **Władysław Adamiec**, prezes Klubu.

Dodał, że na inauguracyjne spotkanie zaproszono reprezentacje innych narodowości mieszkających w stolicy. Część towarzyska nie obyła się bez poczęstunku i wspólnego śpiewania przy gitarze.

Teraz W. Janik

CZ. CIESZYN (sch) - PTTS *Beskid Śląski* ma od wtorku nowego prezesa. Na miejsce ustępującego z funkcji **Tadeusza Steca** został wybrany **Władysław Janik** z Będowic.

Funkcje sekretarza oraz skarbnika organizacji nadal będą sprawować **Karol Śliż** i **Alfred Lotter**.

Igrzyska za pasem

SZCZYRK (man) - Już za niespełna miesiąc rozpocznie się kolejna edycja Polonijnych Igrzysk Zimowych „Beskidy 2004”. W Bielsku Białej, Cieszynie, Szczyrku i Wiśle rywalizować między sobą będą Polacy rozsiani poza granicami Polski. Do siedziby Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie wpłynęło ponad 35 zgłoszeń. Organizatorzy imprezy odnotowali jednak już ponad 50 sportowców z Zaolzia, pragnących wziąć udział w igrzyskach.

Dla przypomnienia podajemy, że spotkanie organizacyjne uczestników zgłoszonych w Kongresie Polaków odbędzie się 11. 2. o godz. 16.00 w sali konferencyjnej KP, przy ul. Komeńskiego 4 w Czeskim Cieszynie.

KOLEJNY PARTNERSKI GEST

W nagrodę wyjazd na obóz

JABŁONKÓW (kor) - Samorząd stolicy Podbeskidzia postanowił zaprosić w lutym na Zaolzie na 3-dniowy obóz zimowy uczniów z gimnazjów z Gogolina i Siemianowic Śląskich. Dla młodzieży z obu partnerskich miast Jabłonkowa jest to nagroda za udział w konkursie plastycznym na kartkę świąteczną. Zorganizował go wydział kultury jabłonkowskiego ratusza w grudniu w ramach jarmarku świątecznego.

Jak poinformował GL wicebur-

mistrz **Stanisław Jakus**, bazą obozu będzie ośrodek w Nawsiu Kostkowie. W trakcie pobytu młodzież odwiedzi jabłonkowskie szkoły i spotka się ze swoimi rówieśnikami przy uroczystym ognisku. Program przewiduje ponadto kulig oraz zwiedzenie miejscowej filii Muzeum Ziemi Cieszyńskiej. Goście z Polski będą też świadkami oficjalnego podpisania przez burmistrzów Jabłonkowa, Gogolina i Siemianowic umowy o współpracy.

Groźne sople

Walkę ze zwisającymi z rynien sopłami lodowymi toczą właściciele kamienic na jabłonkowskim rynku.

Jak poinformował nas **Vladislav Janiczek** z urzędu miejskiego, pracownicy miasta usuwają śnieg i lód z chodnika przed budynkiem nr 158 (*Fabos*), będącego jego własnością. Usuwanym sopli oraz odśnieżaniem chodników przed pozostałymi domami zajmują się ich właściciele, ponieważ zobowiązują ich do tego przepisy prawne. Wszystkie prace wykonują na koszt własny. Jednak nie wszystkich stać na kosztujący 450 Kc na godz. samochód-platformę, wobec czego niektórzy zrzucają zwisające sople prosto z okien. Znajdą się, niestety, również tacy, którzy sople pozostawiają obojętnymi. Powinni pamiętać o tym, że w wypadku nieszczęścia zostaną obciążeni odpowiedzialnością. Może być wtedy już za późno. Należałoby zatem zastanowić się nad jakimś nowym rozwiązaniem, korzystnym dla wszystkich...

(man)

Po dotacje!

OSTRAWA (db) - Zgodnie z założeniami programu wspierania mniejszości narodowych żyjących w obrębie województwa morawsko-śląskiego można w terminie do 20 lutego br. składać w ostrawskim urzędzie wojewódzkim prośby o dotację. Wspierana będzie działalność w zakresie kultury, oświaty i wychowania, a także przedsięwzięcia badawcze, wydawnicze i dokumentacyjne. Zgłaszać się mogą stowarzyszenia zajmujące się działalnością na rzecz mniejszości. Muszą one udokumentować swoją aktywność w tym zakresie za okres co najmniej ubiegłego roku. Dotacja może pokryć tylko część kosztów projektu. Informacje oraz formularze można znaleźć na stronach internetowych www.kr-moravskoslezsky.cz.

W Iraku ponadto nie istnieją towarzystwa opieki nad zwierzętami.

Break-dance dla papieża

Jan Paweł II w niedzielę na specjalnej audycji obejrzał pokaz tańca break-dance w wykonaniu mistrzów Polski z 2003 r. *Kwiaty* (Łukasza Kwiatkowskiego), *Bożka* (Marcina Świątlickiego) i *Wezyra* (Piotr Madera).

Ten niezwykle występ przed papieżem był inicjatywą Fundacji Centrum Twórczości Narodowej. Jak informuje fundacja, Ojciec Święty ma zwrócić się do twórców z tzw. kultury wysokiej i offowej z przesłaniem, by - pomimo trudności, jakich doświadczają - nigdy nie dali odebrać sobie radości życia.

Spotkanie z Janem Pawłem II było kolejnym etapem pierwszej edycji *Karuzeli Cooltury*, najważniejszego projektu, jakim zajmuje się Fundacja.

Finał imprezy planowany jest w maju 2004 roku.

Karnawał kamasutry

Grande Rio, jedna ze szkół samby, czyli grup tanecznych uczestniczących co roku w lutowym karnawale w Rio de Janeiro, zapowiedziała w niedzielę, że zaprezentuje *Kamasutę*.

Podczas defilady *Grande Rio* na platformach samochodowych znajdują się olbrzymich rozmiarów rzeźby przedstawiające figury miłosne prezentowane w słynnym hinduskim dziele, a pary tancerzy mają je imitować w ruchu.

Dyrektor tej szkoły samby, Joasinho Trinta, przyznał, że pomysł jest, być może, kontrowersyjny i może wywołać protesty, ale równocześnie zapewnił, że jego celem jest propagowanie środków antykoncepcyjnych i ostrzeżenie przed groźbą chorób wenerycznych.

REŻYSER MONIKA STRZĘPKA Z WARSZAWY W SCENIE POLSKIEJ

Premiera z koncertem

Scena Polska Teatru Cieszyńskiego zaprosi w najbliższą sobotę młodszych teatrów na kolejną w tym mieście premierę. Po *Karlerze Artura UI Bertolda Brechta* w reż. Bogdana Kokotka zespół proponuje sztukę *Polaroidy* młodego brytyjskiego autora Marka Ravenhilla, zaliczanego do kręgu tzw. *nowych brutalistów*.

Sztuka *Polaroidy* to spektakl pozaabonamentowy... Przed kilku laty teatr próbował organizować bardziej kameralne przedstawienia m.in. z myślą o widzu nie obawiającym się eksperymentów. Staracie się zatem nawiązać do tamtej tradycji? - z tym pytaniem zwróciliśmy się do kierownika artystycznego Sceny Polskiej, Bogdana Kokotka.

Tak. Szukamy sposobów, by przekonać młodzież do znajdowania odpowiedzi na nurtujące ją pytania właśnie w teatrze. A co do tego, że jest to najwłaściwsze miejsce, jestem absolutnie przekonany. Między innymi z uwagi na to, iż teatr mówi językiem kilku sztuk równocześnie: literaturą, muzyką, plastyką itd.

Przygotowaliśmy spektakl nowoczesny, którego nie powstydziliby się sceny studyjne dużych ośrodków teatralnych. Dodatkowym magnesem przyciągającym tego wieczoru do teatru mogą być również koncerty rockowe: znanej polskiej formacji *Pogodno* i słowackiej kapeli *Blackberries Cranberries Revival*, które przygotowaliśmy wspólnie z trzynieckim Klubem Muzycznym *Harenda*. A więc bywalców tego klubu również serdecznie zapraszam w sobotę do Teatru Cieszyńskiego.

Polaroidy wyreżyserowała w Teatrze Cieszyńskim Monika Strzępka z Warszawy, nb. koleżanka Bogdana Kokotka ze studiów w warszawskiej Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza.

Polaroidy to opowieść o tym, że bez względu na wiek, przekonania, stopień rozumienia świata, wszyscy pragniemy być. Odczuwać sens. Potwierdzać ważność swojego istnienia w oczach drugiego człowieka. Nasze potrzeby i rozmaite sposoby ich realizacji, to nic innego, jak walka. Na śmierć i życie. - powiedziała M. Strzępka naszej gazecie. - Ale z kim tak naprawdę walczymy o godność? Ze światem, z innymi ludźmi, z Bogiem, złem, czy sami z sobą?

Sądzę, że ta propozycja zainteresuje szczególnie młodszą część widowni, nie tylko dlatego, że język,

jakim posługują się bohaterowie jest - powiedzmy - niewybredny, co młodych ludzi nie bulwersuje. Ravenhill porusza „wielkie” tematy, ale na swoich bohaterów nie wybiera herosów. To ludzie często z marginesu, posługujący się rynsztokowym językiem. Ludzie bezradni, słabi, ukrywający się za barbarzyńskim stylem. Ale czy to daje nam prawo, by ich odrzucać?... Warto im się przyjrzeć i - być może - rozpoznać własne wątpliwości, własny strach przed życiem i gorące pragnienie, żeby życie przeżyć w pełni...

B. Kokotek kontynuuje: Scena Otwarta, w ramach której wystawiamy *Polaroidy*, to propozycja dla tej części publiczności, która na razie nieczęsto zaszczyca progi Teatru Cieszyńskiego. Chcemy mieć młodą publiczność. Trzeba więc jej zaproponować coś, co spowoduje, że młodzi ludzie zaczną u nas bывать i identyfikować się z teatralnym życiem na Zaolziu.

Polaroidy gramy po polsku, ale

W *Polaroidach* obejrzymy na scenie m.in. Małgorzatę Pikus ze Sceny Polskiej oraz Kajetana Piśařovica ze Sceny Czeskiej.

zaprośiliśmy również aktora Sceny Czeskiej, Kajetana Piśařovica. Mam nadzieję, że w przyszłości Scena Otwarta będzie realizować ideę, żeby młodzież z obu stron Olzy mogła spotkać się na tym samym spektaklu. Mimo łatwości, z jaką można przekraczać Olzę, granica między Cieszynem a Czeskim Cieszynem ciągle jeszcze trwoży. Chciałbym, żeby Scena Otwarta była propozycją, dla której warto wybrać się za rzekę, nie tylko dla piwa, które po tej stronie jest tańsze.

Dodajmy, że sztuka wystawiana jest na głównej scenie TC o godz. 17.30, a wstęp na spektakl jest darmowy. Na scenie obejrzymy aktorów Sceny Polskiej: Małgorzatę Pikus, Katarzynę Wojczyk, Mariusza Osmelaka, Klaudiusza Szymiczka i Dariusza Warakę, oraz Sceny Czeskiej - Kajetana Piśařovica.

JACEK SIKORA

Reżyser Monika Strzępka na jednej z prób.

Zdjęcia: WIESŁAW PRZECZEK

marionetki

Tupet naszych reporterów telewizyjnych osiąga szczytową formę. Pomijam fakt, że po przeprowadzeniu wywiadu w szanowanej się instytucji z osobą znaną publicznie, zadają pytanie, gdzie się znajdują. Przyzwyczajam się powoli do tego, że w trakcie spektaklu teatralnego włączają swoje reflektory niszcząc w ten sposób atmosferę, jaką twórcy stworzyli w pocie czoła. Trochę trudniej przyzwyczaić się do operatora kamery wchodzącego na scenę, ale za jakiś czas, kto wie? Staram się zrozumieć to, że są kompletnie niezorientowani w sprawach o których mówią - przecież nie pochodzą z tego terenu, więc mają prawo. Mogę nawet przejść do porządku dziennego nad tym, że większość społeczeństwa nie tak wyobraża sobie dobór

tematów do pięciominutowek, przecież profesjonalści wiedzą lepiej i trzeba im zaufać.

W pewnym momencie jednak moja tolerancja się wyczerpała. A było tak: młoda i piękna reporterka wymogła przerwanie pewnego spotkania dyskusyjnego, by móc przeprowadzić wywiad z gośćmi

Tupet

owego spotkania, gdyż nie chciało jej się czekać na zakończenie... Może nie interesował ją temat, może miała coś ciekawszego do zrobienia? Grono uczestników spotkania pokornie udało się na kawę, a pani redaktor przeprowadziła wywiad. Wiadomo - telewizja rządzi. Reporterce wróżyć rychłą karierę. Z takim tupetem osiągnie

FELIETON HALINY SIKORY

sukces w piorunującym tempie.

No cóż, nowe gwiazdy zaświeciły na horyzoncie Zaolziańskim. Dobrze by było, gdyby oświeślały i wskazywały drogę. Obawiam się jednak, że te moje marzenia są akurat nie do spełnienia i wyglądają dość naiwnie i śmiesznie. Trudno, nastała era Idola a nie Autorytetu.

Kiedy Jerzy Grzegorzewski został dyrektorem Teatru Narodowego, Z. Pietrasik zapytał go, jak powinien wyglądać dyrektor narodowej sceny. Grzegorzewski odpowiedział: Powinien być człowiekiem przedwojennym..., mieć pewien niedzisiejszy urok elegancji. ...Powinien chodzić z laską. I ja go rozumiem. Wiem, że dyrektor teatru, to nie dziennikarz, ale odrobina dobrych manier jeszcze nikomu nie zaszkodziła.

Świat według młodych

Młodzież od 16 do 24 lat może skorzystać z III edycji programu grantowego *Make a Connection* Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz spółki Nokia.

Do 31 marca ośmioosobowe zespoły mogą składać swe projekty do koordynatora województwa morawsko-śląskiego, którym jest Stowarzyszenie Obywatelskie *Vita* (www.vitaova.cz). Warunkiem jest, by imprezy *wzbogacały otoczenie, miały pozytywny wpływ na młodzieżowe środowisko*. Mogą to być akcje kulturalne, seminaria, warsztaty artystyczne, projekty charytatywne czy socjalne, ekologiczne itp. Każdy z projektów ma szansę uzyskania grantu do wysokości 50 tys. Kc.

W ub. roku zgłoszono w województwie morawsko-śląskim 35 projektów. Zwycięska trzynastka zyskała łącznie 400 500 Kc. Najaktywniejszymi byli młodzi ludzie z Hąwierzowa i Orłowej.

(mro)

REKONSTRUKCJA STACJI WENTYLATOROWEJ

Dla środowiska naturalnego

Do jury V edycji Międzynarodowego Konkursu Ekologicznego EKO 2003 wpłynęło 52 projektów ekologicznych z Republiki Czeskiej, Polski i Słowacji. Pierwszeństwo wywalczył wśród nich projekt Energetyki Trzinec zajmujący się obniżeniem strat gazu konwertorowego.

Kierownik wydziału energetyki ciepłej inż. Jerzy Lasota poinformował naszą gazetę o problemie i jego rozwiązaniu: - W 1988 r. Huta Trzyniecka wybudowała na Borku zbiornik na gaz konwertorowy. Celem tej inwestycji było wykorzystanie energii gazu konwertorowego w wysokości około 1500 TJ w skali rocznej. Chodziło wtenczas o pierwsze urządzenie tego typu nie tylko w Republice Czeskiej, ale też w okolicznych krajach - w Polsce, Słowacji, na Węgrzech czy w Rosji. Wykorzystywano energię powstającą w stalowni tlenowo-konwertorowej, która zdolna była zastąpić inne paliwa stosowane w Hucie.

W czasie eksploatacji urządzenia stopień uzysku gazu konwertorowego kształtował się w granicach 85 proc. Stalownikom i energetykom udało się wspólnymi siłami stopniowo podnieść wykorzystanie gazu aż

do 92 procent. Tak było do 1999 r. - *Osiągnięto pułap, którego nie da się podnieść bez zastosowania nowych rozwiązań technicznych* - wyjaśnia J. Lasota.

Zapadła zatem decyzja rekonstrukcji stacji wentylatorowej. Zrealizowano ją w 2001 r., a na początku kolejnego roku wprowadzono stację w rozruch próbną. - *Po roku eksploatacji okazało się, że rekonstrukcja rzeczywiście przyniosła oczekiwane efekty. Lepsze wykorzystanie gazu konwertorowego przyniosło efekt ekonomiczny ok. sześciu milionów koron rocznie. Nie mniej ważne są też efekty ekologiczne. Gaz konwertorowy zastąpił w hucie inne paliwa - szczególnie węgiel w ciepłowni E III - stwierdza szef wydziału energetyki ciepłej.*

Przede wszystkim należy podkreślić wynikające z tego obniżenie występowania popiołu ze wspomnianej ciepłowni o mniej więcej 2300 ton w skali rocznej. Doszło też do obniżenia emisji pyłów oraz SO₂, a to już wpłynęło w znaczącym stopniu na poprawę jakości środowiska naturalnego w samym Trzyniecu i okolicy miasta.

EMILIA ŚWIDER

Inż. Jerzy Lasota podczas kontroli w dyspozytorni Energetyki Trzinec. To właśnie tutaj kontrolowana jest m.in. sprawność wykorzystania gazu konwertorowego.

Fot. autorka

Głosik

List w sprawie ptasiej stołówki

Dziękujemy wszystkim tym, którzy otwarli dla nas w listopadzie ptasie stołówki i nie zapominają o codziennym ich napełnianiu. Przyzwyczajaliśmy się do smacznego jedzonka i wierzymy, że będziemy je znajdować zawsze w tym samym miejscu aż do wiosny. Mamy tylko jedną uwagę:

Bardzo prosimy, nie sypcie nam okruszków chleba do karmników ani żadnych resztek z waszego stołu. Wilgotnieją one szybko na dworze i kwaśnieją. Zjemy takie kwaśne okruszki - i jesteśmy potem chore: brzuszki nas bolą, aż strach!

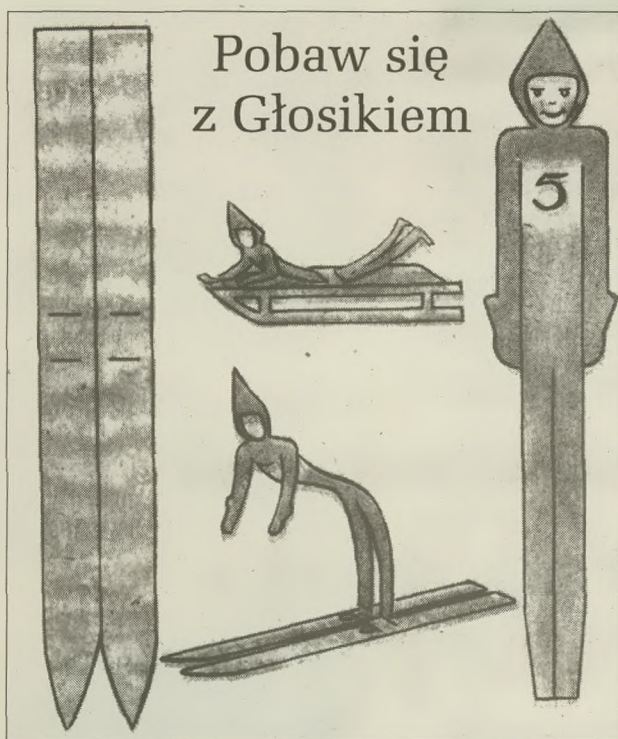
Więc za okruszki dziękujemy, a prosimy o ziarenka konopi, maku, słonecznika, ligustru, nasion traw - słowem samych suchych nasionek. Sikorki wdzięczne będą za lój i nie soloną słoninkę.

Za to wszystko odwiedzimy się wam wiosną i latem - oczywiście wasze ogrody od szkodników i będziemy was rozveselać ćwierkaniem, świstaniem, śpiewem...

Ptaszki

Fot. Marek Santarius

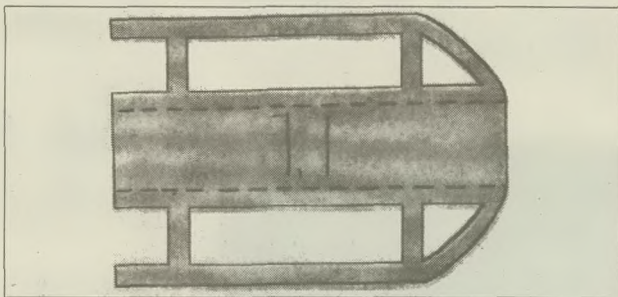

Pobaw się
z Głosikiem

Przesyłamy serdeczne życzenia powodzenia w sobotnim Zjeździe Gwiazdzistym wszystkim jego uczestnikom!

Wiemy jednak, że nie wszyscy mogą brać udział w zawodach, ba, niektórzy nawet kibicować kolegom. Na przykład moja sąsiadka, Małgorzatka. Przeziębila się i leży w łóżku. Dla niej i dla tych, którzy lubią się bawić, ma propozycję nasz **Majsterkowicz**:

Przygotujcie gruby karton. Przerysujcie na nim wzory nart, saneczek i sportowca (dwukrotnie). Wytnijcie wzory z kartonu, przetnijcie karton w miejscach oznaczonych linią ciągłą, przegnijcie saneczki wzdłuż linii kreskowanych. Powyginajcie i umocujcie sportowców w odpowiednich miejscach, jak wskazują rysunki. Zabawki możecie odpowiednio powiększyć i pokolorować.

Głosikowa Korespondencja

NUTKI NA BALIKU

Przedszkolacy z Lutyni Dolnej zamienili się na styczniowym, noworocznym karnawale w NUTKI. Zaśpiewali piosenkę o zielonej północy, o panu Jeremim, co sadi FA-SO-Lę i o listopadzie, co gra na basie, bębnie i flecie. Na zakończenie „Mała Orkiestra” popisała się grą na instrumentach muzycznych. W konkursie przebierańców najbardziej podobala się Sylwinka Zuczek - Diablica. W tańcu na gazecie największe brawa zebrał Piotruś Bartosik z mamą Magdzą.

H. Kwolek

DZIADKOWIE W... PRZEDSZKOLU

W piątkowe przedpołudnie 23 stycznia można było spotkać w górnosuskim przedszkolu nie tylko dzieci, ale także babcie i dziadków. Przedszkolacy zaprosili ich bowiem na uroczyste obchody Dnia Babci i Dnia Dziadka.

Najpierw zaproszono nas do auli szkolnej, gdzie dzieci zaprezentowały przepiękny program. Były więc piosenki o babci, wierszyki o dziadku a jako niespodzianka wiązanka piosenek, które my - babcie i dziadkowie - śpiewaliśmy sobie będąc w wieku naszych wnuków. Po występie czekały na nas dalsze niespodzianki. Nasze wnuczka przygotowały dla nas piękne podarunki a potem zaprosiły nas do „Kawiarenki w Przedszkolu”. Przedszkolacy, w roli kelnerów, poczęstowali nas kanapkami własnej roboty i pysznymi ciasteczkami. Ale to jeszcze nie koniec. Żeby dziadkowie zorientowali się, który przedszkolak do kogo należy, mogli obejrzyć fantastyczne drzewa genealogiczne ze zdjęciami dzieci, ich rodziców i rodzeństwa oraz ze zdjęciami babci i dziadka.

Atmosfera była bardzo serdeczna i miła, za co trzeba podziękować szczególnie paniom przedszkolankom Jadzi

Makówkowej, Danusi Mikuła i Grażynce Siwek. Nie można też zapomnieć o panu Bohdanie Prymusie, dyrektorzce placówki.

A my, babcie i dziadkowie? Długo będziemy pamiętali ten dzień i jesteśmy bardzo dumni z naszych wnucząt.

Dziadek Władek Pasz

Wróćmy jeszcze raz do minionego roku i do wydarzeń, jakie pamięta się przez czas dłuższy. Piątkoklasiści z Karwiny Frysztatu przypomną nam

ANDRZEJKI

Pod koniec listopada w naszej klasie zapanowała czarodziejska atmosfera dzięki znajdującym się tu pająkom, trującym grzybom, czarownicom, świeczkom itp. Pani nauczycielka opowiadała nam o różnych dawnych zwyczajach andrzejkowych, a po zakończeniu opowiadania mogliśmy sobie wypróbować lanie wosku, wrózenie z kwiatka i... kto będzie naszym przyszłym mężem czy żoną i jakie będzie miało imię. Dowiedzieliśmy się, jaki zawód będziemy wykonywać, czy będziemy biedni czy też bogaci...

W imieniu klasy 5. chciałabym podziękować Pani Grażynie Bednă, która przygotowała dla nas niezapomniany dzień.

Napisała Beata Kołatek, a jej kolega klasowy, Adaś Sikora, uzupełnił jej informacje:

Fajna była zabawa z przesuwaniem kapci. Na środku klasy ułożyliśmy kapcie w rzędzie i posuwaliśmy je tak, aż ostatni przywędrował do drzwi. Podobno ten, kogo but był pierwszy przy drzwiach, pierwszy się ożeni (mam nadzieję, że ja aż po studiach).

Na koniec laliśmy wosk przed dziurkę od klucza, był to wspaniały dzień, pełen wrażeń i dobrej zabawy. Jeszcze długo będę go pamiętał.

ZAMIAST RECENZJI

Leży przede mną książka Kazimierza Kaszpera „Melpomeny wędryńskiej przypadki”. Jedną całą książką o tylko jednym amatorskim zespole teatralnym - tego tu jeszcze nie było! Książka pożyteczna, potrzebna i znacząca. Pożyteczna dlatego, że jednych zaznajamia, a drugim przypomina historię Śląska Cieszyńskiego przełomu XIX i XX wieku oraz wszelkie polityczne, kulturowe i cywilizacyjne procesy, jakie zachodziły na tym terenie w wieku XX, podkreśla też zasługi wybitnych osobistości tego regionu, opisuje historię wsi Wędryni z jej 100 lat istniejącym zespołem teatralnym. Potrzebna, bo gdyby jej nie było, za paręnaście lat już nikt by nie pamiętał, że na Zaolziu coś takiego jak polski amatorski ruch teatralny w ogóle istniało. Znacząca, ponieważ pozostawia po sobie trwałe ślady.

Syntetycznie i przejrzysto ujęty materiał historyczny uzupełnia jakby na marginesie kronika ważniejszych wydarzeń z datą i krótkim komentarzem. Natomiast historia wsi Wędryni oraz długa i mozolna droga, jaka prowadziła od Kółka Rolniczego do powstania amatorskiego zespołu teatralnego z prawdziwego zdarzenia, są materiałem oryginalnym i dla wielu może nawet odkrywczym. Autor dysponował Kroniką Teatralną zespołu, zestawem repertuaru (w tym zestawie jest pewna luka czasowa spowodowana brakiem źródeł), spisem aktorów, reżyserów, scenografów, dyrygentów, ludzi z samorządu zespołu, ba! nawet inspicjentów. Wymienione są wszystkie występy gościnne zespołu i odznaczenia. A tych jest sporo. Po prostu jest tam wszystko, co w każdej porządnie prowadzonej kronice i jej omówieniu powinno być.

Następnie autor publikuje bardzo ciekawą rozmowę z Jerzym Ciencią, długoletnim reżyserem zespołu, duszą tego całego przedsięwzięcia, po czym wypowiadają się aktorzy, często w bardzo osobistych zwierzeniach. I znowu na marginesie leci kronika zespołu, komentarz do zdjęć oraz anegdoty o różnych zabawnych zdarzeniach na scenie i poza nią. Jeden akapit jest poświęcony „Melpomenkom”, w których uczestniczyli też aktorzy wędryńskiego zespołu, zdobywając najwyższe laury.

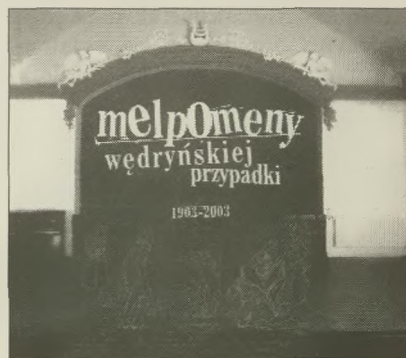
Przez całą publikację przewijają się wiersze Jerzego Cienciły o bardzo osobistym odcieniu. Był to właściciel On, który całe swoje życie poświęcił teatrowi i wychował sobie następców, a tym samym zapewnił ciągłość pracy zespołu. Obecnie zespół prowadzi reżyser i aktor Janusz Ondraszek.

I tu moja dygresja. W latach 50. i 60. ub. wieku na Zaolziu działało ok. 50 amatorskich zespołów teatralnych, i to nie były jakichś Bogumin - pracował tam Brunon Socha; Skrzecz - gdzie niepodzielną ręką panował Konstanty Krzystek; Lutynia Górna - świątynia Melpomeny, w której oglądano wypieszczone przez Alojzego Kudzielkę przedstawienia; Orlowa - miała aż 4 reżyserów: Wandę Serwatka, Gustawa Móhwald, Władysława

Wróbla i Karola Rzymana; Karwina Stare Miasto - tu pieczę nad zespołem sprawowała łagodna, ale konsekwentna Janina Januszkowa; Karwina Centrum - wszyscy tu znali fanatyka teatru, Henryka Gattnara; Karwina I - reżyser Eugeniusz Sumera stawiał wysokie poprzeczki przed zespołem; Karwina VI - ze spokojnym, wyrozumiałym, ale uparciem dążącym do celu Leopoldem Dziechem; Stonawa - to tutaj grał i reżyserował zgrany duet Emil Hanzel i Bolesław Duława; Olbrachcice - wieś Zosia-Samosia z bardzo ambitnym i niezależnym reżyserem Karolem Miczką; Łąki - tam, „brzmiał w trzcinie” Tadeusz Chrzaszcz oraz państwo Pribulowie; Kocobędz - miał bardzo skromnego, ale niesłychanie pracowitego reżysera Pawła Morcinaka; Mistrzowice - reżyser Henryk Faja pracował z małym zespołem, ale z dużym poświęceniem; Sibica - wieś z długoletnimi tradycjami i takim też zespołem teatralnym, który prowadził przygotowany do wszelkich poświęceń Franciszek Franek; Sucha Górna - reżyser Otakar Matuszek, precyzyjny i ułkany, prowadził zespół szkolny i MK PZKO; Trzynieć - tu rządziły dwie kobiety: Ema Jursa i Zofia Kowalczyk, wspomagane przez Adama Wawrosza; Wędrynia - szczytując się prawdziwym pryncypałem teatralnym, Jerzym Ciencią; Nydek - wrażliwa Aniela Kupiec, która całe swoje doświadczenie potrafiła przełożyć na scenę; Nawsie - od lat niewielki zespół pracował pod łagodnymi, posługującymi się perswazją rządami Jana Pyski; Łomna Dolna - trzeba wielkiej ofiarności i pracowitości, żeby w trudnych warunkach górskiej wioski stworzyć i prowadzić zespół teatralny. Potrafiła to Anna Sedlaczek. Powiedzieć mi więc teraz, gdzie się zapodział nasz złoty róg i ostała nam się ino Wędrynia?!... Koniec dygresji.

Opublikowana na kredowym papierze książka „Melpomeny wędryńskiej przypadki” ma twarde okładki ze zdjęciami budynku Czytelni i portalu sceny, wyróżnia się ciekawą szatą graficzną, obfituje w niezmierną ilość starych i nowych fotografii, ilustracji i wykresów, co już samo w sobie zachęca do jej przeczytania. Przede wszystkim zaś jest napisana zwięzłym i gęstym językiem, jakim włada Kazimierz Kaszper. Podsumowując trzeba stwierdzić, że książka ta jest kompetentnie napisana i zredagowana. Ukazała się nakładem wydawnictwa Beskidy - Bronisław Ondraszek, Wędrynia 2003.

WANDA CEJNAR

Zaśpiewać jak Anna German

Do redakcji wpłynęła informacja o drugiej edycji festiwalu piosenek nieżyjącej już polskiej piosenkarki Anny German. Chodzi o konkurs dla wokalistów i małych zespołów wokalnych. W br. poszerzono formułę festiwalu o piosenki Seweryna Krajewskiego, w związku z tym każdy wykonawca przygotowuje dwie piosenki: jedną z repertuaru Anny German, drugą - dowolną kompozycję Seweryna Krajewskiego. Punktem kulminacyjnym konkursu będzie Koncert Galowy z udziałem laureatów Festiwalu i zaproszonych gości, który przebiegnie 22 maja

2004 w amfiteatrze w Zielonej Górze. Poprzedzą go eliminacje i warsztaty. W konkursie mogą brać udział osoby, które ukończyły 16 lat (bez względu na wykształcenie, zawód, kraj zamieszkania). Informacji udzieli Biuro Organizacyjne Konkursu: Zielonogórski Ośrodek Kultury, ul. Festiwalowa 3, 65-520 Zielona Góra, Agata Miedzińska - szef Biura Festiwalowego, tel. (+48) 68 4511011, sekretariat ZOK - (+48) 68 4511006, fax. (+48) 68 4511003, e-mail: zok@amfiteatr.zgora.pl lub www.amfiteatr.zgora.pl. (db)

Plotka

▲ Aktor Marek Kondrat, którego „Polityka” ogłosiła najpopularniejszym polskim aktorem minionych pięciu lat, obecnie przygotowuje się do pracy w filmie „Droga” w reżyserii Jana Hryniaka. Zdjęcia rozpoczną się prawdopodobnie w maju 2004 roku.

- Będzie to obraz w duchu „Noża w wodzie” Romana Polańskiego - ujawnił 53-letni Kondrat w czasie czatu internetowego. - Ponadto czekam na kolejny scenariusz Marka Koterskiego.

Przy okazji zapytano Kondrata, co jest sensem jego życia. - Jestem dopiero na tropie sensu życia - odparł aktor. - Ale z pewnością pieniądze to nie wszystko.

◆ W styczniu rozpoczęły się zdjęcia do filmu *Hostage*, w którym w roli głównej zobaczymy Bruce'a Willisa. Wcieli się on w postać Jeffa Talleya - negocjatora, który rezygnuje w pracy w policji Los Angeles, by po traumatycznych przeżyciach zaznać nieco spokoju.

Bohater zostaje szefem policji w miasteczku Bristo Camino. Talley nie zazna jednak spokoju, gdyż wkrótce po przeprowadzce trzech kryminalistów porwya pewnego mieszkańca i jego dzieci. Jeff znów musi zająć się negocjowaniem z bandytami.

Obraz, który powstał na podstawie powieści Roberta Craisa, reżyseruje Florent Siri. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

URODA ZYSKA A POTRAWA NIE UCIERPI, JEŚLI SKORZYSTASZ Z DOMOWYCH KOSMETYKÓW

Jaki pyszny krem

Przepis na urodę jest prosty, a wszystkie składniki masz w zasięgu ręki.

CHRYZAN na tonik do włosów

Z korzenia chrzanu. Zetrzyj chrzan na tarce, wyciśnij sok przez bawełnianą szmatkę. Wetrzyj go w skórę głowy. Jeśli włosy są przesuszone, unikaj nakładania soku na końcówki. Tonik poprawia ukrwienie skóry i lepiej ją odżywia.

KISZONKA na maseczkę

3 łyżki twarogu, łyżka tłustego mleka, 50 g drobno posiekanej kapusty kiszzonej. Wszystkie składniki zmieszaj, nałóż na twarz i szyję na 20 min., spłucz ciepłą, a potem zimną wodą. Ten okład, to świetny sposób na rozjaśnienie i zrelaksowanie twarzy.

MAK na peeling

Kilka łyżek maku. Z porcji maku namoczonego do makowca weź garść i podczas prysznica pocieraj nim ciało. Ziarenka maku delikatnie złuszcza martwe komórki, a jednocześnie natłuszcza skórę.

MIZERIA na okłady

1 świeży ogórek pokrój w plasterki, obłóż nimi twarz na 20 min. Okład działa wybielająco, zwięży

pory, dostarcza skórze soli mineralnych. Plasterki położone na powieki działają odświeżająco.

MAJONEZ na włosy

1 jajko, łyżeczka miodu, sok z cytryny, 5 łyżek oleju roślinnego. Utrzyj na gładką masę. Nałóż na włosy, przykryj je folią i ręcznikiem, by w cieple wchłonęły składniki. Spłucz po 20 min. Majonez jest doskonałą odżywką dla włosów wysuszonych i zniszczonych.

MIGDAŁY

na peeling do twarzy

125 ml mleka, 2 łyżki płatków owsianych, 2 łyżki zmielonych drobno migdałów. Składniki wymieszaj, zostaw na pół godziny, by płatki zmiękły. Nanieś palcami na twarz i szyję, omijając okolice oczu. Masuj chwilę okrężnymi ruchami, spłucz wodą. Płatki oczyszczają skórę, usuwają zrogowaciały naskórek, olej z migdałów natłuszcza.

JAJKA Z CYTRYNĄ

na maseczkę

Cytryna, żółtko jajka. Cytrynę

podziel na pół. Jedną połówkę wyciśnij i napełnij żółtkiem. Zostaw na dwie, trzy godziny, by wchłonęło olejki eteryczne ze skórki. Dodaj kilka kropli soku cytrynowego. Nakładaj na twarz i na szyję. Po 20 min. spłucz. Maseczka czyści, ściąga i wygładza skórę.

DROŻDŻE

na osuszenie skóry

Ok. 2 dag drożdży, łyżka ciepłej wody, szczypta cukru. Składniki dokładnie wymieszaj i zostaw na ok. 15 min. do wyśnięcia. Dolej łyżeczkę wrzątku i rozmieszaj jeszcze raz. Nałóż na twarz. Spłucz po 10 min. To ściągnie pory i osuszy skórę.

OLIWA na kompres na szyję

Kilka łyżek dobrej oliwy lub oleju roślinnego. Podgrzej oliwę do

temperatury ciała. Połóż na szyję złożony kawałek gazy zamoczonej w oliwie, przykryj folią plastikową, by utrzymała dłużej ciepło. Zostaw na szyi przez godzinę.

MARZENA KRZEWICKA

Warto Wiedzieć

Jak nie popaść w TV-holizm?

Czytaj programy telewizyjne i ustalaj, co chcesz obejrzeć. Zrób sobie własny grafik.

Przez kilka dni prowadź specjalny dziennik - zapisuj w nim, jakie programy obejrzałeś(-aś) i ile trwały oraz jaką satysfakcję Ci sprawiły (tę samą metodę stosuje się przy rzucaniu palenia).

Zrób listę alternatyw dla telewizji. Przeglądaj ją zawsze, gdy masz ochotę włączyć telewizor.

Spróbuj potraktować telewizor jak radio - tylko słuchaj (bez patrzenia) i próbuj sobie wszystko wyobrazić. Albo odwrotnie - wyłącz fonie i dpo-

wiadaj sobie dialogi.

Wykorzystaj budzik, aby sygnalizować koniec czasu, który postanowiłeś(-aś) poświęcić na oglądanie telewizji. Nagrywaj programy, które chcesz zobaczyć. To pozwoli Ci uniknąć pozostałych pokus ramówki.

Nie wpatruj się wyłącznie w ekran, ale obserwuj otoczenie. Złudzenie rzeczywistości zniknie, a telewizor stanie się przedmiotem, jak każdy.

Nie stosuj telewizji jako kary lub nagrody dla dziecka (i siebie). W ten sposób potwierdzasz tylko, że wszystkie programy są wartościowe i przyjemne. (dz)

(wg magazynu „Práva” z 8 IV 2003).

FRANCISZEK JOPEK

To już bardzo późna sprawa, z końca XIX wieku, a jednak znamy aż dwie jej wersje. Idzie o „Zbójnicki” skok górnołomnińskiego Jopka. Józef Jeżowicz (K. D. Kadłubiec: „Gawędziarz cieszyński Józef Jeżowicz”, Ostrawa 1973) za ofiarę „zbója” (wyraz ten, w odróżnieniu od „zbójnika”, wyraża wyraźnie negatywną ocenę ludową) uważa gajowego, Jan Korzenny-senior ześ morawskiego kupca. I w ogóle: skąd te synowskie i kapitańskie łyzy, nieznane w Łomnej a potwierdzone dopiero w czwartej wsi, Koszarzyskach? Widać realny łomnian Jopek zdążył już oprząść się w mitotwórcze zabiegi ludowe?

Dr Karol Daniel Kadłubiec zatytułował wątek Józewicza: „Jako Jopek zabił gojnego”: „Był jedyn gojny w Sałajce, we wyrchni Łomnej. A miał cerym. A miała się wydawać. A tyn gojny był dość bogaty. Dość na tym, że dwa tysiące wybroł z kasy, co miał w Jabłónkowie, dla tej dziełuchi.

I szedł do Jabłónkowa, i wybroł ty pinióndze, a stawił sie tu w niżni Łomnej do gospody. Żid tam, niejaki Ignac, był. No i dobre.

Chłop kapke spocził, cosi se kozoł wypić, a tu tyn Jopek. „Ba witóm was, panie gojny, kajściew byli?”. To było złe, że sie prziznał, że mo pinióndze przy siebie. I nic. I potem tyn Jopek wyszeł wczasi, a tyn gojny sie tam jeszcze zabawił trochym i jidzie, i w lesie go napod, i zabił go. A zagrzeboł, pochowoł i to. Pinióndze zebrol. No i co.

Tu chłop nie prichodzi, ani chłopu nima, ani nic. A miał jeszcze jakigosi gojnego kamrata na Morawce. No i zaleciała na Morawkę, jesi tego gojnego na wieś ieli nie szedł tam zaprosić.

I potem po gospodach. Do niżni Łomnej. „Był tu, poszedł i nic nie wiymy.” (cdn.)

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(36)

Ojciec, robotnik, nie troszczył się o dzieci, własnej córce zresztą zrobił dziecko, inteligentna i porządna matka w końcu oszalała z powodu swych frasunków. Marcin nosił jej zdjęcie jak talizman. Walczył zawsze z otoczeniem na swój własny sposób. W szkole raz rozszarpał gąbkę do ścierania tablicy i musiał postarać się o nową. Ukradł ją w żydowskiej kostnicy, gdzie służyła do umywania nieboszczków; był rad, że w dwójnasób wystrychnął nauczyciela. To już zeslizgiwał się po równi pochyłej. Jako złodziejaska zamknięto go już w wieku 14 lat, trafił więc do domu poprawczego, a wyszedł z niego w wieku 18 lat.

Czterokrotnie zdezerterował z wojska. Kiedy w listopadzie 1926 r. złapano go na przerowskim dworcu, miał już na swym koncie cały szereg zbrojnych napadów. Umieszczono go w ołomunieckim szpitalu z ciężką tuberkulozą gardła.

W grudniu tegoż roku zorganizował z dwoma kumplami ucieczkę, ciężko przy tym zranili strażnika. Lecjan zbiegł z jednym z kumpli, trzeciego złapano. Zbiegowie rozpoczęli cykl napadów w całej republice. Już 18 stycznia strażnik Edward Hanak dostał trzy kule, kiedy zatrzymał ich po obrabowaniu spółdzielni w Sławkowie. 2 lutego Lecjan zabił dozorcę Franciszka Marczyka. Następną jego ofiarą był wachmistrz Antoni Stuchly, który Postanowił wylegitymować kasiarza w jego miejscu zamieszkania.

W Ostrawie Lecjan natknął się na dawnego kumpla z domu poprawczego, Emanę. W trakcie napadu na sklep w Nowym Jiczynie zranili stróża Ondrzeja Olbrachta. Lecjan podpadł w Nowym Boguminie, 24 kwietnia zamknęli go agenci policyjni Halarz i Kałuza.

Szalał w więzieniu ze zgrozy, że zostanie rozstrzelany. Wolał już szubienicę. Nie uniknął jej zresztą, został odsadzony na śmierć w Ołomuńcu. Powieszono go 5 października 1927 r.; był ostatnią sprawą życiową poaustriackiego kata Leopolda Wohlschlaegera

macznego

Kurczak w miodowej skorupce

Składniki: 40 dag marchewki, sól; 50 dag ziemniaków; 4 małe cebulki, pieprz; 1 kurczak (ok. 1 kg); po 3 łyżki płynnego miodu i musztardy; 1 łyżka oleju; 1 dymka, 1 łyżka mleka; 15 dag serka ziołowego; kilka gałązek natki pietruszki do dekoracji.

Przygotowanie: marchew, ziemniaki i cebulę obrać, pokroić, przyprawić. Kurczaka natrzeć solą i pieprzem, umieścić z warzywami na na-

smarowanej olejem blasze. Piec godzinę w temp. 200 st. C (w tym czasie warzywa często odwracać, a mięso polewać tworzącym się sosem). 20 min. przed końcem pieczenia posmarować tuszkę miodem z musztardą. Twarożek rozetrzeć z mlekiem, dodać pokrojoną w krawki dymkę. Podawać do kurczaka w jarzynach.

4 porcje. Każda porcja zawiera 520 kcal. (k)

Telewizja

CZWARTEK 29 STYCZNIA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Weterynarz Fred (s. anim.) 9.10 Budzik (dla dzieci) 9.35 Magiczne drzewo (dla dzieci) 10.05 Jedynećka na saneczkach (dla dzieci) 10.30 Syzyfowe prace (s.) 11.25 Białe piekło (film dok.) 11.55 Moja składka w ZUS 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.15 W zgodzie z naturą (mag.) 12.40 Klan (s.) 13.35 Stawiam na Tolka Banana (s.) 14.10 Cysterski szlak 14.25 Laboratorium (mag.) 14.40 Ludzie wśród ludzi 15.00 Wiadomości 15.10 Kolumna w gruzach (mag.) 15.30 My, wy, oni (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki (pr. public.) 17.35 Plebania (s.) 18.00 Na żywo (pr. public.) 18.30 Mistrzostwa Polski w skokach narciarskich - Karpacz 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.) 21.10 Sprawa dla reportera (pr. public.) 21.45 Tygodnik polityczny 22.30 Szerokie toły 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag.) 23.20 Pegaz (mag.) 23.50 Ostatni cesarz (film Hongkong) 2.25 Cztery kąty z wyobraźnią (mag.).

OSTATNI CESARZ

Czwartek, 29. 1., godz. 23.50, TVP 1
Film biograficzny, 160 min.
Anglia/Chiny/Włochy 1987
Reżyseria: Bernardo Bertolucci
Występują: John Lone, Joan Chen, Peter O'Toole i in.

Film był sensacją nim powstał. B. Bertolucci zrealizował go w Chinach - wtedy niedostępnym dla zachodnich filmowców. W 1988 r. przyznano filmowi 9 Oscarów: dla najlepszego filmu, reżysera, za zdjęcia, muzykę, scenografię, dźwięk, kostiumy i scenariusz. W obrazie zobaczymy 60 aktorów (4 odtwórców głównej roli) i 19 tys. statystów, w produkcji brało udział 300 techników, sztab charakterystatorów, wykorzystano tysiące kostiumów i rekwizytów. Zachwycający przepychem i dopracowaniem szczegółów film opowiada historię życia Pu Yi, który w wieku 3 lat w 1909 r. został osadzony na tronie władcy Chin. Do pełnoletności żył w Zakazanym Mieście jako jego władca...

■ TVP 2

7.05 Studio urody (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.35 Podróże do bajek (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Czwerej pancerni i pies (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 Przystanek praca (mag.) 10.35 Lambaluna - Koncert żyćceń kabaretu OT.TO (pr. rozryw.) 11.25 Dziewczyna i chłopak (s.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 W krainie władcy smoków (s.) 15.05 Planeta żywiół (film dok.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Złoty interes (teleturniej) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Schwytać spadającą gwiazdę (film USA) 20.30 Śpiące królowy (film dok.) 21.30 Kabaretowe kawałki (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.30 O co pytają nas wielcy filozofowie 22.55 Nauczyciele (film USA) 0.35 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn historyczny 8.45 Gość dnia (pr. public.) 9.00

Wielkie żarcie (s. dok.) 9.45 Więzy krwi (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia (pr. public.) 11.45 Shakin' Dudi (reportaż) 12.15 Ekogeneracja przyszłości 12.35 Wielkie koty (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Zaproszenie (pr. krajoznawczy) 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 W krainie władcy smoków (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Sami o sobie (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Bądź zdrow! (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.25 Pogoda dla narciarzy 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Gorący temat 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 Ślizg (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Amok (film pol.) 0.40 Zamki grozy (s. dok.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Pokemon (s. anim.) 8.00 V.I.P. 3 (s.) 9.00 Rodzina zastępcza (s.) 9.30 Przyjaciele (s.) 10.00 Tajne przez poufne (s.) 11.00 Awantura o kasę (teleturniej) 12.00 Samo życie (s.) 12.30 Interwencja (mag.) 12.50 Serca na rozdrożu (s.) 13.45 Czułość i kłamstwa (s.) 14.15 Power Rangers (s.) 14.40 Transformery (s. anim.) 15.05 Świat według Kiepskich (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 17.30 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Przyjaciele (s.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Rodzina zastępcza (s.) 20.10 Miodowe lata (s.) 21.00 Samo życie (s.) 21.35 Zostać miss 2 (s.) 22.35 Z archiwum X (s.) 23.35 Biznes Informacje 0.00 Graffiti (pr. public.) 0.15 Erotyczne zwierzenia (s. erot.) 0.45 Miłosne sekrety (s.erot.) 1.15 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 W blasku pięciu kół 5.20 Obiektyw 5.45 Czarni baronowie 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Podróżomania 9.30 Podróże po świecie wina (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 11.45 Na rozdrożu 12.00 Wiadomości 12.30 Oczarowani (s.) 13.25 Rodzina na rozdrożach 13.50 Po czesku 14.00 Wiadomości 14.05 Bananowe rybki (talk show) 14.35 Ludzie burmistrza (s.) 14.55 Czy chcecie mnie? (mag.) 15.15 Wydarzyło się... 15.25 Aneta (s.) 15.50 Wizyta w zoo 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 16.50 Labirynt (teleturniej) 17.20 Co mogę dla siebie zrobić (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Simpsonowie (s. anim.) 18.50 Stop (mag. dla kierowców) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Śledztwo po omacku (s.) 21.45 (Na)bierz mnie! (pr. rozryw.) 22.15 Czarne owce (mag.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.25 Atlantic City (film kanad.) 1.10 Wieczór Analogonu (pr. rozryw.) 1.40 Na pływalni z R. Křesťanem 2.15 Podróże po świecie wina 2.40 Rodzina na rozdrożach 3.05 Ziemia nieznana 3.30 Mieszkać to zabawa 3.45 Moda - Ekstrawagancja 4.10 Stale tu jestem 4.40 Magazyn F.

■ TVC 2

5.00 Przygody nauki i techniki 5.30 Nasza wieś 5.50 Wielki Wóz 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Stale tu jestem 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Ogniem i mieczem (s.) 12.50 Genius loci (pr. dok.) 13.10 Pomarańcza (mag.) 13.55 Etykieta 14.10 Meduza (pr. muz.) 14.35 Kłobouček (mag.) 15.15 Na tropie 15.40 Mi5 (s.) 16.35 Podróże nauki i techniki (s. dok.) 17.30 Popularis (mag.) 18.00 Czeski

łowca przygód (mag.) 18.30 Kinobox (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Magazyn paraolimpijski 19.35 Rallye Monte Carlo 19.55 Stop (mag. dla kierowców) 20.00 Cudowna planeta (s. dok.) 20.50 Modelowanie życia (film dok.) 21.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.35 Wiarołomni (film szwedz.) 0.10 Spotkania folkowe (pr. muz.) 0.25 Ludzie z maneżu 1.25 Czeski łowca przygód 1.50 Terra musica 2.25 Miłość i śmierć w Wenecji 4.05 LeGaTo.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Obudzone sumienie (film USA) 10.45 Lekcje gotowania 11.15 Stefania (s.) 12.05 Milagros (s.) 12.55 Trzy życia Sofii (s.) 13.40 Władca zwierząt (s.) 14.30 Gwiezdna brama (s.) 15.15 Kachorra (s.) 16.10 Na południe (s.) 17.00 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.30 Właśnie teraz 17.35 Gliniarz i prokurator (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 „Nejslabší! Máte padáka!” (teleturniej) 21.55 Kocioł (talk show) 22.40 Dylemat (film USA) 0.10 Akcja (s.) 1.00 Wesele demonów (film niem.) 3.05 Kocioł (talk show) 4.15 Doktor ze wsi (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Seify zuryskie (s.) 9.00 Skryta namietność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.55 Echa Febiofestu 12.05 Banjo Hackett (film USA) 13.50 Pomoc domowa (s.) 14.20 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Melrose Place (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Echa Febiofestu 19.55 Dynastia Nowaków (s.) 20.55 Receptariusz dobrych pomysłów (mag.) 21.50 12 odwaznych 22.05 Cierne (mag.) 22.50 Ulice Berlina (s.) 0.40 Na temat! 0.50 Kusząca szansa (teleturniej) 1.55 Wspaniała uczta 2.45 Świat według Bundych (s.) 3.10 Sauna.

PIĄTEK 30 STYCZNIA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Jedynećka na saneczkach (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) 9.55 Cedric (s. anim.) 10.05 Renata (s. anim.) 10.20 Tucker (s.) 10.45 Mamo, tato - pomóżcie (mag.) 11.05 Sztuka tworzenia w mrokach (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Po pierwsze pomysł (mag.) 12.45 Intymne oświeślenie (film czes.) 14.00 Coś pięknego (film dok.) 14.30 Kryształowa dolina - Stronie Śląskie (mag.) 14.55 Moja składka w ZUS 15.00 Wiadomości 15.10 Bezpieczna Jedyńka (mag.) 15.35 Bez etatu (mag.) 16.00 Raj (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Adam Małysz - wokół skoczni (mag.) 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki (pr. public.) 17.35 Plebania (s.) 18.00 Randka w ciemno 18.40 Jaka to melodia? 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Noc generałów (film franc.) 22.40 Wyrzuc mamę z pociągu (film USA) 0.10 Monitor Wiadomości 0.25 Biznes perspektywy (mag.) 0.30 Prawo i bezprawie (s.) 1.15 Granica wytrzymałości (film USA) 1.55 Percy i Piorun (film USA) 3.20 Australian Open - finał singla kobiet.

■ TVP 2

7.05 Studio urody (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.40 Dixie (s. anim.) 7.50 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.30 Święta wojna (s.) 11.00 Akademia Pana Kleksa (film pol.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 Polskie drogi (s.) 16.00 Panorama 16.25 Złotopolscy (s.) 17.20 Smacznego! (pr. rozryw.) 17.50 Pro-

Piątek, 30. 1., godz. 20.10, TVP 2
ŚPIEWAJĄCE FORTEPIANY
Teleturniej, 49 min. Polska 2003

Przy białym i czarnym fortepianie, obok kapitanów drużyn - pianistów i showmanów Czesława Majewskiego i Janusza Tyłmana zasiadają: dziennikarz radiowy Paweł Sztompke, specjalizujący się od lat w tematyce muzycznej, i wielka dama wokalistyki jazzowej Urszula Dudziak, oraz pamiętny m.in. z „Barw ochronnych”, a ostatnio dobrze znany widzom serialu „Na dobre i na złe” aktor Piotr Garlicki i krakowska aktorka filmowa, teatralna i telewizyjna Dorota Pomykała. Pojedynkowi kibicuje publiczność, która śpiewa i bawi się razem z zawodnikami. Wygrywa zespół, który odgadnie więcej haseł i odpowie na pytania dotyczące piosenek, z których pochodzą konkursowe cytaty. Program prowadzi Rudi Schuberth.

gram lokalny 18.30 Panorama 19.00 Miłość w Auschwitz (film dok.) 19.55 Zobacz to... (pr. kultur.) 20.10 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 21.00 Na zdrowie (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.30 O co pytają nas wielcy filozofowie 22.50 Wideoteka Dorosłego Człowieka (pr. muz.) 23.20 Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście (s.) 23.55 Szaleństwa miłości (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Uwaga weekend 8.45 Gość dnia (pr. public.) 9.00 Prezydenci - Teorie spiskowe (s. dok.) 9.45 Więzy krwi (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia (pr. public.) 11.45 Smart Jazzpol Festival 12.15 To jest temat (mag.) 12.35 Nowe Maroko (film dok.) 13.00 Belgijska księżniczka w Meksyku (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Małe ojczyzny (mag.) 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Trójka tam była... 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Lud Księgi (reportaż) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Magazyn kulturalny 19.15 Bank twój partner 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 22.00 Ludzie i sprawy (mag.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio 23.05 Życie za dolara (film dok.) 0.10 Obcy musi fruwac (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Transformery (s. anim.) 8.00 Herkules (s.) 9.00 Rodzina zastępcza (s.) 9.30 Przyjaciele (s.) 10.00 Boston Public 2 (s.) 10.55 Rosyjska ruletka (teleturniej) 12.00 Samo życie (s.) 12.30 Interwencja (mag.) 12.50 Serca na rozdrożu (s.) 13.40 Czułość i kłamstwa (s.) 14.10 Power Rangers (s.) 14.45 Przygody Jackie Chana (s. anim.) 15.00 Miodowe lata (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja 16.30 Tajne przez poufne (s.) 17.30 Hugo Express (dla dzieci) 17.55 Przyjaciele (s.) 18.30 Informacje 19.05 V.I.P. 3 (s.) 20.10 Daleko od noszy (s.) 20.40 Pierwszy milion (s.) 21.40 Cień anioła (s.) 22.35 Nagi patrol 2 (s.) 23.05 Biznes Informacje 23.20 Puls - biznes i giełda (mag.) 23.45 Graffiti (pr. public.) 0.00 Film erotyczny 1.50 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Rozejrzyj się, człowieku 5.20 Po czesku 5.30 Czy chcecie mnie? (mag.) 5.50 Pierwsza pomoc 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Śpiewnik domowy 9.05 W domu smakuje naj-

lepiej (s. dok.) 9.20 Gdzie podziła się ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.10 Szachowe dzieciństwo (film USA) 12.00 Wiadomości 12.30 Klucz (mag.) 13.00 O łabędziu (bajka) 14.00 Wiadomości 14.05 Przygody kryminalistyki (s.) 15.00 Nasza wieś (mag.) 15.20 Czeska muzyka na Żofinie 16.00 Wiadomości 16.05 Niech żyje S Club! (s.) 16.30 Droga wzywz (s.) 17.15 Sposprzeżenia z zagranicy 17.20 Wizyta w zoo 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Arabella (s.) 20.35 Zaginiony świat (film ang.) 21.55 Ego (pr. dok.) 22.15 Amboseli - Kenia (film dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Druga młodość (s.) 23.45 Losowanie „10” szczęśliwych 23.50 Szachowe dzieciństwo (film USA) 1.40 Mick Jagger 2.45 Kto nie gra w brydza... 3.15 Jean Marais 4.10 Droga wzywz (s.).

■ TVC 2

5.00 Skalpel na uposledzenie 5.20 Śladami 5.35 Pomarańcza (mag.) 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Obiektyw 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.30 Czarne owce (mag.) 12.45 Podróże nauki i techniki (s. dok.) 13.40 Labirynt (teleturniej) 14.10 Game Page (mag.) 14.25 Simpsonowie (s. anim.) 14.50 Czeski łowca przygód (mag.) 15.15 Kinobox (mag.) 15.40 Cudowna planeta (s. dok.) 16.30 Mechanika popularna dla dzieci (mag.) 16.55 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 17.25 Skarby świata (s. dok.) 17.45 Kamera w podróży (film dok.) 18.40 Babilon (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Euronews 20.00 Niewidzialna misja (film dok.) 20.55 Folkloriki (mag. muz.) 21.30 X czyli x razy o kulturze (mag.) 22.00 Stroi - nie stroi (pr. muz.) 22.55 Ameryka (film czes.) 0.25 Notatnik zaginionego 1.25 Paszkwil 2.25 Zaginiony świat (film ang.) 3.40 Wędrowki muzyczne ze Z. Mahlerem 3.55 Ludzie z maneżu (s. dok.).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Młody Indiana Jones (s.) 11.00 Stefania (s.) 11.50 Milagros (s.) 12.40 Trzy życia Sofii (s.) 13.25 Władca zwierząt (s.) 14.25 Gwiezdna brama (s.) 15.15 Kachorra (s.) 16.05 Na południe (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Gliniarz i prokurator (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 Pani Doubtfire (film USA) 22.55 „Prásk!” (talk show) 23.30 Puszek (erot. talk show) 0.10 Zaulek kochanków (film USA) 2.10 „Prásk!” 4.10 Doktor ze wsi (s.) 4.55 DO-RE-MI.

■ PRIMA

8.00 Seify zuryskie (s.) 9.00 Skryta namietność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.45 Prima jazda 11.30 Echa Febiofestu 11.40 Wojenne ugory (film USA) 13.30 Raymonda każdy lubi (s.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.30 Beverly Hills 90210 (s.) 15.20 Melrose Place (s.) 16.15 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Echa Febiofestu 19.53 Loteria Euromiliony 19.55 Człowiek z słuchawki (film czes.) 21.30 Telebazar (pr. rozryw.) 22.30 Gorączka nocy: Zestawimy się razem (film USA) 0.05 Loteria Euromiliony 0.10 Na temat! 0.20 NHL Power Week 0.55 Kusząca szansa (teleturniej) 2.00 Świat według Bundych (s.) 2.25 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 30 stycznia 2004 mija pierwsza rocznica śmierci naszego Kochanego Ojca, Teścia, Dziadka i Pradziadka

śp. JANA HEFNERA

z Karwiny Starego Miasta. O chwilę wspomnień prosi córka z rodziną. RK-014

Dnia 30 stycznia 2004 mija 15. rocznica śmierci mojej Kochanej Babcie

śp. AMALII KLOTKOWEJ

z Olbrachcic. Wszystkim, którzy razem ze mną poświęcą Jej chwilę wspomnień dziękuję serdecznie wnuczka Marcela z mężem i prawnuki Karol, Bronek i Marcel. AD-013

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Mayday (29, godz. 9.00, grupa STUD).
SCENA CZESKA - HAWIERZÓW: „Divotvorný hrnec” (29, godz. 10.00).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Gdzie jest Nemo? (29, 30, godz. 15.30), Cwany Filip (29, 30, godz. 17.45, 20.00).
Reflex: Uśmiech Myny Lisy (29, 30, godz. 17.00, 20.00).
Ex: Władca Pierścieni: Drużyna pierścienia (29, 30, godz. 19.00).
CZ. CIESZYN - Central: „Kameňák 2” (30, godz. 17.15, 19.30).
TRZYNIEC - Kosmos: Jeepers Creepers 2 (29, godz. 17.30, 30, godz. 20.00), Las Vegas parano (29, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).
POLSKIE AUDYCE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńec 105,3 m, po-pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 1. 2. wystawa Anny Wysockiej, do 4. 2. wystawa „Fotografia dzikiej przyrody 2003”.
Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

Co w terenie

CZ. CIESZYN - Chór „Harfa” zaprasza serdecznie 1. 2. o godz. 16.00 w kościele katolickim p.w. NSJ w Alejach na koncert kolęd. Wystąpi chór „Harfa” oraz chór Parafialny im. Jana Pawła II w Strumianach koło Wieliczki.

STONAWA – Macierz Szkolna, grono pedagogiczne, dzieci szkoły i przedszkola oraz MK PZKO zapraszają 31. 1. o godz. 14.30 do Domu PZKO na Balik Przebierańców.

LUTYNIA DOLNA - zarząd MSz i dyrekcja PSP zapraszają 31. 1. o godz. 19.00 do Domu Kultury w Lutyni Dolnej na Bal Reprezentacyjny. Przygrywa „Sonata”.

NIEBORY – MK PZKO i Macierz Szkolna zapraszają 7. 2. do Domu PZKO na Tradycyjny Bal. Program: zespół „Oldrzychowice”. Miejscówki (200 Kc) można kupić do 1. 2. u Stanisława Sikory lub Władysława Krenzeloka.

LESZNA DOLNA – MK PZKO zaprasza 14. 2. od godz. 19.00 do Domu PZKO na Bal Walentynski. Program: „Olza”, przygrywa „Mr. Baby”. Miejscówki (180 Kc) można nabyć 2.-4. 2. w godz. 17-19 w Domu PZKO lub rezerwować dzwoniąc pod nr tel. 558 335 710 (p. Staszko).

OLDRZYCHOWICE – Macierz Szkolna i Przedszkola zapraszają

30. 1. od godz. 19.00 do restauracji „U Tyrasa” na tradycyjny Bal Szkolny. Program: zespół „Oldrzychowice”, przygrywa orkiestra p. Janiczka.
BOCONOWICE – MK PZKO zaprasza 31. 1. o godz. 19.00 na Tradycyjny Bal do Domu Kultury. Program: „Rytmik”, przygrywa „Spektrum”.

BOGUMIN – MK PZKO zaprasza 1. 2. o godz. 15.00 do Domu PZKO na zebranie walne.

SKRZECZÓŃ – MK PZKO zaprasza 1. 2. o godz. 15.00 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze.

WĘDRYNIA – Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na kolejne spotkanie 3. 2. o godz. 15.00 w Czytelnii.

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie 29. 1. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

PIOTROWICE – MK PZKO zaprasza 31. 1. o godz. 15.00 do Domu PZKO w Piotrowicach 1 na zebranie sprawozdawcze.

PTTS „BŚ” – zaprasza 31. 1. na przejazd narciarski Mosty – Girowa – Hrczawa – Bukowiec. Rejestracja w godz. 10.30-12.30 na Hrczawie. Informacje tel. 596 314 711.

Lapisy

ŁOMNA DOLNA - zapisy do klasy 1. odbędą się 3.-4. 2. w godz. 8-15 w budynku szkolnym. Proszę zabrać akt urodzenia dziecka.

KARWINA FRYSZTAT - zapisy do

SWEET EXPERT GROUP, s. r. o.
firma zajmująca się dystrybucją słodczy
poszukuje
**ASYSTENTA/KI DZIAŁU
SPRZEDAŻY**

Wymagania:

- wykształcenie średnie lub wyższe
- bardzo dobra znajomość języka polskiego w mowie i piśmie
- znajomość języka angielskiego mile widziana
- dobre zdolności komunikatywne i organizacyjne
- znajomość obsługi PC

Oferujemy:

- pracę w młodym kolektywie
- możliwość dalszego kształcenia

Prosimy o przesyłanie listu motywacyjnego pisanego własnoręcznie w terminie do 14 dni pod adresem:

SWEET EXPORT GROUP, s. r. o.,
Nádražní 47/3, 737 01 Cz. Cieszyn.

Dziękujemy jak najserdeczniej wszystkim krewnym, przyjaciółom, znajomym oraz parafianom za przekazane wyrazy współczucia, wieńce, kwiaty oraz liczny udział w pogrzebie naszej Drogiej Zmarłej

śp. MARII FAJOWEJ

Dziękujemy serdecznie ks. Proboszczowi Mirosławowi Kazimierzowi oraz ks. Fr. Vrublowi i ks. H. Lorisowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego, za słowa pożegnania i wsparcie duchowe. Podziękowania składamy również organizację p. Skotnicy oraz olbrachcickiej scholi za upiększenie ceremonii żałobnej. Szczególnie zaś dziękujemy pp. Palowskiemu oraz orkiestrze dętej za piękną muzykę i śpiew. Dziękujemy serdecznie MUDr. Barbarze Małysz, wnuczce zmarłej, za długoletnią opiekę lekarską oraz personelowi oddziału kardiologii szpitala Podlesie w Trzyńcu, szczególnie zaś p. MUDr. Markowi Palowskiemu, który przez długie lata opiekował się naszą Drogą Zmarłą. W smutku pogrążona rodzina. AD-018

„Skromny w swoim życiu,
cichy w swoim bólu,
kochający i kochany
odszedł od nas na zawsze”.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 26. 1. 2004 nagle zmarł w wieku niespełna 65 lat nasz Najdroższy Kochany Mąż, Tatuś, Brat, Szwagier, Wujek

śp. BOLESŁAW SZAJTER

zamieszkały w Karwinie Raju. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 30. 1. 2004 o godz. 14.00 z kościoła w Karwinie Frysztat na cmentarz do Karwiny Starego Raju. W smutku pogrążona rodzina. RK-017

klasy 1. oraz przedszkola odbędą się w środę 4. 2. w godz. 12-17 oraz w czwartek 5. 2. w godz. 9-17. Serdecznie zapraszamy.

Wystawy

**TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA
GALERIA:** do 29. 2. wystawa „Beskid

Domy rodzinne

1. Dom rodzinny w Hrczawie, murowany, podpiwniczony, w centrum, II kondygnacja, woda, szambo, elektryczność. Cena do uzgodnienia.
2. Dom rodzinny w Gutach po renowacji, z parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, poddasze mieszkalne. Cena do uzgodnienia.
3. Drewniak w Nawsiu z parcelą 80 a. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem. Cena 690 tys Kc.
4. Dom rodzinny w Trzyńcu Dolnej Lesznej z parcelą 15 a, 4+1, weranda, garaż i budynek gospodarczy. Cena do negocjacji - 1,3 mln Kc.
5. Dom czynszowy w Czeskim Cieszynie, ul. Dukelská, 3 piętra. Cena do negocjacji - 3 mln Kc.

Garaż - sprzedaż

Garaż w Cz. Cieszynie na Horkách. Cena do uzgodnienia.

Sprzedaż lub wynajęcie garażu w Trzyńcu w pobliżu stacji benzynowej ARAL. Cena do uzgodnienia

Oferujemy biura do wynajęcia w centrum Cz. Cieszyna. Blizsze informacje w BN. Cena do uzgodnienia.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanisławice, Żuków Góry, Trzanowice, Kocobędz, Ropica itd.).

Mieszkania-sprzedaż

Oferujemy mieszkanie ponadstandardowe 3+1 z tarasem, 80 m², w centrum Cz. Cieszyna. Tyłko dla poważnie zainteresowanych. Blizsze informacje w BN.

Oferujemy mieszkanie 4+1 z balkonem w Cz. Cieszynie. Bardzo ładne, po renowacji. Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 3+1 z balkonem, po renowacji przy ul. Slezkiej, Cz. Cieszyn. Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 2+1 w centrum Cz. Cieszyna, po renowacji z wyposażeniem. Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 2+1 w domu rodzinnym z garażem. W spokojnym miejscu (Rozvoj), blisko centrum Cz. Cieszyna. Czynsz 6 tys. Kc miesiecznie + usługi.

Poszukujemy dla klienta z gotówką mieszkania spółdzielczego 1/5+1 w Cz. Cieszynie (i Sibicy).

Oferuje: Jan Czernek

Stefánikova 21

737 01 Český Těšín

tel.: 558 711 842

tel. kom.: 606 757 577

e-mail: czernek@iol.cz

CZERNEK

Gl-028

Śląski” w malarstwie Pawła Wałacha.

▲ BIAŁA GALERIA: do 8. 2. wystawa Fotoklubu Jabłonek. Otwarte po-pt: 9-15.

GALERIA „NA STRYCHU”, Střelníční 1, Cz. Cieszyn: do 30. 1. wystawa „Beskidy 2003” Zaoziańskiego Towarzystwa Fotograficznego i Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego. Otwarte po-pt: 9-17.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 6. 2. wystawa „Klejnot ze srebra 2004”. Otwarte po-pt: 10-16.

SALA MÁNESA, DK Karwina: do 6. 2. wystawa twórczości plastycznej Moniki Milerskiej i rzeźby plastycznej Małgorzaty Krentowicz. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat: do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.

MUZEUM HUTY TRZYŃECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i

miasta Trzyńca”, do 31. 1. wystawa „Szopki Betlejemskie ciągle żywe”. Otwarte wt, pt: 9-16, nie: 13-17.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCIKIEJ, Hawierzów Żywocice: do 2. 2. wystawa „Tarcze strzeleckie”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, wystawa do 25. 4. „Zbrodnia i kara”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ INTERKLUB, Karwina: do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ JABLONKÓW, Rynek Mariacki 14: do 22. 2. „Szkoła podstawą życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-13.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn; w godzinach otwarcia w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie Frysztat (przy rynku).

Śpiewający nauczyciele

CZ. CIESZYN (kor) – Członkowie Chóru Nauczycieli Polskich spotkali się w ub. roku na 32 próbach. Zespół dał też 18 koncertów (m.in. w ramach „Trojoka Śląskiego”), w tym 7 wychowawczych dla szkół: w Bukowcu, Oldrzychowicach, Olbrachcicach, Suchej Górnej, Lutyni Dolnej, Gródka i Mostach k. Jabłonek. Już w styczniu odbył się koncert dla uczniów PSP w Cierlicku. Chórzyści zorganizowali też wycieczkę na Baginiec.

Poinformowali o tym we wtorek na dorocznym zebraniu sprawozdawczym ChNP jego prezes **Gustaw Walek** oraz kierownik artystyczny, dyrygent **Alojzy Suchanek**.

Gośćmi zebrania, które odbyło się w salce posiedzeń MK PZKO Cz. Cie-

szyn Centrum w Klubie PZKO, byli wiceprezes ZG PZKO **Józef Wierzoń** oraz prezes Zrzeszenia Spiewaczko-Muzycznego **Jan Hlawiczka**.

- *Występy dla dzieci cieszą nas najbardziej. To najwdzięczniejsza publiczność* - stwierdził prezes. - *Chętnie skorzystamy także z zaproszeń na występy w Domach PZKO. Jesteśmy zespołem kameralnym, wystarczy nam mała salka, byleby był w niej fortepian.*

ChNP liczy obecnie 21 członków – 19 chórzystów, jest też akompaniatar **Marta Bury** i konferansjer **Aleksandra Opioł**. - *Jest nas coraz mniej, a poza tym się starzejemy. Przywitamy zatem każdego, kto lubi śpiewać, nie tylko nauczycieli* - dodał G. Walek.

HETMAN UHONORUJE NAJLEPSZYCH UCZNIÓW

Nominują dyrektorzy

OSTRAWA (mro) - Co najmniej trzdziesiąt najlepszych uczniów szkół średnich województwa morawo-śląskiego ma szansę na otrzymanie wyróżnienia z rąk hetmana. Zadecydowała o tym w uh. tygodniu rada województwa.

Do nagrody nominują uczniów dyrektorzy szkół. Powinni to być młodzi ludzie, którzy mają doskonałe wyniki nauczania i w tym roku szkolnym reprezentowali szkołę w konkursach oraz przeglądach firmowanych

przez ministerstwo szkolnictwa lub wykazali się innymi osiągnięciami na miarę wojewódzką (np. w sztuce, kulturze, sporcie, technice, ochronie przyrody itp.). Każda placówka może nominować jednego ucznia. Wniosek należy przysłać do ostrawskiego Urzędu Wojewódzkiego do 28 maja br.

Dodajmy, że w minionym roku z rąk hetmana Evżena Tošenovskiego i wicehetmana Jaroslavy Wenigerowej wyróżnienia otrzymało 25 uczniów województwa.

Na ZJAZD po starej drodze

TRZYNIEC / MOSTY (db) – Już jutrze tegoroczny Zjazd Gwiazdzysty. Przedstawiciel organizatorów, Dyrektor **Roman Wróbel** z PSP w Trzyńcu 6 poinformował nas, że wszystkie przygotowania są już zapięte na ostatni guzik. - *Wierzmy, że przygotowani są też wszyscy zawodnicy, ich opiekunowie i kibice, którzy zawsze tworzą znakomitą oprawę zawodów* - dodał R. Wróbel. - *Przypominam wszystkim, którzy wybierają się na Zjazd Gwiazdzysty, że do nowej nartostady muszą jechać po starej drodze do Mostów. Kierowcy nie mogą więc skręcić za Jabłonkowem na nową drogę szybko-go ruchu, którą jeżdżą się na Słowację.*

W centrum Mostów koło hotelu *Beskid* będzie już ruch pojazdów regulowany. Organizatorzy dodają, że tam też będzie parking dla autobu-

sów, samochody osobowe mogą natomiast parkować pod nartostadą. Tam właśnie przebiegnie cała impreza, łącznie z uroczystym zagajeniem oraz ogłoszeniem wyników.

Beskidzka Narta

PODBESKIDZIE (kor) – Za tydzień Stowarzyszenie Gmin Regionu Jabłonkowski i jablonkowski Dom Dzieci i Młodzieży zaproszą na kolejną edycję zimowych igrzysk podbeskidzkich szkół *Beskidzka Narta*. Impreza odbędzie się w dniach 5 i 6 lutego. W pierwszym dniu w Nydku zmierzą siły biegacze, w drugim – na nartostadzie KS *Sokol* w Mostach k. Jabłonkowa – narciarze zjazdowi. Oprócz uczniów szkół z gmin członkowskich SGRJ wystartuje w zawodach także młodzież z Bystrzycy.

redakcyjnej Moczy

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Kochane Zaolzie

Jako emigrantka i działaczka polonijna we Francji, poznałam wiele społeczności polskich żyjących za granicą naszej Ojczyzny. Zaolzie poznałam teoretycznie czytając wydawnictwa, poezję tamtejszych twórców i przez kontakty z reprezentantami polskich organizacji na Zaolziu.

Pragnęłam gorąco pojechać do tej części Polski, której pozbawiono nas w wyniku ustaleń granic po II wojnie światowej. Mam piękną, kolorową mapkę Zaolzia - po środku gruba krecha! - to granica państwa! To tak jakby serce przekrojono na pół. Pojechałam ubiegłego lata (2002 - przyp. red.) i dzięki gościnności pana dr. Jana Pyszkę - Zaolziańskiego z Bazyli i pana dr. Józefa Krygla, mogłam dotknąć naszych rodaków, których opuściła Ojczyzna.

Jak inne skupiska Polaków w innych krajach i tu borykają się oni z wieloma trudnościami organizacyjnymi i materialnymi, lecz wiele miejsc i działań potwierdza aktywność i przywiązanie do tej ziemi, której nie opuścili, a na której pragną podtrzymać i kultywować polskość w każdym wymiarze. Tak więc miejsc pamięci uświęconych polską krwią jest wiele; to pomniki wspaniale utrzymane, odwiedzone. Kultura nie ustaje: teatr, zespoły artystyczne, chóry tętnią wartką aktywnością.

Dane mi było powrócić na Zaolzie dwukrotnie w tym roku (2003 - przyp. red.) - powrócić i pokochać. Bo jak nie kochać Beskidów, przepięknych widoków, gościnnych gospodarstw i pielęgnowanej mowy Śląska Cieszyńskiego. Prawdziwą radością było potwierdzenie możliwości zrealizowania polonijnego spotkania integracyjnego w końcu sierpnia b.r. Nie było nas wielu, ale byli ci, którzy odnajdują głęboki sens naszych spotkań - abymy byli jedno, wspierali się i stanowili nierozrwalną część naszego narodu poza Ojczyznę. Bardzo dziękuję za zaproszenie i za ciekawe patriotyczne spotkanie.

Zostaliśmy przyjęci z wielką gościnnością i serdecznością. Program bogaty, Zaolzie małe, ale tak wiele tu do zobaczenia i do przeżycia. Słuchaliśmy o historii Polaków na Zaolziu, o ich dokonaniach i aktywnym życiu. Prezes Rady Polaków pan mgr Józef Szymeczek i pan dr Stanisław Zahradnik bardzo pięknie podkreślili co najważniejsze. Organizator przedsięwzięcia polska Macierz Szkolna i jej prezes pan Jan Branny przybliżyli nam historię i obecną sytuację polskiej oświaty na Zaolziu. Szkolnictwo polskie choć podupada, funkcjonuje lepiej niż na Litwie czy Białorusi.

Prawdziwym zachwytem i niezapomnianym wspomnieniem pozostanie wizyta w Gimnazjum Polskim w Cieszynie. Takiej pięknej szkoły, tak wspaniale wyposażonej i utrzymanej nie spotkałam nigdzie na świecie, a odwiedziłam ich dziesiątki. Gratuluję dyrekcji szkoły i dzieciom, że mogą uczyć się w tak wspaniałych warunkach.

Chętnie podejmę współpracę w zakresie nauczania języka francuskiego.

Jako językoznawca, dyrektor Wyższej Szkoły Języka Francuskiego przy Rektoracie Akademii Paryskiej i założycielka filii Szkoły Polskiej w Paryżu, biorę udział w licznych polonijnych konferencjach oświatowych od Moskwy po Kalifornię. Z oświatą Zaolzia zetknęłam się już wcześniej organizując tygodniowy pobyt nauczycieli języka polskiego i historii z Zaolzia w Paryżu w maju 2001 r. Na szlaku polskich pamiątek i pomników w Paryżu i na trasie zamków Loary, kształcili się nauczyciele zaolziańscy odkrywając bogactwo polskiej historii we Francji, chłonąc również kulturę, architekturę i piękno Paryża, wielu zamków Loary oraz polskiego zamku Branickich w Montresor.

W czasie naszego Zjazdu na Bagińcu odwiedziliśmy m.in.: pomnik pomordowanych Polaków przez Niemców w Żywocicach, groby polskich bohaterów w Stonawie, tablicę upamiętniającą pobyt Marszałka Józefa Piłsudskiego w Jabłonkowie, szkołę na Bagińcu pięknie położoną w górach, czekającą na renowację. To prezenty ufundowane dla społeczności polskiej przez ich ziomka - oldrzychowiaka pana dr. Jana Pyszkę z Bazyli. Pan doktor obecny był na spotkaniu europejskim i to on mobilizował nas do przybycia. Dla niego tak ważne było to spotkanie. W kilka dni po powrocie do Paryża otrzymałam „Głos Ludu”, a w nim relację z naszej konferencji.

Jeżeli nie będziemy pamiętać o naszych dobroczyńcach i ofiarodawcach to ich po prostu nie będziemy mieć. Takie postawy zniechęcają i sami sobie zamykamy drzwi do lepszego jutra.

Obiekt szkoły na Bagińcu, który wymaga poważnych nakładów na odbudowę, jest tematem otwartym dla całej europejskiej Polonii. Powstał projekt założenia fundacji i stworzenia w tym budynku miejsca spotkań i konferencji polonijnych oraz usprawnienia ośrodka dla potrzeb młodzieży. Czy mielibyśmy dziś o czym mówić, gdyby dr Jan Pysko nie ofiarował budynku i sporej połaci ziemi polskiej Macierzy Szkolnej?

Szanujmy tych, którzy kochają ojczystą ziemię i potrafią się nią dzielić. I my chętnie dołożymy się, aby zbudować polski, wspaniały dom w Beskidach na Zaolziu. Niech nasza więź nie kończy się na jednym spotkaniu; potrzebujemy się nawzajem i dziękujemy losowi, że dane nam było spotkać się w tym rozproszeniu i mimo setek i tysięcy kilometrów, które nas dzielą, jestem pewna, że miłość i przywiązanie do tego co polskie, nasze, wspaniałe, pozwolą nam umocnić nasze więzi i cele wspólnego dobra Polaków żyjących w Europie i na świecie.

Paryż, 7 października 2003
Krystyna Orłowicz Sadowska
Dyrektor Wyższej Szkoły
Jęz. Francuskiego w Paryżu

ale heca!

Przez prerię jadą trzej kowboje. Nagle John pyta:

- Bill, stary przyjacielu, powiedz mi - ile jest dwa razy dwa?
- Cztery.
- John wyciąga pistolet i zabija Billa.
- Trzeci kowboj pyta:
- Dlaczego go zabiłeś?
- Za dużo wiedział.

Dziki Zachód. Do baru wchodzi kowboj. Siada przy barze. Wyciąga cygaro i wkłada je do ust. Potem wyciąga kolta, strzela. Kula leci w górę, odbija się od sufitu, trafia w cygaro, które zapala, a w kowboja na to: - I'm John. Whisky please barman!!! Po chwili wchodzi drugi kowboj, siada przy barze, wyciąga cygaro, potem kolta, strzela na oślep, kula po drodze odbija się od stołów i ścian, trafia w jego cygaro, które zapala. A on na to: - I'm Jim. Whisky please... Po chwili wchodzi trzeci kowboj, siada przy barze,

wyjmując cygaro, potem kolta, strzela, kula odbija się od podłogi baru i trafia w barmana, którego zabija. A on na to: - I'm Sorry...

- ***
Jak skończył się twój proces?
- Zwyciężyła sprawiedliwość.
- No to ci bardzo współczuję.

- Czy świadka bardzo wyczerpało to przesłuchanie?
- Pan żartuje, panie sędzio, po piętnastu latach małżeństwa?!

Przed sądem zeznaje świadek łysy jak kolano:

- A kiedy to zobaczyłem, wysoki sędzio, wszystkie włosy stanęły mi dęba...
- Zwracam świadkowi uwagę - przerywa sędzia - że zeznaje pod przysięgą i powinien mówić prawdę i tylko prawdę...

Wydarzenia Sportowe

TIPSPORT EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE

Czarny wtorek naszych drużyn

Czarny wtorek mają za sobą reprezentanci naszego regionu. Stalownicy Trzyniec ośmieszyli się na lodzie Kladna, które zafundowało podopiecznym trenera Pavla Marka osiem goli. Gospodarze w ten sposób powiększyli swoje szanse na udział w play offs. Swolch kibiców zmartwiły też Witkowice. Ostrawianie przegrali u siebie 1:3 ze Sławią Praga. Witkowicki bramkarz Marek Pinc był bezbronny wobec dziurawej defensywy i dwóch fatalnych klksów obrońcy Kowalczyka. Magnesem Jutrzejszej 44. kolejki będzie bez wątpienia pojedynek Stalowników Trzyniec i Sparty Praga. Spotkanie pod Jaworowem rozpoczyna się o godz. 17.00.

● KLADNO - TRZYNIEC 8:3 (2:1, 3:1, 3:1). Bramki: Hořava, Kalla, Kruš, Bílek, Gardoň, Ševc, Frolik, Bílek - Pletka, Král, Kropáč.

Hokeiści Kladna walczą z Karłowymi Warami o ósmą lokatę w tabeli, premiowaną startem w fazie play offs. Przeciwnikom Trzyniec ekipa trenera Tatička wzniosła się na wyżyny swoich umiejętności. W składzie przyjezdnych pojawił się słowacki napastnik Radoslav Kropáč, nowa twarz w zespole spod Jaworowego. Kropáča wypożyczyła do Trzyńca Słavia Praga (w odwrotnym kierunku podążył napastnik Marek Ivan i młody obrońca Tomáš Houdek).

Stalownicy wolą jak najszybciej zapomnieć o tym meczu. W 34. minucie przy stanie 4:2 bramkarza Martina Vojtkę zmienił Vlastimil Lakosil, ale i on czterokrotnie wyławił krążek z siatki. - W wyjazdowych spotkaniach gramy zbyt ofensywnie. Tłumacząc moim zawodnikom, że bez dobrej defensywy nie ma co marzyć o korzystnym wyniku. Widocznie jednak nie zawsze moje słowa trafiają do celu - stwierdził trener Trzyńca Pavel Marek.

Kolejność bramek: 8. Hořava z dobitki po strzale Čecha - 1:0, 11. w prowadze liczebnej Pletka - 1:1, 13. Kalla po błędzie obrony - 2:1, 30. Zajíc w prowadze - 3:1, 32. R. Král po ładnej współpracy z Pletką i Kucharczykiem - 3:2, 34. Bílek w prowadze - 4:2 (Vojtkę zmienił w bramce Lakosil), 40. Gardoň w osłabieniu po samodzielnym rajdzie - 5:2, 52. Ševc podwyższa na 6:2, 54. Frolik

wykorzystuje błąd Lakosila - 7:2, 55. pozostawiony bez asekuracji Bílek trafia na 8:2, 60. Kropáč w prowadze ustala wynik dnia. Sędzia Smeták, kary 7:9, wykorzystane 4:3, widzów 2589. (jb, M)

● WITKOWICE - SŁAWIA 1:3 (0:3, 0:0, 1:0). Bramki: Burger - Hruška, Krátoška, Jaroš.

Fatalny występ zaliczyli we wtorek gracze Witkovic. Ten mecz miał być jednym ze szlagierów 43. kolejki, ale gospodarze kompletnie zawiedli. W ostatnich tygodniach podopieczni trenera Svozila sprawiali wrażenie, że

zespół kryzys ma już za sobą. Konfrontacja z trzecią drużyną tabeli uwiódla jednak stare mankamenty Witkovic z tego sezonu. - Ucieśliśmy sobie drzemkę w pierwszej tercji i całe szczęście, że Słavia nie strzeliła więcej niż trzy gole. Od drugiej tercji moim zdaniem byliśmy już równorzędnym rywalem dla gości, ale z ośmiu przewag liczebnych wykorzystaliśmy tylko jedną - stwierdził po meczu Aleš Tomášek, asystent trenera Witkovic. W barwach gości po raz pierwszy zaprezentowała się nowa akwizycja z Trzyńca, napastnik Marek Ivan. Bramka Jiřego Burgera z 58. minuty była już tylko łabędzim śpiewem Witkovic. Sędzia Husička, kary 4:9, wykorzystane 1:0, widzów 4184. (jb)

Lokaty: 1. Pardubice 96, 2. Zlin 75, 3. Słavia 72,... 6. Witkowice 64, 7. Trzyniec 64, 8. Kladno 57 pkt. JUTRO: Trzyniec - Sparta (17.00). Opr. JANUSZ BITTMAR

OLBRACHCICE NA ZGRUPOWANIU W GÓRNEJ BECZWIE

Kadra bez zmian

Dywizyjni piłkarze Banika Olbrachcice od wtorku przebywają na zgrupowaniu w Górnej Beczwie. Banik, w przeciwieństwie do kilku innych zespołów z naszego terenu, tradycyjnie od trzech lat nie bierze udziału w zimowym turnieju we Wracimowie.

- Zrezygnowaliśmy ze startów we Wracimowie, ale to nie oznacza, że piłkarze leniuchują - powiedział wczoraj GL kierownik drużyny Ivan Marini. - Do soboty trenujemy w Górnej Beczwie, a w drodze powrotnej wpadniemy do Witkovic, gdzie zagramy w sparingu z tamtejszym drugoligowym klubem - dodał Marini.

W minioną sobotę podopieczni trenera Zdeňka Menouška zmierzili się

w towarzyskim spotkaniu z kadra B trzecioligowego Futbolu Trzyniec. Na szutrowym boisku Banik zwyciężył 2:1.

Kadra Olbrachcic jak na razie nie doznała zmian, ale wciąż nie gaśnie zainteresowanie ze strony innych dywizyjnych klubów napastnikiem Antonínem Krečmerem. Najlepszego olbrachcickiego strzelca bacznie śledzi Hluczyn - jeden z pretendentów do awansu, ofertę Olbrachcicom złożył też działacz IRP Czeski Cieszyn.

Z polskiego pierwszoligowego Lukullusa Świt Nowy Dwór Mazowiecki wrócił obrońca Martin Bystron, ale wszystko wskazuje na to, że Bystron wiosną spędzi w drugoligowych Witkovicach. (jb)

ME PIŁKARZY RĘCZNYCH

Czesi na kolanach

Reprezentacja RC przegrała w pierwszym meczu ćwierćfinałowej grupy II z Niemcami wysoko 27:37 i straciła tym samym szansę na awans do igrzysk olimpijskich w Atenach.

Podopieczni trenera Trtíka nie znaleźli antidotum na szczerłą defensywę rywala. Podobnie jak w poprzednich meczach na tych mistrzostwach, Czesi nie zademonstrowali wielkiego szczyptorniaka. Meczyl się zwłaszcza w końcówce.

W barwach przegranej drużyny najlepszym zawodnikiem był wychowanek Banika Karwina Michal Bruna (aktualnie zawodnik Frydku-Mistku).

Wczoraj po zamknięciu tego numeru reprezentanci RC walczyli z Francją, w dzisiejszym zaś meczu Czesi mierzą się o godz. 18.30 z Serbią i Czarnogórą. (jb)

Co słychać?

■ PIŁKA NOŻNA: Witkowice - Futbol Trzyniec 4:1 (1:1), w kolejnym sparingu przed startem wiosennego sezonu. Bramkę dla Trzyńca zdobył Ploszek. W najbliższą sobotę trzyżcianie zagrają w wyjazdowym towarzyskim meczu z Banikiem Ostrawa B. Zimowy turniej na boisku ČSAD Hawierzów: Metylowice - Karwina 0:0, Sn Hawierzów - Cierlicko 4:0, SKF Hawierzów - Stonawa 2:3, FK Hawierzów - ČSAD Hawierzów 1:4. Turniej Banika Fučík Orłowa: S. Rychwałd - jun. Sławii Orłowa 2:2, B. Rychwałd - F. Orłowa 2:0 (Laky 2), jun. Sławii Orłowa - S. Pietwałd 0:5 (Szlauer 2, Ševčík 2, Szkuta), F. Orłowa - Dąbrowa 2:4 (Tlustoš, Šykora - Ovčáří, Trlifaj, Witosz, Babisz). Turniej w Gruszwie: Haj - Lutynia Dolna 2:3, FC Szpital Witkowice -

Pietwałd 2:0, Orłowa - L. Ostrawa 4:4, Radwanice - Rapid Skrzeczon 4:2.

■ PIŁKARZE BANIKA OSTRAWA biorą w tym tygodniu udział w zgrupowaniu na Cyprze. W najbliższą sobotę podopieczni trenera Františka Komňackiego zmierzą siły z rosyjskim Rotorem Wolgograd.

■ PETR KORBEL jest w znakomitej formie. Tenista stołowy Startu Sucha Górna w zeszłym tygodniu triumfował w ósmej edycji japońskiego turnieju z cyklu Super Circuit, a niewiele zabrakło mu do powtórzenia tego wyczynu również w 9. odcinku japońskich zawodów. Korbel dotarł do półfinału, ale kontuzja pleców uniemożliwiła mu start w meczu z Chorwatem Zoranem Primoracem. W klasyfikacji łącznej Super Circuit Korbel zajmuje czwartą lokatę. (jb)

Sport Polski

□ TENISOWY AUSTRALIAN OPEN. Marta Leśniak awansowała do 1/8 finału rywalizacji juniorek w wielkoszlemowym Australian Open w Melbourne. Wczoraj polska tenisistka wyeliminowała 6-4, 4-6, 6-2 Australijkę Larę Picone. Kolejną rywalką Leśniak (KKT Wrocław) będzie jej partnerka deblowa z Melbourne, Niemka Angelique Kerber. Polsko-niemiecka para odpadła w pierwszej rundzie, przegrywając 3-6, 6-4, 1-6 z najwyższej rozstawionym deblem, Czeszkami Nikolą Vaidisową i Veroniką Chvojkovą. Rywalkami czeskich tenisistek będą: druga Polka startująca w tegorocznym Australian Open - Magdalena Kiszczynska i Szwajcarka Timea Bacinszky. W środę wygrały one z Amerykankami Yvette Hyndman i Lyndsay Burdette 6-2, 6-2.

□ REPREZENTACJA POLSKI W PIŁCE WODNEJ przegrała z Chorwa-

cją 2:8 (0:4, 0:2, 2:1, 0:1) w meczu grupy A turnieju kwalifikacyjnego do igrzysk olimpijskich, rozgrywanego w brazylijskim Rio de Janeiro. Polacy, którzy w dotychczasowych czterech meczach odnieśli tylko jedno zwycięstwo, stracili już szansę awansu do igrzysk olimpijskich w Atenach.

□ GRZEGORZ RASIAK będzie reprezentował barwy piłkarzy Groclinu Dyskobolii tylko do czerwca. Podstawowy napastnik wicemistrzów Polski zdecydował się nie przedłużać kontraktu z klubem z Grodziska Wielkopolskiego. - Chcę grać w takim klubie jak Barcelona, a na pewno nie trafię tam z Groclinu. Chcę się rozwijać, więc powinienem wyjechać z Polski. Dlatego nie zdecydowałem się przedłużyć kontraktu w Grodzisku - tłumaczy swoją decyzję Rasiak.

□ KOSZYKARZE Prokomu Trefla Sopot przegrali z KK Croatia Osiguranje Split 78:86 (25:29, 16:21, 24:13,

13:23) w meczu ostatniej kolejki fazy grupowej Pucharu ULEB. Wicemistrzowie Polski z drugiej pozycji w tabeli grupy F awansowali do fazy play off. - Porażka na pewno nie cieszy, ale nie ma znaczenia, czy wychodzimy z pierwszego, czy z drugiego miejsca w grupie. Przecież i tak o rywalu w play off zdecyduje piątkowe losowanie - stwierdził trener Prokomu Eugeniusz Kijewski.

□ ANDRZEJ JUSKOWIAK, 33-letni były reprezentant Polski, podpisał półtoraroczny kontrakt z beniaminikiem piłkarskiej drugiej ligi niemieckiej Erzgebirge Aue. Były zawodnik Kani Gostyni, Lecha Poznań, Sportingu Lizbona, Olympiakosu Pireus, Borussia Moenchengladbach, VfL Wolfsburg i Energi Cottbus wraca do Niemiec po półrocznym pobycie w Stanach Zjednoczonych i występach w New York/New Jersey Metro Stars. (PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

W planie kolejne atrakcje **str. 3**Scena Polska to ewenement **str. 4**Wywiad na półmetku **str. 5**Orłowa jest w play offs **str. 8**
SOBOTA
31 STYCZNIA 2004
NR 13
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

 tel.: 558 731 766
 faks: 558 740 044
 info@glosludu.cz

POLSKA SZKOŁA DOCZEKA SIĘ REKONSTRUKCJI

Czas na projekt

JABŁONKÓW (kor) – W marcu powinien być gotów projekt pierwszego etapu rekonstrukcji budynku PSP Im. H. Sienkiewicza przy ul. Szkolnej.

Przetarg na realizatora przedsięwzięcia przebiegnie w kłętlnu, sama rekonstrukcja zaś podczas tegorocznych wakacji.

Przedstawiciele ratusza oraz dyrektor szkoły **Bogusław Słowioczek** omawiali sprawę rekonstrukcji podczas czwartkowego spotkania z architektem **Lubomirem Vychodilem**. – Trzeba się zastanowić, czy pierwszy etap

ma obejmować remont dachu i zagospodarowanie strychu, czy też raczej powinniśmy zacząć od remontu kotłowni, szatni i sieci inżynierskich – poinformował GL wiceburmistrz **Stanisław Jakus**. – Architekt obiecał nam przedstawić dwa warianty projektu, my wybierzemy tańszy.

Przyznanie Jablonkowowi dotacji w przyszłym roku jest warunkiem kontynuowania rekonstrukcji. A czy uda się ją zrealizować za jednym zamachem, zależy będzie od wysokości wsparcia. – Chcielibyśmy zakończyć rekonstrukcję jak najwcześniej. Jesteśmy przygotowani nawet na to, że przebiegałaby ona w trakcie roku szkolnego. PSP korzystałaby wtedy z lokali w innych jabłonkowskich budynkach szkolnych – dodał wiceburmistrz.

Dodajmy, że w zdobywaniu środków na to przedsięwzięcie z budżetu państwa wspomagają jablonkowie parlamentarzyści z naszego regionu.

Masza ankieta

Jakie było minione półrocze w Pani szkole? – pytamy dyrektorek polskich szkół.

MARTA ROSZKA, PSP Wędrzyna
 Pod każdym względem bardzo udane. Szkoła bardzo dobrze prezentowała się na zewnątrz. Wystawiliśmy ładne przedstawienie szkolne, uczniowie uzyskiwali dobre lokaty w różnych konkursach. Pozytywnie oceniam też pierwszy rok funkcjonowania szkoły jako samodzielnego podmiotu prawnego. Uważam bowiem, że nawet pod względem finansowym całkiem nieźle nam się powodzi.

JOLANTA KOZUSZNIK, PSP Olbrachcice

Było dosyć wypięte. Zwłaszcza jeśli chodzi o kadrę pedagogiczną, przebiegało ono pod znakiem wyjątkowej pracy. Wprowadzaliśmy nową nauczycielkę, szkoła pracowała w nieco poszerzonym składzie. Mamy aż jedenastu pierwszaków, grupkę, z którą notabene bardzo dobrze się pracuje. Ponadto mamy już na swoim koncie cały szereg imprez. Dzieci przychodzili z gratulacjami do Domu Emerytów, uczestniczyliśmy w Święcie Pieczonego Ziemniaka, była wycieczka na Żwirkowisko, Mikołaj, Wigilię, zabawy na śniegu...

ciąg dalszy na str. 2

Na unijnej drodze

OSTRAWA (mro) – Z inicjatywy Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie spotkali się w czwartek w polskiej placówce rektorzy i prorektorzy uniwersytetów z Katowic (także filii w Cieszynie), Opola, Wrocławia, Brna, Ołomuńca, Opawy i Ostrawy.

Były to bardzo ciekawe rozmowy – podkreśla konsul generalny **Andrzej Kaczorowski**. – Rekorzy zastanawiali się, jak ich uczelnie wykorzystają wejście obu państw do UE. Są już bardzo konkretne pomysły współpracy między uniwersytetami śląskimi tj. Opawą, Ostrawą, Opolem, Wrocławiem i Katowicami. A Kaczorowski dodał, że mowa była też o priorytecie, jakim jest wspieranie nauki języka polskiego w RC i czeskiego w RP. W tym kontekście rektorzy rozmawiali o kontaktach między polonistykami.

Uczestnicy spotkania zaproponowali, by kolejne odbyło się w Ołomuńcu, tuż po wejściu do Unii.

Pogoda

SOBOTA – Pochmurno z opadami śniegu. Temperatura w dzień 1,5 st., nocą od -2 do -6 st. C. Wiatr pld.-zach. 4-8 m, w porywach do 15 m na sek.
NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK – Pochmurno z opadami śniegu. Temperatura w dzień 2-6 st., nocą od 2 do -2 st. C. Wiatr pld.-zach. 3-7 m na sek.

Pierwszoklasistka Iza Firla z PSP w Będowicach w czwartek otrzymała swoją pierwszą dużą jedynkę, w tym samym dniu wygrała też szkolny konkurs rysunkowy pt. Pociąg do UE.

Fot. BARBARA GLAC

KWADRANS w kwadrans później

OSTRAWA (sch) – Nadawany w ostrawskiej rozgłośni polski serwis Informacji z Zaolzia, zwany potocznie polskim Kwadransem zostanie o kwadrans przesunięty.

Od poniedziałku 2 lutego polskie audycje będą się rozpoczynać o godz. 19.00, a nie jak dotąd o 18.45. Czas nadawania audycji niedzielnych nie zmieni się. Nadal będą one emitowane w godz. 18.30–19.00.

Decyzję o przesunięciu Kwadransa podjęło kierownictwo Czeskiego Radia w Ostrawie z nowym redaktorem naczelnym **Richardem Piskalą** w związku z wprowadzeniem w rozgłośnię nowej ramówki programowej. – Zmianę czasu nadawania polskich audycji przyjęliśmy z mieszkanymi uczuciami, gdyż początek Kwadransa wchodzi już w czas emitowania dzienników telewizyjnych – powiedziała GL **Otylia Tobola** z polskiej redakcji radia ostrawskiego. – Zaproponowano nam również przedłużenie Kwadransa, z tym, że informacje mogłyby być

przeplatane piosenkami. My jednak wiemy z doświadczenia, że przez większość naszych słuchaczy nie jest to mile widziane – dodaje redaktor Tobola.

Ustalono zatem, że część informacyjna trwać będzie tradycyjnie kwadrans, natomiast kolejne 5 lub 10 minut audycji zajmie muzyka polska lub zaolziańska.

Po półroczu

ZAOLZIE (kor) – 2097 uczniów zaolziańskich polskich szkół podstawowych i 662 średnich (w tym 460 Gimnazjum Polskiego i 202 polskich klas innych placówek) otrzymało w czwartek świadectwa oceniające ich pracę w pierwszym półroczu roku szkolnego.

W podstawówkach po raz pierwszy niosło do domu wypłatę 199 pierwszoklasistów, przedostatnie zaś świadectwa przed opuszczeniem murów szkół podstawowych rozdali nauczyciele 279 dziewczętom.

– Od czasu, kiedy założyłem firmę, nauczyłem się modlić.

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Czeski Cieszyn – MK PZKO Centrum
 zaprasza na
TRADYCYJNĄ ŚLEDZIÓWKĘ
 w piątek 20 lutego 2004
 do restauracji „Na Brandysle”.
 Miejscówki z kolacją w cenie 230 Kč
 do nabycia w Bibliotece Miejskiej,
 ul. Havlíčka 6 oraz u pani Emilii Macura,
 ul. Praska 3, we wtorek, czwartki i piątki
 w godz. 13.00–17.00.

PRZED FINAŁEM KONKURSU DLA MELOMANÓW

CZ. CIESZYN (bag) – Jedną z najbardziej aktywnych placówek kulturalnych miasta jest biblioteka muzyczna przy ul. Dworcowej, prowadzona przez **Halinę Paciorek**.

Przed trzema laty pani Halina wpadła na pomysł zorganizowania konkursu dla melomanów. Powstała szansa zyskania specjalnego karnetu na darmowe korzystanie z wypożyczalni CD. Konkurs nazwany **TRIANGŁ** spotkał się z przychylną odezwą ze strony bywalców biblioteki i na stałe wpisano go do kalendarza imprez. Tegoroczna edycja zbliża się do finału, w środę 28 stycznia miłośnicy dobrej muzyki spotkali się już w trzecim etapie kwalifikacyjnym, a przed nimi wielki finał. Tym razem rozpoczęło w październiku ubiegłego roku, kiedy stanęły w szranki trzy osoby. Tradycyjnie w trzecim etapie pozostają już tylko dwie osoby konkurujące w rozpoznawaniu urywków piose-

nek i utworów instrumentalnych. Finał, zaplanowany w tym roku na 25 lutego (początek o godz. 17.00), to już jakby monolog najlepszego z najlepszych. Musi on zyskać jak najwięcej prawidłowych odpowiedzi, od tego bowiem zależy limit czasowy darmowego wypożyczania kompaktów.

Kto to śpiewa, co to gra...

– Zainspirował mnie program telewizyjny Jaka to melodia. Oczywiście w naszych warunkach współzawodnictwo wygląda nieco inaczej, ale aby wygrać, trzeba wykazać się dużą znajomością tematu. Decyduje też szybkość, gdyż zawodnicy muszą nacisnąć przycisk sygnalizujący w ten sposób gotowość do udzielenia odpowiedzi – informuje organizatorka.

Różnorodność rodzajów prezentowanej muzy-

ki jest zaskakująca – od popu, rocka, po pieśni ludowe. Kategorie tworzone są na podstawie różnych kryteriów – według lat powstawania utworów, początkowych liter nazw itd. Kilka taktów gdzieś z samego środka piosenki... to nie lada orzech do zgryzienia. Można rzeczywiście sprawdzić pamięć i zdolności własne i konkurentów.

Zgłasza się zazwyczaj więcej panów, ale dwa lata temu bezkonkurencyjnie zwyciężyła studentka **Renata Tesarczyk**. W ubiegłym roku najlepszym okazał się **Stanisław Putzlacher**. Kto będzie naj tym razem? Warto przyjść 25 lutego i przekonać się. Biblioteka zapewni miłą, kameralną atmosferę spotkania. Można będzie popatrzeć, posłuchać muzycznych zagadek i odpowiedzieć finalisty, a jesienią samemu spróbować sił w kolejnej edycji. Jedynym warunkiem jest wiek – minimalnie 15 lat.

U rodaków

■ Klinika św. Łukasza w Bielsku Białej pierwsza w Polsce zaczęła przeprowadzać operacje rekonstrukcji więzadeł krzyżowych kolana za pomocą podwójnego przeszczepu ścięgien. Dotąd takie zabiegi robiono m.in. w: Niemczech, Francji i USA. Chirurdzy z bielskiej kliniki takie operacje przeprowadzają już od 4 lat. Częstymi pacjentami kliniki są wyczynowi sportowcy. Teraz na zabieg czeka tu np. pułkownik NATO z Norwegii.

■ Po kilkumiesięcznej renowacji do Muzeum Śląska Cieszyńskiego powrócił cenny globus. Podobne znajdują się jedynie w Wiedniu i Wrocławiu. Powstał w Holandii w słynnej wytwórni Wilhelma Janssoniusa Blaau. Najprawdopodobniej wykonano go w 1602 r. Przedstawia niebo według ówczesnej wiedzy i wyobrażeń. Gwiazdozbiory są tutaj przedstawione jako zwierzęta, np. Wielka Niedźwiedzica, Lew, Byk, Smok. Globus należał do ks. Leopolda Jana Szersznika, który na początku XIX w. założył cieszyńskie muzeum.

■ W lutym swoje walentynki odbywają również wilki i rysie mieszkające w lasach beskidzkich. Wtedy zaczynają się ich gody. Seks w wilczym stadzie może uprawiać tylko dominująca para. Gdyby inne pary też się rozmnażały, ich szczenięta nie przeżyłyby. W odróżnieniu od wilków rysie żyją samotnie, tak więc samiec musi partnerki poszukiwać. W Beskidzie Śląskim i Żywieckim żyje 5 wilczych rodzin i kilkanaście rysów.

■ Do 5 lat więzienia grozi mieszkańcom Bielska Białej, którego policja zatrzymała pod zarzutem przemytu narkotyków. 25-letni mężczyzna przebywał do niedawna w Holandii. Policjanci ustalili, że kupował tam haszysz, prasował go i przyklejał w składanych kartkach pocztowych z wizerunkami psów, które uwielbia. Tak przygotowane wysyłał swoim znajomym w Polsce. Na razie policja ustaliła, że 3 razy przesłał do Polski po 0,5 g haszyszu.

■ Około 4 mld zł z budżetu państwa w tym roku otrzyma województwo śląskie. To najwyższa kwota od ponad 14 lat. Sejm przegłosował wszystkie korzystne dla tego regionu senackie poprawki do ustawy budżetowej. Ponad 19 mln zł przeznaczono m.in. na remont znajdującego się pod Kubalonką zamczku prezydenckiego w Wiśle. Wiosną 2002 r. prezydent Aleksander Kwaśniewski zdecydował o jego przejęciu na rezydencję prezydencką.

■ W Szczyrku zaroilo się od studentów z różnych krajów. Rozpoczął się tam Pierwszy Ogólnopolski Zjazd Zagranicznych Studentów. Erasmus organizowany przez katowicką Akademię Ekonomiczną przy współudziale Narodowej Agencji Programu Socrates. W zjeździe bierze udział 120 studentów z różnych krajów Unii Europejskiej. Wezmą oni udział w warsztatach, zawodach sportowych oraz w imprezach integracyjnych. Zaplanowano też dla nich kulig po Szczyrku oraz naukę jazdy na nartach i snowboardzie.

■ W bielskim hotelu Beskid powstała grota solno-jodowa, w której można poczuć się jak nad morzem. W 2 studniach podgrzewana jest sól z Morza Martwego. Słany, podłoga i sufit pokryte są solą z Kłodawy. Powietrze w grocie nasycone jest m.in. jodem, magnezem i selenem. Specyficzny mikroklimat panujący w środku pomaga w leczeniu różnych chorób, m.in. astmy, pylicy płuc, schorzeń tarczycy i stanów pozawałowych. Pomaga też przy nerwicach i stanach lękowych.

(man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Wspólny pokaz

OSTRAWA (mro) - Stowarzyszenie Obywatelskie Czesko-Polskiej Współpracy *Jagiello 2000* otrzyma od władz Ostrawy 200 tys. Kč na zorganizowanie IV edycji *Dnia NATO* na lotnisku w Mosznowie.

- Ta kwota wraz z dotacją MSZ RC oraz Urzędu Wojewódzkiego pozwoli na zaproszenie jednostek wojsk polskich, słowackich oraz amerykańskich. - powiedział inicjator *Dnia Zbýnek Pavláček*.

Nasza ankieta

Dokończenie ze str. 1

KRYSTYNA HERMAN, Gimnazjum Polskie Cz. Cieszyn

To było udane półroczcie. Zaliczyliśmy cały szereg imprez organizowanych przez poszczególne komisje przedmiotowe. Były więc wystawy, warsztaty, konkursy... Jednym słowem, pracowaliśmy jak zwykle na pełnych obrotach.

MAŁGORZATA RAKOWSKA, PSP Gnojnik

Moim zdaniem, było udane. Uczniowie wykazywali dużą aktywność pozalekcyjną. Uczestniczyli w wycieczkach, ekskursjach, konkursach, w dniu rozdania świadectw mieliśmy szkolne wybory Miss i Mistera. Nie mniej zadowolona jestem z wyników nauce. Nikt z naszych 104 uczniów nie otrzymał oceny niedostatecznej, ani też obniżonego stopnia z zachowania. Dużo było za to świadectw celujących, jak również świadectw z samymi jedynkami.

RENATA CZADER, PSP Gródek

Na pewno pracowite. Wspólnie z przedszkolem i kuchnią tworzymy teraz jeden podmiot prawny. Nowa sytuacja wymaga więc z mojej strony sporo zaangażowania. Uroczyste rozdanie świadectw połączyliśmy z lekcją pokazową dla rodziców. Jeżeli chodzi o pierwszoklasistów, mogę powiedzieć, że wszyscy już się w szkole zdążyli zaaklimatyzować i pokonać pierwsze trudności. A co najważniejsze, tak przynajmniej twierdzą rodzice, dzieci lubią chodzić do szkoły.

(sch)

Piekawostki

Rok piekła...

Córka wokalisty Black Sabbath, Ozzy'ego Osbourne'a, Kelly, przyznała, że w ubiegłym roku przeszła załamanie nerwowe. *Mam za sobą dwaście miesięcy piekła* - dodała. - *U mojej matki wykryto raka, ojciec miał wypadek, brat trafił na odwyk, zerwał ze mną narzeczoną, a na dodatek zmarł mój ukochany piesek, Lulu.*

Samopoczucie Kelly pogorszyło się jeszcze bardziej, kiedy w jednym z magazynów przeczytała, że wytwórnia płytowa Epic, w której nagrała debiutancką płytę, zerwała z nią współpracę. - *Latem wpadłam w poważną depresję* - zdradziła piosenkarka. - *Byłam wyczerpana. Wydawało mi się, że cały świat nagle obrócił się przeciwko mnie.*

Problemy rodziny Osbourne'ów zdają się nie mieć końca - kilka dni temu szefowie stacji telewizyjnej, która produkowała program Sharon

Aura zimowa niekorzystnie wpływa na bezpieczeństwo na drogach. Kraksa, do której doszło w czwartek przed południem w Kocobędzu potwierdza tylko tę regułę.

Fot. MAREK SANTARIUS

Filmy chwyciły

CZ. CIESZYN (kor) - Ponad 30 kinomanów z obu stron Olzy dało się skusić na Wieczór Filmów zorganizowany w czwartek przez Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej. Obejrżeli trzy filmy: *Dzień świra* Marka Koterskiego, *Outcold* Brendana i Emmetta Malloyów oraz *Cela* Tarsena Swinga z Jennifer Lopez w roli głównej. Ten trzeci obraz zastąpił zapowiadany wcześniej film *Apokalypsa Now* Francis Forda Coppoli.

- Film Coppoli trwa ponad trzy godziny, a sporo uczestników wieczoru chciało zdążyć na pociąg - mówi prezes SMP, Roman Sekula. - *I tak jednak chodziło o filmowy maraton, trwający od 16.00 do 22.00.*

SMP zamierza kontynuować wieczory z filmem. Propozycje padały ze strony kinomanów już w czwartek. Jedną z nich był... 12-godzinowy maraton z trzema odcinkami z cyklu *Władca pierścieni* wg książek J. R. R. Tolkiena. Wszystkie pomysły rozpatrzy na najbliższym posiedzeniu Zarząd Główny Stowarzyszenia.

CHÓR POTRZEBUJE WSPARCIA FINANSOWEGO COLLEGIUM IUVENUM do Belgii

CZ. CIESZYN (mro) - Chór studencki Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie pracujący pod patronatem Polskiego Towarzystwa Artystycznego *Ars Musica* będzie od 29 kwietnia do 2 maja reprezentował Zaolzie oraz Republikę Czeską podczas 52. Europejskiego Konkursu Chórów Młodzieżowych w belgijskim Neerpelt.

- Ten konkurs to faktycznie mistrzostwa Europy chórów młodzieżowych - powiedział GL Leszek Kalina, dyrygent zespołu. Dodał, że *Collegium Iuvenum* zostało zakwalifikowane do kategorii F: zespołów prezentujących wysoki poziom artystyczny.

W repertuarze dowolnym chór zaprezentuje polskie pieśni renesan-

JESZCZE 5 MIESIĘCY BIEGANIA

Zgodnie z planem

TRZYNIEC (man) - Kilka miesięcy będą jeszcze musieli mieszkańcy miasta wędrować po rozslanych po mieście wydzielach Urzędu Miejskiego. Po oddaniu do użytku nowej części ratusza cały Urząd znajdzie się pod jednym dachem.

Rozbudowa siedziby władz miasta rozpoczęła się w ub. roku. Budynek w stanie surowym był gotowy jeszcze przed zimą. Przebiegające zgodnie z planem prace wewnątrz gmachu powinny zostać zamknięte do 30 kwietnia. Potem nastąpi kolaudacja, a od 1 lipca obiekt zostanie oddany do użytku.

Kierowcy - uwaga!

TRZYNIEC (man) - Przejeżdżający przez Plac Pokoju kierowcy powinni zwrócić szczególną uwagę na zasady poruszania się po nim. Za przekroczenie obowiązujących tu przepisów mogą zostać potraktowani mandatem.

Dawne przepisy zmieniły się po remoncie. Przypomnijmy, że Plac Pokoju jest strefą dla pieszych, a najwyższa dozwolona tu prędkość to 20 km na godz. Obowiązuje również pierwszeństwo kierowców przyjeżdżających z prawej. Parkować można wyłącznie na wyznaczonych na placu miejscach, albo na znajdujących się w sąsiedztwie parkingach.

Porządku pilnują strażnicy miejscy. Z początku tylko zwracali uwagę kierowcom, teraz zaczęli im już wymierzać mandaty.

Plan z poprawkami

PIOSECZNA (kor) - Wprowadzenie propozycji mieszkańców wioski do projektu gminnego planu zagospodarowania przestrzennego było głównym punktem styczniowego posiedzenia samorządu. Uwagi dotyczyły głównie poszerzenia terenów pod budowę nowych domów.

- Większość propozycji wprowadziliśmy do projektu, nie uwzględniliśmy tylko najbardziej nierealnych, np.

- *Przenosiny urzędników i inne zmiany rozpoczną się już wiosną* - poinformował GL Daniel Fojcik, szef wydziału inwestycji. - *W nowych lokalach znajdują się wydziały socjalny i majątku miasta. Ze starej części gmachu przeniesione tutaj zostaną wydziały spraw wewnętrznych, komunikacji, inwestycji, szkolnictwa oraz informatyki.*

Rozbudowa siedziby samorządu pochłonęła ok. 25 mln koron. Miasto posilkuje się dotacją z Ministerstwa Finansów.

Składki od głowy

PODBESKIDZIE (kor) - Na styczniowym posiedzeniu, które odbyło się w ub. piątek w Nawsiu, wójtowie przyjęli budżet SGRJ. Jak poinformował GL szef Stowarzyszenia, Pavel Tomčala, wpływy do wspólnej kasy to wyłącznie składki gmin członkowskich (12 Kč na jednego mieszkańca). Z tych środków SGRJ finansuje m.in. wspólne imprezy, działalność jabłonkowskiego *Infocentrum* czy płaci składki za członkostwo w Regionalnej Radzie Rozwoju i Współpracy oraz w Euroregionie Śląsk Cieszyński. Z budżetu pokryte zostaną też w br. koszty instalacji na Podbeskidziu 5 nowych infoboksów.

budowy domu wprost w... lesie - mówi wójt Jan Krzok. - *Uczeszaliśmy też protest jednego z mieszkańców, który nie zgadzał się, by przyszłe centrum wsi obejmowało część działki będącej jego własnością.*

Na początku lutego projekt planu ze wszystkimi poprawkami trafi do Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie.

ZBYSZEK KUBECZKA MIĘDZYNARODOWO Odradzanie ekslibrisu

Ze spóźnieniem dotarł do nas katalog V Międzynarodowego Konkursu Graficznego na Ekslibris - Gliwice 2003. Na mający formę biennale konkurs w ub. roku nadeszło 517 artystów z 48 krajów świata 2235 prac. Świadczy to również o odradzaniu się zainteresowania ekslibrisem nie tylko w Polsce. Z satysfakcją odnotowujemy udział w konkursie i na listopadowej wystawie 30 reprezentantów z RC, w tym Zaolziańska Zbyszka Kubeczki z linorytniczym ekslibrisem dla Jitki Gřeškové. Najwięcej twórców zgłosiło się z Polski, Argentyny, Rosji, Ukrainy, Czech, ale też np. z Turcji i Meksyku. (o)

su (np. Mikołaja Zieleńskiego), współczesnych kompozytorów polskich (Macieja Zielińskiego czy Pawła Łukaszewskiego) oraz czeskich i słowackich. Znany jest już obowiązkowy repertuar. - *To będzie ciężki orzech do zgryzienia* - ocenia dyrygent. - *Obowiązkowe jest także wykonanie utworu jednogłosowego. COLLEGIUM zaprezentuje Bogurodzicę.*

Udział w konkursie i przygotowanie wyjazdu są, niestety, bardzo drogie. Sam koszt pobytu jednego chórzysty wyniesie do 55 euro. Z pomocą przychodzi PTA *Ars Musica*. - *Za pośrednictwem GL zwracamy się do wszystkich o wsparcie zaolziańskiej reprezentacji* - dodał Leszek Kalina.

gdyż specjalnie, równocześnie upuścili tace z jedzeniem, aby zagłuszyć odgłos tłuczonego szkła w oknie.

Dwie stolice?

Petersburg przynajmniej częściowo może stać się drugą stolicą Rosji. Bardzo możliwe, że miasto wkrótce będzie siedzibą rosyjskich władz sądowniczych.

Premier Michaił Kasjanow zwrócił się do ekspertów i przedstawicieli władz, aby przygotowali plany przeniesienia do Petersburga sądów: Najwyższego, Arbitrażowego i Konstytucyjnego. Odpowiedzi mają nadejść do 15 marca.

Powód wydaje się prosty - większość politycznej elity dzisiejszej Rosji to ludzie z Petersburga. Prezydent Władimir Putin z ogromnym rozmachem zorganizował już 300. rocznicę powstania miasta, więc - jak pytają komentatorzy - dlaczego teraz Petersburg nie miałby się stać stolicą,

przynajmniej stolicą rosyjskiego sądownictwa?

Fałszywy alarm

W środę wieczorem nowosądecka policja została zaalarmowana przez przechodnia o porwaniu młodego człowieka z ulicy i wciągnięciu go siłą do samochodu. Policja zarządziła blokady i ujęła sprawców. Okazali się nimi filmowcy-amatorzy, którzy kręcili film.

Czwórka kolegów ze szkoły kręciła film, który miał być prezentem dla koleżanki z okazji jej osiemnastych urodzin. Pomysł zacierpnięli z zagranicznej stacji telewizyjnej. Jeden z nich miał zostać porwany z przystanku, dwóch wcieliło się w role porywaczy. Realizację filmu zakłócił świadek, który poważnie potraktował zaobserwowane wydarzenia.

Filmowcy odpowiedzą przed sądem grodzkim za wprowadzenie policji w błąd.

MOSTECKA NARTOSTRADA SPEŁNIONYCH MARZEŃ

W planie kolejne atrakcje

Amatorzy jazdy na nartach znaleźli pod choinką kosztowny prezent: nową gminną nartostradę w Mostach koło Jabłonkowa. Jej otwarcie nastąpiło co prawda już przed Świętami Bożego Narodzenia, z początku jednak brakowało tego, co najważniejsze - śniegu. Na skutek wahań się koło zera temperatur, nie można było też stosować sztucznego zaśnieżania. Obfite opady śniegu nawiedziły Podbeskidzie w pierwszych dniach nowego roku i od razu uruchomiły nartostradę.

Zastępca wójta z Mostów **Alojzy Martynek** przyznaje, że wybudowanie nowej nartostrady było jego marzeniem już od dawna. - Powstała ona z myślą o rozwoju ruchu turystycznego w Beskidach, przede wszystkim oczywiście w naszej wiosce i okolicy. Plany dotyczące jej budowy snułem już od sześciu lat. Dziś mogę już zdradzić, że było to wspólne marzenie wójta **Milana Procházky** i moje. Zabraliśmy się do roboty bezpośrednio po wyborach komunalnych. Niezmiennie cieszymy się z tego, że dziś nasze marzenie jest rzeczywistością - nie kryje zadowolenia

Wleczór na mosteckiej autostradzie.

Fot. autor

z odbiesionego sukcesu **A. Martynek**.

Liczący 650 m długości stok ma punkt różnicy terenu 150 m. Pojemność wyciągu wynosi 900 osób na godz., na górę można wyjechać za niespełna trzy minuty. Tak więc nowy wyciąg, wraz z dwoma starszymi, należącymi do organizacji sportowej **Sokół**, w ciągu godziny zdoła

wywieźć na górę 1,8 tys. osób. Nartostrada jest czynna codziennie w godzinach od 8.30 do 21.00. O godz. 16.00 następuje przerwa techniczna, ale już od godz. 17.00 narciarze jeżdżą pod oświetleniem sztucznym. Wieczorne jeżdżenie cieszy się olbrzymim powodzeniem zwłaszcza wśród tych, którzy chcą pojeździć po pracy.

Budowę nartostrady rozpoczęto podczas ubiegłorocznych wakacji. W sierpniu przeprowadzono prace terenowe, właściwe prace budowlane ruszyły natomiast we wrześniu. Otwarcie nartostrady nastąpiło w grudniu ub. roku. Koszty całej inwestycji osiągnęły bez mała 24 mln Kc. Gmina zaciągnęła na ich pokrycie kredyt w wysokości 13 mln, kolejnych 7 mln przyznano jej ramach dotacji państwowej, a z kasy gminnej wyłożono ponad 3 mln Kc.

Obok najlepszego aktualnie w Beskidach sztucznego oświetlenia sporo pieniędzy kosztowały również pompy doprowadzające wodę do położonego obok nartostrady zbiornika oraz trzy armaty śnieżne. Dodajmy, że zużywają one w ciągu godziny pracy ponad 200 kW.

- Obecnie na stoku znajduje się ponad pół metra przeważnie sztucznego śniegu. Zaśnieżanie możliwe jest tylko wtedy, kiedy temperatura powietrza spadnie trzy stopnie poniżej zera. Pomogły nam co prawda obfite opady śniegu w pierwszych dniach stycznia, ale i tak kontynuujemy naśnieżanie. W połowie miesiąca temperatura wahała się koło zera, wobec czego musieliśmy czekać na

mróz. Chcemy, by stok był dobrze przygotowany na dzisiejszy Zjazd Gwiazdzysty, ale też na wakacje wiosenne - informuje **A. Martynek**.

Na razie pod stokiem znajduje się bufet oraz parking dla 130 samochodów. Władze gminy konsekwentnie dążą jednak do tego, żeby usytuowany nad mostecką obwodnicą kompleks narciarski dysponował jeszcze lepszym. - Na razie turyści mogą wynająć nocleg w kilku domach prywatnych. Gospodarze, którzy zainwestują pieniądze w pokoje do wynajęcia, na pewno będą mieli zyski. W przyszłości chcielibyśmy tuż pod nartostradą zbudować hotel. Jego powstanie jest uwzględnione w planie zagospodarowania przestrzennego wsi. W ten sposób zaoferujemy narciarzom dogodne warunki w ciągu prawie czterech miesięcy - utrzymuje wicewójt.

Jeżeli chodzi o tegoroczne plany, to zaraz po zakończeniu sezonu mosteczanie chcą z prawej strony stoku zbudować drugi wyciąg o długości 300 m. Stojące obok trasy słupy elektryczne zostaną usunięte, a przewody sieci elektrycznej umieszczone w ziemi. Będąc właścicielem nartostrady gmina zamierza ponadto wybudować tor bobslejowy, na którym będzie można jeździć także w lecie. Kolejna atrakcja wyrośnie obok parkingu. Będzie to piętnastometrowa ściana do wspinaczki. Jak podkreśla **Alojzy Martynek**, realizacja kolejnych atrakcji zależeć będzie od dotacji. Z prośbą o wsparcie władze wsi zwróciły się do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. (man)

Jeszcze w przyszłym tygodniu można zgłaszać udział w Białym Rajdzie. Ta coraz bardziej popularna impreza odbędzie się w br. 14 lutego. Nauczyciele, uczniowie, ich krewni i znajomi i ogóle wszyscy, którzy chcą walczyć o punkty i nagrody dla swych szkół, mają do wyboru 6 tras (4., 5. i 6. są wyłącznie dla narciarzy), którymi trzeba dotrzeć do mety Rajdu w harcerskim ośrodku **Kikula** w Koszarzyskach. Szczegółowe informacje i regulamin Rajdu są do dyspozycji we wszystkich szkołach.

Organizatorzy informują wszystkich narciarzy, którzy wybrali trasę nr 4 z Jaworowego, że ze względu na długość trasy podjęli decyzję o przyspieszeniu startu. Nastąpi on między godziną 8.15 a 8.30 przy górnej stacji kolejki linowej na Jaworowym.

Przypominamy, że na mecie Rajdu przebiegną konkursy na weselo: zręcznościowe, artystyczne i kulinarne. W tym ostatnim obowiązuje w tym roku przygotowanie pierogów. (db)

JAKIE BĘDĄ LOSY SKOCZNI?

Czekanie na remont

Oprócz jazdy na nartach zjazdowych i biegówkach bogatą tradycję mają na Podbeskidziu również skoki na nartach. Wiąza się one przede wszystkim z Nydkiem, gdzie w 1933 r. została zbudowana skocznia z punktem krytycznym 60 m. Budowniczymi byli miejscowi sportowcy, członkowie Polskiego Klubu Sportowego **Groń**, a zwłaszcza rodzina **Bajtków**. Czasy, kiedy organizowano na niej konkursy międzynarodowe, kiedy przygotował się na niej do olimpiady w Grenoble skoczek i późniejszy trener **Jiří Raška**, bezpowrotnie minęły. Ostatni remont generalny skoczni miał miejsce w 1957 roku, a od ponad 30 lat jest już nieczynna.

Po jej zamknięciu w kompleksie sportowym zbudowano następne dwa obiekty. **Krokvia K 24** została oddana do użytku w 1979, a **krokvia K 40** w 1983 roku. Dziś również one wymagają już remontu.

Tradycyjny konkurs w skokach narciarskich oldboyów, który przed dwoma tygodniami odbył się w Nydku, zwałił pod skocznię rzeszę sympatyków tego sportu. Pucharowe konkursy, rozgrywane na miejscowej **krokwii** w połowie ub. stulecia, zawsze zwałyły do podgórskiej miejscowości kilkutyśięczną widownię.

Kompleks jest własnością klubu sportowego **Huty Trzynieć**, którego młodzi zawodnicy trenują w Nydku. Gmina nie może przystąpić do remontu skoczni, ponieważ nie jest jej właścicielem. - Skocznie nie spełniają wymaganych kryteriów, posiadają np. za wysoki rozbieg, dlatego nie mogą się na nich odbywać imprezy pucharowe - mówi wójt Nydku **Jan Konečný**. - Koszty remontu należy liczyć na pewno na milionach Kc. Ponieważ obiekty te nie są naszą własnością, na remont nie przyznano by nam dotacji.

Odnową kompleksu mógłby się zająć wyłącznie klub sportowy z Trzyńca. Na razie jednak nie wiadomo, jaki będzie dalszy los skoczni. (man)

Breakshow

Gdy rano obudziły mnie promienie słońca tańczące na mojej twarzy, zdecydowałem się - koniec z wygrzewaniem pupy, koniec z tym moim wstrętem do srogu i mrozu, wyskoczę do ogrodu i zrobię w śniegu kilka aniołków. A miały to być pierwsze moje aniołki tej zimy. Wybiegłem więc na taras w samej tylko piżamie i rzuciłem się na oślep w te miejsca, gdzie jeszcze zeszłej nocy piętrzyły się zasypy śnieżne. Wtopiłem się w teren. Po uniesieniu głowy i wypluciu ze szczerbatych ust kilku śliskich kamyczków rozejrzałem się na około - dzieci sąsiadów lepiły bałwana z błota, a wygłodniały kot siedział na małej wysepce na środku jeziora, które jeszcze wczoraj było naszym ogrodem, i wpatrywał się apatycznie w spokojną taflę mulistej wody. Odwilż. Usiadłem w bloku i zanurzyłem się w cichej kontemplacji...

Wolę jednak nawet taki stan rzeczy od nagłego ataku mrozu, a ataki takie są, niestety, dosyć częste i to nawet z tych najmniej oczekiwanych

kierunków. Nie tak dawno zagrzechotały w mojej klatce piersiowej ostre kryształki lodu, kiedy oglądałem w telewizji wywiad **Marka Ebena** z **Dalaj Lamą**. Nie było to z powodu któregoś z rozmówców, po prostu uszczypnęło mnie boleśnie mroźnymi paluchami wspomnienie zdarzeń towarzyszących ubiegłorocznym odwiedzinom **Dalaj Lamy** w Republi-

Odwilż

ce Czeskiej. Nieszczęsny **Dalaj Lama** wybrał sobie chyba złą porę na odwiedziny, bowiem jakiś czas temu czeski prezydent po raz pierwszy od 1989 roku odwiedził chińską ambasadę i chyba nasiąknął tam tym lub owym. Nie zareagował wcale na sam fakt tych odwiedzin, nie zaprosił **Dalaj Lamy** na spotkanie. Aby całą historię ozdobić pointą, chińska ambasada wystosowała apel, w którym zażądała usunięcia **Dalaj Lamy** z terenu Republiki Czeskiej, ponieważ chodzi podobno o terrorystę

FELIETON DARKA JEDZOKA

(sic!) i nieprzyjaciela ludu chińskiego. A z takimi się nie bawimy.

Oczywiście trzeba tutaj dodać kilka szczegółów - oprócz tanich zabawek i komunizmu **Chińczycy** mają w swoim dorobku także ponad milion w taki lub inny sposób zakatowanych **Tybetańczyków** oraz kilka tysięcy zniszczonych klasztorów buddyjskich. My to jeszcze mamy dobrze, że możemy się kłócić o dwujęzyczne napisy, skoro nikt nam nie sterylizuje kobiet ani nie podpala szkół (albo na odwrót). Takie mamy szczęście, aż ciarki chodzą po plecach.

Jak widać odwilż ma jednak coś do siebie. I chętnie życzyłbym takiej odwilży wszystkim **Tybetańczykom**. Wprawdzie wybierali by jeszcze przez jakiś czas kamienie z zębów, długo by trwało, zanim woda spłukała by resztki brudu nagromadzonego w czasie zimy, ale w końcu życie nabrało by normalnych, zdrowych kolorów. Na cóż się jednak zdadzą takie próżne słowa?

Na znak protestu idę ulepić z błota gołąbka pokoju.

KORNIKI GRZĄ LASY I GOSPODARKE

Teraz śpią, ale na wiosnę...

Drewno to surowiec ceniony, lubiany i coraz droższy. Lasów ubywa z powodu szkodliwej działalności człowieka, a drzewa coraz trudniej utrzymać w odpowiedniej kondycji, żeby drewno miało odpowiednią jakość. Podpisuje się pod tym wiele czynników. Bardziej ekstremalne warunki klimatyczne ostatnich lat spowodowały osłabienie świerków i porostu leśnego, co w konsekwencji przyniosło zwiększenie populacji korników. W tej sytuacji zaistniało realne niebezpieczeństwo, że te robale mogą dotkliwie ugryźć nie tylko samo drzewo, ale też niejedną gałąź gospodarki. Ich działalność zagroziła kłęką w gospodarce leśnej na terenie całej republiki.

Ministerstwo Rolnictwa **RC** wydało w tej sytuacji rozporządzenie nakazujące wszystkim właścicielom lasów stosowania środków zabezpieczających lasy przed dalszym rozprzestrzenianiem się szkodników.

Chore drzewa powinny być ścięte i opracowane oraz wywiezione z terenów leśnych najpóźniej do 31 marca br. Ich kora musi zostać usunięta i spalona. Wyciąć i usunąć trzeba też okazy drzew podatne na zachorowanie. W tym wypadku termin zakończenia prac ustanowiono na koniec maja. W ciągu całego roku trzeba będzie ponadto wyszukiwać i usuwać kolejne zagrożone porosty.

Rozporządzenie, z którym mogą

się zapoznać zainteresowani w gablotkach urzędów gminnych m.in. w **Olbrachcicach**, **Błędowicach**, **Suchoj Górnjej** czy **Cierlicku**, obowiązwać będzie do 30. 6. 2005.

Fachowiec - gospodarz leśny **Karel Heczko** z **Cierlicka** - potwierdził nam potrzebę otoczenia lasów większą troską i lepszą opieką. - Prywatni właściciele muszą pod groźbą odpowiedzialnych sankcji dostosować się do zaleceń Ministerstwa i spełnić nałożony na nich obowiązek w wyznaczonym terminie - powiedział. Realizacja zarządzenia będzie kontrolowana przez leśników. Gospodarze leśni z danego terenu udzielą też informacji i porad. (bag)

Do tych stanisławickich buków korniki się nie dobrały, ale zima w porę, to zawsze odpowiedni czas na wyczyszczenie lasów i eksploatację drewna.

Fot. BARBARA GLAC

WICEMINISTER KULTURY RP RAFAŁ SKĄPSKI:

Scena Polska to ewenement

W dniu pierwszej w tym roku premiery Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego przyjechali na Zaolzie z jednodniową wizytą wiceministrowie kultury Polski i Republiki Czeskiej Rafał Skąpski i Zdeněk Novák. W towarzystwie przedstawicieli Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, TC oraz lokalnych władz goście z Warszawy i Pragi rozmawiali m.in. o współpracy między polskimi i czeskimi teatrami oraz możliwości dofinansowania przez polski rząd Sceny Polskiej.

Panie ministrze, czy w wypadku pomocy dla polskiego zespołu Teatru Cieszyńskiego można już mówić o pewnych konkretach? – z tym pytaniem zwróciłem się po spotkaniu do wiceministra Skąpskiego.

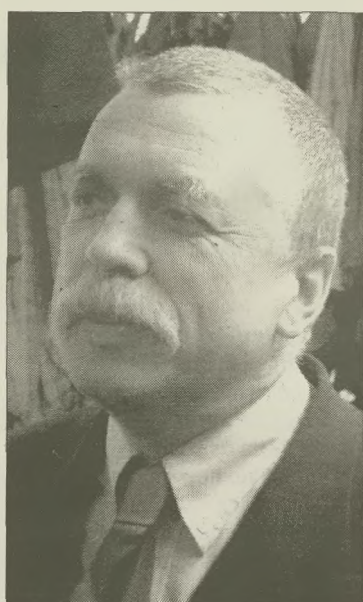
Na razie jeszcze nie. Po pierwsze było to pierwsze moje spotkanie z wiceministrem Zdeněkiem Novákem, który specjalnie przyjechał nad Olzę, byśmy mogli omówić intrygujące nas sprawy. Drugi powód jest bardziej prozaiczny – w przeddzień mojego przyjazdu do Czeskiego Cieszyńska polski parlament przegłosował, niestety, inny kształt budżetu niż planował rząd. Nie mogę zatem składać konkretnych deklaracji.

Nie oznacza to jednak, że pomocy dla Sceny Polskiej nie będzie. Zespół, który funkcjonuje na Zaolziu już 53. sezon jest na pewno ewenementem w skali Europy, a może nawet w skali światowej. Jedyna porównywalna paralela, jaka przychodzi mi na myśl, czyli inny teatr mniejszości narodowej utrzymywany z pieniędzy państwowych, to Państwowy Teatr Żydowski w Warszawie grający w języku jidysz.

Scena Polska zasługuje na mądre wsparcie ze strony rządu polskiego. Nie chcemy zastępować rządu czeskiego ani władz województwa morawsko-śląskiego, które wspierają teatr jako czeską instytucję. Na pewno jednak polskiemu resortowi kultury powinno zależeć, by Scena prezentowała jak najwięcej spektakli polskich autorów z udziałem polskich reżyserów, scenografów, a także – gościnnie – polskich aktorów. Nasze ministerstwo mogłoby finansować honoraria tych artystów. Trudno mi jednak teraz mówić o częstotliwości lub wysokości tej pomocy.

Mogę za to już dzisiaj w imieniu ministra kultury Waldemara Dąbrowskiego złożyć na ręce kierownictwa teatru oficjalne zaproszenie do wzięcia przez Scenę Polską udziału w X Ogólnopolskim Konkursie na Inscenizację Współczesnego Dramatu Polskiego. To dla tego zespołu także szansa na konfrontację z innymi polskimi teatrami.

Rozmawialiśmy z wiceministrem Novákem i dyrektorem Karolem Suszką również o ewentualnej wymianie teatralnej między Polską a Republiką Czeską. Wiem na przykład, że polskie teatry mają w repertuarze chociażby sztuki Bohumila Hrabala: *Obsługiwałem angielskiego króla* czy *Bambini di Praga*. Uważam, że dla czeskiego widza byłoby ciekawe obejrzenie tego, jak dana sztukę interpretuje polski reżyser. Ja w ten sposób z ogrom-

Wiceminister kultury RP Rafał Skąpski. Fot. JACEK SIKORA

na satysfakcją śledziłem we Lwowie ukraińską premierę *Iwony, księżniczki Burgunda* Witolda Gombrowicza. To jest niezwykle doświadczenie. Dlatego sądzę, że tournée polskich teatrów z czeskim repertuarem po teatrach w Czechach – i *vice versa* – byłoby ważnym wydarzeniem kulturalnym. W tym mógłby nam też pomóc Teatr Cieszyński.

Powróćmy nad Olzę... Młodzi aktorzy, przyszli członkowie Sceny Polskiej najczęściej kształcili się na polskich uczelniach teatralnych, korzystając z pomocy stypendialnej państwa polskiego. Czy nadal mogą liczyć na tę pomoc?

Tu wszystko się zasadniczo zmieni z momentem wejścia naszych krajów do Unii Europejskiej i na pewne pytania będzie można odpowiedzieć dopiero po 1 maja br. Na pewno zniknie możliwość finansowania przez polski rząd studiów dla szeroko rozumianej Polonii. Będziemy musieli poszukać jakichś innych form pomocy i zachęty, by obywatele innych państw o polskim rodowodzie nadal studiowali lub korzystali ze stażów w Polsce. Nowe zasady będą musiały być zgodne z przepisami Unii.

Działalnością kulturalną i promocją polskiej kultury zajmuje się na Zaolziu nie tylko Scena Polska, ale też liczne polskie organizacje. Czy i one mogą liczyć na pomoc polskiego rządu?

Raczej nie, o wspieraniu działalności kulturalnej mniejszości narodowych mówią umowy dwustronne między państwami. Polska finansuje mniejszości żyjące na terenie kraju i ich organizacje i na zasadzie wzajemności oczekujemy tego od państw, w których żyje Polonia lub Polacy jako mniejszość.

Chociaż formy współpracy między państwami mogą być różne. Są na przykład przeglądy zespołów folklorystycznych czy dni kultury danego kraju, które finansują ministerstwa kultury obu związanych umowami państw. Uważam zatem, że gdyby polskie organizacje w RC zwróciły się do czeskiego resortu kultury z inicjatywą zorganizowania imprezy, która przekraczałaby granicę na Olzie, można by wówczas rozmawiać o formach współpracy także z naszym ministerstwem.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

DYREKTOR JADWIGA PALOWSKA Wywiad na półmetku

Przypadający na ostatni dzień stycznia szkolny półmetek jest doskonałą okazją do podsumowań. Korzystając z niej, pukamy do drzwi Polskiej Szkoły Podstawowej w Karwinie Frysztacie, by zadać kilka pytań dyrektor Jadwidze Palowskiej.

W jakiej kondycji karwińska PSP zamyka pierwsze, a rozpoczyna drugie półrocze nauki pod jednym, frysztackim dachem?

Jeśli chodzi o kolektywy klasowe, jesteśmy już na etapie pełnej integracji. Okazało się, że to, czego najbardziej się obawialiśmy, a mianowicie, że wśród uczniów będzie utrzymywał się podział na tych z Nowego Miasta i tych z Frysztatu, nie było problemem. Przeprowadzałam nawet na ten temat ankiety wśród uczniów, które to potwierdzają. Uczniowie są zadowoleni z nowych przyjaciół. Pod tym względem w nieco trudniejszej sytuacji było grono pedagogiczne, które nie ma możliwości tak jak uczniowie być z sobą na co dzień. Tu w integracji pomagają nam wspólne imprezy, ostatnio np. Koncert Noworoczny w kościołach, w którego organizację zaangażowali się niemal wszyscy nauczyciele. Nikogo nie trzeba było namawiać do współpracy. Nasi nauczyciele po prostu czują, że trzeba coś robić po to, aby szkoła mogła się godnie zaprezentować. To, że nauczyciele chcą ze sobą współpracować i rzeczywiście to robią, widać również w ramach zrzeszeń metodycznych oraz komisji przedmiotowych. Kiedy zatem mowa o półroczu i świadectwach, to z czystym sumieniem mogę postawić dobre oceny również kadry pedagogicznej. Proces nauczania ma w naszej szkole wysoki poziom i rzeczywiście jest wielu nauczycieli, którzy potrafią prowadzić zajęcia na miarę XXI wieku. To samo mogę powiedzieć o świetlicy szkolnej, która bynajmniej nie jest zwykłą przechowalnią dzieci, ale miejscem, gdzie konsekwentnie realizowane są programy wychowawczo-dydaktyczne.

Kiedy Pani obejmowała stanowisko dyrektora tej szkoły, mówiła Pani, że zrobi wszystko po to, żeby zachować to, co było

Dyrektor Jadwiga Palowska w trakcie podpisywania świadectw.

najlepsze w obydwu placówkach. Czy to się udało?

Chodziło mi m.in. o zachowanie działających dawniej w Nowym Mieście i Frysztacie kolektywów zainteresowań. To się udało. W rezultacie mamy dwie grupy wiekowe chóru, które prowadzą obecnie aż trzy nauczycielki. Jest zespół ludowy *Gizdy* – obecnie już nie tylko nowomiejski, ale równą miarą także frysztacki, są *Dziotchy i Syncy z Kolónie*, którego szeregi zasilili również uczniowie z Frysztatu. Poza tym działa kółko ekologiczne, kółko redakcyjne wydające co miesiąc szkolne piśmko, kółka języka angielskiego, a także kółka w ramach poszczególnych klas, np. recytacji czy przyrodnicze. Uczniowie korzystają również z bogatej pozalekcyjnej oferty sportowej – gier ruchowych, unihokeja, lekkiej atletyki, turystyki. Uważamy bowiem, że uczniowie spędzają dziś stanowczo za dużo czasu przed telewizorem lub komputerem, stąd – jak tylko to jest możliwe (w tym także w weekendy) – staramy się proponować im ruch. Bardzo dobrze układa nam się również współpraca z Biblioteką Regionalną. Owocuje ona m.in. w postaci lekcji bibliotecznych oraz

zajęć prowadzonych w bibliotece, w których nasza świetlica szkolna uczestniczy regularnie raz na dwa tygodnie.

Uczniowie też nie pozostają w tyle. Jak mi wiadomo – również z ich strony płynnie cały szereg inicjatyw?

Podoba mi się, że w naszej szkole prężnie działa Samorząd Szkolny. To on redaguje szkolne piśmko *Trzy kropki*. Bardzo sobie cenię współpracę z przedstawicielami Samorządu, uważam bowiem, że pomaga ona w rozwiązywaniu wielu problemów. Z zadowoleniem mogę również stwierdzić, że nasz Samorząd nie próżnuje. W jego planie pracy jest cały szereg imprez – najrozmaitszych konkursów (od wyborów najlepszego nauczyciela przez konkurs wiedzy o Unii Europejskiej aż po konkurs na najładniej udekorowaną klasę), dyskotek i wiele innych, organizowanych m.in. z myślą o młodszych kolegach w świetlicy szkolnej.

Macie zatem zintegrowane kolektywy klasowe i pedagogiczne, szeroko zakrojoną działalność pozalekcyjną, prężny Samorząd... Czy jest w ogóle coś, czego karwińskiej szkole brakuje do szczęścia?

Niestety brakuje nam lokali. To prawda, że byłoby gorzej, gdyby brakowało ucz-

Po naszymu Staw

Strzapatymi wytrbami obrośli a od głównej cesty sztachetowym płotem ogrodzony był staw na postrzodku dziedzi. Woda do stawu przyciękała z potoka, ale tyn płynół daleko od stawu. U zdródek tego potoka na kopcu był postawiony houtyrz (ludzie tak tymu mówili). Z tego houtyrza ciękla woda drzewiannymi rułami dobrych 800 m aż do stawu. Ze stawu zaś wyciękała przikopóm przez ceste do lasa. Dziecka, jak szły do szkoły, dycki do tego stawu zoglónady a syncy kamykami chybałi żabke po wodzie. Na wiosne były we wodzie na kraju, na korzyniach wytrb mocno uchycónie żabiory (żabi skrzeki) z czornymi oczkami. Nikierzi syncy ty żabiory klockami wyciógali. Każdy dziyrń dziecka zoglónady do stawu, skoro už sie ukożóm małe żabki. Dość dłógo to trwało, aż kóniecznie sie doczkały, bo we wodzie było widać pływać głowocze (kijonki) z małymi ocaskami, za pore dni už miały i nóżki i pomahu rosły w prowadziwe żaby.

W piekny dziyrń w czerwcu dziecka wyleciały ze szkoły i hura ku stawu, bo jedyn synek taki chwoliپیęta mówił, że sie wody nie boji i idzie sie wykómpać do stawu. Ksióńzkami rypnół na trownik, zeblyk se do trenek i skoczył do stawu, za chwile w wrzaskym wylazowół, a na nogach miół pełno czornych pijawek. Od tego czasu dziecka staw omijały i dłógo żodyn do stawu nie zoglóno. Po stawie pływały gynsi i kaczk, a wode też piły krowy, jak szły z poszónku.

Zimóm, jak staw zamarznół, to dziecka na lodzie zrobiły klejzaczke i rano, jak szły do szkoły, aspón roz se zjechać musiały. To była wielko radość. Zaś po połedniu bylo na stawie pełno dziecek, krawału i wrzasku. Klejzali, bóty drzyli, bo żodyn ni miół żyżwy, nikierzi syncy patykami gónili kamiyrń po lodzie, że grajóm hokej. Po Nowym Roku, tak kole pół stycznia, jak lód był už dość hruby, szły dziecka do szkoły, a u stawu zastały stoć zdziwióne, bo klejzaczka była popsuta. Przisli chłopci, jedni lód rómbali, drudzy hokami kynsy lodu wyciógali z wody, nakłodali na wóz i wozili kóniami do lodowni u masorza, aby miół czym chłódzić miynso. Ci chłó-

pi mieli na rynkach rynkawice bacoki z jednym palcym, na głowie mycki z uszami, pod brodom zwiónzane, futrzanne westy, a na nogach bóty gumioi. Tej zimy už na stawie nie było hrubego lodu, aby sie na nim dało klejzać, za to na polach śniega było dostatek, tak że hurrria stawiać bałwany i jeździć na sónkach. Było pełno radości i krziku, a myndzy krawałym też było słyszeć śpijwani pieśniczki, co se dziecka w szkole nauczyły.

Tak się zachmurzyło, słoneczko się skryło.

Pada, pada śnieżek biały, dawno go nie było. Chodźmy na saneczki, chłopcy i dziewczeczki, pojedziemy wszyscy razem z wysokiej góreczki. Biegniem, biegniem, biegniem razem z panem śniegiem, ustaw my się na tej górcie równiutkim szeregiem. Pędzimy, pędzimy, bo się nie boimy, aż tu naraz bęc na ziemię i wszyscy leżymy.

Anna Boszczyk

Fot. DANUTA BRANNA

STAWIA SZKOLE DOBRE OCENY

Najnowszym nabytkiem szkoły jest 10 komputerów z dostępem do Internetu.

niów. Niemniej jednak doskwiera nam ciasnota. Z klasopracowni mamy tylko osobną pracownię komputerową, chemiczno-biologiczną oraz muzyczną, gdzie do dyspozycji jest sprzęt wideo wykorzystywany również do nauki języków czy geografii. Nie mamy natomiast osobnej klasopracowni fizycznej. W fizyce uczą się

na co dzień jedna z klas, której mimo wszystko nie obcieliśmy skazywać na uciążliwe wędrowanie. Nauczyciele fizyki przynoszą więc sami na zajęcia potrzebne im pomoce. Już jednak w przyszłym roku pod tym względem powinno być lepiej, ponieważ mury szkolne opuszczają dwie klasy dziewcząt.

Brakuje nam też auli szkolnej z prawdziwego zdarzenia, która z okazji rozpoczęcia roku szkolnego czy świąt pomieściłaby wszystkich uczniów i nauczycieli. Dzięki przychylności gospodarzy korzystamy zatem z sali pobliskiego Domu PZKO. Była aulą szkolną – niestety za małą na to, żeby mogło się w niej spotkać wszystkich 202 uczniów z 18 nauczycielami – zaadaptowaliśmy natomiast na świetlicę. Mamy bowiem aż 4 oddziały świetlicy z 90 uczniami. W tej sytuacji trzy lokale to niezbędne minimum. Na szczęście, gdy jest ładna pogoda, dzieci wychodzą do ogrodu, który chcemy w przyszłości przekształcić w areał wypoczynkowy dla dzieci i rodziców.

No właśnie, w przyszłości... Jaką Pani dyrektor widzi przed szkołą przyszłość?

Życzę sobie, żeby to była przyszłość z zapełnionymi klasami. Przedszkole z 70 zapisanymi dziećmi, które pracuje pod naszą dyrekcją, daje tu pewne perspektywy. Korzystając z okazji, zapraszam więc sześciolatków do zapisów w najbliższą środę i czwartek. A poza licznymi klasami marzy mi się również modernizacja oraz usprawnienie działalności szkoły.

BEATA SCHÖNWALD

Oplekunka pierwszaków Urszula Sikora nie wymaga tylko sztywnego sledzenia w ławkach.

Fot. autorka

Trzy roky było. Jak gdyby kamiń do morza chył. Ty pinióndze zebroł i diabli mu poświńcili, jeszcze zygorek mu zebroł. A ty zygarek wdycki nosił do Janiczka sprawić. A ty Janiczek zygarmistrz też wiedział to tym, że tak tajemniczo się stracił. I za trzy roky tu przidzie Jopek z tym zygarkym do Janiczka. Janiczek się podziwił, hnied poznał swój robotym. „Na poczekajcie, panie Jopek, lecz kapkym na strónym wyńdym, a potym się na to podziwóm. Może tymu tak moc ni ma, to na doczekaniu to zrobimy.” A wio do kuchynie ku babie: „Ty, leć po szandarów.” Ta przisła ze szandarami, tyń sie tak dziwo, dziwo do tego zygarka i szandarczki powiadają: „Wy, panie Jopek, kajście przisli ku tymu zygarku?” Tyń tam zaczął kosiółki popółki robić, ale wchynyli mu na skurym i jeszcze w tyń dziyń jich zakludził, kany tego gojnego pochowoł. My do Sałajki chodzimy na łodpust, tóż wiyń, w kierej strónie. Jednego kónia míoł tyń Jopek, tak to potym sprzedoł całe, a jego na Mirów przí Ołomuńcu wywywżli. To jak go szandarzi kludzili, a koło krziża, tak mu powiedzieli: „Pomódlcie się przí tym krziżu, bo to tu wyńcej nie łuwidzicie i tak do śmierci.”

I potym tyń syn tego Jopka wyros. Ku wojsku się dostoł, a były kajzermanewry. No i mieli to wedle tego Mirowa. A tyń kapitan powiado: „Chłapcy, decie pozór, abyście się tu kiedy nie dostali. To tu je nejciynżeszi harest. A ni mocie tu kiery znóme?” A tyń powiado: „Panie kapitanie, jo tu tatym móm.” Cziby mu dozwołił. „Jidźcie.” Ale ci dozorczy go tam nie chcieli puścić. I potym tyń z płaczym prziszeł, i tóż potym sóm kapitan tam szeł s nim, tóż go potym puścili. No tóż go łokropnie pytoł a całowoł tego syna: „A żeby cie też szatan nie skusił na jakómsi takóm chciwość jako miew.” Aji sóm tyń kapitan plakoł.

Jan Korzenny-senior, zdaje się, spisał historyczną prawdę o Franciszku Jopku z Łomnej Górnej. Najpewniej jeden jedyny raz zlakomił się on na kupieckie pie-

niądze i dokonał pospolitego mordu, a działo się to około roku 1880. Jopek był robotnikiem leśnym, z czworgiem dzieci. Lubił gorzałkę i często widywano go w starej karczynie górnołomniańskiej. Zdarzało się zresztą, że chłopcy wtenczas przepijali swoje grunty.

Jopek zaczął się na morawskiego handlarza bydłem, Foldyna, zabił go w Grygierce kamieniem i obrał. Ciało rzucił w pobliski dół i nakrył kamieniami. Po dwóch dniach wrócił na miejsce zabójstwa i posłyszał jęki spod kamieni. Foldyn błagał o życie, lecz Jopek już całkiem go dobił. Nic by się prawdopodobnie nie wydało, gdyby nie ciekawski karczmarz: zauważył raz u Jopka złoty zegarek Foldyna. Dał znać żandarmom i „zbuja” osądzono na dożywocie. Zmarł po pięciu latach w mirowskiej twierdzy.

Franciszek Jopek był typem pospolitego zabójcy, lecz niektórzy dopatrują się w nim ostatniego zbójnika beskidzkiego. Skojarzył im się wymownie z „dobrymi chłopcami”, na wszelki wypadek jednak Ondraszka nazywają zbójnikiem, Jopka zaś - zbójem.

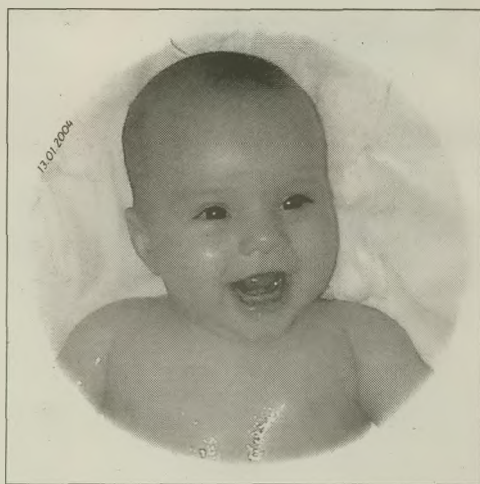
STRÓJ ZBÓJNIKA

Zbójnicy - gorole,
Kto was prziodzieje?
Mómy takigo kapitana,
Tyń nas prziodzieje.

Owa pieśń ludowa zawiera historyczną rację. Jeśli przywódcy band posiadali jakieś zobowiązania wobec reszty zbójników, to łączyły się one z podziałem łupów, które w większości stanowiły „naturalia”, zatem: suknie, adamaszki, aksamity, obuwie, broń i kosztowności wreszcie. Są na to historyczne dowody: adamaszki zabrał zbójnik Józef Maczyński ze Skawicy podwadowiickiemu krawcowi, trzy sukmany oraz dziesięć par spodni, ale je sprzedał; Żydom z browaru dobczyckiego zabrał wraz z kamratami między innym i dwa srebrne pasy oraz zwoje adamaszku, które zostały rozdzielone, Bayczyński zaś swoją część spieniężył (Piasecki: Byli chłopcy, byli....).

(cdn.)

MODELKA

z grzechotką

W wieku 6,5 miesiąca mała Anetka Mrózek stanęła, a raczej usiadła w wygodnym dziecięcym foteliku, przed obiektywem profesjonalnego kamerzysty i fotografa. Przypadek sprawił, że znalazła się na najprawdziwszym castingu organizowanym przez warszawską agencję Look Model.

Wybraliśmy się do Cieszyna na spacer i zakupy. Wracając do stojącego na parkingu samochodu zauważyliśmy włożoną za wycieraczkę ulotkę. Informowała o mającym się odbyć castingu dla niemowląt, dzieci, młodzieży, pań i panów. W pierwszym odruchu chcieliśmy ją wyrzucić, ale po namyśle postanowiliśmy przeżyć z Anetką małą przygodę - mówi mama Elżbieta. Właściwie, to mąż przekonał mnie, że warto spróbować. Sam kiedyś szukał dziecka do zdjęć na reklamę wyrobów sprzedawanych przez jego firmę. Na całą sprawę patrzył może przez pryzmat tego doświadczenia. Casting potraktowaliśmy jako ciekawe przeżycie, z którego pozostaną nam wspaniałe zdjęcia córeczki.

W wyznaczonym dniu państwo Mrózkowie stawili się pod podany adres. Czekali tu już kilka innych osób w różnym wieku. Kiedy zaczęli podawać swoje dane i przyznali, że są z Czech, nastąpiła mała konsternacja. Paniienka pilnująca wypełniania ankiety nie była pewna, czy klienci z zagranicy mogą brać udział. Gdy wszystko się wyjaśniło, Rene z Elą przystąpili do wypełnienia kolejnych rubryk i tu nastąpiły wątpliwości z ich strony. Kwestionariusz wymieniał warunki - np. strój modelki - które zobowiązuje się ona akceptować w wypadku podpisania umowy. Czy podpisać, że Anetka może być fotografowana w białym? Czy to oznacza pieluchy? Okazało się, że chodzi o piżamkę... Podać wymiary? No, chyba nie bioder czy biustu?! Wystarczył wzrost i waga... Wątpliwości było więcej, ale udało im się przebrnąć przez papierkową próbę.

Niemowlaków nie było wiele i poszły na plan jako pierwsze. Wiadomo - nie potrzebowały przygotowań czy pomocy wizażystki. Małeństwa są przecież piękne zawsze! Anetka, zaciekawiona wszystkim co ją otaczało, gaworzyła po swojemu i rozdawała słodkie uśmiechy, nie przejmując się znaczeniem danej chwili. Mama dokonała prezentacji córki i nastąpił najważniejszy moment. Krótkie ujęcie kamery, kilka zdjęć. Anetka z gracją i naturalnie (maluchy mają to przecież wrodzone) zapozowała przed obiektywem podbijając serca przyglądających się osób. Jest bardzo fotogeniczna - zawyrokował profesjonalista z aparatem. I na tym zakończył się pierwszy, bezpłatny etap wyboru. Teraz trzeba było czekać na werdykt.

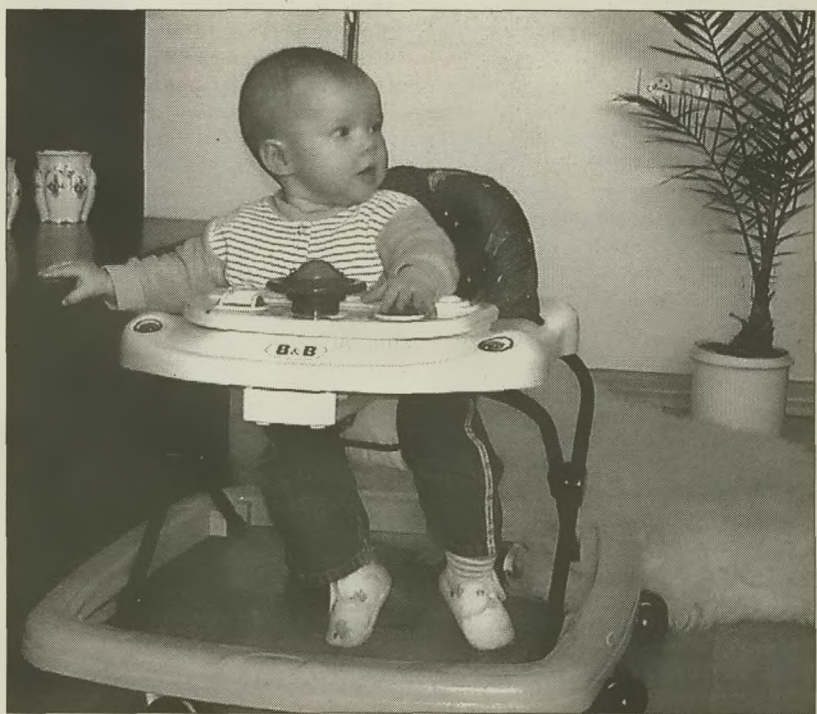
Po dwu dniach zadzwonił telefon. Anetka została zakwalifikowana do węższego grona adeptów, ale agencja musi ustalić formalności związane z jej czeskim obywatelstwem - poinformowano rodziców. Kolejny telefon oznaczał zaproszenie na odpłatną już sesję zdjęciową (trzeba było wyłożyć 200 złotych) i podpisanie umowy na rok, w czasie którego Look Model może korzystać ze zdjęć lub pośredniczyć w ewentualnym nawiązywaniu kontaktów z innymi agencjami reklamowymi, pobierając za pośrednictwo 30% wynagrodzenia, ale też i gwarantując 90% zwrotu kosztów lub uiszczenia opłat związanych z wyjazdem czy zakwaterowaniem w hotelu.

I znowu światła, kolorowe zabawki, pięknie ubrana Anetka z tej i tamtej strony. Dla niej nieco inna niż zwykle zabawa, dla mamy i taty nowe doświadczenie i okazja do przyjrzenia się pracy, z wynikami której zapoznaje nas codziennie telewizja, kolorowe czasopisma itd., spojrzenie od tyłu na reklamę w biznesie i biznes reklamowy.

Umowa o promocji nie oznacza automatycznie, że cała Polska stanęła przed Anetką otworem, niemniej jednak daje szansę na udział w reklamie telewizyjnej, prasowej, twarz Anetki może pojawić się na billboardach, plakatach, w katalogach, folderach czy kalendarzach. Czy małej Zaoziance otworzyła się droga do świata modelingu?

Na razie na pewno jej urodę można będzie podziwiać od połowy lutego na stronach internetowych www.lookmodel.pl, a czy przygoda na tym się skończy, czy też nie, czas pokaże. Będzie jednak o czym opowiadać i co wspominać, a także... oglądać.

BARBARA GLAC

Fot. z albumu rodzinnego

Telewizja

SOBOTA 31 STYCZNIA

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Australian Open 9.00 Ziarno (dla dzieci) 9.25 5-10-15 (dla młodzieży) 9.50 Legenda Tarzana (film anim.) 10.10 Zorro (film USA) 11.05 Kolejka - lista przebojów 11.25 Kuchnia z Okrasą 11.45 Metal (mag.) 12.05 Figueres 12.30 Miliard w rozumie (teleturniej) 13.00 Wiadomości 13.10 Zwierzęta świata (film dok.) 13.45 Księżniczka Caraboo (dla dzieci) 15.30 Między nami (talk show) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.30 Plebania (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.25 Gość Jedyńki 17.35 Sąsiedzi (s.) 18.05 Mistrzostwa Polski w skokach narciarskich - Zakopane 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Karmazynowy przyływ (film USA) 22.10 Oklaski na finał (pr. rozryw.) 22.55 Dr Jekyll i Mr Hyde (film USA) 0.35 Obłęd (film USA) 2.00 Martwe gołębie (film USA) 3.45 Australian Open.

■ TVP 2

6.55 Studio urody (mag.) 7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Podróż w czasie i przestrzeni (film dok.) 9.40 W zoo we Wrocławiu 9.55 Kręciola (dla młodzieży) 10.20 Wędrówki przyrodnicze (film dok.) 10.50 Jetsonowie (s. anim.) 11.20 Animals (film dok.) 11.45 Trzeba zabić tę miłość (film anim.) 13.30 30 ton! Lista, lista 14.00 Familia (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 60-lecie Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego 16.00 Śpiewające fortepiany 16.55 Ryzykanci 3 (s.) 17.45 Ale Dwójka! (mag.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Herbatka u Tadka 19.50 Humor Marcin Dańca 20.05 Modne snobizmy (talk show) 21.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (film kanad.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Na kabarecie w hipermarkecie bis 23.25 Ambasador (film USA) 1.00 Niewinni i skazani (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (film anim.) 7.00 Lis Leon (film anim.) 7.15 Marceli Szpak dziwi się światu (film anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Palce lizać (mag.) 9.00 Świat (mag.) 9.45 Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Chłopi (s.) 11.05 Bądź zdrow! (mag.) 11.45 Jazz w smokach - Ilawa 2003 12.45 Etniczne klimaty 13.30 Era Basket Liga 15.45 Klasa z klasą (teleturniej) 16.15 Aktualności 16.45 Młodzież kontra (pr. public.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury 18.50 Czerdziestolatek - 20 lat później (s.) 19.50 Podwodna Polska 20.15 Gwiazdy sportu 20.55 Rozmowy M. F. Rakowskiego (wywiad) 21.20 Tadeusz Rózewicz „Proza” (mag.) 22.00 Sobotni magazyn sportowy 22.45 Kurier sportowy 23.00 Studio pogoda 23.05 Patrol Trójki (mag.) 23.35 O7 zgłoś się (s. pol.).

■ POLSAT

6.00 Poplista 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Magazyn religijny 8.00 Laboratorium Dextera (s. anim.) 8.30 Yugioh (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Mop Man (mag. muz.) 10.30 Samo życie (s.) 11.55 13 posterunek (s.) 12.30 Czarny pies czy biały kot (talk show) 13.30 Domowa kawiarenka (mag.) 14.00 Daleko od noszy (s.) 14.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 15.00 4 x 4 (mag.) 15.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Asy z klasy (s.) 17.30 Boston Public 2 (s.) 18.30 Informacje, Sport 19.05 Rosyjska ruletka (teleturniej) 20.05 Policjanci opowieści (film hongkong.) 22.05 Kryptonim (film USA) 23.40 Wojna opiumowa (film hongkong.) 1.30 Zostać miss 2 (s.) 2.20 Muzyka na BIS.

TVC 1

5.00 Druga młodość (s.) 5.30 Przygody kryminalistyki (s.) 6.20 Ukryte w depozytorium 6.30 Babilon 6.45 Mechanika popularna dla dzieci 7.10 Listy od Feliksa (s.) 7.20 Sezame, otwórz się (s.) 7.50 Daleka podróż za domem (s.) 8.15 Niech żyje S Club! (s.) 8.40 Anioły z poddasza (film USA) 10.15 Rodzina na rozdwożach 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 „Halabalašou” 12.30 Wiadomości 12.05 W jaki sposób... (mag.) 12.30 Podróż po świecie wina (s. dok.) 13.00 Szczyście domowe 13.30 Mieszkac z zabawa 13.50 Moda - Ekstrawagancja (mag.) 14.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 15.55 Oczarowani (s.) 16.50 Odbiorca TVC

17.10 Uśmiechy V. Freimanowej 17.45 Etykieta 18.00 Wiadomości 18.10 Księżniczka, której nie wolno było wychodzić na słońce (bajka) 18.45 Śpiewnik domowy 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Godzina prawdy (pr. rozryw.) 21.10 Mamuska (film USA) 23.15 Wiadomości 23.20 Bramki, punkty, sekundy 23.25 Seks w wielkim mieście (s.) 23.55 Losowanie „10” szczęśliwych 0.00 Jackie Brown (film USA) 2.30 Star Trek (s.) 3.20 Przepiękna gra (s.) 4.15 (Na)bierz mnie! 4.40 Nieznajomość nie usprawiedliwia.

■ TVC 2

5.00 Kolory życia 6.00 Diagnoza 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Wielki Wóz (mag.) 9.00 Blok kursów jęz. 10.00 Klucz (mag.) 10.25 X czyli x razy o kulturze (mag.) 11.00 Madeline (film USA) 12.30 Człowiek z poddasza (film czes.) 14.20 Wędrówki muzyczne ze Z. Mahlerem 14.35 Świat filmu: M. Scorsese 15.45 Przepiękna gra (s.) 16.45 Buły: HC Lasselberger Pilzno - HC Slavia Praga 19.30 Euronews 20.00 I. Örkény: Zabawa w koty (teatr) 22.10 W poszukiwaniu Janáčka (film dok.) 23.10 Noc z Andělem (pr. rozryw.) 0.40 Wielka muzyka nocna 2.35 Seks w wielkim mieście (s.) 3.05 Wielka muzyka nocna 4.00 Lista przebojów 4.55 Buster Keaton 5.15 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.15 Teletubisie (s. anim.) 6.40 Pokemon (s. anim.) 7.05 Digimon (s. anim.) 7.30 Beyblade (s. anim.) 8.00 Legenda o Atlantydzie (film anim.) 8.55 ESO (lista przebojów) 10.05 Stary (s.) 11.10 Diagnoza: Morderstwo (s.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Wzory do naśladowania (film czes.) 14.05 Szansa dla karierowicza (film USA) 15.30 JAG (s.) 17.15 Tylko razem z córką (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Człowiek w żelaznej masce (film USA) 22.25 Szkal (film USA) 0.35 Namietność i romantyczność (s. erot.) 2.30 Dzwonienie do TV Nova 2.55 „Katapult” 4.10 Doktor ze wsi (s.).

■ PRIMA

8.00 NHL Power Week 8.35 Salon samochodowy 9.10 Łowca krokodyli (s. dok.) 9.35 Latający lekarze (s.) 10.30 Echa Febiofestu 10.40 Perry Mason (s.) 12.30 Julie Lescaut (s.) 14.15 Niepewny grunt (film USA) 15.55 Prima TV 16.10 Dempsey i Makepeace (s.) 17.05 Dwie osoby meldują przyszłość (film czes.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Echa Febiofestu 19.55 Sprawa dla dwóch (s.) 21.00 Trudno zapomnieć (film USA) 22.40 Co Bóg złączył... (film USA) 0.35 Złodzieje (s.) 1.20 Kusząca szansa (teleturniej) 2.25 Receptariusz dobrych pomysłów 3.15 Świat według Bundych (s.) 3.40 Ciemnie.

NIEDZIELA 1 LUTEGO

■ TVP 1

6.20 Film fabularny 6.50 Europa bez miłości (mag.) 7.35 Moda na sukces (s.) 8.00 Australian Open 8.50 W świecie mitów (film kanad.) 9.40 Lippy (s.) 9.45 Teleranek 10.10 Gamebox (mag.) 10.40 Songowanie na ekranie (pr. muz.) 11.05 Siódme niebo (film USA) 12.00 Anioł Pański (s.) 12.25 Tydzień (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Co pani na to? (mag.) 13.35 Kochamy polskie seriale (teleturniej) 14.10 Wpływ księżycy (film USA) 15.55 Czas na dokument (film dok.) 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Dziennik telewizyjny 17.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 18.00 Lokatorzy (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Zaginiona (film pol.) 21.05 Spełniamy marzenia (mag.) 21.40 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym (s. erot.) 22.10 Dobry, zły i brzydki (film hisz.) 0.45 Tik-tak (film szwec.).

■ TVP 2

6.55 Zmiennicy (s.) 7.50 Słowo na niedzielę 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Selekcja 9.20 Karnawałowy poranek z Maciejem Niesiołowskim 10.20 Podróż w czasie i przestrzeni (film dok.) 11.10 Polska na MIDEM 2004 11.20 Podróż kulinarne R. Makłowicza: Karaibski smak 11.55 Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kaszary (film pol.) 13.30 Polska na MIDEM 2004 14.00 Familia (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 14.55 Polska na MIDEM 2004 15.00 Benefis „M jak miłość” - To już 200 odcinków! 16.00. Na dobre i na złe (s.) 16.50 Polska na MIDEM 2004 17.00 Święta wojna (s.) 17.30 7 dni świat 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju 19.30 Wiara, nadzieja, miłość 20.00 Benefis „M jak miłość”. To już 200 odcinków! 20.55 Przegrani i zwycięzcy (film pol.) 21.30 Gorączka 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Płec kultury 23.15 Juli (teatr).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (film anim.) 7.00 Lis Leon (film anim.) 7.10 Marceli Szpak dziwi się światu (film anim.) 7.25 Książka dla dzieci (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Zaolzie (mag.) 9.00 Teleplotki (mag.) 9.45 Gwiazdy Hollywoodu (s.) 10.10 Szpital Holby City 2 (s.) 11.00 Zamach na Kutscherę (film dok.) 11.45 Z Walęsą na rybach (mag.) 12.00 Tele motor sport 12.45 Z życia Kościoła (mag.) 13.10 Ale kino (mag.) 13.35 VIII Bal Globtrotera 14.35 Odcienie sukcesu 15.00 Sprawa na dziś (s. dok.) 15.45 VIII Bal Globtrotera 16.15 Aktualności 16.45 Mowa Polska (teleturniej) 17.10 Puchar Polski w Snowboardzie 17.35 Teleplotki (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziestolatek - 20 lat później (s.) 19.50 Sharp Torrel Basket Liga 20.45 Studio pogoda 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.20 Książki, jakie czytamy (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielną magazyn sportowy 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Telekurier nocą (mag.) 0.00 Mleczna droga (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Mop Man (mag. muz.) 7.00 4x4 (mag.) 7.30 Magazyn religijny 8.00 Lochy i smoki (s. anim.) 8.30 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Poplista 10.30 Słoneczny patrol 8 (s.) 11.30 Pieski interes (film kanad.) 13.20 Faceci w bieli (film USA) 15.00 Magazyn 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Buffy - postrach wampirów 2 (s.) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje 19.05 Najlepsze z najlepszych (talk show) 20.05 13 posterunek (s.) 20.45 Świat według Kiepskich (s.) 21.35 24 godziny (film USA) 22.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.30 Animaster 23.50 Niezła sztuka (mag.) 0.20 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.00 Star Trek (s.) 5.50 Na rozdwożu 6.00 Świat motoryzacji 6.40 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Daleka podróż za domem (s.) 7.30 Bajkowa niedziela 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 10.00 Obiekty 10.30 Kalendarium (mag.) 10.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 11.05 Przygody kryminalistyki (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Wprost (mag.) 12.40 Skarby świata (s. dok.) 12.55 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.50 Gdzie pieniądze pomagają 13.55 O biednym księstewku (bajka) 15.05 Wędrówki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.) 15.35 Goiseck (film czes.) 16.55 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 17.15 Gdzie podziła się ta stara piosenka (pr. muz.) 17.50 Słowo święteczne P. Grubera 18.00 Wiadomości 18.10 Everwood (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.40 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Każdy umiera w samotności (film czes.) 21.40 Pytania Václava Moravca 22.25 Wiadomości 22.30 Bramki, punkty, sekundy 22.35 Losowanie Sportki 22.40 Komisarz Moulin (s.) 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 Prawo rodzinne (s.) 1.00 Kamera w podróży (film dok.) 1.55 Wieczór Analogonu 2.25 Podróżomania (s.) 2.55 As (film włos.).

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.05 Słowo święteczne biologa S. Komárka 7.10 Pod korcem 7.35 Diagnoza 7.55 Panorama 8.30 Kolory życia 9.30 Historia zaginionego klasztoru (pr. dok.) 10.00 Pion (pr. public.) 11.00 Przewodnik akwanautów po oceanie (film dok.) 11.55 Morderstwo kotki domowej (film czes.) 13.15 Magazyn chrześcijański 13.55 Ziemia nieznaną (s. dok.) 14.20 Studio sport 16.50 As (film włos.) 18.50 Między biegunami 19.15 Euronews 20.00 Irak - miejsce, gdzie się urodziłem (film dok.) 20.15 Saddam Husajn, życiorys dyktatora 21.05 Polowanie na Saddama (film dok.) 21.30 14 grudnia 2003 (rep.) 21.50 Szłyśmy w Irak (film dok.) 22.05 Wolność za wolność (film dok.) 22.20 Wędrówki muzyczne ze Z. Mahlerem 22.45 Dograno (sport) 23.05 Swinging Bach (pr. muz.) 0.10 Acid House (film ang.) 2.00 Pytania Václava Moravca 2.40 Spotkania folkowe 3.00 X czyli x razy o kulturze 3.25 Nasza wieś 3.45 Paszkwił.

■ NOVA

5.00 Wzory do naśladowania (film czes.) 6.55 Teletubisie (s. anim.) 7.20 Pokemon (s. anim.) 7.50 Digimon (s. anim.) 8.15 Beyblade (s. anim.) 8.40 DO-RE-MI (pr. muz.) 9.45 Tajny wyścig (pr. rozryw.) 10.30 „Horoskopićiny” (pr. rozryw.) 11.30 Nowakowie (s. czes.) 12.00 Siódemka (pr. public.) 13.00 „Novoty” (pr. rozryw.) 14.30 Renegat (s.) 15.15 Dlaczego? 15.35 Przeboj wieku (pr. rozryw.) 17.30 Brzydula (s.) 18.20 Lubimy jeść (pr. rozryw.) 18.50 „Princesza ze mlej-

na” II (s.) 19.20 T-Mobile RENTA 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gdzie spojrzeć tam dziewięć (pr. rozryw.) 21.20 Odlamki (mag.) 21.45 Tele tele 22.20 Motywy zbrodni (film USA) 0.10 Tabu 0.40 Mutant X (s.) 1.25 Rusz się (pr. rozryw.) 2.45 Siódemka 3.40 Odlamki 4.20 Wroczenia 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Świat w wojnie (s. dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.35 Niech żyje nieboszczyk (film czes.) 11.05 Niedzielną Receptariusz (mag.) 11.30 Echa Febiofestu 11.40 Drugi oddech (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. public.) 13.45 A Hard Day's Night (film ang.) 15.50 Oko w oko (film włos.) 17.15 Na łaskę i nieszczęście (film USA) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Rejon Wolffa (s.) 20.55 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 21.50 Pod skórę (film niem.) 23.30 Z archiwum X (s.) 0.20 Niedzielną partia 1.00 Kusząca szansa (teleturniej) 2.05 Niedzielną Receptariusz 2.30 Świat według Bundych (s.).

PONIEDZIAŁEK 2 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Słoń Benjamin (film anim.) 9.15 Budzik (dla dzieci) 9.40 Kolory (dla dzieci) 9.50 Ferie z Jedyką (dla dzieci) 10.00 Renata (film anim.) 10.25 Bez pardonu (s.) 11.20 ZUS radzi (mag.) 11.30 Gladiatorzy drugiej wojny światowej (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Rolnictwo na świecie 12.45 Plebania (s.) 13.35 Sprawa dla reportera (pr. public.) 14.10 Niepodobni (felieton) 14.25 Pomysł na życie (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Wicepremier Eugeniusz Kwiatkowski (pr. histor.) 15.35 Tylko u nas (mag.) 16.00 W cztery oczy (dla dzieci) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.35 Klan (s.) 18.05 Bezpieczna Jedyńka (mag.) 18.25 Magazyn olimpijski 19.00 Tabaługa (film anim.) 19.30 Wiadomości 20.15 Mój oczy szeroko otwarte (film dok.) 21.15 Temida jest kobietą, czyli historie pożyczone od Guy de Maupassanta (teatr) 22.25 Mistrzostwa Europy w łyżwiarstwie figurowym w Budapeszcie 23.10 Pegaz (mag.) 23.35 Monitor Wiadomości 23.55 Biznes perspektywy (mag.) 0.00 Z Andrzejem Dudzińskim (pr. public.) 0.25 Miłość i wściekłość (film niem.).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.40 Dixie (film anim.) 7.45 Kasztaniaki (film anim.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.35 Dla mnie bomba! - wielki finał (pr. rozryw.) 11.25 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza: Karaibski smak 11.50 Znaki czasu (mag.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 Animals (mag.) 15.00 Stalin (film dok.) 16.00 Panorama 16.25 Na dobre i na złe (s.) 17.20 Polska bez fikcji (film dok.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Ikona spotkania pańskiego 19.50 Narciarski przewodnik Dwójki (mag.) 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kochaj mnie (s. dok.) 21.25 Paragraf 148 - kara śmierci (s. dok.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 997 (mag.) 23.05 Gliniarz na Karaibach (film USA) 0.40 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Wielkie romanse XX wieku (s. dok.) 9.40 Więzy krwi (s.) 10.45 Sprawa na dziś (s.) 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 12.35 Pałace świata (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 14.45 ZUS radzi (mag.) 15.00 W krajnie władcy smoków (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Z krukiem w herbie (s.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia 17.00 Przegląd gospodarczy 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Sport w TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (reportaż) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Deborah (film pol.) 0.45 WuWuA (pr. muz.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 8.00 V.I.P. 3

(s.) 8.55 Daleko od noszy (s.) 9.25 Przyjaciele (s.) 9.55 Faceci w bieli (film USA) 11.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 12.00 Interwencja (mag.) 12.20 Serca na rozdwożu (s.) 13.10 TV Market (mag.) 13.25 Twój lekarz (mag.) 13.45 Wystarczy chcieć (mag.) 13.55 Power Rangers (s.) 14.20 Yugioh (s. anim.) 14.50 Miodowe lata (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Tajne przez poufne (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (dla młodzieży) 18.30 Informacje 19.10 V.I.P. 3 (s.) 20.10 Awantura o kasę (teleturniej) 21.10 Bitwa o Midway (film USA) 23.45 Biznes Informacje 0.10 Graffiti (pr. public.) 0.30 Bumerang (pr. public.) 1.00 Czarny pies czy biały kot (talk show) 2.05 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.05 Po czesku 5.10 Odbiorca TVC 5.30 Kinobox 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezame, otwórz się (s.) 9.00 Arabella (s.) 9.30 Wędrówki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.10 Co teraz i co potem? (s.) 11.10 Everwood (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.25 Magazyn chrześcijański 14.00 Wiadomości 14.05 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 14.30 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 14.50 Uśmiechy V. Freimanowej 15.30 Etykieta 15.40 Odbiorca TVC 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejские przedszkole 16.35 Pomagajmy sobie 16.55 Game Page (mag.) 17.10 Pod korcem (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Świat rekordów Guinnessa 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Czarni baronowie (s.) 21.00 Podróżomania 21.35 Wydarzyło się... 21.45 Fakty 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Omerta (s.) 0.05 Losowanie „10” szczęśliwych 0.10 Gdzie podziła się ta stara piosenka 0.50 Bananowe rybki 1.15 Sport w świecie 1.50 Modelowanie życia 2.20 Między biegunami 2.40 Wprost 3.10 Pion 4.05 Arena muzyczna.

■ TVC 2

5.05 Między biegunami 5.25 Na rozdwożu 5.35 Pytania Václava Moravca 6.20 Wprost 6.50 Wiadomości TVS 7.05 Kalendarium 7.20 Praskie Dzieciatko Jezus 7.35 Dograno (mag.) 7.55 Panorama 8.30 Geografia świata (s. dok.) 8.45 Videotlas naszych przyrody (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 13.00 Pierwsza pomoc 13.15 Przewodnik akwanautów po oceanie (film dok.) 14.05 Anioły z poddasza (film USA) 15.30 Gdzie pieniądze pomagają 15.40 Spostrzeżenia z zagranicy 15.45 Skarby świata (s. dok.) 16.00 Królestwo z cyny 16.30 Kwartet (mag.) 16.55 Sport w świecie 17.35 Wielki Wóz (mag.) 18.05 Na krawędzi (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Time out (sport) 19.40 Wasze boisko (sport) 20.00 Churchill (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Cuba Feliz (film francusk.) 23.00 Stéphane Grappelli w Warszawie (koncert) 23.25 Wędrówki muzyczne ze Z. Mahlerem 23.45 Niewidzialna misja 0.40 Folklorysty 1.15 W poszukiwaniu Janáčka 2.10 Wydarzenia, komentarze 3.00 Worldnet 3.55 Blok kursów językowych.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Wdowy (film USA) 10.40 Lekcje gotowania 11.15 Stefania (s.) 12.05 Trzy życia Sofii (s.) 12.50 Władca zwierząt (s.) 13.35 Na południe 14.25 Kachorra (s.) 15.20 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 17.00 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Gliniarz i prokurator (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Palić wam to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 „10krát Prásk!” (pr. rozryw.) 20.55 Linia życia (film USA) 23.05 Cukiereczek (film USA) 0.35 Miejsce zbrodni: Monachium (s.).

■ PRIMA

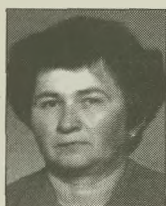
8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namietność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.45 Prima jazda 11.35 Jej wysokość pani Brown (film USA) 13.25 Raymonda każdy lubi (s.) 13.50 Pomoc domowa (s.) 14.20 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Melrose Place (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Tunel (film USA) 22.05 Halifax, psychiatra sądowy (s.) 23.55 Na temat! 0.05 Policja z Palm Beach (s.) 1.00 Kusząca szansa (teleturniej) 2.05 Posterunek policji (s.) 2.50 Świat według Bundych (s.) 3.15 Sauna.

Kronika Rodzinna

65 lat minęło, kiedy 29. 1. 1939 roku

KAROL i HELENA BIELESZ

stanęli przed ołtarzem w Bystrzyckim kościele by sobie przed Bogiem przyrzec dożgonną miłość na dobre i złe. Niechaj pan Bóg im błogosławi jeszcze do dalszych lat. Tego życzą Rodzicom córki z rodzinami.
GL-057

Dnia 31 stycznia 2004 obchodzi swój jubileusz życiowy 70. urodzin nasza Mamusia, Teściowa, Babcia

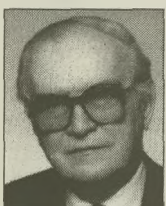
Szan. Pani HILDA JURCZYKOWA

Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, pomyślności i długich jeszcze lat życia życzą synowie Leszek i Bohdan z rodzinami. Zwłaszcza serdecznie Kochaną Babcię pozdrawiają wnuki Ania, Marysia, Adaś i Tomek.
RK-018

Dnia 30. 1. 2004 mija 20. rocznica śmierci naszej Matki

śp. HENRYKI MATUSZKOWEJ

ze Stonawy. O chwilę wspomnień proszą syn i córki z rodzinami.
RK-016

Dnia 2. 2. 2004 mija 5. rocznica śmierci naszego najdroższego

śp. EDWINA CECZLA

z Karwiny Nowego Miasta. O chwilę wspomnień prosi żona, syn i córka z rodzinami.
RK-013

„Człowiek szlachetny odchodząc do wieczności nie umiera, ale żyje w sercu i pamięci”.

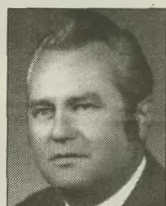
Dnia 30 stycznia minęła 5. rocznica, kiedy od nas odszedł na zawsze nasz Drogi Ojciec

śp. WILHELM MOLINEK

zaś 20 marca upłynę 4 lata, gdy opuściła nas na zawsze nasza Droga Matka

śp. OLGA MOLINKOWA

O chwilę wspomnień proszą córki z rodzinami.
AL-011

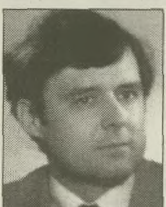

*„Nie mówmy ze smutkiem – ich nie ma
Mówmy z wdzięcznością – oni byli”.*

Dnia 1 lutego 2004 mija 10. bolesna rocznica śmierci

śp. WŁADYSŁAWA NOWOKA

z Ropicy. O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi.
AD-010

Dnia 2 lutego 2004 mija dziesiąta rocznica śmierci

inż. TADEUSZA ŚLIWKI

z Orłowej. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.
RK-012

„Pusty jest dom, smutno jest w nim, brakuje nam Kochany w nim”.

Dnia 30 stycznia 2004 minęła dziesiąta rocznica, kiedy nagle odszedł z rodzinnego grona nasz Drogi

śp. TADEUSZ SMUGAŁA

Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień prosi żona, córka i synowie z rodzinami.
GL-048

„Kto kochał nie zapomni, kto znał niechaj wspomni”.

Dziś mija 10. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. RAFAŁA BUŁAWY

z Karwiny. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.
AL-012

„Bądź wierny aż do śmierci, a dam Ci Koronę Żywota”.

Bolesną stratą dotknięci, zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że z woli Najwyższego opuścił nas nagle i niespodziewanie, w wieku 81 lat, nasz najdroższy Mąż, Ojciec, Dziadek, Pradziadek, Brat, Szwagier, Wujek, Kuzyn

śp. JAN PASZEK

zamieszkały w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 2 lutego 2004 o godz. 14.30 z kościoła ewangelickiego w Czeskim Cieszynie Na Niwach, do krematorium. Zasmucona rodzina.
GL-055

LUTYNIA DOLNA - MK PZKO zaprasza 7. 2. o godz. 19.00 do DK na Bal u Czarownic z orkiestrą „Forum”.

CIERLICKO GRODZISZCZ - MK PZKO zaprasza 6. 2. od godz. 19.00 do DK na tradycyjny Bal PZKO. Przygrywają „Smolaři”. Miejscówki (230 Kc) p. U. Przywarowa tel. 732 089 417 lub H. Smoloniowa tel. 732 517 336.

NIEBORY - MK PZKO i Macierz Szkolna serdecznie zapraszają 7. 2. na tradycyjny bal do Domu PZKO. Program: zespół „Oldrychowice”, przygrywa p. Pomykacz. Miejscówki (200 Kc) można kupić do 1. 2. u St. Sikory lub Wł. Krenzeloka.

LESZNA DOLNA - MK PZKO zaprasza 14. 2. od godz. 19.00 do Domu PZKO na Bal Walentynski. Program: „Olza”, przygrywa „Mr. Baby”. Miejscówki (180 Kc) można nabyć 2.-4. 2. w godz. 17-19 w Domu PZKO lub rezerwować dzwoniąc pod nr tel. 558 335 710 (p. Staszko).

Lapisy

ŁOMNA DOLNA - zapisy do klasy 1. odbędą się 3.-4. 2. w godz. 8-15 w budynku szkolnym. Proszę zabrać akt urodzenia dziecka.

GNOJNIK - zapisy do klasy 1. PSP odbędą się 6. 2. w godz. 8-17. Zapraszamy.

KARWINA FRYSZTAT - zapisy do klasy 1. oraz przedszkola odbędą się

w środę 4. 2. w godz. 12-17 oraz w czwartek 5. 2. w godz. 9-17. Serdecznie zapraszamy.

ORŁOWA LUTYNIA - dyrekcja PSP serdecznie zaprasza na zapisy do klasy pierwszej oraz przedszkola, które przebiegną w czwartek 5. 2. w godz. 13-17 i w piątek 6. 2. w godz. 8-13.

CZ. CIESZYN - przedszkola przy ul. Moskiewskiej, Akacyjowej i Polnej serdecznie zapraszają do zapisów, które odbędą się 2.-6. 2. w godz. 7.30-15.30 w przedszkolach.

Ferty

SPRZEDAM DOM RODZINNY 2x3+1 w Suchej Średniej, cały podpiwniczony z garażem, ogród 8 a, kontakt tel. 737 952 018 po godz. 19.00. GL-053

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA: do 29. 2. wystawa „Beskid Śląski” w malarstwie Pawła Walacha.
▲ BIAŁA GALERIA: do 8. 2. wystawa Fotoklubu Jabłonków. Otwarte po-pt: 9-15.

SWEET EXPERT GROUP, s. r. o. firma zajmująca się dystrybucją słodczy poszukuje

ASYSTENTA/KI DZIAŁU SPRZEDAŻY

Wymagania:

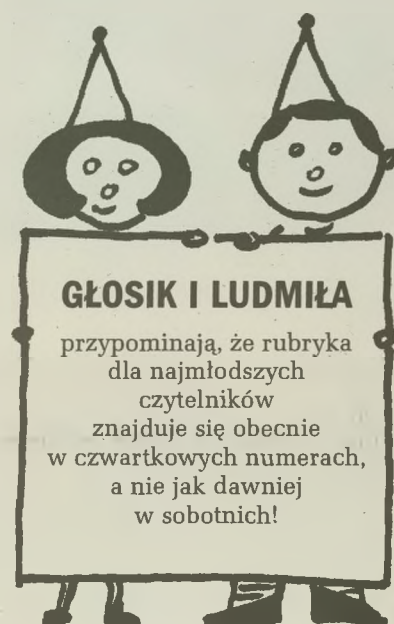
- wykształcenie średnie lub wyższe
- bardzo dobra znajomość języka polskiego w mowie i piśmie
- znajomość języka angielskiego mile widziana
- dobre zdolności komunikatywne i organizacyjne
- znajomość obsługi PC

Oferujemy:

- pracę w młodym kolektywie
- możliwość dalszego kształcenia

Prosimy o przesłanie listu motywacyjnego pisanego własnoręcznie w terminie do 14 dni pod adresem:

SWEET EXPORT GROUP, s. r. o.,
Nádražní 47/3, 737 01 Cz. Cieszyn.

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Kariera Artura Ui (31, godz. 17.30, grupa D).

SCENA CZESKA - HAWIERZÓW: „Divotvorný hrnec” (2, godz. 10.00).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Gdzie jest Nemo? (31, godz. 15.30, 1, godz. 14.00, 15.30), Cwany Filip (31-2, godz. 17.45, 20.00), **Reflex:** Uśmiech Momy Lisy (31-2, godz. 17.00, 20.00), Ex: Władca Pierścieni: Dwie wieże (31, 1, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN - Central:** „Kameňák 2” (31-2, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Jeepers Creepers 2 (31-2, godz. 20.00), American Pie: Wesele (2, godz. 17.30), **BYSTRZYCA:** Chouchou (31, godz. 18.00).

Co na antenie

Redakcja polska Czeskiego Radia Ostrawa zaprasza na audycję poetycką w opracowaniu Marka Słowiacka, w której zastanawia się nad twórczością młodych talentów Zaozla - Tomasza Ryłki, Lucyny Pyszko, Agaty Cimały i Romana Kropa. Ich wiersze prezentuje Karol Suszka. Początek

audycji 31. 1. o godz. 18.30. UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105, 3 m.

Co w terenie

CZ. CIESZYN - Chór „Harfa” zaprasza serdecznie 1. 2. o godz. 16.00 do kościoła katolickiego p.w. NSJ w Alejach na koncert koled. Wystąpi chór „Harfa” oraz chór Parafialny im. Jana Pawła II w Strumianach koło Wieliczki.

PTTS „BŚ” - zawiadamiamy swoich sympatyków na biegówkach i turystów pieszych, że są jeszcze wolne miejsca na wycieczkę 6. 3. na Kubalonkę. Zgłoszenia przyjmują poszczególne rejonowi.

BOGUMIN - MK PZKO zaprasza 1. 2. o godz. 15.00 do Domu PZKO na walne zebranie.

KARWINA NOWE MIASTO - MK PZKO zaprasza 8. 2. o godz. 15.00 do świetlicy koła na zebranie sprawozdawcze.

SKRZECZÓŃ - MK PZKO zaprasza 1. 2. o godz. 15.00 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze.

WĘDRYNIA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na kolejne spotkanie 3. 2. o godz. 15.00 w Czytelní.

HAWIERZÓW SUCHA - MK PZKO (Klub Panów w Najlepszych Leciech) zaprasza serdecznie na spotkanie klubu

bowe o godz. 15.00 co drugi poniedziałek do świetlicy PZKO. Najbliższe spotkanie 2. 2.

STANISŁAWICE - zarząd MK PZKO zaprasza serdecznie 6. 2. do Domu Polskiego im. ŻW na Kościelcu. Miejscówki do nabycia u p. K. Szymanik tel. 558 732 243.

CZ. CIESZYN OSIEDLE - MK PZKO zaprasza 6. 2. o godz. 19.00 na Brandy na tradycyjny bal. Miejscówki do nabycia w kiosku firmy Caro na Osiedlu.

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza 24. 2. o godz. 16.00 do Domu PZKO na Jubileuszowy Wieczorek Ostatkowy. Program: balet szkoły podstawowej, kapela „Olza”, p. T. Filipczyk.

▲ MK PZKO zaprasza 14. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO na Bal PZKO. Przedprzedaż miejscówek na bale w bibliotece w domu PZKO u p. E. Billa na tel. 596 434 114 po i śr w godz. 12-17 i w przedszkolu u p. D. Śmiłowskiej tel. 596 434 008.

SUCHA GÓRNA - Koło MSz oraz Dyrekcja Szkoły i Przedszkola zapraszają 14. 2. o godz. 19.00 na Bal Szkolny do sali DK. Miejscówki z kolacją (270 Kc) w sekretariacie szkoły do 9. 2. w godz. 8.00-15.15. Gra orkiestra „Forum”.

KARWINA RAJ - Klub Młodych MK PZKO zaprasza 13. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO na Walentynkową Dyskotekę.

NOWY SALON ŠKODA w Czeskim Cieszynie

Podajemy do wiadomości, że po ukończeniu działalności firmy **NETCAR w Czeskim Cieszynie** przejęliśmy przedstawicielstwo Škoda Mladá Boleslav w zakresie sprzedaży, serwisu i napraw gwarancyjnych w naszym zakładzie samochodowym przy ul. Frydeckiej w Czeskim Cieszynie.

W ramach sprzedaży świadczymy wszelkie usługi łącznie z rejestracją, ubezpieczeniem, leasingiem, kredytem na zakup samochodu lub odkupieniem samochodu używanego.

Informacji o cenach nowych samochodów, możliwościach napraw oraz ofercie promocyjnej modeli Škoda, udzielimy osobiście lub telefonicznie pod adresem:

Autodružstvo
Frydecká 12, Czeski Cieszyn

tel.: 558 746 716, 558 713 672
603 469 631

DZIŚ PRÓBA OTWARTA SPEKTAKLU

Mark Ravenhill: POLAROIDY

W sobotę 31 stycznia o godz. 17.30 w Teatrze Cieszyńskim wystawiony zostanie dramat *POLAROIDY* - kilka ostrych zdjęć brytyjskiego autora Marka Ravenhilla. Prezentuje on fragmentaryczny ciąg scen z życia dwóch przeciwstawionych sobie pokoleń: *ideowców* i *aktywistów* początku lat 80. oraz *pseudoszczęśliwych* dwudziestolatków. Ravenhill zastanawia się jak pokazać tych, którzy dwadzieścia lat temu walczyli o swe, niespełnione dziś ideały, oraz kim są i co czują młodzi ludzie, dorastający w latach 90., przedkładający

niespełnione - oczekiwania, plany. Ravenhill daje ostry portret społeczeństwa po przełomie: ideały, o które walczyło pokolenie dzisiejszych czterdziestolatków zostały w końcu zrealizowane. Z owoców wolności korzysta następna generacja. I co? I mamy kilka milionów apatycznych, odtwórczych, niepracujących, niewykształconych młodych ludzi, którym wydaje się, że szczęście polega na oglądaniu głupawych programów telewizyjnych i upijaniu się.

Polaroidy to kolejny przykład łamania przez autora tabu, prowoko-

przyjemność i doczesność nad politykę, którzy nigdy nie byli zmuszeni do tak jednoznacznych postaw.

Spektakl, wystawiany poza abonamentem, przeznaczony jest szczególnie dla młodych widzów, których nurtują problemy dzisiejszego świata, którzy szukają odpowiedzi na pytania o sens i sposób życia, którzy chcą na scenie zobaczyć własne - spełnione i

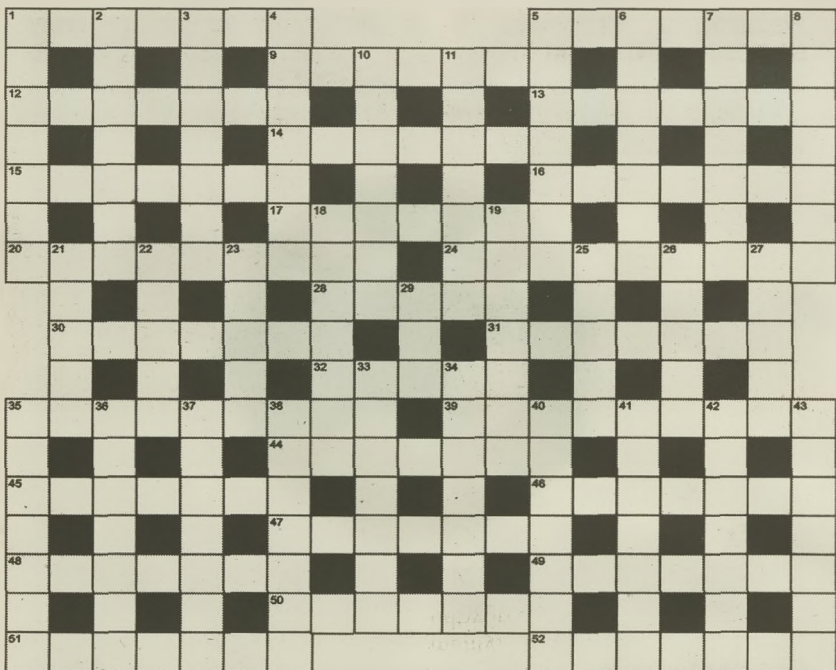
wania widza, który wrywany jest z poczucia ciepłego bezpieczeństwa. Ostrość i brutalność zarazem służy autorowi do pokazania złożoności naszego świata.

Po spektaklu w Klubie Teatralnym odbędą się koncerty rockowe formacji *Pogodno* oraz *Blackberries - Cranberries Revival*. Wstęp na spektakl i koncerty jest bezpłatny. SP

Krzyżówka

Poziomo: 1. połowa w wojsku, 5. z bitką do pary, 9. skorupiak z rzędu równonogów, 12. Romain, francuski noblista, 13. postrach wód Amazonki, 14. pisarka szwedzka, 15. „Bizon” w pszenicy, 16. na nowalijki, 17. wspiera strategię, 20. przedpłata, 24. nie tylko piosenki wykonuje, 28. brat Mojżesza, 30. na kołowrotku, 31. nożny cios, 32. poemat symfoniczny V. d'Indyego, 35. bezwładzie, 39. urlop, 44. z czerwoną książeczką, 45. w rękę Żelaznego, 46. był dawno przed Havlem, 47. moralista, 48. pragnienie, 49. włoskie Tatry, 50. w niewydarzonym placu, 51. uroczysta kłątwa kościelna, 52. czysty zysk.

Pionowo: 1. redakcyjne łowy na „byki”, 2. detektyw w prochowcu, 3. płynie nie tylko w Kanadzie, 4. w muzyce spokojnie, 5. zgreb, 6. nos i przy pogodzie, 7. funkcja, której nie będziesz pełnił, 8. Zeusa piastowała, 10. zbiórka na cel dobroczynny, 11. roślina na sałatki, 18. rozkład, 19. coś realnego, 21. półtusza wieprzowa, 22. przeciwległy zenitowi, 23. w habcie chodzi, 25. prądu nim zmierzysz, 26. wyspa jak samochód, 27. wino bratanka, 29. obrządek, 33. w buzi niemowlaka, 34. konkurent Manchesteru, 35. usynowienie, 36. ze Strasburgiem, 37. Paul malujący, 38. widowisko, 40. grajkowie z Błędowic, 41. biegly, 42. z pikadorami i bykami, 43. strasznie tam zimno. Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 24. 1. 2004:

Poziomo: 1. POSESOR, 5. WIATRAK, 9. EUFEMIA, 12. SZPITAL, 13. GRUSZKA, 14. ARTYSTA, 15. EBOLA, 16. TOWAR, 17. POSTRZYŻYNY, 20. BAOBAB, 23. AKCENT, 26. JADŁOSPIS, 30. IZYDA, 31. TOLUB, 32. WINOGRONO, 33. UNICI, 34. LIPSK, 35. ELEGANTKA, 38. SZATAN, 41. TRATWA, 45. NIEBOSZCZKA, 48. ADAPTER, 49. WARSZTA, 50. OBIERKI, 51. RYSUNKI, 52. ESTRADA, 53. CZARTER, 54. NERETWA, 55. ZASTAWA
Pionowo: 1. PASIERB, 2. SAPPORO, 3. SATRAPA, 4. RELAKS, 5. WAGARY, 6. AKUSTYK, 7. ROZEWIE, 8. KWADRAT, 10. FUTERAŁ, 11. MASTYKS, 18. OBJAWIENIE, 19. NASTOLATKA, 21. ANIMUSZ, 22. BRYKIET, 24. CHŁOPKA, 25. NABOKOW, 27. DANTE, 28. ORGIA, 29. PROST, 36. GŁOWICA, 37. NAZARET, 38. SZAFRAN, 39. AROLSOR, 40. ANTENAT, 42. RARYTAS, 43. TATIANA, 44. ANABAZA, 46. EROICA, 47. ZWIERZ.

Wydarzenia Sportowe

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Orłowa jest w play offs

Nie obniżają lotów pierwszoligowi hokeiści Hawierzowa. Zdobywszy skalp Jihlavy podopieczni trenerskiej dwójki Flašar, Sedlák uporali się również z dwunastym w tabeli Piskiem. W środę przed własną publicznością Pantery pokonały tego rywala 6:4. Gwiazdą spotkania był 39-letni napastnik Petr Fabián, który popisał się klasycznym hat trickiem. Hawierzowianie umocnili się na dziesiątym miejscu w tabeli. Jak na razie znajdują się w czołowej strefie zespołów, niezagrażonych walką o utrzymanie pierwszoligowej skóry. Drużyny od jedenastego miejsca w dół zagrają w tzw. grupie spadkowej o prawo gry w I lidze w następnym sezonie. Powody do optymizmu są też w obozie drugoligowej Orłowej. Hokeiści tego klubu spełnili swój obowiązek, pokonali 3:1 Uniczów i zagrają w fazie play offs, gdzie trafią na najlepszy zespół tego sezonu - Sarezę Ostrawa. Jutrzejsza ostatnia kolejka rundy zasadniczej II ligi będzie zatem dla nich tylko formalnością.

● I LIGA: HAWIERZÓW - PISEK 6:4 (1:3, 4:0, 1:1). Bramki: Fabián 3, Dibelka 2, Foltá - Škoda 2, Šmátrala, Mucha.

Po pierwszej tercji kibice hawierzowskiego hokeja nie pozostawili na swych pupilach suchej nitki. Gospodarze grali aktywnie i dosyć ofensywnie, ale pomimo to przegrywali z Piskiem 1:3. Wszystko wskazywało na to, że goście w pozostałych częściach spotkania doszczętnie pogrążą Hawierzów. Nic bardziej mylnego. Pantery w drugiej tercji znacznie lepiej ustawiły swoje celowniki. Cztery bramki do siatki Pisku zrobiły swoje, rywal po tym ciosie już się nie podniósł. Ostatnią tercję Hawierzów dogrywał bardzo asekuracyjnie. Pantery nie ryzykowały i w mądrym stylu doprowadziły pojedynek do zwycięskiego końca. - *Pochwały należą się całemu zespołowi. Chłopcy nie przestraszyli się dwubramkowego prowadzenia rywala i od drugiej tercji rozkręcili pokazówkę. Filarami byli tym razem doświadczeni gracze - Petr Fabián i Milan Volák - skomentował zwycięski mecz trener Hawierzowa Pavel Sedlák.*

W 2. minucie wprowadził Petr Fabián zapewnił gospodarzom prowadzenie, ale potem scenariusz wstępnej odsłony dyktowali już tylko przyjezdni. Wyrównał w trzy minuty później Šmátrala, a w 12. minucie szalę meczu na swoją stronę przechylił Škoda. Martin Vojtek w bramce Hawierzowa po raz trzeci skapitulował w 18. minucie - gola do szatni zdobył Mucha. Trenerzy w przerwie

przemówili graczom do rozsądku. W drugiej tercji na taflę pojawił się odmieniony zespół. Hawierzowianie zepchnęli gości do defensywy i co ważne, ich kałasznikowy trafiły w cel. Po dwa gole zaliczyli Fabián (21. i 37.) i Dibelka (28. i 40.). W ostatniej odsłonie hawierzowianie podwyższyli w 45. minucie z kija kapitana Foltá na 6:3, gorzki smak porażki swej drużyny złagodził Škoda. Sędzia Blecha, kary 6:8, wykorzystane 2:0, widzów 1321. (jb)

TABELA:

1. Ujście n. Ł.	36	75	126:79
2. Chomutów	36	74	140:88
3. Beroun	36	74	104:72
4. Jihlawa	36	72	116:87
5. Olomuniec	36	59	98:86
6. Hr. Kralowej	36	56	121:102
7. Kadaň	36	51	103:99
8. Ml. Bolestaw	36	49	90:92
9. Trzebiecz	36	48	96:103
10. Hawierzów	36	40	93:118
11. Prościejów	36	37	87:118
12. Pisek	36	36	87:116
13. Opawa	36	35	82:123
14. K. Brno	36	29	76:136

DZIŚ: Kometa Brno - Hawierzów (17.00).

● II LIGA: ORŁOWA - UNICZÓW 3:1 (0:0, 1:1, 2:0). Bramki: Moravec, Kravčík, Dvořák - Syřůček.

Stawką tego spotkania było ósme miejsce w tabeli i co za tym idzie udział w fazie play offs. Obie drużyny zdawały sobie sprawę z rangi meczu. W bezbramkowej pierwszej tercji więcej sytuacji strzeleckich wypracowali sobie orłowianie, ale bramkarz Koloušek przyprawiał gospodarzy o

palpitację serca. Koloušek obronił stu-procentowe okazje Stranského (5.), Chromíka (8.), Moravca (18.) i Tomáška (20.). W drugiej odsłonie obraz gry nie uległ zmianie. Na taflę nadal przeważali gospodarze, goście jednak z minimum wykorzystali maksimum. W 26. minucie Syřůček ze sporadycznej kontry trafił na 0:1. Wyrównał w 32. minucie Moravec (as. Ovšák), wykorzystując przewagę 5 na 3. Podopieczni trenera Juchelki szalę nerwowego spotkania przechylili na swoją stronę w trzeciej tercji. W przeciągu dwóch minut rezultat zmienił się na 3:1 (53. Kravčík, 54. Dvořák) i gospodarze mogli fetować awans do play offs. Sędzia Hradil, kary 5:9, wykorzystane 1:0, widzów 600. (JK)

TABELA:

1. S. Ostrawa	33	80	168:80
2. Blansko	32	64	100:60
3. N. Jiczyn	33	64	115:86
4. Kromierzyż	33	64	112:100
5. Přerów	32	54	121:79
6. G. Brno	33	53	107:95
7. Šternberk	32	51	105:98
8. Orłowa	33	44	109:100
9. Uniczów	33	39	92:126
10. F.M.	33	28	84:133
11. W. Bitesz	33	24	89:146
12. Wyszów	32	14	60:159

JUTRO: Gwiazda Brno - Orłowa (17.00). Opr. JANUSZ BITTMAR

Co słyszać?

■ **BANIK OSTRAVA - SWETO-TECHNIKA SARANSK 2:0 (1:0)**, w kolejnym towarzyskim meczu piłkarskim na Cyprze. Bramki zdobyli Heinz (29.) i Žůrek (53.). Dziś podopieczni trenera Komňackiego zmierzają z rosyjskim Rotorem Wołgograd, zaś w poniedziałek z koreańskim FC Dragon.

■ **REPREZENTACJA RC w piłce ręcznej** zakończyła swój udział w mistrzostwach Europy poza elitarną dziesiątką. Czesi na pożegnanie z imprezą w Słowenii ulegli w czwartek 30:37 reprezentacji Serbii i Czarnogóry. (jb)

Nasza oferta

■ **ZJAZD GWIAZDZISTY:** dziś od godz. 9.00 na nowej nartostradzie w Mostach k. Jablonkowa.

■ **HOKEJ NA LODZIE, Tipsport Ekstraliga:** Witkowice - Zlin (jutro, 17.00) i Wsecin - Trzyniec (jutro, 17.30). I liga: Kometa Brno - Hawierzów (dziś, 17.00). II liga: Gwiazda Brno - Orłowa (jutro, 17.00).

■ **PIŁKA NOŻNA, sparing:** B. Ostrawa B - Futbol Trzyniec (dziś, 10.15).

■ **PIŁKA NOŻNA, zimowy turniej we Wracimowie** - dziś: Herzmanice - G. Błędowice (8.30) i Hluczyn - Piotrowice (10.20), jutro: MKF Karwina - jun. FC Witkowice (8.30), Jakubczowice - Bogumin (12.10), IRP Cz. Cieszyń - jun. FC Witkowice (14.00). Turniej na boisku ČSAD Hawierzów - dziś: Stonawa - ČSAD Hawierzów (8.30), FK Hawierzów - MKF Karwina (10.10), Cierlicko - SKF Hawierzów (11.50), Sn Hawierzów - Metylowice (13.30). (Opr. jb)

Wielkość futbolistów nie przepada za zimowymi treningami. Znajdą się jednak wyjątki, jak choćby trzyniecki dwójka Tomasz Jakus (na zdjęciu z lewej) i Aleš Kluz. Piłkarzy trzecioligowego Futbolu Trzyniec zastaliśmy w szampańskich humorach. Dziś trzynieczanie zagrają w wyjazdowym sparingu z Banikiem Ostrawa B. (jb)

KARWIŃSCY SZCZYPIORNIŚCI PILNIE TRENUJĄ PRZED STARTEM INTERLIGI

Przegrana z Vive Kielce

Szczypliowscy Banika Karwina sumiennie wykorzystują przerwę w rozgrywkach Interligi, która ze względu na start reprezentacji RC w mistrzostwach Europy w Słowenii potrwa do 8 lutego. Trener Jiří Kekrt postawił na rzetelny trening i sparingi z wartościowymi zespołami. W bieżącym tygodniu karwińscy zaliczyli na własnym parklecie trzy mecze towarzyskie. W środę przegrali 32:38 z zespołem Zubrzy, a w czwartek i piątek podejmowali Vive Kielce - lidera polskiej ligi. Podopieczni trenera Kekrta ulegli Polakom dwukrotnie 27:30.

Towarzyskie mecze są idealną okazją dla młodych karwińskich szczypli-

nistów. Szansę otrzymali m.in. bramkarze Liszok i Pour, z grona doświadczonych zawodników pojawił się na parkiecie tylko René Vašek. W konfrontacji z Kielcami w korzystnym świetle pokazali się zwłaszcza Zdráhala i Bednařík. Goście wystawili do meczu najsilniejszy skład, włącznie z czwórką reprezentantów - bramkarzem Rafałem Bernackim, Karolem Bieleckim (królem strzelców fazy grupowej Ligi Mistrzów), Radosławem Wasiakiem i Piotrem Grabarczykiem. - *Kielczanie są jednym z lepszych europejskich zespołów. Takie sparingi tylko mogą pomóc naszym młodym chłopcom* - powiedział wczoraj GL

menedżer Banika Karwina Miroslav Pelech.

Runda rewanżowa czesko-słowackiej Interligi rusza ponownie 8 lutego. Karwińscy zagrają na wyjeździe w Hranicach, przed własną publicznością Banik zaprezentuje się 15 lutego w spotkaniu z Košycami. Do dyspozycji trenerów powinien już być Kamil Heinz, który po kontuzji wznowił treningi. Zabraknie natomiast dwójki innych filarów. Jak informowaliśmy wcześniej na łamach GL, reprezentanci Michal Brůna i Tomáš Heinz na początku stycznia przeszli do konkurencyjnego Frydku-Mistku. (jb)

DZIŚ W NUMERZE:

0 Piosecznej mówi Jan Krzok str. 3
Zjazd Gwiazdzisty str. 1, 4 i 8
Jemioła str. 5
Miss i Mister PSP Błędowice str. 7

WTOREK
3 LUTEGO 2004
NR 14
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Konsul generalny RP w Ostrawie Andrzej Kaczorowski wręcza puchar dyrektorze PSP w Bystrzycy Wandzie Tomčala.

Fot. ROMAN BASELIDES

ZIAZD WE WSPANIAŁEJ SCENERII

Podbeskidzie górą

MOSTY KOŁO JABŁONKOWA (man) – Sympatycy jazdy na nartach spotkali się w sobotę w Mostach koło Jabłonkowa, gdzie na nowej nartostradzie rozegrano 33. edycję Zjazdu Gwiazdzistego, zimowych Igrzysk olimpijskich polskich szkół podstawowych na Zaolziu.

Halo, tu Mosty koło Jabłonkowa, tu 31 stycznia – tymi słowami przywitał wszystkich kierownik zjazdu **Roman Wróbel**, równocześnie znakomity konferansjer. W imprezie zorganizowanej przez PSP Trzciniec Taras wzięło udział 464 zawodników z 25 zaolziańskich szkół podstawowych. Pierwsze słowa kierownik zawodów skierował w ich stronę, życząc dużo sukcesów i – tak bardzo potrzebnego – szczęścia sportowego. W imieniu zawodników ślubowanie fair play złożyła Marysia Gembala – uczennica drugiej klasy szkoły – organizatora.

Imprezę zaszczylił swoją obecnością cały szereg gości. Był m. in. Konsul Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie **Andrzej Kaczorowski**, konsul **Michał Gierwatowski**, wicehetman województwa morawsko śląskiego **Zdzisław Wantuła**, pułkownik **Pavel Gluc** (dowódca opawskiej jednostki wojskowej, która udostępniła kuchnię połową), wójt Mostów **Milan Procházka** oraz jego zastępca **Alojzy Martynek**, który równocześnie był odpowiedzialny za wytyczenie wszystkich tras. Nie zabrakło też przedstawicieli massmediów oraz licznych sponsorów.

Słoneczna pogoda zwabiła na mosteczki stok sporo kibiców, którzy mocno dopingowali swoich faworytów. Ci zrewanżowali im się dużym zapalem, a przede wszystkim wspaniałymi wynikami.

Organizatorzy imprezy nie zapomnieli ani o żołądkach uczestników, którzy mogli się delektować grochówką i bigosem ugotowanymi przez żołnierzy Wojska Polskiego.

Również tegoroczne wyścigi

przebiegały pod dyktando szkół podbeskidzkich. Absolutnym zwycięzcą Zjazdu Gwiazdzistego została Bystrzyca. W kategorii szkół małoklasowych z pierszeństwa cieszył się Bukowiec. Komplet wyników zamieszczamy na stronie sportowej.

Nasza ankieta:

Z dniem 1 lutego br. weszło w życie Obwieszczenie Ministerstwa Zdrowia Republiki Czeskiej z 23 stycznia 2004, które nakłada na lekarzy obowiązek informowania pacjenta nie tylko o potrzebie, działaniu i ewentualnych dalszych skutkach używania leku, ale również o tym, czy jest w pełni lub częściowo refundowany ze środków powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, czy też nie. W praktyce informacja podana pacjentowi wraz z jego zgodą lub dalszymi uwagami powinna być częścią dokumentacji zdrowotnej prowadzonej przez lekarza opiekującego się pacjentem.

Jak zdaniem pracowników służby zdrowia nowelizacja sprawdzi się w praktyce?

MUDr ANNA HLIŚNIKOWSKA

Jak na razie nie prowadzimy dokumentacji. O nowelizacji dowiedzieliśmy się z prasy i telewizji, nikt nas wprost nie informował, nie dostaliśmy żadnego oficjalnego dokumentu w tej sprawie. O dopłatach do leków informujemy pacjentów. Jeżeli się zgadzają, to wypisujemy recepty. Prowadzenie dokumentacji jest obecnie raczej niemożliwe, ponieważ każda apteka ma inną marżę, a my nie posiadamy dokładnych cenników.

MUDr MARIAN PAŁOWSKI

Zaczynam przyjmować pacjentów dopiero po południu, więc jak w praktyce będzie się sprawdzała nowelizacja, nie jestem w stanie przewidzieć. Dokumentację zamierzam prowadzić. Kupiłem dziś w tym celu nowy aktualny cennik medykamentów. Niestety przepisy wprowadzą więcej biurokracji, ale postaram się, by nie ograniczało to czasu, który mogę poświęcić pacjentom.

ciąg dalszy na str. 2

Światło życia

Wczoraj Kościół katolicki obchodził święto Ofiarowania Pańskiego, zwane potocznie Gromnicami.

- Według prawa żydowskiego każdy pierworodny miał być poświęcony Bogu. Również Maryja podporządkowuje się prawu i przychodzi do świątyni ofiarować Jezusa. Tu spotyka się ze starcem Symeonem i prorokinią Anną. Tu pada też z ust Symeona, że skoro zobaczył Zbawiciela, spokojnie może umrzeć - wyjaśnia dziekan frydecki, ks. **Rudolf Sikora**.

Święto Matki Boskiej Gromnicznej tradycyjnie jest też kojarzone z poświęcaniem tzw. świec gromnicznych, które mają strzec od chorób duszy i ciała, i wszelkiego zła. - Poświęcone gromniczki służą dzień później do udzielania błogosławieństwa św. Błażeja - kontynuuje dziekan Sikora. Sama świeca jest przede wszystkim symbolem światła i życia, rozproszenia ciemności oraz Chrystusa.

Gromniczki zwłaszcza dawniej były zapalane w naszych domach w czasie burzy, ale także przy łóżu śmierci. (sch)

Pomoga rodzinie

CZ. CIESZYN (kor) – Samorząd nie zapomniał o pomocy finansowej dla rodziny jednego z trzech policjantów, którzy jesienią ub. roku zginęli przy ul. Jabłonkowskiej w samochodzie zmiecionym przez jadące z ogromną szybkością auto prowadzone przez pijanego kierowcę. Rodzina tragicznie zmarłego funkcjonariusza Policji RC, który mieszkał na terenie Cz. Cieszyna, otrzyma z kasy miejskiej 200 tys. Kč, czyli 50 tys. na jedno dziecko.

WIĘCEJ DO GMINNEJ KASY

PIOSECZNA (kor) – O podniesieniu wysokości niektórych opłat lokalnych mówi nowe rozporządzenie gminne, które pioseczański samorząd

Budżet uchwalony

CZ. CIESZYN (kor) – Głównym tematem piątkowego posiedzenia samorządu był budżet miasta. Będzie on - jak poinformował GL wiceburmistrz **Vít Slováček** - zrównoważony, a miasto będzie gospodarować z kwotą 450 mln Kč. Najważniejsze tegoroczne inwestycje to dokończenie przedłużenia przejścia podziemnego przy dworcu kolejowym, rekonstrukcja pływalni miejskiej i lodowiska stadionu zimowego oraz przygotowanie strefy przemysłowej Pod Zieloną.

Pogoda

WTOREK - Zachmurzenie umiarkowane do dużego z możliwymi opadami deszczu. Temperatura w nocy od 7 do 3 st. C, w dzień od 8 do 12 st. C.

ŚRODA - Zachmurzenie duże, opady deszczu. Temperatura w nocy od 8 do 4 st. C, w dzień od 9 do 13 st. C.

DO KOGO TRAFI WYGOSPODAROWANYCH 17 MILIARDÓW?

Przeciętny mieszkaniec naszego kraju jeszcze nie zdążył się przyzwyczaić do zmian podatkowych, jakie weszły w życie wraz z 1 stycznia br., a już koalicja rządowa informuje o kolejnych, związanych z przystąpieniem RC do Unii Europejskiej. Dodajmy, że chodzi tym razem nie tylko o zmiany na gorsze...

Większość dóbr i usług objętych 5 proc. stawką VAT (DPH) od 1 maja zostanie opodatkowana stawką podstawową. Wynosić będzie ona nie jak dotychczas 22 proc., ale 19 proc., dzięki czemu można się spodziewać łagodnego spadku cen m.in. samochodów, sprzętu RTV, odzieży, telefonu i internetu. Droższe będą natomiast woda i kanalizacja, nawozy, czasopisma, artykuły higieny osobistej, a także bilety

do kina, teatru oraz na imprezy sportowe. Pięcioprocentowy podatek VAT będzie nadal obejmować m.in. artykuły spożywcze, lekarstwa, gazety i książki, ciepło, prace budowlane, usługi pogrzebowe oraz niektóre artykuły dziecięce.

Na dobre i na złe

ce, takie jak pieluszki czy foteliki samochodowe.

Koalicja spodziewa się, że zmiany w podatku VAT pomogą wygospodarować w budżecie dodatkowych 17 mld Kč. Te powinny trafić z powrotem do... naszych portfeli. Zgodnie z zapowiedzią, 6 mld Kč zostanie przeznaczono-

nych dla rodzin z dziećmi, a 11 mld Kč – dzięki szybszym odpisom – zyskają firmy.

Pierwszego zastrzyku państwowych pieniędzy rodziny z dziećmi mogą się spodziewać już w maju. Z dniem 1 maja br. zostanie podwyższony o 1 000 Kč zasiłek wychowawczy (rodičovský příspěvek). Natomiast 1 czerwca rodziny, którym przysługuje dodatek na dziecko (přídavek na dítě), otrzymają jednorazowy zasiłek w wysokości 2 tys. Kč na każdą pociechę. W tym samym dniu również emeryci (w tym również osoby na rencie inwalidzkiej, wdowiej i sieroczej) otrzymają nadzwyczajne świadczenie w wysokości 1 tys. Kč. Z rewaloryzacją emerytur mogą oni jednak liczyć dopiero od stycznia 2005 r. (sch)

Tydzień

26 I - 1 II 2004

■ W ruinach 12-piętrowego domu mieszkalnego w stolicy Egiptu, Kairze, zginęło czternaście osób.

■ Z wizytą w Stanach Zjednoczonych bawił prezydent Polski, Aleksander Kwaśniewski. Z prezydentem George Bushem rozmawiał m.in. o zniesieniu wiz dla obywateli polskich. Po powrocie do kraju stwierdził, że Amerykanie na obecnym etapie nie są gotowi do podjęcia decyzji w tej sprawie.

■ W stolicy Tajlandii, Bangkoku, odbyła się nadzwyczajna konferencja z udziałem ministrów zdrowia dziesięciu państw azjatyckich i przedstawicieli organizacji międzynarodowych, podczas której rozważane były możliwości opanowania epidemii ptasiej grypy.

■ Senator John Kerry zdecydowanie wygrał prawyborczy w stanie New Hampshire, umacniając się na pozycji faworyta do uzyskania nominacji Partii Demokratycznej w tegorocznych wyborach prezydenckich w USA.

■ Na skutek zejścia lawiny w polskich Tatrach zginęło czterech grotolazów.

■ Rząd Francji zatwierdził kontrowersyjny projekt ustawy zakazującej noszenia przez uczniów i studentów wszelkich symboli religijnych w szkołach i na uczelniach publicznych.

■ W centrum Jerozolimy doszło do zamachu terrorystycznego w autobusie pełnym pasażerów. Zginęło 12 osób i zamachowiec-samobójca. Rannych zostało ponad 50 ludzi.

■ Iracki dziennik al-Mada opublikował listę ponad 250 polityków, dziennikarzy i szefów różnych firm i organizacji z całego świata, którzy mieli rzekomo brać łapówki od Saddama Husajna. Łapówki miały być w formie dostaw ropy naftowej.

■ Ponad 200 osób zginęło w pożarze promu pasażerskiego na jednej z rzek w Demokratycznej Republice Kongo. Ofiary utonęły, skacząc do wody z pionącego pokładu.

■ Obecny prezydent Rudolf Schuster oraz były premier Vladimir Mečiar oznajmili, że będą kandydować w wyborach prezydenckich na Słowacji.

■ Jedenaście osób w podeszłym wieku zginęło w pożarze domu opieki dla nieuleczalnie chorych w Uddingston w Szkocji.

■ Były premier Francji, Allain Juppe, został skazany na 18 miesięcy więzienia w zawieszeniu za korupcję.

■ Przed komisariatem policji w irackim Mosulu wybuchł samochód-pułapka. Zginęło 9 osób, ponad 40 zostało rannych.

■ Obywatel Hondurasu próbował przemieścić w żołądku 75 ampułek ekstraktu kokainy o wartości 1,5 mln złotych. Wpadł na warszawskim lotnisku Okęcie z powodu wzbudzającego podejrzenie paszportu. Ampułki narkotyku pokryte były substancją uniemożliwiającą wycieczkę ich przez psa.

■ Były dyktator Iraku, Saddam Husajn, zostanie przekazany specjalnemu trybunałowi, który jest powołany przez iracką Radę Zarządzającą - poinformował amerykański administrator cywilny w Bagdadzie, Paul Bremer.

■ Co najmniej 250 muzułmańskich pielgrzymów zostało stratowanych na śmierć w Mekce podczas tradycyjnego obrzucania kamieniami skały symbolizującej diabła.

■ Ponad stu deputowanych do parlamentu Iranu złożyło mandaty w protestie przeciw niedopuszczeniu setek kandydatów do zaplanowanych na 20 lutego wyborów parlamentarnych.

■ W zamachach samobójczych na siedziby dwóch głównych partii kurdyjskich w Irbilu w północnym Iraku zginęło co najmniej 56 osób, a 200 zostało rannych.

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Redakcję „Głosu Ludu” odwiedziła wczoraj Grażyna Kostruslak, konsul ds. Polonii Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie. Podczas spotkania z dziennikarzami oraz szefem wydawnictwa „Polpress” Markiem Michałkiem mówiono o zakresie współpracy informacyjnej, merytorycznej między urzędem a redakcją przed wejściem Republiki Czeskiej i Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej oraz o możliwej pomocy finansowej konsulatu dla gazety Polaków w RC. Konsul G. Kostruslak zwiedziła nową siedzibę redakcji. Redaktor naczelna Danuta Branna (z prawej strony) zapoznała gościa z etapami tworzenia gazety. Fot. M. RADŁOWSKA-OBUSNIAK

Kładka ponad Olzą

CIESZYN/CZ. CIESZYN (ar) – O potrzebie utworzenia dodatkowego przejścia granicznego dla ruchu pieszo i rowerowego przez rzekę Olzę rozmawiali przedstawiciele obu Cieszynów na wspólnej sesji.

Znajdowałoby się ono w miejscu zniszczonego przez powódź w latach 70-tych mostu drewnianego. Przejście to przewidziane jest w dokumencie *Modelowe studium przekraczania granic w roku 2005* opracowanym przez Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej Olza z polskiej strony oraz Regionalne Stowarzyszenie dla Czesko-Polskiej Współpracy Śląska Cieszyńskiego ze strony czeskiej. Władze obu miast stanowisko w tej sprawie przekazały rządowi Repub-

liki Czeskiej i Rzeczypospolitej Polskiej. Teraz czekają na akceptację pomysłu.

- *Jeżeli odpowiedź będzie pozytywna, rozpoczniemy budowę kładki. Od maja roku 2004 będziemy w UE i być może uda nam się pozyskać na ten cel pieniądze unijne* - stwierdził burmistrz Cieszyna **Bogdan Ficek**. Zdaniem **Henryka Sznapki**, burmistrza czeskiej części miasta, sprawa była wielokrotnie przedyskutowana i dobrze byłoby, gdyby została wreszcie pozytywnie zakończona.

Jeśli rządy nie zechcą pozytywnie załatwić wniosku władz obu Cieszynów, radni proponują drugie, łatwiejsze do realizacji i tańsze rozwiązanie: uruchomienie na Moście Przyjaźni dwustronnego ruchu dla pieszych.

Muzyczna wymiana

OSTRAWA (sch) – Czeskie Radio w Ostrawie zamierza wznowić współpracę z radiem w Katowicach.

Celem współpracy, jak podała GL redaktor **Otylia Toboła**, będzie promowanie polskiej muzyki w RC, szczególnie w regionie morawsko-śląskim, oraz muzyki czeskiej w Polsce – w województwie katowickim.

Konkretne rozmowy delegacji ostrawskiej rozgłośni z polskim partnerem przewidziano w marcu w Katowicach.

Piekawostki

BARAN NA RATY

Z okazji największego muzułmańskiego święta Id al-Adha, Święta Ofiarowania, obchodzonego dla uczczenia ofiary Abrahama, któremu Bóg nakazał w ostatniej chwili złożyć sobie w ofierze jagnię zamiast pierworodnego syna, w naszym Maroku zostanie rytualnie zarżniętych 5 milionów baranów. Baranina, jagnięcina lub mięso kozła (bogatsi zabijają często wielbłąda) musi się znaleźć w czasie tego święta, którego pierwszy dzień przypadał 2 lutego, na stole każdej muzułmańskiej rodziny. Cena żywego barana przed świętami kształtuje się na targach w krajach arabskich na poziomie od 90 do 360 euro, w zależności od wielkości i rasy. Okres ramadanu, który kończy się trzydniowym Świętem Ofiarowania, to w kra-

jach muzułmańskich okres udzielania przez banki specjalnych świątecznych pożyczek na zakup barana. Jeden z banków marokańskich reklamuje nisko oprocentowane pożyczki świąteczne w wysokości do 360 euro na 26 miesięcznych spłat.

PTASIA GRYPA GROŹNIEJSZA?

Dwie siostry w Wietnamie zmarły na ptasią grypę. Być może zaraziły się od brata, który również zmarł - poinformowała Światowa Organizacja Zdrowia (WHO). Był to pierwszy przypadek przejścia wirusa tej choroby z człowieka na człowieka. W przypadku siostr z Wietnamu WHO podała, że choć źródła ich zarażenia nie sposób ustalić z całą pewnością, to organizacja uważa, iż „jednym z możliwych wyjaśnień jest ograniczona transmisja od człowieka do czło-

DYREKCJA TC WSPIERA OTWARTE INICJATYWY Świat poprzez POLAROIDY

CZ. CIESZYN (kor) - *Świat to dość paskudne miejsce, kiedy trzeba na nim żyć. Ale człowiek się przyzwyczaja* - te słowa padające z ust bohaterów sztuki *Polaroidy* brytyjskiego autora **Marka Ravenhilla** najlepiej chyba określają spektakl, na który zaprosili nas w sobotę do Teatru Cieszyńskiego aktorzy Sceny Polskiej i reżyser **Monika Strzępka** z Warszawy.

Współczesna sztuka, która w ostry, a nawet brutalny sposób pokazuje konfrontację postaw 40- i 20-latków w świecie, w którym przekonania i wartości coraz mniej się liczą, przyciągnęła do teatru przede wszystkim młodszych widzów z obu stron Olzy. Skorzystało z zaproszenia wielu studentów z cieszyńskiej Filii Uniwersytetu Śląskiego. Dodatkowym magnesem był też z pewnością koncert dwóch formacji rockowych - *Pogodno* z Polski i *Blacberries Cranberries Revival* ze Słowacji.

- *Sobotni spektakl spotkał się z takim zainteresowaniem, że na pewno go powtórzymy* - powiedział

KONSULAT HONOROWY W BRNIE

Zmiana siedziby

BRNO (mro) - Jak poinformował „GL” Petr Mrkvyka, konsul honorowy RP w Brnie, doszło do przeniesienia siedziby Konsulatu Honorowego RP w tym mieście. Obecnie mieści się on przy ulicy Kolište 13, gdzie w każdą środę od godz. 14.00 do 16.00 osobiście bądź telefonicznie (tel. 545 534 268) przyjmowani są interesanci. Przypomnijmy, że Konsulat Honorowy udziela pomocy obywatelom polskim i pośredniczy w załatwianiu spraw z zakresu osobowego (wizy, paszporty). Z polską placówką w Brnie można także skontaktować się za pośrednictwem poczty elektronicznej - konsulatrbrno@wp.pl oraz konsulatrbrno@email.cz.

CINZANO u BEZRUCHA

który koresponduje ze współczesnym spojrzeniem Ludmiły Pietruszewskiej. Polskimi akcentami w spektaklu o życiu uboższych warstw rosyjskiego społeczeństwa są piosenki **Agnieszki Osieckiej** oraz **Przemysława Gintrowskiego** w tłumaczeniu **Jiřego Krejčigo**. A. Hübner-Ochodlo, reżyserujący już po raz drugi w Ostrawie, przygotował także scenografię spektaklu. Jej głównym elementem jest wszechobecna butelka Cinzano.

OSTRAWA (mro) - Teatr Petra Bezruča wystawił w sobotę premierę sztuki Ludmiły Pietruszewskiej pt. *Cinzano*. Sztukę reżyserował polski reżyser - **André Hübner-Ochodlo**.

- *Tematem spektaklu składowego się z dwóch jednoaktówek jest alkoholizm* - powiedział **Janusz Klimsza**, kierownik artystyczny sceny. Dodał, że całość inscenizacji przepełniona jest duchem powieści Czechowa,

GL dyrektor TC **Karol Suszka**. - *Może nie jest to sztuka do jeżdżenia z nią po terenie, ale jeśli znajdą się chętni do jej obejrzenia, zaprosimy ich do teatru. Poszukamy też możliwości zaprezentowania Polaroidów na jakimś festiwalu lub konfrontacjach teatralnych*.

Wiem też o innych inicjatywach związanych z tzw. otwartą sceną. Na przykład aktorzy Sceny Polskiej z Ryszardem Malinowskim na czele przymierzają się do sztuki Na pełnym morzu **Sławomira Mrożka**. Na pewno mogą liczyć na pomoc dyrektora - dodał szef Teatru Cieszyńskiego.

nasza ankieta:

Dokończenie ze str. 1

Pielęgniarka RENATA SZKUCIK Niestety, o nowelizacji nic nie wiemy. Co prawda czytaliśmy o niej w prasie, słyszeliśmy w radiu. Ale prasa i radio nie są dla nas wyznacznikami. Oficjalnego odgórnego rozporządzenia do dnia dzisiejszego nie otrzymaliśmy.

MUDr PETR POLÁK

Nie wiem nic o nowelizacji. Czekam na odgórne rozporządzenie. W dzisiejszych czasach prawie zawsze można znaleźć lek w pełni refundowany i o ile taki istnieje, to informuję o tym pacjenta. Całą dokumentację prowadzę w komputerze, więc nie mogę sobie wyobrazić, jak w praktyce wyglądałaby taka dokumentacja z podpisem pacjenta i moim uzasadnieniem. Musiałbym najprawdopodobniej stworzyć jakieś archiwum. Oprócz tego, ceny leków zmieniają się w takim tempie, że śledzenie zmian wydaje mi się niemożliwe.

MUDr BARBARA MALYSZ

O nowelizacji dowiedziałam się z telewizji. Nie będę prowadziła żadnej dokumentacji, zanim nie dostanę oficjalnego rozporządzenia. Nie mogę działać pod dyktando telewizji. Co prawda weszły w życie nowe cenniki, jednak różnice w cenie lekarstw w różnych aptekach wynoszą czasami nawet 100 Kc. Zresztą mam przeczucie, że zmiany w ustawie zostały podyktowane przez aptekarzy, do których przychodzą pacjenci z pretensjami, że leki są za drogie. Oprócz tego, na razie recepty przechowywały własne apteki, nie wyobrażam sobie sytuacji, w której przechowują je również lekarze. To jest nonsens. Ja mam pełną poczekalnię i nie mam czasu na pisemne uzasadnianie przepisywania tego a nie owego leku. (hs)

ludzi w komorach gazowych. W ostatnich dniach BBC nadała dwa materiały, poświęcone obozom, w których przetrzymywani są więźniowie polityczni w Korei Północnej. Zdaniem brytyjskiej sieci, testowane są tu zakazane rodzaje broni. Przedstawiono np. zeznania niejakiego Kwon Hyuka - w 1993 r. szefa służb bezpieczeństwa w jednym z takich obozów a od 1999 r. azylanta, przebywającego w Korei Południowej. Kwon Hyuk opowiada o całych rodzinach, osadzanych w obozach tylko dlatego, że jeden z członków rodziny wypowiedział się negatywnie na temat przywódców kraju. Były nadzorca mówi też o powszechności stosowania tortur w obozach, a przede wszystkim o eksperymentach polegających na zagazowywaniu w specjalnych komorach gazowych całych rodzin.

JABŁONKÓW ZAPOMINAŁ O SWOICH OBRZEŻACH - MÓWI WÓJT JAN KRZOK

Dziś Pioseczna chwali sobie samodzielność

Przed trzema laty, 1 stycznia 2001 r., doszło na Podbeskidziu do ostatniego po rewolucji aksamlitnej usamodzielnienia się gminy. Pioseczna wydzieliła się z Jabłonkowa. Jednym z członków komitetu, który zainicjował oderwanie wsi od stolicy Podbeskidzia, był Jan Krzok, obecny wójt gminy.

Co skłoniło pioseczan do podjęcia walki o samodzielność swojej wsi?

Głównie to, że Jabłonków zapominał o swoich obrzeżach, takich, jak Pioseczna. Nasz Dom Kultury był w stanie wprost katastrofalnym, nikt nie pamiętał o remontach dróg, oświetlenia publicznego czy budynku szkoły. W pewnym momencie przebrała się miarka. W 2000 roku powstał komitet petycyjny i zaczęliśmy zbierać podpisy pod petycją w sprawie ogłoszenia referendum o usamodzielnieniu się. Powiedzieliśmy sobie bowiem jedno – chociażby Pioseczna miała po usamodzielnieniu gospodarować rocznie najwyżej z 100 tysiącami koron, będzie gospodarować na swoim i za swoje.

Referendum przebiegło jeszcze w 2000 r. Za oderwaniem się od Jabłonkowa opowiedziało się 56 proc. z uprawnionych do głosowania, przeciwko było 3 proc. pioseczan. Reszta nie przyszła do urn...

Jakie argumenty wysuwał przeciwnicy samodzielnego Pioseczny?

Argumentów z ich strony było nie-

wiele. Część przeciwników być może kierowała się sentymentem do Jabłonkowa, inni może obawiali się, że samodzielność przyniesie tylko nowych urzędników, a tych, wiadomo, prosty człowiek nie lubi. Byli i tacy, którzy opowiadali się za uchowaniem dotychczasowego stanu argumentując, że tylko pod Jabłonkowem możemy doczekać się gazyfikacji wsi... Nie udało im się jednak przekonać większości.

Z gazyfikacji w końcu Pioseczna i tak zrezygnowała...

Tak, stało się to na jednym z jesienim posiedzeń samorządu, kiedy dyskutowaliśmy o nowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wcześniej plan obejmujący także Pioseczną powstał jeszcze w czasach podjabłonkowskich i jest już trochę nieaktualny. Ludzie i gmina mają swoje potrzeby i plany i to wszystko trzeba uwzględnić w nowym dokumencie. A w nim nie ma już mowy o ogrzewaniu gazowym, bo ludzie przy obecnych cenach gazu szukają innych rozwiązań. O gazie myślą

Wójt Jan Krzok.

raczej wyjątkowo, zazwyczaj chodzi o mieszkańców obrzeży wsi, gdzie można by się było podłączyć do gazociągów z sąsiednich gmin.

Pioseczna usamodzielniała się 1 stycznia 2001 r. Pierwsze wybory samorządowe odbyły się jednak dopiero w rok później, w kwietniu.

Pierwsze posiedzenie samorządu odbyło się zaś 1 maja 2002 r. Następne wybory przebiegły już u nas jak w całej republice... Do kwietnia 2002 r. stał na czele wsi administrator gminy.

Tę funkcję sprawował też pan. Gdyby tak spojrzeć wstecz, czy ten trwający prawie półtora roku okres bez władz samorządowych nie był trochę czasem straconym?

Chyba nie. Administrator miał może mniej uprawnień niż samorząd, ale mógł już decydować o niektórych ważnych dla wsi sprawach. Udało się przeprowadzić remont oświetlenia publicznego, powstał Urząd Gminny. Dzięki temu po wyborach samorząd nie rozpoczynał od samego zera...

Co wszystko za te trzy lata samodzielności udało się zrealizować?

Na pewno dużo więcej niż udałooby się w czasach, gdy byliśmy dzielnicą Jabłonkowa. Jeszcze przed usamodzielnieniem stwierdzaliśmy w ratuszu, ile miasto zainwestowało w ostatnich 10 latach w remonty dróg. Było to 500 tysięcy. My za trzy

lata wyłożyliśmy na ten cel 4 mln, czyli 8 razy więcej. I to w o wiele krótszym czasie i prawie wyłącznie z własnej kasy, bo państwo niewiele nam pomaga – w ubiegłym roku dało nam na remont dróg zaledwie 200 tysięcy.

Udało się naprawić dwa mosty, powstał jeden nowy. Za pół miliona naprawiliśmy dach na budynku szkoły, za 200 tysięcy odnowiliśmy Dom Kultury, 600 tysięcy kosztowały nowe lampy i poszerzenie sieci oświetlenia publicznego. To są rzeczy, które musi docenić każdy pioseczanin.

Wspominałem też o planie zagospodarowania przestrzennego. W nim znajdzie się miejsce dla stworzenia centrum gminy z prawdziwego zdarzenia – z nowym gmachem Urzędu Gminnego, boiskami, gdzie będzie można mile spędzić wolny czas... Oczywiście, nie wszystko można na raz, musimy się zająć w pierwszej kolejności tym, co zaniedbano w czasach podjabłonkowskich.

Mówił pan o Domu Kultury. Władze Jabłonkowa chciały go sprywatyzować, mieściła się w nim nawet przez jakiś czas restauracja. Jak wygląda sytuacja teraz?

Restauracja przestała działać i Pioseczna jest obecnie jedyną chyba wsią bez restauracji czy gospody. Nie wiem z jakiego powodu, chyba nie ma chętnych do prowadzenia takiej placówki. Ale gminny Dom Kultury

po remoncie jest wykorzystywany na okrągło. Odbywają się tu imprezy rodzinne lub organizowane przez szkołę, strażaków, PZKO czy Klub Emerytów. Mogą też wynajmować salę organizacje spoza gminy.

Z jakimi planami weszła Pioseczna w nowy rok?

Przede wszystkim chcemy zrobić jak najwięcej dla naszej wsi. Wprawdzie pieniędzy nigdy nie jest za dużo i często musimy korzystać z dotacji państwowych, ale wydaje mi się, że jakoś sobie poradzimy. Na pewno zabierzemy się do budowy dwóch boisk dla dzieci, zamierzamy przeprowadzić remont kuchni szkolnej, kontynuować remonty dróg... No i przygotować projekt rekonstrukcji Domu Kultury oraz budowy sieci kanalizacyjnej.

Kiedy rozmawialiśmy dawniej na temat planu zagospodarowania przestrzennego, mówił pan, że zostaną w nim wydzielone tereny pod budowę nowych domów rodzinnych. Czyli w przyszłości liczba mieszkańców liczącej ok. 800 obywateli Piosecznej wzrośnie?

Mamy taką nadzieję. Miejsca pod budowę domów jest pod dostatkiem – chociażby domy budowano na wydzielonych działkach przez najbliższe 20 lat, i tak nie wykorzysta się tych terenów w pełni. Dlatego wszystkich, którym podoba się nasza piękna wieś, zachęcam do zbudowania domu właśnie u nas.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

W budynku pioseczańskiej szkoły mieści się nie tylko czesko-polskie przedszkole, ale także biura Urzędu Gminnego. Samorząd myśli już jednak o budowie własnej siedziby.

Fot. JACEK SIKORA

ad libitum

Coraz to jakaś sonda ląduje na Marsie (czasem tylko trafia w planetę) i jeśli dalej tak pójdzie, to wkrótce nastanie popyt na inspektorów lotów kosmicznych, czyli tych facetów siedzących w NASA przy konsolach i monitorach, zdalnie sterujących raketami, kapsułami i pojazdami marsjańskimi. Jest to praca na pewno absorbująca i nienudna, choć nerwowa. Taki zdalny kierowca i operator chwytaków do kosmicznych kamieni musi się długo i dobrze uczyć, aby móc dobrze wykonywać swoją pracę.

U nas raczej nie ma szkół przygotowujących do tego zawodu, ale od czego pomyślnie, pasja i chęć szczera? Nie ulega wątpliwości, że coraz więcej osób pragnie przynajmniej symbolicznie zbliżyć się do gwiazd, ucząc się „na sucho” obsługi lotów kosmicznych. Z braku odpowiedniego sprzętu dydaktycznego używa się w tym celu zwykłych automatów do gier, czyli tzw. jednoręki bandyta.

Z dwóch teorii, które wyjaśniają psychologiczne podłoże zamiłowania do gry na automatach bardziej jestem skłonny postawić właśnie na syndrom houstoński. Jego istota opiera się na założeniu, że w piersi każdego mężczyzny bije serce astronauty, co powoduje bardzo różne skutki w wypadku, kiedy ów mężczyzna astronautą nie jest. Zazwyczaj przejawia się to w postaci uprzejmego natręctwa w wyskakiwaniu ponad

przeciętną, bez względu na to, jaka by ona była. Upodobanie do gwiazd i gwiazdek legło u podłoża symboliki całych ideologii a flagi wielu państw są wręcz nimi upstrzone. A noszenie przez panów beretów z antenką? Czyż to nie najbardziej wymowny i wzruszający dowód wyrażania tęsknoty do permanentnego złączenia się z kosmosem?

Automaty instalowane w salonach gry i w knajpach wychodzą naprze-

Automatyczny program kosmiczny

ciw marzeniom i zaspokajają potrzebę kierowania rzeczywistością. Rozsiada się gościu wygodnie, loguje się za pomocą monety o nikczemnym nominale i fru! Lecimy! Mrugają światelka wskaźników, maszynka mruczy uwodzicielsko, palce wprawnie pieszczą rzędy przycisków i ... pierwszy falstart. Zdarza się. Kolejne odliczanie i puszczamy w kosmos następną raketę. Tętno przyspiesza, paluszki lekko wilgotnieją, zwięzione źrenice wbijają się w bajecznie kolorowe kręjące się jak turbiny walce. Znowu coś nie wyszło. Ale następnym razem na pewno się uda. Nie od razu Lajkę wystrelili.

Nie ma nic piękniejszego od poczucia kontroli nad tym czyhającym zewsząd światem, nad tym mar-

nym, szarym, nieudanym życiem. Ot, taka prosta skrzynka, kilka przycisków, parę światełek i jedna maleńka, maciupienka szczelinka. Jest takich szczelinek w samym tylko Czeskim Cieszynie około setki. Miasto widac przygotowuje kadry do gremialnego lotu w kosmos. A wraz z nim oczywiście solidarnie inne miasta i miasteczka. Program to piękny i odważny, porażający ogromem wizji, jaka za nim stoi. Młodzież dosyć już ma nieustannego nawału imprez w nikomu niepotrzebnych klubach, salach kinowych, alternatywnych scenach teatralnych. Z tą kulturą to już naprawdę przesada, utrzymują wszyscy zgodnie.

I wyrwają do najbliższej – malej bo malej – centrali lotów kosmicznych. (Gwoli ścisłości winien jestem krótkie wyjaśnienie dotyczące drugiej ze wspomnianych teorii opisujących motyw nawiązywania bliskich kontaktów z automatem. Ma ona zastosowanie w przypadkach sfrustrowanych facetów, którzy na maszynę przenoszą cechy kobiety jako takiej. Procedury stosowane w czasie gry są zastępczym odpowiednikiem typowych zachowań wobec pici odmienniej: inwestowanie kapitału, dotykane różnych punktów ciała, odbieranie drobnych gratyfikacji w postaci mruczenia, trzepotania rzesami i migotania błyskotkami, oczekiwanie upragnionej nagrody i na samym końcu – kosz.)

FELIETON MARIANA SIEDLACZKA

CIESZYNIANKA BAWI JUŻ TRZYDZIEŚCI LAT Przed jubileuszem

CZ. CIESZYN (kor) – Aż się wierzyć nie chce, że zespół, w którym śpiewają i tańczą czesko-cieszyńskie przedszkolaki, ma już 30 lat. Cieszyńnianka uczci urodziny koncertem jubileuszowym w Teatrze Cieszyńskim tuż po Świętach Wielkanocnych, w sobotę 17 kwietnia.

Jak poinformowała GL kierowniczka organizacyjna zespołu, Ilona Hudeczek (dyrygentką jest Maria Szymanik, akompaniorką zaś Marta Bury), urodzinowy koncert będzie muzyczną wędrówką

po różnych krajach Europy i świata.

- Będzie to więc również taki europejski akcent przed wstąpieniem naszego kraju do Unii - śmieje się I. Hudeczek i dodaje: - Jubileusz to sporo kosztów, szukamy sponsorów. Może zareagują po tej informacji w „Głosie”?

Cieszyńnianka to obecnie 50 dzieci, nie tylko przedszkolaków z wszystkich czterech czesko-cieszyńskich placówek. Od 2001 r. są członkami zespołu także uczniowie niższych klas podstawówek.

OSTRAWSKIE KALENDARIUM 2003

Najważniejsze z ważnych

OSTRAWA (mro) - Spotkanie ambasadorów Polski, Niemiec, Francji, występ zespołu „Słowianki” z Krakowa, czy też pokaz pucharu Stanleya, czyli to wszystko czym żyła stolica regionu w ub. roku zamieszcza kolejne wydanie „Ostrawskiego Kalendaria”, którego chrzest odbył się w piątek w Archiwum Miejskim w Przywozie.

Tegoroczna edycja opracowana przez Martina Juřice niemalże

dzień po dniu opisuje wydarzenia kulturalne, polityczne (np. wizyty prezydentów RC i Słowacji) sportowe, gospodarcze (np. Targi Przemysłowe) nad Ostrawicą. Prawie 80-stronicowa publikacja jest wzbogacona o wykaz osób i instytucji, bogato ilustrowana fotografiami. Nabyć ją można w sklepach Miejskiego Centrum Informacyjnego oraz księgarniach Artforum i Librex.

▲ W uroczystym „chrzcie” kalendarium wzięli udział Aleš Zedník, prezydent Ostrawy, Blažena Przybyłová, dyrektor Archiwum oraz autor publikacji Martin Juřica.

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

Grosz do grosza

Cenowy szal białego szaleństwa

Narciarstwo jest jedną z najbardziej rozpowszechnionych dyscyplin sportowych w naszym kraju. Swoją popularność zawdzięcza zarówno górzystemu krajobrazowi Czech, Moraw i Śląska, jak i tradycji obowiązkowych szkolnych kursów narciarskich. Nie ulega jednak wątpliwości, że amatorom dwóch desek (zwłaszcza tym, którzy wybrali narciarstwo zjazdowe) pasja ta co roku wyciąga z portfela kilka, kilkanaście, a nawet kilkadziesiąt tysięcy koron.

NAPIERW SPRZĘT

Jakkolwiek ceny sprzętu narciarskiego są dziś dosyć wysokie, nie trzeba jednak widzieć sprawy czarno. Nowych nart, kijków i butów nie kupujemy co roku, wystarczy, że kupimy solidny sprzęt raz na kilka lat. Jeżeli zaś zdecydujemy się go odnowić, możemy robić to stopniowo. W jednym roku buty, w następnym narty, a w kolejnym kurtka i spodnie. W rezultacie nie wydamy jednorazowo 15 – 20 tys. Kc, lecz koszt nowego wyposażenia rozłożymy w czasie.

Co innego, gdy chodzi o dzieci. Jeżeli zatem zależy nam, żeby i one dzieliły z nami radość szusowania po śniegu, musimy się pogodzić z myślą, że co roku czekają nas odwiedziny sklepu sportowego. Mając na uwadze, że dzieci systematycznie będą wyrastać z butów, kurtki i nart, najpierw warto zainwestować w sprzęt używany (choć koniecznie w dobrym stanie!), a zakup *nowek* odłożyć do chwili, gdy dziecko przestanie rosnąć. W ten sposób zaoszczędzimy co roku nawet po kilka tysięcy koron. Używane buty na kilkulatka spokojnie można nabyć w granicach do 1 tys. Kc, a całkiem solidne narty (carvingi) z wiązaniem za 2 tys. Kc. Na początku kolejnego sezonu natomiast oddamy je w komis, jednocześnie wyposażając naszą pociechę w kolejny (używany) komplet.

CZAS RUSZYĆ NA STOK

Nawet jeżeli wybieramy się na wycieczkę jednodniową w pobliże Beskidów, powinniśmy pamiętać, że bezpowrotnie minęły czasy, gdy na *starej* mosteckiej nartostradzie za bilet uprawniający do kilku, ba kilkunastokrotnego korzystania z wyciągu płacił się raptem... 18 koron. Teraz luksus spędzania całego dnia na deskach będzie nas kosztować od 300 do 350 Kc, dziecko (do 12 lat) - od 200 do 250 Kc. Pakując całą rodzinę w samochód nie ludźmy się, że tysiąc-koronowy banknot zapewni czterem osobom nieograniczone korzystanie z wyciągu, o bufecie nawet nie wspominając.

Okazuje się jednak, że niekoniecznie musi być aż tak drogo. Zanim bowiem sięgniemy po najdroższy (całodniowy) bilet, warto się zastanowić, czy rzeczywiście chcemy spędzić na stoku owe bite 8 godzin. Być może zupełnie wystarczy nam czas o połowę krótszy. Wtedy radzimy ruszyć w drogę z samego rana i skorzystać z biletu na pół dnia. Jest on o wiele tańszy, a sam fakt, że znajdziemy się na stoku z chwilą włączenia wyciągu, gwarantuje nam, że pierwsze kilkajazd będziemy absolwować bez kolejek. Największy ścisk robi się bowiem dopiero mniej więcej od godz. 10.

Jeżeli nie urządzi nas zbyt wczesne wstawanie albo nie wystarczy nam pół dnia jeżdżenia, warto pomyśleć o tzw. bilecie punktowym. Kupno takiego biletu ma sens głównie wtedy, gdy sporo czasu tracimy w kolejce do wyciągu. W przypadku biletu punktowego płacimy bowiem od zaliczonych przejazdów, a nie od czasu spędzonego na stoku. Zapalonym narciarzom, którym w jednym sezonie nie wystarczy kilka wyjazdów w góry, polecamy

natomiast bilet sezonowy. Jego minusem jest wprawdzie fakt, że nabywając go, automatycznie przypisujemy się do jednej nartostrady (w naszych beskidzkich warunkach tylko wyjątkowo jeden karnet ważny jest na dwu odrębnych stokach, jak np. w Bilej lub w Rzece), niemniej jednak posiadając go, za każdym razem nie rozstrzygamy kwestii, czy jechać na narty albo czy z przyczyn finansowych raczej zostać w domu. Otóż, z biletem sezonowym w kieszeni jeździć możemy do woli w weekendy lub dni powszednie, zarówno w dzień, jak i wieczorem.

ILE KOSZTUJĄ BIAŁE FERIE?

Oczywiście zależy, gdzie zamierzamy je spędzić – w Beskidach, na Słowacji, a może w Alpach? Najtańszy będzie oczywiście pobyt w Beskidach. Tu za 6 dni białego szaleństwa na stoku zapłacimy w zależności od sezonu oraz warunków śniegowych od 950 do 1400 Kc (osoba dorosła) oraz 630 – 920 Kc (dziecko do 12 lat). Za samo korzystanie z wyciągów czteroosobowa rodzina (rodzice i dwójka dzieci) powinna się zatem liczyć z wydatkiem w granicach 4 tys. Kc, a w przypadku zakwaterowania z pełnym wyżywieniem – z wydatkiem od 8 do 10 tys. Kc.

Komu nie żal wydać na ferie nieco więcej grosza, temu warto polecić spędzenie ferii na Słowacji. Na przykład w niedalekiej Wrątniej Dolinie za tydzień szusowania po stokach zapłacimy ok. 10 tys. Sk (2 osoby dorosłe po 3060 Sk i 2 dzieci do lat 12 po 1940 Sk, w przeliczeniu razem ok. 8300 Kc). Jest to wprawdzie o kilka tysięcy koron więcej niż w Beskidach, należy jednak wziąć pod uwagę, że we Wrątniej liczba wyciągów i nartostrad, z których można korzystać za okazaniem jednego karnetu, jest o wiele większa. Zainteresowanym podajemy również orientacyjną cenę tygodniowego pobytu w tej fatrzańskiej dolinie (nocleg dla osoby dorosłej ze śniadaniem i obiadokolacją to ok. 850 Sk, dziecko – ok. 550 Sk, 6 noclegów – 16 800 Sk, w przeliczeniu ok. 14 tys. Kc).

Oczywiście można jeszcze drożej, ale za to z pełnym komfortem wyboru nie z kilku, ale z kilku dziesiątek nartostrad. Wszak wiadomo, alpejska oferta nie ma sobie równej. My sięgnęliśmy po ofertę narciarską powyżej 3 tys. m n.p.m. i wybraliśmy tygodniowe *szaleństwo* na nartostradach Kitzsteinhornu (rejon Kaprunu i Zell am See). Za 6-dniowy *skipass* dorosły zapłaci tu 164 euro, młodzież (rok. ur. 1985-1987) 147,50 euro, a dzieci (rok. ur. 1988-1997) 82 euro. Czteroosobowa rodzina z dziećmi w wieku szkolnym powinna zatem liczyć się z wydatkiem 492 euro, czyli ok. 16 700 Kc. Poszukując zakwaterowania, warto skorzystać z połączonej oferty noclegów, wyżywienia oraz *skipassu*. Dorosłą osobę będzie ona kosztować od 420 euro (14 400 Kc) za tydzień pobytu w pensjonacie z niepełnym wyżywieniem oraz od 308 euro (10 450 Kc) ze śniadaniem. Dzieci zapłacą odpowiednio mniej.

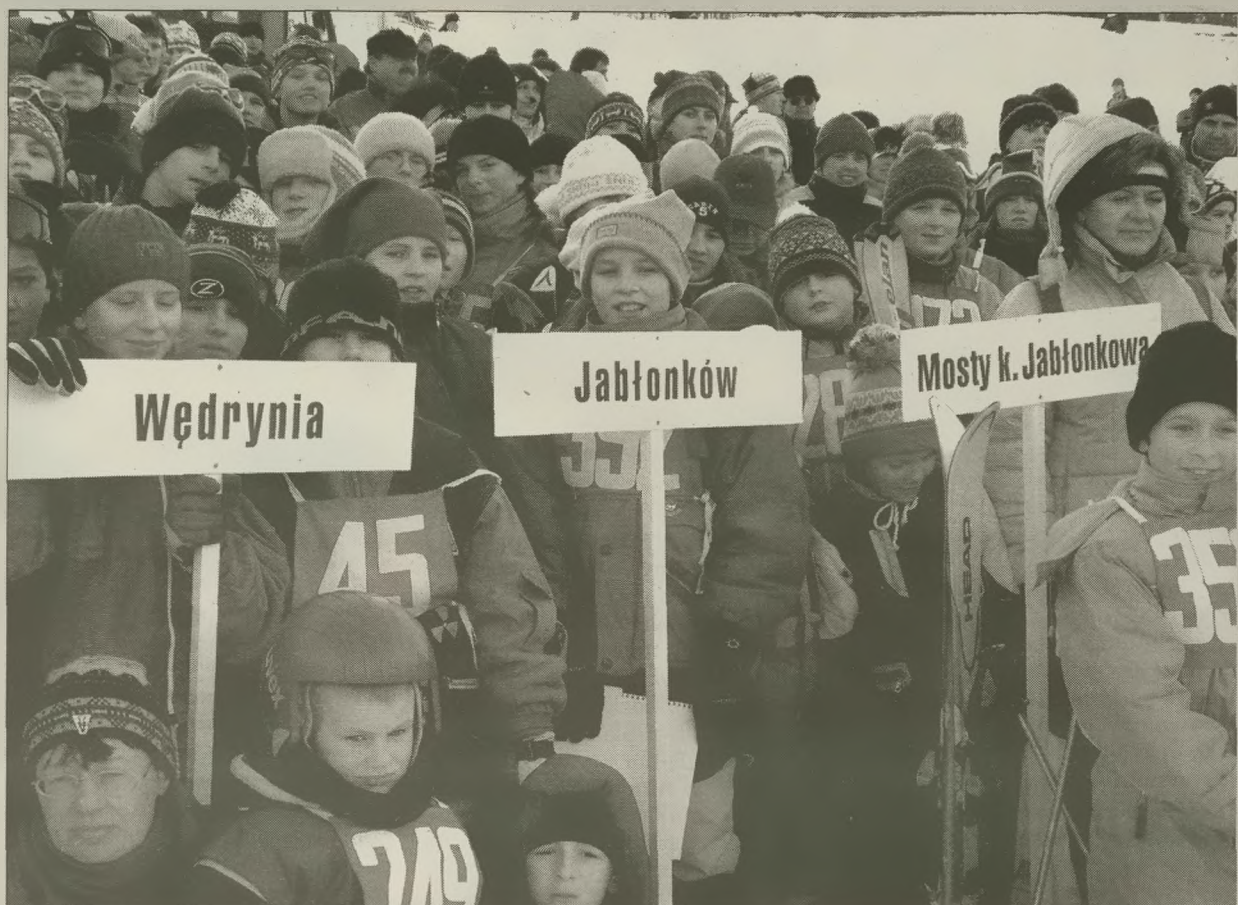
NIE ZAPOMNIJ SIĘ UBEZPIECZYĆ!

Wyjeżdżając w Alpy, nie zapomnij o ubezpieczeniu na czas podróży (cestovní pojištění). Zanim wykupisz polisę, upewnij się, czy ubezpieczenie obejmuje również obrażenia związane z jazdą na nartach. Jeżeli nie, będziesz musiał zapłacić dodatkowe ubezpieczenie, jakie wymagane jest np. w przypadku snowboardingu, uprawiania sportów na wysokości powyżej 3 tys. m n.p.m. itp.

BEATA SCHÖNWALD

ZJAZD GWIAZDZISTY 2004

w obiektywie Romana Baselidesa

Zawodnicy z Wędrzyni, Jabłonkowa i Mostów przed rozpoczęciem zawodów.

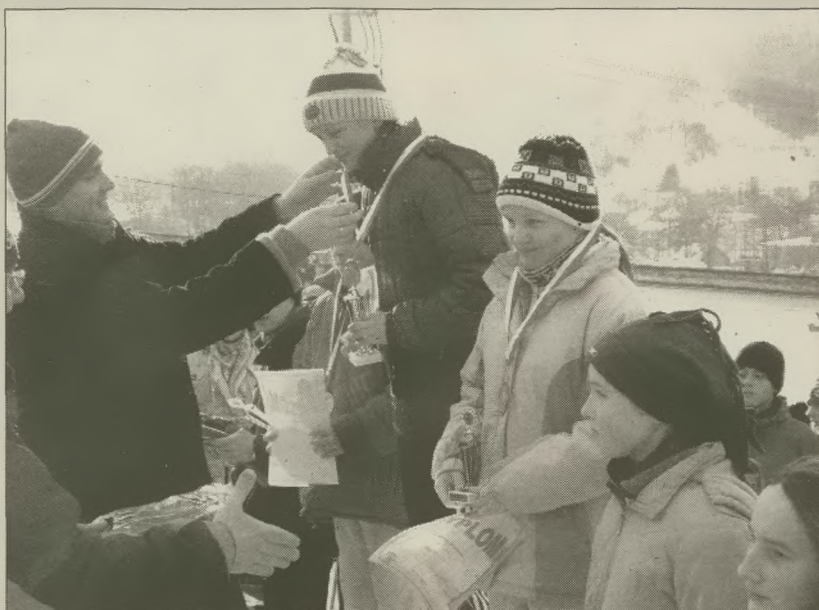
Kinga Hajduk z Koszarzysk na starcie.

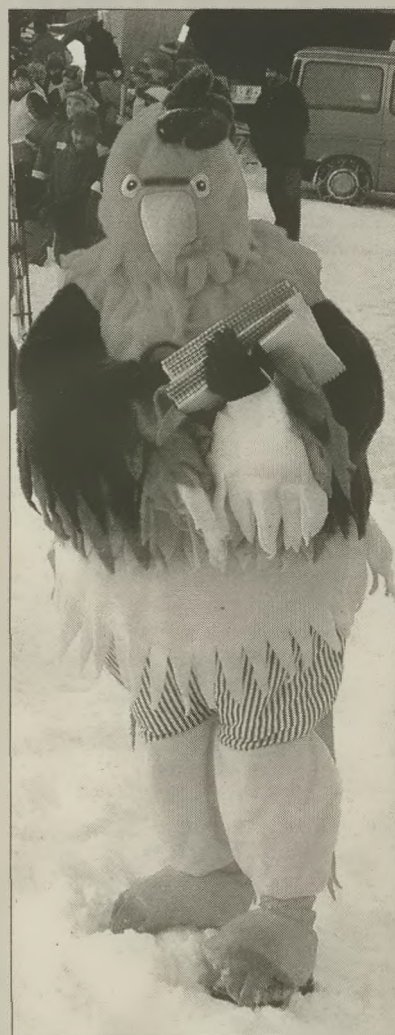
Aneta Kluz z Bystrzycy dobiega do mety.

Zawodnik na trasie slalomu w kategorii 6-7.

Konsul Michał Gierwatowski wręcza nagrody.

Maskotka-Papuga firmy Walmark, jednego z tradycyjnych sponsorów Zjazdu Gwiazdzistego.

Sztuka polega na tym, żeby realnie zrobić tyle, ile trzeba, by uniknąć katastrofy.

Jerzy Hausner

Nemioła

Nr
110

DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały można przysyłać pod adresem „Głosu Ludu” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz

F. NASTULCZYK: WCIĄŻ JESTEM POCZĄTKUJĄCYM... CZŁOWIEKIEM

Rozmowy o poezji

Piątkowy wieczór w klubie Teatru Cieszyńskiego należał do Franka Nastulczyka. Promocja jego książki *Przewodnik ślepego psa* zainicjowana przez Marianą Siedlaczka (nb. autora udanego opracowania graficznego tomiku) okazała się nie tylko dobrym pomysłem. Ta promocja zgromadziła dwudziestoosobowe grono przyjaciół i sympatyków autora i była wyjątkowo miłym spotkaniem. Prowadził je z elokwencją i właściwym sobie polotem Kazimierz Kaszper, zaś refleksyjne wiersze autora czytał swym ciepłym głosem dyrektor teatru Karol Suszka.

Uczestnicy spotkania znaleźli się w gronie znacznie zróżnicowanym wiekiem, lecz toczącym rozmowy na bazie określonej wrażliwości. Nić porozumienia snuła się wyraźnie, a liczne odwołania i przywołania zahaczały o różne kręgi zainteresowań. Zanim jednak o tym, pozwól sobie zatrzymać się chwilę przy samym *Przewodniku*...

Wiersze Franka Nastulczyka czytamy zawsze z uwagą. Wiem, że jest to autor, który swoją erudycję literacką niekoniecznie stawia na pierwszym planie. Potrafi zająć się chybliwym cieniem, światłem, liściem, motylem, by oderwać się od rzeczywistości i potem szybko wrócić. Wiem, jak bardzo ceni realną obecność swoich bliskich, mimo że mówi o tym nieczęsto i dyskretnie. Przyznam, że czytam jego wiersze z góry nastawiona na szukanie „punktów zaczepienia” – sformułowań, które poruszają (otwierają) wyobraźnię i pozwalają na podobne (lub też różne) konkluz-

▲ Od lewej: K. Kaszper, F. Nastulczyk, K. Suszka.
Fot. KAZIMIERZ GAJDZICA

je. Trudno byłoby w tym miejscu nie przytoczyć niektórych tytułów i cytatów. Tak więc są wiersze dotykające bytu i bycia w różnych konfiguracjach (np. *Zrozumienie*, *Tempus fugit*), także żartobliwe, czujne, konkretyzujące (*Trzy*, *Dzieło*, *Kot zimowy*). Są niejednoznaczne *Matki* i *Biała sobota*. Są inne poruszające teksty, wśród których szczególnie miejsce zajmuje *Przewodnik ślepego psa*. Tu przytoczę tylko wersy końcowe:

*przewodnik ślepego psa uczy się
wiedzieć za dwóch*

*przewodnik ślepego psa jest
szczęśliwy
kiedy jego pies chce żyć*

Na spotkaniu z Franciszkiem Nastulczykiem usłyszeliśmy także (już w wykonaniu autora) kilka z jego najnowszych tekstów pt.

Miniatu-
ry
muzyczne.

Rozmowy toczące się o poezji, w czasie których padały też nazwiska R. Wojaczka, E. Stachury, A. Bursy, J. Przybosia, W. Przeczka i W. Sikory, nie ograniczały się do spraw warsztatowych czy – ogólniej – sposobów tworzenia. Rozmawiano o literaturze w ogóle, o poetach i pisarzach (S. Chwin, W. Kuczek), o środowiskach literackich, o „miejscach magicznych” (a jakże: są one również w tomiku Nastulczyka; tym razem zastanowił mnie Kraków), wreszcie o rymach, pieśniach, pieśniarzach – wspomniano Kryla, Nohavicę, Kaczmarek.

Towarzyszyła tym dywagacjom dyskretna gościnność sponsorów – pp. Danuty i Zenona Wirthów. Cieszyła obecność kadry pedagogicznej (pań polonistek) i młodych obiecujących piszących. To przyjazne spotkanie ośmieliło nas do wysunięcia prośby pod adresem inicjatora, by zastanowił się nad ewentualnym kolejnym. Niewątpliwie wieczór autorski Franka Nastulczyka był jednym z bardziej udanych i sympatycznych spotkań w jak najbardziej odpowiednim po temu miejscu.

ALEKSANDRA HUMEL

OPINIE

Prof. CHRISTIAN SAINT-ÉTIENNE:

Strategia narodów

Tylko narody posiadające ofensywną strategię (w polityce, ekonomii, kulturze i wojskowości) potrafią skutecznie bronić swych interesów w świecie, gdzie trwa bezlitosna konkurencja ekonomiczna i poli-

tyczna; prawdopodobnie najostrzejsza od czasów rewolucji przemysłowej.

(Francuski politolog, profesor kilku uniwersytetów, na łamach „Rzeczpospolitej“.)

Jaki był, jaki będzie?

Kontynuujemy druk odpowiedzi zaolziańskich artystów na pytanie:

Z jakimi uczuciami żegna(a) pan(i) stary i wita(a) nowy rok?

Poeta i dziennikarz Jacek Sikora nadesłał wiersz. Oto on.

JACEK SIKORA

Bal u Chochola

Niech będzie bal - taki normalny
Z występem dziatwy szkolnej
„piekłem” pod schodami
gdzie leją się wódka warzónka
i łzy

Poloneza niech prezes prowadzi
W pierwszych parach
solidni niby-biznesmeni
poeta który wiersze układa
według ostatnich notowań na giełdzie
historycy od siedmiu zaolziańskich boleści
które stawiamy na równo
z siedmiu cudami świata

Ruszmy wreszcie w ten ostatni
chocholi taniec
Niech odprysną niczym w sokowirówce
Odwieczne bóle

I niech zostanie tylko
na kacu
podbeskidzkie zaśniewione pole
z ostawkami czekającymi na lato

STEFAN CHWIN

Kartki z dziennika

Książki niemożliwe

(czternasta, na uniwersytecie, w pokoju)

Czytam Kołakowskiego „Dzieje marksizmu” i ogarniają mnie niedobre myśli.

Cóż za rozbityski! Wibrująca inteligencja. Fajerwerki. Aż oczy boją od tego blasku.

Lecz naraz to szalone pytanie: Czy on umiałby napisać książkę udowadniającą punkt po punkcie doskonałość komunizmu, gdyby tylko taką książkę chciał napisać?

A Miłosz? Czy Miłosz umiałby napisać książkę druzgoczącą punkt po punkcie Kościół katolicki, gdyby tylko taką książkę chciał napisać? I czy byłaby to książka gorsza od wszystkich innych książek przez niego napisanych?

Czy Grass umiałby napisać książkę druzgoczącą punkt po punkcie idee socjaldemokracji, gdyby tylko chciał taką książkę napisać?

I nagle oczyma duszy widzę te książki niemożliwe, niewyobrażalne, niedorzeczne, a jednak – czuję to – najzupełniej możliwe, najzupełniej rzeczywiste. Bo one już są. Są w głowach Kołakowskiego, Miłosza, Grassa obok książek już napisanych. Skrzą się w ciemnościach mózgu jak złote samorodki w głębinach Ziemi. I tylko czekają na wyjęcie.

Jak to się stało, że jesteśmy feministkami, antykomunistami, socjaldemokratami, ateistami, katolikami, narodowcami, faszystami, protestantami... Czytam Kołakowskiego, Miłosza, Grassa, czytam i czuję, że myśl, która stworzyła te książki, ta świetna, zręczna, olśniewająca myśl, która wydaje się tak mocna i nieodparta, mogła być zupełnie inną myślą. Więc wybrała antykomunizm, katolicyzm, socjaldemokrację czy raczej została przez coś wpełchnięta w antykomunizm, katolicyzm i socjaldemokrację – i siedzi w tym wszystkim zamknięta, zaszpuntowana – biedna? – jak demon w butelce?

Wpełchnięta przez sytuację, przez rodzinę, przez przyjaciół, przez ból zęba, przez śwędzenie łydki, przez paznokcie, plamkę, sierść, listek, chmurę, lęk, wstyd, Polskę, papieża, sąsiadów, konduktora, koleżankę, poniżenie, zranienie, nienawiść, miłość...

I jak jej ufać, jej – tej myśli, która ukrywa swój początek, która zajmuje się przede wszystkim maskowaniem swojego początku, tak żebyśmy ją przyjęli bez reszty jako niezależną, samoswoją, mocną, nieodpartą, naprawdę własną?

Lament

(środa po południu)

Telewizor gra głośno. Na ekranie mapa Iraku, twarz tyrana z wąsami i twarz nalcia z Teksasu, który wysłał na arabską pustynię czołgi marki Abrams.

Właśnie przed chwilą dowiedziałem się, że „nasi żołnierze” wcale nie „idą na wojnę”, tylko „uczestniczą w akcji rozbrajania”, a „wjechanie czołgami na teren obcego kraju” to nie „agresja”, tylko „misja stabilizacyjna”, wojna zaś to wcale nie „wojna”, w której giną dziesiątki tysięcy ludzi, tylko „aktywny pacyfizm”, zaś „Irakijczycy, którzy walczą z obcymi wojskami, które wjechały na terytorium ich ojczyzny”, to „terroryści, bojówkarze oraz elementy kryminalne”.

Prawdo – zawołałem w pustym pokoju – powiedzże mi wreszcie, gdzie jesteś? Bo – widzisz – chciałbym, dać rzeczy odpowiednie słowo.

A Prawda na to: Mój drogi, po cóż tak krzyczeć? Prawdą będzie słowo, jakie wybierzesz. Nic innego.

Mateusz Klimczak zrobił sobie pas „z podpierścienia do rzędu złocistego na konia”; sukniami zrabowanymi u pana Łoczyńskiego podzielili się zbójnicy. „Klimczakowi przypadła (suknia) aksamitna, podszyta białą kitajką, którą popruł, aksamit dał na przechowanie (...) a z kitajki kazał sobie uszyć koszulę”. Koronkami i wstęgami ozdobili zbójnicy swoje czapki. Klimczak, kiedy go pojmano, miał przy sobie parę pistoletów, a u Kubicy trzymał zegarek i szablę oprawną w srebro (S. Szczotka: „O zbójnikach żywieckich...”). Wojtek Klimczak z „familiją” zażądał od hr. Sunnegha, „aby posłał im wiadro wina, dwie sztuki czerwonego i dwie zielonego sukna, kamień prochu i parę pistoletów...” (Piasecki).

Pomimo owych świadectw nie sposób w pełni odtworzyć stroju zbójnika. Należy sądzić, że zwłaszcza w czasach późniejszych różnił się on od stroju góralskiego, skoro Janosik według podania sprawił sobie na hali „piękny mundur zbójnicki”, potem zaś „w stroju zbójnickim, więc nie góralskim, napada na własnego ojca. Chłopcom Janosika krawiec Martynek z Jabłonkowa „szył kaboty”.

Obuwie zbójnickie łączy pieśń ludowa z kierpcami: „Ej, obujcie se chłopcy kypce...” (Ej, pójmy chłopcy, pójmy zbijać), lecz co innego pospolity zbójnik, co innego zaś zbójnicki hetman - kapitan. B. Polockkowa mówi, że hetmani ubierali się przepychowo w kosztowne materiały pochodzące z łupu, nosili safianowe skóry i złote ozdoby. Tęsknili widać za pańskim zbytkiem i wystawnością, pragnęli się wyróżniać i imponować. Anonimowy autor pieśni o Ondraszku pyta z żalem:

...Gdzie są twoje szaty?
Gdzie twój łańcuch złoty?
Gdzie są pasamany,
Husar prymowany?
Gdzie pasy bogate
I janczary złote?
Gdzie są nogawice
I srebrne babice,

Białe rękawice?
Gdzie masz czyżmy złote,
Przy nich wstążki złote,
Gdzie strzępki świecące,
Podkówki iskrzące,
Ostrogi brzęczące...

To już minęły czasy, kiedy Dorota Kubień ubierała się po wołosku. Proćpak według ludowego sądu parałował niegorzej od Ondraszka:

On kiedy pon jaki
Mo kabot złocisty,
Czerwone chodaki,
Pas rzemienny czysty;
Za pasem toporek
I dukatów worek...

Podobnie starsza czy nowsza ikonografia „nobilituje” postacie zbójników względnie ubiera je w stroje góralskie nie zważając na autentyczne przekazy historyczne. Noszą oni wysokie czapki, szerokie pasy skórzane, odzież z motywami węgierskimi...

Na wschodzie nazywano zbójników „czarnymi chłopcami”. Bo też według Fr. Kleina („Krótki opis Tatr...”) zbójnicy nosili czarne, nasyczone tłuszczem koszule. A postrzelonego Oleksę Doboszczuka znaleziono „w koszuli w oliwie zatłuszczonej i w smole umoczonej” (Piasecki). Podobnie było na ukraińskich stepach. „Ubięli się kozacy wplóciennym koszule, a toż kozłowym od robactwa wygotowane, czarne...” (M. Lech: „Za króla Sasa...”) W podobnym „pancerzu”, nie oddawanym do opierki, pewnie było ciepło i na swój sposób wygodnie, oczywiście zgodnie z ówczesnymi pojęciami higienicznymi. Nie inaczej ubierali się pasterze górszy:

Owczorzu, owczorzu,
W tej czarnej koszuli...
Jano nasz, Jano nasz,
Czorną koszulkę masz...
Nie śmij się dziweczeko,
Że koszulka brudna,
Bo tu na Barani
O wodzićkę trudno.

(cdn.)

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(38)

Telewizja

WTOREK 3 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Listy od Feliksa (s. anim.) 9.10 Jedynećka (dla dzieci) 9.35 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) 9.45 Ferie z Jedyneką (dla dzieci) 9.55 Rok 2030 (s.) 10.20 Królowna miecza (s.) 11.05 Zooteka (mag.) 11.30 Zwierzęta świata (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Tak jak w Unii 12.45 Plebania (s.) 13.10 Sasiedzi (s.) 13.40 Lokatorzy (s.) 14.05 Książki na zimę (mag.) 14.10 Nieukończony cud (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Pod młotek 15.35 Otwarte drzwi (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedynek 17.35 Klan (s.) 18.05 Forum (pr. public.) 18.50 Bezpieczna zima, ubezpieczony kierowca 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Oszustwo (film USA) 21.50 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie (pr. public.) 22.20 MEW łyżwiarstwo figurowym - Węgry 23.05 Plus minus (mag.) 23.35 Monitor Wiadomości 23.50 Przepis na życie (film USA).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.40 Dixie (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Cztery pancerni i pies (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.15 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.30 Benefis 'M jak miłość'. To już 200 odcinków! 11.20 W głąb piramidy Cheopsa (film dok.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 Selekcja (pr. wojskowy) 15.00 K.A.S.A. Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Hołdys Guru (pr. rozryw.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu

Wtorek, 3. 2., godz. 23.50, TVP1
PRZEPIS NA ŻYCIE
Film obyczajowy, 110 min, USA 1997
Reżyseria: George Tillman Jr.
Występują: Vanessa L. Williams, Vivica A. Fox, Nia Long, Michael Beach i in.

Główny wątek ciepłego i wzruszającego filmu koncentruje się wokół życia licznej afroamerykańskiej rodziny z Chicago, ich codziennych problemów, trosk, radości, sukcesów i porażek. Niepozabawioną humoru melodramatyczną opowieść zrealizował czarnoskóry scenarzysta i reżyser George Tillman, który, jak sam mówił, częściowo korzystał z własnych doświadczeń i przeżyć rodzinnych. Pierwsze wielkie dzieło absolwenta kierunku filmowego Columbia College w Chicago, twórcy uznanych filmów krótkometrażowych, spotkało się z dobrym przyjęciem publiczności i aprobatą krytyki. Na fali dużego zainteresowania filmem powstał nagrodzony serial telewizyjny pod tym samym tytułem, którego wciąż powstające nowe odcinki cieszą się popularnością wśród widzów.

(teleturniej) 19.30 Ogród sztuk (mag.) 19.55 Lubie czytać (mag.) 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.45 Przystanek praca (mag.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegam 22.35 Złodziej (film USA) 0.40 Greta Garbo (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Studio pod bukiem (mag.) 8.10 Schlesien Journal (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Prawdziwa historia niechcianych pomników (s.) 9.45 Więzy

krwi (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Z Wałęsą na rybach (mag.) 12.00 Tele motor sport (mag.) 12.35 Dzieje kultury polskiej (s.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Świat (mag.) 14.45 Co w lesie piszczy (mag.) 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Magazyn medyczny 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Etniczne klimaty 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Nie tylko o muzyce 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Do piekła i z powrotem. Dzieje Tanjas (film dok.) 0.15 Kuchnia polska (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 08.00 V.I.P. 3 (s.) 09.00 Rodzina zastępcza (s.) 09.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 10.00 Tajne przez poufne (s.) 10.50 Asy z klasy (s.) 11.45 Domowa kawiarenka (mag.) 12.15 Interwencja (mag.) 12.35 Serca na rozdrożu (s.) 13.25 TV Market (mag.) 13.40 4 x 4 (mag.) 14.10 Power Rangers (s.) 14.35 Transformery (s. anim.) 15.05 13 posterunek (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Zostać miss 2 (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Rodzina zastępcza (s.) 20.15 Miodowe lata (s.) 21.10 Samo życie (s.) 21.45 Dziewięć miesięcy (film USA) 23.40 Biznes Informacje 0.05 Graffiti (pr. public.) 0.25 Złote kolczyki (film USA) 2.10 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 W jaki sposób... 5.20 Czarni baronowie 5.30 Kwartet 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Moda - Ekstrawagancja 9.25 Mieszkać to zabawa 9.45 Kalendarium 10.00 Wiadomości 10.05 Czarni baronowie (s.) 11.00 Oczarowani (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szczęśliwe domowe (mag.) 13.05 W jaki sposób... (mag.) 13.30 (Na)bierz mnie! (pr. rozryw.) 14.00 Wiadomości 14.05 Godzina prawdy (pr. rozryw.) 15.00 Oczarowani (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Klocki (pr. dla dzieci) 16.15 Świat cudów (s.) 16.40 Akademik, sens życia (s.) 17.05 Śladami 17.25 Stop (mag. dla kierowców) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Przyjaciele (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Tajemniczy strzelec (film USA) 21.45 Na tropie 22.05 Film o filmie: Władca pierścieni: Powrót króla 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Losowanie „10” szczęśliwych 23.25 Przyjaciele (s.) 23.55 Wydarzyło się... 0.05 Godzina prawdy (pr. rozryw.) 1.00 Człowiek z poddasza (film czes.) 2.45 Czarni baronowie 2.55 Fakty 3.55 Tydzień w regionach

■ TVC 2

5.00 Czarne owce 5.15 Rodzina na rozdrożach 5.40 Sport w świecie 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Time out 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Przegląd najciekawszych wydarzeń krajowych 2003 12.40 Piękne zguby (talk show) 13.10 Bajkowa niedziela 15.05 Pomagajmy sobie 15.35 Geografia świata (s. dok.) 15.50 Wideoatlas naszej przyrody (s. dok.) 16.05 Telewizyjny klub dla niesłyszących 16.35 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 17.30 Rodzina i szkoła (mag.) 17.55 Publicystyka ekologiczna 18.35 Nie poddawaj się 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Świat motoryzacji (mag. sport.) 21.00 Ludzie z maneużu (s. dok.) 21.00 Na pływalni z J. Capkem 21.25 Ogniem i mieczem (s.) 22.20

Trzysta trzydzieści trzy (pr. rozryw.) 23.20 Dwudziestka dwójka 1998 (pr. rozryw.) 23.50 Churchill (s. dok.) 0.45 George Harrison Interview 1.20 Kwartet 1.45 Wydarzenia, komentarze 2.20 Tajemniczy strzelec (film USA) 4.00 Przygody nauki i techniki 4.25 Wielki Wóz.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Szczęśliwy Luke (s.) 10.30 Lekcje gotowania 11.05 Stefania (s.) 11.55 Trzy życia Sofii (s.) 12.40 Władca zwierząt (s.) 13.25 Na południe (s.) 14.15 Kachorra (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Gliniarz i prokurator (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.50 Truman Show (film USA) 22.45 Pole rażenia (film USA) 0.30 Szuka kochania (dok. s. erot.) 2.00 Pocałunek wdowy (film USA) 3.40 „Čtveřeráci na výběr” 4.15 Doktor ze wsi (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.)

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namietność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.45 Prima jazda 11.55 Niech żyje nieboszczyk (film czes.) 13.25 Raymonda każdy lubi (s.) 13.50 Pomoc domowa (s.) 14.20 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Melrose Place (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Serce nie zna pomyłek (film niem.) 21.40 12 odważnych (pr. dok.) 22.00 Ostry dyżur (s.) 22.50 Sabotaż (film kanad.) 0.40 Na temat! 0.50 Kusząca szansa (teleturniej) 1.55 Salon samochodowy 2.25 Żonaty ze zobowiązaniami (s.) 2.50 Sauna.

ŚRODA 4 LUTEGO

TVP 1

6.00 Telezakupy 6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Opowieść o polnych kurkach (film anim.) 9.10 Plastelinek i przyjaciele (dla dzieci) 9.35 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) 9.45 Ferie z Jedyneką (dla dzieci) 10.00 Kropelka - przygoda z wodą (s. anim.) 10.25 Jeśli nadejdzie jutro (s.) 11.10 Dysleksja Szansa na życie 11.30 Nowoczesna chirurgia (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes

Środa, 4. 2., godz. 20.15, TVP1
MAMO, MOGĘ SPAĆ Z MORDERCĄ?
Thriller, 87 min, USA 1996
Reżyseria: Jorge Montes
Występują: Tori Spelling, Ivan Sergei, Todd Caldecott, Gabrielle Miller i in.

Laurel jest młoda, ładna, pełna życia i - podobnie jak jej rówieśniczki z akademika - marzy o wspaniałej przyszłości, karierze zawodowej, miłości, rodzinnym szczęściu. Dziewczynę wychowywała matka, ojciec odszedł, gdy była mała. Dorastała w dobrobycie, ale w rozbitej rodzinie, co miało wielki wpływ na wątłą psychikę dziecka. Zawód miłośny bardzo przeżyła jej matka. Mieszka sama w ogromnym, luksusowym mieszkaniu, jest nieufna, krytycznie nastawiona do mężczyzn, przesadnie z troską o córkę i jej sprawy sercowe. Gdy w życiu Laurel pojawia się Kevin, dziewczyna zakochuje się w nim bez pamięci. Czarujący, przystojny młodzieniec o nienagannych manierach podbija serce nie tylko córki, zdobywa zaufanie i sympatię także matki, która poznaje go podczas prozowego obiadu...

(mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Samo życie (reportaż) 12.45 Klan (s.) 13.10 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 14.00 Nasze rytmy zdrowia (mag.) 14.20 Bez etatu (mag.) 14.40 Światowe dziedzictwo kultury (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Obraz niekontrolowany (mag.) 15.35 Bezpieczna Jedynka (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedynek 17.35 Klan (s.) 18.05 Gdzie Polacy szukają doświadczenia duchowego? (pr. public.) 18.35 Irak 2004 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Mamo, mogę spać z mordercą? (film USA) 21.50 Kryminalna Jedynka (mag.) 22.15 ME w łyżwiarstwie figurowym - Węgry 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag.) 23.20 Six-Pack (film franc.).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.35 Dixie (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Cztery pancerni i pies (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.35 Benefis 'M jak miłość'. To już 200 odcinków! 11.30 Magazyn Ekspresu Reporterów 12.10 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.30 30 ton! Lista, lista 15.00 Zwierzoczekoupiór (film pol.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Mercedes Sosa w Poznaniu 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu - wielki finał (teleturniej) 19.35 Camerata (mag.) 19.55 Czy musiało tak być? (mag.) 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Linia specjalna (pr. public.) 21.30 Stalowe gardła (film dok.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegam 22.30 Chłop w Europie 22.45 Dzikie Bill (film USA) 0.15 Oblicze śmierci (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn beskidzki 8.45 Gość dnia 9.00 Sfinks - zagadki historii (s.) 9.40 Więzy krwi (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 XXII Koszalińskie Spotkania Filmowe „Młodzi i Film” 12.10 To jest temat (reportaż) 12.35 Taka była telewizja (s.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Teleplotki (mag.) 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Magazyn beskidzki 16.15 Aktualności 16.30 Europejska Liga Mistrzów Siatkówka 18.30 Kurier kulturalny 18.45 O tym trzeba mówić 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (reportaż) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Europejska Liga Mistrzów - siatkówka 0.05 Dziękuję ci, życie (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Transformery (s. anim.) 8.00 Poplista 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.55 Słoneczny patrol 8 (s.) 10.50 Awantura o kasę (teleturniej) 11.45 Samo życie (s.) 12.15 Interwencja (mag.) 12.35 Serca na rozdrożu (s.) 13.25 TV Market (mag.) 13.40 Czułość i kłamstwa (s.) 14.10 Power Rangers (s.) 14.35 Pokemon (s. anim.) 15.00 Świat według Kiepskich (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Tajne przez poufne (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 V.I.P. 3 (s.) 20.10 Świat według Kiepskich (s.) 21.00 Samo życie (s.) 21.40 Przygody Forda Fairlane'a (film USA) 23.35 Biznes Informacje 0.00 Graffiti (pr. public.) 0.20 Pierwszy milion (s.) 1.10 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Babilon 5.15 Fakty 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Teleranek 8.35 Klocki 8.50 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 9.00 Modelowanie życia 9.35 Co mogę dla siebie zrobić (mag.) 9.40 Diagnosta 10.00 Wiadomości

10.15 Gobseck (film czes.) 11.35 Łuk-sor 11.40 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Na pływalni z J. Capkem 14.00 Wiadomości 14.05 Wędrująca kamera 14.30 Pod korcem (mag.) 14.45 Świat rekordów Guinnessa 15.10 Księżniczka, której nie wolno było wychodzić na słońce (bajka) 15.45 Wizyta w zoo 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (pr. muz.) 17.05 Czy mnie chcecie? (mag.) 17.20 Pierwsza pomoc 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Aneta (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Co teraz i co potem? (s.) 21.00 Bananowe rybki (talk show) 21.35 Mi5 (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Losowanie Sportki 23.25 Ludzie burmistrzów (s.) 23.50 Losowanie „10” szczęśliwych 23.55 Szczęście domowe 0.25 Wędrująca kamera 0.50 W cztery oczy 1.25 Piękne zguby 1.55 Świat motoryzacji 2.35 Królestwo z cyny 3.05 Na krawędzi 3.50 Popularis 4.20 Magazyn chrześcijański.

■ TVC 2

5.00 Magazyn chrześcijański 5.30 Kalendarium 5.45 Etykieta 5.55 Na tropie 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Magazyn paraolimpijski 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.50 Śladami 13.05 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 14.05 Rodzina i szkoła (mag.) 14.25 Akademik, sens życia (s.) 14.45 Świat cudów (s. dok.) 15.15 Popularis 15.45 Publicystyka ekologiczna 16.25 Nie poddawaj się 16.45 Świat filmu: M. Scorsese (film dok.) 17.45 „Poprask” 18.05 Pomarańcza (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Z Paryża do Lizbony (pr. sport.) 19.40 MŚ w kolarstwie przełajowym - Francja 20.00 ME w łyżwiarstwie figurowym - Węgry 21.30 Diagnosta (mag.) 21.50 Salon Cimrman (pr. rozryw.) 22.35 Mannowie - powieść wieku (film niem.) 0.30 Trzysta trzydzieści trzy 1.25 Folklorystyka 2.05 Tańczący dom 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Newshour with Jim Lehrer 3.55 Publicystyka ekologiczna.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Róża na pustyni 1/2 (film niem.) 10.55 Lekcje gotowania 11.25 Stefania (s.) 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.00 Niewiarygodne historie (s.) 13.30 Na południe (s.) 14.20 Kachorra (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Gliniarz i prokurator (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Wszyscy tańczą novamie (pr. rozryw.) 21.00 Szkoła podstawowa (film czes.) 22.45 Windykatorzy (film kanad.) 0.20 Delta Wenus (film USA) 2.30 Tele tele 3.00 Dobrobyt 4.15 Doktor ze wsi (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namietność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.45 Prima jazda 11.45 Fantastyczna podróż (film USA) 13.50 Pomoc domowa (s.) 14.20 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Melrose Place (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 21.05 Co wszystko było prima (pr. rozryw.) 22.10 Prawo zdrady (film USA) 23.45 Na temat! 23.55 Policja z Palm Beach (s.) 0.45 Kusząca szansa (teleturniej) 1.50 Świat 2004 2.15 Żonaty ze zobowiązaniami (s.) 2.40 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dziś obchodzili swe 95. urodziny i 17. 2. 2004 mija 20 lat od tragicznej śmierci mego Ojca

śp. FRANCISZKA SYRKA

z Karwiny. Zaś 22. 6. 2004 minie 25. rocznica śmierci mego Brata

śp. ANTONIEGO

O chwilę wspomnień i modlitwę prosi córka, siostra z rodziną. GL-041

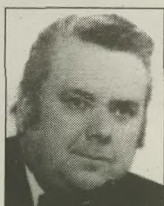

„Miejsce puste po tobie
Bóg od lat zajmuje”.

Dnia 4 lutego minie 15. bolesna rocznica śmierci naszej Drogiej

śp. ANNY WANIA

z Trzyńca Łyżbic. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą mąż i synowie z rodziną. GL-056

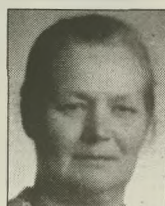

„Jak szybko płynie czas...”

Dnia 4. 2. 2004 mija ósma bolesna rocznica śmierci naszego Najdroższego

śp. TADEUSZA SZWARCA

z Wędryni. Z niegasnącym smutkiem w sercach wspominają żona i synowie. AD-019

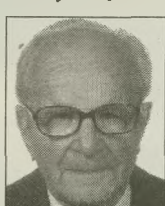
W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 28. 1. br. zmarła w wieku 89 lat nasza Ukochana Mamusia

śp. ELŻBIETA PODSTAWNA

z Sibicy. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę 4. 2. 2004 o godz. 14.30 z kościoła ewangelickiego Na Niwach. Zasmucona rodzina. AL-014

„Jam jest zmartwychwstanie i żywot,
kto w mię wierzy, choćby też i umarł,
żyć będzie”.

Ew. Jana 11, 25

Zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że w dniu 31. 1. 2004 w wieku 89 lat zmarł nasz Najdroższy Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Wujek i Kuzyn

śp. JAN ŻWAK

zamieszkały w Suchej Górnej, ul. Soustředěná 11/946. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 5. 2. 2004 o godz. 14.30 z Kościoła Braterskiego w Suchej Górnej. Zasmucona rodzina. GL-062

Wyrazy głębokiego współczucia rodzinie zmarłego
śp. JANA PASZKA
składa MK PZKO Cz. Cieszyń Centrum. GL-061

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYŃ: Mayday (3, godz. 12.30).

SCENA CZESKA - HAWIERZÓW: „Divotvorný hrnec” (3, 4, godz. 10.00).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Cwany Filip (3, 4, godz. 17.45, 20.00), Reflex: Uśmiech Momy Lisy (3, 4, godz. 17.00, 20.00), **TRZYŃCIEC - Kosmos:** Jeepers Creepers 2 (3, 4, godz. 20.00), American Pie - Wesele (3, 4, godz. 17.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńc 105,3 m, po-pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

PTTS „BŚ” - zawiadamiamy swoich sympatyków na biegówkach i turystów pieszych, że są jeszcze wolne miejsca na wycieczkę 6. 3. na Kubalonkę. Zgłoszenia przyjmują poszczególne rejonowi.

KARWINA NOWE MIASTO - MK PZKO zaprasza 8. 2. o godz. 15.00 do świetlicy koła na zebranie sprawozdawcze.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza 5. 2. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2 na spotkanie klubowe.

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza 24. 2. o godz. 16.00 do Domu PZKO na Jubileuszowy Wieczorek Ostatkowy. Program: balet szkoły podstawowej, kapela „Olza”, p. T. Filipczyk. Przedprzedaż miejscówek w bibliotece w domu PZKO u p. E. Bilana tel. 596 434 114 po i śr w godz. 12-17 i w przedszkolu u p. D. Śmiłowskiej tel. 596 434 008.

LUTYNIA DOLNA - MK PZKO zaprasza 7. 2. o godz. 19.00 do domu kultury na Bal u Czarownic z orkiestrą „Forum”.

MILIKÓW CENTRUM - Macierz Szkolna oraz MK PZKO serdecznie zaprasza 7. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO na bal. Przygrywa „Galax”.

Wzrosty

GNOJNIK - zapisy do klasy 1. PSP odbędą się 6. 2. w godz. 8-17. Zapraszamy.

ORŁOWA LUTYNIA - dyrekcja PSP serdecznie zaprasza na zapisy do klasy pierwszej oraz przedszkola, które przebiegną w czwartek 5. 2. w godz. 13-17 i w piątek 6. 2. w godz. 8-13.

CZ. CIESZYŃ - przedszkola przy ul. Moskiewskiej, Akacjowej i Polnej serdecznie zapraszają do zapisów, które odbędą się 2-6. 2. w godz. 7.30-15.30 w przedszkolach.

STONAWA HOŁKOWICE - grono pedagogiczne oraz dzieci szkoły i przedszkola zapraszają 6. 2. w godz. 8-16 na zapisy do klasy pierwszej i do przedszkola. Serdecznie zapraszamy.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA: do 29. 2. wystawa „Beskid Śląski” w malarstwie Pawła Wałacha. Otwarte po-pt: 9-15.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 6. 2. wystawa „Klejnót ze srebra 2004”. Otwarte po-pt: 10-16.

SALA MANESA, DK Karwina: do 6. 2. wystawa twórczości plastycznej Moniki Milerskiej i rzeźby plastyczne Małgorzaty Krentowicz. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat: do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyń: Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńsku”, wystawa do

25. 4. „Zbrodnia i kara”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14: do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ INTERKLUB, Karwina: do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ JABLONKÓW, Rynek Mariacki 14: do 22. 2. „Szkoła podstawą życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Barbara Krygiel i Jan Włosok - Miss i Mister błędowickiej PSP. Fot. Barbara Glac

SWEET EXPERT GROUP, s. r. o. firma zajmująca się dystrybucją słodczy poszukuje **ASYSTENTA/KI DZIAŁU SPRZEDAŻY**

Wymagania:

- wykształcenie średnie lub wyższe
- bardzo dobra znajomość języka polskiego w mowie i piśmie
- znajomość języka angielskiego mile widziana
- dobre zdolności komunikatywne i organizacyjne
- znajomość obsługi PC

Oferujemy:

- pracę w młodym kolektywie
- możliwość dalszego kształcenia

Prosimy o przesyłanie listu motywacyjnego pisanego własnoręcznie w terminie do 14 dni pod adresem:

SWEET EXPERT GROUP, s. r. o., Nádrazní 47/3, 737 01 Cz. Cieszyń.

MUZYKA NIEJEDNO MA IMIĘ

Koncert HALLA BOYS CHOIR

STONAWA (bag) - Młode, czyste chłopięce głosy, utwory wnoszące atmosferę egzotyki, a w rezultacie niecodzienne wrażenia - tak w skrócie można podsumować występ koreańskiego zespołu Halla Boys Choir, który koncertował w przerwie tournée po Niemczech i Austrii w ubiegłym tygodniu w hawierzowskim ośrodku społecznym Reneta oraz stonawskim kościele św. Marii Magdaleny.

Pomysł wspólnego koncertu Halla Boys Choir z orkiestrą górniczą kopalni Darków zrodził się podczas wojaży naszych muzyków po południowokoreańskiej wyspie Jeju w sierpniu ubiegłego roku, kiedy uczestniczyli oni w światowym festiwalu orkiestr dętych, odnosząc niebywały sukces. Nawiązana współpraca zaowocowała teraz powtórką śpiewa-

nia i muzykowania na domowym podwórku orkiestry Stonawa pod batutą Jaromíra Šindela.

- *Przepiękny, ciekawie brzmiący folklor koreański, piosenki po angielsku, w bożonarodzeniowym jeszcze nastroju, utwory wykonane razem z orkiestrą, ogromne urozmaicenie - a całość wypadła bardzo dobrze. Wrażenia podkreślił występ solowy towarzyszącej chórowi członkini Opery Wiedeńskiej, bo do Wiednia zmierzają dalsze kroki naszych gości.* - podzieliła się bezpośrednimi odczuciami po półtoragodzinnym koncercie dyrygentka mieszanego chóru Stonawa pani Marta Orszulik. Zdradziła też, że w przyszłym roku chórzyci stonawscy obchodzić będą swoje 100-lecie chóru oraz 10-lecie istnienia obecnego chóru mieszanego.

SZKOLNE WYBORY MISS I MISTERA

Zabawa po europejsku

BŁĘDOWICE (bag) - W niebiesko - złotym nastroju, z mapą Europy za plecami, ale w pięknym ślaskim stroju przywitała uczniów pomysłodawczyni i prowadząca czwartkową zabawę nauczycielka PSP w Błędowicach Danuta Kula.

Dzieci rozpoczęły wybory MISS piosenką *Bon jour*, zapewniając, że jesteśmy kandydatami do Unii i wkrótce będziemy w Europie. Ślaczka oburzyła się jednak: - *szwanciecie po jakimś, nie umiecie po naszymu?! Azja je aż za Uralym, tak uczyli mnie w szkole, a w Europie myśm uż downo, więcej jak 1500 roków...* Każdy miał swoje racje, lecz aby nie przeciągać sporów, zmieniono temat z kandydatów do UE na kandydatów do tytułu MISS. 12 dziewcząt i 8 chłopców przedstawiło się publiczności w wolnych dyscyplinach, wspólnym tańcu, musiało przebrnąć przez testy zręcznościowe i sprawnościowe. Trzeba było wykazać się wiadomościami z zakresu Unii Europejskiej, dziewczęta formowały z ciasta pieczywo lansujące nasz region - w takt piosenki „piekła placki z choroj maki...”, chłopcy mieli zaprojekto-

wać tylną stronę banknotu Euro. Czego tam na rysunkach nie było! Boisko piłkarskie, butelka piwa znanej marki... wyobraźnia pracowała na pełnych obrotach!

Najtrudniejszą z dyscyplin okazało się jednak zawiązanie krawata, z którym musieli się uporać trzej panowie finaliści. Dziewczętom rozpoznanie, czego brakuje w ubiorze pani Danki, a w stroju ślaskim powinno być, nie nastręczyło problemów. Jury, na czele z dyrektorem szkoły Romanem Kaderką zdecydowało ostatecznie o przyznaniu tytułów **Basi Krygiel i Jasiowi Włoskowi**. Wicemiss zostały **Karolina Kubicek i Kasia Krucina**, I i II wicemister to **Tomek Bilan i Michał Chłup**. Ulubieńcem publiczności został **Marcel Stawiany**.

W trakcie wyborów, w których startowali uczniowie klasy 6. - 9., młodsze dzieci mogły powalczyć o nagrody w konkursie rysunkowym. Warto dodać, że ciekawy i pomysłowy program upiękшыły także szkolne mažoretki, które prowadzi pani **Elżbieta Czernek** i uczennica klasy 9. **Karolina Kubiczek**. Doskonale bawiła się cała szkoła!

redakcyjnej Noczy

Wspomnienie

W ubiegłym tygodniu odszedł na zawsze **Michał Wołoszewicz**, poeta ludowy, przewodnik po kresach wschodnich. Był wielkim znawcą twórczości Adama Mickiewicza, zwłaszcza okresu nowogródzkowileńskiego. Z wielkim pietyzmem i patriotyzmem potrafił niezwykle ciekawie i wzruszająco opowiadać o życiu i o największej miłości naszego

wieszczka do Maryli Wereszczakówny.

O jego ogromnej wiedzy na temat kultury Wileńszczyzny mogli się przekonać również nauczyciele z Zaolzia oraz pracownicy Centrum Pedagogicznego podczas wędrowki polonistycznej **Śladami Adama Mickiewicza**.

Był zacnym, życzliwym i uczynnym człowiekiem i na zawsze pozostanie w naszej pamięci... **Barbara Kubiczek**

Z Lutyni Dolnej

W niedzielę 25 stycznia skuteczniło się w Łaziskach kolejne spotkanie zaprzyjaźnionych chórów **LUTNIA** z Lutyni Dolnej i **KALINA** z Łazisk w ramach współpracy przygranicznych gmin Lutynia Dolna i Godów.

W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele obu gmin - radny z Lutyni Dolnej **Józef Tobola** i zastępca wójta **Godowa Franciszek Gajdosz**. Na tradycyjny koncert kołęd w Kościele Parafialnym w Łaziskach Rybnickich razem z chórem mieszanym **LUTNIA** przy **MK PZKO** w Lutyni Dolnej wyjechał zespół śpiewaczy **RYCHWAŁDZIANIE**.

Kościół pod wezwaniem Wszyst-

kich Świętych w Łaziskach to cenny zabytek drewnianego budownictwa na Górnym Śląsku, jedyny drewniany kościół na Ziemi Wodzisławskiej. Wybudowany w 1560 roku jest zarówno pomnikiem wiary, stale używanym dla celów kultowych, jak i dobrem dziedzictwa narodowej kultury.

Po pięknym wzruszającym występie wszystkich wykonawców koncertu odbyło się spotkanie towarzyskie z piosenką i omawianiem dalszej współpracy. Do najbliższej wspólnej imprezy należeć będą tradycyjne wierzniowickie wianki 26 czerwca.

Maria Sztwiertnia

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyń; w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyń; w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

PO RAZ PIERWSZY W DOMU PZKO

Z wielkimi obawami przystępowali do organizowania tegorocznego „Tradycyjnego Balu PZKO” frysztańscy PZKO-wcy. Dotychczas wszystkie bowiem bale odbywały się w przestronnych lokalach Domu Przyjaźni w Karwinie Frysztańce. Dom z piękną salą, wybudowany jeszcze w okresie międzywojennym rękami Polaków jako Dom Katolicki, przechodził burzliwe koleje losu i różne nosił nazwy (m.in. Dom Stalina, Dům Družby – Dom Przyjaźni). W roku bieżącym po raz pierwszy od powojennych lat w Domu Przyjaźni nie można było jednak urządzić balu z powodu awaryjnego stanu centralnego ogrzewania. Obecny właściciel - przedsiębiorstwo kopalniane OKD nie kwapi się jednak z usunięciem tego mocno zawstydającego stanu rzeczy i nie wiadomo czy – przy gromadzących się aferach w OKD – przedsiębiorstwo to będzie w przyszłości w ogóle zainteresowane renowacją mocno zaniedbanego obiektu.

W roku bieżącym musieli frysztańscy związkowcy po raz pierwszy przenieść z konieczności swój bal do niewielkiej sali własnego Domu PZKO, który – żeby można było w ogóle wygodnie potać – pomieścić może najwyżej 100 balowiczów. Nie chcąc zrezygnować z tradycji karnawałowej, pamiętając też o potrzebie podreperowania kasy Koła (utrzymanie własnego budynku wiąże się przecież z nieemałymi wydatkami) zarząd

Koła zdecydował się urządzić zabawę balową we własnym lokalu.

Członkowie zarządu, panie z Klubu Kobiet i chóru żeńskiego „Kalina” rzucili się – na przekór przeciwnościom losu – w wir balowych prac przygotowawczych. Końcowy efekt był nadspodziewanie przyjemny. Balowicze, w przytłaczającej większości przedstawiciele młodego pokolenia, bawili się w gustownie udekorowanej sali wyśmienicie (dekorację własnego pomysłu wykonał Władysław Ćmiel przy pomocy pozostałych ochotczych członków zarządu). Panie przygotowały smaczny bufet i kolacje. Pyszne ciastka już przed balem były prawie że wyprzedane.

Po inauguracyjnym dostojnym polonezie balowicze przy dźwiękach orkiestry QUATTRO Romana Huňáňa (polskie szlagiery śpiewał z młodzieńczą werwą Michał Rzeszut, znany na Zaozlu laureat wielu festiwali wokalnych) bawili się aż do rana. Były kwiaty, kotyliony, loteria i serdeczna, kulturalna zabawa bez najmniejszych wyryków. Wielki podziw wzbudziły w trakcie balu akrobatyczne wprost pokazy taneczne w stylu breakneck dance młodzieżowej grupy BREACK BONES CREW z Karwiny.

Frysztański bal – choć w kameralniejszej oprawie i ze skromniejszym zyskiem – był bardzo radosny i swojsko miły. Tym, którzy go ofiarne przygotowali, należą się głębokie ukłony.

Józef Wierzoń

Jubileuszowy PODWIECZOREK OSTATKOWY

Na pezetkaowskich balach bawią się przeważnie młodzi, a ci wcześniej urodzeni przygotowują salę i specjały w kuchni, a co najważniejsze, pilnują w domu dzieci i wnuków.

W błędowickim Kole PZKO postanowiono przed dziesięć laty zorganizować na zakończenie karnawału Podwieczorek Ostatkowy, by i ci wcześniej urodzeni mogli przynajmniej raz w roku zabawić się i spędzić kilka beztrudnych chwil w kręgu swych najbliższych.

Na pierwszym Podwieczorku, w pełnej sali Domu PZKO, podziwiali błędowiccy, hawierzowscy i suscy pezetkaowcy występ dziecięcego zespołu DROPS z Olbrachcic, słuchali recytacji, anegdot i żartów, tańczyli i raczyli się smakołykami z domowej kuchni. Podwieczorek tak się wszystkim spodobał, że koło PZKO w Błędowicach postanowiło organizować podobne spotkania co rok.

W kolejnych latach seniorzy pezet-

kaowscy nie tylko tańczyli i bawili się, lecz dla pokrzepienia dumy narodowej słuchali prelekcji o Mickiewcu, Sienkiewiczu, Wawrozu, o legionach Dąbrowskiego i o dalszych bohaterskich czynach swego narodu. Dla wzbogacenia własnego programu na podwieczorki zapraszano z gościnnymi występami prof. D. Kadłubca i dr J. Wierzononia, występowały zespoły GAMA, SÓMSIEK i ANDRUSI.

W tym roku spotkają się pezetkaowcy z całego Hawierzowa na jubileuszowym – dziesiątym – Podwieczorku Ostatkowym we wtorek 24 lutego o godz. 16.00 w błędowickim Domu PZKO. Program wzbogaci występ zespołu tanecznego błędowickiej szkoły, KAPELI OLZA, Ślęzaka Roku Tadeusza Filipczyka i innych gości. Panie zapewniają, że jak zwykle przygotowują smaczną kolację. Na ten jubileuszowy wieczór warto więc zakupić jak najprędzej miejscówki.

Fr. Sz.

Mini bal w Karwinie

W sezonie balowym w również nowomieskie koło w Karwinie nie jest wyjątkiem. Zarząd przygotował na 24 stycznia pierwszy raz mini-bal w klubie koła. Uczestnicy zebrali się w pięknie udekorowanej sali. Zabawa była naprawdę szampańska. Nie zabrakło pięknych kwiatów, kotylionów, smacznego domowego bufetu, karnawałowych pączków, miodu i tomboli. Na dodatek świętowało swoje urodziny trzech członków zarządu i jeden sympatyk Koła. Było więc 100 lat, życze-

nia, solo dla solenizantów i prawdziwie przyjacielska atmosfera. Na zakończenie postanowiono, że w przyszłym roku urządzimy ponownie taki sam bal. A ci, którym nie chciało się wychodzić na mróz i podziwiać przy okazji przepiękny zimowy krajobraz – bo i w mieście zima może być bardzo ładna, kiedy uliczne latarnie skrzą się kryształkami śniegu – niech żałują, bo było fantastycznie.

Krystyna Sikora, Karwina Nowe Miasto

Wyniki XXXIII Zjazdu Gwiazdzistego

W sobotę w Mostach koło Jablonkowa odbyła się już 33. edycja Zjazdu Gwiazdzistego - jednej z największych szkolnych imprez sportowych na Zaozlu. Wystartowało w niej ogółem 464 zawodników, z tego 275 w slalomie i 189 w biegach. Tegoroczną nowością był sprint w biegach. Najmłodszy zawodnik ścigał się na trasie 300m, starsi natomiast na dystansie 500m. Również w tym roku dominowali uczniowie szkół podbeskidzkich, a zwłaszcza zawodnicy broniący na co dzień barw SKI Mosty, TJ Łomna Dolna oraz SKI Beskid Wielka Racza.

Wyniki - biegi:

Dziewczyny - klasa 1 (trasa o dłu. 300 m): 1. Anna Kadłubiec (Bukowiec) 3:24.65, 2. Justyna Jochymek (Bukowiec) 3:27.17, 3. Radka Samek (Wędrynia) 3:41.21.

Klasa 2-3 (trasa o dłu. 300 m): 1. Natalia Kluz (Łomna Dolna) 2:10.88, 2. Anna Onderek (Mosty koło Jablonkowa) 2:41.14, 3. Karolina Sikora (Bystrzyca) 2:51.45.

Klasa 4-5 (trasa o dłu. 500 m): 1. Jolana Mazur (Milików) 3:21.79, 2. Janka Sikora (Jablonków) 3:56.01, 3. Anita Klus (Jablonków) 3:56.36.

Klasa 6-7 (trasa o dłu. 500 m): 1. Magda Kluz (Mosty koło Jablonkowa) 2:47.8, 2. Renata Szpyrc (Jablonków) 3:18.21, 3. Gabriela Szkanera (Jablonków) 3:15.56.

Klasa 8-9 (trasa o dłu. 500 m): 1. Dorota Kawulok (Wędrynia) 2:26.57, 2. Beata Kawulok (Wędrynia) 2:37.85, 3. Anna Wyszczor (Mosty koło Jablonkowa) 3:05.23.

Chłopcy - klasa 1. (trasa o dłu. 300 m): 1. Adam Baron (Jablonków) 2:50.09, 2. Janusz Jochymek (Bukowiec) 2:51, 89, 3. Dawid Bielez (Nydek) 3: 02.40.

Klasa 2-3 (trasa o dłu. 300m): 1. Roman Ondraszek (Wędrynia) 2:30.91, 2. Eugeniusz Jochymek (Bukowiec) 2:32.77, 3. Ondřej Pazdera (Bukowiec) 2:45.51.

Klasa 4-5 (trasa o dłu. 500 m): 1. Daniel Teofil (Mosty koło Jablonkowa)

Sport polski

NOWYM TRENEREM reprezentacji polskiej w skokach zostanie Heinz Kuttin. Apoloniusz Tajner obejmie stanowisko dyrektora PZN. Wraz z Janem Szturcem będzie pomagał Kuttinowi w prowadzeniu Adama Małyszki.

STANKO SVITLICA przeniósł się z Legii Warszawa do bundesligowego Hannoveru 96. Zajął miejsce Jiřego Štajnera, który został zwolniony na gościnne występy do Sparty Praga.

TIPSPORT EKSTRALIGA HOKEJA: REMIS STAŁOWNIKÓW WE WSECINIE

Powrót Marka Zadiny

Jeszcze przed odjazdem hokeistów RC do Skandynawii na ostatni turniej z cyklu „Euro Hockey Tour” rozegrano w kraju komplet spotkań 45. kolejki Tipsport Ekstraligi. W zremisowanym meczu ze Wsecinem w składzie gości pojawił się już Marek Zadina, powracający do Trzycia po nieudanych wояжach w rosyjskim Nowosybirsku. Witkowiec przed własną publicznością pokonał 5:3 Zlin. W obozie trzynieckim zrobiło się trochę nerwowo. Stałowników dzieli od ósmego Kladna przewaga zaledwie trzech punktów. Nogi z gazu nie zdejmują w i ilde hokeiści Hawierzowa. Tym razem udało im się zdobyć na wyjeździe skalp Komety Brno. Pantery umocniły się na dziesiątym miejscu w tabeli.

● EHL: WSECIN - TRZYNIEC 3:3 (1:1, 1:0, 1:2). Bramki: Vak, Frolo, Dubec - Żabka, Jančařík, Melenovský.

Gospodarze wciąż nie rezygnują z walki o play offs, spotkanie rozpoczęli więc z dużą determinacją. Trzynieczanie wystawili do meczu cztery formacje, w elitarnym ataku zagrali obok siebie Zadina, Král i Pletka. Obie drużyny zasewrowały swoim kibicom bardzo ofensywne widowisko, zakończono sprawiedliwym podziałem punktów. Trzynieczanie doprowadzili do remisu w ostatnich pięciu minutach i w dogrywce to oni byli bliżej zwycięstwa. Dobrej okazji nie wykorzystał jednak Martynec. - Cieszę się z tego, że po dłuższym czasie udało nam się zdobyć punkt na obcym lodowisku. Moim zdaniem mecz stał na wysokim poziomie - stwierdził po meczu trener Trzycia Pavel Marek.

2:44.18, 2. Marek Pařík (Olbrachcice) 2:54.70, 3. Dominik Hóta (Milików) 2:53.32.

Klasa 6-7 (trasa o dłu. 500 m): 1. Bogdan Raszka (Wędrynia) 2:40.32, 2. Dawid Bróza (Mosty koło Jablonkowa) 2:49.11, 3. Jakub Vacovský (Jablonów) 3:07.42.

Klasa 8-9 (trasa o dłu. 500 m): 1. Jan Raszka (Bystrzyca) 2:15.25, 2. Michal Czudek (Mosty koło Jablonkowa) 2:16.49, 3. Jaroslav Bróza (Mosty koło Jablonkowa) 2:42.49.

Wyniki - slalom:

Dziewczyny - klasa 1: 1. Krystyna Turoń (Bystrzyca) 29.68, 2. Anna Kadłubiec (Hawierzów-Błędowice) 31.43, 3. Janina Byrtus (Trzynieć I) 31.50.

Klasa 2-3: 1. Aneta Stryja (Bystrzyca) 47.80, 2. Daniela Ćmiel (Milików) 48.66, 3. Urszula Waszut (Nawsi) 54.19.

Klasa 4-5: 1. Lenka Jadamus (Trzynieć VI) 38.94, 2. Ewa Farna (Wędrynia) 41.49, 3. Olga Kluz (Mosty koło Jablonkowa) 41.70.

Klasa 6-7 : 1. Magda Martynec (Mosty koło Jablonkowa) 56.00, 2. Barbara Franek (Trzynieć VI) 1:00.07, 3. Sabina Wronka (Bystrzyca) 1:06.37.

Klasa 8-9: 1. Ewa Heczko (Bystrzyca) 52.20, 2. Katarzyna Kantor (Bystrzyca) 57.84, 3. Agata Trombik 59.50.

Chłopcy - klasa 1: 1. Michał Folwarczny (Czeski Cieszyń) 26.67, 2. Mateusz Wantula (Wędrynia) 28.85, 3. Tadeusz Łakota (Wędrynia) 29.47.

Klasa 2-3: 1. Michał Staszowski (Milików) 41.84, 2. Adam Farny (Wędrynia) 43.63, 3. Patrik Cyhan (Wędrynia) 45.32.

Klasa 4-5: 1. Tomasz Gomola (Jablonków) 41.18, 2. Paweł Pysko (Milików) 41.70, 3. Ryszard Folwarczny (Czeski Cieszyń) 41.93.

Klasa 6-7: 1. Marcin Czudek (Mosty koło Jablonkowa) 54.40, 2. Marek Bajusz (Bystrzyca) 57.30, 3. Daniel Szpyrc (Wędrynia) 59.05.

Klasa 8-9: 1. Bogdan Samiec (Bystrzyca) 57.38, 2. Jakub Wawreczka

(Wędrynia) 1:00.05, 3. Paweł Srubař (Trzynieć I) 1:00.60.

Klasyfikacja łączna - biegi: 1. Jablonków 226 pkt, 2. Bystrzyca 212 pkt, 3. Mosty koło Jablonkowa 208 pkt, 4. Wędrynia 196 pkt, 5. Bukowiec 172 pkt. **Klasyfikacja łączna - slalom:** 1. Bystrzyca 235 pkt, 2. Wędrynia 201 pkt, 3. Jablonków 160 pkt, 4. Mosty koło Jablonkowa 130 pkt, 5. Czeski Cieszyń 126 pkt.

Klasyfikacja ogólna: 1. Bystrzyca 447 pkt, 2. Wędrynia 397 pkt, 3. Jablonków 386 pkt, 4. Mosty koło Jablonkowa 338 pkt, 5. Trzynieć I 210 pkt.

Różnych dziedzin

■ Przed zakończeniem transferów w Tipsport Ekstralidze Hokeja w drużynie Stałowników Trzynieć doszło do kilku zmian: Do Karlowych Warów zwolniony został obrońca Jan Kudrna, w jego miejsce pozyskano ze Sparty Jana Kasíka. Starym znajomym jest też Marek Zadina, któremu nie wyszło w Rosji. Z Liberca powrócił pod Jaworowy napastnik Jiří Hašek, bowiem kierownictwo drużyny z pín. Czech nie zwolniło do Trzycia obrońcy Martina Čakajíka.

■ PIŁKA NOŻNA, sparingi: BANIK OSTRAWA - WOLGOGRAĐ 2:0 (1:0)

W kolejnym meczu sparingowym w Paralimni na Cyprze Baník pokonał drużynę z Rosji. Bramki dla Baníka zdobyli Heinz i Látał. BANIK OSTRAWA B - FUTBOL TRZYNIEC 1:1 (1:1)

Zdobywcą bramki Trzycia był napastnik Lukáš Myšínský. Piłkarz Frydku Mistku przechodzi pod Jaworowy testy.

IRP CZESKI CIESZYŃ - BANIK OSTRAWA B 0:5 (0:2), FC WITKOWICE - BANIK OLBRACHCICE 8:0.

Zimowy turniej we Wracimowie: Karwina - jun. FC Witkowiec 0:5, Jakubczowice - Bogumin 3:0, Hluczyn - Lok. Piotrowice 4:1

■ BANIK KARWINA - KOSTELEĆ mecz sparingowy jutro o godz. 17.30 w Karwinie.

■ START SUCHA GÓRNA - ROBOT MOKRE LAZCE, mecz Superligi w tenisie stołowym, dziś o godz. 14.30. Start Sucha Górna - Witkowiec - mecz ekstraklasy jutro o godz. 17.00.

nia. Pantery dzięki tym prezentom prowadziły od drugiej minuty 2:0. - *To nie był ładny pojedynek, zwłaszcza w drugiej tercji. W dramatycznej końcówce szczęście nas nie opuściło* - skomentował mecz trener Hawierzowa Aleš Flašar. **Najważniejsze minuty:** 2. M. Tvrzník wykorzystuje błąd Tučka - 0:1; 3. Sedláček po kolejnym kiksie brneńskiego golkipera - 0:2 (w bramce Komety pojawił się Smolka), 25. Luka (as. Tvrzník) - 0:3, 42. Dibelka (as. Volák) - 0:4, 47. Kos po zamieszaniu pod bramką Vrby - 1:4, 54. Meixner obniża w zamecie na 2:4, 60. Sedláček w power play - 3:4. **Kary** 6:7, wykorzystane 1:0, widzów 426. (jb)

● II LIGA : HVĚZDA BRNO - ORLOVA 3:1 (0:0, 1:0, 2:1) **Bramki:** Klimček, Hoza, Hladký - Moravec

O awansie drużyn do play offs przesądziła przedostatnia kolejka, wobec tego w ostatniej rundzie drużyny zaliczyły mecze o przystępową pietruszkę. Orłowski szkoleniowiec Juchelka wystawił kilku juniorów, natomiast doświadczeni zawodnicy (Čučela, Balajkové i Grimm) odpoczywali. O losach spotkania zadecydowały przewagi liczne, podczas których padły trzy gole. Gospodarze wyszli na prowadzenie po strzale Klimčeka, a kiedy krążki do siatki wpakowali również jego koledzy Hoza i Hladký, było już wszystko jasne. Bramka Moravca w ostatnich sekundach meczu była już tylko przystępowym łabędzim śpiewem. Dobrze spisywali się obaj bramkarze - Rech i Kratochvíl. W pierwszej rundzie play offs Orłowianie mierzą się z Sarezą Ostrawa. **Sędzia:** Palarčík, **kary** 3:3, widzów 120. (man)

CZ IV 47

GAZETA
POLAKÓW
W REPUBLICE
CZEŚKIEJ

Głos LUDU

DZIŚ W NUMERZE:

List otwarty do członków PZKO str. 3

Głosik str. 4

By mózg lepiej pracował str. 5

Kariera po czterdziestce str. 8

CZWARTEK
5 LUTEGO 2004
NR 15
ROCZNIK LIX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Plac budowy nowego przejścia podziemnego, które poprowadzi od czesko-cieszyńskiej poczty na drugą stronę torów kolejowych. Przejście będzie dostosowane do możliwości korzystania przez niepełnosprawnych.

Fot. MAREK SANTARIUS

SKRZYŻOWANIE PRZY POCZCIE NIECZYNNE

Z Fabrycznej objazdem

CZ. CIESZYN (kor) – Uczniowie PSP przy ul. Havlíčka, a także wszyscy udający się na przejście graniczne na Moście Wolności będą musieli przez najbliższe dni bardziej uważać na ulicach. W związku z pracami nad poszerzeniem przejścia podziemnego przy dworcu kolejowym w niedzielę zamknięto skrzyżowanie ulic Dworcowej i Strzelniczej.

Jak poinformował GL szef wydziału rozwoju terytorialnego czesko-cieszyńskiego ratusza Rostislav Klimánek, skrzyżowanie będzie zamknięte do 23 lutego. Do tego czasu kierowcy przyjeżdżający po ul. Fabrycznej muszą korzystać z objazdu – na ul. Dworcową można się dostać skręcając z ul. Strzelniczej na ul. Havlíčka lub Smetany i dalej na ul. Bezručą. Stąd na tych drogach trzeba bardziej dbać o swoje bezpieczeństwo.

- Skrzyżowanie jest nieczynne z powodu przesuwania sieci inżynierskich - wyjaśnia R. Klimánek. - Cho-

dzi o rury zaopatrujące w gaz całe centrum, sieć kanalizacyjną i kable telefoniczne. Z tym wszystkim trzeba się uporać jak najszybciej. Pogoda nam sprzyja - zeszły śniegi, nie ma mrozu, musimy to zatem wykorzystać.

LEKCJE TAŃCA DLA PRZEDSZKOLANEK

Z Markiem na ludowo

CZ. CIESZYN (sch) – W poniedziałek zakończył się kurs tańców ludowych dla nauczycielek polskich przedszkoli na Zaolziu. Wzięło w nim udział 25 pań z przedszkoli od Lutyni po Bukowiec.

Na kurs złożyły się dwie dwugodzinne lekcje. Pierwszą nauczycielki zaliczyły już jesienią, druga odbyła się właśnie w ub. poniedziałek. - Najpierw były w programie tańce śląskie i góralskie, następnie cieszyńskie oraz jeden węgierski. Będziemy więc miały z czego korzystać w ciągu całego roku. Tańce ludowe wykonują nasze przedszkolaki na balikach, z okazji Dnia Babci i Dziadka czy też

obchodach jubileuszowych - powiedziała GL Janina Opluštil, kierowniczka oldrzychowickiego przedszkola i metodyk PCP.

Panie przedszkolanki zachwycone były zarówno organizacją imprezy, jak i przygrywką do tańca kapelą Oldrzychowice, szczególnie zaś fachowym podejściem lektora Marka Grycza, szefa oldrzychowickiego Zespołu Regionalnego, na co dzień zaś wicedyrektora czesko-cieszyńskiej PSP.

Dodajmy, że lekcje tańca ludowego odbywały się właśnie w lokalu 1. klasy czesko-cieszyńskiej podstawówki.

Z WIZYTĄ W KOSTIUMERII ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZKO

Szaństwo karnawałowe ogarnęło cały świat. W co się bawić? Jak zaskoczyć znajomych? Nikt nie chce być gorszy. Dzisiaj już nie tylko dzieci uczestniczą w balikach maskowych. Coraz częściej kostiumy i maski zakładają dorośli. Zawodowcami w świecie przebierańców są pracownicy wypożyczalni kostiumów. A wypożyczalni nie brakuje. Niedawno na przykład powstała nowa w Bielsku-Białej.

Czyżby dla Kostiumerii Zarządu Głównego PZKO nastały gorsze czasy? Przecież klientela z Olzy stanowiła dość pokaźną część.

Wręcz przeciwnie. Dzięki miłej i profesjonalnej obsłudze stała klientela się rozrasta. Niemałe znaczenie ma tutaj fakt posiadania bogatego arsenału strojów ludowych. Przed Goralskim Balem często stają się towarami deficytowym. W ostatnim czasie poszerzono zbiór

o nowe koszule i kabotki śląskich strojów i kobiece stroje góralskie. W przyszłości powinno przybyć również parę męskich strojów góralskich. Niestety, na razie brakuje odpowiednich środków finansowych. Kiedyś stroje

Sezon bali i balików

ludowe pożyczają zaolziańskie zespoły folklorystyczne. W dzisiejszych czasach zmalała ilość zespołów a większość z nich posiada swoje własne stroje. Z drugiej strony pojawiają się zamówienia na uszycie strojów ludowych. Na razie jeszcze nie są przyjmowane, ale w przyszłości, kto wie?

Stroje ludowe, to nie wszystko. Każdy sezon karnawałowy tak jak i moda ma swoje hity. Przeważnie odzwierciedlają program telewizyjny.

JAK SIĘ UCZY NASZE DZIECI

Testowano 2500 uczniów

OSTRAVA (mro) – W województwie morawo-śląskim naucza się w sposób klasyczny, kładąc nacisk na encyklopedyczne opanowanie materiału, a nie na jego zrozumienie czy zastosowanie. Wypłynęło to z badań pn. Jakość 2004, które przeprowadziła 8 stycznia organizacja użyteczności publicznej Scio. Testy z języka czeskiego, matematyki oraz umiejętności uczenia się kosztowały władze województwa ponad milion koron. Wzięło w nich udział 2500 uczniów klas 9. z 218 szkół, w tym także z polskim językiem nauczania.

To też, zdaniem przeprowadzających badania, zaważyło na wynikach testów z języka czeskiego. W powiecie frydecko-misteckim zadania z literatury, stylu oraz rozumienia tekstów wypadły poniżej średniej wojewódzkiej. Jeśli chodzi o matematykę badania udowodniły, że najgorzej zostały rozwiązywane zadania z wykresami i tablicami, a stosunkowo dobrze równania. Badania wykazały także, iż testowani uczniowie powiatu karwińskiego

są mniej odporni psychicznie (wyniki ich testów po przekroczeniu 3/4 objętości ulegały pogorszeniu).

- Badania określiły stan naszego szkolnictwa - powiedziała na wczorajszej konferencji prasowej Jaroslava Wenigerowa, wicehetman odpowiedzialna za sprawy szkolnictwa. - Każda ze szkół i każdy uczeń biorący udział w testach dostanie swoje wyniki. Szkoły zaś będą mogły zastanowić się nad modyfikacją metod postępowania - dodała.

Dodajmy, że najlepszymi w województwie okazały się szkoły w Nowym Jiczynie i Ostrawie Mieście.

Semestr letni na Morcinka

KARWINA (sch) – W nadchodzącym semestrze letnim w budynku byłej nowomiejskiej PSP przy ul. Morcinka odbywać się będą zajęcia uniwersyteckie.

Karwiński Wydział Handlu i Przedsiębiorczości przejął obiekt w dzierżawę od miasta jesienią ub. roku. W lokalach, w których pod koniec bm. rozpocznie naukę młodzież akademicka, uczelnia przeprowadzi niezbędne remonty. Na razie nie wiadomo, które przedmioty będą tu wykładane. Władze wydziału są na etapie układania rozkładów zajęć.

Po zaadaptowaniu dla potrzeb uniwersytetu pozostałych lokali, w roku ak. 2004/2005 studenci będą korzystać z całego budynku.

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane z opadami deszczu. Temperatura od 7 st. w nocy do 13 st. C w ciągu dnia.

PIĄTEK – Zachmurzenie umiarkowane, możliwe opady deszczu. Temperatura od 6 st. w nocy do 12 st. C w dzień.

Piątek z posłem

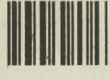
TRZANOWICE (sch) – Jutro w sali miejscowego Urzędu Gminnego odbędzie się tzw. dzień poselski.

Na spotkanie z mieszkańcami zawita członek Izby Poselskiej Parlamentu RC z ramienia Obywatelskiej Partii Demokratycznej (ODS), Karel Sehoř. Początek o godz. 18.00.

ISSN 1212-4222

0 4 0 1 5

9 771212 422041

Znad Wisły

■ Do połowy lutego, kiedy nowy prezes TVP Jan Dworak oraz nowy zarząd obejmą oficjalnie obowiązki, potrwa stan nerwowości wśród dziennikarzy Telewizyjnej Agencji Informacyjnej (TAI). Dworak zapowiedział, że nie chce robić czystek, ale przewiduje ruchy personalne wśród dziennikarzy.

Skrytykował działalność TAI, której podlegają redakcje *Teleexpressu*, *Wiadomości*, *Panoramy* i *Kuriera*. Media spekulują, że do odstrzału jest szef TAI Janusz Pienkowski, przesunięcia mogą objąć także szefów anten - Sławomira Zielińskiego (TVP 1), Ninę Terentiew (TVP 2) i Ryszarda Paćlowskiego (TVP 3). Mówi się też, że pracę stracić może Piotr Sławiński, szef *Wiadomości*.

Nie wiadomo, jaki los czeka Dorotę Warakomską, szefową *Panoramy* Wiesława Rajewskiego, szefa *Teleexpressu*. Kłopoty mogą dotknąć reporterów *Wiadomości*, a także prowadzących programy publicystyczne: *Monitor Wiadomości*, *Gość Jedyński*, *Tygodnik Polityczny Jedyński*.

Być może do TVP wrócą znani dziennikarze: Tomasz Lis, Monika Olejnik oraz Krzysztof Skowroński.

■ Blisko połowa studentów warszawskich uczelni chciałaby wyjechać na stałe za granicę, a 84 proc. na rok-dwa. Wynika to z badań przeprowadzonych przez Student News - Badania Rynkowe i Społeczne. Objęły Uniwersytet, Politechnikę, Szkołę Główną Handlową i Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego.

Zdaniem Piotra Węgleńskiego, rektora UW wejście Polski do UE może w pierwszym okresie ułatwić odpływ najzdolniejszych. Jeśli w Polsce potrwą stagnacja ekonomiczna może to być niebezpieczne.

■ NIK krytycznie ocenił plan budowy autostrad w Polsce. Zamiast budować przygotowywano nierealne programy, a jeżeli już powstawały odcinki autostrad, to za pieniądze publiczne, a nie - jak przewidywano - prywatne. Kontrola NIK objęła lata 2001-2002 i pierwszy kwartał 2003 roku. Kontrolerzy zarzucają też Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad marnotrawienie pieniędzy na zbędne zakupy wielu drogich samochodów, sprzętu geodezyjnego i laboratoriów drogowych. Ponadto raport wskazuje, że administracja drogowa traci rocznie około 170 milionów złotych nie pobierając opłaty za przejazd na trasie Wrocław - Katowice ponieważ resort infrastruktury nie rozstrzygnął przetargu na koncesjonariusza tej inwestycji. Izba wskazuje, że resort nie wykorzystał też ok. 300 milionów złotych z funduszy pomocowych Unii Europejskiej ISPA na inwestycje drogowe. Minister infrastruktury Marek Pol nie spełnił nawet w połowie swych zapowiedzi dotyczących budowy autostrad, nierealne jest np. zbudowanie do końca przyszłego roku 500 kilometrów autostrad, co obiecywał.

■ Nadzy ludzie na krzyżach, ociekające krwią jagnięce łby wbite na pale i satanistyczne emblematy na dekoracjach... Tak wyglądał niedzielny koncert norweskiego zespołu muzyki metalowej Gorgoroth na Krzemionkach, po którym dyrektor Telewizji Kraków zawiadomił policję. Koncert był nagrywany na potrzeby wydawnictwa DVD katowickiej firmy Metal Mind Productions.

Atrakcjami koncertu okazali się nie tylko wymalowani na trupioblado, przepasani pasami z nabojami, z odwróconymi krzyżami na piersiach muzycy, zasięki odgradzające scenę od widowni i pale z odrąbanymi głowami jagniąt. Dyrektor TVP Kraków Andrzej Jeziorek po konsultacji z telewizyjnym prawnikiem złożył w sprawie koncertu doniesienie na policję. Kasetę zatrzymano, by wyjaśnić, czy podczas występu nie urażono uczuć religijnych wierzących.

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Budynek archiwum mieści się w byłym ratuszu dzielnicy Przywóz.

Fot. M. RADŁOWSKA-OBRSNIK

KONKURS AUSTRALIJSKICH KOMBATANTÓW

Plastycy, do dzieła

CZ. CIESZYN (kor) - *Polska zawsze była i jest tam, gdzie oni* - taką nazwę nosi międzynarodowy konkurs plastyczny, jaki z okazji obchodów swojego 50-lecia ogłosiło Koło Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Brisbane (Australia). Mogą w nim wziąć udział młodzi plastycy w dwóch kategoriach: do lat 12 oraz 13-18 lat.

Główne cele konkursu to: rozwijanie wśród polskiej młodzieży potrzeby zapoznania się z życiem i działalnością polskich weteranów II wojny światowej, powojennymi losami kombatantów Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, przybliżenie sylwetek ludzi szczególnie zasłużonych dla obchodzącego abrahamowiny Koła SPK w Brisbane. No i budowanie wrażliwości artystycznej młodego pokolenia...

Prace konkursowe związane z podaną wyżej tematyką mogą być wykonane dowolnie wybraną formą plastyczną. Może chodzić o rysunek, obraz, grafikę, batik, collage. Minimalny format to A4. Na odwrocie pracy należy umieścić: tytuł pracy, imię, nazwisko i wiek autora, adres, telefon (ewentualnie także e-mail) i wysłać ją - do 26 marca - pod adresem:

Konkurs Plastyczny - Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Australii, Koło nr 8 w QLD. REJ. 44-54 Holland Crescent, Capalaba, Qld 4157, Australia.

Bliższe informacje można uzyskać od koordynatora konkursu (e-mail: sands@optusnet.com.au). Informacji

na temat historii Polonii w Australii można zaczerpnąć pod adresem internetowym: <http://www.polhistinst.org.au>.

DLA INTERNAUTÓW

PRAGA - Tanie podłączenie do Internetu za pośrednictwem linii telefonicznej zaprezentuje w poniedziałek Czeski Telekom. Oferta dotyczy osób prywatnych. Opłata ryczałtowa wynosić ma 487 Kc (z WATem). Telekom reaguje widocznie na oferty taniego podłączenia do Internetu firmy GTS, która proponuje cenę 599 Kc miesięcznie za podłączenie do internetu w weekendy oraz nocą - od 19.00 do 7.00.

Zdrowie i profilaktyka

OSTRAWA (mro) - *Rok zakończyliśmy ze zrównoważonym budżetem* - powiedział Zdeněk Brož, dyrektor Pracowniczej Ubezpieczalni Hutniczej (HZP) podczas wczorajszej konferencji prasowej. Jego zdaniem nie można mówić o kryzysie w czeskiej służbie zdrowia. Przynajmniej w HZP, gdzie zaległości opłat ze strony pracodawców sięgają najwyżej 2-3 proc., pilnowana jest efektywność sieci placówek zdrowotnych i kontrolowane ich gospodarowanie.

Obecnie w HZP zarejestrowanych jest 330 tys. osób korzystających z ubezpieczenia ustawowego

ARCHIWALIA POLSKIE W OSTRAWIE

Nie tylko Dom Polski

OSTRAWA (mro) - W przywozskim Archiwum Miasta Ostrawy przechowywane są nie tylko cenne dokumenty dotyczące miasta nad Ostrawicą, ale też materiały związane z życiem polskiej mniejszości narodowej.

Błażena Przybyłowa, dyrektor placówki, potwierdza, że sporo materiałów związanych jest z historią Domu Polskiego. Ponadto są w archiwum roczniki gazet ukazujących się w regionie karwińskim i ostrawskim w okresie międzywojennym, ale i przed pierwszą wojną światową, są dokumenty o działalności Towarzystwa Szkół Ludowych.

Portugalskie perspektywy

Dyrektor Huty Trzynieckiej Jerzy Cienciała oraz dyrektor ds. eksportu Moravia Steel Ludmiła Turkowa odwiedzili w zeszłym tygodniu w ramach oficjalnej wizyty rządowej Portugalii.

Celem wizyty rządowej było nawiązanie nowych kontaktów, zebranie informacji i doświadczeń. Ciekawe było porównanie Portugalii z RC - krajów, które mają z sobą wiele wspólnego, zapoznanie się z doświadczeniami Portugalczyków jako mieszkańców kraju członkowskiego Unii Europejskiej.

Przedstawiciele Huty Trzynieckiej i Moravia Steel zaliczyli szereg rozmów bilateralnych, z których jasno wynikało, że Portugalia jest zainteresowana nie tylko kontynuacją importu trzynieckiej stali zbrojeniowej, ale też stali wyższej jakości. Półwysep pirenejski J. Cienciała i L. Turkowa opuszczali z przekonaniem, że rynek portugalski to dla huty znaczne perspektywy, zarówno jeśli chodzi o zgłaszany popyt na stal, jak i poziom cen.

(sch)

- Dwa lata temu dzięki współpracy z plebanią w Michałkowicach zdobyliśmy dokumenty dotyczące tamtejszej polskiej szkoły - mówi dyrektor. - W archiwum są do dyspozycji badacze i miłośników historii także spuścizny po znanych osobistościach Ostrawy, które wiążą się z życiem polskiej mniejszości narodowej - dodaje B. Przybyłowa.

Usługi przez cały dzień

HAWIERZÓW (bag) - Od dziesięciu lat na terenie miasta funkcjonują usługi dla seniorów. Świadczą je opiekunowie - pracownicy opieki społecznej, którzy chodzą bezpośrednio do domów klientów. W br. postanowiono wyjść naprzeciw zapotrzebowaniu i zdecydowano, że opiekunowie pracować będą na dwie zmiany, a czas ich pracy przedłuży się do 22.00. Do potrzeb rodzin opiekujących się seniorami zostanie też dostosowane funkcjonowanie centrum pobytu dziennego (*Domowinki*). Czynne będzie do 17.00, a ponadto będzie mogło zapewnić przewóz klientów do domu.

W liczącym obecnie 84 292 mieszkańców Hawierzowie, seniorzy stanowią 20 proc. i są licniejszą grupą, niż dzieci do lat 15. Uważany dotychczas za młode miasto Hawierzów starzeje się. Przed radnymi stoi zadanie rozwiązywania problemów, jakie przynoszą zmiany populacyjne.

TRZECI ROK BUDOWY

Kolejna dotacja dla szkoły

PIOSEK (kor) - Już trzeci raz z rzędu wioska otrzymała od Ministerstwa Finansów RC dotację na dokończenie budowy nowego gmachu oraz rekonstrukcji starego budynku czeskiej szkoły podstawowej. W tym roku chodzi o 15 mln koron.

Z tej kwoty gmina pokryje koszty związane z urządzeniem w nowym budynku kuchni i stołówki, a także boiska szkolnego i sali gimnastycznej. W sali powstanie m.in. siłownia, z której - a także z boiska - będą mogli korzystać mieszkańcy wsi. Prace budowlane ruszą najpóźniej na początku marca.

Z dotacji ministerialnej gmina sfinansuje poza tym nowy chodnik, który połączy centrum wsi z czeską podstawówką oraz czesko-polskim przedszkolem.

Ciekawostki

Tlen, czyli życie?

Po raz pierwszy w historii udało się wykryć tlen w atmosferze planety spoza Układu Słonecznego - informuje najnowszy numer czasopisma *Astrophysical Journal Letters*. Planeta o nazwie HD 209458b ma już na swoim koncie kilka znaczących rekordów. Była jedną z pierwszych odkrytych planet poza Układem Słonecznym, była pierwszą, która przechodziła na tle swojej gwiazdy macierzystej przysłaniając jej blask, co pozwoliło wykryć ją także przy pomocy metody tranzytów, była pierwszą planetą pozasłoneczną, u której odkryto atmosferę, a także pierwszą, u której zaobserwowano odparowywanie wodoru z atmosfery. Wg grupy astronomów kierowanej przez Alfreda Vidal-Madjar, najnowsze obserwacje pokazują wyraźnie, że atmosfera planety zawiera, oprócz wodoru, także tlen i węgiel. Jest to niezmiernie

ważne odkrycie, bowiem tlen jest jednym z możliwych wskaźników sugerujących istnienie życia.

Pachnąca pomoc naturze

Władze Singapuru od dziś będą rozdáwać flakoniki perfum, opracowanych specjalnie po to, aby zachęcić pary do współżycia seksualnego. Perfumy i ich rozdawnictwo wymyślono w ramach planu, którego celem jest zahamowanie spadku narodzin w państwie-mieście i odwrócenie tej tendencji demograficznej. Zapach pojawi się w dwóch wersjach - korzennej dla panów i kwiatowej dla pań. Przewidziano rozdanie 14 tysięcy flakoników. Każda para, która w tym miesiącu wstąpi w związek małżeński, otrzyma dwa flakoniki. Trzy tysiące flakoników o zawartości 15 mililitrów każdy trafi też do sprzedawcy, w cenie 5 dolarów, do centrów handlowych w państwie-mieście.

Rozdawanie perfum to część kampanii władz zaniepokojonych najmniejszym od ćwierćwiecza przyrostem naturalnym, który w ubiegłym roku spadł do 37 600 narodzin w roku ubiegłym w porównaniu do 40 800 w roku 2002 i 41 500 w 2001 roku.

Nagroda słodka jak miód

Manu Leguineche, pisarz i dziennikarz został laureatem nagrody przyznanej za zasługi dla hiszpańskiej prowincji Guadalajara. Zgodnie z tradycją nagrodą dla najbardziej zasłużonej osoby jest tyle miodu od miejscowych pszczelarzy, ile waży sam laureat. W przypadku pisarza była to beczułka o wadze 101 kilogramów. Kilku mężczyzn spośród widzów, uczestniczących w dorocznej uroczystości musiało pomagać laureatowi w odbiorze nagrody i przeniesieniu jej do samochodu. Pierwszym laureatem miodowej nagrody był

słynny pisarz, zdobywca Nagrody Nobla w dziedzinie literatury Camilo Jose Cela.

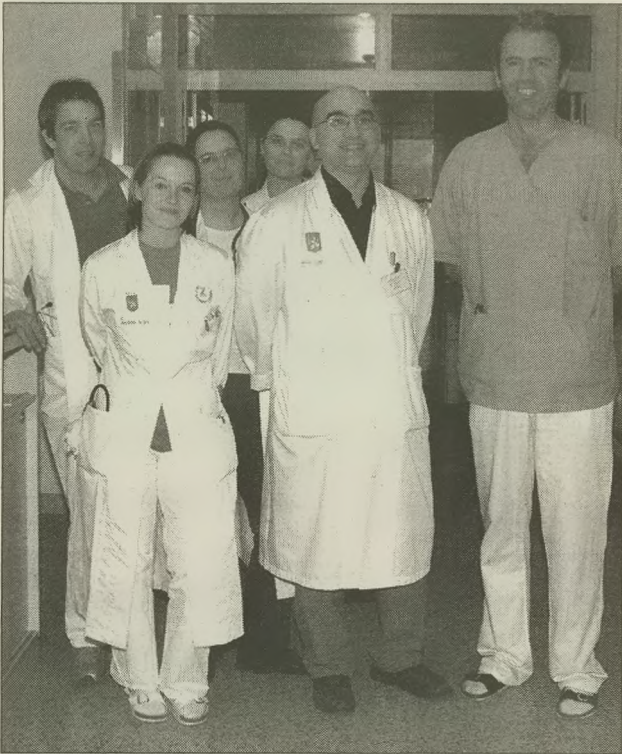
Zguba sprzed 40 lat

Portfel zgubiony w południowej Szwecji ponad 40 lat temu zwrócono właścicielowi wraz z całą znajdującą się w nim gotówką. Gulli Wihlborg miała 18 lat, gdy jadąc na rowerze w miejscowości Trelleborg w 1963 roku zgubiła portfel. Miała w nim 45,54 korony - co stanowiło połowę jej ówczesnego miesięcznego czynszu, a także rachunki i fotografie. Obecnie suma ta ma równowartość 412 koron (56 dolarów). Portfel przesłano pocztą do domu, w którym Gulli Wihlborg mieszka pod Malmö od 25 lat. Do przesyłki dołączono odręczny zapisek: *Droga Gulli, nigdy nie trać nadziei. Oto portfel, który upuściłaś na ulicy Ostersjogatan przed wieloma laty. Pozdrowienia z Trelleborga.*

PEDIATRA STEFAN RUCKI SPĘDZIŁ STYCZEŃ NA AUSTRIACKIEJ KLINICE

Doświadczenia przywiezione z Gracu

Ordynator oddziału pediatrii Szpitala Trzyniec, MUDr Stefan Rucki, spędził cztery tygodnie stycznia na Uniwersyteckiej Klinice Dziecięcej w austriackim Gracu. Przewinie się przez nią rocznie ok. 90 tys. małych pacjentów, z czego ok. 10 tys. zostanie tutaj poddanych hospitalizacji.

Na oddziale pediatrii ogólnej Uniwersyteckiej Kliniki Dziecięcej w Gracu – drugi z prawej stoi MUDr Stefan Rucki.

Zdjęcie z archiwum lekarza

- Uniwersytecka Klinika Dziecięca w Gracu dysponuje 162 łózkami i funkcjonuje jako oddział pediatryczny dla regionu południowej Styrii. Jednocześnie - jak sama nazwa wskazuje - jest ona placówką uniwersytecką, która kształci studentów medycyny oraz wychowuje fachowców w zakresie pediatrii. Oprócz tego klinika ma status centrum referencyjnego w sprawach poważnych diagnoz wieku dziecięcego. W tej dziedzinie obejmuje ona swoim zasięgiem cały rejon południowej i wschodniej Austrii - opowiada doktor Rucki.

Do największych korzyści, z których w przyszłości będą mogli profitować również mali pacjenci z okolic Trzynia i Podbeskidzia, S. Rucki zalicza możliwość zaznajomienia się z nowościami w diagnostyce oraz leczeniu rozmaitych chorób dziecięcych. - Zetknąłem się tutaj z całą masą ciekawych przypadków oraz bardzo rzadkich diagnoz, które były omawiane podczas cotygodniowych spotkań - mówi ordynator trzynieckiego szpitala. - Jeśli natomiast chodzi o projekty badawcze, szczególnie zainteresowały mnie badania dotyczące rozpoznawania wczesnych stadiów miażdżycowych w wieku dziecięcym - skądinąd problematyka bardzo mi bliska - dodaje.

Organizatorem stażu była Amerykańsko-Austriacka Fundacja wspierająca wymianę doświadczeń między Amerykanami, Austriakami oraz mieszkańcami Europy Środkowo-Wschodniej na polu medycyny, nauk przyrodniczych i sztuki. Doktor Rucki podczas pobytu w Gracu zapoznał się również z podstawami systemu opieki zdrowotnej, jaka roztaczana jest w Austrii nad dziecięcym pacjentem. Jeśli porównać je z naszym systemem służby zdrowia, jako podstawową różnicę doktor Rucki postrzega fakt, że w Austrii o populację dziecięcą troszczy się przede wszystkim lekarz domowy, ew. lekarz rodzinny. Dostęp do pediatrii-specjalisty jest tutaj bardziej utrudniony, co wynika m.in. z tego, że jeden lekarz pediatra przypada przeciętnie na 6,5 tys. dzieci.

BEATA SCHÖNWALD

List otwarty do członków PZKO

Zgodnie z uchwałą zebrania sprawozdawczego MK PZKO w Nowym Boguminie z dnia 1 lutego br. zwracamy się do członków pozostałych Kół z propozycją inicjatywy zwołania nadzwyczajnego zjazdu PZKO. Uważamy, że sytuacja w Związku, głównie gospodarcza, dojrzała do takiej właśnie decyzji. Utraciwszy kultowy dla całego naszego polskiego społeczeństwa hotel Piast jesteśmy obecnie świadkami pozbywania się ośrodka szkoleniowo-wypoczynkowego PZKO w Koszarzyskach. Ośrodka, wybudowanego w znacznej części rękoma samych PZKO-wców.

Fakt, że sprzedaż ośrodka dla pokrycia PZKO-wskich długów związanych z Piastem jest najprostszym sposobem wybrnięcia z krytycznej sytuacji finansowej, można od biedy zrozumieć. Nie możemy pogodzić się jednak z tym, że Zarząd Główny zrezygnował z szukania innych możliwości zdobycia pieniędzy. Według naszych informacji ma chodzić obecnie mniej więcej o niecały milion koron. Naszym zdaniem o wiele więcej uwagi należało poświęcić możliwości odkupienia lub wynajęcia ośrodka przez Koła lub obwoły PZKO. Jeżeli policzyć z grubsza tylko, na każdego ze statystycznych członków Związku przypada kilkadziesiąt koron najpilniejszego długu, który uiszczony ma

być dzięki sprzedaży Koszarzysk. Przypuszczamy też, że nabywca nie zamierza zabić ośrodka deskami, a przeciwnie - eksploatować go w celu uzyskania zysku. To, że wcześniej zainwestuje w niego określoną sumę pieniędzy, jest sprawą oczywistą. Czyż jednak nie należało także o tym pomyśleć wcześniej i w klimacie otwartej ogólnozwiązkowej dyskusji szukać możliwości zmodernizowania i jak najlepszego wykorzystania całego obiektu? Przypuszczamy, że na dobry cel członkowie na pewno nie żałowałiby pieniędzy, a może nawet - jak dawniej - pomogliby społecznie zmodernizować ośrodek. Obecnie jesteśmy świadkami tego, jak naprawiając błędy poprzedników

popęnia się błędy nowe. Tracimy bezpowrotnie to, co kilka pokoleń Polaków budowało.

Dziwi też i oburza członków naszego Koła, że cała transakcja sprzedaży odbywa się w atmosferze niedomówień i tajemniczości. Związek nie jest prywatną firmą, a organizacją społeczną. Baza członkowska ma tudzież prawo być na bieżąco informowana o tym, kto, za ile i komu sprzedaje związkowy majątek. Dlaczego nie ujawniono wszystkich szczegółów poprzedzających akt sprzedaży a dotyczących sposobu wyceny ośrodka i szukania potencjalnych nabywców? Uważamy, że sytuacja, w jakiej znalazł się Polski Związek Kulturalno-Oświatowy, wymaga zwołania nadzwyczajnego zjazdu. Najwyższa pora, aby spróbować wyprowadzić organizację na prostą i pokierować nią tak, aby ocalić przynajmniej to, co jeszcze z niej pozostało.

Zarząd MK PZKO w Nowym Boguminie

Kolce bez róży

Lubię obserwować ludzi. I to nie tylko przystojnych blondynów z posładkami do schrupania. Przyglądam się ogólnie społeczeństwu, w którym przyszło mi funkcjonować. Od jakiegoś czasu moją uwagę zaabsorbowała grupa w stanie spoczynku, czyli emeryci. Powszechnie wiadomo, że są to ludzie doświadczeni przez życie i na życiu się znający. I należy im się szacunek. Z tym akurat się zgadzam. Natomiast wkurza mnie, że czasami zachowują się tak, jakby na tym świecie byli sami. I strzeż się młody człowieku ognia piekielnego, kiedy zwrócisz im na cokolwiek uwagę. Niemożliwe? Przesadzam? To poczytajcie sobie dwie historie z życia wzięte.

Początek, godzina siedemnasta. Stoję w kolejce z zamiarem uregulowania pewnych należności wobec państwa. Po pół godzinie dotarłam w końcu pod okienko. Wtedy jak spod ziemi, zjawiała się obok białowłosa osiemdziesiątka. Pani pozwoli, ja tylko jeden rachuneczek. No dobra, niech jej będzie. I popełniłam błąd.

Babcia postanowiła zebrać wszelkie możliwe informacje - od którego dnia wzrosły opłaty i dlaczego w ogóle wzrosły i czy jeszcze wzrosną, jaka jest różnica między jednym a drugim blankietem i dlaczego poczta bierze tak wysoką prowizję od zrealizowania przelewu i w ogóle kto ją (prowizję) wylicza i na jakiej podstawie.

SPADAJ MAŁA!

Prawdopodobnie pomyliła panią z okienka z ministrem finansów. Kiedy zwróciłam uwagę, że może by tak w końcu zapłaciła ten jeden rachuneczek i przestała blokować kolejkę, zrobiła aferę na pół poczty. Przy okazji dowiedziałam się, że jestem bezczelna.

Basen, ósma rano. Od piętnastu minut pływam w pojedynkę na środkowym torze. Skupiam się na utrzymaniu stabilnego tempa. Wtem znieńska wybija mnie z rytmu jakiś przeszkoda. Nie, nie, to nie ściana. To sportowiec senior przemierzający

FELIETON IZY KRAUS-ŻUR

wodne otchłanie stylem grzbietowym. Żadnego przepaszam tylko Niech pani uważa gdzie płytnie! No dobra - myślę sobie - popłynę po prawej stronie, to się zmieścimy. Zasuwał dalej. Bach. Znow to samo. Co się stało? Dziadka przy prędkości jeden metr na minutę zniósł na środek. Powoli miałam dosyć. Zaczekałam na niego w płytszej części basenu (tu się chyba nie utopi?). Kiedy w końcu dopłynął, takownie zasugerowałam zmianę toru. Jak śmiał go wyrzucać! Zaczynam mu zatem tłumaczyć ogólnie przyjętą zasadę - środkowe tory są najszybsze, te po bokach najwolniejsze. O, niech popatrzy - tu pisze tor szybki. A on wolno pływa w czwartym, czyli znajduje się tam, gdzie nie powinien. Widocznie nie przejął się zbytnio, bo usłyszałam tylko Pani się nie zna poczym spokojnie odpłynął. Czasami w takich sytuacjach czuję się beznadziejna. Po prostu opadają mi ręce. Wtedy przyznaję stuprocentową rację Seneca, który powiedział: panować nad sobą - najwyższa władza. Oby nigdy mnie nie opuściła.

Wak się żyje...

ROBERT DUFFY LUBI ZMIANY

Z Londynu do Stanisławic

Być może komuś wyda się to nie do pomyślenia. Mieszkaniec jednej z najchętniej przez nas odwiedzanych metropolii Europy, czterdziestoletni londyńczyk Robert Duffy, przeniósł się do Hawierzowa, nie znając języka czeskiego, ani też zbytnio naszych realiów, następnie osiadł na stałe na wsi w Stanisławicach i mówi, że spełnił sobie swoje marzenia... Z własnej woli porzucił wykonywaną przez piętnaście lat pracę elektryka, dom i przyjaźni.

Kiedy trzy lata temu pakując dotychczasowe życie w walizki zgłaszał w urzędzie rezygnację z telefonu, angielska urzędniczka dziwiła się: Przeprowadza się pan do Czech? Przecież tam jest sroga zima, a ludzie stoją w kolejkach po chleb!

- Robert jest bardzo otwarty, pozytywnie nastawiony do życia. Polega tylko na własnej opinii. Poza tym odwiedzał wcześniej naszą republikę, więc zupełnie w ciemno się nie wybrał... - śmieje się żona Pavla. Przyznaje, że sama bardzo szybko przyzwyczaiła się do życia w Anglii i znalazła tam ciekawą pracę w agencji marketingowo-reklamowej, toteż nie od niej wyszedł impuls przenosin.

Ale zacznijmy od początku...

Jak poznałeś swoją żonę?

Pavla przyjechała do Londynu na wakacje do koleżanki. Poznaliśmy się zaraz pierwszego dnia jej trzytygodniowego urlopu. Później ja pojechałem na dwa tygodnie do Czech. Tak zaczęła się nasza znajomość. Rodzinę Pavli trochę smucił fakt, że dziewczyna wyjedzie tak daleko, ale my osiedliśmy się początkowo w Londynie. Czterokrotnie zmienialiśmy miejsce zamieszkania, kupiliśmy domek, przenieśliśmy się za miasto, bliżej przyrody, dalej od zgiełku, którego nie lubię.

I zabrzmiął marsz weselny...

Ślub wzięliśmy w Czechach. Liczna rodzina panny młodej miałaby utrudniony wyjazd do Anglii. Nie obeszło się bez papierkowej wojny z urzędami. W końcu ustaliliśmy termin na 6 lipca 1996, nie zdając sobie sprawy z faktu, że to święto i urzędy są nieczynne. Ślubu udzielono nam ostatecznie w kościele ewangelickim w Hawierzowie. W uroczystości musiał uczestniczyć tłumacz przysięgły, żeby wszystko było zgodnie z przepisami.

Po pięciu latach wspólnego życia w Londynie i pół roku spędzonym w Hawierzowie trafiliście akurat do Stanisławic? Zobaczyłem w gablotce z ogłoszeniami dom na sprzedaż i pomyślałem, że to jest to czego szukam!

Z dachu nad głową Jesteś zadowolony, ale co z pracą?

Z tym jest nieco gorzej. Zaaklimatyzowałem się bardzo szybko. Pierwszy tydzień po przeprowadzce do Republiki Czeskiej, Pavla załatwiała różne sprawy, a ja siedziałem z jej kolegą w pubie, po waszemu w gospodzie. Papieroszek, piwko, nie trzeba wielu słów, ale i tak kilku się nauczyłem. A mówiąc poważnie - jeżeli nie zna się języka, trudno znaleźć pracę, czy cokolwiek samemu załatwić. Inne

jest prawo, inne podatki, inne zwyczaje i warunki.

Przez jakiś czas byłem nauczycielem w szkole średniej w Trzyniecu. Zrobiłem też kurs dla osób angielsko-mówiących, które chcą u was uczyć tego języka - takie minimum pedagogiczne dla native speaker.

(Egzamin zdał celując, a wśród młodzieży był bardzo lubiany - chwalił męża Pavla. Teraz może udzielać także prywatnych lekcji.)

Ostatnio byłem we Francji pomóc bratu, który kupił tam hotel. Teraz chodzą mi po głowie różne pomysły: od współpracy z biurem nieruchomości po hodowlę owiec. Nęci mnie też założenie zespołu muzycznego. Od swych 13 lat gram na gitarze, poznałem Amerykanina osiedlonego w Frydku-Mistku, który nosi się z podobnym zamiarem...

Co oprócz języka było u nas dla ciebie problemem?

Kiedy mam prowadzić samochód, zawsze wsiałam ze złej strony - wiadomo, w Anglii jeździ się po lewej stronie i siedzenie dla kierowcy jest z prawej. Remontując dom zauważyłem, że miejscowe firmy nie zawsze są w stanie, ogólnie mówiąc, zadowolić klienta. Po pracy w ogródku pozostają często sterty starej trawy lub obciętych gałęzi, których trudno się pozbyć. Palić trawy nie wolno, a wywieźć nie ma gdzie. W Anglii i o tym pomyślano, a tu stosowne miejsca - jeżeli już jakieś są - to strasznie daleko. Lubię grać w golfa, a tutaj jest to właściwie tylko sezonowy sport.

Każde małżeństwo to kompromis, a małżeństwo z obcokrajowcem stwarza potrzebę większych kompromisów. Jak się razem dogadujecie?

Na przykład święta obchodzimy podwójnie, 24 grudnia jest wigilia po waszemu, a 25 grudnia po angielsku, z typowymi potrawami. Od 20 lat jestem wegetarianinem i nie skosztowałem ani jednego z czeskich dań z knedlikami, wieprzowiną i kapustą czy też z mięsem i sosem. Żona dostosowała swoje gotowanie do moich przyzwyczajęń już w Londynie. Trochę gorzej jest w restauracjach. Jarosze mają zazwyczaj do wyboru najwyższe dwie potrawy, w moim kraju było pod tym względem o wiele lepiej.

Rozmawiamy po angielsku, w domu teściów mama mówi polską gwara, ojciec po czesku - w sumie taka mała wieża babel. Mam zamiar zapisać się na kurs czeskiego dla obcokrajowców, żeby się choć trochę połąpać. Myślę jednak, że nauczanie się odmiennej gramatyki będzie trudne, a nasz tok myślowy przy układaniu zdań też się chyba znacznie różni od waszego.

Często wracasz do swojej ojczyzny? Podobna mi się tu - to piękny kraj, a domek na wsi, w spokojnym miejscu, jest spełnieniem moich pragnień. Życie tutaj traktuję trochę jako przygodę. Do kraju rodzinnego wyjeżdżam rzadko, raz na rok.

Zanotowała: BARBARA GLAC

▲ Robert Duffy ze swoją gitarą.

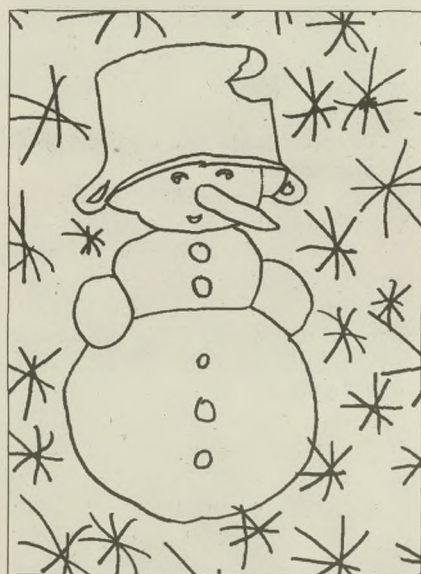
Fot. autorka

Lubimy wspólne gry i zabawy, śpiewanie, żarty i wesołe przygody

MY MAMY BAŁWANKA, WY „SNĚHULÁKA“

Przedszkole w Oldrzychowicach jako jedyne z trzynastu aktywnie współpracuje z okolicznymi wiejskimi przedszkolami czeskimi. Współpraca oparta jest na wzajemnych serdecznych stosunkach, wymianie doświadczeń, pomysłów i spontanicznych zabawach. O współpracę nie trudno, jeśli przedszkola są w jednym budynku, oldrzychowickie przedszkolaki muszą jednak trochę podróżować, by spotkać się z czeskimi kolegami - i wzajemnie.

Rysunek przedszkolaka z Oldrzychowic.

W grudniu do Oldrzychowic przyjechały przedszkolaki z czeskiego przedszkola w Tyrze, by wspólnie pobawić się przy choince. Wsłuchali się w przepiękne polskie kolędy i sami zaśpiewali o podróży do Betleje. Współzawodniczyli we wspinaczce po ścianie taterniczej, w rozwiązywaniu zimowych zagadek. Dzieci przyjechały nie tylko z paniami nauczycielkami, ale i z panią kucharką, która poczęstowała wszystkich smakołykami własnej roboty.

W styczniu więc przedszkolaki z Oldrzychowic pojechały z rewizytą do zaśnieżonej Tyry. Gospodarze zaprosili gości do zabawy w nowo urządzone kąciki.

W grudniu do Oldrzychowic przyjechały przedszkolaki z czeskiego przedszkola w Tyrze, by wspólnie pobawić się przy choince. Wsłuchali się w przepiękne polskie kolędy i sami zaśpiewali o podróży do Betleje. Współzawodniczyli we wspinaczce po ścianie taterniczej, w rozwiązywaniu zimowych zagadek. Dzieci przyjechały nie tylko z paniami nauczycielkami, ale i z panią kucharką, która poczęstowała wszystkich smakołykami własnej roboty.

Dziewczynki natychmiast zniknęły w prawdziwej kuchni, a chłopcy w bogato zaopatrzonym sklepie i serwisie samochodowym. Po zabawach dzieci zaprezentowały wiersze i piosenki o zimie, dzięki którym czeskie dzieci wiedzą co to bałwanek, sanki, narty, i że łyżwy to nie łyże, ale brusle. Pod Beskidami zima trwała na całego, śnieżyca nie pozwoliła na lepienie prawdziwego bałwana i zjazdy na sankach, dzieci więc skorzystały z przestronnej sali gimnastycznej i resztę wspólnie spędzonego czasu poświęciły na ćwiczenia integracyjne Weroniki Sherbone, zaś bałwanki z papieru znalazły się na wystawce.

Janina Opluśtilowa, Przedszkole Oldrzychowice

PODAJMY SOBIE RĘCE W PIOSENCE...

Już po raz czwarty spotkały się 28. 1. 2004 dzieci z ośmiu czeskojęzycznych świetlic szkolnych, by wziąć udział w konkursie Śpiewaczym *Cieszyński Słownik*. Organizatorem imprezy jest ZS Masarykovy sady, która też udziela uczestnikom swojej gościnności, zaś w fachowym jury zasiadają zwykle nauczyciele miejscowej Artystycznej Szkoły Muzycznej. Dziewczeta i chłopcy, w wieku 6 - 11 lat, a było ich w tym roku ponad 50, mogą zaprezentować swoje zdolności w dowolnym repertuarze. Dużym powodzeniem cieszą się nie tylko popularne pieśni ludowe, ale też piosenki znane z ekranu telewizyjnego. Miłe popołudnie kończy zwykle wspólne śpiewanie.

Mali miłośnicy śpiewu z polskich szkół, tradycyjnie odnoszą sukcesy. Tym razem, jak poinformowały nas panie Lucyna Przeczek-Waszkowa ze świetlicy PSP w Cz. Cieszyń i Irena Kólek z PSP w Sibicy, w poszczególnych kategoriach udało się zyskać najlepsze pozycje czwórce uczniów: 1. miejsce zdobył czwartoklasista z Sibicy Adam Lasota, 2. miejsce w tej samej kategorii wiekowej przyznało Annie Klimek z czeskojęzycznej polskiej podstawówki. Jej koleżanka z klasy trzeciej Karolina Hřebáčková zyskała 3. miejsce. Sibickie dzieci cieszyły się też niezmiernie z 2. miejsca pierwszoklasisty Fabiana Byrtusa.

(bag)

Głosikowa korespondencja

W styczniu w wielu przedszkolach uroczysto obchodzono Dzień Babci i Dzień Dziadka. Również przedszkolaki z Sibicy obdarowały babcię i dziadków własnoręcznie zrobionymi serduszkami z piernika oraz wesołymi piosenkami i wierszykami. Później były tańce i zabawy.

Fot. JAN KUBICZEK

BALIK NA LUDOWO

Na baliku czeskojęzycznego przedszkola przy ul. Grabińskiej powitali nas państwo Górniakowie, którzy tak samo jak dzieci, ubrani byli w stroje góralskie. Dawne zabawy dzieci przy pasieniu była przedstawili przedszkolacy, gorąco oklaskiwany program wyćwiczyły nauczycielki Halinka Cwiertka i Rysia Adamek, a wszystkim podobało się także i to, że na stołach były żarnówczoki z masłem i miodem. Dzieci wręczyły Babciom i Dziadkom własnoręcznie zrobione laurki, po czym przebrały się w stroje balowe. Poloneza tańczyły: Królowa Śnieżka,

Zabawy dzieci na pasionku.

Fot. IRENA STONAWSKA

Pajacyk, Baletnica, Nocka, Strach na wróble, Czarownica (na miotle) i wiele innych. Za piękne chwile serdecznie dziękują

Dziadkowie ze Śmiłowic

ZA POGODĘ W SERCU, DZIĘKUJEMY!

Kto najbardziej rozpieszcza nasze przedszkolaki? Oczywiście - kochane Babcie i sympatyczni Dziadkowie! Dlatego o ich styczniowym święcie wszystkie pamiętają i zapraszają na miłe uroczystości. Szczęściem i radością powiało w oldrzychowickim przedszkolu, kiedy przedszkolaki przedstawiły dziadkom bajkę pt. Pączek i wyrecytowały okolicznościowe wierszyki. A że dzieciaczki doskonale zdają sobie sprawę z tego, że dziadków słuchają nawet rodzice, więc w podziękę wręczyli im kolorowe świeczniki.

Natomiast przedszkolaki z oddziału w Nieborach odegrały bajkę pt. Kozucha Kłamaczucha, a dziadkowie otrzymali niezniszczalne kwiatki na cały rok. Swym występem zachwycili również obecnych na przedstawieniu rodziców, którzy w dowód uznania zorganizowali dla nich kulig po uroczych Gutach.

Janina Opluśtilowa
Oldrzychowice

Bajkowe postacie narysowali sami mali aktorzy z Oldrzychowic.

Tyle na dziś o balikach i innych imprezach związanych z Dniami Babci i Dziadka. Załujemy tylko, że rysunki oldrzychowickich przedszkolaków nie były podpisane, więc nie mogliśmy podać imion i wieku ich autorów.

Za listy dziękuje LITERKA

MNIEJSZOŚCI NARODOWE W POLSCE

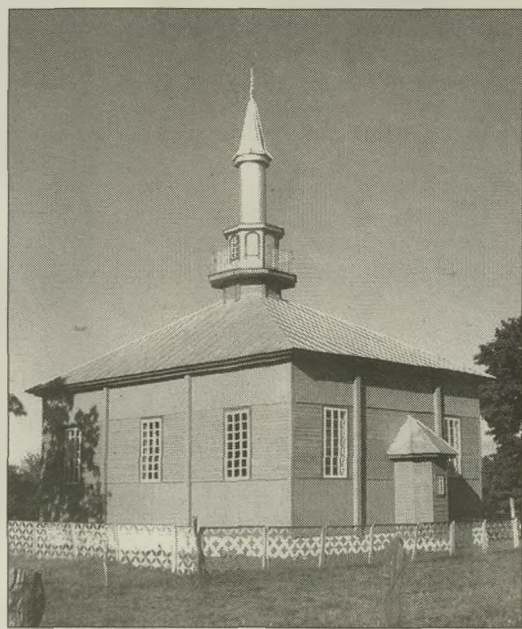
Tatarzy

Tą nazwą jednego z plemion mongolskich, zamieszkującego stepy na południe od jeziora Bajal, objęto później, w XII-XIII wieku, ludy tureckie i mongolskie należące do państwa Czyngis-chana, który w latach 1206-1227 podbił większą część kontynentu azjatyckiego, sięgając na zachodzie księstw ruskich i polskich.

W kolejnych wiekach nazwy Tatarzy używano w odniesieniu do mieszkańców państwa Złotej Ordy chanatów: kazańskiego, astrachańskiego, syberyjskiego, nogajskiego, krymskiego. Współcześnie nazwa ta obejmuje szereg różnych plemion mówiących językiem tureckim (łącznie ok. 6 mln ludzi), wyznających islam sunnicki.

W Polsce Tatarzy to mniejszość etniczna, licząca oficjalnie 447 osób. Najwięcej jest ich w województwie podlaskim - 319, pomorskim - 28, mazowieckim - 22, wielkopolskim - 20. Faktycznie jest ich znacznie więcej. Tatarzy polscy zamieszkują ciągle swe dawne kolonie na Białostocczyźnie, głównie w okolicach Sokółki we wsiach: Bohoniki, Kruszyniany, Malawicze Górne, Łużany czy Drahle oraz miasta: Białystok, Dąbrowa Białostocka i Gdańsk. Główną ich organizacją jest Związek Tatarów RP. Tatarzy polscy stracili znajomość swojego ojczystego języka, pozostali natomiast wierni religii i nadal są wyznawcami islamu.

Polscy Tatarzy zamieszkiwali na ziemiach Wielkiego Księstwa Litewskiego od końca XIV wieku. Ich przodkami byli emigranci lub uciekinierzy z terenów ówczesnej Złotej Ordy i Krymu. Migracja tatarska na ziemie Rzeczypospolitej trwała od końca XIV aż po wiek XIX. Ostatnia fala emigracji miała miejsce po rewolucji październikowej i była w przebiegu emigracji politycznej tatarskich działaczy religijnych i narodowych, którzy musieli uciekać spod bolszewickiego buta.

Meczet polskich Tatarów z lwu na Grodzieńszczyźnie.

fot. LESZEK WĄTRÓBSKI

powrócili do kraju dopiero po 1945 r. Nieznana jest dotąd liczba Tatarów, którzy zmarli na zsyłce lub zostali zamordowani w miejscach straceń oficerów polskich w Katyniu, Ostaszkowie czy Kozielsku.

Po wojnie, w wyniku zmiany polskiej granicy na wschodzie, większość skupisk tatarskich pozostała na terenach przyłączonych do ZSRR. W kraju zostały tylko nieliczne w województwie białostockim. Przywiązani do Polski Tatarzy już w 1945 r. jako przesiedleńcy zaczęli przenosić się na zachód Polski. Obecnie mieszka w Polsce około 4 tys. Tatarów. Stanowią grupę etniczną pozbawioną cech mniejszości narodowej, wielu z nich uważa się już za Polaków.

LESZEK WĄTRÓBSKI

Nad otwartą książką

Znaczenia książki nie sposób przecenić. Czytanie to nie tylko poznawanie nowych informacji czy też przyjemna rozrywka. Dla nas - Polaków poza granicami kraju - szczególne znaczenie ma czytanie w języku ojczystym. O potrzebie zachęcania do czytania od dzieciństwa pisaliśmy na naszych łamach, w ogólnopolską akcję czytania dzieciom włączyły się zaolziańskie biblioteki. Wiele kół PZKO tradycyjnie urządza doroczne kiermasze polskich książek.

Od lat głównym dostawcą książek polskich wydawców są na naszym terenie państwo Danuta i Zenon Wirthowie, którzy od zeszłego roku prowadzą również Klub Polskiej Książki i Prasy przy ul. Čapka w Cz. Cieszyń. Ich księgarnia współpracuje na bieżąco z siecią księgarską MATRAS dzięki czemu może dostarczyć zaolziańskim czytelnikom praktycznie całą polską produkcję książkową.

Żeby przybliżyć tę ofertę będziemy co czwartek prezentowali w tym miejscu informacje o książkach, które można w Klubie Polskiej Książki i Prasy zakupić lub zamówić.

Dzisiaj prezentujemy listę dziesięciu najlepiej sprzedających się tytułów w sieci MATRAS w okresie od 19 stycznia do 1 lutego br.

1. J.K. Rowling, *Harry Potter i Zakon Feniksa*

Kolejna część popularnego cyklu przynosi potępienie konsumpcyjnego stylu życia i postawy liczy się tylko to, na jaki model latającej mio-

ty cię stać symbolizowanej w tych książkach przez Malfoya i Dursley-ów.

2. Jerzy Pilch, *Miasto utrapienia*
Najnowsza powieść Jerzego Pilcha - urodzonego w 1952 r. w Wiśle - prozaika i publicysty. Autor jest laureatem nagrody literackiej NIKE (2001 r.) za najlepszą książkę, zdobywcą nagrody Fundacji Kościelskich oraz Paszportu Polityki (1998 r.). Opublikował m.in.: *Wyznania twórcy pokątnej literatury erotycznej* (1998), *Spis cudzołóżnic* (1993), *Rozpacz z powodu utraty furmanki* (1994), *Inne rozkosze* (1995), *Bezpamiętnie utracona leworęczność* (1998), *Pod mocnym Aniołem* (2000). Jego książki przetłumaczono na wiele języków.

3. Tomasz Lis, *Co z tą Polską?*
Tomasz Lis, wydawca Faktów TVN, wcześniej korespondent TVP w USA Autor książek *Jak to się robi w Ameryce*, *Zawód korespondent*, *List z Ameryki*, *Wielki Finał*. Kulisy wejścia Polski do NATO.

4. Beata Tyszkiewicz, *Nie wszystko na sprzedaż*

5. Adam Michnik, *Wyznania nawróconego dysydenta*

6. Joseph Murphy, *Potęga podświadomości*

7. J.M. Coetzee, *Hańba*

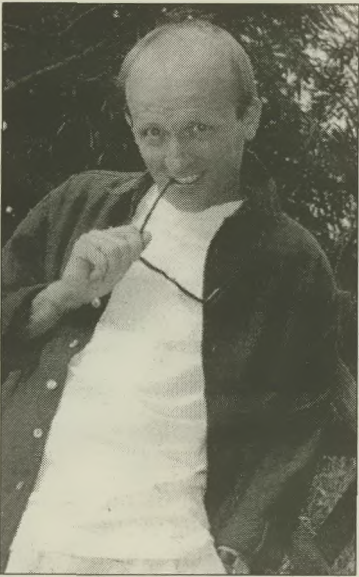
8. Anastazja Pustelnik, *173 specjały siostry Anastazji*

9. J.K. Rowling, *Harry Potter i czara ognia*

10. J.K. Rowling, *Harry Potter i więzień Azkabanu* (db)

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu”, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: santarlusm@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

Lotka

■ Serialowy Tadzio Norek z *Miodowych lat*, czyli Artur Barciś nagrał pierwszą w swoim dorobku płytę *Zagrać siebie*. Składają się na nią piosenki, które aktor przygotowywał przy różnych okazjach dla telewizji i radia, a także jego monodram *Gra, czyli musical na jednego aktora*. Barciś ujawnił też, że specjalnie dla niego powstaje scenariusz serialu telewizyjnego. *Bohater to niedorozwinięty umysłowo mężczyzna, który poprzez własną ułomność widzi świat prościej i dzięki temu może pomagać ludziom. To taki polski Forest Gump* - zapowiada Barciś.

■ W czasie czatu intranetowego serialową siostrę Martę z *Na dobre i na złe* zapytano, czy nie ma kompleksów z tego powodu, że nie jest wiotka.

A czy każdy musi być wiotki? - odpowiedziała pytaniem na pytanie Katarzyna Bujakiewicz. *Jestem silną, energiczną kobietą. Gdybym była wiotka, na pewno nie miałabym tyle energii. Na trzech marchewkach nie byłabym w stanie wyżyć.*

Popularna aktorka wyznała też, że nie ma w planie żadnej operacji plastycznej. *Staram się zaakceptować swoje wady* - tłumaczy. *Nikt przecież nie jest doskonały.* (K)

KILKA METOD, KTÓRE POPRAWIAJ TWOJĄ KONCENTRACJĘ I SPRAWNOŚĆ UMYSŁOWĄ

By nasz mózg lepiej pracował

Już po 20. roku życia w mózgu ubywa komórek nerwowych, sterujących jego funkcjami, bo organ ten zaczyna się starzeć.

Abymy w przyszłości nie mieć problemów z pamięcią, zaczynajmy dbać o jego kondycję.

Skupiaj się

Chcesz zapamiętać imiona nowo poznanych osób? A może dobra pamięć jest ci potrzebna w pracy? Trenuj niczym w szkole.

Podczas czytania książki lub czasopisma postaraj się zapamiętać 5 wybranych zdań. Co kilka godzin recytuj je z pamięci.

Czynność tę powtarzaj przez tydzień, codziennie zmieniając kolejność zapamiętanych zdań. Po miesiącu przerwy zacznij od początku.

Nie zapominaj... o witaminie B12

Z wiekiem w organizmie jest jej coraz mniej. W efekcie stajemy się mniej

sprawni umysłowo. Pomaga zwiększenie jej spożycia. Zalecana dzienna dawka to 2 mg. Tyle znajduje się w litrze tłustego mleka, 150 g żółtego sera, 100 g mintaja, 80 g wołowiny. Jeśli twoja dieta jest uboga w te produkty, trzy razy do roku przeprowadź miesięczną kurację, tykając tabletki z witaminą B12.

Zwolnij tempo

Codziennie znajdź choć godzinę na nicnierobienie. Relaksuj się, słuchaj muzyki. Udowodniono, że osobom, które nieustannie ustalają listę swoich obowiązków i martwią się na zapas, trudniej się skoncentrować.

Baw się!

Rozwiązuj krzyżówki, rebusy, graj w szachy, układaj puzzle. Każda

z tych czynności rozwija wyobraźnię i jest świetnym treningiem dla mózgu.

Rysuj plany

Jesteśmy wzrokowcami - jeśli coś rysujemy, dłużej to pamiętamy. Ale uwaga! Im bardziej skomplikowany jest rysunek, tym większa szansa, że go... nie zapamiętasz. Zamiast robić szczegółowe notatki w kalendarzu, używaj prostych symboli.

Stosuj dietę bogatą w magnez

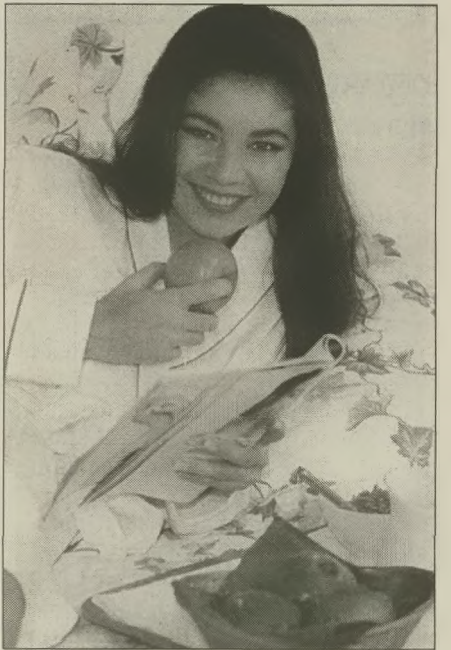
Jest niezbędny do prawidłowego funkcjonowania tkanki nerwowej. Dziennie potrzebujemy 200-250 mg magnezu - tyle znajduje się np. w 200 g nieoczyszczonego ryżu, 300 g chleba pełnoziarnistego lub garści orzechów.

Docen' czosnek

Według badań naukowców, zwierzęta laboratoryjne, którym codziennie podawano czosnek, żyły dłużej, na starość zachowały świetną kondycję. Dziś wiadomo, że jeden ząbek czosnku (najlepiej surowego) dziennie uaktywnia czynność mózgu.

Jedz młód

Wspomaga pracę mózgu i produkcję endorfin, substancji wywołujących dobry nastrój. Słodź miodem herbatę,

ale gdy przestygnie, aby nie stracił swoich właściwości. Wieczorem przyrządzaj specjalny napój - rozpuść 2 łyżeczki miodu w pół szklanki przygotowanej chłodnej wody. Wypijaj go rano na czczo.

Mów o tym!

Jeśli zapomniałaś czegoś zrobić, opowiedz o tym najbliższemu. Następnym razem skojarzysz sobie rozmowę w tej sprawie i nie zapomnisz o obowiązku. (P)

Warto Wiedzieć

Pogodna mama, zdrowsze dziecko

Optymizm jest zawsze potrzebny. Optymistki rodzą zdrowsze dzieci - taką konkluzję zakończyły się badania przeprowadzone przez psychologa Marci Lobel z Uniwersytetu Stanowego Nowego Jorku. Wspólnie z grupą współpracowników opublikowała ona pracę, w której dowodzi, że przedwczesne porody występują częściej u kobiet, które są negatywnie nastawione do wypełniania obowiązków związanych z urodzeniem dziecka i macierzyństwem.

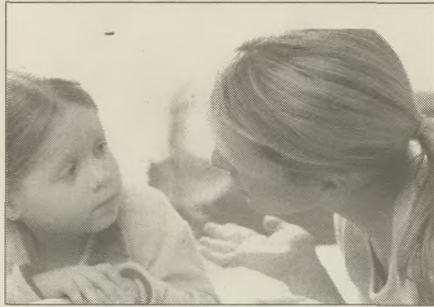
- *Zjawisko występuje szczególnie wyraźnie u kobiet, dla których ciąża związana jest z wyższym niż normalne ryzykiem. W takim wypadku gorsza kondycja psychiczna kobiety może być czynnikiem sprzyjającym przedwczesnemu porodowi lub urodzeniu noworodka o zbyt niskiej masie ciała* - tłumaczy badaczka.

Natomiast postawa optymistyczna może, zdaniem Lobel, przyczynić się do poprawienia kondycji fizycznej i psychicznej ciężarnej kobiety.

- *Optymista to człowiek dostrzegający przede wszystkim dobre strony świata i nie cofający się przed*

przeszkodami. Nasze badania pokazują, że takie kobiety bardziej troszczą się o higienę ciąży: dbają o własne zdrowie, odpowiednio się odżywiają, unikają sytuacji i zachowań zagrażających prawidłowemu rozwojowi płodu - twierdzi Lobel. Podkreśla też, że choć sam optymizm nie gwarantuje urodzenia zdrowego dziecka, to zwiększa taką szansę, gdyż zachęca do działania nawet w sytuacjach trudnych.

Pesymiści cofają się przed przeszkodami, jakie napotykają na swojej drodze, optymiści - starają się je mądrze pokonać. I choć nie zawsze im się to udaje, znacznie zwiększają w ten sposób szansę sukcesu, także szansę urodzenia zdrowego dziecka. (SN)

Wśród różnego rodzaju broni zbrojniczej znajdujemy pistolety, strzelby (u Targolika dwururkę), szable, przede wszystkim zaś ciupagę (toporek, obuszek, siekierkę, wałaszke).

SKARBY

Nie ma świadectw, żeby ktoś natknął się kiedykolwiek na zbrojnicze skarby - pewnie dlatego, że strzegą ich skutecznie diabły z innymi magicznymi siłami. Po dziś dzień jednak wśród ludzi z bujną fantazją panuje autentyczne przekonanie o ich istnieniu.

Całkiem niedawno Jan Korzeny-senior wspominał leśnika Karola Piechaczka z Łomnej, który jako dozorca puszczy w Miąszy przez całe lata przekopywał tak zwaną Zbrojniczą Polanę. No bo początkiem XVIII wieku Ondraszek ponoć często zachodził do Łomnej, górale szli z nim tutaj ręką w rękę i udzielali mu pomocy. Podanie twierdzi, jakoby Ondraszek właśnie w Łomnej zostawił swój pisemny testament dotyczący skarbu w Miąszym, w odwiecznej puszczy (teren polowań habsburskiego arcyksięcia pobudzał fantazję!). „Na podstawie tego listu” Piechaczek prędko szukał stoku góry, jednakże bezskutecznie, tak jak bezcelowa byłaby dzisiaj próba odnalezienia Ondraskowego testamentu. Bo już sami zabójcy Ondraski nie byli w stanie nic powiedzieć o jego schowkach. Skarby zbrojnicze, podobnie jak śpiące wojsko w Czanorii i pęcherz wodny pod Łysą, to podania-życzenia, bajeczne okazje odmiany losu dla znalazcy i jego bliskich. Powstawały pewnie w czasach szczególnej nędzy i ucisku. Sama istota „Górnych chłopców” mocno zresztą pobudzała wyobraźnię i kazała domyślać się ich rozproszonych po górach spadków.

A to złamana wierzba nagle odsłaniała złote połyski, to... I chociaż „pecunia non olet” (pieniądz nie cuchnie), to przecież znajdują się pod czarnoksiężską władzą i jest tak samo piachem, mierzwą, tak samo zapada się w głąb

ziemi, jak nadzieja zrodzona w ułamku chwili. Szukano zbrojniczego złota w biednych, głodnych czasach na Czanorii, na Ochodzie czy Baraniej... za pomocą różdżki, magicznych zaklęć i nabożnych tekstów biblijnych, lecz skarbów strzegł Złotogłowiec względnie ostatni zbrojnik pogrzebany pod Wykrocą w Istebnej, jak wspomina Barbara Polockkova.

Mapa beskidzkich skarbów jest rozległa w samym zaś środku łączy jej dwie gałęzie góra Girowa, kryjąca majątność Żyda z Lanckorony. Lanckoroński bogacz posiadał tak wiele dukatów, że nie wiedział, co z nimi począć albo gdzie je ukryć. Wpadł na myśl, że najbezpieczniej będzie im w kaflowym piecu. Zbójcy zwykli robić swoje „skoki” na pewniaka, lecz tym razem bezskutecznie przetrzasali domostwo i na próżno przypiekali Żydowi piętę. Ktoś z nich ciął w gniewie szablą w piec - i podłogę pokryły złote krążki, pokój pojaśniał od blasku. Zbójcy zabrali z sobą Żyda i zbiegli w Cieszyńskie, pieniądze zakopali na Girowej i nakryli kamieniem, Ucieli Żydowi głowę i położyli ją na owym kamieniu, aby po śmierci lepiej strzegł skarbu niż za życia.

Jest w Łomnej leśne ustronie zwane Kościółkami, pobliskie skałki zaś nazywa się Noclegami. To tutaj schodzili się na tajnych nabożeństwach w wieku XVII przesładowani protestanci. Jeszcze między wojnami odbyto na Kościółkach uroczyste nabożeństwa ewangelickie, wznowiono je przed niedawem dla uczczenia demokracji. Fantazja ludowa powiązała te miejsca ze skarbami zbrojniczymi, pewnie dla ich tajemniczości oraz dla skrywanych praktyk religijnych.

Paweł Hulka Laskowski powtarza za innymi w swym „Zaolziu”: „Na Węgrzech wieszano niegdyś śląskiego zbrojnika, zdybanego na rozboju. Kiedy stał pod szubienicą i kat zakładał mu stryczek na szyję, krzyknął głośno: - Hej, nie ma tu kogo z Jabłonkowa? Wtedy ubogi komornik Mach z Boconowic odpowiedział: - Ja jestem z Jabłonkowa. A zbrojnik na to: (cdn.)

Smaczno!

Ciasteczka jabłkowe

Składniki na 36 sztuk: 50 dag jabłek, 2 szklanki mąki /35 dag/, 1 niepełna szklanka cukru pudru /20 dag/, 7 płaskich łyżek masła lub margaryny, 7 czubatych łyżek cukru /15 dag/, 3 jajka, 2 cytryny, 10 dag rodzynek, 1 torebka cukru waniliowego, 2 łyżeczki proszku do pieczenia, szczypta cynamonu.

Przygotowanie: 1. Sparzyć jedną cytrynę, wytrzeć do sucha ściereczką. Otrzeć z niej skórkę, wycisnąć sok. Dobrze umyć jabłka, obrać, zetrzeć na grubej tarce. Natychmiast skropić je sokiem z cytryny, aby nie ściemniały. 2. Utrzeć tłuszcz z cukrem i cukrem waniliowym na gładką masę. Kolejno dodawać jabłka, nie przerywając

ucierania. Połączyć mąkę pszenną z proszkiem do pieczenia. Wsypać do masy, całość wymieszać do uzyskania jednolitej konsystencji. 3. Wsypać rodzynek do miseczki, zalać wrzątkiem, odstawić na krótko. Dobrze osączyć. Dodać do ciasta starte jabłka, skórkę cytrynową, cynamon i rodzynek. Całość dobrze wymieszać. 4. Nasmarować blaszkę tłuszczem, przełożyć na nią ciasto, wyrównać powierzchnię. Wstawić do dobrze nagrzanego piekarnika. Piec przez 30 min. w temp. ok. 200 st. C. 5. Wyjąć ciasto z pieca. Wycisnąć sok z pozostałej cytryny. Wymieszać z cukrem pudrem, dodając tyle wody, aby osiągnąć konsystencję gęstego lukru. Polać ciasto cytrynowym lukrem. Odstawić do zastygnięcia. 6. Pokroić ciasto w prostokąty o wymiarach 2 x 8 cm. Przełożyć gotowe ciasteczka na ozdobną patelnię lub duży talerz. Podawać zaraz po wystygnięciu.

Czas przygotowania: ok. 1 godziny (bez czasu oczekiwania). 1 sztuka - 130 kcal. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

Telewizja

CZWARTEK 5 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Weterynarz Fred (s. anim.) 9.05 Budzik (dla dzieci) 9.30 Lippy & Messy (kurs jęz. ang.) 9.40 Ferie z Jedyńką (dla dzieci) 9.55 Śpiewaj z nami (dla dzieci) 10.10 Archiwum Zacka (s.) 10.35 Polskie lektury obowiązkowe (s.) 11.25 Białe piekło (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 W zgodzie z naturą (mag.) 12.45 Klan (s.) 13.40 Stawiam na Tolka Banana (s.) 14.20 Laboratorium (mag.) 14.35 Beata i śmieci (pr. eduk.) 15.00 Wiadomości 15.10 Sekrety zdrowia (mag.) 15.30 My, wy, oni (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.35 Plebania (s.) 18.05 Na żywo (pr. public.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.) 21.15 Sprawa dla reportera (pr. public.) 21.45 Tygodnik polityczny Jedyńki 22.35 Mistrzostwa Europy w łyżwiarstwie figurowym w Budapeszcie 23.05 Monitor Wiadomości 23.25 Biznes perspektywy (mag.) 23.30 Oskar i Lucynda (film USA).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.40 Dixie (s. anim.) 7.50 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Czterej pancerni i pies (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 Przystanek praca (mag.) 10.35 Wieczór magii Sławomira Piestrzeniewicz 11.25 Dziewczyna i chłopak (s.) 12.10 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 W krainie władcy smoków (s.) 14.55 Planeta żywiół (film dok.) 15.45 Wilki (pr. muz.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Złoty interes (teleturniej) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Bądź przy mnie (film USA) 20.35 Przerwany lot. W obliczu śmierci (film dok.) 21.25 Kabaretowe kawałki (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Pikantne szczegóły (film USA) 0.15 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Megazynek (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Wielkie żarcie (s.) 9.45 Więzy krwi (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Shakin' Dudi (reportaż) 12.15 Ekogeneracja przyszłości (felieton) 12.35 Poznajmy je lepiej (s.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Echo Bałtyku (felieton) 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Nasz reportaż 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Bądź zdrow! (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Publicystyka w TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia 20.00 Telekurier (mag.) 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 Ślizz (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Euroliga kobiet Koszykówka 0.05 Kochankowie z Pont-Neuf (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Pokemon (s. anim.) 8.00 V.I.P. 3 (s.) 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.55 Tajne przez poufne (s.) 10.45 Awantura o kasę (teleturniej) 11.40 Samo życie (s.) 12.10 Interwencja (mag.) 12.30 Serca na rozdrożu (s.) 13.20 TV Market (mag.) 13.35 Czułość i kłamstwa (s.) 14.05 Power Rangers (s.) 14.30

Transformery (s. anim.) 15.00 Świat według Kiepskich (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje 19.10 Rodzina zastępcza (s.) 20.15 Miodowe lata (s.) 21.10 Samo życie (s.) 21.45 Zostać miss 2 (s.) 22.45 Z archiwum X (s.) 23.45 Biznes Informacje 0.10 Graffiti (pr. public.) 0.30 Erotyczne zwierzenia (s. erot.) 1.00 Miłosne sekrety (s. erot.) 1.30 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Magazyn paraolimpijski 5.20 Spostrzeżenia z zagranicy 5.25 Obiektyw 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Podróżomania 9.30 Podróże po świecie wina (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Oczarowani (s.) 13.30 Telewizyjny klub dla niesłyszących 14.00 Wiadomości 14.05 Bananowe rybki (talk show) 14.35 Ludzie burmistrza (s.) 15.00 Czy chcecie mnie? (mag.) 15.20 Wydarzyło się... 15.30 Aneta (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 16.50 Labirynt (teleturniej) 17.20 Co mogę dla siebie zrobić (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Simpsonowie (s. anim.) 18.50 Stop (mag. dla kierowców) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Śledztwo po omacku (s.) 21.45 (Na)bierz mnie! (pr. rozryw.) 22.15 Czarne owce (mag.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Między nami facetami (film kanad.) 0.55 Dwudziestka dwójka 1998 (pr. rozryw.) 1.25 Czarni baronowie 1.35 Na pływalni z J. Capkiem 1.55 Podróże po świecie wina 2.25 Rodzina na rozdrożach 2.50 Ziemia nieznana 3.10 Mieszkać to zabawa 3.25 Moda - Ekstrawagancja 3.50 W cztery oczy 4.15 Czeski łowca przygód 4.45 10 minut ekologii.

■ TVC 2

5.00 Przygody nauki i techniki 5.30 Nasza wieś 5.50 Wielki Wóz 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 W cztery oczy 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Ogniem i mieczem (s.) 12.50 Synaj (pr. dok.) 13.00 Pomarańcza (mag.) 13.50 Etykieta 14.00 Meduza (pr. muz.) 14.30 Stroji - nie stroi (mag.) 15.20 Na tropie 15.45 M15 (s.) 16.45 Podróże nauki i techniki (s. dok.) 17.35 Popularis (mag.) 18.05 Kinobox (mag.) 18.25 Czeski łowca przygód (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 W blasku pięciu kół 19.35 MaXtreme (mag. sport.) 19.55 Stop (mag. dla kierowców) 20.00 Trylobit (pr. rozryw.) 20.30 ME w łyżwiarstwie figurowym - Węgry 22.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 22.40 Tarcze (film USA) 0.10 Aport (pr. muz.) 0.45 Ludzie z maneżu 1.45 Na krawędzi 2.30 Wiadomości, komentarze 3.10 Wędrowki muzyczne ze Z. Mahlerem 3.25 Tarcze (film USA).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Róża na pustyni (film niem.) 10.55 Lekcje gotowania 11.25 Stefania (s.) 12.20 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Niewiarygodne historie (s.) 13.30 Na południe (s.) 14.20 Kachorra (s.) 15.15 Gwiazdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Gliniarz i prokurator (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 Czechy poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 21.50 Kocioł (talk

show) 22.40 Potwory z otchłani (film USA) 0.10 Akcja (s.) 1.30 Kocioł (talk show) 2.15 Niebezpieczna gra (film USA) 4.15 Doktor ze wsi (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namiętność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.45 Prima jazda 11.35 Bombowce B-52 (film USA) 13.25 Raymonda każdy lubi (s.) 13.50 Pomoc domowa (s.) 14.20 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Melrose Place (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Dynastia Nowaków (s.) 21.00 Receptariusz dobrych pomysłów (mag.) 22.00 12 odważnych 22.15 Ciernie (mag.) 23.05 Ulice Berlina (s.) 0.55 Na temat! 1.05 Kusząca szansa (teleturniej) 2.10 Co wszystko było wspaniałe 3.10 Świat według Bundych (s.) 3.35 Sauna.

PIĄTEK 6 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Jedynećka na saneczkach (dla dzieci) 9.40 Ferie z Jedyńką (dla dzieci) 10.00 Nash Bridges (s.) 10.45 Mamo, tato - pomóżcie (mag.) 11.05 Sztuka tworzona w mrokach (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Wielkie sprzątanie (mag.) 12.40 Aleksander Wielki (film USA) 15.00 Wiadomości 15.10 Prostawanie nóg (film dok.) 15.40 Kwadrans na kawę 16.00 Raj (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Adam Małysz - wokół skoczni (mag.) 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.35 Plebania (s.) 18.00 Randka w ciemno (pr. rozryw.) 18.40 Jaka to melodia? 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Sprawa Thomasa Crowna (film USA) 22.00 Mistrzostwa Europy w łyżwiarstwie figurowym w Budapeszcie 23.00 Monitor Wiadomości 23.20 Biznes perspektywy (mag.) 23.25 Prawo i bezprawie (s.) 0.10 Inne spojrzenie (film USA) 0.50 Towarzysze (film austral.).

ALEKSANDER WIELKI

Piątek 6.00 godz. 12.40 TVP 1
Dramat historyczny, 131 min, USA 1956

Scenariusz i reżyseria: Robert Rossen

Zdjęcia: Robert Krasker

Muzyka: Mario Nascimbene

Występują: Richard Burton, Fredric March, Claire Bloom, Danielle Darrieux i in.

Zrealizowana z epickim rozmachem historia Aleksandra Wielkiego, od jego narodzin w roku 356 p.n.e. do nagłej śmierci w 323 roku p.n.e. Historia życia Aleksandra Wielkiego i jego licznych podbojów, to historia rozdarcia wewnętrznego między poczuciem boskiej mocy a świadomością przepowiedzianej mu wczesnej śmierci. Reżyser Robert Rossen zdobył pochwały za realistyczne sekwencje batalistyczne, chociaż cały film krytyka przyjęła raczej powściągliwie. Tytułową rolę zagrał jeden z największych gwiazdorów powojennego kina, 31-letni wówczas Richard Burton.

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.40 Dixie (s. anim.) 7.50 Kasztaniaki (s.

SPRAWA THOMASA CROWNA

Piątek 6. 2. godz. 20.15, TVP 1
Film kryminalny, 98 min, USA 1968

Reżyseria: Norman Jewison

Scenariusz: Alan R. Trustman

Występują: Steve McQueen, Faye Dunaway, Paul Burke, Jack Weston, Yaphet Kotto i in.

Thomas Crown - znudzony milioner omysla precyzyjny plan napadu na bank. Wynajmuje pięciu ludzi, którzy nie znają się między sobą i nigdy też nie widzieli swoje go mocodawcy, a następnie telefonicznie przekazuje im wszystkie szczegóły akcji. W czasie akcji Crown obserwuje ich przez lornetkę z okna swego biura...

anim.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 Święta wojna (s.) 10.50 Podróże Pana Kleksa (film pol.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 Polskie drogi (s.) 16.00 Panorama 16.25 Złotopolscy (s.) 17.20 Wielka wygrana Marian i Hela - kabaretowa (pr. rozryw.) 18.30 Panorama 19.00 Siła zmysłów (film dok.) 19.50 Zobacz to... (pr. kultur.) 20.10 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 21.10 Na zdrowie - Jagielski (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka (pr. muz.) 23.05 Tajemnice kobiet (film austral.) 0.50 Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście (s.).

■ TV KATOWICE

6.30 Transmisja mszy świętej 7.45 Aktualności 8.00 Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędny weekendowy 8.45 Gość dnia 9.00 Teorie spiskowe (s.) 9.45 Więzy krwi 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Smart Jazzpol Festival 12.15 To jest temat (mag.) 12.35 Poznajmy je lepiej 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Trójka tam była... 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Miś w Europie (reportaż) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.30 Kurier kulturalny 18.40 Prognoza pogody 18.45 Magazyn kulturalny 19.15 Muzyka u nas (pr. muz.) 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 22.00 Ludzie i sprawy (mag.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Przeżyj cios (s.) 0.00 Postać w kamieniu (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Transformery (s. anim.) 8.00 Tajne przez poufne (s.) 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.55 Boston Public 2 (s.) 10.50 Rosyjska ruletka (teleturniej) 11.45 Samo życie (s.) 12.35 Serca na rozdrożu (s.) 13.25 Czułość i kłamstwa (s.) 13.55 Power Rangers (s.) 14.20 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 14.50 Miodowe lata (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Tajne przez poufne (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje 19.10 V.I.P. 3 (s.) 20.10 Daleko od noszy (s.) 20.40 Pierwszy milion (s.) 21.45 Cień anioła (s.) 22.45 Nagi patrol 2 (s.) 23.15 Biznes Informacje 23.30 Puls - biznes i giełda (mag.) 23.50 Graffiti (pr. public.) 0.10 Film erotyczny 2.00 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Królestwo z cyny 5.30 Czy chcecie mnie? (mag.) 5.45 Pierwsza pomoc 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.05 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 9.20 Gdzie podziła się ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.10 Cud w zatoce Morgana (film USA) 12.00 Wiadomości 12.25 Rodzina na rozdrożach (mag.) 12.50 O biednym ksiąstewku (bajka) 14.00 Wiadomości 14.05 Przygody kryminalistyki (s.) 15.00 Nasza wieś (mag.) 15.20 „Halabalašou” 16.00 Wiadomości 16.05 Niech żyje S Club! (s.) 16.35 Droga wzwyż (s.) 17.20 Spostrzeżenia z zagranicy 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Arabela (s.) 20.35 Rodzina Addamsów (film USA) 22.15 Czarni baronowie (rep.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Druga młodość (s.) 23.45 Losowanie „10” szczęśliwych 23.50 Cud w zatoce Morgana (film USA) 1.25 Irak - miejsce, gdzie się urodziłem 1.45 Saddam Husajn, życiorys dyktatora 2.35 Polowanie na Saddama 2.50 14 grudnia 2003 (rep.) 3.10 Służyliśmy w Iraku 3.25 Wolność za wolność (film dok.) 3.50 Droga wzwyż (s.) 4.35 Wasze boisko.

■ TVC 2

5.10 Śladami 5.25 Pomarańcza (mag.) 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Obiektyw 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.10 Podróże nauki i techniki (s. dok.) 13.00 Simpsonowie (s. anim.) 13.25 Mechanika popularna dla dzieci (s. dok.) 13.55 Czechy - Hiszpania (tenis) 20.00 Dziennik telewizyjny po latach 20.10 Diagnoza 20.30 ME w łyżwiarstwie figurowym - Węgry 22.30 Koncert z Senatu 23.10 Salon (mag.) 23.35 Dama wie, kiedy przyjąć (teatr) 0.45 W poszukiwaniu Janáčka 1.45 Wiadomości, komentarze 2.20 Ludzie z maneżu 3.20 Rodzina Addamsów (film USA).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Młody Indiana Jones (s.) 11.00 Lekcje gotowania 11.30 Stefania (s.) 12.20 Trzy życia Sofii (s.) 13.10 Niewiarygodne historie (s.) 13.35 Na południe (s.) 14.25 Kachorra (s.) 15.20 Gwiazdna brama (s.) 16.10 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Gliniarz i prokurator (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 Wirujący seks (film USA) 22.20 „Prask!” (talk show) 22.55 Puszek (talk show erot.) 23.35 Ope-tanie (film USA) 1.15 Akcja (s.) 2.30 „Prask!” 3.00 „XXL na Sucho” 3.40 P.F. 4.55 Doktor ze wsi (s.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namiętność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.45 Prima jazda 11.50 Ho! (film USA) 13.50 Pomoc domowa (s.) 14.20 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Melrose Place (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.40 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.53 Loteria Euromiliony 19.55 Skarb kupca z Bizancjum (film czes.) 21.50 Telebazar (pr. rozryw.) 22.45 Kroki mordercy (film niem.) 0.30 Loteria Euromiliony 0.35 Na temat! 0.45 Kusząca szansa (teleturniej) 1.50 NHL Power Week 2.20 Świat według Bundych (s.) 2.45 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 6 lutego br. obchodzi swój zany jubileusz 80-lecie urodzin

pan RUDOLF PRZECZEK

z Hawierzowa Szumbarku. Z tej okazji jak najserdeczniejsze życzenia szczęścia, zdrowia i pogodnych lat życzą żona, córka z mężem oraz syn z rodziną. GL-051

Dnia 4 lutego 2004 obchodziła swój zany jubileusz życiowy, 80. urodziny,

pani STANISŁAWA WRANKA

Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i jeszcze wiele pogodnych dni życzą córka Krystyna z mężem oraz wnuczka Krysia i wnuk Tomek. GL-065

„Czas płynie i nie wraca tego, co zabrał, tylko wspomnienia pozostają w sercu nadal”.

Dzisiaj mija 100-lecie urodzin, zaś 22. 1. 2004 minęła 24. rocznica śmierci naszego Ukochanego Męża, Ojca, Dziadka i Pradziadka

śp. JÓZEFA WACŁAWKA

z Mostów koło Jabłonkowa. O chwilę wspomnień i pocierz za spokój jego duszy proszą najbliżsi. AD-021

„Ciężko się z Wami żegnać, jeszcze trudniej bez Was być, lecz miłość śmiercią się nie kończy”.

Dnia 6. 2. 2004 mija 1. bolesna rocznica śmierci

śp. AGNIESZKI BUBOWEJ

z Nieborów. Równocześnie 3. 3. 2004 wspominamy 23. rocznicę bolesnej śmierci jej męża

śp. PAWŁA BUBY

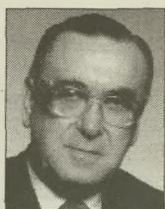
Wspomina najbliższa rodzina. AL-087

Dnia 6. 2. 2004 mija 30 lat, gdy odszedł od nas na zawsze, nagle i niespodziewanie nasz Kochany

śp. WŁADYSŁAW KOWALA

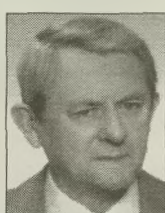
z Łąk. O cichą modlitwę i chwilę wspomnień proszą najbliżsi. RK-019

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 1. 2. 2004 zmarł po ciężkiej chorobie w wieku 80 lat nasz Ukochany Ojciec, Teść, Dziadek, Szwagier i Wujek

śp. HENRYK PEKAŁA

zamieszkały w Karwinie Raju. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek dnia 5 lutego 2004 o godz. 14.00 z sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie Raju. W smutku pogrążona rodzina. RK-020

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że opuścił nas na zawsze w wieku 83 lat nasz Najdroższy Mąż, Ojciec, Dziadek, Pradziadek i Wujek

śp. FRANCISZEK TESARCZYK

zamieszkały w Olbrachcicach. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w sobotę 7 lutego 2004 o godz. 10.00 z kościoła katolickiego w Olbrachcicach na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. AD-022

Pragniemy tą drogą serdecznie podziękować wszystkim krewnym i znajomym za udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. KAROLA LISZTWANA

Dziękujemy ks. W. Stonawskiemu za dostojne prowadzenie obrzędu pogrzebowego, chórowi za pieśń, p. J. Jachnickiemu z MK PZKO Jabłonków za przemówienie, p. naucz. Richterowi, dyrektorowi PSP w Czeskim Cieszynie oraz wszystkim pozostałym za wyrazy współczucia. Synowie i córki z rodzinami. GL-063

Domy rodzinne

1. Dom rodzinny w Hrczawie, murowany, podpiwniczony, w centrum, II kondygnacja, woda, szambo, elektryczność. Cena do uzgodnienia.
2. Dom rodzinny w Gutach po renowacji, z parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, poddasze mieszkalne. Cena do uzgodnienia.
3. Drewniak w Nawsiu z parcelą 80 a. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem. Cena 690 tys Kc.

4. Dom rodzinny w Trzyńcu Dolnej Lesznej z parcelą 15 a, 4+1, weranda, garaż i budynek gospodarczy. Cena do negocjacji - 1,3 mln Kc.
5. Dom czyszowy w Czeskim Cieszynie, ul. Dukelska, 3 piętra. Cena do negocjacji - 3 mln Kc.

Garaż - sprzedaż

Garaż w Cz. Cieszynie na Horkách.

Cena do uzgodnienia.

Sprzedaż lub wynajęcie garażu w Trzyńcu w pobliżu stacji benzynowej ARAL.

Cena do uzgodnienia

Oferujemy biura do wynajęcia w centrum Cz. Cieszyna. Blizsze informacje w BN.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanisławice, Żuków Góry, Trzanowice, Kocobędz, Ropica itd.).

Mieszkania-sprzedaż

Oferujemy mieszkanie ponadstandardowe 3+1 z tarasem, 80 m², w centrum Cz. Cieszyna. Tylko dla poważnie zainteresowanych. Blizsze informacje w BN.

Oferujemy mieszkanie 4+1 z balkonem w Cz. Cieszynie. Bardzo ładne, po renowacji.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 3+1 z balkonem, po renowacji przy ul. Slezkiej, Cz. Cieszyn.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 2+1 w centrum Cz. Cieszyna, po renowacji z wyposażeniem.

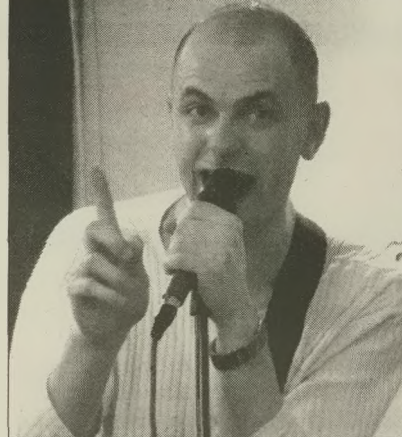
Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 2+1 w domu rodzinnym z garażem. W spokojnym miejscu (Rozvoj), blisko centrum Cz. Cieszyna. Czynsz 6 tys. Kc miesięcznie + usługi.

Poszukujemy dla klienta z gotówką mieszkania spółdzielczego 1/5+1 w Cz. Cieszynie (i Sibicy).

Oferuje:

Jan Czernek
Stefánikova 21
737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

W ramach popierania otwartych Inicjatyw Teatr Cieszyński w sobotę nie tylko przedstawił spektakl Polaroidy, ale też zaprosił widzów na koncert zespołów rockowych. Na zdjęciu wokalista polskiego zespołu Pogodno. Fot. WIESŁAW PRZECZEK

SWEET EXPERT GROUP, s. r. o.

firma zajmująca się dystrybucją słodczy poszukuje

ASYSTENTA/KI DZIAŁU SPRZEDAŻY

Wymagania:

- wykształcenie średnie lub wyższe
- bardzo dobra znajomość języka polskiego w mowie i piśmie
- znajomość języka angielskiego mile widziana
- dobre zdolności komunikatywne i organizacyjne
- znajomość obsługi PC

Oferujemy:

- pracę w młodym kolektywie
- możliwość dalszego kształcenia

Prosimy o przesyłanie listu motywacyjnego pisanego własnoręcznie w terminie do 14 dni pod adresem:

SWEET EXPERT GROUP, s. r. o.,
Nádražní 47/3, 737 01 Cz. Cieszyn.

Co w teatrze

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN:
„Jenůfa” (6. godz. 19.00, grupa M).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Władca pierścieni: Powrót króla (5, 6, godz. 16.00, 19.30), Reflex: Trio z Belleville (5, 6, godz. 17.00), Okrucieństwo nie do przyjęcia (5, 6, godz. 20.00), Ex: To właśnie miłość (5, 6, godz. 19.00), CZ. CIESZYN - Central: Cwany Filip (6, godz. 17.15, 19.30), TRZYNIEC - Kosmos: Mali Agenci 3D (5, 6, godz. 17.30), „Kameňák 2” (5, 6, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrava 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

PITS „BŚ” - zawiadamiamy zainteresowanych tygodniową wycieczką do Gór Izerskich o złożenie zaliczki do 23. 2. u swych rejonowych.
HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza 5. 2. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuska 2 na spotkanie klubowe.
BYSTRZYCA - zarząd MK PZKO serdecznie zaprasza 8. 2. o godz. 15.00 do Domu PZKO na zebranie sprawoz-

dawcze. Program: młodzież szkolna z widowiskiem „Wesele”.
MILIKÓW CENTRUM - Macierz Szkolna oraz MK PZKO serdecznie zapraszają 7. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO na bal. Przygrywa „Galax”.
CZ. CIESZYN CENTRUM - MK PZKO zaprasza 20. 2. do restauracji „Na Brandysie” na „Śledziówkę”. Miejscówki z kolacją (230 Kc) do nabycia w Bibliotece Miejskiej, ul. Havlíčka 6 we wtorki, czwartki i piątki w godz. 13-17.
TRZYNIEC - stowarzyszenie obywatelskie „Trijadod” zaprasza 13. 2. o godz. 19.00 do szkoły zawodowej w Trzyńcu Kanadzie na bal benefisowy. Miejscówki (250 Kc) można nabyć u p. Olszarowej tel. 558 380 720 lub 558 380 721, u p. Pytlika 608 404 530.

Wapisy

STONAWA HOŁKOWICE - grono pedagogiczne oraz dzieci szkoły i przedszkola zapraszają 6. 2. w godz. 8-16 na zapisy do klasy pierwszej i do przedszkola. Serdecznie zapraszamy.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA: do 29. 2. wystawa „Beskid Śląski” w malarstwie Pawła Wałacha. Otwarte po-pt: 9-15.
GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwin: do 6. 2. wystawa „Klejnety ze srebra 2004”. Otwarte po-pt: 10-16.
SALA MÁNESA, DK Karwin: do 6. 2. wystawa twórczości plastycznej Moniki Milerskiej i rzeźby plastyczne

Małgorzaty Krentowicz. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.
„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwin: Frysztat: do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.

MUZEUUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, wystawa do 25. 4. „Zbrodnia i kara”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14: do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ INTERKLUB, Karwin: do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ JABLONKÓW, Rynek Mariacki 14: do 22. 2. „Szkoła podstawą życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYNCA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyna”.

▲ GALERIA „NA SCHODACH” - do 14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

Wferty

ZAKUPIĘ TANIO kuchenkę gazową z piekarnikiem na butlę PB. Tel. 777 264 323. GL-064

NOWY SALON ŠKODA w Czeskim Cieszynie

Podajemy do wiadomości, że po ukończeniu działalności firmy NETCAR w Czeskim Cieszynie przejęliśmy przedstawicielstwo Škoda Miadá Boleslav w zakresie sprzedaży, serwisu i napraw gwarancyjnych w naszym zakładzie samochodowym przy ul. Frydeckiej w Czeskim Cieszynie.

W ramach sprzedaży świadczymy wszelkie usługi łącznie z rejestracją, ubezpieczeniem, leasingiem, kredytem na zakup samochodu lub odkupieniem samochodu używanego.

Informacji o cenach nowych samochodów, możliwościach napraw oraz ofercie promocyjnej modeli Škoda, udzielimy osobiście lub telefonicznie pod adresem:

Autodružstvo
Frýdecká 12, Český Cieszyn

tel.: 558 746 716, 558 713 672
603 469 631

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Český Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Český Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Český Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

Redakcyjnej Poczty

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZE SKRZECZOŃSKICH PZKAOWCÓW

Ocena rocznej działalności

W ubiegłą niedzielę w skrzeczkońskim Domu PZKO odbyło się z udziałem wiceprzewodniczącego Zarządu Głównego PZKO Dr. Józefa Wierzonja zebranie sprawozdawcze Miejscowego Koła PZKO, podczas którego przeprowadzono ocenę działalności za 2003 r.

Na wstępie z okolicznościowym wierszem wystąpiła uczennica dolnolutyńskiej szkoły Magdalena Sebera. Według sprawozdania przedstawionego przez sekretarza MK PZKO inż. Tadeusza Guziurę w ramach Koła w ubiegłym roku działał chór mieszany Hasło, zespoły estradowo-kabaretowy Andrusi i muzyczny Krater, które zaliczyły łącznie 34 występy. Ponadto aktywnie działał Klub Kobiet z przewodniczącą Mariellą Górniok.

Do najważniejszych akcji i imprez zorganizowanych w ubiegłym roku należał Bal nad Olzą, walne zebranie, tradycyjne imprezy, jak Powitanie wiosny, smażenie jajecznicy, festyn ogrodowy i obchody Miesiąca Pamięci Narodowej, dalej obchody Miesiąca Oświaty, Książki i Prasy połączone z jubileuszem 90-lecia istnienia polskiej biblioteki w Skrzeczoniu oraz wigilijska ze spotkaniem z jubilatami-członkami Koła. Na ubiegły rok przypadły także obchody 30 rocznicy kupna Domu PZKO i 30-lecia współpracy MK PZKO Skrzeczni z zaprzyjaźnionym Towarzystwem Miłośników Grodkowa. Z tej okazji odbyła się uroczysta akademicka w sali zakładu Bochemia w Boguminie z występami chórów Hasło i Grodkovia i dziecięcego zespołu folklorystycznego Skotniczka z MK PZKO Orłowa Lutynia, natomiast w rewanżu skrzeczkoński chór Hasło wraz z grodkowskimi chórami – Cecyliński i Grodkovia wystąpił w Domu

Kultury w Grodkowie w ramach obchodów XVIII Dni Elsnerowskich. Ponadto zorganizowano mistrzostwa Koła i dolnolutyńskiej szkoły w tenisie stołowym oraz mistrzostwa Koła w kometce. Przebiegła również kolejna prelekcja kulinarna Franciszka Bałona pn. „Przysmaki z fasoli”. W ramach sprawozdania została oceniona owocna 25-letnia działalność korespondentów prasowych Danuty i Tadeusza Guziurów (2407 artykułów, ogłoszeń i zaproszeń w 15 periodykach w Republice Czeskiej i Polsce), a także działalność brygadnicza skrzeczkońskich pezetkaowców, bowiem bezinteresownie pracowali setki godzin brygadniczych w ramach napraw i porządkowania Domu PZKO i jego okolicy oraz przy organizowaniu akcji i imprez.

Po przedstawieniu ramowego planu pracy oraz sprawozdania kasowego i budżetu na 2004 r., z którymi zaznajomił obecnych skarbnik Koła Czesław Gałuszka, głos zabrał przedstawiciel ZG PZKO. Poinformował zebranych o obecnej sytuacji w ZG PZKO, sprawie sprzedaży ośrodka szkoleniowo-wypoczynkowego w Koszarzyskach, możliwościach aktywizacji bazy członkowskiej, a także o istniejących zespołach pezetkaowskich – zwłaszcza chórach. W ramach dyskusji prezes Koła Bogusław Czapiek przedstawił wniosek regulaminu wewnętrznego Koła, który został przez obecnych zaakceptowany, i poinformował o przygotowaniach do kwietniowych obchodów Miesiąca Pamięci Narodowej, które przebiegną w ramach 35. rocznicy odsłonięcia pomnika 104 Polaków na skrzeczkońskim cmentarzu.

Po zebraniu przebiegło spotkanie towarzyskie. (D.G.)

Nyde Park

AD: FELIETON R. PUTZLACHER

Kłopotliwa polskość

Kto zgadza się z poglądem, że „Sienkiewicz jest pisarzem wprawdzie pierwszorzędnym, lecz tylko i wyłącznie pośród drugorzędnych”, ten powinien dopuścić istnienie możliwości, iż na odwrót na przykład Gombrowicz w pierwszej lidze pierwszych skrzypiec bynajmniej nie ma przyznanych „a priori”. Tu grozi mu odkrycie, że obaj luminarze walcili o siebie nawzajem, gdyż jeden ani drugi nie jest kompetentny zwolnić go od wyboru, czemu oddać pierwszeństwo: pokrzepieniu serca, czy studium psychologii zbiorowości.

Kierując się najbardziej naturalnym pragnieniem osobistej autentyczności Zaozianin nie będzie grymasił nad Sienkiewiczem, zaś intelektualista z Warszawy czy Krakowa polubi Gombrowicza wbrew wszystkim i wszystkiemu, co mogłoby mu w tym

przeszkodzić. (Nie obawia się bowiem nikogo ani niczego serce, mające pokrzepienie od wczesnej młodości).

Obydwa luminarze są walcili tyle samo, jednak w różnej walucie. Nie zapominajmy, że nie należymy jeszcze do strefy „euro” i póki co, nie trwoniśmy sprawdzonych nominatów: Co dzisiaj jest „trendy”, to jutro być może „passé”, i odwrotnie.

Podziwiając i cytując przy każdej okazji wszystkich, ilu by ich nie było, autorów bardzo mądrych spróbujmy nie ogłuchnąć na głos tych, którzy starają się krzepić nasze serca, niejako mimochodem stając się noblistami.

Pokrzepiajmy się nawzajem, zamiast badać swe wnętrza. Jeżeli każdy z nas zostanie chirurgiem to kogo położymy na stole operacyjnym?

S.Sz.

le heca!

- Jak wpadłeś?
- Przez odciski!
- Na rękach?
- Nie, na nogach - nie mogłem szybko uciekać...

* * *

Czy świadek jest żonaty?
- Nie, Wysoki Sądzie. Ja tylko tak wyglądam...

* * *

W jakich okolicznościach pani mąż złamał nogę?

- Wysłałam go do piwnicy po ziemniaki, a on niezadara poślizgnął się na schodach.

- I co pani wtedy zrobiła?
- Jak to co? Makaron.

* * *

Adwokat broni oskarżonego:
- Ależ Wysoki Sądzie, mój klient to współczesny Robin Hood: grabił

bogaty, choć przyznaje, że zapomniał rozdawać biednym.

* * *

- Więc oskarżony uderzył swojego sąsiada 2 razy?
- Tak, Wysoki Sądzie!
- I sąsiad już się nie podniósł?
- Nie miał prawa!

* * *

- Daję głowę, że mój klient jest niewinny! - stwierdza adwokat.

- Proponuję, żeby głowę obrońcy włączyć do akt! - stawia wniosek prokurator.

* * *

- I niczego pani nie podejrzewała, kiedy oskarżony zaprowadził panią do ciemnego parku?

- Podejrzewałam, ale nie przyszło mi do głowy, że może mi zerwać bransoletkę z ręki i uciec.

Wydarzenia Sportowe

SUKCES TRZYNIECKIEGO KULTURYSTY ROMANA SZUŚCIKA

Kariera po czterdziestce

Z rzadko spotykanego sukcesu może się cieszyć kulturysta Roman Szuścik z Trzyna, który swoją przygodę z hantlami rozpoczął przed niespełna trzema laty. Zabrał się ostro do pracy i pod koniec ubiegłego roku wziął udział w pierwszych dwóch konkursach swej kariery. W Czelakowicach wywalczył tytuł Mistrza RC Masters, a później w Pucharze Praży zajął 5. miejsce. Trzyniecki kulturysta rozpoczął już przygotowania do kolejnych konkursów, ponieważ chciałby osiągnąć następne sukcesy. Po treningu udzielił nam następującego wywiadu.

Uprawiał pan wcześniej jakiś sport?

W podstawówce jeździłem na nartach, do 18 lat grałem w piłkę w Wędryni i na tym się skończyło. Mając 39 lat postanowiłem zacząć regularnie ćwiczyć. Trenowałem sześć razy w tygodniu, pokonując zarazem nieprzyjemny ból. Po dwu miesiącach mój organizm przyzwyczaił się do ekstremalnego wysiłku.

Samemu ćwiczyć jest bardzo trudno. Ma pan jakiegoś trenera albo tzw. sparingpartnera?

Z początku trenowałem w Czeskim Cieszynie, teraz ćwiczę Trzyna. Najpierw trenowałem sam, co muszę przyznać, było bardzo męczące. Po niespełna roku znalazłem sparingpartnera, z którym uzupełniamy się wzajemnie. Człowiek nie musi się zmuszać do trenowania, ćwiczy mu się lżej, bo może liczyć na pomoc kolegi. Obecnie ćwiczę przez dwa dni, trzeci mam zawsze wolny. Cennych rad mi udziela trener Jerzy Jedzok z Czeskiego Cieszyna.

Jak doszło do tego, że wystartował pan po raz pierwszy w konkursie?

Namówili mnie kulturysty Roman Wróbel i Zbigniew Martynek. Do

Różnych dziedzin

TURNIEJE ZIMOWE: Iskra Gruszów: Slowan Ostrawa - Lutynia Dolna 1:1, TJ Pietwałd - Unia Hlubina 3:1, Iskra Gruszów - Orłowa 0:2, Darkowice - Rapid Skrzeczni 0:4. **ĆSAD Hawierzów:** ĆSAD Hawierzów - SK Stonawa 2:4, FK Hawierzów - MFK Karwina 2:4, Cierlicko - SKF Hawierzów 1:3, Słowian Hawierzów - Metyłowice 0:1. **Banik Fučík Orłowa:** Banik Rychnów - Banik Falco Dąbrowa 1:3, Sławoj Pietwałd - Banik Fučík Orłowa 3:2. **Trzyniec:** Bystrzyca - Niebory 0:0, Gródek - Oldrzychowice 5:1, Śmiłowice - Nydek 5:3.

SPARINGI: Banik Ostrawa - Chumnam Dragon 0:0. W ostatnim sparingu w ramach zgrupowania na Cyprze trener František Komniacký wystawił drużynę, która najprawdopodobniej pojawi się na boisku podczas wiosennej inauguracji w Libercu.

Futbol Trzyniec - FC IRP Czeski Cieszyn 3:3 (2:1), bramki: Jakus 2, Pindor - Vojvodík 2, Kubáň.

TENIS STOŁOWY: Start Sucha Górna - KST Robot Mokre Łazce 8:2, półfinał Superligi tenisa stołowego: Čihák, Košťál - Demek, Šimončík 3:2, Čihák - Šimončík 2:3, Košťál - Demek 3:1, Mrkvička - Konečný 3:1, Košťál - Šimončík 2:3, Čihák - Konečný 3:0, Mrkvička - Demek 3:2, Košťál - Konečný 3:0, Mrkvička - Šimončík 3:0, Čihák - Demek 3:0).

MFK Karwina - juniorzy Banika Ostrawa sparing, dziś o godz. 15.00.

pierwszych zawodów przygotowywałem się ponad rok i trzy miesiące. Cykl treningów przebiegał standardowo - w ciągu dziewięciu miesięcy budowałem masę a później zająłem się szlifowaniem mięśni. Może zabrzmi to nieskromnie, ale od samego początku byłem pewny siebie spodzielając się zarazem medału. Mam muskularną budowę ciała, wobec czego nie sprawia mi kłopotów wzrost masy ciała. W odróżnieniu od innych zawodników, którzy za rok zyskają jeden kilogram masy, ja zyskam cztery albo pięć. Martwiłem się tylko wtedy, kiedy w trakcie zawodów miałem udawać modela. Trener bardzo mi jednak pomógł i nie musiałem się niczego obawiać.

Jak wyglądała pana walka z dietą?

Po prostu koszmar - inaczej nie umiem powiedzieć. Moja normalna waga wynosi ok. 90 kg, natomiast w konkursie startowałem w kategorii do 80 kg. Nie cierpię białek, musiałem się więc ograniczyć tylko do gotowanego kurczaka, ryżu, makaronu i jarzyn. Stan dietetyczny nęka każdego kulturystę. Do ćwiczenia nie musiałem się zbytnio zmuszać, ale do dotrzymywania diety owszem. Każdy powinien odczuć to na własnej skórze.

O czym pan myślał bezpośrednio po zwycięstwie?

Szczerze mówiąc, z początku nawet sobie nie uświadomiłem, że wygrałem. Odczułem ogromny głód, więc poszedłem coś zjeść, a później spać. Dopiero następnego dnia, kiedy wstałem, w pełni uświadomiłem sobie, co mi się tak naprawdę udało. Nawet nie umiem powiedzieć, jak bardzo byłem wtedy szczęśliwy.

Teraz pan znów zajmuje się budowaniem masy. Czyżby na horyzoncie pojawiły się kolejne zawody?

Czeka mnie jeszcze sporo roboty, pragnę zmierzać w kierunku doskonałości, żeby zaliczyć kolejne sukcesy. Szykuję się do kwalifikacji Masters, bo w październiku w Opawie odbędzie się Mistrzostwa Świata. Poza tym chcę wziąć udział w innych zawodach, choćby w kilku pucharowych. Warto dodać, że uczestnikami Masters są zawodnicy powyżej 40 roku życia. W normalnych zawodach mogą wystartować również ponad 40-letni kulturysty, ale na razie brakuje mi odwagi. Czeka mnie jeszcze sporo pracy.

Co jest pana śległem Achillesa?

Mam zbyt szczupłe nogi, ponieważ z początku ćwiczyłem tylko górne partie ciała. Kiedy pewnego dnia powiedziała mi jedna z koleżanek, że mam grubsze ręce niż nogi, rozpocząłem odrabiać straty. Nogi zdradziły mnie

podczas kwalifikacji do Mistrzostw Świata Masters. Trudno, spróbuję jeszcze raz.

Kulturysty dochodzą do szczytu swoich możliwości znacznie później niż inni sportowcy, więc można śmiało powiedzieć, że ma pan jeszcze wiele przed sobą. Czy nie żałuje pan, że zaczął ćwiczyć stosunkowo późno?

Szczerze mówiąc, dawniej nie myślałem o tym sporcie i nigdy nie przyszło mi do głowy, że mógłbym dobrać tak daleko. Rzeczywiście, teraz żałuję, że nie zacząłem ćwiczyć już wcześniej. Pocieszam się faktem, że jeżeli będę zdrowy, kariera jest jeszcze przede mną. W przyszłym roku chciałbym zmierzyć swe siły na Mistrzostwach RC, walcząc z wychowankiem Trzyna Zbigniewem Martynkiem, z którym mógłbym rywalizować w tej samej kategorii.

Rozmawiał Roman Baselides

Sport polski

MARIUSZ CZERKAWSKI, napastnik New York Islanders strzelił gola i zaliczył dwie asysty, prowadząc swój zespół do zwycięstwa 5:4 nad Vancouver Canucks w meczu ligi NHL. Czerkawski, który znalazł się wśród gwiazd meczu, spędził na lodzie ponad 14 minut i oddał dwa strzały. **LEGIA WARSZAWA - LITEX ŁÓWEK 4:2 (1:2).** We wtorkowym meczu sparingowym podopieczni trenera Dariusza Kubickiego pokonali piątą drużynę bułgarskiej ekstraklasy. **UTALENTOWANY NAPASTNIK 1.** FC Koeln, Łukasz Podolski, ma nadal obywatelstwo polskie i może występować w reprezentacji Polski. To samo dotyczy piłkarza Schalke Gelsenkirchen, Michała Delury, który nawet wyraził poważne zainteresowanie grą w kadrze biało-czerwonych.

PRZED PODPISEM KONTRAKTU z Polonią Warszawa jest Paweł Sibik, który był z reprezentacją Polski na MŚ w Korei Południowej i Japonii. Były pomocnik Odry Wodzisław grał ostatnio w cypryjskim Apollonie Limasol.

RYSZARD PĘDRAC JANOWICZ jeden z najlepszych w historii polskich saneczkarzy zmarł w wieku 72 lat w Krakowie. Był mistrzem świata w dwójkach (1963), wicemistrzem indywidualnym i brązowym medalistą w dwójkach (1958). W 1964 roku na igrzyskach olimpijskich w Innsbrucku w parze z Lucjanem Kudzią zajął 5. miejsce.

LESZEK STARCZAN, który nie wrócił po ME szczypiornistów do kraju, odcinał się. Polski lewoskrzydłowy Warszawianki wylądował w klubie szwajcarskiej ekstraklasy Kadetten Schaffhausen 26-letni zawodnik, który jest 80-krotnym reprezentantem Polski, podpisał kontrakt obowiązujący do końca sezonu. W tym sezonie w 14 meczach ekstraklasy szczypiornistów strzelił 91 bramek.

Celem utrzymanie jesiennych pozycji

Regionalne drużyny piłkarskie, walczące w V najwyższej klasie - Mistrzostwach Województwa - mają już połowę zimowych katogów za sobą. Dziś przynosimy informacje z obozu Lokomotywy Piotrowice (3. miejsce w tabeli). Informacje z Karwiny, Bogumina i Bystrzycy zamieścimy w kolejnych numerach.

W ramach zimowego ładowania baterii, które rozpoczęło się 6 stycznia, piłkarze Lokomotywy Piotrowice przygotowują się na własnych obiektach. - Środki, które zainwestowaliśmy w wyposażenie obiektów sportowych, przynoszą nam teraz korzyści. Zrezygnowaliśmy ze zgrupowania w górach, bo na stadionie mamy do dyspozycji własną saunę i siłownię - poinformował sekretarz drużyny **Bruno Kencki**. Do szlifowa-

nia formy służy Lokomotywie zimowy turniej we Wracimowie. Podopieczni selekcjonera Wacława Šterki pokonali 2:1 Dobrą, ulegli 1:3 Jakubczowicom i zwyciężyli 2:0 Czeski Cieszyn. W styczniu doszło do zmian w kierownictwie drużyny. Na walnym zebraniu wybrano na okres dwu lat nowego prezesa - Lubomíra Vojákka. Wykonujący do tej pory tę funkcję Jaroslav Chojna zrezygnował z powodu nadmiaru obowiązków. - *Podkreślam, że naszym celem wiosennym nie jest walka o awans do dywizji. Chcemy natomiast kontynuować nasze udane występy w rundzie jesienniej* - powiedział Kencki. W kadrze trenera Šterki doszło do minimum zmian. Do trzecioligowych Hranic przeniół się Dawid Šterka, a Patrik Bizyk pożegnał się z

kariery. Z drużyną przygotowują się juniorzy Sekera, Kostura oraz Chybiżura. Przechodzący testy Uhlář (Dzieńmorowice) i Pietras (Witkowo) prezentują się jak na razie w bardzo pozytywnym świetle. Trwają pertraktacje w sprawie pozyskania Nowaka, który jest piłkarzem Stonawy, ale od pięciu lat występuje na zasadzie wypożyczenia w Piotrowicach.

Pavel Mokrohajsky, selekcjoner reprezentacji województwa morawsko-śląskiego, które podejmie walkę o awans na mistrzostwa świata piłkarzy nie będących profesjonalistami z województwem południowomorawskim, zaszerogował do swej kadry Martina Šterki, Łukasza Spisara i Davida Gilla. Z Karwiny wybrano natomiast Renego Bielana. (man)

DZIŚ W NUMERZE:

Powstanie meczet w Orłowej? str. 3

Pięciolecie PTA ARS MUSICA str. 4

Centrum działa w osamotnieniu str. 5

Po BESKIDZKIEJ POPRZECZCE str. 8

SOBOTA
7 LUTEGO 2004
NR 16
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kčtel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

WE WTOREK PREMIERA

Kozalinka w Bajce

CZ. CIESZYN (hs) - Po spektakularnym sukcesie *Pinokia* przyszedł czas na następną premierę w Teatrze Lalek Bajka. Tym razem zespół kończy przygotowania do wystawienia sztuki czeskiej autorki Aleny Tomášové *Kozalinka* w reżyserii Pawła Niedoby. Muzykę skomponował Andrzej Macoszek, scenografię wykonała Halina Szkopek.

Dla starszych widzów tytuł nowego spektaklu TL BAJKA nie brzmi obco. W 1979 roku *Kozalinkę* zrealizował Bronisław Liberda. Właśnie w tej sztuce Krystyna Czech rozpo-

częła pracę w BAJCE i po dwudziestu pięciu latach znowu wróciła do roli dziewczynki *Wisi*. Na scenie towarzyszyła jej wówczas *Pawelka Niedoba* jako *Pani*. W obecnej inscenizacji wcieli się w rolę *Babci*, poprzednio granej przez Janinę Matuszczak.

Przygody niesfornej *Kozalinki* jako pierwsi, zgodnie z tradycją, obejrzą podopieczni ośrodków dziennego pobytu dla niepełnosprawnych EDEN i LYDIE w Czeskim Cieszynie. Na dużych i małych widzów czeka prawie godzina świetnej zabawy.

GORSZE WYNIKI POWIATU FRYDEK-MISTEK

Wpływy różnorodności?

OSTRAWA (mro) - Przedstawiając badania wyników nauczania w województwie morawsko-śląskim koordynator całej akcji nazwanej *Jakość 2004* Petr Suchomel stwierdził, że na gorszych wynikach testów z języka czeskiego w powiecie frydecko-misteckim zaważył skład narodowościowy miejscowych uczniów uczęszczających m.in. do szkół z polskim językiem nauczania.

Nasza redakcja zapytała czy w ramach badań porównano wyniki osiągnięte przez uczniów PSP z wynikami wychowanków szkół czeskich? - *Przedstawiłem jedno z możliwych wyjaśnień sytuacji. Chodziło mi o znaczne zróżnicowanie narodowościowe powiatu frydecko-misteckiego, rolę gwary, jednym słowem fakty, które odróżniają ten powiat od np. nowojiczyńskiego, gdzie testy z czeskiego wypadły dużo lepiej* - stwierdził Suchomel. - *Nie porównywaliśmy wyników osiągniętych w polskich i czeskich szkołach, ale w razie potrzeby możemy to zrobić.*

Koordynator dodał, iż w drugiej fazie badań - 19 kwietnia, przy okazji egzaminów wstępnych do gimnazjów - do dyspozycji uczniów pol-

skich szkół będą testy z matematyki i biologii przetłumaczone na język polski. Zostało to już zaakceptowane przez Urząd Wojewódzki. Do decyzji dyrektorów szkół pozostaje natomiast polskojęzyczne przystosowanie testu z języka czeskiego.

Pytanie do:

Mariana Bieleśa, członka Izby Poselskiej Parlamentu RC:

Co dają pana zdaniem takie imprezy sportowe jak Zjazd Gwiazdzysty naszej grupie narodowej?

Zjazd Gwiazdzysty, ale też Igrzyska Lekkoatletyczne PSP i inne przedsięwzięcia sportowe mają u nas duże tradycje i niepodważalne znaczenie. Są to imprezy, przy których uświadamiamy sobie naszą tożsamość, służą integracji naszego poskiego społeczeństwa. Życia mniejszości narodowych nie można przecież zawężać wyłącznie do języka i kultury, choć one właśnie mają podstawowe znaczenie.

Po raz kolejny przekonałem się o znaczeniu imprez sportowych na tegorocznym Zjeździe Gwiazdzystym, który otworzył, moim zdaniem, nowy etap w historii tej imprezy. Mam na myśli przede wszystkim możliwość korzystania z nowej mosteckiej nartostrady, którą gmina wybudowała z pomocą Ministerstwa Rozwoju Regionalnego RC. Chyba wszyscy uczestnicy docenili, że warunki zawodów były dzięki temu o wiele lepsze. Uważam, że był to krok godny poparcia. Jestem też pełny uznania dla inicjatywy mosteckiego samorządu. (db)

ROK 2004 W SEKCJI LUDOZNAWCZEJ ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZKO

Pierwsze w tym roku zebranie Sekcji Ludoznawczej działającej przy ZG PZKO odbyło się w środę 4 lutego. Na spotkaniu omówiono plan działalności na rok 2004.

Sekcja jest jedyną kontynuatorką tradycji działającej w latach 1901-1939 Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Księstwie Cieszyńskim z siedzibą w Cieszynie. Grupa amatorów etnografii, w ostatnich latach znacznie odmłodzona, z całą pewnością nie musi narzekać na brak zajęć. Będą kontynuowane prace badawcze rozpoczęte w minionych latach, czyli zbieranie i opracowywanie ludowych nazw miejscowych, prowadzenie wywiadów wśród ludności na temat miejscowych tradycji pt. *Od kolebki do trumny*, badanie tradycyjnej architektury. Do nowych zadań można zaliczyć opracowanie całokształtu zagadnień z medycyny i weterynarii ludowej na Śląsku Cieszyńskim. Podjęto się również rejestrowania na filmie małej architektury sakralnej i jej opisywania. Członkowie Sekcji oprócz spotkań w siedzibie ZG PZKO organizują dwa razy w roku zebrania

wyjazdowe oraz wycieczki. Sekcja Ludoznawcza nie zapomina o pracy popularyzatorskiej, jak co roku zamierza prowadzić w szkołach, organizacjach młodzieżowych na Zaolziu i w Polsce oraz kołach PZKO prelekcje.

We współpracy z Kiszuckim Muzeum w Czadcy i Urzędem Gminnym Skalice organizuje seminarium *Strój górali Beskidu Śląskiego i Kiszuckiego z wyszczególnieniem subregionów jabłonkowskiego, istebniańskiego, wiślańskiego, brenneńskiego oraz północnej, góralskiej części Kisuc*. Coroczna wystawa na Gorolskim Świątku w tym roku przebiegnie pod hasłem *Gorolski żywobyci*. Działalność Sekcji Folklorystycznej owocuje również wydawnictwami. Nie zabraknie w tym roku Biuletynu Ludoznawczego oraz Zeszytu Ludoznawczego, który zarejestruje pokłosie seminarium *Śałasznictwo w Beskidach*. Materiały do publikacji z powodu braku środków finansowych od dłuższego czasu leżą przygotowane na biurku prezesa Sekcji. Trzeba zaznaczyć, że wszystkie prace odbywają się prywatnym sumptem. W tym roku święta nadzieja na poprawę sytuacji. Seminarium, dzięki pomocy Kiszuckiego Muzeum, w wielkiej części będzie finansowane ze środków słowackiego ministerstwa kultury. (hs)

Zdjęcie z jednej z ostatnich prób najnowszego przedstawienia KOZALINKA Tatr Lalek BAJKA działającego przy ZG PZKO. Fot. MAREK SANTARIUS

Danie dla seniora

KARWINA (sch) - Stołówka przy Szkole Podstawowej Borowskiego w Raju z myślą o emerytach od lutego wprowadza 2 dania do wyboru.

Obok 800 obiadów dla uczniów przygotowuje dziennie ok. 70 obiadów dla seniorów, którzy w ramach programu socjalnego miasta otrzymują posiłki po cenie ulgowej 39 Kč (nie płać marży w wys. 3 Kč od obiadu). Z uwagi na wolne moce produkcyjne kuchni zgłaszać się mogą kolejni emeryci zainteresowani szkolnymi daniami.

DZIEŃ BOHEMISTYKI Z ŁACIŃSKIM AKCENTEM

Herbatka z Nohavicą

CZ. CIESZYN (sch) - Kolejną edycję popularnego *Dnia Bohemistyki* przygotowuje Gimnazjum Polskie.

Impreza, która jest nie tylko sprawdzianem znajomości zasad czeskiej pisowni, ale również okazją do spotkania z zasługującymi na uwagę osobistościami naszego regionu, odbędzie się w piątek 13 bm.

Dzień z językiem czeskim rozpoczyna uczniowie od dyktanda o tytuł *Miss Mister pravopis*. W auli gimnazjalnej wysłuchają również wykładu Krystyny Heinz z Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie pt. *Łacina zawsze żywa. W XXI wieku?* - *W czeskokiesztyńskich klasach gimnazjalnych zainteresowanie łaciną jest minimalne. Chcemy więc w popularnej formie przybliżyć uczniom ten język - mówi bohemistka Gimnazjum Miria Prymus.*

Następnie ci uczniowie, którzy interesują się poezją, przeniosą się do pobliskiej herbaciarni na spotkanie z pieśniarzem Jaromirem Nohavicą i poetką Renatą Putzlacher. - *To właśnie na życzenie artysty spotkanie z objazdową kawiarnią AVION odbędzie się tylko w kameralnym gronie - wyjaśnia M. Prymus.*

Dziś w pogodzie

SOBOTA - Zachmurzenie umiarkowane, możliwe opady deszczu. Temperatura 7 st. w nocy, 9 w ciągu dnia.

NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK - Nadal pochmurnie i deszczowo, lekkie obniżenie temperatury od 6 do 2 st. C. w poniedziałek opady śniegu.

Miejskie gmachy do remontu

JABŁONKÓW (kor) - Rada miejska podjęła w czwartek decyzję o remoncie trzech budynków będących własnością miasta. Budowlani zajmą się w pierwszej kolejności kotłownią przy ul. Młyńskiej. Dojdzie do naprawy elewacji obiektu i jego docieplenia. W samej kotłowni przebiegnie modernizacja systemu regulacji ciepła.

Remontu doczeka się także główny gmach ratusza przy skrzyżowaniu ulic Dukielskiej i Szkolnej. Chodzi o jedyny miejski budynek nie posiadający własnej kanalizacji, tylko szamba, których zawartość trzeba co jakiś czas wywozić. W trakcie budowy kanalizacji dojdzie również do zaizolowania ścian pod poziomem chodnika. W suterrenach ratusza bowiem mieści się m.in. miejskie archiwum, którego zbiorom zagraża wilgoć.

Trzeci budynek do remontu to siedziba polskiego i czeskiego przedszkola przy ul. Szkolnej. Tu budowlani odnowią przede wszystkim główne wejścia do obu placówek.

U rodaków

■ Dwie wyklejanki autorstwa Władysława Szymborskiej wzbogaciły zbiory Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Noblistka znana jest z tego, że do bliskich jej osób wysyła kartki, na których wykleja różne sceny przy użyciu wycinków z gazet. Za zgodą noblistki dwie wyklejanki przekazała do muzeum Wanda Kominek, bliska przyjaciółka Szymborskiej, która je od niej otrzymała. Umieszczone zostały w dziale sztuki.

■ Zarządzanie i marketing w Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku ponownie zostało sprawdzone przez Państwową Komisję Akredytacyjną. Tym razem kierownikowi wystawiono ocenę pozytywną. Akredytacja jest przyznana do r. akademickiego. 2008/2009. Na ATH pozytywną ocenę dostało jeszcze włókiennictwo. Socjologia i pedagogika czekają na wyniki, a filologia polska na kontrolę.

■ Wjeżdżające do Polski przez przejście graniczne z Czechami w Pietraszynie ciężarówki o masie powyżej 3,5 t, są od poniedziałku ważone na specjalnej wadze. Identyfikacyjne urządzenie zamontowano w maju ub. roku na największym pld. przejściu granicznym - w Cieszynie Boguszowicach. Inwestycja zwróciła się bardzo szybko. Już w sierpniu Skarb Państwa zyskał 230 tys. zł z tytułu opłat za nadwyżki towarów.

■ Justyn Kólek, grzybiarz i grzyboznawca z Podbeskidzia, chce uczyć dzieci, jak odróżniać grzyby trujące od jadalnych. Razem z Marią Klawitter z Poznania, specjalistką ds. diagnostyki zatrucia grzybami, przygotowują multimedialną prezentację grzybów występujących na Podbeskidziu. Do mającej wkrótce trafić do szkół płyty CD zostanie dołączona broszurka dla dzieci nie posiadających komputera.

■ Ponad 30 ratowników Beskidzkiej Grupy GOPR rozpoczęło we wtorek poszukiwania dwóch pochodzących z Warszawy 17-latków, którzy w rejonie Pilska jeździli na nartach i odłączyli się od swej grupy. Wieczorem ratownicy odnaleźli ich ślady, które prowadziły na słowacką stronę. Tuż przed północą chłopcy zostali odnalezieni.

■ Żywieckie Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt jako jedyne na Podbeskidziu weźmie udział w ogólnopolskiej akcji adopcji psów i kotów. Plakaty propagujące odbieranie bezdomnych zwierząt ze schronisk będą rozklejane w supermarketach, sklepach zoologicznych i lecznicach. Akcję rozpocznie Dzień Adopcji w sobotę 20. 3. Pracownicy chcą w ten sposób oddać jak najwięcej zwierząt w ręce nowych właścicieli.

■ Pacjenci Państwowego Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Międzybrodziu Żywieckim podobnie jak co roku wystawili jasełka, podczas których zbierają pieniądze na materiały potrzebne na warsztatach terapii zajęciowej. W ośrodku mieszkają osoby cierpiące na przewlekłą chorobę psychiczną, najczęściej nie mają szans na wyleczenie. 80 proc. mieszkańców, najczęściej w wieku 30-40 lat choruje na schizofrenię.

■ Gotowy jest już scenariusz 52 ok. 12-minutowych odcinków serialu o przygodach Tolka i Olka, czyli kuzynów Bolka i Lolka. Słynne filmy o przygodach Bolka i Lolka bielskie Studio Filmów Rysunkowych przestało produkować w 1983 r. Roman Nehrebecki, syn niezującego Wiesława Nehrebeckiego, pomysłodawcy postaci Bolka i Lolka, postanowił kontynuować dzieło ojca.

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Konsul generalny A. Kaczorowski, konsul ds. Polonii G. Kostrusiak i dyrektor Teatru Cieszyńskiego K. Suszka w trakcie czwartkowych rozmów. Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSNISK

ZAPROSZENIE DLA TWÓRCÓW LUDOWYCH

Do Łowicza na jarmark

CZ. CIESZYN (kor) – Do Kancelarii Kongresu Polaków wpłynął list z zaproszeniem dla zaolziańskich twórców ludowych. Otóż Urząd Miejski w Łowiczu od wielu lat organizuje w czerwcu imprezę pn. *Jarmark Łowicki*, którego celem jest prezentacja twórczości ludowej.

Tegoroczny Jarmark, któremu towarzyszy Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny, odbędzie się

w dniach 26-27 czerwca. Wszyscy, którzy by chcieli wziąć w nim udział, mogą się skontaktować bezpośrednio z organizatorami: **Urząd Miejski w Łowiczu, 99-400 Łowicz, Stary Rynek 1, Polska, tel./faks: 0048 (46) 830 91 18, e-mail: lowicz1@wp.pl, adres internetowy: www.um.lowicz.pl.** Zasięgnąć informacji lub zgłosić udział w jarmarku można też w Kancelarii Kongresu Polaków, nr tel.: 558 711 453.

Poniedziałki na necie

KARWINA (sch) – Po krótkiej przerwie Biblioteka Regionalna w Karwinie wraca do organizowania poniedziałkowych spotkań z internetem.

Mają one na celu przybliżenie zasad poruszania się w sieci przede wszystkim seniorom, kobietom na urlopie macierzyńskim oraz bezrobotnym. Uczestnicy poniedziałko-

wych spotkań mogą liczyć na indywidualne podejście ze strony lektorów.

Spotkania odbywają się w Oddziale Informacyjnym Biblioteki w Karwinie Mizerowie w parzyste poniedziałki w godz. 10.00-11.30 oraz w nieparzyste – w godz. 18.00-19.30.

Od egzekucji minęło 60 lat

NAWSIE (sch) – Mieszkańcy Nawsia i okolicy przypomną sobie egzekucję publiczną 5 Polaków zamordowanych przed 60 laty przez hitlerowców. Z tej okazji wezmą udział w uroczystości wspomnieniowej, która odbędzie się w przyszłą sobotę o godz. 14 przed budynkiem miejscowej czeskiej szkoły.

Organizatorami imprezy są wójt wioski **Lenka Husarowa**, Polski Związek Więźniów Politycznych w RC, Czeski Związek Bojowników o Wolność oraz PZKO.

Wiekawostki

Gołębie jak samochody

Badacze z Uniwersytetu Oxfordzkiego poświęcili 10 lat na badanie sposobu nawigacji gołębi, używając do tego precyzyjnego satelitarnego systemu określania pozycji GPS. Naukowców zdumiało, że ptaki często nie korzystają ze słońca w nawigacji. Zamiast orientować się na podstawie źródła światła latają wzdłuż autostrad, skręcając na skrzyżowaniach, a nawet lecą wokół skrzyżowań o ruchu okrężnym, czyli rond. Nadrabiają przez to wiele kilometrów podczas podróży, poinformowała o wynikach badań naukowców prasa brytyjska. *To zadziwiające widzieć jak gołębie lecą wzdłuż obwodnicy Oxfordu, autostrady A34, następnie ostro skręcając na światłach, a potem znów zakręcając na rondzie* - powiedział prof. Tim Guilford w dzienniku *The Times*. Guilford wyjaśnił, że gołębie używają swoje-

go własnego systemu nawigacyjnego podczas podróży długodystansowych lub podczas pierwszych lotów na nieznanej trasie. Potem orientują się na podstawie charakterystycznych obiektów na drodze do domu.

Fitness dla otyłych psów

Boom gospodarczy w graniczącym z Hongkongiem Shenzhen wyraźnie odczuły psy. Panujący tam dobrobyt sprawił, że większość z nich ma nadwagę. Zaradni mieszkańcy znaleźli rozwiązanie - zorganizowali zajęcia fitness specjalnie dla otyłych pupili - pisał *China Daily*. *Psy przechodzą specjalną dietę, są zachęcane do wysiłku fizycznego oraz kapane przy użyciu redukującego tuszcz szampunu* - napisał *Daily China*. *Dużo jedzenia oraz brak ruchu w mieszkaniu* oraz brak ruchu w mieszkaniu - powiedział prof. Tim Guilford w dzienniku *The Times*. Guilford wyjaśnił, że gołębie używają swoje-

MEDIALNE WYKORZYSTANIE WEJŚCIA DO UE

Wspólny maj nad Olzą

OSTRAWA (mro) - O tym, w jaki sposób wyeksponować medialnie wydarzenia na granicy czesko-polskiej w maju - miesiącu wejścia Polski i Czech do Unii Europejskiej - rozmawiano podczas czwartkowego spotkania w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie. Efektem czesko-polskich obrad było powołanie grupy roboczej

W LICYTACJI KINO I MIESZKANIE Pod młotek!

KARWINA (sch) – Pod koniec marca miasto szykuje licytację kolejnych mieszkań. Termin jest wprawdzie dość odległy, niemniej – przekonani, że decyzja o nabyciu własnych czterech ścian wymaga dłuższego zastanowienia - już teraz podajemy, które mieszkania pójdą pod młotek.

W dzielnicy Raj miasto oferuje mieszkanie 1+2 w domu nr 597 oraz tej samej wielkości pod nr. 515, w Nowym Mieście – 2 mieszkania 1+2 pod nr. 1326 i 1670 oraz 1+1 pod nr. 2400, w Mizerowie 1+2 w domu nr 2012 oraz największe z nich w Granicach pod nr. 2835.

W marcowej licytacji znajdzie się również budynek byłego kina *Sputnik* przy nowomiejskiej ul. Osvobození.

DO DYSPOZYCJI BĘDZIE WEJŚCIE BEZBARIEROWE

Zamiast klas mieszkania

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Zagospodarowanie budynku byłej szkoły w Szańcach będzie jedną z najważniejszych tegorocznych gminnych inwestycji. Mostecki samorząd ma już gotowy projekt urządzenia w szkole ośmiu mieszkań gminnych.

Na parterze gmachu mieści się obecnie czeskie przedszkole. Mieszkania powstaną na pierwszym piętrze – w dawnych klasach i gabinetach, oraz na strychu. Przyszli loka-

torzy będą mieli do dyspozycji osobne wejście – bezbarierowe, a do dyspozycji niepełnosprawnych będzie też winda. - *Mieszkania chcielibyśmy zaproponować młodym małżeństwom z dziećmi oraz właśnie inwalidom* - mówi zastępca wójta, **Alojzy Martynke**.

Przedsiewzięcie będzie kosztować ok. 7 mln Kc. Mosty liczą jednak na dotację z resortu rozwoju regionalnego, która pokryłaby połowę kosztów. Resztę będzie trzeba wyłożyć z kasy gminnej. - *Spodziewamy się, że pewien wkład wniosą też przyszli lokatorzy. Tę kwotę odliczylibyśmy później z czynszu* - dodał Martynke.

Zmiany w spółce **JABŁONKÓW (kor)** – Spółka Usługi Techniczne, której jedynym udziałowcem jest miasto, ma od czwartku nowe władze. Członkami zarządu spółki będą oprócz dyrektora Usług **Petra Taciny** radni **Alois Jakubík** i **Josef Suchánek**. W 3-osobowej radzie nadzorczej zasiadać będą w nowej kadencji kolejni członkowie rady miejskiej: **Bronisław Haratyk**, **Tomáš Hanzlík** oraz wiceburmistrz **Stanisław Jakus**.

tor **Stanislav Vopasek** twierdzi, że brakuje mu wsparcia władz miasta i województwa. A na braku wyraźnego poparcia rozbija się już czekająca od 1997 r. w ministerstwie na załatwienie koncepcja wpisania na krajową listę zabytków wzgórza Landek.

Dodajmy, że ochrona zabytków przemysłowych potrzebuje nie tylko wsparcia moralnego, ale przede wszystkim finansów. Przykładowo ustabilizowanie kopalni Głębi szacowane jest na 100 mln Kc.

dzie - prorokuje gazeta. Za czasów rządów Mao Zedonga posiadanie psów było zakazane jako przejaw burżuazyjnych zachcianek. Prawo do własnego psa zostało w Chinach przywrócone zaledwie kilka lat temu. Rosnąca stopa życiowa Chińczyków sprawia, że coraz więcej osób decyduje się na zwierzę domowe.

Przelew mleka?

Personel jednego z banków w miejscowości Wunstorf koło Hanoweru oszupiał, kiedy do środka weszła... laciata krowa. Zwierzę przespacerowało się przed bankowymi okienkami, popatrzyło na klientów, a w końcu uznało, że bank nie jest ciekawym miejscem i wyszło na ulicę. Krowa trafiła do banku niechcący - przywieziono ją do Wunstorfu jako atrakcję ceremonii ślubnej. Miała być niespodzianką dla państwa młodych. Kiedy przed urzę-

dem stanu cywilnego otwarto transporter, krowa postanowiła jednak wyskoczyć najpierw do pobliskiego banku. Na ślub dotarła z 45-minutowym opóźnieniem.

Złota rybka i cuda

Złote rybki spełniają zwykle w cudowny sposób ludzkie życzenia, oczywiście w bajkach. O prawdziwym cudzie może natomiast mówić złota rybka imieniem Bercy z Anglii, która przeżyła ciężki wypadek samochodowy na autostradzie. W wyniku kolizji samochód, w którym transportowana była rybka, wywróciła się. Kiedy znaleziono ją po 15 minutach, przypuszczano, że rybki nie da się już uratować, ale kiedy lekarz pogotowia wpuścił ją do pojemnika z wodą, Bercy zaczęła pływać jakby nigdy nie. Sprawczyńi wypadku na szczęście także nic się nie stało.

POWSTANIE W ORŁOWEJ MUZUŁMAŃSKA ŚWIĄTYNIA?

PROJEKT WZBUDZA EMOCJE

Gmach uzdrowiska w Karwinie Granicach.

Fot. ilustracyjne MAREK SANTARIUS

Sporo kontrowersyjnych reakcji wywołuje w mieszkańcach miasta i jego okolicy, zwłaszcza w kręgach chrześcijańskich, projekt wybudowania w Orłowej meczetu – świątyni dla muzułmanów. Związek Islamski – Inwestor planowanej budowy – przeznaczył na ten cel 9 milionów dolarów. Chodził bowiem nie tylko o sam meczet, ale też o całe centrum islamskie, łącznie z miejscami noclegowymi dla ok. 60 pielgrzymów.

Islam to religia monoteistyczna, której twórcą był Muhammad (Mahomet) uważany przez wyznawców islamu – muzułman – za proroka. Nauka Muhammada powstała w Arabii w VII wieku. Głosi wiarę w boga Allaha, proroków, sąd ostateczny, karę lub nagrodę po śmierci.

Wiadomo, że liczna arabska klientela darkowskiego uzdrowiska to właśnie wyznawcy Allaha, a podobna sytuacja jest w Klimkowicach. Dla zaspokojenia potrzeb religijnych tych kuracjuszy wybrano najwidoczniej lokalizację planowanego centrum niezbyt odległej Orłowej. Istniejący już od kilku lat meczet w Brnie, którego budowa wywoływała swego czasu wątpliwości i protesty, nie przynosi

problemów. Mniej optymalne doświadczenia mają jednak inne miasta Europy. We Francji czy Niemczech, gdzie osiedliło się na stałe najwięcej muzułman, notowane są drobne niesnaski na podłożu wyznaniowym.

- Jest demokracja - potakują niektórzy mieszkańcy miasta, ale to nie oznacza, że musimy zgodzić się na coś, co budzi w nas uzasadnione obawy. Jedni więc protestują, drudzy wzruszają ramionami sądząc, że jeżeli miasto nic to nie będzie kosztowało, niech sobie budują... Dyskusja na temat meczetu w Orłowej ma na stronach internetowych i nie tylko tam. Tydzień temu mieszkańcy Orłowej mieli okazję wziąć udział w dyskusji z przedstawicielami władz i specjalistą do spraw religii Tomaszem Nowotnym, wykładowcą uniwersytetów w Ostrawie i Pradze. Przygotowany Kocioł nie rozwiązał jednak obaw i wątpliwości. Szczególnie wśród starszych nastroje są dosyć jednoznaczne. Argumentem zapewnienia potrzeb religijnych arabskich pacjentów leczących się w Dąbku (Uzdrowisko potrzebuje takich dewizowych klientów, żeby wyjść z gospodarczo na plus, móc inwestować i także miejscowej ludności - zapewnić

usługi na dobrym poziomie.) nie przemawia do wszystkich. Dąbek jest w przekonaniu oponentów za daleko, a jeżeli meczet ma służyć dąbku kuracjom, to powinien stać się gdzieś bliżej ośrodków rehabilitacyjnych. Młode pokolenie częściej patrzy na całą sprawę inaczej. W powstaniu czegoś nowego widzą możliwość rozwoju życia turystycznego miasta, bezrobotni mają nadzieję, że budowa może przynieść nowe - tak trudne do zdobycia w tym regionie - miejsca pracy. Słuchać też sady, że bogaty Arab może pomóc w rozwoju gospodarczym...

Część mieszkańców swoje stanowcze nie postanowiła wyrazić pisemnie w obiegającej właśnie miasto petycji, w której podkreśla się, że meczet jest symbolem zupełnie obcej dla nas, Europejczyków, kultury, a korzenie

islamu wyrastały na podłożu przemocy i despotyzmu, ...zaś obecna polityka państw islamskich tylko to potwierdza. Jednym z inicjatorów petycji jest radny i pastor Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. W. Szandera, który jednak podkreśla, że jego stosunek do sprawy nie jest podyktowany jego wiarą, bo ta uczy przyjaźni i miłości do każdego bliźniego, ale wychodzi z postawy obywatelskiej podyktowanej znajomością uwarunkowań historycznych i wnioskami wynikającymi ze współczesnych obserwacji. Na razie udało się zebrać ponad 400 podpisów.

W środę ponownie przetrząsano palący problem na posiedzeniu orłowskiego samorządu. Po ponad dwugodzinnej burzliwej dyskusji ustalono, że wszyscy mieszkańcy dostaną szansę wypowiedzenia się za lub przeciw. Forma planowanego głosowania, przypominać będzie pewien rodzaj referendum. Ostateczna decyzja dotycząca budowy ma być podjęta do końca marca. W razie stanowczego sprzeciwu inwestor będzie zmuszony dokonać zmiany lokalizacji i zwrócić się ze swym projektem do innego miasta.

BARBARA GLAC

JOLA GAŁUSZKA POSTANOWIŁA ZE SZKOŁY WYDUSIĆ MAKSYMUM

Zamiast do biura poszła na scenę

Jola Gałuszka po ukończeniu czeskokoczińskiej handlowej wybrała drogę artystyczną. Chciała przede wszystkim śpiewać. Dziś, będąc na trzecim, ostatnim roku Wyższej Szkoły Aktorskiej w Pradze, uważa, że lepiej być aktorką, która umie śpiewać, niż piosenkarką, której się tylko wydaje, że potrafi grać.

Na scenie byłam, odkąd tylko pamiętam. W błędowskiej PSP razem z koleżankami śpiewałam w szkolnym zespole *Słoneczko* pod kierunkiem nauczycielki Marty Molinek. Potem, kiedy byłam w 6. klasie, nauczycielka Lidia Pawlas założyła dziewczęcy zespół wokalny *Anki*, w tym czasie wystawiliśmy też dwie akademie. Do tego dochodziła rytmika, którą prowadziła pani Dagmar Owczarzy, w rezultacie czego w ciągu tych kilku lat niemal nie schodziłam ze sceny. Kiedy więc rozpoczęłam naukę w czeskokoczińskiej Akademii Handlowej, stwierdziłam, jak bardzo mi brakuje tych wszystkich imprez oraz klimatu typowego dla polskich szkół na Zaolziu. Wtedy sama zaczęłam poszukiwać możliwości powrotu na scenę.

ANKI już wtedy nie śpiewały?

Śpiewały, ale z uwagi na to, że starsze dziewczęta powyjeżdżały na studia do Brna i Krakowa, po dwu latach z regularnych prób były nici. Oczywiście występowałyśmy np. na

poddaszu. To właśnie od nich uczyłam się, co to takiego wtopić się w rytm muzycznego szaleństwa.

...po czym wystartowałaś na brneńskie JAMU.

Uznałam, że JAMU z kierunkiem aktorstwa musicalowego będącego kombinacją śpiewu, tańca i gry scenicznej jest dokładnie tym, o czym marzę. Przyznam, że nie lękałam się, że uda mi się tak od razu za pierwszym podejściem. W eliminacjach startowało 400 kandydatów, a przyjmowano... dziesięciu. Zależało mi jednak na tym, by sprawdzić przed profesjonalną komisją, na co mnie stać oraz, czy w ogóle idę w dobrym kierunku. Kiedy dzwoniłam po wynik, a mój rozmówca grzeczny, lecz podbarwionym żalem głosem informował mnie, że niestety, nie udało się, bo jestem... 22, ja świętowałam swój wielki sukces. Przekonałam się, że moje szanse związania życia ze sceną są bardzo realne i postanowiłam coś z tym zrobić.

Rozumiem, od razu, w trybie przyspieszonym?

Mrs. Cox zagra Jolę w czwartek w Hawlerowie w sztuce pt. KITTY FLYNN.

Festiwalach Piosenki Dziecięcej w Hawlerowie czy ostatnio, dwa lata temu, na obchodach 100-lecia błędowskiej szkoły. Nie pracowałyśmy jednak systematycznie, przygotowywałyśmy się pod konkretny występ. Jedno mogę powiedzieć: gdyby nie Lidia Pawlas i Anki, kto wie, czy zaczęłabym aż tak intensywnie zajmować się śpiewem. Późno, bo dopiero w wieku 16 lat zapisałam się więc do szkoły muzycznej - oczywiście na śpiew, ale i... fortepian. Gra na fortepianie miała dla mnie zawsze niepowtarzalny urok. Fascynuje mnie lekkość, z jaką palce pianisty poruszają się po klawiszach. Ja, oczywiście, po trzech latach fortepianu nie robiłam zawrotnego kariery, choć z drugiej strony jako słuchacz nie omijam z daleka sal koncertowych...

Okazją do wyjścia na scenę były też występy z ZPIT SUSZANIE...

Śmiało mogę powiedzieć, że w *Suszanach* nauczyłam się tańczyć. Miałam wspaniałych partnerów (wspomnę chociażby jednego - Pawła Krużela), z którymi tańczyłam na próbach, na występach, a także podczas tych wszystkich imprez w pezetkaowskim klubie Na

Ależ oczywiście! Dowiedziałam się, że w Pradze jest prywatna (w związku z czym nieraz, niesłusznie zresztą, uważana za coś gorszego) Wyższa Szkoła Aktorska. Nie chcąc marnować roku, postanowiłam zgłosić się na nią z tym, że ponownie spróbuję swoich sił na JAMU. Zdałam egzaminy wstępne i zostałam przyjęta. To, że postanowiłam zostać, jest zasługą profesorów - wspaniałych aktorów, reżyserów i pedagogów, a także programu, jaki szkoła realizuje. Gry aktorskiej uczyła mnie Milena Steinmasslowa, która ma wspaniały dar wytłumaczenia aktorowi, czego od niego oczekuje, oraz wskazania, co jest w jego interpretacji dobre, a co złe. Wspólnie z panią Mileną przez trzy lata studiów prowadziła naszą grupę reżyser Michał Pavlík, czyli kolejna postać, z której doświadczeń starałam się jak najwięcej zaczerpnąć. To, że sama musiałam ponosić koszty studiów (bagatela, 30 tys. Kč rocznie), mobilizowało mnie do wyłożonej pracy. Po prostu robiłam wszystko po to, żeby za te pieniądze wydusić ze szkoły maksimum.

Ciąg dalszy na str. 4

Kłapaski z południa

FELIETON RENATY PUTZLACHER

Ostatnio wielką popularnością cieszą się w Polsce książki Dubravki Ugrešić, chorwackiej pisarki słynącej z ostrego języka. Gdy w przyjacielskim gronie dyskutowaliśmy na jej temat, ktoś przyszedł z mocnym cytatem: Dla pisarza, który z jakiegoś powodu martwi się o środowisko literackie zamiast o istotę rzeczy (pisanie), najlepiej by było, żeby milczał. I wywijała się dyskusja na temat kondycji naszego środowiska i powracającego na łamach Jemioły nostalgicznego nawoływania: Ero SLA wróć! Tak się złożyło, że jako debiutantka byłam naocznym świadkiem końca tej ery. Jeżeli miałaby wrócić z całą resztą rekwizytów, obowiązujących w tamtych czasach (ponure lata osiemdziesiąte), to ja z góry dziękuję. Rezygnuję z powrotów, chociaż do moich ówczesnych atutów mogłabym zaliczyć fakt bycia młodą i wiotką blondynką (w tamtym okresie to jeszcze nie był obciach).

Z lektury hłobowych nawoływań wnioskuję, że jednym z plusów naszego ówczesnego życia artystycznego było zorganizowanie i stałość. Już Hemar pisał, że gdzie Polaków dwóch, tam są trzy polskie stronnictwa, a coś dopiero, gdy spotka się tyłu polskich artystów! Owszem,

przysłuchiwałam się na dawnych seminariach literacko-artystycznych mowom, referatom i postulatam, najwięcej jednak nasłuchiwałam się teorii spiskowych i plotek. Kleciłam wówczas raczej swoje wierszydła i tak naprawdę pomógł mi dopiero Władek Sikora, który spisał dla mnie na kartce (przechowuję ją do dziś) garść uwag. Bardzo przejęłam się zdaniem: Czytaj współczesną poezję, bo masz zbyt staroświeckie wzorce. Tak jak nasi dawni luminarze Stalmach i Ciniola wyruszyłam więc do Krakowa (tyle że nie pieszo) po książki i tradycję tę kultuwuję do dziś.

MOJE UNIWERSYTETY

Dubravka Ugrešić porównuje typ marudnego pisarza do Kłapouchego, któremu zabrano ogonek i zniszczono chatkę, więc siedzi i narzeka. Co mu poradono? Że powinien więcej bywać. Cóż, poetą się bywa, a gdy wena nas nie dopieszcza (ileż razy miałam takie jałowe okresy), trzeba zająć się czymś innym. Nie pomoże tu żaden zjazd ani seminarium. Na takich akcjach można się zaledwie spotkać, choć zazwyczaj najintymniej spotykałam się z twórcami w ich wierszach - podczas samotnej lektury. Jeden z naszych plastyków pyta,

po co więc urządzam wieczory poetyckie? Ano dlatego, że to takie małe wernisaże, pretekst, by po części oficjalnie wspólnie posiedzieć w literackim gronie i pogawędzić. Często jednak okazuje się, że albo nie ma pisarzy, albo nie ma o czym gadać, a najgorzej, gdy ową pustkę wypełnia bełkot. W tym wypadku wolę spotkania z wyboru (ukłony dla grona niezłomnych z okolic Trójkąta Bermudzkiego) od odgórnie zwoływanych spedów. Warszawski felietonista Daniel Passent podkreśla, że to znak czasów: Teraz nie istnieje życie towarzysko-literackie 50-, 60-latków.

Nie ma miejsca, do którego można iść w ciemno, by spotkać kogoś znajomego... Moje pokolenie zamyka się w domach, tam umawiamy się na kolacje.

Coraz częściej mówi się, że tylko poeci czytają poetów. Cóż, osobiście zawsze wołałam lekturę wierszy od instrukcji obsługi dżwigu. Poezja jest z natury elitarna i lubi być celebrowana w ciszy, jak wstydliwe hobby. Nie tęsknię więc do czasów, gdy wysuwano kolektywne postulaty: Trafianie pod strzechy koniecznością dziejową lub Poeci do piór. I zapewne z tych wszystkich powodów moje pokolenie nazywane jest generacją samotników.

SONDA

Na pytanie naszej sondy **Jak postrzega Pan(i) wkład PTA ARS MUSICA w kulturę Zaolzia?** odpowiedzieli:

JÓZEF SZYMECZEK - W porównaniu z większością zaolziańskich organizacji Towarzystwo jest nietypowe, gdyż pracuje z młodzieżą. Umożliwia młodym sięganie po najwyższe artystyczne laury, prezentowanie i szerzenie sławy polskiej sztuki po Europie i świecie. Zespoły zrzeszone w Towarzystwie wzbudzają w Europie zachwyt, a wśród Zaolziaków - zazdrość.

MARIAN BIELESZ - To organizacja ciesząca się wielką renomą nie tylko w regionie, ale i w całej Republice Czeskiej. Ten aspekt jej działalności wiele znaczy dla zaolziańskiego społeczeństwa. Dlatego uważam za ważne okazywanie jej wsparcia nie tylko moralnego, ale i tego bardzo wymiernego.

JÓZEF WIERZGON - Wkład PTA postrzegam najwyraźniej w propagowaniu amatorskiej twórczości artystycznej i to zwłaszcza wśród ludzi młodych, jakimi są członkowie zespołów. Drugi aspekt to działalność Towarzystwa przy organizowaniu konkursów np. Piosenki Dziecięcej. Wzbudza uznanie troska tej organizacji o wychowanie artystyczne młodych w szkołach podstawowych i średnich. Przy czym PTA nie dubluje (i nie powinno) działalności artystycznej dla dorosłych, którą obejmuje Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne. Istotny jest wkład zespołów Towarzystwa w rozspiewanie młodzieży, rozbudzenie umiłowania śpiewu. Tak też powinno brzmieć przesłanie wychowania muzycznego w zaolziańskich szkołach - nieco mniej teorii, a więcej śpiewu!

Ks. BOGUSŁAW KOKOTEK - Wdzięczny jestem Bogu za działalność PTA z prof. Alojzym Suchankiem, prezesem

MIJA PIĘCIOLECIE PRACY POLSKIEGO TOWARZYSTWA Zaolziański impresariat

Gdy 10 lutego 1999 roku dwadzieścia Zaolziaków odpowiadając na apel Leszka Kaliny zasiadło przy wspólnym stole w siedzibie MK PZKO Czeski Cieszyn przy ul. Bożka, nie przypuszczali oni, że rodzące się Polskie Towarzystwo Artystyczne Ars Musica stanie się prawdziwym impresariatem zespołów artystycznych Zaolzia.

Tego wieczoru podczas wspólnych rozmów ustalono, iż *celem organizacji jest promowanie kultury polskiej mniejszości narodowej w Republice Czeskiej, zwłaszcza muzycznej, ludowej, teatralnej jak i opieka organizacyjna i materialna nad zespołami, w szczególności ludzi młodych, o wyższym poziomie artystycznym.*

W miarę upływu czasu PTA Ars Musica objęła swoimi skrzydłami Chór Studencki Collegium Iuvenum, Chór Kameralny Musicae Amantes, Kapele Gorolski Zorómbek i Sómšiek, Kompanię Osób Pry-

watnych Amici Cantiones Antiquae, Zespół Studencki Szkolnego Kółka Alternatywnych Prezentacji Artystycznych (Sz.K.A.P.A.). Stało też przy narodzinach chóru mieszane go *Canticum Novum* złożonego przede wszystkim z absolwentów Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie.

Swoją pracą Towarzystwo spełnia integrującą rolę wśród młodzieży zaolziańskiej. Wspólne śpiewanie czy granie, wyjazdy na koncerty i te bliskie i te dalsze (np. udział w przeglądach i konkursach w Polsce, Włoszech czy Austrii) pozwala młodzieży na wyartykułowanie problemów generacji a zarazem zbliża ją do źródeł rodzimej kultury. Repertuar zespołów śpiewaczych oparty na najwybitniejszych dziełach kompozytorów polskich i zaolziańskich propaguje tę kulturę muzyczną nie tylko wśród Czechów. Młodzież zaś czerpie satysfakcję z osiągniętego poziomu,

własnych umiejętności i przynależności do grona Polaków zamieszkałych w Republice Czeskiej.

Towarzystwo działając społecznie zapewnia zespołom wiele spraw - od tych, zdawałoby się, banalnych, jak lokale na próby, przez kostiumy, po te wyjątkowe związane z realizacją grantów czy zagranicznymi wyjazdami.

Członkowie zespołów odpowiedzialnie pracują nad swymi umiejętnościami i możliwościami interpretacyjnymi by zdobywać coraz wyższy poziom artystyczny. Czy to zespoły chóralskie, czy instrumentalne, czy teatralny - godnie reprezentują Towarzystwo i Zaolzie na scenach krajowych i zagranicznych

Zespół Studencki Szkolnego Kółka Alternatywnych Prezentacji Artystycznych wraz z aktorami-klientami ośrodków Diakonii Śląskiej po spektaklu w Zgorzelcu w 2002 r.

ta Polska przy organizowaniu np. Konkursu Recytacyjnego Kresy.

W ciągu minionych pięciu lat PTA *poubierała zespoły*, dokonano też w miarę możliwości pewnych inwestycji w ich wyposażenie. Dziś Towarzystwo dysponuje własnym najnowocześniejszym sprzętem technicznym. Prowadzi również własną stronę internetową i udostępnia ją współpracującym instytucjom: działowi wychowania muzycznego Polskiego Centrum Pedagogicznego oraz Zrzeszeniu Śpiewaczo-Muzycznemu.

Na wyliczenie wszystkich sukcesów zespołów PTA Ars Musica w ciągu pięciu lat istnienia nie starczyłoby łamów głosoludowskich. Tylko miniony rok zapisał się w historii Collegium Iuvenum zdobyciem dwóch Złotych Wstęg i I miejsca w kategorii A1 na VIII Festiwalu Opava Cantat, w pracy kapeli Zorómbek I miejscem w V Międzynarodowym Konkursie Pieśni Ludowej im. St. Hadyny w Wiśle, w działalności Canticum Novum I miejscem i Złotym Dyplomem w kat. A w III Międzynarodowym Konkursie Chórów im. B. Matinů. Była też Złota Strefa na Festiwalu Gymnasia Cantant w Brnie i Złoty Kamerton na Ogólnopolskim Konkursie Chórów Szkolnych w Bydgoszczy (Collegium Iuvenum) oraz 2. miejsce Zorómbka w finale Ogólnopolskiego Festiwalu Kolęd i Pastoralek. Również Canticum Novum uczestniczyło w prestiżowym

Chór Kameralny MUSICA AMANTES prezentuje hymny i ody Jerzego Trzanoskiego podczas koncertu w listopadzie 2002 r. Fot. z archiwum PTA ARS MUSICA

Zamiast do biura poszła na scenę

Jola przebrała się do roli pani de Rosemonde z NIEBEZPIECZNYCH ZWIĄZKÓW. Zdjęcia z albumu aktorki.

Dokończenie ze str. 3

Rodzice płacili, a ty starałaś się im odwdziżyć pilnością w szkole?

Właśnie że nie. Sama postanowiłam zarobić pieniądze na pierwszy rok, a potem również na następne. Rodzicom nie bardzo uśmiechała się perspektywa opłacania szkoły, która nie

gwarantuje - że tak powiem - pewnej przyszłości. Poszliśmy więc na kompromis: rodzice będą mnie nadal utrzymywać (tak jak zwykle rodzice utrzymują studenta, który przed każdym wyjazdem robi kompletne spustoszenie w lodówce, a ponadto potrzebuje pieniędzy na mieszkanie, dojazd i tysiąc innych rzeczy), a ja zadbałam o chesne. To, że musiałam pracować, wiele mnie nauczyło. Dzięki temu, studiując aktorstwo w Pradze, nie wyszłam z wprawy zarówno jeśli chodzi o umiejętności biurowe, jak i o język polski. Załapałam się w dziale marketingu Czeskich Linii Lotniczych, gdzie po dziś dzień pracuję regularnie jeden dzień w tygodniu. Oprócz tego zajmowałam się tłumaczeniami, jako tłumaczka polskiej firmy

wyjeżdżałam np. na targi do Brna itp.

Praca w teatrze nie wchodziła w grę?

Zależy jak na to spojrzeć, bo moja pierwsza praca zaraz po maturze była właśnie w teatrze, tyle że nie na scenie. Przyjeżdżając do Pragi,

chciałam od razu zakosztować tego niepowtarzalnego klimatu, jaki daje teatr. Zatrudniłam się w kawiarni Teatru na *Fidlovačce*, gdzie poznałam osobiście takie sławy, jak *Beli Eliška Balzerová*, *Tomáš Töpfer*, *Petr Rychlý*, spotkałam takie legendy, jak *Milena Dvorská* czy *Lubomir Lipský*. To był początek wakacji, a dla aktorów końcówka sezonu. Potem jeszcze nie raz wracałam na *Fidlovačkę*. Przychodziłam na próby, podglądałam pracę aktorów i stopniowo korygowałam swoje wyobrażenia teatrze.

Natomiast jeśli chodzi o występy na scenie, to w szkole obowiązywała zasada, że najpierw powinniśmy się czegoś nauczyć, a dopiero potem starać się to sprzedać. Pierwszy rok nie wchodził więc w rachubę, a na drugim, jeżeli kroila się jakaś rola, można było złożyć podanie o wyjątek. W efekcie właśnie na drugim roku przez cztery miesiące występowałam w synagodze hiszpańskiej w musicalu *Golem* izraelskiej produkcji. Odtwarzałam główną żeńską rolę - po angielsku. Ostatnio natomiast, podczas pierwszego spektaklu absolwenckiego (były to *Niebezpieczne związki* *Christophera Hamptona*) pewien reżyser zaproponował mi współpracę z Teatrem *Sit*. W sztuce... *vaše Grace Poolová* gram rolę Marię - dla mnie kolejne nowe doświadczenie...

Trzeci rok i niebawem koniec twoich studiów aktorskich. Wiesz już, co będzie dalej?

Na razie jesteśmy na etapie zapraszania reżyserów na nasze przedstawienia absolwenckie. W czerwcu okaże się, czy zaproszenia te w jakiś sposób zaowocują. Prędzej czy później swoje życie profesjonalne chciałabym związać z teatrem dramatycznym. Jeśli natomiast mowa o najbliższej przyszłości, to widzę tu kilka możliwości. Jedną z nich jest dalsze kształcenie się. Mam na myśli śpiew musicalowy na konserwatorium im. J. Ježka w Pradze, a obok tego udział w kastingach oraz ubieganie się o role

w przedstawieniach. Uważam, że kontakt rodzi kontakt, stąd każda najmniejsza rola ma dla mnie znaczenie. Druga możliwość to uzyskanie angażu w którymś z teatrów, gdzie jako młoda, a w związku z tym prawdopodobnie również preferowana aktorka przez 5, 6 lat byłabym obsadzana do przednich ról. A potem? Nie wiadomo. Aktorstwo to niepewna profesja, dlatego uważam, że przez cały czas warto się dokształcać, pracować nad sobą.

A marzenia?

Zagrać i zaśpiewać w Karlinie.

BEATA SCHÖNWALD

Jola zaprasza na spektakl

- *Moi przyjaciele i znajomi zawsze narzekali, że chętnie zobaczyliby mnie w akcji, ale Praga jest tak daleko... Powiedziałam więc: dobra, nie ma sprawy, to w takim razie ja do was przyjadę* - mówi Jola Gałuszka.

Tak zrodziła się myśl wystawienia w Hawierzowie jednego z trzech spektakli absolwenckich, które przygotowała grupa studentów trzeciego roku Wyższej Szkoły Aktorskiej w Pradze, pracująca pod kierunkiem aktorki *Mileny Steinmasslowej* i reżysera *Michala Pavlika*.

W hawierzowskiej Podstawowej Szkole Artystycznej im. Leoša Janáčka (koło hotelu *Merkur*) Jola wraz z kolegami z grupy wystąpi w sztuce *Kitty Flynn* węgierskiego prozaika i dramaturga Kornéla Hamvaia, w reżyserii *Jaroslavy Šiktancowej*. - *Jest to czarna komedia osadzona w latach 20. ub. wieku, której akcja odgrywa się w hotelu - tyle zdradziła nam Jola.*

Początek przedstawienia w najbliższy czwartek (12. 2.) o godz. 19.00 w dużej sali PSA.

(sch)

ARTYSTYCZNEGO ARS MUSICA

Członkowie Chóru Mieszanego CANTICUM NOVUM w czasie podróży na Festiwal Alta Pusterla we Włoszech zaśpiewali w Czeskim Krumlowie.

40. Międzynarodowym Konkursie Chórów w Spittal an der Drau w Austrii.

Nie można pominąć najserdeczniejszego wyróżnienia - zwycięstwa *Collegium Iuvenum* w ankiecie Kongresu Polaków *Tacy jesteście 2003* i nominacji do tego wyróżnienia w kategorii Muzyki Chóralnej także drugiego zespołu PTA *Ars Musica - Canticum Novum*. Przypomnijmy, że nominację uzyskały także w kategorii folkloru - Kapela Gorolsko *Zorómbek*, a w kategorii teatru - Sz.K.A.P.A.

Te wszystkie walory pracy Towarzystwa dostrzegają i uwzględniają przy przyznawaniu grantów Stowarzyszenie *Wspólnota Polska*, Ministerstwo Kultury RC, Fundacja *Pomoc Polakom na Wschodzie*, Urząd Miejski w Czeskim Cieszynie, ale też sponsorzy Huta Trzyniecka, Zelmer Bohemia i in. Osobno należy wspomnieć o Gimnazjum Polskim, bez pomocy którego Towarzystwo nie rozwinęłoby tak szeroko skrzydeł. Podziękować trzeba też wielu innym instytucjom i osobom prywatnym, które Towarzystwo wymienia na swoich stronach internetowych.

O tym, że PTA *Ars Musica* jest solidnym partnerem przekonali się współorganizatorzy wielu imprez: PCP, Ośrodek Kultury *Strzelnica* czy Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne oraz Diakonia Śląska.

To, że w ciężkich czasach wszechstronnego braku gotówki i spychania przez niedostatki bytu spraw kultury na dalszy plan formuła działania Towarzystwa się potwierdza jest niewątpliwie zasługą inicjatora jego powstania oraz prezesa prof. Alojzego Suchanka i wiceprezesa prof. Daniela Kadłubca.

Nakreślona przed pięcioma laty perspektywa spełnia się dzięki mrówczej pracy doświadczonych pedagogów i starań młodzieży, która pod skrzydłami PTA *Ars Musica* czuje się po prostu bezpiecznie.

i Leszkiem Kaliną, kierownikiem artystycznym, którzy całkowicie poświęcają się prowadzeniu Towarzystwa, a ich praca wydaje wspaniałe owoce. Zespoły Towarzystwa godnie reprezentują środowiska twórcze i artystyczne Zaolzia.

Praca Towarzystwa wzbudza też mój podziw, bowiem udało mu się nawiązać do znaczącej roli, jaką w okresie międzywojennym odegrały na Zaolziu chóry. Kierownicy poszczególnych zespołów potrafili motywującą podejść do młodzieży, pozyskać ją dla idei śpiewu i rozpalili serca. Chciałbym także zaznaczyć fakt, iż repertuar zespołów śpiewaczych Towarzystwa czerpie ze źródeł kultury chrześcijańskiej i w ten sposób, każdy koncert przybliża słuchaczom także ten aspekt naszego życia duchowego. Cóż dodać - wysoki poziom i renoma - także poza granicami kraju.

JANINA RACLAWSKA - W działalności Towarzystwa widzę przede wszystkim kontynuację tradycji śpiewaczych Zaolzia i to na niebywale wysokim poziomie. Być może nawet najwyższym w dotychczasowej historii naszego śpiewactwa. Praca Towarzystwa to także dobre wykorzystanie czasu wolnego młodych ludzi tak bardzo narażonych we współczesnym świecie na komercjalizację we wszelkich jej przejawach.

RENATA PUTZLACHER-BUCHTA - Jako osoba z natury rozśpiewana chylę czoła przed ludźmi, którzy poświęcają tej szlachetnej pasji swój wolny czas. Najlepszym dowodem na to, że nie jest to czas stracony, są nagrody przyznawane chórom zrzeszonym w PTA *Ars Musica* na wielu prestiżowych przeglądach i festiwalach. Wyrazy uznania należą się niezmordowanemu Leszkowi Kalinie, który nie bał się urzeczywistnienia swych marzeń i planów. Tak trzymać! opr. mro

Kapela Gorolsko *ZORÓMBEK* podczas występu na Ogólnopolskim Festiwalu Kolęd i Pastorałek w 2003 roku.

M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

— Idź na Kościółki i szukaj okragłej pokrywki z kamienia. Pod nią ukryłem pieniądze.

Chciał jeszcze coś powiedzieć, ale kat nie czekał i skreślił mu kark. Przez całe trzydzieści lat szukał Mach z Boconowic skarbu pod okragłą pokrywką kamienną po całych Kościółkach i tak mu te lata upłynęły na daremnym szukaniu, aż umarł.

Opowiadała mi moja babka Anna: „Kansik na Kościółkach, w Jastrzębiu, tam to było taki, co pinióndze się wysuszuwały. Taki ogiunek gorzoł, a tam ku ty mu żodyn ni móg dóńść. Chłopi szli ze szkiyrami, krómpaczami, a kopali kole tego ognia dokoła. To taki mały ogiunek tam był. A jak się zbliżali do tych piniyndzy, to prziszeł na nich strach. Ni mógli nic poradzić, a to było w tótm Wielkanoc, jak pięknie słońce świeciło. A to było wyincej razy. Potym szli na farym, opowiadali to. Szieł ksiądz, wzięł se świyncónóm wodym, świyncónóm krejdym, a ci chłopi też szli, no i było jaśniutko, opisali tótm świyncónóm krejdóm dokoła, kole tego ognia i tótm świyncónóm wodóm wykropili. Zaczyno się mroczyć, grzmieć, że taki deszcz prziszeł, zamrocziło się, a óni, ci chłopi, furt dokopowali. Potym już zaczón piorun bić, a ci już uciekali tam stela. I nic nie zrobili. Ksiądz się modlił, a óni tam, widzisz, byli w spodku, tam mieli jakómsi jamym wykopánóm i tam siedzieli ci czarnoksiężnicy...”

Dalszy skarb tkwi ukryty niedaleko od tego miejsca, na skałach Kiczarki między Skalką a Uplazem. Na Kiczerce, właśnie nad spadzistym stokiem, można spotkać wysokie skały z wyraźnymi zagłębieniami w górze, bo też te głązy ustawiały duchy. Na taką wyniosłą skałę wdrapał się niegdyś pewien śmiealek w nadziei, że na szczeliny w szczelinie znajdzie ukryty skarb. Kiedy już znalazł się na kamiennej bryle, nagle ociemniał i długo siedział w obawie, iż jakikolwiek ruch spowoduje jego upadek. Przejrzał dopiero wtedy, kiedy poprzysiął, że nigdy już nie będzie szukał skar-bów.

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(40)

Pod Trojaczką na Sułowie (Małym Połomiu i Białym Krzyżu), to jest pod kamieniem z napisem MSU na pograniczu Moraw, Śląska i Węgier-Słowacji (Uhry), zakopano długi glaz-stół, przy którym niegdyś siedzieli trzej potentaci wspomnianych krajów: jedli, pili i grali w karty. To tutaj po ostatniej w świecie wojnie spotkają się wszyscy sprawiedliwi, aby oczekiwać dnia sądu ostatecznego.

Z owym miejscem wiąże się kilka podań o skarbach. Kupcy, którzy tędy przechodzili, rzeczywiście mogli gdzieś tutaj w obawie przed zbrojnikami zakopać swoje pieniądze. Jednakże sułowski skarb potrafi wydobyc ten jedynie, kto zna słowa wypowiedziane w trakcie jego zakopywania. Znalazł się raz śmiealek - góral, który wybrał dla siebie czas dość niezwykły: wyprowadził się po skarb w samą Wigilię z workiem, łopatą i kilofem na plecach. W lesie panowała ciemna, wietrzna noc zimowa, góral jednak nic nie wahał i kopął w oznaczonym miejscu. Uderzyły gromy, w olśniewającym blasku zjawił się sam król Beskidów strzegący skar-bów swojej rzeszy. I zaklął tak szpetnie, że zerwała się jeszcze większa wichura z nawałnicą i zmiotła śmiealka w śnieżną zaspę, z której z trudem i z duszą na ramieniu ledwie zdołał się wydostać. Nie bawił dłużej i co rychlej uciekał ku domowi.

Na Stożku ukryto pieniądze zrabowane przez zbrojników w ustroniskim zamku. Raz w Wielki Piątek (skarby otwierają się podczas odczytywania pasji w kościele) wybrało się po ów skarb trzech górali. Trafili na tajemniczą jamkę. Dwóch zaczęło kopać, trzeci zaś czytał w księdze zaklęć. Nagle z ziemi wytoczył się kociołek pełen złotych dukatów. Górale skoczyli, aby go podnieść, lecz kociołek okazał się dla nich za ciężki. Trzeci, zapomniawszy o przestrodze, że w żadnym wypadku nie należy odkładać owej księgi, rzucił ją na trawę i skoczył do kamratów z pomocą. Wtedy z dołku buchnął płomień, skarb zaś osunął się głębiej w ziemię. (cdn.)

FUNKCJONALNE PRZESTANIE FUNKCJONOWAĆ

Polskie Centrum Pedagogiczne działa w osamotnieniu

Unia Europejska, której członkami staniemy się niebawem, kładzie duży nacisk na wykształcenie. Chodzi o szeroko pojętą edukację, rozumianą m.in. także jako nieustanne doskonalenie samych kształcących czyli nauczycieli. W Republice Czeskiej funkcję organizatora kursów i szkoleń uzupełniających wiadomości i doświadczenia pedagogów spełniały dotychczas, i to zadowalająco, regionalne Centra Pedagogiczne (w sumie 14 placówek ogólnych i piętnaste nasze PCP w Cz. Cieszynie). Służyły one także jako ośrodki doradcze dla szkół.

Po niespodziewanej decyzji Ministerstwa Szkolnictwa przechodzą od nowego roku głęboką transformację. Z krokiem tym, podyktowanym niby potrzebą zaoszczędzenia środków finansowych oraz reformą przewidującą zwolnienie w ciągu trzech lat ponad 13 tysięcy nauczycieli, nie zgadzają się asocjacje, związki zawodowe, ani pracownicy szkolnictwa. Z 270 zatrudnionych w CP osób pozostanie w nowej, centralnie kierowanej z Pragi instytucji, która będzie miała w poszczególnych województwach po 4 przedstawicieli, niespełna 60. Termin ostatecznego ukończenia działalności CP wyznaczono na koniec czerwca br. Jedyną tego typu instytucją, która powinna być nadal zachowana jest Polskie Centrum Pedagogiczne w Cz. Cieszynie. Pozostałe mogą jeszcze szukać wsparcia w wyższych uczelniach lub urzędach okręgowych. Rozmowy i szukanie rozwiązań mogą przebiegać do końca marca.

W czasie, gdy szkoły stały się samodzielnymi podmiotami prawnymi, które są powołane przez różnych założycieli - np. samorządy gminne, centra pedagogiczne pełniły rolę bezpośredniego ogniwa łączącego je z MŚMT. Ilość uczestników organizowanych przez nie przedsięwzięć edukacyjnych z roku na rok znacznie wzrastał. W 2001 było to 105 435 osób, w 2002 już 110 262, a w roku ubiegłym aż 122 146 nauczycieli korzystających z możliwości podnoszenia kwalifikacji (dane nie uwzględniają CP w Pradze). W 2003 r. odbyło się 6 237 szkoleń. Liczby te wymownie świadczą o potrzebie stałej edukacji zawodowej i randze jaką cieszyli się jej organizatorzy. Pomimo licznych protestów na łamach prasy czeskiej, stwierdzających wręcz niekompetencję pani minister Petry Buzkowej, zmiany stały się faktem.

Reorganizacja nie dotyczy bezpośrednio naszego Polskiego Centrum Pedagogicznego, którego działalność, według zapewnień, zostanie zachowana. Znalazło się jednak niejako w próżni, bo co innego jest być częścią całości, a co innego pozostać samemu. Podlega bezpośrednio pod Ministerstwo Szkolnictwa i dalej pełni zaplanowane zadania organizacyjno-wydawnicze, ale i kierownictwo i pracowników dający nie-pewność.

- Ministerstwo nie ma w tej chwili opracowanej dalszej koncepcji kształcenia nauczycieli, CP funkcjonowały bardzo dobrze i efektywnie. Nasze PCP zorganizowało w ubiegłym roku szkolnym 103 imprez co w rezultacie stanowiło 11 141 osobogodzin pracy szkoleniowej dla 766 uczestników. Organizacją zajmuje się właściwie etatowo 2,4 pracownika tej instytucji. W sumie mieliśmy bowiem 6 etatów, które w tej chwili, od nowego roku, w ramach reorganizacji jeszcze nam obniżą. Oprócz organizowania przeróżnych zajęć dokształcających wydajemy także podręczniki - był nowy Elementarz, teraz Geografia, co miesiąc ukazuje się Jutrzenka i Ogniwo, gromadzimy, opracowujemy i udostępniamy szkołom oraz przedszkolom pomoce metodyczne, prowadzimy bibliotekę - pracy jest wiele - mówi dyrektor PCP Irena Kufa.

Szkolnictwo boryka się z wieloma problemami. Szkoda, że w tym kontekście istniejący od kilku lat funkcjonalny system doskonalenia nauczycieli w Czechach upada - w czasie naszego wejścia do Europy, która tak go popiera.

Tymczasem z wiadomych przyczyn (niskie zarobki) liczba uczących bez odpowiednich kwalifikacji wzrosła do 15, a w niektórych regionach nawet do 25 proc.

Decyzję o reorganizacji nie poprzedzały żadne dyskusje, ani też wcześniejsze zastrzeżenia czy uwagi. Nowa, centralna instytucja ma się zająć organizacją i realizacją projektów UE, ale nie tym wszystkim, co robiły likwidowane dziś CP - instytucje cieszące się opinią najtańszych i najbardziej profesjonalnych organizatorów nieustannego kształcenia.

BARBARA GLAC

Uczestnicy kursu Media w wychowaniu.

Fot. z archiwum PCP

Telewizja

SOBOTA 7 LUTEGO

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia 8.00 Wiadomości 8.15 Telewizyjny przewodnik po kraju (mag.) 8.40 Ziarno (dla dzieci) 9.05 Lippy & Messy (kurs.) ang.) 9.10 Ferie z Jedyńką (dla dzieci) 9.35 Legenda Tarzana (s.) 10.00 Zorro (s.) 10.55 Kolejka - lista przebojów 11.20 Słoneczny patrol (s.) 12.05 Mieszkać z wyobraźnią (mag.) 12.30 Co pani na to? (pr. public.) 13.00 Wiadomości 13.10 Polska w Białym Domu 13.35 Wciąż nazywają mnie Bruce (film USA) 15.05 Moda na sukces (s.) 15.35 Zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich - Oberstdorf 17.35 Teleexpress 17.50 Plebania (s.) 18.20 Sąsiedzi (s.) 18.50 Jaka to melodia? (quiz muz.) 19.15 Wieczorynka (s.) 19.30 Wiadomości 20.10 Gwiazda tygodnia - Nastassja Kinski (film USA) 21.55 Gdzie jest wdzirej? czyli sylwester z Jedyńką na bis (pr. rozryw.) 23.00 Miasto śmierci (film USA) 0.40 Droga do Białego Domu (film USA).

■ TVP 2

6.55 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem (mag.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Siła zmysłów (film dok.) 9.40 O dobru wspólnym - Ojczyzna-polszczyzna 9.55 Kręciola (dla młodzieży) 10.20 Ostatnie szympanasy na wolności (film dok.) 10.50 Jetsonowie (s.) 11.10 Animals (mag.) 11.35 Rok Lutosławskiego 11.40 Motyl w sercu (film włos.) 13.25 Rok Lutosławskiego 13.30 30 ton! Lista, lista 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Wielka gra (teleturniej) 15.55 Rok Lutosławskiego 16.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 16.50 Rok Lutosławskiego 17.00 Ryzykanci 3 (reality show) 17.40 Rok Lutosławskiego 18.30 Panorama 19.00 Herbatka u Tadka (pr. rozryw.) 20.00 Między nami krajanami (talk show) 21.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Shakin'Dudi - śpiewak przebojów 23.25 Żegnaj, Ameryko (film USA) 1.20 Kierunek. Punkt zero (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Lis Leon (s. anim.) 7.15 Marceli Szpak dziwi się światu (s. anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Palce lizać (poradnik kulinarny) 9.00 Świat (mag.) 9.45 Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Chłopi (s.) 11.05 Bądź zdrowi! (mag.) 11.45 Od arii do piosenki (mag.) 12.45 Kowalski i Schmidt (mag.) 13.15 Telenowyny (mag.) 13.30 Era Basket Liga Koszykówka 15.45 Megazynek (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Młodzież kontra (pr. public.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziestolatek - 20 lat później (s.) 19.50 Turniej ATP KGHM Polish Indoors - Tennis ziemny 20.55 Przegląd gospodarczy 21.20 Radek Knapp „Lekcje pana Kuki” - Książka tygodnia 21.45 Aktualności 22.00 Sobotni magazyn sportowy 22.45 Kurier sportowy 23.00 Studio pogoda 23.05 Patrol Trójki (mag.) 23.35 Dziwna planeta (film austral.).

■ POLSAT

6.00 Poplista 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Magazyn religijny 8.00 Strażnicy czasu (s. anim.) 8.30 Yugioh (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Mop Man (mag.) 10.30 Samo życie (s.) 11.55 13 posterunek (s.) 12.30 Czarny pies czy biały kot (talk show) 13.30 Domowa kawiaranka (mag.) 14.00 Daleko od noszy (s.) 14.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 15.00 4x4 (mag.) 15.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Asy z klasy (s.) 17.30 Boston Public 2 (s.) 18.30 Informacje, Sport 19.05 Rosyjska ruletka (teleturniej) 20.05 Policyjna opowieść 2 (film hongkong.) 22.15 Rykoszet (film USA) 0.15 Mistrzowie z klasztoru Wiek (film hongkong.) 2.20 Zostać miss 2 (s.) 3.10 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Druga młodość (s.) 5.30 Przygody kryminalistyki (s.) 6.25 Jak żyje się bez strachu... 6.40 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Listy od Feliksa (s.) 7.15 Sezamie, otwórz się (s.) 7.45 Daleka podróż za domem (s.) 8.10 Niech żyje S Club! (s.) 8.35 Młody Ivanhoe (film kanad.) 10.05 Niechciane dzieci 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 Następny razem u was... 12.00 Wiadomości 12.05 W jaki sposób... (mag.) 12.30 Podróż po świecie wina (s. dok.) 13.00 Szczęście domowe 13.30 Mieszkać to zabawa 13.55 Moda - Ekstrawa-

gancja (mag.) 14.20 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 15.55 Oczarowani (s.) 16.45 Odbiorca TVC 17.05 Uśmiechy A. Goldflama 17.45 Etykieta 18.00 Wiadomości 18.10 Jaś i księżniczka Dorinka (bajka) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Bliskie spotkania V. Neckáří (pr. rozryw.) 21.05 Top Gun (film USA) 22.55 Wiadomości 23.00 Bramki, punkty, sekundy 23.05 Seks w wielkim mieście (s.) 23.35 Losowanie „10” szczęśliwych 23.40 Zrozumieć ciszę (film USA) 1.20 Star Trek (s.) 2.10 (Na)bierz mnie! 2.35 Top Gun (film USA) 4.20 Salon.

■ TVC 2

5.00 Kolory życia 6.00 Diagnoza 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Wielki Wóz (mag.) 9.00 Blok kursów jęz. 10.00 Telewizyjny klub dla niesłyszących 10.30 Salon (mag.) 11.00 Gattaca (film USA) 12.45 Co domowe jedzenie to domowe jedzenie (film czes.) 13.55 Czechy - Hiszpania (tenis) 17.00 ME w łyżwiarstwie figurowym - Węgry 18.30 MŚ w białonie - Niemcy 19.30 Euronews 20.00 Podpisane z sercem (koncert) 21.20 Nowe odkrycia w starym Egipcie (s. dok.) 22.10 Kursy mistrzowskie D. Klimentowej 23.05 Noc z Andélem (pr. rozryw.) 0.35 Wielka muzyka nocna 1.20 Seks w wielkim mieście (s.) 1.40 Wielka muzyka nocna 4.00 Lista przebojów 5.00 Buster Keaton 5.20 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.10 Teletubisie (s. anim.) 6.40 Pokemon (s. anim.) 7.05 Digimon (s. anim.) 7.35 Beyblade (s. anim.) 8.00 Mała tancerka (film anim.) 8.55 ESO (lista przebojów) 10.05 Stary (s.) 11.05 Diagnoza: Morderstwo (s.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.20 Trzy życzenia (film czes.) 14.05 Jak skraść Dagmarę (film czes.) 15.25 JAG (s.) 17.10 Pół żartem, pół serio (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 10 lat z wami (pr. rozryw.) 22.50 Mroczna dzielnica (film USA) 0.40 Namietność i romantyka (s. erot.) 2.35 Dzwonienie do TV Nova 3.00 „Katapult” 4.10 Trzy życzenia (film czes.).

■ PRIMA

8.00 NHL Power Week 8.40 Salon samochodowy 9.15 W lot po świecie (s. dok.) 10.10 Perry Mason (s.) 12.00 Julie Lescaut (s.) 13.40 Komisarz Rex (s.) 14.30 Długi szlak (film USA) 16.05 Prima TV 16.20 Dempsey i Makepeace (s.) 17.20 Fandy, och Fandy (film czes.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Sprawa dla dwóch (s.) 21.10 Miłość puka do drzwi (film kanad.) 22.55 Arlette (film franc.) 0.40 Uwodzieleńskie szansa (teleturniej) 1.45 Złodzieje (s.) 2.30 Receptariusz dobrych pomysłów 3.25 Świat według Bundych (s.) 3.50 Ciernie.

NIEDZIELA 8 LUTEGO

■ TVP 1

5.55 W słońcu i w deszczu (s.) 6.50 Europa bez między (mag.) 7.35 Przedszkolandia (s. dok.) 8.05 Moda na sukces (s.) 8.25 W świecie mitów (s.) 9.20 Lippy & Messy (kurs.) ang.) 9.25 Do góry nogami (dla dzieci) 9.55 Gamebox 10.20 Mistrzostwa Europy w łyżwiarstwie figurowym w Budapeszcie 11.15 Siódme niebo (s.) 12.00 Anioł Pański 12.20 Książki na zimę (mag.) 12.30 Tydzień (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Kuchnia z Okrasą (mag.) 13.35 Drobne cwaniaczki (film USA) 15.15 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 15.40 Zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich - Oberstdorf 17.35 Teleexpress 17.55 Dziennik telewizyjny 18.05 Lokatorzy (s.) 18.35 Jaka to melodia? (quiz muz.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Zaginiona (s.) 21.05 Mistrzostwa Europy w łyżwiarstwie figurowym w Budapeszcie 21.50 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym (s. dok.) 22.15 Losowanie audiotęle 22.25 Europa Europa (film pol.) 0.15 Sweetie Barrett (film irland.).

■ TVP 2

6.55 Zmiennicy (s.) 7.50 Słowo na niedzielę 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Nie tylko dla komandosów (pr. wojskowy) 9.15 Nie tylko muzyka - Rok Lutosławskiego (koncert) 10.05 Smak Europy (pr. public.) 10.20 Dziobak - dziwadło świata zwierząt (film dok.) 11.10 Podróż kulinarna Roberta Makłowicza: Bieszczadzki smak 11.40 Smak Europy (pr. public.) 11.55 800 mil z biegiem Amazonki (film USA) 13.20 Smak Europy (pr. public.) 13.30 Taryfa ulgowa (pr. rozryw.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 16.55 Święta wojna (s.) 17.20 Smak Europy (pr. public.) 17.30 7 dni świat (pr. public.) 18.30 Panorama 19.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) 19.30 Wiara, nadzieja, miłość (pr. public.) 20.00 Benefis Anny

Seniuk 20.55 Przegrani i zwycięzcy (s.dok.) 21.25 Krzysztof Globisz: Zwierzenia kontrolowane (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Rok Lutosławskiego (film dok.) 23.15 IV Symfonia - Rok Lutosławskiego (koncert) 23.40 Kariera Franklina Cane'a (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Lis Leon (s. anim.) 7.10 Marceli Szpak dziwi się światu (s. anim.) 7.25 Książka dla dzieci (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Zaolzie (mag.) 9.00 Teleplotki (pr. public.) 9.45 Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Wojenna narzeczona (s.) 11.05 Groch i kapusta (mag.) 11.45 Tam Tam (mag.) 12.15 Mistrzostwa Polski w Snowboardzie 12.45 Z życia Kościoła (mag.) 13.10 Oj, ni ma jak Lwów 13.35 Pod górę (mag.) 14.00 Klub globtrotera 14.35 Odcienie sukcesu (pr. rozryw.) 15.00 Sprawa na dziś (s.) 15.45 Speed (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Mowa Polska (teleturniej) 17.15 Mistrzostwa Polski w Snowboardzie 17.35 Teleplotki (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziestolatek - 20 lat później (s.) 19.50 Turniej ATP KGHM Polish Indoors - Tennis ziemny 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.20 Bliżej prawa (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielnym magazyn sportowy 22.45 Kurier sportowy 23.05 Telekurier nocą (mag.) 0.00 Jańcio Wodnik (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Mop Man (mag.) 7.00 4x4 (mag.) 7.30 Magazyn religijny 8.00 Lochy i smoki (s. anim.) 8.30 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Poplista 10.30 Słoneczny patrol 8 (s.) 11.30 Magiczne lustro (film USA) 13.10 Duch taty (film USA) 14.55 Benny Hill (pr. rozryw.) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Buffy - postrach wampirów 2 (s.) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje 19.05 Kuba Wojewódzki (talk show) 20.05 13 posterunek (s.) 20.45 Świat według Kiepskich (s.) 21.35 24 godziny (s.) 22.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.30 Animaster 23.50 Prostytutki - raport specjalny o prostytucji w Polsce (film dok.) 0.20 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.00 Star Trek (s.) 5.50 Na rozdrozu 6.00 Świat motoryzacji 6.40 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Daleka podróż za domem (s.) 7.30 Bajkowa niedziela 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 10.00 Obiektyw 10.30 Kalendarium (mag.) 10.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 11.00 Przygody kryminalistyki (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Wprost (mag.) 12.40 Skarby świata (s. dok.) 12.55 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.50 Gdzie pieniądze pomagają 13.55 Mądry szach (bajka) 14.50 Wędrówki z dinozaurami (s. dok.) 15.20 Missis 2004 16.20 Sponsor (film czes.) 16.50 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 17.10 Gdzie podziła się ta stara piosenka (pr. muz.) 17.50 Słowo święteczne Z. Susy 18.00 Wiadomości 18.10 Everwood (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.30 Prognoza pogody 19.40 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Każdy umiera w samotności (film czes.) 21.40 Pytania Václava Moravca 22.25 Wiadomości 22.30 Bramki, punkty, sekundy 22.40 Losowanie Sportki 22.45 Komisarz Moulin (s.) 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 Prawo rodzinne (s.) 1.00 Dwudziestka dwójka 1998 1.30 Podróżomania 2.00 Grammy Awards 2004.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.05 Słowo święteczne P. Grubera 7.10 Pod korcem 7.25 Diagnoza 7.55 Panorama 8.30 Kolory życia 9.25 Dograno (sport) 9.45 Trzysta trzydzieści trzy (pr. rozryw.) 10.40 Przewodnik akwanautów po oceanie (film dok.) 11.35 Każdy umiera w samotności (film czes.) 13.00 Czechy - Hiszpania (tenis) 18.00 ME w łyżwiarstwie figurowym - Węgry 20.00 Latający cyrk Monty Pythona (pr. rozryw.) 20.30 Filmy T. Gilliama (film dok.) 21.25 Ostatni klaps Terry'ego (film dok.) 21.55 Latający cyrk Monty Pythona (pr. rozryw.) 22.35 Dograno (sport) 23.00 Gloria Estefan (film dok.) 0.00 Human Traffic (film ang.) 1.35 Pytania Václava Moravca 2.20 Spotkania folkowe 2.35 Sport 3.20 Salon 3.45 Adresat TVC 4.05 Czarni baronowie 4.10 Salon Cimrman.

■ NOVA

6.15 Teletubisie (s. anim.) 6.45 Digimon (s. anim.) 7.10 Beyblade (s. anim.) 7.35 Cudowny świat Walta Disney'a 8.30 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.25 Diagnoza: Morderstwo (s.) 10.15 Columbo (s.) 12.00 Siódemka (pr. public.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.40 Jestem ci potrzebna (film niem.) 15.20 Szkodzi - nie szkodzi 15.45 Dwaj

spece pod niebem (film włos.) 17.30 Dynastia (s.) 18.25 Dallas (s.) 19.20 T-Mobile RENTA 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Estrada country (pr. rozryw.) 21.00 Czechy poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 22.00 Odlamki (mag.) 22.30 Tele tele 23.05 Zagrożając życiu (film USA) 1.15 Siódemka 2.15 Odlamki 4.15 Doktor ze wsi (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Świat w wojnie (s. dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.35 Dziadkiem mimo woli (film czes.) 11.05 Niedzielny Receptariusz (mag.) 11.20 Echa Febiofestu 11.45 Drugi oddech (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. public.) 13.45 Samotnik (film franc.) 15.30. Cud na autostradzie 880 (film USA) 17.10 Nowa szansa, nowe życie (film niem.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Rejon Wolffa (s.) 20.55 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 21.55 Przyjęta (film USA) 23.30 Z archiwum X (s.) 0.20 Niedzielną partia 1.00 Uwodzieleńskie Szansa (teleturniej) 2.10 Niedzielnym Receptariusz 2.30 Świat według Bundych (s.).

PONIEDZIAŁEK 9 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Budzik (dla dzieci) 9.40 Kolory (dla dzieci) 9.50 Ferie z Jedyńką (dla dzieci) 10.00 Renata (s. anim.) 10.10 Wilf - pies czarownicy (s. anim.) 10.35 Bez pardonu (s.) 11.20 Kiosk przy Wspólnej 11.30 Gladiatorzy drugiej wojny światowej (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Rolnictwo na świecie (reportaż) 12.40 Plebania (s.) 13.35 Sprawa dla reportera (pr. public.) 14.10 Niepodobni (felieton) 14.30 Pomysł na życie (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Korea Południowa - nowoczesność i tradycja 15.25 Kontrowersje (pr. public.) 15.55 Smak życia (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.35 Klan (s.) 18.05 Bezpieczna Jedyńka (mag.) 18.25 Magazyn olimpijski - Echa stadionów 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Potomstwo (film dok.) 21.15 Komedial na dworcu (teatr) 22.10 Pegaz (mag.) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag.) 23.20 Dobre książki (mag.) 23.50 Szalone krowy (film ang.).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.40 Dixie (s. anim.) 7.50 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.35 Dla mnie bomba! - wielki finał (pr. rozryw.) 11.15 Podróż kulinarna Roberta Makłowicza: Bieszczadzki smak 11.50 Znaki czasu (mag.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 Animals (mag.) 15.00 Stalin (film dok.) 16.00 Panorama 16.25 Na dobre i na złe (s.) 17.20 Uciechy z pociechy? (pr. public.) 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Protestanckie Radio - Młodzież 19.50 Narciarski przewodnik Dwójki (mag.) 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kochaj mnie (s. dok.) 21.25 Nauczyciel Paragraf 148 - kara śmierci (s. dok.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 997 (mag.) 23.05 Ono i oni (film dok.) 23.45 Morderstwo za zaliczeniem pocztowym (film USA) 1.15 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Wielkie romanse dwudziestego wieku (s. dok.) 9.40 Więzy krwi (s.) 10.45 Sprawa na dziś (s.) 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 12.35 Pałace świata (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 14.45 ZUS radzi 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Nasze sprawy w parlamencie 16.00 Z krukiem w herbie (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Przegląd gospodarczy (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Sport w TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat! (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Fuks (film pol.) 0.30 WuWuA (pr. muz.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Przygo-

dy Jackiego Chana (s. anim.) 8.00 V.I.P. 3 (s.) 8.55 Daleko od noszy (s.) 9.25 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.55 Duch taty (film USA) 11.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 12.00 Interwencja (mag.) 12.20 Serca na rozdrozu (s.) 13.10 TV Market (mag.) 13.25 Twój lekarz (mag.) 13.45 Wystarczy chcieć (mag.) 13.55 Power Rangers (s.) 14.20 Yugioh (s. anim.) 14.50 Miodowe lata (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Tajne przez pufne (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje 19.10 Viper (s.) 20.10 Awantura o kasę (teleturniej) 21.10 Gorączka (film USA) 0.20 Biznes Informacje 0.45 Graffiti (pr. public.) 1.00 Bumerang (pr. public.) 1.30 Czarny pies czy biały kot (talk show) 2.25 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.30 Kinobox 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (s.) 9.00 Arabella (s.) 9.30 Wędrówki z dinozaurami (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.10 Go teraz i co potem? (s.) 11.00 Everwood (s.) 11.40 Jak żyje się... 12.00 Wiadomości 12.30 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.25 Ścieżki wiary (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 14.30 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 14.50 Uśmiechy A. Goldflama 15.30 Etykieta 15.40 Odbiorca TVC 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Czulki (pr. dla dzieci) 17.00 Game Page (mag.) 17.15 Pod korcem (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Świat rekordów Guinnessa 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Czarni baronowie (s.) 20.55 Los Angeles (film dok.) 21.00 Podróżomania 21.35 Wydarzyło się... 21.45 „Kleknięcia” 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Omerta (s.) 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 Gdzie podziła się ta stara piosenka 1.00 Bananowe rybki 1.30 Wprost 1.55 Trylobit 2003 2.25 Trochę szafranu z archiwum TV 3.40 Trzysta trzydzieści trzy 4.35 „Poprask”.

■ TVC 2

5.25 Pytania Václava Moravca 6.10 Wprost 6.40 Wiadomości TVS 7.00 Kalendarium 7.15 Tańczący dom 7.30 Dograno 7.55 Panorama 8.30 Geografia świata (s. dok.) 8.45 Wideoatlas naszej przyrody (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Bajkowa niedziela 14.00 Młody Ivanhoe (film kanad.) 15.30 Gdzie pieniądze pomagają 15.35 Sposzczerzenia z zagranicy 15.40 W górę w chmury 16.05 Europa dziś 16.35 MŚ w białonie - Niemcy 17.35 Wielki Wóz (mag.) 18.05 Politykon 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Time out (sport) 19.40 Magazyn F (sport) 20.00 Churchill (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Daleko od okna (film pol.) 23.20 John McLaughlin i Paco de Lucia (koncert) 0.20 Diagnoza 0.40 Koncert z Senatu 1.20 Nowe odkrycia w starym Egipcie 2.15 Wydarzenia, komentarze 3.00 Worldnet 3.55 Blok kursów jęz.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisala (s.) 9.20 Wdowy (film USA) 10.50 Lekcje gotowania 11.20 Stefania (s.) 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.00 Niewiarygodne historie (s.) 13.25 Na południe (s.) 14.15 Kachorra (s.) 15.15 Gwiazdka brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Cliniarz i prokurator (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Proszę o uśmiech! (pr. rozryw.) 20.50 Czerwona planeta (film USA) 22.50 Tajemny romans (film USA) 0.30 Miejsce zbrodni: Monachium (s.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namietność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.45 Prima jazda 11.35 Skarb kupca z Bizancjum (film czes.) 13.20 Raymonda każdy lubi (s.) 13.45 Pomoc domowa (s.) 14.20 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Melrose Place (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Alive. Dramat w Andach (film USA) 22.20 Halifax, psychiatra sądowy (s.) 0.00 Na temat! 0.10 Policja z Palm Beach (s.) 1.00 Uwodzieleńskie szansa (teleturniej) 2.05 Posterunek policji (s.) 2.50 Świat według Bundych (s.) 3.15 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*„To tylko trwałe, co w swym sercu czujesz,
to tylko ważne, co sam wypracujesz!”*

Dnia 9. 2. br. obchodzi swój zany jubileusz 80-lecia urodzin

pani WANDA KOCH

z Olbrachcic. Z tej okazji samych szczęśliwych, zdrowych i pogodnych dni składają mąż Józef, córki Genia i Grażyna z rodzinami oraz Wanda. GL-060

Serdecznie dziękuję za pamięć i złożenie ustnych i pisemnych życzeń z okazji jubileuszu 80-lecia dyrektorowi HT inż. J. Cienciale, przedstawicielom Urzędu Miasta Trzyniec oraz Śląskiego Kościoła Ewang. w Trzyńcu, Kołu Polskich Kombatantów w RC, Ogólnokrajowemu Stowarzyszeniu Kombatantów Polskich na Zachodzie z Ustronia, Kregowi Seniora Harcerstwa Polskiego w RC, PZKO Trzyniec Taras, Klubowi Emerytów HT, Czeskiemu Związki Bojowników o Wolność, rodzinie i innym. Paweł Badura GL-071

Dnia 8 lutego obchodziłyby z nami swoje 90. urodziny

śp. ELEONORA PODLEŚNA

O modlitwę prosimy wszystkich, którzy pamiętają Jej wielkie serce i gorący patriotyzm. Z wdzięcznością i szacunkiem wspominają córka z rodziną. AL-016

Dzisiaj mija rok od śmierci naszej Kochanej Mamy

śp. HELENY NIESZPOREK

O chwilę wspomnień proszą córki z rodzinami. GL-058

Dnia 8 lutego minie pierwsza rocznica, kiedy nas na zawsze opuściła nasza Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra

śp. ANNA SZTURCOWA

z Wędryni Zaolzia. Z bólem w sercu wspominają syn Gustaw z rodziną, córki Wanda i Hania z rodzinami oraz siostra Hela z rodziną. AD-020

*„Chociaż lata mijają i wszystko dzieli nas,
boleść w sercach została, której nie zgoi czas”.*

Dnia 7. 2. 2004 mija 2. rocznica śmierci

śp. FRANCISZKA SZPAKA

z Nieborów. O chwilę wspomnień proszą żona z rodziną. AD-015

Dzisiaj obchodziłby swój zany jubileusz 80-lecia urodzin nasz Najdroższy Ojciec, Teść, Dziadek i Pradziadek

śp. mgr JÓZEF KRZYWOŃ

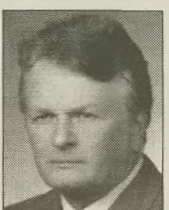
były pedagog i dyrektor Zespołu Szkół Rolniczych w Cieszynie. O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina. AL-015

Dnia 6 lutego 2004 minęła szósta bolesna rocznica śmierci naszej Ukochanej Żony, Matki, Babci i Siostry

śp. ELŻBIETY POTYSZOWEJ

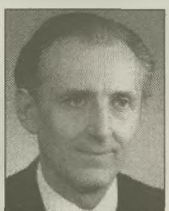
z Karwiny. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi. RK-021

Z bólem w sercu zawiadamiamy wszystkich przyjaciół i znajomych, że dnia 30. 1. 2004 w wieku 73 lat zmarł nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Teść

śp. mgr ERICH SZOSTOK

długoletni pedagog w polskim gimnazjum w Orlowej Łazach. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbył się dnia 3. 2. 2004 z kościoła katolickiego w Rychwałdzie w ścisłym gronie rodzinnym. W smutku pogrążona żona i córka z rodziną. GL-066

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych i znajomych, że dnia 3. 2. 2004 zmarł w wieku 80 lat nasz Drogą Ojciec, Dziadek, Brat, Teść, Wujek i Szwagier

śp. WINCENTY SZELIGA

ze Skrzeczonia. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 9. 2. 2004 o godz. 14:30 z kościoła katolickiego w Skrzeczoni na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. GL-069

Dziękujemy serdecznie wszystkim krewnym, przyjaciół, znajomym, księżom i organizacjom za przekazane wyrazy współczucia, kwiaty, wieńce, za udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. JANA PASZKA

Szczególnie serdecznie dziękujemy ks. seniorowi B. Kokotkowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego, Czcigodnemu ks. biskupowi V. Volnemu za pożegnanie Zmarłego. Równie serdecznie dziękujemy p. J. Paszowi za upiększenie nabożeństwa żałobnego grą na skrzypcach, chórowi kościelnemu za odśpiewanie pieśni. Nie mniej serdecznie dziękujemy rodzinie Kukuczów z Wielopola za pomoc i wsparcie okazane żonie Zmarłego w najcięższej dla niej chwili. Zasmucona rodzina. GL-070

lutym i marcu w każdą środę o godz. 15.00 w Domu PZKO. Zachęcamy do wzięcia udziału wszystkie panie, zainteresowane klubową działalnością.

CIERLICKO - Kluby Kobiet i Klub Seniora Cierlicko oraz Stanisławice zapraszają serdecznie na spotkanie 12. 2. o godz. 17.00 do DP Żwirki i Wigury na Kościelcu.

▲ Macierz Szkolna i MK PZKO zapraszają 13. 2. o godz. 19.00 do Domu Polskiego na Kościelcu na bal. Grają „Smolań”. Miejscówki z kolacją 230 Kc, dla studentów 150 Kc, do nabycia w szkole.

JABŁONKÓW - zarząd MK PZKO zaprasza 8. 2. o godz. 16.00 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze. W programie kulturalnym wystąpią uczniowie jabłonkowskiej szkoły.

BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 11. 2. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

BOCONOWICE - MK PZKO serdecznie zaprasza 15. 2. o godz. 15.00 do świetlicy Koła na zebranie sprawozdawcze.

BYSTRZYCA - zarząd MK PZKO serdecznie zaprasza 8. 2. o godz. 15.00 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze. Program: młodzież szkolna z widowiskiem „Wesele”.

▲ zarząd MK PZKO serdecznie zaprasza 21. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO na bal maskowy. Program: zespół „Bystrzyca”, przygrywa „Sonata”.

KARWINA RAJ - Klub Młodych MK PZKO zaprasza 13. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO w Raju na Walentynkową Dyskotekę.

▲ Klub Seniora zaprasza 10. 2. o godz. 16.00 do Domu PZKO na prelekcję J. Chmiela pt. „Wydobywanie czarnego węgla na przełomie XX i XXI wieku w zagłębiu Ostrawsko-Karwińskim”.

CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčce serdecznie zaprasza 10. 2. o godz. 17.00 na spotkanie z inż. Ewą Sikora pt. „Uzbekistan - 20 lat temu”.

▲ MK PZKO zaprasza 20. 2. do restauracji „Na Brandysie” na „Śledziówkę”. Miejscówki z kolacją (230 Kc) do nabycia w Bibliotece Miejskiej, ul. Havlíčce 6 we wtorek, czwartki i piątki w godz. 13-17.

Pielgrzymki

XIV Piesza Pielgrzymka na Jasną Górę: (16.)17-22. 7., II Rowerowa Pielgrzymka na Jasną Górę: 21-22. 7., Autokarowa Pielgrzymka do Częstochowy i Ludzmięra: 22-23. 7., Pielgrzymka do Medjugorje: 13-21. 8., II Piesza Pielgrzymka do MB Frydeckiej: 11. 9. Zgłoszenia przyjmuje oraz informacje podaje Jadwiga Franek, tel. 558 712 027 oraz każdą niedzielę maja i czerwca po mszy św. w godz. 11.30-12.00 w kancelarii parafialnej w Cz. Cieszynie Alejach.

ferty

POSZUKUJEMY odpowiedzialnej pani do pilnowania rocznej dziewczynki, 15 godz. tygodniowo, 40 Kc/godz., Hawierzów Szumbark, tel. 777 914 251. GL-067

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA: do 29. 2. wystawa „Beskid Śląski” w malarstwie Pawła Wałacha. Otwarte po-pt: 9-15.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frystat: do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI** w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki z Pietrwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina:** do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **JABŁONKÓW, Rynek Mariacki 14:** do 22. 2. „Szkola podstawą życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYŃECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyńca”.

▲ **GALERIA „NA SCHODACH”** - do 14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

UCZESTNICY KACPERIADY W BIBLIOTECE

Książki dla laureatów

CZ. CIESZYN (kor) - Na małe przyjęcie zaprosili w czwartek do filii Biblioteki Miejskiej przy ul. Havlíčce 13 laureatów konkursu pn. *Kacperiada* jego organizatorzy ze Stowarzyszenia Przyjaciół Polskiej Książki.

Gospodarzem uroczystości była kierowniczka filii, Wanda Kozdra. Nagrody zaś wręczali laureatom z klas 1-3 polskich podstawówek w Cz. Cieszynie, Hawierzowie Błędowicach i Suchej Górze wiceprezes SPPK Jan Kubiczek i członkini zarządu Ewa Sikora. Oboje byli też członkami konkursowego jury. W części literackiej wspomogła ich Barbara Kubiczek, plastycznej - Halina Szkopek.

Mali laureaci otrzymali piękne książki, przygotowano dla nich pyszny poczęstunek. Mogli też wspólnie ze swoimi rodzicami i dziadkami stworzyć piękną zakładkę - myszkę i włożyć do nowej książeczki.

Tematem konkursu *Kacperiada* była książka **Grzegorza Kaspego** pt. *Kacperiada, opowiadania dla łobuzów i nie tylko*. Wszyscy goście z zainteresowaniem wysłuchali opowieści J. Kubiczka, który autora oprowadzał po Zaołziu w trakcie jego listopadowej wizyty.

Laureaci konkursu *Kacperiada* przyjechali po nagrody do czesko-cieszyńskiej biblioteki przy ul. Havlíčce. Fot. JACEK SIKORA

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Władca pierścieni: Powrót króla (7-9, godz. 16.00, 19.30), **Reflex**: Trio z Belleville (7, 8, godz. 17.00), Okrucieństwo nie do przyjęcia (7, 8, godz. 20.00), Bad Boys 2 (9, godz. 17.00, 20.00), **Ex**: To właśnie miłość (7, 8, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN** - Central: Cwany Filip (7, 8, godz. 17.15, 19.30), Pan i Władca: Na krańcu świata (9, godz. 17.15, 19.30), **TRZYŃEC** - Kosmos: Mali Agenci 3D (7-9, godz. 17.30), „Kamełak 2” (7-9, godz. 20.00), **BYSTRZYCA**: Bruce Wszchemogący (7, godz. 18.00).

Co na antenie

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, nie: godz. 18.30. „CZARNY BARON”, czyli książkę Miłosław Klisz - gościem niedzielnej audycji będzie ks. M. Klisz, rodak ze Skrzeczonia, który opowie o

swoim kilkuletnim pobycie w Wojskowym Batalionie Pracy, znanym w nieco wypaczonej, lecz humorystycznej, formie z książki M. Švandrlíka, a także z emitowanego obecnie serialu telewizyjnego o „Czarnych Baronach”. Opowieść Klisz jest niepozawioną humoru, chociaż tak naprawdę był okres koszmarny i ponury. (tob) **MAGAZYN ZAOLZIE:** TV Katowice (8, godz. 8.45).

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa „Kof jak jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15. **GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała:** do 29. 2. wystawy

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelní 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn; w godzinach otwarcia w Odd. Literat. Pol. biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

Sonj Pryszcz-Botor „Fobie”, Anny Kowalczyk-Klus „Jasność i mrok”, „Albatros - sztuka współczesna ze Szkocji”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

Co w terenie

POLONIJNE IGRZYSKA ZIMOWE „Beskidy 2004” - spotkanie organizacyjne uczestników zgłoszonych w Kongresie Polaków odbędzie się 11. 2. o godz. 16.00 w sali konferencyjnej KP, Komeńskiego 4.

PTTS „BŚ” - zawiadamiamy zainteresowanych tygodniową wycieczką do Gór Izerskich o złożenie zaliczki do 23. 2. u swych rejonowych.

OLBRACHCICE - spotkania Klubu Kobiet odbywają się w miesiącach

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Spadaj stary!

Przeczytałem felieton Spadał Mała pani Izy Kraus-Żur umieszczony w Głosie Ludu z dnia 5. 2. 2004. Należę do grupy ludzi, która w ostatnim czasie zaabsorbowała uwagę autorki felietonu, czyli do grupy emerytów. Nie mogę się zgodzić z uogólnieniem autorki, że emeryci zachowują się tak, jakby na świecie byli sami i młodym ludziom z premedytacją uprzykarzają życie. Gdyby pani Kraus-Żur uważnie przyglądała się społeczeństwu, a nie tylko pobieżnie, pewnie by zauważyła, że w tymże społeczeństwie istnieją ludzie, którzy szanują bliźnich i są w zgodzie z przyjętymi ogólnoludzkimi zwyczajami, ale są również ludzie, których chamskie i niegrzeczne zachowanie wynika nie z wieku, ale charakteru.

Pani Iza Kraus-Żur miała pecha, że

akurat spotkała ją chamskie zachowanie dwóch ludzi. Idąc tokiem logiki autorki, kiedy ona sama kiedyś osiągnie wiek emerytalny automatycznie też będzie zachowywać się jak wszyscy opisani przez nią emeryci - tzn. tak, jakby na tym świecie była sama? W tym czasie młodzi ludzie będą mieli na pewno tylko kryształowe charakter, czego autorce z całego serca życzę. Zgadza się z Seneką: Panować nad sobą - najwyższa władza.

P.S. Nie mam przyjemności znać rodziny autorki, ale zakładając teoretycznie, że ma babcię albo dziadka w wieku emerytalnym, pytam: czy ich też zalicza do grona ludzi, którzy się zachowują jakby na tym świecie byli sami? Jeżeli tak, to współczuję.

Czesław Michałek
Stonawa

le heca!

Jeden więzień chodzi po celi, drugi siedzi na pryczy.
- Siadaj na pryczy!
- Nie mam zamiaru.
- Co ty, myślisz, że jak stoisz to nie siedzisz?!

W więzieniu:

- Ty, za co siedzisz?
- Za kasę.
- Rozprułeś?
- Nie. Wyniosłem!
- Wariat! Kasę pancerną wyniosłeś!
- Nie pancerną, ino gryczaną!

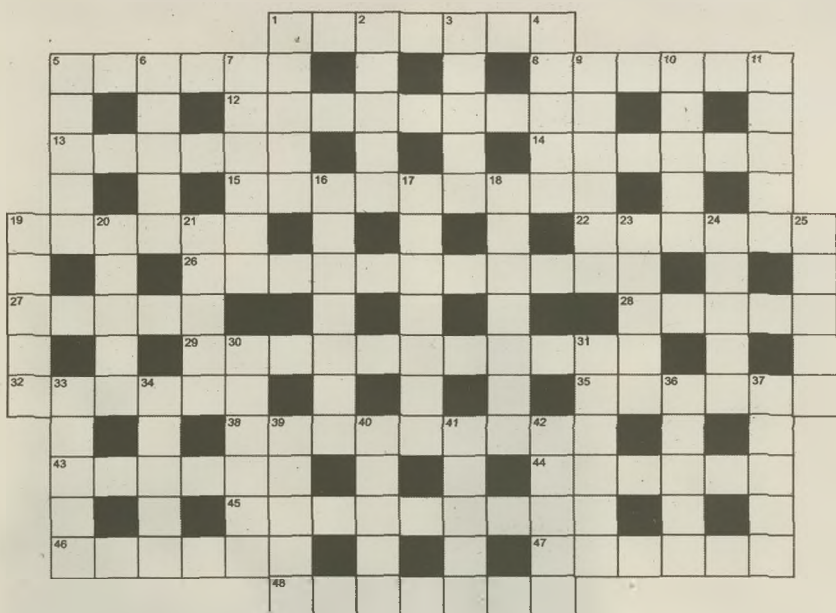
Krzyżówka

Poziomo: 1. czas przyszły w języku martwym, 5. ten od „Trzech panów w łódce...”, 8. głód go pobudza, 12. listopadowe zabawy z woskiem, 13. kuj poki gorące, 14. terminarz według Kopalińskiego, 15. żądanie z pogroźką, 19. fotos do komputera ci przerebi, 22. sobkowstwo, 26. kto lepszy?, 27. awantura nieelegancka, 28. wiekańska Sparta, 29. ze słuchawką przy uchu, 32. wszechświat, 35. czyli korzyść, 38. zafascynowany nie tylko naszą Sceną, 43. kolaps serca ci załatwi, 44. może się przebrać, 45. Sportka na „Przedolziu”, 46. Indianin znad Orinoko, 47. koi rany, 48. stan z Appalachami.

Pionowo: 1. wodorotlenowa pochodna benzenu, 2. co roku w Poznaniu, 3.

pod Jaworowym... (a może Ropczką?!), 4. portugalska „niezapominajka” w Chinach, 5. kolczasty małolat, 6. nie tylko landrynki do niego włożysz, 7. kraina z Mamrami, 9. niski Murzyn, 10. ostatnie w Paryżu, 11. oblicze, 16. strój na bal dla damy, 17. w Indonezji na Morzu Arafura się znajduje, 18. nie komizm, 19. Nierobek, 20. nie tylko na kopercie go znajdziesz, 21. poezji miłosnej patronka, 23. „sypialnia” dla malucha, 24. rozmach, 25. leczy bez tytułu, 30. pięknotuch, 31. surdut Petroniusza, 33. miasto Kmicica, 34. przysmak dla jedwabnika, 36. „gazowe” miasto, 37. z Rotterdamu, 39. czyli era, 40. przez konia zdobyta, 41. M1 Krasuli, 42. pełzak.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 31 stycznia:

Poziomo: 1. KUCHNIA, 5. WYPITKA, 9. REKAWKA, 12. ROLLAND, 13. PIRANIA, 14. AHLGREN, 15. KOMBAJN, 16. INSPEKT, 17. TAKTYKA, 20. ABONAMENT, 24. WOKALISTA, 28. BARON, 30. KĄDZIEL, 31. KOPNIAK, 32. STAR, 35. ANARCHIZM, 39. REKREACJA, 44. MAOISTA, 45. OSZCZEP, 46. MASARYK, 47. REZONER, 48. CHCENIE, 49. APENINY, 50. ZAKALEC, 51. ANATEMA, 52. INTRATA

Pionowo: 1. KOREKTA, 2. COLUMBO, 3. NIAGARA, 4. ANDANTE, 5. WAPNIAK, 6. PARASOL, 7. TANGENS, 8. AMALTEA, 10. KOLEKTA, 11. WARZYWO, 18. ANALIZA, 19. KONKRET, 21. BEKON, 22. NADIR, 23. MNICH, 25. AMPER, 26. IBISA, 27. TOKAJ, 29. RYT, 33. SMOCEK, 34. ARSENAL, 35. ADOPCJA, 36. ALZACJA, 37. CEZANNE, 38. IMPREZA, 40. KAMRACI, 41. EKSPERT, 42. CORRIDA, 43. ARKTYKA

Jaroslav Bába w świetnej formie

W środę w hali sportowej StaRS w Trzynie odbyła się 12. z kolei edycja Beskidzkiej Popręczki - zawodów w skoku wzwyż. W kategorii mężczyzn walkę o zwycięstwo pod Jaworowym toczyło 14 zawodników, spośród których aż 7 mogło się pochwalić rekordem osobistym przekraczającym 230 cm. 1500 widzów było świadkami pasjonującej walki, w której dominowali najlepsi zawodnicy z Czech. Ubiegłoroczny triumf powtórzył Jaroslav Bába z Witkowie, który pokonując poprzeczkę w wysokości 232 cm, poprawił swój ubiegłoroczny rekord tego wysiłku o 6 cm. Przypomnijmy, że najlepszy tegoroczny wynik w hali wynosi 234 cm. Wbrew zapowiedziom w konkursie nie wystartował mistrz Europy do 22 lat, a zarazem lider rankingu światowego Aleksander Walerianczyk (rekord osobisty 236 cm). W kategorii kobiet pod nieobecność chorej Zuzanny Hlavoňovej (rekord osobisty 200 cm) zwyciężyła Barbora Laláková. Ubiegłorocznego triumfu nie udało się powtórzyć Ivie Strakowej (rekord osobisty 196 cm).

W Trzynie zaprezentował się publiczności tylko jeden zawodnik z Polski - 19-letni Michał Bieniek (AZS AWF Wrocław). W 2003 roku wygrał Mistrzostwa Polski (230 cm), a na ubiegłorocznych ME juniorów w Tampere zajął 5. lokatę.

Słódne miejsce jest dla pana powodem do zadowolenia?

Dopiero szykuję formę na Mistrzostwa Polski i ze swego dzisiejszego występu jestem w sumie zadowolony. Wynik nie jest ważny, ważne jest to, jak skaczę. Czegoś mi jeszcze brakuje, ale myślę, że na Mistrzostwach Polski będzie dobrze.

Czy były to pana pierwsze zawody w RC?

To nie były moje pierwsze zawody Czechach, bo startowałem już kiedyś w Jabloncu, ale w tym roku jestem w RC po raz pierwszy. Muszę powiedzieć, że była to wspaniała impreza.

Chodziło o pierwszy pana konkurs w tym roku?

Startowałem dwa dni temu w Grand Prix w Moskwie, akurat jestem po podróży. Wczoraj wróciłem do Polski i od razu jechałem do Czech. Dziś byłem trochę zmęczony podróżą, ale mam nadzieję, że za dwa tygodnie na

Jaroslav Bába z Witkowie pokonał partnera z reprezentacji Tomáša Janku (z prawej) i Rosjanina Andreja Terechina (z lewej).
Fot. ROMAN BASELIDES

Co słyszeć?

I LIGA HOKEJA: HAWIERZÓW - OPAWA 2:5 (0:3, 1:2, 1:0) bramki: 21., 59. Volák - 5., 39. Najdek, 4. Hruška, 8. Zdeněk, 29. Sochorek

Pantery zaprzepaściły szansę umocnienia się na 10. pozycji w tabeli. W pierwszych minutach meczu derbowego hawierzowianie nie znaleźli sposobu na pokonanie świetnego bramkarza Masnego. Gólkiper gospodarzy Vojtek popłynął dwa wręcz infantylne błędy, które rywale pewnie wykorzystali. W 8. min na tabeli świetnej widniał już wynik 0:3 a

załamanego Vojtko zastąpił w bramce Vrba. W pierwszych min. II tercji w przewadze liczebnej doświadczony Volák zdobył bramkę na 1:3, ale niestety czwarty gol, pod którym widniał autograf Sochorka, kompletnie pogrzył gospodarzy. W ciągu całego spotkania Pantery zaprzepaściły cały szereg dogodnych okazji. Bramka Voláka w okresie gry w przewadze liczebnej była już tylko przysłowiem *lądźm śpiewem*. Sędzia: Hradil, kary: 6:8, wykorzystane 2:1, widzów: 1581. (man)

PIŁKARZE KARWINY I BOGUMINA W PEŁNI PRZYGOTOWAŃ

Na półmetku przebiegającego sezonu piłkarskiego doszło w Karwinie do zmian na pozycji trenerów. Posadę selekcjonera będącej uczestnikiem mistrzostw województwa pierwszej drużyny otrzymał Zdeněk Svatoňsky, drużynę rezerwową poprowadzi natomiast Miroslav Štěpánek. Pierwszy z nich przez długie lata pracował w Witkowie, a ostatnio opiekował się zespołami młodzieżowymi w Baniku Ostrawa. Kierownictwo klubu nie ukrywa zadowolenia, że w fotelu trenera nareszcie siedzi człowiek nie związany dotąd z klubem karwińskim. - *Przychodzi obcy, nieznanym trener, mam więc nadzieję, że piłkarze zaczną jakby od nowa - powiedział prezes drużyny Jan Wolf*. Wiosna ma być dla zespołu karwińskiego przede wszystkim okresem konsolidacji kadry. Wznawione w drugim tygodniu stycznia treningi przebiegają pod dyktando podbudowy kondycji i równocześnie szlifowania techniki. - *Największe problemy przysparza nam zły stan boisk, a z hali możemy korzystać tylko od czasu*

do czasu - westchnął Wolf. Pierwsza drużyna rozgrywa mecze sparingowe w ramach turnieju zimowego we Wracimowie, drużyna rezerwowa natomiast bierze udział w turnieju w Hawierzowie. - *Piłkarze obu drużyn przygotowują się razem, ponieważ w ten sposób selekcjonerzy mogą ich łatwiej poznać. Lepiej, kiedy trenuje razem 20 zawodników, niż dwie grupy po dziesięciu piłkarzach - utrzymuje Wolf*. W kadrze obu drużyn jest na razie 30 zawodników. Na wiosnę zabraknie Habrdy i Franka, którzy wyjeżdżając za pracą, pożegnali się z zespołem. Trenerów martwi też Šuster, który w nowym roku nie wznowił jeszcze treningów.

Również piłkarze bogumińskiej Fai rozpoczęli przygotowania do rundy wiosennej już 6 stycznia. - *Trenujemy na własnych obiektach, bo nie udało się nam wyjechać na Cypr lub do Turcji - żartował trener drużyny Rostislav Sionko, który będzie się nią opiekował aż do końca tegorocznych rozgrywek*. Przygotowując się do wiosennych odwołów piłkarze Bogumina

Mistrzostwach Polski będą w optymalnej formie.

Gdyby tak zapytać o inne tegoroczne cele - czy należy do nich występ na olimpiadzie?

Nie wiem - ile Bozia da. O olimpiadzie mogę marzyć, ale jak będzie, tego nie wiem. Minimum mam z zeszłego roku, ale jak powtórzę 230 to pojade. Gdybym pojechał do Aten, byłoby to dla mnie największym przeżyciem. Zrobiłbym wszystko, żeby awansować do finału.

Kiedy zaczął pan skakać?

Najpierw grałem w różne gry zespołowe - koszykówkę, siatkówkę. Skakać zacząłem w pierwszej klasie szkoły średniej w 1999 roku pod okiem trenera Bogumiła Mańki. Jestem zadowolony, że zdecydowałem się na skakanie, bo udało mi się osiągnąć dobre wyniki. Myślę, że moja kariera będzie trwała, przede mną jeszcze wszystko. **ROMAN BASELIDES**

WYNIKI: juniorki: 1. Janina Sajdok (Huta Trzyniec), 2. Petra Helešicova (Wałaskie Międzyrzecze), 3. Lenka Gajarska (Słowacja) 171 cm.

Juniorzy: 1. Denis Ceniga (Uniwersytet Brno) 198 cm, 2. Michał Škvárka (Bańska Bystrzyca) 196 cm, 3. Michał Špak (Uniwersytet Brno) 194 cm, 4. Jakub Tomoszek (Huta Trzyniec) 192 cm,... 6. Michał Mára (Huta Trzyniec) 181 cm.

Kobiety: 1. Barbora Laláková (Spartak Praga) 186cm, 2. Kateřina Korčová (Junior Brno) 184 cm, 3. Inge Janku 184 cm.

Mężczyźni: Jaroslav Bába (Witkowiec) 232 cm, 2. Tomáš Janku (Dukla Praga) 226 cm, 3. Andrej Terechin (Rosja) 226 cm, 4. Andrea Bettinelli (Włochy) 224 cm, 5. Svatoslav Tón (Dukla Praga) 221 cm, 6. Martin Stauffer (Szwajcaria) 218 cm, 7. Michał Bieniek (Polska) i Jean Saint Fabrice (Francja) 215 cm.

Nasza oferta

PIŁKA NOŻNA, sparingi: Banik Ostrawa - Puchów (dziś, 14.25 na Bazalachu), Trzyniec - SFC Opawa B (dziś, 10.15 na Borku, w razie złej pogody przy ul. Leśnej), MFK Karwina - Banik Olbrachcice (dziś, 14.00), HDB Bogumin - Wędrzynia (dziś, 14.00).

Zimowy turniej we Wracimowie - dziś: Orłowa - Dzieńmorowice (10.20), Czeski Cieszyn - FC Witkowiec - juniorzy (14.00).

Zimowy turniej w Trzynie na Borku - jutro: Niebory - Nydek (9.00), Gródek - Śmiłowice (11.00), Bystrzyca - Oldrzychowice (13.00).

SZACHY, ekstraklasa: Trzyniec - Zlin, Karwina - Olomuniec (dziś, 11.00) Trzyniec - Olomuniec, Karwina - Zlin (jutro, 10.00).

HOKEJ NA LODZIE, I liga: Kadaň - Hawierzów (dziś, 17.00) play offs II ligi: Sareza Ostrawa - Orłowa (jutro, 17.00).

DZIŚ W NUMERZE:

O absolwentach głośno **str. 3**

Piast zjadł Popiela **str. 4**

Jemioła **str. 5**

Z. Pospěch nie tylko o Baniku **str. 8**

WTOREK
10 LUTEGO 2004
NR 17
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

Siedziba bystrzyckiego MK PKZO znana jest nie tylko mieszkańcom gminy, ale też licznym uczestnikom takich imprez, jak ZŁOTY. Dziś obiekt wymaga już remonu kapitalnego. PKZO-wcy zabiegają o fundusze na ten cel.
Fot. ZBIGNIEW OLSZAR

ROZBUDOWA DOMU PKZO

Dach koniecznością

BYSTRZYCA (man) – W założeńskich Kołach PKZO trwa okres zebrania sprawozdawczych, na których oprócz podsumowania działalności podejmowane są też ważne decyzje na temat dalszej pracy. Nie inaczej było na niedzielnym zebraniu sprawozdawczym MK PKZO w Bystrzycy.

Rozpoczęto je widowiskiem *Wesele*, które przedstawili piątkoklasiści miejscowej PSP im. Stanisława Hadyny. Sprawozdanie z 2003 r. zdał prezes Koła **Aleksander Wlcherek**, po czym prowadzący obrady **Roman Wróbel** przedstawił plan najważniejszych tegorocznych imprez. Ze sprawozdania finansowego wynika, że Koło w ub. roku gospodarowało z nadwyżką. Najważniejszym jednak tematem, poruszonym w trakcie zebrania, był remont siedziby MK PKZO.

W ciągu całego roku odbywa się w bystrzyckim Domu PKZO szereg imprez kulturalnych, społecznych i młodzieżowych. Z biegiem lat eksploatawanie budynku spowodowało, że wymaga on remontu. Miejscowi działacze chcieliby go połączyć z rozbudową obiektu.

Planowane jest zadaszenie sceny i nowy dach na budynku głównym. Na poddaszu ma zostać urządzona mansarda oraz odnowione pomieszczenia. - *Według kosztorysu cała inwestycja pochłonie ok. 2 mln Kč* - podał członek zarządu **Stanisław Bieleś**. Remont będzie finansowany głównie z kieszonki drobnych darczyńców. W tym celu zarząd zamierza wystosować do wszystkich członków i sympatyków Koła list, w którym poprosi ich o przychylność i zrozumienie dla sprawy remontu. - *Nie możemy liczyć*

na granty i dotacje - powiedział R. Wróbel. - *Wierzymy, że pomogą nam sponsorzy, ale największym ciężarem obarczeni zostaną członkowie Koła. Namawiamy ich do pospolitego ruszenia. To od nas wszystkich zależy, w jakim kierunku potoczą się kolejne losy naszej siedziby.*

CO MÓWIĄ STATYSTYKI BEZROBOCIA

Najgorzej od lat!

PRAGA (sch) – Tegoroczny styczeń pobił rekordy bezrobocia. W tym miesiącu w naszym kraju było bez pracy 569,5 tys. osób.

Takiej rzeszy bezrobotnych statystyki nie pamiętają. Stopa bezrobocia po raz pierwszy w historii porewolucyjnej RC osiągnęła 10,8 proc. Dla porównania podajmy, że na początku stycznia 1995 r. wynosiła ona 3,4 proc, a na początku 1996 r. tylko 3,1 proc. Krytycznym okazał się natomiast 1998 rok, w ciągu którego pracę straciło ok. 130 tys. osób, a stopa bez-

WYKORZYSTAJĄ ŚRODKI Z UBIEGŁEGO ROKU

Innych dotują, sami inwestują

CZ. CIESZYN (ar) – Po stronie planowanych dochodów widnieje w tegorocznym budżecie miasta przeszło 475 milionów koron. Wydatki są wprawdzie wyższe, w granicach 497 milionów, ale niedobór pokryty zostanie ze środków pozostałych z ubiegłorocznego budżetu.

W 2004 r. Cz. Cieszyn wypłaci tylko na samych datkach socjalnych 95,5 miliona koron. Dotacje z kasy miejskiej dostaną nie tylko podmioty prawne założone przez miasto. I tak np. 1300 tysięcy otrzyma *Gerontocentrum* Czeskiego Czerwonego Krzyża zapewniające opiekę chorym i seniorom, 900 tysięcy powędruje do *Diakonii Śląskiej* na dofinansowa-

nie jej ośrodków *Lydie, Eden i Eben Ezer*, parafia rzymskokatolicka w Alejach Masaryka uzyska środki na ratowanie awaryjnego stanu wiązań dachu i samego dachu, kolejnymi adresatami dotacji będą *Caritas Cz. Cieszyn*, ale też m.in. kino *Central*.

Miasto prowadzi też własne inwestycje. Największymi przedsięwzięciami tego typu będą trzeci etap rekonstrukcji rynku, modernizacja i rekonstrukcja basenu Na Grabinie, budowa bezbarierowego połączenia przejścia podziemnego pod torowiskiem Kolei Czeskich koło dworca kolejowego oraz strefa przemysłowa *Pod Zieloną*.

**Zapraszamy serdecznie na
KONCERT JUBILEUSZOWY
12 listopada 2004 do DK Trisla
w Trzyńcu**

**z okazji 20. rocznicy ZF »Bystrzyca«
oraz 40. rocznicy ZF »Łączka«**

W związku z obchodami jubileuszowymi ZF „Bystrzyca” prosimy byłych tancerzy o szybki kontakt z kierownictwem zespołu tel. 777 606 402, e-mail: dagus@volny.cz

KULTURA TYLKO DLA BOGATSZYCH

Koalicja rządowa 1 lutego 2004 doszła do porozumienia w kwestii obniżenia i ujednolicenia stawki podatkowej VAT (DPH) w wysokości 19 proc.. W praktyce oznacza to co prawda obniżenie cen niektórych artykułów, jednak wiele pozycji, które dotychczas znajdowały się w grupie opodatkowanej 5 proc. przesunie się do wyższej grupy podatkowej. Duże kontrowersje wzbudza podwyższenie stawki podatkowej w sferze kultury i sportu. Na podstawie decyzji rządu od 1 kwietnia podniosą się ceny biletów w kinach, teatrach, na imprezach sportowych. W efekcie bilety będą droższe średnio o 15 proc. Nie trzeba się długo zastanawiać, by zrozumieć, że kultura i sport w naszym kraju staną się luksusem.

Ta zmiana będzie w głównej mierze dotyczyła prywatnych teatrów, filmowych dystrybutorów, producentów, właścicieli kin. W nieco lepszej sytuacji są subiekty znajdujące się w gestii samo-

rządów. Podwyższenie ceny biletów musi uchwalić na swoim posiedzeniu rada miasta - powiedział redaktor **Milan Ruzs**, dyrektor trzynieckiego STARS-u, który zarządza m.in. miejscową halą sportową, kompleksem basenów czy sauną. - *Istnieje więc szansa, że różnice wynikające z podwyższenia podatku, pokryje miasto w formie grantów.*

VAT-em w bilet

Problemy nie ominą Teatru Cieszyńskiego. Dyrektor Teatru **Karol Suszka** nie kryje obaw: - *Na razie nie jestem w stanie ocenić, jak sytuacja będzie wyglądała u nas. Co prawda my nie odprowadzamy VAT-u, jednak wielu naszych zleceniobiorców będzie musiało podnieść ceny. Tym samym zwiększą się koszty produkcji. Mam nadzieję, że nie odbije się to na cenie biletów. Zdajemy sobie sprawę z tego, że podwyższenie ceny abonamentu*

wyeliminowałoby pewną ilość widzów. Jesteśmy przed rozmowami z władzami województwa, mamy nadzieję, że razem z nimi dojdziemy do jakiegoś rozsądnego kompromisu.

W TL BAJKA sytuacja wygląda jeszcze gorzej. Według słów prezesa **Zygmunta Stopy** nie można liczyć na podwyższenie dotacji z Ministerstwa Kultury. Obecnie dochód z biletów nie pokrywa kosztów produkcji, przy podwyższonym podatku trzeba więc będzie podwyższyć ceny biletów, a te dla rodzin wielodzietnych mogą się okazać nieosiągalne. Sprawą zajmie się na wtorkowym zebraniu Zarząd Główny PKZO.

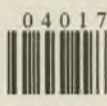
Przeciwny decyzji koalicji jest również minister kultury **Pavel Dostál**. Jego zdaniem podwyższenie VAT-u i tak nie przyniesie przewidywanych dochodów, a w konsekwencji doprowadzi do zmniejszenia ilości podmiotów na rynku kultury. Trzeba mieć nadzieję, że zwycięży zdrowy rozsądek. (hs)

Pogoda

WTOREK - Pochmurno z opadami śniegu. Temperatura od -5 st. w nocy do 0 st. C w ciągu dnia. Wiatr zachodni 3-7 m na sek.

ŚRODA - Zachmurzenie duże, opady śniegu. Temperatura od -3 st. w nocy do 0 st. C w dzień. Wiatr północny 3-7 m na sek.

ISSN 1212-4222

9 771212 422027

Tydzień

2 - 8 II 2004

■ Podczas wizyty w Polsce przewodniczący Parlamentu Europejskiego Pat Cox zaapelował: *Proszę, nie wysyłajcie nam 54 starych zrędlivych polskich wujków*. Nawiązał w ten sposób do czerwcowych wyborów do Parlamentu Europejskiego.

■ W wyniku zawalenia się dziesięciokondygnacyjnego budynku mieszkalnego w tureckim mieście Konya zginęło ponad 50 osób. Według ratowników, pod gruzami może być jeszcze tyle samo ofiar.

■ Prezydent USA, George Bush, powołał komisję, która zbada, dlaczego wywiad USA dysponował błędnymi informacjami na temat irackiej broni masowego rażenia.

■ 115. rocznicę urodzin obchodziła mieszkająca w Częstochowie Zofia Bondzisz. Jest ona najstarszą żyjącą kobietą na świecie.

■ Ojciec pakistańskiego programu jądrowego Abdul Kadir Chan przyznał, że w latach 80. i 90. ub. stulecia uczestniczył w przekazywaniu informacji o technologiach jądrowych Iranowi, Libii i Korei Północnej.

■ Ponad 40 osób zginęło podczas pokazu ogni sztucznych na Festiwalu Latarni, zorganizowanym w Pekinie z okazji Nowego Roku Księżycowego.

■ Prezydent Słowacji, Rudolf Schuster, ogłosił termin referendum o przedwczesnych wyborach parlamentarnych. Odbędzie się ono 3 kwietnia br.

■ W gmachu Senatu USA na Kapitolu znaleziono śmiertelną truciznę, ry cynę. Ewakuowano budynek i odkażono 16 osób, które mogły mieć kontakt z trującą substancją. Kto ry cynę podrzucił, na razie nie wiadomo.

■ Kanclerz Niemiec, Gerhard Schroeder, oznajmił, że rezygnuje z funkcji przewodniczącego niemieckiej socjaldemokracji. Nadal sprawować będzie funkcję kanclerza.

■ 39 osób zginęło, a ponad 130 zostało rannych w zamachu bombowym w moskiewskim metrze. O zorganizowanie zamachu podejrzani są czeczeńscy separatyści.

■ Według wypowiedzi dyrektora CIA, George Teneta, Irak Saddama Husajna nie przedstawiał bezpośredniego zagrożenia dla USA i świata. Tym zasadniczo podważył wiarygodność głównego argumentu George Busha w sprawie rozpoczęcia wojny w Iraku.

■ Prezydent RC, Václav Klaus, ogłosił termin pierwszych wyborów do Parlamentu Europejskiego. Głosowanie odbędzie się 11 i 12 czerwca br.

■ Co najmniej 15 nielegalnych imigrantów z Chin zginęło na plaży w północno-zachodniej Anglii podczas nocnego zbierania muszli. Zmyła ich w morze wielka fala.

■ Zasadnicze zmiany w konstytucji uchwalili parlament Gruzji. Nowelizacja ustawy zasadniczej wprowadza m.in. ponownie funkcję premiera, zniesioną w roku 1995.

■ W klinice w stolicy Dominikany, Santo Domingo, zmarła 7-tygodniowa dziewczynka. Noworodek został poddany 12 godzin wcześniej niezwykle skomplikowanej operacji usunięcia drugiej, nierozwiniętej głowy.

■ Indonezyjską prowincję Irian Jaya (Zachodnia Papua) nawiedziło silne trzęsienie ziemi. Według ostatnich informacji, zginęło kilkadziesiąt ludzi.

■ Wirus ptasiej grypy wykryto na farmie w amerykańskim stanie Delaware. Zlikwidowano ok. 12 tys. sztuk drobiu.

■ Senator John Kerry odniósł zdecydowane zwycięstwo w prawyborach demokratów w kolejnych dwu stanach, umacniając i tak już znaczną przewagę nad swymi rywalami w wyścigu do prezydentury w USA.

■ Centralna Komisja Wyborcza zarejestrowała siedmiu kandydatów na urząd prezydenta Rosji. Wybory zaplanowane są na 14 marca br.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Jaworowy w zimowej scenerii prezentuje się okazale. Miejsce schronisko jest dobrą bazą dla narciarzy i turystów. Fot. net

JAWOROWY ZAPRASZA NA SHOW

Widowiskowy snowboarding

JAWOROWY (bag) - Ochłodzenie i nowe opady śniegu pozwalają żywić nadzieję, że zaplanowane na sobotę 14 lutego FREESTYLE SNOWBOARD SHOW na Jaworowym będzie mogło stać się prawdziwym przeżyciem dla miłośników jazdy na jednej desce. Do zawodów staną wyznawcy tego rodzaju sportu z Morawy i Śląska, a także z Polski i Słowacji. Patronat nad zawodami objęło miasto Trzynieć.

Współzawodnictwa przebiegną w

ślalomie równoległym, Big Air czyli skokach oraz najbardziej chyba widowiskowej dyscyplinie Rail Contest czyli jeździe po balustradzie i przeszkodach. Imprezę zakończą pokazy umiejętności najlepszych snowboardystów.

Na Jaworowym funkcjonuje też wypożyczalnia i szkoły snowboardingu. Nauka pod opieką instruktora posiadającego odpowiednią licencję kosztuje 590 koron na jeden dzień, wypożyczenie kompletnego sprzętu 300 koron. Każdy następny dzień nauki premiowany jest znacznym obniżeniem kosztów. Do dyspozycji narciarzy i snowboardystów są trzy trasy o różnym stopniu trudności, o 300, 400 i 700 m długości. Bilet całonocny kosztuje 230 koron, dzieci do lat 12 płać 140, na pół dnia odpowiednio 150 i 100 Kc, a bilet punktowy można kupić za 120 i 80 Kc. Wyjazd kolejką linową kosztuje 35 (dzieci 25 Kc), a powrotny bilet można nabyć za 60 Kc.

Od piwnicy po dach

OSTRAWA (mro) - Najnowsze technologie budownictwa i zagadnienia z nimi związane przedstawi 120 firm uczestniczących w wystawach *Dachy, okładziny, izolacje 2004, Wystawa Budowlana i Substancje do malowania i smarowania*. Swoje produkty wystawią w pawilonie A Terenów Wystawowych na *Czarnej Łące* w Ostrawie od środy do soboty.

Jak zaznaczyła rzeczniczka targów Petra Filipowa, wśród interesujących eksponatów uwagę majsterkowiczów na pewno zwróci ekologię farby czy prefabrykaty wyprodukowane w Polsce o doskonałych właściwościach izolacyjnych, do łączenia których używa się cienkiej zaprawy cementowej.

Wystawie towarzyszyć będą konferencje i seminaria. Już w środę tematem będą płaskie dachy (odwodnienie, prace dekararskie itp.). W czwartek zaś przewidziano konferencję o regeneracji domów z wielkiej płyty. Omawiana na niej będzie m.in. koncepcja polityki mieszkaniowej Karwiny, Hawierzowa, ochrona przeciwpożarowa czy usterki popełniane przy rekonstruowaniu tego rodzaju obiektów.

Piekawostki

Studniówka za kratkami

Osiemnaście par bawiło się na studniówce w zespole szkół w Mielęcinie koło Włocławka. Wszyscy maturzyści to osadzeni odbywający karę w tamtejszym więzieniu dla osób z długoletnimi wyrokami.

W naszym zakładzie karnym można ukończyć szkołę podstawową, gimnazjum i liceum. Co roku kilkanaście osób zdaje maturę i uznaliśmy, że skoro jest matura, to musi być i studniówka. To pierwsza studniówka w naszym zakładzie i chyba nie ma w Polsce precedensu - powiedział wychowawca z zakładu karnego, Ryszard Seroczyński.

Tegoroczni maturzyści dostali zgodę na zaproszenie partnerek do tańca. Panie mogły przywieźć na tę okazję garnitury dla maturzystów.

W ciągu ub. tygodnia wszyscy panowie ćwiczyli tańczenie poloneza. Nauka odbywała się jednak na su-

cho, gdyż partnerki otrzymały jedynie zgodę na odwiedziny w dniu studniówki. Zabawę poprowadził zawodowy DJ z Poznania, aktualnie odsiadujący w Mielęcinie karę 25 lat pozbawienia wolności.

Dekalog na billboardach

Wielkie plakaty z dziesięciorgiem przykazań zainstalowano na ulicach Kowna, drugiego co do wielkości miasta na Litwie, aby - według pomysłodawców projektu - przypomnieć mieszkańcom o podstawowych wartościach.

Naszym celem jest przypomnienie ludziom podstawowych zasad współistnienia, nieważne, czy są chrześcijanami, muzułmanami, czy buddystami - powiedział szef agencji reklamowej Kata Mantas Žemajtis. Każdy plakat ilustruje jedno przykazanie poza pierwszym - *Nie będziesz miał cudzych bogów przede Mną* - i przedstawia listę pozostałych dziewięciu.

PROGRAM EKOLOGICZNY WOJEWÓDZTWA

Milion do wzięcia

OSTRAWA (mro) - Minimalnie 50 tysięcy koron (do wysokości 80 proc. kosztu danego projektu) można zyskać w ramach programu wsparcia działań proekologicznych, który przyjęła rada województwa 5 lutego. Na program, do którego zgłoszenia przyjmowane są do 10 marca, przeznaczono milion koron.

- Celem programu jest podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa naszego województwa, zwłaszcza dzieci i młodzieży - powiedział wicehetman **Zdzisław Wantuła**. - Chodzi o wsparcie pracy pozarządowych ekologicznych organizacji, projektów tzw. Miejscowej Agencji 21 czy sieci Zdrowych Miast - dodał.

Tematami dotowanych projektów mogą być: akcje oświatowe dla młodzieży, wydawanie publikacji, tworzenie systemów informacyjnych lub prezentacji internetowych, prowadzenie doradztwa - nie tylko dla mieszkańców, ale też dla administracji publicznej czy sfery biznesu, wspieranie akcji poprawiających walory krajobrazowe, budowę i utrzymanie ścieżek naukowo-ekologicznych o tematyce ekologicznej.

Borek bez kolonii

TRZYNIEC (man) - Drewniane domki, które w ubiegłym stuleciu tworzyły kolonię robotniczą **Borek**, zostaną wyburzone. Jak poinformowała naszą gazetę pracownik działu planowania terytorialnego miasta, **Alena Czepcowa**, o likwidacji budynków zdecydował samorząd, wydając zezwolenie na wyburzenie. Domki nr 116 i 117 na Borku jednak pozostaną, bowiem zostały zarejestrowane jako zabytki historyczne.

Pierwszy dom, który od dłuższego czasu nie posiadał już lokatorów, usunięto jeszcze przed końcem ub. roku. Kolejnych dziesięć obiektów zostanie wyburzonych wiosną.

DO BYŁEGO PRZEDSZKOLA POWRÓCIŁY DZIECI

Razem z mamą

KARWINA (sch) - Lokale byłego polskiego przedszkola przy ul. Gustawa Morcinka ponownie rozbrzmiewają dziecięcym gwarem.

Od stycznia dach nad głową oraz większe niż dotychczas pomieszczenia otrzymało tutaj centrum czasu wolnego dla matki i dziecka **Słoneczko**. Do byłego przedszkola przeprowadziło się ono z dzielnicy Mizerów, gdzie korzystało z gościny ośrodka pomocy charytatywnej dla dzieci i młodzieży **Kometa**.

Jak podaje *Informator* karwińskiego ratusza, przenosiny centrum

mogły się odbyć dzięki zrozumieniu ze strony władz miasta oraz Wydziału Handlu i Przemysłu Uniwersytetu Śląskiego. Pierwszy jest bowiem właścicielem budynku, drugi zaś jego najemcą.

Z okazji startu w nowych lokalach centrum **Słoneczko** otrzymało nowe wyposażenie, które ufundował magistrat z pomocą Ministerstwa Spraw Wewnętrznych RC.

Dzieci mogą korzystać również z basenu rehabilitacyjnego, domku z plastiku oraz z wielu nowych zabawek.

Program jest dostępny na stronach internetowych województwa, a osobą kontaktową został mianowany **Petr Strakoš** (tel. 595622697) z wydziału środowiska naturalnego i rolnictwa Urzędu Wojewódzkiego.

30 dni prezentacji

REGION (mro) - Pogadanki o reagowaniu w wypadku nieoczekiwanych wydarzeń czy katastrof przemysłowych (17 lutego w Trzyńcu), o manipulacji w stosunkach międzyludzkich (12 lutego w Centrum Edukacyjnym w Cz. Cieszyń), lub debata pn. *Sądzić, że w Czeskim Cieszyń nic się nie dzieje?* (23 lutego w ratuszu w Cz. Cieszyń) czy *Ptasi program dla Trzyńca* - to tylko niektóre imprezy jakie w ramach kampanii *30 dni dla sektora organizacji użyteczności publicznej* przygotowało Obywatelskie Stowarzyszenie Vita.

Celem kampanii jest przedstawienie szerokiego spektrum działalności organizacji sektora użyteczności publicznej. Będą to dni otwartych drzwi, pogadanki, seminaria i akcje sportowe. Szczegółowe kalendarium prezentowane jest na stronach internetowych www.vitao-va.cz

Bal i ping-pong

CZ. CIESZYN (hs) - Pierwsze w tym roku zebranie Sekcji Młodzieży i Sportu Zarządu Głównego PZKO odbędzie się w najbliższy czwartek. Według informacji podanych przez członka sekcji **Andrzeja Suchanka** obecnie składa się ona z dziesięciu przewodniczących Klubów Młodych działających przy miejscowych kołach PZKO.

Na zebraniu omówiona zostanie działalność sekcji na najbliższe miesiące. Obecnie najważniejszym zadaniem jest doprowadzenie do prężniejszej współpracy pomiędzy klubami młodych oraz powstawanie i reaktywowanie następnych. Zachętą do współpracy może być inicjatywa Klubu Młodych w Nydku, który w najbliższą sobotę organizuje dla wszystkich klubów młodych **Bal Maskowy** w Domu PZKO w Nydku. Oprócz tego rozpoczynają się już przygotowania do turnieju ping-ponga połączonego z wieczorem filmowym.

Saddam na karnawale

Do karnawału w Rio de Janeiro pozostały jeszcze dwa tygodnie, ale miasto żyje już przygotowaniami do pięciodniowego szaleństwa, podziwając m.in. maski, które jak co roku, będą często zahaczały o politykę.

Największym hitem tegorocznego karnawału w Rio będą jednak maski Saddama Husajna. Najczęściej sprzedawana przedstawia wychudzoną, brodatą twarz obalonego dyktatora Iraku, dokładnie taką, jaką ujrzeli w grudniu amerykańscy żołnierze, którzy znaleźli Saddama w wykopanej w ziemi dziurze. Kiedy zobaczyłem to zdjęcie w gazecie, od razu wiedziałem, że to będzie maska, która odniesie wielki sukces - cieszy się król producentów masek w Rio, 79-letni Arnaldo Valles.

Nie zabraknie, jak zwykle, politycznej satyry. Szkoła samby Sao Clemente, jedna z 14 grup, która nocą 22

i 23 lutego paradować będą po samobrodzie w Rio, licząc na koronę zwycięzcy, trzyma już pod strażą w magazynie 4-metrowej wysokości styropianową kukłę Wujka Sama.

Trup za kierownicą

Samochód ze zmarłą kobietą na miejscu kierowcy prawdopodobnie przez dwa dni stał na parkingu przed biostockim supermarketem ABC, w centrum miasta. Codziennie przechodził tędy tysiące osób - pisał *Gazeta Wyborcza*. Rodzina szukała Ireny B. od czwartku. Sąsiadka widziała ją rano, jak wyjeżdżała autem z garażu. Przechodzień zainteresował się zastygłą w bezruchu kobietą w sobotę rano. Irena B. prawdopodobnie dostała zawału - relacjonuje *Gazeta*.

Jak to możliwe, że przez dwa dni i dwie noce nikt nie zainteresował się autem i siedzącą wewnątrz martwą kobietą - nie może zrozumieć mąż Ireny B.

PODSTAWOWA SZKOŁA ARTYSTYCZNA DZIAŁA W TRZYŃCU JUŻ 58 LAT

O absolwentach jest głośno

Obdarzeni talentem uczniowie szkół podstawowych mogą go rozwijać w placówkach artystycznych. Jedną z nich jest działająca od 1946 r. Podstawowa Szkoła Artystyczna w Trzyńcu Starym Mieście, przy ul. Trzanowskiego. Z początku swoje zdolności rozwijali tutaj tylko muzycy, obecnie w szkole znajdują się cztery działy: obok muzycznego również plastyczny, taneczny oraz literacko-dramatyczny.

W tym roku szkolnym gry na instrumentach muzycznych uczy się w Trzyńcu 564 uczniów, zdolności w dziedzinie plastyki rozwija 116 uczniów. Dział taneczny liczy 76, a literacko-dramatyczny 44 uczniów. Szkoła przy ul. Trzanowskiego posiada też filię w Bystrzycy, do której uczęszcza 200 dzieci, w tym 50 z miejscowej polskiej podstawówki. Natomiast w samym Trzyńcu uczy się ponad 50 dzieci polskich. W dziale muzycznym jest ich 150, reszta rozsiada się po pozostałych działach.

W br. kształcą młode talenty w trzynieckiej PSA 40 nauczycieli, w tym 6 polskich. W dziale muzycznym jest 36 nauczycieli, w plastycznym 2, w tanecznym i dramatycznym po 1. - *Dzieci uczą się w dwóch językach wykładowych - polskim i czeskim. Na tę narodowościową nie ma żadnych problemów. Czescy i polscy nauczyciele pracują razem, zresztą podobnie jak uczniowie z polskich i czeskich szkół podstawowych* mówi wicedyrektor szkoły Valeria Pysko.

Przez trzyniecką szkołę przewinęło się już sporo uczniów, wielu jej wychowanków związało na stałe swoje życie ze sztuką. Aż 146 absolwentów kontynuowało naukę w średnich szkołach o profilu artystycznym, konserwatoriach oraz na uczelniach wyższych (JAMU w Brnie oraz DAMU, FAMU i AMU w Pradze). Od 1990 r. egzaminy na studia wyższe zdało pomyślnie 13 absolwentów polskiej narodowości. Wymieńmy chociażby Zbigniewa Kaletę - absolwenta Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach i Uniwersytetu Ostrawskiego, który jest obecnie klawirzystą Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia.

Niektórzy wychowankowie PSA są już ogólnie znani. Należy do nich m.in. Dorota Blahut, założycielka duetu wiolonczelowego Tarafuki. Do grona tutejszych absolwentów należą również Gabriela Pysko, która skończyła animację filmu i reklamy, oraz Renata Worek-Drössler - właścicielka teatru Gong w Pradze. Poza tym na uwagę zasługuje również jeden z najlepszych organistów europejskich Petr Planý, a także Pavel Peřina - kie-

rownik działu altówek przy FOK Praga. Komponowaniem piosenek dla wielu czeskich śpiewaków pop z Heleną Vondráčkovą na czele zajmuje się kolejny absolwent Leszek Wronka. Nauka w tej szkole poprzedziła też karierę reżysera Radima Lipusa, autora m.in. dokumentów z cyklu *Šumná města*.

Pomimo wysokiego poziomu i odnoszonych przez uczniów i wychowanków sukcesów, w ciągu ostatnich 5 lat liczba uczniów spadła niemal o setkę. - *Można powiedzieć, że dawniej spotykaliśmy się z większym zainteresowaniem wykształceniem artystycznym, przede wszystkim jednak spadek liczby uczniów idzie w parze z kwestią finansową. Z chwilą podwyższenia opłat szkolnych, niektórych rodziców nie stać na to, żeby wysłali do nas dzieci. Cena instrumentów też poszła w górę, a wiadomo, że na stosunkowo tanim*

flecie nie mogą grać wszyscy - wyjaśnia pani wicedyrektor.

Uczniowie biorą udział w całym szeregu konkursów, zarówno w Czechach, jak i Polsce. Tradycyjną, od kilku lat organizowaną imprezą jest Koncert świąteczny w kościele ewangelickim w Trzyńcu. Dawniej swoimi umiejętnościami popisywali się na nim organiści, teraz można było wysłuchać koncertu orkiestry fletów. Poza tym dyrekcja szkoły organizuje też koncerty z okazji dnia nauczyciela, przeznaczone dla talentów oraz dla absolwentów pierwszego i drugiego stopnia. - *Współpracujemy z szkołami muzycznymi w Jastrzębiu Zdroju i Bratysławie. Uczniowie wymienionych placówek uczestniczą w konkursach wymiennych. Dzięki temu nasi młodzi muzycy zaliczają np. koncerty na zamku w Bratysławie - dodała wicedyrektor. Plastycy, tancerze i członkowie działu literacko-dramatycznego uczestniczą ponadto w akademiach na szczeblu wojewódzkim i ogólnopolskim.*

W ostatnich latach najwyższe laury w całym szeregu konkursów osiągnął utalentowany pianista Michał Šupák, dziś już rozwijający swoje nadzwyczajne zdolności w Konserwatorium im. L. Janáčka w Ostrawie.

Valeria Pysko związała się z trzyniecką placówką w 1981 roku. - *Chciałam ukończyć kierunki artystyczne - flet poprzeczny i teorię muzyki, najpierw uczyłam w błędowickiej podstawówce. Bardzo lubię dzieci, muzykę i śpiew, toteż kiedy nadarzyła się okazja zostać nauczycielką w szkole artystycznej w Trzyńcu, od razu przyjąłam proponowany mi etat. Uczę tutaj już ponad 23 lat, wicedyrektorem jestem od 1988 r. - dodała na zakończenie V. Pysko.*

ROMAN BASELIDES

Michał Šupák jeszcze jako uczeń trzynieckiej Podstawowej Szkoły Artystycznej w czasie koncertu TALENT ROKU. Fot. DANUTA BRANNA

PLANUJĄC WYJAZD ZA GRANICĘ SDPRAWDŹ WAŻNOŚĆ DOKUMENTÓW Do urzędu z wyprzedzeniem

Powoli zaczynamy myśleć o urlopach. Przeglądamy katalogi i ulotki oferujące słoneczne plaże czy wspaniałe zabytki. Zamawiamy wczasy, wpłacamy zaliczkę i zadowoleni zapominamy zazwyczaj o wszystkich na kilka dalszych miesięcy, wszak resztę formalności dokonać wystarczy przed odjazdem. Czy aby na pewno?

Jeśli zamierzamy wyjechać za granicę, to warto zainteresować się datą ważności paszportu... Wystawienie nowego trwa bowiem 30 dni od przekazania wypełnionego podania. Idąc załatwić paszport nie możemy zapomnieć dowodu osobistego, starego paszportu, czy dokumentu stwierdzającego fakt zdobycia tytułu naukowego - jeśli chcemy go mieć przed nazwiskiem. No i fotografii twarzy i ramion o rozmiarach 35x45 mm bez ramki, z białą-niebieskim tłem. (Jeżeli wydaje wam się, że to nic takiego, pozwólcie że podzielę się niedawnym doświadczeniem: trzy podejścia do stolika urzędniczego w odpowiedniej kancelarii Urzędu Miejskiego w Cz. Cieszyńskie absolwowałam wraz z synem z powodu fotografii do dowodu osobistego, która musi spełniać te same kryteria... Raz nie było na zdjęciu ramion, potem znowu tło było nie to... Udało mi się je wyreklamować u fotografa i po raz trzeci nie musiałam na szczęście otwierać portmonetki. W sumie składanie podania zabrało mi niemalże trzy tygodnie!)

Ale wróćmy do sedna sprawy. Miesiąc czekania na paszport, opłata 200 koron i przez 10 lat możemy wyjeżdżać za granicę. Za podwyższoną opłatą 600 koron uda nam się załatwić paszport w ciągu kilku dni, ale z krótszą - tylko jednoroczną - ważnością. Paszport dla dziecka kosztował nas będzie 50 koron, w skróconym terminie - 150, lecz to wszystko obowiązuje tylko do końca kwietnia br.

Od maja opłaty pójdą w górę. Urzędy nie dysponują na razie oficjalnymi wytycznymi w tej sprawie, jednak wg propozycji ministra Bohuslava Sobotki zamiast 200, zapłacimy za paszport 400 koron, a za dziecięcy zamiast 50 aż 200 koron. Wysokość opłat manipulacyjnych związanych z wydawaniem dokumentów od dłuższego czasu nie była regulowana, a postać tych dokumentów uległa zmianie. Paszporty mają obecnie specjalną strefę dla czytników maszynowych, której dawniej nie było. Przyspiesza to kontrole graniczne, ale

też podnosi koszty produkcji dokumentów.

Kontrolując zawczasu przed wyjazdem dokumenty trzeba pamiętać, że nawet mając w danej chwili ważny paszport, nie musimy być wypuszczeni do obcego kraju. Poszczególne państwa zastrzegają sobie bowiem często dłuższy okres ważności dokumentu, aniżeli sam czas pobytu na ich terytorium. I tak podróżując do wracającej do łask naszych turystów Bułgarii musimy mieć przy sobie paszport z ważnością jeszcze na dalsze trzy miesiące od planowanego zakończenia urlopu. We Francji limit ten przewiduje dwa miesiące, w Niemczech lub Grecji trzy, we Włoszech, Wielkiej Brytanii, na Cyprze 6 miesięcy od opuszczenia granicy tych państw, a na przykład w dalekiej Brazylii aż 8 miesięcy... Dokładne dane można uzyskać w internecie - www.mfa.cz, gdzie dowiedzieć się można także kilku innych ważnych informacji związanych z obowiązującymi przepisami ruchu drogowego, wymogów zdrowotnych.

Warto też zaopatrzyć się w adres czeskiej placówki dyplomatycznej, która w razie niespodziewanych kłopotów za granicą potrafi pomóc. Informując się dokładnie o potrzebnych należnościach, unikniemy rozczarowania, jakie przyniesie może chociażby zbyt późne stwierdzenie, że na Węgry nie wpuszczają nas z ważnym co prawda, ale choćby lekko uszkodzonym paszportem...

Być może wstępując do Unii Europejskiej, w ramach jej zasięgu będziemy mogli poruszać się tylko z dowodem osobistym, ale nie z każdym. Starsze wydania nie będą brane pod uwagę, w dotychczasowej praktyce unijnej w grę wchodzi tylko dokumenty z paskiem magnetycznym.

Wydanie dowodu osobistego trwa także miesiąc czasu, a podwyżka opłat również go prawdopodobnie obejmie, podobnie jak w wypadku prawa jazdy i rejestracji samochodów.

BARBARA GLAC

oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Na niektórych premierach Sceny Polskiej TC w 60. latach ub. wieku zjawiał się niekiedy katowicki literat i publicysta Bolek Lubosz. Po Wido-ku z mostu Millera w r. 1964 pisał: Widziałem wiele spektakli teatru na Zaozlu. Pamiętam trudne początki. Przyznać muszę, że aktorzy i teatr przeżyli ogromną drogę rozwojową. Znaleźli chętnych i serdecznych widzów... Drogę twórczą teatru charakteryzuje stały wzrost ambicji artystycznych... Podnoszą się kwalifikacje aktorskie, wzrastają wymagania widzów. Dziś Scena Polska posiada swoje określone oblicze w zawodowym życiu teatralnym... Aktorzy SP pojawiali się wtenczas na planie filmowym: Piotr Augustyniak w Końcu naszego świata Wandy Jakubowskiej (w roli niemieckiego lekarza obozowego), Wanda Spinka w Twierdzy nad Renem, Janusz Bobek w obrazie: Śmierć nazywa się Elgenchen (Bokser i śmierć), Fryderyk Gogółka oraz Mariusz Kwiatkowski w filmach Blumenfelda.

Ówczesny kierownik, Franek Michalik, zaprosił mnie raz, aktualnego redaktora Głosu Ludu, do swego czeskokocieszyńskiego mieszkania na spotkanie z młodymi, wracającymi z polskich szkół teatralnych. Pisał

zresztą w gazecie: ...a teraz mamy piętnastolecie, którego nie możemy nie zauważyć, ponieważż dzieci dorosły. Dzieci teatralne. Ida Kocurówna i Kazimierz Siedlaczek są owymi pierworodnymi, którzy po czteroletnich studiach w Krakowie wrócili przed dwoma laty, by pracować w SP. W tym roku, a raczej w tym sezonie rozpoczynają po ukończeniu wyższych studiów w Warszawie i Krakowie: Halina Branna, Janina

Kabaret jednego aktora

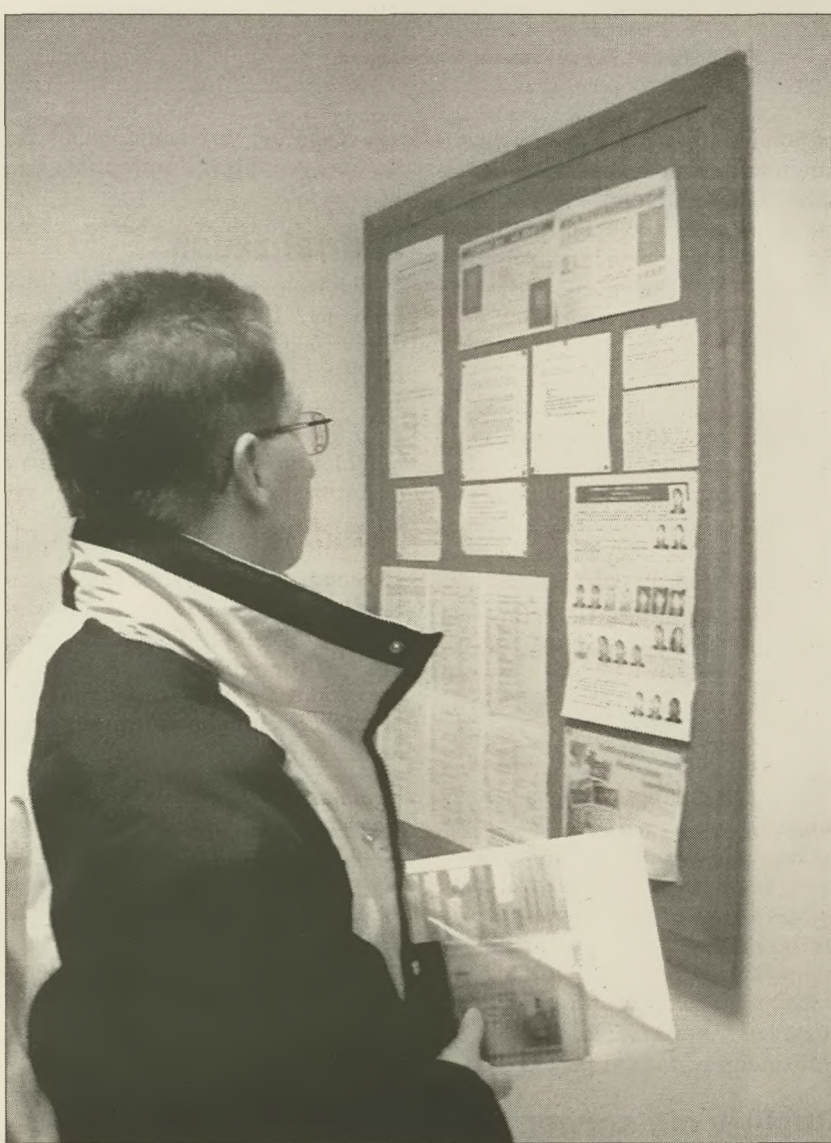
Buławianka, Władysław Liberda i Karol Suszka. A więc w sumie sześciu. Piękny dorobek w naszej Rodzinie. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że na studiach wyższych w Warszawie i Krakowie znajduje się aktualnie jeszcze dwóch chłopaków, będzie można powiedzieć ..., że Scena Polska posiada w swym gronie jedenastu ludzi, którzy ukończyli wyższe studia teatralne. Są to naprawdę bardzo zdolni młodzi ludzie, którzy swym talentem i pracą sprawią nam niejedną miłą niespodziankę.

Minęły lata.

Przekrój sprzed niespełna roku z Jesienią buntownika Małgorzaty Sadowskiej, rzeczą o Marlonie Bran-

do, przypomniał mi tamten czas. W świeżej Dziupli w suterenie ZG PZKO, występującej w charakterze klubu twórczego, dochodziło wtenczas do zbliżenia aktorów SP TC i twórców SLA. W rozmowie przy pniu-stoliku spytałem Władka Liberdę o najlepszego jego zdaniem aktora w świecie, z miejsca wypalił: Marlon Brando. Marlon był wtenczas rzecznikiem Murzynów, następnie Indian, Truman Capote zaś nazwał go dobrodziejnym kierownikiem olbrzymiego sierocińca. Dziś okazuje się, że poszło o mit. Odbici

od zachodniego świata, byliśmy skłonni do mitomanstwa, każde mitomanstwo zaś okłamuje; dziś łatwo wysuwać ostateczne wyroczynie, nam wtenczas pozostawały: kluby, małe zespoły, pomysłowość z wyobraźnią. Po znakomitym kreacjach Władka Liberdy napomknąłem mu, że stać go z pewnością na kabaret jednego aktora. Być może trafiłem w jego gorące, wzbierające marzenie, wnet gotów był go rozpocząć, lecz nie zamiary się liczą i nie wystarczy tylko chcieć. Zabrakło w naszym środowisku kabaretowych tekstów. W ogóle czekało się na kilka odmian. Znaki czasu zaś nadal nie zadowalały. Nie wystarczy chcieć, trzeba móc.

Warto pamiętać o sprawdzeniu ważności paszportu z odpowiednim wyprzedzeniem. Na własną cenę za jego wystawienie się podnieśli. Fot. MAREK SANTARIUS

Wchodzę w Sieć

Jak działa Internet

Minęły dwa tygodnie i znowu na łamach Głosu pojawia się nasza rubryka Internetowa. W dzisiejszym odcinku postaram się wyjaśnić czytelnikom podstawy działania ogólnosiwiatowej pajęczyny.

Adresat znany

Zasady funkcjonowania Internetu są bardzo proste. Każdy komputer podłączony do niego ma swój adres - tak samo, jak np. Twój dom. Nie może być dwu adresów identycznych, bo doszłoby do pomyłki. Jeżeli wysyłasz dokładnie zaadresowany list lub kartkę pocztową, zawsze (przynajmniej teoretycznie) dotrze do właściwego odbiorcy. Na takich samych zasadach działają komputery podłączone do Internetu. O to, by wysyłane informacje znalazły odpowiedniego adresata, muszą dbać specjalne serwery, które rozmieszczone są po całym świecie. Posiadają one swego rodzaju *spis adresów* poszczególnych komputerów. I w ten sposób kiedy dotrze do serwera informacja z adresem konkretnego komputera, serwer przesyła ją na właściwe miejsce - do

grup. W tej pierwszej są komputery użytkowników, które mają dostęp do Internetu za pośrednictwem sieci firmowej lub też zwykłego modemu z wykorzystaniem linii telefonicznej. Takie komputery służą tylko do poruszania się w Internecie i w związku z tym nie muszą być nieustannie podłączone. Użytkownik włącza je do sieci tylko wtedy, kiedy tego potrzebuje.

Druza grupa to opisywane powyżej serwery. Te już są (zazwyczaj) podłączone przez 24 godzin na dobę i tworzą (wraz z liniami) szkielet całego Internetu. Serwery obejmują wszystkie informacje i dane, które można w Internecie znaleźć. Dzięki Internetowi użytkownicy mają dostęp do wszystkiego rodzaju informacji i do każdego serwera, w którym znajdują się żądane informacje. I jest zupeł-

Pędzę z danymi z serwera do użytkownika.

odpowiedniego komputera (użytkownika). System działa na takich samych zasadach jak zwykła poczta, ale o wiele szybciej, ponieważ list wysłany pocztą elektroniczną znajduje odpowiedniego adresata w ciągu kilkunastu sekund.

Adres każdego komputera tworzony jest przez kombinację czterech numerów od 0 do 255, co oznacza, że w sumie byłoby możliwe podłączenie ponad 4 miliardów komputerów, nim pojawiłyby się dwa identyczne adresy. Dzisiaj jest już jednak oczywiste, że taka ilość adresów nie wystarczy.

Adres komputera tworzony jest np. w taki oto sposób: 195.49.27.1. Żeby użytkownik nie musiał pamiętać go w takiej postaci, zastosowano tzw. URL (Uniform Resource Locator). Praktycznie chodzi o zastąpienie numerycznego adresu słownym. Taki URL adres może wyglądać następująco: zive.cpress.cz. Tutaj cz oznacza kraj, w którym znajduje się poszukiwany komputer, cpress jest oznaczeniem firmy, organizacji lub innego właściciela komputera, a zive oznacza konkretną dziedzinę informacji w danym serwerze.

Obsłużę cię serwer

Komputery podłączone do Internetu można podzielić do

nie obojętne, czy znajduje się on w Ameryce lub w domu obok.

Podział zadań

Oczywiście Internet to nie tylko serwery. Do zapewnienia jego sprawnego funkcjonowania niezbędne są również inne komputery. Możesz więc korzystając z Internetu spotkać się z takimi pojęciami, jak serwer pocztowy (komputer, który zajmuje się dostarczaniem poczty elektronicznej) lub tzw. DNS serwery (ich głównym zadaniem jest poprawne rozpoznawanie adresu i sterowanie komunikacją). Te właśnie komputery umożliwiają nam m.in. korzystanie z adresów URL (a więc tekstowych) zamiast używania kombinacji numerów.

Wiadomo, że uczymy się powtarzając, a więc na koniec podsumowanie: Internet to ogólnosiwiatowa sieć komputerowa. Poszczególne komputery są połączone w taki sposób, by mogły komunikować ze sobą nawzajem. Serwery posiadają informacje i dostarczają je do odpowiednich miejsc. Komputery, które mamy w domu i które uzyskują potrzebne informacje ze serwerów, nazywamy *klientami*.

P@JAK

Ile legendy, ile prawdy w prehistorii Polski

PIAST ZJADŁ POPIELA

Badacze wciąż próbują zrozumieć baśńową opowieść o Piaście i Popiele. Wiele wskazuje na to, że jej autor, Gall Anonim, był dworskim i państwowym propagandystą.

Najwcześniejsze dzieje Polski są dla większości z nas baśnią. Słyszeliśmy o ubogim, lecz zarym Piaście Kołodzieju, który został nawiedzony przez anioły. Pamiętamy okrutnego Popiela i jego zbrodniczą małżonkę, pożartych przez myszy w kruszwickiej wieży. Wiemy, że była kiedyś Wanda, co nie chciała Niemca, a pod wawelskim zamkiem mieszkał smok, zabity chytrze przez szewca Dratewkę.

Legenda narastała stopniowo. Pierwszy znany nam przekaz pochodzi z czasów Bolesława Krzywoustego i został spisany przez cudzoziemca, zakonnika, zwanego tradycyjnie Gallem Anonimem. Ten powiadał ją ściśle z mitem o wyniesieniu panującej dynastii. Jego wersja początków państwa Polan jest historią przyjęcia chrześcijaństwa, a także sławetnych czynów Piastów. Gall pisał w celu wykazania, że owa dynastia zasługuje na zaszczyt sprawowania władzy.

Anonim powołuje się na opowieści sędziwych starców, ale trudno ocenić, jak mocno zmieniła się ustna tradycja do początków XII w., kiedy to została spisana jego *Kronika polska*. Kolejni dziejopisowie wedle własnych potrzeb przemieniali przekaz Galla. Niektóre wątki znikły, pojawiały się nowe. Dla historyka fascynującym zadaniem jest zdejmowanie kolejnych warstw legendy aż do samego sedna opowieści.

Dzieje Polaków zaczynają się od biesiady. Książę Popiel, władca Gniezna, wyprawił wielką ucztę, aby wedle pogańskiego zwyczaju świętować postrzyżyny swoich synów. Z woli Boga przybyło na nią także dwóch tajemniczych wędrowców, których jednak nie tylko nie wpuszczono na ucztę, ale wręcz wypędzono z miasta. W tym samym czasie ubogi oracz Piast także urządzał ucztę dla swoich synów. Kiedy więc przybył stanął przed jego obejściem, skwapliwie zaprosił ich w gościnę. Goście odwzajemnili się przepowiednią: *Gieszcie się zaiste, iżeśmy przybyli, a może nasze przybycie przyniesie wam obfitość dobra wszelakiego, a z potomstwa zaszczyt i sławę* (cytat z *Kroniki Galla Anonima* w tłumaczeniu Romana Grodeckiego).

Przepowiednię skierowano do Piasta, który dopiero w przyszłych przekazach zostanie Kołodziejem, i jego żony Rzepki. Ci jednak zamiast radować się z przyszłości, troskali się, czym napoić i nakarmić nieoczekiwanych gości. Ich uczta była skromna - mieli antałek piwa i prosiaka. Goście nakazali Piastowi, by się niczym nie frasował. I kiedy odszpuntowano beczkę i zabito zwierzę, okazało się, że trunku przybywa w miarę picia, a mięsem prosięcia napełniono dzieśnię cebra. Inaczej zgoła działa się na książęcej uczcie u Popiela, gdzie piwa zabrakło. Za namową przybyłych Piast zaprosił księcia do siebie, ten zaś zaproszenie przyjął. Zwieńczeniem uczty była ceremonia postrzyżyn syna Piasta, któremu nadano imię Siemowit.

Opowieść Galla da się odczytywać w symbolicznych kontekstach i trudno rozstrzygnąć, jak je rozumiano w czasach Anonima. Kusząca jest próba wydobycia z krótkiego przekazu materii pogańskiej i strzępów mitów słowiańskich lub wręcz indoeuropejskich. Nie ulega wątpliwości, że Gall Anonim tak skonstruował swoją opowieść, aby odzwierciedlała chrześcijańskie idee. W jego wersji dziejów Piast jest bowiem kmieciami, ale jego *pogańskość* jest umyślnie zatarta. Przyjmując do domu obcych wędrowców, zachowuje się jak pobożny chrześcijanin. Jest ilustracją cnót chrześcijańskich - miłosierdzia, skromności, ubóstwa i przede wszystkim pokory. Jego gościnność można odczytać jako pierwszą zapowiedź późniejszego nawrócenia, dokonane-

go przecież przez jego potomka. Można ją również uznać za dowód, że w przeciwieństwie do Popiela, który wędrowców kazał przegnać, Piast i jego potomkowie byli godni władzy królewskiej.

W mitach i piśmiennictwie średniowiecznym zwykle osoby z racji urzędu lub godności predestynowane, aby wykazać się wspaniałomyślnością i gościnnością, zawodzą pasukudnie. Tak również dzieje się w Gnieźnie z Gallowej opowieści. Cnota zostaje nagrodzona, a w pojedynku dwóch uczt Piast zwycięża Popiela.

Jego zwycięstwo potwierdza cuda rozmnożenia pokarmu i napoju. Co więcej, dochodzi do zamiany ról pomiędzy władcą i ubogim wieśniakiem, gdyż ostatecznie to Popiel staje się gościem Piasta. To również zapowiada przyszłe wyniesienie rodu kmiecia do królewskiej godności, podobnie jak nieoczekiwany niedobór pokarmów na uczcie Popiela zapowiada upadek jego dynastii.

Niezwykle ważni dla historii Piasta są tajemniczy goście. Właśnie oni głoszą przepowiednię, wiedzą, że jadło i napitek zostaną cudownie rozmnożone i wreszcie skłaniają oracza, aby zaprosił do siebie księcia. U Galla skrywa ich tajemnica - wiadomo tylko tyle, że są nosicielami i zwiastunami łaski Bożej. Ale niektórzy badacze upatrują w tym wątku śladów dawniejszej, indoeuropejskiej tradycji, powołując się na inne znane wersje tego mitu, na przykład antyczny mit o Filemonie i Baucis. Była to para ubogich wieśniaków, która udzieliła schronienia Zeusowi i Hermesowi, gdy wędrowali w przebraniu, chcąc wypróbować śmiertelników. I jak w innych wersjach tego mitu, Filemona i Baucis spotkała wspaniała nagroda, jako że wykazali się miłosierdziem wobec obcych.

Nie wiemy, czy Gall Anonim świadomie oparł się na tym prastarym wzorcu, ale aby go schryścianizować, zamienił dawnych bogów wędrujących w przebraniu w wysłanników jedyne Boga. Istnieją również pokrewne motywy biblijne, a Gall musiał znać historie Sary i Abrahama albo Lota, którzy w odpowiednim momencie udzielili schronienia cudownym gościom, czym zaskarbili sobie ich rozliczne łaski. Poza tym w całym średniowieczu niezwykle silne było utożsamienie Chrystusa z szukającym schronienia i gościny pielgrzymem czy wędrowcem. Jaka-

Filmowy Popiel (w prawo) Bohdan Stupka.

kolwiek idea przyświecała Gallowi, późniejsza polska tradycja historyczna osadza gości Piasta w kręgu chrześcijańskich legend. W kronice Dzierżwy przybysze stają się aniołami, natomiast kronikarze XIII i XIV w. upatrywali w nich apostołów.

Biesiada u Piasta jest ucztą postrzyżynową. Przekonanie o magicznym znaczeniu włosów władcy przetrwało bardzo długo, a długie, bujne włosy były atrybutem panujących. Klasyczny jest tu przykład Merowingów, którym nigdy nie strzyżono włosów, ponieważ one uosabiały ich królewską potęgę, a detroniza-

cja dynastii znalazła symboliczny wyraz w obcięciu włosów Childerykowi III. Również w Biblii znajdziemy wątek szczególnego znaczenia włosów w historii Samsona, który traci moc po ich obcięciu przez podstępna Dalilę.

Jednak znaczenie postrzyżyn Siemowita jest inne, mniej złowieszcze. Same postrzyżyny były pogańskim obrzędem przejścia dziecka do świata dorosłych i nadania mu prawdziwego imienia. Zachował on zresztą swoje znaczenie jeszcze po przyjęciu chrześcijaństwa, bo wiemy, że dziecięce włosy Bolesława Chrobrego zostały jako szczególnie dar przesłane do Rzymu. W Gallowej wersji legendy o początkach dynastii - rytu tego zamiast ojca dopełniają tajemniczy goście, co być może w prasłowiańskim systemie odniesień było pewną formą adopcji syna Piasta. Kronikarz wyraźnie schryścianizował tę ceremonię, aby pokazać, że dynastia w osobie pierwszego władcy Siemowita została wybrana i usynowiona przez Boga za pośrednictwem jego wysłanników. Motyw cudu podczas postrzyżyn pojawia się u Galla Anonima ponownie podczas biesiady, urządzonej w siódme urodziny Mieszka I. Wedle kronikarza jako dziecko Mieszko był ślepy, a wzrok odzyskał dopiero podczas uroczystości, którą można identyfikować właśnie jako postrzyżyny. Dzieje się ponownie wykorzystuje pogański obrzęd, aby zapowiedzieć przyjęcie chrześcijaństwa - bo jak Mieszko odzyskał wzrok, tak za jego sprawą wkrótce Polska przejrzy na oczy.

Inaczej potoczyły się losy rodu Popiela. Skończył nędznie wygnany i zagryziony przez myszy w drewnianej wieży pośrodku jeziora, które u Galla nie zostało jeszcze identyfikowane jako Gopło. W kronice Anonima władca nie jest osobą całkowicie złą, możemy dopatrzeć się jedynie jego pychy. Motyw okrucieństwa Popiela rozwija dopiero późniejsza tradycja. U Mistrza Wincentego, zwanego Kadłubkiem, jest on władcą słabym, gnuśnym i ulegającym podszeptom morderczej małżonki. Śmierć Popiela nabiera więc wymiaru moralnego, jest karą za jego występki.

U Galla nie ma też kryzysu państwa, który przełamał przyjęcie nowej religii. Kiedy Siemowit dorósł - z woli Boga, acz Gall Anonim nie precyzuje jakim sposobem, i za powszechną zgodą został władcą w miejsce Popiela. Panował szczęśliwie, rozszerzył granice państwa i zasłynął zamożnością. Jego następcy, Lestek i Siemomysł, przewyższyli go jeszcze w zaletach. Później zaś panował Mieszko, za którego rządów Polska weszła w krąg chrześcijaństwa.

Opowieść Galla to dzieje przymierza Boga z rodem Piasta, który został wybrany jeszcze w czasach pogańskich, aby zrealizował Boży plan nawrócenia państwa oraz wcielił ideał sprawiedliwego władcy. Łaska Boga jest następstwem gościnności Piasta, a jego potomkowie dziedziczą ją podobnie jak panowanie.

Dopiero w kronice Wincentego Kadłubka owo sacrum królewskiej krwi znika, zastąpione przez majestat monarszy. Na władcę zostają nałożone nowe ograniczenia, jego pozycja jest określona prawem i obowiązkami wobec poddanych. W kronice Wincentego pojawiają się nowe, potężne symbole, które podejmuje późniejsza tradycja i które przez wieki będą kształtowały wyobraźnię Polaków. Poznajemy króla Kraka, Smoka Wawelskiego, bohatera Wandę, której opór wobec złotów wrażeń księcia oraz obcej inwazji wspaniale ilustruje ideę suwerenności Polski; poznajemy też świętego męczennika Stanisława, którego rozrąbane ciało zrasta się cudownie po śmierci, zapowiadając zjednoczenie rozbitego kraju. Ale sakralne postanowienie rodu królewskiego odchodzi powoli w niepamięć, a czasy wczesnych Piastów stają się powoli wspomnieniem o utraconym złotym wieku.

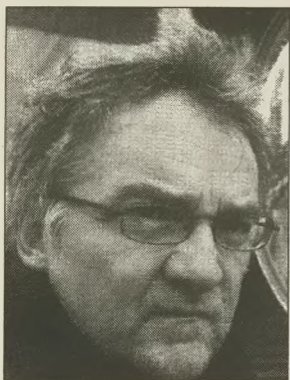
ANNA BRZEZIŃSKA

Biada człowiekowi, gdy pocznie czynić to, czego się zrazu wstydzi.

Zofia Kossak

JERZY PILCH:

Wciąż jestem synkiem z Wisły

Jerzy Pilch.
Fot. JAKUB OSTAŁOWSKI

Czy rzeczywiście nie słę u nas nie zmieniło?

Jest tak samo jak 20 lat temu, bo w jakiejś części mój mózg – mam nadzieję – jest taki jak przed dwudziestu laty. Zachowuję tę utopijną, oczywiście fałszywą, wiarę, ale takie jest moje doświadczenie czasu. A przy tym mam poczucie, że zmieniło się wszystko. Knaipy, w której rozmawiamy, w ogóle nie było, nie było mnie w Warszawie, nie było Polski niepodległej, jeszcze wcześniej nie było polskiego papieża, a bardzo długo był Związek Radziecki. Tej gigantycznej lawinie widzialnych znaków przemiany towarzyszy moje przekonanie, że nic się nie zmieniło, bo ja jestem tym samym synkiem z Wisły, stremowanym, wystraszonym. Nie mam nawet poczucia, że w moim dorobku jest tych kilka napisanych książek.

Bez przesady. Półki z pana książkami zajmują sporo miejsca w księgarniach, a fraza Pilcha znana jest każdemu odbiorcy literatury.

Każdemu znawcy? Wykluczone, i niech Pan Bóg broni.

A pan niech nie opowiada, że jest synkiem z Wisły, bo już od dawna jest pan Jerzy Pilch. I tyle.

Ale podszty strachem. A jestem tym, kim jestem, bo wciąż jestem synkiem z Wisły. Synkiem z Wisły – nawet

z całych sił zwalczając mit – nie da się przestać być.

A tu Wisła, te Granatowe Góry, znależć się ma w zjednoczonej Europie. Nie przeraża pana ta perspektywa?

W Granatowych Górach, przynajmniej w mojej książce, mieszka jedna prawosławna nauczycielka, reszta to katolicy. To się z Wisłą słabo zgadza. A jak idzie o integrację, to przerażony tym zupełnie nie jestem. Całemu procesowi przyglądam się ze spokojną, może za spokojną, ciekawością. Jako człowiek – że tak powiem – mający niesłychane kłopoty z samym sobą, pesymista, skłonny do studziennej depresji i zwątpień, mam – paradoksalnie, a może i nie paradoksalnie, bo jest to psychologicznie uzasadnione – zdecydowanie bardziej optymistyczne spojrzenie na świat w sensie jego wymiaru ogólnego. Jednak moja perspektywa w dużej mierze wynika z doświadczenia, a na mnie gigantyczny wpływ miała moja świętej pamięci babka. Chodzi mi o jej osobowość i o jej umysł. I nie o to nawet, że ukształtowała mnie w dzieciństwie, wychowała, ale o to, że żyła bardzo długo, umarła dziesięć lat temu, a do końca była niesłuchanie sprawna umysłowo. Przeżyłem świadomie, już jako dorosły człowiek, 20 lat w jej towarzystwie, rozmawiając z nią, słuchając jej, ile razy byłem w Wiśle. A jej doświadczenie było przede wszystkim doświadczeniem niestabilności politycznej. Z racji swego urodzenia w 1906 roku zdążyła przeżyć Austrię, dwa razy Czechów – w dodatku te ruchome granice niekiedy przechodziły prawie przez nasze podwórko – dwudziestolecie międzywojenne, Niemców, no i Bolszewię, jak to ona mówiła. Dożyła jeszcze wolnej Polski. Zawsze była w niej otwartość, ciekawość świata i jestem

pewien, że byłaby za Unią Europejską – napisałem o tym kiedyś w „Polityce” – a ja, jako jej uczeń, podzielał to zdanie.

Doświadczenia pańskie i pana babki są jednak inne.

Jej doświadczenie było takie, że nie wychodziła z kuchni, bo nawet nie z domu, a zmieniały się wokół niej państwa, systemy i języki. I ona ciągle nie wychodząc z kuchni, mieszkała a to w Austrii, a to w Czechach, a to w Rzeszy, a to w Polsce. Była ortodoksyjną ewangeliczką ze Śląska Cieszyńskiego, a to jest mniejszość z niezwykle silnym instynktem polskości, bo oni dzięki polskim książkom przechowali tożsamość wyznaniową. Zawsze bolała nad tym, że nigdy w życiu nie była w Warszawie, i mam wielki żal do Pana Boga, że już nie ma sytuacji, kiedy po długiej podróży do Wisły idę z dworca przez centrum, czuję zapach jaśminu pod domem, potem wchodzę do naszej wiekistej kuchni, na blasze pieką się placki i słyszę, jak babka pyta: Cóż tam nowego w Warszawie? Tak. Ona z pewnością byłaby za tym, żeby jeździć tam, gdzie się chce. A świat byłby normalniejszy, gdyby to ona, chcąc jechać do Niemiec, wybrała się do Berlina, niż żeby Niemcy przyszli do niej do kuchni i oświadczyli, że teraz tu będą. I w tym sensie ja też jestem za zjednoczoną Europą, będąc daleko od takiej jej wizji, jak przedstawiają antagoniści Unii Europejskiej, powiadając, że już kiedyś Polak był w sobie i w Berlinie, i we Wiedniu, i w Petersburgu. No, to jednak nie jest ta sama wersja wspólnej Europy, na Boga.

(Jeden z motywów rozmowy, jaką z wybitnym pisarzem przeprowadził na łamach Rzeczpospolitej Krzysztof Masłowski)

Powiedz mi furmanku, gdzie piniondze mosz, Bo jak mi nie powiesz, zabija zaroz. Mom cię jo piniązki w zadniej kosynie, Weż se ich zbójniczku, nie zabijej mnie. Bo jak byś mnie zabił, byłby o mnie placz, Plakałaby żona, plakałyby dzieci, plakałaby o mnie cała rodzina.

Koło Pszczyny śpiewa się wersję skróconą: *Wyjeżdżaj furmanku, bo już z tobą czas, Nieskoro przejedziesz bez ten czorny las. Czorny las przejechał, biczem zatoczył, A zaroz ku niemu zbójnik wyskoczył. Powiadej furmanku, kaj piniązki masz? Mom ci jo piniązki w zadku na wozie, Wejse ich zbójniku, nie zabijej mnie.*

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(41)

Wersja St. Szczotki ze wsi Proćpakowej: *Wyjeżdżaj furmanku, bo już na cie cas, Bo tam nie przejedzes przez ten gensty las. Furmanek wyjechoł, z bica wytoczył, Juz mu rozbójniczek droge zaskoczył. Furmanie, furmanie! Gdzie piniondze mos? Tam w zadku na wozie, to se ile weźcie. Zbójnicy, zbójnicy! Boga sie bójcie, Konia i wóz weźcie, zycie darujcie. Zbójnicy, zbójnicy! Żle słychać na was, Na podolu kowal kuje gajdany na was. Zuzanna Martynkowa z Sałajki śpiewała tekst: Wyjeżdżaj, fórmanku, Panowie, panowie bo już prziszeł czas, źle słychać na was, bo tam nie przejadziesz bo już kowol kuje przez tyn gynsty las kajdany na was. Fórmanek wyjechoł, to niechżyż tam kuje z bicza wytoczył, złote lancuszki, a tu zbójniczek jakech kochał tak i będym z lasa wyskoczył, herski dziewuszki.*

(cdn.)

ZBÓJNICKA BALLADA

Pieśnią „Wyjeżdżaj furmanku” pierwszy zajął się prof. Jan Stanisław Bystron (Pieśni ludowe Polskiego Śląska, Kraków 1934), dwie dalsze wersje owego wotku pieśniowego zanotowali prof. Stanisław Szczotka (w Kamesznicy) i dr Józef Ondrusz (w Łomnej Górnej Sałajce). Znal ją również Karol Piegza. Oto tekst nr 31 A u J. S. Bystronia:

Wyjeżdżaj furmanku, bo już z tobą czas, Bobyć nie przejechał przez ten gęsty las. Wyjechał furmanek, z bicza wytoczył I zaraz zbójniczek z lasa wyskoczył.

Jaki był, jaki będzie?

Na pytanie **Z jakimi uczuciami żegna(a) pan(i) stary i wita(a) nowy rok?** odpowiada tym razem...

WILHELM PRZECZEK

Na minionym roku zaważyła przede wszystkim niespodziewana choroba. Ciężka. Taka, podczas której człowiek uświadamia sobie, że każda sekunda może być ostatnia. Przeleżałem wiele tygodni w szpitalu, nawet nie zauważyłem, kiedy zmieniła się relacja między mną a światem. Nagle uzmysłowiłem sobie, że tuż przed wylewem – a był to już trzeci z kolei – Andrzej Dębowski przeprowadził ze mną wywiad z cyklu... *Kiedy umiera poeta, umiera świat*. Dobrze pamiętałem, że wcześniej miał on taką rozmowę z Tadeuszem Śliwiakiem...

To są sytuacje, kiedy zaczynasz się zastanawiać nad sobą z trochę innej strony. Na przykład: czy był talent od Boga, a jeśli tak, to czy go wykorzystałeś? Takie pytania zaczynają cię nękać... Nie, nie ma jednoznacznej odpowiedzi. Zawsze w pół drogi...

A teraz? Cóż – dziwny jest ten świat. Niemena już nie ma.

Teraz zaczyna mnie interesować kwestia czasu, ściślej – przemijania czasu. O tym, że on płynie wie się niby na co dzień, ale cztery ściany pokoju szpitalnego zmieniają perspektywę. Nie mogłem tam wytrzymać. Miałem do zrealizowania umowę na przekład tomu poezji Jany Štroblovnej *Vytí na měsíc / Wycie do księżycy*, bałem się, że nie zdążę, chciałem jak najprędzej być w domu. Ze złudzeń odarł mnie lekarz. *Keď vyjdete z toho, bude všetko, keď nie vyjdete, nebude nič* – powiedział.

Cały czas się modliłem i... domagałem się lekarstw. Po powrocie w marcu do domu (*W. Przeczek trafił do szpitala 7. 1. 2003 – kk*) wiadomo już było, że bez pomocy z zewnątrz nie zmieszczę się w terminie. Przekłady zrobiłem, ale cały układ tomu, korespondencję, stopkę, programy wzięły na siebie dzieci, Lucyna i Lech.

No cóż, po okresie rehabilitacji w Karwinie musiałem się pogodzić z faktem, że skończyły się dla mnie wyjazdy na spotkania poetyckie, na które zawsze często byłem zapraszany. I że stale jeszcze muszę przywykać do tego, że myślą mi się strony lewa z prawą... Na szczęście nie mam sparaliżowanej prawej ręki – jak Tadek Soroczyński, który dzielnie się z tym mierzy.

Nie poddałem się. Mimo wszystko chcę wrócić do normalności. Pod względem psychicznym bardzo mi pomogły święta – spotkania z dziećmi i wnukami. W ogóle dom, żona Jadzia, rodzina – którą od dawna postrzegam jako swe jedyne stałe miejsce w kosmosie. A wcześniej budowała mnie pamięć przyjaciół: Adama Szypera ze Stanów Zjednoczonych, Michała Bukowskiego z Wiednia, który chciał mi nawet lekarza sprowadzić, Tadeusza Soroczyńskiego i Harrego Dudy z Opola, wreszcie Franciszka Nastulczyka z Bielska-Białej, który często mnie odwiedzał.

Z dnia na dzień rzuciłem palenie. Kto mnie zna, wie jak wielkie to było wyrzeczenie. I wróciłem do książek. Podobały mi się *Melpomeny wędryńskiej przypadki*, bardzo mnie ucieszył *Przewodnik ślepego psa* Nastulczyka. Przy tej książce doznałem czegoś podobnego, jak przy twoim *W orszaku* – olśnienia, że oto narodził się poeta.

Z satysfakcją przyjąłem też informacje, że w minionym roku w Lipsku, Nancy i w Poznaniu u prof. Bakuły wygłosił o mojej poezji referaty Berndt Karwen z Lipska, że na Uniwersytecie Purkyně w Usti nad Łabą mówił o mnie Ivo Harák, a Ola Humel – we Wrocławiu. I że powstała kolejna, czwarta już praca magisterska na mój temat, a dokładniej mojej twórczości dramatycznej dla dzieci i młodzieży. Jej autorką jest Pavlína Cencialowa, absolwentka Uniwersytetu Śląskiego w Opawie.

Jaki będzie ten rok?... Lada moment spodziewam się podpisać umowę na drugie wydanie *Kazinkowego grania*, zamierzam też dokończyć *Dziennik osoby towarzyszącej*. W tym celu jednak będę się musiał zaopatrzyć w dyktafon, bo z pisaniem ciągle jeszcze mam kłopoty. Przymerzam się też do zupełnie nowej rzeczy, ale nie chciałbym zdradzać, czego będzie dotyczyć.

Czego bym sobie życzył? Przede wszystkim poprawy zdrowia. Żebym mógł wreszcie wychodzić na spacer.

Notował: K. KASZPER

OPINIE

Tomasz Venclova

Pokolenie budujące ze szczątków

Moi rówieśnicy urodzili się i dorastali w systemie totalitarnym. Żyliśmy w świecie ruin po zniszczonej cywilizacji. Czasami był to wers z wiersza zapomnianego czy, częściej, zamordowanego poety. Czasami był to cały tekst, ręcznie przepisany lub zdobyty z trudem w tzw. zamkniętej części zbiorów jakiejś biblioteki publicznej. Czasami mógł to być nawet klasycystyczny pałac w Sankt Petersburgu lub barokowy kościół w Wilnie czy we Lwowie.

Z takich właśnie szczątków moje pokolenie próbowało odbudować całą cywilizację, odtworzyć utracony język, by nadać światu jakiś sens. Nawiasem mówiąc, dziś tęsknię nawet – co, przyznaję, jest dość przewrotne z mojej strony –

za tamtymi czasami, kiedy pojęcia dobra i zła, sensu i bezsensu, były bardziej oczywiste niż teraz; w świecie postkomunistycznym są one bardziej rozmyte.

Niestety, zło, zniewolenie i kłamstwo są wieczne. Poczucie konieczności rekonstrukcji świata z ruin będzie zatem towarzyszyło człowiekowi zawsze. A rekonstrukcja, choć brzmi to paradoksalnie, zawsze oznacza w równej mierze zwrócenie się ku dokonaniom przeszłości, co innowację. Mam nadzieję, że mojemu pokoleniu udało się wywiązać z przypadającej nań części tego zadania.

(Wybitny litewski poeta, eseista i tłumacz, na łamach Tygodnika Powszechnego).

Telewizja

WTOREK 10 LUTEGO

■ TVP 1

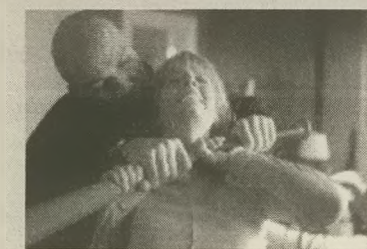
6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Listy od Feliksa (s. anim.) 9.10 Jedynecka (dla dzieci) 9.35 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 9.45 Ferie z Jedyką (dla dzieci) 10.00 Rok 2030 (s.) 10.25 Królowa miecza (s.) 11.10 Zooteka (mag.) 11.30 Zwierzęta świata (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Tak jak w Unii (mag.) 12.45 Plebania (s.) 13.10 Sąsiedzi (s.) 13.40 Lokatorzy (s.) 14.05 Książki na zimę (mag.) 14.10 Nieukończony cud (film dok.) 14.50 Bezpieczna zima, ubezpieczony kierowca 15.00 Wiadomości 15.10 Na szczycie (reportaż) 15.30 Otwarte drzwi (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyki 17.40 Klan (s.) 18.05 Forum (pr. public.) 18.50 Bezpieczna zima, ubezpieczony kierowca 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Głosy zza ściany (film USA) 21.50 Zawsze po 21. (mag.) 22.25 Plus minus (mag.) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Prawdziwy koniec wielkiej wojny (s. dok.) 23.35 Nana to ja (film franc.).

■ TVP 2

7.10 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.20 100 dobrych uczynków (s.) 7.40 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.50 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Czterej pancerni i pies (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.35 Viva najpiękniejsi, czyli najpiękniejsza Polka, najpiękniejszy Polak (pr. rozryw.) 11.30 Misja Ziemia (film dok.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.30 Nie tylko dla komandosów (pr. wojskowy) 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.20 Hołdys Guru (pr. rozryw.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej)

W KRAINIE DRESZCZOWCÓW: GŁOSY ZZA ŚCIANY
Wtorek 10. 2., godz. 20.15, TVP 1
Thriller, 88 min, USA/Kanada 2003

Reżyseria: Francois Gingras
Scenariusz: Ronnie Christensen
Występują: Nicole Eggert, Dean McDermott, Bruce Gray, Stephen McHattie, Conrad Pla, Matthew Boylan i inni.

Wozy policyjne, straż pożarna, karetki pogotowia blokuja ulicę przed apartamentowcem. Od dramatycznych wydarzeń mija rok. Pod ten sam dom, gdzie przed 12 miesiącami doszło do tragedii, podjeżdża taksówka. Wysiada kobieta z bagażami. Przyjechała do męża, z którym ma tu zamieszkać. Nocą słyszy dziwne odgłosy zza ściany, szepty, kroki, trzaśnięcie drzwi. Od sąsiadki Paige dowiaduje się, że przed rokiem w mieszkaniu doszło do tragedii. Kłatwa może teraz dosięgnąć Paige i jej męża. Niebawem okazuje się, że starsza pani z sąsiedztwa zginęła w tajemniczych okolicznościach. Wystraszona Paige szuka pomocy u męża, ale Mark lekceważy jej obawy. Dręczona złymi przeczuciami kobieta rozpoczyna śledztwo na własną rękę. Odnajduje w gazecie sprzed roku wiadomość o pożarze w domu, dowiaduje się od siostry spalonego żywca Bruce'a o dziwnych okolicznościach jego śmierci. Niespodziewanie pojawia się również ojciec Marka. Osaczona Paige uświadamia sobie, że grozi jej śmiertelne niebezpieczeństwo.

19.30 Telewizyjne Wiadomości Lite-rackie (mag.) 20.05 M jak miłość (s.) 21.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.45 Przystanek praca (mag.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Niezwykła historia (film włos.) 0.20 Kallafiorr (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Studio pod bukiem (mag.) 8.10 Schlesische Wochenschau (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Prawdziwa historia niechcianych pomników (s. dok.) 9.45 Więzy krwi (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Tam Tam (mag.) 12.15 To jest temat (mag.) 12.35 Dzieje kultury polskiej (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Świat (mag.) 14.45 Co w lesie piszczy (mag.) 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Magazyn medyczny 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Kowalski i Schmidt (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Spotkanie z folklorem 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (s.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Kochany Fidelu - historia Marity (film dok.) 0.05 Kuchnia polska (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 8.00 Viper (s.) 9.00 Rodzina zastępcza (s.) 9.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 10.00 Tajne przez pufne (s.) 10.50 Asy z klasy (s.) 11.45 Domowa kawiarenka (mag.) 12.15 Interwencja (mag.) 12.35 Serca na rozdrozu (s.) 13.25 TV Market (mag.) 13.40 4 x 4 (mag.) 14.10 Power Rangers (s.) 14.35 Transformery (s. anim.) 15.05 13 posterunek (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Zostać miss 2 (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Infoleak 19.10 Rodzina zastępcza (s.) 20.15 Miodowe lata (s.) 21.15 Samo życie (s.) 21.50 Misja (film ang.) 0.15 Biznes Informacje 0.40 Graffiti (pr. public.) 1.00 Miłość Swanna (film niem.) 2.55 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 W jaki sposób... 5.20 Europa dziś 5.50 Po czesku 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Moda - Ekstrawagancja 9.25 Mieszkać to zabawa 9.45 Kalendarium 10.00 Wiadomości 10.10 Czarni baronowie (s.) 11.05 Oczarowani (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szczęście domowe (mag.) 13.00 W jaki sposób... (mag.) 13.25 (Na)bierz mnie! (pr. rozryw.) 14.00 Wiadomości 14.05 Bliskie spotkania V. Neckářa (pr. rozryw.) 15.00 Oczarowani (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Klocki (pr. dla dzieci) 16.15 Świat cudów (s.) 16.45 Akademia, sens życia (s.) 17.10 Śladami 17.25 Stop (mag. dla kierowców) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Przyjaciele (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Gliniarz czy łobuz (film franc.) 21.55 Na tropie 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Przyjaciele (s.) 23.50 „Poprask” 0.10 Bliskie spotkania V. Neckářa (pr. rozryw.) 1.05 Co domowe jedzenie to domowe jedzenie (film czes.) 2.20 „Klekánice” 3.00 Melodie miłości 3.30 Tydzień w regionach.

■ TVC 2

5.00 Wspomnienia z serialu 5.35 Czarne owce 5.50 Niechciane dzieci 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Time out 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.05 Pierwsza pomoc 12.20 Przewodnik akwautów po oceanie (s. dok.) 13.10 Czuli 13.35 Geografia świata (s. dok.) 13.55 Wideoatlas naszej przyrody (s.

dok.) 14.10 MŚ w białonie - Niemcy 16.05 Klucz (mag.) 16.35 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 17.30 Rodzina i szkoła (mag.) 17.50 Publicystyka ekologiczna 18.35 Nie poddawaj się 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Świat motoryzacji (mag. sport.) 20.00 Ludzie z maneżu (s. dok.) 21.00 Na pływalni ze Z. Neubauerem 21.25 Ogniem i mieczem (s.) 22.15 Pion (pr. public.) 23.15 Dwudziestka dwójka 1998 (pr. rozryw.) 23.45 Churchill (s. dok.) 0.40 Depeche Mode: Paryż 2001 (koncert) 1.40 Retransmisja obrad Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Szczęśliwy Luke (s.) 11.20 Lekcje gotowania 11.55 Stefania (s.) 12.45 Trzy życia Sofii (s.) 13.30 Na południe (s.) 14.25 Kachorra (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Gliniarz i prokurator (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 Na własne oczy 21.50 24 godziny (s.) 22.40 „Nejslabší! Máte padáka! (teleturniej) 23.35 Operacja Aurora (film USA) 1.15 Sztuka kochania (dok. s. erot.) 2.35 Na własne oczy 3.20 P.F. 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namietność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.45 Fandy, och Fandy (film czes.) 13.20 Raymondka każdy lubi (s.) 13.45 Pomoc domowa (s.) 14.20 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Melrose Place (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Raj marzeń (film niem.) 21.35 12 odważnych (pr. dok.) 21.50 Ostry dyżur (s.) 22.45 Kiedy ucinąć działą (film USA) 0.25 Na temat! 0.35 Salon samochodowy 1.05 Kusząca szansa (teleturniej) 2.10 Świat według Bundych (s.) 2.35 Sauna.

ŚRODA 11 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Kłasyka animacji 9.10 Plastelinek i przyjaciele (dla dzieci) 9.35 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 9.45 Ferie z Jedyką (dla dzieci) 9.55 Kropelka - przygoda z wodą (s. anim.) 10.25 Jeśli nadejdzie jutro (s.) 11.10 Szansa na życie 11.30 Nowoczesna chirurgia (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Samo życie (reportaż) 12.45 Klan (s.) 13.10 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 14.00 Nasze rytmy zdrowia (mag.) 14.20 Obserwator wojskowy (pr. wojskowy) 14.40 Trewir - Najstarsze niemieckie miasto (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Reportaż 15.35 Bezpieczna Jedyka (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyki 17.40 Klan (s.) 18.05 Hip-hop - muzyka marginesu czy portret pokolenia? (pr. public.) 18.35 Irak 2004 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Nie stracić najważniejszego (film USA) 21.55 Kryminalna Jedyka (mag.) 22.20 Za drzwiami z napisem cisza - rzecz o chirurgach (film dok.) 22.55 Oblicza mediów (pr. public.) 23.15 Monitor Wiadomości 23.30 Biznes perspektywy (mag.) 23.40 Sztuka latania (film ang.).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.35 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Czterej pancerni i pies (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.30 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.40 Herbatka u Tadka (pr. rozryw.) 11.30 Magazyn Ekspresu Reporterów 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody

KINO MOCNYCH WRAŻEŃ:
STAN ŁASKI
Środa 11. 2, godz. 22.35, TVP 2
Film sensacyjny, 129 min, USA 1990

Reżyseria: Phil Joanou
Scenariusz: Dennis McIntyre, David Rabe
Występują: Sean Penn, Ed Harris, Gary Oldman, Robin Wright i inni.
Terry Noonan (Sean Penn), z pochodzenia Irlandczyk, po 12 latach nieobecności wraca na stare śmieci, do synającej z bezprawia dzielnicy slumsów na Manhattanie. Kwitnie tam handel narkotykami, szerzą się przemoc i gwałt. Dzielnica rządzi irlandzki gang, dowodzony przez Frankiego Flannery (Ed Harris). Gangsterzy prowadzą wojnę z mafią włoską o dominację i wpływy. Młodszy brat Frankiego, Jackie (Gary Oldman), również uwikłany w przestępczą działalność, jest przyjacielem Noonana z lat młodzieńczych. Na jego prośbę stary kumpel zostaje przyjęty do gangu. Siostra braci, Kathleen (Robin Wright), pierwsza miłość Terry'ego, jako jedyna w rodzinie wybrała uczciwą drogę życia. Próbuje wyrwać się ze swego środowiska, podejmując pracę recepcjonistki w hotelu w centrum miasta. Sprawy komplikują się, gdy ginie jeden z przyjaciół, który był winien włoskiemu mafioso grubą forszę, a o zbrodnię Terry podejrzewa Frankiego.

Tarzana (s.) 14.30 30 ton! Lista, lista 15.00 Zwierzoczekoupiór (teatr) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Program artystyczny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Sir Thomas Allen - Aria i makaron (pr. muz.) 19.55 Czy musiało tak być? (mag.) 20.05 M jak miłość (s.) 21.00 Linia specjalna (pr. public.) 21.30 Niepotrzebny (film dok.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.30 Chłop w Europie 22.45 Stan łaski (film USA) 0.55 Co się zdarzyło w Mazar-i Szarif (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn beskidzki 8.45 Gość dnia 9.00 Sfinks - zagadki historii (s. dok.) 9.40 Więzy krwi (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Lud Księgi (reportaż) 12.15 Telenowyny (mag.) 12.35 Taka była telewizja (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Teleplotki (mag.) 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Magazyn beskidzki 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Senat - studio senackie 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.25 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Eurostrada 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Sędzia John Deed (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Transformery (s. anim.) 8.00 Poplata 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.55 Słoneczny patrol 8 (s.) 10.50 Awantura o kasę (teleturniej) 11.45 Samo życie (s.) 12.15 Interwencja (mag.) 12.35 Serca na rozdrozu (s.) 13.25 TV Market (mag.) 13.40 Czułość i kłamstwa (s.) 14.10 Power Rangers (s.) 14.35 Pokemon (s. anim.) 15.00 Świat według Kiepskich (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Tajne przez pufne (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje 19.10 Viper (s.) 20.10 Świat według Kiepskich (s.) 21.00 Samo życie (s.) 21.40 Trzęsienie ziemi (film USA) 0.00 Biznes Informacje 0.25 Graffiti (pr. public.) 0.45 Pierwszy milion (s.) 1.40 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 W. A. Mozart: Symfonia C dur 5.15 „Klekánice” 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Teleanek 8.40 Klocki 8.50

W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 9.00 Trylobit 2003 9.35 Co mogą dla siebie zrobić (mag.) 9.40 Diagnoza 10.00 Wiadomości 10.15 Missis (pr. rozryw.) 11.15 Sponsor (film czes.) 11.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Na pływalni ze Z. Neubauerem 14.00 Wiadomości 14.05 Wędrująca kamera 14.35 Pod korcem (mag.) 14.50 Świat rekordów Guinnessa 15.15 Jaś i księżniczka Dorinka (bajka) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (pr. muz.) 17.05 Czy chcecie mrnie? (mag.) 17.20 Pierwsza pomoc 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Aneta (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Co teraz i co potem? (s.) 20.55 Bananowe rybki (talk show) 21.30 Mi5 (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki 23.25 Ludzie burmistrza (s.) 23.50 Szczęście domowe 0.20 Losowanie „10” szczęśliwych 0.25 Spotkanie z J. Burianem 0.55 Wędrująca kamera 1.20 Piękne zguby 1.50 Świat motoryzacji 2.30 W górę w chmurę 2.55 Wydarzyło się... 3.00 Politykon 3.50 Starty 4.15 Ścieżki wiary.

■ TVC 2

5.00 Ścieżki wiary 5.30 Kalendarium 5.45 Etykieta 5.55 Na tropie 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 W blasku pięciu kół 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.10 Śladami 12.25 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 13.20 Akademia, sens życia (s.) 13.40 Świat cudów (s. dok.) 14.10 MŚ w białonie - Niemcy 16.10 Rodzina i szkoła (mag.) 16.30 Skarby świata (s.) 16.45 Świat filmu: Barry Levinson (film dok.) 17.45 „Poprask” 18.05 Pomarańcza (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Rallye (pr. sport.) 19.40 PS w łyzwiarstwie szybkim - Młoda Bolesław 20.00 Nominacje do nagrody Czeskiego Lwa 21.50 Diagnoza (mag.) 22.10 Salon Cimman (pr. rozryw.) 22.55 Mannowie - powieść wieku (film niem.) 0.40 Publicystyka ekologiczna 1.40 Magazyn F 1.55 Retransmisja obrad Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Swaty (film USA) 11.00 Lekcje gotowania 11.30 Stefania (s.) 12.20 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Niewiarygodne historie (s.) 13.30 Na południe (s.) 14.20 Kachorra (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.30 Gliniarz i prokurator (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.) 20.40 Jutro nie umiera nigdy (film USA) 22.55 Judo obywatelskie (pr. public.) 23.30 24 godziny (s.) 0.15 Lunatycy (film USA) 2.15 Judo obywatelskie 2.45 Tele tele 3.10 Rady ptaka Loskutaka 4.10 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namietność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.45 Hombre (film USA) 13.45 Pomoc domowa (s.) 14.15 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Melrose Place (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Trzydzieści spraw majora Zemana 2 (pr. rozryw.) 22.20 Z braku czasu (film USA) 0.05 Na temat! 0.15 Policja z Palm Beach (s.) 1.05 Kusząca szansa (teleturniej) 2.10 Świat 2004 2.35 Świat według Bundych (s.) 3.00 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 11. 2. 2004 obchodził swoje 75. urodziny
pan ALOJZY NIERYCHEL
z Wierzniewic. Z tej okazji zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego do dalszych lat życzą żona i córka z wnukami.
RK-022

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Władca pierścieni: Powrót króla (10, 11, godz. 16.00, 19.30), **Reflex:** Bad Boys 2 (10, 11, godz. 17.00, 20.00), **CZ. CIESZYN - Central:** Pan i Władca: Na krańcu świata (10, godz. 17.15, 19.30), **TRZY-NIEC - Kosmos:** Mali Agenci 3D (10, 11, godz. 17.30), „Kameňák 2” (10, 11, godz. 20.00), Prosiaczek i przyjaciele (10, godz. 14.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

Co w radio

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

KARWINA RAJ - Klub Seniora zaprasza 10. 2. o godz. 16.00 do Domu PZKO na prelekcję J. Chmiela pt. „Wydobywanie czarnego węgla na przełomie XX i XXI wieku w zagłębiu Ostarawsko-Karwińskim”.

BLĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 11. 2. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

HAWIERZÓW MIASTO Klub Kobiet zaprasza serdecznie na spotkanie 12. 2. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka serdecznie zaprasza 10. 2. o godz. 17.00 na spotkanie z inż. Ewą Sikora pt. „Uzbekistan – 20 lat temu”.

CIERLICKO - Macierz Szkolna i MK PZKO zapraszają 13. 2. o godz. 19.00 do Domu Polskiego na Kościelcu na bal. Grają „Smolaři”. Miejscówki z kolacją 230 Kc, studenci 150 Kc, do nabycia w szkole.

RYCHWAŁD - MK PZKO zaprasza 13. 2. o godz. 19.00 do restauracji „U Smetany” (Sokolský dům) na tradycyjny bal. Przygrywa orkiestra „Sonata”.

MILIKÓW PASIEKI - MK PZKO oraz Macierz Szkolna PSP w Koszarzyskach serdecznie zapraszają 14. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO na tradycyjny bal. Świątna muzyka, loteria i inne atrakcje zapewnione.

OLDRZYCHOWICE - MK PZKO zaprasza 14. 2. od godz. 17.00 do Domu PZKO na Bal PZKO.

PTTS „BŚ” - zaprasza swoich członków i sympatyków 14. 2. na „Biały Rajd”. Trasa: Wędrynia motorest do HOT KIKULA Koszarzyska, start w godz. 9.00-9.30. Równocześnie oznajmiamy, że wycieczka na Baginiec odbędzie się 21. 2.

JABLONKÓW - PSN Ruchu Politycznego Coexistentia-Wspólnota zaprasza 11. 2. o godz. 15.30 do Domu PZKO na zebranie sekcji połączone ze spotkaniem z członkami przedstawicielstw gminnych w Jablonkowie, Bukowcu, Milikowie, Nawsiu, Gródku, Łomnej Dolnej, Piosku, Nydku i Koszarzyskach. W programie: sprawozdanie radnego z Jablonkowa inż. B. Haratyka na temat działalności Przedstawicielstwa Miejskiego.

TRZYNIEC - PSN Ruchu Politycznego

„Twój dzień urodzin, to piękna data
więc żyj nam mamó do końca świata.
Niech Cię Bóg zdrowiem obdarzy
miej radość w sercu a uśmiech na twarzy”.

Dnia 11. 2. 2004 obchodził swoje 70. urodziny
pani MARTA RECMANIKOWA

z Cierlicka. Z tej okazji najlepsze życzenia dużo zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego do dalszych lat życzy mąż, córka i syn z rodzinami.
RK-015

go Coexistentia-Wspólnota zaprasza 12. 2. o godz. 15.30 do świetlicy PZKO w Trzyniecu Starym Mieście (1. piętro), naprzeciw Policji RC, na zebranie sekcji połączone ze spotkaniem z członkami przedstawicielstw gminnych w Wędryni, Ropicy i Kocubędzu. W programie: sprawozdanie radnego z Wędryni B. Raszki na temat działalności Przedstawicielstwa Gminnego.

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa „Koi jak i jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 29. 2. wystawy Soni Pryszcz-Botor „Fobie”, Anny Kowalczyk-Klus „Jasność i mrok”, „Albatros – sztuka współczesna ze Szkocji”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA: do 29. 2. wystawa „Beskid Śląski” w malarstwie Pawła Wałacha. Otwarte po-pt: 9-15.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat: do 29. 2. wysta-

wa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszy-nie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwał-dzie:** stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina:** do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **JABLONKÓW, Rynek Mariacki 14:** do 22. 2. „Szkola podstawą życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyna”.

▲ **GALERIA „NA SCHODACH”** - do 14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL POLSKIEJ PIEŚNI CHÓRALNEJ Oferta dla zaolziańskich zespołów

Polski Związek Chórów i Orkiestr ogłasza Ogólnopolski Festiwal Pieśni Chóralnej, w którym mogą również uczestniczyć chóry z Zaolzia. Głównym celem Festiwalu jest pobudzenie amatorskich zespołów chóralnych do wykonywania pieśni polskich, w tym również kościelnych, z różnych epok. Finał Festiwalu, który ma charakter konkursu, odbędzie się w dniach 2 i 3 maja w Katowicach.

Na Festiwalu oceniane będą zespoły nieprofesjonalne w kategoriach: chóry dziecięce (do 16 roku życia), chóry młodzieżowe, chóry studenckie, chóry dorosłych żeńskie, chóry dorosłych męskie, chóry dorosłych mieszane, chóry kameralne (do 25 osób) oraz chóry szkół muzycznych. Przesłuchania konkursowe w Katowicach odbywać się będą według harmonogramu uściślonego przez organizatorów. Chóry, które uzyskają najwyższe lokaty mają obowiązek wzięcia udziału w Koncercie Laureatów w dniu 3 maja 2004 roku.

Organizatorzy zapewniają zespołom uczestniczącym w eliminacjach w Katowicach jednodniowe wyżywienie dla członków chórów. Najlepszym zespołom Jury przyznaje nagrody.

Regulamin Festiwalu oraz Kartę Zgłoszenia mogą chóry podjąć w sekretariacie ZG PZKO w Cz.Cieszylinie. Tam trzeba również oddać Kartę Zgłoszenia w terminie do 29 lutego 2004 r.

Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne proponuje do finału w Katowicach najlepsze chóry i powiadając o tym prezesów i dyrygentów chórów na wspólnym zebraniu z zarządem ZŚM, które odbędzie się w środę 10 marca o godz. 16 w salce nr. 112 w hotelu *Piast* w Cz. Cieszylinie. Udział chóru w Festiwalu potwierdzi Oddział Śląski PZChIO w Katowicach do 10. 4. 2004 r. (ostatyczna liczba uczestników uzależniona będzie od wysokości uzyskanych niezbędnych środków finansowych).

Organizatorzy przedstawiają inicjatywę utworzenia Chóru *POLO-NIA 2004*, by pod jedną batutą zaśpiewać wybrane utwory. Materiały nutowe zostaną dostarczone Zrzeszeniu Śpiewaczo-Muzycznemu po wyłonieniu w Katowicach uczestników Festiwalu.

ZG PZKO i Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne zachęca zaolziańskie chóry do udziału w Festiwalu.

JÓZEF WIERZGÓŃ
wiceprezes ZG PZKO i ZŚM

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie Frysztacie (przy rynku).

PODZIAŁY GENERACYJNE NIE PRZESZKADZAJĄ

Cierlicko otwiera się w stronę sąsiadów

PZKO-wskie zebranie sprawozdawcze cierlickiego MK, które odbyło się w ubiegłym tygodniu (połączono je z przygotowaniami do organizowanego wspólnie z Macierzą tutejszej PSP balu, który odbędzie się w najbliższy piątek), przebiegało w duchu znowu budzących się nadziei na podniesienie aktywności.

Połączenie sił starszej generacji społeczników i utworzenie jednego dla Cierlicka, Kościelca, Stanisławic i Grodziszca Klubu Kobiet oraz Klubu Seniora (dla panów) sprawiło, że zaczęto znowu spotykać się regularnie, każdy drugi czwartek w miesiącu, a spotkania te nabrały rumieńców. Nie ograniczają się tylko do pogawędek, poznawania nowych technik robót ręcznych, odwiedzin sąsiednich Kół i ich wystaw. Wróciło do łask wspólne śpiewanie. Grono 46 osób, a tyle przybyło np. na Wigilię, to już prawdziwy chór! Padła nawet propozycja przygotowania występu... Pod kierownictwem p. Sznappkowej i p. Walka oba kluby przygotowują w najbliższym czasie *Tradycyjne Babskie Ostatki* (21 lutego od godz. 17.00 w Domu PZKO im. Żwirki i Wigury na Kościelcu).

Kolejne imprezy to prelekcje: 11 marca odbędzie się wystąpienie z pierwszą ogrodniczką i sadowniczką pan Sabełą, zaplanowano też spotkanie z MUDr. J. Curzydą oraz gawędziarzem ludowym T. Filipczykiem. Pezetkaowcy wybiorą się w odwiedziny do zaprzyjaźnionych Kół w Trzanowicach i Kocubędzu, a sami przygotowują wystawę pt. *Cierlicko dawniej i dziś*.

We wrześniu br. Dom Polski na Kościelcu obchodzić będzie swoje 10-lecie. Jest on bazą dla wszystkich trzech okolicznych Kół PZKO, które zarówno przy budowaniu i urządzaniu domu, jak i teraz nie

szczędzą sił, kiedy trzeba wziąć się do społecznej pracy. Ostatnio taka potrzeba zaistniała w ubiegłym roku podczas usuwania skutków pożaru. Za pomoc podziękował Cierliczanom obecny na zebraniu przedstawiciel MK PZKO na Kościelcu J. Przywara. Poprosił on też o wsparcie finansowe dla szykowanego wznowienia publikacji wydanej z okazji 70. rocznicy katastrofy lotniczej Żwirki i Wigury przez Kongres Polaków. Zapotrzebowanie na książkę, zwłaszcza ze strony turystów z Polski, jest duże, a w magazynie zostały zaledwie dwa egzemplarze...

Praca pezetkaowska nie jest jednak domeną wyłącznie seniorów. Średnie pokolenie, a nawet młodzież działają nie mniej aktywnie. Czterdziestolatki, którzy mają spotykając się regularnie *Klub Wspaniałych Mężczyzn bez Latających Maszyn*, latem wybrali się nawet na wspólny spływ kajakowy. Młodzi organizują głównie imprezy sportowe i taneczne, ale były już też próby stworzenia teatru amatorskiego. W sumie z kondycją społeczną Cierliczan i mieszkańców okolic nie jest źle. Duża w tym zasługa szkoły i jej dyrektorki B. David, która zainicjowała w ramach Macierzy Szkolnej powstanie Klubu Aktywnych Rodzin. Cierlicka PSP daje też zaplecze do pracy drużynom harcerskiej i zachowuje. Wszystkie wymienione organizacje ściśle ze sobą współpracują, a większość rodziców jest równocześnie członkami PZKO.

Różnice pokoleń nie tworzą tutaj podziałów, a połączenie z sąsiednimi Kołami wychodzi Polakom z Cierlicka i okolic na plus. Być może w przyszłości więzy te jeszcze bardziej się zacieśnią.

BARBARA GLAC

Redakcyjnej Moczy

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Spotkanie przyjaciół NAPRZODU

W Łąkach nad Olzą zachowała się księga protokołów Polskiego Klubu Sportowego Naprzód Łąki, zapoczątkowana pierwszym zapisem z 6. 7. 1933, który obejmował nazwiska jego 111 założycieli na czele z kierownikiem polskiej szkoły Karolem Morysem. Na dalszych miejscach znaleźli się rolnik Alojzy Gattnar, kowal i burmistrz zarazem Rudolf Kokotek, po nim jego brat Alojzy, chałupnik Józef Golasowski, górnik Alojzy Maryniok, nauczyciele Robert Chlebek, Józef Kokotek i Stanisław Gogulski, sklepowy Alojzy Lipka, krawcy Alojzy Fołtyn i Karol Kałuża, poseł socjalistyczny do Parlamentu Augustyn Łukosz, stolarz Józef Bardoń i dalsi działacze polskich organizacji w gminie.

Na pierwszym zebraniu zarządu, które zwołał późniejszy prezes K. Morys, obecnych było 30 osób.

Nazwę klubu Naprzód zaproponował A. Maryniok, parcelę na Kamieńcu (nieużytki) wynajęła na jeden rok bezpłatnie gmina a brakujących kilka metrów kwadratów pola darował Alojzy Ocisk. Przy budowie boiska najofiarniej- szym był Emil Duda Błażej. Protokoły zebrań zarządu notował sekretarz Alojzy Orszulik a każdorazową zgodność zapisu prezes K. Morys uwiarygodniał podpisem i pieczęcią klubową.

Pamięć o Naprzodzie wznowiono 20. 2. 1999 powołaniem do życia Klubu jego przyjaciół, którego pierwszym przewodniczącym został Alojzy Noszka z Trzyna. Obecnie funkcję tę pełni inż. Czesław Chlebek, który zwołuje na piątek 20. 2. na Zacisze spotkanie wspomnieniowe członków i sympatyków tego PKS.

JÓZEF RASZYK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Pracowity rok gródeckiego PZKO

W trzecią styczniową niedzielę zeszli się na zebraniu sprawozdawczym członkowie gródeckiego MK PZKO. Z udziałem – jak na aktualne warunki – nie było źle. A do tego, że z ZG się żaden delegat (który to już raz...) nie zjawił, już zdążyliśmy się w Gródku powoli przyzwyczaić. Choć nie można powiedzieć, że nas to cieszy.

Wszystkich obecnych powitała prowadząca zebranie Wanda Tomczala. Po programie kulturalnym (jeszcze w atmosferze świątecznej) w wykonaniu dzieci przedszkola i PSP prezes Karol Pilch przedstawił sprawozdanie z działalności MK PZKO za ub. r. A była to działalność bogata i wielce różnorodna. Zorganizowano wszystkie tradycyjne – i nie tylko – imprezy, choć czasem tylko dzięki wysiłkowi i ofiarności grupy najbardziej aktywnych członków (w myśl powiedzonka: „Kto też to będzie robił? – Ci co zawsze oczywiście...”). Nie sposób opisać wszystkiego, pozwolę sobie więc wspomnieć o rzeczach najważniejszych i najbardziej udanych.

Należy do nich niewątpliwie Gorolski Świątyni, na którym gródeckie Koło ze swym stoiskiem pojawia się corocznie od wielu lat. Wysiłki organizacyjne zaowocowały niezłym efektem finansowym. Bardzo spodobała się też członkom Koła październikowa wycieczka krajoznawcza na zaolziańskie doły (m.in. zwiedzili zamek we Fryszacie, muzeum górnicze w Landeku i drewniany kościółek w Markłowicach), a z innych imprez np. smażenie jajeczniczy, tłoczenie kapusty (nowy pomysł) i oczywiście Wigilijska (ze wspianiem występem TL „Bajka”).

Co jeszcze się w Gródku udało? Wymienię tu np. odrestaurowanie przez Klub Młodych piwnicznego

pomieszczenia na salę klubową, sukcesy naszych sportowców (w tenisie stołowym i piłce nożnej), współorganizowanie z Urzędem Gminnym znanego przełajowego „Biegu przez Gródek” (było aż 280 zawodników). Pomyślna jest współpraca nie tylko ze wspomnianym już Urzędem Gminnym, ale i z miejscową PSP i przedszkolem oraz z naszymi przyjaciółmi z PZKO w Piosku. Często i chętnie był nasz Dom PZKO wykorzystywany przez różne organizacje działające na terenie gminy, a także przez mieszkańców wioski na jubileusze i inne uroczystości rodzinne. Działal w naszym kole w ub. r. jak zawsze aktywny Klub Kobiet, panowie zaś mieli zaś swój Klub Seniora (nazywany przez niektórych szumnie też „Klubem Synków w Najlepszych Rokach”). Przy tym wszystkim oczywiście przebiegały prace przy utrzymaniu naszego Domu. Podziękowaniami dla niezastąpionego gospodarza Koła Adama Szturca oraz życzeniami noworocznymi dla wszystkich członków zakończył p. prezes Pilch swe sprawozdanie.

Z pomyślnym wynikiem zakończyło się także gospodarowanie Koła, jak wynikało ze sprawozdania naszego ministra do finansów, czyli kasjera Jana Raszki. A w 2004 r. czeka nas np. wykończenie i zagospodarowanie pomieszczenia w suterenie pod sceną, odnowienie schodów przed głównym wejściem, a może i wybudowanie schodów od Domu ku Olzie – wykorzystane byłoby przy organizacji Wianków.

Starosta Gródku Paweł Tomczala nieomieszkał podziękować PZKO-wcom za współpracę z Urzędem Gminnym. Po obradach była okazja do zakupu polskich nowych wydawnictw oraz do dyskusji przy skromnym poczęstunku.

Lidia Kluz

Hyde Park

Ostrożnie z zapożyczeniami!

W naszym GL ostatnio aż roi się od różnych zapożyczeń, czyli obcych w strukturze języka polskiego wyrazów i zwrotów. Nastąpił gwałtowny przyrost „modnych”, anglicyzmów czy też amerykańizmów, których przeciętny czytelnik naszego pisma nie rozumie. Chodzi o takie wyrazy, wyrażenia lub też nagłówki jak na przykład **freak show**, **głos voodoo**, **hat trick**, **indoorcycling**, **play offs** itp. Warunkiem wyrażenia zgody na użycie zapożyczeń w tekstach jest przydatność oraz dobra znajomość ich znaczeń. Tej znajomości najczęściej u nas dotychczas nie ma. Za pośrednictwem środków przekazu są te obce elementy kulturowe wprowadzane do naszego życia codziennego, a wiadomo, że nie zawsze jest to kultura najwyższej próby. Świadczą o tym choćby amerykańskie dialogi filmowe, przesycone rynsztokowym słownictwem.

Troska o kulturę języka ojczystego wymaga od jego użytkowników, a w naszych zaolziańskich warunkach zwłaszcza od redaktorów GL, propagowania stanowczego umiaru w bezkrytycznym przejmowaniu słów i zwrotów angielskich. Nie należy wprawdzie popadać w przesadną, nacjonalistyczną dbałość o unikanie zapożyczeń, lecz trzeba odróżniać ważne potrzeby nazewnictwa od szkodliwej snobistycznej pozy. Wręcz śmieszne jest popisywanie się swymi rzekomymi wiadomościami, znajomością angielskich wyrazów, skoro w polszczyźnie są używane ich odpowiedniki polskie. Nie trzeba więc na przykład pisać Orłowa jest w play offs albo w fazie play offs, a wystarczy po prostu użyć pięknego polskiego wyrazu dogrywki.

Czytelnik może podejrzewać, że niepotrzebne używanie wyrazów angielskich przez redaktora świadczy o braku szacunku dla rodzimej kultury i przekonaniu o wyższości angielskiego, co angielskie, nad tym, co polskie. W każdym wypadku używanie wyrazów i zwrotów angielskich tylko z chęci popisania się ich znajomością jest naganne.

Wiadomo, że w średniowieczu wykształceni Polacy używali w kontaktach oficjalnych języka łacińskiego. Język polski był uważany za język gminu, język nieoświeconej warstwy społecznej. Dopiero w XVI wieku Mikołaj Rej wprowadził język polski do literatury. Słynne jest jego stwierdzenie: A niechaj narodowie wždy postronni znają, iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają! Słowa te stanowią nawet dziś, po 450 latach, cenną myśl przewodnią dla każdego uświadomionego Polaka. Oby tym hasłem kierowali się na co dzień wszyscy przedstawiciele naszej elity intelektualnej!

W związku z zapożyczeniami nasuwa mi się potrzeba zwrócenia uwagi na uporczywe (a błędne) używanie w GL szczechizowanej nazwy miejscowej **Hrczawa**.

Nazwa ta pochodzi od rodzimego wyrazu gwarowego **hyrcz** sęk lub narośl na drzewie. Mówi się w naszej gwarze na przykład: na wybrzeże urosły **hyrcze**; **hyrcze** rómbać; w moim lesie je **hyrczate** drzewo; **tyń bucze** je **hyrczaty**; w Piosku je **hyrczato** cesta; na licu mu wyskoczyła wielko **hyrcz**; spod z gruszki i zrobił se **hyrcz** na głowie.

Adolf Kellner, czeski badacz nazewnictwa cieszyńskiego, w swojej pracy Vychodolašská nářečí stwierdza bezstronnie, że ludność miejscowa używa wyłącznie formy **Hyrczawa**. Podobnie jest z wyrazami gwarowymi **hyrczeć** i **hyrtón** „krtań, gardło”. W gwarach cieszyńskich nie ma żadnego słowa na **hr**.

Forma **Hrczawa** została wymyślona dopiero po powstaniu Republiki Czechosłowackiej, w ramach urzędowej czechizacji wszystkich nazw miejscowych i terenowych na Zaolziu. Powinniśmy zatem pisać zgodnie z wymową **Hyrczawa**, podobnie jak **Piosek** (choć w dawnych księgach metrykalnych używana jest forma **Piasek**).

Władysław Milerski

ZDENĚK POSPĚCH, BRAMKOSTRZELNY OBROŃCA BANIKA OSTRAWA:

Ważne, że jesteśmy w komplecie

Już tylko cztery dni dzielą piłkarzy od startu wiosennej edycji I Gambrinus Ligi. Niecierpliwie oczekują tego momentu zwłaszcza futbolści Banika Ostrawa, jesienno-króla tabeli. Podopieczni trenera Františka Komňackiego stoją przed olbrzymią szansą wywalczenia mistrzowskiego tytułu, który po raz ostatni udało się ostrawianom zdobyć w sezonie 1980/1981. Na łamach Głosu Ludu ponownie będziemy śledzić losy jedynej pierwszoligowej drużyny z naszego terenu, u której narodzin był – przypomnijmy – w 1922 roku Polacy mieszkający na terenie dawnej Polskiej, dziś Śląskiej Ostrawy. W dzisiejszym numerze zamieszczamy wywiad z jednym z najważniejszych piłkarzy w obecnym składzie Banika, obrońcą (a czasami też pomocnikiem) Zdeněkem Pospěchem. Rozmowę przeprowadziliśmy przed sobotnim sparingowym meczem z Matadorem Puchów.

Zdeněk Pospěch (z lewej) walczy o piłkę z opawskim Filipem Dortem.

Fot. AP

Zdenku, pozwól na wstępnie małą dygresję. Jak wspominasz swoje dawne występy w drugoligowym wtedy Futbolu Trzyniec?

O swoich wojażach pod Jaworowem myślę tylko w superlatywach. W Trzyniecu po raz pierwszy zetknąłem się z profesjonalnym futbolem. To była dla mnie szkoła dorosłej piłki. Można

powiedzieć, że w zespole wokół Karla Kuli nabrałem wiele doświadczenia.

Czy pamiętasz swolch „towarzyszy broni”?

Jasne, że tak. W Trzyniecu zawsze mieli szczęście do utalentowanych piłkarzy. Na fance hasał Zdeněk Ciešlar. Oprócz mnie w pomocy grywał też

różnych dziedzin

■ **TENIS STOŁOWY.** Petr Korbel zajął trzecie miejsce podczas turnieju TOP 12 w niemieckim Frankfurtu nad Menem. W grupie D zawodnik Startu Sucha Górna pokonał 4:3 Samsonowa (Białoruś), w ćwierćfinale Korbel uporał się z Niemcem Roskopfem, a przegrał dopiero w półfinale z reprezentantem Danii Michałem Maze (2:4).

■ **PIŁKA NOŻNA, sparingi:** Banik Ostrawa – Puchów 2:0 (Varadi 2), Futbol Trzyniec – Opawa B 0:0. Turniej we Wracimowie: Orłowa – Diećmowice 1:0 (32. Volný), Cz. Cieszyn – jun. FC Witkowice 0:2. (jb)

■ **INTERLIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH:** HRANICE – KARWINA 26:29 (14:17). Bramki dla Karwiny: Zdráha-

la 9/3, Szymanski 8, Bednařík, Laclavík, Horák po 3, Vašek 2, Kust 1. Lokaty po 19 kolejkach: 1. Karwina 32, 2. Přesřov 29, 3. F-M 28 pkt. JUTRO: Trnava – Karwina. (Ok)

port polski

□ **MATEUSZ RUTKOWSKI** został mistrzem świata juniorów w skokach narciarskich. 17-letni zawodnik TS Wisła Zakopane był najlepszym na skoczni w Strynie w Norwegii. Drugie miejsce i tytuł wicemistrza świata przypadł Thomasowi Morgensternowi z Austrii, a trzecie wywalczył Fin Olli Pekala. Bardzo dobrze spisali się również pozostali Polacy. Stefan Hula zajął 13. miejsce, Kamil Stoch 16.

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Dziś Orłowa – Sareza Ostrawa

Hokeliści Hawlerzowa definitywnie utrzymali pierwszoligową przynależność. W sobotę podopieczni trenera Aleša Flašara pokonali na wyjeździe w dogrywce 4:3 Kadań, umacniając się na dziesiątym miejscu w tabeli. Przed jutrzejszą ostatnią kolejką prowadzi Beroun. Do play offs awansuje ósemka najlepszych zespołów, drużyny uplasowane na 11-14 pozycji trafią do grupy spadkowej – o prawo gry w I lidze również w następnym sezonie. Emocji nie zabrakło w niedzielnym meczach play offs II ligi. Hokeliści Orłowej po zaciętej walce ulegli na wyjeździe 2:3 faworytowi rozgrywek, Sarezie Ostrawa. Na wtorek zaplanowano drugą serię, rywalizacja potrwa do trzech zwycięstw. Orłowianie zaprezentują się dziś przed własną publicznością.

● **I LIGA: KADAŃ – HAWIERZÓW** 3:4 w dogr. (0:0, 0:0, 3:3 – 0:1). Bramki: Pelán, Derfler, Duba – Sikora, Dibelka, Volák, Syřinek. Gospodarze lekko skomplikowali

sobie sprawę awansu do play offs. Worek z bramkami rozwiązał się dopiero w trzeciej tercji. W pierwszych dwóch odsłonach obie drużyny grały zbyt asekuracyjnie. Sędzia Lacin, kary 6:11, wykorzystane 1:0, widzów 590. Lokaty: 1. Beroun 83, 2. Chomutów 80, 3. Jihlava 77, 10. Hawierzów 45. JUTRO: Hawierzów – Olomuniec (17.00). (jb)

● **II LIGA: SAREZA OSTRAWA – ORŁOWA** 3:2 (1:0, 1:1, 1:1). Bramki: Luka, Čech, Mainer – Galgonek, Griga.

Orłowianie zaprezentowali się na lodzie lidera grupy wschodniej w korzystnym świetle. Faworyzowani gospodarze nie mieli łatwej przeprawy. Pierwszoplanowymi postaciami tego meczu byli obaj golkipery – ostrawski Jurečka i orłowski Čučela. W składzie Sarezy pojawiło się kilku zawodników, wypożyczonych specjalnie na play offs (m.in. pierwszoligowcy Michal Čech i Vladimír Luka).

Martin Stverka, był tam Miroslav Mikulík, który obecnie prezentuje się w pierwszoligowej Viktorii Žižków. Całej jedenastki, przyznam się bez bicia, tak od ręki nie jestem w stanie wymienić. Pamięć po latach zawodzi.

Wróćmy do współczesności. Kierownictwu Banika Ostrawa nie udało się zrobić żadnych zakupów. Wasł konkurenci jednak się wzmocnili i to niekiedy dosyć zasadniczo. Co o tym sądzisz?

Moim zdaniem ważne jest to, że zostaliśmy w komplecie. Z podstawowej jedenastki nie odszedł żaden zawodnik. To też jest nie bez znaczenia. Eksperti twierdzą, że z tak wąską kadrą będziemy mieć kłopoty. Oczywiście, że sprawę mogą skomplikować kontuzje, ale ja jestem optymistą. Ważne, by dobrze rozpocząć wiosenne rozgrywki. Pierwszy mecz gramy na wyjeździe w Libercu.

Zgrupowanie na Cyprze wypadło całkiem pomyślnie. Pokonaliśmy m.in. rosyjski Rotor Wołgograd. Jak ty sam czujesz się przed startem?

Mam nadzieję, że dobra forma mnie nie opuściła. Na Cyprze szlifowaliśmy głównie technikę, sporo było zabawy z piłką. Kondycji fizycznej nabieraliśmy już przed wyjazdem i nikt nie podchodził do tego lekceważąco. Z zimowych treningów organizm sportowca czerpie przez cały wiosenny sezon.

Należysz do grona obrońców z Instynktem strzeleckim. Jesienno sezon był dla ciebie wymieniony, do ślask rywali trafiłeś siedmiokrotnie. W rywalizacji klubowej przegrałeś tylko z Markdem Heinzem, skądinąd królem strzelców na półmetku rozgrywek...

Odpowiada mi współpraca z Radkiem Látalem. Kiedy ponosi mnie do ofensywy, Radek ubezpiecza tyły i odwrotnie. Trener František Komňacký kilka razy wsadził mnie do linii pomocy, bo nie ukrywam, że ciągnę mnie do przodu. Ze zdobytych siedmiu bramek jestem zadowolony, ale nie zamierzam przestać na tej liczbie.

Spekulowano m.in. na temat twojego przejścia do Sparty Praga. Czy ty sam akceptowałbyś taką propozycję, a może wolałbyś zdobyć w przyszłości zagraniczny kontrakt?

To skomplikowana sprawa. Na dzień dzisiejszy jestem piłkarzem Banika Ostrawa i z tym klubem chcę powalczyć o mistrzowski tytuł. Oczywiście cieszy mnie zainteresowanie ze strony innych klubów, ale konkretnych ofert na razie nie otrzymałem. Takie spekulacje tylko rozpraszają uwagę piłkarza. Wolę skupiać się na swoich obowiązkach wobec Banika i wobec wspaniałych kibiców, których zazdroścza nam nie bez powodu wszystkie pierwszoligowe zespoły.

Rozmawiał JANUSZ BITTMAR

Goście mają duże pretensje do głównego arbitra, który ich zdaniem prowadził zawody dosyć tendencyjnie. **Najważniejsze minuty:** 15. po błędzie Galgonka na 1:0 trafia Luka; 17. Pavlačka (S) uderza w poprzeczkę; 18. Ovšák (O) strzela w słupek; 22. Michal Čech podwyższa na 2:0; 28. Petr Balajka (O) nie daje rady po samodzielnym rajdzie; 29. Galgonek w przewadze (as Jemelík) – 2:1; 53. Mainer po błędzie obrony – 3:1; 53. Griga strzela kontaktowego gola – 3:2; 55. Dvořák (O) zdobywa regulaminową bramkę (krążek odbił się ewidentnie od poprzeczki za linię bramkową) – sędziowe są jednak innego zdania; 60. Grimm (O) pudłuje w wymienionej okazji. **Kary** 10:9, wykorzystane 0:1, widzów 1000. **W innych meczach 1. rundy play offs:** Kromierzyż – Gwiazda Brno 5:3, N. Jicyn – Přerów 0:1, Blansko – Šternberk 3:4. **DZIŚ:** Orłowa – S. Ostrawa (18.00). (jb, JK)

Sypnęło śniegiem, spychacze i ciągniki poszły w ruch.
Fot. MAREK SANTARIUS

ZNÓW SYPNĘŁO BIAŁYM PUCHEM

Przybywa stłuczek i wypadków

REGION (man) – Obfite opady śniegu, które w tych dniach nawiedziły Podbeskidzie, przysparzają problemy kierowcom. Pomimo intensywnej pracy służb utrzymujących drogi w przejezdny stan, od poniedziałku liczba stłuczek w Trzynieckim wzrosła prawie dwukrotnie.

Jak poinformował naszą gazetę Zdeněk Fieger - kierownik działu ruchu frydecko-misteckiej filii Wojewódzkiego Zarządu Dróg w Ostrawie, w poniedziałek stan dróg był jeszcze w normie. Wieczorem jednak sypiący mocno śnieg spowodował korki na wzniesieniach kilku odcinków dróg w okolicy Trzyńca. Tradycyjnie kłopoty z pokonaniem słynnego wśród kierowców Nieborowskiego Kopca miały nieprzygotowane do śniegowych warunków TIR-y.

We wtorek i środę, kiedy opady śniegu stały się jeszcze bardziej

intensywne, sytuacja dalej się pogarszała. Od tego momentu drogowcy pracują bez przerwy. Główne trasy skrapiane solanką są mokre. Na drogach drugiej kolejności nie wolno stosować środków chemicznych i pokrywa je warstwa ubitego kołami pojazdów śniegu posypywana regularnie żwirem. W całym regionie pełne ręce roboty mają też funkcjonariusze policji drogowej, ustalający okoliczności wypadków.

Jak na razie nie odczuli skutków powrotu zimy pasażerowie komunikacji publicznej. Jak podaje rzecznik prasowy spółki Bus Slezsko Jan Trombik, autobusy kursują na Podbeskidziu według rozkładów jazdy. Kiluminutowe spóźnienia są raczej rzadkością.

Śmierć pułkownika

Po wylewie krwi do mózgu zmarł w szpitalu w Waszyngtonie płk Ryszard Kukliński. Od 1947 r. służył w Ludowym Wojsku Polskim. W latach 1976-1981 był polskim oficerem łącznikowym w Sztabie Głównym Armii Radzieckiej. Od 1970 pracował dla USA. Przekazał CIA wiele planów ZSRR i Układu Warszawskiego, m.in. plany interwencji wojskowej w Polsce po wydarzeniach sierpniowych 1980.

W 1981 r. uciekł do USA. W 1984 skazany przez sąd PRL na karę śmierci za zdradę. Wyrok uchylony został w 1995 r. W 1998 ponownie przyjechał do Polski, witany jak bohater narodowy.

Granty rozdane

TRZYNIEC (hs) - Rada miejska na ostatnim posiedzeniu podjęła decyzję o przyznaniu grantów na działalność kulturalną i sportową na terenie miasta w 2004 r. Do podziału przypadło przeszło 7 mln koron. Wśród podmiotów ubiegających się o dotację nie brakło polskich organizacji.

Pozytywnie został rozpatrzony wniosek MK PZKO w Lesznej Dolnej na zorganizowanie Pucharu Lata. PZS Hutnik oraz ZPiT Oldrzychowice dostaną zastrzyk finansowy na organizację swoich jubileuszy (dodatkowo nad jubileuszem Oldrzychowic miasto przejmie honorowy patronat).

Postanowiono też przyznać granty na organizację wyborów Miss-Mister, CIELAF-u oraz jazzowego wieczoru muzycznego przygotowywanego przez Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej.

Niestety, wiele wniosków zostało odrzuconych. Z polskich organizacji znalazł się wśród nich wniosek SAJ-u, który ubiegał się o dotację na organizację Balu Akademickiego. Nie miała szczęścia również miejska komisja ds. mniejszości narodowych, która szukała funduszy na organizację Dnia Mniejszości Narodowych.

OD WRZEŚNIA NOWA PLACÓWKA

Poszukiwanie studentów

TRZYNIEC (man) - Temat mającego powstać mieście od roku akademickiego 2004/05 ośrodka studiów licencjackich Wyższej Szkoły Górniczej - Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie zdominował ubiegłotygodniowe spotkanie przedstawicieli uczelni, władz Trzyńca i miejscowych przedsiębiorców. W przygotowaniach powstania ośrodka zadeklarowali czynny udział trzynieccy pracodawcy.

Inicjatorem założenia ośrodka studiów licencjackich jest Agencja HRAT. Jak poinformował GL dyrektor Dawid Sventek, lokale w gmachu zintegrowanej szkoły średniej w Trzyńcu Kanadzie są już przygotowane. - W ośrodku funkcjonować będą dwa kierunki: metalurgia i inżynieria materiałów oraz maszynoznawstwo. Żeby studia mogły ruszyć, kierunki muszą posiadać minimum po 20 studentów. W ich zyskiwaniu pomagają nam różni najwięksi pracodawcy na naszym terenie oraz prasa lokalna.

W pogoda

CZWARTEK - Zachmurzenie małe do umiarkowanego, możliwe opady śniegu. Temperatura w dzień od -6 do -2 st, nocą od -7 do -11.

PIĄTEK - Zachmurzenie małe, później wzrastające do dużego, opady śniegu. Temperatura w dzień od -4 do 0 st, nocą od -4 do -8 st. C.

Nowa kolejka na Jaworowy

TRZYNIEC (hs) - W planie przestrzennym miasta znalazła się budowa nowej kolejki na Jaworowy. Powinna ona prowadzić aż pod samo wzniesione w 1895 r. schronisko. Dzięki temu powstanie też na zbiegu Jaworowego najdłuższa w Beskidach nartostrada.

Warunkiem budowy nowej kolejki jest likwidacja dotychczasowej - zbudowanej w 1958 r. - i zalesienie terenu, na którym się ona znajduje. Modernizacja ze względu na zbyt duże koszty nie wchodzi w rachubę. Obecnie zarządza kolejką spółka BYTOSLAN, która odkupiła ją od kolei państwowych w 1997 r. Spółka nie jest zainteresowana jej dalszym prowadzeniem i zaproponowała odsprzedaż obiektu miastu za 18 mln koron. BYTOSLAN zaofertował sprze-

daż również w agencji nieruchomości.

- Miasto, ze względu na cenę, nie może przyjąć oferty, jednak z kupna nie chce zrezygnować, wobec czego prowadzi dalsze pertraktacje - powiedział nam członek trzynieckiej rady Jerzy Möhwald. Według wstępnych prognoz kolejka powinna ruszyć za trzy lata. Środki finansowe na budowę zamierza miasto uzyskać z funduszu PHARE.

Obecnie można zjeżdżać z Jaworowego po trzech nartostradach: 400, 300, 750 metrowej. Przedłużenie dotyczyłoby obecnej 400 m trasy, która miałaby osiągnąć długość ok. 2,5 km.

PO SYMPOZJUM HISTORYKÓW

O osadnictwie w Beskidach

FRYDEK-MISTEK (man) - Projekt beskidzki i badania peryferyjnych terenów osiedlenia w Europie Środkowej - tak brzmiał temat konferencji z udziałem polskich i czeskich archeologów i historyków, która odbyła się we wtorek na Zamku Frydeckim.

Organizatorem konferencji było muzeum Beskidów w Frydku-Mistku, muzeum powiatu Nowy Jiczyn oraz działające przy Uniwersytecie Śląskim w Opawie seminarium archeologiczne.

Odbyła się ona pod patronatem konsula generalnego RP w Ostrawie Andrzeja Kaczorowskiego oraz rektora Uniwersytetu Śląskiego w Opawie Zdeňka Jirásky.

Realizację czesko-polskiego projektu pt. Badania prehistorycznych osiedli wyżynnych na Podbeskidziu między Beczwą (Republika Czeska) i Białą (Polska) w okresie 2000-2003 podsumował jeden z organizatorów

symposiumu Vratislav Janák z Uniwersytetu Śląskiego w Opawie. - Współpraca archeologów z Czech i Polski zakończyła się sukcesem - powiedział V. Janák. - Badania osiedlenia na tych terenach potwierdziły dotychczasowe hipotezy i wytyczyły nowe. Struktura osiedlenia na tym terenie była inna niż na pozostałych obszarach Czech i Polski. Osiedlenie obszaru pomiędzy Beczwą i Białą zależne było od eksploatacji tych terenów przez mieszkańców obszarów rolniczych. Było ono związane nie z rolnictwem, ale ze szlakami komunikacyjnymi i szukaniem surowców.

Pucharem pochwalił się dyrektor Policji Województwa Morawsko-Śląskiego Radim Pražák i jego zastępca Jiří Pšcolka.
Fot. z archiwum policji

POLICJANCY ZE ŚLĄSKA I PÓŁNOCNYCH MORAW NAJLEPSI W RC

OSTRAWA (mro) - Dyrekcja Policji Województwa Morawsko-Śląskiego uzyskała za jakość pracy w minionym roku puchar przyznany przez Wydział Public Relations Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Oceniano stan bezpieczeństwa w regionie, wyniki stosowania nowelizacji Kodeksu Karnego oraz stabilność personelu. Dyrektor Okręgu - płk Radim Pražák na wtorkowej konferencji prasowej zaznaczył, że puchar przechodni należy się wszystkim policjantom regionu. Przy tej okazji podsumował niektóre osiągnięcia ubiegłego roku: realizację programów pilotażowych Wspólny świat (zapobieganie nienawiści na tle rasowym i dyskryminowaniu mniejszości), Litwa oraz Przemoc domowa.

Dyrektor Pražák podał, iż w 2003 r. w okręgu

wykryto sprawców 100 proc. morderstw (we Francji średnio 75, w Rosji 77 proc.) i 15-16 proc. kradzieży samochodów (we Włoszech jest to 2,5, we Francji 70, w Polsce 8,6 proc.).

Puchar i uznanie

W br. Dyrekcja Północnomorawskiej Policji koncentruje się na pięciu zadaniach. Pierwsze to bezpieczne otoczenie. Chodzi o walkę z siłami skrajnymi, rasizmem, wandalizmem (np. grafciarzami) i utrzymanie porządku publicznego. Drugim zadaniem jest zapobieganie przestępstwom i wykrywanie sprawców. Na trzecim miejscu wymienił dyrek-

tor dostępność służb policyjnych - szybką reakcję na wezwania i dotarcie policji na miejsce. Kolejnym zadaniem jest kontrola w szeregach policji, walka z korupcją. Tu policja liczy na pomoc ze strony społeczeństwa. Na piątym miejscu wymieniona została gospodarność pracy policji.

Zadania te będą nawiązywać do wyników badań opinii społecznej prowadzonych na zlecenie MSW w całym państwie na reprezentatywnej grupie 6 400 osób.

Zastępca dyrektora Jiří Pšcolka, uzupełnił, że trwa analiza działania dyrekcji. Wyniki będą opublikowane w połowie roku. - Chcemy zawrzeć niepisaną umowę z mieszkańcami regionu: zrobimy wszystko, by czuliście się bezpieczni, zróbcie i wy wszystko po temu - dodał wicedyrektor.

Znad Wisły

■ Do Prokuratury Okręgowej w Warszawie ma trafić wniosek o wszczęcie postępowania karnego przeciwko Andrzejowi Ostrowskiemu - właścicielowi firmy *Ostrowski Arms* wchodzącej w skład konsorcjum NOUR, które wygrało przetarg na wyposażenie irackiej armii. Autorem zawiadomienia o przestępstwie jest członek komisji do spraw służb specjalnych Zbigniew Wassermann z Prawa i Sprawiedliwości, który uważa, że Ostrowski złamał ustawę o obrocie środkami specjalnymi.

■ Usługi, kamery, szkło artystyczne i klepki parkietowe - również tak wygląda zapotrzebowanie urzędów centralnych. Ministerstwo Środowiska ogłosiło przetarg na... usługi pralnicze. Specjalistyczny sprzęt poszukiwany jest przez Ministerstwo Finansów. Chodzi o 22 kamery na podczerwień, które trafią do służb celnych. Pozwólą zajrzeć w miejsca, których celnicy nie dojrzą gołym okiem. MSZ poszukuje natomiast pater i wazonów ze szkła artystycznego za ok. 70 tys. złotych. Powodzeniem cieszy się sprzęt komputerowy. MENiS poszukuje sprzętu dla pracowni szkolnych w całym kraju, a Ministerstwo Nauki i Informatyzacji czy Kancelaria Senatu na własne potrzeby. Sporo budżetowych pieniędzy pochłonie tłumaczenie dokumentów Komisji Europejskiej. Instytucje, które nie mają zatrudnionych tłumaczy lub będą wymieniały największą liczbę dokumentów z Brukselą także ogłosiły przetargi. Wśród nich jest m.in. Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, Ministerstwo Gospodarki i Ministerstwo Rolnictwa.

■ Szczeciński Sąd Rejonowy na niejawnym posiedzeniu zarządził wykonanie kary trzech miesięcy więzienia orzeczonej wobec redaktora naczelnego *Więści Polickich* Andrzeja Marka. Orzeczenie nie jest prawomocne. W listopadzie ubiegłego roku szczeciński Sąd Okręgowy skazał dziennikarza na trzy miesiące więzienia w zawieszeniu za zniesławienie naczelnika wydziału promocji Urzędu Gminy w Policach. W swych artykułach Marek pisał m.in., że urzędnik ten promuje głównie własną osobę. Nagłośnił też jego rzekomą niegospodarność. Wykonanie wyroku sąd uzależnił wówczas od przeproszenia poszkodowanego. Skazany miał na to miesiąc, ale tego nie zrobił. Od 1989 r. nie było w Polsce przypadku skazania dziennikarza na więzienie za publikowane przez niego teksty. Bywają natomiast próby ograniczania wolności dziennikarskiej, szczególnie w przypadkach mediów lokalnych.

■ *Teraz Polska, Dobrze, bo polskie, Polska dobra żywność* i szereg innych kampanii promujących produkty po 1 maja nie może być utrzymywanych w obecnym kształcie - informuje *Rzeczpospolita*. Komisja Europejska uznała, że to ukryta dyskryminacja na krajowym rynku towarów z innych państw Wspólnoty. Bruksela powołuje się na art. 28 traktatu o UE. Zakazuje on stosowania jakichkolwiek przeszkód w imporcie towarów z innych państw Wspólnoty. Tymczasem akcjami promocyjnymi *Teraz Polska* mogą być tymczasem objęte jedynie produkty wytworzone w Polsce. Jakich zmian domaga się Unia? Przede wszystkim wycofania się władz publicznych z jakiegokolwiek udziału w promowaniu polskich produktów. Nie chodzi tylko o bezpośrednie finansowanie kampanii reklamowych, ale także objęcie nad nimi patronatu przez prezydenta czy premiera, a nawet udział w jury przedstawicieli administracji. Bruksela chce także, aby zniesiono obowiązek oznakowania polskich wyrobów znakiem pochodzenia (*Made in Poland*). Rząd zgodził się już jednak, aby znaczek był od 1 maja dobrowolny i szykuje nowelizację stosownej ustawy. Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Przy zwiedzaniu wystawy *Dachy, okładziny Izolacje* na ostrawskiej Czarniej Łące możemy obejrzeć zdjęcia budynków startujących w konkursie o tytuł Najpiękniejsza elewacja roku 2003.

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSNIK

KOLEJNA PETYCJA W SPRAWIE DWUJĘZYCZNOŚCI

Najpierw informacja

JABŁONKÓW (kor) - Polacy mieszkający w stolicy Podbeskidzia postanowili zorganizować akcję petycyjną w sprawie stosowania w mieście dwujęzyczności. Temat ten poruszony został w niedzielę na zebraniu sprawozdawczym MK PZKO.

Jak poinformował GL prezes Koła i członek Rady Kongresu Polaków Jan Ryłko, pomysł zyskał od razu wielu zwolenników, niemniej znalazło się również kilku przeciwników petycji. - Argumentowali, że ludzie z powodu braku informacji mogą się bać złożyć podpis pod dokumentem. Dlatego postanowiliśmy najpierw zająć się dostarczeniem jabłonkowiom rzetelnej informacji na temat naszych żądań, no i praw wynikających z odpowiednich ustaw - wyjaśnił prezes.

Zarząd Koła przygotowuje specjalny druczek z informacjami, który trafi do jabłonkowskich Polaków za pośrednictwem rejonowych. Dopiero

później ruszy akcja podpisowa.

- Z czesko-polskimi tablicami można się już spotkać we wszystkich budynkach ratusza. Chodzi nam zatem głównie o umieszczenie polskiej nazwy miasta na tablicach drogowych na granicach miasta oraz wprowadzenie polskich nazw głównych ulic i Rynku Mariackiego - dodał J. Ryłko.

Obywatel honorowy

TRZYNIEC (hs) - Rada miejska na swoim posiedzeniu 10 lutego 2004 postanowiła polecić samorządowi miasta kandydaturę Václava Štývara do tytułu honorowego obywatela miasta Trzyniec. Jest to już trzecia kandydatura. Dotychczas honorowym obywatelem Trzycia zostali Otto Gavenda oraz Rudolf Łabaj.

Václav Štývar urodził się w 1932 r. w Ostrawie. Prowadził chóry w Pradze, Šahach oraz Zwoleniu. Od 1965 roku przejął kierownictwo założonego trzy lata wcześniej przez Dorę Peřinową zespołu nazwanego jego imieniem - *Štývarův dětský sbor*. Od 1969 prowadził kameralny chór dziewczęcy *Chorus Carmen Puellae*.

Przybudówka staje się realna

JABŁONKÓW (kor) - Jabłonkowscy pezetkaowcy w tym roku rozpoczną wreszcie rozbudowę swojej siedziby przy Rynku Mariackim. Koło czeka już tylko na wydanie zezwolenia na budowę.

- Projekt jest gotowy, zakupiliśmy materiał, jesteśmy więc przygotowani. Kiedy tylko wydział budowlany i

KONKURS NA REKONSTRUKCJĘ BUDYNKU 2003

Najpiękniejsza elewacja

OSTRAWA (mro) - Pięknie odnowiony budynek poczty głównej w Karwinie, dworzec Ostrawa Śródmieście czy budynki mieszkalne z wielkiej płyty przy ul. Žellvského w Hawlerzowie Podleslu - to tylko niektóre z 57 obiektów zgłoszonych do 2 rocznika konkursu na *Elewację województwa morawskośląskiego*. Konkurs dotyczy zrekonstruowanych w 2003 r. budynków, oceniana jest zawłascza estetyka i wykończenie ich frontów.

Budynki współzawodniczą w kategoriach domów rodzinnych, budynków mieszkaniowych oraz obiektów administracyjnych i przemysłowych. Swoim patronatem objął konkurs hetman województwa Evžen Tošenovský.

Jury na czele z Josefem Havlíčkem z Gminy Architektów już w czasie trwania na ostrawskiej Czarniej Łące wystawy *Dachy, okładziny,*

Zasiew dla absolwentów

TRZYNIEC (man) - Już niebawem rozpocznie się realizacja projektu pilotażowego *Zasiew*. Jak już informowaliśmy, ma on przyczynić się do zmniejszenia liczby poszukujących pracę absolwentów oraz pozyskania dla regionu środków z funduszy Unii Europejskiej. Oprócz przedstawicieli ratusza trzynieckiego w jego realizacji uczestniczy Instytut Euroschola, agencja HRAT, Regionalna Rada Rozwoju i Współpracy z siedzibą w Trzyncu oraz Urząd Pracy w Frydku-Mistku. Organizatorzy zapraszają wszystkich zainteresowanych na pierwsze spotkanie. Odbędzie się ono już jutro w pomieszczeniach dawnego przedszkola w Trzyncu Sośnie przy ul. Sosnowej nr 367.

Gminom na drogi

OSTRAWA (mro) - Miejscowości liczące do tysiąca mieszkańców mogą ubiegać się o dotacje z Urzędu Wojewódzkiego na zimowe utrzymanie dróg. Współfinansowanie może dochodzić do wysokości 50 proc. kosztów.

Oferta ta dotyczy 154 gmin. W sumie przeznaczono na ten cel kwotę 500 tys. Kc. Gminy mają składać wnioski o dotację w Urzędzie Wojewódzkim do 31 marca do godz. 17.00. Szczegółowych informacji udziela Veronika Mikeskova (tel. 595 622 504).

planowania przestrzennego ratusza wyrazi zgodę i zejda śniegi, zabieramy się do roboty - powiedział GL prezes MK PZKO, Jan Ryłko.

Przypomnijmy, że dzięki przybudówce w Domu PZKO powstanie scena w głównej sali oraz pomieszczenia dla działającej przy Kole Izby Regionalnej im. Adama Wawroza.

izolacje będzie nominowało najlepsze budynki. Zwycięzców konkursu poznamy 4 marca, podczas uroczystego spotkania w klubie *Par-nik*. Tutaj też zostaną wręczone prestiżowe nagrody.

Za most majątek!

RZEKA (sch) - Początek roku dla gminy ze skromnym budżetem jest okazją do zaplanowania choć jednej nośnej inwestycji. W przypadku położonej nad Rzeką (a nie jak mylnie podaliśmy Stonawką) Rzeki przedsięwzięciem, które pochłonie większość środków przeznaczonych na inwestycje, jest remont mostu *Pod obecnikiem*.

Zdaniem wójta Jana Fehera, most służący m.in. do zwózki drewna z lasu znajduje się w stanie awaryjnym. Koszt jego remontu szacuje się na 500-600 tys. Kc. Gmina liczy na wsparcie finansowe Ministerstwa Rozwoju Regionalnego RC. Jeżeli jednak wniosek o dotację zostanie odrzucony, będzie musiała sama sobie radzić. - Możemy dać najwyżej przeszło pół miliona koron - stwierdza wójt. Wówczas jednak niełatwo będzie znaleźć pieniądze na przewidywaną rozbudowę gminnego oświetlenia.

Strefa holenderska

OSTRAWA (mro) - Prezydent Ostrawy Aleš Zedník podpisał w czwartek umowę wstępną z holenderską spółką CTP Project Invest o sprzedaży 30 ha strefy przemysłowej w Ostrawie Hrabowej niedaleko Makra.

Na terenie, w który miasto zainwestowało prawie 300 mln koron, powstanie do 2008 roku 10 hal fabrycznych i 1080 miejsc pracy w takich branżach, jak obróbka plastiku czy mechanika precyzyjna. Jak zapewniał Remon Leonard Vos, dyrektor CTP, inwestorami mają być spółki angielskie, niemieckie i holenderskie. Holendrzy mają już swoje strefy w Humpolcu i Brnie. Ostrawę wybrali ze względu na tanią i wykwalifikowaną siłę roboczą.

Ciekawostki

Złodziej butów

W mieście Stavanger na zachodzie Norwegii grasuje złodziej z upodobaniem do butów na wysokich obcasach. Przestępca jest na tyle zuchwały, że kradnie buty nie tylko pod nieobecność ich właścicieli. Mężczyzna w wieku ok. 30 lat zastukał ostatnio do domu pewnej pani i uprzejmie ją poprosił, żeby wyszukała mu jakiś numer w książce telefonicznej. Została go więc na chwilę samego przy wejściu, potem mężczyzna zapisał podany numer, podziękował i wyszedł. Nieco później kobieta zorientowała się, że z sieni znikły jej buty na wysokich obcasach. Złodziej wrócił do tego samego domu kilka dni później; pani brała prysznic, jej przyjaciel siedział w salonie, a złodziej zabrał kolejne buty na wysokich obcasach. Inna mieszkanka Stavanger powiedziała, że buty skradziono jej z domu już 5 razy. Ciekawe, że złodziej nigdy nie

połasczył się na inne cenne przedmioty w okradanych z butów domach.

Karnawał w Wenecji

Ulicznymi przedstawieniami, paradami, koncertami i wschodnim wystrojem zainaugurowała w sobotę Wenecja swój słynny karnawał, który w tym roku nazwano *Orient Express* Patrycjusz w maskach z XVII w., w towarzystwie eleganckich dam, przemierzali zamglone ulice Miasta Dozów, podziwiani przez przechodniów w niemal całkowitej ciszy, przerywanej tylko warkotem motorówek na weneckich kanałach. Na Campo Sant'Angelo tancerze w turbanach i muzycy z Indii pokazują Kalaripayat, matkę wszystkich sztuk wojennych, i Kathakali, teatralny taniec rodem z południowoindyjskiego stanu Keral. Po ulicach krążyły też osoby w japońskich kimonach o oszalałymi kolorach. W pierwszym dniu karnawału, na który organizatorzy

spodziewali się przyciągnąć ponad milion turystów, setki ludzi zapewniały słynne weneckie place i mosty.

Zaginiony kandydat

Sztab wyborczy kandydata na prezydenta Rosji Iwana Rybkina od blisko 48 godz. bezskutecznie usiłuje nawiązać z nim kontakt. Telefon Rybkina nie odpowiada, zaś jego najbliżsi rozważają zgłoszenie na milicję jego zaginięcia. Poinformowała o tym szefowa sztabu Ksenia Ponomariowa. Szefowa sztabu dodaje, że nie ma pojęcia co stało się z 57-letnim politykiem, byłym przewodniczącym parlamentu i wicepremierem. Rosyjskie prawo przewiduje, że zaginięcie można zgłosić po 72 godz. Wiadomość o zaginięciu kandydata zbiega się w czasie z decyzją Centralnej Komisji Wyborczej, która w sobotę postanowiła dopuścić Rybkina do wyborów prezydenckich. Rybkin, którego szczyt kariery przypadał na połowę lat 90. dziś

jest mało znaczącym politykiem. Analizy łączą go często z przebywającym na emigracji w Londynie przeciwnikiem obecnych władz, byłym oligarchą Borysem Bierzewskim.

Nieskuteczna operacja

Dominikańska dziewczynka, 8-tygodniowa Rebeca Martinez, której usunięto drugą głowę, zmarła po operacji. Bezprecedensowa operacja usunięcia znacznie już wykształconej, drugiej głowy, z jaką urodziło się dziecko, trwała ponad 13 godzin. Prowadził ją międzynarodowy zespół lekarski, składający się z 18 najwyższej klasy specjalistów. Dziecko zmarło w 12 godzin po operacji przeprowadzonej w Międzynarodowym Centrum Ortopedycznym w stolicy Dominikany, Santo Domingo. Lekarze i pielęgniarki zmieniali się kilkakrotnie przy stole operacyjnym. Koszty operacji wycenione na 100 tys. pokryły instytucje charytatywne.

Niech poczta nie zwleka, bo odbiorca czeka...

- Co to, list do Cieszyna wysyłasz pocztą? - zagadnął mnie znajomy akurat w momencie, kiedy starałam się wepchnąć kopertę do i tak już przepełnionej skrzynki pocztowej. - A niby jak inaczej? Gołębiem? Nie wysyłę przecież maila do siedemdziesięcioletniej cioci, dla której komputer to czarna magia - odparowałam.

- Przecież nie o maila mi chodzi. Szybciej będziesz miała, jak elegancko na piechotę przejdziesz się przez granicę wte i wewte...

Kiedy przy kawie ów znajomy opowiedział mi swoją historię z listem, który bite siedem dni wędrował z prawego brzegu Olzy na lewy, by pokonać, bagatela, raptem kilometr drogi, zrozumiałam, co miał na myśli. Euroregion eurorregionem, współpraca obu Cieszynów współpracą, a wspólnota unijna przyszłość Polski i Czech wspólną unijną przyszłością... zaś przepisy pozostają przepisami i zamiast ułatwiać życie nadal będą je komplikować. I brakować im będzie logiki. No bo jak tu wytłumaczyć fakt, że list z oddalonej o trzysta kilometrów Pragi poczta dostarczy mieszkańcowi Cz. Cieszyna zaraz następnego dnia po jego nadaniu, a w ramach przedzielonego granicą Cieszyna taka sama przesyłka idzie tydzień? Tym bardziej, że podobno dawniej, jeszcze w okresie międzywojennym, listy w ramach Cieszyna pokonywały Olzę w przeciągu dwóch dni...

- Po incydencie z wędrującym przez tydzień listem z polskiego Cieszyna do czeskiego wnerwiłem się nie na żarty. Zaczęłam podejrzewać polską pocztę, że pracuje stanowczo za wolno i absolutnie nie na miarę XXI wieku - ciągnie przy kawie znajomy. - No i? - już miałam zapytać, ale oto przede mną na stoliku leżała już kopia listu starosty cieszyńskiego, Witolda Dzierżawskiego. Powiadał on w nim, że powiatowy rzecznik konsumentów w Cieszynie wystąpił do Poczty Polskiej z żądaniem wyjaśnienia problemu dotyczącego dostarczania przesyłek nadawanych w Cieszynie a adresowanych do Cz. Cieszyna.

- Informuję - czytamy w liście starosty - że Poczta Polska w celu dostosowania się do wymogów zawartych w Dyrektywie Unii Europejskiej oraz do trendów panujących w krajach Unii Europejskiej, wprowadziła od dnia 1 lipca 2002 r. system podziału przesyłek listowych ze względu na prędkość opracowania i ich doręczenia. Wspomniana kategoria dotyczy

Tu można się dowiedzieć, kiedy poczta opróżni skrzynkę na listy. Gdzie jednak stwierdzimy, kiedy nasz list dotrze do adresata? Zdjęcie ilustracyjne MAREK SANTARIUS

czy obrotu przesyłek zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Dalej stoi w liście, że zgodnie z normami unijnymi Poczta Polska określiła terminy doręczeń dla przesyłek priorytetowych oraz ekonomicznych, czyli zwykłych. Pierwsze, gdy chodzi o kraje europejskie, powinny być doręczone do trzeciego dnia roboczego po dniu nadania, drugie, tańsze - w zasadzie do szóstego dnia roboczego po dniu nadania.

Czyli, nie jest najgorzej. Zwłaszcza, że jeśli porównamy sytuację naszą cieszyńską z zasadami dostarczania przesyłek między niemieckim Stuttgartem i francuskim Straszbourgiem, dojdziemy do wniosku, że jeśli chodzi o szybkość dostarczania listów, Europę bijemy na głowę. - Uzyskaliśmy informację - pisze bowiem dalej starosta - że w wybranym przez nas Urzędzie Pocztowym w Stuttgarcie zwykła przesyłka pocztowa (ekonomiczna) między Stuttgartem a Straszbourgiem jest realizowana nawet do 14 dni od daty jej nadania. Natomiast przesyłka priorytetowa dociera

do adresata w terminie do 7 dni.

No i jak tu teraz grać na europejską nutę, skoro Europie, gdy o listy chodzi, też wcale się nie śpieszy? Lepiej pogodzić się z tym, że nadal listy nadawane w obydwu Cieszynach najpierw powędrują do odpowiedniego Urzędu Wymiany kraju nadania, następnie do Urzędu Wymiany kraju przeznaczenia, po czym zostaną skierowane do urzędu doręczającego. - No cóż, rozumiem, taka procedura może trochę potrwać - kapituluję.

Zanim jednak przejdę się do ciotki z laurką urodzinową na drugi brzeg, postanawiam sprawdzić, jak Poczta Czeska radzi sobie z przesyłkami do swoich najbliższych sąsiadów. Dowiaduję się, że terminów dostarczenia przesyłki Poczta nie gwarantuje, orientacyjne zaś, gdy idzie o RC i Polskę, należy liczyć się z tym, że sam transport zwykłego listu zajmie od trzech do czterech dni.

Dziś mamy czwartek. Nie ma cudów, do poniedziałku moja przesyłka nie dojdzie...

BEATA SCHÖNWALD

TRADYCJE ŚPIEWACZE NADAL ŻYWE Pomyślny rok

Kontynuatorem działalności założonego w 1927 r. przy Macierzy Szkolnej Związku Polskich Chórów w Czechosłowacji, jest Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne (ZŚM) przy Polskim Związku Kulturalno-Oświatowym.

W 1991 r. Zrzeszenie zostało pierwszym oddziałem zagranicznym Polskiego Związku Chórów i Orkiestr (PZChO), a także samodzielnym oddziałem polskim Unii Czeskich Zespołów Chóralnych (Unie českých pěveckých sborů). ZŚM współpracuje najaktywniej z oddziałami PZChO w Katowicach i Bielsku-Białej oraz Oddziałem UČPS w Ostrawie. Największym osiągnięciem tej współpracy jest wspólne Międzynarodowe Święto Pieśni Chóralnej Trojok Śląski organizowane od 11 lat na przemian w Polsce (Katowice, Bielsko-Biała) i w Republice Czeskiej (Karwina, Ostrawa, Opawa).

Chóry z Zaolzia uczestniczą w przeglądach, konkursach, festiwalach oraz różnych imprezach śpiewaczych w Polsce i Republice Czeskiej. W 2003 r. skupionych było w Zrzeszeniu 26 zespołów: 20 chórów mieszanych, 4 chóry męskie i 2 chóry żeńskie z 773 śpiewakami łącznie (428 kobiet i 329 mężczyzn). Organizacyjnie 19 zespołów chóralnych działa przy MK PZKO (516 śpiewaków), 4 chóry pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Artystycznego Ars Musica (113 śpiewaków), 2 chóry działają jako samodzielne stowarzyszenia (88 śpiewaków), a 1 funkcjonuje przy domu kultury (56 śpiewaków). W roku ubiegłym chóry ZŚM dały w sumie 270 występów, z tego 229 w Republice Czeskiej oraz 41 za granicą (36 w Polsce, 5 w Austrii).

Z najważniejszych zeszłorocznych imprez ZŚM wymienić należy Trojoka Śląskiego z udziałem 33 chórów z Polski, Moraw, Słowacji i Zaolzia w sumie z ponad 1000 śpiewakami. Do bardzo udanych należał koncert inauguracyjny w auli Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie, ale również popołudniowe koncerty w Karwinie, Olbrachcicach, Lutyni Dolnej, Cz. Cieszynie, Nawsiu i Mostach koło Jabłonkowa. Było to możliwe dzięki sprawności organizacyjnej chórów Dźwięk, Przyjaźń, Olbrachcice, Lutnia, Harfa, Melodia i Przełęcz.

ZŚM wspiera dalsze kształcenie dyrygentów zaolziańskich. W Studium Dyrygentów Chórów Polonijnych w Koszalinie uczestniczy Irena Szeliga, dyrygentka skrzeczkońskiego Hasła, zaś Beata Folwarczna z Cz. Cieszyna i Danuta Cymerys z Ropicy uzyskały w 2003 r. dyplom ukończenia tego 5-letniego studium. Przy współpracy Polskiej Szkoły Podstawowej im. S. Hadyny w Bystrzycy zorganizowała ZŚM seminarium doskonalące dla nauczycieli wychowania muzycznego i dyrygentów szkolnych zespołów śpiewaczych. Prowadziła je adiunkt Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie Jadwiga Sikora. Część popołudniowa z udziałem dzieci klas niższych

dotyczyła metodyki prowadzenia lekcji wychowania muzycznego (wraz z śpiewem zbiorowym), część popołudniowa z udziałem chóru szkolnego Crescendo obejmowała emisję głosu i prowadzenie chóru.

Największymi sukcesami artystycznymi poszczycić się mogą Chór Studencki Collegium Iuvenum (Złoty Kamerton XXIII Ogólnopolskiego Konkursu Chórów a Cappella Dzieci i Młodzieży w Bydgoszczy, zdobył Złotą Strefą konkursu Gymnasia Cantant w Brnie oraz dwie Złote Wstęgi i 1. miejsce w kategorii Festiwalu Opawa Cantat) oraz Chór Mieszany Canticum Novum (zwycięstwo w kategorii A na Międzynarodowym Konkursie Chórów im. Bohuslava Martinu w Pardubicach). Obie zespoły prowadzi Leszek Kalina.

Chór Żeński Melodia z Nawsia (dyr. Aleksandra Zeman) zdobył 1. miejsce na Międzynarodowych Spotkaniach Chóralnych Ad Gloriam Dei w Pińczowie w Polsce. Już po raz trzeci zaproszono do udziału w Festiwalu Muzyki Wokalnej Viva il Canto - liczącej się imprezie muzycznej z udziałem wybitnych profesjonalnych solistów i zespołów - Polski Chór Mieszany Collegium Cantorum (dyr. Halina Goniewicz-Urbaś). Wspólnie z partnerskim skoczowskim chórem kameralnym Absolwent orkiestra Camerata Impuls i solistami chór wykonał wybitne dzieło muzyki światowej oratorium Mesjasz J. G. Haendla. Collegium Cantorum koncertowało również na Międzynarodowej Dekadzie Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej zorganizowanej w Cieszynie po obu stronach Olzy.

W konkursie Gaude Cantem w Bielsku-Białej z 14 chórów wśród nagrodzonych były również 3 chóry z Zaolzia: frysztacka Kalina (dyr. Otokar Winkler) oraz połączone chóry mieszane Stonawa i Sucha (dyr. Marta Orszulik, Anna Kiszka), które zdobyły Brązowe Dyplomy.

Trzyniecki Hutnik z powodzeniem reprezentował zaolziańskie śpiewactwo na XI Światowym Festiwalu Chórów Polonijnych w Koszalinie, zaś dostojne jubileuszowe śpiewacze uroczystości obchodziły chóry Lutnia z Lutyni Dolnej (95-lecie), Zaolzie z Orłowej Lutyni (80-lecie), Ropica - Godulan (75-lecie, Dźwięk (75-lecie) i Przyjaźń z Karwiny (45-lecie). Do grona członków Ogólnopolskiej Konfraterni Najstarszych Chórów, cieszących się przynajmniej 90-letnią działalnością, uroczystości przyjęte zostały 4 chóry zaolziańskie: Stonawa, dolnolutyńska Lutnia, dąkowska Lira i górnosuska Sucha.

Na zaproszenie Zrzeszenia oraz chórów gościły na Zaolziu 24 zespoły śpiewacze z Polski i jeden ze Słowacji.

JÓZEF WIERZGON

marionetki

Położyłam się na trawie w przepięknych Koszarzyskach, zasnąłam i przysniło mi się łóżko. W domu znajdowało się od zawsze. Co jakiś czas zmieniano ścianę, pod którą leżało. Stare i drewniane służyło bardzo dobrze, śmiałem podejrzewać, że niejedno życie miało w nim swój początek, a tu już metafizyka kłania się nisko. Służyłoby dłużej, gdyby nie zawirowania w moim życiu prywatnym i finansowym zmuszające do szybkiej przeprowadzki z wielkiego domu do mniejszego mieszkania i spłacenia długów. A w mniejszym mieszkaniu na stare poczwierne łóżko nie było miejsca. Żał mi było wyrzucić go na śmietnik, więc zamieściłam w gazecie ogłoszenie, że chcę sprzedać łóżko z historią i czekałam.

Nie długo. Telefon zadzwonił już następnego dnia. Pewna starsza pani zaoferowała dość pokaźną sumę. Obiecałam, że się zastanowię. Ledwo odłożyłam słuchawkę, następny telefon. To Pan z Wielką Walizką, który łóżko odwiedzał przed rokiem dosyć często. Pan z Wielką Walizką bynajmniej nie chciał kupić łóżka, wręcz

przeciwie zaczął mnie wyzywać, że kłam historię, bo przecież on w tym łóżku zostawił wielką część swojego życia. Na nic zdały się tłumaczenia, że moja sytuacja jest bez wyjścia. Pan z Wielką Walizką był przekonany o swojej racji. Trochę się zdziwiłam, bo od roku Pana z Wielką Walizką nie widziałam nawet poza łóżkiem, ale widocznie biedaczyna przywiązał się

Sen z Koszarzysk

do mebla. Postanowiłam więc Panu z Wielką Walizką sprzedać łóżko, niech się nie męczy. Pan z Wielką Walizką nie chciał o tym nawet słyszeć.

Za parę minut okazało się, że nie tylko on ma sentymenty do mebla. Zadzwonili bowiem Pan z Niemalym Kuferkiem i Pan o Identyfikacyjnym Nazwisku. Wszyscy nie zgadzają się ze sprzedażą! Zaczęli na ulicach rozkładać ulotki o moim braku przywiązania do historii, której oni przecież też są częścią. Co prawda prehistoryczną, ale jednak!

Kiedy odłożyłam słuchawkę, szybko przeliczyłam wszystkich Panów,

których kiedykolwiek spotkałam w tym łóżku. Z ulgą usiadłam w fotelu. To już wszyscy. Ale długo nie siedziałam. Owi Panowie bowiem nastali na mnie duchy przeszłości i pluskwy z całego domu. I zaczęła się okupacja łóżka.

Dosyć, powiedziałam sobie i wałęsałam pięścią w stół. Szybko zadzwoniłam do starszej pani, która chciała kupić łóżko. Niestety, pani dowiedziała się o protestach i doszła do wniosku, że na starość nie będzie się wtrącać w podobne podejrzone historie.

Myślałam, że to już koniec. Zostałam sama z łóżkiem, z którym nie wiedziałam co zrobić. A pieniądze ze sprzedaży były mi potrzebne od zaraz. I wtedy pojawił się Pan Posiadający Plecak z niedużą kwotą, ale z chęcią zakupu łóżka z dość wątpliwą reputacją. I sprzedałam. Cały czas jednak zastanawiałam się, czy przypadkiem Pan Posiadający Plecak nie zna Pana z Wielką Walizką i Pana z Niemalym Kuferkiem i jakie powiązania łączą ich z pluskami...

Całe szczęście w tym momencie się obudziłam.

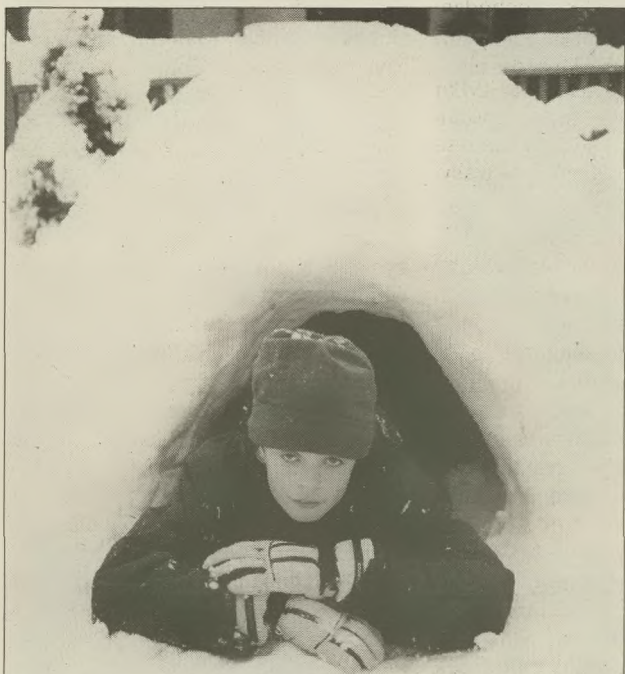
Polski Chór Mieszany COLLEGIUM CANTICORUM pod dyktando Haliny Goniewicz-Urbaś wystąpił w 2003 r. m.in. na Dekadzie Muzyki Organowej, Kameralnej i Chóralnej w kościele pw. Serca Jezusowego w Cz. Cieszynie. Fot. DANUTA BRANNA

Walentynki - Dzień Zakochanych

Dzień imienin Walentego - 14 luty - dopiero niedawno zaczęto w naszej części Europy obchodzić jako Dzień Zakochanych, chociaż w kalendarzach już dawniej łączono go z przepowiedniami pogody. Jedno z przysłów (zanotowane w 1882 r.) mówi: *Gdy na święty Walek deszcze, mrozy wrócą jeszcze*. Natomiast we Włoszech, Francji i w Anglii od dawien dawna czczono św. Walentego jako patrona zakochanych. Życie Walentego opowiedziane jest tak licznymi legendami, że trudno dociec. Faktem jest, że żył w Rzymie w czasach panowania cesarza Klaudiusza II, był lekarzem i księdzem, i że został skazany na śmierć. Pono za to, że nie przestrzegał zakazu cesarza i udzielał ślubów zakochanym młodzieńcom mającym służyć w wojsku cesarskim.

Gdy Walenty był w więzieniu ludzie mieli mu rzucać przez okno kwiaty i listy z wyrazami sympatii. Jedną z jego wielbicielki była podobno córka dozorczy więziennego. Walenty zakochał się w niej i w dniu swej śmierci napisał do niej list z podpiśmem: *Od Twego Walentego*. Było to dokładnie 14 lutego 269 roku.

Pani Zima w tym roku nie skąpiła nam śniegu, więc komu nie brakowało pomysłów i zapachu do pracy, wyczarować mógł najróżniejsze cuda śniegowe: bałwanki, rzeźby, zamki... A niektórzy, podobnie jak nasz kolega z Cierlicka, zamieszkali we własnym igloo. Fot. Eva Wilczek

Własnoręcznie zrobiona walentynka zostanie przez wszystkich mile przyjęta. Roboty przy niej niedużo: należy wyciąć z karbowanego kolorowego papieru dwa serduszka, włożyć pomiędzy nie takie samo serduszko

z białego papieru z życzeniami, z kartki pocztowej wyciąć i położyć na górę ciekawy fragment. Na koniec w jednym miejscu zrobić dziurkę i przewiązać całość wstążeczką.

Muszę jeszcze dodać, że ten pomysł skradłam przed-szkolaczkom z Lesznej Dolnej. Chyba nie obrażą się o to na mnie i wybaczą mi także i to, że nie byłam na ich baliku.

Serdeczności śle Literka

Od tej pory bileciki tak podpisywane i dlatego nazwane *walentynkami* posyłał zakochani swoim sympatiom, a że były to bileciki anonimowe i nieobowiązujące, więc każdy mógł otrzymać ich więcej. Początkowo były to papierowe koronki z zasuszonymi kwiatkami, w X wieku wyrabiano je podobno z pergaminu, a w wieku XIX zaczęto je drukować i coraz częściej podpisywać własnym imieniem. Dziś mamy dodatkowo do dyspozycji SMS i e-mail.

Walentynki zawędrowały wraz z emigrantami z wymienionych wyżej krajów do Ameryki, Kanady, Australii i Meksyku, a dopiero po długim czasie okreśną drogą wróciły do Europy i zadowołyły się także u nas.

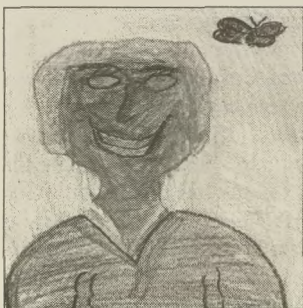
Niektórzy moi znajomi niechętnie przyjmują to niezwykłe święto, ale ja uważam, że jest sympatyczne choćby dlatego, że można wyrazić komuś swoją przychylność, niekoniecznie będąc w nim zakochanym. Gdybym mogła, zrobiłabym z walentynek święto przyjaźni - a może tak kiedyś będzie(?), bo całkiem nietradycyjnie i oryginalnie zaprosili mnie w tym roku znajomi do teatru, przesyłając *walentynkę* w postaci biletów na najbliższą sobotę.

Najserdeczniejsze wyrazy sympatii wszystkim młodym czytelnikom przesyła Literka oraz Głosik z kolegami

Głosikowa Korespondencja

CO NOWEGO W KOSZARZYSKACH?

Przesyłamy serdeczne pozdrowienia z cudownie zaśnieżonych i bajecznie białych Koszarzysk! Rok kalendarzowy

Z pliku nadesłanych rysunków wybrałmy jeden, ale podobają nam się wszystkie.

Rys. Daria Martynke, kl. 4

także nasz balik, na który zaprosiliśmy również rodziców. Zapomnieliśmy jeszcze napisać, że na początku stycznia mieliśmy kulg z prawdziwymi konikami i saniami. My, a także przedszkolacy byliśmy zachwyceni.

Marketka, Daria, Weronika, Adam i Dominik, PSP Koszarzyska

Do listu dołączone były cztery prace, wyjątki z nich drukujemy:

Kiedy mamy w domu brakuje,

babcia chętnie ją zastępuje.

Cieszę się z tego, że są oboje,

Bo dziadek z babcią to szczęście moje.

Dagmanka Sedláček, kl. 5

Moja Babcia lubi czytać i wyszywać, ale najbardziej lubi nas wykarmiać. Nawet 20 razy zapyta, czy nie jesteśmy głodni i wciąż nam coś dobrego szykuje. Często się ze mną bawi i opowiada mi o starych czasach. Moja Babcia jest najlepszą babcią na świecie!

Marketka Pirkowa, kl. 3

Moja babcia w wolnej chwili

Też w ogródku plecy schyli.

Pod jej ręką pracowita

Wszystko pachnie, kwiatki kwitną.

Weronika Grochol, kl. 5

Mój dziadek lubi oglądać telewizję. Chętnie zbiera owoce leśne i grzyby. Jest zażartym szachistą i wielkim myślicielem. Dziadek jest naprawdę wyjątkową osobą.

Adam Raszka, kl. 3

KONIEC STYCZNIA W KARWINIE FRYSZTACIE

Dnia 22 stycznia br. wszystkie dzieci z czwartej i piątej klasy poszły na koncert do szkoły muzycznej. Występował chór *Permonik*. Chórzyści w wyobraźni wyjeżdżali do różnych krajów i śpiewali w języku ich mieszkańców: po angielsku, niemiecku, hiszpańsku. Koncert bardzo nam się podobał. Siedzieliśmy cicho i uważnie słuchali.

Danuta Wratna, kl. 5

Ten sam koncert ładnie opisały również piątkoklasistki *Beata Kołatek* i *Monika Kopel*. Następne cztery listy dotyczyły spotkania w bibliotece:

Środa 28. 1. 2004 była dniem rozdania nagród w konkursie o najładniejszy ekslibris - znak właściciela książki. Ma go wielu autorów i znanych osobistości. Na początku spotkania opowiadał o ekslibrisach pan Zbigniew Kubecka, po czym nasza klasa przedstawiła w skrócie *Dynastię Miziołków* Joanny Olech, która w swoje książki zawsze wbija pieczęć Kubusia Puchatka. Potem rozdano nagrody. Z naszej szkoły nagrodzonych zostało czterech uczniów, natomiast z naszej klasy aż dwóch - napisał *Adam Sikora*.

Na spotkanie zaproszono całą naszą klasę dlatego, że narysowaliśmy najwięcej ekslibrisów. Otrzymaliśmy wyróżnienie i mamy w klasie bardzo ładną książkę i dyplom. Było SUPER i dziękuję pani, że nas do udziału w konkursie namówiła - chwali *Monika Kopel*.

Obecna była telewizja czeska, która następnego dnia, w czwartkowej relacji wiadomości z regionu, pokazała fragmenty tej imprezy - dodał *Piotr Moser*.

Wśród nagrodzonych byli uczniowie polskich szkół podstawowych z Karwiny, Cz. Cieszyna, Gnojnika, Mostów k. Jabłonkowa, Bystrzycy i Orłowej. Całkowitym zwycięzcą konkursu została jednak Zuzanna Malř z naszej klasy - uzupełnił *Jakub Šafránek*, który napisał także bardzo ładny list o apelu i uroczystym zakończeniu pierwszego półroczu roku szkolnego. Opublikujemy go za tydzień.

Odszedł Wincenty Szeliga

W poniedziałek Polacy ze Skrzeczonia i szerokiej okolicy pożegnali wielkiego patriotę i społecznika, zapalnego folklorystę i znakomitego obserwatora życia Wincentego Szeliga. Zmarł po długiej chorobie w wieku 80 lat, przeżywszy życie tyleż trudne, co piękne i bogate. Kształcił się w skrzeczonijskiej polskiej szkole ludowej, potem - w niemieckolutyńskiej (dziś dolnolutyńskiej) szkole wydziałowej. Naukę w szkole przemysłowej w Karwinie przerwała mu niestety II wojna światowa. Kiedy Niemcy zamknęli polskie szkoły, młody Wincenty podjął terminowanie w prywatnym zakładzie elektro-radiowym w Boguminie. Po wojnie najdłużej, bo ponad 20 lat pracował w bogumińskiej hucie i drukarni. W latach 70. podupadać zaczął na zdrowiu. Przeszedł pierwszy zawał serca... Z pracą zawodową musiał się w pewnym momencie rozstać. Pasje społecznikowskie i zamiłowania do folkloru nie opuściły go nigdy.

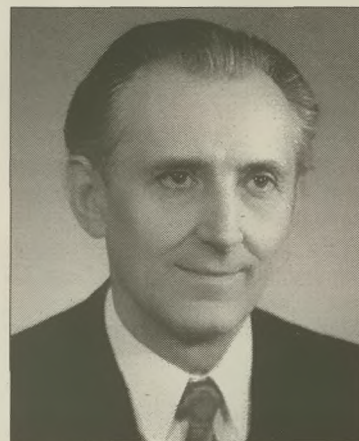
Był pan Wincenty Szeliga ogromnym miłośnikiem rodzimej kultury, tego wszystkiego, co dziedziczyliśmy po przodkach i co niezbędne jest dla naszego istnienia. Od wielu lat zajmował się odgrzebywaniem i spisywaniem starych historii. Z wielkim zainteresowaniem studiował wszystko to, co w jakiś sposób dotyczyło przeszłości jego ukochanego, rodzinnego Skrzeczonia i najbliższej okolicy. Był chodzącą kroniką - godzinami potrafił opowiadać o przeszłości skrawka ziemi, na którym przyszło spędzić mu całe życie. Znał i pamiętał wszystkie stare nazwy lokalne, które - jak lubił mawiać - brzmiały w jego uszach jak najpiękniejsza muzyka. Swego czasu nawet namalował mapkę okolicznych miejscowości, na którą naniósł owe dawne nazwy. Wystarczy spojrzeć na mapkę, na te Jutrziny, Karczmisko, Adamczyków Młyn, Chlebkową Gospodę, Groborzów Padół, Pański Szłogi - i już staje się jasne, po jakimś kiedys tu mówiono - dowodził. Dysponował imponującym zbiorem pisemnych materiałów, starych kronik, zdjęć, kalendarzy i innych pamiątek.

Kilka lat temu dzięki pomocy i przy współudziale profesora Daniela Kadłubca wydał Wincenty Szeliga książkę pt. *Tam około Bogumina*. Są to obrazy z życia autochtonicznej ludności północnego Zaozla. Jak mówił wtedy sam autor, napisał ją, aby ratować od zapomnienia wszystko, co wiąże się z życiem i historią Polaków na tym skrawku ziemi. *Pisałem specjalnie naszą gwara polską, ażeby udowodnić, że na naszej Ziemi Nadolziańskiej używali jej od wieków nasi przodkowie, którzy ogromnie byli do niej przywiązani. Dlatego też gwarą tą głęboko zapuściła korzenie i pomimo niesprzyjających warunków przetrwała do czasów dzisiejszych* - wyznał w postwowie książki.

Cieszył się, że w samym tylko Skrzeczoniu rozeszło się ponad pięćdziesiąt egzemplarzy książki. Zachę-

cał na jej łamach do zapisywania opowiadań i wspomnień rodziców, dziadków, krewnych, do utrwalania wszystkiego, co może pomóc naszemu ślad na tej ziemi ocalić dla przyszłych pokoleń. Przy każdej okazji przypominał, że umiłowanie mowy ojczystej, zwyczajów i wiary przodków zaszczepiła mu jego ukochana Matka. I dodawał: Wartości, które dziecko wynosi z domu, są najlepszym drogowskazem na drodze życia.

Kiedy całkiem niedawno rozmawiałam z panem Wincentem, opowiadał o tym, co chciałby jeszcze w życiu zrobić. Zdradził, że stale próbuje pisać, miał pomysły na artykuły, które zamierzał opublikować w zaolziańskiej prasie. Obiecał, że przy najbliższej okazji pošle mi niektóre swoje świeżo spisane wspomnienia lub zasłyszane dawne historyjki. Był - pomimo nienajlepszego przecież stanu zdrowia - pełen optymizmu. Niestety, już nie zdążył swoich planów zrealizować... Ubolewał też całkiem niedawno nad tym, że folklor, tradycje, to, co zwykliśmy nazywać swoimi korzeniami i co określa naszą tożsamość, obchodzi coraz mniej ludzi, i cieszył się, że w naszej polskiej społeczności mimo wszystko jest pod tym względem lepiej. Miał na myśli także skrzeczonijskie Koło

PZKO, z którym związany był mocno przez całe życie. Choć warto w tym miejscu nadmienić, że nie tylko w PZKO-wskich kręgach spełniał się jako gorący patriota i społecznik. W różnych okresach życia angażował się w harcerstwie, w szeregach polskiej Ochotniczej Straży Pożarnej, w Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej, przed laty był zapalonym kibicem polskich drużyn piłkarskich w Skrzeczoni i Karwinie. Był miłośnikiem teatru - zarówno scen amatorskich, jak i Sceny Polskiej.

Podobno nie ma na tym świecie ludzi niezastąpionych. Są jednak ludzie, których nikt zastąpić nie może. Nikt przecież nie zastąpi ojca, przyjaciela, nikt nie jest też w stanie zapamiętać pustego miejsca, które wraz z odejściem Wincentego Szeliga powstało w szeregach zapalonych animatorów naszej rodzimej kultury, miłośników folkloru i tradycji. I to nie tylko tam około Bogumina.

HENRYKA BITTMAR

Z półki księgarskiej

NIE WSZYSTKO NA SPRZEDAŻ Beata Tyszkiewicz

Biograficzna opowieść jednej z najznakomitszych aktorek polskiej sceny teatralnej i filmowej.

...Zdążyłam urodzić się przed wojną, 14. 8., na rok przed długą i przeraźliwą okupacją niemiecką, w Wilanowie, w lewym skrzydle pałacu, od strony ogrodowych tarasów, gdzie wielkiej dobroci i serca hrabiostwo Adam i Beata Braniccy, ostatni dziedzice Wilanowa, udostępnili apartament moim Rodzicom. Dlatego park od strony ogrodu, taras, gdzie siedzą dwa lwy, i pachnące, nagrzane słońcem bukszpany są kształtem i smakiem mojego dzieciństwa...

WYZNANIA NAWROCONEGO DYSYDENTA Adam Michnik

- Dlaczego dysydent się nawraca i na co tak naprawdę się nawraca? - zapytał prowadzący spotkanie z autorem w Sali Senatu Uniwersytetu Warszawskiego prof. Andrzej Mencwel. Michnik tłumaczył:

- To tytuł dwuwymiarowy. Można go rozumieć jako nawrócenie dysydenta na państwo - należąc do tej formacji, która przed 1989 r. nie identyfikowała się z państwem. Uznałem je za swoje dopiero po 1989 r. Z drugiej strony tytuł może oznaczać nawrócenie tego człowieka państwa na dysydenta. Bo dziś to państwo potrzebuje tych, którzy by mu patrzyli na ręce. By byli takim gwoździem w bucie - trochę uwierali, khuli, potrafili płynąć pod prąd. To drugie spojrzenie jest mi chyba bliższe. (db)

Plotka

▲ **Kayah** to nie tylko gwiazda polskiej sceny muzycznej, ale także od 5 lat kochająca matka (ma synka Rocha). Dlatego wokalistka coraz częściej i chętniej angażuje się w przedsięwzięcia muzyczne dla dzieci. Niedawno po raz pierwszy nagrała piosenkę do filmu animowanego zatytułowanego *Mój brat niedźwiedź*, a także wzięła udział w zdjęciach do tego teledysku. Piosenka *Duchy tych, co mieszkali tu* została napisana przez Phila Collinsa i Marka Mancinę.

◆ Jedną z najbardziej lubianych polskich prezenterek **Katarzyna Dowbor** kupiła w Zalesiu pod Warszawą domek, który teraz remontuje. Dom jest parterowy, ale ma duże poddasze mieszkalne, które pani Kasia postanowiła urządzić w angielskim stylu.

◆ Aż trudno w to uwierzyć, że w przyszłym roku stuknie już 15 lat popularnemu zespołowi **Varius Manx**. Jego członkowie postanowili to uczcić... kolejnym albumem, nad którym właśnie pracują. - *Pluta w dużym stopniu będzie podsumowaniem tych piętnastu lat* - powiedział lider **Robert Janson**. Nie chcemy przerabiać starych piosenek, ponieważ od tego są albumy *The Best*. Marzy nam się zupełnie nowy krążek, choć myślimy również o tym, aby zamieścić na nim kilka utworów instrumentalnych, od których Varius Manx zaczynał swoją drogę. Wędrowną sentymentalną po dawnych czasach muzycy zamierzają rozpocząć od zaproszenia do wspólnego śpiewania wszystkich wokalistów zespołu, np. **Anitę Lipnicką** i **Kasię Stankiewicz**. (k)

KORZYŚCI I PUŁAPKI DIETY WEGETARIAŃSKIEJ

Nie dla każdego

Wegetarianizm daje nam energię i zdrowie - twierdzą osoby, które zmieniły sposób odżywiania. By jednak w pełni odczuć korzyści płynące z przejścia na dietę wegetariańską, należy ograniczyć również spożywanie tzw. żywności przetworzonej (słodzicy, białego pieczywa, kawy). Włączenie szkody niż pożytku dają skrajne formy wegetarianizmu - weganizm czy frutarianizm. W pełni bezpieczny dla zdrowia jest tylko laktowegetarianizm (patrz słowniczek).

Większość lekarzy uważa też, że każda postać diety wegetariańskiej może być szkodliwa dla:

Dzieci i młodzieży - ich organizm potrzebuje bardzo dużo białka i składników mineralnych. Niedobór któregoś z nich może doprowadzić do zahamowania wzrostu lub problemów zdrowotnych.

Kobiet w ciąży - wegetariankom może brakować kwasu foliowego, niezbędnego do rozwoju płodu.

Łudzi starszych - gorzej przyswajają witaminy i składniki mineralne.

Obecnie uważa się, że najzdrowszy jest semiwegetarianizm - czyli dieta wegetariańska uzupełniona rybami i białym mięsem.

Dlaczego warto zostać Jaroszem

Rezygnacja z jedzenia mięsa daje

wymierne korzyści zdrowotne. Oto, co się z nami dzieje po przejściu na wegetarianizm:

Spada poziom cholesterolu. Znajduje się on wyłącznie w produktach pochodzenia zwierzęcego, głównie w mięsie. Gdy przestajesz je jeść, maleje ryzyko wystąpienia chorób serca i miażdżycy, lepsze jest też ciśnienie tętnicze. W diecie jest wtedy więcej, zdrowych dla serca, roślinnych tłuszczów - oliwy z oliwek, oleju rzepakowego i słonecznikowego oraz tłuszczów zawartych w pestkach roślin i orzechach.

Poprawi się trawienie. Dzięki dużej ilości włókien roślinnych w pożywieniu układ pokarmowy działa sprawniej, lepsza jest też perystaltyka jelit. Wegetarianie są mniej

narażeni na dolegliwości pęcherzyka żółciowego i inne choroby układu pokarmowego.

Znika widmo nadwagi. Wegetarianie są szczuplejsi. Warzywa i owoce mają bowiem znacznie mniej kalorii niż mięso. Poza tym duża ilość błonnika skutecznie zmniejsza apetyt.

Maleje ryzyko raka. W roślinach znajduje się bardzo dużo chroniących przed nowotworami antyoksydantów: witamin C i A (beta-karotenu).

Łatwiej znieść menopauzę. W skład diety wegetariańskiej wchodzi warzywa strączkowe, które zawierają naturalne hormony roślinne. Łagodzi dolegliwości okresu przekwitania - zarówno u kobiet, jak i u mężczyzn.

Minusy wegetariańskiej diety

Wegetarianizm może być szkodliwy dla zdrowia, jeśli zrezygnujemy nie tylko z mięsa, ale także ze spożywania wszystkich produktów pochodzenia zwierzęcego (jajek i nabiału), w wyniku czego:

Jemy mniej cennego białka. Tylko białko zwierzęce jest pełnowartościowe, tzn. zawiera wszystkie niezbędne do budowy komórek aminokwasy. Jeśli będziemy jeść jajka i nabiał, jego niedobór raczej nam nie grozi. Dobrze jest też spożywać dużo bogatych w białko roślinne warzyw strączkowych, w tym soi, której zestaw aminokwasów jest najbardziej zbliżony do zwierzęcego. W codziennej diecie łączmy białko roślinne ze zwierzęcym (np. ziemniaki z jajkiem sadzonym i surówką).

Dostarczamy za mało żelaza. Organizm przyswaja o wiele gorzej żelazo pochodzenia roślinnego. By uniknąć jego niedoboru, powinniśmy jeść dużo chleba razowego, płatków zbożowych, warzyw strączkowych i orzechów, łącząc je z pokarmami bogatymi w witaminę C (ułatwia wchłanianie tego pierwiastka). Uni-

kajmy kawy i herbaty. Zawarte w nich związki powodują, że żelazo jest nieprzyswajalne.

Brakuje nam witamin z grupy B. Głównie kwasu foliowego (jest w jajkach, nabiale i ciemnozielonych warzywach) i witaminy B12 (występuje w nabiale i kiszonkach, ale w bardzo małych ilościach). Ich niedobór trzeba uzupełniać, przyjmując preparaty witaminowe.

SŁOWNICZEK WEGETARIANINA

Laktowegetarianie - rezygnują z jedzenia mięsa i ryb, zostawiają natomiast w diecie jajka, mleko i jego przetwory.

Wegetarianie - nie spożywają żadnych produktów pochodzenia zwierzęcego, łącznie z nabiałem, jajkami, masłem i miodem.

Witarianie - jadają tylko surowe produkty roślinne.

Frutarianie - żywią się wyłącznie owocami.

Semiwegetarianie (półwegetarianie) - podstawą ich diety są produkty pochodzenia roślinnego i nabiał, ale od czasu do czasu jadają ryby lub kurczaka. (CL)

W DUŻYCH ILOŚCIACH MOŻE ZASZKODZIĆ

Apetyt na A

Witamina A robi ostatnio ogromną karierę na świecie. Nikt nie kwestionuje tego, że jest potrzebna człowiekowi. Jej niedobór może być przyczyną zahamowania wzrostu u dzieci, chorób skórnych, zapalenia spojówek i upośledzenia wzroku w ciemnościach. Kłopot w tym, że w ostatnich latach witamina A jest masowo przyjmowana przez miliony ludzi w postaci syntetycznych preparatów produkowanych (i reklamowanych) przez koncerty farmaceutyczne.

- *Dziennie zapotrzebowanie na witaminę A wynosi średnio ok. 900 mikrogramów dla mężczyzny i 700 mikrogramów dla kobiety. Oczywiście w przypadku konkretnych osób dawki te mogą być nieco większe. Nigdy jednak nie powinny przekraczać poziomu 3000 mikrogramów dziennie. Wyższa konsumpcja grozi hiperwitaminozą, czyli nadmiarem witaminy A w organizmie* - tłumaczy prof. **Robert Russel** z Tufts University. Jakże mogą być szkodliwe następstwa hiperwitaminozy A? Po pierwsze, może ona spowodować uszkodzenie wątroby i nerek (upośledzenie funkcji kłębuszków nerkowych), po drugie - prowadzi do demineralizacji kości, po trzecie - może być przyczyną powikłań okołoporodowych.

Moda na spożycie witaminy A panuje w krajach wysoko rozwiniętych, gdzie przecież nie brakuje jej w żywności. Znajduje się ona w wielu produktach zwierzęcych: masle, wątrobie, jajach, olejach rybnych. Ponadto wiele warzyw, takich jak marchew, szpinak czy pomidory, zawiera znaczne ilości karotenów, które są prowitaminami A. Jeśli dodać do tego specjalnie witaminizowane margaryny i inne produkty, ryzyko niedoboru witaminy A jest niewielkie.

Zdaniem Russella, dodatkowe faszerowanie się syntetycznymi witaminami jest w tej sytuacji całkowicie pozbawione sensu. W ostatnich latach ukazało się kilka prac naukowych ostrzegających, że nadmierne spożywanie witaminy A jest szczególnie niebezpieczne dla osób chorujących na raka. (dz)

Karol Piegza (Pieśni zbójnickie - Kalendarz Śląski 1962) posiada dalszą wersję cieszyńską:

Wyjżdzaj furmanku,
Już na ciebie czas,
Bo tam nie przejeździesz,
Przez tyn gęsty las.
Furmanek wyjechoł,
Z bicia wytoczył,
A tu zbójniczek Z lasa wyskoczył.
Powiedz mi furmanku,
Gdzie pinióznki mosz,
Bo jak mi nie powiesz
Zabiję zaroz.
A jo móm pinióznki
W sianie schowane
Jyny konie i wóz
Przi mnie zóstanie.
Za to końcowe strofy wersji
Szczotki stanowią raczej osobną
pieśń łączoną przez ludowe-
go śpiewaka z balladą o okłamanym
szynkarce: „Pano-
wie zbójnicy, Boga sie bójcie...”

Piękna pieśń godząca lirykę z epiką, czyste wyprośowanie wątku, zwłaszcza w wersji z Sałajki. Prof. Szczotka (O zbójnikach żywieckich na Śląsku - „Zaranie Śląskie”, 4/1938) pisze: »Prof. J. St. Bystron (...) uważa, iż pieśń ta powstała w okolicach podgórskich - przed kilkudziesięciu laty, być może w związku z jakimś głośniejszym wypadkiem obrabowania podróź-
jących przez zbójców karpaccich«. Ponieważ najpełniejszy jej tekst znany jest właśnie w Żywiecczyźnie i tu jest jeszcze często śpiewany, sądzimy, iż tu ona musiała powstać, a napadnięty furman, kto wie, czy nie zdał przez Przełęcz Jabłonkowską na Śląsk. Przepuszczenie to pozwalałoby wytłumaczyć znajomość tej pieśni na Śląsku i to w dodatku w dwóch wersjach (Doszły do nich dalsze - WS). W każdym razie nie tylko górale żywieccy na Śląsku zbójowali, ale również te same pieśni o nich na Śląsku i w okolicach Żywca śpiewano».

Wątek lasu i napadu zbójnika na furmana kojarzy

się żywo z balladą czeską „Jede forman dolinú“. Oto jej dwie wersje strażnickie: zanotowana w roku 1912 - przez Vl. Úlehle (Živá píseň, 1949):

Jede forman dolinú
oj jede forman dolinú a za ním zbojník bučinú
Stuj formánku nešibaj
ej stuj formánku našibaj a vrané koně vyprihaj
Dalej według powyższego schematu tekst:
Ja dyž si ty taký pán vyprihaj si koně sám
Dyby bolo na dolích na stražnických důbravách
Veru bych sa nepodal koni bych nevyprihal

Ale že je pri lesi ej nenazdám sa pomoci

oraz zapisana przez Fr. Sušila:

Jede formán dolinú zbuyník
za ním bočinú
Stuj formane nenáhlej vrané koně vypřahaj
Dy jsi ty tak velký pán
vypřahaj si koně sám

Dyby bylo na poli nebyl bych ti po vuli
Ale že je při horách při zbojnických komorách
Tu byste mia zabili do chrastiny vhadili
Děti by mia plákalý, že tatička neznaly
žena by mia želila že se mnú málo byla

Pomiędzy pieśniami czeskimi a polskimi nie można postawić znaku równania, nie idzie o bezpośrednie warianty, lecz pewna analogia przecież się narzuca. Tak jakby zaginęło łączące je ogniwo.

Zajmijmy się przez chwilę sprawą czeską. Vladimír Úlehla w cytowanej pracy idzie między innymi tropem zajmującej kwestii wieku niektórych tekstów balladowych - wieku równego nieraz najstarszym zabytkom piśmiennictwa narodowego albo i sięgającego poprzez powiązania czy tradycje czasów pogańskich. Będąc w jednej osobie biologiem, muzykologiem i etnografem, Úlehla dokumentuje swoje dociekania w bogaty sposób cytacjami historycznymi, analizą struktur muzycznych itp., a zwłaszcza przeprowadzając ściśle frapujące analogie z organizmami żywymi. (cdn.)

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(42)

U CHRAPIĄCYCH SPADA ILOŚĆ TLENU WE KRWI

Przechrapane noce

Kobietom rzadko zdarza się chrapać przed menopauzą, ale stawia to je tylko w pozornie lepszej sytuacji. Bowiem to przede wszystkim one cierpią z powodu nocnych hałasów życiowego partnera. Nietolerancja jednego ze współmałżonków w stosunku do tego, który chrapie, może w konsekwencji prowadzić do poważnych rozdzwignięć małżeńskich.

U długotrwale chrapiących odnotowuje się znaczny spadek tlenu we krwi. W konsekwencji pojawiają się zaburzenia snu polegające na jego spłyceniu, podczas gdy istotny dla naszego samopoczucia jest głęboki sen. Prowadzi to do nadmiernej senności w ciągu dnia, poczucia permanentnego zmęczenia, upośledzenia koncentracji, porannych bólów

głowy oraz wzmożonej drażliwości i wybuchowości.

Metody leczenia. Te najbardziej radykalne to metody chirurgiczne, za pomocą których usuwa się skrzywienie przegrody nosa, polipy, migdałki, likwiduje anomalie budowy podniebienia miękkiego i języczka. Inną z metod jest zakładanie aparatów ortodontycznych, które przeciwdziałają zapadaniu się języka.

Używa się również aparatów ze sprężarkami, wytwarzającymi ciągły strumień powietrza podawanego przez specjalną, obejmującą usta i nos maskę. Poleca się także stosowanie preparatów ziołowych, które nawilżają błonę śluzową nosa i gardła co zapobiega pojawieniu się chrapania i zwiększa komfort snu. (ZET)

Smaczne!

Placki cygańskie

Składniki na ciasto: 50 dag ziemniaków; 2 jaja; 2-3 łyżki maki; cebula; sól. **Gulasz:** 50 dag mięsa wołowego; 20 dag pieczarek; 2 cebule; 20 dag konserwowej fasolki szparagowej; olej; ząbek czosnku; curry lub chili; keczup, pieprz, sól.

Przygotowanie: Mięso pokroić

w kostkę, obsmażyć na tłuszczu. Osobno podsmażyć pokrojone pieczarki i cebulę, włożyć do mięsa i udusić. Pod koniec dodać pokrojoną w niewielkie kawałki fasolkę szparagową i przyprawy (gulasz powinien być pikantny).

Ziemniaki umyć, obrać, zetrzeć na tarce, dodać startą cebulę, jajo, mąkę i wymieszać. Usmażyć duże placki na mocno rozgrzanym tłuszczu. Po zdjęciu z patelni położyć na każdym porcję gulaszu, złożyć placzek na pół. Polać keczupem, podać z surówką z kwaszonych ogórków i pora.

100 g = 100 kcal. (K)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

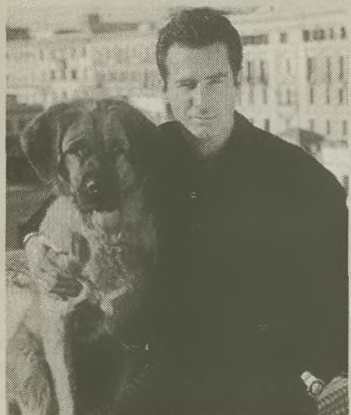
Telewizja

CZWARTEK 12 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Prognoza pogody 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.55 Weterynarz Fred (s. anim.) 9.05 Budzik (dla dzieci) 9.30 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 9.40 Ferie z Jedynek (dla dzieci) 9.55 Śpiewaj z nami (dla dzieci) 10.10 Archiwum Zacka (s.) 10.35 Syzyfowe prace (s.) 11.30 Białe piekło - Zamarzanie (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 W zgodzie z naturą (mag.) 12.45 Klan (s.) 13.40 Stawiam na Tolka Banana (s.) 14.20 Laboratorium (mag.) 14.35 Beata i śmieci (pr. eduk.) 15.00 Wiadomości 15.10 I nastała ciemność (mag.) 15.30 My, wy, oni (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedynek 17.40 Plebania (s.) 18.05 Na żywo (pr. public.) 18.40 (pr. public.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.) 21.10 Sprawa dla reportera (pr. public.) 21.45 Tygodnik polityczny Jedynek 22.35 Szerokie tory (reportaż) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag.) 23.25 Królewska faworyta (film austr.) 0.55 JFK - Teoria spisku czy spiskowa teoria dziejów (film dok.).

TEQUILA I BONETTI W RZYMIE serial kryminalny prod. włosko-amerykańskiej
TVP 1, czwartek 12. 2., godz. 20.15
 Występują: Jack Scalia, Alessia Marcuzzi, Gianfranco Barra i in.

Bawiąc się nowym telefonem komórkowym, detektyw Bonetti przypadkowo podsłuchuje rozmowę, w której ktoś zdradza plany zamordowania młodej dziewczyny na placu Navonna.

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 100 dobrych uczynków (s.) 7.35 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Cztery pancerni i pies (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.30 Przystanek praca (mag.) 10.45 Don Wasyl i Cygańskie Gwiazdy (koncert) 11.25 Dziewczyna i chłopak (s.) 12.10 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 W krainie władcy smoków (s.) 14.55 Kraina tygrysa (s. dok.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Złoty interes (teleturniej) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Związki rodzinne (film USA) 20.40 Dieta cud z buszu (film dok.) 21.25 Kabaretowe kawałki (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Mecenasy Darrow (film USA) 0.20 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Miłosne wiwileksje 8.45 Gość dnia 9.00 Wielkie żarcie (s. dok.) 9.45 Więzy krwi (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Viva il canto (pr. rozryw.) 12.15 Ekogeneracja przyszłości (felieton) 12.35 Poznajmy je lepiej (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Zaproszenie 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Sami o sobie (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Senat - studio senackie 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20

Wiadomości sportowe 18.25 Prognoza pogody dla narciarzy 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Odkrywanie przestrzeni (reportaż) 19.00 Publicystyka TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktu-

RODZINA ZASTĘPCZA

Polski serial komediowy
Polsat, czwartek godz. 19.10, powtórka: piątek godz. 09.00
 Jak matka (Gabriela Kownacka) - kobieta o gołęmb sercu i artystycznej duszy - i ojciec (Piotr Fronczewski) - rozsądny inżynier pragnący świętego spokoju - mogą skomplikować sobie życie? Są różne możliwości. Jedną z nich jest zaadoptowanie upiornych bliźniaczek i 13-letniego Cygana, kiedy mają już dwójkę własnych dzieci, 8-letniego Filipa oraz 17-letnią Majkę. Inną - podążanie za dobrymi radami siostry matki: Urszuli (Maryla Rodowicz), która zawsze wszystko wie najlepiej i do wszystkiego się wtrąca. Większość członków rodziny wykazuje jakieś nieprzeciętne cechy. Każdy odcinek to zamknięta fabularna historia o kolejnych tarapatkach i problemach (prawie bez wyjścia)...

alności 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 Ślizg (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Samowolka (film pol.) 0.10 Zamki grozy (s. dok.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Pokemon (s.) 8.00 Viper (s.) 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.55 Tajne przez poufne (s.) 10.45 Awantura o kasę (teleturniej) 11.40 Samo życie (s.) 12.10 Interwencja (mag.) 12.30 Serca na rozdrożu (s.) 13.20 TV Market (mag.) 13.35 Czułość i kłamstwa (s.) 14.05 Power Rangers (s.) 14.30 Transformery (s.) 15.00 Świat według Kiepskich (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 17.25 Hugo Express (pr. dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje 19.10 Rodzina zastępcza (s.) 20.15 Miodowe lata (s.) 21.10 Samo życie (s.) 21.45 Zostać miss 2 (s.) 22.45 Z archiwum X (s.) 23.45 Biznes Informacje 0.10 Graffiti (pr. public.) 0.30 Erotyczne zwierzenia (s.) 1.00 Miłosne sekrety (s.) 1.30 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 W blasku pięciu kół 5.25 Obiektyw 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Podróżowania 9.30 Podróż po świecie wina (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 11.45 Londyn (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.25 Wyścigi motorowe Red Bull - Petřín 2003 12.40 Oczarowani (s.) 13.30 Niechciane dzieci (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Bananowe rybki (talk show) 14.35 Ludzie burmistrza (s.) 15.00 Czy chcecie mnie? (mag.) 15.20 Wydarzyło się... 15.30 Aneta (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 16.50 Labirynt (teleturniej) 17.20 Co mogę dla siebie zrobić (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Simpsonowie (s. anim.) 18.50 Stop (mag. dla kierowców) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Miejsce zbrodni (s.) 21.40 (Na)bierz mnie! (pr. rozryw.) 22.10 Czarne owce (pr. public.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Nigdy o mnie nie zapomniacie (film USA-kanad.) 0.50 Dwudziestka dwójka 1998 (pr. rozryw.) 1.25 Czarni baronowie 1.25 Na pływalni ze Z. Neubauerem 1.45 Podróż po świecie wina 2.20 Niechciane dzieci 2.50 Mieszkając to zabawa 3.05 Moda - Ekstrawagancja 3.30 Spotkanie z J. Burianem 3.55 Poszukiwanie mądrości starożytności.

■ TVC 2

5.00 Instytut zaopatrzenia państwo 5.30 Nasza wieś 5.45 Wielki Wóz 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Spotkanie z J. Burianem 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Ogniem i mieczem (s.) 12.50 Meduza (pr. muz.) 13.00 Pomarańcza (mag.) 13.20 Mi5 (s.) 14.10 MŚ w białonie - Niemcy 16.00 Etykieta 16.10 Na tropie 16.40 Podróż nauki i techniki (s. dok.) 17.35 Popularis (mag.) 18.10 Kinobox (mag.) 18.30 Czeski łowca przygód (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Sport przeciwko narkotykom 19.35 Sława zwycięzcom (mag. sport.) 19.55 Stop (mag. dla kierowców) 20.00 Cudowna planeta (s. dok.) 20.50 Infiltracja (rep.) 21.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.30 Joseph Conrad (film dok.) 22.10 Magnolia (film USA) 1.10 Ludzie z maneżu 2.10 Retransmisja obrad Parlamentu RC.

■ NOVA

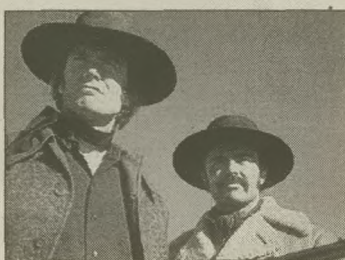
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Nowicjusz (film USA) 11.05 Lekcje gotowania 11.40 Stefania (s.) 12.30 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Niewiarygodne historie (s.) 13.15 Na południe (s.) 14.10 Kachorra (s.) 15.10 Gwiazdza brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Spadek, czyli Kurwachłopcycutntag (film czes.) 20.25 24-godziny (s.) 23.15 Pirania (film USA) 0.50 Akcja (s.) 2.10 Dykaren (film szwedz.-duń.) 3.45 Kolacja 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namiętność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.45 Zaginiony przedmiot (film USA) 13.40 Pomoc domowa (s.) 14.15 Melrose Place (s.) 15.15 Czarodziejki (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Doktor Stefan Frank (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Dynastia Nowaków (s.) 21.00 Receptariusz dobrych pomysłów (mag.) 21.55 12 odważnych 22.15 Ciernie (talk show) 23.05 Ulice Berlina (s.) 0.50 Na temat! 1.00 Uwodzielska szansa (teleturniej) 2.05 Co wszystko było wspaniałe 2 3.10 Świat według Bundych (s.) 3.35 Sauna.

JOE KIDD

Western, 84 min, USA 1972
TVP 1, piątek 13. 2., godz. 20.15
 Reżyseria: John Sturges
 Scenariusz: Elmore Leonard
 Występują: Clint Eastwood, Robert Duvall, John Saxon, Don Stroud, Stella Garcia i in.

Grupa niezadowolonych meksykańskich wieśniaków wdzierza się do budynku sądu w małym, granicznym miasteczku Sinola, gdzie jest właśnie sądzony cieszący się złą sławą Joe Kidd. Meksykanie pragną zaprotestować przeciwko zalegali-zowanemu rabunkowi ich ziem przez bogatych przedsiębiorców amerykańskich. Kidd ratuje sędziego przed porwaniem przez wieśniaków, ale później odmawia wzięcia udziału w pościgu za ich przywódcą, Luisem Chamą. Kiedy jednak Chama napada na jego ranczo, zabierając mu konie, Kidd wraca do miasteczka i przyjmuje, za podwójną zapłatą w wysokości tysiąca dolarów, ponowną ofertę ścigania Meksykanina.

PIĄTEK 13 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Jedyneczka na saneczkach (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedyneczki (dla dzieci) 9.50 Ferie z Jedyneką (dla dzieci) 10.00 Nash Bridges (s.) 10.45 Mamo, tato - pomóżcie (mag.) 11.05 Sztuka tworzona w mrokach (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Po pierwsze pomysł (mag.) 12.50 Joseph Andrews (film ang.) 14.30 Lasy i ludzie (mag.) 14.50 Książki na zimę (mag.) 15.00 Wiadomości 15.10 Joella (film dok.) 15.40 Puchar rodzinny 16.00 Raj (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Adam Małysz - wokół skoczni 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedynek 17.35 Plebania (s.) 18.00 Randka w ciemno (pr. rozryw.) 18.40 Jaka to melodia? 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Joe Kidd (film USA) 21.45 Czarny świt (film USA) 23.30 Monitor Wiadomości 23.45 Biznes perspektywy (mag.) 23.55 Prawo i bezprawie (s.) 0.35 Ziarno zagłady (film USA) 1.20 El Norte (film USA).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 Sześć milionów sekund (s.) 7.40 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.50 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.30 Święta wojna (s.) 10.55 Podróż Pana Kleksa (film pol.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 Polskie drogi (s.) 16.00 Panorama 16.25 Złotopolscy (s.) 17.20 Taryfa ulgowa (pr. rozryw.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Siła zmysłów (film dok.) 19.50 Zobacz to... (pr. kultur.) 20.10 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 21.10 Na zdrowie. Jagielski (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka (pr. muz.) 23.05 Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście (s.) 23.40 Dzika wyspa (film austral.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędny weekendowy 8.45 Gość dnia 9.00 Teorie spiskowe (s. dok.) 9.45 Więzy krwi (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Smart Jazzpol Festival 12.15 To jest temat (mag.) 12.35 Poznajmy je lepiej (s.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Trójka tam była... 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia 17.00 Senat - studio senackie 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Magazyn kulturalny 19.15 Muzyka u nas 19.45 Rozmowa dnia 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 22.00 Ludzie i sprawy (mag.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Przeżyć cios (s. dok.) 0.00 Postać w kamieniu (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Power Rangers (s.) 7.30 Transformery (s. anim.) 8.00 Tajne przez poufne (s.) 8.50 Rodzina zastępcza (s.) 9.20 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.50 Boston Public 2 (s.) 10.45 Rosyjska ruletka (teleturniej) 11.40 Samo życie (s.) 12.10 Interwencja (mag.) 12.30 Serca na rozdrożu (s.) 13.20 Czułość i kłamstwa (s.) 13.50 Power Rangers (s.) 14.15 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 14.45 Miodowe lata (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Tajne przez poufne (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Viper (s.) 20.10 Daleko od noszy (s.) 20.40 Pierwszy milion (s.) 21.45 Cień anioła (s.) 22.45 Nagi patrol 2 (s.) 23.15 Biznes Informacje 23.30

Puls - biznes i giełda (mag.) 23.50 Graffiti (pr. public.) 0.10 Szczęble kariery (film erot.) 2.10 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 W górę w chmury 5.25 Czy chcecie mnie? 5.40 Po czesku 5.50 Pierwsza pomoc 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Śpiewnik domowy 9.05 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 9.20 Gdzie podziła się ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.15 Psychiatra prezydenta (film USA) 12.00 Wiadomości 12.25 Klucz (mag.) 13.00 Mądry szach (bajka) 13.50 Śpiewnik domowy 14.00 Wiadomości 14.05 Przygody kryminalistyki (s.) 15.00 Nasza wieś (mag.) 15.20 Następnym razem u was... 16.00 Wiadomości 16.05 Niech żyje S Club! (s.) 16.30 Droga wzwyż (s.) 17.20 Spostrzeżenia z zagranicy 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Arabela (s.) 20.35 Rodzina Addamsów 2 (film USA) 22.10 Film o filmie: Ostatni samuraj 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Druga młodość (s.) 23.45 Losowanie „10” szczęśliwych 23.50 Psychiatra prezydenta (film USA) 1.30 Nominacje do nagrody Czeskiego Lwa 3.20 Elán: Megakoncert 4.05 Droga wzwyż (s.).

■ TVC 2

5.10 Śladami 5.25 Pomarańcza 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Czeski łowca przygód 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.10 Podróż nauki i techniki (s. dok.) 13.05 Labirynt (teleturniej) 13.30 Game Play (mag.) 13.45 Simpsonowie (s. anim.) 14.10 MŚ w białonie - Niemcy 16.00 Cudowna planeta (s. dok.) 16.50 Mechanika popularna dla dzieci (s. dok.) 17.15 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 17.40 Kamera w podróży (s. dok.) 18.40 Babilon (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Euronews 20.00 Więźniarka z Rangunu (film dok.) 20.45 Notatnik (pr. muz.) 21.20 Artoza (mag.) 21.50 Crescendo (koncert) 22.40 Pierwszy i ostatni (teatr) 0.00 Nowe odkrycia w starym Egipcie 0.55 Rodzina Addamsów 2 (film USA) 2.25 Retransmisja obrad Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Młody Indiana Jones (s.) 10.55 Lekcje gotowania 11.25 Stefania (s.) 12.20 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Niewiarygodne historie (s.) 13.35 Na południe (s.) 14.25 Kachorra (s.) 15.15 Gwiazdza brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? (s.) 20.50 DO-RE-MI (pr. muz.) 21.50 Kocioł (talk show) 22.35 „Prásk!” (talk show) 23.10 Sto dni w dżungli (film kanad.) 0.50 Walentynki (film USA) 2.20 Akcja (s.) 3.40 Kocioł 4.45 DO-RE-MI.

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namiętność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.45 Prima jazda 11.35 Kokaina i niebieskie oczy (film USA) 13.15 Pomoc domowa (s.) 13.50 Melrose Place (s.) 14.45 Czarodziejki (s.) 15.35 Hercule Poirot (s.) 16.35 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.40 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.53 Loteria Euromiliony 19.55 Śmierć wybiera (film czes.) 21.40 Telebazar (pr. rozryw.) 22.40 Dreszcz (film niem.) 0.20 Loteria Euromiliony 0.25 Na temat! 0.35 NHL Power Week 1.05 Uwodzielska szansa (teleturniej) 2.10 Świat według Bundych (s.) 2.35 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 12 lutego 2004 obchodzi swój zany jubileusz 50. urodzin

pani **ZOFIA PŁONKA**

ze Śmiłowic. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego życzą mąż z córkami wraz z całą rodziną. AD-026

o w kinach

KARWINA - Centrum: Tatuaz (12, 13, godz. 20.00), Teksańska masakra piłą łańcuchową (12, 13, godz. 17.45), **Reflex:** S.W.A.T. (12, 13, godz. 17.00, 20.00), **Ex:** Pan i Władca: Na krańcu świata (12, 13, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN - Central:** Desperado (13, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Zakręcony piątek (12, godz. 17.30, 13, godz. 17.30, 20.00), Obywatel Kane (12, godz. 20.00).

o na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

o za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa „Koń jaki jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15. **GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała:** do 29. 2. wystawy „Soni Pryszcz-Botor „Fobie”, Anny Kowalczyk-Klus „Jasność i mrok”, „Albatros - sztuka współczesna ze Szkocji”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

o w terenie

BOCONOWICE - MK PZKO serdecznie zaprasza 15. 2. o godz. 15.00 do świetlicy Koła na zebranie sprawozdawcze. **HAWIERZÓW MIASTO - Klub Kobiet** zaprasza serdecznie na spotkanie 12. 2. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2. **KARWINA RAJ - zarząd MK PZKO** zaprasza członków koła 15. 2. o godz. 15.00 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze. **CZ. CIESZYN - 13. 2. o godz. 15.30** odbędzie się zebranie Rady Wykonawczej Ruchu Politycznego Coexistencia-Wspólnota przy ul. Strzelniczej 28 (ZG PZKO, 1. piętro). **SUCHA GÓRNA - MSz** informuje, że są jeszcze do nabycia bilety (z miejscówką 150 Kc) na Bal Szkolny 14. 2. o godz. 19.00 w Domu Kultury. **RYCHWAŁD - MK PZKO** zaprasza 13. 2. o godz. 19.00 do restauracji „U Smetany” (Sokolský dům) na tradycyjny bal. Przygrywa orkiestra „Sonata”. **OLDRZYCHOWICE - MK PZKO** zaprasza 14. 2. od godz. 17.00 do Domu PZKO na Bal PZKO. **MILIKÓW PASIEKI - MK PZKO** oraz Macierz Szkolna PSP w Koszarzyskach serdecznie zapraszają 14. 2.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 8 lutego 2004 zmarła po krótkiej chorobie w wieku 88 lat nasza Najukochańsza Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia

śp. **AGNIESZKA GAŁUSZKOWA**

zamieszkała w Karwinie Darkowie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek, 13. 2. 2004 o godz. 14.30 z kościoła rzym.-kat. w Karwinie Frysztacie, a zwłoki zostaną złożone na cmentarzu w Karwinie Mizerowie. W smutku pogrążona rodzina. RK-025

o godz. 19.00 do Domu PZKO na tradycyjny bal. Świetna muzyka, loteria i inne atrakcje zapewnione. **PTTS „BŚ”** - zaprasza swoich członków i sympatyków 14. 2. na „Biały Rajd”. Trasa: Wędrynia motorest do HOT KIKULA Koszarzyska, start w godz. 9.00-9.30. Oznajmiamy, że wycieczka na Baginiec odbędzie się 21. 2.

lapisy

CZ. CIESZYN - przedszkole przy ul. Hrabieńskiej zaprasza do zapisów, które odbędzie się 16.-20. 2. w godz. 7.30-15.30 w przedszkolu.

oferty

KAPELA „KAMRACI” poszukuje kontrabasisty. Bliższe informacje T. Farny nr tel. 736 614 641. GL-074 **POSZUKUJEMY** odpowiedzialnej pani do pilnowania rocznej dziewczynki, 15 godz. tygodniowo, 40 Kc/godz., Hawierzów Szumbark, tel. 777 914 251. GL-067 **PRACA Z DOMU** lub biura. Zarobki tygodniowo 5000 Kc. Tel. 608 283 373. GL-073

ystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA: do 29. 2. wystawa „Beskid Śląski” w malarstwie Pawła Wałacha. Otwarte po-pt: 9-15. **„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat:** do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18. **GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina:** do 12. 3. Międzynarodowa wystawa słowackich artystów Gity i Petra Matisów. Otwarte po-pt: 10-16. **PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE, Karwina:** wystawa fotografii Aleša Milerskiego. Otwarte po, sr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8.00-14.30 **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3:** stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. **▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. **▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. **▲ INTERKLUB, Karwina:** do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej

architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ JABŁONKÓW, Rynek Mariacki 14: do 22. 2. „Szkola podstawą życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyńca”. Do 12. 5. wystawa modeli strażackich.

▲ GALERIA „NA SCHODACH” - do 14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

WYSTAWA W UNIWERSYTECIE W labiryncie wachlarzy

KARWINA (sch) - Dziś, o godz. 17.00 w Galerii Zdrowego Miasta zostanie otwarta kolejna wystawa.

Tym razem będą do obejrzenia obrazy słowackich artystów Gity i Petra Matisów, którzy swoje dzieła sztuki prezentowali już m.in. we Francji, Polsce, Szwecji czy nawet dalekiej Japonii. W ich twórczości dominują labirynty, krajobrazy i planety. Na uwagę zasługują też tkaniny w kształcie wachlarzy, wykonywane przy zastosowaniu techniki arra ART.

Patronat nad wystawą objęła słowacka konsul Katarína Smékalova, która zapowiedziała również udział w wernisażu.

Domy rodzinne

1. Dom rodzinny w Hrczawie, murowany, podpiwniczony, w centrum, II kondygnacja, woda, szambo, elektryczność.
Cena do uzgodnienia.
2. Dom rodzinny w Gutach po renowacji, z parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, poddasze mieszkalne.
Cena do uzgodnienia.
3. Drewniak w Nawsiu z parcelą 80 a. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem.
Cena 690 tys Kc.
4. Dom rodzinny w Trzyńcu Lesznej Dolnej z parcelą 15 a, 4+1, weranda, garaż i budynek gospodarczy.
Cena do negocjacji - 1,2 mln Kc.
5. Dom czynszowy w Czeskim Cieszynie, ul. Dukelská, 3 piętra.
Cena do negocjacji.

Garaż - sprzedaż

Garaż w Cz. Cieszynie na Horkách.
Cena do uzgodnienia.

Sprzedaż lub wynajęcie garażu w Trzyńcu w pobliżu stacji benzynowej „Aral”.
Cena do uzgodnienia.

Oferujemy biura do wynajęcia w centrum Cz. Cieszyna. Bliższe informacje w BN.
Cena do uzgodnienia.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanisławice, Zuków Górny, Trzanowice, Kocobędz, Ropica itd.).

Mieszkania-sprzedaż

Oferujemy mieszkanie 4+1 z balkonem w Cz. Cieszynie. Bardzo ładne, po renowacji.
Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 3+1 z balkonem, po renowacji na ul. Slezkiej, Cz. Cieszyn.
Cena do uzgodnienia.

Poszukujemy dla klienta z gotówką mieszkania spółdzielczego 1/2+1 w Cz. Cieszynie (i Sibicy).

Oferuje:

Jan Czernek
štefánikova 21
737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

CZERNEK

XXIV TARGI ŻYWNOŚCIOWE

Nie tylko o jedzeniu

BRNO (mro) - Najnowsze rozwiązania techniczne w gastronomii i nowości spożywcze będzie można m.in. zobaczyć na XXIV Międzynarodowych Targach Żywnościowych *Salima* 2004 od 2 do 5 marca br. na terenie Międzynarodowych Targów Brneńskich.

1170 wystawców na targach *Inteco* (urządzenia gastronomiczne), *Vinex* (wszystko o produkcji i samym winie), *MBK* (branża piekarnicza i cukiernicza) oraz na samych targach żywnościowych *Salima* będzie reprezentować 38 krajów. Wśród nich są Malezja, RPA, Kanada, Tajwan czy Chiny, czyli - jak zaznaczają managerzy targów - państwa po raz pierwszy uczestniczące w tej imprezie.

Salima to również szereg akcji towarzyszących, a między innymi spotkanie ministrów rolnictwa państw Czwórki Wyszehradzkiej, Europejskie Centrum Konsultacyjne, (w którym można będzie bezpłatnie uzyskać informacje o przepisach UE branży spożywczej), czy Forum wielkich przedsiębiorstw ponadnarodowych, w którym uczestniczyć będzie 35 firm takich jak np. *Tesco*, *Julius Meinl*, *Ahold*.

Wzorem lat ubiegłych pierwsze dwa dni wystawy przeznaczone są dla fachowców, w trzecim grono zwiedzających poszerzają szkoły zawodowe. Ostatni dzień jest otwarty dla wszystkich zainteresowanych.

redakcyjnej Pocztę

Darkowanie nie próżnują

Śmiało i bogate są plany i zamierzenia MK PZKO w Karwinie Darkowie. Zarząd Koła z prezesem Stanisławem Sztulą i ofiarnym wiceprezesem Bolesławem Mrózkem działa w kierunku zaspokajania potrzeb członków i sympatyków MK przede wszystkim w zakresie kultury i oświaty.

Bez wątpienia najaktywniejszym zespołem i chlubą darkowskiego PZKO jest chór mieszany Lira, którego kierowniczką organizacyjną jest Czesława Lipka, a dyrygentką Beata Piłśniak-Hojka. To właśnie chór w miesiącu styczniu swoim koledowaniem w kościołach w Frysztacie, Gaszowicach (Polska) i Gnojniku zainaugurował tegoroczną działalność darkowskich pezetkaowców.

Obecnie Lira ćwiczy nowy repertuar i przygotowuje się do występów na walnym zebraniu koła które odbędzie się 29 lutego w świetlicy. Kolejne występy chóru zaplanowano 21 marca na imprezie Powitanie wiosny w darkowskim Domu Zdrojowym. W drugiej połowie maja wystąpi natomiast na IX edycji Maja nad Olzą w Parku Zdrojowym.

MK PZKO to jednak nie tylko działalność chóru. Już jutro o 19.00 rozpocznie się w salach Domu Zdrojowego Bal PZKO. Popularna orkiestra Sonata Wiesława Farany, program kulturalny, bogata loteria i domowy bufet, który przygotowuje klub kobiet pod kierownictwem Danieli Stryji, gwarantują szampańską zabawę.

J. G.

Są wśród nas ludzie, którzy potrafili odnowić zabytek rzemiosła ludowego. Jako przykład może posłużyć wiatrak mieszczący się w Trzyńcu Oldrzychowicach w ogrodzie państwa Jurandów. Własnym sumptem zrekonstruowali go, a warto dodać, że już nikt się nie spodziewał, że wiatrak uda się zachować. Dziękujemy!

Fot. STANISŁAW GÓRECKI

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Štefánikův 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn; w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Zaolzie - przetrwać czy porzucić?

W ostatnim czasie pytanie, które często sobie zadaje. Chodzi mi przede wszystkim o samo życie na tym terenie. A może raczej współżycie, które - jak teraz się zaczyna pokazywać - jest odzwierciedlane tylko z jednej strony, pozostawiam czytelnikowi pełną swobodę interpretacji.

Nie mam odpowiednich kompetencji, by pisać prace naukowe na ten temat, ale zastanowić się zawsze można. Wszystko wygląda tak, jakby w sprawie współżycia mniejszości/większości polskiej z większością/mniejszością czeską nie było najmniejszych kłopotów, konfliktów czy też komplikacji. Niestety jednak w życiu codziennym człowiek boryka się z wypływającymi z jego tożsamości narodowej (polskiej) kłopotami. Aktualną sprawą jest np. stosowanie dwujęzycznych napisów w gminach i miastach. Nie wnika w treść ustawy, którą nie tylko ja uważam za dyskryminującą, ze względu na konieczność domagania się umieszczenia dwujęzycznych napisów przez podpisywanie petycji. Chodzi mi o z życia wzięte przekłady reagowania, o chęć działania i przezwyciężania strachu, który tkwi w nas samych. O strachu i braku chęci działania świadczą wypowiedzi: Lepi siedzieć po cichu bo oni („teraz Czesi“) czekają jiny na chwile, w której się odezwijmy, a bedymy cosic chcieć, a zlikwidujom nas.

Jako człowiek względnie młody

rozumiem, chociaż nie do końca, postawę ludzi z naszego środowiska, którzy tak mówią. Nie trzeba być psychologiem, by wpasć na to, iż chodzi o strach wpajany w mózgi ponad czterdzieści lat - i to nie tylko w tym kraju.

Mamy wprawdzie demokrację, lecz umysł ludzki nie tak łatwo można zmienić... Zawsze jednak warto próbować, trzeba więc przede wszystkim rozmawiać i tłumaczyć. Na przykład tak: Człowiekowi, jako obywatelowi danego państwa, przysługują pewne prawa i obowiązki, które na niego państwo nakłada. Wszyscy obywatele są sobie równi (wobec prawa i wobec ludzi)!!! I tu trzeba podkreślić, iż nie może istnieć społeczeństwo demokratyczne-większościowe bez zapewnienia takich samych praw społeczeństwu demokratycznemu-mniejszościowemu. Jeżeli nie są te prawa w pełni równe to dochodzi po prostu do rozłamu społeczeństwa.

Przetrwać czy porzucić? Ja zapewne przetrwam, bo całą nadzieję wkładam w ręce Unii Europejskiej, której staniemy się niebawem członkami. Wtedy się okaże jak ludzie potrafią pracować na co dzień z ustawodawstwem unijnym (przede wszystkim tym dotyczącym spraw mniejszości narodowych).

Nie bójmy się korzystać z naszych praw! Gwarantuję iż nikt nikomu głowy za to nie urwie.

JAKUB KAWULOK

le heca!

LOKOMOCJA

Na tylnym siedzeniu w taksówce siedzi zamyślony pasażer. Nagle pochyla się i lekko klepie kierowcę w ramię, żeby go o coś zapytać. Taksówkarz krzyczy jak oparzony, podskakuje i traci panowanie nad kierownicą. Samochód z trudem mija grupkę ludzi na przystanku i uderza w latarnię. Kierowca błdy odwraca się do pasażera.

- Niech pan nigdy tego więcej nie robi. Proszę mnie nie klepać po ramieniu, gdy prowadzę samochód. Przerazoni pasażer kiwa głową, nie mogąc wymówić słowa. Taksówkarz dodaje już troszkę spokojniej.

- No dobra, to nie pańska wina. To mój pierwszy dzień na taksówce, przez 25 lat byłem kierowcą karawanu.

Fragmenty pamiętnika pasażerki statku:

Poniedziałek: Poznałam kapitana. **Wtorek:** Kapitan spacerował ze mną po pokładzie.

Środa: Kapitan zaleca się do mnie coraz wyraźniej.

Czwartek: Kapitan pocałował mnie w usta.

Piątek: Kapitan zagroził, że zatopi statek, jeżeli będę mu się opierała.

Sobota: Uratowałam 900 pasażerów.

Do ruszającego z przystanku autobusu podbiega mężczyzna, krzycząc:

- Ludzie, zatrzymajcie ten autobus, bo się spóźnię do pracy!

- Panie kierowco - wołają pasażerowie - niech Pan stanie! Jeszcze ktoś chce wsiąść!

Kierowca zatrzymuje autobus, mężczyzna zadowolony wsiada i mówi z ulgą:

- No, nie spóźniłem się do pracy... Bilecik do kontroli.

- Chcę umrzeć spokojnie, we śnie - tak jak mój dziadek, a nie wrzeszcząc z przerażenia tak jak jego pasażerowie.

Rozmowa przed kasą na dworcu kolejowym.

- Poproszę bilet.

- A dokąd?

- A co pani taka ciekawa?

- Czy ten ekspres mógłby jechać szybciej? - pyta pasażer konduktora.

- Jeśli dla pana za wolno to niech pan wysiadzie i idzie piechotą.

- No wie pan! Aż tak bardzo to mi się nie spieszy.

Pasażer pokazuje bilet konduktorowi w pociągu.

- Ależ panie! - woła oburzony konduktor. - To jest przecież bilet dla dziecka!

- Widzi pan, jak u nas spóźniają się pociągi!

W zatłoczonym pociągu jadącym nad morze gość z paniką w oczach zagląda we wszystkie zakamarki.

- Coś się stało, coś pan zgubił? - dopytują się zaciekawieni pasażerowie.

- Tak, żmija wymknęła mi się z koszyka - oznajmia.

W jednej chwili wagon pustoszeje. Gość wchodzi do przedziału i wygodnie rozkłada się na siedzeniu. Zasy-pia.

Rano budzi go konduktor.

- Czy jesteśmy już nad morzem? - pyta rozespany właściciel koszyka i rozgląda się po pustym wagonie.

- Nie, na początku jakiś idiota wypuścił żmiję, to odstawiłm wagon na bocznicę.

Do stojącego na stacji kolejowej pociągu biegnie na skróty przez pole mężczyzna i modli się w myślach:

- Panie Boże, dodaj mi sił i spraw, abym zdążył na ten pociąg.

Po chwili przewraca się jak długi, patrzy w niebo i mówi z wyrzutem:

- Ale nie musisz mnie popychać.

Wydarzenia Sportowe

PLAY OFFS II LIGI HOKEJA NA LODZIE

Sareza blisko półfinału

W II lidze hokeja na lodzie zakończyły się we wtorek drugie mecze fazy play offs. W naszym regionie światła reflektorów zwrócone są w stronę pojedynku Sareza Ostrawa - HC Orłowa. W rywalizacji granej do trzech zwycięstw prowadzi 2:0 Sareza Ostrawa. Ostrawianie od początku tego sezonu pasują się na faworytów grupy wschodniej II ligi. W obu rozegranych do tej pory meczach orłowanie zmusili jednak Sarezę do sporego wysiłku. Niedzielnny pojedynek w Ostrawie Poruble zakończył się wynikiem 3:2 dla gospodarzy, we wtorek na orłowskim stadionie ostrawianie zwyciężyli 2:0. Na dziś (17.00) zaplanowano w Ostrawie trzecią konfrontację. Hokeiści Sarezy są o krok od półfinału.

- Moim zdaniem jesteśmy równorzędnym rywalem dla Sarezy. Ostrawianie mają do dyspozycji szerszą kadrę zawodników, my wystawić możemy w zasadzie tylko trzy formacje - powiedział GL trener HC Orłowej Jaromir Juchelka. - W czwartkowym pojedynku nie mamy nic do stracenia. Chcemy zaskoczyć gospodarzy i wrócić jeszcze na czwarty mecz do Orłowej. Ostrawianie mają w zanadrzu kilku ekstrakligowych hokeistów, którzy w miarę możliwości mogliby wzmocnić szereg Sarezy w walce o I ligę. Chodzi m.in. o trzynieckiego Rostislava Martynka i witkowskiego Rostislava Olesza.

● **HC ORŁOWA - SAREZA OSTRAWA 0:2 (0:1, 0:0, 0:1). Bramki:** Matějny, Fabián.

Orłowanie rozpoczęło spotkanie z dużym impetem. W 7. minucie bardzo niewiele zabrakło, aby gospodarze otworzyli wynik meczu. W dobrej

pozycji znalazł się Stranský, ale krążek poszybował obok bramki strzeżonej przez Martina Jurečkę. Goście rozkręcali się powoli, ale to oni w 8. minucie wyszli na prowadzenie. Gola zdobył Matějny, aczkolwiek zdaniem większości obserwatorów krążek nie przeciął linii bramkowej. Sędzia Buksa był bezwzględny wobec gospodarzy również w 17. minucie. Orłowanie wprawdzie wpakowali krążek do siatki Sarezy, ale w wigorze walki popchnęli bramkę Jurečki i w związku z tym o wyrównaniu rezultatu nie było co marzyć.

W drugiej tercji powiało nudą. Oba zespoły wypracowały sobie minimum

sytuacji podbramkowych. W miarę ciekawa była dopiero trzecia tercja tego widowiska. Spokój w ostrawskie szeregi wniósł w 50. minucie doświadczony Petr Fabián, który w przewadze liczebnej dobrze zorientował się pod bramką Čučeli - 0:2. O ile stałe fragmenty gry w wykonaniu Sarezy były dosyć pomysłowe, o tyle przewagi liczebne orłowskich hokeistów traciły mizerotą. W 59. minucie Chromík w przewadze trafił tylko w dobrze ustawionego Jurečkę. Ostrawski golkiper jeszcze w zeszłym sezonie bronił barw orłowskiego klubu i we wtorek należał do pierwszoplanowych postaci. Gospodarze nie doczekali się gola również w 60. minucie, krążek zdaniem sędziego znów nie minął linii bramkowej. **Sędzia Buksa, kary 6:9**, wykorzystane 0:1, widzów 1350.

W pozostałych wtorkowych spotkaniach: Przerów - Nowy Jiczyn 2:6 (stan serii 1:1), Gwiżdza Brno - Kromierzyż 4:3 w dogr. (stan serii 1:1), Szternberk - Blansko 2:3 po rzutach karnych (stan serii 1:1). (jb)

różnych dziedzin

■ **NARCIARSTWO KLASYCZNE**, wyniki biegu długodystansowego na 50 km z serii Euroloppet w słowackiej Kremnicy: 1. O. Benka-Rybar (Słowacja) 3:09:56,2, 2. T. Jakoubek (RC) 3:10:27,7, 3. D. Šlechta (Słowacja) 3:12:32,1, 60. Wawrzyniec Fojcik (SKI Cierlicko) 4:03:07,1, 105. Milan Pěgrimek (Karwina) 4:27:47,2. Do mety dotarło 370 zawodników.

■ **SZACHY, ekstraklasa:** Huta Trzynieć - Zlin 4:4, Huta Trzynieć - Olomuniec 3:5 (punkty dla HT: Tymoszczenko i Langner po 1,5, Rašyk, Walek po 1, Mišta, Neděla, Klima, Lerch po 0,5 pkt); Jäkl Karwina - Olomuniec 4:5:3,5, Jäkl Karwina - Zlin 1:5:6,5. Lokaty: 1. Opawa 14, 5. Trzynieć 8, 11. Jäkl 3 pkt. (WM)

■ **PIŁKA NOŻNA, zimowy turniej na boisku ČSAD Hawierzów:** MKF Karwina - SKF Hawierzów 5:2, Sn Hawierzów - ČSAD Hawierzów 1:2, Metylowice - FK Hawierzów 2:1, Stonawa - Cierlicko 4:2; lokaty: 1. Stonawa 12, 2. Karwina, 3. Metylowice po 10, 4. ČSAD Hawierzów 6, 5. Sn Hawierzów, 6. FK Hawierzów, 7. SKF Hawierzów po 3, 8. Cierlicko 0 pkt. Turniej na boisku Fučika Orłowa: Sł Pietwałd - B. Rychwałd 1:1 (Juchelka, Kadlček), F. Orłowa - jun. Sl. Orłowa

3:2 (Svoboda 2, Sýkora - D. Pecha, P. Pecha); lokaty: 1. Sł Pietwałd 7, 2. Dąbrowa 6, 3. B. Rychwałd 4, 4. F. Orłowa 3, 5. jun. Sl. Orłowa 0 pkt. Turniej na boisku Iskry Gruszów: Lutynia Dolna - Hlubina 0:2. Turniej zimowy w Trzyniecu: Gródek - Šmílovice 2:1, Niebory - Nydek 3:5, Bystrzyca - Oldrzychowice 1:0.

■ **PIŁKA NOŻNA, sparingi:** Futbol Trzynieć - Lednickie Rovne 3:2 (bramki dla Trzynieca: Walica, Jakus, Topiarz), HD Bogumin - Wędrzyń 1:1 (dla „Fai“ Zetocha), Jabłonków - Piosek 2:0.

■ **PIŁKA NOŻNA. Szeregi dywizyjnych futbolistów Sławii Orłowa** wzmocnił bramkarz Hulva (eks Bogumin) i pomocnik Polášek (definitywnie uzgodniono warunki jego wypożyczenia z Frydku-Mistku).

■ **TENIS STOŁOWY, Superliga mężczyzn:** Start Sucha Górna - Mokre Lazce 8:2. Wyniki: Čihák - Šimončík 2:3 (8, -7, -10, 12, -6), Košťál - Demek 3:1 (4, 11, -9, 7), Mrkvička - Konečný 3:1 (-8, 6, 9, 11), Košťál - Šimončík 2:3 (8, -6, -5, 9, -11), Čihák - Konečný 3:0 (6, 9, 6), Mrkvička - Demek 3:2 (7, -8, 8, -6, 5), Košťál - Konečný 3:0 (8, 8, 5), Mrkvička - Šimončík 3:0 (9, 10, 3), Čihák - Demek 3:0 (7, 4, 3). (Opr. jb)

Sport Polski

□ **MARIUSZ CZERKAWSKI** strzelił wyrównującą bramkę w meczu New York Islanders z Colorado Avalanche, dzięki czemu jego drużyna zremisowała w Denver 1:1 we wtorkowym spotkaniu National Hockey League. Polak przebywał na lodzie 11 minut oraz 33 sekundy i oddał w tym czasie trzy strzały na bramkę rywali, z czego jeden okazał się na wagę cennego punktu. Czerkowski zanotował w ten sposób 17. trafienie w obecnym sezonie.

□ **CANAL PLUS i TVP** są coraz bliżej osiągnięcia porozumienia w sprawie sublicencji sprzedaży praw telewizyjnych do pokazywania fragmentów spotkań piłkarskiej ekstraklasy. Podpisana umowa obowiązywałaby do czerwca 2005 roku, czyli terminu wygaśnięcia kontraktu Canal Plus z PZPN. Do tego czasu TVP 2 pokazywałaby w niedzielę o 19.00 magazyn piłkarski poświęcony wydarzeniom kolejki. Emisja programu ruszyłaby już po inauguracji ligowych rozgrywek na wiosnę.

□ **LOKOMOTIW MOSKWA** jest zainteresowany pozyskaniem napastnika Wisły Kraków **Macieja Żurawskiego** - informuje „Super Express“. Faktów w tej sprawie nie ma. Są jedynie domysły i przypuszczenia. Mówi się, że Żurawski za cały okres kon-

traktu otrzyma 4 miliony dolarów. Sam Żurawski natomiast zapewnia, że nic nie wie na temat transferu na Wschód. Liga rosyjska jest jedyną ligą, gdzie możliwe jest jeszcze przeprowadzenie transferów.

□ **SEBASTIAN OLSZAR** wciąż czeka na swój debiut w Premier League. Dwa tygodnie temu 23-letni Polak zasilł beniaminka z Portsmouth, ale jak dotąd nie pojawił się jeszcze na murawie. Olszar na razie nie traci jednak optymizmu. - Nie przejmuję się konkurencją w drużynie. Wręcz przeciwnie. Od takich graczy jak Teddy Sheringham, Lua Lua czy Patrik Berger mogę się wiele nauczyć - stwierdził Olszar na łamach „Życia Warszawy“.

□ **ANDRZEJ GRUBBA** - słynny przed laty zawodnik, został dyrektorem sportowym Polskiego Związku Tenisa Stołowego (PZTS). 45-letni Grubba od wielu lat mieszka w Niemczech, w Ronsbach-Baumbach. W przyszłym roku ma wrócić z rodziną na stałe do Polski. Występował m.in. w zespole Zugbruecke Grenzau, a później był szkoleniowcem w tym klubie. Odpowiadał również za profesjonalny tenis w okręgu Nadrenii i Palatynatu.

□ **MATEUSZ LIGOCKI** zajął drugie miejsce w konkurencji snowcross

snowboardowych zawodów Twist Extreme Tour w Szpindlerowym Młynie. Polak uzyskał najlepszy czas eliminacji. W finałowej rozgrywce musiał uznać wyższość reprezentanta gospodarzy - Michala Novotnego, który w sobotę uplasował się na siódmej pozycji w snowcrossie Pucharu Świata w niemieckim Berchtesgaden.

□ **KAPITAN ROMAN PASZKE** wraz z 9-osobową załogą szykuje się do opłynięcia globu jednokadłubowym jachtem bez zawijania do portów. Start nastąpi z Zatoki Biskajskiej, z okolic Benodet, w połowie lutego. Polscy żeglarze podążać będą za amerykańskim milionerem Stevem Fossettem, który już wypłynął. - Mamy dwa różne cele na tej samej prawie trasie - powiedział **Roman Paszke**. - Fossett chce pobić rekord opłynięcia kuli ziemskiej, który od dwóch lat należy do Francuza Bruno Peyrona i wynosi 64 dni, 8 godzin, 37 minut i 8 sekund. Płynie wraz z 11-osobową załogą gigantycznym kataranem Cheyenne długości 38 m i szerokości 18,3 m. Natomiast my zamierzamy okrążyć glob na jachcie o połowę krótszym, klasy Volvo 60. Nasza łódka ma długość 20 m, szerokość 5,6 m, a wysokość masztu 29 m - dodał polski żeglarz. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Znad Olzy w świat **str. 3**

Basia wie swoje... **str. 4-5**

Wspomnienie tamtej tragedii **str. 5**

Wspinacze pod Jaworowym **str. 8**

SOBOTA
14 LUTEGO 2004
NR 19
ROCZNIK LIX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Tekst tegorocznego czeskiego dyktanda był swolną zapowiedzią późniejszego spotkania w herbaciarni. W związku z przyznawaniem nagród Akademii Muzycznej mowa w nim była m.in. o Jarku Nohavicy
Fot. MAREK SANTARIUS

WOJEWÓDZTWO WŁAŚCICIELEM LOTNISKA

Region bliżej świata

OSTRAWA (mro) – Izba Poselska na swym czwartkowym posiedzeniu w trybie przyspieszonego postępowania - inicjatywy poselskiej - wyraziła zgodę na nieodpłatne przeniesienie praw własności lotnisk w Mosznowie, Brnie i Karlowych Warach na poszczególne województwa. Aby decyzja weszła w życie muszą swoją zgodę wydać Senat i prezydent RC.

- Liczymy na to, że wszelkie formalności związane z przejęciem lotniska zakończą się do 30 czerwca - powiedział GL wicehetman **Zdzisław Wantuła**, odpowiedzialny w województwie za transport. - Wtedy moglibyśmy wnioskować o przyznanie środków z funduszy rozwojowych Unii Europejskiej. W pierwszym roku planujemy zainwestować w Mosznów 200 mln koron, przede wszystkim w rozbudowę

i wyposażenie sal odpraw i przylotów.

Dodajmy, że województwo stara się o pozyskanie lotniska od 2001 r. Rząd oferował przeniesienie prawa własności za tzw. odstępnę (14 mln Kc), posłowie zdecydowali inaczej.

Od dłuższego czasu toczą się rozmowy z przedstawicielami linii lotniczych (np. Austria Airlines) na temat otwarcia nowych połączeń do Wiednia, Frankfurtu czy Monachium. Jak zaznacza Z. Wantuła obecnie otwiera się także możliwość nowych połączeń oferowanych przez tzw. tanie linie lotnicze.

KOSZARZYSKA (db) – Ponad 150 miłośników turystyki i nart biegowych zgłosiło swój udział w przebiegającej dziś 4. edycji Białego Rajdu. Organizatorzy przygotowali 3 trasy dla piechurów i 3 dla narciarzy. Różnią się one długością i stopniem trudności, ale wszystkie prowadzą do harcerskiego ośrodka **Kikula**. Tutaj uczestnicy będą zbierać dla swoich szkół punkty w konkursach rzeźb śniegowych, gotowania pierogów i turnieju sprawnościowym.

Co z meczetem

ORŁOWA (db) – Rada miasta na czwartkowym posiedzeniu ponownie zajmowała się sprawą meczetu. Burmistrzowi **Vladimírovi Faranie** polecono konsultację problemu z ambasadą Arabii Saudyjskiej. Swoje zdanie na temat powstania centrum muzułmańskiego będą mogli wyrazić również mieszkańcy miasta. Rada postanowiła m.in. zaangażować do zbadania opinii profesjonalną agencję. Poza tym przeprowadzona zostanie ankieta w szkołach średnich i głosowanie mieszkańców.

Mogoda

SOBOTA - Pochmurno z opadami śniegu lub deszczu ze śniegiem. Temperatura w dzień 1-5 st., nocą od 2 do -2 st. C. Wiatr płn.-zach. 3-7 m, w porywach do 15 m na sek.

NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK - Bez większych zmian. Temperatura w dzień 0-4 st., nocą od 0 do -4 st. C.

PO CZESKU, PO ŁACINIE I... Z NOHAVICĄ

Po dyktandzie pora na herbatkę

CZ. CIESZYN (sch) – Tradycyjnym dyktandem o tytule *Miss Mister Pravopis* rozpoczął się wieczór w auli szkolnej gimnazjalny Dzień Bohemistyki.

W dyktandzie startowało ponad 60 uczniów – przedstawicieli wszystkich klas zarówno czeskojęzycznych, jak i karwińskich. - *Pisali tylko najlepsi uczniowie wyłonieni podczas eliminacji klasowych* - zdradziła nam bohemistka, a zarazem dusza imprezy **Miria Prymus**. Nazwiska najlepszych powinny być znane za tydzień. W tym czasie bohemiści będą mieli pełne ręce roboty, gdyż przyjęto zasadę, iż każda praca czytana jest w sumie trzy razy i to co najmniej przez dwie osoby.

Jako że celem imprezy jest nie tylko wskazanie najlepiej obeznanego z czeską pisownią ucznia, ale również poszerzenie horyzontów lingwistycznych młodzieży gimnazjalnej, w ramach wczorajszego Dnia Bohemistyki odbyły się jeszcze dwa spotkania. Pierwsze z nich poświęcone było na pozór martwemu językowi, jakim jest łacina. O tym, że chodzi o język tylko na pozór martwy, miała przekonać zgromadzonych w auli uczniów

współpracująca z Polskim Gimnazjum **Krystyna Heinz**. Na podstawie licznych przykładów starała się im udowodnić, że łacina nie tylko przez stulecia przenikała do wielu języków europejskich (ogromny wpływ miała m.in. na rozwój języka angielskiego), ale nadal znajduje swoje zastosowanie. Jej znajomość zaś poszerza horyzonty, pozwala zrozumieć teksty dotąd niezrozumiałe.

Poza murami szkoły przebiegał natomiast ostatni punkt programu *Dnia*. W pobliskiej herbaciarni zainteresowani poezją uczniowie spotkali się z pieśniarzem **Jaromírem Nohavicą**. Przeplatane piosenkami spotkanie z tym popularnym bardem prowadziła poetka, a zarazem tłumaczka jego tekstów **Renata Putzlacher**.

Nasza ankieta

Podwyżka podatku z wartości dodanej, do której dojdzie z dniem 1 maja br., dotyczy będzie również restauracji. To na pewno pociągnie za sobą wzrost cen w lokalach gastronomicznych. Czy nie obawia się Pan(i), że to spowoduje spadek liczby klientów waszej restauracji?

VÁCLAV STEHLÍK - zastępca dyrektora hotelu **Bullawa** w Jablonkowie

Ta podwyżka na pewno wpłynie na liczbę klientów naszej restauracji, ale jesteśmy na to przygotowani. Musimy po prostu robić wszystko po to, by spadek nie był drastyczny, czyli walczyć o klienta. To się wiąże przede wszystkim ze wzrostem jakości oferowanych przez nas usług.

VÁCLAV ŘÍŽA - właściciel hotelu **Beskyd** w Mostach k. Jablonkowa
Trzeba się z tym liczyć, ale mnie już ta sprawa nie będzie dotyczyć. Postanowiłem sprzedać swój hotel i 1 maja obiekt będzie miał nowego właściciela. Niech on martwi się o to, jak pozyskać klienta.

LUDMILA FRANKOWA - właścicielka restauracji **U Zajíce** w Gnojniku

My z mężem absolutnie nie zgadzamy się z podniesieniem podatku z 5 proc. do 22 czy 19. Nasi klienci lubią do nas przychodzić na posiłki, ale jeśli będą musieli za gulasz zapłacić o 10 koron więcej, raczej zjedzą w domu. W dodatku te 10 koron trafi do kasy nie naszej, lecz państwowej. Uważam, że posłowie powinni zagłosować przeciwko proponowanym zmianom w podatkach. Ci zaś, którzy są zwolennikami podwyżek, niech spróbują poprowadzić przez jakiś czas restaurację sami.

Ciąg dalszy na str. 2

POLSKA SZKOŁA PRZED REMONTEM

Na razie wnętrza

JABLONKÓW (kor) – Pierwszy etap remontu budynku PSP im. H. Sienkiewicza przy ul. Szkolnej obejmuje głównie odnowienie wnętrza i dolnych kondygnacji gmachu. Ustalili to w czwartek na wspólnym spotkaniu przedstawiciele władz miasta i projektanci.

- *Chodzi o szatnie, klasy na pierwszym piętrze, modernizację centralnego ogrzewania* - wyjaśnia wiceburmistrz **Stanisław Jakus**. - *Dojdzie też do remontu sieci inżynierskich, głównie wodociągowej i kanalizacyjnej. Na*

kuchnię i stołówkę natomiast przyjdzie kolej w drugim etapie inwestycji. Znajdzie się dla nich miejsce w nowym obiekcie, który powstanie na szkolnym podwórzu.

Na pierwszy etap prac państwo przyznało Jablonkowowi dotację w wysokości 15 mln Kc. Całe przedsięwzięcie pochłonie co najmniej 83 mln. - *Może to być nawet więcej, bo koszty obliczaliśmy według cen z 2001 r. W związku z podwyżką podatku VAT ceny materiałów budowlanych i usług wzrosną* - dodał wiceburmistrz.

- Przypomniałem sobie, że pojutrze mam pójść na EKG.

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

KORYTARZ SZYBKIEGO RUCHU W 2010 ROKU

TRZYNIEC (man) - *Optymalizacja odcinka kolejowego o długości 54 km między Dzieńmorowicami i Mostami k. Jablonkowa* tak brzmiał temat debaty publicznej, która odbyła się w czwartek w sali posiedzeń trzynieckiego ratusza. W forum uczestniczyły władze miasta Trzyna oraz przedstawiciele Kolei Czechskich zajmujący się modernizacją omawianego odcinka. Nie brakowało oczywiście obywateli miejscowości w Trzynieckim, mieszkających wzdłuż odcinka kolejowego.

Trasa nr 320 pomiędzy Dzieńmorowicami i Mostami k. Jablonkowa (aż do granicy ze Słowacją) jest częścią zmodernizowanego korytarza transzytowego. Rozpoczyna on się w Chebie, przez Pilzno, Pragę, Czechą Trzebową, Olomuniec prowadzi do Ostrawy. Odcinek z Dzieńmorowic do Mostów

k. Jablonkowa o łącznej o długości 54 536 m będzie jego ostatnią częścią. Jego optymalizacja przebiegnie w trzech etapach. W pierwszym przyjdzie kolej na odcinek Dzieńmorowice - Czeski Cieszyn, w drugim Czeski Cieszyn - Bystrzyca, a w trzecim Bystrzyca - Mosty k. Jablonkowa. Modernizacja

Szybciej i bezpieczniej

pierwszej części rozpocznie się w 2007 r, drugiej w 2008 a trzeciej w 2010 roku.

Przypomnijmy, że Kolej Koszycko-Bogumińska została oddana do użytku już w 1871 roku. W okresie pierwszej republiki została zmieniona na kolej dwutorową. Odcinek pomiędzy Dzieńmorowicami i Mostami prowadzi przez terytorium 15

miejscowości. Znajduje się na nim 7 dworców i 9 przystanków. Maksymalna dozwolona szybkość to 120 km/godz., w obszarze górskim od Nawsia do Mostów 80-90 km/godz., a na terenie Zagłębia Ostrowsko-Karwińskiego 60 km/godz. Po optymalizacji maksymalna dozwolona prędkość wzrośnie do 160 km/godz. Od Nawsia do Mostów k. Jablonkowa pociągi będą mogły rozwinać szybkość do 100 km/godz., w rejonie Zagłębia Ostrowsko-Karwińskiego najwyższa

prędkość zostanie taka sama. Nowy korytarz zostanie poprowadzony w teraźniejszym położeniu. W celu zwiększenia szybkości dojdzie jednak do zmniejszenia 6 zakrętów - m.in. w Ropicy i tuż za dworcem w Nawsiu. Przewiduje się również likwidację przystanków w Ropicy i w Łakach nad Olzą.

Ciąg dalszy na str. 2

U rodaków

■ Od początku marca w Cieszynie drożej zapłacimy za parkowanie. Za pierwszą godzinę postoju kierowcy nadal będą płacić 2 zł, ale za drugą i trzecią zapłacą już 2,2 i 2,4 zł. Podwyżka ma wymusić na kierowcach krótszy czas parkowania w ścisłym centrum miasta. Ci, którzy nie będą chcieli płacić drożej, mogą co godzinę odwiedzać parkomaty. Wtedy zapłacą tylko 2 zł za godzinę.

■ Przy dwupasmówce stanęły dwa maszty: jeden przy ul. Katowickiej w Skoczowie, drugi na skrzyżowaniu DW 941 z ul. Cieszyńską w Ustroniu. Wybrano miejsca najbardziej niebezpieczne, w których zdarza się najwięcej wypadków, a kierowcy często przekraczają dozwoloną prędkość. Po zrobieniu zdjęcia policjanci wysyłają do kierowców wezwania pocztą. Trwa to ok. dwóch tygodni. W całym województwie są cztery fotoradary.

■ Pracownia na rzecz Wszystkich Istot z Bystrej i Lesoochronárske Zoskupenie VLK ze Słowacji realizują przedsięwzięcie *Strážnici Beskidůw - polsko-słowacki projekt ochrony miejsc cennych przyrodniczo*. Pieniądze na ten cel pochodzą z programu Phare CBC Małe Projekty dla granicy polsko-słowackiej. Ekolodzy chcą razem chronić kilka miejsc w powiatach bielskim i żywieckim oraz w regionach Żylińska i Preszowa na Słowacji. W czerwcu ekolodzy zorganizują siedmiodniowy obóz, na którym wolontariusze - strážnici - będą się uczyć, jak chronić przyrodę w terenie. Zaplanowano też warsztaty dla 500 uczniów i folder na temat zagrożeń ekologicznych w Beskidach.

■ Boginka z cieszyńskiego muzeum ujawniła pełnię kształtów. Po dejrzeniu, że jest mężczyzną okazały się nietrafne. Muzeum Śląska Cieszyńskiego mieści się w zabytkowym pałacu Larischów. Zakończony w 2002 r. remont XVIII-wiecznego budynku nie objął renowacji malowideł ściennych. Sufit sali szlacheckiej pokrywają np. alegoryczne sceny z boginką w otoczeniu amorków. Niestety, na skutek wilgoci tynk odchodził od trzciny, którą wyłożony jest strop pałacu. Na renowację zdobyto środki od wojewódzkiego konserwatora zabytków. Jesienią konserwatorzy przykleili do stropu tynk z malowidłem i zaczęli uzupełniać ubytki. W trakcie prac zaczęto podejrzewać, że boginka jest... przemalowanym facetem. Dyrektor Dembiniok tłumaczył, że ma ona dziwne proporcje. Okazało się, że została tylko nieudolnie przemalowana - być może w czasie zakładania elektryczności. Urządzanie sali właśnie się kończy. Konserwacja kosztowała 35 tys. zł. W br. muzeum chce się zająć kolejnymi malowidłami.

■ Mamy w nazwie kropkę nad z, a nie kreskę - denerwują się mieszkańcy Hażlach. Nie chcą, by ich miejscowość nazywano Hażlachem. Jeśli chcesz dostać w zęby, jedź do Hażlach i zapytaj przechodniów, czy to Hażlach. Zapewniamy, że bardzo się zdenerwują. Zuzanna Sojka, wicewójt Hażlach, przyznaje, że ludzie są bardzo czuli na tym punkcie. Tłumaczy, że na Śląsku Cieszyńskim haśle to po prostu ubikacje, dlatego nazwa Hażlach tak źle się kojarzy. Prawie przez 20 lat w urzędowym spisie miejscowości figurowała nazwa Hażlach. Błąd był w *Wykazie urzędowych nazw miejscowości w Polsce* opracowanym w 1980 r. W 1992 r. Rada Gminy podjęła uchwałę, w której wnioskowała o naprawienie błędów. Ukazało się kilka aktów prawnych, które sankcjonowały nazwę Hażlach. Ludzie jednak dalej się mylą. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Na czwartkowej dyskusji publicznej przedstawiciel Kolei Czeskich Jaroslav Bosák poruszał temat ochrony środowiska przy budowie odcinka korytarza szybkiego ruchu prowadzącego z Dzieńmierowic do Mostów. Fot. ROMAN BASELIDES

Szybciej i bezpieczniej

Dokończenie ze str. 1

Hałas powodowany przez przejeżdżające pociągi daje się we znaki mieszkańcom 20 miejscowości leżących w sąsiedztwie trasy kolejowej. W pasie ochronnym linii kolejowej (tereny bezpośrednio z nią sąsiadujące) natężenie hałasu wynosi 67-72 decybeli, w dalej położonych obszarach natomiast 62-67db. Największe natężenie hałasu na omawianym odcinku odnotowano w Sibicy. Dozwolone limity natężenia hałasu obecnie są przekraczane w 58 proc. Wokół korytarza powstanie 37 barier przeciwhałasowych o łącznej długości 17,8 km. Mniejsze skupiska obiektów lub znajdujące się wokół niego pojedyncze zabudowania zostaną chronione przed hałasem przy pomo-

cy indywidualnych posunięć antyhałasowych - np. uszczelnienie okien. Wpływ na zmniejszenie natężenia hałasu będą miały również nowe technologie, zastosowane w ciągu modernizacji.

Nasza ankieta

Dokończenie ze str. 1

VÁCLAV NIEDOBA - właściciel restauracji *Pod akáty* w Łomnej Dolnej

Przyznam się, że tak na serio jeszcze się nie zastanawiałem nad tymi sprawami. Na pewno jednak nie ominie mnie poważna dyskusja z moimi współpracownikami. Ceny najprawdopodobniej porosną, niemniej musimy zrobić wszystko po to, by klienci za bardzo tego nie poculi.

LESZEK STEC - właściciel restauracji *Sojka* w Trzcińcu Nieborach

Nie obawiam się spadku klientów. Z prostego powodu - nasza restauracja stoi przy głównej drodze, a kierowcy i ich rodziny muszą w dłuższej podróży coś jeść. Najlepiej tak uczynić w restauracji. A że ceny wzrosną? Na pewno nie aż tak, jak obawia się znaczna część mieszkańców RC. (kor)

Z Orłowej do Bogumina?

LUTYNIA DOLNA (sch) - Czy pewne zadania administracyjne państwa wobec mieszkańców Lutyni Dolnej nadal będzie pełnić orłowski Urząd Miejski, czy też przejmie je ratusz w Boguminie? Oto pytanie, na które lutyniński samorząd będzie szukał odpowiedzi na swoim ostatnim lutym posiedzeniu.

Pod administracyjne skrzydła Orłowej Lutynia Dolna przeszła w 2002 r., w związku z likwidacją urzędów powiatowych. Wtedy za Orłową opowiedziało się 8 członków samorządu, a za Boguminem 7. - To, że zastanawiamy się nad przejściem pod ratusz bogumiński, nie wynika z faktu, że nasi mieszkańcy narzekają na jakość

DIAKONIA POMAGA UCZNIOM Japoński model solidarności

CZ. CIESZYN (bag) - Na Niwach, w Centrum Kształcenia Diakonii Śląskiej, można znaleźć przyjazną pomoc w razie kłopotów z nauką. Od początku roku ruszył tu projekt, wzorowany na działającym podobno doskonale systemie japońskim. Chodzi o solidarną pomoc uczniów szkół średnich borykającym się z przyswajaniem wiedzy kolegom z podstawówek. Inicjatorem nowego przedsięwzięcia jest Petr Kantor.

Z prośbą o pomoc mogą zwracać się rodziny gorzej sytuowane, których dzieci potrzebują dodatkowego wytłumaczenia i przećwiczenia przebranego w szkole materiału z dowolnego przedmiotu. Po zarejestrowaniu i uiszczeniu niewielkiej opłaty administracyjnej pracownicy Diakonii znajdą odpowiedniego uczącego.

Jeżeli dziecku nie będzie odpowiadało, można go w trakcie douczania zmienić, chodzi bowiem przede wszystkim o rzeczywistą poprawę

wyników. Zazwyczaj jednak rówieśnicy lub tylko o kilka lat starsi koledzy doskonale wywiązują się z obowiązków przekazania wiadomości w zrozumiałej postaci i nawiązują dobre stosunki z douczanymi.

Jak podała Marketa Pamrová, która projekt pilotuje, w chwili obecnej współpracuje z *Diakonią* 10 studentów. Douczanie jest przeznaczone także dla uczniów polskich szkół. W razie zainteresowania dalsze informacje można uzyskać telefonicznie pod nr. 732 841 535.

SZYKUJE SIĘ RESTRUKTURYZACJA

Seniorzy na porodówce?

BOGUMIN (sch) - Miejscowy szpital, który w ub. tygodniu na mocy uchwały samorządu został przekształcony w spółkę akcyjną miasta, czeka restrukturyzacja.

Według rzeczniczki prasowej Bogumina, Lucii Balcarowej, powinna ona objąć oddział dziecięcy oraz porodówkę. - W ramach restrukturyzacji powstanie specjalne centrum geriatryczne z 25-30 łózkami. Świadczyć będzie ono usługi dla całego byłego powiatu karwińskiego na odcinku służby zdrowia oraz nawiązującej doń opieki socjalnej. Personel nowo powstałego oddziału będzie wywodził się z szeregów obecnych zespołów pediatrii i porodówki.

Jako powód przystąpienia do

restrukturyzacji oddziałów szpitalnych miasto podaje zmiany zachodzące w strukturze miejscowej populacji. Ubywa noworodków, a przybywa emerytów. Dowodzą tego statystyki, które podają, że w ub. r. z 536 rodzących w miejscowym szpitalu tylko 196 pochodzi z Bogumina. Od 200 r. spada w Boguminie liczba dzieci do 6 lat o 341 maluchów. Liczba mieszkańców powyżej 60 lat wzrosła natomiast w tym samym okresie o 509 osób.

Sprostowanie

Do artykułu nt. rozbudowy jabłonkowskiego Domu PZKO wkraśl się błąd. Działająca przy MK PZKO Izba Regionalna nosi oczywiście imię Adama Sikory, a nie Wawrosza, jak napisałem w czwartkowym numerze GL. Jabłonkowskich pezetkaowców i szefa Izby Leszka Richtera serdecznie przepraszamy. (kor)

Województwo na targach

PRAGA (mro) - Do godz. 18.00 w niedzielę trwają na terenach wystawowych w Pradze Holešovicach 13. Środkowoeuropejskie Targi Turystyczne *Holiday World 2004*.

Pod wspólną nazwą *Region kontrastów i możliwości* przedstawiają na targach swoją ofertę także przedstawiciele naszego województwa. Na powierzchni 63 m kwadratowych (stoisko LK 255) prezentuje się całe województwo morawsko-śląskie z Ostrawą, a także poszczególne jego części. Wśród wystawców jest m.in. regionalna agencja ruchu turystycznego *Beskidy - Wałasko* czy miasto Bruntal. Bliższe nam strony promuje natomiast Regionalne Stowarzyszenie ds. Czesko-Polskiej Współpracy na Śląsku Cieszyńskim.

Oferta targów dotyczy możliwości rekreacji i aktywnego wypoczynku - nie tylko w ciągu tegorocznych wakacji.

Ciekawostki

Królewskie kłamstwo?

Brytyjski historyk Michael Jones ustalił, że Windsorowie nie mają praw do brytyjskiej korony. Wg niego prawowitym monarchą jest Michael Hastings, który zajmuje się w Australii uprawą ryżu. Jones natrafił w bibliotece katedry w Rouen we Francji na dokument, dowodzący, że tytuł do tronu panującej obecnie w Wielkiej Brytanii Elżbiety II opiera się na liście pięć wieków kłamstw. Do czasu odkrycia Jonesa król Edward IV, regent z lat 1461-1483, był uważany za syna księcia Yorku Ryszarda i Cecily Neville. Historyk twierdzi jednak, że Edward IV był dzieckiem z nieprawego łoża, owocem romansu pewnego francuskiego łucznika z panią Cecily Neville, splotem w czasie, kiedy książę z dala od żony toczył wojnę przeciwko Francuzom.

Prawowitym następcą tronu powinien więc być zostać drugi syn księ-

cia Yorku, George (Jerzy), książę Clarence, którego potomkiem w prostej linii jest właśnie Michael Hastings, 14. hrabia (earl) Loudoun.

A skoro tak, to 25 królów i królowych rządziło Brytanią bezprawnie.

Zasypana poczta

Dziesiątki tysięcy listów i kartek pocztowych z wyznaniem miłośnymi otrzymuje w przededniu św. Walentego niewielki wiejski urząd pocztowy w Milostinie, niedaleko Rakownika, w środkowych Czechach.

Nazwę miejscowości Milostin można przetłumaczyć jako miejsce zakochanych i Czeska Poczta właśnie ten urząd wybrała jako jedyny w całym kraju, który z okazji coraz bardziej popularnego w Czechach św. Walentego będzie stosować okolicznościowy datownik. - Ten wybór nie przyniósł nam żadnych korzyści, ale jedynie ogrom pracy, chociaż także wiele radości - powiedziała naczelnik

miłostinskiej poczty Štěpánka Dubinowa. Pani naczelnik poinformowała, że okolicznościowy datownik stosowany jest przez dwa tygodnie poprzedzające święto zakochanych.

Zgubiła... dziecko

Niektórym giną parasolki, inni gubią dzieci - podczas niedzielnej ceremonii wręczenia Grammy piosenkarka Courtney Love podniosła alarm, ponieważ... nie mogła znaleźć swojej jedenastoletniej córki.

- Gdzie ona się posiała? Jak to możliwe, że mi uciekła? - gorączkowo ważyła się piosenkarka. Jak napisał magazyn *Us Weekly*, 11-letnią Frances Bean po dłuższym czasie odnaleziono za kulisami. Była zapłakana.

39-letnia Love ostatnio ma same problemy - w październiku została zatrzymana za nielegalne posiadanie środków przeciwbólowych. Love wytoczono proces, ale nie stawiała się na przesłuchania - jeśli do przy-

szłego wtorku piosenkarka nie pojawi się w sądzie, trafi za kratki.

Tortem w ministra

Brazylijski minister pracy, Ricardo Berzoni, to kolejny polityk, wobec którego działań dezaprobatę wyrażono ciskając go tortem w twarz.

Minister został zaatakowany, gdy z pierwszego rzędu przysłuchiwał się dyskusji w sali Stowarzyszenia Przedsiębiorców w miejscowości Fortaleza. Zbliżająca się do niego kobieta nie wzbudziła niczyich podejrzeń i bez przeszkód ugodziła ministra w twarz ciastkiem z bitą śmietaną, które poplamiało także jego krawat, koszulę i marynarkę.

Autorka *zamachu* należy do niewielkiej lewicowej grupy *Filosofia da Praxis*, która sprzeciwia się rządowym planom cięć socjalnych. Umywszy twarz Ricardo Berzoni powrócił do sali obrad i wziął udział w dalszej dyskusji.

TRZYNIECKIE SZYNY ZNAJDUJĄ ODBIORCÓW W KRAJU I ZA GRANICAMI

Znad Olzy w świat

Szyne kolejowe należą do najważniejszych produktów w asortymencie

Huty Trzynieckiej. Chodzi o jeden z najbardziej rentownych produktów finalnych przemysłu stalowniczego, a dzięki wysokiej jakości tego wyrobu Huta zyskuje dobre imię na rynkach światowych.

Dyrektorem sprzedaży szyn, którą zapewnia w ramach kombinatu trzynieckiego spółka Moravia Steel, jest Krzysztof Ruciński, którego poprosiliśmy o krótką rozmowę. Na marginesie dodajmy, że dyrektor Ruciński zajmuje się sprzedażą trzynieckich szyn od pięciu lat i do Trzyńca dojeżdża codziennie z Katowic.

Kiedy obejmował Pan funkcję w Trzyńcu, postawiono przed Panem niełatwe zadanie znalezienia zbytu dla podnoszonej produkcji szyn. Czy udało się to?

Mówiąc krótko tak. Postawiliśmy na eksport, bowiem na rynek krajowy idzie obecnie tylko piętnaście procent produkcji. W kraju asortyment ten przeznaczony jest przede wszystkim na modernizację korytarzy kolejowych i rekonstrukcję pozostałych linii kolejowych. Szyne tramwajowe zaś kupują od nas przedsiębiorstwa transportowe w Republice Czeskiej i Słowacji.

Czy udało się w ramach eksportu pozyskać nowych odbiorców?

Tak. Wielkie znaczenie ma dla nas

zagajenie sprzedaży szyn tak wymagającemu odbiorcy, jakim są Niemiec-kie Koleje. Nie mniej ważnymi odbiorcami są dla nas kraje Unii Europejskiej i inne kraje naszego kontynentu, takie jak Szwajcaria, Węgry czy kraje bałkańskie.

A poza Europą?

Oprócz Europy szyny z Trzyńca wędrują też na Bliski i Środkowy Wschód, do Ameryki Północnej i Południowej, do Kanady. Cieszymy się, że udało nam się wejść na rynek kanadyjski, bowiem kraj ma duże wymagania i stosuje niezmiennie twarde kryteria. Nie każdemu udaje się tamtejszym wymagom technicznym podołać. Nam się to powiodło. Tak samo udało nam się pozyskać znaczącego odbiorcę, jakim jest Syria. Jeden kontrakt został już zrealizowany w roku ubiegłym, kolejny zyskujemy w najbliższym czasie. Wracając jeszcze do Europy, w roku ubiegłym szyny znad Olzy wędrowały również do Serbii, gdzie realizowano kontrakt w ramach przetargu finansowego organizowanego przez Światowy Bank. Szyne trzynieckie eksportowano też do Danii oraz Finlandii.

Krzysztof Ruciński.

Jak ocenia Pan z punktu widzenia produkcji i eksportu szyn rok ubiegły?

Dla grupy Huta Trzyniecka-Moravia Steel był on bardzo pomyślny. Z hutniczego Trzyńca wędrowało do różnych krajów świata, włącznie z dostaw krajowych i na Słowację, 216 tysięcy ton szyn kolejowych, co jest najlepszym wynikiem za okres ostatnich piętnastu lat.

Tekst i zdjęcie:
EMILIA ŚWIDER

Miłość na sprzedaż, czyli o walentynkach

Od całych wieków było tak, że życie ludzkie współbrzmiało z przyrodą, było z nią związane, wręcz od niej uzależnione. Człowiek obserwował wszystko, co dzieje się wokół niego, wyciągał z tego wnioski i wkładał je w pieśni, opowiadania, w przysłowia, prognozy pogody, zagadki, w obrzędy. A zatem w cały system kulturowy, który z upływem czasu nabierał charakteru symbolicznego. I tak np. słońce i dzień symbolizowały życie, księżyc i noc zaś śmierć. Wschód, w myśl powyższego, był stroną dobrą, życiodajną, ponieważ tam rodziło się słońce (dlatego np. ołtarze kościołów tam są skierowane), zachód natomiast stroną zamierającą życia. Na tej zasadzie wiosna i lato utożsamiane były z życiem, bo przecież cały nasz świat, dzięki promieniom słonecznym, jest pełen zieleni, kwiatów, jesień i zima zaś kojarzyły się ze starością i śmiercią.

I tu nagle, wbrew powyższej logice kulturowej, obrzędowej w szczególności, w środku zimy, wśród śniegu i chłodu Anglosasi sugerują nam, że to najlepszy czas na miłość. Wszyscy trzęsą się z zimna, zapatuleni w kożuchy, dzień szybko się kończy, a noc jest dłuższa od niego (a wiemy, jaka tkwi w tym symbolika), nigdzie ani śladu życia (anomalie przyrody nie tu nie mają do gadania), ale stragany, wystawy sklepowe pełne są serc głoszących, iż I love you.

Anglicy obwołali imieniny św. Walentego (jest też patronem chorych na padaczkę), czyli 14 lutego, dniem zakochanych. Powtarzam, wbrew logice rządzącej tradycją kulturową. Ale po co my to przejmujemy? Od biedy można by to zrozumieć, gdybyśmy nie mieli własnego, co najmniej tysiącletniego czasu miłości, czyli dnia św. Jana (24 czerwca), kiedy to dzień (czyli życie) jest najdłuższy, a noc najkrótsza, kiedy wszystko pachnie żywicą lasów, kwiatami łąk, żyje, oddycha, kiedy młodzi szukają kwiatu paproci, tańczą wokół ognia sobótkowych, śpiewając Chodziło dziwczótko po wysokim gronie, zbierało kwiateczka ku święntemu Jónu, puszczając wianki i posługując się niezwykłą magią miłosną. To jest właściwy czas miłości, o czym świadczy i to, że jest oprzędzony bogatą tkanką kulturową w postaci własnej pieśni, tańców, opowiadań, wierzeń, praktyk, umieszczonych w punkcie szczególnym, w przesileniu letnim. Żeby tak się stało, musiały na to pracować całe wieki. A co św. Walenty? Tylko sklepy i biznes. Grunt, by zarobić, bo liczy się już tylko pieniądź. Jeżeli zaś chcemy koniecznie połączyć kulturę z biznesem, po co przejmować bezsensowne wzory obce, a nie wykorzystać tego, co mamy od dawna? Niech więc na św. Jana brzmi młodzieńczy śmiech w bujnej przyrodzie, na łąkach, w parkach, nad potokami i rzekami, i niechaj prawdziwe serca wołają: Kocham Cię!!! To jest zgodne z naturą i naszą kulturą.

DANIEL KADŁUBIEC

Powstaje Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości

Idąc w polskim Cieszynie do przejścia granicznego na Moście Przyjaźni trudno nie zauważyć, iż na Wzgórzu Zamkowym trwają intensywne prace. Budowalnicy pracują od rana do wieczora, w świątek i płątek i to mimo złowej aury.

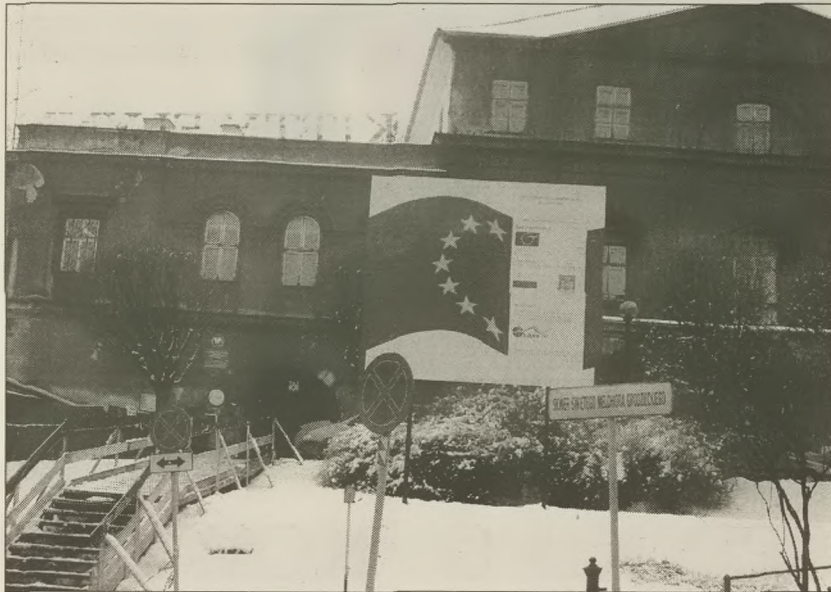
To właśnie tutaj powstaje Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości, jedna z największych inwestycji realizowanych w ostatnich latach w grodzie nad Olzą. Przygotowania łącznie z załatwieniem wszelkich formalności trwały przeszło trzy lata. Cała in-

westycja kosztować będzie 2,5 mln euro, większość, bo dwa miliony, pokryje Unia Europejska, resztę budżety państwa, województwa i miasta, przy czym udział tego ostatniego wynosi zaledwie pięć procent.

Prace zaczęły się na dobre w październiku. W tej chwili Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego i Usług Technicznych Śląsk z Katowic, które jest generalnym wykonawcą, prowadzi je równolegle wewnątrz budynku byłego zamku oraz na zewnątrz. W obiekcie zamku wymieniane są elementy więźby dachowej, burzone są ściany, stawia się nowe, robi podłoga pod posadzkę. To, co widać od ulicy Zamkowej, to budowany od podstaw

nowy obiekt Centrum Przedsiębiorczości, który powstaje pod zamkiem w miejscu byłej oranżerii. - Już wzniesiono dwie kondygnacje, a piwnica będzie jednocześnie garażem na siedemnaście samochodów. Jest już przykryta stropem, na niej będzie parter a nad nim jeszcze piętro. Prace idą szybko i nie było żadnych problemów, których baliśmy się w związku z położeniem fundamentów. A trzeba wiedzieć, że wchodziło się w ziemię głęboko, aż sześć metrów - stwierdza Włodzimierz Cybulski, wiceburmistrz Cieszyna.

Całość musi być gotowa do września, bo takie są wymogi Unii. Od pierwszego stycznia 2005 r. miasto

Tablica z flagą Unii Europejskiej informuje, że właśnie UE finansuje prace na cieszyńskim zamku.

będzie musiało za własne pieniądze utworzyć tu i utrzymywać instytucję. Jej zadaniem będzie pomaganie w uruchamianiu małych i średnich przedsiębiorstw. Chodzi o firmy, które zajęłyby się np. wzornictwem czy projektowaniem użytkowym, przede wszystkim w nawiązaniu do zanikających zawodów i tradycji w regionie województwa śląskiego. W części zamku zatem będą prowadzone warsztaty i szkolenia. Posłużą one m.in. przyuczaniu do zanikających zawodów, jak choćby złotnictwo znane dawniej w regionie i mieście, tradycyjne koronkarstwo koniakowskie czy garncarstwo. Wiceburmistrz Cybulski dodaje, że myśli się też o nauce fachowców, którzy nawiązali do produkowania znanych strzelb cieszynek.

W części nowego budynku ma natomiast powstać swego rodzaju centrum obsługi tych, którzy uruchomią działalność. Do ich dyspozycji będą tu usługi prawne czy finansowe, a równolegle powstanie mini-inkubator dla początkujących przedsiębiorców.

EMILIA ŚWIDER

Prace przy budowie Centrum Przedsiębiorczości. Fot. EMILIA ŚWIDER

Breakshow

W angielskiej komedii Uciekające zakonnice jeden z dwójki głównych bohaterów (jak zawsze świetni Eric Idle oraz Robbie Coltrane) wyjaśnia drugiemu pojęcie trójjedynego Boga - w końcu posługuje się porównaniem do jedności trójlistnej koniczyny i uważa sprawę za zamkniętą. Jego zdeorientowany kumpel odchodzi w przebraniu zakonniczy poprowadzić lekcję religii.

Puenta będzie na końcu (wbrew oczekiwaniom). Muszę teraz oczywiście wyjaśnić, dlaczego przytaczam tę filmową historię... Zaczęło się od mojego prawa jazdy i od rozważań, które płały się po mojej strapionej głowie.

Siadywałem w zacisznym kąciu mojego pokoju i wykuwałem na pamięć znaki drogowe, nakazy i zakazy oraz setki drobnych regułek. Z jakim szalem w mętnych oczach wpijałem paznokcie w kierownicę podczas jazdy po ulicach, a za samochodem unosiły się chmury żwiru i błota wzbijające się spod kół, kiedy ścinałem zakręt w tempie 15 kilometrów na godzinę. Udało się. Jestem kierowcą. Od dłuższego czasu jednak nurtowała mnie niepozorna, ale wścibska myśl - ciekawe, jak by mi poszło, gdyby ktoś odgórnie kazał nam

wszystkim robić prawo jazdy na czło-wieczniństwo, swoiste testy humanizmu. (Rannego szpaka znalezione go w rowie: a) dobijamy łopatą, b) usypiamy chloroformem i topimy w kałuży, c) zabieramy do domu jako pokarm dla bezdomnych kotów, d) zanosimy do najbliższej stacji weterynaryjnej.) Tak, jak w wypadku klasycznej szkoły jazdy, egzamin mógłby zaliczyć prawie każdy półgłówek (jak widać na załączonym felietonie), jed-

Gorączka

nak organy władzy zarabiałaby gęsto na ściąganiu mandatów i punktów karnych (3 punkty za odmówienie pomocy staruszce niosącej torbę z zakupami, 2 punkty za sztyderczy rehot i podpalanie ulotek Świadkom Jehowy). Ja sam oczywiście drętwiałbym ze strachu a legitymacja uczo-wiecznienia dygotałaby w kieszonce na mojej piersi podczas każdego spotkania towarzyskiego czy bankietu, zaś w tym stanie zdenerwowania popęlniałbym coraz więcej gaf, poklepując po plecach wysokich dygnitarzy i szczypiąc w policzki ich małżonki. Im dłużej o tym myślałem, tym bardziej straszyla mnie wizja, że musiałbym się zadowolić jakimś niższym

FELIETON DARKA JEDZOKA

stopniem tego życiowego prawa jazdy (coś w stylu człowiek - motorower). Świątek moich rozważań zaczął się topić w gąszczu metafor, ciągle wpadały mi do głowy nowe porównania i paralele.

W końcu przegoniłem tę myśl. Przejrzałem kilka gazet, poczytałem listy czytelników, felietony, artykuły itp. i doszedłem do wniosku, że coś takiego zdarza się nie tylko mnie. Od czasu do czasu któryś z autorów (albo jakiś całkiem zwyczajny ludź) zachoruje na tę dziwną gorączkę i zrasza papier skomplikowanym kodem metafor i porównań. Ładnie to wygląda, elokwentnie i na poziomie. Trzeba jednak uważać. Metafora jest stworzeniem złośliwym i podstęp-nym. Niełatwo ją okiełznać i nietrudno o mimowolne popuszczenie kagarca. Wiem dobrze, mnie samego też od czasu do czasu, bydlę, ugryzie.

Przekonał się o tym bohater filmu wspomnianego na początku. Zaraz na początku lekcji religii padło oczywiście pytanie o trójjedynego Boga. Wystarczyło poszperać trochę w makówce i odnaleźć to koło ratunkowe, to zbawienne porównanie. Wiecie, dziewczęta - odpowiedział nieborak po chwili namysłu - Bóg jest jak koniczyna... Mały, zielony i podzielny na trzy.

SPINNING - KONKURS (1)

Odpowiedzi na pytanie prosimy podać telefonicznie lub pisemnie do pięciu dni od opublikowania. Na rozlosowanie czeka 5 darmowych biletów uprawniających do skorzystania z oferty Spinning Centrum w Wędrynie. Nagrody będą do odebrania w sekretariacie redakcji GL.

Pytanie konkursowe: **Kiedy oficjalnie otwarto węgryńskie SPINNING CENTRUM i ile osób może równocześnie korzystać tu z jazdy na rowerach SPINNER?**

BASIA WYJECHAŁA DO USA, BY POZNAĆ WIE SWOJE...

Praca socjalno-opiekuńcza - taki kierunek studiów wybrała będąca obecnie na 5. roku Uniwersytetu Śląskiego w Cieszyńcu, a pochodząca z Cierlicka Kościelca studentka Basia Pawera. W ubiegłym roku nadarzyła jej się okazja wyjazdu do Jersey City w USA. Mogła zdobyć doświadczenia i oczywiście, co dla studentek kleszeńi nie mniej ważne, trochę zarobić. Miała zaopiekować się 94-letnią osobą, byłym nauczycielem Johnem. Oto jak wspomina wyprawę w prawdziwe życie...

WYJAZD W NIEZNANE

Miałam stać się zmiennikiem poprzedniej opiekunki starszego schorowanego pana. Decyzję trzeba było podjąć dosłownie w ciągu dwu dni, nowy paszport, wizę, ubezpieczenie załatwić w ekspresowym tempie. Skompletowałam wszystko na cztery dni przed planowanym odlotem. Kosztowało mnie to sporo wysiłku i nerwów, ale udało się. Nie można powiedzieć, że wyruszyłam w nieznane, bo wiedziałam, co mnie czeka, ale pomimo to rzeczywistość mnie zaskoczyła...

Leciałam z Wiednia do Nowego Jorku, gdzie miał na mnie czekać syn mego przyszłego podopiecznego. W końcu to ja czekałam prawie godzinę... Jako znak rozpoznawczy posłużył nam balonik. Prosto z lotniska pojechaliśmy na rodzinne

party. Jakoś nikt nie uświadomił sobie, że 6 godzinna różnica czasu i niemal 24 godziny bez snu podpisały się na mnie ogromnym zmęceniem. W drodze do domu Johna zasnąłam w samochodzie. Szybko jednak mój organizm dostosował się do innego biegu czasu i odmiennego klimatu.

Dziadek John porusza się przy pomocy chodzika, a poza domem jeździ na wózku inwalidzkim. Ma sklerozę, nosi pieluchy. Do moich obowiązków należało sprzątanie, gotowanie, karmienie, higiena osobista i zabawianie staruszka, czyli wszechstronna opieka przez całą dobę i wszystkie siedem dni w tygodniu. Wolnego nie miałam. Raz, kiedy poprosiłam rodzinę, by sami zabrali swego ojca do restauracji, a ja w tym czasie nadrobię nocne wstawanie, dano mi do zrozumienia, że nie ma takiej możliwości, za karmienie dziadka w restauracji też mi przecież płacą... Ot, inna mentalność. Dla ścisłości muszę jednak od razu dodać, że rodzina Johna nie pozostała sama, ja też miałam z siebie i pomagała, kiedy zaistniała taka potrzeba.

Prawdę mówiąc, po dwóch tygodniach pracy by-

łam okropnie zmęczona i psychicznie załamana. Stałam się robotem, na którym w dodatku ciążyła ogromna odpowiedzialność. Wielką pomocą duchową stały się dla mnie msze po polsku w jednym z tutejszych kościołów. Angielski trochę dawał mi w kość, mózg cały czas pracował na pełnych obrotach. W poniedziałki i środy wieczorem, kiedy do dziadka zaglądał jego syn Jed, uczęszczałam na kurs języka. Opłacała mi go rodzina Johna, wiedząc, że im lepiej poznam język, tym lepiej będę mogła komunikować z dziadkiem. Klasa liczyła około 20 osób - z Korei, Chile, Peru, Pakistanu, Indii, Afryki. Z Europy nie było nikogo. Na naukę i powtórkę materiału nie miałam jednak zbyt dużo czasu, a po trzech miesiącach kurs się skończył.

NA DOBRE I ZŁE

John był dobrym człowiekiem, ale ze względu na wiek, jaki osiągnął, często musiałam wytrzymywać różne jego wymyslenia i kaprysy. Obiad odgrzewałam np. czterokrotnie, musiałam go zachęcać lub zmuszać jak małe dziecko do ćwiczeń rehabilitacyjnych, wymyślać różne sposoby na podawanie leków, których nie chciał używać. Trzeba było też nieustannie stymulować go do myślenia i utrzymywać w dobrym humorze. Wymyślałam w tym celu różne gry: składaliśmy puzzle, grali w warcaby. Co ciekawe, John ze względu na sklerozę pamiętał np., że był nauczycielem, ale nie pamiętał w jakiej szkole uczył, czasem zapominał, że właśnie zjadł kolację, ale w warcaby zawsze mnie ogrywał, potrafił myśleć dwa lub trzy ruchy do przodu! Oczywiście sprawiło mu to wielką radość i satysfakcję. Podobnie jak zabawa w namalowane przeze mnie pexeso z angielskimi wyrazami. Ja też miałam z tej gry użytek, powtarzałam słówka, a dziadek cieszył się, że mnie uczy...

Przed wyjazdem byłam na praktyce w domu pomocy społecznej, miałam też pewne doświadczenie z zabawianiem dzieci siostry, to

wszystko próbowałam wykorzystać. Słuchaliśmy muzyki, śpiewaliśmy. John był wtedy jakby weselszy. Kiedy miałam dobry humor, mój nastrój od razu mu się udzielał. Moje podejście do niego było niezmiennie

ważne. Stary człowiek jest bardzo uczuciowy, łatwo można go ranić. Ma swój wewnętrzny świat, który trzeba szanować. Starałam się to wszystko brać pod uwagę, dostosować się do jego rytmu dnia, a nawet nocnych napadów głodu, od których nie można go było odzwyczaić.

Moim obowiązkiem było też spełnianie różnych próśb. I tak stałam przed zadaniem pożyczania samochodu i zawiezienia Johna do Bostonu, gdzie mieszkała rodzina jego drugiego syna, czy odwiedzeniem ulubionego zakątku nad oceanem, gdzie dawniej spędzał urlopy. Kierować Chrysler Concord z automatyczną skrzynią biegów, z którą zetknęłam się po raz pierwszy, przejechać przez Nowy Jork posługując się mapą, a na dodatek cały czas dbać o dziadka, to było prawdziwe wyzwanie. Potraktowałam je jako przygodę. I rzeczywiście była to PRZYGODA! Pomimo limitu szybkości 65 mil jakiegoś obowiązku na autostradzie kusiło mnie wypróbowanie możliwości mojego samochodu. Dziadek marudził, droga się wlokła, więc nieznacznie zwiększyłam prędkość. Przejeżdżałam też z jednego pasa do drugiego i tak śpiwając zbliżałam się do celu podróży. Nagle zauważyłam za sobą samochód poli-

cyjny. Nie byłam pewna, czy mam się zatrzymać, czy też nie, więc zwolniłam nieco, ale kontynuowałam jazdę, powtarzając w duchu *No nie, tylko nie to, nie ja...* Nie mogło. Zatrzymali mnie. Jakiś szeryf z kapeluszem, jak z filmu, poprosił o papiery. Ze zdenerwowania podałam mu wszystko, włącznie z rezerwacją hotelu. Widząc, że nie jestem Amerykanką i zauważywszy staruszka, który na dodatek zaczął coś wymyślać, osłupiał. Poinformował mnie, że moje międzynarodowe genewskie prawo jazdy nie jest tu akceptowane. Widziałam się już niemal za kratkami i różne czarne myśli chodziły mi po głowie - no, bo tych wykroczeń w sumie trochę było... Widocznie jednak policjanci mieli dobre serce i zrozumienie wobec starej schorowanej osoby, którą wiozłam, bo skończyło się napomnieniem. Pojechaliśmy dalej... Przed Nowym Jorkiem zaskoczył mnie zwiększony ruch i ilość podrapanych samochodów. Kto psychicznie silniejszy, ten ma pierwszeństwo, ten jedzie, ten klaksonie, oczywiście! Ale przebrnęłam i przez to. Mogłam sobie pogratulować! Po raz pierwszy też cieszyłam się ze sklerozy dziadka: chyba zapomniał o mojej wpadce i pracodawcy nie dowiedzieli się niczego.

Zdjęcie Basi z synem jej podopiecznego Jedem i przyjacielem Benem.

Zdjęcia z albumu B. PAWERY

Amerykański podopieczny Basi Pawery, 94-letni John podczas ćwiczeń stymulacyjnych.

SPINNING - NOWY RODZAJ SPORTU DLA KAŻDEGO W WĘDRYNI JUŻ KRĘCĄ...

SPINNING - to sport grupowy, który łączy energię, motywację, muzykę i wyobraźnię w odpowiednią dla każdego dawkę treningu na stacjonarnym rowerze. Niewiele jest takich sportów, gdzie równocześnie mogą ćwiczyć kobiety i mężczyźni, dorośli i dorośli, każdy według swoich możliwości i potrzeb. Przeciwwskazaniem nie jest nawet wiek powyżej 60 lat czy waga 130 kg. Dlatego też chyba ten rodzaj sportu rekreacyjnego zyskuje sobie coraz szerszą rzeszę zwolenników. Jest też doskonałym uzupełnieniem treningu sportowców wyczynowych.

Z chętnymi do ćwiczeń na rowerach spinningowych nie ma w Wędrynie kłopotu. Fot. autorka

Johnatan Goldberg, kolarz, ultra-maratończyk, aby nieustannie nie opuszczać rodziny wpadł na pomysł treningu w zaciszu domowym. Na rowerze stacjonarnym przygotował się do... zdobycia rekordu w zawodach Race Across America i stworzył pierwszy indoor-cycling program! Spinning powstał w połowie lat 80. ubiegłego stulecia w Mad Dogg Athletics Incorporation. Producentem i dystrybutorem specjalnych rowerów jest firma Star Trac. Posiadają one zastrzeżone znaki jakości, toteż używanie oznaczenia spinning bez podpisania umowy licencyjnej jest prawnie karalne.

16 tysięcy autoryzowanych klubów sportowych, 60 tysięcy instruktorów z odpowiednim certyfikatem (J.G.S.I.) i 80 krajów świata oto tymczasowy dorobek spinningu. Przypnieć trzeba, że RC gra pierwsze skrzypce wśród krajów byłego bloku wschodniego, jeśli chodzi o rozwój tego sportu. W ciągu jednego roku powstało w naszej republice ok. 50 nowych spinningowych ośrodków sportowych. W listopadzie 2003 Profin Art Consulting s.r.o. stworzył możliwość zapoznania się ze spinningiem także w ośrodku sportowym w Wędrynie. Oficjalne otwar-

cie tutejszego centrum nastąpiło 26 stycznia 2004.

W tym samym mniej więcej czasie wystartowały też podobne ośrodki we Frydku-Mistku (30 stycznia br.) i Ostrawie (7 lutego br.). Niedługo dostaną szansę także cieszyńanie.

- Wędrzyńskie centrum spinningu ma do dyspozycji klientów 12 specjalnych rowerów, a o poprawne poznanie tej formy ruchu troszczy się 3 posiadających wymaganą licencję instruktorów - informuje właściciel Zbigniew Nieslanik. - Zajęcia odbywają się planowo w ciągu tygodnia od godz. 19.00, w soboty i niedziele od 9.00 rano. Ze wzrastającym zainteresowaniem nasza oferta będzie oczywiście poszerzana. Już teraz, w poniedziałki, dodatkowo spotykamy się o 18.00. Jesteśmy też w stanie zareagować na telefoniczne zamówienia grup i zorganizować spinning trening o innej uzgodnionej porze, ale warunkiem jest, by zebrało się przynajmniej 6 - 8 osób. Dzwonić można do nas pod nr tel.: 558 350 836 lub 777 107 208, można się też kontaktować pocztą elektroniczną pisząc na adres: profinart@volny.cz. Pewne zmiany w podanych terminach mogłyby nastąpić, gdy otworzymy kolejne spinning centrum w Cz. Cieszyńcu.

Zajęcia trwają w sumie 55 minut. Z tego 40 minut to jazda na rowerze, a 15 minut przeznaczamy na stretching, by rozciągnąć mięśnie. Warto zaznaczyć, że taka lekcja to ubytek 400 - 600 kcal. Ja osobiście trenuję regularnie od listopada, dbam o odpowiednie zdrowe odżywianie się, i zrzuciłam zbędnych 13 kg wagi!

Spinning nie wymaga nauki skomplikowanych figur. Składa się z pięciu podstawowych ruchów, 3 pozycji rąk na kierownicy. Na początek wystarczą zwykłe sportowe buty i ubranie, ręcznik oraz butelka wody. Rowery do spinningu

to nie to samo co ortopedy. Tutaj nie tylko wysokość siodełka, ale wszystko można dostosować do potrzeb klienta. Spinner rower ma też koło zamachowe i dzięki sile bezwładności bardziej przypomina normalną jazdę na klasycznym rowerze. - Mamy już około 40 stałych bywalców, ale ciągle przychodzą nowi. Spinning spodobał się nawet dwu panom w wieku 65 i 67 lat. Każdy ćwiczy według swoich możliwości, reguluje sobie potrzebny stopień obciążenia i może pilnować frekwencji ciśnienia. Tempo jazdy jest zmienne. Na początek, pierwszy miesiąc, najlepiej jest przychodzić raz na tydzień, ale potem optymalna dawka to trzykrotnie tygodniowo. Spinningowe ćwiczenia, nie obciążają stawów, bardzo poprawiają kondycję!

Niektórzy traktują zajęcia także jako doskonałą zabawę towarzyską czy możliwość poznania kogoś miłego. Przyjemna atmosfera, radość z ruchu przy muzyce stwarza ku temu dobre warunki...

Godzina - jednorazowo - kosztuje 80,- Kc, korzystając z biletu stałego za 10 lekcji zapłacimy 750,- koron. Bywalczy przy kolejnym zakupie otrzymują dodatkowo 1 wstęp gratisowo. Podobnie - bilet na 20x wyjdzie na 1400,- koron, a przy kolejnym ulgowo dostaniemy za darmo dwie lekcje.

Dzięki przychylności Z. Nieslanika przygotowaliśmy dla naszych czytelników miłą niespodziankę - konkurs, podczas którego można będzie zdobyć darmowy bilet jednorazowy i wypróbować, czy nowy rodzaj sportu grupowego przypadnie nam do gustu... Czytajcie uważnie Głos Ludu! Pytania dotyczyć będą oczywiście spinningu.

BARBARA GLAC
(Artykuł sponsorowany) GL075

WŁASNE MOŻLIWOŚCI

W Stanach bardzo dobrze działały wszystkie usługi, dużo codziennych spraw można było załatwić przez telefon lub internet. Funkcjonowało to znakomicie. W hotelach, sklepach, personel przychylnie przyjmował osoby inwalidzkie. Nie wszystkie wejścia, np. do muzeów, były jednak dostosowane do użytkowników na wózkach, a za wszelką pomoc trzeba było zapłacić. Miałam do dyspozycji kartę kredytową i wydawałam nie swoje pieniądze, ale czasem wzbudzało to we mnie opory. No bo czy naprawa klamki przy oknie to dodatkowa usługa, czy obowiązek personelu hotelowego?

Każdy dzień, każdą chwilę toczyłam wspólnie z dziadkiem walkę o jego ludzką jakościową egzystencję. Byłam pewna, że ma to sens i pomimo wyczerpania nie poddawałam się. Nawet wówczas, kiedy rano znalazłam go nieprzytomnego i musiałam odwieźć do szpitala. *Mów do niego, on cię słyszy* – zapewniała pielęgniarka. I choć nie było żadnej reakcji, opowiadałam mu, co razem przeżyaliśmy, robiłam mu masaż. W pewnym momencie dostałam pomysł, żeby puścić mu ulubioną piosenkę do słuchawek. Ręce, twarz, pozostały nieruchome, ale z oczu staruszka popłynęły łzy.

Chyba ustyszał... Byłam z nim do końca. Rodzina przychodziła, odchodziła, ja trwałam na posterunku. Po dwu dniach zmarł akurat, kiedy odeszłam się zdrzemnąć...

ZOSTAĆ CZY WRÓCIĆ

Minęły zaledwie cztery miesiące mojego pobytu w Stanach. Przyjechałam na pół roku. Musiałam zatem zdecydować się, co dalej. Czy wracać, czy poszukać czegoś innego i jeszcze trochę zarobić. Miałam kilka propozycji opieki nad ludźmi chorymi, ale takiej pracy nie da się robić długo. Nie zdobyłam się na odwagę ponownego przeżycia takiego czegoś. Nie umiałam sobie też wyobrazić, że teraz na zmianę zajmę się jakimś rozkapryszonym amerykańskim dzieckiem. Wobec osoby starszej czułam szacunek, ale żeby jakiś brzdąc rozkazywał mi od rana do wieczora? Nie, to nie dla mnie. Pomogła mi rodzina Johna. Ich znajomy odziedziczył firmę i trzeba było pomóc mu w uporządkowaniu papierów i dokumentów. To była spokojna praca *od-do*. Zrobiłam swoje i miałam weekendy dla siebie. Zagospodarowałam je pakowaniem koszy z prezentami. Potem poznałam pewnego Amerykanina o zacięciu literackim i muzycznym. Jego piosenki bardzo mi się spodobaly. Napisał też

kilka poematów, a nawet całkiem ciekawą sztukę teatralną. Już kiedyś próbował ją wystawić. Przekonałam go, że warto spróbować jeszcze raz i... zaczęliśmy bawić się w teatr. Angielski język literacki był dla mnie kolejnym novum, tak samo jak praca przy oparciu dźwiękowej przedstawienia i technicznej organizacji przedsięwzięcia. Kreatywna i satysfakcjonująca praca menadżera – producenta! Nie raz zadziwiałam samą siebie. Otworzyły się przede mną nowe drzwi, nowe możliwości.

Mogłam zostać. Zdałam sobie sprawę, że mogę osiągnąć to, czego chcę, że wielu rzeczy można się nauczyć, że nie tak trudno zdobyć pokątną nawet sumkę, trzeba tylko chcieć. Ale coraz bardziej brakowało mi rodziny i kolegów. Coraz częściej myślami błądziłam po uliczkach Cieszyna lub widziałam przed oczyma kościelne wzgórze. Pieniądże to nie wszystko. Uświadomiłam sobie, że nie chcę stracić życia studenckiego i kolegów. Na Święta wróciłam do domu. Muszę skończyć studia, być może potem wybiorę się na dalsze studia do Australii, myślę też o zwiedzeniu Stanów, bo prawdę mówiąc to tak ogromny kraj, że życia by brakło, żeby dokładnie go poznać, a ja widziałam zaledwie niewielki kawałek.

Co dało mi to doświadczenie? Poznanie, że nawet jeśli człowiekowi coś się nie podoba, jeśli musi, nauczy się z tym żyć. Uczciwa praca zostaje zauważona i doceniona. Wszystko w życiu wraca jak w lustrze. My, Europejczycy, jesteśmy bardziej uodpornieni na stres, bardziej wobec siebie samych twardzi. Amerykanom wszystko przychodzi łatwiej, nie są zahartowani, stąd dużo tu osób psychicznie chorych, dużo narkomanów i schizofreników. Pieniądże nie rekompensują braku prawdziwego zaplecza rodzinnego. U nas niewątpliwie o wiele bardziej rodzice pomagają dzieciom, a dzieci starym rodzicom. Bardzo ważna jest prawdziwa miłość, której przecież nie da się kupić.

Zanotowała: BARBARA GLAC

REKLAMY KONTRA ABONAMENT

Cena za oglądanie

PRAGA (mro) - W trakcie obecnej sesji ma Izba Poselska Parlamentu RC zdecydować m.in. o podwyższeniu abonamentu telewizyjnego. Projekt nowej ustawy przedstawił już pół roku temu minister kultury RC **Pavel Dostál**. Jego wniosek przewidywał podniesienie czasu reklam i podwyższenie abonamentu do 95 koron miesięcznie. Parlamentarzyści dyskutują jednak w tej chwili nad inną wersją. O meritum sprawy zapytaliśmy posła US-DEU **Mariana Bieleśza**.

- *Sednem sugerowanych zmian jest nadanie czeskiej telewizji publicznej (TVC) statusu instytucji niezależnej od nacisków politycznych czy gospodarczych* - mówi M. Bieleśz. - *Koalicja US-DEU, KDU-ČSL, ČSSD szuka poparcia dla koncepcji stopniowego ograniczania re-*

klam oraz podnoszenie ceny abonamentu. Z obecnego 1 proc. ogólnego czasu emisyjnego (TVC przeznaczanego na reklamy już w przyszłym roku miałyby zostać 0,8 proc., a abonament wzrósłby na sto koron, w 2007 r. reklamy nie miałyby przekroczyć 0,3 proc. (abonament 125 Kc). Stan docelowy osiągnięto by w 2010 r., gdy TVC , tak jak BBC czy Telewizja publiczna w Finlandii, nie nadawałaby reklam, a abonament wynosiłby 155 Kc.

- *W ten sposób chcemy podkreślić publiczny charakter Telewizji Czeskiej* - dodaje poseł M. Bieleśz. - *Propozycja rządu wydaje się logiczna, rozłożona w czasie i uzasadniona. Opłat abonamentów nie podnoszono od 1998 r. Jeśli ustawa zostanie przyjęta, pierwsza podwyżka abonamentu czeka widzów już w lipcu.*

Wspomnienie tamtej tragedii

CHWILA CISZY

Pamięci 60. rocznicy tragedii w Nawsiu

JAN PYSZKO

*Pod zwichniętym niebem wojny
przemoc
nad ziemią dęba okrakiem staje*

*Gwoździem krzywym podkuty but
obóz złego ducha w obejściach
rozbija
gwałt straszliwy czyni
Dzień w dzień krwawe żniwo*

*Człowiek
do ostatniej kropli
siebie
strzechy nad głową do upadłego
broni
wroga na śmierć bije
wyje z bezszy
gromi
krew w ogniu walki brzożami na
krzyż*

gęsto znaczy

*Ziemio
rozstrzelanych*

*krzyżami rozdartych
porwozem z pętlą krzyżowanych
serc*

zmiłuj się nad nami

*Miłość
w matczynym fartuchu od łez słona
bólem nieukojonym broczy
rany
modlitwą kwiatów bliznami*

goi

*Za naszą wolność wasza krew
na straży stoi*

*Kamień Pamięci w kwiatach
słowem pieśnią chwilą żywą ciszy
tragicznej
czoła
w zadumie głęboko
pochyliły
głowy*

Tym wierszem nawiejski poeta **Jan Pyszek** wspomina tragedię, jaka odegrała się w Nawsiu przed 60 laty, 14 lutego 1944 roku. Niemcy wówczas powiesili w tej podbeskidzkiej wsi pięciu Polaków, bohaterów walk z hitlerowskimi najeźdźcami.

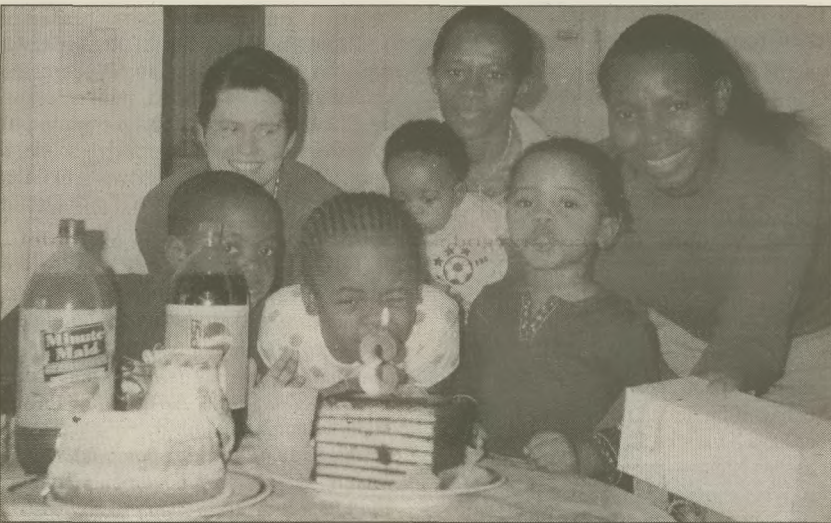
Jak czytamy w niemieckim obwieszczeniu o egzekucji, męczeńską śmierć na szubienicy w Nawsiu ponieśli: **Oskar Sztwiertnia** z Wisły, 26 lat, **Stanisław Rucki** z Nydku, 19 lat, **Jan Holeksa** z Ustronia, 31 lat, **Paweł Łabaj** z Istebnej, 53 lat, **Jan Cellner** z Dzieńmorowic, 45 lat.

Oprawcy wzniesli w Nawsiu szubienicę 14 lutego 1944 roku. Około godz. 9.00 ciężarówką przywieziono ofiary. Wszyscy mieli skrupowane ręce. Wkrótce kaci dokonali mordu. Egzekucję musiała oglądać miejscowa ludność. Oddziały specjalne niemieckich sił zbrojnych spędziły na miejsce egzekucji także dzieci ze szkół, zmuszały do obejrzenia miejsca kaźni pasażerów pociągów zatrzymujących się w Nawsiu - aby wzbudzić wśród ludności strach i respekt przed okupantem...

- *Polacy, którzy zginęli na szubienicy w Nawsiu, stanęli do nierównej walki z przemocą, przekonani o konieczności obrony ziemi ojczystej, swych rodzin i sprawiedliwości dziejowej, poświęcili walce swój czas, doświadczenia, entuzjazm, a wreszcie ofiarowali swoje życie* - czytamy w materiałach opracowanych przez członków Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych (PZBWP). - *I chociaż liczyli się z taką możliwością, zapewne nie tak sobie wyobrażali zakończenie swoich zmagani. Śmierć wprawdzie przerwała ich nadzieję na wolność, lecz równocześnie wyzwoliła ich od katongi i mąk, których im nie szczędzono, od obaw, aby w trakcie tortur nie wydać druhów czy zdradzić tajemnic. Nie wolno też zapominać o wielu innych bojownikach, którzy walczyli o wolność i ginęli, często w męczarniach. W naszych sercach zostają bohaterami i na zawsze zostaną w naszej pamięci.*

Pomnik upamiętniający tamtą lutową tragedię stanął w Nawsiu po wielu staraniach dopiero w 50 lat od egzekucji - 11 listopada 1994 r. Wówczas to niedaleko miejsca kaźni, w ogrodzie czeskiej szkoły, odsłonięto kamień z tablicą. Tam właśnie dzisiaj o godz. 14.00 odbędzie się uroczystość wspomnieniowa, którą wspólnie z PZBWP i władzami Nawsia organizują Czeski Związek Bojowników o Wolność oraz ZG PZKO.

Opracował: JACEK SIKORA

Na kursie języka angielskiego Basia poznała Almee, która przyjechała do Stanów razem z rodziną z Afryki.

Wnikliwa analiza różnorodnych przemian pieśni ludowej nasuwa wiele domysłów pozwalających dopatrywać się ich poważnej nieraz sędziowości. Zdaje się, że za punkt wyjścia, za kryterium służące do określenia starodawności wątku, można przyjąć jego obecne rozgałęzienie i rozbieżności wynikłe z naturalnego procesu rozwojowego na różnych stanowiskach.

Tym bardziej, że, jak się twierdzi, pieśni trzeba - aby się przyjęła w nowym środowisku, aby na jego terenie stała się własnością ogółu - co najmniej stu-lat, a ponad sto trzydzieści, aby uległa zmianom tekstu lub melodii. Ile wobec tego potrzeba lat, aby pieśń się rozgałęziła, rozeszła po rozległym terytorium i za-

czenia analogiczne i porównawcze.

Takich właśnie dowodów szukał Josef Jireček w kancjonach. Jego śladem poszli Zíbrt i Hostinský. Ten ostatni ogłosił w 1892 roku 36 piętnasto- i szesnastowiecznych czeskich pieśni świeckich zebranych w kancjonach. W praskiej bibliotece uniwersyteckiej znajduje się rękopiśmienny kancjonał zwany rękopisem Racka, prawdopodobnie z roku 1490. Łacińskie pieśni kościelne, okazuje się, pisywano do melodii pieśni ludowych. Nie wchodząc już w rozważania uboczne na temat przydatności takich melodii dla tekstów kościelnych, a więc w wyniku rozważania na temat wielości pieśni ludowych, spośród których wybierano z pewnością jedynie pieśni nadające się do podobnych potrzeb, uświadomimy sobie, że skoro pieśni te były ogólnie znane na przykład

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(43)

częła tam żyć odrębnym życiem w poszczególnych swoich siedliskach? Aby się przy tym przekształciła i utworzyła nowe struktury? Tutaj pewnie należałoby operować już stuleciami. Niemniej domysły pozostaną domysłami, trzeba by na to dowodów. Gdyby owe dowody zdobyto przypadkiem, wtedy można by stworzyć szersze podstawy pod twier-

w okolicy praskiej pod koniec XV wieku, to już od dłuższego czasu musiały być w użyciu. W zestawie Hostinského znajdziemy między innymi potwierdzenie istnienia pieśni, której początek brzmiał: „Stuoj, formánku, nehýbaj...” Droga rachunku analogicznego datuje Úlehla tę pieśń na rok 1360. Przypomina zresztą, że furmani pojawili się w Czechach dopiero wówczas, gdy Karol IV zbudował w kraju drogi. A więc pieśń z XIV stulecia. Okazało się, że żywa pieśń ludowa może przetrwać w tradycji ustnej - niezmieniona w swej istocie - sześćset lat! Albo i dłużej.

Tekst pieśni *Wyjeżdź furmanku*, odbiegający dość wyraźnie od innych naszych pieśni o tematyce zbójnickiej, prezentujący kilka charakterystycznych wersji, rozgałęził się na terenie Śląska i Żywiecczyzny; innych stanowisk na razie nie znamy. Już to świadczy, że jest znacznie starszy, niż przypuszczał prof. Bystron w cytowanej wypowiedzi. Młodszy zaś od czeskiego krewniaka. Ale czy bardzo młodszy?

KONIEC

Ex libris Józefa Ondrusza autorstwa Jaroslava Vodrážky.

Telewizja

SOBOTA 14 LUTEGO

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia 8.00 Wiadomości 8.15 San Remo Podróżnik (mag.) 8.30 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 8.35 Ziarno (dla dzieci) 9.05 5-10-15 (dla dzieci) 9.30 Legenda Tarzana (s. anim.) 9.55 Muzyczna walentynka Walta Disneya 10.50 Kolejka - lista przebojów 11.20 Słoneczny patrol (s.) 12.05 Miliard w rozumie (teleturniej) 12.35 Serce masz tylko jedno (relacja) 13.00 Wiadomości 13.10 Serce masz tylko jedno 13.35 Co pani na to? (pr. public.) 13.55 Serce masz tylko jedno 14.20 Zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich - Willingen 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.25 Gość Jedynki 17.35 Plebania (s.) 18.05 Sąsiedzi (s.) 18.35 Jaka to melodia? (quiz) 19.00 Serce masz tylko jedno 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Lepiej być nie może (film USA) 22.30 Serce masz tylko jedno - wielki finał (koncert) 23.20 Dracula - wampiry bez zębów (film USA) 0.45 Prawo jest dla frajerów (film ang.).

■ TVP 2

6.55 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem (mag.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Siła zmysłów (film ang.) 9.40 Ojczyzna-polszczyzna 10.00 Życie wśród lwów (film dok.) 10.30 Kręciola (dla młodzieży) 10.50 Jetsonowie (s. anim.) 11.20 Animals (mag.) 11.50 Orle oko (film nor.) 13.30 30 ton! Lista, lista 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Karnawał Europa dla się lubić... (talk show) 15.55 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 16.50 Broadway - Foksal Street (pr. rozryw.) 17.45 Wydarzenia, wydarzenia... (mag.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Herbatka u Tadka (pr. rozryw.) 20.00 Kabaret Ani Mru Mru (pr. rozryw.) 21.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Maskarada (film USA) 0.05 Bałkański trik (film USA) 1.15 Wilki na walentynki (koncert).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Lis Leon (s. anim.) 7.15 Fortele Jonatana Kota (s. anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Palce lizać (pr. kulinarny) 9.00 Świat (mag.) 9.45 Alec Baldwin - Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Chłopi (s.) 11.05 Bądź zdrowi! (mag.) 11.45 Księgozbiór (mag.) 12.45 Kwartet (mag.) 13.15 Integracja (mag.) 13.30 Era Basket Liga Koszykówka 15.45 Klasa z klasą (teleturniej) 16.45 Młodzież kontra (pr. public.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziestolatek - 20 lat później (s.) 19.50 Podwodna Polska (reportaż) 20.15 Gwiazdy sportu 20.45 Studio pogoda 20.55 Przegląd gospodarczy 21.20 Irwin Shaw: „Pogoda dla bogaczy” 21.45 Aktualności 22.00 Sobotni magazyn sportowy 22.45 Kurier sportowy 23.00 Studio pogoda 23.05 Patrol Trójki (mag.) 23.35 Sprawiedliwa zemsta (film USA).

■ POLSAT

6.00 Poplista 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Magazyn religijny 8.00 Atomówki (s. anim.) 8.30 Yugioh (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Mop Man (mag.) 10.30 Samo życie (s.) 11.55 13 posterunek (s.) 12.30 Czarny pies czy biały kot (talk show) 13.30 Domowa kawiarenka (mag.) 14.00 Daleko od noszy (s.) 14.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 15.00 4 x 4 (mag.) 15.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Asy z klasy (s.) 17.30 Nic nas nie rozdzieli... czyli najśmieszniejsze wypadki ślubne świata 18.30 Informacje, Sport 19.05 Rosyjska ruletka (teleturniej) 20.05 Superglina (film hong-kong.) 22.00 Amerykański ninja 3 (film USA) 23.55 Jaskinia strachu (film kanad.) 1.40 Zostać miss 2 (s.) 2.30 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.05 Druga młodość (s.) 5.30 Przygody kryminalistki (s.) 6.25 Babilon 6.45 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Listy od Feliksa (s.) 7.20 Sezamie, otwórz się (s.) 7.50 Daleka podróż za domem (s.) 8.15 Niech żyje S Club! (s.) 8.45 Beze mnie (film isl.) 10.10 Niechciane dzieci 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 Klub przyjaciół orkiestry dętej 12.00 Wiadomości 12.05 W jaki sposób... (mag.) 12.30 Podróże po świecie wina (s. dok.) 13.00 Szczęście domowe 13.30 Mieszkanie to zabawa 13.55 Moda - Ekstrawagancja

(mag.) 14.20 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 15.55 Oczarowani (s.) 16.50 Odbiorca TVC 17.10 Uśmiechy weselne 17.50 Etykieta 18.00 Wiadomości 18.10 Jaś i trzy zaklęte księżniczki (bajka) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Nominacje do nagrody „TyTy” 2003 (pr. rozryw.) 21.10 Przypadkowa dziewczyna (film ang.) 22.45 Wiadomości 22.50 Bramki, punkty, sekundy 23.00 Seks w wielkim mieście (s.) 23.25 Losowanie „10” szczęśliwych 23.30 Senny koszmar (film USA) 1.10 Star Trek (s.) 2.00 Przepiękna gra 3.00 (Na)bierz mnie! 3.20 Nieznajomość nie usprawiedliwia 3.35 J. Nohavica i Kapela (koncert) 4.25 Artoza.

■ TVC 2

5.00 Kolory życia 6.00 Diagnoza 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Wielki Wóz (mag.) 9.00 Blok kursów jęz. 10.00 Klucz (mag.) 10.30 Artoza (mag.) 11.00 Drużyna biedronek (film USA) 12.30 Kochankowie z kiosku (teatr) 14.10 MŚ w białonie - Niemcy 15.10 Mieć albo być (pr. public.) 15.30 Kinobox (mag.) 15.50 Przepiękna gra (s. dok.) 16.45 Buly: HC JME Orły Znojemskie - HC Hamé Zlin 19.30 Euronews 20.00 Top Dogs (teatr) 21.40 Nowe odkrycia w starym Egipcie (s. dok.) 22.35 Arun - dolina nepalskiej rzeki (film dok.) 22.55 Noc z Andëlem (pr. rozryw.) 0.25 Wielka muzyka nocna 1.15 Seks w wielkim mieście (s.) 1.40 Wielka muzyka nocna 4.00 Lista przebojów 5.00 Buster Keaton 5.20 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.05 Teletubisie (s. anim.) 6.30 Pokemon (s. anim.) 7.00 Beyblade (s. anim.) 7.25 Cudowny świat Walta Disney'a 8.15 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.05 ESO (lista przebojów) 10.15 Stary (s.) 11.20 Złoty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Główna wygrana (film czes.) 13.50 Szkodzi - nie szkodzi (pr. rozryw.) 14.15 Gambinus Liga: HC Slovan Liberec - FC Baník Ostrawa 16.30 „Horoskopiści” (pr. rozryw.) 17.35 Dynastia (s.) 18.30 Dallas (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Ślitt między niebem a ziemią (pr. rozryw.) 22.00 Co z oczu, to z serca (film USA) 0.20 Puszek (talk show erot.) 1.00 Namietność i romanetyka (s. erot.) 3.00 Dzwonienie do TV Nova 3.25 Złoty 3.55 „Praski” 4.35 Główna wygrana (film czes.).

■ PRIMA

8.00 NHL Power Week 8.40 Salon samochodowy 9.35 Perry Mason (s.) 11.25 Julie Lescaut (s.) 13.05 Duży autobus (film USA) 14.40 Gdzieś w górach (film austr.-niem.) 16.20 Prima TV 16.35 Dempsey i Makepeace (s.) 17.35 Nareszcie się rozumiemy (film czes.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Sprawa dla dwóch (s.) 21.05 Gra na zwłokę (film kanad.) 22.40 Blask (film austral.) 0.35 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 1.35 Zdziejcie (s.) 2.20 Receptariusz dobrych pomysłów 3.15 Świat według Bundych (s.) 3.40 Ciernie.

NIEDZIELA 15 LUTEGO

■ TVP 1

6.00 W słońcu i w deszczu (s.) 6.50 Europa bez miedzy (mag.) 7.35 Przedszkolandia (s. dok.) 8.00 Moda na sukces (s.) 8.25 W świecie mitów (s.) 9.15 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 9.20 Myślisz o kimś? - Wybierz teledysk! 9.40 Teleranek (dla dzieci) 10.10 Gamebox 10.40 Songowanie na ekranie 11.10 Siódme niebo (s.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Książki na zimę (mag.) 12.20 Tydzień (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Kuchnia z Okrasą (mag.) 13.30 Kochamy polskie seriale (teleturniej) 14.00 Dido (pr. rozryw.) 14.15 Trop sekret (mag.) 14.35 Zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich - Willingen 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Dziennik telewizyjny 17.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 18.00 Lokatorzy (s.) 18.30 Jaka to melodia? 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.50 Sport i Prognoza pogody 20.10 Zaginiona (s.) 21.05 Spełniamy marzenia (mag.) 21.35 Ballada o lekkim zabawieniu erotycznym (s. dok.) 22.05 Kochankowie Marii (film USA) 23.55 Dive Bar Blues (film).

■ TVP 2

7.00 Zmiennicy (s.) 7.55 Słowo na niedzielę 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Nie tylko dla komandosów (pr. wojskowy) 9.25 Koncert fortepianowy G-dur: Wolfgang Amadeusz Mozart 10.30 Zatopione miasta (film dok.) 11.20 Zimowe grillowanie - podróże kulinarne Roberta Makłowicza 11.55 Lassie (film USA) 13.30 Zakręt (mag.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Święta wojna (s.)

17.30 7 dni świąt (pr. public.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) 19.30 Wiara, nadzieja, miłość (pr. public.) 20.00 Kabaret Ani Mru Mru (pr. rozryw.) 21.00 Ja, alkoholik (s. dok.) 21.30 Smaki ciemności (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Siedem przystanków na drodze do raju (film pol.) 0.20 Kochankowie z sąsiedztwa (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Lis Leon (s. anim.) 7.15 Fortele Jonatana Kota (s. anim.) 7.20 Książka dla dzieci (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Babskie gadanie (mag.) 9.00 Teleplotki (pr. public.) 9.45 Demi Moore - Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Wojenna narzeczona (s.) 11.05 Groch i kapusta (mag.) 11.45 Z Wałęsą na rybach (mag.) 12.00 Tele motor sport (mag.) 12.45 Z życia Kościoła (mag.) 13.10 Ale kino (mag.) 13.35 Szukania skarbów 14.00 Klub globtrotera 14.35 Odcienie sukcesu (pr. rozryw.) 15.00 Sprawa na dziś (s.) 15.45 Bliżej natury (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Mowa Polska (teleturniej) 17.15 To jest temat (mag.) 17.35 Teleplotki (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziestolatek - 20 lat później (s.) 19.45 Sharp Torrel Basket Liga Koszykówka 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.20 Zapasy kobiet - Mistrzostwa Polski 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielnny magazyn sportowy 22.45 Magazyn sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Telenocą (mag.) 0.00 Spokój (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Mop Man (mag.) 7.00 4 x 4 (mag.) 7.30 Magazyn religijny 8.00 Lochy i smoki (s. anim.) 8.30 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Poplista 10.30 Słoneczny patrol 8 (s.) 11.30 Braciszek świnka (film USA) 13.15 Kumpel (film USA) 14.55 Benny Hill (pr. rozryw.) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Buffy - postrach wampirów 2 (s.) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje 19.05 Kuba Wojewódzki (talk show) 20.05 Pensjonat Pod Różą (s.) 21.00 24 godziny (s.) 22.00 13 posterunek (s.) 22.35 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.35 Animaster (mag.) 23.55 Niezła sztuka (mag.).

■ TVC 1

5.00 Po czesku 5.10 Star Trek (s.) 5.50 Na rozdrożu 6.00 Świat motoryzacji 6.40 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Daleka podróż za domem (s.) 7.30 Bajkowa niedziela 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 10.00 Obiektyw 10.30 Kalendarium (mag.) 10.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 11.05 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Wprost (mag.) 12.40 Skarby świata (s. dok.) 13.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.55 Gdzie pieniądze pomagają 14.00 Hulajogą Pierwsza (bajka) 15.10 Wędrówki z dinozaurami (s. dok.) 15.40 Miłość roku 2003 (pr. rozryw.) 16.55 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 17.15 Gdzie podziła się ta stara piosenka (pr. muz.) 17.50 Słowo świąteczne H. Kwapiowej 18.00 Wiadomości 18.10 Everwood (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Prognoza pogody 19.40 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Każdy umiera w samotności (film czes.) 21.20 Pytania Václava Moravca 22.05 Wiadomości 22.10 Bramki, punkty, sekundy 22.20 Losowanie Sportki 22.25 Komisarz Moulin (s.) 23.55 Losowanie „10” szczęśliwych 0.00 Prawo rodzinne (s.) 0.45 Kamera w podróży 1.40 Dwudziestka dwójka 1998 2.15 Nieznajomość nie usprawiedliwia 2.30 Podróżomania 3.00 Crescendo 3.50 Nasza wieś 4.10 Pierwsza pomoc 4.20 Klub przyjaciół orkiestry dętej.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.05 Słowo świąteczne Z. Susy 7.10 Pod korcem 7.25 Diagnoza 7.45 Etykieta 7.55 Panorama 8.30 Kolory życia 9.30 Zbijanie bąków na wsi (pr. dok.) 9.50 Pion (pr. public.) 10.50 Przewodnik akwanautów po oceanie (s. dok.) 11.40 Każdy umiera w samotności (film czes.) 13.10 Magazyn chrześcijański 13.45 Ziemia nieznaną (s. dok.) 14.05 Studio sport 16.40 Kenia (film dok.) 16.45 Jeździec znikąd (film USA) 18.45 Między biegunami (rep.) 19.10 Euronews 20.00 Jednostka K-9 - pсы służbowe (film dok.) 20.50 Pies na zamówienie (film dok.) 21.20 Pies lekarzem (film dok.) 22.05 Jak żyje się z psem... (film dok.) 22.25 Dograno (sport) 23.05 Grammy Awards 2004 0.10 Ty się śmiesz (film włos.) 1.50 Pytania Václava Moravca 2.35 Jeździec znikąd (film USA) 4.25 Republika w początkach i końcach.

■ NOVA

6.30 Teletubisie (s. anim.) 6.55 Digimon (s. anim.) 7.20 Beyblade (s. anim.) 7.45 Cudowny świat Walta Disney'a 8.35 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.25 Diagnoza: Morderstwo (s.) 10.15 Columbo (s.) 12.00 Siódemka (pr. public.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.40 Zakazane żądze (film niem.) 15.20 „Kameňák 2” (rep.) 15.40 Hipopotamy w Afryce (film włos.) 17.30 Dynastia (s.) 18.25 Dallas (s.) 19.20 T-Mobile RENTA 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Złotka (pr. rozryw.) 21.00 Czechy poszukują Super Star (pr. rozryw.) 22.05 Odlamki (mag.) 22.30 Tele tele 23.10 24 godziny (s.) 23.55 Zamach na Elżbietę (film USA) 1.55 Dobrobyt 2.55 Siódemka 3.55 Odlamki 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Świat w wojnie (s. dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.35 Kominiek bez ognia (film czes.) 11.15 Niedzielnny Receptariusz (mag.) 11.40 Drugi oddech (s.) 13.00 Niedzielnna partia (pr. public.) 13.45 Słonie zabijaki (film dok.) 14.50 Turysta (film niem.) 16.50 Cartouche (film franc.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Rejon Wolffa (s.) 20.55 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 21.55 Przerwa w podróży (film USA) 23.40 Z archiwum X (s.) 0.25 Niedzielnna partia 1.10 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 2.15 Niedzielnny Receptariusz 2.35 Świat według Bundych (serial).

PONIEDZIAŁEK 16 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Budzik (dla dzieci) 9.40 Kolory (dla dzieci) 10.10 Wilf - pies czarownicy (s. anim.) 10.30 Bez pardonu (s.) 11.15 ZUS radzi (mag.) 11.30 Gladiatorzy drugiej wojny światowej (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Rolnictwo na świecie 12.40 Plebania (s.) 13.35 Sprawa dla reportera (pr. public.) 14.05 Bezpieczna zima, ubezpieczony kierowca 14.10 Niepodobni (felieton) 14.30 Pomysł na życie (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Kulisy i sensacje (pr. public.) 15.30 Tylko u nas (mag.) 16.00 Andrzej Dąbrowski - W cztery oczy (talk show) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedynki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Bezpieczna Jedynka (mag.) 18.25 Magazyn olimpijski 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Żywt Michała (film dok.) 21.05 Operacja Odessa - Sensacje XX wieku 22.00 Pegaz (mag.) 22.25 Czesław Niemen - wspomnienie 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag.) 23.20 Wystawa Igora Mitoraja (mag.) 23.55 Różowe lata (film belg.).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 Sześć milionów sekund (s.) 7.40 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.50 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.30 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.40 Dla mnie bomba! - wielki finał (pr. rozryw.) 11.30 Smak kawy - podróże kulinarne Roberta Makłowicza 11.55 Czy Bóg ma serce? (mag.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.25 Animals (mag.) 15.00 Stalin (film dok.) 16.00 Panorama 16.25 Na dobre i na złe (s.) 17.20 75 lat wolności Kazimierza Kutza 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Zawrócony (film pol.) 20.25 M jak miłość (s.) 21.20 Kochaj mnie (s.) 21.45 75 lat wolności Kazimierza Kutza 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Na jelenie (film pol.) 23.20 997 (mag.) 23.55 W obronie prawa (s.)

■ TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Oleg Cassini i Gene Tierney - wielkie romanse XX wieku (s. dok.) 9.40 Więzy krwi (s.) 10.45 Sprawa na dziś (s.) 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 12.35 Niedźwiedzie i zagadka hibernacji (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 14.45 ZUS radzi 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Z krukiem w herbie (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Przegląd gospodarczy 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Sport w TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Tele (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45

Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Tato (film pol.) 0.55 WuWuA (pr. muz.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Power Rangers (s.) 8.00 Viper (s.) 9.00 Daleko od noszy (s.) 9.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 10.00 Kumpel (film USA) 11.35 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 12.05 Interwencja (mag.) 12.25 Serca na rozdrożu (s.) 13.15 TV Market (mag.) 13.30 Twój lekarz (mag.) 13.45 Wystarczy chcieć (mag.) 14.05 Yugioh (s. anim.) 14.35 Power Rangers (s.) 15.05 Świat według Kiepskich (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Tajne przez poufne (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje 19.10 Viper (s.) 20.10 Awantura o kasę (teleturniej) 21.10 Terminator (film USA) 23.20 Biznes Informacje 23.45 Graffiti (pr. public.) 0.00 Bumerang (pr. public.).

■ TVC 1

5.40 Kinobox 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (s.) 9.00 Arabella (s.) 9.30 Wędrówki z dinozaurami (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.10 Co teraz i co potem? (s.) 11.05 Everwood (s.) 11.45 Laponia (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.25 Magazyn chrześcijański 14.00 Wiadomości 14.05 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 14.30 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 14.50 Uśmiechy weselne 15.30 Etykieta 15.40 Odbiorca TVC 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Pomagajmy sobie 17.00 Game Page (mag.) 17.15 Pod korcem (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Świat rekordów Guinnessa 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Czarni baronowie (s.) 21.00 Podróżomania 21.30 Wydarzyło się... 21.45 Fakty 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Omerta (s.) 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 Gdzie podziła się ta stara piosenka 0.55 Bananowe rybki 1.25 Sport w świecie 2.00 Film o filmie: Ostatni samuraj 2.15 Infiltracja.

■ TVC 2

6.10 Wprost 6.40 Wiadomości TVS 7.00 Kalendarium 7.15 Dograno 7.55 Panorama 8.30 Geografia świata (s. dok.) 8.45 Wideo atlas naszej przyrody (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 13.05 Pierwsza pomoc 13.15 Przewodnik akwanautów po oceanie (s. dok.) 14.10 Beze mnie (film isl.) 15.30 Spostreżenie z zaganiczy 15.35 Gdzie pieniądze pomagają 15.40 Skarby świata (s. dok.) 15.55 Człowiek-nietoperz (film dok.) 16.20 10 minut ekologii 16.30 Europa dziś 17.30 Sport w świecie 17.35 Wielki Wóz (mag.) 18.05 Na krawędzi (pr. public.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Time out (sport) 19.40 Wasze boisko (sport) 20.00 Stalin (s. dok.) 20.55 Piękne zguby (talk show) 21.25 Przedwiośnie (film pol.) 23.45 The Riverside blues band 0.35 Więziennik z Rangunu 1.15 Nowe odkrycia w starym Egipcie 2.10 Wydarzenia, komentarze 2.45 Jak żyje się...

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 W imię sprawiedliwości (film USA) 10.50 Lekcje gotowania 11.25 Stefania (s.) 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Niewiarygodne historie (s.) 13.30 Na południe (s.) 14.20 Kachorra (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zarzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Piłkarz roku 2003 (pr. rozryw.) 22.00 Fałszywa ofiara (film USA) 0.10 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namietność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.50 Śmierć wybiera (film czes.) 13.30 Raymonda każdy lubi (s.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.30 Melrose Place (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 SK Sigma Ołomuniec - FK Jablonec 97 18.43 Wiadomości z regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Wyspa skarbów (film USA) 22.30 Halifax, psychiatra sądowy (s.) 0.15 Na temat! 0.25 Policja z Palm Beach (s.) 1.15 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 2.20 Posterunek policji (s.) 3.05 Świat według Bundych (s.) 3.30 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 16. 2. 2004 obchodziłaby swoje 60. urodziny, zmarła tragicznie 15. 1. 1997, Pani

mgr IRENA SZURMAN

z domu Siostrzonek, z Łąk nad Olzą. Z zadumą wspominają kuzynki i kuzyni z rodzinami.

GL-079

Dnia 17 lutego 2004 r. obchodziłby swoje 90-te urodziny nasz Ukochany Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek i Wujek

śp. MUDr LUDWIK CHWAJOL

Za miłość, ofiarność, dobroć serca stale zostajemy Ci wdzięczni. O chwilę wspomnień i cichą modlitwę prosi tych, którzy Go znali, syn z rodziną.

GL-072

Dnia 29. 1. 2004 wspominaliśmy 100. rocznicę urodzin, zaś dnia 7. 2. br. 12. rocznicę śmierci naszej Drogiej Matki, Teściowej, Babci i Prababci

śp. ANNY RASZKOWEJ

z Gródka. Dnia 23. 2. 2004 wspominaliśmy 104. rocznicę urodzin, a dnia 11. 3. br. 9. rocznicę śmierci jej męża, naszego Drogiego Ojca, Teścia, Dziadka i Pradziadka

śp. KAROLA RASZKI

z Gródka. Wszystkich, którzy Ich znali i kochali, o chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

AL-017

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Kariera Artura Ui (16, godz. 19.00, grupa CTB, WEP).

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Aucassin a Nicoletta (Premiera 14, godz. 17.30, grupa A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Tatuaz (14-16, godz. 20.00), Teksańska masakra piłą łańcuchową (14-16, godz. 17.45), **Reflex:** S.W.A.T. (14, 15, godz. 17.00, 20.00), Pupendo (16, godz. 17.00, 20.00), **Ex:** Pan i Władca: Na krańcu świata (14, 15, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN - Central:** Desperado (14, 15, godz. 17.15, 19.30), Teksańska masakra piłą łańcuchową (16, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Zakrecony piątek (14, 15, godz. 17.30, 20.00), „Ctyflistik” - bajki (14, godz. 10.00), Cwany Filip (16, godz. 17.30, 20.00), **BYSTRZYCA:** Underworld (14, godz. 18.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa „Koi jak jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15. **GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała:** do 29. 2. wystawy Soni Pryszcz-Botor „Fobie”, Anny Kowalczyk-Klus „Jasność i mrok”, „Albatros - sztuka współczesna ze Szkocji”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

Co w terenie

CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska przy ul. Ostrawskiej zaprasza 18. 2. o

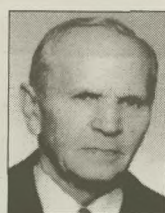
„Odszedłeś, ale w naszych sercach żyjesz”.

Dnia 13 lutego 2004 minęła pierwsza bolesna rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. mgr. STANISŁAWA PASZKA

dyrektora szkoły w Bystrzycy. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą żona, syn i córka z rodzinami.

GL-077

„Upływa szybko życie...”

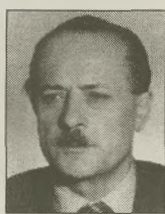
15 lutego mija piąta bolesna rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. ADOLFA DZIKA

z Hawierzowa Suche, zaś 29 kwietnia obchodziłby swoje 90. urodziny. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

RK-024

„Odszedłeś od nas na zawsze w mroczną dal, nam w sercach zostawiłeś tęsknotę, smutek, żal...”

Dziś, dnia 14 lutego 2004, mija pierwsza bolesna rocznica zgonu naszego Najdroższego Męża i Ojca

śp. inż. KAROLA BOGOCZA

z Trzyna Łyżbic. Prosimy wszystkich, którzy Go znali i szanowali, o chwilę wspomnień. Żona i córki.

GL-059

Dziękujemy wszystkim, krewnym, przyjaciołom, byłym wychowankom, gronu profesorskiemu, znajomym za szczere wyrazy współczucia z powodu zgonu

śp. mgr. ERICHA SZOSTOKA

Szczególnie serdecznie dziękujemy ks. Henrykowi Łorisowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. Zasmucona rodzina.

GL-080

są jeszcze do nabycia bilety (z miejscówką 150 Kc) na Bal Szkolny 14. 2. o godz. 19.00 w Domu Kultury. **LIGOTKA KAMERALNA - MK PZKO** zaprasza 20. 2. o godz. 19.00 do Domu Kultury na bal. Przygrywa orkiestra „Dora Band”. **CIERLICKO - Zespół Kobiet** oraz Klub Seniora Cierlicko i Stanisławice serdecznie zapraszają wszystkich członków, przyjaciół i znajomych 21. 2. od godz. 17.00 do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu na „Babskie ostatki”. Przygrywa Otus Hrabiec, zabawa i bufet zapewni. Szczególnie zapraszamy MK PZKO Trzanowice.

BYSTRZYCA - zarząd MK PZKO serdecznie zaprasza 21. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO na bal maskowy. Program: zespół „Bystrzyca”, przygrywa „Sonata”.

Wzapisy

CZ. CIESZYN - przedszkole przy ul. Hrabieńskiej zaprasza do zapisów, które odbędą się 16-20. 2. w godz. 7.30-15.30 w przedszkolu.

Pielgrzymki

XIV Pierwsza pielgrzymka na Jasną Górę: (16.)17-22. 7., II Rowerowa Pielgrzymka na Jasną Górę: 21-22. 7., Autokarowa Pielgrzymka do Częstochowy i Łudźmierza: 22-23. 7., Pielgrzymka do Medjugorje: 13-21. 8., II Piesza Pielgrzymka do MB Frydeckiej: 11. 9.

Zgłoszenia przyjmuje oraz informacje podaje Jadwiga Franek, tel. 558 712 027 oraz każdą niedzielę maja i czerwca po mszy św. w godz. 11.30-12.00 w kancelarii parafialnej w Cz. Cieszynie Alejach.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn; w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

Oferty

KAPELA „KAMRACI” poszukuje kontrabasisty. Bliższe informacje T. Farny nr tel. 736 614 641. GL-074

SPRZEDAM MIESZKANIE własnościowe po remoncie kapitalnym w Karwinie Raju. Cena do uzgodnienia. Tel. 723 578 743. RK-023

PRACA Z DOMU lub biura. Zarobki tygodniowo 5000 Kc. Tel. 608 283 373. GL-073

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA: do 29. 2. wystawa „Beskid Śląski” w malarstwie Pawła Wałacha.

▲ BIAŁA GALERIA: do 28. 3. wystawa obrazów R. Filipowej. Otwarte po-pt: 9-15.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwin Frysztat: do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.

SALA MÁNESA, DK Karwin: do 12. 3. wystawa Stanisława Zormana „Anomalia drewna”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwin: do 12. 3. międzynarodowa wystawa słowackich artystów Gity i Petra Matisów. Otwarte po-pt: 10-16.

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE, Karwin: wystawa fotografii

Aleša Milerskiego. Otwarte po, sr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8.00-14.30

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”, do 13. 6. wystawa „Cieszyńskie gazety”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14: do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ INTERKLUB, Karwin: do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ JABLONKÓW, Rynek Mariacki 14: do 22. 2. „Szkola podstawą życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYNIA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyna”, do 12. 5. wystawa modeli strażackich.

▲ GALERIA „NA SCHODACH” - do 14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

TALINKI 2004

CZ. CIESZYN (hs) - Pod hasłem odnowienia tradycji przeglądu dziecięcych zespołów teatralnych *Talinki* przebiegło w czwartek spotkanie Sekcji Teatralnej ZG PZKO. W tym roku zaplanowano *Talinki* na 22 maja, a ich współorganizatorem i gospodarzem będzie Teatr Cieszyński.

Przełom pojawił się po raz pierwszy w 1996 r. z inicjatywy ówczesnego prezesa ZG Jerzego Czapa. Ostatnia - czwarta edycja miała miejsce w 2001 r. Z zespołów, które przewinęły się przez *Talinki*, warto wymienić chociażby trzyniecki TK4, olbrachcicki *Drops* czy też nieborowską *GAPE*.

Laureaci przeglądów w nagrodę wyjeżdżali na imprezy o podobnym charakterze do Polski.

Talinki są przeglądem małych spektakli teatralnych zrealizowanych przede wszystkim przez nasze szkoły. Nauczyciele jednak wiele wysiłków wkładają w przygotowanie dużych spektakli, rewii i akademii, które skupiają na scenie całą szkołę. - *Te inicjatywy nie mieszczą się w formule Talinek, dlatego rozważamy możliwość oceny ich w odrębnym konkursie, który powinien ruszyć w przyszłym roku.* - powiedział członek sekcji **Rudolf Moliński**.

Powtórka z POLAROIDÓW

CZ. CIESZYN (kor) - W sobotę 21 bm. o godz. 17.30 po raz drugi będziemy mogli w Teatrze Cieszyńskim obejrzeć sztukę Marka Ravenhilla *Polaroidy*, którą z aktorami obu scen przygotowała warszawska reżyserka Monika Strzępka.

- *To będzie oficjalna premiera Polaroidów, w styczniu chodzą właściwie o otwartą próbę generalną spektaklu -*

powiedział GL kierownik artystyczny Sceny Polskiej **Bogdan Kokotek**.

Także premierze będzie towarzyszyć koncert rockowy. W Klubie Teatralnym zaprezentuje się po spektaklu rodzima formacja *Glazy*. I jeszcze jedna ważna wiadomość - tym razem trzeba już będzie zapłacić za bilet: dorośli 70 Kc, uczniowie szkół średnich i studenci 40 Kc.

Jubileusz Kazimierza Kutza

Jeszcze do niedzieli można w Teatrze Śląskim w Katowicach obejrzeć twórczość telewizyjną Kazimierza Kutza. Z okazji 75-lecia urodzin artysty organizowany jest w tych dniach przegląd spektakli Teatru TV *Perły w Teatrze*. Składa się na niego dziewięć przedstawień a także dyskusje o twórczości Kutza oraz promocja jego książki *Portrety godziwe*. Dyskusję wieńczącą obchody jubileuszowe poprowadzi Adam Michnik. Szczegółowy program można znaleźć na stronach internetowych Teatru Śląskiego www.teatrslaski.art.pl.

Kazimierz Kutz urodził się w Szopienicach. Ze Śląskiem łączy go mocne wiąz. Filmem *Sól ziemi czarnej* rozpoczął cykl poświęconych jego

tematyce. Był współzałożycielem a w 1981 r. prezesem Śląskiego Towarzystwa Filmowego. Udziela się również w życiu politycznym. W 1997 r. został senatorem z ramienia Unii Wolności a w 2001 wicemarszałkiem senatu.

(hs)

W liście *Darkowanie nie próżnują* w GL z 12. 2. doszło do dwu nieścisłości. Bal PZKO odbędzie się 21 lutego, a nie 13 lutego - jak podała redakcja. Powody natury technicznej skłoniły natomiast zarząd Koła do przesunięcia terminu zebrania sprawozdawczego z 29 lutego na inny termin. Data zostanie podana później. Przepraszamy.

Rozmowy gimnazjalistów z Jaromírem Nohavíą przy herbatce w czeskokoclezyńskiej herbariarni Dobrá čajovna zgodnie z sugestią gością przebiegały po czesku i polsku. Poza odpowiedziami na pytania towarzyszącej plesniarce Renaty Putzlacher oraz gimnazjalnej publiczności, J. Nohavica śpiewał przy dźwiękach gitary i bandoneonu.

Fot. MAREK SANTARIUS

FILM, KTÓRY WARTO ZOBACZYĆ

Zaolziacy na ekranie

Film ze studentką 5. roku warszawskiej Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej, **Teresą Branną** oraz kierownikiem Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego **Bogdanem Kokotkiem** w rolach głównych emituje w poniedziałek o godz. 22.30 TVP 2.

Obraz zatytułowany *Na jelenie* opowiada historię jednej nocy, gdy dwie 18-latki wybierają się na... wielkie polowanie. Polowanie dotyczy, oczywiście, mężczyzn, jednak podobnie jak na zwykłym polowaniu, gdy *myśliwi czasem stają się ofiarą* również dziewczęta po nocnym wyjściu

w świat podwarszawskiej dyskoteki stwierdzą, że *nic już nie będzie takie samo*.

Film wg scenariusza i w reż. **Renaty Borowczak** zdobył szereg nagród na festiwalach filmów niezależnych oraz krótkometrażowych, m.in. we Wrocławiu, Brnie, Warszawie, Krakowie, Kazimierzu nad Wisłą itp. Ponadto na Międzynarodowym Festiwalu Filmów Niezależnych i Amatorskich w Krakowie nagrody aktorskie przyznano głównym bohaterkom filmu – **Teresie Brannej** i **Agacie Stawarz**.

(sch)

Krzyżówka

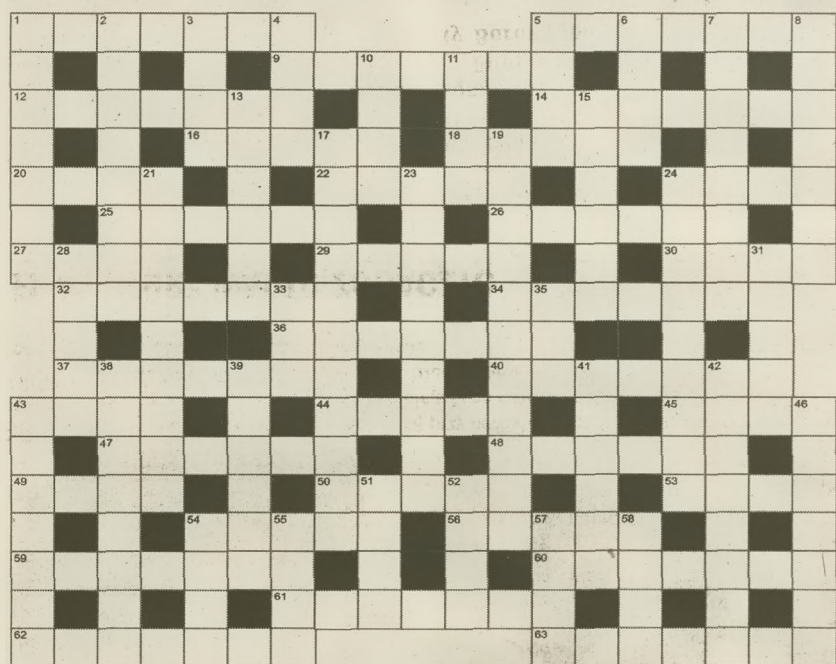
POZIOMO :

1. Iże jak z nut, 5. przytwardza muzykę w kapeli, 9. w Westminsterze, 12. wywijasy na parkiecie, 14. zawodowy klaskacz, 16. czarnomorski kurort, 18. Jan Chryzostom, 20. sąsiad Arizony, 22. larum, 24. jadalne bulwy kolokazji, 25. nakaz bezwzględny, 26. kawał chłopca, 27. plisa, 29. wzniosłe przemówi, 30. Kastora i Polluksa spłodziła, 32. syrena złotowłosa, 34. zarabia nogami, 36. wielce kolorowa, 37. warowna rezydencja w Hiszpanii, 40. zadymka, 43. grecki Mars, 44. niejedna na panterze, 45. po niemiecku filozofował, 47. eksplozja, 48. przed praskiem, 49. tęczyowy kamień, 50. żelazo chemicznie czyste, 53. urodzinowy, 54. kasta, 56. upośledzi ruchy narządów, 59. specjalność Josifa Dżugaszwilę, 60. z hutą aluminium koło Krakowa, 61. na klucz i na oko, 62. piosenkę współtworzy, 63. molekuła.

PIONOWO:

1. unikatowy manuskrypt germańskiej epiki w Anglii, 2. z pieca spadło, 3. transportowców lotniczych zrzesza, 4. perli się na łące, 5. szermierka na pięści, 6. gust, 7. stawiany na jachcie, 8. z nimbem utożsamiana, 10. słony jeziorowy, 11. w Tatrach ci pomoże, 13. nie tylko w marcu świętuje, 15. 6000 piechurów liczył, 17. tam mężczyzna dominuje, 19. wstrząsy załagodzi, 21. alkohol i fenol z charakteryzuje, 23. odtrutka, 24. gazeta w TV, 28. miasto maharadży, 31. najczęściej z gliny zrobiony, 33. przez Tartu przepływa, 35. ma kota, 38. mocno w ogródku pachnie, 39. uliczka niepozorna, 41. krzyk ponadnormowy, 42. francuscy rewolucjoniści, 43. w Polsce karalna, 46. Oniegina pokochała, 51. na butach alpinisty, 52. urok, 54. praktyka, 55. zdjęcie w klatce, 57. ustoiny, 58. czyli Tag.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 7. 2. 2004

Poziomo: 1. FUTURUM, 5. JEROME, 8. APETYT, 12. ANDRZEJKI, 13. ŻELAZO, 14. AGENDA, 15. ULTIMATUM, 19. SKANER, 22. EGOIZM, 26. RYWALIZACJA, 27. BURDA, 28. RAPID, 29. TELEFONISTA, 32. KOSMOS, 35. UŻYTEK, 38. TEATROMAN, 43. SKRZEP, 44. MIARKA, 45. TOTOLOTEK, 46. ARAWAK, 47. BALSAM, 48. ALABAMA.

Pionowo: 1. FENOL, 2. TARGI, 3. RZĘKA, 4. MAKAU, 5. JEŻYK, 6. RULON, 7. MAZURY, 9. PIGMEJ, 10. TANGO, 11. TWARZ, 16. TOALETA, 17. MAIKOOR, 18. TRACIZM, 19. SOBEK, 20. ADRES, 21. ERATO, 23. GARAŻ, 24. IMPET, 25. MEDYK, 30. ESTETA, 31. TUNIKA, 33. ORSZA, 34. MORWA, 36. YPRES, 37. ERAZM, 39. EPOKA, 40. TROJA, 41. OBORA, 42. AMEBA.

W ubiegłym tygodniu Chochlik komputerowy zamienił nam literki w podawanym rozwiązaniu. Zamiast NĘKAWKA pojawiło się RĘKAWKA, biblijne imię AARON zamienione zostało na BARON, w nazwie ISTAR znikła 1. litera, a w słowie IBIZA literę Z zastąpiło S. Czytelników i Autora przepraszamy, Chochlika zwalniamy dyscyplinarnie!

Wydarzenia Sportowe

Najlepsi wspinacze pod Jaworowym

Już po raz piąty z kolei Szkoła Podstawowa Im. T. G. Masaryka w Trzynie świadkowała zawodom Abadźkra Boulder Cup 2004. Konkurs we wspólnu na sztuczną ścianę jest jedną z imprez organizowanych w ramach Pucharu Czech. Smaczku dodawał jej fakt, iż uczestniczyli w niej najlepsi wspinacze z Czech, Polski, Słowacji i Węgier.

W Trzynie zabrakło tylko czołowego zawodnika ze Słowacji **Petera Dokleżaja**, który w tym czasie wspinął się po szczytach w Hiszpanii. W kategorii mężczyzn o pierwsze miejsce walczyło 40 wspinaczy, w kategorii kobiet natomiast 15 zawodniczek. Z każdej kategorii do finałów awansowało ośmiu najlepszych zawodników. Musieli się uporać z pięciu trasami w eliminacjach oraz z kolejnymi pięcioma w finałach. Dobrze spisała się trójka wychowanków klubu trzynieckiego: **Lech Niestanik**, **Lenka Momotowa** i **Kateřina Šindelowa**. Do finału zabrakło im tylko kawałka szczęścia. Nie wiodło się jednemu z pretendentów do zwycięstwa - **Radovanowi Součkowi**. Nękany przez kontuzję ręki zawodnik zajął dopiero 8. miejsce. Po raz trzeci z kolei zwyciężyła **Věra Kotasowa** z Brna. W rywalizacji mężczyzn pierwsze miejsce zajął **Karel Černý**, który jako jedyny spośród uczestników finału pokonał wszystkie trasy.

WYNIKI - mężczyźni: 1. Karel Černý (Saltic Zlin), 2. Jakub Hlaváček (HO Brumlovka), 3. Štěpán Neustupný (USK Pilzno), 4. Martin Eckert

(Słowacja), 5. Tomáš Doubravský (Szumperk) 6. Ivo Kašpárek (CT Přerov), 7. Csaba Komondi (Węgry), 8. Radovan Souček (Brno),... 14. Lech Niestanik (Trzyniec). Kobiety: 1. Věra

Kotasowa (Brno), 2. Saša Holková (Ostrawa), 3. Edyta Ropek (Tarnowia Tarnów), 4. Oliwia Bechyne (KS Korona Kraków), 5. Sylvie Raifowa (Sokol Brno), 6. Silva Nagyova (Brno), 7. Anna Marek (KS Korona Kraków), 8. Michaela Drlíková (Banik Hawierzów),... 9. Lenka Momotowa, 10. Kateřina Šindelowa (obie Trzyniec).

(man)

Edyta Ropek, zawodniczka KS Korony Kraków uplasowała się w konkursie kobiet na trzecim miejscu.

Fot. ROMAN BASELIDES

WIOSENNA EDYCJA I LIGI PIŁKARSKIEJ

Dziś Liberec - Banik

Po przeszło trzech miesiącach przerwy rusza dziś ponownie I Gambrius liga piłkarska, której głównymi bohaterami byli w Jesiennej części piłkarze **Banika Ostrawa**. Podopieczni trenera **Františka Komňackiego** na półmetku rozgrywek usiedli w fotelu lidera, przewaga **Banika** nad drugą w tabeli **Spartą Pragę** wynosi siedem punktów.

- Wszyscy marzymy o zdobyciu mistrzowskiego tytułu, ale zdajemy sobie sprawę z tego, że nie będzie łatwo - stwierdził na konferencji prasowej trener **František Komňacký**. Z pewnością nie potraktują **Banika** ulgowo w dzisiejszej premierowej wiosennej kolejce piłkarze **Liberca**. Spotkanie pod Jeszczedem rozpoczyna się o godz. 14.30, bezpośrednią transmisję prześle TV Nova.

Kadra **Ostrawy**, w porównaniu do konkurentów, doznała w zimowej przerwie tylko kosmetycznych zmian. Na Bazale nie przeniósł się żaden nowy zawodnik, spodziewane transfery napastników **Libora Doška** i **Romana Oravca** nie doszły do skutku. W zespole brakuje już natomiast rezerwowego napastnika **Martina Prohászki**, którego zaprzęgnęła mieć u siebie **Wiktoria Žižków**. Jak stwierdził we wtorek na łamach GL

ostrawski obrońca **Zdeněk Pospěch**, ważne, iż zespół został w komplecie. W Ostrawie pozostają do lata główni autorzy jesiennej sukcesu: napastnik **Marek Heinz** (najlepszy strzelec I ligi), obrońcy **René Bolf** (do francuskiego Auxerre przechodzi dopiero latem) i **Zdeněk Pospěch** (zdobycy siedmiu bramek) oraz bramkarz **Jan Laštůvka** (zainteresowany był nim francuski Rennes). Przypominajmy, że po raz ostatni **Banik** zdobył mistrzowską koronę w sezonie 1980/81.

(jb)

Sport polski

30-LETNI **TOMASZ SIKORA**, zawodnik **Dynamitu Chorzów** wywalczył srebrny medal w biegu na 20 km na MŚ w niemieckim Oberhofie. Ze zwycięstwa cieszył się Francuz **Raphael Poiree**, brązowy medal zyskał Norweg **Ole Einar Bjoerndalen**. **Sikora** zajmował z początku dopiero 50. miejsce, ale później systematycznie przesuwał się w górę stawki. Po trzecim strzelaniu był czwarty, jednak ostatnie, czwarte strzelanie, wykonał bezbłędnie i przesunął się na 2. miejsce.

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Orłowska drużyna za burtą

W środę zakończyła się faza zasadnicza I ligi hokeja na lodzie. Dla drużyny **Hawierzowa** sezon 2003/2004 nie był udany. Pantery po spadku z ekstraklasy długo pełniły w I lidze rolę wyłącznie sparingpartnerów. Z przyszłym trenerskim duetem **Aleś Flaśar**, **Pavel Sedlák** gra **Hawierzowa** nabrała jednak rumieńców. Cel, jakim było uniknięcie gry w barażach o utrzymanie pierwszoligowej przynależności, udało się w końcu osiągnąć. Do play off awansowało osiem najlepszych drużyn, zespoły zajmujące lokaty 11-14 ratawać będą swoją skórę w I lidze. O krok naprzód są hokeiści w II lidze. Pierwszym półfinalistą w play off grupy wschodniej zostali gracze **Sarezy Ostrawa**. W czwartek pokonali u siebie 10:4 **HC Orłową**, wygrywając całą rywalizację 3:0.

● I LIGA: HAWIERZÓW – OŁOMU-NIEC 4:4 w dogr. (1:0, 1:1, 2:3 – 0:0). Bramki: 14. Volák, 35. Sedlák, 55. Syřínek, 60. Prokop – 32. Dalloš, 47. Ministr, 52. Liška, 54. Martinka.

Hanacy mieli już zapewniony udział w play off, dla gospodarzy z kolei był to ostatni występ w tym sezonie. W pierwszych dwóch tercjach przewaga była po stronie **Hawierzowa**. W ostatniej odsłonie Pantery jednak trochę pofolgowały i goście wyszli na dwubramkowe prowadzenie. Punkt zapewnił gospodarzom na 12 sekund przed końcem **Prokop**. Sędzia

Smeták, kary 3:6, wykorzystane 1:0, widzów 1373.

TABELA KOŃCOWA:

1. Beroun	40	83	114:76
2. Chomutów	40	81	153:98
3. Jihlava	40	78	129:99
4. Úście n. L.	40	75	131:93
5. Olomuniec	40	66	110:98
6. Hradec Kr.	40	62	134:112
7. Trzebiecz	40	58	114:110
8. Ml. Bolesław	40	57	103:102
9. Kadań	40	55	112:109
10. Hawierzów	40	46	107:133
11. Prościejów	40	43	95:126

12. Pisek	40	40	94:127
13. Opawa	40	39	92:134
14. Brno	40	32	84:155

Ćwierćfinałowe pary: **Beroun** – **Ml. Bolesław**, **Chomutów** – **Trzebiecz**, **Jihlava** – **Hr. Kralowej** i **Úście n. L.** – **Olomuniec**.

● II LIGA: SAREZA OSTRAWA – ORŁOWA 10:4 (4:1, 2:1, 4:2)

W ostatnim meczu przyjeźdźni nie zdołali stawić czoła rozpędzonemu rywalowi, który konsekwentnie zmierza w kierunku pierwszego ligi. O wyniku meczu zadecydowała pierwsza część meczu. W pozostałych dwóch tercjach ostrawianie zwiększyli swoją przewagę, aplikując ostatecznie swemu rywalowi dziesiątkę. Kolejność bramek: 3. Fabián 1:0, 7. Luka 2:0, 8. Matějny 3:0, 8. Moravec 3:1, 20. Luka 4:1, 24. Stránský 4:2, 34. Pavlačka, 5:2, 40. Dlas 6:2, 41. Bařica 6:3 42. Grygar 6:4, 45. Luka 7:4, 53. Michal Čech 8:4. Sędzia: **Poruba**, kary: 5 - 6, wykorzystane 1:0, widzów 500. (jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Na cud nie ma co liczyć **str. 3**Zaolzie od kuchni **str. 4**Trzech mistrzów i czarna dziura **str. 5**Ekstraliga hokeja na lodzie **str. 8**
WTOREK
17 LUTEGO 2004
NR 20
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

 tel.: 558 731 766
 faks: 558 740 044
 info@glosludu.cz

Około 140 zawodników reprezentujących szkoły z Wędrzyni, Gnojnika, Trzyńca VI i Czeskiego Cieszyńska wzięło udział w sobotnim BIAŁYM RAJDZIE w Koszarzyskach. Młodzież z niecierpliwością oczekuje na oficjalne ogłoszenie wyników.

Fot. MAREK SANTARIUS

DLA PRZYJEZDNYCH I MIEJSCOWYCH

Remont dworca w toku

TRZYNIEC (man) – Już od dwóch lat trwa kompleksowy remont miejscowego dworca kolejowego. W br. powinien zostać zamknięty jego ostatni etap.

Prace ruszyły w 2002 r. Najpierw w hali dworcowej wstawiono nowe okna i wymieniono drzwi. Odremontowano też kaloryfery, sieć elektryczną i pomalowano ściany. Jesienią odnowiono trzeci peron (kierunek Mosty k. Jabłonkowa), a wiosną 2003 roku również peron drugi oraz przejście nadziemne. Jak poinformował naszą gazetę naczelnik stacji Stanisław Pagacz, remont hali dworcowej zamknął się kwotą bez mała 1 mln Kč, odnowienie peronów kosztowało ok. 14,5 mln Kč.

Bezdomni pod lupą

OSTRAWA/KARWINA (wak) – Jednym z zadań policjantów jest też zimy w szczególnie sposób czuwać nad tym, by ludzie, zwłaszcza bezdomni, nie zamrzali. W tym celu m.in. sprawdzają miejsca, gdzie mogą przebywać bezdomni.

Najczęściej zaglądną do kanałów ciepłowniczych, pustostanów, na ogródki działkowe. Uwagę zwracają też na nietrzeźwych. Poza tym z wydziałów pomocy społecznej otrzymali wykaz adresów, gdzie ludzie mają kłopoty z ogrzaniem mieszkań. Te lokale kontrolują dzielnicowi.

- Mamy nadzieję, że najgorszy okres już jest za nami - dowiedzieliśmy się w karwińskich i ostrawskich komendach Policji Miejskiej RC. Pomimo tak drobiazgowo przygotowanej akcji na terenie samej tylko Ostrawy zamrzali już trzy, a w Karwinie jedna osoba.

- Pod koniec ub. roku z trzech stron budynku wstawiliśmy plastikowe okna i zmieniliśmy rynny. Pokładamy też nową elewację a poza tym szukamy środków finansowych potrzebnych do zmiany pozostałych okien. W związku z tym, że zima pogoda raczej nie sprzyja remontowi, nie wiadomo, kiedy ostatecznie zostanie zamknięty.

Będzie bliżej

BUKOWIEC / HYRCZAWA (kor) – O połączeniu Bukowca i Hyrczawy nową drogą dyskutują od dłuższego czasu samorządy obu leżących pod Głową wsi. Droga ułatwiłaby życie głównie hyrczawianom, którzy jeżdżą do Jabłonkowa dłuższą trasą via Mosty.

Jak poinformował GL wójt Bukowca Józef Ćmiel, projekt staje się coraz bardziej realny. W tym tygodniu przedstawiciele obu wsi spotkają się z projektantami, by z dwóch wariantów wybrać trasę pod przyszłą drogę. - Zwycięży chyba trasa, która nawiąże na główną bukowicką drogę - mówi J. Ćmiel. - W drugim wariantcie - koło starego Urzędu Celnego - droga prowadziłaby częściowo przez tereny Parku Kra-

jobrazowego Beskidy, co na pewno nie podobałoby się władzom parku. Projekt nowej drogi powinien trafić w tym roku do wydziału transportu Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie. - Jeśli władze województwa zgodzą się, zaczniemy szukać źródeł finansowania przedsięwzięcia. Liczymy, że wspomoga nas w tym Stowarzyszenie Gmin Regionu Jabłonkowskiego oraz agencja HRAT - dodał wójt.

W OSTATNICH LATACH RODZICE CORAZ CZĘŚCIEJ DECYDUJĄ SIĘ NA IMIONA UNIWERSALNE

Co kieruje ludźmi podczas wybierania imion dla swoich dzieci? Głównie estetyka: dajemy naszym pociechom imię, które podoba nam się najbardziej. W wielu przypadkach takie, które sami chcielibyśmy mieć. Bywa, że imię dziecka jest tęsknotą za światem wielkiego telewizyjnego lub kinowego blichtru - stąd te wszystkie obco brzmiące Denisy, Samanty i Dżesiki (przypuszczam jednak nieśmiało, że nawet nazwanie swojej latorośli Roksana czy Tara nie sprawi, że będzie piękna i bogata...).

W ubiegłym roku najpopularniejszymi imionami nadawanymi dzieciom w powiatach - karwińskim i frydecko-misteckim - były: Jakub, Tomáš, David, Jan, Daniel, Adam, Martin, Michal-Michael, Dominik, Ondřej, Barbora, Natálie, Veronika, Nela, Kristýna, Kateřina, Tereza-Terezie, Karolina, Nikol-Nikola, Eliška, Adéla, Barbora, Nela. Najbardziej oryginalne - Ramon, Vanessa, Scarlet, Evelin, Amy, Sedrik, Nancy, Eros, Nadine, Alisa.

W rejestrach Urzędów Stanu Cywilnego obu powiatów zaczynają się też częściej pojawiać polskie imiona. A więc Janina, a nie Jana, Agnieszka,

a nie Anežka, Zbigniew zamiast Zbyhněv, Kazimierz, zamiast Kazimir, Łukasz, a nie Lukáš. Imiona neutralne, takie jak Marta, Ewa, Irena, Karolina, Julia, Marek, Adam, Jan, Dominik czy Daniel wybierają często małżeństwa mieszane.

Od kilku lat można nadawać dzieciom dwa imiona. I tak np. w roku ubiegłym w hawierzow-

Magia imion

skim USC skorzystało z tej okazji jedenastu rodziców.

- Wybierając imię dla dziecka pamiętajmy, że dajemy prezent, który będzie dla niego radością lub obciążeniem przez całe życie. Dobrze imię niełatwo wybrać, ale źle dobrane imię jeszcze trudniej nosić. Dobrze dobrane imię powinno ładnie brzmieć, łatwo się wymawiać, dawać możliwość miłych zdrobnień i jednocześnie pasować do człowieka dorosłego - twierdzi Halina Grega z trzyńskiego Urzędu Stanu Cywilnego. Jej zdaniem bardzo ważne jest także harmonijne połączenie

BRYLOWAŁA EKIPA WĘDRYŃSKIEJ PODSTAWÓWKI

Białe rajdowe szaleństwo

KOSZARZYSKA (sch) – Wrażeń sportowych oraz sporej porcji dobrej zabawy zakosztowali uczestnicy sobotniego IV Białego Rajdu.

Na Kikuli zjawiły się przeszło dwie setki amatorów pieszej turystyki oraz nart biegowych. Swoje reprezentacje wystawiły 4 polskie podstawówki - z Cz. Cieszyńska, Gnojnika, Trzyńca VI i Wędrzyni. Do ośrodka dotarli po jednej z 6 tras prowadzących z Koszarzysk, Gródku, Wędrzyni oraz z Jaworowego. - Przygotowaliśmy po trzy trasy dla pieszych i dla narciarzy. Cieszy nas bardzo, że każda znalazła swoich zwolenników - stwierdził komendant Rajdu Tadeusz Wantuła.

Kikula była nie tylko meta, do której mieli dotrzeć rajdowcy, ale również miejscem rozgrywek takich dyscyplin, jak próba sprawnościowa (bieg 5-osobowej drużyny na jednej parze nart oraz rzucanie śnieżkami do celu), rzeźba ze śniegu oraz gotowanie pierogów. Tutaj też zostali o-

głoszeni zwycięzcy - PSP Wędrzyna przed Gnojnikiem i Cz. Cieszyńskiem. Nagrody wręczyli im konsul generalny RP w Ostrawie Andrzej Kaczorowski, poseł Izby Poselskiej Parlamentu RC Marian Bieleś, wicehrman województwa morawsko-śląskiego Zdzisław Wantuła, prezes Macieży Szkolnej oraz PTTŠ Beskid Śląski Jan Branny i Władysław Janik. Ogłoszono również nazwiska najmłodszego i najstarszego narciarzy. Byli nimi 5-letni Mateusz Wantuła z Wędrzyni oraz członek Beskidu Śląskiego Karol Fukala z Karwiny.

- Tym razem na Kikulę zjechało dwukrotnie więcej narciarzy niż w r. ub. Bardzo nas to cieszy, albowiem imprezę tę organizujemy przede wszystkim z myślą o nich - powiedział GL komendant Rajdu. Z nie mniejszym zadowoleniem skwitował fakt zaangażowania się w Rajdzie członków Beskidu Śląskiego z prezesem Władysławem Janikiem. - Ustaliliśmy, że współpracę Klubu Kultury z PTTŠ będziemy kontynuować oraz że Beskid włączy się aktywnie w organizację Rajdów - dodał T. Wantuła.

Odśnieżanie kosztuje

PODBESKIDZIE (kor) – Sześć gmin jabłonkowskiego Podbeskidzia mogłoby skorzystać z dotacji, którymi Urząd Wojewódzki w Ostrawie chce pomóc małym miejscowościom przy pokryciu części (do 50 proc.) kosztów zimowego utrzymania dróg. Jak już pisaliśmy w ub. tygodniu, o pomoc mogą się ubiegać miejscowości liczące do tysiąca mieszkańców. W Jabłonkowskim chodzi o: Hyrczawę, obie Łomne, Boconowice, Pioseczną i Koszarzyska.

- Są to gminy członkowskie naszego stowarzyszenia i mogą liczyć na nasze poparcie - powiedział GL przewodniczący Stowarzyszenia Gmin Regionu Jabłonkowskiego, Pavel Tomčala. - To chyba się przyda, bo oferta dotyczy aż 154 gmin, a do podziału jest zaledwie 500 tys. koron. Miejmy jednak nadzieję, że władze województwa zrozumieją, że w górach sytuacja śniegowa jest zawsze gorsza niż w dolinach.

Pogoda

WTOREK - Zachmurzenie umiarkowane do dużego, możliwe słabe opady deszczu, w górach śniegu. Rano możliwe mgły. Temperatura w nocy od -1 do -5 st. C, w dzień od 4 do 8 st. C.

ŚRODA - Zachmurzenie umiarkowane do dużego, lokalne opady śniegu. Temperatura w nocy od 2 do -2 st. C, w dzień od 0 do 4 st. C.

Tydzień

9 - 15 II 2004

■ Ratownicy wydobyli z ruin zawalonego budynku w tureckim mieście Konya 23-letnią kobietę, którą znalazły psy i kamery termowizyjne. Kobieta przeżywała pod gruzami siedem dni.

■ Prokuratura moskiewska odwołała śledztwo w sprawie domniemanego zabójstwa zaginionego kandydata na prezydenta Iwana Rybkina. Okazało się, że Rybkin przebywał w Londynie, dokąd - jak twierdzi - uciekł ze strachu przed rosyjskimi służbami specjalnymi.

■ Organizacja terrorystyczna al-Kaida przed sześciu laty zdobyła taktyczną broń nuklearną - napisał arabski dziennik al-Hajjat wychodzący w Londynie. Broń kupiła rzekomo od uczonych ukraińskich.

■ Co najmniej 60 osób zginęło podczas starć przeciwników i zwolenników prezydenta Jeana-Bertranda Aristida na Haiti.

■ Francuskie Zgromadzenie Narodowe uchwaliło przeważającą większością głosów ustawę zakazującą eksponowania symboli religijnych w szkołach publicznych.

■ Wybuch samochodu-pułapki koło komisariatu policji w irackim mieście Iskandaria zabił 55 osób.

■ Uczynom z Korei Południowej udało się, jako pierwszym w świecie, sklonować zarodki ludzkie i uzyskać z nich komórki elementarne. Komórki te mogą być wykorzystane do leczenia poważnych chorób, jak na przykład cukrzycy lub chorób Parkinsona lub Alzheimer.

■ W Szardży, jednym z emiratów arabskich, rozbił się samolot irański z 45 osobami na pokładzie. Katastrofę przeżyły tylko dwie osoby.

■ Po czterodniowych obradach w siedzibie ONZ w Nowym Jorku przedstawiciele cypryjskich Greków i Turków uzgodnili, że będą prowadzić negocjacje pod egidą ONZ o ponownym zjednoczeniu wyspy tak, aby Cypr wszedł do Unii Europejskiej jako jedno państwo.

■ Dwóch czeskich alpinistów zginęło w Wysokich Tatrach. Dwójkę ich kolegów uratowali słowaccy ratownicy.

■ Co najmniej 47 osób zginęło w zamachu w Bagdadzie. Zamachowiec-samobójca zdetonował ładunek wybuchowy w samochodzie, pośród tłumy Irakijczyków, którzy czekali przed wojskowym punktem prowadzącym rekrutację do nowej armii irackiej.

■ Kilkuset żydowskich osadników z południowej części Strefy Gazy rozpoczęło marsz w kierunku Jerozolimy. Protestują oni w ten sposób przeciwko planom rządu izraelskiego zburzyć ich domy.

■ Bojownicy ruchu Taliban zabili w zachodnim Afganistanie 4 afgańskich pirotechników, którzy odmówili wywalać teren.

■ Były prezydent Czeczenii, Zemilchan Jandarbijew, zmarł w szpitalu w stolicy Kataru, Dausze w wyniku ran odniesionych w eksplozji samochodu, w którym jechał.

■ Niebawale ostra, jak na ten kraj, zima zaatakowała Izrael. Pod ciężarem śniegu zawalił się południowy fragment Ściany Placzu w Jerozolimie.

■ Co najmniej 30 osób zginęło na skutek zawalenia się dachu parku wodnego na obrzeżach Moskwy. W strefie katastrofy znajdowało się ponad 500 osób. Nie wiadomo, ile ludzi znajduje się jeszcze pod gruzami.

■ Ekstremiści irańscy proponują za zabicie pisarza brytyjskiego Salmana Rushdiego 100 tys. dolarów. Chca, aby wypełniła się klątwa, którą przed 15 laty ajatollah Chomeini skazał pisarza na karę śmierci.

■ W pożarze, do którego doszło w centrum handlowym w mieście Chang Chun w północnych Chinach, poniosło śmierć co najmniej 50 osób.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Z poczem sztandarowym do pomnika w Nawsiu przyszedł także harcerze-wodniacy.

Fot. JAN KUBICZEK

REMONT W OPIEKUŃCZEJ PLACÓWCE

Na razie docieplenie

LIGOTKA KAMERALNA (kor) - Pierwszy etap remontu budynku wchodzącego w skład gminnego Zintegrowanego Zakładu Socjalnego zakładu dla upośledzonych umysłowo mężczyzn zaplanowały na br. ligocki samorząd i dyrekcja ZZS. Rozpocznie się on pod warunkiem, że władze wojewódzkie przyznają Ligotce dotację z programu wspierania rozwoju regionów wiejskich.

- Budynki ZZS, a zwłaszcza ten wspomniany, są stare i musimy je

odnowić - mówi wójt Stanisław Ćmiel. - W tym roku chcemy się zabrać do docieplenia gmachu i wymiany okien, straty energetyczne są bowiem zbyt duże. W następnych latach przyjdzie kolej m.in. na rozbudowę o dodatkowe piętro, nowy dach itp.

Pierwszy etap remontu pochłonie ok. 770 tys. Kc, z czego połowę powinna pokryć dotacja. O pomoc z Urzędu Wojewódzkiego gmina będzie się ubiegać także przy kolejnych etapach przedsięwzięcia.

Poniedziałek rano, Nawsia, droga 1/11 po której przebiega m.in. cały ruch drogowy do i od przejścia granicznego ze Słowacją w Mostach k. Jabłonkowa. Most nad torami kolejowymi został zablokowany z powodu prac przy usuwaniu TIR-a, który nalechał na barierę. Na szczęście nie spadł z mostu, jak już nie raz wcześniej się zdarzało. Bariera na tzw. rogowskim moście ratują kierowców wielokrotnie w ciągu roku. O tym, że ten odcinek jest niebezpieczny wiadomo od lat, ale nie należy się spodziewać radykalnych zmian. Zarząd Dróg koncentruje się na budowie przyszej obwodnicy, która ominęłaby ten odcinek. A miejscowi kierowcy muszą po prostu uważać.

Fot. DANUTA BRANNA

Ciekawostki

Pytania o aquapark

Prasa rosyjska szuka przyczyn sobotniej tragedii w moskiewskim aquaparku Transvaal, dopatrując się ich przede wszystkim w korupcji i zaniedbaniach budowlanych.

Wypowiadający się dla dziennika Izwiestija członek rady przy merze Moskwy Aleksiej Klimienko oskarżył o zaniedbania tureckiego wykonawcę projektu Kocak Insaat. Turcy oszczędzają i biorą do pracy gasterbeiterów. No i oczywiście na każdej budowie w Moskwie kwitnie system powszechnej korupcji - od łapówek za licencje do zamieniania betonu jednej marki na inny, tańszy, albo na piasek - powiedział Klimienko.

Prasa z lubością przypomina, że projekt kompleksu Transvaal Park został w roku 2002 nagrodzony wyróżnieniem moskiewskiego merostwa. Rządowa Rossijskaja Gazieta sugeruje wprost, że przyspieszeniem

budowy parku mogli być zainteresowani członkowie moskiewskich władz, choć nie podaje przy tym żadnych szczegółów.

Czy oficjalne śledztwo doprowadzi do poznania prawdziwych przyczyn tragedii w Jasieniewie? Za dużo wpływowych ludzi mogło być zainteresowanych przyspieszoną budową Transvaal Parku. A jeżeli tak jest, to nikt nie pozwoli ekspertom dokopywać się prawdziwych przyczyn - pisze RG.

W sobotniej tragedii zginęło, według oficjalnych danych, co najmniej 25 osób. Ponad 100 trafiło z ranami do moskiewskich szpitali. Przyczyną zawalenia się dachu była prawdopodobnie jego wadliwa konstrukcja

Zła dieta pantery

Badania laboratoryjne potwierdziły, że przyczyną choroby i śmierci 27 stycznia coraz rzadziej dziś spotyka-

KU CZCI POLEGŁYCH Tragiczne wspomnienia

NAWSIE (man) - Dla upamiętnienia śmierci pięciu Polaków zamordowanych przez hitlerowców w egzekucji publicznej (14. 2.) odbyła się w sobotę uroczystość wspomnieniowa. Jej organizatorami był ZG PZKO, Polski Związek Więźniów Politycznych w RC, Czeski Związek Bojowników o Wolność oraz Urząd Gminny w Nawsiu

Przed 60 laty naprzeciw restauracji U Mrózka w Nawsiu w celu ostrzeżenia naziści zamordowali pięciu Polaków - członków oddziałów partyzanckich Czantoria i Barania. Byli nimi: Stanisław Rucki z Nydku, Jan Holeksa z Ustronia, Oskar Sztwiertnia z Wisły, Paweł Łabaj z Wędryni, i Jan Cellner z Dziecmorowic. W sobotę przy pomniku przed miejscową czeską szkołą podstawową zgromadzili się krewni,

przyjaciele i znajomi zamordowanych, którzy uczcili ich pamięć minutą ciszy i kwiatami. Nie zabrakło prezesa ZG PZKO Zygmunta Stopy, konsula RP w Ostrawie Piotra Czarkowskiego, wójta Nawsia Lenki Husarowej i pastora miejscowego zboru ks. seniora Jana Wacławka ze Śląskiego Kościoła Ewangelickiego. Hołd poległym oddały również chóry Gorol i Melodia, członkowie Harcerstwa Polskiego w RC. Sylwetki ofiar egzekucji przedstawili Antoni Kaleta z Czeskiego Związku Bojowników o Wolność oraz Alojzy Kaleta - sekretarz Polskiego Związku Więźniów Politycznych w RC.

Dodajmy, że przewodniczącym tego ostatniego zrzeszenia jest brat jednego z poległych - Jan Rucki.

Plac Przyszłości

BOGUMIN (wak) - Od kilku dni rynek w centrum miasta nosi nazwę Budoucnost. Zdecydowali o tym gospodarze miasta, którzy nazwę tę wybrali spośród 76 propozycji nadesłanych w odpowiedzi na ankietę ogłoszonej przez miejscową gazetę OKO. Propozycje przysyłał mieszkaniec miasta i najbliższej okolicy. Znalazły się wśród nich m.in. takie, jak: rynek Rande vous, Nadzieja, Zielony Rynek czy rynek im. Ryszarda Konkolskiego oraz Karla Kryla.

DALEJ, ALE BEZPIECZNIE

Tylko przejścia legalne

TRZYNIEC (man) - Dotyczące budowy korytarza szybkiego ruchu czwartkowe spotkanie zamknęła dyskusja realizatora przedsięwzięcia z mieszkańcami posesji położonych wzdłuż trasy. Jej głównym tematem były nielegalne przejścia w Trzyncu Starym Mieście i Łyżbicach.

Chociaż na tym odcinku trasę przecinają dwa przejazdy kolejowe - pierwszy koło Słowanu a drugi obok siedziby Urzędu Miejskiego, mieszkańcy Trzyncia przekraczają torę również w kilku innych miejscach. W przyszłości korytarz szybkiego ruchu otoczą ściany przeciwhałasowe, a tym samym znikną przejścia nielegalne.

Podczas dyskusji mieszkańcy

domagali się zbudowania kolejnych przejść - w sąsiedztwie szkoły specjalnej w Łyżbicach i obok supermarketu Plus. U budowniczych korytarza szybkiego ruchu ich prośba nie spotkała się jednak z aprobatą. O ewentualnym powstaniu obu przejść może zdecydować jedynie samorząd miasta. Jak poinformowała nas kierownik wydziału komunikacji Miriam Hronowska na razie do ratusza nie dotarły pisemne prośby, dotyczące budowy następnych przejść.

Już wcześniej pozytywnie została rozpatrzona prośba dotycząca budowy przejścia podziemnego w Starym Trzyncu przy ul. Žižki. Powstanie ono pod koniec przebiegającej dekady.

nej pantery płamistej, uchodzącej za gatunek zagrożony w Azji południowo-wschodniej, był wirus ptasiej grypy H5N1.

Według głównego weterynarza ogrodu zoologicznego w Khao Khao w prowincji Chon Buri we wschodniej Tajlandii, zwierzę było karmione mięsem z zarażonych kurcząt w zoo jeszcze przed ogłoszeniem przez władze alarmu z powodu epidemii ptasiej grypy.

W ogrodzie zoologicznym w Khao Khao, który 30 stycznia został zamknięty, żyje jeszcze 16 panter płamistych. Wszystkie - według głównego weterynarza - są zdrowe.

Gibson tradycjonalista

Aktor Mel Gibson w wywiadzie dla amerykańskiej telewizji ABC zaprzeczył, jakoby jego najnowszy film *Paśa Chrystusa* był antysemitą.

W wywiadzie Gibson bronił także zastosowanych w filmie środków

wyrazu, twierdząc, że ukazanie w nim skrajnej przemocy, było konieczne, by widz mógł przekroczyć granicę i w pełni odczuć wielkość ofiary Chrystusa.

Obrazujący ostatnie 12 godzin życia Zbawiciela film, który wejdzie na ekrany 25 lutego, wywołuje jeszcze przed premierą wiele kontrowersji. Przywódcy żydowscy obawiają się, że ożywi on na nową dyskusję, czy to na naród żydowski spada wina za męczeńską śmierć Jezusa.

Pojawiły się też spekulacje na temat motywacji, jaką kierował się wybitny aktor, decydując się na wstrząsającą superprodukcję. Krytycy filmu mówią o zbyt tradycjonalistycznym podejściu autora.

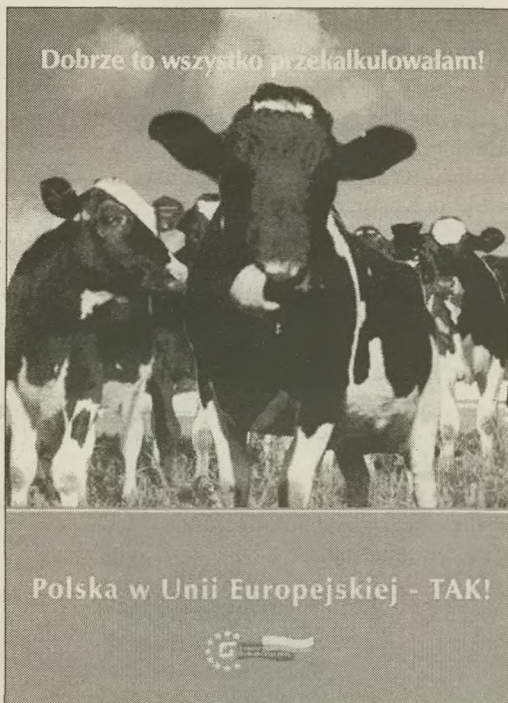
Zapytany przez prowadzących wywiad dziennikarzy ABC, kto jego zdaniem zabił Chrystusa, Gibson odparł: *Wielka odpowiedź brzmi: my wszyscy to zrobiliśmy. Będę pierwszym, który weźmie na siebie winę.*

NA CUD NIE MA CO LICZYĆ

Problemy bezrobocia musimy rozwiązywać sami

Od stania się członkami Unii Europejskiej spodziewamy się poprawy sytuacji w niektórych dziedzinach życia. Oczekujemy m.in. szansy na zmniejszenie bezrobocia. Wolny przepływ osób, towarów i kapitału to przecież kamienie węgelnne UE. Czy po 1 maja będziemy mogli korzystać z tych założeń programowych Unii? Czy będzie można szukać zatrudnienia w obcym kraju?

Jeszcze do niedawna lista otwartych rynków pracy była co prawda ograniczona, ale wcale zachęcająca. Ze zbliżającym się terminem uzyskania członkostwa w UE przez 10 kolejnych państw coraz bardziej się kurczy. Najbliżsi sąsiedzi: Niemcy, Austria, ale też np. Włochy, przewidują okres przejściowych ograniczeń w przyjmowaniu do pracy obcokrajowców aż do 2011 r., Belgia, Finlandia czy Grecja nie zatrudnią nas bez zastrzeżeń do 2006 r. Duże obawy z nadużycia swojego systemu socjalnego ma Szwecja, która zupełnie się zamknęła. Z otwartymi ramionami nie czeka Francja, a Wielka Brytania zmieniła początkowe postanowienia i otworzy się tylko częściowo. W zasadzie jedynie Dublin trzy-

ma jeszcze wolnościowy fason.

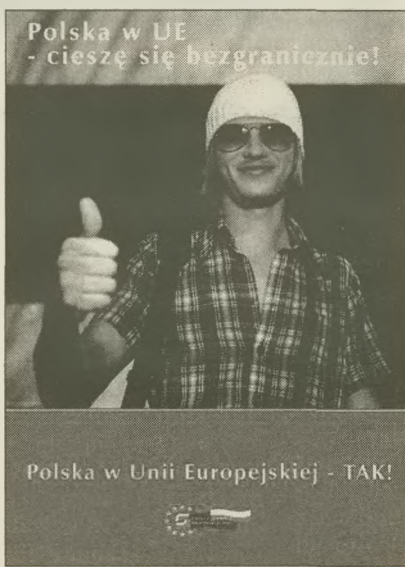
Obawy z konfliktu imigranci kontra autochtoni ma jednak także nasza republika. Sprawa dotyczy zwłaszcza naszego regionu i przemysłu górniczego.

Jak potwierdzają badania i oświadczenia unijne, wielkiej przeprowadzki narodów spodziewać się nie należy. Przeciętny Europejczyk nigdy nie był, nie jest i chyba nie będzie tak prężny w szukaniu pracy i podejmowaniu zmian życiowych, jak wychowany w tym duchu Amerykanin.

Największymi europejskimi wędrowcami są Anglicy. Co roku w Wielkiej Brytanii zmienia miejsce zamieszkania 10 % rodzin. Na przeciwnym biegunie znajdują się Belgowie. Często dojeżdżają do pracy nawet kilkadziesiąt km, unikając

przenosin, Niemcy lub Francuzi - bardzo przywiązani do rodzinnej miejscowości. Wyjątek stanowią mieszkańcy uboższej, wschodniej części Niemiec. Od połączenia NRD i RFN już ponad milion ludzi przesunęło się bardziej na zachód. Wiza większego dobrobytu nęci, ale nie zawsze oczekiwania się spełniają. Nic nie przychodzi samo przez się. Obywatele Republiki Czeskiej są tradycjonalistami, którzy z oporami przenoszą się z miejsca na miejsce w ramach kraju i raczej nie mają zamiaru zmieniać stałego pobytu. Co innego krótkie wyjazdy na studia czy praktyki lub popularne brygady. Z pośród państw przystępujących do UE dużą podatność migracyjną wykazują natomiast Polacy.

Znajdą się zapewne grupy, które skorzystają z nowych możliwości, będą i takie, dla których nic się nie zmieni. Czego spodziewać się możemy za 20 lat? Czy dzisiejsi 50-latkowie będą aktywnymi konsumentami bogatej oferty dla seniorów, utrzymującymi bliskie kontakty z wnukami, czy też schorowanymi ofiarami katastrofy nieudolnego systemu emerytalnego, pozbawionymi wsparcia sfrustrowanych bez-

Polskie plakaty nawołujące do wstąpienia do Unii Europejskiej z kampanii przed referendum.

robociem, buntowniczo nastawionych dzieci? A dzisiejsi 20-latkowie: wyłonią nowe światło i wykształcone elity kierujące gospodarką i polityką państwa, aby wreszcie móc powiedzieć dobrze nam się powodzi w naszym kraju, czy staną się społeczeństwem nekany przez coraz trudniejsze problemy i walką o przetrwanie kolejnego dnia?

Wyzwanie dla polityków, by próbowali stwarzać nowe miejsca pracy i ograniczyli rosnące bezrobocie, również po majowej integracji z UE pozostanie aktualne. Bo jeżeli sami sobie nie pomożemy, nikt inny nam nie pomoże.

BARBARA GLAC

Co na antenie

Czy mając możliwość podjęcia pracy w którymś z krajów Unii Europejskiej zdecydował(a) by się pan(pani) na przeprowadzkę?

Barbara Buława, projektantka, 37 lat: Nie wiem, czy istnieje oferta, która by skłoniła mnie do podjęcia takiego kroku. Nie mogłabym żyć bez widoku na Jaworowy!

Wiesław Drobisz, współwłaściciel sklepu, 38 lat: Na pewno tak. Chyba trzeba trochę zmienić myślenie bardziej otworzyć się na zmiany pracy i mieszkania. Nie wolno przywiązywać się tylko do jednego miejsca.

Marcela Siemińska, księgowa, 41 lat: Przeprowadzałam się już kilka razy z powodu zmian pracy mojego męża, 5 lat spędziłam z rodziną w Polsce, więc nie widzę żadnego problemu. Czy taka przeprowadzka może wchodzić w grę zależy chyba bardziej od znajomości obcego języka, warunków socjalnych i przepisów prawnych.

MUDr Roman Najder, lekarz radiolog, 36 lat: Nie, ze względu na rodzinę i inne sprawy, nie.

Dariusz Wroński, magazynier, 34 lata: Przywiązany jestem do domu i rodziny, nie zdecydowałbym się na żadną radykalną życiową zmianę.

Marek Bonczek, administrator sieci komputerowej, 28 lat: Nie wyłączam takiej możliwości, ale oczywiście różne okoliczności i warunki miałyby wpływ na podjęcie ostatecznej decyzji. Prędzej byłbym skłonny wyjechać tylko na jakiś czas, niż na stałe.

Halina Onderek, woźna, 39 lat: Decyzję musiałabym rozważyć i przedyskutować z całą rodziną, ale chyba raczej nie. To skomplikowana sprawa. Myślę jednak, że dla młodych, niezamężnych, to olbrzymia szansa. Zawsze lepiej znaleźć pracę choćby za granicą, niż siedzieć w domu będąc bezrobotnym.

Marek Matuszyński, manager, 38 lat: Jedynie z całą rodziną i z powodu zdecydowanie bardziej atrakcyjnych warunków pracy.

W MARCU ZOBACZYMY REKRUTÓW PO RAZ OSTATNI

Za mundurem panny sznurem...

...już dziś nie chodzą...a zdecydowana reforma służby wojskowej właśnie się rozpoczęła. Tylko 1800 młodych chłopców wstąpiło do wojska w styczniu i mniej więcej tyle samo zostanie powołanych do czeskiej armii w marcu br. W zieleni będzie im do twarzy do 31 grudnia, kiedy ostatecznie zakończy się obowiązkowa służba.

Pierwsza stała armia na ziemiach czeskich powstała w 1649 r. Do 1802 r. służba wojskowa sprawowana była dożywotnio, potem czas ograniczono dla piechoty na 10, dla jazdy konnej na 12, a dla artylerzystów na 14 lat. W samodzielnej Czechosłowacji w 1920 r. wprowadzono służbę na okres 14 miesięcy. W 1933 r. z powodu zaostrzającej się sytuacji międzynarodowej przedłużono ją na dwa lata. W okresie mobilizacji w 1938 było tu 1,28 mln. żołnierzy, w tym 47 tys. profesjonalnych. Po wojnie najliczniejszy stan zanotowano w 1953 r. - około 300 tys. mężczyzn. Na początku lat dziewięćdziesiątych XX w. armia liczyła 200 tys. osób. Od 1993 r. rekruci powoływani byli do służby na okres

jednego roku. Obecnie mamy w armii ok. 50 tys. osób, ścisłej 30 tys. żołnierzy w czynnej służbie wojskowej. Po zakończeniu obecnej reformy, przewidzianym na 2008 r., powinno być w armii w sumie 35 tys. osób, w tym 26 tys. profesjonalnych żołnierzy. Armia powinna jednak organizować dla pozostałych chętnych trzymiesięczne kursy szkoleniowe.

Transformacja systemu obronnego to zmiana długoterminowa. Przygotowania trwają już od dłuższego czasu. Wiele obiektów wojskowych zostało zamienionych na biura, mieszkania, magazyny, wiele czeka na zagospodarowanie. Do zaadaptowania ich na inne cele trzeba inwestycji. Rodzą się problemy, jak np. w Karwinie, gdzie miastu nie udało się na razie znaleźć nowego właściciela opuszczonego ośrodka. Dziś wiadomo, że w całej republice pozostanie w sumie 27 jednostek wojskowych i 46 miejsc dyslokacyjnych. W obrębie naszego województwa będą to Hlučín, Hranice na Moravě, Opava, Nový Jičín, Ostrava i Stará Ves nad Ondřejnicí. (bag)

ad libitum

FELIETON MARIANA SIEDLACZKA

Natura nie znosi próżni a ludzie z kolei lubią bać się obcych, co dybią i czyhają. Mielśmy pewien problem, kiedy niespełna piętnaście lat temu przedzierzgnięliśmy się w naszych długoletnich wrogów klasowych, grubych i sprośnych kapitalistów. Problem ten nie dotyczył tuszy i manier, bo w tym temacie byliśmy nawet lekko do przodu. Problem polegał na wypełnieniu nostalgicznej pustki po wrogu, którego możemy do woli nienawidzić. Całkiem inaczej, niż w tej piosence o niedźwiedziu, którego nie zbudzimy, bo się go boimy. Przeciwnie, my szukaliśmy misia, którego specjalnie trzeba wyrwać ze snu, aby móc się go bać, ergo - nienawidzić. Kto szuka, ten znajdzie. Misiek po przebudzeniu co prawda nie zainteresował się od razu sędurszkiem Europy bijącym w rytmie polki, bo sam jest tradycjonalistą, więc na pierwszy ogień poszli ci, co wypijają puchatkowi najwięcej miodku - szatańscy Amerykanie Północni. Od pamiętnego 11 września i my mamy wreszcie wroga, bo nieprzyjaciele naszych przyjaciół są i naszymi nieprzyjaciółmi. Pomijam niesprawdzone informacje o tym, że bojówkarze Al-Kaidy byli szkoleni na nas-

zych szerokościach geograficznych, istotne jest to, że znowu mamy się czego i kogo bać.

Co my wiemy o Arabach oprócz tego, że są wyznawcami Allacha i chodzą w turbanach na głowie? Co my wiemy o Allachu i islamie? Odpowiem: nic, bo nas to mało interesuje. Nic, bo nie uczą o tym w szkole. Nic, bo odkąd temat arabski stał się nośny medialnie, prasa, radio i telewizja wołały pokazywać

Meczet

wrogie oblicze islamu, bo strach, przemoc i krew sprzedają się zawsze lepiej.

I teraz zdarza się coś, co każe zastanowić się nad naszą niewiedzą i wynikającymi z niej uprzedzeniami. Związek Islamski zwraca się do orłowian z propozycją wybudowania w ich mieście domu modlitwy. Trzy lata temu pewnie rajcowie podskoczyliby z radości nad niespodziewanym wysypem petrodolarów, ale dzisiaj drżą im portki. Mieszkańcy zabrali się do spisywania petycji, w której odżegnują się od meczetu jako symbolu kultury obcej. Nie wiem ilu orłowian regu-

larnie uczęszcza do kościołów reprezentujących naszą, europejską kulturę, ale warto ich o to zapytać. Jednym z inicjatorów petycji przeciwko budowie świątyni jest pastor, który w wierze jest ekumenistą, ale w życiu woli tego nie sprawdzać.

Nie ma u nas znaczącej społeczności muzułmańskiej, dlatego też przeciętny obywatel nie ma okazji do bezpośredniego kontaktu z islamem i wyznawcami Mahometa. Czyż postawienie w Orłowej meczetu spowoduje migrację Arabów do krainy węgla? Czyż Osama nie może się doczekać wyruszenia na pielgrzymkę do nowej świątyni jego Boga? Czyż bez cienia wątpliwości zaakceptujemy kolejne domy publiczne, jaskinie gier hazardowych, olbrzymie targowiska zachłannych właścicieli megamarketów, a jeden dom modlitwy stanie nam ością w gardle?

Miast zakończenia pozwolę sobie przytoczyć jedną z przypowieści wywodzących się z Sufizmu - mistycyzmu muzułmańskiego: Diabeł ukazał się Jezusowi mówiąc: - Nie ma boga oprócz Boga! Odpowiedział Jezus: - Słowa te są szusne, ale nie mam zamiaru powtarzać ich wtedy, kiedy ty mi każesz.

SPINNING - KONKURS (2)

Odpowiedzi na pytanie prosimy podać telefonicznie lub pisemnie do pięciu dni od opublikowania. Na rozlosowanie czeka 5 darmowych biletów uprawniających do skorzystania z oferty Spinning Centrum w Wędrynie. Nagrody będą do odebrania w sekretariacie redakcji GL

Pytanie konkursowe: Co oznacza spinning i kto wymyślił ten program?

grosz do grosza

OSZCZĘDZANIE NA MIESZKANIE

- czy to się jeszcze opłaca?

Oprócz całego szeregu finansowych *niespodzianek* (podwyżek cen, stawek podatkowych etc.) 2004 r. wniósł zmiany również w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe (stavební spoření). Kasy mieszkaniowe z wyprzedzeniem informowały klientów o szykowanych zmianach, jednocześnie namawiając do zawarcia umowy, w przenośni i dosłownie, jeszcze *za pięć dwunasta*. Prawda jest jednak taka, że nie każdy *dał się złapać*. Teraz natomiast się zastanawia, czy ten ongiś korzystny, popularny sposób oszczędzania w ogóle się jeszcze opłaca? Bo jeżeli tak, to chyba warto trochę grosza odłożyć na przyszły remoncik lub inny wydatek...

MNIEJ KORZYSTNE, ALE...

Co do tego nie ma wątpliwości. Umowę o oszczędzaniu na cele mieszkaniowe zawieramy dziś na mniej intratnych warunkach. Mimo to forma *ciutania* nie została pozbawiona wszelkich atutów i nadal - choć w nieco okrojonej formie - ma nam co zaoferować.

Określenie najbardziej opłacalnej inwestycji dla drobnego ciułacza oszczędzanie na cele mieszkaniowe zawdzięczało przede wszystkim wkładowi państwa (statni podpora), który wynosił 25 proc. z rocznie zgromadzonej sumy, najwyżej zaś z 18 tys. Kc. W rezultacie osoba, która w danym roku była w stanie wpłacić na rachunek oszczędności mieszkaniowych owych 18 tys. Kc (miesięcznie wychodzi po 1500 Kc), uzyskiwała od państwa dodatkowe 4500 Kc.

Osoby, którzy zawarli (lub zawrą) umowę o oszczędnościach na cele mieszkaniowe dopiero po 1 stycznia br. muszą się liczyć z nieco skromniejszą pomocą ze strony państwa. Obecnie bowiem roczna wysokość wkładu państwa wynosi 15 proc. z zaoszczędzonej sumy, najwyżej jednak z 20 tys. Kc. A zatem, my w ciągu roku wpłacamy na rachunek 20 tys. Kc, a państwo daje nam dodatkowe 3 tys. Kc.

Kolejną zmianą - również na naszą niekorzyść - jest okres oszczędzania. Ubiegłoroczne umowy dopuszczały 5-letni minimalny okres oszczędzania. Obecnie, by czerpać korzyści płynące z faktu posiadania oszczędności na cele mieszkaniowe, należy oszczędzać minimum 6 lat. Dopiero po tym okresie możemy żądać wypłaty zgromadzonych przez nas na rachunku pieniędzy łącznie z wkładem państwa (6 lat po 3 tys. Kc, czyli 18 tys. Kc). Ale uwaga! Z oszczędności mieszkaniowych możemy korzystać nawet nieco wcześniej, jednocześnie nie tracąc prawa do wkładu państwa. Pod warunkiem jednak, że zdecydujemy się na kredyt, przy czym zarówno wszelkie nasze wkłady, jak i wkłady państwa, a także samą kwotę kredytu przeznaczymy na cele mieszkaniowe.

Niestety, ani oszczędności na cele mieszkaniowe nie będą *po nowemu* zwolnione od opodatkowania. Po nowelizacji ustawy o podatkach, dochodowych odsetki naliczane od włożonych pieniędzy na oszczędności mieszkaniowe podlegać będą opodatkowaniu. Na pocieszenie należy jednak dodać, że w praktyce przy oprocentowaniu wkładów oszczędności na cele mieszkaniowe ok. 2 proc. raczej nie będzie chodzić o zbyt wygórowane sumy.

ZACIĄGAM KREDYT

Jednym z najtańszych na rynku finansowym kredytów jest wspomniany nieco wyżej kredyt zaciągnięty w ramach oszczędzania na cele mieszkaniowe. Jego plusem jest niskie oprocentowanie, a także możliwość odliczenia odsetków od podstawy podatkowej w ramach rocznego rozliczenia podatku dochodowego. Kto natomiast nie osiągnie na kredyt - np. nie zaoszczędził jeszcze wymaganych przez kasy oszczędności 40 proc. sumy docelowej - ma możliwość skorzystać z tzw. kredytu przejściowego (překlenovací úvěr). Ceną za wcześniejsze pożyżenie pieniędzy jest jednak nieco wyższa stopa procentowa niż w zwykłego kredytu, zaciągniętego w ramach oszczędzania na mieszkaniowe.

Nie zawsze jednak tak musi być. Jako przykład może posłużyć Kasa Mieszkaniowa Czeskiej Kasy Oszczędności (ČSST), która w ramach promowania kredytów przejściowych przez okres 3 miesięcy nalicza sobie odsetki w wys. 2,75 % p.a. Po upływie tego czasu klient spłaca kredyt przejściowy już na normalnych warunkach (6 %). Podobnie jak większość akcji promocyjnych również ta jest ograniczona w czasie. Dotyczy ona klientów, którzy zaciągną kredyt przejściowy w okresie od 9 lutego do 14 maja br.

ZA CO TRZEBA PŁAĆ?

Fakt odkładania pieniędzy w ramach oszczędzania na cele mieszkaniowe związany jest nie tylko z samymi korzyściami, ale również z kosztami. Jak kształtuje się wysokość poszczególnych opłat przedstawia tabela:

BEATA SCHÖNWALD

Dodatkowe opłaty

przy zawarciu umowy oszczędnościowej	ok. 1 % sumy docelowej
za prowadzenie rachunku oszczędnościowego	200 - 290 Kc rocznie
przy zawarciu umowy kredytowej	0 - 2 % pożyczonej sumy
za prowadzenie rachunku kredytowego	110 - 320 Kc rocznie

Zaolzie Od Kuchni

NALEŚNIKI Z JABŁKAMI

Dziś - Halina Niedoba

Halina Niedoba

W ub. tygodniu, w czwartek 12 lutego, obchodziła swój jubileusz życiowy

Halina Niedoba z Mostów k. Jabłonkowa. Włado, w wypadku pań wieku się nie zdradza. Powiedźmy zatem raczej o tym, iż pani Halina od 30 lat prowadzi mostecką chór mieszany Przełęcz, który nb. też się szykuje do jubileuszu. Zespół - z krótkimi przerwami - śpiewa już 50 lat.

Jeśli chodzi o zamlowania muzyczne, nawiązała pani do tradycji rodzinnych. Pani ojcem był przecież nauczyciel Adolf Żyta, który też prowadził wiele chórów i zespołów...

Ze śpiewem spotykałam się właściwie od urodzenia. W naszym domu rodzinnym w Suchej Górnej ciągle się śpiewało. Mama nuciła przy każdej pracy, a ojciec grał na fortepianie, skrzypcach, sporo komponował i opracowywał pieśni dla chórów i orkiestr. Te opracowania *testował* najpierw na swojej rodzinie - podzielił nas na głosy i śpiewaliśmy. To była dla mnie wielka szkoła...

Jak pani z zaolzańskich dołów dotarła do Mostów?

Bardzo prosto, wyszłam za mąż za Emila Niedobę, nauczyciela z Mostów, później wicedyrektora jabłonkowskiej podstawówki, wreszcie powiatowego inspektora szkolnego. Poznaliśmy się w czasach, kiedy mieszkaliśmy z rodzicami w Gródku - tam przeniesiono ojca. Na jedną z akademii szkolnych wyćwiczyłam taniec, kujawiaka, z którym występowaliśmy również na balu szkolnym w Jabłonkowie. Emil przyjechał właśnie na urlop z wojska i postanowił zabawić się na balu. I tak się zaczęło.

Mosty nie były jednak pierwszym przystankiem w pani karierze nauczycielskiej...

A wie pan, że tak? Tak się złożyło, że tuż po gimnazjum pedagogicznym przez dwa miesiące pracowałam w przedszkolu w Mostach Dolnych. Później - jeszcze przed ślubem - trafiłam do Milikowa, Piosku, a dwa lata uczyłam w starej szkole w Hawierzowie Szumbarku. W 1956 wyszłam za mąż i przeniesiłam się do Mostów.

Od razu chciałam też zacząć uczyć w mosteckiej podstawówce, ale otrzymałam list ze słowami: *Nie może pani tu pracować, bo... partia i społeczeństwo sobie tego nie życzą*. Losy rzuciły mnie ponownie do Piosku... To było straszne. Byłam już w ciąży, a tu codziennie trzeba było pokonywać kawał drogi. Najpierw pociągami do Nawsia, potem autobusem do Piosku... Później uczyłam przez jakiś czas w jabłonkowskiej podstawówce. Po urlopie macierzyńskim uczyłam przez chwilę w Mostach Szańcach i znowu w Jabłonkowie.

Tak się jednak złożyło, że otrzy-

maliśmy wymówienie z mieszkania w Mostach Centrum, a zwolniło się nieduże mieszkanie w szkole w Szańcach. Tam zamieszkaliśmy, a ja też uczyłam w tamtejszej jednoklasówce. Przez całe 13 lat, aż do likwidacji szkoły w 1973 roku. Wówczas przeniesiono mnie do podstawówki w Mostach Centrum i tam uczyłam aż do emerytury.

Powróćmy do śpiewania. Pamłetam panią z tercetu żeńskiego, który towarzyszył na występach chórowi Gorol...

W tercecie zaczęłam śpiewać, kiedy Lidia Kozerowa poszła na urlop macierzyński. Potem zrezygnowała Waleria Wawrosz i skład się ustalił - Lidka Kozerowa, moja szwagierka Wanda Niedoba i ja. To były piękne czasy. Śpiewaliśmy z *Gorolem* i byliśmy na każde zawołanie. Wystarczyło, że Władysław Niedoba zatelefonował do szkoły, że dzisiaj o godz. 16.00 jest występ, i jechałyśmy. Gościnnie i raczej sporadycznie współpracowałyśmy także z *Olzą*, a bardziej regularnie z *Torką* Adama Wawrosza. To był sympatyczny zespół działający na przełomie lat 60. i 70.

Kiedy się pani związała z Przełęczą?

Już w latach 60. śpiewałam w zespole jako szeregową chórzystką. A dyrygentką stałam się przez przypadek. Na przełomie lat 60. i 70. *Przełęcz* przez chwilę stagnowała, działała tylko kameralny zespół - nonet. Kiedy zmarła jedna z chórzystek, doszliśmy do wniosku, że trzeba by było zaśpiewać na pogrzebie. Ale kto poprowadzi? Postanowiłam spróbować i jakoś to wyszło. To było w listopadzie 1973 roku. Ludziom się spodobało to wspólne śpiewanie i zaczęły się ponownie próby chóru. Pierwsza odbyła się w lutym 1974. I tak już śpiewamy pod moim kierownictwem 30 lat...

Prowadziłam jednak nie tylko *Przełęcz*. Był też dziewczęcy zespół *Przełęczanki*, był chór szkolny w mosteckiej podstawówce, z którym wyjechaliśmy w 1986 roku nawet na festiwal do Warszawy... No i później z *Gorolami* ile się napracowałam...

Przełęcz też obchodzi jubileusz, szykuje koncert z okazji 50-lecia chóru i 30-lecia pani pracy w roli dyrygentki. W jakiej kondycji jest zespół w roku jubileuszowym?

Myszę, że chór trzyma się dobrze. Były już wprawdzie lepsze czasy, ale nie jest tak złe. Ale jak długo będziemy śpiewać? W porównaniu z innymi chórmi przeciętną wieku mamy jeszcze dobrą - dobrze jest z tenorami i sopranami, gorzej już w basach. Młodzi nie przychodzą i wątpię, że w najbliższych latach znajdziemy narybek... Będzie zatem coraz trudniej.

Ale trzeba żyć chwilą, która trwa. Przygotowujemy się intensywnie do koncertu jubileuszowego, który odbędzie się w maju w mosteckim Domu PZKO, czyli *Kasowym*. Część koncertu wypełni chór jubilat, do drugiej części zamierzamy zaprosić jakiś młodszy zespół. Repertuaru na nasz występ jeszcze dokładnie nie ustaliliśmy, ale chciałabym, żeby to był taki przekrój całej naszej historii. Na pewno będą też nowe utwory, na przykład włoska pieśń ludowa *Twe okienko jest moim księżycem* oraz *Różę* Karola Studzińskiego, taki fajny mazurek.

Nie żyjemy jednak wyłącznie jubileuszem - przygotowujemy też na prośbę mosteckiej parafii pieś-

ni maryjne na majowe nabożeństwa.

Wspomnieliśmy o zespole Gorole. Jednym z jego założycieli jest pani syn Andrzej, który obecnie prowadzi kapelę Polynica. Syn zatem wyniósł z domu zamlowanie do folkloru?

Czy ja wiem... W domu folklor i tradycje były kultywowane, niemniej Andrzej zaczął się tymi sprawami interesować dopiero na studiach w Ostrawie. Tam założyli z kolegami - m.in. z Mariuszem Wałachem - kapelę *Torka* i wtedy dopiero zapalił się do folkloru i zaczął grać na skrzypcach. Jako samouk, bo wcześniej uczył się tylko gry na fortepianie. Podziwiam go, że tak dobrze mu idzie. Zresztą syn nie tylko grał i prowadził zespoły i kapelę, ale także szukał ludzi, którzy znają stare pieśni i je zapisywał. Z początku musiałam mu pomagać z rozpisaniami do nut, z harmonizowaniem itp., ale teraz radzi już sobie sam. I chyba nieźle.

Była pani przez całe życie nauczycielką, oprócz tego prowadziła pani wiele zespołów. Jak udawało się pani godzić pracę społeczną i zawodową z prowadzeniem domu?

Czasami było trudno, zwłaszcza kiedy budowaliśmy dom. A tu jeszcze muszę zdradzić, że mam poza śpiewem sporo innych hobby. Lubię żyć i szyćłam zawsze dla całej rodziny, bo trzeba było jakoś ubrać najbliższych z tej *rehtorski gaży*. Robię też na drutach, a kiedy powstał zespół *Górole* nauczylam się też szyć stroje góralskie i do dziś młodzi przychodzą do mnie po *nogawice, bruchliki, koszulki*. Czyli nawet teraz na emeryturze nie mam czasu się nudzić. Ale jak wtedy podołałam? Nie wiem... Przecież w tamtych czasach nie mieliśmy nawet wolnych sobót, nie było prakle automatycznych. Ale widać dałam sobie jakoś radę.

Kolejnym moim hobby była i jest kuchnia. Preferowałam zawsze tradycyjną kuchnię śląską, ale nie bronilałam się przed przepisami z innych regionów. Na przykład przepis na placki z gulaszem i kapustą przywozłam z Pomorza, a dzisiaj chętnie raczą się nimi bywalcy Balów Gorolskich.

Pani pochodzi z dołów, później zamieszkała w Mostach. Czy nie było jakiegoś zderzenia dwóch kullnarnych tradycji?

Nie, bo wielkiej różnicy między tymi kuchniami nie ma. Różnią się one raczej tylko nazwami. To, co w Beskidach nazywają *polesnikami*, jadaliśmy w dzieciństwie jako *żydy*, różniły się nazwami rodzaje placków. Z kolei teściowa gotowała *szwołki*, moja mama *ściyrki*, a chodzi o to samo. Ale przyznam, że *szwołki* nigdy mi się nie udawały i Andrzej opychał się nimi raczej u sąsiadów, państwa Turoniów.

Z kolei wnuczki uwielbiały jedno z moich popisowych dań, naleśniki z jabłkami. I tym przepisem się podzielę z czytelnikami.

Naleśniki z jabłkami:

Bierzemy mleko, gładką mąkę i żółtko - wymieszać, dodamy sól, trochę proszku do pieczenia i wmieszamy ostrożnie piankę z białek. No i w końcu poszatkowane na płatki jabłka. Smażymy na patelni. Podajemy np. z konfiturami, z bitą śmietaną, posypane cukrem i ewentualnie cynamonem.

JACEK SIKORA

Kto nie jest
skromny,
ten jest
śmieszny.

Witold Lutosławski

emioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały można przysłać pod adresem „Głosu Ludu” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz

Konkurs rozstrzygnięty

W ub. tygodniu został rozstrzygnięty konkurs literacki im. Henryka Jasiczki. Jury w składzie: Piotr Horzyk, Kazimierz Kaszper i Wilhelm Przeczek (przewodniczący) postanowiło przyznać następujące nagrody i wyróżnienia.

Kategoria poezji: dwie III nagro-

dy ex aequo, każda wartości 2000 Kc, dla zestawów wierszy opatrzonych godłami *Róża* i *Oszi* oraz wyróżnienie wartości 1000 Kc dla zestawu wierszy opatrzonego godłem *Smyk*.

Kategoria eseju: II nagrodę wartości 3000 Kc pracy opatrzonej godłem *Jasiczkofil*.

Po otwarciu kopert okazało się, że autorami nagrodzonych prac są: **Stefania Korzonek** ze Skoczowa (*Róża*), **Jerzy Oszelda** z Cieszyna (*Oszi*), **Stanisław Malinowski** z Cieszyna (*Smyk*) oraz **dr Libor Martinek** z Opawy (*Jasiczkofil*).

Łącznie na konkurs wpłynęło 6 zestawów prac, poza wymienionymi jeszcze zestaw wierszy opatrzonego godłem *Jacek Soplica* oraz utworu sceniczne opatrzone godłem *Strzelec*.

Konkurs ogłosiło Koło Cieszyńsko-Zaolziańskie Górnośląskiego Towarzystwa Literackiego w kategoriach prozy, poezji, dramatu i eseju.

(k)

KTO PO LUTOSŁAWSKIM?

Decyzją sejmiku rok 2004 ogłoszono rokiem Witolda Lutosławskiego. Wybitny kompozytor zmarł przed 10 laty, 7. 2. 1994 (ur. 25. 1. 1913). Na

firmary polskiej muzyki pozostały trzy światowej sławy nazwiska: Pendereckiego, Góreckiego i Kilara. Czy jednak rzeczywiście poza nimi nic się w polskiej muzyce współczesnej nie dzieje? Sytuację naświetla tekst niezależnego publicysty Grzegorza Filipa, ogłoszony na łamach *Rzeczpospolitej*.

Trzech mistrzów i czarna dziura

(FRAGMENTY POLEMICZNEGO ARTYKUŁU)

Jubileusze Krzysztofa Pendereckiego i Henryka Góreckiego (w 2003 r. obaj ukończyli 70 lat) przyniosły dziesiątki rocznicowych koncertów, ale wzmogły także krytykę ostatnich dokonań mistrzów. Prawdę mówiąc krytyka ta dotyczy twórczości ostatnich kilkunastu, a nawet dwudziestu kilku lat.

W przypadku Pendereckiego cezura, poza którą staje się on już zupełnie innym kompozytorem, bywa ustawiana na rok 1980, kiedy powstało *Polskie requiem*, a nawet na rok 1977 (*I Koncert skrzypcowy*). Jednak dopiero teraz, zwłaszcza po wykonaniu koncertu fortepianowego na Warszawskiej Jesieni 2002, zaczęto otwarcie i bezkompromisowo krytykować późną twórczość Pendereckiego za jej kompilacyjność, pretensjonalność, patos i komercjalizację.

Napisana pod koniec lat 90. *Kantata o św. Wojciechu* Góreckiego nie została dobrze przyjęta, podobnie jak ostatnio *Pieśni kurpiowskie*. A przecież świetność kompozytora przypomnieli ubiegłoroczni katowicki maraton wykonaniami wielu znakomitych wcześniej dzieł.

Nie zachwycają nowe utwory **Wojciecha Kilara**. *Koncert fortepianowy* (1997) i *Missa pro pace* (2000) zawiodły wielbicieli autora *Krzysztofa* i *Exodusu*. Nie inaczej było z premierą *September Symphony* (wrzesień 2003), utworu, który w dwóch pierwszych częściach wiele zapowiada, w dwóch kolejnych jednak zesługuje się w filmowy minimalizm.

Niezadowolony z mistrzów towarzyszy od jakiegoś czasu poczucie konieczności zmiany pokoleniowej. Sytuacja w muzyce jest bowiem nienaturalna, zupełnie inna niż w sztukach plastycznych, teatrze, filmie czy w literaturze. W tych dziedzinach pokoleniowa zmiana warty odbyła się już dawno. Zjawisko to nastąpiło zaraz po roku 1989 i np. w literaturze doprowadziło do zmarginalizowania starszych pisarzy. Wahadło wychyliło się w przeciwną stronę. Podobnie udało się przebić młodym reżyserom filmowym i teatralnym, choć tu

Witold Lutosławski.

Fot. MACIEJ SKAWIŃSKI

nie doszło do odsunięcia starszej generacji. Sztuka także jest w rękach średniego i młodego pokolenia. Twórcy urodzeni w latach 50. to na tym gruncie już klasycy, mocno wchodzą roczniki siedemdziesiąte i jest to uważane za naturalne.

Tymczasem w muzyce trwa wciąż stan ustalony po odejściu **Witolda Lutosławskiego**: jest trzech mistrzów - Penderecki, Górecki i Kilar, a potem czarna dziura. Mówię oczywiście o powszechnej świadomości, o mediach, a także o polskich pismach muzycznych, w których to, co nowe, przebiega się z niezwykłym trudem. Inna jest, rzecz jasna, hierarchia zbudowana w środowiskach miłośników muzyki współczesnej. Tu po Lutosławskim królują: **Witold Szalonek** (1927-2001), **Paweł Szymanowski** (1954), **Tadeusz Wielecki** (1954), **Hanna Kulenty** (1961), **Paweł Mykietyn** (1971), a także **Zbigniew Bargielski** (1937), **Eugeniusz Knapik** (1951) czy **Jerzy Kornowicz** (1959). Ale ponieważ muzyki tych twórców nie ma na płytach, a ich nazwiska spotyka się niezwykle rzadko w prasie muzycznej i kulturalnej, niezorien-

towny odbiorca kultury uważa, że po mistrzach następuje próżnia.

Zagospodarowanie przez trzech zasłużonych siedemdziesięciolatków całej przetrzeni, jaką kultura polska przeznacza muzyce współczesnej, spowodowało, że nie ma w tej przestrzeni miejsca ani dla pokolenia średniego, ani dla młodych. Czy trzech starszych panów ponosi za to odpowiedzialność? Wielka trójka ma przewagę swojej długoletniej obecności w świecie muzyki, umiejętnie się promuje, pisze od dwudziestu lat coraz bardziej tradycyjnie, coraz bardziej *dla wszystkich* - to powody jej dominacji.

Średnie i młodsze pokolenie swą twórczością nie schlebia abonentowej publiczności, ma niewielu protektorów, nie zabiega tak skutecznie o obecność w życiu muzycznym. Jedną jedyną (kultową, jak to dziś śmiesznie mówią) płytą Pawła Szymanowskiego to niewiele w porównaniu z dorobkiem nagraniem jego europejskich rówieśników. Niemiec **Wolfgang Rihm** (1952), Włoch **Ivan Fedele** (1953), Francuz **Pascal Dusapin** (1956), Finowie **Magnus Lindberg** (1958) i **Kaija Saariaho** (1952), Litwinka **Onute Narbutaite** (1956) mają w swojej dyskografii znacznie więcej

pozycji. Rihmowi naliczyłem 14 płyt, Lindbergowi i Dusapinowi po cztery. Narbutaite doczekała się czteropłytowej edycji swych dzieł, wydanej w Finlandii z dotacji litewskiego Ministerstwa Kultury. (...)

Trwająca tak długo, zbyt długo - w mediach kulturalnych i masowych oraz w świadomości melomanów, a także w praktyce promocji kultury polskiej - dominacja trzech mistrzów zaciemniła obraz naszej muzyki współczesnej. Zepchnęła w cień nie tylko twórców pokolenia średniego, lecz także rówieśników hołubionej trójki: **Szalonek**, **Bujarskiego**, **Bargielskiego**, **Kotońskiego**, **Schaeffera**... A przecież tyle się w nowej (nie tylko młodej) polskiej muzyce dzieje! Jest twórcza, wielonurtowa, intrygująca. Buduje ją kilka pokoleń kompozytorów, do których dołączają właśnie roczniki osiemdziesiąte (casus **Adama Falkiewicza**). Nie ulega trywializacji medialnej. Nie poddaje się zbyt łatwo minimalizmowi i repetytywnym uproszczeniom. Twórczo nawiązuje do tradycji (**Szymański**, **Bettina Skrzypczak**). Nie hołduje postmodernistycznej modzie, lecz w świeży sposób ją wykorzystuje. Nie widać tu kryzysu, który objął literaturę, teatr i sztukę wizualną, płacące za mariaż z kulturą popularną. To muzyka powinna więc być górą, a kulturalny odbiorca winien mieć tego świadomość. Tymczasem nic.

Wydaje się jednak, że ta sytuacja zaczyna się zmieniać. Pękają lody... Coś się zaczyna dziać w układzie programowym Warszawskiej Jesieni. Nowe zjawia się w audycjach radiowej Dwójki, w publicystyce **Andrzeja Chłopeckiego**, **Ewy Szcześcińskiej**, **Antonia Beksia**, **Daniela Cichego**, w artykułach **Tomasza Cyza**, w recenzjach płytowych **Krzysztofa Kwiatkowskiego**. Nawet skostniały *Ruch Muzyczny*, mimo że nadal drukuje niechętnie nowej sztuce wstępniaki, potrafi jednocześnie otworzyć łamy dwóch kolejnych numerów na wielokolumnową relację z Warszawskiej Jesieni 2003. Głos tych wszystkich, którym zależy na promowaniu progresywnej twórczości, zaczyna się coraz mocniej przebiegać.

GRZEGORZ FILIP

OPINIE

DAVID ERVINE:

Cząstka pokoju

W społeczeństwie podzielonym, takim jak nasze, największy problem to emocje. Tu wszyscy, przez całe życie, demonizują się wzajemnie, podważając wiarygodność swoich wrogów. Boimy się drugiej strony. I na koniec dopiero dochodzimy do punktu, w którym stwierdzamy, że jedyny sposób na rozwiązanie problemów to dialog i kontakty z wrogiem. Unioniści uważają, że Irlandia Północna powinna zostać w obrębie Zjednoczonego Królestwa. Nacjonaliści przeciwnie - są za zjednoczoną Irlandią. Ponieważ to się

wzajemnie wyklucza, trudno ten konflikt rozwiązać. Ale można nad nim zapanować. I nawet jeśli wielu ludzi nie bardzo wierzy, że kiedyś nastanie tu prawdziwy pokój, nie chcemy odrzucać tej małej jego cząstki, jaką mamy.

(Były członek organizacji paramilitarnej Ochothniczych Sił Ulsteru, który po kilkuletnim pobycie w więzieniu odrzucił przemoc i - jako przywódca Postępowej Partii Unionistycznej - opowiada się dziś za pokojem. Cytat z wywiadu w *Rzeczpospolitej*.)

KAZIMIERZ KUTZ MA 75 LAT

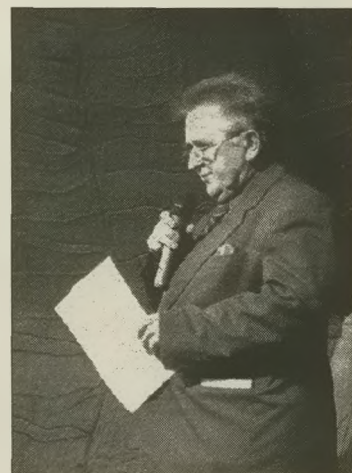
Urodzinowa feta

Znakomity polski reżyser teatralny, filmowy i telewizyjny, scenarzysta, senator III RP obchodził 75-lecie urodzin. Z tej okazji w katowickim Teatrze Śląskim odbyły się kilkudniowe uroczystości jubileuszowe pod hasłem *Perła w teatrze*. W czwartek 12 bm. odbyły się projekcje wyreżyserowanych przez Kutza spektakli teatralnych: *Antygona* w Nowym Jorku Janusza Głowackiego, *Opowieści Hollywoodu* Christophera Hamptona i *Samobójca* Mikola Erdmana. W następnych dniach zaprezentowano spektakle: *Do piachu* Tadeusza Różewicza, *Emigranci* Sławomira Mrożka i *Wujaszek Wania* Antoniego Czechowa. Odbyła się też promocja książki *Portrety* godziwe.

K. Kutz urodził się 16. 2. 1929 w Szopienicach na Śląsku. Do jego najśłynniejszych realizacji filmowych należą: *Krzyż walecznych* (1959), *Nikt nie woła* (1960), *Sól ziemi czarnej* (1969), *Perła w koronie* (1971), *Paciorki jednego różańca* (1980).

W przeprowadzonym przed dwoma laty plebiscycie na najwybitniejszego Ślązaka Roku K. Kutz uplasował się na I miejscu wśród osób żyjących.

(k)

Kazimierz Kutz.

Fot. ELIZA OLEKSY

Telewizja

WTOREK 17 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Listy od Feliksa (s. anim.) 9.10 Jedynećka (dla dzieci) 9.35 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) 10.00 Rok 2030 (s.) 10.25 Królowa miecza (s.) 11.10 Wielki świat małych odkrywców 11.25 Kwitnące okienko (felieton) 11.30 Zwierzęta świata (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Tak jak w Unii (mag.) 12.45 Plebania (s.) 13.10 Sąsiedzi (s.) 13.40 Lokatorzy (s.) 14.05 Książki na zimę (mag.) 14.10 Nieukończony cud (film dok.) 14.50 Bezpieczna zima, ubezpieczony kierowca 15.00 Wiadomości 15.10 Między rajem a ziemią (reportaż) 15.35 Otwarte drzwi (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski (felieton) 17.35 Klan (s.) 18.05 Forum (pr. public.) 18.50 Bezpieczna zima, ubezpieczony kierowca 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Nocne rozmowy (film kanad.) 21.50 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie (pr. public.) 22.25 Plus minus (mag.) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Prawdziwy koniec wielkiej wojny (s. dok.) 23.35 Wielki Gatsby (film ang.).

W KRAINIE DRESZCZOWCÓW:

NOCNE ROZMOWY

Wtorek, 17. 2., godz. 20:15 TVP1

Thriller, Kanada 2003

Reżyseria: Jimmy Kaufman

Scenariusz: Melissa Jo Peltier

Występują: Sherilyn Fenn, David

Nerman, Bruce Dinsmore, Francis

McCarthy, Kevin Jubinville, Jenni-

fer Morehouse i inni.

Udane życie osobiste Shelby Naylor idzie w parze z zawodowymi sukcesami. Ma kochającego męża, wspinały dom, pieniądze i właśnie otwierają się przed nią nowe możliwości w pracy dziennikarskiej. Nagle cały jej świat rozpada się jak domek z kart. Jest ponuro i pada deszcz, gdy pewnego wieczora wraca z mężem samochodem do domu. W takich warunkach wystarczy chwila nieuwagi, by doszło do tragedii. Młoda wdowa spędza nocę przy policyjnym skanerze, słuchając przekazywanych informacji. Okazuje się, że może również przechwytywać telefoniczne rozmowy przeprowadzane w okolicy. Nawet nie przypuszcza, że niecodzienne hobby wkrótce zamieni jej życie w horror. Brnąć w kryminalną zagadkę, Shelby uświadamia sobie, że grozi jej śmiertelne niebezpieczeństwo. Ktoś czyha na jej życie.

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.35 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Cztery pancerni i pies (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.15 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.25 Między nami kranajami Europa da się lubić... (talk show) 11.20 Tajemnice zaginionego imperium (film dok.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Nowe przygody Tarzana (s.) 14.35 Nie tylko dla komandosów (pr. wojskowy) 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Holdys Guru (pr. rozryw.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Międzynarodowy Festi-

wal Filmowy w Berlinie (mag.) 19.55 Lubie czytać (mag.) 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.45 Przyślanek praca (mag.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Dotknij mnie (film pol.) 0.05 Camerimage 2003 Brazywa Kijanka - T-Rex 0.20 Mózg Ravela (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Studio pod bukiem (mag.) 8.10 Schlesien Jurnal (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 16.00 Magazyn medyczny 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Kwartet (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Raport z akcji (mag.) 19.10 Bliżej Europy (mag.) 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Tele (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Wieżenne prawo dżungli (film dok.) 0.00 Kuchnia polska (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Power Rangers (s.) 8.00 Viper (s.) 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.55 Tajne przez pufne (s.) 10.45 Asy z klasy (s.) 11.35 Domowa kawiarenka (mag.) 12.05 Interwencja (mag.) 12.25 Serca na rozdrożu (s.) 13.15 TV Market (mag.) 13.30 4 x 4 (mag.) 14.00 Transformery (s. anim.) 14.25 Power Rangers (s.) 14.50 Miodowe lata (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Zostać miss 2 (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Rodzina zastępcza (s.) 20.15 Miodowe lata (s.) 21.10 Samo życie (s.) 21.45 Sowersby (film USA) 0.00 Biznes Informacje 0.25 Graffiti (pr. public.) 0.40 Bruce Lee - człowiek i legenda (film hongkog.) 2.15 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.25 Czarni baronowie 5.30 Europa dziś 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Moda - Ekstrawagancja 9.25 Mieszkanie to zabawa 9.45 Kalendarium 10.00 Wiadomości 10.15 Czarni baronowie (s.) 11.05 Oczarowani (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szczęście domowe (mag.) 13.00 W jaki sposób... (mag.) 13.25 (Nabierz mnie! (pr. rozryw.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nominacje do nagrody „TyTy” 2003 (pr. rozryw.) 15.05 Oczarowani (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Klocki (pr. dla dzieci) 16.15 Oazy w oceanach (s. dok.) 16.45 Niefortuna czarownica (s.) 17.10 Śladami 17.25 Stop (mag. dla kierowców) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Przyjaciele (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Cała ona (film USA) 21.45 Na tropie 22.10 Spowiedź świadka tragicznego odejścia najbliższych (pr. dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Losowanie „10” szczęśliwych 23.25 Przyjaciele (s.) 23.50 „Poprask” 0.10 Nominacje do nagrody „TyTy” 2003 (pr. rozryw.) 1.10 Odrobina szafranu z archiwum TV 2.30 Fakty 3.10 Tydzień w regionach 4.25 Człowiek-nietoperz.

■ TVC 2

5.00 Czarne owce 5.15 Niechciane dzieci 5.45 Sport w świetle 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Time out 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.25 Przegląd wydarzeń zagranicznych 2003 13.05 Bajkowa niedziela 15.00 Pomagajmy sobie 15.25 Geografia świata (s. dok.).

15.45 Wideoatlas naszej przyrody (s. dok.) 16.00 Klucz (mag.) 16.30 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 17.25 Rodzina i szkoła (mag.) 17.55 Publicystyka ekologiczna 18.30 Nie poddawaj się 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Świat motoryzacji (mag. sport.) 20.00 Ludzie z maneżu (s. dok.) 21.00 Na pływali z M. Stędroniem 21.25 Wiedźmin (s.) 22.20 Pion (pr. public.) 23.20 Dwudziestka dwójka 1998 (pr. rozryw.) 23.50 Stalin (s. dok.) 0.50 Dave Brubeck Quartet (koncert) 1.45 Europa dziś 2.10 Retransmisja obrad Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Z miłości do Oliwii (film kanad.) 10.50 Lekcje gotowania 11.20 Stefania (s.) 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.00 Niewiarygodne historie (s.) 13.30 Na południe (s.) 14.20 Kachorra (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 Na własne oczy 21.55 24 godziny (s.) 22.45 „Nejstábi! Máte padáka!” (teleturniej) 23.40 Jill Rips (film USA) 1.15 Sztuka kochania (dok. s. erot.) 2.40 Na własne oczy 3.25 Szkodzi - nie szkodzi 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namietność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.50 Wreszcie się rozumiemy (film czes.) 13.15 Raymonda każdy lubi (s.) 13.40 Pomoc domowa (s.) 14.15 Melrose Place (s.) 15.15 Czarodziejki (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Spadająca gwiazda (film niem.) 21.45 12 odważnych (pr. dok.) 22.00 Człowiek bez przeszłości (film USA) 23.45 Ostry dyżur (s.) 0.40 Na temat! 0.50 Uwodzielska szansa (teleturniej) 1.55 Salon samochodowy 2.25 Świat według Bundych (s.) 2.50 Sauna.

ŚRODA 18 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Prognoza pogody 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Klasyka animacji 9.10 Pla-

OKRUCHY ŻYCIA:

ZAMIANA RODZICÓW

Środa, 18. 2. godz. 20:15, TVP1

Film obyczajowy, USA 1993

Reżyseria: Linda Otto

Scenariusz: Sharon Elizabeth Doyle

Występują: Bill Smitrovich, Kathleen York, Robert Joy, Kristin Grif-

fith, Joyce Reehling, Geoffrey

Bowes, Joseph Gordon-Levitt,

Daniel de Santo, Brian Cook,

Elizabeth Berman i inni.

Każdy ma prawo dążyć do szczęścia - nawet dziecko. To motto filmu, który został zainspirowany prawdziwymi wydarzeniami. 12-letni chłopiec występuje w sądzie przeciwko biologicznym rodzicom, przez których doznał bólu i cierpienia. Gdy przygarnia go wielodzietne małżeństwo, kochające i szanujące swoje pociechy, zapragnie zamieszkać z nimi na stałe. Sprawa o adopcję trafia do sądu. Podczas długotrwałego procesu Gregory sam walczy o swoje prawo do szczęścia i normalnego życia.

stelinek i przyjaciele (dla dzieci) 9.35 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) 10.00 Kropelka - przygoda z wodą (s. anim.) 10.30 Jeśli nadejdzie jutro (s.) 11.15 Sport ludzi niepełnosprawnych 11.30 Nowoczesna chirurgia (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Samo życie 12.45 Klan (s.) 13.10 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 14.00 Nasze rytmy zdrowia (mag.) 14.20 Bez etatu (mag.) 14.40 Tomar - Największy klasztor Portugalii (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Na początku była kura... (reportaż) 15.35 Bezpieczna Jedyńka (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (pr. public.) 18.30 Irak 2004 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Zamiana rodziców (film USA) 21.55 Kryminalna Jedyńka (mag.) 22.15 Obraz niekontrolowany (mag.) 22.40 Oblicza mediów (pr. public.) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag.) 23.25 Uciec przed samym sobą (film USA).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.35 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Cztery pancerni i pies (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.30 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.40 Herbata u Tadeusza (pr. rozryw.) 11.30 Magazyn Ekspresu Reporterów 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Tytus, Romek i A'Tomek wśród złodziei marzeń (film anim.) 14.55 30 ton! Lista, lista 15.20 Bambuko (film pol.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Jazda kulturalna (mag.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Piłka nożna 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Los chłopaków (film pol.) 0.00 Vangelis - Mythodea (pr. muz.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn beskidzki 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 16.00 Magazyn beskidzki 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Psychiatria bez lęku (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.25 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 O tym trzeba mówić 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Tele (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Cena prawdy (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Transformery (s. anim.) 7.30 Power Rangers (s.) 8.00 Poplsta 9.00 Rodzina zastępcza (s.) 9.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 10.00 Słoneczny patrol 8 (s.) 10.55 Awantura o kasę (teleturniej) 11.55 Samo życie (s.) 12.25 Interwencja (mag.) 12.45 Serca na rozdrożu (s.) 13.35 TV Market (mag.) 13.50 Czułość i kłamstwa (s.) 14.20 Pokemon (s. anim.) 14.45 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 15.10 13 posterunek (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Tajne przez pufne (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje 19.10 Viper (s.) 20.10 Świat według Kiepskich (s.) 21.00 Samo życie (s.) 21.40 Poślubiona mafii (film USA) 23.40 Biznes Informacje 0.05 Graffiti (pr. public.) 0.25 Pierwszy milion (s.) 1.20 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Telera- nek 8.40 Klocki 8.50 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 9.05 Infiltracja 9.35 Co mogę dla siebie zrobić (mag.) 9.40 Diagnosta 10.00 Wiadomości 10.10 Miłość roku 2003 (pr. rozryw.) 11.20 Nieznajomość nie

usprawiedliwia (mag.) 11.40 10 minut ekologii 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.25 Na pływali z M. Stędroniem 13.50 Dominikana 14.00 Wiadomości 14.05 Wędrująca kamera 14.30 Pod korcem (mag.) 14.50 Świat rekordów Guinnessa 15.15 Jaś i trzy zaklęte księżniczki (bajka) 16.30 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (pr. muz.) 17.05 Czy chcesz mnie? (mag.) 17.20 Pierwsza pomoc 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Gdzie spadają gwiazdy (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Co teraz i co potem? (s.) 20.55 Bananowe rybki (talk show) 21.35 Tragedia antyczna kłowna (s. dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki 23.25 Ludzie burmistrza (s.) 23.55 Szczęście domowe 0.20 Losowanie „10” szczęśliwych 0.25 Herbata dla trzeciego 0.55 Wędrująca kamera 1.20 Piękne zguby 1.50 Świat motoryzacji 2.30 Wydarzyło się... 2.40 Na krawędzi 3.25 Mieszkanie to zabawa 3.50 Popularis.

■ TVC 2

5.30 Kalendarium 5.45 Etykieta 5.55 Na tropie 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Sport przeciwko narkotykom 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 13.10 Śladami 13.25 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 14.20 Rodzina i szkoła (mag.) 13.40 Świat cudów (s. dok.) 14.45 Niefortuna czarownica (s.) 15.15 Oazy w oceanach (s. dok.) 15.45 Popularis 16.15 Publicystyka ekologiczna 16.50 Nie poddawaj się 17.10 Piękne zguby 17.45 „Poprask” 18.05 Pomarańcza (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Z Paryża do Lizbony (s. dok.) 19.40 Nowożytna epoka olimpijska 20.00 Chłopaki nie płaczą (film pol.) 21.35 Diagnosta (mag.) 21.55 Salon Cimrman (pr. rozryw.) 22.40 Manowce - powieść wieku (film niem.) 0.30 Ziemia nieznana 0.45 Retransmisja obrad Parlamentu RC.

■ NOVA

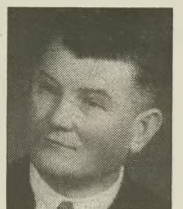
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Duchy (film USA) 10.55 Lekcje gotowania 11.25 Stefania (s.) 12.20 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Niewiarygodne historie (s.) 13.25 Na południe (s.) 14.20 Kachorra (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.) 20.40 Dr No (film ang.) 22.45 Judo obywatelskie (pr. public.) 23.20 24 godziny (s.) 0.05 Strach (film USA) 2.00 Judo obywatelskie 2.35 Tele tele 3.00 Rady ptaka Loskutaka 3.35 Kolacja 4.10 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.05 Skryta namietność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.55 Agent mimo woli (film USA) 13.40 Pomoc domowa (s.) 14.15 Melrose Place (s.) 15.15 Czarodziejki (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 21.10 Koszykarz roku (pr. rozryw.) 22.10 Rzeka śmierci (film USA) 23.55 Na temat! 0.05 Policja z Palm Beach (s.) 1.00 Uwodzielska szansa (teleturniej) 2.05 Świat 2004 2.30 Świat według Bundych (s.) 2.55 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

„Mijają lata, nikną marzenia, a pozostają tylko wspomnienia”.
Dnia 18. 2. 2004 obchodziliby swe 95. urodziny nasz Kochany Ojciec, Dziadek i Teść

śp. FRYDERYK NAJDER

z Dąbrowy. Wszystkich, którzy Go znali, prosimy o chwilę zadumy.

Najbliższa rodzina.

GL-078

„Chociaż lata mijają i wszystko dzieli nas, boleść w sercach została, której nie zgoi czas”.

Dzisiaj, 17. 2. 2004 mija pierwsza bolesna rocznica śmierci naszej Ukochanej Matki, Babci, Prababci

śp. KATARZYNY SZYMCHYK

z Wędrzyna. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

GL-082

„Kiedy się miłość śmiercią stała”.

Dzisiaj, 17 lutego mijają dwa lata od dnia, w którym zmarła nasza Najdroższa Mamusia oraz Najukochańsza Babcia i Prababcia

śp. ANNA SEDLACZEK

em. nauczycielka z Dolnej Łomnej. O chwilę wspomnień proszą córki z rodzinami.

AL-013

„Największa miłość na świecie - to Matka”.

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych i znajomych, że dnia 14. 2. 2004 zmarła po długich cierpieniach w wieku 90 lat nasza Ukochana Matka, Babcia, Prababcia, Teściowa, Siostra, Matka Chrzestna, Ciocia i Sąsiadka

śp. HELENA KLUS

z domu Kluz zamieszkała w Łyżbicach nr 115. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 20. 2. 2004 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Bystrzycy na cmentarz do Łyżbic. Zasmuciona rodzina.

Autobus zapewniony od Zobawy o godz. 13.30.

GL-083

Co w teatrze

SCENA POLSKA - ORŁOWA: Kariera Artura Ui (18, godz. 18.00, grupa ORP).

SCENA CZESKA - HAWIERZÓW: Aucassin a Nicoletta (17, godz. 19.00, grupa A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Tatuaz (17, 18, godz. 20.00), Teksańska masakra piłą łańcuchową (17, 18, godz. 17.45), **Reflex:** Pupendo (17, 18, godz. 17.00, 20.00), **Ex:** Palacz zwłok (18, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN - Central:** Teksańska masakra piłą łańcuchową (17, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Cwany Filip (17, 18, godz. 17.30, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa „Koi jak jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15. **GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała:** do 29. 2. wystawy Soni Pryszcz-Botor „Fobie”, Anny Kowalczyk-Klus „Jasność i mrok”, „Albatros - sztuka współczesna ze Szkocji”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

Co w terenie

CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska przy ul. Ostrawskiej zaprasza 18. 2. o godz. 17.00 na wykład RNDr. Ewy Holubowej pt. „Jak powstaje charakter człowieka”.

▲ **MK PZKO Osiedle** serdecznie zaprasza 22. 2. o godz. 15.00 do siedziby Rady Polaków na zebranie sprawozdawcze. W programie m.in. jednoaktówka A. Wawrośa.

KARWINA - Klub Przyjaciół „Naprzodu” Łąki spotyka się 20. 2. o godz. 16.00 Na Zaciszu w Łakach.

▲ **PSN Ruchu Politycznego Coexistencia-Wspólnota** zaprasza 18. 2. o godz. 15.30 do Domu PZKO w Kawinie Fryszacie na zebranie

sekcji połączone ze spotkaniem z członkami

mi przedstawicielstw gminnych w Stonawie, Olbrachcicach, Suchej Górnej, Cierlicku, Piotrowicach koło Karwiny, Lutyni Dolnej i Rychwałdzie. Program: m.in. sprawozdanie radnego z Rychwałdu, doc. dr. T. Siwka na temat działalności Przedstawicielstwa Miejskiego.

▲ **MK PZKO Karwina** Frysztat zaprasza członków, chórystów i sympatyków 21. 2. o godz. 17.00 do fryszackiego Domu PZKO na „Ostatki”. W programie wystąpi popularny Zespół Estradowo-Kabaretowy „Andrusi” MK PZKO ze Skrzeczonia. Smaczny bufet i towarzyska zabawa w gronie znajomych przyjaciół.

▲ **MK PZKO Karwina** Darków zaprasza 20. 2. o godz. 19.00 do Domu Zdrojowego w Darkowie na Bal PZKO. Przygrywa „Sonata”, pokaz tańców towarzyskich i bogata loteria. Miejscówki z kolacją można kupić 17. 2. w godz. 16-17 w świetlicy.

TRZYNIEC OSIEDLE - MK PZKO serdecznie zaprasza 21. 2. od godz. 16.00 do Domu PZKO im. A. Wawrośa w Trzyńcu na Tarasie na tradycyjną Śledziówkę. Miejscówki (60 Kc) do nabycia 18. 2. w Domu PZKO. Program, kapela, bufet i loteria - gwarancja dobrej zabawy. **LIGOTKA KAMERALNA - MK PZKO** zaprasza 20. 2. o godz. 19.00 do Domu Kultury na bal. Przygrywa orkiestra „Dora Band”.

CIERLICKO - Zespół Kobiet oraz Klub Seniora Cierlicko i Stanisławice serdecznie zapraszają wszystkich członków, przyjaciół i znajomych 21. 2. od godz. 17.00 do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu na „Babskie ostatki”. Przygrywa Otus Hrabiec, zabawa i bufet zapewniony. Szczególnie zapraszamy MK PZKO Trzanowice.

ORŁOWA PORĘBA i PIETWAŁD - MK PZKO zaprasza 21. 2. o godz. 15. do lokalu Koła na zebranie sprawozdawcze.

NYDEK - MSz i MK PZKO zapraszają 21. 2. od godz. 19.00 do Domu PZKO na Bal Ostatkowy.

GRÓDEK - MK PZKO zaprasza 21. 2. o godz. 18.00 do Domu PZKO na tradycyjny Bal Ostatkowy. Miejscówki (100 Kc - kolacja, kawa, ciastko).

Prosimy o nagrody do loterii w cenie 50 Kc.

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza 28. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO na 25. Bal Młodzieżowy. Miejscówki (150 Kc) do nabycia w bibliotece w domu PZKO u E. Bilana tel. 596 434 114 w poniedziałki i środy w godz. 12-17, w przedszkolu u D. Śmiłowskiej tel. 596 434 008. **HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów** zaprasza 19. 2. o godz. 15.00 na spotkanie klubowe do świetlicy przy ul. Matuśka 2. **PTTS „BŚ”** - zaprasza członków i sympatyków 21. 2. na Rajd Zimowy na Baginiec. Odjazd pociągiem o godz. 7.25 z Cz. Cieszyna do Jabłonkowa. Rejestracja w godzinach 10-12.

ferty

PRACA Z DOMU lub biura. Zarobki tygodniowo 5000 Kc. Tel. 608 283 373. GL-073

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA: do 29. 2. wystawa „Beskid Śląski” w malarstwie Pawła Wałacha.

▲ **BIALA GALERIA:** do 28. 3. wystawa obrazów R. Filipowej. Otwarte po-pt: 9-15.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat: do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.

SALA MANESA, DK Karwina: do 12. 3. wystawa Stanisława Zormanę „Anomalia drewna”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 12. 3. Międzynarodowa wystawa słowackich artystów Gity i Petra Matisów. Otwarte po-pt: 10-16.

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE, Karwina: wystawa fotografii Aleśa Milerskiego. Otwarte po, sr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8.00-14.30

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”, do 13. 6. wystawa „Cie-

szyńskie gazety”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, ul. Dębnická 14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina:** do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej archi-

tektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **JABŁONKÓW, Rynek Mariacki 14:** do 22. 2. „Szkoła podstawą życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyńca”, do 12. 5. wystawa modeli strażackich.

▲ **GALERIA „NA SCHODACH”** - do 14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

MŁODZIEŻ O EKOLOGII

Program Unii Europejskiej

BIAŁYSTOK (mro) - O ochronie przyrody młodzież Polski, Republiki Czeskiej, Słowacji, Litwy, Łotwy dyskutować będzie podczas spotkania urzędzonego w ramach programu „Młodzież” Unii Europejskiej, który od 4 do 10 października przebiegnie się w Białymstoku.

Jak poinformowała redakcję **Magdalena Sachanowicz**, koordynatorka programu, z każdego państwa uczestniczyć może w nim 10-osobowa grupa młodzieży w wieku od 18 do 25 lat. Program spotkania w całości finansowanego ze środków unijnych przewiduje 13 godzin wykładów

o ochronie środowiska, w tym o regulacjach prawnych unijnych i krajowych, prognozach oddziaływania człowieka na otoczenie. Przewidziane są wycieczki na Podlasie, zwiedzanie kotłiny Biebrzy, Puszczy Knyszyńskiej i Białowieskiego Parku Narodowego.

Wymiana doświadczeń młodzieży i studentów zakończy się burzą mózgów nt. możliwości przeciwdziałania degradacji środowiska. Wszelkie informacje dot. uczestnictwa udzielane są pod telefonem 0048-85-6537753 lub adresem internetowym eurobia-lysto@bia.pl.

Finlandia w LIBREXIE

OSTRAWA (mro) - O mitach Kalevali, sztuce Alvara Aalto, o przyrodzie, literaturze, filmie czy muzyce Finlandii będzie można dyskutować podczas *Dni Finlandii*, które od 24 do 26 lutego odbędą się w Domu Książki LIBREX w Ostrawie. Impreza odbywa się w ramach rozpoczętego w minionym roku programu Ostrawa do Europy.

Dni przebiegające pod patronatem hetmana województwa i prezydenta Ostrawy otworzy ambasador

Finlandii w RC **Jorma Inki**. Współorganizatorzy spotkań z fińską kulturą - MF DNES oraz PYGMALION - przygotowali takie ciekawostki, jak dyskusja z tłumaczką **Markietą Hejkową** na temat twórczości **Mikiego Walta-riego**, pogadanki o przyrodzie Laponii i południowych parków narodowych czy wystawę obrazów i szklanych obiektów **Raija i Kari Kuima**. Dodajmy, że we wtorek i środę będzie można skosztować także potraw tradycyjnej kuchni fińskiej.

MILOSLAV ŠIMEK NIE ŻYJE

PRAGA (mro) - Miloslav Šimek, aktor, satyryk i konferansjer zmarł wczoraj rano w jednym z praskich szpitali na białaczkę.

Šimek przez czterdzieści lat był jedną z czołowych postaci czeskiego kabaretu. Reprezentował intelektualny humor, posiadał wielkie zdolności improwizacyjne. W latach 60. wraz z **Jiřim Grossmanem** sta-

nowili filar Teatru *Semafor*. Potem występował z **Petrem Nárožným**, **Ludkem Sobotą** oraz **Jiřim Krampolem**. W 1990 roku był współzałożycielem Teatru Jiřigo Grossmanna. Od 1995 występował z **Zuzanną Bubilkową** w telewizji publicznej w programie *Z politykami nie tańczę*, ostatnio w *Novej* - w *Politycznym uwodzeniu*.

Po konserwacji XVIII-wiecznych fresków sufitowych autorstwa Józefa Meyera z Wiednia Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie uroczyste otwarto wczoraj tzw. salę szlachecką. Prace restauratorskie przedstawił zebrany ich autor - **Jaroslav Szpakowicz**. O historii zamku **Larischów** i sali opowiedział **Mariusz Makowski**. Oprócz fresków z ok. 1786 r. podziwiać możemy ciekawe portrety rodów szlacheckich - m.in. pochodzących z orłowskiego zamku **Bludowskich** z **Bludowic** (na zdjęciu) i ich krewnych z całej Europy i In.

Fot. **WŁADYSŁAW OWCZARZY**

Zintegrowana świetlica

Tradycje szkolnictwa w Ropicy sięgają wg dostępnych źródeł XVII w. Już w 1687 r. uczył miejscowe dzieci w szkole parafialnej organista **Jakub Celiborski**. W minionym wieku istniały w Ropicy dwie szkoły - polska i czeska. Dziś została tylko jedna. Pod czujnym okiem dyrektora **Ireny Byrtusowej** kształcą się w niej dzieci z klas polskich i czeskich. W sąsiednich Nieborach znajduje się elokowana polska klasa. Od 2000 r. Ropica posiada integracyjną, bo dwujęzyczną świetlicę.

dobrze. Na początku co prawda nie obeszło się bez niesnasek polsko-czeskich, obecnie jednak dzieci są z sobą bardzo zżyte i nikt nie czuje się gorzej z powodu swojej narodowości. A to już bardzo wiele. *Przyjazna atmosfera jest w dużej mierze zasługą dyrektora I. Byrtusowej, która doskonale rozumie zasady wzajemnego współżycia dwu narodowości i pozytywów z tego wypływających* - podpowiada Renata Humel.

Ropicka świetlica nie jest zwykłą przechowalnią dzieci. Tutaj nie ma

Dzieci ze zintegrowanej świetlicy w trakcie zajęć.

Na pomysł jej założenia wpadła ówczesna pani dyrektor **Helena Kukuczka**. Główną przyczyną stała się niska ilość dzieci w polskiej klasie. Wielu rodziców wolało bowiem wysłać swoje dzieci do szkoły w większym mieście, gdyż owe placówki posiadały świetlice i w ten sposób po skończeniu lekcji dzieci były pod opieką.

O prowadzenie świetlicy została poproszona **Renata Humel**. Zaolzie pamięta ją ze spektakli TL BAJKA. Jako absolwentka Będzińskiego Studium Teatralnego zagrała w 1985 r. swoją pierwszą rolę w spektaklu *Chan i jego pasterz*. Z BAJKĄ pojechała się w 1995 r. spektaklem *Wyspa Nutożerców*. Poszła na urlop macierzyński. - Kiedy Zuzia podrosła, rozważałam możliwość powrotu do BAJKI. W tym samym czasie przyszła propozycja z ropickiej szkoły. Darzę BAJKĘ sympatią. Podobają mi się jej spektakle. Na Pinokia wybrałam się z dziećmi ze świetlicy. Maluchy z polskiej klasy spektakl już widziały wcześniej, ale dla ich kolegów z czeskiej klasy było to niesamowite prze-

czasu na nudę i rutynę. Jesienią dzieci zbierają kasztany i żołędzie dla zwierząt leśnych. Nie trudno im obejść miejscowy las i oczyścić go ze śmieci porzuconych przez innych. Leśnicy odwzajemniają się dzieciom popołudniami zabaw w leśniczówce.

Najbardziej pracowita dla podopiecznych pani Renaty jest zima - *W dzień Św. Mikołaja dzieci ze świetlicy przebrane za aniołki i diabły towarzyszą Świętemu i odwiedzają dzieci w przedszkolu i szkole. Trzeba też przygotować szopki. W tym roku powędrowały do Muzeum w Trzyniecu oraz na wystawę do Ligotki Kameralnej.*

Prace dzieci z Ropicy nie tylko trafiają na wystawy, zdobywają też nagrody w konkursach. - *Dzieci otrzymały nagrodę specjalną w konkursie plastycznym Jak Płomyczek tańczył. Kolejnym był konkurs firmy Nestle Jaką przygodę przeżyłem w czekoladowym miasteczku. Wystaliśmy na niego olbrzymią karuzelę z ceramicznymi figurami. Zdobyliśmy w nagrodę telewizor i sprzęt wideo. Takie konkursy to dla dzieci wielka motywacja.*

Ceramiczna karuzela ze zwierzętami nagrodzona w konkursie.

Zdjęcia z kroniki świetlicy

życie. Na mojej decyzji zaważyła finansowa i organizacyjna sytuacja, w jakiej znajduje się teraz BAJKA - wspomina pani Renata.

W pracy tej potrzebne są jednak kwalifikacje, tak więc R. Humel zaczęła znowu studiować - *Musiłam uzyskać tzw. minimum pedagogiczne. Najpierw przez rok byłam studentką Animacji Społeczno-Kulturalnej na UŚ w Cieszynie, później przeniosłam się na Edukację Artystyczną w Zakresie Sztuk Plastycznych również na UŚ. Studia te są niesamowitą inspiracją do pracy z dziećmi.*

A trzeba przyznać, że to praca trudna i odpowiedzialna. Obecnie w świetlicy zapisanych jest 23 dzieci, w tym 7 z polskiej klasy a 16 z czeskiej. I taka integracja wyszła dzieciom na

Po wejściu do świetlicy rzuca się w oczy olbrzymia ilość naczyń i figurek ceramicznych. Co do jednego jest to robota dzieci. Nie byłoby to możliwe gdyby nie pomoc gminy oraz stowarzyszeń rodziców, które ufundowały dla świetlicy piec ceramiczny. Zresztą na brak zainteresowania lokalnej społeczności świetlica nie narzeka. Dzięki jej wsparciu posiada również nowy sprzęt do florballu, może liczyć na pomoc przy remontach. Wsparcie jest obustronne. Dzieci odwzajemniły się m.in. upiększeniem miejscowego parku kolorowymi malunkami na scenie. I to bardzo ważne, w ten sposób bowiem umacniają swoje więzy z miejscem, z którego pochodzą.

HALINA SIKORA

Wydarzenia Sportowe

TIPSPORT EHL: TRZYNIEC SZÓSTY, WITKOWICE SIÓDME

Hattrick Marka Melenovskiego

Po przerwie, spowodowanej startem reprezentacji RC w turnieju w Skandynawii, ekstralligowi hokeiści wrócili do swolch obowiązków. Milowymi krokami zbliża się faza play off, w związku z tym nie można wykluczyć zaskakujących wyników.

W naszych zespołach panuje względny spokój. Trzyniec po płatkowym zwycięstwie nad Pardubicami i niedzielnym nad Litwinowem zajmuje 6. miejsce w tabeli.

Witkowiec uległ wprawdzie w 47. kolejce na wyjeździe drużynie Pilzna, ale 7. pozycja może napawać umiarkowanym optymizmem. Do końca fazy zasadniczej pozostało pięć kolejek.

● **STALOWNICY TRZYNIEC - LITWINÓW 6:3 (2:2, 2:0, 2:1).** Bramki: Melenovský 3, Pavelek, Janků, Pietka - L. Havel, V. Hübl, Kubinčák.

Gospodarze po piątkowym zwycięstwie z Pardubicami chcieli zabłysnąć także przed własną publicznością. Hokeiści Litwinowa nie rezygnują z walki o play off i pod Jaworowem nie zamierzali tanio sprzedać skóry. W zwycięstwie Stalowników maczała palce głównie pierwsza formacja - Janků, Melenovský, Pavelek. Marek Melenovský popisał się hattrickiem i był gwiazdą niedzielnego wieczoru.

- Na mój gust spotkanie było pro-

wadzone w zbyt ostrym, miejscami wręcz brutalnym stylu. Kontuzji nabawił się Malinský i Hašek - ten ostatni opuścił plac gry ze wstrząsem mózgu - stwierdził po meczu trener Trzynieca Pavel Marek. - *Losy meczu rozstrzygnęły się w drugiej tercji, wtedy wyszliśmy na dwubramkowe prowadzenie i opadła z nas trema* - dodał trzyniecki szkoleniowiec.

Najważniejsze minuty: 4. Havel strzałem od bandy zapewnia gościom prowadzenie 0:1; 12. Melenovský z podania Pavelka - 1:1; 14. ponowna współpraca dwójki Pavelek-Melenovský przekłada się na drugi gol do

siatki Mařka - 2:1; 17. Hübl po piłkarzku (krążek odbił się od jego łyżwy) wyrównuje na 2:2; 32. w przewadze Pavelek z dobitki po strzale Melenovskiego przechyla szalę meczu na stronę Trzynieca - 3:2; 34. w polu obronnym Litwinowa znów szaleje pierwsza trzyniecka formacja - strzela Melenovský a Janků dopełnia formalności - 4:2; 53. Pietka w osłabieniu wykorzystuje błąd obrońcy Krsteva i w akrobatycznej pozycji (leżąc już na lodzie) trafia na 5:2; 58. swojego trzeciego gola w meczu zdobywa Melenovský - 6:2; 59. Kubinčák obniża na 6:3. Sędzia Nečas, kary 14:14, wykorzystane 3:0, widzów 3605. (jb)

● **PILZNO - WITKOWICE 4:2 (1:2, 2:0, 1:0).** Bramki: Jindřich, Straka, Andrašovský, Paroulek - M. Tomášek, Krayzel.

Lokaty: 1. Pardubice 99, 2. Zlin 81, 3. Sparta 80, 6. Trzyniec 71, 7. Witkowiec 70, 8. Kladno 65 pkt. **DZIŚ:** Witkowiec - Karłowe Wary i Cz. Budziejowice - Trzyniec.

Opr. JANUSZ BITTMAR

I GAMBRINUS LIGA PIŁKARSKA

Banik nie obniża lotów

W weekend znów ożyły pierwszoligowe stadiony piłkarskie. W inauguracyjnej wiosennej kolejce drużyna Banika Ostrawa za sprawą dwóch goli najlepszego strzelca ligi Marka Heinza pokonała na wyjeździe 2:0 Liberec i umocniła się na prowadzeniu w tabeli. Ostre strzelanie miało miejsce w Opawie. Gospodarze w pojedynku ze Spartą Praga byli o krok od sensacji. Faworyzowani goście sięgnęli po zwycięstwo 4:3, utrzymując siedmiopunktową stratę do Ostrawy.

Wczoraj po zamknięciu numeru zakończył się ostatni mecz 17. kolejki, w którym Olomuniec podejmował Jablonec.

- *Chyłę czoła przed Markiem Heinzem, bo to dzięki jego golom zdobyliśmy trzy punkty, ale na pochwały zasługują wszyscy zawodnicy* - stwierdził trener Ostrawy František Komňáček. - *Heinz jeszcze w zeszłym tygodniu zażywał antybiotyki, ale na boisku udowodnił, że jest prawdziwym zawodowcem* - dodał ostrawski trener.

■ **LIBEREC - OSTRAWA 0:2 (0:0).** Bramki: Heinz 2.

Drużyna Banika pokazała dobry futbol dopiero w drugiej połowie. Do przerwy warunki na boisku dyktowali gospodarze, którzy zmarnowali kilka świetnych okazji. W 61. minucie Heinz wykiwał doświadczonego obrońcę Holeňáka i było 0:1, a w 72. minucie po świetnym płaskim

dośrodkowaniu Matušíviča ostrawski snajper po raz drugi pogrążył Liberec. Jedną z pierwszoplanowych postaci meczu był ostrawski golkeeper Jan Laštůvka, przypomnijmy - wychowanek karwińskiego futbolu. Sędzia Vidlák, żk 1:1, widzów 7380.

Lokaty: 1. Ostrawa 39, 2. Sparta 32, 3. Slavia 30 pkt. **W 18. kolejce m.in.** Ostrawa - Synot. (jb)

Różnych dziedzin

■ **PIŁKA NOŻNA, zimowy turniej we Wracimowie:** Slavia Orłowa - IRP CZ. Cieszyn 2:0 (Volný 2), L. Piotrowice - Frydek-Místek 0:2, NH Ostrawa - G. Błędowice 0:3. **Turniej na boisku Fučika Orłowa:** Falco Dąbrowa - jun. S. Orłowa 5:2 (Kijonka 2, Trlifaj 2, Kuzník - P. Pecha, D. Pecha). **Turniej na boisku ČSAD Hawierzów:** FK Hawierzów - Stonawa 4:5, ČSAD Hawierzów - MKF Karwina 2:2, SKF Hawierzów - Sn Hawierzów 2:3, Cierlicko - Metylowice 0:4. **Turniej w Gruszowie:** Rapid Skrzeczów - Slavia Orłowa 1:2. **Sparing:** Bystrzyca - Śmiłowice 2:4.

■ **PETR KORBEL i RENATA ŠTRBIKOWA (obaj Start Sucha Górna)** zwyciężyli w tradycyjnym plebiscycie na najlepszego tenisistę stołowego RC. Górnosuszanie reprezentować będą Republikę Czeską w igrzyskach olimpijskich w Atenach. (K, W)

Sport Polski

□ **POLSKA 7. W WILLINGEN.** Norwegowie wygrali niedzielny drużynowy konkurs Pucharu Świata w skokach narciarskich w Willingen. Drugie miejsce zajęli Finowie, a trzecie Niemcy. **Polacy w składzie** Adam Małysz, Mateusz Rutkowski, Wojciech Skupień i Robert Mateja uplasowali się na siódmej pozycji. Liderem ekipy Apoloniusza Tajnera był Mateusz Rutkowski, który uzyskał odległości 130,5 i 133 metry i zgromadził 236,8 pkt. Adam Małysz miał łączną notę o 4,2 pkt niższą od mistrza świata juniorów z norweskiego Strynu. Trzykrotnie zdobywca Kryształowej Kuli skoczył 128,5 i 133,5 metra. W sobotnim konkursie indywidualnym Małysz zajął odległą 19. lokatę. W klasyfikacji generalnej PŚ prowadzi Fin Janne Ahonen (1120 pkt.), Małysz jest siódmy (525).

□ **TOMASZ SIKORA TUŻ ZA PODIUM.** Polski biathlonista zajął 4. miejsce w biegu ze startu wspólnego na 15 km podczas mistrzostw świata w niemieckim Oberhofie. Konkurencję wygrał Francuz Raphael Poiree. Na drugiej pozycji uplasował się Norweg Lars Berger, trzeci był Rosjanin Siergiej Konowalow, do którego Polak stracił zaledwie 6 sekund. Przypomnijmy, że Tomasz Sikora w czwartkowym biegu na 20 km zdobył srebrny medal.

□ **JANUSZ KULIG NIE ŻYJE.** Trzykrotny mistrz Polski w rajdach samochodowych jadąc Fiatem Stilo wjechał na strzeżonym przejeździe kolejowym w Rzewawie koło Bochni pod pociąg i poniósł śmierć na miejscu.

□ **DECYDUJĄCE MECZE DLA ŚLĄSKA I PROKOMU.** Tylko wygrana z Benettonem Treviso w ostatnim meczu pierwszego etapu Euroligi stwarza **Ideę Śląskowi Wrocław** nadzieję na awans do drugiej fazy. O zwycięstwo, i to różnicą minimum 11 punktów, muszą też walczyć koszykarze **Prokomu Trefla Sopot**, jeśli marzą o dalszej grze w ULEB Cup. Dziś w rewanżowym spotkaniu 1/8 finału Pucharu ULEB, Prokom zagra we własnej hali z Hapoelom Migdal Jerozolima. W Izraelu wicemistrz Polski przegrał 67:77. Idea Śląsk Wrocław, która przegrała trzy ostatnie mecze z rzędu i zajmuje szóste miejsce w tabeli grupy C Euroligi, musi jutro nie tylko wygrać z Benettonem, ale i liczyć na wyniki innych meczów, by zagrać w drugiej fazie - TOP 16.

□ **ZAKOŃCZYŁA SIĘ FAZA ZASADNICZA PLH.** Obrońcy tytułu mistrza Polski, hokeiści Dworów Unii Oświęcim w pierwszej rundzie rozgrywek play off Polskiej Ligi Hokejowej grać będą z GKS Tychy. Druga parę półfinałową rywalizacji o

mistrzostwo Polski w sezonie 2003-04 tworzą: Wojaś-Podhale Nowy Targ i Stoczniovec Gdańsk. □ **ORŁY JANASA ZNÓW W AKCJI.** Przebywająca na zgrupowaniu w Hiszpanii piłkarska reprezentacja Polski rozegra dwa towarzyskie spotkania - jutro ze Słowenią i w sobotę z Wyspami Owczymi. Wczoraj kadre Pawła Janasa uzupełnili piłkarze, którzy w niedzielę rozgrywali mecze ligowe: Jerzy Dudek, Kamil Kosowski, Euzebiusz Smolarek i Andrzej Niedzielan.

□ **MARCIN URBAŚ Z MINIMUM NA HMŚ.** Polski sprinter zajął drugie miejsce w biegu na 200 m w halowym mityngu w niemieckiej miejscowości Karlsruhe. Zawodnik AZS AWF Kraków uzyskał czas 20,96, lepszy o 0,04 s od minimum PZLA na mistrzostwa świata w Budapeszcie (5-7 marca). Zwycięzył reprezentant Kamerunu Joseph Batangdon z wynikiem 20,95.

□ **KORZEŃ MISTRZEM IRLANDII.** Robert Korzeniowski (Elite Cafe Wawel Kraków) zdobył w hali w Belfaście tytuł międzynarodowego mistrza Irlandii w chodzie na 5000 m. Mistrz olimpijski, świata i Europy uzyskał czas 18:38,79. To najlepszy jego wynik od 1993 roku na tym dystansie. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:**Jeszcze o Białym Rajdzie str. 3****Głosik str. 4****Jak zamienić mężczyznę w ideał str. 5****Pavel Marek: Defensywa to grunt str. 8****CZWARTEK
19 LUTEGO 2004
NR 21
ROCZNIK LIX
CENA 6 KČ**tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Przeście podziemne na dworcu w Czeskim Cieszynie było dotąd pułapką dla obywateli niepełnosprawnych. W 1997 r. wybudowano przeście bezbarierowe od strony BILLI, po drugiej stronie były jednak tylko schody. O uzyskanie dotacji państwowej na budowę drugiej części prześcia władze miasta zabiegały kilka lat. Obecnie trwa budowa zejścia bezbarierowego również od strony dworca i poczty. Skrzyżowanie między dworcem i hotelem PIAST zamknięto na początku bm. Pod koniec tygodnia ruszą prace w samym przeście, które będzie zamknięte do zakończenia prac. Przechodnie będą mogli korzystać z prześcia Demeloch. Podróżujący natomiast będą przechodzić na perony przez halę dworcową. Na pocztę od następnego tygodnia będzie można wchodzić z drugiej strony - od budynku Kolei Czeskich, w którym przeprowadzana jest odprawa celna. Fot. DANUTA BRANNA

URZĄD ZADBA O INFORMACJE**Sektor pozarządowy**

OSTRAWA (mro) - Wydział Szkolnictwa, Młodzieży i Sportu Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie przewiduje we wrześniu wydanie informatora pozarządowych organizacji użyteczności publicznej. Swoje rozdziały w informatorze znajdują także organizacje pomocy społecznej oraz mniejszości narodowych.

- Jeśli chodzi o organizacje mniejszości narodowych, spis obejmuje tylko te największe i odgrywające decydującą rolę - powiedziała **Helena Balabanowa**, koordynator ds. mniejszości narodowych Urzędu Wojewódzkiego. W publikacji obok Kongresu Polaków, znajdują się także PZKO czy Polskie Towarzystwo Artystyczne ARS MUSICA. Każde stowarzyszenie zostanie opisane cca 15 zdaniami.

W planie jest też stworzenie informatora mniejszości narodo-

wych dla wewnętrznych potrzeb urzędu. Zawarte w nim będą dane o wszystkich organizacjach narodowościowych w województwie. - Będziemy go udostępniać zainteresowanym współpracą z mniejszościami - dodała H. Balabanowa.

NIEBAWEM RUSZY ROK AKADEMICKI**Seniorzy do klas!**

TRZYNIEC (man) - Ostatnie dni wolnego czekają na studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Trzynie. Nowy rok akademicki w trzynieckiej filii Uniwersytetu Ostrawskiego rozpocznie się na początku marca.

Nadchodzący rok akademicki będzie dla trzynieckiej filii już drugim z kolei. Rozpocznie się od semestru letniego, po którym nastąpi zimowy. Między obu semestrami studentom przysługują trzymiesięczne wakacje.

Dwuletnie studia zostaną zamknięte w grudniu br. Absolwenci otrzymają zaświadczenie o ukończeniu studiów. Studenci nie muszą się zamartwiać egzaminami, ponieważ podstawowym warunkiem do zdobycia zaliczenia jest obecność na wykładach. Podczas wyboru wykładów władze filii uwzględnią-

DOM ROBOTNICZY PRZYBYTKIEM KULTURY**Atrakcyjny a niedrogi**

SUCHA GÓRNA (sch) - Gmina poszukuje nowego najemcy miejscowego Domu Robotniczego. Powinien on zadbać o funkcjonowanie restauracji oraz wykorzystanie sali na cele kulturalno-towarzyskie.

Obecny najemca nie dotrzymywał warunków umowy, nie dbał o utrzymanie wynajmowanych lokali oraz nie przeprowadzał drobnych napraw.

Pod koniec uh. r. w Domu Robotniczym został przeprowadzony remont, na który gmina wydała niespełna 3,3 mln Kč. W sali przeprowadzono wymianę okien, remont instalacji elektrycznej i ogrzewania, położono nową podłogę, podbito

sufit. Odnowiono również wejście oraz korytarz prowadzący do sali. Dom Robotniczy może więc obecnie śmiało konkurować z miejscowym Domem Kultury, który w dodatku dla większości górnosuskich organizacji jest stanowczo za drogi.

W br. w odnowionych lokalach Domu Robotniczego swój bal mieli już miejscowi pezetkaowcy, a jutro odbędzie się tutaj balik dziecięcy górnosuskiej PSP.

Dodajmy, że Dom Robotniczy sąsiaduje z Domem PZKO, co umożliwia równoczesne korzystanie z lokali obu obiektów.

Miejsce w KOSMOSIE

TRZYNIEC (man) - Lepszym wykorzystaniem pomieszczeń w obiekcie kina Kosmos zajmowała się na swym ostatnim posiedzeniu Rada Miasta.

Zadecydowano, że zagospodarowanie niewykorzystanych dotąd pomieszczeń zostanie omówione z architektem miasta. - Użytkowanie wszystkich lokali obiektu musi być zgodne z przepisami bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Ponieważ w sali kina jest obecnie 575 miejsc, wyjścia awaryjne muszą pozostać w niezmienionej postaci. To ogranicza możliwości korzystania z przylegających pomieszczeń. Jedynym rozwiązaniem byłoby zmniejszenie liczby miejsc w sali, co byłoby bardzo kosztowne - tłumaczy **Vladimír Kacíř** z wydziału szkolnictwa i kultury ratusza.

podjąć po przeprowadzeniu wizji lokalnej oraz zbadaniu możliwości wykorzystania budynku przez miejscowe organizacje.

Rozpatrywano też dalsze postępowanie w związku z listem otwartym MK PZKO w Boguminie. Jego autorzy apelowali o zwołanie nadzwyczajnego Zjazdu PZKO. List zostanie poddany pod dyskusję na Konwencie Prezesów zaplanowanym na 31 marca.

Członkowie Zarządu Głównego uchwalili przejęcie patronatu nad zbliżającą się uroczystością upamiętniającą 90. rocznicę urodzin **Władysława Niedoby Jury spod Gronia**.

BAJKA dla małych i dużych

CZ. CIESZYŃ (hs) - Już tradycyjnie TL BAJKA zaprasza widzów na wieczorny spektakl dla dzieci i dorosłych. Tym razem, już jutro o godz. 17.00, czeka na nas przedstawienie czeskiej autorki **Aleny Tomášovej Kozalinka** wyreżyserowane gościnnie przez **Pawła Niedobę**.

Pouczająca historia o niegrzecznej kóźce w wykonaniu aktorów TL BAJKA bynajmniej nie tchnie nudnym moralizatorstwem. Na poronnych spektaklach śmiech nie ustawał na widowni. Wielka w tym zasługa męskiej części zespołu - przekomicznego **Jana Szymanika** (sklepiarz) oraz **Jakuba Tomoszka** (Pani). Zgodnie wtrórują im panie **Wanda Michałek** (Kozalinka), **Pawelka Niedoba** (Babcia), **Krystyna Czech** (Wisla). Jeżeli dodamy do tego ciepłą scenografię w wykonaniu **Haliny Szkopek** i wpadającą w ucho muzykę **Andrzeja Macoszka** mamy w repertuarze TL BAJKA następny hit.

Dogoda

CZWARTEK - Zachmurzenie umiarkowane do dużego. Lokalne opady śniegu. Temperatura w dzień od -1 do 3 st., nocą od -1 do -5 st. C.

PIĄTEK - Zachmurzenie umiarkowane. Temperatura w dzień od -1 do 3 st., nocą od -7 do -11 st. C.

Sztuczny glina

BOGUMIN (wak) - W ramach programu profilaktycznego *Jedź powoli*, w trzech punktach miasta umieszczone zostaną makiety policjantów z drogówki. Jedną stanie przy drodze prowadzącej do centrum miasta, pozostałe koło dwóch stojących przy ruchliwych drogach szkół podstawowych.

Jak poinformował GL wiceburmistrz **Josef Plášil**, akcja nie polega na samym wystawieniu sztucznych policjantów - często będą ich zastępować prawdziwi. Po kilku miesiącach stróża prawa spotkają się z dyrekcjami i uczniami szkół, by sprawdzić czy makiety poprawiły bezpieczeństwo. Na tej podstawie będzie można pomyśleć o rozszerzeniu akcji.

LICZBA HAWIERZOWIAN Z ROKU NA ROK MALEJE

HAWIERZÓW (wak) - Rok 2003 był kolejnym rokiem spadku liczby mieszkańców Hawierzowa. Od 1 stycznia do 31 grudnia w wydziale Ewidencji Ludności Urzędu Miasta zarejestrowano 648 urodzeń. W analogicznym okresie zanotowano 653 zgony (z tego 392 stanowili mężczyźni), a 2411 osób wyprowadziło się z miasta.

Zmiany te nie wpłynęły jednak na ogólną długi ogółową statystykę. Tak, jak w latach poprzednich i podobnie, jak w całym kraju, populacja się zmniejsza. A konkretnie liczba hawierzowian spadła w ub. roku o kolejne 587 osób. Ze spadkiem liczby urodzeń w Hawierzowie mamy do czynienia od początku lat dziewięćdziesiątych i wskazuje na to, że w najbliższych latach tendencja ta się utrzyma. 31 grudnia 2003 r. w cent-

rum Hawierzowa i jego obrzeżach mieszkały ogółem 84 292 osoby, z tego 34 157 stanowili mężczyźni, 36 285 kobiety. Chłopców do lat 15 było 6 972, dziewcząt - 6 878. Najwięcej mieszkańców, bo

Migrują za chlebem

35 272, mieszka w samym centrum, z kolei w dzielnicy Szumbark - 22 812 i Podlesie - 16 496. Średnia Sucha liczy 5297 obywateli, Będowice - 2535, Żywocice - 859, Sucha Dolna - 610, a Datynie Dolne - 411.

Można się doszukiwać wielu powodów malejącej liczby mieszkańców. Jednym z istotnych jest jednak z pewnością sytuacja gospodarcza, w jakiej

w ostatnich latach znajdowało się to dawniej najmłodsze miasto w RC. Jeszcze przed 20 laty przyjeżdżały tutaj setki ludzi ze wszystkich niemalże stron nie tylko naszego okręgu, ale całego kraju.

Wiadomo, że byli potrzebni przede wszystkim do pracy w kopalniach. Teraz, gdy część zakładów zlikwidowano, a we wszystkich obniżono liczbę pracowników, wielu z nich powróciło w rodzinne strony. Powód, dla którego młodzi rodowici hawierzowianie zmieniają miejsce zamieszkania, jest podobny - brak pracy. Do tego dochodzi jeszcze brak możliwości zakupu nowego mieszkania. Za pracą wyjeżdżają dziś mieszkańcy nie tylko Hawierzowa, ale też innych miejscowości naszego regionu, przede wszystkim do stolicy kraju oraz w rejony południowych Czech.

Znad Wisły

■ Premier Leszek Miller potwierdził, że 6 marca na konwencji SLD ustąpi ze stanowiska przewodniczącego partii. Do podjęcia decyzji skłoniła go ocena sytuacji, a nie, jak sugerowano, naciski w łonie SLD. Stwierdził, że w obecnej sytuacji jedna osoba nie podoła kierowaniu i rządem, i partią. - *Nowy szef musi skupić się na kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego. Rząd też czekać poważne wyzwania: naprawa finansów publicznych i związany z nią plan Hausnera oraz wejście Polski 1 maja do UE* - tłumaczy Leszek Miller.

■ Narodowy Fundusz Zdrowia wyliczył, że wyda na pacjenta cztery razy więcej, niż umówił się z lekarzami. Po sprawdzeniu okazało się, że wyliczenia robił komputer w oddziale NFZ na podstawie złożonych ofert. Jeżeli lekarz źle wypełnił rubryczki, to komputer źle pomnożył... - donosi Gazeta Wyborcza. O wysokość stawki na jednego pacjenta toczył się spór między lekarzami rodzinnymi a NFZ. Fundusz proponował 85 zł rocznie. W tym mieściły się koszty leczenia pacjentów w dzień i w nocy, badania, analizy, transport, medycyna szkolna. Po proteście lekarzy minister zdrowia podpisał porozumienie, w wyniku którego nocna opieka i transport miały być oddzielnie finansowane przez NFZ.

■ Gęsi gęgawe, łabędzie krzykliwe i żurawie - ptaki zwiastujące wiosnę - wróciły już do Polski. Pierwsze żurawie widziano na Bagnach Biebrzańskich już 9 lutego, a stado łabędzi krzykliwych 12 lutego. Gdy zima dobiega końca, ptaki w drodze powrotnej na miejsce odpoczynku wybierają rozlewiska nad Biebrzą. Gęsi gęgawe, których powrót zapowiedział wiosnę, to największe z naszych gęsi. Są szare, zamieszkują płytkie stawy, jeziora i bagna. Z kolei łabędzie krzykliwe to jeden z sześciu gatunków polskich łabędzi. Są wielkości najbardziej rozpowszechnionego łabędzia niemiego. Różnią się od niego m.in. żółto-czarnym dziobem. Ptaki wydają głośne dźwięki przypominające głos trąbki lub klaksonu. W przeciwieństwie do łabędzi niemych, łabędzie krzykliwe są ptakami płochliwymi, stroniącymi od ludzi. W Polsce można je spotkać na Śląsku, Pomorzu, i nad Biebrzą.

■ Szef klubu parlamentarnego Platformy Obywatelskiej Jan Rokita w wywiadzie dla *Sygnali Dnia* przyznał, że członkowie jego partii uczestniczyli w Warszawie w - jak to ujął - *brzydkich rzeczach* (chodzi o tzw. aferę mostową). Za co jeden z warszawskich polityków Platformy został wyrzucony z partii, a inni zostali ukarani. Odparował tak zarzuty prezydenta Warszawy Lecha Kaczyńskiego i innych polityków Prawa i Sprawiedliwości, które doprowadziły do rozpadu stołecznej koalicji tej partii z Platformą. Rokita uważa, że lokalne spory na linii PO-PiS, naturalnych sojuszników, nie powinny zaszkodzić ewentualnej koalicji ugrupowań na szczeblu centralnym.

■ Oskarżony o molestowanie seksualne dyrygent Polskich Słowików jest zakażony HIV. Od kiedy, nie wiadomo. Wirusem mogą być zainfekowane osoby, które miały kontakt seksualny z Wojciechem K. - podała Gazeta Wyborcza. Wojciech K. jest oskarżony o molestowanie trzech małoletnich chłopców, którzy śpiewali w poznańskim chórze. Od roku przebywał w areszcie, a w styczniu rozpoczął się proces. Dwa tygodnie temu znaleziono go w celi nieprzytomnego. Trafił do Kliniki Neurochirurgii w Poznaniu z rozpoznaniem nowotworu mózgu. Obecność wirusa HIV stwierdzono po badaniu krwi. Wojciech K. przeszedł operację mózgu. Lekarze próbują ustalić w jakim stadium choroby jest Wojciech K. Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Do usuwania śniegu i lodu z dachu PSP w Cz. Cieszyń zaangażowano wczoraj strażaków. W związku z pracami ul. Havička była nieprzejezdna. Fot. JAN KUBICZEK

STREFA PRZEMYSŁOWA W LUTYNI DOLNEJ

Władze za, ekolodzy przeciw

LUTYNIA DOLNA (mro) - Minister przemysłu i handlu Milan Urban wesprze budowę strefy przemysłowej w Lutyni Dolnej. Wynikło to z poniedziałkowego posiedzenia wojewódzkiego komitetu wykonawczego ČSSD.

Zmieniło się też stanowisko hetmana Evžena Tošenovskiego, do którego przedstawiciele Lutyni Dolnej, Bogumina oraz Czechinestu zwrócili się w 2003 r. z prośbą o poparcie inicjatywy. Priorytetem województwa była wtedy strefa w Noszowicach. Okazało się jednak, iż nie można wykupić całości gruntów pod jej budowę. Strefa dolnolutyńska znajduje się w stu procentach na gruntach państwowych. Przeszkodą w jej budowie jest natomiast wstępna negatywna opinia Wydziału Środowiska Naturalnego Urzędu Wojewódzkiego.

Ekolodzy wskazują, że chodzi o część terenów, gdzie swoje legi mają cztery gatunki chronionych ptaków. - *Problem spoczywa w tym, że 200 ha strefa przemysłowa leży na terenie rejonu nr 21 programu ochrony ptactwa Natura 2000. Ten jednak obejmuje powierzchnię 5 tys. km kwadratowych i rozciąga się od Odry, wzdłuż Olzy po Karwinę* - zaznaczył wójt Lutyni Dolnej Josef Lípner.

Dodajmy, że gdyby doszło do wybudowania polsko-czeskiej strefy w Lutyni Dolnej, byłaby największą

tego typu strefą w Europie Środkowej. Docelowo obejmąby obszar blisko 365 ha, a jej atutami byłyby połączenia kolejowe oraz położenie przy planowanej autostradzie D 47.

DOTACJE PAŃSTWOWE NA DWIE INWESTYCJE

Schronisko i park wodny

HAWIERZÓW (wak) - Zastrzyk finansowy w wysokości 20 mln koron otrzymało miasto z od państwa na realizację dwóch projektów - budowę schroniska dla bezdomnych psów oraz rekonstrukcję parku wodnego.

Hawierzów jest jedynym miastem w powiecie karwińskim, które od dłuższego czasu nie posiada przytuliska dla wałęsających się po mieście bezpańskich psów. Czworonogi złapanie przez miejskich strażników wędrują do Dzieńmorowic. Według informacji Jany Ponděličkové, rzeczniczki magistratu, w ciągu miesiąca trafia tam ok. 25 zwierzątek, a za dzienny pobyt jednego psa miasto musi zapła-

WYPEŁNIĆ LUKI W ZABUDOWIE

Bardziej estetycznie

KARWINA (sch) - Historyczne centrum miasta ma za sobą szereg remontów budynków, ulic, sieci inżynierskich oraz miejskich zieleni.

Obecnie władze Karwiny wychodzą z kolejnym pomysłem na upiększenie historycznej części Frystatu. Polega on na zagospodarowaniu terenów, z których już dawniej znikła historyczna zabudowa, a teraz wypełniają je m.in. parkujące samochody. Luki w zabudowie odkrywają ponadto niezbyt estetyczne widoki na podwórza oraz na puste, wysokie szczyty okalających je domów.

Zgodnie z opracowanym w listopadzie ub. r. projektem tymczasowego uporządkowania centrum, bardziej estetycznych rozwiązań można się spodziewać w przypadku 15 niezabudowanych luk. Jako przykład może posłużyć przestrzeń przy ul. Piwowskiej (obok kościoła ewangelickiego).

MACIERZAŃSKI KOMUNIKAT

ZG Macierzy Szkolnej zwraca się do młodzieży w wieku od 19 do 26 lat z zaproszeniem do udziału w seminarium nt. *Jedność Europejska i poczucie przynależności narodowej*. Odbędzie się ono w dniach 18-27 kwietnia br. w Bukowinie Tatrzańskiej. Organizatorzy zapewniają bezpłatne noclegi i wyżywienie oraz zwrot 70 proc. kosztów podróży z Cieszyna do Krakowa i z powrotem.

Chętni do udziału powinni mieć opanowany język angielski na poziomie komunikacyjnym, w tym bowiem języku przebiegać będą wykłady. ZG Macierzy zachęca do udziału osoby zaangażowane w pracę ośrodków akademickich, zespołów folklorystycznych, ruch teatralny czy literacki.

Zainteresowani mogą się zgłaszać u prezesa ZG Macierzy Jana Brannego telefonicznie (nr 558 332 748, lub 608 748 976) albo pocztą elektroniczną (jan_branny@volny.cz) w terminie do 15 marca.

lickiego), gdzie w celu uniknięcia chaotycznego ustawiania aut zostaną wyznaczone miejsca do parkowania. Niewykorzystana przestrzeń koło Sportu w rynku Masaryka zostanie obsadzona zielenią. Przy ul. Svatovávskiej w celu ukrycia podwórza przed wzrokiem przechodniów zostanie wstawiona brama, w innych miejscach zaś zostaną wstawione barierki, pojawiają się nowe pojemniki z kwiatami.

- *Chodzi o prowizoryczne rozwiązanie problemu, gdyż luki te zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego Frystatu i Darkowa będą stopniowo zabudowywane. To wymaga jednak sporo czasu* - stwierdza rzecznik karwińskiego ratusza, Jaroslav Nákladal.

W trosce o ładniejsze historyczne centrum miasta, zmianie ulegnie również system likwidowania odpadów komunalnych. W związku z tym pojemniki na śmieci znikną z ulic już na stałe.

Ulica św. Wacława w Karwinie Frystacie. Fot. BEATA SCHÖNWALD

Kredyt i obligacje

OSTRAVA (mro) - Po Pradze i Brnie również trzecie największe miasto w RC - Ostrawa - sięgnie po pozabudżetowe środki finansowania. Właśnie ukończono przyjmowanie ofert banków w sprawie wydania komunalnych obligacji na 100 mln euro, czyli ponad 3 mld Kč. Każdego mieszkańca miasta obciąża to kwotą 10 tys. Kč.

Obligacje miałyby wejść na zagraniczne rynki kapitałowe jeszcze w tym roku. Celem miasta jest finansowanie z nich tak potrzebnych obiektów, jak hospicjum, centrum administracyjne, dom emerytów czy przytułek dla ubogich.

Pożyczkę, o której zaciągnięciu w listopadzie ub. roku zdecydowało przedstawicielstwo, miasto będzie spłacać 10 lat.

Piekawostki

Najbogatszy Rosjanin

Najbogatszym Rosjaninem jest gubernator Czukotki Roman Abramowicz, którego majątek ocenia się na 12 mld dolarów - pisze w poniedziałek agencja Interfax, powołując się na sporządzone przez czasopismo *Finans* ranking rosyjskich miliarderów.

Ubiegłoroczny przodownik na tej liście - były szef kompanii naftowej Jukos Michaił Chodorkowski - spadł na 15 miejsce w związku z aresztowaniem jego pakietu akcji. Sam Chodorkowski też jest aresztowany. Wartość jego majątku przed zamrożeniem akcji szacowano na 8,3 mld dolarów.

Miejsce drugie i trzecie z kapitałem 4,5 mld dolarów zajęli biznesmeni - partnerzy w firmie *Norylski Nikel*: Władimir Potanin i Michaił Prochownik.

Ogółem w Rosji jest, zdaniem czasopisma *Finans*, 25 tzw. dolarowych miliarderów, a 20 z nich może się

uważać za miliarderów w euro (wg przelicznika euro to 1,25 dolara).

Rekord w czytaniu

Nowy rekord w głośnym czytaniu na czas należy do grupy amerykańskich miłośników Szekspira. W Wellesley College w stanie Massachusetts zakończył się w poniedziałek maraton, którego uczestnicy w czasie krótszym niż 24 godziny uporali się ze wszystkimi utworami angielskiego dramaturga.

Uczestnicy maratonu liczą teraz na wpis do Księgi rekordów Guinnessa. Ponad 150 osób, w tym 31 członków działającego w college'u Towarzystwa Szekspirowskiego, przeczytało na głos 39 sztuk, 154 sonety i kilka poematów. Towarzystwo Szekspirowskie jest jednym z najstarszych kół zainteresowań w Wellesley College.

Wszyscy mamy bzika na punkcie jambicznego pentametr (pięciostopowa miara wiersza charakterystyczna m.in. dla twórczości Szekspira - PAP).

Język i melodia utworów Szekspira są dla nas czymś najważniejszym na świecie - powiedziała przewodnicząca Towarzystwa Alison Buchbinder.

Dzieła Szekspira były czytane w pięciu pomieszczeniach równocześnie: były dwie izby historyczne, po jednej dla tragedii i komedii oraz jedna problemowa dla sztuk, których badacze literatury nie potrafili sklasyfikować. Koniec czytania każdego utworu ogłaszało uderzenie w cymbały.

Maraton rozpoczął się 15 lutego o godzinie 17.00 czasu miejscowego (godz. 23.00 czasu polskiego) od prologu do *Henryka V*. Ok. godz. 15.20 następnego dnia zmęczeniu i niewyspani miłośnicy talentu Szekspira skończyli czytać *Hamleta*, czyli ostatni zaplanowany utwór.

Złote Kaczki

Pornografia Jana Jakuba Kolskiego, Ciała Tomasza Koneckiego i Andrzeja Saramonowicza oraz Show Macieja

Ślesickiego to trzy polskie filmy walczące o Złotą Kaczkę 2004. Tradycyjne nagrody czytelników *Filmu* rozdane zostaną już po raz 48. w dniu 1 marca w Warszawie.

We wtorek poznaliśmy nominowanych do tych nagród w następujących kategoriach: film polski, film zagraniczny, polska aktorka, polski aktor, autor muzyki do polskiego filmu.

O miano najlepszego filmu zagranicznego konkurować będą: *Władca pierścieni*: Dwie wieże Petera Jacksona, a także *Matrix Rewolucja* i *Matrix Rewolucja* braci Wachowskich.

Statuetkę dla najlepszej aktorki odbierze: Małgorzata Kożuchowska, Katarzyna Figura lub Małgorzata Foremniak, a najlepszym aktorem zostanie Cezary Pazura, Zbigniew Zamachowski albo Jerzy Stuhr.

Zbigniew Konieczny, Michał Lorenz i Krzesimir Dębski to kandydaci do Złotej Kaczki w kategorii najlepszego autora muzyki do polskiego filmu.

BIAŁY RAJD W KOSZARZYSKACH

fotoreportaż MARKA SANTARIUSA

Uczestnicy BIAŁEGO RAJDU w ośrodku harcerskim KIKULA.

Upadek Wędrynlaków w konkurencji sprawnościowej.

Uczniowie z PSP Gnojnik przygotowują budulec - śnieg, niezbędny do stworzenia rzeźby. Posąg konia, to wynik ich pracy twórczej, za którą zebrali od jurorów najwięcej punktów.

Na kilkunastometrową trasę w pięciosobowych nartach wyruszyli również konsul generalny Andrzej Kaczorowski i wicehetman Zdzisław Wantuła.

Andrzej Czader z Wędrynli triumfuje z pucharem przechodzącym im. Józefa Wantuły.

Kolce bez róży

FELIETON IZY KRAUS-ŻUR

Zycie w wielkich miastach bywa stresujące. A że skołatane nerwy najlepiej leczy się na łonie rodziny, przyjechałam zatem do domku. Po wielce radosnym obściskiwaniu się z psem i zjedzeniu genialnego domowego obiadku, przy kawie zaczęłam przeglądać pocztę. No i patrzyłam jaka miła niespodzianka! Jedna z sekretnych kopert mieściła w swym wnętrzu czek.

Ów piękny kolorowy świstek na moje nazwisko opiewał na kwotę całych 689 koron czeskich. To ubezpieczalnia XY postanowiła zwrócić mi kaskę z ubezpieczenia samochodziku, który, roniąc rzewne łzy, sprzedałam przed końcem roku. Cieszyłam się niezmiennie dopóki nie zauważyłam, że termin realizacji czeku minął trzy dni temu. Udałam się zatem do miejscowej (trzynieckiej) siedziby ubezpieczalni XY. Miałam farta, bo klientów nie było. Byli tylko trzej pracownicy, bardzo zajęci rozmową. Wybrałam panią ze środkowego biurka. Pokróćce wprowadziłam ją w swój problem - mieszkam za granicą, rzadko tu bywam, jeżeli wysłaj następny czek, to prawdopodobnie nie zdąży go zrealizować. I co teraz z tym zrobimy?

Pani pracownik nie miała gotowego pomysłu, więc zasugerowała gotówkę. Nic z tego. Nie wypłacają.

Wtedy wymyśliła - będzie następny czek a kiedy dotrze do mnie do domu, to niech ktoś mnie poinformuje, że jest i ja wtedy przyjadę. Bardzo mnie to rozbawiło: primo - tajemnica korespondencji u nas w domu jest święta; sekundo - jeżeli nawet tak by nie było, to firma XY musiałaby do należnych mi 689 koron dopisać ok.

SOCJALIZM

1400 koron więcej, bo tyle kosztuje mnie podróż do domku. Takie rozwiązanie mi się najnormalniej nie opłaca.

Z lekka zirytowana pani pracownik nie wie co zrobić. Odzywam się zatem nieśmiało - to może przelewie? Bingo. Tak może być. Wypisałam zatem odpowiednie blankiety, daję do podstemplowania i uważam sprawę za zamkniętą. Wtedy z drugiej strony biurka dociera do mych uszu informacja, że przelew odpada, bo... zagranicznych przelewów nie realizujemy.

Nie wytrzymałam. Zaczęłam się śmiać. Takiej głupoty nie słyszałam od lat. Pani obraziła się śmiertelnie, po czym głosem nadętej kwoki uświadomiła mi, że albo podam czeskie

konto (nawet kogoś z rodziny) albo zrealizuję czek, bo w przeciwnym wypadku, pieniądze zostaną w firmie XY. To już był taki idiotyzm, że śmiech był nie na miejscu. I słowa też. Zrezygnowana podałam konto taty. Pani była wielce z siebie kontenta.

Może jej dobre samopoczucie uległoby zmianie, gdyby całą sytuację obserwował ktoś z zarządu firmy. Dla niego byłoby jasne, że po czymś takim na pewno nigdy więcej nie ubezpieczę u nich nie tylko samochodu, ale czegokolwiek. Czyli firma traci pieniądze. Jednak ów oczywisty fakt spłynął po pani pracownik jak po kaczce. Przecież ona wie swoje. Zero profesjonalizmu i dobrej woli, żadnych konsultacji i telefonów. Po co? Jam jest wyrocznią.

Ponoć Czechy są w zjednoczonej, kapitalistycznej Europie. Chyba nie całe, bo pewne małomiasteczkowe enklawy wybrały drogę autonomicznych pipydówek niepodatnych na prawa rynku. I jak widać, bardzo im z tym dobrze. Ciekawe, co się stanie, kiedy dotrze tam straszliwa prawda - jeżeli nie będzie klientów (czytaj pieniędzy), to nie będzie pracy. A że dotrze, to pewniak. I być może szybciej, niż zdolny jest to sobie wyobrazić kurzy mózdzek pewnej pani pracownik.

Caritas pomaga w każdej potrzebie

Niepozorny budynek w zacisznym miejscu Koniakowa już szósty rok z rzędu jest świadkiem wewnętrznych walk i przemian dróg życiowych jego mieszkanki. Mowa o ośrodku Caritasu dla uzależnionych od narkotyków kobiet, dziewcząt i matek z dziećmi. Spokój i ciepło prawdziwego domu, miła atmosfera, fachowa pomoc dają szansę na powrót do normalnego życia. Kontakt otrzymują klientki podczas pobytu w zakładach leczniczych, decyzję o przyjeździe podejmują dobrowolnie. Pobyt tutaj może trwać najwyżej rok. W tym czasie dziewczyny uczą się samodzielności, uzupełniają wykształcenie biorąc udział w kursach rekwalifikacyjnych, poznają system innych, lepszych wartości życiowych. Po prostu dostają szansę...

Ile klientek skorzystało już z Waszej pomocy?

- zwracam się do moich rozmówczyń, którymi są kierowniczka ośrodka Marcela Chrobóckowa oraz mgr Lenka Zahradníková.

M. CH.: -W okresie działalności ośrodka przewinęło się 84 klientek. Obecnie mieszkają tu dwie matki i trójka dzieci, w najbliższym czasie oczekujemy przyjazdu kolejnych dwu kobiet. Wcześniej - na przełomie roku mieliśmy 5 klientek i 7 dzieci. Pełny stan to siedem klientek.

L. Z.: - Terapia polega na indywidualnej pracy z każdą z uzależnionych. Na zasadzie przyjemnych przeżyć i pozytywnych doznań, jakich dotychczas nie miały, budujemy krok po kroku inną hierarchię wyznawanych wartości. Szczególnie dobre efekty daje nasza praca u matek. W okresie macierzyństwa, zwłaszcza tego, wczesnego, kobieta przyjmuje wiele argumentów. Dziecko jest ogromną motywacją do zmiany życia na lepsze. Bezdietne kobiety nie zawsze wytrzymują, czasem odchodzą prędzej, niż zamierzały. Staramy się na różny sposób pokazać plusy zwyczajnego, prostego, ale szczęśliwego życia bez potrzeby sięgania po środki odurzające. Służą do tego m.in. terapie grupowe, dyskusje, spotkania. Oczywiście niczego nie można robić na siłę. Jeżeli uda nam się wspólnie z klientką znaleźć pozytywny sens życia i zmienić jej tok myślenia, to można powiedzieć, że wygraliśmy. Choć powrót do dawnego środowiska może być niebezpieczny i może wszystko znowu zniweczyć. Dlatego staramy się pomóc nie tylko psychicznie, ale też przygotować dziewczyny do powrotu w sensie pomocy przy znalezieniu mieszkania czy pracy, usamodzielnienia się i odcięcia od przeszłości. Rodziny, te zdrowe, widząc chęć zmiany, pracy nad sobą, najczęściej pomagają i przyjmują do domu swoje marnotrawne córki i pilnują, by przeszłość się nie powtórzyła.

Wielec zatem, co dzieje się z klientkami, które opuściły już dom w połowie drogi, jak im się powodzi i czy pomoc była skuteczna?

M. CH.: - Właśnie w tym celu realizujemy nowy projekt, nazwany Następny kontakt. Klientki mogą wrócić, przyjechać na krótszy jakby rezydent. Mogą też do nas pisać, telefonować, zwracać się z prośbami o rady. Staramy się stworzyć takie przyjazne zaplecze, którego mogą nie mieć wokół siebie, i które znowu nagle tracą, kiedy stąd wyjadą.

Przygotowujemy dziewczyny do praktycznego życia. Same gotują, sprzątają. Kiedy przyjadą, mogą zadecydować o kolorze i pomalowaniu ścian swojego pokoju, mogą sobie wybrać i uszyć swoje zasłony czy obrusy - tak, by czuły się dobrze i by umiały to robić. Często ich dotychczasowe życie było dosyć chaotyczne, musimy nadać mu codzienny rytm. Czasami musimy nauczyć je także

podstawowych zasad opieki nad małym dzieckiem. Właśnie u dzieci bardzo dobrze widać, jaki wpływ ma zmiana środowiska. Po pewnym czasie uspokajają się, wyciszają, stają jakby bardziej radosne, robią ogromne postępy w rozwoju. Najczęściej są to zupełnie maluchy, ale też i przedszkolaki. Z tym wszystkim matki dobrze sobie później radzą, gorzej bywa z samą psychiką. U nas odzyskują wiarę w swoją wartość. Są zachwycone na przykład, kiedy ktoś ich za coś przeprosi... Dziwią się, że są traktowane normalnie, po ludzku. Są bardzo wrażliwe. Nie mamy, niestety wpływu na to, jakie środowisko później sobie wybiorą i jak będzie ono na nie oddziaływać, jak je przyjmie. Jakie partnerskie stosunki nawiążą...Dlatego chcemy przynajmniej być bardziej stałym, przyjaznym zapleczem.

Co jeszcze możecie zaproponować, czego nauczyć oprócz wypełniania kobiecych codziennych obowiązków?

M. CH.: - Mamy pracownię ceramiczną, warsztat tkacki, mieliśmy kursy malowania na jedwabiu. Czasami wspólnie wytwarzamy przedmioty na sprzedaż, bo pieniądze w ten sposób zarobione reperują budżet. Jedną z naszych pracownic potrafi produkować papier ręczny... Mamy do dyspozycji wideokasety z ćwiczeniami, ale sport to indywidualne zajęcia w wolnym czasie. Niektóre dziewczyny lubią biegać lub ćwiczyć. Razem pieczemy ciasteczka z okazji świąt, robimy sobie wspólne spotkania, latem opiekane parówek przy ognisku, a nawet wycieczki na przykład do Zoo do Ostrawy lub do Cieszyna na Wieżę Piastowską.

L. Z.: - Jedną z klientek miała szczęście skończyć kurs kosmetyczny i uczyła pozostałe panie jak prawidłowo dbać o swoją cerę, paznokcie, zrobić sobie makijaż. Zależy, kto akurat czym wcześniej się zajmował, każdy może wnieść coś ciekawego i wzbogacić tym resztę. Teraz działa też grupa zdrowego stylu życiowego. Na zajęciach omawiane są sprawy żywienia, higieny itp. Mają zapewnioną opiekę lekarską, stałe kontrole u dentysty. Bardzo dobrze układa się współpraca z MUDr Jeziorską i MUDr Hennerem czy MUDr Danelową, którzy mają zrozumienie i takt potrzebny w postępowaniu z naszymi klientkami. Te w czasie pobytu w Koniakowie nadrabiają zaniechania zdrowotne.

Spotykacie się panie na co dzień ze smutnymi konsekwencjami popadnięcia w narkotykowy nałóg.

Jak z perspektywy Waszych doświadczeń patrzyte na głośny ostatnio w massmedach problem odsładywania kary przez przymytników Novotnego i Hanykoviča, których dzięki zabiegom dyplomatycznym przekazano z Tajlandii z powrotem do Czech?

M. CH.: - Każdy powinien zważyć, co robi i jakie mogą być tego konsekwencje. Warunki w tajlandzkich więzieniach były, jak nas informowano, okrutne, dlatego przewieziono czeskich obywateli do ich kraju. Z tym się zgadzam.

L. Z.: - Zgadzam się, że wysokie kary powinny pozostać. Trzeba też chyba opracować jakiś system postępowania w podobnych wypadkach, mam wrażenie, że stale są jeszcze luki w ustawach i przepisach prawnych. Trzeba też nieustannie kłaść nacisk na prewencję i przestrzegać młodych ludzi przed narkotykami i uzależnieniem się od nich. W hawierskich szkołach przebiegały ostatnio badania socjologiczne mające na celu pomóc w odpowiedzi na pytanie, jak należy rozwiązywać ten problem.

Za rozmowę podziękowała Barbara Glac

Jakie ostatki, taka Wielkanoc

Dziś tłusty czwartek, a zjadanie pączków tego dnia to już tradycja. Nikt w ten dzień nie liczy kalorii, a nie zjeść tego dnia pączka pono przynosi pecha. Tłusty czwartek rozpoczyna ostatni tydzień karnawału, okres tzw. mięsopustu, inaczej zwanego zapustami. I dziś tłusty czwartek w Polsce widoczny bywa szczególnie przy każdej cukierni. Oprócz pączków zjada się także faworki. Okres od tłustego czwartku do Środy Popielcowej nazywamy u nas ostatkami. Odbývają się ostatnie bale i wesole uroczystości - pochówki basetli.

Środa Popielcowa, Popielec, w liturgii katolickiej pierwszy dzień Wielkiego Postu. W czasie mszy kapłan posypuje głowy wiernych popiołem (ze spalonych gałęzek palmowych przyniesionych w poprzednim roku w procesji w Niedzielę Palmową) na znak nawrócenia i pokuty. W Kościołach protestanckich Środa Popielcowa, zwana Dniem Pokuty, również rozpoczyna Wielki Post, natomiast w Kościołach prawosławnych jego początkiem jest poniedziałek po tzw. Niedzieli Przebaczenia.

Zapusty, dawne polskie określenie karnawału używane jeszcze po II wojnie światowej, zwłaszcza na wsiach. Z zapustami łączył się zwyczaj *chodzenia po koledzie*, podczas którego kolednicy odgrywali krótkie scenki fabularne, otrzymując w zamian poczęstunek lub drobne datki czy podarunki. Dla grup zamożniejszych (głównie szlachty, a później także mieszczaństwa) zapusty były okresem zabaw, kuligów, balów. Zapusty kończyły się o północy we wtorek poprzedzający Środę Popielcową, która roz-

poczynała 40-dniowy okres Wielkiego Postu.

Tyle podstawowych wiadomości o ważnych dla ludzi wierzących dniach. Wiąże się także z nimi liczne prognozyki ludowe, dotyczące przyszłej pogody. Obecnie mamy dość dokładne prognozy pogody w gazetach, radio i TV, kiedyś ludzie kierowali się długoletnimi obserwacjami przyrody. A pogoda ważna była szczególnie dla rolników, więc też przysłowia mówią najczęściej o gospodarce na wsi, oczekiwanych plonach, pracy na roli itp.

Na dziś znalazłam przysłowie: Lepsza na Konrada (19 II - Konrada Pustelnika) głodnych wilków gromada niż chłop w koszuli. Wynika z niego, że dziś powinno być raczej mroźno, by zima nie trwała długo. Potwierdza to i następne przysłowie związane z dniem 22 lutego (katedry św. Piotra Apostoła): Jeśli o świętym Piotrze w lutym ciepło służy, do Wielkiejnocy zimno czas przedłuży.

Interesowało też ludzi, jakie będą święta, kończące długi okres postu. Jedno z przysłów użyłam w tytule, drugie, zanotowane już w roku 1666 mówi: Jako zapusty pogodne bywają, świąt wielkanocnych tak się spodziewają. Pogodny może być także dzień mroźny, zapamiętajcie więc dzisiaj pogodę i sprawdźcie, czy prognozy się sprawdzają.

Środa Popielcowa jest, podobnie jak Wielkanoc, świętem ruchomym. Przypada w tym roku na 24 lutego. Radzę i w tym dniu zapamiętać pogodę, bo: Gdy w Popielec pogoda, wiosna będzie sucha; gdy deszcz, będzie mokra; a jeżeli zimno, będzie zimna.

Pogodnej wiosny oczekuje niecierpliwie
Wasza Literka

Fot. STANISŁAW GORECKI

Kochane Dzieci! Zima w tym roku niezwykłe śnieżna. Dla was to radość i zabawy na śniegu, dla zwierzątek i ptaszków - głodowanie. Pod zwalami śniegu zniknęły między innymi moje zapasy orzeszków, skrzętnie gromadzonych jesienią. Nie dziwota więc, że zakradłam się do karmnika dla sikorek, całego z przepysznych złam słonecznika. Proszę o wybaczenie i proszę: dopiełnicie karmniki i dbajcie, by ptasie stołówki czyste były nawet gdy zeldzie śnieg. Ptaszki przywyczaiły się nie szukać gdzie indziej pokarmu, a szczególnie sikorki nie znajdują prawie niczego aż do pojawienia się owadów. Jak wiadomo, będzie to dopiero w cieplejsze wiosenne dni. Z wdzięcznością macha do was puszystym ogonkiem
WIEWIÓRKA

Głosikowa Korespondencja

KOCHANI!

Dziękujemy za listy. Dziś na początek dwa o dniach kończących pierwsze półrocze, a potem to, co zimę lubicie najbardziej - baliki.

Karwina Frysztat - nasi najlepsi

W dniu 29 stycznia br. udaliśmy się do Domu PZKO na apel i rozdanie świadectw. Pani dyrektor, Jadwiga Palowska, powitała nas i poprosiła o krótki program. Potem przeczytała nazwiska uczniów ze samymi jedynekami i celującymi, tzn. tych z maksymalnie trzema dwójkami. Mówiła również o konkursach i występach pozaszkolnych. Wymieniła również nazwiska kandydatów w konkursie o najlepszego ucznia szkoły. Po powrocie do klas pani kazała nam napisać wiersz lub opowiadanie. Niektórzy zawzięcie zabrali się do dzieła, innym nie wpadł do głowy żaden pomysł i poprosili panią o pozwolenie dopisania wypracowania w domu. Podczas ostatniej lekcji pani rozdała świadectwa półroczne. Uczniowie naszek klasy z samymi jedynekami to: Beata Filipek, Beata Hanzel, Beata Kołatek, Zuzanna Maliń, Adam Ligocki, Adam Sikora i ja. Niektórzy koledzy mieli gorsze oceny, ale taki już jest świat.

Jakub Śafránek., kl. 5

Oldrzychowice - Brawo FALA

Nasz balik maskowy odbył się w pierwszą sobotę lutego. Na początku zatańczyliśmy poloneza, potem każdy z nas przedstawił się i powiedział, za co się przebrał. Następnie podczas tańca starsi koledzy z Klubu Młodych FALA wybierali cztery najlepsze maski. Były to: Piwo, Mobilmen, Krowa i Multiwitamina. Po wybraniu najlepszych masek nastąpił taniec serduszkowy, baloniki i inne gry, a koledzy z Klubu Młodych obserwowali nas i wybierali Króla i Królową Balu. Królem został Filip Rojčik przebrany za dziewczynę, królową - Natalia Bocek przebrana za piwo. Dziękujemy za kolejną wspaniałą zabawę karnawałową wodzirejowi Markowi Szlauirowi i jego koledgom z Klubu FALA!

Lucka Morżo!, kl. 5

Gnojnik - świadectwa i karnawał

Na pierwszej lekcji 29 stycznia odbył się apel, na którym pani dyrektor podsumowała aktywność uczniów w ciągu pierwszego półrocza. Ogłosiła też wyniki konkursu o najlepszego ucznia szkoły. Na niższym stopniu najlepszą uczennicą została Maja Kłosińska, na wyższym - Sylwia Siedlaczek. Na drugiej lekcji było rozdawanie świadectw. Do tej pory każdy myślał: Tylko żeby nie było trójki, ciekawe, co mama wtedy powie. A potem pani przeczytała twoje

nazwisko, podchodzisz do tablicy i ta karta, która wydaje się nic nie znacząca, przesądzi o tym, czy dostaniesz lodę za jedynki, czy też klapsa za trójki.

Na szczęście potem rozkręci się zabawa karnawałowa i o wszystkim się zapomina. Jest to jedyny dzień w roku, którego nie można powtórzyć. Bal rozpoczęliśmy tradycyjnym polonezem, a potem nastąpiły zabawy i tańce. Było mnóstwo pomysłów masek: punk, coca-cola, strach na wróble, pirat, Indianin, praczołwiek... Wszyscy dobrze się bawili. Teresa Kaczmarczyk i uczniowie klasy piątej

Czeski Cieszyn - Morski balik

Czy spotkaliście już rekina, rybę piłę lub inne stwory morskie? Dzieci klas 1 - 5 PSP przy ulicy Havlička miały taką okazję. W sobotę 7. 2. 2004 sala gimnastyczna szkoły zamieniła się w tajemniczy wodny świat. Program rozpoczął się tradycyjnie od poloneza, który zatańczyli uczniowie 4 i 5 klasy. Następnie dzieci klas 1 - 3 zatańczyły tańce w stylu country. A potem się zaczęło! Salę napadli piraci z klasy piątej. Kiedy już się wszystko uspokoiło, my, czwartoklasiści wpłynęliśmy do sali dwoma łódkami z „Rzeki marzeń”, by później pokazać dyskotekowy taniec chihuahua. Po krótkiej przerwie rozpoczął się korwód pomysłów masek - np. mleko, kran, marchewka, woda mineralna, kolorowe kredki, zegar, Królowa Śniegu. Pojawiły się też postacie z popularnych filmów lub seriali, czyli Spider-man, Myszka Miki lub trójka przyjaciół z Hogwartu - Harry, Ron i Hermiona. Najlepsze maski otrzymały nagrody książkowe. Rozpoczęły się tańce i zabawa. Pani nauczycielka Ewa Troszok była kapitanem. Balik każdego roku organizują rodzice czwartoklasistów. Przygotowali dla nas wiele atrakcji z nagrodami a w Barze pod zardzewiałą kotwicą i Kawiarence pod złotą rybką super bufet dla dzieci i dorosłych. Wszyscy się wspaniale bawili!

Mateusz Kmeť, klasa 4

POEZJA ARCHITEKTURY LUDOWEJ UCZY PRZEMIJANIA CZASU

Na progu wiejskiej chaty

Przez bramę szeroką na dwa wozy wchodzi się do wsi. Dokoła chałupy, a z oddali dolatują odgłosy wiejskiej trzódki... Tak rozpoczyna się czytanie *Poezji cieszyńskiej architektury ludowej*, zainstalowanej obecnie w Karwinie wystawy autorstwa Wiesławy Brannej z czesko-cieszyńskiego Muzeum Ziemi Cieszyńskiej.

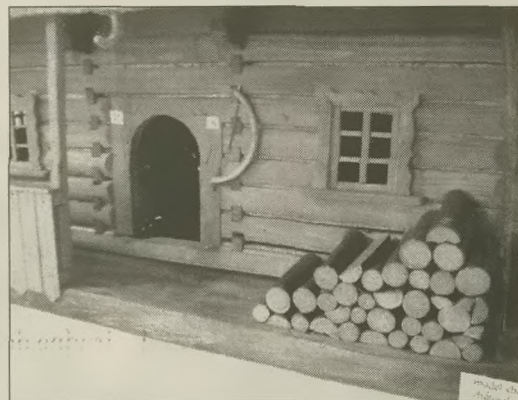
Báćy znalezione trzynaście - w Nydku, Koszarzyskach, Bukowcu i Łomnej Dolnej. Szukanie stodoł czy chlewów miało się z celem, a ich zlokalizowanie graniczyło z cudem. - *Chodziło mi o to, by pokazać poezję, czyli piękno naszej cieszyńskiej architektury, a nie prozę rozwalonych szop* - mówi W. Branna.

Wystawa architektury ludowej w Interklubie w Karwinie Frysztać potrw do 28. 3. br.

Pomysł zorganizowania wystawy zrodził się ponad dwa lata temu. Wówczas Muzeum przygotowywało się do obchodów 55-lecia swojego istnienia oraz 95. urodzin nieżyjącego już założyciela tej placówki Ladislava Báćy - wyjaśnia W. Branna. Rocznie te postanowiono uczcić po... muzealnemu, czyli zorganizować wystawę, która będzie hołdem złożonym jego założycielowi, a równocześnie będzie eksponować piękno tej ziemi.

Pochodzący z Wysoczyzny Czesko-Morawskiej Ladislav Báča oprócz tego, że był pedagogiem, dyrektorem podstawówki oraz przez szereg lat kierownikiem muzeum, był również rysownikiem. - Stąd pomysł urządzenia wystawy jego rysunków. Zadanie, które właśnie mi przypadło w udziale - wspomina autorka wystawy. - Ja jednak chciałam czegoś więcej. Nie tylko samej wystawy rysunków, niczym w galerii obrazów...

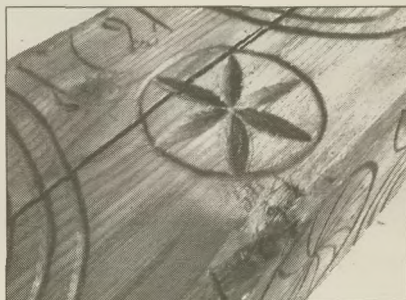

Model chałupy z Boconowic (wykonał p. Szkandera).

detali architektonicznych typowych dla budynków drewnianych. O nich też nie zapomnieli rysownik Báča, utrwalając na kartce papieru rozety na belkach stropowych, okna, drzwi, zamki... Wzrok odwiedzającego przyciągają jednak nie tyle detale (choć nieraz bardziej wymowne), ile modele chałup. Takich modeli wystawa liczy pięć. Dwa zapożyczono z muzeum we Frydku-Mistku, trzy pochodzą z własnych zbiorów czesko-cieszyńskiej placówki (są to modele sporządzone pod koniec lat 60. przez pana Michała Zeleňáka z Żyliny). Wszystko zaś razem tworzy niepowtarzalną całość, która - cytując słowa jej autorki - *ma wywołać refleksję na temat piękna cieszyńskiej architektury ludowej i przemijania czasu*.

Wystawę, która miała swoją premierę w lutym ub. roku w Orłowej (potem gościła jeszcze w Trzyczcu i Łomnej Dolnej), Wiesława Branna postanowiła zgłosić na ogólnopolski konkurs na najlepszą wystawę muzealną 2003 roku *Gloria Musealis*, którego organizatorem jest Ministerstwo Kultury RC oraz Stowarzyszenie Muzeów i Galerii RC.

BEATA SCHÖNWALD

Fragment belki stropowej z Żukowa Górnego z roku 1721.

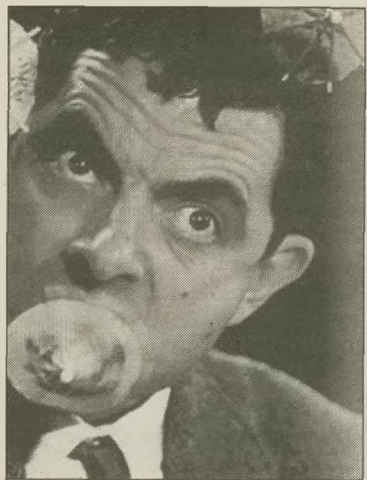
Wiesława Branna postanowiła ruszyć w teren i znaleźć obiekty z rysunków Báćy. Nie było to łatwe zadanie, ale dzięki rzetelności autora rysunków - wykonane. Każdy rysunek był datowany oraz opatrzony adresem właściciela danego budynku. Mało tego - jak później miało się okazać po konfrontacji z rzeczywistością - posiadały również niezaprzeczalną wartość dokumentacyjną. Zachowywały proporcje obiektów posiadających cechy typowe dla cieszyńskiej architektury ludowej. - *Moje zadanie polegało na tym, by stwierdzić w poszczególnych gminach, które z domów stoją po dziś dzień. A potem wspólnie z fotografem odnaleźć je i zrobić im zdjęcia* - mówi W. Branna.

Domów mieszkalnych z rysunków Ladislava

Zamki do drzwi z drewnianymi kluczami oraz drewniane gwoździe. Zdjęcia MAREK SANTARIUS

lotka

Wakacje Jasia Fasoli

Powszechnie znany gapowaty pechowiec Jaś Fasola załamał się. Brytyjski komik **Rowan Atkinson** (48 lat), który stworzył tę postać i z wielkim powodzeniem przeniósł ją z ekranów telewizyjnych na kinowe, w najbliższym czasie nie obdarzy nas nowymi przygodami nieprawdopodobnego nieudacznika. Słynny komik tak przejął się złymi recenzjami swej szpiegowskiej komedii *Johnny English*, że popadł w głęboką depresję i udał się na pięciodobową psychoterapię do znanej kliniki w Arizonie (USA).

Jednocześnie aktor poinformował, że postanowił zrobić sobie roczne wakacje i odpocząć od filmowego planu. Czasu na odnalezienie się zadysponował więc sobie całkiem sporo. Póki co aktor zadomowił się w klinice, gdzie mieszka w spartańsko urządzonej chacie. Pomaga w kuchni i obsługuje innych pacjentów. Na marginesie dodajmy, że choć *Johnny English* nie zachwylił krytyków, którzy po filmie *przejechali się* dość ostro, to okazał się sukcesem kasowym. Ale być może Atkinsona kasa już nie cieszy, jego majątek jest obecnie szacowany na ok. 80 mln euro.

Warto może jeszcze przypomnieć, że pierwsze odcinki serii komicznych przygód Jasia Fasoli, emitowanych od 1 stycznia 1990 r., oglądało w Wielkiej Brytanii 13 mln widzów. Atkinson otrzymał za tę rolę wiele wyróżnień, m.in. nagrodę Brytyjskiej Akademii Filmowej.

Biografia:

Urodzony: 6 stycznia 1955 r., w Newcastle-Upon-Tyne /Anglia/.

Dzieciństwo: Wychowywał się na farmie ze starszymi braćmi Rupertem i Rodneyem.

Wykształcenie: Studiował elektrotechnikę w Newcastle University; dyplom z inżynierii w Oxford University.

Rodzina: W 1990 r. poślubił Sunetrę Sastry; dzieci - Benjamin i Lily.

Hobby: Uczestniczy w rajdach na własnym aston martinie; pisze dla brytyjskich magazynów motoryzacyjnych. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

NIE ZNOSZĄ GWAŁTOWNEJ ZMIANY TEMPERATURY

Krótki żywot róż

Kupowanie kwiatów ciętych o tej porze bywa ryzykowne. Często po przyniesieniu do domu więdną. Dotyczy to szczególnie róż, które czasem utrzymują się w wazonie tylko jeden dzień. Oto kilka rad, jak rozpoznać czy różę, które kupujemy w kwiaciarni, są świeże? Co zrobić, aby przedłużyć ich żywot, zwłaszcza że przecież teraz nie są tanie.

Trwałość róży zależy od wielu czynników, m.in. od odmiany, a także od momentu, w którym zostały ścięte. Jeśli ścina się różę zanim ich łodyga dostatecznie zdrewnieje, bardzo szybko zwieszają główki i są

GDY POCZUJE, ŻE CHCESZ GO ULEPSZYĆ, NATYCHMIAST ZACZNIE SIĘ OPIERAĆ Jak zamienić mężczyznę w ideał

Jeśli masz już dosyć jego spóźnień, nie znosisz, gdy czyta gazetę przy obiedzie i zostawia brudne skarpetki pod łóżkiem, zacznij działać! Narzekanie nie pomoże. Oto rady, które pomogą ci zmienić męża w partnera niemal bez skazy.

Mów krótko i na temat

Zapomnij o aluzyjnym dawaniu do zrozumienia. Kiedy zamiast zabrać się za przygotowywanie kolacji, zaczniesz wzdychać i trzaskać drzwiami, on nigdy nie wpadnie na to, że być może oczekujesz od niego pomocy. Musi usłyszeć wprost: *Kochanie, może dzisiaj ty zrobisz kanapki?* Twoje manifestacje mogą trwać tygodniami, a on nadal będzie czekał, aż mu podasz kolację. A kiedy wreszcie w złości zagroźisz, że się wyprowadzisz, bo masz dość roli służącej, popatrz na ciebie zdumiony i zapyta: *Ale dlaczego nie powiedziałaś mi wcześniej, że potrzebujesz mojej pomocy?*

Odpłacaj pięknym za nadobne

Twój ukochany notorycznie się spóźnia, a ty, zamiast się do tego w końcu przyzwyczaić, robisz mu gorzkie wymówki. Ale przecież sama wiesz, że to nic nie zmieni. On najwyżej rzuci lekko niemile *znów gderasz i...* awantura gotowa. Tak nie osiągniesz sukcesu, a on nie przestanie się spóźniać. Tym razem użyj jego własnej broni. Postaraj się, by to on musiał czekać na ciebie. Wyjdź na spacer właśnie wtedy, gdy się spodziewasz, że wróci do domu. Niech choć

przez chwilę się zastanowi, gdzie się podziewasz. W deszczowy dzień umów się z nim na ulicy i każ na siebie czekać. A kiedy będzie ci czynił wyrzuty, wykorzystaj jedną z tych wymówek, które sama najczęściej słyszysz od niego: *wiesz, jakie są korki, albo autobus uciekł mi sprzed nosa lub szef poprosił, bym dłużej została w pracy.*

Bądź nieobliczalna

Jeśli nie masz szansy odplacić mu pięknym za nadobne, zrób to, co go zaskoczy. To też dobry sposób, by oduczyć go szczególnie irytujących cię zachowań. Niech karą za jego błędy będzie twoje szaleństwo. Przykład: jeśli znów zapomniał - chociaż jak zwykle przypominałaś mu o tym kilkanaście razy - oddać twój zegarek do naprawy, zamiast robić kolejną awanturę, zdejmij zegarek z jego ręki i włóż na swoją. Gwarantuję, że następnego dnia twój zegarek trafi do zegarmistrza.

Pozwól mu działać

Nie zapominaj, że im więcej ty robisz, tym mniej musi robić on. Jeśli tylko ty zajmujesz się w domu gotowaniem, praniem itd. - to duży błąd. Choć na trochę zostaw sprawy swojemu biegowi. Mężczyźni stają się aktywni dopiero wtedy, gdy mają świadomość, że nikt pewnych rze-

czy za nich nie robi. Wytrzymaj tak długo, aż on zacznie działać. Cóż znaczą dwa czy trzy tygodnie bałaganu wobec lat twojej szarpaniny i nerwów?

Okazuj, że cieszysz się seksem

Pokazuj i mów, jak dobrze ci z nim w łóżku. Mężczyzna, który czuje, że sprawia rozkosz swojej kobiecie, jest bezgranicznie dumny i szczęśliwy. Z radości jest gotów być potulny jak baranek i wykonywać wszelkie rozkazy swojej bogini, by tylko znowu usłyszeć, jak bardzo na ciebie działa.

Chwal go, gdy na to zasłuży

Pochwałami nagradzaj za wszystko, co cię ucieszy. Z czasem powinien zacząć podświadomie kojarzyć, że za dobre uczynki dostaje nagrodę. A to poprawia samopoczucie. Ale pamiętaj: nagroda powinna być atrakcyjna dla niego, a nie dla ciebie!

Jeśli np. przygotował romantyczną kolację, nie zmuszaj go, by po jedzeniu kolejny raz oglądał kasety z twoim ulubionym romansem. Zaproponuj lepiej wspólną kąpiel, a do spania włóż jego ulubioną, skąpą, koronkową koszulkę (nawet jeśli ty wolisz bawełnianą piżamę).

KATARZYNA ADAMOWSKA

Warto Wiedzieć

NIE ZAPOMINAJMY O TYM, BY ROZGRZAĆ SIĘ OD ŚRODKA

Trzymaj się ciepło

Nastał czas, gdy o przeziębienie nieleżesz. Raz trzyma mróz, wiele zimny wiatr, po paru dniach nadchodzi odwilż, a wraz z nią coraz częściej narażeni jesteśmy na przemoczenie butów.

Przemoczenie nóg prowadzi do wyziębienia organizmu, a wtedy o chorobę nieleżesz.

Zanim sięgniemy po leki dostępne bez recepty spróbujmy pomóc sobie sami, nie faszując się niepotrzebnie chemią. Gdy wróciliśmy do domu i jest nam zimno, nic tak dobrze nie robi jak gorąca kąpiel. Nie zapominajmy przy tym, by rozgrzać się od środka. Pijmy ciepłe napoje: mleko, herbatę z dodatkiem cytryny, miodu czy soku malinowego. Zjedzmy ciepły posiłek, przy najmniej gorącą zupę.

Górale zalecają dla dorosłych herbatkę z prądem, czyli ze spirytu-

sem. Nie zaszkodzi też napić się grzanego wina czy piwa.

Nieduża dawka alkoholu rozgrzeje szybko organizm. Po takiej kuracji najlepiej wskoczyć do łóżka i pozostać w nim już do rana.

Lekarze są zgodni, że zimą nie wolno wychodzić na dwór bez nakrycia głowy, bo tą drogą organizm najszybciej oddaje ciepło. Nieważne, czy w czapce jest nam do twarzy czy nie, trzeba ją nosić. Pamiętajmy, by przed wyjściem z domu założyć ciepły szalik i zabrać rękawiczki.

Starajmy się dostarczać organizmowi jak najwięcej naturalnych witamin w postaci owoców i warzyw. Niech one nam towarzyszą przy każdym posiłku. Przede wszystkim pamiętajmy o zjedzeniu kalorycznego śniadania. (ZET)

Smaczno!

Dorsz duszony z boczkiem

Składniki: 80 dag mrożonych filetów z dorsza; 30 dag chudego boczku; łyżka maki; trochę octu winnego lub soku z cytryny; 2 cebule; 2 ząbki czosnku; olej do smażenia; kilka ziaren gorczycy; sproszkowana papryka słodka; natka pietruszki; sól, pieprz.

Przygotowanie: Filety rozmrozić, skropić octem lub sokiem z cytryny i odstawić w chłodne miejsce na 30 min. Boczek pokroić w cienkie, długie plastry. Cebulę pokroić w kostkę i przesmażyć na oleju na złoty kolor. Czosnek posiekać i rozetrzeć z solą.

Kawałki filetów natrzeć czosnkiem, posypać pieprzem, papryką, odrobiną soli, owinać w plasterki boczku, owinać nitką lub przebić drewnianą wykałaczką. Obtoczyć je w mące i obsmażyć na gorącym tłuszczu na złoty kolor. Następnie przełożyć do żaroodpornego naczynia, obłożyć cebulą i gorczycą, podlać szklanką wrzątku i dusić 30 min. na małym ogniu. Gotową potrawę ułożyć na półmisku i - po wyciągnięciu nitki lub wykałaczki - polać sosem. Podawać z ziemniakami z wody i surówką z kwaśnej kapusty.

100 g = 175 kcal.

(k)

nie do uratowania. Warto o tym pamiętać przez cały rok, zwłaszcza jeśli ktoś hoduje różę w ogrodzie.

Oczywiście żywot kwiatu kupionego w kwiaciarni zależy także od tego, jak długo czekał on na klienta. W niektórych punktach sprzedaży obrywa się różom dolne rozwinięte płatki, aby choć trochę je odmłodzić i zasugerować, że jeszcze nie zdążyły rozkwitnąć. Czasem przetrzymuje się różę w chłodniach, co powstrzymuje rozwijanie się pąków. Dlatego warto zwrócić uwagę na końcówki łodyg - im dłużej trzymano różę w chłodni, tym są ciemniejsze.

◆ Nawet jeśli kupujemy świeże kwiaty, trzeba z nimi postępować bardzo ostrożnie. Róże nie znoszą gwałtownej zmiany temperatury, przeciągów, ostrego słońca, zaduchu.

◆ Po przyniesieniu do domu trzeba przyciąć końce łodyg ukośnie pod wodą, a następnie zalać je wrzątkiem do wysokości 10 cm. Po wystygnięciu wody wstawiamy je do wazonu, a wodę zmieniamy im codziennie.

◆ Tak przygotowane kwiaty mogą wytrwać w dobrej formie nawet tydzień. Można też pytać w kwiaciarniach o specjalne pożywki do przedłużania trwałości kwiatów, zwłaszcza róż. (DZ)

Telewizja

CZWARTEK 19 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Weterynarz Fred (s. anim.) 9.10 Budzik (dla dzieci) 9.35 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 9.40 Ala i As (dla dzieci) 10.00 Gimnastyka dla przedszkolaków (dla dzieci) 10.10 Archiwum Zacka (s.) 10.35 Syzyfowe prace (s.) 11.30 Woda - niewyjaśnione zjawisko (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 W zgodzie z naturą (mag.) 12.45 Klan (s.) 13.40 Stawiam na Tolka Banana (s.) 14.20 Laboratorium (mag.) 14.35 Beata i śmieci (pr. eduk.) 15.00 Wiadomości 15.10 Sekrety zdrowia (mag.) 15.30 My, wy, oni (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Plebania (s.) 18.05 Na żywo (pr. public.) 18.40 Program publicystyczny 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.) 21.15 Sprawa dla reportera (pr. public.) 21.45 Tygodnik polityczny Jedyńki 22.35 Szerokie tory (reportaż) 23.00 Monitor Wiadomości 23.20 Biznes perspektywy (mag.) 23.25 Jesienna opowieść (film franc.).

JESIENNA OPOWIEŚĆ

Film obyczajowy, Francja 1998
TVP1, czwartek, 19. 2., godz. 23.25
Reżyseria: Eric Rohmer
Scenariusz: Eric Rohmer
Występują: Marie Riviere, Beatrice Romand, Alain Libolt.

Opowieść jest spokojna, pełna nieco teatralnych dialogów, ale jednocześnie wciągająca w głąb intrygi. Całość urzeka malarskością pejzaży i melancholijnym nastrojem. Bohaterkami swojego filmu reżyser uczynił tym razem kobiety dojrzałe. Dolina Rodanu, okolice miasteczka Montelimar. Czterdziestoparoletnia Magali, właścicielka winnicy, po śmierci męża i odejściu dorosłych już dzieci z domu, czuje się bardzo samotna. Bez reszty oddana swej pracy, mocno związana z naturą, tęskni jednak za towarzystwem ludzi, a zwłaszcza bliskiego mężczyzny. Jej przyjaciółka, Isabelle, wzorowa żona i matka, właścicielka księgarni w mieście, chce jej pomóc w znalezieniu kandydata na męża i w tajemnicy przed Magali zamieszcza ogłoszenie matrymonialne w lokalnej gazecie... *Jesienna opowieść* kończy cykl *Opowieści czterech pór roku*, który Eric Rohmer zapoczątkował w 1989 r. Reżyser uznawany jest za jedynego kontynuatora francuskiej Nowej Fali.

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.35 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Cztery pancerni i pies (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.30 Przystanek praca (mag.) 10.40 Shakin' Dudi - śpiewak przebojów 11.30 Dziewczyna i chłopak (s.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Jetsonowie (s. anim.) 14.05 Siedem stron świata (s.) 14.40 W krainie władcy smoków (s.) 15.05 Kraina tygrysa (s. dok.) 16.00 Panorama 16.25 Kratka (film pol.) 17.20 Złoty interes (teleturniej) 17.50 Program lokalny

18.30 Panorama 19.00 Stanley i Iris (film USA) 20.45 Uri Geller - medium czy oszust? (film dok.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Baśń o ludziach stąd (film pol.) 0.00 W obronie prawa (s.)

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Megazynek (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 16.00 Nasz reportaż 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Bądź zdrow! (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Oni u nas (pr. public.) 19.00 Co nas trapi (pr. public.) 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Tele (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 Ślizg (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Ucieczka od przeszłości (film austral.) 0.35 Zamki grozy (s. dok.)

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Pokemon (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Viper (s.) 8.50 Rodzina zastępcza (s.) 9.20 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.50 Tajne przez poufne (s.) 10.40 Awanturna o kasę (teleturniej) 11.35 Samo życie (s.) 12.05 Interwencja (mag.) 12.25 Serca na rozdrożu (s.) 13.15 TV Market (mag.) 13.30 Czułość i kłamstwa (s.) 14.00 Transformery (s. anim.) 14.25 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.50 Pensjonat Pod Różą (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje 19.10 Rodzina zastępcza (s.) 20.15 Miodowe lata (s.) 21.10 Samo życie (s.) 21.45 Zostać miss 2 (s.) 22.45 Z archiwum X (s.) 23.45 Biznes Informacje 0.10 Graffiti (pr. public.) 0.30 Erotyczne zwierzenia (s. erot.) 1.00 Miłosne sekrety (s. erot.) 1.30 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Sport przeciwko narkotynom 5.25 Obiektyw 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Podróżomania 9.30 Podróż po świecie wina (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 11.50 Roczniaki w pieśniach 12.00 Wiadomości 12.30 Oczarowani (s.) 13.25 Niechciane dzieci (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Bananowe rybki (talk show) 14.35 Ludzie burmistrza (s.) 15.00 Czy chcecie mnie? (mag.) 15.15 Wydarzyło się... 15.25 Gdzie spadają gwiazdy (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 16.50 Labirynt (teleturniej) 17.20 Co mogą dla siebie zrobić (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Simpsonowie (s. anim.) 18.50 Stop (mag. dla kierowców) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Miejsce zbrodni (s.) 21.40 (Na)bierz mnie! (pr. rozryw.) 22.10 Czarne owce (pr. public.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Matka (film USA) 1.00 Dwudziestka dwójka 1998 (pr. rozryw.) 1.25 Czarni baronowie 1.35 Na pływalni z M. Štědrniem 2.05 Podróż po świecie wina 2.20 Niechciane dzieci 2.35 Moda - Ekstrawagancja.

■ TVC 2

5.00 Przygody nauki i techniki 5.30 Nasza wieś 5.50 Wielki Wóz 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Herbata dla trzeciego 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Wiedźmin (s.) 12.55 Jak żyje

się... 13.10 Pomarańcza (mag.) 14.10 Meduza (pr. muz.) 14.30 Crescendo 15.20 Na tropie 15.45 Tragedia antyczna kłowna (s. dok.) 16.40 Niezwykle drogi Juliusza Verne'a (film dok.) 17.35 Popularis (mag.) 18.05 Kinobox (mag.) 18.25 Czeski łowca przygód (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 W blasku pięciu kół 19.35 Dolomitenmann 2003 19.55 Stop (mag. dla kierowców) 20.00 Cudowna planeta (s. dok.) 20.50 Infiltracja (rep.) 21.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.30 Gołębia (film czes.) 22.40 Blues z Starej Pekárny 23.20 Ludzie z manewru 0.15 Czeski łowca przygód 0.45 Notatnik 1.20 Retransmisja obrad Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 To morderstwo, napisała (s.) 9.20 Pod nieznanym adresem (film USA) 10.55 Lekcje gotowania 11.25 Stefania (s.) 12.20 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Niewiarygodne historie (s.) 13.30 Na południe (s.) 14.20 Kachorra (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Jutro się rozkręcimy, kochanie (film czes.) 22.00 24 godziny (s.) 22.50 Pirania 2 (film USA) 0.30 Akcja (s.) 1.50 Kraina obfitości (film niem.) 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.05 Skryta namiętność (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.55 Prima jazda 11.50 Głębia (film USA) 13.45 Pomoc domowa (s.) 14.20 Melrose Place (s.) 15.15 Czarodziejki (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Dynastia Nowaków (s.) 21.00 Receptariusz dobrych pomysłów (mag.) 22.00 12 odważnych (pr. public.) 22.15 Cierpie (talk show) 23.05 Ulice Berlina (s.) 0.55 Na temat! 1.05 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 2.10 Koszykarz roku 3.00 Świat według Bundych (s.) 3.25 Sauna.

PIĄTEK 20 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Jedynecka (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 9.50 Mistrzostwa Świata w lotach narciarskich - Planica 12.15 Wiadomości 12.25 Agrobiznes (mag.)

STREFA ZERO

Film sensacyjny USA 2000
TVP1, piątek, 20. 2., godz. 21.50
Reżyseria: Richard Friedman
Scenariusz: Richard Friedman
Występują: Janet Gunn, Jack Scalia, Scott Terra, i inni.

Młoda pracownica Instytutu Sejsmologicznego z Los Angeles w Kalifornii podczas prowadzenia badań naukowych zostaje uwikłana w skomplikowaną intrygę związaną z nielegalną produkcją broni nuklearnej. Kimberly Stevenson (Janet Gunn) przeżyła przed laty rodzinną tragedię. Ojciec zginął na jej oczach przygnieciony regalem i belką sufitową w czasie trzęsienia ziemi w Los Angeles. Dlatego dziewczyna postanowiła poświęcić swoją karierę zawodową badaniom sejsmologicznym...

12.35 Wielkie sprzątanie (mag.) 13.00 Rzym, miasto otwarte (film włoski) 14.35 W rajskim ogrodzie (pr. eduk.) 15.00 Wiadomości 15.10 Dzieci spod kłosa (film ang.) 15.40 Kwadrans na kawę (pr. dla osób otyłych) 16.00 Raj (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Adam Małysz - wokół skoczni (mag.) 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Plebania (s.) 18.00 Randka w ciemno 18.40 Jaka to melodia? (quiz) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 O jeden most za daleko (film USA) 21.50 Strefa zero (film USA) 23.30 Monitor Wiadomości 23.45 Biznes perspektywy (mag.) 23.55 Prawo i bezprawie (s.) 0.35 Drugie życie Simona (film USA) 1.20 Na naszej farmie (film austral.)

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.40 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.50 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Cztery pancerni i pies (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.30 Święta wojna (s.) 10.55 Pan Kleks w kosmosie (film pol.) 12.15 Tajna misja (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Siedem stron świata (s.) 14.20 Polskie drogi (s.) 16.00 Panorama 16.25 Złotopolscy (s.) 17.20 Taryfa ulgowa (pr. rozryw.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Siła zmysłów (film ang.) 19.55 Zobacz to... (pr. kultur.) 20.10 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 21.05 Na zdrowie. Jagielski (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka (pr. muz.) 23.05 Jak upolować mężczyznę (s.) 23.40 Żona tajniaka (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędny weekendowy 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 16.00 Trójka tam była... 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 XXX Międzynarodowe Spotkania Wokalistów Jazzowych 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Magazyn kulturalny 19.15 Muzyka u nas (pr. muz.) 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Tele (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 22.00 Ludzie i sprawy (mag.) 22.15 To jest temat 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Przeżyć cios (s. dok.) 00.00 Prosta droga (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Transformery (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Tajne przez poufne (s.) 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.55 Nic nas nie rozdzieli... czyli najśmieszniejsze wypadki ślubne świata 10.50 Rosyjska ruletka (teleturniej) 11.45 Samo życie (s.) 12.15 Interwencja (mag.) 12.35 Serca na rozdrożu (s.) 13.25 Czułość i kłamstwa (s.) 13.55 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 14.25 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.55 Miodowe lata (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Tajne przez poufne (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje 19.10 Viper (s.) 20.10 Daleko od noszy (s.) 20.40 Pierwszy milion (s.) 21.45 Cień anioła (s.) 22.45 Nagi patrol 2 (s.) 23.15 Biznes Informacje 23.30 Puls - biznes i giełda (mag.) 23.50 Graffiti (pr. public.) 0.10 Kusi-cielka (film erot.) 1.50 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.20 Czy chcecie mnie? (mag.) 5.35 Pierwsza pomoc 5.45 10 minut ekologii 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Śpiewnik domowy 9.00 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 9.15 Gdzie podziła się ta stara piosenka 10.00

Wiadomości 10.05 Drużyna biedronek (film USA) 11.30 Klucz (mag.) 12.00 Wiadomości 12.35 Wizyta w zoo 12.45 Hulajnoga Pierwsza (bajka) 14.00 Wiadomości 14.10 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 15.00 Nasza wieś (mag.) 15.20 Klub przyjaciół orkiestry dętej 16.00 Wiadomości 16.05 Niech żyje S Club! (s.) 16.30 Droga wzwyż (s.) 17.15 Spostrzeżenia z zagranicy 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Arabella (s.) 20.35 Mała agentka (film USA) 22.20 Kenia (film dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Druga młodość (s.) 23.40 Losowanie „10” szczęśliwych 23.45 Przejazdka z diabłem (film USA) 2.00 Jak żyje się z psem 2.15 Pies na zamówienie 2.45 Droga wzwyż (s.) 3.30 Ziemia nieznaną 3.45 Gołębia (film czes.).

■ TVC 2

5.10 Śladami 5.25 Pomarańcza 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Obiektyw 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.35 Czarne owce 12.50 Niezwykle drogi Juliusza Verne'a (film dok.) 13.40 Labirynt (teleturniej) 14.10 Game Page (mag.) 14.30 Czeski łowca przygód (mag.) 15.00 Kinobox (mag.) 15.15 Simpsonowie (s. anim.) 15.40 Cudowna planeta (s. dok.) 16.30 Mechanika popularna dla dzieci (s. dok.) 16.55 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 17.25 Skarby świata (s. dok.) 17.40 Kamera w podróży (s. dok.) 18.40 Babilon (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Magazyn Ligi Mistrzów 19.45 Rallye pod żaglami 20.00 Poszukiwania al-Kaidy (film dok.) 20.55 Terra musica (pr. muz.) 21.30 Salon (mag.) 22.00 „Kłobouček” (pr. muz.) 22.40 Dwie reminiscencje z Waszyngtonu (teatr) 23.50 Nowe odkrycia w starym Egipcie 0.40 Ludzie z manewru 1.40 Retransmisja obrad Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.10 Młody Indiana Jones (s.) 11.40 Lekcje gotowania 12.10 Trzy życia Sofii (s.) 12.55 Niewiarygodne historie (s.) 13.20 Na południe (s.) 14.20 Kachorra (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 DO-RE-MI (pr. muz.) 21.55 Kocioł (talk show) 22.40 „Prásk!” (talk show) 23.20 Rykoszet (film USA) 1.05 Akcja (s.) 2.20 Kocioł 3.05 „Prásk!” 3.30 Z szuflady rozrywki 4.00 Gorączka (s.) 4.45 DO-RE-MI.

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.05 Skryta namiętność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.50 Cień na ziemi (film USA) 13.40 Pomoc domowa (s.) 14.15 Melrose Place (s.) 15.15 Czarodziejki (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.40 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.53 Loteria Euromiliony 19.55 Zeznania martwych oczu (film czes.) 21.35 Telebazar (pr. rozryw.) 22.40 Klub milionerów (film niem.) 0.30 Loteria Euromiliony 0.35 Na temat! 0.45 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 1.50 NHL Power Week 2.20 Świat według Bundych (s.) 2.45 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

*Kto kochał nie zapomni,
kto znał niechaj wspomni.*

Dnia 20 lutego 2004 minie 1. rocznica śmierci
śp. KAROLA MRÓZKA
z Ligotki Kameralnej. O chwilę wspomnień proszą
najbliżsi. AD-024

*Kto kochał nie zapomni,
kto znał – niechaj wspomni.*

Jutro mija 10. rocznica, gdy uchliło najdroższe
serce
śp. ANNY LANCA
Zaś 14 kwietnia minie 45. rocznica zgonu Jej męża
śp. JÓZEFA LANCA
z Trzyńca. Z miłością i szacunkiem wspominają
najbliżsi. AD-025

Kronika Rodzinna

W smutku pogrążeni zawiadamia-
my, że po długiej chorobie w
wieku 77 lat zmarła nasza Kocha-
na Żona, Matka, Teściowa, Bab-
cia, Siostra i Szwagierka

śp. GERTRUDA RYGIEL

z domu Fołtyn. Pogrzeb Drogiej
Zmarłej odbędzie się w sobotę
21 lutego o godz. 11.00 z kościoła parafialnego z
Karwiny Frysztatu. Do grobu rodzinnego złożona
zostanie na cmentarzu komunalnym w Karwinie
Kopalniach. Autobus od kościoła zapewniony.
Zasmucony mąż z rodziną. GL-084

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Looney
Tunes znów w akcji (19, 20, godz.
15.30). „Jak básníci neztrácejí nadě-
ji“ (19, 20, godz. 17.45, 20.00),
Reflex: Zakrečony piątek (19, 20,
godz. 17.00, 20.00), **Ex:** Inwazja bar-
barzyńców (19, godz. 19.00), **Annie**
Hall (20, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN**
- **Central:** Władca Pierścieni: Pow-
rót króla (20, godz. 18.00), **TRZY-
NIEC - Kosmos:** „Jak básníci neztrá-
cejí naději“ (19, 20, godz. 20.00),
Desperado 2 (19, 20, godz. 17.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1
(cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz.
7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrava
107,3 m i Trzyńec 105,3 m, po-pt:
19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul.
Mennicza 46, Cieszyn: do 23. 4.
wystawa „Koń jaki jest, każdy
widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.
GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3
Maja 11, Bielsko-Biała: do 29. 2.
wystawy Soni Pryszcz-Botor „Fo-
bie”, Anny Kowalczyk-Klus „Jas-
ność i mrok”, „Albatros – sztuka
współczesna ze Szkocji”. Otwarte
wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

Co w terenie

NYDEK - MSz i MK PZKO zaprasza-
ją 21. 2. od godz. 19.00 do Domu
PZKO na Bal Ostatkowy.

GRÓDEK - MK PZKO zaprasza
21. 2. o godz. 18.00 do Domu PZKO
na tradycyjny Bal Ostatkowy. Miej-
scówki (100 Kc – kolacja, kawa,
ciastko). Prosimy o nagrody do lote-
rii w cenie 50 Kc.

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza
28. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO
na 25. Bal Młodzieżowy. Miejsców-
ki (150 Kc) do nabycia w bibliotece
w domu PZKO u E. Bilana tel.
596 434 114 w poniedziałki i środy
w godz. 12-17, w przedszkolu u
D. Śmiłowskiej tel. 596 434 008.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub
Emerytów zaprasza 19. 2. o godz.
15.00 na spotkanie klubowe do
świetlicy przy ul. Matuška 2.
CIERLICKO - Zespół Kobiet oraz
**Klub Seniora Cierlicko i Stanisław-
ce** serdecznie zapraszają wszyst-

kich członków, przyjaciół i znajo-
mym 21. 2. od godz. 17.00 do Domu
Polskiego ŻW na Kościelcu na
„Babskie ostatki”. Przygrywa Otus
Hrabiec, zabawa i bufet zapewnio-
ny. Szczególnie zapraszamy MK
PZKO Trzanowice.

▲ **MK PZKO Centrum** zaprasza
20. 2. o godz. 16.00 do szkoły na
spotkanie ze Ślązakiem Roku p.
Tadeuszem Filipczykiem przy
„Małej Czarnej”.

ORŁOWA PORĘBA i PIETWAŁD -
MK PZKO zaprasza 21. 2. o godz.
15.00 do lokalu Koła na zebranie
sprawozdawcze.
KARWINA FRYSZTAT - MK PZKO
zaprasza członków i sympatyków
24. 2. o godz. 17.00 do frysztackiego
Domu PZKO na spotkanie z Otylią
Tobołą, autorką „Lutyńskiego
tanga”.

▲ 21. 2. o godz. 17.00 Ostatki z
zespołem Estradowo – Kabareto-
wym „Andrusi”.

KARWINA RAJ - chór mieszany
„Dźwięk” i zespół kameralny
„Dźwięczek” serdecznie zapraszają
21. 2. o godz. 18 do Domu PZKO
w Karwinie Raju na „XXI Pochowa-
ni-Basy” czyli Zabawę Ostatkową.
Po poprzedniej rezerwacji pod nr
tel. 605 817 993 bilety będą do
nabycia na miejscu.

WĘDRYŃIA - Klub Seniora przy
MK PZKO zaprasza 23. 2. o godz.
15.00 do Czytelni na Spotkanie
Ostatkowe.

ŚMIŁOWICE - MK PZKO zaprasza
20. 2. o godz. 19.00 na bal do sali
Urzędu Gminnego.
PTTS „BŚ” - zaprasza członków
i sympatyków 21. 2. na Rajd Zimo-
wy na Baginiec. Odjazd pociągiem
o godz. 7.25 z Cz. Cieszyna do Jab-
łonkowa. Rejestracja w godz. 10-12.

Oferty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem.
Inf. pod nr tel. 558 325 546.

GL-086

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA
GALERIA: do 29. 2. wystawa „Bes-
kid Śląski” w malarstwie Pawła
Wałacha.

▲ **BIŁA GALERIA:** do 28. 3.
wystawa obrazów R. Filipowej.
Otwarte po-pt: 9-15.

„**CHAGALL**” **Galeria Zamkowa,**
Karwina Frysztat: do 29. 2. wysta-
wa „Grupa Chagall”. Otwarte
wt-nie: 9-18.

SALA MANESA, DK Karwina: do

12. 3. wystawa Stanisława Zormana
„Anomalia drewna”. Otwarte wt-pt:
9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA,
foyer Uniwersytetu Śląskiego, Kar-
wina: do 12. 3. Międzynarodowa
wystawa słowackich artystów Gity
i Petra Matisów. Otwarte po-pt: 10-16.
PAŃSTWOWE ARCHIWUM
POWIATOWE, Karwina: wystawa
fotografii Aleša Milerskiego. Otwar-
te po, śr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8.00-
14.30

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ -
sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszy-
nie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja
„Obrazki z przeszłości Śląska Cie-
szyńskiego”, do 13. 6. wystawa „Cie-
szyńskie gazety”. Otwarte wt-pt:
9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Piet-**
wałdzie: stała ekspozycja „Tradycje
górnictwa w Cieszyńskim”, do 25.
4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do
11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu
i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so:
9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, ul. Děl-**
nická 14: do 24. 5. wystawa „Lalki”.
Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:
13-17.

Domy rodzinne

1. Dom rodzinny w Hrczawie, murowany, pod-
piwniczony, w centrum, II kondygnacja, woda,
szambo, elektryczność.

Cena do uzgodnienia.

2. Dom rodzinny w Gutach po renowacji, z
parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, pod-
dasze mieszkalne.

Cena do uzgodnienia.

3. Drewniak w Nawsiu z parcelą 80 a. Spoko-
jne miejsce z dobrym dojazdem.

Cena 690 tys Kc.

4. Dom rodzinny w Trzyńcu Lesznej Dolnej z
parcelą 15 a, 4+1, weranda, garaż i budynek
gospodarczy.

Cena do negocjacji - 1,2 mln Kc.

5. Dom czynszowy w Czeskim Cieszyńcu, ul.
Dukelská, 3 piętra.

Cena do negocjacji.

Garaż - sprzedaż

Garaż w Cz. Cieszyńcu na Horkách.

Cena do uzgodnienia.

Sprzedaż lub wynajęcie garażu w Trzyńcu
w pobliżu stacji benzynowej „Aral”.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy blura do wynajęcia w centrum Cz.
Cieszyna. Bliższe informacje w BN.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, róż-
nej wielkości, do różnych celów (Stanisławice,
Żuków Górny, Trzanowice, Kocobędz, Ropica
itd.).

Mieszkania-sprzedaż

Oferujemy mieszkanie 4+1 z balkonem
w Cz. Cieszyńcu. Bardzo ładne, po renowacji.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 3+1 z balkonem, po
renowacji na ul. Slezskiej, Cz. Cieszyn.

Cena do uzgodnienia.

Poszukujemy dla klienta z gotówką miesz-
kania spółdzielczego 1/2+1 w Cz. Cieszyńcu
(i Sibicy).

Oferuje:

CZERNEK
Jan Czernek
Štefánikova 21
737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

▲ **INTERKLUB, Karwina:** do 28. 3.
wystawa „Poezja cieszyńskiej archi-
tektury ludowej”. Otwarte wt-pt:
9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **JABŁONKÓW, Rynek Mariacki**
14: do 22. 2. „Szkoła podstawą
życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13,
nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYŃECKIEJ

I MIASTA TRZYŃCA - stała eks-
pozycja „Historia i współczesność
huty i miasta Trzyńca”, do
12 maja wystawa modeli strażac-
kich.

▲ **GALERIA „NA SCHODACH”** do
14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia
zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie:
13-17.

Garlacje, elstry i inne

W najbliższy weekend czynna bę-
dzie w byłym domu kultury nieist-
niejącej już firmy *Vitkovické stavby*
w Ostrawie Witkowicach (w są-
siedztwie tamtejszego dworca kole-
jowego) *Morawsko-śląska wystawa*
gołębi rasowych. Oprócz krajowych
hodowców zaprezentują się tu gołę-
biarze ze Słowacji i Polski. Ekspo-
zycję, której organizatorem jest
oddział ostrawski Czeskiego Związ-
ku Hodowców, będzie można zwie-
dzać w obydwu dni w godzinach
8.00-18.00.

Wystawa gołębi rasowych
powraca do Ostrawy po 20 latach.
Poprzednia, która nie miała charak-
teru międzynarodowego, odbyła się
na Czarnej Łące. Jak nas poinform-
ował główny menedżer imprezy,
Eugeniusz Gaś, hodowca gołębi
rasowych z Olbrachcici, jury zakwa-
lifikowało na wystawę tysiąc pta-
ków, które reprezentować będą sto

ras. Od najmniejszych po najwięk-
sze, których wysokość sięga 25 cm.
Na pewno nie będzie na wystawie
gołębi pocztowych, za to przedsta-
wiona zostanie znakomita więk-
szość nieznanych przeciętnemu lai-
kowi odmian. Obejrzyć będzie
można m.in. gołębie papugopodob-
ne (z uwagi na mały dziób muszą
być karmione przez *mamki* innych
ras), koziolukujące, garlacje śląskie
i górnośląskie, ostrawskie bagdety
(ponoć tak brzydkie, że aż piękne),
gołębie posiadające 25-cm wielko-
ści łapcie...

Eugeniusz Gaś, który od lat chło-
pięcych zajmuje się hodowlą gołębi
rasowych i obecnie należy do czo-
łowych w Europie ekspertów w tej
dziedzinie, pokaże w Witkowicach
śląskie i górnośląskie garlacje, nie-
mieckie elstry oraz szwajcarską
rasę lucernskich gołębi jednokolo-
rowych. (s)

Mkną do pożaru

TRZYŃNIEC (man) - Bijcie na
alarm - pali się! tak nazywa się
wystawa w Muzeum Huty i Mias-
ta Trzyńca, która potrwa do końca
marca. Jej tematem jest technika
strażacka.

Chodzi o pierwszą na Śląsku
Cieszyńskim wystawę prezentują-
cą miniaturowe modele wozów
strażackich. Upamiętnia ona 140.
rocznicę powstania ruchu strażac-
kiego na terenach byłej Czechosło-
wacji. Ekspozycję zorganizowaną

przez kolekcjonera **Josefa Jenříša-
ka** z Czeskiego Cieszyna tworzy
753 modeli historycznych wozów
strażackich z kilku państw Euro-
py – w tym również Czechosło-
wacji i Polski. Niektóre pochodzą
z firm zajmujących się produkcją
zabawek, inne są unikatowymi
wytworami zapalonych kolekcjo-
nerów. Wystawę uzupełniają
widokówki dotyczące pożarnic-
twa w Europie i Stanach Zjedno-
czonych.

redakcyjnej Noczy

13. wszystko zdarzyć się może

*Mróz, mróz, śnieg, śnieg, sanie za
saniaми... Co to? Kulig, oczywiście!
Nie ważne, że piątek i trzynastego,
ważne jest bezpieczne przymoco-
wanie sanek do łańcucha i spraw-
na organizacja, a takie właśnie
zaplecze znalazły przedszkolaki
z Oldrzychowic u swoich kolegów
w Tyrze.*

*Nieco zawiedzione były minki,
bo mróz nie pozwolił gazdzie
wyprowadzić ze stajni pary koni-
ków, a i z uruchomieniem ciągnika
był kłopot, lecz w końcu ruszyli-*

*śmy. Każda para dzieciaków uzbroi-
ła się w grzechotki, tamburyny
i dzwoneczki, żeby w całej Tyrze
było wesoło. I było. W każdym
oknie uśmiechnięte twarze
i machający ludzie, na drodze
zatrzymują się trąbiące samocho-
dy z mrugającymi światłami,
a mijający nas narciarze na bie-
gówkach wołają po angielsku: go
go! Fajnie się jechało!*

*Piosenka o słoneczku, która jest
hymnem oldrzychowickich przed-
szkolaków, na chwilę rozwiała
chmury i prawdziwe
słonko przesłało na
zmarzniętych sanecz-
karzy trochę ciepłych
promyków, lecz ciep-
lejsza była herbatka,
którą przygotowała
w przedszkolu pani
kucharka.*

*Oldrzychowickie
przedszkolaki w po-
dziecie za zaproszenie
do wspólnego kuligu
podarowały swoim
kolegom kolorowe
laurki i zaprosiły ich
na karnawał.*

JANINA
OPLUŠTILOVÁ

Zdjęcie ilustracyjne.

Fot. MAREK SANTARIUS

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Markłowiccy PZKO-wcy obradowali

W niedzielę 15 lutego odbyło się doroczne zebranie sprawozdawcze Koła PZKO w Markłowicach Dolnych. Obecni podsumowali dorobek roku ubiegłego i wytyczyli plan pracy na rok bieżący. Obrady prowadził wiceprezes Józef Bogocz, sprawozdanie z działalności przedstawił sekretarz Jan Rygiel.

Program kulturalny zapewniła miejscowa młodzież (dwie dziewczyny i dwaj chłopcy), uczęszczająca do PSP w Karwinie Frysztacie. PZKO-wcy mogli wysłuchać piosenek, gry na fujarce, czy recytacji wierszy Wandy Chotomskiej oraz Czesława Miłosa.

Podstawowym zadaniem PZKO w Markłowicach jest organizowanie działalności kulturalno-oświatowej i życia towarzyskiego miejscowych Polaków. 17-osobowy zarząd, kierowany przez prezesa Karola Sikorę (niestety, nie mógł brać udziału w zebraniu) schodził się regularnie raz w miesiącu. Z tradycyjnych imprez odbyły się m.in. powitanie wiosny, smażenie jajecznic, kopaczówka i

dwie wigilijki (samodzielnie dla starszych i młodszych). Oprócz tego nowo powołany Klub Młodych (tj. klub członków, którzy czują się młodzi) zorganizował udaną zabawę sylwestrową. Podkreślono, że poprawnie układa się współpraca z Urzędem Gminnym w Piotrowicach koło Karwiny (w skład samorządu gminnego wchodzi dwaj członkowie Koła: Jan Podstawka i Ewa Podstawka).

Koło liczy obecnie 90 członków, a więc o 60 mniej niż przed 3 laty. Zarząd Koła postanowił postawić na jakość, a nie na ilość. Wytyczył sobie ambitny, ale jednocześnie realny plan pracy z wszystkimi tradycyjnymi imprezami, ponownie urządzona będzie też zabawa sylwestrowa.

W dyskusji mówiono o rekrutacji do PZKO młodzieży kończącej 9. klasy szkół podstawowych, a także o petycji w sprawie dwujęzycznych nazw w gminie. Po zakończeniu obrad mona było skorzystać z bufetu przygotowanego przez członkinie zarządu Koła. (T. T.)

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Wstydzę się za poglądy pośła Mariana Bieleśza

W sobotnich „Lidových Novinách” pojawiła się krótka replika pośła Mariana Bieleśza w sprawie problemu partnerskiego związku homoseksualistów. Pan poseł twierdził, że przysięgał swój stosunek nie różniący się ani o milimetr od KK. Przysięgam, że nie mam żadnych skłonności homoseksualnych i nawet nie znam nikogo w całej rodzinie, z tym defektem.

Chodzi więc o wrodzoną wadę. Wszystkie kościoły chrześcijańskie uczą nas i zachęcają do niesienia pomocy upośledzonym. Upośledzony domaga się traktowania na równi z normalnym, czego ja mu jak najbardziej życzę. Uświadamiam sobie w pełni swoje komfortowe położenie. Nigdy się nie dowiem czy homoseksualista doznaje takich samych wzruszeń, jak mężczyzna kochający kobietę. Założmy, że te doznania seksualne są identyczne, to przyjęcie na świat potomstwa jest dla większości par heteroseksualnych wielką radością i tę radość zwielokrotnią jeszcze wnuki. Z tego wynika, że homoseksualizm jest pewnego rodzaju degradacją. Dlaczego nie chcemy umożliwić współtobywate-

lom oficjalnego zawarcia związku? Niech się to nie nazywa małżeństwem, ale związkiem partnerskim. Mnie ta batalia KK o związki partnerskie przypomina walkę o uznanie systemu heliocentrycznego. Prawda zawsze zwycięży.

Pan poseł argumentuje, że chodzi o jakieś uprzywilejowanie homoseksualistów i trzeba bronić naturalnego prawa rodzinnego. Prawda jest taka, że będzie się rodzić około 4% homoseksualistów. Będzie więc powstawać absolutna większość normalnych rodzin, a tym upośledzonym pozwólmy na podobny obrządek, jaki mamy my uprzywilejowani.

Cóż to za absurdalne czasy, że ja ateista muszę przekonywać tych podzielających poglądy KK, że ci lepiej wyekwipowani przez przyrodę powinni pomagać tym słabiej wyekwipowanym.

Wybierając pośła Bieleśza, myślałem że wybieram człowieka 3. tysiąclecia ale dziś wiem, że umysł Kopernika był lepszy od umysłu pana Bieleśza.

KAROL PONCZA
Hawierzów Miasto

Małe heca!

- Dlaczego mleko zawiera tłuszcz?
- Żeby nie skrzypiało przy dojeniu.

- Po czym Eskimosi poznają, że jest tuż mróz?
- Po tym, że im psy na zakrętach pękają.

- Jaka jest różnica między krzesłem a mrowiskiem?
- Usiądź na mrowisku, to się dowiesz.

- Co to jest? Małe, czarne i robi: yzb yzb.
- Mucha na wstecznym biegu.

Syn kończy osiemnaście lat. Ojciec daje mu w prezencie cygarniczkę

stwierdzając, że od tego momentu pozwala mu palić.

- Dziękuję tato, ale ja rzuciłem palenie dwa lata temu...

- Co powstanie z połączenia dwóch stonóg?
- Zamek błyskawiczny.

- Dlaczego niedźwiedź chodzi w futrze?
- Bo głupio by wyglądał w płaszczu przeciwdeszczowym.

Ksiądz pyta na religii Jasia: - Jasiu, gdzie mieszka Bóg?
- W mojej łazience.
- A czemu tak uważasz?
- Bo jak rano mama wejdzie do łazienki to tata woła: Boże! Jeszcze tam siedzisz!)

TIPSPORT EHL: ZWYCIĘSTWA STAŁOWNIKÓW TRZYNIEC I HC WITKOWIC

Panowie, tak trzymać!

Z obawami wyruszał we wtorek hokeści Stalowników Trzyniec do Czech Budziejowic. Trener Pavel Marek nie mógł skorzystać z czterech zawodników podstawowego składu, we znaki dał się trzynicianom bowiem ostry, miejscami brutalny wręcz niedzielny pojedynek k z Litwinowem. W końcu jednak okazało się, iż nie taki diabeł straszny, jak go malują. Trzyniec zwyciężył na lodzie outsidersa 4:1 i chyba definitywnie zapewnił sobie udział w fazie play off. Sukces we wtorkowej 48. kolejce odniosła też drużyna Witkowic. Ostrawianie przed własną publicznością uporali się 5:2 z Karłowymi Warami. Hatrick zanotował Zbyněk Irgl. Wszystko wskazuje na to, że obu zespołów z naszego regionu nie zabraknie w rundzie play off. Do jej rozpoczęcia pozostały jeszcze cztery kolejki. Jutro Stalownicy Trzyniec podejmować będą na własnym lodzie Zlin, Witkowice grają na wyjeździe ze Spartą Praga.

● CZ. BUDZIEJOWICE – STAŁOWNICY TRZYNIEC 1:4 (0:1, 1:1, 0:2). Bramki: Ondřej – Zadina, Melenovský, R. Procházka, Janků.

Stalownicy od pierwszych minut grali uważnie w obronie. Skoncentrowany bramkarz Martin Vojtek nie dał się w pierwszej tercji zaskoczyć, aczkolwiek gospodarze wcale go nie oszczędzali. W 43. minucie goście prowadzili 3:1 i praktycznie można było zwinąć kurtynę. Gospodarze po prostu opadli z sił.

Najważniejsze minuty: 7. Zadina z podania Richarda Krála zapewnia Stalownikom prowadzenie – 0:1; 10. Kristek (Cz. B.) nie daje rady w sytuacji sam na sam z Vojtkiem; 26. Melenovský po zamieszaniu w polu bramkowym podwyższa na 0:2; 33. Ondřej w przewadze liczebnej strzela kontaktowego gola – 1:2; 43. R. Procházka uderza z dystansu, bramkarz Mezin po raz trzeci wyławia krążek

z siatki (po tym trafieniu zmienił go Chábera) – 1:3; 52. Pavelek (T) po samodzielnym rajdzie (i to w osłabieniu) trafia w dobrze ustawionego Cháberę; 56. Janků po współpracy z Melenovským ustala wynik dnia – 1:4. Sędzia Havlík, kary 5:9, wykorzystane 1:2; widzów 2787.

(Jb, M)

● WITKOWICE – KARLOWE WARY 5:2 (0:0, 1:1, 4:1). Bramki: Irgl 3, Mika, I. Padělek – Vantroba, Ptáček.

Po raz pierwszy w swojej ekstrakarierze hatrickiem popisał się Zbyněk Irgl. Młody ostrawianin był pierwszoplanową postacią swego zespołu. W 47. minucie na tablicy świetlnej widniał rezultat 1:1, goście na dodatek w tych fazach meczu sprawiali korzystniejsze wrażenie. To był sygnał dla Irgla, by rozkręcić pokazówkę. Po jego samodzielnym rajdzie gospodarze objeli w 47. minucie prowadzenie 2:1. Od tego momentu na

PAVEL MAREK, TRENER STAŁOWNIKÓW TRZYNIEC:

Defensywa to grunt

Panie trenerze, co było kluczem do sukcesu w Czechach Budziejowicach?

Chłopcy znakomicie wywiązali się z nałożonych zadań taktycznych. W tym meczu poprawnie zagrała defensywa, to był właśnie klucz do sukcesu. Gospodarze rozpoczęli spotkanie z dużym impetem, ale na całe szczęście dla nas Marek Zadina wykorzystał dobre podanie z kija Richarda Krála i od 7. minuty to my prowadziliśmy 1:0.

W piątek zagracie u siebie ze Zlinem. Czy w meczu z wiceliderem tabeli kibice mogą spodziewać się bramkostrzelnych zawodów?

Stawiam na szczelną defensywę, bo to we współczesnym hokeju grunt. Bez tego elementu nie ma co marzyć o korzystnym wyniku. Nie ukrywam, że z natury jesteśmy zespołem ofensywnym i właśnie dlatego trzeba było poprawić nasze szczyki obronne. W ostatnich meczach jest moim zdaniem nieźle i wierzę, że pomyślnie zakończy się również piątkowy pojedynek ze Zlinem. Nas w pełni satysfakcjonuje wynik 1:0. Chcemy wywalczyć jak najlepszą lokatę w tabeli, by ominęły nas w pierwszej rundzie play off silne ekipy Pardubic czy Sparty Praga.

Fot. www.hcwerk.cz

Czy doszło do poprawy zdrowia u kontuzjowanych hokeistów Jiřego Mallnského i Jiřego Haška, którzy uclerplli w brutalnym niedzielnym spotkaniu z Litwinowem?

Obróńca Malinský pojawił się wczoraj na treningu i wszystko wskazuje na to, że zagra ze Zlinem. Gorzej jest w wypadku napastnika Haška, bowiem doznał on poważnego wstrząsu mózgu i niewykluczone, że zabraknie go do końca sezonu.

Rozmawiał JANUSZ BITTMAR

Sport Polski

□ TOMASZ SIKORA ZNÓW Z MEDALEM. Polski biathlonista zdobył srebrny medal w sprincie na 10 km biathlonowych mistrzostw Europy, które wczoraj rozpoczęły się w Raubiczach na Białorusi. Zwyciężył Białorusin Aleksander Syman, a trzecie miejsce zajął jego rodak Władimir Draczew. W czołowej dziesiątce uplasował się jeszcze jeden Polak - Wiesław Ziemianin, który zajął ósme miejsce.

□ PROKOM ZA BURTĄ. Koszykarze Prokomu Trefla nie zdołali wywalczyć awansu do ćwierćfinału rozgrywek ULEB Cup. W rewanżowym meczu 1/8 finału ekipa z Sopotu pokonała Hapoel Migdal Jerozolima 86:82 (23:17, 28:17, 16:26, 19:22), ale nie odrobiła 10-punktowej straty z pierwszego meczu. W Izraelu Prokom przegrał 67:77.

□ STARTUJĄ BOKSERSKIE ME. - Każdy medal będzie wielką radością, bowiem to oznacza równocześnie olimpijską kwalifikację - uważa trener bokserskiej reprezentacji Polski Ludwik Buczyński przed 35. mistrzostwami Europy, które dziś startują w chorwackiej Puli. W Chorwacji wystąpi jede-

nastu polskich pięściarzy (komplet). Kapitanem i jednym z liderów drużyny jest Aleksy Kuźniński, brązowy medalista ubiegłorocznych mistrzostw świata w Bangkoku w wadze półciężkiej. Turniej będzie jednocześnie pierwszą kwalifikacją do igrzysk olimpijskich w Atenach. Prawo startu na olimpiadzie uzyska 44 pięściarzy - wszyscy medalści.

□ RANKING FIFA. Polska zajmuje 26. miejsce w najnowszym rankingu Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej. W porównaniu z poprzednim notowaniem Polacy spadli o jedną pozycję. Prowadzą mistrzowie świata Brazylijczycy przed Francuzami i Hiszpanami. Spośród rywali trenera Pawła Janasa w eliminacjach mistrzostw świata 2006 najwyższą, siódmą pozycję zajmuje Anglia. Pozostałe zespoły są znacznie niżej notowane. Waha jest 67., Austria 68., Azerbejdżan 116., a Irlandia Północna 124. Słowenia, z którą wczoraj polska reprezentacja zmierzyła się na zgrupowaniu w Hiszpanii, plasuje się na 35. miejscu. Sobotni rywal polskich kadrowiczów - Wyspy Owczce jest 126.

lodowisku rządzą już tylko Witkowice. W 49. minucie Irgl podwyższył na 3:1, a w minutę później I. Padělek dołączył czwartego gola (as. Turek, Zápotočný). Niezmordowany Irgl w 53. minucie poprawił na 5:1. Oblicze porażki złagodził w 60. minucie Ptáček. Sędziowali Minář, Turčan, kary 5:6, wykorzystane 1:0, widzów 3877.

TABELA:

1. Pardubice	48	100	163:100
2. Zlin	48	84	143:112
3. Sparta	48	81	137:110
4. Slavia	48	79	140:114
5. Znojmo	48	77	129:126
6. Trzyniec	48	74	141:139
7. Witkowice	48	73	139:124
8. Kladno	48	65	101:130
9. K. Wary	48	61	104:124
10. Pilzno	48	59	120:131
11. Wsecin	48	57	104:112
12. Litwinów	48	57	117:143
13. Liberec	48	57	107:134
14. Cz. Budziej.	48	47	101:147

JUTRO: Trzyniec – Zlin (17.00) i Sparta – Witkowice. (jb)

Co słysząc?

■ TENISIŚCI STOŁOWI Startu Sucha Górna gładko uporali się w wyjazdowym meczu 20. kolejki Ekstraligi z drużyną NH Ostrawy. Lider tabeli w składzie Korbel, Čihák, Mrkvička zwyciężył na stołach NH Ostrawy 5:1. Honorowy punkt dla gospodarzy zdobył Prokopow w pojedynku z Mrkvičką. Wyniki: Diduch – Čihák 1:3, Prokopow – Korbel 1:3, Seibot – Mrkvička 1:3, Diduch – Korbel 1:3, Žiga – Čihák 1:3, Prokopow – Mrkvička 3:1. W innym meczu 20. kolejki Banik Hawierzów przegrał u siebie 0:6 z wiceliderem tabeli – zespołem El Ninio Praga.

Lokaty po niekompletnej 20. kolejce: 1. Start 36, 2. El Ninio 33, 3. NH Ostrawa 30, 4. Mokre Lazce 27, 5. B. Hawierzów 25, 6. TTT Witkowice 19 pkt. 11 marca: Start Sucha Górna – Mokre Lazce. (jb)

■ FLORBALIŚCI Pegresu Hawierzów źle rozpoczęli ćwierćfinałową serię play off I ligi. W konfrontacji z 1. SC SSK Witkowice hawierzowanie przegrywają 0:2, rywalizacja potrwa do trzech zwycięstw. Pegres nie dał rady w obu spotkaniach na własnym parkiecie. W sobotę było 5:4 dla Witkowic (po dwie bramki dla Hawierzowa zdobyli M. Kožušník i Capoušek), w niedzielę gościom poszło jeszcze łatwiej, zwyciężyli 7:3 (gole dla Pegresu zdobyli M. Kožušník, Michalík i Kantor). Ćwierćfinałowa seria na weekend przesuwają się do Ostrawy. Witkowice są o krok od półfinału.

W pozostałych spotkaniach play off: FBC Pepino Ostrawa – Akcent Sparta Praga 9:0 (stan rywalizacji 2:0), Tatran Strzeszowice – Bulldogs Brno 6:4 (stan rywalizacji 2:0), SSK Future by Reebok – TJ JM Chodov 2:3 (stan rywalizacji 1:1). (jb)

□ PASZKE WYPLYNĄŁ W REJS DOOKOŁA ŚWIATA. W środę o godzinie 8.45 kapitan Roman Paszke wraz z dziewięćoosobową załogą wystartował z Zatoki Biskajskiej jednokadłubowym jachtem Bank BPH w rejs dookoła świata bez zawijania do portów. Liczącą około 27 tysięcy mil morskich (50 tysięcy km) trasę polscy żeglarze chcą pokonać w czasie krótszym niż trzy miesiące. Załogę Romana Paszke stanowią: Robert Janecki (Mragowo), Wojciech Długozima (Warszawa), Mariusz Pirjanowicz (Mikołajki), Zbigniew Gutkowski, Igor Szrubkowski (obaj z Gdańska), Krzysztof Owczarek (Szczecin), Adam Skomski, Mariusz Klupiński i Przemysław Tymoszek (wszyscy z Gdyni). Polscy żeglarze mają doborowe towarzystwo. Przed nimi płyną amerykański milioner Steve Fossett i Francuz Bruno Peyron. □ ZAKUPY W GROCLINIE. Groclin Dyskobolia Grodzisk Wlkp. pozyskał rozgrywającego Marcina Nowackiego i czeskiego obrońcę Radima Sablika – ongiś defensora Banika Ostrawa. Obaj piłkarze występowali dotychczas w Odrze Wodzisław. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Sukces antropologów **str. 3**

Polskie ślady na Litwie **str. 4**

Z Jarkiem Nohavłą o regionie **str. 5**

Polak w trzynleckim futbolu **str. 8**

SOBOTA
21 LUTEGO 2004
NR 22
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Promienie porannego słońca powoli wydobywają urodę jablunkowskiego rynku i przylegającego kościoła. W stolicy podbeskidzia przebiegło wczoraj kolejne spotkanie przedstawicieli samorządu z gośćmi z partnerskich miast w Polsce.
Fot. DANUTA BRANNA

WSPÓŁPRACA, KTÓRĄ WARTO KONTYNUOWAĆ

Sport i kultura

JABLONKÓW (man) - Wczoraj ratyfikowana została Umowa o partnerstwie i współpracy między Jablunkowem, a Siemianowcami Śląskimi i Gogolinem.

W uroczystości uczestniczył burmistrz Petr Sagitarius i jego zastępca Stanisław Jakus oraz członkowie Rady Miejskiej Jablunkowa, burmistrz Gogolina Joachim Wojtała i prezydent miasta Siemianowice Zbigniew Szandar.

Przyjaźń i współpraca tych miejscowości zapoczątkowana została w latach 1993-94, a jej prekursorami byli ówczesny burmistrz Jablunkowa Leo Legierski, jak również ówczesny burmistrz Gogolina Norbert Urbaniec. Od tego czasu przedstawiciele obu polskich miast chętnie korzystali z zaproszeń na jablunkowskie Święto Gorolskie, uczestniczyli w popularnej Kawiarence Pod Pegazem, a jablun-

kowscy sportowcy wyjeżdżali m.in. na piłkarskie rozgrywki do północnych sąsiadów. Współpraca rozwijana jest bowiem przede wszystkim w kulturze i sporcie.

Wiele wspólnych przedsięwzięć dotyczy też dzieci i młodzieży. Nic więc dziwnego, że przy okazji wczorajszego aktu ratyfikacji mieli mieszkańcy Gogolina i Siemianowice odebrać nagrody uzyskane w konkursie rysunkowym p.t. Kolęda Jablunkowska. O uroczystą oprawę całej imprezy zadbał natomiast uczniowie miejscowej Podstawowej Szkoły Artystycznej.

Wody w bród

CIERLICKO (bag) - Poziom wody w zaporach przez ostatnie dwa tygodnie znacznie się poprawił. Topniejący śnieg sprawił, że w cierlickim zbiorniku jest obecnie 90 proc. przeciętnej pojemności.

W niedalekich Żermanicach zanotowano 80 proc. wody. Wydaje się, że kryzys, jaki przyniosły ubiegłoroczne susze, tym razem wiosną nie grozi, a deficyt spowodowany upalnym latem zostanie uzupełniony.

Nasza ankieta

Obchodził Pan(i) tradycyjny tłusty czwartek i zakończenie karnawału?

MARCELA SIKORA z Bukowca, studentka Wyższej Szkoły Górniczej w Ostrawie: Nie obchodzę końca karnawału, dla mnie jest to zwykły okres. W okresie karnawału uczestniczyłam w kilku balach i zabawach, a jeżeli nadarzy się okazja do zabawy, to chętnie z niej skorzystam.

HELENA SIKOROWA z Łomnej Dolnej - właścicielka Piekarni i Cukierni w Łomnej Dolnej: W tym roku niestety nie udało mi się być ani na jednym balu. Koniec karnawału i początek postu nie obchodzę jakoś nadzwyczajnie. Dawniej było inaczej. W karnawale ludzie lepiej się bawili, później obchodzono tłusty czwartek. Najbardziej tradycyjnym zwyczajem było smażenie pączków - również u nas w domu.

AGATA MACH z Trzyńca - pracownik socjalny domu azylowego BETHHEL w Trzyńcu: W domu raczej nie dotrzymujemy tradycyjnych zwyczajów związanych z tym okresem. Nie brałam też udziału w imprezie kończącej karnawał. Każdy dzień jest fajny, bo zawsze staram sobie go w jakiś sposób umilić - można powiedzieć, że świętuję codziennie. Tłusty czwartek obchodziłam natomiast w pracy.

ROMAN SEKULA z Cz. Cieszyna, prezes SMP: Karnawał obchodzę. Byłem na Akademiku, na balach gimnazjalnym i czeskokieszyńskiej podstawówki oraz na balu PZKO w Kocobędzu. Natomiast koniec karnawału nie jest dla mnie powodem do świętowania, choć w pracy w tłusty czwartek nie obyło się bez tradycyjnych pączków. Dla mnie jednak czas zabawy się nie kończy, wyznaję bowiem zasadę permanentnego balowania.

Ciąg dalszy na str. 4

PREZES KONGRESU KANDYDATEM DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO Studia w Polsce stale potrzebne

CZ. CIESZYN (db) - Wśród licznych tematów czwartkowego posiedzenia Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków w RC najdłuższą dyskusję wywołała ocena zmian w GŁOSIE LUDU. Oprócz tego omówiono najnowsze informacje dotyczące budżetu Kongresu, studiowania naszej młodzieży na polskich uczelniach, a także wyborów do Parlamentu Europejskiego.

Pełnomocnicy gminni oraz przedstawiciele organizacji wyrazili swoje poparcie dla kandydatury Józefa Szymeczka, prezesa Rady Kongresu, w pierwszych wyborach do Parlamentu Europejskiego jakie w br. odbędą się w naszym państwie. Szymeczek przyjął propozycję Unii Wolności - Unii demokratycznej (US-DEU) startowania jako kandydat niezależny na liście wyborczej tego ugrupowania.

Do Kongresu wpłynął list Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie w sprawie (nie) możliwości studiowa-

nia w Polsce młodzieży z RC. Informuje on, że od 1 maja br. nasza młodzież będzie mogła studiować na zasadach obowiązujących obywateli polskich tzn. po zdaniu egzaminu na wybraną uczelnię, ale bez prawa otrzymania na uczelni stypendium socjalnego. Dotychczasowa forma kwalifikowania na studia i przyznawania stypendiów rządowych na podstawie zdania egzaminu w Cz. Cieszynie nie będzie po wejściu naszych krajów do UE kontynuowana. Obecni podkreślili ogromne znaczenie możliwości stu-

diowania w Polsce dla zachowania naszej tożsamości narodowej. Ubieganie się o indeks bezpośrednio na uczelniach utrudnia naszej młodzieży różnica w programach polskich i czeskich szkół średnich, a możliwość uzyskania stypendium była dla wielu dodatkową motywacją. W związku z tym Rada Przedstawicieli zobowiązała Radę Kongresu oraz

Komisję Szkolną do podjęcia działań interwencyjnych w polskim rządzie, sejmie i senacie.

Uczestnicy posiedzenia zgłosili swe uwagi do zmian w szacie graficznej GL oraz w treści gazety. W podsumowaniu dyskusji przeważały pozytywne oceny. Do dyskusji wrócimy na łamach GL w jednym z najbliższych numerów.

Miliony na cele socjalne

KARWINA (sch) - Niespełna 4 mln koron z kasy miejskiej trafi w tym roku do 5 organizacji niepaństwowych świadczących usługi socjalne.

Gros pieniędzy (bez mała 3 mln Kč) władze miasta przyznały Diakonii Śląskiej - m.in. na zapewnienie funkcjonowania domu azylowego Bethel oraz noclegowni, a także na działalność dwu poradni. Część środków otrzymają również ośrodki Hosanna, Sara i Eunika.

Kwotę ponad 0,5 mln Kč miasto przekazało organizacji Slezská humanita na opiekę nad klientami w domach seniorów. Pozostałe kilkaset tysięcy koron trafi do stowarzyszeń obywatelskich Heřmánek, Galaxie i TyfoCentrum ČR Karviná.

Pogoda

SOBOTA - Zachmurzenie lekkie, ze słonecznymi przejaśnieniami. Temperatura w dzień nieco powyżej zera, nocą spadnie do -9 st.

NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK - Opady deszczu lub śniegu, lekki wiatr. Temperatury od -3 do -2 st. nocą, a od 5 do 6 w dzień.

JAK TO BYŁO Z TŁUSTYM CZWARTKIEM

Pyszny pączek? Miał co najmniej 200 kcal. Żeby je spalić, należy wyjść na 10. piętro po schodach, przebiec kilometr, prasować ok. 100 minut, 50 minut robić zakupy albo uprawiać seks przez pół godziny. A na jednym na pewno się nie skończyło.

Statystyki tłustego czwartku mówią, że 16 proc. Polaków zjada w ten dzień od trzech do sześciu pączków, połowa od czterech do siedmiu, a kolejne 32 proc. powyżej ośmiu. I tak od kilku wieków zajadamy się tłustym i słodkim na koniec karnawału. A pierwowzory pączków wcale nie były takie pyszne. Usmażone z chlebowego ciasta na smalcu, nadezwane słoniną, były jednym z przysmaków obchodzonego w wiekach średnich

tłustego tygodnia. Pojawiały się na stołach obok słoniny, boczków i wszelkich tłustych mięs oraz... tradycyjnej wódki.

W XVI wieku tradycja zaczęła przemieniać się

Święto pączka

w słodką. Z talerzy zniknęły mięsa, a pojawiły się faworki, racuchy, bliny i ciasta. W każdym razie od początków tej tradycji tłustoczwartkowe obżarstwo miało wynagrodzić czekający wszystkich okres 40-dniowego postu.

Szczególnie hucznie tłusty czwartek obchodzono w Krakowie, gdzie przekupki na Rynku

urządzały prawdziwą plenerową ucztę, tzw. comber. Jak mówią podania, w XVII wieku w mieście rządził okrutny rajca nazwiskiem Comber, który nakładał wysokie grzywny na przekupki i ogrodników, karał ich zamykając w lochach. Kiedy zmarł - właśnie w czwartek poprzedzający Popielec - przekupki urządziły wielki bal: napięły słodkich bułeczek i zaprosiły muzykantów, którzy skocznie przygrywali do białego rana.

Później tradycja została wzbogacona o rozszarpywanie szmacianej kukły przedstawiającej zniechęconego rajcę. Ale przetrwała tylko do 1846 r., zakazana przez ówczesne władze austriackie, które w kukłę dopatrzyły się symbolu władzy.

Ciąg dalszy na str. 4

U rodaków

■ Bezdumni w Żywcu nocują nie w noclegowni, ale w schronisku młodzieżowym, gdzie mają świetne warunki i całonocną opiekę. Zdaniem burmistrza Antoniego Szlagora chodzi o wiele tańsze rozwiązanie niż szukanie i adaptowanie jakiegoś miejsca na noclegownię. Przebywający w schronisku turyści na niecodzienne towarzystwo nie narzekają.

■ Góry lodowe zdominowały wtorkowy konkurs na rzeźbę śnieżną, który odbył się w Szczyrku. W konkursach stratowały 6-osobowe drużyny. Najlepiej poszło grupie ze Szkoły Podstawowej nr 3 ze Szczyrku. Wzniesiona przez jej uczniów budowla miała ponad 3 m wysokości. W konkursie rzeźby brało udział kilkadziesiąt dzieci z klas od III do VI, młodzież natomiast wybierała konkurencje sportowe.

■ W ub. roku rozpoczęto program odnowy głuszcza w lasach Beskidu Śląskiego. Kiedyś tych pięknych tokujących ptaków były tu setki, teraz ich liczba gwałtownie zmalała. Leśnicy chcą znowu zapędląć lasy głuszcami, dlatego do ośrodka niedaleko Jaworzynki przywieziono 15 jaj z Białorusi. Żeby ptaki miały jak najlepsze warunki, wprowadzono kilka nowości - m. in. system kamer i mikrofonów, dzięki czemu można je nieustannie obserwować.

■ W sobotę narciarze mogli wreszcie wjechać kolejką na Żar. Kolej linowo-terenową budowano od lipca ub. roku. Polskie Koleje Linowe przeniosły do Międzybrodzia Żywieckiego wyremontowaną kolejkę, która wozila turystów na Gubałówkę w Zakopanem. Było to możliwe, bowiem Żar ma dokładnie taki sam profil. Wybudowano tutaj również nowoczesny, oświetlony stok narciarski o długości 1600 m.

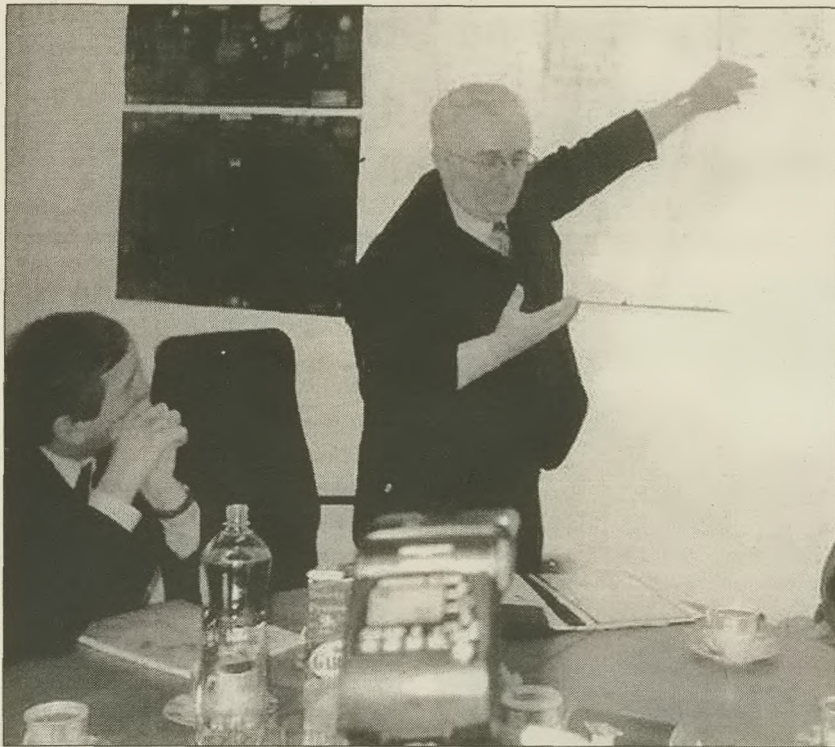
■ Pod hasłem 75 lat wolności Kazimierza Kutza obchodzono urodziny tego znanego polskiego reżysera. Do Teatru im. Wyspiańskiego w Katowicach przyjechała cała jego wielka rodzina: krewni, aktorzy i politycy. Przed 4 laty w plebiscyście *Gazety Wyborczej* na najwybitniejszego Ślązaka i Zagłębiaka Kazimierz Kutz zajął 3 miejsce. Przed nim znaleźli się Wojciech Korfanty i Jerzy Ziętek.

■ W wiślańskim ośrodku narciarskim Stożek po raz 7 odbyły się Mistrzostwa Polski Księży i Kleryków w narciarstwie. W zawodach wystartowało 18 księży i 8 kleryków. Rywalizowali w slalomie gigancie w 3 kategoriach wiekowych: do 35, 35-45 i powyżej 45 lat. W osobnej kategorii startowali także parafianie. Legenda zawodów jest Jabłonkowskim parafianom dobrze znany franciszkanin o. Dobrosław Mężyk, który zwyciężył w nich już kilka razy. W tym roku był jednak 2.

■ Do przejścia granicznego w Cieszyńskie Boguszowicach ustawiła się w środę ogromna kolejka tirów. Kierowcy czekali po kilkanaście godzin na odprawę. Większość z nich decyduje się na przekroczenie granicy w środę, żeby zdążyć dojechać na miejsce przed weekendem, kiedy to w wielu krajach Europy obowiązuje zakaz poruszania się wielkich samochodów. Poza tym wielu wybrało Boguszowice ze względu na złe warunki na drogach i utrudniony dojazd do innych przejść. Kolejka zaczęła się rozładowywać dopiero w czwartek.

■ Ekolodzy liczą w lutym nietoperze hibernujące w beskidzkich jaskiniach. Przyrodnicy są zmartwieni, bo jest ich mniej niż w ub. latach. Na razie zbadali 5 jaskiń, natrafiając tylko na 5 nietoperzy. Spadek liczby tych zwierząt spowodowali zwłaszcza nieodpowiedzialni turyści, nie dający zwierzętom spokoju. Akcja liczenia nietoperzy potrwa do marca. **Opr. (man)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Przedstawiciele władz Karwiny wysłuchali wstępnych informacji o zamierzeniach polskiej spółki Karbonia-PL podawanych m.in. przez prezesa Karela Siostrzonka. Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

Made in the EU?

Brukselski pomysł wprowadzenia jednolitego oznakowania produktów powstałych w krajach Unii nie znalazł na razie szczególnej akceptacji i poparcia. Trudno sobie wyobrazić, żeby francuskie perfumy czy belgijska czekolada, albo czeski Plzeński Prazdroj miały zamiast dotychczasowego oznaczenia konkretnego kraju nosić na opakowaniu Made in EU i dzielić się swoimi osiągnięciami z anonimową Europą?! Wprawdzie postępująca globalizacja sprawia, iż wielu producentów ma dziś charakter ponadnarodowy i nieraz tracąc się ich więzy z krajem pierwotnego powstania produktu, jednak w wielu wypadkach stale jeszcze Made in France, Made in Germany itd. jest magnesem przyciągającym nabywców towaru.

Inaczej jest ze wspólną walutą, która w znacznym stopniu ułatwia życie podróżującym biznesmenom i turystom. Można już czasem nawet w naszych sklepach zauważyć metki z ceną podaną w naszej walucie i w euro, ułatwia to porównanie z kosztami zakupu podobnej rzeczy za granicą...

Co innego jednak duma narodo- wa płynąca z wieloletnich doświadczeń, uzdolnień i predyspozycji rodzimych mózgów. Charakterystyczne wyroby powinny być chronione tak, jak kultura narodu, są przecież częścią tradycji. (bag)

Wiekawostki

Zmarł z powodu monet

Pewien 62-letni Francuz z sobą tylko znanych powodów połykał drobne monety. Lekarze, którym oczywiście nie mówił o swoim hobby, rozpoznawali początkowo niedyspozycję żołądka i obstrukcję. Prawdę pokazało dopiero zdjęcie rentgenowskie.

Przypadek ten opisuje w najnowszym numerze *The New England Journal of Medicine*. Okazało się, że Francuz połknął drobne monety, ważące w sumie 5,5 kg (i warte w przeliczeniu 620 euro). Sterta monet spowodowała znaczne powiększenie i opuszczenie żołądka.

Lekarze z Cholet na zachodzie Francji operacyjnie usunęli oszczędności z żołądka pacjenta, ale, niestety, doszło do komplikacji, w wyniku których Francuz zmarł. W przeszłości mężczyzna był leczony psychiatrycznie.

Mieszkania dla bezdomnych

ORŁOWA (wak) - Pięć mieszkań znajdujących się w budynkach socjalnych (tzw. holobytach), których administratorem jest miasto, przeznaczono dla ludzi bez dachu nad głową.

- Chcemy w ten sposób pomóc bezdomnym orłowianom, którzy musieli, z jakichkolwiek powodów opuścić swoje mieszkania i korzystali dotychczas z gościnności azylowego domu „Betel” w Karwinie. Pobyt w schronisku Diakonii Śląskiej fundowało miasto. W tym roku na ten cel przeznaczono ponad 180 tys. koron, w przyszłym roku suma ta miałaby wzrosnąć o kolejne 24 tys. Z tego też powodu ratusz zdecydował, że lepiej będzie stworzyć mieszkania dla osób bezdomnych na terenie swojego miasta. -

powiedziała redakcji Nataša Cibulkowa, rzecznik prasowy ratusza.

W mieszkaniach najniższej kategorii, wyposażonych w najpotrzebniejsze meble, może zamieszkać dziesięć osób. Za pobyt w dwuosobowym lokum muszą jednak płacić; pieniądze za czynsz pobierane będą im z zasiłku socjalnego. Osoby, które wprowadzą się do wyremontowanych mieszkań muszą przestrzegać reęulaminu domowego. Jeżeli nie dostosują się do wymogów zarządcy budynku, ponownie znajdą się na ulicy.

Uczestniczyć w różnorodności

Działająca w ramach Unii Europejskiej organizacja EBLUL - Europejskie Biuro Języków Mniej Używanych organizuje corocznie międzynarodowe forum pod nazwą Współczesność w Różnorodności. Czwarte forum odbyło się 19 i 20 bm. w Flensburgu na granicy niemiecko-duńskiej.

Spotkania poprzednie (Dublin 2001, Palma di Mallorca 2002 i Helsinki 2003) przyczyniły się do zgłębienia i promowania problematyki języków mniej używanych przez władze regionalne i lokalne. Tematem tegorocznego była Trans-graniczna kooperacja w celu zachęcania i dodawania odwagi do promowania i stosowania języków mniej używanych. Regiony o długoletnich doświadczeniach z trans-graniczną współpracą językową dzieliły się z uczestnikami swą wiedzą na ten temat. Wymieniano też informacje o traktowaniu języków rzadziej używanych w różnych częściach Europy. Po raz pierwszy doszło też do spotkania przedstawicieli władz lokalnych dwu- lub wielojęzycznych miast europejskich. Z naszego regionu zaproszeni zostali burmistrzowie Czeskiego Cieszyna i Trzyńca oraz prezydent Karwiny, zaś przez Kongres Polaków wydelegowany do udziału został Bronisław Walicki.

Pożyczka na... pożyczkę

KARWINA (sch) - Lwią część pożyczonych pieniędzy miasto przeznacza na... pożyczki. Wynika to z umieszczonego na karwińskich stronach internetowych raportu o stanie zadłużenia miasta.

Podaje on, że na początku br. dług miasta względem państwa wynosił 31,2 mln Kc, z tego 20,2 mln Kc mias-

to przeznaczyło na pożyczki udzielane mieszkańcom z Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa. Niespełna 10 mln Kc sięga pożyczka zaciągnięta w Państwowym Funduszu Środowiska Naturalnego na remont wysypiska śmieci na Sowińcu. Reszta - ok. 1,2 mln Kc długu - została przekazana na Fundusz Powodziowy.

KARBONIA-PL PRZEDSTAWIA ZAMIERZENIA Spotkanie na MORCINKU

KACZYCE (mro) - Prezydent Karwiny Antonín Petráš i jego zastępczyni Gabriela Mrózkowa spotkali się w czwartek z przedstawicielami spółki Karbonia-PL, z prezesem Karem Siostrzonkiem na czele oraz z konsulem handlowym RP w Ostrawie Piotrem Czosnyką w obiektach byłej kopalni MORCINEK w Kaczycach. Rozmawiano o działalności transgranicznej i o zamierzeniach spółki.

Działająca od 3,5 roku Karbonia PL jest stuprocentową firmą-córką Karboninwestu. Już działa w branży energetycznej dostarczając elektryczność do kopalń Darków, ČSM oraz 9 Maja. Wraz z DPB Pasków utworzyła konsorcjum, które zajęło się wydobywaniem metanu z pokładów byłej kopalni Morcinek. Obecnie trwają prace nad budową polsko-czeskiego gazociągu. Jego polską część ukończono 13 lutego. Aby wysokojakościowy metan dotarł do czeskich zakładów pracy i osiedli mieszkaniowych musi być jeszcze dokończona budowa czeskiego, ponad 3 km odcinka gazociągu.

Zdaniem czeskiej strony eksploatacja linii miałaby się rozpocząć w połowie roku. W planach spółki jest też wydobywanie węgla z pokładów kopalni Morcinek, przy wykorzystaniu infrastruktury kopalni Młodzieży Czeskosłowackiej. Aby jednak do tego doszło, do 6 lat muszą być przeprowadzone prace geologiczne i rozpoznanie złoża. Trzeba też uzyskać zgodę na wydobycie wszystkich zainteresowanych stron.

Do trzech razy sztuka!

Pomnożyć łup przy automacie do gry marzyło się sprawcy śródownego napadu rabunkowego, który miał miejsce w salonie gry przy nowomiejskiej ulicy Armii Czerwonej. Delikwent, ku swojej zgubie, nie docenił jednak sprawności karwińskich strażników, sam nie wykazując się zbyt dużym rozsądkiem.

W godzinach popołudniowych z maską wciągniętą na twarz wszedł do salonu gry, gdzie odgrajając się nożem zażądał od kelnerki wydania gotówki. Ta, przyciśnięta do muru, wręczyła mu blisko 17 tys. Kc. Zaraz jednak mężczyzna popełnił pierwszy błąd. Wychodząc z lokalu, jeszcze w drzwiach zdjął maskę, co później ułatwiło świadkom jego zidentyfikowanie.

Wkrótce po zgłoszeniu napadu patrol strażnicy miejskiej ruszyli na obchód miejscowych restauracji oraz salonów gry. I rzeczywiście. W jednym z barów (kolejna wpadka nieprzezornego rozbójnika) natknęli się na siedzącego przy automacie gościa, który odpowiadał podanemu przez świadków wizerunkowi złoczyńcy. W restauracyjnym WC znaleziono natomiast (i znowu błąd!) pozostawioną w koszu na śmieci brązową czapkę z otworami na oczy i usta.

Obecnie sprawą zajmuje się Policja RC. Już teraz jednak wiadomo, że zatrzymany sprawca jest recydywistą, który ma na swoim koncie dwa inne napady rabunkowe w karwińskich salonach gry. Jakby tego było mało, stwierdzono też, że chodzi o zbiega z jednostki wojskowej. (sch)

Mosty do naprawy

Około 57 milionów koron przeznaczonych zostanie w tym roku w Okręgu Morawsko - Śląskim na naprawy i rekonstrukcje mostów. Zabiegom tym poddanych zostanie 12 tego typu budowli najbardziej potrzebujących natychmiastowego ratunku. Ich stan techniczny jest na tyle poważny, że dalsza zwłoka spowodowałaby komplikacje w płynności komunikacji. 15 dalszych czeka w kolejce.

krawata służył niwelacji hierarchii pomiędzy szefem a podwładnymi. Krawat był dawniej symbolem statusu społecznego i zawodowego.

Kolejne reality show

Telewizja szwedzka wybrała dolnośląski zamek w Grodzcu na miejsce realizacji reality show, którego bohaterowie przez trzy miesiące będą żyć, jak ich średniowieczni przodkowie - poinformował Zenon Bernacki, kasztelan zamku w Grodzcu, należącego do gminy Zagrodno.

Nasz zamek został wybrany spośród pięćdziesięciu innych takich budowli, wytypowanych m.in. na terenie Słowenii, Słowacji, Czech, Węgier i Polski. Zamek w Grodzcu nie tylko oczarował Szwedów swoim wyglądem, odpowiadały im także panujące tu warunki - powiedział kasztelan dolnośląskiego zamku.

W piętnastowiecznym zamku oraz w wybudowanym na jego dzie-

dzińcu budynku zamieszka piętnaście osób, wyłonionych do uczestnictwa w reality show w ramach eliminacji. Każdej przydzielona zostanie jakaś rola. Będą uprawiać ziemię, zajmować się gospodarstwem, karmić zwierzęta. W tym celu Szwedzi mają zamiar wynająć konie, kury i krowy od okolicznych rolników. Show ma potrwać od 26 kwietnia do 18 lipca.

Na potrzeby swojego programu Szwedzi zapowiedzieli remont wnętrza zamku, np. tzw. sali książęcej. Zrujnowana obecnie komnata będzie miała podłogę, tynki, powstanie w niej kominek.

Przy realizacji programu, którego efektem będzie 12 godzinny odcinek, będzie pracować 70 osób. Program realizuje i pokaże jesienią największy kanał szwedzkiej telewizji. Jego poprzedni program o nazwie *Robinson*, kręcony w Malesji, okazał się hitem.

Z KIEROWNIKIEM OPAWSKIEGO OŚRODKA ANTROPOLOGICZNEGO VRATISLAVEM JANKIEM O WYNIKACH BADAŃ PODBESKIDZIA

Sukces polskich i czeskich antropologów

Konferencja, która odbyła się w lutym w sali rycerskiej w Muzeum Beskidów w zamku frydeckim była podsumowaniem trzyletniego etapu badań dotyczących najstarszych struktur osiedleńczych na Podbeskidziu. Przewodniczył jej Vratislav Janák - kierownik działającego przy Uniwersytecie Śląskim w Opawie Ośrodka Antropologicznego. W krąg zainteresowań wykładowcy UŚ w Opawie wchodził okres neolitu w Europie Środkowej, obszar Śląska w okresie prehistorycznym oraz problemy filozoficzne w archeologii. Po zakończeniu konferencji Vratislav Janák udzielił nam wywiadu:

Jakie były główne cele konferencji nazwanej Projekt beskidzki I badanie peryferyjnych terenów osiedlenia w Europie Środkowej?

Była ona pomysłem zakończeniem trwającego trzy lata czesko - polskiego projektu Průzkum pravěkých výšinných sídlišť Podbeskydí mezi Bečvou (Česká republika) a Białou (Polská republika) v letech 2000 - 2003 - Badania pradziejowych osiedli wyżynnych na Podbeskidziu między Beczwą (republika Czeska) i Białą (Polska) w latach 2000 - 2003.

Ma jednak nieco szersze znaczenie. Dotyczy obszarów, które były zasiedlone przypadkowo. Na badanym terenie był przebieg procesów osiedleńczych inny niż w tradycyjnie zasiedlonych terenach urodzajnych. Charakterystyczną cechą badanego przez nas terenu jest więc rzadkie osiedlenie, z mnóstwem enklaw, między którymi występują tereny niezaludnione. Zasiedlenie nie ma tutaj ciągłej formy jak np. Morawy Południowe, dorzecze Łaby, obszary wokół Wrocławia lub Krakowa, które w okresie ostatnich 700 lat są zasiedlone bez przerwy.

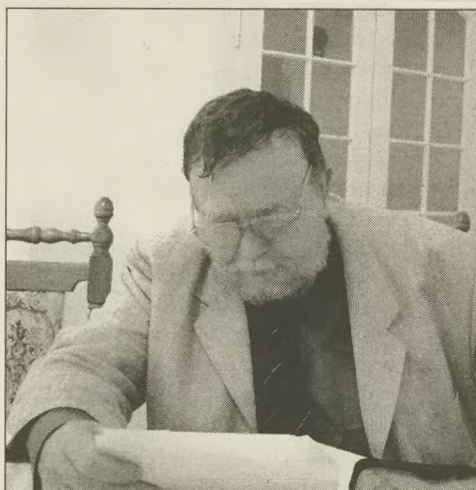
Cechą charakterystyczną obszaru Podbeskidzia jest zmieniający się rytm osiedlenia, w zależności od potrzeb zamieszkującej tereny nizinne ludności. Powody eksploatacji tych obszarów nie są związane z rolnictwem, ale z komunikacją i pozyskiwaniem surowców naturalnych. W okresie, kiedy mieszkańcy terenów nizinnych nie wykorzystywali wymienionych aspektów, obszary te pozostawały nie zaludnione. Stosunkowo słabej demograficznie populacji prehistorycznej wystarczyły urodzajne tereny nizinne. Obszary peryferyjne pozostawały natomiast zalesione. Ich eksploatację ostatecznie rozpoczęła dopiero kolonizacja średniowieczna.

Jak ocenia pan współpracę polskich i czeskich archeologów?

Układa się ona bardzo pomyślnie - można powiedzieć, że osiągnęła obecnie najwyższy możliwy punkt. Realizowany przez nas projekt został skonkretyzowany na podstawie umowy o współpracy zawartej pomiędzy seminarium archeologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Opawie i ośrodkiem archeologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Poza tym dołączyły do niego również trzy muzea regionalne - w Bielsku Białym, Frydku Mistku i Nowym Jiczynie. W roku 2000 - 2003 przebiegło ogółem sześć ok. czternastodniowych etapów. Zostały przeprowadzane klasyczne badania powierzchniowe, w których pod okiem archeologów z wyżej wymienionych placówek muzealnych uczestniczyli m. in. czterej studenci z US w Opawie i czterej z UJ Krakowie.

Badania przeprowadzane były m.in. w Cieszynie na górze zamkowej i w Kocobędzu. W których innych miejscowościach zaołożańskich pracowali archeolodzy?

Badania wykazały, że w odróżnieniu od terenów położonych w okolicach Frydku Mistku, Śląsk Cieszyński jest w nowe znaleziska stosunkowo skąpy. Największe znaczenie mają wykopaliska w Kocobędzu oraz w Cieszynie na Górze Zamkowej. Wykazały one istnienie starożytnych siedlisk. Ślady osiedlenia znaleziono również w okolicach sięgających od Góleszowa aż do Wędrzyny i Nydku. Znaleziska paleolityczne zostały odkryte w okolicach Bogumina - w Zabłociu i Wierzniołowicach. Poza tym w kilku miejscowościach archeolodzy natrafili na inne ślady dawnych cywilizacji. Nie są one siedliskami, a więc nie mają takiego znaczenia jak wykopa-

Vratislav Janák.

Fot. ROMAN BASELIDES

liska w Kocobędzu i Cieszynie.

Jakie korzyści dla czeskiej i polskiej archeologii przyniesie z sobą Unia Europejska?

Moim zdaniem po przystąpieniu do Unii Europejskiej współpraca archeologów będzie jeszcze bardziej owocna. Z pewnością przyczyni się do niej większa przepustowość granic. Współpraca przebiegała oczywiście i w okresie przed rewolucją aksamitną, ale hamowały ją przeszkody administracyjne. W chwili obecnej realizacja projektów polsko-czeskich przebiega sprawniej i bardziej płynnie. Nie wiadomo, do jakiego stopnia przystąpienie do Unii Europejskiej przyniesie dla antropologii korzyści finansowe. Jeżeli już zahaczyłem o sprawy finansowe, to mogę powiedzieć, że przeprowadzone przez nas badania zostały sfinansowane przy pomocy środków z budżetu UJ w Krakowie, UŚ w Opawie, muzeów w Bielsku, Frydku Mistku, Nowym Jiczynie oraz grantów z agencji Neolit Czeskiego Śląska. Projekt był stosunkowo tani, jego koszt przekroczył sumę 100 tys. Kc.

Jakie informacje nt. osiedlenia Podbeskidzia przyniosły trzyletnie badania?

Dotychczasowe źródła dotyczące osiedlenia obszarów peryferyjnych na Podbeskidziu uzyskały podwójną wartość. Badania wyłoniły bowiem

kilka nowych hipotez naukowych, a przede wszystkim w znaczącej mierze wykazały prawdziwość hipotez, będących wynikiem wcześniejszych badań. Oprócz poszerzenia dotychczasowych informacji naukowych badania przyczyniły się do ujednolicenia hipotez polskich i czeskich archeologów. Zapewniły nas również o tym, że zmierzamy w odpowiednim kierunku.

Badania potwierdziły już wspomniane przeze mnie cechy charakterystyczne procesu osiedleńczego. Do nowych założeń należy teoria o powiązaniu owych siedlisk z terenami rolniczymi, chociaż ich podstawowym zadaniem nie była produkcja rolnicza. Rolnictwo stanowiło dla nich jedynie źródło żywności. Kolejna nowa hipoteza zakłada powstanie specyficznej struktury osiedleńczej na przełomie epoki brązu i żelaza.

A jakie następne zadania stoją teraz przed antropologami?

Projekt dotyczący Beskidów jest drugim etapem badań tego obszaru. Pierwszym były niesystematyczne

badania pierwszych pionierów antropologii przed 130 laty. Nasz projekt miał już ściśle określony plan, który był realizowany przez antropologów po obu stronach granicy. Trzecim etapem będą badania wybranych terenów, które powinny nam dać dokładne wyniki dotyczące czasowych stosunków na dawnych siedliskach pomiędzy Beczwą i Białą. Wiosną zostanie zawarta kolejna umowa o współpracy pomiędzy Seminarium archeologicznym przy UŚ w Opawie i instytutem archeologicznym działającym na UJ w Krakowie.

Czy do grona antropologów polskich i czeskich dołączą w najbliższym czasie również ich koledzy z sąsiedniej Słowacji?

Już prawie dwa lata prowadzimy pertraktacje ze Centralnym Słowackim Ośrodkiem Archeologicznym w Nitrze. Chociaż na razie prowadzone są negocjacje, w realizacji kolejnych projektów polsko - czeskich wezmą udział również pracownicy ze Słowacji. Ich pomoc byłaby dla nas bardzo pożyteczna. Podczas badań Podbeskidzia najbardziej oczywiście przydałaby nam się badania obszaru Kysuc.

Rozmawiał ROMAN BASELIDES

W Apelu Poległych w trakcie uroczystości wspomnieniowej pod pomnikiem pomordowanych w Nawslu udział wzięła delegacja Koła Polskich Kombatantów: Alojzy Jochymek, Jan Szmek, Józef Marosz, Jan Gazur, Alojzy Kadłubiec, Jan Fiedor (wszyscy na zdjęciu) oraz prezes Bronisław Firla i autor zdjęcia Paweł Badura. Za pominięcie tej informacji w naszym sprawozdaniu serdecznie przepraszamy.

Wapiski z południa

FELIETON RENATY PUTZLACHER

Kiedy byłem dzieckiem, słuchałem opowieści dziadków o wojnie, a ich dopełnieniem była niespotykana ilość filmów opowiadających o tamtych jednoznacznie negatywnych czasach. Dzisiejsza młodzież raz po raz wysłuchuje utyskiwań dziadków dotyczących agresywnego kapitalizmu, a dezorientacja jest pełna, gdy w mediach wspomina się z westchnieniem dawne, lepsze czasy: odgórnie uporządkowane, przewidywalne, swojskie. Dopełnieniem sielanki stają się współczesne retro-komedy, w których ulubienicy publiczności bawią się socjalistycznymi rekwizytami i podtrzymują mit, że za komuny było fajnie, wesoło, ciut absurdalnie, ale na pewno lepiej niż w obecnych, brutalnych czasach. To nie tylko czeska kwestia, według sondaży publicznych 2/3 Polaków ocenia I sekretarza PZPR, Edwarda Gierka, bardzo pozytywnie, a złota epoka gierkowska, wspólnie z Polską międzywojenną, budzi niemalże same dobre skojarzenia. Po entuzjastycznym przyjęciu filmu Good bye, Lenin! również po Niemczech rozlała się fala tęsknoty za NRD. Jeden z niemieckich recenzentów sądzi, że sukces filmu zasada się na gorącym temacie - ucieczce od rzeczywistości - tak jak cała NRD była załgana i tak jak trudno było jej mieszkańcom zmieniać

utarte nawyki i postawy, tak i dziś Niemcy nie są skłonni spojrzeć prawdzie o kryzysie w oczy. Wolą się pośmiać w kinie - z samych siebie. Od kilku lat w zjednoczonych Niemczech, zwłaszcza wśród młodzieży nie bardzo pamiętającej czasy NRD, panuje moda na komunistyczną rupieciarnię, partyjne gadzety, kultowe trabanty na mieszkanie w blokach i na ost-rock, czyli muzykę NRD-owskich grup młodzieżowych.

GOOD BYE, LENIN

Nie lubię mód i owczego pędu, wybrałam się więc na obasypany nagrodami film Good bye, Lenin! dopiero niedawno. Okazało się, że w kinie najgłośniejsi śmiali się nastolatki. Bawił ich nieciekawo wystrój wnętrz, ubranka, w jakich paradowaliśmy w tamtych czasach, chusty pionierskie i beznadziejne dzienniki telewizyjne, w których pojawiały się te same tępe twarze polityków gadających o zdobyczach systemu, w który nikt nie wierzył. Kiedy zabrzmiła muzyka z serwowanej nam niegdyś niemieckiej dobranocki o Piaskowym Dziadku zrozumiałam, że film ten miał być podróży sentymentalną do kraju lat dziecińczych, którego już nie ma. W zalewie egzotycznych rekwizytów z minionej epoki zabrakło jednak poezji, w efekcie więc ani nie rzycałam ze śmiechu, ani nie uroniłam jednej zły. Na

końcu filmu słyszymy, że kraj, którego już nie ma, będzie się zawsze kojarzył bohaterowi z matką. I właśnie z tego powodu w nas, którzy spędziliśmy dzieciństwo w tym systemie, nie budzi on wyłącznie złych skojarzeń. Wojna z opowieści dziadka była również czasem, w którym poznał babcię i cieszył się z narodzin swoich dzieci. Nie można więc określić jego czasów jako jednoznacznie złych. Jednakże wizja prywatnej, sielankowej biografii nie powinna nam przesłaniać ogólnego tła.

Po optymizmie lat dziewięćdziesiątych daje się zauważyć wielki wybuch frustracji ludzi nie umiejących się przystosować do nowej rzeczywistości. Okazuje się bowiem, że kapitalizm to nie tylko coca-cola i pełne półki sklepowe. Młodzież odczuwa przesyć i pustkę, więc szuka mocnych, jednoznacznych podnieć. Ludzie starsi, przywykli do wprawdzie niesprawiedliwego, ale jednak bezpiecznego ładu, tracą grunt pod nogami. I pewnie moja generacja usytuowanych pomiędzy będzie musiała jakoś uspokoić i zabezpieczyć zagubionych, starzejących się rodziców i znaleźć receptę na pustkę przeżycia, która wdziera się do dusz naszych pociech. Zadanie godne tytanów. Na dobry początek proponuję wysłać śpiącego nam piasek w oczy Piaskowego Dziadka do lamusa.

Podajemy poprawne odpowiedzi na pytania SPINNING - konkursu 1 i 2:

- 1) Wędrzyńskie SPINNING CENTRUM otwarto oficjalnie 26. 1. 2004. Z jazdy na rowerach Spinner może tu równocześnie korzystać 12 osób.
- 2) Spinning to jazda na rowerze stacjonarnym, a jego twórcą jest Johnatan Goldberg.

Nagrody w postaci darmowych biletów uprawniających do jednorazowego skorzystania z treningu w Spinning Centrum w Wędrzynie wylosowali: Halina Chwistek - Śmiłowice, Barbara Chodorowska - Czeski Cieszyń, Marta Wierzoń - Piotrowice, Tadeusz Byrtus - Mosty k. Jabłonkowa, Jana Mitrega - Czeski Cieszyń, Joanna Hyrnik - Guty, Janusz Wałach - Trzynieć, Janina Kajfosz - Stanisławice, Ilona Podola - Trzynieć, Urszula Bardoń - Niebory.

Wędrzyńskie Centrum SPINNINGU zaprasza.

Fot. BARBARA GLAC

SPINNING - KONKURS (3)

Odpowiedzi na pytanie prosimy podać telefonicznie lub pisemnie do pięciu dni od opublikowania. Na rozlosowanie czeka 5 darmowych biletów uprawniających do skorzystania z oferty Spinning Centrum w Wędrzynie. Nagrody będą o odebrania w sekretariacie redakcji GL

Pytanie konkursowe: Jaka jest optymalna tygodniowa dawka treningu i ile kCal można stracić podczas niecałej godziny spinningu?

POLSKIE ŚLADY NA LITWIE EJSZYSZKI

Ejszyszki to małe prowincjonalne miasteczko na południu Litwy, tuż przy granicy z Białorusią. Jego korzenie sięgają XI w., a ludność polska stanowi tu nadal prawie 93 % ogółu mieszkańców.

Jest też wreszcie książka o historii miasta. Napisali ją dwaj Polacy: Michał Sienkiewicz i Stanisław Mikonis. Wydano ją w Wilnie w nakładzie zaledwie 500 egz. po litewsku, z czterostronicowym skrótem po polsku. Takie było życzenie litewskiego wydawcy i na taką tylko wersję znalazły się pieniądze na jej wydanie.

Położenie geograficzne Ejszyszek i skład narodowościowy miasta są od lat przedmiotem badań wielu uczonych polskich, litewskich, białoruskich i rosyjskich – piszą we wstępie autorzy monografii. - Jak dowodzą prace historyków - m.in. M. Bałińskiego, A. Zimińskiego czy T. Narbutta - Ejszyszki, albo Ejszyszkiszki, powstały jako osada już w roku 1070. Wszyscy też cytowani autorzy są zgodni, że powstanie tego miasteczka jest związane z nazwiskiem bojara żmudzkiego Eikszya albo Eisziusa.

Według starych kronik *Erdziwiłł syn Montwiły, jeden z książąt litewskich w XI wieku odzyskawszy od książąt ruskich pograniczne powiaty litewskie, rozdzielił ich ziemie między trzech najbardziej zasłużonych wodzów. Jeden z nich, zwany Eiszius*

rodem Zmudzin, dostał około roku 1070 znaczną posiadłość w okolicach Lidy, która od imienia jego została nazwaną. Później, w końcu XIV w., Ejszyszki stały się własnością księcia Sudimantasa i jego siostry Anny, żony wielkiego księcia litewskiego Witolda, który w roku 1398 ufundował tam pierwszy kościół katolicki, będący 16. świątynią katolicką na Litwie.

Na początku XV wieku Ejszyszki stały się areną bratobójczych walk między książętami litewskimi: Świdrigiełłą i Zygmuntem Kiejstunowiczem, w wyniku których miejscowa ludność poniosła znaczne straty materialne, a miasteczko zostało spalone. Szybka odbudowa miasta wyniosła je, jeszcze w tym samym stuleciu, do grona ośrodków powiatowych, którym zarządzał w imieniu wielkiego księcia litewskiego mianowany przez niego starosta. Jego zaś zadaniem było ściąganie podatków i danin z miejscowych chłopów, kontrola wykonania rozporządzeń książęcych oraz sprawowanie obowiązków sędziego. Z upoważnienia księcia dbał też o mosty i drogi, a w razie wojny powoływał do wojska miejs-

cową ludność. Jak podają w swej książce Sienkiewicz i Mikonis *na początku XVI w. tamtejsi bojarzy pełnili służbę wojskową wraz z własnym ekwipunkiem, orężem, zbroją i koniami.*

Szczyt rozwoju miasta przypadł na drugą połowę XVI i początek XVII wieku. Świetne położenie geograficzne, droga z Wilna do Krakowa oraz z Wilna do Warszawy, sprzyjały rozwojowi handlu i rzemiosła. Po śmierci króla Zygmunta Augusta, w roku 1572, Ejszyszki weszły w skład powiatu lidzkiego. Od tego czasu zaczął się powolny upadek miasta. Wiele szkód wyrządziły też siedemnastowieczne najazdy szwedzkie.

Nadanie miastu prawa magdeburskiego, w 1672 r., też się już na wiele nie zdało. Dzieła zniszczenia dopełniło wreszcie doszczętne spalanie Ejszyszek przez szwedzkie wojska Karola XII w czasie Wojny Północnej oraz wielki głód na początku XVIII wieku. W 1765 r. miasto liczyło zaledwie 59 domów.

Próba uratowania miasta, które zgodnie z konstytucją 3 Maja 1791 roku stało się ponownie centrum powiatu (jego skład wchodziły także: Raduń, Nacza, Bieniałkonie, Osowa i Zabłoc) też się praktycznie nie powiodła. Po trzecim rozbiore Rzeczypospolitej miasteczko zaczęło się systematycznie kurczyć, choć zaczęli się tam osiedlać Żydzi i Cyganie. Ejszyszki w XIX wieku nazywane nawet były *stolicą Cyganów*. W mieście działał wówczas tabor cygański i mieszkał ich król, którym był swego czasu m.in. tamtejszy szlachcic Jakub Znamierowski.

Ejszyszki ucierpiały też w czasie kampanii napoleońskiej w roku 1812. Stacjonujące w mieście oddziały Hieronima Bonapartego doszczętnie je ogłociły. Szczególnym okrucieństwem wyróżniali się żołdacy z Westfalii.

Miasteczko w roku 1820 liczyło 333 mieszkańców, w tym 258 Żydów, 45 Polaków oraz 30 należących do innych narodowości. W roku 1897 zaś już prawie dziesięć razy więcej - 3196, w tym 2372 Żydów. Do końca I wojny światowej Ejszyszki były w Rosji, a po jej zakończeniu w Polsce.

Nad niską zabudową miasteczka góruje polski kościół.

nasza ankieta:

Dokończenie ze str. 1

MELCHIOR SIKORA z Karwiny, prezes MK PZKO N. Miasto: Ja odżywiam się optymalnie, więc nawet w tłusty czwartek nie zjadam się pączkami. Żona, owszem, ta sobie usmaży przynajmniej kilka sztuk. Koniec karnawału to dla nas również koniec hucznych zabaw, choć – jak dobrze wiemy – post czy nie post, bale dalej się odbywają.

BOHDAN PRYMUS ze Stonawy, dyrektor PSP Sucha Górna: Na ostatkach w Domu PZKO w Stonawie, które są typową zabawą pojętą na ludowo, z tradycyjnym pochówkiem basa i ze salą wypełnioną po brzegi gośćmi z szerokiej okolicy, ba, nawet z zagranicy.

OLGA SZMEJA z Bogumina, emerytka: Na bale już z mężem od wielu lat nie chodzimy. Natomiast w tłusty czwartek smażyłam tradycyjne pączki, tak jak uczyła mnie mama, z powidłami.

BRONISŁAW SCHIMKE z Orłowej, menedżer piłkarzy Slavii Orłowa: Sezon karnawałowy spędzam na sportowo. Przygotowujemy się do startu wiosennego sezonu, a to wymaga wielu wyrzeczeń. W wolnych chwilach wolę wybrać się na narty. Wszystkim polecam nową nartostradę w Mostach koło Jabłonkowa.

TADEUSZ OWCZARZY z Karwiny, emeryt: Przy współpracy z chórem mieszanym *Dźwięk* i miejscowym kołem PZKO w ostatnią sobotę karnawałową organizujemy już po raz 21. zabawę ostatkową. Nie zabraknie tradycyjnego *pochówku basa* i innych atrakcji, związanych z końcem karnawałowego szaleństwa.

TADEUSZ HŁAWICZKA, dyrektor Domu Pomocy Społecznej, Trzyniec: Czas karnawału zakończy, podobnie jak w ubiegłych latach, wspólnie z mieszkańcami trzynieckiego Domu Seniora w najbliższą środę, czyli w Środę Popielcową. Ze swoimi podopiecznymi, ale także gośćmi z Cieskiego i polskiego Cieszyna, Skoczowa i Rudy Śląskiej, spędziłem też miłe chwile na tradycyjnym już Balu Papuciowym. Tegoroczną imprezę przygotowano w nowym stylu - do tańca grała inna orkiestra, w programie wystąpiły znane i lubiane na Zaolziu (ale nie tylko) zespoły: śpiewaczy *Małe Ich troje* oraz taneczny *Drim*. Wszystko to spowodowało, że było bardziej skoczno i atrakcyjnie. (R)

Tłusty czwartek na świecie

Nie tylko Polacy mają w tłusty czwartek suto zastawione stoły. Tradycja ta znana jest też w innych częściach Europy. Niemki z nożyczkami w rękach czają się na znajomych panów, a konkretnie na ich krawaty. Poobcinane stają się symbolem przejęcia władzy przez przedstawicielki słabej płci w domu i pracy. To tzw. babskie zapusty. Ten dzień inauguruje *piątą porę roku*, czyli kilkudniową końcówkę karnawału, na którą planowane są największe bale i najhuczniejsze zabawy. Często z tego powodu urządzone są uliczne parady.

Francuski Mardi Gras - tłusty czwartek - to w zasadzie tłusty wtorek. Mieszkańcy kraju nad Sekwaną w tym dniu zamykają karnawał, nosząc np. balowe maski. W niektórych regionach narodziły się tradycje przypominające nieco polski lany poniedziałek - młodzi ludzie biegają po ulicach rzucając jajkami i sypiąc dookoła mąkę.

Przy zastawionych stołach zasiadają za to Finowie. Obojętnie pojawia się na nich zupa groszkowa, małe naleśniki grzane, zwane blini oraz słodkie bułeczki z bitą śmietaną i dżemem albo pastą migdałową, podawaną na ciepłym mleku. I podczas takiego posiłku wysłuchują w mediach programów promujących zdrowie i aktywność fizyczną.

Nowy film o Jezusie Chrystusie

Za cztery dni, w Środę Popielcową, odbędzie się światowa premiera głośnego od kilku miesięcy filmu *Pasja* (*The Passion of Christ*). Obraz wyreżyserował znany aktor **Mel Gibson**, który jest również współautorem (z Benedictem Fitzgeraldem) scenariusza.

Film jest wstrząsającym opisem ostatnich 12 godzin życia Jezusa Chrystusa. To zdecydowanie najmocniejsze przedstawienie Pasji z jakim spotkaliśmy się do tej pory w kinie. Film jest wierny przekazom historycznym, biblijnym oraz teologicznym. Aby podkreślić autentyczność historii, aktorzy posługują się dwoma wymarłowymi językami: aramejskim i łaciną.

Przedstawiciele polskich kościołów obejrzeni już *Pasję* na specjalnej projekcji z płyty DVD. Większość uczestników projekcji była wstrząśnięta po pokazie. Szczególnie podkreślano realizm z jakim Gibson ukazał cierpienie Chrystusa. Zdaniem redaktora naczelnego Katolickiej Agencji Informacyjnej - Marcina Przeciszewskiego, reżyserowi udało się osiągnąć efekt niespotykany w dotychczasowych ekranizacjach męki Chrystusa. - *Widz ma wrażenie, że jest w samym centrum wydarzeń. Nie sposób zachować dystans, a jedyną właściwą reakcją wydaje się modlitwa*. Przeciszewski dodaje, że film nie ma nic wspólnego z widowiskiem w stylu hollywoodzkiego, lecz jest bardzo głębokim dramatem psychologicznym. Zdaniem rzecznika Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego - ks. Marcina Brzóska, dzieło bardzo głęboko dotyka sfery ludzkiej religijności i pojmowania prawd wiary. - *Nie da się filmu odebrać w sposób obiektywny, każdy z widzów odbierze go inaczej* - uważa ks. Brzóska. Przypnie, że tuż po projekcji wydawało mu się, że męka Chrystusa została pokazana w sposób zbyt drastyczny, wręcz sadystyczny. Później jednak zmienił zdanie: - *Pomyślałem, że tak to musiało być*.

Uroczystą premierę *Pasji* w Polsce zaplanowano na 1 marca w Teatrze Narodowym w Warszawie. 5 marca film wejdzie na ekrany 80 kin w całym kraju.

Nowości Tytów

HEY:

... i uśmiech pojawił się na mej twarzy, i zamruczałem z zadowolenia po przesłuchaniu tego krążka. Zespół Hey powrócił na urodzajne łany, których plonem karmiłem się w okresie pokwitania. Chociaż grupa nie zaniżyła nigdy swoich lotów, to jednak długo trwało, zanim powróciła do swojej dawnej formy po tym, gdy jej szeregi opuścił autor większości przebojów - Piotr Banach. Owszem, ostatnia płyta pt. *Znak*, utrzymywana w prawie ortodoksyjnej rockowej konwencji, była bardzo przyzwoicie wykonanym tworem, jednak nie przyniosła żadnego wyraźniejszego pomysłu (oprócz udanej okładki w kształcie znaku STOP). Ciagle mi czegoś brakowało. I to coś, co tak mnie urzekło na wcześniejszych płytach? (1995), *Karma* (1997), znowu jest obecne.

Stałym atutem jest oczywiście niepowtarzalna **Kasia Nosowska**, nieobliczalna kobieta o niezwykle głośnym i nieprzeciętnej zdolności pisania oryginalnych, kobiecych (w najlepszym tego słowa znaczeniu) tekstów. Pełna kontrastów jak jedenastoletnia dziewcz-

music, music

czynka z petem w kąciu ust. A muzyka? W tej sferze monopol miał chyba **Paweł Krawczyk**. Utwory nie były tym razem szlifowane aż do bólu, nie ma już tego powiewu chłodnego perfekcjonizmu obecnego na *Znaku*. Dźwięk jest bardzo różnorodny - gitary powarują niespokojnie, strzelając od czasu do czasu ostrzejszym kawałkiem, w wielu utworach znowu pojawia się bulgoczący i śpiewający syntezator, który ongiś zmienił tytułowy utwór na *Karmie* w psychodeliczny odjazd, jest trochę sampli i *chemicznej* ścieżki rytmicznej. I - o dziwo - wszystko pasuje do siebie jak ulał.

Najbardziej w tym wszystkim ucieszyła mnie jednak jedna rzecz: **Hey** nie traktują już sami siebie tak poważnie, jak (moim zdaniem) miało to miejsce na zeszłej płycie. Ironia i sar-

kazm wszechobecny w tekstach Nosowskiej przesącza się do aranżacji poszczególnych utworów i nadając im tak potrzebny polot, przekonuje słuchacza, że muzycy nie muszą być śmiertelnie poważni, by powiedzieć coś ważnego. **Hey** znowu potrafią być dowcipni oraz oryginalni w tym, co robią. Nie dotyczy to tylko warstwy tekstowej i muzycznej: jednolite nazwy wszystkich czternastu utworów, które zawiera *music, music* rozpoczynają się od litery M, wprowadzeniem jest krótki jazzowy utworek z lat 70-tych śpiewany po szwedzku, na medal zasługuje z kolei barwna okładka, która po odpowiednim złożeniu daje trójwymiarowy model pokoju, w którym siedzi plastelinowy ludzik, widoczny na pierwszej stronie. Miło posłuchać, miło popatrzeć. Wprawdzie pociągnęła mnie trochę za ucho angielskojęzyczna wersja utworu *Mehehe*, ale ze względu na całą resztę – pal to licha. Mówiłem już, że jest dowcipnie i oryginalnie, ale ta płyta zasługuje na jeszcze jeden epitet – jest po prostu szczerą. Więc ...

R22; Hey! R21; R11; zawołałem. A echo odpowiedziało: - *Music, music, człowieku*. **DAREK JEDZOK**

JAK TO BYŁO Z TŁUSTYM CZWARTKIEM ŚWIĘTO PĄCZKA

Dokończenie ze str. 1

Tradycja poszła dalej - na Śląsk, w Kieleckie, Radomskie i Sądzieckie. Z czasem comber stał się świętem kobiet, ale tych zameżnych. To był ich dzień zabaw - *ozdabiały* panny i kawalerów, przypinając im drewniane klocki, kurze łapki albo skorpki z jajek. Mężczyzn w stanie wolnym zabierały podczas *łapanek* do karczmy i kazały się im wykupować przy pomocy wódki albo zakąski.

Choć po tradycyjnym combrze nie ma już śladu, babski comber obchodzony jest jeszcze na Śląsku, gdzie w Barbórkę mężczyźni i kobie-

ty bawią się osobno, a każda z imprez jest suto zakrapiana alkoholem.

Po domach w całej Polsce aż do Środy Popielcowej chodził „zapust”, dziwnie ubrany konik z równie oryginalnie wyglądającymi opiekunami. Ich głównym zadaniem było wyproszenie przed północą w postną środę biesiadników z karczm.

Natomiast menu w różnych częściach kraju było odmienne. W Małopolsce jedzono faworki (inaczej chrust), a na przykład na Podlasiu babuchy (inaczej pampuchy - pszenne słodkie bułeczki oblewane słoniną ze skwarkami), z kieleckiego znane są natomiast prażki. Pączki - takie, jakie znamy już współcześnie - po raz pierwszy upiekła krakowska piekarka mieszkająca w Wiedniu, niejaka Marianna Krapf. Usmażyła drożdżowe kule (jeszcze bez cukru i na

dzienia) i rozdała je w 1683 roku obrońcom Wiednia przed Turkami na wałach miasta, gdzie również walczył jej mąż. Na jej cześć nazwano je *Krapfen*.

Jeszcze trzy wieki później tradycja była opisywana w *Czasie*, w 1900 roku. Felietonista gazety podawał: *Gdyby zyspać w jedno miejsce pączki usmażone w tłusty czwartek we lwowskich cukierniach i kuchniach, powstałby stos wyższy niż tatzańskie szczyty*.

Druga wersja pochodzenia tradycji tłustego czwartku mówi, że sięga ona aż czasów rzymskich. Wtedy nazywano to Saturnalia - świętem ku czci boga Saturna. Z czasem stało się świętem głupców, obfitym w różnego rodzaju figle i żarty.

Współcześnie najpopularniejsze w Polsce pączki powstają w warszawskiej cukierni u Bliklego. Robi się je według stuletniej receptury, z lukrem i z nadzieniem różnym, czyli najbardziej klasyczne. Cukiernicy pracują dwie doby, aby do sklepów w całym kraju trafiło ich 100 tys.

Z JARKIEM NOHAVICĄ O REGIONIE Z DWOMA JĘZYKAMI

...i jednym sercem

Single z nazwiskiem **Jaromíra Nohavicy** idą w ruch. Na odwrocie rok produkcji 1985 i 1988. Dziś płyty gramofonowe są już historią. Wędrują więc z ręki do ręki, od stolika do stolika. Przy jednym z nich Jarek Nohavica i **Renata Putzlacher**, przy pozostałych młodzież gimnazjalna. Rok urodzenia 1985 - 1988.

Tematem spotkania w czeskiejszyńskiej herbaciarni *Dobrá čajovna* ma być poezja. I rzeczywiście. Niebawem, z charakterystyczną dla siebie dawką humoru, Jarek będzie obnażał swoją poetycką duszę. Będzie rozprawiał o kulturze pogranicza, swoich inspiracjach i otwartych drzwiach do Europy. Spełni również oczekiwania tych, którym marzyły się nie tyle rozmowy, ile koncert z Nohavicą w roli głównej. Zabrzmią więc pieśni przy dźwiękach bandoneonu (popularna *heligonka*) i gitary, zwłaszcza te, inspirowane niepowtarzalnym klimatem rozdzielnego granicą na Olzie Cieszyna.

Zanim jednak rozwinie się dyskusja, raz po raz przerywana salwami śmiechu, Jarek powie: - *Proponuję pojąć to spotkanie po polsko-czesku i wspólnie zastanowić się nad tym, jak się nam tutaj na pograniczu z dwoma językami i jednym sercem żyje*.

KTO POZOSTAJE NA UBOCZU

- *Do Cz. Cieszyna przyjechałem niemalże jako cudzoziemiec* - J. Nohavica mieszkał w Ostrawie, żona pochodziła stąd, z Cz. Cieszyna. - *To nieopisane szczęście móc żyć w tym regionie. Tu człowiek przez cały czas staje przed koniecznością samookreślenia się, postrzegania siebie nawzajem, nie rezygnując jednak ze swojej tożsamości. Tu człowiek uczy się, jak zostać samym sobą i pozwolić, by był sobą również drugi człowiek - tyle na wstępie do odrębności kulturowej i językowej*. - *Kiedy pytałem mnie w Pradze, czemu zamiast częściej przyjeżdżać do stolicy siedzę gdzieś na uboczu, odpowiadam im na to: - To wy pozostajecie z boku. Przecież tutaj wszystko żyje, tu jest centrum przenikania się kultur, języków, nasz New York. A poza tym, ja mam bliżej do czterech innych europejskich metropoli - Wiednia, Krakowa (bo to też jest w pewnym sensie stolica), Warszawy i Bratysławy. A potem dopiero jest Praga*.

SPOJRZENIE ZA RZEKĄ

- *Kiedy w latach 80. chodziłem do biblioteki koło teatru, brałem do ręki polską Kulturę i czytywałem się w nią. Polacy wiele spraw traktowali w bardzo liberalny sposób, toteż właśnie dzięki lekturze polskich tytułów dowiedziałem na przykład, kto to taki Okudźawa. On przecież trafił do nas z północy przez Olzę, a nie - jakby niektórzy chcieli myśleć - dzięki dysydentom z południa przez Austrię. Jaromír Nohavica należy do tych ludzi, którzy nie boją się czerpać z innej kultury. Świadczą o tym m.in. stopy książek polskich autorów w jego domowej (obecnie na powrót ostrawskiej) biblioteczce, a także tomiki polskiej poezji trzymane zaraz na podorędziu pośród książek czytanych na bieżąco*. - *Zaraz za rzeką otwiera się przede mną kraina 40 mln ludzi. I tak mi powiada: - Możesz brać, możesz też nie brać. Wybór należy do ciebie. Podobnie jest teraz z Europą. Przed nami otwarte drzwi, przez które należy wejść* - dodaje.

- *Piosenki piszesz z tego, czego się nasłuchałeś. To jest w tobie i ty to czujesz. Kiedyś słuchałem Krylla, i rzeczywiście Krylla można było usłyszeć również w moich pieśniach. Obecnie, po tylu latach spędzonych w Cieszynie, jest we mnie również Polska. Kiedy więc tam przyjadę, Polacy mówią mi: - My rozumiemy, co ty śpiewasz. To jest przecież nasze!*

GDZIE NATKNIESZ SIĘ NA MUZĘ

Jeden z gimnazjalistów, ten od ostatniego stolika, pyta, skąd Jarek Nohavica czerpie inspirację. Czy zainspirowany przykładowym szumem drzew siada i pisze albo po prostu siada i pisze, bo postanowił coś napisać?

- *To, co mnie inspiruje jest stale we mnie. Od 35 lat piszę piosenki, a inspirację znajduję w sobie. Przeżycia, doznania, spostrzeżenia układają się gdzieś w moim wnętrzu, a potem w pewnym momencie dają o sobie znać i wtedy piszę. Trudno mi dziś powiedzieć, czy to dzisiejsze spotkanie skłoni mnie kiedyś, by sięgnąć po pióro. Być może właśnie tak będzie i wykorzystam to. Lecz teraz tego jeszcze nie wiem* - odpowiada poeta.

A potem sięga pamięcią do okresu, gdy miał swoją pracownię w starej kamienicy nieopodal kina, gdzie docierały odgłosy z pobliskiej knajpy splecione z łoskotem przejeżdżających pociągów. Tam rodziła się cała masa *cieszyńskich* piosenek, dziś sztandarowych Nohavicowskich *evergreenów*.

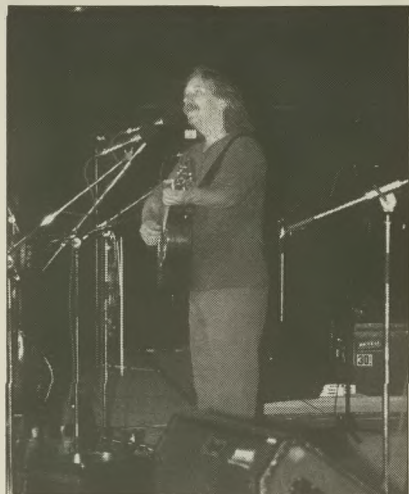
- *Kiedy zaczynałem pisać, byłem gdzieś na uboczu. Nie stanowiłem filaru uznawanej wtenczas kultury. Moje piosenki były inne, wyjątkowe, przyciągały więc uwagę. Z biegiem czasu jednak to, co rodziło się gdzieś na uboczu, zaczyna się rozrastać, przenikać coraz dalej i staje się to powszechnie znanym. Dziś, gdy słucham polskiego hip hopa w wykonaniu TeDe, postrzegam właśnie tę wyjątkowość twórczości pozostającej niejako na marginesie. Jest ona jeszcze wyśmiewana, trochę nieudolna, ale trafia do odbiorcy*.

JAKIE BĘDZIE WASZE MIEJSCE W EUROPIE?

Takie pytanie Jaromír Nohavica kieruje do gimnazjalnej młodzieży. Czy młoda polska inteligencja w poszukiwaniu, pracy, możliwości i łatwiejszego życia rozpierzchnie się po Europie? Czy właśnie tego należy się obawiać? Albo wręcz przeciwnie należy dać młodzieży impuls, by zmykała stąd, zamiast zamykać się na Zaolziu, w tym nie wietrzoną grobowcu? Wszak polskość można pielęgnować gdziekolwiek... I czy wreszcie otwarta granica sprawi, że polscy uczniowie z Zaolzia będą woleli pobierać naukę w liceum Osuchowskiego w Cieszynie? Albo czeskiejszyńskie polskie gimnazjum z uwagi na język czeski zyska na cenie również wśród Polaków z prawego brzegu Olzy?

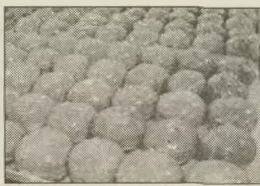
Cały szereg jednoznacznych pytań bez jednoznacznej odpowiedzi. Inspiracja dla poety. I dla nas samych.

BEATA SCHÖNWALD

Jarek Nohavica

Fot. MAREK SANTARIUS

ŚRODA POPIELCOWA ZAMYKA KARNAWAŁ, OTWIERA POST NIE BĄDZCIE SMĘTNI JAK OBŁUDNICY!

Środa Popielcowa, albo też Wstępna Środa tradycyjnie kojarzona jest z zakończeniem karnawału oraz z dnem ścisłego postu. Uclhają huczne zabawy, a na półnisku czeka postny śledzik.

Dziś niewiele pozostało z tradycji Popielca, czyli środy rozpoczynającej okres Wielkiego Postu - przygotowali do Wielkanocy. Przetrawiali one jeszcze w liturgii katolickiej, kiedy to w czasie mszy kapłan na znak nawrócenia i pokuty posypuje głowy wiernych popiołem pochodzącym ze spalonych gałązek palmowych niesionych w poprzednim roku w procesji w Niedzielę Palmową. Również w Kościołach protestanckich Środa Popielcowa, zwana Dniem Pokuty, rozpoczyna Wielki Post. Natomiast w Kościołach prawosławnych jego początkiem jest poniedziałek po tzw. Niedzieli Przebaczenia.

Jak czytamy w *Opisie obyczajów* Kitowicza, dawniej nie podobna było nie przyjąć popielca: *Na ten popielec zjeżdżali i schodzili do kościołów wszyscy katolickiego wyznania, panowie nawet najwięksi nigdy go*

nie opuszczali. Ale że nie wszyscy byli sposobni w Stępną Środę do przyjęcia tego obrządku, przeto dawano go drugi raz po kościołach w pierwszą niedzielę postu. Nawet chorzy, nie mogący przyjąć popielcu w kościele, prosili o niego, aby im był dany w łóżku.

Tradycje popielcowe celebrowano jednak nie tylko w kościołach, ale i w domach, a nawet na ulicy. *Nie fatygując księży, swawolna młodzież rozdawała go sobie sama, trzepiąc się po głowach workami popiołem napełnionymi albo też wysypując zdradą jedni drugim obojętą pić na głowy pełne miski popiołów*. W Środę Popielcową *niebezpiecznie* było również wyjść z domu na ulicę. Zdarzało się bowiem, że tuż obok nie nie przeczuwającego przechodnia ładował garnek napełniony suchym popiołem, który unosząc się w powietrze obsypywał poszkodowanego. Jak zauważa Kitowicz, nie każdy jednak mógł znieść cierpliwie ten ceremonialny sukni i oczom szkodliwy, co prowadziło do kłótni, a nawet bójek.

Tymczasem w Ewangelii św. Mateusza czytamy: *A gdy pościecie, nie bądźcie smętni jak obłudnicy; szpecą bowiem twarze swoje, aby ludziom pokazać, że poszczą*. Zaprawdę powiadam wam: *Odbierają zapłatę swoją. Ale ty, gdy pościsz, namaść głowę swoją i umy twarz swoją. Aby nie ludzie cię widzieli, że pościsz, lecz Ojciec twój, który jest w ukryciu, odpłaci tobie*.

Ze Środą Popielcową związany jest też cały szereg przysłów ludowych, np. takich: *Gdy w Popielec pogoda służy, suchą wiosną wróży. Jeśli w wstępną środę świecą nocą gwiazdy, kury będą niosły, mówi u nas każdy czy też Gdy w wstępną środę deszcz pada, to rój gąsienic kapustę zjada*.

BEATA SCHÖNWALD

W nich nie kak u nas...(?)

PODRÓŻ ZE STOLICY GÓRALIJE DO STOLICY IMPERIUM

CZĘŚĆ 1.

W pociagu z Jabłonkowa do Pragi nie przytrafiło się nic specjalnego. Niczym nie rozpraszana, z książką w ręku, dotarłam na miejsce na czas. A potem...

Kasjer na praskim dworcu centralnym z zacięciem przekonywał mnie, bym zamiast do Moskwy zakupiła bilet *třebas do Vídně, tam se neztratíš, lidi jsou tam jako my, a hlavně - je tam pořádek*. Ja się jednak zawzięłam: chcę zobaczyć innych ludzi w ich własnym sosie, niech będzie nawet chaotycznym. A ponieważ kolejka za mną zaczęła przejawiać typowe oznaki zniecierpliwienia, warknęłam: - *Dáte mi ten lístek?* Nie dał. Wykupione, i to na miesiąc do przodu. Podobno przez wschodnich bandytów, gangsterów i prostytutki. Szczęśliwcy.

Z Warszawy na Wschód pociagi wyjeżdżają dwa razy dziennie a kasjerzy nie reagują na słowo *Moskwa* histerycznie. Ten mój nie podniósł nawet wzroku, gdy pytał: *-Wagon rosyjski czy polski?*

Rosyjskich było więcej, były tańsze i - dla mnie - pełne mistyki. Wsiadłam do jednego z nich i ogarnęło mnie silne wzruszenie:

Dokąd mnie zawiezie? Czy wyląduję na *cmentarzysku zagubionych ludzkich dusz*? Czy zdołam choć trochę zrozumieć Rosję, której - zdaniem wieszczki - nie sposób ogarnąć rozumem a trzeba ją *czuć*? Czy Rosja jest rzeczywiście odwrotną stroną Europy? Czy naprawdę w Rosji brzozy są bielsze a akordeon pięknie gra? Może spotkam na moskiewskiej ulicy kryształowy egzemplarz znerwicowanego *homo sovieticus*a z ze złośliwych pół uprząwionych dotrże do mnie radosny śpiew

chóralny rumianolichy kobiet-aktorzynek? Kiedy zostaną obrabowane: natychmiast na granicy białoruskiej czy dopiero w stolicy imperium? I czy rzeczywiście bracia ze Wschodu są *inni* i tak potwornie piją?

Pociąg jeszcze nie ruszył a podróżni już zawierali przyjaźnie, zamieniali się miejscami i wymieniali badawcze spojrzenia. Z pojemnych torb (identycznych jak ta, którą popłynął białoruski trup po Wełtawie) wylądowali butelki, stakany, termosy i zagryzki. W wagonie zapachniało kielbasą, cebulą i czosnkiem, zaszczękały sztucce. Powszechna krzątanina dawała odczuć, iż towarzystwo do czegoś się szykuje. *Nu, daaa: przed nami bez mała 2 tysiące kilometrów...*

Śpiącą królową zerwałoby ryknięcie: - *Żydówka?*, a martwą - zapach ryknięcia towarzyszący. A więc jednak jestem *inna*! Odruchowo obmacałam wszystkie kieszenie, torebki i inne zakątki i zakamarki, do których poukrywałam banknoty - przede wszystkim jednodolarowe. Były.

Złotozęby Białorusin Anatolij po kilku minutach jazdy, dowiedziawszy się, że nie jestem ani z Izraela ani z Litwy, a z Czech - wybuchnął gorzkim płaczem. - *Jak Boga kocham, uwierz mi, ja naprawdę nie wiedziałem, dokąd mnie wtedy wysyłano!* Okazało się, że Anatolij, wtedy zapewne jeszcze białozęby, odwiedził nasz kraj. W 1968 r., na czołgu. Nie było kobiet kwiatami obsypujących żołnierzy-wybacwców, było zmieszanie i konsternacja, zarówno w czołgu, jak i wokół niego. - *Rozumiesz, rozkaz to rozkaz*. Major Anatolij podporządkował się ogólnym poleceniom, wprowadzając i utrzymując ład i porządek w Czechosłowacji ponad 10 lat.

AGATA SZCZUZKA

(Cdn.)

Telewizja

SOBOTA 21 LUTEGO

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia 8.00 Wiadomości 8.15 Kłódzko (mag.) 8.35 Ziarno (dla dzieci) 9.00 W-skiersi (mag.) 9.25 Mieszkać z wyobraźnią (mag.) 9.50 Mistrzostwa Świata w lotach narciarskich - Planica 12.15 Kolejka - lista przebojów (mag.) 12.30 Zabawy językiem polskim (teleturniej) 13.00 Wiadomości 13.10 Co pani na to? (pr. public.) 14.00 Ten szalony, szalony świat (film USA) 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Gość Jedyński 17.40 Plebania (s.) 18.05 Sąsiedzi (s.) 18.35 Jaka to melodia? (quiz) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Kleopatra (film USA) 21.45 Śpiewanie na wezwanie (pr. rozryw.) 22.35 Zabawy w Pana Boga (film USA) 0.10 Six-Pack (film franc.).

■ TVP 2

6.55 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem (mag.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Siła zmysłów (film dok.) 9.40 O przyzwoitości i odpowiedzialności 10.00 Walka o wilki czerwone (film dok.) 10.30 Kręciola (dla młodzieży) 10.50 Jetsonowie (s. anim.) 11.15 Ostoja (mag.) 11.40 Fantastyczna podróż (film USA) 13.30 30 ton! Lista, lista 14.00 Famiłiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Wielka gra (teleturniej) 16.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 17.00 Piłka nożna 19.25 Herbatka u Tadeusza (pr. rozryw.) 20.00 Zwierzęta Europy da się lubić... (talk show) 21.55 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport telegam 22.35 Don Wasyl i Cygańskie Gwiazdy - koncert 23.20 Dwa odcienie błękitu (film USA) 1.05 Tajemnica Wyvern (film ang.).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Lis Leon (s. anim.) 7.15 Fortele Jonatana Kota (s. anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Palce lizać (poradnik) 9.00 Świat (mag.) 9.45 Richard Gere - Gwiazdy Hollywoodu (s.) 10.10 Chłopi (s.) 11.00 Bądź zdrow! (mag.) 11.45 Symfonia mazurska (pr. rozryw.) 12.45 Kowalski i Schmidt (mag.) 13.10 Telenowyny (mag.) 13.30 Era Basket Liga Koszykówka 15.45 Megazynek (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Młodzież kontra (pr. public.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziestolatek - 20 lat później (s.) 20.10 Gwiazdy sportu 20.45 Studio pogoda 20.55 Przegląd gospodarczy 21.20 Książka tygodnia (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Sobotni magazyn sportowy 22.40 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Patrol Trójki (mag.) 23.35 Trójkąt bermudzki (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Poplista 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Domowa kawiarenka (mag.) 8.00 Strażnicy czasu (s. anim.) 8.30 Yugioh (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Mop Man (mag.) 10.30 4 x 4 (mag.) 11.00 Samo życie (s.) 12.30 Czarny pies czy biały kot (talk show) 13.30 Pensjonat Pod Różą (s.) 14.30 Domowa kawiarenka (mag.) 15.00 Daleko od noszy (s.) 15.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Asy z klasy (s.) 17.30 Ślub z zaskoczenia (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.05 Rosyjska ruletka (teleturniej) 20.05 Jumpin' Jack Flash (film USA) 22.15 Wersety zbrodni (film USA) 0.15 Wewnętrzna siła (film USA) 1.55 Zostać miss 2 (s.) 2.45 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

7.05 Listy od Feliksa (s.) 7.15 Szamie, otwórz się (s.) 7.45 Daleka podróż za domem (s.) 8.10 Niech żyje S Club! (s.) 8.40 Sto minut wakacji (film pol.) 10.10 Niechciane dzieci 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 Czeska muzyka na Żofinie 12.00 Wiadomości 12.05 W jaki sposób... (mag.) 12.30 Podróż po świecie wina (s. dok.) 13.00 Szczęście domowe 13.30 Mieszkanie to zabawa 13.50 Moda - Ekstrawagancja (mag.) 14.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 16.00 Oczarowani (s.) 16.50 Odbiorca TVC 17.10 Uśmiechy D. Klapki 17.50 Etykieta 18.00 Wiadomości 18.10 Jaś i Baska (bajka) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Nagroda „Tęty” 2003 (pr. rozryw.) 22.05 Młode strzelby 2 (film USA) 23.50 Wiado-

mości 23.55 Bramki, punkty, sekundy 0.05 Seks w wielkim mieście (s.) 0.35 Losowanie „10” szczęśliwych 0.40 Bez uczucia (film USA) 2.20 Star Trek (s.) 3.10 Przepiękna gra.

■ TVC 2

6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Wielki Wóz (mag.) 8.55 Blok kursów jęz. 9.50 PŚ w kombinacji alpejskiej w Libercu 11.00 Klucz (mag.) 11.30 Salon (mag.) 12.05 Każdy umiera w samotności (film czes.) 13.20 PŚ w kombinacji alpejskiej w Libercu 14.05 Świat filmu: M. Forman 15.15 MŚ juniorów w snowboardingu 2004 15.40 Przepiękna gra (s. dok.) 16.35 Czarni baronowie (rep.) 16.45 Ręły: Karłowe Wary - Pilzno 19.35 Euronews 20.00 „Klavier” J. S. Bacha (koncert) 21.50 Nowe odkrycia w starym Egipcie (s. dok.) 22.50 Noc z Andielem (pr. rozryw.) 0.20 Wielka muzyka nocna 2.10 Seks w wielkim mieście (s.) 2.40 Wielka muzyka nocna 4.00 Lista przebojów 5.00 Buster Keaton.

■ NOVA

6.05 Teletubisie (s. anim.) 6.35 Pokemon (s. anim.) 7.00 Beyblade (s. anim.) 7.25 Cudowny świat Walta Disney'a 8.20 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.10 ESO (lista przebojów) 10.20 Stary (s.) 11.25 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Ojciec pilnie poszukiwany (film czes.) 13.50 „Kameňák 2” (pr. dok.) 14.15 FC Tescoma Zlin - SK Slavia Praga 16.25 „Horoskopičiny” (pr. rozryw.) 17.35 Dynastia (s.) 18.30 Dallas (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Molestowanie polityczne (pr. rozryw.) 21.15 Wielki podryw (film USA) 23.40 Puszek (erot. talk show) 0.20 Statek rozkoszy (film USA) 2.15 Dzwonienie do TV Nova 2.40 Zaloty 3.10 Zdrowy dobrobyt 3.50 Ojciec pilnie poszukiwany (film czes.).

■ PRIMA

8.00 NHL Power Week 8.40 Salon samochodowy 9.25 W lot po świecie (s. dok.) 10.20 Perry Mason (s.) 12.10 Julie Lescaut (s.) 13.55 Ogień, lód i dynamit (film niem.) 15.50 Prima TV 16.05 Dempsey i Makepeace (s.) 17.00 Nasz dziadek Józef (film czes.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Sprawa dla dwóch (s.) 21.05 Fałszywy przyjaciel (film USA-kanad.) 22.45 Osaczony (film USA) 0.30 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 1.35 Złodziej (s.) 2.15 Receptariusz dobrych pomysłów 3.10 Świat według Bundych (s.) 3.35 Ciernie.

NIEDZIELA 22 LUTEGO

■ TVP 1

6.00 W słońcu i w deszczu (s.) 6.50 Europa bez miedzy (mag.) 7.35 Przedszkolandia (s.dok.) 8.05 Moda na sukces (s.) 8.30 Nowe przygody Flippera (s.) 9.15 Lippy & Messy (kurs języka ang.) 9.25 Myślisz o kimś? - Wybierz teledysk! 9.50 Mistrzostwa Świata w lotach narciarskich - Planica 12.20 Anioł Pański 12.35 Tydzień (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Kuchnia z Okrasą (mag.) 13.30 Kochamy polskie serie (teleturniej) 14.05 Okno na podwórzu (film USA) 16.00 Dzika Australia (s.dok.) 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Dziennik telewizyjny 17.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 18.00 Lokatorzy (s.) 18.30 Jaka to melodia? (quiz) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Zaginiona (s.) 21.10 Spełniamy marzenia (mag.) 21.45 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym (s.dok.) 22.10 Losowanie audiotę 22.15 Dzika namietność (film USA) 0.05 Prosta historia (film USA).

■ TVP 2

7.00 Zmiennicy (s.) 7.55 Słowo na niedzielę 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Bóg wojny (pr. wojskowy) 9.15 Produkt pod własną marką (pr. public.) 9.30 Staś Drzewiecki gra Koncert e-moll Fryderyka Chopina 10.15 Smak Europy (pr. public.) 10.30 Niezwykłe Hawaje (film dok.) 11.25 Cypryjski smak Podróże kulinarne Roberta Makłowicza (mag.) 11.50 Smak Europy (pr. public.) 12.00 Dziewczyny z Dzikiego Zachodu (film USA) 13.35 Słalom gwiazd 14.00 Famiłiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 16.55 Święta wojna (s.) 17.20 Smak Europy (pr. public.) 17.30 7 dni świat (pr. public.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) 19.30 Tylko futbol (mag.) 20.00 Lubże Szweda lub, czyli 60. urodziny Andersa Bodegarda (pr. rozryw.) 20.55 Ja, alkoholik (s. dok.) 21.25 Zwierzenia kontrolowane (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegam 22.45 Cicho (teatr) 23.45 Ta przeklęta niedziela (film ang.).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Lis Leon (s. anim.) 7.15 Fortele Jonatana Kota (s. anim.) 7.20 Książka dla dzieci (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Zaolzie (mag.) 9.00 Teleplotki (mag.) 9.45 Steve Martin Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Wojenna narzeczona (s.) 11.00 Groch i kapusta (mag.) 11.45 Tam Tam (mag.) 12.15 To jest temat (mag.) 12.45 Z życia Kościoła (mag.) 13.10 Od Rawy do Rawy (pr. muzyczny) 13.35 Pod górę (mag.) 14.00 Klub globtrotera 14.35 Odcienie sukcesu (pr. rozryw.) 15.00 Sprawa na dziś (s.) 15.45 Speed (mag.) 16.15 Aktualności - wydarzenia tygodnia 16.45 Mowa Polska (teleturniej) 17.15 Pokonać depresję 17.35 Teleplotki (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziestolatek - 20 lat później (s.) 19.50 Piłka ręczna (Bystrzyca Lublin - Herz-FTC Budapeszt) 20.45 Studio pogoda 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.20 Bliżej prawa (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielny magazyn sportowy 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Pokonać depresję 0.05 Zawrócono (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Mop Man (mag.) 7.00 4 x 4 (mag.) 7.30 Magazyn religijny 8.00 Lochy i smoki (s. anim.) 8.30 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Poplista 10.30 Słoneczny patrol 8 (s.) 11.30 Johnny i Clyde (film USA) 13.10 Oskar (film franc.) 14.50 Benny Hill (pr. rozryw.) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Informacje 16.05 Carlsberg Winter Festiwal 16.30 Buffy - postrach wampirów 2 (s.) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje 19.05 Kuba Wojewódzki Najlepsze z najlepszych (talk show) 20.05 Pensjonat Pod Różą (s.) 21.05 Dzik (s.) 22.05 13 posterunek (s.) 22.40 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.45 Animaster (mag.) 0.00 Raport specjalny (mag.).

■ TVC 1

6.40 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Daleka podróż za domem (s.) 7.30 Bajkowa niedziela 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 10.00 Obiektyw 10.30 Kalendarium (mag.) 10.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 11.00 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Wprost (mag.) 12.40 Skarby świata (s. dok.) 12.55 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.50 Gdzie pieniądze pomagają 13.55 Skarb króla Dawida (bajka) 14.55 Wędrowki z dinozaurami (s. dok.) 15.25 Niezwykła przyjaźń aktora Jeseniusa (pr. rozryw.) 16.45 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 17.05 Gdzie podziła się ta stara piosenka (pr. muz.) 17.45 Słowo świąteczne P. Kuńesa 18.00 Wiadomości 18.10 Everwood (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Prognoza pogody 19.40 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Gdy zdechnie pies (film czes.) 21.40 Pytania Václava Moravca 22.25 Wiadomości 22.30 Bramki, punkty, sekundy 22.35 Losowanie Sportki 22.40 Komisarz Moulin (s.) 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 M15 (s.) 1.05 Kamera w podróży 2.00 Dwudziestka dwójka 1998 2.40 Nieznajomość nie usprawiedliwia.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.05 Słowo świąteczne 7.10 Pod korcem 7.25 Diagnosta 7.55 Panorama 8.30 Starty 8.50 MŚ juniorów w snowboardingu 2004 9.20 PŚ w kombinacji alpejskiej w Libercu 11.25 Teatr żyje! 12.25 Przewodnik akwautów po oceanie (s. dok.) 13.20 Ścieżki wiary (mag.) 13.55 Ziemia nieznana (s. dok.) 14.15 Studio sport 16.40 Ostatni pociąg z Gun Hill (film USA) 18.10 Obsługiwałam K. Čapka (pr. dok.) 18.45 Między biegunami (rep.) 19.10 Euronews 20.00 Wieczór tematyczny: Koleje (film dok.) 22.30 Dograno (sport) 23.10 Grammy Awards 2004 0.15 Duch marszałka Tito (film chorw.) 1.50 Pytania Václava Moravca 2.35 Blues ze Starej Pekárny 3.10 Salon 3.40 Odbiorca TVC.

■ NOVA

5.40 Kwiatek Alicji (bajka) 6.45 Teletubisie (s. anim.) 7.10 Digimon (s. anim.) 7.35 Beyblade (s. anim.) 8.00 Cudowny świat Walta Disney'a 8.55 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.45 Diagnosta: Morderstwo (s.) 10.35 Columbo (s.) 12.00 Siódemka (pr. public.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.40 Słodki drań (film niem.) 15.25 Chrzyszcz warty miliony (film wlos.) 17.30 Dynastia (s.) 18.25 Dallas (s.) 19.20 T-Mobile RENTA 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 „Paškál” (pr. rozryw.) 21.00 Czechy poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 22.05 Odlam-

ki (mag.) 22.30 Tele tele 23.10 24 godziny (s.) 23.55 Jeden fałszywy ruch (film USA) 2.10 Siódemka 3.10 Odlamki 3.30 P.F. 4.10 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Świat w wojnie (s. dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.30 Niebo a ziemia (film czes.) 11.10 Niedzielny Receptariusz (mag.) 11.40 Drugi oddech (s.) 13.00 Niedzielna partia (pr. public.) 14.00 Detektyw Jarrett (film USA) 15.20 Joe Kidd (film USA) 17.00 Sprawa Kramerów (film USA) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Rejon Wolffa (s.) 20.55 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 21.55 Zemsta (film USA) 0.00 Z archiwum X (s.) 0.25 Niedzielna partia 0.50 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 1.55 Niedzielna partia 2.35 Niedzielny Receptariusz 3.05 Świat według Bundych (s.).

PONIEDZIAŁEK 23 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Budzik (dla dzieci) 9.40 Kolory (dla dzieci) 9.50 Ferie z Jedyńką 10.00 Wilf - pies czarownicy (s. anim.) 10.25 Bez pardonu (s.) 11.10 Kiosk przy Wspólnej 11.30 Gladiatory drugiej wojny światowej (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć 12.40 Wójt Roku 2003 - sylwetki 12.40 Plebania (s.) 13.35 Sprawa dla reportera (pr. public.) 14.05 Bezpieczna zima, ubezpieczony kierowca 14.10 Niepodobni 14.30 Pomysł na życie (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Rafał Kubacki: Ludzie, którym się chce... 15.30 Tak się Polska bawiła Kontrowersje (pr. public.) 16.00 Smak życia (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedynki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Bezpieczna Jedyńka (mag.) 18.25 Echa stadionów 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Niesamowite tajemnice medycyny (film dok.) 21.10 Fryzjer (teatr) 22.35 Pegaz (mag.) 23.05 Monitor Wiadomości 23.20 Biznes perspektywy (mag.) 23.30 Dobre książki (mag.) 0.05 Sklep przy głównej ulicy (film czes.).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 Sześć milionów sekund (s.) 7.40 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.50 Kasztaniaki (s. anim.) 8.05 Na dobre i na złe (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.35 W rytmie salsy (pr. rozryw.) 11.30 Cypryjski smak - Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 11.55 Znaki czasu (mag.) 12.15 Rodzina Leśniewskich (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Jetsonowie (s. anim.) 14.05 Siedem stron świata (s.) 14.35 Ostoja (mag.) 15.00 Mandala - żywa legenda (film dok.) 16.00 Panorama 16.25 Na dobre i na złe (s.) 17.20 Droga do Polski (film dok.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Chleb i wino znakiem pojednania (reportaż) 19.50 Narciarski przewodnik Dwójki (mag.) 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kochaj mnie (s. dok.) 21.25 Świat według Kevina, czyli karnawał po polsku (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegam 22.35 997 (mag.) 23.10 Łańcuch (film USA) 0.45 Liga Mistrzów (mag.).

■ TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Wielkie romanse XX wieku (s. dok.) 9.40 Wieży krwi (s.) 10.45 Sprawa na dziś (s.) 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 12.35 Poznajmy je lepiej (s.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 14.45 ZUS radzi 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Nasze sprawy w parlamencie 16.00 Z krukiem w herbie (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Przegląd gospodarczy (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Sport w TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.50 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.20 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Zwolnieni z życia (film pol.) 0.45 WuWuA (mag. muz.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Viper (s.) 8.55 Daleko od

noszy (s.) 9.25 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.55 Oskar (film franc.) 11.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 12.00 Interwencja (mag.) 12.20 Serca na rozdru (s.) 13.10 TV Market (mag.) 13.25 Twój lekarz (mag.) 13.45 Wystarczy chcieć (mag.) 13.55 Yugioh (s. anim.) 14.25 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.50 Dzik (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Tajne przez poufne (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje 19.10 Viper (s.) 20.10 Awantura o kasę (teleturniej) 21.10 Ognista burza (film USA) 23.05 Biznes Informacje 23.30 Graffiti (pr. public.) 23.45 Bumerang (pr. public.) 0.15 Czarny pies czy biały kot (talk show) 1.15 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.40 Kinobox 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Szamie, otwórz się (s.) 9.00 Arabella (s.) 9.30 Wędrowki z dinozaurami (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Co teraz i co potem? (s.) 10.55 Everwood (s.) 11.40 Życie katolickiego księdza J. Reinsberga (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.25 Ścieżki wiary (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 14.30 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 14.50 Uśmiechy D. Klapki 15.30 Etykieta 15.40 Odbiorca TVC 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Czulki 16.55 Game Page (mag.) 17.15 Pod korcem (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Świat rekordów Guinnessa 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Czarni baronowie (s.) 21.05 Podróżomania 21.35 Wydarzyło się... 21.45 „Klekanie” 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Omerta (s.) 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 Gdzie podziła się ta stara piosenka 0.55 Bananowe rybki 1.25 Sport w świecie 2.00 MaXtreme 2.20 Infiltracja 2.45 Między biegunami.

■ TVC 2

6.10 Wprost 6.40 Wiadomości TVS 7.00 Kalendarium 7.10 Dograno 7.55 Panorama 8.30 Geografia świata (s. dok.) 8.45 Wideoatlas naszej przyrody (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.05 Pierwsza pomoc 12.15 Przewodnik akwautów po oceanie (s. dok.) 13.05 Sto minut wakacji (film pol.) 14.40 Gdzie pieniądze pomagają 14.50 Życie między samochodami Tatra (film dok.) 15.20 M15 (s.) 16.10 Kwartet 16.40 MaXtreme 17.00 Sport w świecie 17.35 Wielki Wóz (mag.) 18.05 LeGaTo (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Time out (sport) 19.40 Smeczek (mag.) 20.00 Stalin (s. dok.) 20.55 Piękne zguby (talk show) 21.25 Męska sprawa (film pol.) 21.50 Cześć Tereska (film pol.) 23.20 Pink Floyd: Dark Side Of The Moon (pr. muz.) 23.50 Poszukiwania al-Kaidy 0.50 Terra musica 1.30 Nowe odkrycia w starym Egipcie 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Worldnet 4.00 Blok kursów jęz.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Na przedmieściach (film USA) 11.50 Lekcje gotowania 12.25 Trzy życia Sofii (s.) 13.10 Na południe (s.) 14.00 Kachorra (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Proszę o uśmiech! (pr. rozryw.) 20.45 Pełne zanurzenie (film USA) 22.30 Adwokat w kąpielówkach (film USA) 0.00 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.05 Skryta namietność (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.55 Prima jazda 11.50 Zeznania martwych oczu (film czes.) 13.25 Raymonda każdy lubi (s.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.30 Melrose Place (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 FC Banik Ostrawa - 1 FC Synot 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Córka prezydenta (film USA) 21.50 Halifax, psychiatra sądowy (s.) 23.40 Na temat! 23.50 Policja z Palm Beach (s.) 0.40 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 1.45 Następny dzień w raju (film USA) 3.25 Świat według Bundych (s.) 3.50 Sauna.

Televizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 20. 2. 2004 obchodził swoje zacne 85. urodziny pan

JÓZEF RASZYK

z Łąk (obecnie Karwina Miasto, były redaktor GL). Dużo szczęścia, zdrowia i pomyślności jak w życiu prywatnym tak i społecznym oraz tradycyjnych Sto lat życzą żona Zofia, córka Halina i syn Robert z rodzinami. GL-087

Dnia 21 lutego 2004 obchodziłby 100. rocznicę urodzin nasz Drogi Ojciec

śp. RUDOLF FISMOL

z Orłowej Lutyni. Z szacunkiem i wdzięcznością wspominają córki Edyta i Marta z rodzinami. RK-026

*Już ostatni za górami promień słońca zgaś.
Zbawicielu, zostań z nami nie opuszczaj nas.*

W czwartek 19 lutego minęła pierwsza smutna rocznica zgonu naszej Drogiej

śp. ANIËLKI KLUSOWEJ

z domu Szwanchar zamieszkałej w Jabłonkowie nr. 243.

*Każdego dnia wnet z raną,
brakujesz nam kochana.*

Tym którzy wspominają, dziękuję w imieniu najbliższej rodziuki mąż Janek. GL-054

*Odszedł od nas, lecz ślady
Twej pracy i miłości pozostały.*

Dnia 23. 2. 2004 minie druga rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. PAWŁA KURKA

z Piosecznej. Z miłością i szacunkiem wspominają żona oraz córki z rodzinami. AD-029

Dnia 23 lutego i 26 lutego 2004 mija piąta i piętnasta rocznica śmierci naszych Ukochanych Rodziców, Dziadków, Teściów

śp. ANNY i LEOPOLDA WAŁOSZKÓW

z Suchej Górnej. Z miłością i szacunkiem wspominają i o cichą modlitwę proszą córka i syn z rodzinami. GL-076

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Polaroidy - premiera (21, godz. 17.30). s **HAWIERZÓW:** Kariera Artura Ui (23, godz. 18.00, grupa HAP, SGP). **SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN:** Za sceną (22, godz. 17.30, grupa C).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Looney Tunes znnowu w akcji (21, 22, godz. 15.30). „Jak básníci netrácet naději” (21-23, godz. 17.45, 20.00), **Reflex:** Zakręcony piątek (21, 22, godz. 17.00, 20.00), Desperado (23, godz. 17.00, 20.00), Ex: Fanny i Alexander (21, godz. 19.00), Dziecko Rosemary (22, godz. 19.00), Przygoda z Tokio (23, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN - Central:** Władca Pierścieni: Powrót króla (21-23, godz. 18.00), **TRZYNIEC - Kosmos:** „Jak básníci netrácet naději” (21, 22, godz. 20.00 23, godz. 17.30, 20.00), Desperado 2 (21, 22, godz. 17.30), **BYSTRZYCA** Życie szybko, umierać młodo (21, godz. 18.00).

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa

Dnia 22. 2. 2004 upłynie 7 lat kiedy od nas odeszła na zawsze nasza Kochana Żona, Matka i Babcia

śp. STANISŁAWA SZABESTA

Tych, którzy Ją znali, prosimy o modlitwę i pamięć o Niej. Msza Św. o spój Jej duszy zostanie odprawiona w niedzielę 22. 2. 2004 o godz. 10.30 w kościele parafialnym w Jabłonkowie. Mąż, córka i syn z rodzinami. AD-011

Dnia 23 lutego 2004 mija 12. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. WŁADYSŁAWA KOŁATKA

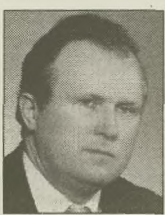
ze Stonawy. O chwilę wspomnień prosi córka Renata z rodziną. RK-028

Dnia 22. 2. 2004 mija 8. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. JANA MUCHY

z Czeskiego Cieszyńska. Z żalem, miłością i wdzięcznością wspominają żona, córka i cała rodzina. AL-018

Dnia 20 lutego mija pierwsza smutna rocznica, kiedy nas na zawsze opuścił

śp. KAZIMIERZ STEC

z Oldrzychowic. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-085

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 18. 2. 2004 zmarł w wieku 88 lat nasz Ukochany Ojciec, Teść, Dziadek i Pradziadek

śp. FERDYNAND KUBICA

z Czeskiego Cieszyńska. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 23. 2. br. o godz. 13-tej z kaplicy cmentarnej w Orłowej. Zasmucona rodzina. AL-019

Wyrazy głębokiego współczucia
pani MARI LISZKOWEJ

z powodu zgonu Matki składa dyrekcja i wszyscy współpracownicy z przedszkola i szkoły w Karwinie Fryszacie. GL-088

„Koi jaki jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.
GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 29. 2. wystawy „Soni Pryszcz-Botor „Fobie”, Anny Kowalczyk-Klus „Jasność i mrok”, „Albatros - sztuka współczesna ze Szkocji”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

Co na antenie

MAGAZYN ZAOLZIE TV Katowice (22, godz. 8.45). **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

CZ. CIESZYN - przedszkole Na Rozwoju, ul. Akacjowa zaprasza wszystkie dzieci, które chciałyby w przyszłości chodzić do nas, na karnawał 28. 2. o godz. 14.30 w ośrodku „Střelnice”. Czekają na was wspaniałe zabawy, fajni koledzy i smaczny bufet. Zapraszamy.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnice 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Fryszacie (przy rynku);
e-mail: ogłoszenia@glosludu.cz.

605 817 993 bilety będą do nabycia na miejscu.

▲ Klub Seniora zaprasza 24. 2. o godz. 16.00 do Domu PZKO na prelekcję A. Tomanka pt. „Coś - niecoś o pszczołach i miodzie”.

OLBRACHCICE - Klub Seniora zaprasza na spotkanie klubowe 26. 2. o godz. 16.00 do Domu PZKO.

ORŁOWA OBWÓD - zebranie Rady Obwodowej odbędzie się 26. 2. o godz. 17.00 w Porębie.

ORŁOWA LUTYNIA - MSz i szkoła zapraszają serdecznie 28. 2. o godz. 15.00 do Domu Kultury na karnawał.

WĘDRYNIA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza 23. 2. o godz. 15.00 do Czytelni na Spotkanie Ostatkowe.

UWAGA - byli tancerze zespołu PZKO Łazy, spotykamy się 28. 2. o godz. 15.00 w salce PZKO przy ul. Bożka, Cz. Cieszyn. Informacje: 558 637 994.

ZG PZKO zaprasza miejscowe koła do zakupu znaczków członkowskich na rok 2004 w biurze ZG PZKO w poczt w godz. 8-16.

PZKO - informuje, że w dniach 27-31.5. jest organizowana wycieczka do Wilna i okolicy. Zgłoszenia do 31.3. wraz z zaliczką 2000 Kc są przyjmowane w sekretariacie ZG PZKO Cz. Cieszyn, Střelnice 28. Tam można otrzymać również program wycieczki. Tel: 558 711 582.

Wystawy

**TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALE-
ZRIA:** do 29. 2. wystawa „Beskid Śląski” w malarstwie Pawła Wałacha.

▲ **BIAŁA GALERIA:** do 28. 3. wysta-

wa obrazów R. Filipowej. Otwarte po-pt: 9-15.

▲ **„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat:** do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18. **SALA MANESA, DK Karwina:** do 12. 3. wystawa Stanisława Zorman „Anomalia drewna”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 12. 3. Międzynarodowa wystawa słowackich artystów Gity i Petra Matisów. Otwarte po-pt: 10-16.

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE, Karwina: wystawa fotografii Aleša Milerskiego. Otwarte po, sr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8.00-14.30

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyń- nie, **Główni t. 3:** stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”, do 13. 6. wystawa „Cieszyńskie gazety”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwał-** dzie: stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, ul. Děl-** nická 14: do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Warty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem. Inf. pod nr tel. 558 325 546.

GL-086

PLANY OBEJMUJĄ POLAKÓW I ARTYSTÓW Z NASZEGO REGIONU Będzie w czym wybierać

KARWINA (o) - Ciekawie zapowiada się tegoroczny plan wystaw Centrum Plastycznego CHAGALL. Jak już informowaliśmy, w reprezentacyjnej Galerii Zamkowej w Karwinie Fryszacie oglądać można obecnie (już tylko do końca lutego) wystawę Grupy Chagall. Tuż po niej przygotowywana jest ekspozycja *Karwina w sztuce plastycznej*. Pomyśl powstał w trakcie organizowania podobnej wystawy, którą jest otwarta do 10 marca *Ostrawa w sztuce plastycznej* w Galerii Autorskiej Chagall w Ostrawie.

Na karwińskiej wystawie oglądać będzie można prace wielu znanych w naszym regionie artystów. Wspomnijmy chociażby nieżyjących - Franciszka Świdra, Dominika Figurnego, Rudolfa Żebroka, Jindřicha Wielgusa, Oldřicha Bijoka, Otakara Barana, Henryka Nitę, Władysława Zakrzewskiego czy też współczesnych - Edgara Barana, Zbigniewa Kubeczkę, Tadeusza Wrątnego, Waltra Taszka, Romana Schmuckera, Oldřicha Kodeš, zdjęcia Edmunda Kijonki i Petra Pavliňáka i in. Wystawie towarzyszyć będzie katalog.

Od 9 marca do 12 kwietnia w Gale-

rii Chagall - Librex w Ostrawie przygotowywana jest prezentacja twórczości Edgara Barana - członka Stowarzyszenia Artystów Plastyków przy ZG PZKO. Trochę później - od 8 czerwca do 12 lipca przedstawi się tu z okazji swego jubileuszu życiowego karwiński malarz Vladislav Oslik. Po nim natomiast - od 13 lipca do 9 sierpnia również z okazji swego jubileuszu życiowego zaprezentuje tu swe obrazy i grafiki Bronisław Firla.

Poza plastykami z naszego regionu propozycja Galerii obejmuje szereg wystaw czołowych artystów czeskich. Wspomnijmy m.in. Vladimíra Komárka, Otę Janečkę, Jana Kanyže czy też artystę pracującego ze szkłem Bohumila Eliáša oraz popularnych Jana i Sarę Saudků.

Warto również wspomnieć o Galerii im. Josefa Manesa Miejskiego Domu Kultury w Karwinie Nowym Mieście gdzie z okazji 80. urodzin przedstawi swój dorobek życiowy malarz Oskar Pawlas - przewodniczący Stowarzyszenia Artystów Plastyków.

Do dyspozycji zdjęcie z karwińskiej wystawy Grupy CHAGALL.

Członkowie grupy CHAGALL na wernisżu w Galerii Zamkowej w Karwinie Fryszacie. Fot. EDMUND KIJONKA

LUTYŃSKIE TANGO we Frysztacie

Klub Propozycji we Frysztacie kontynuując aktywną działalność społeczną, tegoroczną pracę klubową rozpoczyna od spotkania autorskiego. Autorka „Lutyńskiego tanga” Otylia Toboła przyjęła propozycję wzięcia udziału w spotkaniu klubowym.

Wyczerpany 1. nakład książki potwierdza fakt, że poruszony przez autorkę temat, walki Zaolziaków z okupantem hitlerowskim nie jest nam obcy, jest to temat „rzeka”, stale odkrywający nowe wydarzenia, nowe zjawiska, nowe postaci bohaterskich Polaków Śląska Cieszyńskiego.

Dużo pochwalnych recenzji na ten temat zastało już napisanych

i wypowiedzianych wiele pochwalnych słów w stronę autorki. Po przeczytaniu tej pasjonującej dla każdego Zaolziaka i nie tylko - lektury, patrzę na pokolenie naszych rodziców, Polaków zza Olzy, z jeszcze większym szacunkiem, sentymentem i uznaniem. To oni podjęli ten ciężki trud walki z niemieckim faszyzmem, dając w stawkę najcenniejsze, co posiadali, życie. Nie tylko nie bali się zostać Polakami, ale jeszcze mieli odwagę zostać bohaterami II wojny św. Powojenny układ polityczny państwa polskiego nie wliczył ich w rejestr bohaterów, wręcz odwrotnie, represjonował ich i prześladował. Uważam, że „Lutyńskie tango” jako literaturę faktu II wojny bohaterskich czynów Zaolzia powinna przeczytać nasza młodzież, bo pomogłoby jej w lepszym rozpoznaniu przynależności do ojczyzny, naszej małej, Śląska Cieszyńskiego, ale także bohaterskiej i nigdy nie oddalającej się od Macierzy.

Na pewno to spotkanie autorskie będzie okazją dla wszystkich na wtorkowym Klubie Propozycji do wypowiedzenia się, ale i udowodnienia jeszcze nie uwidocz-nionych faktów, czynów i spostrzeżeń. O tym na spotkaniu chcemy mówić i zapraszamy do dyskusji chętnych 24. 2. o godz. 17.00.

Dzisiaj o godz. 17.30 odbędzie się w teatrze w Cz. Cieszyńskie premiera dramatu Marka Ravenhill'a POLAROIDY. Styczińska próba otwarta tego spektaklu, którą obejrzało wielu młodych widzów, wywołała sporo emocji. Po spektaklu w Klubie Teatralnym koncert zespołu GLAYZY.

Fot. WIESŁAW PRZECZEK

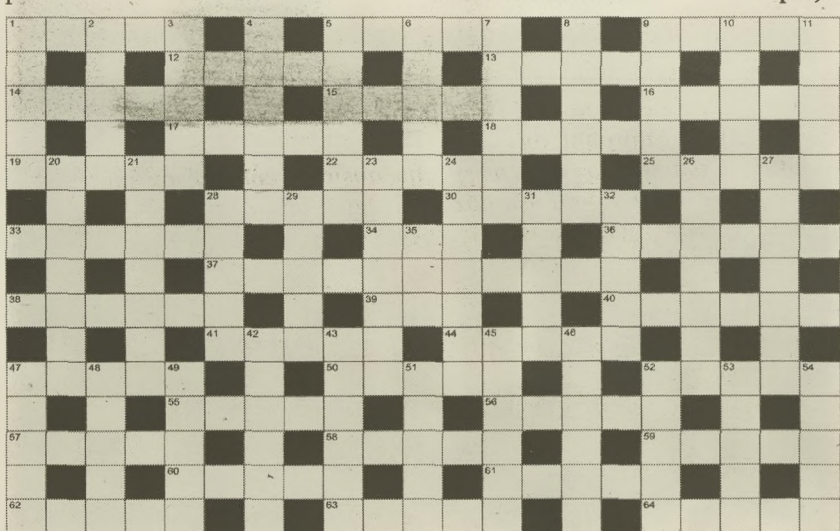
DANUTA ONDRUCHOWA

Krzyżówka

Poziomo: 1. z Ikarem latał, 5. urok, 9. stały lub tymczasowy, 12. o przekazie cię powiadomi, 13. żona Gorbaczowa, 14. Troja., 15. @, 16. taniec rodem z Brazylii, 17. do pukania w niego, 18. babiniec sułtana, 19. naja fakira, 22. Kuleja szkolił, 25. postać, 28. nie zawsze rośnie w banku, 30. jesienią w ogrodzie, 33. konkrety, 34. ojciec literatury polskiej, 36. np. reklamowa, 37. krtań nim obejrzy, 38. służył u Sonnenbruchów, 39. syn Posejdona, 40. po prostu złudzenie, 41. psychoanalizę stworzył, 44. polski tesil, 47. lyk duży, 50. lutnia Wołocha, 52. „bambusowy” miś, 55. po hasle, 56. taka sobie myjka., 57. Błażeja w TVP, 58. konkurent Nissana, 59. bardzo wolno dla muzyka, 60. awantura z rękoczynami, 61. atak z powietrza, 62. z lewej komory wychodzi, 63. też idzie do Unii, 64. obrzydliwostwo paskudne.

Pionowo: 1. nie zaszkodzi po obiedzie, 2. przód łajby, 3. w ręku kawalerzysty, 4. garnitur dżudoki, 5. na przystani, 6. ruska rieką, 7. Niemieckie rekiem skomponował, 8. nadzienie poduszki, 9. siwe we włosach, 10. Murzynek Tuwima, 11. jeszcze nie siano, 20. Australia, Nowa Zelandia itd., 21. śledź marynowany, 23. groźne w USA, 24. z żółtek, musztardy, oliwy i przypraw go zrobisz, 26. twarda na zółtuiu, 27. z rodziny szpaków w Afryce lata, 28. za następcę Mahometa uważany, 29. stero-wieć Amundsena, 31. opłata stała, 32. złotówka Hindusa, 35. twoje własne ja, 42. zawieszenie broni, 43. malowniczy jamochłon, 45. morze przez atol odcięte, 46. Italię dowodził, 47. ma 47 strun i 7 pedałów, 48. dzieło nie tylko literackie, 49. podróżna z uszami, 51. kształtny u Kurnikowej, 52. na wierzchu go nosisz, 53. nogach Małysz, 54. dodatnia w elektrolicie.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 14. 2. 2004

Poziomo: 1. BLAGIER, 5. BASISTA, 9. OPACTWO, 12. OBERTAS, 14. KLAQUIER, 16. ANAPA, 18. PASEK, 20. UTAH, 22. ALARM, 24. TARO, 25. DYKTAT, 26. OSIŁEK, 27. FAŁD, 29. RETOR, 30. LEDA, 32. LORELEI, 34. TANCERZ, 36. MANDRYL, 37. ALKAZAR, 40. ZAWIEJA, 43. ARES, 44. CĘTKA, 45. KANT, 47. WYBUCH, 48. TRZASK, 49. OPAL, 50. ARMCO, 53. TORT, 54. SEKTA, 56. ZROST, 59. CZYSTKA, 60. SKAWINA, 61. DZIURKA, 62. ARANŻER, 63. DROBINA.

Pionowo: 1. BEOWULF, 2. ABECADŁO, 3. IATA, 4. ROSA, 5. BOKS, 6. SMAK, 7. SPINAKER, 8. AUREOLA, 10. ARAL, 11. TOPR, 13. ANATOL, 15. LEGION, 17. PATRIARCHAT, 19. AMORTYZATOR, 21. HYDROKSYL, 23. ANTIDOTUM, 24. TELETEKST, 28. ALWAR, 31. DZBAN, 33. EMA, 35. ALA, 38. LEWATYWA, 39. ZAULEK, 41. WRZASK, 42. JAKOBINI, 43. ABORCJA, 46. TATIANA, 51. RAKI, 52. CZAR, 54. STAŻ, 55. KADR, 57. OSAD, 58. TAJÓ.

Wydarzenia Sportowe

MICHAŁ KURZEJA, DEFENSYWNY POMOCNIK FUTBOLU TRZYNIEC:

Z utęsknieniem czekam na wiosnę

W zeszłym roku trener Futbolu Trzyniec Zdeněk Demblinny sprowadził z Biejska Białej pod Jaworowy defensywnego pomocnika Michała Kurzeję. Polak w sezonie 2002/2003 w dużym stopniu przyczynił się do uratowania trzeciej ligi w Trzyniecu. Również w tegorocznej edycji rozgrywek Michał Kurzeja spłusuje się bardzo dobrze. Trzyniec na półmetku MŚLF zajmuje ósmą lokatę w tabeli.

Jaki jest twoim zdaniem tegoroczny zimowy okres przygotowawczy trzynieckiego zespołu?

Muszę powiedzieć, że w tym roku treningi są dosyć ostre. Myślę, że zaliczyliśmy już sporo kilometrów. Ja jednak nie uczestniczyłem we wszystkich zajęciach, ale z rozmów z chłopcami wynika, że trener Demblinny podchodzi do sprawy bardzo poważnie. Ale tak po prostu musi być. Wiadomo, że zimą zawsze trzeba popracować, by w pozostałej części roku móc grać z pełnym zaangażowaniem.

Rozumiem, że przygotowujesz się też indywidualnie...

Tak, trener wypracował dla mnie również indywidualny plan zajęć. Jeżeli tylko nadarzy się okazja, przyjeżdżam do Trzyna i trenuję z bramkarzami. Poza tym przygotowuję się indywidualnie w Cieszynie, w którym pracuję i tymczasowo mieszkam.

Można zauważyć, że zimowe katorgi przełożyły się trochę negatywnie na grę w pierwszych meczach sparingowych...

Na pewno, bo każdy okres przygotowawczy ma to do siebie, że biegania jest dużo i nogi boją. Podczas sparingów jest mniej gry, zawodnikom brakuje świeżości i ogrania. Warunki, w jakich rozgrywaliśmy mecze, były bardzo zróżnicowane. Trudno więc określić, jaką formę prezentujemy obecnie drużyna. Ważna jest sama gra, do wyników nie trzeba przykładać większej wagi. Musimy się odpo-

wiednio przygotować do sezonu, żeby potem móc walczyć o jak najlepszą lokatę.

Z pewnością z niecierpliwością oczekujesz pierwszej wiosennej kolejki...

Chyba jak każdy inny piłkarz nie mogę doczekać się wiosny. Zima jest długa i ten okres przygotowawczy się przeciąga. Czekam z utęsknieniem na wiosnę - żeby ten śnieg wreszcie stopniał i można było grać. Ważne jest, by było o co walczyć.

Do jakiego stopnia minimalne zmiany w drużynie odbijają się na wynikach?

Sam fakt, że w zimowym okresie nasza kadra nie doznała poważniejszych zmian, jest dużym plusem. Wydaje mi się, że powinniśmy być bardziej zgrani, niż w pierwszej części sezonu. Ważne, że z wyjątkiem Petra Zbončáka wszyscy ci, którzy grali jesienią, pozostali w zespole. W dodatku przyszło trzech innych zawodników, którzy uzupełnili drużynę, więc powinno być równie dobrze, jak w pierwszej części rozgrywek.

Jaki jest cel drużyny w wiosennej rundzie rozgrywek?

Wydaje mi się, że stać nas na wyższą lokatę w tabeli. Jak będzie w rzeczywistości, pokażą mecze ligowe. Jeżeli będziemy grać z pełnym zaangażowaniem, na pewno przesuniemy się o dwa lub trzy miejsca wyżej. W naszym zasięgu z pewnością jest gra w granicach piętego, szóstego miejsca.

Michał Kurzeja.

Fot. ROMAN BASELIDES

W Trzyniecu jesteś już ponad rok. Czy gra pod Jaworowym przynosi ci taką satysfakcję, jakiej się spodziewałeś?

Trzyniec to moim zdaniem dobrze poukładany zespół. Jest tutaj niezła baza treningowa, w dobrym stanie są też boiska oraz tereny do biegania. Jeśli zaś chodzi o samo miasto, to praca w Cieszynie nie pozwala mi na to, żeby z chłopakami gdzieś wychodzić. Ale generalnie nie mam powodów do narzekania. Z gry w Trzyniecu jestem naprawdę bardzo zadowolony. Poznałem nowych kolegów, a poza tym do Trzyna mam z Cieszyna bardzo blisko. Lata płyną, więc niewykluczone, że w Trzyniecu nawet zakończę swoją karierę piłkarską. Jeżeli dopisze zdrowie i trener nadal będzie chciał korzystać z moich usług, to w Trzyniecu pozostanę aż do zamknięcia kariery.

Rozmawiał ROMAN BASELIDES

Nasza oferta

- I LIGA PIŁKARSKA: Banik Ostrawa - FC Synot (w poniedziałek o godz. 16.45, TV Prima).
- TIPSPORT EKSTRA LIGA HOKEJA NA LODZIE: Witkowice - Kladno (jutro, 17.00).
- INTERLIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH: Karwina - Allrisk Praga (jutro, 10.30).
- ĆWIERĆFINAŁ I LIGI FLORBALU: Witkowice - Hawierzów (dzisiaj, 16.00).
- ZIMOWE TURNIEJE PIŁKARSKIE, Wracimów: IRP Cz. Cieszyn - Wracimów (dzisiaj, 10.20), G. Bładowice - Rzepiszcz (dzisiaj, 12.10), Bogumin - Lokomotywa Piotrowice (jutro, 10.20). Turniej na boisku ĆSAD Hawierzów: Sł. Hawierzów - MKF Karwina (dzisiaj, 8.30), Metyłowice - Stonawa (dzisiaj, 10.10), SKF Hawierzów - ĆSAD Hawierzów (dzisiaj, 11.50), FK Hawierzów - Cierlicko (dzisiaj, 13.30).
- SPARING PIŁKARSKI: Banik Olbrachcice - Futbol Trzyniec (dzisiaj, 10.15), Sławia Orlowa - Beneszów Dolny (dzisiaj, 10.00).

(Opr. jb)

INTERLIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

Banik spada w tabeli

Piłkarze ręczni Banika Karwina przegrali w Interlidze trzeci mecz z rzędu i spadli z pierwszego na trzecie miejsce w tabeli. Podopieczni trenera Jiřego Kerkta ulegli na wyjeździe 16:32 Powaskiej Bystrzycy. W śródownym meczu na szczycie drużyna Frydku-Mistku pokonała na własnym parkiecie 28:26 Preszów i awansowała na drugą pozycję w tabeli. To chyba koniec złudzeń o hegemonii Banika Karwina w tym sezonie. Po odejściu z karwińskiego klubu kluczowych szczypiornistów zespół ten znajduje się w trudnej pozycji. Ekipy Frydku-Mistku, Koszyc i Preszowa dysponują obecnie o wiele silniejszą kadrą zawodników.

● POWASKA BYSTRZYCA - KARWINA 32:16 (18:3). Goście fatalnie spisali się zwłaszcza w pierwszej połowie. Gra przypominała mocno zabawę kotka z myszką. Karwiniacy popełniali sporo błędów w obronie i nic dziwnego, że w 23. minucie gospodarze

przebili 14:2. Podopieczni trenera Kerkta ocknęli się dopiero po przerwie, ale sporej straty nie można już było odrobić. W drugiej odsłonie na pochwały w zespole Banika zasłużył Rostislav Brůna - autor sześciu bramek. Gospodarze odnieśli zasłużone zwycięstwo. Powody do satysfakcji miał też nowy szkoleniowiec Powaskiej Bystrzycy, Josef Hanták, który zmienił na tym stanowisku Ivana Hrgaša (ongiś również trenera Karwiny).

Bramki dla Karwiny: Rostislav Brůna 6, Bednařik 4, Zdráhala 2/1, Sobol 2, Szymanski i Szymon po 1. Siódemki: 7/5: 4/1, sędziowali Kavulič, Sivák, kary 6/10 (czk Horák - HCB), widzów 1000. Lokaty: 1. Koszyce 33, 2. Frydek-Mistek 32, 3. Karwina 32, 4. Preszów 31, 5. Dukla Praga 30 pkt. JUTRO: Karwina - Allrisk Praga (10.30), spotkanie retransmitować będzie o godz. 15.30 kanał TVC 2. (jb, Ok)

Sport Polski

□ MAŁYSZ NA RAZIE SZÓSTY. Adam Małysz zajmuje 6. miejsce po pierwszym dniu mistrzostw świata w lotach narciarskich, które od wczoraj odbywają się w słoweńskiej Planicy. Na Velikance trzykrotny mistrz świata oddał skoki na odległość 187,5 metra oraz 215,5 metra i otrzymał łączną notę 390,6 pkt. Liderem jest nieoczekiwanie Georg Spaeth. Mistrza świata wyłonią dzisiejsze dwie kolejne serie, które łącznie z piątkowymi złożą się na ostateczne wyniki. 30. miejsce po pierwszym dniu imprezy zajmuje Mateusz Rutkowski.

□ ZŁOTY SIKORA. Tomasz Sikora (Dynamit Chorzów) zdobył złoty medal w biegu na dochodzenie na 12,5

km w biathlonowych mistrzostwach Europy w Raubiczach na Białorusi. Kolejni zawodnicy stracili do Sikory ponad dwie minuty. Drugi był Norweg Alexander Os, a trzeci Rosjanin Jewgienij Trebuczenko. W środę Sikora został wicemistrzem Europy w sprincie na 10 km. Sikora, wice-mistrz świata sprzed tygodnia w biegu na 20 km, bardzo dobrze spisywał się na strzelnicy - w czterech strzelaniach nie popełnił żadnego błędu. Mylili się za to jego najgroźniejsi rywale - Syman (aż sześć pudeł) i trzeci w sprincie inny Białorusin Władimir Draczew (pięć rund karnych). Dobrze spisał się Wiesław Ziemianin, który przesunął się z ósmego miejsca

w sprincie na piątą lokatę. Do brązowego medalu zabrakło mu niespełna 14 sekund.

□ DZIŚ POLSKA - WYSPI OWCZE. Piętnastu piłkarzy pozostało na zgrupowaniu w hiszpańskiej miejscowości Chiclana de la Frontera przed dzisiejszym meczem Polaków z Wyspami Owczymi (trener Paweł Janas choruje na grype). Zgodnie z planem zawodnicy z klubów zagranicznych oraz piłkarze występującego w Pucharze UEFA Groclinu Dyskobolia Grodzisk Wlkp. opuścili zgrupowanie po śródownym meczu ze Słowenią (2:0). Bramki w wygranym sparingu ze Słowenią zdobyli Sebastian Miła (24.) i Andrzej Niedzielan. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Płynie prąd, będzie gaz **str. 3**

Jak się w to włączyć **str. 4**

Pokonkursowe refleksje **str. 5**

Mocny akcent Banika Karwina **str. 8**

WTOREK
24 LUTEGO 2004
NR 23
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

PARK MIEJSKI OZDOBIĄ LIPY I JAWORY

Drzewo za drzewko

HAWIERZÓW (wak) - Duże emocje wśród hawierzowian wzbudza wycinka drzew w parku centralnym.

- Telefony w tej sprawie odbieramy od chwili, kiedy trzy lata temu rozpoczęto rekonstrukcję tego miejsca, po dziś dzień. W myśl koncepcji zagospodarowania parku jeszcze kilka drzew będzie musiało iść pod piłę - informuje **Jana Pondělíčková**, rzecznik prasowy magistratu.

Pracownicy w wydziale Środowiska Naturalnego przy hawierzowskim UM zapewniają, że przed wydaniem decyzji o wycięciu drzewa, wzięte są wszystkie argumenty. Twierdzą, że bez powodów zezwoleń nie wydają. Wycinane są suche, chore drzewa. Zdrowe usuwa się wtedy, gdy negatywnie wpływają na sąsiednie: akacje i topole zagłuszają np. bardziej wartościowe gatunki. Usunięte też zostały lub zostaną drzewa na trasie nowych

alejek. Większość z nich to samosiejki, które spowodowały, że park zaczął się rozrastać niczym las.

Nie każda jednak wycinka drzewa lub przycinanie gałęzi wymaga zezwolenia. Bez niego można bowiem usunąć drzewa rosnące w pasach przydrożnych, i które stanowią zagrożenie dla ruchu drogowego, a także suche, chore i spróchniałe oraz te, wysadzone przed laty, w nieodpowiednim miejscu. Wiele z nich (chodzi przede wszystkim o topole), ze względu na rozrastanie się korzeni, niszczy teraz przewody kanalizacyjne i ciepłne. Wysokie krzywe drzewo, może nawet uszkodzić dom, nie mówiąc o zasłanianiu światła.

W zamian za usunięte drzewa w centrum i na obrzeżach miasta sadi się nowe. Najczęściej są to lipy, jesiony i jawory. Rzadko wybierane są iglaki. Te bowiem drzewka lub krzewy padają najczęściej łupem złodziei.

Wyróżnienia dla krwiodawców

BOGUMIN (wak) - Nagrody pieniężne w wysokości od 1,5 do 3 tys. koron wręczone zostaną bogumińskim honorowym krwiodawcom na dzisiejszym uroczystym spotkaniu, które odbędzie się o godz. 15 w sali obrzędów miejscowego ratusza.

W tym roku pieniądze z rąk przedstawicieli miasta oraz Organizacji Powiatowej Czeskiego Czerwonego Krzyża odbiorą 22 osoby-nosiciele Srebrnych Plaket dra Janskiego oraz 10 osób-nosicieli Złotych Plaket dra Janskiego. Wśród odznaczonych znajdzie się również dwóch krwiodawców, którym w tym roku przyznano - za 80 odbiorów krwi - Złote Krzyże III stopnia.

Pytanie do:

ANNY KONDERLOWEJ wójta Bystrzycy:

Czy samorząd włoski pomoże bystrzyckim pezetkaowcom przy planowanym remoncie i poszerzeniu Domu PZKO?

Do tej pory nie dotarła do naszego urzędu prośba dotycząca przyznania środków na remont siedziby MK PZKO, dlatego przedsięwzięcie to na razie nie zostało uwzględnione w tegorocznym budżecie. Tereń, na których znajdują się obiekty koła PZKO, nie są już własnością gminy, dlatego nie możemy zabiegać o przyznanie nam dotacji na rozbudowę Domu PZKO. Jeżeli jednak członkowie samorządu uchwalą pomoc finansową dla Koła, to zadanie i remont tego obiektu na pewno wesprzemy środkami finansowymi.

Pogoda

WTOREK - Zachmurzenie umiarkowane wzrastające do dużego, lokalnie przelotne opady śniegu. Temperatura w dzień od -2 do 2 st. C, nocą od -7 do -3 st. C.

ŚRODA - Zachmurzenie umiarkowane, temperatury w dzień od 0 do 4 st. C, nocą od -6 do -2 lokalnie do -8 st. C.

Nie tylko o wyborach

Organy centralne Ruchu Politycznego Coexistentia-Wspólnota podejmowały w lutym temat wyborów, polityki komunalnej, szkolnictwa i in.

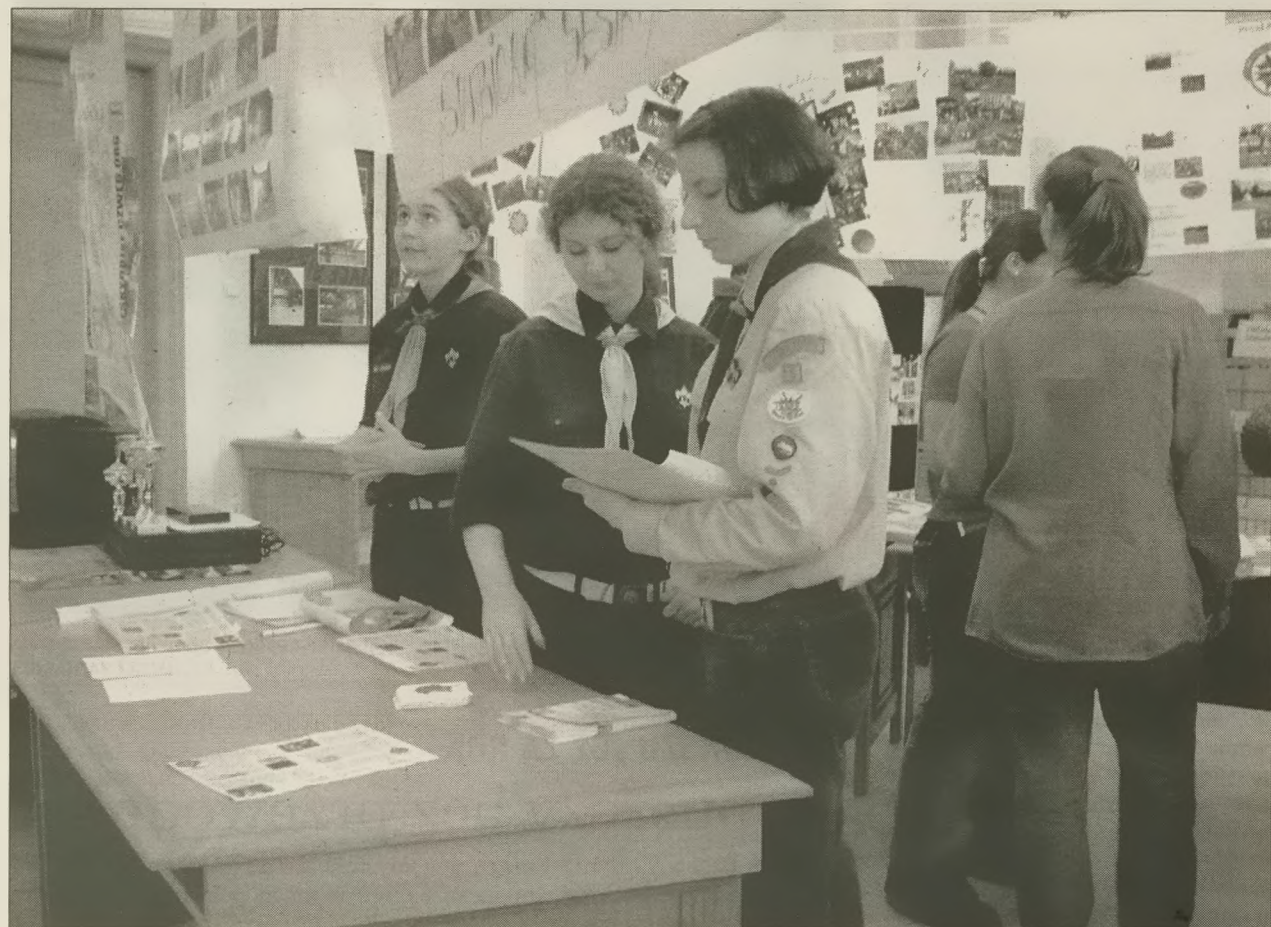
Głównym tematem lutowego zebrania Rady Wykonawczej Ruchu była problematyka wyborcza. Wspólnota nie będzie zgłaszać listy kandydackiej, członkowie Ruchu mogą brać udział w wyborach, startując z innych list wyborczych. Ci, którzy podejmą taką decyzję otrzymają wsparcie władz Ruchu, pod warunkiem realizacji programu Ruchu dotyczącego ochrony mniejszości narodowych oraz znajomości co najmniej 3 języków światowych (angielski, francuski, niemiecki).

Dyskutowano o projekcie ČSSD obniżenia progu wyborczego (do 3%) w wyborach parlamentarnych. Nowelizacja dotyczyłaby również wyborów do organów wojewódzkich i gminnych. Zmiany te były wielokrotnie postulowane przez Wspólnotę.

Aktywnie działa Polska Sekcja Narodowa Wspólnoty. Odbłyły się spotkania terenowe w Jabłonkowie, Trzynie i Karwinie z udziałem członków przedstawicielstw gminnych wybranych z list Ruchu. (T.T.)

SZKOLNICTWO PRZYGOTOWUJE SIĘ DO ZMIAN PROGRAMOWYCH

Nowe podstawy programowe nauczania ma zamiar wprowadzić w życie Ministerstwo Szkolnictwa RC. Powinny one wyznaczyć materiał - czyli obowiązkowe informacje do przyswojenia w poszczególnych przedmiotach - jednak konkretny program nauki będą mogły ustalić same szkoły. Będzie to duże wyzwanie dla całego grona pedagogicznego. Znacznie wzrośnie konkurencyjność poszczególnych placówek szkolnych, bowiem od fachowości, atrakcyjności i skuteczności takiego programu, zależeć będzie ocena i popularność szkoły wśród uczniów i ich rodziców. Dla nauczycieli przygotowywane są specjalne zajęcia i szkolenia nt. sposobu realizacji zmian i samodzielnego opracowania programu szkoły. Polskie Centrum Pedagogiczne w Cieskim Cieszyńsku już zareagowało na zaistniałe potrzeby dokształcania naszych pedagogów w tym zakresie.

W ramach 30 dni dla sektora organizacji nie dochodowych zaprezentowano wczoraj mieszkańcom miasta w czeskokieszyńskim ratuszu wystawę osłgnąć około piętnastki instytucji zajmujących się organizacją wartościowego spędzania wolnego czasu.

Fot.: MAREK SANTARIUS

Nad przyszłością regionów wiejskich

BYSTRZYCA (man) - Po dwuletniej przerwie znów odbyło się w Bystrzycy spotkanie przedstawicieli Wojewódzkiego Stowarzyszenia Odnowy Wsi.

54 wójtów z różnych miejscowości województwa morawsko-śląskiego spotkało się w ub. czwartek w sali posiedzeń miejscowego Domu Pomocy Społecznej.

Wicehetman **Zdzisław Wantuła** przedstawił im koncepcję infrastruktury komunikacyjnej, sieci wodociąg-

owej i kanalizacyjnej na terenie województwa morawsko-śląskiego. Omawiano też pozyskiwanie środków z funduszy Unii Europejskiej.

Nowe warunki programu odnowy wsi przedstawił **Jiří Štěpán** kierujący rozwojem regionalnym w województwie morawsko-śląskim. Przedstawił Ministerstwa Rozwoju Regionalnego **Josef Vozka** oraz prezes wojewódzkiego Stowarzyszenia ds. Odnowy Wsi **Jan Tomiczek** omówili problemy szkolnictwa.

KONKURS Z DARMOWĄ DONICZKĄ W TLE

Czy zakwitną okna?

KARWINA (sch) - Aby zachęcić właścicieli domów i mieszkań do upiększenia swolch obejść, magistrat w tych dniach ogłasza konkurs o najładniejszą dekorację kwiatową pn. Kwitnące miasto Karwina 2004.

Udekorowane kwiatami okna i balkony będą oceniane w trzech kategoriach. Pierwsza obejmie właścicieli restauracji oraz mieszkańców domów w historycznym centrum miasta. Dla zachęty właściciele okien skierowanych na frysztacki rynek Masaryka oraz na prowadzące doń ulice otrzymają w ratuszu bezpłatnie doniczki. W kategorii drugiej wystartować mogą mieszkańcy osiedli mieszkaniowych, w trzeciej - domów jednorodzinnych. Najwyżej zostaną ocenione kompozycje kwiatowe ze zdrowych, umiejętnie dobranych roślin, które cechować będzie estetyka oraz oryginalność pomysłu. Chętni mogą zgłaszać udział w konkursie do 10 maja br. Odwiedzin fachowej komisji należy spodziewać się w sierpniu. Dla zwycięzców przewidziano nagrody finansowe lub rzeczowe.

wych, w trzeciej - domów jednorodzinnych. Najwyżej zostaną ocenione kompozycje kwiatowe ze zdrowych, umiejętnie dobranych roślin, które cechować będzie estetyka oraz oryginalność pomysłu. Chętni mogą zgłaszać udział w konkursie do 10 maja br. Odwiedzin fachowej komisji należy spodziewać się w sierpniu. Dla zwycięzców przewidziano nagrody finansowe lub rzeczowe.

Grali w stolicy Piotrowej

WATYKAN/MOSTY (sch) - Przez cały miniony tydzień gościła w Watykanie mostecką kapelę *Polynica*.

W trakcie trwających od niedzieli 15 bm. tygodniowych *Siódmych Światowych Rekolekcji Rzym 2004* kapela pod kierownictwem **Andrzeja Niedoby** dbała o oprawę muzyczną do wykładów osobistości świata polityki, kultury i nauki - m.in. **Anny Suchockiej** czy ks. arcybp. **Stanisława Ryłki**.

- W środę uczestniczyliśmy w audycji generalnej papieża **Jana Pawła II**, w piątek natomiast **Ojciec Święty** przyjął nas podczas prywatnej audycji - relacjonuje **A. Niedoba**.

Spotkanie twarzą w twarz z papieżem poprzedził występ kapeli w Kaplicy Sykstyńskiej, gdzie muzyka w wykonaniu *Polynicy* stanowiła tło do recytacji *Tryptiku* rzymskiego **Jana Pawła II**.

PCP śpieszy z pomocą

ka polskiego w szkołach na terenie Czech. Pierwsze zajęcia poświęcone były wykształceniu podstawowych umiejętności w zakresie mówienia, pisania i czytania w klasach I - III. Podkreślano wielkie znaczenie *dramy* jako formy ułatwiającej przyswajanie wiedzy przez najmłodszych uczniów. Od klasy IV, jak zakłada program, funkcję prymarną przejąć powinna wiedza o języku, którego pełna świadomość pozwala na swobodne komunikowanie się we

wszystkich sytuacjach oraz korzystanie z literatury i kultury narodowej. Uczniów klas IV i V należy prowadzić do tego, by czytając, sami uczyli się pisać... Na przykładach pokazane zostały analiza wiersza i praca z materiałem literackim. Mówiono też o nie bardzo lubianych przez dzieci, ale potrzebnych dyktandach. Jak należy je przygotować, aby nie zanudzić, a nauczyć? Poruszano problemy dysleksji i dysgrafii.

Niepodważalną zasadą w nauczaniu stanowi przechodzenie od intuicji do definicji - podkreślają autorki podstaw programowych. W tym duchu przebiegać będą kolejne zajęcia, tym razem dla nauczycieli języka polskiego klas VI - IX i polonistów szkół średnich, które zaplanowano na maj. Trzeba podkreślić, że trud nauczycieli, którzy w nawale zajęć szkolnych znajdują czas na samokształcenie i korzystają z podobnych spotkań jest dostrzegany i wysoko oceniany. (bag)

Tydzień

16 - 22 II 2004

■ W Phenianie uczczono 62. urodziny lidera Korei Północnej, Kim Dzong Ila, który przy tej okazji został nazwany m.in. *Słońcem 21. wieku* i *Najznamienitszym politycznym liderem świata*.

■ Czterdziestu policjantów zostało rannych, w tym ośmiu ciężko, podczas starć policji z młodzieżą w dzielnicy Sydney – Redfern, zamieszkałej przez ludność aborygeńską. Do zamieszek doszło po śmierci 17-letniego Aborygena, który był rzekomo ścigany przez policję.

■ Podczas spotkania w Pradze z premierem Holandii, Janem Peterem Balkenendem, premier RC Vladimír Špidla dał wyraz swojemu niezadowoleniu z powodu nagłej zmiany holenderskiego stanowiska w sprawie możliwości podejmowania przez Czechów legalnej pracy w Holandii.

■ W gęstej mgle zderzył się na Bałtyku szwedzki prom pasażerski z polskim statkiem towarowym. Pasażerowie promu zostali ewakuowani, a prom odholowano do portu w Goeteborgu.

■ Szef SLD, premier Polski Leszek Miller, zapowiedział, że na marcowej konwencji partii zrezygnuje z kierowania Sojuszem.

■ Ponad 300 osób zginęło, a około 500 zostało rannych w następstwie wykolejenia się i wybuchu wagonów cystern pociągu w północnym Iranie. Zniszczeniu uległo pięć wiosek leżących wzdłuż trasy kolejowej.

■ W wieku 63 lat zmarł znakomity czeski aktor, satyryk i literat Miloslav Šimek.

■ Polski kapitan Roman Paszke wraz z 9-osobową załogą wystartował z Zatoki Biskajskiej jednokadłubowym jachtem w rejs dookoła świata bez zawijania do portów.

■ Premier RC, Vladimír Špidla, zastąpił w Parlamencie i został przewieziony do szpitala. Po badaniach zwolniony został do domu.

■ W ataku na polską bazę w irackim mieście Hilli zostało rannych 26 polskich żołnierzy. Zginęło sześciu Irakijczyków. Bazę zaatakowały dwa samochody załadowane materiałem wybuchowym.

■ Miloš Kužvart zrezygnował z kandydatury na komisarza Komisji Europejskiej. Stwierdził, że nie czuje poparcia ze strony rządu. Większość czeskich polityków uważa jego decyzję za nieodpowiedzialną, wręcz skandaliczną.

■ We wschodniej Słowacji mnożą się wypadki rabowania sklepów, głównie spożywczych, przez Romów. Powodem jest najprawdopodobniej ograniczenie przez rząd zasiłków socjalnych dla romskich rodzin.

■ Cztery osoby zginęły w Iranie w zamieszkach po ogłoszeniu wyników wyborów parlamentarnych. W wyborach zwyciężyli zdecydowanie konserwatyści. Opozycja wezwała do bojkotu wyborów po wykręśleniu z list jej 2,5 tys. kandydatów.

■ W pożarze czterokondygnacyjnego domu w polskiej Oleśnicy zginęło sześć osób.

■ W zamachu terrorystycznym w Jerozolimie zginęło siedem osób, a ponad 60 zostało rannych. Zamachowiec zdetonował bombę w autobusie pełnym ludzi w centrum miasta.

■ Ugandyjscy rebelianci od 17 lat walczący z rządem wdarli się do obozu cywilnych uchodźców na północy kraju, dokonując rzezi ponad 170 osób.

■ Według brytyjskiej gazety *Sunday Express*, amerykańskie i brytyjskie służby bezpieczeństwa zlokalizowały już kryjówkę szefa sieci terrorystycznej al-Kaida, Usamy bin Ladena.

■ Izraelscy archeolodzy znaleźli w jaskiniach niedaleko Morza Martwego klejnoty i środki do makijażu sprzed 2500 lat.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Na zdjęciu jeden z tysiąca wystawianych gołębi - śląski garłacz podczas prezentowania charakterystycznych cech swej urody.
Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS

DO MIONSZU JUŻ ZA ROK

Po puszczy bez przewodnika

ŁOMNA DOLNA (man) - Leżąc w dolinie rzeki Łomnej puszcę Mionsz od przyszłego roku znów będą mogli odwiedzać turyści. W ubiegłym tygodniu zdecydowali o tym przedstawiciele Parku Krajobrazowego Beskidy, Lasów RC oraz gminy.

Otworzona w 1954 r. puszcza o powierzchni 170 ha należy do największych w RC. Z powodu niektórych zwiedzających, którzy bez-

myślnie niszczyli cenne okazy, od 1989 r. mogą poruszać się po niej jedynie leśnicy.

Od kilku lat władze Łomnej Dolnej noszą się z zamiarem ponownego otwarcia puszczy dla szerokiego ogółu. Jeszcze w br. zostanie w niej odnowiona ścieżka edukacyjna o długości 6 km. Turyści będą się mogli po niej poruszać swobodnie bez przewodnika. Wzdłuż ścieżki zostaną rozmieszczone ławeczki, kosze na śmiecie a przede wszystkim 9 tablic informujących o okazach roślinnych i zwierzęcych znajdujących się w puszczy.

Maturzyści górą

CZ. CIESZYN (sch) - Znałe są już nazwiska zwycięzców gimnazjalnych zmagani z czeską ortografią.

W tegorocznej edycji szkolnego konkursu *Miss Mister Pravopis* po najwyższe laury sięgnęli maturzyści. Tytuł mistrza ortografii zdobyła **Aneta Franek** z IV B, na drugim miejscu uplasowali się **Marek Buchta** z IV D, **Helena Gemrot** z IV A i **Ester Pilch** z IV C. Dopiero trzecią lokatę przypadła trzecioklasistce - **Ewie Cienciale** z III C.

Dyktando, które w ramach szkolnego *Dnia Bohemistyki* pisało przeszło 60 uczniów, czytał współpracujący z czeskojęzycznym *Pygmalionem Milan Bronclík*. Prace uczniów sprawdzały szkolne bohemistki.

Ciekawostki

Karnawał w Rio

Około 400 tys. turystów - o 15 proc. więcej niż rok temu - przyciągnął karnawał w Rio de Janeiro. Przemysł turystyczny uznał tegoroczny karnawał w Rio za najlepszy karnawał wszechczasów. Turyści wypełnili do ostatniego miejsca hotele i zajęli 10 proc. miejsc na sambodromie podczas słynnej parady szkół samby - głównej atrakcji karnawału. W sobotę odbywały się eliminacje szkół samby drugiej ligi. Każda grupa miała godzinę na pokazanie się z najlepszej strony 36 sędziom, którzy decydują o udziale w transmitowanych w niedzielę i poniedziałek pokazach z sambodromu.

W miniony czwartek do portu w Rio de Janeiro zawiązał największy statek rejsowy na świecie - transatlantyk *Queen Mary II*. Z jego pokładu zeszło na ląd 2 620 pasażerów. Blisko połowa miała już wcześniej zarezerwowane miejsca na sambodromie.

Do rady i na łamy

Jeśli zostaną *Dziewczyną Roku PLAYBOYA* i otrzymam propozycję kolejnej sesji, nie zamierzam z niej rezygnować - zapowiedziała radna Rady Miejskiej w Chorzowie, wicemiss Polonia z 2001 r. Małgorzata Kantorowska, która przed zaangażowaniem się w politykę wzięła udział w sesji zdjęciowej dla tego magazynu. Kantorowska została w czwartek zaprzysiężona na radną centroprawicowego ugrupowania Wspólny Chorzów, z którego wywodzi się również prezydent miasta. Zajęła miejsce radnego, któremu zarzucono łamanie ustawy antykorupcyjnej.

Nowa radna studiuje na ostatnim roku w Wyższej Szkole Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych w Katowicach. Jej praca magisterska jest poświęcona motywowaniu pracowników do wydajniejszej pracy. W Radzie Miejskiej chce zajmować

Super okaz: GÓRNOŚLĄSKI GARŁACZ

OSTRAWA (s) - Zapowiadana przez nas *Morawsko-Sląską Międzynarodową Wystawę Gołębi Rasowych*, która odbyła się w ub. weekend w Ostrawie Witkowicach, zwiedziło około tysiąca osób. W gronie 120 gołębiarzy, którzy przedstawili ogółem tysiąc gołębi reprezentujących sto ras, znalazło się 25 Polaków oraz 5 Słowaków.

Najładniejszym okazem niektórych ras jury przyznało 10 pucharów oraz 70 wyróżnień. Natomiast na

absolutną gwiazdę tej gołębiej rewii piękności wykreowano górnośląskiego garłacza z chowu Jerzego Klimanka z Rydułtów.

Kontrola mniejszości

CZ. CIESZYN (hs) - Od listopada 2003 r. przebiega na terenie Republiki Czeskiej kontrola zarządzania środkami budżetu państwowego wydatkowanymi na wspomaganie działalności mniejszości narodowych. Przeprowadza ją Najwyższy Urząd Kofitoli RC.

Kontroli zostało poddane Ministerstwo Kultury, Ministerstwo Szkolnictwa, Młodzieży i Sportu oraz Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych. Oprócz tego komisja kontrolna zawiątała do dwudziestu pięciu wybranych stowarzyszeń mniejszości korzystających ze środków budżetowych.

Od stycznia kontrolerzy Urzędu sprawdzają dokumentację w Kongresie Polaków, Zarządzie Głównym PZKO oraz w HPC. Według informacji podanych przez te organizacje kontrola dotyczy dokumentacji za rok 2002 oraz 2003. Powinna się skończyć do końca maja. Wtedy też można oczekiwać na wydanie raportów końcowych.

Pocierpią do wiosny...

Okres zimowy z towarzyszącymi mu mrozami, opadami śniegu i niezbędną solanką mocno daje się we znaki zwłaszcza drogom pierwszej kolejności odśnieżania. Są one bowiem najbardziej obciążone komunikacją.

Oprócz niesprzyjających warunków atmosferycznych na ich krytycznym stanie odbija się też sposób przeprowadzania remontów. W większości wypadków są one ograniczane tylko do niezbędnego załatwiania dziur, co jest, niestety, o wiele mniej skuteczne niż położenie nowej nawierzchni. Woda i solanka wpływają do wszystkich szczelin po takim remoncie, a mróz i plugi usuwające śnieg dokańczają dzieło zniszczenia. Po zimie dziury szczyrzają się na nowo...

Drogi pierwszej kategorii zarządzane są przez Dyрекję Dróg i Autostrad w Ostrawie, natomiast pozostałe podlegają poszczególnym miastom i gminom. Ich naprawa dróg rozpocznie się wiosną. Miejmy nadzieję, że tegoroczne reperacje będą bardziej dokładne. Zrobić porządnie raz na kilka lat - chyba bardziej się opłaca? (man)

zaoszczędzilibyśmy połowę kosztów - stwierdza Latochowa z tym, że wydobywaniem błota oraz wzmocnieniem brzegów zajęłaby się specjalistyczna firma.

Z uwagi na okalający staw drzewostan, w jego pobliżu mógłby powstać mini park do letniej rekreacji. Zimą natomiast z pokrywąjącej staw tafla lodu nadal korzystaliby łyżwiarze. Dzięki sztuczniemu oświetleniu - nawet o zmroku.

się sprawami rodziny, młodzieży i kultury. Już wcześniej organizowała imprezy dla dzieci z chorzowskiego domu dziecka.

Korrida na jezdni

Jak poinformowała niemiecka policja, na autostradę koło Muenster w Westfalii wbiegł byk przeznaczony na rzeź i na 2 godz. zablokował tam wszelki ruch. Wyraźnie zdezorientowane zwierzę biegło po autostradzie, co jakiś czas przeskakując przez barierkę, oddzielającą pasma ruchu. Byk przez dłuższy czas skutecznie wymykał się próbującym go osaczyć policjantom. Odcinek autostrady zamknięto dla ruchu na czas tej niecodziennej korridy. Policjanci wezwali na pomoc weterynarzy, którym w końcu udało się zaaplikować bykowi środki uspokajające. Finał całego zdarzenia był dla zwierzęcia fatalny - jeden z policjantów po prostu je zastrzelił. Rzeczniczka policji

powiedziała, że byk i tak był przecież przeznaczony na rzeź.

Maraton z Shakespearzem

Nowy rekord w głośnym czytaniu na czas należy do grupy amerykańskich miłośników Szekspira. W jednym z college'ów w stanie Massachusetts zakończył się maraton, którego uczestnicy w czasie krótszym niż 24 godz. uporali się ze wszystkimi utworami angielskiego dramaturga. Uczestnicy maratonu liczą teraz na wpis do Księgi rekordów Guinnessa.

Ponad 150 osób, w tym 31 członków działającego w college'u Towarzystwa Szekspirowskiego, przeczytało na głos 39 sztuk, 154 sonety i kilka poematów. Dzieła Szekspira czytano w 5 pomieszczeniach równocześnie: dwa służyły dramatom historycznym, po 1 tragediom, komediom oraz pozostałym gatunkom. Koniec czytania każdego utworu ogłaszało uderzenie w cymbały.

PILOTAŻOWE PROJEKTY KARBONII PL Płynnie prąd, będzie gaz

Tuż nad granicą czesko-polską w Kaczycach, w miejscu zlikwidowanej Kopalni Morcinek działa od 3,5 roku spółka z ograniczoną odpowiedzialnością KARBONIA PL, 100-procentowa firma-córka czeskiego KARBON INVEST-u. Od samego początku firma była zainteresowana rozwojem współpracy transgranicznej, a jej dorobek wręcz prekursorski, już dziś nie może być przeoczony - dostarcza na czeski rynek energię elektryczną, szykuje dostawy gazu, a w perspektywie, być może, będzie wydobywać polski węgiel z pokładów zamkniętej Kopalni Morcinek.

O przybliżeniu działań KARBONII PL redakcja poprosiła Andrzeja Brzyszcza, dyrektora technicznego spółki.

Już w 2001 roku KARBONIA PL korzystając z koncesji na rozpoznanie i wydobycie złóż metanu z pokładów węgla wykonała otwór wiertniczy do zrobów kopalni Morcinek. Na podstawie zatwierdzonego planu ruchu i projektu technicznego uzyskaliśmy pozwolenie na budowę i wykonaliśmy odcinek polski gazoociągu pomiędzy otworem wiertniczym dozoru zrobów Kopalni Morcinek aż do granicy państwa tj. ok. 2,5 km. Będzie nim transportowany metan do systemu DPB Pasków, kooperatora KARBONII PL. Prace nad polskim odcinkiem gazociągu zakończyliśmy właśnie 13 lutego. Dodajmy, że w pokładach Morcinka zalega 57 mln metrów sześciennych metanu bardzo wysokiej jakości.

Mówi pan o polskiej części tej inwestycji. Czy w tej samej fazie znajduje się i czeska część?

Odcinek od granicy państwa po sam system, czyli ok. 3 km, jest w gestii DPB Pasków, czeskiego podmiotu gospodarczego, który będzie odbierał metan wydobywany przez KARBONIE PL. Firma ta ma już projekt i oczekuje na pozwolenie na budowę. Zakładamy, iż uruchomienie dostaw gazu winno nastąpić w połowie br.

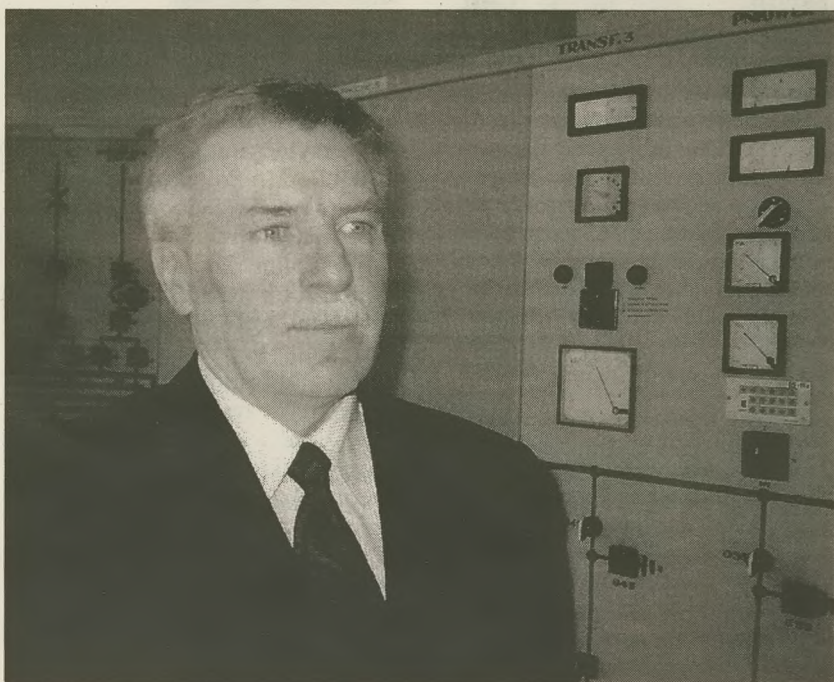
Czyli polski gaz będzie zasilał czeskie zakłady pracy i osiedla?

Tak, planowane jest zasilanie np.

ciepłowni w Karwinie, niektórych wydziałów kopalni Armia Czeskosłowacka, Nowej Huty w Ostrawie, zakładów metalurgicznych w Boguminie, Biocelu w Paskowie czy też tamtejszych osiedli.

Lecz to nie pierwsza linia przesyłowa do Republiki Czeskiej, jaką ma KARBONIA PL?

Na podstawie koncesji na przesyłanie i dystrybucję energii elektrycznej i KARBONIA PL zmodernizowała stację energetyczną 110/6 kV w Pogwizdowie, (która jest stacją

Dyrektor techniczny KARBONIA PL Andrzej Brzyszczyński.

pokopalnianą 110/6 kV kupioną od Jastrzębskiej Spółki Węglowej) i wybudowała odcinek linii dwutorowej 110 kV do granicy państwa z przekroczeniem Olzy. Czeska OKD wykonała odcinek pomiędzy granicą państwa a stacjami kopalni Darków i ČSM. Na podstawie uzgodnień z Polskimi Sieciami Energetycznymi, po uzyskaniu zgody na przyłączenie do polskiego systemu energetycznego oraz spisaniu umów handlowych, przystąpiliśmy do eksportu energii elektrycznej. Od września 2003 zasilamy Darków, a od pierwszego dnia 2004 r. ČSM i 9 Maja. Dostarczamy energię elektryczną w ilości 66 megawatów. Kontrakt na br. wynosi ok. 400 tysięcy megawatogodzin.

Linia energetyczną można przesyłać prąd w jedną i drugą stronę...

Przepisy obecnie obowiązujące pozwalają na funkcjonowanie wymiany międzynarodowej między systemami krajów (tj. w wymianie międzysystemowej) w sposób nierównoległy. Tzn. albo eksport, albo import, z wydzieleniem elementu systemu po jednej stronie. W naszym wypadku do polskiego systemu energetycznego zostały przyłączone układy sieci po stronie czeskiej. Utworzył się tzw. układ wyspowy zaopatrywany przez Polskę. Chcemy w bieżącym roku uzyskać warunki prawne i określić techniczne, aby można było - w zależności od potrzeb i oczekiwań odbiorców - po stronie polskiej również zaoferować przesyłanie energii z systemu

czeskiego. Liczymy się z tym, że akcesja do Unii Europejskiej stworzy dogodniejsze warunki i linię energetyczną nad Olzą będzie można wykorzystywać w obie strony.

KARBONIA PL stara się docelowo o możliwość wydobywania węgla w bliskości granicy czesko-polskiej. Jak ta sprawa przedstawia się obecnie?

Spółka wystąpiła do ministra środowiska z wnioskiem o uzyskanie koncesji na rozpoznanie złóż węgla na obszarze zlikwidowanego zakładu górniczego Morcinek. Uzyskaliśmy ją 30 października. Dotyczy rozpoznania złóż węgla na obszarze Morcinek 1 (24 km kwadratowych powierzchni rzutu topograficznego złoża). Na tym obszarze mamy prawo w ciągu 6 lat prowadzić prace rozpoznawcze. Możemy przy tym wykorzystywać, zgodnie z załączonym projektem prac geologicznych, infrastrukturę techniczną oraz wyrobiska po stronie czeskiej kopalni ČSM. Ta już wyraziła zgodę na użyczenie wyrobisk dołowych w celu przekroczenia granicy i wykonania prac geologicznych - ok. 8 km wyrobisk i oraz odwiertów badawczych. Do 6 lat mamy obowiązek opracować dokumentację rozpoznania geologicznego złoża (na podstawie własnych badań oraz zakupionych badań państwowych informacji geologicznej dotyczącej przeprowadzonych w zlikwidowanej kopalni Morcinek). Efekty tej pracy przedstawimy Komisji Zasobów Kopalni przy Ministerstwie Środowiska RP. Jeżeli otrzymają one pozytywną ocenę, to wystąpimy z wnioskiem o wydobycie węgla z tego obszaru. Przeprowadzenie wszystkich formalności jest kosztowne, skomplikowane technicznie i wymaga porozumienia Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach z Urzędem Górniczym w Pradze. Ten ostatni określi procedury kontroli i nadzoru górniczego, porozumienia z ČSM, tryb zatwierdzenia planu ruchu. Dodajmy, że w ciągu tych sześciu lat musimy uzyskać pozytywne stanowiska samorządów gmin, pod którymi będzie przebiegało wydobycie.

Czyli w przyszłości może być tak, jak na granicy francusko-niemieckiej, że górnicy będą wjeżdżać pod ziemię w jednym, a wyjeżdżać w drugim kraju?

Może tak być. Ta koncepcja, musi być ekonomicznie optymalna i dlatego teraz zakłada skorzystanie z już istniejącej infrastruktury czeskiej kopalni, która przylega do obszaru wydobycia. Oczywiście swoje słowo będzie w tej sprawie miała także dwustronna międzyrządowa komisja ds. współpracy przy wydobyciu złóż węgla kamiennego w rejonie wspólnej polsko-czeskiej granicy państwowej.

Za rozmowę podziękowała MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

Oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Almanach poetycki Spotkanie (Profil, Ostrawa 1985) otworzył dla zaolziańskiego środowiska literackiego młodszą grupę nazwisk, nad którą spierano się, czy idzie o generację lub też o proste spotkanie chodzących luzem talentów. Wśród 21 współautorów przeważały wtenczas nazwiska z lat 60., nie brakło wszak tutaj literatów urodzonych w latach 40. czy 50.

Wertuję akurat rękopis pracy naukowej opawskiego literaturoznawcy Libora Martinka: Literatura polské národnosti menšiny českého Těšínska po roce 1945 i zauważam, że tamci młodzi tymczasem zdążyli nam wydorosnąć i należałoby się już spodziewać nowszej prezentacji generacyjnej. Jak dotąd nad Olzą ujawniały się po kolei: generacje Pierwszego lotu (1959), Światłocieni (1976) i właśnie Spotkania (1985). Wspomniana opawska praca będzie najobszerniejszym jak dotąd źródłem wiedzy o zaolziańskim środowisku pisarskim od połowy XX w. do dziś. Nie zdążył wszak pojąć najświeższej problematyki, jak dotąd nadal nieujawnionej.

Dorośnięte Spotkanie, tamci młodzi dochodzą przecież już swoich 40 lat... Spośród najaktywniejszych w tym roku święcą jubileusze: Jacek Sikora oraz Lucyna Przeczek-Waszkowa. O poetce czytamy w rozdziale: Transformacja życia literackiego Śląska pisarzy polskich czeskiego Śląska Cieszyńskiego. Poetka i tłumaczka Lucyna Waszkowa, z domu Przeczek, urodziła się 12 listopada 1964 w Trzycu. Ukończyła Gimnazjum w Czeskim Cieszynie oraz dział wychowawczy Fakultetu Pedagogicznego

go na Uniwersytecie Palackiego w Ołomuńcu. Pracowała jako nauczycielka w Jabłonkowie, jako wychowawczyni w przedszkolu w Mostach koło Jabłonkowa, aktualnie kieruje grupą wychowawczą Szkoły Podstawowej z polskim językiem nauczania w Czes. Cieszynie.

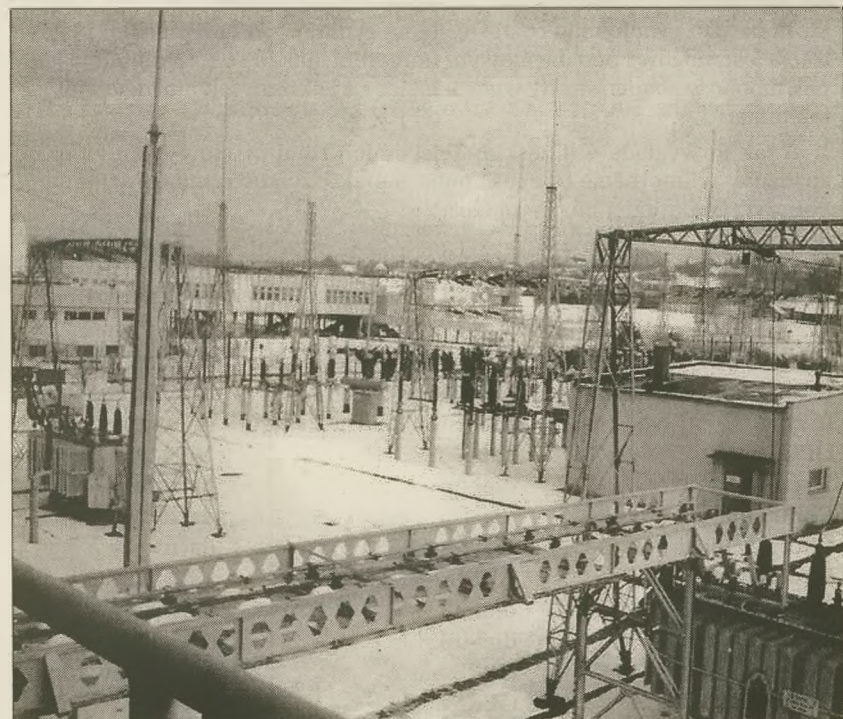
Waszkowa wydała samodzielnie tomiki: Bunt włosów (Ostrawa 1988), Cztery pory miłości (Czes. Cieszyn 1994; wiersz Anioł miłosierdzia z owego tomu przyniósł jej nagrodę

Spotkaniowcy

zagraniczną w opólnopolskim konkursie O kromkę chleba powszedniego. W przekładzie czeskim wydała dotąd: Koncert na pńani (Koncert życzeń, przekłady E. Sojki, B. Rywikowej, V. Juřiny, K. Vůjtki, L. Przeczka, Ostrawa 1994) oraz Čtyři období lásky (Cztery pory miłości, przekł. L. Martinka, Olbrachovice 1996). Znalazła się w ten sposób w kontekście literatury czeskiej. Warsztatowo nawiązuje do poezji dnia powszedniego, obserwowanej w Grupie 42 czy w piśmie Květen, bliżej zaś u Ewy Kotarbowej (ur. 1948). Wzory literackie Waszkowej zdradzają wszak głównie proveniencję polską, znajdziemy tutaj ślady Tadeusza Różewicza, który w ogóle oddziaływał na poezję cieszyńską, spośród poetek polskich pewne paralele znajdziemy też u Ewy Lipskiej (ur. 1945). L. Martinek zauważa, że poezja Waszkowej unika z powodzeniem zbytnej regionalizacji tematycznej względnie prowincjonalnego zamykania się przed światem.

Jacek Sikora (ur. 17 II 1964) przedstawił się wraz z Januszem Klimszą (proza) i Józefem Kurkiem (grafika) w tomiku Nocne latarnie (Czes. Cieszyn 1995). Recenzje spotkaliśmy pod takim tytułem w Głosie Ludu (11 III 1995, K. Jaworski) oraz w ostrawskim magazynie Modrý květ (6 II 1995, pióra K. Kaszpera i pióra Ivana Motýla - Poznámky o tomtež). Świadomość rozpadu lokalnej tradycji kulturowej towarzyszy zaolziańskim twórcom od samego początku - pisze K. Kaszper. O ile jednak w większości starali się oni własną twórczością przeciwstawić się temu procesowi, o tyle autorom Nocnych latarni podobne intencje wydają się być zupełnie obce. Niejednorość etniczna, wielokulturowość czy nawet wielokorzenność cieszyńskiego pogranicza stanowi dla nich - urodzonych i ukształtowanych w okresie, gdy Polacy na Zaolziu stanowili już mniejszość, a cały kraj był terenem usilnego dopasowywania się do siebie kultur polskiej, czeskiej i słowackiej - punkt wyjścia. W zderzeniu z etosem polskiej mniejszości narodowej i tradycją jej piśmiennictwa werbalizacja tego rodzaju świadomości zyskuje jednak walor rewolucyjny, wręcz dekadenski... Szkoda, że tak długo trzeba było czekać na ten manifest. Gdyby ukazał się przed półtora rokiem, dyskusje o Zaolziu i zaolziańskiej literaturze mogłyby być dzisiaj o wiele dojrzalsze. Mimo że i tak spóźnione o co najmniej 20 lat.

Cóż, przypominam zapomniane, nic więcej. Zwłaszcza że Modrý květ też już stanowi wspomnienie, ale był taki i dotyczył także Zaolzia.

Dzisiejsze tereny byłej Kopalni Im. G. Morcinka w Kaczycach opłatają zwoje energetycznych linii przesyłowych. Stąd idzie prąd na czeską stronę.

Wchodzę w Sieć

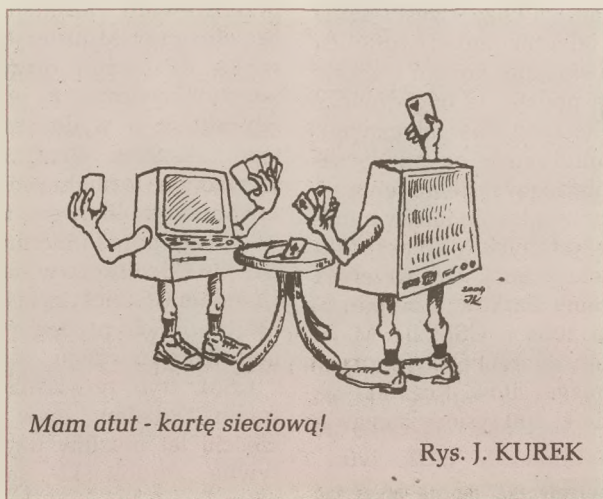
Jak się w to włączyć

Opisaliśmy już, co to jest internet i czym może nam służyć. Pora więc zacząć z niego korzystać.

Komputer służący do korzystania z internetu musi oczywiście posiadać monitor, dysk twardy, klawiaturę, mysz, a przede wszystkim urządzenie umożliwiający podłączenie. Może to być modem lub karta sieciowa. Drugi wariant stosowany jest zazwyczaj w większych firmach i instytucjach, gdzie wszystkie komputery są połączone ze sobą w lokalnej sieci, a dostęp do Internetu zapewnia jeden komputer (serwer). W domu zwykle używany jest klasyczny modem, za pomocą którego łączymy swój komputer z linią telefonu stacjonarnego. W ostatnim jednak czasie rośnie liczba użytkowników korzystających z połączenia radiowego. Na rynku pojawia się coraz więcej firm, które oferują takie usługi nie tylko dla firm, lecz również dla zwykłych użytkowników (niebawem przedstawimy Państwu ich przegląd).

Sam komputer z odpowiednimi akcesoriami jednak nie wystarcza. Następną sprawą jest oprogramowanie. Większość komputerów działa obecnie w systemie operacyjnym Microsoft Windows (od wersji 95/98, NT czy 2000 po Windows XP, który jest dzisiaj zwykle sprzedawany wraz z nowym komputerem). Na rynku są jeszcze komputery Apple Macintosh i inne, lecz te nie są zbyt rozpowszechnione (a szkoda). Załóżmy więc, że nasz czytelnik posiada nazwijmy to *klasyczny* komputer. Systemy operacyjne MS Windows posiadają już aplikacje umożliwiające oglądanie stron internetowych (MS Explorer) czy też przyjmowanie i wysyłanie poczty elektronicznej (klient e-mailowy - Outlook Express). Można by wymienić więcej takich aplikacji, lecz te dwie są podstawowe, chyba najłatwiej dostępne i bardzo proste w obsłudze.

Na biurku mamy już komputer, podłączony do linii telefonicznej. Teraz już tylko musimy zainstalować połączenie w komputerze. Najprostszym sposobem jest zainstalowanie za pomocą CD-ROM-u startowego od które-

goś z dostawców usług internetowych. Na rynku mamy ich sporo. Największym jest Czeski Telecom i jego usługi internetowe pod nazwą QUICK. Następnymi są np.: Tiscali, VOLny, Contactel i wiele innych. Po zainstalowaniu podłączamy się do Internetu i na stronach internetowych wybranego dostawcy usług według prostych instrukcji zakładamy sobie własne konto internetowe (adres elektroniczny), i nic nie stoi już na przeszkodzie, by rozpocząć *surfowanie* w internecie i wysyłanie poczty elektronicznej.

Sytuacja na rynku obsługi internetu zmienia się bardzo szybko. Niektóre firmy się wycofują, inne wchodzą na rynek z bardzo atrakcyjnymi ofertami. Nie tak dawno do klasycznego sposobu podłączenia poprzez linię telefonu stacjonarnego dołączyła nowa technologia nazywana ADSL (z angielskiego Asymmetric Digital Subscriber Line). Dostęp do tej technologii jest już o wiele łatwiejszy niż rok temu, ale nadal pozostaje dla zwykłych użytkowników raczej za drogą. Cena wprowadzenia takiej linii wynosi u Czeskiego Telecomu kilka tysięcy koron: abonament w wysokości 1645,- Kč, cena za aktywację 990,- Kč, 1510,- Kč za obsługę techniczną, do tego jeszcze musimy sobie kupić specjalny modem. Tych, którzy są zainteresowani technologią ADSL, odsyłam pod adres www.lupa.cz, www.adsl.cz. Mnie wychodzi na to, że najbardziej opłaca się nadal opisać już klasyczne podłączenie. Najtaniej oferuje go obecnie firma Tele2, która bardzo gwałtownie rozrasta się na rynku czeskim i polskim. Rejestracja jest możliwa pod darmowym numerem 800 209 020. Proponuję jednak najpierw zbadać strony www.tele2.cz z konkretnymi informacjami na ten temat.

A jak to wygląda w Czeskim Telecomie? Tutaj płacimy tylko za czas spędzony w internecie (długość połączenia). Użytkownik musi więc sam obliczyć, co bardziej mu się opłaca.

Umowa o współpracy

W Szczecinie podpisana została umowa pomiędzy Uniwersytetem Szczecińskim a Europejską Unią Wspólnot Polonijnych. Obie strony, świadome wagi procesu wkraczania Polski do Unii Europejskiej i jednocześnie kierując się Ideami Jedności kultury polskiej oraz poszanowaniem wolności zdecydowały się na rozpoczęcie partnerskiej współpracy.

Europejska Unia Wspólnot Polonijnych (EUWP) objęła tym samym patronat nad, utworzonym w ubiegłym roku w Szczecinie, uniwersyteckim Ośrodkiem Studiów i Badań Polonijnych i będzie wspierać cele jego działania w: organizowaniu badań naukowych w miejscach działalności organizacji członkowskich Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych; rozpowszechnianiu osiągnięć pracowników i studentów Uniwersytetu Szczecińskiego (US) w miejscach działalności swych organizacji członkowskich oraz w realizacji zadań ustalonych przez Radę Programową Ośrodka Studiów i Badań Polonijnych Uniwersytetu Szczecińskiego.

US i EUWP powołały też do życia Radę Programową Ośrodka Studiów i Badań Polonijnych, na czele której stanął rektor US prof.

zw. dr hab. Zdzisław Chmielewski z dwoma wiceprzewodniczącymi: panią Helena Miziniak - prezydentem EUWP i prof. dr hab. Jackiem Leońskim - kierownikiem

Ośrodka Badań i Studiów Polonijnych. Umowa zawarta została na czas nieograniczony.

Tekst i zdjęcie
LESZEK WĄTRÓBSKI

▼ Podpisanie umowy o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Szczecińskim i Europejską Unią Wspólnot Polonijnych - prezydent EUWP Helena Miziniak i rektor US prof. dr Zdzisław Chmielewski.

TŁUSTY CZWARTEK W KONSULACIE

Pierwsze damy przy pączkach

Korzystając z Tłustego Czwartku Anna Kaczorowska, żona Konsula Generalnego RP w Ostrawie postanowiła w polską obyczajowość wprowadzić pierwsze damy województwa. W czwartkowy wieczór zaprosiła do rezydencji konsulatu *połowice* mężów z pierwszych stron regionalnych (i nie tylko) gazet.

Panie przywitała gospodyni oraz konsul generalny Andrzej Kaczorowski, który występował w dość nietypowej roli - niższego personelu kuchennego oraz - stroju - fartuszką w piękne niebieskie kwiatki.

Gospodarze otworzyli spotkanie zagadką. Prosił o zidentyfikowanie składników polskiego aperitif - *szarlotki*. Padały różne (i dodajmy) niecelne sugestie. Typowano od wódki po syrop wiśniowy. Składniki trunku, czyli tego, co w Polsce wyjątkowe i najsmaczniejsze - żubrówki i soku jabłkowego - zdradzili dopiero państwo Kaczorowscy.

Niższy personel kuchenny witając panie opowiedział o źródłach historycznych i obyczajowych Tłustego Czwartku i o zjawiskach występujących powszechnie tego dnia, jak kolejki przed cukierniami, objadanie się pączkami, faworkami. Na opowiadaniu się nie skończyło, gdyż pani Anna zadbała, by zapewnić bufet stertami pachnącego chrustu i lukrowanych *kreplików*.

Nad łakociami unosił się zapach bigosu - sztandarowej potrawy polskiej. Wiele przybyłych pań degustowało go po raz pierwszy w życiu. Dopytywały się o składniki i recepturę. (Tę zresztą zapobiegliwi gospodarze mieli

przygotowaną drukim). Mówiąc o bigosie - Andrzej Kaczorowski wspominał o swojej przygodzie w czasie pełnienia misji dyplomatycznej w Monachium. Wtedy też postanowił uraczyć bawarskich gości polskim specjałem i długo wyjaśniał szefowi kuchni najlepszemu hotelu w mieście, gdzie odbywała się recepcja, co i jak ma robić, by bigos był na polski sposób. Podczas rautu szef kuchni wjechał na salę z wózkiem wypełnionym po brzegi pięknie pachnącym bigosem z... bitą śmietaną na wierzchu!

Tym razem bigos był robiony po polsku i przez Polaków, wywołał więc głosy zachwytu. Wiele pań

zapewniało, iż skorzysta z przepisu i ugotuje swoim *panom* polski przysmak.

Podczas, gdy pierwsze damy dyskutowały nie tylko o polskich przysmakach, etymologii słowa *pączek*, różnicach w obyczajach karnawałowych polskich i czeskich oraz zasadach Feng-Shui, panowie dyskretnie obsługując damy wycofywali się do kuchni. Wyjątkiem była męska część ekipy *pięciominutowki* - co nie uszło niczyjej uwadze.

Anna Kaczorowska zadeklarowała, że tym spotkaniem otwiera nową tradycję przybliżania z nieco innego punktu widzenia kultury polskiej czeskim gospodarzom Ostrawy i województwa. (mro)

▲ Przy POLSKIM STOLIKU w ostrawskim Domu Książki LIBREX spotykają się Polacy i sympatycy. Pości nie tylko z stolicy województwa. W ubiegłą środę gościła tu m.in. konsul Grażyna Kostrusiak.

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSNIN

STOLIK POLSKI W OSTRAWIE

Od Kiepury do poezji

Wieczór erotyczny... oczywiście poezji oraz Spotkania z Janem Kiepurą to najbliższe plany Stolika Polskiego działającego w ostrawskim Domu Książki Librex. Polacy i przy-

jaciele Polski zbierają się przy nim w każdą środę od godziny 16.00 do 17.00.

Wieczór poezji 10 marca zaprezentuje najpiękniejsze wiersze o miłości poetów polskich XIX i XX wieku w polskiej i czeskiej wersji językowej. Jego *praktycznym* uzupełnieniem będą uwagi na temat afrodyzjaków wśród ziół i całkiem zwyczajnych roślin. Te poda sympatykom *stolika* zielarz - Jan Rucki.

Spotkania z Janem Kiepurą zaplanowane na 19 maja włączają się w nurt obchodów wejścia Republiki Czeskiej i Polski do Unii Europejskiej. Wszak Jan Kiepura w okresie międzywojennym zyskał i na czeskiej stronie uznanie i laury. *Spotkania* zostaną zrealizowane we współpracy z Konsulatem Generalnym RP w Ostrawie, Muzeum im. Kiepury w Sosnowcu i Narodowym Teatrem Morawsko-Sląskim.

firma	rodzaj połączenia	abonament	prędkość połączenia kb/s	aktywacja	adres	notatki
Tele2	linia stacjonarna	1837,00 Kč	192	3097,00 Kč	www.tele2.cz	beziprzewodowo
Č. radiokomunikace	linia stacjonarna	3100,00 Kč	64	umowna	www.cra.cz	beziprzewodowo
InWay	linia stacjonarna	umowny	nawet 2 Mb/s	umowna	www.inway.cz	
UPC	kabel	1080,00 Kč	256	umowna	www.ups.cz	
Tiscali	dial-up	darmowy	56	darmowa	www.tiscali.cz	
Contactel	dial-up	darmowy	56	darmowa	www.razdva.cz	
Český Telecom	dial-up	darmowy	56	darmowa	www.quick.cz	
Český Telecom	ADSL	1645,00 Kč	512	darmowa	www.iol.cz	do tego 1510,-
Centrum	dial-up	darmowy	56	darmowa	www.centrum.cz	
Jet2Web	dial-up	darmowy	56	darmowa	www.volny.cz	
Český mobil	GPRS-basic	40 halerzy/1 kb	178	darmowa	www.oskar.cz	tel. komórkowy
Eurotel	GPRS	999,00 Kč	178	darmowa	www.eurotel.cz	tel. komórkowy
Idnes	dial-up	darmowy	56	darmowa	www.idnes.cz	
Atlas	dial-up	darmowy	56	darmowa	www.atlas.cz	

Prawda jest
niczym, prawdo-
podobieństwo
wszystkim!

Bertolt Brecht

Jemioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały można przesyłać pod adresem
Głosu Ludu lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz

CIERPKI OWOC INICJATYWY KOŁA CIESZYŃSKO-ZAOLZIAŃSKIEGO GTL

Niewesołe pokonkursowe refleksje

Pierwszy, w zamysłu wielki, ogłoszony przez Koło Cieszyńsko-Zaolziańskie Górnośląskiego Towarzystwa Literackiego konkurs literacki im. Henryka Jasiczka przeszedł do historii. W ubiegłym tygodniu zostały podane wyniki. Wśród czwórk laureatów nie ma ani jednego twórcy zaolziańskiego, jest natomiast dwoje cieszyńskich, jedna skoczowińska i jeden opawianin. Z punktu widzenia Zaolzia tak nieudanego konkursu jeszcze nie było.

Frekwencja

Katastrofalny był przede wszystkim sam udział. Do czterech ogłoszonych kategorii (poezja, proza, dramat, esej) wpłynęło 6 (sześć) prac: 4 zestawy poezji, zestaw dwu utworów scenicznych oraz okazała objętość szkic historycznoliteracki poświęcony życiu i twórczości Henryka Jasiczka. Na podstawie różnych pozaartystycznych przesłanek można przypuszczać, że autorami dwóch nienagrodzonych zestawów, jednego poetyckiego, jednego scenicznego, są Zaolziacy (kopert zawierających dane autorów prac niezakwalifikowanych do nagrody jury postanowiło nie otwierać). Trudno uciec przed porównaniami. Przed 50 laty (ogłoszenie w styczniu 1953 r., rozstrzygnięcie we wrześniu 1954) na konkurs SLA-PZKO (działy literacki oraz folklorystyczny i publicystyczny) wpłynęły 53 prace. W 1957 (ogłoszenie wyników lutego 1958), na jubileuszowy konkurs SLA-PZKO – 37 (działy: ogólnoliteracki, młodych, folklorystyczno-naukowy). Nad przyczynami słabej frekwencji wypadnie się jeszcze organizatorom zastanowić, już teraz jednak wydaje się oczywiste, że

nie leżą one po stronie Koła GTL. Informacje o konkursie ukazały się z odpowiednim wyprzedzeniem w prasie (1. *Jemioła* nr 68 z 8. 4. 2003, 2. nr 84 z 29. 7. 2003, 3. nr 92 z 23. 9. 2003 – przesunięcie terminu zamknięcia z powodu *znikomego odzewu*), ponadto 27. 6. 2003, podczas zebrania sprawozdawczo-wyborczego Koła skierowano do uczestników apel o udział, wszyscy członkowie otrzymali też na początku roku drukowane kalendarium imprez literackich w 2003 r., w tym także wiadomość o ogłoszeniu konkursu. Wiele wskazuje zatem na to, że prawdziwe powody tkwią głębiej – w nowej (nie znaczy lepszej) jakości i intensywności życia literacko-artystycznego w środowisku zaolziańskim; wypadła tylko żałować, że dotychczas nikt nie miał ochoty ani odwagi nazwać tych zmienionych uwarunkowań życia środowiskowego po imieniu.

Poziom

Poziom prac konkursowych, zwłaszcza w kategorii poezji, jury określiło jako *niezbyt wysoki*. Poza jednym wyjątkiem, kiedy w utworach można było wysledzić oryginalne

źródło filozoficzne i światopoglądowe (ale tomik był nierówny i nie można go było premiować wysoką nagrodą), pozostałe prace albo nie przekraczały progu pierwszej, zadziwionej lirycznej refleksji nad przypadkami życia, albo niewolniczo odwzorowywały przebrzmiały poetyki XIX-wieczne. Nagrodzone i wyróżnione zestawy wierszy cechowała jednak stosunkowo wysoka kultura literacka oraz poprawność warsztatowa i językowa. Niewątpliwie najwartościowsza praca wpłynęła do kategorii eseju, szkoda, że z powodu braku konkurencji nie mogła pretendować do I nagrody. W żadnych normach poprawnościowych nie zmieścił się natomiast zestaw dwu jednoaktówek – jedyny, jaki został nadesłany do kategorii dramatu.

Wnioski

Przyjdzie na nie jeszcze czas i będą one musiały zostać podjęte w gronie – dramatycznie się kurczącym, niestety – animatorów naszego życia literackiego. Można się spodziewać, że po przeprowadzeniu nieodzownych korekt i uzupełnień nagrodzone i wyróżnione prace ujrzą światło druku. Wiele, o ile nie wszystko, zależy jednak od wyrozumiałości i hojności potencjalnych sponsorów. Konkurs Koła GTL wsparły firmy: Walmark z Trzyńca i Browar z Cieszyńa.

KAZIMIERZ KASZPER
przewodniczący Koła GTL

Jaki był, jaki będzie?

Na pytanie **Z jakimi uczuciami żegna(a) pan(i) stary i wita(a) nowy rok?** odpowiada...

JAN RYSZKO, poeta, tłumacz

Ankieta wzbudziła we mnie nadzieję, jest bowiem przejawem głębszej intencji, bardziej rzeczywistego oglądu, kondycji i dokonania środowiska literackiego i, sądząc, godna szerszego kręgu ankietowanych. Sygnalizuje powrót do realiów, swego czasu jakby z marszu w *Jemiole* nazwanych *marazmem*, którego, uważam, nie było i nie ma.

Skąpa kondycja wydawnicza jest natomiast spowodowana uszczuplającym się gronem piszących. Odeszli Jasiczek, Przeczek, Gaudyn, WAB, Sajdok... pozostali – Przeczek – jak na razie chory, Sikora pisze swoje znaczące felietony literackie, Renata Putzlacher z *Nastulczykiem* uwieczniła się nowymi pozycjami, Lech Przeczek – obujęczny (pracuje na nazwisko po obu stronach Olzy), Kaszper ma swoją *Jemiołę* (sporadycznie tylko antenatom laurki domalowuje). I to wszystko. Aha, są jeszcze Horzyk, Lucyna Przeczek, Pysko... Ten ostatni, właśnie dzięki przyjaźni z Wilhelmem Przeczekiem, znalazł się w środowisku z niezbyt bogatą chudobą literacką, o której mówi jako o osobliwej przygodzie w zmaganiu się z materią słowa. Nadzwyczaj je ceni, nie nadużywa i szanuje. A młodzi – piszą, jak na razie, do szuflad, bowiem poza jabłonkowskim *Pegazem* nikt prawie nie podjął rzuconej przez nich rękawicy (*Zwrot* czy *Jemioła* nawet z ciekawości nie zajrzeli na ich publiczny chrzest poetycki prowadzony przez Marka Słowiacką w listopadzie minionego roku).

Uczucia przełomu staronowego roku są zazwyczaj myślami o dziś, wczoraj i jutro, kraszone emocjami, które są odbiciem różnych przeżyć, doznań na drodze słonego przeciwieństwa żywota.

W 2003 r. na zaproszenie organizatorów uczestniczyłem w trzech międzynarodowych festiwalach poezji: w Najeżdźcie Poetów na Brzeg Janusza Wójcika, Polonijnym Konkursie Poetyckim Waldemara Józwika w Wąglanach. Wraz z *Dariuszem Pacakiem*, solistą Opery Wiedeńskiej, zdobyliśmy wyróżnienia w Polonijnym Konkursie Poetyckim, udzieliliśmy wywiadów p. redaktor PR z Warszawy, które były emitowane 19 czerwca ub.r. w programie I PR (dzięki Darkowi mam nagranie).

Napisałem historię jabłonkowskiego *Pegaza Kawiarenka Pod Pegazem 1989-2002*, Karla Erbová z Pragi wydała bibliofilski tomik (w moim przekładzie) pt. *Již nikdy nedovolím požáru - Juž nikdy požarem mi plonąć* z podtytułem *George Sand - Fryderyk Chopin*. W wieloletniej publikacji *Věry Ludíkové Pošli to dál* z podtytułem *Kniha vzácných lidem i vesmíru* jestem autorem polskiego przekładu. Moje wiersze znalazły się w czterech almanachach poetyckich wydanych w Polsce (Wąglany, Brzeg, Kraków, Bydgoszcz).

W ostrawskim periodyku *Alternativa Plus* (nr 1-2 i 3-4/2003) ukazały się wiersze polskich autorów: Jana Górcy-Rosińskiego, Brzoski, Chłopka, Sarny, Lekszyckiego, Szuby, Strządały, Kisiela, Krawczyka, Machowiaka w moim przekładzie. W *Końcu Wieku* (nr 19/20, Kraków 2003) opublikowałem studium doc. *Drahomíry Šajtara Główné cechy poezji české slánské provenienci* i dwa wiersze.

Chciałbym wydać II wydanie (poprawione) *Strzały zielonej po...*, nowy tom wierszy *Kamiki światła* (tytuł roboczy w przygotowaniu).

Podobnie jak słowo, szanuję i kocham dom na Potokach, ziemię rodzinną – ojcowiznę, żonę Irenę, córy, które daleko i śpiewają sobie: *Raduje się serce, raduje się dusza, gdy rodzina cała na Potoki rusza!* – tak było przy witaniu nowego i żegnaniu starego roku.

(lutego 2004)

Brecht jako poeta

W sobotę 28 bm. Scena Polska po raz ostatni wystawiła *Karię Artura* U Bertolta Brechta (1898-1956). Przy okazji tej udanej inscenizacji (reż. Bogdan Kokotek) odnotowujemy, że Brecht był nie tylko głośnym swego czasu dramaturgiem i inscenizatorem, a po wojnie założycielem słynnego teatru *Berliner Ensemble*, ale także lirykiem, autorem ok. 1500 utworów poetyckich. Jego wierszami i songami jest przetkana większość dramatów, były one publikowane na łamach prasy i w osobnych zbiorach (w Polsce jego *Wiersze* wybrane ukazały się w 1954 r.).

Poezja Brechta cieszyła się powszechnym poważaniem. I. Berman pisał w 1927 r. na łamach warszawskich *Wiadomości Literackich*: *Podczas gdy Brecht-dramatopisarz ciągle jeszcze stanowi przedmiot zaciętej polemiki, Brecht-liryk jest przez wszystkie oboje równie uznany i wieńczony W liryce jego daje się wyraźnie rozróżnić dwa typy: jeden typ – to wiersze, mające za temat człowieka wiecznego, człowieka stojącego ponad czasem; drugi – to ulubione przez poetę dokumenty czasu... Brecht pragnie nas wzruszyć i nauczyć czegoś. Miesza on wszystkie style i rytmy, stosuje arytmie, rozsądza kanony składni języka niemieckiego. Obok wierszy pięknych znajduje my blade i koślawe, jakby niedbale zbudowane. (...) W jego wierszach jest tyle błękitu, ile smrodu benzynowego i wyziewów wielkomiejskich, tyle muzyki mórz, ile wrzasków jazzbandów. Brecht kocha całą piekielność elektrotechniczną dzisiejszego świata i śpiewa o tym świecie. Ale wśród tych wrzasków dola tuje go krzyk cierpiącej duszy człowieka. To go czyni poetą.*

Oczywiście na pierwszy plan wysuwała się u niego twórczość dramatyczna. W ciągu swego nie tak znów długiego życia Brecht napisał niespełna 30 sztuk. Mówi się, że pomysły na nie nosił w sobie długo, ale pisał krótko. *Karię Artura* U przelał na papier w ciągu zaledwie 18 dni.

(k)

BERTOLT BRECHT

Pieśń matki niemieckiej 1944

Dałam ci, synku mój, buty
I brązową koszulę – strój biesi.
Gdybym była wiedziała to, co teraz wiem –
Lepiej się było powiesić.

Kiedym, synu, widziała, że podnosisz dłoń
W hitlerowskim ukłonie – pamiętasz –
Nie wiedziałam, że temu, kto mówi Heil Hitler,
Ręka odpadnie – uschnięta.

Słyszałam, synku, mówiłeś
O rasie bohaterów, co żyć ma inaczej...
Nie wiedziałam, nie zgadłam, nie czułam,
Że będziesz u tych bohaterów – siepaczem.

Widziałam, synku, jak szedłeś,
Gdzie szli hitlerowscy rekruci.
Nie wiedziałam: kto z nimi wyrusza –
Nigdy do domu nie wróci.

Mówiłeś, syneczku, Rzeszy
Nie poznam, tak się odmieni.
Lecz nie wiedziałam, że z niej pozostanie
Popiół i kupa śmieci.

Nosiłeś, synku, koszulę brązową –
Widzisz – nie protestowała matula,
Bo nie wiedziałam, co teraz wiem,
Że to twoja śmiertelna koszula.

Przełożył: Włodzimierz Lewik

Jemioła a młodzi

Istnieją przesłanki, żeby domniemywać, iż w zakresie promocji młodych i kontaktu z nimi *Jemioła* nie musiała korzystać z incydentalnego pośrednictwa jabłonkowskiej Kawiarenki. Oto wykaz obecności młodych na łamach *Jemioły*. W cyklu *Jemiołowe debiuty* wiersze publikowali: Tomasz Rytko, Roman Krop (nr 2), Hanna Rybicka (nr 11; tu również tekst o internetowej grupie wolnych artystów *Fanki, pismaki i vila*), Maryla Adamiec (proza, nr 24), Anna Gross (Cisownica, nr 26), Barbara Tacina (nr 40), Darek Jedzok (nr 46), Marek Słowiacek (nr 49), Filip Kozioł (nr 57), Mariam Szyja-Bangoura (nr 80), Jolanta Filipek-Čepcowa (nr 86), Małgorzata Michalik (Cieszyn, limeriki, nr 88). Redaktor *Jemioły* zorganizował wyjazd młodzieży gimnazjalnej na Krapkowicką Noc Artystów (27-28. 9. 2002); oprócz niego brali w tej imprezie udział: Zuzanna Lipka, Roman Krop, Dorota Przywara, Jacek Rybicki, Tomasz Rytko, Ewa Sikora (informacje ukazały się w nr. 24, 37, relacja w nr. 43). Poza tym na łamach *Jemioły* prezentowano (rubryka *Studenckie wiersze*) prace Janusza Bittmara, Lucjana Hylmara, Beaty Karpety (nr 61), a także wiersze młodych poetów z kręgu rybnickiej *Plamy*: Anny Rybol (nr 33), Mariana Bednarka (nr 34), Roberta Rybickiego (nr 44). O młodych animatorach czeskokieszyńskiego Klubu *Liberté* pisano w nr. 76 (*Wolni w kulturze*), o młodej malarce Annie Świder w nr. 80, 82. Wśród uczniów Gimnazjum Polskiego w Cz. Cieszyńskie została przeprowadzona ankieta *Powiedz mi, co czytasz* (omówienie w nr. 7, 8, 15, 16). Łącznie na 113 wydanych nr. *Jemioły* co najmniej w 25 pojawiły się teksty młodych artystów lub opinie o nich.

(red)

OPINIE

JERZY PILCH:

Kult samotności

W pisaniu, w ogóle w uprawianiu sztuki bez samotności, bez świadomie wybranej samotności, bez kultu samotności nie dojdzie się do niczego. Owszem, jest to trudne, ale prawdziwa samotność jest jak każdy Wielki Głód: niebawem wyostrza

zmysły. Widać każdy szczegół, słysząc każdy szept. Samotność prowadzi do twórczości. Twórczość ratuje przed samotnością. Splot ten jest nieusuwalny.

(Znakomity pisarz, na łamach *Polityki*)

Telewizja

WTOREK 24 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Listy od Feliksa (s. anim.) 9.10 Jedynećka (dla dzieci) 9.35 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) 9.45 Ferie z Jedyneką 10.00 Rok 2030 (s.) 10.25 Królowa miecza (s.) 11.10 Wielki świat małych odkrywców (mag.) 11.30 Zwierzęta świata (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Tak jak w Unii (mag.) 12.45 Plebania (s.) 13.10 Sąsiedzi (s.) 13.35 Lokatorzy (s.) 14.05 Książki na zimę (mag.) 14.10 Trzy wieki (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Między rajem a ziemią 15.35 Otwarte drzwi (mag.) 16.00 Przyjaciele (talk show) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedynek 17.30 Poradnik europejski 17.40 Klan (s.) 18.05 Forum (pr. public.) 18.50 Bezpieczna zima, ubezpieczony kierowca 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Mecz Bayern Monachium - Real Madryt 22.45 Dziwny jest ten świat 23.20 Monitor Wiadomości 23.35 Plus minus (mag.) 0.00 Miłość i wściekłość (film niem.).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.35 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Czterej pancerni i pies (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.35 W rytmie salsy (pr. rozryw.) 11.25 Indonezja - wyspy ognia (film dok.) 12.15 Rodzina Leśniewskich (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Jetsonowie (s. anim.) 14.05 Siedem stron świata (s.) 14.35 30 ton! Lista, lista 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Holdys Guru (pr. rozryw.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Smolik i przyjaciele (koncert) 20.05 M jak miłość (s.) 21.00 Gwiazdorskie ostatki (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Gwiazdorskie ostatki (pr. rozryw.) 23.25 Liga Mistrzów - skróty meczów 0.25 Beksa (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Studio pod bukiem (mag.) 8.10 Schlesische Wochenschau (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Prawdziwa historia niechcianych pomników (s. dok.) 9.40 Wieży krwi (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Tam Tam (mag.) 12.15 To jest temat (mag.) 12.35 Poznajmy je lepiej (s.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Świat (mag.) 14.45 Prosto z lasu (mag.) 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Magazyn 16.15 Aktualności 16.50 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Kowalski i Schmidt (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Nie tylko o muzyce 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Historia Christie (film dok.) 0.05 Kuchnia polska (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Viper (s.) 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.55 Tajne przez poufne (s.) 10.45 Asy z klasy (s.) 11.35 Domowa kawiaranka (mag.) 12.05 Interwencja (mag.) 12.25 Serca na rozdrożu (s.) 13.15 TV Market (mag.) 13.30 4 x 4 (mag.) 14.00 Transformery (s. anim.) 14.25 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.50 Miodowe lata (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Zostać miss 2 (s.) 17.25

RZĘKA ŻYCIA

Wtorek, 24. 2., godz. 21.50, POLSAT
Dramat obyczajowy
119 min, 1992, USA
Reżyseria: Robert Redford
Występują: Brad Pitt, Craig Sheffer, Tom Skerritt, Brenda Blethyn.

Epicki dramat według autobiograficznej powieści znanego amerykańskiego pisarza Normana MacLeana, opowiadającej dzieje rodziny pionierów w północnym, górzystym stanie Montana. Fanatyczny kaznodzieja kościoła Metodystów, wielbny MacLean (Tom Skerritt) żelazną ręką wychowuje dwóch synów: Normana (Craig Scheffer) i Paula (Brad Pitt). Czułości i zrozumienia mogą jedynie oczekiwać od matki (Brenda Blethyn). Norman, poważny i pilny uczeń, nie znajduje wspólnego języka z impulsywnym Paulem, który dobrą zabawę, alkohol i grę w karty przedkłada nad akademickie wykształcenie. Podczas gdy Norman marzy o karierze uniwersyteckiego wykładowcy literatury, Paul wolałby zostać na prowincji i pisać do lokalnej gazety. Bunt Paula wobec ojca symbolizuje kres epoki podboju i początek tworzenia się cywilizacji miejskiej...

Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje 19.10 Rodzina zastępcza (s.) 20.20 Miodowe lata (s.) 21.15 Samo życie (s.) 21.50 Rzeka życia (film USA) 0.15 Biznes Informacje 0.40 Graffiti (pr. public.) 0.55 Drobne przewinienia (film USA) 2..40 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 W jaki sposób... 5.20 Czarni baronowie 5.25 Kwartet 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Moda - Ekstrawagancja 9.25 Mieszkanie to zabawa 9.45 Kalendarium 10.00 Wiadomości 10.10 Czarni baronowie (s.) 11.05 Oczarowani (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szczęście domowe (mag.) 13.05 W jaki sposób... (mag.) 13.30 (Na)bierz mnie! (pr. rozryw.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod jednym dachem na Żofinie 15.00 Oczarowani (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Klocki (pr. dla dzieci) 16.15 Oazy w oceanach (s. dok.) 16.45 Niefortunna czarownica (s.) 17.10 Śladami 17.25 Stop (mag. dla kierowców) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Przyjaciele (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Biała wdowa (film ang.) 21.40 Na tropie 22.05 Film o filmie: Ostatni samuraj 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Przyjaciele (s.) 23.40 Nagroda „TyTy” 2003 (pr. rozryw.) 1.30 Dział szczególnej troski (film czes.) 2.55 „Klekánice” 3.35 Tydzień w regionach.

■ TVC 2

5.00 Czarne owce 5.15 Niechciane dzieci 5.45 Sport w świecie 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Time out 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.40 Piękne zguby (talk show) 13.10 Bajkowa niedziela 15.10 Czułki 15.35 Geografia świata (s. dok.) 15.50 Wideoatlas naszej przyrody (s. dok.) 16.05 Klucz (mag.) 16.35 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 17.35 Rodzina i szkoła (mag.) 17.55 Publicystyka ekologiczna 18.35 Nie poddawaj się 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Świat motoryzacji (mag. sport.) 20.00 Z pomocą życia (film dok.) 20.15 AC Sparta Praga - AC Mediolan 23.50 Stalin (s.

dok.) 0.45 Dave Brubeck Quartet (koncert) 1.40 Kwartet 2.05 „Poprask” 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Uciekający wirus (film USA) 11.35 Lekcje gotowania 12.05 Trzy życia Sofii (s.) 12.55 Niewiarygodne historie (s.) 13.20 Na południe (s.) 14.10 Kachorra (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.50 Na własne oczy 21.50 24 godzin (s.) 22.40 „Nejslabší! Máte padáka!” (teleturniej) 23.40 Skazani na Shawshank (film USA) 1.45 Dziewczynny z Jamajki 2.40 Na własne oczy 3.25 „Čtveráci” 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.05 Skryta namiętność (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.55 Prima jazda 11.45 Nasz dziadek Józef (film czes.) 13.40 Pomoc domowa (s.) 14.15 Melrose Place (s.) 15.15 Czarodziejki (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Drużyna Ewa (film niem.) 21.50 Ostatni mężczyzna (film USA) 23.35 Ostry dyżur (s.) 0.35 Na temat! 0.45 Salon samochodowy 1.15 Uwodzieleńska szansa (teleturniej) 2.20 Świat według Bundych (s.) 2.45 Sauna.

ŚRODA 25 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Bajka o rybaku i złotej rybce (film anim.) 9.15 Plastelinki i przyjaciele (dla dzieci) 9.35 Ferie z Jedyneką 9.50 Kropelka - przysłowia z wodą (s. anim.) 10.20 Jeśli nadejdzie jutro (s.) 11.10 Szansa na życie 11.30 Nowoczesna chirurgia (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Wójt Roku 2003 - sylwetki 12.45 Klan (s.) 13.10 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 14.00

ZEMSTA MATKI

Środa, 25. 2., godz. 20.15, TVP 1
Dramat obyczajowy, 89 min, 1993, USA
Reżyseria: Armand Mastroianni
Występują: Lesley Ann Warren, Bruce Davison.

Carol (Lesley Ann Warren) wychowuje dwie córki - 12-letnią Wendy (Allison Mack) oraz starszą Jill, która często buntuje się przeciwko matce. Jill (Missy Crider) najbardziej nie lubi odbierać ze szkoły młodszej siostry i prawie zawsze się spóźnia mimo surowych upomnień Carol. Pewnego dnia nastolatka nie przychodzi na czas pod szkołę. Na miejscu nie zastaje Wendy. Policja rozpoczyna poszukiwania dziewczynki. Wendy zostaje znaleziona - zgwałcona i nieprzytomna. Podejrzany o dokonanie tej zbrodni jest szkolny dozorca, ale dzięki sprytnym pani adwokat - zostaje uniewinniony. Zdesperowana Carol sama wymierza sprawiedliwość...

Nasze rytmy zdrowia (mag.) 14.20 Obserwator wojskowy (pr. wojskowy) 14.40 Westminster - scena historii imperium brytyjskiego (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Obraz niekontrolowany (mag.) 15.35 Bezpieczna Jedynek (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedynek 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Ze Zbigniewem Preisnerem o przyjaźni - Rozmowy na nowy wiek (pr. public.) 18.35 Irak 2004 18.45 Dookoła świata z Jedyneką (mag.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Zemsta matki (film USA) 21.55 Kryminalna Jedynek (mag.) 22.15 Tryptyk rzymski - Krzysztof Kolberger recytuje poemat autorstwa Jana Pawła II 22.55 Oblicza mediów (pr. public.) 23.15 Monitor Wiadomości 23.35 Biznes perspektywy (mag.) 23.40 Liga Mistrzów - skróty 0.40 Opieka (film ang.).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.40 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Czterej pancerni i pies (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.40 Paulo Coelho (film dok.) 11.30 Program publicystyczny 12.15 Rodzina Leśniewskich (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Jetsonowie (s. anim.) 14.05 Siedem stron świata (s.) 14.40 Bóg wojny (pr. wojskowy) 15.10 Ślub (film pol.) 16.00 Panorama 16.30 M jak miłość (s.) 17.15 Jazda kulturalna (mag.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Camerata (mag.) 20.00 Linia specjalna (pr. public.) 20.30 Mecz FC Porto - Manchester United 22.50 Panorama 23.05 Sport telegram 23.20 Twardy glina (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn beskidzki 8.45 Gość dnia 9.00 Twórca radzieckiej bomby atomowej - obywatel Kurczatow (film dok.) 9.40 Wieży krwi (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Jazz bez... (relacja z festiwalu) 12.15 Telenowyny (mag.) 12.35 Taka była telewizja (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Teleplotki (mag.) 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Magazyn beskidzki 16.15 Aktualności 16.50 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Partnerzy (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.25 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Katowice Kronika miejska 18.50 Eurostrada 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.20 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Cena prawdy (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Transformery (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Poplista 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.55 Słoneczny patrol 8 (s.) 10.50 Awantura o kasę (teleturniej) 11.50 Samo życie (s.) 12.20 Interwencja (mag.) 12.40 Serca na rozdrożu (s.) 13.30 TV Market (mag.) 13.45 Czułość i kłamstwa (s.) 14.15 Pokemon (s. anim.) 14.40 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 15.05 13 posterunek (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Tajne przez poufne (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje 19.10 Viper (s.) 20.10 Świat według Kiepskich (s.) 21.00 Samo życie (s.) 21.40 Złoto dla naiwnych. Z powrotem w siodło (film USA) 23.55 Biznes Informacje 0.20 Graffiti (pr. public.) 0.35 Pierwszy milion (s.) 1.30 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Telera- nek 8.35 Klocki 8.50 W domu smaku-

je najlepiej (s. dok.) 9.05 Infiltracja 9.35 Co mogę dla siebie zrobić (mag.) 9.40 Diagnosta 10.00 Wiadomości 10.15 Niezwykła przyjaźń aktora Jeseniusa (film czes.) 11.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Na pływalni z A. Goldflamem 14.00 Wiadomości 14.05 Wędrująca kamera 14.35 Pod korcem (mag.) 14.50 Świat rekordów Guinnessa 15.15 Jaś i Baska (bajka) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (pr. muz.) 17.05 Czy chcecie mnie? (mag.) 17.20 Pierwsza pomoc 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Gdzie spadają gwiazdy (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Co teraz i co potem? (s.) 20.55 Bananowe rybki (talk show) 21.25 „Jári” (film dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki 23.25 Ludzie burmistrza (s.) 23.45 Szczęście domowe 0.15 Losowanie „10” szczęśliwych 0.20 Stale tu jestem 0.55 Wędrująca kamera 1.20 Piękne zguby 1.50 Świat motoryzacji 2.30 Życie między samochodami Tatra 2.45 Wydarzyło się... 3.05 LeGaTo.

■ TVC 2

5.30 Kalendarium 5.45 Etykieta 5.55 Na tropie 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.35 W blasku pięciu kół 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.30 Śladami 12.45 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 13.45 Rodzina i szkoła (mag.) 14.05 Niefortunna czarownica (s.) 14.30 Oazy w oceanach (s. dok.) 14.55 Popularis 15.25 Publicystyka ekologiczna 16.05 Nie poddawaj się 16.25 Świat filmu: M. Forman 17.25 Europa E. Brikciusa 17.40 „Poprask” 18.05 Pomarańcza (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Mistrzostwa RC w atletyce halowej 19.40 Sława zwycięzcom (s. dok.) 20.00 W krainie Władcy pierścieni (pr. sport.) 20.25 Deportivo La Coruña - Juventus Turyn 23.50 Nieistotność (film ang.) 1.35 Ziemia nieznana 2.00 Wydarzenia, komentarze 2.40 B. Martini: Koncert na klawesyn i małą orkiestrę.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 To cholesterne Rio (film USA) 11.55 Lekcje gotowania 12.25 Trzy życia Sofii (s.) 13.10 Niewiarygodne historie (s.) 13.35 Na południe (s.) 14.25 Kachorra (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.) 20.35 Pozdrowienia z Rosji (film ang.) 22.55 Judo obywatelskie (pr. public.) 23.30 24 godziny (s.) 0.15 Howling 2 (film USA) 2.20 Judo obywatelskie 2.50 Tele tele 3.15 Program TV Nova 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.05 Skryta namiętność (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.55 Prima jazda 11.50 Morderca gra (film USA) 13.40 Pomoc domowa (s.) 14.15 Melrose Place (s.) 15.15 Czarodziejki (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 21.15 Gwiazdy w podróży (pr. rozryw.) 22.15 Srebrna plaża (film USA) 0.10 Na temat! 0.20 Policja z Palm Beach (s.) 1.10 Uwodzieleńska szansa (teleturniej) 2.15 Świat 2004 2.45 Świat według Bundych (s.) 3.10 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dnia 24. 2. br. obchodzi swe znaczne 80. urodziny
pan BOLESŁAW HLIŚNIKOWSKI
Do dalszych lat życia, dużo zdrowia, entuzjazmu
oraz błogosławieństwa Bożego życzą żona, syn
z żoną, wnuk oraz wnuczki z mężami i prawnuki.
Do życzeń dołącza p. Wanda Herman. AD-030

Przed 10 laty, 24 lutego 1994, zmarła
śp. WANDA DRÓZD
z Olbrachcic. Cześć Jej Pamięci. Grono przyjaciół.
GL-089

*Jak różne są rzeczy ukryte w króciutkim wyrazie:
żał...*
W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy
wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 18 lute-
go 2004 zmarła po krótkiej chorobie w wieku 84
lat nasza Ukochana Matka, Teściowa, Babcia, Pra-
babcia i Ciocia
śp. WANDA KONESZ
zamieszkała w Karwinie Nowym Mieście, Soko-
łowska 992. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się
w piątek, dnia 27 lutego 2004 o godz. 11.00 z ko-
ścioła katolickiego w Karwinie Frysztać. W smut-
ku pogrążona rodzina. RK-029

Kronika Rodzinna

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy
wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 21. 2.
2004 zmarła w wieku 81 lat nasza Ukochana
Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia i Siostra
śp. ADELA LUKOSZOWA
z Olbrachcic. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie
się w środę 25. 2. br. o godz. 15-tej z kościoła ewan-
gelickiego w Olbrachcicach. Zasmucona rodzina.
AL-020

*Prócz duszy i Boga wszystko minie
na ziemi: szczęście i niedola.*
W głębokim smutku pogrążeni
zawiadamiamy wszystkich krew-
nych, przyjaciół i znajomych, że
dnia 22. 2. 2004 zmarł w wieku 78
lat nasz Kochany Mąż, Ojciec,
Teść, Dziadek, Pradziadek, Brat,
Szwagier i Wujek
śp. KAROL KOŁATEK
zamieszkały w Olbrachcicach, nr 413. Pogrzeb Dro-
giego Zmarłego odbędzie się w sobotę 28. 2. 2004
o godz. 10.00 z kościoła rzym.-kat. w Olbrachci-
cach. Zasmucona rodzina. RK-031

Na scenę wkracza młodzież

ŁYŻBICE WIES (sch) – W piątek na
zebraniu sprawozdawczym Koła
miejscowi pezetkaowcy podsumowali
ub. rok.
Przebiegał on pod znakiem dwóch
głównych wydarzeń. - Pierwszym było
wydanie publikacji Stanisława Zahrad-
nika pt. Sto lat budynku szkolnego na
tle przemian gminy Łyżbic nakładem
250 egzemplarzy. Drugim było załat-
wienie możliwości korzystania przez
najbliższe 10 lat ze świetlicy za symbo-
liczną opłatą 1 Kc. Budynek byłej szko-
ły, w którym nasza świetlica się znajdu-
je, przejął bowiem z rąk miasta nowy
właściciel - firma Stanisława Kawuloka

- informuje prezes MK PZKO Trzynieć
Łyżbice Wies, Jarosław Miczek.
- Zarząd apeluje do członków
o aktywne włączenie się do pracy na
rzecz Koła. Tym bardziej cieszy nas
zadeklarowanie przez młodzież chęci
założenia Klubu Młodych oraz fakt, że
widzimy osoby, które mogłyby go
poprowadzić - stwierdza prezes.
Czterdziestka obecnych na zebra-
niu członków Koła obejrzała program
w wykonaniu przedszkolaków z
Trzyńca Tarasu pod kierunkiem Anny
Kajzar i Barbary Lasoty oraz wysłu-
chała humoru górniczego w podaniu
Józefa Chmiela z Karwiny.

redakcyjnej Moczy

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opi-
nie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Odszedł Jarek Golasowski

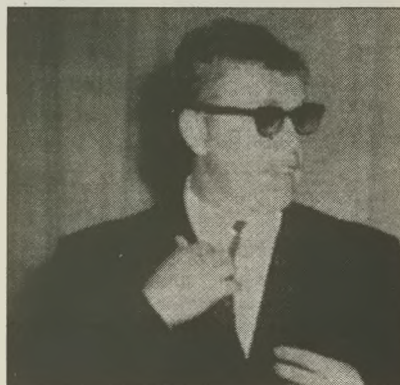
Przyjaciele i sympatycy *Wesołej Sió-
demki* z Karwiny na pewno pamiętają
sympatycznego konferansjera Jarka,
który swoimi dowcipami, monologami
i wstawkami urozmaicał programy
zespołu.

Był absolwentem Średniej Szkoły
Ekonomicznej w Czeskim Cieszynie.
Już tam wraz z Kaziem Gattnarem, jego
kolegą klasowym, który akompaniował
mu na fortepianie, tworzyli duet, któ-
rym podbijali serca publiczności od
Bogumina po Mosty, a w centralnym
kole Konkursu Twórczości Młodzieży
w Bratysławie w 1962 r. zdobyli pierw-
sze miejsce.

Jarek był zawsze uśmiechnięty,
dowcipny i koleżeński. Jeszcze na
ostatnim spotkaniu członków *Wesołej
Siódemki* w Domu Zdrojowym w Dar-
kowie pod koniec ubiegłego roku,
kiedy wykonał swojego *Bikiniarza*,
zachwycał wszystkich kolegów.

Długo zmagał się z ciężką chorobą,
która w końcu zwyciężyła nad jego
optyzyzmem i chęcią życia. W dniu
22 lutego odszedł od nas, w wieku 64
lat, człowiek, który umiał i chciał roz-
dawać uśmiech i radość.

Cześć jego pamięci.
Członkowie *Wesołej Siódemki*

KLUB 99 PRZYGOTOWUJE

Turniej tenisa stołowego

W styczniu i w lutym br. odbyły się
kolejne zebrania Klubu 99 działającego
w ramach PTTS *Beskid Śląski*. Zebra-
nie styczniowe miało miejsce w nowej
siedzibie Miejscowego Koła PZKO
w Sibicy - budynku byłej polskiej pod-
stawówki. Tam właśnie omawiano pro-
gram działalności K99 w roku 2004.
Starsi panowie nadal starają się
w miarę możliwości podtrzymywać
swoją kondycję, a również - w duchu
swego klubowego regulaminu - zapro-
ponować kilka imprez szerszemu ogó-
łowi, w tym młodzieży szkolnej.

Tak więc w marcu odbędzie się tur-
niej w tenisie stołowym dla seniorów,
w maju tradycyjne smażenie jajeczni-
cy, w czerwcu rajd na Filipkę, w sierp-
niu Rajdu o Kyrpce Macieja w ramach
Gorolskiego Święta, we wrześniu spot-
kanie piłkarskie starszych panów, w lis-
topadzie turniej w tenisie stołowym dla
młodzieży polskich szkół podstawo-
wych.

Lutowe zebranie Klubu 99 odbyło
się dzięki uprzejmości zarządu i preze-
sa bystrzyckiego Koła w Domu PZKO
w Bystrzycy. Spotkanie zaszczyciła
również swoją obecnością pani dyrektor
miejscowej Polskiej Szkoły Podsta-
wowej im. St. Hadyny, Wanda Tomczala.
Członkowie K99 mieli bezpośrednią
okazję do zaznajomienia się z działal-
nością i problemami zarówno Miejsco-
wego Koła PZKO, jak również polskiej
szkoły w Bystrzycy. W związku z
rezygnacją z funkcji prezesa PTTS *Bes-
kid Śląski* Tadeusza Steca, członkowie
Klubu 99 podziękowali mu za aktywną

działalność i wspieranie Klubu. Nowo-
wybranemu prezesowi *Beskidu* Wła-
dysławowi Janikowi złożono życzenia
pomyślnej działalności w odpowie-
dzialnej funkcji. Miłym urozmaice-
niem bystrzyckiego spotkania K99 były
gratulacje i życzenia dla solenizantów,
którzy właśnie w lutym obchodzą
swoje urodziny (Władysław Majewski
72, Józef Matloch 69, Stanisław Hła-
wiczka 68). Szczególnie uroczyste
koleżdy gratulowali nestorowi Klubu
99, Józefowi Raszkiowi, byłemu dłu-
gotletniemu redaktorowi sportowemu
Głosu Ludu, który 20 lutego obchodził
swoje 85. urodziny. Aktywność i zaan-
gażowanie Józefa Raszki są szczegól-
nie godne podziwu.

Plonem roboczej części zebrania
Klubu 99 były ustalenia organizacyjne
i regulaminowe zbliżającego się Turnie-
ju Tenisa Stołowego dla seniorów,
który odbędzie się w Czytelni w Wędry-
ni 13 marca (początek o godz. 8.30, roz-
poczęcie gier o godz. 9.00. Turniej jest
imprezą otwartą dla członków PTTS
Beskid Śląski, PZKO, Macierzy
Szkolnej, Harcerstwa Polskiego w RC
oraz innych organizacji polskich w RC.
Zwycięzca otrzyma puchar przechodni
PTTS *Beskid Śląski*. Sportowe zmagania
będą przebiegać w trzech katego-
riach: I 18-55 lat, II 56-70 lat, III ponad
70 lat. Podczas prezentacji pobierane
będzie wpisowe 30 Kc od uczestnika.
Organizatorzy oczekują na turnieju
w Wędrzyni liczny udział miłośni-
ków gry tenisa stołowego.

(J.C.)

Co w kinach

KARWINA - Centrum: „Jak bąsnąć
niezdrętej nadziei” (24, 25, godz. 17.45,
20.00), **Reflex:** Desperado (24, 25,
godz. 17.00, 20.00), **Ex:** Casablanca (24,
godz. 19.00), **Powrót** (25, godz. 19.00),
CZ. CIESZYN - Central: Władca Pier-
ścieni: Powrót króla (24, godz. 18.00),
TRZYNIEC - Kosmos: „Jak bąsnąć
niezdrętej nadziei” (24, 25, godz. 17.30,
20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz,
godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa
107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt:
19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

**KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Men-
nicza 46, Cieszyn:** do 23. 4. wystawa
„Koń jaki jest, każdy widzi”. Otwarte
po-śr, pt: 8-15.
**GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja
11, Bielsko-Biała:** do 29. 2. wystawy
Soni Pryszcz-Botor „Fobie”, Anny
Kowalczyk-Klus „Jasność i mrok”,
„Albatros - sztuka współczesna ze
Szkocji”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie:
12-16.

Co w terenie

**CZ. CIESZYN - przedszkole Na Roz-
woju, ul. Akacjowa** zaprasza wszystkie
dzieci, które chciałyby w przyszłości
chodzić do nas, na karnawał 28. 2.
o godz. 14.30 w ośrodku „Strzelnica”.
Czekają na was wspaniałe zabawy,
fajni koledzy i smaczny bufet. Zapra-
szamy.
▲ SEP w RC zaprasza 26. 2. o godz.
15.30 do salki posiedzeń ZG PZKO na
spotkanie członkowskie. W programie
prelekcja inż. S. Febera pt. „Przyrząd
numeryczny do sondy neutronowej
dla pomiaru wilgotności materiałów
sypkich, zwłaszcza koksu”. Członko-
wie SEP mogą na spotkaniu podjąć
„Biuletyn SEP” nr 13.
**HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emery-
tów** zaprasza na spotkanie klubowe
26. 2. o godz. 15.00 do świetlicy przy
ul. Matuska 2.
KARWINA RAJ - Klub Seniora zapra-
sza 24. 2. o godz. 16.00 do Domu PZKO
na prelekcję A. Tomanka pt. „Coś nie-
coś o pszczołach i miodzie”.
OLBRACHCICE - Klub Seniora zapra-

sza na spotkanie
klubowe 26. 2. o godz. 16.00 do Domu
PZKO.
ORŁOWA OBWÓD - zebranie Rady
Obwodowej odbędzie się 26. 2. o godz.
17.00 w Porębie.
ORŁOWA LUTYNIA - MSz i szkoła
zapraszają serdecznie 28. 2. o godz.
15.00 do Domu Kultury na karnawał.
PODLESIE - MK PZKO zaprasza 26. 2.
o godz. 16.00 do lokalu PZKO (nad
restauracją Marco Polo) na zebranie
sprawozdawcze i prelekcję pt.
„Island”.
UWAGA - byli tancerze zespołu PZKO
Łazy, spotykamy się 28. 2. o godz.
15.00 w salce PZKO przy ul. Bożka,
Cz. Cieszyn. Informacje: 558 736 994.
ZG PZKO zaprasza miejscowe koła do
zakupu znaczków członkowskich na
rok 2004 w biurze ZG PZKO w po-czt
w godz. 8-16.
PTTS „BS” - zaprasza w sobotę 28. 2.
na narciarski przejazd na biegówkach:
Jaworowy, Ostry, Koziniec, Równa
(20 km). Rejestracja w schronisku
Jaworowy o godz. 10.00. Org. Marian
Palowski, tel. 558 712 332.

Oferty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem.
Inf. pod nr. tel. 558 325 546. GL-086

Wystawy

**TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALE-
RIA:** do 29. 2. wystawa „Beskid Śląski”
w malarstwie Pawła Wałacha.
▲ **BIAŁA GALERIA:** do 28. 3. wysta-
wa obrazów R. Filipowej. Otwarte po-
pt: 9-15.
▲ **„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Kar-
wina Frysztać:** do 29. 2. wystawa
„Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.
SALA MANESA, DK Karwina: do
12. 3. wystawa Stanisława Zorman-
a „Anomalia drewna”. Otwarte wt-pt:
9-17, so: 10-16, nie: 14-18.
**GALERIA ZDROWEGO MIASTA,
foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwi-
na:** do 12. 3. Międzynarodowa wysta-
wa słowackich artystów Gity i Petra
Matisów. Otwarte po-pt: 10-16.
**PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIA-
TOWE, Karwina:** wystawa fotografii
Aleksa Milerskiego. Otwarte po,śr:
8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8.00-14.30.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ -
sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszy-
nie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja
„Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyń-
skiego”, do 13. 6. wystawa „Cieszyń-
skie gazety”. Otwarte wt-pt: 9-17, so:
9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwał-
dzie:** stała ekspozycja „Tradycje gór-
nictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4.
wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1.
2005 „Widokówki z Pietwałdu i okoli-
cy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:
13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, ul. Děl-
nická 14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”.
Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina:** do 28. 3.
wystawa „Poezja cieszyńskiej archi-
tektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17,
so: 9-13, nie: 13-17.

**MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ
I MIASTA TRZYŃCA - stała ekspozy-
cja „Historia i współczesność huty
i miasta Trzyńca”, do 12. 5. wystawa
modeli strażackich.**

▲ **GALERIA „NA SCHODACH”** do
14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia
zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie:
13-17.

O Śląsku

W Śląskim Klubie Kulturalnym *Bell-
mer Cafe* w Katowicach przebiegło
wczoraj spotkanie z prozaikiem, kry-
tykiem sztuki, eseistą laureatem licz-
nych nagród **Henrykiem Wańkiem**.

Twórczość prozatorska i eseistycz-
na **Wańka** jest nacechowana jego fas-
cynacją zjawiskami ezoterycznymi
i historiozoficznymi związaniymi
z Górnym Śląskiem. Górny Śląsk
Wańka to skomplikowane miejsce
przetkane przez związki duchowe
Polaków, Czechów, Niemców i Śląza-
ków. Jego obraz wykreował mis-
trzowsko w książce *Finis Silesiae*.
Klub *Bellmer Cafe* zainaugurował
swoją działalność 16 stycznia. To
pierwszy po rozwiązaniu Klubu
Związków i Stowarzyszeń Twór-
czych w grudniu 1981 r. klub kładący
sobie za cel zintegrowanie środowisk
twórczych w województwie śląskim.

(hs)

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztać (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Nie chcemy być przeciętni

Fani lekkiej atletyki mogli na początku lutego obejrzeć pasjonujący konkurs w skoku wzwyż. W trzynieckiej hali sportowej StaRS odbyła się 12. edycja Beskidzkiej Popręczki. Po kilku nieurodzajnych latach impreza znów odzyskuje swoją dawną świetność. Były atleta występujący ongiś w barwach Trzyna, Dukli, Praga, a przede wszystkim jako reprezentant Czechosłowacji, Stanisław Sajdok, obecnie prezes klubu lekkoatletycznego Huta Trzynec i kierownik zawodów, zapewniła, że organizatorzy zrobią wszystko, by Popręczka była jeszcze atrakcyjniejsza.

Jak ocenia pan poziom tegorocznej Beskidzkiej Popręczki?

Moim zdaniem jest to impreza na skalę europejską, o czym świadczy obecność dobrych skoczków z kilku państw Europy. Staramy się kontynuować imprezę, konsekwentnie dążąc do podniesienia jej rangi. Tegoroczny konkurs wypadł znakomicie. Słowa podziękowania należą się zatem zawodnikom, sponsorom oraz całemu szeregowi bezinteresownych działaczy, którzy przyczynili się do tego, że zawody były naprawdę udane.

W zeszłym roku w Trzynie wystartował Słowak Peter Horák oraz skoczek z Paryża Saint Jean Fabrice. Natomiast w tym roku na liście wyników zaroło się od nazwisk zawodników z różnych zakątków Europy...

Był Rosjanin Andrej Berzin, Martin Stauffer ze Szwajcarii, Włoch Andrea Botinelli, Bernardette Bódi z Węgier, Michał Bieniek z Polski oraz już wspomniani ubiegłoroczni uczestnicy Peter Horák i Saint Jean Fabrice. Chodzi co prawda o czołowych zawodników europejskich, ale tylko do 22 lat. Wszystko zależy od środków finansowych. Dysponujemy na razie zbyt niskim budżetem, żeby zaprosić do Trzyna elitę powyżej 22 lat. Udało nam się jednak zwać do Trzyna utalentowanych skoczków, którzy prezentując się z bardzo dobrej strony, przyczynili się do kontynuowania bogatych tradycji tych zawodów.

Przy takich tradycyjnych imprezach wykorzystuje pan zapewne bogate doświadczenia...

W ciągu pierwszego pół roku przygotowania nie są jeszcze zbyt intensywne. Co innego jest dwa miesiące przed zawodami, kiedy członkowie komitetu udzielają się w organizacji zawodów codziennie. Większość organizatorów to dawni atleci, którzy wiedzą, co i jak mają robić, do kogo trzeba się zwrócić i tak dalej. Prawda jest, że ta rutyna ułatwia nam trochę pracę.

Jak pan ocenia zainteresowanie publiczności zawodami?

Do hali sportowej StaRS trafiło w tym roku dwa razy więcej fanów niż w roku poprzednim - prawie półtora tysiąca. Bilety kosztowały zaledwie

wzrosł o 50 tys. Kc. Zwycięzca odebrał nagrodę w wysokości 50 tys. Kc. Z tej sumy 800 euro to nagroda za pierwsze miejsce, reszta należała mu się za samo wystąpienie w zawodach. O ile mi wiadomo, na innych tego typu czeskich imprezach zawodnicy muszą się zadowolić sumą od 10 do 20 tys. Kc. Staramy się robić wszystko, żeby poziom zawodów jeszcze wzrósł, chociaż jak już powiedziałem, wszystko zależy od pieniędzy. Myślimy o transmisji telewizyjnej z konkursu, ponieważ pomogłaby sprawdzić jeszcze większych sponsorów. W ten sposób moglibyśmy zaprosić do Trzyna zawodników najwyższej rangi - mistrzów świata, zwycięzców olimpijskich, którzy za start w tego typu imprezie pobierają 3 tys. euro. Przed nami jednak daleka droga. Sami nie zrobimy niczego, potrzebujemy pomocy m.in. w propagacji zawodów.

Jest pan zadowolony z występu syna Stanisława, który ostatecznie zajął 7. lokatę?

Zaliczył skok na wysokość 215 i jak na to, że od ubiegłego roku nie skakał ani razu, to był naprawdę bardzo dobry wynik. Stasiek biega na dystansie 110 m przez płotki. W tej dyscyplinie wywalczył tytuł mistrza RC, poza tym w hali zaliczył najlepszy czeski wynik. Nic na to nie poradzę, że jego pasją jest bieg przez płotki. W zawodach startował dlatego, że jest przeciwieństwem wychowankiem trzynieckiego klubu. Należy do naszego zaolziańskiego grona, mimo iż występuje w barwach praskiej Dukli.

Skorzystam z okazji i poproszę, by zechciał pan rzucić okiem na swoją karierę...

Byłem sprinterem, biegałem na dystansach 200 i 400 oraz 4 x 400 m. W tej ostatniej dyscyplinie na Mistrzostwach Europy 1982 roku zajęliśmy piątą lokatę, zdobywając równocześnie czeskosłowacki rekord. W owych czasach sport spełniał jednak odmienną rolę niż obecnie. Był on narzędziem politycznym, sportowcy musieli robić wszystko podobnie, jak czynili to najwyżsi dygnitarze państwów. Dzisiaj jest zupełnie inaczej. Pochodzę z Bystrzycy, więc swoją karierę rozpocząłem w Trzynie, a później w ramach obywatelskiej służby wojskowej przenieśliem się do praskiej Dukli, gdzie spędziłem osiem lat.

Będąc prezesem trzynieckiego klubu lekkoatletycznego ma pan z całą pewnością ciepły stosunek do sportu trzynieckiego...

Mogę powiedzieć, że jest on moją sprawą sercową. W moich śladach kroczy syn Stanisław i córka Janka. O Staszku już była mowa, Janka zapowiada się na dobrą sprinterkę, mimo że skończyła dopiero 16 lat. W lekkiej atletyce mogę swoim dzieciom dać więcej niż w którejkolwiek innej dziedzinie sportowej.

Żyjemy w regionie, gdzie są fajni ludzie i gdzie jest cała masa nie wykorzystanych dotąd możliwości. Musimy jednak trzymać razem - Czesi z Polakami. Nie ma problemów narodowościowych, są tylko dobrzy i źli ludzie. Na tegoroczną edycję Beskidzkiej Popręczki zaprosiliśmy zespół *Małe Ich Troje*, który podczas przerw śpiewał polskie piosenki. Były to nasze pierwsze zawody, którym towarzyszyła muzyka. Chcemy, by Beskidzka Popręczka była wspólną imprezą, nie tylko czeską. Nie chcemy być przeciętni, ale najlepsi. Człowiek nieustannie dąży do tego, by działać jeszcze sprawniej i skuteczniej.

Rozmawiał ROMAN BASELIDES

Wydarzenia Sportowe

TIPSPORT EKSTRALIGA HOKEJA: WALKA O ÓSMĄ LOKATĘ ZAOSTRZA SIĘ

Dziś Trzynec - Znojmo

Jubileuszowa 50. kolejka Tipsport Ekstraligi hokeja na lodzie nie rozwiązała jeszcze zagadki, który zespół jako ósmy trafi do play off. O ostatnią, ósmą lokatę toczy walkę trójka Pilzno, Kladno i Karlowe Wary. Mocno finiszuje właśnie Pilzno, które po niedzieli wskoczyło na ósmą pozycję. Do końca fazy zasadniczej pozostały dwie kolejki i co ważne, nasze drużyny mogą spać spokojnie. Stalownicy Trzynec wracają z Libereca z jednopunktową zdobyczą, Witkowice na własnym lodzie rozmontowały 6:2 Kladno. Runda play off startuje 1 marca.

● **HC BIAŁE TYGRYSY LIBEREC - STALOWNICY TRZYNEC 5:5 w dogr. (1:2, 2:2, 2:1 - 0:0). Bramki: Višek, Plodek, Čermák, L. Šmíd, Rozsival - Kropáč, Zadina, Melenovský 2, Martyněk.**

W zasięgu trzynieckich hokeistów z pewnością był pełny komplet punktów z kłopotów z utrzymaniem koncentracji. Stalownicy dwukrotnie prowadzili różnicą dwóch bramek, ale gospodarze za każdym razem potrafili odrobić straty, doprowadzając w konsekwencji do dogrywki. - *Mocno żałuję, iż znów nie wystrzegaliśmy się niepotrzebnych błędów w obronie. Nonszalancja kosztowała nas utratę dwóch punktów* - stwierdził trener Trzyna Pavel Marek. W bramce Stalowników Trzynec pojawił się Vlastislav

Lakosil, któremu jednak trzynieccy obrońcy wcale nie ułatwili zadania.

Najważniejsze minuty: 6. Kropáč (as. Jančařík) we własnym osłabieniu trafia z kontry na 0:1; 8. Višek po nieporozumieniu obrońców z bramkarzem Lakosilem wyrównuje na 1:1; 20. Zadina w prowadze 4 na 3 przejmie dokładne podanie od Žabki - 1:2; 21. Melenovský w kolejnej prowadze liczebnej podwyższa na 1:3; 27. Plodek po fatalnym kiksie Zadiny obniża na 2:3; 30. Melenovský w osłabieniu (as. Pavelek, Hunkes) - 2:4; 37. Čermák wykorzystuje przewagę liczebną swego zespołu - 3:4; 45. obrońca Šmíd podczas wykluczenia Pletki wyrównuje na 4:4; 53. Martyněk (as. Král, Pletka) strzałem pod poprzeczkę trafia na 4:5; 56. Rozsival

ustala wynik trzeciej tercji na 5:5 (goście protestowali, na lodowisku bowiem leżał zraniony Vítek). Sędziowali Mikula, Smeták; kary 6:11, wykorzystane 3:2, w osłabieniu 0:2, widzów 2478. (jb, M)

● **HC WITKOWICE - HC RABAT KLADNO 6:2 (0:1, 3:0, 3:1). Bramki: Irgl 2, Burger, P. Míka, M. Tomášek, Turek - M. Havel, Pazourek.**

Gospodarze ukołysani udziałem w playoffs rozpoczęli pojedynek z Kladnem trochę lekkomyślnie. Dopiero od drugiej tercji Witkowice potwierdziły rolę faworyta. Kolejny świetny mecz zaliczył młodzieżowiec Rostislav Olesz. Przygnębieni goście stracili ósmą lokatę w tabeli. Sędziowali Haškovec, Rejthar, kary 4:5, wykorzystane 3:0, widzów 4462. (jb)

TABELA:

1. Pardubice	50	104	167:103
2. Zlin	50	90	147:112
3. Sparta	50	84	141:112
4. Znojmo	50	83	142:129
5. Slavia	50	82	147:119
6. Witkowice	50	76	146:130
7. Trzynec	50	75	146:147
8. Pilzno	50	65	129:135
9. Kladno	50	65	105:142
10. K. Wary	50	61	107:134
11. Wsescin	50	60	109:119
12. Litwinów	50	60	121:149
13. Liberec	50	59	115:142
14. Cz. Budziej.	50	47	101:150

Opr. JANUSZ BITTMAR

INTERLIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

Mocny akcent Banika

Piłkarze ręczni Banika Karwina zrehabilitowali się w oczach swoich kibiców. Po serii niepowodzeń, do której fani karwińskiego szczyptorniaka raczej nie przywykli, podopieczni trenera Jiřego Kektřa wreszcie pokazali, co umieją. W 22. kolejce czeskosłowackiej Interligi karwiniacy na własnym parkiecie pokonali 28:15 Allrisk Praga i awansowali na 2. miejsce w tabeli. Na najbliższą niedzielę zaplanowany jest pojedynek na szczycie Frydek-Mistek - Karwina.

Młoda karwińska drużyna w poprzedniej kolejce przegrała sromotnie w Powaskiej Bystrzycy i jak widać, zawodnicy wzięli sobie do serca ostre słowa krytyki. Pojedynku z Allriskiem nie można zaliczyć co prawda do wybitnych momentów tegorocznego sezonu, więcej było niedokładności, niż składnego szczyptorniaka. Niemniej jednak w niedzielę znów powiało optymizmem, karwiniacy bowiem zagrali z dużą determinacją, dyktując od pierwszych minut meczu warunki na parkiecie. Drużyna Allrisku była łagodna, jak baranki. Według kuluarowych informacji prażanie mają duże kłopoty natury finansowej i chcą sprzedać interligową licencję do Brna.

● **KARWINA - ALLRISK 28:15 (15:6).** W I połowie powodziło się w ataku zwłaszcza Pavlovi Horákowi,

który zdobył siedem bramek i miejscami był nie do upilnowania. Po przerwie Horák znowu nieco obroty, ale warto podkreślić, że od 30. minuty trener bardziej obarczył go defensywnymi obowiązkami. W 43. minucie było 21:9 dla Banika i goście w zasadzie mogli pakować walizki. Trener Jiří Kektř dał pograć również zawodnikom z ławki rezerwowych. W bramce doświadczonego Miloša Slabého zastąpił Benjamin Liszok i wnet popisał się brawurową interwencją, likwidując „siódemkę” w wykonaniu przyjezdnych.

- *Po niepowodzeniu na parkiecie Powaskiej Bystrzycy tym razem mogę być zadowolony z postawy moich podopiecznych. Chłopcy pokazali wolę walki i determinację. Piłka ręczna to gra zespołowa i cieszę się z tego, że dziś w naszej drużynie nie było słabego ognia* - stwierdził po meczu trener Karwiny Jiří Kektř.

Bramki dla HCB: Horák 7, Mrózek 5/3, Zdráhala, Sobol, Kust po 3, Szymanski, R. Brůna, Szymon po 2, Bednařík 1. **Sędziowali** Jaroň Bubeníček, **siódemki** 6/3:4:2, **kary** 7:9 (czk: Požárek - Kubec), **widzów** 800.

Lokaty: 1. F-M, 2. Karwina po 34, 3. Preszów 33 pkt. W następnej kolejce (29. 2): Frydek-Mistek - Karwina. (jb, Ok)

Sport Polski

□ **MŚ W LOTACH NARCIARSKICH: NORWEGIA RZĄDZI.** Reprezentant Norwegii Roar Ljoekelsoe został na skoczni „Velikanka” w Planicy mistrzem świata w lotach narciarskich. Srebrny medal wywalczył Fin Janne Ahonen, a trzeci był jego rodak Tami Kiuru. Adam Małysz zajął 11. miejsce i jest to jego najlepszy wynik w tej imprezie w historii. Przed dwoma laty w Harrachowie został sklasyfikowany na 18. pozycji. Drugi z reprezentantów Polski, który zakwalifikował się do czołowej „30” i wystąpił we wszystkich seriach - Mateusz Rutkowski - zajął 28. lokatę. Na pierwszej serii, już w piątek, występ w MŚ zakończyli Wojciech Skupień i Robert Mateja. Złoto przypadło Norwegom również w niedzielnym konkursie drużynowym, zorganizowanym po raz pierwszy w historii MŚ w lotach. Srebro wywalczyli Finowie, a brąz - Austriacy. Polacy uplasowali się na 8. miejscu, w gronie 10 zespołów, które przystąpiły do rywalizacji. Rekord życiowy (201,5 m) ustanowił Mateusz Rutkowski.

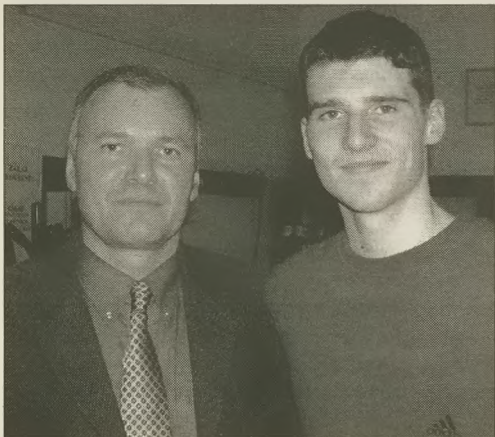
□ **TRWA DOBRA PASSA JANASA.** Po zwycięstwach nad Słowenią (2:0) i Wyspami Owczymi (6:0), odniesio-

nym w meczach towarzyszych podczas zgrupowania w Hiszpanii, piłkarska reprezentacja Polski prowadzona przez Pawła Janasa ma w dorobku siedem kolejnych wygranych. W historii polskiego futbolu taka passa zdarzyła się po raz piąty. Jednak nigdy nie udało się jej przedłużyć do ośmiu zwycięstw z rzędu. Ekipa Pawła Janasa będzie mogła dokonać tego 31 marca - w Plocku zagra z USA. W meczu z Wyspami Owczymi Paweł Kryszalowicz popisał się dawno nieoglądaną w piłkarskiej reprezentacji skutecznością. Strzelił cztery bramki, ale nie jest rekordzistą - po pięć goli w jednym meczu zdobyli Ernest Pol i Włodzimierz Lubański.

□ **REKORD POLSKI PROKOPEK.** Grażyna Prokopek (AZS AWFIS Gdańsk) czasem 52,56 ustanowiła w Spale halowy rekord Polski w biegu na 400 m. Poprzedni rekord wynosił 52,72 i od 14 marca 2003 roku należał także do tej zawodniczki, od halowych mistrzostw świata w Birmingham. Rezultat 52,56 jest lepszy o 0,24 sekundy od minimum PZLA na halowe mistrzostwa świata w Budapeszcie (5-7 marca).

□ **SANECZKARSKI PŚ.** Andrzej Łaszcza i Damian Waniczek zajęli czwarte miejsce w klasyfikacji końcowej Pucharu Świata w saneczkarstwie na torach naturalnych. W ostatnich zawodach sezonu w austriackim Aurach także uplasowali się na czwartej pozycji. Puchar Świata zdobyli Rosjanie Paweł Porszniew i Iwan Łazarew, a w Aurach najlepsi okazali się reprezentanci gospodarzy Reinhard Beer i Herbert Koegl. Łaszcza i Waniczek, którzy wywalczyli Kryształową Kulę dwa lata temu, nie będą mile wspominać tego sezonu. Na treningach uzyskiwali często najlepsze wyniki, ale w zawodach prześladował ich pech. W Moskwie mieli bardzo groźny wypadek, gdzie całkowicie zniszczyli sanki. Jedynie w Triesenbergu (Liechtenstein) pojechali idealnie i zdecydowanie wygrali zawody.

□ **SYLWIA GRUCHAŁA** (Sietom AZS AWFIS Gdańsk) wygrała w Salzburgu zawody **PŚ florecistek**. W finale pokonała aktualną mistrzynię świata Włoszkę Valentinę Vezzali 10:9. Był to szósty w karierze triumf Gruchały w turnieju PŚ. (jb, PAP)

Stanisław Sajdok (z lewej) i skoczek Jaroslav Bába. Fot. ROMAN BASELIDES

50 Kc, emeryci i dzieci mieli wstęp wolny. Kibice byli wspaniali, a ich obecność skłoniła nas do refleksji, czy nie da się tych zawodów zorganizować jeszcze lepiej. Bez wątpienia najbardziej popularnymi dyscyplinami są piłka nożna i hokej na lodzie, ale widać, że kibice interesują się również atletyką. W odróżnieniu od całego szeregu innych dyscyplin sportowych oprócz ciała rozwija również ducha.

Zatem wszystko wskazuje na to, że ranga Beskidzkiej Popręczki w przyszłości jeszcze wzrośnie?

Tegoroczny budżet zawodów wynosił ponad 450 tys. Kc i w porównaniu z innymi konkursami w skoku wzwyż w RC był największy. Od ub. roku

DZIŚ W NUMERZE:

Słowiańskie korzenie Natalii **str. 3**Głosik **str. 4**Pielęgnacja urody **str. 5**Playoffs tuż za drzwiami **str. 8**CZWARTEK
26 LUTEGO 2004
NR 24
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

ŚWIAT TUWIMA I GAŁCZYŃSKIEGO
Dla wszystkich pokoleń

CZ. CIESZYN (bag) - Spotkania z teatrem poezji, muzyką i bohaterami świata literackiego Juliana Tuwima i Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego odbyły się wczoraj w przedszkolu przy ul. Akacjowej oraz w siedzibie PCP w Czeskim Cieszynie.

Ulubione wiersze, które pozostają w pamięci pokoleń Polaków, przedstawili w barwnej interpretacji studenci I Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego z Chorzowa. W ramach działającej pod duchową opieką profesora **Andrzeja Króla** Kawiarence Literackiej nadają oni znanym tekstom swój osobisty wyraz. W czasie zajęć przeprowadzonych na zaproszenie PCP wspomagali ich starsi koledzy z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Występ młodzieży z zainteresowaniem obejrzelili zarówno przed

szkolacy, jak i panie przedszkolanki, które dodatkowo wzięły udział w specjalnych warsztatach językowo-literackich. Popołudniowe spotkanie w PCP przeznaczone było natomiast dla nauczycieli szkół podstawowych i średnich.

POWSTANIE
BEZKOLIZYJNE PRZEJŚCIEBezpiecznie
przez
skrzyżowanie

BYSTRZYCA (man) - Jednym z najważniejszych tegorocznych przedsięwzięć gminy jest budowa przejścia podziemnego pod prowadzącą na Słowację drogą międzynarodową nr I/11. Ma ono powstać w sąsiedztwie skrzyżowania (nieдалеко stacji benzynowej *Slovnaft*). W tym miejscu drogę I/11 przecina szosa prowadząca z Bystrzycy w kierunku Milikowa i Koszarzysk. Skrzyżowanie muszą przekraczać liczni przechodnie i rowerzyści, przede wszystkim dzieci szkolne. Narażają się przy tym na rozpędzone na tym odcinku pojazdy.

Przeście przyczyni się do zmniejszenia liczby tragicznych wypadków, które w tym miejscu się zdarzają. W związku z jego budową przystanek autobusowy na drodze I/11 zostanie przesunięty w stronę Trzyczyna.

Na budowę przejścia władze gminy uzyskały dotację z państwowego funduszu rozwoju infrastruktury komunikacyjnej w wysokości 10 mln Kč. Z kasy gminnej na ten cel zostanie wydzielone ok. 2,5 mln koron. Na razie nie wiadomo, kiedy ruszą prace. Trwa przetarg na realizatora budowy.

DZIŚ I JUTRO PRZEDPREMIERY
Andersen w sali gimnastycznej

BYSTRZYCA (man) - *Maja* - tak nazywa się przedstawienie na motywach baśni **H. Ch. Andersena**, które zagrają w sobotę uczniowie szkoły podstawowej **Im. Stanisława Hadyny** w Bystrzycy. Jest ono jedną z imprez organizowanych z okazji tegorocznego jubileuszu 80-lecia szkoły.

Sztuka pełna jest tańców i muzyki. Jej reżyserem jest **Barbara Kaleta**, muzykę skomponował **Andrzej Macoszek**. Na scenie pojawią się dzieci pierwszego stopnia, ale również kilku uczniów z wyższych klas.

- *Aktorzy odbywają próby już od jesieni, ale przygotowania na całość rozpoczęły się przed miesiącem* - poinformowała naszą gazetę dy-

Można i tak - dzieci przyjęły prezentację wierszy z olbrzymim zainteresowaniem.

Fot. **BARBARA GLAC**

SUKCES POLSKICH UCZNIÓW

Rozmowy po angielsku

FRYDEK-MISTEK (man) - Wielkim sukcesem uczniów z polskich szkół podstawowych zakończyły się we wtorek powiatowe eliminacje konkursu w konwersacji angielskiej pt. *Let's talk*.

Zorganizowany przez Wojewódzkie Centrum Edukacyjno-Informacyjne konkurs składał się z dwu części. Pierwszą był test na zrozumienie tekstu, a drugą konwersacja na jeden z dziesięciu tematów. W eliminacjach powiatowych startowało ogółem 27 uczniów z czeskich i polskich podstawówek.

W kategorii uczniów klas 6. i 7. na trzecim miejscu uplasowała się

Halina Bury z PSP Jabłonków, 10. lokatę zajęła **Adela Stec** z PSP Trzyniec Stare Miasto. Triumfátorem w kategorii uczniów klas 8. i 9. została **Edyta Branna** z PSP Bystrzyca, 4. miejsce zajęła **Ester Medynska** z PSP Trzyniec Taras.

Uczennica bystrzyckiej podstawówki **Edyta Branna** awansowała tym samym do eliminacji ogólnopolskich, dla uczniów klas 6. i 7. eliminacje powiatowe były natomiast fazą końcową konkursu.

Mogoda

CZWARTEK - Zachmurzenie duże, opady śniegu. Temperatura od -7 st. w nocy do 2 st. C w ciągu dnia. Wiatr pld.-wsch. od 1 do 5 m na sek.

PIĄTEK - Zachmurzenie duże, opady śniegu. Temperatura od -4 st. w nocy do 0 st. C w dzień. Wiatr pldn. od 3 do 7 m na sek.

Za dach zapłacą sami

TRZYCIEZ (sch) - Gminny ośmiorodzinny dom mieszkalny zostanie pokryty nowym dwuspadowym dachem.

Prace będą przebiegać od czerwca do września br. Na razie gmina jest na etapie wybierania firmy, która na najkorzystniejszych warunkach przeprowadzi remont.

- *Koszt dachu (przeszło 1 mln Kč) musimy pokryć z własnych środków*.

Kosztowny
pupil

HAWIERZÓW (wak) - Za posiadanie jednego psa trzeba w Hawierzowie zapłacić podatek 1 110, za drugiego i każdego następnego 1 650 koron rocznie. Zniżka przysługuje rencistom, emerytom oraz osobom kalekim i niepełnym. Ci zapłacą za psa 200 (za każdego następnego 300 Kč). Znacznie mniej zapłacą też właściciele domków rodzinnych: 300 i 450 Kč. Podatek należy uiścić do końca marca br.

W ub. roku wpływy z *psiego podatku* wynosiły ponad dwa miliony koron. Część pieniędzy przeznaczono na szczepienie psów przeciwko wściekliznie, utrzymanie schroniska dla bezpiecznych psów oraz zakup koszy i woreczków na psie ekskrementy. Warto dodać, iż w ewidencji hawierzowskiego magistratu znajdowało się 6 071 psów.

Wnioskowaliśmy wprowadzić o wsparcie finansowe z Programu Odnowy Wsi, lecz bezskutecznie. W międzyczasie zostały bowiem zastrzeżone kryteria przyznawania dotacji. Niestety, na naszą niekorzyść - wyjaśnia wójt **Jaroslav Molin**.

Nowy dach będzie wykonany z blachy aluminiowej, która - jak twierdzi wójt - powinna przetrwać wszystko.

WIELKANOC
POPRZEDZA POST

Popiół i krzyże

OSTRAWA (mro) - We wszystkich kościołach diecezji ostrawsko-opawskiej obchodzono wczoraj Środę Popielcową inaugurującą 40-dzienny post. Podczas mszy świętej w Katedrze Boskiego Zbawiciela w Ostrawie znak krzyża kresłono popiołem na czołach wiernych już od godziny 7.30. Szczególnie uroczysty miał przebieg mszy o 18.30, którą celebrował biskup **František Lobkowicz**.

Jak poinformował redakcję rzecznik diecezji **Pavel Siuda**, warunki postu obowiązują wiernych od osiemnastu lat do rozpoczętego sześćdziesiątego roku życia. W czasie trwania postu wierni mają okazję do uczestniczenia w nabożeństwach drogi krzyżowej. Program tych obchodów ustala każda parafia indywidualnie. W katedrze diecezjalnej w Ostrawie droga krzyżowa odbywa się zawsze w niedzielę o godz. 15.00. Mogą w niej również uczestniczyć dzieci w piątek po mszy o 17.00.

NAJWIĘCEJ PIENIĘDZY POCHŁONIE OPIEKA SPOŁECZNA I OŚWIATA

HAWIERZÓW (wak) - Z zatwierdzonego przez samorząd miasta budżetu na 2004 rok wynika, że do kasy miasta wpłynęło 1 049 243,1 koron. Przewidywane niezbędne wydatki to 1 124 667,2 koron. A dodatkowo ponad 50 mln Kč pochłonie spłata kredytów zaciągniętych w latach poprzednich.

Najwięcej pieniędzy z kieszeni magistratu pochłonie opieka i pomoc społeczna. W tej dziedzinie Hawierzów wyda ponad 260 mln Kč, choć - biorąc pod uwagę skalę biedy i bezrobocia w mieście - kwota ta może nie wystarczyć. Następne miejsca na liście wydatków zajmują szkolnictwo, oświata i kultura (niespełna 47 mln Kč) oraz gospodarka komunalna (158 mln Kč).

Prawie 144 mln koron przeznaczono na funk-

cjonowanie administracji. Mie są to, ma się rozumieć, wyłącznie pensje urzędników. Na tę kwotę składają się m.in. koszty funkcjonowania magistratu, Straży Miejskiej, Urzędu Stanu Cywilnego,

Budżet na miarę możliwości

Rady Miasta. Praktycznie cała reszta pieniędzy przeznaczona jest na niezbędne bieżące wydatki.

Przy tak napiętym budżecie trudno znaleźć większe sumy, które można by przeznaczyć na działania prowadzące do rozwoju miasta. A wiadomo, że najprostszym i najpewniejszym sposobem poprawy sytuacji gospodarczej są inwestycje. W tym zakresie będzie hawierzowski magistrat w

br. przede wszystkim kontynuował już rozpoczęte projekty. Wśród nich są rewitalizacja centrum miasta (35 mln), rekonstrukcja parku wodnego (62 mln), modernizacja osiedla w Hawierzowie Szumbarku (24 mln), asanacja budynków komunalnych przy ul. Vrchlickiego, Młodości i Laszkiej (40 mln), a także czterech parkingów (15 mln). Z nowych inwestycji najwięcej pieniędzy pochłonie rekonstrukcja kina „Centrum” (11 mln) oraz budowa boiska szkolnego przy SP „1 Maja” (4 mln).

Spora sumę przeznaczono na budowę i remonty dróg, modernizację mieszkań, usługi komunalne. Nie zapomniano też w tegorocznym budżecie o dotacjach dla służby zdrowia, seniorów i organizacji społecznych działających na terenie miasta.

Znad Wisły

■ Koniec z powiadamianiem policji nawet przy najmniejszej stłuczce. Prezydent **Aleksander Kwaśniewski** podpisał nowelizację usuwającą nieprecyzyjne zapisy w ustawie o ubezpieczeniach komunikacyjnych. Nowelizacja wchodzi od razu w życie. Policję trzeba będzie powiadamiać tylko wtedy, gdy w wypadku są ofiary lub zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa, np. sprawca był pijany. To dziennik *Życie Warszawy* zmobiliizował posłów do naprawy wadliwej ustawy. Już 7 stycznia wskazywał, że przyczyną kłopotów kierowców był zwykły błąd stylistyczny i dodanie dwóch słów w *szczególności*. Powodowały one, że nawet przy najmniejszej stłuczce należało powiadamiać policję. Przez kilka tygodni ustawa z problem powodowała zamieszanie na drogach.

■ W ostatnią niedzielę mazowiecka Rada rządzącego w Polsce Sojuszu Lewicy Demokratycznej rekomendowała na przewodniczącego partii **Józefa Oleksego**. Wczoraj wielkopolski baron **Józef Nowicki** ogłosił, że jego organizacja chce poprzeć obecnego szefa klubu parlamentarnego Sojuszu **Krzysztofa Janika**. Według **barona Kazimierza Chrzanowskiego** jest on również faworytem oddziału małopolskiego. W partii powtarzane są argumenty za jego kandydaturą: Janik jest zaufanym współpracownikiem Millera, więc gwarantuje dobrą współpracę klubu z rządem. Łącząc dwa stanowiska, ograniczy rozproszenie władzy w Sojuszu i rywalizację między różnymi ośrodkami. W SLD mówi się tymczasem, że po wejściu do Unii **Leszek Miller** zrezygnuje również z funkcji premiera. - 1 maja wchodzimy, a 2 maja szefem rządu staje się np. *Jerzy Szamajdziński* - prognozuje polityk ze ścisłego kierownictwa Sojuszu.

■ *Rzeczpospolita* doniosła, iż **Ryszard Pregiel**, szef gabinetu politycznego wicepremiera **Marka Pola** i przewodniczący rady Poczty Polskiej, zapewnił dochody spółce, z którą jest związany. Wg dziennika pracownicy spółki *Sotel* dostaną ponad 2,7 mln złotych za opracowanie koncepcji informatyzacji Poczty. *Pregiel* naciskał też na podległych mu urzędników, żeby wpłacali na konto spółki pieniądze za udział w sympozjum pocztowym. Na konto *Sotelu* wpłynęło z Poczty ponad 100 tys. złotych. Z przeznaczonych na restrukturyzację Poczty milionów część trafi do *Sotelu* i związanego z nim państwowego Instytutu Systemów Sterowania. *Pregiel*, który przez wiele lat pracował w Instytucie, jest twórcą *Sotelu*. Zrezygnował z funkcji prezesa, ale tylko pozornie oddał kontrolę nad firmą. Pracownicy Instytutu (którzy jednocześnie pracują w *Sotelu*) oddali już pierwsze opracowania wspomnianej koncepcji: 92-stronicowy dokument, za który Instytut dostał 170 tys., a chodziło o informacje... skopiowane z internetu.

■ Handlowcy w Polsce walczą na ceny. Coraz więcej jest sklepów, w których wszystko kosztuje pięć i mniej złotych. Hipermarkety kuszą promocjami. Z sondażu OBOP z uł. r. wynika, że powiększa się liczba konsumentów, którzy w sklepie ani przez chwilę nie wahają się jaki produkt wybrać: lepszy i droższy czy tańszy i gorszy. Aż 90% ankietowanych przyznaje, że przy wyborze dóbr codziennego użytku decyduje cena. Producenti dostosowują do nowej rzeczywistości swoje strategie. W hipermarketach można kupić spodnie *Hero* z etykietą *Made by Wrangler*, a producent bielizny *Atlantic* wprowadził na rynek tańszą i gorszą jakościowo markę *Arcardo*. Zarabia na niej ok. 18 mln zł rocznie - podaje *Polityka*. Cenu walce producentów towarzyszą patologię. Tylko w ub.r. Państwowa Inspekcja Handlowa zakwestionowała jakość ponad 90% skontrolowanych artykułów spożywczych sprzedawanych pod marką sieci handlowych.

Opr. mro

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

To duże zwierzę nie jest bynajmniej psem. Chodzi o byczkę, który we wtorek rano uciekł właścicielom i zablokował ruch na głównej drodze w Jabłonkowie. W schwytaniu ucieklnika pomagali strażnicy miejscy i policja państwowa. Na naszym zdjęciu akurat postanowił na moment skrzęścić z chodnika.

Fot. DANUTA BRANNA

Seminarium europejskie

OSTRAWA/HAWIERZOW (hs) - Stowarzyszenie *Ano pro Evropu*, Uniwersytet Ostrawski oraz Uniwersytet Śląski są organizatorami przebiegającej dzisiaj w auli Uniwersytetu Ostrawskiego konferencji pt. *Jesteśmy w Europie i co dalej*.

W ramach towarzyszących konferencji imprez kulturalnych obejrzeć można wernisaz poklosia konkursu plastycznego *Bratr Paleček 2003* oraz wysłuchać koncertu zespołu wokalnego Uniwersytetu Ostrawskiego *Adash* i zespołu *Hradišťan*.

Natomiast jutro od godziny 10.00 w Instytucie Kształcenia i Rekrutacji w Hawierzowie odbędzie się nawiązujące do konferencji seminarium. Spotkanie z podtytułem *Ekonomiczno-regionalne aspekty na-*

szego wejścia do Unii Europejskiej poprowadzi **Miroslav Zámečník**, były przedstawiciel Międzynarodowego Funduszu Walutowego oraz **Piotr MacDonagh**. Udział w seminarium można zgłosić w Instytucie Kształcenia.

MALKONTENTA NIE ZADOWOLISZ

Skarg coraz więcej

BOGUMIN (wak) - W ubiegłym roku do biura bogumińskiego burmistrza, które zajmuje się załatwianiem skarg mieszkańców, wpłynęło ogółem 58 listów ze skargami i zażaleniami; w czterech wypadkach chodziło o petycje. Korespondencja - w zależności od tego, czego dotyczy - przekazywana jest do poszczególnych wydziałów. Autor listu musi otrzymać odpowiedź najpóźniej do 30 dni po wniesieniu skargi.

A na co skarżą się najczęściej boguminiacy? W pierwszym rzędzie chodzi o konflikty sąsiedzkie i ro-

OBIEKTY UNIWERSYTECKIE ROZSIANE SĄ PO CAŁYM MIEŚCIE

Brakuje pomieszczeń

KARWINA (sch) - Miejscowy Wydział Handlu i Przedsiębiorczości Uniwersytetu Śląskiego powszechnie kojarzony jest z reprezentacyjnym, *pokomunistycznym* budynkiem we Frysztales.

Pomieszczenia w głównym gmachu uniwersyteckim, gdzie znajduje się dziekanat, większość katedr, sale wykładowe oraz pracownie, nie zaspokajają jednak popytu na lokale. Wymaganiom uczelni nie są w stanie sprostać również własne obiekty *Na Vyhliďce*, gdzie mieści się akademik, biblioteka fachowa, Katedra Języków Obcych oraz sale do ćwiczeń. Dlatego karwiński Wydział od lat korzysta również z hotelu robotniczego OKD *Kosmos*, który służy studentom jako akademik, a od bieżącego semestru również z lokali byłej PSP w Nowym Mieście.

Jak podała rzeczniczka Wydziału, **Ewa Wojnarowa**, od ub. poniedziałku studenci korzystają tu z 5 sal, w których odbywają się zajęcia z zarządzania, rachunkowości, rynków pieniężnych i kapitałowych oraz analizy w ruchu turystycznym. - *Przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego również pozostałe pomieszczenia byłej szkoły zostaną zaadaptowane dla potrzeb uczelni. W związku z planowanym remontem obiektów Na Vyhliďce będą one niezbędne już w niedalekiej przyszłości*

- powiedziała Wojnarowa.

Karwiński Wydział Handlu i Przedsiębiorczości korzysta z lokali byłej polskiej szkoły na podstawie umowy o wypożyczeniu ich od miejscowego magistratu. Pomieszczenia polskiego przedszkola wchodzące w skład obiektu nie są jednak uczelni potrzebne. Wynajmuje je więc miejscowemu centrum dla matek z małymi dziećmi *Słoneczko*, MK PZKO Nowe Miasto oraz Gminie Greków.

ZDESPEROWANY ZŁODZIEJ

Na napad z... magnetofonem

OSTRAVA (mro) - Policja Republiki Czeskiej rozpoczęła postępowanie karne wobec 39-letniego bezrobotnego mężczyzny z powiatu Nowy Jiczyn, który we wtorek starał się ukraść pieniądze z Czechosłowackiego Banku Handlowego w Ostrawie przy ul. Hollara. Grozi mu kara do 10 lat pozbawienia wolności.

Jak poinformowała rzeczniczka Miejskiej Dyrekcji Policji **RC Ilona Branžovská**, mężczyzna dał kasjerce list, w którym żądał pieniędzy włożonych do kopert. Zagroził, że o ile jego żądania nie zostaną spełnione, wysadzi bank w powietrze. Kasjerka z zimną krwią powiedziała, że idzie po koperty, a tymczasem poszła zawiadomić pracujących w banku ochroniarzy.

Dzięki temu złodziej został schwytany. Z powodu groźby wybuchu podjęto jednak decyzję o ewakuacji pracowników CSOB i zorganizowano objazdy w centrum miasta. Cała akcja została zakończona o godz. 16.00 - zamiast bomby znaleziono mały magnetofon kasetowy.

Mistrzostwa tuż, tuż

TRZYNIEC (man) - Miłośnicy tańca mają możliwość wziąć udział w niedzielnej imprezie. W hali sportowej STaRS w Trzyniecu odbędą się w sobotę mistrzostwa RC w tańcach standardowych. Oprócz samych zawodów widzowie mogą się spodziewać całego szeregu atrakcji oraz imprez towarzyszących. Bilety wstępu można nabyć na miejscu. Miejscówki kosztują 350 Kč, bilety dla dorosłych 250 Kč, dla studentów i emerytów 50 Kč. Więcej informacji pod nr. tel. 596 618 934.

Przystanku nie będzie

TRZYNIEC (hs) - Pierwsze w tym roku spotkanie samorządu miasta odbyło się w ubiegły wtorek.

Samorządowcy wiele czasu poświęcili sprawie sprzedaży ok. 450 mieszkań, które obecnie są własnością miasta. Pozytywnie ustosunkowali się też do udzielenia wyjątku dotyczącego limitu uczniów w szkole dla 2 PSP na ul. Kopernika. Sprawa przechodzi teraz do zaopiniowania przez Urząd Wojewódzki w Ostrawie.

Obrazy zdominowała sprawa budowy przystanku kolejowego w Trzyniecu Łyżbicach, naprzeciwko hotelu Slovan. Czeskie Koleje wyraziły zgodę na nowy przystanek, odmówiły jednak finansowania jego budowy. Sprawa została rozpatrzona negatywnie z powodu zbyt dużych kosztów, które całkowicie musiałyby ponosić miasto. Pociągi będą się więc na razie zatrzymywać tylko na obecnym znacznie oddalonym dworcu.

Ciekawostki

Niechciany post

Znaczna większość Rosjan nie zamierza respektować rozpoczętego w poniedziałek prawosławnego wielkiego postu, do czego zachęca ich Cerkiew - wynika z jednego z sondaży. Pomimo że dwie trzecie Rosjan deklaruje się jako wyznawcy prawosławia, postu, zabraniającego przez siedem tygodni spożywania mięsa i produktów mlecznych, nie zamierza przestrzegać 76 proc. mieszkańców kraju. 22 proc. Rosjanin deklaruje z kolei, że postucha Cerkwi i będzie stosował się do jej wielkopostnych zaleceń.

Wielki post u prawosławnych rozpoczął się w poniedziałek 23 lutego i potrwa do święta Paschy (Wielkanocy), w tym roku przypadającego 11 kwietnia, tego samego dnia co w Kościele katolickim. Prawosławnym zabrania się w tym czasie jeść wszelkie produkty pochodzenia zwierzęcego, w tym mięso, jajka, ryby i mleko.

Ozdoby do zwrotu

Ponad 10 tysięcy ozdób wielkanocnych - kurczaków wykonanych z naturalnych piór - zatrzymali poznańscy celnicy. Ozdoby pochodziły z Chin - kraju, z którego z powodu panującej tam ptasiej grypy nie można sprowadzać drobiu ani surowców drobiopochodnych.

- *Cały ładunek został zatrzymany. Wezwany na kontrolę lekarz weterynaryz stwierdził, że pióra, z których są wykonane ozdoby, są piórami kurczymi i nakazał wywiezienie towaru z Polski lub jego zniszczenie* - poinformowała rzeczniczka Urzędu Celnego w Poznaniu, **Bożena Adler**. Transport zatrzymano dzięki docieklowości celników, których zastanowił opis przesyłki: artykuły dekoracyjne z tworzywa sztucznego i włókna szklanego. Postanowili dokładnie obejrzeć wyroby, bo agawa, z której pozyskuje się sziszal, nie rośnie w Chinach.

Płodna i... podła

Kobiety najgorzej osądzają atrakcyjność innych kobiet w okresie, gdy same są najbardziej płodne. Może to być strategia dewaluacji potencjalnych rywali - informuje serwis *NewScientist.com*. Ostatnie teorie na temat ludzi sugerują istnienie wewnątrzplciowej rywalizacji między kobietami o mężczyzn. Psycholog z York University w Toronto (Kanada) **Maryanne Fisher** szukała dowodów na taką rywalizację pomiędzy kobietami, pokazując heteroseksualnym studentom zdjęcia twarzy. 57 studentek (i grupę kontrolną mężczyzn) poprosiła o obejrzenie zdjęć twarzy 35 kobiet i 30 mężczyzn. Okazało się, że kobiety z dużym poziomem estrogeny (w okresie od 12 do 21 dnia cyklu menstrualnego), oceniały atrakcyjność innych kobiet znacznie niż niż kobiety w danym momencie mniej płodne (w okresie cyklu, kiedy produkowały mniej estrogeny).

Liczą tygrysy

Dziś w Bangladeszu rozpoczyna się spis powszechny tygrysów. Obejmuje on część największego na świecie lasu namorzynowego, ma ustalić populację tygrysów bengalskich i ile z nich mogło paść ostatnio łupem kłusowników. Dla kłusowników odstrzał tygrysów jest bardzo opłacalny, ponieważ w wielu częściach Azji do produkcji rozmaitych specyfików nadal używa się narządów tych zwierząt, a niektóre z nich są uważane za afrodyzjaki.

W ciągu ostatnich 5 lat zostało również zabitych co najmniej 20 tygrysów, które zaatakowały ludzkie osiedla. Każdy tygrys pozostawia niepowtarzalny odcisk łapy (na wzór linii papilarynych u człowieka) i właśnie one zostaną policzone przez badaczy. Analiza odlewów tygrysiich łap, na podstawie których ustalona zostanie liczba tygrysów bengalskich, potrwa ok. 3 miesięcy.

WIZYTA SZEFA DELEGACJI KOMISJI EUROPEJSKIEJ W REPUBLICIE CZESKIEJ

O pieniądzach i plusach regionu

OSTRAWA (mro) - Na następne dwa lata Unia Europejska przeznaczyła dla Republiki Czeskiej kwotę 2,3 miliardów euro - powiedział szef delegacji Komisji Europejskiej w RC Ralf Dreyer podczas wtorkowej wizyty w Urzędzie Wojewódzkim w Ostrawie. Zdaniem gościa te środki pomogą także naszemu województwu pokonać bezrobocie i rozwinąć się gospodarczo.

Podczas spotkania z władzami województwa z hetmanem **Evženem Tošenovským** na czele dysktowano jednak o stanie przygotowania RC do wejścia do Unii Europejskiej. Jak zaznaczył R. Dreyer węzłowymi problemami, które trzeba rozwiązać są wzajemna uznawalność dyplomów szkół wyższych, kwestie związane z przemysłem spożywczym i transportem.

W czasie swojej wizyty nad Ostrawicą Ralf Dreyer spotkał się z przedsiębiorcami Regionalnej Izby Gospodarczej i studentami Wyższej Szkoły Górniczej - Uniwersytetu Technicznego. Tematem dyskusji były plusy i minusy wejścia do Unii.

Gość atuty naszego województwa widział w dobrej infrastrukturze, dogodnym położeniu geograficznym oraz taniej sile roboczej.

Ralf Dreyer (z prawej) na spotkaniu z hetmanem województwa morawsko-śląskiego Evženem Tošenovským.
Fot. z archiwum Urzędu Wojewódzkiego

JAZDA Z ZASILANIEM

Na jednej nodze

OSTRAWA (mro) - W handlu pokazały się hulajnogi wyposażone w silniczki elektryczny zasilany

przez akumulatory, o nośności do 120 kg. Mogą one rozwijać szybkość do 20 km na godzinę, zaopatrzone są w wsteczne lusterka, kierunkowskazy i oświetlenie.

Z dokumentów załączonych do tych hulajnóg nie wynika, czy pojazdy spełniają warunki dopuszczające je do ruchu kołowego na drogach.

Jak poinformowała **GL Dagmar Bednarčíková**, rzeczniczka prasowa Północnomorawskiej Dyrekcji Policji, motorowe hulajnogi (zwane też skutarami elektrycznymi) spełniające warunki ustawy nr 56/2001 o warunkach poruszania się na drogach publicznych (max. objętość walców 50 cm³, max. szybkość 25 km na godz.) są zakwalifikowane do kategorii motorowerów (motorynek).

Motorynki, najogólniej mówiąc, są dopuszczane do ruchu na podstawie oświadczeń ich producentów. Aby kierować motorynką kierowca musi mieć prawo jazdy kategorii AM i musi stosować się do przepisów obowiązujących w kategorii mopedy. Jak dodała D. Bednarčíková, motorynki nie podlegają rejestracji i nie muszą mieć obowiązkowego wyposażenia - jakie muszą mieć auta.

PIERWSZE HOSPICIUM W WOJEWÓDZTWIE

Już za dwa lata

Koszt budowy hospicjum dla 35 osób szacowany jest na 65 mln Kč.

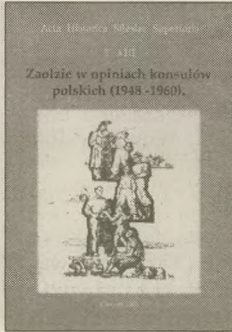
Działkę pod budowę przekazała na ten cel Wyższa Szkoła Górnicza - Uniwersytet Techniczny. Zadaniem dyrektora ostrawsko-opawskiego diecezjalnego Caritasu Martina Pražáka w połowie tego roku ruszą prace budowlane.

Magistrat miasta wesprze projekt kwotą 50 mln koron (m.in. z obligacji), resztę potrzebnej sumy planuje Caritas pozyskać m.in. w czasie kwest od darczyńców. Na razie zgromadzone 30 tys., a kolejnych 200 tys. Kč jest zarezerwowane na budowę z tegorocznej kwesty Trzech Króli.

Od trzech lat Caritas szkoli 20-osobowy personel hospicjum. Przewiduje

się także zatrudnianie wolontariuszy. W momencie wybudowania ostrawskiego hospicjum, piątego w RC, zostanie zlikwidowany dotychczasowy ośrodek Caritas we Frydku-Mistku dla osób chorych na raka. Dotychczas w całej republice jest do dyspozycji w podobnych hospicjach i ośrodkach 120 łóżek przeznaczonych dla osób nieuleczalnie chorych. (mro)

Wszyscy zainteresowani historią naszego terenu w XX w. powinni sięgnąć po publikację *Zaolzie w opiniach konsułów polskich (1948-1960)*. W zeszytyce zawarte są opinie konsułów polskich, którzy w latach 1948-60 urzędowali w Ostrawie. Chodzi o oficjalne raporty dyplomatyczne znajdujące się obecnie w zbiorach Archiwum MSZ. Do druku przygotował je historyk Krzysztof Nowak. Materiały te dokumentują stosunek polskich i czechosłowackich władz do naszej grupy narodowej w początkach okresu budowania ustroju socjalistycznego. Jest rzeczą oczywistą, że urzędnicy patrzą na zaolziańskich Polaków, ich poczynania i dążenia przez pryzmat oficjalnej ideologii. Publikacja została wydana w ramach edycji *Acta Historica Silesiae Superioris*. Na naszym terenie można ją nabyć w Kancelarii Kongresu Polaków. (db)

Marionetki

Urodził się na Wołyniu w 1932 roku. Kiedy osiągnął wiek, który większość dzieci spędza w piaskownicy, deportowano go wraz z matką do Związku Sowieckiego. Dzieciństwo spędził w szkole polskiego sierocińca w Indiach, studia odbył w Londynie. Obecnie wykłada literaturę polską w Vancouver w Kanadzie. **Bogdan Czaykowski**, bo o nim tu mowa, przeczuwał i potrafił określić w swojej twórczości siłę korzeni. Korzeni, o których istnieniu my z Zaolzia przekonujemy się codziennie, które czujemy boleśnie na każdym kroku.

...Przykuli mnie gdy jeszcze byłem dzieckiem. A później z łańcuszkami puścili w świat.

Od paru lat wiele czasu spędzam w podróży. Wyjeżdżam, mieszkam w różnych miastach, oglądam obce pejzaże przez okno

pociągu. Na krótko. Już wiem co czują psy na smyczy. Niby spacer, niby można pobiegać a odległość od pana ograniczona.

Więc noszę te łańcuszki i potrząsam nimi jak lew grzywą.

Pies do budy

I chce się uciec. Bo granice otwarte, bo wolna Europa. Daremnie ucieczka. Oprócz cienia wtórzmy ze sobą swój język. Język okrutny, bo przybity do ziemi, z której się wywodzimy. I możemy udawać, starać się wymazać z niego wszelkie naleciałości, śmiać się z politowaniem z błędów popełnianych przez współbratymców. Możemy wdziwać na siebie mundur paprawnej polszczyzny i tak Zaolzie wylezie przez jakiś nie dopilnowany szew.

FELIETON HALINY SIKORY

Ja jestem poeta (trzeba się nazwać). Język moim łańcuchem. Słowa obrożą moją.

I trzeba za te słowa ponosić odpowiedzialność. Biała kartka papieru zobowiązuje. Nie próbujmy zachwycać się językiem potocznym Polaków, który roi się od błędów. Do szatu mnie doprowadzają domki, kaski, kawki, piwka i inne zdrobnienia nagminnie nadużywane przez rodaków zza Olzy a teraz wchodzące na łamy naszej prasy. Białej gorączki dostaje czytając łatwe populistyczne hasła z warszawskiego podwórka lub brukowców zalegające nasze gazety.

Proso z kakałem na wiatr. Pies do budy.

Może lepiej pozwólmy Zaolziu przez szwy wylać. Jeżeli już musimy popełniać błędy, to popełniajmy własne, nie cudze.

Nak się żyje...

U NAS PRZEPRASZA SIĘ OD SERCA

Słowiańskie korzenie Natalii

Kiedy pani Natalija Hečko zaczyna opowiadać o swolch korzeniach, okazuje się, że wspomnień wystarczyłoby na interesującą powieść. W zacisnej kancelarii biura w Czeskim Cieszynie, gdzie uczy języka angielskiego albo pracuje nad tłumaczeniami, przy ciasteczkach i herbacie, otwiera przede mną karty rodzinnej historii:

Mam polsko-czeskie korzenie. Moja rodzina pochodzi z Lwowa. Prababcia była Polką, pradiadek Czechem. Ona piękna, on bogaty, jak na owe czasy to był megalomani, jego rodzice przez jakiś czas nawet nie chcieli znać syna, odszedł z domu z walizką, ale miłość była silniejsza, ...a pradiadek pracowity i dorobił się z czasem własnego niewielkiego majątku i pięciorga dzieci. Rewolucja oznaczała jednak kres szczęśliwego życia. Pradiadka wywieźli nie wiadomo dokąd, a reszta rodziny musiała się ukrywać i z trudem brnąć przez narastające problemy tych czasów... Dalsze dzieje rodziny związane są z Ukrainą, konkretnie z Kijowem i Donieckiem. Moi rodzice, aby móc uzyskać dyplom wyższej uczelni, musieli przenieść się tam, dokąd ich wysłano. Ja urodziłam się w Lubińsku, w Krasnojarskiej Obłasti. Pamiętam piękne góry, ale najbardziej utkwiły mi w głowie cudowne bajki narodów zamieszkujących te okolice, bajki z morałem, jakich dziś chyba naszym dzieciom coraz bardziej brak.

Po jakimś czasie rodzice rozwiedli się i wraz z mamą, lekarzem-okulistą, i starszą siostrą przeniosłyśmy się do Wołgogradu. Tutaj skończyłam uniwersytet. Studiowałam literaturę zagraniczną i język angielski. Pracowałam jako tłumaczka.

I tutaj poznała Pani swego męża, za którym przeniosła się do Bystrzycy nad Olzą?

Podczas studiów mieliśmy obowiązkowe praktyki, ale że nie można było wyjeżdżać za granicę, oprowadzaliśmy turystów po naszym mieście. Jedną z grup - nauczycielek z Opawy, którą miałam się opiekować, prowadził właśnie Dalibor. Wcale mi się nie podobał i jego zachowanie wydawało mi się takie jakieś nienaturalne, a jego zalecanie odebrałam wręcz jako natręctwo. Dopiero później wszystko zrozumiałam... Rzeczywiście zachowywał się dziwnie, ale to dlatego, że czasu było mało, a on się po prostu we mnie zakochał! Prawdę mówiąc, cieszyłam się, kiedy grupa wreszcie wyjeżdżała... Nie dałam mu adresu, ale wyłudził go jakoś od mojego szefa. I po powrocie do Czechosłowacji Dalibor zadzwonił. Telefon odebrała mama, bo mnie nie było w domu. Poprosił ją o moje dane, chciał załatwić zaproszenie dla mnie do Czech. Mama stwierdziła jednak, że nie wysła córki do człowieka, którego ona nie zna. Poradziła mu, żeby sam przyjechał do mnie. Wtedy Dalibor wyznał, że ja chyba go nie zaproszę. Moja energiczna mama kazała mu podyktować jego

dane osobiste i sama załatwiła zaproszenie do ZSRR... I tak Dalibor zjawił się w moim życiu po raz drugi. To spotkanie przekonało mnie, że jest to miły, spokojny człowiek... i w 1991 roku wysłałam za niego za mąż. Wesela odbyło się w Wołgogradzie, ale zamieszkaliśmy od razu w Bystrzycy, w domku teściów, którzy przyjęli mnie jak własną córkę i bardzo mi pomagali. Losy są czasem zawile, okazało się, że mama mojego męża też pochodzi ze Związku Radzieckiego. Obecnie z dwójką synów; Dankiem i Szymonem, mieszkamy w Trzyńcu. Mam bardzo dobrego męża i jestem zadowolona.

Czy dzieci mówią po rosyjsku, czy uczy ich Pani dodatkowo angielskiego? No i jak Pani opanowała kolejny język?

Nic na siłę, mówię do nich czasem po rosyjsku, oglądają telewizję polską, mówią po czesku, uczą się w szkole angielskiego. Dodatkowych lekcji im nie udzielam, czasem tylko powtarzamy to, co przerabiali w szkole.

Ja natomiast, pamiętam jeszcze niektóre piosenki i wierszyki po polsku, które przekazała mi babcia. Czeskiego nauczyło mnie życie codzienne. Jeszcze będąc studentką, jako samouk nauczyłam się włoskiego. Z językami to jest tak, że nauka każdego kolejnego przychodzi jakby łatwiej. Jednak pokrewne języki rodzą czasem niebezpieczeństwo nieporozumień i pomyłek. Przypomina mi się na przykład taka sytuacja, kiedy wysiadając z autobusu zahaczyłam sukienką, a mój mąż krzyknął pozor! Byłam rozgoryczona, że mówi do mnie wstydź się (tak odebrałam to po rosyjsku), dopiero później wytłumaczono mi, że to oznacza wzmianka. Kupiłam słownik i sprawdziłam! Rzeczywiście! Do dzisiejszego dnia zdarza mi się mylić prst i prs co przynosi szereg śmiesznych sytuacji...

Jak często są Pani kontakty z krajem rodzinnym?

Oczywiście odwiedzam mamę i siostrę, która mieszka w Moskwie i jest projektantką mody. Siostra przyjeżdża też do nas. Praca, dzieci, nie pozwalają jednak na częste wyjazdy. Kontakt z językiem też jest przez to trochę ograniczony, chyba będę musiała przywieźć sobie kilka kaset video i nowych książek... nic z tego nie jest tu dostępne po rosyjsku. Czasem odwiedzam też znajomych we Włoszech, trzeba przypominać sobie i ten język.

Wkrótce nadejdzie Wielkanoc. W jaki sposób obchodzicie Państwo święta? Boże narodzenie obchodzimy 24 grudnia i 7 stycznia, według rosyjskiego zwyczaju. Prezenty dajemy sobie jednak tylko raz. A Wielkanoc? W moim kraju, zamiast życzeń, wszyscy mówią sobie w tym czasie przepraszam. Ale szczerze. Jeżeli jest ktoś, komu nie chce się czegoś wybaczyć, to trzeba unikać tej osoby... W moim dawnym domu przygotowywaliśmy też zawsze prawie sto jajek wielkanocnych i wymienialiśmy się nimi ze znajomymi.

Rozmawiała: BARBARA GLAC

Pani Natalija w swojej pracowni.

Fot. BARBARA GLAC

Ach, te włosy!

Włosy uważane są za najładniejszą ozdobę dziewcząt i kobiet. Ważne zatem jest, by były czyste, dobrze obcięte i ułożone. Włosy najlepiej czują się wtedy, gdy są na świeżym powietrzu, niczym nie skrupowane. A tymczasem zima nie pozwala nam chodzić bez czapek, bo grozi nam przeziębienie. Szczególnie w tym roku zima nie jest łaskawa dla naszych czupryn. Moja sąsiadka, trzynastoletnia Małgorzatka, powiedziała mi niedawno: *Boję się nadchodzącej wiosny, bo będę musiała zdjąć czapkę. Moje włosy nawet po umyciu wyglądają okropnie. Nie udaje mi się ułożyć ich w najprostszą nawet fryzurę.* Przyznaję, że ja mam podobne kłopoty. Szukałam więc fachowych porad. Znalazłam ich bez liku, ale przeważnie zalecały drogie szampony i jeszcze droższe płukanki i odżywki - wszystko to nie na naszą kieszeń. Wreszcie jednak udało mi się dotrzeć do przepisów dawnej medycyny ludowej i poradzić mogę Małgosi oraz wszystkim, mającym podobne kłopoty, sięgnąć po...

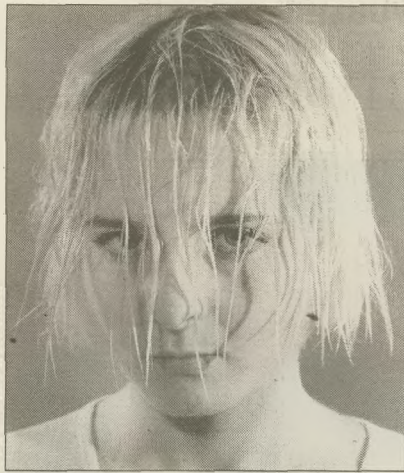
...LEKI I KOSMETYKI Z KUCHNI

Jeśli masz jasne włosy, użyj do płukania ich po umyciu rumianku: Trzy łyżki suszonego rumianku gotuj 10 minut w litrze wody, po czym odcedź odwar przez gęste sitko (lepiej przez czyste płótno) i polewaj włosy masując przy tym lekko skórę głowy.

Ciemne włosy odzyskają naturalny połysk, gdy gotować będziesz 4 łyżki czarnej herbaty w 1/4 l wody, odstawiwszy na 10 minut, po czym odcedzisz. Przy pomocy waty pocieraj wilgotne włosy tym odwarem.

Rudawy odcień włosów uzyskasz wtedy, gdy w podobny sposób przygotowujesz odwar z łupin cebuli i spłuczysz nim włosy. Ale uwaga - tej płukanki nie zaleca się do włosów szybko się przetłuszczających.

Na stan i wygląd włosów wpływa także niedobór witamin. Znajdziemy je w owocach i jarzynach, o czym na pewno wie każdy. Jednak całkiem nieoczekiwane okazuje się, że prym wiodą nasze pocziwe, pospolite jabłka. Herbatka z suszonych obierzyn z jabłek pomaga w przeziębieniach. Tarte jabłko pomoże, gdy boli nas

FOT. MAREK SANTARIUS

brzuch i mamy biegunkę. Jabłko jest także doskonałym kosmetykiem, wosną bowiem również nasza cera potrzebuje ratunku. Zamiast drogiego kremu przygotujcie sobie maseczkę: tarte jabłko zmieszajcie z twarogiem i dodajcie kilka kropli cytryny. Maseczka pomaga zwłaszcza przy cerze tłustej, ale doskonałym kosmetykiem jest dla każdej cery świeży sok z jabłek.

Gdyby nie udało wam się uniknąć przeziębienia (o które nie trudno podczas wiosennych zmian pogody), sięgnijcie do spiżarni po chrzan lub cebulę. Sok z tartego chrzanu należy spożywać trzy razy dziennie po łyżeczkę. Kaszel łagodzi syrop z cebuli: Cebulę drobno siekamy i układamy na plastikowe sitko warstwami, przesypując każdą warstwę cukrem. Sitko kładziemy na garnek i czekamy, aż sok z cebuli spłynie. Zażywamy go po łyżeczkę lub dodajemy do herbaty. **LITERKA**

Głosikowa Korespondencja

KARNAWAŁOWY TYDZIEŃ

W pierwszym dniu swojego karnawału oldrzychowickie przedszkolaki wraz z panią Janką dekorowały salę zabaw w kolorowe bibułki, lampiony, baloniki i pajacyki. Trzeba też było wykonać szereg tematycznych obrazków, by już w szatni było wiadomo, co się szykuje. Na drugi dzień przedszkolaki zapoznawały się z tańcami ludowymi: *Nie chcę cię, Kowol, Poszło dziewczę, Jeśli ty mnie chcesz, Ożynił się szewc* itp. Niektóre piosenki dzieci potrafią śpiewać i razem tańczyć, do innych było trzeba skorzystać z akompaniamentu kapeli *Kamraci*. Trzeci dzień był dyskotekowy. Trzeba było się nauczyć śmiesznych ruchów kaczuszek, Macareny, Shakiry, Novamby i dalszych wygibasów w rytm przebojów znanych z radia i telewizji. W czwartym dniu dzieciaki przypominały sobie wszelkie zabawy taneczne z całego półroczka, np. *Labado, Bugi Ole, Dwom tańczyć się zachciało, Podajże mi...* Dzień piąty to już karnawał na 102! Najpierw przebieranie i odpowiednie malowanie, no bo jaki kot lub tygrys chodzi bez wąsów? Czy wypada myszce pokazać się bez różowego noska? Pajacyk bez czerwonych policzków? - nie wypada. Wszyscy już przebrani, odpowiednie dodatki naszykowane, jeszcze tylko chwila dla pani - w co też się przebierze? Wchodzi wróżka i wyprowadza korowód masek przed zaciekawioną publiczność. Oklaskom nie było końca. Rewelacyjne były maluszki w strojach: Kogucika, Tygrysa, Biedronki, Motylka, Czarodzieja i Indianki, choć ktoś spostrzegawczy mógł zauważyć, że to Kubuś. Średniaki wybrały kostium Myszy, Kota, Koguta i Doktora. Starszakom do twarzy było w stroju Gwiazdeczki, Lwa, Motyla, Klauna, Króla i Czerwonego Kapturka. Przedszkolaki zaprezentowały potem wszystkie tańce i zabawy, których wcześniej się nauczyły. Spontaniczne rytmy poderwały do tańca mamusi i babcie, dziadkowie częstowali się ciastkami i gorąco wszystkich oklaskiwali.

Tak szczegółowo opisała tydzień w przedszkolu w Oldrzychowicach pani **Janina Opluśtil**, w dalszej części listu było także o tym, że na baliku zdobyć można było wspaniałe nagrody za wykonanie śmiesznych wszystkich zadań i że przedszkolaki odwiedziły także starszych kolegów w szkole oraz pani kucharkę, by wszystkich pobawić. W Lutyni Dolnej przedszkolaki całkiem poważnie zajęły się przyrządzaniem gwizdeków - czyli specjalnego rodzaju paczków w tłusty czwartek. Pani **Maria Gałuszka** opisała to dla nas, a z jej listu wybieramy:

PĄCZEK MA SVOJE ŚWIĘTO

W dolnolutyńskim przedszkolu podtrzymujemy dawne tradycje, więc w tłusty czwartek powstawały tu przy ogromnej współpracy i ku wielkiemu zadowoleniu dzieci paczki, a raczej gwizdki. Są to paczki wielkości łyżki stołowej bez marmolady w środku - według przepisu mojej mamy. Dzieci pomagały z ochotą, choć czasami coś upadło lub rozsypało się. Panowała miła atmosfera, było dużo radości i tylko ta niecierpliwość - dlaczego to ciasto tak wolno rośnie... A efekt końcowy? Pojawiające się na stole paczki znikały błyskawicznie, zjadane przez samych małych piekarzy. Niech nam więc żyje paczek - kreplik - kobliha - gwizdek! Niech smakuje, jakkolwiek byśmy go nazwali. Mniemam, palce lizać!

Cieszymy się bardzo, że po dłuższej przerwie napłynęły

wiadomości z przedszkola w Trzyczynie Tarasie. W pierwszym liście przedszkolaczki dziękują swoim paniom za urządzenie Zimowej Olimpiady Przedszkolaka. Aby nie musiały zazdrościć starszym kolegom ich Zjazdu Gwiazdek, pojechały w styczniu wraz z rodzicami do Tyru. podczas zabaw i współzawodnictw sportowych na zaśnieżonym stoku było dużo śmiechu, każde dziecko otrzymało dyplom i słodki złoty medal. Drugi list przytoczymy w całości.

WSPÓLNE TAŃCE

Niechaj dziadzio z babunią tak nam długo żyją, póki komar i mucha morza nie wypiją... W taki oto serdeczny sposób zaprosiły dzieci nas, babcie i dziadków, w piątek (13. 2.) do trzynieckiego przedszkola na Tarasie. Sala wypełniona była po brzegi. Najpierw dzieci zaprezentowały przepiękny program, w którym występowali nawet najmniejsi. Były piosenki, wierszyki, a na koniec każdy wnuk zaprosił swoją babcię, wnuczkę zaś dziadka do wspólnego tańca. Przypomnieliśmy sobie *Trojaka, Kowala, Piekło dziewczę...* aż się łezka kręciła. Po występie wnucząt następowały dalsze niespodzianki - podarunki, herbata, kawa, ciasteczka. Chciałabym w imieniu babć i dziadków podziękować paniom przedszkolankom, Hani Kajzar i Basi Lasota, a także tym rodzicom, którzy pomagali w organizacji tak wzruszającej imprezy.

Babcia Irena

DYSKOTEKA WALENTYNKOWA

Macierz Szkolna oraz Nauczyciele naszej szkoły przygotowali dla uczniów klas VI - IX miłą karnawałową niespodziankę w postaci dyskoteki z prawdziwego zdarzenia. 13.2. 2004 w Domu PZKO w Karwinie Fryszacie czekała nas udekorowana sala, smaczny bufet i efekty muzyczno-swiecne. W DJ-ów zamienili się nasi szkolni koledzy - Jakub Wałoszek, Piotr Wałoszek i Michael Tomasek. Spełniali wszystkie nasze muzyczne zachcianki. Byli tak wspaniali, że nawet nauczyciele dali się skusić na parkiet. Burzę oklasków wywołały specjalne punkty programu dyskotekowego. Klasa IX A przedstawiła się w tańcu i strojach typowych dla lat 60., dziewczyny z klasy VIII B zaszalały na parkiecie w profesjonalnie wykonanym tańcu dyskotekowo-akrobatycznym, Daniel Krucina zachwycił swym tańcem w stylu Electro. dużo emocji wywołał również konkurs o najlepszą parę taneczną. Nikomu nie chciało się wracać do domu. Wszędzie było słychać tylko - *Było super, fajnie, świetnie. Szkoda, że tak krótko...*

Kochani Rodzice i Nauczyciele DZIĘKUJEMY Wam za wspaniałe popołudnie i cieszymy się na dalsze niespodzianki.

Uczniowie kl. IX A i IX B PSP w Karwinie Fryszacie
Tyle wiadomości na dziś, a za tydzień zajmniemy się balikami szkolnymi. Piszcie o nich szybko, bo temat tegorocznego karnawału zamkniemy ostatecznie.

GŁOSIK I JEGO KOLEDZY

rys. (o)

BOGUMIŃSKIE CENTRUM DLA MATEK MAŁYCH DZIECI SŁONIĄTKO

Wypocząć od... wychowania

Macierzyństwo jest jednym z najpełniejszych doświadczeń. Wnosi w nasze życie tyle samo trosk, co radości. Ale nie ma chyba matki, która nie marzyłaby o urlopie... od wychowania. Szczególnie w pierwszych latach po urodzeniu dziecka. Bycie matką potrafi bowiem czasami wyczerpać tak bardzo, że ma się ochotę uciec, by choć przez chwilę zająć się czymś innym.

I właśnie dla kobiet, które całymi dniami siedzą z małym dzieckiem w domu drugi lub trzeci rok z rzędu, kiedy niepostrzeżenie wyczerpuje się ich zapał do *matkowania*, otwarto przed czterema laty w bogumińskim Domu Dzieci i Młodzieży przy ul. Janáčka Centrum dla Matek Małych Dzieci (Mateřské centrum pro děti) *Słoniątko*.

- *Spotykamy się pięć razy w tygodniu - cztery razy w godzinach przedpołudniowych, raz - po południu* - mówi inicjatorka tego przedsięwzięcia oraz kierowniczka placówki **Vilma Urbančíková**. - *Rocznie przezwinię się tutaj ok. 50 par. Codziennie odwiedza nas 10-12 kobiet i tyle samo dzieci w wieku od ośmiu miesięcy do czterech lat - w zależności od tego, na jak długi urlop macierzyński zdecydowała się matka. Zdarza się, że w zastępstwie przychodzą babcie lub dziadkowie. W ubiegłym roku natomiast babinec odwiedzało dwóch ojców, którzy skorzystali z możliwości przebywania na urlopie wychowawczym.*

W czasie, kiedy maluchy bawią się ze swoimi rówieśnikami i zapominają o całym świecie, mamy dzielą się doświadczeniami i przemyśleniami oraz dyskutują o rozwoju, pielęgnacji lub wychowaniu dzieci. Każda z nich ma okazję poczuć się ekspertem w tej dziedzinie. Uważnie słuchają opinii koleżanek, czują, że takie spotkania są ważnym wydarzeniem towarzyskim. Być może jest to jedyna sytuacja, w której zainteresowanie problemami dziecięcymi jest nagradzane i wzmacniane.

- *Panie, które tutaj przychodzą, nie są kobietami bezbarwnymi, pozbawionymi ambicji. Wiele z nich macierzyństwo mobilizuje, np. do nauki języka, zdobywania wiedzy, dbania o siebie czy chociażby nauczania się robótek ręcznych. Stanowią atrakcyjną, różnorodną grupę młodych kobiet, które wiedzą, że najbliższe lata wypełni im intensywna opieka nad dzieckiem. Świadomie przeżywają ten czas, bo wiedzą, że w perspektywie całego życia są to niemal ulotne chwile* - twierdzi pani Vilma.

Odwiedzające bogumińskie Centrum mamy oraz ich latorośle nie mają czasu na nudę. Na każdy dzień przygotowany jest program. I tak np. poniedziałek zleci na opowiadaniu, co kto robił lub gdzie spędził weekend, wtorek - to dzień malowania, w środę panie ćwiczą aerobik, w czwartek - wspólna gimnastyka, a piątek poświęcony jest muzyce - słuchaniu gry na fortepianie i śpiewaniu. - *Často zastanawiałam się, jakie znaczenie ma fakt, że kobiety uczestniczące w tej nietypowej - bo macierzyńskiej - grupie wsparcia starają się uprawiać gimnastykę. Wspólnie stwierdziłyśmy, że to doskonały, choć niestety niedoceniany sposób nie tylko zadbanie o siebie, ale przede wszystkim na ożywienie i rozveselenie. Ważne, by właśnie tę czynność wpisać na listę przyjemności a nie obowiązków* - mówi V. Urbančíková.

Do *Słoniątka* przychodzą także pediatrzy oraz fachowcy od zdrowego stylu życia z prelekcjami. Pracownice

socjalne z miejscowego ratusza pomagają paniom zorientować w *dżungli* rozporządzeń i nowych uchwał dotyczących np. zasiłków lub udogodnień dla kobiet będących na urlopie wychowawczym. Kosmetyczka poradzi młodym mamom jak pięknie wyglądać, a mistrzyni grzebień, pod baczny okiem mamy oraz z ulubioną zabawką na rękę, ostrzyże maleństwo. Ponadto w Centrum odbywają się imprezy okolicznościowe, takie jak: Dzień Dziecka, Kobiet i Matki, Mikołajówki, Walentynki, spotkania pod choinką, bale maskowe. Przy tych okazjach dzieci wspólnie z mamami i ciocią Vilmą (bo tak dzieci i mamy zwracają się do kierowniczki) pieką ciastka, robią ozdoby choinkowe lub przygotowują prezenty. Tutaj też szyje się lalki, które później wręczane są maluszkom podczas uroczystego spotkania witania nowych obywateli miasta.

O tym, że tego typu placówki cieszą się zainteresowaniem świadczy chociażby fakt, że do Bogumina przyjeżdżają ze swoimi pociechami mamy z Karwiny, Orłowej, Dzieńmorowic, a nawet z Ostrawy.

- *Bogumińską placówkę odwiedzam wraz z synem dwa, trzy razy w tygodniu. Z początku myślałam, że się rozjeżdżę, przyjeżdżę na inne myśli, odechnę od domowego stereotypu. Stworzę, na kilka tygodni swojemu rocznemu pupilowi więcej okazji do kontaktu z innymi dziećmi i dorosłymi. Łatwiej mi się będzie wtedy cieszyć kolejnym wspólnym dniem. W tym miesiącu upłynęło półtora roku od pierwszej wizyty - wspomina 28-letnia **Michaela Biernatowa** z Orłowej. Wtórą jej i pozytywnie ocenia pobyt w Centrum również inna orłowianka, 27-letnia **Pavla Szymonikowa**.*

- *Karmienie, pieluchy, spacer...*

Maluchy w każdej chwili mogą przytulić się do mamy, zjeść drugie śniadanie lub po prostu na chwilę się zdrzemnąć.

Fot. autorka

Kręciłam się jak fryga, ledwie odróżniając dzień od nocy. W całym tym zamęcie córkę ledwo dostrzegałam. Otrząsnęłam gdzieś po pół roku. Dziecko nadal wypełniało cały mój czas, ale nie angażowało już bez reszty. Poczułam, że zaczynam dreptać w kółko, i dni zaczęły mi się strasznie dłużyć. Stałam się nerwowa, z niecierpliwością czekałam na powrót męża, by - gdy tylko przestąpi próg domu - wręczyć mu *JEGO* dziecko - opowiada pani **Gabriela**, matka trzyletniej **Kasi**. - *Po kolejnych trzech miesiącach siedzenia w domu zdałam sobie sprawę z tego, że tak daleko być nie może, że nie mogę izolować się od świata i... wspominać z sentymentem, jak ciekawie mi się kiedyś żyło. Kiedy dowiedziałam się o zajęciach w Centrum, nie wahałam się ani przez chwilę. Dziś przychodzę tu co najmniej trzy razy w tygodniu. Poprawił mi się humor, mąż zadowolony jest z mojej przemiany, nie mówiąc o córce, która uwielbia tutaj przebywać.*

Za pobyt w Centrum dla Matki i Dziecka rodzice placą symbolicznie 60 koron miesięcznie. Pieniądze te przeznaczone są na opłacenie zużytego prądu i wody. Zabawki i wyposażenie, a także nagrody dla dzieci uczestniczące w różnego rodzaju konkursach, są od sponsorów, m.in. bogumińskich firm.

WANDA KULA

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu”, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisać do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: santariusm@glosludu.cz a w załączniku dołączyć **Głosik**.

lotka

▲ 32-letni **Michał Wiśniewski**, lider grupy Ich Troje, nie traci inwencji i wciąż przechodzą mu do głowy nowe pomysły. Teraz postanowił zostać dyktatorem mody. Odzież z metką *Xavier Fabienne* (od imion dzieci artysty) będzie można kupić jedynie w najdroższych butikach w Polsce i w Niemczech. Ubrania będą szyste ręcznie, co ma nadać im rangę ekskluzywnych. Z czasem Wiśniewski zamierza projektować także dla swoich fanów.

▲ **Roman Polański** rozpoczął przygotowania do nakręcenia filmu *Oliver Twist* na podstawie powieści Charlesa Dickensa. Nad scenariuszem pracuje obecnie **Ronald Harwood**, laureat ubiegłorocznego Oscara za fabułę *Pianisty*.

Większość zdjęć, które rozpoczyna się w czerwcu, będzie kręcona w kompleksie filmowym Barandow w Pradze. Budżet *Olivera Twista* wynosi 60 mln dolarów. Premiera filmu planowana jest na listopad 2005 r. Cała obsada będzie złożona z aktorów brytyjskich.

◆ Wszystko wskazuje na to, że karierę zakończy zespół **Tatu**. Jedną z dwu członkiń grupy, **Lena Katina**, zamierza podbić świat solo, a poza tym - jak wyznała - ma już dość udawania lesbijski. Potwierdziła plotki o tym, że lesbijskie pieszczoty jej i **Julii Wolkowej** były starannie wyreżyserowane. Natomiast Wolkowa nie wypowiada się na ten temat. (k)

PARAFINOWE RĘKAWICZKI, KOSMETYKI REGENERUJĄCE I NAWILŻAJĄCE, PREPARATY OCHRONNE

Pielęgnacja urody w moim zawodzie

Zdarza się, że praca, którą wykonujemy, niekorzystnie wpływa na nasz wygląd. Mimo to lubimy ją i nie mamy najmniejszej ochoty jej zmieniać. Problemy z urodą, których nam przysparza, można przecież jakoś rozwiązać.

Olejki do mycia

Panie, które są zmuszone do częstego mycia ciała, a dotyczy to nie tylko instruktorek fitnessu, ale i nauczycielek WF, sportsmenek, miłośniczek pływania, powinny zamiast mydeł toaletowych używać do mycia olejków pod prysznic. Warto je zresztą polecić wszystkim kobietom z suchą skórą. Wspaniale się pienią, jednocześnie nawilżając lub natłuszczając naskórek. Nie niszczą jego ochronnego, hydro-lipidowego płaszcza. Dlatego po ich użyciu nie jest już konieczny balsam do ciała. Twarz po każdym treningu wystarczy przetrzeć tonikiem. Zmyje on pot i przywróci skórę właściwości pH. Dobrze jest też w ciągu dnia dwu- lub trzykrotnie wklepać lekki krem nawilżający. Jeśli często myjemy włosy, suszymy je niezbyt gorącym strumieniem powietrza, trzymając suszarkę w odległości 20 cm od głowy. Raz w tygodniu przydałaby się odżywcza maseczka do włosów. Po jej nałożeniu owijamy głowę folią i ręcznikiem. Maseczkę zmywamy po 10-15 minutach.

Parafinowe rękawiczki

Wysuszone, podrażniona skóra dłoni to częsta przypadłość kobiet, których zawód wymaga nieustannego mycia rąk i noszenia rękawic ochronnych. W takiej sytuacji warto zrezygnować z używania mydła i myć ręce nie zawierającymi go syntetami. Najodpowiedniejsze będą te, które są polecane do suchej, alergicznej skóry. No i, rzecz jasna, w ciągu dnia trzeba

używać kremów chroniących skórę przed utratą wilgoci. Jej stan znacznie poprawi kąpiel dłoni w parafinie. Rozgrzewa się ją w garnuszku na małym ogniu, by miała konsystencję płynną. Następnie smaruje się dłonie odżywczym kremem, a potem trzykrotnie zanurza w parafinie. Utworzą się wtedy z niej białe rękawiczki. Potem trzeba ręce włożyć w plastikowe woreczki i owinąć je ręcznikiem na 1-1,5 godziny. Po takim zabiegu skóra staje się gładka i elastyczna.

Kremy do stóp

Zmęczone stopy to problem kobiet, które w pracy muszą dużo chodzić (np. listonoszki) lub stać (ekspedientki). Najważniejszą sprawą jest wygodne obuwie. Ale nie zawsze same mogą je wybrać. Dlatego tak ważna jest pielęgnacja stóp. Jej podstawa to codzienne wmasowywanie kremów, które nie tylko nawilżają skórę, ale działają też dezodoryzująco, relaksująco, likwidują uczucie ciężkich stóp. Rano najlepiej wmasować kosmetyki chłodzące i odświeżające, wieczorem - odżywcze. Po przyjeździe do domu ulgę zmęczonym nogom przyniesie chłodna kąpiel z dodatkiem soli do stóp lub zimny tusz.

Nadmierne

wysuszenie skóry

W klimatyzowanych pomieszczeniach skóra szybko się wysusza. W takich warunkach nawet cera ze skłonnością do przetłuszczania staje się odwodniona, a sucha i mieszana

dodatkowo mocno podrażniona. Każda potrzebuje kosmetyków, które zabezpieczają ją przed ucieczką wody i dostarczają wilgoci. Pomogą nakładane rano, pod makijaż, kremy długotrwałe i głęboko nawilżające, a w wypadku suchej cery - także odbudowujące ochronną warstwę lipidów, lekko natłuszczające. Powinny zawierać filtry UV.

Po przyjeździe do domu trzeba jak najszybciej zmyć makijaż, wklepać żel nawilżający, by dostarczyć skórze dodatkowej porcji wilgoci. Oczyszczając twarz, unikajmy wody. Sięgnij-

my po mleczka, śmietanki i kremy do demakijażu. Przynajmniej raz w tygodniu trzeba położyć maseczkę nawilżającą. Można to robić i częściej, w zależności od potrzeb skóry. Do mycia ciała dobre będą mydła glicerynowe, kremowe, nawilżające żele oraz olejki pod prysznic. Po kąpieli przyda się wmasowanie nawilżającego balsamu do ciała.

Nieprzespane noce

Praca na trzy zmiany dotyczy m.in. leciarek, pielęgniarek, stewardes, powoduje zaburzenia dobowego rytmu biologicznego i pewne *rozregulowanie* funkcji organizmu. Nieprzesypianie nocy to pozbawienie skóry czasu na regenerację. Rezultatem tego jest słabe jej odżywianie, dotlenienie, mniejsza odporność na szkodliwe czynniki zewnętrzne i szybsze starzenie. Potrzebne są jej kosmetyki pielęgnacyjne poprawiające krążenie krwi, przyspieszające regenerację, zwalczające wolne rodniki, poprawiające koloryt. Działanie takie mają preparaty zawierające tlen, koenzym Q10, a także witaminy, zwłaszcza C i E. Wcześniej niż inne kobiety, bo przed 25. rokiem życia, powinny stosować kosmetyki pod oczy, początkowo nawilżające, potem pojedynujące, niwelujące zasinienia lub podpułchnięcia. Dwa razy w roku zmęczonej cerze przyda się kuracja ampułkami, serum lub kapsułkami. (Opr. wak)

PAN PRZED LUSTREM

Coraz mniej na głowie

Włos zdrowego człowieka rośnie średnio 1,5 cm na miesiąc, jednak proces ten spowalnia się wraz z wiekiem. Przeciętnie posiadamy ok. 100 000 cebulek włosowych, z których ok. 90 proc. znajduje się w fazie wzrostu, który trwa od 2 do nawet 8 lat, a pozostałe 10 proc. pozostaje w fazie spoczynku, trwającej od 2 do 4 tygodni, po czym wypada. Człowiek nie dotknięty problemem łysienia traci średnio 50-100 włosów dziennie w wyniku normalnych czynności mechanicznych - czesania, szczotkowania, czy też mycia. Co ciekawe, ilość ta różni się także w zależności od rodzaju włosów - na przykład blondyni posiadają mniej włosów niż bruneci. Na zwiększoną utratę włosów narażone są też osoby noszące stałe nakrycia głowy - czapkę, kask, hełm, a nawet sportowcy, bardzo często myjący włosy.

Niewątpliwie ważnym czynnikiem negatywnie wpływającym na moc męskiego włosa jest stres. Ta najpopularniejsza choroba cywilizacyjna zbiera obfite żniwo. Dlatego niezwykle ważna jest pielęgnacja włosów. Nie odkryjemy Ameryki stwierdzeniem, że normalny facet przywiązuje do wyboru szamponu i samego procesu mycia włosów bardzo niewielką uwagę. Byle coś się spieniło, szybko dało się rozetrzeć po włosach, splukać i zapomnieć. Niestety, takie traktowanie naszych rozczołanych włosów może być zgubne - raz osłabiony włos bardzo trudno odbudować. Ważny jest też sposób mycia głowy - podobnie jak w przypadku golenia, tu też ważny jest dobry masaż, który poprawiając ukrwienie skóry, potęguje wchłanianie środków odżywczych z szamponu. Jak to robić - najlepiej zapytajcie fryzjera. Wstyd wam pytać jak myć włosy? Dobrze - oto rada: nakładamy szampon, najlepiej z serii dla mężczyzn i masujemy intensywnie palcami ok. 10 min., aż do pojawienia się zaczerwienienia skóry. Co dalej, już wiecie. Czym z kolei myć? Tu wachlarz oferowanych szamponów, odżywek i ampułek regeneracyjnych jest już dosyć szeroki. Po prostu dostosujemy szampon do naszych upodobań - zapachowych i cenowych. Chyba, że łysinka już mocno prześwituje i czas byłby najwyższy odwiedzić dermatologa... (JAS)

Smacznego!

Ciasto Krysi

Składniki na biszkopt: 5 jaj, łyżeczka proszku do pieczenia, 6 łyżek mąki, 3 łyżki cukru. **Masa jabłkowa:** 1,5 kg jabłek (np. antonówek), galaretki owocowa, łyżka żelatyny, cukier. **Krem:** pół litra mleka, budyń cytrynowy, kostka masła, szklanka cukru. **Polewa:** pół kostki margaryny, 4 łyżki cukru, łyżka wody, 2 łyżki kakao.

Przygotowanie: Białko i cukier ubić ma sztywną pianę, dodać żółtka i - delikatnie mieszając - sypać mąkę wymieszaną z proszkiem. Na wysmarowaną masłem i wysypaną tartą bułką tortownicę wylać ciasto, wstawić je do piekarnika i piec ok. 10 min. Jabłka przesmażyć, wsypać cukier i galaretkę z żelatyną. Chwilę gotować.

Na przestudzone ciasto wyłożyć jabłka. Ugotować budyń. Masło utrzeć z cukrem na gładką masę, po czym, dalej ucierając, dodawać po łyżce zimnego budyń. Gotowy krem wyłożyć na warstwę jabłek. Składniki polewy podgrzać do zagotowania (nie gotować) i - ciągle mieszając - ostudzić. Oblasć ciasto zimną polewą. 100 g = 195 kcal (k)

CZĘSTO POŚREDNIEM CELEM AWANTURY JEST SPROWOKOWANIE RODZICÓW

Gdy siostry walczą ze sobą

Mam dwie dziewczynki 10 i 14-letnią. Relacje między nimi nie są najlepsze. Dziewczynki ciągle się kłócą, skarżą na siebie, niszczą sobie rzeczy, robią sobie na złość. Jak położyć temu kres? Na pytanie Czytelniczki odpowiada psycholog, **Agnieszka Galica**.

Wszyscy pragniemy mieć dobre i kochające się rodziny, w których rodzeństwo żyje ze sobą w zgodzie i przyjaźni. Niestety, z badań psychologów wynika, że w ok. 80 proc. rodzin dochodzi do konfliktów między rodzeństwem. Dzieci częściej stosują przemoc wobec brata lub siostry niż wobec kolegów. Kłótnie, złościwości i bójki wynikają z potrzeby współzawodnictwa, rywalizacji o względy rodziców. Są formą zabawy rozładowującej napięcia. Chłopcy częściej używają bezpośredniej przemocy fizycznej, dziewcz-

czynki specjalizują się w bardziej wyrafinowanym dokuczaniu. Często pośrednim celem awantury jest sprowokowanie rodziców. Należy więc starać się jak najrzadziej ingerować w spór dziewczynek. Lepiej nie występować w roli arbitra, nie dochodzić, która zaczęła i jaki był powód.

Nie warto też wchodzić w niekończące się dyskusje i roztrząsanie sprawy. Interwencja jest konieczna tylko w sytuacji, którą uważamy za poważną (kiedy dzieci mogą sobie zrobić krzywdę) lub gdy potrzebujemy w domu ciszy i spokoju. Należy oddalać skargi, nie słuchać donosów i wzajemnych złościwości, by córki same rozstrzygały spory lub z nich zrezygnowały. W miarę możliwości należy zapobiegać powstawaniu sytuacji groźnych kłótnią i niestety pogodzić się z przykrym faktem, że zachowanie dziewczynek mieści się w owych nieszczęsnych 80 procentach. (CL)

Telewizja

CZWARTEK 26 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Prognoza pogody 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Weterynarz Fred (s. anim.) 9.05 Budzik (dla dzieci) 9.30 Lippy & Messy (kurs języka ang.) 9.40 Ala i As (dla dzieci) 10.00 Super Rupert (s.) 10.15 Ferie z Jedyńką 10.30 Polskie lektury obowiązkowe (s.) 11.30 Woda - niewyjaśnione zjawisko (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 W zgodzie z naturą (mag.) 12.45 Klan (s.) 13.40 Stawiam na Tolka Banana (s.) 14.20 Laboratorium (mag.) 14.40 Program edukacyjny 15.00 Wiadomości 15.10 Bitwa o płuca (mag.) 15.30 My, wy, oni (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Plebania (s.) 18.05 Na żywo (pr. public.) 18.40 Program publicystyczny 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.) 21.10 Sprawa dla reportera (pr. public.) 21.45 Tygodnik polityczny Jedyńki 22.30 Szerokie tory (reportaż) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag.) 23.25 Śniadanie mistrzów (film USA).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.40 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Cztery pancerni i pies (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.30 Kabaret Ani Mru Mru (pr. rozryw.) 11.25 Dziewczyna i chłopak (s.) 12.15 Rodzina Leśniewskich (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Jetsonowie (s. anim.) 14.05 Siedem stron świata (s.) 14.35 W krainie władcy smoków (s.) 15.00 Kraina tygrysa (s. dok.) 16.00 Panorama 16.30 Witaj w Nowym Jorku (s.) 17.00 Złotopolscy (s.) 17.25 Puchar UEFA 20.05 Film fabularny 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Hawana (film USA) 1.00 W obronie prawa (s.).

HAWANA

Melodramat, USA 1990
TVP 2, czwartek 26. 2., godz. 22.55
Reżyseria: Sydney Pollack
Występują: Robert Redford, Lena Olin i in.

Kuba, rok 1958. Pokerzysta Jack Weil (Robert Redford) planuje wygranie dużej sumy w Hawanie, która właśnie znalazła się na krawędzi rewolucji. Nie przewiduje jednak, że straci głowę dla Roberty (Lena Olin), pięknej i tajemniczej żony rewolucjonisty. Miłość Jacka zaczyna zagrażać wielkiej wygranej. Nie szczędząc pieniędzy, wyciąga Bobby z więzienia i ukrywa w mieszkaniu. Planują wspólny wyjazd do Stanów...

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn historyczny 8.45 Gość dnia 9.00 Wielkie żarcie (s. dok.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 10.10 Artystyczne „zdarzenia” w Tczewie (mag.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 XXX Międzynarodowe Spotkania Wokalistów Jazzowych 12.15 To jest temat (mag.) 12.35 Poznajmy je lepiej (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Zaproszenie (pr. krajoznawczy) 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Maszyna zmian (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Sami o sobie (mag.) 16.15 Aktualności 16.50 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Bądź zdrow! (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.25 Prognoza pogo-

dy dla narciarzy 18.30 Kurier kulturalny 18.40 Prognoza pogody 18.45 Oni u nas (pr. public.) 19.00 Co nas trapi (pr. public.) 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.50 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.20 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 Ślizg (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Karate po polsku (film pol.) 0.40 Zamki grozy (s. dok.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Pokemon (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Viper (s.) 8.50 Rodzina zastępcza (s.) 9.20 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.50 Tajne przez poufne (s.) 10.40 Awantura o kasę (teleturniej) 11.35 Samo życie (s.) 12.05 Interwencja (mag.) 12.25 Serca na rozdrożu (s.) 13.15 TV Market (mag.) 13.30 Czułość i kłamstwa (s.) 14.00 Transformery (s. anim.) 14.25 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.50 Pensjonat Pod Różą (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Rodzina zastępcza (s.) 20.20 Miodowe lata (s.) 21.15 Samo życie (s.) 21.50 Zostać miss 2 (s.) 22.50 Z archiwum X (s.) 23.50 Biznes Informacje 0.15 Graffiti (pr. public.) 0.35 Erotyczne zwierzenia (s. erot.) 1.05 Miłosne sekrety (s. erot.) 1.35 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 W blasku pięciu kół 5.25 Obiektyw 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Podróżomania 9.30 Podróż po świecie wina (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Oczarowani (s.) 13.30 Niechciane dzieci (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Bananowe rybki (talk show) 14.35 Ludzie burmistrza (s.) 15.00 Czy chcecie mnie? (mag.) 15.15 Wydarzyło się... 15.30 Gdzie spadają gwiazdy (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 16.50 Labirynt (teleturniej) 17.20 Co mogę dla siebie zrobić (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Simpsonowie (s. anim.) 18.50 Stop (mag. dla kierowców) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Miejsce zbrodni (s.) 21.40 (Na)bierz mnie! (pr. rozryw.) 22.10 Czarne owce (pr. public.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Pułapka telewizji (film USA) 1.00 Podróż po świecie wina 1.35 Niechciane dzieci 2.00 Ziemia nieznana 2.20 Moda - Ekstrawagancja 2.45 Stale tu jestem.

■ TVC 2

5.00 Przygody nauki i techniki 5.30 Nasza wieś 5.45 Wielki Wóz 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Stale tu jestem 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.40 Spostrzeżenia z zagranicy 12.45 Skarby świata (s. dok.) 13.00 Pomarańcza (mag.) 13.50 Etykieta 14.00 Meduza (pr. muz.) 14.30 Kłobouček 15.10 Na tropie 15.35 Jári (film dok.) 16.30 Od Gutenberga do Billa Gatesa (film dok.) 17.15 Popularris (mag.) 17.45 Mieszkanie to zabawa (mag.) 18.10 Kinobox (mag.) 18.30 Czeski łowca przygód (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Magazyn paraolimpijski 19.40 Sława zwycięzcom (s. dok.) 19.55 Stop (mag. dla kierowców) 20.00 Cudowna planeta (s. dok.) 20.50 Infiltracja (rep.) 21.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.30 Kto zabił ciotkę Cookie? (film USA) 23.25 Arena muzyczna 0.05 Gwiazdy popu przeciwko AIDS (koncert) 1.20 Czeski łowca przygód 1.45 Terra musica 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Newshour with Jim Lehrer 4.00 Białe kruki 4.10 LeGaTo.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.10 Przybywa jeździec (film USA) 12.10 Lekcje gotowania 12.40 Trzy życia Sofii (s.) 13.30 Na południe (s.) 14.20 Kachorra (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Co w domu, to nasze, panowie... (film czes.) 21.45 24 godziny (s.) 22.35 Jeziro śmierci (film niem.) 0.20 Akcja (s.) 1.35 Rady ptaka Loskutaka 2.10 Co w domu, to nasze, panowie... (film czes.) 4.10 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.05 Skryta namiętność (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.55 Prima jazda 11.50 Powrót Maxa Dugana (film USA) 13.40 Pomoc domowa (s.) 14.15 Melrose Place (s.) 15.15 Czarodziejki (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Dynastia Nowaków (s.) 21.00 Receptariusz dobrych pomysłów (mag.) 22.00 Ciemnie (talk show) 22.50 Ulice Berlina (s.) 0.40 Na temat! 0.50 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 1.55 Gwiazdy w podróży 2.45 Świat według Bundych (s.) 3.10 Sauna.

PIĄTEK 27 LUTEGO

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Jedyneczka (dla dzieci) 9.40 Ferie z Jedyńką 9.55 Cedric (s. anim.) 10.10 Nash Bridges (s.) 10.55 Epilepsja - Mamo, tato - pomóżcie (mag.) 11.15 Stracony Bukareszt (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Po pierwsze pomysł (mag.) 12.45 Zwykli ludzie (film USA) 15.00 Wiadomości 15.10 Roztropne świnki (film dok.) 15.40 Puchar rodzinny (sport) 16.00 Raj (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Adam Malysz - wokół skoczni (mag.) 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Plebania (s.) 18.00 Randka w ciemno (quiz) 18.40 Jaka to melodia? (quiz) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 O jeden most za daleko (film USA) 21.45 Jonathan Carroll i Budka Suflera 22.00 Seksy, kłamstwa i obsesje (film USA) 23.30 Monitor Wiadomości 23.50 Biznes perspektywy (mag.) 23.55 Prawo i bezprawie (s.) 0.35 Rotacja (film USA) 1.20 Najlepsze czasy (film USA).

■ TVP 2

O JEDEN MOST ZA DALEKO
Dramat wojenny, WB 1977
TVP 1, piątek 27. 2., godz. 20.15
Reżyseria Richard Attenborough
Występują: Sean Connery, Robert Redford, Hardy Krüger, Dirk Bogarde, Gene Hackman, James Caan, Michael Caine.

Rekonstrukcja słynnej militarnej operacji Market-Garden z września 1944 roku. Akcję, której celem było otwarcie pozycji do ataku na Zagłębie Ruhry i Berlin, przygotował sztab oficerski z brytyjskim generałem Browningiem i polskim generałem Sosabowskim. Autorem karkołomnego planu był marszałek Montgomery. Przez 9 dni operacja odnosiła sukcesy, lecz ostatecznie skończyła się porażką sił alianckich.

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 Sześć milionów sekund (s.) 7.45 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.50

Kasztaniaki (s. anim.) 8.05 Cztery pancerni i pies (s.) 9.10 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.40 Święta wojna (s.) 11.05 Pan Kleks w kosmosie (film pol.) 12.10 Rodzina Leśniewskich (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) 13.50 Siedem stron świata (s.) 14.25 Polskie drogi (s.) 16.00 Panorama 16.25 Witaj w Nowym Jorku (s.) 16.50 Złotopolscy (s.) 17.20 Taryfa ulgowa (pr. rozryw.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Klonowanie. Groźba czy nadzieja (film dok.) 20.00 Zobacz to... (pr. kultur.) 20.10 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 21.10 Na zdrowie. Jagielski (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka 23.05 Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście (s.) 23.40 Ultimatum (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędnik weekendowy 8.45 Gość dnia 9.00 Teorie spiskowe (s. dok.) 9.45 Marzenia do spełnienia (s.) 10.10 Przeboje z M2 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Smart Jazzpool Festival 12.15 To jest temat (mag.) 12.35 Poznajmy je lepiej (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Tylko Kaśka (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Trójka tam była... 16.15 Aktualności 16.50 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Zadymka Jazzowa 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Magazyn kulturalny 19.15 Muzyka u nas 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 21.00 Echa dnia (pr. public.) 21.20 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Ludzie i sprawy (mag.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Przeżyć cios (s. dok.) 0.00 Aria z Harlemu (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Transformery (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Tajne przez poufne (s.) 8.50 Rodzina zastępcza (s.) 9.20 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.50 Ślub z zaskoczenia (pr. rozryw.) 10.45 Rosyjska ruletka (teleturniej) 11.40 Samo życie (s.) 12.10 Interwencja (mag.) 12.30 Serca na rozdrożu (s.) 13.20 Czułość i kłamstwa (s.) 13.50 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 14.20 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.50 Miodowe lata (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Tajne przez poufne (s.) 17.25 Hugo Express (dla dzieci) 18.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Viper (s.) 20.10 Daleko od noszy (s.) 20.40 Pewnego razu na Dzikim Zachodzie (film USA) 23.50 Nagi patrol (s.) 0.10 Biznes Informacje 0.25 Puls - biznes i giełda (mag.) 0.45 Graffiti (pr. public.) 1.00 Oślaniaj mnie (film erot.) 2.45 Muzyka na BIS.

PEWNEGO RAZU NA DZIKIM ZACHODZIE

Western, USA/Włochy 1968
POLSAT, piątek 17. 2., godz. 20.40
Reżyseria: Sergio Leone
Występują: Henry Fonda, Charles Bronson, Claudia Cardinale, Jason Robards.

Piękna Jill, była prostytutka, wychodzi za mąż za farmera i jedzie do niego rozpocząć nowe życie. Z przerażeniem odkrywa jednak, że jej nowa rodzina została zamordowana...

■ TVC 1

5.25 Czy chcecie mnie? (mag.) 5.40 Po czesku 5.50 Pierwsza pomoc 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziej-

skie przedszkole 9.05 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 9.20 Gdzie podziła się ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.10 Nie traktuje się tak damy (film USA) 12.00 Wiadomości 12.25 Klucz (mag.) 12.55 Skarb króla Dawida (film czes.) 13.55 Śpiewnik domowy 14.00 Wiadomości 14.10 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 15.00 Nasza wieś (mag.) 15.25 Czeska muzyka na Żofinie 16.00 Wiadomości 16.05 Niech żyje S Club! (s.) 16.30 Simpsonowie (s. anim.) 17.00 Kinobox (mag.) 17.20 Spostrzeżenia z zagranicy 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Arabella (s.) 20.35 Czy leci z nami pilot? (film USA) 22.10 Ego (film dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Druga młodość (s.) 23.50 Losowanie „10” szczęśliwych 23.55 Niewinny (film ang.) 1.10 Kolej 3.40 Nieznajomość nie usprawiedliwia 3.55 Arena muzyczna 4.30 Smecz.

■ TVC 2

5.00 Śladami 5.15 Ukryte w depozytorium 5.25 Pomarańcza 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Obiektyw 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 13.05 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 13.15 Czarne owce 13.35 Od Gutenberga do Billa Gatesa (film dok.) 14.25 Labirynt (teleturniej) 14.55 Game Page (mag.) 15.10 Czeski łowca przygód (mag.) 15.40 Cudowna planeta (s. dok.) 16.30 Mechanika popularna dla dzieci (s. dok.) 16.55 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 17.25 Skarby świata (s. dok.) 17.40 Kamera w podróży (s. dok.) 18.30 Laponia (film dok.) 18.40 Babilon (mag.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Magazyn Ligi Mistrzów 19.45 Wyścigi motorowe Red Bull Petřín 2003 20.00 Noc, w którą zginęła Diana (film dok.) 20.50 Folkloriki (mag.) 21.25 X czyli x razy o kulturze (mag.) 21.55 Stroń nie stroi (pr. muz.) 22.55 Franz i Felice (teatr) 0.10 Nowe odkrycia w starym Egipcie 1.05 Nie traktuje się tak damy (film USA) 2.50 Wydarzenia, komentarze 3.30 Czy leci z nami pilot? (film USA).

■ NOVA

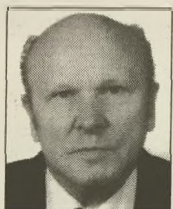
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Młody Indiana Jones (s.) 11.40 Lekcje gotowania 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.00 Niewiarygodne historie (s.) 13.25 Na południe (s.) 14.15 Kachorra (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 DO-RE-MI (pr. muz.) 21.45 Kocioł (talk show) 22.30 „Prásk!” (talk show) 23.05 Oficer i dżentelmen (film USA) 1.10 Akcja (s.) 2.25 Kocioł 3.05 „Prásk!” 3.35 Dobrobyt 4.15 Gorączka (s.) 5.05 DO-RE-MI.

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.05 Skryta namiętność (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.55 Prima jazda 11.50 Bilbo (film USA) 13.40 Pomoc domowa (s.) 14.15 Melrose Place (s.) 15.15 Czarodziejki (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.40 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.53 Loteria Euromiliony 19.55 Gorąca linia (film czes.) 21.30 Telebazar (pr. rozryw.) 22.30 Ślepy zaułek (film USA) 0.20 Loteria Euromiliony 0.25 Na temat! 0.35 NHL Power Week 1.05 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 2.10 Świat według Bundych (s.) 2.35 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 27. 2. 2004 obchodzi swój piękny jubileusz życiowy 70-lecia urodzin nasz Kochany Mąż, Ojciec i Dziadek,

pan TADEUSZ FIRUT

z Karwiny. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, radości i niegasnącej energii życzą żona, córka oraz wnuczka Aneta. RK-032

*Odeszłaś od nas,
lecz ślady Twojej pracy i miłości pozostają.*
Dnia 26. 2. 2004 mija 2. rocznica zgonu naszej Ukochanej Matki i Babci,

śp. ALOJZI BIELESZ

z Boconowic. Z miłością wspominają córka z mężem i wnuki. GL-094

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych i znajomych, że 21. 2. 2004 zmarła w wieku 82 lat nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Szwagierka, Ciocia

śp. MARIA JENKOTOWA

z Karwiny. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 26. 2. 2004 o godz. 12.00 w kościele w Karwinie Frysztacie. Zasmucona rodzina. RK-033

Co w teatrze

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Skapiec (26, godz. 10.00).

▲ **HAWIERZÓW:** „Ferda Mravenec” (27, godz. 8.30, 10.45).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Mali agenci 3D (26, 27, godz. 15.30), Skazani na siebie (26, 27, godz. 20.00), Duża ryba (26, 27, godz. 17.45), **Reflex:** Cwany Filip (26, 27, godz. 17.00, 20.00), Ex: Wściekły byk (26, godz. 19.00), Człowiek słoń (27, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN - Central:** Gdzie jest Nemo? (27, godz. 15.00), „Jak bąśnici neztřejci naději” (27, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Władca pierścieni: powrót króla (26, godz. 16.30, 27, godz. 16.30, 20.00), Solaris (26, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrava 107,3 m i Trzyńec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa „Koń jaki jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15. **GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała:** do 29. 2. wystawy Soni Pryszcz-Botor „Fobie”, Anny Kowalczyk-Klus „Jasność i mrok”, „Albatros – sztuka współczesna ze Szkocji”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

Co w terenie

CZ. CIESZYN - SEP w RC zaprasza 26. 2. o godz. 15.30 do salki posiedzeń ZG PZKO na spotkanie członkowskie. W programie prelekcja inż. S. Febera pt. „Przyrząd numeryczny do sondy neutronowej dla pomiaru wilgotności materiałów sypkich, zwłaszcza koksu”. Członkowie SEP mogą na spotkaniu podjąć „Biuletyn SEP”, nr 13.

▲ **Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne PZKO** zaprasza prezesów i dyrygentów chórów na omówienie aktualnych problemów i zadań w śpiewactwie. Spotkanie odbędzie się w środę 3. 3. o godz. 16.00 w hotelu „Piast” (salka nr 112, 2. piętro). Zebranie zarządu ZŚM już o godz. 15.00.

BOGUMIN

Klub Kobiet zaprasza 1. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO na tradycyjne spotkanie.

HAWIERZÓW SUCHA - zarząd MK PZKO zaprasza 28. 2. o godz. 17.00 na II Bal Papuciowy do świetlicy koła. Do tańca przygrywa duet p. Wałacha. Zapewniony smaczny bufet domowy.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe 26. 2. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

PODLESIE - MK PZKO zaprasza 26. 2. o godz. 16.00 do lokalu PZKO (nad restauracją Marco Polo) na zebranie sprawozdawcze i prelekcję pt. „Islandia”.

WĘDRYŃIA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na kolejne spotkanie 2. 3. o godz. 15.00 w Czytelnii.

PTTS „BŚ” - zaprasza w sobotę 28. 2. na narciarski przejazd na biegówkach: Jaworowy, Ostry, Koziniec, Równa (20 km). Rejestracja w schronisku Jaworowy o godz. 10.00. Org. Marian Palowski, tel. 558 712 332.

▲ **Rejon Cz. Cieszyn** oznajmia swoim członkom, żeby swoje sprawy organizacyjne lub turystyczne załatwiali u rejonowego p. Karola Guńki, Nábřeží Svobody 20, Cz. Cieszyn, tel: 558 712 042.

Oferty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem. Inf. pod nr. tel. 558 325 546. GL-086

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GALERIA: do 29. 2. wystawa „Beskid Śląski” w malarstwie Pawła Wałacha.

▲ **BIAŁA GALERIA:** do 28. 3. wystawa obrazów R. Filipowej. Otwarte po-pt: 9-15.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat: do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.

SALA MÁNESA, DK Karwina: do 12. 3. wystawa Stanisława Zormaniana „Anomalia drewna”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 12. 3. Międzynarodowa wystawa słowackich artystów Gity i Petra Matisów. Otwarte po-pt: 10-16.

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE, Karwina: wystawa fotografii Aleša Milerskiego. Otwarte po, śr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8.00-14.30.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Štřelnicí 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”, do 13. 6. wystawa „Cieszyńskie gazety”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina:** do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYŃECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA: stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyńca”, do 12. 5. wystawa modeli strażackich.

▲ **GALERIA „NA SCHODACH”:** do 14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

Domy rodzinne
1. Dom rodzinny w Hrczawie, murowany, podpiwniczony, w centrum, II kondygnacja, woda, szambo, elektryczność.
Cena do uzgodnienia.

2. Dom rodzinny w Gutach po renowacji, z parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, poddasze mieszkalne.
Cena do uzgodnienia.

3. Drewniak w Nawsiu z parcelą 80 a. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem.
Cena 690 tys Kc.

4. Dom rodzinny w Trzyńcu Lesznej Dolnej z parcelą 15 a, 4+1, weranda, garaż i budynek gospodarczy.
Cena do negocjacji - 1,2 mln Kc.

5. Dom czynszowy w Czeskim Cieszynie, ul. Dukelská, 3 piętra.
Cena do negocjacji.

Garaż - sprzedaż
Garaż w Cz. Cieszynie na Horkách.
Cena do uzgodnienia.

Sprzedaż lub wynajęcie garażu w Trzyńcu w pobliżu stacji benzynowej „Aral”.
Cena do uzgodnienia.

Oferujemy biura do wynajęcia w centrum Cz. Cieszyna. Blizsze informacje w BN.
Cena do uzgodnienia.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanislavice, Żuków Górny, Trzanowice, Kocobędz, Ropica itd.).
Cena do uzgodnienia.

Mieszkania-sprzedaż
Oferujemy mieszkanie 4+1 z balkonem w Cz. Cieszynie. Bardzo ładne, po renowacji.
Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 3+1 z balkonem, po renowacji na ul. Slezskiej, Cz. Cieszyn.
Cena do uzgodnienia.

Poszukujemy dla klienta z gotówką mieszkania spółdzielczego 1/2+1 w Cz. Cieszynie (i Sibicy).

Oferuje:
Jan Czernek
Štefánikova 21
737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

Seniorzy lubią się bawić!

Wprawdzie w sezonie balowym pilnowali wnuków, ale za to z tym większą ochotą wzięli udział w zabawach ostatekowych, udawadniając, że trzeci wiek też ma swoje atuty.

Planowana liczba 50 członków i sympatyków Klubu Kobiet oraz Klubu Seniora PZKO z Cierlicka, Kościelca i Stanisławic, rozrosła się do 80 osób, które zebrali w sobotę w sali Domu PZKO im. Żwirki i Wigury. Na tańce i wesołe rozmowy przybyli także goście z Trzanowic i z Polski. O oprawę muzyczną postarał się Otto Hrabiec. Można też było wygrać wspólny tort.

Nieco później, 24 lutego, bawili

się w ponad czterdziestoosobowym gronie starsi mieszkańcy Sibicy i Czeskiego Cieszyna. Centrum Seniora przy ul. Jabłonkowskiej, ośrodek zarządzany przez tutejszy oddział Caritasu, przygotował dla nich wieczorek taneczno-muzyczny.

Nie brakło programu artystycznego w wykonaniu tancerzy trzynieckiego klubu *Elán*, smacznego poczęstunku, bogatej loterii i wesołej zabawy przy muzyce Kurta Gellricha.

W jednym i drugim wypadku seniorzy bawili się do późnych godzin nocnych. Energii i humoru nie brakło, wspomnień pozostanie na pewno wiele... (bag)

WIGRASZEK 2004

W dniach 17-20 czerwca br. Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki w Suwałkach organizuje dla młodych miłośników sztuki teatralnej Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży *Wigraszek*.

Do udziału w przeglądzie są zaproszone zespoły i soliści z Polski, Litwy, Łotwy, Estonii, Białorusi, Ukrainy, Czech, Słowacji, Niemiec, Francji i Rosji.

Uczestnicy, oprócz prezentacji swej twórczości w ramach prze-

glądu zespołów, mogą doskonalić umiejętności na warsztatach i spotkaniach artystycznych oraz brać udział w towarzyszących festiwalowi imprezach rekreacyjno-kulturalnych. Zgłoszenia można przysyłać do 30 kwietnia 2004 na adres organizatorów. Karty zgłoszeń, regulamin i szczegółowe informacje o konkursie można znaleźć na stronie internetowej www.rokis.suwalki.pl/wigraszek_2004.html oraz w biurze ZG PZKO. (hs)

KONKURS RECYTATORSKI DLA DZIECI

Zmagania z wierszem

GNOJNIK (db) - Już po raz drugi miejscowa Polska Szkoła Podstawowa podjęła się zorganizowania **KONKURSU RECYTATORSKIEGO** dla dzieci przedszkola oraz uczniów klas od 1. do 5. szkół podstawowych z polskim językiem nauczania. Nawiązuje w ten sposób do długoletniej tradycji organizowania konkursów przez ZG PZKO.

- *Proponujemy przeprowadzenie recytatorskiego współzawodnictwa w trzech etapach* - poinformowały naszą gazetę organizator konkur-

su, nauczycielka **Renata Buława**, oraz dyrektor gnojnickiej podstawówki **Małgorzata Rakowska**. - *Najpierw szkoły wybiorą swoich reprezentantów, następnie (od 23 do 26 marca) przebiegną w Karwinie, Cz. Cieszynie, Trzyńcu i Jabłonkowie eliminacje obwodowe, a ostateczni zwycięzcy zostaną wyłonieni w trakcie finału, 2 kwietnia w Gnojniku.*

Dodajmy, że organizatorzy wystali szczegółowe informacje do szkół i oczekują do 15 marca na zgłoszenia udziału w konkursie.

ZMARŁ JAROSLAV VALENTA

Historyk stosunków czesko-polskich

PRAGA (sch) - We wtorek w wieku 73 lat zmarł w Pradze znakomity czeski historyk, profesor uniwersytecki, PhDr **Jaroslav Valenta**. Urodził się 27 października 1930 r.

J. Valenta był znawcą historii Europy środkowo-wschodniej, wybitnym interpretatorem dziejów czeskich, słowackich oraz czechosłowackich. Niemniej już od lat studenckich przedmiotem jego szczególnych zainteresowań badawczych była historia Polski oraz stosunków czesko-polskich na przestrzeni XIX, a zwłaszcza XX wieku. Stąd też jego dorobek życiowy zdobył sobie uznanie zarówno państwa polskiego, jak i polskich instytucji naukowych. W 1993 został J. Valenta odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi RP, w tym samym roku Polska Akademia Umiejętności w Krakowie ogłosiła go swoim zagranicznym członkiem.

Okres normalizacji nie był dla Valenty pomyślny. Został usunięty

z Czechosłowackiej Akademii Nauk, zarabiał na życie, jak potrafił, korektami, przekładami, 8 miesięcy spędził na bezrobociu. Dzięki pomocy przyjaciół z Polski publikował w *Polityce* i *Przekroju*, podczas gdy w kraju mógł pisać tylko dla podziemia lub pod przybranym nazwiskiem. Do Akademii Nauk wrócił dopiero po wydarzeniach 1989 r.

Przez ostatnie lata J. Valenta przygotowywał m.in. obszerną edycję czechosłowackich dokumentów dyplomatycznych pod nazwą roboczą *Czechosłowacja i Polska w latach 1938-1939*. Nieraz gościł też na Zaolziu podczas konferencji historycznych. Publikował w GL, *Zwrocie*, występował w audycjach polskich radia ostrawskiego.

Ostatnie pożegnanie ze Zmarłym odbędzie się w poniedziałek o godz. 14.00 w krematorium w Pradze Strasznicach.

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Po opublikowaniu w ubiegły czwartek w rubryce Hyde Park listu Karola Ponczy z Hawierzowa pt. *Wstydę się za poglądy posła Mariana Bieleśza*, do redakcji zadzwoniło kilku czytelników z prośbą o wyrażenie poparcia i przekazanie podziękowań M. Bieleśzowi za jego postawę w kwestii nowej ustawy o rejestrowanym partnerstwie. Otrzymałmy również pisemne reakcje w tej sprawie. Ze względu na miejsce na łamach, a także na powtarzające się argumenty, publikujemy dwa listy w skróconej postaci.

Redakcja

Nie wstydę się za poglądy posła Mariana Bieleśza

(...) Długo można by dyskutować o homoseksualistach - o ich prawach, tolerancji wobec nich czy też o sposobach niesienia im pomocy. Od razu muszę podkreślić, że nie lubię jakiegokolwiek nasławiania się z nich lub też nazywania ich ludźmi „slabiej wykwipowanymi” czy nawet „upośledzonymi”, jak czyni to pan Poncza w swym artykule. Prawdą jest również, że nigdzie w swoim otoczeniu nie zauważam dyskryminacji homoseksualistów.

Jestem jednak całkowicie przekonana, że nasze państwo słusznie preferuje instytucję małżeństwa - dlatego, żeby motywować młodych ludzi do założenia rodziny, poczęcia i wychowania w niej dzieci. Rola społeczna i demograficzna małżeństwa jest niepodważalna i żaden związek osób tej samej płci nie może jej spełniać.

Jako matka trojga dzieci (w tym jednego adoptowanego) pragnę zwrócić uwagę właśnie na aspekt odpowiedzialności za dzieci. Wiemy przecież, że parom homoseksualnym nie chodzi wyłącznie o zrównoprawienie ich związku z małżeństwem, ale również o adopcję dzieci - o stworzenie „normalnej” rodziny. Wprawdzie na razie u nas o tym nie ma mowy, ale w świecie, a nawet w pobliskich

krajach europejskich tak właśnie się dzieje. Jestem tym bardzo zaniepokojona. Do dziś dobrze pamiętam z jakimi obawami, a nawet niechęcią przystępowaliśmy z mężem do testów psychologicznych, które musieliśmy absolwować, żeby móc adoptować naszego syna z domu dziecka. Pomiędzy tego zdawaliśmy sobie sprawę z ich uzasadnienia. Były przez państwo i prawo zalecone po to, by dzieci nie trafiły do rodzin z jakimikolwiek uchybieniami czy nawet zbrodniami. A ochrona dziecka i jego prawa na wyrastanie w normalnej rodzinie jest rzeczą najważniejszą!

Jeśli teraz prawo miaoby zostać zmienione tylko po to, aby zadowolili pary homoseksualne, dać im fałszywe poczucie, że wszystko jest w porządku, i to w dodatku kosztem dziecka, to musiałabym się nie tylko wstydzić za tych, co tworzą ustawy, ale również mieć wyrzuty sumienia, że nie potrafiliśmy temu zabronić. Zatem nie tylko nie wstydę się za poglądy mojego męża - posła Mariana Bieleśza, ale będę wspierać wszystkich parlamentarzystów o podobnych poglądach, którzy mają w sobie podobne elementarne poczucie odpowiedzialności.

URSZULA BIELESZOWA

Moje argumenty są inne

Nie sposób polemizować ze wszystkimi argumentami przytoczonymi przez p. Karola Ponczę, zahaczają one o wiele poważnych spraw. Zareaguję zatem tylko na kilka myśli.

Autor pisze: „Wszystkie kościoły chrześcijańskie uczą nas i zachęcają do niesienia pomocy upośledzonym... Cóż za absurdalne czasy, że ja ateista muszę przekonywać tych dzielących poglądy KK, że ci lepiej wykwipowani przez przyrodę powinni pomagać tym słabiej wykwipowanym”.

Kościół chrześcijański zgodnie ze swym nauczaniem niesie tę pomoc. Świadczy o tym instytucje charytatywne, szpitale, hospicja, misje itp. Tylko że do owych „słabych i upośledzonych” nie możemy wliczać homoseksualistów. Nie są oni przez przyrodę „slabiej wykwipowani”. Są zdrowi, bogaci, wpływowi i tylko w sferze seksualnej inni.

Owa inność nie kwalifikuje ich jednak do grupy potrzebującej specjalnej troski. Tym bardziej, że owa 4% mniejszość potrafi o siebie zadbać, o czym świadczy jej donośny głos prezentujący własne problemy, a przede wszystkim żądania tejże mniejszości. Biedni tego świata nie mają siły krzyczeć o swojej nędzy i krzywdzie. Nie słyszeliśmy narzekań ubogich, których matka Teresa, święta kościół katolickiego, zbierała w ulicach Kalkuty. To właśnie nędzni, bezdomni, chorzy, nieszczęśliwi są obiektem opieki kościołów chrześcijańskich, w tym i kościoła katolickiego, który opierając się na słowach Chrystusa „Coście uczynili jednemu z najmniejszych, mnieście uczynili”, wprowadzał w zaraniu swoich dziejów w życia pojęcie miłosierdzia.

Kolejna myśl z listu pana Ponczy to „Pozwólmy (tym upośledzo-

nym) na podobny obrządek, jaki mamy my, uprzywilejowani”. To znaczy na obrządek udzielenia ślubu czyli wstąpienia do stanu małżeńskiego. Od tysiącleci małżeństwo łączy mężczyznę i kobietę zakładając, że z tego związku rodzić będą się dzieci, jako że kontynuację życia na ziemi zakodowaną mamy w genach. Nikt nie dyskryminuje ludzi o innej orientacji seksualnej, mają swój styl życia, jednak te swoją odmienność powinni przyjąć z pokorą (jakież to w naszych czasach egzotyczne słowo!), tak, jak ktoś mający garb czy krzywe nogi nie usiłuje o udział w konkursie piękności, a kulejący nie domaga się startu w biegach olimpijskich. Przyroda jest różnorodna i czasami bywa niesprawiedliwa. Jeśli zaś chodzi o argument autora, że każdy powinien mieć prawo do owego „obrzędka” to idąc ad absurdum nie możemy odmówić prawa do sukni ślubnej i marsza weselnego tym, którzy w życiu nie znaleźli partnera. I poślubią sami siebie.

Argument, iż „umysł Kopernika był lepszy od umysłu p. Bieleśza” na pewno nie obrazi pana posła. Bo, panie Poncza, ludzie nie rodzą się głupimi czy mądrymi w zależności od wieku kuli ziemskiej.

Na koniec pragnę jeszcze zwrócić uwagę na fakt, że artykuł niesie w sobie wyraźne antychrześcijańską nietolerancję. Kwestionuje prawo posła Bieleśza do własnego poglądu, atakując go przede wszystkim za to, że pogląd ten jest zgodny z nauką kościoła katolickiego. Może lepiej byłoby zapoznać się dokładnie z nauką kościoła katolickiego w tej i nie tylko tej dziedzinie, by stwierdzić, że wyznając takie poglądy naprawdę nie ma się czego wstydzić.

FRANCISZKA CHOCHOLĄC

TIPSPORT EHL: JUTRO NA ZAKOŃCZENIE DERBY WITKOWICE - TRZYNIEC

Playoffs tuż za drzwiami

Z siedmioma juniorami zaprezentowali się w przedostatniej kolejce fazy zasadniczej ekstraklasy hokeistów Stalowników Trzyniec. W pojedynku ze Znojmem trener Pavel Marek nie mógł skorzystać z sześciu graczy podstawowego składu. Goście sięgnęli pod Jaworowem po zwycięstwo 6:5, ale dla Trzyńca przegrana nie miała większego znaczenia. Stalownicy, podobnie jak Znojmo, mają już zapewniony udział w rundzie play off. Pytanie brzmi tylko, na kogo trafią trzyńczanie w ćwierćfinale. Jeżeli w jutrzejszej ostatniej kolejce Zlin zgodnie z oczekiwaniami pokona na własnym lodzie Wsecin, to właśnie z HC Hamé dane będzie Stalownikom 2 marca zmierzyć się. Podopieczni trenera Pavla Marka zagrają jutro na wyjeździe z Witkowicami, które są o oczko wyżej - na szóstym miejscu w tabeli. Najciekawiej zapowiada się spotkanie pomiędzy Pilznem a Kladnem. Stawką tego meczu będzie ósma lokata, premowana startem w fazie play off.

● **STALOWNICY TRZYNIEC - ZNOJMO 5:6 (3:2, 1:4, 1:0).** Bramki: Kucharczyk 2, Polanský, Hunkes, Řípa - Barus, Havíř, Pucher, Uram, Rataj 2.

- Nie chcemy przed playoffs hazardować ze zdrowiem naszych kluczowych zawodników, dlatego też w tym meczu daliśmy szansę kilku młodym zawodnikom. Moim zdaniem nie przynieśli oni wstydu drużynie. Wszyscy zagraли na maksimum swoich aktualnych możliwości - stwierdził po meczu trener gospodarzy Pavel Marek. Trzyńczanie zaprezentowali się w składzie: bramkarz: Vojtek; obrońcy: Hunkes, Malinský - Karlíček, R. Procházka - Všetěčka, Štefanka, Kasík; napastnicy: Zadina, Kucharczyk, Melenovský - Kropáč, Martyněk, Hebar - Bordowski, Polanský, Vítek - Daněček, Stejskal, Řípa.

Najważniejsze minuty: 3. Kucharczyk po błyskawicznej współpracy z Zadina - 1:0; 7. pozostawiony bez asy kuracji Barus (z podania Erata) wyrównuje na 1:1; 9. Polanský z dobitki (strzelał Bordowski) - 2:1; 11. Havíř w zamieszaniu podbramkowym - 2:2;

16. Kucharczyk zmienia lot krążka po strzale Melenovskiego - 3:2; 26. Pucher znajduje lukę pod poprzeczką Vojtki - 3:3; 27. obrońca Hunkes poczyni sobie pod bramką Znojma niczym rasowy napastnik i z podania Malinskiego trafia na 4:3; 30. słowacka formacja Uram, Rataj, Pucher sieje popłoch w defensywie Trzyńca - Uram wyrównuje na 4:4; 35. znów dają o sobie znać Słowacy w barwach Znojma - strzela Uram a z dobitki na 4:5 trafia Rataj (bramkarz Vojtek tym razem nie miał czystego sumienia); 40. po błędzie obrony Rataj podwyższa na 4:6; 43. młodziutki Řípa ustala wynik dnia - 5:6. Sędziowali Nečas, Šindler, kary 3:4, wykorzystane 0:1, widzów 3197. (jb)

● **WSECIN - WITKOWICE 3:4 (1:1, 1:1, 1:2).** Bramki: Sedlák, Valko, Němec - Irgl, Štefanka 3.

Wszystkie gole dla Witkowic załatwiła trzecia formacja Irgl, Štefanka, M. Tomášek. Napastnik Štefanka popisał się klasycznym hat-trickiem. Ostrawianie myślami są już w playoffs. Wielce prawdopodobne, iż podopieczni trenera Aleša Svazila

w ćwierćfinale trafią na Spartę Praga (warunek - Sparta nie może jutro przegrać ze Znojmem a Zlin musi pokonać Wsecin).

TABELA:

1. Pardubice	51	107	173:104
2. Zlin	51	90	150:118
3. Sparta	51	87	146:116
4. Znojmo	51	86	148:134
5. Slawia	51	82	148:125
6. Witkowice	51	79	150:133
7. Trzyniec	51	75	151:153
8. Kladno	51	68	111:146
9. Pilzno	51	65	133:140
10. Litwinów	51	63	127:152
11. Liberec	51	62	121:144
12. K. Wary	51	61	111:140
13. Wsecin	51	60	112:123
14. Cz. Budziej.	51	47	103:156

JUTRO: Witkowice - Trzyniec (17.30).

Opr. JANUSZ BITTMAR

Co słysząc?

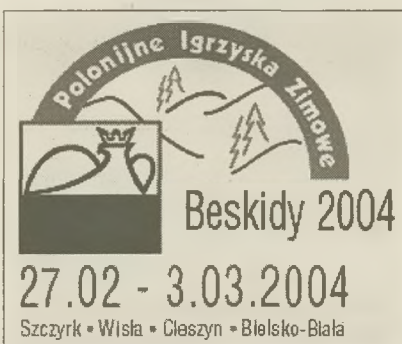
■ **OLOMUNIEC B - FUTBOL TRZYNIEC 5:1 (1:0)** we wtorkowym sparingu na sztucznej trawie nawierzchni. Bramkę dla gości zdobył Müller. - Jestem rozczarowany zwłaszcza z gry defensywnej - skomentował wynik trener Trzyńca Zdeněk Dembinný. Celowo zmierzaliśmy się z klasowym rywalem, który niestety obnażył wszystkie nasze mankamenty - dodał Dembinný. W najbliższą sobotę, w kolejnym meczu kontrolnym, trzyńczanie zmierzą się pod Jaworowem z Banikiem Ostrawa B (10.15, na sztutowym boisku).

■ **1 MARCA** startują drużynowe mistrzostwa świata w tenisie stołowym. W męskiej kadrze RC znajduje się również dwójka zawodników Startu Sucha Górna - Petr Korbel (czeska rakietka numer 1) i Marek Čihák. Trener Miroslav Cecava liczy na dobrą formę Korbela z ostatnich tygodni. Przypomnijmy, górnosuszczanin zajął trzecie miejsce w prestiżowym turnieju TOP 12, triumfował zaś w jednej z edycji japońskiego turnieju z cyklu Super Circuit. Czesi zmierzą się w Katarze (w grupie C) z Danią, Grecją, Serbią i Czarnogorą, Holandią oraz Hiszpanią. Kobięca drużyna RC również trafiła do grupy C. Rywalami podopiecznych trenera Aleša Svitzka będą zespoły Belgii, Stanów Zjednoczonych, Ukrainy, Nowej Zelandii i Tajlandii. Pierwszoplanową postacią w kobiecej ekipie RC jest zawodniczka Startu Sucha Górna Renata Štrbikowa.

■ **PTTS „Beskid Śląski” zaprasza w najbliższą sobotę** na narciarski przejazd na biegówkach: Jaworowy, Osty, Koziniec, Równa (20 km). Rejestracja w schronisku Jaworowy o godz. 10.00. W Beskidach są obecnie wręcz wymarzone warunki narciarskie. Org. Marian Palowski, tel. 558 712 332. (jb)

POLONIJNE IGRZYSKA ZIMOWE

Liczymy na medale

Jutro rozpoczynają się w Polsce Polonijne Igrzyska Zimowe. Potrwają do 3 marca. Po dwóch latach przerwy polonijni sportowcy z całego świata zmierzają się znów w tradycyjnych dyscyplinach zimowych: biegach narciarskich, slalomie, snowboardzie, biathlonie, łyżwiarstwie czy saneczkarstwie. Sportowa część imprezy odbywać się będzie w trzech ośrodkach - w Wiśle (biegi, biathlon), Szczyrku

(slalom, snowboard, saneczkarstwo) i Cieszyń (łyżwiarstwo), w Bielsku Białej zaplanowano zaś na 1 marca Światowe Forum Polonijne. Uroczyste otwarcie imprezy odbędzie się w sobotę w Szczyrku Skalite.

W igrzyskach ponownie nie zabraknie sportowców z Zaolzia. Nasza ekipa liczy 37 zawodników (dane dotyczą osób zgłoszonych do igrzysk za pośrednictwem kancelarii Kongresu Polaków w RC). Największe medalowe oczekiwania wiążą się ze startem w biegach i slalomie. Zaolziacy już niejednokrotnie udowodnili, że w międzynarodowej konkurencji potrafią zaprezentować się w jak najbardziej korzystnym świetle. Świadczy o tym chociażby zeszłoroczny udany występ naszych sportowców w Letnich Igrzyskach Polonijnych w Poznaniu. Na łamach GL także tym razem śledzić będziemy zmagania Zaolziaków. (jb)

Sport Polski

□ **TRIUMF JANUSZA KRĘZEŁOKA.** Polak po raz pierwszy w karierze zwyciężył w zawodach PŚ w biegach narciarskich. Kręzełok po fantastycznym finiszu pokonał Thobiasa Fredrikssona i wygrał sprint podczas zawodów w norweskim Trondheim. W finałowym biegu na 1600 m Kręzełok wyprzedził Szwedów Fredrikssona i Andersa Hoegberga. Od startu na dwóch czołowych pozycjach biegli Szwedzi, umiejętnie blokując rywali. Na pierwszym podbiegu Kręzełok awansował na drugą pozycję, na której utrzymywał się jeszcze kilkadziesiąt metrów przed metą. Po pasjonującym finiszu nieznacznie wygrał z ubiegłorocznym mistrzem świata z Val di Fiemme - Thobiasem Fredrikssonem. Zwycięstwo w Trondheim to największy sukces polskiego narciarza. W klasyfikacji Pucharu Świata w sprincie Kręzełok jest czwarty. Prowadzi Thobias Fredriksson. - Janusz idealnie dopasował się do tej nowej konkurencji biegowej. Dzisiejszy sukces to efekt znakomitych predyspozycji szybkościowych. To także efekt wyjątkowej pracy trenera Aleksandra Wierietielnego oraz

pomagającego mu od stycznia litewskiego szkoleniowca Jakovasa Gimickisa - powiedział Marek Siderek, szef wyszkolenia w konkurencjach klasycznych Polskiego Związku Narciarskiego. □ **DZIŚ GROCLIN - BORDEAUX.** Na 16 europejskich stadionach odbędzie się dziś pierwsze mecze trzeciej rundy rozgrywek o Puchar UEFA. W stawce 32 drużyn jest Groclin Dyskobolia Grodzisk Wlkp., który o godz. 18.00 podejmować będzie francuski Girondins Bordeaux. - Zapowiada się trudny i ciekawy dwumecz - ocenił rywala słowacki trener Groclinu Dušan Radolský. Z wcześniejszego rozegrania wiedzieliśmy, że Girondins ma bardzo dobrze zorganizowaną grę obronną. To się potwierdziło. Mają zamknięty środek, natomiast boczni obrońcy bardzo aktywnie włączają się w grę ofensywną. Musimy zastosować taką taktykę, aby zneutralizować siłę tej formacji - dodał trener Groclinu.

□ **JĘDRUSIŃSKI POJEDZIE NA HMŚ.** Marcin Jędrusiński nie został halowym mistrzem Polski w biegu na 200 m, za to został międzynarodowym mistrzem Węgier. We wtorek wygrał w Budapesz-

cie bieg na 200 m z czasem 20,89, lepszym o 0,11 s od minimum PZLA na mistrzostwa świata. Jędrusiński z racji zmiany barw klubowych (przechodzi z Olimpii Poznań do miejscowego AZS) nie mógł wystąpić w miniony weekend w mistrzostwach Polski w Spale, gdzie złoty medal na 200 m zdobył Marcin Urbaś (AZS AWF Kraków) z wynikiem 20,90. Pojechał więc nad Dunaj i w hali, w której na początku marca odbędzie się mistrzostwa świata, wywalczył we wtorek złoty medal Open Hungarian Indoor Championships.

□ **BEZ RUTKOWSKIEGO DO USA.** Trenerzy kadr „A” i „B” skoczków narciarskich ustalili składy reprezentacji na weekendowy PŚ w Salt Lake City (USA) oraz Puchar Kontynentalny w Kuopio (FIN). Skład kadry na PŚ w Salt Lake City (trenerzy Piotr Fijas i Jan Szturc): Adam Małysz, Marcin Bachleda, Wojciech Skupień. Skład kadry na COC w Kuopio (trenerzy Heinz Kuttin i Łukasz Kruczek): Mateusz Rutkowski, Wojciech Tajner, Krystian Długopolski, Kamil Stoch, Stefan Hula. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

W drodze do Unii Europejskiej **str. 3**

Rozmowy z ciszą **str. 4-5**

U nich nie kak u nas... **str. 5**

J. Kekrt: Nastroje się poprawiły **str. 8**

SOBOTA
28 LUTEGO 2004
NR 25
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

POPRAWNE GOSPODAROWANIE

Zadłużenie maleje

ŁOMNA DOLNA (man) - Władze tej podgórskiej miejscowości stoczyły walkę ze zadłużeniem. W minionych latach wioska była najbardziej zadłużoną w powiecie frydecko-misteckim.

W 2002 r. zadłużenie wynosiło 36,7 proc. różnicy między dochodami i wydatkami. W ub. roku władzom wsi udało się je zmniejszyć o połowę, obecnie wynosi już tylko 18 proc. W związku z tym władze Łomnej Dolnej mogą żądać o dotacje i granty, które w przeszłości przyznawano im często tylko w drodze wyjątku. Sięgające do wysokości ponad 11 mln Kč długi musi gmina spłacić do 2010 r. Łomniański samorząd deklaruje, że

dzięki zwiększającemu się budżetowi, długi zostaną spłacone w porę. Dodajmy, że w 2002 r. budżet opiewał w sumę 7422 tys., a w 2003 r. wynosił 11 185 tys. Kč. Tegoroczny budżet jest zrównoważony i przewiduje dochody i wydatki w wysokości 30 015 tys. Kč.

Nietypowa lekcja gimnastyki: dzieci z polskiej szkoły w Słibcy zamiast ćwiczyć założyły tyżwy i używały zdrowego ruchu na czeskoslesyńskim lodowisku. Dodajmy, że w sibiłskich dwu klasach uczy się 26 uczniów. Szkoła funkcjonuje pod dyktando PSP w Cz. Cieszyńsku. Fot. JAN KUBICZEK

Młyn zostanie sprzedany

KOCOBĘDZ (ar) - Mniej więcej dwa lata temu gmina uzyskiwała na własność stary młyn znajdujący się w części Podobora. Po 1948 r. obiekt został skonfiskowany i przekazany do dyspozycji państwowemu gospodarstwu rolnemu. Jego stan przez lata się

pogarszał. Po 1991 r. zarządzał nim Fundusz Gruntów (Pozemkový půdní fond). Dopiero w 2000 r. doszło do zmiany warunków i na podstawie nowej ustawy całe mienie, które znajdowało się na terenie gminy, zostało jej wydane.

Czteropiętrowy budynek młyna usytuowany jest koło potoka zwanego Młynka. Przypomina twierdzę, gdyż jego ściany są grube blisko półtora metra. Stan obiektu jest jednak bardzo niedobry. Jak potoczą się dalej jego losy? Gmina chce go sprzedać, a nawet znalazł się już potencjalny nabywca. - Na razie jesteśmy w toku rozmów, o ile wszystko skończy się dobrze, młyn zostanie sprzedany - stwierdza starosta Kocobędza Martin Pinkas.

VAT wbrew interesom

OSTRAWA (mro) - Samorząd województwa morawsko-śląskiego nie zgadza się z rządowym projektem podniesienia VAT na usługi gastronomiczne i hotelowe. Takie stanowisko przyjęło oficjalnie na czwartkowym posiedzeniu tego organu. Hetman Evžen Tošenovský poinformuje o tym premiera, przewodniczącą parlamentu i szefów klubów politycznych.

Członkowie Samorządu doszli do wniosku, że podwyższenie VAT oznacza naruszenie priorytetów województwa w sferze drobnej i średniej przedsiębiorczości oraz w rozwoju turystyki.

ZA NIELEGALNY POBÓR PRĄDU GROZI KARA OD TRZECH MIESIĘCY DO TRZECH LAT

REGION (wak) - Straty dystrybutora energii - Północnomorawskich Zakładów Energetycznych (SmE) - z tytułu nielegalnych podłączeń szacowane były w 2003 roku na 50 mln Kč. Podczas przeprowadzania kontroli pracownicy firmy wykryli ponad tysiąc nielegalnych podłączeń do sieci; w 440 przypadkach kary zostały zapłacone; zainstalowano za nie ponad 4 mln koron. Na pieniądze do notorycznych pajęczarzy przyjdzie poczekać nieco dłużej, sprawy skierowano bowiem do sądów.

- Ludzie stosują przemyślnie sposoby. Najczęściej jednak elektrycy-amatorzy podpinają dodatkowe przewody do liczników tak aby prąd płynął, ale urządzenie pomiarowe nie naliczało jego zużycia. Mieszkańcy bloków i kamienic docierają do instalacji na korytarzu i ukrytymi kablami podkradają elektryczność. Za energię płaci wówczas administrator, czyli koszty rozkładają się na wszystkich lokatorów. Są też tacy, którzy podłączają się... do licz-

ników sąsiadów, a ci dostaną później do zapłacenia znacznie zawyżone rachunki - mówi Pavel Nováček, rzecznik SmE. - Specjalną grupę stanowią osoby kradnące prąd bezpośrednio z linii energetycznych. Przykładem może być lokator z Orłowej, który w ten sposób podłączył do sieci specjalnie przysto-

Świecą „na czarno”

sowane druty przeciągnięte z balkonu na 12. piętro. Nielegalni odbiorcy nie myślą o tym, że stwarzają w ten sposób sytuację zagrażającą wypadkiem czy nawet śmiercią. Ofiarami bywają głównie dzieci - jak w wypadku odnotowanym w ub. roku w Hawierzowie.

- Pajęczarze to przede wszystkim ludzie bezrobotni lub żyjący na granicy biedy, którym odcięto prąd z powodu dużych zaległości. Są jednak wśród

nich również względnie zamożni lokatorzy, a nawet właściciele restauracji lub firm rzemieślniczych, którzy chcą zaoszczędzić na prądzie - twierdzi P. Nováček. Ci najczęściej mają nowoczesne urządzenia pozwalające zdalnie podłączyć się do sieci energetycznej. W razie kontroli - po naciśnięciu pilota - sprzęt samoczynnie przestaje pobierać prąd. Monterzy dysponują jednak czujnikami elektronicznymi umożliwiającymi wykrycie przewodów nawet wówczas, gdy przewody nie są pod napięciem.

Pracownicy zakładów energetycznych walczą z pajęczarzami już nie tylko dzięki pomocy życzliwych sąsiadów, uprzejmie donoszących, że Jan P. podłączył się do żarówki w piwnicy. Program ewidencji komputerowej umożliwia dziś w razie potrzeby na bieżąco sporządzić listę odbiorców, u których zużycie energii drastycznie zmalało - a to rodzi podejrzenia...

Zaolzie nie strajkuje

REGION (man) - Wczorajszy strajk czeskich firm spedycyjnych nie dotyczy ani jednego z tych przedsiębiorstw na Zaolziu.

W związku z przystąpieniem naszego państwa do UE i otwarciem granic firmy spedycyjne rozpoczną ograniczanie liczby pracowników. Ich kierownictwo domaga się zatem od państwa przyznania zbędnym pracownikom świadczeń socjalnych. Po otrzymaniu negatywnej odpowiedzi zdecydowały się na strajk, który objął sześć przejść granicznych do Niemiec i Austrii oraz dwa na Słowację. Niektóre firmy strajkowały tylko wczoraj, pozostałe zapowiadały strajk aż do chwili, gdy państwo weźmie pod uwagę ich żądania.

Nogoda

SOBOTA - Zachmurzenie małe, możliwe opady śniegu. Temperatura od -2 st. w nocy do 2 st. C w dzień.

NIEDZIELA - Zachmurzenie umiarkowane z opadami śniegu. Temperatura od -5 st. w nocy do 1 st. C w ciągu dnia.

PONIEDZIAŁEK - Bez większych zmian.

- Wygrałam konkurs na sekretarkę.

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

U rodaków

■ Od 3 lat śląskim celnikom na przejściu granicznym w Cieszynie - Boguszowicach pomagają w pracy labradory. Zastąpiły owczarki niemieckie, bo lepiej sprawdzają się w tłumie, są łagodne i mają wrodzoną skłonność do poszukiwania. Teraz wszystkie newralgiczne punkty, czyli Pyrzowice, Bielsko, Cieszyn i Zebrzydowice, mają swoje psy.

■ Z okazji 75-lecia istnienia Beskidzki Klub Motorowy uhonorował swego najlepszego zawodnika. 32-letni Maciej Wróbel otrzymał Złote odznaczenie przyznawane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu za zasługi dla sportu. W 1992 r. Wróbel został wicemistrzem świata w rajdach Enduro.

■ Odwiedzający dziś i jutro schronisko na Magurce turyści, mogą obejrzeć wystawę fotograficzną, promującą region Gołdapi. Tani posiłek ugotuje dla nich Czesław Wojnowski - mistrz świata w gotowaniu kartaczy (kluszek ziemniaczanych wypełnionych mięsem).

■ 43-letni ksiądz Jan Byrt, proboszcz parafii ewangelicko-augsburskiej w Szczyrku, przed świętami Bożego Narodzenia zorganizował wystawę szopek w witrynach sklepowych. W wakacje zapraszał do Szczyrku cudzoziemców, którzy za darmo uczyli dzieci angielskiego. Od paru miesięcy temu zapalonnemu narciarzowi, chodzi po głowie nowy pomysł. Marzy o tym, by odprawić na stoku w Ośrodku Narciarskim Czarna-Solisko niedzielne nabożeństwo dla narciarzy.

■ W ub. sobotę popularna kolejka na Szyndzielnię obchodziła 50-lecie istnienia. Z tej okazji na szczycie odbyła się feta z koncertem kapeli góralskiej, konkursami i zabawami. Z okazji jubileuszu kolejka kursowała przez cały dzień za darmo. Po południu na wyjazd na szczyt czekało ok. tys. pasażerów.

■ Po raz pierwszy w historii Istebnej górale z Trójwsi zorganizowali zawody furmanów i koni zaprzęgowych. Wystartowało 6 załóg, każda składająca się z pary koni i 2 furmanów. Konkurencje były typowo leśne: slalom z drewnem, siła uciągu (sędziowie sprawdzali, ile drewna zaprzęgi są w stanie udźwignąć) czy precyzyjna zrywka drewna. Wybierano też najpiękniejszego konia zaprzęgowego.

■ W miniony weekend trudno było znaleźć w górach nocleg, na stokach był tłok, a na drogach korki. Słoneczna i mroźna pogoda przyciągnęła w Beskidy sporo turystów. W ciągu 2 dni ratownicy Beskidzkiej Grupy GOPR interweniowali ponad 60 razy. Najgroźniej było na stoku w Międzybrodziu, gdzie zmarł 12-letni chłopak.

■ Prawie 200 górali z Polski, a także Polaków z USA, Kanady i Francji w ub. tygodniu brało udział w rekolekcjach góralskich. Przed wizytą u papieża górale odwiedzili Kaplicę Sykstyńską, potem zagrali Ojcu Świętemu rzewną, podhalańską melodię.

■ Ośrodek Kultury w Jasienicy dostał ponad 5 tys. euro z Programu Współpracy Przygranicznej PHARE w Euroregionie Śląsk Cieszyński na projekt *Wendelin - sztuka i natura. Spotkanie z tradycją i legendą*. Pod kapliczką św. Wendelina w Rudzicy, spotkają się gimnazjaliści z Jasienicy i z czeskiej Lhotki. Napisać oni scenariusz, wyreżyserują i wystawią przedstawienie teatralne.

■ Dzięki decyzji Departamentu Stanu USA bielska firma Techmex będzie mogła wybudować w Polsce stację zarządzania satelitami. Będzie to pierwszy taki obiekt w Europie Środkowej - podobne istnieją tylko w Niemczech i Turcji. Inwestycja będzie kosztować 13,5 mln dolarów.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Prace przygotowawcze do renowacji pomnika Mieszka w Cieszynie rozpoczęto już jesienią, na dobrą sprawę ruszyły jednak dopiero w ubiegły poniedziałek. Prace konserwatorskie powinny być zakończone pod koniec kwietnia lub na początku maja.

Fot. JAN KUBICZEK

Hiszpański górą!

A więc to, co rok temu wydawało się fantazją stało się faktem. Od nowego roku szkolnego zacznie pracować tzw. hiszpańskie gimnazjum, czyli mówiąc konkretniej - klasa z wykładowym hiszpańskim w Gimnazjum w Śląskiej Ostrawie na Hladnowie.

Naukę w nim mogą podjąć uczniowie, którzy ukończyli siódmą i wyższe klasy szkoły podstawowej. Znajomość hiszpańskiego nie jest konieczna, bowiem początkowo uczniowie będą się intensywnie zaznajamiać z mową Miguela Cervantesa. Potem czeka ich hiszpański na okrągło i z maturą.

Polski nie ma szczęścia hiszpańskiego. Rodowici Czesi raczej nie mają szans na jego poznanie za sprawą oświaty publicznej. Jak twierdziła w swoim czasie wicehetman J. Wenigerowa, polski może być wykładany w każdej z czeskich szkół na zasadach fakultatywnych. Może, ale nie jest. Natomiast już jest i hiszpański...

Możliwe, że gdy w publicznych szkołach czeskich zostanie wprowadzona nauka w suahili, to ktoś zorientuje się, że polski jest jednak bliższy czeskiemu niż suahili, i więcej płynnie z tej znajomości korzyści, choćby dobrosiedzi.

M. RADŁOWSKA-OBUSNIK

Ciekawostki

Nauka i technika w UE

Polska należy do tych krajów poszerzonej Unii Europejskiej, które stosunkowo mało inwestują w badania naukowe i w wytwarzanie produktów nowoczesnej technologii - wynika z danych opublikowanych w środę w Brukseli.

Unijne biuro statystyczne Eurostat podało, że nakłady na badania naukowe i wdrożenia w krajach obecnej Piętnastki sięgały w 2002 roku średnio 1,99 proc. ich produktu krajowego brutto. Najwięcej przeznaczają na ten cel Szwecja (4,27 proc. PKB) i Finlandia (3,49 proc.).

W Polsce wskaźnik ten obniżył się z 0,75 proc. w 2000 roku do 0,70 proc. w 2001 roku. W Czechach wynosił w 2001 roku 1,33 proc.

Polska miała też w 2001 roku jeden z najniższych w Europie wskaźników udziału w eksporcie produktów nowoczesnej technologii. Za-

NIEOCZEKIWANE ROZWIĄZANIE

Meczetu nie będzie

ORŁOWA (bag) - W ubiegłym tygodniu zapadła ostateczna decyzja radnych miasta o zakończeniu rozmów z inicjatorem budowy meczetu Muhamedem Gutiją.

Okazało się bowiem, że projekt, wzbudzający falę emocji wśród mieszkańców Orłowej i przyległych miejscowości, posiada wiele nieścisłości i niejasnych punktów. Przyszły inwestor, Związek Islamski z siedzibą w Arabii Saudyjskiej, jak poinformował urząd dyplomatyczny Królestwa Arabii Saudyjskiej, w kraju tym w ogóle nie istnieje. Podczas wizyty burmistrza Vladimira Farany w Pradze i rozmów z dyplomatami arabskimi wyszło też na jaw, że projekt nie jest

popierany przez struktury rządzące Królestwa, a każda tego typu inwestycja obywatela Arabii Saudyjskiej, nawet prywatna, musi zyskać oficjalne uznanie kraju ojczystego. Placówka dyplomatyczna zdecydowanie odcięła się od budowy meczetu.

W związku z powyższym niepotrzebne okazuje się organizowanie zapowiadane referendum, w którym mieszkańcy miasta mieli się opowiedzieć za lub przeciw budowie islamskiej świątyni.

KAMERALNIE NA TRĄBCE I SKRZYPCACH

Piotrkowie do województwa

CZ. CIESZYN (sch) - Dwa pierwsze miejsca i jedno trzecie w grze na Instrumentach smyczkowych oraz trzy pierwsze lokaty oraz jedną trzecią na Instrumentach dętych zdobyli uczniowie czeskokocieszyńskiej Podstawowej Szkoły Artystycznej w powiatowym konkursie szkół muzycznych w muzyce kameralnej w Karwinie.

W kategorii uczniów do lat 10 w zwycięskim triu i kwartecie znaleźli się uczniowie PSP Cz. Cieszyn, Piotr Mendrek (trio i kwartet) oraz Piotr Cienciała. Mocną, polską obsadę miał również kwartet, który zajął 3. miejsce w kategorii do lat 15 (średnia wieku zespołu). W jego skład weszli Mariusz Danel z PSP w Suchej Górnej, Renata Lipka z PSP w Cz. Cieszynie

oraz Witold Rybicki z Gimnazjum Polskiego.

Cztery zwycięskie zespoły kameralne awansowały do eliminacji wojewódzkich. Mam zatem nadzieję, że w związku z tym również o naszych polskich skrzypkach jeszcze wiele dobrego usłyszymy - powiedziała GL dyrektorka czeskokocieszyńskiej PSA, Renata Wdówka.

Z ZEBRANIA ZARZĄDU KOŁA POLSKICH KOMBATANTÓW W hołdzie poległym

CZESKI CIESZYN (man) - Członkowie zarządu Koła Polskich Kombatantów na swym śródomowym, drugim już tegorocznym spotkaniu omówili plan pracy i imprez, które uskutecznią się w br.

Działalność Koła w ciągu minionych trzech lat zostanie podsumowana na walnym zebraniu, które odbędzie się dnia 2 maja. Tam też przeprowadzony zostanie wybór nowego zarządu. - Zebranie zamierzamy połączyć z uczczeniem zakończenia wojny i z apelem poległych. W br. przypada bowiem 60. rocznica bitwy pod Monte Cassino, a także inwazji, gdzie również zginęło kilku Zaolziaków. - powiedział prezes Koła Bronisław Firla. Z tej okazji w Cz. Cieszynie przy pomniku na Konteszyńcu odbędzie się apel, a w kościele Na Niwach nabożeństwo ekumeniczne. Gehennę wojenną przypomni wystawa i wspomnienia Władysława Martynka, uczestnika bitwy pod Monte Cassino w trakcie spotkania, które odbędzie się w auli czeskokocieszyńskiego polskiego gimnazjum. Poza tym kilkunastu Kombatantów wyjedzie pod Monte Cassino, gdzie wezmą udział w obchodach centralnych.

- W sierpniu zamierzamy oddać hołd ofiarom Tragedii Żywocickiej. Dnia 11. 11. spotkamy się w Nawsiu,

gdzie zostanie odsłonięta tablica pamiątkowa generała Władysława Sikorskiego z okazji 90. rocznicy jego pobytu w Nawsiu. Sporo uwagi poświęcimy również rocznicom Powstania Warszawskiego i Słowackiego Powstania Narodowego - dodał B. Firla.

Marzec w PTM

Marcowe spotkanie członków i sympatyków Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC odbędzie się w piątek 5 marca o godz. 18 w hotelu Dakol w Piotrowicach. Część naukowo-dydaktyczną wypełnią wykłady gości z Polski, dr Zofii Krause, doc. Andrzeja Paradysza, dr Marcina Życzkowskiego oraz prof. Mięczyława Fryczkowski. Wyniki laparoskopowego leczenia zwężenia miedniczkowo-moczowodowych i Wyniki chirurgicznego leczenia zaburzeń cielesno-pleciowych u dzieci.

Jak się dowiadujemy, organizatorzy przewidują, że część towarzysza zdominowana zostanie przez obchody jubileuszu urodzin prezesa honorowego PTM, doc. dr. Bogusława Chwajola. (s)

Mieszkania do wzięcia

KARWINA (sch) - Miasto ogłasza przetarg na 4 zwolnione ostatnio mieszkania - każde z kuchnią i trzema pokojami.

Zgłaszać się mogą osoby, które już wcześniej złożyły podanie o miejskie lokum. Pierwszeństwo będą miały małżeństwa z dziećmi. Wnioski o udział w przetargu należy kierować do wydziału administracji majątkiem do 8 marca br.

Bez długu?

TRZYCIEŹ (sch) - Bieżący rok jest dla Trzycieży ostatnim rokiem spłacania długu. Od stycznia 2005 gmina będzie mogła wreszcie pomyśleć o nieco większych inwestycjach na rzecz wioski.

Pożyczkę na sfinansowanie gazyfikacji, a częściowo również wodociągu gmina zaciągnęła ponad sześć lat temu od Państwowego Funduszu Środowiska Naturalnego. Z sumy 13 mln Kc pozostała jej w tym roku do uiszczenia jeszcze ostatnia rata w wys. niespełna 1 mln Kc.

równy obecna Unia, jak i przysługujące do niej kraje mają w tym względzie deficyt. Największą nadwyżkę w handlu produktami nowoczesnej technologii notuje Irlandia.

Ptasia grypa

Na Tajwanie stwierdzono aż sześć nowych ognisk ptasiej grypy. Jak podano we wtorek w Tajpej, wirus atakujący ptactwo na Tajwanie jest jednak słabszy od tego, jaki występuje na fermach w Wietnamie czy Tajlandii, gdzie przenosił się także na ludzi, powodując zgon co najmniej 22 osób.

Na Tajwanie już wybito ponad 350 tysięcy kur i kaczek po pojawieniu się pierwszych ognisk ptasiej grypy na wyspie w połowie stycznia.

OIE zakwalifikowała ostatnio jako „niepotwierdzone plotki” informacje o stwierdzeniu ptasiej grypy u świń w Wietnamie.

Zwierzęcy wirus choroby u świń

mogłoby być szczególnie groźny, gdyby połączył się z ludzkim wirusem grypy. Ta kombinacja mogłaby zabić miliony ludzi na świecie - ostrzegła ostatnio Światowa Organizacja Zdrowia (WHO).

Karnawał w Wenecji

Opady marznącego deszczu i śniegu przekrzyżowały plany uczestników i organizatorów ostatecznych zabaw w Wenecji.

Organizatorzy imprez karnawałowych, którzy liczyli, że co najmniej 70 tysięcy osób (o połowę mniej niż w zeszłym roku) weźmie udział w ostatecznych zabawach, widząc padający od rana śnieg stracili nadzieję, że uda im się odrobić straty.

Władze regionu Wenecji ogłosiły stan klęski żywiołowej. Niewykluczone, że w najbliższych dniach przedstawiciele regionu zwrócą się do rządu o ogłoszenie stanu wyjątkowego, co pozwoli uzyskać pomoc

finansową na pokrycie strat przez struktury publiczne i przedsiębiorstwa prywatne.

Depresja dotyka młodych

Na depresję cierpi coraz więcej osób. Gdy się jej nie leczy, skutki mogą być bardzo groźne. Depresja nie leczona mija, ale powraca. Następuje tylko pozorne ustanie problemu. Z biegiem czasu nawroty choroby stają się coraz częstsze, a okresy remisji coraz krótsze.

W walce z depresją niezbędne są leki. Chory na depresję, apatyczny, nie jest w stanie zaangażować się we współpracę z psychoterapeutą.

Człowieka o objawach depresyjnych nie wolno usilnie mobilizować do aktywności. Może to jeszcze pogłębić u niego reakcję depresyjną. Przyjmując punkt widzenia otoczenia, że jakby chciała, to by mogła, osoba obarcza się winą za niepowodzenia, czuje się nic nie warta.

W DRODZE DO UNII EUROPEJSKIEJ Na początku gospodarka

Unia Europejska jest ukoronowaniem kilkudziesięciu lat zmagania o integrację krajów Europy. Sprzyjające warunki dla współpracy i rozpoczęcia procesu jednoczenia powstały po II wojnie światowej. W tym właśnie okresie w obliczu olbrzymich zniszczeń wojennych zaczęły zyskiwać poparcie projekty zacieśniania powiązań pomiędzy państwami zachodnioeuropejskimi. Działając osobno państwa te nie byłyby w stanie zmniejszyć dystansu i uzyskać pozycji równorzędnego partnera wobec Stanów Zjednoczonych, które podejmowały ekspansję gospodarczą w Europie. Dla Stanów Zjednoczonych natomiast europejska integracja stwarzała szansę utrzymania chłonnego rynku o dużych możliwościach importowych, a zarazem była gwarancją spłaty zaciągniętych przez państwa europejskie długów.

Nie mniej ważne były cele polityczne: utworzenie ponadnarodowych struktur miało zapobiec rozprzestrzenianiu się komunizmu, a także odradzaniu się tendencji nacjonalistycznych w Europie. Wszystko to razem wzięte miało zagwarantować pokojowe współistnienie narodów w zachodniej części starego kontynentu.

Za początek drogi do dzisiejszej Unii Europejskiej możemy uznać rok 1950. Francuski minister spraw zagranicznych **Robert Schuman** wystąpił wówczas z projektem utworzenia ponadnarodowego ugrupowania gospodarczego. Jego zadaniem było kontrolować produkcję węgla i stali w państwach członkowskich. W pierwszej chwili rządy poszczególnych krajów przyjęły tę propozycję wstrętnie. Obawa z kolejnych konfliktów i wola znalezienia pokojowego rozwiązywania problemów wzięły jednak górę nad pierwotną niechęcią. Inicjatywa Schumana zaowocowała podpisaniem w 1951 r. w Paryżu Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali (EWWiS).

To był jednak dopiero pierwszy krok. Kiedy okazał się słuszny, pojawiły się projekty nawiązania podobnej współpracy gospodarczej w innych dziedzinach. Powołano do życia kolejne dwie organizacje - Europejską Wspólnotę Gospodarczą (EWG) oraz Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (EURATOM).

Nawiązanie współpracy gospodarczej nie oznaczało od razu zacieśnienia kontaktów w innych dziedzinach. Musiały upłynąć dziesiątki lat, w czasie których tradycyjnie podzielona na państwa narodowe Europa stopniowo dojrzewała do kolejnego kroku. Unia Europejska została powołana do życia na mocy Traktatu z Maastricht podpisanego 7 lutego 1992 roku.

Unia nie zastąpiła gospodarczych Wspólnot Europejskich, które zachowały swoją organizacyjną odrębność. Obecnie więc równolegle istnieją powiązane ze sobą organizmy: Unia Europejska oraz Wspólnota Europejska (dawna EWG, która po wygaśnięciu traktatu z 1951 r. przejęła też zadania EWWiS) i EURATOM. Od swego założenia jest UE organizacją

odmienną od tradycyjnych organizacji międzynarodowych. Opiera się o związek państw, który opiera się na trzech filarach. Są nimi gospodarka, polityka zagraniczna i bezpieczeństwo oraz sprawy wewnętrzne i wymiar sprawiedliwości.

Na początku współpracy w Europie celem był rozwój gospodarki i związany z nim rozwój społeczny. Nie inaczej jest dziś. Kolejnym krokiem, dla jego zapewnienia jest ustanowienie w ramach UE unii gospodarczej i walutowej. Równocześnie wzmacniana jest również ochrona praw i interesów osób. Służyć temu ma m.in. wprowadzenie obywatelstwa Unii. **EWA GANCZARZYK**

Etapy rozszerzania UE

1951

18 kwietnia powstała Europejska Wspólnota Węgla i Stali na mocy Traktatu Paryskiego, podpisanego na 50 lat (termin upłynął 23 lipca 2002 r.). Celem tej organizacji było istnienie wspólnego rynku surowców i produktów przemysłu węglowego i stalowego państw członkowskich: Belgii, Francji, Holandii, Luksemburga, Niemiec i Włoch.

1957

25 marca powstały: Europejska Wspólnota Energii Atomowej (EURATOM) oraz Europejska Wspólnota Gospodarcza, na mocy Traktatu Rzymskiego; traktat został zawarty na czas nieograniczony; głównym celem EURATOMU było pokojowe wykorzystanie energii jądrowej. EWG zmieniło nazwę na Wspólnotę Europejską.

1973

1 stycznia wszedł w życie traktat o przystąpieniu do WE nowych członków: Danii, Irlandii i Wielkiej Brytanii. Norwegowie wypowiadają się w referendum przeciw przyłączeniu ich kraju do WE.

1981

1 stycznia, na mocy układu podpisanego 28 maja 1979 r. Grecja została kolejnym państwem członkowskim WE.

1986

1 stycznia Hiszpania i Portugalia stały się pełnoprawnymi członkami WE.

1990

Po upadku Muru Berlińskiego, zjednoczone Niemcy dostosowują zasady swojego członkostwa do zwiększonej o wschodnie landy liczby mieszkańców.

1995

1 stycznia Austria, Finlandia i Szwecja stały się członkami UE. Społeczeństwo Norwegii większością 52,8 % wypowiedziało się przeciwko akcesji z UE.

NAJLEPSI MATEMATYCY JUŻ ZNANI

Zaolziański finał PIKOMAT-u

W lokalach PSP w Cz. Cieszynie odbył się w czwartek zaolziański finał konkursu matematycznego PIKOMAT dla uczniów klas 5., 6. i 7. W tym roku wzięło w nim udział 49 dzieci z 13 szkół. Zakwalifikowali się do niego wszyscy ci, którzy w dwóch etapach domowych (dozwolona jest pomoc rodziny), rozwiązując zadania problemowe wymagające logicznego myślenia, uzbierali największą ilość punktów. Konkurs w myśl hasła *więcej głów, więcej rozumu* polega cały czas na pracy grupowej. Uczniowie przydzielani są do tzw. *matbojów* przypadkowo, uczą się w ten sposób współpracy z obcymi kolegami. Każda grupa otrzymuje 3 serie zadań, które należy rozwiązać w czasie półtoragodzinnego burzy mózgów. O uzyskanym wyniku decyduje ilość zdobytych punktów. Wszyscy finaliści otrzymują dyplomy i nagrody rzeczowe, najlepsza dwudziestka wyjedzie w nagrodę na superfinał do Polski.

Pikomąt organizowany jest na Zaolziu przez ok. 12 lat, przy współpracy Centrum Pedagogicznego z Polską. Od dwu lat biorą w nim udział także dzieci z Litwy. Wspominany superfinał odbędzie się na przełomie maja i czerwca. Najlepsi matematycy z polskich szkół wszystkich trzech państw zmierzą w nim swe siły podczas dwudniowego spotkania. W latach poprzednich miejscem matematycznych zmagania było m.in. Zakopane, Wisła, Ustroń. Piękne nagrody rzeczowe funduje dla uzdolnionych matematycznie zagranicznych dzieci Wspólnota Polska.

Jak poinformowała nas przedstawicielka organizatorów, **Marta Kaim** z Centrum Pedagogicznego, w br. najlepiej spisali się siódmoklasiści z grupy II w składzie: **Halina Bury - PSP Jabłonków, Tomasz Cielecki - PSP Sucha Górna, Bogdan Krzywoń - PSP Wędrzyna i Aleksandra Sikora - PSP Cz. Cieszyn**. Zyskane w nagrodę kalkulatory na pewno przydadzą im się w dalszych obliczeniach. Bardzo dobrze spisywali się zawsze młodzi matematycy z Karwiny. W tym roku termin konkursu pokrywał się z ich kursem narciarskim i wybrali zaśnieżone zbocza. Patrząc przez okno - trudno się dziwić... (bag)

Nie tylko przedstawienie

BYSTRZYCA (man) - Drugie półrocze rozpoczęła szkoła im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy na roboczo. Przygotowała przedstawienie *Maja* na motywach baśni H. Ch. Andersena *Calineczka*, które zaprezentuje dziś o godz. 15.00 w starej sali gimnastycznej.

To jednak nie wszystko. Szkoła ma za sobą w br. zwycięstwo w Zjeździe Gwiazdzistym. Uczniowie z powodzeniem uczestniczyli też w zorganizowanych przez Stowarzyszenie Gmin Regionu Jabłonkowskiego zawodach *Narta Beskidzka*.

W czasie karnawału tańczyli w Bystrzycy nie tylko rodzice, ale również ich pociechy. Przedszkolacy i uczniowie pierwszego stopnia bawili się na balu maskowym, ich koledzy z klas 6-9. tańczyli na balu uczniowskim, który samodzielnie zorganizowały dziewczęta.

Były to bal z prawdziwego zdarzenia - zachwyca się dyrektorka **Wanda Tomczala**. *Rozpoczęto polonezem, były tombola, walczyły serduszkowy i konkurs na najsympatyczniejszą parę*. Warto dodać, że dyrektorka placówki przygotowała też dla przedszkolaków i dzieci z pierwszego stopnia kulig z grami i zabawkami.

Bystrzyczanie uczestniczą też w konkursach i olimpiadach. Przynajmniej choćby, że zwycięzcą powiatowych eliminacji w konwersacji angielskiej została tutejsza uczennica **Edyta Branna**.

PSP w Bystrzycy po raz trzeci organizuje mistrzostwa w pływaniu, w których wystartują ekipy polskich szkół podstawowych z Zaolzia. Zawody odbędą się na początku kwietnia.

WYNIKI SPINNING - KONKURSU:

Poprawna odpowiedź na pytanie nr 3 brzmi: Optymalna dawka treningu na rowerach Spinner w pierwszym miesiącu to raz tygodniowo, później, dla zyskania kondycji i poprawy figury, warto ćwiczyć 3 razy tygodniowo. Podczas trwającego 55 minut treningu można spalić 400 - 600 kcal.

Nagrody w postaci darmowych biletów uprawniających do jednorazowego skorzystania z propozycji przyjemnego ruchu przy muzyce w Spinning Centrum w Wędrzynie wylosowali:

- 1) Irena Duda - Czeski Cieszyn
- 2) Ksenia Owczarzy - Karwina Granice
- 3) Halina Chwistek - Śmiłowice
- 4) Renata Byrtus - Mosty k. Jabłonkowa
- 5) Marian Stuchlik - Karwina Raj

Nagrody są do odebrania w sekretariacie Głosu Ludu. Wszystkim czytelnikom dziękujemy za udział w konkursie, zwycięzcom gratulujemy i życzymy miłej zabawy sportowej!

Breakshow

FELIETON DARKA JEDZOKA

Dwa tygodnie temu szlag trafił naszą antenę telewizyjną. Siadam przed telewizorem, by obejrzeć serial dokumentalny na CT1, naciskam przycisk pilota a odbiornik odpowiada Szszszsz... - Dobrze, niech ci będzie - odburkuje i naciskam kolejny guzik - Rzucę okiem na klub filmowy na Dwójce. Szszszsz - powtarza złośliwa skrzynka opluwając mnie dodatkowymi kilkoma soczystymi prychnięciami i pisakami.

Rodzina stanęła w obliczu okrutnego faktu - okazało się, że możemy oglądać tylko Nową albo Jedynkę! Ból, płacz i zgrzytanie zębów. Jedynka ma wprawdzie od czasu do czasu niezły nocny program, ale po południu nie ośniewa zbytnio różnorodnością oferowanej rozrywki. Naprawdę trudno w takiej sytuacji wybierać między peruwiańską czy meksykańską telenowelą a powtórką Plebani. Jednak może być jeszcze gorzej - kiedy na Nowie leci teleshopping a na polskiej stacji spiker wprowadza widzów w fascynujący świat agrobiznesu. Wystarczyło kilka dni i zaniechałem beznadziejnych prób wyszukania jakiegokolwiek ciekawego programu, zawsze wyskoczył na mnie jakiś dziwoląg. Doszło do tego, że w końcu bałem się już dotykać pilota.)

Stopniowo zacząłem dochodzić do wniosku, że jednak nie jest aż tak źle. Po pierwsze: w ciągu pierwszych dwóch dni dokonałem analizy telenowel z kilkunastu krajów świata i stwierdziłem, że czas trwania poszczególnych epizodów można by było skrócić o połowę po wycięciu statycznych ujęć twarzy bohaterów!

Awaria

Ci biedacy stają bowiem w każdym odcinku w obliczu jakiejś strasznej tragedii, a całe zajście ma ustalony scenariusz: najpierw jedna z postaci mówi poważnym głosem coś w stylu Jack, twoja langusta jest chora na padaczkę, po czym następuje kilkunastosekundowe ujęcie twarzy Jacka w dużym detalu, tak, że możemy zobaczyć tiki nerwowe, jakie wywołuje w jego szlachetnym obliczu ta druzgocąca wiadomość.

Po wtóre: w związku z ogromem odzyskanego wolnego czasu doczytałem kilka nadgryzionych książek, które leżały obok mojego łóżka już od początku sesji egzaminacyjnej, dopisałem to lub owo, otarłem kurz z gitar stojących smętnie pod ścianą. Odzyskałem też czas na zabawę z

domowym Zoo. I tak pozwalam kotu, by poostrzył sobie pazury na mojej lewej ręce, podczas gdy prawa jest zajęta rzucaniem piłki psinie, która hasa po pokoju w swoim niepowtarzalnym stylu pijanego nosorożca.

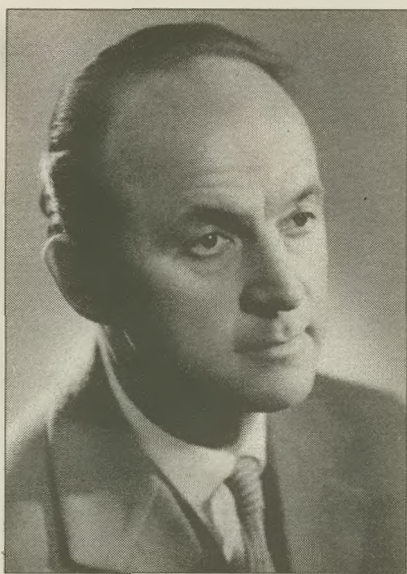
Ktoś powiedział, że zna prosty sposób na uzyskanie 50 proc. dodatkowego wolnego czasu, wystarczy wyrzucić telewizor. Doszedłem do wniosku, że jest w tym wiele prawdy. Więcej - przecież to jest w końcu ten właściwy sposób na podnoszenie poziomu kulturalnego i gospodarczego! Gdyby każdy Zaolziak wyłączył na stałe swój telewizor, w ciągu trzech lat byłibyśmy samodzielnym państwem o stopie życiowej porównywalnej z Sułtanatem Brunei. Dzięki Ci, siło wyższa, za awarię, które zyszaś na nasze biedne głowy! (P.S. - Rozumiem, siło wyższa, że trzeba zaczynać od rzeczy prostych. W przyszłym tygodniu spróbuj się zabrać za wojny i AIDS.)

1) UWAGA! To zdanie nie oznacza, iż miałbym być homoseksualistą nawracającym się na zdrową ścieżkę dzięki delikatnej perswazji któregoś z oświeconych posłów. Nie pieszczę się z pilotami, nie mam skłonności homoseksualnych, a jednak nie przeszkadza mi wizja takich związków.

Rozmowy z ciszą

Z MYŚLI BEETHOVENA
Dlaczego piszę? Muszę zrzucić z serca, co mam w sercu; i dlatego piszę.

Są na świecie miejsca, w których można prowadzić rozmowy z ciszą – na przykład cmentarze. Hřbitov, cintorin, Friedhoff, křehov po śląsku, krhov po ostrawsku. Z greckiego pochodzi słowo nekropolla – to starożytny i wczesnochrześcijański cmentarz. Znam wiele ludzi, którzy przychodzą na cmentarz nie tylko na groby swolch bliskich, ale pospacerować, podziwiać kwitnące kwiaty, posłuchać ptasiego koncertu, popatrzeć na skaczące po drzewach wiewiórki.

Henryk Jasiczek

TRUDNE CHWILE

Henryk odszedł. Pamiętam jak dzielna była pani Maria Jasiczek. Odwiedzałam ich dom w tych trudnych czasach. Podziwiałam ofiarną Marię w ostatnich tygodniach, dniach, godzinach życia męża. Wsparciem była ich córka Danusia, a niezastąpiony był mąż Danusi, MUDr Marian Palowski. Henryka odwiedzali najbliżsi przyjaciele, wówczas nieliczni. Okazywali Henrykowi swoją sympatię, a pani Marii dodawali otuchy i siły.

Były to trudne chwile dla rodziny i dla przyjaciół. Świeczka Jego życia zgasła. Za kilka lat zgasła również świeczka pani Marii.

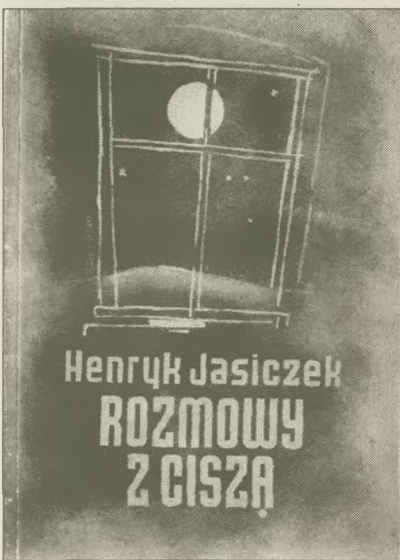
KLEPSYDRA I PERYPETIE

Jak w filmie widzę mieszkanie Jasiczków i przygotowania do pogrzebu, aby choć trochę był dostojny jak na owe przekłete czasy. Wiadomo - NORMALIZACJA. Ówczesne kierownictwo Głosu Ludu nie chciało wydrukować płatnego zawiadomienia o śmierci i czasie pogrzebu Henryka Jasiczka, w końcu jednak ukazało się.

Nawet dawni przyjaciele Henryka bali się politycznych i egzystencyjnych represji. Bali się przemówić nad grobem, bali się zaśpiewać. Nie wiem jak by ten pogrzeb wypadł, gdyby zacytował go pan A. Maroszczyk, prezes Koła PZKO w Rychwałdzie, nie podjął odpowiednich kroków. Oj, wiele, wiele Kół PZKO, nie wspominając już ZG PZKO, siedziało cicho pod miotłą polskich i czeskich normalizatorów.

Henryk miał jednak i dobrych przyjaciół, również wśród Czechów. Dwie aktorki - czeska i polska - recytowały jego poezję, a pan Maroszczyk w ostatnim momencie jakoś przekonał chórzystów Gorola z Jablonkowa, by zaśpiewali na ostatniej jego drodze. Przecież Jasiczek był zakochany w Beskidach. Był ich bardem. Nie mogło Go zabraknąć na Świętach Gorolskich.

Przemawiał ksiądz, chociaż Henryk na msze do kościoła nie chodził. Jak grom z jasnego nieba sparaliżowało pogrzebowe towarzystwo przemówienie pierwszego po wojnie Generalnego Konsula PRL, Stefana Wengierowa, który dla Zaolziaków uczynił wiele dobrego. Pan konsul zresztą sam, po ukończeniu misji

HENRYK JASICZEK

NA TYCH ŚCIEŻKACH...

*Na tych ścieżkach nie spotkasz nikogo,
Echa kroków tych, co odeszli.
Ktoś, co w sercu żalu nie mógł zmieścić,
Poszedł – i nie wrócił już tą drogą.*

*Na tych ścieżkach nie spotkasz nikogo,
Nie spóźnisz się, nie przyjdiesz za wcześniej.
Wiatr przypomni zapomniane pieśni,
Choć wspomnienia i tak nie pomogą.*

*Na tych ścieżkach nie spotkasz nikogo
Gdybyś kogoś ujrzał na zakręcie
To złudzenie – będziesz wierzył święcie
I samotny pójdziesz drogą.*

Wiersz został napisany w listopadzie 1957 r., kiedy Henryk Jasiczek przebywał w jabłonkowskim sanatorium, gdzie leczył płuca. Prawdopodobnie choroba płuc miała korzenie w sytuacji, kiedy przygotowywano odwołanie go z funkcji redaktora naczelnego Głosu Ludu. Wtedy zarzucono Jasiczekowi zbytne zaangażowanie się w polski Październik. Na jego miejsce powołano wkrótce Jana Szurmana. Wiersz *Na tych ścieżkach...* dołączył Jasiczek do korespondencji, jaką prowadził m.in. ze mną. Z listów, jakie otrzymałam, wynikało, że bardzo mu zależy na jakości pisma, bardzo trafnie oceniał całą gazetę, jej treść, a nawet redaktorów. Był załamany zaistniałą sytuacją polityczną. Podczas wykluczenia H. Jasiczka z redakcji w jego obronie stanęło trzech współpracowników – Jan Zolich, Janina Kowalska i niżej podpisana. Reszta kolektywu milczała. Niestety.

ŁADA KRUMNIKŁOWA

w Ostrawie, był w PRL represjonowany. A w 1976 r., choć leciwy już pan, przyjechał aż z Warszawy, by odważyć i pięknie pożegnać Jasiczka. (Zatrzymał się w domu Jasia Rusnoka.) Wśród uczestników pogrzebu było też kilku mężczyzn, którzy obserwowali ludzi - Czesi mają dla takich świetne określenie - *fizl*.

OSTATNI: JASICZEK

Chciałoby się teraz poczytać sprawozdanie *fizlów* z pogrzebu! Może je po listopadzie 1989 spalili, jak inne tego typu materiały, zacierając ślady swoich zbrodniczych działań. Chciałoby się przeczytać materiały StB o Henryku. Może jednak coś z nich zostało i są w archiwum w Pardubicach. A sprawozdanie ówczesnego Konsulatu PRL? Wszak tam właśnie nasi, tutejsi ludzie, członkowie PZKO, knuli plany likwidacji ludzi typu Jasiczka. I to drugi raz w jego życiu.

Posiadam oryginalny dokument z Konsulatu PRL właśnie z lat *likwidatorskich*. Są w nim nazwiska likwidatorów, nazwiska likwidowanych, są daty, tematy i postanowienia. Zaczęło się już we wrześniu 1968 roku, dosłownie w miesiąc po napaści *bratnich armii* na Czechosłowację. Już wtedy panowie likwidatorzy - nasi pezetkaowscy działacze, przygotowali i uzgodnili listy osób, którym zabroniono wstępu do Polski. Na liście było 16 osób, w końcu pozostało 8 nazwisk z adnotacją, że w razie konieczności uchylenia zakazu jako ostatniemu uchylić Jasiczekowi.

Na spotkaniach wyrażano zadowolenie, że nikt oficjalnie nie krytykował listy osób, co mogłoby wywołać niewłaściwe reakcje wśród obywateli. Oficjalnie nie wpłynął do Konsulatu ani jeden protest! Wystarczyło jednak odwiedzić Konsulat, posypać gło-

SUPERSTAR – ZABAWA, NADZIEJA

Niezapomniane przeżycia Moniki

Bywalcom naszych zaolziańskich dziecięcych i młodzieżowych festiwali nazwisko Monika Juchna nlewałpłiwie utkwiło już w pamięci. Na ostatnim FPD w Hawlerzowie dziewczyna o ciekawym głosie zyskała wyróżnienie, jesienią ubiegłego roku na trzynieckim festiwalu z pieśnią do Europy otrzymała nagrodę publiczności. Od czwartej klasy szkoły podstawowej uczęszcza na lekcje śpiewu do Podstawowej Szkoły Artystycznej w Hawlerzowie.

Studentka pierwszej klasy Gimnazjum z polskim językiem nauczania w Cz. Cieszylinie jest chórzystką Collegium Iuvenum, śpiewa, jak zdradzili jej koledzy, nawet podczas przerw na korytarzu. Po prostu idzie z pieśnią na ustach przez życie...

Kiedy proszę ją o rozmowę, nie czuje się zmieszana, ale też nie przejawia manier gwiazdy. Skromna, sympatyczna nastolatka z inteligentnym dystansem opowiada o swoim udziale w IDOLU - konkursie Česko hledá SuperStar, który od kilku tygodni wzbudza emocje młodych ludzi, i który możemy śledzić w odcinkach na ekranie telewizyjnym.

Zgłosiłam się, by sprawdzić swoje możliwości przed profesjonalną komisją. Do Ostrawy pojechałam z tatą. Pierwszego dnia przesłuchań było nas w sumie około 300 osób. Ponad dwie godziny czekaliśmy, zanim rozpoczęło rejestrację. Przydzielono mi numer 1 198. Ta pierwsza jedynka to nie tysiąc, ale oznaczenie miejsca konkursu, czyli w moim wypadku Ostrawy. Po dokonaniu formalności zaczęło się kolejne długie czekanie. Trzeba przyznać, że było to dosyć męczące. Nie można było przewidzieć, kiedy dokładnie na kogo wypadnie kolej, dlatego też nie mogliśmy na przykład wyjść na obiad... Atmosfera? Każdy przygotowywał się do występu. Prowadzący starali się nas rozluźnić, zagadywali, nakręcali rozmowy. Komisja kwalifikacyjna składała się z innych osób, aniżeli tych widzianych w telewizji. Jednym z egzaminatorów był m.in. Pavel Zuna. Za obawiane drzwi wszedłam około 15.00. Udało się! Kazano mi przyjść następnego dnia. Z początkowych 300 kandydatów zakwalifikowało się 100 do dalszego koła.

Na drugi dzień całe wielkie czekanie znowu się powtórzyło. Prowadzący starali się rozluźnić napięcie, jeden chłopak przez cały dzień bawił wszystkich śpiewem, aż niemalże stracił głos (i nie przeszedł).

Atmosfera była koleżeńska, wielu nawiązało nawet nowe przyjaźnie.

Na miejscu byliśmy o 8.00 rano, przed komisją stanęłam o 18.00 wieczorem. Miałam przygotowaną jedną piosenkę po angielsku i jedną po polsku, ale w zasadzie tuż przed wejściem dowiedziałam się, że druga piosenka musi być po czesku, chyba ze względu na wymowę i dykcję. Zaśpiewałam więc Eternal flame i Lásko má, já stůnu. Myślę, że nie było źle... Powiedzieli, że podoba im się barwa głosu, że coś tam jest, ale jestem jeszcze za młoda, mam 15 lat... Nie czułam się zdesperowana opuszczając jarzące reflektory i podglądane przez kamerę pomieszczenie z werdyktem na NIE. Z góry nastawiłam się na krytykę, a ocena nie była znowu taka zła. Absolutnie mnie to nie zniechęciło. Jeżeli będzie taka okazja, w przyszłym roku spróbuję znowu!

Co mi się nie podobało? Organizacja całego przedsięwzięcia trochę nawalała. Żenujące było, że członkowie komisji nie potrafili w niektórych wypadkach powstrzymać się od śmiechu, chyba kandydaci zaszulżyli jednak na trochę większy szacunek, skoro zdobyli się na odwagę i nużące czekanie...

Pomimo wszystko jednak cieszę się, że mogłam spróbować swych sił w tak licznej konkurencji, że mogłam poznać wielu ludzi, którzy mają jeszcze szansę, że będę mogła im kibicować, bo to jest fajne uczucie oglądać na ekr-

nie znajomą twarz i słuchać głosu kogoś, z kim łączy mnie wspólne przeżycia...

Monika przyznaje, że miewa trema, ale kiedy wychodzi na scenę i zaśpiewa kilka taktów piosenki, trema opada, a kontakt z publicznością, jej reakcje, atmosfera dobrej zabawy, bardzo dziewczynnie pomagają. Nie ma żadnych rytuałów wstępnych przed koncertami, ani nie nosi maskotek na szczęście. Chciałaby śpiewać w jakimś zespole muzycznym. Na razie jest członkiem hawlerzowskiego zespołu szkoły muzycznej liczącego 20 osób i wraz z nim bierze udział w koncertach u nas i na Słowacji. Jej o rok starsza siostra też lubi śpiewać, ale bardziej pociąga ją taniec.

Koleżanka zgłosiła Monikę do telewizyjnego konkursu Rozjezdy pro hvězdy. Kto wie, może jeszcze zobaczymy ją na ekranie? Talent trzeba wesprzeć pracą i siłą przebiecia! Próbować zawsze warto!

BARBARA GLAC

Dło Jury spod Grónia

Władysław Niedoba, czyli Jura spod Grónia, jedna z najbardziej wyrazistych postaci w dziejach Ziemi Cieszyńskiej, niespotykanych rozmiarów hetman ludowy, trzymający przez dziesiątki lat rząd nad zaolziańskimi duszami, symbol góralszczyzny i Gorolskiego Święta, także aktor i założyciel Sceny Polskiej TC, dożyłby 22 marca 90 lat. Czy o takich ludziach i takich rocznicach można zapominać? Gdyby tak było, traciłoby się stopniowo grunt pod nogami, gdyż On i Jemu podobni są właśnie tym gruntem. O tym wszystkim będzie opowiadał w obrazach kulturowych koncert nazwany *Dło Jury spod Grónia*, w którym nasza ziemia jak długa i szeroka zakwitnie wielością strojów, pieśniczek, tańców, tym wszystkim, co u nas i u sąsiadów najpiękniejsze. Stanie się tak dzięki Gorolowi, Górolom, Nowinie, Olzie, Suszanom, ustronńskiej Równicy i naszej jedynej poezji gwarowej.

Dla porządku informujemy, że świadkiem tego wszystkiego będzie Teatr Czeskocieszyński w niedzielę 21 marca od godz. 17.00, a w bilety po 50 koronach można się zaopatrywać w ZG PZKO, który przyjął na siebie rolę patrona tej imprezy, przygotowywanej reżysersko przez dyr. Karola Suszke.

DANIEL KADŁUBIEC
w imieniu organizatorów

wę popiołem, potem, po przejściu granicy, ucałować polską ziemię. Wtedy powracano do łask.

Cztery nazwiska z owych ośmiu kazał na listę wciągnąć członek PZKO A. M. Niestety, strona polska na podstawie charakterystyk napisanych przez wielkiego literata A. M. zażądała konkretnych sankcji dla tych, którzy byli na liście: zakazu pełnienia jakichkolwiek funkcji, zwłaszcza w życiu Polonii zaolziańskiej. Nastąpiły zwolnienia z pracy - z redakcji Zwrotu oraz Głosu Ludu, a nawet wykluczenia tychże z szeregów PZKO. W tych sprawach toczyły się konsultacje polskich organów z Katowic i czeskich z Ostrawy. Wśród zwolnionych znalazł się Jasiczek.

Nieraz rozmawialiśmy wtedy z Henrykiem o stosunkach, jakie zapanały po 1968 roku na naszym Zaolziu. Niestety, ZG PZKO nie protestował, jak po 1968 roku zrobił to węgierski Czernadok (odpowiednik PZKO) na Słowacji. Byli bardzo skuteczni...

Henryk Jasiczek o pewnych sprawach wiedział, lecz nie o wszystkim. Dawni przyjaciele i pochlebcy, unikali spotkań z nim. Także z innymi, których wciągnięto na listę. Dręczyło go to mocno. Delikatna jego natura wchłaniała bezwiednie atmosferę, problemy drażniły jego JA. Nie mógł znieść tego wszystkiego, nie mógł sobie znaleźć miejsca.

Praca korektora w drukarni w Cz. Cieszynie nie mogła go satysfakcjonować. Był zbyt wrażliwy. Wszystkie te

wydarzenia przyspieszyły jego śmierć. Żył zaledwie 57 lat.

JASICZEK I HARIK

Wspomnijmy raczej Henryka jakim był w pełni sił: miłego, uśmiechniętego, figlarnego, ale i poważnego, dośrobnego i flirtującego, poetyckiego i niepraktycznego, milczącego i wesołego, piszącego piękną poezję i prozę - CZŁOWIEKA - AUTORYTET tej zaolziańskiej ziemi. Niechaj takim zostanie w naszej pamięci.

Ważny był jeszcze dla Jasiczka Harik nieodłączny kundel, któremu pan pozwalał, wskakiwać z brudnymi łapami na nowy tapczan czy fotel. Moja mama bardzo lubiła Henryka i Marię, ale buntowała się, gdy nas odwiedziła, z powodu manier Harika. Nie wiem jak to zrobiła, ale w końcu Harik w naszym mieszkaniu nauczył się, że musi siadać w przedpokoju na dywaniku, a nie wskakiwać na fotel.

Mama spłakała się na wieść, że pan Henryk już nas nie odwiedzi. Do końca życia ciepło wspominała Henryka i Marię, którzy przychodzili dodawać jej i memu synowi otuchy, kiedy ja byłam w więzieniu.

Można by wspominać dalej: o spotkaniach i dramatycznej rozmowie z matką Jasiczka - panią Strózik, z teściową panią Dolák czy z buntowniczym Bronkiem, synem Henryka, żyjącym obecnie w Australii.

Żał mi, że po 1989 nie skorzystano z mojej propozycji, by polskie gimnazjum w Cz. Cieszynie nazwać imieniem Henryka Jasiczka, a którąś

z trzynieckich szkół imieniem Pawła Kubisza. Pozwólcie, że ponownie zasugeruję to naszym nauczycielom, polonistom czy historykom. Taki krok pomógłby młodzieży nauczyć kochać Zaolzie, wraz z poezją i historią tego pięknego kraju. Tutaj przecież jesteśmy w domu, chociaż będziemy wkrótce w UE.

A swoją drogą: ależ by się Henryk Jasiczek ucieszył, że tyle się zmieniło. Pewnie by wydał tomik zatytułowany ROZMOWY Z EUROPA.

PROŚBA

Pragnę poprosić czytelników o pomoc. Zdecydowałam się po latach znowu sięgnąć po pióro tylko dlatego, aby mój wnuk, wnuk Danusi - córki Jasiczka, a nawet wnuki uczestników owych konsularnych spisków z lat 1968, 1969, 1970 - czasów, gdy manipulowano ludźmi i organizacjami - nie musiały już czegoś takiego przeżywać. Żeby swojemu pokoleniu nie zgutowali podobnych losów. Dlatego trzeba pisać o przeszłości. A zaolziańskie nekropolie są właśnie częścią naszej historii. Stąd prośba: pomóżcie mi zmapować nasze kierchowy w miasteczkach, w wioskach - kryją przecież w swej ziemi zacnych ludzi.

Chciałabym odwiedzić jabłonkowską nekropolię, górnołomnińską, bogumińską czy skrzeczkońską i inne. Szukam chętnych do oprowadzania i rozmów z cizzą.

ŁADA KRUMNIKŁOWA

HENRYK JASICZEK

Ilustracja Stefana Suberlaka z książki Humoreski beskidzkie Henryka Jasiczka.

Anastazego Pępka zawrzili skyrz tego, że jako sekretarz gminny przywłaszczył se trzydzieści osiem tysięcy i trzydzieści pięć halyrzyz z publicznego majątku. Na zapytani sędziego, czymu zebroł tych trzydzieści osiem tysięcy, odpowiedział, że tymu, bo tam więcej nie było. Zaś Kleofas Pokrzywa był przed wojną znany jako kapsowy inszpektor. Siedymnoście razy był zawrzity za to, że na targu, w kinie, tramwaju lebo na ogrzebie ogołocoł kapsy swoich bliźnich.

Dwanoście razy był aji skyrz tego w gazecie opisany. Ni może przeboczyć, że dwa razy tam nie dali jego fotografii.

Roz też Pokrzywa był w Ostrawie. Jak przyszedł do chałupy, tak siago do kapsy, aby się pochwolić, wiela zarobił. Cóż, kapsy nie było. - Kierysi mu ją oderznięł brzytwą lebo nożycami.

Zadumół sie wtedy Pokrzywa i zwiesił smutnie głowę:

- To są dzisio czasy - zawyrokowół - taki demoralizacyje, to kiejsi nie bywało. To je sprostota, jak złodziej złodzieja okradnie. I od tego czasu zwolnił się z posady kapseninszpektora. Zaś Moczygęba słyszoł roz kole północy podejrzanu szmer w drugi izbie.

Wziął puczek na zymnioki i poszeł do drugu izby. W kredynsie sznupół jakisi chłopisko.

- Co tu robicie, ba? - wrzasknył Moczygęba.

Zmiyrwióny złodziej zaczął się zająkować:

- Jo... jo... tu chla... chladóm, kró... królika, angore, kiery się mi stra... stracił.

Moczygęba ni miał uznanie na tak rzeczowe usprawiedliwieni i przejechał go puczkym. Potym go zakludził do piwnicy, tam go zawrzyl, i kozoł mu za korę porąbać wszystko drzewo. Potym go puścił do chałupy.

Czymu o tym piszmy? Bo wszystkich złodzieji się korze, a przy tym jednak nie korze się złodziej! czasu.

Bo weźmy, że w takich Papuciowicach urządzają zebrani o godzinie osiymnastej wieczór.

Jedyn to uważnie przeczyto i prawi: *Jak to jest zwołane na szósta, to móm czas wynść z domu kole pół siódmej. Drugi zaś myśli tak: Jak Jadam dzieprognój odchybuje, a je przewodniczącym, tak co się bedym śpiychoł, legnym se jeszcze na godzinę.*

Ci zaś, co przyszli punktualnie, to znaczy na godzinę siódmą, widzą, że sóm sami na sali, toż się denerwują i prawióm, że po drugi róż bedóm mądrzejsi i przidóm na ósmą.

Na zebraniu się pokoże, że sekretorz zapomniał księgę protokołów. Tóż posyłają posła po ty protokoły. Za tyn czas ludzie idą na piwo. Kiery ni mo na piwo, drzymnie na stołku i lutuje, że szeł na zebrani.

Wreszcie przychodzi poseł udyszany, bez księgi protokołów i prawi:

Panie sekretorz, waszo gaździna prawił, że ksiągki ni może wóm postać, bo ją potrzebuje jako prese na wyciśnięci wody ze syra.

Tóż zebrani się zagajo bez czytania protokołu. Referent głosi się do słowa i prawi, że miał mówić na temat *o udziale kobiet w życiu społecznym. Ponieważ jednak referat zapomniął doma, tak będzie mówił: Jak należy odżywiać strusia, wieloryba, biedronkę i insze zwierzęta domowe. Na zakończni zebrania przewodniczący apeluje do zebranych, aby się obudzili i szli do domu.*

Cóż z tego wyniko?

Że świat jest przeludniony słowami i że należy zawiyrac do ciupy złodzieji czasu.

Dobro brzytwa ni ma zło

Chcę wóm opowiedzieć o golyniu i mydlyniu. Ty dwie rzeczy snoci się nie dają rozdzielić. Bo bez mydlynio ni ma golynio. Zaś kiery mydli, tyn goli. Nejwięcej się mydli gęba, kark już miyni.

Nikiedy się mydlóm oczy, jak na przykład Karlik Sztrajtofla mydlił trzy roki oczy Hance Gruszbónek, tak aż go ojciec Hanki wyciepoł przez okno. Opowiadał potym, że się strasznie zdziwił, że ni mają okna zakitowane.

Jego tata, stary Sztrajtofla się golił każdy dziyn rano i wieczór. Co rok to mu na głowie ubywło a na karczysku przybywo. Snoci każdy Turek, co je ty-sy, musi nosić fusa, a to gwóli tego, że jak po śmierci idzie na drugi świat, żeby mu nie prawili, że się zadkym ciśnie.

Z tym golynim je dzisio straszny kłopot. Kiery ni mo brzytwy goli się żyletkom. Ty żyletki godzóm się tak ziYmnioki szkrobać, a to tymu, bo te ni mogą wrzeszczeć.

Żyletki są dobrym wynalazkym dło tego, kiery mo brzytwę. Żyletkę wyciepie a brzytwą się ogoli.

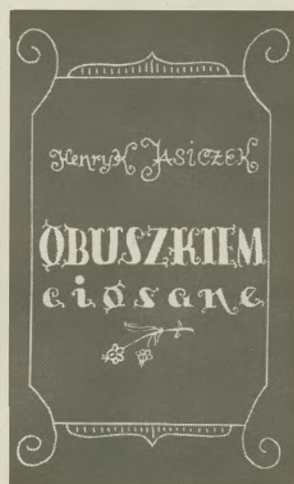
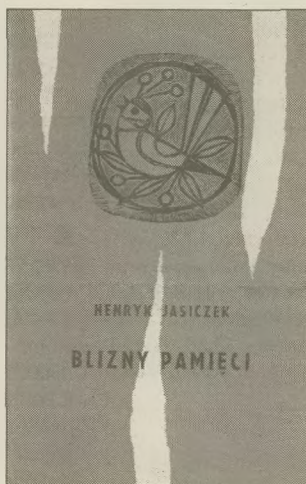
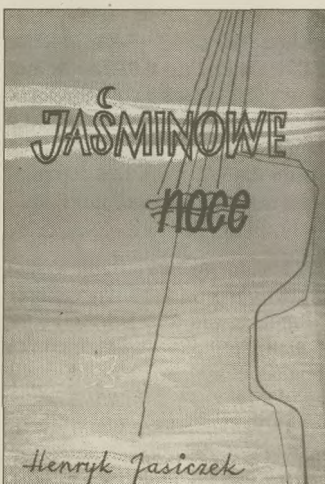
Jo też móm ludkowie brzytwę, kiero je ostro jak... brzytwa. Kupilech ją od fryzyjera Szczotki, a tym ją wyprubowół, jak był lapiduchym. Nikiedy poiczo se jóm też Moczygęba, jak mają zabijaczke.

Brzytwa goliła jak radość. To się jyny namydliło, przejechało a było po golyniu. Od jakigosi czasu miarkujym, że brzytwa nie goli jak się patrzy, jyny szkrobie jak jyz na ściernisku. Myślym se, ni ma co, dość się nasłóżyła, bedym musioł kupić nową. Trochę mi i było żół, bo to jest brzytwa pamiątkowo. Poderznył się nią mój sąsiód.

Jak tak medytuję nad brzytwą, czy ją wyciepnąć, przyplichciła się do rzeczy moja staro.

- Cóż prawisz, brzytwę chcesz wyciepać? Tako dobro brzytwa! Dyć lepszej nie dostaniesz. Sama wiym, jak jest dobro, boch do dwóch jizb linoleum narzała, zaś sąsiód se ją pojczoł, kołki do łorstwi strugać, i prawił, że bardzo dobrze strugo.

Myślē, że więcej już o tej brzytwie nie trzeba pisać. Komu brzytwa nie słóży, niech se wywarzy gębę w słonej wodzie, a potym przejedzie szkrobaczkom na zymnioki.

U nich nie kak u nas... (?)

PODRÓŻ ZE STOLICY GÓRALIJE DO STOLICY IMPERIUM

CZĘŚĆ 2.

Tymczasem w naszym wagonie ład i porządek były coraz trudniejsze do utrzymania. Za oknem rozposcierały się szerokie, bezkresne przestrzenie. W pociagu zaś coraz bardziej we znaki dawały się symptomy szerokiej natury człowieka wschodniego. Pasażerowie coraz częściej i chwiejniej udawali się do toalety. Uzbek Emir, wracając stamtąd, postanowił *poobszczatsja* właśnie z Anatolijem i ze mną. Pokażnego kielicha z apetytem zakąsił - leżącą na rozłożonych *Izwiestiach* - kielbasą.

- Obawiam się, że to wieprzowina - chciałam uchronić duszę muzułmanina przed wiecznym potępieniem.

- Allah nie widzi, przecież jesteśmy w pociagu a zresztą - zmierzch już zapada.

Zanim zapadł, Anatolij ryczał jak bóbr, tym razem współ z Emirem. Obejmowali się, całowali, zdjęli koszule i skarpetki. Wszyscy się kochamy, bez względu na narodowość czy religię. Jesteśmy dziećmi jednego Boga. Wy, na Zachodzie, straciliście swoją duszę, a z nią umiejętność kochania. Jesteście karierowiczami i egoistami, pokora jest wam obca, w kościele siedzicie, nasze babuszki przez trzy godziny biją pokłony. Zobojetnieliście na nieszczęście bliźniego... - dukał gorączkowo Emir. Gdyby nie pochwalili się uprzednio, że karierę naukową ukończył na poziomie klasy czwartej podstawówki, podejrzewałabym go o cytowanie Dostojewskiego. - Ale ty jesteś inna, ty jesteś nasza. Dawaj, zaśpiewamy. Wyjął z kieszeni pomarańczowy grzebień.

Zaintonowali. Kilku pasażerów, a raczej mieszkańców wagonu, przyłączyło się ochoczo. Inni powoli zasypiali, kołtysani do snu wpięrow skoczniymi a później rzewnymi ukraińskimi piosenkami. Do Mińska wjechaliśmy już jednak w ciszy...

...I strasznych oparach alkoholowych. Tak, tych

nie sposób nie czuć. Mało jednak na razie rozumiem. Na szczęście, to dopiero Białoruś, do Moskwy dotrzemy jutro. Trzeba przyznać, iż pociąg na stacjach dotychczas stawał z zadziwiającą punktualnością, a na moje kieszonkowe nikt się nie targnął. Obawa z nieznanego powoli ustępowała, pozostawało podniecenie.

AGATA SZCZUKA
(cdn.)

Moskwiczanie pod pomnikiem Dostojewskiego. Zdaniem pisarza Europa miała już swoje 5 minut. Przyszłość należy do Rosji, czystej i bogobojnej.

Fot. AUTORKA

Telewizja

SOBOTA 28 LUTEGO

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia 8.00 Wiadomości 8.15 Mulaj Idris Podróżnik (mag.) 8.35 Lippy & Messy (kurs jęz. ang.) 8.40 Ziarno (dla dzieci) 9.05 5-10-15 (dla dzieci) 9.30 Legenda Tarzana (s. anim.) 9.55 Zorro (s.) 10.45 Bezpieczne góry 10.50 Kolejka - lista przebojów 11.10 Bezpieczne góry 11.20 Słoneczny patrol (s.) 12.05 Miliard w rozumie (teleturniej) 12.30 Bezpieczne góry 12.35 Bielizna - Moda jak pogoda (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Co pani na to? (pr. public.) 1.35 Star Trek (s.) 2.25 Przepiękna gra 3.20 Okno na podwórze (film USA).

■ TVP 2

6.55 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem (mag.) 8.05 M jak miłość (s.) 8.55 Prosto z serca (talk show) 9.35 Ojczyzna-polszczyzna 9.50 Za naszych czasów - jak się bawiliśmy 10.00 Krokodyl z Orinoko (film dok.) 10.30 Kręciola (dla młodzieży) 10.50 Za naszych czasów - jak się bawiliśmy 10.55 Jetsonowie (s. anim.) 11.15 Za naszych czasów - jak się bawiliśmy 11.20 Animals (mag.) 11.45 Za naszych czasów - jak się bawiliśmy 11.50 Cała naprzód (film pol.) 13.20 Za naszych czasów - jak się bawiliśmy 13.30 30 ton! Lista, lista 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Europa da się lubić... (talk show) 16.05 Historia Oscara (film dok.) 17.40 Wydarzenia, wydarzenia... (mag.) 17.50 Za naszych czasów - jak się bawiliśmy 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Za naszych czasów - jak się bawiliśmy 19.05 Herbatka u Tadka (pr. rozryw.) 20.05 Czerdziecha - recital jubileuszowy Wojciecha Młynarskiego 21.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Czerdziecha - recital jubileuszowy Wojciecha Młynarskiego 23.30 Zabójstwo w niedzielny poranek (film dok.) 1.20 'Force Majeure' - oddział specjalny (film niem.).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Lis Leon (s. anim.) 7.15 Fortele Jonatana Kota (s. anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Palce lizać (poradnik kulin.) 9.00 Świat (mag.) 9.45 Sean Connery (s. dok.) 10.10 Chłopi (s.) 11.00 Bądź zdrow! (mag.) 11.45 Rawa Blues Festival (pr. muz.) 12.45 Etniczne klimaty 13.30 Koszykówka - Prokom Trefl Sopot - Gipsar Stał Ostrów Wielkopolski 15.45 Klasa z klasą (teleturniej) 16.15 Aktualności 16.45 Młodzież kontra (pr. public.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziestolatek - 20 lat później (s.) 19.50 Podwodna Polska (reportaż) 20.15 Gwiazdy sportu 20.45 Studio pogoda 20.55 Rozmowy M. F. Rakowskiego 21.20 Książka tygodnia (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Sobotni magazyn sportowy 22.40 Kurier sportowy 23.00 Patrol Trójki (mag.) 23.30 Uciec przed samym sobą (film USA).

■ POLSAT

6.00 Poplista 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Domowa kawiarenka (mag.) 8.00 Atomówki (s. anim.) 8.30 Yugioh (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Mop Man (mag.) 10.30 4x4 (mag.) 11.00 Samo życie (s.) 12.30 Czarny pies czy biały kot (talk show) 13.20 Pensjonat Pod Różą (s.) 14.30 Domowa kawiarenka (mag.) 15.00 Daleko od noszy (s.) 15.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Asy z klasy (s.) 17.30 Ślub z zaskoczenia (pr. rozryw.) 18.30 Informacje, Sport 19.05 Rosyjska ruletka (teleturniej) 20.05 Gala Top Trendy 2004 (pr. rozryw.) 21.15 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 21.40 Gala Top Trendy 2004 (pr. rozryw.) 22.25 Przerażające (film USA) 0.35 Papuga szczęścia (film hongkong.) 2.15 Zostać miss 2 (s.).

■ TVC 1

6.20 Babilon 6.40 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Listy od Feliksa (s.) 7.15 Sezamie, otwórz się (s.) 7.45 Daleka podróż za domem (s.) 8.10 Niech żyje S Club! (s.) 8.40 Kelly poszukiwana (film USA) 10.15

Rodzina na rodziach 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 „HalabalaSou” 12.00 Wiadomości 12.05 W jaki sposób... (mag.) 12.30 Podróż po świecie wina (s. dok.) 13.00 Szczęście domowe 13.30 Mieszkanie to zabawa 13.45 Moda - Ekstrawagancja (mag.) 14.10 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 15.55 Oczarowani (s.) 16.50 Odbiorca TVC 17.10 Uśmiechy J. Vétrovca 17.50 Etykieta 18.00 Wiadomości 18.10 Leniwy Jaś (bajka) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Godzina prawdy (pr. rozryw.) 21.05 Nieoczekiwana zamiana miejsc (film USA) 23.15 Seks w wielkim mieście (s.) 23.55 Ucieczka z L.A (film USA) 1.35 Star Trek (s.) 2.25 Przepiękna gra 3.20 Okno na podwórze (film USA).

■ TVC 2

6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Wielki Wóz (mag.) 9.00 Blok kursów jęz. 10.00 Klucz (mag.) 10.30 X czyli x razy o kulturze 11.00 Okno na podwórze (film USA) 12.25 Zastępstwo dla Sissi (film czes.) 13.20 PŚ w narciarstwie akrobatycznym 15.10 Gérard Depardieu - Pełnia życia 16.10 Przepiękna gra (s. dok.) 17.10 Czule słowa ciąg dalszy (film USA) 19.15 Euronews 20.00 Legendy teatru: Zamęt na lagunie (teatr) 22.05 Nowe odkrycia w starym Egipcie (s. dok.) 23.00 Noc z Andëlem (pr. rozryw.) 0.30 Wielka muzyka nocna 1.35 Seks w wielkim mieście (s.) 2.05 Wielka muzyka nocna 4.00 Lista przebojów 5.00 Buster Keaton.

■ NOVA

6.25 Teletubisie (s. anim.) 6.55 Pokemon (s. anim.) 7.20 Beyblade (s. anim.) 7.45 Cudowny świat Walta Disneya 8.35 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.25 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.25 Złoty (mag.) 12.00 Dzwonice do TV Nova 12.30 Było nas dziesięciu (film czes.) 14.15 SK Czeskie Budziejowice - AC Sparta Praga 16.35 „Horoskopićny” (pr. rozryw.) 17.35 Dynastia (s.) 18.35 Dallas (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Premiera światowa (pr. rozryw.) 21.40 Sędzia Dredd (film USA) 23.30 Puszek (erot. talk show) 0.10 Dziewczyna z dżungli (film USA) 1.55 Dzwonice do TV Nova 2.20 Złoty 3.35 Było nas dziesięciu (film czes.).

■ PRIMA

8.00 NHL Power Week 8.40 Salon samochodowy 9.20 W lot po świecie (s. dok.) 10.20 Perry Mason (s.) 12.10 Julie Lescaut (s.) 14.05 Moja macocha jest piękna (film USA) 16.05 Prima TV 16.25 Dempsey i Makepeace (s.) 17.20 Powiemy to sobie następnego lata (film czes.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Sprawa dla dwóch (s.) 21.05 Cudowne chwile (film ang.) 22.55 Ich własna liga (film USA) 1.15 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 2.15 Złodzieje (s.) 3.00 Receptariusz dobrych pomysłów 3.50 Ciernie.

NIEDZIELA 29 LUTEGO

■ TVP 1

6.00 W słońcu i w deszczu (s.) 6.50 Europa bez między (mag.) 7.35 Przedszkolandia (s.) 8.00 Papirus (s. anim.) 8.25 Nowe przygody Flippera (s.) 9.10 Lippy & Messy (kurs jęz. ang.) 9.15 Myślisz o kimś? - Wybierz teledysk! 9.35 Songowanie na ekranie (dla dzieci) 10.00 Gamebox 10.30 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 11.10 Siódme niebo (s.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Książki na zimę (mag.) 12.20 Tydzień (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Kuchnia z Okrasa (mag.) 13.30 Kochamy polskie seriale (teleturniej) 14.00 Sprawa Kramerów (film USA) 15.45 Dzika Australia (s. dok.) 16.35 Szept prowincjonalny (mag.) 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Jaka to melodia? (quiz muz.) 17.50 Zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich - Salt Lake 19.55 Wieczorynka 20.10 Wiadomości 20.50 Spełniamy marzenia (mag.) 21.20 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym (s.) 21.50 Thelma i Louise (film USA) 23.55 Wszystko na sprzedaż (film pol.) 1.30 Tango (film anim.) 1.40 Katedra (film anim.) 1.45 Studio - Oscary 2003 2.00 Transmisja uroczystości wręczenia Oscarów 2003.

■ TVP 2

6.55 Zmiennicy (s.) 7.55 Słowo na niedzielę 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Nie tylko dla komandosów (pr. wojsk.) 9.15 Zaproszenie na operę Tristan i Izolda 9.25 Poranek z Amadeusem (koncert) 10.00 Historia Oscara (film dok.) 11.35 Beskidzki smak Podróż kulinarnie Roberta Makłowicza (mag.) 12.05 Dziewczyny z Dzikiego Zachodu (film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Bezludna wyspa (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Święta wojna (s.) 17.30 7 dni świat

(pr. public.) 18.30 Panorama 19.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) 19.30 Futbol (mag.) 20.00 Rok prześcępczy - Kraj się śmieje (pr. rozryw.) 20.55 Ja, alkoholik (s. dok.) 21.25 Anna Dymna - spotkajmy się (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Wstęp do złotej dwunastki oper 22.40 Tristan i Izolda (opera).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Lis Leon (s. anim.) 7.10 Fortele Jonatana Kota (s. anim.) 7.25 Książka dla dzieci (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Kto ty jesteś? Ślązak mały... (pr. public.) 9.00 Teleplotki (mag.) 9.45 Goldie Hawn (s. dok.) 10.10 Wojenna narzeczona (s.) 11.05 Groch i kapusta (mag.) 11.45 Z Wałęsą na rybach (mag.) 12.00 Tele motor sport (mag.) 12.45 Z życia Kościoła (mag.) 13.10 Benefis Bernarda Krawczyka (pr. rozryw.) 13.35 Kanał SF (pr. muz.) 14.00 Klub globtrotera 14.35 Odcienie sukcesu (pr. rozryw.) 15.00 Sprawa na dziś (s.) 15.45 Bliżej natury (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Mowa Polska (teleturniej) 17.15 Książka miesiąca (mag.) 17.35 Teleplotki (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Czerdziestolatek - 20 lat później (s.) 19.50 Koszykówka PZU Polfa Pabianice - Wisła Can-Pack Kraków 20.45 Studio pogoda 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielnym magazyn sportowy 22.40 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Telekurier nocą (mag.) 0.05 Bandyta (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Mop Man (mag.) 7.00 4x4 (mag.) 7.30 Ręce, które leczą (mag.) 8.00 Lochy i smoki (s. anim.) 8.30 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Poplista 10.30 Słoneczny patrol 7 (s.) 11.30 Hulk przed sądem (film USA) 13.30 Gala Top Trendy 2004 (pr. rozryw.) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Buffy - postrach wampirów 2 (s.) 17.30 Bar - złoto dla zuchwałych - gala otwarcia (pr. rozryw.) 18.30 Informacje, Sport 19.05 Bar - złoto dla zuchwałych - gala otwarcia (pr. rozryw.) 20.05 Pensjonat Pod Różą (s.) 21.05 Dzikie (s.) 22.05 13 posterunek (s.) 22.40 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.45 Animaster (mag.) 0.15 Niezła sztuka (mag.) 0.45 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.50 Świat motoryzacji 6.40 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Daleka podróż za domem (s.) 7.30 Bajkowa niedziela 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 10.00 Obiektyw 10.30 Kalendarium (mag.) 10.50 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 11.10 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Wprost (mag.) 12.40 Skarby świata (s. dok.) 12.55 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.50 Gdzie pieniądze pomagają 13.55 Książę bez piątej klepki (bajka) 15.05 Film o filmie: Żelary 15.30 Zwykła opowieść (film czes.) 16.45 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 17.10 Gdzie podziła się ta stara piosenka (pr. muz.) 17.50 Słowo świąteczne R. Dolecka 18.00 Wiadomości 18.10 Everwod (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Prognoza pogody 19.40 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Grzeczny chłopiec (film czes.) 21.31 Pytania Václava Moravca 22.15 Wiadomości 22.20 Bramki, punkty, sekundy 22.25 Losowanie Sportki 22.30 Sędzia (s.) 23.50 Losowanie „10” szczęśliwych 23.55 MI5 (s.) 0.50 Tajemnicze życie wydry 1.40 Nieznajomość nie usprawiedliwia 1.55 Podróżo-mania 2.20 (Na)bierz mnie! 2.45 Stroji nie stroi 3.30 X czyli x razy o kulturze.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.05 Słowo świąteczne 7.10 Teolodzy 7.30 Pod korcem 7.55 Panorama 8.30 Kolory życia 9.30 Olimpiada (s. dok.) 10.00 Przewodnik akwanautów po oceanie (s. dok.) 10.50 Kiedy zdechnie pies (film czes.) 12.20 Pod prąd 12.55 Ziemia nieznana (s. dok.) 13.20 Studio sport 16.40 Synowie Katie Elder (film USA) 18.45 Między biegunami (rep.) 19.10 Euronews 20.00 Wieczór tematyczny: Postacie prawdy - Jan Masaryk: Życie (film dok.) 20.55 W przededniu dziennej śmierci (film dok.) 21.15 Jan Masaryk: Śmierć (film dok.) 22.20 Dograno (sport) 23.05 Carly Simon (film dok.) 0.00 Wycieczka (film jap.) 1.45 Pytania Václava Moravca 2.25 Synowie Katie Elder (film USA).

■ NOVA

5.05 Finist, jasny sokół (bajka) 6.50 Teletubisie (s. anim.) 7.15 Digimon (s. anim.) 7.45 Beyblade (s. anim.) 8.05 Cudowny świat Walta Disneya 8.55 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.45 Diagnoza: Morderstwo (s.) 10.40

Columbo (s.) 12.00 Siódemka (pr. public.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.40 Ślepa miłość (film niem.) 15.25 Wielka Stopa w Afryce (film włos.) 17.30 Dynastia (s.) 18.25 Dallas (s.) 19.20 T-Mobile RENTA 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 „Hogo fogo” (pr. rozryw.) 21.00 Czechy poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 21.55 Odlamki (mag.) 22.20 Tele tele 22.50 24 godziny (s.) 23.40 Gwałt (film USA) 1.45 Siódemka 2.45 Odlamki 3.05 Program TV Nova 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Świat w wojnie (s. dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.35 Walenty Dobrotliwy (film czes.) 11.15 Niedzielnym Receptariusz (mag.) 11.40 Drugi oddech (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. public.) 13.45 Dobra zabawa (pr. rozryw.) 14.30 Głębia (film USA) 16.40 Wielka włóczęga (film USA) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Rejon Wolffa (s.) 20.55 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 21.55 Frantic (film USA) 0.05 Z archiwum X (s.) 0.50 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 2.00 Niedzielną partia 2.40 Niedzielnym Receptariusz 3.00 Świat według Bundych (s.).

PONIEDZIAŁEK 1 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Wronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Budzik (dla dzieci) 9.55 Wilf - pies czarownicy (s. anim.) 10.20 Bez pardonu (s.) 11.05 Mieszkac z wyobraźnią (mag.) 11.25 Mamo, tato - pomóżcie (mag.) 11.45 Kiosk przy Wspólnej (poradnik) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Wójt Roku 2003 - sylwetki 12.40 Plebania (s.) 13.30 Sprawa dla reportera (pr. public.) 14.05 Od osady do miasta (s. dok.) 14.30 Gladiatorzy drugiej wojny światowej (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Plan Marshalla (film hist.) 15.35 Tylko u nas (mag.) 16.00 W cztery oczy (talk show) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyński 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Bezpieczna Jedyńska (mag.) 18.25 Magazyn olimpijski 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Kochany i nienawidzony (film pol.) 21.15 Obrona (teatr) 22.30 Pegaz (mag.) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag.) 23.20 Rozmowy na nowy wiek (pr. public.) 23.50 Natura bestii (film ang.).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Szczęśliwych milionów sekund (s.) 7.40 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.20 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.35 Dla mnie bomba! (pr. rozryw.) 11.25 Beskidzki smak - Podróż kulinarnie Roberta Makłowicza 11.50 Znaki czasu (mag.) 12.15 Rodzina Leśniewskich (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Cena życia (s.) 14.30 Wędrowni przyrodnicze (s.) 15.00 Mandela - żywa legenda (film dok.) 16.00 Panorama 16.25 Na dobre i na złe (s.) 17.20 Emo, Adik, Adaś - To twoja droga (reportaż) 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Zafascynowało mnie prawosławie 19.45 Narciarski przewodnik (mag.) 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kochaj mnie (s.) 21.25 W cieniu Kremla (pr. public.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 997 (mag.) 23.10 Nieproszeni goście (film USA) 0.50 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Wielkie romanse XX wieku (s.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 10.05 Zaproszenie (pr. krajonawczy) 10.45 Sprawa na dziś (s.) 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 12.35 Sprawa Bursztynowej Komnaty (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 14.45 ZUS radzi 15.00 Tylko Kaśka (s.) 15.45 Nasze sprawy w parlamencie 16.00 Z krukiem w herbie (mag.) 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Przegląd gospodarczy (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Sport w TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Sauna (film pol.) 0.40 WuWuA (pr. muz.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Tajne przez poufne (s.) 8.55 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.25 Słoneczny patrol 7 (s.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 12.40 Rosyjska ruletka (teleturniej) 13.10 Benny Hill (pr. rozryw.) 13.45 Yugioh (s. anim.) 14.15 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.45 Dzikie (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Kiepskich (s.) 17.00 Tajne przez poufne (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Tunel (film USA) 23.00 Biznes Informacje 23.20 Interwencja (mag.) 23.40 Bumerang (pr. public.) 0.10 Magazyn sportowy 2.10 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.20 Odbiorca TVC 5.35 Kinobox 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (s.) 9.00 Arabella (s.) 9.30 Film o filmie: Żelary 10.00 Wiadomości 10.05 Co teraz i co potem? (s.) 11.00 Everwood (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.25 Pod prąd 14.00 Wiadomości 14.05 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 14.30 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 14.50 Uśmiechy J. Vétrovca 15.30 Etykieta 15.40 Odbiorca TVC 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Pomagajmy sobie 17.00 Game Page (mag.) 17.15 Pod korcem (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Świat rekordów Guinnessa 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Czarni baronowie (s.) 21.00 Podróżomania 21.35 Wydarzyło się... 21.45 Reporterzy TVC 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Omerta (s.) 0.05 Losowanie „10” szczęśliwych 0.10 Gdzie podziła się ta stara piosenka 0.45 Bananowe rybki 1.15 Kraina z ogniem 1.55 Infiltracja 2.25 Między biegunami 2.45 Wprost 3.25 Poszukiwanie mądrości starości 4.20 „Poprask”.

■ TVC 2

5.05 Między biegunami 5.25 Pytania Václava Moravca 6.10 Wprost 6.40 Wiadomości TVS 6.55 Kalendarium 7.15 Dograno 7.55 Panorama 8.30 Geografia świata (s. dok.) 8.45 Videotlas naszej przyrody (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Przewodnik akwanautów po oceanie (s. dok.) 12.55 Kelly poszukiwana (film USA) 14.20 Gdzie pieniądze pomagają 14.25 Sposzczerzenia z zagranicy (s. dok.) 14.35 MI5 (s.) 15.30 Europa dziś 16.00 Olimpiada (s. dok.) 16.35 Dziennik telewizyjny po latach 16.45 Buły (hokej) 19.35 Sława zwycięzcom 19.50 Wiadomości w jęz. migowym 20.00 Stalin (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Szybkość jako fenomen (s. dok.) 22.05 Dzikie muszle (film holen.) 0.05 Noc, w którą zginęła Diana (film dok.) 0.55 Folkloriki 1.30 Nowe odkrycia w starym Egipcie 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Worldnet 4.00 Blok kursów jęz.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.45 Zagadka na Karaibach (film USA) 11.45 Lekcje gotowania 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.00 Niewiarygodne historie (s.) 13.25 Na południe (s.) 14.15 Kachorra (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Proszę o uśmiech! (pr. rozryw.) 20.50 I.Q. (film USA) 22.40 Życie biurowe (film USA) 0.15 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.).

■ PRIMA

8.00 Seffy zuryskie (s.) 9.05 Skryta namietność (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.55 Prima jazda 11.55 Gorąca linia (film czes.) 13.25 Raymonda każdy lubi (s.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.30 Melrose Place (s.) 16.00 Czarodziejki (s.) 16.30 FC Slovan Liberec - FC Tescoma Zlin 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Inna kobieta (film USA) 21.50 Halifax, psychiatra sądowy (s.) 23.40 Na temat! 23.50 Policja z Palm Beach (s.) 0.40 Katamaran w podróży (film dok.) 1.10 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 2.15 Posterunek policji (s.) 3.00 Świat według Bundych (s.) 3.25 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*Jeśli dla kogoś jeden mój wiersz
tylko promykiem był jesiennym,
nie żyłem daremnie.* H.J.

Dnia 2. 3. 2004 obchodzący swoje 85. urodziny nasz Drogi

śp. HENRYK JASICZEK

8. 12. 2003 minęła 27. rocznica Jego śmierci. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. AL-022

W dniu dzisiejszym obchodzący 92. urodziny nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek i Wujek

śp. JÓZEF KAWULOK

Za dobroć serca, miłość i ofiarność jesteśmy Ci wdzięczni. O cichą modlitwę i chwilę wspomnień proszą za wszystkich, którzy Go znali, żona, córki i synowie z rodzinami. GL-097

*...czas płynie jak woda
unosząc z sobą tamte dni...*
2 marca minie pierwsza bolesna rocznica śmierci

śp. ALOJZEGO KLUZA

emerytowanego dyrektora szkoły w Milikowie. Tych, którzy znali jego szlachetne serce, o chwilę wspomnień proszą żona, córka i syn z rodzinami. GL-095

*Ludzie odchodzą, lecz wdzięczność
i wspomnienia zostają...*

Dnia 1 marca przypominamy sobie bolesny fakt odejścia naszej Koleżanki, kierowniczkę zespołów tanecznych „Łączka” i „Bystrzyca”, długoletniej nauczycielki bystrzyckiej szkoły

śp. mgr MARII PODZEMNEJ

Jej praca, dorobek artystyczny oraz szlachetne serce nie pozwolą nam zapomnieć o Niej. Dyrekcja, grono pedagogiczne i uczniowie PSP Bystrzycy. GL-091

Dnia 1. 3. 2004 minie pierwsza rocznica zgonu naszej Kochanej Małżonki, Siostry, Matki, Babci, Cioci

śp. MARII PODZEMNEJ

O chwilę cichych wspomnień prosi rodzina. GL-090

Go w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Kariera Artura Ui (28, godz. 17.30, grupa D).

Go w kinach

KARWINA - Centrum: Mali agenci 3D (28, 29, godz. 15.30), Skazani na siebie (28, 29, godz. 20.00, 1, godz. 17.45), Duża ryba (28, 29, godz. 17.45, 1, godz. 20.00), **Reflex:** Cwany Filip (28-1, godz. 17.00, 20.00), **CZ. CIESZYN - Central:** Gdzie jest Nemo? (28, godz. 15.00), „Jak bąsni nie- trącej nadjeżdża” (28, 29, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Władca pierścieni: Powrót króla (28-1 godz. 16.30, 27, godz. 16.30, 20.00), Solaris (26, godz. 20.00), **BYSTRZYCA:** Snowboarder (28, godz. 18.00).

Go na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Go w terenie

PTTS „BŚ” - rejon Cz. Cieszyn oznajmia swoim członkom, żeby swoje

Dnia 29. 2. 2004 mija 16. rocznica kiedy nas na zawsze opuścił

śp. PhDr GUSTAW PYSZKO

z Mostów k. Jabłonkowa. Z miłością i szacunkiem wspominają żona oraz synowie z rodzinami. AD-032

*Choć lata mijają i wszystko dzieli nas,
boleść w sercach została, której nie zgoi czas.*

Dnia 29. 2. 2004 mija 8. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Dziadka, Brata i Zięcia

śp. RUDOLFA SKWARY

z Trzyńca. O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi. AD-023

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, znajomym, sąsiadom za wyrazy współczucia, kwiaty, wieńce i udział w pogrzebie naszego Drogiego

śp. WIKTORA WENDZLA

Dziękujemy tą drogą również ks. St. Jochymkowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. Zasmucona rodzina. AD-034

Serdeczne podziękowania składamy wszystkim licznie zebranym, którzy przyszli pożegnać się z naszą Drogą Zgasłą

śp. HELENĄ KLUS

Szczególnie podziękowanie składamy ks. bp. Niedobie za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego, jak również p. Irenie Zawada, p. Józefowi Podoli i p. Marcie Veit za upiększenie obrzędu swoim śpiewem. Zasmucona rodzina. GL-098

Pan dał, Pan wziął...

Z bólem w sercu zawiadamiamy krewnych i znajomych, że dnia 26. 2. 2004 zakończyła swą doczesną pielgrzymkę nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Ciocia, Szwagierka, Krewna i Znajoma

śp. MELANIA MICHNIK

z Czeskiego Cieszyna. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 1. 3. 2004 o godz. 14.30 z Kościoła Ewangelickiego Na Niwach w Cz. Cieszynie do krematorium. W smutku pogrążona rodzina. GL-099

sprawy organizacyjne lub turystyczne załatwiali u swojego rejonowego p. Karola Guńki, Nábřeží Svobody 20, Cz. Cieszyn, tel: 558 712 042.

CZ. CIESZYN - Zrzeszenie Śpiewa-czo-Muzyczne PZKO zaprasza preze-sów i dyrygentów chórów na omó-wienie aktualnych problemów i zadań w śpiewactwie. Spotkanie odbędzie się w środę 3. 3. o godz. 16.00 w hotelu „Piast” (salka nr 112, 2. piętro). Zebranie zarządu ZSM już o godz. 15.00.

▲ Biblioteka przy ul. Ostrawskiej zaprasza 2. 3. o godz. 18.00 na wykład R. Virta pt. „Buddyzm Diamentowej Drogi”.

HAWIERZÓW SUCHA - zarząd MK PZKO zaprasza 28. 2. o godz. 17.00 na II Bal Papuciowy do świetlicy koła. Do tańca przygrywa duet p. Wałacha. Zapewniony smaczny bufet domowy.

▲ MK PZKO (Klub Panów w Najlep-szych Leciech) zaprasza serdecznie 1. 3. o godz. 15.00 do świetlicy PZKO na spotkanie klubowe.

ORŁOWA MIASTO I ŁAZY - MK PZKO zaprasza 6. 3. o godz. 15.00 do świetlicy w Zimnym Dole na zebranie sprawozdawcze.

BOGUMIN - Klub Kobiet zaprasza 1. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO na tradycyjne spotkanie.

WĘDRYNIA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza członków i sympaty-ków na kolejne spotkanie 2. 3. o godz. 15.00 w Czytelni.

BYSTRZYCA - Klub Seniora przy MK

PZKO zaprasza członków i sympaty-ków 3. 3. o godz. 17.00 do Domu PZKO na dyskusję na temat zdrowia. **STONAWA** - MK PZKO zaprasza 6. 3. o godz. 15.00 do sali Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze połączone z obchodami Święta Kobiet. W progra-mie wystąpi chór MK PZKO „Stona-wa”. Kiermasz książki fy Bronisława Ondraszka połączona ze sprzedażą. **OLBRACHCICE** - MK PZKO urządza 6. 3. o godz. 16.00 w Domu PZKO uro-czyste spotkanie z okazji Święta Kobiet. Zapraszamy panie i panów, członków i sympatyków naszego MK. Gość spotkania T. Filipczyk.

KARWINA - na „Koncert chórów kameralnych” 7. 3. o godz. 15.00 do Podstawowej Szkoły Artystycznej zapraszają „Alaudae” (Gimnazjum Karwina, dyr. dr L. Kalina), „Amici Cantionis Antiquae” (PTA Ars Musica, dr L. Kalina) oraz „Dźwięczek” (MK PZKO Karwina Raj, dyr. mgr J. Malinka).

TRZYNIEC - Stare Miasto, zarząd MK PZKO zaprasza serdecznie 4. 3. o godz. 16.30 do świetlicy Koła na Wieczór Świąteczny. W programie prelekcja Doc. RNDr. Tadeusza Siwka, CSc., pt. „Izrael”.

▲ MK PZKO Osiedle zaprasza 4. 3. o godz. 18.00 do Domu PZKO im. A. Wawroza na spotkanie Klubu Dyskusyjnego „Forum”. Temat „Służba zdrowia”. Z R. Suchankiem dyskutować będzie inż. J. Ferenc, dyrektor szpitala Trzyniec Sosna, inż. J. Noga, dyrek-

tor d/s zarządzania Hutniczej Kasy Chorych (HZP), Pharm. L. Branny, przewodniczący Powiatowej Izby Aptekarskiej we Frydku - Mistku.

PZKO - informuje, że w dniach 27-31. 5. jest organizowana wycieczka do Wilna i okolicy. Zgłoszenia do 31. 3. wraz z zaliczką 2000 Kc są przyjmowane w sekretariacie ZG PZKO Cz. Cieszyn, Stfelníční 28. Tam można otrzymać również program wycieczki. Tel: 558 711 582.

Go za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Men-nicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa „Koi jaki jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - DUŻA GA-LERIA: do 29. 2. wystawa „Beskid Śląski” w malarstwie Pawła Wałacha.

▲ **BIAŁA GALERIA:** do 28. 3. wysta-wa obrazów R. Filipowej. Otwarte po-pt: 9-15.

▲ **„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat:** do 29. 2. wystawa „Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie: 9-18.

SALA MÁNESA, DK Karwina: do 12. 3. wystawa Stanisława Zormana „Anomalia drewna”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 12. 3. Międzynarodowa wysta-wa słowackich artystów Gity i Petra Matisów. Otwarte po-pt: 10-16.

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIA-TOWE, Karwina: wystawa fotografii Aleša Milerskiego. Otwarte po, śr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8.00-14.30

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Stfelníční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

Moja ulubiona książka

W ramach ogólnopanstwowej akcji *Marzec - miesiąc internetu* Związek Bibliotekarzy i Pracowników Informacyjnych RC ogłasza ankietę na najbardziej ulubioną książkę w naszym kraju pn. *Moja książka*.

Jak podają organizatorzy, pod pojęciem ulubionej książki należy rozumieć tytuł, do którego czytania chętnie wracam lub który polecił(a)bym przyjacielom, książkę, która zmieniła moje życie, o której nie mogę zapomnieć lub która wprowadziła mnie w inny świat, a także książkę, którą

zabrał(a)bym na wyspę bezludną.

Wstępne wyniki, czyli spis 200 najbardziej ulubionych książek, zostaną ogłoszone na konferencji prasowej z okazji zakończenia akcji *Marzec - miesiąc internetu* 7 kwietnia br. Tytuł książki cieszącej się największym powodzeniem wśród czytelników naszego kraju poznamy jednak dopiero w październiku, w ramach Tygodnia Bibliotek.

Ankieta w wersji elektronicznej będzie dostępna od 1 marca br. na stronach www.mojekniha.cz. (sch)

Ostatni spektakl

CZ. CIESZYN (hs) - Dzisiaj o godz. 17.30 na scenie Teatru Cieszyńskiego widzowie będą mieli możliwość po raz ostatni obejrzeć inscenizację *Kariery Artura Ui* w reżyserii dyrektora Sceny Polskiej **Bogdana Kokotka**. W przedstawieniu pojawia się prawie cały zespół Sceny Polskiej poszerzony o dwóch aktorów Sceny Czeskiej.

Kariera Artura Ui napisana przez

Bertolta Brechta w okresie zawieruchy wojennej w 1941 r. jest dziełem ponadczasowym. W czasach Brechtowi współczesnych odbierana była nie tyle jako sztuka aluzyjna, co wręcz jako kronika życia Hitlera. Czeskocieszyńska realizacja natomiast zawiera w sobie wiele odnośników do współczesnej sytuacji społeczno-gospodarczej.

! NIE PRZEGAP WYJĄTKOWEJ OKAZJI !

Uwaga przedsiębiorcy i firmy

Zachęcamy do korzystania z **GŁOSU LUDU** przy propagacji państwa produktów i usług.

Sezonowa obniżka cen reklam i ogłoszeń komercyjnych.

Możliwość zniżki przy powtórzeniu ogłoszenia.

Opracowanie graficzne na podstawie wskazówek klienta

Zapraszamy do redakcji **GŁOSU LUDU** w Czeskim Cieszynie przy ul. Komenského 4 (kompleks budynków Zespołu Szkół Rolniczych).

Telefon: 558 731 766

Fax: 558 740 044

e-mail: info@glosludu.cz

Konkurs na pamiątniki i wspomnienia

Redakcje czasopism Polskiego Związku Chórów i Orkiestr *Życie Muzyczne* i *Śpiewak Śląski* oraz Śląska Biblioteka Muzyczna w Katowicach ogłaszają konkurs na pamiątniki i wspomnienia entuzjastów społecznego ruchu śpiewaczego. Mogą w nim wziąć udział osoby w jakikolwiek sposób związane z tym ruchem społeczno-kulturalnym.

Celem konkursu jest przedstawienie bezpośrednich relacji śpiewaków - amatorów, dyrygentów, kompozytorów i działaczy na temat roli i losów chórów, oraz ich uczestnictwa w życiu śpiewaczo-muzycznym: europejskim, polonijnym i krajowym (w tym pod auspicjami Polskiego Związku Chórów i Orkiestr, a tym samym i zaolziańskiego Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego, które stało się pierwszym, samodzielnym Oddziałem Zagranicznym Polskiego Związku Chórów i Orkiestr).

Pamiątniki i wspomnienia mają ilustrować bogate dzieje amatorskich zespołów śpiewaczych, również m.in. ich współpracę z profesjonalnymi instytucjami artystycznymi, udział w kształtowaniu światowego chrześcijaństwa i budowaniu wizji Lepszego Świata - bez względu na podziały społeczne, polityczne, narodowościowe i wszelkie inne, lub wykazać nieskutekność na tym polu. Mile będą widziane opisy dokonań i niezapomnianych przeżyć z chórami całych rodów i rozśpiewanych i muzykujących rodzin. Czy rzeczywiście pracę w chórach uznać można za sposób na życie? Co daje ludziom zbratanie ze śpiewem i muzyką?

Prace konkursowe przechodzą na własność organizatorów. Najlepsze z nich sukcesywnie - w miarę ich napływania - drukowane będą w *Życiu Muzycznym* i *Śpiewaku Śląskim* (aż

do ogłoszenia wyników podpisane tylko godłem), lub klasyfikowane będą do wydania w planowanej publikacji zwartej.

Prace konkursowe podpisywać należy godłem i dołączyć do nich oznaczoną tym samym godłem zalakowaną kopertę zawierającą imię i nazwisko oraz adres autora. Prace oceniane będą pod kątem wykorzystania ich na łamach czasopism i w samodzielnych publikacjach. Nie ogranicza się objętości prac. Autorzy najlepszych prac uzyskają nagrody pieniężne.

Prace należy wysyłać na adres: Biuro Życia Muzycznego i Śpiewaka Śląskiego, ul. Słowackiego 12, 40-093 Katowice. Termin zakończenia konkursu: 30 czerwca 2004 r.

Zachęcamy zaolziańską brać śpiewaczą do udziału w tym ciekawym konkursie. **JÓZEF WIERZGON**

le heca!

Dwie agrafki idą przez pustynię.
- Gorąco mi.
- To się rozpęniej.

* * *

Przychodzi krasnoludek do apteki:
- Poproszę aspirynę.
- Zapakować?
- Nie, poturłam.

* * *

W sklepie spożywczym oburzony klient mówi do ekspedientki:

- Zapłaciłem za pięć cytryn, a pani mi zapakowała tylko trzy!

- Dwie były zepsute, to po co miałam je pakować?

* * *

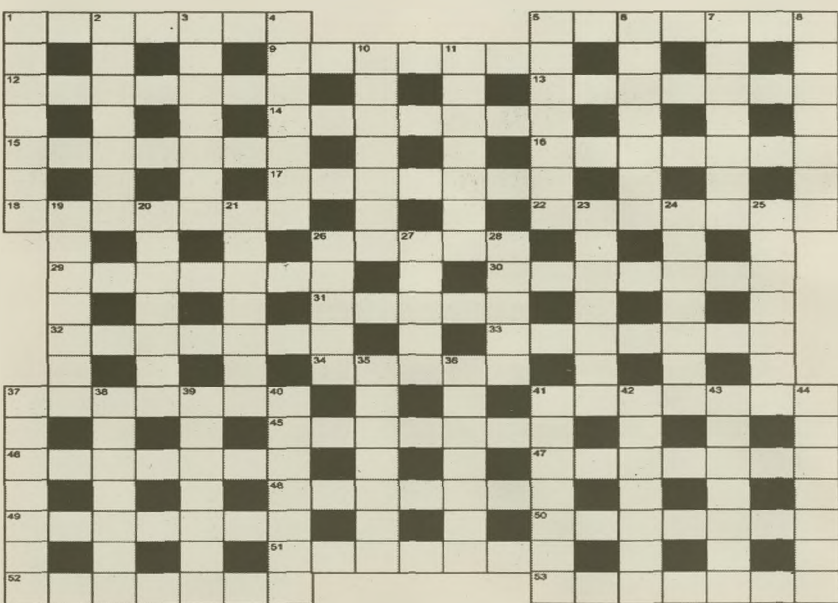
Polonista pyta żonę:
- Kochasz mnie, najdroższa?
- Oczywiście.
- Całym zdaniem proszę!

Krzyżówka

Poziomo: 1. sycylijska metropolia, 5. obyć na niej sprawy nie miał, 9. staw zabagniony, 12. w archipelagu Cyklady go znajdziesz, 13. cerber też nim jest, 14. Bella wślawił, 15. czeka na swoją Dostojewską?, 16. stan z Jonesem, 17. przewiewna maszyna, 18. rejon ci najbliższy, 22. okowy, 26. nieco sztywny jedwab, 29. bitwa, czyli walka zbrojna, 30. do macicy uchodzi, 31. jednego boga preferuje, 32. farmer, 33. w ZSRR samoloty konstruował, 34. modny starość, 37. poświadczenie dawne, 41. czaj z niego, 45. bywa nieznan, 46. beztlenowiec, 47. do niesienia, 48. poziom ci określi, 49. stolica Grigorija z *Rudego*, 50. morska lub oceaniczna, 51. dynia jadalna, 52. rymy warte rozwijania, 53. uroczysta do zaśpiewania.

Pionowo: 1. zamiast fortepianu

w M2, 2. w *Psie ogrodnika* służył, 3. tam myto pobierano, 4. goryle VIP-a, 5. sporty wodne uprawia, 6. lelek, 7. stan najwyższej szczęśliwości, 8. rarytasy z tropików, 10. 9 lutego świętuje, 11. produkt ekstrakcji, 19. Starszych Panów, 20. w Ameryki Łacińskiej mieszka, 21. gleba podskibiem zwana, 23. sąsiadka Europejki, 24. fragment szczupaka, 25. przesyłkę wysła, 26. niezniszczalne auto z Koprzywnicy, 27. miłostka, 28. mongolskie województwo, 35. jezioro odmładza, 36. dwudziesty w alfabecie, 37. ze słynną świątynią Ozyrysa, 38. przeżroczysta na zasłony, 39. na tartaku ją załatwisz, 40. planszą można ją nazwać, 41. do pożaru śpiszy, 42. mutacje genów wywołuje, 43. Złoty, Rajdy i Cielaf organizuje, 44. dźwigną handlu ogłoszona. **Opr. JO**

Rozwiązania krzyżówki z 21. 2. 2004

Poziomo: 1. DEDAL, 5. POWAB, 9. POBYT, 12. AWIZO, 13. RAISA, 14. ILION, 15. MAŁPA, 16. SAMBA, 17. CZOŁO, 18. HAREM, 19. KOBRA, 22. STAMM, 25. OSOBA, 28. KONTO, 30. ASTER, 33. REALIA, 34. REJ, 36. ULOTKA, 37. LARYNGOSKOP, 38. ANTONI, 39. AON, 40. ILUZA, 41. FREUD, 44. ELANA, 47. HAUST, 50. KOBZA, 52. PANTON, 55. ODZEW, 56. GABKA, 57. ROWER, 58. ISUZU, 59. LARGO, 60. BÓJKA, 61. NAŁOT, 62. AORTA, 63. LOTWA, 64. OHYDA. **Pionowo:** 1. DRINK, 2. DZIÓB, 3. LANCA, 4. KIMONO, 5. POMOST, 6. WOŁGA, 7. BRAHMS, 8. PIERZE, 9. PASMO, 10. BAMBO, 11. TRAWA, 20. OCEANIA, 21. ROLMOPS, 23. TORNADO, 24. MAJONEZ, 26. SKORUPA, 27. BAKOJAD, 28. KALIF, 29. NORGE, 31. TAKSA, 32. RUPIA, 35. EGO, 42. ROZEJM, 43. UKWIAŁ, 45. LAGUNA, 46. NOBILE, 47. HARFA, 48. UTWÓR, 49. TORBA, 51. BIUST, 52. PALTO, 53. NARTY, 54. ANODA.

Wydarzenia Sportowe

JIRÍ KEKRT, TRENER SZCZYPIORNIŚTÓW BANIK KARBINA:

Nastroje się poprawiły

Szczyplornicł Banika Karwina stracił w ostatnich kolejkach Interligi przodownictwo w tabeli. Stało się tak za sprawą wysokiej przegranej na parklecie Powaskiej Bystrzycy, po której karwinacy spadli z obłoków na ziemię. Zespół wprowadził doznał w tym roku kolejnego znacznego osłabienia, bolesna jest zwłaszcza strata dwójki reprezentantów Michała Brúny i Tomáša Heinza, niemniej Banik wciąż należy do głównych pretendentów do zwycięstwa w tym sezonie. Ekspert faworyzujący co prawda ubiegłorocznego mistrza, Radegast Frydek-Mistek, ale w rundzie play off wszystko może się zdarzyć. Karwinacy mają już zapewniony udział w gronie czterech najlepszych czeskich zespołów Interligi, a po niedzielnym zwycięstwie 28:15 nad Allriskiem Praga znów powrócił do walki o foteł lldera. Objąć ponownie prowadzenie w tabeli mogą karwinacy już jutro. W 23. kolejke Banik zmierzy się na wyjeździe właśnie z Frydkiem Mistklem. Będzie to pojedynek pierwszego z drugim zespołem, obie drużyny zdobyły po 34 punkty. Przed jutrzejszym arcyważnym meczem poprosiliśmy o rozmowę trenera Banika Karwina - Jiřego Kekrta.

Panie trenerze, w zespole panuje chyba dobra atmosfera po niedzielnym łatwym zwycięstwie nad Allriskiem?

Naszym młodym chłopakom samopoczucie poprawia każda wygrana. Co prawda Allrisk nie był tym razem groźny, ale po fatalnym występie w Powaskiej Bystrzycy wszystkim potrzebne było to zwycięstwo. Dzięki niemu nastroje wyraźnie się poprawiły.

Co szykuje zespół na Frydek-Mistek?

W pierwszym rzędzie musimy sobie uświadomić, iż nie jesteśmy już głównymi faworytami Interligi. Dla młodych zawodników to może być w pewnym sensie ulga, będą grać z mniejszym stresem. W niedzielnym meczu z Frydkiem-Mistkiem najważniejsze będzie to, by nie zagapić się w pierwszych fragmentach spotka-

nia. Właśnie w ten sposób, z powodu braku koncentracji od pierwszych minut, straciliśmy punkty z Trnavą i Powaską Bystrzycą.

W składzie Radegasta nie zabraknie nie tak dawno jeszcze pańskich podopiecznych - Michała Brúny i Tomáša Heinza. Dla nich będzie to z pewnością bardzo ważny mecz...

Frydek-Mistek eksperci pasowali do roli króla tegorocznego sezonu i to właśnie gospodarze muszą potwierdzić rolę faworyta w tej konfrontacji. Jestem optymistą, bo po rozmontowaniu Allrisku czuję, że najgorsze już za nami. Frydek-Mistek dysponuje obecnie bardziej doświadczonym zespołem, ma kilka niekwestionowanych gwiazd, ale o sukcesie w piłce ręcznej decyduje gra całego zespołu. Karwina przechodzi obecnie etap budowania

nowej drużyny. Od zeszłego roku stawiamy na naszą młodzież i plony tej pracy, moim zdaniem, już niedługo zbierzemy.

Wciąż brakuje wam kontuzjowanego Kamila Heinza. Kiedy kibice Banika mogą spodziewać się jego powrotu na parkiet?

Jestem zdania, iż Kamil musi być w stu procentach zdrowy. Nie ma sensu na siłę przyspieszać jego rekonwalescencji. To zawodnik reprezentujący wysoki poziom i nie chciałbym w żadnym wypadku pochoptnymi decyzjami zniszczyć mu dalszej kariery. Brakuje nam zresztą nie tylko Kamila Heinza. Uraz leczy również René Vašek i Roman Konečný (ten ostatni doznał obrażeń podczas pożaru karwińskiej dyskoteki - przyp. J. B.).

Rozmawiał JANUSZ BITTMAR

MŁODZIEŻOWE MRC W ZAPASACH

Cztery medale dla Huty Trzynieć

W trzynieckiej hali Stars walczyli w ubiegły weekend najlepsi młodzi zapaśnicy RC. Drużyna Huty Trzynieć od wielu lat należy do ścisłej krajowej czołówki, tym razem jednak medale młodzieżowych

mistrzostw RC gospodarze wywalczyli tylko w najmłodszej kategorii. W prestiżowym gronie juniorów Huty Trzynieć zabrało na podium.

- Nasi juniorzy wbrew oczekiwaniom wypadli nieco słabiej - stwierdził trener Jiří Franěk.

Fot. ROMAN BASELIDES

- Cieszymy się jednak z sukcesu najmłodszych zapaśników, tam zdobyliśmy po cztery medale - dodał trzyniecki szkoleniowiec. Złoto wywalczył Lukáš Dobšík, brąz przypadł trójce Michał Heczek, Lukáš Kucharčík i Patrik Slíva. - To przyszłość naszego klubu, przynajmniej w tej materii powiało optymizmem - zakończył Jiří Franěk. W młodzieżowych mistrzostwach RC najwięcej medali wywalczyły ekipy Chomutowa, Olympu Praga i Jihlavy.

(jb)

Sport Polski

GROCLIN PRZEGRZAŁ Z BORDEAUX - Skoncentrowany trzeba być do końca, a o tym zapomnieli w końcówce moi piłkarze - powiedział szkoleniowiec piłkarzy Groclinu Dušan Radolský po przegranej przez jego podopiecznych 0:1 meczu z Girondins Bordeaux w III rundzie Pucharu UEFA.

- Jeżeli są doliczone minuty i widać, że w akcjach ofensywnych nie wszystko wychodzi, to trzeba bronić wyniku. W pierwszej połowie opanowaliśmy boisko, grając sporo czasu na połowie przeciwników. Było dużo spalonych z naszej strony, ale zakładaliśmy ofensywną grę. Sporo podań adresowano do Rasiaka i Moskały, a potem Sikory. Takie były założenia taktyczne, ale Rasiak i Sikora nie wykorzystali tego - wyjaśnił trener - Słabiej zagrała pomoc. Początki rundy wiosennej są zawsze trudne, a mamy przecież dopiero luty. Oczywiście to nas nie tłumaczy, bo bardzo chcieliśmy wygrać i wal-

czyliśmy. Potrafimy grać na wyjeździe i liczę, że zagramy tam lepiej i mimo przegranej na własnym boisku potrafiemy na stadionie rywali zmobilizować się - dodał Radolský. Rewanż w najbliższą środę w Bordeaux.

TRÓJKA POLAKÓW W SALT LAKE CITY. Adam Małyśz, Marcin Bachleda i Wojciech Skupień będą reprezentowali Polskę podczas zawodów Pucharu Świata w skokach narciarskich, które dziś i jutro odbędą się w Salt Lake City. Tym samym za Oceanem zabraknie Wojciecha Tajnera oraz Mateusza Rutkowskiego, pomimo, że mistrz świata juniorów bardzo dobrze wypadł w drużynowym konkursie MŚ na „mamuciej” skoczni w Planicy. Sztab szkoleniowy jednak już wcześniej zapowiadał, że Rutkowski odpocznie od tych konkursów i być może wystartuje w zamykającym sezon Turnieju Skandynawskim. Zgodnie z wcześniejszymi

zapowiedziami Apoloniusz Tajner został w kraju. Kadre poprowadzą tym razem trenerzy Piotr Fijas i Jan Szturc.

GÓRNIK WE WŁOSZACH. Przebywający na zgrupowaniu we Włoszech Górnik Zabrze przegrał w sparingowym meczu z Brescią 0:1 (0:0). W przeszłości w barwach Brescia Calcio w Serie A występował obecny właściciel klubu z Zabrza Marek Koźmiński.

KRĘŻEŁOK 12. W DRAMMEN. Janusz Krężelok (AZS AWF Katowice) nie zdołał awansować do półfinału i zajął 12. miejsce w zawodach Pucharu Świata w biegach narciarskich w sprincie (styl klasyczny) w Drammen. We wtorek Krężelok triumfował w innym norweskim mieście - Trondheim w stylu dowolnym. Polak w biegu ćwierćfinałowym zajął trzecią lokatę, przegrywając walkę o - premioną awansem - drugą pozycję o 0,3 s. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Poezją można się bawić **str. 3**

Wierzę w magię w teatrze **str. 4**

Kutza zapasy ze Śląskiem **str. 5**

Derby dla Frydku-Mistku **str. 8**

WTOREK
2 MARCA 2004
NR 26
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Podróż Maji (Julia Polok) zakończona została w Kralnie Elfów (Promyk - król Elfów: Tadeusz Martynek). Dobroć i piękno zwyciężyło, jak to w bajkach bywa.
Fot. BARBARA GLAC

TRWAJĄ POLONIJNE ZIMOWE IGRZYSKA OLIMPIJSKIE

Emocji nie brakuje

SZCZYRK (man) - Blisko 500 Polaków, mieszkających na co dzień w 19 krajach, w tym również 37 sportowców z Zaolzia, przyjechało na Polonijne Zimowe Igrzyska do Szczyrku. Odbywająca się co dwa lata impreza przebiega w Beskidach już po raz trzeci.

Sobotnia uroczystość otwarcia Igrzysk odbyła się na estradzie Skaliste w Szczyrku. Rozpoczął ją kolorowy korowód delegacji poszczególnych państw, który przeszedł spod Urzędu Miejskiego pod estradę. Tam przebiegła sama uroczystość transmitowana na żywo przez TV Polonia. Jak na prawdziwe igrzyska przystało, zapłonął okazały, olimpijski znicz. Na scenie pojawili się m.in. Zespół Pieśni i Tańca Śląsk, Trebunie Tutki oraz Andrzej Cierniewski, a z estrady zabrzmiały słowa

z pieśni *Gaude Mater Polonia*. Uroczystość zakończyła się imponującym pokazem ognia sztucznych. Zawody potrwać do jutra, poszczególnie konkurencje są rozgrywane w Wiśle, Szczyrku i Cieszynie. Zawodnicy rywalizują w narciarstwie alpejskim, carvingu, biegach narciarskich, saneczkarstwie, łyżwiarstwie oraz biathlonie. Odbywają się także imprezy integracyjne, spotkania z polskimi olimpijczykami, Forum Polonijne itd.

OBWODNICA POPROWADZI PRZEZ CENTRUM WSI

Cofną zakaz zabudowy

GRODEK (kor) - Nowa dwupasmowa droga szybkiego ruchu 1/11 będzie w centrum wioski. Powstanie w ramach modernizacji kolei i będzie częścią tzw. korytarza komunikacyjnego. O przyjęciu tzw. centralnej wersji gródeckiego odcinka obwodnicy zdecydował samorząd w ub. tygodniu. Jak poinformował GL wójt Pavel Tomčala, szosa pobiegnie bliżej nowego torowiska, niż obecna główna droga.

- W związku z tym zwróciliśmy się do Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie z prośbą o usunięcie z planów

zagospodarowania przestrzennego Beskidów dwóch innych wariantów gródeckiej obwodnicy, zachodniego i wschodniego - mówi P. Tomčala. - Rozważano bowiem także możliwość poprowadzenia drogi przez inne części wsi i te dzielnice objęte zostały zakazem budowania nowych domów. Dzięki przyjęciu przez nasz samorząd i inwestorów wersji centralnej zakaz mógłby być odwołany.

Budowa gródeckiego odcinka obwodnicy ruszy najwcześniej w 2007 roku.

PLACÓWKI MŁODZIEŻOWE ORGANIZUJĄ ZAJĘCIA DLA UCZNIÓW

REGION (wak) - Na obozy i zimowiska podczas ferii wyjeżdża coraz mniej dzieci. Nieliczni uczniowie mogą też liczyć na gościnę u rodziny. Zdecydowana większość zostaje w domach, a wolny czas spędza nie opuszczając swojej dzielnicy. Dla nich przede wszystkim przeznaczone są zajęcia organizowane przy świetlicach środowiskowych, placówkach młodzieżowych, domach kultury i bibliotekach.

- Dokładne informacje zawierające adresy miejsc, w których można ciekawie spędzić ferie już jakiś czas temu trafiły do szkół, a także domów kultury i młodzieży. Tam też można wypytać o wszelkie szczegóły - informuje Lucie Balcarowa, rzecznik prasowy bogumińskiego ratusza. Przypomnijmy, iż mali bogumińskianie mogą wziąć udział (w środę o godz. 15.00) w turnieju gier komputerowych, a w niedzielę (od godz. 10.00) zagrać w scrable. Do końca tygodnia na Stadionie Zimowym w parku P. Bezruča, można też pojeździć na łyżwach.

- W tym roku nie organizujemy tradycyjnego obozu podmiejskiego, gdyż sporo dzieci skorzystało z naszej oferty i wyjechało na półkolonie do Rzeki i miejscowości Krásná - powiedział GL Bronisław Drobný, dyrektor karwińskiego MDDiM Juventus. - Młodzież, która zostanie w

Ferie bez nudy

mieście może jednak skorzystać z kilku naszych salek i zagrać np. w tenisa stołowego, bilard czy strzałki. Placówka otwarta jest w dni powszednie w godz. od 8 do 16.30.

Obozy podmiejskie dla młodych mieszkańców Hawierzowa zorganizowały - Miejski Dom Dzieci i Młodzieży oraz Ognisko Młodych Techników. W tej pierwszej placówce cały tydzień przebiegać będzie pod hasłem Zabawy ze zwierzętami, w drugiej można skorzystać m.in. z

zajęć plastycznych: nauki batikowania, malowania wydmuszek czy warsztatów ceramicznych. Sportowcy mogą w tym czasie (do godz. 19.00) pojeździć za darmo na łyżwach na dwóch sztucznych lodowiskach (koło szkół podstawowych przy ul. gen. Swoobody i Jedlovej).

Poza tym można w czasie tygodnia ferii zwiedzić wystawy, m.in. koronek (DK im. L. Janáčka), pójść do kina lub obejrzeć dwa spektakle w wykonaniu teatrów amatorskich Tom i Jeff oraz Kruh (w DK im. Bezruča).

Bogaty program wakacyjny przygotowało orłowskie Centrum Wolnego Czasu Kotwica. - Placówka otwarta jest dla wszystkich dzieci, które nie wyjechały na ferie i nie chcą się nudzić - mówi Nataša Cibulkowa, rzecznik prasowy UM. - W ciągu sześciu dni w tygodniu mogą uczestniczyć w zajęciach sportowych oraz grach i zabawach, poserfować w Internecie, lub skorzystać z warsztatów o rozmaitej tematyce.

W BYSTRZYCY ZAPANOWAŁA TEATRALNA WIOSNA

Maja i żabie intrygi

BYSTRZYCA (bag) - Prawie 80 uczniów bystrzyckiej PSP z dużym wdziękiem wcieliło się w postacie bajkowe wzorowane na motywach baśni H. Ch. Andersena Calineczka.

W ramach przebiegających w tym roku szkolnym obchodów 220-lecia istnienia szkolnictwa polskiego w Bystrzycy, 105 lat od położenia kamienia węgielnego pod budowę najstarszego stojącego gmachu i 80 lat szkoły wydziałowej, a także z okazji Dnia Babci i Dziadka, wystawiono tu w sobotę 28. 2. w starej sali gimnastycznej przedstawienie pt. *Maja*. Na scenie zaroilo się od światełków (przedszkolacy), myszek i zajączków, nietoperzy, a przede wszystkim żabek. Nie brakło też kwiatków, elfów i wichrów, które zawirowały w tańcu. Piękna oprawa muzyczna Andrzeja Macoszka, a także wspaniałe kolorowe stroje, które z dużym poświęceniem wykonały mamy, ale też i tatusiowie (pomysłowa konstrukcja pajęczyny dla pani Pajączek - Agata Hrycek) zachwyciły

licznie zgromadzoną publiczność, wśród której zasiadła też wójt gminy Anna Konderłowa.

Piękna i delikatna *Maja* (Julia Polok), dzięki pomocy wspaniałej *Mądraliny* (Anna Walach), uniknęła zamiarom *Żabiny* (Izabela Czernek) wyswatania jej z leniwym i naiwnym synem *Szerokogębiem* (Przemek Lisztwan) i uwięzienia w błotnistym świecie. Dzięki *Jaskółce* (Zuzana Konderla) udało jej się też uciec z podziemnego świata *Myszki* (Małgorzata Michejda) i *Kreta* (Robert Klimek) i dotrzeć do dobrego *Promyka* (Tadeusz Martynek), króla Elfów. Zwyciężyła dobroć i piękno!

Pani dyrektor Wanda Tomčala wysoko oceniła efekt pracochłonnych przygotowań do spektaklu, w kuluarach nie szczędono słów zachwytu. Ogromny wkład pracy gromada pedagogicznego, zwłaszcza pani reżyser *Barbary Kaleta*, doskonała gra aktorska dzieci, nagradzane były gromkimi oklaskami i wybuchami śmiechu. Radosna atmosfera teatralnego popołudnia zachowana została na kasecie wideo.

Pogoda

WTOREK - Zachmurzenie duże z opadami śniegu. Temperatura w dzień od 0 do 4 st.C, nocą od -3 do -7 st. C. Wiatr płn.-zach. 3-7 m na sek. **ŚRODA** - Zachmurzenie umiarkowane z lokalnymi opadami śniegu, później przejaśnienia. Temperatura w dzień od 1 do 5 st. C., nocą od 1 do -3 st. C. Wiatr płn. 3-7 m na sek.

Na jednym z dwu osiedlowych lodowisk hawierzowskie dzieci spędzać mogą ferie zimowe.
Fot. JANA PONDELIČKOWA

Tydzień

23 - 29 II 2004

■ W wyniku eksplozji samochodu-pułapki zginęło w irackim Kirkuku 13 irackich policjantów.

■ Prezydent Rosji, Władimir Putin, zdymisjonował nieoczekiwanie rząd premiera Michaiła Kasjanowa.

■ W trzęsieniu ziemi, które nawiedziło północne Maroko, zginęło ponad 600 osób.

■ Prezydent Słowacji, Rudolf Schuster, ostro skrytykował rząd za reformy, które, według niego, spowodowały wybuch niezadowolenia społecznego wśród słowackich Romów.

■ Co najmniej 6 osób zginęło podczas pożaru, który wybuchł w głównym indyjskim ośrodku kosmicznym Szriharikota.

■ Rząd RC zdecydował, że komisarzem europejskim będzie ambasador RC przy Unii Europejskiej, Pavel Telička.

■ Na Sardynii rozbił się mały samolot sanitarny przewożący serce do transplantacji. Zginęło sześć osób, w tym ekipa kardiologów.

■ Parlament RC uchwalił, że czeszy żołnierze pojadą do Afganistanu, gdzie wezmą udział w operacji antyterrorystycznej.

■ Żołnierze izraelscy wtargnęli do trzech banków w Ramallah na Zachodnim Brzegu Jordanu, konfiskując kilka milionów dolarów. Rabunek wywołał protesty Palestyńczyków, którzy obrzucili wojskowe pojazdy kamieniami i butelkami samozapalającymi.

■ Prezydent Macedonii, Boris Trajkowski, zginął w katastrofie lotniczej w Bośni. Na pokładzie znajdowało się 9 osób. Nikt nie przeżył.

■ Najwyżsi przedstawiciele państw afrykańskich zdecydowali na summit w Libii, że organy niedawno utworzonej Unii Afrykańskiej będą mogły interweniować w przypadku konfliktów zbrojnych na tym kontynencie.

■ Wzmocnione oddziały policji wspierane przez wojsko powstrzymały falę rabunków dokonywanych przez Romów na Słowacji. Jednocześnie rząd ogłosił pakiet posunięć mających złagodzić skutki represyjnych reform gospodarczych dla Romów.

■ Przywódca sekty Najwyższa Prawda Aum, Shoko Asahara, został skazany na karę śmierci przez powieszenie za zorganizowanie zamachu w tokijskim metrze w 1995 roku i za serię zabójstw, w których zginęło łącznie 27 osób. Proces trwał blisko 8 lat.

■ Prezydent Haiti, Jean-Bertrand Aristide, zrezygnował z funkcji i opuścił kraj. Oświadczył, że ustępuje, aby uniknąć rozlewu krwi na Haiti.

■ Rozgłosnia radiowa Głos Ameryki zakończyła nadawanie w języku czeskim i polskim oraz w ośmiu innych językach narodów środkowo- i wschodnioeuropejskich.

■ Tankowiec z ładunkiem etanolu eksplodował i zatonął około 80 km od wybrzeży Wirginii (USA). Co najmniej dwóch spośród 27 członków załogi zginęło, a 6 przetransportowano do szpitala. Ratownicy poszukują 19 zaginionych.

■ Jeden polski żołnierz i kilkunastu irackich policjantów zostało rannych, gdy rozpadł się autobus staranowany posterunkiem 15 km od Karbali w Iraku.

■ Podczas skoku treningowego przed zawodami w amerykańskim Salt Lake City doznał groźnego upadku polski skoczek Adam Małysz. Stwierdzono u niego lekki wstrząs mózgu i mnóstwo potłuczeń.

■ Izraelskie siły bezpieczeństwa zatrzymały trójkę nieletnich Palestyńczyków w wieku 13 i 14 lat, którzy przygotowywali się do ataku samobójczego na cele w Izraelu.

■ Na skutek zawalenia się dachu parkingu obok jednego z supermarketów w Moskwie rannych zostało 7 osób, z tego 3 ciężko. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

W finale Mistrzostw RC w tańcach standardowych para Pavel Bič i Sylvia Konderlowa z Klubu Tanecznego ELÁN z Trzyńca (na drugim planie) uplasowała się na 4. miejscu.

Fot. ROMAN BASELIDES

NARCJARZE SIĘ CIESZĄ, KIEROWCY NARZEKAJĄ Śnieżne dylematy

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) - Warstwa śniegu dochodzi obecnie do jednego metra i dzięki temu wszystkie trzy nartostrady są oblegane przez narciarzy, co na pewno podreperuje gminną kasę. Z drugiej strony odsnieżanie dróg mocno nadwęża budżet.

- Musieliśmy już wprowadzić poprawki do budżetu - mówi zastępca wójta, Alojzy Martynek. - Planowaliśmy na odsnieżanie w tym roku z budżetu 400 tys. koron. Trzeba było już podnieść tę kwotę o kolejne 400 tys. Nie wiadomo, czy to wystarczy, bo plugi muszą wyjeżdżać na drogi codziennie.

Mosteczanom udaje się na razie utrzymywać wszystkie gminne drogi w zadowalającym stanie. M.in. dzięki podpisaniu umowy z czterema właścicielami traktorów, których plugi kursują po drogach na okrągło. O utrzymanie mosteckiego odcinka obwodnicy, tak samo jak głównej drogi przez centrum wsi, troszczy się natomiast frydecko-mistecka filia Okręgowego Zarządu Dróg w Ostrawie.

* * *
PODBESKIDZIE (kor) - Sypiący od piątku śnieg utrudniał jazdę

Stalowy kolos

CZĘSTOCHOWA (mro) - LNM Group, drugi największy producent stali na świecie mający swoje zakłady w 12 krajach świata poinformował, że Ministerstwo Finansów RP udzieliło spółce LNM Holdings N.V. wyłączność na prywatyzację wybranych linii produkcyjnych Huty Częstochowa i akcji zakładu Huta Stali Częstochowa. W Hucie Częstochowa zatrudniającej 2 tys. pracowników są produkowane stalowe blachy.

Obecnie w grupie LNM Holdings N.V. i Ispat International N.V. zatrudnionych jest 120 tys. pracowników na całym świecie. W jej skład wchodzi także ISPAT Nowa Huta Ostrawa.

Piekawostki

Gdzie ci Indianie?

Kandydat na przewodniczącego kanadyjskiej opozycyjnej Partii Konserwatywnej musi się tłumaczyć, bo powtórzył błąd popełniony kiedyś przez Krzysztofa Kolumba. Stephen Harper wysłał do organizacji zrzeszającej amerykańskich Indian i ich sympatyków list z gratulacjami na okoliczność... święta proklamowania republiki przez Indie (26 stycznia) - donoszą kanadyjskie media.

Harper dostał reprimendę od przewodniczącego indiańskiej organizacji Ricka Lobzuna. - Mamy rok 2004, a nie 1492, kiedy to po raz ostatni zdarzyło się komuś pomylić Indie z Ameryką - powiedział Lobzun. Rzeczniczka Harpera powiedziała, że jej szef Hindusów od Indian odróżnia, a wszystkiemu winni są stażysci. Biuro polityka zatrudniło ostatnio kilku studentów, którzy pomagali przy obsłudze komputerowych baz danych i mo-

samochodem na całym Podbeskidziu.

- Śnieg był drobny, za to sywał przez cały weekend, a temperatura przez cały czas utrzymywała się wokół zera. Nie pomagało spryskiwanie dróg solanką, usuwaliśmy wyłącznie nadmiar śniegu pługami - poinformował wczoraj GL kierownik działu ruchu frydecko-misteckiej filii Okręgowego Zarządu Dróg w Ostrawie, Zdeněk Fieger. - Na szczęście obyło się bez wypadków spowodowanych złym stanem dróg. Sytuacja na drogach powinna się wkrótce poprawić. Śniegu jest jednak tyle, że w niektórych podbeskidzkich miejscowościach będzie trzeba pomyśleć o załadunku go na ciężarówki i wywiezieniu - dodał.

NAJWIĘCEJ DLA ZZS I SZKOLNICTWA

Gminne plany gotowe

LIGOTKA KAMERALNA (kor) - Budżet na rok bieżący będzie ponownie zrównoważony, a gmina będzie gospodarować z 20 mln Kc. Wójt Ligotki Stanisław Ćmiel poinformował GL, że najwięcej, bo aż 8 mln Kc, gmina wyłoży na działalność i utrzymanie gminnego Zintegrowanego Zakładu Socjalnego (ZZS). W jego skład wchodzi zakład dla upośledzonych umysłowo mężczyzn oraz dom emerytów. Kolejne 2 mln przeznaczono na szkolnictwo.

Z pozostałych 10 mln Kc sfinansowane będą m.in. remonty dróg i mostów (500 tys.), 650 tys. koszty

KOLEJNE MISTRZOSTWA POD JAWOROWYM Tancerze ELÁNU w finałach

TRZYNIEC - Miłośnicy sportu tanecznego zgromadzili się w sobotę w miejskiej hali sportowej STaRS na Mistrzostwach RC w tańcach standardowych.

W pięciu kategoriach rywalizowało pod Jaworowym aż 145 najlepszych par tanecznych z RC, z tego osiem z klubu tanecznego ELÁN Trzyniec. Sukcesem drużyny gospodarzy był niewątpliwie awans obu trzynieckich par do finałów konkursu dorosłych. Pavel Bič i Silwia Konderlowa uplasowali się na czwartym, a Petr Zabysztzan i Jitka Konderlowa na piątym miejscu. W kategorii młodzików czwartą lokatę zajęli Gabriel Kopec i Kateřina Kalusowa.

- Oprócz przedstawicieli Czeskiego Związku Tanecznego, władz Trzyńca i rodziców zawodników, do hali przybyło sporo sympatyków tańca nie tylko z Trzyńca, ale też odległych części kraju - powiedział szef spółki Petarda Production Petr Šiška. - Uczestnicy ubiegłorocznych Mistrzostw RC w 10 tańcach mogą potwierdzić, że liczba widzów w br. wzrosła prawie dwukrotnie.

Kierownictwo spółki Petarda Production pragnie, by największe konkursy taneczne zdomowały się w

Zastrzyk dla sanatorium

JABŁONKÓW (kor) - Sanatorium chorób płucnych zwróciło się do władz Jabłonkowa o pomoc w finansowaniu utrzymania otaczającego tę placówkę parku. Chodzi o jeden z największych parków w całej RC z wielu rzadkimi okazami drzew i krzewów. Rada miejska przyznała sanatorium dotację w wysokości 125 tys. Kc.

- Zgodnie z podpisaną z dyrektorem placówki umową, środki te przeznaczone zostaną na zakup nowych sadzonek drzew oraz uporządkowanie terenów parku - powiedział redakcji wiceburmistrz Stanisław Jakus.

Trzyńcu na stałe. - Zamierzamy zorganizować mistrzostwa RC w tańcach latynoamerykańskich. Marzymy też o zorganizowaniu mistrzostw świata juniorów. Mogłyby się odbyć po remoncie hali sportowej i zwiększeniu ilości miejsc noclegowych w mieście - zdradził P. Šiška.

Z myślą o najmłodszych

HAWIERZÓW (wak) - Na ostatnim posiedzeniu radni zaakceptowali warunki na jakich najmłodszy hawierzowanie korzystać mogą z pobytów leczniczych.

- Hawierzów leży w regionie ze znacznie skażonym środowiskiem. Bliskość hut i kopalni ma wpływ na zdrowie dzieci. Często mamy do czynienia z chronicznymi schorzeniami górnych dróg oddechowych, alergiami czy astmą - mówi Jana Pondělíčková, rzecznik prasowy Urzędu Miasta.

Na organizowane przez magistrat wczasy, nad Morzem Adriatyckim oraz w Tatrach, mogą wyjechać mali mieszkańcy Hawierzowa i podlegających mu gmin w wieku od 5 do 15 lat. Pomoc miasta skierowana jest do ubogich rodzin. Warunkiem jest wizyta dziecka z rodzicami u pediatry, gdzie (podobnie jak w wydziale spraw socjalnych UM) zasięgnąć można bliższych informacji.

Z letnich pobytów nad Morzem Adriatyckim oraz w Tatrach skorzysta w tym roku ok. 250 dzieci. Na pobyt miasto przeznaczyło ponad 2 mln koron.

Strażnicy wśród uczniów

BOGUMIN (wak) - Ponad 60 uczniów bogumińskich szkół podstawowych uczestniczyło pod koniec ubiegłego tygodnia w spotkaniu ze strażnikami miejskimi. Chodzi o realizowany od trzech lat projekt Street law (Prawo na co dzień), który ma uświadamiać dzieciom i młodzieży zagrożenia dnia codziennego.

- Spotkania z przedszkolakami i uczniami bogumińskich, a także rychnawskich szkół, organizujemy kilka razy w roku - mówi Roman Honysz, menadżer wydziału prewencji kryminologii bogumińskiej Komendy Straży Miejskiej. - Instruktorzy przekazują dzieciom i młodzieży informacje, na jakie zagrożenia mają zwracać uwagę. Najmłodsi dowiedzieli się np. jak mają się zachować, kiedy są sami w domu oraz jak poruszać się po drogach. Spotkania służą też temu, by dzieci poznały, że policjant to ich przyjaciel i zawsze mogą się do niego zwrócić o pomoc.

gli coś pomylić - tłumaczyła pani rzecznik.

Ceny spadają!

Bułgarscy Romowie ze Starej Zagory kulturową niezwykły zwyczaj. Co roku w dzień świętego Teodora odbywa się tam swego rodzaju giełda panien na wydaniu. Cygańskie rodziny przyprowadzają tu w Todorowden, czyli dzień świętego Todora swoje córki, także te w wieku 14-15 lat, z nadzieją na znalezienie bogatego kawalera.

Dziewczęta są wystrojone zgodnie z kanonami obowiązującymi w tej grupie, najwyższe ceny uzyskują paniny o białej karnacji, więc wiele ma twarze wybielone, a policzki pokryte różem.

W tym roku ceny panien na wydaniu wahały się w granicach od dwustu do dwóch tysięcy lewów, najładniejszą zlicytowano za 8 tysięcy lewów - w przeliczeniu na złotówki -

za 20 tysięcy. Znaczący twierdzą, że ceny były niższe niż przed rokiem.

Władca Oscarów

To pierwszy przypadek w historii nagród Amerykańskiej Akademii Filmowej, gdy głównego Oscara dostał film fantasy. Pozostałe Oscary Powroty Króla to nagrody za: reżyserię, scenariusz adaptowany, scenografię, montaż, charakterystykę, kostiumy, muzykę, piosenkę, dźwięk i efekty specjalne. Otrzymując 11 Oscarów Powrót Króla dołączył do oscarowych rekordzistów. Tyle samo (po 11 statuetek) zebrały Ben Hur (1959 r.) i Titanic (1997). Trzy części Władcy Pierścieni otrzymały w sumie 30 nominacji do Oscarów i siedemnaście nagród. Sam Peter Jackson miał już na koncie osiem nominacji, i wreszcie w tym roku odebrał upragnioną statuetkę za reżyserię. Deszcz nagród dla filmu według sagi Tolkiena tak zdominował tegoroczną ceremonię w Los Angeles,

że kanadyjska producentka filmu Inwazja barbarzyńców wyróżnionego nagrodą dla najlepszego filmu zagranicznego, odbierając statuetkę żartowała: - Mamy szczęście, że Władca pierścieni nie kwalifikował się do tej kategorii.

Król upolował króla

Król Hiszpanii Juan Carlos I zakończył w sobotę polowanie w Puszczy Boreckiej (warminsko-mazurskie) i udał się do hotelu w Rucianem Nidzie. W nadlesnictwie Borki upolował ważącego 650 kg żubra.

Poroże upolowanego żubra myśliwi wyceniali na złoty medal. Był to stary byk przeznaczony do odstrzału już w październiku ubiegłego roku. Żubry są pod ścisłą ochroną za wyjątkiem specjalnie wyselekcjonowanych - starych i chorych - egzemplarzy. Król Juan Carlos I przebywał w Polsce z prywatną wizytą. W piątek polował na bażanty koło Łomży.

TUWIM I GAŁCZYŃSKI PRZEMAWIAJĄ DO KILKU POKOLEŃ Poezją można się bawić

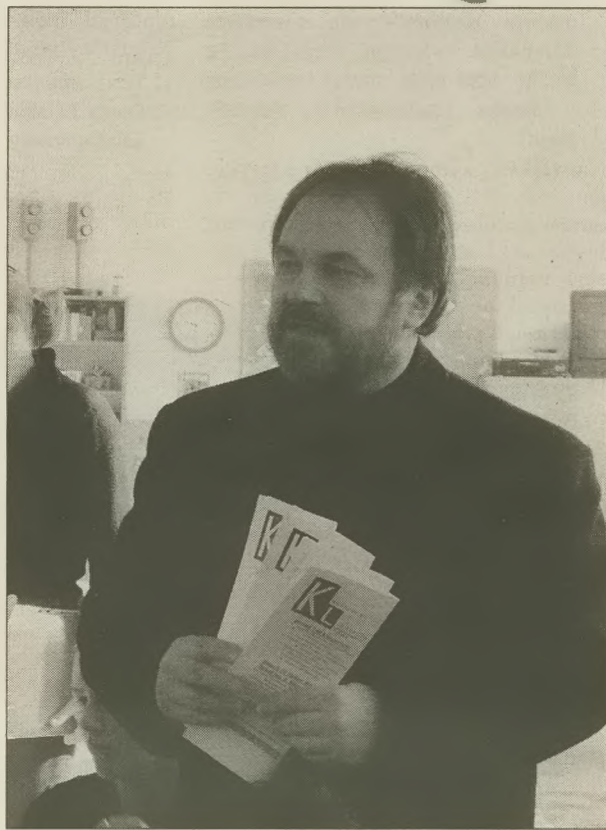
Na Wojtusia z popielnika iskiereczka mruga. Chodź, opowiem ci bajeczkę, bajka będzie długa... Położyła kucharka na stole: kartofle, buraki, marchewkę, fasolę... tymi słowami potrafią bawić się zarówno dzieci, jak i dorośli. Potwierdzeniem było spotkanie z poezją Juliana Tuwima oraz Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, jakie przygotowali studenci I klasy Liceum Ogólnokształcącego im. J. Słowackiego w Chorzowie oraz studenci Uniwersytetu Śląskiego pod kierunkiem profesora tegoż gimnazjum i zarazem pracownika Centrum Pedagogicznego **Andrzeja Króla** na środę 25 lutego.

Barwny spektakl słowno-muzyczny spodobał się przedszkolakom, przedszkolankom i nauczycielkom, ale widać było, że satysfakcjonował artystycznie też samą występującą młodzież działającą w Kawiarence Literackiej. Wybór tych właśnie poetów nie był przypadkowy. W grudniu minęło bowiem pięćdziesiąt lat od śmierci obu twórców.

- Był to swego rodzaju eksperyment, innowacja pedagogiczna. Ci, którzy sami wyrosli nie tak dawno z kapci i popołudniowego spania w przedszkolu, przygotowali coś dla młodszych kolegów. Niech to będzie zachęta, próba odpowiedzi, że coś takiego warto z młodzieżą robić - powiedział **Andrzej Król** podczas zagajenia kolejnych zajęć polonijnych w klasach PCP, kiedy można już było ocenić przebieg popołudniowego spotkania w przedszkolu przy ul. Akacjowej w Cz. Cieszyń. I program, i późniejsze warsztaty językowe, spotkały się wśród przedszkolank z dużym zainteresowaniem. Złożono zamówienie na kontynuację takich spotkań w Trzyńcu i Karwinie. A trzeba dodać, że wierszowanymi bajeczkami zainteresowały się też maluchy, którym studenci po spektaklu pozostawili na pamiętkę kilka wspianiałych, pięknie ilustrowanych książeczek poezji dla dzieci.

Popołudniowe zajęcia poszerzono o głoszące radość życia i pokazujące młodziemczy zapał tworzenia nowego oblicza literatury utwory z okresu Skamandrytów. Powstała w ten sposób pełniejsza prezentacja obu twórców: od Lokomotywy do wywołującej niegdyś skandal *Wiosny*.

Nauczyciele języka polskiego mogli tutaj rozbudzić swoją wyobraźnię i zyskać wzorce jak wzbogacić lekcje literatury w szkole. Ciekawe były też zajęcia z dykcji prowadzone przez studentkę **US Aleksandrę Grzelak**. Jak podkreśliła: *Wielu uważa, że podczas recytacji ważniejsza jest ekspresja, ale na kon-*

Andrzej Król, nieustraszonego propagatora języka i literatury polskiej.

kursach właśnie dykcja odgrywa bardzo ważną rolę... Wypróbowano ćwiczenia rozluźniające i oddechowe, ćwiczenia języka, warg, szczę-

Dzieci z przedszkola przy ul. Akacjowej w Cz. Cieszyń świetnie się bawiły z poezją Tuwima.

ki, ćwiczenia artykulacyjne. (Spróbujcie przeczytać teraz głośno: *Czy tato czyta cytaty Tacyta? Mistrz z Pyzdr w pstrej koszuli czule tuli się do Uli. Jola lojalna. Poczmistrz z Tczewa.*) Pani Ola gotowa jest do bezpośredniej współpracy z poszczególnymi szkołami. Jej koledzy też chętnie ponownie przyjadą zaprezentować Kawiarenkę Literac-

ką, która w swej historii dała już ponad 240 koncertów w Polsce, na Zaolziu i na Ukrainie. Pan Andrzej zaś zaprasza na kolejne spotkania wzbogacające kulturę języka: w marcu czeka nas bowiem inauguracja Roku Gombrowicza (w sierpniu minie setna rocznica jego urodzin), kwiecień to spotkanie z Wyspiańskim - PCP organizuje wycieczkę dla nauczycieli do Krakowa, a na sierpień zaplanowano wyjazd do Krzemieńca. Warto skorzystać z tych ciekawych propozycji!

BARBARA GLAC

Panie nauczycielki z zaolziańskich przedszkoli z uwagą notują pomysły na zabawę z poezją. Fot. **BARBARA GLAC**

Okruhry z Forum w Flensburgu

Język jest wyrazicielem tożsamości kulturowej powiedziała Heide Simonis, premier rządu kraju związkowego Schleswig-Holstein, w swoim słowie wstępnym 9 lutego br. na zagajenie IV Europejskiego Forum Współuczestnictwo w Różnorodności w Flensburgu. Mówiąc to miała na myśli swój język regionalny, zwany dolnoniemieckim. Lecz słowa te dotyczą każdego języka.

Zalecenia UE mówią, że każdy Europejczyk obok języka ojczystego ma dążyć do opanowania dwóch języków obcych. Jest to tzw. model 1+2. Celem jest opanowanie tych dwóch języków obcych w takim stopniu, by móc się rozmówić, rozumieć i być rozumianym. Mieszkańcom obszarów centralnych poszczególnych państw Unia Europejska pozostawia dowolny wybór drugiego obcego języka, poza najpopularniejszym angielskim. Inaczej ma się rzecz w regionach granicznych i transgranicznych, których w Europie powstało już 183. Na pograniczu czesko-polskim ukonstytuowało się 5 takich jednostek zwanych tu euroregionami. Są to: Nysa, Glacensis, Pradziad, Silesia i Śląsk Cieszyński. Ich znaczenie wzrasta i będzie rościć szczególnie po wejściu do UE wraz ze stopniowym obniżaniem znaczenia granicy państwowej. Misja euroregionów spoczywa w pogłębianiu kooperacji na szeroką skalę, zbliżaniu mieszkańców gmin z jednej i drugiej strony i stopniowym łączeniu obszarów dziś jeszcze przygranicznych. Oczywiście nie chodzi o łączenie terytorialne, bo rozgraniczenia administracyjne państw są i pozostaną nienaruszalne.

Jak więc ma się rzecz z nauką języków obcych według modelu 1+2 w regionach transgranicznych? Rozwiązanie zbliżone do idealnego widzi Bruksela w nauce języka sąsiada - poza ojczystym i angielskim.

W praktyce oznacza to, że bliski jest moment, kiedy w szkołach i na kursach dla dorosłych po polskiej stronie granicy uczyć się będzie języka czeskiego, podczas kiedy po czeskiej stronie (nie tylko na Zaolziu, ale także wzdłuż pozostałej części naszej granicy) młodzież w szkołach a dorośli na kursach zgłębiać będzie podstawy języka polskiego. Nie są to oczywiście nakazy czy rozporządzenia, tylko zalecenia Unii. O wprowadzeniu ich w życie decyduje wola mieszkańców stref przygranicznych.

Obecność mniejszości językowej - takiej, jak nasza, zaolziańska - w jakimś regionie, powinna ułatwiać osiągnięcie tych zamierzeń. Unia namawia, by każdy z mieszkańców takiego regionu starał się odbudować przyjaźnielskie i rodzinne związki transgraniczne sprzed lat w celu ratowania języka regionalnego, którym posługuje się w domu rodzinnym. Wprowadzenie naszego języka regionalnego, czyli polskiego do czeskich szkół na Zaolziu, z pewnością wspomogłoby oczekiwaną od ponad trzech lat ratyfikację Europejskiej Karty Języków Regionalnych lub Mniejszościowych przez Parlament RC. Jestem przekonany, że któryś z posłów naszego regionu, czy to Marian Bieleś, czy Radim Turek lub jeszcze ktoś inny, zdobędzie się na wniesienie interpelacji poselskiej w tej sprawie. Ale to już nieco inny temat.

Wiąże się z nim także wzmianka w GL z dnia 28 lutego. Wynika z niej, iż według pani wicehetman J. Wenigerovej dla naszego regionu ważniejszy od polskiego jest hiszpański. No cóż, jak na razie większe znaczenie od zaleceń z Brukseli mają dla nas decyzje podejmowane w Ostrawie.

BRONISŁAW WALICKI
Czeski Cieszyń
e-mail: walicki@volny.cz

ad libitum

FELIETON MARIANA SIEDLACZKA

Zaolzie nie ma (jeszcze) swego patrona. Niewykluczone jednak, że kiedyś ktoś, z braku lepszych pomysłów, zaproponuje, by go wybrać i ogłosić światu: Oto nasz święty, którego chronić nas będzie przed złem wszelkim tudzież głupotą naszą własną, amen. Dla zagrzewki zgłaszam więc już niniejszym pierwszym kandydata. A jest nim **Richard Trevithick**.

Minęło właśnie dwieście lat od chwili, gdy mości Trevithick uruchomił maszynę parową własnej konstrukcji i spowodował, że zaczęła się poruszać. Po szynach. 21 lutego 1804 r. rozpoczęła się epoka kolei żelaznej. Nie przeczę, że bardziej znanym gościem z branży kolejowej stał się wkrótce **George Stephenson**, niemniej w castingu na patrona nie powinniśmy kierować się wyswiechtanymi opiniami, lecz prawdą historyczną.

Albowiem prawdą historyczną jest to, że Zaolzie powstało właśnie dzięki - a właściwie z powodu - kolei. Otwarcie w 1869 r. Kolei Koszycko-Bogumińskiej umożliwiło połączenie ostrawsko-karwińskiego zagłębia węglowego z hutą w

Trzyńcu, a tejsze huty ze Słowacją, skąd sprowadzano rudę żelaza. Odcinek kolei biegnący doliną Olzy stał się więc wysoce strategicznym korytarzem transportowym. Po I wojnie światowej rząd w Pradze przekonał Radę Ambasadorów, że młoda Republika nie utrzyma się długo bez węgla z ostrawskich i karwińskich kopalni i - co za tym idzie - kolei prowadzącej do prowincji słowackich. Do wyobraź-

1435 mm

ni decydentów argument ten przemówił widocznie wyraźniej niż próby perswazji strony polskiej opierające się głównie na podkreśleniu struktury narodowościowej spornych terenów.

Tak więc nasze losy potoczyłyby się z całą pewnością poniekąd inaczej, gdyby nie było nieszczęsnej kolei. Jednakowoż zastanawiający jest fakt, że ów stalowy szkielet Zaolzia nie obrósł w ciągu dziesięcioleci żadną tkanką mitów, nie odegrał żadnej roli symbolicznej. Zaszczytu tego dostąpiła tylko Ol-

za, rzeczka raczej marna (choć nie Marna). Wiadomo - rzeka graniczna, w której miesza się wody Jordanu i Styksu, a może i Tybru, boć Zaolzie dla wielu z Zatybrazem kojarzyć się może. Symbol nieustającej zmiany przelewającej się pomiędzy na wieki wyrzeźbionymi brzegami o rozstawie nieco większym od 1435 mm, którą to stałą Jerzy, syn Szczepana obdarzył na stulecie inny trakt, gościniec Żelaznego Smoka.

Czemu Stary Poeta nie napisał: Biegniesz torze po podkładach / biegniesz jak przed laty / takie same na nasypie / kwitną wiosną kwiaty? Przecież nie przelewał tych strof na papier w czasach Romantyzmu, jeno w epoce rozkwitu industrialnego. Zaolzie uległo jednak tej łzawej konwencji rozpamiętywania zaszytych cnót i łajania późnych wnuków. Na cóż, jaka rzeka, taka łódź i wiosło poety.

Żyjąc nad Nilem, Gangesem albo Missisipi pisałoby się pewnie inaczej. A może wystarczyłoby wsiąść do pociągu i wsłuchując się w oddech lokomotywy po prostu pojechać. Do przodu.

grosz do grosza

Studiowanie na własny rachunek

Właśnie mija termin składania zgłoszeń na większość wyższych uczelni. Fakt, że zamiast ucznia szkoły średniej trzeba będzie utrzymywać studenta wyższej uczelni, u niejednych rodziców rodzi zasadne obawy. Wiadomo, studiowanie, zwłaszcza poza domem, nie jest tanie. - Czy zatem będzie nas stać? Ile miesięcznie taki student kosztuje? oraz - Czy nastąpi już odpowiedni moment na oddzielenie finansów dorosłego dziecka od wspólnych finansów domowych?

ASIA STUDIJE MEDYCYNĘ

Asia jest na pierwszym roku medycyny. Studiuje na Uniwersytecie Palackiego w Ołomuńcu. Do domu przyjeżdża zazwyczaj co tydzień, najwyżej raz na dwa tygodnie. Dojeżdża pociągiem, mieszka w akademiku, potrzebuje pieniędzy na zwykłe życie w obcym mieście. Ile to wszystko kosztuje?

Na przejazd z Trzycna do Ołomuńca z wykorzystaniem zniżki *Juniorpas* (rocznie musi wpłacić jednorazowo 700 Kc) wyda 80 Kc. Cztery przejazdy tam i z powrotem to już jednak 640 Kc. Za miejsce w akademiku (czterooosobowy pokój bez luksusów) płaci miesięcznie 800 Kc. Nie chodzi na obiady, z komunikacji miejskiej korzysta tylko w wyjątkowych wypadkach. - *Mimo to nawet się nie obejrzę, a 5 tys., które rodzice dają mi co miesiąc, rozplynie się jak woda. Tylko podręcznik do anatomii kosztował mnie bez mała 5 tys. Kc, a to jeszcze ekspedientka doradzała, żeby nie zwlekać, bo kolejna dostawa podobno ma być jeszcze droższa. Ostatnio zaś za używany niegruby skrypt w totalnej rozsypance musiałam dać 500 Kc. A takie przykłady można by mnożyć* - mówi Asia.

A MOŻE TAK WŁASNE KONTO?

Założenie własnego konta studenckiego zazwyczaj się opłaca, zwłaszcza gdy student sam stara się dorobić trochę grosza. Konta studenckie przynoszą bowiem cały szereg wygód, które nie przysługują właścicielom zwykłych rachunków bieżących lub rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych (sporožirové účty). Student może więc liczyć na bezpłatne prowadzenie rachunku oraz bezpłatne wydanie karty płatniczej. Większość banków nie pobiera też opłat za wyciąg (výpis) z konta studenckiego, niektóre umożliwiają ponadto darmowy bezpośredni dostęp do konta z wykorzystaniem *telebankingu*, *GSM bankingu* czy nawet *internet bankingu*.

Poza zwolnieniem z większości opłat właściciele kont studenckich mogą liczyć na dodatkowe bonifikaty pieniężne (Bank Komerčnýj wypłaca roczną bonifikatę 333 Kc) i niepieniężne (np. w formie karty ISIC uprawniającej studenta do korzystania z całego szeregu zniżek w transporcie i handlu).

Studenta wiążącego pod koniec każdego miesiąca z trudem koniec z końcem niewątpliwie zainteresuje fakt, że przejściowy brak pieniędzy na rachunku niekoniecznie musi oznaczać zrezygnowanie z obiadu lub z wyjścia do kina. Podobnie jak zwykle rachunki bieżące również rachunki studenckie pozwalają zadłużyć się na okres chwilowego braku pieniędzy na rachunku. W tym celu polecamy zdecydować się na *kontokorent*. Szansę na uzyskanie *kontokorentu* mamy jednak zwykle dopiero po co najmniej trzech miesiącach posiadania rachunku. Wymagane są systematyczny przyływ pieniędzy na konto oraz określona wysokość jego salda dodatniego. Na tej podstawie bank określa pułap zadłużenia. Odsetki (ok. 13 proc.) nalicza jednak od rzeczywistej kwoty kredytu i to do momentu jej spłacenia.

Pamiętajmy, że rachunki studenckie przysługują studentom wyższych uczelni oraz wyższych szkół fachowych (w niektórych przypadkach takie konto może założyć sobie również uczeń szkoły średniej). Dlatego też banki wymagają od swojej studiującej klienteli dostarczenia co roku zaświadczeń o trwaniu studiów. W przeciwnym wypadku bank przekształci bardziej korzystne konto studenckie w zwykły (nie zwolniony od opłat) rachunek bieżący.

GDZIE I NA JAKICH WARUNKACH?

Konta studenckie oferują niemal wszystkie liczące się na rynku banki. I tak np. Czeska Kasa Oszczędności (ČS) z myślą o studentach przygotowała rachunek *Student+*, Czechoślowski Bank Handlowy (ČSOB) - *ČSOB konto studenckie*, eBank - *Program Student*, Bank Komerčnýj (KB) - *Gaudeamus*.

Bank	stopa proc.	prowadzenie rach.	pułap kredytu	oproc. kredytu
ČS	1,6	bezpłatnie	20 000 Kc	12,9
ČSOB	1,2	bezpłatnie	6 000 Kc	12,9
eBank	0,15	19 Kc	150 000 Kc	13,0
KB	1,15	bezpłatnie	10 000 Kc	12,0

BEATA SCHÖNWALD

REŻYSER KRZYSZTOF PRUS DARZY SYMPATIA KLASYKĘ

Wierzę w magię w teatrze

Pięć dni przed premierą MĘŻA I ŻONY Aleksandra Fredry w Teatrze Cieszyńskim przedstawiamy rozmowę z reżyserem tego spektaklu Krzysztofem Prusem.

Jak na reżysera w tak młodym wieku możesz pochwalić się nie małym dorobkiem twórczym. Przyznam, że trochę dziwi mnie rozrzut tematyczny - klasyka, współczesność, eksperyment?

Największą sympatią darzę klasykę. Do reżyserii sztuk współczesnych zmusiła mnie poniekąd rzeczywistość teatralna. Pierwsza propozycja reżyserii napłynęła z Koszalina. Ówczesny dyrektor chciał wprowadzić do repertuaru swego teatru sztukę Szturca pt. *Kuszenie św. Antoniego*. Dyrektorzy innych teatrów, bojąc się podejmowania ryzyka nieudanego spektaklu, proponowali mi później realizację takiego właśnie repertuaru.

Ale dzięki temu mogłeś przeżyć swoje teatralne spotkanie z Schaefferem.

To prawda. Sztuki *Bogusława Schaeffera* niesamowicie działają na moją wyobraźnię. Mogę powiedzieć, że to jest mój język teatralny. Zresztą o premierze *Far niente* w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze autor napisał: ... *było to coś wspaniałego! Pan Prus jest moim 43-letnim reżyserem - u mnie jest w pierwszej czwórce! Jest wyczulony na wszystkie finezje scen i mojego języka teatralnego, cieszę się, że to właśnie on podjął się reżyserowania mojej sztuki*. Bardzo cenię sobie te słowa. Oprócz tego realizacje Schaeffera zostały uhonorowane nagrodami - *Gdyby*, które wyreżyserowałem w plockim teatrze, otrzymało Srebrną Maskę.

To nie jedyna nagroda teatralna, którą otrzymałeś?

Na pełnym morzu *Sławomira Mrożka* zdobyło II nagrodę na XII Konkursie Teatrów Ogródkowych w Warszawie.

Dramaturgia współczesna kojarzy się większości społeczeństwa z brutalistami. Ty jednak w pracy nie spotkałeś się jeszcze z ich twórczością?

Kiedyś bohaterami sztuk teatralnych byli królowie, dziś menele i dziwki. Dla mnie ta dramaturgia jest przerażająca i śmieszna. To moda, która mam nadzieję szybko minie. Nie można w teatrze mówić o okrucieństwie to okrucieństwo pokazywać. Teatr to sztuka magii. Myślę, że społeczeństwo już ma dosyć epatowania brutalizmem na żywo. Stąd wielka popularność *Harry'ego Pottera* oraz *Władcy Pierścieni*. Ja wierzę w magię w teatrze.

Poszukuję w innych rejonach tematycznych. Ostatnio coraz częś-

ciej spoglądam w stronę nowej dramaturgii rosyjskiej, głównie szkoły *Nikołaja Kollady*.

Teraz zmagasz się razem z aktorami Sceny Polskiej z Mężem i żoną Aleksandra Fredry.

Męża i żonę Fredro napisał w 1822 r. To sztuka zupełnie innej jakości, niż

KRZYSZTOF PRUS

Rok urodzenia: 1967 r.

Wykształcenie: absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wydziału Reżyserii Dramatu w PWST w Krakowie.

Zawód: reżyser.

Realizacje klasyki: Molier - *Don Juan*, Słowacki - *Kordian*, Jarry - *Ubu król*, czyli *Polacy*, Gombrowicz - *Ślub*, Gałczyński - *Zielona gęś*, **Sztuki współczesne:** Szturc - *Kuszenie św. Antoniego*, Mrożek - *Na pełnym morzu*, sztuki Schaeffera.

Eksperymenty teatralne: Carroll - *Przygody Alicji w krainie czarów*, Burgess - *Mechaniczna pomarańcza*, Brantôme - *Ray miłośny*, na podstawie *Żywotów pań swowolnych*.

Teatry goszczące reżysera: teatry w Koszalinie, Zielonej Górze, Jeleniej Górze, Płocku, Elblągu, Katowicach, Radomiu, Białymstoku, Tarnowie oraz Wysoka Szkoła Muzycznych Umiejętności w Bratysławie.

Obecne miejsce pobytu: Teatr Cieszyński.

Krzysztof Prus przy stoliku reżysera w trakcie wczorajszej próby spektaklu *MĄŻ I ŻONA* Aleksandra Fredry. Fot.: WIESŁAW PRZECZEK

Marcowe imprezy w bibliotekach

CZ. CIESZYN (ar) - Na marzec - miesiąc Internetu, przygotowała cały szereg ciekawych imprez również Biblioteka Miejska w Czeskim Cieszynie.

Jak poinformowała naszą gazetę kierownik filii przy ul. Havlíčka Wanda Kozdra, w środę 10 marca we wszystkich działach biblioteki dla dzieci, tzn. przy ulicach Ostrawskiej, Havlíčka i w Sibicy przebiegnie impreza pn. *Pierwszoklasieści, hurraaaa do biblioteki*. Polegać będzie ona na uroczystym pasowaniu pierwszoklasistów na czytelników i Rycerzy Książki. Dzieci będą oczywiście mogły też wypożyczyć książki specjalnie przygotowane na ten wyjątkowy dzień. Imprezą towarzyszącą będzie wykład dla rodziców nazwany *Lubimy czytać i uczyć się*.

Tydzień później, w środę 17 marca, psycholog Maria Zawadzka spotka się z rodzicami na dyskusji na temat *Mamy w domu pierwszoklasistę*. W trakcie całego miesiąca można też zapisać się do biblioteki bez obowiązku zapłacenia wpisowego.

W marcu obniżone będą też ceny surfowania w internecie. Biblioteka czeskokieszyńska włączy się

te do których jesteśmy przyzwyczajeni. Hasło *Fredro* wywołuje w nas pewne skojarzenia. *Mąż i żona* do nich trochę nie przystaje. Już przy pierwszym czytaniu rzucają się w oko postacie. W *Zemście* czy *Ślubach panieńskich* są bardzo charakterystyczne. W tym dramacie trudne do uchwycenia. Wiele zależy od umiejętności aktorów. Szukamy w postaciach ludzkich cech. Powinno być one trochę pokręcone, dziwne.

Jakiego Fredry możemy się spodziewać na sobotniej premierze?

To moja pierwsza realizacja sztuki tego autora. Przed próbami wczytywałem się w literaturę o wystawianiu tej dramaturgii. Ale nie znalazłem tam klucza do mojej realizacji. To ani współczesna, ani historyczna inscenizacja. Jest na scenie fotel, jest kanapa i cała maszynaria parawanów. Chciałbym by udało nam się obłaskawić tradycję, znaleźć pomost pomiędzy nią i współczesnością. Co prawda mogłbym pójść w stronę uwspółcześniania, wprowadzić na scenę komórki i komputery, jednak zgubilibyśmy elegancję. Jakiś nawias historyczny musi pozostać.

Widzowie więc mogą potraktować przyścisłe do teatru jako chwilę odprężenia, ucieczki od kłopotów codziennych?

Wolałbym by na widowni zapanowało wzruszenie niż ciężkie myślenie. *Mąż i żona* to komedia, więc będzie okazja do śmiechu. Ale nie zabraknie w niej odniesienia do współczesnego życia. Bohaterowie sztuki to młodzi ludzie, którym wszystko łatwo przyszło. Nie są ani dobrzy, ani zli. Ślizgają się po powierzchni emocji, zdarzeń i dobrze się bawią. Do momentu, kiedy nie złączą wchodząc w głębię swoich przeżyć, kiedy nie złączą dorastać i życie da im w kość. To taka pozorowana zabawa, która staje się coraz m n i e j zabawną. Powiedziałbym wręcz odpowiednik *Niebezpiecznych związków*. Rozmawiała

HALINA SIKORA

OTWARTE RÓWNIEŻ W SOBOTY

Książka bliżej czytelnika

BOGUMIN (wak) - Biblioteka Miejska w Boguminie, która w ub. roku obchodziła swoje 80-lecie, robi wszystko po to, by przyciągnąć czytelnika. Tym razem zdecydowano, iż placówka przy ul. Vrchlickiego otwarta będzie także w soboty, w godzinach od 8.00 do 11.00.

- *Wierzmy, że w ten dzień przychodzić będą do nas przede wszystkim te osoby, które wracają z pracy zbyt późno i w trakcie tygodnia nie zdążą tutaj wpaść* - mówi dyrektorka *Jana Leperowa*.

Obecnie Miejska Biblioteka Publiczna posiada księgozbiór zawierający 59 046 tytułów, z tego 2371 pozycji polskich. Najwięcej, bo 35 510 sztuk, tworzy beletrystyka, pozostałe pozycje to książki fachowe (20 518), słowniki, encyklopedie

wać będzie 2 kwietnia popularną międzynarodową imprezą dla dzieci pn. *Noc z Andersenem*, do której biblioteka czeskokieszyńska włączy się już po raz trzeci.

oraz wydania albumowe. W dziale muzycznym położyć można kasety wideo, płyty oraz taśmy magnetofonowe. Z tych ostatnich korzystają często czytelnicy niedowidzący. W ub. roku w księżnicy wypożyczono niespełna 160 tys. książek (ponad tysiąc w języku polskim).

Bogumińska księżnica to również miejsce spotkań z ciekawymi ludźmi. Tutaj odbywają się prelekcje i odczyty w ramach *Uniwersytetu Wolnego Czasu* oraz wystawy obrazów i fotografii. Do dyspozycji czytelników jest Internet oraz czytelnia, w której można skorzystać z codziennej prasy i kolorowych czasopism.

Miejska Biblioteka ma trzy filie - w Skrzeczoni, Zabłociu oraz Starym Boguminie.

To, co widzialne,
jest doczesne, a to,
co niewidzialne,
jest wieczne.
Św. Paweł

Nemioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały można przysyłać pod adresem
Głosu Ludu lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz

Jaki był, jaki będzie?

Na pytanie **Z jakimi uczuciami żegnał(a) pan(i) stary i witał(a) nowy rok?**
odpowiada...

WŁADYSŁAW SIKORA, pisarz, eseista, badacz literatury

Żegnałem rok 2003, rok mej siedemdziesiątki, z uczuciem ulgi, że mija. Nowy zaś przywitałem w przekonaniu, że - stary, niestety się *przyjadam*; to młodszy, widzę, mają swój wydziór. Życzę im dobrych lat w zdrowiu i powodzeniu, lepszych lat niż te nasze. Niczego wszak nie żałuję, takie było życie.

Kutza zapasy ze Śląskiem

Jak już informowaliśmy, 16. 2. obchodził 75. urodziny wybitny polski reżyser, Kazimierz Kutz. W prasie pojawiło się z tej okazji szeregi artykułów. Z opublikowanego w Rzeczpospolitej reportażu przedrukujemy fragment dotyczący 10-letniego okresu po 1968 r., w którym Kutz postanowił wrócić z Warszawy na Śląsk.

Kutz: - Wróciłem na Śląsk jako nikt. Zdegradowałem się.

Z Warszawy zrywa artykułem w tygodniku *Ekran*, w którym opowiada się przeciwko literaturze w kinie, które powinno obywać się bez pośrednictwa kierownika literackiego. W gruncie rzeczy nie pisze nic, czego by nie mówił od lat, ale w pomarcowej atmosferze Tadeusz Konwicki i przyjaciele odbierają to jako udział w nagonce na warszawskich literatów.

- Na Śląsku byłem kompletnie sam, nikt mnie nie znał - mówi. Starszy brat, którego udział w wojnie przypisał o schizofrenię, ma kawalerkę w Tychach. Żyje samotnie, skupując książki z różnorodnych dziedzin. Do tego ślusarza i domorosłego filozofa wprowadza się reżyser, z materacem i naręczem książek. Żyje za dwa tysiące z zespołu filmowego, co jakiś czas prolongując etat. Nie robi nic. Kiedy brat wychodzi rano do pracy, czyta. I wadzi się ze Śląskiem.

- Musiałem zmierzyć się z tym molochem. Czuję, że to moja szansa i obowiązek. Muszę zrobić film o Śląsku! O tej sierocie bez ojca i matki, wykorzystywanej, okradanej, napadanej, napieprzanej - raz Polska, raz Niemcy - no, kocioł potworny! I kiedy ten mój Śląsk sobie nazwałem, pojawił się szacunek do tego, co tutaj jest. I rodzaj miłości, że to jest odmienne. A dla sztuki odmienność oznacza szansę pokazania oryginalności.

Dlaczego prości ludzie postanowili dać Polsce Śląsk w prezencie? - zastanawia się i przypomina sobie rodzinne legendy o wujku Johanie, najstarszym bracie matki, który w pierwszym powstaniu dostał pod Mysłowicami w głowę, a potem cztery młode dziewczyny wygrzebały go spod zwału trupów i przeniosły, na piekarniczej desce, do Polski... Ta scena też będzie w *Soli ziemi czarnej*.

I wreszcie przychodzi iluminacja, nagroda za dwa lata zmagania: we śnie ujrzał, jak brat niesie

ciało brata przez kościół, a na ich twarzach odbijają się witraże. Scenariusz pisze w dwa tygodnie, jak w transie. - *Wyrzygałem wreszcie cały ten kolczasty drut, śląski drut* - powie podczas wykładu na Uniwersytecie Śląskim.

Pomysł w Warszawie bardzo się podobał, tylko komisja scenariuszowa prosiła o dowody, że to wszystko działa się naprawdę. Jerzy Ziętek, szef Krajowej Komisji Powstań Śląskich przy ZBoWiD, dał stosowny papier. A potem, będąc potężnym wojewodą katowickim, został nieformalnym producentem filmu, z ojcowską wyrozumiałością spełniając wszystkie zachcianki reżysera.

- A kiedy już byłem gotowy - mówi Kutz - pokazała się wielka potrzeba powiedzenia: patrzcie, to jest takie! I odpiardolcie się, bo to jest wielkie! Ci wszyscy fantastyczni ludzie są stąd, tylko wy o tym nie wiedzieliście!

Na pokazie w Warszawie Witold Lutosławski się wzruszył: *Dużo panu wycieli? Jedno zdanie? To oni nic z tego filmu nie zrozumieli*. Andrzej Wajda podchodzi po kolaudacji z otwartymi ramionami: *Kaziu, witam cię w gronie najlepszych!* Wojewoda Ziętek nic nie mówi, tylko parę tygodni później dokłada reżyserowi pokój do obecnego dwupokojowego mieszkania w katowickim osiedlu.

Kazimierz Kutz. Fot. z archiwum (I)

Termin premiery - 27 stycznia 1970 roku - ustala osobiście Edward Gierk, który niespełna rok później opuścił Katowice, by zostać I sekretarzem KG PZPR. Już od jakiegoś czasu w Warszawie mówią o Kutzu *Ogierek*.

- Oni myśleli, że ten mój wyjazd na Śląsk i ten film to było wykalkulowane, i że ja jestem człowiek ekipy Gierka. To się wkurwiłem i poszedłem do urzędu z prośbą o przywrócenie *tz* w nazwisku, które zmienił w mojej rodzinie jeszcze przed wojną - wspomina.

Krytycy piszą o filmie jak o arcydziele. Krzysztof Zanussi mówi, że teraz wszyscy chcą być Ślązakami. I słysząc o planach Kutza, odradza mu robienie filmu o strajku, bo to grozi stereotypem. - *Tak mówiłem, ale wielkość Kazimierza polega na tym, że on w ten stereotyp nie popadł* - mówi Zanussi. Kutz dhubie w pamiętnikach i rodzinnej pamięci. I kręci *Perłę* w koronie, kolejny film o *buntach i buntownikach*, którym się udawało. - *Zdjęcia były strasznie uciążliwe, w miarę strajku upodabniamy się do węgla* - wspomina Franciszek Pieczka. - *Ale to miało wyraz! I ten intymny kontakt reżysera z aktorem: tylko raz się z czymś podobnym zetknąłem, pracując z Konradem Swinarskim*.

Dwa lata po *Soli* powtarza sukces pierwszego filmu: - *Chciałem rozbudzić dumę Ślązaków, aby w końcu porzucili swoją ośłą uległość i potulność prowadzącą do zezwierzęcenia i nijakości. To była jakby walka o włączenie rodzimej tragiczności w obieg kultury narodowej... Idąc za ciosem, chciałem tu założyć zespół. Po to, żeby na jego podstawie mogło powstać regionalne centrum filmowe*.

Jako kierownik zespołu filmowego Silesia jedzie do Warszawy z projektem niedużej wytwórni filmowej. Jedynym Ślązakiem w KC jest Zdzisław Szydłak. - *Czemu nie w partii?* - pyta. Kutz mówi, że się brzydzi, bo legitymacja to przepustka do robienia świństw. - *Macie rację* - powiada po namyśle Szydłak. Ale projektu wytwórni nie piera.

Z kierowania zespołem rezygnuje w 1978 roku. - *Przez sześć lat jeździłem po kraju i zamieniałem się w gońca* - tłumaczył w katowickim tygodniku *Poglądy*. W tym czasie debiutowali w Silesii: Barański, Zygałdo i Królikiewicz, swoje filmy zrobili tu Piwowski (*Przepraszam, czy tu biją?*) i Has (*Sanatorium Pod Klepsydrą*). Kutz w tym czasie kręci nieudaną *Linie*, którą powszechnie uznają za apologię gierkowszczyzny. - *Zapłaciłem koszty osobiste w przekonaniu, że trzeba coś zrobić dla władzy, aby łatwiej przełamać inne plany zespołu* - przyznaje.

Na Śląsku robi się ciasno. Zmuszony do odejścia Ziętek już nie rozstacza nad Kutzem parasola. A pierwszy sekretarz w Katowicach, Zdzisław Grudzień szczerze go nie znosi. *Paciorki jednego różańca* kręci więc chyłkiem, a potem wyklóca się z cenzurą: bohater nie może palić w piecu *Trybuną Robotniczą*, nie wolno pokazać Gierka w telewizji, czemu ten bohater taki stary...

Film dostaje pierwszą nagrodę na festiwalu w Gdańsku. Grający główną rolę górniczy emeryt Augustyn Hallota kupuje sobie za honorarium sztuczną szczękę. Kutz dostaje pierwszy i ostatni w życiu order *chlebowy*: Krzyż Komandorski. - *Ale byłem gorszy, Wajda i Kawalerowicz dostali już sztafety pracy!* - chichocze.

MAREK BASTER

Bronisław Liberda, malarz, grafik, muzyk, reżyser, scenograf

Kazku!

Zmartwiłem mnie swoim pytaniem, bo uczucia nie są dziś w modzie. Zamiast uczuć ceni się spryt, pieniądze, karierę. Dla starucha z romantyczną duszą to złe czasy. Pocięchą jest, że szybko zapominam, co się przydarzyło i co się przydarzyć może.

Na mojej drodze życia już pokonałem zakręt i wracam do miejsca, z którego wyruszyłem. Krocę w odwrotnym kierunku i próbuję naprawiać, co się nie udało. Jest tego sporo i szkoda, że z czarnej skrzynki życia nie można niczego wymazać. Widzę, słyszę, ręce jeszcze sprawne, a Muzy nie opuszczają pracowni. I to przed metą cieszy.

STEFANIA KORZONEK

Moje wiersze

Pękające w szwach
Na styk skrojone
Ciągłe na wdechu
Jeszcze nie świadome

Z tarczą na rękawie
Wyrwują się
Do odpowiedzi
Na pytanie - stare jak świat

- Jak spojrzeć w twarz
Miłości
I nie osłepnąć
Na resztę dni

Do egoistki - samotności

Ty ciągle -
- na świeczniku

Płaszcz przetarty
Od błyszczenia
Na każdej kieszeni
Serce naszyte
- i tyle słów
Do wypowiedzenia

Nie ma - Komu

Są takie chwile
Które prowadzą
Do Krzyża

Na słojach drzewa
Dłonią czytasz nuty
Jesteś smutną melodią
Powstała z piania kogutów
Obmywania rąk

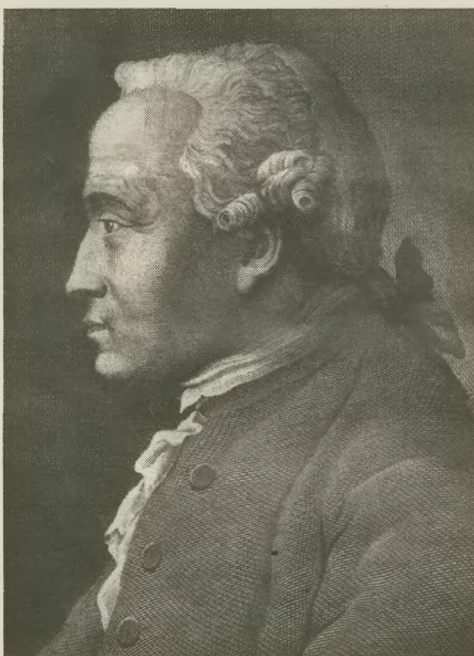
Są takie chwile
Które prowadzą
Do Krzyża
I stajesz obok
- taki mały
Prawdziwy

(Wiersze z tomu wyróżnionego III nagrodą w konkursie literackim Koła Cieszyńskiego-Zaolziańskiego GTL.)

Nieoczekiwany renesans Kanta

Spór wokół wojny w Iraku między starą Europą a Stanami Zjednoczonymi rozciągnął się nieoczekiwanie na... tradycje filozoficzne, a dokładniej na interpretację spuścizny Immanuela Kanta (zm. 12. 2. 1804). Zwolennicy opcji amerykańskiej niewiele mogą znaleźć w niej na usprawiedliwienie swej filozofii wojny prewencyjnej i uderzenia wyprzedzającego, dlatego przeciwstawiają Kantowi tradycję XVII-wiecznego angielskiego filozofa **Tomasza Hobbesa** (*bałagan i anarchię świata trzeba niekiedy trzymać w ryzach siły*). Natomiast właśnie na filozofii Kanta oparło swój manifest tożsamości Europy dwóch czołowych myślicieli na kontynencie, niemiecki neooswieceniowiec **Jürgen Habermas** i francuski dekonstruktywista **Jaques Derrida**. Jedną z przesłanek dla ich koncepcji państwa prawa tkwi w sławnej, często cytowanej w związku z wojną w Iraku, maksymie Kanta:

Żadne państwo nie powinno mieszać się przemocą do ustroju i rządów innych państw, nawet jeśli są one skandaliczne.

Immanuel Kant.

Repr. BE&W

Immanuel Kant urodził się w 1724 r. w Królewcu (obecnie Kaliningrad), na tutejszym uniwersytecie wykładał logikę i matematykę (nigdy nie opuścił miasta). Był twórcą transcendentnej teorii poznania, ale ogromną rolę odegrały również jego prace z zakresu etyki, o czym świadczy popularność takich jego powiedzeń, jak:

Niebo gwiżdżiś nade mną, prawo moralne we mnie czy

Postępuj tylko wedle takiej maksymy, co do której możesz

zarazem *chcieć*, żeby stała się powszechnym prawem.

Jego główne dzieła to: *Krytyka czystego rozumu* (1781; do połowy XX w. na indeksie ksiąg zakazanych przez Kościół katolicki, podobnie zresztą jak *De revolutionibus... Kopernika*), *Krytyka praktycznego rozumu* (1788), *Religia w granicach samego rozumu* (1793), *Metafizyka moralności* (1797). W 1795 r. napisał na pół żartobliwy projekt filozoficzny *Do wiecznego pokoju*, nawiązujący do prusko-francuskiego pokoju w Bazylei, w podtekście jednak również do trzeciego rozbioru Polski. Pierwsza z cytowanych maksym pochodzi właśnie z tego dzieła. (a)

KRÓTKO

● Nakładem wydawnictwa Rosner i wspólnicy ukazała się biografia Olgi Havlowej autorstwa **Pavla Kosatika** *Olga Havlova. Opowieść o niezwykłym życiu*, w świetnym, jak podkreśla krytyka, przekładzie **Andrzeja S. Jagodzińskiego**.

● Na sporządzonej przez **Andrzeja Rostockiego** liście bestsellerów roku 2003 w zakresie literatury polskiej znalazły się (w nawiasach liczba sprzedanych egzemplarzy): 1. **Jana Pawła II** *Tryptyk rzymski. Medytacje* (520 000), 2. **Doroty Masłowskiej** *Wojna polsko-ruska pod flagą biało-czerwoną* (60 600), 3. **Joanny Chmielewskiej** *Babski motyw* (60 000), 4. **Katarzyny Grocholi** *Upoważnienie do szczęścia* (55 219), 5. **Janusza L. Wiśniewskiego** *S@motność w sieci* (50 577), 6. **J. Chmielewskiej** *Bułgarski bloczek* (50 000), 7. **Wisławy Szymborskiej** *Rymowanki dla dużych dzieci* (49 800), 8. **Zygmunta Kubiaka** *Piękno i gorycz Europy. Dzieje Greków i Rzymian* (47 660), 9. **Doroty Terakow-**

skiej *Ono* (42 205), 10. **K. Grocholi** *Podanie o miłość* (39 367).

● W tegorocznej edycji World Press Photo tytuł Zdjęcia Roku zdobyło ujęcie **Jeana-Marc Bouju** z francuskiego oddziału agencji Associated Press. Przedstawia ono pojmanego i osadzonego w obozie jenieckim Irakijczyka w kapturze na głowie, który uspokaja syna. Na zorganizowany po raz 47 konkurs wpłynęło ponad 63 tys. prac ze 124 krajów.

● Z listy rezerwowej Funduszu Phare CBC Polska-Czechy 2001 dofinansowane zostaną w br. m.in.: Oddział Regionalny Stow. Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka w Cieszyźnie - 10 tys. euro na organizację XV Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego *Bez Granic* oraz Cieszyńskie Tow. Fotograficzne - 4 350 euro na urządzenie euroregionalnych artystycznych warsztatów fotograficznych, obejmujących również fotografików zaolziańskich. (k)

Telewizja

WTOREK 2 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Listy od Feliksa (s. anim.) 9.15 Jedynećka (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) 9.50 Rok 2030 (s.) 10.15 Królowa miecza (s.) 11.05 Wielki świat małych odkrywców (mag.) 11.25 Zooteka (mag.) 11.40 Fontainebleau - Piękne źródło francuskich królów (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Tak jak w Unii (mag.) 12.45 Plebania (s.) 13.10 Sąsiedzi (s.) 13.40 Lokatorzy (s.) 14.05 Laboratorium (mag.) 14.25 Kojot - mistrz sztuki przetrwania? (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Między rajem a ziemią - reportaż 15.35 Otwarte drzwi (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedynki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Forum (pr. public.) 18.50 Bezpieczna zima, ubezpieczony kierowca 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Śmiertelna zdrada (film kanad.) 21.55 Oscary 2003 - skrót 23.30 Monitor Wiadomości 23.50 Plus minus (mag.) 0.15 Gdzie serce twoje (film USA).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.40 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Cztorej pancerni i pies (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.15 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.25 Zwierzęta Europa da się lubić... (talk show) 11.20 Uwaga, truczina! (film dok.) 12.15 Rodzina Leśniewskich (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Cena życia (s.) 14.25 Nie tylko dla komandosów (pr. wojsk.) 15.00 Anita Lipnicka. Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Holdys Guru (pr. rozryw.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Modlitwa Ogród sztuk (mag.) 19.55 Lubie czytać (mag.) 20.05 M jak miłość (s.) 21.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.45 Przyśtańek praca (mag.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Kraina Hi-Lo (film USA) 0.30 Magiczne miasto - Lublin (film dok.).

■ KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Studio pod bukiem (mag.) 8.10 Schlesische Wochenschau (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 15.45 Gramy dla Was 16.00 Magazyn medyczny 16.15 Aktualności 16.30 Lotos VBW Clima Gdynia - Pays D'Aix Basket 13 Koszykówka 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Raport z akcji (mag.) 19.10 Bliżej Europy (mag.) 19.45 Relacja z posiedzenia Senatu RP 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Wola życia (film holend) 0.00 Kuchnia polska (s.).

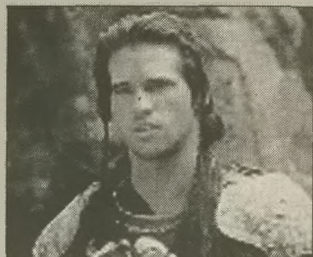
■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Tajne przez poufne (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Ślub z zaskoczenia (pr. rozryw.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Twój lekarz (mag.) 13.35 Wystarczy chcieć (mag.) 13.50 Transformery (s. anim.) 14.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.45 Kuba Wojewódzki (talk show) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Zostać miss 2 (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Samo

życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Willow (film USA) 23.25 Biznes Informacje 23.45 Interwencja (mag.) 0.05 Czarny pies czy biały kot (talk show) 1.05 Dzikie (s.) 1.55 Muzyka na BIS.

WILLOW

Wtorek 2. 3., godz. 20.45, POLSAT Film fantastyczny, USA 1988 Reżyseria: Ron Howard. Występują: Val Kilmer, Joanne Whalley, Warwick Davis, Jean Marsh.

W lochach zamku zlej królowej-czarownicy Bavmordy (Marsh), przychodzi na świat chłopczyk, którego stara legenda nazywa wyzwolicielem. Uratowany przez akuszerkę, trafia do wsi krasnoludów. Jego przybrany ojciec i obrońca zostaje dzielny krasnolud Willow (Davis). Chłopiec dorasta, zostaje rycerzem. To rycerz Madmartigan (Kilmer) spełni prastarą legendę.

■ TVC 1

5.00 W jaki sposób... 5.20 Czarni baronowie 5.25 Europa dziś 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Moda - Ekstrawagancja 9.25 Mieszkanie to zabawa 9.45 Kalendarium 10.00 Wiadomości 10.10 Czarni baronowie (s.) 11.05 Oczarowani (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szczęście domowe (mag.) 13.00 W jaki sposób... (mag.) 13.30 (Na)bierz mnie! (pr. rozryw.) 14.00 Wiadomości 14.05 Godzina prawdy (pr. rozryw.) 15.00 Oczarowani (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Klocki (pr. dla dzieci) 16.15 Oazy w oceanach (s. dok.) 16.40 Niefortunna czarownica (s.) 17.10 Śladami 17.25 Stop (mag. dla kierowców) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Przyjaciele (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Odnaleźć siebie (film USA) 21.55 Na tropie 22.20 Spostrzeżenia z zagranicy 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Przyjaciele (s.) 23.50 „Poprask” 0.10 Godzina prawdy (pr. rozryw.) 1.05 Kontrola chorego (film czes.) 1.50 Bedřich Smetana 2.45 Reporterzy TVC 3.25 Tydzień w regionach 4.40 Co mogą dla siebie zrobić.

■ TVC 2

5.00 Szybkość jako fenomen 5.50 Czarne owce 6.05 10 minut ekologii 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Rodzina na rozdrożach 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.25 Piękne zguby (talk show) 13.00 Bajkowa niedziela 15.00 Pomagajmy sobie 15.30

WIEDZMIN

Wtorek 2. 3., godz. 21.25, TVC 2 Serial, Polska 2001 Reżyseria: Marek Brodzki. Występują: Michał Żebrowski, Grażyna Wolszczak, Zbigniew Zamachowski i inni.

Zwykły człowiek nie mógł się z nim zmierzyć. Drugi odcinek serialu o wiedźminie Geralcie na podstawie fantasy Andrzeja Sapkowskiego.

Geografia świata (s. dok.) 15.45 Wideoatlas naszej przyrody (s. dok.) 16.00 Telewizyjny klub niesłyszących 16.30 Dziennik telewizyjny po latach 16.45 Buly (hokej) 19.35 Sława zwycięzcom (s. dok.) 19.50 Wiadomości w jęz. migowym 20.00 Ludzie z maneżu (s. dok.) 21.00 Na pływalni z A. Śimotową 21.25 Wiedźmin (s.) 22.15 Trzysta trzydzieści trzy 23.15 Dwudziestka dwójka 1998 23.50 Stalin (s. dok.) 0.45 Mali Music 1.55 Game Page 2.10 Europa dziś 2.35 Wydarzenia, komentarze 3.10 Odnaleźć siebie (film USA).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Sprawa losu (film niem.) 11.40 Lekcje gotowania 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.00 Niewiarygodne historie (s.) 13.25 Na południe (s.) 14.15 Kachorra (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.50 Na własne oczy 21.50 24 godziny (s.) 22.45 „Nejslabší! Máte padáka!” (teleturniej) 23.40 Udawane kłamstwa (film kanad.) 1.15 Kalendarz dziewczyn Playboyów (s.) 2.15 Na własne oczy 3.00 „Katapult” 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. animowany).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.05 Skryta namietność (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.55 Prima jazda 12.00 Powiemy to sobie następnego lata (film czes.) 13.35 Pomoc domowa (s.) 14.10 Melrose Place (s.) 15.10 Czarodziejki (s.) 16.05 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Wesele na wsi (film niem.) 21.50 Fruwający wirus (film USA) 23.40 Na temat! 23.50 Ostry dyżur (s.) 0.45 Salon samochodowy 1.15 Uwodzieleńska szansa (teleturniej) 2.20 Świat według Bundych (s.) 2.45 Sauna.

ŚRODA 3 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Nowi przyjaciele Król Maciuś Pierwszy (s. anim.) 9.10 Plastelin i przyjaciele (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) 9.55 Kropelka - przygoda z wodą (s. anim.) 10.25 Jeśli nadejdzie jutro (s.) 11.15 Ból - przyjaciel czy wróg (mag.) 11.35 Beata i śmieci (pr. edukacyjny) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Wójt Roku 2003 - sylwetki 12.45 Klan (s.) 13.10 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 14.00 Bez etatu (mag.) 14.25 Nowoczesna chirurgia (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Dakar 2004 - tak było 15.35 Bezpieczna Jedynka (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedynki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Rozmowy na nowy wiek 18.35 Irak 2004 18.45 Dookoła świata z Jedyneką (mag.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Zabójcza Lolita (film USA) 22.00 Kryminalna Jedynka (mag.) 22.20 Obraz niekontrolowany (mag.) 22.45 Oblicza mediów (pr. public.) 23.05 Monitor Wiadomości 23.25 Biznes perspektywy (mag.) 23.30 Transakcja (film USA).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.40 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Cztorej pancerni i pies (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.40 Herbatka u Tadka (pr. rozryw.) 12.15 Spróbujmy razem (mag.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Cena życia (s.) 14.30 30 ton! Lista, lista

MROCZNA POŁOWA Horror, USA 1993

Środa 3. 3., godz. 23.05, TVP 2 Scenariusz na podstawie powieści Stephena Kinga i reżyseria: George A. Romero.

Występują: Timothy Hutton, Amy Madigan, Michael Rooker, Julie Harris i inni.

Ekranizacja bestsellerowej powieści amerykańskiego pisarza Stephena Kinga, autora znanych horrorów: *Carrie*, *Lśnienie*, *Christine*, które także doczekały się głośnych adaptacji filmowych. Opublikowana w 1989 roku książka, w Polsce ukazała się pod tytułem *Mroczna połowa*. Film nie odniósł na świecie sukcesu kasowego, ale zyskał entuzjastyczne recenzje. Krytyka uznała go za najlepszą spośród licznych adaptacji prozy Kinga. Reżyserem jest specjalista od horrorów, George A. Romero. Końcowa scena w *Mrocznej połowie* z udziałem tysięcy wróbił to prawdziwy majstersztyk, przywołujący na pamięć *Ptaki* Hitchcocka. Uwagę zwraca świetna kreacja Timothy'ego Huttona, który wystąpił w podwójnej roli.

15.10 Figurki pana Gracjana - teatr 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Jazda kulturalna (mag.) 17.50 Program lokalny 18.20 Puchar UEFA - Girondins de Bordeaux - Groclin Dyskobolia Grodzisk Wielkopolski 21.00 Linia specjalna (pr. public.) 21.25 Pokrzywdzeni Polska bez fikcji 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Paragraf 148 - kara śmierci (s. dok.) 23.05 Mroczna połowa (film USA) 1.00 Kulisy wojny (film dok.).

■ KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn beskidzki 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 16.00 Magazyn beskidzki 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Relacja z posiedzenia Senatu RP 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.25 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 O tym trzeba mówić 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Lorna Doone (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Transformery (s. anim.) 7.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 8.00 Poplista 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Asy z klasy (s.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Domowa kawiaranka (mag.) 13.50 Pokemon (s. anim.) 14.15 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.45 Psie serce (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Graczykowie (s.) 17.00 Viper (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Pociąg śmierci (film ang.) 22.55 Biznes Informacje 23.15 Interwencja (mag.) 23.35 Kuba Wojewódzki (talk show) 0.35 Fala zbrodni (s.) 1.35 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Babilon 5.15 Reporterzy TVC 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Telerek 8.35 Klocki 8.50 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 9.05 Infiltrac-

ja 9.35 Co mogą dla siebie zrobić (mag.) 9.40 Diagnoza 10.00 Wiadomości 10.15 Zwykła opowieść (film czes.) 11.30 Skarby świata (s. dok.) 11.40 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Na pływalni z A. Śimotową 14.00 Wiadomości 14.05 Wędrująca kamera 14.30 Pod korcem (mag.) 14.45 Świat rekordów Guinnessa 15.15 Leniwy Jaś (bajka) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (pr. muz.) 17.05 Czy chcecie mnie? (mag.) 17.20 Pierwsza pomoc 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Gdzie spadają gwiazdy (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 „Śipková Růženka” (s.) 20.55 Bananowe rybki (talk show) 21.25 „Jó, to jsem ještě žil” (film dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki 23.20 Ludzie burmistrza (s.) 23.40 Szczęście domowe 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 W cztery oczy 0.45 Wędrująca kamera 1.10 Piękne zguby 1.35 Telewizyjny klub niesłyszących 2.05 Wydarzyło się... 2.15 Popularis 2.40 Pod prąd 3.15 Marie Pavlíková.

■ TVC 2

5.00 Pod prąd 5.30 Kalendarium 5.45 Etykieta 5.55 Na tropie 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Magazyn paraolimpijski 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 13.00 Szachmat 13.40 Międzynarodowy festiwal taneczny Ujście nad Łabą 2003 14.45 Śladami 15.00 Niefortunna czarownica (s.) 15.25 Oazy w oceanach (s. dok.) 15.55 Popularis 16.20 Świat filmu: Gérard Depardieu 17.20 Europa E. Briksiana 17.35 Dziennik telewizyjny po latach 17.45 Wiadomości w jęz. migowym 17.50 FK Teplice - FC Celtic Glasgow 18.05 Pomarańcza (mag.) 20.00 Buly (hokej) 22.20 Salon Cimrman (pr. rozryw.) 23.05 Bogowie i potwory (film ang.) 0.50 Ziemia nieznana 1.10 Trzysta trzydzieści trzy 2.05 Na rozdrożu 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 News-hour with Jim Lehrer 3.55 Bedřich Smetana.

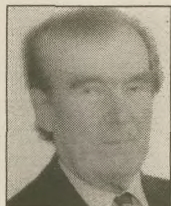
■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Herkules (film włos.) 11.50 Lekcje gotowania 12.20 Trzy życia Sofii (s.) 13.10 Szkodzi nie szkodzi 13.25 Na południe (s.) 14.15 Kachorra (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.) 20.35 Operacja Piorun (film ang.) 23.10 Judo obywatelskie (pr. public.) 23.45 24 godziny (s.) 0.30 Kamuflaż (film USA) 2.40 Judo obywatelskie 2.50 Tele tele 3.10 Tele tele 3.35 „Čtveřiči” 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. animowany).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.05 Skryta namietność (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.55 Prima jazda 11.45 Król Teksasu (film USA) 13.35 Pomoc domowa (s.) 14.10 Melrose Place (s.) 15.10 Czarodziejki (s.) 16.05 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 21.05 Randka z Bără (pr. rozryw.) 22.10 Perfidna intryga (film USA) 23.50 Na temat! 0.00 Policja z Palm Beach (s.) 0.50 Świat 2004 1.20 Uwodzieleńska szansa (teleturniej) 2.25 Świat według Bundych (s.) 2.50 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dnia 3. 3. 2004 obchodzi swoje
zaczne 80. urodziny pan
KAROL PILCH

z Gródka. Samych szczęśliwych,
zdrowych i pogodnych dni życzą
małżonka Emilia, córka Danuta,
synowie Jasio i Paweł z rodzinami.
AD-021

Jezu, ufam tobie.

Dnia 1 marca minęła 3. rocznica śmierci naszej
Kochanej Mamusi i Babci

śp. JOANNY GOMOLA

z Mostów koło Jabłonkowa. O chwilę wspomnień
i cichą modlitwę proszą córki z rodzinami. GL-103

*Lata płyną,
lecz pamięć i smutek zostają.*

Dnia 2. 3. 2004 mija trzecia rocznica
od chwili, kiedy nas na zawsze
opuścił nasz Kochany Mąż, Ojciec,
Brat, Szwagier i Wujek
śp. JAN PYSZKO

rodem z Nawsia, zamieszkały
w Hawierzowie Błędowicach. Ze smutkiem
w sercu wspominają żona i córki. AD-027

Kronika Rodzinna

Dziękujemy jak najserdeczniej wszystkim krewnym,
przyjaciołom, znajomym, MK PZKO oraz
parafianom z Olbrachcic i Łąk za wyrazy współ-
czucia, wieńce, kwiaty oraz liczny udział w po-
grzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. KAROLA KOŁATKA

Dziękujemy serdecznie ks. Mons. Kliszowi, ks.
Stanisławowi Jochymkowi oraz mgr. Stanisławowi
Brzósce za dostojne przeprowadzenie obrzędu
pogrzebowego. Podziękowanie również składamy
organistom p. Brannemu oraz olbrachcickiej scholi
za upiększenie ceremonii żałobnej. Szczególnie
zaś dziękujemy pp. Palowskiemu oraz orkiestrze dę-
tej za śpiew i piękną muzykę. Dziękujemy serdecznie
za opiekę lekarską MUDr. J. Bolkowi, MUDr.
B. Mączkowi, MUDr. H. Mazałowej oraz perso-
nelowi JIMP oddziału chorób wewnętrznych szpi-
tala w Karwinie N. Mieście i JIP oddz. chirurgii
w Karwinie Raju. Zasmucona rodzina. RK-035

Kobiet. Zapraszamy
my panie i pa-
nów, członków
i sympatyków
naszego MK.
Gość spotkania
T. Filipczyk.

wystawa słowackich artystów Gity
i Petra Matisów. Otwarte po-pt:
10-16.

**PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIA-
TOWE, Karwina:** wystawa fotografii
Aleksa Milerskiego. Otwarte po, śr:
8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8.00-14.30
**MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ -
sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszy-
nie, Hlavní tř. 3:** stała ekspozycja
„Obrazki z przeszłości Śląska Cie-
szyńskiego”, do 13. 6. wystawa „Cie-
szyńskie gazety”. Otwarte wt-pt:
9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

**▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwał-
dzie:** stała ekspozycja „Tradycje gór-
nictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4.
wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1.
2005 „Widokówki z Pietwałdu i okoli-
cy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:
13-17.

**▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Děl-
nická 14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”.
Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:
13-17.

▲ INTERKLUB, Karwina: do 28. 3.
wystawa „Poezja cieszyńskiej archi-
tektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17,
so: 9-13, nie: 13-17.

**MUZEUM HUTY TRZYŃECKIEJ
I MIASTA TRZYŃCA -** stała ekspozycja
„Historia i współczesność huty
i miasta Trzyńca”, do 12. 5. wystawa
modeli strażackich.

▲ GALERIA „NA SCHODACH” do
14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia
zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie:
13-17.

Flaga dla Tybetu

JABŁONKÓW (kor) - Stolica Podbes-
kidzia dołączy do miejscowości,
które symbolicznie poprą walkę ludu
Tybetu o wolność. W środę 10 marca
- w 45. rocznicę wybuchu krwawo
stłumionego powstania narodowego
w Tybecie - na jabłonkowskim ratu-
szu zawiśnie flaga tego kraju, od
ponad pół wieku znajdującego się
pod chińską okupacją.

W całej RC w akcję pn. Flaga dla
Tybetu włączyło się ponad 190 miast
i wsi. Jabłonków, zgodnie z uchwałą
rady miejskiej, znalazł się w tym gro-
nie już po raz trzeci. - *Chodzi wpraw-
dzie o symboliczny gest, ale uważa-
my, że każda taka akcja może pomóc
Tybetowi w walce o niepodległość* -
powiedział GL wiceburmistrz Stani-
sław Jakus.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Eme-
rytów zaprasza na spotkanie klubo-
we 4. 3. o godz. 15.00 do świetlicy
przy ul. Matuška 2.

TRZYŃNIEC - Stare Miasto zarząd MK
PZKO zaprasza serdecznie 4. 3. br.
o godz. 16.30 do świetlicy Koła na
Wieczór Świecicowy. W programie
prelekcja Doc. RNDr. Tadeusza
Siwka, CSc.; pt. „Izrael”.

▲ MK PZKO Osiedle zaprasza 4. 3.
o godz. 18.00 do Domu PZKO im. A.
Wawroza na spotkanie Klubu dys-
kusyjnego „Forum”. Temat „Służba
zdrowia”. Z R. Suchankiem dyskutowa-
wać będzie inż. J. Ferenc, dyrektor
szpitala Trzyńec Sosna, inż. J. Noga,
dyrektor d/s zarządzania Hutniczej
Kasy Chorych (HZP), Pharm. L. Bran-
ny, przewodniczący Powiatowej Izby
Aptekarskiej we Frydku Mistku.
PTTS „BŚ” - zawiadamia, że odjazd
na Międzynarodowy Rajd Narciar-
sko-Pieszy ku źródłom Wisły:
z Kubalonki 6. 3. o godz. 7.00 z Kar-
winy, o godz. 7.20 z Cz. Cieszyńska,
o godz. 7.30 z Trzyńca z dworca
kolejowego. Opłata na starcie rajdu
3 zł. Zabrać paszporty!

Oferty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem.
Inf. pod nr. tel. 558 325 546. GL-086
PRACE SEZONOWE przy uprawie
chmielu, informacje tel.:
604 287 015. GL-102

Wystawy

**TEATR CIESZYŃSKI - BIAŁA
GALERIA:** do 28. 3. wystawa obra-
zów R. Filipowej. Otwarte po-pt:
9-15.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Kar-
wina Frysztat: do 29. 2. wystawa
„Grupa Chagall”. Otwarte wt-nie:
9-18.

SALA MÁNESA, DK Karwina: do
12. 3. wystawa Stanisława Zorman-
a „Anomalia drewna”. Otwarte wt-pt:
9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

**GALERIA ZDROWEGO MIASTA,
foyer Uniwersytetu Śląskiego, Kar-
wina:** do 12. 3. Międzynarodowa

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyń;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyń;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztatcie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

MIĘDZYNARODOWE WYBORY STUDENTKI ROKU 2004

Szansa na własny samochód!

Już niebawem - 20 marca - w Polanicy
Zdroju (Polska) odbędą się eliminacje
do XI edycji Międzynarodowych
Wyborów Studentki Roku 2004.

Warunkiem przystąpienia do kon-
kursu jest możliwość wykazania się
legitymacją studenta uczelni pań-
stwowej czy prywatnej (tok studiów
dzienny, wieczorowy, zaoczny).
W wyborach mogą startować panny,
jak i mężatki lub matki. Wybory mają
charakter trzystopniowy: eliminacje
podstawowe, półfinał i finał. Trady-
cyjnie nagrodą główną jest samochód
osobowy! Oprócz tego na finalistki
czekają wycieczki, piękna biżuteria,
bezpłatne kursy językowe, książki,
kosmetyki i wiele upominków.

Studio Ewa, organizator przed-
sięwzięcia, to firma organizująca
m.in. różne kampanie reklamowe,
łącznie z produkcją filmów, szkolenia
dla wizażystów, przeprowadzająca
analizy image firm i pracowników.
Pierwsza edycja konkursu na najlep-
(bag)

szą, najbardziej wszechstronnie
uzdolnioną i najładniejszą studentkę
odbyła się w roku 1994 pod patrona-
tem miasta Wrocławia. Wybory trans-
mitowane były przez TV Polonia.
Ubiegłoroczny dziesiąty, jubileuszowy
finał, odbył się w listopadzie 2003
w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

Tegoroczny regulamin dla studen-
tek z zagranicy przewiduje przygoto-
wanie przez kandydatki czterech
strojów do prezentacji. Obowiązuje
sukienka koktajlowa, strój egzamina-
cyjny, strój sportowy i strój przebie-
rańca, gdzie liczy się pomysł (nie
wolno wykorzystywać pożyczonych
kostiumów teatralnych). W stroju
egzaminacyjnym dziewczyna prze-
prowadzi krótki wywiad z wybranym
jurorom. Zakwaterowanie i wyżywie-
nie jest zapewnione, dojazd na koszt
własny. Dodatkowe informacje
o imprezie można znaleźć w internecie
pod adresem www.studio-ewa.com.pl

CHRZEST NA AVION FEŚCIE

Nowa płyta Z. Siwka i R. Putzlacher, debiutancki zbiorek Darka Jedzoka

Towarzystwo AVION i Teatr Cieszyń-
ski zapraszają na II polsko-czeski
AVION FEST, który odbędzie się
w sobotę dnia 13 marca 2004 w foyer
teatru (I piętro).

Popołudnie z poezją i muzyką roz-
pocznie o 16.30 impreza pt. *Spotka-
nie-Paranoja-Młodzi*. Jak wskazuje
tytuł, chodzi o spotkanie poetów
kilku generacji: średniej, debiutującej
przed blisko dwudziestu laty w alma-
nach *Spotkanie* (1985), młodszej,
zrzeszonej niegdyś w gimnazjalnej
grupie *PaRaNoja* (debiut w 1993
roku) i najmłodszej, która daje znać
o sobie od kilku lat. Swoje nowe wier-
sze czytać będą między innymi Fran-
ciszek Nastulczyk, Lech Przeczek,
Renata Putzlacher, Bogdan Trojak,
Marek Słowiaczek, Hanna Rybicka
i Tomek Rytko. Kulminacją spotkania
będzie chrzest debiutanckiego zbior-
ku przedstawiciela najmłodszej gene-

racji naszych twórców, Darka Jedzo-
ka (zbiorek pt. *Pusto*, seria wydawni-
cza AVION) oraz wernisaż prac mło-
dej jabłonkowskiej plastyczki i ilus-
tratorki zbioru, Petry Abrahamowej.

Następnie - o godz. 18.30 - Towar-
zystwo AVION przedstawi drugą
płytę Zbigniewa Siwka i Renaty Putz-
lacher, zatytułowaną *Divertimento
cieszyńskie*. Wykonawcami piosenek
są aktorzy, którzy byli lub są związani
ze Sceną Polską: Małgorzata Pikus,
Barbara Humel i Dariusz Waraksa.

Wejściówki (cena 30 i 50 Kc) nale-
ży zarezerwować pod numerem tele-
fonu AVIONU 776 056 235 lub e-mai-
lem: cafe.avion@post.cz, a następnie
można je będzie nabyć w biurze orga-
nizacji widowni teatru Těšínské
divadlo, tel. 558 746 022-3 lub przed
rozpoczęciem imprezy. Serdecznie
zapraszamy!

Towarzystwo AVION

P-Metoda w Harendzie i Dziupli

TRZYŃNIEC (hs) - W ubiegłą sobotę w klubie muzycznym Harenda w ramach
ósmej edycji *Harenda Cup* zaprezentowała się publiczności Trzyńnicka grupa
rockowa *P-METODA*. Wieczór zakończył porywający koncert *Revival Kabát*.

P-METODA powstała przy polskiej szkole podstawowej na ulicy Dworcowej
z inicjatywy członka nie istniejącej już *Arzii Romana Gryczy*. W ciągu kilku lat
swoego istnienia skupiła wokół siebie rzeszę wiernych słuchaczy, a utwory,
takie jak *Zazdroszczę ci czy Kłamstwo i miłość*, zyskały wśród młodzieży zaol-
biański status hitów.

Fanowie zespołu usłyszą go znów już w piątek w Dziupli w Czeskim Cieszy-
nie na koncercie akustycznym. Oprócz *P-METODY* na scenie pojawi się naj-
prawdopodobniej *Apathea*.

Aktualny widok Rynku w Cieszyńsku można obejrzeć na stronach www.cieszyn.pl

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

JAK JANOWI BRZDAKALI PRZYWRÓCONO NAZWISKO RODOWE

Dobre doświadczenia

Porządkując papiery zwane dokumentami osobistymi mój przyjaciel, emeryt Jan Brzdąka nie znalazł swego aktu urodzenia zwanego tutaj „Rodny list”. Znalazł co prawda leciwy, pożytkowy dokument w języku polskim o nazwie „Wyciąg z metryki urodzeń” wystawiony przez proboszcza jeszcze za pierwszej Republiki, lecz przykładał mu wartość raczej tylko historyczną. A że brak tak ważnego dokumentu w swojej teczkę uznał za sprawę poważną, skompletował „papiery”, dołączył także akt urodzenia swojego rodzica, wystawiony po polsku jeszcze za czasów austriackich, i w najbliższy dzień urzędowy - środę pełną słońca, w towarzystwie małżonki udał się do Urzędu Metrykalnego po nowy akt. Zabrał ze sobą, oczywiście, także swój dowód osobisty zwany potocznie „obczanką”.

Państwo Brzdąkowie oczekali w, niedługiej zresztą, kolejce i stanęli przed właściwą urzędniczką. Tu doszło do rozmowy „dwujęzycznej”. Brzdąkowie, będąc ludźmi tu stela, przedstawiali swój problem w swoim języku ojczystym, o którym władze centralne zapewniają, iż w naszym regionie stoi na równi z językiem większości. Urzędniczką, świetnie ich rozumiejąc, odpowiadała w języku czeskim.

A okazało się, że jest tu niebagatelny problem do rozwiązania. Otóż emeryt Brzdąka podobnie, jak wielu Zaolzań, nie zdołał w młodości wywalczyć na urządzenie pisowni swego nazwiska, jak pisał się jego ojciec. Dotąd nie przywiązywał zbyt wiele wagi do faktu, że dawno temu wprowadzono litery „a” i „l” w miejscach polskich „a” i „l”. Jakoś nie było mu to potrzebne, bo przecież wszyscy, nawet zaolzańscy Czesi wiedzieli, jak wymówić jego dość powszechne tutaj nazwisko. W czasie służby w czeskim wojsku i w okresie kilku lat, które przyszło mu spędzić w obcym kraju, uważał za naturalne, że wywoływało go „Brzdakala” i przyzwyczaił się do tego. A tu nagle z ust urzędniczki słyszy, że nazwisko w jego dowodzie nie jest jego nazwiskiem, bo w księdze urodzeń zapisany został jako Brzdąka. Zbaraniał. Przecież od lat nosi w swoim dowodzie i w paszporcie to, przez czechosłowackie urzędy niepoprawnie wpisane nazwisko, a teraz czeska urzędniczka twierdzi co innego. Owa pani w

sposób nieco zawiły, lecz z wielką dozą cierpliwości stara się mu sprawę wytłumaczyć i proponuje dwa możliwe rozwiązania - bądź złoży odpowiednio umotywowane podanie o urzędowe szesczenie nazwiska i po uiszczeniu opłaty w wysokości 100 koron za kilka dni odbierze nowy akt urodzenia, albo zaakceptuje swoje nazwisko w brzmieniu zgodnym z księgą urodzeń. W tym drugim wypadku wypełni druczek z prośbą o przywrócenie polskiego brzmienia nazwiska i na poczekaniu otrzyma nowy akt urodzenia. Koszt 50 koron.

W tym momencie nieco się przeraziła małżonka pana Jana, no bo jeśli mąż, to także i żona powinna dokonać tej „poprawki”. Na szczęście pp. Brzdąkowie mieli ze sobą akt ślubu zaś urzędniczka pomogła wypełnić właściwy druczek. I tak, w ciągu kilkunastu minut, bez żadnych opłat wystawiono im także nowy akt ślubu, w którym nazwisko żony nie tylko posiada polskie litery „a” i „l”, lecz jednocześnie wpisane zostało bez końcówki „-ová”. W sąsiednich drzwiach państwo Brzdąkowie złożyli podania o nowe dowody osobiste, które gotowe będą za 3 tygodnie i to bez żadnych opłat. Mając nowe dowody osobiste w ręku zmuszeni będą wystąpić o nowe prawa jazdy (i tak podlegają one obowiązkowej wymianie) oraz we własnym zakresie poinformować ubezpieczalnie (VZP) a także urząd d/s emerytur (Dávkový odbor České správy sociálního zabezpečení), względnie też inne urzędy i banki, o zaistniałym „przywróceniu właściwej pisowni” ich nazwiska (jeśli pisemnie, to załączając w liście kserokopie nowych aktów). Na ostatnim etapie działań trzeba będzie wystąpić o nowe paszporty. Okres oczekiwania na nie, który obecnie wynosi 3 tygodnie, może ulec wydłużeniu w związku z narastającą liczbą podań (przewidywany jest wzrost opłat, choć na razie koszt paszportu to 200 koron). Jest więc z tymi zmianami nieco zachodu, jednak moi znajomi, którzy odzyskali już poprawną pisownię swoich nazwisk lub imion czują się dowartościowani i nie żałują czasu ani wydanych, niewielkich zresztą, pieniędzy.

BRONISŁAW WALICKI
Czeski Cieszyń
e-mail: walicki@volny.cz
PS. Nazwisko na prośbę zainteresowanych zostało zmienione.

Ostatki dla wszystkich

Być może wydaje się niektórym, jakoby bale ostatkowe były imprezami raczej tylko seniorów, jakimiś pozakarnalowymi zabawami. Przynajmniej w Gródku twierdzenia takie całkowicie mijają się z prawdą. (Nawiasem mówiąc, czyżby bal odbywający się np. 21. 2. br., już nie należał do sezonu balowego?).

Ale wracajmy do rzeczy, czyli do popularnego w Gródku i nie tylko Balu Ostatkowego, który odbył się w ostatnią sobotę tegorocznego karnawału, czyli 21 lutego.

Straszyli notorycznie malkontenci, że po co bal, że i tak ludzi przyjdzie przysłowiowych pięć i pół, bo przecież w tym samym dniu w najbliższej okolicy odbywają się co najmniej trzy czy cztery bale, itd., itp... Rzecz jasna, że pomylili się - i to jeszcze jak! Wolnych miejsc w sali gróddeckiego Domu PZKO pozostało parę, a wśród balowiczów nie przeważali dziadkowie w podeszłym wieku, lecz ludzie w wieku średnim i młode pokolenie. Byli też członkowie przedstawicielstwa gminnego z wójtem P. Tomczak na czele. Razem sześćdziesięciu gości.

Bal oficjalnie zagał prezes MK PZKO K. Pilch. Uczestnicy podzi-

wiali program jabłonkowskiego Rytmiku, który pokazał pełne temperamentu tańce w rytmach dyskotekowych i latynoamerykańskich. Po nich wystąpili ich młodsi koledzy - niespełna 10-letni mali mistrzowie tańca z trzynieckiego klubu Elán. Myślałby kto, oglądając ich, że przyjechali prosto z gorącego Południa. Program okazał się świetną inspiracją dla balowiczów, co udowodniali na parkiecie. A że o akompaniamencie do tańca doskonale zadbał Józef Stebel każdy mógł wytańczyć się, ile dusza zapagnie (i ciało czy kondycja pozwolą). Nie mogło też zabraknąć tradycyjnych atrakcji: tańca z pomarańczami (z konkursem o najrzeczniejszą parę), bogatej i dowcipnej loterii, kotyliionów i kwiatów. A w przerwach wspólne śpiewanie, smaczny i bogaty bufet i naturalnie rodzinno-sąsiedzka atmosfera. W sumie zabawa na sto dwa i bal jakich mało. Dopiero z braskiem ci najbardziej wytrwali rozchodzili się do domów. Długo jeszcze pozostaną wspomnieniami...

W imieniu wielce zadowolonych gości gróddeckich Ostatków
LIDIA KLUZ

INTERLIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH: KARWINA SPADŁA NA TRZECIE MIEJSCE

Derby dla Frydku-Mistku

Szlagier 23. kolejki czesko-słowackiej Interligi pomiędzy Frydkiem-Mistkiem a Bankiem Karwina zakończył się zwycięstwem gospodarzy 32:26. Szczyplornieści SKP Frydek-Mistek utrzymali się w fotelu Ildera HIL, Karwina spadła na trzecią pozycję. W Innym ciekawym spotkaniu Dukla Praga zremisowała na własnym parkiecie 26:26 z rewelacją tego sezonu, drużyną Preszowa. Słowacy awansowali na drugie miejsce w tabeli. Jutro karwiniacy zmierzą się we własnej hall z ostatnim zespołem tegorocznego sezonu Interligi - słowackim Hlohovcem. Spotkanie rozpoczyna się o godz. 17.30 w hall Na Vyhliście.

- Frydek-Mistek dysponuje obecnie doświadczonym zespołem i moim zdaniem właśnie rutyna święciła w niedzielę sukces - stwierdził trener Karwiny Jiří Kekrt. - Naszym strzelcom brakowało często zimnej krwi, sytuacji podbramkowych wypracowaliśmy sobie bowiem dosyć sporo - dodał karwiński szkoleniowiec.

■ **FRYDEK-MISTEK - KARWINA 32:26 (17:14).** Goście rozpoczęli mecz z dużym impetem i w 21. minucie prowadzili 12:10. Powodowało się zwłaszcza Pawłowi Horákowi, który spisywał się bezbłędnie również w rzutach karnych. Karwiniacy nawiązali w pierw-

szej połowie z rywalem równorzędną walkę, do szatni schodzili jednak z zaliczką trzech bramek gospodarze.

Podopieczni trenera Jiříego Kekrta w drugiej odsłonie zaczęli popełniać zbyt wiele błędów w defensywie. Bramkarz Karwiny Miloš Slabý dwoił się i troił, ale wszystkiego nie zdołał wyłapać. Goście wprawdzie nie rezygnowali z uzyskania jak najlepszego wyniku, ze skutecznością byli jednak na bakier. Tylko Zdráhala i Kust potrafili w II połowie stworzyć zagrożenie pod bramką gospodarzy, zabrakło ale wsparcia ze strony pozostałych zawodników w drużynie. Przy stanie 30:26

dla gospodarzy Pavel Horák spudłował z siódemki, Frydek-Mistek przeprowadził zaś dwie kontry, ustalając wynik dnia na 32:26. **Bramki dla Karwiny:** Horák 8/4, Zdráhala, Kust po 4, Szymanski 3, Bednářik i Mrózek po 2, Sobol, Szymon i Požárek po 1. **Siódemki 6/6:** 5/4, sędziowali Dostál, Macharáček, widzów 600.

Lokaty po 23. kolejce: 1. Frydek-Mistek 36, 2. Preszów 34, 3. Karwina 34, 4. Dukla 33 pkt. **JUTRO:** Karwina - Hlohovec (17.30). (jb, Ok)

I GAMBRINUS LIGA

Czarna niedziela Banika

To była czarna niedziela dla piłkarzy i kibiców Banika Ostrawa. Lider pierwszoligowej tabeli przegrał 1:2 na boisku outsidera z Blszan i przetrwał w ten sposób passę 21 spotkań bez porażki. Podopieczni trenera Františka Komňackiego mają nad drugą w tabeli Sławią Praga przewagę trzech punktów, ale też jutrzejszy zaległy mecz z Synotem. Środowe spotkanie na Bazalach (16.00) skomplikować może jednak kapryśna zimowa pogoda. Jak nieoficjalnie dowiedzieliśmy się wczoraj, pojedynek z Synotem z największym prawdopodobieństwem znów nie dojdzie do skutku. Na Bazalach leży 40-centymetrowa warstwa śniegu, a pod nią kompletnie przemoczona murawa. Pod dużym znakiem zapytania stoi też zaplanowany w Ostrawie na poniedziałek 8 marca mecz z Viktorią Žižkov.

Na zmarniętej płycie boiska goście mieli duże kłopoty z utrzymaniem równowagi. Dopiero po zmianie obuwia ostrawianie przestali się ślizgać, ale to już gospodarze prowadzili 1:0. Stało się tak po fatalnym błędzie obrońcy Pavla Besty, który niechcący obsłużył dokładną piłką swego rywala. - *Zagraliśmy po prostu fatalnie. Teraz dopiero okaże się, z jak mocnych cegieł budowany jest zespół* - stwierdził trener Ostrawy František Komňacký. - Nie wszyscy chyba wyszli na mecz tak skoncentrowani, jak powinni. Po stracie pierwszego gola ponadto zaczęliśmy grać zbyt nerwowo - skomentował z kolei występ drużyny bramkarz Banika Jan Laštůvka.

● **BLSZANY - OSTRAWA 2:1 (1:0).** **Bramki:** 18. Pešíř, 67. L. Zelenka - 83. Magera. **Sędziował** Dvořáček, żk 0:2, widzów 2300.

Czołówka tabeli: 1. Ostrawa 39, 2. Slawia 36, 3. Sparta 34 pkt. (jb)

TIPSPORT EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE

Ruszyło playoffs

Wczoraj rozpoczęła się najbardziej emocjonująca część tegorocznego sezonu Tipsport Ekstraligi hokeja na lodzie. W fazie play off nie zabrakło dwójki reprezentantów naszego regionu - Stalowników Trzynieć i HC Witkowic. Trzyścianianie do ćwierćfinałowej walki włączyli się już wczoraj. Po zamknięciu tego numeru podopieczni trenera Pavla Marka grali na lodzie Zlina, drugiego zespołu rundy zasadniczej. Stalownicy w playoffs mogą już skorzystać z usług swego kapitana Richarda Krála, który po kontuzji dołączył do zespołu. Relację z pierwszych dwóch spotkań Trzyńca na lodzie Zlina przyniesiemy w czwartkowym numerze GL

Od wyjazdowego meczu rozpoczyna w śróde playoffs również gracie Witkowic. Rywalem podopiecznych trenera Aleša Svozila jest zespół Sparty Praga, prowadzony przez byłego

szkoleniowca Witkowic i Trzyńca Aloisa Hadamczika. W fazie play off gra się, podobnie jak w poprzednim sezonie, do czterech zwycięstw.

ROZKŁAD JAZDY:

- ◆ **poniedziałek 1. 3.:** Zlin - Trzyńec i Pardubice - Pilzno
- ◆ **wtorek 2. 3.:** Zlin - Trzynieć (TVC 2, 16.45) i Pardubice - Pilzno
- ◆ **środa 3. 3.:** Sparta - Witkowice (TVC 2, 20.00) i Znojmo - Slawia
- ◆ **czwartek 4. 3.:** Sparta - Witkowice i Znojmo - Slawia (TVC 2, 16.45)
- ◆ **piątek 5. 3.:** Trzynieć - Zlin (TVC 2, 16.45) i Pilzno - Pardubice
- ◆ **sobota 6. 3.:** Trzynieć - Zlin i Pilzno - Pardubice (TVC 2, 20.00)
- ◆ **niedziela 7. 3.:** Witkowice - Sparta i Slawia - Znojmo
- ◆ **poniedziałek 8. 3.:** Witkowice - Sparta i Slawia - Znojmo (jb)

Od bramki do bramki

● **SPARINGI piłkarskie:** Futbol Trzynieć - B. Ostrawa B 3:2 (dla gospodarzy: Kubík, Müller, Jakus), Wracimów - IRP Cz. Cieszyń 5:5 (dla IRP: Groš 2, Vojvodík, Bauman, Grygar), S. Orłowa - L. Piotrowice 5:2 (dla gospodarzy: Kopel 2, Majer, Velký, Bajzath), Bystrzyca - Gródek 6:2, Oldřichovice - Nydek 3:3, Niebory - Šmířowice 2:2, Žuków G. - I. Piotrowice 2:3.

● **TURNIEJE PIŁKARSKIE, Wracimów:** Dobra - Bogumin 2:1 (dla Fai

Gábor), Děčimorowice - MKF Karwina 4:4, G. Błędowice - Raszkowice 0:3.

Turniej na boisku ČSAD Hawierzów: SKF Hawierzów - Metylowice 3:3, ČSAD Hawierzów - Cierlicko 4:1, MKF Karwina - Stonawa 1:2, FK Hawierzów - Sn Hawierzów 2:2.

Turniej na boisku Fučíka Orłowa: jun. S. Orłowa - B. Rychwałd 1:2 (Podešva - Krmáček, Zavacký), Dąbrowa - S. Pietwałd 0:1 (Kantor).

(jb)

Sport Polski

□ **MAŁYSZ WRACA DO POLSKI.** Dwukrotny mistrz świata z Val di Fiemme miał groźnie wyglądający wypadek na piątkowym treningu przed zawodami PŚ w Salt Lake City. Skoczek z Wisły nie wystąpił w sobotnim konkursie. Niedzielne zawody, z powodu złych warunków atmosferycznych, odwołano. Dziś cała ekipa, włącznie z Małyszem, powinna zjawić się w Polsce - Adam wyglądał źle. Niemal pół jego twarzy pokrywa strup. Lekarze dali mu masę na gojenie. Zranione miejsca muszą go strasznie swędzieć. Oglądałem kask Adama. Jest zupełnie straszany. Gdyby nie miał go na głowie, upadek mógł się skończyć gorzej - stwierdził dziennikarz TVP Włodzimierz Szaranowicz. Trener klubowy Jan Szturc jest zdania, że Adam powinien odpocząć po takim przeżyciu i nie startować w kolejnych zawodach PŚ.

□ **PŚ FLORECISTEK: SUKCES POLEK.** Polskie florecistki wygrały w poniedziałek w Seulu drużynowe zawody Pucharu Świata. W finale pokonały ekipę Rosji 45:33. Podo-

pieczne fechtmistrza Tadeusza Pagińskiego walczyły w składzie: Sylwia Gruchała, Magdalena Mroczkiewicz, Anna Rybicka oraz Małgorzata Wojtkowiak. Był to czwarty w historii triumf polskich florecistek w drużynowych zawodach Pucharu Świata. W 2003 roku wygrały turniej w Lipsku, a w tym roku zwyciężyły w jordańskiej Akabie, włoskim Como i Seulu

□ **JUTRO BORDEAUX - GROCLIN.** W środę na 16 europejskich stadionach odbędzie się rewanżowe mecze trzeciej rundy piłkarskiego Pucharu UEFA. W stawce 32 drużyn jest Groclin Dyskobolia Grodzisk Wlkp., który zagra w Bordeaux z tamtejszym Girondins. Pierwsze spotkanie drużyna francuska wygrała 1:0.

□ **TOMASZEWSKI RADZI DUDKOWI.** Któż lepiej w Polsce zna się na fachu bramkarskim, niż Jan Tomaszewski. Król Wembley radzi Jerzemu Dudkowi zmianę klimatu i wysłała go do FC Barcelony. Dudek ostatnie mecze ogląda z ławki rezerwowych, gdyż trener Gerard Houllier stawia na Chrisa Kirklanda, który

ma szansę stać się pierwszym bramkarzem reprezentacji Anglii. - *Nie oszukujmy się. Jurkowi uda się wrócić do bramki The Reds tylko wtedy, gdy Kirkland znów odniesie kontuzję* - twierdzi Jan Tomaszewski. Zdaniem byłego bramkarza reprezentacji Polski, Dudek powinien latem wybrać się do Hiszpanii i tam szukać dla siebie klubu. - *Zawsze mówiłem, że Jurek, przy jego refleksie i warunkach fizycznych, powinien grać w lidze hiszpańskiej. FC Barcelona ciągle potrzebuje klasowego bramkarza i ściągnięcie latem Dudka byłoby dla nich świetnym rozwiązaniem* - dodał Jan Tomaszewski.

□ **ME W BOKSIE.** Polscy bokserzy zdobyli w chorwackiej Puli trzy brązowe medale. Na podium stanęli Andrzej Rżany (51 kg), Andrzej Lićzik (54 kg) i Aleksy Kuźmiński (81 kg). Największy sukces odniosła rosyjska ekipa (9 medali). Wszyscy medaliści chorwackiej imprezy uzyskali awans na igrzyska w Atenach. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Henryk Kotas 70-letni **str. 3**Bystrzycki spektakl MAJA **str. 4**Akceptuj siebie **str. 5**Stalownicy wyrównali na 1:1 **str. 8**CZWARTEK
4 MARCA 2004
NR 27
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kčtel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.czKonsul Generalny RP w Ostrawie Andrzej Kaczorowski przybliży zebranych zasługi Lidii i Oskara Pawłasów dla kultury polskiej.
Fot. WŁADYSŁAW OWICZARZYKRZYŻE KAWALERSKIE ORDERU ZASŁUGI RP
DLA LIDII I OSKARA PAWLASÓWZa zasługi dla
kultury polskiej

OSTRAWA (o) - W Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie odbyła się we wtorek uroczystość wręczenia Krzyży Kawalerskich Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej małżeństwu Lidii i Oskarowi Pawłasom. Konsul generalny RP Andrzej Kaczorowski wręczając odznaczenia w imieniu prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego przypomniał pracę obu odznaczonych dla kultury polskiej na Zaolziu.

Działalność L. i O. Pawłasów na niwie Związku przy propagowaniu zaolziańskiej kultury polskiej, a szczególnie sztuk plastycznych, omówił prezes PZKO, Zygmunt Stopa. Przypomniał zebranym pracę Oskara Pawłasa w Sekcji Literacko-Artystycznej (od 1990 r. stał na jej czele), a następnie przekształcenie jej w Stowarzyszenie Artystów Plastików przy ZG PZKO.

Dyrektor Muzeum w Bielsku-Białej Iwona Purzycka gratulując odznaczonym, podkreśliła ich pomoc i zasługi w przygotowaniu wielkiej wystawy Artyści polscy na Zaolziu 1945-1995.

W uroczystości wzięli udział m.in. wiceprezydent Ostrawy Zbyněk Pražák, prezydent Hawierzowa Milada Halikowa, prezes Kongresu Polaków w RC Józef Szymczek, dyrektor TC Karol Suszka. Wśród licznych gości nie zabrakło też artystów.

Hyundai wie...

Koreański kolos motoryzacyjny wybrał Słowację. Polska oferta okazała się mniej korzystna (wcześniej odpadła w tym wyścigu RC):

Dong-jin Kim, wiceprezes Hyundai/KIA, przysłał wczoraj wicepremierowi Jerzemu Haunserowi list z kondolencjami. Chociaż polska oferta była równie dobra, co słowacka, warunki kontraktu bardzo korzystne, firma wybrała Żylinę. 2400 nowych miejsc pracy na pewno w tym regionie się przyda.

Ciekawe są reakcje, które wywołała decyzja Koreańczyków. Oficjalnie Słowacy się - rzecz oczywista - cieszą, a Polacy szukają przyczyn porażki. Jedną z nich (oprócz gorszego przygotowania komunikacyjnego i logistycznego strefy przemysłowej pod Wrocławiem) ma być obawa Hyundai z... polskich związków zawodowych. Siły, które wyprowadzały Polskę z socjalizmu teraz stały się przeszkodą w wchodzeniu w kapitał... (db)

Drogi i boisko

PIOSECZNA (kor) - Samorząd zamie się tegorocznym budżetem dopiero w drugiej połowie marca. Nie oznacza to jednak, że władze gminy nie przygotowały jeszcze planów na bieżący rok.

Wójt Jan Krzok powiedział GL, że będzie trzeba w pierwszej kolejności pomyśleć o kontynuacji remontu dróg gminnych. Na ten cel samorząd zamierza wydzielić 1 mln Kč. Kolejne pół miliona przeznaczy gmina na budowę w centrum wsi nowego boiska. Przy tej inwestycji wspomóc też pioseczan dotacją Urząd Wojewódzki.

Szkoła do remontu

ROPICA (kor) - Jedną z najważniejszych tegorocznych inwestycji gminnych będzie pierwszy etap remontu miejscowej szkoły, w której budynku uczą się - pod jedną dyktando - czeskie i polskie dzieci. Mieści się tu także czesko-polskie przedszkole.

Jak poinformowała GL zastępczyni wójta Ursula Waniowa, remont przebiegnie podczas wakacji. Aby jednak budowlani zdążyli z nim przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, ropickie dzieci otrzymają świadectwa wcześniej - już 25 czerwca.

W ramach pierwszego etapu, który sfinansowany zostanie z gminnej kasy, dojdzie przede wszystkim do wymiany okien. W

O dotacjach

OSTRAWA (hs) - Dzisiaj o godz. 13.00 rozpoczęły się obrady Komisji do Spraw Mniejszości Narodowych województwa morawsko-śląskiego. Posiedzenie w całości zostanie poświęcone dotacjom na działalność mniejszości narodowych. Według informacji podanych przez Urząd Wojewódzki do komisji wpłynęło 67 podań, z tego 20 przysłały organizacje zrzeszające polską mniejszość narodową. Do podziału w tym roku jest 700 tys. koron. Oficjalne ogłoszenie wyników konkursu nastąpi 19 marca.

Dziś

WTOREK - Zachmurzenie z lokalnymi opadami śniegu. Temperatura w dzień od 1 do 5 st., nocą ok. -6 st. C. Chłodny wiatr zach. i płn. zach. 4-8 m na sek.

ŚRODA - Zachmurzenie umiarkowane. Temperatura w dzień od -3 do 1 st., nocą od -7 do -11 st. C. Wiatr płn. 3-7 m na sek.

przyszłym roku natomiast gmina zamierza zlikwidować znajdujące się w szkole mieszkanie i przekształcić go w nową klasę. - Obecnie szkoła ma klasy 1-4. Po remoncie mogliby do niej uczęszczać także piątklasiści, teraz dojeżdżający do szkół zbiorczych - dodała U. Waniowa.

NA OGŁĘDZINIE DO WSCHODNICH CZECH

Co z tą pływalnią?

JABLONKÓW (kor) - Od dwóch lat dzieci z Jabłonkowskiego Podbeskidzia nie mogą korzystać z krytej pływalni w czesko-polskim kompleksie szkolnym przy ul. Leśnej. W 2002 r. higieniści zdecydowali o jej zamknięciu. Uczniowie muszą zatem wyjeżdżać na naukę pływania do Bystrzycy bądź Trzyci.

- Chociaż w ostatnich trzech latach przebiegły w szkole przy Olzie ważne remonty, na pływalnię nie było ani czasu, ani pieniędzy. Nie oznacza to jednak, że o niej nie myśleliśmy - powiedział GL wiceburmistrz Stanisław Jakus. - W tym roku chcielibyśmy przygotować projekt, a jeśli znajdą się pieniądze, w perspektywie dwóch lat mogliby ruszyć remont.

W związku z przygotowaniem projektu remontu przedstawiciele ratuszu wyjeżdżają dzisiaj do czeskiego miasta Havlíčkův Brod, by zwiedzić nowoczesną pływalnię jednej z tamtejszych szkół. - Interesuje nas ekologiczne urządzenie do oczyszczania wody, w którym nie stosuje się chloru. Podobne chcielibyśmy zainstalować u nas - dodał S. Jakus.

W 2003 ROKU OSTRAWSKI OGRÓD ZOOLOGICZNY ODWIEDZIŁO PONAD 300 TYS. OSÓB

Ogród zoologiczny to doskonała propozycja na ferie w mieście, ale nie tylko. Pozwala na spędzenie całego dnia wśród zwierząt, także maleństw, które urodziły się pod koniec ub. roku. Jednym z nich jest mały makak. Wprawdzie mama nie rozstaje się z nim ani przez chwilę i chroni go przed ciekawymi zwiedzającymi, ale można go obejrzeć. Dwumiesięczny Rappie, bo takie nadano mu imię, wykorzystuje bowiem każdy moment, by chociaż przez chwilę pobarażkować w klatce. Ponadto w listopadzie powiększyła się też rodzina antylop oraz papug Arating.

- Do ZOO zwykło się chodzić latem, ale zwiedzanie tego miejsca zimą ma również swój urok - twierdzi zoolog Stanislav Derlich. - Większość zwierząt przebywa wtedy w zamkniętych pawilonach, ale są również takie, którym nie obcy jest śnieg i niskie temperatury. Do tych należą m.in. drapieżniki, które ochoczo biegają po

otwartych wybiegach i tarzają się w śniegu. Grube futro chroni je przed mrozem.

Wśród 1300 zwierząt (253 gatunki), którymi może się pochwalici ostarskie ZOO największym wzięciem cieszą się małpy, żyrafy, zebry, no i oczywiście drapieżniki: lwy, tygrysy i pantery. Oblegany jest także wybieg z misiami - polarnymi i brunatnymi. Te ostatnie wprawdzie w naturalnych warunkach przesypiają całą zimę, tutaj nie myślą jednak o zimowym śnie. Zapadają wprawdzie o wiele częściej niż latem w dwu, trzydniowe drzemki, ale kilkumiesięczny wypoczynek im nie w głowie.

W zamkniętych ocieplanych pawilonach podziwiać można nieodporne na minusowe temperatury ptaki: flamingi, żurawie, pelikany, egzotyczne kaczki i gęsi. Pod dachem znajdują

się także zwierzęta pochodzące z Afryki i Azji Południowej - zebry, antylopy, żyrafy - z tą jednak różnicą, że w cieplejsze, bezwietrzne i słoneczne dni dają się one namówić na spacer. Jednak niektóre już po kilku minutach przebywania na świeżym powietrzu ustawiają się przy wejściu do ogrzewanego pomieszczenia dając tym samym swoim opiekunom znak, że najwyższa pora zakończyć to zimowe hasanie.

Wielkim powodzeniem zarówno wśród dzieci, jak i dorosłych cieszy się miniaturowe ZOO. Na ogrodzonym terenie zgromadzono udomowione zwierzęta. Są kucyki, kozy, owieczki kameruńskie i gęsi. Dzieci mogą wejść do środka, bawić się, głaskać i dotykać zwierzęta, a zabawa jest bezpieczna. W specjalnych punktach można też otrzymać pokarm i własnoręcznie karmić zwierzęta (wak)

W marcu ZOO jest czynne codziennie w godz. od 8 do 18 (kasy biletowe do godz. 17.00).

Wypocząć wśród zwierząt

Znad Wisły

■ Andrzej Lepper objeżdża Polskę. W sobotę był na Śląsku. Były pełne sale i wiwatujący tłum. Obietnice rozdawania pieniędzy i rozrachunka z III RP. Uczestnicy spotkań opowiadają *Gazecie Wyborczej*, że ostatni raz tytuł ludzi było tu za komuny, na 1 maja. Normalnie na spotkanie z politykiem nie przychodzi więcej niż 30 osób. W Pszczynie, Bielsku i Żywcu ludzie usłyszeli, co Lepper zrobi, gdy dojdzie do władzy: - *Wiemy, gdzie są pieniądze, i sięgniemy po nie. Zlikwidujemy podatki i damy minimum socjalne 900 zł na osobę. W sklepach będą ceny kontrolowane. Winnych nędzy narodu skarże się na dożywocie i kamieniołomy, majątki odbierze. Skonfiskujemy nieuczciwe firmy zagraniczne* - deklarował Andrzej Lepper. Z ostatnich sondaży wynika, że Samoobrona może liczyć na 18-23 proc. poparcia.

■ - *Możliwe, że papież Jan Paweł II przyjedzie w 2005 r. do Polski* - powiedział w Watykanie prymas kardynał Józef Glemp. Kardynał rozmawiał z Papieżem i podkreślił dobrą kondycję i stan zdrowia Jana Pawła II. Mówiąc o przyszłej pielgrzymce, powiedział, że w tym roku jest to fizycznie niemożliwe, ale przyszły rok jest możliwy. Jego zdaniem Jan Paweł II w trakcie wizyty prawdopodobnie dokona konsekracji świątyni Opatrzności Bożej w Wilanowie.

■ **Paweł Graś** z PO i **Paweł Poncyliusz** z Prawa i Sprawiedliwości posmakowali jak trudne, bolesne, a czasem upokarzające jest życie większości Polaków. W ramach akcji prowadzonej przez *Super Express* posłowie otrzymali 500 zł na jedzenie, środki czystości i inne codzienne wydatki przez cały luty. Poncyliuszowi starczyło na styk, Graś musiał pożyczyć 50 zł. Do obu dotarło, jak odierwani są od rzeczywistości siedząc w ławach poselskich - donosiła gazeta. Posłowie obiecują teraz uzmysławiać to wszystkim kolegom. - *Dzięki tej akcji zrealizujemy sobie sprawę w jakich warunkach żyje duża część polskiego społeczeństwa* - mówią zgodnie.

■ Decyzją Zarządu TVP o likwidacji czterech stanowisk dyrektorów generalnych i zwolnieniu z pracy osób pełniących te funkcje będzie kosztować telewizję publiczną 1,5 miliona złotych. Zdaniem prezesa TVP **Jana Dworaka** sprawy, którymi zajmowali się dyrektorzy generalni, winny być przejęte przez członków zarządu. Ponadto dyrektorzy generalni zajmowali wyjątkowo uprzywilejowaną pozycję finansową - nie obejmowała ich tzw. ustawa kominowa, dzięki czemu ich miesięczne wynagrodzenie wynosiło około 20 tysięcy złotych. Do podstawowej pensji dochodziła jeszcze comiesięczna premia w wysokości 5 tys. zł. Trzymiesięczne wypowiedzenie dla czterech zwolnionych dyrektorów będzie kosztować TVP 300 tys. złotych. Ponadto każdy z nich dostanie roczną pensję, jeśli przez rok nie podejmie pracy w konkurencyjnej instytucji telewizyjnej.

■ Komisja Europejska otrzymała już około 100 skarg przeciwko Polsce za nieprzestrzeganie prawa europejskiego. Jeśli po 1 maja nadal będą one uzasadnione, Bruksela może rozpocząć przeciwko Polsce postępowanie karne - pisze *Rzeczpospolita*. Służby europejskie archiwizują otrzymane zawiadomienia i proszą ich autorów o ponowne skontaktowanie się z Brukselą po 1 maja, jeśli wskazany problem nie zniknie. Skargi dotyczą wszystkich obszarów prawa europejskiego. Wiele odnosi się m.in. do swobodnego przepływu towarów. Inne wskazują na obowiązek umieszczania na opakowaniach produktów napisów w języku polskim, nawet jeśli nie wymaga tego prawo europejskie. Duża część skarg dotyczy nierespektowania przez przedsiębiorstwa praw pracowniczych gwarantowanych przez unijne regulacje. **Opr. (mro)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

W związku z przebiegającym remontem muzeum w Bielsku-Białej znajdująca się tu od 1998 roku Galeria Malarstwa Polskiego na Zaozlu przeniesiona zostanie do nowej sali. Jak poinformowała nas dyrektor Muzeum Iwona Purzycka czynione są starania o poszerzenie kolekcji o nowe obrazy i nowych artystów plastyków. Na zdjęciu fragment zaozlańskiej sali z obrazami Władysława Pasza, Karola Pleczy, Alicji Bartulicowej, Bogumiła Swobody i Tadeusza Bergera.

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Mieszkania dla seniorów

WĘDRYNIA (man) - Prace budowlane w Domu Pomocy Społecznej w Wędrynie Zaozlu są w pełnym toku. Obiekt (dawna szkoła) ma być oddany do użytku w ciągu br.

W DPS powstaną 15 jednopokojowych mieszkań. Dziesięć z nich to lokale o mniejszych rozmiarach dla osób samotnych, w kolejnych pięciu będą mogły zamieszkać dwie osoby. Samorząd nie musi się obawiać małego zainteresowania, ponieważ w jego ręce trafiła spora liczba podań o nowe lokum.

Jak poinformował nas wójt Wędryny **Rudolf Bilko**, prace zostaną

zakończone na wiosnę. Następnie przez parę tygodni obiekt musi być wietrzony. W czasie wakacji, kiedy nieczynne będą kuchnie szkolne, byłby kłopot z zapewnieniem obiadów dla lokatorów. Zatem być może mieszkańcy zajmą lokale DPS dopiero jesienią.

Inwestycja pochłonie prawie 14,5 mln Kc. Władze gminy uzyskały na ten cel dotację państwową w wysokości 10,5 mln Kc.

Plac dla dzieci

ŁOMNA DOLNA (man) - Miejscowe maluchy nareszcie będą mogły się pobawić w kąciku zabaw, który nibawem pojawi się w centrum gminy.

Pracownik dolnołomnińskiego urzędu gminnego **Paweł Sikora** zbudował w ciągu zimy dla dzieci drewniane atrakcje. Kiedy tylko zejdzie śnieg, zostaną umieszczone na małym placu w pobliżu przystanku autobusowego w centrum gminy. *Dotąd dzieci nie miały się gdzie bawić. Kącik będą mieli pod ręką przedszkolacy oraz dzieci przebywające z rodzicami w hotelu Pod Akacjami* - wyjaśnia wójt gminy **Renata Pawlinowa**.

Bilety po starej cenie

REGION (man) - Chociaż wzrost podatku od wartości dodanej nie dotyczy biletów na imprezy kulturalne, od lata prawdopodobnie podrożeją bilety do kin.

Kina objęte zostaną wzrostem opłat za prawa autorskie oraz obowiązkowymi opłatami na konto Funduszu Czeskiej Kinematografii. Nie będą mogły ponadto propagować produktów tytoniowych. Do

CENTRUM OFERUJE KOLEJNE USŁUGI

Na każde pytanie

HAWIERZÓW (wak) - Od początku marca br. w Miejskim Centrum Informacji można kupić miejscówki do autobusów dalekobieżnych włączonych do systemu **AMSBUS** oraz bilety na imprezy kulturalne i sportowe w całym kraju sieci **Ticketstream** i **Ticket-Art**.

- *Chociaż usługi te świadczymy dopiero od trzech dni skorzystało już z nich ok. 20 osób. Większość zamawiała bilety na koncerty muzyczne w Ostrawie i w Zlinie* - powiedziano nam wczoraj w hawierzowskiej placówce.

Centrum przy ul. Długiej otwarto przed jedenastu laty. Można w nim uzyskać informacje o mieście, bazie gastronomicznej, noclegowej, imprezach kulturalnych, możliwości-

ach rekreacji, instytucjach i sklepach. Odwiedzający miasto turyści pytają też o zabytki, poszukują śladów historii.

- *Mamy do pani takie nietypowe pytanie* - to słowa, które najczęściej słyszą pracownicy tego punktu. Same uważają, że nie ma nietypowych pytań i po prostu starają się odpowiedzieć na każde. A kiedy petent pyta o sprawy, które nie leżą w ich kompetencji, kierują go do odpowiedniej placówki.

Spotkanie miłośników historii

CZESKI CIESZYN (man) - Sylwetkę Ernesta Farnika - założyciela kwartalnika literackiego *Zaranie śląskie* przypomnieli sobie członkowie Sekcji Historii Regionu w trakcie poniedziałkowego spotkania.

Posiedzenie w salce ZG PZKO zajął prezes sekcji **Stanisław Zahradnik**.

Postać Ernesta Farnika przedstawił **Marian Steffek**. Referat został przygotowany w związku z 60. rocznicą śmierci tego wywodzącego się z dzisiejszych terenów Zaozla działacza.

W maju odbędzie się spotkanie z honorowym prezesem SHR **Otokarem Matuszkim**, na którym zostanie on uhonorowany przez ZG PZKO i Macierz Ziemi Cieszyńskiej za swoją długoletnią działalność społeczno-kulturową.

Członkowie Sekcji ustalili temat jesienno seminarium historycznego: *Grono profesorskie gimnazjum polskiego w Orłowej oczyma studentów i społeczeństwa*.

Rozpatrywano również sprawę kronik PZKO. Zostanie przygotowana ankieta do poszczególnych MK PZKO, by w ten sposób sprawdzić stan ich kronik.

Piwoosze mają pecha

ROPICA (kor) - Turyści, którzy na terenie Ropicy chcieliby zjeść obiad, wypić kawę czy piwo w restauracji mają pecha. Muszą się udać do Cz. Cieszyńska lub do sąsiednich Nieborów. Przed kilku laty zamknięto restaurację mieszczącą się wspólnie z pocztą w budynku stojącym przy drodze do Nieborów. W poniedziałek zamknął swoje podwoje także lokal w centrum wsi, tuż koło Urzędu Gminnego i kościoła.

Jak poinformowała nas zastępczyni wójta gminy, **Urşula Waniowa**, restauracja będzie nieczynna najwyżej 3 miesiące, na czas remontu. Dzierżawiąca lokal w gminnym budynku **Anna Jedlićkova** postanowiła bowiem po umowie z władzami wioski zrekonstruować restauracyjną kuchnię, by była ona zgodna z normami Unii Europejskiej. - *W przylegającej sali odbywają się liczne imprezy, na przykład bale działających we wsi organizacji. Czekałimy zatem z remontem na koniec karnawału* - wyjaśniła U. Waniowa.

Spóźnione ostatki

TRZYNIEC (man) - Z okresem karnawałowym pożegnała się również Gmina Słowaków w Trzyńcu. Ponad 100 sympatyków towarzystwa uczestniczyło we wtorek w imprezie *Pochówek basa*.

Uczestnicy bawili się przy dźwiękach słowackiej muzyki ludowej równocześnie delektując się potrawami kuchni słowackiej. Prezes towarzystwa **Zdena Samkova** wyraziła nadzieję, że spóźniona nieco zabawa ostatkowa na stałe zadamowi się w kalendarzu imprez tej istniejącej od jesieni organizacji.

Ciekawostki

Orzeł dla K. Kutza

Kazimierz Kutz został tegorocznym laureatem nagrody Orła za Osiągnięcia Życia. Nagrodę wręczono podczas uroczystego spotkania z nominowanymi do Polskich Nagród Filmowych Orłów 2004, które odbyło się w poniedziałek w Warszawie.

Dotychczasowymi laureatami tej nagrody byli: Wojciech Has, Andrzej Wajda, Stanisław Różewicz, Tadeusz Konwicki i Roman Polański. 6 marca odbędzie się ceremonia rozdania Orłów 2004 w pozostałych 13 kategoriach.

Woda na Marsie

Amerykańska sonda Opportunity, badająca Marsa, znalazła dowody, że na Czerwonej Planecie była kiedyś woda - poinformowali naukowcy z NASA. Robot nie znalazł natomiast żadnych śladów żywych organizmów. Naukowiec NASA, **Steve Squyres** powiedział, że Mars był kiedyś wy-

starczająco wilgotny, aby mogło tam zaistnieć życie.

Sonda Opportunity wyładowała pięć tygodni temu na obszarze, którego powierzchnia była kiedyś nasiąknięta wodą - powiedział inny przedstawiciel NASA **Edward Weiler**.

Dowodami na to, że na Marsie była kiedyś woda, są przede wszystkim specyficzne minerały, których obecność wykazała analiza chemiczna próbek gruntu.

Sukces naukowców

Tkanka tłuszczowa człowieka może zapobiegać uszkodzeniu mięśnia sercowego z powodu niedotlenienia - wskazują wyniki badaczy z USA, które publikuje pismo *Circulation*.

Dzieje się tak dlatego, że macierzyste komórki tkanki tłuszczowej mogą pobudzać procesy wzrostu nowych naczyń krwionośnych - procesy angiogenezy. Naukowcom z Uniwersytetu Stanu Indiana udało się ziden-

tyfikować w tych komórkach grupę odpowiedzialnych za stymulację angiogenezy czynników wzrostu. Co więcej, okazało się, że komórki macierzyste tkanki tłuszczowej uwalniają większe ilości tych związków w warunkach niedotlenienia, podobnych do tych, jakie występują w sercu osób z miażdżycą naczyń wieńcowych czy w nogach u osób z miażdżycą obwodową.

Rehman uważa, że dzięki tym właściwościom mogą one być wykorzystane w celach terapeutycznych, a największą korzyść przyniosą osobom z chorobami układu krążenia. Pacjentowi można będzie wszczepiać komórki z jego własnej tkanki tłuszczowej w strategiczne miejsce, a gdy wyczują one niedobory tlenu zaczną produkować całą serię związków stymulujących wzrost nowych naczyń.

Dzięki temu w przyszłości można będzie zapobiegać zawałowi związanemu z niedotlenieniem mięśnia ser-

cowego czy łagodzić ból nóg u osób z miażdżycą obwodową.

Zakupy w Internecie

Polacy coraz chętniej kupują za pośrednictwem internetu. W 2003 r. zakupy zrobiło w ten sposób prawie 17 proc. internautów - wynika z sondażu przeprowadzonego przez TNS OBOP. Najwięcej zakupów zrobili internauci w listopadzie ub. roku - 22 proc. ankietowanych kupiło w sieci jakiś towar.

Produktem najczęściej kupowanym były książki - w 2003 r. kupiło je za pośrednictwem internetu 41 proc. osób. Nieco mniej chętnie kupujemy sprzęt elektroniczny i elektryczny.

Zakup muzyki i płyt kompaktowych on-line zadeklarowało 18 proc. respondentów, sprzętu komputerowego - 15 proc., natomiast ubrań - 12 proc. Stosunkowo rzadko kupujemy w internecie artykuły sportowe oraz przybory toaletowe i kosmetyki.

PRZED URODZINOWĄ PRÓBĄ CHÓRU GODULAN-ROPICA

Henryk Kotas 70-letni

Najbliższa próba działającego obecnie przy ropickim MK PZKO chóru Godulan-Ropica będzie trochę nietypowa. Po rozśpiewaniu i powtórzeniu pieśni odbędzie się w świetlicy Koła mała uroczystość. Chórzyści złożą życzenia urodzinowe swojemu dyrygentowi, Henrykowi Kotasowi, który w tym właśnie dniu – 8 marca br. – obchodzi jubileusz życiowy, 70. urodziny.

Zamówienie do śpiewu i muzyki wyniósł pan z domu. Pana ojciec był nauczycielem i – jak to już na Zaolziu bywa – prowadził w szkołach, w których uczył, zespoły śpiewacze...

Tak, nasza rodzina była bardzo muzyczna i rozśpiewana. Te zamówienia muzyczne odziedziczyłem zresztą po ojcu nie tylko ja, ale i moja siostra Maria, po mężu Ciencała, która była członkiem wielu zespołów śpiewaczych i z wielu chórów i zespołami była i jest do dziś związana jako akompaniatorka. A kiedy uczyliśmy razem w bistrzyckiej szkole, prowadziliśmy razem wspaniały chór szkolny. Był on bardzo ceniony i czasami porównywany nawet do słynnej Jabłoneckiej, której dyrygentem był Józef Mazur. Na jednym z przeglądów w Trzyczynie bardzo nas chwalił np. Karol Wronka. Załatwił jednak wszystko jeden z członków jury, którego nazwiska nie będę wymieniał. Powiedział: *Po pierwsze - nie znam pana jako dyrygenta. Po drugie - chór śpiewający z akompaniamentem fortepianu jest jak młodzieniec podpierający się laską. Po trzecie - chór pana nie słuchał.* To ostatnie nie było, oczywiście, prawdą, ale nie udało nam się zdobyć pierwszego miejsca.

Przez trzy lata prowadziłem z siostrą także znany na naszym terenie zespół *Remini*, który prezentował się m.in. w radiu polskim w popularnych audycjach Stanisława Jareckiego. W tej audycji zresztą gościłem z trzema aż chórami – oprócz *Remini* były to Chór Nauczycieli Polskich i jeden z moich chórów szkolnych, działający przy czeskocieszyńskiej podstawówce.

Pierwszym jednak zespołem założonym przez pana był oktet męski w gimnazjum, w którym śpiewali np. byli prezes Beskidu Śląskiego Tadeusz Stec czy poeta Władysław Sikora...

Oktet męskie to była w gimnazjum pewna tradycja, która zrodziła się dzięki Alojzemu Kalecie. Oktet

działał w każdej klasie, a w naszej założyliśmy go wspólnie z Karolem Guńką.

Pierwszym jednak ważnym krokiem w mojej karierze śpiewaczej był Chór Nauczycieli Polskich, z którym związałem się w 1955 roku. Od początku byłem członkiem zarządu chóru. W 1972 r. objąłem nawet funkcję kierownika artystycznego i dyrygenta ChNP i stałem na jego czele przez 10 lat.

Jak większość zaolziańskich dyrygentów był pan nauczycielem...

Muszę się jednak przyznać, że nigdy nie marzyłem o karierze pedagogicznej. Po maturze podjąłem studia w Wyższej Szkole Górniczej w Ostrawie, musiałem je jednak przerwać z powodów zdrowotnych. Do podjęcia pracy w szkolnictwie namówił mnie dopiero ojciec, który był wówczas inspektorem szkolnym. Kiedy zalił mu się dyrektor szkoły w Suchej Górze, Stanisław Bury, że ma za mało nauczycieli, ojciec zaproponował mi, żebym zastąpił nauczycielkę będącą na urlopie macierzyńskim. Po odbyciu zasadniczej służby wojskowej zacząłem uczyć już na stałe. Pierwszą stacją były Będowice, później uczyłem w Cz. Cieszynie, Bystrzycy, Nydku Głuchowej, Łakach, Ligotce Kameralnej, Gnojniku... W sumie było tych szkół chyba 20, a w większości z nich prowadziłem chóry czy małe zespoły śpiewacze.

W latach 80. zrezygnował pan jednak z pracy w szkolnictwie. Dlaczego?

Nie chciałem mówić na ten temat. To dawne czasy i nie będę już do tego powracać, powiem tylko tyle, że aż do emerytury pracowałem na walcowni C w Końskiej.

Prowadził pan nie tylko chóry szkolne. Był wspomniany już zespół Remini, chóry w Cierlicku Górnym, Trzyczle, Będowicach...

Współpracowałem też na przykład z czeskocieszyńską *Harfą*. Starałem się po prostu angażować w ruch śpiewaczym przez całe życie, także

Henryk Kotas na tle dyplomów, które chór Godulan-Ropica otrzymał m.in. za udział w Trojoku Śląskim. Zdjęcie JACEK SIKORA

podczas studiów w Ostrawie czy w wojsku. Byłem ponadto członkiem Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego, przez krótki czas byłem nawet jego wiceprezsem. Brałem udział w kursach dla dyrygentów, studiowałem muzykę w Studium Nauczycielskim w Cieszynie.

Najdłużej jednak pracowałem w ChNP – od 1955 do 1984 roku. To były wspaniałe lata. Przyznam się jednak, że kiedy w 1972 r. poproszono mnie o objęcie funkcji kierownika artystycznego ChNP, byłem zaskoczony. Wiadomo – chór nauczycielski był właściwie chórem samych dyrygentów. Nic więc dziwnego, że jako jeden z najmłodszych chórzystów miałem pewne obawy, zwłaszcza że obejmowałem kierownictwo po Eugeniuszu Fierli. Ale w końcu się zgodziłem i byłem kierownikiem ChNP przez całe 10 lat, a dyrygentem aż 12.

W 1999 r. stanął pan na czele chóru Godulan-Ropica. Jak się zaczęła ta pańska przygoda z tym zespołem?

Bardzo prosto. Kiedy zakończył współpracę z chórem jego długoletni dyrygent Władysław Cieślak, chórzyści zwrócili się do Alojzego Kalety. Ten jednak od razu powie-

dział, że z powodu nawału pracy będzie dyrygentem tylko przez kilka miesięcy. A ponieważ pomagała mu moja siostra Maria, zespół pomyślał o mnie. Powiedziano mi wprost: *Jeżeli ty nie poprowadzisz Godulana-Ropicy, chór się rozpadnie.* W takiej sytuacji nie mogłem nie pomóc. I tak stoję już na czele chóru od 5 lat.

Chór Godulan-Ropica jest zespołem specyficznym. Śpiewają w nim ludzie z wielu miejscowości, a dojazdy na próby chyba czasami utrudniają pracę...

No tak. Chórzyści zjeżdżają na próby z aż sześciu wiosek: Ligotki, Gnojnika, Trzycieży, Śmiłowic, Rzeki i Ropicy. Problemem jest jednak nie tyle dojazd na próby, ile to,

że szeregi chórzystów się wykruszają. Łącznie ze mną i akompaniaturką jest nas 25, a ponieważ nie ma narybku, coraz bardziej się starzejemy. Przeciętna wiekowa to chyba 60 lat.

Nie oznacza to jednak, że rezygnujemy z pracy. Chórzyści uczęszczają na próby wzorowo, starają się pracować jak najwięcej... O poziomie mi – jako dyrygentowi – wprawdzie trudno mówić, ale uważam, że jest raczej niezły. Świadczy o tym to, że nasze występy podobają się ludziom. Do najlepszych występów zaliczyłbym zaś koncert z listopada ub. roku, kiedy zaśpiewaliśmy na uroczystości z okazji 150-lecia szkolnictwa w Gnojniku.

Co jednak najważniejsze – chórzyści nie przychodzą na próby wyłącznie z obowiązku. Próby to okazja także do porozmawiania. To życie towarzyskie jest bardzo ważne. Chodzi mi o to, żeby w tym regionie – wokół Ropicy, Gnojnika – był przynajmniej jeden chór. Przecież kiedyś działały dwa – *Godulan i Ropica*, były zespoły taneczne, teatralne. Nie wspominam już o tym, że jeszcze dawniej w każdej wiosce działał samodzielnny chór, a w niektórych nawet dwa. Teraz jest tylko jeden, ale dziękujemy Bogu i za to.

70 lat to okazja do pewnego bilansowania. Jak pan ocenia to swoje życie – co udało się panu zrealizować ze swych planów, a czego nie?

Uważam, że udało mi się prowadzić całkiem niezłe zespoły, i to jest najważniejsze. Cieszy mnie też to, że nawet teraz, na emeryturze mogę prowadzić tak fajny chór, jakim jest *Godulan-Ropica* i że mogę z nim realizować swoje największe życiowe hobby, jakim była i jest dla mnie muzyka i śpiew chóralny.

Dziękuję za rozmowę

JACEK SIKORA

Aleksander Fredro: MAŻ I ŻONA

Komedia ta (napisana w 1821 r.) do dziś uchodzi za jedną z najlepszych – obok *Ślubów panieńskich*, *Dożywocia* i *Zemsty* – i najfrywolniejszych w dorobku pisarza. *MAŻ I ŻONA* to sztuka w trzech aktach wierszem. Fredro, pisząc ów ponadczasowy tekst, miał zaledwie dwadzieścia parę lat. Sztukę wystawiono po raz pierwszy we Lwowie w 1822 r. Występują cztery osoby: Elwira, hrabia Waclaw – jej mąż, kochanek Alfred, oraz pokojówka i powiernica Justysia, która wszystkich wodzi za nos i z którą obaj panowie zdradzają hrabinę. Akcja toczy się więc w zasadzie wokół jednej sprawy – zdrady małżeńskiej. Wszyscy bohaterowie bawią się w grę pozorów, która śmieszy, ale cza-

sem też rani, a zasady religii i moralności traktują z przymrużeniem oka. Fredro jawi się tutaj jako baczny obserwator i bezlitosny krytyk obyczajowości swej epoki i swej warstwy społecznej.

MEŻA I ŻONĘ zobaczymy w Sceny Polskiej w reżyserii Krzysztofa Prusa i wykonaniu Lidii Chrzastówny (Elwira), Bogdana Kokotka (Waclaw), Klaudiusza Szymliczka (Alfred) i Katarzyny Wojczyk (Justysia). Autorem projektów scenografii i kostiumów jest Marek Mikulski.

Premiera odbędzie się w sobotę o 17.30, a poprzedzi ją otwarcie wystawy plakatów i fotografii Magdaleny Bartkiewicz-Podgórskiej i Andrzeja Górskiego. (SP)

ZAMAWIAM ABONAMENT SCENY POLSKIEJ TC NA SEZON TEATRALNY 2004-2005

W miejscowości:

Imię i nazwisko: tel:

Adres:

kod pocztowy:

Zamawiam abonament zwykły (300 Kc): szt.

ulgowy (210 Kc): szt.

Będę korzystał z autobusu teatralnego: TAK / NIE*

Najbliższy przystanek autobusowy:

Dnia: podpis:

*Niepotrzebne skreślić

Kolce bez róży

Ostatniej niedzielnej nocy poświęcałem się straszliwie. Rozdawano przecież pożądane niebotycznie lśniąco złotym blaskiem Oskary! Co jak co, ale wyższe musiałam widzieć na żywo. Właczam zatem o drugiej nad ranem kolorowe pudełko a tam - same znane twarze (czasami wcale nie tak gładkie i piękne jak w filmie), zachwycające stroje (nie koniecznie pasujące do figury i wieku)... po prostu pompa pełną gębą w blasku reflektorów.

Siedzę zatem i oglądam. Jest, jest! Pierwsza statuetka znalazła właściciela. Jakże to ekscytujące... Czas mija, a ja wlewałam do siebie wybitnie nierozsądne ilości kawy by tylko dotrzeć do końca, bo dalej było po prostu koszmarnie nudno. Żadnego skandalu! To skandal!!! Maksymalnie zniesmaczona o szóstej rano położyłam się spać.

Drugiego dnia wieczorno-poranne cierpienia postanowiłam sobie wynagrodzić. By pozostać niejako w temacie wybrałam się do kina. Nie mając ochoty na jakiegokolwiek nudzenie się, postawiłam na horror. Zakupiłam zatem bilet, kawę i oczywiście niskokaloryczne migdały w czekoladzie, poczym podreptałam na salę kinową. Siedzę sobie spokojnie oglą-

dając obowiązkowy przedfilmowy blok reklamowy, kiedy za moimi plecami usadowiły się trzy małolaty. Gadały, chichotały, szeleściły. Wkurzyłam się. Stupięćdziesięciomiejscowa sala kinowa zionęła pustkami (było nas wszystkich ze dwadzieściami), a te akurat musiały usiąść za mną! Co za dziadostwo!

Zachowałam jednak stoicki spokój. Leciąły reklamy, więc po co robić aferę? Zajadam migdały, pijam

Ku przestrodze

kawę i gapię się w ekran. Kiedy zaczął się film panny uspokoiły się z lekka, jednak dla równowagi przerzuciły swoje kształtne nóżki przez stojące przed nimi siedzenia. Tak się złożyło, że tuż pod nimi siedziałam ja, czyli ich kończyny dolne spoczywały koło mojego lewego ucha. Zwróciłam im zatem uwagę, że co prawda lubię wachać buty, ale swoje. A one na to hi, hi, hi. Może jakieś głuchawe, czy co? Jeszcze raz ponawiam prośbę. I nic. Nóżki jak dyndały tak dyndają.

Już nie byłam wkurzona, tylko zła. Bardzo zła. Straszliwie zła... Nie, nie moje drogie, tak się bawić nie będzie-

FELIETON IZY KRAUS-ŻUR

my... nie dociera do was normalnie, to będzie konkretnie... W mym genialnym umyśle zaczął rysować się doskonały plan...

Dla znawców gatunku oczywistym jest, że kiedy w horrorze przez pięć minut nic strasznego się nie dzieje a miła dla ucha muzyczka stara się nas przekonać, że teraz czas na relaks, to wiemy, że akurat wtedy powinniśmy się bardzo bać. Niczym snajper czatowałam na odpowiedni moment. Kiedy panny z przerażenia wcisnęły się w swoje fotele w tej samej chwili pociągnęłam jedną z nich za nogę.

Już starzy Chińczycy wiedzieli, że pierwsza rada kobiecie – bardzo użyteczna, ostatnie jej postanowienie – bardzo niebezpieczne. Efekt mych poczynań był piorunujący. Abstrahując od strasznego chóralnego wrzasku i latającego popcornu (reakcja łańcuchowa), moja ofiara oblała się dokumentnie ciałą. Oglądając z nieukrywaniem zadowoleniem swoje dzieło nie mogłam się powstrzymać i słodko spytałam – Zsikałaś się czy co? Tego panna już nie wytrzymała i rycząc wybiegła z sali. Koleżanki dzielnie dotrzymywały jej kroku. Atmosfera została oczyszczona. W końcu spokojnie mogłam się bać... Po to poszłam do kina, no nie?

lotka

▲ Drogo kosztowało **Harrisona Forda** odzyskanie kawalerskiego statusu. Podobno rozwód z **Melissą Mathison** kosztował hollywoodzkiego gwiazdora aż 85 mln dolarów, bowiem przed laty, biorąc ślub, nie spisali intercyzy, czyli majątkowej umowy małżeńskiej. Trzeba jednak przyznać, że 62-letni Ford pomimo tak niekorzystnych dla niego rozwiązań zachowuje się jak dżentelmen i wszystko płaci bez szemrania i co do centa.

Ciekawe natomiast, jak się zachowa, jeżeli teraz, po rozwodzie, faktycznie dojdzie do jego od dawna zapowiadanego ślubu z obecnie ukochaną **Calistą Flockhart**. Podpiszą intercyzę czy nie?

◆ Polska jest jedynym krajem, w którym 38-letnia **Emmanuelle Seigner**, żona **Romana Polańskiego**, osobiście promuje thriller *Pozory i złudzenia*, w którym zagrała główną rolę. - *Złożoność roli była wyzwaniem. Z przyjemnością niszczyłam siebie i nareszcie nie musiałam być doskonałą pięknością* - powiedziała aktorka podczas konferencji prasowej w Warszawie. W *Pozorach i złudzeniach* aktorka wcieli się w postać striptizerki Laury, która wskutek wypadku samochodowego traci słuch i do końca życia pozostaje oszpecona bliznami. - *Przez pół roku uczyłam się języka migowego. Żeby uwiarygodnić postać, w uszach nosiłam specjalne protezy, które sprawiały, że rzeczywiście nic nie słyszałam.* (dz)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

PRZED WYJŚCIEM SMARUJMY BUZIĘ DZIECKA TŁUSTYM KREMEM

Ochroń malucha przed mrozem

Skóra małego dziecka jest bardzo wrażliwa. Cienka i słabo natuszczona (gruczoły łojowe nie pełnią jeszcze swojej funkcji) łatwo ulega nie tylko oparzeniom słonecznym, ale i odmrozinom, a nawet odmrożeniom. Długość zimowego spaceru małego dziecka uzależniamy więc od pogody. Trzeba zwrócić uwagę nie tylko na temperaturę, ale także na to, jaka jest wilgotność powietrza oraz czy wieje wiatr (nawet jeśli mróz będzie niewielki, skóra dziecka dużo szybciej się wychłodzi, gdy będzie silny wiatr i wilgoć w powietrzu).

Jako zasadę należy traktować zalecenie, że zimą i późną jesienią przed każdym wyjściem na dwór smarujemy buzię małego dziecka tłustym kremem ochronnym. Zimą nie stosujemy przed spacerem kremów nawilżających ani u dzieci, ani u dorosłych!

Co to jest?

Odmrozy - mogą powstać nawet w temperaturze dodatniej, np. przy 4°C,

zwłaszcza gdy jest wilgotno. Naczynka krwionośne w skórze kurczą się wówczas i krążenie krwi jest utrudnione. Skóra bieleje lub pojawiają się zasinienia. Skutkiem odmrozin może być uwidocznienie siateczki naczyń krwionośnych.

Co robić? Należy szybko zabrać dziecko do domu, ogrzać wychłodzoną skórę. Jeśli odmrożina dotyczy np. uszu, wystarczy przycisnąć je delikatnie do głowy.

Odmrożenia - powstają w temperaturze poniżej 0°C. Ich bezpośrednią przyczyną jest silny skurcz naczyń krwionośnych pod

FOT. JANA PONDELIKOWA

wpływem mrozu, co prowadzi do niedokrwienia tkanek. Poprzedzone bywa- ją wrażeniem szczypania i pieczenia zagrożonej części ciała, która szybko staje się nieczuła na dotyk i przybiera kredowobiałe zabarwienie.

Co robić? Natychmiast trzeba ogrzać odmrożenie, np. poprzez ciepłą, lecz nie gorącą kąpiel. Wskazany jest delikatny masaż, ale nie wolno robić go, nacierając skórę śniegiem lub alkoholem. Koniecznie trzeba skontaktować się z lekarzem.

Rady dermatologa:

Z małymi dziećmi (do 3 lat) wychodzimy na spacer, gdy temperatura powietrza nie spada poniżej -10°C i nie ma silnego wiatru. Przed wyjściem smarujemy dziecku buzię cienką warstwą tłustego kremu ochronnego. Malca ubieramy na cebulkę. Ubranie nie może być zbyt ciasne, by nie utrudniało krążenia krwi (dziecko szybciej wtedy marznie). Jeśli jest mróz i wieje wiatr, stawiamy budkę wózka, a od przodu

osłaniamy dziecko plastikową szybą. Podczas spaceru obserwujemy malucha - jeśli jego buzia wyda nam się bledsza niż zwykle, wracamy do domu. Nigdy nie zasłaniamy ust i noska dziecka szalikiem, bo taki wilgotny kompres sprzyja odmrozinom.

Dobre rady:

1. Dzieciątka buzię smarujemy niezbyt grubo, by skóra mogła oddychać i nie doszło do jej przetłuszczenia. Nadmierna warstwa kremu zatyka pory, a jeśli taki stan trwa długo, na buzi mogą nawet pojawić się zmiany podobne do trądziku.
2. Delikatne usta malucha są szczególnie podatne na spierzchnięcie, dlatego nie zapominajmy o posmarowaniu ich kremem lub pomadką ochronną. Pomadki te zawierają wazelinę i rozpuszczają się w zetknięciu z ciepłem ciała.
3. Zimą smarowanie buzi oliwką nie jest polecane, gdyż o tej porze roku nie działa ona natłuszczająco. Oczywiście można jej używać latem i wiosną.

(J. Kieniewicz-Górska)

TRZYMAJ SIĘ PROSTO! ŁADNA POSTAWA ODEJMIE CI KILKA LAT

Akceptuj siebie

Modne kosmetyki i makijaż, stroje na czasie i sprytnie triki dodadzą ci urody, energii i wprawiają w dobry nastrój. To ważne, bo kobieta, która akceptuje siebie, wygląda młodo.

Kup nowe okulary

Całkiem inny niż dotąd kształt oprawek odświeży twój wizerunek. Jeśli chcesz nosić soczewki, nie kupuj ich sama, ale poradź się okulisty - między szklami a soczewkami jest niewielka różnica dioptrii. Na początku wypróbuj jednodniowe Focus Dailies Ciba Vision. Możesz też zmienić kolor oczu dzięki kolorowym soczewkom.

Zmieniaj swój makijaż

Zorientuj się, co jest teraz szczególnie modne. Wypróbuj np. granatowy lub zielony tusz do rzęs, który podkreśli kolor twoich oczu, lub błyszczący nadający ustom wypukłość. Pamiętaj, że jeśli naniesiesz na twarz za grubą warstwę kosmetyków, będziesz wyglądała na zmęczoną.

Podnieś biust

Trzymaj się prosto - ładna postawa odejmie ci lat. Piersi masuj codzien-

nie naprzemiennie strumieniami zimnej i ciepłej wody oraz stosuj ujędrniające kosmetyki. Kup dobry stanik, który podniesie piersi. Rozmiar biustonosza zależy od głębokości miseczki, którą oblicza się odejmując od obwodu biustu obwód tułowia pod biustem. Jeśli różnica wynosi do 12 cm - noś rozmiar A, do 14 cm - rozmiar B, do 16 cm - C, do 18 cm - D. Stanik z fiszbinami i na szerokich ramiączkach uniesie duży biust. Małe piersi powiększysz dzięki stanikowi z gąbkami.

Zdecyduj się

na nową fryzurę

Asymetryczny przedziałek, jaśniejsze pasemka czy miękkie fale odejmują lat. Jeśli boisz się radykalnych zmian w uczesaniu -

wyberz dłuższą grzywkę, która bardzo odmładza. Podobnie jak jasne odcienie włosów. Ważne, by fryzura nie była zbyt grzeczna i dodawała sylwetce młodzieńczego dynamizmu. Zrezygnuj za to z kolorowych gumek i innych dziewczęcych ozdób. Pamiętaj też, że włosy po wielu trwałych i farbowaniu stają się suche, tracą połysk, są cieńsze i mniej gęste. Stosuj więc kosmetyki optycznie pogrubiające i nadające puszystość.

Dotleń organizm

Jeśli dużo czasu spędzasz w zamkniętych pomieszczeniach, nie dziw się, że nie masz na nic siły. Spaceruj - już kwadrans marszu dziennie przyniesie efekty. Możesz też zafundować sobie terapię tlenową. Najpierw czeka cię badanie wieku tlenowego, czyli niedoboru tlenu w organizmie w stosunku do poziomu, który powinien mieć zgodnie z metryką. Specjalista ustali, ile zabiegów potrzebujesz. Przed seanssem wypijesz napój z minerałami, witaminami i przeciwutleniaczami, który poszerzy naczynia krwionośne, polepszając przyswajalność tlenu. Już po pierwszym zabiegu poprawi się przemiana materii, a skóra nawilży. Będziesz bardziej energiczna. (PRZ)

Ujmują lat

- Właściwa waga ciała
- Regularna gimnastyka
- Dobry, co najmniej 8-godzinny sen
- Warzywa i owoce jedzone 5 razy dziennie
- Ćwiczenia umysłu i pamięci

Dodają lat

- Nadwaga
- Brak ruchu
- Alkohol pity w nadmiarze - więcej niż 2 lampki wina dziennie
- Palenie papierosów
- Ciągły stres
- Negatywne uczucia: złość, agresja

Warto Wiedzieć

Popraw przemianę materii

Niektóre z zasad nowoczesnej diety w naturalny sposób znali i stosowali już nasi przodkowie. Oto one:

1. **Jadaj pięć, sześć razy dziennie.** Kiedyś człowiek sięgał po jedzenie, gdy był głodny. Jadanie mniejszych posiłków częściej to współczesny odpowiednik tego systemu. Dzięki temu organizm co dwie, trzy godziny otrzymuje zastrzyk energii. Poziom cukru we krwi pozostaje na stałym poziomie, co zapobiega nagłym atakom głodu i hamuje apetyt organizmu na tłuszcz.
2. **Wybieraj świeże produkty jak najwyższej jakości.** Pierwotni ludzie mieli dostęp jedynie do produktów naturalnych. Może o tym nie wiedzieli, ale świeże owoce i warzywa są bardzo pożywne i zawierają dużo błonnika. Dlatego ty również powinnaś jeść ich jak najwięcej.
3. **Wypijaj dziennie 2 litry wody.** Życie człowieka jest zależne od wody. Organizm w znacznej części składa się właśnie z niej. Tylko 3-procentowy spadek jej poziomu powoduje zaburzenia metabolizmu. Zapotrzebowanie na nią w połowie pokryjesz wodą zawartą w pokarmach. Resztę musisz po prostu wypić.
4. **Zmniejsz ilość lub zrezygnuj z białej mąki.** Nasi praprzodkowie nie znali uprawy pszenicy i wychodziło im to na zdrowie. Pokarmy bogate w gluten mogą powodować niewydolność metabolizmu, zmęczenie i infekcje drożdżakami.
5. **Wyeliminuj lub ogranicz kofeinę.** Dawniej jej nie znano, więc i my możemy się bez niej obejść. Podnosi ciśnienie krwi, tym samym przyspieszając przemianę materii. Niepotrzebnie pobudza też apetyt.
6. **Jadaj śniadania.** Niegdyś człowiek był najbardziej głodny rano, więc śniadanie było koniecznością. Nocny post spowalnia metabolizm - śniadanie dostarcza nam nowej dawki energii.
7. **Bądź przygotowana na każdą okazję.** Na współczesnego człowieka czeka wiele niezdrowych pokus. By im nie ulec, zawsze miej ze sobą zdrową, naturalną przekąskę. (SK)

lotka

Sojowe kotlety w winie

Składniki: 10 dag gotowych kotletów sojowych; 1 1/2 - 2 szklanki bulionu (może być z kostki); 3 ząbki

czosnku; 1 łyżeczka kminku; 1 łyżeczka vegety; chili; sól; pieprz; 50 ml białego wytrawnego wina.

Przygotowanie: Przyrządzić bulion, kotlety gotować w bulionie ok. 15 minut, ostudzić. Na marynatę obrać czosnek, rozetrzeć z solą, dodać mielony kminek, chili, pieprz, vegetę i wino. Włożyć kotlety, odstawić na 30 min., jeszcze poddusić, by były zupełnie miękkie. Podawać z ryżem i surówkami albo sałatką z pomidorów.

1 porcja = ok. 350 kcal. (k)

Telewizja

CZWARTEK 4 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Weterynarz Fred (s. anim.) 9.10 Budzik (dla dzieci) 9.35 Lippy & Messy (kurs jęz. ang.) 9.40 Ala i As (dla dzieci) 10.05 Noce i dnie (s.) 11.05 Niepodobni (felieton) 11.20 Na haczyku (mag.) 11.40 Kwadrans na kawę 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 W zgodzie z naturą (mag.) 12.45 Klan (s.) 13.40 Banda Rudego Pajaka (s.) 14.10 Bezpieczna zima, ubezpieczony kierowca 14.20 Rośliny z warzywnika (s. dok.) 14.25 Jak zostać ogrodnikiem (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Sekrety zdrowia (mag.) 15.30 My, wy, oni (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Plebania (s.) 18.05 Na żywo (pr. public.) 19.00 Wieczorynka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.20 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.) 21.15 Sprawa dla reportera (pr. public.) 21.50 Tygodnik polityczny Jedyńki 22.40 Szerokie tory (reportaż) 23.05 Monitor Wiadomości 23.25 Biznes perspektywy (mag.) 23.30 Stara wiara (film niem.).

STARA WIARA

Dramat, USA 1987

TVP 1, czwartek 4. 3., godz. 23.30

Reżyseria: Volker Schlöndorff

Występują: Louis Gossett jr., Richard Widmark, Holly Hunter,

Joe Seneca i in.

Luizjana. Czarnoskóry Charlie, ścigany przez białego farmera Beau, ukrywa się w chacie starego Mathu. Gdy prześladowca usiłuje rozprawić się ze ściganym, zostaje zastrzelony. Wieść o śmierci białego zabitego przez Murzynów rozchodzi się po okolicy lotem błyskawicy. Na miejscu zjawia się Candy Marshall, biała dziewczyna z bogatej rodziny, która zawsze przyjaźniła się z czarnymi i niejednemu raz stawała w ich obronie. Teraz też, chcąc ratować Mathu przed aresztowaniem, postanawia natychmiast działać.

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.40 Kasztaniaki (s. anim.) 7.45 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 8.00 Cztorej pancerni i pies (s.) 9.10 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.30 Przystanek praca 10.40 Kabaret Ani Mru Mru (pr. rozryw.) 11.35 Dziewczyna i chłopak (s.) 12.20 Witaj w Nowym Jorku (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Cena życia (s.) 14.30 W krainie władcy smoków (s.) 15.05 Kraina tygrysa (s. dok.) 16.00 Panorama 16.30 Witaj w Nowym Jorku (s.) 16.50 Złotopolscy (s.) 17.20 Złoty interes (teleturniej) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Gwiazdne wrota (film UA) 21.00 Putinomania (film dok.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Simpatico (film USA) 0.20 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Megazynek (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 16.00 Nasz reportaż 16.15 Aktualności 16.20 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Relacja z posiedzenia Senatu RP 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.25 Prognoza pogody dla narciarzy 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Oni u nas (pr. public.) 19.00 Co nas trapi (pr. public.) 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy

SIMPATICO

Dramat, USA 1999

TVP 2, czwartek 4. 3., godz. 22.35

Reżyseria: Matthew Warchus

Występują: Nick Nolte, Jeff Bridges, Sharon Stone i in.

Przed dwudziestu laty dwaj przyjaciele, Vinnie i Carter, wzbogacili się, prowadząc nieczyste interesy na wyścigach konnych. Zarobili co prawda dużo pieniędzy, ale ich przyjaźń nie przetrwała. Kruchy okazał się również związek Vinniego z Rosie, która ostatecznie poślubiła Cartera. Ten jest obecnie bogatym i znanym hodowcą koni wyścigowych. Vinnie zaś boryka się z problemami finansowymi i nie ma ukochanej kobiety. Pewnego dnia postanawia zemścić się na byłym przyjacielu i odzyskać dawną miłość.

21.45 Aktualności 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 Ślizg (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Christian (film włoski) 0.50 Zamki grozy (s. dok.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Pokemon (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Viper (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Zwierzęcy intruzi (film dok.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Czułość i kłamstwa (s.) 13.50 Transformery (s. anim.) 14.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Kiepskich (s.) 17.00 Largo (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 21.00 Daleko od noszy (s.) 21.35 Fala zbrodni (s.) 22.35 Interwencja (mag.) 22.55 Biznes Informacje 23.15 Nagi patrol (s.) 23.45 Swój chłopak (film USA) 1.55 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Magazyn paraolimpijski 5.25 Obiektyw 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Podróżomania 9.30 Podróże po świecie wina (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.10 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 12.00 Wiadomości 12.35 Oczarowani (s.) 13.30 Telewizyjny klub nielubiących 14.00 Wiadomości 14.05 Bananowe rybki (talk show) 14.35 Ludzie burmistrza (s.) 14.55 Czy chcecie mnie? (mag.) 15.10 Wydarzyło się... 15.25 Gdzie spadają gwiazdy (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 16.50 Labirynt (teleturniej) 17.20 Co mogę dla siebie zrobić (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Simpsonowie (s. anim.) 18.50 Stop (mag. dla kierowców) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Miejsce zbrodni (s.) 21.40 Telefon story (film czes.) 22.05 Czarne owce (pr. public.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Ślub w tajemnicy (film ang.) 0.50 Dwudziestka dwójka 1998 1.30 Na pływali z A. Śimotową 1.50 Podróże po świecie wina 2.20 Rodzina na rozdrożach 2.45 Ziemia nieznana 3.00 Mieszkanie to zabawa 3.20 Moda - Ekstrawa-

gancja 3.45 W cztery oczy 4.10 Drabina (film czes.).

■ TVC 2

5.00 Jan Sahara Hedl 5.30 Przygody nauki i techniki 6.00 Nasza wieś 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 W cztery oczy (pr. public.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Wiedźmin (s.) 12.40 Spostrzeżenia z zagranicy 12.45 Meduza (pr. muz.) 13.15 Stroi nie stroi 14.00 Na tropie 14.25 „Jó, to jsem ještě žil” (pr. dok.) 15.25 Nauka i przypadek (s. dok.) 16.20 Kinobox (mag.) 16.35 Dziennik telewizyjny po latach 16.45 Buly (hokej) 19.35 Eliška Junkowa (pr. dok.) 19.50 Wiadomości w jęz. migowym 20.00 Cudowna planeta (s. dok.) 20.50 To przykre wspomnienia (film dok.) 21.15 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.30 Cereemonia (film franc.-niem.) 23.30 Kinobox (mag.) 23.45 Aport (mag.) 0.20 Ludzie z maneżu (s. dok.) 1.20 Folkloriki 2.00 Karabach w dziesięć lat później 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Newshour with Jim Lehrer 4.00 Koncert orkiestry L. Hamptona.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Cudotwórca (film USA) 11.55 Lekcje gotowania 12.30 Trzy życia Sofii (s.) 13.20 Na południe (s.) 14.10 Kachorra (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.05 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Cóż to za żołnierz... (film czes.) 21.45 24 godziny (s.) 22.40 Gladiator Cop (film USA) 0.20 Akcja (s.) 1.40 Rady ptaka Loskutáka 2.15 Cóż to za żołnierz... (film czes.) 3.40 Kolacja 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryjskie (s.) 9.05 Skryta namietność (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.55 Prima jazda 11.45 Czerwony diabeł (film USA) 13.40 Pomoc domowa (s.) 14.15 Melrose Place (s.) 15.10 Czarodziejki (s.) 16.05 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Siska (s.) 21.10 Receptariusz dobrych pomysłów (mag.) 22.15 Ciernie (talk show) 23.05 Ulice Berlina (s.) 0.50 Na temat! 1.00 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 2.05 Randka z Bără 3.00 Świat według Bundych (s.) 3.25 Sauna.

PIĄTEK 5 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Jedynečka (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynečki (dla dzieci) 9.55 Cedric (s. anim.) 10.05 Dla dzieci 10.15 Nash Bridges (s.) 11.05 Lovisa (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Wielkie sprzątanie (mag.) 12.50 Piotr I (film ZSSR) 14.30 Papieski ślad w Ludźmierzu (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Najwyższy człowiek świata - Opo-wieść o Robercie (film dok.) 15.40 Kuchnia z Okrasą (mag.) 16.00 Raj (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Adam Małysz - wokół skoczni (mag.) 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Plebania (s.) 18.00 Halowe Mistrzostwa Świata w lekkiej atletyce - Budapeszt 2004 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Mały Wielki Człowiek (film USA) 22.35 Przyjaciele dobry i zły (film USA) 0.10 Monitor Wiadomości 0.25 Biznes perspektywy (mag.) 0.35 Niesamowite tajemnice medycyny - Nieznana płeć (film dok.) 1.25 Prawo i bezprawie (s.) 2.05 Najlepsze czasy (film USA).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.40 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45

Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Stawka większa niż życie (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.40 Kocham wszystkie kobiety (film niem.) 12.20 Witaj w Nowym Jorku (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Cena życia (s.) 14.25 Polskie drogi (s.) 16.00 Panorama 16.25 Witaj w Nowym Jorku (s.) 16.45 Złotopolscy (s.) 17.20 Halowe Mistrzostwa Świata w lekkiej atletyce - Budapeszt 2004 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Halowe Mistrzostwa Świata w lekkiej atletyce - Budapeszt 2004 20.20 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 21.10 Na zdrowie. Jagielski (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka (pr. muz.) 23.05 Tom i Viv (film USA) 1.10 Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście (s.).

MAŁY WIELKI CZŁOWIEK

Western, USA 1970

TVP 1, piątek 5. 3., godz. 20.20

Reżyseria: Arthur Penn

Występują: Dustin Hoffman, Martin Balsam, Fay Dunaway i in.

Film burzy stare mity, przedstawiając po raz pierwszy eksterminację Indian jako ludobójstwo. Do Jacka Crabba, 121-letniego weterana wojen z Indianami, przebywającego w domu opieki, zgłasza się badacz historii, ciekaw dawnych obyczajów Czejenów. Jack opowiada mu swoje barwne dzieje. Jego rodzinę podczas wędrówki przez prerię wymordowali Indianie z plemienia Paunisów. 10-letniego Jacka schwytali Czejenowie a ich wódz, Stara Skóra, postanowił wychować go na wojownika.

■ TV KATOWICE

6.30 Transmisja mszy świętej 7.45 Aktualności 8.00 Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędny weekendowy 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 16.00 RP Trójka tam była... 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Relacja z posiedzenia Senatu RP 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Magazyn kulturalny 19.15 Muzyka u nas 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Ludzie i sprawy (mag.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Euroliga kobiet - Koszykówka 0.00 El Norte (film USA).

■ PÓLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Transformery (s. anim.) 7.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 8.00 Largo (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Ochrona absolutna (s.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.20 Benny Hill (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Czułość i kłamstwa (s.) 13.50 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 14.20 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.50 Miodowe lata (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Szpital na perypetiach (s.) 17.00 Tajne przez poufne (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje, Sport 19.05 Rosyjska ruletka (teleturniej) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.55 Świat według Kiepskich (s.) 21.35 Nieustraszeni (reality show) 22.35 Interwencja (mag.) 22.55 Biznes Informacje 23.15 Z archiwum X (s.) 0.15 Teksańska gorączka (film erot.) 2.00 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Olimpiada (s. dok.) 5.25 Czy

chcecie mnie? (mag.) 5.40 Pierwsza pomoc 5.50 Roczniaki w pieśniach 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.05 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 9.20 Gdzie podziła się ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.10 Star Trek (film USA) 12.00 Wiadomości 12.25 Rodzina na rozdrożach (mag.) 12.50 Książę bez piątej klepki (bajka) 14.00 Wiadomości 14.10 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 14.50 10 minut ekologii 15.05 Nasza wieś (mag.) 15.25 „Halabalašou” 16.00 Wiadomości 16.05 Niech żyje S Club! (s.) 16.30 Simpsonowie (s.) 17.00 Kinobox (mag.) 17.20 Spostrzeżenia z zagranicy 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Arabella (s.) 20.35 Spokojnie, to tylko awaria... (film USA) 22.10 Przyjaciele przyja-ciołom (rep.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Druga młodość (s.) 23.45 Losowanie „10” szczęśliwych 23.50 Niewinny (film ang.) 1.10 Jan Masaryk - Życie 2.05 W przededniu dziennej śmierci 2.25 Jan Masaryk - Śmierć 3.25 Mała wiadomość z dużego kraju 4.10 Cudowny świat teatru i melodii.

■ TVC 2

5.00 Salon Cimrman 5.50 Na rozdrożu 6.00 Śladami 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Obiektyw 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.45 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 13.00 Czarne owce 13.20 Nauka i przypadek (s. dok.) 14.10 Labirynt (teleturniej) 14.40 Game Page (mag.) 15.00 Cudowna planeta (s. dok.) 15.50 Mechanika popularna dla dzieci (s. dok.) 16.15 Skarby świata (s. dok.) 16.30 Dziennik telewizyjny po latach 16.45 Buly (hokej) 19.35 Wiadomości w jęz. migowym 19.45 Halowe MŚ w lekkiej atletyce - Węgry 21.00 Koncert z Senatu 20.35 Salon (mag.) 22.10 Pop art (mag.) 22.50 Szeptem (film czes.) 0.15 Nowe odkrycia w starym Egipcie 1.05 Salon Cimrman (pr. rozryw.) 1.55 Wydarzenia, komentarze 2.30 Spokojnie, to tylko awaria... (film USA) 3.55 Ludzie z maneżu (s. dok.).

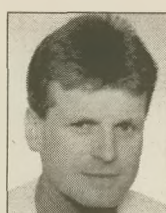
■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Młody Indiana Jones (s.) 11.45 Lekcje gotowania 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Niewiarygodne historie (s.) 13.25 Odwet (s.) 14.15 Na południe (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 DO-RE-MI (pr. muz.) 21.50 Kocioł (talk show) 22.40 „Prásk!” (talk show) 23.20 Oddział widmo (film USA) 1.00 Akcja (s.) 2.20 Kocioł 3.00 „Prásk!” 3.35 Dobrobyt 4.05 Gorączka (s.) 4.50 DO-RE-MI.

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryjskie (s.) 9.05 Skryta namietność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.55 Rok komety (film USA) 13.35 Pomoc domowa (s.) 14.10 Melrose Place (s.) 15.10 Czarodziejki (s.) 16.05 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.40 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.53 Loteria Euromiliony 19.55 Stan zagrożenia (film USA) 21.40 Telebazar (pr. rozryw.) 23.35 Loteria Euromiliony 23.45 Życzenie śmierci (film USA) 1.25 Na temat! 1.35 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 2.40 NHL Power Week 3.10 Świat według Bundych (s.) 3.35 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

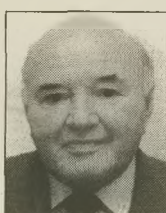

Dnia 4. 3. br. obchodzi swoje
zadne abrahamowiny nasz Kocha-
ny Tatus

Pan MUDr JERZY CHODURA

lekarz ortopeda z Karwiny Frysz-
tatu. Z tej okazji dużo zdrowia,
szczęścia oraz samych pogodnych
dni w kręgu rodzinnym życzą
córka Leonka, syn Przemek oraz dziadkowie.

AL-021

Dnia 5. 3. 2004 obchodzi swoje
zadne 80. urodziny

pan WŁADYSŁAW KALNIK

z Karwiny Granic. Samych szczę-
śliwych, zdrowych i pogodnych
dni życzą żona i córki z rodzinami.

RK-037

Dnia 4. 3. br. obchodzi swe zadne 80. urodziny
pan WŁADYSŁAW SIKORA

z Gutów. Do dalszych lat życia dużo zdrowia,
szczęścia oraz błogosławieństwa Bożego życzą
żona oraz synowie z rodzinami.

AL-023

Co w teatrze

SCENA CZESKA - MISTEK:
Aucassin i Nicoletta (4, godz. 19.00
grupa A).

▲ ORŁOWA: Aucassin i Nicoletta
(5, godz. 19.00 grupa A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Teściowie (4,
5, godz. 17.45), Witajcie w dżungli
(4, 5, godz. 20.00), **Reflex:** Jury (4, 5,
godz. 17.00, 20.00), **Ex:** Kill Bill (4, 5,
godz. 19.00), **CZ. CIESZYN - Cen-
tral:** Looney Tunes znówu w akcji
(5, godz. 18.00), **TRZYNIEC - Kos-
mos:** Hot Chick (4, 5, godz. 17.30),
Tatuaz (4, 5, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1
(cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz.
7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostra-
wa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-
pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

**KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul.
Mennicza 46, Cieszyn:** do 23. 4.
wystawa „Koi jak jest, każdy
widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

Co w terenie

MILIKÓW PASIEKI - MK PZKO ser-
decznie zaprasza swych członków
i sympatyków 7. 3. o godz. 15.00 do
Domu PZKO na zebranie sprawo-
zdawcze. W programie występ dzie-
ci z koszarzyńskiej szkoły.

SUCHA GÓRNA - zarząd MK PZKO
zaprasza wszystkie członkinie 6. 3.
o godz. 16.00 do Domu PZKO na
Wiosenne Spotkanie z okazji MDK
i Dnia Matki.

**HAWIERZÓW MIASTO - Klub Em-
erytów** zaprasza na spotkanie klubo-
we 4. 3. o godz. 15.00 do świetlicy
przy ul. Matuška 2.

GUTY - MK PZKO zaprasza wszyst-

okazji Święta Kobiet połączone z
wykładem pt. „Podróże po Himala-
jach i Chinach”.

PTTS „BŚ” - zawiadamia, że odjazd
na Międzynarodowy Rajd Narciar-
sko-Pieszy ku źródłom Wisły z Kuba-
lonki: 6. 3. o godz. 7.00 z Karwiny,
o godz. 7.20 z Czeskiego Cieszyna,
o godz. 7.30 z Trzyńca z dworca
kolejowego. Oplata na starcie Rajdu
3 zł. Zabrać paszporty!

ferty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem.
Inf. pod nr. tel. 558 325 546.

GL-086

PRACE SEZONOWE przy upra-
wie chmielu, informacje pod nr.
tel.: 604 287 015.

GL-102

ZJAZD GWIAZDZISTY 2004 na
kasetach video do zakupienia:
tel. 558 323 550.

GL-107

Nystawy

**TEATR CIESZYŃSKI - BIAŁA
GALERIA:** do 28. 3. wystawa obra-
zów R. Filipowej. Otwarte po-pt: 9-
15.

SALA MÁNESA, DK Karwina: do
12. 3. wystawa Stanisława Zorman-
a „Anomalia drewna”. Otwarte wt-pt:
9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

**GALERIA ZDROWEGO MIASTA,
foyer Uniwersytetu Śląskiego, Kar-
wina:** do 12. 3. Międzynarodowa
wystawa słowackich artystów Gity
i Petra Matisów. Otwarte po-pt: 10-
16.

**PAŃSTWOWE ARCHIWUM PO-
WIATOWE, Karwina:** wystawa foto-
grafii Aleša Milerskiego. Otwarte
po, śr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8.00-
14.30

**MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ -
sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszy-
nie, Hlavní tř. 3:** stała ekspozycja
„Obrazki z przeszłości Śląska Cie-
szyńskiego”, do 13. 6. wystawa „Cie-
szyńskie gazety”. Otwarte wt-pt:
9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

**▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCIC-
KIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 10. 1.
2005 wystawa „Święci i święte
w malarstwie ludowym na szkło”.

Kronika Rodzinna

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim
kremnym, znajomym, kolegom szkolnym oraz
członkom Wesołej Siódemki i Klubowi PZKO za
wyrazy współczucia, złożone kwiaty oraz liczny
udział w pogrzebie Naszego Drogiego Zmarłego

śp. JAROSŁAWA GOLASOWSKIEGO

Zasmucona rodzina.

RK-034

Pogrążeni w głębokim żalu zawiadamiamy, że
dnia 29 lutego zmarł w wieku 90 lat nasz Najuko-
chańszy Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek
śp. JAN MONCZKA

zamieszkały w Hawierzowie. Pożegnanie z Dro-
gim Zmarłym odbędzie się dnia 8. 3. o godz. 14.00
w kościele katolickim w Suchej Górnej. W smutku
pogrążona rodzina.

GL-108

kie panie i sym-
patyków koła 7.

3. o godz. 15.00
do Domu PZKO

na spotkanie z
„Tradycje gór-
nictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4.

wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1.

2005 „Widokówki z Pietwałdu i oko-
licy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13,

nie: 13-17.

**▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnic-
ká 14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”.

Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:

13-17.

▲ INTERKLUB, Karwina: do 28. 3.

wystawa „Poezja cieszyńskiej archi-
tektury ludowej”. Otwarte wt-pt:

9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

**MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ
I MIASTA TRZYNCA** - stała ekspozy-
cja „Historia i współczesność huty i

miaście Trzyńca”, do 12. 5. wystawa
modeli strażackich.

▲ GALERIA „NA SCHODACH” do

14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia
zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie:

13-17.

Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:
13-17.

**▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwał-
dzie:** stała ekspozycja „Tradycje gór-
nictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4.
wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1.
2005 „Widokówki z Pietwałdu i oko-
licy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13,

nie: 13-17.

**▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnic-
ká 14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”.

Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:

13-17.

▲ INTERKLUB, Karwina: do 28. 3.

wystawa „Poezja cieszyńskiej archi-
tektury ludowej”. Otwarte wt-pt:

9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

**MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ
I MIASTA TRZYNCA** - stała ekspozy-
cja „Historia i współczesność huty i

miaście Trzyńca”, do 12. 5. wystawa
modeli strażackich.

▲ GALERIA „NA SCHODACH” do

14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia
zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie:

13-17.

Domy rodzinne
1. Dom rodzinny w Hrczawie, murowany, pod-
piwniczony, w centrum, II kondygnacja, woda,
szambo, elektryczność.

Cena do uzgodnienia.

2. Dom rodzinny w Gutach po renowacji,
z parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, pod-
dasze mieszkalne.

Cena do uzgodnienia.

3. Drewniak w Nawsiu z parcelą 80 a. Spoko-
jne miejsce z dobrym dojazdem.

Cena 690 tys Kc.

4. Dom rodzinny w Trzyńcu Lesznej Dolnej z
parcelą 15 a, 4+1, weranda, garaż i budynek
gospodarczy.

Cena do negocjacji - 1,2 mln Kc.

5. Dom czynszowy w Czeskim Cieszyńsku, ul.
Dukelská, 3 piętra.

Cena do negocjacji.

Garaż - sprzedaż
Garaż w Cz. Cieszyńsku na Horkách.

Cena do uzgodnienia.

Sprzedaż lub wynajęcie garażu w Trzyńcu
w pobliżu stacji benzynowej „Aral”.

Zniżka.

Oferujemy biura do wynajęcia w centrum Cz.
Cieszyńsku. Blizsze informacje w BN.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, róż-
nej wielkości, do różnych celów (Stanisławice,
Żuków Górny, Trzanowice, Kocobędz, Ropica
itd.).

Mieszkania-sprzedaż
Oferujemy mieszkanie 4+1 z balkonem
w Cz. Cieszyńsku. Bardzo ładne, po renowacji.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 3+1 z balkonem, po
renowacji na ul. Slezkiej, Cz. Cieszyń.

Zniżka.

**Poszukujemy dla klienta z gotówką miesz-
kania** spółdzielczego 1/2+1 w Cz. Cieszyńsku
(i Sibicy).

Oferuje:

CZERNEK

Jan Czernek
Stefánikova 21
737 01 Český Tešín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

Teatralna Ostrawa

OSTRAWA (hs) - Do niedzieli
w ramach festiwalu teatralnego
OST - RA - VAR na scenach miejs-
cowych teatrów będzie można
zobaczyć dwanaście spektakli
wyprodukowanych w tym mieście.
Organizatorem festiwalu jest Scena
Dramatyczna Morawsko-Śląskiego
Teatru Narodowego we współpracy
ze Sceną Kameralną Arena, Towa-
rzystwem Teatralnym im. Petra Bez-
ruča oraz Teatrem Lalek.

Ósma edycja różni się nieco od

poprzednich. Dla wygody widzów
i ożywienia towarzyskiego życia
festiwalowego zrezygnowano z noc-
nych spektakli oraz z grania dwu
inscenizacji w tym samym czasie.
Dokładny program festiwalu można
znaleźć na stronach internetowych
www.ndm.cz.

Festiwalowi towarzyszą semina-
ria analizujące poszczególne przed-
stawienia oraz wystawa plakatów
Marka Pražáka w foyer Teatru J.
Myrona.

Ping-pong w Czytelni

WĘDRYNIA (hs) - Rada Młodzieży
i Sportu działająca przy ZG PZKO
przygotowuje na najbliższą sobotę
turniej w ping-pongu. Inicjatywa
skierowana jest do miłośników tej
dyscypliny z szeregów członków
klubów młodych, SAJ-ów oraz SMP.
Prezentacja zawodników zapowie-
dziana została na godz. 13.00, sam-
turniej rozpocznie się o godz. 14.00.

Według słów przewodniczącego
RMiS **Andrzeja Suchanka** po zma-
ganiach sportowych uczestnicy
w oczekiwaniu na wyniki będą
mogli odpocząć przy projekcji fil-
mów.

Repertuar filmowy na razie
owiany jest tajemnicą, jednak orga-
nizatorzy zapowiadają nadzwyczaj
ciekawe pozycje.

Wschód Tłumaczy Wschód

Rusza następna edycja programu
grantowego *East Translates East*
(Wschód Tłumaczy Wschód) pilo-
towanego przez Fundację Next
Page z siedzibą w Sofii. Jest on
skierowany do podmiotów prowa-
dzących działalność translatorską.
Chodzi o tłumaczenia między języ-
kami wschodnioeuropejskimi.
Pierwszeństwo mają pozycje lite-
ratury współczesnej. Terminy nad-
syłania zgłoszeń ustalono na 15
kwietnia i 15 września 2004 r.
W odróżnieniu od poprzednich lat
program jest pilotowany przez
centralną siedzibę fundacji w Sofii

a nie przez Fundację OSF z siedzi-
bą w Pradze.

Fundacja Next Page została
założona w Sofii jako niezależna
organizacja pozarządowa. Pracuje
na polu wydawniczym i translator-
skim w 24 państwach Centralnej
i Wschodniej Europy oraz byłego
Związku Radzieckiego. W głównej
mierze finansowo wspiera ją Open
Society Institute z siedzibą
w Budapeszcie. Program *East
Translates East* został zainicjowany
w 1998 r. Dzięki jego pomocy
rozpoczęto pracę nad 150 tłuma-
czeniami w 13 krajach. (hs)

Miasto w młodym obiektywie

CZ. CIESZYN (bag) - Stowarzysze-
nie *Fotografický obzor*, Dziecięca
Rada Miejska przy DDM oraz orga-
nizatorzy konkursu *Cieszyn - mias-
to bliskie memu sercu* i *Cieszyn
oczyma dzieci* ogłosili dla czesko-
cieszyńskich uczniów konkurs foto-
graficzny na reportaże i dokument
o mieście i jego mieszkańcach oraz
tematycznie związany z wakacjami.

Prace konkursowe, najwyżej jed-
nak 3, (kolorowe lub czarno-białe)

należy oddać do 4 czerwca
w Ośrodku Kultury Strzelnica lub
w miejscowym DDM. Obowiązuje
format 13x18 cm, ale fotografie
mogą też być większe. Należy opa-
trzyć je nazwą, danymi autora,
podać miejsce, czas oraz technikę
zrobienia ujęcia. Wyniki konkursu
ogłoszone zostaną podczas Święta
Trzech Braci 18. 6. 2004, a najlep-
sze prace wystawione zostaną
w teatralnej galerii.

Zwały śniegu z Rynku w Cieszyńsku muszą być wywożone poza miasto. Fot. JAN KUBICZEK

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnici 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Marklowicki zespół wokalny VETO

Większość Miejskowych Kół PZKO ma bogate tradycje śpiewacze. Działają i działają na Zaozlu nie tylko chóry, ale i małe zespoły wokalne. Niektóre z nich tylko przez kilka sezonów. Zwłaszcza liczne były w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku. Patronem małego zespołu śpiewaczego było też Koło PZKO Marklowice Dolne.

W marcu 1979, czyli równo przed 25 laty, powstał tu dziewczęcy zespół wokalny „Veto”. Prowadzony był przez Erwina Masłowskiego. W jego skład wchodziły Barbara Karolczyk, Helena Piechaczek, Renata Sikora i siostry

Henia, Stenia i Teresa Workówny. „Veto” schodziło się regularnie co tydzień na próby i często występowało publicznie. Zespół uzyskał dużą popularność i to nie tylko w macierzystym Kole PZKO. Był zapraszany do sąsiednich kół, przede wszystkim obwodu karwińskiego, i na imprezy ogólnogminne.

Warto by przypomnieć bogate tradycje tego typu zespołów śpiewaczych działających na Zaozlu w przeszłości i zorganizować spotkanie ich dawnych członków. Szanujmy wspomnienia! (T.T.)

Balikowe cuda w Gródku

Piątek 27 lutego—dla gródeckich ekoludków upragniony dzień ich przedszkolakowego Baliku. Tak niecierpliwie oczekiwany, po tylu mozolnych przygotowaniach wystrzałowych balowych kreacji, a przede wszystkim zaś programu – niespodzianki.

W gościnnym Domu PZKO w owo mroźne piątkowe popołudnie wszystko było przygotowane. Nie zawiódł ani publiczność, zajmując do ostatniego wszystkie miejsca w sali. Byli, rzecz jasna, rodzice, były babcie, kilku dziadków. Rozpoczęło się od uroczystego zagajenia. Przewodniczący Macierzy Tomasz Hupka przywitał balikową publiczność i zacnych gości – emerytowaną dyrektorkę przedszkola M. Haltof oraz wójta gminy P. Tomcwał.

Potem już otwiera się kurtyna i wszyscy przenosimy się w świat cudów, gdzie wszystko jest możliwe. W świat, gdzie rzeczy niezwykle wydają się być jak najbardziej normalne. Tylko w nim mogą się postacie z bajek pojawiać w świecie ludzi. Mały skrzat z latarnią zapowiada przedstawienie. Po nim jawia się aż pięciu krasnalsi, rozśpiewanych, pracowitych i odważnych, bo nie zlekli się nawet Zimy. Nie była zresztą tak bardzo sroga - ze swymi śnieżynkami zebrała gorące okłaski za piosenkę o gwiazdkach tańczących na niebie. Kolejnego gościa znają Krasnale i dzieci również doskonale. Był nim Bałwanek. Też chciał się w karnawale rozweselić i zabawić. Kolejna odsłona – na scenie Kominia-rze. Jeden niewielki i czterech jeszcze mniejszych, za to wszyscy odważni. Ich wierszyk i piosenka o ważnej kominiańskiej robocie były zachwyca-

jące. Jeden Kominiańczyk pojawił się raz jeszcze – ze Śnieżką. Z początku dogadywali jedno drugiemu, przekonali się, by w końcu i tak stwierdzić, że nie biała czy czarna szata decyduje o tym, kto może być czymś przyjaciele.

W przerwie ekoludki-przedszkolaki znów się zmieniły, bo przed nimi była niezmiennie ważna i lubiana część każdego Baliku – korowód maskowy. Kogo tam nie było! Muszkieter prowadził pod rękę Królową Śnieżkę, jedną z Krakowianek Pajacyk, a Człowiek-Nietoperz Księżniczkę. Za nimi szły w korowodzie kolejne bajkowe i niebajkowe postacie – wśród nich np. Kangur, Żołnierz, Wróżka, Kominiańczyk, Motylki, Budowniczy i tyłu, tyłu innych. Nie sposób tu wszystkich wyliczyć. Dość powiedzieć, że wszystkie kostiumy były piękne i pomysłowe.

Podobał się polonez i piosenki np. o tym, jak dzieci w przedszkolu przygotowywały się do wesolej zabawy, jak tańczyły „bibułkowego walczyka”, znana i popularna piosenka o polecie, czy ta bajkowa o balu w przedszkolu. To na nim misie tańczą z laleczkami, a inne zabawki dołączają się do tańców...

Długie i rześiste były okłaski po zakończeniu przedstawienia. Małym aktorom i śpiewakom za wykonanie programu, paniom wychowawczyniom za jego wyćwiczenie dziękował w imieniu koła Macierzy i całej zachwyconej publiczności T. Hupka. Były też prezenty z rąk wójta – paczki z zabawkami. A potem wszystkie bajkowe i niebajkowe postacie niezmordowanie tańczyły i hasały przy muzyce.

Lidia Kluz

le heca!

Przychodzi blondynka do sklepu z łapkami na myszy i prosi sprzedawcę o 10 sztuk.

- Przepraszam, po co pani 10 łapek na myszy skoro wcześniej kupiła pani 10? - pyta sprzedawca.
Na to blondynka:
- Tak, ale tamte są już zajęte...

* * *

Nauczycielka mówi do Jasia:
- Jasiu, odmień przez przypadek słowo „kot”.

Jasiu zaczyna:
- Mianownik: kto? co? kot
- dopełniacz: kogo? czego? kota
- Celownik: komu? czemu? kotu
- Biernik: kogo? co? kota
- Narzędnik: z kim? z czym?
z kotem
- Miejscownik: o kim? o czym?
o kocie
- Wołacz: kici kici!

* * *

W księgarni policjant prosi o coś lekkiego do czytania.

- No... - zastanawia się sprzedawca - Mam „W pustyni i w puszczy”...
- Dobra. Wezmę „W puszczy”.

* * *

Wchodzi ładna blondynka do sklepu z materiałami i pyta sprzedawcę:
- Po ile ten materiał?

Zapatrzonego sprzedawca odpowiada:

- 10 buziaków za metr.
- To poproszę 10 metrów.
Sprzedawca nie wierząc w swe szczęście odmierza materiał i podaje blondynce mówiąc:
- Należy się 100 buziaków.
- Jutro przyjdzie moja babcia i zapłaci - informuje go blondynka.

* * *

Jedzie sobie książd samochodem. Zatrzymują go dwaj policjanci.

- Dokumenty, proszę!
Książd daje im dokumenty.
- Proszę otworzyć bagażnik!
Książd otwiera.
- Co książd wiezie?
- Bojler do zakrystii.
- Hmm... Niech książd jedzie.
Po chwili policjant pyta kolegę:
- Ty, co to jest bojler do zakrystii?
- Nie wiem, to ty chodźcieś dwa lata na religię!

* * *

Klient zamawia u barmana najpierw cztery kieliszki wódki, potem trzy kieliszki, potem dwa, wreszcie tylko jeden. Wypija ostatni i zwraca się do barmana:

- Nigdy nie mogę zrozumieć, jak to jest. Im mniej piję, tym bardziej jestem pijany...

PLAYOFFS EKSTRALIGI HOKEJA NA LODZIE: TRZYNIEC WYRÓWNAŁ NA 1:1

W roli głównej Martin Vojtek

Po dwóch meczach ćwierćfinałowych stan serial play off pomiędzy Zlinem a Stalownikami Trzynieć wynosi 1:1. Podopiecznych trenera Pavla Marka nie wyprowadziła z równowagi poniedziałkowa przegrana 1:4. We wtorkowym spotkaniu kluczem do zwycięstwa Trzynieć 3:1 był bramkarz Martin Vojtek. Vlastimil Lakosli, który w pierwszej konfrontacji wytrzymał na placu gry tylko do siódmej minuty, został zgodnie z oczekiwaniami na ławce rezerwowych i obserwował koncert swego kolegi. W pozycji sledzącej emocjonował się meczem również kapitan Stalowników Richard Král, do walki nie mógł się włączyć z powodu kontuzji, której nabawił się w drugiej tercji poniedziałkowego meczu. Seria przenosi się jutro (TVC 2 - 16.45) i w sobotę pod Jaworowy. To dopiero początek hokejowej gorączki na Podbeskidziu. Półfinałistę tej konfrontacji, jak również serial Pardubice - Pilzno (2:0) wyłonią dopiero czwarte zwycięskie mecze. Wczoraj po zamknięciu tego numeru zakończyły się pierwsze pojedynki serialu Sparta - Witkowice i Znojmo - Slawia.

● ZLIN - TRZYNIEC 4:1 (3:0, 0:0, 1:1). Bramki: 5. i 7. Macholda, 10. Błaťák, 49. Hamrlík - 57. Martyněk. Hokeiści HC Hamé przesadzili w poniedziałek o wygranej już w pierwszych dziesięciu minutach. Na piątą z plussem wyszły im stałe fragmenty gry. Bramki w przewagach liczebnych były punktem przełomowym w tym meczu. Sędziowali Homola, Nečas, kary 5:4, wykorzystane 2:0, widzów 5765.

● ZLIN - TRZYNIEC 1:3 (1:2, 0:1, 0:0). Bramki: 19. Jenáček - 2. Malinský, 13. Melenovský, 39. Zadina. Trzyniećanie wyciągnęli wnioski z pierwszego spotkania i we wtorek na stadionie im Ludka Čajki pokazali się z całkiem odmiennej strony. Pewnością i wręcz flegmatycznym spokojem zaraził swoich kolegów bramkarz Martin Vojtek. Trzyniećki golkipier

był pierwszoplanową postacią tej konfrontacji. Swoją ekipę trzymał nad wodą zwłaszcza w trzeciej tercji, kiedy to gospodarze najbardziej naciskali. Vojtek pozwolił sobie co prawda na mały błąd, kiedy to w 19. minucie Jenáček strzałem trochę od niechcenia obniżył na 1:2, ale poza tym bronil świetnie.

Stalownicy od 2. minuty zaśluga obrońcy Malinskiego prowadzili 1:0. Wytrzymali napór Zlina i w 13. minucie Melenovský dołączył w przewadze liczebnej drugiego gola. Słowackiego golkipera Murína zmienił Altrichter. Zlin był w pierwszej odsłonie zespołem aktywniejszym. W 14. minucie Leška huknął w poprzeczkę, zaś w dwie minuty później Błaťák wykiwał Malinskiego - Vojtek był jednak na posterunku. Dopiero Jenáček w 19. minucie znalazł lukę pod pra-

o slychać?

■ DRUŻYNOWE MŚ w tenisie stołowym. Polska przegrała z Norwegią 0:3 w drugim meczu grupy D (o miejsca 13-24) drużynowych mistrzostw świata tenisistów stołowych, które odbywają się w stolicy Kataru - Doha. W poniedziałek Polacy przegrali 0:3 z Chorwacją. Wczoraj rywalem podopiecznych trenera Stefana Dryszela były Węgry. Dużo lepiej radzą sobie w imprezie reprezentanci RC. Czesi w składzie Korběl, Čihák, Vybourný, Olejník pokonali 3:1 ekipę Danii oraz 3:1 Hiszpanię. Dwa zwycięstwa zanotowała również kobieca drużyna RC. Podopieczne trenera Aleša Svitáka (Štrbikova, Vachovcova, Dobešova, Hadačova) uporały się 3:1 z Ukrainą i 3:0 z N. Zelandią. Wczoraj męska drużyna RC zmierzyła się z Grecją, kobiety walczyły z Tajlandią.

■ W OSTRAWIE udekorowano naj-

lepszych sportowców województwa morawsko-śląskiego. Oto lista nagrodzonych osób: René Bolf (piłkarz Banika Ostrawa i reprezentacji RC), Kamil i Petra Bartunkowie (TJ Pietwald - kolarstwo halowe), Zuzana Gardavská (Start Suche Lazce - narciarstwo na trawie), David Juříček (szczypiornista Banika Karwina - obecnie w lidze francuskiej), Kateřina Kajzarova (TJ Sport Morawa - kung fu, wu-shu), Petr Korběl (tenista stołowy Startu Sucha Górna i reprezentacji RC), Tomáš Matykievich (sztangista Banika Hawierzów), Stanislav Syrový (Autoklub Olbrachcice), Renata Štrbikova (tenisistka stołowa Startu Sucha Górna i reprezentacji RC), Simona Swacznynova (judo-klub MP Ostrawa).

■ SPARING PIŁKARSKI: Futbol Trzynieć - IRP Cz. Cieszyn 1:2 (Kubík - Maceček 2).

(jb)

WIOSENNY ROZKŁAD JAZDY PIŁKARZY W MŚLF ORAZ DYWIZYJNEJ GRUPIE E

13 marca raczej niepewny

Już tylko dziesięć dni pozostało do startu wiosennej rundy w niższych klasach piłkarskich. Sytuacja może ulec jednak drobnej zmianie, a wszystko zależeć będzie od warunków pogodowych. Większość klubów jest zdania, iż początek piłkarskiej wiosny, zaplanowany oficjalnie na 13 marca, jest w obecnych warunkach atmosferycznych raczej niemożliwy. W dzisiejszym numerze zamieszczamy rozkład jazdy Futbolu Trzynieć w MŚLF oraz czwórki naszych zespołów w dywizyjnej grupie E.

MŚLF

◆ 16. kol. (13. 3. - 10.15): FC Tescoma Zlin B - Trzynieć.
◆ 17. kol. (20. 3. - 10.15): Trzynieć - Witkowice B.
◆ 18. kol. (28. 3. - 15.00): Synot B - Trzynieć.
◆ 19. kol. (3. 4. - 10.15): Trzynieć - Kromierz.
◆ 20. kol. (11. 4., 10.15): Dolne Kounice - Trzynieć.
◆ 21. kol. (17. 4. - 10.15): Trzynieć - Banik Ostrawa B.
◆ 22. kol. (24. 4. - 16.30): Bystrzyca p. H. - Trzynieć.
◆ 23. kol. (1. 5. - 10.15): Trzynieć - KS Hranice.
◆ 24. kol. (8. 5. - 16.30): Frydek-Mistek - Trzynieć.
◆ 25. kol. (15. 5. - 10.15): Trzynieć - Bystr.

◆ 26. kol. (23. 5. - 10.15): Uniczów - Trzynieć.
◆ 27. kol. (29. 5. - 10.15): Trzynieć - Znojmo.
◆ 28. kol. (6. 6. - 10.15): Beneszków Dolny - Trzynieć.
◆ 29. kol. (12. 6. - 10.15): Trzynieć - Posztorna.
◆ 30. kol. (19. 6. - 10.15): Prościejów - Trzynieć.

DYWIZJA - GRUPA E

◆ 16. kol. (13. 3. - 15.00): B. Olbrachcice - W. Losiny (14. 3.), IRP Cz. Cieszyn - Wałaskie Międzyrzecze, Kralowa - Dziećmorowice, Orłowa - 1. Wałaski FC.
◆ 17. kol. (20. 3. - 15.00): Opawa B - Orłowa, Dziećmorowice - IRP Cz. Cieszyn, Rymarżów - Olbrachcice.
◆ 18. kol. (27. 3. - 15.00): Olbrachcice - W. Międzyrzecze (28. 3.), Mokre Lazce - Dziećmorowice, IRP Cz. Cieszyn - Krawarze, Orłowa - Hluczyn.
◆ 19. kol. (3. 4. - 16.00): Orłowa - Lipnik n. B., 1. Wałaski FC - IRP Cz. Cieszyn, Dziećmorowice - Olbrachcice.
◆ 20. kol. (10. 4. - 16.00): Miasto Albrechtice - Dziećmorowice, Olbrachcice - Krawarze (11. 4.), IRP Cz. Cieszyn - Opawa B, Zabrzeg n. M. - Orłowa.
◆ 21. kol. (17. 4. - 16.30): Orłowa - Kralowa, Hluczyn - IRP Cz. Cieszyn, 1. Wałaski FC - Olbrachcice, Dziećmorowice - W. Losiny.

wym łokciem Vojtką, obniżając na 1:2. Również w drugiej tercji obraz gry nie uległ zmianie. Zlin częściej gościł pod bramką Trzynieć, goście jednak grozili z kontrataków. W 34. minucie Martyněk trafił jeszcze w dobrze ustawionego Altrichtera, ale w 39. minucie Zadina zachował więcej zimnej krwi i w osłabieniu (z podania Pavelka) poprawił na 1:3. Gospodarze co prawda nie zamierzali zrezygnować i w ostatniej odsłonie za wszelką cenę chcieli przechylić szalę meczu na swoją stronę, Martin Vojtek był jednak innego zdania. Zwycięsko m.in. wyszedł z pojedynku z Balaštikiem, Lešką i Barinką - wtedy gospodarze zmarnowali stuprocentowe okazje. Kary 8:10, wykorzystane 0:1, widzów 5079.

* * *

GŁOS TRENERA TRZYNIEĆA PAVLA MARKA

- W poniedziałek zagapiliśmy się na wstępie pierwszej tercji i to zaważyło na losach całego meczu. Zamysł był taki: grać uważnie w obronie i nie pozwolić gospodarzom na rozwinięcie skrzydeł. Niestety Zlin wywalczył dwie przewagi liczebne, które potrafił wykorzystać. Od drugiej odsłony nawiazaliśmy co prawda z rywalem równorzędną walkę, ale Zlin jest na tyle doświadczonym zespołem, że przy stanie 3:0 praktycznie można było pakować walizki.

- Wtorkowy mecz był z naszej strony całkiem inny. Tym razem wyszliśmy skoncentrowani od pierwszych minut. Dobrze zagrała defensywa, chłopakom nie brakowało też zadziorności i determinacji. To elementy, które są bardzo istotne właśnie w fazie play off.

(jb)

Sport polski

LOTOS BLIŻEJ FINAŁOWEJ CZWÓRKI

Koszykarki mistrza Polski Lotosu VBW Clima Gdynia pokonały francuski zespół Pays d'Aix Basket 13 Provence 79:49 (19:13, 22:12, 12:14, 26:10) w pierwszym meczu ćwierćfinałowym Euroligi.

Rywalizacja, której zwycięzca awansuje do turnieju finałowego - Final Four Euroligi - toczy się do dwóch wygranych. 5 marca we Francji odbędzie się drugie spotkanie. Gdyby Lotos przegrał, to trzeci decydujący mecz zostanie rozegrany 10 marca w Gdyni.

◆ 22. kol. (24. 4. - 16.30): Rymarżów - Dziećmorowice, Olbrachcice - Opawa B (25. 4.), IRP Cz. Cieszyn - Orłowa.

◆ 23. kol. (1. 5. - 16.30): Zabrzeg n. M. - IRP Cz. Cieszyn, Orłowa - M. Lazce, Hluczyn - Olbrachcice, Dziećmorowice - W. Międzyrzecze.

◆ 24. kol. (8. 5. - 16.30): Lipnik n. B. - Dziećmorowice, Olbrachcice - Orłowa (9. 5.), IRP Cz. Cieszyn - Kralowa.

◆ 25. kol. (15. 5. - 16.30): IRP Cz. Cieszyn - Lipnik n. B., Zabrzeg n. M. - Olbrachcice, Orłowa - M. Albrechtice, Krawarze - Dziećmorowice.

◆ 26. kol. (22. 5. - 16.30): Dziećmorowice - 1. Wałaski FC, W. Losiny - Orłowa, Olbrachcice - Kralowa (23. 5.), Mokre Lazce - IRP Cz. Cieszyn.

◆ 27. kol. (29. 5. - 16.30): IRP Cz. Cieszyn - Olbrachcice, Orłowa - Rymarżów, Opawa B - Dziećmorowice.

◆ 28. kol. (5. 6. - 16.30): Dziećmorowice - Hluczyn, W. Międzyrzecze - Orłowa, M. Albrechtice - IRP Cz. Cieszyn, Olbrachcice - M. Lazce (6. 6.).

◆ 29. kol. (12. 6. - 16.30): Olbrachcice - Lipnik n. B. (13. 6.), IRP Cz. Cieszyn - W. Losiny, Orłowa - Dziećmorowice.

◆ 30. kol. (19. 6. - 16.30): Krawarze - Orłowa, Dziećmorowice - Zabrzeg n. M., Rymarżów - IRP Cz. Cieszyn, M. Albrechtice - Olbrachcice.

(jb)

DZIŚ W NUMERZE:

O zarządzaniu wspólną Europą **str. 3**

Nie tylko ubezpieczenia **str. 4-5**

Jeremi Przybora nie żyje **str. 5**

Wyniki ZIP **str. 8**

SOBOTA
6 MARCA 2004
NR 28
ROCZNIK LIX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Scena Polska zaprasza dzisiaj o godz. 17.30 na premierę komedii Aleksandra Fredry *Mąż i żona* w reż. Krzysztofa Prusa. Obejrzymy m.in. Lidę Chrzanównę i Klaudiusza Szymliczka. Fot. W. PRZECZEK

ZAOLZIAŃSKA EKIPA PRZYWIOZŁA 53 MEDALE

Powód do dumy

CZ. CIESZYN (Jb) - Zaolziacy opanowali tegoroczne Zimowe Igrzyska Polonijne, które od 27 lutego do 3 marca odbywały się po polskiej stronie Beskid. W gronie 600 polonusów z dwudziestu państw świata rewelacyjnie spisali się nasi sportowcy. Zwycęstwo Zaolzia w klasyfikacji medalowej nikogo nie zdziwi, ekipa Zaolzia świetnie bowiem radziła sobie również w poprzednich Igrzyskach zimowych w roku 2002. Szefami zaolziańskiej wyprawy byli w tym roku Jan Cymorek i Władysław Janik.

Organizatorzy postawili ponownie na wypróbowane już ośrodki w Wiśle, Szczyrku i Cieszynie, co zdaniem zaolziańskich zawodników było trafnym posunięciem. Trasa narciarska na Kubalonce należy do czołówki europejskiej, nienagannie przygotowane były też zawody łyżwiarские w Cieszynie i trasy alpejskie w Szczyrku. - Kubalonki mogą Polakom wszyscy pozazdrościć - powiedział GL tego-

roczny dwukrotny złoty medalista w biegu na 5 km Bronisław Kabot z Nydku. - Polonia z Europy Zachodniej należy, by następne igrzyska przenieść do Zakopanego. Moim zdaniem tak dobrze przygotowanych tras biegowych, jak na Kubalonce, w Zakopanem nie ma - stwierdził Kabot. Ze złotym medalistą z kategorii oldboyów do lat 60 zgadza się też Wawrzyniec Fójcik - brązowy w kategorii master. - Startowałem już w różnych miejscach, ale Kubalonkę lubię najbardziej - powiedział GL Wawrzyniec Fójcik, uczestnik m.in. tegorocznej Iżerskiej Pięćdziesiątki.

Ciąg dalszy na str. 8

**Kongres Polaków w RC
dziękuje naszym
sportowcom za godną
reprezentację
i gratuluje zaolziańskiej
ekipie wspaniałego
zwycięstwa
na Zimowych Igrzyskach
Polonijnych.**

Nasza ankieta

Czego życzyłaby pani sobie z okazji
Międzynarodowego Dnia Kobiet?

ALEKSANDRA HUMEL - wykładowca Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie

Nie lubię specjalnie tego święta, jak wszystkich zbiorowych świąt. Ale jeżeli miałabym sobie czegoś życzyć, to na pewno uśmiechu, życzliwości i wzajemnego szacunku.

ELŻBIETA STRÓŻCZYK - redaktor naczelna miesięcznika ZWROT
Ja nie uznaję tego święta i nigdy go nie obchodziłam. Uważam, że kobiety powinny się czuć i okazywać im należyty szacunek na co dzień. Wolę życzenia płynące wprost z serca i bez okazji.

FRANCISZKA CHOCHOLĄC - emerytka, była prezes PTTS „Beskid Śląski”

Niczego, bo nie obchodzi tego święta i nie widzę w jego obchodzeniu najmniejszego sensu. Uważam, że mężczyźni powinni kobiety szanować przez cały rok, a nie przypomnieć sobie o nich w jeden marcowy dzień. Ważniejszy jest dla mnie Dzień Matki. A jeśli mamy już obchodzić MDK, to w myśl zrównouprawnienia pomyślmy także o Dniu Mężczyzn.

HELENA LEGOWICZ - prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Polskiej Książki

Jednego - żeby już nareszcie przyszła wiosna.

KRYSTYNA MRUZEK - nauczycielka w Podstawowej Szkole Artystycznej w Jabłonkowie, kierowniczka kilku kapel ludowych

Jestem po operacji, mam zatem jedynę życzenie - szybki powrót do zdrowia. Czekają na mnie przecież na próbach członkowie dziecięcych kapel Lipka i Torka, nadal współpracuję także z chłopcami z Nowiny, z którymi przygotowujemy jubileusz 20-lecia kapeli. No i nie mogę też zawieść trzydziestki dzieci, które uczę gry na skrzypcach.

Ciąg dalszy na str. 5

Mogoda

SOBOTA - Zachmurzenie umiarkowane do dużego z opadami śniegu. Temperatura w dzień od -1 do 3 st. C, nocą od -8 do -12 st. C. Wiatr pld.-wsch. 3-10 m, w porywach 15-20 m na sek.

NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK - Pochmurno z opadami śniegu. Temperatura w dzień od -1 do 3 st. C., nocą od -1 do -5 st. C.

Zamiast meczetu

ORŁOWA (wak) - Stacja benzynowa lub supermarket stanie najprawdopodobniej w miejscu, gdzie niedawno planowano wybudowanie meczetu. Projekt ten, jak już informowaliśmy, nie zostanie zrealizowany, ponieważ nie jest popierany przez rząd Arabii Saudyjskiej,

a każda tego typu inwestycja musi zyskać oficjalne uznanie ojczystego kraju.

Działkę znajdującą się w pobliżu restauracji Górnik miasto odkupi od spółki ZOK Rekultywacje za 10 mln koron. - Wybudowanie w tym miejscu sklepu czy stacji byłoby bardzo dobrym pociągnięciem. Tereny te leżą na trasie między Orłową i Ostrawą, i przyszli klienci mieliby dogodnie warunki dojazdu - twierdzi wiceburmistrz Radislav Mojžíšek.

- Jeżeli miastu nie uda się zrealizować tych planów będziemy szukać innego rozwiązania. Na pewno jednak działka nie będzie leżała odłogiem - dodał.

- Dziś już możesz oficjalnie obchodzić Międzynarodowy Dzień Kobiet. Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Setny numer ŚLĄSKA

KATOWICE (kor) - Pojawiający się w stolicy województwa śląskiego miesięcznik społeczno-kulturalny Śląsk obchodził wczoraj wydanie setnego numeru.

Na łamach wydawanego od listopada 1995 r. miesięcznika od samego początku goszczą także zaolziańscy

autorzy, np. Renata Putzlacher, Kazimierz Kaszper, Wilhelm Przeczek czy Władysław Sikora. Przez cały czas obok katowickiej, bielsko-bielskiej czy opolskiej pojawia się też Kronika Zaolziańska, która odnotowuje najważniejsze wydarzenia kulturalne, społeczne i polityczne naszego regionu.

W 2003 ROKU NA DROGACH WOJEWÓDZTWA ZGINĘŁY 202 OSOBY

REGION (wak) - W roku ubiegłym na drogach województwa morawo-śląskiego zanotowano 29 867 wypadków drogowych; w porównaniu z 2002 r. było ich więcej o 1708. W wyniku kolizji zginęły 202 osoby (rok wcześniej 217), ciężkich obrażeń ciała doznały 772 osoby (821), lekkich - 4892 (4 564) osoby. Wyższe też były szkody materialne, które w 2002 r. wynosiły 1 077 831 Kc, a w 2003 już o 115 241 Kc więcej.

Najwięcej, bo 91 proc. wypadków zawinił kierowcy. Powodem były: nadmierna szybkość, wymuszenie pierwszeństwa, nieprawidłowe wy-

przedzanie, jazda niewłaściwą stroną drogi, niedotrzymywanie bezpiecznej odległości między pojazdami, zaśnieżenie za kierownicą, zignorowanie czer-

Zatrważająca statystyka

wonego światła, gwałtowne hamowanie oraz jazda bez świateł.

Rowerzyści spowodowali 2,7 proc. wypadków, piesi - 1,2 proc. Powodem potrącenia pieszych było przede wszystkim nieostrożne wchodzenie na jezdnię, szczególnie z zaparkowanych samocho-

dów lub autobusu na przystanku. Inne powody to wtargnięcie wprost pod nadjeżdżający pojazd lub przechodzenie przez jezdnię w miejscach niedozwolonych, ignorowanie czerwonego światła na przejściu, a także chodzenie nieprawidłową stroną jezdni.

Najwięcej wypadków drogowych w województwie morawo-śląskim przypadło na godziny popołudniowe. Najgorszym dniem był piątek, najbezpieczniejszym - niedziela.

Szczególnie wypadkowym miesiącem był październik, a najbezpieczniejsze okazały się styczeń i luty.

Koncert »DŁO JURY SPOD GRÓNIA«

90-lecie urodzin • niedziela 21.03.2004, godz. 17.00 • Teatr w Czeskim Cieszynie

BILETY DO NABYCIA W ZG PZKO - Z A P R A S Z A M Y

U rodaków

■ Po sukcesach *Bolka i Lolka* kolejne filmy z bielskiego studia mają szansę na międzynarodową karierę. Chodzi o *Podróże kapitana Klipera* oraz *Przygody Myszkę*. Oba 13-odcinkowe serie w bielskim SFR wyprodukowano w latach 80. Studio chce zainteresować kreskówkami telewizję z innych krajów. Obie bajki zostaną zaprezentowane na wiosennych targach telewizyjnych w Cannes.

■ *Odstraszczać pcheł i przywoływać psów* zamówili u wynalazcy Antoniego Przychodnia właściciele sklepu dla psów z Niemiec. Bielski inżynier elektroniki dla kanadyjskiego pszczelarza zrobił urządzenie odstraszające niedźwiedzia, dla Amerykanów - uniwersalny *odstraszacz owadów*.

■ Od ub. roku trwa budowa międzynarodowej drogi ekspresowej z Bielska do Cieszyna. Znikną z niej wszelkie skrzyżowania. Wjechać i zjechać z ekspresówki będzie można tylko na specjalnych, bezkolizyjnych węzłach drogowych. Budowę węzła drogowego sfinansuje centrum handlowe.

■ W Ustroniu odbywa się VIII Sympozjum Naukowo-Szkoleniowe. O współczesnej rehabilitacji kardiologicznej rozmawiają największe autorytety polskiej kardiologii. Odbywają się też praktyczne warsztaty, np. terapii tańcem czy psychoterapii. Sympozjum organizowane jest przez Śląskie Centrum Rehabilitacji w Ustroniu i Sekcję Rehabilitacji Kardiologicznej i Fizjologii Wysiłku Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego.

■ W gwarze górali z Jaworzynki Kopciuszka to *Zmorysianiec*. Górale przetłumaczyli całą bajkę na swój język i wystawili już pierwsze przedstawienie. Przygotowanie trwającego kilka minut spektaklu było błyskawiczne. Dialogi powstały w jeden dzień, a aktorzy odbyli tylko 4 próby. Myślą o kolejnych tłumaczeniach górale chętnie też zagrają *Zmorysańca* poza Trójwsią.

■ W Teatrze im. Mickiewicza w Cieszynie trwa montaż klimatyzacji i nowego systemu ogrzewania. Wszystko ma być gotowe w czerwcu rozpoczęciem 4. edycji festiwalu filmowego Nowe Horyzonty. Pieniądze na inwestycję - 450 tys. zł - pochodzą z pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z kasy miejskiej Cieszyna.

■ W opłakanym stanie jest budynek ratusza żywieckiego pochodzącego z końca XIX w. Według konserwatorów jest to - po zespole zamkowo-parkowym - najcenniejszy zabytek w mieście. Niszczący budynek już od dawna nie jest siedzibą władz miasta. Ratusz wkrótce zostanie odrestaurowany a potem powróci do niego samorząd.

■ Warte 16 tys. zł skóry z norek znaleźli cieszyńscy celnicy w jadącym z Grecji do Polski autokarze turystycznym. Do próby przemytu nikt się nie przyznał. Opłaty, jakie byłyby konieczne w przypadku legalnego przewożenia skór do Polski, to ponad 11 tys. zł. Towar trafił do magazynów celnicy.

■ Fundacja Izabeli i Adama Małyszów już po raz 2. zorganizowała w Wiśle zawody o puchar następcy Adama Małysza. Do zawodów zgłosiło się blisko 50 skoczków z Wisły, Szczyrku, Bystrej i Góleszowa. Nowym rekordem skoczni (46,5m) popisał się Paweł Słowiak z *Wisły Ustronianski*.

■ Żłobek przy ul. Moniuszki w Cieszynie przyjmuje nie tylko niemowlaki. Spędzają tu czas osoby w podeszłym wieku, których wychodzące do pracy dzieci boją się zostawić samych w domu. Małuchów w żłobku ubywa, więc opieka nad seniorami jest pomysłem władz na uratowanie placówki. **Opr. (man)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

W Bibliotece Miejskiej w Cz. Cieszyń przy ulicy Havlíčka 6 przebiega w czwartek rozbiórka wlezy zbudowanej z... księżek. Czytelnicy przynosili od półtora roku do biblioteki książki - używane i niepotrzebne już w bibliotekach domowych. Po opracowaniu i skatalogowaniu pozycje te wzbogacą ofertę miejskiej i innych bibliotek. Fot. JAN KUBICZEK

Remont kompleksu sportowego

TRZYNIEC (man) - Na ostatnim posiedzeniu samorząd miasta omawiał m.in. remont generalny kompleksu sportowego przy ul. Leśnej.

Stadion atletyczny, na którym trzynieccy piłkarze rozgrywają swe mecze, wraz z dwoma sąsiednimi boiskami i budynkiem będącym siedzibą klubu, przed dwoma laty stał się własnością miasta. Wcześniej, od 1996 r. przez sześć lat jego administratorem był klub Futbol Trzyniec. Ten jednak nie ma finansów na naprawy niszczących obiektów, dlatego odstąpił je miastu.

Wiosenne inwestycje

ROPICA (kor) - Władze gminy postanowiły od razu po zejściu śniegów zająć się obu cmentarzami - katolickim, rozciągającym się przy kościele w samym centrum wsi, oraz ewangelickim, leżącym niedaleko głównej drogi do Trzyńca. Zostaną tu przeprowadzone remonty ścieżek oraz utrzymanie zieleni.

- Musimy się też zabrać do remontu dróg gminnych, które po zimie są w fatalnym stanie. Mróz i odśnieżające je pługi mocno nadwerżyły ich nawierzchnię - mówi zastępczyni wójta, Urszula Waniowa.

Jeśli znajdą się pieniądze, ropiczanie chcieliby w br. rozpocząć remont drogi dojazdowej na pole golfowe, którego właścicielem jest Beskidzka Spółka Golfa. Gmina zwróciła się w tej sprawie o pomoc do funduszu Phare. - Jeden z programów umożliwia dofinansowanie naprawy dróg prowadzących do obiektów sportowych. Odpowiedź powinniśmy otrzymać jeszcze w marcu - dodała U. Waniowa.

Ciekawostki

Skrzetuski przed sądem

Jan Skrzetuski odpowiada przed sądem za zabójstwo Piotra Bohuna - taki zainscenizowany proces wg amerykańskiej procedury i w języku angielskim odbędzie się dzisiaj w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Proces bohaterów powieści Sienkiewicza *Ogniem i mieczem* będzie egzaminem z retoryki prawniczej dla studentów Centrum Prawa Amerykańskiego KUL.

Prokurator oskarża Skrzetuskiego o to, że dwa razy pchnął nożem w brzuch Bohuna podczas bójk. Przyczyną zajścia były taneczne uciechy Bohuna z dziewczyną Skrzetuskiego - Heleną. Obrońca twierdzi, że pchnięcie nożem było przypadkowe, a Skrzetuski działał w obronie własnej, odpierając atak Bohuna zamierzającego się na niego butelką po okowicie.

Studenci wystąpią w rolach pro-

kuratorów i adwokatów. Sędzią będzie ich profesor Delaine R. Swenson - dyrektor Centrum. W ławie przysięgłych, która ostatecznie zdecyduje o losie Skrzetuskiego, zasiądzie 12 osób z publiczności.

Puszyste zarabiają mniej

Otyłość może niekorzystnie wpływać na wysokość zarobków - uważają fińscy badacze. Ale tylko w przypadku kobiet. Zależność ta nie dotyczy mężczyzn, jest statystycznie nieistotna. Otyłe kobiety z wyższym wykształceniem zarabiają o 30 proc. mniej niż szczupłe, czy tylko nieco pulchne panie. A różnica ta oznacza aż 5 tys. dolarów rocznie i dotyczy to przede wszystkim stanowisk umysłowych. Otyłość ma niewielki wpływ na wysokość zarobków w przypadku kobiet z wykształceniem podstawowym, pracowników fizycznych czy też osób samozatrudniających się.

Jedynym wyjaśnieniem tego zja-

MIESIĄC INTERNETU ORAZ... PIERWSZOKLASISTÓW Biblioteki zapraszają

CZ. CIESZYN (bag) - W marcu - dawnym miesiacu księżki - dziś trwa wzmocniona propagacja Internetu. Po raz 7 Związek Bibliotekarzy i Pracowników Ośrodków Informacyjnych RC przygotował pod hasłem *Do biblioteki na Internet, przez Internet do biblioteki* szereg ciekawych akcji.

Wanda Kozdra z biblioteki przy ul. Havlíčka w Cz. Cieszyń informuje, że stawki za korzystanie z podłączenia obniżone zostały w marcu o połowę. Student zapłaci za pół godziny korzystania z Internetu 5, rejestrowany czytelnik 7, reszta 15 koron. Biblioteki umożliwiają dostęp do informacji wszystkim, bez względu na zamożność czy wiek. Do końca br. do Internetu podłączonych zostanie kolejnych 300 placówek, co oznaczać będzie 2000 stanowisk dostępnych obywatelom.

Marcowe akcje mają na celu zapoznanie z internetem dzieci, seniorów, osób niepełnosprawnych, wszystkich, którzy dotychczas nie mieli takiej okazji. W ich ramach miłośnicy lektury mogą wziąć udział w ankiecie na najbardziej ulubioną książkę w RC (głosowanie na www.mojejknih.cz lub w bibliotece).

Bibliotekarki przy ul. Havlíčka przygotowały też inne przedsięwzięcia. W ramach popołudnia *Podróże po literaturze* w spotkaniu z poezją zatytułowanym *Kobieta to ja...* 9 marca wiersze czytać będą aktorzy *Halina Paska i Rudolf Moliński*.

Specjalna propozycja czeka w Cz.

Cieszyń i Sibicy na pierwszoklasistów, którzy chcą stać się prawdziwymi czytelnikami. W marcu nie płacą wpisowego i mogą wziąć udział w specjalnym konkursie z nagrodami! 10 marca, we wszystkich działach dla dzieci, od 12.00 do 16.00 odbędzie się uroczyste pasowanie *piezszoklasistów* na czytelników i Rycerzy Książki. Tego samego dnia o 17.00 w bibliotece przy ul. Ostrawskiej przygotowano dla rodziców wykład i dyskusję o motywowaniu dziecka do nauki i czytania pt. *Lubimy czytać i uczyć się* (dzieci towarzyszące rodzicom mogą w tym czasie bawić się lub słuchać bajek).

MILION NA GMINNE DOTACJE

Ekologia najważniejsza

PIOSECZNA (kor) - Mieszkańcy Piosecznej, którzy zdecydują się na zainstalowanie w swoim domu ekologicznego ogrzewania, mogą, podobnie jak w ub. r., liczyć na pomoc gminy. Na gminne dotacje samorząd zamierza w tym roku przeznaczyć 1 mln Kc.

Jak poinformował GL wójt Jan Krzok, pomysł zrodził się przed rokiem, kiedy władze wsi zrezygnowały z przeprowadzenia gazyfikacji Piosecznej. Powód był prosty - ceny gazu rosły i zainteresowanie ogrzewaniem gazowym było minimalne. - Ponieważ jednak zależy nam na czystości powietrza, chcemy pomóc tym, którzy będą opalać domy ekologicznym paliwem. Na przykład tzw. pelletami, czyli brykietami produkowanymi z odpadów drzewnych - wyjaśnia wójt.

Mieszkańcy Piosecznej mogą otrzymać gminną dotację w wysokości aż 50 tys. Kc. W przypadku wyższych kosztów mogą poprosić o pożyczkę.

Psy pod kontrolą

TRZYNIEC, WĘDRYNIA (man) - Na marcowym posiedzeniu samorząd zajmie się przygotowanym przez radę miejską projektem dotyczącym łapania wałęsających się bezpańskich psów.

Wędrynia nie ma fachowców, którzy mogliby to zadanie wykonywać. Miejscowy samorząd zabiega więc o to, by zajęła się tym trzyniecka Straż Miejska. Władze wsi umówiły się już z dyrektorem schroniska dla bezdomnych psów w Trzyńcu, że zwierzęta mogłyby trafiać tymczasowo właśnie tam.

O tym, czy projekt wejdzie w życie, zdecyduje ostatecznie Urząd Wojewódzki w Ostrawie.

SPOTKANIE INTELIGENCJI CHRZEŚCJAŃSKIEJ

O Żydach nad Olzą

CZ. CIESZYN (kor) - Gościem pierwszego w br. otwartego spotkania zaolziańskiego Stowarzyszenia Inteligencji Chrześcijańskiej (SICH) będzie dr Janusz Spyra, kierownik działu historii Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszyń, który wygłosi wykład pn. *Żydzi na Śląsku Cieszyńskim*.

- Wcześniejsze spotkania poświęcone były sprawom religii chrześcijańskiej. Tym razem jednak - w ramach poznania naszego regionu pod różnymi aspektami - postanowiliśmy się zająć historią środowiska żydowskiego nad Olzą. Na pewno też sporo czasu poświęcimy współpracy gmin żydowskich ze środowiskiem katolickim i protestanckim czy ich organizacji wewnętrznej - poinformował GL prezes SICH, ks. Piotr Jerzy Badura, SJ.

Na marcowym spotkaniu SICH nie zabraknie też jak zwykle części artystycznej, w którą tym razem wprowadzi członków Stowarzyszenia i wszystkich zainteresowanych tematem poetka *Renata Putzlacher*.

Dodajmy, że spotkanie otwarte odbędzie się w czwartek 11 marca o godz. 17.00 w sali konferencyjnej Rady Kościelnej Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. w Cz. Cieszyń na Niwach.

Służba zdrowia na Forum

TRZYNIEC (hs) - Kolejne spotkanie Forum Dyskusyjnego odbyło się w czwartek w Domu PZKO na Tarasie. Tym razem poświęcone zostało problematyce systemu zdrowia w RC. Prowadzący Forum *Roman Suchanek* zaprosił do rozmowy dyrektora ds. zarządzania w HZP inż. *Jana Noge*, dyrektora szpitala Trzyniec inż. *Jana Ferenca* oraz przewodniczącego Powiatowej Izby Aptekarskiej we Frydku-Mistku dr. *Lecha Brannego*.

Szczupłe grono uczestników spotkania miało możliwość wysłuchania odpowiedzi gości na pytania dotyczące kondycji czeskiej służby zdrowia, możliwości finansowych oraz przeprowadzenia niezbędnych reform. Zebrani zgodnie doszli do wniosku, że w pierwszej kolejności należy uszczelnić system, który obecnie umożliwia nadużywanie opieki zdrowotnej. Wiele miejsca poświęcono sytuacji, która nastanie w obliczu wejścia do Unii Europejskiej.

wiska może być istnienie znacznie większej presji w środowiskach o wyższym poziomie ekonomicznym, aby kobieta zachowała smukłą linię.

Excalibur po włosku

Miecz uwięziony w kamiennym głazie, znajdującym się na terenie jednego z tokańskich klasztorów, jest autentycznym ze średniowiecza.

Miecz wbity w kamienny blok w kształcie krzyża, przypominający legendarny Excalibur, znajduje się w gotyckiej kaplicy wchodzącej, w skład opactwa cystersów na wzgórzu Montesiepi w pobliżu Sieny. Głaz wraz z umieszczonym w nim mieczem dotychczas uważano za późniejsze fałszerstwo, jednak przeprowadzona analiza chemiczna metalu, z którego został wykonany wykazała, że zabytek pochodzi z XII w.

Toskańska legenda głosi, że miecz został wbity w kamień w 1180 r. przez Galgano Guidottiego, średnio-

wiecznego rycerza, który porzucił wojowniczy tryb życia i został pustelnikiem. Postać Galgano Guidottiego do dziś owiana jest tajemnicą, historycy nie znaleźli dotychczas potwierdzenia jego istnienia w średniowiecznych źródłach pisanych.

Zrób to sam

Niecierpliwy sycylijski farmer we wtorek usiadł z kółkiem karetki, aby szybciej zawieźć swoją matkę do szpitala. Niestety, został przez to oskarżony o kradzież ambulansu.

Rolnik zabrał swoją matkę do małego centrum medycznego na południu wyspy, ale okazało się, że chorą trzeba zawieźć do większego miasta, oddalonego o 20 km. Akurat nie było nikogo, kto mógłby ją tam zawieźć - karetką. Zdesperowany mężczyzna postanowił sam poprowadzić ambulans. - *Po prostu marwidłem się o moją matkę* - powiedział 43-latek włoskiej agencji Agi.

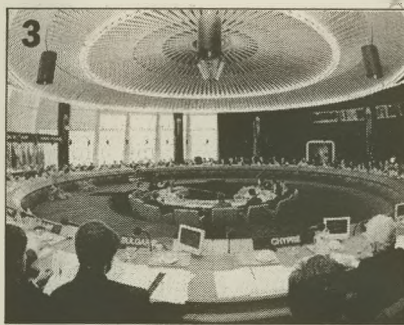
O ZARZĄDZANIU WSPÓLNĄ EUROPA

Kierunek nadają szefowie rządów

Układ organów europejskich oparty jest na systemie demokratycznym państw członkowskich. W skali Unii kompetencje poszczególnych organów są wprawdzie nieco inne niż w skali narodowej, ale zachowano podstawową dla systemu demokratycznego zasadę rozdzielania władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej.

Unia Europejska posługuje się systemem instytucji o zróżnicowanych funkcjach. System ten kształtował się na przestrzeni kilkudziesięciu lat wraz z rozwojem Wspólnot Europejskich, a następnie samej UE. Instytucje Unii tworzą dynamiczny układ, który podlega ciągłym zmianom. Są one wywołane przede wszystkim potrzebami, które wynikają z postępującej integracji europejskiej.

Pierwsze europejskie gremia decyzyjne powołane były do życia kolejnymi traktatami: o Europejskiej Wspólnocie Węgla i Stali, o EWG i Euratomie. Zakładano je dla potrzeb realizacji zadań poszczególnych Wspólnot. W związku z tym były odrębne i wyspecjalizowane. Wraz z rozwojem wspólnot i późniejszym założeniem UE tworzone stopniowo ramy insty-

pejskich, wykorzystując je do realizacji swoich celów.

RADA EUROPEJSKA

Jedynym organem UE wymienionym w jej traktatach założycielskich jest RADA EUROPEJSKA. Ze względu na charakter Rady i jej nadrzędną rolę poświęcimy jej szczególną uwagę.

Przed wszystkim **RADY EUROPEJSKIEJ** nie należy mylić ani z Radą Europy, ani z Radą Unii Europejskiej. Jest to organ, który odgrywa pierwszorzędną rolę we współpracy państw członkowskich. W jego skład wchodzi głowa państw - czyli prezydenci w wypadku Francji i Finlandii i szefowie rządów w wypadku pozostałych państw członkowskich UE - oraz

przewodniczący Komisji Europejskiej. W posiedzeniach biorą również udział ministrowie spraw zagranicznych poszczególnych krajów oraz jeden członek Komisji.

Posiedzenia Rady - europejskie spotkania na szczycie - odbywają się co najmniej dwa razy w roku. Organizuje je każdorazowo kraj sprawujący aktualnie Prezydencję w UE. Rada Europejska nie ma stałej siedziby. Zbiera się w stolicy lub innym mieście państwa, które aktualnie przewodniczy UE. Jest już jednak uzgodnione, że w przyszłości, po rozszerzeniu Unii, wszystkie spotkania odbywać się będą w Brukseli.

Rada Europejska zajmuje się sprawami, które ze względu na swoją wagę nie mogą być rozstrzygnięte na niższym szczeblu. Nadaje ona zasadnicze impulsy rozwojowi UE i określa podstawowe wytyczne jej polityki.

EWA GANCZARCZYK

Funkcjonowanie PIĘTNASTKI zapewniają w dniu dzisiejszym następujące instytucje:

Rada Europejska - wytycza główne kierunki polityki UE, ustala priorytety polityki, rozwiązuje problemy sporne, którym nie podołała Rada Ministrów, rozstrzyga problemy wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. **Komisja Europejska** - organ wykonawczy Unii Europejskiej, proponuje wspólną politykę i zarządza działalnością Unii, w skład wchodzi komisarze z poszczególnych krajów (fot. 1 i 2).

Rada Ministrów UE - najważniejszy organ decyzyjny i prawodawczy Unii Europejskiej, ma funkcje zbliżone do parlamentu, składa się z ministrów poszczególnych krajów (fot. 3).

Parlament Europejski - wybierany przez 370 mln obywateli Unii, ma funkcję ustawodawczą i kontrolną wobec władzy wykonawczej, jego uprawnienia są stopniowo powiększane, zasiadają w nim deputowani (posłowie) poszczególnych krajów członkowskich (fot. 4).

Sąd Pierwszej Instancji

Trybunał Sprawiedliwości

Trybunał Obrachunkowy

Ponadto wyróżnia się również instytucje pomocnicze:

Komitet Regionów

Komitet Ekonomiczno-Społeczny

Europejski Bank Centralny

Europejski Bank Inwestycyjny

Zadania poszczególnych organów Unii określone są w traktatach, którymi je powołano. (db)

tucionalne na miarę aktualnych potrzeb. Dzięki temu Wspólnoty, pomimo tego, że nadal pozostają odrębnymi organizacjami międzynarodowymi, dysponują dzisiaj jednolitym systemem instytucji. Z kolei sama Unia Europejska w swej działalności opiera się na instytucjach Wspólnot Euro-

Wapiski z południa

FELIETON RENATY PUTZLACHER

Oj, pożytał sobie ostatnio - korzystając z dobrodziejstwa ferii mej córki - w zaśniewionym Cieszyńcu. Wszyscy próbowali mnie przekonać, że wokół roztacza się bajkowy krajobraz, do mnie jednak nie docierały takie argumenty - prawdziwa zima cieszy mnie zazwyczaj w czasie świąt, a w następnych miesiącach już brakuje mi ciepła i słońca. U nas, na południu, jest mniej śniegu i opadów, więc w marcu raczej nie lepiemy bałwanów, tylko szukamy pierwszych zwiastunów wiosny. Tu było ich jak na lekarstwo, więc ochoczo zakupiłam w kwaciarni po polskiej stronie granicy bukiet przepięknych tulipanów. I od razu przypomniałam sobie Wilno i imprezę poetycką Maj nad Wilią. W trakcie wieczorów autorskich byłam wówczas zasypywana tulipanami, które tam, na północy, były dopiero o tej porze w pełnym rozkwicie. Poetek było na imprezie jak na lekarstwo, więc po spotkaniach autorskich w szkołach koleżdy poeci oddawali mi również swoje, skwapliwie wręczone przez dziatwę, kwiaty. Ponieważ w moim pokoju trudno już było oddychać, nosiłam je na przemian albo Matce Boskiej Ostrobramskiej, albo naszemu poecie, który ma w Wilnie swój pomnik z napisem Adomas Mickevičius. Szarmanccy gospodarze, chcąc zapewne dorównać roman-

tycznemu wieszczowi, każdego ranka zaskakiwali mnie również bukiecikami świeżych kwiatów na wycieraczkę i muszę przyznać, że w Wilnie naprawdę poczułam, że kobiecość to dar.

Przywołałam tamto wspomnienie w czasie niedawnego babskiego

Jak daleko można zejść w spódnicę

spotkania i koleżanki podzieliły się na kilka obozów: jednej tulipan kojarzył się wyłącznie z Międzynarodowym Dniem Kobiet, druga przypominała, że sprofanowanym kwiatkiem był w minionej erze goździk, trzecia, ciut feminizująca, powiedziała, że w tamtych czasach jeden dzień miały kobiety, a cały rok mężczyzna. I zacytowała obrażający jej kobiecą dumę artykuł, którego autor zastanawiał się nad celowością przywrócenia nam tego wstydliwego, narzuconego niegdyś przez państwo, święta i pyta po męsku: Jak daleko można zejść w spódnicę? Odpowiedziałam jej, że wszystko w naszych, kobiecych re-

kach - to, jak daleko zajdziemy (pomijam metaforyczne wybrzmienie tego pytania) zależy od długości i szerokości owej spódnicy, w zbyt wąskiej trudno bowiem wsiąść do tramwaju, a w zimie w zbyt skąpej garderobie odczuwamy dyskomfort określany niebyle eleganckim słowem podwinięcie. To nie był najlepszy argument, jako że siedziałam sobie wygodnie, po turecku w spodniach, a dziewczyna na brzeżku krzesła, miała bowiem na sobie miniaturowe i w pewnym sensie rozpaczliwe (czterdziestka na karku) mini. Zaczęła więc przywoływać wspomnienia z dzieciństwa, kiedy to szablony i ciut zmięty kwiatek dla Ewy przynosił do domu pijani mężowie, którzy przedtem ochoczo świętowali ze swoimi koleżankami z pracy i nie zawsze starczyło im pary, by potem uczcić małżonki. I dziękowała wszystkim instancjom, że nasza generacja ominęła dobrodziejstwo 8 marca i MDK.

No cóż, może jestem ciut starszewska, ale nie obraża mnie ani kawa podana do łóżka, ani kwiatek wręczony bez ubocznych celów, ani naturalne męskie gesty, do których zaliczam podanie płaszcza, otwarcie drzwi i pomoc w potrzebie. W imieniu stuprocentowych kobiet apeluję więc: Panowie, bądźcie dla nas do brzy na wiosnę!... A także latem, jesienią i w zimie. :)

BĘDZIEMY Z NIMI W UNII EUROPEJSKIEJ

Francja

stolica: Paryż
ustroj: republika
ludność: 58 978 172
język urzędowy: francuski
data przystąpienia do WE: 1957 r. (państwo założycielskie)
przyjęła walutę Euro
posiada 10 głosów w Radzie UE, a po rozszerzeniu będzie miała 29 głosów
87 miejsc w Parlamencie Europejskim

Większość ludności to rodowici Francuzi (87%). Do znaczących mniejszości narodowych i etnicznych zalicza się Arabów (3%), Niemców (2%) i Bretończyków (1%). Sporo również we Francji mieszka Włochów, Hiszpanów, a także Polaków. Główne wyznania to: katolicyzm (76,3%), islam (5%), protestantyzm (3,6%) i judaizm (1%). Średnia gęstość zaludnienia wynosi 105 osób/km² (w okolicach Paryża 800 osób/km²). Nasila się proces reurbanizacji, czyli przeprowadzki z miast do wsi, ale mimo to około 74% mieszkańców żyje w miastach.

Francja znana jest ze wspaniałych win i koniaków, paryskiej bohemy i Wieży Eiffla; owoców morza i znakomitych serów; perfum i mody; alpejskich ośrodków narciarskich czy Lourdes pod Pirenejami... Któż nie znałby francuskich filmów, literatury, malarstwa! Do atrakcji turystycznych należą zamki nad Loarą, kamienne miasteczko Roquebrunne na Wybrzeżu Łazurowym, opactwo Mont-Saint-Michele (na zdjęciu) w Normandii i wiele innych miejsc...

Co z emeryturą dla średniaków?

Obawa czy zmniejszająca się ilość ludzi pracujących zdoła utrzymać rosnącą liczbę emerytów - przysłania nam dziś radość z faktu, że po prostu żyjemy dłużej... Według prognoz liczba osób w wieku ponad 60 lat wzrośnie u nas do roku 2010 o pół miliona. Założenie to wynika z obserwacji, jak szybko wzrasta liczba pracujących pięćdziesięciolatków. W 1993 roku było ich około 850 tysięcy, pod koniec 2002 już ponad 1,2 miliona. Zniesione zostały tzw. przedwczesne emerytury, z których korzystało pod koniec lat dziewięćdziesiątych rocznie około 60 tysięcy osób. Powodem do odejścia na taką wcześniejszą emeryturę było nieraz utracenie miejsca pracy i niemożność znalezienia innej. W roku ubiegłym naliczono w kategorii wiekowej ponad 50 lat aż 65 tysięcy bezrobotnych. Grupa ta jest jeszcze bardziej narażona na bezskuteczne poszukiwanie pracy niż młodzi absolwenci bez praktyki, którzy stanowią również poważny problem w polityce zatrudniania obywateli.

Unia Europejska wymaga od czeskiego rządu, by do sześciu lat rozwiązał ten problem i zapewnił zatrudnienie dla co najmniej połowy obywateli kraju w wieku 55 - 64 lat. (Dziś zatrudnionych jest około 40%.) Politycy nie obiecują jednak cudów. Nie ma na razie efektywnego programu. W powiatach jest też plan rekwalifikacji ludzi starszych. A granica wieku emerytalnego ciągle się przesuwają, bo maleje liczba nowonarodzonych dzieci i jako społeczeństwo po prostu się starzejemy...

Według badań socjologów, gdyby dzisiejsi dwudziestolatkowie mogli ułożyć sobie życie zgodnie ze swymi wyobrażeniami, taka sytuacja wcale nie musiałaby zaistnieć. Ciągłe jeszcze większość wkraczających w dorosłość stawia szczęście rodzinne i wychowanie dwójki dzieci za swój najwyższy cel. Z tymi ideałami przychodzi im się jednak szybko pożegnać. Warunki startu życiowego - trudności mieszkaniowe i wymagania pracodawców, chęć zapewnienia sobie dalszego rozwoju - sprawiają, że często rodzina musi zaczekać, albo jedno dziecko musi wystarczyć. Wzrasta też liczba małżeństw nie mogących ze względów zdrowotnych posiadać własnych dzieci, a radykalnie maleje ilość rodzin wielodzietnych. W 2002 roku urodziło się jako trzecie dziecko w rodzinie 7 100 dziewczynek i chłopców, jako czwarte 1 700, a jako piąte 1000 maluchów w całej RC.

Robert Reich, były minister pracy w rządzie amerykańskim Clintona, określa nową generację w swej książce pt. *W pułapce sukcesu* jako DINS (double income, no sex) i opisuje nowoczesną cierpiącą nieustannym stresem parę, zbyt zmęczoną i zmęczoną, ale też o wychowaniu potomstwa...

Trochę zbyt późno bijemy na alarm, jednak do apokaliptycznych wizji można dojść tylko wtedy, kiedy nie weźmie się pod uwagę faktu, że społeczeństwo i gospodarka są mechanizmami o dużych zdolnościach samoregulacyjnych. Trwałość niektórych trendów można naruszyć i zmienić. Trzeba tylko znaleźć drogę, jak to zrobić! Na tle Europy jesteśmy i jeszcze jakiś czas będziemy mimo wszystko młodszy od innych. Najgorzej w tej chwili wychodzą w europejskich badaniach demograficznych Włochy (pomimo dużej trwałości związków małżeńskich i stale utrzymującej się tradycyjnej roli rodziny), Austria, Szwajcaria, Hiszpania i Portugalia.

To, czy jednak nasi 40-50-latkowie mają choć cień szansy pójść za dwadzieścia lat spokojnie i z pełnym portfelem na zasłużony odpoczynek, zależy będzie od wielu czynników. Jednym ze znaczących jest większe wsparcie dla młodych rodzin z dziećmi. Nie chodzi tylko o pomoc materialną, ale też o dobrze rozbudowany szeroko pojęty system opieki - gwarancja powrotu matek do pracy, repektowanie ich potrzeb itp. Kolejny znaczący czynnik to chociażby rozruszanie i uregulowanie rynku mieszkaniowego. Nie powinno też być problemem to, jak kobiety łączą i godzą dwie podstawowe role życiowe, ale jak mogą je łączyć oboje rodzice. Mały przyrost naturalny nie jest zjawiskiem nieodwrotnym, jak udowodniły kraje skandynawskie, w których w latach 70. - 80. ubiegłego wieku praktycznie przyrost naturalny nie istniał. Obecnie Norwegia, Finlandia i Dania należą do krajów o wysokim przyroście. (W Szwecji też nie jest źle, ale ponad 50% dzieci przychodzi tam na świat w związkach pozamałżeńskich.)

Przed politykami stoi wiele wyzwań i konieczność podjęcia wreszcie tak potrzebnych nam mądrych decyzji. Nie wystarczy czekać, że Europa Zachodnia, którą problemy demograficzne zaczęły zżerać wcześniej, coś wymyśli i wybawi nas z kłopotu!

BARBARA GLAC

O ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE – STOWARZYSZENIU JAKIEGO NIE ZNAMY

Nie tylko ubezpieczenia

Grażyna Zajączkowska od dziesięciu lat stoi na czele polskiej edycji magazynu Głos Polek, organu Związku Polek w Ameryce. Sam Związek Polek w Ameryce jest organizacją użyteczności publicznej, tj. z założenia nie przynosi dochodów. Nie chodzi jednak o stowarzyszenie obywatelskie do jakich jesteśmy w zaolziańskim polskim środowisku przyzwyczajeni. Jest Związek bowiem towarzystwem ubezpieczeniowym powołanym do życia 22 maja 1898 roku. Założyły go Polki, w dużej mierze emigrantki, by zabezpieczyć finansowo te z nich, które nie miały w danym momencie męskiego wsparcia.

Wspomagał Związek wdowy, samotne matki, kobiety samodzielne, które nigdy nie miały zamiaru wychodzić za mąż. A działały w nim na początku sufrażystki z przełomu XIX i XX wieku, które doszły do wniosku, że kobieta-Europejka, która przyjechała do Ameryki, musi mieć możliwość ubezpieczyć siebie i swoje dzieci sama.

Jedną z czołowych postaci na początku działalności była Emilia Napieralska - opowiada o dziejach stowarzyszenia oraz o redakcji, którą kieruje, Grażyna Zajączkowska. - Ona też została jednym z pierwszych prezesów organizacji. Dodajmy, że Związek Polek w Ameryce był w kolejności powstania drugą po Związku Narodowym Polskim organizacją ubez-

pieczeniową Polaków w USA. Jednakże ten pierwszy nie uznawał praw kobiet do samodzielnego ubezpieczenia.

Założenie Związku Polek w Ameryce było dużym wydarzeniem nie tylko w życiu Polonii, ale i całej Ameryki ogarniętej ruchem równouprawnienia kobiet. Sufrażystki amerykańskie były pod ogromnym wrażeniem dzielności i zaradności Polek, które nie tylko zdecydowały się oszczędzać i zapewnić sobie i swoim rodzinom godziwą przyszłość, ale umiały też dopiąć swego i utworzyć organizację. Towarzystwo nie tylko zapewnia ubezpieczenia swym klientom, ale też dopuszcza przekazywanie zaoszczędzonych przez ubezpieczoną środków na wskazane przez nią osobiste cele, np. charytatywne.

Wspominałaś, iż Związek Polek w Ameryce jest organizacją użyteczności publicznej. Stereotyp towarzystwa ubezpieczeniowego narzuca jednak wizję biurów i rzędów urzędników, no może komputerów. Jak to jest dziś u was?

Oczywiście, mamy olbrzymie biuro w Park Ridge na przedmieściach Chicago w stanie Illinois. To niemal

pod samym Chicago. Wybudowałyśmy budynek przy ul. Aschland przy tzw. Trójkacie Polonijnym. Trójkąt Polonijny, to było takie terytorium, na którym skupiały się wszystkie urzędy Polonii m.in. Związek Narodowy Polski, polski bank, Dziennik Związkowy - pierwszy dziennik polskojęzyczny w USA, dotychczas się ukazujący w wysokim nakładzie. Związek organizuje liczne imprezy, ma szkołę im. Marii Curie-Skłodowskiej. Jej patronka - dodam - była jedną z naszych honorowych członkiń. Teraz musiałabym powiedzieć - członków, bo od niedawna przyjmujemy w nasze szeregi także mężczyzn. I to jedyny chyba przypadek na świecie, gdy Pan może zostać Polką.

Tak na marginesie, wracając do Marii Curie-Skłodowskiej, w swoim czasie naszej honorowej przewodniczącej. Między innymi i ona skorzystała z programu stypendialnego Związku Polek. Była też w życiu wielkiej uczonki i taka sytuacja, że - już po przyznaniu pierwszej nagrody Nobla - zabrakło jej środków do prowadzenia badań. Wtedy Związek Polek wystąpił jej czek na tysiąc dolarów na zakup radu. Tak więc można powiedzieć, że znacznie przyczyniłyśmy się do drugiej nagrody Nobla pani Marii. Do końca życia była nam za to bardzo wdzięczna. Do swoich ostatnich chwil utrzymywała też z nami kontakt listowny.

Jaką rolę, oprócz tej statutowej, spełnia waz Związek wśród Polonii?

Zyski, które wypracowujemy, są lokowane w organizacji, by ta unowocześniała i rozszerzała swoje nowe programy. Mamy np. bardzo piękny program stypendialny. Co roku kilkadziesiąt tysięcy dolarów wędruje na stypendia studentów polonijnych w USA. Oczywiście, by studentowi zostało

przydzielone stypendium jego rodzina musi mieć ubezpieczenie u nas.

Cały czas prowadzimy działalność charytatywną i kulturalną. Organizujemy bale debiutantek, bale charytatywne, spotkania, prezentacje filmów polskich, pokazy kuchni polskiej czy popularnie w USA parady. Wpływy z takich imprez przekazujemy na cele wspierania polskiej kultury w USA (np. korzystała z nich robiąca świetną karierę w USA jazzmanaka Grażyna Auguścik). Wspieramy Polaków za granicą, czy w Polsce. Od dawna pomagamy Polsce na bieżąco.

Proszę o konkretne przykłady?

W czasach II wojny światowej zakupiliśmy dla armii USA bombowice, po to, by wywalczył dla Polski niepodległość. Teraz wspomagamy ośrodki pomocy społecznej w Polsce (ale i na Kresach), przede wszystkim domy dziecka. Po wojnie wspierałyśmy polskich emigrantów, zabiegaliśmy o to, by mieli wszędzie swoją reprezentację i by służyć było ich głos. Sponsrowaliśmy odnowienie wyspy emigrantów, na której uciekinierzy z Europy po raz pierwszy stawiali nogę na amerykańskim gruncie. Tam ufundowałyśmy pomnik polski z wyrytymi nazwiskami pierwszych polskich emigrantów. Wspomagałyśmy odnowę Statui Wolności, przyczyniłyśmy się do powstania Centrum Jana Pawła II w Waszyngtonie, które jest reprezentacyjnym miejscem katolików w USA. W nim sponsorujemy tzw. pokój polski. Wyłożyłyśmy środki na budowę Domu Pielgrzyma Polskiego w Rzymie...

A do tego jeszcze wydajecie pismo, na czele którego panł stol. Jak wygląda Głos Polek?

Został założony w 1902 r. Na początku miał niewielkie przerwy w wydawa-

Grażyna Zajączkowska.

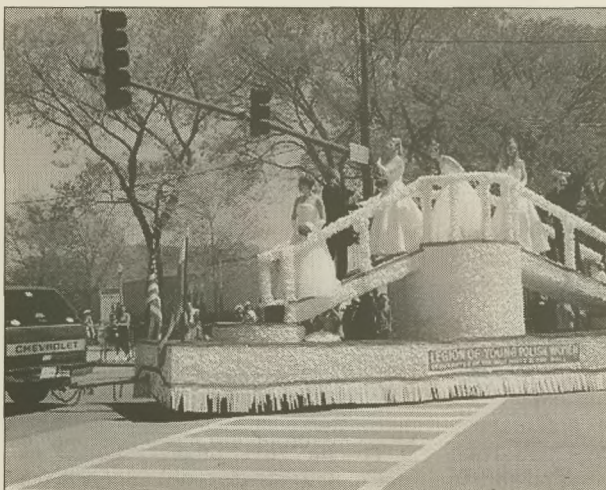
Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

niu. Na rynku ukazuje się systematycznie od 1910 r. Do początku lat 90. XX wieku był to dwutygodnik. Od dziesięciu lat jest miesięcznikiem. Ma 16 stron, w tym 8 po angielsku i cztery po polsku. W polskiej części staramy się propagować kulturę polską nie tylko w Chicago i Nowym Jorku, ale także w innych stanach i okęgach. W Głosie zamieszczamy też wszystkie ogłoszenia związane z działalnością Związku Polek w Ameryce. Pismo trafia do każdego domostwa osoby ubezpieczonej. Mamy nakład 35 tys. egzemplarzy, co w efekcie daje nam ok. 70 tys. czytelników.

Tyle pań w jednej organizacji... Jak się rządzą w Związku?

Praca Związku jest podzielona na komisje i grupy. Każda grupa pracuje na rzecz swojego okręgu i swojej społeczności i może mieć niezależne od innych cele. Ich wytyczenie zależy całkowicie od członkiń. W USA mamy 17 obwodów. Jesteśmy reprezentowane we wszystkich stanach łącznie z Hawajami i Alaską.

Najwyższym naszym organem jest

Z parady z okazji 3 Maja w Chicago.

Fot. (I)

STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI DZIAŁA PIĘĆ LAT

Z książką za pan brat

Książka nazywana jest najlepszym przyjacielem. A na Zaolziu wśród licznych organizacji i stowarzyszeń mamy i takie, które przyjaźń z książką umieściło w swojej nazwie.

Pięć lat temu, 5 marca 1999 r., kilku zapalonych miłośników literatury założyło Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki (SPPK) - 20 z kolei organizację członkowską Kongresu Polaków. W statucie SPPK jako główne zadania wytyczyło sobie rozwijanie zamiłowania do literatury polskiej, popularyzację i udostępnianie polskiej książki. Pod przewodnictwem długoletniej propagatorki czytelnictwa, kierowniczkii Oddziału Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie Heleny Legowicz oraz jej zastępcy, redaktora naczelnego Naszej Gazetki Jana Kubiczka, SPPK rozpoczęło działalność.

Podjęło się organizowania tradycyjnych Wystaw Książek Polskich Wydawców i konkursów czytelnictwa dla dzieci i młodzieży polskich szkół podstawowych. Na swoim koncie ma też kilka udanych spotkań z twórcami poezji i prozy. Na zaproszenie SPPK bawili na naszym terenie m.in. Wanda Chotomska, Bohdan Butenko, Edward Lutczyn, Joanna Papuzińska, Joanna Olech czy Grzegorz Kasdepke. Wśród założeń programowych Stowarzyszenia jest też promocja literatury zaolziańskiej. Jako swój pierwszy tytuł wydało Lutyńskie tango Otylii Toboły.

Społeczniowska praca członków Stowarzyszenia przynosi konkretne wyniki.

Kierujemy swe działania na współczesną literaturę, nowości wydawnicze - także te dla najmłodszych. Kiedy dziewczynki i chłopcy mogą zobaczyć pisarza na spotkaniu autorskim, porozmawiać z nim, zyskują inny stosunek do jego twórczości i do książek. Oczywiście wiele wrażeń dostarczają takie spotkania także dorosłym. Dla nich zaprosiliśmy m.in. Joannę Siedlecką, z myślą o nauczycielach, bibliotekarzach i rodzicach zorganizowaliśmy wykład Joanny Papuzińskiej o tym dlaczego warto i trzeba dzie-

ciom czytać. Każde takie spotkanie przynosi szereg wrażeń i nowych doświadczeń - mówi Helena Legowicz.

Żywy kontakt z twórcą niezmiennie wzbogaca. SPPK najczęściej urządza spotkania autorskie jako jedną z wielu imprez towarzyszących największemu przedsięwzięciu tej organizacji - listopadowej Wystawie Polskiej Książki, która na stałe zapisała się do kalendarza zaolziańskich wydarzeń kulturalnych. Dzięki SPPK, Polskiej Izbie Książki, Konsulatowi Generalnemu RP w Ostrawie i hurtowni MATRAS w Katowicach, szeroka rzesza czytelników może tu otrzymać aktualne informacje o nowościach wydawniczych polskiego rynku książkowego. Dzięki egzemplarzom reklamowym po każdej wystawie wzbogacane są księgozbiory polskich oddziałów bibliotek, które, co tu ukrywać, sporo muszą się nagłowić, by zaspokoić wymagania klientów, a zarazem zmieścić się w skromnym budżecie przeznaczonym na zakup nowych pozycji. Dzięki darom wydawnictwa trafia do rąk czytelników szereg ciekawych współczesnych tytułów.

Co roku organizuje SPPK wyjazd na Targi Książki w Krakowie, gdzie prezentuje się około 300 wydawnictw. To tam nawiązywane są kontakty, żeby jednak mogły one później zaowocować, potrzebne są pieniądze. A żeby je zdobyć trzeba się nieźle napracować. Ważnym źródłem zasilaającym budżet organizacji są granty, o które trzeba walczyć w konkursach. Na rok bieżący udało się Stowarzyszeniu w ten właśnie sposób uzyskać 30 tys. koron z Ministerstwa Kultury RC. Stała, ale niezbyt duża pozycja w dochodach SPPK są składki członkowskie, resztę środków na działalność zdobywa ono od różnych sponsorów i darczyńców.

Na szeroką skalę przebiega propagacja polskiej literatury w szkołach. Wystawie Polskiej

Książki towarzyszą konkursy czytelnictwa. - Współpraca z nauczycielami układa się bardzo dobrze. W ubiegłym roku, w finale, startowało 9 szkolnych drużyn, dziesiąta poza konkurencją. Młodzież wykazywała się wiadomościami na temat książki Adama Bahdaja Uwaga! Czarny Parasol. Przygotowanie było dobre, a sama lektura na pewno ciekawa. Z kolei młodsze dzieci mogły jesienią spróbować swych sił w konkursie Kacperia prezentowanym na łamach prasy. Chodziło o sprawdzenie wiedzy i spostrzegawczości, jak również o ilustracje do opowiadań Grzegorza Kasdepke. Nadeszło 97 prac, a piękne nagrody książkowe zostały wręczone zwycięzcom podczas uroczystości w bibliotece przy ul. Havhčka w Cz. Cieszyne 4 lutego - relacjonuje Jan Kubiczek.

- W tym roku podsunęliśmy szkołom propozycję lektury książek Beaty Ostrowskiej dla klas 5 - 7. Konkretne tytuły konkursowego jeszcze na razie nie wybraliśmy. Naszym naczelnym zadaniem jest nadal przygotowanie wystawy i imprez jej towarzyszących. Z okazji rocznicy działalności nie planujemy nic jubileuszowego, wprowadzić za nami kawał dobrej roboty, ale pięciolecie to jeszcze nie powód do wiatów - stwierdza skromnie przewodnicząca, podkreślając równocześnie zasługi pozostałych kolegów z zarządu: Jana Kubiczka, Ewy Sikora, Rūżeny Werner i Zenona Wirtha. SPPK liczy w sumie ponad 55 członków i wielu sympatyków. Duże poparcie zyskało wśród studentów Katedry Sławistyki Uniwersytetu Ostrowskiego, jak również w kołach PZKO pomagających w organizacji wystaw: w Karwinie Frysztacie, Trzyńcu Tarasie i Jabłonkowie. Stowarzyszenie jest otwarte dla wszystkich zainteresowanych. Mogą się oni zgłaszać w siedzibie organizacji przy ul. Komeńskiego w Cz. Cieszyne, bliźsze informacje znaleźć też można na stronach internetowych spk.polonica.cz

W związku z ogłoszeniem w marcu ogólnopństwowej ankiety Moja książka, aż korci mnie, żeby zapytać kierownictwo stowarzyszenia, które przyjaźń z książką ma w swej nazwie, co najbardziej lubi czytać. Pytanie, jak się okazuje, nie jest proste. - Na bezludną wyspę zabrałbym chyba serię Tomków Alfreda Szklarskiego. Lubię książki o tematyce historycznej, a ostatnio, w związku z pracą naukową, czytałem przede wszystkim prace o języku, szczególnie Jana Miodka - odpowiada J. Kubiczek, którego domowy księgozbiór już z trudem mieści się w małym mieszkaniu.

- Czytam dużo, różne rzeczy przychodzą mi do ręki i trudno mi wskazać tę jedyną najlepszą książkę... Lubię wracać do Tędy i owędy Wańkowicza - wyznaje H. Legowicz.

A co lubią czytelnicy? Internetowa ankieta ogłoszona przez bibliotekarzy i pracowników ośrodków informacyjnych RC odpowie na to pytanie w skali kraju. Warto jednak zastanowić się, nad gustami zaolziańskiego miłośnika lektury. Ankieta na ten temat była już swego czasu przeprowadzana wśród naszej młodzieży, dziś proponujemy ją wszystkim czytelnikom Głosu Ludu. A więc jacy jesteśmy - czytelnicy?

BARBARA GLAC

Z ubiegłorocznej Wystawy Polskiej Książki.

Fot. JACEK SIKORA

– MÓWI GRAŻYNA ZAJĄCZKOWSKA

Sejm, na który zjeżdża się 223 delegatów z całego kraju. Obecnie miał już 34 posiedzenie. Sejm jest pięknym, na wskroś demokratycznym zgromadzeniem, i zapewniam, że nasze obrady są bardziej zorganizowane niż wybory prezydenta USA. Kierujemy się zasadami demokracji i nie raz się zdarzało, że nawet jednostkowe opinie wpływały na zmiany decyzji ogółu.

Obecnie naszym prezesem jest Wirginia Sikora, były skarbnik miasta Detroit. Wiceprzewodniczącą jest Sharen Lago, a sekretarzem generalnym Grażyna Ligala, której rodzina posiada stację radiową.

Dodam, że wielką sprawą było uświadomienie sobie siły politycznej kobiet w Stanach. Widać to do dziś w składzie członkowskim Związku. Zrzeszamy tłumy Amerykanek polskiego pochodzenia, tych które opuściły dawno polskie korzenie, bądź nie miały ich wcale, ale wstępują do Związku ze względu na jego siłę polityczną.

Prawie 106 lat działalności, to szmat czasu. Musicie mieć piękne archiwum...

Jest przepiękne. Na przykład fotografie z bankietów z początku XX wieku,

nawet z 300 członkiniami w strojach wizytowych, listy, dokumenty. Nieprzebrane sterty informacji i ...brak archiwisty! O Marii Curie-Skłodowskiej już wspomniałam. Naszą honorową członkinią była także żona Ignacego Paderewskiego, ale i Maria Konopnicka. Jej własnoręczne pisanie listy czekają na opracowanie. Notabene Związek Polek współfinansuje także rekonstrukcję dworku Marii Konopnickiej w Żarnowcu w Polsce.

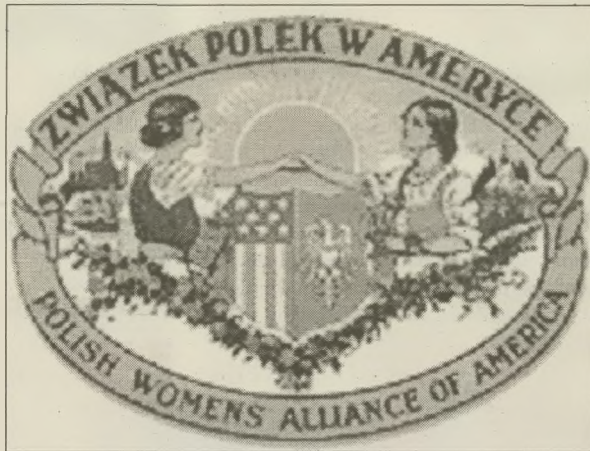
I dziś w gronie naszych członkiń są wybitne osobowości, jak senator USA Barbara Mikulski reprezentująca stan Maryland, świetny mówca, obdarzona charyzmą kobieta, wzbudzająca podziw wśród mężczyzn. Zresztą wiele naszych członkiń jest politykami, kolejna to np. Aurelia Puciński z Chicago.

Dlaczego jest pani w Związku?

Dlatego, że reprezentuje on piękną tradycję, ma przemyślane rozwiązania i kieruje się wspaniałymi ideami, którą całym sercem chcę popierać. Związek chroni majątek zgromadzony przez poprzednie generacje i w tym też go popieram i pomagam.

Za rozmowę podziękowała:

MARTYNA
RADŁOWSKA-OBUSNIK

Oficjalny znak Związku.

Geneza Dnia Kobiet

Międzynarodowy Dzień Kobiet 8 marca - w czasach rządów partii komunistycznej obchodzony był aktywnie, a obecnie z dużą rezerwą.

Warto zapoznać się z genezą święta kobiet. W starożytnym Rzymie w pierwszym tygodniu marca obchodzono Matronalia, święto związane z początkiem nowego roku, macierzyństwem i płodnością.

W Stanach Zjednoczonych po raz pierwszy Dzień Kobiet obchodzono w dniu 20 lutego 1909 roku. Początek tego święta sięga 1857 roku, kiedy w Nowym Yorku kobiety w fabryce bawełny zorganizowały strajk i domagały się krótszego dnia pracy oraz takiego samego wynagrodzenia za pracę, jakie otrzymywali mężczyźni.

Ogłoszenie Międzynarodowego Dnia Kobiet zainicjowała niemiecka socjalistka Klara Zetkin, a wniosek zatwierdzono uchwałą Międzynarodowego Kongresu Kobiet Socjalistek w Kopenhadze w dniach 26-28 sierpnia 1910 r. W Europie - Austrii, Danii, Niemczech i Szwajcarii po raz pierwszy święto kobiet obchodzono 19 marca 1911 roku, organizując w tym dniu demonstracje i zebrania. 8 marca 1913 r. zastrajkowały kobiety w Rosji wbrew zakazowi policji, później w dniu 8 marca 1917 r. w S. Petersburgu rozpoczęły się masowe strajki kobiet. Data ta ma więc przypominać ofiary krwawo stłumionego strajku robotnic.

Inna interpretacja łączy 8 marca z walką angielskich sufrażystek o prawa polityczne. Jednym z istotnych punktów kampanii sufrażystek było uzyskanie prawa wyborczego, a podobno jeden z posłów uległ namowom działaczek kobiecych i zdecydował się przedstawić w parlamencie angielskim wniosek o przyznanie kobietom praw wyborczych właśnie w tym dniu.

(db)

U nich nie kak u nas...(?)

PODRÓŻ ZE STOLICY GÓRALIJE DO STOLICY IMPERIUM

Wbudzeniu pasażerów pomagała słońcu konduktorka i bardzo niedyskretne dźwięki przeboju *Nas nie dogonią* rosyjskiego duetu *Tatu*. Zaszleściły torebki z jedzeniem, zachlipały dzieciaki, ale dopiero czułe muśnięcie włochatej łapy wyrwało mnie do reszty ze snu. Anatolij. Kłatkę też miał włochatą. I kaca moralnego.

Anatolij nie zdążył jeszcze założyć nawet koszuli, a tu piękniejsza część pasażerów wagonu, ze świeżo naniesionym make-upem, zabierała się do karmienia dzieci. Brzydysza zaś - do otwierania butelek i słoików z#ogórkami. - *Pilnowałem cię w nocy* - podlizywał się czerwonoooki Anatolij. No tak... odruchowo obmacałam kieszenie i schowki.

- *Nic się nie bój. Jesteś w kraju Łukaszenki. Autorytarnym, ale bardziej prawym niż sama Polska* - pospieszyła z wyrazami otuchy białoruska konduktorka polskiego pochodzenia. - *Jest nędza, głód, bezrobocie, ale o brak bezpieczeństwa Baćki oskarżać nie można. W końcu na czterech mieszkańców przypada jeden milicjant.*

Użyło poniekąd, ale... - *A mafia?!* - zdecydowałam się w końcu dowiedzieć i wyzbyć najgorszej odmiany strachu, czyli strachu z nieznanego.

- *Mafia? Tu nie Rosja! U Putina szaleją gangi mafijne, u nas istnieje mafia państwowa, na czele której stoi sam Baćka. Białoruska administracja państwowa jest bezgranicznie wierna prezydentowi, to ona gromadzi w rękach władzę i pieniądze. Gdy siedzisz cicho i robisz swoje, nikt się nie czepia. Gorzej, gdy wdasz się w awanturę, wpłaczysz w podejrzaną układy. Nic ci nie będzie... Muszę pozbierać pościel.*

W szkole podstawowej mówiono nam o polskiej gościnności, podejrzewam jednak, iż jej genezy szukać należy dalej na wschód. O prawdziwości maksymy: czym chata (tu: torba) bogata, tym rada przekonywała się jeszcze z nieprzetartymi oczyma. Delektując się kielbasą z cebulą i obowiązkowym ogórkiem dowiedziałam się, iż bynajmniej nie wrodzone poczucie sprawiedliwości motywuje białoruskich chłopaków do wdżania milicyjnego munduru, a powody bardziej prozaiczne: płaca.

Średnia pensja na Białorusi wynosi 100 dolarów miesięcznie. Tyle dostaje nauczyciel. Poprawić sobie można pracując dla państwa, czyli NIEGO (Białorusini nagniecznie utożsamiają państwo z jego głową - prezydentem, NIM): jako prokurator, sędzia, celnik czy właśnie milicjant. Jednakże nawet na tych stanowiskach nierzadko dostaje się zapłatę z kilkumiesięcznym opóźnieniem. Łukaszenka bardzo dba o to, by Białorusini nie ulegli degeneracyjnemu wpływowi zachodniej choroby - konsumpcjonizmu. Jak na dzień dzisiejszy, może spać spokojnie, nikomu się dotychczas z dobrobytu w głowie nie poprzewracało. Myśli przygniatającej większości Białorusinów skoncentrowane są na zdobyciu chleba powszedniego lub paszportu na Zachód.

Wiadomo - o paszport trudniej. Jednakże nawet jego zdobycie nie gwarantuje lepszej, świetlanej przyszłości, albowiem trzeba za coś pojechać do Ziemi Obiecanej (czytaj: Włoch, Hiszpanii, Stanów). Zachodnią granicę najczęściej przekraczają mrówki - bo taka już ich natura - oraz opozycjoniści - bo tak sobie życzy Baćka. Z tytułu wizerunku na arenie międzynarodowej Łukaszenka nie może ostatecznie rozwiązać kwestii opozycji, dlatego pozwala, by działacze (umiarkowanie) opozycyjni pokazywali się od czasu do czasu za granicą.

Reszta zjadaczy chleba koncentruje się na jego zdobywaniu. Jest ciemniejszy niż nasz i smaczniejszy. - *Bo bez chemii* - zachwala konduktorka polskiego pochodzenia. Białorusini zagryzają nim wszystko - wódkę, sałó, od biedy nawet kartofle. Bywa, że i chleba zabraknie. Zawsze znajdują się jednak sąsiedzi, krewni, znajomi, którzy nie czekają, by proszono ich o pomoc. - *Gdy jest co - trzeba jeść, mało to się nagłodowaliśmy? Byłoby gorzej nie było! A poza tym - w samotności nie smakuje!* - wykrzykuje Anatolij pomiędzy poszczególnymi kęsami.

- *Uspokójcie się!* - beszta mojego towarzysza konduktorka polskiego pochodzenia. - *Na swoje miejsce. Zaraz będziemy w Mińsku!*

Za oknem widzę pierwszy pomnik Lenina, pierwszy sierp i młot. Zdaje się, że podróżuję nie tylko w przestrzeni...

AGATA SZCZUKA
(Cdn.)

CZĘŚĆ 3.

Nasza ankieta

Dokończenie ze str. 1

Czego życzyłaby pani sobie z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet?

WANDA TOMCZALA - dyrektor PSP im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy

Muszę przez chwilę pomyśleć, bo zaskoczył mnie pan tym pytaniem. Życzę sobie tego, by w polskich szkołach przybywało dzieci. Niech polskie kobiety są ambitne, ale niech nie zaniedbują poszerzania rodziny.

RENATA PAVLINOWA - wójt Łomnej Dolnej

Ale pytanie - nie wiem co mam powiedzieć. Ja nie przykładam temu staro-nowemu świętu zbyt wiele uwagi. Preferuję raczej Dzień Matki.

BASIA MRÓZEK - studentka:

Wystarczy jakaś drobnostka - kwiat, albo zaproszenie do teatru. Wszystko zależy od osoby, która kogoś obdarza. Kobiety najbardziej cenią sobie, kiedy panowie je szanują i pamiętają o nich.

Czy pana zdaniem należy obchodzić 8 marca Międzynarodowy Dzień Kobiet?

ZYGMUNT STOPA - prezes ZG PZKO

Kobiety z całą pewnością zasługują na święto. Jednak podtrzymywanie tradycji z lat komunistycznych nie jest, według mnie, najlepszym rozwiązaniem. Wydaje mi się, że można to święto zastąpić Dniem Matki. Kobiety mają bardzo ważne zadanie w naszym społeczeństwie - jako matki i żony - i należy ich pracę docenić. Dzień Matki jest do tego idealną okazją.

KAROL SUSZKA - dyrektor Teatru Cieszyńskiego

Żałuję, że już go nie obchodzimy.

Nie rozumiem dlaczego zrezygnowaliśmy z tego święta - każda taka okazja jest dobra do świętowania.

JAN BRANNY - prezes Macierzy Szkolnej w RC

Przyznam się, że chociaż bardzo szanuję wszystkie panie, nigdy nie obchodziłem tego święta. Dla mnie najważniejszym świętem był i będzie obchodzony w maju Dzień Matki.

TADEUSZ HŁAWICZKA - dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Trzynie Sośnie

Oczywiście, ale nie wolno dopuścić do sprofanowania tego święta, jak udało się to uczynić w czasach komunizmu. Kobiętom należy się wprawdzie szacunek przez cały rok, ale 8 marca to okazja do tego, żeby mężczyźni sobie o tym przypomnieli.

WIESŁAW PRZECZEK - fotograf

Kobiety należy szanować przez cały rok, na co dzień, a nie tylko raz w roku. MDK jest, moim zdaniem, świętem sprofanowanym i kojarzy mi się z oddawaniem paniom szacunku na rozkaz.

MAREK BRANNY - ekonomista

Tak. Myślę, że jest to bardzo sympatyczne święto - podoba mi się, że nie jest amerykańskie. Nie byłbym natomiast zwolennikiem Międzynarodowego Dnia Mężczyzn.

ROMAN SEKULA - zastępca szefa Kancelarii Kongresu Polaków

Tak, należy je obchodzić. Niech tam panie mają takie święto, bo na nie zasługują.

Ks. EDWARD COKOT - proboszcz parafii w Łomnej Górnej

Jestem zwolennikiem tego święta, bo kobiety zasługują na szacunek. Niech świętują, ale z wyczuciem.

(hs, kor, man)

Jeremi Przybora nie żyje

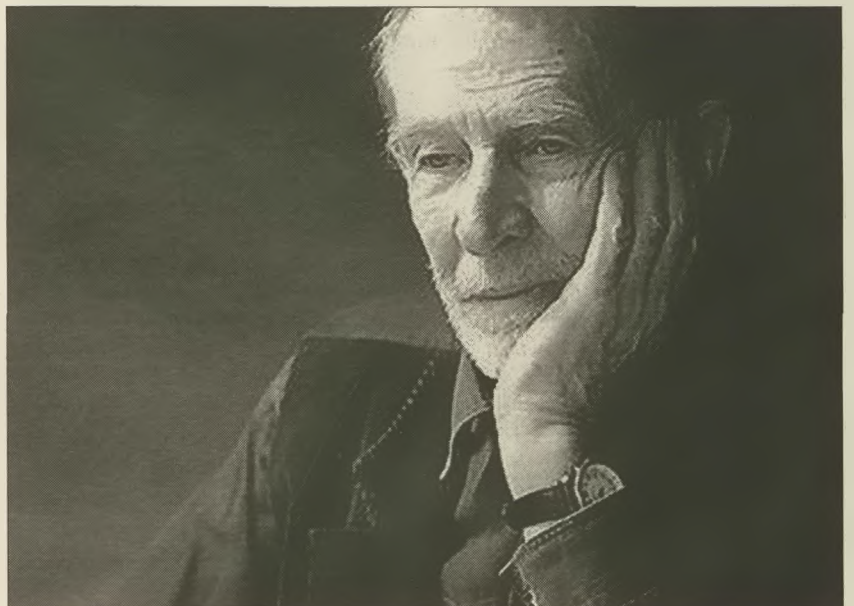
W wieku 88 lat zmarł w nocy ze środy na czwartek pisarz i aktor, jeden z najwybitniejszych twórców polskiej estrady po II wojnie światowej **Jeremi Przybora**.

Karię rozpoczynał na antenie Polskiego Radia. W 1948 r. zaczął pisać teksty piosenek, które w znacznym stopniu antycypowały zjawisko *piosenki aktorskiej*. Jego teksty śpiewali m.in. Irena Kwiatkowska, Kalina Jedrusik, Wiesław Gołas, Bronisław Pawlik.

Razem z Jerzym Wasowskim założył najpopularniejszy w powojennej historii Telewizji Polskiej program *Kabaret Starszych Panów*, później *Kabaret Jeszcze Starszych Panów*. Tytuł nie świadczył bynajmniej o wieku wykonawców (Przybora miał na początku 43 lata) a o klimacie i stylizacji w jakiej był prowadzony. Czarny cylinder, frak, biała koszula, laseczka w rękę i goździk w butonierce - owo przedwojenne emploi aktorów towarzyszyło widzom od 1958 r.

Jeremi Przybora jest autorem scenariusza do filmu *Upał* wyreżyserowanego przez K. Kutza. Pisał libretta spektakli teatralnych. Po *Kabarecie Starszych Panów* realizował następne widowiska telewizyjne (*Divertimento*, *Zimny żal*). Ostatnie lata swojego życia poświęcił pisaniu książek, zwłaszcza poczytnych pamiętników. Ostatnie jego dzieło to libretto do musicalu *Piotruś Pan* w warszawskim teatrze Roma.

(hs)

Telewizja

SOBOTA 6 MARCA

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia 8.00 Wiadomości 8.15 Srebrna Góra, Złoty Stok - Telewizyjny przewodnik po kraju (mag.) 8.35 Lippy & Messy (kurs jęz. ang.) 8.40 Ziarno (dla dzieci) 9.05 Zakochany balwan (dla dzieci) 9.35 Legenda Tarzana (s. anim.) 9.55 Zorro (s.) 10.50 Kolejka - lista przebojów 11.15 Słoneczny patrol (s.) 12.05 Zabawy językiem polskim (teleturniej) 12.35 Mieszkać z wyobraźnią (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Co pani na to? (pr. public.) 13.40 Koszykówka (film USA) 15.25 Moda na sukces (s.) 15.50 Plebania (s.) 16.15 Halowe Mistrzostwa Świata w lekkiej atletyce - Budapeszt 2004 17.00 Teleexpress 17.20 Halowe Mistrzostwa Świata w lekkiej atletyce - Budapeszt 2004 18.05 Sądzi (s.) 18.35 Jaka to melodia? (quiz muz.) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich - Lahti 21.15 Poszukiwane zaginionej Arki (film USA) 23.15 Od zmierzchu do świtu 2 (film USA) 0.40 Na naszej farmie (film austral.) 2.25 Ziemski kosmos (film USA).

■ TVP 2

6.55 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem (mag.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.45 Chcę się zmienić (s. dok.) 9.10 Dom dla Hadzi Baby (film dok.) 9.45 Ojczyzna-polszczyzna 10.00 Nowy front (film dok.) 10.30 Kręcioła (dla młodzieży) 10.50 Jetsonowie (s. anim.) 11.15 Animals (mag.) 11.40 Wydarzenia, wydarzenia... (mag.) 12.00 W rytmie rock'n'rolla (film USA) 13.30 30 ton! Lista, lista 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Wielka gra (teleturniej) 16.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 16.55 Taryfa ulgowa (pr. rozryw.) 17.30 Niemcy Europejskie muzykowanie 18.05 Halowe Mistrzostwa Świata w lekkiej atletyce - Budapeszt 2004 20.05 Benefis zespołu Krywań 21.00 Z archiwum X (s.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 23.25 Benefis zespołu Krywań 23.00 Zapomnieć o strachu (film USA) 0.45 Eureka (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Fortele Jonatana Kota (s. anim.) 7.15 Dziwny świat kota Filemona (s. anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Palce lizać (pr. kulinarny) 9.00 Świat (mag.) 9.45 Michelle Pfeiffer - Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Chłopi (s.) 11.00 Bądź zdrow! (mag.) 11.45 Od arii do piosenki (mag.) 12.45 Kowalski i Schmidt (mag.) 13.10 Telenowyny (mag.) 13.30 Era Basket Liga Koszykówka 15.45 Megazynek (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Młodzież kontra (pr. public.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Alternatywy 4 (s.) 19.55 Podwodna Polska 20.15 Gwiazdy sportu 20.45 Studio pogody 20.55 Przegląd gospodarczy 21.20 Książka tygodnia (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Sobotni magazyn sportowy 22.40 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Patrol Trójki (mag.) 23.35 Ucieczka szaleńców (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Poplista: 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Domowa kawiarenka (mag.) 8.00 Atomówki (s. anim.) 8.30 Yugioh (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Mop Man (mag.) 10.15 4 x 4 (mag.) 10.45 Samo życie (s.) 13.25 Pensjonat Pod Różą (s.) 14.20 Domowa kawiarenka (mag.) 14.45 Rosyjska ruletka (teleturniej) 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Asy z klasy (s.) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje 19.00 Psie serce (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 21.40 Miodowe lata (s.) 22.30 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 22.50 Prezydent na celowniku (film USA) 0.40 Gliniarze z Szanghaju (film hongkong.) 2.20 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Druga młodość (s.) 5.30 W co ja wierzę... 5.50 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 6.40 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Listy od Feliksa (s.) 7.15 Sezamie, otwórz się (s.) 7.45 Daleka podróż za domem (s.) 8.10 Niech żyje S Club! (s.) 8.35 Książęta i księżniczki (bajka) 9.40 Film o filmie: Cwany Filip 10.10 Rodzina na rozdrożach (mag.) 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 „Kdyby ty muzyki nebył” 12.00 Wiadomości 12.05 W jaki sposób... (mag.) 12.30 Podróż po świecie wina (s. dok.) 13.00 Szczęście domowe 13.30 Mieszkanie to zabawa 13.55 Moda -

Ekstrawagancja (mag.) 14.20 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 15.55 Oczarowani (s.) 16.50 Odbiorca TVC 17.10 Uśmiechy A Ulma 17.45 Etykieta 18.00 Wiadomości 18.10 Wodnik w browarze (bajka) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Czeski Lew 2003 (pr. rozryw.) 22.05 Wiadomości 23.10 Bramki, punkty, sekundy 22.20 American Beauty (film USA) 0.20 Losowanie „10” szczęśliwych 0.25 Seks w wielkim mieście (s.) 0.55 Twarda szkoła (film USA) 2.30 Star Trek (s.) 3.20 Nieznajomość nie usprawiedliwia 3.35 Aport 4.10 Salon.

■ TVC 2

5.00 Kolory życia 6.00 Diagnosta 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Telewizyjny klub niesłyszących 9.00 Blok kursów jęz. 9.50 Miami 10.00 Halowe MŚ w lekkiej atletyce - Węgry 13.00 Salon (mag.) 13.30 Duch z Cantervill (film czes.) 14.50 Z Paryża do Lizbony (film dok.) 15.20 Magazyn Ligi Mistrzów 15.50 Halowe MŚ w lekkiej atletyce - Węgry 20.00 Buly (hokej) 21.00 West Side Story (musical) 21.50 Nowe odkrycia w starym Egipcie (s. dok.) 22.50 Noc z Andélem (pr. rozryw.) 0.20 Wielka muzyka nocna 2.30 Seks w wielkim mieście (s.) 3.00 Lista przebojów 4.00 Mała muzyka poranna 4.45 American Beauty (film USA).

■ NOVA

6.10 Teletubisie (s. anim.) 6.35 Pokemon (s. anim.) 7.05 Beyblade (s. anim.) 7.30 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Złoty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Anka wygrała (film czes.) 14.15 AC Sparta Praga - SK Sigma Olomuniec 16.40 „Horoskopićny” (pr. rozryw.) 17.40 Dynastia (s.) 18.35 Dallas (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Wspaniałe kobiety (pr. rozryw.) 21.45 Urok mordercy (film USA) 23.50 Puszek (erot. talk show) 0.30 Veronica 2030 (film USA) 2.25 Dzwonienie do TV Nova 2.50 Złoty 3.35 Anka wygrała (film czes.).

■ PRIMA

8.00 NHL Power Week 8.35 Salon samochodowy 9.10 Film przyrodniczy 10.40 Perry Mason (s.) 11.35 Julie Lescaut (s.) 13.15 h.i.t. (lista przebojów) 14.05 Kochany potwór (film USA) 16.00 Prima TV 16.15 Dempsey i Makepeace (s.) 17.20 Weekend bez rodziców (film czes.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Sprawa dla dwóch (s.) 21.10 Drugie posunięcie gońcem (film czes.) 22.40 Człowiek z księżycą (film USA) 0.55 Uwodzielska szansa (teleturniej) 1.55 Złodzieje (s.) 2.40 Receptariusz dobrych pomysłów 3.35 Cierne.

NIEDZIELA 7 MARCA

■ TVP 1

6.05 W słońcu i w deszczu (s.) 6.50 Europa bez miedzy (mag.) 7.30 Przedszkolandia (s. dok.) 8.00 Moda na sukces (s.) 8.25 Nowe przygody Flippera (s.) 9.10 Lippy & Messy (kurs jęz. ang.) 9.15 Myślisz o kimś? - Wybierz teledyski! 9.45 Teleranek (dla dzieci) 10.10 Gamebox 10.40 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 11.15 Siódme niebo (s.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Mamusia z Kasisi - o sierotach w Zambii 12.30 Tydzień (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Kuchnia z Okrasą (mag.) 13.30 Kochamy polskie seriale (teleturniej) 14.00 Dzika Australia (s. dok.) 15.00 Trop sekret (mag.) 15.25 Zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich - Lahti 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Dziennik telewizyjny 17.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 18.05 Lokatorzy (s.) 18.35 Jaka to melodia? (quiz muz.) 19.00 Wieczorynka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Rodzinka (s.) 20.40 Maska zabójcy (s.) 21.35 Spełniamy marzenia (mag.) 22.05 Losowanie audiotęte 22.15 Skaza (film franc.) 0.05 Piekielny Brooklyn (film niem.).

■ TVP 2

6.50 Zmiennicy (s.) 7.55 Słowo na niedzielę 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Nie tylko dla komandosów 9.15 Smak Europy (pr. public.) 9.25 Polska dla Europy - koncert 10.05 Smak Europy (pr. public.) 10.20 Macki ośmiornicy (film USA) 11.20 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza (mag.) 11.45 Smak Europy (pr. public.) 12.00 Quigley na antypodach (film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Halowe Mistrzostwa Świata w lekkiej atletyce - Budapeszt 2004 19.00 Kobieta Roku 2003 - Twój Styl 20.10 Z aferą wśród ludzi (pr. rozryw.) 21.00 Ja, alkoholik (s. dok.) 21.30 Daniel Olbrychski, Andrzej

Niemczyk Gorączka 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Komerca czy dezercja? (mag.) 23.15 Top Dogs - teatr 0.30 Prawdziwe wyznania (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Fortele Jonatana Kota (s. anim.) 7.10 Dziwny świat Kota Filemona (s. anim.) 7.25 Książka dla dzieci (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Babskie gadanie (mag.) 9.00 Teleplotki (pr. public.) 9.45 Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Pogranicze w ogniu (s.) 11.15 Spotkania w głębi (reportaż) 11.45 Tam Tam (mag.) 12.15 To jest temat (mag.) 12.45 Z życia Kościoła (mag.) 13.10 Ale kino (mag.) 13.35 Pod górę (mag.) 14.00 Klub globtrotera 14.35 Era Basket Liga Koszykówka 15.45 Speed (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Mowa Polska (teleturniej) 17.15 To jest temat (mag.) 17.35 Teleplotki (pr. public.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Alternatywy 4 (s.) 19.50 Sharp Torell Basket Liga Koszykówka 20.45 Studio pogoda 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.20 Bliżej prawa (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielnym magazyn sportowy 22.40 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Telekurier nocą (mag.) 0.05 Baza ludzi umarłych (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Mop Man (mag.) 7.00 4 x 4 (mag.) 7.30 Jesteśmy (mag.) 8.00 Lochy i smoki (s. anim.) 8.30 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Poplista 10.30 Słoneczny patrol 7 (s.) 11.25 Zakłeta w sokoła (film USA) 13.45 Poślubiłam kosmitę (film USA) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Czarny pies czy biały kot? (talk show) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje 19.00 Rodzina zastępcza (s.) 20.00 Pensjonat Pod Różą (s.) 21.00 Dziaki (s.) 22.00 Czego się boją faceti, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 22.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.30 Raport specjalny (mag.) 0.00 Fala zbrodni (s.) 1.00 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.00 Star Trek (s.) 5.50 Niezmierna odyseja 6.40 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Daleka podróż za domem (s.) 7.30 Bajkowa niedziela 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 10.00 Obiektowy 10.30 Korzenie - Strażnica 10.35 Kalendarium (mag.) 10.50 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 11.15 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Wprost (mag.) 12.40 Skarby świata (s. dok.) 12.55 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.50 Gdzie pieniądze pomagają 13.55 Pierścien i łańcuch (bajka) 15.10 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 15.45 Sprawa Mauritius (film czes.) 16.50 W poszukiwaniu zaginionej czasu (s. dok.) 17.10 Gdzie podziela się ta stara piosenka (pr. muz.) 17.50 Słowo świąteczne P. Klineckiego 18.00 Wiadomości 18.10 Everwood (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Prognoza pogody 19.40 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Duże drobnostki (filmy czes.) 21.20 Pytania Václava Moravca 22.05 Wiadomości 22.10 Bramki, punkty, sekundy 22.20 Losowanie Sportki 22.25 Sędzia (s.) 23.50 Losowanie „10” szczęśliwych 23.55 MłS (s.) 0.50 Dwudziestka dwójka 1998 1.25 Nieznajomość nie usprawiedliwia 1.40 Podróżowania 2.05 Telefon story (film czes.) 2.30 Pop art 3.05 Zdrowa wdowa (film czes.) 3.55 Nasza wieś.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.05 Słowo świąteczne R. Dolecka 7.10 Pod korcem 7.30 Diagnosta 7.55 Panorama 8.30 Kolory życia 9.30 Trzysta trzydzieste trzy (pr. rozryw.) 10.30 Olimpiada (s. dok.) 10.55 Przewodnik akwanautów po oceanie (s. dok.) 10.50 Grzeszni chłopiec (film czes.) 13.05 Ścieżki wiary 13.40 Ziemia nieznana (s. dok.) 14.00 Przepiękna gra (s. dok.) 15.00 Halo - we MŚ w lekkiej atletyce - Węgry 19.00 Buly (hokej) 20.00 Wieczór tematyczny: MDK powraca 22.30 Dograno (sport) 23.15 Gloria Estefan (film dok.) 0.00 Sceny nad morzem (film jap.) 1.45 Film o filmie: Ostatni samuraj 2.00 Pytania Václava Moravca 2.40 Aport 3.15 Salon 3.45 Odbiorca TVC 4.05 Przepiękna gra (s. dok.).

NOVA

5.00 Nocna bajka (bajka) 6.45 Teletubisie (s. anim.) 7.10 Digimon (s. anim.) 7.35 Beyblade (s. anim.) 8.05 Cudowny świat Walta Disneya 8.55 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.45 Diagnosta: Morderstwo (s.) 10.35 Columbo (s.) 12.00 Siódemka (pr. public.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.40 Ucieczka do Pecha (film USA) 15.10 Szkodzi nie szkodzi 15.35 Fantozzi (film włos.) 17.30 Dynastia (s.) 18.25 Dallas (s.) 19.20 T-Mobile RENTA

19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Estrada Country (pr. rozryw.) 21.00 Czechy poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 22.05 Odlamki (mag.) 22.35 Tele tele 22.10 24 godziny (s.) 0.00 Anatomia (film USA) 2.10 Siódemka 3.10 Odlamki 3.30 Dobrobyt 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Świat w wojnie (s. dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.35 Katakumby (film czes.) 11.00 Niedzielnym Receptariusz (mag.) 11.35 Drugi oddech (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. public.) 13.35 Formuła show (pr. rozryw.) 13.55 Wielka Nagroda Australii 15.55 Prima uderzenie (teleturniej) 17.05 Sprawa dla mężczyzn (film franc.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Rejon Wolffa (s.) 20.55 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 22.00 Motocykl roku 2004 23.00 Nieznajoma w moim domu (film USA) 0.40 Z archiwum X (s.) 1.25 Uwodzielska szansa (teleturniej) 2.35 Niedzielną partia 3.10 Niedzielnym Receptariusz 3.40 Świat według Bundych (serial).

PONIEDZIAŁEK 8 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Prognoza pogody 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Słoń Beniamin (s. anim.) 9.15 Budzik (dla dzieci) 9.40 Kolory (dla dzieci) 10.00 Wilf - pies czarownicy (s. anim.) 10.25 Bez pardonu (s.) 11.10 Mieszkać z wyobraźnią (mag.) 11.30 Mamo, tato - pomóżcie (mag.) 11.45 Kiosk przy Wspólnej 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Wójt Roku 2003 - sylwetki 12.40 Plebania (s.) 13.30 Sprawa dla reportera (pr. public.) 14.05 Poszukiwane zaginionych cywilizacji (s. dok.) 14.30 Gladiatorzy drugiej wojny światowej (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Przychodzimy tu od lat (pr. public.) 15.30 Kontrowersje (pr. public.) 16.00 Smak życia (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyński 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Bezpieczna Jedynka (mag.) 18.25 Magazyn olimpijski 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 U Madame Tussaud (film dok.) 21.15 Szczęście Frania (teatr) 22.30 Pegaz (mag.) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag.) 23.20 Dobre książki (mag.) 0.00 1968. Szczęśliwego Nowego Roku.

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.40 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Stawka większa niż życie (s.) 9.05 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.20 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.30 Dla mnie bomba! (pr. rozryw.) 11.25 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza (mag.) 11.50 Animals (mag.) 12.15 Kochaj mnie (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Cena życia (s.) 14.30 Wędrowki przyrodnicze (s. dok.) 15.00 Gorzkie plony na Jedwabnym Szlaku (film dok.) 16.00 Panorama 16.25 Benefis Zielonej Gęsi (pr. rozryw.) 17.25 Tajemnica głosu (film dok.) 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Książd Piotr (reportaż) 19.50 Chłop w Europie 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kochaj mnie (s.) 21.25 Pasja - A.D. 2004 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 997 (mag.) 23.10 Zbyt blisko wroga (film USA) 0.45 Magazyn Ligi Mistrzów.

■ TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Wielkie romanse XX wieku (s. dok.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 10.05 Młeczne klimaty - reportaż z koncertu 10.45 Świat, który nie zagał (reportaż) 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 12.35 Sprawa Bursztynowej Komnaty (film ros.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 14.45 ZUS radzi 15.00 Tylko Kaśka (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Z krukiem w herbie (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Przegląd gospodarczy (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Sport w TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Białe małżeństwo (film pol.) 0.40 WuWuA (pr. muz.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra

2525 (s.) 8.00 Tajne przez poufne (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Słoneczny patrol 7 (s.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 12.35 Rosyjska ruletka (teleturniej) 13.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 13.45 Yugioh (s. anim.) 14.15 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.45 Dzikie (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Kiepskich (s.) 17.00 Tajne przez poufne (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Maksimum ryzyka (film USA) 22.55 Biznes Informacje 23.15 Interwencja (mag.) 23.35 Bumerang (pr. public.).

■ TVC 1

5.05 Odbiorca TVC 5.20 Kinobox 5.40 Spowiedź świadek tragicznego odejścia najbliższych 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (s.) 9.00 Arabela (s.) 9.30 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Šípková Růžena (s.) 11.00 Everwood (s.) 11.40 Spojrzenia na świat z nieba (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.25 Ścieżki wiary 14.00 Wiadomości 14.05 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 14.30 W poszukiwaniu zaginionej czasu (s. dok.) 14.50 Uśmiechy A Ulma 15.30 Etykieta 15.40 Odbiorca TVC 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Czułki (pr. dla dzieci) 17.00 Game Page (mag.) 17.15 Pod korcem (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Świat rekordów Guinnessa 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Czarni baronowie (s.) 20.55 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Podróżowania 21.35 Wydarzyło się... 21.45 Reporterzy TVC 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Omerta (s.) 0.05 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 Gdzie podziela się ta stara piosenka 0.50 Bananowe rybki 1.20 To trudne wspomnienia 1.50 Wprost 2.20 Wieczory z Naďą 3.05 Bukiet dla TOCR 3.55 Trzysta trzydzieści trzy.

■ TVC 2

5.05 Karabach w dziesięć lat później 5.30 Pytania Václava Moravca 6.10 Wprost 6.40 Wiadomości TVS 6.55 Kalendarium 7.15 Dograno 7.55 Panorama 8.30 Geografia świata (s. dok.) 8.45 Wideoatlas zwierząt pod ochroną (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Pierwsza pomoc 12.15 Przewodnik akwanautów po oceanie (s. dok.) 13.05 Książęta i księżniczki (bajka) 14.10 Gdzie pieniądze pomagają 14.20 Spostrzeżenia z zagranicy (s. dok.) 14.25 Skarby świata (s. dok.) 14.40 MłS (s.) 15.35 Europa dziś 16.05 Olimpiada (s. dok.) 16.35 Dziennik telewizyjny po latach 16.45 Buly (hokej) 19.35 Sława zwycięzcom (pr. dok.) 19.50 Wiadomości w jęz. migowym 20.00 Hitler i holocaust (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Szybkość jako fenomen (s. dok.) 22.10 Szczęśliwe dni (film węg.) 23.40 Herbie Hancock (film dok.) 0.25 Koncert z Senatu 1.05 Nowe odkrycia w starym Egipcie 1.50 Spotkania w Trentino 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Worldnet 4.05 Blok kursów jęz.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.10 Kolacja dla trzynastu (film USA) 11.45 Lekcje gotowania 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Odwet (s.) 13.50 Niewiarygodne historie (s.) 14.20 Na południe (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Proszę o uśmiech! (pr. rozryw.) 20.50 Kwarantanna (film USA) 22.35 Krag wtajemniczonych (film USA) 0.25 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.05 Skryta namietność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.55 Weekend bez rodziców (film czes.) 13.30 Raymonda każdy lubi (s.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.30 Melrose Place (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 FC Banik Ostrava - FK Viktoria Žižkov 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 O północy (film kanad.) 21.45 Halifax, psychiatra sądowy (s.) 23.35 Na temat! 23.45 Policja z Palm Beach (s.) 0.35 Posterunek policji (s.) 1.20 Uwodzielska szansa (teleturniej) 2.25 Świat według Bundych (s.) 2.50 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*Żyj nam długo i szczęśliwie
bez zmartwień i trwóg.
Niech Ci zdrowie dopisuje
i prowadzi Bóg.*

Dnia 6. 3. 2004 obchodzi swój
zaczny jubileusz, 70. urodziny
Kochana Mama, Babcia i Teściowa

pani ZDENKA GLINSKA

z Karwiny. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i
błogosławieństwa Bożego życzą córka z mężem,
wnuki Adam i Daniel oraz Eugeniusz i Wiesław.

RK-027

Dnia 8 marca br. obchodzi swój zaczny jubileusz
życiowy

pan mgr HENRYK KOTAS

z Ligotki Kameralnej, dyrygent Obwodowego
Chóru Mieszanego Godulan-Ropica.

Z tej okazji: *Szczęścia, zdrowia, pomyślności
do najpóźniejszej starości
błogosławieństwa Bożego
i wszystkiego najlepszego*
życzą chórzysci.

GL-113

*Kto kochał nie zapomni
kto znał – niechaj wspomni.*

Dnia 8 marca 2004 mija siódma
rocznica, gdy ucihło najdroższe
serce naszej Najukochańszej
Mamusi i Babci

śp. ANNY SKARKE

O chwilę wspomnień proszą córki
z rodzinami.

GL-106

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN:
Mąż i żona - premiera (6, godz.
17.30, grupa O), (7, godz. 17.30, grupa
JAP).

**SCENA CZESKA - OSTRAVA
ZABRZEG:** Królowa Śnieżka (7,
godz.14.00).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Teściowie (6,
7, godz. 17.45, 8, godz. 20.00), Witaj-
cie w dżungli (6, 7, godz. 20.00, 8,
godz. 17.45), **Reflex:** Ława przysię-
głych (6, 7, godz. 17.00, 20.00, 8,
godz. 17.00), Goodbye, Lenin! (8,
godz. 20.00), **Ex:** Kill Bill (6, 7, godz.
19.00), **CZ. CIESZYN - Central:**
Looney Tunes znowu w akcji (6, 7,
godz. 18.00, 8, godz. 17.15),
TRZYNIEC - Kosmos: Hot Chick (6,
7, godz. 17.30), Tatuaz (6, 7, godz.
20.00), Tunes znowu w akcji (8, godz.
10.00), Basen (8, godz. 17.30), Marzy-
ciele (8, godz. 20.00), **BYSTRZYCA:**
Zwariowany piątek (6, godz. 18.00),
Stuart Malutki 2 (7, godz. 15.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1
(cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz.
7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrava
107,3 m i Trzyńiec 105,3 m, po-pt:
19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

CZ. CIESZYN - zapraszamy Preze-
sów lub ich zastępców MK PZKO:
Cz. Cieszyn Centrum, Kocobędz,
Ligota, Mistrzowice, Cz. Cieszyn
Mosty, Cz. Cieszyn Osiedle, Park
Sikory, Sibica, Stanisławice, Żuków
Dolny i Żuków Górny na zebranie
obwodowe 8. 3. o godz.16.00 w Klu-
bie PZKO przy ul. Bożka. Bardzo
ważne spotkanie.

*Ziemia była dla mnie krótką pielgrzymką,
zaś niebo jest dla mnie wiecznym, pięknym Rajem.*

Dnia 7. 3. 2004 mija 4. rocznica śmierci naszego

Kochanego Męża, Tatusia, Brata, Dziadka

pana FRANCISZKA PRZYHODY

O chwilę wspomnień i cichą modlitwę prosi
rodzina.

GL-100

Bolesną stratą dotknięci zawiadamiamy wszystkich
krewnych, przyjaciół i znajomych, iż nagle
i niespodziewanie opuścił nas na zawsze, w wieku
64 lat Najdroższy Mąż, Ojciec, Brat, Dziadek,
Wujek, Ojciec Chrzestny, Szwagier i Kuzyn

śp. STANISŁAW DROBISZ

zamieszkały w Cierlicku nr 385. Pogrzeb Drogiego
Zmarłego odbędzie się w sobotę, 6. 3. 2004 o godz.
10.00 z kościoła rzymsko-katolickiego a następnie
zwłoki jego zostaną złożone na cmentarzu
U kaplicy w Cierlicku. Autobus zapewniony o godz.
9.30 na rynku w Cierlicku. W smutku pogrążona
rodzina.

GL-111

Głęboko zasmucony składam serdeczne podzięko-
wania wszystkim krewnym, przyjaciołom, znajomym,
MK PZKO Frysztat za wyrazy współczucia,
wieńce, kwiaty i liczny udział w pogrzebie Mojej
Ukochanej Żony

śp. GERTRUDY RYGIEL

Dziękuję serdecznie ks. Stanisławowi Jochymkowi
i ks. Henrykowi Lorischovi za dostojne przepro-
wadzenie obrzędu pogrzebowego. Podziękowanie
również składamy organistom p. Józefowi Kunsch-
kiemu oraz duetowi chóru kościelnego. Za opiekę
lekańską podczas długotrwałej choroby Zmarłej
Żony, składam ordyn. MUDr Krystynie Jonszta,
asyst. MUDr. Henrykowi Brzeżańskiemu, MUDr.
Markowi Böhmowi oraz personelowi JIP oddziału
chorób neurologicznych szpitala w Karwinie
Nowym Mieście i JIP oddziału chorób wewnętrz-
nych szpitala w Karwinie Raju. Zasmucony mąż
z rodziną.

GL-109

gramie wystąpi zespół „Andrusi”.
BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub
Seniora zapraszają na spotkanie
10. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

Co za Olzą

**KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Men-
nicza 46, Cieszyn:** do 23. 4. wystawa
„Koi jak jest, każdy widzi”. Otwarte
po-śr, pt: 8-15.

**GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja
11, Bielsko-Biała:** do 21. 3. wystawa
Mariana Slepka „Rzeczy pospolite”.
Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

Wystawy

**TEATR CIESZYŃSKI - WIELKA
GALERIA:** do 4. 4. wystawa plaka-
tów i fotografii Magdalena Bartkie-
wicz-Podgórskiej i Andrzeja Górskie-
go.

▲ BIAŁA GALERIA: do 28. 3. wysta-
wa obrazów R. Filipowej. Otwarte
po-pt: 9-15.

Salon Barbara oferuje

Nową kolekcję sukien ślubnych

- ☐ największy wybór
- ☐ najniższe ceny
- ☐ najmodniejsze modele

Zapraszamy do naszych salonów

Bystrzyca 821
Po-pt: 9-18
So: 9-13
Tel. 558 352 413

Cz. Cieszyn
Bezručova 22
Po-pt: 11-17
Tel. 558 731 133

SALA MÁNESA, DK Karwina: do
12. 3. wystawa Stanisława Zorman
„Anomalia drewna”. Otwarte wt-pt:
9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

**GALERIA ZDROWEGO MIASTA,
foyer Uniwersytetu Śląskiego, Kar-
wina:** do 12. 3. Międzynarodowa
wystawa słowackich artystów Gity i
Petra Matisów. Otwarte po-pt: 10-16.

**PAŃSTWOWE ARCHIWUM PO-
WIATOWE, Karwina:** wystawa foto-
grafii Aleša Milerskiego. Otwarte po,
śr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8.00-14.30.

**MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ -
sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyn-
ie, Hlavní tř. 3:** stała ekspozycja
„Obrazki z przeszłości Śląska Cie-
szyńskiego”, do 13. 6. wystawa „Cie-
szyńskie gazety”. Otwarte wt-pt:
9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

**▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWO-
CKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do
10. 1. 2005 wystawa „Święci i święte
w malarstwie ludowym na szkle”.
Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:
13-17.

**▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwał-
dzie:** stała ekspozycja „Tradycje gór-
nictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4.

wystawa „Zbrodnia i kara”, do
11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i
okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-
13, nie: 13-17.

**▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Děl-
nická 14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”.
Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:
13-17.

▲ INTERKLUB, Karwina: do 28. 3.
wystawa „Poezja cieszyńskiej archi-
tektury ludowej”. Otwarte wt-pt:
9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

**MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I
MIASTA TRZYŃCA** - stała ekspozy-
cja „Historia i współczesność huty i
miasta Trzyńca”, do 12. 5. wystawa
modeli strażackich.

▲ GALERIA „NA SCHÓDACH”: do
14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia
zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie:
13-17.

Warty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem.
Inf. pod nr. tel. 558 325 546. GL-086

PRZYJMIEMY

PROGRAMATORA

Firma EBM system s.r.o. z siedzibą we Frydku-Mistku, prowadząca serwis
www.tipcars.com, przyjmie do stałego zatrudnienia programatora.

Wymagania:

- ◆ dobra znajomość języka polskiego w słowie i piśmie
- ◆ znajomość pracy w środowisku PC
- ◆ znajomość pracy w środowisku HTML i PHP

Oferujemy:

- ◆ interesującą pracę
- ◆ młody kolektyw
- ◆ dobre wynagrodzenie finansowe
- ◆ możliwość dalszego kształcenia
- ◆ profesjonalne i stabilne zaplecze firmy.

Podjęcie pracy możliwe od zaraz. Życiorysy należy nadsyłać najpóźniej do
26. 3. 2004 pisemnie na adres: EBM system s.r.o., p. Knieża, Nádražní 1100,
738 01 Frýdek-Místek lub mailem: knieza@ebmsystem.com

redakcyjnej Poczty

Spotkanie z poezją

Jest tradycją w naszej szkole - w Trzyń-
cu I na ul. Dworcowej, że corocznie w
marcu organizujemy popołudniowe
„Spotkanie z poezją”. Zapraszamy
rodziców, dziadków, znajomych, by
wysłuchali wierszy w wykonaniu swo-
ich dzieci. Spotkanie poprzedzają
konkursy recytacji w poszczególnych
klasach, gdzie wybierani zostają naj-
lepsi recytatorzy.

W br. spotkanie to odbyło się we
wtorek 2 marca w Domu PZKO w
Lesznej Dolnej. Zaprośmy na nie
także przedszkolaków z okolicznych
przedszkoli (Lesznej Dolnej i Koń-
skiej). Ich występ przed widzami był
próbą generalną przed obwodowymi
eliminacjami konkursu recytacji.
Wysłuchaliśmy wierszy w wykonaniu
Agnieszki Krainy, Magdzi Wani, Wero-
niczki Hliśnikowskiej i Marka Grycza.

Popisy poszczególnych recytatorów
oceniała komisja złożona z pań
nauczycielek O. Raabowej, O. Mrózek
i A. Niemiec. Jury miało trudne zada-
nie, bo dzieci były przygotowane bar-
dzo dobrze. Wierszyki były różnorod-
ne: od ulubionych pozycji J. Brzechwy
aż po poważne utwory Mickiewicza
czy Miłosza.

W konkursie recytacji na szczelbu

obwodowym będą naszą szkołę repre-
zentować również zwycięzcy z klas 1 -
5. Są nimi: w kategorii I J. Drobisz i J.
Byrtus, w kategorii II N. Kotoska, T.
Hliśnikowski i M. Sikora, w kategorii
II A. Bulawa, T. Mrózek i A. Tomoszek.

Dla uczniów klas 6 - 9 nasz konkurs
był konkursem finałowym. Do zwy-
cięzców należeli: w kategorii IV B.
Drobisz, T. Filipek (ex equo), J. Wacław-
ik i K. Turoń, w kategorii V A. Bie-
lesz, B. Gut i M. Koćyan.

Każdy z uczestników konkursu
został nagrodzony dyplomem i książ-
ką. Nim jednak zostały ogłoszone
wyniki, popołudnie na chwilę zmieni-
ło swój charakter. W rytm muzyki na
parkiet weszli młodzi tancerze z grupy
przygotowawczej zespołu „Elán”, chór
szkolny zaśpiewał parę ładnych piose-
nek, a chłopcy z kl. IX zarecytowali
ulubione wiersze A. Wawrośa.

Spotkanie to było dla uczestników
spokojnością, „pokazania się” w
innej sytuacji, niż na lekcji, okazją do
przezwyciężenia własnej tremy, a
widzom stworzyło możliwość wysłu-
chania pięknych polskich wierszy i
przypomnienia sobie lat dzieciństwa i
młodości.

(G.R. i H.M.)

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

Poezji, jak kobiecie, należą się względy...

Jak są kawiarnie, których nie ma, tak są poeci, których nie ma, choć wydaje im się, że są. Lekceważenie akcentu i unikanie rymów nie nobilitują, nikogo. Poezja, jak sama nazwa wskazuje, jest zjawiskiem rodzaju żeńskiego, należą jej się więc pewne względy. Prawda, że bywa kapryśna, zalotna i (Last, not least) niewierna, lecz to wpływ estrogenów, nie świadome działanie na pohybel mężczyznom. Należy ją oceniać według jej urody, szlachetnego pochodzenia i bogactwa, często chyttrze skrywanego przez wrokiem profanów, nie według przydatności do zaspokojenia cichych ambicji, nadziei i roszczeń.

Poezja tym różni się od kobiety, że nijak nie reaguje ani na obelgi, ani na komplementy, zaś kochanków dobiera sobie niezależnie od aktualnie panujących trendów w życiu społecznym, środowiskach twórczych i prądach umysłowych, niezależnie od przynależności do takiej albo owakiej kasty albo koterii - włącznie z kastą twierdzących, że do żadnej kasty nie należą.

Kobiet tak naprawdę mężczyźni wcale nie interesują. Z poezją rzecz ma się zupełnie inaczej, gdyż potrafi się poznać na wartościach najprostszych, takich jak prosty kręgosłup, bystre spojrzenie, niezależność poglądów, szczerość i odwaga w ich artykułowaniu, a nade wszystko gotowość stawiać czoła przeintelektualizowanym prześmiewcom, w mniemaniu których szczerość i odwaga są atawizmami, prostota dowodem

nieuctwa, a ekshibicjonizm jedynie słuszną drogą do Sztuki i Wielkości. Poznaawszy się zaś na nosicielowi tych cech, pozwala mu decydować samemu o formie wypowiedzi, byle nie gwałcił treści i odwrotnie. Może się posługiwać krzykiem, szeptem i śpiewem, milczeniem - wszystkim, oprócz bełkotu, choćby go tysiąc razy zwać „Signum temporis”. Poezja, podobnie jak większość kobiet, woli zostać zapłodniona drogą naturalną. Problemem jest - z kim? Współcześni poeci nie mają na to ochoty ani czasu, będąc mocno zajęci aktywowaniem ciągle nowych zespołów do badań nad metodą „In vitro”. (Najbliżej do osiągnięcia sukcesu wydaje się mieć zespół, którego członkowie twierdzą unisono, że do żadnego zespołu nigdy nie wstępowały.) Żal, że tak niewielu Poetów pozostawiło po sobie uczniów albo wyznawców. Na przykład taki Robert Lee Frost (1874 - 1953) potrafił tak pisać:

Jedni mówią, że świat zniszczy ogień. Inni, że lód.

Iż poznałem pożądaną srogie, Jestem z tymi, którzy mówią: ogień. Gdyby świat zaś dwakroć ginąć mógł, Myślę, że wiem o nienawiści. Dość, by rzec: równie dobry lód Jest, aby niszczyć, I jest go w bród.

(tłum. Ludmiła Marjańska)

Zresztą sądzić można, że gdyby Kato Starszy żył w naszych czasach, orzekłby:

Zresztą sądzę, że lirykom należy odebrać pióra.

S. Sz.

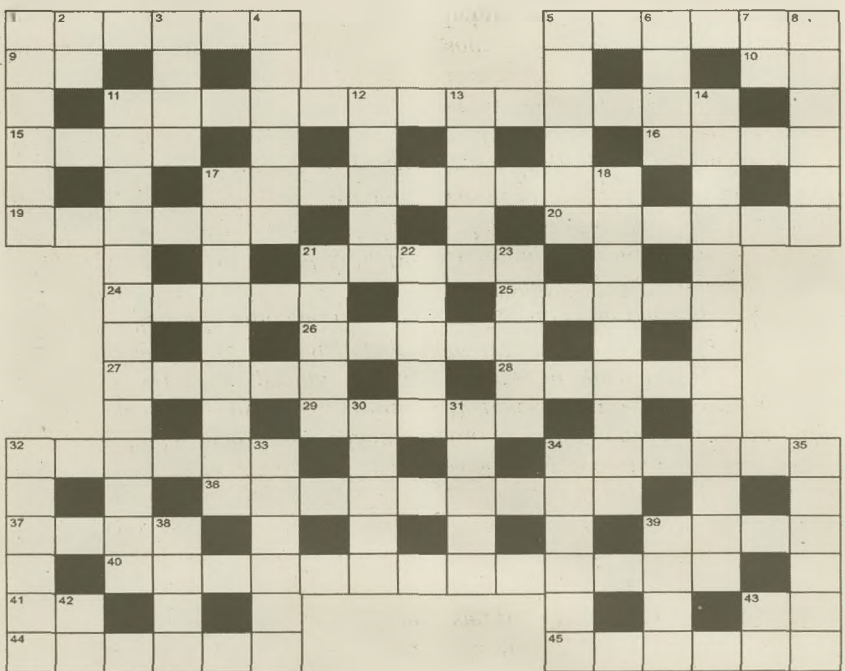
Krzyżówka

Poziomo: 1. Golema chciał zdobyć, 5. dysputa oficjalna, 9. Capone, 10. Skoda 1000 ..., 11. autokarowy wieżyczak, 15. święty w Egipcie, 16. marzenie nie tylko narciarza, 17. Kościuszko też nim był, 19. na niedokrwiłość cierpi, 20. w ręku Żyżki, 21. trzy wyrazy razem, 24. w Polsce w rejonie Kochanowa płynie, 25. kryształki lodu na liściu, 26. grecka wyspa na Morzu Jońskim, 27. w Rumunii znajdziesz, 28. rodzinne lub pedagogiczne, 29. na południowym horyzoncie widnieje, 32. mechaniczny kogut, 34. 40 dni deszczu załatwi, 36. komisariat dla żeglarza, 37. skaleczenie, 39. oddźwiękiem można go nazwać, 40. pokątna nauka, 41. sto metrów kwadratowych,

43. konspiracyjna organizacja wojskowa, 44. do Renu uchodzi, 45. u Forda jeździ.

Pionowo: 1. cała w kwiatach, 2. M1 miododajnych, 3. do Itaki wracał, 4. tratwa kieruje, 5. żart, 6. podhalański gospodarz, 7. tul w tablicy, 8. pionówka, 11. Busha zastąpi, 12. Brutus go zawiódł, 13. z Rodos, 14. pracę ci zada, 17. rab, 18. auto bez dachu, 21. sprawunek, 22. wielkość co przytłacza, 23. choinka rodem z Japonii, 30. gwiazdozbiór rodem z Ołomuńca, 31. pieśń biblijna, 32. „krwawą Mary” ci zaserwuje, 33. nosi dzieci w torbie, 34. Saba Nel, 35. chińska żagłówka, 38. ryżowy trunek, 39. „Przekrój” stworzył, 42. D w skali, 43. astat.

Opr. JO

Rozwiązania krzyżówki z 28. 2. 2004

Poziomo: 1. PALERMO, 5. WOKANDA, 9. BAJORKO, 12. AMORGOS, 13. DOZORCA, 14. TELEFON, 15. IDIOTKA, 16. INDIANA, 17. WIALNIA, 18. OKOLICA, 22. KAJDANY, 26. TAFTA, 29. BATALIA, 30. JAJOWÓD, 31. TEIZM, 32. RANCZER, 33. ANTONOW, 34. ANTYK, 37. ATESTAT, 41. SAMOWAR, 45. ADRESAT, 46. ANAEROB, 47. RATUNEK, 48. LIBELLA, 49. TBILISI, 50. ŻEGLUGA, 51. CUKINIA, 52. SZARADA, 53. KANTATA.

Pionowo: 1. PIANINO, 2. LEONIDO, 3. ROGATKI, 4. OBSTAWA, 5. WODNIAK, 6. KOZODÓJ, 7. NIRWANA, 8. ANANASY, 10. JULIANA, 11. RAFINAT, 19. KABARET, 20. LATYNOS, 21. CALIZNA, 23. AZJATKA, 24. DZWONKO, 25. NADAWCA, 26. TATRA, 27. FLIRT, 28. AJMAK, 35. NARYBEK, 36. YPSILON, 37. AKANTOS, 38. ETAMINA, 39. TARCICA, 40. TABLICA, 41. STRAŻAK, 42. MUTAGEN, 43. WANTUŁA, 44. REKLAMA.

WYNIKI TEGOROCZNYCH ZIMOWYCH IGRZYSK POLONIJNYCH

Medalowe żniwa Zaolziaków

NARCIARSTWO KLASYCZNE

● **BIEG mężczyzn na 5 km ze startu wspólnego - kat. oldboy II (+60 lat):** 1. P. Grecki (Biał.) 21:37,3, 3. Antoni Lipowski 32:32,2; **kat. oldboy (do 60 lat):** 1. Bronisław Kabot 20:55,2, 2. Roman Sikora 21:44,1; **kat. master:** 1. M. Kaczanowski (Litwa) 18:21,7, 3. Wawrzyniec Fójcik 19:19,9, 13. Rudolf Rucki; **seniorzy:** 1. A. Iwanow (Biał.) 15:35,9, 6. Adam Lipowski, 7. Lucjan Raszka, 8. Roman Niedoba; **juniorzy:** 1. W. Adamajtis (Litwa) 17:22,7, 6. Jakub Lipowski. **5 km - indywidualny, kat. oldboy II:** 1. P. Grecki (Biał.) 20:32,4, 3. A. Lipowski 28:19,3; **oldboy:** 1. Bronisław Kabot 19:53,8; **master:** 1. M. Kaczanowski (Litwa) 16:40,9, 4. Wawrzyniec Fójcik 18:26,2, 13. Rudolf Rucki; **seniorzy:** 1. A. Iwanow (Biał.) 15:02,5, 6. Lucjan Raszka, 7. Adam Lipowski, 9. Roman Niedoba; **juniorzy:** 1. W. Adamajtis (Litwa) 16:29,1, 7. Jakub Lipowski.

BIATŁON ŁUCZNICZY

● **MEŻCZYŻNI, kat. oldboy:** 1. P. Grecki (Biał.) 11:57,2, 2. Antoni Lipowski 16:09,5, 3. J. Dworak (Niemcy) 16:48,7; **kat. master:** 1. T. Bobak (Kanada) 9:03,6, 7. Wawrzyniec Fójcik; **seniorzy:** 1. A. Iwanow (Biał.) 8:15,4, 5. Adam Lipowski; **juniorzy:** 1. M. Bogdanow (Bułgaria) 7:50,3, 8. Jakub Lipowski.

NARCIARSTWO ALPEJSKIE

● **CARVING - kobiety, kat. master:** 1. Jana Jadamus, 2. J. Karpinska (Norw.), 3. Jolanta Kantor, 6. Alena Sikora; **kat. seniorek:** 1. Dorota Szczepanek, 2. Karin Farna, 3. Iwona Sikora, 4. Ewa Pieczonka; **kat. junio-**

rek: 1. Dorota Martynek, 4. Lenka Jadamus, 5. Ewa Farna. **Meżczyźni, kat. oldboy:** 1. R. Rafa (Niemcy), 7. Zbigniew Pieczonka, 17. Jan Cymorek; **kat. master:** 1. J. Małudziński (Kanada), 2. Jerzy Zogata, 3. Roman Kantor, 4. Tadeusz Farny, 6. Arnold Sikora, 7. Stanisław Kohut, 14. Zbigniew Szewczyk; **seniorzy:** 1. Robert Szewczyk, 2. Sebastian Janik; **juniorzy:** 1. Tomasz Martynek, 2. Roman Jadamus, 3. Roman Sikora, 4. Adam Farny.

● **SLALOM kobiet - kat. master:** 1. Jana Jadamus 1:02,25, 5. Alena Sikora; **kat. seniorek:** 1. Ewa Pieczonka 1:00,03, 2. Karin Farna 1:07,62, 3. Dorota Szczepanek 1:07,71, 4. Iwona Sikora; **kat. juniorek:** 1. Dorota Martynek 54,93, 2. A. Dymińska (Kanada) 1:05,04, 3. Lenka Jadamus 1:11,35, 4. Izabela Skupień, 6. Ewa Farna, 8. Janka Zahraj. **Meżczyźni - kat. oldboy II (+60 lat):** 1. T. Barnowski (Kanada) 1:04,63, 4. Władysław Madeja 1:14,72, 6. Jan Cymorek; **kat. oldboy:** 1. R. Rafa (Niemcy) 54,11, 4. Zbigniew Pieczonka 1:05,75; **kat. master:** 1. Jerzy Zogata 59,18, 2. B. Spanski (Kanada) 1:01,79, 3. Stanisław Kohut 1:04,29, 4. Roman Kantor, 5. Alojzy Martynek, 7. Arnold Sikora, 8. Tadeusz Farny, 13. Zbigniew Szewczyk; **seniorzy:** 1. S. Janik (USA) 54,53, 5. Robert Szewczyk, 12. Andrzej Wranka; **juniorzy:** 1. Tomasz Martynek 58,71, 2. Roman Sikora 1:01,95, 3. Roman Jadamus 1:03,88, 4. Adam Farny.

● **SLALOM GIGANT kobiet - kat. master:** 1. Jana Jadamus 1:19,06, 2. J. Karpinska (Norw.) 1:23,33, 3. Jolanta Kantor 1:28,00, 7. Alena Sikora; **kat. seniorek:** 1. Ewa Pieczonka 1:17,98,

FOT. MAREK SANTARIUS

2. Dorota Szczepanek 1:22,00, 3. Karin Farna 1:22,07, 4. Iwona Sikora; **kat. juniorek:** 1. Dorota Martynek 1:10,15, 2. Katarzyna Kantor 1:14,65, 3. A. Dymińska (Kanada) 1:16,40, 4. I. Skupień, 5. L. Jadamus, 6. E. Farna, 9. J. Zahraj. **Meżczyźni - kat. oldboy II:** 1. F. Naporowski (USA) 1:19,29, 8. Władysław Madeja, 9. Jan Cymorek, 17. Władysław Janik; **kat. oldboy:** 1. R. Rafa (Niemcy) 1:09,06, 6. Zbigniew Pieczonka; **kat. master:** 1. J. Małudziński (Kanada) 1:10,20, 2. Jerzy Zogata 1:14,80, 3. M. Bogusławski (Kanada) 1:16,54, 4. A. Martynek, 5. R. Kantor, 6. T. Farny, 9. S. Kohut, 11. A. Sikora, 17. Z. Szewczyk; **seniorzy:** 1. S. Janik (USA) 1:06,46, 2. Robert Szewczyk 1:11,88; **juniorzy:** 1. Tomasz Martynek 1:12,61, 2. Roman Jadamus 1:13,23, 3. Roman Sikora 1:18,84, 5. Adam Farny, 9. Henryk Molin.

SNOWBOARD

● **SLALOM gigant mężczyzn, kat. master:** 1. Czesław Jadamus 49,69, 2. Roman Kantor 55,07, 3. J. Kozicki (Kanada) 57,08; **seniorzy:** 1. P. Koziorowski (Kanada) 48,04, 2. Robert Szewczyk 56,95, 3. J. Michalik (USA) 1:03,10. **Slalom mężczyzn, kat. master:** 1. Czesław Jadamus 53,05, 2. Roman Kantor 55,95, 3. J. Kozicki (Kanada) 1:00,48; **seniorzy:** 1. P. Koziorowski (Kanada) 50:99, 2. Robert Szewczyk 53,60.

ŁYŻWIARSTWO

● **TRÓJBÓJ łyżwiarski mężczyzn - kat. oldboy:** 1. Władysław Janik, 2. A. Frenowski (Rosja), 3. E. Dewucki (Niemcy); **kat. master:** 1. J. Walczak (Szwecja), 4. Rudolf Rucki; **seniorzy:** 1. Roman Niedoba, 2. K. Rosen (Szwecja), 3. Lucjan Raszka; **juniorzy:** 1. A. Drukier (Szwecja), 2. D. Mielnikow (Rosja), 3. Henryk Molin.

KLASYFIKACJA MEDALOWA IGRZYSK

1. RC (20 złotych, 17 srebrnych, 16 brązowych medali), 2. Kanada (11, 8, 13), 3. Białoruś (11, 6, 7), 4. Litwa (10, 13, 7).

(Opr. jlb)

Po słysząc?

■ **DZIŚ TRZYNIEC - ZLIN, JUTRO WITKOWICE - SPARTA.** Hokeiści Stalowników Trzyniec podejmują dziś o godz. 17.00 na własnym stadionie Zlin. To czwarty mecz tej ćwierćfinałowej serii **playoffs** ekstrakligi. Wczoraj po zamknięciu numeru podopieczni trenera Pavla Marka stoczyli ze Zlinem trzecią walkę w fazie play off. We wtorek rywalizacja (do czterech zwycięstw) przesuwają się z powrotem do Zlina. Na jutro i poniedziałek z kolei zaplanowano rewanże pomiędzy Spartą Praga a Witkowicami. W Ostrawie Porubie gospodarze nie będą mieli łatwego zadania, przegrywając bowiem ze Spartą już 0:2.

■ **PIŁKARZE BANIKA OSTRAWA** rozgromili w środę na Bazalach w zaległym meczu 18. kolejki I ligi 6:2 zespół Synotu. **Bramki dla gospodarzy** strzelali Z. Pospěch, Drozd (po 2 gole), Heinz i Matušovič. Napastnik Marek Heinz zdobył już 15. gola w tym sezonie. Powód do depresji miał natomiast

bramkarz Synotu Petr Drobisz, którego zaolziański kibice z pewnością pamiętają z wojaży w Futbolu Trzyniec. - *Czasami tak bywa, że wpadnie do bramki prawie każda piłka. Obarczam siebie winą za utratę drugiego gola, bo wtedy byłem zbyt daleko w polu karnym* - powiedział GL Petr Drobisz. W poniedziałekowy dogrywce 20. kolejki Banik zagra - znów na Bazalach (16.45) - z Wiktoria Żiżków. **Czołówka tabeli:** 1. Ostrawa 42, 2. Slawia 36, 3. Sparta 34 pkt.

■ **OBOWIĄZKOWĄ WYGRANĄ z outsiderem zanotowali szczypiorniści Banika Karwina** w czesko-słowackiej Interlidze. Podopieczni trenera Jiřego Kerkta pokonali na własnym parkiecie 26:18 ostatni zespół tabeli - słowacki Hlohovec. W drugiej odsłonie w barwach Banika pojawił się Kamil Heinz, który z powodu kontuzji pauzował prawie pięć miesięcy. **Jutro** karwiniacy zmierzą się na wyjeździe z Duklą Praga.

(jb, Ok)

Powód do dumy i radości

Dokończenie ze str. 1

Profesjonalnie podeszły do igrzysk nie tylko władze Wisły. W Cieszynie tradycyjnie rywalizowali łyżwiarze, ale tegoroczna oprawa budziła podziw. Dla zwycięzców przygotowano wartościowe nagrody, a same zawody zapięte były na ostatni guzik. Do tras slalomowych i toru saneczkarskiego w Szczyrku też nikt nie miał zastrzeżeń. Saneczkarze ślizgali się na torze lodowym, który zdaniem organizatorów stwarzał możliwość o wiele szybszej jazdy.

Premierę w tegorocznych igrzyskach odbył sobie biathlon łuczniczy. - *Nie zdecydowaliśmy się na biathlon z bronią palną, bo mogłoby dojść do tragedii, z łukiem można się bawić z większym luzem* - skomentował z przymrużeniem oka biathlonowe zmagania współorganizator igrzysk An-

drzej Wąsowicz. Na trasie biathlonu pojawił się m.in. jabłonkowiec Antoni Lipowski, na co dzień dyrektor szkoły średniej w Jabłonkowie. - *Każdy łuk powinien być dostosowany do zawodnika. Inaczej nie ma mowy o dobrych wynikach*. - powiedział GL Antoni Lipowski, który w biathlonie łuczniczym w kategorii oldboyów wywalczył srebrny medal, zaś w biegu klasycznym na 5 km był dwukrotnie trzeci. Bardzo celne oko miał młodszy z klanu Lipowskich - Jakub. W rywalizacji juniorów oddał trzy celne strzały i pod tym względem należał do najlepszych zawodników. Zajął jednak dopiero ósmą lokatę, przez pomysłkę bowiem zaliczył niepotrzebnie o jedno okrażenie więcej. - *Organizatorzy w tym wypadku raczej się nie popisali* - stwierdził Antoni Lipowski.

Swoją obecnością uświetniły igrzyska legendy polskiego sportu. Na starcie pokazowego slalomu giganta w Szczyrku Skrzycznem stanął nie tylko sławny kolarz Ryszard Szurkowski, ale też całe grono innych znakomitych sportowców - zapaśnik Władysław Stecyk, sztangista Zygmunt Smalcerz, kajakarz Marek Łbik czy narciarka Katarzyna Szafranska. Oczywiście w tych zawodach bardziej niż o ściganie się z pomiarem czasu chodziło o wspólną zabawę, a narciarzy oklaskiwała liczna rzesza kibiców i wczasowiczów.

Luz zapanował też w środę wieczorem podczas uroczystego zakończenia Zimowych Igrzysk Polonijnych 2004. Dzięki naszym sportowcom również ta trzecia edycja dobrze zapisze się w historii.

(jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Kwalifikacje najważniejsze **str. 3-4**
Przeglądanie i poszukiwanie **str. 4**
»Gnój« a demon »prawdy« **str. 5**
Przed startem MŚLF i Dywizji **str. 8**

WTOREK
9 MARCA 2004
NR 29
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Zwykle wysoko trzeba zadzierać głowę, aby przeczytać tabliczkę informującą o zakończeniu szlaku turystycznego na mosteckich Szańcach. Teraz musimy się mocno pochylać, by móc ją dobrze przestudować. Choć kończy się pierwsza dekada marca, na brak śniegu nie możemy narzekać...
Fot. WIESŁAW PRZECZEK

Udana premiera w SP

CZ. CIESZYN (hs) – Scenę Teatru Cieszyńskiego opanował w sobotę wiersz Aleksandra Fredry. Ponadczasową aktualność *Męża i żony* udowodnili aktorzy Sceny Polskiej pod kierunkiem reżysera Krzysztofa Prusa. Premierowa publiczność, która zapamiętała szczególnie widownie, wychodziła w pełni usatysfakcjonowana.

W pomysłowej scenografii Marika Mikulskiego pokazali kunszt aktorski Lidia Chranówna jako Elwira, Bogdan Kokotek jako Wacław, Klaudiusz Szmiczek w roli Alfreda oraz Katarzyna Wojczyk w roli pokojówki Justysi. Aktorom na scenie wtórowała muzyka w opracowaniu reżysera Krzysztofa Prusa.

Żniwo wandal

OSTRAWA (wak) – Przed kilku dniami w tramwajach kursujących na ostrawskich trasach pojawiły się ulotki, z których podróżni mogą się dowiedzieć ile Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej (konkretnie tramwajowej), musiało w ub. roku wyłożyć ze swojej kasy na usuwanie szkód spowodowanych przez wandal.

Najczęściej było trzeba wymienić siedzenia dla pasażerów oraz szyby w oknach. Znaczną sumę pochłonęło czyszczenie wagonów, a także wymiana zniszczonych kasowników. W sumie wydano na ten cel ponad 6,5 mln koron. Warto dodać, że np. wymiana jednego krzesła kosztuje ponad 3 tys. Kč, kasownika - 12 500 a szyby - 4300.

Autorzy ulotki dodają, że za szkody materialne spowodowane przez wandal płacimy... my wszyscy.

Premierę spektaklu poprzedziło otwarcie wystawy plakatów i fotografii Magdaleny Bartkiewicz – Podgórskiej oraz Andrzeja Górskiego.

CHRZEŚCIJANIE PROPONUJĄ BIZNES PO LUDZKU

Doświadczenia z Dakoty

ŚMIŁOWICE (bag) – Etyka chrześcijańska w biznesie była tematem spotkania, które przebiegło w plątek w ośrodku Karmel Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W.

Wieczór zagał pastor mgr Stanisław Pięta, PhD. Głównym punktem programu był wykład wygłoszony przez Stevena E. Jankorda i Vernona C. Piersona z Precision Computer Systems w Południowej Dakocie (USA). Spotkał się on z dużym zainteresowaniem, podobnie jak późniejsza dyskusja, w której przedstawiciele zaolziańskich firm, organizacji i samorządów gminnych mieli okazję zdobyć informacje i podzielić się doświadczeniami na temat zatrudniania nowych pracowników, motywacji do pracy, struktury organizacyjnej, strategii planowania rozwoju firmy itp.

Przedstawiane przez gości z USA zasady integracji, jakości, respektu i godności, cierpliwości, pilności, uczciwości, honoru, dobroczynności oraz solidnej współpracy, zasługują niewątpliwie również u nas na szczególną uwagę.

Przyjemną atmosferę spotkania, podkreślił dodatkowo występ muzyczny trójki młodych muzyków: pianisty Michała Śupaka, Jana Pietera grającego na instrumentach dętych i perkusisty Martina Hlaivenki. W spotkaniu brała też udział piętnastka wolontariuszy z Dakoty, którzy przybyli do Trzyna pomóc w budowie Centrum Zborowego.

FACHOWA POMOC BEZ ZBĘDNYCH FORMALNOŚCI

Dziewięć dzwonią najczęściej w dniach poprzedzających rozdanie świąteczne, nastolatki kiedy mają problemy sercowe, a seniorzy przed lub nawet w czasie świąt - Bożego Narodzenia czy Wielkanocy. Wtedy bowiem najbardziej dokucza im samotność. Nie znaczy to jednak, że przez pozostałe miesiące telefony na biurkach fachowców od kryzysów na linii milczą.

Do korzystania z telefonów zaufania popycha ludzi bezradność lub wstyd w okazywaniu uczuć i wyjawianiu swoich problemów. Niektórzy rodzice usiłują układać dorosłym dzieciom życie według własnych reguł. Nastoletnie dzieci przestają słuchać dorosłych - w domu jest spokój, dopóki rodzice spełniają ich życzenia, ale gdy mówią nie, pojawiają się kłopoty.

- Wiele osób nie potrafi poradzić sobie z codziennymi problemami. W takich przypadkach nieoceniona jest nasza pomoc, której głównym atutem jest anonimowość i poważne potraktowa-

nie każdego problemu - powiedziała redakcji GL dyżurująca przy karwińskim telefonie zaufania. - Telefoniczne rozmowy są czasem ratunkiem dla osób krzyczących z rozpacz w samotności. Ludzie żyją obok siebie, ale nie potrafią rozmawiać, nie rozumieją słów, które słyszą - twierdzi psycholog Svatopluk Antoś, który od 10 lat kieruje

Anonimowy przyjaciel

je ostrawską placówką. - Cierpliwe i życzliwe wysłuchanie człowieka może uratować go przed samobójstwem, pomóc wyjść z alkoholizmu lub narkomanii. Mądra rada z telefonu zaufania może umożliwić małżonkom stworzenie nowej hierarchii celów życiowych.

Niepewność jutra, bezrobocie, lęk przed utratą pracy lub możliwości zarobkowania, wymuszana przez pracodawców całodobowa dyspozycyjność i pracoholizm - to kolejne źródła kryzysów.

- Jesteśmy świadkami życia ludzi, którzy przed

nami otwierają serca. Są nawet tacy, którzy dopytują, kiedy będzie na dyżurze ten psycholog lub osoba, z którą już wcześniej rozmawiali, która zna ich problemy i sytuację życiową - mówi S. Antoś. - Czasami czyjaś sytuacja przerasta nasze możliwości udzielenia pomocy. Staramy się wtedy skontaktować daną osobę z właściwymi specjalistami. Okazuje się bowiem, że bardzo wielu ludzi czuje bezradność, ponieważ nie wiedzą dokąd powinni się udać. Brakuje im nie odwagi, ale

informacji.

Ubiegłoroczne statystyki mówią, że najczęściej pod numery telefonów zaufania dzwonią osoby w wieku 25 do 50 lat (70 proc.), reszta to seniorzy oraz młodzi ludzie, którzy ukończyli 18 lat.

(wak)

TELEFONY ZAUFANIA
Frydek-Místek: 602 750 075
Hawierzów: 596 410 888
Karwina: 596 318 080
Ostrawa: 596 618 908

TELEFON KOMÓRKOWY MOŻE URATOWAĆ ŻYCIE

Czarny weekend

BESKIDY (wak) - Tegoroczna zima zapisał się smutnym rekordem w historii Beskidzkiego Górskiego Pogotowia Ratunkowego. Do tej pory wydarzyło się w Beskidach ok. dwustu wypadków narciarskich. W ostatni weekend było ich 25; z tej liczby 1 osoba poniosła śmierć, 16 doznało ciężkich a 8 lekkich obrażeń ciała.

- Przyczyną śmierci 27-letniego mężczyzny, który na Pustewnach uderzył w drzewo była brawurowa jazda. Pomimo natychmiastowej pomocy i transportu śmigłowcem do szpitala, nie dało się go uratować - mówi Radim Pavlica, naczelnik beskidzkiego GOPR-u.

Z piątku na sobotę ratownicy poszukiwali turystów, którzy zgubili się na trasie na Łysą Górę. Przed tygodniem również na Łysej Górze, godzinę po północy znaleziono zmarzniętą i zdezorientowaną parę z Ostrowy.

Pavlica podkreśla, że narciarz powinien nie tylko w miarę dobrze jeździć, ale też umieć się zatrzymać. Nie wolno jeździć z niekontrolowaną szybkością, bo może dojść do zderzenia z inną osobą. Takie wypadki są bardzo groźne, szczególnie gdy snowboardzista zderzy się z nar-

ciarzem. W takiej sytuacji narciarz nie ma żadnych szans.

- Wybierając się na szlak musimy pamiętać, że w góry nie powinno się chodzić samemu. Zostawmy w schronisku informacje gdzie idziemy, ile osób liczy grupa, kiedy wrócimy - twierdzi R. Pavlica. - Zadzwońmy do dyżurnego GOPR-u i zapytajmy, jakie są warunki pogodowe. To pomaga przy monitorowaniu wędrowki grupy. Nośmy też przy sobie telefony komórkowe. Przy zablądzeniu, czy odniesieniu obrażeń mogą nawet uratować życie.

BALINY SIĘ ROZRZASTAJĄ

Nowe miejsca pracy

TRZYNIEC (man) - W strefie przemysłowej w Trzynie Ballinach niebawem pojawią się kolejne przedsiębiorstwa. W 2007 r. Obszar strefy o powierzchni ponad 20 ha powinien być zagospodarowany w stu procentach.

Do trzynieckiego ratusza dotarło kilka propozycji firm regionalnych, które noszą się z zamiarem otwarcia tutaj zakładów produkcyjnych. Należą do nich przedsiębiorstwa Walmark, JAP Trading, BZN, Huta Trzyniec, Steel Tech. Przestrzeń produkcyjną zamierza rozszerzyć również firma Vesuvius Solar Scribe, która w strefie posiada już swoją halę.

Strefą przemysłową zainteresowało się od 2000 r. ponad 30 firm. Jak zapewnia nas wiceburmistrz Trzyna Věra Palkovská, od pewnego czasu miasto preferuje przedsiębiorstwa regionalne. Działają one w tym miejscu od dłuższego czasu, a prawdopodobieństwo, że przeniosą się gdzieś indziej, jest znikome.

Strefa przemysłowa na Balinach została otwarta w 2000 r. Po wybudowaniu kolejnych zakładów powstanie w niej 400 nowych miejsc pracy.

Pogoda

WTOREK - Zachmurzenie umiarkowane, możliwe opady śniegu. Temperatura w dzień od -2 do 2 st. C, nocą od -1 do -4 st. C.

ŚRODA - Bez większych zmian. Temperatura w dzień od 0 do 4 st. C., nocą od 0 do -4 st. C.

Tydzień

1 - 7 III 2004

■ Stolicę Haiti, Port-au-Prince opanowali powstańcy. Na wyspę dotarli pierwsi żołnierze amerykańscy i francuscy, wchodzący w skład międzynarodowego korpusu. O jego wysłaniu zadecydowała Rada Bezpieczeństwa ONZ.

■ Siedemnastoletni uczeń średniej szkoły zawodowej w Switawach zaatakował nożem 60-letniego nauczyciela. Pedagog wskutek odniesionych ran zmarł w szpitalu.

■ Nowym premierem Rosji został dotychczasowy przedstawiciel tego kraju w Unii Europejskiej, Michail Fradkow.

■ Zamach w szyckim meczecie w Bagdadzie spowodował śmierć ponad 70 osób. W tym samym dniu w świętym mieście szytów, Karbali, dokąd przybyły setki osób w związku ze świętem, w pięciu eksplozjach zginęło co najmniej sto osób.

■ Astronomowie francuscy i szwajcarscy poinformowali o odkryciu najodleglejszej poznanej dotąd galaktyki. Galaktyka oddalona jest od Ziemi o 13,23 mld lat świetlnych.

■ Cztery osoby zginęły, a sześć zostało rannych podczas pożaru hotelu robotniczego w Brnie.

■ Senator John Kerry zwyciężył zdecydowanie w kolejnych dziesięciu prawyborach stanowych. Został, nieformalnie, kandydatem Partii Demokratycznej w wyborach prezydenckich, które odbędą się w Stanach Zjednoczonych w listopadzie. Zmierz się z dotychczasowym prezydentem George Bushem.

■ Co najmniej 40 szytów zginęło w pakistańskim mieście Kweta, gdy nieznani sprawcy ostrzelali procesję ku czci imana Husajna - męczennika szyizmu.

■ Dwóch posłów Parlamentu RC, Tomáš Vrbík oraz Marian Bieleš, wystąpiło z Unii Wolności - DEU. Oświadczyli oni, że nie zgadzają się z polityką kierownictwa swojej partii.

■ Rosyjskie służby ratunkowe ewakuowały wszystkich dwunastu polarników z dryfującej po Oceanie Arktycznym stacji polarnej.

■ W wieku 114 lat zmarł Hiszpan Joan Ruidavets Moll, uważany za najstarszego mężczyznę na świecie. Swą długowieczność miał zawdzięczać racjonalnemu odżywianiu się i jeździe na rowerze. Palenie rzucił w wieku 85 lat.

■ Członkowie irackiej Rady Zarządzającej doszli do porozumienia w sprawie kształtu tymczasowej konstytucji kraju.

■ Czternastu Palestyńczyków zginęło, a około 50 zostało rannych podczas ataku izraelskiej armii na dwa obozy uchodźców w Strefie Gazy. Celem ataku było odnalezienie i zlikwidowanie składów amunicji bojówek terrorystycznych.

■ Nowym przewodniczącym Sojuszu Lewicy Demokratycznej w Polsce został wybrany na Konwencji Partii Krzysztof Janik. Dotychczasowy prezes, Leszek Miller, zrezygnował ze stanowiska kilka tygodni temu.

■ W wyborach parlamentarnych w Grecji konserwatyści zwyciężyli socjalistów ze znaczną przewagą i po ponad 11 latach w opozycji odzyskują władzę.

■ Przy dźwiękach samby przemaszerowało ok. 500 członków i sympatyków środowisk feministycznych i homoseksualnych ulicami Warszawy. Protestowali oni przeciwko cenzurze w sztuce oraz ingerencji Kościoła katolickiego w życie społeczno-polityczne.

■ Rosyjska milicja i służby specjalne przeprowadziły aresztowania w moskiewskich meczetach. Akcja objęła niemal wszystkie miejsca kultu muzułmańskiego. Aresztowano kilkanaście osób podejrzanych o terroryzm lub kontakty z terrorystami. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Poza tradycyjnym kwiatkiem, herbatą i kanapkami uczestniczki tegorocznego rozrywkowego popołudnia urządnego w Domu PZKO w Olbrachcicach z okazji Dnia Kobiet otrzymały w prezencie od działaczy miejscowego Koła PZKO wiązankę okolicznościowych wierszy i pieśń w wykonaniu oktetu męskiego oraz występ Ślázaka Roku 20030, Tadeusza Fillp-czyka, alias Fillpa z Gorala. Popularny gawędziarz dał popis swej elokwencji, która pozwoliła mu w zeszłym roku pokonać aż 150 rodaków z różnych regionów polskiego Ślázka podczas zabrzańskiej rywalizacji o zaszczytny tytuł Ślázaka Roku. Najpierw rozbawił salę samą relacją ze swolch pojedynków słownych z członkami jury konkursu w Zabrze, a potem w niepowtarzalnym stylu utrzymywał na niej wesoły nastrój oryginalnymi anegdotami oraz satyrycznymi docinkami i komentarzami do wydarzeń, które odciśnęły piętno na zaolziańskim społeczeństwie. Od czasu do czasu jednak cieżar gatunkowy słów Fillpa spowodował, że śmiech zamierał na twarzach słuchaczy, aby ustąpić miejsca smutnej refleksji... Tytuł Ślázaka Roku zobowiązuje. (s)

Fot. MAREK SANTARIUS

Saniami do źródła

LIGOTKA KAMERALNA (kor) - Od soboty dzieci i dorośli mogą się wybrać saniami z końskim zaprzęgiem na przejażdżkę od Ilgockiej sauny, dolną Stonawki aż do źródła tej zasilającej Zalew Clerlicki rzeczki.

Jak poinformował GL zastępca wójta Ligotki, Stanisław Śniegoń, przejażdżka saniami cieszy się wielkim zainteresowaniem. Do Urzędu Gminnego wpłynął nawet pochwalny list od młodych karwiniaków, którzy spędzili w Ligotce ub. weekend z dziadkiem.

Wrócili z pucharem

PRZYŚLUP (sch) - 43-osobowa ekipa PTTS Beskid Śląski wzięła w sobotę udział w Międzynarodowym Rajdzie Narciarsko-Pieszym Ku Źródłom Wisły zorganizowanym przez wiślański oddział PTTK oraz Fundację Wspierania Sportów Zimowych w Wiśle.

Członkowie Beskidu powrócili na Zaolzie z pucharem jako druga (po Klubie Turystów Słowackich z Czadcy) najliczniejsza drużyna. - Zarówno nasi narciarze, jak i piesi (tych drugich było nieco więcej) zaliczyli trasę, która prowadziła z Kubalonki przez Stecówkę, Dolinę Czarnej Wisłki na Przysłop pod Baranią Górą. Tam w schronisku czekała na uczestników grochówka, kiełbaski opiekane na ogniu oraz szereg konkursów pod gołym niebem - powiedział GL prezes BŚ Władysław Janik.

Piekawostki

Dziecko przy trupie

7-miesięczne dziecko przez tydzień leżało w Krefeld (Badenia-Wirtembergia) przy zwłokach matki, którą uduśli były mąż. Policja długo nie reagowała na telefony sąsiadów, którzy informowali o dochodzącym z mieszkania ofiary odorze rozkładających się zwłok. Ich zdaniem nie było podstaw do interwencji. Nie widzą też nic niewłaściwego w fakcie, że nie przyjęli od męża - który później okazał się zabójcą - zgłoszenia o zaginięciu kobiety.

Policjantowi, który w końcu zdecydował się zareagować na telefony sąsiadów, wystarczył rzut oka przez okno mieszkania na parterze. Funkcjonariusz zobaczył zwłoki kobiety i postanowił wyważyć drzwi. Dziecko przewieziono do szpitala - jego stan jest stabilny. Zatrzymany 24-letni były mąż ofiary przyznał się do uduszenia żony. Czeką go oskarżenia o mor-

derstwo oraz o usiłowanie zabójstwa, bo tak prokuratura zakwalifikowała pozostawienie córki przy zwłokach matki.

Seks na ulicy
Para bezdomnych Szwedów w dość niecodzienny sposób zaprezentowała przeciwko brakowi dachu nad głową - młodzi ludzie przynieśli łóżko na jeden ze sztokholmskich placów, położyli się, przykryli kocem i zaczęli uprawiać seks. Przy łóżku grzecznie leżał pies. Policja interweniowała dopiero po półtorej godzinie. Protestujący z ugrupowania pn. Sztokholmska inicjatywa bezdomnych kontynuowali seks, odjeżdżając policyjnym mikrobusiem. - Bezdomni też mają swoje potrzeby - powiedział gazecie jeden z uczestników protestu. - Ale nie mamy dokąd iść, kiedy najdzie nas ochota. Policja poinformowała, że otrzymała niezliczone telefony od oburzonych i zgorszonych przechodniów. Aftonbla-

ŁYK ŚWIEŻEGO POWIETRZA Dla małych astmatyków

KARWINA (sch) - Podobnie jak w latach minionych, również w tym roku Towarzystwo Użyteczności Publicznej Karwina 2000 organizuje wczasy lecznicze dla dzieci cierpiących na astmę.

W br. 184 dzieci w wieku od 7 do 13 lat wyjedzie w Jesioniki, Tatrę oraz do Grecji. Jak pisał Josef Adámek z Kancelarii Zdrowego Miasta, przewidziano dwa dwutygodniowe turnusy z udziałem 40 dzieci każdy w Podbańskim oraz dwa w Koutach nad Desną. Nad morze wyjedzie 24 dzieci.

WAŻNE BY TRAFIŁY TUTAJ JAK NAJWCZEŚNIEJ

Z myślą o sprawnych inaczej

HAWIERZÓW (wak) - Skierowanie do tej placówki nie jest konieczne. Można tu przyjść wprost z ulicy. Z dzieckiem mającym zaburzenia mowy, cierpiącym na dysleksję, epilepsję, autyzm, niedowład rąk czy nóg. Chodzi o jedyny tego rodzaju w mieście - Ośrodek Opieki nad Dzieckiem Niepełnosprawnym.

Placówka przy ul. Atriowej w Hawierzowie Mieście podlega Usługom Socjalnym Miasta Hawierzowa i pełni rolę specjalistycznej poradni oświatowej. Pracujący w niej fachowcy ustalają kierunek rehabilitacji, system kształcenia, postępowania z dzieckiem. Do dyspozycji jest również lektura, pomoce dydaktyczne oraz rehabilitacyjne.

- Naszą pomoc kierujemy nie tylko do chorego, lecz do całej rodziny. Przeżywa ona z reguły szok na wieść, że nowonarodzone dziecko nie jest w pełni sprawne. Rodzice są zagubieni, nie wiedzą jak opiekować się takim maluchem, jak stworzyć mu lepsze życiowe perspektywy. Mają poczucie dotkliwego osamotnienia w kłopotach. Poznanie

innych osób w podobnej sytuacji, likwiduje fałszywy wstyd, który często towarzyszy urodzeniu dziecka z porażeniem mózgowym, upośledzeniem umysłowym itd. Na zajęcia klubowe zapraszamy więc rodziców, ale także rodzeństwo, nawet dziadków - twierdzi kierowniczka ośrodka, Květa Staňková.

W hawierzowskim Centrum pracuje również dziesięciu wolontariuszy. Ci najczęściej świadczą usługi bezpośrednio w domach chorych dzieci.

Nowe szaty DZIUPI

Miłośnicy zaolziańskiej sceny rockowej spotkali się w piątek na koncercie P-Metody w czeskojęzyńskiej Dziupli. Lokal przy ulicy Strzelniczej jest własnością ZG PZKO. Kiedyś skupiało się tu życie kulturalne i towarzyskie Zaolzia. W latach 90-tych aktywnie działała tutaj grupa ludzi zrzeszonych w SMP. Później przez parę lat lokal stał pusty. Od 2000 r. ZG wynajmuje pomieszczenia firmie Stekogast z Trzyńca.

W piątkowy wieczór, oprócz P-Metody miała zagrać jeszcze Apatheia, która z powodu wyjazdu jednego z muzyków musiała z koncertu zrezygnować. Główny pomysłodawca koncertu Roman Paciorek, perkusista P-Metody, chciał nawiązać do tradycji koncertów z lat dziewięćdziesiątych. Bywalcy pamiętają, że Dziupla pękała wtedy w szwach pod naporem amatorów zaolziańskich zespołów. Pamiętny koncert Arzii zgromadził około 300 słuchaczy, którzy tłoczyli się nawet na schodach przed wejściem.

Tym razem tłumów nie było. Co prawda wierni fani się pojawili i koncert można zaliczyć do udanych, jednak zmiana profilu Dziupli podpisała się na klimacie wieczoru. Nie można mieć pretensji do nowych właścicieli, którzy płacąc za wynajęcie, mają prawo prowadzić lokal według własnych zaprzątnów. Muzycy pytani, czy chcieliby zagrać w tym miejscu jeszcze raz, nieśmiało zaprzeczali i nie kryli rozczarowania. Tradycji nie udało się wskrzesić, pozostaje szukanie innego miejsca.

HALINA SIKORA

- Za pobyt w Jesionikach rodzice zapłacą 2500 Kc, w Tatrach 2800 Kc, a w Grecji 5000 Kc - powiedział J. Adámek. Miasto ponadto wesprze inicjatywę wczasów leczniczych 500 tys. Kc.

Zgłoszenia na wczasy lecznicze już teraz można podejmować w przychodniach pediatrycznych, w szkołach podstawowych oraz w Kancelarii Zdrowego Miasta. Na pierwszy turnus dzieci wyjadą w połowie maja, z ostatniego powrócą na początku października br.

ków reagują agresywnie. Opiekunowie mają nadzieję, że pod koniec roku Sasza i Maszka będą mięt młode.

Matka swoich wnuków

52-letnia Amerykanka urodziła dziewczynki-bliźniaczki - biologiczne dzieci swego syna i synowej. Marianne Thoms z Levelland w Teksasie w środę wróciła do domu ze szpitala w Lubbock, gdzie trzy dni wcześniej urodziła wnuczki, dla których zgodziła się zostać zastępczą matką.

W wywiadzie telefonicznym pani Thoms powiedziała, że ciążę zniósła doskonale, chociaż od jej poprzedniego porodu minęło 28 lat. Jej synowa nie mogła donosić ciąży z powodu choroby macicy i pani Thoms zgodziła się na rolę zastępczej matki. W jej macicy umieszczono jajeczka pobrane od synowej i zapłodnione in vitro. Bliźniaczki Sydney i Morgan ciągle jeszcze przebywają w szpitalu, ale ich stan jest dobry.

INFORMATYK, LIKWIDATOR, AUDYTOR, PSYCHOANALITYK, A MOŻE WIZAŻYSTA, STYLISTA LUB MAJORDOMUS?

Kwalifikacje najważniejsze

Co czeka ludzi w wieku produktywnym za kilka, kilkanaście czy kilkadziesiąt lat? Jakle kierunki warto będzie studiować, by znaleźć się w gronie elit finansowych, a co nie przysporzy nam szans na w miarę dostatnie życie? Zdanem fachowców, przyszłość to przede wszystkim wysoka specjalizacja, wszechstronne wykształcenie i znajomość języków obcych. To najlepsza inwestycja, bo dzięki niej łatwiej będzie można znaleźć pracę na Zachodzie lub w renomowanych firmach w kraju. Rynek pracy otwarty jest również dla ludzi, którzy umieją się uczyć. Dlatego warto studiować na wleję niż jednym kierunkiem, ciągle się doszkalać i pracować w czasie studiów. O własną karierę trzeba zadbać samemu...

Szkoła na przyszłość

Wybór przyszłego zawodu to jedna z najważniejszych decyzji życiowych. Trudno jednak o trafną decyzję, gdy ma się kilkanaście lat i znikome doświadczenia.

Od dawna mówi się, że obecny model kształcenia nie odpowiada wymogom czasów. Ale szkoły opuszczają wciąż tysiące młodych ludzi, wybierając zawód na podstawie odległości (do szkoły niedaleko, odpadają koszty dojazdów i utrzymania w obcym mieście), mody lub tradycji rodzinnej.

Aby ułatwić młodzieży dokonanie trafnych wyborów w szkołach działają doradcy zawodowi. Osoby te udzielają pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, uwzględniając możliwości ucznia i jego sytuację życiową. Doradcy powinni też wyłapać predyspozycje i umiejętności młodego człowieka. I - co bardzo ważne - działać w ścisłym porozumieniu z rodzicami i nauczycielami.

Pomoc w wyborze szkoły czy uczelni oferują również pracownicy Ośrodków Poradnictwa Zawodowego (Informacni poradenské středisko pro volbu povolání) działających przy Powiatowych i Okręgowych Urzędach Pracy.

- Z Orłowej, Hawierzowa, Bogumina, Cz. Cieszyńska in. gmin przyjeżdżają do nas ludzie zagubieni w trudnej sytuacji na rynku pracy - mówi **Blanka Blochowa** pracownica karwińskiego Centrum. - Rodzice przyprowadzają nastoletnie dzieci, którym nie potrafią doradzić kierunku kształcenia po szkole podstawowej. Od kilku lat przybywa 18-20-latków, którzy chcą wiedzieć, jakie studia są dla nich optymalne. Nową grupą osób korzystających z naszej poradni są młodzi bezrobotni, przymuszeni do zmiany lub poszerzenia kwalifikacji, ale nie mający pojęcia, co mogliby robić.

Centrum prowadzi indywidualne i grupowe poradnictwo. Podczas warsztatów ośmio- i dziewięcioklasiści analizują własne możliwości. - Do dyspozycji uczniów są dobrze wyposażone pracownie. W sali multimedialnej (z komputerami i Internetem) można się zaznajomić z zawodami wykonywanymi w województwie, ofertą edukacji, a także sytuacją na rynku pracy. Dostępne są informatory o szkołach i uczelniach z całego kraju. Doradztwo jest bezpłatne. Na spotkania (indywidualne i grupowe) należy umawiać się telefonicznie - dodaje B. Blochowa.

Pracownicy urzędów pracy organizują także wiosną i jesienią **Targi edukacyjne**, na których można się dowiedzieć co w trawie piszczy, czyli jakie zawody będą potrzebne na rynku pracy w najbliższych latach.

Zawód XXI wieku

Wraz z rozwojem branży komputerowej poszukiwani będą informatycy o coraz wyższych kwalifikacjach i

umiejętnościach. Na rynku liczyć się będą zwłaszcza informatycy o wąskich specjalnościach. Już teraz na topie jest administrator bezpieczeństwa danych. Nie mniejszym powodzeniem cieszyć się będą administratorzy baz danych, sieci informatycznej, systemów operacyjnych i usług sieciowych. Na brak zainteresowania nie powinni również narzekać analitycy systemów komputerowych, graficy komputerowi oraz programiści.

Rzecz informatyki i telekomunikacji wpływa też na kierunki związane z bankowością. Już dziś wiele usług bankowych świadczonych jest przez telefon, za pomocą komputera, czy przez Internet. Przyszłość będą mieli więc nie tylko specjaliści ds. bankowości, kredytów, finansów i rachunkowości, ale także inżynierowie elektroniki, radcy prawni, specjaliści analizy rynku, organizacji i rozwoju oraz usług.

Coraz bardziej pożądana

będzie praca w branży *public relations*. Firmy, którym zależy na zaistnieniu w mediach, a co za tym idzie, często na bezpłatnej reklamie, będą zmuszone postawić na rozwój działu marketingu. Na brak zajęć nie powinni zatem narzekać specjaliści ds. kontaktów z mediami.

Rzecz mediów lokalnych łącznie z telewizją spowoduje zwiększone zapotrzebowanie na prezenterów, redaktorów programowych, a także reżyserów filmowych i telewizyjnych.

Przystąpienie do UE

sprawi, że znaczenia nabiorą profesje, które do tej pory nie były w naszym kraju znane. Jedną z nich jest zawód audytora wewnętrznego. Specjaliści tej branży znajdują zatrudnienie m.in. w sektorze finansów publicznych: w urzędach centralnych i wojewódzkich, zakładach ubezpieczeń społecznych, wyższych uczelniach, urzędach celnych i skarbowych. Audytorzy mają zagwarantować rzetelne i przejrzyste gospodarowanie publicznymi pieniędzmi w tych jednostkach. Ich praca będzie podstawą funkcjonowania systemu publicznej wewnętrznej kontroli finansowej, do budowy którego zobowiązała nas Komisja Europejska.

Przyszłość czeka również...

...na lekarzy serc i dusz. Nawał pracy, życie w ciągłym napięciu, w ferworze rosnącej liczby obowiązków nie pozostanie bez wpływu na naszą psychikę. Zmęczenie, stres i kompleksy bywają *leczone* alkoholem, nadmiernym jedzeniem, lekarstwami. Już dziś zatem mogą zaciągać ręce psycholodzy, psychoanalitycy, dietetycy, farmaceuci i lekarze. W cenie będą też specjaliści od zagospodarowania wolnego czasu.

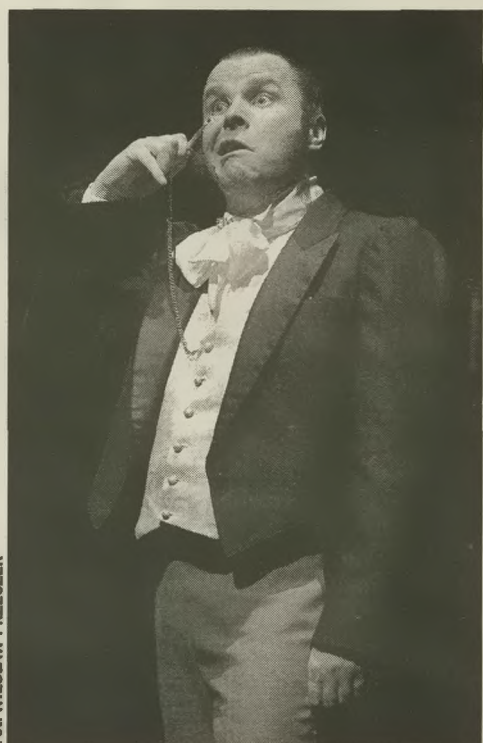
Ciąg dalszy na str. 4

Fredro za parawanem

MAŻ I ŻONA Aleksandra Fredry to najnowsza premiera Sceny Polskiej teatru w Czeskim Cieszynie. Przedstawienie w reżyserii **Krzysztofa Prusa** rozpoczyna długa, niema scena. Mąż i żona, na dwóch krańcach salonu, obcy, dalecy, obojętni sobie. I już wiadomo, że niezależnie od tego co się wydarzy, przez jakie perypetie przejdą bohaterowie, scena ta będzie kłamrą rozpoczynającą i kończącą przedstawienie. Nic w ich życiu się nie zmieni. Wszystko wróci do normy. Normą jest tu fałsz, obluda, kłamstwo. Bohaterowie zonglują słowami: cnota, niewinność, honor, nie rozumiejąc ich znaczenia, nie przekładając tego na swoje postęпки. Wacław zdradza Elwirę, Elwira Wacława, Karol i Justysię i Elwirę, Justysia wszystkich ich razem. Nie jest to jednak tragedia, żebyśmy musieli żałować bohaterów, czy też głębiej zastanawiać się nad ich moralnością, skoro nawet sam Fredro, według historyków literatury, miał do swoich postaci stosunek co najmniej dwuznaczny. Opisywał z fotograficzną dokładnością *obyczaję miłosne swoich czasów*, a jednak nie potępiał tak, jakby tego owe obyczaje wymagały. Co zresztą niektórzy mieli mu za złe. Nastawiamy się na komedię i niewątpliwie ją otrzymujemy, choć być może nie taką, jaka zgodna byłaby z koncepcją samego Fredry.

Pierwsza nowość, jaka nas spotyka to zerwanie z konwencją fredrowskiego salonu, w którym od lat stać musiały stoły, krzesła, sofa, toaletka i inne niezbędne w mieszczańskim salonie sprzęty. Niezbędne w salonie, ale niekoniecznie w teatrze. Pozostały dwa najważniejsze i uzasadnione ze względu na działania sceniczne: sofa i krzesło. Za nimi stoi parawan, który odegra znaczącą rolę w perypetiach czwórki bohaterów. Autor scenografii **Marek Mikulski** zaprojektował ją tak, aby mogła spełniać wiele funkcji. Dzięki pomysłom reżyserkim ta wielofunkcyjność znalazła swoje zastosowanie, czasem jednak aż nadto dosłowne. Dobrym pomysłem jest uciśnienie z parawanu przedmiotu działań aktorów, którzy sami, bez pomocy *szuflb technicznych*, na oczach widzów zmieniają przestrzeń teatralną przesuwając skrzydła (części) parawanu. Dodatkowym walorem jest tu także światło, które sprawia, że bez realnej zmiany dekoracji przenosimy się w inną, czasem pozornie zamkniętą przestrzeń. Nie jest jednak dobrze, kiedy scenografia staje się zbyt dosłownym tłem dla dziejących się wydarzeń, a stylizacja scen aktorskich na tym tle okazuje się być zbyt oczywista. Podwojenie efektu (erotyczne sceny na obrazach i podobne na planie aktorskim) w rezultacie ten efekt osłabia.

Prosta scenografia sprawia, że skupiamy się na postaciach. Śledzimy ich wybiegi, oszustwa, zmagania. Bohaterowie Fredry są prości i przejrzysti. Wiemy, co za chwilę zrobią, jak potoczą się ich losy. Dlatego wbrew pozorom praca nad tym, aby uczynić z nich przekonujących, wdzięczne i ciekawe postacie jest bardzo trudna. W przedstawieniu Sceny Polskiej widać umiejętnie prowadzenie aktorów przez reżysera. Widoczna jest tu próba stworzenia charakterów o indywidualnym rysie, nie zawsze jednak zwyciężona sukcesem. Aktorzy w sposób poprawny realizują zamierzoną koncepcję, w niektórych przypadkach jednak brakuje tu polotu, finezji i lekkości. Najciekawszą z nich wydaje się być postać Wacława grana przez **Bogdana Kokotkę**. Momentami przerysowana, zbyt wyrazista, ale konsekwentna w swoim charakterze. Widać, że aktor próbuje bawić się swoją rolą, postacią, szukać jej walorów we własnym zakresie, poza reżyserскими wskazówkami. Trzeba jednak zaznaczyć, że spośród całej czwórki jest to postać najciekawiej skreślona także przez samego Fredre.

FOT. WIESŁAW PRZECZEK

Lidia Chrzanówna zachowała wdzięk Elwiry i potrafiła zgrabnie odnaleźć się w zaproponowanej przez reżysera koncepcji postaci.

Bardzo ważny w sztukach Fredry jest nie tylko humor sytuacyjny, ale również, a może przede wszystkim humor słowny. I być może właśnie ze względu na niego Fredro ciągle jest tak popularny i tak często grywany. Jest to jednak język bardzo wymagający. Żeby śmieszył, musi być podany w sposób niezwykle finezyjny, lekki, inteligentny. W tradycyjnych inscenizacjach dochodzi jeszcze wynikająca z charakteru epoki forma i styl ruchu scenicznego. Fredro swoje postacie tworzył w stylistyce swoich czasów. I być może tylko w takich warunkach, jakie proponuje sam autor, mogą osiągnąć pełnię swojego komizmu. Poprzez konwenans epoki, poprzez niedopowiedzenia, sugestie sytuacji, czy gestu, a nie ich dopełnienie. To jest to, czego w tym przedstawieniu brakowało. I chociaż zabawne, czasem stawało się zbyt ciężkie, zbyt dosłowne, zbyt trywialne. Słowo, które mogło być siłą prowadzącą przedstawienie stawało się często dodatkiem do zbyt dosłownych sytuacji damsko-męskich, których częstotliwość zdominowała spektakl.

Do mocnych stron reżyserii należałoby jednak zaliczyć umiejętne finalizowanie i puentowanie sytuacji scenicznych. Spektakl ma swój założony rytm. Nawet jeśli od czasu do czasu jest on łamany przez aktorów nie najlepszym (momentami) posługiwaniem się wierszowanym dialogiem, pozostaje wyczuwalny do końca. Jest zresztą konsekwentnie podkreślany przez muzykę, która świetnie uzupełnia dramaturgię spektaklu. W połączeniu muzyki i reżyserii widać spójność, co nie może dziwić, ponieważ reżyseria i opracowanie muzyczne to praca jednej osoby (K. Prusa). Reżyser dobrał do spektaklu klasyczne kwartety m.in. Haydna i Schuberta. Kwartety, bo i na scenie mamy do czynienia ze specyficznym kwartetem. O ile jednak w muzyce mamy harmonię i ład, o tyle na scenie bohaterowie pozostają ze sobą w ciągłej dysharmonii. Jeśli ten kontrapunkt był zamierzony, to sprawdził się z całą pewnością.

Pomimo niedoskonałości bardzo ważne jest to, że teatr ten i zespół podjął kolejną próbę zmierzenia się z nowym sposobem odczytywania klasyki. Wyraźnie widać tu poszukiwania nowych form i rozwiązań. Nie zawsze są one do końca usprawiedliwione, ale wyraźnie ożywiają i odświeżają spojrzenie na realizację fredrowskich komedii. Ważne jest także i to, że kierownik Sceny Polskiej nie skorzystał ze sposobu popularnego dziś w innych teatrach, jakim jest zapraszanie do głównej roli tzw. gwiazdy, która ma zapewnić publiczność i gwarancję sukcesu. Teatr zrealizował spektakl własnymi siłami i zrobił to ambitnie. Wszystko to sprawia, że *Mąż i żona* to przedstawienie, które ma szansę się rozwinąć.

KATARZYNA ŚLUPCZYŃSKA

Oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Trójmiasto, za nim Trójwiesć z trylionem (milion bilionów: jedynka z 18 zerami). Tak - felietonowe trzy po trzy, jak po Trzech Królach trzej tótrzy... Cóż, wezwano mnie na pocztę, na pocztę zaś czekał mnie podłużny pakuneczek z Pragi. Złakłem się, lecz nie poszło o bombę, a o trzy porcelanowe półtacki 130-letniego browaru Kozel z Popowic Wielkich. Po wysłaniu setki kilogramów plastikowych nominatów z wnętrza kapsli można było zdobyć owe tacki (dosłownie: sada pívních podtácků) względnie (reklama dźwięniá handlu!) zgrabną lodóweczkę do piwa. Zapomniałem o wszystkim, browar nie zapomniał, że Wielkopopowicki Kozioł to obroszona premia, w dodatku nazwano mnie fajnszmekrem. Odtąd wszystko zaczęło iść za mną trójkami, trzy zresztą jest od niepamięci liczbą świętą, magiczną. Nawet nasz koleżeński żart z Trójkątem Bermudzkim (tak nazwano mnie z przyjaciółmi Bronkiem i Kazikiem) przyjęto poważnie, wszędzie o nim słyszę, gdzie tylko stanę.

Wiem, metafora to, alegoria, symbol, wyraz swoistego wyposażenia na wszelki przypadek, w sumie żart właśnie na starość nieradosną, wybieg zamykania butli szpuntem, kapslą, zatyczką... Coś w końcu powinno z tego Zaolzia naszego wynikać, nie!? Takie już jest opuszczanie, uwalnianie rocznicowej placówki... Troistości zatem, trójraniastoci powszechnej.

Odzywa się telefon: przyjaciel z

O troistości trzy po trzy

okolic naszego Trójkąta Bermudzkiego reaguje na Zapiski z południa koleżanki Reni. Tak, nauka o trójkacie to trygonometria - uzgadniamy. Nie spodziewaliśmy się wcale, że ktoś posądzi nas o jakieś mądrości, ba, poręczenia. Nie stanowimy żadnej organizacji, przyjęliśmy zwyczajną grę koleżeńską, dostarczamy sobie nawzajem potrzebny pokarm duchowy, książki, gazety, dzielimy się spostrzeżeniami, nastrojami... Byłe do wnosny!

Troistościom nie koniec. Idzie za mną Trojaczka, dawniejsza Trojaczka, z okolic Małego Połomu i

Białego Krzyża, gdzie Sułów się wznosi i łączy granice trzech krajów: MSU wypisano na głazie, przy którym niegdyś grali w karty i ucztowali potentaci trzech krajów: Moraw, Śląska i Uher (Słowacji). Skarb pod nim zdobędzie ten jedynie, kto powtórzy słowa wypowiedziane przy jego zakopowaniu... Dziś wobec tego przeniesiono Trojaczkę na Herczawę, kamienia przy tym nie zakopywano, a ustawiono na sztorcie. Jakoś to będzie, Europa gwarantuje!

Z Trojaczką kojarzy mi się Trojak z 311. stronicy Nazwisk ciesznińskich Milerskiego, pierwotnie był trojak monetą trzygroszową, lecz oznacza także taniec ludowy, dom na trzy rodziny... W moich Boconowicach zachowała się część lasu z dawniejszą polanką, zwana Trojokówką. Trzymał ją Trojok niejaki, zbieg chłopski, który przeniósł się na Słowację, na Morawy bądź do Polski. Ano, troistość, trójraniastoci idzie za nami od bitwy trzech cesarzy pod Austerlitz. Cesarzcy zresztą nadal pętają się po ekranie telwizji...

Wchodzę w Sieć

Przeglądanie i poszukiwanie

Do poruszania się w internecie służą specjalne programy. Chyba najbardziej rozpowszechnionym jest **Internet Explorer**, który jest częścią systemów Microsoft Windows. Chodzi o program bardzo łatwy w obsłudze, lecz trzeba pamiętać, że jest on częścią systemu, który atakowany jest największą ilością wirusów. A więc instalując Explorera pamiętajmy o programach antywirusowych, by zabezpieczyć dane w swym komputerze.

PIERWSZE PODŁĄCZENIE

Jeśli mamy już zainstalowany modem lub odpowiedni sprzęt do podłączenia, wystarczy już tylko w komputerze zainstalować podłączenie do wybranego dostawcy usług internetowych. Można darmowo zamówić CD-ROM, który po włożeniu do komputera samodzielnie zainstaluje podłączenie. Jeżeli nie mamy do dyspozycji taki dysk lub nie chcemy czekać na jego dostarczenie pocztą, możemy zainstalować podłączenie manualnie, tę możliwość poleciłbym jednak tylko bardziej doświadczonym użytkownikom. A w razie zakupu nowego komputera najwygodniej jest zażądać od razu zainstalowania podłączenia.

Pierwsze podłączenie do internetu zaprowadzi nas na strony domowe wybranego dostawcy usług. Ponieważ podłączenie realizowane jest pod imieniem i hasłem gość, nie mamy jeszcze możliwości wysyłania i przyjmowania poczty elektronicznej i korzystania z innych usług. Musimy najpierw utworzyć własne konto internetowe (adres). Jest to bardzo łatwe - wystarczy postępować według instrukcji dostawcy. Klikamy na odnośnik *rejestracja nowego użytkownika* (tekst może mieć trochę inne brzmienie - to zależy od dostawcy, ale w każdym razie zawiera jasną informację, że tu właśnie przebiega rejestracja), następnie wpisujemy podajemy żądane informacje i adres. Może on być dowolny, według naszej fantazji. Bardzo często tworzony jest z imienia i nazwiska klienta, ale można wybrać jakikolwiek wyraz. Jeżeli zdarzy się, że wybrany adres już istnieje, serwer od razu podaje nam o tym informację.

KTO SZUKA, ZNAJDZIE

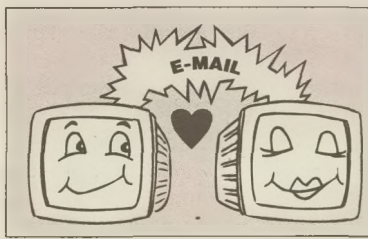
Teraz więc mamy komputer z dostępem do internetu i już nic nam nie przeszkadza w *surfowaniu*. Otwieramy program Internet Explorer (lub inną przeglądarkę) i w górnej linijce wpisujemy adres stron internetowych, na które chcemy wejść.

A jeśli nie szukamy informacji na pewien temat i nie znamy adresu, pod którym się znajdują? Ten problem rozwiązują wyszukiwarki internetowe. Są to strony internetowe, które ułatwiają nam poruszanie się w sieci i znalezienie potrzebnych informacji. Wpisujemy w górną linijkę naszej przeglądarki adres wyszukiwarki. Może ona być krajowa, ogólnosiwiatowa lub służąca tylko do szukania określonych rodzajów programów i informacji. A kiedy znajdziemy się na stronach danej wyszukiwarki po prostu wpisujemy w przygotowaną linijkę hasło, nazwę czy inny wyraz charakteryzujący szukane informacje i klikamy na przycisk *szukaj*. Po chwili pojawia się na ekranie spis adresów, które obejmują żądane informacje. Potem już tylko kursorem wybieramy odpowiedni adres. Wyszukiwarki mają także własny katalog stron internetowych uszeregowanych wg tematów, w którym możemy szybko znaleźć żadaną firmę lub instytucję.

Krajowe wyszukiwarki szukają żądanych informacji w danym kraju lub w danym języku. W każdym kraju istnieje ich kilka i do najbardziej znanych należą w Czechach np. **Seznam** i **Centrum**, w Polsce zaś np. **Wirtualna Polska**, **Onet** czy **Interia**. Do ogólnosiwiatowych należą takie, jak **AltaVista** czy **Google**, które potrafią znaleźć potrzebne informacje gdziekolwiek. Naprzykład serwer Google przeszukuje niemal 5 miliardów stron na całym świecie. Może się więc zdarzyć, że zaproponuje nam informacje na stronach niemieckich lub amerykańskich. Tu przyda się znajomość języków obcych. Muszę także dodać, że większość z dużych i znanych wyszukiwarek krajowych ma połączenie z ogólnosiwiatowymi.

Adresy niektórych wyszukiwarek Internetowych:

www.seznam.cz
www.centrum.cz
www.wp.pl
www.onet.pl
www.interia.pl
www.google.com
www.altavista.com

Osobny rodzaj wyszukiwarek to serwery lub programy, które wyszukują w internecie tylko określony rodzaj informacji np. muzykę, obrazki, dzwonki i melodie do telefonów komórkowych itp. Chyba najsłynniejszym takim programem jest **KazaaLite++**, który stał się w ostatnim czasie bardzo kontrowersyjnym i omawianym programem. Szuka on w internecie plików muzycznych mp3 (oczywiście nie tylko tych), które użytkownik darmowo ściąga do swego komputera. Jeśli już pominąć fakt, że przy podłączeniu przez linię stacjonarną jest to dosyć drogie hobby, w grę wchodzi także naruszanie praw autorskich. W niektórych krajach zabroniono już nawet dostępu do stron, na których można uzyskać ten program.

Z usług wyszukiwarek korzysta dzisiaj niemal każdy użytkownik, prywatnie i w pracy. Są one darmowe, tyle że przy okazji jesteśmy zmuszeni tolerować liczne reklamy, ponieważ są one źródłem dochodów dla firm, które prowadzą wyszukiwarki. By ułatwić sobie dostęp do wyszukiwarki, możemy ją zainstalować w komputerze jako stronę domową (ulubioną), która otwiera się zawsze po podłączeniu. Na niemal każdej z tych stron istnieje odnośnik typu *strona domowa, startuj z nami* lub coś w tym rodzaju. Wystarczy na niego kliknąć i sprawa załatwiona.

I tyle o wyszukiwarkach. W następnych odcinkach jeszcze zainstalujemy konto poczty elektronicznej w własnym komputerze i nauczymy się pocztę przyjmować i wysyłać. Będą też spisy i opisy ciekawych stron internetowych - przydatnych na codzień, i takich, na których można się zabawić. **P@jak**

Czescy dostawcy usług Internetowych

dostawca	Adres stron WWW	adres poczty mailowej
Quick	www.quick.cz	imie@quick.cz
Seznam	www.seznam.cz	imie@seznam.cz
Centrum	www.centrum.cz	imie@centrum.cz
Volný	www.volny.cz	imie@volny.cz
NetCentrum	www.webpark.cz	imie@webpark.cz
KGB	www.kgb.cz	imie@kgb.cz
P.E.S.	www.weby-online.cz	imie@weby-online.cz
Čekit	www.webzdarma.cz	imie@webzdarma.cz

INFORMATYK, LIKWIDATOR, AUDYTOR, PSYCHOANALITYK, A MOŻE WIZAŻYSTA, STYLISTA LUB MAJORDOMUS?

Kwalifikacje najważniejsze

Dokończenie ze str. 3

Profesjami najbliższych lat,

przed którymi - jeśli wierzyć prognozom - rysuje się świetlana przyszłość, mogą być te, które koncentrują się na... estetyce i dobrym wyglądzie. Dotyczy to nie tylko wizażystów, stylistów, projektantów ubiorów i kreatorów wizerunku. A także biomasażystów, specjalistów odnowy biologicznej, stomatologów i logopedów oraz manikiurzystek i pedikiurzystek. Dobry wygląd będzie ma świadczyć o naszym profesjonalizmie, a nie-naganna prezentacja może decydować o znalezieniu atrakcyjnej pracy.

Do roku 2010

o swoją przyszłość mieliby być spokojni agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej, operatorzy sprzętu optycznego oraz automatyzowanych linii produkcyjnych i biurowych, a także pracownicy ochrony.

Coraz mniejszym wzięciem będą się natomiast cieszyły zawody związane z rolnictwem, tradycyjnym przemysłem i transportem kolejowym. O zdobyciu nowych kwalifikacji powinni pomyśleć też pracujący w zakładach włókienniczych i przy produkcji odzieży oraz ogrodnicy.

Do zawodów stulecia

zalicza się *majordomusa*. Potrzebny będzie w rezydencjach zamożnych rodzin, które nie mają czasu na zakupy, zawożenie dzieci do szkół, a seniorów np. do lekarza czy na zabiegi. Kwalifikacje gospośi w takich przypadkach są zbyt skromne, a od kandydatów oczekiwane są będzie referencje. Szanse na zatrudnienie będą mieć również profesjonalnie przygotowane opiekunki do dzieci lub seniorów.

Doradcy personalni w urzędach pracy twierdzą, że

BEZROBOCIE BIJE REKORDY

Powinno być lepiej

REGION (man) - Na początku bm. odnotowano w byłym powiecie frydecko-misteckim najwyższą stopę bezrobocia.

Jak poinformowała naszą gazetę kierownik trzynieckiej filii Urzędu Pracy **Anna Kokotkowa**, w byłym powiecie frydecko-misteckim z ogólnej liczby 17 570 bezrobotnych (niemal 16 proc.) na początku marca było bez pracy w Trzynieckim 5960 osób - w tym 3107 kobiet.

Marcowy raport wykazał, że w Trzyńcu i okolicy bez pracy jest 2907 osób z wykształceniem średnim i 1365 z wykształceniem zawodowym. Ponad 1076 poszukujących pracę to osoby w wieku 20 - 24 lat. Bezrobotnych w wieku 50 - 54 lat jest 767, a w wieku od 24 do 29 lat 744.

Pracę poszukuje ogółem 663 absolwentów oraz 806 osób z ograniczoną zdolnością pracy.

- *Zima jest co prawda okresem stagnacji, ale br. jest naprawdę rekordowy* - stwierdziła A. Kokotkowa. - *Kiedy tylko zejda śniegi, robotnicy leśni, pracownicy firm budowlanych oraz wykonujący prace publiczne robotnicy znów powrócą do pracy.*

Najwyższe bezrobocie występuje w gminach podgórskich w Jabłonkowskim.

zmian tych nie należy oczekiwać od razu. Najpierw firmy muszą dostosować swój profil działania do rynku europejskiego, a dopiero potem będą myślały o zatrudnieniu osób z *europejskimi* kwalifikacjami.

Amerykańscy naukowcy przewidują, że za 10 lat ok. 20 proc. dzisiejszych uczniów będzie pracowało w zawodach, które obecnie nie mają nawet nazwy.

Poszukiwani... bezrobotni

Jak wynika z raportu praskiej agencji *Catro*, w minionym roku najbardziej poszukiwani na krajowym rynku pracy (w zależności od poszczególnych okręgów) byli przedstawiciele handlowi, specjaliści ds. marketingu, sprzedawcy, pielęgniarzy, budowlańcy i kierowcy. W drugiej kolejności inżynierowie, konstruktorzy i technolodzy, finansisci i specjaliści ds. podatków, pracownicy obsługi klienta, księgowi a także spedytorzy, konsultanci i prawnicy.

W najgorszej sytuacji byli m.in. specjaliści od geologii, chemii, architektury, a także nauczyciele. Osobny rozdział tworzyły osoby z niskimi kwalifikacjami. Ludzi z wykształceniem podstawowym właściwie nikt nie chciał zatrudniać.

W województwie morawsko-śląskim w rejestrach bezrobotnych przodują nadal młodzi ekonomiści, nauczyciele nauczania początkowego, pielęgniarzy, sprzedawcy i demonstratorzy, kucharze i kelnerzy oraz mechanicy maszyn i urządzeń przemysłowych. Kelnerzy, bufetowi, barmanki utyskują na brak zatrudnienia, a zarazem paradoksalnie są poszukiwani przez pracodawców. Podobnie jest ze sprzedawcami, magazynierami, ekonomistami i pracownikami administracyjno-biurowymi.

Zainteresowaniem pracodawców cieszą się natomiast specjaliści rozwoju handlu, analitycy rynku, promocii sprzedaży, nauczyciele języków obcych, inżynierzy do pracy w cyklu produkcyjnym, logistycy, technicy i robotnicy budownictwa.

Najnowsza forma pracy

Furorę w bogatych krajach robi telepraca. To najnowszą formą wykonywania zlecenia na odległość za pośrednictwem komputera. Może być kilka rodzajów telepracy:

Telepraca domowa:

- zlecienniodawca pracuje w miejscu zamieszkania zamiast dojeżdżać do siedziby firmy.

Telepraca mobilna:

- wykonują ją np. menedżerowie, specjaliści, sprzedawcy, ale też serwisanci, którzy większość czasu spędzają u klientów, a nie w firmie.

Telecentra:

- wirtualne biura zapewniające dostęp do firmy osobom, które nie chcą pracować w domu, ale nie mogą też tracić czasu na dojazdy do firmy.

Według specjalistów, ta forma świadczenia pracy może zyskać popularność - również w naszym kraju - pod warunkiem, że spadną koszty użytkowania komputerów (programów) i sieci komputerowych (Internetu).

Nie bez znaczenia jest też bezpieczeństwo systemów komputerowych. Dane, którymi posługujemy się podczas pracy, i które dostępne są w komputerze (najczęściej podłączone do Internetu), nie mogą przecież dostać się w niepowołane ręce. Na razie zagrożenie przecieków istnieje.

WANDA KULA

CZYŻBY CELNICY CZEKALI AŻ PRZECHODNIE SKRUSZEJĄ NA MROZIE?

Na granicy powiało komuna

Casy dawnej socjalistycznej przyjaźni czesko-polskiej i praktyk na granicy stopniowo wietrzeją z naszej pamięci, zapomnieliśmy już o chamskim traktowaniu ludzi przekraczających granicę, zawsze ze strachem i jakby poczuciem winy, bo do tego ten ustrój dążył. Ostatnio jednak (wtorek 2 lutego) pracownicy straży granicznej (polskiej) swym zachowaniem przypomnieli nam o tym wszystkim zbyt dosadnie. Mniejsza o to, czy była to uzasadniona forma strajku, z którą marznący w kolejce blisko godzinę ludzie nie mogli się solidaryzować. Sposób, z jakim ich potraktowano - obmacywanie w nieskończoność paszportu, oglądanie go ze wszystkich stron i odkładanie na bok, rozmowy telefoniczne czy towarzyskie

w międzyczasie, po prostu celowe przedłużanie odprawy granicznej przypominał żywo tamte czasy, kiedy człowiek był niczym, nic nie znaczącym egzemplarzem do okazywania mu, kto tu jest panem, a kto chamelem.

To było poniżające, ale jeszcze okropniejsza była pokora, z jaką czekający tłum, traktował tę w dzisiejszych czasach bezprawną formę obchodzenia się z ludźmi. Po prostu tamten strach ze zwyczajnych urzędników w narodach (czeskim i polskim) pozostał. Naturalnie były poszczególne głosy, ale na tyle ciche, by tamci w nagrzaną strażnicę nie usłyszeli, życzące im nie najlepiej, a sobie zwyczajnej unijnej granicy, ale na tym się skończyło. Nikt oficjalnie nie protestował, że traktuje się ludzi jak w demokracji ludzie nie

wolno traktować, że po prostu obraża się ich godność ludzką, że manipuluje się nimi z myślą o własnych interesach.

To właśnie ten powiew z czasów komunizmu - nadal nie umiemy bronić własnych praw, stale się jeszcze boimy tych, którzy powinni służyć interesom państwa, a interesem państwa na pewno nie jest szikanowanie swych obywateli na każdym kroku, nawet na granicy, której wkrótce ma już nie być.

W myśl owego strachu powinien zachować anonimowość, by nie narażać się na granicy, ale ostatecznie zaryzykuje, wódki i w ogóle niczego do Polski nie wnosząc, a polskiej gazety lub książki chyba mi nie zabiorą, gdy będę wracał z ojczyzny...

KAZIMIERZ JAWORSKI

Szaleństwo
jest ekstremalną
formą
intymności.

Wojciech Kuczok

JERZY OSZELDA

Oddanie

zabij mnie lekko
tylko nie dotykaj
powoli zmysł po
zmyśle
niechaj przenika
moje ciało
przejrzyj mnie
wzrokiem
zamień w słuch
zaprowadź do ogrodu
zapachów
pokaż mi wszystkie
barwy
i umieść w orzeźwiającej
lekkosci światłocienia
kochaj z czułością
pierwszego brzasku
do ostatniego
świt

teraz mnie dotknij

Cieszyn 5. 9. 1996

Załącznik
do podania
o pracę

nie pozostawiam nikogo
obojętnym
choćabym chłostać miał
twarze bliskich szalonym
zachowaniem
nie chcę jednak niczyjego
cierpienia
potrafię krzesać
dobroć
i pozostawiam ślady
piękna
jestem pomazany głęboko
różnorodnością
a zaufanie często
zagląda mi w twarz
nie chcę pisać już więcej
wystarczy kochać

najszerzej

i współczuć po wielokroć
nic bardziej mi nie
doskwiera
niczego więcej nie
pragnę

Lichtenfels (Niemcy) 26. 11. 1996

* * *

nie ukrywaj się
w ciele
nie ukrywaj się
w rzeczach
zginiesz nieopatrznie
nie ukrywaj się
w świecie
nie umkniesz
a ponadto nie jesteś
poszukiwany
zostaw to wszystko
w spokoju
bądź otwarty
z uwagą
na przestrzał
gdzie jesteś?
jestem ciałem
jestem rzeczą
jestem światem
oto gdzie nie jestem

Przesieka 14. 10. 1997

(Wiersze z tomu wyróżnionego III
nagrodą w Konkursie Literackim im.
Henryka Jasiczka ogłoszonym przez
Koło Cieszyńsko-Zaolziańskie GTL.)

emioła

Nr
115

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały można przesyłać pod adresem
Głosu Ludu lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz

WOJCIECH KUCZOK (NIE TYLKO) O SWEJ OSTATNIEJ POWIEŚCI
»Gnój« a demon »prawdy«

O rzekomym braku rzeczy-
wistości w jego książkach

Dla polonistów, a w większości oni za-
stają krytykami, to – jak powiedziała
swojego czasu Manuela Gretkowska –
pisze się dyktanda, a nie książki. Miał-
bym pisać dla spełnienia oczekiwań
krytyków czy teoretyków literatury?
Na niedobór rzeczywistości w literatu-
rze mogą cierpieć tylko ludzie, którzy
nie podróżują środkami masowej ko-
munikacji. Jak się jeden z drugim ma-
rudą przejedzie tramwajem i wsłucha
w tłum, wystarczy im, żeby się rzeczy-
wistością upić na umór. Ja biorę z niej
tylko to, co jest mi potrzebne do tego,
by stworzyć jakąś literacką całość.
Biorę czasem mniej, czasem więcej, ale
staram się zachować proporcje. Zdarza
się, że rzeczywistość przechodzi w ja-
kąś nadrzeczywistość, ale to wszystko
w obrębie jednego opowiadania zachowu-
je harmonię. Staram się, aby nie było
zgrzytów w owych przejściach mię-
dzy poziomami realnym i fikcyjnym,
żeby tekstu nie odbierało się jak snów
przeplatanych z jawą – raczej jako jawę
na prawach snu.

O pozornym
autobiografizmie Gnoju

Zastanawiam się, dlaczego tak jest, że
czytelnicy z uporem godnym lepszej
sprawy doszukują się w *Gnoju* biogra-
fii. Jak pisałem opowiadanie *Zianie*, po
którym nie mogły spać samotne polo-
nistki, to nikt nie podejrzewał, że kie-
dyś byłam gwałconą kobietą i zmieni-
łam płeć. O, albo ucieszyłbym się, gdy-
by po lekturze moich tekstów górals-
kich wszyscy byli przekonani, że miał-
em tak bujne erotyczne dzieciństwo...
Zawsze się staram wycisnąć swoją wy-
obraźnię literacką jak cytrynę, do końca,
by niezależnie od tego, jaki bohater
czy wątek się pojawia, było sugestyw-
nie i autentycznie. Myślę, że doszuki-
wanie się autobiografii w *Gnoju* jest też
kwestią jego rezonansu medialnego.
Wydanie w W.A.B. sprawiło, że więcej
osób tę książkę przeczytało, ale mało
kto kojarzy, że wcześniejsze opowiada-
nia pisałem w taki sam sposób. Moje
nieszczeście polega na tym, że pierws-
za książka puszczona na szerokie
wody to akurat antybiografia, próba imi-
tacji mojego dzieciństwa, czyli zdemo-
nizowania i wmanipulowania czytel-
ników w martyrologiczno-autobio-
graficzny wątek, za sprawą szczegółów
typu ojciec-malarz. Ponadto śląskie
miasto, dwupiętrowy dom. Ale dla czy-
telników, łasych na takie historie, ma to
dodatkowo ekscytujący walor.

OPINIE

MICHAŁ SMOLORZ:
Pokutników brak

Nie istnieje już takie pojęcie jak nor-
malna, zwykła przyzwoitość, która
nakazuje wyznać winę, zadośćuczynić
za grzechy i odbyć pokutę. Taka posta-
wa wydaje się być wyłącznie oznaką
niedopuszczalnej słabości. Jeśli ktoś
żałuje i przeprasza, a potem odbywa
oczyszczającą karę, to jest zwykłym
nieudacznikiem. Przyzwoitość stała
się terminem archaicznym i niezrozumia-
łym, jakimś baśniowym abstrak-
tem ze świata dawno minionego. Dla-
tego nie można dziś zgromadzić fortu-
ny produkując wory pokutne. Wory
złodziejskie to daleko lepsza inwesty-
cja, pod warunkiem, że dostarczane
bez przetargu.
(Felietonista Dziennika Zachodniego,
tamże.)

O prawdziwym obrzydzeniu

Wszystko, co piszę i robię w życiu głą-
boko podszyte jest przekorą wobec
drobnomieszczaństwa. Chciałem przy-
łożyć lustro do polskiej, świętej, filister-
skiej rodziny, która właściwie nie zo-
stała jeszcze w III RP sportretowana.
W *Gnoju* zabuzowało moje obrzydze-
nie do mieszczaństwa z pretensjami
wyższego rzędu. I to był jeden z powo-
dów napisania tej książki.

O swojej poezji

Z wierszami było tak, że wszystkie je...
ześlomowałem. Służą mi jako worek z
powiedzonkami, zdankami, metafora-
mi do wyjęcia. Stanowią części za-
mienne dla większej całości, jaką jest
proza.

O mieście rodzinnym

W mojej dziecięcej pamięci obraz mia-
sta rodzinnego jest głęboko zapisał
peerelowskim górnośląskim krajobra-
zem. Tej ohydzie poświęciłem właśnie
Gnój. Chciałem pokazać, jak bardzo
męczące było codzienne egzystowanie
na lumpenproletariackim osiedlu po-
między klasą robotniczą, która wtedy
była bardzo silnie zmitologizowana.
Nie bez przyczyny nie nazywam mia-
sta po imieniu, bo teraz tamtego miasta
już nie ma. Ono się teraz przebrało w
nowe fatałaszki, ma grubą makijaż, dba
o zmarszczki. Ale dalej mu śmierzdi z
gęby.

O prawdzie języka

Nie uznaję ani w literaturze, ani w fil-
mie umowności językowej. Ową absur-
dalną konwencję widać na przykładzie
amerykańskich produkcji historycz-
nych, w których często wszyscy boha-
terowie, bez względu na swą narodo-
wość, mówią po angielsku. Nie wybora-
żam sobie czegoś podobnego na
gruncie literackim. Jeżeli akcja utworu
dzieje się na Podhalu, to muszę w usta
bohaterów wkładać czystą góralszczy-
nę, gwarę taką, jaka ona tam jest. Posu-
wam się nawet do konsultowania w
materii językowej z mieszkańcami tam-
tego regionu. Pisać *Gnój*, którego ak-
cja toczy się na Śląsku, nie mogłem u-
dawać, że ci prości ludzie posługują się
nienaganną polszczyzną. Oni *godajom*
i nic tego nie zmienia. Jest to podstawo-
wy warunek, by wpisać opowiadanie w
reczywistość. Jeśli ktoś zarzuca, że
moim tekstom brakuje rzeczywistości,
niech wczyta się w dialogi. To gwarą
jest rzeczywistość.

Na podstawie rozmowy opublikowa-
nej przez Agnieszkę Nęcką w mie-
sięczniku *Śląsk* opracował
KAZIMIERZ KASZPER

Wojciech Kuczok (ur. 1972, Chorzów) jest
tegorocznym laureatem Paszportu *Polityki*
(informacja w *Jemiole* nr 109). Do nagrody
został nominowany dzięki swej debiutan-
ckiej powieści *Gnój* (2003). Wcześniej wydał
zbiory: *Opowieści samowite* (poezja) oraz
Opowieści słychane i *Szkieleciarki* (opowia-
dania).

KONKURS JEDNEGO WIERSZA IM. WŁADYSŁAWA MŁYNKA

O Palice Hadama

Działająca przy MK PZKO w Jabłonkowie Kawiarenka *Pod
Pegazem* ogłasza z okazji 57. Gorolskiego Święta II Konkurs
Jednego Wiersza im. W. Młynka *O Palice Hadama*.

Konkurs ma charakter otwarty. Warunkiem uczestni-
ctwa jest przysłanie organizatorowi jednego wiersza o
objętości od 16 do 32 wersów w języku polskim lub w
gwarze cieszyńskiej, w trzech egzemplarzach, nigdzie
dotychczas nie publikowanych.

Wiersz powinien być opatrzone godłem. Takim samym
godłem powinna być opatrzona koperta zawierająca dane
autora (imię, nazwisko, miejsce zamieszkania). Termin

Jaki był, jaki będzie?

W przyszłym tygodniu zostaną opublikowane ostatnie nadesłane wypowiedzi artystów
w ankiecie z przełomu lat. Tym razem na pytanie Z jakimi uczuciami żegna(a) pan(i)
stary i wita(a) nowy rok? odpowiadają:

PIOTR HORZYK, literat, przewodniczący Grupy Literackiej '63

A więc remanent. Można włożyć różowe okulary i być z siebie zadowolony.
Lub czarne. I czuć się przegranym. Lecz przecież czasem przeżywamy różowe
chwile (wszak pozostały jeszcze jakieś ideały i parę przyjaźni), a czasem czar-
ne (zgubiliśmy po drodze do jutra i przyjaźni, i ideały). Na ogół żyjemy tęczo-
wo. Tylko te czarne linie spektralne w tęczy zniechęcają. Lecz często i pobu-
dzają. Jaki zatem był? Specjalnie nie jestem zadowolony. Zamiary, plany na rok
2003, głównie te roboczo-społeczne, udawało się realizować, chociaż z pew-
nym niedosytem. Mogło być lepiej. Lecz różne *obiektywizmy*, ograniczające,
nie pobudzają do samozadowolenia. No ale zdrowie (jakoś takos) dopisało,
wnuki rosły, słońce świeciło, GL '63 działała, zamknęła swoje 40-lecie almana-
chem *Odnajdywanie siebie*.

A jaki będzie? Podobny. Tak przewiduję. Oczywiście będzie coś nowego,
innego. W tęczy kolorach może przybędzie, a może ubędzie czarnych
spektralnych linii trwania. Może będzie trzeba zakładać różowe kulary, by nie
zauważać głupoty, zła, braku życzliwości (tej szczerzej), braku tolerancji (tej
nienawiszi, zazdrości nie wiadomo o co... I może będzie trzeba
zmienić zamiary, plany. Np. zakończyć działalność GL '63. Ciało twórcze prze-
jdzie na emeryturę. Przychodzi nowe. Może będzie umiało się znaleźć w tym
świecie konsumpcji, chociaż wątpię w ogólnoludzki konsumpcyjny sukces.
Konsumpcja, spłycenie odczuć, uczuć, prostego koleżeństwa. No cóż, stare się
wykrusza, nie umiem zrozumieć nowego? Rezygnacja? Nie, zmiana wektora,
spojrzenia, myślenia, wszak trzeba trwać. I przekazać pałeczkę trwania. Pozo-
stanie trochę wspomnień, do czasu zaniku w przestrzeni. Czasem przeskadza
mi dogmatyczne podejście ludzi zabierających głos w sprawach, które znają
tylko z przekazów i których nigdy nie poznali. Oby się to w tym roku zmieni-
ło. Lecz to chyba tylko marzenie. W wieku XX powszechna stała się dla ludzi
umiejętność pisanie, czytania, liczenia... Może wiek XXI nauczy ludzkość
myślenia. W imię zrozumienia. Może by tak zacząć już w tym roku? Zrozumie-
nia nie tylko siebie, swojej małości, lecz ogólnej prawdy, tego ogromu
praw świata, wszechświata, nieskończoności. I może w tym ogromie wielkości
życia, trwania, uda mi się żyć, tworzyć perełki szczęścia dla tych, którzy tego
potrzebują, oczekują i na to zasługują.

KAZIMIERZ KASZPER, literat, edytor, przewodniczący
Koła Cieszyńsko-Zaolziańskiego GTL

Nie miałem wrażenia, że coś się kończy, a coś zaczyna. Żyłem i żyję na huśta-
wce emocji, niestety, dla której właściwym stanem jest permanentna zmiana
nastrojów, zupełnie niezależna od zmiany kartek kalendarza.

Na sylwestrowego szampana akurat nie miałem ochoty, patrząc na fajer-
werki sztucznych ogni, jakie z nagła rozbiły się i rozrechały się nad łyżbickim
i wędryńskim niebem, myślami byłam przy bliskich dalekich, tych, którzy
jeszcze się po Bożym świecie kołaczą, i tych, którzy mają już spokój. Z tymi
drugimi miałem sobie jakby więcej do powiedzenia.

Ważne wydarzenia mijającego roku? Zapomnij. Żadna książka nie jest
w stanie zastąpić jednego, w porę wypowiedzianego słowa. Ile ich wydukałeś?
I czy naprawdę przyniosły one komuś ulgę? Czy potrafiłbyś nimi zapisać cho-
by pół kartki, choćby dwie, trzy linijki?

Ale... *Melpomeny wędryńskiej przypadki*, *Odnajdywanie siebie*, zredagowa-
nie wspomnień wojennych Józefa Franka i paru innych pozycji, czyżby to się
nie liczyło? Prowadzenie koncertów *Przełęczy* w Łysej nad Łabą, *Pięknych gło-
sów* w Mostach, wygłoszenie referatów na festiwalu *Galicja* w Przemysłu i Fe-
stiwali Teatrów Moraw i Śląska w Cz. Cieszynie, łącznie z udziałem w jury tego
ostatniego – wszystko marność?

Zastanów się raczej nad tym, komu podałeś dłoń, a przed kim ją cofnąłeś.

A Srebrne Spinki, nagroda Konsula Generalnego RP?

Jemu i członkom kapituły zostaną policzone w niebie.

Nowy Rok przydybał mnie na rachunku sumienia. Nic mi się nie zgadzało,
niestety. I nie zgadza do dziś.

Niestety.

TADEUSZ WRATNY, plastyk

Początek roku charakteryzował się wkraczaniem nieśmiałyymi krokami do no-
wej rzeczywistości po wielomiesięcznej chorobie. Wraz z pierwszymi kro-
kami zrodziły się nowe twórcze myśli, które zaowocowały szeregiem prac
plastycznych. Najpierw były to *kropkorysy*, później chwyciłem za szpachlę. Do-
pingującym elementem była zapowiedź samodzielnej wystawy w Teatrze Cie-
szyńskim, zainspirowanej przez panią Wandę Cejnar. Wraz z plastykami kar-
wińskiego ArtKlubu brałem udział w zbiorowej wystawie w Pisku. W miejskim
Domu Kultury w Karwinie wystawiałam swe prace na *Salonie 2003*.

Dużą satysfakcję sprawił mi fakt, że moimi pracami zainteresowała się rów-
nież solistka Opery w Zurychu.

Plany na rok bieżący są ściśle podporządkowane stanowi mego zdrowia.

CO NA JĘZYKU

Opust, nie upust

Jeśli ktoś nam proponuje зниżenie czy obniżenie ceny, to – mówiąc potocznie –
chce on nam cenę *opuścić* (bo przecież nie *upuścić*!!), a skoro tak, to derywatem
wywiedzionym od owego *opuścić* może być tylko *opust* (*OPUST*, *OPUST*, *OPUST* –
zawsze powtarzam parę razy, usiłując brzmienie wbić wszystkim do głowy) –
funkcjonujący we wszystkich słownikach jako jedyny odpowiednik rabatu.

JAN MIODEK (w stałym felietonie w Dzienniku Zachodnim)

nadsyłania utworów mija 10 lipca 2004 (decyduje data
stemplu pocztowego).

Oceny nadesłanych utworów dokona jury powołane
przez organizatora. Ogłoszenie wyników konkursu i wrę-
czenie nagród nastąpi na świętogóralskiej kawiarence w
dniu 7 sierpnia 2004.

Laureaci konkursu zostaną pisemnie poinformowani.
Organizator nie zwraca nadesłanych utworów.

Nagrody: I - 2000 Kc, II - 1 000 Kc, III - 500 Kc, 2 wyróż-
nienia po 300 Kc.

Organizator zastrzega sobie prawo do innego podziału
nagród. Adres organizatora: MK PZKO Jabłonek, Rynek
Mariacki 18, 739 91 Jabłonek. (k)

Telewizja

WTOREK 9 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Listy od Feliksa (s. anim.) 9.15 Jedynećka (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) 9.50 Rok 2030 (s.) 10.20 Królowa miecza (s.) 11.05 Podróżuję z rodzicami (mag.) 11.25 Zooteka (mag.) 11.40 Damaszek. Raj na pustyni (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Tak jak w Unii (mag.) 12.45 Plebania (s.) 13.10 Sasiedzi (s.) 13.40 Lokatorzy (s.) 14.05 Laboratorium (mag.) 14.30 Spotkania z rekinem (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Między rajem a ziemią (reportaż) 15.35 Otwarte drzwi (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Forum (pr. public.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Liga Mistrzów Manchester United - FC Porto 22.50 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie (pr. public.) 23.15 Monitor Wiadomości 23.35 Plus minus (mag.) 0.00 Sprawa Thomasa Crowna (film USA).

SPOTKANIA Z REKINEM (1)

Film dokumentalny, Wielka Brytania 1999

TVP 1, wtorek, 9. 3., godz. 14.30, Reżyseria: Jenny Jones.

Kalifornijskich surferów, takich jak John Forse, nie odstraszy przed jazdą po falach nawet groźne spotkanie z żarłaczem. Brytyjscy dokumentaliści nie próbują czynić z rekinów miłych towarzyszy morskich kąpiel. To drapieżni łowcy i należy traktować ich z należytym drapieżcom respektem. Znajomość rybich obyczajów znacznie zmniejsza ryzyko przykłej przygody. Filmowcy przedstawiają mrozące krew w żyłach laików, lecz ponoć bezpieczne igraszki płetwonurków z „ludojadami” - wspaniałymi tworamami ewolucji, dzikimi dziećmi natury zasługującymi na podziw i ochronę.

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.35 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Stawka większa niż życie (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.20 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.35 Europa da się lubić... (talk show) 11.25 Zatrzymane miasta (film USA) 12.15 Znaki czasu (mag.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) Polska 2002 13.40 Cena życia (s.) 14.25 Nie tylko dla komandosów 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Polaków portret własny (pr. public.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Telewizyjne Wiadomości Literackie (mag.) 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.45 Przystanek praca (mag.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Dekalog 1 (film pol.) 23.40 Liga Mistrzów - skróty meczów 0.40 Sprawa Gorgonowej (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Studio pod bukiem (mag.) 8.10 Schlesien Jurnal (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Prawdziwa historia niechcianych pomników (s. dok.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 10.10 Zaproszenie (pr. krajoznaw-

czy) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Tam Tam (mag.) 12.15 To jest temat (mag.) 12.35 Dzieje kultury polskiej (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Świat (mag.) 14.45 Prosto z lasu (mag.) 15.00 Tylko Kaśka (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Magazyn medyczny 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Kowalski i Schmidt (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Spotkanie z folklorem 19.45 Eurotel (mag.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Ostatni lot Glenna Millera (film dok.) 0.00 Kuchnia polska (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Tajne przez poufne (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Awantura o kasę (teleturniej) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Twój lekarz (mag.) 13.35 Wystarczy chcieć (mag.) 13.50 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 14.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.45 Kuba Wojewódzki (talk show) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Nowe wcielenie (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Śnieżna akademie (film USA) 22.25 Biznes Informacje 22.55 Interwencja (mag.) 23.15 Czarny pies czy biały kot? (talk show) 1.05 Dzikie (s.) 1.10 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.05 W jaki sposób... 5.30 Europa dziś 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Moda - Ekstrawagancja 9.25 Mieszkanie to zabawa 9.45 Kalendarium 10.00 Wiadomości 10.15 Czarni baronowie (s.) 11.05 Oczarowani (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szczęście domowe (mag.) 13.05 W jaki sposób... (mag.) 13.30 Telefon story (film czes.) 14.00 Wiadomości 14.05 Stale z uśmiechem idioty (pr. rozryw.) 15.05 Oczarowani (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Klocki (pr. dla dzieci) 16.15 Świat cudów (s. dok.) 16.40 Niefortunna czarownica (s.) 17.10 Śladami 17.25 Stop (mag. dla kierowców) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Przyjaciele (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Kleopatra (film USA) 21.40 Na tropie 22.05 Film o filmie: Bolero 22.20 Spojrzenie na świat z nieba (film dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Przyjaciele (s.) 23.45 Czeski Lew 2003 (pr. rozryw.) 1.40 Duch z Cantervill (film czes.) 3.00 Reporterzy TVC 3.25 Tydzień w regionach.

■ TVC 2

5.00 Szybkość jako fenomen 5.50 Czarne owce 6.05 Coimbra (film dok.) 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Rodzina na rozdrożach 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.40 Piękne zguby (talk show) 13.10 Bajkowa niedziela 15.10 Czułki 15.35 Geografia świata (s. dok.) 15.50 Wideoatlas zwierząt pod ochroną (s. dok.) 16.05 Klucz (mag.) 16.35 Dziennik telewizyjny po latach 16.45 Buły (hokej) 19.35 Sława zwycięzcom (s. dok.) 19.50 Wiadomości w jęz. migowym 20.00 Ludzie z maneżu (s. dok.) 21.00 Na pływali z J. Novákiem 21.25 Wiedźmin (s.) 22.10 Filmopolis

23.10 Studio piłki nożnej 0.10 Hitler i holocaust (s. dok.) 1.05 Ray Charles: Live at the Olympia (koncert) 2.05 Game Page 2.20 Europa dziś 2.45 Wydarzenia, komentarze 3.20 Kleopatra (film USA).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Najlepsi przyjaciele (film USA) 11.55 Lekcje gotowania 12.25 Trzy życia Sofii (s.) 13.15 Odwet (s.) 14.00 Niewiarygodne historie (s.) 14.25 Na południe (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 Na własne oczy 21.50 24 godziny (s.) 22.45 „Nejslabší! Máte padáka!” (teleturniej) 23.40 Zły wpływ (film USA) 1.20 Kalendarz dziewczyn Playboya (s.) 2.20 Na własne oczy 3.05 P. F. 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namiętność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.50 Drugie posunięcie gońcem (film czes.) 13.20 Raymonda każdy lubi (s.) 13.45 Pomoc domowa (s.) 14.20 Melrose Place (s.) 15.15 Czarodziejki (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Lato szczęśliwego szaleńca (film niem.) 21.50 Brutalna gra (film USA) 23.45 Na temat! 23.55 Ostry dyżur (s.) 0.50 h.i.t. 1.30 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 2.35 Świat według Bundych (s.) 3.00 Salon samochodowy.

ŚRODA 10 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Prognoza pogody 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Król Maciuś Pierwszy (s.

OKRUCHY ŻYCIA:

ŚMIERĆ NIEWINNOŚCI

Dramat obyczajowy, 92 min, USA 1993

TVP 1, środa 10. 3., godz. 21.55, Reżyseria: Tom McLoughlin. Scenariusz: Philip Rosenberg. Występują: Valerie Bertinelli, Stephen Caffrey, Graham Beckel, Jerry Hardin, Millie Perkins, Justin Whalin, Anne Ramsay, Steven Banks, John Scott Clough i inni.

Za podstawę scenariusza filmu posłużyła prawdziwa historia młodej kobiety, cierpiącej na zaburzenia psychiczne, co doprowadza do rozpadu jej małżeństwa i rujnuje całe jej życie. Indolencja rodziców, zaniedbania męża, brak odpowiedniego zainteresowania jej przypadkiem specjalistów w dziedzinie psychiatrii sprawiają, że zdana tylko na siebie bohaterka coraz głębiej popada w chorobę umysłową. Laurie i Matthew Wade znali się krótko przed ślubem, niewiele wiedzieli o sobie, o swojej przeszłości. Połączył ich pewien incydent w restauracji. Ona - śliczna kelnerka - umiejętnie gasi wybuch gniewu awanturniczego klienta, który ma zastrzeżenia do serwowanego mięsa dania. Siedzący przy jednym z sąsiednich stolików Matthew jest świadkiem scysji. Nie może oderwać oczu od ponętnej czarnowłosej dziewczyny, która zachwyciła go urodą i pewnością siebie...

anim.) 9.15 Plastelinek i przyjaciele (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) 10.05 Kropelka - przygoda z wodą (s. anim.) 10.30 Jeśli nadejdzie jutro (s.) 11.20 Nasze rytmy zdrowia (mag.) 11.40 Klimaty natury (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Wójt Roku 2003 - sylwetki 12.45 Klan (s.) 13.10 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze 14.00 Obserwator wojskowy 14.25 Prostawanie nóg (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Obraz niekontrolowany (mag.) 15.35 Bezpieczna Jedyńka (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Rozmowy na nowy wiek (pr. public.) 18.35 Irak 2004 18.45 Dookoła świata z Jedyńką (mag.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich - Kuopio 21.55 Śmierć niewinności (film USA) 23.30 Monitor Wiadomości 23.45 Biznes perspektywy (mag.) 23.50 Liga Mistrzów 0.55 Sweety Barrett (film ang.).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.35 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Stawka większa niż życie (s.) 9.10 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.40 Herbata u Tadeusza (pr. rozryw.) 11.30 Magazyn Ekspresu Reporterów 12.15 Spróbujmy razem (mag.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Cena życia (s.) 14.30 30 ton! Lista, lista 15.20 Anka (teatr) 16.00 Panorama 16.30 M jak miłość (s.) 17.15 Jazda kulturalna (mag.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Camerata (mag. muz.) 20.00 Linia specjalna (pr. public.) 20.30 Liga Mistrzów Real Madryt - Bayern Monachium 22.50 Panorama 23.05 Sport telegram 23.20 Pojedynki oszustów (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn beskidzki 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 15.45 Magazyn beskidzki 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Europa w zagrodzie (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.25 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.40 Prognoza pogody 18.45 Eurostrada 19.45 Eurotel (mag.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Lorna Doone (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 8.00 Nowe wcielenie (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Asy z klasy (s.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Domowa kawiarenka (mag.) 13.50 Pokemon (s. anim.) 14.15 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.45 Psie serce (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Graczykowie (s.) 17.00 Viper (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Garść dynamitu (film włoski) 23.50 Biznes Informacje 0.10 Interwencja (mag.) 0.30 Biznes i giełda Puls 0.45 Kuba Wojewódzki (talk show) 1.40 Fala zbrodni (s.) 2.40 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 W środku nieskończoności 5.15 Reporterzy TVC 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Teleranek 8.35 Klocki 8.50 W domu smakuje najlepiej (s. dok.)

9.05 To trudne wspomnienia 9.35 Co mogę dla siebie zrobić (mag.) 9.40 Diagnoza (mag.) 10.00 Wiadomości 10.15 Sprawa Mauritius (film czes.) 11.15 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 11.30 Klucz (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Na piływalni z J. Novákiem 14.00 Wiadomości 14.05 Wędrująca kamera 14.35 Pod korcem (mag.) 14.50 Świat rekordów Guinnessa 15.15 Wodnik w browarze (bajka) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (pr. muz.) 17.05 Czy chcecie mnie? (mag.) 17.20 Pierwsza pomoc 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Gdzie spadają gwiazdy (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Šípková Růženka (s.) 20.55 Bananowe rybki (talk show) 21.25 Cichy człowiek (film dok.) 22.20 Spojrzenie na świat z nieba (s. dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Losowanie Sportki 23.25 Ludzie burmistrza (s.) 23.45 Szczęście domowe 0.15 Losowanie „10” szczęśliwych 0.20 Spotkanie z J. Burianem 0.50 Wędrująca kamera 1.20 Piękne zguby 1.50 Klucz 2.15 Koncert inauguracyjny z praskiego Rudolfinum 4.10 Wydarzyło się... 4.20 Ścieżki wiary.

■ TVC 2

5.00 Ścieżki wiary 5.30 Kalendarium 5.45 Etykieta 5.55 Na tropie 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Nasza lipa 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.45 Śladami 13.00 Niefortunna czarownica (s.) 13.30 Świat cudów (s. dok.) 13.55 Gwiazdy muzyki pop przeciwko AIDS (koncert) 15.20 Świat filmu: Robert Altman 16.25 Europa E. Brikciusa 16.35 Dziennik telewizyjny po latach 16.45 Buły (hokej) 19.35 Sława zwycięzcom (s. dok.) 19.50 Wiadomości w jęz. migowym 20.00 Diagnoza (mag.) 20.20 Studio piłki nożnej: AC Mediolan - AC Sparta Praga 23.45 Zbrodnia i kara (film USA) 1.15 Koncert z Senatu 2.50 Wydarzenia, komentarze 3.30 Zbrodnia i kara (film USA).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.10 Diabelsko oddany (film franc.) 11.40 Lekcje gotowania 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.00 Odwet (s.) 13.50 Niewiarygodne historie (s.) 14.20 Na południe (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.) 20.40 Żyje się tylko dwa razy (film ang.) 23.00 Judo obywatelskie (pr. public.) 23.30 24 godziny (s.) 0.20 Kelnerzy (film włos.) 2.30 Judo obywatelskie 3.00 Tele tele 3.30 Panoptikum I. Młódka 4.10 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.05 Skryta namiętność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.45 Czy chcesz zatańczyć? (film USA) 13.40 Pomoc domowa (s.) 14.15 Melrose Place (s.) 15.15 Czarodziejki (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Trzydzięści spraw majora Zemana (s.) 21.15 Randka z Bárá (pr. rozryw.) 22.20 Ostatnia podróż (film USA) 0.05 Na temat! 0.15 Policja z Palm Beach (s.) 1.05 Świat 2004 1.35 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 2.40 Świat według Bundych (s.) 3.05 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 9. 3. 2004 obchodził zacie 95. urodziny
pani ANIELA BONCZKOWA

z Czeskiego Cieszyna (dawniej zamieszkała w Karwinie 2 Solcy). Dużo zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego do dalszych lat życzą syn i córki z rodzinami. GL-093

Dnia 10. 3. 2004 obchodził swój jubileusz, 70. urodziny, Kochana Żona, Mamusia, Babcia i Teściowa

pani HELENA KOZIEŁ

z Karwiny Nowego Miasta. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i radości życzą mąż Ryszard oraz synowie Tadeusz i Zbyszek z rodzinami. RK-040

Co w teatrze

SCENA CZESKA – KARWINA: Królewna Śnieżka (9, godz. 8.30, 10, godz. 10.45).

▲ **OSTRAWA ZABRZEG:** „Dwotrwały hrzec” (10, godz. 10.00).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Teściowie (9, 10, godz. 20.00), Witajcie w dżungli (9, 10, godz. 17.45), **Reflex:** Ława przysięgłych (9, 10, godz. 17.00), Goodbye, Lenin! (9, 10, godz. 20.00), **CZ. CIESZYN – Central:** Looney Tunes znowu w akcji (9, godz. 17.15), Duża ryba (9, godz. 19.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Tunes znowu w akcji (9, 10, godz. 10.00), Basen (9, 10, godz. 17.30), Marzyciele (9, 10, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa „Koń jaki jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15. **GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała:** do 21. 3. wystawa Mariana Stępka „Rzeczy pospolite”. Otwarte wt-pt: 10-17, sonie: 12-16.

Co w terenie

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW - zaprasza 18. 3. o godz. 9.30 do restauracji „Na Brandysie” na Spotkanie Wiosenne. Można dojechać z dworca autobusowego w Cz. Cieszynie o godz. 8.55, 9.20 (Fa Kula). Zgłoszenia przyjmuje do 15. 3. Hilda Śliż tel. 558 731 038 w godz. 19-22.

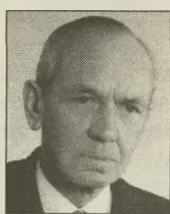
CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka 6 zaprasza 9. 3. o godz. 17.00 na spotkanie z aktorami Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, H. Pasekową i R. Molińskim, pt. „Kobieta to ja”.

KARWINA RAJ zarząd MK PZKO, Kluby Kobiet i Seniora zapraszają członków, sympatyków oraz zainteresowanych 9. 3. o godz. 16.00 do Domu PZKO na spotkanie z prelekcją prof. dr. hab. Daniela Kadłubca pt. „Osobowość St. Hadyny oraz 50 lat ZPiT Śląsk”.

KARWINA NOWE MIASTO - MK PZKO zaprasza 13. 3. o godz. 16.00 do świetlicy Koła na spotkanie klubowe z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet. W programie wystąpi zespół „Andrusi”.

BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub

Odszedł, ale w naszych sercach żyjesz.

10 marca mija szósta bolesna rocznica śmierci, zaś 20 marca obchodziłby swoje 90. urodziny nasz Kochany Mąż, Ojciec i Dziadek

śp. JÓZEF NIEMIEC

Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi. GL-096

Odkwitnęły dni moje...

Żałobą okryta rodzina podaje do wiadomości, że w wieku 69 lat zmarł Kochany

BRUNON MAŁYSZ

z Hawierzowa Błędowic. Ostatnie pożegnanie odbędzie się w środę 10. 3. 2004 o godzinie 15.00 z kościoła ewangelickiego w Błędowicach. Zasmucona rodzina. GL-117

Seniora zapraszają na spotkanie 10. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO. **LESZNA DOLNA** - MK PZKO organizuje 20. 3. (zmiana terminu z powodu turnieju Beskidu Śląskiego w dniu 13. 3.) Mistrzostwa Koła w tenisie stołowym. Od godz. 8.00 gra młodzież, od godz. 12.00 dorośli. Wpisowe dla dorosłych 10,- Kc. Zapraszamy do udziału.

Oferty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem. Inf. pod nr. tel. 558 325 546. GL-086 **PRACE SEZONOWE** przy uprawie chmielu, informacje nr tel. 604 287 015. GL-102

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI – WIELKA GALERIA: do 4. 4. wystawa plakatów i fotografii Magdalena Bartkiewicz-Podgórskiej i Andrzeja Górskiego.

▲ **BIAŁA GALERIA:** do 28. 3. wystawa obrazów R. Filipowej. Otwarte po-pt: 9-15.

SALA MÁNESA, DK Karwina: do 12. 3. wystawa Stanisława Zormaniana „Anomalia drewna”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 12. 3. Międzynarodowa wystawa słowackich artystów City i Petra Matisów. Otwarte po-pt: 10-16.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, **Hlavní tř. 3:** stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”, do 13. 6. wystawa „Cieszyńskie gazety”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIECIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 10. 1. 2005 wystawa „Święci i święte w malarstwie ludowym na szkło”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwał-**

dzie: stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, ul. Dęlnická 14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina:** do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYNCA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyna”, do 12. 5. wystawa modeli strażackich.

▲ **GALERIA „NA SCHODACH”** do 14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

PING-PONG DLA SENIORÓW

Do Czytelni na turniej

WĘDRYNIA (kor) - W najbliższą sobotę, 13 marca, wędryńska Czytelnia ponownie będzie miejscem turnieju w tenisie stołowym. Tym razem urządza go PTTŚ Beskid Śląski. W turnieju zmierzą siły nie tylko słowackich, ludowe, jak i zamykający popis dziewcząt *negro-spirit*.

Utwory ludowe zdominowały repertuar organizatora koncertu, Chóru Kameralnego *Dźwięczek*. Pod kierunkiem dyrygentki **Jolanty Malinki** jedenastka młodych pań i panów z MK PZKO Karwina Raj wykonała pieśni ludowe - rosyjską, słowacką i kilka polskich. Wyłącznie

Prezentacja zawodników rozpocznie się o godz. 8.00, rozgrywki - o 9.00. Turniej rozgrywany będzie w 3 kategoriach: 18-55 lat, 56-70 lat i - po raz pierwszy - powyżej 70. Każdy z uczestników turnieju zapłaci 30 Kc wpisowego.

Bliższych informacji można zasięgnąć u Tadeusza Steca, nr tel. 558 330 151 (po godz. 19.00).

PRZYJMIEMY

PROGRAMATORA

Firma EBM system s.r.o. z siedzibą we Frydku-Mistku, prowadząca serwis www.tipcars.com, przyjmie do stałego zatrudnienia programatora.

Wymagania:

- ◆ dobra znajomość języka polskiego w słowie i piśmie
- ◆ znajomość pracy w środowisku PC
- ◆ znajomość pracy w środowisku HTML i PHP

Oferujemy:

- ◆ interesującą pracę
- ◆ młody kolektyw
- ◆ dobre wynagrodzenie finansowe
- ◆ możliwość dalszego kształcenia
- ◆ profesjonalne i stabilne zaplecze firmy.

Podjęcie pracy możliwe od zaraz. Życiorysy należy nadsyłać najpóźniej do 26. 3. 2004 pisemnie na adres: EBM system s.r.o., p. Knieża, Nádražní 1100, 738 01 Frýdek-Místek lub mailem: knieza@ebmsystem.com

MŁODZI CZESCY I POLSCY ARTYŚCI

Razem tworzą i wystawiają

OSTRAWA (mro) - Dziś do Ostrawy przyjedzie kolejna z trzech grup polskich studentów Instytutu Sztuki Cieszyńskiej Filii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, by wraz z kolegami z Katedry Twórczości Artystycznej Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Ostrawskiego uczestniczyć w III edycji warsztatów *Kontakty III*. Jak powiedziała redakcji **Pavla Ciklowa**, nadzorująca współpracę z ramienia Galerii Magna przy ostrawskiej ulicy Biebla, w tegorocznych *Kontaktach* weźmie udział 24 artystów, po 9 studentów i po 3 opiekunów z czeskiej i polskiej strony. Efekt warsztatów - 24 dzieła będą wystawiane na ekspozycjach w Nowej Galerii w Ostrawie Porubie (czerwiec), w Galerii Wünschego w Hawierzowie (październik) oraz w galerii im. Mánesa w Karwinie (styczeń 2005 r.).

Jak dodała P. Ciklowa, każdy rocznik *Kontaktów* ma nieco inny charakter, np. dwa lata temu studenci wyrażali się w rzeźbie i malarstwie, odwiedzali też pracownie czeskich artystów. W tym roku młodzi twórcy pod okiem **Eduarda Ovčáčka** z UO i **Małgorzaty Łuszczak** z UŚ poświęcą się grafice. Dodajmy, że wystawy powarsztatowe będą uzupełnione przez dzieła wybrane przez obydwie uczelnie.

GŁOSY DOPISAŁY, ZABRAKŁO PUBLICZNOŚCI

Na wskroś kameralnie

KARWINA (sch) - W sali koncertowej miejscowej Podstawowej Szkoły Artystycznej B. Smetany odbył się w niedzielę *Koncert chórów kameralnych*.

Jako pierwszy przestawił się Zespół Wokalny *Alaudae* z karwińskiej filii Polskiego Gimnazjum. Jak zdradził publiczności dyrygent **Leszek Kalina**, założony półtora roku temu zespół śpiewa obecnie w zupełnie nowym składzie. Dla dziesiątki dziewcząt był to więc występ premierowy. O tym, że udany, świadczyły oklaski, którymi nagradzano zarówno utwory klasyczne, ludowe, jak i zamykający popis dziewcząt *negro-spirit*.

Utwory ludowe zdominowały repertuar organizatora koncertu, Chóru Kameralnego *Dźwięczek*. Pod kierunkiem dyrygentki **Jolanty Malinki** jedenastka młodych pań i panów z MK PZKO Karwina Raj wykonała pieśni ludowe - rosyjską, słowacką i kilka polskich. Wyłącznie

Wymiana i międzynarodowa współpraca jest możliwa dzięki Wspólnemu Funduszowi Małych Projektów PHARE CBC 2001 Czeska Republika - Polska. Pierwsze dwa roczniki były też współfinansowane przez województwo morawsko-śląskie.

TNP Przed świętem

REGION (mro) - Jak co roku Towarzystwo Nauczycieli Polskich w RC uczci pracę pedagogów. 26 marca o godzinie 14.00 w sali czesko-cieszyńskiej Strzelnicy spotkają się obecni i byli nauczyciele - członkowie tej liczącej 400 osób organizacji.

Jak przekazała nam prezes TNP **Małgorzata Rakowska**, zarząd swoje podziękowania zasłużonym nauczycielom złoży w formie Aktów Uznania TNP. Będzie też chwila relaksu z Teatrem *Kares* z Katowickiego Centrum Kultury. Wystawi on dwie jednoaktówki Czechowa: *Niedźwiedź* i *Oświadczyń*.

Zarząd prosi zainteresowanych uczestnictwem w spotkaniu o zgłoszenie się pod e-mailowym adresem PCP (info@pctesin.cz). Jest to konieczne ze względu na przygotowanie posiłków.

męskie głosy zaprezentował natomiast ostatni wykonawca, Kompania Osób Prywatnych *Amici cantionis antiquae* PTA *Ars Musica*. Publiczności zaimponował on profesjonalnym wykonaniem utworów - zarówno poważnych, renesansowych, jak i rozrywkowych, jazzowych. Zasluga to niewątpliwie wszystkich śpiewaków, szczególnie zaś Leszka Kaliny, któremu elegancko udało się połączyć rolę kontratenora z rolą dyrygenta.

Koncert zamknęły dwa utwory w wykonaniu wszystkich trzech zespołów, dedykowane obecnym na widowni paniom z okazji ich święta. Dyrygowała J. Malinka oraz L. Kalina, symboliczny kwiatek powędrował zaś do rąk dyrektora karwińskiej filii Polskiego Gimnazjum, **Ewy Hrcniř**.

Niedzielne popołudnie z kameralnym śpiewem w kameralnym gronie (publiczność niestety nie dopisała) prowadziła **Ksenia Owczarzy** oraz L. Kalina.

Jakimowski zbiera laury

Film **Andrzeja Jakimowskiego Zmruż oczy** triumfował podczas ceremonii rozdania Polskich Nagród Filmowych, zdobywając aż 5 najważniejszych Orłów 2004, w tym w kategorii najlepszy polski film fabularny. Uroczystość rozdania odbyła się w sobotę na Zamku Królewskim w Warszawie. Gałę prowadził **Maciej Stuhr**.

Zmruż oczy został także doceniony za najlepszą główną rolę męską w wykonaniu **Zbigniewa Zamachowskiego** oraz scenariusz i reżyserię (Andrzej Jakimowski). Film uhonorowano również nagrodą publiczności - czyli widzów polskiego kina, którzy oddali swe głosy telefonicznie lub przez Internet.

Dodajmy, że zaolziańscy fani kina mogli obejrzeć *Zmruż oczy* i podyskutować z autorem obrazu na ostatnim Cierlickim Lecie Filmowym, gdzie Jakimowski uzyskał nagrodę za najlepszy debiut reżyserski.

Polskie Nagrody Filmowe to jedne w kraju nagrody przyznawane przez środowisko polskiego filmu. Po raz pierwszy zostały rozdane w 1999 roku. Podczas tegorocznej edycji Orłów o nominacje ubiegało się 18 filmów fabularnych (oraz ich twórcy i aktorzy) wyświetlanych po raz pierwszy w Polsce przez co najmniej tydzień na ogólnodostępnych płatnych pokazach w 2004 roku.

(db)

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnici 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn; w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Na progu tenisowej kariery

Do niedawna przyzwyczajeni byliśmy do podziału niektórych sportów na sezonowe: zimowe lub letnie. Dzisiejsze możliwości zaplecza techniczno-organizacyjnego pozwalają jednak grać w hokeja latem, czy w tenisa zimą. Nie tylko zresztą podczas treningu... Tak więc w czasie, kiedy za oknami śnieg, a przeciętny obywatel wybiera się na narty lub łyżwy, młody, 13-letni tenista **Jakub Cymorek**, pakuje rakietę i torby i wyrusza na kolejne mistrzostwa, by po powrocie do domu dołączyć do serii zdobytych laurów kolejny wspaniały puchar!

Rozmawiam z tegorocznym Mistrzem RC w tenisie w deblu i Wicemistrzem RC w singlu oraz brązowym uczeńskim lutowych zawodów European Winter Cups w Forte d. Marmi we Włoszech, uczniem 8. klasy PSP w Czeskim Cieszynie.

Kuba, powiedz, jak zaczęła się Twoja sportowa przygoda, jaka była droga do zyskanego dwa tygodnie temu olbrzymiego sukcesu i pięknego tytułu?

Z grą w tenisa zapoznał mnie dziadek, a na kortach znalazłem się gdzieś w wieku sześciu lat. Polubiłem ten rodzaj sportu i wybrałem za najważniejszy, choć chętnie też w wolnym czasie pogram z chłopakami w piłkę nożną, florbal, popływam, pojeżdżę na nartach. Nasza rodzina, zwłaszcza dziadek, tata i bracia, interesuje się sportem. Młodszy brat Maciek uprawia łyżwiarstwo figurowe, ale grywa też w sztukach teatralnych, najmłodszy Januszek przymierza się na razie do tenisa i piłki nożnej.

Ja gram obecnie za Prościejowem, ale trenuję w Wędryni pod czujnym okiem trenera Antonína Pávka. Codziennie trzymam raketę w ręku mniej więcej 1,5 godziny. Zanim zbudowano węgryńską halę sportową musiałem jeździć do Ostrawy. W Wędryni mi się podoba, jestem zadowolony, twarda nawierzchnia kortów mi odpowiada.

Pierwsze znaczące sukcesy przyszedł dwa lata temu, kiedy w kategorii młodzików (mładsí žáci), w 2002 roku zdobyłem podczas Mistrzostw Republiki 1. miejsce w grze deblu i 2. miejsce w singlu.

Te dwie lokaty chyba zarezerwowaleś dla siebie na dłużej, bo jak już wiemy, tegoroczne zimowe mistrzostwa republiki, które odegrały się w lutym w Prościejowie, choć startowałeś już w nieco starszej kategorii, przyniosły powtórkę sukcesu?

Tak, udało nam się z kolegą z Tabora wygrać w grze podwójnej, a sam znowu byłem drugi. Podobnie zresztą jak podczas grudniowego ubiegłorocznego turnieju europejskiego w Ostrawie ETA, gdzie też zająłem drugie miejsce w singlu i dla odmiany także drugie w deblu. 1 marca wróciłem z europejskiego zimowego turnieju we Włoszech przywożąc brązowy medal. Wakacje wiosenne wykorzystałem na wypoczynek w domu i krótki wypad na narty.

Opowiedz może o swoich wyjazdach za granicę, dokąd wszędzie zaprowadziła Cię sportowa kariera i czy myślisz poważnie o jej dalszym rozwoju?

Chciałbym grać zawodowo. Jeśli chodzi o turnieje europejskie, to regulamin przewiduje podczas nich tylko jeden mecz w ciągu dnia, co pozwala na regenerację sił, ale też na małe zapoznanie się z miejscem pobytu i nowymi kolegami. Na zwykłych turniejach gramy nawet po trzy mecze. Atmosfera zawodów jest bardzo przyjemna, nawzajem sobie kibicujemy.

Na zagraniczne wyjazdy jeżdżę zazwyczaj tylko z trenerem i ekipą. Byłem w styczniu we Francji na takich nieoficjalnych indywidualnych mistrzostwach świata, gdzie udział brali oprócz Europejczyków także Amerykanie i Australijczycy. Udało mi się przejść przez dwie

rundy rozgrywek. Bardzo miłe wspominać ubiegłoroczne zawody w francuskim Annecy. Przepiękna okolica, widok na Mont Blanc, przyjemne ciepło, duże jezioro w pobliżu. Skończyłem na 16 miejscu, ale było bardzo przyjemnie i do końca można było grać w tym turnieju, nikogo nie eliminowano.

W ubiegłym roku brałem udział w dwu turniejach europejskich w Polsce: w Zabrzu, gdzie wygrałem w deblu i w Bytomiu, gdzie też w deblu znalazłem się w półfinale. Również w ubiegłym roku wyjechałem do Austrii. Tutaj zmierzyłem siły z zawodnikami starszymi o rok, udało mi się przejść przez dwie rundy w singlu.

Teraz, 18 marca, mają się odbyć zawody w Belgii, natomiast w kwietniu ponownie pojedę do Włoch. Cieszę się też już na drużynowe Mistrzostwa Świata w Prościejowie.

Czeka Cię dużo ciekawych startów. Jak udaje Ci się pogodzić to wszystko z nauką? Jakiej przedmioty najbardziej lubisz?

Dyrekcja i nauczyciele PSP w Cz. Cieszynie bardzo wychodzą mi na rękę, za co chciałbym im serdecznie podziękować. Bezpośrednio po powrocie z wyjazdów nie jestem od razu egzaminowany, staram się jednak szybko nadrobić zaległości. Najbardziej lubię geografię i gimnastykę. Angielski szlifuję dodatkowo z cicią.

Które miejsce zajmujesz obecnie w tenisowym rankingu w swej kategorii wiekowej?

Do rankingu zaliczanych jest co roku pięć liczących się turniejów, na których można zebrać potrzebne punkty. W tej chwili zajmuję w naszej republice w swoim roczniku miejsce drugie, na europejskiej liście ósme.

Ile rakiet udało Ci się już połamać i jak jest z wyposażeniem?

Na razie zламаłem chyba 6 rakiet. Mam już sponsora na rakietę tenisową – firmę Wilson. Co roku dostaję nową raketę, ale na przykład wypłatać trzeba ją co 3, 4 dni, czasem wytrzymuje tydzień. Ubranie załatwiają przeważnie rodzice. Zdarza się, że nagrodami na turniejach są właśnie jakieś części wyposażenia. Buty muszą być inne do gry latem, inne zimą. Taki sport dużo kosztuje.

W marcu, jak zdradziłeś, chcesz, oprócz wymienionych startów w turniejach w swej kategorii, spróbować sił wśród dorastającej młodzieży. Życzymy zatem mocnego i celnego uderzenia, odpowiedniej szybkości, a przede wszystkim dużej wytrwałości!

BARBARA GLAC

Fot. z albumu rodzinnego

Wydarzenia Sportowe

PLAYOFFS EKSTRALIGI HOKEJA NA LODZIE

Zacięta seria Zlin - Trzyniec

Bardzo zacięta jest, zgodnie z prognozą, ćwierćfinałowa seria Tipsport Ekstraligi hokeja na lodzie pomiędzy Trzyncem a Zlinem. W piątek i sobotę Stalownicy podejmowali HC Hamó na własnym lodzie. Oba pojedynki były dla fanów hokeja prawdziwą uczcą. Piłkarskim wynikiem 1:0, głównie dzięki obustronnej świetnej defensywie, zakończył się piątkowy mecz. Po sobocie stan rywalizacji wynosił 2:2. Goście w sobotnim spotkaniu pod Jaworowym zwyciężyli 3:2. Mecz rozstrzygnął Zlin na swoją korzyść dopiero w rzutach karnych. Decydującego gola strzelił Leška. Dziś seria wraca do Zlina, rywalizacja potrwa do czterech zwycięstw. Wczoraj po zamknięciu tego numeru zakończył się w Ostrawie Poruble czwarty pojedynek serii Sparta - Witkowice. W niedzielę gospodarze rozgromili Spartę 5:0.

● TRZYNIEC - ZLIN 1:0 (0:0, 1:0, 0:0). Bramka: 27. Polanský. Sędziowie: Homola, Nečas, kary: 6-7, widzów 3914.

● TRZYNIEC - ZLIN 2:3 po dogr.(1:0, 1:1, 0:1 - 0:0). Bramki: 5. Pavelek, 33. Jančařík - 33. Barinka, 60. Balaštík, Leška (karny). Kary: 6-7, wykorzystane: 2-1, widzów: 4811.

Co słyszeć?

● NARCIARSTWO KLASYCZNE - wyniki XXVIII Biegu Piastów (Szklarska Poręba - Jakuszyce), 50 km: 1. T. Jakoubek (RC, Jablonec) 2:22:52,2,... 11. René Sikora (Nydek) 2:32:20,6, 54. Zbigniew Kawulok (Mosty k. J.) 2:58:06,5, 80. Wawrzyniec Fojcik (SKI Cierlicko) 3:10:54,7, 108. Stanisław Kawulok (Łomna Dolna) 3:17:06,4, 133. Bronisław Kabot (Nydek) 3:26:24,7. Do mety dotarło 593 zawodników.

● HALOWE MŚ W LEKKIEJ ATLETYCE. Z Budapesztu 20-osobowa reprezentacja Polski wraca bez medalu. - Nie zakładałem, że zdobędziemy medal - powiedział szef szkolenia PZLA Jerzy Skucha. - Sprawdza się taka zasada, że jeśli tych szans jest kilka, wówczas jakaś wypada. My tych kilku nie mieliśmy. Mówiłem w momencie ustalania składu reprezentacji, że przy dobrych układach może pokusić się o medal Monika Pyrek czy Lidia Chojecka, być może któraś ze sztafet, ewentualnie Marcin Urbaś. Efekt przewidywałem - dodał

Skucha. Powody do zadowolenia mają Czesi. Reprezentacja RC zdobyła w Budapeszcie trzy medale - złoto w siedmioboju Roman Šebrle, srebro w skoku o tyczce Adam Ptáček i brąz zasluga witkowskiego skoczka wżwyz Jaroslava Bábę.

● TENIS STOŁOWY. Męska reprezentacja RC wygrała rywalizację w 1. Dywizji drużynowych mistrzostw świata w Katarze i w następnych mistrzostwach trafi do elitarnej grupy dwunastu najlepszych zespołów. Pierwszoplanową postacią ekipy trenera Miroslava Cecavy był górno-suszanin Petr Korbel. Polacy sklasyfikowani zostali na 19. miejscu. Złoty medal wywalczyli w tym roku Chińczycy, którzy w finale wygrali z Niemcami 3:0.

● ADAM MAŁYSZ nie wystartuje w trzech ostatnich konkursach PŚ w skokach narciarskich. - Dla niego sezon już się skończył - powiedział trener kadry Apoloniusz Tajner. - Adam cały czas odczuwa skutki upadku w Salt Lake City - dodał Tajner. (jb, PAP)

wtedy w prowadzić liczebną - po faulu na Balaštíka, który zdaniem trzynieckich hokeistów pretenduje raczej do miana filmowego Oscara. Stalowników, jak też trzynieckich kibiców, oblał zimny pot. Po tym ciosie gospodarze już się nie podnieśli, o czym świadczy m.in. niewykorzystana w dogrywce przewaga liczebna 4 na 3. W rzutach karnych więcej zimnej krwi zachowali hokeiści Zlina. Wojtką kolejno pokonali Hamrlík, Balaštík i Petr Leška, w barwach gospodarzy trafił tylko Kropáč. Dreszczowiec oglądał na trybunie Richard Král, kontuzja bowiem znów nie pozwoliła trzyniecaninowi włączyć się do walki.

GŁOS TRENERA TRZYNCA PAVLA MARKA

- Piątkowy mecz był bez dwóch zdań najlepszym widowiskiem w tej ćwierćfinałowej serii. My skoncentrowaliśmy się na defensywie, bo wiemy, jak groźny potrafi być Zlin z kontrataków. Co do sobotniego spotkania, po prostu straciliśmy wygrany mecz. To wszystko, co mam do powiedzenia.

JANUSZ BITTMAR

INTERLIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

Banik czwarty

■ DUKLA - KARWINA 25:23 (14:9). Podopieczni trenera Jiřego Ketrta (bez Konečného, Laclavika i Vaška) nawiązali z gospodarzami wyrównaną walkę. Dukla od 19. minuty utrzymywała kilkubramkową przewagę. W polu karnym Banika powodziło się zwłaszcza Štochlowski i Piskačovi. Karwina wprawdzie w końcowych fragmentach przycisnęła, ale zdążyła już tylko obniżyć na 23:25. Bramki dla HCB: Horák 7/3, Szymanski 5, Zdráhala, Bednařík po 3, Kust, Mrózek po 2, Sobol 1. W tabeli oba zespoły zamieniły się pozycjami. Dukla awansowała na trzecie miejsce, Karwina spadła na czwarte. Prowadzi z 40 pkt. Frydek-Místek. (Ok)

JUTRO DOWIEMY SIĘ, CZY PÓJŚĆ W WEEKEND NA STADIONY PIŁKARSKIE

Orłowa czarnym koniem?

W najbliższy weekend powinien ruszyć wiosenny sezon piłkarski w MŚLF (3. liga) i Dywizji. Piszemy powinien, wszystko zależeć będzie bowiem od jutrzejszej decyzji władz piłkarskich - wiele wskazuje na to, że podobnie jak w niższych klasach (od Mistrzostw Okręgu włącznie) rewanżowa runda wystartuje i tu z dwutygodniowym opóźnieniem. W dzisiejszym numerze zajrzymy do obozu trzecioligowego Futbolu Trzyniec oraz czwórki naszych zespołów w dywizyjnej grupie E.

■ FUTBOL TRZYNIEC (8. miejsce na półmetku MŚLF, 20 pkt.). Ostrza zima i co za tym idzie krytyczny stan boisk, to wszystko negatywnie wpłynęło na okres przygotowawczy Futbolu Trzyniec. Podopieczni trenera Zdeňka Dembinnego zrezygnowali z obozów kondycyjnych i zgrupowań, przygotowując się wyłącznie na własnych śmieciach. Dzięki zimowemu katorgom trzynieckanie są dobrze przygotowani od strony kondycyjnej, z grą może być już znacznie gorzej. Na zlodowaciałych boiskach futboliści nie mogli rozwinąć wszystkich swoich umiejętności technicznych. W kilkunastu meczach sparingowych wiodło im się raczej średnio. Trzon drużyny pozostaje bez zmian, z zespołem pozostał się jedynie doświadczony P. Zbončák. Zabraknie też rezerwowych Luki i Jurkovskiego. Nowymi nabytkami są defensorzy Sochora (Olbrachcice), Ciešlar (powrót z Austrii) oraz Topiarz (Lipník). - Naszym celem jest wspięcie się w tabeli o kilka miejsc wyżej - informuje trener Zdeněk Demblný.

■ BANIK OLBRACHCICE (5. miejsce na półmetku Dywizji, 23 pkt.). W rozegranych meczach towarzyskich Banik nie błyszczał. Co prawda

przeważali klasowi rywale (m.in. Witkowice i Ostrawa B), niemniej gra zespołu pozostawała wiele do życzenia. Podopieczni trenera Zdeňka Menouška borykają się zwłaszcza z wykańczaniem akcji. Na testach w Olbrachcicach są zatem napastnicy Zielonka (Sn Hawierzów), Stachel (Žuków) i Onderek (Domaslavice), trwają rozmowy z Banikiem Ostrawa w sprawie pozyskania kilku piłkarzy z kadry B. - Straciliśmy najlepszego snajpera - Antonína Krečmery, który trafił do Diečmorowic. Zobaczymy, jaki to będzie miało wpływ na naszą ofensywę - stwierdził kierownik klubu Ivan Marlní. Z Banikiem pożegnali się jedynie obrońcy Sochora (kierownik Futbol Trzyniec) i Martin Bystron (z pierwszoligowego polskiego Lukulusa trafił do Witkowic). Na jutro zaplanowany jest sprawdzian generalny. Rywalem Olbrachcic będzie Sn Hawierzów (15.30).

■ IRP CZESKI CIESZYN (6. miejsce na półmetku Dywizji, 22 pkt.). Kadra IRP doznała zimą tylko kosmetycznych zmian. Do konkurencyjnych Diečmorowic przeniósł się napastnik Úlehla, któremu minął termin wypożyczenia z Wracimowa, do Mostów koło Jablonkova zaś skierował swoje piłkarskie kroki Igor Lysek. Do nowych twarzy w zespole należą Groš (z Futbolu Trzyniec) i Kubáň (z Dobrej). Drużyna wzięła tradycyjny udział w zimowym turnieju we Wracimowie. Wszyscy w tym roku narzekają jednak na srogą zimą. - Futbolu nie można uprawiać na łyżwach, to całkiem inna dyscyplina sportu - stwierdził trener IRP Radek Morclnek. W zeszłym tygodniu czeskieciszynianie zdobyli skalp trzecioligowego Futbolu Trzyniec (2:1).

■ ŚLAWIA ORŁOWA (8. miejsce na półmetku Dywizji, 21 pkt.). Pod

wodzą nowego trenera Miroslava Čopjaka (wrócił na przełomie roku z pierwszoligowego polskiego Lukulusa Świt Nowy Dwór Mazowiecki) orłowanie niebawem ożyli. Zimą Ślawia szlifowała formę na turnieju we Wracimowie. W finale Orłowa pokonała 2:1 faworyzowany Hluczyn (bramki Kopel, Haška - M. Hanus). Warto podkreślić, że orłowanie przegrali tylko jeden sparing - z trzecioliowym Benesowem Dolnym. - Trener Čopjak stawia na nowoczesny układ czterech obrońców w jednej linii. Chłopcy bardzo szybko zrozumieli, o co w tym wszystkim chodzi - stwierdził menedżer Ślawii Bronslaw Schimke. Z piątoliowego Bogumina orłowanie pragną zdobyć bramkarza Hulvě, należącego jesienią do pierwszoplanowych postaci „Fai”. Do nowych twarzy w zespole należy pomocnik Polášek i napastnik Volný. Eksperci pasują Ślawię na czarnego konia rundy rewanżowej.

■ KS DIEČMOROWICE (9. miejsce na półmetku Dywizji, 21 pkt.). Po spadku z trzeciej ligi Elektrycy w gronie starych znajomych nie zaliczyli udanego początku sezonu. Diečmorowiczanie nie chcą ryzykować, w związku z czym w zimowej przerwie zdobyli kilku utalentowanych piłkarzy. Z Wracimowa zakupiono napastnika Úlehla, z Olbrachcic wypożyczono Krečmery, ponadto z gościnnych występów w Łakach powrócili Hanusek i Dvorník. Sięgnięto też po młodych zawodników z kadry juniorów. W korzystnym świetle prezentował się w sparingach zwłaszcza Punčochač. - Wiele będzie zależeć od dobrego startu. Pierwszy wiosenny mecz na własnych śmieciach gramy z Czeskim Cieszynom, to dla nas bardzo ważny mecz - informuje kierownik Diečmorowic Milan Kyša. (jb, man)

DZIŚ W NUMERZE:

Z Mostów do Stolicy Apostolskiej **str. 3**Kiedy świat się zazieleni **str. 4**Twój pan i władca **str. 5**Trzyniec musi dziś wygrać **str. 8**CZWARTEK
11 MARCA 2004
NR 30
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

W Zespole Szkół Rolniczych o tragedii w Świtawach rozmawiał z uczniami także dyrektor szkoły, Zdeněk Mruzek.
Fot. MAREK SANTARIUS

SZKOŁY UCZCIŁY PAMIĘĆ ZAMORDOWANEGO NAUCZYCIELA

Stanowczy protest
przeciw przemocy

CZ. CIESZYN (kor) - Wszystkie czeskokleszyńskie szkoły średnie dołączyły wczoraj do protestu przeciw przemocy ogłoszonego przez szkolne Związki Zawodowe. Nauczyciele i uczniowie szkół średnich w całej RC uczliłi w ten sposób w dniu pogrzebu pamięć 60-letniego nauczyciela szkoły zawodowej w Świtawach, Bohuslava Šibla, zamordowanego w ub. tygodniu przez 16-letniego ucznia:

W Cz. Cieszynie czarne flagi zawisły na dwóch szkołach: Zespole Szkół Rolniczych i Zespole Szkół Przedsiębiorczości Handlowej. Zabrakło flagi na budynkach Akademii Handlowej i Gimnazjum Polskiego. - Nie organizujemy też w dniu pogrzebu zamordowanego nauczyciela pogadek z uczniami, odbyły się one już wcześniej. Solidaryzujemy się jednak w dniu protestu ze szkołami średnimi w całej RC - powiedziała GL dyrektorka

gimnazjum, Krystyna Herman.

W pozostałych trzech szkołach pogadanki na temat agresji wśród młodzieży i problemów szkolnictwa średniego przebiegły na pierwszej lekcji, pamięć B. Šibla uczczono też minutą ciszy. W handlowce specjalną audycję na temat tragicznego wydarzenia w Świtawach w szkolnym radiowęźle przygotował bohemista Luděk Ondruška.

Koniec
Polskich Hut Stali

KATOWICE (mro) - LNM Holdings N.V. dokończyła z Ministerstwem Finansów RP prywatyzację Polskich Hut Stali. W skład PHS, zrzeszenia produkującego rocznie 7 milionów ton wchodzą Huta Katowice, Huta Sendzimir, Huta Florian i Huta Cedler.

LNM stała się większościowym udziałowcem PHS mającym 69 proc. akcji i opcję odkupienia od Ministerstwa Finansów RP kolejnych 25 proc. Prywatyzacja została dopełniona umową socjalną ze związkami zawodowymi (m.in. przewidującą utrzymanie zatrudnienia do 2009 r.). LNM oznajmiła, że PHS zmienia nazwę na Ispat Polska Stal.

Uniwersytet
w Trzyńcu

TRZYNIEC (man) - Wyższa Szkoła Górnicza - Uniwersytet Techniczny w Ostrawie urządzi w poniedziałek dzień otwartych drzwi w Trzyńcu.

Jak podaliśmy, w nowym roku akademickim zostanie w mieście otwarta filia tej właśnie uczelni. Będzie funkcjonować w lokalach zintegrowanej szkoły średniej w Trzyńcu Kanadzie, gdzie urządzono bibliotekę oraz salę wykładową.

- Dzień otwartych drzwi zostanie zorganizowany z myślą o studentach, którzy chcą się tu kształcić - powiedział wiceburmistrz Trzyńca Miroslav Boublík. - Ćwiczenia nadal będą się odbywały w Ostrawie, ale studenci niektórych kierunków mieszkający w Trzyńcu i okolicy będą mogli uczęszczać na wykłady w naszym mieście. Dzień otwartych drzwi potrwa od godz. 14.00 do 17.00.

REPLIKA

Do napisania tekstu skłoniła mnie wypowiedź Mariana Bieleśza we wtorkowym numerze Głosu Ludu w artykule Poseł Bieleśz bezpartyjny.

Rezygnacja z członkostwa w partii politycznej z logiki rzeczy wiąże się bądź z radykalną zmianą poglądów społeczno-politycznych, bądź z deklaracją, że do członkostwa doszło pod naciskiem.

Poseł Hojdar, który nie tak dawno również nie zgadzał się z polityką swej - rządzącej - partii i rzekomo nie miał dość sił do forsowania swej wizji, opuścił klub poselski pozostając członkiem ČSSD, by móc wywierać wpływ na bazę członkowską. Można to chyba zrozumieć, wypadki doświadczenia o własnej bezmocy wobec otoczenia nie rzadko się zdarzają.

Pozycja Unii Wolności w ramach wdrażania przynajmniej małej części swego programu wyborczego, bądź co bądź najprzychylniejszego środowiskom stabilizujących warstw społecznych, do których należą np. drobni czy średni przedsiębiorcy, jest niezwykle trudna. Było to jasne zaraz po wyborach, kiedy przede wszystkim posłowie unijni uzasadniali wobec bazy członkowskiej słuszność przyjęcia tekstu ministerialnych w dosyć kontrowersyjnej koncepcji składu rządu.

Mając jasne, bardziej prawicowe poglądy nie było trzeba np. pod koniec ubiegłego roku opowiadać się za pierwszym etapem reformy ekonomicznej umacniającej rządu centralne. Nie było trzeba podnosić ręki, by dzięki 101 głosom w Izbie Poselskiej zrzucić ze stołu poprawki Senatu, które czyniłyby owe ustawy bardziej liberalnymi.

Z wypowiedzi posła Bieleśza wynika, że przy głosowaniu przyjmuje on niejasną postawę wobec swych byłych kolegów partyjnych, a deklaracja pozostania w ich klubie daje również wiele do myślenia. To niewątpliwie bardzo wygodne być pod partyjnym płaszczem ochronnym, a równocześnie wobec swych wyborców umywać ręce od współodpowiedzialności za działalność tejże partii.

Czy z taką postawą można godnie, choć nieformalnie, reprezentować nasze zaolziańskie środowisko?

ANDRZEJ FEBER

NA POMOC PONAD 120 MLN KORON

Życie na zasiłku

ORŁOWA (wak) - Na zasiłki dla bezrobotnych i wsparcie finansowe osób w szczególnie trudnej sytuacji wypłacano w mieście w 2003 r. 120 788 tys. Kč. W porównaniu z r. 2002 liczba ta wzrosła o 15 587 tys. Kč.

Środki są z budżetu państwa, mogą je otrzymać osoby o dochodach poniżej minimum socjalnego, bezrobotni, a także niezdolni do pracy z powodu kalectwa i stanu zdrowia.

Z informacji Natašy Cibulkowej, rzeczniczki orłowskiego ratusza, wynika, iż najwięcej pieniędzy - 633 tys. Kč, otrzymali seniorzy. Drugą najliczniejszą grupą są bezrobotni (52 766 tys.), trzecią - osoby pracujące, których zarobki nie wystarczają na utrzymanie rodziny (44 840 tys.), czwarta grupa to niepełnosprawni (22 549 tys.).

Oprócz zasiłków udzielana jest jednorazowa pomoc docelowa (na opał na zimę, ciepłą odzież dla dzie-

ci, dofinansowanie wyjazdów na ferie), a w szczególnych wypadkach na zakup sprzętu rehabilitacyjnego lub leków. Część środków przeznaczonych na zasiłki wydaje się w formie kuponów, a w wypadku lokatorów notorycznie nie płacących czynszu część zasiłku wędruje do kasy wierzyciela. Zdarzają się oszustci, którzy pobierają zasiłek, a równocześnie podejmują pracę na czarno. - Każdy odbiorca zasiłku podpisuje z MOPS umowę, którą musi dotrzymać, by nie stracił prawa do pomocy - informuje N. Cibulkowa. - Oszustwo się wyda, a dłużnicy muszą oddać wyłudzone zasiłki.

Dobry

CZWARTEK - Pochmurno, ale bez opadów. Temperatura maksymalna +6, minimalna -2 st. C.

PIĄTEK - Nadal zachmurzenie umiarkowane. W dzień ok. +6, nocą do -6 st. C. Wiatr wschodni o prędkości 3 m na sek.

Zamiast pojazdów sklepy

OSTRAWA (mro) - Jako bliskie prawdy określił generalny dyrektor ČSAD Ostrava Tomáš Vratný informacje, które postawiły na nogi wszystkich korzystających z Ostrawskiego Centralnego Dworca Autobusowego. Dworzec zostanie zlikwidowany, a w jego miejsce powstanie centrum handlowe.

Władze miasta są zaskoczone rozwojem sytuacji. - Tereny należą do ČSAD Ostrava, ma ono pełnię praw do ich dysponowania - powiedziała redakcji Hana Adamusowa, rzecz-

niczka magistratu. Nie określono co zastąpi dworzec.

Na placu po ÚAN-ie miałyby powstać galerie o powierzchni 112 tys. metrów kwadratowych i parking dla 600 aut. Jako inwestora wymienia się firmę Sey Development, przebiega właśnie postępowanie administracyjne o lokalizacji. Zdaniem naczelnego architekta miasta, Jaroslava Sedleckiego, budowa następnego supersklepu w miejscu dworca nie kłóci się z planem przestrzennej zabudowy Ostrawy.

ZA WYKROCZENIA ZA KIEROWNICĄ BĘDZIEMY ZBIERAĆ KARNE PUNKTY

Będzie po 1 lipca na naszych drogach bezpieczniej? Zmuszą kierowców wysokie kary pieniężne oraz groźba odebrania prawa jazdy do przestrzegania przepisów drogowych? Policjanci mają nadzieję, że tak. Jak jednak zdecydować nasi ustawodawcy, dopiero się okaże. Obecnie przebiega bowiem w Izbie Poselskiej RC pierwsze czytanie projektu rządowego nowelizacji Ustawy nr 361 Dz. U., o ruchu drogowym.

Projekt nowelizacji ma m.in. ułatwić znalezienie osoby winnej wypadku, nakładając na właściciela pojazdu obowiązek podania nazwiska osoby, która w danej chwili prowadziła pojazd. W praktyce zdarzało się nieraz, że kierowca winny wykroczenia uchodził bezkarnie, ponieważ właściciel samochodu postanowił nie zdradzić jego nazwiska. Odtąd nie będzie się

już mógł wymigiwać od odpowiedzi. Jego zawracaj rzekoma niewiedza co do nazwiska kierowcy będzie traktowana jako... przyznanie się do winy ze wszystkimi konsekwencjami z tego faktu wynikającymi.

Drożej, ale czy bezpieczniej?

Rządowy projekt przewiduje również o wiele wyższe sankcje za niestosowanie się do przepisów drogowych. Szczególnie surowo ma być traktowana obecność alkoholu we krwi. Kielišek przed jazdą może kosztować kierowcę samochodu osobowego lub motocyklu nawet 50 tys. Kč. Dwukrotnie więcej za prowadzenie po pijanemu zapłaci zawodowi szoferzy wyszczególnionych typów pojazdów.

Na wysokich mandatach nie kończy się jednak wachlarz szykowanych przez rząd restryk-

cji. Wszelkie wykroczenia, w przypadku których zostanie wystawiony mandat na kwotę minimum 2500 Kč, mogą być równoznaczne z pozbawieniem prawa jazdy. W tym kontekście nowelizacja mówi również o wprowadzeniu systemu punktów karnych.

Dwaście takich punktów pozbawi kierowcę prawa jazdy na okres jednego roku. Odzyska go zaś dopiero po zaliczeniu dziesięciogodzinnego kursu w szkole jazdy oraz zdaniu egzaminu.

Większość funkcjonariuszy policyjnej drogowki opowiada się za wprowadzeniem zmian w ustawie. Niektórzy odwołują się nawet do przykładów z zagranicy. Podobno wszędzie tam, gdzie znacznie udało się zmniejszyć liczbę śmiertelnych wypadków na drogach, kierowcy nie przestrzegający przepisów drogowych są skazani na poważne restrykcje. (sch)

Znad Wisły

■ Warszawę czeka paraliż komunikacyjny i ogromne zniszczenia spowodowane burdami antyglobalistów - straszą władze stolicy. Uważają, że tak właśnie będzie, gdy Europejskie Forum Ekonomiczne 28 kwietnia rozpocznie swe obrady w Pałacu Kultury i Nauki. Ratusz obawia się paraliżu centrum oznaczonego jako *strefa zero* wyłączona z ruchu (nie mogłyby jeździć tramwaje, autobusy, metro). Możliwe jest zamykanie szkół i sklepów a także dworców - Centralnego i Śródmieścia. Nie ma, jak na razie, pomysłu na wpuszczanie do strefy ludzi w niej zamieszkałych. Całość kosztów tych zmian szacowana jest na 5 mln zł. Ratusz obawia się też antyglobalistów, których kilka tysięcy zjedzie z całej Europy. Przedstawiciele Koalicji Grup Wolnościowych *Antyszczyt Wa29* podkreślają jednak, że ich Alternatywne Forum Ekonomiczne będzie miało charakter pokojowy: z tańcem, muzyką, wykładami i pokazami filmów.

■ Premier Leszek Miller powiedział, że rząd jest za zniesieniem podatku VAT na usługi internetowe. Prowadzi to do konfliktu z Unią Europejską, w której obowiązuje taki podatek, ale - zdaniem premiera - trzeba podjąć to ryzyko. Dodał, że Polska podnosi już tę sprawę na forum Unii i będzie to czynić nadal po wejściu do Wspólnoty. ■ Zapowiada się przełom w aferze Rywina. Wstępną wersję rządowej autopoprawki do noweli ustawy o RTV Aleksandra Jakubowska wystawiła tylko do Polsatu, prosząc o dyskrecję - *Gazeta Wyborcza* dotarła do sensacyjnego e-maila Jakubowskiej, który biegle odczytali z twardego dysku komputera Jakubowskiej skasowanego przez nią na początku zeszłego roku. 27 czerwca Jakubowska mailuje do Józefa Birki z Polsatu: *Projekt zapisów do autopoprawki. Proszę o dyskrecję i uwagi.* Projekt zawiera rozwiązania korzystne dla Polsatu, na przykład obniżenie z 30 do 15% utworów słowno-muzycznych, które muszą być nadawane w języku polskim i możliwość przerywania reklamami programów publicystycznych i dziecięcych. Załącznik nazywa się *birka.doc*. Nazwa może potwierdzać, że ta wersja była przeznaczona tylko dla Polsatu. Żaden inny nadawca nie otrzymał wówczas od Jakubowskiej autopoprawki.

■ Czwartdziestu bezrobotnych mężczyzn z Bydgoszczy ma pracować na nocnych liniach autobusowych jako konduktorzy. Program *Konduktor* ma ruszyć od kwietnia. Wcześniej kandydaci przejdą specjalistyczny kurs. Po jego zakończeniu każdy podpisze półroczną umowę o pracę. Wynagrodzenie miesięczne to 824 zł brutto. Konduktorzy oprócz sprzedawania i kontrolowania biletów mają także dbać o bezpieczeństwo pasażerów podróżujących nocnymi liniami. Propozycja jest skierowana do osób, które są bez pracy ponad rok. Pozostałe kryteria naboru to: wiek do 45 lat, niekaralność, uregulowany stosunek do służby wojskowej, wykształcenie średnie i dobry stan zdrowia.

■ Po pierwszym starciu Samoobrona wygrywa z Platformą Obywatelską. Partia Leppera w marcu poprawiła swój wynik aż o 7% w stosunku do lutego i uzyskała 24% głosów poparcia. Platforma jest ciągle na pierwszym miejscu, ale w porównaniu z lutym straciła 2% i cieszy się poparciem 26% Polaków - wynika z sondażu *Rzeczpospolitej*. Poparcie dla lewicy spadło o 3 punkty, na SLD-UP chce głosować zaledwie 10% Polaków - najmniej w historii. Lewicę pierwszy raz wyprzedza PiS. Partia braci Kaczyńskich może liczyć na 13% głosów - tak samo jak w lutym. Na Ligę Polskich Rodzin chce głosować 10% Polaków, czyli o 3 pkt. mniej niż przed miesiącem. PSL uzyskało w sondażu 4% poparcia, a więc nie weszłoby do Sejmu, gdyby wybory odbyły się w tym miesiącu. Również 4% zdobyła Krajowa Partia Emerytów i Rencistów, a Unia Wolności - 3%. **Opr. (mro)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Cały świat przypomina sobie 10 marca rocznicę krwawego stłumienia tybetańskiego powstania w stolicy tego kraju Lhasie przez wojska komunistycznych Chin. Jako wyraz solidarności z dążeniami o samodzielną Tybetu przebiega cały szereg przedsięwzięć. Jednym z nich jest wywieszenie flagi Tybetu na ratuszach miast i gmin. W br. włączyło się w tę inicjatywę ponad 200 miejscowości w całej Republice Czeskiej, w tym również Jablonek.

Fot. DANUTA BRANNA

COLLEGIUM IUVENUM PO ELIMINACJACH

Droga do Bydgoszczy

CZ. CIESZYN (mro) - Chór Studencki Collegium Iuvenum Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie pracujący pod patronatem Polskiego Towarzystwa Artystycznego *Ars Musica* zakwalifikował się do finału XXIV Ogólnopolskiego Konkursu Chórów á Capella Dzieci i Młodzieży. W minioną sobotę zaolziańscy gimnazjaliści uczestniczyli w eliminacjach w Domu Kultury w Katowicach Szopienicach.

- Przedstawiliśmy się słuchaczom w nowym repertuarze składającym się z utworów Mikołaja Zielińskiego, Pawła Łukaszeńskiego, Tadeusza Maklakiewicza, Edmunda Maćkowiaka oraz słowackiego kompozytora Ivana Hrušovskiego - powiedział redaktor Leszek Kalina, dyrygent zespołu. Dodał, że ostateczna decyzja o uczestnictwie w finale, zapadnie po przejrzeniu przez bydgoską komisję nagrań wideo z katowickiego występu.

Piekawostki

Słowo się rzekło

George W. Bush, prezydent Stanów Zjednoczonych, słynie z niezwyklego daru wymowy. Jego powiedzonka i słowne lapsusy, zwane *bushismami* (ang. bushisms), od początku kadencji krążą po Internecie, śmieszac i oburzając ludzi na całym świecie. Oddajmy jednak głos samemu Bushowi: *Myszę, że zgadzamy się co do tego, że przeszłość minęła* - podczas spotkania z Johnem Mc Cainem, *Dallad Morning News*, 10 maja 2000 r.

Rodziny to miejsca, gdzie nasz naród odnajduje nadzieję, gdzie skrzydła dostają marzeń - LaCrosse, Wisconsin, 18 października 2000 r.

Najważniejszą sprawą nie jest bycie gubernatorem czy też, w moim przypadku, pierwszą damą - Pella, Iowa, *San Antonio Express-News*, 30 stycznia 2000 r.

Gdybyśmy mieli dyktaturę, byłoby o wiele łatwiej - tak długo, jakbym to

Zapraszamy na MAYDAY

Specjalnie na życzenie widzów Scena Polska zagra w niedzielę o godz. 17.30 w teatrze w Cz. Cieszynie komedię R. Cooneya *Mayday* w reżyserii R. Molińskiego. Od premiery w listopadzie spektakl cieszy się wielką popularnością, a widzowie bawią się w śmieszenie poznając tarapaty taksówkarza - bigamisty. Prowadzi on dwa w miarę uporządkowane życia, posiadając dwa domy i dwie kochające żony. Bilety na przedstawienie (dorośli: 70,- Kc, młodzież: 40,- Kc) można zamawiać w biurze organizacji widowni lub zakupić przed spektaklem. Można również przyjść na abonament, teatr jednak nie zapewni na ten spektakl przewozu widzów autobusami. Nie będą również obowiązywały przydzielone z abonamentem miejsca na widowni. (SP)

Więcej światła

MILIKOW (man) - Jednym z tegorocznych przedsięwzięć miejscowego samorządu będzie naprawa sieci oświetlenia publicznego w dwu dzielnicach wioski.

Będące w kiepskim stanie lampy podczas silnego wiatru albo intensywnego deszczu same się wylaczały. Oświetlenie zostanie naprawione w podgórskiej dzielnicy U Sztefki oraz w sąsiadującej z Bystrzycą Polodowicy. W pozostałych częściach gminy remonty przebiegły już

FINANSE CORAZ BARDZIEJ POTRZEBNE

Dotacje państwowe na dobrą rzecz

HAWIERZÓW (wak) - Rośnie liczba organizacji pozarządowych - fundacji, stowarzyszeń, ale też różnego rodzaju świetlic i klubów, których majątek i działalność służy określonym niedochodowym celom. W samym tylko Hawierzowie działa takich organizacji ponad 270.

- Liczba obejmuje te, które są oficjalnie zarejestrowane. Wyłącznie one mogą się bowiem ubiegać o państwowe dotacje na realizowanie swoich projektów. Ostatnio coraz częściej wnioskuje o nie kluby sportowe oraz szkoły, którym potrzebne są pieniądze na działalność kółek zainteresowań - mówi Jana Pondę.

Wioska, która żyje

WIELOPOLE (sch) - Gmina z dwoma setkami mieszkańców niekoniecznie musi być wioską na wymiar. Przykład Wielopola, które według ostatniego spisu ludności z 1 marca 2001 r. zamieszkiwało 206 osób, zdaje się to tylko potwierdzać.

Wystarczy spojrzeć do kalendarza planowanych imprez, które organizuje z pomocą Urzędu Gminnego (i zazwyczaj również w jego lokalach) miejscowy Czeski Związek Działkowców. Na najbliższą środę zaplanowano spotkanie nt. pracy psa, *zatrudnionego* m.in. do wykrywania narkotyków. Kolejna prelekcja będzie natomiast dotyczyć gołębi pocztowych. Prelegent przyniesie z sobą kilka okazów oraz pokaże, jak wypuszcza się je w daleki świat.

Najnowszą inicjatywą organizowaną w ramach wielkiej wielopolańskiej rodziny jest gimnastyka dla kobiet. Panie zainteresowane poprawą kondycji fizycznej już teraz mogą się zgłaszać pod gminnym nr. tel. 558 694 359. Ćwiczenia ruchowe będą prowadzone raz w tygodniu.

wcześniej. Milikowski samorząd skierował ządanie o dotację do Urzędu Wojewódzkiego.

- Remont zostanie przeprowadzony bez względu na to, czy zostanie przyznana, bo nie możemy z nim już dłużej zwlekać - powiedział nadszej gazecie wójt Zdeněk Szkanedra.

Naprawa sieci oświetlenia rozpocznie się jak tylko zjeżdzą śniegi. Przewidywane koszty inwestycji wyniosą ok. 250 tys. Kc.

ličkowa, rzecznik prasowy hawierzowskiego magistratu.

Szefowie stowarzyszeń, które funkcjonują dłużej czas, twierdzą, że rośnie wzajemna konkurencja i coraz trudniej cokolwiek zdobyć. O tym, w jaki sposób, i na jakich zasadach można zyskać na cele dobroczynne pieniądze z kasy miejskiej oraz z budżetu województwa morawsko-śląskiego, będzie się można dowiedzieć na specjalnej konferencji. Odbędzie się ona 17 marca w hawierzowskim Domu Towarzyskim *Reneta* w ramach imprezy nazwanej *Trzydzięci dni dla organizacji użyteczności publicznej*.

Gombrowicz i nauczanie

OSTRAWA (mro) - O życiu, pracy twórczej i kontaktach literackich Witolda Gombrowicza dyskutować będą studenci polonistyki, katedry slawistyki wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Ostrawskiego 29 marca br. Konferencji towarzyszyć będzie spotkanie lektorów języka polskiego pracujących na terenie Republiki Czeskiej. Przyjadą na nie wykładowcy z Ołomuńca, Pragi i Brna, ale i innych ośrodków akademickich.

Pomysłodawca spotkania, lektor języka polskiego Dariusz Tkaczewski, zaznacza, iż liczy na wymianę doświadczeń i informacji o zapotrzebowaniu na pomoce naukowe i specyfice pracy na poszczególnych uczelniach. Lektorzy zostaną też przyjęci w Konsulacie Generalnym RP.

Odśnieżanie kosztuje

GRÓDEK (kor) - Wszystkie podbeskidzkie gminy narzekają na tegoroczną zimę. Koszty utrzymania przejezdności dróg są dużo wyższe, niż planowano. Gródek, gdzie samorząd wydzielił w budżecie na odśnieżanie 100 tys. Kc, przekroczył tę kwotę już o ponad 100 proc.

- Wydailiśmy już 230 tys. Kc, rada gminy, a po niej samorząd muszę wprowadzić poprawki do budżetu - powiedział GL wójt Pavel Tomčala. - I tak jednak nie wiemy, czy zaproponowana kwota wystarczy, bo pługi wyjeżdżają na drogi codziennie.

Voigt po prostu jest nieodpowiednia.

W przedstawieniu, które będzie miało premierę w czerwcu, główna rola przypadnie szczuplejszej, ale nie tak sławnej Anne Schwanewilms.

No cóż, w operze liczy się nie tylko głos, ale również aspekt sceniczny.

Na prawdę stary mnich!

Zmumifikowane zwłoki tybetańskiego mnicha sprzed 500 lat odnaleziono w trudno dostępnym rejonie górskim na północy Indii. Mieszkańcy pobliskiej wsi trafili na mnicha już prawie 30 lat temu, ale nie chcieli zakłócać jego spokoju.

Mumię buddyjskiego mnicha znaleźli indyjscy dziennikarze w prowincji Himachal Pradesh, obejmującej górzyści teren przy granicy północnych Indii z Tybetem. Mumia buddyjskiego mnicha Sangha Tenzinga, którego imię znane jest dzięki inskrypcji grobowej, jest doskonale zachowana. Skóra zmarłego zachowała się w ca-

łości, na głowie pozostały włosy. Prawdopodobnie długotrwale poszczenie w ostatnich miesiącach życia zredukowało jego naturalną tkankę tłuszczową i skurczyło te partie ciała, które mogły ulec rozkładowi.

Jest na to rada

Kobiety słabiej od mężczyzn orientują się w trójwymiarowej przestrzeni i gorzej posługują się mapami - twierdzą naukowcy. Ale jest na to rada. Kobiety-architektki, projektantki i maniaczki trójwymiarowych gier komputerowych mogą poprawić swoje wyniki. Wystarczy, że zafundują sobie monitory komputerowe o większej przekątnej ekranu. Badania dowiodły, że im większy obszar kobieta obejmuje wzrokiem, tym bardziej wzrasta jej zdolność orientacji w przestrzeni. To brzmi jak twierdzenie męskiego szowinisty, ale wynika z ewolucyjnych różnic między kobietą a mężczyzną.

O KAPELI POLYNICA, GÓRALSKICH NUTACH I WYJEŹDZIE DO WATYKANU Z Mostów do Stolicy Apostolskiej

Chociaż w kapeli góralskiej *Polynica* z Mostów k. Jabłonkowa grają same stare muzykanckie wygi na czele ze skrzypkiem i folklorystą **Andrzejem Niedobą**, można o niej powiedzieć, że należy do najmłodszych zaolziańskich kapel ludowych. *Polynica* powstała zaledwie przed trzema laty i zadebiutowała z płytą o tej samej nazwie na Gorolskim Święcie w 2001 r. Kapela nie gra zbyt regularnie, może się za to pochwalić nie lada sukcesem – w lutym zagrała w Watykanie dla papieża Jana Pawła II. Jej członkowie spotkali się też osobiście z Ojcem Świętym na audiencji w ramach VII Światowych Rekolekcji Podhalańskich, które w Stolicy Apostolskiej przebiegły w dniach 16-21 lutego.

Jak się właściwie zrodziła *Polynica*? Przyznam się, że chociaż jestem jednym z założycieli zespołu *Górale*, nie jestem zwolennikiem jakichś trwałych związków – pytamy **Andrzeja Niedobę**: U góralskich kapel nie ma tego zwyczaju, że trzeba grać z sobą aż do śmierci. Można powiedzieć, że kapele zmieniają obsadę wg dyspozycyjności poszczególnych muzykantów. Na każdej imprezie organizatorzy pytają: *W jakim składzie ście przyjechali*. Pada zazwyczaj jedna odpowiedź: *Przyjechoł tyn, gdo móg*. Bo muzyka góralska jest na tyle uniwersalna, przynajmniej na amatorskim poziomie, że można ją zagrać nawet z ludźmi dobranymi na daną okazję

Ojciec Święty i lider *Polynicy* Andrzej Niedoba.

przez telefon.

Polynica zaś zrodziła się z jednego powodu: nie można ciągle mówić, że przyjechali *Gruszka, Niedoba i tyn drugi Niedoba*. Zrodziła się zatem nazwa, która może się pojawiać na afiszach. Nigdy jednak nie podajemy składu kapeli. Na imprezę możemy przyjechać w trójkę albo też może się na niej zjawić nawet 20-osobowa orkiestra. A wciąż to będzie *Polynica*.

Skąd nazwa?

Słowo *polynica* pojawia się w całym Łuku Karpackim, w każdej dziedzinie i na każdym gróniu, a oznacza miejsce po wypalaniu lasu. Uwa-

żam, że do nas pasuje. Przyjeliśmy taką nazwę również m.in. dlatego, że sporo jest na Zaolziu śmiesznych nazw kapel i zespołów typu *Sómsiek* czy inne wesole. Z takimi nazwami nie potrafię się utożsamić, bo wydaje mi się, że uwłaczają godności naszego regionu i folkloru. Jeśli tak dalej pójdzie, to możemy spodziewać się nazw: *Chlywek* czy *Waszkuchnia*.

Poza tym w słowie *polynica* nie ma znaków diakrytycznych i można z niej korzystać także poza granicami regionu. Chociaż zdarza się, że i na Zaolziu jest już naród tak wypaczony, że niektórzy czytają naszą nazwę jako *Polynika*. Śmieszni są ci nasi anglofile...

Na waszej płycie znalazło się sporo utworów nieznanych, czy raczej zapomnianych. Za to świetnie one pokazują, jak krzyżowały się w muzyce ludowej wpływy rodzime oraz te spoza naszego regionu...

Przed wszystkim nie mówmy o utworach, bo nie wiemy, kto te pieśni tworzył. Ja używam słowa *nuty, pieśni* lub *kónski*. A repertuar na płytę wybierałem z rękopisów udostępnionych mi przez niezżyjącego już dr. Jaromíra Gellnara. Staliśmy się znaleźć kawałki, które by najlepiej reprezentowały Podbeskidzie. Trzeba przyznać, że nie było łatwo, bo tu u nas wszystko się mieszało, *kłóciło* i jeżeli nuta jest swojska, to tekst jest napływowy, a jeśli tekst ma bardziej miejscowy charakter, to znowu nuta do nas przywędrowała. Poza tym starałem się wybierać nuty mniej znane, nie

te jarmarczne i powielane we wszystkich śpiewnikach. I to z tekstami *mostarskimi*, zapisanymi w Mostach lub Szańcach, bo stąd wszyscy pochodzimy. Tylko dwie pieśni są spoza Mostów: tekst *Ławeczki* pochodzi z Łomnej, a *Siedym szatek rozdała* pochodzi z Istebnego, gdzie został zapisany w 1907 r. przez prof. Zahradnička.

W latach 80. proponowałeś pieśni góralskie na łamach *Zwrotu* i w towarzyszącym im refleksjach walczyłeś o zachowanie autentyczności gwary. Jeśli pieśń pochodzi z Łomnej, należy ją śpiewać gwara łomniańską, jeśli z Mostów – mostecką. Na ile trzymają się twóch sugestii zaolziańskie kapele?

Tych kapel praktycznie nie ma. Nie licząc kapel dziecięcych, są tylko *Polynica, Nowina, Kamraci*, są kapele przygrywające mniej lub bardziej luźno zespołom. Wymienione przede mnie starają się raczej posługiwać czystą, autentyczną gwara, chociaż to nie oznacza, że jest dobrze.

Gorzej jest z gwara, jaką posługujemy się na co dzień. Szlag mnie trafia, kiedy słyszę w telewizji wypowiedzi na temat Balu Gorolskiego, a mówiący nie potrafi nazwać poprawnie ani jednej części stroju góralskiego, a często posługuje się nawet słownictwem czeskim. *Kaj my sóm, jak żodyn - jak už nic - nie*

kidu Śląskiego w wykonaniu *Polynicy*.

Pojechaliśmy do Watykanu w trójkę – Ryszard Gruszka, Bolesław Niedoba i ja. Ale wraz z 170 góralskimi z Polski, USA i Kanady gościli na rekolekcjach także nasi koledzy, świetni muzycanci z Polski – Zbyszek Wałach z Istebnej, Wojtek Golec, członek *Golec uOrkiestry* i brat jej liderów, oraz Grzegorz Juroszek, też grający z Gólcami. Zagraliśmy razem, a w śpiewie pomagały nam żony moja i Zbyszka Wałacha.

Graliśmy nie tylko w Watykanie i Rzymie, gdzie odbywały się wykłady. Zawitaliśmy też do sanktuarium św. Michała w Monte S. Angelo, do Asyżu – do bazyliki św. Franciszka, graliśmy w S. Giovanni Rotondo w kościele bł. Ojca Pio... Poza tym uczestniczyliśmy w audiencji generalnej i można nas było obejrzeć w polskiej telewizji. Natomiast samemu Ojcu Świętemu zagraliśmy w piątek 20 lutego na audiencji prywatnej. W Kaplicy Sykstyńskiej robiliśmy oprawę muzyczną do recytacji *Tryptyku rzymskiego* autorstwa Papieża. To trwało około godziny, a następnie przeszliśmy do Sali Klementyńskiej, gdzie zostaliśmy przyjęci przez Ojca Świętego i zagraliśmy Mu oprócz nut podhalańskich *ojcowski dom* i kilka nut beskidzkich. Sądzę, że poprzez naszą odrębność zapuściliśmy korze-

Polynica zagrała m.in. w Kaplicy Sykstyńskiej w trakcie czytania *Tryptyku* rzymskiego autorstwa Jana Pawła II.

Mosteczanie i ich polscy koledzy na Placu św. Piotra.

Fot. Archiwum kapel

poradzi aspón powiedzieć, że baba mo dwa fortuchi – przedni a zadni lebo aspón czorny a modry. Plańcóm za to ło wytłoczanych kwiotecz-kach. To jest bardzo smutne.

Do gwary góralskiej wchodzi też *karwińszczyzna* w mowie, słowie i akcencie i to mnie denerwuje zwłaszcza na Gorolskich Świętach. Ale to już inny temat.

W lutym spotkał was nie lada zaszczyt – zagraliście w Watykanie. Jak udało wam się tam trafić?

Wszystko było, jak to najczęściej bywa, kwestią przypadku. Graliśmy pewnego razu na *Stecówce*, na *Istebnym* na weselu koleżanki. Los chciał, że usłyszał nas ks. prof. Władysław Zarebczan, bliski współpracownik papieża, organizator podhalańskich rekolekcji. To on nas zaprosił.

W rekolekcjach biorą udział Podhalańczycy z całego świata, bo góralszczyzna zazwyczaj kojarzy się właśnie z Podhalem. W trakcie tych spotkań górale słuchają wykładów sławnych ludzi świata kultury i polityki. Tym razem byli to np. była premier Hanna Suchocka, ks. abp Stanisław Ryłko, prof. Stanisław Grygiel czy znany także z telewizji ojciec Leon Knabit. Do wykładów zaś przygrywają kapele góralskie. W tym roku zabrzmiała nie tylko muzyka spod Tatr, ale i z Bes-

nie w podświadomości tam obecnych.

To był dla nas bardzo ważny wyjazd – zaprezentowaliśmy naszą muzykę ludziom znanym, obejrzelibyśmy Watykan *od zalepca*, czyli byliśmy nawet w miejscach, których zwiedzeniem pochwalić może się niewielu Zaolziaków. A w dodatku w brucikach i kyrpcach.

Czy wyjazd do Watykanu i możliwość zagrania dla tylu górali z całego świata mogą zaowocować jakimś zagranicznym wyjazdem?

Chyba raczej nie. Nasi nowi przyjaciele może by nas i zaprosili, ale po co? Oni mają swoje kapele, poza tym są pragmatycznymi ludźmi. Po co mają zapraszać jakiegoś polskiego górala z Republiki Czeskiej? To nie jest nośne... I to jest tak – Czesi nas nie zaproszą, bo raczej zaproszą górali z Polski, a Polacy mają swoich. Trudne jest życie górala na Zaolziu.

Jakie macie zatem plany? Nie mamy żadnych. Zabrzmzi to może głupio, ale na pierwszym miejscu każdy z nas stawia pracę zawodową i potrzebę utrzymania rodziny, a dopiero na drugim jest zabawa w góralską muzykę. To jest przyjemność, radość. A jeśli ktoś nas zaprosi i będziemy mieli czas, chętnie przyjedziemy. Jesteśmy ludźmi wolnymi, niezależnymi i gramy wtedy, kiedy chcemy. **JACEK SIKORA**

Marionetki

Bycie kobietą trudne jest i bywa. Zdanie niepoprawne, ale bardzo prawdziwe. Choć z tą poprawnością też nigdy nie wiadomo. Za to poprawność polityczna...

No właśnie, by utrzymać poprawność polityczną w byciu kobietą, trzeba się nieźle napracować. Pono najlepsze w tym są rosyjskie sportsmenki, które nawet po największym wysiłku sportowym wyglądają jakby właśnie skończyły przygotowania do wyjścia na kolację. Jednak polskie dziewczyny też nie odstają od normy. Siatkarki malują się przed meczem, zwłaszcza tym transmitowanym przez telewizję. Nieco gorzej mają florecistki. Co prawda pod szermiercze maski też kładą makijaż, ale ten widoczny jest dopiero po skończeniu walki. Jeszcze trudniejsza rzeczywistość jest udziałem rowerzystek górskich, którym makijaż na nic zda się, bo po zawodach i tak są całe utaplane w błocie. A najgorszy los spotyka zawodniczki z ringu. Malo że makijaż nie wchodzi w grę, to pozostają sinia-ki, rozcięte łuki brwiowe i połamane

nosy. Natomiast wszystkie mogą sobie odbić niewygody uprawiania sportu w spotach reklamowych. Powyższa sytuacja nie jest bynajmniej dowcipem. Kto nie wierzy, niech przejrzy ostatni numer *Polityki*.

Jeżeli aktywność sportowa nie jest naszą najmocniejszą stroną a chcemy być widoczne, możemy zaangażować się w polityce. Chociaż, tutaj panują zupełnie odmienne reguły gry, no i przydają się mocne łokcie.

Michał Wawrzyński w szkicu o retoryce kobiecej zauważył, że kobiety, które chcą zaistnieć w polityce muszą pozbyć się wszelkich atrybutów kobiecości. A wszystkiemu winna jest kształtowana przez wieki męska tradycja polityczna. Trochę rozgłosu w tej dziedzinie może nam przydać, o dziwo, brak elokwencji. Kwestia Kofana Anana przysporzyła posłance Samoobrony Renacie Berger więcej rozgłosu niż najciekawsza i najmądrzejsza aktywność polityczna jej

FELIETON HALINY SIKORY

koleżanek. Natomiast najważniejsza droga do zostania sławną prowadzi, zgodnie z przyjętymi obyczajami, przez życie i łóżka sławnych mężczyzn. Wystarczy się takim opiekować, nawet z dala, a zapomnianym przez jego biografów się nie zostanie. O kochanki Mickiewicza, czy Chopina do dnia dzisiejszego toczą się spory. Co prawda, obowiążkiem jest całkowite zaniechanie własnej działalności i podporządkowanie całego życia i mądrości samcowi, wystarczy jednak spojrzeć na wizerunek mądrych kobiet Rity Gombrowicz, Ludwiki Marii, które rozgłos zawdzięczają głównie działalności swoich mężów.

Całe szczęście istniały i istnieją kobiety, które udowodniły, że najważniejszą drogą jest pozostanie wiernie sobie. Notki o ich działalności złożyłyby się pewnie na parę tomów encyklopedii, więc przytoczę choćby Marię Curie-Skłodowską, Władawę Szymborską, Agnieszkę Holland, Marię Janion, Janinę Ochojską...

Pod obstrzałem

Kiedy świat się zazieleni?

Gdzieś tak z końcem marca - albo od połowy...
Rozum idzie na łąki, a WIOSNA do głowy!

Na razie nic jeszcze na to nie wskazuje, ale WIOSNA stoi za drzwiami, przynajmniej w skrytych marzeniach tych, którzy nie przepadają za mroźnymi porankami, olbrzymimi zwałami śniegu i ubieraniem kilku warstw swetrów, żeby nie dać się chłodom. Przyznam szczerze, że należę właśnie do tej grupy. I choć wczoraj kładąc się do łóżka uznać

musiałam, że świeża śnieżna biel za oknem wygląda uroczym, nocą śniły mi się zielone łąki.

Wiosna (przynajmniej ta kalendaryzowa) pojawi się u nas 21 marca. We śnie widziałam już jej nową tegoroczną kreację. Jest cudowna! Suknię ozdabiają ptaszki i motyle, zamiast kapelusza ma na głowie wianek z przepięknych kwiatów, a całość pro-

Chór CRESCENDO z PSP Im. St. Hadymy w Bystrzycy rozpoczął wakacje wiosenne wspólnym kulligiem. W ubiegły piątek chórzyści z dyrygent Danutą Cymerys i Andream Opluśtli przejechali na sankach z końskim zaprzęgiem trasę z Mostów k. Jabł. do Boconowic. Fot. D. BRANNA

Głosikowa Korespondencja

Marketka Pirkowa z Koszarzysk napisała do nas, wspominając niedawne szkolne imprezy: Z okazji Dnia Babci i Dziadka przygotowaliśmy piękną scenkę i podarunki. Były to haftowane lub wycinane obrazki. Po programie odbył się bal maskowy z tańcami, grami towarzyskimi i wspaniałym poczęstunkiem przygotowanym przez mamusie.

Do listu dołączone zostało zdjęcie ilustrujące barwną zabawę przebierańców oraz rysunki uczniów. Wybraliśmy przynajmniej jeden z nich. Popatrzcie, jak tańczono w Koszarzyskach!

Jestem z Milikowa. U nas jeszcze stale trwa zima - pisze Sonia Matuszna z klasy trzeciej. W niektórych miejscach jest aż 1 metr śniegu. I chociaż bardzo lubię zimę, chciałabym, żeby już była wiosna. Z kolegami ze szkoły zawsze chodzimy topić Marzannę do Olzy. Już dziś chciałabym złożyć wszystkim nauczycielom życzenia, bo niedługo jest ich święto. Pozdrawiam wszystkich i posyłam wiosenny kwiatek.

Kwiatek był oczywiście narysowany na papierze, ale cieszy mnie fakt, że Sonia, tak jak ja, cieszy się na nadchodzącą wiosnę.

Jej kolega klasowy Michał Staszowski odwrotnie, jest miłośnikiem zimy i białego puchu: Bardzo lubię jeździć na nartach. W tym roku sezon się bardzo udał, bo zyskałem cztery pierwsze miejsca na różnych zawodach. Dyplomy, medale i puchary ułożyłem w pokoju na półce, żeby przypominały mi radosne chwile zwycięstwa. Posyłam pozdrowienia wszystkim wyznawcom białego szaleństwa!

Przebierańcy z Koszarzysk.

Fot. z archiwum szkoły

Co słyhać z przedszkolu w Nawsiu napisali tym razem rodzice i dziadkowie przedszkolaków.

Niedługo 75-lecie. W historii przedszkola w Nawsiu wpięły się tysiące wychowanków. Długoletnią, niezapomnianą dyrektorką była pani Marta Španikowa. Praca placówki, jej wyposażenie stale zmienia się na lepsze. Wychowanie patriotyczne, podtrzymywanie tradycji, zaznajamianie dzieci z naszym regionem i życiem w sposób praktyczny zyskuje sobie uznanie. Taka wycieczka na wozie z zaprzęgiem konnym na Zamczyska z opowiadaniem legend, smaczne rybki upieczone na prawdziwym ognisku, to niezapomniane przeżycia. W naszym przedszkolu zaplanowa-

Na św. Grzegorza (12. 3.) - zima idzie do morza. Na razie jednak nic na to nie wskazuje i korzystając z wakacji mail mleszkaricy Trzyńca szaleją na zaśnieszonym zboczu.

Fot. DANUTA BRANNA

mienieje zieloną barwą nadziei i budzącego się z zimowego odrętwienia życia.

Zieloną barwę nadaje wiosennym listkom i łodygom pigment zwany chlorofilem. Dzięki niemu dochodzi do fotosyntezy. To ważny proces, podczas którego rośliny za pomocą energii światła słonecznego przetwarzają wodę oraz zawarty w powietrzu dwutlenek węgla w tlen i glukozę - bogaty składnik pokarmowy, potrzebny do życia i rozrastania. Najwięcej życiodajnej energii wytwarzają liście, ale i łodygi, korzenie, nasiona, kwiaty, owoce odgrywają swoją specyficzną i niezastąpioną rolę w naszym życiu.

Żeby Wiosna mogła obudzić przyrodę ciepłymi promykami słońca, musimy jednak jej pomóc. W jaki sposób? Przecież dobrze wiesz... trzeba utopić Marzannę! Wiemy, że w niektórych szkołach zwyczaj ten jest pielęgnowany i stanowi okazję do wspaniałej zabawy. Głosik co roku czeka z niecierpliwością na doniesienia, czy udało się przepędzić zimę. Pamiętajcie! Napiszcie do nas! I niech Wam się w głowach już też zazieleni - tego zwłaszcza życzy myszka Ernestynka.

no też szkubaczki. Babcie w strojach ludowych pokazały, jak dawniej robiono poduszki, wspominają swoje lata młodości. Organizowane jest topienie Marzanny, wycieczki, festyny. Pieczeni ziemniaki na ognisku, mamy Mikołaja, Jasełka, balik, a nawet dwudniowe spotkania rodzinne w ośrodkach wypoczynkowych. Ten bogaty program przygotowują panie nauczycielki pod kierownictwem Janiny Goryl. Należy im się wielkie uznanie i podziękowanie.

Rys. MARIA MARTYNEK, PSP Koszarzyska, klasa 4

Rusz się!

Wiosna idzie! Dość tego zimowego lenistwa! Wkładaj dres i do boju z nadmiarem kilogramów, bo trzeba będzie zrzucić swetry i grube kurtki i wtedy wyjdzie na jaw, co robiłeś w długie zimowe wieczory (pewnie siedziałeś przed telewizorem czy komputerem i wcinaleś smaczne batoniki, by poprawić sobie humor i wykompensować brak słońca). Nie lubisz monotonicznych ćwiczeń w siłowni? Kiepski z ciebie pływak? To żadne wytłumaczenie. Jest tyle fajnych dyscyplin sportowych, że na pewno znajdzie się coś dla ciebie! Tak naprawdę ważne jest, żeby się ruszać. Jeśli jesteś leniuszkiem, zacznij od czegoś mało męczącego i stopniowo dokładaj i uzupełniaj treningowe obciążenie.

Na początek wystarczy zwykła skakanka, kilka przysiadów i wymachów rękami, parę skłonów i ćwiczeń mięśni brzucha, ale należy pamiętać, by równomiernie obciążać wszystkie mięśnie i ćwiczyć codziennie przez co najmniej 15 minut. Pamiętaj, by zawsze mieć przy sobie butelkę z niegazowanym napojem. Dziennie powinno się wypijać około 1,5 - 2 litrów wody.

Warto już teraz zainteresować się, czy twój rower jest przygotowany do nowego sezonu kolarskiego. A może tyżworolki to jest to?! Narty i sanki trzeba będzie wkrótce czymś zastąpić!

Głosik i jego koledzy

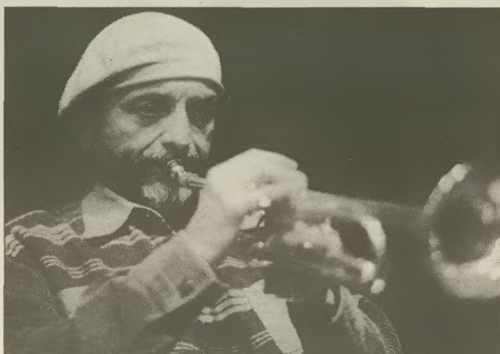
Nowości Wytowe

TOMASZ STAŃKO QUARTET - SUSPENDED NIGHT

Brakuje na łamach tej rubryki niepo- chlebnych recenzji. Szkoda jednak czasu i papieru na zajmowanie się nudnymi i nieciekawymi płytami zalegającymi na półkach sklepowych. Prezentowany poni- żej najnowszy album Tomasza Stańko ucieleszy miłośników dobrego jazzu.

Poprzednią płytą *Soul of Things* (2002) polski artysta ugruntował swoją pozycję na europejskim rynku jazzowym. Pod szyldem prestiżowej wytwórni ECM i ze wsparciem duchowym producenta tej firmy, Manfreda Eichera, Stańko przebił się do grona prawdziwej śmietanki jazzo- wej. Nie bez powodu. Album *Soul of*

Night nie ma rewolucji. To może zmartwić poniekąd tych, którzy znają poprzedni album kwartetu i spodzie- wali się od chłopaków nowych muzycznych zakrętów. Ale nie marudźmy, od rewolucji świat ma innych ekspertów. Stańko posiada to coś, co wyróżnia go spośród innych, nie potrzebuje więc za wszelką cenę być oryginalny. Lubie go właśnie za jego muzyczną skromność. Stańko zazwyczaj nie wysuwa się na plan pierwszy, pilnuje, by jego trąbka nie zdominowała całej płyty. To ważne, bo w jazzie są bardo kruche granice pomiędzy pięknem, a nachalną poką- zówką.

Things to moim zdaniem jedna z naj- lepszych płyt tego gatunku w ostat- nim dziesięcioleciu. Polski trębacz lubi otaczać się młodymi muzykami. Pianista Marcin Wasilewski, basista Sławomir Kurkiewicz i perkusista Michał Miśkiewicz na co dzień tworzą *Simple Acoustic Trio* i jak sami twierdzą, dziewięcioletnią współpracę z Tomkiem Stańko traktują jako duży zaszczyt.

Na najnowszej płycie *Suspended*

Album otwiera uroczy *Song for Sarah*, ale później, podobnie jak na poprzedniej płycie, muzycy koncentrują się na rozwijaniu jednego wspólnego tematu - *Suspended Variations I-X*. Kto panicznie boi się jazzu jak matematyki w szkole śred- niej, chyba już dawno ode- rwał się od lektury tego tek- stu. Tym bardziej wytrwa- łym chciałbym powiedzieć, że jazzowej edukacji od tej płyty raczej nie należy zaczynać. Ta muzyka wymaga już pewnego doświadczenia, przede wszystkim zaś skupienia. Jeżeli do pracy zaprzatniemy dziewczynę, żonę czy teściową i zamknijemy się na klucz w pokoju, możemy zaryzykować. Trochę braku- je mi na *Suspended Night* smaczków w rodzaju wariacji na krakowski hej- na! mariacki, która kończy album *Soul of Things*. Ale to tak tylko na marginesie. JANUSZ BITTMAR

Śląskie FRYDERYKI

WARSZAWA (hs) - Po raz pierwszy Fryderyki przyznano w 1995 r. Nagro- dy polskiego przemysłu fonograficz- nego za 2003 r., zostały rozdane pod- czas wtorkowej gali w Traffic Clubie. Aż siedem statuetek trafiło do rąk artystów muzycznych związanych ze Śląskiem.

Triumfateorem ceremonii został zespół *Raz Dwa Trzy* pod wodzą Adama Nowaka, zdobywając aż pięć z siedmiu statuetek, do których był nominowany. Drugim niezaprzeczal- nym zwycięzcą oraz Nową Twarzą Fonografii został okrzyknięty żeński duet *Sisters*.

Dyrektor Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w

Katowicach Joanna Wnuk-Nazarowa odebrała w imieniu orkiestry aż dwie statuetki za płyty *Grzegorz Fitelberg - nagrania historyczne 1948-1953*. Jaz- zowy trębacz Piotr Wojtasik również może się poszczycić dwoma Frydery- kami, w kategorii Jazzowy Muzyk Roku oraz Jazzowy Album Roku za płytę *Hope*. Natomiast po jednej sta- tuetce odebrali Stanisław Soyka w kategorii Album Roku Piosenka Poetycka oraz Paweł Bogocz za tele- dysk *Wolność słowa* Pudelsów.

Wydarzeniem było przyznanie Fryderyka w kategorii Album Roku Heavy Metal sosnowieckiej grupie *Frontside* za płytę... i odpuść nam nasze winy.

Z PÓŁKI KSIĘGARSKIEJ

Juan José Millas

Porządek alfabetyczny

Wydawnictwo W.A.B., seria: *Don Kichot i Sancho Pansa*.

Dzieło Millasa, cenionego na świe- cie dziennikarza i prozaika hiszpań- skiego, to znakomita i fascynująca zabawa w literaturę najbliższą poety- ce Borgesa, Schulza, Viana i Carrolla. Millas ukazuje świat, w którym to język kształtuje rzeczywistość i staje się jej przewrotną metaforą. Dręczo- ny gorączką trzynastoletni Julio trafia do fascynującego świata. Ale pewne- go razu tę drugą stronę życia nawie- dza zagadkowy kataklizm. Najpierw

zaczynają uciekać książki, potem zni- kają słowa i pojedyncze litery. Bez nich świat pustoszeje i ulega defor- macji, pogrążając się w chaosie...

Anne Fadiman

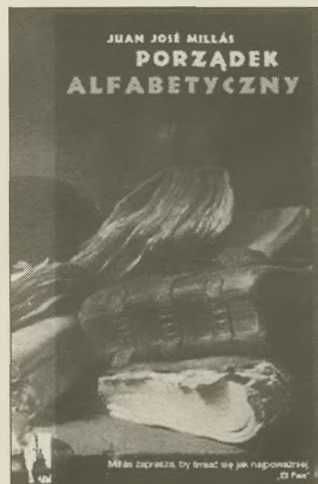
Ex Libris. Wyznania czytelnika

Bestseller, utrzymujący się przez wiele tygodni na liście *New York Timesa*. To zbiór dowcipnych i erudy- cyjnych esejów Anne Fadiman (ur. 1953) o radości czytania i gromadze- nia książek. Autorka błyskotliwie łączy opowieści z życia swej patolo- gicznie literackiej rodziny z anegdotami dotyczącymi pisarzy, redaktorów i wydawców. Fadiman jest redaktorem ukazującego się od 1932 r. kwartalni- ka literackiego *American Scholar*, została uhonorowana prestiżowymi nagrodami literackimi.

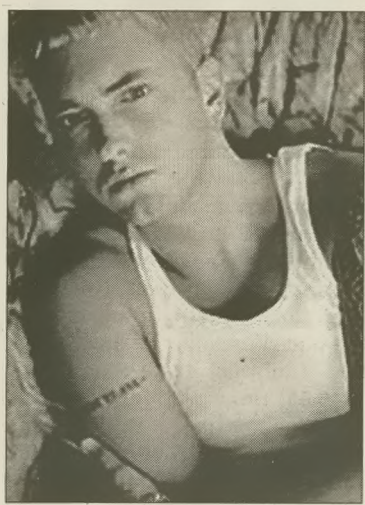
Ks. Tomasz Jelonek

Dzieje Świątyni Jerozolimskiej

Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy. Autor w kompetentny sposób prowa- dzi czytelnika poprzez najważniejsze wydarzenia narodu żydowskiego, uka- zując jak koncentrują się one i znajdu- ją wyraz w Świątyni - wspanialej i gra- bionej, wiernej i zanieczyszczonej bał- wochwalstwem. Książka wzbudza refleksję nad ludzką słabością - nie- wiernością i nade wszystkim zbawczą obecnością Boga - mimo upływu lat i podziału wśród ludzi. (kor)

Plotka

Robbie Williams

doskonale wie, co zrobić, by trafić na pierwsze strony gazet. W teledyskach występował już nago, w smokingu, został nawet księdzem i... kobietą! Ostatnio w jego domu zamieszkała ekipa telewizyjna, która kręci reality show z Robbim Williamsem w roli głównej. On sam nadal czuje się małym chłopcem. Jego rezydencja przypomina wielki pokój zabaw. Centralne miejsce zajmuje szklany stół z logo FIFA, na nim leży egzemplarz przygód Harry'ego Pottera. Obok - naturalnych rozmiarów postać Dart'a Vadera z *Gwiezdných wojen* i kolekcja pluszowych misiów. Na ścianie wisi plakat Supermana. Jednak dla Robbiego najważniejsze są uczucia: *All We Needs Is Love* (Wszystko, czego potrzebujemy, to miłość) krzyczy napis wytatuowany... tuż nad pupą piosenkarza!

◆ Duży nos, nieregularne rysy, ujmujący uśmiech i piekielny talent - oto cała **Meryl Streep**. Na ekranach kin możemy podziwiać ją w filmie *Godziny*. Meryl jest trudnym tematem dla paparazich - nie wywołuje skandalu, nie pije alkoholu, nie narkotyzuje się, nie robi sobie operacji plastycznych. Ba! nie bywa nawet u psychoanalityka. Z drugim mężem, rzeźbiarzem Donem Gummarem, tworzą udany związek, mają czworo dzieci i pilnie strzegą swojej prywatności. Meryl Streep nie przepada za Hollywood, nie lubi *bywać* na przyjęciach ani bawić się wśród sławnych i bogatych. Kocha za to spokój i ciszę. Za jej odmienność jedni ją szanują, nazywając *najskromniejszą z gwiazd*, inni twierdzą, że jest dziwaczką. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

MAJĄ WŁAŚCIWOŚCI REGENERUJĄCE, SĄ ŹRÓDŁEM ENERGII...

Piękne włosy

Dawniej świat pięknych włosów był bardziej tajemniczy. Kobiety same odkrywały działanie naturalnych składników i witamin w roślinach: owocach, miodzie, oliwie... Każda z nas ma inne problemy ze swoimi włosami, ale żeby im pomóc, wystarczy wiedzieć jakie rośliny, owoce albo zioła są dla nich dobre. Kiedy to odkryjesz, twoje włosy będą zachwycały naturalnym pięknem i blaskiem, będą gładkie i miękkie w dotyku.

Bursztyn. Ma właściwości regenerujące, włosy mniej się niszczą i są silniejsze.

Zioła. Nawet jeśli twoje włosy są zdrowe, piękne i nie masz z nimi problemów, powinnaś je chronić przed intensywnym słońcem i wiatrem, żeby nie stały się matowe i trudne do ułożenia. Pomogą ci naturalne ekstrakty z dzikich ziół - rozmarynu, szalwii, melisy, rumianku, skrzypu polnego. Zioła wzmacniają włosy, dostarczają im energii, chronią przed szkodliwymi czynnikami z zewnątrz.

Miód. Ma naturalne właściwości zatrzymywania wilgoci. Włosy nie łamią się, stają się jedwabiste i miękkie.

Bawełna. Olej bawełniany wzmacnia i chroni włosy zniszczone farbowaniem, trwałą ondulacją, chlorowaną wodą, wiatrem i promieniami słonecznymi.

Winogrona. Są źródłem energii, zawierają kwasy organiczne, które pomagają w usuwaniu nadmiaru tłuszczu, przeciwdziałają też zatykaniu się porów na skórze głowy. W pestkach winogron znajduje się olej roślinny, osłaniający przed niszczącym wpływem czynników zewnętrznych. (PRZ)

NARCYZ BOI SIĘ ZALEŻNOŚCI, REAKCJE ROMEO SĄ PRZESADZONE, PASJONAT OPOWIADA O SOBIE GODZINAMI...

Twój pan i władca

Pragniesz uczuć, miłości, bliskości i przywiązania. Czyli wszystkiego, czego zimny partner nie jest w stanie dać. Sprawi za to, że będziesz cierpieć.

Związek z emocjonalnie niedostępnym mężczyzną grozi ciągłą frustracją, niespełnieniem i spadkiem poczucia własnej wartości. Bo chłód partnera bierzemy do siebie, zadreżając się, że nie zasługujemy na okazywanie nam uczuć. Tymczasem problem tkwi w nim - zauważa psychoterapeutka, Anna Lisewska.

Chłód emocjonalny trudno zdefiniować - ma różne oblicza. Pomagamy Ci więc rozszyfrować jego najpopularniejsze wcielenia.

Pan Romeo

Jego reakcje są przesadzone. Słowa zbyt podniosłe. Gesty teatralne. Od pierwszego dnia zacznie Ci składać wielkie obietnice bez pokrycia. Zasypie Cię tysiącami SMS-ów i zadeklaruje wielką miłość od pierwszego wejrzenia. Gdy zapragniesz konkretnych, jego emocje znikną. On sam prawdopodobnie też. Bo Romeo jest czuły tylko pozornie. By się utrzyć przed Romeem, słuchaj swojej intuicji. Od pierwszego spotkania będzie Ci podpowiadać, że coś z tym panem jest nie tak. Zbyt pusty, lukrowany, robi za dużo szumu. To załatuje fałszem.

Pan Narcyz

Gdy się do niego przytulasz, denerwuje się: *Pognieciessz mi koszulę*. Czujesz się przy nim jak dodatek do stroju. Nadmiernie okazuje niezależność. Broni się przed zrobieniem czegoś tak, jak Ty chcesz. Zawsze upiera się przy swoim. Kocha mówić o sobie i nie cierpi krytyki. Zapomni o Tobie, kupując coś do picia. Jeśli już zatroszczy się o Ciebie, to tylko po to, by dobrze wypaść w Twoich (albo swoich) oczach. Narcyz wymaga od Ciebie ciągłego podziwu. Zachwycą się Tobą, jeśli Twoja obecność dodaje mu wartości. Ale uważaj! Idealizacja zaraz obróci się w dewaluację. A gdy Twój podziw się skończy, on pójdzie szukać go gdzie indziej. Ponieważ Narcyz panicznie boi się zależności, nie chce też z Tobą mieszkać, a rozmowy o ślubie kończą się zwykle rozstaniem.

Pan Pasjonat

Ma swoje wielkie hobby (zwykle komputer, ale może być wszystko: wędka, samochody, nurkowanie). Opowiada o nim z pasją, godzinami. Jednak gdy pytasz o uczucia, sztywnieje i milknie. Jego pasja jest w rzeczywistości kryjówką przed kontaktem z ludźmi i bliską relacją z ukochaną osobą. Nietowarzyski, bojący się nowych znajomości. Zachowuje

rezerwę. Mało mówi o sobie. Jest usztywniony, nie lubi tańczyć, korzystać z życia. Dopóki jesteś pełną zachwyty dla hobby pasjonata i nie pytasz go o uczucia, będzie Cię tolerował. Gdy zaczniesz szukać z nim prawdziwego kontaktu, ucieknie w swój świat.

Pan Nijaki

Układny i grzeczny. Nie mówi ani tak, ani nie. Nie umie podjąć decyzji. Nie kończy przedsięwzięć. Określa się, mówiąc, co mu się nie podoba, a nie, czego pragnie. Proszony o odpowiedź wprost, lawiruje. Nie możesz go złapać za rękę. W ten sposób, nie wypowiadając swojego zdania, chroni się przed ingerencją innych. Pan Nijaki również nijak widzi Waszą przyszłość. Nie zdecydował się na zadeklarowanie się w związku. O ślubie nie ma co marzyć, za to o wiecznym narzeczeństwie - proszę bardzo!

Wyjście z igloo

Szanse, że Twój partner nagle stanie się pełnym emocji człowiekiem, są bliskie zeru. Lekarze zauważają, że nawet psychoterapia często kończy się niepowodzeniem. Bo żeby się wyleczyć, najpierw trzeba dopuścić do siebie terapeutę, a motto życiowe osób niedostępnych brzmi: *- Nie otwierać się. Nadzieja na wyleczenie przychodzi wtedy, gdy tacy mężczyźni nie mogą już znieść pustki i sami pragną się otworzyć. Jeśli kiedykolwiek choć przez chwilę doświadczali głębokiego, intymnego związku, jest większe prawdopodobieństwo, że w końcu komuś zaufają. Jednak nawet wtedy trudno im zrezygnować ze starego sposobu bronięcia się przed światem: izolacji emocji - zauważa Anna Lisewska. W łagodniejszych przypadkach należy leczyć partnera akceptacją. Nie napieraj na niego, nie oczekuj zbyt wiele, nie domagaj się zmian. Jednocześnie okazując mu miłość, przywiązanie i cierpliwość, żyj własnym życiem.*

Zimny wychód

Jeśli Twój partner jest zimny, nie czuj się winna. Zwykle jego chłód związany jest z przeżyciami z dzieciństwa. Pewnie brakowało mu dobrych, nietoksycznych więzi uczuciowych. *- W dorosłych związkach tacy mężczyźni dążą do powielania relacji, które znają z domu rodzinnego - twierdzi Lisewska.*

Dlaczego jest zimnym dranem?

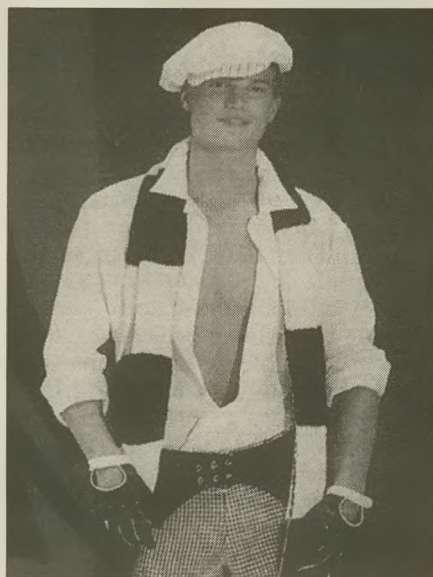
● Może jego życie, zaraz po urodzeniu, było w jakiś sposób zagrożone, np. chorował na ciężką chorobę. Lodowatego faceta mogła wyhodo-

wać jego własna mamusia. Np. zostawiła go bez opieki, może nawet porzuciła. Wtedy przestał jej ufać, a teraz boi się zaufać Tobie.

● Może być też tak, że Twój partner schował się w swojej *jaskini* w obronie przed bólem zadany mu w dzieciństwie. Jest mnóstwo sposobów ranienia dzieci. Najczęściej rodzice robią to bezwiednie, nawet z dobrych pobudek. Dziecko broni się wtedy, starając się odczuwać jak najmniej emocji. *- W dorosłym życiu tacy mężczyźni również nie dopuszczają do głosu uczuć, by nie przywołać dawnego bólu - zauważa psychoterapeutka.*

● Niektórzy zimni partnerzy zamknęli się w sobie, by chronić się przed ingerencją zbyt inwazyjnych rodziców. Zbliżenie się do innych ludzi traktują jako zagrożenie. Panicznie boją się ponownego zawłaszczenia.

● Narcyzi, choć pozornie pewni siebie, panicznie boją się zależności. Nigdy nie nawiązali z rodzicami intymnej więzi opartej na miłości. Kochano ich tylko za osiągnięcia, nie licząc się z ich potrzebami. Ich praw-

dziwe ja zostało odrzucone w dzieciństwie.

Bywa, że niektórzy z nich stworzyli w dzieciństwie więz z rodzicami, ale potem nagle zostali odrzućni (często przez matkę, która kochała ich mocno jako bezradne niemowlęta, ale gdy dorosli, odrzuciła ich samodzielność). Takie osoby są także bardzo nieufne. Ponieważ jednak doświadczyły intymnego związku, jest większa szansa, że mogłyby komuś zaufać.

JOANNA TOMASZEWSKA
(Skrót i tytuły GL)

Warto Wiedzieć

PASTOM DO ZĘBÓW STAWIA SIĘ CORAZ WYŻSZE WYMAGANIA

Dbajmy o uśmiech

Uśmiech to zdrowe i piękne zęby. Są naszą wizytówką, na którą wszyscy zwracają uwagę już w pierwszych sekundach kontaktu. Wykorzystując dzisiejsze możliwości stomatologii możemy wiele zmienić i poprawić w tym względzie. Jednak ciągle najlepszym sposobem pozostaje codzienna higiena jamy ustnej. O tym, że należy myć zęby, nikogo nie trzeba przekonywać. Jednak jak to robić, aby skutecznie przeciwdziałać próchnicy i chorobom przyzębia? Okazuje się, że jest to wiedza, której nam ciągle brakuje.

Warunki Idealne dla próchnicy

Nasze zęby i jama ustna tworzą perfekcyjną całość, która jednak wymaga troski. Kształt i rozmieszczenie zębów, a także jedyne w swoim rodzaju środowisko jamy ustnej, powodują zaleganie resztek pokarmu i bakterii zawartych w ślinie. Wszystkie te elementy tworzą tzw. *plótkę nazębną*, która powoduje próchnicę oraz inne schorzenia przyzębia.

Jak często należy myć zęby?

Aby utrzymać zęby w dobrym stanie, należy je szczotkować co najmniej dwa razy dziennie (po śniadaniu i przed spaniem - po kolacji). Ideałem jednak byłoby mycie zębów po każdym posiłku.

Jakich past używać?

Pastom do zębów stawia się coraz wyższe wymagania. Wyróżniamy zarówno pasty *specjalistyczne* (np. dla palaczy), jak i zapewniające kompleksową ochronę. Odpowiednia dla nas pasta to taka, która:

□ ogranicza rozwój płytki i kamienia

nazębnego oraz wzmacnia dziąsła;

□ zawiera fluor oraz system antybakteryjny, który chroni przed próchnicą i bakteriami;

□ odświeża oddech na wiele godzin;

□ ma przyjemny smak i zapach.

Metody

Metod szczotkowania jest wiele. Do najbardziej popularnych należy metoda ruchów okrężnych i metoda *roll*, która polega na wymiataniu resztek pokarmu z pomiędzy zębów. Obrazowo jest ona nazywana metodą *dziąsło - zęby*. W przypadku chorób przyzębia jest nie do końca skuteczna, ale najmniej szkodliwa ze wszystkich prostych sposobów szczotkowania zębów.

Znane są również metody wibracyjne, które oprócz oczyszczania zębów dodatkowo masują dziąsła.

Najlepszym rozwiązaniem jest łączenie różnych metod tak, by stworzyć swój indywidualny i optymalny sposób szczotkowania zębów. (W)

Smaczego!

Golonka w piwie

Składniki: 1 lub 2 golonki /1,5 kg/, łyżeczka majeranku, 6 zmielonych ziaren ziela angielskiego, liść laurowy, łyżeczka mielonej papryki, pieprz, sól, mąka /1 dag/, 4 łyżki smalcu /6 dag/, cebula /10 dag/, marchewka, pietruszka, kawałek selera /po 5 dag/, jasne piwo /500 ml/.

Przygotowanie: 1. 1 lub 2 golonki włożyć do osolonego wrzątku i gotować 15-20 minut. Następnie wyjąć i odsączyć, a wywar zachować. Wymieszać łyżeczkę majeranku, 6 zmielonych ziaren ziela angielskiego, pokruszony liść laurowy, łyżeczkę mielonej papryki, pieprz i sól. 2. Ogotowaną golonkę natrzeć tą mieszaniną, oprószyć mąką i obsmażyć na 4

łyżkach smalcu ze wszystkich stron na rumiano. Cebulę, marchewkę, pietruszkę i kawałek selera obrać, drobno posiekać i dodać do golonki. 3. Podlać pozostawionym wywarem i dusić pod przykryciem na małym ogniu 60 minut. Gdy płyn nieco wyparuje, stopniowo podlewać jasnym piwem i dusić mięso do miękkości. 4. Podawać polaną sosem z duszenia.

Uwagi: Jeśli golonki są mniejsze podaje się je w całości. Jeśli są duże, przed podaniem dzieli się je na pół, kładzie rozciętym do talerza i obficie polewa sosem.
Kaloryczność: 100 g - 172 kcal.
Czas przygotowania: 3 godziny. (dz)

Telewizja

CZWARTEK 11 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Woronicza **17.8.25** Moda na sukces (s.) **8.50** Weterynarz Fred (s. anim.) **9.10** Budzik (dla dzieci) **9.35** Lippy & Messy (kurs jęz. ang.) **9.45** Ala i As (dla dzieci) **10.05** Królowie i królowe (s. anim.) **10.15** Noce i dnie (s.) **11.05** Niepodobni (felieton) **11.20** Na haczyku (mag.) **11.40** Puchar rodzinny **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** W zgodzie z naturą (mag.) **12.45** Klan (s.) **13.40** Banda Rudego Pajaka (s.) **14.15** Bezpieczna zima, ubezpieczony kierowca **14.20** Rośliny z warzywnika (s. dok.) **14.25** Jak zostać ogrodnikiem (s. dok.) **15.00** Wiadomości **15.10** Królestwo za oddech (mag.) **15.30** My, wy, oni (mag.) **16.00** Cooltura (mag.) **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Gość Jedyńki **17.30** Poradnik europejski **17.35** Plebania (s.) **18.05** Na żywo (pr. public.) **18.40** Program publicystyczny **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Tequila i Bonetti w Rzymie (s.) **21.20** Sprawa dla reportera (pr. public.) **21.55** Tygodnik polityczny Jedyńki **22.40** Wybory prezydenta Rosji **23.10** Monitor Wiadomości **23.25** Biznes perspektywy (mag.) **23.35** Dobry, zły i brzydki (film hiszp.).

DOBRY, ZŁY I BRZDYKI

Western, 155 min, Włochy/Hiszpania 1966
TVP 1, czwartek 11. 3., godz. 23.35
Reżyseria: Sergio Leone.
Występują: Clint Eastwood, Eli Wallach, Lee Van Cleef i inni.

Tytułowi dobry, zły i brzydki nie tworzą w filmie złodziej grupy: zdecydowanym przeciwnikiem jasnowłosego, sprytnego i „dobrego” gringo Joego (Eastwood) oraz pochodzącego z meksykańskiej biedoty brzydkiego Tuco (Wallach) jest okrutny i bezwzględny Setenza (Van Cleef). Żaden z nich nie staje jednak w obronie prawa i porządku, wszyscy trzej chcą się obłowić. W ogarniętym wojną secesyjną kraju wydaje się to stosunkowo łatwe. Oto bowiem w wojennym zamęcie przepada gdzieś skrzynia ze skradzionymi dwustoma tysiącami monet dolarowych. Szuka jej, nie przebiegając w środkach, Setenza, nie wie jednak, gdzie znajduje się skarb. Tymczasem Joe i Tuco zawiązują spółkę, próbując inaczej się wzbogacić...

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) **7.10** W poszukiwaniu szczęścia (s.) **7.35** Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) **7.45** Kasztaniaki (s. anim.) **8.00** Stawka większa niż życie (s.) **8.55** Pytanie na śniadanie (mag.) **10.05** Przystanek praca (pr. poradniczy) **10.20** Kobieta Roku 2003 - Twój Styl **11.25** Gazda z Diabelnej (s.) **12.20** Witaj w Nowym Jorku (s.) **13.00** Panorama **13.15** Złotopolscy (s.) **13.45** Cena życia (s.) **14.30** W krainie władcy smoków (s.) **15.05** Kraina tygrysa (s. dok.) **16.00** Panorama **16.30** Witaj w Nowym Jorku (s.) **16.50** Złotopolscy (s.) **17.20** Złoty interes (teleturniej) **18.30** Panorama **19.00** Łowcy burz (film USA) **20.40** Przerwany lot 2. Po katastrofie (film dok.) **21.30** Kabaretowe kawałki (pr. rozryw.) **22.00** Panorama **22.20** Sport telegram **22.35** Król Joe (film USA) **0.15** W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) **7.45** Aktualności **8.00** Benefis Bernarda Krawczyka (pr. rozryw.) **8.45** Gość dnia **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP **15.45** Gramy dla Was **16.00** Sami o

sobie (mag.) **16.15** Aktualności **16.50** Rozmowa dnia (pr. public.) **17.00** Bądź zdrow! (mag.) **17.50** Wizytówki **18.00** Aktualności **18.20** Wiadomości sportowe **18.30** Kurier kulturalny **18.45** Odkrywanie przestrzeni **19.00** Publicystyka w TV Katowice **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **20.00** Telekurier (mag.) **20.45** Studio pogoda **20.55** Echa dnia (pr. public.) **21.15** Eurotel (mag.) **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **22.00** Porozmawiajmy (pr. public.) **22.15** Ślżg (mag.) **22.45** Kurier sportowy **22.55** Studio pogoda **23.05** Młode wilki (film pol.) **0.40** Zamki grozy (s. dok.)

MŁODE WILKI

Film fabularny, Polska, 95 min, 1995
TV Katowice, czwartek 11. 3., godz. 23.05
Reżyseria: Jarosław Żamojda.
Występują: Michelle Cleo Godsey, Jarosław Jakimowicz-Kriegel, Piotr Szwedec, Jan Nowicki i inni.

„Biedrona”, „Cichy” i „Kobra” to 19-letni młodzieńcy, którzy pracują dla Czarnego - szefa szczecińskiego gangu przemytników. Chmielewski, najbogatszy człowiek w mieście i były szef Czarnego, rezygnuje z nielegalnych interesów. Kończą się dobre układy z celnikami. Chłopcy zatrudniają człowieka z czystym paszportem - Roberta. Poznaje on powracającą ze Stanów Zjednoczonych córkę Chmielewskiego Cleo i zakochuje się w niej. Dzień, w którym Robert ma przewieźć z Polski do Niemiec towary o wartości pięciu milionów dolarów, zbliża się nieubłaganie.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV Market (mag.) **7.00** Pokemon (s. anim.) **7.30** Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) **8.00** Viper (s.) **8.55** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **9.25** Awantura o kasę (teleturniej) **10.20** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) **11.30** Samo życie (s.) **12.10** Serca na rozdrożu (s.) **13.05** TV Market (mag.) **13.20** Czulość i kłamstwa (s.) **13.50** Pokemon (s. anim.) **14.15** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.45** Pensjonat Pod Różą (s.) **15.45** Informacje **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Świat według Kiepskich (s.) **17.00** Largo (s.) **18.00** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **18.30** Informacje **19.10** Samo życie (s.) **20.00** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **21.00** Daleko od noszy (s.) **21.35** Fala zbrodni (s.) **22.35** Interwencja (mag.) **22.55** Biznes Informacje **23.15** Nagi patrol (s.) **23.45** Niebezpieczne miasto - Kontrakt (film USA) **1.50** Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Bezcenny okres dzieciństwa **5.25** Obiektyw **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Podróżomania **9.30** Podróż po świecie wina (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.15** Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) **11.45** Pierwsza pomoc **12.00** Wiadomości **12.30** Oczarowani (s.) **13.25** Rodzina na rozdrożach **13.50** Na rozdrożu **14.00** Wiadomości **14.05** Bananowe rybki (talk show) **14.35** Ludzie burmistrza (s.) **15.00** Czy chcecie mnie? (mag.) **15.15** Wydarzyło się... **15.30** Gdzie spadają gwiazdy (s.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** W domu smakuje najlepiej (s. dok.) **16.50** Labirynt (teleturniej) **17.20** Co mogę dla siebie zrobić (mag.) **17.30** AZ-quiz (teleturniej) **18.00** Report (aktualności reg.) **18.25** Simpsonowie (s. anim.) **18.50** Stop (mag.) **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Miejsce zbrodni (s.) **21.40** Zebranie (film czes.) **22.10** Czarne owce (pr. public.)

22.30 Wydarzenia, komentarze **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie „10” szczęśliwych **23.20** Zamiana (film ang.) **1.30** Na pływalni z J. Novákiem **1.50** Podróż po świecie wina **2.20** Rodzina na rozdrożach **2.45** Ziemia nieznana **3.05** Mieszkanie to zabawa **3.20** Moda - Ekstrawagancja **3.45** Spotkanie z J. Burianem **4.15** Orkiestra Glenna Millera (koncert).

■ TVC 2

5.00 Serce z lodu **6.00** Nasza wieś **6.20** Wiadomości TVS **6.40** Wiadomości regionalne **7.55** Panorama **8.30** Spotkanie z J. Burianem **9.00** Dzień dobry z TVC **11.25** AZ-quiz (teleturniej) **11.50** Dziennik telewizyjny po latach **12.00** Wiedźmin (s.) **12.40** Sposzczenie z zagranicy **12.50** Meduza (pr. muz.) **13.20** Pop art (mag.) **14.00** Na tropie **14.25** Cichy człowiek (pr. dok.) **15.20** Nauka i przypadek (s. dok.) **16.20** Kinobox (mag.) **16.35** Dziennik telewizyjny po latach **16.45** Buly (hokey) **19.35** Sława zwycięzcom (s. dok.) **19.50** Wiadomości w jęz. migowym **19.55** Stop (pr. dla kierowców) **20.00** Cudowna planeta (s. dok.) **20.50** Kubańska wiosna (film dok.) **21.20** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **21.35** Zagłada domu Usherów (film anim.) **21.50** Homunkulus (film anim.) **22.05** Kropla słońca (film węg.) **23.35** Kinobox (mag.) **0.00** Swe brzemie niesiemy dalej **0.50** Ludzie z maneżu (s. dok.) **1.50** Zagłada domu Usherów (film anim.) **2.05** P. Czajkowski (koncert) **2.20** Wydarzenia, komentarze **3.00** Newshour with Jim Lehrer **3.55** Serce z lodu.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) **9.15** To morderstwo, napisała (s.) **10.10** Ucieczka z Inferno (film USA) **11.35** Lekcje gotowania **12.10** Gwiazdozbiór TV Nova (pr. rozryw.) **12.45** Trzy życia Sofii (s.) **13.30** Odwet (s.) **14.20** Na południe (s.) **15.15** Gwiazderna brama (s.) **16.00** Milagros (s.) **16.50** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.20** Właśnie teraz **17.30** Walker, Texas Ranger (s.) **18.25** M.A.S.H. (s.) **18.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Drogie ciocie i ja (film czes.) **21.30** 24 godziny (s.) **22.35** Tożsamość mordercy (film USA) **0.10** Mutant X (s.) **1.25** Rady ptaka Loskutaka **2.00** Dobrobyt **2.50** Gorączka (s.) **3.40** Iwan i Maria **5.00** Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) **9.00** Skryta namietność (s.) **9.55** Wspaniali i bogaci (s.) **10.50** Prima jazda **12.00** Licho nie śpi (film kanad.) **13.45** Pomoc domowa (s.) **14.20** Melrose Place (s.) **15.15** Czarodziejki (s.) **16.10** Hercule Poirot (s.) **17.10** Komisarz Rex (s.) **18.05** Kwiz show (teleturniej) **18.43** Wiadomości z regionu **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Pogoda **19.00** Dziennik **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Sylwester i Tweety (s. anim.) **19.55** Siska (s.) **21.10** Receptariusz dobrych pomysłów (mag.) **22.10** Ciernie (talk show) **23.00** Ulice Berlina (s.) **0.40** Na temat! **0.50** Uwodzicielska szansa (teleturniej) **1.55** Randka z Bără **2.50** Świat według Bundych (s.) **3.15** Sauna.

PIĄTEK 12 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Woronicza **17.8.25** Moda na sukces (s.) **8.50** Słoń Benjamin (s. anim.) **9.15** Jedynećka (dla dzieci) **9.45** Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) **9.55** Dla dzieci **10.15** Nash Bridges (s.) **11.00** Początki Europy - Wieś Visciri (film dok.) **11.30** Francuski Bukareszt (film dok.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** To trzeba wiedzieć (mag.) **12.25** Po pierwsze pomysł (mag.) **12.55** Piotr I (film ZSRR) **14.30** Lasy i ludzie (mag.) **15.00** Wiadomości **15.10** Kuchnia z Okrasą (mag.) **15.30** Raj (mag.) **15.50** Moda na sukces (s.) **16.15** Plebania (s.) **16.40** Adam Małysz - wokół skoczni (mag.) **17.00** Teleexpress **17.15** Poradnik europejski **17.20** Zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich - Lillehammer **19.25** Wieczorynka **19.35** Wiadomości **20.25** Sahara

SAHARA

Tragikomedie, Austral./USA 1995
TVP 1, piątek 12. 3., godz. 20.25
Reżyseria: Brian Trenchard-Smith.
Występują: James Belushi, Alan David Lee, Simon Westaway i inni.

Afryka, 1942 r. Ofensywa Rommla zmusiła brytyjską armię do odwrotu. W chaosie walk amerykańska załoga czołgu M3 „Lee” zostaje odcięta od bazy. Osaczeni czołgiści pod dowództwem sierżanta Joego Gunna postanawiają szukać ratunku na pustyni...

(film USA) **22.15** W pogoni za sensacją (film USA) **23.50** Monitor Wiadomości **0.05** Biznes perspektywy (mag.) **0.10** Zakazane małżeństwo (film dok.) **1.10** Prawo i bezprawie (s.) **1.50** Przepis na życie (film USA).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) **7.15** W poszukiwaniu szczęścia (s.) **7.35** Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) **7.45** Kasztaniaki (s. anim.) **8.00** Stawka większa niż życie (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie (mag.) **10.40** Doktor Semmelweis (film pol.) **12.20** Witaj w Nowym Jorku (s.) **13.00** Panorama **13.15** Złotopolscy (s.) **13.40** Cena życia (s.) **14.30** Polskie drogi (s.) **16.00** Panorama **16.25** Witaj w Nowym Jorku (s.) **16.50** Złotopolscy (s.) **17.20** Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) **18.30** Panorama **19.00** Air Force One. Samolot prezydencki (film dok.) **20.00** Zobacz to... (pr. kult.) **20.10** Śpiewające fortepiany (teleturniej) **21.10** Na zdrowie. Jagielski (talk show) **22.00** Panorama **22.20** Sport telegram **22.35** Wideoteka Dorosłego Człowieka (pr. muz.) **23.05** Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście (s.) **23.40** Wyrzek mediów (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) **7.45** Aktualności **8.00** Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędny weekendowy **8.45** Gość dnia **9.00** Teorie spiskowe (s. dok.) **9.45** Marzenia do spełnienia (s.) **10.10** Przeboje z M2 (pr. muz.) **10.45** Telekurier (mag.) **11.15** Gość dnia **11.45** Smart Jazzpool Festival (koncert) **12.15** To jest temat (mag.) **12.35** Ich ostatni bój (film dok.) **13.50** Agrobiznes (mag.) **14.00** Wierzę, wątpię, szukam **14.45** Eurotel (mag.) **15.00** Hej, Wow! Wow! (s.) **15.45** Gramy dla Was **16.00** Trójka tam była... **16.15** Aktualności **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **17.00** Festiwal im. Adama Didura w Sanoku (pr. rozryw.) **17.50** Wizytówki **18.00** Aktualności **18.30** Kurier kulturalny **18.45** Magazyn kulturalny **19.15** Muzyka u nas (pr. muz.) **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **20.00** Telekurier (mag.) **20.45** Studio pogoda **20.55** Echa dnia (pr. public.) **21.15** Eurotel (mag.) **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **21.55** Wiadomości sportowe **22.00** Ludzie i sprawy (mag.) **22.15** To jest temat (mag.) **22.45** Kurier sportowy **22.55** Studio pogoda **23.05** Przeżyć cios (s. dok.) **0.00** Ich dwoje (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV Market (mag.) **7.00** Pokemon (s. anim.) **7.30** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **8.00** Largo (s.) **8.55** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **9.25** Ochrona absolutna (s.) **10.20** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **11.20** Benny Hill (pr. rozryw.) **11.30** Samo życie (s.) **12.10** Serca na rozdrożu (s.) **13.05** TV Market (mag.) **13.20** Czulość i kłamstwa (s.) **13.50** Przygody Jackiego Chana (s. anim.) **14.15** Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) **14.45** Rodzina zastępcza (s.) **15.45** Informacje **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Szpital na perypetiach (s.) **17.00** Tajne przez poufne (s.) **18.00** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **18.30** Informacje **19.05** Rosyjska ruletka (teleturniej) **20.00** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **20.55** Świat według Kiepskich (s.) **21.35** Nieustraszeni (real. show) **22.35** Interwencja (mag.) **22.55** Biznes Informacje **23.15** Z archiwum X (s.) **0.15** Zgubna namietność (film erot.) **2.10** Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Olimpiada (s. dok.) **5.30** Czy chcecie mnie? (mag.) **5.50** Pierwsza pomoc **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.05** W domu smakuje najlepiej (s. dok.) **9.20** Gdzie podziła się ta stara piosenka **10.00** Wiadomości **10.15** Ucieczka w bezpieczne miejsce (film USA) **11.45** Europa E. Brikusia **12.00** Wiadomości **12.30** Śpiewnik domowy **12.35** Pierścienie i łańcuch (hajka) **13.50** Wizyta w zoo **14.00** Wiadomości **14.05** Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) **14.50** 10 minut ekologii **15.05** Nasza wieś (mag.) **15.25** „Kdyby ty muzyki nebyły” **16.00** Wiadomości **16.05** Niech żyje S Club! (s.) **16.30** Simpsonowie (s.) **16.55** Homunkulus (film anim.) **17.05** Kinobox (mag.) **17.20** Spostrzeżenia z zagranicy **17.30** AZ-quiz (teleturniej) **18.00** Report (aktualności reg.) **18.30** Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) **18.57** Losowanie „10” szczęśliwych **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Arabella (s.) **20.35** Indianin w Paryżu (film franc.) **22.10** Film o filmie: To właśnie miłość **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Druga młodość (s.) **23.50** Losowanie „10” szczęśliwych **23.55** Ucieczka w bezpieczne miejsce (film USA) **1.25** MDK powraca **3.50** Spotkanie (pr. rozryw.).

■ TVC 2

5.00 Śladami **5.15** Ecce homo kardynał **6.20** Wiadomości TVS **6.40** Wiadomości regionalne **7.55** Panorama **8.30** Obiektyw **9.00** Dzień dobry z TVC **11.25** AZ-quiz (teleturniej) **11.50** Dziennik telewizyjny po latach **12.00** Euronews **12.35** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **12.45** Czarne owce **13.05** Nauka i przypadek (s. dok.) **13.55** Etykieta **14.05** Labirynt (teleturniej) **14.35** Game Page (mag.) **14.55** Cudowna planeta (s. dok.) **15.50** Mechanika popularna dla dzieci (s. dok.) **16.15** Skarby świata (s. dok.) **16.25** Spostrzeżenia z zagranicy **16.35** Dziennik telewizyjny po latach **16.45** Buly (hokey) **19.35** Sława zwycięzcom (pr. dok.) **19.50** Wiadomości w jęz. migowym **20.00** Poszukiwania afgańskiej dziewczyny (film dok.) **20.50** Dominikana (film dok.) **21.00** Notatnik (pr. muz.) **21.35** Artoza (mag.) **22.05** Crescendo (pr. muz.) **23.00** Jesień Sokratesa (film czes.) **0.10** Nowe odkrycia w starym Egipcie **1.00** Tróchę szafranu z archiwum TV **2.20** Wydarzenia, komentarze **3.00** Newshour with Jim Lehrer **3.55** Ludzie z maneżu (s. dok.).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) **9.15** To morderstwo, napisała (s.) **10.10** Młody Indiana Jones (s.) **11.40** Lekcje gotowania **12.10** Gwiazdozbiór TV Nova (pr. rozryw.) **12.45** Trzy życia Sofii (s.) **13.35** Odwet (s.) **14.25** Na południe (s.) **15.15** Gwiazderna brama (s.) **16.05** Milagros (s.) **16.55** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.20** Właśnie teraz **17.30** Walker, Texas Ranger (s.) **18.25** M.A.S.H. (s.) **18.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Chcesz zostać milionerem? **20.55** DO-RE-MI (pr. muz.) **21.50** Kocioł (talk show) **22.35** „Prąski” (talk show) **23.20** Oddział widmo 2 (film USA) **0.55** Mutant X (s.) **2.10** Kocioł **2.50** „Prąski” **3.15** „Čtveráci” **4.05** Gorączka (s.) **4.50** DO-RE-MI.

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) **9.05** Skryta namietność (s.) **9.55** Wspaniali i bogaci (s.) **10.50** Prima jazda **11.55** Brenda Starr (film USA) **13.45** Pomoc domowa (s.) **14.15** Melrose Place (s.) **15.20** Czarodziejki (s.) **16.15** Doktor Stefan Frank (s.) **17.10** Komisarz Rex (s.) **18.05** Kwiz show (teleturniej) **18.43** Wiadomości z regionu **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **19.00** Dziennik **19.15** Tescoma Prima chochla **19.40**

Kronika Rodzinna

*Twój dzień urodzin, to piękna data
więc żyj nam mamo do końca świata.
Niech Cię Bóg zdrowiem obdarzy
miej radość w sercu a uśmiech na twarzy.*

Dziś obchodzi swój zany jubileusz
życiowy, 80-lecie urodzin, nasza
Kochana Matka, Teściowa, Babcia i
Prababcia

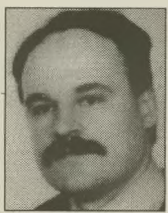
pani MARIA NIEDOBOWA

z Kocobędza. Z tej okazji dużo zdro-
wia, radości i błogosławieństwa
Bożego życzą najbliżsi. GL-105

Dnia 11 marca obchodzi swe zane 80. urodziny
pani HELENA NOWAKOWA

z Pietwałdu, ostatnio zamieszkała w Ostrawie.
Życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności składa
córką z rodziną. GL-118

*Człowiek umiera dopiero wtedy,
kiedy się o nim zapomina.*

Dnia 12 marca wspomnimy trzecią
bolesną rocznicę, gdy nas na
zawsze opuścił nasz Ukochany
Mąż, Ojciec, Syn, Brat, Wujek

śp. CZESŁAW MLYNEK

z Gródka. Ze smutkiem wspominają
najbliżsi. AD-037

Co w teatrze

SCENA CZESKA - KARWINA: „Divo-
tovný hrnec” (11, godz. 10.00).

▲ **CZ. CIESZYN:** „Jenůfa” (12, godz.
10.00).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Szkoła Rocka
(11, 12, godz. 17.45), 21 gramów (11,
12, godz. 20.00), **Reflex:** „Jak básníci
nežtrácejí naději” (11, 12, godz.
20.00), Władca pierścieni: Powrót
króla (11, 12, godz. 16.30), Ex: Marzy-
ciele (11, 12, godz. 19.00), **CZ.
CIESZYN - Central:** Trio z Belleville
(12, godz. 18.00), **TRZYNIEC -
Kosmos:** Okrucieństwo nie do przyje-
cia (11, godz. 17.30, 12, godz. 17.30,
20.00), Céline i Julia wybrały się w
rejs (11, godz. 19.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz,
godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrava
107,3 m i Trzyńec 105,3 m, po-pt:
19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Oizą

**KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Men-
nicza 46, Cieszyn:** do 23. 4. wystawa
„Koi jaki jest, każdy widzi”. Otwarte
po-śr, pt: 8-15.
**GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja
11, Bielsko-Biała:** do 21. 3. wystawa
Mariana Stępka „Rzeczy pospolite”.
Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

Co w terenie

PTTS „BŚ” i KLUB ‘99 - zapraszają
13. 3. do Czytelni w Wędrzyni na
otwarty turniej tenisa stołowego dla
seniorów członków PTTS „BŚ”,
PZKO, Macierzy Szkolnej, HPC oraz

innych polskich
organizacji w RC.
Zgłoszenia i wpi-
sowe 30,- Kc na
miejscu w godz.
8. 3 0 - 9. 0 0 .
Rozgrywki w ka-
tegoriach 18-56
lat, 56-70 lat,
ponad 70 lat.

LESZNA DOLNA - MK PZKO organi-
zuje 20. 3. (zmiana terminu z powodu
turnieju Beskidu Śląskiego w dniu 13.
3.) Mistrzostwa Koła w tenisie stoło-
wym. Od godz. 8.00 gra młodzież, od
godz. 12.00 dorośli. Wpisowe dla
dorośli 10,- Kc. Zapraszamy do
udziału.

Wystawy

**TEATR CIESZYŃSKI - WIELKA GA-
LERIA:** do 4. 4. wystawa plakatów i
fotografii Magdaleny Bartkiewicz-
Podgórskiej i Andrzeja Górskiego.

▲ **BIALA GALERIA:** do 28. 3. wysta-
wa obrazów R. Filipowej. Otwarte po-
pt: 9-15.

SALA MÁNESA, DK Karwina: do
12. 3. wystawa Stanisława Zorman-
a „Anomalia drewna”. Otwarte wt-pt:
9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

**GALERIA ZDROWEGO MIASTA,
foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwi-
na:** do 12. 3. Międzynarodowa wysta-
wa słowackich artystów Gity i Petra
Matisów. Otwarte po-pt: 10-16.

**MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ -
sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszy-
nie, Hlavní tř. 3:** stała ekspozycja
„Obrazki z przeszłości Śląska Cie-
szyńskiego”, do 13. 6. wystawa „Cie-
szyńskie gazety”. Otwarte wt-pt: 9-17,
so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-
KIEJ, Hawierzów Żywocice:** do
10. 1. 2005 wystawa „Święci i święte
w malarstwie ludowym na szkło”.
Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:
13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwał-
dzie:** stała ekspozycja „Tradycje gór-

Smutny jest dzień, gdy odchodzi Matka...

W głębokim żalu pogrążeni zawiada-
miamy wszystkich krewnych, przyja-
ciół i znajomych, że dnia
9. 3. 2004 zmarła w wieku 72 lat
nasza Ukochana Mama, Teściowa,
Babcia, Szwagierka, Ciocia, Kuzynka

śp. WALERIA KOWALSKA

z domu Nowak, zamieszkała w Olbrachcicach.
Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek,
dnia 12. 3. 2004, o godz. 14.00 z kościoła rzymsko-
katolickiego w Olbrachcicach na miejscowy cmen-
tarz. W smutku pogrążona rodzina. RK-042

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy
wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że
dnia 8. 3. 2004 zmarł w wieku 83 lat nasz Kochany
Mąż, Brat, Szwagier i Wujek

śp. WLADYSLAW MARTYNEK

zamieszkały w Karwinie Granicach. Pogrzeb Dro-
giego Zmarłego odbędzie się w piątek, dnia
12. 3. 2004, o godz. 14.00 z kościoła rzym.-kat. w
Karwinie Frysztacie. Zasmucona rodzina. RK-041

Jak najserdeczniej dziękujemy wszystkim krew-
nym, przyjaciołom, znajomym i kierownictwu
Rady Członkowskiej J-J w Cierlicku, za jedyne
wypowiedziane słowa uznania dla naszego Zmar-
łego. Gorące dzięki wszystkim Parafianom z Cier-
licka i całej okolicy, MK PZKO w Kocobędzu, Kie-
rownictwu J-J oraz wszystkim uczestnikom pogrze-
bu - za liczny udział, wyrazy współczucia, wieńce
i kwiaty dla naszego Zmarłego

śp. STANISŁAWA DROBISZA

W szczególności słowa serdecznej podziękii kieru-
jemy do ks. prob. Mirosława Bratkowskiego, ks.
Radka Drobisza oraz organisty p. Sikory z Polski,
za godziwe i dostojne przeprowadzenie obrzędu
ceremonii żałobnej. Zasmucona rodzina. GL-120

nictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4.
wystawa „Zbrodnia i kara”, do
11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i
okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13,
nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, ul. Děl-
nická 14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”.
Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:
13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina:** do 28. 3.
wystawa „Poezja cieszyńskiej archi-
tektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17,
so: 9-13, nie: 13-17.

**MUZEUM HUTY TRZYŃECKIEJ
I MIASTA TRZYŃCA -** stała ekspozy-
cja „Historia i współczesność huty i
miasta Trzyńca”, do 12. 5. wystawa
modeli strażackich.

▲ **GALERIA „NA SCHODACH” -** do
14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia
zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie:
13-17.

Oferty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem.
Inf. pod nr. tel. 558 325 546. GL-086

PRZYJMIEMY

PROGRAMATORA

Firma EBM system s.r.o. z siedzibą we Frydku-Mistku, prowadząca serwis
www.tipcars.com, przyjmie do stałego zatrudnienia programatora.

Wymagania:

- ◆ dobra znajomość języka polskiego w słowie i piśmie
- ◆ znajomość pracy w środowisku PC
- ◆ znajomość pracy w środowisku HTML i PHP

Oferujemy:

- ◆ interesującą pracę
- ◆ młody kolektyw
- ◆ dobre wynagrodzenie finansowe
- ◆ możliwość dalszego kształcenia
- ◆ profesjonalne i stabilne zaplecze firmy.

**Podjęcie pracy możliwe od zaraz. Życiorys należy nadsyłać najpóźniej do
26. 3. 2004 pisemnie na adres: EBM system s.r.o., p. Knieża, Nádražní 1100,
738 01 Frýdek-Místek lub mailem: knieza@ebmsystem.com**

KLUB PROPOZYCJI ZAPRASZA

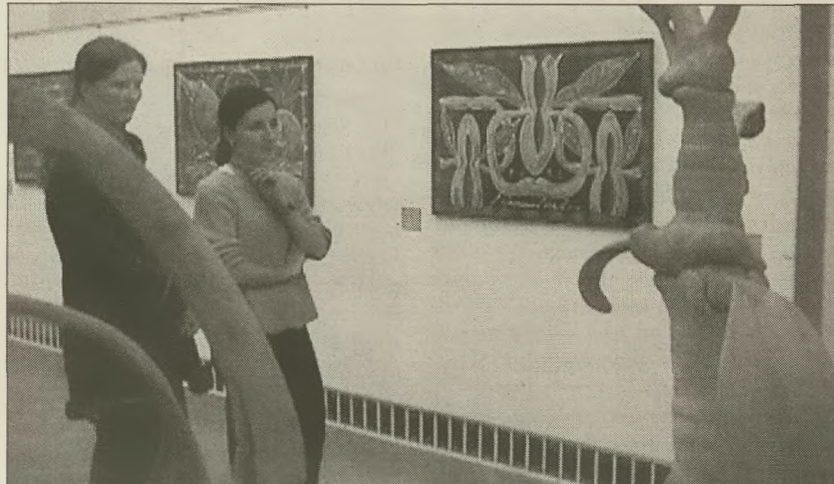
Temat - kroniki

CZ. CIESZYN (kor) - Pezetkaowskim
kronikom i ich autorom będzie
poświęcone najbliższe spotkanie
czeskokocieszyńskiego Klubu Propozy-
cji w czwartek 25 bm. o godz. 16.00 w
salce MK PZKO Cz. Cieszyn Centrum
przy ul. Božka.

- *Temat ten poruszy posiedzenie Kon-
wentu Prezesów, my postanowiliśmy tę
dyskusję trochę wyprzedzić - mówi szef*

Klubu, **Władysław Kristen.** - *Kronika-
rzy należy hołubić. Dzięki nim przyszłe
pokolenia będą mogły się dowiedzieć,
że tu, na Zaolziu, kwitło życie kultural-
ne, odbywały się liczne imprezy...*

Organizatorzy zapraszają kronika-
rzy z całego Zaolzia. - *Spotkanie
będzie też m.in. okazją do dyskusji o
tym, jak ratować kroniki przed znisz-
czeniem - dodał W. Kristen.*

Sztuka nowoczesna ma wiele twarzy. Przekonali się o tym goście wtorkowego wernisażu wystawy
dzieł Karela Pauzera i Ivana Komárka w Galerii Sztuki w Ostrawie. Pierwszy przetwarza temat
roślinny na antropomorficzne stwory, drugi nagość człowieka zamienia w ring swojej fantazji i
groteskę egzystencj. Część tzw. CZARNEJ SERII I. Komárka, wystawianej w Galerii była opraco-
wywana z myślą o ekspozycji w szybkiej kopalni na Landeku. Wystawa potrwa do 22 maja br. Na
zdjęciu: Stwory Karela Pauzera i jego obrazy odbijają świat ożywiony, ze wszystkimi jego atrybu-
tami. Fot. M. RADŁOWSKA-OBRSUNIK

! NIE PRZEGAP WYJĄTKOWEJ OKAZJI !

Uwaga przedsiębiorcy i firmy

Zachęcamy do korzystania z **GŁOSU LUDU** przy propagacji Państwa
produktów i usług.

Sezonowa obniżka cen reklam i ogłoszeń komercyjnych.
Możliwość zniżki przy powtórzeniu ogłoszenia.

Opracowanie graficzne na podstawie wskazówek klienta.

Zapraszamy do redakcji **GŁOSU LUDU** w Czeskim Cieszyńsku przy
ul. Komenského 4 (kompleks budynków Zespołu Szkół Rolniczych).

Telefon: 558 731 766 Fax: 558 740 044 e-mail: info@glosludu.cz

KARNAWAŁ NA DESKACH

WIELKI POŁOM (sch) - Koniec ferii
wiosennych na Podbeskidziu przebie-
gnie pod znakiem karnawału na śnie-
gu. Działająca na dolnośląńskiej
Sewerze (północny stok Wielkiego
Połomu) Szkoła Narciarstwa i Snow-
boardingu *Sun* organizuje w najbliższą
sobotę drugi rocznik tej białej imprezy.
Narciarski karnawał rozpocznie się o
godz. 11 konkursem o najlepszą
maskę. Ponadto zaplanowano zawody
w paralelnym slalomie dla wszystkich
oraz szereg konkursów i współzawod-
nictw dla dzieci o wartościowe nagro-
dy. Jak przystoi na szkołę jazdy na
desce nie zabraknie w karnawałową
sobotę również pokazu snowboardin-
gu. Będzie muzyka i taniec, a o godz.
21 nadzwyczajna atrakcja - szusowa-
nie po stoku w świetle lunczy.

Domy rodzinne

1. Dom rodzinny w Hrczawie, murowany,
podpiwniczony, w centrum, II kondygnacja,
woda, szambo, elektryczność.

Cena do uzgodnienia.

2. Dom rodzinny w Gutach po renowacji, z
parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem,
poddasze mieszkalne.

Cena do uzgodnienia.

3. Drewniak w Nawsiu z parcelą 80 a. Spo-
kojne miejsce z dobrym dojazdem.

Cena 690 tys Kc.

4. Dom rodzinny w Trzyńcu Lesznej Dolnej
z parcelą 15 a, 4+1, weranda, garaż i budy-
nek gospodarczy.

Cena do negocjacji - 1,2 mln Kc.

5. Dom czynszowy w Czeskim Cieszyńsku,
ul. Dukelská, 3 piętra.

Cena do negocjacji.

Garaż - sprzedaż

Garaż w Cz. Cieszyńsku na Horkách.

Cena do uzgodnienia.

Sprzedaż lub wynajęcie garażu w Trzyńcu
w pobliżu stacji benzynowej „Aral”.

Zniżka.

Oferujemy blura do wynajęcia w centrum
Cz. Cieszyńsku. Bliższe informacje w BN.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy **parcelę** w różnych miejscach,
różnej wielkości, do różnych celów (Stani-
slawice, Żuków Góry, Trzanowice, Koco-
biedz, Ropica itd.).

Mieszkania-sprzedaż

Oferujemy mieszkanie 4+1 z balkonem
w Cz. Cieszyńsku. Bardzo ładne, po reno-
wacji.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 3+1 z balkonem,
po renowacji na ul. Slezskiej, Cz. Cieszyń.

Zniżka.

Poszukujemy dla klienta z gotówką mies-
zkania spółdzielczego 1/2+1 w Cz. Cieszy-
nie (i Sibicy).

Oferuje: Jan Czernek

Štefánikova 21

737 01 Český Tešín

tel.: 558 711 842

tel. kom.: 606 757

577

e-mail: czernek@iol.cz

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

DO EUROPY CORAZ BLIŻEJ...

Czas leci i ani się obejrzymy, za niepełna dwa miesiące, znajdziemy się w Unii Europejskiej. Co nam przyniesie Unia? Na samym początku niewiele dla większości obywateli Czech i Polski. Natomiast dla polskiej mniejszości na Zaolziu? Wrócimy po 85 latach do Macierzy, od której zostaliśmy oderwani podstępnie i gwałtem na początku 1919 r.

Podstępnie dlatego, że politycy czechosłowaccy nie dotrzyali umowy z 5. 11. 1918 r., podpisanej przez Zemský národní výbor pro Slezsko w Ostrawie oraz Radę Narodową Księstwa Cieszyńskiego w Cieszynie. A gwałtem dlatego, że wykorzystano to, iż marszałek Piłsudski musiał powołać znaczną siłę pod Lwów, żeby ratować to miasto przed nawałą bolszewicką. Politycy w Pradze uświadomili sobie, że dotrzymując umowę z 5 listopada stracą Zagłębie Karwińskie, a 60% węgla potrzebnego czechosłowackiej gospodarce będą musieli kupić w Polsce. Dodatkowym argumentem była trasa kolei Koszycy-Bogumińskiej, jedynej kolejowej połączenia ze Słowacją i również wybory, które miały się niebawem odbyć – ich wyniki dałyby Polsce niepodważalny argument w ubieganiu się o Śląsk Cieszyński. Postanowili więc działać.

Strona czeńska była zwolennikiem deklaracji o samostanowieniu narodów, ale w tym przypadku nie miało to znaczenia. Ważniejszy był węgiel. Czesi wykorzystali to, że na Śląsku Cieszyńskim nie było wojskowego zabezpieczenia, uderzyli w siłę szesnastu tysięcy dobrze uzbrojonych legionistów czechosłowackich dnia 23 stycznia 1919 roku pod dowództwem podpułkownika Šnejdárka na Śląsk Cieszyński. Byli zabici i ranni. Atakujący z zaskoczenia bez większych oporów zaczęli przeć naprzód. Kiedy Polacy zorientowali się, że bez uprzedzenia zostali zaatakowani, część wojska powróciło bronić granicę nowo tworzącego się państwa. Czesi zostali zatrzymani na linii Wisły. Kiedy okazało się, że sytuacja dla nich staje się niekorzystna, zaczęli odwoływać się do międzynarodowej komisji, a dlatego, że mieli obrotniejszych polityków dopiepli tego, że 28 lipca 1920 roku Konferencja Ambasadorów w belgijskim Spa, złożona z przedstawicieli Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Francji, Włoch i Japonii, przychyliła się do orzeczenia korzystnego dla czeskiej strony. Tą decyzją został podzielony organizm, który od wieków był jednością. Polska musiała się zgodzić na niekorzystne dla niej warunki i podpisać umowę, gdyż pod Warszawą znajdowały się hordy wojsk radzieckich a broń z Francji dla obrońców nie tylko Warszawy, ale całej Europy, zatrzymywana była na terenie Czechosłowacji. Wtedy politycy czescy jeszcze nie uświadamiali sobie, jakim niebezpieczeństwem dla Europy i świata jest bolszewizm (to zrozumieli dopiero w 1968 r.). Po dojściu Hitlera do władzy i wysunięciu żądań wobec Europy, przedstawiciele 3 państw, które w Spa podpisały niekorzystną dla Polski umowę, w 1938 r. podpisali Układ Monachijski. Tym samym dała wolną rękę Hitlerowi do podbojów. Początkowo do „anschlusu” Austrii a następnie do „obcięcia” Czechosłowacji. W październiku 1938 roku Polska po uprzed-

nich notach wystosowanych do rządu czechosłowackiego, a w końcu pod naciskiem ultimatum, które wystosowała do rządu czeskiego widząc, że Hitler nie zadowolony się tylko Sudetami, ale pochłonie całe Czechy i Morawy. Czechy przekazały bez jednego wystrzału Zaolzie Polsce. Polska po sześciuset latach przejęła na jedenaście miesięcy Zaolzie pod swoje macierzyńskie skrzydła. Październik 1938 r. był, można powiedzieć, odwetem za 23. 1. 1919 r. Ten właśnie rok 1919 zdecydował o czechosłowackich stosunkach okresu międzywojennego. Nieprzyjazne stosunki obu stron pomogły Hitlerowi lekko zająć Czechy, Polskę i inne państwa Europy. Po drugiej wojnie światowej Zaolzie znów przypadło Czechosłowacji a Polacy tu mieszkający znów musieli znosić panoszenie się napływowych i poturczyńców. Od piętnastu lat żyjemy niby w demokratycznym systemie państwa czeskiego, ale jeszcze od czasu do czasu można się spotkać z niewybrednymi „uwagami” pod naszym, czyli Polaków adresem. Niedawno byłem świadkiem jak dwaj pracownicy pewnej firmy, która instalowała licznik na wodę w naszym klubie PZKO w Karwinie Nowym Mieście politykowali na najrozmaitsze tematy. Nie poświęcałem ich dyskusjom uwagi, ale dosłyszałem od niechcenia o czym rozmawiali. Kiedy jeden z pracowników zaczął z oburzeniem wyrażać swoje poglądy twierdząc, że: „My Češi se každému tlačíme do p....., napřed to byli Rusáci a nyní jsou to Američané, Němci a Poláci”.

Wtedy ja również wtrąciłem się do rozmowy i zapytałem. „Jak pan doszedł do tych Polaków”? No jak – odpowiedział, no przecież te czwartkowe pięć minut w ostrawskim Reporcie. A o to temu panu chodziło – pomyślałem. Więc postanowiłem mojego pobratymca z Ostrawy Poruby uświadomić, że te czwartkowe pięć minut wcale nie jest przeznaczone dla Polaków za Olzą, ani dla niego, ale przede wszystkim dla Polaków, obywateli państwa czeskiego mieszkających na tym terenie od niepamiętnych czasów. Mamy do tego wedle ustaw państwa czeskiego prawo, no i wytłumaczyłem temu młodemu człowiekowi jeszcze kilka innych faktów historycznych o których wyżej wspominałem a o których miałby się (nie tylko on, ale wszyscy uczniowie w całej RC) w swoim czasie dowiedzieć w szkole. Oczywiście nie jest to wina tych młodych, ale nie tylko młodych ludzi, ale polityków, którzy do tej pory nie są zdolni otwarcie przyznać się do błędów, które popełnili ich poprzednicy przed osiemdziesięciu pięciu laty, a które i dziś przekładają się na podobne nieraz agresywne wypowiedzi wobec naszej mniejszości narodowej. To są drażliwe tematy, które nie do końca objaśnione, będą tworzyły kość niezgody w naszych międzyludzkich stosunkach.

Wierzę mocno, że za niepełna dwa miesiące, będziemy na pewne sprawy patrzeć z innego punktu widzenia. Wszyscy znajdziemy się we wspólnej Europie i może na przeszłość sprzed osiemdziesięciu pięciu lat i nasi pobratymcy zacząć patrzeć inaczej. Bo stara prawda mówi, że dobry sąsiad wart jest więcej niż złoto.

Melchior Sikora

redakcyjnej Noczy

Stonawskie bilansowanie

Zebranie sprawozdawcze stonawskiego MK PZKO odbyło się w sobotę 6 marca w miejscowym Domu PZKO. Prowadził je prezes Koła Mieczysław Pribula. Program kulturalny wykonali studenci Szkoły Muzycznej, wystąpił też stonawski chór mieszany pod dyktando Marty Orszulik. Wyświetlono też filmy Stanisława Orszulika z pobytu chóru w Paniórkach oraz z działalności Koła, które liczy 236 członków. Czynny jest tu Klub Kobiet, który angażuje się we wszystkie imprezy

Koła, oraz Klub Przyjaciół Stonawy, prowadzony przez Władysława Gałuszkę (jest on zarazem aktywnym członkiem Sekcji Historii Regionu przy ZG PZKO, a w szczególnej opiece ma mogiłę i tablicę pamiątkową 20 żołnierzy polskich, którzy polegli na terenie Stonawy 26. 1. 1919 roku).

Dyskusja była bogata, wystąpił m.in. Karol Recmanik, którego dziwi, że gmina zakupiła dla miejscowej biblioteki książki za 60 tysięcy koron, ale tylko czeskie. Józef Raszyk

Wydarzenia Sportowe

ĆWIERĆFINAŁY PLAYOFFS EKSTRALIGI HOKEJA NA LODZIE

Trzyniec musi dziś wygrać

Zacęte ćwierćfinały playoffs ekstrakligi hokeja na lodzie mogą dziś wyłonić pierwszych półfinalistów. Pod Jaworowym Trzyniec podejmie Zlin. Goście w serii granej do czterech zwycięstw prowadzą 3:2. Stalownicy we wtorek przegrali w Zlinie 3:8. Spotkanie prowadzone było dosyć nerwowo i jeśli podopieczni trenera Pavla Marka chcą wymusić sobie słodmy pojedynek, powinni w dzisiejszym meczu przed własną publicznością zapanować nad swymi emocjami. Właśnie przewagi liczebne Zlina we wtorkowym spotkaniu były kluczem do ich zwycięstwa. Z kolei w serii Pardubice – Pilzno po wtorku obowiązuje rezultat 3:2 dla faworyzowanych Plernikarzy. Wczoraj po zamknięciu tego numeru zakończyły się plate pojedynki Sparty z Witkowcami i Slawil ze Znojmem.

● ZLIN – TRZYNIEC 8:3 (2:0; 1:2; 5:1). Bramki: Leška 3, Zubíček, Veselý, Balašík, Karný, Čech – Polanský, Melenovský, Štefanka.

Gospodarzy poprowadził do zwycięstwa we wtorkowym meczu napastnik Petr Leška. Gwiazdor Zlina popisał się hattrickiem i był pierwszoplanową postacią tego meczu. Trzyniec ponownie nie mógł skorzystać z usług Richarda Krála, na domiar złego w trakcie meczu urazu ramienia doznał inny kluczowy napastnik w kadrze trenera Pavla Marka – Václav Pletka. Wszystko wskazuje jednak na to, że Pletka pojawi się dziś w składzie Stalowników Trzyniec.

Spotkanie obfitowało w szereg ostrych pojedynków, które nawiasem mówiąc gospodarze często okraszali teatralnymi upadkami. Sędziowie byli dosyć skrupulatni i przewinienia trzynieckich zawodników raczej nie umykały ich uwadze. Arbitrzy wykluczali po obu stronach, gospodarze jednak w przewagach liczebnych radzili sobie lepiej. Stalownicy po pierwszej tercji przegrywali 0:2, ale nie rezygnowali. W szatni trzynieccy trenerzy przemówili graczom do rozsądku, co przełożyło się na kapitalny z ich strony początek drugiej odsłony. Stalownicy zepchnęli Zlin do defensywy, wyrównując w przeciągu jednej minuty na 2:2. Wymiana ciosów

trwała do 42. minuty. Wtedy na tablicy świetlnej było 4:3 dla gospodarzy, ale od tego momentu gra Trzyńca runęła niczym domek z kart. Błąd bramkarza Vojtka, a także obrońców, oznaczał w 45. minucie utratę piątego gola. Stalownicy kompletnie się rozkleili. Gracze nie utrzymali nerwów na wodzy, roilo się od fauli i wykluczeń. Zlin tylko na to czekał, aplikując rozkojarzonej trzynieckiej obronie kolejne trzy bramki.

Najważniejsze minuty: 7. Leška z dobitki po uderzeniu z kija Hamrlíka – 1:0; 9. Leška w przewadze zmienia lot krążka po strzale Hamrlíka – 2:0; 26. Polanský trafia w ramię bramkarza Murína, krążek odbija się szczęśliwie do siatki – 2:1; 27. Pavelek obsłużył Melenovskiego – 2:2; 38. Zubíček w przewadze strzałem z niebieskiej linii – 3:2; 41. Leška zza bramki przebiega się dziarsko przed Vojtką – 4:2; 42. obrońca Štefanka bombą z dystansu w samo okienko – 4:3; 45. błąd bramkarza Vojtka – Veselý podwyższa na 5:3; 55. Balašík w przewadze na 6:3; 58. Karný i Čech – 8:3. Kary 7:9, wykorzystane 4:0, widzów 6220.

GŁOS TRENERA STAŁOWNIKÓW TRZYNIEC PAVLA MARKA

- Kiedy w 27. minucie doprowadziliśmy do remisu 2:2, wierzyłem, iż możemy przechylić szalę tego poje-

dyunku na swoją stronę. Niestety tak się nie stało. Wynik 8:3 wygląda groźnie, ale to playoffs i my w żadnym wypadku nie rezygnujemy. Zrobimy wszystko, co w naszych siłach, by wyrównać stan rywalizacji na 3:3. (jb)

Co słysząc?

■ W KALENDARZU rozgrywek piłkarskich MŠFL i Dywizji doszło do zmian. Na wczorajszym posiedzeniu w Olomuńcu zdecydowano o przesunięciu 16. kolejki z 13 marca na środę 21 kwietnia. Trudna sytuacja pogodowa sprawia jednak, że mogą zaistnieć podstawy do przełożenia również 17. kolejki. Decyzji w tej sprawie jeszcze nie podjęto. - Zwyciężył zdrowy rozsądek. W takich warunkach nie można się bawić w futbol - skomentował decyzję władz piłkarskich menedżer dywizyjnej Slawii Orlowa Bronislav Schimke.

■ TENIS STOŁOWY. 26-28 marca odbędą się w Hawierzowie mistrzostwa RC w kategorii kobiet i mężczyzn. W hali Slawii (obok szpitala) nie zabraknie również zawodników mistrzowskiego Startu Sucha Górna. Faworytem numer jeden w gronie mężczyzn jest górnosuszanin Petr Korbel, który w dużym stopniu przyczynił się w ubiegłym tygodniu do sukcesu reprezentacji RC w drużynowych mistrzostwach świata. Czesi, jak już informowaliśmy, wygrali rywalizację w 1. Dywizji i wrócili do światowej elity. Wśród kobiet eksperci faworyzują Renatę Štrbikową (również Start Sucha Górna). Obrońcami tytułu z ubiegłego roku są w singlu Plachý i Vachovcova, w deblu Šimončík-Kaučký i Vachovcova-Vacenovska. (jb)

I GAMBRINUS LIGA

Skapani w błocie

Piłkarze Banika Ostrawa zremisowali w poniedziałek bezbramkowo na Bazalach z czternastym zespołem tabeli – Wiktorii Žižków, co jest sporą niespodzianką. Na grząskiej murawie ciężko było jednak gospodarzom rozmontować szczelną defensywę gości, którzy zagrali z piątką obrońców w składzie. Ostrawa prowadzi w tabeli z bilansem 43 pkt., druga Slawia traci do Ostrawy sześć punktów, trzecia Sparta już osiem pkt. W najbliższej kolejce Baník zaprezentuje się na wyjeździe w Pilźnie (poniedziałek 15. 3., TV PRIMA - 16.30).

■ OSTRAVA – ŽIŽKÓV 0:0. Sędziował Beneš, żk: 3-3, widzów 17 159.

- Wypracowaliśmy sobie dwie dogodnie okazje do strzelenia gola, ale zabrakło trochę szczęścia. W tak trudnych warunkach pogodowych często przypadek decyduje o sukcesie. Nie można było grać z pierwszej piłki, tym razem nie wychodziły nam nawet kontrataki - stwierdził trener Ostrawy František Komňacký. (jb)

Sport Polski

□ POLSCY LASKARZE NIE POJADĄ DO ATEN, SIATKARZE OSTATNIA NADZIEJA. Reprezentacja Polski w hokeju na trawie, przegrywając z Hiszpanią 0:6 (0:4) w ostatnim meczu grupy A turnieju kwalifikacyjnego w Madrycie, straciła szansę awansu do igrzysk olimpijskich w Atenach. Polacy, którzy w stolicy Hiszpanii wygrali jeden mecz, jeden zremisowali a w trzech ponieśli porażki, zajęli piąte miejsce w grupie A. Po wyeliminowaniu hokeistów na trawie polscy siatkarze zostali ostatnią grą zespołową, która pozostała na placu boju w walce o olimpijską nominację. - Jest to powód do smutku - powiedział atakujący reprezentacji siatkarzy, Radosław Rybak. Fakt, że tylko siatkarze mają jeszcze szanse na olimpijski awans nie będzie dla Radosława Rybaka jakimkolwiek obciążeniem. Zespół poleci na kwalifikacje do Porto z zamiarem wygrania trzech meczów. - Będę pamiętał tylko o pokonaniu Kazachstanu, Portugalii i Wene-

zueli, gdy znajdę się w reprezentacji trenera Gościńsiaka - dodał Rybak.

□ STARTUJE WIOSENNA RUNDA PIŁKARSKIEJ EKSTRAKLASY. Zgodnie z planem rozpocznie się jutro w Polsce wiosenny sezon I ligi. Ciekawie zapowiada się piątkowy mecz pomiędzy Legią Warszawa a Odrą Wodzisław oraz sobotni pojedynek Górnika Zabrze z Lechem Poznań. Liderem na półmetku rozgrywek jest drużyna krakowskiej Wisły.

□ BATMAN WRACA DO ZDROWIA. - Adam Malysz zaczął już lekko truchać i z każdym dniem czuje się lepiej - informuje lekarz reprezentacji skoczków narciarskich Stanisław Ptak. Zawodnik uczestniczy także w codziennych zajęciach fizykoterapeutycznych. Intensywniejszy trening Malysz wznowi dopiero po zakończeniu cyklu Pucharu Świata i powrocie trenerów: Apoloniusza Tajnera i Piotra Fijasa. - Nie ma potrzeby, by pchać jak najszybciej Adama na skocznię - stwierdził Ptak.

ROZKŁAD JAZDY NASZYCH DRUŻYN W MISTRZOSTWACH OKRĘGU

Piłkarze startują dopiero 27 marca

◆ 16. kol. (2. 6. – 17.00): Lokomotywa Piotrowice – Bohusławice, Wracimów – MKF Karwina, Wielkie Hosztice – Bystrzyca, Jakubczowice – Bogumin.
◆ 17. kol. (19. 6. – 17.00): Petrkowice – Bogumin, MKF Karwina – Bruntal, Bystrzyca – L. Piotrowice (20. 6.).
◆ 18. kol. (27. 3. – 15.00): L. Piotrowice – Poruba, W. Hosztice – MKF Karwina, Wracimów – Bogumin, Frensztat p. R. – Bystrzyca (28. 3.).
◆ 19. kol. (3. 4. – 15.30): MKF Karwina – L. Piotrowice, Bogumin – Bruntal (10.15), Bystrzyca – Bohusławice (4. 4.).
◆ 20. kol. (10. 4. – 15.30): W. Hosztice – Bogumin, L. Piotrowice – Dobra, Frensztat p. R. – MKF Karwina (11. 4.), Pusta Polom – Bystrzyca (11. 4.).

◆ 21. kol. (17. 4. – 16.00): MKF Karwina – Bohusławice, Bogumin – L. Piotrowice (10.15), Poruba – Bystrzyca.
◆ 22. kol. (24. 4. – 16.00): Bystrzyca – MKF Karwina (25. 4.), L. Piotrowice – Lichnów, Frensztat p. R. – Bogumin (25. 4.).
◆ 23. kol. (28. 4. – 16.30): Bogumin – Krnów, MKF Karwina – Petrkowice, Frensztat p. R. – L. Piotrowice, Bystrzyca – Bruntal.
◆ 24. kol. (1. 5. – 16.30): Bogumin – Bohusławice (10.15), MKF Karwina – Poruba, Krnów – L. Piotrowice (2. 5.), Dobra – Bystrzyca.
◆ 25. kol. (8. 5. – 16.30): L. Piotrowice – Jakubczowice, Pusta Polom – MKF Karwina (9. 5.), Bystrzyca – Bogumin (9. 5.).

◆ 26. kol. (15. 5. – 17.00): Dobra – MKF Karwina, Bogumin – Poruba (10.15), Petrkowice – L. Piotrowice, Lichnów – Bystrzyca (16. 5.).
◆ 27. kol. (22. 5. – 17.00): MKF Karwina – Bogumin, L. Piotrowice – Wracimów, Bystrzyca – Krnów (23. 5.).
◆ 28. kol. (29. 5. – 17.00): Bruntal – L. Piotrowice, Lichnów – MKF Karwina (30. 5.), Bogumin – Dobra (10.15), Jakubczowice – Bystrzyca.
◆ 29. kol. (5. 6. – 17.00): Karwina – Krnów, L. Piotrowice – W. Hosztice, Pusta Polom – Bogumin (6. 6.), Bystrzyca – Petrkowice (6. 6.).
◆ 30. kol. (12. 6. – 17.00): L. Piotrowice – Pusta Polom, Lichnów – Bogumin (13. 6.), Jakubczowice – MKF Karwina, Wracimów – Bystrzyca. (Opr. Jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Etyka w parze z biznesem str. 3

Czeski software czuwa str. 4

Rozmowy z ciszą str. 5

Dziś decydujące starcie w Zlinie str. 8

SOBOTA
13 MARCA 2004
NR 31
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kčtel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

NA MARCOWYM SPOTKANIU SICH O ŻYDACH NAD OLZĄ

Starsi bracia w wierze

CZ. CIESZYN (kor) – O tym, że już od średniowiecza na terenie Śląska znajdowali gościnę Żydzi, mogli się dowiedzieć w czwartek w sali konferencyjnej Rady Kościelnej Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. Na Niwach uczestnicy marcowego spotkania Stowarzyszenia Intelligencji Chrześcijańskiej. Wykład pt. Żydzi na Śląsku Cieszyńskim wygłosił dr Janusz Spyra z Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie, w temat zaś wprowadziła swolmi wierszami poetka Renata Putzlacher.

– Nie mam wprowadzić ani żydowskich korzeni, ani przyjaciół, ale zawsze się interesowałam dziejami naszych starszych braci w wierze nad Olzą – powiedziała poetka, która Żydom cieszyńskim poświęciła jeden z AVION-owskich wieczorów pn. Historia prosta: W Cieszynie żył Kohn. Zabrzmią kilka wierszy, m.in. Tańczyłam w bóżnicy, oraz utwory z nowej płyty Divertimento cieszyńskie.

J. Spyra stwierdził, że chociaż Żydzi w Cieszynie mogli już żyć w średniowieczu, pierwsze informacje na ten temat pochodzą z 1. połowy XVI w., kiedy Żyd Jakub kupił dom za łaźnią. Gość wieczoru

mówił o historii cieszyńskich Żydów, strukturze gmin wyznaniowych aż do wybuchu II wojny światowej, podczas której większość z nich zginęła w hitlerowskich obozach koncentracyjnych. Żywa była też dyskusja.

Ekumeniczne spotkanie prowadzi tradycyjnie prezes SICH, ks. Piotr Jerzy Badura, SJ oraz jego zastępca ks. senior Bogusław Kokotek. Wśród licznych przedstawicieli wyznań chrześcijańskich nie zabrakło m.in. bp. SKEAW, ks. Vladislava Volnego, prezesa Kongresu Polaków, Józefa Szymeczka czy ewangelickiego dziekana wojsk lądowych Wojska Polskiego ks. ppłk. Zbigniewa Kowalczyka.

Dyskusję z gościem marcowego spotkania Stowarzyszenia Intelligencji Chrześcijańskiej, Januszem Spyra (z prawej), poprowadził wiceprezes SICH, ks. senior Bogusław Kokotek.

Fot. JACEK SIKORA

Uchybienia w szpitalu

OSTRAWA (mro) – Kontrola, którą na przełomie 2003/04 r. zarządziło województwo w hawierzowskim szpitalu i poliklinice, a której wstępne rezultaty ma już hetman Evžen Tošenovský, wykała uchybienia i rozmijanie się z przepisami.

Na konferencji prasowej hetman poinformował, że chodziło o gospodarowanie lekarstwami, niekorzystne wynajmy lokali, wypłaty znacznych nagród kierownictwu, gdy szpital przynosił straty, oraz stosunki prawno-pracownicze. W sumie wysunięto ponad 20 zarzutów. Po 15 kwietnia zostanie podjęta decyzja czy wyjaśnienia i środki zaradcze, nad którymi pracuje szpital, wystarczą, czy też będzie podany wniosek o postępowanie karne. Samorząd wojewódzki zdecydował, że do końca br. przekontroluje co najmniej 4 z 9 szpitali, których jest założycielem. Mówiono też o żądaniu

Powszechnej Ubezpieczalni Zdrowia zwrotu ponad 10 mln Kč z dotacji, które w latach 2001-02 były udzielane Terenowemu Centrum Pogotowia Ratunkowego. – Rząd ocenia ten problem, jako bardzo trudny. Będzie on przedmiotem obrad premiera i hetmanów – powiedział hetman. Zaznaczył, że ta sytuacja nie może oznaczać ograniczania działalności pogotowia ratunkowego.

Aż siedem ofiar

ŁAZY (sch) – Śmierć w podziemiu znalazło w czwartkowy wieczór siedmiu górników – pięciu Polaków oraz dwóch Czechów.

Do tragedii doszło na Kopalni Łazy, na głębokości 680 m. W momencie zawалу na miejscu było 11

górników. Czterem z nich udało się wydostać z lekkimi obrażeniami. Pracę ratowników od początku komplikował uchodzący metan. Przyczyny katastrofy bada obecnie Obwodowy Urząd Górniczy w Ostrawie. Według rzeczniczki OKD, Věry Breiowej, rodzinom ofiar zostaną wypłacone odszkodowania.

Czwartkowa tragedia jest największą w zagłębiu ostrawsko-karwińskim od 1990 roku. Wtenczas w wyniku wybuchu i pożaru zginęło 30 górników.

AKT TERRORYZMU

Co najmniej 190 osób zginęło, a ponad tys. odniosło rany w wybuchach, które wczoraj w godzinach porannego szczytu wstrząsnęły madryckimi stacjami kolejowymi. Nikt nie przyznał się do zamachów, władze oskarżyły o nie organizację separatystów baskijskich ETA Jeden z pociągów, który stał się celem zamachu, jechał do centrum Madrytu z miejscowości Alcala de Henares. Ciąg dalszy na str. 2

AVION FEST już dziś

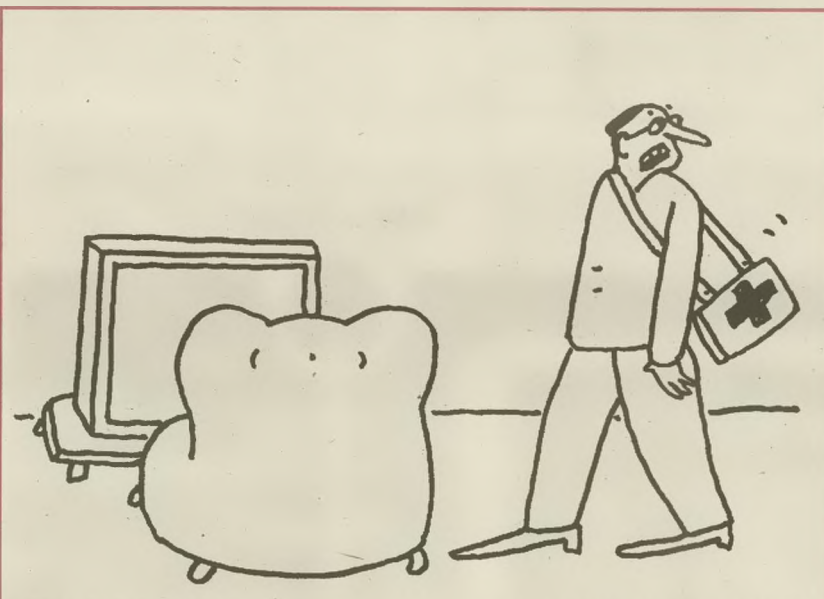
CZ. CIESZYN (db) – Spotkanie poetów kilku generacji: średniej, debiutującej przed blisko dwudziestu laty w almanachu Spotkanie (1985), młodszej, zrzeszonej nlegdys w głmnazjalnej grupie PaRaNoJa (1993) i aktualnych debiutantów rozpocznie dziś o 16.30 kolejny wieczór słowno-muzyczny w kawiarni AVION, której nie ma.

Kulminacją imprezy będzie chrzest debiutanckiego zbiorku Pusto Darka Jedzoka oraz wernisaż prac młodej jablonkowskiej plastyczki i ilustratorki zbiorku Petry Abrahamowej.

Następnie - o godz. 18.30 - Towarzystwo AVION przedstawi drugą płytę Renaty Putzlacher i Zbigniewa

Siwka, zatytułowaną Divertimento cieszyńskie. Wykonawcami piosenek są aktorzy, którzy byli lub są związani ze Sceną Polską: Małgorzata Pikus, Barbara Humel i Dariusz Waraksa.

W Kawiarnię Avion przemieni się tym razem foyer Teatru Cieszyńskiego (1. piętro).

- Idę oglądać wiadomości.

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

PO 1 MAJA CHORUJMY MNIEJ

W związku z wejściem do Unii Europejskiej prawie wszystkie dziedziny życia poddawane są reformie. Nie inaczej sprawa ma się ze służbą zdrowia. O tym, że temat jest palący i interesuje dużą część społeczeństwa świadczy chociażby zorganizowana na początku marca edycja trzynieckiego Forum. Na temat kondycji służby zdrowia rozmawiali z Romanem Suchankiem dyrektorem ds. zarządzania HZP inż. Jan Noga, dyrektor szpitala Trzinec inż. Jan Ferenc oraz przewodniczący Powiatowej Izby Aptekarskiej we Frydku-Mistku dr Lech Branny.

Republika Czeska w porównaniu z innymi państwami przystępującymi do UE może się pochwalić bardzo dobrą pozycją w jakości udzielanych usług. Lekarze korzystają z najnowszych technologii, dostęp do opieki zdro-

wojnej nie budzi większych zastrzeżeń.

Bolączką okazuje się finansowanie i struktura służby zdrowia. Z problemami finansowymi borykają się wszystkie państwa. Medycyna rozwija się w szybkim tempie, możliwości płatnicze

Zdrowie do reformy

resortów zdrowia nie nadążają. Opieka zdrowotna jest finansowana w głównej mierze z ubezpieczenia zdrowotnego, znikomy procent tworzą bezpośrednie dopłaty obywateli (np. do leków). Około 10 proc. środków, przeznaczanych głównie na inwestycje, pochodzi z budżetu państwa.

Obecnie RC posiada sieć około 26 tys. placówek zdrowia. Przeciętny obywatel odwiedza je 15 razy w roku. W państwach UE obywatele

korzystają z opieki przeciętnie 7 razy w roku. Większość fachowców jest zdania, że w naszej rzeczywistości dochodzi do nadużywania usług służby zdrowia. Sytuację może uzdrowić zwiększenie uprawnień lekarzy pierwszego kontaktu.

Wizyta u specjalisty będzie możliwa tylko ze skierowaniem. Ilość placówek a zwłaszcza łóżek w szpitalach w związku ze zmianami demograficznymi będzie musiała ulec ograniczeniu.

Następnym problemem jest kwestia ubezpieczalni, a co za tym idzie możliwość korzystania z opieki zdrowotnej w krajach UE. Po 1 maja będziemy mieli ten sam status co obywatele UE. W praktyce oznacza to, że koszty leczenia w naszych placówkach np. obywatela Niemiec w pełni pokryje jego ubezpieczalnia.

Ciąg dalszy na str. 2

Pytanie do:

ZDZISŁAWA WANTUŁY szefa wojewódzkiej organizacji Unii Wolności-Demokratycznej Unii (US-DEU).

Czy wystąpienie posła Mariana Bieleśza z szeregu US-DEU odbiło się na pracy organizacji wojewódzkiej tej partii?

Odejsie posła Mariana Bieleśza z US-DEU nie miało negatywnego wpływu na naszą pracę, choć to posunięcie spotkało się w szeregach partyjnych z krytyką. Organizacja morawsko-śląska pracuje stabilnie i systematycznie. Przygotowujemy się teraz do zestawienia listy kandydatów do wyborów do władz wojewódzkich i parlamentu europejskiego. Jako partia, która poświęca wiele uwagi problemom narodowościowym, prowadzimy w tej sprawie rozmowy także z Kongresem Polaków. Nie wyklucajmy, że niektórzy jego reprezentanci znajdą się na listach US-DEU. (mro)

Dziś

SOBOTA – Częściowe zachmurzenie, możliwe przelotne opady deszczu. Temperatura w dzień 8-12 st., nocą od 2 do -2 st. C.

NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK – Pochmurno z przejaśnieniami, możliwe przelotne opady deszczu. Temperatura w dzień 9-13 st., nocą 5-1 st. C.

ISSN 1212-4222

04031

9 771212 422065

»DŁO JURY SPOD GRÓNIA«

W niedzielę 21 marca 2004, o godz. 17.00 zaśpiewajom, zagrajom aji zatancujom w teatrze czeskokieszyńskim Górole z Mostów, Lipka z Bukowca, Gorol i Nowina z Jablonkowa, Suszanie z Suchej Górnej, Olza z Cz. Cieszyna i Równica z Ustronia. Bilety do nabycia w ZG PZKO oraz przed koncertem w teatrze.

U rodaków

■ 11 mężczyzn z Podbeskidzia odpowie przed sądem za 71 przestępstw, w tym m.in. za kradzież samochodów, oszustwa ubezpieczeniowe, nielegalne posiadanie amunicji. Akt oskarżenia skierował właśnie do Sądu Okręgowego w Bielsku prokurator rejonowy. Mężczyznom grozi do 10 lat więzienia.

■ Miłośnicy białego szaleństwa będą mogli podziękować za piękną zimę. 21 marca o 13.30 na Hali Pośredniej odbędzie się pierwsze w Polsce ekumeniczne nabożeństwo dla narciarzy. Jego inicjatorem jest, proboszcz parafii ewangelicko-augsburskiej w Szczyrku ks. Jan Byrt. Narciarze będą się modlili w dużym namiocie.

■ Przyznawane od 1995 r. *Śląskie Fryderyki* - nagrody polskiego przemysłu fonograficznego, przyznawane najlepszym muzykom, wykonawcom, kompozytorom, aranżerom, najlepszym utworom i teledyskom ub. roku wręczono w środę 7 śląskim artystom. Nagrody otrzymali: Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach, zespoły Frontside, Raz dwa, trzy, Stanisław Soyka, Paweł Bogocz, Piotr Wojtasik, Grzegorz Fitelberg.

■ Przy okazji festynu promującego wejście Polski do UE przed urzędem gminnym w Węgierskiej Górze stanął słup, na którym umieszczone są tabliczki z nazwami stolic krajów UE i tych, które zostaną do niej przyjęte. Można się z nich dowiedzieć, ile km jest z Węgierskiej Góry np. do Paryża, Wiednia, Budapesztu, Berlina czy Rzymu. Całość utrzymana jest w żółto-niebieskim kolorze.

■ Cieszyńskie trojaczki: Sara, Samanta i Sebastian Górniakowie urodzili się 2 lata temu w Centralnym Szpitalu Klinicznym w Katowicach Ligocie. Sara przez jakiś czas miała problemy ze stawami biodrowymi i nosiła gips, a Samanta miała kłopoty z żołądkiem i 3 razy leżała w szpitalu, ale teraz dzieci rosną zdrowo. Rodzinie nie jest łatwo, więc pomagają jej władze Cieszyna.

■ Na bielskim rynku rozpoczęło się odsłanianie zabytkowych podcieni z połowy XVII wieku. Zdaniem archeologów chodzi o prawdziwy powrót do przeszłości. Rozpoczęte właśnie odsłanianie zabytkowych podcieni to kolejny etap rewitalizacji bielskiej starówki. Dzięki niej, po latach zaniedbania, ten najcenniejszy fragment miasta ma wrócić do dawnej świetności.

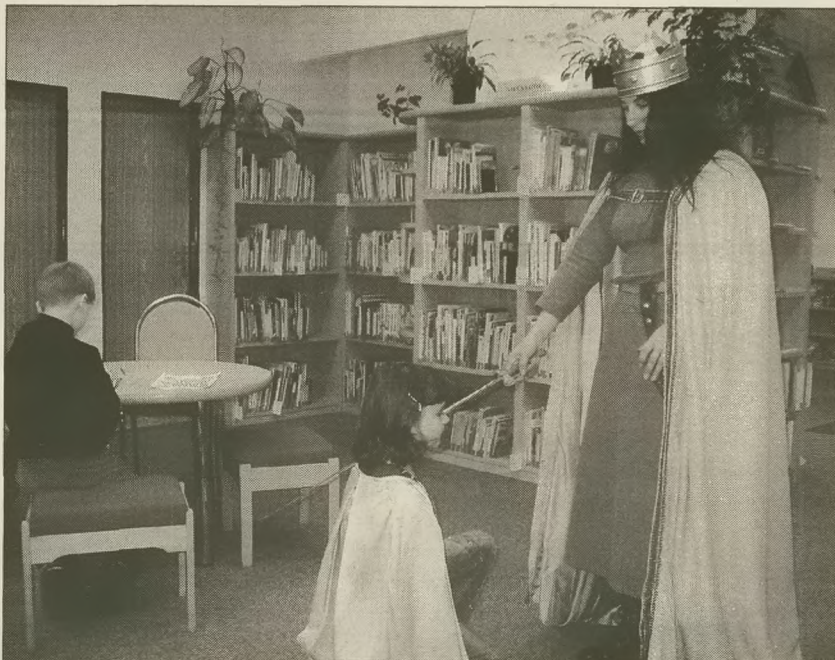
■ Jest szansa, że już wkrótce z Żywca będzie się wywodzić czołówka polskich białonistów. Powstała tu Szkoła Mistrzostwa Sportowego, która będzie kształcić sportowców w tej dyscyplinie. To jedyna tego typu szkoła w woj. śląskim i jedna z 4 w Polsce. Pozostałe 3 działają w Zakopanem, Szklarskiej Porębie i Karpaczu.

■ 5 łabędzi, które przymarzły do Jeziora Międzybrodzkiego, ratowali w sobotę strażacy z Międzybrodzia Żywieckiego. Akcja trwała półtorej godziny. Uwolnione ptaki pomachały skrzydłami i dostojnie odpłynęły. W ub. tygodniu w Brennej odbyły się Mistrzostwa Polski w zjeździe na tyńcionkach. Na starcie oświetlonej pochodniami trasy na Groniczku stanęło 20 osób. Chodzi o narty, które przed prawie 70 laty używali górale. Przez 2 lata odbywały się nieoficjalne zawody, teraz postanowiono nadać im rangę mistrzostw Polski.

■ Żywieccy Romowie od dawna skarżą się, że są źle traktowani przez część mieszkańców. Teraz pojawił się pomysł na rozwiązanie ich problemów: mają zachęcić do siebie ludzi przez pokazanie swojej kultury i zwyczajów. Romowie będą brali udział we wszystkich ważnych imprezach odbywających się w mieście. W Żywcu mieszka 17 romskich rodzin, które ogółem liczą 120 osób.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

W filii czeskokocleszyńskiej Biblioteki Miejskiej przy ul. Havička pasowała pierwszoklasistów na Rycerzy Książki Królowa, kierowniczką działu dla dzieci, Dana Zipserowa.

Fot. EMILIA ŚWIDER

Lokale do wzięcia

TRZYNIEC (man) - Przedstawiciele ratusza noszą się z zamiarem sprzedaży ok. 500 mieszkań.

Jak poinformowała nas rzeczniczka Urzędu Miejskiego w Trzyńcu Alena Sikorowa, obecnie własnością miasta jest ok. 2100 mieszkań. Pod koniec lat 90. władze Trzyńca z wielkim entuzjazmem rozpoczęły ich sprzedaż. Zamiar nie wypalił, ponieważ do chwili obecnej zainteresowani zakupem nowego lokum lokatorzy odkupili tylko ok. 30 mieszkań. W związku z tym niektóre budynki mają teraz dwóch administratorów: osoby prywatne oraz miasto.

Władze Trzyńca zamierzają sprzedać lokale znajdujące się w tych tzw. *budynkach mieszanych*. Ich administratorami zostaną wtedy spółki właścicieli.

Przeznaczonymi do sprzedaży mieszkaniami interesuje się również spółka Byty Třinec, która w ub. roku kupiła ponad 4 tys. mieszkań należących do Huty Trzyniec.

EKOLOGICZNE DOTACJE DLA GMINY NAD ZALEWEM

Chcą czystej wody

CIERLICKO (bag) - Jedną z wielu przyczyn złego stanu wody w miejscowej zaporze jest za mała pojemność starej oczyszczalni ścieków w centrum wioski. Dotacja ponad 7 mln Kc z państwowego funduszu środowiska naturalnego powinna pomóc w poprawie sytuacji.

Cierliczanie planują kompleksowe rozwiązanie. - Firma SMVaK zrekonstruuje najpierw drugą, więk-

szą oczyszczalnię, poza centrum wsi - poinformowała wójt Lydie Vaškova. - Później usunięta zostanie licząca już 40 lat oczyszczalnia w centrum. Dzięki dotacjom gmina zbuduje nową kanalizację i podłączenia do sieci. Projekt powstał w 1995 r., ale dopiero teraz, po aktualizacji, ma realną szansę na realizację.

Cierlicko to jedna z 8 gmin, które tworzą w ramach Euroregionu Śląski Związek Gospodarki Wodnej. W ich planach jest rewitalizacja wód regionu, która wiąże się m.in. z kanalizacją całego lewego brzegu zapory.

AKT TERORRYZMU

Dokończenie ze str. 1

Mieszka tu około 4 tys. Polaków. Wielu z nich dojeżdża do Madrytu do pracy. Na razie wiadomo, że wśród ciężko rannych jest jedna osoba z Polski. Rząd hiszpański ogłosił trzydniową żałobę narodową.

Atak nastąpił trzy dni przed wyborami parlamentarnymi w Hiszpanii. Arnaldo Otegi, przywódca radykalnej baskijskiej partii Batasuna, uważanej za polityczne skrzydło ETA, zaprzeczył, by seria zamachów była dziełem tej organizacji i przypisał akty terroru, jak to ujął, *arabskiemu ruchowi oporu*.

PRZYCIĄGNAĆ DZIECI DO KSIĄŻKI Pasowanie na... czytelnika

CZ. CIESZYN (kor) - Ponad czterdzieścian z 240 czeskokocleszyńskich pierwszoklasistów skorzystała w środę z okazji była pasowaniem na Rycerzy Książki, czyli czytelników. W filii Biblioteki Miejskiej przy ul. Havička czytelnice ostrogi otrzymało 25 dzieci, z tego 7 uczniów polskiej podstawówki.

- Czy przyrzekasz, że książki będziesz traktował jak swoich najlepszych przyjaciół? - z tym pytaniem zwracali się do maluchów Królowa i Król, w których wcielił się przy ul. Havička szefowa działu dla dzieci filii, Dana Zipserowa, oraz wiceburmistrz Vít Slovák.

- Zorganizowaliśmy uroczystość pasowania po raz pierwszy i sądzę, że będzie to fajna tradycja - powiedziała GL kierowniczką filii, Wanda Kozdra. - Uczęszczanie do biblioteki jest dla dzieci bardzo ważne, a taka uro-

czystość może przyciągnąć je do naszych placówek, no i do książki.

Uroczystość, w trakcie której mali czytelnicy otrzymali swoje pierwsze legitymacje oraz wybrali pierwsze książki, poprzedziły lekcje biblioteczne w szkołach.

Rodzice małych czytelników mogą natomiast w najbliższą środę, 17 marca o godz. 17.00, skorzystać z kolejnego wykładu w sibińskiej filii Biblioteki Miejskiej. Tym razem na temat *Mamy w domu pierwszoklasistę* mówić będzie psycholog mgr Maria Zawadzka. Poruszone zostaną problemy tremy, dziecięcej agresji i zaburzeń zachowania. Dla dzieci przewidziane są w tym czasie konkursy, zabawy i głośne czytanie.

W rytmie walca i cha-chy

HAWIERZÓW (wak) - Prawie 140 par z RC, Słowacji i Polski weźmie udział w przebiegającym dziś i jutro turnieju tanecznym w tańcach standardowych oraz latynoamerykańskich. Dziś pary dziecięce i młodzieżowe walczyć będą o Wielką Nagrodę miasta Hawierzowa, jutro o *Hawierzowską Gerbergę*.

Zaolzie reprezentują kluby taneczne z Orłowej (KT Domino), Hawierzowa (Flodur i Floduráček) oraz z Trzyńca (Elán i Beskyd). Imprezy, nad którymi patronat objął m.in. hawierzowski magistrat, odbędą się w Miejskim Domu Towarzystwom od godz. 9.30.

Karel Kachyňa nie żyje

PRAGA - W wieku niespełna 80 lat zmarł wczoraj w szpitalu w Rżiczanie - po długiej chorobie - reżyser Karel Kachyňa, jeden z najwybitniejszych twórców powojennego czeskiego filmu. W 1995 r. oceniony został za dorobek twórczy nagrodą Czeskiego Lwa.

K. Kachyňa był twórcą takich fil-

mów, jak np. *Kočár do Vídně*, *Ucho*, *Lásky mezi kapkami deště*, *Už zase skáču přes kaluže*, *Kráva*, a także głośnego serialu *Vlak dětství a naděje*. O popularności jego dzieł świadczą chociażby to, że film telewizyjny *Zlatí úhoři*, nakręcony na podstawie opowiadań Oty Pavla, oglądało niedawno w TVC ponad 1 mln widzów.

SIMPLY CLEVER

Škoda Fabia Joy

Ciesz się z gry każdego dnia

Nowe wnętrze Arlet

Obręcze kół ze stopów lekkich

Radiodiodiornik + 8 repro

ABS MSR

Spraw sobie przyjemność nową Škodą Fabia Joy z nadzwyczajnym wyposażeniem. Zadowolony będziesz na pewno nie tylko nowoczesne wnętrze i komfort, ale też wspaniałe właściwości jezdne samochodu oraz oferowane systemy aktywnego i pasywnego bezpieczeństwa. Spraw sobie przyjemność i odwiedź nas jak najszybciej - nowa Fabia Joy może być Twoja już za 319 900 Kč!

Nie zwlekaj, odwiedź nas już dziś! Wspólnie dokonamy tego najlepszego wyboru.

Twój autoryzowany serwis Škoda:

AUTODRUŽSTVO
Frýdecká 12
737 01 Český Těšín
Tel.: 558 713 672

Kto pierwszy, ten skorzysta

KARWINA (sch) - Właściciele domów lub mieszkań, którzy w ub. r. przebudowali system ogrzewania na bardziej ekologiczny, mogą skorzystać z dotacji miejskiego Funduszu Środowiska Naturalnego.

Warunkiem przyznania dotacji jest zrezygnowanie ze starego sposobu opalania pomieszczeń lub ogrzewania wody. Wnioski o dotację należy składać do 30 czerwca br. Należy jednak wziąć pod uwagę, że rozpatrywane będą one w kolejności, w jakiej wpłyną do urzędu.

Maksymalna wysokość dotacji wynosi 12 700 Kc. Nie może jednak przekroczyć rzeczywistych kosztów remontu ogrzewania.

Zdrowie do reformy

Dokończenie ze str. 1

Natomiast ubezpieczalnia pacjenta z RC wyłożyła na jego leczenie w Niemczech tylko ten procent, który wykładają niemieckie ubezpieczalnie na obywateli w swoim kraju, a resztę dopłaci pacjent. Wiąże się to z tym, że nasz system pokrywa koszty np. pobytu w szpitalu, transportu, wydawania recept.

Zainteresowanym tematem polecamy materiał Ministerstwa Zdrowia *Koncepcje střednědobé resortní politiky Ministerstva zdravotnictví v letech 2003 až 2006 - koncepcje reformy zdravotnictví*, który można znaleźć na stronach internetowych resortu. (hs)

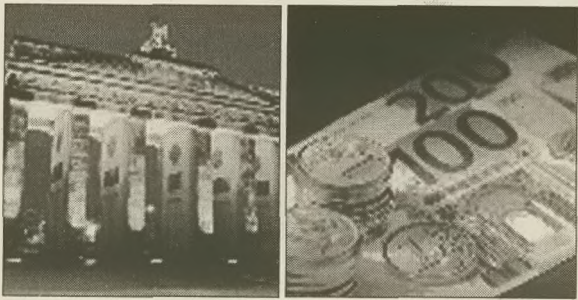
O ZARZĄDZANIU WSPÓLNĄ EUROPA Racje Unii na pierwszym miejscu

Poza Radą Europejską, która wytycza podstawowe kierunki wspólnej polityki, w Unii Europejskiej działają kolejne organy władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowej. Ich spis podaliśmy w ubiegłą sobotę, dziś natomiast garść podstawowych informacji o najważniejszych z nich.

Rada Unii Europejskiej jest organem specyficznym, ponieważ obraduje i podejmuje decyzje w różnym składzie: albo jako Rada do spraw Ogólnych, złożona z ministrów spraw zagranicznych państw członkowskich, albo też jako Rada wyspecjalizowana, złożona z odpowiednich ministrów resortowych. Rada sprawuje ogólne kierownictwo polityczne w Unii i posiada kompetencje prawodawcze. Przewodniczą jej kolejno wszystkie państwa członkowskie, każde przez pół roku. Obecnie prezydencję sprawuje Irlandia.

Jeśli chodzi natomiast o **Parlament Europejski** (PE), to nosił on pierwotnie nazwę Zgromadzenia Parlamentarnego i był organem złożonym z posłów delegowanych przez parlamenty krajowe. Począwszy od 1979 r. członkowie PE wybierani są przez mieszkańców poszczególnych państw członkowskich UE bezpośrednio w wyborach powszechnych, co znacznie wzmocniło jego pozycję. Wybory do PE powiązane są z obywatelstwem europejskim, a zatem korzystanie z prawa wyborczego jest możliwe w miejscu zamieszkania danej osoby, a nie tylko w jej państwie ojczystym. Posłowie wybierani są na pięcioletnią kadencję. Parlament liczy obecnie 626 członków. Po rozszerzeniu UE próg ten, jak można się domyslać, zostanie podniesiony. Przewidziana liczba deputowanych po przyjęciu nowych członków wynosi 732. Struktura wewnętrzna Parlamentu podkreśla jego ponadnarodowy charakter. Jego członkowie nie grupują się bowiem według obywatelstwa, ale według przynależności politycznej. PE pełni funkcje prawodawcze i kontrolne w stosunku do władzy wykonawczej. Siedzibą jest Strasburg.

Instytucją wspólnotową pełniącą funkcje wykonawcze jest zasiadająca w Brukseli **Komisja Europejska** (KE). Składa się z 20 członków. Większość z nich to politycy z państw członkowskich, przy czym zasadą jest, że żadne państwo nie

mają Belgowie i Włosi). KE ma wpływ na kształtowanie się polityki UE – proponuje akty ustawodawcze, a poza tym czuwa nad przestrzeganiem prawa Unii.

Państwa członkowskie zobowiązały się do poddawania wszystkich sporów wynikających na tle prawa wspólnotowego rozstrzygnięciu specjalnie utworzonego organu sądowego – **Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości** (ETS). Trybunał składa się z 15 sędziów (każde państwo posiada swojego sędziego) i 8 rzeczników generalnych. Zadaniem rzecznika jest analizowanie orzecznictwa Trybunału i bezstronne wysuwanie propozycji wyroku. Sędziowie obok swojej funkcji nie mogą wykonywać dodatkowych zajęć, z wyjątkiem pracy akademickiej. Jednym z czynników, który wyznacza sposób działania ETS jest szczególny reżim językowy. Postępowanie może toczyć się w każdym języku oficjalnym WE. W praktyce językiem roboczym jest jednak francuski. W celu odciążenia ETS, jako jego organ pomocniczy, został utworzony **Sąd Pierwszej Instancji** (SPI). Siedziba Trybunału mieści się w Luksemburgu.

Kolejnym organem Wspólnot Europejskich jest **Trybunał Obrachunkowy** mieszczący się także w Luksemburgu. W jego skład wchodzi 15 kontrolerów. Zajmują się kontrolą gospodarki pieniężnej Wspólnoty szczególnie bieżących dochodów i wydatków.

EWA GANCZARZYK

Cenzurka od Parlamentu

W czwartek Parlament Europejski przyjął raport o państwach przystępujących do Unii Europejskiej. Na jego podstawie można stwierdzić, że w zasadzie dziesięć państw jest przygotowanych do przystąpienia. Wcielenie w życie unijnych przepisów jest u nich nawet większe niż w wielu państwach członkowskich. Istnieje jednak jeszcze pewne niedociągnięcia.

Republika Czeskiej zarzuca się niedostateczne załatwienie problemów prostytucji, zwłaszcza dziecięcej, na granicach z Niemcami. Parlament zwraca się również z prośbą o ponowne rozpatrzenie kwestii budowania jazów na górnych tokach Łaby. Pałacą sprawą jest dostrojenie przepisów dotyczących uznawa-

ności wykształcenia w służbie zdrowia. W jak najkrótszym terminie należy również przyjąć przepisy dotyczące standardów w przemyśle spożywczym.

Przed Polską stoją jeszcze zaległości w przygotowaniu systemu dzielenia dopłat dla rolników oraz problemy w organizacji służby zdrowia. Zauważalny jest słaby stopień przygotowania administracji do realizacji projektów UE.

Polska w krótkim czasie musi się też uporać z dostosowaniem do unijnych standardów mleczarń i rzeźni.

Parlament zarzuca Polakom działalność korupcyjną, problemy z prywatyzacją oraz restrukturyzacją przemysłu stalowego. (hs)

TRZEBA WIDZIEĆ KONKRETNEGO CZŁOWIEKA...

Etyka w parze z biznesem

– *Wiecie, jak wznieść budowlę na solidnych fundamentach, które wytrzymują setki lat, podziwiałem je w waszym kraju. W Stanach Zjednoczonych takich budynków nie ma, ale wysoka jakość pracy przy tworzeniu i kształtowaniu firm jest naszą zasadą podstawową.*

Powyższe słowa wypowiedział w trakcie wykładu na temat etyki chrześcijańskiej w biznesie, na spotkaniu w Śmiłowicach, jeden z przedstawicieli **Precision Computer Systems**. Firma ta, założona w roku 1982, działa w Sioux Falls w Południowej Dakocie (USA). Zatrudnia 250 osób, a z jej produktów korzysta 740 banków w 34 stanach (tj. około 9% wszystkich instytucji bankowych w USA). W 2002 roku znalazła się na pierwszym miejscu listy przedsiębiorstw oferujących programy komputerowe dla sektora bankowego USA.

Steven E. Jankord, odpowiedzialny w PCS za tworzenie bazy klientów, i **Vernon C. Pierson**, kluczowa osoba w rozwoju softwaru i technologii, przyjechali do Trzyna na zaproszenie Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. nie tylko po to, aby podzielić się swymi doświadczeniami w prowadzeniu biznesu. Zrzucając garnitur i krawat, zakasując rękawy roboczego ubrania, stali się częścią 15 osobowej grupy ochotników z Dakoty pomagających przy budowie Centrum Zborowego. W piątkowy wieczór, w śmiłowickim Karmelu, wystąpili jednak przed przedstawicielami zaolziańskich firm, w roli doradców w sprawie trudnych nieraz dylematów.

– *Etyka idzie dalej, niż wynik finansowy, cyfry i rozwój programów* – podkreślił Jankord, wiceprezydent PCS. – *Nie wolno zagubić się w bezimiennych liczbach, ale zawsze, podczas każdej transakcji sprzedaży, widzieć konkretnego człowieka! PCS może się pochwalić, że udaje jej się utrzymać 99 proc. klientów. Jest to wynikiem wielu starań. Trzeba liczyć się z opinią klientów, należy ich szanować i otoczyć wszechstronną opieką, a także bezwzględnie dotrzymywać wszelkie obietnice. Warunkiem dobrej współpracy jest kompleksowa oferta i szybkie reagowanie na indywidualne potrzeby odbiorcy. Na koszt własny trzeba nieraz dostosować produkt firmy do oczekiwań klienta.*

Zysk jest oczywiście niezbędny, bez niego firma szybko skończyłaby swoją działalność. Daje możliwość dalszego istnienia, rozwoju, czyli pewność zatrudnienia dla pracowników. Nasi pracownicy chcą, żeby firma odnosiła sukcesy, to leży w ich interesie!

Każdy zatrudniony musi pracować na dobre imię firmy! Powinien być gotów do poświęcenia czasu nawet ponad obowiązkowy limit. Ale zawsze, gdy czegoś wymagamy, coś w zamian musimy zaproponować. Należy zatem umożliwić każdemu rozwój osobisty i dać szansę wspinania się po szczeblach kariery zawodowej. Dobrzy pracownicy są naszym największym bogactwem – zabrzmiąło z ust wykładowcy. A klienci muszą być zachwyceni, w USA nie wystarczy, że są tylko zadowoleni, bo pójdą i zajrzą do konkurencji...

Kiedy wymaga tego sytuacja, programatorzy, ale też i zatrudnieni na niższych stopniach, pracują nawet 16 godzin na dobę. Niezbędne jednak jest uprzejme, godziwe i sprawiedliwe ich traktowanie. Tylko w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia praca daje prawdziwą satysfakcję i dobre wyniki – potwierdził Pierson.

Uczestników nawiązującej do wykładu dyskusji interesował m.in.

sposób wyboru pracowników, przeciętna ich wieku. Pytano, czy – biorąc pod uwagę duże zaangażowanie religijne pracodawców – warunkiem przyjęcia do pracy są te same przekonania, jak efektywnie motywować do większej wydajności i jak unikać przecieku informacji, gdy pracownik odchodzi do innej firmy. Biznesmeni z Dakoty odpowiadali na podstawie praktyki stosowanej w ich firmie.

Pracownicy są tu wybierani w kilkunastu nawet rundach rozmów. Nacisk kładziony jest na jednoznaczne zrozumienie zadań i potrzeb oraz wartości wyznawanych przez firmę. Bierze się też pod uwagę dotychczasową praktykę i gotowość do dalszego kształcenia się. Okres próbný wynosi 90 dni. Przeciętna wieku waha się w granicach 30 lat, ale pracują w PCS oczywiście i starsi, wypróbowani pracownicy, którzy służą pomocą i przykładem nowicjusom. Miasto Sioux Falls ma 130 tys. mieszkańców. Na wolne miejsce zgłasza się, w zależności od wymaganych kwalifikacji i atrakcyjności oferty, ok. 100 lub tylko 3 - 5 osób. O wyznaczenie, poglądy religijne nikt nie pyta. Nawet jeżeli ktoś określa siebie jako osobę wierzącą, trudno stwierdzić podczas krótkiego kontaktu, czy tak rzeczywiście jest. A poza tym większość mieszkańców Dakoty, to chrześcijanie.

Struktura firmy zakłada powierzenie największych kompetencji managerom, którzy samodzielnie rozwiązują jak najwięcej problemów. A te są wszędzie tam, gdzie są ludzie. Banalna kwestia palenia papierosów czy ubioru zajmuje nieraz sporo cennego czasu, ale rozwiązywanie nawet pozornie nieistotnych problemów zaraz w zarodku jest bardzo ważne. Zawsze trzeba dostrzegać, że pracownik ma rodzinę, czasem boryka się z kłopotami. Nieraz wystarczy porozmawiać, pocieszyć, czasem trzeba doradzić czy pomóc sobie w kolektywie, jak bliźni bliźniemu.

Istnieje szczegółowo opracowany system oceny pracy, specjalnych bonusów. Każdy manager dzięki temu zachowuje się jak właściciel i stara się, by podobne lojalne podejście mieli wszyscy pracownicy. Lojalność pracowników jest rzeczą naturalną. Raczej nie zdarzyło się, by ktoś, odchodząc, sprzedał konkurencji know how. Podpisując umowę zobowiązuje się do zachowania tajemnicy. O wysokości zarobków w Stanach się nie mówi. Nikt się nimi nie chwali, ani na nie uskarża. Każdy jest przecież sam kowalem swego losu, każdy ma szansę zapracować na swój sukces i awans!

Firma opłaca częściowo ubezpieczenie zdrowotne lub emerytalne załogi. Pracownicy decydują np. o wykorzystaniu pieniędzy przeznaczonych przez kierownictwo na cele dobroczynne. Rządy w firmie nie są jednak całkowicie demokratyczne. Jeżeli pojawiają się rozbieżności czy wątpliwości, musi być ktoś, kto podejmie ostateczną decyzję!

– *Za wszystkim trzeba widzieć konkretną osobę. Wprowadzając w życie zasady etyki chrześcijańskiej, można pozytywnie wpływać na społeczeństwo. Każdy dyrektor musi pamiętać, że tam w górze też ma swojego dyrektora...* – podsumował Pierson, który zakończył swoją aktywną karierę w 2003 r., poświęcając się pracy dla zboru Abiding Savior Free Lutheran Church i międzynarodowej organizacji Gedeon dystrybuującej biblię. Jest też obecnie dyrektorem Rady Rozwoju Szkół Kościelnych w asocjacji Free Lutheran Congregations. **BARBARA GLAC**

Breakshow

Zgodnie z regułą twierdzącą, że jeżeli nie ma już się na co skarżyć, zawsze mamy w zapasie narzekanie na warunki atmosferyczne, oświadczam stanowczo – **NIE CHCĘ JUŻ ZIMY!** To, co bywa ładne na widokówkach, po pewnym okresie czasu staje się w końcu uciążliwe. W związku z tym proponuję odnaleźć recydywistkę Zimę (która, zjawia niktzemna, zjawia się co roku i obrzydza życie wszystkim ciepłolubom mojego pokroju), zawieźć na komisariat i obciążyć oskarżeniem, które składałoby się z kilku punktów, mianowicie:

- 1) złośliwe sypanie ostrym śniegiem w oczy;
- 2) kapanie zimną wodą za kark;
- 3) porywanie czapek i żądanie okupu (przy okazji oskarżyć współnika znanego pod ksywą Wiatr);
- 4) ścinanie mrozem i wieszanie niebezpiecznych sopli etc.

W związku z powyższym zgła-

szam także propozycję absolutnego zakazu śpiewania melodii typu Pada śnieżek biały czy Krok po krocuku, krok po krocuku, najpiękniejsza pora w roczku, oraz proponuję masowe wyłapywanie i izolację osobników, którzy jeszcze nie mają dosyć tego białego szaleństwa.

PROTEST

Jako osoba mająca jako takie obeznanie z historią nowożytną oświadczam sobie oczywiście konsekwencje, jakie pociągnie za sobą ta delegalizacja zimy. Proszę sobie przypomnieć okres prohibicji w Stanach Zjednoczonych w latach dwudziestych XX wieku. Jeżeli uda mi się nawet przeforsować ogólnie obowiązujący zakaz zimy, albo ewentualnie jej skrócenie na okres świąt Bożego Narodzenia, na pewno znajdą się fanatyczne jed-

nostki, które zrzeszone w tajnych organizacjach będą się spotykać po nocach, by pocierać się wzajemnie kostkami lodu albo odmrażać palce zimną wodą. Trzeba by było wówczas pójść za ciosem i zakazać posiadania lodówek i zamrażarek, co ostatecznie zdusi ostatnie ogniki oporu. Lody oczywiście zostaną umieszczone na liście narkotyków i niebezpiecznych substancji. Za posiadanie – rok więzienia, za wyrób i dilerkę – dożywocie (za lody waniliowe dodatkowo praca w kamieniołomie).

Ale mnie poniosło... a za oknem ciągle to samo. Wyciągam flamaster i maluję na oknie wielgachne, żółte słońce. Zakładam kąpielówki i okulary przeciwsłoneczne, nacieram się kremem i siadam pod tą złocistą tarczą na rozłożonym ręczniku.

Jak się nie ma, co się lubi, to się lubi, co się ma... Dam tej zimie jeszcze kilka dni szansy na wycofanie.

FELIETON DARKA JEDZOKA

W CENTRUM RATOWNICTWA W GLIWICACH WSPÓŁPRACUJĄ Czeski software czuwa

– Skąd Pani wie, że oni kradną? Zna Pani właściciela posesji? Czego się Pani boi – policji? – dopytuje się dyżurny pracujący w dyspozytorni Centrum Ratownictwa w Gliwicach. W centrum działającym od połowy lutego swój udział ma także ostrawska spółka MEDIUM SOFT a.s., dostawca tutejszego oprogramowania komputerowego.

W akwarium otoczonym szybami porostawiane stanowiska dyżurnych wyposażonych w słuchawki i mikrofony. Każdy pełniący służbę rozmawia w innej sprawie, każdy właśnie rozwiązuje palący problem konkretnego mieszkańca Gliwic lub powiatu.

Obok mundurowych policjantów odziane w białe kombinezony dyżurne Pogotowia Ratunkowego, nieco dalej funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej i Straży Miejskiej. Całość akwarium ma na oku dyżurny operacyjny Straży Pożarnej.

24 godziny na dobę wpatrują się w ekrany komputerów z mapami cyfrowymi. Przed nimi miasto bez tajemnic – wielowarstwowe – płaszczyzny ulic, sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej, gazowniczej, telekomunikacyjnej (i tej kablowej i tej napowietrznej). Do tego trzeba dodać numery katastralnych domów, liczby kondygnacji budynków, zameldowanych osób i ich wieku. I jeszcze następne dodatkowe dane – monitoring pożarów prowadzony przez dwie firmy, a także wyniki z czterech automatycznych stacji pomiaru stanu dwóch rzek przepływających przez Gliwice – Kłodnicy i Bytomki. Po prostu całkowicie inny wymiar znanego, wydawałoby się, dobrze miasta.

Andrzej Karasiński, zastępca prezidenta Gliwice jest zadowolony z podjętej trzy lata temu decyzji o rozpoczęciu prac nad Centrum Ratownictwa.

– Wszystkie te dane są niezbędne dla prawidłowego i szybkiego przeprowadzenia akcji ratunkowej – mówi Tomasz Wójcik, komendant CRG. – W przypadku zarządzenia ewakuacji możemy od razu przystąpić do działania – podkreśla i dodaje, że dane do map cyfrowych zbierano na długo przed uruchomieniem Centrum ze wszystkich możliwych instytucji. – Nie mamy wszystkiego, co mogłoby pomóc w akcji, np. pewne problemy sprawia nam ustawa o ochronie danych osobowych i danych niejawnych, ale próbujemy sobie dać radę bez nich. Wiemy, że w budynku ma być np. kobieta 70-letnia, ale nie znamy jej nazwiska, więc w razie potrzeby musimy szukać – aż ją znajdziemy.

Za pulpitem, otoczone komputerami i wskaźnikami dyżurne pogotowia ratunkowego czekają na wezwania.
Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSIN

Do tej pory nie ma jeszcze wypracowanej mapy cyfrowej powiatu. Starostwo powiatowe ma na to czas do 2008 roku, natomiast w grzbach zarysach (rastrach) są już mapy cyfrowe najważniejszych miast powiatu gliwickiego.

Centrum Ratownictwa w Gliwicach jako jedyne w Polsce koordynuje pracę pięciu służb ratowniczych wliczając w to służby branżowe. Współdziałają one ze służbami ratunkowymi okolicznych powiatów. CRG działa na podstawie Ustawy o Ratownictwie Medycznym z 1 stycznia br. – Niestety, nie posiadającej jeszcze przepisów wykonawczych – narzekają ratownicy.

Centrum pracuje na specjalnych prawach. Wszystkie jego systemy są zdublowane. – Jeśli wyłączone zostanie zasilanie energetyczne, to w

ciągu 15 sekund włącza się generator, a 3-godzinna pojemność akumulatorów gwarantuje ciągłość pracy. System informacji obejmuje centralę radiową z radiolinią z Radiostacji Gliwickiej i systemami kablowymi. Gdyby nawet ktoś wysłał nam tu metalizowany balon dla zakłócenia naszych łączów, lub postawił wielki dźwig, to i tak zawsze będziemy mieli dostępny system awaryjny. Centrum ma też kanał łączności radiowej przyznany na zasadzie wyłączności tzw. kanał rozmówny, na którym kontaktują się ze sobą poszczególne ekipy ratownicze – mówi Grzegorz Nitkiewicz, kierownik eksploatacji i obsługi CRG.

W akwarium poruszenie na jednym ze stanowisk. Dyspozytor wypisuje Formatkę – nagłówek zdarzenia – imię, nazwisko osoby dzwoniącej, miejsce zdarzenia; określa rodzaj skierowanych do akcji służb, liczbę poszkodowanych itp. Nie wszystkie dane musi wypisywać – korzysta z alternatywnych odpowiedzi uwzględnionych w oprogramowaniu.

– System automatycznie generuje i przesyła przyjętą informację do wszystkich wyznaczonych przez dyspozytora służb. Oszczędza to dzwonienia i ponownego opisu zdarzeń. Przyspiesza interwencję i eliminuje ogłoszenie powtórnego alarmu w tej samej sprawie – mówi Grzegorz Nitkiewicz.

– Nie lekceważymy żadnego sygnału – dodaje komendant. – Jeśli nawet zgłoszenie na pierwszy rzut oka wygląda nieprawdopodobnie, wysyłamy patrol dla sprawdzenia.

Aż 30 pojazdów wszystkich rodzajów służb emergencyjnych dzięki pracy CRG jest wyposażonych w GPS (satelitarne system określenia położenia obiektów). To umożliwia dyżurnym w akwarium dokładne zlokalizowanie pojazdów i miejsca zdarzenia. Ma to kolosalne znaczenie dla sterowania akcją ratunkową.

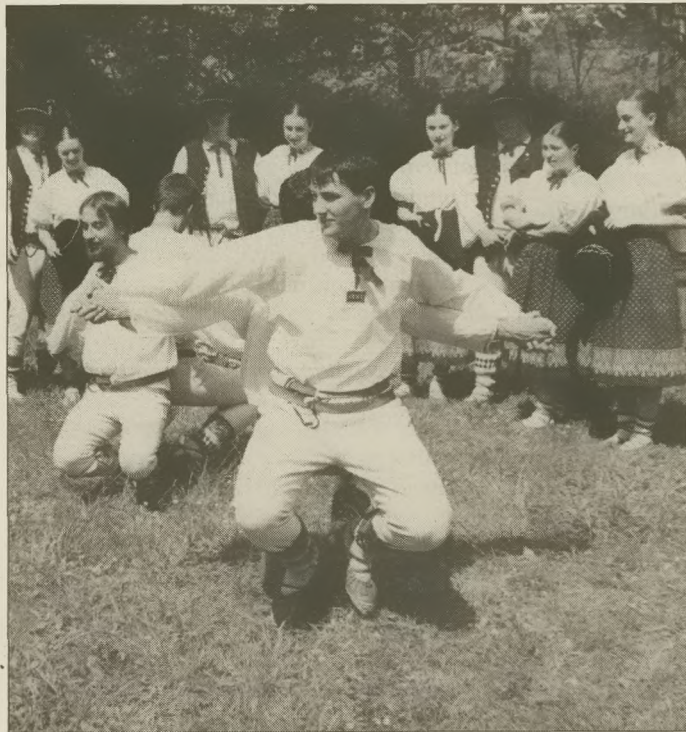
ZESPÓŁ SPODZIEWA SIĘ, ŻE TEN ROK BĘDZIE LEPSZY BYSTRZYCA szykuje jubileusz

Dla zespołu, którego tancerze postanowili przyjąć nazwę od swojej rodzinnej wsi, Bystrzycy, i który działa przy tamtejszym MK PZKO, rok bieżący jest rokiem jubileuszowym. Na listopadowym koncercie w trzynieckim Domu Kultury TRISIA Bystrzyca będzie obchodzić 20-lecie działalności. Ich koledzy z działającej w bystrzyckiej PSP Im. S. Hadyny Łączki – wprowadzą młodszy, za to tańczący w starszym stażem zespole – świętować będą na tym koncercie już 40. urodziny.

– Mam nadzieję, że rok jubileuszowy będzie lepszy niż ten miniony – mówi jeden z najstarszych tancerzy Bystrzycy, Tomasz Kostka. – Wprowadziliśmy nowy program, widowisko Święty Jón i noc świętojańska, który zaprezentowaliśmy w Bystrzycy oraz w Cz. Cieszyń, były występy w ramach Tygodnia Kultury Beskidzkiej... Ale nie udało nam się np. wyjechać po raz kolejny na festiwal folklorystyczny do niemieckiego Recklinghausen. Częściowo z winy organizatorów, którzy wciąż przesuwali termin imprezy. Można powiedzieć, że zrezygnowaliśmy z wyjazdu do Niemiec także z innego powodu. 1 marca ub. roku opuściła nas na zawsze nasza długoletnia kierowniczka, Maria Podzemna, jej śmierć mocnośmy przeżywali...

Po śmierci Marii Podzemnej podjęli się kontynuacji jej dzieła mąż i córka – Leonard i Dagmar Podzemni, wspomagający kierowniczkę Bystrzycy już wcześniej. Osieroconą Łączkę natomiast prowadzi obecnie tancerka Bystrzycy, Ewa Szkandera we współpracy z dyrektorką bystrzyckiej PSP.

Zabrakło bystrzyczan także na grudniowym Koncercie Świątecznym zaolziańskich zespołów folklorystycznych

Bystrzyczanie tym razem w plenerze.

i kapel ludowych w trzynieckiej TRISII. Do przełomu doszło dopiero w karnawale. Bystrzyca przygotowała program balowy, na który złożyły się polonez – tańczony w strojach szlacheckich lub ułańskich, ognisty mazur oraz czardasz na dwie pary (Beata Feber i Ryszard Konderla oraz Alicja Szewczyk z Tomaszem Kostką, przygrywał zaś do

Bystrzyca podczas występu w wiślańskim amfiteatrze podczas Tygodnia Kultury Beskidzkiej. Fot. FRANCISZEK BAŁON

czardasza na akordeonie kierownik muzyczny zespołu, Jan Kubeczka). Swoimi tańcami bystrzyczanie urozmaicili bale w Bystrzycy (szkolny, pezetkaowski i odbywający się tu bal trzynieckiej 2. PSP), Lesznej Dolnej oraz Cz. Cieszyń. Podziwiano też Bystrzycę na balu partnerskiej szkoły bystrzyckiej PSP, też hadynówki, w Chorzowie Maciejkowicach.

– Udało nam się zwerbować nowych tancerzy – mówi T. Kostka. – Nie mamy własnej kapeli, ale spodziewamy się, że na jubileuszu zagra stara, która pracowała pod kierownictwem Bogdana Bartnickiego, oraz nasi koledzy z Nowiny. Cieszy nas natomiast, że szef muzyczny zespołu, Jan Kubeczka, tworzy młody zespół muzyczny przy Łączce, który też zagra w TRISII. To rokuje nadzieje na przyszłość.

Bystrzyca ma przed sobą miesiące pełne pracy. Będzie sporo występów. Pod koniec maja np. zespół wyjedzie do Pragi na festiwal

pod roboczą nazwą Dni Śląska Cieszyńskiego. Podczas wakacji obejrzymy bystrzyczan na Gorolskim Święcie, zaprezentują się na polskich scenach podczas Tygodnia Kultury Beskidzkiej, zaproszono też zespół na jeden z polskich festiwali folklorystycznych.

– Chcielibyśmy poza tym we wrześniu wyjechać wreszcie do Becklinghausen. Poprzednio wywalczyliśmy na tym międzynarodowym festiwalu drugie miejsce, a to zobowiązuje – wyjaśnia T. Kostka.

Najbliższe miesiące przebiegną jednak w Bystrzycy przede wszystkim pod znakiem jubileuszu. Koncert z tej okazji odbędzie się 12 listopada. Na program złożą się dobrze znane sympatykom zespołu tańce beskidzkie lub żywieckie, ale także nowe suity. Zespół spodziewa się, że na scenie zatańczą także jego byli członkowie. – Korzystając z okazji, proszę ich, by skontaktowali się jak najwcześniej z kierownictwem zespołu – dodał T. Kostka.

JACEK SIKORA

POLICJANCY, STRAŻACY I LEKARZE

To wszystko pozwala CRG już teraz spełniać twarde europejskie normy w dotarciu do wezwań na ratunek. W terenie zabudowanym trwa ono 8 minut, poza nim 15 minut. Zwłaszcza ofiary wypadków samochodowych mają większą szansę na przewiezienie do szpitala w czasie tzw. złotej godziny, po upływie której szanse ocalenia życia maleją. Nie bez znaczenia w tym systemie jest 10 punktów wyjazdowych rozmieszczonych na terytorium powiatu, automatycznie zarządzanych przez gliwickie akwrium.

- Byłem świadkiem - mówi komendant - gdy dyżurny dyspozytor przyjmował zgłoszenie i zdając sobie sprawę z rozmiarów nieszczęścia, jeszcze nie skończywszy rozmowy, już machał ręką przez szybę do pogotowia i policji. Ci, już wyjeżdżali ze swoich baz branżowych, i przez GPS byli na bieżąco kierowani na miejsce zdarzenia - opisuje T. Wójcik

- Tuż po otwarciu akwrium mieliśmy obawy czy współpraca tak różnych pod względem wymagań i o-

przrzędowania służb będzie się zaciebiać, czy nie powstaną konflikty w dyspozytorni. Teraz wiemy, że utworzył się jeden zespół i to pomaga też zgrywać służby ratunkowe - dodaje.

Statystyka wykazuje, że największej roboty w CRG mają policja i pogotowie. - Stale jest zajęty numer 112. Opowiadamy się za kampanią społeczną uświadamiającą, że ten numer - dostępny zasadniczo ze wszystkich środków telekomunikacji bezpłatnie, ma być numerem alarmującym o zagrożeniu życia - podkreśla komendant.

Wiceprezydent Gliwic Andrzej Karasiński jest zadowolony z pracy czeskiego oprogramowania centrum. - Centrum jest tylko jednym, choć centralnym, elementem systemu zintegrowanych służb ratowniczych. W praniu wychodzą niedostatki, powiedzmy, środowiskowe, jak ograniczony zasięg telefonów komórkowych, utrudnienia w nawiązaniu współpracy z innymi - nie tak zintegrowanymi - służbami okolicznych powiatów.

A. Karasiński stwierdza, że sys-

tem zintegrowanego ratownictwa dopiero się w Polsce rozbudowuje. - Kolejno przymierzają się do niego także następne miasta - dorzuca.

CRG wybudowane kosztem ponad 5 mln złotych jest chlubą ojców miasta, konsekwencją decyzji podjętej prawie trzy lata temu. - A wszystko zaczęło się w trakcie szkolenia zorganizowanego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych RP dotyczącego zarządzania kryzysowego. W jego trakcie złożyliśmy wizytę w Ostrawie, podczas której widzieliśmy tamtejsze centrum emergencyjne, w dużej mierze wykonane i opracowane przez MEDIUM SOFT. Prezydent Evžen Tošenovský, opowiadał, jak centrum zdało egzamin podczas powodzi 1997 roku. My też ją mieliśmy, ale bez centrum... - wspomina wiceprezydent miasta.

Tak rozpoczęły się pierwsze kontakty, które doprowadziły do tego, że nad spokojnym życiem mieszkańców Gliwic czuwa czeski software.

MARTYNA

RADŁOWSKA-OBUSNIK

Komendant Centrum Tomasz Wójcik prezentuje schematy organizacyjne placówek. ♦ Od lewej Dariusz Rely z ostrawskiej firmy MEDIUM SOFT w rozmowie z Grzegorzem Nitkiewiczem, kierownikiem eksploatacji i obsługi CRG (pośrodku) oraz komendantem Tomaszem Wójcikiem.

U nich nie kak u nas... (?)

CZĘŚĆ 4.

PODRÓŻ ZE STOLICY GÓRALIJE DO STOLICY IMPERIUM

Do Mińska pociąg wjechał z pompą. Pomiędzy że zapadł już zmrok, światła na dworcu nie zostały włączone. Białorusini przecież i tak znają drogę, chociażby po omacku, a obcokrajowcom z rzadka zdarza się zawitać do Mińska. Zignorowawszy bazę, Łukaszenka zadbał o nadbudowę: Z głośników rozbrzmiewała energiczna muzyka marszowa. Licznym babuszkom sprzedającym i zachwalającym najprzeróżniejsze dobra ewidentnie przypadła do gustu, być może dlatego, że nie pozwalała im doświadczyć wszelkich przygód związanych z zaśnieżeniem w miejscu publicznym.

Zapaść w sen jednakże, i to na gołej ziemi dworcowej, udało się raczej solidnie wyglądającej matronie. Na chwilę. Natychmiast zjawiała się para stróżów porządku. Z przekonaniem, acz w niezwykle sposób, zabrali się do budzenia współobywatelki: - Wstawajcie! Do domu! Do dzieci! Kto to widział, by w biały dzień się tak urządzić?

Ja nie, doprawdy! Nie widziałam też jednak tego, co nastąpiło później: umundurowani panowie wprawdzie delikatnie, potem znacznie śmieiej, postanowili leżącą doprowadzić do siebie... nogami. - A niech by wam kieszki wyrwały! I dzieci zachorowały! - zareagowała kobieta, wyraźnie nie przyzwyczajona do podobnych manier.

Babuszki cieszą się, gdy kupuje się ich pierogi, wszyscy lubią, gdy zna się język Puszkina, będąc obcokrajowcem. Nie można twierdzić, iż co Białorusin to polonofil, ale trzeba przyznać, że Czechy darzą się w kraju Łukaszenki sympatią. Może dlatego, że wobec Czechów Białorusinów nie gnębią resentymenty historyczne? Może dlatego, że Czesi, podobnie jak Białorusini, (w odróżnieniu od Polaków i Rosjan), nie dążą do odegrania roli mesjasza narodów, a może dlatego, że Czesi robią coś konkretnego dla opozycji białoruskiej?

- Polacy bez przerwy deklarują, że są rzecznikami Białorusi i Ukrainy na Zachodzie, jednakże na deklaracjach ich zaangażowanie się wyczerpuje. Czesi mniej mówią a raczej działają - dochodzi do wniosku Pasza Gienadijewicz z Mohylewa. - Czesi odmówili

Łukaszenkę zaproszenia na praski szczyt NATO, niedawno zaś zmarłemu poecie opozycjnemu Wasilijowi Bykauowi przyznał Havel kartę stałego pobytu. I jego żonie też.

W ramach wdzięczności za Bykaua, ugoszczona została kolejną rundą pierogów. Jak na przedstawiciela małowómnego narodu przystało, nie opierałam się długo. Tym razem pierogi - nota bene, przepyszne, bez śladu chemii - były w domu zrobione i tam też konsumowane.

Podczas kolacji okazało się, że oprócz apetytu i małowómnosci, Czechów i Białorusinów łączy wysoki stopień zateizowania. Jakkolwiek Czechom ateizm nie wychodzi na zło (o tyle, o ile brak wiary w ogóle może do czegoś dobrego doprowadzić) i w drodze do Unii Europejskiej są już niemal u celu, to dla Białorusinów stanowi on poważny problem. Białoruś leży na styku dwóch różnych kultur - zachodniej i wschodniej, co znajduje odbicie w specyficznej mentalności narodowej. Cerkiew od dawien dawna związana z państwem, odgrywała tu istotną rolę przy umacnianiu instytucji państwowych i oficjalnej wizji życia społecznego i politycznego. Jednakże najbardziej charakterystyczną cechą prawosławnej świadomości religijnej jest niechęć do racjonalizacji i myślenia dogmatycznego charakterystycznego dla chrześcijaństwa zachodniego.

- Katolicyzm jest otwarty na czas i działanie w czasie, a co za tym idzie, otwarty na innowacje, podczas gdy prawosławie jest zanurzone w czasie i niechętnie wobec zmian - filozofuje Pasza, wykładowca Państwowego Uniwersytetu w Mohylewie. - W kombinacji z autorytarnymi systemami rządów Łukaszenki i wszechobecnej korupcji nie widzę przyszłości Białorusi w jasnych barwach.

Była sobota a w sobotę na Białorusi chodzi się do bani, czyli sauny parowej. W pocie nie tylko czoła, z gałązką brzoźową w rękę i chęcią ratowania braci Słowian zastanawiałam się: - A gdyby tak w duszy czeskiej było choć ciut więcej elementu mesjanistycznego? (cdn.)

AGATA SZCZUKA

Rozmowy z ciszą PULVIS ET UMBRA SUMUS

To łaciński napis na jednym pomniku w najważniejszej nekropoli Paryża. Ten sam napis jest również na pomniku w Czeskim Cieszynie. Przypomina, że jesteśmy prochem, niczym. Lecz nie o prochach chcę pisać, ale o ludziach, którzy odeszli a jeszcze wczoraj byli z nami.

PRZYSTANEK - Karol Polak

Idę ścieżką czeskokocieszyńskiego cmentarza i za napisami na pomnikach widzę tyle znajomych twarzy. U pana profesora Karola Polaka, którego zna całe Zaolzie, wylaniają się w mojej pamięci oczy pełne życzliwości. Odwiedzałam Go czasem w domu, w czasie, gdy ten zasłużony pedagog i działacz społeczny nie mógł już przychodzić do klubu emerytów. Po 1989 roku, kiedy to On prowadził spotkania, żarliwie chciał walczyć o polskie majątki, jakie Polacy zgromadzili na Zaolziu. Miał dokładny spis tychże. Zabrali nam je Niemcy po 1938 roku, a potem po 1945 Czesi je upaństwowili jako poniemieckie mienie. Tego nie mógł po 1989 stracić. Orędowną, zabiegał o zwrot, ale nie było woli politycznej i Jego, i nie tylko Jego, zabiegi zostały tylko w sferze żarliwych życzeń. Nie miało nasze społeczeństwo pieniędzy na dobrych prawników, a nawet nie było dobrych gospodarzy.

DYSKUSJE

Było ich sporo, raczej pobożnych życzeń i marzeń pana Polaka, i może jeszcze kilku innych, Jemu podobnych ludzi. Nie chciał przyjmować do wiadomości, że gdybyśmy nawet mienie uzyskali, to nie było dosyć odpowiednich ludzi - menadżerów - uczciwych gospodarzy. Wszędzie we władzach, także w PKO, pierwsze miejsce zajmowała prywata. Dobrze, że pan profesor nie doczekał finiszu w sprawie PIASTA.

CZY JA UMRĘ W MAJU?

Była zima. Telefon. To pan Karol Polak. Chwiejący głos prosił, aby Go odwiedzić. Mieszkał na tej samej ulicy co ja. Blisko. - Wie pani, może to śmieszne w moim wieku, ale muszę się z kimś, komu ufam, podzielić tym, jaki miałem sen - to były pierwsze słowa, jakie powiedział, gdy Go odwiedziłam. - Śniło mi się - powiada, - że jakiś głos mi powiedział: umrzesz w maju. A ja nie chcę umrzeć, mam jeszcze tyle do zrobienia i koniecznie pragnę dożyć roku 2000. Bardzo mi na tym zależy. Był zdruzgotany.

Zmobilizowałam się i uspokaja-

łam, że sen to mara, żeby o tym przestał myśleć i spokojnie spisywał swoje wspomnienia. - Dożyje Pan - mówiłam - nowego Milenium. Dożył.

Udało mi się starego pana uspokoić. Pracował dalej nad wspomnieniami z obozu koncentracyjnego pt. Służba zdrowia, (którą organizowali sami więźniowie) w obozie.

Stale też brał udział w spotkaniach klubu emerytów. Kiedy nogi nie były już takie sprawne, odwoził go z klubu samochodem pan Zieliński z Żukowa, pan dr Stefan Michalik z Gnojnika, czasem ja.

DOROBIEK

Nie znam całego dorobku Karola Polaka, ale wiem, że był ogromny, konkretny. Wiem, że sporządzał spisy przedwojennego nauczycielstwa, więźniów politycznych, majątków polskich, pisał podania wdowom, sierotom po więźniach obozowych. Często wyjeżdżał do różnych miejscowości z wykładami, brał udział w pogrzebach znajomych, przyjaciół. Mając już 90 lat pracował jeszcze w ogrodzie w Gutach, chociaż potem żalił się, że trudno się schylać, kopać w warzywach. Pracować nie musiał. Chciał.

ZŁOTE SERCE

Nie był już dość sprawny fizycznie a wybrał się do fryzjera, nikomu z rodziny nic nie mówiąc. Po drodze zasnął i upadł do przydrożnych krzewów. Ktoś mu pomógł. W szpitalu opatrzyli zadrapania, a On za nic na świecie nie chciał pozostać w szpitalu. Mieszkał sam od czasu, gdy owdowiał. Troszczyły się o niego córki, wnuczka. Do samego swego kresu sił interesował się wszystkim. Wiadomości TV musiał znać.

Złote dobre serce przestało bić. Lubiałam Go za Jego życzliwość i ludzką serdeczność.

Szkoda by było, gdyby jego dorobek się gdzieś zagubił. Czasem profesora odwiedzałam, w zadumie postoję przy grobie i wspomnę. Profesor Karol Polak miałby 12 marca 2004 dokładnie 102 lata.

ŁADA KRUMNIKŁOWA

Z obchodów 90. urodzin Karola Polaka w 1992 roku (pierwszy z prawej) z autorką i dr. Stefanem Michalikiem. Fot. WIESŁAW PRZECZEK

Telewizja

SOBOTA 13 MARCA

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia 8.00 Wiadomości 8.10 Rias Baixas Podróżnik (mag.) 8.30 Ziarno (dla dzieci) 9.00 5-10-15 (dla dzieci) 9.25 Legenda Tarzana (s. anim.) 9.50 Zorro (s.) 10.45 Kolejka - lista przebojów 11.10 Słoneczny patrol (s.) 11.55 Miliard w rozumie (teleturniej) 12.20 Mieszkać z wyobraźnią (mag.) 12.40 Studio Gniezno 2004 13.00 Wiadomości 13.10 Co pani na to? (pr. public.) 13.35 Studio Gniezno 2004 13.50 Ogień i lód (film anim.) 15.10 Studio Gniezno 2004 15.20 Między nami (talk show) 15.50 Studio Gniezno 2004 16.05 Moda na sukces (s.) 16.25 Gniezno 2004 (mag.) 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Gość Jedyńki 17.40 Plebania (s.) 18.05 Sąsiedzi (s.) 18.35 Jaka to melodia? (quiz) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Nietykalni (film USA) 22.20 Koncert Kylie Minogue 23.10 Miasto śmierci (film USA) 0.55 Parker Kane (film USA) 2.25 Dziecko wewnętrzne (film USA).

■ TVP 2

6.55 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem (mag.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.55 Chcę się zmienić (s. dok.) 9.20 Wydarzenia, wydarzenia... (mag.) 9.35 O e-mailu, ipsofonie i promptrze 10.00 Krokodyle z jaskiń Madagaskaru (film dok.) 10.30 Kręciola (dla młodzieży) 10.50 Jetsonowie (s. anim.) 11.15 Animals (mag.) 11.45 W rytmie rock'n'rolla (film USA) 13.25 30 ton! (lista przebojów) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Gwiazdy nad Kopydłowem (pr. rozryw.) 16.00 Spiewające fortiepiany (teleturniej) 16.55 Taryfa ulgowa (pr. rozryw.) 17.25 Holandia Europejskie muzykowanie 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Herbatka u Tacka (pr. rozryw.) 20.00 Wojna płci (talk show) 21.00 Z archiwum X 8 (s.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Bez odwrotu (film USA) 0.05 Dłonie (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Fortele Jonatana Kota (s. anim.) 7.15 Dziwny świat kota Filemona (s. anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościola (mag.) 8.45 Palce lizać (pr. kulinarny) 9.00 Świat (mag.) 9.45 Rene Russo - Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Chłopi (s.) 11.00 Bądź zdrow! (mag.) 11.45 Złota Tarka - Hława 2003 12.45 Kwartet (mag.) 13.15 Integracja (mag.) 13.30 Koszykówka - Unia-Wisła Tarnów - Anwil Włocławek 15.45 Klasa z klasą (teleturniej) 16.15 Aktualności 16.45 Młodzież kontra (pr. public.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Zjazd Gnieźnieński 20.15 Puchar Europy w Snowboardzie 20.55 Przegląd gospodarczy 21.20 Książka tygodnia (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Sobotni magazyn sportowy 23.05 Patrol Trójki (mag.) 23.35 Taniec śmierci (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Poplista 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Domowa kawiarenka (mag.) 8.00 Cartoon (s. anim.) 8.30 Yugioh (s. anim.) 9.00 Hogo (dla dzieci) 9.30 Mop Man (mag.) 10.15 4x4 (mag.) 10.45 Samo życie (s.) 13.25 Pensjonat Pod Różą (s.) 14.20 Domowa kawiarenka (mag.) 14.45 Rosyjska ruletka (teleturniej) 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Asy z klasy (s.) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje, Sport 19.00 Psie serce (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych - gorące krzesła (pr. rozryw.) 21.40 Miodowe lata (s.) 22.30 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 22.50 Straszny film (film USA) 0.40 Pewnego razu w Chinach 2 (film hongkong.) 2.40 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Druga młodość (s.) 5.30 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 6.10 František Vízner 6.45 Mechanika popularna dla dzieci 7.10 Listy od Feliksa (s.) 7.20 Sezamie, otwórz się (s.) 7.50 Daleka podróż za domem (s.) 8.15 Niech żyje S Club! (s.) 8.40 Lew z krainy Oz (bajka) 9.55 Na drodze 10.10 Porzucone dzieci 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 Klub przyjaciół orkiestry dętej 12.00 Wiadomości 12.05 W jaki sposób... (mag.) 12.30 Dzieci sławnych 13.00 Szczęście domowe 13.25 Mieszkanie to zabawa 13.50 Moda - Ekstrawagancja (mag.) 14.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 15.55 Oczarowani (s.) 16.50 Odbiorca TVC 17.10 Uśmiechy M. Tučného 17.45 Etykieta 18.00 Wiadomości 18.10 Śpiewnik domowy 18.15 Wodnik i skrzypki (bajka) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15

Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 „Bolkoviny” (pr. rozryw.) 20.50 Trzęsienie ziemi w Nowym Jorku (film USA) 22.25 Wiadomości 22.30 Bramki, punkty, sekundy 22.40 Seks w wielkim mieście (s.) 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.25 Reguły nieczystej gry (film USA) 1.05 Star Trek (s.) 2.00 Przepiękna gra 2.55 Zebranie (film czes.) 3.20 Nieznajomość nie usprawiedliwia 3.35 Swoje brzemie dalej niesiemy 4.25 Artoza.

■ TVC 2

5.00 Kolory życia 6.00 Diagnoza 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Klucz (mag.) 9.00 Blok kursów jęz. 9.50 Jak żyje się... 10.05 Mikrokosmos (film dok.) 11.20 B. Smetana: Dalibor (opera) 13.50 Świat filmu: Wes Craven 14.50 Przepiękna gra (s. dok.) 15.45 Z Paryża do Lizbony (film dok.) 16.15 Magazyn Ligi Mistrzów 19.35 Sława zwycięzcom (pr. dok.) 20.00 Maryša (teatr) 22.05 Nowe odkrycia w starym Egipcie (s. dok.) 23.00 Noc z Andélem (pr. rozryw.) 0.30 Wielka muzyka nocna 1.05 Seks w wielkim mieście (s.) 1.35 Wielka muzyka nocna 4.00 Lista przebojów 5.00 Groteski: Charlie Chaplin 5.20 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.10 Teletubisie (s. anim.) 6.40 Pokemon (s. anim.) 7.05 Beyblade (s. anim.) 7.30 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.25 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Czy widzicieś Bobika? (film czes.) 13.55 Szkodzi nie szkodzi 14.15 SK Slavia Praga - AC Sparta Praga 16.25 Jak szukano Miss (pr. dok.) 17.00 Jak poeci nie tracą nadziei (film dok.) 17.30 Dynastia (s.) 18.30 Dallas (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Granice wytrzymałości (film USA) 22.25 Nigdy nie rozmawiaj z nieznajomym (film USA) 0.05 Puszek (erot. talk show) 0.40 Hotel Amore (film USA) 2.25 Dzwonienie do TV Nova 2.50 Zaloty 3.30 Czy widzicieś Bobika? (film czes.).

■ PRIMA

8.00 NHL Power Week 8.40 Salon samochodowy 9.15 Rzeka bez powrotu (film dok.) 10.45 Perry Mason (s.) 11.35 Julie Lescaut (s.) 13.15 h.i.t. (lista przebojów) 14.05 OP Prościejów - moda klasyczna 14.20 Wystarczy zapytać (film USA) 16.00 Prima TV 16.15 Dempsey i Makepeace (s.) 17.15 Złote gody (film czes.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Sprawa dla dwóch (s.) 21.10 Śmierć utalentowanego szewca (film czes.) 22.40 Krew i wino (film USA) 0.30 Złodzieje (s.) 1.15 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 2.20 Receptariusz dobrych pomysłów 3.10 Świat według Bundych (s.) 3.35 Ciernie.

NIEDZIELA 14 MARCA

■ TVP 1

6.00 W słońcu i w deszczu (s.) 6.50 Europa bez miedzy (mag.) 7.35 Przedszkolandia (s.) 8.00 Moda na sukces (s.) 8.25 Nowe przygody Flippera (s.) 9.10 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 9.20 Wybierz teledysk! 9.40 Do góry nogami (dla dzieci) 10.05 Gamebox 10.35 Songowanie na ekranie (dla dzieci) 11.05 Bezpieczna przystań (s.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Książki na zimę (mag.) 12.25 Tydzień (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Kuchnia z Okrasą (mag.) 13.30 Zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich - Oslo 15.55 Koncert 35-lecia Orderu Uśmiechu 16.35 Szept prowincjonalny (mag.) 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Dziennik telewizyjny 17.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 18.05 Lokatorzy (s.) 18.30 Jaka to melodia? (quiz) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Rodzinka (s.) 20.40 Maska zabójcy (s.) 21.30 Spełniamy marzenia (mag.) 22.10 Dziewiąte wrota (film USA) 0.20 Dzieci niebios (film irań.).

■ TVP 2

6.55 Zmiennicy (s.) 7.55 Słowo na niedzielę 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Nie tylko dla komandosów 9.25 Moja sztuka... Moja miłość (film pol.) 10.25 Wstęp do filmu 10.35 Niepozorny wróg (film USA) 11.35 Smak kawy - Podróż kulinarne Roberta Makłowicza 12.15 Blues taniaków (film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Gwiazdy nad Kopydłowem (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Święta wojna (s.) 17.30 7 dni świat (pr. public.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) 19.30 Tylko futbol (mag.) 20.00 Janusz Radek w Piwnicy pod Baranami 20.55 Ja, alkoholik (s.) 21.25 Zwierzenia kontrolowane (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Farrago (teatr) 23.30 Molokai. Historia ojca Damiana (film austral.).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Fortele Jonatana Kota (s. anim.) 7.10 Dziwny świat kota Filemona (s. anim.) 7.25 Książka dla dzieci (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.45 Zaolzie (mag.) 9.00 Teleplotki (mag.) 9.45 Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Pogranicze w ogniu (s.) 11.05 Groch i kapusta (mag.) 11.45 Z Wałęsą na rybach (mag.) 12.00 Tele motor sport (mag.) 12.45 Reportaż 13.00 Transmisja mszy świętej 14.35 Oj, ni ma jak Lwów 15.00 Klub globtrotera 15.45 Bliżej natury (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Szukamy skarbów 17.05 Z życia Kościoła (mag.) 17.35 Teleplotki (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Alternatywy 4 (s.) 19.50 Koszykówka 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.20 Książka tygodnia (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielnym magazyn sportowy 23.05 Telekurier nocą (mag.) 0.00 Pasja (film austral.).

■ POLSAT

6.00 Mop Man (mag.) 7.00 4x4 (mag.) 7.30 Jesteśmy (mag.) 8.00 Lochy i smoki (s. anim.) 8.30 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Poplista 10.30 Rodzina zastępcza (s.) 11.30 Uwolnić orkę (film USA) 13.40 Przygody rabina Jakuba (film franc.) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Czarny pies czy biały kot? (talk show) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje 19.00 Rodzina zastępcza (s.) 20.00 Pensjonat Pod Różą (s.) 21.00 Dzik (s.) 22.00 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 22.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.30 Niezła sztuka (mag.) 0.00 Fala zbrodni (s.) 1.00 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.00 Star Trek (s.) 5.50 Skrzaty na zboczu Kamenickim 6.40 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Daleka podróż za domem (s.) 7.30 Bajkowa niedziela 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 10.00 Obiektów 10.30 Kalendarium (mag.) 10.50 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 11.10 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Wprost (mag.) 12.40 Skarby świata (s. dok.) 12.55 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.50 Gdzie pieniądze pomagają 13.55 Skrzyżowane miecze (bajka) 15.05 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 15.35 Noc decyzji (film czes.) 16.50 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 17.10 Gdzie podziła się ta stara piosenka (pr. muz.) 17.50 Słowo świąteczne R. Neumanna 18.00 Wiadomości 18.10 Everwood (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Prognoza pogody 19.40 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Duże drobnostki (film czes.) 21.45 Pytania Václava Moravca 22.30 Wiadomości 22.35 Bramki, punkty, sekundy 22.40 Losowanie Sportki 22.45 Aleph: Znak zbrodni (s.) 0.20 Losowanie „10” szczęśliwych 0.25 M15 (s.) 1.20 Nieznajomość nie usprawiedliwia 1.35 Podróżomania 2.00 Profesjonaliści (film czes.) 2.50 Crescendo 3.40 Nasza wieś 4.00 Klub przyjaciół orkiestry dętej 4.30 Miszpacha to rodzina.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.05 Słowo świąteczne P. Klineckiego 7.10 Pod korcem 7.25 Diagnoza 7.55 Panorama 8.30 Kolory życia 9.30 Filmopolis 10.25 Artoza (mag.) 10.55 Olimpiada (s. dok.) 11.25 Przewodnik akwautów po oceanie (s. dok.) 12.15 Duże drobnostki (film czes.) 13.30 Magazyn chrześcijański 14.05 Ziemia nieznaną (s. dok.) 14.25 Studio sport 16.45 Białe noce (film USA) 18.55 Tam przebywa Manitu (film dok.) 19.10 Euronews 20.00 Kolysanka czeszczeńska (film dok.) 21.00 Pan doktor i jego król (film dok.) 22.00 Zbrodnia (film dok.) 22.30 Dograno (sport) 23.20 Eric Clapton (film dok.) 0.20 Bagaż życia (film holen.) 2.00 Pytania Václava Moravca 2.40 Swoje brzemie dalej niesiemy 3.30 Artoza 4.00 Odbiorca TVC 4.20 Ulica.

■ NOVA

5.00 Dopóki zegar bije (bajka) 6.45 Teletubisie (s. anim.) 7.10 Digimon (s. anim.) 7.35 Beyblade (s. anim.) 8.00 Cudowny świat Walta Disneya 8.55 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.45 Diagnoza: Morderstwo (s.) 10.35 Columbo (s.) 12.00 Siódemka (pr. public.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.45 Anioł stróż (film USA) 15.20 Szkodzi nie szkodzi 15.45 Pechowacie Fantozzi (film włos.) 17.30 Dynastia (s.) 18.25 Dallas (s.) 19.20 T-Mobile RENTA 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Złotka (pr. rozryw.) 21.00 Cześć poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 22.10 Odlamki (mag.) 22.40 Tele tele 23.15 Cześć poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 23.35 24 godziny (s.) 0.30 American Psycho (film USA) 2.35 Siódemka 3.35 Odlamki 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Świat w wojnie (s. dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.35 Ostatni Mohikanin (film czes.) 11.10 Niedzielnym Receptariusz (mag.) 11.45 Chłopczy i mężczyźni (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. public.) 13.45 Gra bez reguł (film USA) 15.10 Ma rację ten, kto kocha (film niem.) 16.55 Wyłącznie odwagi (film USA) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Rejon Wolffa (s.) 20.55 Miss Kucharka Tescoma (pr. rozryw.) 21.55 Synalek (film USA) 23.35 Z archiwum X (s.) 0.20 Niedzielną partia 1.05 Niedzielnym Receptariusz 1.35 Uwodzicielska szansa (teleturniej) 2.45 Świat według Bundych (s.).

PONIEDZIAŁEK 15 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Prognoza pogody 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Słoń Beniamin (s. anim.) 9.15 Budzik (dla dzieci) 9.40 Kolory (dla dzieci) 9.55 Wilf - pies czarownicy (s. anim.) 10.20 Bez pardonu (s.) 11.05 Mieszkać z wyobraźnią (mag.) 11.25 Mamo, tato - pomóżcie (mag.) 11.45 Kiosk przy Wspólnej 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Rolnictwo na świecie 12.40 Plebania (s.) 13.30 Sprawa dla reportera (pr. public.) 14.00 Poszukiwacze zaginionych cywilizacji (s. dok.) 14.25 Gladiatorzy drugiej wojny światowej (s. dok.) 14.50 Poradnik europejski 15.00 Wiadomości 15.10 Kulisy i sensacje (pr. public.) 15.35 Tylko u nas (mag.) 16.00 W cztery oczy (talk show) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Bezpieczna Jedynka (mag.) 18.25 Magazyn olimpijski - Echa stadionów 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Wiktory 2003 21.55 Operacja Odessa - Sensacje XX wieku 22.50 Pegaz (mag.) 23.20 Monitor Wiadomości 23.35 Biznes perspektywy (mag.) 23.40 Hit kultury (mag.) 0.10 Tik-tak (film szwedz.).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 W poszukiwaniu szczęścia (s.) 7.40 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.50 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.20 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.35 Dla mnie bomba! (pr. rozryw.) 11.25 Smak kawy - Podróż kulinarne Roberta Makłowicza 11.50 Animals (mag.) 12.15 Kochaj mnie (s. dok.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Cena życia (s.) 14.30 Wędrowni przyrodnicy (s. dok.) 15.00 Wojna z powietrzem terroryzmem (film dok.) 16.00 Panorama 16.25 Na dobre i na złe (s.) 17.20 Pojedynki na drodze (s. dok.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 „Jednota” (reportaż) 19.50 Odlóg - Chłop w Europie 20.05 M jak miłość (s.) 21.00 Kochaj mnie (s. dok.) 21.25 Tajemnica głosu (film dok.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 O co pytają nas wielcy filozofowie 22.55 997 (mag.) 23.30 Pamiętnik zabójcy (film USA) 1.00 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Wielkie romanse XX wieku (s. dok.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 10.10 Reportaż z koncertu 10.45 Hucyły według Kario (reportaż) 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 12.35 Technika szpiegowska (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 14.45 ZUS radzi 15.00 Tylko Kaska (s.) 15.45 Nasze sprawy w parlamencie 16.00 Z krukiem w herbie (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Przegląd gospodarczy (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Sport w TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 23.05 Prywatne śledztwo (film pol.) 0.40 WuWuA (pr. muz.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Tajne przez poufne (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Ochrona absolutna (s.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 12.35 Rosyjska ruletka (teleturniej) 13.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 13.45 Yugioh (s. anim.) 14.15 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.)

14.45 Dzik (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Kiepskich (s.) 17.00 Tajne przez poufne (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Kongo (film USA) 23.00 Biznes Informacje 23.20 Interwencja (mag.) 23.40 Bumerang (pr. public.) 0.15 Magazyn sportowy 2.15 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.05 Odbiorca TVC 5.25 Kinobox 5.40 Spowiedź legendarnej lyżwiarki E. Romanowej 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (s.) 9.00 Arabela (s.) 9.30 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.10 Štípková Růženka (s.) 11.00 Roczni w pieśniach 11.05 Everwood (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.20 Magazyn chrześcijański 14.00 Wiadomości 14.05 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 14.30 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 14.50 Uśmiechy M. Tučného 15.30 Etykieta 15.40 Odbiorca TVC 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Pomagajmy sobie 17.00 Game Page (mag.) 17.15 Pod korcem (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Świat rekordów Guinnessa 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Czarni baronowie (s.) 21.00 Podróżomania 21.30 Wydarzyło się... 21.45 Reporterzy TVC 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Omerta (s.) 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 Gdzie podziła się ta stara piosenka 0.55 Bananowe rybki 1.25 Sport w świecie 2.00 Kubańska wiosna 2.30 Wprost 3.05 Trzęsienie ziemi w Nowym Jorku (film USA) 4.30 Kenny Ball and his Jazzmen.

■ TVC 2

5.05 Nietoperzolog 5.30 Pytania Václava Moravca 6.10 Wprost 6.40 Wiadomości TVS 6.55 Kalendarium 7.10 Dograno 7.55 Panorama 8.30 Geografia świata (s. dok.) 8.45 Wideoatlas zwierząt pod ochroną (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.05 Pierwsza pomoc 12.15 Spojrzenie na świat z nieba (s. dok.) 12.20 Przewodnik akwautów po oceanie (s. dok.) 13.15 Lew z krainy Oz (bajka) 14.30 Gdzie pieniądze pomagają 14.35 Spostrzeżenia z zagranicy (s. dok.) 14.45 Skarby świata (s. dok.) 15.00 M15 (s.) 16.00 Europa dziś 16.30 Olimpiada (s. dok.) 17.00 Sport w świecie 17.35 Wielki Wóz (mag.) 18.05 Na krawędzi 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Time out 19.40 Magazyn F 19.55 Stop (mag. dla kierowców) 20.00 Hitler i holocaust (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Mój brat Tom (film ang.) 23.10 XX Letnie Warsztaty Jazzowe K. Velebnego 23.55 Poszukiwania afgańskiej dziewczyny (film dok.) 0.50 Notatnik (pr. muz.) 1.25 Nowe odkrycia w starym Egipcie 2.15 Korzenie 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Worldnet 4.05 Blok kursów jęz.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisala (s.) 10.05 Lekcje gotowania 10.35 Morderstwo w trzech aktach (film USA) 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.00 Odwet (s.) 13.50 Niewiarygodne historie (s.) 14.15 Na południe (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 „Páli vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Proszę o uśmiech! (pr. rozryw.) 20.50 Afera Thomasa Crowna (film USA) 23.05 Amatorzy w konopiach (film USA) 0.50 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryjskie (s.) 9.05 Skryta namiętność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 12.00 Ostatni Mohikanin (film czes.) 13.40 Raymondka każdy lubi (s.) 14.05 Pomoc domowa (s.) 14.40 Melrose Place (s.) 15.35 Czarodziejki (s.) 16.30 FC Wiktoria Pilzno - FC Banik Ostrawa 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Przebudzenie (film kanad.) 21.50 Halifax, psychiatra sądowy (s.) 23.35 Na temat! 23.45 Policja z Palm Beach (s.) 0.40 Wyjątkowa natura 1.45 Posterunek policji (s.) 2.30 Świat według Bundych (s.) 2.55 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Vivat Jubilat

Doc. MUDr BOGUSŁAW CHWAJOL, CSc.

Carpe diem quam minimum credula postero.

Urodzinowe serdeczności przesyłają i gromkim głosem 100 lat śpiewają żona, Joasia i Marek z rodzinami, a wnuczka Jolusia miłutkim głosikiem dodaje: *jeszcze raz, jeszcze raz...* RK-043

Dnia 15 marca 2004 obchodzi jubileuszowe 90. urodziny

pani AMALIA ADAMKOWA

z Hawierzowa Suchej. Szczerze życzenia dobrego zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego Kochanej Mamusi składają córki Maria, Irena i syn Józef z rodzinami. GL-123

Za złożone mi życzenia z okazji życiowego jubileuszu serdecznie dziękuje wszystkim

MARTA KANTOR

GL-121

Dziś 13. 3. 2004 obchodziliby setną rocznicę urodzin nasz Kochany

śp. JÓZEF FAJA

z Żywocic, zaś 14. 4. br. minie smutna 19. rocznica Jego śmierci. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-110

Jutro, 14 marca, mija pierwsza bolesna rocznica zgonu Naszej Ukochanej Matki, Babci, Prababci

śp. OLGII RELI

z Suchej Górnej. Dziękujemy wszystkim, którzy razem z nami poświęcą Jej chwilę wspomnień. Córka Urszula z rodziną. Msza w intencji Naszej Drogiej Zmarłej odbędzie się w Poniedziałek Wielkanocny 12. 4. 2004 o godz. 10.00 w kościele katolickim w Suchej Górnej. GL-122

Dnia 10 marca minęła 5. rocznica zgonu naszej Najdroższej Babci i Prababci

śp. MARII BARANKOWEJ

z Karwiny. O chwilę wspomnień proszą wnuczka i wnuk z rodzinami. GL-104

Dnia 14. 3. 2004 mija 5. rocznica śmierci

śp. ELŻBIETY CHLEBIKOWEJ

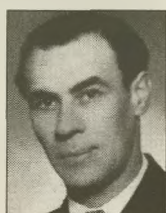
z Karwiny. Wspominają synowie z rodzinami. RK-036

Dnia 11. 3. obchodziłaby 64. rocznicę urodzin, zaś 13 marca przypada rocznica śmierci

śp. WANDY OWCZARZY

z Karwiny Raju. O chwilę wspomnień proszą mąż i najbliższa rodzina. GL-119

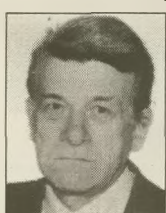

Dnia 13. 3. 2004 mija 15. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Dziadka i Pradziadka

śp. ALOJZEGO BIJOKA

z Karwiny. O chwilę wspomnień proszą żona, córki i syn z rodzinami. RK-030

Ludzie odchodzą, lecz wdzięczność i wspomnienia zostają.

Dziś 13. 3. 2004 mija pierwsza rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Tatusia, Brata, Dziadka

śp. GERHARDA STUHLIKA

O chwilę wspomnień i cichą modlitwę proszą żona, syn i córki z rodzinami. RK-039

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 9. 3. 2004 zasnęła na zawsze w wieku 91 lat nasza Najukochańsza Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwa-gierka, Ciocia i Siostra

śp. ANIELA ZELENKOWA

zamieszkała w Hawierzowie. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 15. 3. 2004 o godz. 13.00 z kościoła katolickiego św. Anny w Hawierzowie. W smutku pogrążona rodzina. GL-127

gramie: Teatr Lalek „Bajka” z przedstawieniem „Pinokio” oraz zespoły Koła.

HAWIERZÓW SUCHA – MK PZKO (Klub Panów w Najlepszych Leciech) zaprasza serdecznie 15. 3. o godz. 15.00 do świetlicy PZKO na spotkanie klubowe.

KARWINA RAJ – Klub Seniora zaprasza członków i sympatyków 23. 3. o godz. 16.00 do Domu PZKO na spotkanie pt. „Z Józefami zawsze było wesoło”.

Koncerty

NAWSIE – Chór Żeński „Melodia” zaprasza na Koncert Wiosenny 21. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie: „Małe Ich Troje” (kierownik artystyczny K. Cieślak), Chór Żeński „Melodia” (dyrygent A. Zeman).

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI – WIELKA GALERIA: do 4. 4. wystawa plakatów i fotografii Magdaleny Bartkiewicz-Podgórskiej i Andrzeja Górskiego.

▲ BIAŁA GALERIA: do 28. 3. wystawa obrazów R. Filipowej. Otwarte po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”, do 13. 6. wystawa „Cieszyńskie gazety”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ, Hawierzów Żywocice: do 10. 1. 2005 wystawa „Święci i święte w malarstwie ludowym na szkle”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Dęlnická 14: do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ INTERKLUB, Karwina: do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYŃECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA – stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyńca”, do 12. 5. wystawa modeli strażackich.

▲ GALERIA „NA SCHODACH” – do 14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

Oferty

OFERUJĘ MIESZKANIE 3+1 z balkonem (komunalne, 110 m² w centrum Czeskiego Cieszyna) w zamian za 2 mieszkania 2+1 oraz 1+1. Inf. tel.: 732 838 085 w godz. popołudniowych. AD-040

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem. Inf. pod nr. tel. 558 325 546. GL-086

Władysław Kubień zagał w czwartek w czeskokieszyńskim gimnazjum finałową część projektu **ZAOLZIE NOWE 2003** – wystawę fotografii eksperymentalnej pt. *Post factum. Swe prace prezentuje grupa młodych zapaleńców, która wzięła udział w warsztatach na temat Tajniki obrazu cyfrowego. Organizatorami tego przedsięwzięcia byli plastycy Petr Kamenický i Franciszek Kowolowski.* Fot. MAREK SANTARIUS

Co w teatrze

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYŃ: Mayday (14, godz. 17.30, poza abonamentem).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Szkoła Rocka (13-15, godz. 17.45), 21 gramów (13-15, godz. 20.00), **Reflex:** „Jak bąbnicy neustraszeni nadęli” (13, 14, godz. 20.00), Władca pierścieni: Powrót króla (13, 14, godz. 16.30, 15, godz. 16.30, 20.00), **Ex:** Rabbit-Proof Fence (13, 14, godz. 19.00), **CZ. CIESZYŃ** – **Central:** Trio z Belleville (13, 14, godz. 18.00), Okrucieństwo nie do przyjęcia (15, godz. 17.15, 19.30), **TRZYŃCIE** – **Kosmos:** Okrucieństwo nie do przyjęcia (13-15, godz. 17.30, 20.00), **BYSTRZYCA:** To właśnie miłość (13, godz. 18.00).

Co na antenie

MAGAZYN ZAOLZIE: TVP KATOWICE (14, godz. 8.45). **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńc 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa „Koi jaki jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 21. 3. wystawa Mariana Sępa „Rzeczy pospolite”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

Co w terenie

SMP – 18. 3. odbędzie się o godz. 15.00 III Zjazd SMP w Kongresie Polaków, ul. Komeńskiego 4, Cz. Cieszyn.

OLBRACHCICE – Klub Kobiet MK PZKO zaprasza do sali Domu PZKO na wystawę robót ręcznych, prac dzieci, obrazów i ceramiki w dniach: 19. 3. o godz. 17.00 uroczyste zagajenie, 20. i 21. 3. w godz. 9-18.

CZ. CIESZYŃ – Biblioteka Miejska przy ul. Ostrawskiej zaprasza 17. 3. o

godz. 17.00 na wykład RNDr. Ewy Holubowej pt. „Dlaczego kłamiemy”.

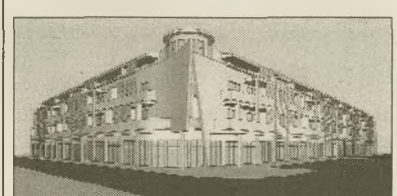
CIERLICKO – Macierz Szkolna zaprasza 20. 3. o godz. 15.00 do DDM Cierlicko na Karnawał Dziecięcy pt. „Z piosenką i tańcem o milion”.

▲ PZKO-wcy z Cierlicka i Stanisławic zapraszają 28. 3. o godz. 15.00 do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu na Spotkanie Wiosenne. W programie: teatrzek Klubu Młodych z PZKO Nydek, teatrzek GAPA-2 z Nieborów. **SKRZECZOŃ** – MK PZKO serdecznie zaprasza 20. 3. o godz. 14.30 do Domu PZKO na Powitanie Wiosny. W pro-

ISA CONSULT s.r.o.

ISA Palackého 129, 738 01 Frýdek-Místek www.isarege.cz

NOVA ZABUDOWA MIESZKANIOWA V KARWINIE!

Czterokondygnacyjny dom wielofunkcyjny, ul. Frýštátská, Karwina z wykorzystaniem dotacji PFRM (SFRB) w wysokości 400 000 Kč/1 mieszkanie. Przewidywany termin wprowadzki: 1. 12. 2004. 38 mieszkań (powierzchnia 46 - 111 m²). Blisze informacje pod nr. tel. (Po-Pt: 8.00-16.00): 800 100 115, 558 435 811

Salon Barbara

oferuje

Nową kolekcję sukien ślubnych oraz dodatków

- ☐ największy wybór
- ☐ najniższe ceny
- ☐ najmodniejsze modele

Zapraszamy do naszych salonów

Bystrzyca 821
Po-pt: 9-18
So: 9-13
Tel. 558 352 413
Cz. Cieszyn
Bezručova 22
Po-pt: 11-17
Tel. 558 731 133

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frýstacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

Jutro w Teatrze Cieszyńskim w Cz. Cieszynie można obejrzeć specjalną repryzę komedii MAYDAY. Początek o godz. 17.30. Fot. WIESŁAW PRZECZEK

Kalendarz nagradza

Z miejscowości od Karwiny po Ustroń i Jabłonków nadesłane zostały rozwiązania konkursu **Beskidzkie schroniska górskie**, zamieszczonego w **Kalendarzu Śląskim 2004**, a polegającego na **identyfikacji** przedstawionych na zdjęciach schronisk. Spodziewano się, że konkurs może sprawić sporo kłopotów, bo rozmiary ujęć były nieduże, a schroniska rozsiane po całym Śląsku Cieszyńskim – nie bącząc na granicę – w dodatku to na Orłowej (między Trzema Kopcami Wiślańskimi a Równicą) wzniesiono zaledwie przed kilku laty (co do niego też najczęściej trafiały się pomyłki). Okazało się jednak, że szlaki beskidzkie są mieszkańcom regionu znane wprost fenomenalnie, gdyż aż dziewięciu spośród uczestników konkursu rozpoznało prawidłowo wszystkie 13 schronisk (!). Poprawne odpowiedzi to: 1. Ropiczka, 2. Czantoria, 3. Klimczok, 4. Soszów, 5. Sławicz, 6. Stożek, 7. Wielki

K	A	P	E	C	S	I	N	D	I	E
R	R	W	I	T	O	S	A	T		
A	L	I	B	I	A	K	O	N	G	O
C	A	E	K	L	E	R	K	L		
H	A	M	A	K	O	A	G	O	R	A
T	N	E	W	A	L	A				
G	R	U	N	T	N	B	A	G	N	O
A	A	P	I	S	Y	Z	H			
P	L	E	K	Z	H					
M	A	L	Y	S	Z	K	R	Y	L	O
A	U	E	W	O	O					
K	O	T	E	K	I	G	A	W	E	L
K	C	O	S	A	P	M	E			
P	O	M	O	C	L	O	T	O		
R	A	I	K	O	N	A	U	C		
O	N	U	C	E	C	P	I	L	C	H
R	Z	L	I	Z	U	S				
O	P	E	R	A	E	U	R	Z	A	D
K	R	F	I	K	U	S	A	Y		

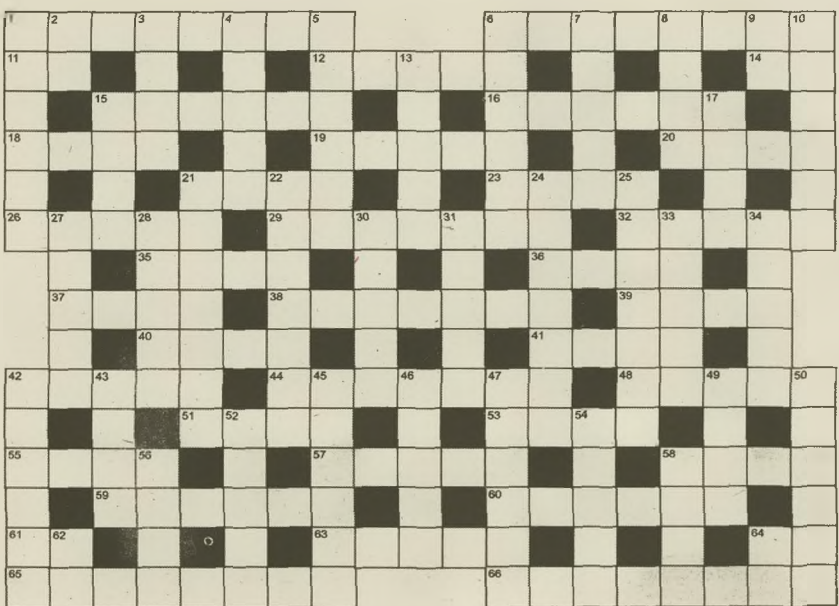
Połom, 8. Łysa Góra, 9. Równica, 10. Błotny (Błatnia), 11. Orłowa, 12. Biały Krzyż, 13. Szyndzielnia. Dnia 10. 3. 2004 w siedzibie wydawcy Kalendarza odbyło się losowanie nagród: nagrodę główną, szybko, otrzymuje **Jan Milerski** z Trzyńca, album na zdjęcia – **Leo Osuchowski** z Karwiny, książki: **Atlas grzybów** – **Daniel Kroczyński** z Trzyńca, **Be-skid Morawsko-Śląski** – **Tadeusz Schulhauser** z Trzyńca, natomiast czapeczkę – **Bronisław Schulhauser** z Cz. Cieszyńska.

Prezentujemy też rozwiązanie krzyżówki z tegoż Kalendarza. Nagroda (zestaw przybiorów do pisania) trafia do **Jana Hławiczki** z Trzyńca. Wszystkie nagrody są do odebrania w biurze ZG PZKO w Cz. Cieszynie. Sponsorem konkursu – sieci sklepów **Elmax**, firmie **Koeximpo**, drukarni **Finidr** i księgarni **Wirthom** – należą się podziękowania, a nagrodzonym – gratulacje. (KIM)

Krzyżówka

Poziomo: 1. szatanom szefuje, 6. rybożerny z rzędu rurkonosych, 11. astat, 12. do Morza Arabskiego wpada, 14. papierosy rodem z Bułgarii, 15. „małpi chleb” rodzi, 16. wyprysk, 18. handlowo żeglował, 19. Ligę uratował, 20. glon na galarecie, 21. syplie C, 23. winny lub spirytusowy, 26. materiał na chochoła, 29. locha, 32. harmoniczny lub melodyczny, 35. dawna Persja, 36. do ciała dorasta, 37. w rękę Valenty, 38. USA wobec Kuby, 39. Urszulę opie-wa, 40. bohomaż, 41. karczma pecho-wa dla Twardowskiego, 42. polecenie, 44. przy boku sultana, 48. kamizelka ratunkowa, 51. mocny z ryżu, 53. kolumny podstawa, 55. Chaczaturian, 57. dodatek, 58. jezior, 59. ma najwyższe święcenia, 60. roślin hodowla, 61. ind, 63. dawna Smyrna, 64. między re-a fa, 65. ordynans, 66. kapuśniaczek. **Pionowo:** 1. przysmak dla pandy, 2.

kosmita Spielberga, 3. piętno, 4. eks-krementy capa, 5. na kleksy, 6. bruździł Rejentowi, 7. wiosnę zapowiada-ją, 8. zaporą, 9. Irtysz go zasila, 10. anaboliczny niedozwolony, 13. narty bardziej swojsko, 15. drugie po Pra-dze, 17. nadwyżka kursu dewiz ponad ich wartość nominalną, 21. de Pompadour, 22. niepamięć, 24. mafia z Neapolu, 25. przyjęty sposób dzia-łania, 27. zakryta podkolanówka, 28. na psie smakołyki, 30. baran rosły, 31. nie gada do dziada, 33. pasza, 34. gra z kółkiem, 42. maleństwem się zaopiekuje, 43. z langusta spokrewniony, 45. nowy fragment tekstu zaczyna, 46. miasto Manifestu Lipco-wego, 47. niedorzeczność, 49. posta-wa, 50. dom nioski, 52. Pola – Ogo-niok, 54. szkic, 56. biega za jelenia w Azji, 58. nasiona zawiera, 62. neo-dym, 64. nie oni. Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 6. 3. 2004

Poziomo: 1. RUDOLF, 5. DEBATA, 9. AL, 10. MB, 11. WYCIECZKOWICZ, 15. APIS, 16. ALPY, 17. NALAZNIK, 19. ANEMIK, 20. PALCAT, 21. ZROST, 24. RAWKA, 25. SZRON, 26. KORFU, 27. ZALAU, 28. GRONO, 29. POMPA, 32. BUDZIK, 34. MEDARD, 36. KAPITANAT, 37. RANA, 39. ECHO, 40. TRYGNOMETRIA, 41. AR, 43. AK, 44. NECKAR, 45. PIESTA. **Pionowo:** 1. RABATA, 2. UL, 3. ODYS, 4. FLISAK, 5. DOWCIP, 6. BACA, 7. TM, 8. ABSYNT, 11. WICEPREZIDENT, 12. CEZAR, 13. KOLOS, 14. ZLECENIODAWCA, 17. NIEWOLNIK, 18. KABRIOLET, 21. ZAKUP, 22. OGROM, 23. TSUGA, 30. ORION, 31. PSALM, 32. BARMAN, 33. KANGUR, 34. MASTYF, 35. DŻONKA, 38. ARAK, 39. EILE, 42. RE, 43. AT.

Wydarzenia Sportowe

ĆWIERĆFINAŁY EKSTRALIGI HOKEJA: DZIŚ DECYDUJĄCE STARCIE W ZLINIE

Emocji ciąg dalszy

Dziś zapowiadają się nie lada emocje sportowe. Na stadionie Ludka Cajki w Zlinie wyłoniony zostanie półfinalista serii Zlin – Trzyńiec. Według naszych informacji do Zlina szykuje się przeszło tysiąc kibiców z Podbeskidzia. Stalownicy pokonali w czwartek na własnych śmieciach HC Hamé dopiero w rzutach karnych, wyrównując tym samym ćwierćfinałową serię na 3:3. Bohaterami szóstego meczu pod Jaworowym byli obaj trzynieccy golkipery. Martin Vojtek trzymał swój zespół nad wodą w regulaminowym czasie gry oraz w dziesięćminutowej dogrywce, Vlastimil Lakosil dopełnił formalności w rzutach karnych. Remis 3:3 panuje też w serii Pardubice – Pilzno. Właśnie z tego spotkania telewizja czeska szykuje na dzisiejszy wieczór bezpośrednią transmisję. Wczoraj po zamknięciu numeru zakończyły się szóste pojedynki serii Sparta – Witkowiec i Sławia – Znojmo.

● **TRZYŃCIEC – ZLIN 1:0** po rzutach karnych. Sędziowali Nečas, Šindler, kary: 2-5, widzów 4466.

W bramce Zlina pojawił się od pierwszych minut Martin Altrichter, co mogło być lekkim zaskoczeniem dla gospodarzy. Słowaka Murína Stalownicy znali bowiem na wylot. Trzyńczanie mieli lekkie kłopoty z konsolidowaniem wyjściowego składu. Zabrakło R. Krála, Pletki, Kuchar-czyka, a od 14. minuty zmuszony był zrezygnować również Hašek. Oba zespoły postawiły na szczelną defensywę i szybkie kontry. Tym razem obyło się bez brutalnych fauli, hoke-

Jiří Polanský strzela decydującego gola w czwartkowych rzutach karnych.

Fot. www.hcwerk.cz.

ści wyciągnęli wnioski z nerwowo prowadzonej piątej konfrontacji.

Sport Polski

□ **NIEZMORDOWANY SIKORA.** Tomasz Sikora zajął trzecie miejsce w biegu sprinterskim na 10 km biathlonowego Pucharu Świata, który odbył się w Holmenkollen. Wygrał Norweg Lars Berger przed swym rodakiem Frode Andresenem. Biatlonista Dynami-tu Chorzów, który nie pojechał do USA i opuścił przez to zawody PŚ w Lake Placid i Fort Kent, awansował na dziewiątą pozycję w klasyfikacji generalnej. Polak będzie miał okazję zdobyć kolejne punkty w Holmenkollen, dziś podczas biegu na dochodzenie i w niedzielę w biegu ze startu wspólnego, który zakończy cykl PŚ w sezonie 2003/2004.

□ **KRZYSZTOF OLIWA GWIAZDĄ MECZU.** Hokeiści Calgary Flames pokonali przed własną publicznością Ottawa Senators 4:2. Z bardzo dobrej strony zaprezentował się Krzysztof Oliwa, który zdobył jedną z bramek oraz wybrany został trzecią gwiazdą meczu! Spotkanie miało kilku bohaterów, ale Oliwa był na pewno jednym z głównych aktorów tego widowiska. Był to zdecydowanie najlepszy mecz polskiego napastnika w barwach Calgary Flames. Tak grającego Polaka jeszcze w Calgary nie widziano. Doskonali w ataku, pewny i nieustępliwy w obronie, kilkakrotnie za-groził groźne akcje Ottawa Senators.

CO NOWEGO W PIOTROWICACH, KARWINIE, BOGUMINIE I BYSTRZYCY?

Nasze kluby w Mistrzostwach Okręgu

Jak już wiadomo, na 27 marca przełożono początek wiosennej rundy piłkarskiej w niższych klasach. W czwartkowym numerze GL zamieściliśmy rozkład jazdy naszych klubów w MO, dziś pora na bliższe spotkanie z reprezentantami z naszego terenu – zespołami Lokomotywy Piotrowice, MKF Karwiny, HD Bogumina i KS Bystrzycy. Oczywiście również w następnych numerach pilnować będziemy wydarzenia w regionalnym futbolu. Nie zabraknie odwiedzin u piłkarzy I A i I B klasy, które też startują z opóźnieniem.

● **LOKOMOTYWA PIOTROWICE** (3. miejsce na półmetku rozgrywek, 31 pkt.). Lokomotywa po spadku z dywizji nie spoczęła na laurach. W jesiennej części Mistrzostw Okręgu podopieczni trenera Václava Štverki udowodnili, że z Piotrowicami trzeba się liczyć w walce o awans. Do plusów Lokomotywy na dwa tygodnie przed startem wiosennego sezonu należy skonsolidowana kadra. Z zeszłorocznego składu pozostali w Piotrowicach wszyscy piłkarze, włącznie z filarami: M. Štverką, Gilem i Spisarem. Sięgnięto ponadto do własnych źródeł – w grono seniorów włączono juniorów Sekerę, Chybi-dziurę i Kosturę. Działacze klubowi jednak nie leniuchowali. Udało im się zdobyć obrońcę Pietrasa (z Witkowic) i pomocnika Ogona (z Miasta Albrechtice). – Omijają nas kontuzje. To bardzo ważne, na śniegu i lodzie łatwo bowiem o uraz – komentuje zimowe szlifowanie formy kierownik klubu **Bruno Kencki**. Lokomotywa wzięła udział w turnieju we Wracimowie, gdzie w porównaniu do lat ubiegłych znacznie trudniej było organizatorom przygotować dobre boisko do gry.

● **MKF KARWINA** (7. miejsce na półmetku, 22 pkt.). Zimą doszło do zmiany na trenerskim stanowisku. Jana Volfa, który postanowił skoncentrować się wyłącznie na obowiązkach dyrektora klubu, zmienił Zdeněk Svatoň. Poza tym nad Olzą wszystko po staremu. Kadra – identyczna do tej jesiennej – spróbuje powalczyć o wyższe lokaty w tabeli. – Mam nadzieję, że runda rewanżowa będzie dla nas pomyślniejsza – stwierdził karwiński sekretarz Evžen Powiešník. Formę szlifowali karwiniacy na dwóch turniejach. We Wracimowie prezentowała się A drużyna, zaś w turnieju na boisku ČSAD Hawierzów grał skład występujący w rozgrywkach I B klasy. W zeszłym roku powrócił do zespołu doświadczony Petr Mašlej, były pierwszoligowy piłkarz Banika Karwiny i FC Karwiny. Mašlej wciąż chce grać, ale zarazem na boisku pełnić będzie rolę asystenta trenera. Z trenerskim zawodem wiąże Mašlej swoją przyszłość. Obecnie posiada B licencję UEFA.

● **HD BOGUMIN** (9. miejsce na półmetku, 20 pkt.). Boguminiacy jesienią borykali się z ofensywą. Wszystki wskazuje na to, że w tej materii trener Rostislav Sionko będzie miał znów ograniczone pole do popisu. Klasykcznym napastnikiem jest bowiem tylko Gábor. – W defensywie i linii pomocy możemy bardziej improwizować, tu mamy stosunkowo duży wybór, ale w napa-dzie jest niewesoło – skomentował główny problem **Fai** Sionko. Sporym osłabieniem dla zespołu może być też strata doświadczanego pomocnika Gryca, jak też golkipera Hulvy, którego złowiła dywizyjna Sławia Orłowa. W odwrotnym kierunku podążyli juniorzy Lacina ze Smetaną. Bogu-

Trzyńczanie wypracowali sobie więcej sytuacji podbramkowych, ale w decydujących chwilach zabrakło im zimnej krwi.

Pechowcem był w czwartek Pavel Janků, który dwukrotnie znalazł się w doskonałej pozycji i za każdym razem zwycięsko wyszedł z tego pojedyńku zliński bramkarz. Równie nieskutecznie radzili sobie Polanský, Jančařík i Malinský. Mizerotę prze-lamali gospodarze dopiero w rzutach karnych. Altrichtera pokonali Zadina i Polanský.

● **PYTANIA DO TRENERA STALO-WNIKÓW TRZYŃCIEC PAVLA MAR-KA**

Panie trenerze, co było kluczem do zwycięstwa?

Dobra defensywa i bez dwóch zdań świetna dyspozycja obu naszych gol-kiperów. Martin Vojtek i Vlastimil Lakosil bronili znakomicie, to dzięki nim mogliśmy fetować zwycięstwo.

W 14. minucie plac gry opuścił napastnik Jiří Hašek. Czy będzie w sobotnim meczu zdolny do gry?

Hašek przeszedł badania w szpitalu, mądrzejsi będziemy na kilka godzin przed meczem. Stuprocentowo jednak zabraknie Václava Pletki, dla niego sezon już się skończył.

JANUSZ BITTMAR

Nasza oferta

■ **ĆWIERĆFINAŁY EKSTRALIGI HOKEJA:** Zlin – Trzyńiec (decydujący mecz dziś, 17.00).

■ **PIŁKARSKIE SPARINGI:** Futbol Trzyńciec – Sławia Orłowa (dzis, 10.15 na sztutowym boisku przy ul. Leśnej), jun. Witkowice – L. Piotrowice (dzis, 10.00), IRP Cz. Cieszyń – Dobra (dzis, 10.30), Bogumina – Rapid Skrzeczoń (dzis, 10.15), Bystrzyca – Diećmoro-wice (jutro, 12.00 na boisku w Trzyńcu przy ul. Leśnej).

■ **I GAMBRINUS LIGA:** Pilzno – Ostrawa (poniedziałek 15. 3., 16.30 – TV PRIMA).

miniacy zaliczyli tak turniej we Wracimowie, jak i zgrupowanie w Wala-skiej Bystrzycy. – Pod względem kondycyjnym jesteśmy dobrze przygotowa-ni – zapewnia szkoleniowiec Bogumina. Zimą głośno było w mie-scie na temat ewentualnej fuzji **Fai** z Rapidem Skrzeczoń. W tej sprawie kluby jak na razie nie doszły do porozumienia.

● **KS BYSTRZYCA** (16. miejsce na półmetku, 4 pkt.) W drużynie By-strzycy doszło w trakcie przerwy zimowej do kilku poważnych zmian. Nowym kierownikiem drużyny został wybrany Tomáš Šingel, mene-dżerem finansowym natomiast Jan Kotas. Piłkarze przygotowują się pod opieką nowego trenerskiego duetu Petr Chwastek i Pavel Vavřač. Poważ-nych zmian doznała również kadra drużyny. Z zespołem pożegnali się bramkarz Datko, obrońcy Branny i Kaleta, pomocnik Konderla oraz napastnik Jursa. Kierownictwu drużyny udało się sprowadzić pod Pra-szywą kilku doświadczonych zawod-ników. Chodzi o bramkarza Miecha (Nydek), obrońcę Radka Šuláka (powrót z Austrii), pomocnika Dem-binnego oraz napastników Hudziecz-ka i Kušniráka (wszyscy Trzyńciec). Zespół wzmocni prawdopodobnie jeszcze pomocnik Komár z Trzyńca. Bystrzyczanie wygrali zimowy turniej w Trzyńcu na Borku, w siedmiu sparingach zanotowali jeden remis i jedną porażkę. – W przerwie zimowej miałem powrócić do Cz. Cieszyńska, ale ponieważ jeszcze nigdy nie walczyłem o uratowanie skóry, zdecydowałem się na Bystrzycę – powiedział **R. Šulák**. – Jesteśmy w trudnej sytu-acji, ale zrobimy wszystko, by urato-wać w Bystrzycy piątą najwyższą klasę. (jb, man)

DZIŚ W NUMERZE:

Co będzie gdy... str. 3

Wiecznie młoda starsza pani str. 4

Korespondencyjna przyjaźń str. 5

Trzyniec z podniesionym czołem str. 8

WTOREK
16 MARCA 2004
NR 32
ROCZNIK LIX
CENA 6 KČtel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

NAJZDOLNIEJSI BEZ EGZAMINÓW

Gimnazjum w czołówce

REGION (sch) – Wczoraj upłynął termin składania zgłoszeń do szkół średnich. Z polskojęzycznych szkół największym powodzeniem wśród dziewiątoklasistów tradycyjnie cieszy się Polskie Gimnazjum.

Na pierwszy termin wpłynęło tu 134 zgłoszeń, na drugi 33. – *Jest to nieco więcej niż w latach minionych. Taka liczba chętnych powinna nam ponownie pozwolić na otwarcie czterech równoległych klas pierwszych* – powiedziała GL dyrektorka Krystyna Herman.

Na brak zgłoszeń z polskich podstawówek nie narzeka również dyrektor czeskokieszyńskiej Akademii Handlowej Krystyna Bonček. Do polskiej klasy zgłasza się w pierwszym terminie 35 uczniów. Trzynastka absolwentów zaolziańskich PSP startuje ponadto do karwińskiej Średniej Szkoły dla Pielę-

niarek, a tylko siódemka do Technikum Przemysłowego. W pierwszej z tych szkół ponownie zostanie więc otwarta mieszana klasa polsko-czeska, w drugiej – jej los leży pod znakiem zapytania.

Najzdolniejsi uczniowie w większości szkół średnich mogą liczyć na zwolnienia z egzaminów wstępnych. Zazwyczaj będzie brana pod uwagę średnia ocen oraz w niektórych przypadkach również wysokie lokaty zajmowane w olimpiadach przedmiotowych. Egzaminy wstępne do szkół średnich w całej RC odbędą się w poniedziałek 19 kwietnia br.

PRIORYTETEM SPRAWA STUDIÓW W RP

Spotkanie prezesów

CZ. CIESZYN (sch) – Szkolnictwo i wybory – to główne tematy spotkania prezesa Kongresu Polaków Józefa Szymeczka z prezesem ZG PZKO Zygmuntem Stopą oraz z delegacją Ruchu Politycznego Wspólnota na czele z przewodniczącym Władysławem Niedobą.

Uczestnicy piątkowego spotkania w siedzibie Kongresu stwierdzili, że dla Zaolzia powinno być sprawą priorytetową, by w Polsce podejmowało studia jak najwięcej zaolziańskich Polaków. – *O przyjęciu na studia wyższe poza granicami kraju decydować muszą zdolności studenta. Fakt, że nasza młodzież kształcona jest w innym systemie nauczania, nie może stać się pretekstem do zamknięcia przed nią bram polskich uczelni* – powiedział po spotkaniu J. Szymeczek.

Przedstawiciele Wspólnoty skwitowali z zadowoleniem kroki, jakie Kongres podejmuje w celu zachowania obecnego systemu rekrutacji zaolziańskich studentów na studia do Polski.

Piątkowe rozmowy dotyczące wyborów czerwcowych (do Parlamentu Europejskiego) oraz jesiennych (do Senatu i województwa), zdaniem prezesa Szymeczka, miały wyłącznie charakter przedwstępny. Jak podał Tadeusz Toman, Wspól-

nota w wyborach do samorządu wojewódzkiego wystawi własną kandydatkę tylko w przypadku obniżenia progu wyborczego do 3 proc.

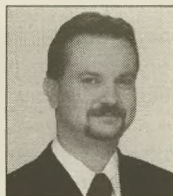
Ad: Replika

Dlaczego opuściłem szeregi US-DEU

Po przeczytaniu w czwartkowym GL repliki Andrzeja Febra, w której snuje on rozważania nad moją decyzją wystąpienia z US-DEU, postanowiłem przedstawić okoliczności, które skłoniły mnie do zdecydowania podjęcia tego kroku.

Tekst Andrzeja Febra ujawnia, że nie rozumiem on sytuacji, o której pisze. Wcale mnie to nie dziwi.

Ciąg dalszy na str. 3

Podczas towarzyszącej AVION FESTOWI promocji tomiku Pusto wspierali jej autora, Dariusza Jedzoka (pierwszy z lewej), Tomasz Rytko, Petr Zeman, Dariusz Waraksa i Barbara Humel.

Fot. WIESŁAW PRZECZEK

Mistrzyni
znad Olzy

JABŁONKÓW (kor) – Za ogromny sukces można uznać udział młodych szachistów z czeskokieszyńskiej PSP w młodzieżowych mistrzostwach RC w szachach, które przebiegały w dniach 6-13 marca w Seczu w Chrudimsku. W kategorii dziewczyn do lat 10 uczennica 4. klasy Karolina Langner wywalczyła 1. miejsce i tytuł mistrzyni RC. Jesienią br. Karolina będzie reprezentować republikę na mistrzostwach świata, które najprawdopodobniej odbędą się na Krecie.

Młodszy brat mistrzyni, drugoklasista Jakub Langner zajął w kategorii chłopców do lat 10 dziewiąte miejsce, a wśród urodzonych w 1995 r. był drugim najlepszym szachistą. Trzecia czeszyńszkaczka, także czwartoklasistka, ale startująca w kategorii dziewczyn do lat 12, Magdalena Mitura, ułokowała się na wysokim 10. miejscu.

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie umiarkowane, możliwe lokalne deszcze. Rano miejscami mgły. Temperatura w nocy od 5 do 1 st. C, w dzień od 13 do 17 st. C.

ŚRODA – Zachmurzenie małe do umiarkowanego, możliwy przelotny deszcz. Temperatura w nocy od 5 do 1 st. C, w dzień od 14 do 18 st. C.

FESTIWAL Z DWUNASTKĄ APOSTOŁÓW

Płytę chrzczono...
gruszkowicą

CZ. CIESZYN (kor) – Chrzest drugiej polsko-czeskiej płyty Renaty Putzlacher i Zbyska Siwka – pn. *Divertimento cieszyńskie* – był punktem kulminacyjnym 2. edycji AVION FESTU, na którą w sobotę do Teatru Cieszyńskiego zaprosili młodości poezji i muzyki Spolek-Towarzystwo AVION i dyrekcja TC. Płyta nie była jedyną nowością – na imprezie odbyła się też promocja debiutanckiego tomiku poetyckiego Dariusza Jedzoka *Pusto*.

Świadkami chrztu płyty była nie tylko publiczność, która zapełniła galerię do ostatniego miejsca, ale przede wszystkim dwunastka ojców chrzestnych, jak powiedziała gospodyni festiwalu R. Putzlacher – *apostołów*, czyli osób, którym *Kawiarnia AVION*, której nie ma... sporo zawdzięcza. Każdemu z nich zadedykowano jeden z utworów, które wykonywali Małgorzata Pikus, Barbara Humel i Dariusz Waraksa. Chrzczono zaś płytę... gruszkowicą, którą przywieźli koledzy R. Putzlacher z zespołu *Teatro Tatro* ze słowackiej Nitry.

Aktorzy TC – dodatkowo z Ewą Kus i Kajetanem Piśałowiczem – wystąpili też podczas promocji książki D. Jedzoka. Zagrał zaś zespół w składzie: Petr Zeman (gitara basowa), Tomasz

Rytko (fortepian) i sam autor (gitara).

Tegoroczny AVION FEST był okazją do spotkania zaolziańskich poetów kilku pokoleń. Na otwierającym imprezę popołudniu poetyckim zaprezentowali się zarówno najmłodsi autorzy: Hanna Rybicka, Roman Krop, Tomasz Rytko i Marek Słowiaczek, ich starsi koledzy z grupy PARANOJA: Bogdan Trojak i Vojtěch Kučera, a także poeci średniej generacji, debiutujący w 1985 r. w antologii *Spotkanie*. Oprócz R. Putzlacher czytali swe wiersze: Lucyna Przeczek-Waszkowa, Franciszek Nastulczyk, Jacek Sikora, a wiersze z USA nadesłał mieszkający tam obecnie Stanisław Jedzok.

Płytę i tomik można nabyć w Cz. Cieszyń w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7.

Dług pod dyskusję

JABŁONKÓW (kor) – Sprawa spłacania przez miasto długu przedsiębiorcy Bedřicha Čmiele będzie jednym z głównych tematów dzisiejszego posiedzenia jabłonkowskiego samorządu.

Miasto było żyrantem pożyczki w wysokości 1,2 mln Kč, którą B. Čmiele zaciągnął w Banku Komerčním. Ponieważ dłużnik zaprzestał spłacania rat, w 1997 r. musiał przejąć ten obowiązek żyrant. W latach 1997-98 udało się mu spłacić 800 tys. Kč. Później samorząd przygotował kalendarz, w myśl którego dług powinien być uregulowany do końca w 2006 r.

– Firma KONPO, która reprezentuje interesy wierzyciela, zażądała spłacenia długu we wcześniejszym terminie – powiedział GL wiceburmistrz Stanisław Jakus. – Rada miej-

ska zatem proponuje, by ostateczny termin przesunąć na 2005 rok. Musi się jednak na ten temat wypowiedzieć jeszcze samorząd.

STUDENCI SPRAWDZALI SWE SZANSE NA RYNKU

OSTRAWA (wak) – Ponad cztery tysiące studentów i absolwentów odwiedziło w środę targi pracy pn. *Symbioza* zorganizowane w ramach Dni Kariery przez Centrum Informacyjne Wyższej Szkoły Górniczej – Uniwersytetu Technicznego. Swoje oferty zaprezentowało 70 firm, wśród nich m.in. Bank Komerční, Ispat Nowa Huta, Škoda Auto, czy Procter&Gamble. Większość z nich proponowała praktyki, nieliczne staże i pracę. Największe szanse mieli absolwenci kierunków technicznych, takich jak budownictwo czy górnictwo.

– W tym roku targi organizowane są już po raz ósmy. Cieszy fakt, że liczba uczestniczących w tej imprezie firm wzrasta, w dodatku więcej jest pracodawców z województwa morawsko-śląskiego – mówi Roman Kozel, dyrektor Centrum Informacyjnego.

– Uczestnicząc w Dniach Kariery oszczędzam swój czas. W jednym miejscu mogę uzyskać wszystkie potrzebne mi informacje. Nie przyszedłem tutaj po gotową ofertę. Chciałem zorientować się czego mi brakuje, aby stać się poszukiwanym przez pra-

codawców. Widzę także, które firmy są otwarte i same wychodzą na rynek. W nich liczą się rzeczywiście walory kandydata nie zaś kumoterstwo – powiedział jeden ze studentów, Michał Kus. – Po rozmowie wiem, że moja oferta jest bliska oczekiwaniom i mogę uzyskać dobrze płatną pracę. Być

Dni Kariery

może jednak zdecyduję się na dodatkowe studia podyplomowe, aby pomnożyć swoje atuty. Przede wszystkim zaś muszę podciągnąć się w angielskim. To jeden z warunków stawianych przez pracodawcę.

Właśnie w braku znajomości języków obcych tkwi sęk. Jak się bowiem okazało, większość studentów potrafi rozmawiać – po angielsku, niemiecku, francusku (...), nie zna jednak terminów technicznych czy ekonomicznych.

– Oczekujemy od kandydatów samodzielności, inicjatywy oraz biegłej znajomości języka niemiec-

kiego, bo staż, który chcemy zaproponować, ma charakter międzynarodowy. Jest kilku kandydatów, muszą jednak popracować właśnie nad językiem – powiedziała redakcji GL przedstawicielka firmy Procter&Gamble.

Z rozmów z niektórymi studentami wynika, że na czołowym miejscu stawiają wynagrodzenie – spodziewają się zarabiać dużo powyżej średniej krajowej. Na drugim miejscu jest natomiast stanowisko. Nie chcą być szeregowymi pracownikami, lecz pełnić kierownicze stanowiska. Dopiero na trzecim miejscu znalazły się możliwości rozwoju, awansu, szkolenia...

Obecni na targach przedstawiciele instytucji pośredniczących w znalezieniu pracy twierdzą, że młodzi ludzie, z takim właśnie nastawieniem, będą mieli poważne problemy ze znalezieniem się na rynku pracy. Ich zdaniem, spora grupa zasili szeregi bezrobotnych, część może założyć własną firmę. Ich oczekiwania zmniejszą się, gdy przez kilka miesięcy nie znajdą zatrudnienia – wtedy zgodzą się na o wiele niższą stawkę.

TYDZIEŃ

8 - 14 III 2004

■ Polskie firmy będą budować domy w Iraku. Irackie Ministerstwo Budownictwa podpisało z nimi kontrakty na budowę ponad 4,5 tys. mieszkań.

■ Parlament Europejski w Strasburgu opowiedział się za *niekaralnym i bezpiecznie medycznym* dostępem do aborcji w krajach rozwijających się.

■ Grupa Wyszehradzka będzie miała sens i po wstąpieniu krajów członkowskich, to znaczy Czech, Polski, Słowacji i Węgier, do Unii Europejskiej. Zgodzili się co do tego premierzy tych krajów podczas spotkania w zamku Kołodzieje w RC.

■ Co najmniej 200 osób zginęło w 4 wybuchach, które w godzinach porannego szczytu wstrząsnęły madryckimi stacjami kolejowymi. Rannych zostało ponad 1500 osób. Do zamachów po kilku dniach przynależała się organizacja terrorystyczna al-Kaida.

■ W Pradze bawił przewodniczący parlamentu północnokoreańskiego, Czeche Tche-pok, od kilkunastu lat najwyższy rangą polityk tego kraju. Z czołowymi przedstawicielami RC omawiał m.in. pomoc naszego kraju w procesie zmniejszania napięcia na Półwyspie Koreańskim.

■ Polscy żołnierze w Iraku zatrzymali pięciu terrorystów, którzy zastrzelili dwóch cywilnych amerykańskich pracowników misji humanitarnej oraz iracką tłumaczkę.

■ Podczas spotkania prezydentów czterech państw Grupy Wyszehradzkiej w Koszycach prezydenci Czech i Słowacji, Václav Klaus i Rudolf Schuster, wyrazili poparcie dla stanowiska Polski w kwestii przygotowywanej konstytucji Unii Europejskiej.

■ Parlament południowokoreański usunął ze stanowiska prezydenta Ro Mu-hjona.

■ Grecja oficjalnie wystąpiła do NATO o pomoc w zapewnieniu bezpieczeństwa uczestnikom tegorocznych Letnich Igrzysk Olimpijskich.

■ W hiszpańskich szpitalach zmarła czwórka Polaków, rannych w zamachach w Madrycie. Wśród ofiar jest 7-letnia dziewczynka.

■ Wybory prezydenckie w Rosji wygrał, zgodnie z oczekiwaniami, Władimir Putin, uzyskując ponad 66 proc. głosów.

■ W całej Hiszpanii odbyły się masowe demonstracje przeciwko terroryzmowi. Wzięło w nich udział kilka milionów ludzi.

■ Polska policja zatrzymała w Krośnie włoskiego mafioso Francesco S. Jest on niekwestionowanym szefem organizacji mafijnej Cammorry.

■ Dziewięć osób zginęło w wyniku dwóch ataków zamachowców palestyńskich w pobliżu portu w izraelskim Aszdod. Śmierć ponieśli też obaj zamachowcy.

■ Gruzińska armia postawiona została w stan gotowości po tym, jak władze wchodzącej w skład Gruzji autonomicznej republiki Adżarii odmówiły wypuszczenia na swoje terytorium gruzińskiego prezydenta Michaiła Saakaszwilogo.

■ Siedmiu górników, w tym pięciu Polaków, zginęło podczas silnego wstrząsu górotworu w Kop. Łazy w Orłowej. Czterem innym górnikom udało się z lekkimi obrażeniami wydostać z zagrożonego rejonu.

■ Chiński parlament znulizował konstytucję kraju, w której po raz pierwszy od roku 1949 została zagwarantowana ochrona własności prywatnej i praw człowieka.

■ Ministerstwo Spraw Zagranicznych RC postanowiło zastrzyć środki bezpieczeństwa na terenie kraju i na granicach w związku z niebezpieczeństwem ataków terrorystycznych.

■ Niemiecki rząd zaproponował zwołanie w trybie pilnym spotkania ministrów spraw wewnętrznych krajów Unii Europejskiej. Ma być ono poświęcone wspólnej ocenie bezpieczeństwa w Europie po ostatnich zamachach terrorystycznych w Madrycie. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Przedstawiciele Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, kwesor inż. Jaroslav Kanla (w środku) i rektor prof. Zdeněk Jirásek, odbierają główną nagrodę konkursu na najładniejszą elewację w województwie. Fot. IVAN AUGUSTIN

O najpiękniejsze okno

CZ. CIESZYN (ar) – Pod nazwą *U-bierz swoje okno* przebiegać będzie w roku bieżącym w mieście nowy konkurs. Zadecydowali o tym na śródomowym posiedzeniu radni. – *Podobne konkursy organizują inne miasta, chcemy i my spróbować. Zależy nam na tym, aby miasto wyglądało ładnie i żeby sami mieszkańcy włączyli się w jego upiększanie* – poinformował wiceburmistrz **Vít Slovák**.

W konkursie chodzi o oczywiście o ozdabianie okien i balkonów kwiatami. Kryteriami oceny będą wygląd estetyczny, pomysłowość i oryginal-

ność. W konkursie mogą uczestniczyć tylko osoby, które wypełnią specjalny kupon i oddadzą go do końca maja w Wydziale Ochrony Środowiska Naturalnego ratusza. Zainteresowani znajdą kupon w Informatorze Miejskim docierającym do wszystkich domów na terenie miasta.

Komisja, w skład której wchodzić będą specjaliści z danego zakresu oraz przedstawiciele ratusza, oceniać będzie okna i balkony latem, w momencie kulminacyjnym kwiatowej vegetacji. Oceniane będą trzy grupy obiektów: okna i balkony domów mieszkalnych w centrum miasta, na osiedlu Sibica i na pozostałych osiedlach. Pierwsi trzej uczestnicy konkursu z każdej z wymienionych grup uzyskają nagrody rzeczowe. Zwycięzcy dostaną ponad to po 3 tys. Kc a zdobywcy drugich miejsc po 1500 Kc.

168 mln na drogi

OSTRAWA (mro) – Tegoroczny plan napraw dróg wojewódzkich (tj. II i III kat.) w województwie morawsko-śląskim liczy się z kosztami 168 mln Kc (w tym w powiecie frydecko-misteczkim ponad 49 mln, zaś w karwińskim ponad 64 mln – uwzględniając szkody górnicze). Suma ta może wzrosnąć po podsumowaniu kosztów utrzymania dróg i szkód zimowych. Tylko w styczniu i lutym wydano o 23 mln Kc więcej na utrzymanie niż w roku ub. – *Pieniądzy chyba nie starczy. Wobec tego będę wnioskował w radzie województwa o przydzielenie środków z nadwyżki budżetowej z 2003 r.* – powiedział na konferencji prasowej wicehetman **Zdzisław Wantuła**.

Wielkim problemem jest stan dróg państwowych, dlatego władze województwa myślą o wsparciu ich remontowania z budżetu województwa: – *Chodzi zwłaszcza o 15 mln koron dla drogi 1/58 przechodzącej przez Mosznów z uwagi na jej tranzytową rolę. Warunkiem rekonstrukcji jezdni z betonowych płyt od Skotnicy po Starą Wieś jest udział państwa w finansowaniu – do kwoty 50 mln koron* – dodał Wantuła.

Ciekawostki

Totalna reklama

Biznes reklamowy dotrze wkrótce w kosmos dzięki wynalazkowi rosyjskiego naukowca, a mianowicie reklamie kosmicznej – pisze agencja Interfax. Jego wynalazek zarejestrował rosyjski urząd patentowy.

– *Taka reklama może objąć swym oddziaływaniem wielkie przestrzenie i kolosalną liczbę odbiorców* – powiedział wynalazca **Aleksandr Lawrienow** wyjaśniając, że ogromne napisy na niebie będą ułożone ze sputników, które w ciągu doby kilkakrotnie okrążą ziemię.

– *W tych regionach, gdzie będzie w danej chwili noc, ludzie będą mogli odczytać z nieba słowa i symbole reklamy* – powiedział autor pomysłu, konstruktor urządzeń lotniczych i kosmicznych. Jego zdaniem, obecnie nie ma zasadniczych problemów z budową i wystrzeliwaniem obiektów kosmicznych, które będzie można

oglądać z ziemi gołym okiem. Wynalazca wyjaśnił, że – *z Ziemi sputniki będzie można obserwować na tle ciemnego nieba dzięki zainstalowanemu na nich urządzeniom odbijającym światło słoneczne*.

Robot Toyoty

Toyota – największy japoński producent samochodów – zaprezentowała w czwartek humanoidalnego robota, który nie tylko potrafi chodzić, ale też ma wargi i zręczne palce, dzięki czemu potrafi zagrać prostą melodię na trąbce.

Robot ma 120 cm wzrostu. Konstruktorzy wyposażyli go w płuca, dzięki którym może dmuchać w instrument. Nie ma natomiast imienia i nie przewidziano wprowadzenia go na razie do oferty handlowej. Toyota nie chce też podać, ile zapłaciła za skonstruowanie robota, który w jednym z tokijskich hoteli nie tylko zagrał na trąbce, ale też kołysał się w

UNIwersytet śląski laureatem

Najlepsza fasada

OPAWA (mro, lan) – W kategorii fasady budowli administracyjnych i przemysłowych zwyciężył w konkursie Fasada Województwa Morawsko-śląskiego 2003 r. budynek rektoratu i Instytutu Matematyki Uniwersytetu Śląskiego w Opawie. Przypomnijmy, że konkurs odbył się pod patronatem hetmana Evżena Tošenowskiego, a jego organizatorem była agencja PRONETmedia.

Gospodarz obiektu – rektor US **Zdeněk Jirásek**, wykonawcy obiektu – przedstawiciele Śląskich Budów z Opawy – oraz architektki **Erhard Jarosch** i **Věra Matyášková** 9 marca odebrali z rąk organizatorów konkursu zwycięski certyfikat.

Przypomnijmy, że do konkursu zgłoszono 59 obiektów w czterech kategoriach (dom rodzinny, blok

mieszkaniowy, dom z wielkiej płyty oraz budynek administracyjny i przemysłowy). Obok głównych przyznano też nagrody specjalne dla Budowlanej Spółdzielni Mieszkaniowej w Hawierzowie oraz budynku dyrekcji Budów Transportowych w Ostrawie. Oprócz wymienionych nagrodzono też obiekty z Krasnego Pola i Koprzywnicy.

Budżetowe plany

CIERLICKO (bag) – Wpływy do budżetu gminy wyniosą w br. ok. 37 mln Kc. Będą one wykorzystane na cały szereg przedsięwzięć.

Samorząd dysponuje 12 mln zaszczędzonych w ubiegłym roku, które zostaną wykorzystane przede wszystkim na rozbudowę gazociągu. Niezbędna jest też po zimie naprawa dróg i przystanków autobusowych. W należącym do Cierlicka Grodziszczu usprawnione zostanie oświetlenie uliczne i powstanie część chodników. Poprawi się tak bezpieczeństwo pieszych idących w stronę Trzanowic.

Gmina przygotowuje projekt modernizacji budynku miejscowego kina, chcąc zapewnić lepsze warunki organizatorom Cierlickiego Lata Filmowego. Festiwal staje się z roku na rok coraz bardziej popularny, a zaplecze i sala nie odpowiadają dzisiejszym wymaganiom. Z myślą o mieszkańcach i przyjeźdźnych wypoczywających nad tutejszą zaporą, na nowo podjęte zostaną prace wykończeniowe na terenach koło boiska piłkarskiego, gdzie ma powstać park wypo-

czynkowy. Nie zapomniano o szkołach – czeskiej potrzebne jest zacieplenie, w polskiej odbywała się niedawno modernizacja sanitariatów. PSP, jak zapewniła wójt **Lydie Vaškova**, doczeka się w niedalekiej przyszłości nowej elewacji, a jeżeli starczy finansów, także rozbudowy i unowocześnienia sali gimnastycznej.

Czekają na geodetów

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Władze gminy z niecierpliwością oczekują końca zimy. Kiedy zejdą śniegi, geodeci będą mogli przeprowadzić pomiary w osadzie Góra, pod Kiczera.

Jak poinformował GL wójt **Stanisław Ćmiel**, zaproszenie geodetów wiąże się z zamiarem przeprowadzenia w tym roku w Górze drugiego etapu budowy nowej sieci kanalizacyjnej. Po skończeniu pomiarów gmina będzie mogła wreszcie zwrócić się o dotację do Państwowego Funduszu Środowiska Naturalnego.

Pod Kiczera w ramach budowy kanalizacji gmina zamierza zbadać stan zaopatrywania posesji w wodę. Na tej podstawie rozważane będą dalsze kroki: rekonstrukcja obecnego zbiornika lub budowa nowego rezerwuaru.

Zarząd PTTS BŚ w Konsulacie RP

OSTRAWA (mro) – Nowy zarząd PTTS *Beskid Śląski* złożył wczoraj wizytę w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie. Delegacja na czele z nowo wybranym prezesem **Władysławem Janikiem** spotkała się z konsulem generalnym RP w Ostrawie **Andrzejem Kaczorowskim**. Zarząd przedstawił swój skład i plan pracy. Jak przekazał redakcji A. Kaczorowski mówiono także o młodzieży i jej uczestnictwie w pracach Towarzystwa oraz o zaolziańskim akcencie w planowanym rajdzie rowerowym Wisła – Gdańsk.

zaniedbane, chore czy ranne psy wylapywane przez strażników miejskich. Wszystkie przechodzą badania weterynaryjne, więc nie trzeba się obawiać, że nowy właściciel dostanie chore zwierzę. – *Trzeba pamiętać o jednym: gdyby w ciągu roku, zgłosił się pierwotny właściciel psa, nowy opiekun musi go oddać* – dodaje E. Liśkowska.

Warto dodać, że po zabieraniu psa z przytuliska nowy opiekun przez dwa lata zwolniony jest z miejskiego podatku od posiadania psa. Właściciele domków rodzinnych zapłacą w tym roku od ogona 240 Kc (emeryci i renciści 120), mieszkający w budynkach miejskich – 1020 Kc (180).

takt granej przez siebie melodii, a kiedy skończył, pomachał jeszcze zachwyconej publiczności ręką.

Przedstawiciele Toyoty zapewniają, że cybernetyczny trębacz nie jest tylko gadżetem reklamowym. Firma chce wykorzystać lata doświadczeń z robotami przemysłowymi do stworzenia *inteligentnych* automatów, pomagających ludziom starszym, bądź pracujących przy taśmach montażowych. Toyota nie ukrywa, że upatruje w robotach lekarstwa na niedostatek ludzkiej siły roboczej, oczekiwany w Japonii w najbliższej przyszłości.

Lecznicze żucie

Władze Singapuru zamierzają znieść obowiązujący w tym kraju od 12 lat zakaz produkcji i sprzedaży gumy do żucia, wprowadzony w trosce o czystość i porządek. Jedyną gumą, która już w czwartek trafi na rynek będzie jednak ułatwiająca rzucenie palenia. Informując o tej singapurskiej rewo-

lucji, Associated Press przypomina, że gumy do żucia nie ma w Singapurze od 1992 r. Rząd tego państwa tłumaczył, że gumy wycofano, bo wszystkie chodniki, parkowe ławki, poręcze w autobusach i w metrze były oblepione przeżutymi gumami.

W zeszłym roku, w wyniku prowadzonych z USA rozmów, władze Singapuru musiały zdecydować się na częściowe zniesienie zakazu. Mimo że zawarta z USA umowa o wolnym handlu obowiązuje już od stycznia tego roku, gumy do żucia – ale tylko *terapeutyczne* – dopiero teraz trafia do sklepów, a właściwie aptek.

Negocjacje z Waszyngtonem były bardzo burzliwe. Republikanin Philip Crane nalegał, żeby Singapur zniósł zakaz całkowicie i dopuścił do sprzedaży wszystkich rodzajów gumy do żucia, nie tylko lecznicze. Crane reprezentuje okręg Chicago, w którym mieści się światowy gigant w produkcji gum do żucia, Wrigley.

PRZEMYSŁ RODZI WARTOŚCI, ALE I RYZYKO Co będzie gdy...

Trzyniec jest jednym z najbardziej uprzemysłowionych miast. Prawie czterdzieści tysięcy mieszkańców mija codziennie rozległy kompleks przemysłowy ze spłotem przeróżnych rur, lasem kominów i długimi gąsienicami wagonów towarowych. Co najmniej trzy zakłady zlokalizowane na terenie miasta znalazły się na liście programu prewencji awarii przemysłowo-chemicznych.

Pod koniec ubiegłego roku dzięki przeprowadzonej ankiecie okazało się, że mieszkańcy najbliższej okolicy obiektów przemysłowych niewiele wiedzą o krokach, które należy podjąć w razie zagrożenia. Informowanie o tych sprawach okazuje się więc jak najbardziej potrzebne. Z

pomocą przychodzi miastu stowarzyszenie obywatelskie Vita i Wspólnota Europejska. Dzięki nim opracowane zostały specjalne ulotki informacyjne. Wskazują one miejsca umieszczenia niebezpiecznych dla zdrowia człowieka środków chemicznych, opisują ich właściwości, radzą co robić w wypadku awarii. Ulotka jest swego rodzaju *słownikiem pojęć*, które należy sobie przyswoić. Jak poinformowała **Kamila Kanichowa** z ostrawskiego biura stowarzyszenia Vita, będzie ona do dyspozycji darmowo w Urzędzie Miejskim w Trzyncu i w kancelarii Vity.

- Z dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży spotkały się ubieg-

łoroczne zajęcia ekologiczne w szkołach. Poważnie do problemu ustosunkowali się także przedstawiciele władz miasta i same zakłady - dodała Kanichowa.

W br. kontynuowana będzie akcja *Ludzie - miasto - przemysł: wspólnie, bezpiecznie?! W jej ramach odbędą się liczne spotkania i szkolenia. Pierwsze - w lutym - było przeznaczone dla wychowawców i nauczycieli. 30 marca odbędzie się kolejne poświęcone możliwościom pracy z młodzieżą na temat bezpieczeństwa. Częścią spotkania będzie scenka przygotowana przez członków Kółka Ekologicznego jednej z tutejszych szkół. Przedstawi jak powinno i jak nie powinno wyglądać zachowanie dzieci i dorosłych w wypadku ogłoszenia stanu pogotowia awaryjnego lub ewakuacji.* (bag)

Polska szkoła w Unii Europejskiej

- *Musimy zrobić wszystko, by edukacja nie stała się dobrem ekskluzywnym* - powiedział prezydent RP **Aleksander Kwaśniewski** podczas 1. Kongresu Edukacyjnego, który pod jego honorowym patronatem odbył się 9-11 marca 2004 w Sali Kongresowej Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. W trzydniowym cyklu wykładów najwyższej klasy ekspertów, sesji przedmiotowych, paneli dyskusyjnych podejmujących aktualne, często kontrowersyjne problemy polskiej i światowej edukacji uczestniczyło 2800 nauczycieli, w tym również 3-osobowa delegacja zaolziańskich pedagogów. Organizatorem całego przedsięwzięcia były Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, a w ramach imprezy prezentowano m.in. urządzenia wprowadzające nowoczesne technologie do procesu nauczania. Częścią składową Kongresu było Forum Książki Edukacyjnej, podczas którego można było zapoznać się z najnowszą ofertą podręczników. Każdego roku do księgarń trafia ponad 700 tytułów tego wydawnictwa.

Dotychczas WSiP organizowały co roku kilkadziesiąt mniejszych konferencji dla wybranych grup nauczycieli i metodyków. Tym razem, stworzyły pod hasłem *Polska szkoła w Unii Europejskiej* możliwość spotkania w jednym miejscu i czasie wszystkich zainteresowanych zmianami metod nauczania. Podczas zagajenia prezes WSiP **Jan Rurański** przeczytał list otwarty do

nauczycieli napisany przez studentkę szkoły średniej: *Macie dużą władzę, ale nie potraficie jej wykorzystać... Zamiast delikatnie mnie popychać, ciągniecie za sobą, nie zważając na to, że nie mam ochoty iść w tym kierunku...* Słowa te stały się apelem i sygnałem wywoławczym do dyskusji na temat dokąd powinna zmierzać edukacja.

- *Trzeba znaleźć odpowiednie strategie opanowania problemów, które trafiły w ostatnim dziesięcioleciu kraje Europy i Amerykę, a teraz zaglądają do naszych szkół. Muszą to być jednak nasze własne strategie, zgodne z naszymi aspiracjami, naszą obecną sytuacją i naszą tradycją* - podkreślił prof. Jan Potworowski. Jest on pracownikiem Brunel University w Londynie, a na Kongresie omawiał sprawy związane z nierównością szans, przemocą w szkołach, brakiem umiejętności potrzebnych na rynku pracy. - *Obalone zostały mity, że na Zachodzie jest lepiej. Nie ma gotowych rozwiązań ani w Madrycie, ani w Londynie, ale jest szansa dialogu i współpracy przy rozwiązywaniu wspólnych problemów* - stwierdził.

- *Rutyna to grób szkolnej rzeczywistości, lepszy jest dobry, syntetyczny, kontekstowy nauczyciel bez podręcznika, niż zły nauczyciel z najlepszym nawet podręcznikiem* - takie i podobne myśli przekazywali pozostali eksperci. Podkreślano konieczność dobrej znajomości języków obcych. Wśród najnowszych tren-

dów w tym zakresie absolutnym przebojem jest tworzenie przez ucznia portfolio językowego, które polega na gromadzeniu w teczkę wszystkich materiałów, z których korzysta. Na arkusz samooceny umiejętności uczeń wpisuje sobie osobne punkty za czytanie, rozumienie, mówienie i pisanie. Po jakimś czasie wie, z czym radzi sobie najsłabiej. To mobilizuje go do pracy.

Zaolziańskie uczestniczkę przywiozły z Kongresu cały warszawski wskaźnik i doświadczeń: **Barbara Głębińska-Janas** z zakresu biologii, a **Marta Kmeł** i **Grażyna Zubeł** z zakresu nauki literatury polskiej. Nowy podręcznik dla uczniów klas 7. *Skarb w słowa zaklęty* powinien otworzyć nowe możliwości symbolicznego odbioru dzieła literackiego.

Unia Europejska eksponuje m.in. znaczenie takich dziedzin, jak rozwijanie przedsiębiorczości, wzmacnianie powiązań szkoły z otoczeniem gospodarczym i społecznym. Aby osiągnąć sukcesy w tych wszystkich dziedzinach, niezbędne jest inwestowanie w rozwój nauczycieli. Właściwie spełniająca swoje funkcje szkoła jest bowiem fundamentem społeczeństwa wiedzy, a tylko takie społeczeństwo może być konkurencyjne i zdolne do wykorzystania nowych możliwości rozwojowych. Tak, jak każde lokalne działanie, każda szkoła musi zapracować na wspólny sukces.

BARBARA GLAC

ad libitum

FELIETON MARIANA SIEDLACZKA

Po sobotnim szturmie felietonowym kolegi Jedzoka zima rzeczywiście wzięła co miała w troki, śniegi schodzą jak niepyśzne, termometrom za oknami wraca potencia, misie odganiają łapskami ostatnie resztki snu, gasną kwarcówki w salonach odnowy biologicznej - znak to, iż nastaje krótki okres przejściowy pomiędzy zimą a latem, dawniej znany pod nazwą wiosny.

Jeśli zaś wiosna, to miłość a skoro miłość, to także listy. I tu mamy kłops. Tak naprawdę kłops mają listonosze, bo grozi im pójście w odstawkę. Listonosze bowiem nie noszą w swoich torbach ani esemesów, ani majli, tylko listy. A listów nie. Dokonała się oto niepostrzeżenie kolejna rewolucja informacyjna, największa od czasów wynalezienia poczty i telefonu. Możliwość przesyłania wiadomości tekstowych za pomocą komputera albo komórki jest zaiste porównywalna. Człowiek może się skontaktować praktycznie z kimkolwiek kiedykolwiek i to w dowolnym punkcie na ziemskim globie. Tego jeszcze nie było, co więcej - nie było to możliwe na taką skalę. Powszechna dostęp-

ność tego kanału informacyjnego zmieniła przyzwyczajenia ludzi. Telefon komórkowy szusnie nosi swoją nazwę: stał się dodatkową komórką naszych organizmów. Wystarczy rozejrzeć się wokół w jakimkolwiek miejscu - na ulicy, w pociągu, w sklepie - wszędzie w zasięgu wzroku znajdzie się ktoś podpierający ucho

Mała tęsknota

czarnym bałwankiem albo wystukujący z zapamiętaniem kolejne literki swojego message.

Jednak pomimo tak olbrzymiego zagęszczenia słów, zdań i przekazów fruwających po sieciach, homo cellularis nie stał się człowiekiem w większym stopniu wrażliwym, współczującym. Przeciwnie - krótka, szybka wiadomość przesłana ot tak, od niechcenia, jest tylko zbitką nic nie znaczących słów, śladem zapachowym, inną formą oznakowania, a więc oswajania terytorium. Możliwość natychmiastowego powiadomienia kogoś o czymś jest użyteczna w wojsku i w telewizji, w życiu prywatnym niekoniecznie. Większość

esemesów (albo w nowomowie: esesmanów), to komunikaty typu JUZ JADE, WLASNIE DOJECHAŁEM, TUTAJ PADA A U WAS? Te krótkie, nic nie znaczące hasła, banalne pseudoinformacje tak naprawdę mordują samą istotę komunikacji międzyludzkiej. Piękną i szlachetną instytucję rozmowy, wymiany myśli dławią i cofają do epoki łowców mamotów. Wtedy bowiem po to aby przeżyć wystarczyło mieć w repertuarze kilka fraz, typu Uważaj z tyłu, Podaj zdide, Dobre mięsko.

A list! Ach, cóż to za rozkosz móc wyjąć z kasety piękny arkusz ręcznie czerpanego papieru, dobyć z etui Parkera i pozwolić spłynąć myślom nie bylejakim skrzącym się lazurów ruczajem inkaustu. Kreslić słowa z serdecznym namysłem, boć zostaną świadectwem na lata całe. Zakleić kopertę z wykaligrafowanym adresem i osobiście podjąć wysiłek wyruszenia w drogę do najbliższej skrzynki pocztowej. Wrzucić a potem czekać na odpowiedź. Odpowiedź, której nadejścia nie obwieści tandetna melodyjka komórkowa, lecz poczyty listonosz. Z torbą pełną listów wy czekiwanych jak nadejście wiosny.

Ad: Replika

Dlaczego opuściłem szeregi US-DEU

Dokończenie ze str. 1

W ostatnich latach aktywność pana senatora na polu wewnątrzpartyjnym US-DEU była raczej minimalna. W związku z tym nie uważam go, z zachowaniem wszelkiego szacunku, za osobę, która jest kompetentna do wyjaśniania sytuacji w US-DEU. Ofensywna postawa, którą przybrał senator Feber wobec mojej decyzji, skłania do zastanowienia się nad intencjami i motywami jego kroku. W ostatnim akapicie *Repliki* zastanawia się, czy bezpartyjny poseł Bieleśz w ogóle może godnie reprezentować nasze zaolziańskie środowisko. Po takich słowach ciarki przeszły mi po grzbiecie. Czuję tchnienie ducha minionych lat, kiedy nieliczni wybrani decydowali o tym, kto jest, a kto nie jest owym reprezentantem naszego społeczeństwa. Uważam, że godnie reprezentowałem, reprezentuję i przynajmniej jeszcze 2 lata będę reprezentował nasze społeczeństwo w Parlamencie RC, zaś hasło *lepiej się mylić z partią, niż mieć rację bez partii* już, na szczęście, dawno przestało obowiązywać.

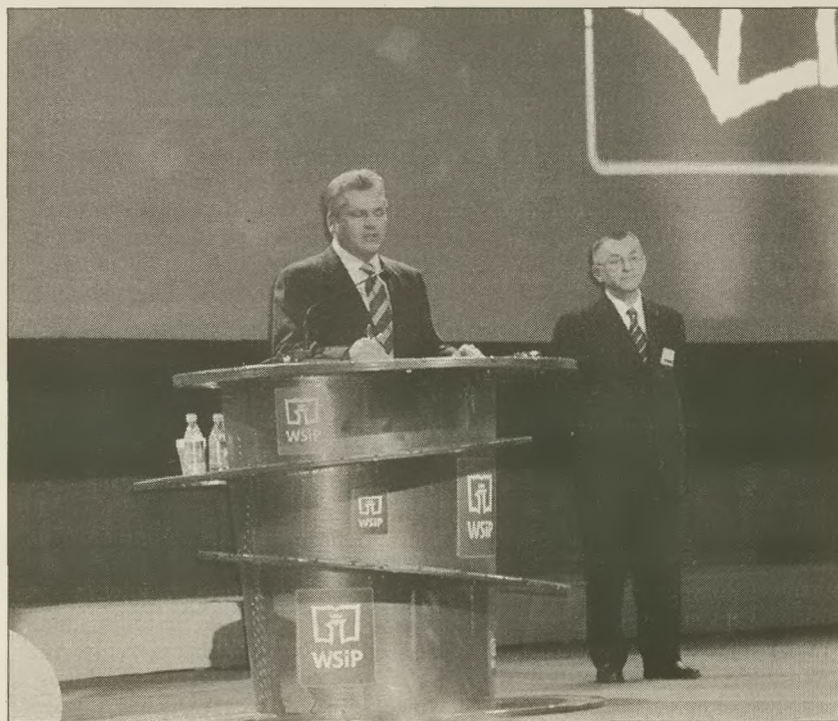
Nie chcę jednak wobec pana senatora przyjmować postawy konfrontacyjnej ani wywoływać podziały polskiego społeczeństwa. Raczej powrócę do powodów, które skłoniły mnie do opuszczenia US-DEU. Na poziomie parlamentarnym, gdzie dochodzi do kluczowych decyzji wpływających na życie całego państwa, sytuacja partii jest bądź co bądź inna, niż na poziomie wojewódzkim czy lokalnym. Zdanie, a nawet słowo w tekście nowej ustawy, może mieć zasadnicze znaczenie w danej dziedzinie. Kluczową rolę odgrywają właśnie partie polityczne, przede wszystkim koalicji rządowej. Ich decyzje podejmowane przy szukaniu kompromisów koalicyjnych, powinny być w zgodzie z zasadami deklarowanymi w wyborach. I tu pojawił się problem. Kierownictwo US-DEU, partii wchodzącej z

CSSD i KDU-CSL w skład koalicji rządowej, nie potrafiło wynegocjować realizacji podstawowych obietnic zawartych w programie wyborczym. Dyskutowałem nie raz z kierownictwem i przewodniczącym partii o zmianie kursu i przyjęciu stanowczej postawy wobec polityki destrukcyjnej. Polityka taka jest, moim zdaniem, prowadzona wobec przedsiębiorców oraz klasy średniej - czyli tych, którzy przede wszystkim zaufali naszemu programowi. Niestety, głos mój (nie byłbym zresztą osamotniony) nie był akceptowany. Z postawy niektórych ministrów wynikało wręcz, że ich stanowiska są dla nich ważniejsze niż dotrzymanie zasadniczych obietnic składanych wyborcom.

Sytuację porównałbym do oddziału wojskowego wysłanego z ważną misją na obszar wroga. W pewnym momencie dowódca traci orientację, zmienia program oraz cel misji. Niektórzy członkowie oddziału starają się zwrócić dowódcy uwagę. Ich starania nie znajdują zrozumienia, a oni nadal pozostają pod bezpośrednimi rozkazami dowódcy. Nasuwa się pytanie - czy bardziej odpowiedzialne jest opuszczenie oddziału i realizacja misji na własną rękę, czy pozostanie w oddziale, gdzie zaistniała się niekompetencja innych można bezpiecznie dotrzeć do końca?

Wolę pozostać wiernym programowi wyborczemu, którym przekonywałem Was do oddania mi głosu, niż partii, która cel ten straciła. Nigdy nikomu nie obiecywałem, że pozostanę na zawsze w tej lub innej partii politycznej, lecz przyrzekałem realizować prawicowy program polityczny. Deklarowałem też pomoc naszemu regionowi i społeczeństwu, co staram się, w zgodzie ze swymi przekonaniem i na miarę swych umiejętności, czynić. Czas i wyborcy będą zaś oceniać wyniki mojego działania.

MARIAN BIELESZ

Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski na zagajeniu I Kongresu Edukacyjnego w Warszawie. Fot. MARTA KMEŁ

Zimowe samobójstwa

REGION (man) - Zima nie zagraża tylko kierowcom albo ludziom w podeszłym wieku. Towarzyszące zimowym miesiącom długie noce i zachmurzenie może być, zdaniem psychologów, bodźcem do odebrania sobie życia.

W pierwszym tygodniu marca popełniły samobójstwo dwie osoby. 82-letnia emerytka z Trzyna Łyżbic wyskoczyła ze znajdującego się na trzecim piętrze mieszkania. W tym samym dniu powiesił się 59-letni mieszkaniec Cz. Cieszyna. W ub. czwartek przed południem popełnił samobójstwo 44-letni mieszkaniec Trzyna, wyskakując z 11 piętra słynnego Domu Zgrozy. Jest wiele przyczyn, dla których

osoby mniej odporne psychicznie decydują się na odebranie sobie życia. Do najczęstszych należą zły stan zdrowia, długi, nieszczęśliwa miłość, uzależnienie od narkotyków. - *Kapryśna pogoda, której towarzyszy zachmurzone niebo, może być pośrednią przyczyną samobójstw* - sędzi pracownik przychodni pedagogiczno-psychologicznej w Cz. Cieszyne **Maria Zawadzka**. - *Statystyki wykazują, że w styczniu, lutym i marcu, wzrasta liczba samobójstw. Jest to związane z długo trwającą zimą i brakiem słońca. Podczas innych pór roku ludzie są nim przepełnieni i jest nieco lepiej. Chociaż zła pogoda nie jest najważniejszą przyczyną, spełnia pewną rolę.*

grosz do grosza

Reforma emerytalna: tym razem po polsku

Jeżeli wierzyć prognozom, w 2050 r. odsetek seniorów wzrośnie w naszym kraju dwukrotnie, a odsetek osób w wieku produkcyjnym zmniejszy się o 15 proc. Ogólna liczba ludności spadnie – bagatela, z 10 do 8,5 mln.

Aby zrozumieć, że reforma naszego systemu emerytalnego jest koniecznością, nie trzeba podawać kolejnych danych liczbowych. Wysoka stopa bezrobocia sprawia, że do obecnego systemu wpływa coraz mniej pieniędzy w postaci składek ubezpieczenia emerytalnego. *Jak zatem wyjść z impasu?* - oto pytanie, które nurtuje zwłaszcza tych, którzy zdążyli się już pożegnać z ciętymi laty, a do emerytury jeszcze sporo im brakuje.

WSPÓLNY SOCJALISTYCZNY BALAST

Zdaniem Petra Hedvábnego, ekonomisty Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Karola w Pradze, Republika Czeska przygotowując reformę emerytalną śmiało może korzystać z doświadczeń krajów wyszehradzkich, takich jak Polska czy Węgry. Podobnie jak RC odziedziczyły one po minionej socjalistycznej epoce systemy, które cechowała m.in. nadmierna redystrybucja środków pieniężnych w kierunku osób z niskimi dochodami oraz mało klarowny związek pomiędzy wysokością składek wniesionych do systemu a wysokością wypłacanej emerytury. Po rewolucji zaś system emerytalny traktowały jako swego rodzaju *wyjście awaryjne* dla wzrastającej liczby bezrobotnych. Dzięki liberalizacji zasad przechodzenia na emeryturę bezrobocie udawało się wprawdzie przez jakiś czas utrzymać w ryzach. Niestety ze szkodą dla systemu emerytalnego...

W połowie lat 90. Polska i Węgry przystąpiły do reformy. Oba kraje zmusiły do tego okoliczności. W Polsce pogłębiał się deficyt systemu emerytalnego, Węgry zaś borykały się z wysokim deficytem budżetowym. Czechów natomiast problemy te zdawały się nie dotyczyć. Toteż ówczesne władze ustawodawcze w wykazujący nadwyżkę system emerytalny postanowiły wprowadzić raptem kilka kosmetycznych zmian w postaci ustawy o dobrowolnych funduszach emerytalnych (penzijní připojištění) oraz przesunięcia granicy wieku emerytalnego. O reformie systemu funkcjonującego na równych socjalistycznych zasadach nie było mowy.

JAK TO ROBIĄ POLACY?

Od 31 grudnia 1998 r. w Polsce funkcjonuje nowy system emerytalny. Zgodnie z jego założeniami, wysokość świadczeń emerytalnych zależeć będzie od wysokości wpłaconych składek (a zatem również od wysokości zarobków), stażu pracy oraz efektywności inwestowania środków gromadzonych w Otwartych Funduszach Emerytalnych.

Polski system emerytalny opiera się obecnie na trzech filarach. Pierwszym jest emerytura z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Tutaj trafia większość składek potrącanych co miesiąc z pensji. Pieniądze te gromadzone są na indywidualnych kontach w ZUS, nie są jednak inwestowane, nie podlegają też dziedziczeniu. Drugi filar tworzą Otwarte Fundusze Emerytalne (obecnie jest ich 16). Na indywidualne konto wybranego Otwartego Funduszu Emerytalnego obowiązkowo odprowadzają część składki emerytalnej wszyscy Polacy, którzy w 1999 r. mieli mniej niż 30 lat. Osoby starsze, które w 1999 r. nie skończyły 50 lat, mogą wybrać, czy całą składkę nadal będą wpłacać do ZUS-u, czy też przystąpią do nowego systemu.

Pozostałe osoby zostają do końca *przypisane* do ZUS-u. Mimo że pieniądze gromadzone na indywidualnych rachunkach są inwestowane w akcje, obligacje itp., pozostają zupełnie bezpieczne. Zapewnia to czterostopniowy system gwarancji (najwyższym gwarantem jest budżet państwa), ponadto gwarantowana jest też minimalna stopa zysku. Dochody osiągnięte przez fundusz z tytułu działalności inwestycyjnej zwolnione są od podatku. Natomiast – w przeciwieństwie do naszego kraju – otrzymywane świadczenie emerytalne podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

Trzeci filar polskiego systemu emerytalnego ma charakter dobrowolny i podobnie jak czeskie fundusze emerytalne (penzijní fondy) ma zapewnić dodatkowe środki do emerytury - w przypadku Polaków pobieranej z pierwszych dwóch filarów. Przykładami dobrowolnego zabezpieczenia jesieni życia są m.in. emerytalne ubezpieczenie na życie, pracowniczy program emerytalny itp.

Obecna praktyka mówi, że trzymanie pieniędzy wyłącznie w ZUS-ie równa się trzymaniu ich w przysłowiowej pończosze. 38-letnia pani Ewa z Krakowa zdecydowała się na wpłacanie części składki emerytalnej na ZUS, a części do Otwartego Funduszu Emerytalnego *Credit Suisse*. Po otrzymaniu raportów rocznych obydwo podmiotów stwierdziła, że w indywidualnym koncie w OFE zgromadziła więcej środków na przyszłą emeryturę, niż na rachunku w ZUS-ie. Nie byłoby problemu, gdyby nie fakt, że wielkość obydwo składek ustalona jest ustawowo, a składka na ZUS jest wyższa (12,22 proc. wynagrodzenia brutto) od składki przekazywanej do Otwartego Funduszu Emerytalnego (tylko 7,3 proc. wynagrodzenia). Jednym słowem zdanie się wyłącznie na ZUS byłoby niewybaczalnym błędem.

ILE NA UBEZPIECZENIE SOCJALNE?

Zarówno w RC, jak i w Polsce składki na ubezpieczenie socjalne odprowadza pracownik i pracodawca. Potrącane są one z wynagrodzenia brutto, a ich 1/3 część przekazywana jest na fundusz emerytalny (w Polsce) lub emerytalno-rentowy (w RC nie ma ścisłego podziału na fundusz emerytalny i rentowy).

KRAJ	POLSKA			REPUBLIKA CZESKA		
Składka	pracownik	pracodawca	razem	pracownik	pracodawca	razem
Emerytalna	9,76%	9,76%	19,52%	6,5%	21,5%	28%
Rentowa	6,5%	6,5%	13%			
Chorobowa	2,45%	-	2,45%	1,1%	3,3%	4,4%
Wypadkowa	-	2,03%	2,03%	-	-	-
Polityka zatrud.	-	-	-	0,4%	1,2%	1,6%
Łącznie	18,71%	18,29%	37%	8%	26%	34%

BEATA SCHÖNWALD

ŻYCIE NAUCZYŁO JĄ RADZIĆ SOBIE SAMA

Wiecznie młoda starsza pani...

Osoby bez mała dziewięćdziesięcioletnie wyobrażamy sobie inaczej.

Nie z zaondulowanymi włosami, pełne wigoru i trzeźwo spoglądające na życie...

Pani Olga Kiszka skończy niebawem 90 lat. Mimo to trudno nazwać ją staruszką.

Takie określenie po prostu do niej nie pasuje. Otóż pani Olga to nadal prawdziwa

dama, wspaniała gospodyni domowa oraz aktywna członkini Klubu Kobiet

MK PZKO w Suchej Średniej.

Pani Olga nie miała łatwego życia. Stwierdzenie oklepane, ale prawdziwe. No bo w końcu ktoś miał je łatwe z pokolenia skazanego w czasie wojny na stratę najbliższych?

NA MĘŻA CZEKAŁAM 21 LAT

- Z moim pierwszym mężem Józefem Markielem poznaliśmy się na dożynkach w Suchej Dolnej. Pochodził z Łazów i studiował prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Wówczas akurat miał rok przerwy i uczył w szkole, gdzieś pod górami. Zanim się pobraliśmy, musiał jeszcze skończyć studia – opowiada Olga Kiszka.

W lipcu 1938 roku odbył się ślub. Mąż pani Olgi pracował w sądzie w Jabłonkowie. Tam młodzi państwo Markielowie otrzymali też mieszkanie. Niedługo jednak cieszyli się wspólnym życiem. - Wybuchła wojna i ja jako żona sędziego musiałam wyjechać. Przez dwa tygodnie zatrzymałam się u żony sędziego w Krakowie. Od męża dostałam wiadomość, że broni mostu w Mostach koło Jabłonkowa. Potem dowiedziałam się, że został pod Bochnią ranny i że stamtąd przewieziono go do Lwowa, a następnie do Starobielska. 28 grudnia 1939 r. otrzymałam od niego ostatnią wiadomość mniej więcej takiej oto treści: Jestem zdrow, przebywam na terenie Rosji. Pytał też o rodzinę. Na koniec zaś dodał: Może się jeszcze kiedyś zobaczymy. Przez długie lata miałam nadzieję, że rzeczywiście tak się stanie. Nawet poszłam do wróżki. A ta mi powiedziała: Jest daleko, ale jeszcze przyjdzie. Dwadzieścia jeden lat czekałam. Niestety, nie przyszedł – nawet po tylu latach w jej słowach wyczuwałam autentyczny żal. Jak stwierdza, pierwsza miłość to pierwsza miłość i trudno, żeby cokolwiek mogło ją przeżyć.

Po wojnie napisała cały szereg listów z pytaniem o los męża. Pisała do Moskwy, Warszawy, Pragi, Londynu... Wiesz o JUDr. Józefie Markielu, podobnie jak o pozostałych ofiarach zbrodni katyńskiej, zanikła.

PRZEZ ŻYCIE BŁĄKAM SIĘ SAMA

- Gdy na początku wojny wyjeżdżałam do Krakowa, byłam młodą mężatką. Wszędzie musiałam chodzić sama. Tak jak w tej piosence: Czy jestem tu czy tam, przez życie błąkam się sam. Po dwóch tygodniach wracałam do Suchej też sama, żeby przekonać się, czy wszystko w domu jest w porządku. Aby nie jechać na błotniku motocykla, po znajomości udało mi się załatwić miejsce w pociągu między gestapowcami. Byłam pełna obaw. Zwłaszcza w chwili, gdy stwierdziłam, że jesteśmy w Opolu, a stamtąd pociąg ma ruszyć prosto do Wiednia. Do sąsiada z przedziału zagadnęłam więc po niemiecku. Wskazał mi pociąg, na który powinnam się przesiąść, aby dojechać do Bogumina. Mimo że gestapowiec, był to gość na poziomie. Nawet mnie nie dotknął – wspomina pani Olga Kiszka.

W domu w Suchej wszystko było, jak ma być. Co innego w Jabłonkowie. Tam okazało się, że jakiś Niemiec zajął już mieszkanie państwa Markielów, oczywiście z pełnym wyposażeniem – z dywanami i nowymi meblami. Młoda pani Olga – znówu sama – rozpoczęła więc wędrówkę po urzędach. Meble udało jej się ocalić. Ale gdzież je wstawić, gdy dom w Suchej już dawno był umebłowany?

Po wojnie sama wybudowała swój dom. W Suchej Średniej, przy ulicy Budovatelů. - *Mojemu ojcu brakowało już wtedy sił i odradzałam mi budowę. Ja jednak się uparłam. Mimo że nie byłam w stanie doglądać robotników, bo pracowałam zawodowo, w niespełna dwa lata po rozpoczęciu budowy, w święto Trzech Króli się wprowadzaliśmy.*

W GRONIE RODZINY I PRZYJACIOŁ

Pani Olga po dziś dzień ma to szczęście żyć w otoczeniu życzliwych sobie ludzi. Atmosfera miłości panowała w jej domu rodzinnym, gdzie wychowywała się wraz z siostrą i bratem. Z otwartym sercem przyjęła ją do swego grona również rodzina drugiego męża. - *Mąż był wdowcem i miał córkę z pierwszego małżeństwa. Umówiliśmy się, że zostanie dla niej ciocią, a dla wnuków – ciocio-babcią i tak pozostało po dziś dzień. Wiedziałam, że matkę ma się tylko jedną, a tej nikt nie jest w stanie w pełni zastąpić.* - Z drugim mężem pani Olga przeżyła szczęśliwych 27 lat. Z jego rodziną – pięćdziesiąt...

Fot. AUTORKA

Ponad pięćdziesięcioletnia historia łączy też dziś już prawie 90-letnią Olę Kiskę z suskim Kołem PZKO. Od samego początku pani Olgi nie brakowało na pezetkaowskich imprezach. Była (i jest do dnia dzisiejszego) wszędzie tam, gdzie trzeba ręk do pracy. Jej specjalnością – jak przystoi na kobietę z dobrego domu starej daty – jest sztuka kulinarna. Jeszcze dziś klubowiczki (chodzi oczywiście o członkinie miejscowego Zespołu Kobiet) wspominają wystawę jej autorstwa pt. *Sto plus jedno ciastko*, na której oczywiście znalazło się 101 rodzajów najrozmaitszych ciast i ciastek. Zresztą z wypiekami najróżniejszej maści związane jest również jej życie zawodowe. Przez długie lata pracowała w piekarni, później również w popularnej hawierzowskiej

Italce. Jej domeną są również kwiaty. Podobno, jakiego kwiatu by nie posadziła, zawsze będzie przepięknie rósł. Recepta na powodzenie jest, jej zdaniem, zupełnie prosta. Należy sadzić wtedy, gdy przybywa księżyc.

Pani Olga nie narzeka na brak towarzystwa oraz okazji, żeby spotkać się z życzliwymi sobie ludźmi. Często przyjmuje w domu gości (niedawno przeprowadziła się do nowo wybudowanego domu opieki społecznej tuż obok hawierzowskiej remizy strażackiej), odwiedza rodzinę w Polsce albo wychodzi sobie, ot, tak na kawkę. Uczestniczy też w spotkaniach Rodziny Katyńskiej, które zazwyczaj odbywają się przy którymś stoliku restauracji w czeskokocieszyńskim *Piaście*.

W DOMU UCZONO MNIE PATRIOTYZMU

Kiedy mowa o *Piaście* pani Olga nie kryje rozgoryczenia. - *Nie rozumiem, jak można było do czegoś takiego dopuścić. Zamiast sali - targowisko wietnamskie!*

- *W domu uczono mnie patriotyzmu. Ojciec był działaczem społecznym, pracował zawodowo, prawie żeśmy go nie widzieli. Brat grał w popularnej Polonii, my zaś z siostrą miałyśmy przeczytane wszystkie książki z miejscowej biblioteki. Kiedy nie miałyśmy już czego wypożyczyć, pieszo chodziłyśmy do biblioteki do Karwiny, tej koło nowego kościoła. Ostatnio bibliotekę z suskiego osiedla przeniesiono do pobliskiego Domu*

Kultury. Nadal jest tam polski oddział, ale korzysta z niego raptem kilka osób... Pani Olga jest nie tylko wierna polskiej książce, ale również Scenie Polskiej Teatru Cieszyńskiego. Po latach okłaskiwania cieszyńskich spektakli Oldze Kiszce przyznano bezpłatny honorowy abonament.

- *Niestety polskość upada. Polacy żenią się z Czechkami i posyłają dzieci do czeskiej szkoły. Polki wychodzą za Czechów i też posyłają dzieci do czeskiej szkoły. A kiedy spotykam dawnych znajomych i mówię, że idę do Klubu PZKO, to słyszę w odpowiedzi: Ja też tam kiedyś chodziłem. To czemu teraz nie chodzisz?*

No cóż, takich ludzi jak pani Olga Kiszka, oddanych polskiej sprawie, jest coraz mniej.

BEATA SCHÖNWALD

Prostacki sposób
myślenia
to sposób
myślenia ludzi
wielkich.

Bertolt Brecht

STANISŁAW MALINOWSKI Listonosz

Dar słów
w kolorze kopert
zakochanych niecierpliwie.
Oczekiwanie ciężkie
jak torba listonosza
gdzie kryją się
nasze spotkania.

Bibliofil

Archipelag przeludnionych,
z grzbietem wystawionym
na biczowanie myśli.
Kartą przepelnione,
wydartych stron,
ukrzyżowane na desce
regału.

Ziarenko

Na gotyku niedzieli
rzeki gwarzą o wiośnie
przestrzelonej majem.

Szeleści codzienność
ziarenkiem piasku
o gwiazdach.

Świerszcze już stroją
na strunie
lato.

(Z zestawu wierszy wyróżnionego
w Konkursie Literackim im. H.
Jaszcza Koła Cieszyńsko-Zaol-
ziańskiego GTL.)

Kawiarenka zaprasza

Na ten rok jabłonkowska Kawiarenka
Pod Pęgiem przygotowała 5 spotkań.
Pierwsze, z udziałem młodych zaol-
ziańskich adeptów pióra, odbędzie się
30.4., następne, w którym weźmie
udział twórca serbsko-łużycki, Beno
Budar z Budziszyna, 28. 5. Jesienią
bywalcy będą mogli się spotkać ze
Stanisławem Krawczykiem z Czerwio-
nki (24. 9.) i z Petrem Hrušką z Ost-
rawy (29. 10.). Tradycyjnie też przy
okazji Gorolskiego Święta przebiegnie
w sierpniu uroczysta Kawiarenka
Świętógórska. (o)

Przygotowując zbiór wierszy do wydania
zbiorku pt. *Przednówek* postanowiłem
jeden ich cykl zatytułowany *Ballada
o hawirskim Śląsku* wysłać do *Wiadomości
Literackich*. W odpowiedzi na to w przeciągu
zaledwie kilku dni otrzymałem od redaktora
Grydzewskiego list polecony. Redaktor pisał
w nim, że *Wiadomości Literackie* wydadzą spe-
cjalny numer śląski, gdzie wydrukowana zosta-
nie *Ballada*. Prosił o podanie dalszych sugestii,
jeśli idzie o wydanie numeru śląskiego war-
szawskiego tygodnika...

Wyszedł ten numer. Na pierwszej jego
stronie znalazł się artykuł Ksawerego Pru-
szyńskiego pt. *Węgiel i człowiek* oraz moja
gwarowa, buntownicza *Ballada*.

W krótki czas potem ukazał się w Cz. Cieszy-
nie i *Przednówek*. W kilka miesięcy po tym zna-
miennym dla mnie wydarzeniu, bawiąc
z wycieczką w Warszawie postanowiłem zająć
do *Wiadomości Literackich* i pobrać swoje hono-
rarium za *Balladę*. Nie wiedziałem, że aby otrzy-
mać honorarium, to najpierw było trzeba zamel-
dować się u redaktora *Wiadomości Literackich*.
Zdobyłem się wtedy na dużą odwagę, kosztowa-
ło mnie to sporo wewnętrznych przekonywań
aby się udać do redaktora. Zwyciężyła jednak
skryta nadzieja... a nuż tam zastanę Tuwima.

Niestety Tuwima w redakcji nie zastałem,
nie pytałem nawet o niego, bąknąłem tylko
kilka słów, że przychodzę się poznać z redakto-
rem, który wydrukował *Balladę*... ja jestem jej
autorem itd. Nawet o honorarium nie wspomnia-
łem. Lecz zaraz o nim wspomnieli redaktor.

Nemioła

Nr
116

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały przysyłać pod adresem „Głosu Ludu”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 11. 3. 2004.

ŚLĄSK nr 100

Ukazał się setny numer miesięcznika
Śląsk. Z tej okazji 5 bm. odbyło się
uroczyste spotkanie w Muzeum
Śląskim w Katowicach oraz towa-
rzyskie w Sali Portretowej Górno-
śląskiego Towarzystwa Literackiego.
Wśród tłumnie zebranej publiczności
obecni byli najwyżsi przedstawiciele
władz wojewódzkich oraz
wybitni artyści, na czele z kompozy-
torem Wojciechem Kilar. Oba
spotkania prowadził prezes GTL
i redaktor naczelny miesięcznika,
Tadeusz Kijonka.

Pismo powstało staraniem kie-
rownictwa GTL. W artykule jubileu-
sowym T. Kijonka pisze: *Decydującym
czynnikiem podjęcia wysiłków
w celu powołania miesięcznika pod
tym tytułem było powołanie w Katowicach
Górnośląskiego Towarzystwa Literackiego –
w 100-lecie organizacji o tej nazwie utworzonej
w 1892 roku w Bytomiu, stowarzyszenia, które
objęło wkrótce swoimi strukturami, poprzez
koła w Bielsku, Opolu i Cieszyńsko-Zaolziańskie,
cały obszar historycznego Górnego Śląska. W
programie GTL-u, dziś organizacji licznej o
ugruntowanym dorobku, jako jedno z
ważniejszych zadań zapisano powołanie
miesięcznika ŚLĄSK – czasopisma apolitycznego,
niezależnego, funkcjonującego ponad
podziałami, o szerokiej formule i ponadre-
gionalnym zasięgu.*

Pierwszy numer ukazał się z datą
1 listopada 1995. Zredagował go
zespół w składzie: T. Kijonka, Feliks
Netz (z-ca red. naczelnego), Krzysztof
Karwat, Marian Kisiel, Wiesława
Konopelska (sekretarz redakcji), Jan F.
Lewandowski i Wojciech Łuka (opr.
graficzne). Wszyscy podjęli pracę w
charakterze wolontariuszy, posiadając
stałe zatrudnienie gdzie indziej. Kijonka:
*A przecież ŚLĄSK rodził się, był i pozostał
pismem bez stałego budżetu i material-
nych gwarancji. Jest także tytułem,
którego zespół składa się z wolontariuszy
niezwiązanych kontraktami czy umowa-
mi o pracę, łącznie z redaktorem
naczelny. Wszystkich członków redakcji
na tych samych zasadach wiąże od
początku swoje*

A przy tym posypała się z jego ust
ciekawa dla mnie litania. Grydzewski
wtedy mówił:

- *Panie, co tutaj w redakcji Tuwim
wyprawiał, kiedy przesłał nam pan tę
Balladę. Tańczył z radości na jednej
nodze. Cmoknął na ustach... ma pan
w nim wielkiego protektora. Niech pan
mu prześle Przednówek, powinien go
posiadać na własność.*

Ale i wtedy nie poszedłem do Tuwima,
nie poszedłem uściśnąć po raz pierwszy
jego ręki

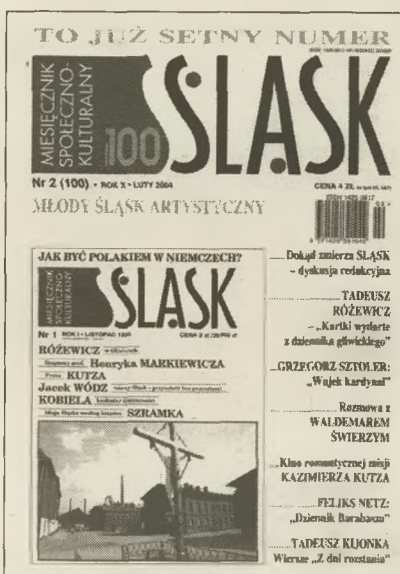
Korespondencyjna przyjaźń

i podziękować mu za serdeczną i
szczerą przyjaźń.

Powróciwszy na Śląsk Cieszyński, do
domu, zapakowałem *Przednówek* i zaadresowa-
łem na warszawski adres poety. Za kilka
dni otrzymałem podziękowanie od
Juliana Tuwima z... Zakopanego.
Zapraszał mnie do siebie. W kilka
miesięcy ponowił jeszcze raz swą
prośbę. Niestety nie udało mi się go
odwiedzić i osobiście się z nim
poznać. (...)

Po zakończeniu drugiej wojny
Tuwim powrócił do kraju. Gnała go na
skrzydłach tęsknota za krajem, za
krajem, w którym z krwi i męczeń-
stwa wyrastały *Kwiaty polskie*.
Najwspanialsze dzieło Juliana Tuwima.
Dzieło poczęte z tęsknoty za krajem
w czasie wojny.

Send more flowers! (prysyłał więcej
kwiatów), taki telegram przesłał bliski
przyjaciel Tuwima z Anglii do Ameryki,
zachwycony

honorowe porozumienie w bezterminowej
służbie społecznej i ten stan
trwa już 9 rok.

Miesięcznik ukazuje się regularnie
w formacie A 4, objętości 88
stron i... stałej cenie 4 zł, podejmując
i prezentując szeroką skalę proble-
mów społecznych, ekologicznych,
gospodarczych, kulturalnych i arty-
stycznych makroregionu. W dziale
kroniki stałą kolumnę *Zaolzie*.
Notatnik kulturalny prowadzi Jacek
Sikora. Poszerzony do 128 stron
numer jubileuszowy zawiera doda-
tek *Młody Śląsk artystyczny*. (k)

KRÓTKO

- Czeskie oficyny wydawnicze wyprodukowały w ub. r. rekordowych 16 451
książek, dwukrotnie więcej niż w 1993 r., tyle samo ile aktualnie trafia na
rynki szwajcarski i austriacki. W ofercie księgarskiej systematycznie maleje
jednak udział belestryty i literatury dziecięcej, rośnie natomiast literatury
popularno-naukowej, fachowej i edukacyjnej. Opinie na temat przyrostu pro-
dukcji wydawniczej są skrajne. Osoby kwestionujące sukces powołują się na
łatwość wydania obecnie książki i przestrzegają przed zalewem grafomanii.
- W dwa tygodnie po premierze, głośny film *Psja Mela Gibsona* (prod.
USA-Włochy) przyniósł 200 mln dol. zysku. Opowiadający o ostatnich 12
godzinach męki Chrystusa film został oparty o ewangelie oraz wizjonerskie
relacje niemieckiej mistyczki i stygmatyczki z przełomu XVIII i XIX w. *Anny
Katarzyny Emmerich*. Do kin w Polsce trafił 5. 3., na ekrany kin czeskich wej-
dzie 8. 4.
- Na 552. miejscu, z majątkiem szacowanym na miliard dolarów, uplasowa-
ła się w rankingu *Forbesa* Joanne Kathleen Rowling, autorka książek o Har-
rym Potterze.

pierwszymi drukowanymi fragmentami tej
książki. Ten telegram uderzył w angielską poli-
cję jak bomba. Przeprowadzono śledztwo z jego
autorem, podejrzewano go o wysłanie szyfry
szpiegowskiej.

Po powrocie do kraju Tuwim nie sprzenie-
wierzzył się wobec tych wszystkich, których raz
obdarzył swą przyjaźnią. Było to w roku 1946,
kiedy otrzymałem po długich latach nowy list
Tuwima. Jego serdeczną odpowiedź, dźwięczą-

cą nutą troski, głębokiego współczucia *stronom
cieszyńskim*. Pytał wtedy namiętnie: *Włec szczy-
ry znowu wychodzą z nor, aby zaszczuwać
i gryźć? Głęboko temu wszystkiemu współczuję,
walczyć trzeba do ostatniego. Zaprzagnąć do
tego celu poezję, wierzę w jej pełne zwycię-
stwo!*...

I odtąd znowu co pewien okres czasu otrzy-
mywałem posłannictwa wielkiego poety... jego
listy. Przyjaciele, lecz ciągle nieznani sobie oso-
biście ludzie.

Był taki wypadek, że raz pod koniec 1952 r.
otrzymałem jakby lekkie wypowiedzenie braku
odpowiedzi na list, w którym zapytywano mnie
czy nareszcie skończyła się podstępna i zakap-
turzona walka ciemnych sił przeciwko poecie?
I na ten list nie odpowiedziałem, nie mogłem
odpowiedzieć...

Tuwim jednak przeczuwał, że nie zwykły

Jaki był, jaki będzie?

Publikujemy ostatnie z nadesłanych do ankiety wypowiedzi. Na pytanie: **Z jakimi uczucia-
mi żegna(a) pan(i) stary i wita(a) nowy rok?** odpowiadają:

KAZIMIERZ JAWORSKI, literat, recenzent teatralny

W moim wieku, zresztą wspominali
już o tym moi luminarze z Trójkąta
Bermudzkiego, czas ma już poniekąd
inny wymiar. Tak samo jest z oceną
dorobku innych i własnego. Nie liczą
się już małe osiągnięcia, zresztą wiel-
kich u nas, zdaje mi się, nigdy nie
było, najwyżej satysfakcje, praca po-
dyktowana własnym zainteresowa-
niem i lektura ciekawych książek,
ograniczona zresztą ich kosztami. Tu
człowiek z latami też już zdradza swe
dawne *bóstwa literackie*. Gdzie te
lata, gdy zachwycałem się książkami
(kupując wszystkie) Marcela Prousta,
Jana Parandowskiego, Tomasza
Manna, Ernesta Hemingwaya, Jaros-
ława Iwaszkiewicza..., zresztą mógł-
bym tak jeszcze długo wyliczać. Dziś,
choć mam te książki pod ręką, już
po nie sięgam. Obecnie bardziej od
beletrystyki fascynuje mnie eseisty-
ka, historiografia i literatura faktu
oraz literatura rozliczeniowa z naszą
niedawną przeszłością. Wszystko to
znajduję też w *Zeszytach Literackich*,
czytanych od lat wspólnie z Wład-
kiem Sikorą i Bronkiem Liberdą.

W roku ubiegłym byłem między
innymi pod urokiem *Mikrokosmosów*
Claudio Magrisa i to do tego stopnia,
że wybrałem się na wczasy nad włoski
Adriatyk, do Bibione, by móc dwu-
krotnie odwiedzić jego rodzinny Tri-
est i idąc śladem książki zahaczyć
o tak cudownie przez niego opiewany
Ogród Miejski i Kawiarnię San
Marco. Żłudne jest takie poszukiwa-
nie straconych miejsc i czasów opisy-
wanych ciekawie przez dobrych pisa-
rzy, ale pomimo wszystko nie był to
czas zmarnowany. Drugim pisarzem,
który zauroczył mnie swą eseistyką
jest słoweński pisarz Drago Jančar
(Eseje). Są oni pisarzami wybitnymi,

pisarzami pogranicza i dlatego ich
lektura, też po trosze dotyczy naszych
zaolziańskich powikłań historycz-
nych, politycznych i kulturalnych.
Świat ten jest ciekawy i pomimo róż-
nic podobny pod pewnym względem
do naszego, i co ciekawe, często czy-
tając o tamtych realiach, lepiej zaczy-
namy rozumieć nasze własne.

Rok bieżący rozpoczynam od nie-
mniej ciekawej, przynajmniej w
moim odczuciu, lektury wydanej nie-
dawno książki Adama Michnika *Wy-
znania nawróconego dysydenta*. Tu
człowiek jakby na nowo uczy się nas-
zej przeszłości, dowiadując się tego,
czego nie wiedział i znajdując okre-
ślenia tego, czego nie umiał nazwać
i określić. I to też na swój sposób jest
książką o nas...

To, jaki rok miniony był i jaki bę-
dzie ten, który aktualnie mija, zależy
w dużym stopniu od nas samych,
jeżeli pozwala na to zdrowie i polity-
ka. Na razie nie narzekam. A jeśli zaś
chodzi o nasze podwórko literacko-
artystyczne, to w jego ocenie mógł-
bym się podpisać pod felietonem
Renaty Putzlacher *Moje uniwersytety*
z 7 lutego br. w GL.

A dorobek, o którym tu niektórzy
już wspominali? Nie mam się czym
pochwalić. Wprawdzie w roku ubie-
głym napisałem obszerny materiał
o Beskidach, na zamówienie, jednak-
że wydawca zmienił w ostatniej chwi-
li warunki, z którymi nie mogłem się
zgodzić i Beskidy tkwią na razie
w komputerze. Rok bieżący zaś jest
dla mnie pod znakiem finiszu w zbier-
aniu materiału do zamierzonej
monografii o rodzinnej wsi Końskiej.
Mam tego sporo, pora już zabrać się
do spisania tego wszystkiego w jakąś
logiczną i ciekawą całość. Czy mi się
uda, czas pokaże.

ZBIGNIEW KUBECZKA, artysta plastyk, twórca ekslibrisów

Jaki był, jak będzie? Obawiam się, że
taki jak my.

W niewielu już potrzebnych mi
dyscyplinach próbuję nie zgubić kon-
taktu z galopującym rozwojem (bu-
downictwo), by zostać, w zwolnio-
nym oczywiście tempie, aktywnym.

Staram się robić swoje, inni też,
choć niekiedy mam wrażenie, że nie-
którzy niestety...

Ale jest jeszcze stale dosyć sym-
patycznych ludzi, dla których warto, ku
obopólnej radości, wydłubać czasami
ekslibris i z którymi warto pogadać i
wypić herbatę.

brak wychowania i grzeczności jest powodem
milczenia. Od czasu do czasu przypominają
łamacz *Problemów*... Zwrot. Ostatni jego cytāt
ze Zwrotu to symboliczne opowiadanie gwa-
rowe *O pieczyńniu chleba*.

Dobry, Serdeczny, Wielki Poeto Julianie
Tuwimie, wypróbowany Przyjacielu i naszych
małych spraw cieszyńskich! Tyle było tego zain-
teresowania nami, że nawet kiedy przeprowa-
dziłeś się z domu przy ul. Wiejskiej w Warsza-
wie na Nowy Świat, nie omieszkałeś przy-
słać nam karty, że zmieniłeś mieszkanie
i prosisz, aby tam adresować wszelką kores-
pondencję.

Ostatni Twój list datowany był dnia
8 grudnia 1953 w Warszawie. Otrzymałem go
w Cz. Cieszyźnie 20 grudnia. Na siedem dni
przed Twoją nagłą śmiercią.

Prosiłem w tym ostatnim liście o możliwie
prędkie przesłanie *Rapsodu o Oszeldzie i Zbioru
przysłów i powiedzeń ludowych ze Śląska Cie-
szyńskiego* J. Ondrusza. I jeszcze w tym samym
liście zasyłałeś wiele, wiele serdecznych
pозdrowień.

Takie było Twoje ostatnie pożegnanie ze
Śląskiem Cieszyńskim, z nami.

PAWEŁ KUBISZ
(27. 12. 2003 minęła 50. rocznica śmierci J. Tuwi-
ma. Z wybitnym polskim skamandrytą utrzymy-
wał listowny kontakt czolowy organizator zaol-
ziańskiego życia literackiego, poeta P. Kubisz.
Obszerne wspomnienie na ten temat opubliko-
wał w 1. nr. Zwrotu z 1954 r. Powyżej końcowe
fragmenty tego tekstu.)

Telewizja

WTOREK 16 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Prognoza pogody 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Listy od Feliksa (s. anim.) 9.10 Jedynecka (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 9.50 Rok 2030 (s.) 10.20 Królowa miecza (s.) 11.05 Wielki świat małych odkrywców (mag.) 11.20 Zooteka (mag.) 11.40 Vicenza - miasto Palladia (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Tak jak w Unii (mag.) 12.40 Plebania (s.) 13.10 Sąsiedzi (s.) 13.35 Lokatorzy (s.) 14.05 Laboratorium (mag.) 14.25 Spotkania z rekinem - Zwierzęta świata (film dok.) 14.50 Poradnik europejski 15.00 Wiadomości 15.10 Między rajem a ziemią 15.35 Otwarte drzwi (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyneki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Forum (pr. public.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Wściekłość na drodze (film USA) 21.50 Zawsze po 21. (mag.) 22.25 Plus minus (mag.) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Prawdziwy koniec wielkiej wojny (s. dok.) 23.40 Oskar i Lucynda (film USA).

OSKAR I LUCYNDY

Dramat kostiumowy, USA/Australia 1997
TVP 1, wtorek 16. 3., godz. 23.40
Reżyseria: Gillian Armstrong
Scenariusz: Laura Jones
Występują: Ralph Fiennes, Cate Blanchett, Ciaran Hinds, Tom Wilkinson, Richard Roxburgh, Clive Russell, Bille Brown, Josephine Byrnes i inni.

Połowa XIX w. Nastoletni Oskar Hopkins, syn kaznodziei, ucieka z domu swego ojca, nie mogąc znieść jego tyranii i surowości. Pragnąc zostać anglikańskim duchownym, chłopak rozpoczyna studia, lecz w Oxfordzie oprócz tajników teologii odkrywa też swoją wielką namiętność: hazard. Aby uniknąć pokusy gry, postanawia więc wyjechać do Nowej Południowej Walii jako misjonarz...

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 W poszukiwaniu szczęścia (s.) 7.35 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) 8.00 Stawka większa niż życie (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.40 Gwiazdy nad Kopydłowem - Cud (pr. rozryw.) 11.30 Niezwykłe Hawaje (film USA) 12.20 Anioł stróż i spółka Znaki czasu (mag.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Cena życia (s.) 14.25 Nie tylko dla komandosów 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Hołdys Guru (pr. rozryw.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Ogród sztuk (mag.) 19.55 Lubię czytać (mag.) 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.40 Przystanek praca (mag.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 O co pytają nas wielcy filozofowie 22.55 Piwne rozmowy braci McMullen (film USA) 0.35 Pokój saren - piano (koncert).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Studio pod bukiem (mag.) 8.10 Schlesische Wochenschau (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Prawdziwa historia niechcianych pomników (s. dok.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 10.10 Zaproszenie (pr.

krajoznawczy) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Z Wałęsą na rybach (mag.) 12.00 Tele motor sport (mag.) 12.35 Dzieje kultury polskiej (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Świat (mag.) 14.45 Prosto z lasu (mag.) 15.00 Tylko Kaśka (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Magazyn medyczny 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Kwartet (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Raport z akcji (mag.) 19.10 Bliżej Europy (mag.) 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (reportaż) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Najwyższy człowiek świata. Opowieść o Robercie (film dok.) 23.35 W zawieszeniu (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Pokemon (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Tajne przez poufne (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Awantura o kasę (teleturniej) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Twój lekarz (mag.) 13.35 Wystarczy chcieć (mag.) 13.50 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 14.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.45 Kuba Wojewódzki (talk show) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Nowe wcielenie (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Sposób na bezsenność (film USA) 22.55 Biznes Informacje 23.15 Interwencja (mag.) 23.35 Czarny pies czy biały kot? (talk show) 0.35 Dzik (s.) 1.25 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 W jaki sposób... 5.25 Roczni w pieśniach 5.30 Europa dziś 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Moda - Ekstrawagancja 9.25 Mieszkanie to zabawa 9.45 Kalendarium 10.00 Wiadomości 10.10 Czarni baronowie (s.) 11.05 Oczarowani (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szczęście domowe (mag.) 13.00 W jaki sposób... (mag.) 13.30 Zebranie (film czes.) 14.00 Wiadomości 14.05 „Bolkoviny” (pr. rozryw.) 14.55 Oczarowani (s.) 15.45 Widok na świat z nieba 16.00 Wiadomości 16.05 Klocki (pr. dla dzieci) 16.15 Świat cudów (s. dok.) 16.45 Niefortunna czarownica (s.) 17.10 Śladami 17.25 Stop (mag. dla kierowców) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Przyjaciele (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Kleopatra (film USA) 21.40 Na tropie 22.05 Spowiedź recydywisty i świadka koronnego 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Przyjaciele (s.) 23.45 „Bolkoviny” (pr. rozryw.) 0.35 Koncert ku czci Emy Destinn 1.55 Reporterzy TVC 2.40 Tydzień w regionach 4.00 Koncert orkiestry Lionela Hamptona.

■ TVC 2

5.00 Czarne owce 5.15 Porzucone dzieci 5.45 Sport w świecie 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Time out 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.30 Piękne zguby (talk show) 13.00 Bajkowa niedziela 15.00 Pomagajmy sobie 15.25 Geografia świata (s. dok.) 15.45 Wideoatlas zwierząt pod ochroną (s. dok.) 16.00 Klucz (mag.) 16.30 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 17.30 Rodzina i szkoła 17.55 Publicystyka ekologiczna 18.35 Nie poddawaj się 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w

jęz. migowym 19.15 Świat motoryzacji (mag.) 19.55 Stop (mag. dla kierowców) 20.00 Ludzie z maneżu (s. dok.) 21.00 Na pływalni z D. Bártą 21.25 Wiedźmin (s.) 22.15 Pion (pr. public.) 23.15 2001 - Encyklopedia kinetyczna wszechświata 23.35 Hitler i holocaust (s. dok.) 0.25 Alanis Morissette: Under Rug Swept (koncert) 1.40 Game Page 1.55 Europa dziś 2.20 Wydarzenia, komentarze 2.55 Wielki Wóz 3.25 Kleopatra (film USA).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Lekcje gotowania 10.40 Wiadomość z Wietnamu (film USA) 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Odwet (s.) 13.50 Niewiarygodne historie (s.) 14.20 Na południe (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 „Páli vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 Na własne oczy 21.55 24 godziny (s.) 22.45 „Nejslabší! Máte padáka!” (teleturniej) 23.40 Lot czarnego anioła (film USA) 1.25 Kalendarz dziewczyn Playboya (s.) 2.35 Na własne oczy 3.20 „Čtveráci” 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.05 Skryta namiętność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.45 Złote gody (film czes.) 12.25 Raymond każdy lubi (s.) 13.50 Pomoc domowa (s.) 14.25 Melrose Place (s.) 15.20 Czarodziejki (s.) 16.15 Doktor Stefan Frank (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Szczęśliwa zamiana (film niem.) 21.50 Śmiercionośna kometa (film USA) 0.25 Na temat! 0.35 Ostry dyżur (s.) 1.30 Wyjątkowa natura 2.35 h.i.t. 3.20 Świat według Bundych (s.) 3.45 Salon samochodowy.

ŚRODA 17 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Król Maciuś Pierwszy (s. anim.) 9.10 Plastelinek i przyjaciele (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 9.50 Kropelka - przygoda z wodą (s. anim.) 10.20 Jeśli nadejdzie jutro (s.) 11.10 Nasze rytmy zdrowia (mag.) 11.40 Klimaty natury (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Samo życie (mag.) 12.45 Klan (s.) 13.10 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 14.00 Bez etatu (mag.) 14.25 Dzieci spod kłosa (film dok.) 14.50 Poradnik europejski 15.00 Wiadomości 15.10 Zawsze po 21. (mag.) 15.35 Bezpieczna Jedynecka (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyneki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Rozmowy na czasie (pr. public.) 18.35 Irak 2004 18.45 Dookoła świata z Jedyneką (mag.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Słodka pokusa (film USA) 22.00 Kryminalna Jedynecka - poza prawem 22.20 Obraz niekontrolowany (mag.) 22.45 Oblicza mediów (pr. public.) 23.10 Monitor Wiadomości 23.25 Biznes perspektywy (mag.) 23.30 Żelazny krąg (film USA).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 W poszukiwaniu szczęścia (s.) 7.35 Jeź Kleofas (s. anim.) 7.45 Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) 8.00 Stawka większa niż życie (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.40 Herbata u Tadeusza (pr. rozryw.) 11.35 Magazyn Ekspresu Reporterów 12.15 Spróbujmy razem (mag.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Cena życia (s.) 14.30 30 ton! Lista, lista 15.00 Legenda o św. Krzysztofie (teatr) 16.00 Panorama 16.25 M jak

SŁODKA POKUSA

Film obyczajowy, 90 min, USA 1996
TVP 1, środa 17. 3., godz. 20.20
Reżyseria: Ron Lagomarsino
Scenariusz: Joyce Eliason
Występują: Beverly D'Angelo, Rob Estes, Meadow Sisto i inni.

Jesse Larson (Beverly D'Angelo) przeżyła rozwód z mężem Lessem (Ted Shackelford), teraz zaczyna układać sobie życie na nowo. Sama wychowuje 15-letnią córkę Jade (Jenny Lewis). Z powodzeniem prowadzi własny biznes cukierniczy. Jednym z odbiorców jest właściciel kawiarni, Billy Stone (Rob Estes). Billy jest również po rozwodzie. Samotny młody mężczyzna znajduje oparcie w Jesse. Mieszkają razem, a ich związek wydaje się bardzo udany, planują nawet małżeństwo. Jesse ma więcej problemów z Jade, która przeżywa trudny wiek dorastania. Zazdrości atrakcyjnej matce, zawsze budzącej zainteresowanie mężczyzn, nawet kolegów Jade. Dziewczyna znajduje bratnią duszę w Billym, w którym widzi ojca i idealnego partnera. Pewnej nocy, obydwoje czują się samotni...

miłość (s.) 17.15 Mercedes Sosa w Poznaniu (koncert) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Cecilia Bartoli Aria i makaron (mag.) 20.00 Czy musiało tak być? (mag.) 20.10 Cięża (s.) 21.00 Linia specjalna (pr. public.) 21.30 Pan Bóg Halina (film USA) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Św. Augustyn - O co pytają nas wielcy filozofowie 22.55 Tropem Alice (film niem.) 0.35 Skazany na śmierć (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn beskidzki 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 16.00 Magazyn beskidzki 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Operacja Bieszczady (film dok.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.25 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 O tym trzeba mówić 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Towarzysze (film austral.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 8.00 Nowe wcielenie (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Asy z klasy (s.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Domowa kawiarenka (mag.) 13.50 Pokemon (s. anim.) 14.15 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.45 Psie serce (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Graczkowie (s.) 17.00 Viper (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Błękitny Grom (film dok.) 23.00 Biznes Informacje 23.20 Interwencja (mag.) 23.40 Biznes i giełda Puls 23.55 Kuba Wojewódzki (talk show) 0.55 Fała zbrodni (s.) 1.55 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Spowiedź recydywisty i świadka koronnego 5.15 Reporterzy TVC 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Teleranek 8.40 Klocki 8.50 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 9.05 Kubańska wiosna 9.35 Co mogą dla siebie zrobić (mag.) 9.40 Diagnoza (mag.) 10.00

Wiadomości 10.15 Noc decyzji (film czes.) 11.30 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 11.45 Europa E. Brikciusa 11.30 Klucz (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Na pływalni z D. Bártą 14.00 Wiadomości 14.05 Wędrująca kamera 14.35 Pod korcem (mag.) 14.50 Świat rekordów Guinnessa 15.20 Wodnik i skrzypki (bajka) 15.55 Śpiewnik domowy 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (pr. muz.) 17.05 Czy chcecie mnie? (mag.) 17.20 Pierwsza pomoc 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Gdzie spadają gwiazdy (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Šípková Růženka (s.) 20.55 Bananowe rybki (talk show) 21.30 Wieczny Krystian Oldřich Nový (film dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Losowanie Sportki 23.25 Ludzie burmistrza (s.) 23.45 Szczęście domowe 0.15 Losowanie „10” szczęśliwych 0.20 Herbata dla trzeciego 0.50 Wędrująca kamera 1.15 Piękne zguby 1.45 Świat motoryzacji 2.25 Klucz 2.55 Wydarzyło się... 3.05 Na krawędzi 3.50 Magazyn chrześcijański 4.25 Podróżomania.

■ TVC 2

5.00 Magazyn chrześcijański 5.30 Kalendarium 5.45 Etykieta 5.55 Na tropie 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Zapomniani naukowcy F. Lexa 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Śladami 12.15 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 13.15 Rodzina i szkoła 13.35 Niefortunna czarownica (s.) 14.00 Świat cudów (s. dok.) 14.25 Publicystyka ekologiczna 15.05 Nie poddawaj się 15.25 Świat filmu: Wes Craven 16.25 Europa E. Brikciusa 16.35 Dziennik telewizyjny po latach 16.45 Buly (hokej) 19.35 Sława zwycięzcom (s. dok.) 19.50 Wiadomości w jęz. migowym 20.00 Kibice (film ang.) 21.35 Diagnoza (mag.) 22.45 Opowieść służącej (film USA) 0.35 Ziemia nieznana (s. dok.) 0.55 Pion 1.55 Wizytówka muzyczna 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 News-hour with Jim Lehrer 3.55 Publicystyka ekologiczna.

■ NOVA

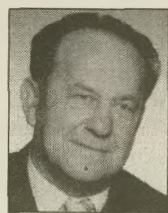
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Lekcje gotowania 10.35 Wiadomość z Wietnamu (film USA) 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Odwet (s.) 13.50 Niewiarygodne historie (s.) 14.20 Na południe (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 „Páli vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.) 20.40 Diamenty są wieczne (film ang.) 23.00 Judo obywatelskie (pr. public.) 23.35 24 godziny (s.) 0.25 Kocham cię, ręce przy sobie (film USA) 2.20 Judo obywatelskie 2.50 Tele tele 3.20 P. F. 4.10 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) 9.00 Skryta namiętność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.45 Prima jazda 11.35 Szeryf z pustyni (film USA) 13.20 Raymonda każdy lubi (s.) 13.50 Pomoc domowa (s.) 14.25 Melrose Place (s.) 15.20 Czarodziejki (s.) 16.15 Doktor Stefan Frank (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 21.15 Randka z Bără (pr. rozryw.) 22.15 Tragiczny rejs (film USA) 0.00 Na temat! 0.10 Policja z Palm Beach (s.) 1.05 Wyjątkowa natura 2.10 Świat według Bundych (s.) 3.05 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*...I żodyn nic nie upyto
ani nie ubróni,
czas nie do sie zadyrzyć
ani poróm kóni...*

Dziś, dnia 16. 3. 2004, obchodzi swój
zaczny jubileusz 80. urodzin nasz
Kochany Mąż, Ojciec i Dziadek

pan JÓZEF SŁOWIOCEK

mistrz blacharski z Jabłonkowa Kałuży. Z tej okazji
dużo zdrowia, pomyślności, błogosławieństwa
Bożego, oraz jeszcze wielu pogodnych chwil w gro-
nie rodzinnym składają żona Anna, córka Wanda,
synowie Józef i Roman z rodzinami. GL-130

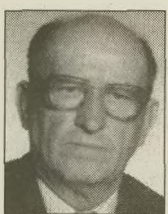
*Uptywa szybko życie, jak potok płynie czas
a w sercu pozostanie tęsknota, smutek, żal.*

Dnia 17. 3. 2004 obchodziły swe
73. urodziny nasza Najdroższa
Żona, Matka, Babcia, Prababcia,
Pani

sp. GERTRUDA KALETOWA

Z bólem w sercu i wdzięcznością
wspominają małżonek z najbliższą
rodziną. AD-035

Dziś, 16 marca 2004, mija druga
rocznica śmierci naszego Drogiego

sp. ANTONIEGO BYRTUSA

z Mostów koło Jabłonkowa.
O modlitwę i chwilę wspomnień
proszą najbliżsi. GL-128

Serdecznie dziękujemy wszystkim
krotnym i znajomym za liczny
udział w pogrzebie naszej Najuko-
chańszej Mamy, Teściowej, Babci,
Prababci, Szwagierki, Cioci i Siostry

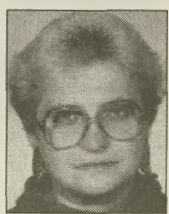
sp. ANIELI ZELEKOWEJ

z Hawierzowa, która zmarła
9. 3. 2004 roku, przeżywszy 91 lat. W smutku
pogrążona rodzina. GL-127

Składamy serdeczne podziękowania rodzinie, zna-
jomym, sąsiadom, przyjaciółom za liczny udział w
pogrzebie, wieńce, kwiaty oraz wyrazy współczu-
cia z powodu zgonu

sp. WALERII KOWALSKIEJ

Dziękujemy za odprawienie obrzędu pogrzebowego
księdzu Mirosławowi Kazimierzowi z Olbrach-
cic, pani prezes MK PZKO Iwonie Guńkowej za
wzruszające słowa pożegnania nad grobem a chó-
rowi za odśpiewanie pieśni żałobnych. Podzięko-
wania kierujemy również radzie nadzorczej spół-
dzielni Jednota-Jedność a MUDr Barbarze Moncz-
kovej i MUDr Urszuli Makówkowej za długoletnią
opiekę lekarską. Zasmucona rodzina. GL-129

W głębokim żalu pogrążeni zawi-
damy wszystkim krewnym i
znajomym, że dnia 15. 3. 2004
zasnęła na zawsze w wieku niespeł-
na 47 lat nasza Najukochańsza
Córka, Siostra, Szwagierka i Ciocia

sp. ANNA PRZECZEK

zamieszkała w Hawierzowie. Pogrzeb odbędzie się
w piątek 19. 3. 2004 o godz. 15.00 z kościoła ewan-
gel. w Hawierzowie Suchoj Średniej. W smutku
pogrążona rodzina. GL-132

W Galerii po polsku

KARWINA (sch) - Galeria *Zdrowego Miasta* zaprasza na wystawę z polską
artystką w roli głównej, **Sonią Anną Nowosielską**.

Wystawa przebiegać będzie w
ramach współpracy miast Czwórki
Wyszehradzkiej, pod patronatem kon-
sula generalnego RP w Ostrawie
Andrzeja Kaczorowskiego. Kuratorem
wystawy jest **Robert Orawski**, dyrek-
tor Miejskiego Domu Kultury w Sko-

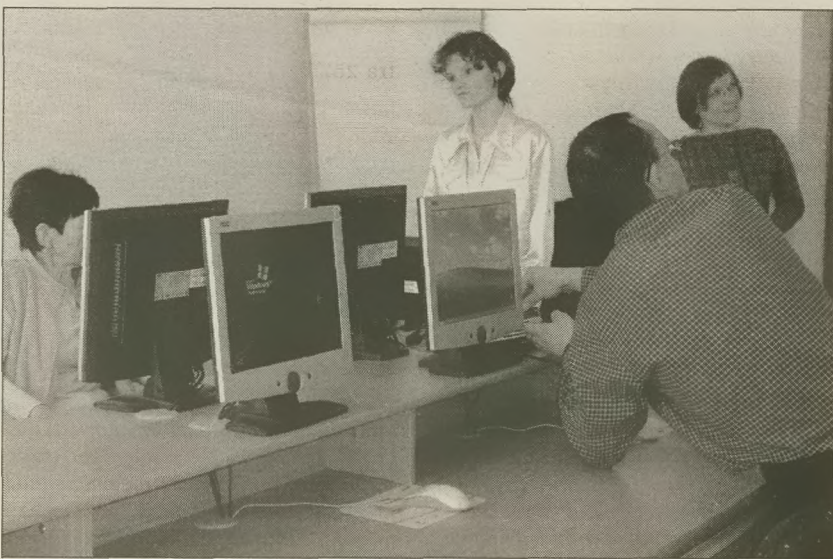
czowie. Z tamtejszym Zdrowym Mia-
stem łączy bowiem karwińskie Zdro-
we Miasto kilkuletnia współpraca.

Podczas wernisażu, który odbę-
dzie się w czwartek o godz. 17 w foyer
miejscowego Uniwersytetu Śląskiego,
wystąpi zespół muzyczny *Piśtálka*
oraz pezetkaowski chór *Dźwięczek* z
Karwiny Raju. Wystawę można
będzie zwiedzać do 16 kwietnia br.
w godz. 10-16.

Karnawał w plastyce

CZ. CIESZYN/CIESZYN (bag) - W
lutym przebiegał konkurs plastyczny
Śląska maskarada czyli folk karnawał
w bibliotece. Jego finał połączony z
rozdaniem nagród oraz otwarciem
wystawy nadesłanych prac odbędzie
się 18 marca o godz. 10.00 w Bibliote-
ce Miejskiej w Cieszynie (RP). Warto

wybrać się obejrzeć najciekawsze
maski, kotyliony lub nakrycia głowy,
które, jak przewidywał regulamin
mogły być inspirowane elementami o
charakterze regionalnym, nawiązy-
wać do naszych śląskich legend, wzro-
rować się na beskidzkiej flory i fau-
nie.

Poniedziałkowy poranek spędziła grupka nauczycieli w nowo otwartej pracowni komputerowej
Centrum Pedagogicznego w Czeskim Cieszynie. W trakcie wykładu **Šárky Bakalářovej** z Auto-
centu, prowadzącej pierwsze z zaplanowanych zajęć poszerzających umiejętności korzystania
z Internetu na lekcjach, zyskali szereg nowych umiejętności i doświadczeń.

Fot. BARBARA GLAC

Co w teatrze

SCENA CZESKA - TRZYNIEC:
Aucassin i Nicoletta (17, godz. 19.00,
grupa C).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Szkoła Rocka
(16, 17, godz. 17.45), 21 gramów (16,
17, godz. 20.00), **Reflex:** Władca pier-
ścieni: Powrót króla (16, 17, godz.
16.30, 20.00), **CZ. CIESZYN - Cen-
tral:** Okrucieństwo nie do przyjęcia
(16, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC -
Kosmos:** Okrucieństwo nie do przyję-
cia (16, 17, godz. 17.30, 20.00), Mało-
laty u taty (16, godz. 14.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz,
godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa
107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt:
19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

**KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Men-
nicza 46, Cieszyn:** do 23. 4. wystawa
„Koi jaki jest, każdy widzi”. Otwarte
po-śr, pt: 8-15.
**GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja
11, Bielsko-Biała:** do 21. 3. wystawa
Mariana Stępa „Rzeczy pospolite”.
Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.
▲ **BIELSKI RATUSZ, plac Ratuszo-
wy 1:** do 19. 4. wystawa fotografii
Kazimierza Gajewskiego „Jeszcze coś
zostało”.

Co w terenie

**UWAGA KNE - Towarzystwo Naucz-
ycieli Polskich** zaprasza na spotkanie z
okazji Dnia Nauczyciela 26. 3. o godz.
14.00 w sali czeskokieszyńskiej Strzel-
nicy. W programie zaprezentuje się
Teatr Kares z Katowickiego Centrum
Kultury. Zgłoszenia przyjmuje Hilda
Śliż, tel. 558 731 038 w godz. 19-22 do
23. 3.

KARWINA DARKÓW - MK PZKO
zaprasza na Powitanie Wiosny 21. 3. o
godz. 15.30 do Domu Zdrojowego w
Darkowie. W programie chór miesza-
ny „Lira” oraz 40-osobowy zespół
uczniów PSP w Karwinie Frysztacie.
**KARWINA FRYSZTAT - Zw. Przyjaź-
ni Czesko-Słowacko-Polskiej** w Kar-
winie zaprasza na Walne Zebranie
20. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
DĄBROWA - MK PZKO zaprasza
21. 3. o godz. 16.00 do Domu Narodo-
wego na Świątlicę Wiosenną z wykładem
F. Bałona pt. „Co wszystko
można przygotować z nasion strącz-
kowych”.
CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska
przy ul. Ostrawskiej zaprasza 17. 3. o
godz. 17.00 na wykład RNDr Ewy
Holubowej pt. „Dlaczego kłamamy”.

Koncerty

NAWSIE - Chór Żeński „Melodia”
zaprasza na Koncert Wiosenny 21. 3.
o godz. 15.00 do Domu PZKO. W pro-
gramie: „Małe Ich Troje” (kierownik
artystyczny K. Cieślak), Chór Żeński
„Melodia” (dyrygent A. Zeman).

Wystawy

**TEATR CIESZYŃSKI - WIELKA GA-
LERIA:** do 4. 4. wystawa plakatów i
fotografii Magdaleny Bartkiewicz-
Podgórskiej i Andrzeja Górskiego.
▲ **BIAŁA GALERIA:** do 28. 3. wysta-
wa obrazów R. Filipowej. Otwarte po-
pt: 9-15.
**MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická
14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte
wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
INTERKLUB, Karwina: do 28. 3.
wystawa „Poezja cieszyńskiej archi-
tektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17,
so: 9-13, nie: 13-17.
„**CHAGALL**” Galeria zamkowa, **Kar-
wina Frysztat:** do 10. 11. wystawa
obrazów i szklanych obiektów Bohu-
mila Eliáša. Otwarte wt-nie: 9-18.
**MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ
I MIASTA TRZYNICA** - stała ekspozy-
cja „Historia i współczesność huty i
miasta Trzynieca”, do 12. 5. wystawa
modeli strażackich.

Oferty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem.
Inf. pod nr. tel. 558 325 546. GL-086

PRACE SEZONOWE przy uprawie
chmielu, informacje tel. 604 287 015.
GL-102

SIMPLY CLEVER

MITO WANA
SERIA **Škoda Fabia Joy**

Nowe wnętrze
Arlet

Obręcz kół ze
stopów lekkich

Radioodbiornik
+ 8 repro

ABS
MSR

**Ciesz się z gry
każdego dnia**

Spraw sobie przyjemność
nową Škodą Fabia Joy
z nadzwyczajnym wyposa-
żeniem. Zadowol cię na pewno
nie tylko nowoczesne wnętrze
i komfort, ale też wspaniałe
właściwości jezdne samocho-
du oraz oferowane systemy
aktywnego i pasywnego bez-
pieczeństwa. Spraw sobie
przyjemność i odwiedź nas
jak najszybciej - nowa Fabia
Joy może być Twoja już za
319 900 Kč!

Nie zwlekaj, odwiedź nas już
dziś! Wspólnie dokonamy
tego najlepszego wyboru.

Twój autoryzowany serwis Škoda:

AUTODRUŽSTVO
Frýdecká 12
737 01 Český Těšín
Tel.: 558 713 672

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Śpiew dla uprzywilejowanych?

Z przyjemnością wysłuchałem 7 marca br. w sali Podstawowej Szkoły Artystycznej w Karwinie koncertu chórów kameralnych: działających pod kierownictwem Jolanty Malinki Chóru Kameralnego „Dźwięczek” MK PZKO w Karwinie Raju; „Amici Cantionis Antiquae” zespołu Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica”; oraz kameralnego chóru żeńskiego „Alaudae” z filii Polskiego Gimnazjum w Karwinie.

Wykonawcami byli młodzi ludzie. „Dźwięczek” to cenny narybek starszego „Dźwięku”. Znakomici „Amici Cantionis Antiquae” i sympatyczne „Alaudae” (czy nie milej i prościej było jednak zespół miłych dziewcząt pomianować pięknie po polsku „Dziewczęce Skowronki”?) dysponują wyselekcjonowanymi głosami i L. Kalina prowadzi je na profesjonalnym poziomie. Pomimo lekkiej premierowej tremy, przyjemność z jaką śpiewały gimnazjalistki, była odczuwana przez publiczność.

Szkoda, iż przyjemności śpiewania od lat pozbawieni są na lekcjach wychowania muzycznego pozostałe uczniowie gimnazjum. Śpiew w naszej zaolziańskiej Alma Mater jest „dostępny” tylko uprzywilejowanym – uczniom śpiewającym w selekcyjnych zespołach „Collegium Iuvenum” i „Alaudae”. Pozostałych 300 gimnazjalistów w Cz. Cieszyńskie i 84 w Karwinie na lekcjach tylko słucha muzyki i uczy się teorii. Powszechne rozbudzenie radości ze śpiewania, do którego należy i śpiew jednogłosowy, zostaje zaprzeczane. Gdzie te czasy, kiedy nawet w Akademii Handlowej w Cz. Cieszyńskie, w programach nauczania której nie było wychowania muzycznego, rozbrzmiewał śpiew prowadzony przez Martę Bury. Podobnie było w Technikum Maszynowym w Karwinie.

Pamiętam własne lata gimnazjalne. Prof. Eugeniusz Fierla prowadził nie tylko chór i orkiestrę gimnazjalną, ale również chór mieszany „Harmonia” w Łazach, Chór Nauczycieli Polskich, założył i wiele lat prowadził reprezentacyjny ZPiT „Górniki”, zbierał pieśni ludowe, opracowywał je na chóry, komponował. W chórze gimnazjalnym śpiewać mogli wszyscy chętni, nie zawsze dysponujący „miłym i dźwięcznym” głosem. Przede wszystkim jednak śpiewali na lekcjach wychowania muzycznego. Nawet poranne lekcje rozpoczynano śpiewem. Istniały też chóry klasowe (sam taki prowadziłem). Poza tym gimnazjaliści śpiewali w licznych chórach na całym Zaozliu.

Wiele z nie istniejących już dziś chórów, pomimo że ich członkowie byli amatorami, „niewyselekcjonowanymi” miłośnikami śpiewu, reprezentowało bardzo dobry poziom np.: karwiński chór męski „Echo”, orłowski „Hasło”, łazińska „Harmonia”, chór żeński w Nydku (późniejsze „Nydeczanki”), stonawska „Siła” i „Halka”, trzyniecki żeński i męski chór „Hutnika”, czesko-cieszyński chór żeński i męski „Harfa”, karwiński „Górniki”. Podziwiano je na Festiwalach Chórów Polskich w Poznaniu, Międzyzdrojach, Koszalinie i na wielu przeglądach śpiewaczy w Republice Czeskiej i Polsce. W następnych latach zubożało nasze śpiewactwo. Nie działają łącka „Olzianka”, „Wędryńka”, chóry mieszane w Oldrychowicach, Gutach i Rychwałdzie, błędowski „Błękit”, bystrzycki „Groń” i „Bystrzyca”, górnosuski chór żeński „Tęcza” i męskie „Sucha” oraz „Hejnał”, chór „Przyjaźń” w Karwinie Starym Miście, bogumińskie „Preludium” i wiele innych. Było tych zespołów na Zaozliu w okresie powojennym ponad 80. Dziś niektóre z 26 jeszcze istniejących dzielnie walczą o przetrwanie.

Kameralnych zespołów wokalnych było wiele jak grzybów po deszczu: karwińskie „Misie”, „Wesoła siódemka” i „Łobuzi”, terceti żeńskie w Darkowie, Lesnej Dolnej i Fryszcie, piotrowskie „Łobuzi”, górnosuska „Gama”, „Melodia” i „Robinsonki”, trzyniecki kwartet męski Piechaczka i zespoły kameralne „Hutnika”, jabłonkowskie „Podlotki” i mosteckie „Przełęczanki”, dolnolesznieńskie „Balbinki” i Septet PZKO, czesko-cieszyńska „Parafraza” i „Remini” - i jeszcze inne. Liczebność szła w parze z solidnym poziomem. O sile i potęgę zaolziańskiego śpiewactwa wyrażano się jako o ewenemencie na skalę światową.

Dyrektor artystyczny PTA „Ars Musica” i dyrygent dr Leszek Kalina jest zdania, iż „w ciągu ostatniego półwiecza doszło na Zaozliu do zasadniczych zmian w podejściu do śpiewactwa. Z ilości prze-

szło się w jakość (Czyżby analogicznie i nasze szkolnictwo przechodziło z ilości w jakość?) Nie chodzi już o to, by jak najwięcej ludzi śpiewało tak, jak każdy potrafi. Dzisiaj być chórzystą oznacza nie tylko mieć zamiłowanie do śpiewu i szczerą chęć. Teraz wymagane jest poświęcenie się tej sprawie, a nawet w jej imię wyrzekanie się innych przyjemności. Tylko wtedy można myśleć o odniesieniu sukcesu”.

Czy nie wyrzekają się przyjemności chórzysty dojeżdżający na próby z odległych nieraz miejscowości i poświęcający nie mało pieniędzy na dojazd? Przede wszystkim zaś czy odnoszenie wyłącznie wielkich sukcesów stanowi główną istotę i cel społecznego ruchu chóralnego? Czy rację bytu mają tylko chóry o wygórowanym poziomie artystycznym walczące nieustannie z uporem o laury pierwszeństwa? Dopóki było na Zaozliu zamiłowanie, chęć i entuzjazm, była i liczebność i niezły poziom. Obecnie w Polsce i w Czechach – pomimo tego, że istnieją zespoły na wysokim poziomie artystycznym mówi się o powszechnym kryzysie śpiewu zbiorowego, chóralnego? Amatorski śpiew chóralny zaczyna być sprawą elitarną. Większość członków wspaniałych chórów młodzieżowych i akademickich po opuszczeniu murów uczelni nie przejawia zbytniej chęci kontynuowania śpiewu chóralnego. Np. po 38 latach istnienia w Karwinie przy Podstawowej Szkole Artystycznej wspaniałego czeskiego chóru dziecięco-młodzieżowego „Permonik”, który poznało wiele krajów Europy i świata nie ma w mieście ani jednego zespołu kontynuującego tradycję śpiewu, chociaż „Permonik” wykształcił solidnie setki młodych śpiewaków. (Każde dziecko w blisko 400-osobowym chórze musi miesięcznie płacić niemalą sumkę, praca w zespole wymaga poświęcenia, jednak po jego opuszczeniu młode talenty znikają. Czyżby tylko liczne wyjazdy zagraniczne motywowały i przynosiły radość ze śpiewania?)

W zaolziańskich zespołach w większości śpiewają chórzysty od lat swojej młodości. Powszechnemu do niedawna amatorskiemu, społecznemu ruchowi śpiewacemu zagraża wielkie niebezpieczeństwo, o ile stanie się sprawą wyłącznie wąskiej, uprzywilejowanej garstki ludzi. Ruch śpiewaczy odnosił największe sukcesy, gdy miał charakter szeroko pojętej zbiorowości. Teraz zaczyna coraz wyraźniej przybierać piętno indywidualności i elitarności. Gimnazjalistom, którzy nie śpiewają w chórach „Collegium Iuvenum” i „Alaudae” odmawia się na siłę na lekcjach wychowania muzycznego przywileju zbiorowego, jednogłosowego śpiewania – ot tak, od serca, dla samej radości śpiewania. I jak tu marzyć o jak najszerzej pojętym rozśpiewaniu polskiego społeczeństwa zaolziańskiego! A na Zaozliu – o czym nie wolno zapomnieć – szczególną przestrogą jest mądra sentencja Oskara Kolberga: „Naród, który nie śpiewa, przestaje żyć”.

Na łamach pisma Polskiego Związku Chórów i Orkiestr „Życie Muzyczne” pojawiła się m.in. wypowiedź biskupa Diecezji Katowickiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego ks. Tadeusza Szurmana, który sam śpiewa w chórze: „Ruch śpiewaczy jako ruch amatorski jest najczystsza formą propagowania kultury muzycznej. Dopóki muzyka będzie kreowana nie tylko przez zawodowych muzyków, ale również przez amatorów entuzjastów, będzie żywa wśród społeczeństwa. Grozi nam bowiem sytuacja, że w powodzi ogromnej ilości muzyki profesjonalnej stajemy się głusi, nie śpiewający. Stajemy się tylko konsumentami muzyki, a nie jej kreatorami. Zanika śpiew i muzykowanie w domach. Zanika śpiew w szkołach, w parafiach, a przybywa tych, którzy tylko słuchają muzyki z nalożonych na uszy słuchawek. Na lekcjach religii kiedy zaczynałem z grupą śpiewać, spotykałem się często z kompletnym zaskoczeniem, a dzieci mówią: już się nie śpiewa, teraz się tylko słucha śpiewu. Szeroko pojęty ruch śpiewaczy ma swą misję. Może obronić coś bardzo ważnego przed zupełnym zanikiem – radość ze śpiewania i muzykowania, radość z wykorzystywania darowanych przez Boga strun głosowych. Nie tylko do wypowiadania słów ale i śpiewu.”

Nic dodać, nic ująć. Śpiewajmy zatem wszędzie, i jak najczęściej, by wspólny śpiew dał nam nie tylko dużo wewnętrznej radości, ale by nas pieśń jednoczyła i dawała siłę do przetrwania.

JÓZEF WIERZGON

EHL: W PÓŁFINALE ZLIN ZMIERZY SIĘ Z PILZNEM, SPARTA ZE SLAWIĄ

Stalownicy z podniesionym czołem

Hokeiści Stalowników Trzynieć nie powtórzą wyczynu z zeszłorocznego ekstraklasowego sezonu, kiedy to awansowali do półfinału. W tym roku podopieczni trenera Pavla Marka udział w fazie play off zakończyli już w ćwierćfinale. Seria ze Zlinem trzymała w dużym napięciu. O zwycięzcy zadecydował dopiero słodny pojedynek, w którym Stalownicy przegrali w sobotę na lodzie Zlina 0:2. Sporą sensację sprawili gracze Pilzna, eliminując zeszłorocznego finalistę – Pardubice. Poza tym odbyło się bez niespodzianek. Sparta pokonała Witkowice, a obrońcy tytułu – Slawia Praga w słodnym spotkaniu na rzuty karne Znojmo. Półfinałowe pary wyglądają następująco: Zlin zagra z Pilzmem, w praskim derby (podobnie jak w zeszłym roku) Sparta zmierzy się ze Slawią.

Gdzie szukać przyczyn porażki Trzyńca ze Zlinem? W pierwszym rzędzie Stalowników od początku playoffs prześladowały kontuzje. Niezdolni do gry w decydujących starciach ze Zlinem byli filary drużyny – Richard Král i Václav Pletka, z kontuzją borykali się poza tym napastnicy Kucharczyk i Hašek. Sobotniego starcia nie zaliczył też doświadczony defensor Jančařík. W Trzyńcu nie chcą jednak wszystkiego zwać na wąską kadre. Trenerzy i zawodnicy nie mają wątpliwości. Ich zdaniem przełomowy dla całej serii był czwarty mecz, w którym to zespół nie zdołał utrzymać jednobramkowej zaliczki, tracąc wyrównującego gola na trzy sekundy przed końcem regulaminowego czasu gry. – W serii prowadzilibyśmy 3:1, ale to już teraz tylko gdybanie – stwierdził trener Trzyńca Pavel Marek. – Seria była wyrównana, szczęście po prostu uśmiechnęło

się do Zlina. Gratuluję mu sukcesu – dodał Marek. Z podniesionym czołem bilansuje również trzyniecki obrońca Petr Jančařík. – Moim zdaniem osiągnęliśmy w tym sezonie maksimum. Miałem nawet lekkie wątpliwości, czy uda nam się przebić do playoffs. Zlin awansował zasłużenie – skomentował rezultat ćwierćfinałowej serii Petr Jančařík.

● HC HAMÉ ZLIN – STALOWNICY TRZYŃCIE 2:0 (0:0, 1:0, 1:0). Bramki: 39. Hamlík, 60. Balašík. Sędziowali Šindler, Nečas. Kary: 5–9, wykorzystane 1:0. Widzów 7500.

Stalownicy postawili na obronę, która w ćwierćfinale była ich największym atutem. Gospodarze nie mieli jednak kłopotów z rozszyfrowaniem defensywy rywala. Hokeiści Zlina świetnie poruszali się na łyżwach, górą byli w sobotę również w pojedynkach jeden na jeden. Zwłaszcza pierwsza formacja gospodarzy, w roli głównej z

Sport Polski

WYNIKI 14. KOLEJKI EKSTRAKLASY PIŁKARSKIEJ: Groclin Grodzisk – Dospel Katowice 6:0 (zdobywcą jednego gola był Šablík), Wisła Kraków – Górnik Polkowice 2:1, Wisła Płock – Górnik Łęczna 0:0, Świt Nowy Dwór – Widzew Łódź 0:0, Polonia Warszawa – Amica Wronki 1:5, Legia Warszawa – Odra Wodzisław 2:1. Tabela: 1. Wisła 33, 2. Amica 32, 3. Legia 29, 4. Groclin 25, ... 13. Polkowice 9, 14. Nowy Dwór 5.

ZDOBYWCZA PUCHARU ŚWIATA w skokach narciarskich został Janne Ahonen. Fin zgromadził łącznie 1316 pkt. i o 10 wyprzedził Norwega Roara Ljøekelseya.

W przeszłości Ahonen był już blisko Krystałowej Kuli. Sezon 1998/99 zakończył na 2. pozycji. Oprócz tego trzy razy był 3. – w sezonach 1994/95, 1995/96 i 1999/2000.

Adam Małysz zakończył sezon na 12 miejscu (525 pkt). Pozostali reprezentanci Polski zajęli odległe lokaty: Marcin Bachleda 52. (27 pkt), Wojciech Skupień 54. (24 pkt), Mateusz Rutkowski 58. (17 pkt), Wojciech Tajner 67. (9 pkt).

Roar Ljøekelsey, który minimalnie przegrał walkę o Puchar Świata w skokach narciarskich z Finem Janne Ahonenem, zarobił najwięcej w sezo-

nie 2003/2004. Premie FIS wypłacone Norwegowi wyniosły ponad 233 tys. franków szwajcarskich.

Ostatnie zawody sezonu odbyły się w niedzielę w Oslo na skoczni „Holmenkollen”. Z powodu fatalnej pogody wyniki pierwszej serii skoków uznano za końcowe. Konkurs wygrał Ljøekelsey, który oddał skok na odległość 126,5 m. Ahonen zajął ósme miejsce, zapewniające mu utrzymanie pozycji lidera PS. W konkursie nie wystąpili reprezentanci Polski, którzy słabo wypadli w kwalifikacjach.

Zakończony właśnie sezon w skokach narciarskich był nieudany tak dla Adama Małysza, jak również dla pozostałych polskich skoczków. W związku z tym, szkoleniowiec reprezentacji Polski Apoloniusz Tajner za kilka tygodni zamierza złożyć dymisję na ręce prezesa PZN Pawła Włodarczyka. – Absolutnie nie żałuję tych 5 lat pracy z kadrą, chociaż ostatnie miesiące były dla mnie najtrudniejszym okresem. Część mediów zwałniała mnie z pracy co drugi dzień, próbowała skłócić z Adamem Małyszem, z kierownictwem związku, z trenerem Janem Šturmecem – powiedział Tajner, który przychylił się do trzyletniej dominacji Małysza w świecie. (man, PAP)

Z WIZYTĄ W MOSTACH KOŁO JABŁONKOWA, STONAWIE I RYCHWAŁDZIE

Start I A klasy 27 marca

■ MOSTY k. JABŁONKOWA (4. miejsce na półmetku IA klasy gr. B, 22 pkt.).

Jesienią nowicjuszy IA klasy zaprezentował się z bardzo dobrej strony. W przerwie zimowej kadra selekcjonera Petra Baumanu doznała kilku zmian. Z drużyną rozstali się Kuśnirák, Komár, Hudzieczek (wszyscy Bystrzyca) oraz Sikora (Milików). Nowymi twarzami są natomiast Bazgier (Jabłonków), I. Lysek (Cz. Cieszyn) oraz powracający z wojska A. Bažant. Mosteczanie rozegrali ogółem 8 sparingów, w tym 5 w ramach zimowego turnieju w Jabłonce, w którym wywalczyli pierwsze miejsce. Najcenniejszą zimową zdobyczą jest zwycięstwo 1:0 nad Cz. Cieszyńcem. W przerwie zimowej trener Bažant starał się poprawić grę defensywną swego zespołu. Celem drużyny nie narzekającej na kłopoty finansowe pozostaje utrzymanie jesiennych pozycji.

■ STONAWA (6. miejsce na półmetku IA klasy gr. B, 20 pkt.). Podo-

pieczeni trenera Bronislava Šimšy w przerwie zimowej nie spoczęli na laurach. Stonawianie w szczególności zwracali uwagę na poprawę kondycji fizycznej. Do tego celu służyło m.in. zgrupowanie na Kozubowej. W porównaniu z niektórymi innymi reprezentantami naszego terenu, w Stonawie nie narzekają na małą frekwencję zawodników podczas treningów. Na popołudniowych zajęciach trenerzy mają do dyspozycji nawet dwudziestkę piłkarzy, a to rzeczywiście jak na I A klasę niezła sytuacja. Widać, że Stonawa żyje futbolem, co piłkarze udowodnili zresztą w jesiennych meczach o punkty. Wzmocnieniem dla zespołu powinien być Totek (z Olbrachcic), do nowych twarzy w tym sezonie należeć będzie też Szczygieł (powracający do gry po dłuższej przerwie). Po kontuzji powoli wracają do zdrowia Janáček i Šurin, z kolei trochę więcej czasu zajmie jeszcze rekonwalescencja Bystrońa.

■ SLAWOJ RYCHWAŁD (9. miejsce

Petrem Lešką, sprawiała Stalownikom (w bramce z Martinem Vojtkiem) najwięcej trudności. Przełomowym momentem w meczu było trafienie Hamlíka na 1:0 w prowadzące liczbę z 39. minuty. Trzynieć musiał przestawić się z asekuracji na atak, ale pod bramką Murína prezentował się bezradnie. Dobre okazje do wyrównania zmarnowali Kropáč, Zadina i Žabka. W desperackiej power play drugi gwóźdź do trzynieckiej trumny wbili Balašík.

● PROGRAM PÓŁFINAŁÓW – środa 17. 3.: Zlin – Pilzno i Sparta – Slawia; czwartek 18. 3.: Zlin – Pilzno i Sparta – Slawia; niedziela 21. 3.: Pilzno – Zlin i Slawia – Sparta; poniedziałek 22. 3.: Pilzno – Zlin i Slawia – Sparta; środa 24. 3. (ewentualne piąte mecze): Zlin – Pilzno i Sparta – Slawia; piątek 26. 3. (ewentualne szóste mecze): Pilzno – Zlin i Slawia – Sparta; niedziela 28. 3. (ewentualne siódme mecze): Zlin – Pilzno i Sparta – Slawia. FINAL zaplanowano na 31. 3., 1. 4., 4. 4., 5. 4., 8. 4., 10. 4. i 11. 4. (jb)

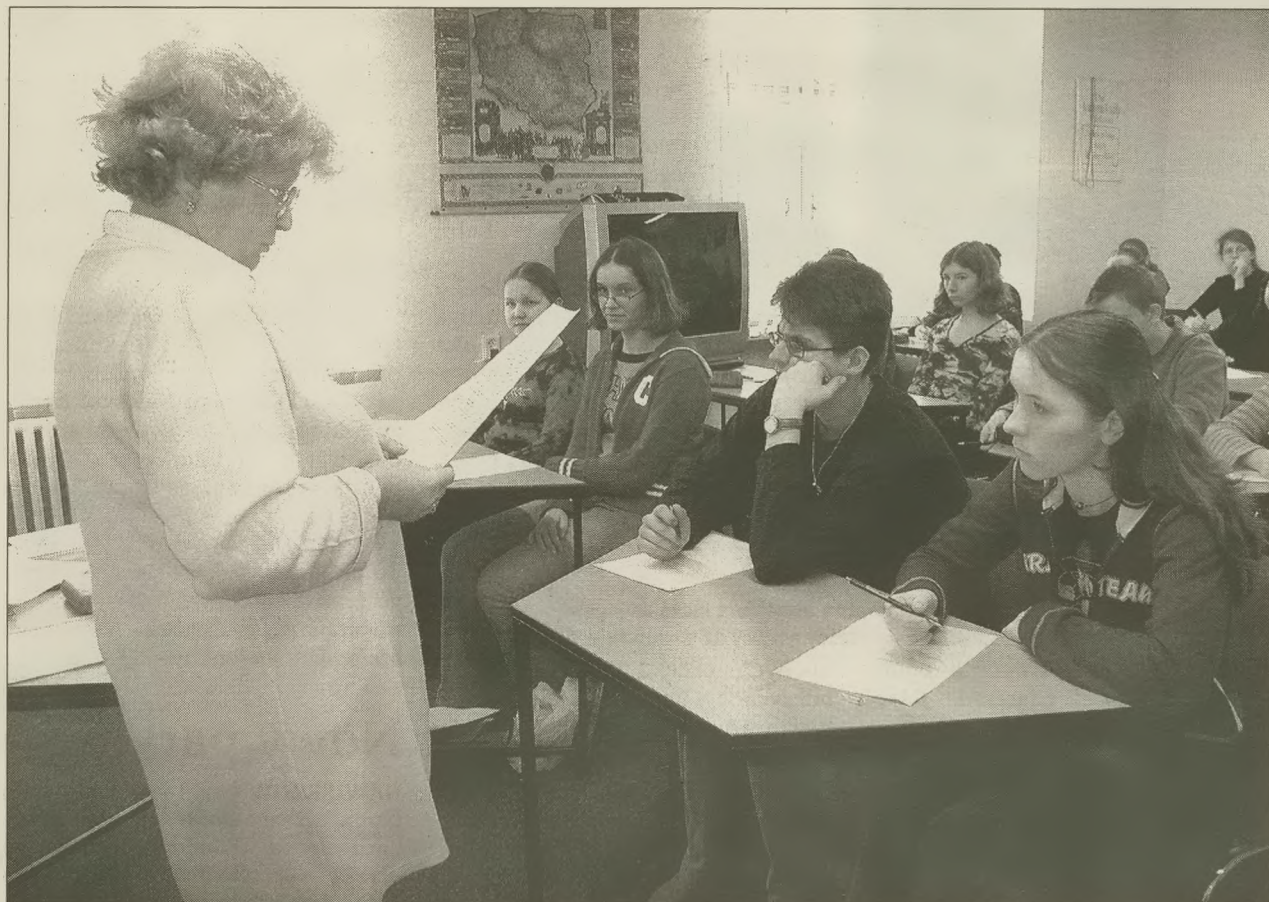
Różnych dziedzin

■ PIŁKARSKIE SPARINGI: Futbol Trzynieć – Slawia Orłowa 5:2 (0:1, dla gospodarzy Malíř 2, Kluz, Müller, Ciešlar, Czeski Cieszyn – Dobra 4:1 (1:1) L. Myšínský 2, Vojvodík, Grygar, Bystrzyca – Dzieńmorowice 0:1 (0:0) Špicka z karnego, Žuków Górny – Mosty 1:1 (1:0) Pocosz – T. Nieslaník, Trzynieć (juniorzy) – Gródek 2:2, Mosty – Skalite 7:7!

■ BANIK KARWINA – ŠKP BRATY-SŁAWA 24:22 (12:11)

W niezbyt atrakcyjnym, ale przede wszystkim dramatycznym meczu trener Banika Jiří Kektur musiał się obejść bez kontuzjowanego Zdráhali, do dyspozycji byli już Laclawik oraz Vašek. Chociaż nieco lepsze wrażenie sprawiali przyjezdni, w wyrównanym spotkaniu na prowadzenie wychodziły na zmianę obie drużyny, prowadząc zaledwie różnicą jednej bramki. Borykający się od dłuższego czasu ze skutecznością strzałową gospodarze przesadzili o losach tego meczu w ostatnich minutach gry. Dzięki celnym trafieniom Kústa i Bednářika karwinianie zdobyli punkty na wagę złota. W ostatnich czterech meczach chcą zająć przynajmniej drugie miejsce w tabeli, które zapewni im w play-offs atut własnego boiska w ewentualnym, piątym pojedynku. Bramki dla HCB: Mrózek 5/2, Bednářík, Šzynmański i Vašek po 4, Horák 3, Kúst 2, Laclawik a R. Brúna po 1. Sędziowali: Novák, Skružný, siódemki: 3/2-4/2, kary: 2-7 (czk: Petro), widzów: 600.

Lokaty: 1. FM, 2. Preszów po 40, 3. Dukla Praga, 4. Karwina po 38. W następnej kolejce: Lomuy – Karwina. (man)

Pomysłodawczyni dyktanda z dziesięcioletnią tradycją Janina Fierla dyktuje uczestnikom tegorocznej edycji konkursu.
Fot. BARBARA GLAC

W samorządzie o długach

JABŁONKÓW (kor) – Samorząd przyjął wniosek rady miejskiej, by przyspieszyć spłacanie długu za przedsiębiorcę **Bedřicha Čmiela**. Miasto było żyrantem pożyczki zaciągniętej przez niego w 1994 roku w Banku Komerčním.

- Zgodnie z życzeniem reprezentującej interesy wierzyciela firmy KONPO, w tym roku spłacimy 80 tys. Kč, w przyszłym roku zaś pozos-

tałe 160 tys. - powiedział GL wiceburmistrz **Stanisław Jakus**.

Odrzucono natomiast propozycję B. Čmiela, by miasto umorzyło inny jego dług - zaciągnięty z kasy miejskiej w pierwszej połowie lat 90. Dłużnik zaproponował miastu w zamian za umorzenie długu przekazanie dużej sali w byłym Domu Kultury, w którym mieści się obecnie m.in. hotel *Horál Čmiela*.

- Dług wobec miasta sięga ponad 10 mln Kč, a sala nie ma takiej wartości - wyjaśnił S. Jakus.

Z pieśniczkóm zech się narodził,
Z pieśniczkóm po gróniach chodzil,
Pieśniczka żyć mie uczyła
I Gorola nóm stwoziła.

Władysław Niedoba

Ludkowie złoci, wy wszecy, kierzi rozmysłocie i czujecie tak, jak my, chlapi z Gorola, przidźcie w niedzielę po południu do teatru w Cieszynie. Bedymy świąntować okróngle urodziny naszigo hetmana gorolskiego śp. Jury spod Grónia. O tym, co wszecko zrobił Jura dlo Gorola, Gorolskiego Świąnta i dlo całego Zaolzia, nie bedymy pisać, bo to je ku nieopisanu. Chcymy sie pokłócić pamiynci człowieka kiery naszóm kulture ludowóm wysmyczył na najwyższy szczebel. Zespół Gorol Wóm skazuje, że się na tóm uroczystość z całej siły gotuje. Nie będzie miodule ani zbojeczki, to se niechujmy na Gorolski Świąnto, ale będzie naisto dostojno uroczystość, na kiejrej Was, ludkowie, nie śmij chybić.

Toż tak, jak by napisoł sóm Jura spod Grónia: Ho, Ho, Ho - w niedzielę do Cieszyna wio!

GOROL

zespół MK PZKO Jablonków

Dogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane. Temperatura w dzień od 17 do 20 st., nocą ok. 1 st. C. Wiatr zmienny 4 m na sek.

PIĄTEK – Zachmurzenie umiarkowane, lokalne opady deszczu. Temperatura w dzień od 14 do 19 st., nocą ok. 2 st. C. Wiatr zmienny 4 m na sek.

ISSN 1212-4222

9771212422041

DYKTANDO PISAŁO 44 UCZNIÓW POLSKICH SZKÓŁ

Zasady nie od parady

CZ. CIESZYN (bag) - Po raz dziesiąty spotkali się najlepsi z najlepszych dziewcząt i chłopców polskich szkół podstawowych z Cz. Cieszyna, Karwiny, Suchej Górnej, Lutyni Dolnej, Gnojnika, Trzyńca, Wędryni, Bystrzycy i Jabłonkowa, by spróbować bezbłędnie napisać dyktando w języku ojczystym.

Poprawne pisanie, pomimo coraz częstszego korzystania z komputerów, które same pilnują zgodności tekstu z normami ortograficznymi, nadal nie traci na znaczeniu. W ostatnich latach stało się nawet na swój sposób modne. Świadczą o tym telewizyjne konkursy i tzw. dyktanda narodowe, które gromadzą przed ekranami tłumy chcących sprawdzić swe umiejętności widzów.

W nieco mniejszym zakresie organizowane są też konkursy Mistrza Ortografii dla uczniów i studentów. Pomysł ich organizowania zrodził się w PŚP w Karwinie Frysztacie. Tegoroczna edycja konkursu przebiegła 16 marca w siedzibie PCP w Cz. Cieszynie. A dyktando nie było łatwe, zawierało większość problemów ortograficznych i sporo wyrazów obcego pochodzenia, które coraz częściej zadawają się w naszym języku,

jak podkreśliła pomysłodawczyni i organizator imprezy **Janina Fierla**, emerytowana już dziś dyrektor frysztańskiej szkoły. Uczniowie klas 6. i 7. głowili się nad tekstem pt. *Wszędobylskiego obieżyświata opowieść o Eskimosach*, ich starsi koledzy natomiast przy okazji pisania tekstu dowiedzieli się kilka ciekawostek z życia nietoperzy. Wyniki zmagani będą znane na początku przyszłego tygodnia.

Biznes na niby

CZ. CIESZYN (sch) – Z udziałem 25 firm fikcyjnych (w tym 7 polskich i 1 słowackiej) odbyły się wczoraj IX Regionalne Targi Symulacyjne – tradycyjna impreza miejscowej Akademii Handlowej.

Na czeskokieszyńską *Strzelnicę* zawitali uczniowie i ich wychowawcy z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Cieszynie, z Zespołu Szkół Zawodowych im. Piastów Opolskich w Krapkowicach, z Akademii Handlowych w Czadcy, Bruntalu, Frydku-Mistku, Karwinie, Kromierzyżu, Ołomuńcu i Orłowej. Osiem firm symulacyjnych wystawiło gospodarze.

Asortyment oferowanych dóbr i usług był mocno zróżnicowany. Największe wzięcie miała firma symulacyjna *ETNO s. r. o.* AH w Bruntalu, przed firmą *Mazlićci AH* w Cz. Cieszynie oraz *Dragon Herbaciarnia ZSEG* w Cieszynie.

Tegoroczne Targi nie ograniczały się jednak wyłącznie do fikcyjnego handlu. Był program kulturalny w wykonaniu uczniów czeskokieszyńskiej Akademii Handlowej przygotowany przez naucz. **Barbarę Michejdę** oraz seminarium fachowe dla nauczycieli firm symulacyjnych.

pięknie odnowiona, lecz, niestety, warunki sceniczne nie są najlepsze. Uważam jednak, że dla publiczności jest ważne, żeby przychodzić na przedstawienia do swojej sali. To może przyciągnąć widza - powiedział GL dyrektor **Suska**.

Górnosuska gmina jako jedyna w regionie wspiera Scenę Polską również finansowo, partycypując w kosztach wynajmu sali. W ub. roku na ten cel przekazała 24 tys. Kč, zaś w br. samorząd uchwalił dotację dla Sceny Polskiej w wys. 25 tys. Kč.

Zdaniem K. Suszki, nie jest wykluczone, że pierwszy z y m przedstawieniem, które Scena Polska wystawi w Domu Robotniczym, będzie *Mąż i żona Aleksandra Fredry*.

Z DOMU KULTURY DO ROBOTNICZEGO

Czy przyciągną widza?

SUCHA GÓRNA (sch) – Scena Polskiej Teatru Cieszyńskiego nie będzie już grać tylko w miejscowym Domu Kultury, ale również w Domu Robotniczym.

Decyzja o wystawianiu co najmniej dwóch spektakli w sezonie w Domu Robotniczym jest rezultatem kurczącej się liczby widzów. Zdaniem zarówna górnosuskich władz samorządowych, jak i dyrektora teatru **Karola Suszki**, granie w ogromnej sali Domu Kultury dla trzydziestki osób mija się z celem. - W Domu Robotniczym przeprowadziliśmy już wizję lokalną. Sala, owszem, jest

Nad morze i w góry

CZ. CIESZYN (ar) – Milion sto tysięcy koron przeznaczy w br. miasto na wypoczynek i pobyty lecznicze dzieci. Kwotę tę uchwalili na ostatnim posiedzeniu radni miasta.

Najmłodsi mieszkańcy Cz. Cieszyna będą wypoczywać m.in. nad Bałtykiem. Na sierpień przygotowano nad morzem dwa dziesięciodniowe turnusy po 40 dzieci w wieku od 7 do 16 lat. Cały pobyt jest darmowy, mogą z niego skorzystać dzieci, które w bieżącej kadencji samorządu nie brały jeszcze udziału w podobnym przedsięwzięciu (pobyty lecznicze i wypoczynkowe organizuje Cz. Cieszyn od kilku lat). Na wypoczynek nad Bałtykiem miasto przeznaczy ze swego

budżetu 820 tysięcy koron.

Ponadto przygotowano pobyty lecznicze przy współudziale kas chorych. Chodzi o akcję *Konik Morski*, w ramach której połowę kosztów pokrywa Powszechna Kasa Chorych, a część, którą powinien uiścić rodzic zapłaci miasto. Podobnie będzie w wypadku pobytyw leczniczych w Chorwacji organizowanych przy współudziale Górniczej Kasy Chorych.

Oprócz powyższego Dom Dzieci i Młodzieży razem z miastem przygotowują obóz letni na Sławiczu dla czterdziestu uczestników. Cena za dziesięciodniowy pobyt wynosi 3300 koron, z tego połowę zapłaci miasto.

CO BĘDZIE Z BYŁĄ KOPALNIĄ FRANCISZEK?

SUCHA GÓRNA (sch) – Nad wykorzystaniem terenów byłych przedsiębiorstw przemysłowych, zwanych z angielska *brownfield* zastanawiają się gospodarze wielu miast i gmin RC. Duży znak zapytania stoi również nad przyszłością górnosuskiego arealu byłej Kopalni *Franciszek*.

Do końca marca wójt Suchej Górnej **Jan Lipner** musi powziąć decyzję, czy zgodnie z sugestiami *CzechInvestu* pozwolić na zrównanie z ziemią całej pokopalniańskiej spuścizny, czy też z myślą o lokalnych biznesmenach ocalić część obiektów nadających się do użytku.

Działający przy czeskim Ministerstwie Przemysłu i Handlu *CzechInvest* wybrał areal górnosuskiego *Franciszka* spośród 213 podobnych stref *brownfield* jako jeden z sześciu nadających się do przekształcenia w strefę przemys-

łową. - *Franciszek* znalazł się w tej grupie na pierwszym miejscu. Sęk w tym, że nasza wizja dalszego wykorzystania jego obiektów diametralnie odbiega od wizji *CzechInvestu*. Nam zależy na zachowaniu przynajmniej niektórych

Zielony brownfield

budynków i zaadaptowaniu ich na potrzeby biznesu. Już teraz mamy komplet chętnych do wejścia w naszą strefę przemysłową - kilka firm lokalnych oraz jedną włoską - mówi J. Lipner.

CzechInvest przyszłość górnosuskiej strefy *brownfield* widzi jednak inaczej. Proponuje wszystkie istniejące obiekty zrównać z ziemią, a na powstałą w ten sposób zieloną łakę zwabić dużego zagranicznego inwestora. - *Gwarancji,*

że taki inwestor rzeczywiście się pojawi, nam jednak nie daje, a nasi przedsiębiorcy - ogólnie mówiąc - będą mieli pecha - stwierdza górnosuski wójt.

Z punktu widzenia finansowego oferta stworzenia strefy przemysłowej po myśli *CzechInvestu* nie ma sobie równej. Gmina, przystępując na nią, nie wyda ani grosza - 75 proc. kosztów pokryją fundusze unijne, a pozostałe 25 proc. państwo. Jeżeli natomiast gmina nie zgodzi się na rozbiorę wszystkich obiektów *Franciszka*, straci poparcie *CzechInvestu*, a o pomoc z UE będzie musiała zabiegać we własnym zakresie. - *Istnieje duża szansa, że i tak ją otrzymamy. Pozostałe 25 proc. możemy pożyczyć z banku. Przy zerowym zadłużeniu, jaki ma Sucha Górna, banki będą się prześcigać z ofertami* - uważa Jan Lipner.

Obsługa stołsk musiała się dwolic i trolć, żeby sprostać oczekiwaniom wielu klientów.
Fot. MAREK SANTARIUS

Znad Wisły

■ W Polsce nie da się wykluczyć zamachów terrorystycznych – przyznał prezydent Aleksander Kwaśniewski. Prezydent RP odniósł się w ten sposób do zeszłotygodniowych zamachów w stolicy Hiszpanii, Madrycie, gdzie zginęło 200 osób, w tym czterech Polaków. Aleksander Kwaśniewski zapewnił, że w Polsce stosowne służby podejmują wszelkie możliwe starania, aby zapobiec ewentualnym atakom terrorystów. Ponadto rozwinięta jest bardzo międzynarodowa współpraca wywiadów, dzięki czemu można będzie reagować na ewentualne zagrożenie z wystarczającym wyprzedzeniem. Wyraził też nadzieję, że wszyscy Polacy wykażą odpowiednią troskę oraz ostrożność, i o wszystkich podejrzanych, dziwnych sprawach będą niezwłocznie informować właściwe służby.

■ Zanim szef PSL Jarosław Kalinowski zrezygnował na zjeździe tej partii z prezesury, wypominał niektórym działaczom rozbijanie jedności Stronnictwa oraz przypomniał o swoim kompleksowym programie naprawy sytuacji w państwie pod nazwą *Nowa Polska*. Od środy szefem PSL jest Janusz Wojciechowski. Obejmuje tę funkcję gdy poparcie społeczne dla PSL osiągnęło najniższy poziom w historii, a tradycyjny elektorat odwrócił się do Stronnictwa Płomieni. W ocenie innych polityków Wojciechowski nie jest ani wizjonerem, ani płomiennym mówcą i raczej nie ma szans przeciwstawienia się populizmowi Andrzeja Leppera szefa Samoobrony spychającemu PSL na margines. Nowy prezes PSL nie wyklucza współpracy z żadną partią, nawet z Samoobroną. To zdecydowanie nie spodobało się niektórym delegatom, którzy opuszczając salę zjazdu mówili: *To koniec PSL*.

■ Zdaniem Marcina Kosseka, instruktora oddziałów antyterrorystycznych, zmiana lokalizacji Europejskiego Szczytu Gospodarczego z Pałacu Kultury i Nauki na Hotel Victoria podyktowana jest czynnikami, o których nie mówi się publicznie. Nie udały się bowiem ćwiczenia w Sali Kongresowej zorganizowane przez Biuro Operacji Antyterrorystycznych. W tej sytuacji trzeba było znaleźć obiekt, który pasowałby do możliwości taktycznych i organizacyjnych polskich sił antyterrorystycznych. Victoria jest mniejsza od Pałacu Kultury i umożliwia odizolowanie uczestników szczytu na zamkniętym terenie. To jednak zostaje w sprzeczności z procedurami dyplomatycznymi. Operacja w Pałacu Kultury byłaby zbyt duża, jak na możliwości współpracy wielu służb, posiadane środki łączności i logistyki. Udowodniono przy tym konieczność wsparcia ze strony państwa, władz i służb miejskich.

■ W warszawskim budynku Hipoteki przy al. Solidarności przy okazji remontu odkryto unikalne rzeźby i dekoracje z czasów carskich. Odkryte zdobienia na kolumnach oraz niespotykana w stolicy posadzka z charakterystycznych płytek terakotowych może stać się nie lada atrakcją nie tylko dla odwiedzających sądy. Pod starą wykładziną znaleziono oryginalne płytki z zdobieniami. Na ścianach zaś pod warstwami farby odkryto bogate zdobienia – przykład sztuki petersburskiej charakteryzującej się bogatymi złoceniami i żywą kolorystyką. W niektórych miejscach złoto pokrywa nawet ponad 50 proc. zdobień.

■ Dziś biskupi wybiorą nowego przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski. Prymas Polski kardynał Józef Glemp nie będzie mógł ponownie ubiegać się o funkcję przewodniczącego, gdyż – zgodnie z nowym statutem Konferencji Episkopatu Polski, zatwierdzonym przez Stolicę Apostolską – można ją sprawować przez dwie pięcioletnie kadencje, a prymas właśnie kończy statuto-

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Cieszyńskie niebo

CIESZYN (db) – Niecodzienną próbą zagał Teatr Cieszyński przygotowania spektaklu *Těšínské nebe – Cieszyńskie niebo*. Przedstawienie z udziałem obu zespołów teatru będzie miało premierę 15 maja. – Czeska i Polska Scena mogą być przykładem współpracy, a współpraca jest przecież podstawą Unii Europejskiej. Symbolicznie na pierwszy miesiąc naszego członkostwa w UE przygotowaliśmy taki własny spektakl – stwierdził dyrektor Teatru Karol Suszka.

Na próbie obecni byli autorzy piosenek – Jaromír Nohavica – i scenarzysta Renata Putzlacher i Radim Lipus, który również przedstawienie reżyseruje, a tekstowi napisanego po polsku, czesku, niemiecku i naszymu spektaklu przysłuchiwali się m.in. konsul generalny RP Andrzej Kaczorowski, burmistrz Cieszyńska Bogdan Ficek i liczni dziennikarze.

Próba czytana spektaklu CIESZYŃSKIE NIEBO przebiegała w Café Muzem – dawnym pmieszczeniu stałym pałacu Larischów w Cieszynie. Fot. DANUTA BRANNA

Ukraińskie jaja

KOCOBĘDZ (mro) – O tym, że przedświąteczna atmosfera może zapanować i na przejściu granicznym przekonał się cieszyński celniczy na przejściu w Kocobędzu.

– Godzinę przed północą w poniedziałek – opisał zdarzenie Karel Moškoř, rzecznik Dyrekcji Celnej w Ostrawie – przyjechał na przejście autobus z Ukrainy z zaledwie dwięcioma pasażerami. Celnik zadał rutynowe pytania. Podróżujący odpowiedzieli, iż nic nie mają do oclenia. Wobec tego celnik przystąpił do kontroli bagażu. Nie wierzył oczom, gdy po otwarciu jednej z walizek zamiast rzeczy osobistych zobaczył sterty drewnianych jajek. Podobnie było w innych walizkach. W sumie znaleziono ponad 4 tys. pięknie pomalowanych i polakierowanych wielka-

Od dziesięciu lat znów samodzielnie

NAWSIE (ar) – Na uroczystym posiedzeniu samorządu przypomniano sobie w ulebny tygodniu dziesiątą rocznicę usamodzielnienia gminy. Z tej okazji zaproszeni zostali członkowie komitetu przygotowawczego, którzy w największym stopniu przyczynili się do uzyskania samodzielności.

Doszło do tego na podstawie referendum, w którym mieszkańcy wioski wypowiedzieli się za oddzieleniem od Jabłonkowa. Głównymi inicjatorami tego kroku byli 10. lat temu Karol Heczko, Bogusław Stonawski, Paweł Kantor, Wilhelm Michalik.

Pierwszym wójtem wybrano Zdeňka Kohuta, obecnie zaś drugą kadencję na czele gminy stoi Lenka Husarowa. Z okazji dziesiątych urodzin wydano specjalny numer miejscowego informatora *Návštíčko*, w którym mieszkańcy znajdą cieka-

wostki z wielu dziedzin życia wioski, m.in. to, że w minionym dziesięcioleciu udało się uzyskać dotację w wysokości blisko 51 milionów koron. – *Myślimy, że w tym okresie wykonano w gminie sporo rzetelnej pracy, ale ocenę pozostawiamy samym mieszkańcom* – stwierdza pani wójt.

Do najbardziej znaczących inwestycji zaliczyć należy zakończenie rekonstrukcji szkoły podstawowej, gazyfikację samego Nawisia i obrzeży gminy, zadaszenie dworca autobusowego, wybudowanie nowej poczty, rekonstrukcję Domu Seniora czy przedszkola w Jasieniu.

Uroczyste posiedzenie samorządu umiliły występy dzieci z polskiego i czeskiego przedszkola oraz obu podstawówek, chóru żeńskiego *Melodia* i jabłonkowskiego *Gorola*.

Nowy parking

HAWIERZÓW (wak) – Ponad 5 mln koron przeznaczono w tegorocznym budżecie na wybudowanie parkingu dla 47 samochodów przed domem handlowym *Permon*. O tym, że stanie on właśnie w tym miejscu zdecydowali radni przede wszystkim z tego powodu, iż na działce obok zagajone zostaną jeszcze w tym roku prace budowlane nowego gmachu sądu.

Obrady Wspólnoty

CZ. CIESZYN (T.T.) – Rada Republikiowa Ruchu Politycznego Coexistencia-Wspólnota spotka się w najbliższą sobotę o godz. 14.00 w siedzibie Kongresu Polaków w RC na kolejnym zebraniu. W programie przewidziano sprawozdania przewodniczącego Ruchu i przewodniczących poszczególnych sekcji narodowych (polskiej, węgierskiej, ukraińsko-rusińskiej) oraz uchwalenie programu działania Ruchu w br.

Na to posiedzenie nawiąże zebranie zarządu Polskiej Sekcji Narodowej Ruchu poświęcone problematyce wyborów do Parlamentu Europejskiego, działalności przedstawicielstwa gminnych, szkolnictwa oraz dwujęzyczności. Podjęta zostanie decyzja nt. udziału Ruchu w jesiennych wyborach do przedstawicielstwa województwa morawsko-śląskiego i do Senatu Parlamentu RC.

Co czwarty ma szansę

KARWINA (sch) – O 400 zgłoszeń więcej niż w roku minionym wpłynęło do karwińskiego Wydziału Handlu i Przedsiębiorczości Uniwersytetu Śląskiego. W przyszłym roku akademickim studia dzienne chce tutaj podjąć 1965 osób. Przyjętych zostanie ok. 500.

Jak podała rzeczniczka uczelni, Eva Wojnarowa, karwiński wydział na razie przyjmował zgłoszenia wyłącznie na studia dzienne. Nie wiadomo natomiast, co będzie ze studiami zaocznymi. Na razie uczelnia złożyła wniosek o akredytację. Jeżeli ją uzyska, papiery na studia w trybie zaocznym przyjmować będzie latem.

W roku akademickim 2004/2005 karwiński Wydział Handlu i Przedsiębiorczości oferuje cztery programy studiów – Polityka gospodarcza i administracja, Ekonomika i zarządzanie, Inżynieria systemowa i informatyka oraz program licencjacki Gastronomia, hotelarstwo i ruch turystyczny. Największą popularność

cią cieszą się wśród studentów tradycyjnie takie kierunki, jak Marketing i zarządzanie, Unia Europejska, Ekonomika i administracja publiczna, Bankowość czy Ekonomika ruchu turystycznego.

Ulice pod kontrolą

JABŁONKÓW (kor) – O włączeniu się miasta w program zapobiegania przestępczości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych RC zdecydował we wtorek jabłonkowski samorząd. W ramach projektu stolica Podbeskidzia zainstaluje kamery wideo, które będą przez 24 godzin na dobę śledzić najbardziej ruchliwe części miasta.

Trwają już rozmowy nt. umieszczenia dwóch kamer. Jak poinformował GL wiceburmistrz Stanisław Jakus, jedna mogłaby z wieży kościoła parafialnego obserwować Rynek Mariacki i pobliskie osiedle. Druga powinna być zainstalowana na budynku ratusza.

Przedsięwzięcie pochłonie ok. 1 mln koron, ale ok. 90 proc. kosztów pokryje dotacja z MSW.

Ciekawostki

Wrócił do Berlina ...

Naturalnej wielkości woskowa figura Adolfa Hitlera została wystawiona w *Galerie Art'el* w centrum Berlina; fuehrera zaprezentowano w ten sposób po raz pierwszy w powojennych Niemczech.

To dopuszczalne, pod warunkiem, że to tylko sztuka – oświadczył rzecznik niemieckiego Ministerstwa Kultury, kiedy pytano go, czy Hitler z wosku nie łamie rygorystycznych zakazów posługiwania się symbolami nazistowskimi.

Hitler z wosku został wystawiony w jednej sali ze swymi adwersarzami z okresu drugiej wojny światowej – Józefem Stalinem, Franklinem D. Rooseveltem i Winstonem Churchilllem.

Spotkał się z Jezusem

Papież Jan Paweł II spotkał się z Jimem Caviezelem, który zagrał

główną rolę w kontrowersyjnym filmie Mela Gibsona *Pasja*.

Caviezel krótko porozmawiał z papieżem. Następnie Ojciec Święty pobłogosławił go – przekazał watykański rzecznik Ciro Benedettini. Odmówił on udzielenia informacji o temacie rozmowy. W spotkaniu z papieżem wzięła udział także żona aktora oraz jej rodzice.

Uszkadzają szkliwo

Napoje gazowane są główną przyczyną nadżerek i osłabienia szkłiva zębów wśród brytyjskich nastolatków – informuje *The British Dental Journal*.

Napoje, które pija 92 proc. brytyjskich 14-latków, uszkadzają szkliwo zębów. Prowadzi to do jego odpryskiwania na krawędziach zębów. Nasze badania zidentyfikowały napoje gazowane jako największy jak dotąd czynnik uszkadzający szkliwo wśród nastolatków – twierdzi dr Peter Rock

z Birmingham University.

Wystarczy raz dziennie pić napoje gazowane, by ryzyko uszkodzenia szkłiva znacznie wzrosło. Cztery pięć szklanek dziennie podnosi szansę 12-latka na nadżerkę szkłiva o 252 procent. Nadużywający gazowanych napojów 14-latkowie ryzykują o 513 procent bardziej niż ci którzy nie lubią kolorowego picia w plastikowych butelkach. Woda i mleko obniżają ryzyko uszkodzenia szkłiva

Perła baroku

Grupa ekspertów UNESCO przyjedzie do Krzeszowa (Dolny Śląsk), aby zweryfikować polski wniosek o wpisanie tamtejszego sanktuarium na listę światowego dziedzictwa kulturowego.

Zespół klasztorny w Krzeszowie nazywany jest europejską perłą baroku. To leżące na terenie diecezji legnickiej sanktuarium Maryjne rocznie odwiedza kilkadziesiąt tysięcy

pielgrzymów, w dużej części Niemców, dla których ma on takie znaczenie, jak dla Polaków – Częstochowa.

Trwają poszukiwania

Liczba ofiar tragicznego wybuchu w 9-piętrowym bloku mieszkalnym w Archangielsku na północy Rosji wzrosła do 50, poinformował obecny na miejscu przedstawiciel Ministerstwa ds. Sytuacji Nadzwyczajnych. Wśród zabitych jest 28 kobiet, 14 mężczyzn i ośmioro dzieci. 43 ciała zdołano już zidentyfikować. W szpitalach pozostaje tymczasem 12 rannych, z nich pięcioro w stanie ciężkim. W sztabie operacji ratowniczej poinformowano, że pod ruinami, które usunięto już w 80 proc., może być jeszcze od 6 do 20 osób.

Z wstępnych ocen wynika, że eksplozja, do jakiej doszło we wtorek nad ranem w 9-kondygnacyjnym budynku, była spowodowana przez gaz.

DZIŚ ODBYWA SIĘ ZJAZD STOWARZYSZENIA MŁODZIEŻY POLSKIEJ W cztery lata od reaktywacji

W siedzibie Kongresu Polaków odbędzie się dzisiaj o godz. 15.00 Zjazd Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w RC. Trzeci już od reaktywacji tej organizacji w lutym 2000 roku na zjeździe w Domu PZKO w Nydku. W jakiej kondycji jest obecnie SMP? – z takim pytaniem zwróciłem się do Romana Sekuli, który przed dwoma laty wybrany został na prezesa Zarządu Głównego SMP, oraz do Michała Przywary, pełniącego w tymże Zarządzie funkcję gospodarza.

Sądzę, że przez dwa lata od ostatniego zjazdu sporo się zmieniło, i to na lepsze – **odpowiada R. Sekula.** – Przede wszystkim wzrosła liczba członków, a do tradycyjnych imprez, jak np. *Odlot*, doszły nowe. Chociażby Dni Kultury Studenckiej (DKS) w Bystrzycy, które za dwa lata istnienia przekształciły się w sztandarową imprezę SMP. Jest też grudniowy *Świąteczny Eyeeh*, a w tym roku udało nam się już dwa razy – i to z powodzeniem – zorganizować w siedzibie Kongresu *Wieczory Filmowe*.

M. Przywara dodaje: Zmieniła się natomiast trochę struktura organizacyjna SMP. Po pierwszym nydeckim zjeździe działały koła SMP głównie przy szkołach średnich: czeskokie-szyńskim Gimnazjum Polskim i karwińskim Technikum Maszynowym. Później powstały koła terenowe – najpierw w Cz. Cieszyńskie, potem w Bystrzycy. Tak się złożyło, że po maturze większość z nas, członków – **reaktywatorów**, udała się na studia i doszło do zmiany. Aktywnie działają teraz oba koła terenowe, gorzej jest ze szkołami. Nadal są wprawdzie członkami zarządu gimnazjaliści i z tą szkołą otrzymujemy kontakty. Za to kontaktów z *przemysłówką* nie ma w tej chwili prawie żadnych.

R. Sekula: Staramy się jednak bywać na imprezach szkolnych, a młodzież szkół średnich przychodzi na wszystkie imprezy kół lub centralne SMP. Te ostatnie bywają zresztą najlepszą okazją nawet do zapłacenia składek członkowskich itp.

Na zjeździe przed dwoma laty sporo mówiło się o współpracy SMP z Klubami Młodych działającymi przy kołach PZKO. Czy tu coś drgnęło?

R. Sekula: Niby tak, ale to wciąż za mało...

M. Przywara: Wygląda to tak, że na ostatnim DKS wystąpiły teatryki Klubów Młodych z Cierlicka i Nydku i z tymi klubami zamierzamy nadal współpracować, a ich teatryki promować. Ale to właściwie wszystko, chociaż staraliśmy się dotrzeć do innych Klubów. W Zarządzie Głównym PZKO nie ma adresów najbardziej aktywnych młodych, dlatego

wysłaliśmy listy do prezesów poszczególnych MK PZKO. Niestety, na razie nie było żadnych odpowiedzi. Nadal na nie czekamy...

R. Sekula: Nie oznacza to jednak, że chcemy *przeciągać* Kluby pod SMP, to nie ma sensu. Zależy nam tylko na dobrej współpracy.

SMP i Kluby Młodych nie są Jedynymi młodzieżowymi inicjatywami na Zaolziu. Są chociażby kapele rockowe.

R. Sekula: Kapele, jak już to opisałem w *Kalendarzu Śląskim* Darek Jedzok, radzą sobie nieźle i to jest bardzo ważne. Zresztą utrzymujemy z nimi dobre kontakty i jest im poświęcony pierwszy dzień DKS. Naszym marzeniem jest nakręcenie o zaolziańskich zespołach rockowych krótkich filmów dokumentalnych. Wyświetlili byśmy je na DKS w części poświęconej amatorskiemu filmowi, a mogłyby też służyć do promocji kapel

M. Przywara: Z innych inicjatyw wymienimy teatryk, który powstał przy Teatrze Cieszyńskim. Ich spektakl też na pewno trafi na DKS. Są poza tym młodzi poeci.

R. Sekula: Starsi Zaolziacy czasami ubolewają, że młodzież nic nie robi, że śpi. Wspominają, że w latach 40. czy 50. to właśnie pod SMP działały zespoły taneczne, teatralne, chóry, a my nie kontynuujemy tych tradycji. Ale my przecież działamy,

tylko przyjęliśmy inne formy pracy – mamy DKS, kapele, spotkania z filmem itp.

Rozmawiamy na kilka dni przed Zjazdem SMP. Co on przyniesie nowego?

R. Sekula: Przede wszystkim zamierzamy odświeżyć statut, by był bardziej zrozumiały. Zmiany w statucie dotyczyć też będą działalności kół. Na razie są one określone jako jednostki terytorialne, z własnym zarządkiem i kasą. W myśl zmian zachowają one wprawdzie samodzielność, ale bez zbędnego administracyjnego balastu. Na przykład prowadzenie księgowości byłoby wyłącznie zadaniem Zarządu Głównego. No i będą też wybory nowych władz SMP.

A jakie macie najbliższe plany?

M. Przywara: Jak zawsze przygotowujemy całą masę imprez, które powinny się odbywać co miesiąc. Trudno jednak powiedzieć, co wszystko uda nam się zrealizować. Nie chciałbym zapeszyć. Na pewno w dniach 18-20 czerwca odbędzie się w Bystrzycy DKS. Poza tym chcemy przygotować nowy informator SMP, a także współpracować z wydawanym przez Kongres Polaków pismem *Druga Strona* i z pojawiającym się w GL *Luzem*. No i troszczyć się o to, by nasze strony internetowe (www.smp.wz.cz – przyp. red.) były wciąż aktualne.

R. Sekula: Ja dodam, że wchodzący w nową kadencję z jednym poważnym zamiarem – w czasach, gdy Polaków na Zaolziu coraz bardziej ubywa, gdy praca społeczna staje się coraz mniej popularna, zamierzamy zrobić wszystko po to, by zmotywować młodzież właśnie do pracy społecznej. I to jest nasze najważniejsze zadanie.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Na SMP-owskich imprezach dostają pole do popisu zaolziańskie kapele rockowe. Na zdjęciu zespół *Gilder* na *Odlocie 2* w 2003 roku. Fot. archiwum SMP

Oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Powodzie nas tutaj szczęśliwie ominęły nad Olzą, za to zima zapatrzyła się w gronie nadbeskidzkimi granicami. Coraz częściej dziś słyszę o nadmiernych białych gościńcach w górę rzeki. Od przybytku głowa nie boli, sądzi się, jednakże szwagier pod górami ma głowę w kłopotcie, czy aby więźby przetrzymają owe śnieżne przybytki. Ja, cóż, trzymam się swego trzeciego piętra i nie odczuwam nadmiernego naporu śniegowego. Za to wspominam. Spędzałem swą młodość wśród pól pod Nowiną i Kozubową, ze wsi szło się do nas jakieś kilkaset metrów pośród pól. Po nadmiernych śnieżcach ojciec stał nas, chłopców, z nartami do wydeptywania ścieżki ode wsi. Kiedy późno, dotkliwy wiatr odwiewał kopny śnieg, uwalniał owe ślady nart i po lekkich odwilżach południowych oraz po nocnych mrozach ścieżka lodowaciła i szło się nią wygodnie nawet o zmroku.

Przy jasnej pogodzie zaś podziwiał się zaśnieżone góry wokół i liczyło polyski mrozowca sypiącego się z rozjarzonego błękitu. Zapamiętaliśmy najpierw cechy klimatu kontynentalnego. Przełamały się one w mej pamięci gdzieś pod koniec lat 50. XX wieku. Twarde je-

Białe wspomnienia

sienie z mroźnymi zimami minęły wraz z moim pobytem w wojsku; zapamiętałem np. lutową odwilż nad Pilznem, później białe Tatry zamykające zimowe przedwiośnie poza słowackim Kežmarokiem. Zdumiony przyjmowałem do wiadomości, co to takiego klimat oceaniczny. I oto jak gdyby wracał tamten nurt kontynentalny z czasu mojej młodości – z nadmiarem śniegu i mroźnych nocy.

Zaspy śnieżne jak pustynne wydmy piałowe zasypywały płoty i wądoły. W pierwszym lub drugim

roku gimnazjalnym pojechaliśmy raz do Mostów nad Jabłonkowem, aby odsłoneżyć tamtejszy dworzec kolejowy. Jeśli po nagłych odwilżach chwylały mrozy, wtedy na śniegu robił się strzeż – twarda skorupa utrzymująca nawet naszego Fuksa czy Cisawego. Kiedy ów strzeż pokrywała kolejna puszysta warstwa, brałem narty i udawałem się na Kozubową. W dawnym schronisku

gawędzili dolanie – narciarze. Pod wieczór szusowało się w stronę Boconowic. Na Małej Kikuli, z herczawymi bukami w znowie, żegnało się przelotne zimy i wypatrywało, co czas przyniesie. Przynosił i odnosił lata szkolne, poetyckie zauroczenia, przemiany za przemianami. No i nie znika, każe trwać, przywołuje odbiegłe obrazy, odeszłe oblicza. Z wiosną (już, oczekiwana, śle forpocztę) czas jeszcze raz się odmieni, zapowie nowe lata, sprowadzi wspólne klimaty. Daj, Boże, zdrowie, nasze człowiecze klimaty.

Jak się żyje...

GARCIA N'DUA - Z ANGOLI DO KARWINY

Coś się traci, coś zyskuje

Z dalekiej Angoli przybył do Czech w 1983 r. jako student Garcia N'Dua z myślą o zdobyciu wykształcenia lekarskiego. Cel osiągnął, ale że ponad to poznał dziewczynę swego serca, osiadł tu na stałe. MUDr N'Dua jest dziś specjalistą w zakresie gastrofibrologii i wraz z żoną Mariolą, także lekarką, oraz dziećmi: Felą i Sebastianem, uczniami PSP w Karwinie Frysztacie, oraz Kira, która uczęszcza do przedszkola, mieszka w jednym z karwińskich osiedli.

Wybór miejsca studiów był przypadkowy, czy była to przemyślana decyzja?

Zadecydował przypadek. Chciałem podjąć studia zagraniczne i zgłosiłem się do odpowiedniej angielskiej instytucji, która w ramach pomocy międzynarodowej przyznała mi stypendium i wysłała najpierw na roczny kurs języka czeskiego do miejscowości Rovná u Sokolova, a potem na medycynę do Brna. Dzięki wspólnym znajomym poznałem żonę, która studiowała w Ołomuńcu. Po studiach trzeba było zrobić atestację. Znalazłem pracę, ożeniłem się i postanowiłem zostać.

Oczywiście, życie studenckie, to coś zupełnie innego, niż codzienna rzeczywistość. Wydaje mi się, że studenci, którzy zaraz po uzyskaniu dyplomu powrócili do ojczystego kraju, nie znają dobrze tutejszej kultury i warunków życiowych. Ja poznałem tak naprawdę dobrze ten kraj i ludzi, dopiero kiedy poszedłem do pracy.

Jak udało się panu pokonać trudną barierę językową? Bardzo dobrze włada dziś pan czeskim. W jakim języku rozmawia pan ze swoimi dziećmi?

Na początku było ciężko i często dochodziło do zabawnych nieporozumień. Niektóre wyrazy wydawały się takie podobne do siebie... Jeszcze w szkole językowej pewien pan zaproponował nam raz wino porzeczkowe. Czeski rybiż skojarzył mi się z rybą i bardzo byłem zdziwiony, jak można robić wino z ryby?! Takich sytuacji dziś już nie ma, ale nauka trwała długo. Teraz rozumiem nawet gwarowe wyrazy, jakimi posługuje się żona i jej rodzina. Z dziećmi mówię natomiast po portugalsku. Nie uczyłem ich afrykańskiego języka kikongo, bo byłby zbyt trudny i rzadko mogłyby go wykorzystać, ale wybrałem portugalski, który jest urzędowym w Angoli i wszędzie można się tam nim porozumieć, a równocześnie jest językiem europejskim. O trafności tej decyzji przekonały mnie moje pociechy podczas ubiegłorocznych wakacji, kiedy cały miesiąc spędziły u babci w Afryce. Zarówno córeczki, które były w Angoli po raz pierwszy, jak i syn, zaliczający już drugą wizytę, bez problemu porozumiewali się z moją rodziną, ze swoimi kuzynami. Dzieci bardzo dobrze się tam czuły.

Na pewno model rodziny tam i tutaj trochę się różni?

W Angoli normalny model rodziny to 5 – 6 dzieci. Tyle właśnie miałem rodzeństwa. Wychowanie jest oparte na

ściśle hierarchii, równocześnie jednak pozostawia dzieciom więcej wolności, co z kolei wymaga większej samodzielności. Tutaj, w Europie, między rodzicami i dziećmi panują bardziej koleżeńskie stosunki. W Afryce wciąż prawdziwą głową rodziny jest mężczyzna. W Czechach, jak mi się wydaje, jest odwrotnie, to kobieta ma więcej do powiedzenia w sprawach rodziny... Oczywiście istnieją różnice pokoleniowe, młodzi żyją już nieco inaczej, bardziej po europejsku, niż starsi.

Angola to kraj chrześcijański, więc np. zwyczajnie świąteczne są podobne. Jednak Afrykanie przeżywają wszystko bardziej emocjonalnie, bezpośrednio, żywiołowo. Szczególnie burzliwie i wesoło witany jest nowy rok.

Jeśli chodzi o jedzenie, staram się czasem w domu gotować moje ulubione potrawy znane z dzieciństwa. To przede wszystkim kasza z manioku, który zastępuje innymi osiągalnymi tu składnikami, dalej ryż, fasola, ryby, mięso z kurczaka. Z polskich dań najbardziej zasmakował mi bigos, a z czeskich knedle ziemniaczane.

Czego najbardziej panu tutaj brakuje, czego nie da się niczym zastąpić?

Rodzina, przyjaciele z dzieciństwa, wszystkie te uczuciowe sprawy i wspomnienia. Nie łatwo oderwać się od korzeni. Opowiadam czasem dzieciom, zamiast bajek, różne historyjki z mego życia. Zawsze już będę czuł wewnętrzną rozterkę... Wspomnienia młodzieńcze pozostały też i w Brnie.

Już się zadamowałem – choć są rzeczy, których nigdy tu mieć nie będę, są też jednak nowe doświadczenia. Kolegom ze studiów, z którymi widuję się na tradycyjnych spotkaniach, często w górach, pokazywałem jak łapać zwierzynek, jak radzić sobie na łonie przyrody. Interesuję się turystyką, jeżdżę na rowerze. Zimą jeżdżę z dziećmi z górki na sankach. Na nartach ani na łyżwach jeździć nie próbowałem, to jest mi zupełnie obce. Lubię śnieg, ale nie lubię mrozu i lodu. Jako mały chłopak sam robiłem sobie zabawki z drutu, takie majsterkowanie, prace wokół daczki, sprawiają mi przyjemność. Wraz z żoną należymy do Klubu Przyjaciół Muzyki, za sprawą dzieci bierzemy udział w imprezach szkoły, przedszkola, PZKO.

Czy zetknął się pan z jakimiś przejawami nietolerancji? Władom, że nasze społeczeństwo nie zawsze jest otwarte i zdarzają się niemiłe sytuacje.

Raczej nie miałem nieprzyjemnych doświadczeń. Uważam, że rasistowskie zapędy przejawiają ludzie nie-szczęśliwi, którzy ulegają bezpodstawnym przesądom i uprzedzeniom. Świadczy to o ich poziomie.

Co pan, jako lekarz, poradziłby naszym czytelnikom jako najlepszy sposób na zachowanie zdrowia?

Przede wszystkim zachować pogodę ducha i nie dać się stresom!

Rozmawiała BARBARA GLAC

MUDr Garcia N'Dua z małżonką i trójką dzieci.

Fot. BARBARA GLAC

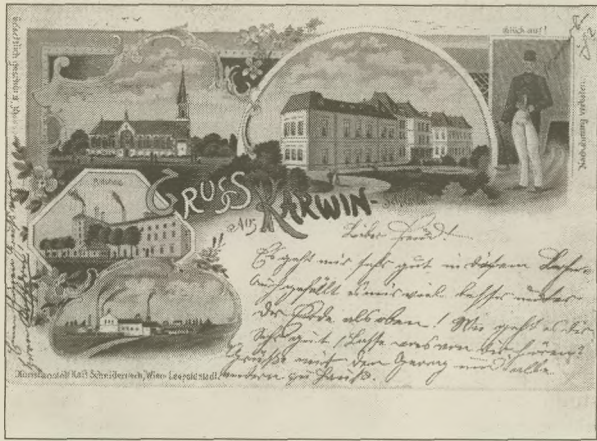

Wyślij do mnie pocztówkę...

...słyszycie często od rodziców lub przyjaciół, gdy wyjeżdżacie na wakacje czy wycieczki. Wiedzą bowiem wszyscy, że w podróży czasu na pisanie listów za mało, a na wiadomość o tym, czy szczęśliwie dotarło się na miejsce lub choćby znak, że pamięta się o bliskich czekają wszyscy niecierpliwie. Wprawdzie dziś coraz częściej komunikujemy się za pomocą SMS-ów, co wcale nie oznacza, że karty pocztowe znikną z obiegu. Podobny

nej stronie adres, a na drugiej wiadomość.

Pierwsza ilustrowana karta pocztowa została wysłana 16 lipca 1870 roku przez księgarza Augusta Schwartza z Olenburga - tzw. *Karta korespondencyjna Poczty Północno-Niemieckiej*. Natomiast pierwsza karta z widokiem miasta (widokówka) została wydana w 1872 roku w Zurychu przez firmę Franza Roricha z Norymbergi.

Pocztówka wysłana z Karwiny przed rokiem 1905, pochodząca ze zbiorów Władysława Owczarzewo.

los wrócono listom wraz z pojawieniem się karty pocztowej, a jednak piszemy je nadal. Przypomnijmy sobie więc krótko historię pocztówek.

Projekt formy korespondencyjnej bez koperty został zgłoszony podczas konferencji pocztowej w Karlsruhe 30 listopada 1865 r. przez Heinricha von Stephana. Projekt został z miejsca odrzucony: karty nie tylko miały być o wiele tańsze, ale i nie zapewniały zachowania tajemnicy listowej. W roku 1868 wpłynęły dalsze wnioski o wprowadzenie karty pocztowej do obiegu, lecz niemieccy urzędnicy znów nie zgodzili się na to, przez co pozbawili swój kraj pierwszeństwa w tym względzie.

Kartka korespondencyjna została wprowadzona do obiegu pocztowego w roku 1869 na terenie Monarchii Austro-Węgierskiej. Pomysłodawcą był dr Emmanuel Herrmann z Akademii Handlowej w Grazu. Później kartę do obiegu wprowadziły Niemcy, Szwajcaria, Wielka Brytania, Rosja i inne kraje. Początkowo pisano na jed-

wydawane do roku 1904 miały tę samą stronę przeznaczoną na obrazek i wiadomości. Po ich drugiej stronie był tylko adres. Dopiero później zaczęto je wydawać z ilustracją na całej stronie, a po drugiej było miejsce na adres i korespondencję.

Najbardziej znane określenia pocztówki to: karta korespondencyjna, korespondentka, karta pocztowa, a pocztówki ilustrowane - widokówka. W Polsce oficjalną nazwę pocztówka przyjęto w roku 1900 w wyniku konkursu na nazwę karty pocztowej. Jury, składające się z członków redakcji *Słownika języka polskiego*, przedstawiło pięć propozycji: liścik, listówka, otwartka, pisanka i pocztówka. Wybrano pocztówkę, którą to nazwę zaproponował sam Henryk Sienkiewicz.

No, a skoro już wiemy, komu zawdzięczamy pocztówkę, pamiętajmy o tym, że jedno miłe zdanie wysyłane kolegom czy znajomym sprawi im zawsze przyjemność.

Serdeczności śle wszystkim

LITERKA

KOCHANI,

z okazji zbliżającego się Międzynarodowego Dnia Książki Dziecięcej, obchodzonego 2 kwietnia, biblioteki przygotowują dla swych najmłodszych czytelników szereg różnych imprez. Dla swych czytelników od klasy 3. do 5. organizujemy „Wieczór z Andersenem”. Razem przeniesiemy się do cudownej „Krainy baśni”, gdzie wszystko zawsze jest możliwe, a oprócz głośnego czytania baśni, spotkania z miłym gościem z „Bajki”, „Andersenady” - czyli quizu na wesoło będą przygotowane jeszcze liczne niespodzianki, internetowe „gadugadu” oraz smaczny bufet.

Żeby stworzyć prawdziwie baśniową atmosferę podczas przygotowanych imprez zaprosiliśmy również dzieci z przedszkola i uczniów klas 1- 5. do wzięcia udziału w konkursie „Malujemy bohaterów baśni”.

Dla Was, kochani czytelnicy Głosika, wymyśliłam ciekawą zabawę. W króciutkim opowiadanku ukryłam tytuły znanych baśni. Waszym zadaniem będzie uważnie przeczytać tekst i podkreślić jak najwięcej tytułów. Kto z Was spełni moje zadanie i podkreśli wszystkie, weźmie udział w losowaniu o nagrody niespodzianki!!!

Tekst z wyraźnie podkreślonymi tytułami baśni przyslijcie do naszej biblioteki. Kto z Was bardzo lubi rysować, może przyłączyć się do naszego „baśniowego” malowania i również przysłać do konkursu rysunek swego ulubionego bohatera baśniowego - można rysować dowolną techniką na kartce rysunkowej formatu A3!!!

Uwaga! Wasze odpowiedzi i rysunki proszę przysłać do 26 marca br.

A oto moje opowiadanie:

Świnopas pożyczył sobie wygodne buty, aby odnaleźć śpiącą królową. Towarzyszyli mu braciszek i siostrzyczka, których bardzo kochał. Szli przez las. Spotkali tam Waligóre i Wywidęba, którzy obok stolika wymawiali zaklęcie: „stoliczku, nakryj się”. Gdy na stole pojawiły się smaczne potrawy, wszyscy zasiedli do śniadania. Nad ich głowami śpiewał słowik i latały dzikie łabędzie, a na polance wokół stokrotki leżało porzucone krzesiwo, imbryk i hasał kot w butach. Widzieli też dziewczynkę, która miała czerwony kapturek na głowie i koszyk z jedzeniem dla babci. Po śniadaniu wyruszyli do pałacu królowej śniegu. Drogę wskazała im calineczka, a brzydkie kaczątko zaprowadziło ich do komnaty, w której spała śnieżka na puchowych poduchach, niczym księżniczka na ziarnku grochu. Obok kominka, w którym dziewczynka z zapalonymi rozpaliła ogień, krzątał się kopciuszek. Wróżki pomogły obudzić królową i wszyscy wyruszyli w drogę powrotną, opowiadając sobie historię o latającym kuftrze i nowych szatach cesarza.

Kochani, myślę, że szukanie tytułów nie sprawi Wam wielkiego kłopotu, ale dla ułatwienia zdradzę, że ukryłam ich w tekście aż 22!

Teraz już życzę wszystkim miłej zabawy i z niecierpliwością czekam na pocztę od Was.

Myszka Ernestynka

WIELU MŁODYCH NIE MA SZANSY NA WŁASNE LOKUM Najtaniej z rodzicami

REGION (wak) - Ceny mieszkań w Ostrawie i najbliższej okolicy w ciągu ostatnich sześciu latach osiągnęły historyczne maksimum. Tylko w ub. roku wzrosły o 15 - 30 proc.

Z daniem pracowników agencji pośredniczących w sprzedaży, pułap ten miałby się utrzymać kilka następnych lat. Powodem takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim migracja młodych ludzi z naszego województwa za chlebem do innych rejonów kraju. Właśnie dzięki temu ceny mieszkań będą u nas niższe.

Na razie jednak są one i tak dla tysięcy młodych rodzin za wysokie. Wiele par nie ma szans na zdobycie własnego lokum. Mieszkania komunalne odchodzą w niepamięć, a jeśli w mieście buduje się nowe, to trzeba za nie zapłacić jednorazową zaliczkę, na którą młodych po prostu nie stać. Mieszkają więc razem z rodzicami, wynajmują mieszkania od znajomych, krewnych, korzystają z usług pośrednika.

W tym ostatnim wypadku też nie jest tanio, bo oprócz czynszu i opłat za energię, wymagane jest jeszcze tzw. miesięczne odstępné. Jego wysokość zależy od powierzchni i standardu lokalu. I tak np. za wynajęcie pokoju z kuchnią w Hawierzowie (nie wliczając w to oczywiście bieżących kosztów eksploatacyjnych) trzeba zapłacić miesięcznie ok. 2300 do 3000 koron, w Ostrawie od 3000 do 4000, a w Orłowej od 2000 do 2600 koron. Za dwupokojowe lokum w Karwinie ok. 3000 Kc, a trzypokojowe w Ostrawie od 5000 do 6000 Kc. Najczęściej też właściciele wymagają opłat z góry - na pół lub na jeden rok.

- Na wynajęcie mieszkania decydują się najczęściej osoby, które wyjeżdżają na staż lub do pracy za granicę, a także właściciele dachy, którzy spędzają w nich większą część roku. Nie brakuje jednak takich, którzy na rok lub dwa biorą do siebie babcię lub dziadka, by w tym czasie podreperować co nieco swój własny budżet - mówi Petr Prokop z hawierzowskiej agencji pośrednictwa.

A jeżeli chodzi o ceny mieszkań? - Te są różne. Tańsze są oczywiście w miastach oraz w miejscowościach, gdzie trudno o pracę. Dla kupującego ważne jest położenie budynku, trudniej też sprządać się mieszkanią znajdującą się na parterze czy na najwyższym piętrze - dowiedzieliśmy się w kilku biurach pośrednictwa.

Jednopakojowe mieszkanie w Karwinie i w Hawierzowie można kupić za 300 tys. Kc, w Orłowej za 180 tys., w Boguminie za 220 tys., a w Ostrawie za 350 tys. Kc (w ub. roku cena wahała się w granicach 200-250 tys. Kc). Dwupokojowe w Karwinie i w Hawierzowie za ok. 360 tys., w Orłowej za 250 tys., w Boguminie za 280 tys., a w Trzyczcu za ok. 350 tys. Kc. Za M3 w centrum Ostrawy zapłacimy ponad pół miliona, w innych dzielnicach od 380-450 tys. Kc. W Trzyczcu od 380-420 tys., w Karwinie za 450 tys., w Hawierzowie za ok. 400 tys., w Orłowej za 290 tys. a w Boguminie za 350 tys. Kc.

Dla pocieszenia dodam, że mieszkanie 1+1 w centrum Pragi (to samo dotyczy miast uzdrowiskowych lub sąsiadujących z Niemcami lub Austrią), kosztuje około miliona koron.

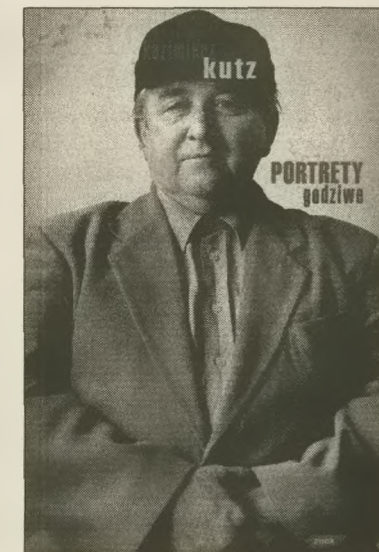
Z PÓŁKI KSIĘGARSKIEJ

POTRAWY REGIONALNE WISŁY I ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

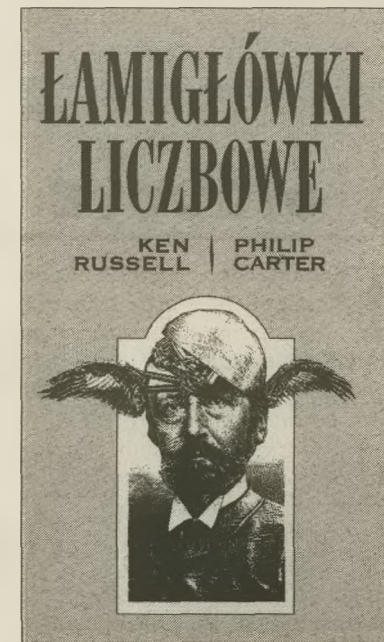
Wspaniały podarunek dla wszystkich miłośników kuchni śląskiej, wydany przez Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Władysława Reymonta w Wiśle z okazji 60-lecia szkoły. Wystarczy spojrzeć do spisu treści - chuda jęwa, kwaśnica-kapuśnica, bryja, brytfaniok, żebrocza, poleśniki czy pyrdelónka. I co tu jeszcze dodawać?

**KAZIMIERZ KUTZ
PORTRETY GODZIWE**

Wyd. Znak. Arcyciekawe wspomnienia o ludziach, których lubi i szanuje reżyser filmowy i teatralny Kazimierz Kutz. W książce, wydanej z okazji 75. urodzin autora, znalazły się sylwetki Stanisława Dygata i jego żony Kaliny Jędrusik, Zbyszka Cybulskiego, Tadeusza Łomnickiego, legendarnego oszczepnika Janusza Sidły, Władysława Korfanta, Jerzego Ziętka... Jest też Edward Gierk, ukazany przez autora jako nieudany przywódca, ale na swój sposób uczciwy człowiek.

**KEN RUSSELL, PHILIP CARTER
ŁAMIGŁÓWKI LICZBOWE**

Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe. Ta książka pomoże ci sprawdzić, czy i Ty możesz się stać członkiem klubu Mensa, czyli dołączyć do ludzi, którzy mają iloraz inteligencji większy lub równy 148. Rozwiązywanie łamigłówek to trening dla umysłu, rozwój intelektualnych możliwości i... świetna zabawa. Warto je wykorzystać w szkole, w domu czy na spotkaniach towarzyskich.

Wszystkie książki można nabyć w Klubie Polskiej Prasy i Książki w Cz. Cieszylinie przy ul. Čapka 7. (kor)

Głosikowa Korespondencja

Dziś publikowane listy donoszą jeszcze o wydarzeniach lutowych, ale imprezy warte są opisania nawet w połowie marca. Dowiedzmy się zatem o tym, jak wyglądał

BALIK GÓRNOŚUSKICH UCZNIÓW

Nasz balik odbył się 20 lutego br. w pięknie odnowionych lokalach Domu Robotniczego w Suchej Górnej. W wypełnionej po brzegi sali powitał wszystkich dyrektor szkoły. Bardzo ciekawie prowadził program koleżanka z klasy dziewiątej. Zabawa rozpoczęła się tradycyjnym polonezem. Potem prezentowały się klasy od 1 do 5. Program rozpoczęły od wierszka „Bal baloników”. Następnie pojawiły na sali kolorowe baloniki, wirujące w rytmie walczyka. Drugim tańcem była „Chiwawa” w rytmie DISCO. Dziewczyny z klasy ósmej - Asia Filuś i Agata Rzyman z partnerami - przedstawiły się w pięknych tańcach towarzyskich. Następnie ruszył barwny i wesoły korowód masek. Każdy przebieraniec powiedział coś o sobie krótką rymowaną. Najbardziej podobał mi się wieszak Izy Toman, która przebrała się za Hinduskę: „Indie to moja ojczyzna, jestem piękna, każdy to przyzna”.

Po korowodzie masek dzieci zaprosiły swoich rodziców do tańca, a przygrywała orkiestra FORUM. Po tańcach młodszych dzieci z rodzicami rozpoczęły się zmagania konkursowe klas wyższego stopnia. Wystąpiły potem dziewczynki z chóru *Wesoła Gromada*, a podczas zabawy przedstawił się ZPIT SUSZANIE. Wiele radości sprawiły wszystkim nagrody w loterii. Po zakończeniu baliku starsi uczniowie mogli poszaleć na dyskotekę w lokalu Klubu Młodych „Na Strychu” PZKO Sucha Górna. Uważam, że balik był udany i wszyscy odchodzili do domów zadowoleni.

Teresa Toman, PSP Sucha Górna, kl. 5

SZANOWNNA REDAKCJO „GŁOSIKA”

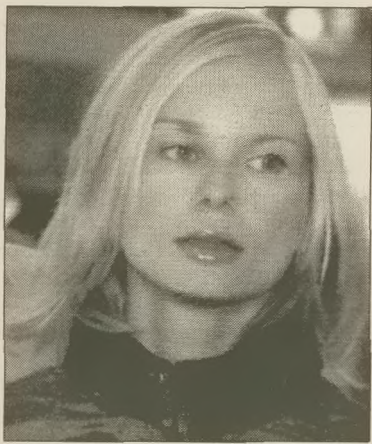
Dzień Babci i Dziadka obchodzimy w styczniu, ale w naszym ropickim przedszkolu musieliśmy poczekać do końca lutego. „Czy wy wiecie, moi mili, czy wy wiecie, ile babć i dziadków jest na całym świecie?”... - śpiewały ropickie przedszkolaki swoim Babciom i Dziadkom w przedszkolu na wspólnym spotkaniu z okazji ich święta. Wprawdzie w późniejszym terminie, ponieważ zdrowie dzieciom w styczniu nie dopisywało, ale za to dziadkowie mieli okazję świętować dwukrotnie. Przy dźwiękach srebrzystych dzwoneczków, ze specjalnym programem dla nich, zawiązał tym razem do przedszkola sam „Nowy Rok” w towarzystwie „Zimy”, która wiozła pełen koszyk świecących gwiazdeczek - świeczników, wykonanych przez dzieci, żeby Babcie i Dziadkowie zabrali ze sobą do domu „miłe światelko”. Przybyły także zwierzątka leśne z życzeniami. Były piękne tańce i piosenki, z serca płynące powinszowania, a także okazja do zobaczenia, jak dzieci, śpiewając, bawią się. Program przygotowany z tej okazji został bardzo serdecznie przez naszych gości przyjęty i nagrodzony gorącymi oklaskami. Babcie licznie odwiedziły nasze przedszkole, także dziadkowie stają się z roku na rok odważniejsi i coraz więcej ich do nas przychodzi. Niektórym z nich tak się w przedszkolu podobało, że zadeklarowali nawet chęć zostania przedszkolakami. Kiedy Babcie i Dziadkowie słuchali końcowej piosenki: „Kochamy Was, kochamy całym sercem i radości chcemy dać Wam jak najwięcej...” śpiewanej z serca przez swego wnuka czy wnuczkę, w oczach niejednego z nich zakręciła się łza. Cieszyliśmy się z dziećmi, że tak się podobało.

A więc 100 lat zdrowia, Babcie i Dziadkowie! Kochamy Was!

Janina Vavroš, Ropica

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Piszac do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: santariusm@glosludu.cz a w załączniku dopisać *Głosik*.

Plotka

▲ Magdalena Cielecka i Marek Kondrat mają zagrać główne role w remake'u *Noża w wodzie*. Nowa wersja słynnego filmu Romana Polańskiego ma nosić tytuł *Autostopowicz*, a jej reżyserem będzie Jan Hryniak (*Przystań*).

W nominowanym do Oscara *Nożu w wodzie* parę małżeńską grali Jolanta Umecka i Leon Niemczyk. W roli młodego i zbuntowanego autostopowicza wystąpił Zygmunt Małanowicz. W tę postać wcielił się w *Autostopowiczu* Jacek Poniedziałek.

Film Romana Polańskiego powstał 42 lata temu, a jednak nic nie stracił na wartości. Czy *Autostopowicz* będzie lepszy od *Noża w wodzie*?

▲ Najsłynniejszy z Beatlesów, 61-letni obecnie Paul McCartney, jest nabogatszym artystą w Wielkiej Brytanii. Wg raportu angielskiego magazynu *Mail* jego majątek wart jest 724 mln funtów. Fortuna eks-Beatlesa jest większa niż suma majątków trójki kolejnych piosenkarzy na liście: Eltona Johna, Micka Jaggera i Madonny. Wśród brytyjskich aktorów najbogatszy jest 73-letni Sean Connery. Wyprzedził on na liście Rowana Atkinsona oraz Anthony'ego Hopkinsa. W gronie aktorów numer jeden to gwiazda komedii Tracey Ullman (45 mln funtów). Na kolejnych miejscach sklasyfikowano Anne Robinson i Catherine Zetę-Jones. (r)

CZY NAPRAWDĘ POMOŻĄ ROZWIĄZAĆ KŁOPOTY Z NAUKĄ?

Korepetycje: plusy i minusy

Wielu rodziców zadaje sobie pytanie - dawać korepetycje dziecku czy nie? Kiedy dawać, a kiedy rezygnować? Jakich korepetytorów wybierać?

Zadna skrajność nie jest dobra - zdecydowane postanowienie, że dziecko nigdy z korepetycji nie skorzysta, jak i przeświadczenie, że musi je mieć, by osiągnąć sukcesy. Na korepetytorze powinien spoczywać obowiązek wyrównania braków, uzupełnienia zaległości, przekazania wiedzy w inny, czasem bardziej przystępny sposób, dotarcie do przyczyn szkolnych niepowodzeń, skontrolowanie wyników pracy. Nie traktujemy natomiast korepetycji jako stałego elementu w tygodniowym rozkładzie zajęć dziecka. Poczucie się ono zwolnione z odpowiedzialności za szkolną naukę. A to jeden z ważniejszych elementów szkolnej edukacji.

Jeśli dziecko opuszcza dużo zajęć z powodu choroby (nigdy nie z powodu wagarów!), ma kłopoty z przyswojeniem wiadomości z określonego przedmiotu, obawia się ważnego egzaminu i nie czuje się na siłach przygotować do niego, proponujemy korepetycje.

Zawsze jednak niech będą one przewidziane na określony czas, a nie *na zawsze*. Dziecko powinno

dokładnie wiedzieć, dlaczego decydujemy się na korepetycje, czemu będą one służyły, jak będzie wyglądała praca z korepetytorem i kiedy ją przerwiemy. Powinno też zaakceptować pomysł tego typu pomocy w nauce, styl pracy nauczyciela. Tylko wtedy możemy liczyć na efekty ich wspólnego wysiłku.

Nigdy nie decydujemy się na korepetycje wbrew woli dziecka. Jeśli pociecha zapewnia, że problemy pokona samodzielnie, nie narzucajmy mu pomocy.

Płacąc za korepetycje nie wypożyczamy dziecku przy każdym niepowodzeniu, że one tak dużo kosztują, a ono tak niewiele z nich korzysta. Gdy pociecha odnosi sukcesy, nie podkreślamy, że to zasługa wyłącznie waszej pomocy.

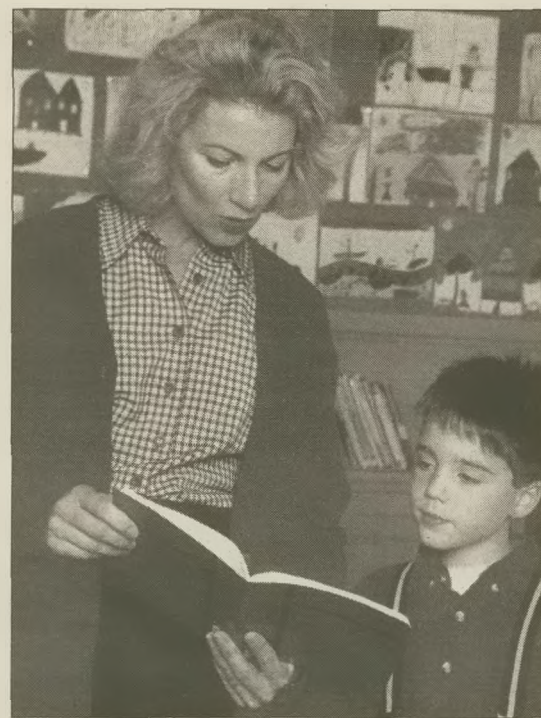
Zachęcamy dziecko do korzystania z pomocy kolegów, starszego rodzeństwa, rodziców, nauczycieli w szkole, gdy, z jakichś powodów, ma kłopoty ze zrozumieniem szkolnego materiału.

Pokazujemy dziecku, że jest wiele innych możliwości wyrównywania szkolnych braków, nie tylko pry-

watne lekcje z nauczycielem. Nie zabiegajmy o tych nauczycieli, którzy mają naukowe tytuły, zajmują eksponowane stanowiska w szkolnej hierarchii.

Utytułowany nauczyciel akademicki nie jest potrzebny uczniowi szkoły podstawowej, bo o wiele lepiej nawiąże z nim kontakt i jasno wytłumaczy wszystkie szkolne zawiłości student czy nauczyciel ze szkoły podstawowej.

KRYSTYNA ZIELIŃSKA
Kobieta i Życie

Warto wiedzieć

POMAGAJĄ USTABILIZOWAĆ POZIOM CHOLESTEROLU I CUKRU WE KRWI

Płatki na śniadanie

Talerz chrupiących *corn flakes*ów z mlekiem lub owsianka to świetny sposób dostarczenia energii, tak potrzebnej każdemu na początku dnia. Aby z ziarna uzyskać płatki, trzeba

najpierw zgnieść je w specjalnych prasach, a następnie lekko uprażyć. Chcąc otrzymać płatki błyskawiczne lub w ogóle nie wymagające gotowania, przed zgniataniem ziarno podgrzewa się lub poddaje działaniu gorącej pary wodnej. Dzięki temu produkt staje się lżej strawny, ale pod wpływem wysokiej temperatury traci część swych wartości odżywczych. Płatki kukurydziane uzyskuje się z grysku *sklejanego* podczas produkcji.

Co zawierają

Płatki, jako źródło witamin (przede wszystkim z grupy B) i mikroelementów (magnezu, cynku) niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania mózgu są pokarmem szczególnie korzystnym na początku dnia. Zawierają też błonnik, który przyspiesza przemianę materii i sprawia, że przewód pokarmowy pracuje sprawniej. Co bardzo istotne dla wszystkich dbających o linię - nie tuczą, dając jednocześnie uczucie sytości (szklanka chudego mleka z płatkami dostarcza ok. 260 kcal).

Jak przyrządzać

Najczęściej płatki gotujemy na mleku. Nie jest to jednak jedyna forma, w jakiej możemy je zjadać. Płatki, nie tylko kukurydziane, można spożywać na surowo. Zachowują wtedy więcej wartości odżywczych. Ponieważ jednak mogą wydawać się zbyt twarde, radzimy zalać je mlekiem (może być zimne) poprzedniego dnia wieczorem (nie dotyczy to płatków kukurydzianych, do których należy dodawać mleko bezpośrednio przed spożyciem).

Płatki możemy zjadać również z jogurtem lub przecierem owocowym. Jeśli chcemy, by zmiękły, przygotujmy je przynajmniej 2 godziny wcześniej.

Które wybrać

Kupując płatki, lepiej zrezygnować z błyskawicznych na korzyść zwykłych. W przypadku płatków owsianych najzdrowsze są drobne, jakby pokruszone (duże uzyskuje się poprzez sklepanie ziarna w wysokiej temperaturze).

Dietetycy radzą spożywać mieszanki płatków, bowiem każdy ich rodzaj zawiera nieco inny zestaw składników odżywczych i witamin. Na rynku dostępne są gotowe mieszanki, tzw. müsli lub crunchy (z płatków mocniej prażonych). Oprócz płatków zawierają one np. siemię lniane, pestki dyni i słonecznika, orzechy, migdały, rodzynki, suszone owoce, miód, cukier, oleje - są więc bardziej kaloryczne. Stosując diety wyszczuplające, korzystniej zatem sporządzać mieszanki samemu.

Wszystkie rodzaje płatków radzimy przechowywać w chłodnym i suchym miejscu, najwyżej przez 3 do 6 miesięcy. Później tracą wartości odżywcze. (CL)

MODNE SĄ ZNOWU OZDOBY Z PEREK!

Szyja ozdobiona

Niebanalny wisłorek, klasyczny łańcuszek lub zabawny naszyjnik ślagnie wszystkie spojrzenia na twój dekolt.

Jeśli chcesz wyglądać szczupłej, do dekoltu w serek załóż dłuższy łańcuszek, wisłorek swobodnie spływający na piersi. Optycznie wyszczupli dekolt. Unikaj natomiast ciasnych obróżek, pojedynczych sznurków koralików czy tasiemek.

Jeśli nie masz idealnej szyi, nie noś ozdób skupiających na niej wzrok, np. długich wiszących klipsów czy kołczyków. Wybierz raczej duże, srebrne wkrętki, geometryczne półkule, prostokąty czy romby.

Dekolt musi być zadbany. Szyja domaga się równie troskliwej pielęgnacji jak twarz, nie zapominaj więc o niej przy wieczornej toalecie. Przy zmęczonej cerze i drugim podbródku nie pomoże żaden naszyjnik.

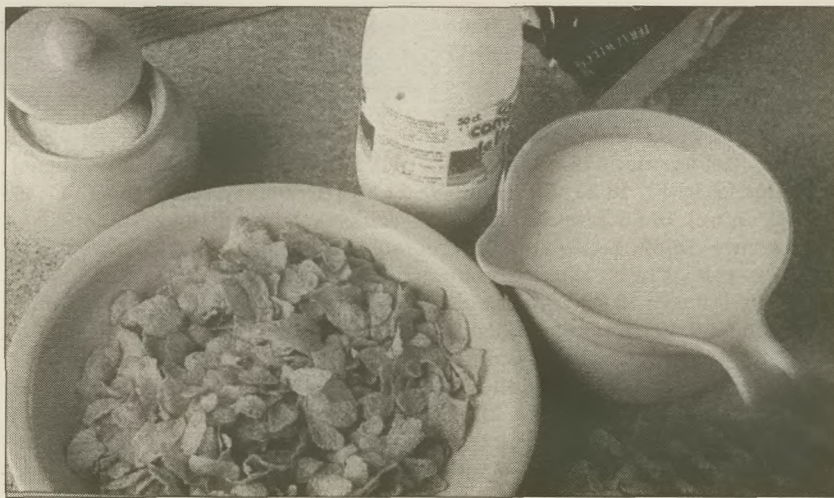
Jeśli twojej szyi nie sposób nazwać *łabędzią*, zrezygnuj z krótkich, ciasnych ozdób - obróżek, łańcuszków i obręczy, które sprawiają, że szyja wydaje się jeszcze krótsza.

Osoby bardzo szczupłe nie powinny nosić wielkich łańcuszków i naszyjników, choć często mają do nich słabość. Bursztyn wielkości

kurzego jaja na szczupłej szyi wygląda przytłaczająco, a właścicielka tak, jakby miała zaraz upaść pod jego ciężarem.

Dla odmiany panie o większych gabarytach mogą spokojnie sięgnąć po wisłorek dużych rozmiarów - na tle gładkiej bluzki taka ozdoba sprawia, że twarz wydaje się mniejsza.

Jeśli masz słabość do dużej biżuterii, wystawnych naszyjników lub kolii, zadbaj, aby odpowiednio je wyeksponować - najlepiej wyglądają na odsłoniętej szyi i ramionach w towarzystwie bluzki bez ramionek lub mocno wydekoltowanej sukienki. (KiŻ)

Smacznego!

Zupa drobiowa ze śmietaną

Składniki: kurczak, pęczek marchwi, 2 pory, seler z liśćmi, cebula, litr rosół drobiowego (z kostki), szklanka śmietany, łyżka masła, łyżka maki, natka, gałka muszkatołowa, sól, pieprz.

Przygotowanie: Kurczaka umyć, usunąć skórę i kości, podzielić na kawałki. Cebulę obrać, umyć, pokroić na cząstki. Marchew obrać, umyć. Por umyć, pokroić w talarki. Seler obrać, przekroić na pół. Liście odciąć i dokładnie umyć.

- Warzywa i mięso włożyć do garnka, dodać połowę liści selera,

zalać 1/2 litra zimnej wody i 1/2 litra rosółu. Gotować 30 minut na wolnym ogniu. Usunąć cebulę i liście selera.

- Masło rozpuścić na patelni, dodać makę, chwilę smażyć, nie rumieniąc. Rozprowadzić resztą rosółu. Wlać do zupy. Zagotować. Dodać śmietanę. Doprawić do smaku solą, pieprzem i gałką muszkatołową.

- Natkę umyć. Razem z pozostałymi liśćmi selera drobno posiekać. Dodać do zupy. Zupę razem z warzywami i mięsem rozlać na talerze. Porcja: 303 kcal. (k)

SPRAWDZONE OD LAT KURACJE ŻOŁĄDKOWE

Pomocne ziołka

Podczas weekendowych czy wakacyjnych wyjazdów żyjemy się w barach czy przydrożnych grillach, które nie zawsze oferują świeże i zdrowe dania. Warto więc zapakować do przydrożnej torby zioła w fixach lub suszone i sięgnąć po nie od razu, gdy pojawiają się kłopoty.

Przy bieguncie - borówka czarna, czyli czarna jagoda. To świetny lek ściągający i przeciwbakteryjny. Łyżkę suszonych owoców zalej szklanką przygotowanej wody i ogrzewaj przez 30 minut, nie dopuszczając do wrzenia. Pij kilka razy w ciągu dnia.

Na niestrawność - mniszek pospolity. Zawiera m.in. substancje gorzkie, które usprawniają proces trawienia, zwiększając wydzielanie soku żołądkowego. Łyżeczkę zioła

zalej szklanką wody i gotuj 10 minut. Pij na pół godziny przed jedzeniem po pół szklanki.

Bóle woreczka żółciowego, wzdęcia - dziurawiec. Bardzo szybko przynosi ulgę. Zawarte w nim flawonoidy działają rozkurczająco na mięśnie gładkie przewodu pokarmowego i dróg żółciowych. Łagodzą bóle i kolki. Łyżeczkę suszonego zioła lub gotową herbatkę zalej szklanką wrzątku, przykryj na 5 minut. Pij po pół szklanki na pół godziny przed jedzeniem, aby pobudzić wydzielanie soków trawiennych, po jedzeniu - dla uniknięcia wzdęć. Wieczorem, przed pójściem spać, jako środek uspokajający. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

Telewizja

CZWARTEK 18 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Woronicza 17 **8.20** Moda na sukces (s.) **8.45** Weterynarz Fred (s. anim.) **9.10** Budzik (dla dzieci) **9.35** Lippy & Messy (kurs języka ang.) **9.40** Ala i As (dla dzieci) **10.15** Noce i dnie - Polskie lektury obowiązkowe **11.10** Niepodobni (felieton) **11.25** Na haczyku (mag.) **11.40** Kwadrans na kawę (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** W zgodzie z naturą (mag.) **12.45** Klan (s.) **13.35** Banda Rudego Pajaka (s.) **14.10** Bezpieczna zima, ubezpieczony kierowca **14.15** Rośliny z warzywnika (s. dok.) **14.20** Jak zostać ogrodnikiem (s. dok.) **14.50** Poradnik europejski **15.00** Wiadomości **15.10** Sekrety zdrowia (mag.) **15.30** Ocaleni? My, wy, oni (mag.) **16.00** Cooltura (mag.) **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Gość Jedyńki **17.30** Poradnik europejski **17.35** Plebania (s.) **18.05** Na żywo (pr. public.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Tequila i Bonetti w Rzymie (s.) **21.20** Sprawa dla reportera (pr. public.) **21.55** Tygodnik polityczny Jedyńki **22.40** Szerokie tory (reportaż) **23.10** Monitor Wiadomości **23.25** Biznes perspektywy (mag.) **23.35** Sokół i koka (film USA).

SOKÓŁ I KOKA

Dramat sensacyjny, 126 min, USA 1984

TVP 1 czwartek 18.3., godz. 23.35
Reżyseria: John Schlesinger
Scenariusz: Steven Zaillian
Występują: Timothy Hutton, Sean Penn, Pat Hingle i inni.

Chris Boyce (Timothy Hutton) postanawia, wbrew woli rodziców, porzucić studia. Jego ojciec, były pracownik FBI, mimo że nie pochwała decyzji syna, stara się mu pomóc. Dzięki rozlicznym kontaktom załatwia mu posadę w prywatnej firmie TRW, pracującej dla CIA. Młody, uzdolniony chłopak szybko zdobywa uznanie i pnie się po szczeblach kariery. Wkrótce otrzymuje stanowisko w departamencie obrony, gdzie ma dostęp do ściśle tajnych informacji państwowych. Przypadkowo trafia w jego ręce telex, z którego dowiaduje się, że CIA zamieszana jest w fałszowanie wyborów w Australii. Wybitny brytyjski reżyser John Schlesinger zaczynał karierę jako dokumentalista. Później realizował filmy obyczajowe do jego największych osiągnięć krytycy zaliczają nagrodzonego trzema Oscarami „Nocnego kowboja” (1969). Sokół i koka jest oparty na prawdziwych wydarzeniach. Scenariusz filmu powstał na kanwie głośnej książki Roberta Lindseya. W pierwszoplanowe postaci znakomicie wcielił się dwaj aktorzy hollywoodzcy - Timothy Hutton i Sean Penn.

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) **7.10** W poszukiwaniu szczęścia (s.) **7.35** Jeź Kleofas (s. anim.) **7.45** Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) **8.00** Stawka większa niż życie (s.) **8.55** Pytanie na śniadanie (mag.) **10.25** Przystanek praca (mag.) **10.35** Gwiazdy nad Kopydłowem (pr. rozryw.) **11.30** Gazda z Diabelnej (s.) **12.20** Witaj w Nowym Jorku (s.) **13.00** Panorama **13.15** Złotopolscy (s.) **13.40** Cena życia (s.) **14.30** Euro-Quiz (teleturniej) **15.05** Kraina tygrysa (s. dok.) **16.00** Panorama **16.25** Witaj w Nowym Jorku (s.) **16.50** Złotopolscy (s.) **17.20** Złoty interes (teleturniej) **17.50** Program lokalny **18.30** Panorama **19.00** Skrzypek na dachu (film

USA) **22.00** Panorama **22.20** Sport telegram **22.35** Św. Anzelm - O co pytają nas wielcy filozofowie **23.00** Hi-Life (film USA) **0.20** W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) **7.45** Aktualności **8.00** Megazynek (mag.) **8.45** Gość dnia **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP **16.00** Nasz reportaż **16.15** Aktualności **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **17.00** Bądź zdrow! (mag.) **17.50** Wizytówki **18.00** Aktualności **18.20** Wiadomości sportowe **18.25** Prognoza pogody dla narciarzy **18.30** Kurier kulturalny **18.45** Oni u nas (pr. public.) **19.00** Co nas trapi (pr. public.) **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **20.00** Telekurier (mag.) **20.45** Studio pogoda **20.55** Echa dnia (pr. public.) **21.15** Eurotel (mag.) **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **22.00** Porozmawiajmy (pr. public.) **22.15** Ślizg (mag.) **22.45** Kurier sportowy **22.55** Studio pogoda **23.05** Młode wilki 1/2 (film pol.) **0.40** Zamki grozy (s. dok.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV Market (mag.) **7.00** Pokemon (s. anim.) **7.30** Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) **8.00** Viper (s.) **8.55** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **9.25** Awantura o kasę (teleturniej) **10.20** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) **11.30** Samo życie (s.) **12.10** Serca na rozdrożu (s.) **13.05** TV Market (mag.) **13.20** Czułość i kłamstwa (s.) **13.50** Przygody Jackiego Chana (s. anim.) **14.15** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.45** Pensjonat Pod Różą (s.) **15.45** Informacje **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Świat według Kiepskich (s.) **17.00** Largo (s.) **18.00** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **18.30** Informacje **19.10** Samo życie (s.) **20.00** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **21.00** Daleko od noszy (s.) **21.35** Fala zbrodni (s.) **22.35** Interwencja (mag.) **22.55** Biznes Informacje **23.15** Nagi patrol (s.) **23.45** Fałszywy świadek (film USA) **1.45** Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Życie należy w radości **5.25** Obiektów **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Podróżomania **9.30** Dzieci sławnych **10.00** Wiadomości **10.15** Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) **12.00** Wiadomości **12.30** Oczarowani (s.) **13.30** Porzucone dzieci **14.00** Wiadomości **14.05** Bananowe rybki (talk show) **14.35** Ludzie burmistrza (s.) **15.00** Czy chcecie mnie? (mag.) **15.15** Wydarzyło się... **15.30** Gdzie spadają gwiazdy (s.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** W domu smakuje najlepiej (s. dok.) **16.50** Labirynt (teleturniej) **17.20** Co mogę dla siebie zrobić (mag.) **17.30** AZ-quiz (teleturniej) **18.00** Report (aktualności reg.) **18.25** Simpsonowie (s. anim.) **18.50** Stop (mag. dla kierowców) **18.57** Losowanie „10” szczęśliwych **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Miejsce zbrodni (s.) **21.40** Siedem i jedna noc (film czes.) **22.10** Czarne owce (pr. public.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie „10” szczęśliwych **23.20** Zabójczy podstęp (film USA) **0.50** 2001 - Encyklopedia kinetyczna wszechświata **1.10** Na pływali z J. Novákiem **1.35** Dzieci sławnych **2.00** Porzucone dzieci **2.30** Ziemia nieznaną **2.50** Mieszkanie to zabawa **3.10** Moda - Ekstrawagancja **3.30** Herbata dla trzeciego **4.00** Czechosłowacki jazz 1968 (koncert).

■ TVC 2

5.00 Krajobraz rodzinny **5.30** Nasza wieś **5.50** Wielki Wóz **6.20** Wiadomości TVS **6.40** Wiadomości regionalne **7.55** Panorama **8.30** Herbata dla trzeciego **9.00** Dzień dobry z TVC **11.25** AZ-quiz (teleturniej) **11.50** Dziennik telewizyjny po latach **12.00** Wiedźmin (s.) **12.55** Etykieta **13.05** Crescendo (pr. muz.) **13.55** Na tropie **14.20** Wieczny Kry-

stian Oldřich Nový **15.15** Nauka i przypadek (s. dok.) **16.10** Kinobox (mag.) **16.30** Dziennik telewizyjny po latach **16.45** Buly (hokej) **19.35** Sława zwycięzcom (s. dok.) **19.55** Wiadomości w jęz. migowym **19.55** Stop (pr. dla kierowców) **20.00** Cudowna planeta (s. dok.) **20.50** Cudzoziemcy u nas (s. dok.) **21.20** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **21.35** Ostatni łup (film czes.) **21.55** Śmiercionośny zapach (film anim.) **22.05** Kropla słońca (film węg.) **23.35** Solo dla... **0.10** Kinobox (mag.) **0.30** Film o filmie: Bolero **0.45** Ludzie z maneżu (s. dok.) **1.45** Notatnik **2.20** Wydarzenia, komentarze **3.00** Newshour with Jim Lehrer **4.05** Na krawędzi.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) **9.15** To morderstwo, napisała (s.) **10.05** Lekcje gotowania **10.40** Piękny obiekt pożądania (film USA) **12.25** Trzy życia Sofii (s.) **13.15** Odwet (s.) **14.15** Na południe (s.) **15.05** Gwiezdna brama (s.) **15.55** Milagros (s.) **16.50** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.20** Właśnie teraz **17.30** Walker, Texas Ranger (s.) **18.25** M.A.S.H. (s.) **18.50** „Pálí vám to?” (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Marečku, proszę o długopis! (film czes.) **21.55** 24 godziny (s.) **22.45** Huragan ognia (film USA) **0.30** Mutant X (s.) **1.45** Rady ptaka Loskutáka **2.20** Marečku, proszę o długopis (film czes.) **4.10** Gorączka (s.) **5.00** Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) **9.00** Skryta namiętność (s.) **9.50** Wspaniali i bogaci (s.) **10.45** Prima jazda **11.40** Pod nieznany adres (film USA) **13.25** Raymonda każdy lubi (s.) **13.50** Pomoc domowa (s.) **14.25** Melrose Place (s.) **15.20** Czarodziejki (s.) **16.15** Doktor Stefan Frank (s.) **17.10** Komisarz Rex (s.) **18.05** Kwiz show (teleturniej) **18.43** Wiadomości z regionu **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Pogoda **19.00** Dziennik **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Sylwester i Tweety (s. anim.) **19.55** Siska (s.) **21.10** Receptariusz dobrych pomysłów (mag.) **22.15** Ciernie (talk show) **23.05** Ulice Berlina (s.) **0.45** Na temat! **0.55** Wyjątkowa natura **2.00** Randka z Bără **2.55** Świat według Bundych (s.) **3.20** Sauna.

PIĄTEK 19 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Woronicza 17 **8.20** Moda na sukces (s.) **8.45** Słoń Beniamin (s. anim.) **9.15** Jedynećka (dla dzieci) **9.40** Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) **9.45** Dzieło-arcydzieło (dla dzieci) **10.00** Cedric (s. anim.) **10.15** Nash Bridges (s.) **11.05** Manaki Brothers (film dok.) **11.30** Festiwal Wiosny - chiński Nowy Rok (film dok.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** To trzeba wiedzieć (mag.) **12.25** Wielkie sprzątanie (mag.) **12.50** Pokolenie (film pol.) **14.15** Polska w Białym Domu **14.30** Lasy chilijskich Andów (pr. edukacyjny) **14.50** Poradnik europejski (felieton) **15.00** Wiadomości **15.10** Program edukacyjny **15.35** Kuchnia z Okrasą (mag.) **16.00** Raj (mag.) **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Adam Małysz - wokół skoczni (mag.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gość Jedyńki **17.30** Poradnik europejski **17.35** Plebania (s.) **18.00** Randka w ciemno (pr. rozryw.) **18.40** Jaka to melodia? (quiz muz.) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Szara Sowa (film kanad.) **22.20** Dowód winy (film USA) **23.55** Monitor Wiadomości **0.10** Biznes perspektywy (mag.) **0.15** Być zwierzęciem (film dok.) **1.00** Prawo i bezprawie (s.) **1.45** Pieknielny Brooklyn (film niem.).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) **7.10** W poszukiwaniu szczęścia (s.) **7.35** Jeź Kleofas (s. anim.) **7.45** Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) **8.00** Stawka większa niż życie (s.) **8.55** Pytanie na śniadanie (mag.) **10.40** Kwiaty dla Algernona (film USA) **12.20** Witaj w Nowym Jorku (s.) **12.40** Telezakupy **13.00** Panorama **13.15** Złotopolscy (s.) **13.40** Reportaż **14.10**

DOWÓD WINY (1)

Film obyczajowy, 88 min, USA 1992
TVP 1, piątek 19.3., godz. 22.20
Reżyseria: Mike Robe
Scenariusz: John Gay
Występują: Hector Elizondo, Brian Dennehy, Mel Harris, Stephanie Powers, Victoria Principal i inni.

Alejandro Stern, nazywany przez znajomych Sandy, jest wziętym adwokatem. Przybysz z Argentyny, całe życie starający się zyskać szacunek bliźnich, obecnie odnosi liczne sukcesy w swojej pracy. Ma troje dorosłych dzieci, od wielu lat mieszka tylko ze swoją żoną, Klarą. Swoją związek uważa za udany, życie zaś za ułożone. Pewnego dnia wszystko się zmienia. Po powrocie z sądu, gdzie wygrał trudną sprawę, Sandy wychodzi z domu podejrzanym o zabójstwo. Jego źródłem są spaliny, wypełniające garaż. W środku, w samochodzie, Stern z przerażeniem odkrywa zwłoki Klary...

Polskie drogi (s.) **16.00** Panorama **16.25** Witaj w Nowym Jorku (s.) **16.50** Złotopolscy (s.) **17.20** Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) **17.50** Program lokalny **18.30** Panorama **19.00** Zdarzyło się w Teksasie (film dok.) **19.50** Zawody Pucharu Świata w jeździectwie **20.00** Zobacz to... (pr. kultur.) **20.10** Śpiewające fortepiany (teleturniej) **21.10** Na zdrowie Jagielski (talk show) **22.00** Panorama **22.20** Sport telegram **22.35** Mistrz Eckhart - O co pytają nas wielcy filozofowie **22.55** Wideoteka Dorosłego Człowieka (pr. muz.) **23.30** Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście (s.) **0.00** Następna stacja Wonderland (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) **7.45** Aktualności **8.00** Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędny weekendowy **8.45** Gość dnia **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP **16.00** Trójka tam była... **16.15** Aktualności **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **17.00** Shakin' Dudi (reportaż) **17.50** Wizytówki **18.00** Aktualności **18.30** Kurier kulturalny **18.45** Magazyn kulturalny **19.15** Muzyka u nas (pr. muz.) **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **20.00** Telekurier (mag.) **20.45** Studio pogoda **20.55** Echa dnia (pr. public.) **21.15** Eurotel (mag.) **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **21.55** Wiadomości sportowe **22.00** Ludzie i sprawy (mag.) **22.15** To jest temat (mag.) **22.45** Kurier sportowy **22.55** Studio pogoda **23.05** Przeżyć cios (s. dok.) **0.00** Niezwykła historia (film wlos.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV Market (mag.) **7.00** Przygody Jackiego Chana (s. anim.) **7.30** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **8.00** Largo (s.) **8.55** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **9.25** Ochrona absolutna (s.) **10.20** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **11.20** Benny Hill (pr. rozryw.) **11.30** Samo życie (s.) **12.10** Serca na rozdrożu (s.) **13.05** TV Market (mag.) **13.20** Czułość i kłamstwa (s.) **13.50** Pokemon (s. anim.) **14.15** Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) **14.45** Rodzina zastępcza (s.) **15.45** Informacje **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Szpital na perypetiach (s.) **17.00** MacGyver (s.) **18.00** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **18.30** Informacje **19.10** Muzyczna winda (teleturniej) **20.00** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **20.55** Świat według Kiepskich (s.) **21.35** Nieustraszeni (reality show) **22.35** Interwencja (mag.) **22.55** Biznes Informacje **23.15** Z archiwum X (s.) **0.15** Mężczyzna i kobiety po zmroku (film erot.) **2.00** Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Olimpiada (s. dok.) **5.25** Czy chcecie mnie? (mag.) **5.40** Pierwsza pomoc **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.05** W

domu smakuje najlepiej (s. dok.) **9.20** Gdzie podziła się ta stara piosenka **10.00** Wiadomości **10.15** Wojna światów (film USA) **11.35** Ostatni łup (film czes.) **12.00** Wiadomości **12.30** Czarne owce **12.45** Skrzyżowane miecze (bajka) **14.00** Wiadomości **14.05** Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) **14.50** Śmiercionośny zapach (film anim.) **15.00** Nasza wieś (mag.) **15.20** Klub przyjaciół orkiestry dętej **16.00** Wiadomości **16.05** Niech żyje S Club! (s.) **16.30** Simpsonowie (s.) **17.05** Kinobox (mag.) **17.20** Spodrzeżenia z zagranicy **17.30** AZ-quiz (teleturniej) **18.00** Report (aktualności reg.) **18.30** Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) **18.57** Losowanie „10” szczęśliwych **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Arabella (s.) **20.35** Areszt domowy (film USA) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.20** Druga młodość (s.) **23.50** Losowanie „10” szczęśliwych **23.55** Posłaniec (film USA) **1.25** Kołysanka czeczeńska **2.20** Pan doktor i jego król **3.15** Magazyn F **3.30** Wojna światów (film USA).

■ TVC 2

5.00 Śladami **5.15** Poszukiwanie mądrej starości **6.20** Wiadomości TVS **6.40** Wiadomości regionalne **7.55** Panorama **8.30** Obiektów **9.00** Dzień dobry z TVC **11.25** AZ-quiz (teleturniej) **11.45** Dziennik telewizyjny po latach **12.00** Euronews **12.45** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **12.55** Klucz (mag.) **13.25** Nauka i przypadek (s. dok.) **14.20** Labirynt (teleturniej) **14.50** Game Page (mag.) **15.05** Meduza (pr. muz.) **15.40** Cudowna planeta (s. dok.) **16.35** Mechanika popularna dla dzieci (s. dok.) **17.00** Przygody nauki i techniki (s. dok.) **17.30** Skarby świata (s. dok.) **17.45** Kamera w podróży **18.40** Babilon (mag.) **19.00** Dziennik telewizyjny po latach **19.10** Wiadomości w jęz. migowym **19.15** Magazyn Ligi Mistrzów **19.45** Dziesięć minut ekologii **20.00** Zagadka zwana Parkinson (film dok.) **20.45** Terra musica (mag.) **21.25** Salon (mag.) **21.55** Klobouček (pr. muz.) **22.35** Kamienny most (film czes.) **0.20** Nowe odkrycia w starym Egipcie **1.20** Wydarzenia, komentarze **1.55** Areszt domowy (film USA) **3.40** Ludzie z maneżu **4.40** Jak żyje się...

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) **9.15** To morderstwo, napisała (s.) **10.05** Lekcje gotowania **10.40** Młody Indiana Jones (s.) **12.35** Trzy życia Sofii (s.) **13.25** Odwet (s.) **14.15** Na południe (s.) **15.05** Gwiezdna brama (s.) **15.55** Milagros (s.) **16.50** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.20** Właśnie teraz **17.30** Walker, Texas Ranger (s.) **18.25** M.A.S.H. (s.) **18.50** „Pálí vám to?” (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Chcesz zostać milionerem? **20.55** DO-RE-MI (pr. muz.) **21.50** Kocioł (talk show) **22.40** „Prask!” (talk show) **23.20** W bagnie Los Angeles (film USA) **1.05** Mutant X (s.) **2.15** Kocioł **3.00** „Prask!” **3.25** Kolacja **4.05** Gorączka (s.) **4.50** DO-RE-MI.

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) **9.00** Skryta namiętność (s.) **9.50** Wspaniali i bogaci (s.) **10.45** Prima jazda **11.35** Szybka zamiana (film USA) **13.25** Raymonda każdy lubi (s.) **13.50** Pomoc domowa (s.) **14.25** Melrose Place (s.) **15.20** Czarodziejki (s.) **16.15** Doktor Stefan Frank (s.) **17.10** Komisarz Rex (s.) **18.05** Kwiz show (teleturniej) **18.43** Wiadomości z regionu **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Pogoda **19.00** Dziennik **19.15** Tescoma Prima chochla **19.40** Sylwester i Tweety (s. anim.) **19.53** Loteria Euromiliony **19.55** Twierdza (film USA) **21.50** Telebazar (pr. rozryw.) **22.50** Manipulacja (film USA) **0.30** Loteria Euromiliony **0.35** Na temat! **0.45** Wyjątkowa natura **1.50** NHL Power Week **2.20** Świat według Bundych (s.) **2.45** Sauna.

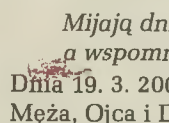
Kronika Rodzinna

Dnia 18 marca 2004 obchodziłaby 75. rocznicę urodzin nasza Najdroższa

śp. ANIELA CIMAŁA

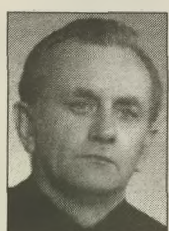
z Oldrzychowic. O chwilę wspomnień prosi mąż oraz córka i syn z rodzinami. AD-039

Mijają dni, już lata mijają, a wspomnienia i smutek wciąż pozostają. Dnia 19. 3. 2004 mija już 5. rocznica zgonu mojego Męża, Ojca i Dziadka

śp. FRANCISZKA GRUSZKOWSKIEGO

Z żalem w sercu wciąż wspomina żona Zofia z rodziną. AD-043

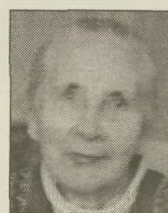

Najpiękniejsza miłość na świecie gaśnie, gdy serce ojca na zawsze zaśnie.

Dziś 18. 3. mija 1. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. PAWŁA KANTORA

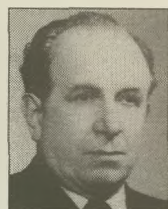
z Trzyci, zaś 5. 2. 2004 przypomniał sobie jego 70. urodziny. Z miłością i szacunkiem wspomina ją żona Zuzanna i córka Karin. GL-131

Dnia 18. 3. 2004 mija pierwsza smutna rocznica śmierci, kiedy nas na zawsze opuściła nasza Kochana Babcia

śp. ANNA ZWYRTEK

z Nowiny. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. AD-036

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że zmarł dnia 15 marca 2004 w wieku niespełna 82 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek i Brat

śp. ALFRED DUDA

zamieszkały w Karwinie Raju. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek, dnia 19 marca 2004 o godz. 15.00 z sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie Raju. W smutku pogrążona rodzina. RK-044

Z żalem i smutkiem żegnamy zmarłą w dniu 15 marca 2004 roku naszą wieloletnią Koleżankę i Współpracownicę, Panią

ANNĘ PRZECZEK

Kierownika Przedstawicielstwa Budimex S.A. w Ostrawie. Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie Zmarłej składają Dyrekcja i pracownicy firmy Budimex S.A. w Warszawie i w Ostrawie. AD-044

O PRASIE NIEZALEŻNEJ I ESPERANTO

W stowarzyszeniu LIBERTE

CZ. CIESZYN (kor) – Na Międzynarodowe Spotkanie Wydawców Prasy Niezależnej oraz Dzień Międzynarodowego Języka Esperanto zaprasza w dniach 19 i 20 marca czesko-cieszyńskie Polsko-Czeskie Stowarzyszenie *Liberte*.

Spotkania z tej okazji odbywać się będą w siedzibie stowarzyszenia w podziemiach pubu *Rio* na ul. Przy

mleczarni. W piątek będzie tu można wysłuchać wykładów i dyskusji nt. języka esperanto, m.in. o możliwościach wykorzystania go w kulturze alternatywnej. W sobotę natomiast odbędzie się spotkanie wydawców prasy niezależnej z Polski, Słowacji i RC. Imprezie będą towarzyszyć prezentacje autorów sztuki niezależnej.

Nasz klient, międzynarodowa firma produkcyjno-handlowa poszukuje do swojego oddziału handlowego w okolicach Ostrawy osoby na stanowisko

GLÓWNY KSIĘGOWY/A

od kandydatów oczekujemy:

- ♦ wykształcenia średniego lub wyższego, kierunek finanse i rachunkowość lub kierunki pokrewne
- ♦ min. 2-letniego doświadczenia w pracy w dziale księgowości
- ♦ orientacji w zagadnieniach prawnych dotyczących spółek handlowych
- ♦ bardzo dobrej znajomości języka polskiego
- ♦ mile widziana znajomość języka angielskiego lub niemieckiego
- ♦ zaangażowania i samodzielności w podejmowaniu decyzji

osoba na powyższym stanowisku będzie głównie odpowiedzialna za:

- ♦ prowadzenie księgowości zgodnie z obowiązującymi przepisami
- ♦ raportowanie finansowe do centrali

zapewniamy:

- ♦ narzędzia pracy adekwatne do stanowiska
- ♦ atrakcyjny system wynagrodzeń
- ♦ system szkoleń

List motywacyjny oraz CV w języku polskim proszę przestać pod adresem:

redakcja Głos Ludu
Komenského 4
737 01 Český Cieszyn

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Looney Tunes: Znowu w akcji (18, 19, godz. 15.30), „Kameňák 2” (18, 19, godz. 17.45), Zapłata (18, 19, godz. 20.00), **Reflex:** Kierowca bez twarzy (18, 19, godz. 17.00), In America (18, 19, godz. 20.00), **Ex:** Rzeki tajemnic (18, 19, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN - Central:** Mali agenci 3D (19, godz. 18.00), **TRZYNIEC - Kosmos:** Pan i władca (18, 19, godz. 17.30, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 21. 3. wystawa Mariana Stępa „Rzeczy pospolite”. Otwarte wt-pt: 10-17, so-nie: 12-16.

Koncerty

NAWSIE - Chór Żeński „Melodia” zaprasza na Koncert Wiosenny 21. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie: „Małe Ich Troje” (kierownik artystyczny K. Cieślak), Chór Żeński „Melodia” (dyrygent A. Zeman).

Co w terenie

OLBRACHCICE - Klub Kobiet MK PZKO zaprasza na wystawę robót ręcznych, prac dzieci, obrazów i ceramiki w dniach 19. 3. o godz. 17.00 uroczyste zagajenie, 20. i 21. 3. w godz. 9-18 do sali Domu PZKO. **DĄBROWA - MK PZKO** zaprasza na Świetlicę wiosenną 21. 3. o godz. 16.00 do Domu Narodowego z wykładem F. Bałona pt. „Co wszystko można przygotować z nasion strączkowych”. **KARWINA FRYSZTAT - Zw. Przyjaźni Czesko-Słowacko-Polskiej** w Karwinie zaprasza na Walne Zebranie 20. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO. **▲ MK PZKO i jego Klub Propozycji** zapraszają 23. 3. o godz. 17.00 do Domu PZKO na prelekcję Danuty Ondruch pt. „Żar miłości” – z okazji

20. rocznicy śmierci Janusza Gaudyna. Wiersze poety zarecytują uczniowie gimnazjum w Karwinie.

SKRZECZOŃ - MK PZKO serdecznie zaprasza 20. 3. o godz. 14.30 do Domu PZKO na Powitanie Wiosny. W programie: Teatr Lalek „Bajka” z przedstawieniem „Pinokio” oraz zespoły Koła.

CIERLICKO - Macierz Szkolna zaprasza 20. 3. o godz. 15.00 do DDM Cierlicko na Karnawał Dzieciątka pt. „Z piosenką i tańcem o milion”.

PTTS „BŚ” - zaprasza na Rajd wiosenny 21. 3. na Studzieniczne. Rejestracja w godz. 9.30-11.00. Możliwość zamówienia koszulki z logiem „BŚ” (120 Kc).

PTTS „BŚ” - informuje, że na wycieczkę do Wisły 1. 5. jest do dyspozycji autobus. Zgłoszenia przyjmują rejonowi.

Oferty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem. Inf. pod nr. tel. 558 325 546. GL-086

SPRZEDAM s. o. Š-Felicja 1,3 LX, r.p. 1997, 117 000 km, pierwszy właściciel, kolor biały. Cena 90 000 Kc. Tel.: 596 420 061, 723 437 938. GL-134

Domy rodzinne

1. Dom rodzinny w Hrczawie, murowany, podpiwniczony, w centrum, II kondygnacja, woda, szambo, elektryczność.

Cena do uzgodnienia.

2. Dom rodzinny w Gutach po renowacji, z parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, poddasze mieszkalne.

Cena do uzgodnienia.

3. Drewniak w Nawsiu z parcelą 80 a. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem.

Zniżka!

4. Dom rodzinny w Trzyciu Lesznej Dolnej z parcelą 15 a, 4+1, weranda, garaż i budynek gospodarczy.

Cena do negocjacji - 1,2 mln Kc.

5. Dom czynszowy w Czeskim Cieszynie, ul. Dukelská, 3 piętra.

Cena do negocjacji.

Garaż - sprzedaż

Garaż w Cz. Cieszynie na Horkách.

Cena do uzgodnienia.

Garaż w Trzyciu w pobliżu stacji benzynowej „Aral”.

Zniżka!

Oferujemy biura do wynajęcia w centrum Cz. Cieszyna. Blizsze informacje w BN.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Staniawice, Żuków Górny, Trzanowice, Kocobędz, Ropica itd.).

Mieszkania-sprzedaż

Oferujemy mieszkanie 4+1 z balkonem w Cz. Cieszynie. Bardzo ładne, po renowacji.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie 3+1 z balkonem, po renowacji przy ul. Slezkiej, Cz. Cieszyn.

Zniżka!

Poszukujemy dla klienta z gotówką mieszkania spółdzielczego 1/2+1 w Cz. Cieszynie (i Sibicy).

Oferuje: Jan Czernek

Stefánikova 21

737 01 Český Těšín

tel.: 558 711 842

tel. kom.: 606 757 577

e-mail: czernek@iol.cz

CZERNEK

GL-125

SIMPLY CLEVER

LIMITOVANÁ SERIA Škoda Fabia Joy

Nowe wnętrze Arlet

Obręcze kół ze stopów lekkich

Radiodiodniok + 8 repro

Systemy bezpieczeństwa

Ciesz się z gry każdego dnia

Spraw sobie przyjemność nową Škodą Fabia Joy z nadzwyczajnym wyposażeniem. Zadowol cię na pewno nie tylko nowoczesne wnętrze i komfort, ale też wspaniałe właściwości jezdne samochodu oraz oferowane systemy aktywnego i pasywnego bezpieczeństwa. Spraw sobie przyjemność i odwiedź nas jak najszybciej – nowa Fabia Joy może być Twoja już za 319 900 Kč!

Nie zwlekaj, odwiedź nas już dziś! Wspólnie dokonamy tego najlepszego wyboru.

Twój autoryzowany serwis Škoda:

AUTODRUŽSTVO
Frýdecká 12
737 01 Český Těšín
Tel.: 558 713 672

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Kopyto – dla szewczyka to grunt

SCENA 1.

Jest godzina 18.00, idę z pracy, autentycznie jestem zmęczony, bo w te dni uczę również w Karwinie, w filii naszego czeskosłowackiego Gimnazjum. Do pociągu mam jeszcze pół godziny, więc wpadam na piwko do popularnej Formanki. W telewizji przebiega mecz hokeja. Siadam i jednym okiem obserwuję czarny krząkał na szklanym ekranie. Obok przy stole siedzi grupka zadowolonych entuzjastów śledząc wydarzenia na taflach. „Gdzie ten kretyn uczył się grać, przecież powinien podać do trójki; co ten z dziesiątką wyprawia, jak takiego nieudacznika trener mógł wystawić? Jasne dla czego, on też się na tym zna jak osioł na komputerze. No a ten sędzia-kalosz – to już przechodzi ludzkie pojęcie”. Chcąc – nie chcąc muszę wysłuchać tego „fachowego komentarza wytrawnych kibiców naprawdę znających się na rzeczy”.

Cóż, znamy przecież z własnych doświadczeń dziesiątki „mądralińskich”, wiemy, że im ktoś ma mniejsze wykształcenie w danej dziedzinie, tym większym ekspertem jest we własnym mniemaniu, uwielbia krytykować zawodowców, bo sam niczego podobnego nie jest w stanie stworzyć. To taki syndrom wandalizmu (nie umiem czegoś wyprodukować, to przynajmniej produkt zniszczę, tym się realizuję i głaskam własne kompleksy).

Wzdycham, płacę za kufelek „pianki”, wychodzę jeszcze bardziej, przynajmniej psychicznie, zmęczony. A miałem nadzieję trochę się rozluźnić po całym dniu...

SCENA 2.

Wsiadam do pociągu, zajmuję miejsce, z tytułu dochodzą głosy: „I widział pan, co te imbecyle w parlamencie odgłosowały? Mój 9-letni syn lepiej by od nich policzył, że to strata dla kasy państwa, tabliczki mnożenia nie

znają, a mają tytuły profesorskie z ekonomii, gdybym był na ich miejscu, to w tym państwie byłby porządek, zaraz bym wszystko poustawił jak trzeba...”

Znowu wzdycham i wysiadam, po drodze rzucam okiem na niedosłatego „zbawcę narodu”, stwierdzam na tej podstawie, że gość mógłby mnie jednak czegoś nauczyć, na przykład wykopać kanał, bo mam wrażenie, że to ten zawód całe życie wykonuje...

SCENA 3.

Przesiadka do autobusu komunikacji miejskiej, naprzeciw dwie panie w wieku około 30-ki. „Wyobraź sobie, że mój Jasio dostał z tego zadania domowego pałę, przecież ja sama mu pomagałam! No nie – ta nauczycielka to kompletna idiotka. Jak mogą w szkolnictwie kogoś takiego zatrudnić?”. „Mogą” – dodaje druga pani-spec od pedagogiki – „przecież w tym wydziale szkolnictwa siedzą sami tacy, jak ona”.

Wysiadam już kompletnie zdruzgotany...

SCENA 4.

Drzwi mieszkania starannie za sobą zamykam. Uff, wystarczyło. Tyle dyktantyzmu, laicyzmu i amatorstwa w złym wydaniu to na dzisiaj już naprawdę za dużo. Jestem sam, nareszcie. Moja jedyna towarzysząca, papuška Bobisia, na pewno nie będzie mnie krytykowała za moje programy nauczania, uczyła prowadzenia chóru, podważała fachowość, mieszała z błotem osiągnięcia... Parzę herbatę, siadam do kółki, wreszcie trochę relaksu. Wyjmuję z torby dzisiejszy Głos Ludu, bo przez cały dzień nie miałem okazji i czasu zajrzeć, co nowego w naszym zaoziarnskim światku. Otwieram. W oczu rzuca mi się artykuł „Śpiew dla uprzywilejowanych?” autorstwa Józefa Wierzgonia... **LESZEK KALINA**

Redakcyjnej Woczy

SPÓŹNIONE, NIE MNIEJ SERDECZNE WSPOMNIENIA O JUBILACIE – JÓZKU RASZYKU

Zejdiesz z oczu – zejdziesz z myśli...

...to powiedzonko potwierdza i „zapominalstwo” GŁOSU LUDU. 20 lutego br. znany i wielce kiedyś ceniony redaktor sportowy Józef RASZYK, bez fanfar i rozgłosu obchodził 85-lecie urodzin. Po macoszemu potraktowano tu również jego 80-lecie. Dlaczego?

Przez 23 lata pełnił ofiarnie i fachowo obowiązki redaktora sportowego w GL. Co więcej, w tym czasie zdążył godziwie wychować swego następcę, młodego i uzdolnionego Edwarda Firlę. W tym czasie, rzeczywiście strona sportowa dała się czytać i lubić. Co dziś trudno powiedzieć.

Pan Józef nigdy nie miał życia usłanego różami. Za odwagę wypisania tzw. „palcówki” po polsku został natychmiast brutalnie skazany na poniewierkę, życie tułacz i roboty, najpierw w regionie, a następnie w Austrii. W 1945 r. z nadwątlonym zdrowiem wraca w rodzinne strony, by wkrótce rozpocząć studia prawnicze w Brnie. Przełomowym etapem jego życia była niezwykle oferta podjęcia się funkcji Redaktora GL, którą mu składa Andrzej Kubisz, pierwszy redaktor naczelny. Takich okazji się nie przepuszczał!

1 maja 1948 r., nad wyraz uszczęśliwiony, obejmuje stanowisko redaktora sportowego. Rzuca się w wir działalności. Z zapałem i ofiarnie pisze i redaguje, działa też społecz-

nie. Jest inicjatorem odrodzenia Polskiego Klubu Sportowego „NAPRZÓD” ŁĄKI i w latach 1949-1952 ofiarnym organizatorem jego działalności. Udziela się w PZKO, w gminie i powiecie. Przede wszystkim jednak pisze – o sporcie, ludziach, PZKO, o polskości. Jego artykuły, nie tylko w GL, stanowią dokumentację tego okresu.

W 1971 r. odchodzi z GL do „KARWIŃSKICH WIADOMOŚCI”, gdzie aktywnie pracuje do przejścia na emeryturę w 1979 r. Nadal jednak odwiedza imprezy, działa społecznie, szczególnie w sferze sportu, pisze.

Nie oddaje się chorobie. Dzięki jego staraniom rodzi się w Łąkach „KLUB PRZYJACIOŁ NAPRZODU ŁĄKI”. Ofiarnie pomaga dokumentować historię polskiego sportu na Zaolziu. Nigdy nie pracował dla pochwały, sławy czy honorów. Zawsze skromny, cichy i niezwykle pracowity. Nawet dziś, kiedy skończył 85 lat, nie potrafi żyć beczynnie. Niestety, nigdy nie doceniono jego, ofiarności. Nawet GL zapomniał o swym długoletnim korespondencie i redaktorze...

Niechaj, tych kilka słów będzie skromnym hołdem dla jego wszechstronnej i ofiarnej pracy.

Józefie, żyj nam 100 lat i nadal władaj piórem, jak orężem!

JÓZEF KULA

ZDANIEM NAPASTNIKA ALESZA KLUZA PIERWSZE MECZE BĘDĄ TRUDNE

Naszym celem jest 5. lokata

Do atutów tego 25-letniego zawodnika Futbolu Trzyniec (ongis KS Hutu Trzyniec) nie należy co prawda wzrost, ale szybkość oraz nienaganne wyszkolenie techniczne. Za wyjątkiem służby wojskowej w Hranicach zawsze bronił barw swego zespołu macierzystego. Żywo interesowały się nim pierwszoligowe drużyny, on niestety nie poświęcał się w pełni futbolu. Mowa jest o Aleszu Kluzie – jednym z filarów drużyny Trzyńca. Posługujący się szybkoimi zwodami piłkarz jest przed startem sezonu w świetnej dyspozycji. Po meczu sparingowym ze Sławią Orłowa (5:2) udzielił nam następującego wywiadu.

Z powodu ostrej zimy tegoroczny okres przygotowawczy był trochę specyficzny. Jak ty go oceniasz?

Myszę, że w zasadzie nie różnił się od poprzednich. Prawdą jest, że z powodu niesprzyjającej pogody często byliśmy zmuszeni do improwizacji. Boisko sztuczne nierzadko nie nadawało się do treningów, dlatego niektóre zajęcia odbywały się na siłowni. Często też biegaliśmy w położonym obok kompleksu sportowego parku. Na murawie zaliczyliśmy zimą tylko jeden jedyny mecz – z rezerwową drużyną Opawy. Kilka sparingów rozegraliśmy też na sztucznej nawierzchni, pozostałe na boisku szutrowym. W poprzednich latach było tak, że w drugiej połowie lutego oraz marca szlifowaliśmy już formę na płycie trawiastej.

Długo oczekiwana pierwsza kolejka wiosenna została przesunięta. Dla większości piłkarzy decyzja ta była sporym rozczarowaniem...

Z utęsknieniem czekaliśmy na będącą inauguracją wiosenną pojedynek we Zlinie. Obfite opady śniegu przyczyniły się do przesunięcia pierwszej kolejki. Jestem przekonany, że mecz na własnym stadionie z rezerwową dru-

żyną Witkowic będzie dla naszego zespołu łatwiejszy, niż byłoby spotkanie z B drużyną Zlina. W pierwszych meczach warunki będą dla wszystkich takie same, ponieważ zdecydowana większość drużyn przygotowywała się zimą na boiskach szutrowych.

Jak czujesz się na kilka dni przed startem sezonu?

Wręcz fantastycznie! (śmieje się). Ja, a na pewno też wszyscy koledzy jesteśmy pełni wigoru, z naszej szatni wieje optymizmem. Jeżeli nie przegapimy początku rundy wiosennej, wszystko powinno być w porządku.

No właśnie. Na co, twóim zdaniem, powinniście najwyżej uważać, żeby nie powtórzyła się Jesienna wpadka?

Zdaję sobie sprawę z tego, że czekają na nas grzaskie i zablokowane murawy. Musimy więc – jak to się mówi – iść na całość, walcząc z determinacją i pełnym zaangażowaniem o każdą część boiska. Przede wszystkim powinniśmy wykorzystywać nadarzające nam się okazje bramkowe. Jesienią zmarnowaliśmy cały szereg dogodnych sytuacji strzeleckich, konsekwencją czego były roztrwonione punkty.

Napastnik Futbolu Trzyniec Alesz Kluz. Fot. ROMAN BASELIDES

Trzon Jesiennej drużyny, która po klepskim starcie ocknęła się ze snu – za wyjątkiem Zbončáka – pozostał taki sam. Sądzisz, że wpłynie to korzystnie na grę całego zespołu?

Moim zdaniem nasza drużyna jest silna, nowi piłkarze nie byli po prostu potrzebni. Zespół jest zgrany, chociaż jak już wspominałem, z powodu złego stanu boisk nie będziemy z początku ośniewać składną piłką. Czekam na ostrą walkę, narzekanie na grzaskie płyty. Nic tu nie pomoże.

Jakie są ambicje całego zespołu i twoje osobiste?

Naszym zadaniem pozostaje wspieć się tabeli o kilka miejsc wyżej. Jeżeli uplasujemy się do 5. miejsca, możemy być zadowoleni. O ile chodzi o moje plany osobiste, to chciałbym zdobyć przynajmniej pięć bramek. Oczywiście najważniejsza pozostaje dla mnie nasza drużyna. Jest obojętne, kto będzie strzelał gole, byle by tylko kleiła nam się gra i zdobywaliśmy punkty.

Rozmawiał Roman Baselides

Sport polski

□ Najnowszym zakupem właściciela Chelsea Romana Abramowicza jest dopiero 16-letni Maciej Korzym. Wychowanek Sandecji Nowy Sącz ostatniego pół roku występował w Lechu Poznań.

□ Siatkarka Telekomu Ankara Małgorzata Niemczyk – Wolska gra w znakomitej formie, zdobywając w meczach swej drużyny ponad 20 pkt. Polka wzbudza zainteresowanie czołowych zespołów światowych.

O słycać?

● **I LIGA PIŁKARSKA:** Pilzno – Banik Ostrawa 1:2 (0:1), bramki: 78. Látał (samobójcza) – 30. i 55. Matušovič. W poniedziałkowym spotkaniu podopieczni trenera Františka Komnackiego uporali się z walczącym o uratowanie skóry Pilzmem, umacniając się tym samym w fotelu lidera. Po raz pierwszy w lidze dwoma celnymi trafieniami popisał się Matušovič, któremu dwukrotnie idealnie wyłożyli piłkę Látał i Heinz. Gospodarze nie wykorzystali rzutu karnego, ale na kilkanaście minut przed końcem dośrodkowanie Siegla skierował do własnej siatki dobrze spisujący się Látał. Być może lider tabeli będzie się musiał obejść bez snajpera Marka Heinza. W pojedynku z Pilzmem ostrawski zawodnik umayslnie nadeptał na stopera Radka Pilařa (ongis Witkowice). Wykroczeniem zajmuje się komisja dyscyplinarna CZMZ.

● **SPARRING:** Banik Olbrachcice – KS Bystrzyca 3:1 (0:0), bramki: Goj 2, Příborský – Kołodziej. ● **PONAD 40 TENISISTÓW STOŁOWYCH** w wieku od 18 do 80 lat, wystartowało w ub. sobotę w turnieju w wędryńskiej Czytelni. 32 zawodników rozdzielonych do 3 kat. wiekowych stoczyło pasjonujące pojedynki stojące na dobrym poziomie. Wyniki: 18 – 55 lat: 1. Roman Polak (Trzyniec), 2. Jakub Mach (Tyra), 3. Bogdan Ondraszek (Wędrzyń). 56 – 70 lat: 1. Bolesław Dzik (Hawierzów), 2. Edward Skalski (Oldrzychowice), 3. Eugeniusz Krupa (Olbrachcice). Ponad 70 lat: 1. Jan Czudek (Bystrzyca), 2. Stanisław Wałaski (Wędrzyń), 3. Władysław Majewski (Bystrzyca). Organizatorem Turnieju był działający w ramach PTTS Beskid Śląski Klub 99, oraz członkowie MK PZKO. (man, J.CZ.)

Nadchodzi piłkarska wiosna

Pokrywająca bolska wszystkich drużyn regionalnych warstwa śniegu nareszcie stopniała. Oznacza to, że w nadchodzący weekend rozpocznie się długo oczekiwana piłkarska wiosna. Ruszy ona z tygodniowym spóźnieniem, bowiem pierwsza kolejka wiosenna została przesunięta na środek 21 kwietnia. W dzisiejszym numerze zamieszczamy kadry trzecioligowego Trzyńca oraz dywizyjnych zespołów Cz. Cieszyňa, Olbrachcic, Orłowej i Dziełomorowic.

FUTBOL TRZYNEC – bramkarze: Bruk Václav, Gardošik Radovan, obrońcy: Ciešlar Zdeněk, Kocur Břetislav, Pavlus Václav, Pindor Jakub, Sochora Karel, Škarka Jiří, Topiarz Jiří, pomocnicy: Kubík Michael, Kurzeja Michael, Lachowicz Jiří, Malíš Pavel, napastnicy: Jakus Tomasz, Kluz Aleš, Múler Radomír, Płoszek Petr. **Trener:** Zdeněk Dembinny, **asystent trenera:** Rene Pastorek. **Przyszli:** Ciešlar (powrót z Austrii), Sochora (Banik Olbrachcice), Topiarz (powrót z Lipnika nad Bečzwą). **Odeszli:** L. Šulák (powrót do Cz. Cieszyňa), Jurkovský (powrót do Banika Ostrawa), Luka i Zbončák (szukają kontraktu).

CZESKI CIESZYŃ – bramkarze:

Mrozek Marek, Musálek Petr, obrońcy: Bauman Michal, Grygar David, Kuna Marek, Lýsek Václav, Rojtr Michal, Večeř Robert, pomocnicy: Franek Rostislav, Groš Rostislav, Hrazdík Petr, Kubáň Tomáš, Vojvodík Roman, Zima Tomáš, napastnicy: Maceček Karel, Martinček Robert, Martinek Petr, Misiar Radim, Myšínský Lukáš. **Przyszli:** L. Myšínský (FM), Kubáň (Dobra), L. Šulák (Trzyniec), Musálek, Rojtr (z B drużyny). **Odeszli:** Úlehla (Wracimów), I. Lýsek (Mosty k. Jabl.), Večeřa (szuka drużyny). **Trener:** Radek Morcinek, **kirownik drużyny:** Ladislav Pończa.

BANIK OLBRACHCICE – bramkarze: Hekera Aleš, Miklas Milan, obrońcy: Aniol Marek, Čoček Ondřej, Neuman Vladimír, Smékal Filip, Vlček Jaroslav, Zítka Ilja, pomocnicy: Dorozlo David, Holzer David, Minařik Petr, Stachel Petr, Stambolidis Georgios, Zielonka Martin, napastnicy: Goj Jaroslav, Příborský Petr, Špinár Jan. **Przyszli:** Zielonka (Słowian Hawierzów), Stachel (FK Hawierzów).

Odeszli: Krečmer (Dziełomorowice), Sochora (Trzyniec), Bystroň (Witkowice), Dziedzic (Słowian Hawierzów), Matykiewicz (Datynie Dolne)

Trener: Zdeněk Menoušek, **asystent trenera:** Zoltán Beňo.

SLAVIA ORŁOWA – bramkarze: Gross Jakub, Hulva Roman, obrońcy: Durčák Kamil, Honěk Lukáš, Laub Jaroslav, Matěj Jaromír, Nesrsta Petr, Směták Jiří, Věčerek Aleš, pomocnicy: Bajzáth Tomáš, Halška Vít, Macháček Miroslav, Majer Radim, Polášek Lukáš, Schimke Robert, Sklenička Radim, Velký Martin, napastnicy: Kopel Jarmil, Volný Marek. **Przyszli:** Polášek (FM), Hulva (HD Bogumin), Volný (Pietrwald), Honěk (powrót po kontuzji). **Odeszli:** Golinsky (Hluczyn), Lacina, Smetana (HD Bogumin). **Trener:** Miroslav Čopjak, **asystent trenera:** Jadrný Josef.

KS DZIEŁMOROWICE – bramkarze: Jaček Jan, Jurko Jakub. obrońcy: Kadlčák Filip, Klimek Rostislav, Pfeleger David, Vančo Jan, pomocnicy: Hanusek Daniel, Kadlčák Zdeněk, Ligocki Jiří, Matušik Ondřej, Mudrik Vladimir, Punčochář Michal, Špička Martin, napastnicy: Hojdys Lukáš, Krečmer Antonín, Úlehla Marek. **Przyszli:** Úlehla (Wracimów), Krečmer (Olbrachcice). **Odeszli:** Uhlář (Lok. Piotrowice), Šinkora (Nowa Zelandia) **Trener:** Dušan Kohút, **asystent trenera:** Karel Serafin. (man)

DZIŚ W NUMERZE:

Obywatele Unii – Sami swoi **str. 3**Wspominamy Jurę spod Grónia **str. 3**Cel podróży: AłTAJ **str. 4-5**Piłkarze na start **str. 8**
SOBOTA
20 MARCA 2004
NR 34
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Pamiątkowe zdjęcie inicjatora transgranicznych Forów Przedsiębiorczości Karola Michałskiego (pierwszy z prawej) z przedstawicielami miast partnerskich. Fot. BEATA SCHÖNWALD

ZAMIAST KÓŁ KLUBY ZAINTERESOWAŃ

Zarząd bez zmian

CZ. CIESZYN (kor) – W trzeciej kadencji – licząc od reaktywacji organizacji w 2000 r. – 7-osobowy Zarząd Główny Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej działać będzie w niezmienionym składzie. Na jego czele nadal stać będą prezes **Roman Sekuła**, wiceprezes **Agata Ciemała** i gospodarz **Michał Przywara**.

Na czwartkowym Zejeździe SMP, w którym oprócz członków ZG i Komisji Kontrolnej wzięli udział delegaci reprezentujący oba koła terenowe – czeskokieszyńskie i bystrzyckie, zadecydowano o zmianach w statucie. Dotyczą one m.in. zjazdów organizacji i jej struktury organizacyjnej SMP. - Zjazd zdecy-

dował o likwidacji kół terenowych – wyjaśnia prezes Sekuła. - Zamiast nich SMP-owcy mogą zakładać kluby, sekcje lub kółka, w których będą się organizować osoby mające wspólne zainteresowania związane z jakąś dziedziną kultury czy nauki itp.

SMP liczy obecnie 107 członków.

Wyśpiewali nagrodę

BYSTRZYCA / ORŁOWA (kor) – Chór bystrzyckiej PSP im. Stanisława Hadyny *Crescendo* reprezentował z wielkim powodzeniem zaolziańskie szkoły w eliminacjach wojewódzkich XIV edycji Ogólnopolskiego Konkursu Chórów Szkolnych, które odbyły się w czwartek w Domu Kultury w Orłowej. W swojej kategorii – 1B – i mocnej konkurencji bystrzyczanie wyśpiewali najwyższą nagrodę, Złote Pasma.

Crescendo zaprezentowało się w bardzo zróżnicowanym repertuarze,

z pięcioma utworami. Oprócz dobrze już znanych pieśni *Cum Decore*, *Superszkola* czy *Mowo, moja mowo* autorstwa patrona swojej szkoły, były też utwory zupełnie nowe: *Panis Angelicus* oraz gospel *Where You There*.

Pogoda

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane do dużego, opady deszczu, w górach deszczu ze śniegiem. Temp. w dzień od 11 do 15 st. C, nocą od 10 do 6 st. C.

NIEDZIELA – Bez większych zmian. Temperatura w dzień od 13 do 17 st. C, na wsch. ok. 11 st. C, nocą od 9 do 5 st. C.

PONIEDZIAŁEK – Zachmurzenie duże, opady deszczu, w górach śniegu. Temperatura w dzień od 7 do 11 st. C, nocą od 6 do 2 st. C.

Pływalia w nowej szacie

CZ. CIESZYN (kor) – Do 1 maja chce się miasto uwinąć z rekonstrukcją otwartej pływalni miejskiej w Grabinie. Chodzi właściwie – jak poinformował GL wiceburmistrz **Marian Kuś** – o budowę nowych basenów w miejsce poprzednich.

Basen dla dorosłych ze stali nierdzewnej, o rozmiarach 50x21 m, będzie miał głębokość od 1,1 do 3,5 m, 8 bloków startowych i wieżę do skoków. Trochę większy będzie basen dla dzieci – 50x22 m, o głębo-

Miliony dla regionu

OSTRAWA (mro) – Rada województwa morawo-śląskiego zaakceptowała wnioski rozdzielania 50 mln koron, które zyskano od spółki LNM HOLDINGS N.V. w związku z prywatyzacją Nowej Huty. Na czwartkowym posiedzeniu Rada zdecydowała, iż 45 mln koron zasili Regionalny Fundusz Rozwoju Województwa Morawo-śląskiego. Pozostałe 5 mln przeznaczono na dokumentację projektową funduszy strukturalnych UE i INTER-REG IIIA w 2004 r. Finanse te będą przeznaczone na rozwój województwa i walkę z bezrobociem.

kości od 0,6 do 1,2 m, z brodzikiem dla najmłodszych. Dodatkową atrakcją drugiego zbiornika będą m.in. armatka wodna, 6 miejsc do masażu, tzw. tęczowa fontanna oraz dwie duże ślizgawki.

Staro-nowy basen, jeśli pogoda pozwoli, zostanie otwarty 1 czerwca br.

Na inwestycję miasto wyłoży ok. 59 mln koron, zarówno z własnej kasy, jak i z dotacji państwowej z resortu rozwoju regionalnego.

ZDANIEM PREZESA BRANNEGO, KOŁA POWINNY SIĘ BARDZIEJ WŁĄCZYĆ W CENTRALNE IMPREZY

Macierz przed Walnym Zgromadzeniem

Zbliża się ważne wydarzenie dla Macierzy Szkolnej w RC – za tydzień, w piątek 26 marca o godz. 16.00 w auli Gimnazjum Polskiego w Cz. Cieszynie odbędzie się VII Walne Zgromadzenie tej organizacji. Zakończy dwuletnią kadencję Zarządu Głównego Macierzy. O to, jaka ona była, zapytałśmy prezesa ZG, Jana Brannego.

Cieszy mnie to, że udało nam się zrealizować wszystkie punkty programu, wytyczonego przez poprzednie Walne Zgromadzenie. Były też inne ciekawe, pozaplanowe inicjatywy, jak np. organizowanie wyjazdów zaolziańskiej młodzieży na międzynarodowe spotkania w Bukowinie Tatrzańskiej, Świnoujściu, Białymstoku. Chodziło o seminaria kulturalne lub społeczne, np. o kinie niezależnym, o jedności europejskiej i poczuciu tożsa-

mości narodowej itp. Teraz właśnie przygotowujemy kolejny kwietniowy wyjazd młodzieży.

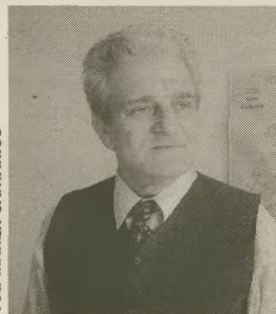
Jednym z ważniejszych wydarzeń kończącej się kadencji było spotkanie organizacji polonijnych Środkowej Europy, które – za drugim podejściem – udało się Macierzy zorganizować pod koniec sierpnia...

Tak, oprócz wszystkich tradycyjnych imprez, jak Festyn Szkolny na Bągińcu i towarzyszące mu wyścigi rowerowe czy turnieje piłki nożnej dla polskich podstawówek, udało nam się zaprosić przedstawicieli polskich organizacji na regionalne spotkanie integracyjne właśnie na Zaolzie. Chodziło o organizację zrzeszone w Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych (EUWP).

Uczestnicy spotkania byli zakwaterowani na

Bągińcu, wprowadziliśmy nie w macierzyńskiej szkole, lecz w prywatnym ośrodku wypoczynkowym. Szkołę jednak mogli zobaczyć i wszyscy byli nią bardzo zachwyceni. Powiedzieli nam zresztą, że warto by przekształcić macierzyński ośrodek w swego rodzaju europejską bazę polonijną, do której mogliby przyjeżdżać Polonusi z całej Europy. Z tego powodu też założyliśmy specjalne konto, na które trafiać będą środki na odnowienie tego budynku.

Ciąg dalszy na str. 4

Fot. MAREK SANTARIUS

U rodaków

■ Założona na początku 90. lat przez **Tadeusza Browińskiego** Fundacja św. Antoniego zorganizowała w sobotę w Ustroniu koncert charytatywny. Imprezę prowadził **Józef Broda** – jeden z najpopularniejszych muzyków ludowych. Odbędzie się też licytacja, na której udało się zebrać ok. 3 tys. zł. Za zebrane pieniądze dostaną paczki m.in. Polacy na Ukrainie i Białorusi.

■ Parlamentarzyści i samorządowcy z całej Polski w ub. tygodniu przyjechali do Szczyrku, gdzie stanęli na starcie narciarskiego slalomu giganta. Wśród pań trasę slalomu giganta najszybciej pokonała **Ewa Nowak** z Urzędu Miejskiego w Gliwicach (jej czas to 1 min 16 s.). Najlepszym wśród panów okazał się natomiast **Zdzisław Talik** z Urzędu Gminy w Rajczy (1:08,05).

■ Z okazji przypadającej w br. 210. rocznicy insurekcji kościuszkowskiej w Książnicy Beskidzkiej została przygotowana wystawa *Nazwę Cię Kościuszek!* Wśród kilkudziesięciu plansz ze zdjęciami są też notatki Kościuszki z USA i portrety jego rodziny. Autorka wystawy **Barbara Wachowicz**, przejechała 20 tys. km żeby sfotografować miejsca, w których walczył Kościuszek.

■ Czwooro obywateli Ukrainy chciało nielegalnie przejechać przez przejście graniczne w Cieszyńcu. W miniony weekend zatrzymali ich funkcjonariusze śląskiego oddziału Straży Granicznej. Ukraińcy zamierzali wyjechać do Włoch, posługując się podróbnymi paszportami litewskimi.

■ W bielskim studiu filmowym Anima Media, działającym przy Kurii Biskupiej, trwają prace nad animowanym *Tryptikiem rzymskim Jana Pawła II*. Zakończył się już pierwszy etap tworzenia filmu. Lada dzień rozpoczną się zdjęcia. Twórcy chcą poprzez film dotrzeć z orędziem Jana Pawła II do jak największej rzeszy osób. Film ma być gotowy jesienią, a premiera odbędzie się jednocześnie w Polsce i Watykanie.

■ 253 tys. euro – czyli ponad 1 mln zł otrzymał w br. z unijnych funduszy Euroregion Beskidy. Fundusze, które do niego trafiły, są przeznaczone na projekty nie związane z żadnymi inwestycjami budowlanymi. Mogą się o nie starać wszystkie gminy i powiaty wchodzące w skład Euroregionu Beskidy oraz działające na jego terenie szkoły i organizacje. Projekty muszą mieć charakter współpracy międzynarodowej z Czechami i Słowacją.

■ Już po raz 17. odbył się w Brennej festiwal *Kuchnia Beskidów*. Wzięli w nim udział kucharze m.in. z warszawskiego hotelu Sobieski oraz z hotelu Gołębiowski w Wiśle. Będą musieli wykazać się dobrą znajomością dań z górskiego regionu, bo w komisji znajdują się też znawcy beskidzkiej kuchni.

■ Zeszyty, książki i środki czystości dostaną od bielskich uczniów dzieci z Kicmanii na Ukrainie. W Gimnazjum nr 10 trwa właśnie zbiórka darów. Na pomysł jej zorganizowania wpadła siostra Bernadeta, gimnazjalna katechetka. Nauczyciele ogłosili zbiórkę na początku tygodnia – reakcja szczodrych uczniów była natychmiastowa.

■ Mający kilkusetletnią tradycję zameczek w Błogocicach był jeszcze przed kilkunastu laty zrujnowany. Zabytkowy obiekt został wyremontowany; od ub. roku działa w nim restauracja Liberum Veto. Odwiedzający spędzają czas w przyjemnej i stylizowanej restauracji przebudowanej w stylu wiedeńskim.

■ Smok Wawelski kojarzy się z Krakowem, a Koziółek Matołek z Pacanowem. Malownicze Górki Wielkie rozpocznie już wkrótce promować bajkowy skrzat Kacperek. Tę niezwykłą, pilnującą domów w gminie postać stworzyła **Zofia Kossak Szczyńska**. Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Wycinanie starych topoli między ulicą Jabłonkowską a tyzbiłą promenadą przebiegło w ub. wtorek. Fot. DANUTA BRANNA

Więcej zieleni w mieście

TRZYNIEC (man) – Parcownicy usług komunalnych rozpoczęli w tym tygodniu wycinanie starych topoli przy ul. Jabłonkowskiej.

Jak poinformował naszą gazetę kierownik wydziału środowiska naturalnego przy Urzędzie Miejskim **Ladislav Chromec**, większość usuniętych drzew miała spróchniałe, albo popękane z powodu silnego mrozu pnie. W ich miejsce zostaną posadzone nowe krzewy i drzewa. Zmian dozna też struktura zieleni wzdłuż promenady prowadzącej od wieżowca naprzeciw ratusza w kierunku hotelu *Słowa*. Wyremontowany zostanie również popękany chodnik.

W związku z odnawianiem struktury zieleni nowe krzewy upiększyły pod koniec ub. roku osiedle Taras. W br. przyjdzie kolej na osiedle pod Sosną oraz na dzielnice Niebory i Kojkowie.

GOSPODARKA WODNA W SKALI CAŁEGO REGIONU MORAWSKO-ŚLĄSKIEGO

Wody ani za mało, ani w nadmiarze

OSTRAWA / REGION (mro) – W związku z przypadającym na 22 marca światowym Dniem Wody Północnomorawskie Wodociągi i Kanalizacje (SmVaK), Ostrawskie Wodociągi i Kanalizacje oraz przedsiębiorstwo Dorzecze Odry przedstawiły osiągnięcia i zamierzenia.

Do osiągnięć Dorzecza Odry dyrektor **Pavel Schneider** zaliczył fakt, iż mieszkańcy regionu nie odczuli w 2003 r. skutków suszy. Nie było ograniczeń w dostawach wody dla przemysłu, a system zapór pomimo niewielkiego napełnienia (np. Szańce miały tylko 40 proc. wody) pomógł utrzymać minimalny przepływ. Dorzecze Odry naprawiając straty powodziowe z 1997 r. zainwestowało w regionie 2,4 mld koron (w tym 2 mld. z dotacji). Obecnie zaczyna współfinansowany przez Bank Europejski program zapobiegania powodziom. W jego ramach zostaną podwyższone wały w Ostrawie, Opawie, Boguminie i Kar-

winie (chodzi np. o zabezpieczenie niewrażliwego odcinka Olzy koło Darkowa).

Miroslav Kyncl z SmVaK poinformował, że spółka wypracowała w ub. roku 280 mln zysku i zainwestowała 485 mln koron. Zapowiedział dalsze rekonstrukcje oczyszczalni ścieków np. w Orłowej czy Pietwałdzie. Stwierdził, że obserwuje stagnację w pobieraniu wody przez gospodarstwa domowe. W 2002 średnio w regionie zużyto 104 litry, zaś w 2003 105 litrów. Najwięcej wody na osobę zużywane jest w byłym powiecie Karwina (116 l dziennie), zaś najmniej we Frydecko-Misteczkim (92 l dziennie).

Wejście RC do UE oznaczać będzie dla wodnych firm konieczność przestrzegania ostrzejszych norm: do 2006 r. oczyszczana woda musi być pozbawiona azotu i fosforu, a do 2010 oczyszczalnie ścieków winny mieć wszystkie miejscowości powyżej 2 tys. mieszkańców.

ANGIELSKIE WSPÓŁZAWODNICTWO W TRZYNIECU Sukces polskich uczniów

TRZYNIEC (man) – Ósmą edycję konkursu *Enjoy your english*, która odbyła się w czwartek w PSP Trzynieć przy ul. Kopernika, zdominowali uczniowie polskich szkół podstawowych.

Do rywalizacji stanęło ogółem 51 ósmo- i dziewiątoklasistów z 29 szkół podstawowych powiatów Frydek-Mistek i Karwina. Na każde z dwu zadań (test gramatyczny i wypracowanie *Co wiem o USA?*) mieli po 30 minut. Zwyciężyła uczennica PSP w Cz. Cieszyńcu – **Beata Szymańska**, drugą nagrodę zyskał **Tomasz Nożka** z PSP w Lutyni Dolnej, a trzecią **Lukasz Gurnik** z SP w Dobrej. Czwartą lokatę zajęła **Ewa Polak** z PSP w Czeskim Cieszyńcu, piątą **Petra Lyskova** z SP nr 2 w Trzyniecu, a na szóstym miejscu uplasowała się jedna z faworytek – **Edyta Branna** z PSP z Bystrzycy. Nagrody rzeczowe

wręczyły najlepszym uczniom wiceburmistrz Trzynieca **Věra Palkovska** oraz kierownik wydziału szkolnictwa przy Urzędzie Miejskim **Vladimír Kacíř**.

– Tegoroczna impreza wypadła dobrze, słowa uznania należą się uczestnikom i inicjatorce imprezy nauczycielce **Helenie Wacławek** – powiedział dyrektor PSP **Roman Wróbel**. – *Chodzi o współzawodnictwo, z którego nie można już awansować do wyższych etapów, ale i tak cieszy się ono dużą popularnością. Świadczy o tym zainteresowanie szkół w Frydku-Mistku, Hawierzowie, Karwinie i Orłowej.*

W konkursie nie mogli starować uczniowie szkół językowych, przebywający ponad pół roku w krajach angielskojęzycznych, dzieci z małżeństw mieszanych, w których jeden z rodziców jest np. Anglikiem. – *Poziom nauczania angielskiego nieustannie wzrasta* – stwierdziła **Helena Wacławek**. – *Na uczniów czekają coraz trudniejsze zadania, ale ci i tak radzą sobie wysmienie.*

REFRASIL świętował

jemy ponad 700 wyrobów – stwierdził dyrektor firmy **Tadeusz Franek**.

Przeszło połowa produkcji Refrasilu przeznaczona jest na eksport. Trzynieckie produkty ogniowatwałe znane są w Europie (szczególnie w Grecji, Niemczech, Anglii, Skandynawii), ale też w Afryce i Azji.

Przemysł kontra ekologia

OSTRAWA (mro) – Rada województwa morawsko-śląskiego wezwała w czwartek rząd RC do kroków wiodących do przygotowań Strategicznej Strefy Przemysłowej w Lutyni Dolnej. Dołączyła zatem do stanowiska samorządu Ostrawy w tej sprawie. Oba gremia podkreślają, że strefa pomoże w walce z bezrobociem w regionie.

Właścicielem 200-hektarowej strefy jest Fundusz Gruntów RC, jej skrajem prowadzona jest autostrada D 47, a w bezpośredniej bliskości są sieci inżynieryjne. Teren jest łatwo dostępny z Ostrawy i z Bogumina. W aglomeracji ostrawsko-karwińskiej nie

ma innego tak dogodnego terenu. W dodatku po polskiej stronie planowana jest również strefa przemysłowa, traktowana priorytetowo przez powiat wodzisławski.

Jedynym problemem jest wciągnięcie części terenu planowanej strefy do projektu ochronny ptaćwa w ramach programu Natura 2000. – *Sprawa ogłoszenia obszaru chronionego nie jest dotychczas rozwiązana* – powiedział po obradach rady województwa wicehetman **Zdzisław Wantuła**, dodając, że sposób komunikowania w tej sprawie Ministerstwa Środowiska Naturalnego z zainteresowanymi samorządami był i jest niedostateczny. Rozwiązaniem mogłaby być wzajemna koegzystencja obu stref.

Wiosna w ZOO

OSTRAWA (wak) – Jutro w ostrawskim ZOO zagajony zostanie sezon wiosenny. – *Podczas weekendów zwiedzający będą mogli uczestniczyć w karmieniu zwierząt oraz wysłuchać ciekawych opowiadań ich opiekunów* – informuje zoolog **Stanisław Derlich**.

O godz. 10.30 przed wzięciem wielbłądów odbędzie się natomiast chrzest mongolskiego baranka urodzonego na początku marca. Małec jest czwartym z kolei zwierzątkiem tego gatunku, które urodziło się w tutejszym ogrodzie. Podczas odwiedzin można się zapisać do kółka jeździeckiego. Inf. **H. Tomkowiak**, tel. 596 241 269.

Piekawostki

Przez okno księdza!

Włoska policja siłą (przez okno!) wprowadziła księdza do kościoła w małej górskiej miejscowości Trasacco, przełamując trującą od sześciu miesięcy blokadę wiernych.

Mieszkańcy protestowali przeciwko usunięciu sprawującego tu dotychczas posługę kapucyna i powołaniu na jego miejsce nowego duszpasterza, nie związanego z tym zakonem. Kościół w Trasacco należał do kapucynów od 430 lat – stąd nominacja innego księdza wywołała niezadowolenie w mieście. Wierni na krótko nawet przewieźli odchodzącego proboszcza do miejskiego zakonu by nie dopuścić do jego wyjazdu – porwanie jednak zostało udaremnione, zakonnik wyjechał a miasto pozostało bez duszpasterza.

Nowy ksiądz Duilio Testa – jak podaje agencja Reutera – został wprowadzony do kościoła, który miał

objąć jeszcze we wrześniu zeszłego roku. Policja wybiła okno świątyni, obchodząc w ten sposób strażę wiernych, pilnujących drzwi do budynku.

Ale jajo

Rekordowej wielkości jajo zniosła kura z fermi drobiu w miejscowości Mir obwodu grodzieńskiego na Białorusi – poinformowała agencja Interfax.

– *Jajo waży 160 gramów i ma wszelkie szanse trafić do Księgi rekordów Guinnessa* – powiedział przedstawiciel rosyjskiej Księgi Rekordów na Białorusi **Aleksandr Kalinin**. Przeciężnie kurze jajo waży 50–60 g.

Wysokoki byłego skoczka

Znakomity przed laty fiński skoczek narciarski, 40-letni **Matti Nykaenen** skazany został w czwartek przez sąd w Tampere na karę czterech miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu, za zaatakowanie nożem byłej

trzeciej żony **Mervi Tapoli**. Karą dodatkową jest grzywna w wysokości 440 dolarów (około 360 euro).

Incident wydarzył się w lutym ubiegłego roku podczas wspólnej podróży do austriackiego Salzburga. W tym samym procesie **Mervi Tapoli** skazana została na grzywnę 2300 dolarów (około 1900 euro) za uderzenie butelką w głowę **Nykaenena** w sierpniu 2002 roku. **Nykaenen** w latach 1982-1990 zdobył w igrzyskach olimpijskich i mistrzostwach świata 19 medali. W 1985 i 1988 roku zajął pierwsze miejsce w plebiscycie na najlepszego sportowca Finlandii. Jego nazwisko wielokrotnie pojawiało się na łamach prasy z powodu jego skłonności do picia alkoholu oraz przy okazji występów na scenach klubów nocnych i w przedstawieniach karaoke. W ubiegłym roku na niemieckich półkach księgarskich ukazała się autobiografia **Nykaenena** *Pozdrowienia z piekła*.

Co porabia miś?

Władze Tatrzańskiego Parku Narodowego (TPN) planują założyć drugiemu niedźwiedziowi w Tatrach obrozę z nadajnikiem informującym o wędrówkach zwierzęcia. Nowe urządzenie ma być doskonalsze od obroży, z którą od kilku już lat wędruje po górach częściowo oswojona niedźwiedź.

Dotychczas używana obroża telemetryczna przekazuje sygnał radiowy bezpośrednio do odbiornika, którym dysponują pracownicy TPN. Niestety, aby uzyskać bardziej szczegółowe dane trzeba wyruszyć w teren w ślad za niedźwiedziem. Urządzenie ma tę wadę, że jeśli zwierzę znajdzie się w tzw. cieniu radiowym, to wówczas system *ślepie* i przyrodnicy nie wiedzą, co tak naprawdę niedźwiedź porabia. Obroża dla drugiego zwierzęcia ma działać w oparciu o system satelitalny połączony z telefonią GSM.

WSPÓLNY DOMKU, KTO W TOBIE MIESZKA?

Sami swoi

Obywatelem Unii Europejskiej jest każdy obywatel któregoś z krajów członkowskich. Chodzi o obywatelstwo wywodzące się automatycznie z obywatelstwa kraju członkowskiego, a nie o obywatelstwo niezależne – nie zastępuje zatem obywatelstwa danego państwa, a jedynie je dopełnia.

Uzyskanie statusu obywatela UE może więc nastąpić wyłącznie wraz z nabyciem przez jednostkę obywatelstwa państwa członkowskiego zgodnie z zasadami przewidzianymi przez prawo tego państwa. W rezultacie, to nie instytucje wspólnotowe określają, kto kwalifikuje się do kategorii obywatela Unii, tylko państwa członkowskie, których polityka w tym względzie często jest mało liberalna. Co więcej, zasady przyznawania cudzoziemcom obywatelstwa narodowego przez kraje członkowskie stają się coraz bardziej restrykcyjne.

Obywatelom UE przysługują szereg praw. Mogą oni korzystać z prawa do swobodnego poruszania się i pobytu na terytorium państw członkowskich. Prawo to jednak nie ma bezwzględniego charakteru, może bowiem zostać ograniczone uzasadnionymi względami zdrowia, porządku i bezpieczeństwa publicznego. Poza tym prawo osiedlenia się przyznawane obywatelom Unii uzależnione jest od spełnienia dwóch warunków: posiadania dostatecznych środków na utrzymanie oraz ubezpieczenia zdrowotnego. Ograniczenia te mają na celu zapobieganie sytuacjom, w których obywatele Unii i ich rodziny stali się uciążliwymi dla systemu opieki społecznej państwa goszczącego.

Obywatele UE mogą też kandydować i głosować w wyborach do władz lokalnych oraz do Parlamentu Europejskiego na terytorium każdego państwa członkowskiego. Przy wyborach do tego ostatniego gremium ta sama osoba nie może jednak w tych samych wyborach głosować więcej niż jeden raz ani kandydować w różnych państwach członkowskich. Decyzja, w którym państwie – obywatelstwa czy zamieszkania – uczestniczyć w wyborach do PE, należy do zainteresowanego. Poza tym chcąc skorzystać

z czynnego lub biernego prawa wyborczego w kraju stałego pobytu, musimy zwrócić się do odpowiednich władz o wpisanie nas na listę wyborców.

Będąc poza terenem Unii obywatel Wspólnoty ma prawo do ochrony przez władze dyplomatyczne i konsularne każdego kraju członkowskiego – o ile w państwie jego pobytu nie ma przedstawicielstwa kraju ojczystego. My – obywatele Republiki Czeskiej – możemy się więc w razie potrzeby zwrócić do przedstawicielstwa któregośkolwiek z państw członkowskich UE. Ochrona taka może okazać się niezbędna w przypadku zachorowania, śmierci, skazania lub zatrzymania. Pomoc powinna być jednak udzielona również w mniej drama-

tycznych wypadkach – np. przy zgubieniu dokumentów, gdy nie mamy jak wrócić do kraju itp.

UE przyznaje też swym obywatelom prawo do informacji. Pod tym pojęciem rozumie się informacje dotyczące Unii i jej funkcjonowania. Dokumenty i informacje pochodzące z instytucji europejskich są powszechnie dostępne m.in. w internecie. Każdy obywatel UE może też zwrócić się indywidualnie w swoim języku ojczystym z pismenną prośbą o udostępnienie interesujących go informacji.

Trzeba też pamiętać o prawie składania petycji do Parlamentu Europejskiego oraz do wnoszenia skarg do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Obywatelstwo europejskie, czy dokładnie rzecz ujmując obywatelstwo unijne, oznacza więc szczególnie rodzaj bezpośredniej relacji między Unią Europejską a jej mieszkańcami. Ma ono zachęcać do większego utożsamiania się z Unią Europejską i wzmacniania świadomości europejskiej. Symbolem wspólnego obywatelstwa jest paszport UE.

EWA GANCZARCZYK

WOJEWÓDZKIE DNI KULTURY EUROPEJSKIEJ

Od jazzu do Ody do radości

OSTRAWA (mro) – Koncertem, na którym wykonana zostanie 9. symfonia L. van Beethovena z *Ody do radości* przywita 5 maja br. wejście RC do Unii Europejskiej województwo morawsko-śląskie. - *Na tę uroczystość chcemy zaprosić ambasadorów obecnych i nowych członków UE, naczelników gmin, burmistrzów i prezydentów wszystkich gmin i miast naszego województwa oraz samorządowców* – powiedział hetman Evžen Tošenovský.

W symfonii, która zostanie wykonana w Domu Kultury miasta Ostrawy, wystąpi m.in. znakomita sopranistka Eva Dřizgowa-Jirušova, a także chóry: Śląskiej Filharmonii w Katowicach i Filharmonii Janáčka z Ostrawy. Impreza będzie

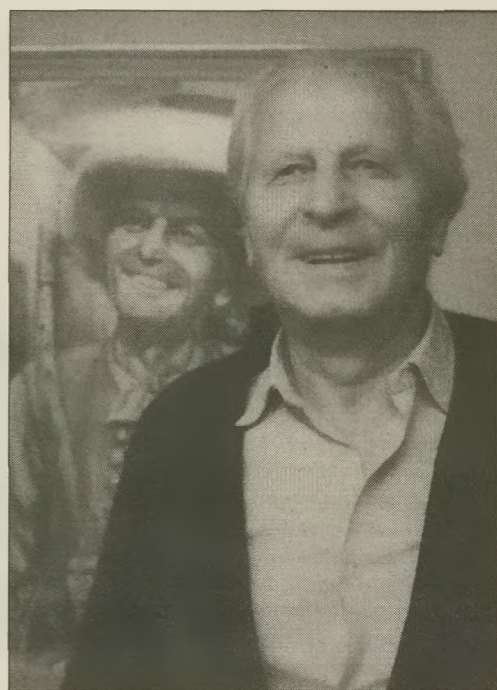
kosztować budżet województwa 345 tys. koron.

Koncert będzie częścią trzeciej edycji *Dni Kultury Europejskiej*, które potrwają od końca marca do początku maja. Wraz z wydziałami stosunków zewnętrznych i prasowym Urzędzie Wojewódzkiego przygotowują je Instytut Francuski Alliance Française, Instytut Kultury Włoskiej, Austriackie Forum Kulturalne i niemiecki Instytut Goethego. Francja przedstawi koncerty muzyki nietradycyjnej i przegląd filmów, Austria również filmy oraz wystawę *Widoki Wiednia*, Luksemburg – koncert muzyki klasycznej, Irlandia – grupę taneczną i zespół muzyki celtyckiej, Hiszpania – wystawę współczesnej sztuki, a Holandia – jazz.

WŁADYSŁAW NIEDOBA – JURA SPOD GRÓNIA

22 III 1914 - 12 III 1999

Byli i są ludzie, którzy zmieniają świat cały lub chociażby jego maleńką część, którzy powodują, że patrzymy na wiele rzeczy inaczej, zaczynamy je doceniać, wręcz się nimi szczycić. Dzięki nim czujemy się pewniej, bo wiemy, co jest ważne, a co nie, którą drogą pójść, by życie było życiem, a nie konsumpcją i pogonią za czymś, co może, parafrazując mądrą pieśń, spalić ogień lub zabrać wodę. Trwałość i wartość wyrastają z ziemi, z wielowiekowego na niej przebywania, z trwania w niej i przy niej w dniu powszednim i świątecznym. Taka wierność rodzi piękno życia, wyrażanego w pieśni, tańcu, mowie, wyglądzie, uśmiechu i życiu przez okragły rok z Godami, Wielkanocą, dożynkami, rodzeniem się, weseleniem i umieraniem. Wiedzieli już o tym dawno roztropni Grecy. Stworzyli mit o Anteuszu – herosie, którego siłą była jego ziemia. Tak długo, jak jej dotykał, był nie do pokonania. Gdy ocknął się w powietrzu, jego moc przysła. Powietrze bowiem, inaczej niż ziemia, nie daje oparcia, nie może więc być źródłem potęgi. Cieszyńscy, jak mało kto, czuli to instynktownie. Bez Olzy, gróni i podziurawionej kopalniami ziemi trudno im było żyć. Twardy górą, Michał Wawrzacz, zwany Kolumbusem, trzy razy wyprawiał się za wodę, do Ameryki, bo życie go przyciskało, ale zawsze serce kazało mu wracać pod iściebniński Złoty Gróń. Nie mógł inaczej. Wśród obcych umarłby z tęsknoty.

Fot. WIESŁAW PRZECZEK

Taki instynkt, rozbudzany przez całe generacje, miał także ten, któremu poświęcamy niniejszy tekst – Władysław Niedoba, jeden z największych Cieszyńskich minionego wieku, który prawie cały przeżył i zagospodarował jak mało kto. I w tym miejscu parę osobistych refleksji.

Gdybym miał powiedzieć, które cieszyńskie wydarzenia utkwily mi najgłębiej w pamięci, wymienilibym bez namysłu dwa – Gorolski Święto i *Na szkło malowane* – spójne kulturowo i związane bezpośrednio czy pośrednio z Władysławem Niedobą. Od początku lat 50. bywałem w sierpniowym Jabłonkowie na najważniejszym Święcie naszej tożsamości. Tysiące ludzi, dziesiątki wozów, mnóstwo koni, strojów, wszystkiego. Zapewne bym się w tym zawieruszył, gdyby nie jedna jedyna postać, wyrastająca ponad wszystko tak wysoko, że nie można było jej nie widzieć, nie odczuwać. Jura spod Grónia, jak nazywał dalekowszczyznę Niedobę Karol Piegza, był tym drogowszkaczem i wyrocznią. Były wielkie i mniej wielkie Gorolskie Święta, były cudowne i mniej cudowne zespoły, były spłoszone konie, była *Łučnica*, był *Ślask*, ale najjaśniejszy błyszczał zawsze Jura spod Grónia. Wszystko jedno, czy opowiadał dowcipy, prowadził dialog z niezapomnianym Maciejem, czy śpiewał *Witomy was...*, czy też płakał w słowach: *Ludkowie złoci, dlo Was bych pruł z siebie flaki*. Znaczyło to, że swoje serce ofiaruje ludziom tej ziemi. Oni to czuli, dlatego ciągnęli chmarami do jabłonkowskiego Lasku Miejskiego niczym do ziemi obiecanej. I czekali, co zrobi Jura, czym zaskoczy. Zawsze zaskakiwał, bo miał autentyczny rząd nad duszami. Jemu wystarczyło zahakać *ho, ho, ho*, a smutki i grónie odpowiadały, ludzie się śmiali i płakali na przemian. W jego słowach było wszystko. Można się wielu spraw nauczyć, pracowitością dojść do rzeczy wielkich, ale do największych trzeba mieć jeszcze coś więcej. To coś przychodzi może z genami, a może prosto z nieba. Jura to coś właśnie miał, dlatego był niezwykły i jedyny w swojej wizji ludowości, w swoim byciu, nawiązywaniu kontaktów z tysiącami naraz. Wszystko było u niego szczere, więc i niezrównane. Jemu wystarczył gest, słowo, zdanie, nawet tylko pojawienie się, a wszyscy wiedzieli, że to guru, przewodnik duchowy w świecie tutejszości. Utrwalił i uzasadnił w nas przekonanie o nieprzemijającym znaczeniu mowy i kultury naszych przodków, naszego domu ojczystego, ojcowizny. Dzięki temu wiemy, kim jesteśmy. W dzisiejszym rozregulowanym świecie jest to ważniejsze, niż kiedykolwiek dawniej.

Ze Stanisławem Hadyną formował *Ślask*, a przez niego i nasze kulturowe oblicze prawie na wszystkich kontynentach. Chodził ze swoim kamratem po wsiach, pastwiskach, groniach, a potem spraszali tych, co najprawdziwiej śpiewali o Helence pasącej krowy, o szumiącej dolinie i zachodzącym słońeczku, do koniakowskiej gospody Legierskiego, słuchali i tworzyli obraz przyszłej wielkości *Ślaska*, dzięki nim także naszego. W tym samym czasie urzeczywistniał inny swój sen. Wędrował od chałupy do chałupy, pukał do drzwi i sumień. *Ludkowie, weźcie abonament, bo wznosimy świątynię najważniejszą, niezniszczalną, świątynię słowa – Teatr*. A ludzie brali, bo on to mówił. Potem, jak już dokonał dzieła, stawał na scenie i witał wszystkich. Dawał do zrozumienia, że są najważniejszymi gośćmi, że przychodzą do własnego domu. Ten dom zaczął już budować jako nastoletni synek, gdy stawał na scenie podpartej beczkami w nawiejskich gospodach U Kosa czy U Mrózka, w których się nie tylko piło, ale i uprawiało kulturę, lub później, gdy tchnął niepowtarzalnego ducha w *Gorola*, który był rozchwytywany od Bogumina po Mosty również dzięki jurowym widowiskom. Przebojami, wypełniającymi szczelnie sale i okienne parapety, okazywały się *Tam na gróniach*, *Gorolsko błyskawica*, *Spoza buka* i jeszcze inne. Dla naszych ludzi nie odszedł od stron ojczystych, choć mógł z racji swego głosu, charyzmy i aparycji. Życie miałyby może i łatwiejsze, ale z pewnością nie bogatsze, na pewno zaś w świecie nie dokonałby tego, czego dokonał nad Olzą – zmienił cieszyński świat, podnosząc ku samemu niebu jego autentyczne, tudzież niepowtarzalne wartości, nieraz niedoceniane i poniewierane. Stało się tak dzięki jego Anteuszowej sile, dzięki temu, że nie pozwolił się wykorzystać ze swojej ojczyzny – ojcowizny. Była nią cała Ziemia Cieszyńska, szczególnie zaś mała drewniana chałupka w Nawsiu nad samą Olzą, gdzie Do Motyki nazywają. Tu przyszedł na świat przed 90 laty, 22 marca, tutaj matka w pieśnicze i mowie zaczęła formować jego życie, którym tak hojnie nas obdarowała.

DANIEL KADŁUBIEC

P.S. Naszą wdzięczność chcemy mu okazać koncertem złożonym z tego, czemu poświęcił wszystko. Wdzięczność i szacunek okazuje się też udziałem. Wolne miejsca w niedzielnym Teatrze Cieszyńskim nie byłyby dobrą wizytówką szczególnie Cieszyńszczyzny i okolic, w gruncie rzeczy jednak nas jako społeczności całej.

7. lipański z południa

FELIETON RENATY PUTZLACHER

Kiedy dotarła do mnie hiobowa wieść o śmierci Jeremiego Przybory, pomyślałam sobie: Nie ma już „Starszych Panów”! Ostali się tylko młodszy lub jeszcze starsi, szarzy i zwiędali; nie ma jednak wśród nich panów, których można by nazwać Mistrzami. O zawiłościach tego zjawiska napisałam niegdyś cały tom wierszy, posiłkując się moją ukochaną powieścią Mistrz i Małgorzata. Chciałam wówczas uwierzyć, że nie tylko w literaturze, ale również na tym padole też musi istnieć pan, który zna odpowiedzi na wszystkie moje pytania, mężczyzna godny szacunku i zaufania, ktoś niepowtarzalny i niezwykły. Dziś już wiem, że po prostu miałam dwu wspaniałych dziadków, którzy odeszli zbyt wcześnie i nie zdążyli mi odpowiedzieć na wiele pytań. Zostawili po sobie pustkę, którą jakoś próbowałam wypełnić i stąd być może przywiązałam się do dwu leciwych panów, którzy towarzyszyli mi od dzieciństwa; zapamiętałam uroczyste piosenki z Kabaretu Starszych Panów, całą jego poetycko-humorystyczną otoczkę i tęsknotę do lepszego świata.

Moim wzorem był oczywiście urokliwy, elegancki i ciut staroświecki Jeremi Przybora, poeta i autor tekstów piosenek. Stawiając pierwsze kroki na niwie tekściarstwa odczuwałam tzw. bezinteresowną ludzką zawiść, pan Jeremi bowiem w swych zabawach z językiem polskim w niedościgły sposób

DOBRANOC, MISTRZU...

łączył prostotę z finezją. Przyszło nam nawet zmierzyć się z tym materiałem literacko-muzycznym na deskach Sceny Polskiej i gdy niedawno dotarła do mnie smutna wiadomość o śmierci pana Przybory, przypomniałam sobie, że mam w archiwum Jego list. Z drżeniem otworzyłam kopertę (niebieską, a jakże) i ze wzruszeniem przeczytałam kilka pięknie wykaligrafowanych, miłych zdań. Zasmucił mnie zwrot: Dawno nie zwlekałam z odpowiedzią, bo nikt do mnie nie pisał. List wysłany został przed

dziesięć laty i zadałam sobie pytanie, dlaczego nie napisałam starszemu panu, że był dla mnie ważny i że towarzyszył mi w tylu momentach mego życia. Może właśnie on był Mistrzem, a ja nie zdawałam sobie z tego sprawy?

Nieprzypadkowo odnalazłam w Internecie strony Magdy Umer, która również przyznaje się do tego, że Pan Jeremi był kimś WAŻNYM w jej życiu. Okazało się, że zasmuceni fani składali jej kondolencje lub po prostu musieli napisać kilka słów, np.: Coraz więcej wspaniałych ludzi po drugiej stronie życia...; Czuję jakby mi ktoś zabrał pion i został tylko poziom. Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą, napisał inny starszy pan. Jego słowa towarzyszą mi przy każdym pożegnaniu i coraz częściej apeluję do krewnych i przyjaciół: zatrzymajcie się w biegu, napiszcie, zatelefonujcie, może nawet wyślijcie SMS-a do kogoś, na kim nam zależy. Dobre słowo często bywa cenniejsze od dóbr materialnych. I ku pokrzepieniu serc dodaje: Nie płacz, że coś się skończyło, tylko uśmiechaj się, że Ci się to przytrafiło...

STUDENCI Z ZASTĘPU TURYSTYCZNEGO GÓRALE MARZĄ O Cel podróży: AłTAJ

Nie była to ich pierwsza wyprawa. Sprawdzili się już w różnych partiach Jesioników, słowackich Tatr, w rumuńskich Górach Fagaraskich oraz we włoskich Dolomitach. Zdobyli szczyt Elbrusu na Wielkim Kaukazie, a przed rokiem, w czerwcu, wspinali się na najwyższy szczyt w Republice Ałtajskiej – Bieluchę. W tym roku chcą wyjechać do Kirgistanu...

Swoją przygodę z turystyką wysokogórską całą czwórka – **Roman Janusz** (dziś student 5. roku medycyny w Brnie), **Krzysztof Czerny** (4. rok prawa w Brnie), **Michał Pastuszek** (4. rok informatyki w Ostrawie) oraz **Marian Szczepański** (5. rok polonistyki w Ostrawie) – rozpoczęła przed kilkunastu laty w drużynie turystycznej *Azymut*, powstałej przy Polskiej Szkole Podstawowej w Karwinie Nowym Mieście. Później wytworzyli zastęp turystyczny *Górale*, który działa przy drużynie harcerskiej *Wielka Niedźwiedzica*. Nawet studia podjęte na wyższych uczelniach nie rozdzieliły paczki entuzjastów. Góry kuszące niedostępnością i pięknem oczarowały ich na tyle, że postanowili kontynuować wspólne wypady.

Od wyjazdu do Republiki Ałtaj upłynęło wprowadzić kilka miesięcy, ale młodzi karwiniacy nadal kontynuują spotkania i opowiadają o swoich przeżyciach, wrażeniach i przygodach ciekawym słuchaczom. Oto jak miesiąc pełen wrażeń wspomina jeden z uczestników wyprawy – **Roman Janusz**.

Ahoj, przygodo!

Przygotowania do podróży rozpoczęli od... poszukiwania sponsora. Zdawali sobie sprawę z tego, że nie będzie ich stać na pokrycie wszystkich wydatków. Zaplanowali wprowadzić wyprawę tak, by koszty z nią związa-

Czekając na właściwy pociąg podróżnicy zwiadzili Moskwę.

ne były jak najniższe, ale i tak w ich przypadku liczył się każdy przysłowiowy grosz. I znaleźli. Studentom z Zaolzia przyszedł z pomocą Urząd Miasta Karwiny, firma POL-ALPEX i bogumińska *Bochemia*.

Potem młodzi podróżnicy poszli na całość. Zbierali informacje i praktyczne wskazówki o kraju, który chcieli odwiedzić, kompletowali potrzebne do wyprawy akcesoria. – Konkretnie informacje o, graniczącej od południa z Kazachstanem, Chinami i Mongolią, Autonomicznej Republice Ałtaj, która w kategoriach Federacji Rosyjskiej należy do tych niewielkich, zdobyliśmy przede wszystkim buszuując w Internecie. Stwierdziliśmy bowiem, iż w księgarniach, a także w bibliotekach nie ma o Ałtaju praktycznie żadnych publikacji – mówi Roman.

By osiągnąć cel podróży musieli

najpierw dotrzeć do Warszawy. Z tego miejsca wyruszyli – stopniowo – najpierw do Terespoła, i do przejścia w Brześciu. Tutaj dopełnili formalności, tutaj też zlustrowano im bagaże. Po kontroli i kilku przesiadkach... znaleźli się w Moskwie. Tam, czekając na właściwy pociąg, zwiedzają miasto, by przed północą wyruszyć ze stolicy Rosji do serca Syberii.

– Koleją Transsyberyjską jechaliśmy około dwóch dni. Musieliśmy przyzwyczaić się do spędzenia kilkunastu godzin w jednym pociągu, w jednym wagonie i w jednym przedziale z tymi samymi osobami. Po kilku godzinach wspólnego przebywania, znaliśmy się dobrze i nawet bariera językowa nie stworzyła przeszkody dla nie kończącej się imprezy kulturalno-oświatowej. Za oknami stepy i stepy. Ciągąca się linia horyzontu wywoływała w nas uczucie senności. Kiedy jednak wjechaliśmy na stację, nagle pojawili się ludzie. Wszyscy coś sprzedawali, kupowali, targowali się. Chociaż postoje były kilkunastominutowe, czasem zabrakło sekund na dokonanie transakcji.

Kiedy pociąg niespodziewanie ruszył podróżni w biegu wsiadali, wyrywali niezapłacony towar z rąk kupujących. My zaś, po raz któryś z rzędu, parzyliśmy herbatę w kipietoku, w który wyposażony jest każdy wagon. Jedziemy dzień i noc, na przemian – aż zatracamy poczucie czasu. Monotonie krajobrazu po kilku dniach zrekompensował nam jednak widok na Góry Ałtaj. Wspomnienie tego obrazu towarzyszyło nam do końca wyprawy – wspomina Roman.

Po czterech dniach podróży dotarli do Nowosybirska, stąd wyruszyli dalej do Gornoalajska, stolicy Autonomicznej Republiki Ałtaj, by w końcu, po niemal tygodniu podróży, dotrzeć do wioski na przysłowiowym końcu świata – Tjunguru. Tu pożegnali takie osiągnięcia cywilizacji, jak sklep lub telefon, i na następne dwa dni zgubili się w syberyjskiej dziczy, by wędrować dziewięć przyrodą pod najwyższy szczyt ałtajskich gór – Bieluchę (4507 m n.p.m.).

Gęsta tajga, ogromne odległości

– Jednym z priorytetów naszej wyprawy była wspinaczka na Bieluchę. Jest to perła w koronie monumentalnej ściany Akkem, olbrzymiej zapory górskiej. Tutaj po raz pierwszy zaskoczyła nas ogromne odległości. Dwudniowa wędrówka przez gęstą tajgę z plecakami o wadze worka z cementem sprawiła, że później inaczej patrzyliśmy na odrzuconą wcześniej ofertę wynajęcia konia – relacjonuje Roman.

Do gór trzeba zabrać wszystko, co niezbędne do przeżycia. W pierwszym rzędzie jedzenie, bowiem ostatni ślad cywilizacji gubił się w tych stronach gdzieś na początku doliny Akkem, wijącej się na odcinku ok. 50 kilometrów. Studenci zaopatrzyli się przede wszystkim w wysoko energetyczne posiłki – płatki owsiane z różnymi domieszkami suszonych owoców, czekolady i wszelkiego rodzaju batoniki. Na niższych wysokościach

Po zejściu z krasawicy Bieluchy czas na ciepły posiłek.

ZDANIEM PREZESA BRANNEGO, KOŁA POWINNY SIĘ BARDZIEJ WŁĄCZYĆ W CENTRALNE IMPREZY

Macierz przed Walnym Zgromadzeniem

Dokończenie ze str. 1

Z innych polonijnych inicjatyw, w których Macierz brała udział, wymienilibym chociażby 10-lecie EUWP, gdzie wspólnie z przedstawicielem Kongresu Polaków reprezentowałem Zaolzie.

Wspominał pan o baginieckiej szkole. Jaka jest jej sytuacja?

Raczej niewesoła, chociaż dla jej utrzymania poświęciliśmy i nadal poświęcamy sporo sił i energii. Szkoła od ponad roku jest z powodów technicznych i zastrzeżeń higienistów zamknięta. Z badań specjalistów wynika, że nie pozostaje nam nic innego, jak zburzyć ten budynek i wzniesić na nowo. Okazało się bowiem, że lata na tej starej szkole – wybudowanej przecież w 1873 roku – na tyle się podpisały, że belki w dolnej części są prawie zupełnie spróchniałe.

Zburzenie to jedyne wyjście. Budując nowy obiekt postaramy się jednak zrobić wszystko, by wyglądał on jak stara szkoła. Wnętrza byłyby oczywiście w pełni nowoczesne i zgodne z przepisami przeciwpożarowymi i higienicznymi, żeby ośrodek służył jeszcze lepiej naszemu społeczeństwu, a zwłaszcza młodzieży.

To będzie bardzo kosztowne przedsięwzięcie. Skąd zdobędziecie pieniądze?

Jest kilka możliwości. Pierwsza – mogłaby nam pomóc Polska, bo chodzi przecież o polski obiekt. Wszystko jednak wskazuje na to, że Senat RP się na to nie zgodzi, bo Polska pomaga w tej chwili głównie Polakom zamieszkającym za wschodnią granicą. Druga możliwość to założenie spółki akcyjnej, ale to byłaby bardzo skomplikowana sprawa i mogłoby to zmniejszyć liczbę pobytów naszych dzieci na Bągińcu. Wiadomo – z ośrodka chcieliby w takim wypadku korzystać także inni udziałowcy. Wreszcie trzecia możliwość, to oddać obiekt poprzedniemu właścicielowi, dr. Pyszcze, ale to najmniej realne. Przedstawiłem mu

Obiekt byłej szkoły na Bągińcu jest miejscem tradycyjnych festynów organizowanych przez ZG Macierzy Szkolnej. Ostatni – z którego pochodzi zdjęcie – odbył się we wrześniu ub. roku.

Fot. BEATA SCHÖNWALD

tę możliwość, ale kategorycznie zaprotestował i prosił, byśmy jednak znaleźli inne rozwiązanie.

Może w tej sytuacji pomogą nam sponsorzy lub przyjaciele z polskich organizacji z całej Europy?

Były jeszcze jakieś inne niepowodzenia w tej dwuletniej kadencji?

Raczej nie... Istnieje jednak inny problem. Otóż cała waga wszystkich wymienionych przeze mnie imprez spoczywa na barkach Zarządu Głównego. Należałoby włączyć do pracy Koła. Członkowie ZG powinni się bardziej troszczyć o zdobywanie pieniędzy na imprezy,

a mniej już o samo ich organizowanie. W tym roku Koła będą bardziej uczestniczyć np. w festynie na Bągińcu.

Tu warto przypomnieć, że przy organizowaniu niektórych imprez pomagają nam inne stowarzyszenia. W wypadku turniejów w piłce nożnej jest to np. *Beskid Śląski*. Z kolei Macierz pomaga chociażby przy Festiwalach Piosenki Dziecięcej, Igrzyskach Lekkoatletycznych czy Zjazdach Gwiazdzystych.

A jak układają się obecnie stosunki na linii ZG Macierzy – Koła?

Koła działające przy szkołach lub przedszkolach starają się być samodzielne i my do ich

samodzielności nie wkraczamy. Bierzymy jednak udział we wszystkich ich imprezach i do nas działacze terenowi zwracają się o pomoc. A my staramy się ją udzielić, oczywiście – w miarę naszych możliwości. Jeśli np. chodzi o finanse, to są to skromne sumy – tysiąc koron, dwa czy trzy. Nie jesteśmy w stanie wyłożyć więcej, gdyż każdą zaoszczędzoną koronę staramy się przeznaczyć na Bągińcu.

Ale współpraca jest całkiem niezła. Co nie oznacza, że nie mogłaby być ona jeszcze lepsza i ściślejjsza.

Jak to sobie Zarząd wyobraża?

Mówiłem już – przede wszystkim poprzez aktywne włączenie się Kół do imprez centralnych. My zatroszczymy się o sprawy finansowe, o program kulturalny, zaproszenie gości, ale sprawy bardziej konkretne powinny załatwiać właśnie Koła.

Celem Walnego Zgromadzenia są m.in. wybór nowych władz Macierzy i uchwalenie programu działania w następnej kadencji. Jakle są te plany?

Rozpocząłbym od wyborów do Zarządu Głównego. Opuści nas chyba czwórka członków ZG, bardzo ofiarnych, którzy dla Macierzy sporo zrobili, ale są po prostu już zmęczeni. Na ich miejsce będzie trzeba poszukać nowych kandydatów. Napisaaliśmy już do Kół, by się nad tym zastanowili.

Jeśli zaś chodzi o program, to zawiera on około 15 pozycji i trudno by tu wszystkie wymienić. Zresztą i tak jeszcze musimy program przedyskutować na Zgromadzeniu. Wspomnę może tylko o jednej ciekawostce. Otóż udało nam się znaleźć grób Fryderyka Kretschmanna, dyrektora pierwszej polskiej podstawówki w Cz. Cieszyń, bardzo zasłużonego człowieka i działacza Macierzy. Chcemy odnowić jego grób, wydać mały biuletyn z jego sylwetką i zorganizować małą uroczystość, na którą o-biecała przyjechać także wnuczka Kretschmanna z Niemiec. Nadal będziemy też współpracować z organizacjami polskimi na Zaolziu i w całej Europie. Kontynuowane będą też wyjazdy naszej młodzieży na seminaria. Może więc przynajmniej tyle... **JACEK SIKORA**

KOLEJNEJ WYPRAWIE – TYM RAZEM DO KIRGISTANU

spożywali normalne posiłki. Dużo pili.

– Nie zazdrościliśmy tubylcom ciężkiego życia w tych stronach. W okresie letnim żyje się tutaj wprawdzie – dzięki pełnym kieszeniom turystów – jako tako. Kiedy jednak nadejdzie zima, to jedyna droga przyjazdowa do wsi u podnóża Bieluchy na parę miesięcy zostaje pogrzebana pod śniegiem – mówi Roman. – Może dzięki tej izolacji mieszkańcy, nie są jeszcze zepsuci pieniędźmi, zaskakują swą uprzejmością, szczerością i gościnnością.

Znanym punktem wyjścia na Bieluchę i okoliczne czterotysięczniki jest baza alpinistyczna leżąca nad lodowcowym Jeziorem Akkem. Jej załoga bardzo lubi wymyślać legen-

dy dotyczące okolicznych gór czy dolin. Podróżnicy dowiadują się np., że mogą zwiedzić Jezioro Duchów lub słuchać tajemniczych melodii i szamańskich śpiewów w noc Wielkiego Sabatu Duchów pod Bieluchą.

Okoliczne doliny zachwycają wprawdzie bogactwem cudownej przyrody, ale karwiniakom trudno się orientować w terenie. Mają do dyspozycji tylko jeden niedokładny przewodnik, busołą i... szósty zmysł. Podczas wyprawy na kolorowe szczyty dwa razy niepotrzebnie brodzą na drugi brzeg przez lodowatą wodę Jeziora Akkem. Gorycz i przemarnięte stopy odchodzą z zapomnieniem na widok barwnych formacji skalnych w dolinie Jarlu. – Bogate złoża manganu, ołowia i rudy żelaza nada-

ją zboczom gór niespotykane kolory – od zielonkawego do pomarańczowego. Aż dech zapiera i nie chce się wracać – relacjonuje Roman.

W końcu pogoda, która zmienia się tutaj nie z dnia na dzień, lecz z godziny na godzinę, pozwala im pomyśleć o podejściu pod Akkemska ścianę i wierzyć w możliwość zdobycia wierzchołka krasawicy Bieluchy. Młodzi podróżnicy zdają sobie sprawę z tego, że nie będzie to łatwe zadanie. – Wiedzieliśmy, że wspinaczka potrwa ok. sześciu dni, a ścianę północną będziemy musieli obejść wielkim kręgiem, poruszając się większością po lodowcu w wysokości ponad 4 tys. metrów. W dodatku dowiedzieliśmy się od kolegów-alpinistów, iż ekstremalna pogoda nie

pozwoliła w tym sezonie jeszcze nikomu na zdobycie królowej Altaja. Te relacje nas jednak nie zniechęciły, wręcz na odwrót – jeszcze bardziej zmobilizowały do wspinaczki – wspomina mój rozmówca.

Przyroda zdecydowała jednak za nich. Mgła jak w waszkułchni pochłonięła obóz na wysokości trzech tysięcy metrów. Po kilku dniach stale pogarszającej się pogody chłopcy zrezygnowali i zdecydowali się na zejście.

– Trzeba wiedzieć, kiedy zrezygnować z uczynienia kolejnego kroku – mówi Roman. – Po przekroczeniu granicy ryzyka wspinaczka staje się często zbyt niebezpieczna. Niestety, i takie mogą być góry!

Altaj, to nie tylko Bielucha

Po opamiętaniu się z niepowodzenia, Michał, Marian, Krzysztof i Roman, ruszyli w stronę doliny i jeziora noszących tę samą nazwę – Kuczerla. Miejsce to, jak twierdzą, jest jeszcze bardziej malownicze niż Akkem, i jest prawdziwym rajem dla fotografików i... wędkarzy.

Pod koniec ekspedycji studenci zaplanowali sobie dość niezwykły program. Postanowili przejechać następnych 300 km po bezdrożach Altaja, by ze swej aktualnej pozycji – grzbietu Katuskiego, przesunąć się na grzbiet Północnozujski. Miejsca te bowiem jak najbardziej nadawały się do wysokogórskich wspinaczek.

– Także tutaj, jak zresztą już kilkakrotnie wcześniej, mogliśmy poznać osobliwość rosyjskiego transportu – opowiada Roman. – Kierowca naszej taksówki miał za sobą ośmiodziesięcioletnią nocną trasę, a przed sobą kolejnych dziewięć godzin. Jako typowy Rosjanin nie wypoczął ani chwili. Chodziło mu przecież o zarobek... Nasza podróż skalistymi wąziami Czuijskiego traktu, jedyną w pełni asfaltową drogą na Altaju zbudowaną rękami więźniów z łagrów syberyjskich, stała się więc niemal drogą do piekła. Akurat w noc naszej podróży Altaj pokryła gęsta mgła, i widoczność zmniejszyła się najwyżej do dwóch metrów. To jednak wcale nie przeszkadzało naszemu kierowcy. Pokonywał on bowiem w większości tę trasę z... zamkniętymi oczyma.

Wysiedliśmy nad ranem w środku kolejnego z tutejszych cudów przyrody – w Stepie Kurajskim. To niewielki płaskowyż otoczony górami o specyficznym półpustynnym klimacie, zupełnie odmiennym niż w okolicznych górach. Przypomina poniekąd krater po uderzeniu meteorytu i jest idealnym miejscem, z którego podziwiać można okoliczne szczyty. Gorzej jest jednak, kiedy ma się przez ów step wędrować cały dzień ku górom, nie mając zielonego pojęcia, która z tysięcy dróg prowadzi do obozu alpinistycznego Aktru (co w tłumaczeniu z altajskiego oznacza biały dom lub białe mieszkanie), celu naszej podróży – mówi Roman.

Północno-czuijski grzbiet jest prawdziwym rajem dla miłośników wysokogórskiej wspinaczki. Na każdej z okolicznych gór, sięgających wysokości 4000 m n.p.m., można wejść z kilku możliwych tras o różnym stopniu trudności – od 1A do 5B włącznie. Zaolziacy zdobyli m.in. szczyty Kupol i Aktru (4177 m n.p.m. – najwyższy w całym grzbiecie). Była to, ich zdaniem, prawdziwa górską harówka z liną, rakami i czekaniem. Nagrodą jednak były cudowne widoki.

W tym miejscu, podróżnicy z zastępu Górale zakończyli swoją miesięczną ekspedycję do pasma górskiego Altaja. Dziś twierdzą zgodnie – same góry są wspaniałe, ale jeszcze wspanialsza jest wędrownia z grupą zaprzyjaźnionych ludzi. W różnych warunkach – po trudnych trasach, gdzie nie ma szlaków, gdzie śpi się pod gołym niebem. To wyrabia charakter i pozwala dobrze poznać... samego siebie.

WANDA KULA
ROMAN JANUSZ

Nasza ankieta

Jak pan(i) ocenia współpracę z Zarządem Głównym Macierzy Szkolnej? Czy powinno coś się zmienić na linii ZG i Koła terenowe?

JÓZEF ZUCZEK, prezes Koła Macierzy Szkolnej przy PSP w Lutyni Dolnej: Na razie nasza współpraca z Zarządem Głównym funkcjonuje na takich zasadach, że jesteśmy zapraszani na Walne Zgromadzenia oraz festyny na Bagińcu. Na co dzień zaś pracujemy w ramach własnego Koła, organizując imprezy dla dzieci i z myślą o nich. Co roku mamy ich tyle, że trudno sobie wyobrazić, żeby robić jeszcze coś więcej, np. na linii Koło a ZG. W zarządzie naszego Koła są rodzice, którzy poza pracą społeczną mają również swoje obowiązki zawodowe i właśnie im muszą poświęcać niemal cały dzień, by w trudnych czasach nie utracić pracy.

Jeśli zaś chodzi o stronę finansową naszego Koła i szkoły, to odpowiada nam taki stan, jaki jest obecnie. Dochody, jakie uzyskujemy w formie składek oraz dochody z imprez przez nas organizowanych prosto trafiają do naszych dzieci i o to właśnie według mnie chodzi.

ROMAN KOLASA, prezes Koła Macierzy Szkolnej przy PSP w Trzyczynie: Nasza współpraca z Zarządem Głównym układa się bardzo dobrze. Uważam, że w tym zakresie niczego nie trzeba zmieniać. Dzięki Zarządowi Głównemu skorzystaliśmy na przykład z dotacji podczas organizacji tegorocznego Zjazdu Gwiazdzistego. Oprócz tego, że jestem prezesem naszego Koła, jestem również członkiem Komisji Rewizyjnej ZG. Informacje o tym, co dzieje się w ZG, docierają więc do mnie na bieżąco.

HALINA ZAWADZKA, prezes Koła Macierzy Szkolnej przy PSP w Gnojniku: Z praktyki naszego Koła wnioskuję, że ludzie raczej nie czują potrzeby współpracy z Zarządem Głównym. Ważna jest dla nich praca we własnym Kole. Zresztą słusznie, bo rzeczywistość wymaga ona wiele wysiłku. Zwłaszcza zaś gdy chodzi o szkołę zbiorczą, taką jak nasza w Gnojniku, gdzie ludzie muszą dojeżdżać z innych miejscowości. Uważam jednak, że pewne zadanie działalności Kół terenowych w postaci Zarządu Głównego jest potrzebne. I to niezależnie od tego, czy podobnie jak kilka lat temu otrzymamy za jego pośrednictwem granty na naszą działalność, czy też nie. Co jednak należy zrobić, żeby doszło do zacieśnienia stosunków na linii ZG i Koła terenowe, trudno mi powiedzieć.

ROMAN FILUŚ, prezes Koła Macierzy Szkolnej przy PSP w Suchej Górnej: Odnoszę takie wrażenie, że współpraca Kół terenowych z Zarządem Głównym przybiera zawsze na intensywności dopiero na kilka tygodni przed Walnym Zgromadzeniem. Poza tym w zasadzie nie istnieje. W ciągu całej dwuletniej kadencji nie mamy bowiem sygnałów o działalności ZG. Dowiadujemy się, że ZG organizuje Festyn na Bagińcu i tyle. Na linii ZG i Koła terenowe na pewno jest więc coś poprawiać.

LESZEK CZERNEK, zastępca prezesa Macierzy Szkolnej przy PSP w Bystryczu: Tradycyjną bolączką naszych organizacji na Zaolziu jest współpraca centralnych organów z Kołami terenowymi. Nie inaczej ma się sprawa z Macierzą, gdzie współpraca ZG z Kołami mocno kuleje. Uważam, że członkowie Zarządu Głównego częściej mieliby pojawiać się w terenie, przychodzić na Walne Zebrania Kół, zapoznać się z problemami organizacji terenowych. Zadaniem Zarządu Głównego jest bowiem nie tylko reprezentowanie nas na zewnątrz, ale również spojrzenie choć od czasu do czasu na to, co dzieje się na dole. Gwoli sprawiedliwości należy jednak dodać, że Koła zainteresowane działalnością ZG informację na ten temat łatwo mogą uzyskać. Są strony internetowe Macierzy, można więc się kontaktować z centralą. Sam Zarząd Główny powinien dalej działać, ponieważ pewna koordynacja mimo wszystko jest potrzebna.

Pytała: BEATA SCHÖNWALD

Cel podróży – zdobycie szczytu Aktru.

Zdjęcia: Archiwum podróżników

U nich nie kak u nas... (?)

CZĘŚĆ 5.

PODRÓŻ ZE STOLICY GÓRALIJE DO STOLICY IMPERIUM

Pociąg ze stolicy Białorusi, ostatniego rezerwatu socjalizmu w Europie, do stolicy Rosji, imperium zła, przybył punktualnie. Na peronie oczekiwali rozspanych, skacowanych i znużonych pasażerów krewni, babuszki z papierosami i jajami, cinkciarze w obowiązkowo czarnych, skórzanych kurtkach oraz taksówkarze.

Tych ostatnich zainteresowała najbardziej. Bez wzajemności: stawki okazały się nie do przyjęcia. Taksówkarze jednak długo nie dawali za wygraną i targowali się demonstrując patetyczne emocje: ich grubo ciosane rysy prezentowały zdumiewająco bogaty repertuar min, a język – ograniczony, acz nad wyraz barwny, zasób słów.

Narodowość – pisał Rozanow – to los każdego człowieka. Od losu zaś – sowerszenno wierno – nie uciekniesz. Marnie przedstawiają się szanse na odkuchanie zbadanie rosyjskiej duszy. Dychotomia ja-obcy automatycznie determinuje stosunki międzyludzkie, czyni je sztuczniejszymi. Podobno u Rosjan jest tak, że spojrzą jeden na drugiego bystrym okiem i wszystko jest jasne. Słów nie trzeba. Ale z cudzoziemcami tak nie wolno. Taksówkarze stanowili doskonałą ilustrację powyższego. Nic nie było dla nich jasne. Długo.

W końcu splawiłam ich argumentacją, że wolę podziwiać moskiewskie ulice bezpośrednio, nie przez okienko samochodu, i opadłam na ławkę koło wyrostka, efektownie i efektywnie otwierającego butelkę piwa (Baltika, No.3) zębami. Nazywał się Sergiej (wolał jednak, by – z tytułu jego fizjognomii – nazywać go po prostu Elwisem) w lot zidentyfikował moje pochodzenie, dowiedział się, czego potrzebował i – z nie ukrywana rozkoszą – udzielił bezcennych informacji:

W Rosji, jak na największe państwo świata przystało, wszystko jest naj: Wolga – największa rzeka Europy, najgłębsze jezioro świata (Bajkał), największej muzeów, najśłynniejszy balet, cyrk i teatr (Bolszoj), najlepsi hokeiści i łyżwiarze figurowi, najlepsza

Gmach Uniwersytetu Łomonosowa – jedna z siedmiu sióstr Stalina. Ósmą podarował Warszawie. Fot. autorka

wódka (Stolicznaja) w największych ilościach i w najprzeróżniejszych wariacjach (w zależności od aparatury samogonowej), najsmaczniejszy kawior, najokazalsze metro (imienia W. I. Lenina), najpiękniejsze kobiety (Miss Universe – Oksana Fedorowa), najszersze pola i największa gościnność. Pieśni ludowe są najsmutniejsze a gwiazdy świecą najjaśniej (zarówno te na firmamencie, tak na budynkach zabytkowych)...

– ...A dusza rosyjska? – umierałam z ciekawości.

– Jest, ale nie znajdziesz jej w Moskwie. Stolica to ośmiomilionowa metropolia, tutaj żyją ludzie jak w Londynie czy Nowym Jorku – z duszą na ramieniu. Tej rosyjskiej trzeba szukać ze świecą..., albo na peryferiach – odparł Elwis, przechodząc ze stanu najwyższej egzaltacji w najprawdziwszą melancholię. – Tutaj panuje kult ciała i pieniądza.

I niedostki – pomyślałam, zbierając bagaże i samą siebie.

Wkrótce miałam zweryfikować informacje Elwisa i przekonać się, że dla pieszych ulice Moskwy są najbardziej niebezpieczne a ja zrobiłam największą głupotę odprawiając taksówkarzy...

Wasilij Rozanow, pisarz, eseista, krytyk, myśliciel rosyjski przełomu XIX i XX wieku.

Telewizja

SOBOTA 20 MARCA

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia 8.00 Wiadomości 8.15 Nysa - miasto wielkiej wagi (mag.) 8.35 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 8.40 Ziarno (dla dzieci) 9.05 Koncert 25-lecia Orderu Uśmiechu 9.35 Legenda Tarzana (s. anim.) 9.55 Zorro (s.) 10.50 Kolejka - lista przebojów 11.20 Słoneczny patrol (s.) 12.05 Zabawy językiem polskim (teleturniej) 12.35 Moda jak pogoda (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Co pani na to? (pr. public.) 13.35 Samuraj i kowboje (film franc.) 15.30 Od A do Zdrowia (mag.) 16.00 Między nami (talk show) 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Gość Jedyńki 17.35 Plebania (s.) 18.05 Sąsiedzi (s.) 18.35 Jaka to melodia? (quiz muz.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Szósty zmysł (film USA) 22.05 Nalot Śpiewanie na wezwanie (pr. rozryw.) 23.00 Armia Boga 3. Prorocstwo (film USA) 0.25 Ten szalony, szalony świat (film USA) 2.50 Usterka (film USA).

■ TVP 2

6.55 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem (mag.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Chcę się zmienić (s. dok.) 9.15 Wydarzenia, wydarzenia... (mag.) 9.30 Ojczyzna-polszczyzna (mag.) 9.45 Koniec sezonu 10.00 Ekstremalna Dwójka - gra terenowa 10.30 Kręciła (dla młodzieży) 10.50 Jetsonowie (s. anim.) 11.15 Ostoja (mag.) 11.40 Niewinni czarodzieje (film pol.) 13.05 Unia Krystyn 13.30 30 ton! Lista, lista (lista przebojów) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Wielka gra (teleturniej) 16.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 16.55 Taryfa ulgowa (pr. rozryw.) 17.25 Belgia - Europejskie muzykowanie 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Herbatka u Tadka (pr. rozryw.) 19.50 Zawody Pucharu Świata w jeździectwie 20.05 Europa da się lubić... (talk show) 21.05 Z archiwum X 8 (s.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Andrzej Cierniewski symfonicznie (koncert) 23.40 Nauczyciele (film USA) 1.20 Złodziej dusz (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Fortele Jonatana Kota (s. anim.) 7.15 Dziwny świat kota Filemona (s. anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Palce lizać (poradnik kulinarny) 9.00 Świat (mag.) 9.45 Jeremy Irons - Gwiazdy Hollywoodu (s. dok.) 10.10 Daleko od szosy (s.) 11.45 Księgozbiór (mag.) 12.45 Kowalski i Schmidt (mag.) 13.10 Telonowy (mag.) 13.30 Polska - USA Koszykówka kobiet 15.45 Megazynek (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Młodzież kontra (pr. public.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Alternatywy 4 (s.) 19.55 Podwodna Polska (reportaż) 20.15 Gwiazdy sportu (felieton) 20.45 Studio pogoda 20.55 Przegląd gospodarczy 21.20 Książka tygodnia (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Sobotni magazyn sportowy 22.40 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Patrol Trójki (mag.) 23.35 Natura bestii (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Poplista 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Domowa kawiarenka (mag.) 8.00 Cartoon (s. anim.) 8.30 Yugioh (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Mop Man (mag.) 10.15 4x4 (mag.) 10.45 Samo życie (s.) 13.30 Pensjonat Pod Różą (s.) 14.30 Domowa kawiarenka (mag.) 15.00 Muzyczna winda (teleturniej) 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Asy z klasy (s.) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje, Sport 19.00 Psie serce (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 21.40 Dziupla Cezara (s.) 22.30 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 22.50 Mocne uderzenie (film USA) 0.40 Pewnego razu w Chinach 3 (film hongkong.) 2.40 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Druga młodość (s.) 5.30 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 6.15 Przyjaciele przyjaciółom 6.30 Babilon (mag.) 6.45 Mechanika popularna dla dzieci 7.10 Listy od Feliksa (s.) 7.20 Sezamie, otwórz się (s.) 7.50 Daleka podróż za domem (s.) 8.15 Niech żyje S Club! (s.) 8.40 Franklin i zielony rycerz (bajka) 10.00 Widoki na świat z nieba (s. dok.) 10.10 Rodzina na rozdrożach 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 Czeska muzyka na Żofinie 12.00 Wiadomości 12.05 W jaki sposób... (mag.) 12.30 Dzieci sławnych 13.00

Szczęście domowe 13.25 Mieszkanie to zabawa 13.45 Moda - Ekstrawagancja (mag.) 14.10 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 15.55 Oczarowani (s.) 16.50 Odbiorca TVC 17.10 Uśmiechy L. Havelkowej 17.45 Etykieta 18.00 Wiadomości 18.15 Czarodziejski cedzak (bajka) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Anioł 2003 - Nagrody Akademii Muzycznej 21.25 Anioł 2003 - Płyta roku 22.05 Wiadomości 22.10 Bramki, punkty, sekundy 22.15 Losowanie „10” szczęśliwych 22.20 Kolekcjoner (film USA) 0.15 Seks w wielkim mieście (s.) 0.45 Mutant (film USA) 2.25 Star Trek (s.) 3.15 Przepiękna gra 4.05 Nieznajomość nie usprawiedliwia 4.20 Salon.

■ TVC 2

5.00 Kolory życia 6.00 Diagnoza 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Wielki Wóz (mag.) 9.00 Blok kursów jęz. 9.50 Klucze (mag.) 10.25 Kwestia zwana miłość (film USA) 12.15 Wdówka wenecka (teatr) 14.20 Świat filmu: Barbra Streisand 15.20 Przepiękna gra (s. dok.) 16.10 Z Paryża do Lizbonu (film dok.) 16.40 Hataři! (film USA) 19.15 Euro-news 20.00 „Hrdy Budżes” (teatr) 22.05 Nagrody Alfreda Radoka 2003 22.50 Noc z Andělem (pr. rozryw.) 0.20 Wielka muzyka nocna 2.25 Seks w wielkim mieście (s.) 2.55 Wielka muzyka nocna 4.00 Lista przebojów 5.00 Groteski: Charlie Chaplin 5.20 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.10 Teletubisie (s. anim.) 6.40 Pokemon (s. anim.) 7.05 Beyblade (s. anim.) 7.30 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.20 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Jedenastka Kłapzuby (film czes.) 14.15 FC Baník Ostrawa - SK Slavia Praga 16.30 „Horoskopiční” (pr. rozryw.) 17.30 Dynastia (s.) 18.30 Dallas (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 „Dobroty” (pr. rozryw.) 21.30 Szósty zmysł (film USA) 23.35 Puszek (erot. talk show) 0.15 Hotel Amore (film USA) 1.55 Dzwonienie do TV Nova 2.20 Zaloty 3.15 Jedenastka Kłapzuby (film czes.).

■ PRIMA

8.00 NHL Power Week 8.40 Salon samochodowy 9.15 Duży Bommie (film dok.) 9.50 Perry Mason (s.) 11.35 Julie Lescaut (s.) 13.15 h.i.t. (lista przebojów) 14.05 OP Prościejów - moda młodzieżowa 14.25 Białe bizon (film USA) 16.10 Prima TV 16.25 Dempsey i Makepeace (s.) 17.25 Polowa domu bez narzeczonego (film czes.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Sprawa dla dwóch (s.) 21.10 Dzika świnia (film czes.) 23.05 Prosty plan (film koprod.) 1.15 Wyjątkowa natura 2.15 Złodzieje (s.) 3.00 Receptariusz dobrych pomysłów 3.50 Ciernie.

NIEDZIELA 21 MARCA

■ TVP 1

6.00 W słońcu i w deszczu (s.) 6.55 Europa bez miedzy (mag.) 7.40 Przedszkolandia (s. dok.) 8.05 Moda na sukces (s.) 8.30 Nowe przygody Flippera (s.) 9.15 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 9.20 Myślisz o kimś? - Wybierz teledysk! 9.45 Teleranek (dla dzieci) 10.10 Gamebox (mag.) 10.40 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 11.10 Bezpieczna przystań (s.) 12.00 Anioł Pański 12.20 Tydzień (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Kuchnia z Okrasą (mag.) 13.30 Kochamy polskie serie (teleturniej) 14.00 Upadek cesarstwa rzymskiego (film USA) 15.45 Rusz ciało, rozwiń umysł (pr. rozryw.) 16.35 Trop sekret (mag.) 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Dziennik telewizyjny 17.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 18.00 Lokatorzy (s.) 18.30 Jaka to melodia? (quiz muz.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Rodzinka (s.) 20.45 Maska zabójcy (s.) 21.35 Spełniamy marzenia (mag.) 22.05 Losowanie audiotęte 22.10 Taki powrót - koncert Haliny Frąckowiak 22.55 Malena (film włoski) 0.25 Kochankowie z kręgu polarnego (film franc.).

■ TVP 2

6.50 Zmiennicy (s.) 7.50 Słowo na niedzielę 8.00 M jak miłość (s.) 8.45 Dzieciństwo w cieniu terroru (film dok.) 9.20 Martha Argerich (film dok.) 10.30 Morscy Cyganie z Birmy (film dok.) 11.30 Warszawski smak - Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.00 Zawieszeni na drzewie (film franc.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Święta wojna (s.) 17.30 Zawody Pucharu Świata w jeździectwie 19.05 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) 19.35

Tylko futbol (mag.) 20.05 Benefis „M jak miłość”. To już 200 odcinków! 21.00 Ja, alkoholik 21.30 Smaki ciemności (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.40 Martwa królowa (teatr) 0.25 Złodziej (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 7.00 Fortele Jonatana Kota (s. anim.) 7.10 Dziwny świat kota Filemona (s. anim.) 7.25 Książka dla dzieci (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Babskie gadanie (mag.) 9.00 Teleplotki (pr. public.) 9.45 Shirley McLaine - Gwiazdy Hollywoodu 10.10 Pogranicze w ogniu (s.) 11.05 Puchar Europy w Szczyrku Snowboard 11.45 Tam Tam (mag.) 12.15 Kulturalny wywiad - Ignacy Gogolewski 12.45 Z życia Kościoła (mag.) 13.10 Ale kino (mag.) 13.35 Pod górę (mag.) 14.00 Klub globtrotera 14.35 Era Basket Liga Koszykówka 15.45 Speed (mag.) 16.15 Aktualności - wydarzenia tygodnia 16.45 Mowa Polska (teleturniej) 17.15 Książka miesiąca (mag.) 17.35 Teleplotki (mag.) 18.00 Aktualności 18.15 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Alternatywy 4 (s.) 19.55 Koszykówka mecz gwiazd 20.45 Studio pogoda 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.20 Blżej prawa (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielną magazyn sportowy 22.40 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Telekurier nocą (mag.) 0.00 Przypadek (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Mop Man (mag.) 7.00 4x4 (mag.) 7.30 Jesteśmy (mag.) 8.00 Lochy i smoki (s. anim.) 8.30 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Poplista 10.30 Rodzina zastępcza (s.) 11.30 Uwolnić orkę 2 (film USA) 13.30 Sędzia kalosz (film USA) 15.15 Barrage - reportaż z planu widowiska 15.30 Fundacja POLSAT 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Czarny pies czy biały kot? (talk show) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje 19.00 Rodzina zastępcza (s.) 20.00 Pensjonat Pod Różą (s.) 21.00 Dzik (s.) 22.00 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 22.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.30 Raport specjalny - magazyn reporterów (film dok.) 0.00 Fala zbrodni (s.) 1.00 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.00 Star Trek (s.) 5.50 Świat motoryzacji 6.40 Mechanika popularna dla dzieci 7.05 Daleka podróż za domem (s.) 7.30 Zestaw bajkowy Edka 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 10.00 Obiektyw 10.30 Kalendarium (mag.) 10.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 11.05 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Wprost (mag.) 12.35 Skarby świata (s. dok.) 12.55 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.45 Gdzie pieniądze pomagają 13.55 Brzęczące miecze (bajka) 15.00 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 15.25 Długa biała nitka (film czes.) 16.55 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 17.15 Gdzie podziela się ta stara piosenka (pr. muz.) 17.50 Słowo świąteczne D. Hejbala 18.00 Wiadomości 18.10 Everwood (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Prognoza pogody 19.40 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Duże drobnotki (film czes.) 21.35 Pytania Václava Moravca 22.20 Wiadomości 22.25 Bramki, punkty, sekundy 22.30 Losowanie Sportki 22.35 Aleph: Znak zbrodni (s.) 0.20 Losowanie „10” szczęśliwych 0.25 Mł5 (s.) 1.20 Mutant (film USA) 3.00 Kamera w podróży 3.55 Nasza wieś 4.15 Czeska muzyka na Żofinie.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.05 Słowo świąteczne R. Neumanna 7.10 Pod korcem 7.25 Diagnoza 7.55 Panorama 8.30 Kolory życia 9.35 Pion (pr. public.) 10.35 Olimpiada (s. dok.) 11.05 Przewodnik akwanautów po oceanie (s. dok.) 11.55 Duże drobnotki (film czes.) 13.25 Ścieżki wiary 14.00 Ziemia nieznana (s. dok.) 14.25 Studio sport 16.50 Buly (hokej) 19.40 Sława zwycięzcom (s. dok.) 20.00 Zakłeta w drewnie (film dok.) 20.25 Jan Baptista Špidlen (film dok.) 20.50 Legenda zwana Kubelík (film dok.) 21.45 P. I. Czajkowski: Koncert D-dur na skrzypce i orkiestrę 22.30 Dograno (sport) 23.10 Jamiroquai: Niesamowity koncert 0.15 Czerwoni (film USA) 3.25 Pytania Václava Moravca 4.10 Salon 4.35 Odbiorca TVC.

■ NOVA

4.45 Piękna Warwara (bajka) 6.35 Teletubisie (s. anim.) 7.05 Digimon (s. anim.) 7.30 Beyblade (s. anim.) 8.00 Cudowny świat Walta Disneya 8.50 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.45 Diagnoza: Morderstwo (s.) 10.35 Columbo (s.) 12.00 Siódemka (pr. public.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.40 Jak poeci nie tracą nadziei (rep.) 14.10 Białe

wilki (film USA) 15.45 Niezwykłe dziecko (film USA) 17.30 Dynastia (s.) 18.25 Dallas (s.) 19.20 T-Mobile RENTA 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Tuzex show (pr. rozryw.) 21.05 Czechi poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 22.10 Odlamki (mag.) 22.40 Tele tele 23.20 Czechi, poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 23.35 24 godziny (s.) 0.30 Amerykański wilkołak w Paryżu (film USA) 2.40 Siódemka 3.40 Odlamki 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Świat w wojnie (s. dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.35 Pierścionek (film czes.) 11.15 Niedzielną Receptariusz (mag.) 11.50 Chłopcy i mężczyźni (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. public.) 13.35 Formula luz (pr. rozryw.) 13.55 Wielka Nagroda Mężczyźni 15.50 Prima uderzenie (teleturniej) 17.00 Dzwonnik z Notre Dame (film ang.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Rejon Wolffa (s.) 21.00 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 22.00 Morderstwo nad jeziorem (film niem.) 23.45 Z archiwum X (s.) 0.30 Niedzielną partia 1.10 Wyjątkowa natura 2.15 Niedzielną Receptariusz 2.45 Świat według Bundych (s.).

PONIEDZIAŁEK 22 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Budzik (dla dzieci) 9.40 Kolory (dla dzieci) 10.00 Wilf - pies czarownicy (s. anim.) 10.25 Bez pardonu (s.) 11.10 Mieszkać z wyobraźnią (mag.) 11.25 Mamo, tato - pomóżcie (mag.) 11.45 ZUS radzi (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Rolnictwo na świecie (reportaż) 12.35 Plebania (s.) 13.30 Sprawa dla reportera (pr. public.) 14.00 Poszukiwacze zagubionych cywilizacji (s. dok.) 14.25 Gladiatorzy drugiej wojny światowej (s. dok.) 14.50 Poradnik europejski 15.00 Wiadomości 15.10 Już nie ma tych miasteczek... 15.30 Che - idol czy legenda? Kontrowersje (pr. public.) 16.00 Smak życia (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski - rolnictwo 17.35 Klan (s.) 18.05 Bezpieczna Jedyńka (mag.) 18.25 Magazyn olimpijski. Echa stadionów 19.00 Tabaluga - Wieczorynka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.20 Wojna to wojna (film dok.) 21.25 Historia (teatr) 22.45 Mistrzostwa Świata w łyżwiarstwie figurowym w Dortmundzie 23.20 Pegaz (mag.) 23.45 Monitor Wiadomości 0.05 Biznes perspektywy (mag.) 0.10 Europa Europa (film pol.).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 W poszukiwaniu szczęścia (s.) 7.35 Jeź Kleofas (s. anim.) 7.45 Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.20 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.30 Dla mnie bomba! (pr. rozryw.) 11.25 Warszawski smak - Podróże kulinarne Roberta Makłowicza (mag.) 11.50 Ostoja (mag.) 12.15 Kochaj mnie (s. dok.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Cena życia (s.) 14.30 Senor Enrique (reportaż) 15.00 Zatrute miasto (film dok.) 16.00 Panorama 16.25 Na dobre i na złe (s.) 17.20 Cukrzyca bez obaw 18.30 Panorama 19.00 Konkurs Eurowizji dla Młodych Talentów Lucerna 2004 20.15 M jak miłość (s.) 21.05 Kochaj mnie (s.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 997 (mag.) 23.10 Agent (film kanad.) 0.50 Liga Mistrzów (mag.).

■ TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Wielkie romanse XX wieku (s.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 10.10 Reportaż z koncertu 10.45 Darek (reportaż) 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 12.35 Technika szpiegowska (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 14.45 ZUS radzi 15.00 Tylko Kaska (dla młodzieży) 15.45 Nasze sprawy w parlamencie 16.00 Z krukiem w herbie (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Przegląd gospodarczy (mag.) 17.50 Wizytówki (mag.) 18.00 Aktualności 18.15 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Sport w TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Cynga (film pol.) 0.40 WuWuA (pr. muz.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s.)

anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 MacGyver (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Ochrona absolutna (s.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 12.40 Muzyczna winda (teleturniej) 13.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 13.45 Yugioh (s. anim.) 14.15 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.45 Dzik (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Kiepskich (s.) 17.00 MacGyver (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Szklana pułapka 3 (film USA) 23.50 Biznes Informacje 0.10 Interwencja (mag.) 0.30 Bumerang (pr. public.) 1.00 Magazyn sportowy 3.00 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.05 Odbiorca TVC 5.25 Kinobox 5.40 Jak żyje się... 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezanie, otwórz się (s.) 9.00 Arabella (s.) 9.30 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.10 Šípková Růženka (s.) 11.00 Everwood (s.) 11.45 10 minut ekologii 12.00 Wiadomości 12.30 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.25 Ścieżki wiary (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 14.30 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 14.50 Uśmiechy L. Havelkowej 15.30 Etykieta 15.40 Odbiorca TVC 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Czułki 17.00 Game Page (mag.) 17.15 Pod korcem (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Świat rekordów Guinnessa 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Czarni baronowie (s.) 21.00 Podróżomania 21.30 Wydarzyło się... 21.45 Reporterzy TVC 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Omerta (s.) 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 Gdzie podziela się ta stara piosenka 0.55 Bananowe rybki 1.20 Obokorajowy u nas (s.) 1.50 Nieznajomość nie usprawiedliwia 2.05 Solo dla... Jabłko 2.40 Wprost 3.10 Linia Pion 4.15 Laco Deczi i New York Cellula.

■ TVC 2

5.00 Czeska Japonia 5.30 Pytania Václava Moravca 6.15 Wprost 6.45 Wiadomości TVS 7.00 Kalendarium 7.15 Dograno 7.55 Panorama 8.30 Geografia świata (s. dok.) 8.45 Videotatlas zwierząt pod ochroną (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.05 Przewodnik akwanautów po oceanie (s. dok.) 13.00 Franklin i zielony rycerz (film anim.) 14.15 Gdzie pieniądze pomagają 14.20 Spodrozżenie z zagrancy (s. dok.) 14.25 Skarby świata (s. dok.) 14.45 Mł5 (s.) 15.40 Kwartet 16.05 Olimpiada (s. dok.) 16.35 Dziennik telewizyjny po latach 16.45 Buly (sport) 19.40 Wiadomości w jęz. migowym 19.45 Wiwat zwycięzcom 20.00 Hitler i holocaust (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Głosy (film ang.) 23.00 Miles Davis Story (film dok.) 0.05 Tajemnica zwana Parkinson 0.50 Terra musica (mag. muz.) 1.30 Nagrody Alfreda Radoka 2003 2.10 Wydarzenia, komentarze 2.45 U garnarzy w Abu Chajlan 3.00 Worldnet 4.00 Blok kursów jęz.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.10 Lekcje gotowania 10.40 Zabawa w zabójstwo (film USA) 12.20 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Odwet (s.) 13.55 Niewiarygodne historie (s.) 14.20 Na południe (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Proszę o uśmiech (pr. rozryw.) 20.50 Romansidło (film USA) 22.55 Wybory (film USA) 0.45 Miejsce zbrodni: Kolonia.

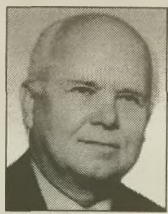
■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) 9.00 Skryta namiętność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda 11.20 Pierścionek (film czes.) 13.00 Wielkie miłości sławnych (film dok.) 13.30 Pomoc domowa 14.00 Krok za krokiem (s.) 14.35 Melrose Place (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.20 Pucharowy tydzień 16.30 Gambinus Liga 18.43 Wiadomości z regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Przerwana kołysanka (film kanad.) 21.45 Halifax, psychiatra sądowy (s.) 23.35 Na temat! 23.45 Policja z Palm Beach (s.) 0.35 Posterunek policji (s.) 1.20 Wyjątkowa natura 2.25 Świat według Bundych (s.) 2.50 Sauna.

Telewizja zastr

Kronika Rodzinna

Dnia 21 marca 2004 roku obchodzi swój zany jubileusz 80-lecia urodzin

pan FRYDERYK WRÓBEL

z Hawierzowa. Z tej okazji samych szczęśliwych zdrowych i pogodnych dni życzą syn Leszek, Ivana, Zuzanka, syn Roman, Jarka oraz Halina. AD-028

*Chociaż lata mijają i wszystko dzieli nas
boleść w sercach została, której nie zagoi czas.*

Dnia 20. 3. 2004 mija pierwsza rocznica śmierci

śp. ANNY CHODUROWEJ

z Hawierzowa Żywocic. O chwilę wspomnień proszą syn i córka z rodziną. GL-081

Kto kocha, nie zapomni.

Dnia 22. 3. 2004 obchodziłby swoje 90. urodziny nasz Drogą

**śp. WŁADYSŁAW NIEDOBA
JURA SPOD GRÓNIA**

12. 3. 2004 minęła 5. rocznica Jego śmierci. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-139

*Kto kochał - nie zapomni,
kto znał - niechaj wspomni.*

Dnia 11. 2. i 19. 3. 2004 minęła 5. rocznica śmierci naszych Kochanych Rodziców

śp. HELENY I STANISŁAWA MIKESZÓW

z Karwiny Raju. O chwilę wspomnień prosi córka Halina z mężem oraz wnuki. GL-143

tel. 558 731 038 w godz. 19-22.

OLBRACHCICE - Klub Kobiet MK PZKO zaprasza 20. i 21. 3. w godz. 9-18 do sali

Domu PZKO na wystawę robót ręcznych, prac dzieci, obrazów i ceramiki.

▲ Klub Seniora zaprasza na spotkanie klubowe 25. 3. o godz. 17.00 do Domu PZKO.

CIERLICKO - PZKO-wcy z Cierlicka i Stanisławic zapraszają 28. 3. o godz. 15.00 do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu na Spotkanie Wiosenne. W programie: teatrzyk Klubu Młodych z PZKO Nydek, teatrzyk GAPA-2 z Nieborów.

BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie 23. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

KARWINA DARKÓW - MK PZKO zaprasza na Powitanie Wiosny 21. 3. o godz. 15.30 do Domu Zdrojowego w Darkowie. W programie: chór mieszany „Lira” oraz 40-osobowy zespół uczniów PSP w Karwinie Frysztać.

KARWINA RAJ - Klub Seniora zaprasza członków i sympatyków 23. 3. o godz. 16.00 do Domu PZKO na spotkanie pt. „Z Józefami zawsze było wesoło”.

KARWINA FRYSZTAT - MK PZKO i jego Klub Propozycji zapraszają 23. 3. o godz. 17.00 do Domu PZKO na prelekcję Danuty Ondruch pt. „Żar miłości” - z okazji 20. rocznicy śmierci Janusza Gaudyna. Wiersze poety zarecytują uczennice gimnazjum w Karwinie.

CZ. CIESZYN - Biblioteka przy ul. Ostrawskiej zaprasza 24. 3. o godz. 17.00 na wykład M. Twardka pt. „Wpływ wewnętrzności na zdrowie człowieka”.

CZ. CIESZYN MOSTY - zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 27. 3. o godz. 17.00 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze połączone z Dniem Kobiet.

NAWSIE - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza 24. 3. o godz. 17.00 do Domu PZKO na prelekcję D. Kadłubca pt. „Historia i osadnictwo Śląska Cieszyńskiego”.

PTTS „BŚ” - zapraszają na Rajd wiosenny 21. 3. na Studzieniczne. Rejestracja w godz. 9.30-11.00. Możli-

Salon Barbara oferuje

nową kolekcję sukien ślubnych oraz dodatków

- ☐ największy wybór
- ☐ najniższe ceny
- ☐ najmodniejsze modele

Zapraszamy do naszych salonów

Bystrzyca 821
Po-pt: 9-18
So: 9-13
Tel. 558 352 413
Cz. Cieszyn
Bezručova 22
Po-pt: 11-17
Tel. 558 731 133

GL-101

wość zamówienia koszulki z logiem „BŚ” (120 Kc).

▲ informuje, że na wycieczkę do Wisły 1. 5. jest do dyspozycji autobus. Zgłoszenia przyjmują rejonowi.

STONAWA - MK PZKO, Urząd Gminny oraz Urząd Parafialny zapraszają 28. 3. na Uroczystość Wspomnieniową z okazji 70. rocznicy śmierci ks. F. Krzystka. W kościele parafialnym podczas nabożeństwa o godz. 8.00 będzie poświęcona tablica pamiątkowa, o godz. 9.15 złożenie kwiatów na grobie ks. Krzystka. W sali Domu PZKO odbędzie się o godz. 14.00 Spotkanie Wspomnieniowe połączone z wystawą materiałów dokumentalnych.

Koncerty

KARWINA - zapraszamy 17. 4. (z okazji zbliżającego się wejścia RC i RP do Unii Europejskiej) na „Wiosenny Koncert Przyjaźni” w wykonaniu chóru, orkiestry i solistów karwińskiego zespołu „Przyjaźni” (dyrygent J. Wierzoń) oraz Śląskiego Chóru Górniczego „Polonia - Harmonia” z Piekar Śląskich w Polsce (dyrygent I. Melson). Bilety (50 i 40 Kc) do nabycia w księgarni „Knihcentrum” we Frysztać, Frysztaćka 74 (ulica od Ratusza na rynku) oraz w kasie Miejskiego Domu Kultury w Karwinie Nowym Mieście.

NAWSIE - Chór Żeński „Melodia” zaprasza na Koncert Wiosenny 21. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie: „Małe Ich Troje” (kierownik artystyczny K. Cieślak), Chór Żeński „Melodia” (dyrygent A. Zeman).

Oferty

OFERUJĘ MIESZKANIE 3+1 z balkonem (komunalne, 110 m² w centrum Cieskiego Cieszyń) w zamian za 2 mieszkania 2+1 oraz 1+1. Inf. tel. 732 838 085 w godz. popołudniowych. AD-040

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem. Inf. pod nr. tel. 558 325 546. GL-086

ISA CONSULT s.r.o.

ISA Palackého 129,
738 01 Frýdek-Místek
www.isareg.cz

**NOVA ZABUDOWA
MIESZKANIOWA W KARWINIE!**

Czterokondygnacyjny dom wielofunkcyjny, ul. Fryštátská, Karwina z wykorzystaniem dotacji PFRM (SFRB) w wysokości 400 000 Kč/1 mieszkanie. Przewidywany termin wprowadzki: 1. 12. 2004. 38 mieszkań (powierzchnia 46 - 111 m²). Blisze informacje pod nr. tel. (Po-Pt: 8.00-16.00): 800 100 115, 558 435 811

Kaskaderzy literatury

CIESZYN (kor) - Miłośników poezji na swoje kolejne spotkanie, które odbędzie się w poniedziałek 22 bm. o godz. 17.00 w *Gospodzie pod dobrą datą* (rynek w Cieszyń), zaprasza cieszyński Krąg Przyjaciół Sztuki *Poethicon*. W wieczorze poetycko-muzycznym pt. *Kaskaderzy literatury - poeci tragiczni* będzie można wysłuchać utworów:

Haliny Poświatowskiej, Sarah Kane, Edwarda Stachury, Rafała Wojaczka, Stanisława Grochowiaka, Andrzeja Bursy czy Krzysztofa Kamila Baczyńskiego.

Wieczór organizowany jest m.in. z okazji obchodzonego 20 marca Światowego Dnia Poezji. Dodajmy, że spotkania *Poethiconu* odbywają się w każdy poniedziałek o godz. 17.00.

Władca Pierścieni w LIBREXIE

OSTRAWA (mro) - Fanowie *Władcy Pierścieni* J. R. R. Tolkiena będą mogli już jutro spotkać się w ostrawskim Domu Książki Librex, by obejrzeć swój ulubiony film, wziąć udział w konkursach i wygrać koszulki, karty do gry, wisiorki, ale także niemal taki sam jak w filmie pierścień, którego strzegł Frodo.

Do zabawy zapraszają dzieci, w tym niepełnosprawne, oraz dorosłych sponsorzy, którzy ufundowali nagrody. W spotkaniu weźmie udział

Emila, maskotka Czeskiej Reprezentacji Paraolimpijskiej. Projekcje oskarowego dzieła Petera Jacksona przebiegną od godz. 10.00 i 13.00. Z licznych konkursów wymienimy quiz *Co wiesz o Władcy Pierścieni?* i współzawodnictwo *Hobity na grzybach*. Będzie też konkurs na najlepszy kostium zainspirowany książką. Imprezę zamknie nagrodzenie *Ucznia Gandalfa*, występ zespołu muzyki celtyckiej *Celtic ecross* i fajerwerki na tle motywów muzycznych z filmu.

Miejska Galeria pod wieżą w Karwinie Frysztać przygotowuje kolejną wystawę. Wczoraj zakończyła się prezentacja zbiorowa 8 nleżyjących już artystów-seniorów, którą można było zwiedzać od marca ub. roku. Przedstawiono twórczość Otakara Barana, Oldřicha Bljoka, Dominika Figurnego, Miloša Jančara, Bohuslava Konečného, Franciska Šwidra, Jindřicha Wleigusa i Rudolfa Zebroka. Obecnie co pół roku pokazana zostanie w Galerli pod wieżą twórczość poszczególnych artystów, a rozpocznie się 1 kwietnia o godz. 17.00 wernisażem malarstwa Otakara Barana, znakomitego akwarelisty, absolwenta Wyższej Szkoły Przemysłu Artystycznego w Krakowie. Na zdjęciu poprzednia ekspozycja w renesansowych podziemiach z pracami Franciska Šwidra - obrazy - i Jindřicha Wleigusa - rzeźba.

Fot. WŁADYSŁAW OW CZARZY

Nasz klient, międzynarodowa firma produkcyjno-handlowa poszukuje do swojego oddziału handlowego w okolicach Ostrawy osoby na stanowisko

GŁÓWNY/A KSIĘGOWY/A

od kandydatów oczekujemy:

- ◆ wykształcenia średniego lub wyższego, kierunek finanse i rachunkowość lub kierunki pokrewne
- ◆ min. 2-letniego doświadczenia w pracy w dziale księgowości
- ◆ orientacji w zagadnieniach prawnych dotyczących spółek handlowych
- ◆ bardzo dobrej znajomości języka polskiego
- ◆ mile widziana znajomość języka angielskiego lub niemieckiego
- ◆ zaangażowania i samodzielności w podejmowaniu decyzji

osoba na powyższym stanowisku będzie odpowiedzialna głównie za:

- ◆ prowadzenie księgowości zgodnie z obowiązującymi przepisami
- ◆ raportowanie finansowe do centrali

zapewniamy:

- ◆ narzędzia pracy adekwatne do stanowiska
- ◆ atrakcyjny system wynagrodzeń
- ◆ system szkoleń

List motywacyjny oraz CV w języku polskim proszę przestać pod adresem:

**redakcja Głosu Ludu
Komenského 4
737 01 Czeski Cieszyn**

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn; w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztać (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

ZUS informuje

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bielsku-Białej Inspektorat w Cieszyń informuje, że przedstawiciele Wydziału Rent Czeskich Oddziału ZUS w Nowym Sączu będą w czwartek 25. 3. udzielać informacji zainteresowanym osobom pobierającym świadczenia polsko-czeskie.

Punkt informacyjny będzie czynny w godz. 11.00-14.30 na stanowisku 17 (parter) Inspektoratu ZUS w Cieszyń przy ul. Bielskiej 29.

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Spotkanie Klubu '99

W 3. poniedziałek miesiąca odbywają się (zazwyczaj w domach PZKO w różnych miejscowościach) regularne spotkania Klub '99. Ostatnio jednak (w związku z turniejem tenisa stołowego) założony przez Rudolfa Łabaja z „Siły” Trzyniec i jego kolegów - także z innych polskich klubów sportowych i Polskiej Rady Sokoła - Klub spotkał się w ubiegłą sobotę.

Spotkanie prowadził nowy prezes Beskidu Śląskiego, Władysław Janik, wybrany zarazem na szefa Klubu. Było ono m.in. okazją do złożenia życzeń

Tadeuszowi Stecowi z okazji 70. urodzin. Przede wszystkim jednak ustalono terminy następnych spotkań: 19. 4. w świetlicy PZKO w Trzyczcu, 17. 5. smażenie jajecznic, 21. 6. pobyt na Filipce, 7. 8. udział w Świącie Goralskim, we wrześniu mecz na Brandysie w Cz. Cieszynie, a 13. 11. turniej pingpongowy w szkole w Cz. Cieszynie.

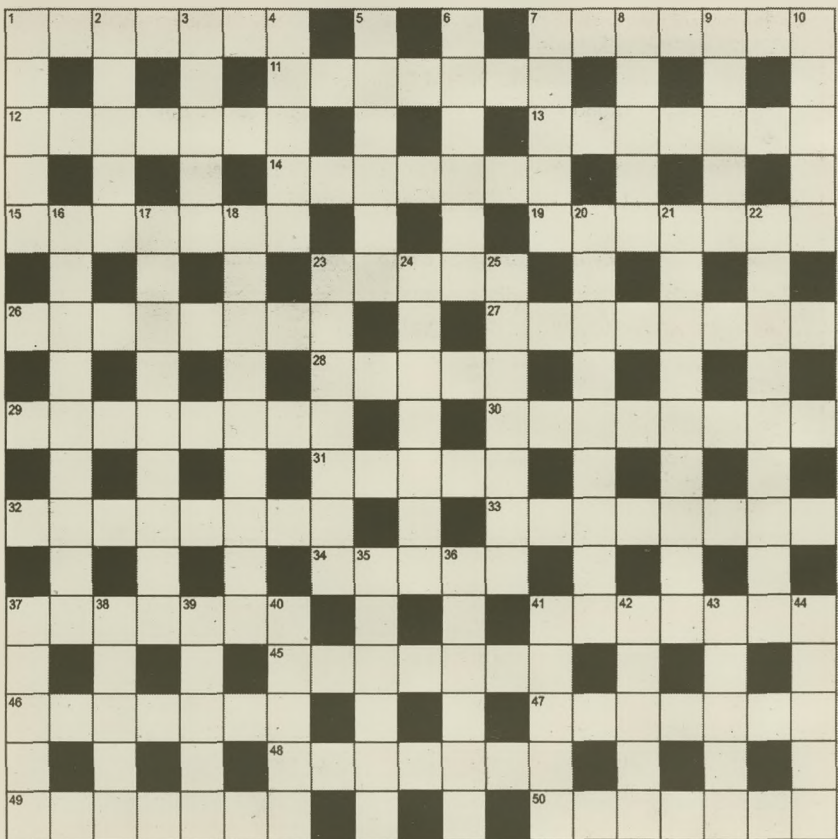
W spotkaniach Klubu udział bierze około 20 członków od Karwiny i Suchej po Mosty, w sobotę obecny był także nestor piłkarstwa polskiego u nas, R. Łabaj z Trzyczca. **Józef Raszyk**

Rok 2004 Zgromadzenie Narodowe Polski ogłosiło Rokiem Gombrowicza, przypada bowiem 100. rocznica urodzin wybitnego polskiego pisarza oraz 35. rocznica jego śmierci. Z tej okazji na ubiegłą środę PCP przygotowało dla uczniów i pedagogów Polskiego Gimnazjum wykład prof. Józefa Olejniczaka z Katowic na temat twórczości W. Gombrowicza. Spotkanie zagała w auli gimnazjalnej współpracownik PCP Andrzej Król (na zdjęciu). **Fot. JAN KUBICZEK**

Krzyżówka

Pozłomo: 1. 1,36 HP 7. łukowaty skok konia 11. w sejmie podejmowana 12. św. Bernadetta tam się objawia 13. sztywny od 30. poziomo 14. „trabantowe” miasto 15. koń lichi 19. wieża mistrzowsko posuwał 23. płaszczka 26. sznurkowa lub strażacka 27. rzeczoznawca 28. wiosłem poruszana 29. tam rybiegody 30. mankiety ci usztyni 31. w sierpniu świętuje 32. Wędrynie wstawa 33. adidasy Winnetou 34. marchew na niej zetrzesz 37. po prostu kłopot 41. prosty obiektyw 45. sypialnia prababki 46. kawałek prostej 47. durowa lub molowa 48. panny lub książki 49. płaszcz Boryny 50. forma. Pionowo: 1. różę broni 2. Petrarka ją uwielbiał 3. część uzdy 4. nadmierna u grubasa 5. moment 6. pióro w lewicy dzierży 7. rupiecarnia 8. znajdziesz w Lotaryngii 9. między bogiem a ludźmi pośredniczy 10. stale gotowy do działania 16. zielnik 17. starożytna w Mezopotamii 18. rakieta walczy 20. nim pantofelka zobaczysz 21. 19. poziomo 22. sklep nie tylko z bananami 23. nastolatek 24. naddatek 25. chilijska Sahara 35. łuk na dwóch podporach 36. pociotek 37. inserat 38. na nóżce berbecia 39. porucznik lub major 40. mieszek 41. prameksykanin 42. samosąd 43. narodowość 44. 100 lat!!!! **Opr. JO**

Rozwiązanie krzyżówki z 13. 3. 2004

Poziomo: 1. BELZEBUB 6. ALBATROS 11. AT 12. INDUS 14. BT 15. BAOBAB 16. EGZEMA 18. BARK 19. URSUS 20. AGAR 21. MIAŁ 23. OCET 26. SŁOMA 29. MACIORA 32. AKORD 35. IRAN 36. MAKA 37. DYSK 38. EMBARGO 39. TREN 40. KICZ 41. RZYM 42. NAKAZ 44. JANCZAR 48. KAPOK 51. ARAK 53. BAZA 55. ARAM 57. ANEKS 58. OZÓR 59. BISKUP 60. UPRAWA 61. IN 63. IZMIR 64. MI 65. ADIUTANT 66. DESZCZYK. Pionowo: 1. BAMBUS 2. ET 3. ZNAK 4. BOBKI 5. BIBUŁA 6. ASESOR 7. BAZIE 8. TAMA 9. OB 10. STERYD 13. DESKI 15. BRNO 17. AGIO 21. MARKIZA 22. AMNEZJA 24. CAMORRA 25. TAKTYKA 27. ŁYDKA 28. MISKA 30. CABAN 31. OBRAZ 33. KARMA 34. RINGO 42. NIANIA 43. KRAB 45. AKAPIT 46. CHELM 47. ABSURD 49. POZA 50. KURNIK 52. RAKSA 54. ZARYS 56. MILU 58. OWOC 62. ND 64. MY.

DZIŚ EMOCJE W TRZYNIECU I POD KOMINAMI DZIEĆMOROWICKIEJ ELEKTROWNI

Piłkarze na start!

No i doczekaliśmy się. Włosna wtargnęła na Zaolzie, a więc piłkarzom w niższych klasach już nie ma stołu na przeszkodzie, by wrócić do swoich obowiązków. Z tygodniowym opóźnieniem rusza dziś rewanżowa runda rozgrywek w MŚLF (3. liga) i dywizyjnej grupie E (4. liga). W przyszły weekend dotychczas do tego grona również futbolistów na pozostałych szczeblach. Włosenna edycja obleczone duże emocje. Naszym klubom należy jedynie życzyć powodzenia, a kibicom cierpliwości i wyrozumiałości.

FUTBOL TRZYNIEC, jedyny reprezentant naszego terenu w trzeciej najwyższej klasie piłkarskiej (MŚLF), w 17. kolejce podejmuje dziś od godz. 10.15 na własnych śmietniach B drużynę FC Witkowice. Trzyniec przegrał jesienią w Witkowiecach 0:1, ale w dzisiejszym meczu nie stoją na straconej pozycji. Trener Zdeněk Dembinny liczy m.in. na doświadczenie obrońcy Zdenka Cieślara, powracającego pod Jaworowy z Austrii. W pierwszym składzie gospodarzy powinien pojawić się też inny nowicjusz w defensywie Futbolu Trzyniec - Karel Sochora z Banika Olbrachcice. Trzyniec nie chce zadowolić się ósmym miejscem na półmetku rozgrywek. Zdaniem trenera Dembinnego, zespół jest w stanie poprawić jesienią lokatę. Dużo będzie zależeć od strzeleckiej formy zawodników. Gole są przecież solą futbolu. Jesienią najlepiej radził sobie w tej materii napastnik Tomasz Jakus. Pytanie tylko, jak wpłynie na formę piłkarzy czteromiesięczna przerwa. Trzyniec i skądinąd również witkowiczanie większość zimowych sparingów rozegrali na szutach w nawierzchniach. - Wszyscy tęsknimy za futbolem, przerwa była zbyt długa - twierdzi trener Futbolu Trzyniec Zdeněk Dembinny.

W DYWIZYJNEJ GRUPIE E na naszym terenie odbędzie się w weekend tylko

jeden pojedynek, ale niebyłby taki. Dziś o godz. 15.00 w zaolziańskim derby Dziećmorowice zagrają pod kominami elektrowni z IRP Czeski Cieszyń. O tej samej porze Banik Olbrachcice prezentować się będzie na boisku Rymarzowa, w niedzielę zaś drużyna Sławii Orłowa zagra na wyjeździe przeciwko liderowi Opawie B. Dziećmorowice mają cieszyńniakom co wracać. Jesienią elektrycy przegrali nad Olzą 0:3. Pikanterii temu derby dodaje fakt, że w barwach gospodarzy pojawi się napastnik Úlehla, który wprawdzie jest zawodnikiem Wracimowa, ale do Dziećmorowic trafił w tym roku właśnie z Czeskiego Cieszyńska. W ataku obok Úlehly powinien zagrać Antonín Krečmer, wypożyczony do Dziećmorowic z Banika

Zazeleniły się w końcu murawy boisk w naszym regionie. Piłkarskiego poloneza czas zacząć. **Fot. MAREK SANTARIUS**

Olbrachcice. Czeskocieszyńskie jesienią w wyjazdowych meczach zdobyli zaledwie sześć punktów - za zwycięstwo i trzy remisy, podopieczni trenera Radka Morcinka zatem dużo lepiej radzili sobie przed własną publicznością. Przed trudnym zadaniem stoi nowy trener Sławii Orłowa Miroslav Čopjak. Orłowanie (rewelacyjnie spisujący się w zimowych sparingach) na początek mierzą się z głównym faworytem rozgrywek. Opawa przegrała jesienią tylko jeden mecz, w 12. kolejce lidera zaskoczyły Dziećmorowice (1:0). Na boisku Sławii Orłowa fetowali opawianie w zeszłym roku zwycięstwo 2:0. W Rymarzowie zagra Banik Olbrachcice (poprzednio 1:0 dla Banika). Ciekawe, jak poradzą sobie dziś olbrachciczanie bez swego czołowego snajpera Krečmera. **(jb)**

Za ogromny sukces można uznać udział młodych szachistów z czesko-cieszyńskiej PSP w młodzieżowych mistrzostwach RC, które przebiegały w dniach 6-13 marca w Seczu w Chrudimsku. Na zdjęciu uczestnica 4. klasy Karolina Langner, triumfująca rywalizacji w kategorii dziewczyn do lat 10. **Fot. STANISŁAW FOLWARCZNY**

Nasza oferta

■ **PIŁKA NOŻNA, I Gambrinus Liga:** Banik Ostrawa - Sławia Praga (dziś, 14.30 - TV Nova). MŚLF: Futbol Trzyniec - FC Witkowice B (dziś, 10.15).

DYWIZJA: Dziećmorowice - IRP Czeski Cieszyń i Rymarzów - Banik Olbrachcice (dziś, 15.00), Opawa B - Orłowa (jutro, 15.00).

■ **SZACHY, ekstraklasa:** Jäkl Karwina - Hradec Kr. (dziś, 10.00) i Trzyniec - Pardubice (dziś, 11.00), Jäkl Karwina - Pardubice (jutro, 9.30) i Trzyniec - Hradec Kr. (jutro, 9.00).

SIMPLY CLEVER

Škoda Fabia Trumf już w cenie 250 000 Kč
Obojętnie czy nęci cię żółty, czerwony, niebieski - wszystkie te nadstandardowe kolory są dostępne w ramach ceny podstawowej samochodów Škoda Fabia Trumf, podobnie jak poduszka powietrzna kierowcy, siedzenie z regulacją wysokości, wspomaganie układu kierownicy, zamek centralny i in. A to zdecydowanie przyjemne.

Twój sprzedawca samochodów Škoda:
AUTOSERVIS CZUDEK, s.r.o.
739 92 NÁVSI 935
Tel.: 558 359 474

MUZEUW WRÓCI DO DAWNEJ SIEDZIBY

Milionowe rekonstrukcje

OSTRAWA / CZ. CIESZYN (mro) – Już w tym roku zostanie zainaugurowany proces wykupienia i rekonstrukcji budynku Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Cz. Cieszynie. Zadecydował o tym smorząd wojewódzki na swolm ostatnlm posiedzeniu potwierdzając tym samym decyzję z 18 grudnia 2003 o celowej dotacji dla Muzeum w wysokości 12 mln koron.

Samorząd uchwalił, że budynek zostanie wykupiony od restytuentki – pani Resi Amsterdam – przez Urząd Wojewódzki, a następnie

Remonty w pełnym toku

TRZYNIEC (man) - Na prowadzącą przez most koło restauracji Zobawa drogę międzynarodową I/11 została położona warstwa asfaltowa. W pełnym toku jest naprawa prowadzącej od ronda koło Mysiej dziury do Trzyńca Końskiej ulicy Dworcowej. Z jezdni stopniowo usuwana jest uszkodzona nawierzchnia asfaltowa, nowa zostanie położona najpóźniej do końca kwietnia. Choć naprawiana jest niemal cała prawa część jezdni, ruch nadal funkcjonuje w obu kierunkach. Tylko w jednym, nieco zwężonym odcinku kierować nim będzie sygnalizacja świetlna.

Jak poinformowała nas kierownik działu komunikacji przy Urzędzie Miejskim w Trzyńcu Miriam Hronowska, w tych dniach rozpocznie się remont drogi prowadzącej od ronda w kierunku osiedla Sosna. Na naprawy dróg urząd Miejski w Trzyńcu wydzielił kwotę ok. 21 mln Kč. Kolejne 4 mln zostaną przeznaczane na remont chodników,

Śmierć za terror

Przywódca Hamasu szek Ahmed Jasin zginął wczoraj od izraelskiej rakiety, kiedy opuszczał meczet w Gazie po porannych modłach. Hamas i inne organizacje palestyńskie zapowiedziały krwawy odwet na Izraelu. Zamach potępiono w Brukseli, Londynie, Paryżu, Berlinie i in. stolicach. Premier Izraela pogratulował siłom bezpieczeństwa akcji: – Państwo Izrael uderzyło tego ranka w czołowego przywódcę palestyńskich morderców i terrorystów. Przywódcy państwa świata wyrażają obawy, że akcja będzie prowadzić do nasilenia przemocy i terroru oraz zablokowania bliskowschodniego procesu pokojowego.

wynajęty Muzeum. Przyznana dotacja będzie podzielona na dwie części. Pierwsza w wysokości 6 mln koron przeznaczona jest na wykupienie gmachu. Tą sprawą zajmie się Wydział Majątkowy Urzędu Wojewódzkiego. Reszta należności w wysokości 4 mln musi zostać spłacona restytuentce do 2008 r. Drugie 6 mln tegorocznej dotacji zostanie natomiast przekazane do Muzeum na opracowanie dokumentacji i rozpoczęcie prac rekonstrukcyjnych.

MIASTO SZUKA SPOSOBU NA DŁUŻNIKA

Wolą mieszkać darmowo

ORŁOWA (wak) – Ponad 17,5 tys. koron wynosi dług za czynsz lokatorów budynków komunalnych. Miasto zarządza 4172 mieszkaniami, a zaległości z opłatami ma 891 osób wynajmujących osoby.

– Część dłużników to bezrobotni, jest też jednak grupa, która choć dysponuje pieniędzmi, woli je wydać na co innego niż zaległe rachunki – mówi Nataša Cibulkowa, rzeczniczka orłowskiego ratusza.

Komisja mieszkaniowa przy UM szuka sposobów rozwiązania tego problemu. Osobom zajmującym duże, a tym samym drogie, lokale proponowano zamianę na mniejsze. Dotychczas jednak ta metoda,

raczej na dłużników nie poskutkowała. Miasto jest gotowe umorzyć odsetek długu lub przyjąć spłatę w ratach. – Chcemy pomóc potrzebującym, ale oddłużanie to sprawa niezwykle kontrowersyjna. Placącym lokatorom nie spodoba się, że sąsiadowi dług ujdzie na sucho – twierdzi N. Cibulkowa.

Odebranie mieszkania to ostateczność, jeśli jednak nic nie pomaga, sprawa dłużnika trafia do sądu. Takich wniosków podano już w br. ponad 20. Kolejnym krokiem jest egzekucja. Dłużnik nie łąduje jednak na ulicy. Miasto dysponuje bowiem 22 mieszkaniami socjalnymi (holobuty) w Orłowej Zimnym Dole.

TRADYCJA POWRACA NIE TAK ŁATWO

CZ. CIESZYN / CIESZYN (kor) – Projekt pn. TransOlza przedstawiły w czwartek w czesko-cieszyńskim ratuszu dwa współpracujące z sobą stowarzyszenia obywatelskie – Trianon Český Těšín i Ekoenergia Cieszyn. Proponują one władzom obu Cieszynów połączenie miasta nowym środkiem komunikacji. Chodzi o pojazdy napędzane elektrycznie – marki Melex, które połączyłyby obie części dawniej jednego organizmu miejskiego pętłą, jak kiedyś pętla tramwajowa.

– Była to wprawdzie jedna z najkrócej istniejących sieci tramwajowych w Europie, bo działała tylko w latach 1911-1921, ale chyba warto nawiązać do tej tradycji – powiedział GL autor projektu, Antoni Sochor. – Przecież wkrótce, już 1 maja br., oba nasze kraje wejdą do Unii Euro-

pejskiej. Niech je zatem połączy staro-nowa sieć komunikacyjna, która mogłaby być ciekawostką na skalę całej Europy Środkowej. Na początek chodziłoby o Melexy, a później może o samo-

Melexem niczym tramwajem

chody napędzane za pomocą ogniw paliwowych.

Jak poinformował prezes Trianonu Viliam Šušnjal, marzeniem obu stowarzyszeń jest zorganizowanie 1 maja publicznej prezentacji nowej formy transportu między Cieszynami. Później zaś powinna powstać firma, która oficjalnie zajęłaby się realizacją projektu. Pierwsze Melexy mogłyby oficjalnie kursować przynajmniej inauguracyjnie 1 maja, a potem – po dopracowa-

PAMIĘĆ JURY SPOD GRÓNIA UCZCZONO KONCERTEM

HO, HO, HO! dla hetmana

CZ. CIESZYN (kor) – Władysław Niedoba sporo po sobie pozostawił: Scenę Polską, chór Gorol, Gorolski Świto, a przede wszystkim tę naszą kulturę, która jest dla naszego regionu znakiem rozpoznawczym, jest naszą tożsamością – powiedział ze sceny Teatru Cieszyńskiego prof. Daniel Kadłubiec, główny inicjator zorganizowania koncertu Dł Jury spod Grónia, którym w niedzielę uczczono pamięć zmarłego przed 5 laty, 12 marca, hetmana góralskiego. Wczoraj obchodziliby On 90. urodziny.

Zainteresowanie koncertem, który zorganizowały ZG PZKO i Teatr Cieszyński, przeszło wszelkie oczekiwania. Teatr pękał wprost w szwach, a część miłośników folkloru musiała usiąść na dostawionych krzesłach. Nie mogło wśród gości zabraknąć żony W. Niedoby, Heleny (otrzymała od Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie kosz kwiatów), byli córka Irena i syn Paweł z rodzinami, przyjechał z Polski brat Andrzej.

Pierwsza część koncertu była be-

skidzka. Zabrzmiał wiersz Henryka Jasiczka w wykonaniu Pawła Niedoby i słynne ho, ho, ho, którym przywitał publiczność jabłonkowski Gorol z gawędziarzem Tadeuszem Filipczykiem, pod batutą Katarzyny Siwiec i Bogusława Stonawskiego (ostatni z w.w. zaśpiewał ulubioną pieśń W. Niedoby, Idzie baka gróniym). Po dźwiękach trombit przyszła kolej na mosteckich Górol, którzy zaprezentowali m.in. zbójnickiego i kowola w zabawnym nowoczesnym wydaniu, wreszcie pomysłowy pojedynek kapel Lipka i Nowina.

Podróż po Śląsku Cieszyńskim i Podbeskidziu kontynuowano po przerwie. Na pierwszy ogień poszli z tańcami dolańskimi – od Cieszyńska po Pietwołd – Suszanie, a po nich dynamiczne tańce żywieckie przedstawiła Olza (z wnuczką hetmana, Urszulą Niedobą-Szczepaniak, która zaśpiewała jedną pieśń). Zakończyli koncert goście spod Czantorii, zespół Równica z Ustronia.

Góralski hymn – Szumi jawor – śpiewała cała sala.

– Cieszy mnie, że ten koncert nie był okolicznościową składanką, z której często się można spotkać, ale miał bardzo pomysłową dramaturgię. To wielka zasługa dyrektora TC Karola Suszki i kierownika Sceny Polskiej – Bogdana Kokotka – dodał dla naszej redakcji prof. Kadłubiec.

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane lokalnie deszcz, w górach deszcz ze śniegiem. Temperatura dzień od 6 do 10 st. C, nocą od 1 do -3 st. C.

ŚRODA – Zachmurzenie duże, opady deszczu ze śniegiem, w górach śniegu. Temperatura w dzień od 3 do 7 st. C, nocą od 1 do -3 st. C.

Najlepsi w województwie

OSTRAWA (mro) – Spółki zaolziańskie zdominowały wyniki konkursu o najlepszą firmę Województwa Morawsko-Śląskiego, której tradycyjnie patronuje hetman Evžen Tošenovský. Firmami roku 2003 zostały trzyniecki Walmark, bystrzycki JAP oraz ostrawskie OZO.

Zarówno Walmark – producent napojów i produktów farmaceutycznych, jak i JAP – dostawca materiałów hutniczych – to firmy cechujące się stabilną pozycją na rynku. Laureatów wybrano spośród 32 firm z województwa. Dodajmy, że patronet nad konkursem objął Czech-Invest a współorganizatorem była firma doradczą INC Consulting.

niu projektu przez specjalistów – do 1 listopada 2005 r.

Projekt wzbudził zainteresowanie wśród uczestników prezentacji – przedstawicieli firm przewozowych i ratuszów z obu stron Olzy (szkoda tylko, że Cieszyn reprezentował wiceprzewodniczący rady miejskiej, czyli samorządu – Józef Kasztura, a Cz. Cieszyn wysłał na spotkanie tylko szefową wydziału zarządzania majątkiem, Karinę Benatzką). Goście jednak przestrzegali autorów projektu, że przeszkodą w jego realizacji mogą być obowiązujące przepisy prawne i brak finansów. Pomimo to przedstawiciele ratuszów zapewnili, że postarają się zdobyć środki na majową publiczną prezentację. Dalsze kroki muszą przedyskutować samorządy.

TYDZIEŃ

15 - 21 III 2004

■ Szef hiszpańskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej (PSOE), która wygrała wybory parlamentarne, Jose Luis Rodriguez Zapatero, zapowiedział powrót z Iraku hiszpańskich żołnierzy.

■ W samym centrum Moskwy wybuchł pożar, który strawił historyczny XIX-wieczny budynek – salę wystawową Maneż. Podczas akcji gaśniczej zginęło w płomieniach dwóch strażaków.

■ Astronomowie amerykańscy odkryli w Układzie Słonecznym nową dziesiątą planetę. Orbita planety nazwanej Sedny znajduje się trzykrotnie dalej niż orbita Plutona. Jej średnica wynosi od 1100 do 2399 km, tyle ile Plutona.

■ Podczas wybuchu gazu w bloku mieszkalnym w Archangielsku na północy Rosji zginęło 50 osób. Kilka-naście osób może znajdować się jeszcze pod zwalami gruzu.

■ Sąd w Warszawie skazał byłego szefa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, gen. Czesława Kiszczaka, na dwa lata więzienia w zawieszeniu. Kiszczak był oskarżony o przyczynienie się do śmierci dziewięciu górników z Kop. Wujek w roku 1981.

■ Co najmniej 40 osób zginęło podczas starć między Serbami i Albańczykami w serbskiej prowincji Kosowo administrowanej przez ONZ. Rannych zostało ponad 500 osób.

■ Władze Gruzji zniósły blokadę oraz ekonomiczne sankcje wobec Ażarii. Jest to wynik mediacji w sprawie normalizacji stosunków Gruzji z jej częścią autonomiczną, które przeprowadzili w Batumi prezydent Gruzji Michaił Saakaszwili oraz szef autonomii Aslan Abaszidze.

■ Silny wybuch bomby umieszczonej w samochodzie zburzył w irackiej metropolii, Bagdadzie, pięciopiętrowy hotel. W płonących gruzach zginęło co najmniej 27 osób, w tym wielu cudzoziemców.

■ Do ogarniętego walkami na tle etnicznym Kosowa napływały posiłki wojskowe z krajów NATO, które mają opanować sytuację.

■ W przeddzień wyborów prezydenckich na Tajwanie dokonano zamachu na prezydenta Chen Shuibiana. Został on ranny w brzuch. Ranna została też wiceprezydent Annette Liu. Oboje po założeniu opatrunków opuścili szpital.

■ 30-metrowy asteroid przeleciał w odległości 42 640 km od Ziemi. Jest to najmniejsza odległość, w jakiej dotychczas minął niezarejestrowany obiekt naszej planety.

■ 24 osoby zginęły, a 15 zostało rannych w wyniku zderzenia się autokaru z ciężarówką. Do wypadku doszło w środkowej Finlandii. Większość pasażerów pasażerów autobusu to młodzi ludzie.

■ Prezydent Polski, Aleksander Kwaśniewski, oznajmił, że Polska jest zainteresowana osiągnięciem jak najszybszego porozumienia w sprawie konstytucji europejskiej. Polska tym samym rezygnuje ze swojej bezkompromisowej postawy w kwestii systemu głosowania w poszerzonej Unii Europejskiej.

■ Jedna ofiara śmiertelna i ponad 30 osób rannych - to bilans zderzenia się dwóch pociągów na północy Włoch.

■ Baskijska separatystyczna organizacja ETA zaproponowała nowemu rządowi hiszpańskiemu dialog w sprawie niepodległości Kraju Basków.

■ Franz Muentefering (64) został wybrany na nowego przewodniczącego Socjaldemokratycznej Partii Niemiec (SPD). Zastąpi kanclerza Gerharda Schroedera, który już przed kilkoma miesiącami oznajmił, że chce się poświęcić głównie obowiązkowi wynikającym z funkcji rządu.

■ Minister lotnictwa cywilnego Afganistanu, Mirwais Saddik, został zabity w mieście Herat. W mieście wybuchły walki, w których zginęło ponad sto osób.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Na miejscu dawnej zbrodni hitlerowskiej kwiaty złożyła również delegacja KPK z przewodniczącym Bronisławem Firlą na czele. Fot. PAWEŁ BADURA

Internet z książką w tle

REGION (bag, wak) - Marzec w bibliotekach jest tradycyjnie miesiącem internetu. Również biblioteki naszego regionu prześcigają się w tym okresie w internetowej ofercie.

W ub. wtorek biblioteka w Sibicy zorganizowała dla dzieci spotkanie połączone z konkursem o możliwość korzystania przez godzinę z internetu gratis. Kiedykolwiek można tu też zagrać w coraz bardziej popularne scrable. Pracownicy biblioteki zachęcają ponadto do wzięcia udziału w konkursie rysunkowym, w którym dzieci od 10 - 15 lat powinny narysować, jak wyobrażają sobie komputerowego wirusa. Technika prac jest dowolna. Rysunki na formacie minimum A3 należy oddawać do 30 kwietnia br.

Wiosna w BESKIDZIE

STUDZIENICZNE (sch) - Okrągła setka miłośników pieszej turystyki po beskidzkich gróniach (włącznie z 11-miesięczną Klarką, którą niósł tatuś) spotkała się w niedzielę na Studzienicznym.

Po raz 9. członkowie i sympatycy PTTS Beskid Śląski przyszli tutaj przywitać wiosnę. Powitaliśmy ją wierszem Anny Filipek, symbolicznym bukietem przebiśniegów oraz wspólną piosenką - powiedział szef wiosennego rajdu Bronisław Schulhauser. Większość uczestników wycieczki udała się na Studzieniczne z Mostów, część z Piosku przez Polanę i Girową. - Czasami trzeba było iść w błocie czy w śniegu - mówi pan Bronisław, dodając, iż zaskoczeniem dla beskidowców był fakt, że schronisko na pobliskiej Girowej zastali w tym dniu zamknięte.

Piekawostki

Wyścig zaprzęgów

43-letni Amerykanin Mitch Seavey wygrał na Alasce słynny wyścig psich zaprzęgów Iditarod. Liczącą 1770 km trasę z Anchorage do Nome nad Morzem Beringa pokonał w 9 dni, 12 godzin, 20 min. i 22 sek. Godzinę po nim liczni kibice witali na mecie trzykrotnego triumfatora imprezy, pochodzącego z Alaski Amerykanina Jeffa Kinga. Z kolei po nim, w niecałą godzinę, do Nome - górniczego miasteczka z czasów gorączki złota, dotarł Norweg Kjetil Backen. Ustanowiony przez Amerykanina Martina Busera w 2002 r. rekord trasy z Anchorage do Nome wynosi 9 dni oraz 58 min. W nagrodę Seavey, mieszkający w miejscowości Seward na Alasce, za zwycięstwo w dorocznym Iditarod Trail Sled Dog Race, otrzymał 69 tys. dolarów oraz ciężarówkę wartości 41, 4 tys. dolarów. W sumie na nagrody w tegorocznym wyścigu, w którym blisko poło-

W ciągu całego marca warto skorzystać z podłączenia do sieci również w bogumińskiej bibliotece. Oferta skierowana jest zarówno dla tych, którzy znają się na rzeczy, jak i dla początkujących. Z myślą o nich bogumińska placówka jest gotowa zorganizować minikurs obsługi komputera i internetu. Zainteresowani powinni zgłaszać się pod nr. tel. 596 511 306. Internetowy miesiąc jest też okazją do obejrzenia wystawki oraz wypożyczenia fachowej literatury związanej z internetem.

W bibliotekach w całym kraju można ponadto oddawać głosy na najlepszą książkę w ramach ogólnokrajowej ankiety *Moja książka*.

BITWA O SMAKU INTEGRACYJNYM

Rodzi się współpraca

BYSTRZYCA (man) - Czterdziestka uczniów drugiego stopnia z PSP Im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy wraz z 5 nauczycielami bawiła w weekend w Pińczowie w województwie świętokrzyskim.

W sobotę młodzież wyruszyła na trasę ośmiokilometrowego rajdu z Pińczowa na Grochowską. Tu odbył się apel poległych, upamiętniający bitwę pod Grochowcami (18. 3. 1863) w czasie powstania styczniowego. Następnie uczniowie obejrzelis scenizację bitwy. Jej uczestnicy byli ubrani w stroje z tamtej epoki, nie brakło kosynierów, wystrzałów armatnich, walczącej kawalerii...

Pomimo deszczowej pogody w uroczystościach wzięło udział ponad 2 tys. widzów, a organizatorzy uraczyli ich pyszną grochówką. W uroczystościach uczestniczyły zaproszone przez burmistrza Pińczowa delegacje z Polski, Czech, Węgier i Słowacji.

W piątek uczniowie wzięli udział

Pamięci straconych

CIESZYN (sch) - W sobotę w samo południe odbył się *Pod Walką* w Cieszynie uroczysty apel poświęcony pamięci 24 żołnierzy ZWZ AK zamordowanych tu 62 lata temu przez hitlerowców. Wśród straconych byli również mieszkańcy Zaolzia.

Na miejscu dawnej zbrodni przemówienie wygłosił m.in. burmistrz Cieszyna Bogdan Ficek. Modlitwę w intencji ofiar odmówili księża katolicki i ewangelicki. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele Zaolzia, a wśród nich senator Andrzej Feher, prezes powiatowej organizacji Czes-

Nowy obiekt sakralny

BOGUMIN (M. B.) - Katolicka społeczność Bogumina Nowej Wsi uczestniczyła w niedzielę w poświęceniu nowego obiektu małej architektury sakralnej - w miejscu wyburzonej niedawno kaplicy.

Starej nowowiejskiej kaplicy, mocno zniszczonej, nie udało się już ocalić. Ku ogromnej radości wiernych, którzy podkreślają, że o miejsce raz wybrane pod kapliczkę czy figurę przydrożną zawsze należy szczególnie dbać, powstała tu nowa kapliczka słupowa. W witrynie z utwardzonego szkła osadzono wykonaną w Polsce figurę Panny Marii. Okolica na razie jest niezagospodarowana, do końca maja jednak wysadzone zostaną tu kwiaty i krzewy. Na budowę kapliczki bogumiński Urząd Miejski wyłożył 180 tys. koron. Wyposażenie wyburzonej kaplicy wzbogaciło zbiory Muzeum Ziemi Cieszyńskiej. Drobne przedmioty - świeczniki czy dzwonki - podarowano kościołowi w Starym Boguminie.

kiego Związku Bojowników o Wolność plk. Adolf Kaleta, członkowie Polskiego Koła Kombatantów w RC z prezesem Bronisławem Firlą i in.

- Pomimo niesłabnącego deszczu spotkało się tutaj wielu żołnierzy ZWZ AK, weteranów II wojny światowej oraz dziatwa szkolna - podał Paweł Badura z Koła Polskich Kombatantów.

W imieniu KPK kwiaty pod pomnikiem złożyli prezes Firla, Leon Herman oraz Jan Szemek.

Pokłon krwiodawcom

HAWIERZÓW (wak) - Karty elektroniczne upoważniające do bezpłatnego przejazdu miejskimi środkami transportu przekazano 84 hawierzowskim honorowym krwiodawcom, którym w ub. roku przyznano Złote Plakiety dra Janskiego oraz Złote Krzyże I, II i III stopnia, odznaczenia Czeskiego Czerwonego Krzyża za 40, 80-krotne pobranie krwi. Wśród nagrodzonych było również pięciu darczyńców, którzy oddali krew 160 razy.

Nie zastanawiałem się nad tym, dlaczego nigdy za oddanie krwi nie wziąłem pieniędzy. Chyba to jakiś odruch niesienia pomocy innym. Po raz pierwszy pobrano mi krew przed 15 laty. Byłem w szpitalu, kiedy przywieziono 15-letniego chłopca, który po wypadku potrzebował krwi. Miałem grupę 0, byłem pod ręką i... tak się zaczęło - mówi skromnie Milan Menšík, szczytający się od kilku miesięcy Złotym Krzyżem I stopnia.

Zebra z semaforem

SUCHA GÓRNA (sch) - Przejście dla pieszych na ul. Stonawskiej, koło sklepu z obuwiem, będzie bardziej bezpieczne.

Jeszcze w tym roku wzmoczony ruch na drodze prowadzącej z Karwiny i Hawierzowa przez centrum Suchej Górnej do Stonawy będzie regulować - pierwszy we wsi - semafor. Jego zainstalowanie jest konieczne, ponieważ kierowcy tu nągniennie zamiast zwolnić przed przejściem dodają gazu.

- Na ulicy Stonawskiej zaplanowaliśmy jeszcze jedną zebra, koło byłych pyndzyjoków. Będzie to przejście dla pieszych podzielone wysepką na dwie części. W przypadku dróg czteropasmowych wymagają tego przepisy - dodaje wójt Jan Lipner. Z myślą o pieszych zostanie położony również nowy chodnik od Pizzerii po potok Suszanka, dzięki któremu bezpiecznie i suchą nogą będzie można przejść od przystanków autobusowych przy Dworze aż na osiedle.

Na wykonanie wszystkich zamierzeń przewidziano w budżecie ok. 500 tys. Kc.

problemy ginekologiczne o zajęciu w ciążę nie ma mowy. Wprawdzie kobieta nieco się zaokrągliła, ale małżeństwo sądziło, że ma tylko problemy z nadwagą.

Szczury w Instytucie

Kantynę norweskiego Instytutu Zdrowia Publicznego musiano zamknąć, ponieważ zamieszkały w niej... szczury. Szef Instytutu Hans Jacob Kalnaes ze wstydem przyznał w piątek gazecie *Afterposten*, że plaga szczurów w placówce, mającej dbać o zdrowie narodu, jest kompromitacją. Jednym z zadań Instytutu jest doradzanie instytucjom użyteczności publicznej i firmom prywatnym w sprawach zapobiegania wszelkim chorobom zakaźnym. Teraz musiano zamknąć kantynę w tym obiekcie, ponieważ szczury mogą roznosić niejedną taką chorobę. Gryzonie pojawiły się w budynku jakiś czas temu, ale w żaden sposób nie udało się ich usunąć, mimo że

w placówce tej pracują najlepsi norwescy eksperci, zajmujący się zwalczaniem wszelkich szkodników. Ostatecznie kierownictwo Instytutu Zdrowia Publicznego zdecydowało się zatrudnić specjalistów z zewnątrz i powierzyć im deratyzację.

Ginące delfiny

Ponad 60 delfinów zdechło w ciągu ostatnich dziewięciu dni na Florydzie. Jak podały w piątek lokalne źródła, na razie nie wiadomo, co jest przyczyną ich śmierci. Większość zdechłych delfinów znaleziono w Zatoce Józefa. Narodowa Służba Połowów Morskich przekazała, że w ich organizmach nie znaleziono śladów szkodliwych glonów, które w przeszłości były przyczyną masowych zgonów. Naukowcy odkryli w wodach, w których pływały delfiny, inne glony. W ich składzie znajdują się trujące składniki. Na razie nie wiadomo, czy mogły one być przyczyną zgonów.

W GALERII ZAMKOWEJ CHAGALL W KARWINIE FRYSZTACIE Artystyczne spojrzenia na Karwinę

Karwinę w sztukach plastycznych to ostatnia wystawa przygotowana w Galerii Zamkowej Chagall we frysztańskim zamku. Ponad 170 prac – rysunków, grafik, obrazów olejnych, akwarelowych i in., zdjęć oraz płaskorzeźb i rzeźb dwudziestu dziewięciu autorów, składa się na ekspozycję, której znaczenia nie można przecenić, czemu wyraz dał m.in. patronat prezydenta miasta Antonína Petráša. Wystawa stworzyła bowiem do pokazania nie tylko artystycznych wizji miasta i najbliższej okolicy, ale też swego rodzaju dokumentów miejsc, zaułków, obiektów, które obecnie, m.in. ze względu na działalność górniczą, już nie istnieją lub są przebudowane.

Wystawa wzbudziła od samego początku duże zainteresowanie, czego świadectwem była duża liczba zainteresowanych na werniszu 5 marca. Szkoda tylko, że zagajający wystawę nie przypomnieli historycznych uwarunkowań działalności artystycznej, która w najdawniejszych czasach – kiedyś w samodzielnych miastach Frysztat i Karwinę – była wprawdzie bardzo skromna, ale już w okresie międzywojennym i w drugiej połowie XX wieku dosyć znacząca.

Dla porządku przypomnę, że najstarszym widokiem Frysztatu jest rycina Wernera z dzieła *Silesia in Compendio en Topographia Schlesiens* wydana w Norymberdze w 1737 roku, a pierwsza wzmianka o tutejszym malarzu dotyczy frysztańskiego mieszczaństwa Józefa Kaspra Schneidera ur. w 1754 roku, następnie burmistrza Frysztatu (zm. 5. 2. 1826 r.), który m.in. w latach 1800-1817 namalował mękę pańską dla okolicznych kościołów i dwa obrazy na ołtarze boczne w miejscowym kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego. W okresie międzywojennym znana jest działalność Otokara Barana, malarza pochodzącego wprawdzie z Herzmanic, ale po studiach w Wyższej Szkole Przemysłu Artystycznego w Krakowie i po ożenku, osiadłego we Frysztacie.

Kolejnymi studentami i malarzami, jeszcze sprzed II Wojny światowej byli Dominik Figurny i Franciszek Świder. Tematyką górniczą w swych rzeźbach i płaskorzeźbach zajmował się też pochodzący z Błę-

dowic Henryk Nitra, współzałożyciel, m.in. razem ze wspomnianym F. Świdrem i D. Figurnym, przedwojennego Śląskiego Związku Literacko-Artystycznego w Czechosłowacji.

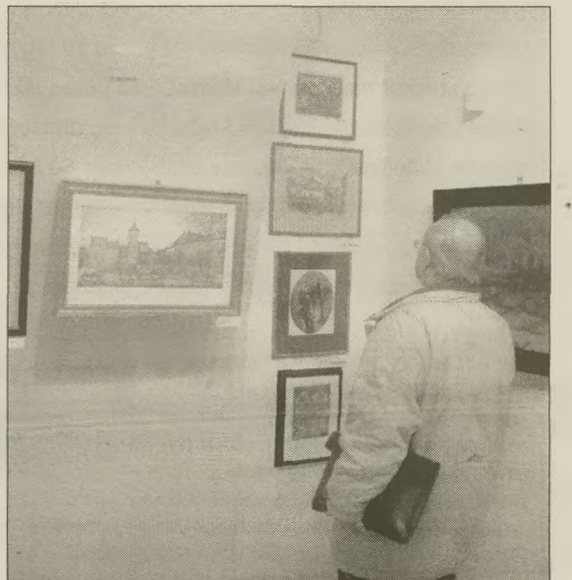
Po wyzwoleniu życie plastyczne było już bardziej bogate i urozmaicone. Do wspomnianych już dwu artystów dołączył Rudolf Žebrok, a następnie kolejni artyści.

W latach sześćdziesiątych powstała pierwsza grupa artystyczna – *Parazol*. Po likwidacji w latach normalizacji przekształciła się w Klub Plastyków Karwińskich – pod kierownictwem Waltera Taszka, a pod koniec XX wieku w Art Klub, w którym pracuje wielu artystów-Polaków.

Wracając do historii wspomnijmy przynajmniej o ciekawym obrazie olejnym z 1923 roku przedstawiającym starą Karwinę autorstwa Emanuela Knižka, czy też miedziorycie Władysława Zakrzewskiego – krakowianina, który stworzył przed II wojną światową kilka tek miedziorytów oraz akwafort poświęconych Śląskowi, w tym m.in. tekę 12 miedziorytów nazwanych *Śląsk nad*

▲ Z werniszu wystawy. Na pierwszym planie rzeźba Jindřicha Wielgusa, nieżyjącego już artysty z Prahy pochodzącego ze starej Karwiny i ludowa rzeźba górnika. Fot. EDMUND KUJONKA

▲ Grafiki i rysunek Oldřicha Bijoka podziwiał Zbigniew Kubečka. Fot. autor

Olzą. Tu znalazły się też dwa miedzioryty *Frysztat – ratusz* i pokazany na wystawie *Frysztat – kościół*. Z najdawniejszych prac na wystawie wspomnieć wypada o olejnych szkicach przedstawiających zniszczony podczas wojny zamek w Solcy (część dawnej Karwiny) Franciszka Świdra, czy też rzeźbę górnika Jindřicha Wilegusa i płaskorzeźbę Henryka Nitry.

Nie mniej ciekawe są wobrazy Karwiny współczesnych plastyków.

Wspomnijmy chociażby reminiscencje z dzieciństwa Jolanty Lyskowej-Petržilkowej, czy też rysunki piórkami i obrazy olejne Tadeusza Wrątnego przekształcające pejzaże miejskie niejako w bajkowy świat.

Na wystawie w Galerii Zamkowej Chagall zobaczyć możemy prace: Edgara Barana, Otokara Barana, Oldřicha Bijoka, Oto Ciencialy, Dominika Figurnego, Renaty Filipowej, Jana Hrnčárka, Miloša Jančara, Jaroslava Kapca, Edmunda Kijonki, Emanuela Knižka, Oldřicha Kodeša, Bohuslava Konečného, Zbigniewa Kubečka, Jolanty Lyskowej-Petržilkowej, Dity Maruscákové, Henryka Nitry, Vladislava Oslizłoka, Petra Pavliňá-

ka, Vladislava Raszyka, Jarki Rybovej, Romana Schmuckera, Franciszka Świdra, Waltera Taszka, Romany Taszkowej, Jindřicha Wielgusa, Tadeusza Wrątnego, Władysława Zakrzewskiego i Rudolfa Žebroka.

Rzec można, że każdy zwiedzający znajdzie tu coś ciekawego, co go zafascynuje, co pozwoli nie tylko utrwalić wspomnienia rodzinnych stron, ale też ozdobić mieszkanie i dom.

Wystawa w Galerii Zamkowej Chagall w Karwinie Frysztacie czynna jest do 2 maja od wtorku do niedzieli w godz. 9 – 18.

WŁADYSŁAW OWCZARZY

▲ Pochodząca z Karwiny, a obecnie zamieszkała w Pradze ilustratorka ksiąg dla dzieci Jolanta Lyskowa-Petržilková, podziwiała obrazy Tadeusza Wrątnego. Fot. EDMUND KUJONKA

Matematyczna zabawa rodem z Australii

Międzynarodowy konkurs matematyczny KANGUR 2004 zgromadził 18 marca w naszych szkołach 484 uczniów: 228 ze szkół podstawowych powiatu frydecko – misteckiego, 137 karwińskiego, 119 ze szkół średnich. Jak zauważyła Marta Kaim z Centrum Pedagogicznego (PCP jest partnerem głównych polskich organizatorów: Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i Towarzystwa Upowszechniania Wiedzy i Nauk Matematycznych), pomimo malejącej liczby uczniów, z roku na rok w Kangurze uczestniczy więcej młodych matematyków. PCP wspomogły szkoły – PSP w Trzyńcu i Karwinie oraz z Gimnazjum w Cz. Cieszyń. W ich lokalach przez regulaminowych 75 minut poszczególne kategorie wiekowe (Maluch – kl. 4-5, Beniamin – kl. 6-7, Kadet – kl. 8-9 oraz Junior i Student – uczniowie szkół średnich) rozwiązują po 30 zadań testowych.

Konkurs wywodzi się z Australii, stąd nazwa. Zainicjowany został w latach 80. ubiegłego wieku przez światowej sławy popularyzatora matematyki Petera O'Hallorana. W Europie wprowadzono go najpierw we Francji w r. 1990. Zaolziańskie szkoły włączyły się do wspólnego liczenia w roku 1994. W ubiegłym roku w Kangurze brało udział 2 miliony 847 tysięcy dziewcząt i chłopców na całym świecie. Obowiązuje wspólna data, czas i te same zestawy pytań dla wszystkich krajów. W chwili obecnej jest to najbardziej masowa impreza matematyczna.

Na zwycięzców czekają cenne nagrody rzeczowe, wycieczki, wyjazdy na międzynarodowe obozy matematyczne – wypoczynkowe. Szereg z nich zdobywają także uczniowie naszych szkół. Były wyjazdy do Legolandu, do Paryża. Daniel Szpyrc z Wędrzyn przebywał na Węgrzech, Dominik Rytko z Gnojnika wyjechał do Włoch, Bratysławy, Wiednia i Budapesztu. Kto sięgnie po laury tym razem, dowiemy się dopiero w połowie czerwca, kiedy ujawnione zostaną wyniki.

Kangur jest doskonałą okazją do porównania naszego poziomu nauczania matematyki i zdolności logicznego rozumowania uczniów z edukacją i myśleniem dzieci w Polsce i innych krajach. Jest to też okazja do samosprawdzenia się, a także swego rodzaju zabawa. Obserwując roześmianych studentów Polskiego Gimnazjum, Akademii Handlowej i Technikum Maszynowego, którzy zupełnie na luzie zabierali się do rozwiązywania zawiłych nieraz problemów matematycznych, doszedłem bowiem do wniosku, że traktują cały konkurs jako ciekawą przygodę z nauką. Nieco bardziej podekscytowani byli najmłodsi uczestnicy, ale i oni w końcu dali się wciągnąć w zabawę pełną liczb. Ideą konkursu jest sprowokowanie jak najliczniejszej manifestacji matematycznej o charakterze intelektualnej zabawy właśnie. I to w stu procentach się udaje! (bag)

W trakcie konkursu w karwińskiej PSP. Fot. MARTA KMEŹ

Kolce bez róży

Były Walentynki, będzie Maj. Nie ma co, Miłość rządzi. Pięć lat temu dałam się ponieść owemu uczuciu i wyszłam mi się za mąż. Dlatego w sobotni wieczór miało miejsce romantyczne *teté a teté*. Moje Kochane Pieszczochy ofiarował mi z bliskim w oku różę giganta i otworzył z hukiem szampa. Ja natomiast uniosłam w zdziwieniu brew, kiedy wznosząc ów arystokratyczny trunek do ust usłyszałam: No to za naszą drewnianą rocznicę!

Chyba mi chłop na starość zgłupiał przemknęło mi przez myśl. Jaką drewnianą? Co on bredzi? Do tej pory byłam święcie przekonana, że oprócz pierwszej Papierowej i długodystansowych – Rubinowej, Złotej i Diamentowej pozostałe wspólne lata nazw nie mają. No i powiedziałam co wiedziałam. Na to mój Miś ze słowami hola, hola moja panno stworzył sekretną książeczkę. – Masz, o... tu pisze.

No tak. Wśród międzynarodowych numerów kierunkowych, jednostek mocy, ważnych adresów internetowych, formatów papieru i przeróżnych przeliczników znalaz-

łam tabelkę z rocznicami ślubów. Nie wiem kto wymyślał te nazwy, ale jestem przekonana, że w trakcie tej czynności trzeźwy to na pewno nie był.

Weźmy na przykład trzy lata w stadle małżeńskim – toż to rocznica – uwaga, uwaga – Owocowa. To znaczy, że co? Że trzeba dużo socz-

Szafiry w bawełnie

ków owocowych pić dla podtrzymania sprawności seksualnej? A może zamiast się kłócić jak normalni ludzie, wskazane jest rzucanie w siebie ogryzkami? Szóstej – Cukrowej, rozgryźć nie mogłam. Może dlatego, że akurat jestem na diecie. I tak zabawnie leci przez pierwszą ośmkę.

Potem zaczynają się rocznice chyba ku przestrodze. Na przykład dziewiąta – Gliniana. Z zaciągniętymi kredytami na mieszkanie nie ma lekko. Może się trafić, że człowiek nie da rady spłacić. I co? I nic, tylko budować razem z mężem ziemiankę. Stresogenna jest trzynasta – Koronkowa. No tak, po tylu latach to chyba będzie jedyny sposób jak nocą przeko-

FELIETON IZY KRAUS-ŻUR

ta też jest ciekawa – Porcelanowa. Jak dla mnie, to nazwa sugeruje tłumienie zastawy stołowej jako najsukcesowniej argument w obopólnym uzgadnianiu stanowisk.

Pomimo ogólnego bezsensu rocznicowych nazw, jedna z nich zacięła mnie nad wyraz pozytywnie. A mianowicie czternasta – Kości Słoniowej. Me myśli poleciały na dalekie południe, ku Afryce, ku Wybrzeżu. Côte d'Ivoire – prawda, że ładnie brzmi? A może jeszcze lepiej wyglądać biorąc pod uwagę fakt, że wydobywają tam takie piękne małe coś.

Niestety nieprzychylnie drogie u wszystkich jubilerów. Dlatego koniecznie muszę tam pojechać. Może łażąc po plaży potknę się o maciupę, przesłiznę kilkunastu kamyczek?

Jestem realistką. Nie będzie łatwo. Mój Miś to twardziel. Dlatego już dzisiaj rozpoczynam rocznicową kampanię wakacyjną. Na pewno mi się uda. Przecież, jak przytomnie zauważył Leszek Szeligowski „Kobieta istnieje na to, by ją kochać. Mężczyzna zaś aby ponosił ciężary tego kochania. I chyba wszystko jasne. Nieprawdaż?

N chodzę w Sieć

Jak to z wirusem (komputerowym) było...

Drećcą użytkowników komputerów już ponad 20 lat. Pierwszego zarejestrowanego wirusa stworzył amerykański student Fred Cohen jako próbę swych umiejętności. Od tej pory wiele się zmieniło i rozwinęła się również technika tworzenia wirusów i ich likwidacji. Obecnie istnieje około 60 tys. wirusów, a ich liczba ciągle rośnie. Twórcy tych niszczycieli komputerów ciągle się dostosowują do nowych technologii i typów oprogramowania. We współczesnym świecie rozpowszechniają się – właśnie dzięki Internetowi – z ogromną prędkością.

CO POTRAFI ZDOLNY STUDENT

Już przed powstaniem pierwszego wirusa pisało o możliwości utworzenia czegoś podobnego, lecz Cohen był pierwszym, który przeszedł od teorii do praktyki. Jego dzieło wywołało duże zaniepokojenie, zaraz też zakazano mu następnych prób, Cohen był jednak sprytnym i udało mu się obejść zakaz. W swych notatkach zapisał: ... mogą się one rozpowszechniać za pomocą sieci komputerowych z taką samą prędkością, jak w samych komputerach i dlatego stanowią bardzo poważną groźbę dla systemów komputerowych.

I tak się stało. Bardzo szybko po ujawnieniu pracy Cohena zaczęły się pojawiać wirusy stworzone dla zupełnie nowych komputerów IBM. Pierwszym był wirus **Brain** (mózg), który pojawił się w 1986 r. w Pakistanie i swym twórcą służył chyba do odkrywania nielegalnych kopii oprogramowania. Po nim pojawiły się następne np. **Jerozolima**, **Cascade** lub **Miami**. Wszystkie były one kierowane przeciwko użytkownikom komputerów, a rozpowszechniały się na dyskietkach ukryte w innych programach. W owych czasach uważano je tylko za niegroźne i raczej rzadko występujące. Pierwszą epidemię spowodował w grudniu 1987 r. wirus nazwany **Christmas Tree**. Rozpowszechniał się za pomocą sieci i przejawiał się jako obrazek choinki na ekranie. Niektórzy czytelnicy może pamiętają panikę jaką spowodował w 1991 r. wirus **Michelangelo**, który rozpowszechnił się na całym świecie. Jego aktywacja miała nastąpić zawsze w dniu 6 marca. Uaktywniony wirus miał przepisać zawartość dysku twardego. Zapowiadany zamęt na szczęście nie nastąpił.

SĄ CORAZ GORSZE

Wraz z pojawieniem się systemów Windows pojawiły się także tzw. *makrowirusy*, których celem jest atakowanie tych systemów. Szybkość ich rozpowszechniania wzrosła i ciągle wzrasta. Dzieje się tak m.in. dzięki temu, że Internet rozpowszechnił się na całym świecie, a użytkownicy przesyłają coraz więcej danych. Nowe wirusy pojawiały się niemal natychmiast po zapowiedzeniu kolejnej wersji Windows. W marcu 1999 r. była to np. **Melissa**, którą nazwano królową wirusów. Była kombinacją makrowirusa i wirusa, który atakował pocztę elektroniczną użytkownika i samodzielnie przesyłał się do wszystkich znalezionych adresów. A do tego jeszcze bez problemu likwidował dane na dysku twardym.

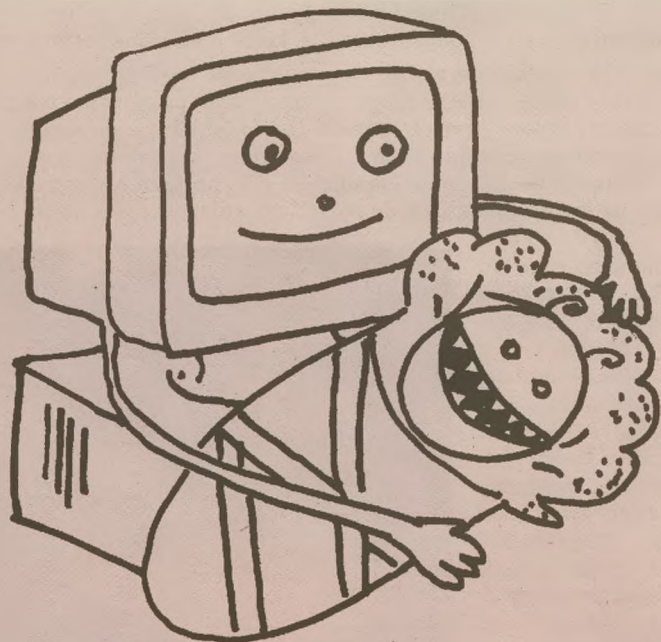
Od 2000 r. pojawiają nowe wirusy niemal regularnie, a do rozpowszechniania używają właśnie Internet. Szkody sięgające miliardów dolarów spowodował wiosną 2000 r. wirus **I love you**, który wyglądał jak list miłosny. Po nim ogarnęły świat następne, np. **Nimda** lub **Codered**. Aktualnie drećcą świat **Sobig**, **Palyh**, **Slammer**, **MSBlast**, **Bagle** i **MyDoom**. Powodują one szkody, o jakich nam się nawet nie śni. Zawodowcy zapowiadają jednak, że najgorsze nas dopiero przed nami.

PIERWSZA POMOC

Wiemy już, że bardzo częstym źródłem zakażenia naszego komputera przez wirus jest poczta elektroniczna. Użytkownikom-amatorom Internetu gorąco polecam najprostszy sposób zapobiegania: gdy otrzymujecie przesyłkę mailową od nieznanego nadawcy, a do tego zawiera w załączeniu jakieś nieznane pliki, od razu je kasujecie. Trzeba to zrobić naciskając równocześnie klawisze **SHIFT** i **DELETE**. Ta kombinacja kasuje pliki bezpośrednio z pamięci komputera. Naciśnięcie samego **DELETE** przenosi tylko wyrzucane pliki do kosza, w ten sposób pozostają nadal w komputerze. Niektóre wirusy mają nawet instrukcję, by po przeniesieniu do kosza automatycznie się uaktywniać i dalej rozpowszechniać.

Ta metoda jednak i tak nie zagwarantuje nam dostatecznej ochrony. Do tego służą specjalne programy. O tym, jak postępować przy ich nabywaniu, napiszę za dwa tygodnie.

P@jak

Śpij mój mały wirusku.

rys. (o)

EDWARD POŁOK - Fenomen Sadownictwa

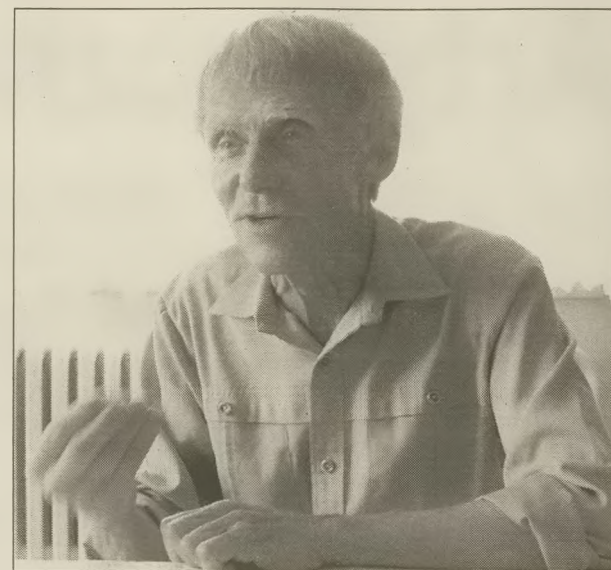
Znany się od potowy ubiegłego stulecia, gdy wspólnie rozpoczęliśmy studia w Wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie. Z powodu likwidacji WSGW w Cieszynie i przeniesienia jej do Olsztyna, obaj przeszliśmy do Wyższej Szkoły Rolniczej w Brnie. Po jej ukończeniu w 1953 r. nasze drogi się rozeszły na 15 lat - obaj zostaliśmy przyjęci do Instytutów naukowo badawczych Czechosłowackiej Akademii Nauk Rolniczych. On do Instytutu Sadowniczego w Holowousach koło Jiczyna w Czechach, skąd po niespełna dwu latach wrócił w ojczyście strony, ja do Instytutu Roślin Okopowych w miejscowości Semčice, skąd wróciłem po przeszło 10 latach.

Edwarda Poloka znam zatem od lat studenckich, a z opowiadań mego brata, który dzielił z nim ławkę w latach gimnazjalnych, jeszcze wcześniej. Edek od młodości wyróżniał się dziarskim charakterem. Był żywiołowy, impulsywny, przedsiębiorczy, przede wszystkim zaś miał um do praktycznego realizowania pomysłów. I takim pozostał do dziś. Ogrodnictwem interesował się już chyba od dziecka, później wyspecjalizował się w sadownictwie - dziedzinie, w której pomimo ograniczonych możliwości, osiągnął niebywałe sukcesy. Do tej pracy posiadał ów nieodzowny szósty zmysł - jak często lubił nam młodym to przypominać mój pierwszy dyrektor, prof. Václav Stehlík. Wypróbował w praktyce wszystko, co teoretycznie wydawało się sensowne.

W nr. 10/2003 miesięcznika *Zahradnictví*, (nie mylić z pismem *Záhradkař*), w którym publikowane są już prace naukowe z instytutów badawczych, w pojawił się obszerny artykuł *Ing. Edward Polok osmdesátníkem* (autor *ing. Jiří Veleba*) pt. Nasz znakomity rodak został w pierwszym zdaniu tego tekstu nazwany czechosłowackim fenomenem sadownictwa 2. poł. ubiegłego wieku. Nie zapomniano o E. Poloku i jego 80-tych urodzinach również na Zaolziu - w *Zwrocie* z sierpnia 2003 znalazł się obszerny wywiad z sadownikiem, wrodzona skromność nie pozwoliła mu chwalić własne osiągnięcia tak, jak na to zasługują. Proponuję więc jako uzupełnienie kilka fachowych opinii.

się kierownikiem sadu, zaczął stopniowo likwidować wysokopienne drzewa i wysadzać drzewka na słabo rosnących podkładkach M9. We własnym ogrodzie prowadził prace badawcze, w których próbował dalej osłabiać siłę wzrostu podkładek wszczepianiem zrazów z innych słabo rosnących. Sprawdzał też wpływ wysokości naszczepiania odmian na podkładkę na siłę wzrostu drzewek i ich plenność. Była to sprawa zasadnicza, bowiem jednym z głównych jego zainteresowań była możliwość maksymalnego zagęszczenia drzewek w rzędach.

E. Polok stał się bezdyskusyjnym prekursorem tego typu - najmniej pracochłonnej i najwydajniejszej - wielkotowarowej produkcji w sadach ówczesnej Czechosłowacji. Stał się założycielem nowej szkoły systemu wysadzania na plantacjach jabłoni kształtu o nazwie smukłe wrzeciono (*štíhlé vřeteno*, forma albo kształt stożkowy). Dużo uwagi poświęcał doborowi odmian: *Golden Delicious*, *James Grieve*, *Mc Intosh*... W następnych latach dołączyły do odmiany *Jonagold* i *Rubín*. Naturalnie wszystkie na podkładce M9, przy czym zrazy odmian były wszczepiane na wysokości 20 - 25 cm nad ziemią - wówczas był to ewenement w szkółkarstwie sadowniczym. W Żywociach zaprowadził na 70 hektarach rozstaw drzew 3,5 m międzyrzędzia i co 1 metr drzewka w rzędach. Na 1 hektarze rosło 2600 drzewek. Należy

Edward Polok.

rylnego - porządku. Znajdował też czas na bieżące studiowanie literatury fachowej: po czesku, polsku i niemiecku.

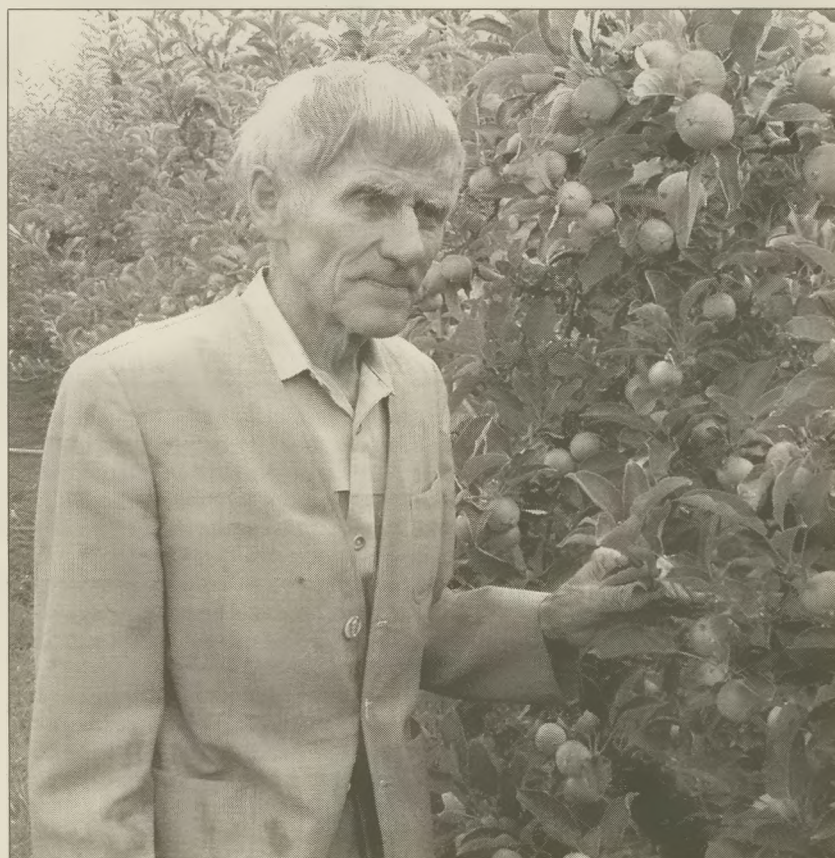
Nie sposób cytować tu cały wspomniany artykuł, nie mogę jednak pominąć osobistego wyznania, w którym redaktor naczelna *ZAHRA-DNICTVÍ*, Milada Borovská, zwraca się wprost do E. Poloka: - *Po latach, mogę zdradzić, że my - wówczas młodzi i niedoświadczeni ogromnie chętnie słuchalibyśmy pańskich sadowniczych „bajek na dobranoc” opowiadanych na zakończenie Dni Sadowniczych. Wówczas niejeden sprzeczał się z Panem, czy smukłe wrzeciono i duże zagęszczenie w rzędach jest najlepszym rozwiązaniem. Dziś sadownicy tę technologię powszechnie stosują. Muszę się Panu przyznać, że często nazywaliśmy Pana Małym Człowiekiem Wielkich Czynów. Pańska energiczność, otwartość, krytyczność mogą być wzorem dla następców. Był Pan prawdziwym fachowcem, który wszystko, własnymi rękami kilkakrotnie sprawdził. Zawsze Pan wiedział o czym mówi.*

Podczas licznych spotkań, z Edkiem, nieraz zahaczałem o temat początków jego zmagania z upowszechnieniem praktycznej, wielkotowarowej aplikacji jabłoni typu smukłych wrzecion. Dokładnie nie potrafił odpowiedzieć, lecz myśl ta niepokoiła go już w Instytucie Sadowniczym w Holowousach, a po przejściu do żywocickich sadów, stała się tak natrącającą, że często spędzała mu sen z powiek. Na pewno przyczyniły się do jego działań późniejsze kontakty z prof. dr. Szczepanem A. Pieniążkiem, dyrektorem Instytutu Sadowniczego w Skierniewicach i przewodniczącym światowej sekcji sadowniczej w latach siedemdziesiątych.

Profesor Pieniążek po raz pierwszy odwiedził Zaolzie z dwudniową prelekcją w domu kultury w Łazach w 1967 r. Miałem okazję uczestniczyć w wieczornym spotkaniu z nim w domu Edka Poloka u którego zawsze nocował. Opowiadając o sadownictwie w Nowej Zelandii, wspominał, że po raz pierwszy spotkał się tam z mądrym powiedzonkiem o rentowności upraw sadowniczych: - *Kiedy jesteś zmuszony w sadzie postawić nogę na pierwszym szczeblu drabiny, wypadnie ci z kieszeni pierwszy dolar; kiedy staniesz na ostatnim stopniu - jesteś goły.* Może i to było impulsem dla Edka, by z taką energią i nieustępliwością dążył do uziemienia dotąd wysokopięnnych jabłoni. Uważam, że mam dostateczne rozeznanie, by stwierdzić, że na Zaolziu, w rolnictwie, w najszerszym ujęciu, jest E. Polok od roku 1945 jedynym fachowcem, którego krajowa czołówka chętnie zalicza, do swego grona. Tak samo znany i ceniony jest w Polsce, stał się i jest zapraszany na sympozja czy konferencje naukowe do Skierniewic, na doroczne krajowe zjazdy sadowników i prelekcje do Sadowniczej Stacji Doświadczalnej w Limanowej.

Wypada tylko życzyć E. Polakowi wielu dalszych owocnych lat, a Zaolziu więcej takich osobistości.

Karol Recmanik

Hodowla jabłoni to zawód i pasja żywocickiego sadownika.

Zdjęcia FRANCISZEK BAŁON

Zahradnictví podkreśla, że inż. Edward Polok to postać znana i ceniona przez całe pokolenia sadowników, jak i przez działkowców. W krótkim życiorysie autor artykułu nie omieszczał wspomnień też, że E. Polok jest obywatel RC narodowości polskiej. Po powrocie z Instytutu Sadowniczego zaczął pracować w żywocickich sadach jako pracownik manualny - czytamy w artykule. - *Był to sad ekstensywny, było w nim około 50 odmian, same drzewa wysokopienne. Dopiero po długim czasie, kiedy stał*

dodać, że jednohektarowym polu doświadczalnym sprawdzał większe zagęszczenie do 6000 drzewek. I miał rację - dziś w Europie, w nowoczesnych sadach stosuje się zagęszczenie od 3000 do 4000 drzewek na hektar. Plon z hektara wynosił ponad 30 ton, co wówczas było wynikiem znakomitym. Stał się też E. Polok propagatorem późnego letniego cięcia drzew (koniec sierpnia, początek września, tzw. cięcie na plenność). Był nadzwyczaj pracowity, i znany z utrzymywania w sadzie wzorowego - niemal ste-

Każdy Polak wskutek długich nieszczęść wyrobił sobie jakby dwa sumienia.

książę Józef
Poniatowski

KRÓTKO

● Od 21.1. do 20.2. w sieci sprzedaży Empik i księgarskiej Matras najlepiej sprzedawały się książki: (lit. polska) 1. Jerzego Pilcha *Miasto utrapienia*, 2. Katarzyny Grocholi *Nigdy w życiu*, 3. Janusza L. Wiśniewskiego *Samotność w sieci*. Tryptyk, 4. Joanny Chmielewskiej *Bułgarski bloczek*, 5. Mai Lidii Kossakowskiej *Siewca wiatru*. Reklamowany przez „J” *Gnój Wojciecha Kuczoka* uplasował się na 10 pozycji. W zakresie lit. faktu największą popytnością cieszyły się refleksje Tomasza Lisa *Co z tą Polską?*.

● W darze dla Polonii z Europy Wschodniej wydawnictwo Reader's Digest przekazało 32 400 książek o wartości 3 mln zł.

● Laureatem Nagrody Wielkiej Fundacji Kultury RP został Norman Davies, angielski historyk specjalizujący się w historii Polski.

● Nagrodę wrocławskiego miesięcznika *Odra* za r. 2003 otrzymała Ewa Lipska za tom *Ja*.

● W Warszawie powstał Związek Pisarzy Zagranicznych w Polsce, który skupia kilkunastu twórców z Australii, Francji, Japonii, Kamerunu, Wielkiej Brytanii i Wietnamu.

● Bardzo niedobre recenzje otrzymuje szeroko reklamowane przedstawienie 2 Maja Andrzeja Saramonowicza, wystawione przez Agnieszke Glińskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie. Piotr Gruszczyński z *Tygodnika Powszechnego* nie zostawia na autorze przysłowiowej suchej nitki. Z tekstu Saramonowicza nie wynika zupełnie nic - pisze. - Autor sprawdził się w farsie „Testosteron” i poczuł w sobie wieszcz zew. Świetnie. Teraz będziemy tacy, literacko bylejący, fałszywie ideowo ulukrowani, straszyć z tej narodowej sceny. A wiedzy o sobie nadal będziemy szukać u Szekspira, Bernharda czy Eurypidesa. Oj, zdobył się rzucić wiazankę, wcale nie patriotyczna.

● Redakcja Teatru TVP skierowała do produkcji m.in. *Miłości*, adaptację opowiadań Olgi Tokarczuk.

● W wieku niespełna 80 lat zmarł 12.3. Karel Kachyňa, jeden z najwybitniejszych czeskich reżyserów filmowych, autor m.in. *Karety do Wiednia* (1966), *Nocy panny młodej* (1967), *Śmierci pięknych saren* (1986).

● Afera w Uniwersytecie Śląskim w Opawie, znany i ceniony filolog Libor Pavera został oskarżony o plagiat. Ok. 2/3 swej pracy habilitacyjnej *Kaznodzieja Daniel Nitsch* przepisał rzekomo z pracy nieżyjącego ks. Franciszka Némca z Kromierzyża.

Czytała bez wzięcia

Na pytanie, jakie książki cieszą się największym powodzeniem w polskiej księgarni Matrasu przy ul. Czapka w Cz. Cieszyńskie odpowiada Zenon Wirth, szef punktów sprzedaży w obu częściach miasta.

- Paradoksalnie, zupełnie nie idzie to, co po drugiej stronie Olzy, nic z tych „straganowych” czytań kobiet ani z modnych, usilnie w Polsce reklamowanych autorów. Z głośnych ostatnio pozycji sprzedaje się jako tako Co z tą Polską? Tomasza Lisa, ale to wyjątek. Tradycyjnie natomiast znajduje odbiorców literatura dziecięca. W księgarni regularnie pojawiają się mamy ze swoimi pociechami, nawet bardzo małymi, i zawsze coś dla nich kupują. To cieszy, bo oznacza m.in., że w domach panuje zwyczaj czytania dzieciom. (k)

emioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem GL lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 18. 3. 2004.

CENNA INICJATYWA AVIONU

Spotkanie trzech pokoleń

To było mocne uderzenie. W ramach Avion Festu (13.3.) doszło do pierwszej w dziejach - i historia o tym nie będzie mogła zapomnieć - konfrontacji poetów przynależnych do trzech pokoleń: *Spotkania* (od tytułu almanachu z 1985 r.), *PaRaNo/i* (1993) i najmłodszego, anonimowego, nie dysponującego jeszcze własnym zbiorowym manifestem ani żadną platformą organizacyjną. W kontekście ciągle jeszcze kulejącego, niepotrafiącego wyjść z zapaści zaolziańskiego życia literackiego (proszę nie mylić tej kategorii z indywidualną twórczością poszczególnych osób czy grup pokoleniowych), wydarzenie zgola magiczne (patronująca przedsięwzięciu trzynastka - data, także suma jej cyfr, liczba autorów okolicznościowego tomu - nie ma tu, chcę wierzyć, nic do rzeczy).

Pomijając ważne kwestie organizacyjno-promocyjne i - mniej donośne, choć charakterystyczne dla Avionowych imprez - towarzyskie, skwitujmy artystyczne. Pokoleniowa prezentacja potwierdziła niewzruszoną, okazuje się, regułę, że dojrzałość artystyczna idzie jednak w parze z wiekiem, stając się wypadkową indywidualnej wrażliwości, doświadczenia, odwagi i potencjału intelektualnego. Przedstawiciele *Spotkania* (Stanisław Jedzok, Franciszek Nastulczyk, Lech Przeczek, Lucyna Przeczek-Waszkowa, Jacek Sikora, Renata Putzlacher

Renata Putzlacher - gospodyni programu - przedstawia autora tomiku *Pusto* Darka Jedzoka i ilustratorkę tego wydawnictwa Petrę Abramową. Fot. WIESŁAW PRZECZEK

- kolejność wg dat urodzenia), a w ślad za nimi *PaRaNo/i* (Bogdan Trojak, Vojtěch Kučera) znaleźli się więc w sytuacji uprzywilejowanej wobec młodszych kolegów (Marek Słowiacek, Hanna Rybicka, Roman Krop, Tomek Rytko, Darek Jedzok). Pod tym względem obeszło się więc bez sensacji. W *spotkaniowcach* i *paranoidach* ma polska i czeska (Trojak, Kučera) literatura o zaolziańskim rodowodzie wytrawnych, świadomych własnej drogi twórców. Sympatycz-

OPINIE

ZDZISŁAW J. KIJAS: Powrót do źródła

Zarówno teologowie katoliccy, jak niekatoliccy uświadomili sobie, że jedność, która nastąpi, nie będzie powrotem do któregoś z istniejących już Kościołów chrześcijańskich; nie będzie to więc powrót np. protestantów czy prawosławnych do Kościoła katolickiego, ale zgodny powrót wszystkich chrześcijan do wspólnego źródła, czyli do Jezusa Chrystusa.

(Krakowski franciszkanin, profesor Papieskiej Akademii Teologicznej, w książce *Odpowiedzi na 101 pytań o ekumenizm*.)

DAREK JEDZOK

09/11/2002

Smutek
kielkuje w sercu
rozerwanym przez wilgoć i chłód
Przenika korzonkami
w głąb
czerpie pokarm z ciał uczuć
z jednolitej gleby bólu
Odwraca liście w stronę ciemnego nieba
samotności
ssie toczarne mleko
łapczywie
głośno chłpiąc
Dlatego nie mogę zasnąć

22/01/2003

Dlaczego boicie się ciszy?
desperacko staracie się zmącić jej taflę
potokami zbędnych
brudnych słów
i pustych frazesów
Z przyspieszonym oddechem
z wypiekami na twarzy
kryjcie się przed nią
pod kostiumem uszytym z koślawych myśli
W nagłych spojrzeniach
przelatują spłoszone ptaki
bezdadności
Po co to wszystko?
Milczenie jest przecież
najstarszym językiem świata

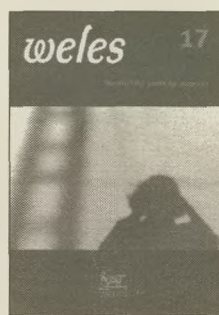
09/12/2003

Gdy tłoczy mnie mrok chwili
i oddech tamsi nuda
Gdy nie chce mi się nawet
przedzierać przez jej uda
Gdy myśl ucieka w nicość
i trzewia trawia próżnię
Gdy mózg ulega ciału
i płaszczy się usłudze
I nie ma tu i teraz
I nie ma tam i potem
Rozkosze za horyzont
trafiają niskim lotem
Gdy dni topnieją w szarość
i noc tak samo szara
Wciąż szepcze na pół martwa
dziwaczna do mnie wiara
że znajdę coś takiego
co chroni przed rozbiciem
tę bańkę przez niektórych
tak wzniosłe zwaną życiem

(Wiersze z debiutanckiego, czesko-polskiego tomu *Pusto*, który ukazał się w br. w edycji Towarzystwa Avion pod red. Renaty Putzlacher.)

WELES się trzyma

Ostatni, 17. nr wędryńskiego magazynu poetyckiego *Weles* ukazał się już w październiku 2003, do nas trafił jednak dopiero teraz, przy okazji czeskokieszyńskiego Avion Festu. W obszernym bloku poezji przynosi wiersze Lukáša Krečmera z Trzyńca (ur. 1979), Jiřígo Kotena (1979), Marka Šobání (1970), Petra Moučki (1952), Pavla Kotrlí (1974), Pavliny Lesowej (1979), Lukáša Vlčka (1974), Jakuba Kostelníka (1982). W *okienku słowackim* publikowane są w oryginale wiersze Petera Bilego (1978) z Koszyc, na zakończenie bloku pomieszczono wiersze poety i krytyka literackiego Krzysztofa Lisowskiego (1954) z Krakowa w przekładzie Libora Martinka. Numerowi *patronuje* poezja Lin Xien Ti, Chinki żyjącej w latach 754-823(?), której wiersze zamieszczono na 3 str. okładki. W dziale prozy prezen-

Weles nr 17. Projekt okładki: Leoš Knotek z wykorzystaniem zdjęcia Viktorii Rybákovéj.

naczelny *Welesu* jest Vojtěch Kučera, trzydziesięcioletni zamieszkały obecnie w Brnie. Tam również została przeniesiona redakcja wędryńskiego magazynu. (o)

owane są teksty Mořica Kleina (1976) z Pragi, Etgara Kereta (1967) z Tel Awiwu (przekład z polskiego Tomáš Vašut). Tom (łącznie 82 str., format A 5) zawiera ponadto obszernie działy e-sejów, artykułów krytycznych, recenzji, glos oraz blok fotograficzny Viktorii Rybákovéj. W cyklu *Śląskie studio* Bogdan Trojak publikuje arcyciekawe materiały o Czantorii, w tym szczególnie intrygujący, wart przekładu na polski, fragment *Z fikcyjnego dziennika prymusa*. Redaktorem naczelnym *Welesu* jest Vojtěch Kučera, trzydziesięcioletni zamieszkały obecnie w Brnie. Tam również została przeniesiona redakcja wędryńskiego magazynu. (o)

BIDUL

Historia powieściowego Borysa jest bardzo podobna do pańskiej.

Mając 10 lat, tak jak Borys, trafiłem do domu dziecka i w nim upłynęło moje życie, do dorosłości. Opowiedziałem o tym życiu.

Opowiedział pan też o dzieciństwie swojego bohatera, jeszcze bardziej wstrząsającym. Chłopiec pochodził ze wsi, powiedziałbym - zabitej dechami, a na domiar złego: z rodziny patologicznej. Matka była chora psychicznie, dziecił się nie zajmowała, ojciec pił. W tej rodzinie było nie tylko biednie, ale często nie było co jeść. Czy była to na wsi wyjątkowa sytuacja?

Nie, tyle że w innych domach było bardziej poukładane, gdy ojciec mniej pił. Ale na wsi pije się bez przerwy, wszystko się oblewa. Opieć trzeba zwózkę zboża i grabienie siana.

W mieście też się pije. Ale nie aż tak i nie w taki sposób. Pana opowieść zaczyna się w połowie lat 80. Jak zapamiętał pan tamten czas?

Kompletna szarość i brak nadziei. Dużo gorzej niż teraz.

Medialną popularność zdobywa debiutancka powieść Mariusza Maślanki (ur. 1975) *Bidul* (Świat Książki, Warszawa 2004). Autor opisał w niej doświadczenia z okresu pobytu w domu dziecka. Po zdaniu eksternistycznie matury studiuje obecnie plastykę na Akademii Świętokrzyskiej. Poniżej fragmenty wywiadu jakiego udzielił Krzysztofowi Masłoniowi z *Rzeczpospolitej*.

Ale takich rodzin jak rodzina Borysa jest nie mniej, a może nawet - biorąc pod uwagę bezrobocie - więcej.

Niedawno w lokalnej prasie przeczytałem reportaż o wiejskiej rodzinie, w której dzieci - nim trafiły do domu dziecka - chowały się razem ze świniami. Załatwiały się na podłogę, nie wiedząc, co to łyżka.

Pana bohater też ma kłopoty z używaniem klozetu. Ma 10 lat, gdy po raz pierwszy spuszcza wodę w toalecie.

Na jego wsi dalej nie ma kanalizacji. Co może poczuć młody człowiek z podobną przeszłością?

Wchłaniać życie.

Nie wiemy, co się stanie z Borysem po opuszczeniu domu dziecka, ale możemy być pewni, że nie trafi na złą drogę. Co go przed tym ochroni?

W jakiś sposób odróżnia dobro od zła. Wie, co może robić, a czego nie. To nie jest też tak, że on nigdy dobra nie zaznał. Miał babkę, ciotkę, wujka.

No tak, z okazji Pierwszej Komunii Świę-

tej wujek go zawiózł do miasta i zaprowadził do fryzjera. To był komunalny prezent.

Taki wypad do miasta był dla dziecka dużą atrakcją.

Czy, pisząc „Bidula”, chciał pan rzucić z siebie ciężar przeszłości, czy też był to dla pana pierwszy krok, by zostać pisarzem?

O tym, żeby opisać to, co przeżyłem, pomyślałem od razu po opuszczeniu domu dziecka. Ale byłem jeszcze za młody, nie potrafiłem ubrać w słowa tego, co chciałem opowiedzieć. Pierwsza wersja, która pozostała tylko w rękopisie, nie podobała mi się. O swoim bohaterze mówiłem tam w trzeciej osobie, z perspektywy czasowej. Tymczasem to powinien być obraz świata widziany tamtymi oczami, dziesięcioletka. Później wróciłem do tematu, tekst zapisałem na maszynie, ale to jeszcze nie było to. Zadecydowałem trzecie podejście, kiedy napisałem pierwsze zdanie książki: *Gdyby teraz ktoś niewidzialny odezwał się do*

mnie, na przykład Pan Nikt. Dalej poszło już bardzo łatwo i rzecz całą napisałem, kiedy moi współlokatorzy z akademika zdobyli wcześniej zaliczenia i rozjechali się do domów. Pisałem nocami, już na komputerze, który sobie sprawiłem. Wówczas też postanowiłem włączyć do książki listy, które mój bohater pisał do wymyślnego adresata, owego Pana Nikt. Uzupełniły one fabułę powieści, nadały jej inny kształt.

Swoją przyszłość łączy pan z literaturą czy plastyką?

Na razie chcę pisać. Pragnę opowiedzieć o dalszych losach Borysa, mam też rozgrzebanych kilka innych tekstów i sporo - myślę, że ciekawych - pomysłów na nowe książki. W plastyce zaś najchętniej wyrażałbym się w instalacjach; pędzel i dłuto to nie wszystko, są i inne narzędzia, by powiedzieć coś od siebie, by siebie wyrazić.

Rozmawiał KRZYSZTOF MASŁOŃ

Telewizja

WTOREK 23 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Prognoza pogody 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Listy od Feliksa (s. anim.) 9.15 Jedynećka (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) 9.55 Rok 2030 (s.) 10.20 Królowa miecza (s.) 11.05 Wielki świat małych odkrywców (mag.) 11.25 Zooteka (mag.) 11.40 Wspaniałe dziedzictwo Mogolów (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Tak jak w Unii (mag.) 12.45 Plebania (s.) 13.10 Sąsiedzi (s.) 13.40 Lokatorzy (s.) 14.05 Laboratorium (mag.) 14.25 Śmiertelna pułapka (film dok.) 14.50 Poradnik europejski 15.00 Wiadomości 15.10 Obraz niekontrolowany (mag.) 15.30 Otwarte drzwi (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Forum (pr. public.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Liga Mistrzów - Piłka nożna 22.45 Dziwny jest ten świat 23.20 Monitor Wiadomości 23.40 Plus minus (mag.) 0.05 Różowe lata (film belg.).

SERCE JOSHUY

film obyczajowy, USA 1990
TVP 1, środa 24. 3., godz. 20.20
reżyseria: Michael Pressman
występują: Melissa Gilbert, Tim Matheson, Matthew Lawrence i inni.

Joshua pochodzi z rozbitej rodziny. Wychowuje go ojciec, który jednak nie ma dla syna zbyt wiele czasu. Pochłonięty pracą zawodową i służbowymi wyjazdami zaniedbuje chłopaka. Przystojny architekt wdaje się w coraz to nowe przelotne miłości. Kolejną wybranką Toma jest Claudia Cassara, delikatna, romantyczna pisarka. Często spędzają razem z Joshuą wolne chwile. Wyjeżdżają na weekendy, chodzą do kina, restauracji. Chłopiec początkowo traktuje nową przyjaciółkę ojca chłodno, odnosi się do niej nieufnie. Sztywno okazuje się, że Claudia jest inna.

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 W poszukiwaniu szczęścia (s.) 7.35 Jeź Kleofas (s. anim.) 7.45 Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) 8.00 Stawka większa niż życie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.20 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.35 Wojna ptci Europa da się lubić... (talk show) 11.30 Jordania - królewskim szlakiem (film dok.) 12.20 Znaki czasu (mag.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Cena życia (s.) 14.25 Ekstremalna Dwójka - gra terenowa 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Cukrzyca bez obaw 17.20 Polaków portret własny (pr. public.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Kocham kino (mag.) 19.55 Lubie czytać (mag.) 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.45 Przystanek praca (mag.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Wahadełko (film pol.) 23.40 Liga Mistrzów - skróty meczów.

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Studio pod bukiem (mag.) 8.10 Schlesien Jurnal (mag.)

8.45 Gość dnia 9.00 Prawdziwa historia niechcianych pomników (s. dok.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 10.10 Zaproszenie (pr. krajoznawczy) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Tam Tam (mag.) 12.15 To jest temat (mag.) 12.35 Dzieje kultury polskiej (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Świat (mag.) 14.45 Prosto z lasu (mag.) 15.00 Hej, Wow! Wow! (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Magazyn medyczny 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Kowalski i Schmidt (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Nie tylko o muzyce 19.45 Eurotel (mag.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Bracia Saudkowie (film czes.) 0.05 Wiedźmin (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Pokemon (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 MacGyver (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Awantura o kasę (teleturniej) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Twój lekarz (mag.) 13.35 Wystarczy chcieć (mag.) 13.50 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 14.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.45 Kuba Wojewódzki (talk show) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Nowe wcielenie (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.10 Samo życie

STARY, GDZIE MOJA BRYKA?

komedie, USA 2000

Polsat, wtorek 23.3., godz. 20.45
reżyseria: Danny Leiner
występują: Ashton Kutcher, Seann William Scott, Jennifer Garner, Marla Sokoloff.

Dwaj przyjaciele - Jesse (Ashton Kutcher) i Cheste (Seann William Scott) budzą się rano po hucznej imprezie. Wówczas okazuje się, że zniknął ich samochód. Podczas poszukiwań auta spotykają na swojej drodze różnych dziwnych ludzi. Zaczepia ich m.in. uliczny gang, a wkrótce potem striptizer ściga ich, żądając oddania walizki ze skradzionym pieniędzmi. Spotykają także grupę fanatyków, która tropi kosmitów. Niespodziewanie trafiają również na swoje dziewczyny, które z niewiadomych przyczyn wprost kipią wściekłością. Wśród szaleńczego korowodu tajemniczych postaci, młodzieńcy bezskutecznie usiłują odnaleźć swój skradziony

(s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Stary, gdzie moja bryka? (film USA) 22.40 Biznes Informacje 23.00 Interwencja (mag.) 23.20 Czarny pies czy biały kot? (talk show) 0.20 Dzikie (s.) 1.15 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 W jaki sposób... 5.20 Kwartet 5.50 Teleskop 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Moda - Ekstrawagancja 9.25 Mieszkanie to zabawa 9.45 Kalendarium 10.00 Wiadomości 10.10 Czarni baronowie (s.) 11.05 Oczarowani (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szczęście domowe (mag.) 13.00 W jaki sposób... (mag.) 13.30 Siedem i jedna noc... (film czes.) 14.00 Wiadomości 14.05 „Proch bychom se nebavili...” (pr. rozryw.) 15.05 Oczarowani (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Klocki (pr. dla dzieci) 16.15 Świat cudów (s. dok.) 16.45 Niefortunna czarownica (s.)

17.10 Śladami 17.25 Stop (mag. dla kierowców) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Przyjaciele (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Nędznicy (s.) 21.40 Na tropie 22.05 GEN - B. Hrabal (film dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Przyjaciele (s.) 23.45 Anioł 2003 - Nagrody Akademii Muzyki Pop 1.05 Anioł 2003 - Płyta roku 1.40 Tydzień w regionach 2.55 Sprawa Kruka 3.20 Nędznicy (s.).

■ TVC 2

5.00 Czarne owce 5.10 Rodzina na rozdrożu 5.35 Młyn na krańcu drogi 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Jaromierz pozdrawia 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.30 Pierwsza pomoc 12.40 Piękne zguby (talk show) 13.10 Zestaw bajkowy Edka 15.10 Czułki 15.35 Geografia świata (s. dok.) 15.50 Wideoatlas zwierząt pod ochroną (s. dok.) 16.05 Klucz (mag.) 16.35 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 17.35 Rodzina i szkoła 17.50 Publicystyka ekologiczna 18.35 Nie poddawaj się 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Świat motoryzacji (mag.) 19.55 Stop (mag. dla kierowców) 20.00 Czeskie ślady pod Karpatami (film dok.) 21.00 Na pływalni z A. Fąrową 21.25 Wiedźmin (s.) 22.10 Filmopolis 23.10 Studio piłki nożnej 0.10 Hitler i holocaust (s. dok.) 1.05 David Gilmour: Live (koncert) 2.00 Game Page 2.15 Retransmisja obrad Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.10 Lekcje gotowania 10.40 Chłopiec z dżungli (film USA) 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.00 Odwet (s.) 13.50 Niewiarygodne historie (s.) 14.20 Na południe (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 Na własne oczy 21.55 24 godziny (s.) 22.45 „Nejslabší! Máte padáka!” (teleturniej) 23.40 Obsesja gliniarza (film USA) 1.15 Gimnastykujcie się z miłością (s.) 2.40 Na własne oczy 3.25 Gwiazdzyńców TV Nova 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) 9.00 Skryta namiętność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda 11.25 Połowa domu bez narzeczonego (film czes.) 12.55 Wielkie miłości sławnych (s. dok.) 13.25 Pomoc domowa (s.) 13.55 Krok za krokiem (s.) 14.25 Melrose Place (s.) 15.20 Czarodziejki (s.) 16.15 Doktor Stefan Frank (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.00 Miesiąc miodowy w Las Vegas (film USA) 22.55 Katastrofy (film USA) 0.35 Na temat! 0.45 h.i.t. 1.25 Wyjątkowa natura 2.30 Świat według Bundych (s.) 2.55 Salon samochodowy.

ŚRODA 24 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Prognoza pogody 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Król Maciuś Pierwszy (s. anim.) 9.15 Plastelinę i przyjaciele (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) 10.00 Kropelka - przygoda z wodą (s. anim.) 10.30 Szampański Charlie (s.) 11.20 Nasze rytmy zdrowia (mag.) 11.40 Klimaty natury (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Samo życie (mag.)

12.45 Klan (s.) 13.10 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 14.05 Obserwator wojskowy 14.25 Wielcy reformatorzy teatru 14.50 Poradnik europejski 15.00 Wiadomości 15.10 Mistrzostwa Świata w łyżwiarstwie figurowym w Dortmundzie 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Rolnictwo Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Rozmowy na czasie (pr. public.) 18.35 Irak 2004 18.45 Dookoła świata z Jedyńką (mag.) 19.00 Wieczorynka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.20 Serce Joshuy (film USA) 22.00 Mistrzostwa Świata w łyżwiarstwie figurowym w Dortmundzie 22.50 Kryminalna Jedyńka - poza prawem 23.10 Monitor Wiadomości 23.25 Biznes perspektywy (mag.) 23.35 Liga Mistrzów - Piłka nożna 0.35 W strefie cienia (film ang.).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 W poszukiwaniu szczęścia (s.) 7.35 Jeź Kleofas (s. anim.) 7.45 Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) 8.00 Stawka większa niż życie (s.) 9.05 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.30 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.45 Herbatka u Tádka (pr. rozryw.) 11.35 Magazyn Ekspresu Reporterów 12.15 Spróbujmy razem (mag.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Cena życia (s.) 14.30 30 ton! Lista, lista - lista przebojów 15.00 Małgosia (teatr) 15.35 Zimowe wezwanie (reportaż) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Cukrzyca bez obaw 17.20 Jazda kulturalna (mag.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Camerata (mag.) 20.00 Linia specjalna (pr. public.) 20.30 Liga Mistrzów - Piłka nożna 22.50 Panorama 23.05 Sport telegram 23.20 W przebraniu mordercy (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn beskidzki 8.45 Gość dnia 9.00 Twórca radzieckiej bomby atomowej - obywatel Kurczatow (film dok.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 10.10 Echo Bałtyku 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Shakin' Dudi (reportaż) 12.15 Telenowyny (mag.) 12.35 U Madame Tussaud (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Teleplotki (mag.) 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Wow, super Wow! (s.) 15.45 Magazyn beskidzki 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Operacja Bieszczady (film dok.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.25 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Eurostrada 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Ojczym (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 8.00 Nowe wcielenie (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Asy z klasy (s.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Domowa kawiarenka (mag.) 13.50 Pokemon (s. anim.) 14.15 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.45 Psie serce (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Graczykowie (s.) 17.00 Viper (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Czołg (film USA) 23.05 Biznes Informacje 23.25 Interwencja (mag.) 23.45 Biznes i giełda Puls 0.00 Kuba Wojewódzki (talk show) 1.00 Fala zbrodni (s.) 2.00 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Babilon 5.15 Reporterzy TVC 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Telera-

nek 8.35 Klocki 8.50 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 9.05 Cudzoziemcy u nas (s. dok.) 9.35 Co mogą dla siebie zrobić (mag.) 9.40 Diagnoza (mag.) 10.00 Wiadomości 10.15 Długa biała nitka (film czes.) 11.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Na pływalni z A. Fąrową 14.00 Wiadomości 14.05 Wędrująca kamera 14.35 Pod korcem (mag.) 14.50 Świat rekordów Guinnessa 15.15 Czarodziejski cedzak (bajka) 15.50 Śpiewnik domowy 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (pr. muz.) 17.05 Czy chcacie mnie? (mag.) 17.20 Pierwsza pomoc 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Gdzie spadają gwiazdy (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Šípková Růženka (s.) 20.55 Bananowe rybki (talk show) 21.25 Štěpánka: Trudne życie jest lepsze (film dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki 23.20 Ludzie burmistrza (s.) 23.45 Szczęście domowe 0.15 Losowanie „10” szczęśliwych 0.20 Nadal tu jestem 0.50 Wędrująca kamera 1.15 Piękne zguby 1.45 Świat motoryzacji 2.25 Klucz 2.55 Wydarzyło się... 3.05 Reporterzy TVC 3.45 Wspomnienia serialu 4.20 Ścieżki wiary.

■ TVC 2

5.00 Ścieżki wiary 5.30 Kalendarium 5.55 Etykieta 5.55 Na tropie 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Kwartet 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Śladami 12.15 Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) 13.10 Rodzina i szkoła 13.30 Niefortunna czarownica (s.) 13.55 Świat cudów (s. dok.) 14.25 Publicystyka ekologiczna 15.05 Nie poddawaj się 15.25 Świat filmu: Barbra Streisand 16.25 Europa E. Brikcusa 16.35 Dziennik telewizyjny po latach 16.45 Buly (hokej) 19.40 Wiadomości w jęz. migowym 19.45 MŚ w łyżwiarstwie figurowym - Niemcy 20.25 Studio piłki nożnej 23.20 MŚ w łyżwiarstwie figurowym - Niemcy 0.35 Filmopolis 1.35 Retransmisja obrad Parlamentu RC.

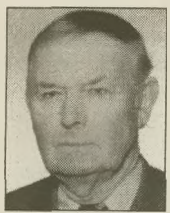
■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Lekcje gotowania 10.35 Człowiek, który wiedział za mało (film USA) 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Odwet (s.) 13.55 Niewiarygodne historie (s.) 14.20 Na południe (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.) 20.40 Nigdy nie mów nigdy (film ang.) 23.10 Judo obywatelskie (pr. public.) 23.45 24 godziny (s.) 0.35 Kwaśne winogrona (film USA) 2.35 Judo obywatelskie 3.05 Tele tele 3.35 Panoptikum I. Młódka 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) 9.00 Skryta namiętność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda 11.10 Groźba za miliard (film USA) 12.55 Wielkie miłości sławnych (s. dok.) 13.25 Pomoc domowa (s.) 13.55 Krok za krokiem (s.) 14.25 Melrose Place (s.) 15.20 Czarodziejki (s.) 16.15 Doktor Stefan Frank (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 21.30 Randka z Bără (pr. rozryw.) 22.30 Diabelska jazda (film USA) 0.15 Na temat! 0.25 Ostry dyżur (s.) 1.15 Świat 2004 1.40 Wyjątkowa natura 2.45 Świat według Bundych (s.) 3.10 Sauna.

Kronika Rodzinna

Dnia 23. 3. 2004 obchodzi jubileuszowe 80. urodziny

pan FRANCISZEK JURCZEK

z Hawierzowa Suhej. Szczere życzenia dobrego zdrowia, szczęścia i pomyślności życzą żona Waleria, córka z mężem, wnuki Roman i Radek z żoną oraz prawnuczka Anetka. GL-136

Dnia 23 marca 2004 obchodzi jubileuszowe 60. urodziny

pani mgr. JANINA NOGOL

z Czeskiego Cieszyzna. Szczere życzenia dobrego zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego składa syn Janusz z rodziną. GL-138

Co w teatrze

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Królewna Śnieżka (23, godz. 10.00). **sKARWINA:** „Neznámkovy příchody” (24, godz. 8.30, 10.45).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: „Kameňák 2” (23, 24, godz. 17.45), Zaplata (23, 24, godz. 20.00), **Reflex:** Kierowca bez twarzy (23, 24, godz. 20.00), Kumpie (23, 24, godz. 17.00), **CZ. CIESZYN - Central:** Mali agenci 3D (23, godz. 18.00), **TRZYNIEC - Kosmos:** Pan i władca (23, 24, godz. 17.30), Teksańska masakra piłą łańcuchową (23, 24, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

HAWIERZÓW SUCHA - MK PZKO zaprasza 24. 3. o godz. 16.00 do świetlicy Koła na prelekcję p. Wiesława Chrzastka pt. „Argentyna”.
▲ MK PZKO informuje, że 17. 6. urządza wycieczkę do Krakowa z przewodnikiem. Zgłoszenia przyjmują rejonowi w środy w godz. 15-17. Zaliczka 250 Kc.
BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora MK PZKO zapraszają na spo-

tkanie 24. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

OLBRACHCICE - Klub Seniora zaprasza na spotkanie klubowe 25. 3. o godz. 17.00 do Domu PZKO.

KARWINA RAJ - Klub Seniora zaprasza członków i sympatyków 23. 3. o godz. 16.00 do Domu PZKO na spotkanie pt. „Z Józefami zawsze było wesoło”.

CZ. CIESZYN - Biblioteka przy ul. Ostrawskiej zaprasza 24. 3. o godz. 17.00 na wykład M. Twardka pt. „Wpływ wewnętrzności na zdrowie człowieka”.

NAWSIE - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza 24. 3. o godz. 17.00 do Domu PZKO na prelekcję D. Kadłubca „Historia i osadnictwo Śląska Cieszyńskiego”.

RYCHWAŁD - MK PZKO zaprasza 27. 3. o godz. 15.30 do Domu PZKO na Wiosenny Wieczór Świąteczny z okazji Święta Kobiet. Wystąpi: „Rychwałdzian” oraz Chór „Lutnia”.
STONAWA - MK PZKO zaprasza 28. 3. na Uroczystość Wspomnienia z okazji 70. rocznicy śmierci ks. F. Krzystka, którą urządza przy współpracy z Urzędem Parafialnym i Urzędem Gminnym. W kościele parafialnym podczas nabożeństwa o godz. 8.00 będzie poświęcona tablica pamiątkowa, o godz. 9.15 złożymy kwiaty na grobie ks. Krzystka a w sali Domu PZKO odbędzie się Spotkanie Wspomnieniowe połączone z wystawą materiałów dokumentalnych otwartą do godz. 14.00.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa

Lata upływają, lecz pamięć i smutek zostają...

Dnia 24. 3. 2004 mija 10. rocznica od chwili, kiedy od nas na zawsze opuściła nasza Kochana

sp. ROZALIA KRAL

z Lesznej Dolnej. Za wspomnienie Jej razem z nami dziękują najbliżsi. AD-041

Składamy tą drogą podziękowania rodzinie, przyjaciółom, sąsiadom, znajomym i MK PZKO Karwina Raj za pomoc i wsparcie, za wyrazy współczucia, wieńce, kwiaty i udział w pogrzebie Drogiego Zmarłego

sp. ALFREDA DUDY

Dziękujemy serdecznie p. Zbigniewowi Kocurowi za dostojne przeprowadzenie pogrzebu oraz p. Wandzie Miechowej za piękny śpiew i muzykę. Zasmucona rodzina. RK-046

„Koi jaki jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

GALERIA BIELSKA, Bielski ratusz, plac Ratuszowy 1: do 19. 4. wystawa fotografii Kazimierza Gajewskiego „Jeszcze coś zostało”.

Koncerty

TRZYNIEC - Luterański Kościół Ewangelicki A.W. zaprasza serdecznie 28. 3. o godz. 14.00 na tradycyjny Koncert Chórów LKEAW w tutejszym kościele ewangelickim. Wystąpią: Chór kościelny z Trzanowic pod kierownictwem Ireny Krzyżanek jak również chóry LKEAW z Bystrzycy, Gródka i trzyniecki Lutheran Chorus.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - WIELKA GALERIA: do 4. 4. wystawa plakatów i fotografii Magdaleny Bartkiewicz-Podgórskiej i Andrzeja Górskiego.

▲ **BIALA GALERIA:** do 28. 3. wystawa obrazów R. Filipowej. Otwarte po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyźnie, Hlavní tř. 3: do 13. 6. wystawa „Cieszyńskie gazety”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICEK, Hawierzów Żywocice:** do 10. 1. 2005 wystawa „Święci i święte w malarstwie ludowym na szkło”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina:** do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **„CHAGALL” Galeria zamkowa, Karwina Frysztat:** do 10. 11. wystawa obrazów i szklanych obiektów Bohumila Eliáša. Otwarte wt-nie: 9-18.

SALA MÁNESA, DK Karwina: do 9. 4. wystawa Renaty Valentovej „Relaksujące obrazy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 16. 4. wystawa Teresy Skrockiej. Otwarte po-pt: 10-16.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYNICA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyńca”, do 12. 5. wystawa modeli strażackich.

Oferty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem. Inf. pod nr. tel. 558 325 546. GL-086

Koncert z dedykacją

NAWSIE (man) – Kolejna edycja tradycyjnego *Koncertu Wiosennego* odbyła się w sobotę w Domu PZKO w Nawsiu. Tym razem impreza poświęcona została pamięci Władysława Niedoby. W wypełnionej aż po brzegi sali zgromadziło się ponad 150 osób.

Oprócz *Melodii* w koncercie uczestniczy zawsze gościnny zespół. Tym razem organizatorzy zaprosili *Małe Ich Troje*, jako że kierownikiem artystycznym zespołu jest nawsianin z pocho-

dzenia **Kazimierz Cieślak**. O opracowanie muzyczne zadbał **Andrzej Macoszek**. Zespół spisał się znakomicie, podbijając serca zwłaszcza młodszych słuchaczy. Natomiast chór żeński *Melodia*, pod batutą dyrygent **Aleksandry Zeman** przedstawił wybór utworów polskich kompozytorów. Konfiansjerkę prowadziła **Halina Podola**, a akompaniowała **Halina Grzyb**.

Koncert zakończył się spotkaniem przy herbatce.

MISTRZ ORTOGRAFII 2004

Nikt nie złamał pióra

ZAOLZIE (bag) – W konkursie przygotowanym przez Komisję Przedmiotową Języka Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszyźnie, 12 marca b.r., pisząc dyktando opracowane na podstawie tekstu Andrzeja Markowskiego, Mistrzyni Ortografii **Joasia Bartulec** wyprzedziła swą nieomylnością koleżkę: **Dorotę Przywarę**, **Piotra Ciencię** i **Zuzannę Glac**. Gościem imprezy, organizowanej już po raz szósty, była dr Janina Raclavska z katedry sławistyki Uniwersytetu Ostrawskiego. Dyktando *W nowo otwartym teatrze* było, zdaniem 58 uczestników, nieco łatwiejsze, aniżeli rok temu. Najwięcej problemów sprawiała interpunkcja i wyraz *foyer*.

Jak już podaliśmy, 16 marca, odbyli walkę na pióra uczniowie szkół podstawowych. Wśród nich mi-

strzowskie laury w kategorii klas 6-7 zdobyli: **Marta Różańska** z Cz. Cieszyzna, **Magdalena Rytko** z Gnojnika i **Bogdan Kołatek** z Karwiny. Mistrzyni popełniła tylko 4 błędy. Trochę trudności sprawiło startującym w kategorii II (klasy 8-9) zapisanie tekstu w postaci dialogu. Mistrzyni **Jolanta Wantuła** z Wędrziny zrobiła 11 błędów, tuż za nią z różnicą dwu błędów znalazła się **Katarzyna Pieleś** z Trzyńca VI, a trzecie miejsce udało się zdobyć **Janinie Szotkowskiej** z Jabłonkowa. Jak zapewniła organizatorka, Janina Fierla z Karwiny, ogólny poziom był jednak niezły. Dzieci bardzo dobrze radziły sobie z typowymi problemami ortograficznymi omawianymi podczas lekcji w szkole, choć dyktando było rzeczywiście bardzo trudne.

Na półkach czeskich księgarń jest w sprzedaży książka Władysława Szpilmana *Pianista* w przekładzie Heleny Stachowej. Książka wspomnień słynnego polskiego kompozytora pochodzenia żydowskiego przedstawia jego życie tuż, przed I w czasie II wojny światowej przeżytej w Warszawie. Książka jest de facto remakem pierwszej wydanej w 1946 r. pn. *Śmierć miasta, która jednakże na polecenie władz politycznych została wycofana z obrotu*. *Pianista* jest uzupełniony o dziennik kapitana Wehrmachtu Wilmo Hosenfelda, bez którego pomocy Szpilman nie przeżyłby ostatnich tygodni okupacji. Dodajmy, że właśnie ten dziennik był powodem sensacji, którą książka wywołała w Niemczech, wykazuje bowiem, że Niemcy jednak mieli pojęcie o metodach zagłady Żydów.

Książka jest ilustrowana prywatnymi fotografiami W. Szpilmana, jego rodziny oraz zdjęciami z jego powojennej pracy w Polskim Radzie. Drugą część ilustracji stanowią foty z filmu Romana Polańskiego, który *Pianistę* przenosił na ekran I w 2002 r. zdobył za film Złotą Palmę w Cannes, a następnie dwa Oscary Amerykańskiej Akademii Filmowej.

Książkę wydało wydawnictwo Academia w 2003 r., a wydrukowała Drukarnia w Cz. Cieszyźnie. Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSNIK

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA LEKARZY

Leczenie hemoroidów

CZECHY (mro) – Hemoroidy – schorzenie, na które cierpi ok. 50-60 proc. populacji (czyli mniej więcej 5-6 mln ludzi w RC) będą głównym tematem konferencji medyków, która od 23 do 24 kwietnia odbędzie się w hotelu Prometheus w miejscowości Dolní Morava w Orlickich Górach.

Jej pomysłodawcą jest Zaolzanin i członek Polskiego Towarzystwa Medycznego **Erwin Rusek** na stałe pracujący w Czechach. - Na konferencję przyjedzie 120 lekarzy i naukowców poświęcających się tematyce hemoroidów, między innymi goście z

Polski, Włoch, Serbii, Litwy czy Niemiec. Przyjadą też koledzy z Trzyńca i Jabłonkowa. Chcemy omówić doskonałe efekty pracy z aparaturą Hemoron i metody leczenia opartych na czeskich doświadczeniach. Od czterech lat stosuję tę bezbolesną metodę z bardzo dobrymi skutkami. Przeprowadzono nią już blisko 130 tys. zabiegów, przy czym wyleczalność przekracza 90 proc. - powiedział redakcji inicjator i organizator spotkania.

Wszelkie informacje o konferencji zainteresowani znajdą na stronach internetowych PTM.

W plątek olbrachcicki klub kobiet uroczyste zagał w domu PZKO wystawę robót ręcznych, obrazów, ceramiki i prac dzieci miejscowej szkoły pt. Zadbany dom oraz dobra gospodyni podstawą milej atmosfery rodzinnej. Magnetyzm dla wielu stała się nie tylko pomysłowo zaaranżowana ekspozycja, lecz także smaczny bufet. Fot. MAREK SANTARIUS

Powitanie wiosny

W sobotę 20 marca br. w skrzeczońskim Domu PZKO odbyła się tradycyjna impreza pn. Powitanie wiosny. Imprezę zadedykowano wszyst-

perypetii Kozalinki został nagrodzony gromkimi oklaskami widzów a kierownicze zespołu Paweł Niedobie wręczono bukiet kwiatów.

ANDRUSI na Powitanu wiosny.

kim obecnym paniom, którym przewodniczący Koła inż. Bogusław Czapiek podziękował za ofiarne bezinteresowne udzielanie się w działalności pezetkaowskiej a to zwłaszcza w ramach Klubu Kobiet pod kierownictwem Marrielli Górniak. W programie gościnnie wystąpił Teatr Lalek ZG PZKO „Bajka” z przedstawieniem „Kozalinka”. Spektakl w reżyserii Pawła Niedoby spotkał się ze znacznym zainteresowaniem nie tylko ze strony najmłodszych widzów, ale również wśród obecnych pezetkaowców. Ciekawy przebieg

W drugiej części imprezy chór mieszany Koła Hasło pod batutą Ireny Szeliga zaprezentował kilka okolicznościowych piosenek. Następnie do programu dołączył zespół estradowo-kabaretowy „Andrusi”, który pod kierownictwem artystycznym Czesława Bugdola przedstawił wiązanek humorystycznych piosenek i dowcipów zadedykowanych obecnym paniom. Całość programu słowem wiążącym umiejętnie połączyła mgr. Aleksandra Śladerczek. Po imprezie odbyło się spotkanie towarzyskie Koła. (D. G.)

Wędkarska współpraca

Od dłuższego okresu czasu uprawiam wędkarstwo traktując to jako bardzo dobrą formę wypoczynku i kontaktu z przyrodą oraz sposób na nawiązywanie nowych znajomości i pozyskiwania przyjaciół. Obecnie bardziej angażuję się w działalność społeczną w Polskim Związku Wędkarskim (PZW). Jestem członkiem Koła nr 62 PZW w Wodzisławiu Śl., które zrzesza około 900 członków. Od lat trwa nasza współpraca z kolegami w Karwinie. Jesteśmy w stałym kontakcie i w miarę możliwości na co dzień służymy sobie pomocą i radą. Co najmniej raz w roku w Karwinie i w Wodzisławiu Śl. odbywają się narady i spotkania zarządów, na których ustalamy działania.

Tradycyjne formy naszej współpracy to rozgrywane co roku na przemian w Karwinie i w Wodzisławiu Śl. drużynowe zawody wędkarskie „O puchar rzeki Olzy” w kategorii seniorów i młodzieży. W ubiegłym roku powołaliśmy też tzw. „Ligę Śląską” powiatów przygranicznych, w której biorą udział drużyny wędkarskie z Karwiny, Hawierzowa, Wodzisławia Śl. Z uwagi na duże zainteresowanie założyliśmy odrębną ligę młodzieżową, prawdopodobnie też obie ligi będą poszerzone o następne drużyny przygra-

niczne z Czech i Polski. Zawody odbywają się na wodach uczestniczących miejscowości, na końcu trzy pierwsze drużyny premiowane są pucharami. W czasie zawodów i spotkań wędkarzy nawiązywane są nowe i trwałe przyjaźnie.

W działalności naszej i kolegów z Karwiny kładziemy duży nacisk na pozyskiwanie i szkolenie młodzieży wędkarskiej. Od kilku lat organizujemy dwutygodniowe obozy wędkarskie dla młodzieży w wieku do 14 lat. Dotychczas odbywały się po tygodniu w Karwinie i w Wodzisławiu Śl. Obecnie włączaliśmy jeszcze dzieci z Hawierzowa. W Wodzisławiu Śl. dzieci będą uczone wędkarstwa spławikowego, w Karwinie wędkarstwa muchowego, a w Hawierzowie odbędzie się „egzamin” i zostaną wręczone „świadectwa”.

Poza tym na bieżąco chętni wędkarze uczestniczą w zawodach na wodach Karwiny i naszych.

Od początku współpracy nie istniała dla nas granica państwowa, a jedynie trudności z jej przekraczaniem. W swojej działalności od początku współpracy byliśmy w „Unii Europejskiej”. Tacy są właśnie wędkarze...

Z wędkarskim pozdrowieniem
Władysław Wenerski

Józef zaprasza Panie...

W sobotę 13 marca w klubie MK PZKO w Karwinie Nowym Mieście spotkali się wierni bywalcy pezetkaowskich imprez. Po zagajeniu spotkania przez prezesa p. Hermana zebrani uczcili minutą ciszy ofiary masakry terrorystycznej w Madrycie.

Na spotkanie pt. „Józef zaprasza Panie z okazji ich święta”, gościnnie wystąpił znany zespół „Andrusi” ze Skrzeczonia. Różne, w większości już zapomniane piosenki w wyko-

naniu siedmiu panów i pani akompaniatorce przeplatane były wesołymi dowcipami. Przeszło godzinowy program bardzo wszystkim się podobał, a u słuchaczek wywołał salwę serdecznego śmiechu.

Był też poczęstunek, wspólne śpiewanie piosenek przy fortepianowym akompaniamencie Józka Gila oraz pogawędki przy stole – nic dziwnego, że impreza zakończyła się w późnych godzinach wieczornych.
Krystyna Sikora

RUSZYŁY ROZGRYWKI PIŁKARSKIE W MŚLF I DWIZYJNEJ GRUPIE E

Remis pod Jaworowym

Od bezbramkowego remisu rozpoczął wiosenny sezon piłkarze Futbolu Trzyniec.

W 17. kolejce MŚLF podopieczni trenera Zdeńka Demblinnego podejmowali pod Jaworowym FC Witkowice B i w przeciętnym widowisku ani jednej z drużyn nie udało się strzelić gola. Trzyńczanie awansowali o jedno oczko wyżej w tabeli, po sobocie figurują na słodnym miejscu z dorobkiem 21 punktów. Po zimowej przerwie w weekend do walki stanęły też zespoły w dywizyjnej grupie E.

W derby Dzieńmorowice pokonały 1:0 Czeski Cieszyn, Orłowa wywalczyła cenny remis na boisku lidera Opawy B. Spotkanie pomiędzy Rymarzowem a Olbrachcicami przełożono na 14 kwietnia.

■ MŚLF: FUTBOL TRZYNIEC – FC WITKOWICE B 0:0. Piłkarzom nie można odmówić waleczności i determinacji, pomysłów akcji było jednak jak na lekarstwo. Do 30. minuty trzyńczanie byli częściej w posiadaniu piłki i właśnie wtedy wypracowali sobie jedną z trzech stuprocentowych okazji w meczu. W 9. minucie Jakus znalazł się praktycznie sam przed bramkarzem Witkowic, trzyńciekiemu napastnikowi zabrakło jednak zimnej krwi. Aktywny Jakus w 17. minucie zabawił przynajmniej kibiców, kiedy to w akrobatycznej pozycji zdołał oddać strzał – piłka poszybowała dwa metry ponad bramką. Z kolei w 18. minucie witkowiccy obrońcy uprzedzili Kluza, który nie zdążył do centry Malifa. To było w pierwszej połowie ze strony Trzyńca wszystko. Goście coraz częściej ośmielali się do ataku. W 39. minucie z oparów ratował gospodarzy polski pomocnik Kurzeja, wybijając futbolówkę sprzed linii bramkowej.

W drugiej odsłonie znów trzyńczanie bliżej byli zdobycia gola. Z podania Kluza murowaną sytuację zaprzęśli w 55. minucie Kubík, a w 60.

minucie nie dał rady również Jakus (świetnie obsłużony przez Cieślara). Gospodarze gros akcji przeprowadzali skrzydłami, tak jak każde nowoczesne futbol. Sporo było jednak niedokładnych piłek. Witkowice większością grały z pominięciem środkowej linii, tym groźniejsze były ale ich kontrataki – po stracie piłek ze strony trzyńciekich zawodników. Defensorzy Futbolu Trzyniec musieli pilnować zwłaszcza aktywnego Kunca, w ofensywnym nastroju był też wysoki obrońca Tabaček. Sędziował Ludvík, żk 3:4, widzów 310.

– Czteromiesięczną przerwę spędziliśmy przeważnie na szutrowych boiskach. Nic dziwnego, że na trawistej nawierzchni piłkarze czuli się trochę nieswojo. Brakowało nam dokładności, zgrania i czucia piłki – skomentował mecz trener Trzyńca Zdeňek Demblinný. – Remis jest chyba sprawiedliwym odzwierciedleniem wydarzeń na boisku. Aczkolwiek wypracowaliśmy sobie więcej dogodnych okazji strzeleckich od rywala, w ich realizacji radziliśmy sobie fatalnie, więc piłkarze pretensje mogą mieć tylko do siebie – dodał Demblinný. Na więcej liczył też najaktywniejszy piłkarz w barwach gospodarzy – napastnik Tomasz Jakus. – Znalazłem się w dwóch wręcz wymarzonych sytuacjach do zdobycia gola, no cóż, szkoda – ocenił swój sobotni występ Jakus. – Myśleliśmy, że na własnych śmieciach wywalczymy trzy punkty – dodał trzyńczanie. (jb)

W innych meczach 17. kol.: Bystrc – Bystrzyca p. H. 2:2, Znojmo – D. Kounice 2:0, Zlin B – Prościejów 1:1, Posztorna – Synot B 1:1, Benesów D. – Kromierzyż 0:1, Uniczów – Ostrawa B 2:1, F-M – Hranice 1:1. Lokaty: 1. Kromierzyż 37, 2. Bystrc 31, 3. Synot B 30, 7. Trzyniec 21 pkt.

■ DWIZJA: OPAWA B – ŚLAWIA ORŁOWA 0:0. Na boisku lidera tabeli orłowianie zaprezentowali się z bardzo dobrej strony. W meczu dominowały obrony. Goście zagraли z czwórką obrońców w jednej linii i praktycznie nie pozwolili Opawie na rozwinięcie się skrzydeł. W barwach Orłowej niezły mecz zaliczył bramkarz Hulva – nowy nabytek z Bogumina. Najbliżej zdobycia gola byli goście w 46.

minucie, Kopel po indywidualnym rajdzie tylko minimalnie spudłował. Z kolei opawianie stuprocentową okazję zmarnowali w 59. minucie – strzał Palucha obronił Hulva. – Zabrakło trochę szczęścia i rozwagi w końcówce. W 3. minucie Bajza i w 46. Kopel powinni byli strzelić gola, takich okazji nie można marnować – stwierdził trener Ślawii Miroslav Čopjak. Sędziował Lakomý, żk 2:1, widzów 200. (JK)

DZIEŃMOROWICE – IRP CZ. CIESZYN 1:0 (0:0). Bramka: 68. Z. Kadlčák. Poziom zaolziańskiego derby pozostawiał wiele do życzenia. Nic dziwnego, to dopiero początek wiosennego sezonu. Rumieńców nabrało derby dopiero w drugiej odsłonie. W 60. minucie Maceček (IRP) fatalnie przestrzelił z 5 m. Wtedy to goście grali już w przewadze liczebnej, w 44. minucie plac gry opuścił bowiem Pflégr (czerwony kartonik ujrzał za uderzenie rywala po gwizdku sędziego). Elektrycy w osłabieniu wzniesli się na wyżyny. W 68. minucie zdobyli gola na wagę trzech punktów. Krečmer wykiwał obrońców, zdołał oddać dobry strzał – bramkarz Jaček nie zgasił piłki i Zdeňek Kadlčák dopełnił formalności. Sędziował Kantor, żk 2:3, widzów 100. (MK)

W pozostałych meczach 17. kol.: Hluczyn – Lipník 2:4, 1. Wałaski FC – Zabrzeg 0:2, Krawarze – Kralowa 4:1, W. Międzyrzecze – M. Łazce 2:1, Rymarzów – Olbrachcice i W. Losiny – M. Albrechtice przełożono na 14. Lokaty: 1. Opawa B, 2. Zabrzeg po 35, 3. Hluczyn 33, 5. Dzieńmorowice 24, 6. Olbrachcice 23, 8. IRP 22, 9. Orłowa 22 pkt. Opr. JANUSZ BITTMAR

INTERLIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

● LOUNY – KARWINA 25:34 (11:17). Zwycięstwo podopiecznych trenera Jiřego Kerkta nie podlegało w niedzielę żadnej dyskusji. Karwiniacy grali z kontry, gospodarze nie znaleźli antidotum na szczelną defensywę Banika. Kolejny dobry mecz zaliczył łącznik Jakub Szymański (zdobywca 9 goli). Bramki dla HCB: Szymański 9, K. Heinz 6/1, Bednařík 5, Vašek 3/1, Mrózek 3, Horák, Kust, Szymon po 2, Sobol, Požárek po 1. Siódemki 5/4:2/2, widzów 500.

Lokaty: 1. Frydek-Místek 42, 2. Přesšov 41, 3. Dukla 40, 4. Karwina 40 pkt. Do końca fazy zasadniczej pozostały trzy kolejki. W najbliższą niedzielę Banik podejmować będzie przed własną publicznością Zubrzy. (Ok)

Adrian Bromek znów najlepszy

Kolejny sukces odniósł w weekend młody olbrachcicki pływak Adrian Bromek, zwyciężając w 6. edycji karwińskiego trójbój w stylu motylkowym. W międzynarodowej obsadzie Bromek spisał się świetnie, triumfując tak na 100 m (czas 1:17,96), jak i 200 m (2:58,01). Drugi był tylko na dystansie 50 m (0:34,17). W klasyfikacji łącznej zawodów Bromek wyprzedził o 26 pkt. Patrika Svobodę z Koprzywnicy. Na 27 marca zaplanowano we Wselenie drużynowe zawody w ramach województwa morawsko-śląskiego. Trzymamy kciuki! (jb)

TURNIEJ TENISA STOŁOWEGO

Tydzień po turnieju tenisa stołowego w Wędryni, organizowanego przez PTTS Beskid Śląski, zorganizowało tradycyjny wiosenny turniej również koło PZKO w Lesznej Dolnej. Turniej był równocześnie mistrzostwem koła w tej dyscyplinie sportowej.

Do zawodów zgłosiło się 17 pingpongistów reprezentujących Oldrzychowice, Tyre, Trzyniec, Wędrynię i Lesznę Dolną. Po zaciętych pojedynkach w grupach wiekowych zwycięzcami zostali: Dominik Borski i Michał

Kłus (młodzież) z Lesznej Dolnej, Łukasz Wawrosz (Oldrzychowice) przed Jakubem Machem (Tyra) i Januszem Koniecznym (Wędrynia) w grupie do lat 35 oraz Roman Starzyk (Trzyniec 6) przed Edwardem Skalskim (Oldrzychowice) i Piotrem Jośkiem (Leszna Dolna) w grupie powyżej 35 lat. Mistrzem MK PZKO na rok 2004 i zdobywcą pucharu przechodniego został Eugeniusz Szkucik, który po wyrównanej walce pokonał Romana Staszke. (TaSz)

KADRY NASZYCH KLUBÓW PIŁKARSKICH W MISTRZOSTWACH OKRĘGU

● LOKOMOTYWA PIOTROWICE (3. miejsce na półmetku, 31 pkt.). Bramkarze – M. Polásek, Sabela; obrońcy – Czyż, Ochodek, Pietras, Polásek, Bar; pomocnicy – Gill, M. Štverka, Spisar, Ogon, Benefi; napastnicy – Vitkovský, Klos, Novak. Trener Václav Štverka. Przyszli – Uhlár (B. Ostrawa), Polásek (Witkowice), Pietras (Witkowice), Ogon (Miasto Albrechtice). Odeszli – Pazderka (Karwina), D. Štverka (Hranice), Sekera (Witkowice).

● MKF KARWINA (7. miejsce na półmetku, 22 pkt.). Bramkarze – Graček, Mały; obrońcy – Bernatík, M. Bielan, R. Bielan, Chlup, Chalupka, Chrobok;

pomocnicy – Mašlej, Sehnal, Madary; napastnicy – Bojarski, Minarík, Zoller, Brzóska. Trener Zdeňek Svatonský. Przyszli – Chalupka (powrót z L. Piotrowice). Odeszli – Habrda (Ml. Bolesław), Klimek (Dzieńmorowice), Franek (kontrakt zagraniczny).

● HD BOGUMIN (9. miejsce na półmetku, 20 pkt.). Bramkarze – Ryl, Bartusek; obrońcy – Zetocha, Kolek, Bajnar, Kračmar, Prokš, Brotanowski; pomocnicy – Anastazovský, M. Sionko, Hrná, Fluxa, Tvrdý, Plasuň; napastnicy – Gábor. Trener Rostislav Sionko. Przyszli – Brotanowski (z B drużyny). Odeszli – Hulva (Śla-

wia Orłowa), Gryc (Bohuslawice).

● KS BYSTRZYCA (16. miejsce na półmetku, 4 pkt.). Bramkarze – Miech, Jursa; obrońcy – Turoń, Sikora, Hadrava, R. Šulák, Kajfosz; pomocnicy – Szturc, Kopka, Strokosz, Z. Demblinný, Kołodziej, Zipser; napastnicy – Delina, Kušnirák, Hudzieczek, Polák, Kubicek. Trenerzy Petr Chvástek i Pavel Vavřáč. Przyszli – Šulák (Austria), Demblinný, Kušnirák, Hudzieczek (obaj Trzyniec), Kajfosz, Miech (obaj Nydek). Odeszli – Braný (Gnojnik), Konderla, Kaleta (obaj Nydek), Jursa (służba wojskowa), Datko (Nydek). (jb, man)

Miasta w sieci

OSTRAWA (mro) - W ogłoszonym przez Urząd Wojewódzki oraz Stowarzyszenie *Złoty herb* konkursie o najlepsze strony internetowe miast województwa morawsko-śląskiego zwyciężyły Bruntal, Karwina i Hawierzow. W konkursie na najlepsze usługi Bogumin zyskał nagrody za swoją E-info oraz bazę danych firm, usług i zakładów pracy. Trzecią nagrodę w tej kategorii otrzymała Karwina za opracowanie Kalendarza Imprez.

Oceniający zwracali uwagę na treść, aktualność, łatwość nawigacji, opracowanie graficzne i dostęp do stron www.

Dodajmy, że podobne konkursy przebiegają w całym kraju, a zwycięzców finałów centralnych poznamy 30 marca.

Groźba skutkuje

CZESKI CIESZYN (bag) - 6,8 miliona koron dłuża miastu, a 1,7 miliona Spółdzielni Mieszkaniowej *Cieszynian*, niezdyscyplinowani użytkownicy mieszkań. Spółdzielnia liczy 3077 członków, około 200 osób stało się nimi w ubiegłym roku, nabywając prawa od poprzednich właścicieli.

Przepisy umożliwiają złożenie oskarżenia i domaganie się wykwaterowania lokatora dopiero po upływie trzech miesięcy zalegania z czynszem. Ostatnio groźba pozbawienia dachu nad głową najczęściej skutkuje. Jeszcze rok temu wysokość długu w Cz. Cieszynie była o wiele większa. Nie dotyczy to jednak wszystkich miast. Długi lokatorów w skali państwa osiągnęły już 2 miliardy koron.

Zabytki na medal

KARWINA (sch) - Miasto Karwina zajmuje pierwszą lokatę w eliminacjach wojewódzkich konkursu Ministerstwa Kultury RC o Nagrodę programu regeneracji za 2003 rok.

Jak podaje rzecznik ratusza, Jaroslav Nákladał na pierwszeństwo w województwie miasto zapracowało realizowaną od 10 lat *wzorową troską o zabytki*. W 1997 r. dokonano rekonstrukcji Zamku Fryszackiego, minionej jesieni otwarto jego lewe skrzydło, tzw. Lottyhaus. Ponadto na przestrzeni ostatnich 10 lat orestaurowano park zamkowy, nowe oblicze uzyskał też rynek Masaryka w centrum Frysztatu.

Karwina wystartowała w konkursie ministerstwa wraz z pozostałymi 32 miastami z całej RC i podobno ma duże szanse na zdobycie wysokiej lokaty również w skali ogólnokrajowej. Na ostateczny werdykt trzeba jednak poczekać do końca przyszłego miesiąca.

Nogoda

CZWARTEK - Pochmurno, opady szybko topniejącego śniegu. Temperatura maksymalna 6, minimalna 1 st. C.

PIĄTEK - Zachmurzenie duże, deszcz ze śniegiem. Temperatura od 2 do -1 st. C. Wiatr zachodni 4 m na sek.

Premier Vladimír Špidla i szef MSW minister Stanislav Gross w trakcie wizyty w Ostrawie spotkali się również z dziennikarzami. Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

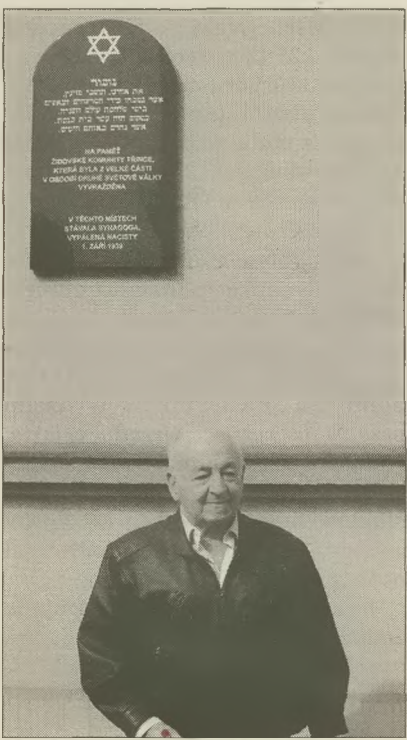
PREMIER ŠPIDLA I MINISTER GROSS W OSTRAWIE

O sprawach regionu

OSTRAWA (mro) - Nie ma podstaw do wniosku, że *dołnołutyński strefy przemysłowej* nie będzie - stwierdził Vladimír Špidla na pytanie GL podczas konferencji prasowej, która odbyła się w poniedziałkowy wieczór w Domu Polskim w Ostrawie. Dodaje, że strefa jest przygotowywana i zabezpieczona komunikacyjnie, bowiem blisko niej będzie autostrada D47, trzeba więc rozwiązać spór między ekologami i tymi, którzy walczą z bezrobociem w regionie.

Premier oraz minister spraw wewnętrznych Stanislav Gross przyjechali do stolicy województwa, by spotkać się z politykami komunalnymi, działaczami ČSSD i samorządu woje-

wódzkiego. Na pytania dziennikarzy o autostradę D 47 premier zapewnił, że jej budowa będzie kontynuowana w nieograniczonym zakresie i tempie, a podwyższenie VAT na prace budowlane od 1 maja nie będzie miało wpływu na przebieg robót. Mówiono też o decentralizacji urzędów państwowych sugerując, by nowe instytucje miały siedzibę w Ostrawie, o pensjach w sferze budżetowej czy o reżimie przekraczania granicy czesko-słowackiej po wejściu do UE.

Pod tablicą upamiętniającą zamordowanych Żydów stoi przewodniczący gminy żydowskiej w Ostrawie Peter Bachrach.

Fot. ROMAN BASELIDES

PRZYPOMNIENIE SPOŁECZNOŚCI ŻYDOWSKIEJ

Ofiarom mordów nazistowskich

TRZYNIEC - Tablicę ku czci wymordowanej podczas drugiej wojny światowej społeczności żydowskiej odsłonięto we wtorek w Trzynie. Umieszczona została przy ul. Smetany na śledzbie Straży Miejskiej, znajdującej się opodal miejsca, gdzie dawniej stała synagoga.

W uroczystości brało udział ok. 50 osób. Aktu odsłonięcia tablicy dokonał przewodniczący gminy żydowskiej w Ostrawie Peter Bachrach. Obecny był również jego zastępca Michal Salomonovič, przewodniczący gminy żydowskiej w Bielsku Białej Dorota Wewióra, wicehetman województwa morawsko-śląskiego Jaroslava Weniğerowa oraz władze miasta Trzyna.

Przed drugą wojną światową w Trzynie mieszkało 172 Żydów. Większość z nich została zamordowana

NA JAKICH WARUNKACH INDEKS POLSKIEJ UCZELNI?

Studencie, zadeklaruj się!

ZAOLZIE (sch) - Warunki, na jakich nasza młodzież będzie mogła podejmować studia w Macierzy, nie są jeszcze znane. Kongres Polaków w RC robi jednak wszystko po to, żeby zostały one zachowane w dotychczasowej postaci.

W związku z tym ogłaszamy przedwstępny nabór na studia w Polsce - podał przewodniczący Komisji Szkolnej Kongresu Polaków Tadeusz Wantuła. Wszystkie osoby, które chcą zdobyć indeks polskiej uczelni, powinny w terminie do 1 kwietnia br. złożyć w Kancelarii Kongresu Polaków w Cz. Cieczynie wypełnioną i zaopiniowaną Deklarację zamiaru podjęcia studiów wyższych w RP w roku ak. 2004/2005. Formularze można podejmować w Kancelarii Kongresu oraz w dyrekcjach szkół średnich, są też dostępne na stronach internetowych www.polonica.cz.

Liczba oraz jakość kandydatów będzie kolejnym argumentem, który Kongres zamierza przedstawić podczas rozmów z Rządem RP. - Dążymy do uzyskania zgody na zwolnienie naszych kandydatów z obowiązku składania egzaminów wstępnych oraz zwolnienie ich z opłaty czesnego. Będziemy też zabiegać o zachowanie systemu sty-

pendialnego. Na ile nam się to uda, pokaże czas - dodał T. Wantuła.

O wynikach rozmów oraz o konieczności podjęcia kolejnych działań kandydaci na studia zostaną bezzwłocznie poinformowani. Tymczasem Kongres Polaków apeluje o poważne i terminowe potraktowanie sprawy.

Ratują żaby

HAWIERZÓW (wak) - Ponad pół kilometra płotków powstrzymujących żaby przed wchodzeniem na jezdnię ustawiono wzdłuż drogi w pobliżu akwenu cierlickiego. Ma to zapobiec wpadaniu żab (traszek grzebieńsiatych i zwyczajnych) oraz ropuch szarych pod samochody. Płyzy obudziły się z zimowego letargu i zacierają do miejsc, w których się rozmnażają. Niestety w drodze z okolicznych lasów muszą sforsować ruchliwe drogi. Żaby zmierzają do zapory. Za ok. 2-3 tygodnie będą wracać. Wtedy znowu potrzebna będzie pomoc ludzi.

PREZES TNP Z OKAZJI DNIA NAUCZYCIELA:

W Unii czekają nas nowe wyzwania

26 marca w sali czesko-cieszyńskiej Strzelnicy spotkają się jak co roku pedagodzy Zaolziańscy. Z okazji nauczycielskiego święta, a także przed wstępem Polski i RC do Unii Europejskiej prezes Towarzystwa

Nauczycieli Polskich w RC Małgorzata Rakowska odpowiedziała naszej gazecie na trzy pytania:

W jakiej kondycji wkracza TNP do Unii Europejskiej?

Chyba w niezłej. Trzeba podkreślić, że TNP jest organizacją ukierunkowaną na obronę interesów naszego szkolnictwa oraz nauczycieli szkół z polskim językiem nauczania. Uodowodniliśmy już nieraz, że potrafimy walczyć o sprawy zaolziańskich szkół, że cieszymy się poparciem społeczeństwa. W tych działaniach pomagają nam posłowie i Kongres Polaków. Nowe zadania czekają nas po 1 maja, kiedy zniknie sztuczna, a trwająca dziesięciolecie granica na Olzie. Faktycznie i formalnie otworzy się przed nami przestrzeń geograficzna, kulturowa kraju, skąd wywodzi się nasz język macierzysty. Postawi to przed każdym z nas wiele wyzwań. Na tę zmianę będzie reagować szkolnictwo i TNP. Zachowanie tożsamości zaolziańskiej będzie wymagać zaangażowania nas wszystkich.

ciąg dalszy na str. 7

PO WTORKOWYM SPOTKANIU MILLERA I SCHRÖDERA

W Brukseli panuje przygnębienie, w innych stolicach politycy i komentatorzy mówią o kacu moralnym, o katastrofie, o kryzysie i impasie, z którego na razie nie widać wyjścia. Tylko w Polsce cała opozycja, od Platformy Obywatelskiej do Ligi Polskich Rodzin, gratuluje rządowi twardej, nieugiętej postawy w Brukseli. Przeglądając komentarze polityków, można by sądzić, że Polska odniosła fantastyczne zwycięstwo na szczycie UE.

Takie komentarze pojawiały się w polskiej prasie po jesiennym szczycie Unii Europejskiej, na którym Polska we współpracy z Hiszpanią zablokowała rozmowy o przygotowywanej unijnej konstytucji. Głównym argumentem było naruszenie zasad przyjętych w traktacie z Nicei, który określa na jakich warunkach będą w UE nowe państwa kandydackie.

Dziś traktat z Nicei odszedł w niepamięć. - Polska godzi się na kompromis w sprawie europejskiej

konstytucji - ogłosił premier Leszek Miller po wtorkowym spotkaniu z kanclerzem Niemiec Gerhardem Schröderem. Kompromis to jednak nie to samo co kapitulacja - wyjaśnia dzień później wicepremier Jan Trzuszczński w radiu RMF FM.

Kompromis czy kapitulacja?

Po porażce hiszpańskiego premiera Aznara w wyborach parlamentarnych Polska straciła sojusznika w forsowaniu uchwalonego w 2000 r. w Nicei systemu głosowania. Nowe struktury rządzące Hiszpanii nie przywiązują do kwestii głosowania aż takiej wagi.

Wycofanie się Polski z nicejskich pozycji zdaniem publicysty Rzeczypospolitej Jędrzeja Bieleckiego ma swoje uzasadnienie. Według niego, po 15 latach trudnych regform przygotowujących do członkostwa w Unii nadszedł czas na pełne wyko-

zystanie szans, jakie stwarza integracja. Tego nie da się zrobić, pozostając w otwartym sporze z Francją i Niemcami. Dlatego poszukiwanie kompromisu jest koniecznością - pisze.

Wg projektu konstytucji europejskiej decyzje w UE będą podejmowane, gdy przegłosuje je ponad 50 proc. krajów zamieszkałych przez co najmniej 60 proc. unijnej populacji. Stawiałoby to w uprzywilejowanej pozycji duże kraje - m.in. wspomniane Niemcy i Francję. Tymczasem wynegocjowany w rozmowach polsko-niemieckich miałby polegać na przesunięciu tych progów. Niemcy sugerują, że mogłoby to być 55 i 55 proc., co dałoby Polsce nieco większą wagę w głosowaniach. Po europejskich korytarzach krąży też pomysł, by podnieść oba progi.

Premierzy zapewniają, że konkretnego rozwiązania jeszcze jednak nie uzgodniono.

Opr. (sch)

Znad Wisły

■ Według najnowszych danych Głównego Urzędu Statystycznego, produkcja przemysłowa wzrosła w lutym prawie o 19%. To najwyższy wzrost od wielu lat polskiej transformacji – podkreślił premier Leszek Miller. – *Te wyniki nie spadły z nieba, ani nie są skutkiem wewnętrznej sytuacji* – ocenił premier. Jego zdaniem realne jest przekroczenie zakładanego 5-procentowego wzrostu PKB. Jak dodał, wzrost gospodarczy jest efektem konsekwentnej i upartej polityki gospodarczej, realizowanej od początku kadencji obecnego rządu, która powinna być kontynuowana. Premier podkreślił, że według najnowszych danych, rosną zyski i rentowność przedsiębiorstw, popyt wewnętrzny i sprzedaż detaliczna. Wpływy z podatków i akcyzy wzrosły o 17 proc. w porównaniu z ubiegłym rokiem, a wynagrodzenia wzrosły o 6 proc.

■ Od kwietnia bilety lotnicze do europejskich stolic z warszawskiego Okęcia będą do nabycia już od 280 złotych. Za miesiąc tani przewoźnicy będą latać z Okęcia nie tylko do Londynu, ale także m.in. do Paryża, Rzymu, Brukseli, Aten i Madrytu. Na lotnisku przygotowano już pomieszczenia dla ekonomicznych linii. Zdaniem dyrektora portu nie ma już żadnych technicznych ograniczeń dla uruchomienia dziesiątek tanich połączeń z Warszawy. Za ciosem idzie przede wszystkim Air Polonia, pierwszy tani przewoźnik działający od grudnia 2003 r. na polskim rynku. Większość połączeń będzie realizowana kilka razy w tygodniu. Za bilet zapłacimy mniej więcej tyle, ile za wcześniej uruchomione loty do Londynu, czyli od ok. 280 do ok. 800 zł (w obie strony z opłatami lotniskowymi). Już pod koniec marca na polski rynek wchodzi drugi tani przewoźnik – niemiecka linia lotnicza German Wings. Jej samoloty będą latać cztery razy w tygodniu z Warszawy do Kolonii.

■ Arcybiskup przemyski Józef Michalik został wybrany nowym przewodniczącym Konferencji Episkopatu Polski. Wiceprzewodniczącym został metropolita poznański arcybiskup Stanisław Godecki. Po raz pierwszy w historii polskiego Kościoła po drugiej wojnie światowej, przewodniczącą KEP nie jest prymasem. Z chwilą wyboru nowego przewodniczącego prymas Polski kardynał Józef Glemp zakończył dziesięcioletnie przewodzenie Konferencji Episkopatu Polski i polskiemu Kościołowi.

■ Zatrzymani w miniony weekend Pakistańczycy nie są terrorystami – wynika z ustaleń Centralnego Biura Śledczego. Warszawska policja zatrzymała Pakistańczyków, w których mieszkaniu znaleziono plany Warszawy. Miał być na nich zaznaczone lotniska, synagoga i ambasada Czech. – *A tymczasem były urzędy zajmujące się sprawami uchodźców: urząd mazowieckiego komisarsza ds. emigracji, urząd repatriacyjny, Komenda Stołeczna Policji* – powiedział nam oficer Komendy Głównej Policji. Podczas przesłuchania zeznali, że starają się o kartę stałego pobytu w Polsce i zaznaczyli urzędy, w których muszą załatwiać formalności. Cudzoziemcy przebywali w Polsce legalnie.

■ Z danych zakładu epidemiologii Państwowego Zakładu Higieny wynika, że ogółem w styczniu i lutym na Mazowszu odnotowano 29 nowych zgłoszeń o zakażeniu HIV, w tym jeden przypadek AIDS. To tragiczny rekord. W całym ubiegłym roku tych zakażeń było jedynie 32. Tymczasem w całej Polsce zarejestrowano w tym roku już 121 nowych nosicieli. Statystyki pokazują, że wzrasta liczba zakażeń na przykład w województwie warmińsko-mazurskim, bezpośrednio sąsiadującym z regionem Kaliningradu, znanym z bardzo wysokich wskaźników zakażeń.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Uczestnicy rozmów na temat współpracy województw polskiej i czeskiej stronie granicy. Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSNIK

Województwo śląskie oferuje współpracę

OSTRAWA (mro) – O współpracy w ramach programu INTRREG III C - regeneracji terenów poprzemysłowych – rozmawiała wczoraj delegacja województwa śląskiego i miasta Sosnowca na czele z członkiem zarządu województwa Wiesławem Marasem z przedstawicielami morawsko-śląskiego Urzędu Wojewódzkiego z wicehetmanem Zdzisławem Wantulą. – *Decyzja jest jasna. Problemy mamy takie same. Na pewno organy województwa zaakceptują nawiązanie tej współpracy* – powiedział po zakończeniu spotkania Z. Wantuła.

Delegacja śląska zaproponowała, by w realizacji INTERREG III C uczestniczyli oprócz partnerów czeskich i polskich także belgijscy z Walonii, gdzie rozwiązywane są podobne problemy. Współpraca umożliwi wykorzystanie środków unijnych, które są udostępniane pod warunkiem współpracy trzech partnerskich państw. – *Strona polska przedstawiła projekt rewitalizacji kopalni w Sosnowcu, my zaś chcemy do tej współpracy włączyć jeden projekt z 200 stref poprzemysłowych (brownfields) naszego województwa* – powiedział Z. Wantuła.

Dodał też, że należy poważnie zastanowić się nad wytypowaniem przyszłej inwestycji, by nie kolidowała z planami Czechinvestu ani finansowaniem z funduszu PHARE.

Łomna do regulacji

JABŁONKÓW (kor) – Spółka akcyjna Dorzecze Odry zamierza jeszcze w tym roku rozpocząć regulację jabłonkowskiego odcinka rzeki Łomnej. Na przedsięwzięcie ostrawska spółka otrzymała środki z budżetu państwa. Prace obejmą rzekę od granicy z Łomną Dolną, aż po ujście do Olzy.

Regulacji Łomnej dotyczyło spotkanie w jabłonkowskim ratuszu, w którym oprócz przedstawicieli Dorze-

cza Odry oraz władz miasta i wydziału ochrony środowiska uczestniczyli członkowie organizacji ekologicznych. – *Zarówno miastu, jak i ekologicznie zależy na tym, by prace nie miały negatywnego wpływu na środowisko. Specjaliści zwracają uwagę, że w Łomnej i na jej brzegach spotkać można bardzo cenne okazy flory i fauny* – wyjaśnia wiceburmistrz Stanisław Jakus.

Piekawostki

Hokej w operze

W pierwszych dniach kwietnia, na scenie operowej Teatru Stanowego w Pradze, odbędzie się prapremiera opery *Nagano*. Utwór opowiada o triumfie czeskich hokeistów, którzy na hokejowym turnieju olimpijskim w Nagano wywalczyli złoty medal.

Twórcy opery (Jaroslav Dušek – libretto, Martin Smolka – muzyka) twierdzą, że nie jest to żaden żart, ale *fabularyzowany muzyczny poemat o hokeju*. Dla dzisiejszych Czechów bohaterem nie jest Don Juan czy Prometeusz, ale *złoty chłopiec na łyżwach*.

Czołową postacią operowej wersji czeskiego olimpijskiego złota w Nagano jest trzeci bramkarz (startujący obecnie w NHL) – Milan Hniliczka, który w czasie olimpijskiego turnieju na lodzie nie znalazł się ani razu, choć na ławce siedział cały czas gotowy do gry.

W pierwszej na świecie operze poświęconej hokejowi rolę krąkła zatańczy jeden z tancerzy. Na scenie – obok chóru (to sportowa widownia), japońskich gejsz, tancerzy pojawia się także dziewięciu śpiewaków grających czeskich hokeistów. Postać legendarnego bramkarza Dominika Haška – oprócz śpiewaka – zagra także czeski tancerz break-dance'u, aby pokazać parady, jakimi w bramce popisywał się *Dominator*.

Klin kontynentalny

Europejczycy szybko się upijają i nie mają kaca, Azjaci – odwrotnie. Na tym polega zderzenie cywilizacji – tłumaczy Nikołaj Granowski, rosyjski ekspert w leczeniu uzależnień. Różnice tłumaczy istnieniem specjalnego genu alkoholowego. Występuje on u 80 proc. ludności Korei, Japonii i Chin. Dlatego nazywano go również *genem azjatyckim*. Najbardziej jest spotykany wśród mieszkańców

OBRADOWAŁA RADA REPUBLIKOWA WSPÓLNOTY

O statucie i wyborach

CZ. CIESZYN (kor) – Prezes Ruchu Politycznego *Coexistencia-Wspólnota* będzie mógł wykonywać swoją funkcję najwyżej dwie idące po sobie kadencje. Zadecydowała o tym podczas dyskusji o zmianach w statucie Rada Republikańska Ruchu, która zebrała się w sobotę w siedzibie Kongresu Polaków.

Inne zmiany w statucie dotyczą częstotliwości posiedzeń Rady Wykonawczej. Jak poinformował GL sekretarz tej Rady **Tadeusz Toman**, będzie się ona schodzić nie co miesiąc, lecz minimalnie raz na dwa miesiące. Doszło też w statucie do likwidacji pojęcia *członek wspierający Ruchu*.

Rada Republikańska zdecydowała m.in. o poparciu *Wspólnoty* dla **Stefana Dojcsána**, który wystartuje w wyborach do Parlamentu Europejskiego jako członek *Wspólnoty* z listy Partii Agrarnej. Otwartą kwestią pozostaje natomiast udział

Ruchu w wyborach do Senatu RC oraz samorządu wojewódzkiego. – *W wyborach wojewódzkich wystartujemy na pewno, gdy próg wyborczy zostanie obniżony do 3 proc.* W przeciwnym wypadku będziemy się jeszcze musieli zastanowić – stwierdził T. Toman.

Dyskutowano o projekcie utworzenia w Ostrawie świetlicy dla działalności mniejszości narodowych oraz uwagach *Wspólnoty* do projektu ustawy szkolnej. Dotyczą one przede wszystkim zawartej w ustawie propozycji, by szkoły mniejszościowe działały tylko w tych gminach, w których istnieje komisja ds. mniejszości narodowych. – *To jest niezgodne z Kartą Praw i Swobód Obywatelskich* – wyjaśnia T. Toman.

Dodajmy, że Polska Sekcja Narodowa zejdzie się w swoim najbliższym posiedzeniu w piątek 2 kwietnia o godz. 15.00, ponownie w siedzibie Kongresu Polaków.

Zabrzmiął pierwszy dzonek

TRZYNIEC (man) – Dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Trzyńcu pierwsze dni marca były początkiem roku akademickiego. Jak poinformowała nas pracownik kancelarii wiceburmistrza miasta **Iveta Stoszowa**, w ławach szkolnych zasiadło ponad 130 studentów, dla których rozpoczął się trzeci semestr. Będzie on ukierunkowany na społeczeństwo europejskie na progu tysiąclecia oraz pozycję Śląska w Europie. Studenci ponadto wysłuchają wykładów dotyczących zmian na mapie politycznej świata, integracji europejskiej, oraz najwybitniejszych osobistości czeskiej nauki.

Walka z gryzoniami

TRZYNIEC (man) – Zbliża się termin kolejnej bitwy w wojnie z gryzoniami. Ochronna deratyzacja będzie przebiegać w Trzyńcu od 29 marca do 14 maja. Zgodnie z rozporządzeniem obowiązuje ona dla wszystkich administratorów i użytkowników nieruchomości na terenie miasta. Największy nacisk jest kładziony zwłaszcza na zabudowę osiedlową, placówki zdrowia i szkolnictwa, instytucje publiczne, jadalnie, domy noclegowe, zakłady przemysłu spożywczego, wytwórnie rolnicze oraz zakłady zajmujące się likwidacją odpadów.

Europy zachodniej – zaledwie u 4 proc. populacji. Rosja znajduje się pomiędzy obszarami wysokiego i niskiego występowania tego genu. Stwierdzono go u 40 proc. ludności.

Mniej jesz, dłużej żyjesz

Według badań przeprowadzonych przez amerykańską Akademię Nauk, niskokaloryczna dieta przedłuża życie, nawet wtedy, gdy przejdzie się na nią dopiero w późniejszym wieku. Zespół naukowców pod kierunkiem Stephena R. Spindlera z Uniwersytetu Kalifornii ustalił, że 19-miesięczne myszy (ok. 60-65 lat u ludzi), którym podawano mniej kaloryczne posiłki, żyły o ponad 40 proc. dłużej niż zwierzęta karmione obficie.

Naukowcy uważali dotąd, że niskokaloryczna dieta działa, ale tylko wtedy, gdy stosuje się ją przez całe życie, już od urodzenia. Badania Spindlera wykazały, że można zacząć jeść mniej obfite posiłki także w

bardziej zaawansowanym wieku, z równie korzystnym skutkiem.

Młotkiem do telewizora

Dwie panie w konkurencji „palcem” oraz mężczyzna w „przelajowym crossie” zwyciężyli podczas rozegranych w sobotę pod Olsztynem XIV Mistrzostwach Świata w Rzucie Młotkiem do Telewizora. Organizowana od wielu lat impreza polega na rozbiciu ustawionych na palu telewizorów.

Wśród blisko czterdziestu uczestników znaleźli się aktorzy, animatorzy kultury, dziennikarze i wieloletni sympatycy „młotków”.

Jak podkreślają organizatorzy, przesłanie imprezy należy pozostawić bez komentarza, a sam pomysł spowodował, że od 14 lat, o tej samej porze roku, zbiera się grupa ludzi z różnych części kraju, którzy chcą spędzić czas w niecodzienny sposób.

DZIEKI TYTUŁOWI PIES KILKUKROTNIENIE ZYSKUJE NA WARTOŚCI Czworonozni arystokraci na wybiegu

Spokój – to pierwsze wrażenie, jakie odczuli zwiedzający w ubiegły weekend na ostrawskiej Czarnej Łące Międzynarodową Wystawę Psów Rasowych. Wbrew temu, co mógłby pomyśleć lalek, nie było słychać ujadania. Czworonogi na nikogo się nie rzucali, nie warczyli, właściciele nie musieli napinać smyczy do granic wytrzymałości. A przecież było tutaj ponad 2670 psich piękności blisko 150 ras. Małych, dużych, łaciących, długowłosych, łysych, spokojnych i groźnych. Tak elegancko i spokojnie zdaniem Jana Coufala, dyrektora imprezy, zachowuje się... psia arystokracja!

Zwierzęta wraz z opiekunami przyjechały z Holandii, Niemiec, Austrii, Węgier, Polski, Słowacji, Danii i oczywiście wszystkich niemalże zakątków Republiki Czeskiej. Właściciele, w większości - bywalcy podobnych wystaw, pojawili się z pełnym wyposażeniem: najmłodszymi smyczkami, klatkami, środkami pielęgnacyjnymi - szczotkami, grzebieniami oraz różnego rodzaju kosmetykami, zabawkami, a nawet spinkami do sierści. Niemal do ostatnich chwil przed wejściem na poszczególne ringi trwały zabiegi kosmetyczne. Niejeden pies, zanim pojawi się na wybiegu, przechodzi często męczące i trwające nawet kilka godzin upiększanie. Obowiązkowe jest mycie, szczotkowanie i suszenie, następnie wcieranie w sierść specjalnych olejków. Jak jednak twierdzą hodowcy, zwierzęta dzielnie znoszą te kosmetyczne tortury.

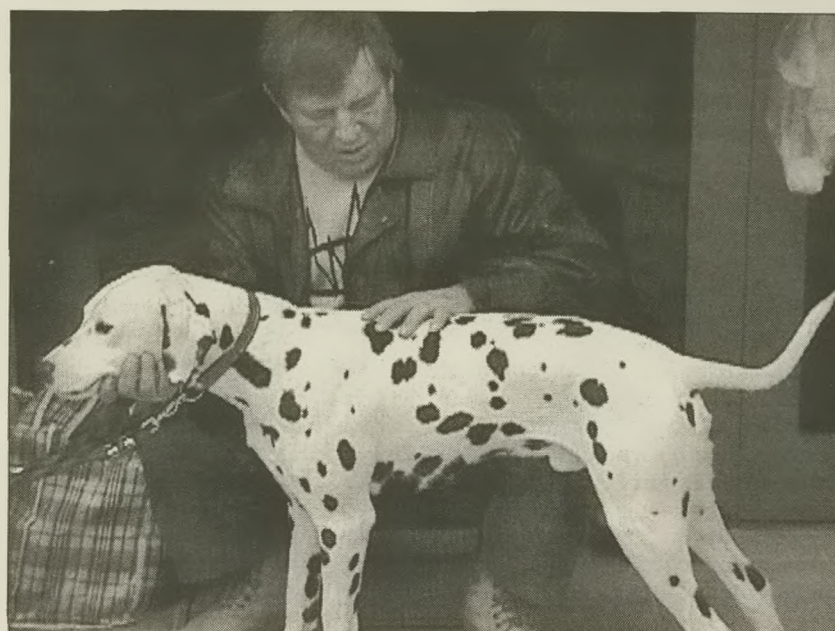
Mogą budzić respekt

Wśród wystawianych piękności dominowały owczarki kaukaskie, niemieckie i nowofundlandzkie, charty i sznauclery. Widzowie chętnie oglądali charty, colie, boksera, teriera, a także rottweilery i inne psy obronne. Do najbardziej egzotycznych ras należały na wystawie m.in. mastin espanol, pies faraona, podengo portugalski, chasapeak bay, cano corso, mastif tybetański oraz komador. Szczególną popularnością cieszyły się labradory.

Wspaniałym psem tej rasy przyszli pochwalić się do Ostrawy m.in. państwo Mariola i Witold Galikowie z Warszawy. - Jednym z powodów dlaczego jesteśmy tutaj jest to, że naszego Angi'ego kupiliśmy przed 15 miesiącami na Zaolziu, mówiąc konkretniej - od Waltera Zajęca, hodowcy z Trzyńca. Frodo, bo tak go nazywamy, jest nadzwyczajny. Jest urodziwym i pogodnym, ale przede wszystkim nad wyraz inteligentnym domowym przyjacielem. To pies na chandrę i stres - mówi pani Mariola. Na pierwszy

rzut oka widać, że Angi posiada doskonałe maniery. Nie jest strachliwy ani agresywny, chociaż wokół niego panuje niezwykle duży ruch. - To zasługa profesjonalistów. Frodo absolwował trzymiesięczny kurs, gdzie pod okiem fachowców nauczył się np. jak reagować na komendy i polecenia. My zaś dowiedzieliśmy się, jak mamy je egzekwować i zachęcać psa do dalszej nauki - informuje pan Witold. Dodajmy, że Angi uplasował się na ostrawskiej wystawie na 3. miejscu w swojej kategorii.

Duży respekt budził potężny, kudłaty pies o egzotycznym imieniu Beremendi Bundas Astra (rasy Kiraly Pusztai) trzymany na smyczy przez właścicieli Karinę i Przemysława Mikolaśów z Hawierzowa Dątyń Dolnych. Dzieci miały go z podziwem, ale i z wielkim respektem. Rostemu opiekunowi kudłaty pupił sięgał niemal do pasa. - Taki piesek chyba raczej do mieszkania w bloku się nie nadaje? - zagaduje. - Dlaczego nie? - odpowiada pogodnie jowialny właściciel. - Co prawda teraz nie mieszkamy w bloku, ale kiedyś tak było i nie odczuwaliśmy nadmiernej ciasnoty. To stworzenie łagodne jak... baranek.

Głośne zachwyty i słowa uznania należały się nielicznym, ale wyjątkowo urodziwym dogom niemieckim - błękitnym, przegowanym i złotym. Budziły respekt i nikt nie odważył się wyciągnąć ręki do poglaskania. Co innego rozkoszne cocker-spaniele. Świadome swojej urody wręcz napraszały się o czule dotknięcia i zachwyczone spojrzenia.

Sędziowskie oko patrzy

Wybór najpiękniejszego reprezentanta każdej z ras, które pojawiły się na ostrawskiej wystawie odbywało się w kilku kategoriach. Psy startowały w następujących klasach: szczenięta od 6 do 9 miesięcy, młodzież - od 9 do 18 miesięcy, klasa

średnia - od 18 do 2 lat, klasa otwarta - od 18 miesięcy do 8 lat oraz klasa użytkowa powyżej 15 miesięcy, gdzie psy musiały posiadać specjalne certyfikaty. Czworonogi startowały także w klasie championów oraz klasie honorowej - powyżej 8 i 9 lat.

Najpiękniejsze okazy z każdej rasy, a następnie grupy, startowały w super konkursie o główną nagrodę wystawy. Zdobył ją krótkowłosego wyżeł weimarski o szlacheckim imieniu Remo z Šípek, którego właścicielem jest Jaroslav Sajbot z Kocobędza.

Przed wydaniem werdyktu jury rzędy dokładnie oglądali każde zwierzę.

- Sędziowie zwracają uwagę zarówno na cechy fizyczne (np. układ kostny, sposób poruszania się, szatę sierści), jak i psychiczne. Psy niespokojne, nerwowe, agresywne nie są dopuszczane do wystawy. Gdyby nawet pojawił się jakiś krewki czworonóg (np. gdy pies nie jest jeszcze przyzwyczajony do przebywania wśród tłumu), sędzia ma obowiązek nie klasyfikowania go - mówi Coufal.

Razem ze swoimi pupilami biegają na wybiegu ich właściciele. Poprawiają im tylną łapkę i pyszczki wzniesione do góry, które wraz z tułowiem muszą tworzyć piękną, harmonijną linię.

Niektóre zwierzęta są chyba świadome tego, że się je ocenia i cierpliwie znoszą rygory reprezentacji. Ale gdy moźna weryfikacja rasowej urody wreszcie się kończy, z żywo manifestowanym zadowoleniem zbiegają z molo. Podobnie zresztą jest z ich panami, którzy są znacznie bardziej nerwowi niż ich pupile. Warto też obserwować reakcje właścicieli czworonogów. Są tacy, któ-

rzy widząc, że ich champion nie zakwalifikował się do finałów, gwiżdżą i szydzą z konkurentów, dyskutują podniesionym głosem z sędzią, tłumacząc, że właśnie w tej chwili ich pies nie jest w kondycji... Właściciele zwycięzców płaczą, klaszczą, skaczą z radości, całują swoje pupile i obdarowują smakołykami.

Zwycięzcy zyskują na wartości

Wystawy psów rasowych mają charakter prestiżowy. Dla hodowców najważniejsze jest zwycięstwo w grupie i uzyskanie tytułu najpiękniejszego psa wystawy. Te splendory mają czysto finansowy wymiar. Zwierzę od razu kilkakrotnie zyskuje na wartości, stając się jednocześnie cennym reproduktorem. Im wyższe laury, tym zwycięzca ma lepszą pozycję. Rosną również szanse jego potomstwa. Pies z dobrym rodowodem to prawdziwy arystokrata w psim świecie. I tak np. szczeniaka dobermana bez utytułowanych przodków można dostać już za ok. 5 tys. koron. Za psia, którego rodzice lub dziadkowie byli championami krajowymi, a nawet międzynarodowymi, trzeba zapłacić nawet trzykrotnie więcej. Syberian huski to wydatek od 10 - 15 tys., alaskan malamut - od 2 do 10 tys. koron.

Wystawy to jednak nie tylko zmagania o tytuły najlepszych. To także okazja do nawiązania kontaktów z hodowcą i umówienia się z nim. Bo kto inny niż hodowca jest w stanie udzielić praktycznych wskazówek o... nowym członku rodziny.

Wszystkie nagrody na ostrawskiej wystawie miały charakter prestiżowy. Tytuły i medale zdobyte na Czarnej Łące będą się liczyły w innych konkursach, a także przy kontynuowaniu psich linii i gniazd.

Tekst i zdjęcia: WANDA KULA

KWIECIEŃ MIESIĄCEM TROSKI O PRZYSZŁOŚĆ ŚWIATA

22 marca obchodziliśmy Światowy Dzień Wody. Happeningi, akcje sprzątania śmieci, wystawy, wykłady towarzyszyły poniedziałkowej czynności aktywistów licznych organizacji i stowarzyszeń ekologicznych. Tak było również w Ostrawie, gdzie działa Arnika. Już w piątek, 19. 3., otwarto tu w Teatrze Petra Bezruča, ciekawą wystawę Z wodą czy bez. Cały marzec przebiegał zresztą pod znakiem troski o czystość tej życiodajnej cieczy w naszych rzekach i naturalnych zbiornikach wodnych.

W roku ubiegłym, po 15 latach trwałego spadku zużycia, zapotrzebowanie na wodę w skali ogólnokrajowej wzrosło wg danych Ministerstwa Rolnictwa RC o 2 litry dziennie na osobę. Prawdopodobnie było to spowodowane upalnym latem. Przeciętna na jednego obywatela wynosi zatem 105 litrów dziennie, a wliczając zużycie wody poza gospodarstwami domowymi 163 litry. W 47% woda do picia pobierana jest ze źródeł podziemnych, w 53% ze zbiorników powierzchniowych.

Unia Europejska kładzie znaczne wymagania na oczyszczanie zużytej

wody. Do 2010 r. powinna zakończyć się w naszym kraju modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowościach liczących ponad 2 tys. obywateli. Większe miasta wcześniej przeszły odnowę. Optymizmem napawa fakt, że już dziś 90% urządzeń w naszym województwie, zarządzanych przez SmVaK Ostrava, pracuje zgodnie z wymogami europejskimi. W do-

Życiodajna woda

mach rośnie liczba nowych urządzeń technicznych, zwłaszcza pralek, które mają coraz niższe zapotrzebowanie na wodę, z roku na rok poprawia się technologia oczyszczania w zakładach pracy. Można powiedzieć, że widać postęp w tej sprawie. Nie możemy jednak spocząć na laurach. Ciężki efekt, na który naraziliśmy Ziemię, powoduje bowiem zmiany klimatyczne, których następstwa nie rokują nic dobrego. Według naukowców grozi nam znaczny ubytek wody nadającej się do picia, choć z drugiej strony zagraża podniesienie się stanu wody w oceanach.

W okresie najbliższych siedmiu lat

wyda czeskie państwo, poszczególne miasta i wsie, a w rezultacie my sami około 285 miliardów koron, żeby spełnić dyrektywy wyznaczone przez Unię. Unia Europejska przeznaczy 15 miliardów na ochronę środowiska naturalnego w naszym kraju. Mało to czy dużo? Warto przypomnieć sobie słowa wieszczki Szlachetne zdrowie, nikt się nie dowie, jako smakujesz, aż się zepsujesz... Tak samo, jak zdrowie ludzkie, tak też i zdrowie naszej planety warte jest każdego

wysiłku i poświęcenia, żeby zachować piękne drzewa - pomniki przyrody, żeby cały świat żywy mógł przetrwać. Każdy z nas powinien więc walczyć o czystość życiodajnej wody i powietrza. Czasem wystarczy odrobina dobrej woli, niewielkiego tylko wysiłku, czasem tylko rzeczywiste dotrzymywanie obowiązujących przepisów. Przywitajmy wiosnę z myślą, że jesteśmy kolejnym ogniwem w łańcuchu i nie mamy prawa go przerwać. Nie dbajmy wyłącznie o własne, chwilowe, wygodę i przyjemności, ale też o zachowanie natury dla siebie i innych w przyszłości.

BARBARA GLAC

KONKURS LITERACKI IM. H. KOWALCZYK

Młodzież o sobie

LUTYNIA DOLNA (mro) - Po raz trzeci dolnolutyńska PSP ogłasza konkurs Literacki im. Haliny Kowalczyk, przedwcześnie zmarłej animatorki życia młodzieżowego i kulturalnego na Zaolziu, dziennikarki i pedagoga.

Uczestnikami mogą być uczniowie starszych klas polskich szkół podstawowych i szkół średnich, którzy zgłoszą prace pisemne - w dowolnej formie stylistycznej i w objętości do 2 str. maszynopisu. Dla kategorii klas 6-7, 8-9 obowiązuje temat *Moje radości, moje smutki*, kategorii szkół

ponadpodstawowych temat *Ja i moi rówieśnicy, czyli jacy jesteśmy naprawdę*.

Jak zaznacza Alicja Berki, organizator konkursu, podstawowym kryterium oceny nadesłanych prac będzie samodzielność i oryginalność opracowania oraz językowy poziom wypowiedzi.

Prace opatrzone godłem i z zaznaczoną kategorią wiekową, należy przesyłać do 14 maja br. W osobnej oznaczonej godłem kopercie trzeba podać imię i nazwisko oraz szkołę.

28 marca Dniem Nauczyciela

Wszystkim nauczycielom i wychowawcom naszych miłych czytelników życzymy z okazji Dnia Nauczyciela: żelaznego zdrowia, nieustającej pogody ducha, świętej cierpliwości, zdrowego rozsądku, sprawiedliwych decyzji, nerwów jak postronki oraz wielu sukcesów w trudnej, lecz zaszczytnej pracy pedagogicznej.

Głosik i Jego koledzy

Dzisiaj Dzień Nauczyciela.

Więc raniutko, przed lekcjami, cała klasa uśmiechnięta dała kwiaty naszej pani.

Wierszyk Jerzego Ficowskiego przypominam wam, co na pewno sprawi przyjemność nauczycielom. Niekoniecznie trzeba kupować drogie bukiety. Pierwsze wiosenne kwiatki, które już nieśmiało wychylają pąki w waszych ogródkach, laurki pełne malowanych kwiatów czy wyhaftowanych na serwetkach... Wszystkie będą mile przyjęte, jeśli tylko podarowane będą ze szczerzego serca wraz z podziękowaniem za naukę. A wierzę, że nauczyciele zasługują na wdzięczność i uzna-

nie. Chociaż teraz wam niekiedy wydaje się, że uczenie kogoś to nic takiego, zasługi swoich nauczycieli w pełni docenicie dopiero później. A zresztą - spróbujcie kiedyś zebrać kolegów i nauczycieli ich choćby prostej piosenki!

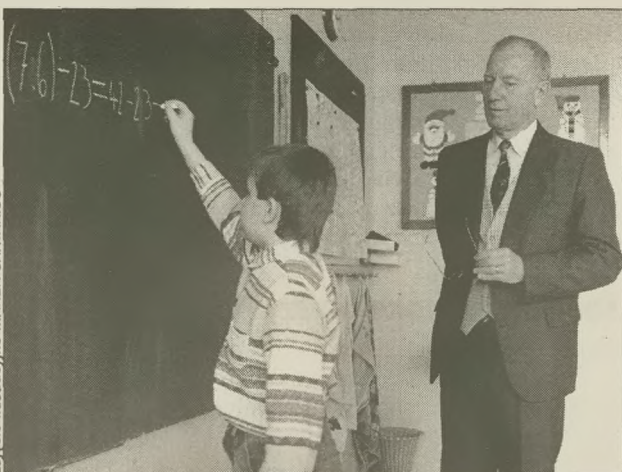
Dowiedzmy się jednak pokrótce, dlaczego Dzień Nauczyciela obchodzimy w naszym kraju właśnie w marcu. Otóż przypominamy sobie dzień urodzin Jana Amosa Komenskigo, nazywanego nauczycielem narodów. Był on pierwszym reformatorem szkolnictwa w Europie. Miało to ogromne znaczenie, no bo wyobraźcie sobie, że w czasach, gdy Komenski chodził do szkoły, uczono tylko po łacinie, zdobyć wykształce-

nia dla wielu dzieci było niemożliwe. Komenski zalecał podział na klasy, naukę w klasach niższych w języku ojczystym, zastąpienie wkuwania nauką przypominającą zabawy, podręczniki z obrazkami itp.

Urodził się ten wielki człowiek 28 marca 1592 roku w Niwnicy na Morawach. W wieku lat sześciu został sierotą i wychowywany był u krewnych, których wspierał Kościół braci czeskich. Po studiach teologii w Heidelbergu został nauczycielem i księdzem czesko-braterskim w Przerowie i Fulneku. Po porażce ewangelików (Biała Góra 1620 rok) był prześladowany przez Kościół katolicki i musiał opuścić kraj. Przebywał potem w Lesznie pod ochroną rodu Leszczyńskich, częściowo w Elblągu, a od roku 1656 w Amsterdamie, gdzie w roku 1670 zmarł. Wśród jego dzieł najważniejszymi są *Wielka dydaktyka*, *Schola ludus* (Szkoła gra) i *Świat w obrazach* - pierwsza obrazkowa encyklopedia dla dzieci.

Dodajmy jeszcze na koniec, że w Polsce Dzień Nauczyciela obchodzono jest 14 października, w dniu upamiętniającym powołanie Komisji Edukacji Narodowej w roku 1773.

GŁOSIK i Jego koledzy

Głosikowa Korespondencja

Mówi się: Lepiej późno...

Kiedy czytałam w „Głosie Ludu”, jak wspinała baliki są tu i ówdzie, zachęciło mnie to do napisania o naszym baliku dziecięcym w Kocobędzu. Odbył się w lutym w sali miejscowego Domu Kultury, a te malutkie „maseczki” są już naszymi wnukami. Najmłodszym „balowiczem” był 6-tygodniowy Piotruś. W wyćwiczenie programu włączyli się rodzice oraz ci dorośli, którzy są jeszcze niezamężni. Po zeszłorocznym przedstawieniu „Królewna Śnieżka” w tym roku Klub Młodych wystąpił z bajkami bardzo prostymi, a więc bliższymi maluchom: „Dziadek i rzepka”, „Domku, domku, kto w tobie mieszka” i „Popoluśka”. W programie przedstawiła się również para tancerzy z OLZY. Burzliwe oklaski były dla wszystkich miłym podziękowaniem. Po przerwie mamusia Renata i Marcela, przebrane za pajace, rozpoczęły polonezem i poprowadziły dalej zabawę. Do tańca przystąpił znany już na naszych balikach David Harok. O żółdki wszystkich zatroszczył się Klub Młodych. Było wspaniale.

Babcia Niedobowa

FOT. BARBARA GLĄC

nych możliwości (ze wschodu, południa, północy) wybrali odpowiedź D: z fasoli. Startujący nie dał się jednak zmylić i polegając na własnym rozumie (oraz przepisany tekście) odpowiedział, że wiatry wieją z południa... Zdobywając kolejne sumy pieniędzy, (gra toczyła się o milion euro!) musiał wykazać się znajomością tańców, naszego folkloru. Nawet Harry Potter - ulubiony bohater książek dla dzieci - znalazł się w zakresie przygotowanych tematów.

Z zapartym tchem, raz po raz wybuchając śmiechami i nie szczędząc oklasków, rodzice, dziadkowie, wujkowie i znajomi z dużym zainteresowaniem sami w myślach szukali prawidłowych odpowiedzi, tak jak czynią to co tydzień przed prawdziwymi ekranami. Można jednak z pełną satysfakcją stwierdzić, że cierlicki Milioner o wiele przewyższył jakością zabawy oryginał. Duża w tym zasługa nauczycielek, które z małych aktorów i tancerzy potrafią wykręcać taką iskrę!

Po występie dzieci szybko przebrały się do pomysłowych kostiumów, bowiem drugą część popołudnia przeznaczono na tradycyjny balik. Barwne pląsy z rodzicami, a potem atrakcje z nagrodami czekały na najmłodszych, starsi zaś mogli skorzystać z bogatego bufetu.

Spotkanie było też okazją do złożenia życzeń wszystkim nauczycielom z okazji ich zbliżającego się święta. (bag)

● ZAPROSZENIE ● ZAPROSZENIE ● ZAPROSZENIE ● ZAPROSZENIE ●

Znacie ludzi, którzy swój wolny czas poświęcają dzieciom, chociaż nie leży to w ich obowiązkach zawodowych i nie dostają za to pieniędzy? Ja tak. Jest takich może więcej w innych miejscowościach, ale ci „moi” mieszkają w Żukowie. W ich programach biorą udział całe rodziny, bawią się na próbach po sąsiedzku i zawsze jest na co popatrzeć. Tym razem powitają was U NAS DÓMA oraz pokażą, co dzieje się u nich NA MIEDZY. Poznać ich, gdy w najbliższą niedzielę - 28 marca wybieriecie się na godzinę 15.00 do restauracji Pod Dzwonkiem w Żukowie Dolnym. Gorąco polecam niedzielą rodzinną wyprawę Pod Dzwonek!

Literka

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Tešín. Piszcie do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: santariusm@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

GIMNAZJALIŚCI SPONSORUJĄ DZIEWCZYNKĘ Z RWANDY

Z sercem do dzieci

CZ. CIESZYN / OSTRAWA (wak) - Do akcji *Adopcja Serca* (Adopce na dół), którą w Republice Czeskiej zapoczątkowały przed jedenastu laty organizacje charytatywne - Caritas i Adra, a trzy lata wcześniej Katolicki Ruch Solidarności z Ubogimi Trzeciego Świata *Maitri*, włączyło się już ok. 11 tys. osób. Darczyńcami są głównie osoby indywidualne, coraz częściej jednak dołączają do nich firmy prywatne, a także uczniowie szkół podstawowych i średnich. Uczestnicy akcji pomagają swymi regularnymi datkami konkretnym dzieciom z krajów Trzeciego Świata - np. Indii, ale także z Europy Środkowej - Litwy czy Ukrainy.

Przed rokiem 8-letnią sierotę, Alice Shukuru z miejscowości Nyabihare w afrykańskiej Rwandzie, postanowili zaadoptować również uczniowie klasy 3C Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie.

- O akcji *Adopcja Serca* oraz działalności *Ruchu Maitri* dowiedzieliśmy się od Piotra Roszaka, wicedyrektora czeskokieszyńskiej PSP, którego zaprosiliśmy na jedną z naszych lekcji. Opowiedzieli o sierotach, które często były świadkami morderstwa swoich rodziców, rodzeństwa czy najbliższych, a także o biedzie, w której teraz przyjdzie im żyć wstrząsnęły nami tak bardzo, że postanowiliśmy pomóc chociaż jednemu dziecku powiedziała GL Dorota Branna, która podjęła się spraw organizacyjnych związanych z akcją. - Chęć pomocy pokrzywdzonej przez los i wojnę dziewczynce zadeklarowało 32 uczniów oraz pani profesor. Dziewczęta i chłopcy, którzy zapoczątkowali *Adopcję*... są w tym roku w klasie maturalnej, kontynuacją projektu zajmują się więc nasi następcy - uczniowie 2. klasy.

Młodzi włączyli się do akcji prowadzonej przez *Ruch Maitri* na zasadzie dobrowolności. Do niczego nie byli zmuszani, bo wtedy straciło by to sens. - Zaakceptowałem ich wybór,

ponieważ uważam, że warto w uczniach obudzić współczucie i wrażliwość na cierpienie innych. Otworzyć ludzkie serca na godność ludzi, szukać pojednania i zbliżenia między żyjącymi w dobrobycie i biednymi - twierdzi Piotr Roszak, który wraz z żoną od kilku lat sam sponsoruje dziewczynkę z Rwandy.

- Osoby, rodziny, klasy szkolne czy po prostu grupy ludzi mogą adoptować dziecko poprzez wpłacanie rocznie ok. 7 tys. koron - mówi Ewa Chudějowa z ostrawskiego Caritasu. - Pieniądze trafiają na konto placówek charytatywnych danego kraju z przeznaczeniem na konkretne dziecko. Za nie, na miejscu, misjonarze lub księża kupują dziecku żywność, książki, ubranie oraz opłacają szkołę i naukę zawodu. Jest to swoista forma adopcji, bowiem dziecko pozostaje w swoim rodzinnym kraju, ale przesyłane na niego pieniądze pozwalają mu godnie żyć. O każdym dziecku objętym adopcją prowadzona jest ewidencja, a odpowiedzialne za projekt osoby dokładnie sprawdzają, na co przeznaczane są pieniądze. Nie może być mowy o tym, by pieniądze ofiarodawców przeznaczone zostały na inne cele.

Po przeliczeniu każdy z uczniów zaangażowanych w *Adopcję Serca* wyda rocznie kilkadziesiąt koron (w przypadku *Ruchu Maitri* sponsorowanie jednego dziecka kosztuje ok. 5 tys. Kč rocznie). Suma ta nie spowoduje uszczerbku w budżetach rodzinnych, a sprawi, że młodzi ludzie będą pamiętali o innych, którym jest gorzej na tym świecie. Może więc za przykładem gimnazjalistów z Cz. Cieszyna w akcję włączą się inne szkoły na Zaolziu?

Bliższych informacji o akcjach humanitarnych obu organizacji charytatywnych można się dowiedzieć na stronach Internetowych:

www.charita-adopce.cz oraz www.maitri.jinak.cz.

TRANSGRANICZNA WSPÓŁPRACA

Teatr Śląski z Nowym

OPAWA (mro) - Od dwóch lat Teatr Nowy z Zabrze i Teatr Śląski z Opawy kontynuują wznowioną współpracę, która zanikła w lata dwudziestych XX w.

Jak poinformowała redakcję Jiřina Rossipalowa, rzeczniczka Teatru Śląskiego, dwa lata temu Teatr Nowy wystąpił gościnnie na opawskiej scenie z muzikalem *Dobrze uszyty frak* - d., w minionym roku zaś przed-

stawił bajkę czeskiego autora Jana Drdy *Igraszki z diablem*. W zamian teatr opawski przedstawił zabrzańskim widzom *Sen nocy letniej* W. Shakespeara.

Na widowni opawskiego teatru można często spotkać zorganizowane wycieczki gości z Raciborza. Przyjeżdżają do Opawy m.in. słuchać solistki opery - Oliny Procházekowej, która znana jest w Polsce ze swoich recitali.

Księgarnia Wirtualna

Bestsellery z listy

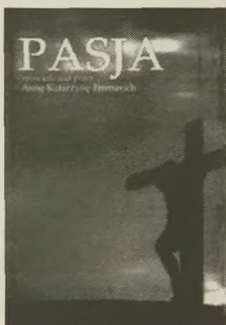
Na stronach internetowych Sieci Księgarskiej *Matras* pojawiło się najnowsze notowanie listy przebojów książkowych, czyli najlepiej sprzedawanych książek w księgarniach *Matrasu* w dniach od 1 do 14 marca br.

W pierwszej połowie miesiąca na liście nie doszło do znaczących zmian. Prowadzi nadal książka *Katarzyny Grocholi - Nigdy w życiu!*, a na drugim miejscu utrzymuje się *Co z tą Polską?* znanego dziennikarza *Tomasza Lisa* (o obu pisaliśmy w tej rubryce już w lutym i marcu).

Jedną nowością w pierwszej trójce to *Pasja* opowiedziana przez Annę Katarzynę Emmerich w przekładzie i opracowaniu ks. Krzysztofa Stoli wydana przez Polskie Wydawnictwo Encyklopedyczne. - *Śługa Boża Anna Katarzyna Emmerich* poprzez szczególne powołanie mistyczne ukazywała światu ogromną wartość ofiary i współcierpienia z

ukrzyżowanym Panem Jezusem - powiedział papież Jan Paweł II o autorce, której *Pasja* zainspirowała do nakręcenia głośnego filmu reżysera i aktora Mela Gibsona.

A oto dalsze pozycje z listy:
4. Joanna Szczepkowska - *Fragmenty z życia lustra*
5. J. K. Rowling - *Harry Potter i Zakon Feniksa*
6. Katarzyna Grochola - *Serce na temblaku*
7. Anna Katarzyna Emmerich - *Pasja czyli bolesna męka Jezusa Chrystusa* (tym razem wyd. przez Klub Książki Katolickiej)
8. Monika Luft - *Śmiech iguany*
9. Beata Tyszkiewicz - *Nie wszystko na sprzedaż*
10. Eric Emmanuel Schmitt - *Oskar i pani Róża*
Wszystkie książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka w Cz. Cieszynie. (kor)

lotka

▲ Potwierdziły się obawy popularnej aktorki **Joanny Bartel**, znanej z roli Andzi Dworniakowej w serialu *Święta wojna* w TVP 2. Po 10 latach rozpadł się jej nieformalny związek z Niemcem o imieniu **Lutz**, właścicielem małej galerii obrazów w Kolonii.

– *Tylko jedna rzecz mnie martwi: że Lutz pozna kogoś i powie mi, że dłużej nie chce być sam* – wyznała nie dalej jak rok temu popularna aktorka. – *Bo tak na dobrą sprawę ten bidok jest ciągle sam. W przeciwieństwie do mnie – ja mam swoje towarzystwo, tysiące kolegów i koleżanek, pracę, którą uwielbiam. Lutz natomiast wraca z galerii wieczorem do pustego domu. Czasami włącza specjalnie Telezakupy Mango, by tylko na mnie popatrzeć. Musi sam wszystko zrobić, poprać, ugotować coś do zjedzenia. Po prostu boję się, że znajdzie sobie jakąś dziewczynę, bo to naprawdę fajny chłopak.*

Całą winę za rozpad związku aktorka bierze na siebie. Bywa w ciągłych rozjazdach: między Katowicami, gdzie powstają zdjęcia do *Świętej wojny*, a Kolonią. Dla narzeczonego miała coraz mniej czasu. Joanna Bartel pociesza się, że odkał wyznała, że jest znów do wzięcia, ma zdecydowanie większe powodzenie u mężczyzn.

◆ Znakomity aktor **Marian Opania** (*Na dobre i na złe*) po raz trzeci zostanie dziadkiem! Zawdzięcza to swojemu synowi **Barłozowi**, również aktorowi (*Zakochani*), którego żona **Agnieszka**, z wykształcenia teatrolog, spodziewa się dziecka.

Młody Opania ma już dwie pociechy: 13-letniego **Filipa** i 5-letniego **Kubę**. Tym razem już wie, że będzie miał córeczkę. 34-letni aktor poświęca swoim dzieciom dużo uwagi. Każdego roku stara się spędzić z nimi cały miesiąc nad morzem. (dz)

SPOKOJNIE, TO TYLKO WIOSENNE PORZĄDKI Stawmy im czoło

W czystym schludnym domu przyjemniej się mieszka i lepiej odpoczywa. Nad takim efektem czasami trzeba popracować. Radzimy, jak dzielnie stawić czoła wiosennym porządkom.

Wiosenne sprzątanie zorganizuj sobie tak, by mieć więcej czasu na przyjemności. Jeśli dobrze zaplanujesz porządki, odnajdziesz czas dla siebie. Będziesz mogła cieszyć się z rodzinnej bliskości, bycia razem w domu.

Wiosną udziela nam się entuzjazm przyrody. Nie tylko zrzucaamy nagromadzone zimą kalorie, ale też chętnie sprzątamy we *własnym ogródku*. Szał porządków ogarnia nas zwłaszcza przed Wielkanocą: sprzątanie, odkurzanie, wycieranie, odświeżanie... A potem pieczenie, gotowanie, kupowanie. I tak bez końca. We znaki daje nam się silne zmęczenie, ze strachem myślimy o odwiedzinach gości, śni nam się święty spokój... Scenariusza tego dobrze znanego koszmaru nie musimy powtarzać co roku – zamiast tracić czas i siły na chaotyczne porządki, pomyślimy, jak dzielnie i mądrze stawić im czoło.

Zrób sobie plan

Zanim zabierzesz się do pracy, dobrze ją zaplanuj, dzieląc na małe odcinki, np. dziś pranie, jutro prasowanie itd. Nie bierz się do sprzątania zaraz po pracy, gdy jesteś zmę-

czona i źle się czujesz. Skorzystaj z pomocy rodziny lub studentów, którzy chętnie zarobią parę koron za mycie okien czy trzepanie dywanów.

Używaj dobrych środków

Gdy na płycie kuchennej zalegają przypalone plamy, gdy chcesz przywrócić blask zszarzałym firankom, kiedy nie możesz doszorować kafelków, czy doprać dywanu, zawsze warto mieć pod ręką dobre środki czyszczące. Na produkty najwyższej jakości nie szczędź pieniędzy – są nie tylko bardziej skuteczne, ale też wydajne i łatwe w użyciu.

Zaufaj babci

Nie walcz z plamami za wszelką cenę. Jeśli akurat nie masz pod ręką dobrych środków czyszczących, przypomnij sobie domowe sposoby na plamy. Nasze babcie na wszystko znały radę. Jak usunąć plamy z jasnych dywanów? Posyp je mąką kartoflaną. Masz zabrudzone obicia mebli? Przetrzyj je wilgotną gąbką z solą. Na twoich umytych oknach pojawiają się uporczywe smugi? Nie myj ich w słoneczny, ciepły dzień, wycieraj gazetami

i poleruj zawsze w dwóch kierunkach.

Zadbaj o domowe ciepłotko

Nawet w idealnie wysprzątanym domu można czuć się źle, jeśli jest nieprzytulny. A domowe ciepłotko to przede wszystkim drobiazgi. Drewniany aniołek, orientalna misa, ręcznie malowane donice, futrzany dywanik... Atmosferę domu tworzy również zapach. Pomyśl o kadzidełkach – ich woń uspokaja i poprawia samopoczucie. Uroku dodają też rośliny. Jeśli mimo starannej pielęgnacji twoje kwiaty usychają, wybieraj roś-

liny bardziej wytrzymałe. Możesz też uprawiać zioła – na kuchennym parapecie, w wiklinowym koszu czy w ozdobnej doniczce – cieszą oko i zawsze są w zasięgu ręki. Majeranek, melisa, mięta czy bazylia to nie tylko piękne rośliny, ale też znakomite przyprawy i skuteczne lekarstwa. W nasiona lub sadzonki zaopatruj się w sklepach ogrodniczych (są bardziej wytrzymałe od szklarnianych, sprzedawanych w supermarketach).

Ziołowymi kompozycjami możesz też przystroić stół, chociażby do świątecznego obiadu... (D)

DLACZEGO MARZNĄ DŁONIE I STOPY

Pomoże gimnastyka

Często są jak sopelki lodu, choć wcale nie zmarzłaś? Pogimnastykuj się trochę, weź ciepłą (nie gorącą!) kąpiel.

Zimne stopy i dłonie to sygnał, że krew nie płynie tak sprawnie, jak powinna. Dokładną przyczynę dolegliwości pomoże ci ustalić lekarz, ale najczęściej ma to związek z:

Niskim ciśnieniem krwi. Pomoże gimnastyka – przysiady, podskoki i skłony robione przez 15 min. poprawią krążenie krwi. Uważaj na kawę – ciśnienie podnosi tylko na chwilę. Swojego lekarza możesz zapytać też o leki, które je podwyższają.

Zaburzeniami krążenia. Gdy krew nie dociera do wszystkich części ciała, dochodzi do ich niedo-

krwienia. Stąd objawy takie jak uczucie zimna i drętwienie stóp czy dłoni. Ocieplaj całe ciało, a nie tylko zmarznięte stopy czy dłonie. Nie mocz ich w gorącej wodzie, nie ogrzewaj termoforem czy opierając o kaloryfer – jeśli cierpisz na schorzenia naczyń obwodowych możesz mieć obniżoną wrażliwość skóry i nawet nie poczujesz, kiedy się poparzysz. Pomoże też kąpiel w wodzie o temperaturze ok. 37 st. C – lekko ciepłej.

Wypicie gorącej herbaty to również dobry sposób na ogrzanie się przy zaburzeniach krążenia. (kiż)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

JEŚLI MASZ MAŁE OCZY, UNIKAJ WIELKICH KÓŁ

Kolczyki dobre na wszystko

Kolczyki i klipsy są zawsze modne. Wszystkie - duże i małe, nowoczesne i klasyczne - ożywią twarz, odmłodzą, dodadzą wdzięku, podkreślą kolor oczu. Ale warto pamiętać o kilku zasadach.

widac, ożyw twarz cieplejszym akcentem, sięgając po nieduże kolczyki z ciepłego złota. Takie z ciemnymi kamieniami: czarnymi lub grafitowymi podkreślają zmęczoną, szarą cerę.

Gdy chcesz wyglądać świeżo i młodzieńczo, wybierz kolczyki lub klipsy z błyszczącymi kamieniami: rubinami, cyrkoniami lub migoczącymi szkiełkami. Podkreślą blask oczu.

Co za dużo, to niezdrowo!

Co tak, a co nie?

Jeśli jesteś dumna ze swoich zielonych oczu, nie zakładaj kolczyków ze szmaragdem, a przy błękitnych raczej unikaj turkusów, lazurów i niebieskich szkiełek. Kamyki w tym samym kolorze osłabia optycznie kolor oczu, odwrócą od niego uwagę.

Jeśli jesteś właścicielką małych oczu, unikaj wielkich kół czy geometrycznych, dużych klipsów. Wybierz małe tzw. wkrętce, które nie będą aż tak rzucać się w oczy. Duże masywne kolczyki *gubią* spojrzenie.

Gdy masz bardzo szczupłą twarz, sięgaj raczej po małe perełki, kolorowe kamyczki *na wkrętce*, uniwersalne srebro. Ciężkie, wiszące kolczyki z dużymi kamykami nadają twarzy smutny zmęczony wykład. Unikaj ich.

Jeśli dawno nie byłaś na urlopie, jesteś zmęczona i, niestety, to

Zawsze warto zachować umiar, dlatego nie przesadzaj:

● **ze złotem** – ciężkie, klasyczne złoto w starym, rosyjskim stylu dyskretnie wycofuje się z mody. Więc nie obwieszaj się złotymi kolczykami sięgającymi szyi i łańcuchami grubymi na palec.

● **z metaloplastyką** – monumentalne broszki, rzeźby wykonane ze srebra lub metalu też nie dodają wdzięku. A mogą nawet dodać lat, jeśli obwiesimy się kolczykami z wielkich płatów metalu lub przypniemy brochę wielkości młyńskiego koła.

● **z modą** – to co dobre dla nastolatek, nie koniecznie musi pasować kobietom dojrzałym. Jeśli w szkole nosiłaś super modne plastikowe bransoletki, nie oznacza to, że i teraz będziesz wyglądać w nich świetnie. Kupuj takie ozdoby, w których czujesz się po prostu dobrze, awangardę postaw na dalszym miejscu. (kiż)

ŹRÓDŁO SPOKOJU W TWOJEJ FILIZANCIE Zielona herbata

Herbata to napój towarzyszący ludziom od kilku tysięcy lat. Już na początku zaczęto odkrywać jej niezwykle właściwości, które wykorzystujemy do dziś.

STRES

Narzekasz na brak czasu? Ciągły pośpiech i natłok obowiązków sprawia, że czujesz się zagubiona? Często czujesz niepokojące napięcie? W dzisiejszym zabieganym świecie stres jest zjawiskiem towarzyszącym nam wszędzie – w domu, w pracy, w kolejce do kasy, w autobusie – praktycznie na każdym kroku. Na szczęście sposobów walki ze stresem jest wiele: głębokie oddechy, ćwiczenia fizyczne, relaksacyjne masaże, pływanie, aromaterapia i wiele, wiele innych. Niestety wśród codziennych obowiązków trudno jest wygospodarować czas na większość z nich. Są jednak takie, które nie wymagają zbyt wielu nakładów i poświęcenia czasu. Jeden z nich to filiżanka zielonej herbaty. Już w dwunastym wieku buddyjscy mnisi odnajdywali wewnętrzną równowagę, celebując picie zielonej herbaty nawet przez kilka godzin. Dziś my również możemy cieszyć się cudowną chwilą odprężenia, którą

daje nam po ciężkim dniu filiżanka zielonej herbaty.

ZDROWIE

To jednak nie wszystko. Z badań wynika, że zielona herbata to również cenne źródło flawonoidów, substancji posiadających właściwości przeciwutleniające. Przeciwuutleniające, a wśród nich flawonoidy, mają zdolność *zmiatania* nadmiaru wolnych rodników w organizmie – nadmiar wolnych rodników może uszkadzać komórki organizmu. Istnieje kilka potencjalnych miejsc w organizmie człowieka, w których flawonoidy mogą wykazywać swoje ochronne działanie polegające na zapobieganiu chorobom układu krążenia. Mogą wpływać korzystnie m.in. na rozszerzenie naczyń wieńcowych, hamować agregację płytek krwi, a także hamować utlenianie LDL-cholesterolu, który sprzyja tworzeniu się zmian miażdżycowych w tętnicach.

ŹRÓDŁO SPOKOJU

Jak widać, filiżanka zielonej herbaty to nie tylko cudowna chwila odprężenia, ale również źródło zdrowia i wzmocnienia naszego organizmu. Dlatego odłóż teraz na bok wszystkie zajęcia, zaparz filiżankę zielonej herbaty i pocuj, jak odpręża się twoje ciało i umysł. (d)

Telewizja

CZWARTEK 25 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Weterynarz Fred (s. anim.) 9.10 Budzik (dla dzieci) 9.35 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 9.45 Ala i As (dla dzieci) 10.10 Noce i dnie (s.) 11.10 Niepodobni (felieton) 11.25 Rzeka Wda - łowisko lipieniowe (mag.) 11.40 Puchar rodzinny (pr. sport.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 W zgodzie z naturą (mag.) 12.45 Klan (s.) 13.35 Banda Rudego Pajaka (s.) 14.15 Rośliny z warzywnika (s. dok.) 14.20 Jak zostać ogrodnikiem (s. dok.) 14.50 Poradnik europejski (felieton) 15.00 Wiadomości 15.10 Cierpienie rozsiane (mag.) 15.30 My, wy, oni (mag.) 16.00 Cooltura (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Plebania (s.) 18.05 Na żywo (pr. public.) 18.40 Motoexpress TV (mag.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.) 21.20 Sprawa dla reportera (pr. public.) 21.50 Tygodnik polityczny Jedyńki 22.40 Mistrzostwa Świata w łyżwiarstwie figurowym w Dortmundzie 23.30 Monitor Wiadomości 23.50 Biznes perspektywy (mag.) 23.55 Aleksander Wielki (film USA).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 W poszukiwaniu szczęścia (s.) 7.35 Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) 7.45 Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) 8.00 Stawka większa niż życie (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.20 Przystanek praca (mag.) 10.30 Kraj się śmieje (pr. rozryw.) 11.25 Gazda z Diabelnej (s.) 12.20 Witaj w Nowym Jorku (film USA) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Cena życia (s.) 14.30 Euro-Quiz (teleturniej) 15.05 Nasz przyjaciel kot (film USA) 16.00 Panorama 16.25 Witaj w Nowym Jorku (s.) 16.50 Złotopolscy (s.) 17.15 Cukrzyca bez obaw 17.20 Złoty interes (teleturniej) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Dom dusz (film niem.) 21.30 Moskwa - władza i pieniądze (film dok.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Syreny (film USA) 0.20 W obronie prawa (s.).

DOM DUSZ

dramat USA/Niemcy/Dania/Portugalia 1993

TVP 2, czwartek 25. 3., godz. 19.00 reżyseria: Bille August występują: Jeremy Irons, Meryl Streep, Antonio Banderas i inni.

Łosy rodziny Del Valle, rozgrywające się na tle wydarzeń 1973 r., gdy gen. Pinochet dokonał w Chile zamachu stanu. Esteban, ubogi właściciel plantacji, posiadający wielkie ambicje, poślubia Clare, która ma dar przepowiadania przyszłości. Wkrótce rodzi się Blanca. Mijają lata, Esteban zmienia się w okrutnego człowieka, który przedkłada karierę polityczną nad rodzinę. Popada też w konflikt z córką, sprzeciwiając się jej związkowi z rewolucjonistą Pedrem. Uporządkowany świat Estebana rozpada się, gdy komuniści przejmują kontrolę nad rządem.

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn historyczny 8.45 Gość dnia 9.00 Wielkie żarcie (s.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 10.10 Reportaż z koncertu 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 David Gahan w Polsce - gwiazda i

fani 12.15 Ekogeneracja przyszłości (felieton) 12.35 Zatopienie „Lusitanii” (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Zaproszenie (pr. krajoznawczy) 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Wow! (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Sami o sobie (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Bądź zdrow! (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.25 Prognoza pogody dla narciarzy 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Gorący temat 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 Ślizg (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Girl Guide (film pol.) 0.40 Zamki grozy (s. dok.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Pokemon (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Viper (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Awantura o kasę (teleturniej) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Czułość i kłamstwa (s.) 13.50 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 14.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Kiepskich (s.) 17.00 Largo (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 21.00 Daleko od noszy (s.) 21.35 Fala zbrodni (s.) 22.35 Interwencja (mag.) 22.55 Biznes Informacje 23.15 Nagi patrol (s.) 23.45 Niebezpieczne uczucie (film USA) 1.40 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.25 Obiektyw 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Podróżomania 9.30 Dzieci sławnych 10.00 Wiadomości 10.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Oczarowani (s.) 13.25 Rodzina na rozdrożach 13.50 Korzenie 14.00 Wiadomości 14.05 Bananowe rybki (talk show) 14.35 Ludzie burmistrza (s.) 15.00 Czy chcecie mnie? (mag.) 15.15 Wydarzyło się... 15.30 Gdzie spadają gwiazdy (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 16.50 Labirynt (teleturniej) 17.20 Co mogę dla siebie zrobić (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Simpsonowie (s. anim.) 18.50 Stop (mag. dla kierowców) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Miejsce zbrodni (s.) 21.40 Podróż do Paryża (film czes.) 22.05 Czarne owce (pr. public.) 22.20 Sposzczenia z zagranicy 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Hiszpański więzień (film USA) 1.05 Na pływalni z A. Fárovą 1.30 Dzieci sławnych 2.00 Rodzina na rozdrożach 2.25 Ziemia nieznana 2.50 Mieszkanie to zabawa 3.05 Moda - Ekstrawagancja 3.30 Nadal tu jestem 4.00 ESO (pr. rozryw.).

■ TVC 2

5.30 Przygody nauki i techniki 6.00 Nasza wieś 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Nadal tu jestem 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 13.05 Wiedźmin (s.) 13.55 Etykieta 14.10 Meduza (pr. muz.) 14.40 Kłobouček 15.20 Na tropie 15.45 Štěpánka: Trudne życie jest lepsze 16.40 Kalendarium 16.55 Śladami 17.10 Popularis 17.45 Kinobox (mag.) 18.00 Nauka i przypadek (s. dok.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Magazyn paraolimpijski 19.40

Golf 2004 19.55 Stop (pr. dla kierowców) 20.00 MŚ w łyżwiarstwie figurowym - Niemcy 22.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 22.35 Nagi lunch (film kanad.-ang.) 0.25 Kino-box (mag.) 0.45 Retransmisja obrad parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Lekcje gotowania 10.40 Historia Audrey Hepburn (film USA) 12.40 Trzy życia Sofii (s.) 13.25 Odwet (s.) 14.20 Na południe (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Wsi sielska, anielska (film czes.) 21.45 24 godziny (s.) 22.45 Pora zemsty (film USA) 0.30 Mutant X (s.) 1.45 Rady ptaka Loskutka 2.20 Wsi sielska, anielska (film czes.) 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) 9.00 Skryta namietność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda 11.10 Na Księżyc łatwo i szybko (film USA) 12.55 Wielkie miłości sławnych (s. dok.) 13.25 Pomoc domowa (s.) 13.55 Krok za krokiem (s.) 14.25 Melrose Place (s.) 15.20 Czarodziejki (s.) 16.15 Doktor Stefan Frank (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.05 Receptariusz dobrych pomysłów (mag.) 22.05 Ciemnie (talk show) 22.55 Ulice Berlina (s.) 0.35 Na temat! 0.45 Randka z Bără 1.40 Wyjątkowa natura 2.45 Świat według Bundych (s.) 3.10 Sauna.

PIĄTEK 26 MARCA

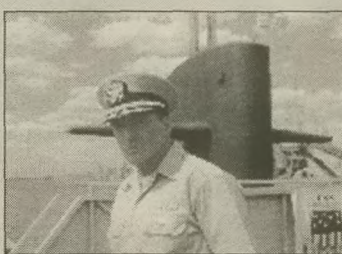
■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Jedyneczka (dla dzieci) 9.45 Bajeczki Jedyneczki (dla dzieci) 9.50 Dzieło-arcydzieło (dla dzieci) 10.05 Rozum i siła Cedric (s. anim.) 10.25 Nash Bridges (s.) 11.10 Hobita, czyli pewien stan ducha (film dok.) 11.45 Danio (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Po pierwsze pomysły (mag.) 12.50 Orfeusz (film franc.) 14.25 Program edukacyjny 14.50 Poradnik europejski 15.00 Wiadomości 15.10 Czirliderki (s. dok.) 15.35 Z ziemi włoskiej do polskiej - Kuchnia z Okrasą (mag. kulin.) 16.00 Raj (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy

OSTATNI BRZEG

film katastroficzny USA/Australia 2000

TVP 1, piątek 26. 3., godz. 20.20 reżyseria: Russell Mulcahy występują: Armand Assante, Rachel Ward, Bryan Brown i inni.

Rok 2006. W kulminacyjnym momencie wojny amerykańsko-chińskiej wykorzystano broń atomową. Chmura radioaktywnych pyłów dotarła do najdalszych miejsc na Ziemi, niosąc ze sobą zagładę ludzkości. Jedynie Australia nie uciepiała z powodu skażenia radioaktywnego. Jednak to tylko kwestia czasu. Tymczasem zarejestrowano nadaną z Alaski wiadomość „nie traćcie nadziei”. Australijski rząd postanawia wysłać amerykańską łódź podwodną w celu zbadania, czy teren pozostał nieskażony. Jeśli misja zakończy się sukcesem, gatunek ludzki przetrwa zagładę.

Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Plebania (s.) 18.05 Randka w ciemno (zabawa quiz.) 18.40 Jaka to melodia? (quiz muz.) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Ostatni brzeg (film USA) 22.05 Dowód winy (film USA) 23.40 Monitor Wiadomości 23.55 Biznes perspektywy (mag.) 0.05 Kochanka Sada-dama (film dok.) 0.40 Prawo i bezprawie (s.) 1.20 Stara wiara (film niem.).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 W poszukiwaniu szczęścia (s.) 7.35 Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) 7.45 Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) 8.00 Stawka większa niż życie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.40 Rzymski butik (s.) 12.20 Witaj w Nowym Jorku (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Cena życia (s.) 14.30 Blisko, coraz bliżej (s.) 16.00 Panorama 16.20 Prognoza pogody 16.25 Witaj w Nowym Jorku (s.) 16.50 Złotopolscy (s.) 17.20 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) 18.30 Panorama 19.00 Kogo słuchają terroryści? (film dok.) 19.50 Zobacz to... (pr. kulturalny) 20.10 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 21.10 Na zdrowie. Jagielski (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka (pr. muz.) 23.05 Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście (s.) 23.40 Gdzie leży prawda? (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędnik weekendowy 8.45 Gość dnia 9.00 Roztropne świnki (film dok.) 9.45 Marzenia do spełnienia (s.) 10.10 Podwodna Polska 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Smart Jazzpol Festival (koncert) 12.15 To jest temat (mag.) 12.35 Biała królowa (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Wow! (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Trójka tam była... 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Zadymka Jazzowa 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Magazyn kulturalny 19.15 Muzyka u nas (pr. muzyczny) 19.45 Eurotel (mag.) 20.00 Laureaci VIII Przeglądu i Konkursu Dziennikarskiego Lublin 2004 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Ludzie i sprawy (mag.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Przeżyć cios (s. dok.) 0.00 Daleko od siebie (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 8.00 Largo (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Ochrona absolutna (s.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.20 Benny Hill (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Czułość i kłamstwa (s.) 13.50 Pokemon (s. anim.) 14.15 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.45 Rodzina zastępcza (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Szpital na perypetiach (s.) 17.00 MacGyver (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Muzyczna winda (teleturniej) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.55 Świat według Kiepskich (s.) 21.35 Nieustraszeni (reality show) 22.30 Muzyczna winda - ogłoszenie wyników (teleturniej) 22.35 Interwencja (mag.) 22.55 Biznes Informacje 23.15 Z archiwum X (s.) 0.15 Skok w bok (film erot.) 2.00 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Olimpiada (s. dok.) 5.30 Czy chcecie mnie? (mag.) 5.45 Pierwsza pomoc 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.05 W

domu smakuje najlepiej (s. dok.) 9.20 Gdzie podziła się ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 W pogoni za sukcesem (film USA) 12.00 Wiadomości 12.25 Klucz 12.55 Brzęczące miecze (bajka) 14.00 Wiadomości 14.05 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 14.55 Korzenie 15.00 Nasza wieś (mag.) 15.25 Czeska muzyka na Żofinie 16.00 Wiadomości 16.05 Niech żyje S Club! (s.) 16.30 Simpsonowie (s.) 17.00 Kinobox (mag.) 17.20 Sposzczenia z zagranicy 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Arabella (s.) 20.35 Trzej muszkietierowie (film USA) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Druga młodość (s.) 23.50 Losowanie „10” szczęśliwych 23.55 Britannic (film ang.-USA) 1.35 Zaklęta w drewnie 2.00 Jan Baptista Spidlen 2.30 Legenda zwana Kubelik 3.20 P. I. Czajkowski: Koncert D-dur na skrzypce i orkiestrę 4.00 Podróż do Paryża (film czes.) 4.20 Nieznajomość nie usprawiedliwia 4.35 Piosenki z ekranu.

■ TVC 2

5.05 Śladami 5.20 Czeskie ślady pod Karpatami 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Obiektyw 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.35 GEN - B. Hrabal 13.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 13.15 Czarne owce 13.30 Nauka i przypadek (s. dok.) 14.25 Labirynt (teleturniej) 14.55 Game Page (mag.) 15.10 Sztuka chińskich akrobatów (film dok.) 15.55 Mechanika popularna dla dzieci (s. dok.) 16.20 Skarby świata (s. dok.) 16.35 Dziennik telewizyjny po latach 16.45 Buly (hokej) 19.40 Wiadomości w jęz. migowym 19.45 Sława zwycięzcom 20.00 MŚ w łyżwiarstwie figurowym - Niemcy 22.32 X czyli zrazy o kulturze (mag.) 22.50 Stroi nie stroi 23.40 Anioł miłosierdzia (film czes.) 1.15 Nagrody A Radoka 2003 2.00 Retransmisja obrad Parlamentu RC.

■ NOVA

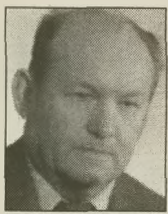
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Lekcje gotowania 10.40 Młody Indiana Jones (s.) 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Odwet (s.) 13.50 Niewiarygodne historie (s.) 14.20 Na południe (s.) 15.10 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.50 DO-RE-MI (pr. muz.) 21.50 Kocioł (talk show) 22.35 „Prask!” (talk show) 23.15 Niebezpieczna sieć (film USA) 0.55 Mutant X (s.) 2.05 Kocioł 2.45 „Prask!” 3.15 P. F. 4.05 Gorączka (s.) 4.55 DO-RE-MI.

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) 9.00 Skryta namietność (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda 11.10 Bitwa o El Almain (film włos.-franc.) 12.55 Wielkie miłości sławnych (s. dok.) 13.25 Pomoc domowa (s.) 13.55 Krok za krokiem (s.) 14.25 Melrose Place (s.) 15.20 Czarodziejki (s.) 16.15 Doktor Stefan Frank (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.40 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.53 Loteria Euromiliony 19.55 Taxi, taxi (film franc.) 21.35 Telebazar (pr. rozryw.) 22.35 Blackwoods (film kanad.-niem.) 0.20 Loteria Euromiliony 0.25 Na temat! 0.35 NHL Power Week 1.05 Wyjątkowa natura 2.10 Świat według Bundych (s.) 2.35 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Czas mija, lecz ból w sercu pozostaje.

Dnia 26 marca br. obchodziłby swoje 73. urodziny

śp. WILHELM KUPKA

zaś 28 marca br. mija 5. rocznica Jego śmierci. O chwilę wspomnień prosi Elka z rodziną. AL-027

W tym roku mija piąta rocznica zgonu

śp. WALERII KUBANKOWEJ

mija też 27. rocznica zgonu i 100. rocznica urodzin

śp. JÓZEFA KUBANKA

naszych Kochanych Rodziców, rodaków z Karwiny. Z szacunkiem wspomina syn Jan z rodziną. GL-140

Co w teatrze

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Za sceną (25, godz. 19.00, grupa M).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Ostatni samuraj (25, 26, godz. 17.00, 20.00), **Reflex:** Wielorybi pan (25, 26, godz. 20.00), Jedna ręka nie klaszcze (25, 26, godz. 17.00).

Domy rodzinne

- Dom rodzinny w Gutach po renowacji, z parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, poddasze mieszkalne. Cena do uzgodnienia.
- Drewniak w Nawsiu z parcelą 80 a. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem. Cena 690 tys Kc.
- Dom rodzinny w Trzyńcu Lesnej Dolnej z parcelą 15 a, 4+1, weranda, garaż i budynek gospodarczy. Cena do negocjacji - 1,2 mln Kc.
- Dom czynszowy w Czeskim Cieszynie, ul. Dukelská, 3 piętra. Cena do uzgodnienia.
- Chata z garażem w Mostach koło Cz. Cieszyńska, ogrodzona działka 25 a, woda, elektryczność, gaz ziemny. Cena do negocjacji - 690 tys Kc.
- Dom rodzinny w Śmiłowicach 4400m², garaż, studnia, ogrodzenie. Cena do uzgodnienia - 1,6 mln Kc.

Garaż - sprzedaż

- Garaż w Cz. Cieszynie na Horkách. Cena do uzgodnienia.
- Garaż w Trzyńcu w pobliżu stacji benzynowej „Aral”. Zniżka!
- Garaż w Cz. Cieszynie, ul. Frydecká. Cena do negocjacji - 130 tys Kc.

Oferujemy blura do wynajęcia w centrum Cz. Cieszyńska. Bliższe informacje w BN.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanisławice, Żuków Górny, Trzanowice, Kocobędz, Ropica itd.).

Oferujemy lokale komercyjne w Jabłonkowie (przed rynkiem). Bliższe informacje w BN.

Mieszkania-sprzedaż

- Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 4+1 z balkonem w Cz. Cieszynie. Bardzo ładny, po renowacji. Cena do uzgodnienia.
- Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 3+1 z balkonem, po renowacji na ul. Sleskiej, Cz. Cieszyn. Cena do uzgodnienia.
- Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 2+1 z balkonem, słoneczny, przestronny, ul. Lidicka, Trzyńciec Taras. Cena do negocjacji - 550 tys Kc.
- Wymiana mieszkania (OKD) 2+1 w Hawierzowie Szumbaru (I. Etap) z przeróbkami za mniejsze mieszkanie w Cz. Cieszynie.

Poszukujemy dla klienta z gotówką mieszkania spółdzielcze 1/2 + 1 w Cz. Cieszynie (i Sibicy).

Jan Czemek
Stefánikova 21
737 01 Český Tešín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czemek@iol.cz

CZERNEK

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Český Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Český Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Český Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frýstacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

Kronika Rodzinna

Serdeczne dziękujemy wszystkim krewnym, sąsiadom, znajomym i współpracownikom za liczny udział w pogrzebie, wieńce, kwiaty oraz wyrazy współczucia z powodu nieoczekiwanego zgonu

śp. Ing ANNY PRZECZEK

z Hawierzowa, która zmarła w dniu 15. 3. 2004 przeżywszy 46 lat. Zasmucona rodzina. GL-144

17.00), Ex: Krag (25, 26 godz. 19.00), CZ. CIESZYN - Central: Tatuaz (26, godz. 17.15, 19.30), TRZYŃCIEC - Kosmos: Skazani na siebie (25, godz. 17.30, 27, godz. 17.30, 20.00), Slogans (25, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńciec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa „Koi jaki jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15. **GALERIA BIELSKA, Bielski ratusz, plac Ratuszowy 1:** do 19. 4. wystawa fotografii Kazimierza Gajewskiego „Jeszcze coś zostało”.

Co w terenie

LESZNA DOLNA - zarząd MK PZKO zaprasza miłośników rozwiązywania krzyżówek na tradycyjny Wielkanocny konkurs krzyżówek, który odbędzie się 3. 4. o godz. 16.00 w Domu PZKO. Impreza jest organizowana w ramach Klubu Propozycji. Na uczestników czekają do rozwiązania dwie krzyżówki (polska i czeska). **CZ. CIESZYN MOSTY** - zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 27. 3. o godz. 17.00 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawcze połączone z Dniem Kobiet. **DOLNY ŻUKÓW** - MK PZKO serdecznie zaprasza na przedstawienie pt. „U nas doma” i widowisko „Na miedzy”, które odbędą się 28. 3. o godz. 15.00 w restauracji Pod Dzwonkiem. **RYCHWAŁD** - MK PZKO zaprasza 27. 3. o godz. 15.30 do Domu PZKO na Wiosenny Wieczór Świąteczny z okazji Święta Kobiet wystąpi: „Rychwałdzian” oraz Chór „Lutnia”. **HAWIERZÓW MIASTO** - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe 25. 3. o godz. 15.00 w świetlicy przy ul. Matuška 2. **PZKO** - informuje, że są jeszcze wolne miejsca w wycieczce do Wilna w dniach 27-31. 5., prosimy się zgłaszać do 31. 3. w sekretariacie ZG PZKO, Sřelnická 28, tel. 558 711 582.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - WIELKA GALERIA: do 4. 4. wystawa plakatów i fotografii Magdalena Bartkiewicz-Podgórskiej i Andrzeja Górskiego. **▲ BIAŁA GALERIA:** do 28. 3. wystawa obrazów R. Filipowej. Otwarte po-pt: 9-15. **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ** -

sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: do 13. 6. wystawa „Cieszyńskie gazety”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice: do 10. 1. 2005 wystawa „Święci i święte w malarstwie ludowym na szkło”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14: do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ INTERKLUB, Karwina: do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

“CHAGALL” Galeria zamkowa, Karwina Frýstát: do 10. 11. wystawa obrazów i szklanych obiektów Bohumila Eliáša. Otwarte wt-nie: 9-18.

SALA MÁNESA, DK Karwina: do 9. 4. wystawa Renaty Valentovej „Relaksující obrazy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18. **GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina:** do 16. 4. wystawa Teresy Skrocokiej. Otwarte po-pt: 10-16.

Oferty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem. Inf. pod nr. tel. 558 325 546. GL-086

Koncerty

TRZYŃCIEC - Luterański Kościół Ewangelicki A.W. zaprasza serdecznie 28. 3. o godz. 14.00 na tradycyjny Koncert Chórów LKEAW w tutejszym kościele ewangelickim. Wystąpią: Chór kościelny z Trzanowic pod kierownictwem Ireny Krzyżanek jak również chór LKEAW z Bystrzycy, Gródka i trzyńciecki Lutheran Chorus. GL-141

SYRYJSKA SZTUKA TANECZNA POMAGA

Taniec orientalny staje się coraz bardziej ulubioną formą ruchu dla pań. Ma bardzo dobry wpływ na cały kobiecy organizm, zwłaszcza aparat ruchowy czyli kręgosłup i stawy, a także niektóre organy wewnętrzne. Taniec brzucha pomaga przy dolegliwościach menstruacyjnych i związanych z klimakterium, jest idealnym przygotowaniem ciała przed planowaną ciążą. Poprawia kondycję fizyczną i doskonale rozluźnia. Przyjemna melodyjna muzyka i dźwięk dzwoniących krązków na chustach opasujących biodra tancerek uspokaja oraz odpręża, co w dzisiejszym czasie pełnym stresów jest niezmiernie potrzebne.

W Domu Kultury Trisía w Trzyńcu ruszają właśnie kolejne kursy dla początkujących i zaawansowanych. Bliższe nformacje na ten temat można uzyskać pod numerem 558 330 125 u pani Joanny Martynkowej. (bag)

Na wiosnę przylatują ptaki ...i zwolennicy paraglidingu

Na przełomie marca i kwietnia rozpoczyna się wiosna, a także... sezon latania. Marzenia o szybowaniu ponad ziemią można zrealizować np. na Jaworowym. Przy odpowiedniej pogodzie codziennie jest okazja, by umówić się na tandemowe fruwanie ze spadochronem organizowane przez Beskidzką Szkołę Latania i Klub Latania Jaworowy.

Najczęstsze wątpliwości dotyczą oczywiście bezpieczeństwa takiego przedsięwzięcia. Piloci zapewniają, że spadochrony przechodzą specjal-

ne testy kontroli technicznej, a szkolenia dla pasażerów posiadają dodatkową 14 centymetrową warstwę ochronną. Pasażer siedzi z przodu, ma więc niczym nie ograniczony widok. Można zabrać ze sobą aparat fotograficzny lub kamerę, by uwiecznić niesamowite wrażenia i przekazać je mniej odważnym. Lot trwa około 20 minut, ale można zdecydować się na dwa razy tyle lub jeszcze więcej. (Bliższe informacje znaleźć można w Internecie: www.javorovy.com/paragliding (bag))

PREZES TNP Z OKAZJI DNIA NAUCZYCIELA

Dokończenie ze str. 1

Co obecnie wzbudza dyskusję w szeregach TNP?

Wspomnę choćby tzw. podstawę programową. Jest to dokument, na podstawie którego każda szkoła w ciągu dwu lat będzie musiała opracować swój własny program nauczania. Wiemy, że PCP w Cz. Cieszynie przy współpracy fachowców z Polski opracowało już podstawę programową do nauczania języka polskiego w szkołach na terenie RC.

Pojmuję w pełni cel całopañstwowej reformy w tym zakresie i prawo każdej szkoły do opracowania własnych programów. Przedstawiam jednak pod rozwagę nauczycielom - zwłaszcza kolegom i koleżankom dyrektorom - czy w warunkach naszego szkolnictwa z ograniczoną liczbą szkół i uczniów nie warto by się zastanowić nad pewną koordynacją programów nauczania na przykład pod auspicjami PCP?

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Dumnawa Niezmieniła czy Pandofapulos albo Van Dung Min?

Czy stale musi tak być, że niemal w 99 proc. kobiety wychodzące za mąż przyjmują nazwiska mężów, że nadal bezkrytycznie i wiernopoddanie podporządkowują się panom mężczyznom? Co jest powodem? Brak oświaty, uświadamiania o tym, że prawa kobiet są (albo niemal są) takie same jak mężczyzn? A może chodzi o zwyczaj, który dziś powinno się już uważać za relikw przesłości?

Nasilająca się obojętność, brak przekonania patriotycznych i dumy z własnych, jakże pięknych, polskich nazwisk powoduje, że tak łatwo, nie waham się powiedzieć lekkomyślnie, panie rezygnują z nich i zmieniają je na czeskie, a nawet na afrykańskie czy azjatyckie? W społeczeństwie mniejszości narodowej powodują w ten sposób, może nieświadomie, ale siłą faktu dokonanie, rozluźnienie spójności, wartości mniejszości w usiłowaniu o przetrwanie.

Powyzsze myśli natrętnie zaprzatają mą myśl od lata ubiegłego roku. Bowiem ...

Z małżeństwem Marią i Pawłem z Mladé Boleslavi (oba Czesi z wyższym wykształceniem) znamy się 50 lat. Podczas naszego spotkania zaciąłem się przy wymawianiu nazwiska Pawła, bo to 7 spółgłosek i tylko 1 samogłoska. Maria pół żartem zareagowała - „a nie mówiłam, że masz przyjąć moje nazwisko. Jest piękniej-

sze, typowo czeskie i bardzo dobrze się wymawia”.

Maria tłumaczy, że na długo przed ślubem postanowili zachować swoje pierwotne nazwisko, m.in. by dać przykład na uwalnianie się kobiet od nadrzędności mężczyzny, „Stojąc przed alternatywą - Maria zachowa swoje nazwisko, albo będę zmuszony szukać innej kandydatki na żonę - wybrałem naturalnie to pierwsze. I nigdy tego nie żałowałem a od tego czasu upłynęło już 50 lat”.

W sprawie nazwisk dzieci wybrali najprostsz sposób: będzie pierwszy chłopczyk, nazwiska dzieci po ojcu; pierwsza dziewczynka - nazwiska po matce. Dzieci akceptują ich pomysł. Synowa zachowała swoje nazwisko, córka też, podobnie jest w rodzinie pierwszego żonatego wnuka.

Maria nie jest aktywistką żadnego ruchu emancypacyjnego, ale mówi, że od lat gimnazjalnych jest przekonana, że czas kończyć z tymi historyczno-biblijno-religijnymi i społeczno-rodzinno-majątkowymi, a więc w sumie staroświeckimi normami wier-
nopoddanej pozycji kobiety w małżeństwie. A kto powinien przede wszystkim usiłować o realizację zmian na lepsze? Pewnie, że kobiety. Mężczyznom tak wygodniej, mają swoje przywileje, tradycja też jest po ich stronie.

Ciąg dalszy na str. 8

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Dokończenie ze str. 7

Rozmowę z Marią i Pawłem kilkakrotnie starałem się w myślach przetransformować na naszą zaolziańską rzeczywistość. Wystarczy rozejrzeć się wokół miejsca zamieszkania, by stwierdzić, że w tej dziedzinie, wśród przedstawicieli naszego społeczeństwa wchodzących w stan małżeński, sprawy zachowania nazwisk są traktowane bardzo obojętnie. W społeczeństwie mniejszości, przyjmowanie przez mężatki Polki obcych, nieraz egzotycznych nazwisk swych mężów, nabiera szczególnego, negatywnego oddźwięku. Najczęściej jest to pierwszy krok na drodze do asymilacji.

Wiem dobrze, że są to sprawy osobiste i nikt nie ma prawa bezpo-

średnio w nie ingerować. Nie oznacza to jednak, że nie wolno się na ten temat jawnie i krytycznie wypowiadać. Przewidywać te przez stulecia wpajane stereotypy nie przyjdzie łatwo, bowiem, jak to określił pewien filozof: „Siła przyzwyczajenia jest najstraszniejszą siłą ludzkości”.

Próbowałem przeprowadzić w Klubie Seniora mini sondaż na temat zachowania nazwisk. Moje oczekiwania się nie spełniły. Z dwudziestki obecnych bezwarunkowego poparcia nie wyraził nikt. Współczuję więc postępowym, zdecydowanym w pełni emancypować się kandydatom na żony, że i w tym wypadku rodzenie nowego jeszcze długa nie będzie przebiegać bezboleśnie.

Karol Recmanik

Ale heca!

Policjant wybrał się z kolegą do teatru. Kolega, przeglądając program, zauważył:

- Wiesz, drugi akt tej sztuki rozgrywa się po pięciu latach...
- Ale bilety zachowują ważność?

Do Kowalskiego dzwoni telefon:

- Mam twoją teściową, albo przesyłasz nam 100 tysięcy dolarów, albo ją skłoniujemy!

O czwartej nad ranem u profesora dzwoni telefon.

Profesor dobiera i słyszy:

- Śpisz?
- Śpię - odpowiada zaspany profesor.
- A my się, cholera, jeszcze uczymy!

- Jak można łatwo stracić na wadze?
- Kupić wagę za stówę, a sprzedać za pięćdziesiąt...

Sierżant pyta szeregowego:

- Nowak, kim jesteś w cywilu?
- W cywilu, panie sierżancie, to ja jestem Pan Nowak.

Chłopak z kompanii łączności poszedł z dziewczyną na randkę do parku. Usiedli na ławce i nic do siebie nie mówią. W pewnym momencie on zaczyna:

- Kochanie...

- Słucham.

- Nic, sprawdzenie słyszalności.

- Szeregowy Kowalski! Powiedzieć, co będzie, jeśli kula odstrzeli wam ucho?

- Będzie gorzej słyszał, obywatelu sierżancie!

- Dobrze. A co będzie, jeśli kula odstrzeli wam drugie ucho?

- Nic nie będę widział!

- A to dlaczego?

- Bo mi hełm na oczy spadnie!

Podczas zbiórki kompanii kapral mówi do żołnierzy:

- Ci, co znają się na muzyce - wystap!

Z szeregu występuje czterech szeregowców.

- Pójdziecie do kapitana. Trzeba mu wnieść fortepian na 5 piętro.

Sierżant tłumaczy żołnierzom zasady metrycznego układu jednostek:

- W układzie metrycznym woda wrze przy 90 stopniach.

Na to szeregowiec:

- Przepraszam, panie sierżancie, ale woda wrze w temperaturze 100 stopni.

- Oczywiście, co za głupia pomyłka! To kąć prosty wrze przy 90 stopniach!

Dwaj saperzy rozbrajają bombę. Jeden mówi:

- Panie kapitanie, a co będzie, jak wybuchnie?

- Nie szkodzi, mam drugą!

redakcyjnej Noczy

W Piotrowicach nie próżnują

W bieżącym roku z przyczyn obiektywnych (awaria pieca gazowego) nie odbyło się zebranie sprawozdawcze Koła PZKO w Piotrowicach. Nie oznacza to, że organizacja nie pracuje, wręcz przeciwnie - zimą urządziła szereg imprez - np. mikołajówkę, spotkanie noworoczne (zorganizowane zamiast wigilijki) czy zabawę karnawałową.

Zarząd koła podsumował roczny dorobek kulturalno-oświatowy i wytyczył plan pracy na okres następny. W ramach możliwości finansowych będą organizowane tradycyjne imprezy. Zarząd będzie pracować pod nowym kierownictwem, prezesem wybrano Franciszka Żywczoka, jego zastępcą Karola Rabela. Dotychczasowy prezes, Henryk Toman, jako honorowy członek zarządu nadal będzie służył swoim doświadczeniem. Najważniejsze obowiązki spoczywać będą na barkach młodszych członków zarządu, sekretarzem jest Jadwiga Karolczyk, gospodarzem Władysław Sztula, skarbnikiem Zdzisław Mikula, kierownikiem rejonowym Erwin Michalski.

Reprezentacyjnym zespołem Koła jest chór mieszany Piotrowice - Marklowice (jego patronem jest również MK PZKO Marklowice Dolne). 22-osobowy zespół odbył 28 prób, wystąpił

podczas imprezy Koła oraz trzykrotnie podczas nabożeństw w kościele. Aktywny jest Klub Kobiet, który pracuje pod kierownictwem Wandy Fusek. W ubiegłym roku powołano do życia Klub Seniora.

Poprawnie układa się współpraca z Urzędem Gminnym. Organy Gminne wspierają finansowo działalność kulturalno-oświatową miejscowych Polaków. Mieszkańcy wioski są na bieżąco na łamach gazetki gminnej „Petrovický zpravodaj” informowani o pracy PZKO-wców. Urząd Gminny w ramach swych możliwości pomaga finansowo w utrzymaniu Domu PZKO (właścicielem budynku jest gmina).

Nawiązano też współpracę ze szkołą podstawową, gimnazjum i ośrodkiem kultury w Gołkowicach po drugiej stronie Piotrówki. kontakty te Koło planuje poszerzyć po 1. 5. br., kiedy Polska i Czechy staną się członkami UE i pokonanie granicy będzie tylko formalnością.

Najbliższymi imprezami MK PZKO Piotrowice będą obchody Dnia Matki (15. 5. br.) i Festyn Ogrodowy połączony ze smażeniem jajecznicy (19. 6. br.). Zarząd Koła zaprasza do swej siedziby nie tylko swoich członków (na dzień dzisiejszy liczy ich 148), ale też sympatyków spośród obywateli narodowości czeskiej.

(T.T.)

Wydarzenia Sportowe

JUTRO W HAWIERZOWIE RUSZAJĄ MISTRZOSTWA RC W TENISIE STOŁOWYM

Start Korbela pod znakiem zapytania

Mekką miłośników tenisa stołowego stanie się od jutra hala Sławii w Hawierzowie. Od piątku do niedzieli odbędą się w tym mieście mistrzostwa RC w kategorii mężczyzn i kobiet. W prestiżowej imprezie duże szanse na medal mają zawodnicy ubiegłorocznego mistrza kraju Startu Sucha Górna. Eksperci do zwycięstwa faworyzują Petra Korbela, w

gronie kobiet największą faworytką jest Renata Štrbikowa. W zeszłym roku jednak prognozy fachowców niezupełnie się sprawdziły. Triumfotorem męskiego singla został Josef Plachý (El Ninio Praga), co było dla wszystkich lekkim zaskoczeniem. Wśród kobiet na najwyższym podium stanęła Alena Vachowcova (ČSAD Hodonin).

Hawierzowlanin Petr Korbela (na zdjęciu) jeszcze się nie zdecydował, czy wystartuje w mistrzostwach RC.

Fot. net.

Petr Korbela w tym roku znajduje się w świetnej formie. Hawierzowlanin potwierdził to m.in., zwyciężając oraz docierając do półfinału w japońskiej edycji turnieju z cyklu Super Circuit. Jako jedyny czeski pingpongista wywalczył też awans do letnich igrzysk olimpijskich w Atenach. Start Korbela w hawierzowskich mistrzostwach stoi jednak pod lekkim znakiem zapytania. - Petr wraca w piątek z Japonii i

dopiero jutro podejmie decyzję, czy weźmie udział w hawierzowskiej imprezie. Tegoroczny sezon jest dla niego bardzo uciążliwy - stwierdził wczoraj menedżer Startu Sucha Górna Nikolas Endal.

W wypadku rezygnacji Korbela kibice mogą trzymać kciuki za pozostałych górnosuskich pingpongistów - Marka Čiháka, Radka Mrkvičkę i Radka Košťála. Zwłaszcza Marek Čihák, członek reprezentacji RC, niejednokrotnie już udowodnił, że potrafi mierzyć się z najlepszymi. Początek piątkowej rywalizacji w hali Sławii (obok szpitala) zaplanowano na godz. 14.00, w sobotę i niedzielę mecze rozpoczynają się już o godz. 10.00. (jb)

Różnych dziedzin

● SPARINGI PIŁKARSKIE: MKF Karwina - Stonawa 4:3, HD Bogumín - Lutynia Dolna 4:4.

● SZACHY, ekstraklasy - 8. i 9. kolejka: Huta Trzynieć - Bauset Pardubice 5,5:2,5, Huta Trzynieć - Sławia Hradec Kralowej 4:4 (punkty dla HT: Lerch i Walek po 2, Tymoszczenko, Neděla po 1,5, Rašik, Klima po 1, Sikorowa 0,5); Jákl Karwina - Hr. Kralowej 5:3, Jákl Karwina - Pardubice 3:5. Lokaty: 1. Hegemann Opawa 16, 2. Mahrla Praga 14, 3. Sokół Pilzno 14,... 5. Huta Trzynieć 11,... 11. Jákl Karwina 5 pkt.

● KULTURYSTYKA. W Boguminie odbędą się w najbliższą sobotę młodzieżowe mistrzostwa Moraw i Śląska w kulturystyce (kategoria do lat 18). Zawodnicy wystartują w pięciu kategoriach (czterech chłopców i jednej dziewczęcej). Finałisti bogumínskiej imprezy mają zapewniony start w mistrzostwach RC. W programie towarzyszącym nie zabraknie pokazów znanych osobistości ze świata czeskiej kulturystyki. Widzom zaprezentuje swoje muskuly m.in. trzykrotny mistrz RC Jan Kubík, jak również boguminianka Darina Kaniova - czwarta z mistrzostw świata w kategorii masters. Półfinałowa rywalizacja rozpoczyna się o godz. 11.00, runda finałowa rusza o godz. 15.00. (jb, WM)

MISTRZOSTWA PZKO W SZACHU BŁYSKAWICZNYM

Kolejne mistrzostwa szachowe odbędą się 27. 3. tradycyjnie w Trzyńcu-Kanadzie w lokalach klubu PZKO. Początek imprezy zaplanowano na godz. 8.00. Zawody rozgrywane będą w kategorii otwartej (indywidualnie i drużynowo) o tytuł mistrza PZKO w szachu błyskawicznym) oraz w kategorii młodzieżowej (indywidualnie i drużynowo, do lat 15 włącznie). Wpisowe wynosi 10 Kč (oprócz młodzieży szkolnej), zgłoszenia przyjmowane są na miejscu. Po turnieju przewidziana jest symultanka z głównym arbitrem, kandydatem mistrza Schoupałem. (r)

KADRY NASZYCH KLUBÓW PIŁKARSKICH W I A KLASIE GR. B ORAZ I B KLASIE GR. B

Kibice futbolu w naszym regionie mogą w najbliższy weekend wybrać z szerokiej oferty. Ruszają bowiem wiosenne rozgrywki w niższych klasach - od

Mistrzostw Okręgu w dół. W dzisiejszym numerze zamieszczamy kadry reprezentantów naszego terenu w I A klasie grupy B oraz I B klasie grupy B.

I A KLASA GRUPA B

■ MOSTY k. JABŁONKOWA (4. miejsce na półmetku, 22 pkt.). Bramkarze - Bašanda, Lazar; obrońcy - J. Bažant, Jokel, Kapsia, I. Lýsek, Marszałek, D. Nieslanik; pomocnicy - Bazgier, Bažant, Czeczotka, Mucha, T. Nieslanik; napastnicy - Běhal, Bula, Martynek. Trener Petr Bauman. Przyszli - I. Lýsek (Cz. Cieszyn), Bazgier (Jablonków). Odeszli - Hudzieczek Komár, Kušnřák (Trzy-

niec), Sikora Milíkov, Kotek (Jablonków).

■ STONAWA (6. miejsce na półmetku, 20 pkt.). Bramkarze - Choleva, Janovský, Lukáš; obrońcy - Šurin, Matwikow, Jelen, Časior, Čamaj, Franc, Szotek; pomocnicy - Hawlásek, Janáček, Szczygieł, Koláček; napastnicy - Klimša, Šolek, Frajt, Totek, Mazáč, Melichar. Trener Bronislav Šimša. Przyszli - Totek (Olbrachcice), Klimša (Szenów), Všolek (I. Piotrowice). Odeszli - Loder (Dzieńmorowice).

■ RYCHWAŁD (9. miejsce na półmetku, 15 pkt.). Bramkarze - Holuša, Chamráth, Jelen; obrońcy - Halř, Kiša, Suchopa, Zdunek, Štěpaník; pomocnicy - Baláž, Drobnik, Glac, Kepřt, Kovalčík, Rybníkář, Veseleňák; napastnicy - Džik, Macura, D. Serafin, L. Serafin, Stanko, Pulcer, Čermák. Trener Roman Kaizar. Kadra zespołu pozostała bez zmian.

I B KLASA GRUPA B

■ ČSAD HAWIERZÓW (3. miejsce na półmetku, 26 pkt.). Bramkarze - Twardzik, Burgert; obrońcy - Šrámek, Jasiok, Müller, Uher, Ševců, Škřeczek; pomocnicy - Dluhoš, Wala, Holzer, Vodak, Šotkovský; napastnicy - Horňák, Blaho, Chmelík, Němec. Trener Jan Duna. Odeszli - Něšpor (zakończył karierę), Kostelec, Pavlíček (wykluczeni z kadry).

■ PIETWAŁD (8. miejsce na półmetku, 17 pkt.). Bramkarze - Jonšta, Rohel; obrońcy - Chromík, Buček, Mohyla, J. Goldbrycht, Zařický, Frkala; pomocnicy - Seidler, Kocur, Dziupnik, Budina, Žáček; napastnicy - I. Goldbrycht, Cudrák, Kostka, T. Volný, Poláček. Trener Jiří Šotkovský. Przyszli - Seidler (ČSAD Hawierzów), I. Goldbrycht, J. Goldbrycht, Žáček, Poláček, Rohel (wszyscy z kadry juniorów). Odeszli - T. Volný (Sławia Orlov), Tichý (Sn Hawierzów). (jb, man)

Konsul generalny RP w Ostrawie Andrzej Kaczorowski odznaczył medalem Komisji Edukacji Narodowej m.in. dyrektora PSP Im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie, Bogusława Słowioczka.

Fot. MAREK SANTARIUS

ŚWIĘTO NAUCZYCIELA Z CZECHOWEM

Medale dla pedagogów

CZEŚKI CIESZYN (man) - Medalami Komisji Edukacji Narodowej odznaczył wczoraj w imieniu Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu w RP trzech zaolziańskich pedagogów: Irenę Dudę z Cz. Cieszyńska, Halinę Sikorę z Wędrzyni oraz Bogusława Słowioczka z Jabłonkowa konsul generalny RP w Ostrawie Andrzej Kaczorowski.

Stało się tak na spotkaniu zorganizowanym przez Towarzystwo Nauczycieli Polskich w RC z okazji przypadającego na 28 marca Dnia Nauczyciela w sali czeskokocieszyńskiego Miejskiego Ośrodka Kultury Strzelnica. Władze TNP wyróżniły ponadto 14 nauczycieli Aktami Uznania TNP.

- Ten medal jest dla mnie z jednej strony wielką satysfakcją i zaszczytem, z drugiej strony jest powodem wyrzutów sumienia, czy naprawdę na niego zasłużyłem. Zobowiązuje nas do dalszej pracy - powiedział w imieniu odznaczonych B. Słowioczek.

Z kolei prezes TNP Małgorzata Rakowska stwierdziła, że ta organizacja jest jedynym stowarzysze-

niem broniącym interesów polskich nauczycieli w RC.

W imprezie z okazji Święta Nauczyciela, wzięła udział nie tylko ponad setka zaolziańskich nauczycieli, ale także liczni goście, wśród nich m.in. prezesi Kongresu Polaków i Rady Przedstawicieli Józef Szymeczek i Tadeusz Wantuła, szef Okręgu Śląskiego Związku Nauczycielstwa Polskiego Jerzy Surman czy prezes Oddziału Górnośląskiego Stowarzyszenia Wspólnota Polska Stefan Gajda. Spotkanie uświetnił Teatr KOREZ z Katowic, który wystawił dwie jednoaktówki Antoniego Czechowa w reżyserii Macieja Ferlaka: Niedźwiedź oraz Oświadczyń.

Znane w kraju i w świecie

TRZYNIEC (ar) - W 2003 r. kombinat hutniczy wyeksportował ponad 2,1 mln ton materiału walcowanego, w tym 1 177 261 ton na export i 942 525 ton na rynek krajowy i Słowację. Rok wcześniej eksport stanowił niemal 60 proc. sprzedanych wyrobów, w 2003 r. było to 55 proc. Rynek krajowy jest po prostu - choćby ze względu na niższe koszty transportu - dla producenta bardziej wygodny.

Trzynieckie wyroby trafiły w ub. roku do przeszło pięćdziesięciu krajów, m.in. do Islandii, Peru, Rosji, Australii, Kenii, Egiptu, Algierii, Republiki Dominikańskiej, Trinidadu, Kamerunu, Japonii, Tajlandii... Najbardziej znaczącymi odbiorcami są kraje UE, wędruje do nich

przeszło 30 proc. eksportu. Wśród nich głównym partnerem huty są Niemcy, do ważnych zaliczyć należy też Włochy, Belgię, Wielką Brytanię, Portugalię. Z krajów wschodnich zaś Węgry, Słowenię, Polskę i Chorwację, a poza Europą USA.

Na rynku krajowym, który ustabilizował się, wzrosło zainteresowanie trzynieckim drutem, stałą zbrojeniową i prętami stalowymi.

BOGUMIN (wak) - Tutejsza porodówka zostanie od 31 maja zlikwidowana. O tym, że oddział położniczy bogumińskiego Szpitala z Polikliną zamieni się w centrum geriatry, zdecydowały kryzys finansowy placówki i starzenie się populacji.

- Pieniądzy brakuje, a ten oddział należy do najdroższych. Całą dobę trwają tu dyżury specjalistów, którzy w razie trudnego porodu muszą natychmiast przystąpić do operacji - mówi dyrektor szpitala Svatopluk Němeček.

Przygotowanie przyszłego centrum geriatry trwać będzie miesiąc.

Pierwszych pacjentów będzie tutaj można przyjmować w lipcu. - Na początku dysponować będziemy 30 łózkami, a chorymi seniorami opiekować się będzie wysokiej klasy personel medyczny - twierdzi dyrektor.

W szpitalu bogumińskim nadal działać będą oddziały chirurgiczny, chorób wewnętrznych oraz ginekologiczny.

Pogoda

SOBOTA - Pochmurno, deszcz ze śniegiem. Temperatura w dzień 1-5 st., nocą od 0 do -4 st. C. Wiatr płn. 4-7 m na sek. **NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK -** Bez większych zmian. Temperatura w dzień 5-9 st., nocą od 0 do -4 st. C.

Mieszkania na sprzedaż

CZ. CIESZYN (kor) - Kolejny etap sprzedaży miejskich mieszkań był głównym tematem śródownego posiedzenia czeskokocieszyńskiego samorządu. Jak poinformował GL wiceburmistrz Marian Kuś, tym razem chodzi o te bloki mieszkalne i kamienice, w których nie ma lokali komercyjnych. - W wielu kamienicach w centrum miasta mieszczą się sklepy czy restauracje. Tam zatem będzie się trzeba jeszcze dodatkowo zastanowić nad ustaleniem warunków sprzedaży, a przede wszystkim cen - mówi M. Kuś.

Podobnie jak w pierwszym etapie, miasto zamierza sprzedawać miesz-

kania przede wszystkim spółdzielniom założonym przez lokatorów. Podstawową ceną za metr kwadratu jest 1000 Kč. Na jej ostateczną wysokość będzie jednak mieć wpływ także lokalizacja mieszkania - w najbardziej atrakcyjnych miejscach, np. na rynku, cena może sięgnąć 1500 Kč za metr. Na cenę będzie też miało wpływ to, czy w danym lokalu przebiegł w ostatnim czasie remont i ile na niego właściciel, czyli miasto, musiało wyłożyć.

- Lokatorzy muszą się zdecydować do 31 sierpnia br., a pieniądze powinni złożyć najpóźniej do końca października - dodał M. Kuś.

Powrót do czasu zimowego nastąpi jak zwykle w ostatni weekend października. (sch)

Dlaczego to zrobił?

TRZYNIEC (man) - W mieście doszło do kolejnego samobójstwa. W łasku koło szpitala Pod Sosną policja znalazła w czwartek przed południem zwłoki trzynastoletniego chłopaka, który zastrzelił się rewolwerem swojego ojczyma.

Nie zamierzamy udawać, że nic się nie stało powiedział dyrektor PSP Kopernika w Trzyncu Roman Wróbel choć nie chodziło o ucznia tej szkoły, R. Wróbel zgodził się podzielić z czytelnikami GL swymi refleksjami na ten temat.

- Sądzę, że nauczyciele powinni rozmawiać z uczniami o tym wydarzeniu. Pytania typu - dlaczego doszło do takiej tragedii - stawiają sobie nie tylko dorośli, ale również dzieci.

- Pan też jest hokeistą?
- Nie, nauczycielem!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

OTYLIA TOBOLA LAUREATKĄ SREBRNYCH SPINEK

Zaolziańska dokumentalistka

OSTRAWA (mro) - Otylia Tobola, dziennikarka radiowa i telewizyjna oraz publicystka została laureatką tegorocznych Srebrnych spinek - nagrody konsula generalnego RP w Ostrawie. Oficjalne wręczenie nagrody (panie otrzymują ją w formie srebrnej broszki) nastąpiło w czwartek w ostrawskiej siedzibie polskiej placówki.

O przyznaniu spinek współdecydowała kapituła nagrody, w imieniu której na uroczystości wystąpił Rudolf Moliński. Poinformował, że w tym roku do nagrody oprócz laureatki byli nominowani także Józef Wierżgoń (za organi-

zację śpiewactwa zaolziańskiego), Józef Drong (za dorobek) oraz Kazimierz Gajdzica (za benedyktyńską cierpliwość wydawniczą - jak ujął to R. Moliński).

Wręczając Otylii Tobole nagrodę konsul generalny RP Andrzej Kaczorowski podkreślił, iż jest to wyraz podziękowania za długoletnią literacką dokumentację losów Zaolziaków ze szczególnym uwzględnieniem okresu II wojny światowej.

Redaktor O. Tobola ciesząc się, iż - dołącza do zacnego grona laureatów spinek podzięko-

wała także Helenie Legowicz, Alicji Berki, Měčislavowi Borákowi, Kazimierzowi Jaworskiemu, Władysławowi Bilce oraz Kazimierzowi Gajdzicy za wsparcie w pracy nad Lutyńskim Tangiem.

- Ktoś to musiał opowiedzieć - powiedziała o swojej książce w rozmowie z GL. - Przedtem jednak ktoś musiał to przeżyć i ryzykować życiem. Na pytanie czy swoją pracę pojmuję jako misję społeczną, laureatka odpowiedziała: - Traktuję ją jako przekaz potomnym i czuję odpowiedzialność jaka ciąży na mnie, za to, co zostawimy następnym pokoleniom. Oczywiście jest to rodzaj misji społecznej.

Ciąg dalszy na str. 8

U rodaków

■ Burmistrz Żywca **Antoni Szlagor** wystąpi do premiera o specjalną emeryturę dla księżnej Marii Krystyny Habsburg. Księżna wiele lat mieszkała w Szwajcarii, gdzie dostawała zasiłek w wys. 750 euro miesięcznie. Księżna porusza się na wózku inwalidzkim. Od grudnia ub. roku, kiedy opuściła szpital po operacji biodra, mieszka w DPS w Bielsku.

■ W Ochabach powstaje szkoła jeździectwa. Prezes stadniny **Jerzy Pistelok** ma nadzieję, że szkoła pomoże wyłonić jeździeckie talenty na miarę pochodzącego z pobliskiego Drogomyśla **Jana Kowalczyka**, jedynego polskiego mistrza olimpijskiego w jeździectwie. Zamierza go poprosić o honorowy patronat nad szkołą.

■ W założonym przez miłośnika zwierząt **Tadeusza Żyłę Strusiolandzie**, czyli minizoo w Kończycach Małych, mieszka 150 gatunków zwierząt. Są wśród nich: lama, strusia, papugi, węże, kajman i króliki. W związku z nadchodzącą wiosną właściciele liczą np. na małe dziki, szopy, prasce, a nawet jeżozwierze.

■ Rządzący Węgierską Górką **Piotr Tyrlik** został w telewizyjnym konkursie wybrany na Wójta Roku. SMS-y z poparciem jego kandydatury wysłało ponad 20 tys. osób. Konkurs zorganizowała Redakcja Audycji Wsi i Rolnictwa Programu I TVP.

■ Ksiądz **Jan Byrt**, proboszcz parafii ewangelickiej w Szczyrku zorganizował w tym tygodniu dla młodzieży rekolekcje wielkopostne połączone z jazdą na nartach. Dopódnia uczniowie jeździli na udostępnionych za darmo stokach, po południu spotykali się na wykładach biblijnych.

■ Ponad 240 osób o podobnie brzmiących nazwiskach spotkało się w miniony weekend w Wiśle na I Światowym Zjeździe Polaków, Poloków, Poloczków i Polaczek. W imprezie wzięły udział również mieszkańcy RC, Słowacji, Niemiec i Austrii. W Polsce żyje ponad 26 tys. ludzi o nazwisku Polak, Polok, Polaczek i Poloczek. Najwięcej jest Polaków.

■ Ponad pół roku temu bielscy radni uchwaliли zakaz palenia papierosów na przystankach autobusowych. Uchwała zaczęła obowiązywać dopiero teraz. Zakaz palenia obowiązuje pod wiatami przystankowymi. Tym, którzy uchwałę zlekceważą, straż miejska może wystawić mandat nawet do 500 zł.

■ Miejscy radni i władze miasta sprzeciwili się pomysłowi objęcia prawie całej Wisły projektem Natura 2000. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 to obszary chronione w krajach członkowskich UE. W wykazie miejsc, które mają do niej zostać włączone, znalazła się także duża część Wisły z osiedlami mieszkaniowymi, wyciągami, szlakami turystycznymi i infrastrukturą komunalną.

■ Na zboczach Skrzycznego pojawiło się w weekend ponad 150 policjantów. Po raz pierwszy odbyły się tutaj Wojewódzkie Mistrzostwa Policji w Narciarstwie Alpejskim. Zawody zorganizowano na zakończenie pierwszego sezonu, w którym policjanci patrolowali górskie stoki, dbając o bezpieczeństwo narciarzy.

■ Uczniowie i nauczyciele Liceum Ogólnokształcącego w Kozach, przygotowali pod koniec ub. tygodnia Dzień Unii Europejskiej. Zorganizowano go w ramach Dnia Wiosny w Europie. W przebiegającej pod patronatem najwyższych władz unijnych imprezie kilka tysięcy szkół z całej Europy świętuje rozszerzenie Wspólnoty.

■ VIII Ogólnopolski i XXII Wojewódzki Przegląd Dziecięcej i Młodzieżowej Twórczości Literackiej **Lipa 2004** – taką nazwę nosi przegląd rozpoczynający się w Bielsku-Białej. Wyłoni on nowe talenty literackie spośród uczniów szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Lekcja języka polskiego wg Gombrowicza o tym, że Słowacki wielkim poetą był w wykonaniu uczniów karwińskiej filii Polskiego Gimnazjum i LO w Chorzowie. Fot. BEATA SCHÖNWALD

POCIĄGIEM TYLKO Z DWORCA KOŁO HUTY

Przystanku nie będzie

TRZYNIEC (man) – Druzgocącą porażką zakończyła się walka obywateli zabiegających o powstanie stacji kolejowej w Trzynie koło Słowanu.

We wrześniu samorząd zdecydował, że stacji nie będzie. Zdaniem przedstawicieli ratusza budowa stacji pochłonięłaby ponad 60 mln Kc. Całą kwotę musiałoby pokryć miasto, samorząd nie mógłby liczyć na pomoc finansową ze strony Kolei Czech. Jednak według opinii pracownika Kolei Czech **Vojtěcha Hermana** w związku z budową korytarza szybkiego ruchu koszty tej inwestycji zamknęłyby się sumą 10 mln Kc.

Podczas ostatniego posiedzenia samorządu mieszkańcy skierowali do władz petycję ze 170 podpisami w tej sprawie. Została ona odrzucona.

Rzecznik Urzędu Miejskiego **Aleka Sikorowa** mówi: - *Stacja to zamknięta sprawa. Spora część obywateli osiedla w Łyżbicach sprzeciwia się jej*

powstaniu. O tym, że jej nie będzie, samorząd miasta zdecydował podczas ustalania planu zagospodarowania przestrzennego. A tym zajmują się fachowcy, mieszkańcy nie mają tutaj nic do powiedzenia. Największym problemem nie są koszty inwestycji, ale fakt, że zamierzamy ograniczyć natężenie ruchu drogowego w pobliżu placu TGM. Poza tym koło Słowanu nie ma miejsca na parking dla samochodów pasażerów przyjeżdżających na przystanek. Również nie wyobrażam sobie, w jaki sposób przywoziłyby tutaj podróżyń autobusy z bardziej odległych dzielnic Trzyna.

Pani rzecznik, niestety, nie wzięła pod uwagę, że mieszkańcy osiedli w Łyżbicach, Kamionce, Tarasie i Sośnie na stację dotarliby za pięć, góra dziesięć minut. Natomiast obywatele dzielnic podmiejskich (Guty, Tyra, Oldrzychowice, Leszna) mogliby dalej jeździć na dworzec kolejowy.

Teatr Własny w Scenie Polskiej

Scena Polska oraz Teatr Własny zapraszają na premierę sztuki **Krystyny Miłobędzkiej Quiz**, która odbędzie się (poza abonamentem) w środę 31 marca o godz. 19.00 w Teatrze Cieszyńskim.

Teatr Własny to grupa twórców skupiona wokół reżysera **Grzegorza Stanisławiaka**. Grupa ta stworzyła swój oryginalny, niepowtarzalny język artystyczny. Język skrót, obrazu, dźwięku i emocji. Z Miłobędzką współpracuje zespół od 1998 r., gdy odbyła się premiera jej *Wycinanki dla dwojga*. W 2000 r. przyszła kolej na *Rzecz piękną*. Teraz nastał czas *Quizu*. - *Nie wiem, ile tysięcy lat liczy sobie historia Sfinksa, skrzydlatego potwora, który zadawał wędrowcom w gruncie rzeczy dość prostą zagadkę. Odpowiedź brzmiąca: człowiek. Tych, którzy nie odgadli, strącał w przepaść. Dziś nadal bawimy się w zagadki. Na przykład odpowiadamy na pytania w telewizyjnych quizach.* Wiem natomiast, że gdyby nie Teatr Własny, nie napisałabym sztuki pt. Quiz. Moje spotkanie z tym teatrem i jego twórcami należy do najbardziej szczęśliwych w moim życiu poetki piszącej sztuki teatralne. Ci ludzie na niewielu moich słowach potrafili budować własne wielkie przestrzenie sceniczne i duchowe.

Piekawostki

Ukradli Nobla

Medal, który wraz z Nagrodą Nobla otrzymał jej jedyny indyjski laureat, poeta **Rabindranath Tagore**, został skradziony z muzeum w Zachodnim Bengalu – podała w czwartek policja.

Złodzieje zabrali też zegarek kieszonkowy, pierścionek ojca noblisty i kilka innych przedmiotów, zgromadzonych w uniwersyteckim muzeum w Shantiniketan, 150 km od Kalkuty.

Tagore, poeta, prozaik, filozof i myśliciel, tworzący w języku bengalskim, otrzymał literackiego Nobla w 1913 roku. Zmarł w 1941 roku w wieku 80 lat.

Hipnozą przeciw paleniu

Charlotte Church, 18-letnia walijska sopranistka, poddała się hipnozie, żeby rzucić palenie. Pieśniarka zaczęła palić dwa lata temu i wypala 20 mentolowych papierosów dziennie.

- *Jeśli nie przestanie palić, oba-*

wiam się, że może się to odbić na jej głosie – powiedziała matka **Charlotte**, która narzeka od pewnego czasu na okropny kaszel. W ubiegłym roku jeden z krytyków muzycznych napisał, że Church śpiewa coraz gorzej. **Charlotte** miała 12 lat, kiedy zarobiła swoje pierwsze 100 tysięcy funtów, a w kieszeni miała jeszcze podpisany kontrakt z wytwórnią Sony na 5 płyt.

Spór o biust

W Ustce rozgorzała dyskusja na temat herbu miasta. Części radnych nie podoba się biust syrenki, która jest elementem symbolu miasta.

Na ostatnim zebraniu komisji kultury rady miasta niezależna radna **Dorota Paściak** zgłosiła wniosek o zmianę herbu poprzez powiększenie biustu widniejącej na symbolu miasta syrenki. Obecny rozmiar jest zdaniem radnej nieadekwatny do tego, jaki powinien być biust w dzisiejszych czasach. Miejscy radni od kilku tygodni zasta-

KONFERENCJA RODZINY SŁOWAKÓW NA ZAOLZIU

Pod skrzydłami Julka

KARWINA (sch) – Przedstawiciele szkół z całej niemal Polski wchodzących w skład Rodziny Słowaków zjechali w czwartek na Zaolzie, by wziąć udział w IV Konferencji Dyrektorów Szkół Średnich im. Juliusza Słowackiego.

Trzydniowy pobyt gości z Polski na lewym brzegu Olzy rozpoczęło od inauguracji 20-lecia Rodziny Szkół im. Juliusza Słowackiego ponad Granicami. Uroczyste spotkanie odbyło się w karwińskiej filii Polskiego Gimnazjum, która jako kontynuatorka tradycji Gimnazjum Realnego im. J. Słowackiego na Obrokach została przyjeta do Rodziny Słowaków w 1997 r.

Czas na szczepienie

OSTRAWA (wak) – Na skutek ukąszenia kleszcza zachorowało w 2003 r. w RC ponad 600 osób (w województwie morawsko-śląskim 34) na zapalenie opon mózgowych, a 3 osoby zmarły. Aby ustrzec się zagrożenia należy już zimą, a najpóźniej wiosną zaszczepić się. Narażeni są przede wszystkim wypoczywający na łonie natury, zbieracze runa leśnego oraz leśnicy.

- *Szczepienie jest trzystopniowe. Po pierwszej dawce kolejną należy przyjąć po 1-3 miesiącach, następną po 9-12. Szczepionka jest dobrze tolerowana przez ludzki organizm i mogą ją przyjmować już dzieci po ukończeniu pierwszego roku życia. Gwarantuje odporność na kleszczowe zapalenie opon mózgowych przez 3 lata* - informuje **Irena Martinkowa**, ze Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrawie.

Multimedialny sukces

KARWINA (sch) – Festiwal Multimedialny, który odbył się w środę w miejscowej Bibliotece Regionalnej zakończył się suwerennym zwycięstwem ekipy polskich gimnazjalistów.

Uczniowie karwińskiej filii Polskiego Gimnazjum, zdobywając 92 pkt., zajęli pierwszą lokatę spośród 6 miejscowych szkół średnich. Na dru-

gim miejscu uplasowało się Technikum Przemysłowe z 58 pkt., a na trzecim – czeskie gimnazjum z 43 pkt. Festiwal był konkursem wiedzy o Unii Europejskiej, mieście Karwinie oraz technologiach informacyjnych. Każda ze szkół wystawiła po trzech zawodników, jednego rezerwowego oraz nauczyciela. Szkoły mogły ponadto wspomagać swoich reprezentantów po sieci i w ten sposób zarobić kolejne punkty.

Uczestnicy spotkania, a wśród nich przedstawiciele liceów z Wrocławia, Chorzowa, Oleśnicy, Grodziska Wielkopolskiego, Elbląga, Warszawy, Łodzi, Częstochowy, Kielc i Skarżyska Kamiennej, przedstawiciele nauczycielstwa polskiego na Zaolziu, dawni wicedyrektorowie karwińskiej placówki oraz jej sympatycy byli świadkami nadania auli szkolnej imienia Juliusza Słowackiego. Dyrektor wrocławskiego LO **Izabela Koziej** oraz **Andrzej Król** z chorzowskiego liceum przekazali akt nominacyjny na ręce dyrektora czeskokoczyńskiego gimnazjum **Krystyna Herman** oraz wicedyrektor dla klas karwińskich **Ewy Hrnčíř**.

O oprawę artystyczną spotkania zadbał uczniowie szkoły – gospodarza. Zaśpiewały dziewczęta z Zespołu Wokalnego *Alaudae* (dyr. Leszek Kalina), *Kujawiaka* H. Wieniawskiego wykonał na skrzypcach **Adam Gabzdyl** przy akompaniamencie fortepianowym **Agaty Ćmiel**. Lekcję języka polskiego z *Ferdynandem Gombrowiczem* wystawili karwiniacy wspólnie z uczniami chorzowskiego liceum, a **Jacek Rybicki** odśpiewał *Testament* *mój Słowackiego*.

Wczoraj członkowie Rodziny Słowaków ruszyli szlakami Zaolzia. Zwiedzili Żwirkowisko, PSP w Gnojniku i Bystrzycy, Jabłonków oraz Hrczawę. Dzisiaj natomiast gościć będą w Cz. Cieszyń - w Polskim Centrum Pedagogicznym oraz w Polskim Gimnazjum, gdzie zostaną omówione sprawy związane z organizacją XX Zlotu Słowaków w Krzemieńcu na Ukrainie.

Miasto chce pomóc

JABŁONKÓW (kor) – Strategia odśnieżania miejskich ulic była jednym z głównych tematów czwartkowego posiedzenia rady miejskiej. Radni uchwalił, że na pomoc miejskich phugów będą mogli w przyszłym roku liczyć również właściciele prywatnych dróg na obrzeżach miasta, zwłaszcza w Radwanowie, Lyskach i Witaliszowie. Wysokość opłaty za tę usługę zostanie ustalona najpóźniej na kwietniowej sesji rady.

Jego magiczne poszczenie jest bowiem oparte na starożytnych taoistycznych recepturach.

Ozzy ma witać UFO

Gdyby Ziemię odwiedził przybysze z innej planety, w imieniu Ziemiaków powinien ich przywitać wokalista zespołu **Black Sabbath**, **Ozzy Osbourne** – wynika z żartobliwego sondażu przeprowadzonego wśród brytyjskich internautów.

Na kontrowersyjnego rockmana zagłosowało 26 proc. ankietowanych. Dalej uplasowali się m.in. premier Wielkiej Brytanii **Tony Blair** (12 proc.), prezydent USA **George Bush** (9 proc.) i książę **Filip Windsor** (8 proc.).

Ankietowani doszli do wniosku, że przed obliczem Marsjan nie powinien stanąć juror amerykańskiego *Idola*, **Simon Cowell** (to on właśnie podczas styczniowego finału *Międzynarodowego Idola* Kubę Wojewódzkiego nazwał kretynem z Polski).

UNIE ŁĄCZY SIEĆ POWIĄZAŃ RYNKOWYCH

Wspólnie i swobodnie

Pisaliśmy już w naszym cyklu, że twórcom Unii Europejskiej chodziło o sprawy gospodarcze. Stopniowe rozwijanie więzi między państwami doprowadziło do utworzenia jednolitego rynku wewnętrznego. Pod pojęciem tym należy sobie wyobrazić obszar bez granic wewnętrznych, w którym jest zapewniony swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitałów. Te cztery podstawowe swobody mają zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania całej Unii, spróbujmy więc bliżej im się przyjrzeć.

Nie tylko za pracę

Swoboda przepływu osób przysługiwała pierwotnie przede wszystkim osobom aktywnym ekonomicznie, czyli pracownikom. W tym zakresie wiąże się ona z prawem do poszukiwania, podejmowania i wykonywania pracy w innych państwach członkowskich. Można więc w tym celu wjeżdżać i przebywać na terytorium całej Wspólnoty. Niestety, obywatele państw przystępu-

jących do Unii nie będą mogli od razu korzystać z pełni tej swobody. W czasie negocjacji o poszerzeniu Unii zgodzono się na czasowe ograniczenia w tym zakresie dla obywateli nowych państw z Europy Środkowej i Wschodniej. Niemniej jednak kilka krajów zadeklarowało, iż zrezygnują z tych ograniczeń i otworzą dla nas swoje rynki pracy już 1 maja 2004.

Swoboda przepływu pracowników nie ma charakteru absolutnego. Przewidziane są dwojakie ograniczenia. W zasadzie obywatel europejski powinien mieć dostęp do wszystkich stanowisk pracy oferowanych w którymś z krajów członkowskich, bez żadnej dyskryminacji na tle narodowościowym. W praktyce dane państwo może jednak zastrzec zajmowanie określonych stanowisk w służbie publicznej dla własnych obywateli. Dotyczy to m.in. wojskowych, policji, urzędników wysokiego szczebla administracji państwowej, sędziów, dyplomatów. Poza tym dopuszczał-

ne jest ograniczenie zatrudnienia cudzoziemców ze względów ochrony zdrowia i porządku publicznego.

Dziś swoboda przepływu osób obejmuje już nie tylko pracowników, ale wszystkie osoby: studentów, emerytów itd.

Towar, usługa czy pieniądź

również mają w Unii zagwarantowaną swobodę przepływu. W wypadku towarów oznacza to, że w ramach UE nie ma ograniczeń w imporcie czy eksporcie i kontroli celnych. Ograniczenia dopuszczalne są tylko wtedy, gdy wymagają tego względy moralności publicznej, ochrony zdrowia i życia ludzi, ochrony zwierząt i roślin, ochrony narodowych dóbr kultury oraz własności przemysłowej i handlowej.

Podobna jest sytuacja w sferze usług. Obywatel europejski może np. wykupić ubezpieczenie na życie w firmie mającej swoją siedzibę w innym kraju członkowskim.

Ostatnia z tych swobód dotyczy przepływu kapitału. Eliminuje wszelkie ograniczenia wyboru miejsca zakładania swoich rachunków bankowych, dokonywania transakcji finansowych itp. Daje również możliwość transferu środków z jednego kraju członkowskiego do drugiego.

EWA GANCZARZYK

BĘDIEMY Z NIMI W UNII EUROPEJSKIEJ

Niemcy

stolica: Berlin
ustrój: republika federalna
ludność: ok. 82,7 mln
język urzędowy: niemiecki
przyjęła walutę euro

Niemcy są drugim pod względem liczby mieszkańców państwem Europy. Mieszkają tu Niemcy (95,1%), Turcy (2,3%), Jugosłowianie (1,1%), Włosi (0,7%), Grecy (0,4%) oraz Polacy (0,4%). Przyrost naturalny jest ujemny. Społeczeństwo w Niemczech jest starzejącym się. Liczba ludności wzrasta tylko dzięki imigracji. Średnia długość życia dla mężczyzn wynosi 74 lat, a dla kobiet 80 lat.

Religiami występującymi tam są: luteranizm/protestantyzm (45%), katolicyzm (37%), islam (2,1%), judaizm (0,1%). Liczba ludności czynnej zawodowo stanowi ponad 49% ogółu ludności, z czego 31,5% zatrudnia przemysł, 59% sektor usług, a pozostałą część rolnictwo, leśnictwo i budownictwo.

Niemcy to jeden z najbardziej rozwiniętych przemysłowo krajów świata. Wydobywa się tam węgiel kamienny i brunatny, ropę naftową i gaz ziemny, rudy cynku i ołowiu, sole potasowe, sól kamienną. Główne regiony przemysłowe to Zagłębie Rury i Północna Nadrenia - Westfa-

lia. W Bochum, Essen i Dortmundzie dominuje hutnictwo i przemysł metalowy.

36% powierzchni kraju to ziemie uprawne, 16% - łąki i pastwiska. Uprawia się głównie na nizinach. Warzywa uprawia się przeważnie wokół dużych miast. Niemcy są również czołowym producentem chmielu, z którego wytwarza się ponad 5 tysięcy gatunków piwa.

marionetki

Wyjazdy z Zaolzia na dłużej czynią mnie okrutnie sentymentalną. Tydzień poza jego granicami doprowadza mnie do stanu kompletnego rozrównienia. Wstydę się tego. Zaczynam tęsknić do znajomego skrawka ziemi i do jego kultury. Łapię się na tym, że w obcym mieście szukam choćby małego znaku podobieństwa, kamienia przypominającego Cieszyn, czy też łąk choć trochę podobnych do naszego pastwiska. A znalezienie łąki w centrum miasta zakrawa na paranoję. Przyłapałam się na tym, że podświadomie do industrialnego spektaklu wybrałam aktorki, które większą część młodości spędziły w zespołach ludowych. Następna paranoja.

Dlatego podczas ostatniego przyjazdu do domu wybrałam się pełna oczekiwań do Teatru Cieszyńskiego na jubileusz naszego Hetmana. Myślę sobie, pooglądałam zespoły, posłuchałam uchu miłych melodii, nastroiłam się na zapas

i może w ten sposób uniknę kolejnych paranoi.

Usiadłam wygodnie w fotelu gotowa do ładowania. I było pięknie. Plejada kostiumów na scenie. Wpadłam w podziw nad naturalnym pięknem pieśni naszego terenu. Do momentu, zanim na scenie nie pojawił się gwóźdź programu

Powroty sentymentalne

(a raczej gwóźdź do trumny mego sentymentalizmu). Przez chwilę myślałam że śni mi się jakiś koszmarny. Dzieci równiutko ustawione machają kwiatami jak na obchodach Dnia Pracy. Wszak do dopiero marzec, myślę sobie, no i nie te czasy. Potem było już tylko gorzej. Kicz do potęgi. Dzieci z poprzyklejnymi uśmiechami ćwiczyły na scenie spartakiadę. Wszystkie równiutko z olbrzymią dawką patosu. Wyobrażałam sobie wojskowy dryl, jaki musi panować na próbach, oraz powszechne wymywanie mógów pseudopatriotyczną papką.

FELIETON HALINY SIKORY

Osoba prowadząca ten zespół ma chyba dużo większe ode mnie problemy z sentymentami, zwłaszcza do niedawnego ustroju.

Całe szczęście nasze zespoły dziecięce prowadzą mądrzy ludzie, którzy oszczędzają swoim podopiecznym podobnych uczuć patriotycznych. Przywiązanie do tradycji owszem, jednak z uwzględnieniem dziecięcej spontaniczności.

Następnego dnia we wczesnych godzinach porannych stanęłam z plecakiem na dworcu w Cieszynie i spotkałam tam zagubionych po koncercie członków zespołu Góro-le. Trochę zmęczeni przechodzili w strojach ludowych przez tory. I odetchnęłam z ulgą. Całe szczęście na Zaolziu traktuje się kulturę ludową normalnie i nie spotkam między stoiskami na Gorolskim Święcie dzieci z doklejonymi uśmiechami i chorągiewkami polskimi w rękę, tylko naszych, trochę zmęczonych biesiadowaniem Goroli.

UROCZYSTOŚĆ WSPOMNIENIOWA W STONAWIE

Proboszcz – dziekan – patriota

Proboszcz ks. Franciszek Krzystek (19. 1. 1866 – 27. 3. 1934) należy niewątpliwie do najbardziej zasłużonych obywateli Stonawy. Jednym z jego największych dokonań na rzecz tej miejscowości było wybudowanie w latach 1906-10 okazałego kościoła katolickiego. Pod koniec życia dobudował też piętro na budynku probostwa i udościł je do czasu otwarcia w 1935 r. Polskiego Domu Katolickiego na spotkania założonego w 1933 r. Stowarzyszenia Młodzieży Katolickiej. Był inicjatorem założenia Towarzystwa Polski Dom Katolicki w Stonawie, zapewnił podstawowe fundusze na zakupienie restauracji wraz z dużą salą i sceną oraz działki, na której można było urządzić park na imprezy plenerowe i boisko dla klubu sportowego. W Polskim Domu Katolickim (obecnie Dom PZKO) miały siedziby miejscowe organizacje: Związek Niewiast Katolickich, Macierz Szkolna, Stowarzyszenie Młodzieży Katolickiej, klub sportowy PKS Stonawka, Drużyna Harcerska. Niestety sam ks. Krzystek nie doczekał już otwarcia Domu. Po 1945 r. władze państwowe nie pozwoliły na wznowienie działalności Towarzystwa, Dom Katolicki stał się własnością gminy, a po założeniu MK PZKO przybrał nazwę Dom PZKO. Pisząc o ks. Krzystku nie możemy pominąć tego, że właśnie on zadbał o ciała polskich żołnierzy poległych w Stonawie w styczniu 1919 r. podczas najazdu czeskiego wojska. Zapewnił dokumentację o przyczynach ich śmierci i umieszczenie ich we wspólnej mogile na miejscowym cmentarzu.

Ks. Krzystek urodził się w Karwinie w rodzinie rolniczej i stąd wyniósł umiłowanie do ziemi ojczystej i do gospodarowania. Studia teologiczne ukończył w Widnawie w 1891 r., a w 1899 r. objął probostwo w Stonawie. Dekanat karwiński powierzono mu natomiast w 1931 r. W Stonawie zastał mały drewniany rozpadający się kościółek z 1771 r., który po wybudowaniu nowego kościoła został rozebrany w 1913). Podczas budowania nowego kościoła napotkał na zdecydowane protesty ze strony miejscowych socjaldemokratów skupionych koło Domu Robotniczego pod przewodnictwem ówczesnego czołowego działacza robotniczego Alojzego Bonczka. Sam Bonczek szczegółowo opisał w publikacji *Historia budowy kościoła w Stonawie* (Cieszyn, 1912). Nieprzyjazne stosunki pomiędzy Domem Robotniczym a kościołem złączyły się po pierwszej wojnie światowej, a w latach trzydziestych poszły w niepamięć, bo na imprezach Macierzy Szkolnej wspólnie występowały chóry mieszane *Siła*, chór młodzieży katolickiej i młodzieży ewangelickiej, a na scenie wspólnie aktorzy amatorzy tych trzech ugrupowań młodzieżowych.

Ś. p. Ks. Dziekan
Franciszek Krzystek
proboszcz i budowniczy kościoła w Stonawie
* 19. I 1866 † 27. III 1934
PRAWDZIWY SYN ZIEMI ŚLĄSKIEJ!

Kartka okolicznościowa wydana na cześć księdza dziekana Franciszka Krzystka.

Irlandii, Bertie Ahern. Irlandia przewodniczy w tym półroczu UE.

▲ Pocztówka ze starym drewnianym kościółkiem i nowo wybudowaną świątynią z 1913 r.
▼ Na cmentarzu w Stonawie nad mogiłą 20 polskich żołnierzy poległych w 1919 r.

ciąg dalszy na str. 5

Z OKAZJI MIĘDZYNARODOWEGO DNIA TEATRU WANDA CEJNAR

Aktor z iskrą bożą

Tak o Nim mówili koledzy-aktorzy, twórcy teatralni i filmowi, recenzenci i krytycy. Publiczność Go kochała, a On kochał ją. Tę odwzajemnianą miłość nieoficjalnie uwiarygodniały rozliczne spotkania z widzami, a oficjalnie przyznawane Mu nagrody i tytuły, najpopularniejszy aktor roku (czterokrotnie), *Thalia* (1973), Zasłużony Artysta (1974), *Zlatý květ* (1977) oraz artysta Narodowy (1978). I nie były to tylko dowody przychylności ówczesnych władz, ale wyrazy prawdziwego uznania dla Jego wyjątkowego talentu aktorskiego. Chociaż krytyka zaszufladkowała Go do kategorii aktor komediowy, dysponował bardzo szerokim wachlarzem środków aktorskich, które obejmowały humor słowny i sytuacyjny, absurdałny i groteskowy, od tragedii poprzez tragikomedie do farsy i zwykłego zartu.

Vladimír Menšík był bardzo skromnym człowiekiem. Dla siebie kupował tylko książki, coś do pisania, bloki, kartki rysunkowe, ołówki, mazaki, wszystko, co potrzebne do rysowania. Jego syn Honza był bardzo zdziwiony, kiedy raz podejmował pensję ojca. Było to bardzo niskie uposażenie i, jeśli nie grał w filmie, musiał dorabiać spotkaniami z widzami. Ale lubił to. Nie zwracał uwagi na to, jak chodzi ubrany, za to bardzo dbał o swój smoking, garnitur i muszkę – stroje, w których występował w telewizji i na różnych spotkaniach.

Posiadał jeszcze wiele talentów. Był bardzo dobrym matematykiem, bohemistą, który doskonale opanował swój język ojczysty. Pisał stylem lekkim, inteligentnym i żartobliwym wyszukując niezwykle słowa

i określenia, miał duży szacunek dla słowa pisanego. Malował i rysował, nie znając nut grał pięknie na fortepianie i mandolinie, był uzdolniony ruchowo i tanecznie.

Z reżimem nie walczył, ale nie bał się go. Odmawiał wszystkich zaproszeń np. od pani prezydentowej Novotnej czy od premiera Štrougała. Jego podpis nie figurował pod Antychartą.

Bardzo Go dziś brakuje.

ATAK I KONTRATAK

W latach 50. ub. wieku na uczelniach działały studenckie komórki partyjne. Bali się ich nawet profesory, dziękani i rektorzy. Byłam na JAMU, w całej jej historii, pierwszą studentką narodowości polskiej. Pewnego dnia zaczął mnie jeden kolega-towarzysz i zapytał, czy jestem Polką. Odpowiedziałam twierdząco i wtedy zaczął wyzywać Polskę od najgorszych za to, że w 1938 roku nie zezwoliła wojskom radzieckim na przejście przez swoje terytorium, a one chciały przyjść z pomocą Czechosłowacji i obronić ją przed protektoratem, faszyzmem i cierpieniem. Pierwszy raz w życiu coś takiego usłyszałam i do dziś nie wiem, czy tak było (może pan Zahradník coś o tym wie?). Czułam, że za mną ktoś stoi, odwróciłam się i zobaczyłam osobnika w wytartym, zielonym *hubertusie* (jedyny konfekcyjny płaszcz, jaki można było kupić po wojnie), z czerwonym szalikiem okręconym chyba z pięć razy koło szyi i wyglądem kogoś, kto właśnie wyszedł z buszu. Odsunął mnie lekko w bok i zaciśniętą pięścią rąbnął w twarz kolegi-towarzysza. Ten bezwładnie potoczył się przez chodnik i zatrzymał

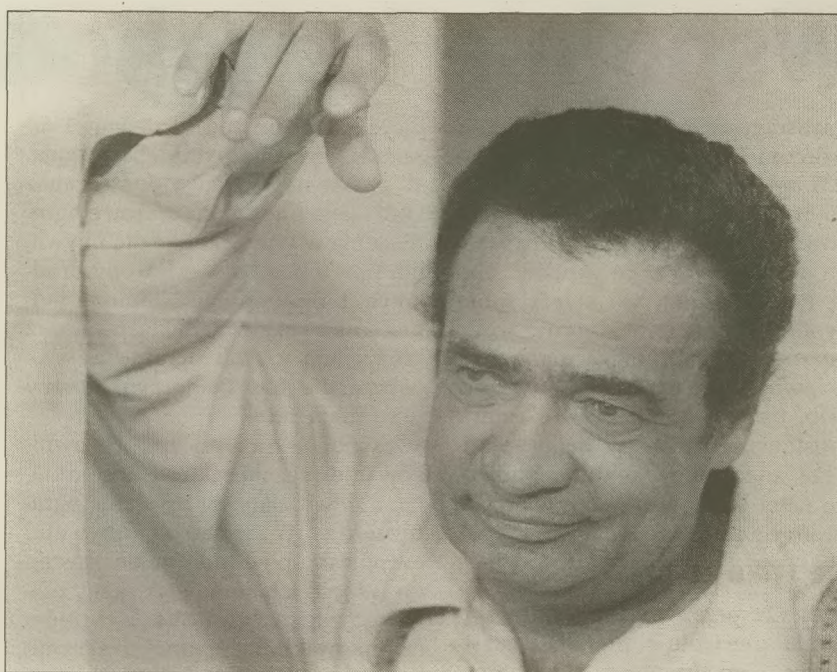
się dopiero na murze naszej uczelni. Obcy osobnik przedstawił się: – *Nazywam się Láďa Menšík, jestem na trzecim roku wydziału aktorskiego. Zapraszam cię do baru mlecznego.*

POSIEDZONKO W MLECZNYM BARZE

W owych latach brneński bar mleczny był azylem dla głodnych studentów. Było tam tanio, smacznie i sympatycznie. Sączyliśmy truskawkowy koktajl a Láďa opowiadał: – *Jestem Morawianinem z Ivančic, a nie Czechem. Nie piję piwa, tylko wino. Kiedy złapie mnie ochota, wpadam w szal, trzepnę palcami o cholewkę i zacznę tańczyć. My mówimy cifrovat. Zaraz ci to pokażę.*

– *Tylko nie tutaj* – jęknęłam. I widziałam, jak ponosi go temperament. Zaczął wyciągać z kieszeni zgniecione kartki, wyglądał je, odszukał ołówkę i zaczął rysować. Obserwowałam, jak zdołał fantastycznie skoordynować trzy czynności: rozmawiał, gestykulował i rysował. Coś nieprawdopodobnego! A poza tym... ta głowa, cała w czarnych pierścionkach, gruby nos z rozdętymi nozdrzami, pełne i namiętne usta, ciemna skóra – przecież on musi mieć jakichś murzyńskich przodków! Ale z kolei szaroniebieskie oczy, w których latały iskiereki, błyski i świetliki? A może mi się tylko tak wydaje?

– *Nie patrz tak na mnie. Wiem, że jestem szkaradny. Te uszy, nos, usta, wysunięta górna szczeka, no i w ogóle nie mam szyi! Od razu trzeba mnie brać na stół chirurgiczny i zrobić operację plastyczną! Wsty-*

Vladimír Menšík – zdjęcie cywilne.

Fotografia i rysunki z książki *Dary Vladimíra Menšíka aneb stromček mého veselého života*.

dzę się chodzić na basen, bo jestem okropnie owłosiony... Nie wiedziałam co powiedzieć, bo rzeczywiście tak było. – *Ale za to masz piękne oczy* – wtrąciłam. Uśmiechnął się gorzko. – *A wiesz, że ja dwukrotnie stawałem do egzaminów wstępnych. Za pierwszym podejściem mnie nie przyjęli, za drugim znowu nie chcieli mnie przyjąć i wtedy zawrzeszczałem furt sem budu chodit. Komisja się przestraszyła i przyjęli mnie.*

Przy pożegnaniu, jakby od niechcenia, powiedział: – *Jeżeli by ci się znowu coś podobnego przydarzyło, odszukaj mnie, a za te piękne oczy z tym kimś pogadam.*

RŻENIE PRZEZ Ř

Na pierwszym roku teatrologii mieliśmy dużo zajęć praktycznych – prawie tych samych, co aktorzy. Chodziło o to, żebyśmy na własnej skórze poznali, z jakim trudem zdobywa się zawód aktora. Między innymi był przedmiot mowa sce-

niczna. Wykładał dziekan Michał. I tu klops – nie potrafiłam prawidłowo powiedzieć czeskiego ř. Siedziałam na ławce przed uczelnią i zastanawiałam się, co tu zrobić. Przysiadł się Láďa i jemu zwierzyłam się ze swoim kłopotem. – *Nie martw się i przyjdź jutro o godz. 10.00 do sali wykładowej nr 3. Możesz? Sta-wiłam się punktualnie. Zaczęło się od ogłędzin. – Otwórz usta, bo ja muszę zobaczyć twoje zęby! – Czy ja jestem na jakimś końskim targu – pomyślałam, ale usta otworzyłam. – Jeszcze bardziej, szerzej! – irytował się Láďa. – Jeszcze podniebienie... Po co mu to? – A teraz język! Do jasnej, ciasnej, dlaczego ja się na to zgodziłam?! Po czym nastąpił wykład teoretyczny i od razu pranie w praktyce. – *Jdeme na to!* Koniuszek języka trzeba było trochę zwinąć, odbić go od podniebienia i przesunąć na przednie górne zęby. Wyglądało to prosto, ale było trudne do wykonania. Po dwóch miesia-*

SZKOŁO, SZKOŁO, GDY CIEBIE WSPOMINAM, TĘSKNOTA W SERCE SIĘ WKRAĐA...

Nauczyciele o nauczycielach

Wspomnienia z lat szkolnych zachowuje w swym sercu każdy, zapamiętuje nie tylko ławę i klasę, kolegów i koleżanki, ale przede wszystkim tych, którzy starali się obudzić w nas choć odrobinę zainteresowania swoim przedmiotem i wlać w głowy przynajmniej najbardziej niezbędny zasób wiadomości.

Nauczyciele – ich sposób poruszania się, gestykulacji, ich ulubione powiedzonka i wpadki typu *Ponieważ mamy zaległości, do wojny przystąpimy później albo To, że noszę okulary, nie znaczy, że jestem głucha!* czy też *Wstań! Zobacz jak siedzisz!* utkwia w pamięci nieraz na dłużej niż data zwycięskiej bitwy lub nazwy i treść dzieł literackich wybitnego autora. Swoim przykładem, swoją osobowością, potrafią kształtować młode umysły, wskazać jednemu właściwą drogę życiową. Słych nauczycieli wspominamy z wdzięcznością całymi latami... Szczególną okazją, by choć przez chwilę wrócić w myślach do lekcji życia, jakie nam dali, jest ich święto – Dzień Nauczyciela.

Również sami pedagodzy zachowują w pamięci swego ulubionego czy ważnego nauczyciela... Jan Kubisz w swym *Pamiętniku starego nauczyciela* pisze o wpływie, jaki wywarł na niego Adam Pinkas. A kogo ze swych szkolnych wychowawców wspominają dzisiaj nauczyciele?

– *W Trzyńcu Lyžbicach uczył mnie Gustaw Słowik. Posiadał on prawdziwą charyzmę. To była osobowość umiejąca zachęcić do nauki polskiego i historii. Jego wpływ na uczniów był ogromny!* – zwierza się Irena Pysko. – *Z lektur kazał zawsze wypisywać ciekawe cytaty, po czym omawiał je z nami na lekcji. Atmosfera w klasie panowała wówczas taka, że ci, którzy nie czytali książki, czuli się zawstyżeni i sięgali po nią czym prędzej, by też móc na zajęciach czymś zabłysnąć. A on nikogo nie wyróżniał, pochwalał zawsze wszystkich za ich trud - dodaje Helena Lach, wymieniając też inne nazwiska*

za zasłużonych pedagogów: **Antoniego Piekni-ka**, który własnoręcznie po wojnie wozził na wózku ze Świerczynowca polskie książki, czy **Jana Kotasa**.

Eugenia Kania wspomina czechistów **Leopolda Wałoszka** i **Józefa Folwarcznego**. – *Nauczyciel Wałoszek już samą swoją postawą, wzrostem, wzbudzał respekt nawet wśród największych łobuzów, a swoją osobowością zasłużył na szacunek. Na jego lekcjach siedzieli wszyscy cicho, ale pisownię mieliśmy tak opamięnowaną, że chyba do dziś, o północy, każdy z jego uczniów mógłby wymienić wszystkie podstawowe zasady, jakich nas uczył. Folwarczny natomiast był bardziej pobłażliwym, za to rzeczywiście niezmiernie mądrym człowiekiem. W pamięci zachowuję też Stanisława Burego, Alinę Fajową, Maksymiliana Ruckiego, Ninke Ferfecką i Hildę Śliż z lat gimnazjalnych. Na uczelni duży wpływ wywarł na mnie Daniel Kadlubiec.*

– *Ja najmocniej zachowałam w pamięci wychowawczynię mojej klasy gimnazjalnej Mie-czysławę Dorda, z jej bardzo wrażliwym podejściem do naszych problemów okresu dorastania – dzieli się swymi wspomnieniami Renata Gill.*

– *Po wojnie chodziłem do szkoły wydziałowej w Karwinie Solcy, potem przy starym kościele. Dyrektorem był tam w tym czasie Jan Böhm, prezes Polonii Karwina, zagorzały sportowiec. Uczył mnie również Leon Janiurek. Gdy Polonia wygrała, zamiast geografii, przez całą lekcję słuchaliśmy relacji z meczu, oczywiście specjalnie podpuszczaliśmy naszego pana nauczyciela... Bardzo dobre podejście do naszej bandy z kolonije miał polonista Józef Mierzwa. Za sprawą Leonarda Bonczka w białoczerwonych strojach z napisem Polska Szkoła wyjechaliśmy do Pragi na Vseskolský slét. Było to 52 lata temu... – relacjonuje Czesław Curzydło. Do powojennych lat wraca też*

wspomnieniami **Gustaw Walek**. – *W czasie wojny, wiadomo, różnie było. Chętnie wspominam dopiero dyrektora Henryka Bolka z Gimnazjum w Czeskim Cieszynie, który uczył nas historii, Katarzynę Siwą, Józefa Folwarcznego i jego lekcje łaciny, polonistę Pawła Zielinę i Gustawa Zielinę dbającego o naszą sprawność fizyczną.*

Statystycznie wynika, że częściej zazwyczaj wspominamy wszyscy polonistów, historyków, nauczycieli języków obcych, czyli przedmiotów humanistycznych. Zaprzecz temu wypowiedź **Jadwigi Taraba**, która ze swojej stonawskiej szkoły przywołuje w pamięci nazwisko **Stanisławy Kokotkowej** uczącej matematyki i fizyki, zatem przedmiotów ścisłych. – *Tak potrafiła wytłumaczyć, tak zainteresować trudnymi i z reguły nie lubianymi zagadnieniami matematycznymi, tak wspaniale w praktyczny sposób prezentowała fizykę, że bardzo lubiłem jej lekcje. Jest dla mnie wzorem, staram się tak samo przenieść niektóre pojęcia do praktycznego życia, przybliżyć je swoim uczniom w prosty i zrozumiały sposób. Pamiętam też tych, którzy byli wymagający, ale za to nauczyli. Z gimnazjalnych czasów, spędzonych w Orłowej, dużą wdzięcznością darzę Halinę Pawera. Dzięki niej historia stała się moim ulubionym przedmiotem i zdawałam z niej maturę.*

Oczywiście nie sposób wymienić wszystkich nazwisk wybitnych pedagogów Zaolzia w krótkim artykule. Celem jest zachęta do wspomnień, wysłania życzeń, wręczenia symbolicznego kwiatka i podkreślenie, że pamiętamy...

Starsze pokolenie przeważnie wspomina nauczyciela – mężczyznę – społecznika. Kto pozostanie w pamięci dzisiejszych uczniów, czy i oni znajdą przykład godny naśladowania? Choć zawód nauczyciela jest znacznie sfeminizowany, nie w pełni doceniany, a trud kształcenia i wychowywania kolejnych pokoleń nie

Fot. MAREK SANTARIUS

doczekał się stale jeszcze należytego wynagrodzenia, praca polskich nauczycieli i pedagogów zasługuje na wielkie uznanie. Zajrzyjmy choćby do kalendarza imprez szkolnych, popatrzmy na szeroki wachlarz zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez nauczycieli. Spójrzmy na osiągnięcia naszych dzieci w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, przeglądach, zawodach – wyniki pracy to najlepsze świadectwo!

Szkoła zmienia swoje oblicze, coraz bardziej powinna odchodzić od podawania informacji w stronę nauki ich wyszukiwania. Uczeń musi umieć znaleźć i określić interesujący go problem, a szkoła ma dostarczyć źródła i narzędzia do jego rozwiązania – tak widzą przyszłość szkolnictwa teoretycy podejmujący wyzwanie społeczeństwa korzystającego w coraz większym zakresie ze współczesnych, technologii. Kształcenie staje się dziś zajęciem na całe życie. Nowe wyzwania edukacyjne podejmuje wielu nauczycieli, uzupełniają swą wiedzę – często w swoim wolnym czasie – na dodatkowych kursach i szkoleniach. I za to też należy ich cenić.

Niech żyje legenda, niech żyje przyszłość tworzona w teraźniejszości. Niech żyje NAUCZYCIEL, przed którym chyliny dziś czoło!

BARBARA GLAC

WSPOMINA VLADIMÍRA MENŠÍKA

Karyktura wykonana przez aktora Vladimíra Bičíka.

cach męki, przekleństw, furii Ládi zaczęłam rzeć jak prawdziwy, rodowity Czech. Láďa szalał, skakał i śpiewał: – *Proč bychom se netěšili, když jsme tu Vanděnků zkrátili!* Musiałam przyrzec, że się nie wygdam i dopiero przy końcowym egzaminie przed komisją to na nich wybalím. Otrzymałam tekst, gdzie w co drugim słowie było ř. Kiedy skończyłam, zebrałam oklaski, gratulacje i cenzurkę celujący. Dziekan Michal miał pretensje o to, że go okłamałam, uważał, że potrafiłam to od początku. Kiedy powiedziałam, że mnie tego nauczył Menšík, osunął się na krzesło i wykrztusił: – *Menšík?!!!!... Przecież on mówi ókropnie. A ta jego górna szczeka!*

Z SIENKIEWICZEM POD RĘKĘ DO POLSKI

Pracując w teatrze często wyjeżdżałam służbowo do Pragi. Od czasu do czasu, zupełnie przypadkowo, spotykałam na ulicy Láďę. Zazwyczaj było to *Na přikopie*, gdzie znajdowały się kawiarenki, bistra i małe

restauracje. Pewnego razu (już w latach 80. – w okresie Solidarności) natknęłam się na Láďę. – *Dobrze, že jeseš! Muszę ci coś ważnego powiedzieć.* Wyglądał bardzo źle. Zaciągnął mnie do jakiejś kawiarenki, poprosił o sok. Zaskoczył mnie tym.

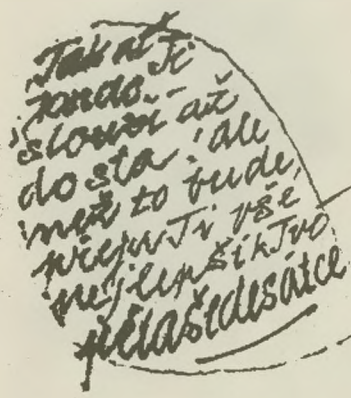
– *Czy ty wiesz, že ja byłem w Polsce? Na truc. Jako národní umělec, no wiesz, poszedłem do ministerstwa i zažádałem o paszport, bo chcę jechać do Polski. I wyobraź sobie, že oni mi go dali. Wybrałem się do biblioteki,*

žeby coś o tej Polsce przeczytać. Bibliotekarka poleciła mi Trylogię Sienkiewicza. Te sześć tomów przeleciałem i powiem ci – wspaniała lektura! Kiedy z pociągu patrzyłem na te rozległe równiny i wyobrażałem sobie tę polską historię, która pędzi przez pola i nie może się zatrzymać... Słyszałem szczęk broni i szabel, łopot flag i skrzydeł husarii, okrzyki bojowe i jęk ludzi tratowanych przez konie... jeszcze teraz to widzę! Nie-

VLADIMÍR MENŠÍK

aktor filmowy i telewizyjny, urodził się 9 października 1929 roku w Ivančicach (powiat Brno Venkov). Ukończył Technikum Mechaniczne w Brnie i zaczął pracować w Brneńskich Zakładach Budowy Maszyn. Grał w kilkunastu amatorskich zespołach teatralnych i myślał poważnie o zawodzie aktora. W latach 1949-1953 studiował na JAMU (Janáčkova akademie múzických umění) w Brnie. Po jej ukończeniu otrzymał skierowanie (w latach 50. wszyscy absolwenci otrzymywali tzw. *umístěnkę*) do objazdowego Teatru Wiejskiego (kočovní Vesnické divadlo) z siedzibą w Pradze. Już w następnym sezonie (1954) zaangażował go E. F. Burian do swojego teatru. Żelazna dyscyplina, jaka tam panowała, Menšíkowi nie za bardzo odpowiadała i przeniósł się do pracującego na stosunkowo luźniejszych zasadach zespołu aktorskiego Filmowego Studia Barrandow. Rozpoczął także współpracę z telewizją w charakterze konferansjera, narratora i gawędziarza (*Bakaláři* 1973-87; *Křeslo pro hosta* 1980-84), grał w niezliczonych telewizyjnych inscenizacjach, filmach i serialach (np. *Byl jednou jeden dům*, 1975; *Zlatí úhoři*, 1980; *Arabela*, 1980). Jego talent komediowy częściowo rozdrobnił się w odtwarzaniu w wielu filmach (np. *Světáci*, 1960; *Jak utopit doktora Mráčka*, 1974; *Baječní muži s klikou*, 1978) podobnych typów postaci, bardziej ambitnych propozycji nie otrzymał za wiele (*Markéta Lazarová*, 1967; *Všichni dobří rodáci*, 1968; *Tažní ptáci*, 1984). Zagrał w ponad 120 filmach, a jego działalności telewizyjnej i spotkań z widzami jeszcze nikt nie podsumował. Jest autorem pamiętnika pn. *Stromeček mého veselého života* (1993). Był dwukrotnie żonaty i miał czwórkę dzieci. Już od dzieciństwa chorował na astmę. Zmarł 29 maja 1988 r. w Pradze.

samowite przeżycie! A u nas – historia kręciła się, miedliła między pagórkami i dolinami, gdzie szumią bory, i gdzieś tam się ukryła czekając na lepszą okazję... I zamilkła. Trafne porównanie, pomyślałam.

Autoportret.

U nich nie kak u nas... (?)

CZĘŚĆ 6.

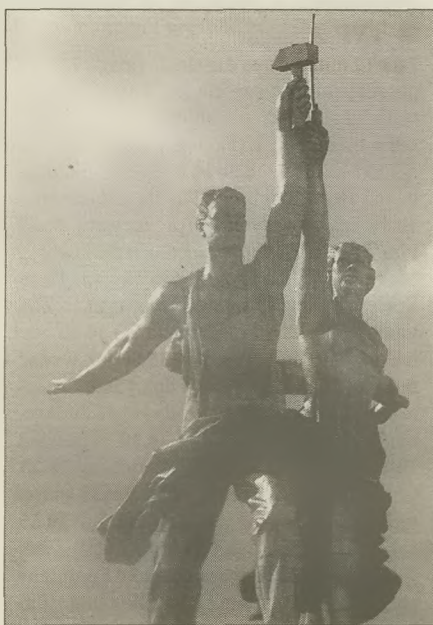
PODRÓŻ ZE STOLICY GÓRALIJE DO STOLICY IMPERIUM

Rosjanie są bardzo dumnym narodem. Bez względu na wiek, płeć, profesję, zamiłowania estetyczne, kulinarne czy nastroj chwili, każdy Rosjanin na sam dźwięk słowa *Rosja* czy *Rosjanin* wypina pierś. Nie czlowiek, a właśnie *Rosjanin* brzmi dumnie. Bo Rosjanin to człowiek uniwersalny. To do niego należy przyszłość, to on zbawi ludzkość, to na rosyjską głębię po raz kolejny zejdzie Chrystus, by sądzić żywych i umarłych. Zanimczas Apokalipsy jednak nadejdzie, Rosja czuje się zobowiązana do pilnowania porządku świata. Orzeł na rosyjskim herbie jedną głowę kieruje na Zachód, drugą na Wschód. A sama Rosja nie jest ani Wschodem ani Zachodem. Jest ponad podziałami, jest uniwersalna. – *Nasz kraj jest taki niezwykły!* powie niejeden Rosjanin i głos mu zadrzy.

Jest przede wszystkim niezwykle wielkim. Rosja jest olbrzymia, a naród jej ubóstwa wszystko, co okazałych wymiarów. Duże znaczą polacie i gigantyczne fabryki traktorów. I rakiety. I samochody.

Maluczki czuje się większym, gdy jest częścią czegoś większego: np. wielomilionowego, historycznego, powołanego do spełnienia specjalnej misji dziejowej narodu. Ale żeby poczuć się większym, dodać sobie animuszu i zasmakować własnej mocy nie trzeba od razu myśleć o narodzie. Wystarczy wsiąść do samochodu. I tutaj na pierwszym miejscu liczy się rozmiar, a na drugim jakość – acz również nader ważna. Samochód dla Rosjanina jest wizytówką. Nie dom, nie praca, nie pozycja, zarobek, a samochód. Rosjanin, sadowiąc się w aucie, doznaje uczucia absolutnej frommowskiej wolności – tej *do i od: do* poczucia władzy nad maszyną, *do* możliwości błyskawicznego pokonywania choć części olbrzymich rosyjskich przestrzeni, *do* wyładowania negatywnych emocji w korkach ulicznych oraz *od* odpowiedzialności.

Aczkolwiek ulice Moskwy solidnie i gęsto wyposażone są w znaki drogowe, światła i zebry, pieszy nie może wyzbyc się wrażenia, znanego z pewnością zających

Robocizj i kołchoźnica – zdjęcie znane przeciętnemu góralowi z podręczników do Nauki obywatelskiej. Fot. autorka

szczutemu podczas polowania. Ulice to terytorium kierowców, ich pole do popisu. Nie masz samochodu – nie masz praw. Jeśli łaska – czekaj na zielone światło, przechodź na przejściach, rozglądaj się na prawo i lewo, wytrzeszczaj oczy, pokazuj gest *Kozakiewicza* i inne – wszystko to wysiłki nie warte zachodu.

– *Srogość rosyjskich przepisów łagodzi fakt, że nie trzeba ich przestrzegać* – skwitował moje wrażenia Carl-Fredrik, który przyjechał ze Szwecji w komandorowku i – tak samo, jak ja – postanowił przemierzać Moskwę drogą bardziej przyziemną, czyli podziemną. – *Nie przejmuj się, z czasem przyzwyczaisz się do wszechobecnego chaosu rosyjskiego. Ja go wręcz polubiłem, dodaje mi skrzydeł i uczucia wolności. Tutaj wszystko jest nieobliczalne, tym samym pełne niespodzianek, autentycznych i potencjalnych, przyjemnych i mniej. Uciekam tu zawsze, kiedy zaczynam się dusić w Szwecji, kraju opiekuńczym, a – na mój gust – opiekuńczym powyżej granic wytrzymałości. Zawsze się śmieję, że to Szwecja jest krajem socjalistycznym, Rosja zaś – kapitalistycznym. W Szwecji wszyscy jesteśmy równi, ale nie wolni. Dobrobyt nas oszlifował, zaokrąglił wszystkie kanty, które odróżniały nas od innych, staliśmy się jednakowi, nijacy, mdli. Niczego nam nie brakuje, ale z drugiej strony niczego nie doceniamy. Rosjanie są inni...*

– *Mają duszę?* – zagadnęłam szwedzkiego rusofila, przewyższającego mnie stopniem znajomości języka Puszkina, dorobku Dostojewskiego, wzrostem i opanowaniem.

– *Mają pasję...* O, jest twój pociąg! *Chciałaś na Tweski Bulwar, prawda? Uważaj na kieszonkowców i porzucone torby. A pieniądze wymieniał wyłącznie w kantorach. Wsadził mnie do pękającego w szwach wagonu a sam wtopił się w mrowie. Ogromne mrowie ludzi – jak twierdził – nierównych i dlatego szczęśliwych.* (cdn.)

AGATA SZCZUKA

AKTOR LEGENDA

O Menšíku krążyły prawdziwe legendy. Wspomnijmy trzy, chyba najmniej znane:

Pewnego poranka Menšík wracał ze swojej absyntowej nocy, zadzwonił do pierwszego z brzegu domu i otwierając mu drzwi staruszkę poprosił... o kwaśny ogórek! Kiedy go przyniosła, przedstawił się *podziękował i z tym ogórkiem skierował się ku domowi.* Tak, był hulaką, i jak prawdziwy Morawianin nie przepuścił żadnej okazji, a czasami nawet sam je wymyślił.

Dziś już ta sprawa uległa przedawnieniu: Menšík wykorzystując nieudolność urzędniczą, która wystawiała mu nowy dowód osobisty, sfalszował samowolnie rok urodzenia. Z dziewiątką zrobił czwórkę i tym samym postarzał się o pięć lat.

– *Do cholery, dlaczego to zrobiłeś?* – zapytał jego kolega Lubomír Kostelka (kiedyś był aktorem Sceny Czeskiej TC).

– *Chciałem wcześniej przejść na emeryturę* – odpowiedział Menšík.

A jak Menšík otrzymał tytuł Artysty Narodowego? Osobisty sekretarz Gustawa Husáka przedstawił mu listę osób kandydujących do tytułu Artysty Narodowy. Nie było ich wielu. Husák zaczął się zastanawiać nad uzupełnieniem tej listy.

– *Czy nie ma tam kogoś popularnego, znanego, powszechnie lubianego?* Na przykład taki Menšík, bardzo mi się podobał w programie sylwestrowym.

– *Ale jego nikt nie zaproponował* – wyjaśniał sekretarz. – *Natomiast wy, towarzyszu prezydencie, możecie go zaproponować.*

I Husák własnoręcznie wpisał na listę nazwisko Vladimír Menšík. Za Sylwestra! Nie znał go ani z teatru, ani z kina.

WANDA CEJNAR

Proboszcz – dziekan – patriota

Dokończenie ze str. 3

Do czasu otwarcia Polskiego Domu Katolickiego odbywały się imprezy o charakterze religijnym jak *Opłatek, Święcone* czy *Jasełka* w Domu Robotniczym.

Pogrzeb ks. Krzystka odbył się w Wielki Czwartek przed Wielkanocą 1934 r. Bardzo liczny udział parafian i pozamiejscowych gości nadał pogrzebowi charakter manifestacji uznania dla zasług Zmarłego. W prezbiterium kościoła zasiadło 80 księży, czołowi działacze Związku Śląskich Katolików i innych polskich stowarzyszeń: dr Wolf, dr Olszak, dyrektor gimnazjum i prezes Macierzy Szkolnej Piotr Feliks, poseł Junga, a także konsul generalny RP Malhomme. Zmarłego pożegnał dr Wolf a w imieniu gminy burmistrz Cyganek.

Ks. Franciszek Krzystek swą ofiarną, bezinteresowną działalnością dla dobra naszego społeczeństwa zasłużył na wdzięczność i pamięć. Z okazji 70. rocznicy jego śmierci MK PZKO w Stonawie urządza przy współpracy z Urzędem Parafialnym i Urzędem Gminnym jutro – w niedzielę 28 marca – uroczystość wspomnieniową. O godz. 8.00 podczas nabożeństwa w kościele parafialnym pw. Św. Marii Magdaleny będzie poświęcona tablica pamiątkowa, o godz. 9.15 złożymy kwiaty na grobie ks. Krzystka, a o godz. 9.30 odbędzie się spotkanie wspomnieniowe w sali Domu PZKO połączone z wystawą materiałów dokumentalnych. Wystawa będzie otwarta do godz. 14.00.

WŁADYSŁAW GAŁUSZKA

Polski Dom Katolicki w Stonawie w roku 1936.

Zdjęcia ze zbiorów autora

Telewizja

SOBOTA 27 MARCA

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia 8.00 Wiadomości 8.15 Dolina Maurienne Podróżnik (mag.) 8.35 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 8.40 Ziarno (dla dzieci) 9.05 5-10-15 (dla dzieci) 9.35 Legenda Tarzana (s. anim.) 9.55 Zorro (s.) 10.50 Kolejka - lista przebojów 11.15 Słoneczny patrol (s.) 12.10 MŚ w łyżwiarstwie figurowym w Dortmundzie 13.10 Międzynarodowy Dzień Teatru 13.20 Akcja pod Arsenałem (film pol.) 14.55 Między nami (talk show) 15.20 Międzynarodowy Dzień Teatru 15.30 Moda na sukces (s.) 15.50 „Hamlet” przed premierą 16.05 MŚ w łyżwiarstwie figurowym w Dortmundzie 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Gość Jedyński 17.40 Plebania (s.) 18.05 Sąsiedzi (s.) 18.35 Jaka to melodia? (quiz muz.) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Misja na Marsa (film USA) 22.15 Nie nasza broszka Kabaret Olgi Lipińskiej 23.00 Czarny świt (film USA) 0.45 Prawo jest dla frajerów (film ang.) 2.10 Zmiana czasu z zimowego na letni 3.10 Dekompresja (film USA).

■ TVP 2

6.55 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem (mag.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Chcę się zmienić (s. dok.) 9.15 Wydarzenia, wydarzenia... (mag.) 9.35 Ojczyzna-polszczyzna 10.00 Ekstremalna Dwójka - gra terenowa 10.30 Kręciola (dla młodzieży) 10.50 Jetsonowie (s. anim.) 11.10 Animals (mag.) 11.55 Magiczny żywot Noaha Dearborna (film USA) 13.30 30 ton! Lista, lista 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Ten trzeci (s.) 15.00 Gala Mody i Bursztynu AMBERIF 2004 16.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 16.55 Taryfa ulgowa (pr. rozryw.) 17.25 Francja - Europejskie muzykowanie 18.30 Panorama 19.05 Herbatka u Tadka (pr. rozryw.) 20.00 Europa da się lubić... (talk show) 21.00 Z archiwum X (s.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Królowa nocy - Janusz Radek w muzycznym show 23.20 Pod ostrzałem (film USA) 1.35 W cieniu zła (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Fortele Jonatana Kota (s. anim.) 7.00 Dziwny świat kota Filemona (s. anim.) 7.10 Wędrowki Pyzy (s. anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Palce liczyć (poradnik kulinarny) 9.00 Transmisja posiedzenia Sejmowej Komisji Śledczej 15.45 Klasa z klasą (teleturniej) 16.15 Aktualności 16.45 Młodzież kontra (pr. public.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Alternatywy 4 (s.) 19.55 Wieczór z boksem zawodowym w TVP 3 20.55 Wieczór z boksem zawodowym w TVP 3 21.45 Aktualności 22.00 Sobotni magazyn sportowy 22.45 Wieczór z boksem zawodowym w TVP 3 23.45 Patrol Trójki (mag.) 0.15 „JFK” - Teoria spisku czy spiskowa teoria dziejów (film dok.).

■ POLSAT

6.00 Poplista 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Domowa kawiarenka (mag.) 8.00 Cartoon (s. anim.) 8.30 Yugioh (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Mop Man (mag.) 10.15 4x4 (mag.) 10.45 Samo życie (s.) 13.30 Pensjonat Pod Różą (s.) 14.30 Domowa kawiarenka (mag. kulinarny) 15.00 Muzyczna winda (teleturniej) 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Asy z klasy (s.) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje 19.00 Psie serce (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 21.40 Dziupla Cezara (s.) 22.30 Bar (pr. rozryw.) 22.50 Dzikie żądze (film USA) 1.00 Kochanek (film ang.) 3.05 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Druga młodość (s.) 5.30 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 6.15 Ota Śik... 6.45 Mechanika popularna dla dzieci 7.10 Listy od Feliksa (s.) 7.25 Sezamie, otwórz się (s.) 7.50 Daleka podróż za domem (s.) 8.15 Niech żyje S Club! (s.) 8.40 Misie (bajka) 9.55 Śpiewnik domowy 10.05 Razem w szkole (pr. dok.) 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 „Halabala-śou” 12.00 Wiadomości 12.05 W jaki sposób... (mag.) 12.30 Dzieci sławnych 13.00 Szczęście domowe 13.30 Mieszkanie to zabawa 13.50 Moda - Ekstrawagancja (mag.) 14.15 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 15.50 Oczarowani (s.) 16.50 Odbiorca TVC 17.10 Uśmiechy nauczycieli 17.45 Etykieta 18.00 Wiadomości 18.10 Bajka wodnika (bajka) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Pro-

gnoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Nagrody Talii 2003 21.30 Anielskie oczy (film czes.) 23.05 Wiadomości 23.10 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Seks w wielkim mieście (s.) 23.55 Losowanie „10” szczęśliwych 0.00 Psychopata z San Francisco (film USA) 1.40 Star Trek (s.) 3.30 Przepiękna gra 4.25 Kuszenie doktora Burdy (film czes.).

■ TVC 2

5.00 Kolory życia 6.00 GEN - B. Hrabal 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Chińska medycyna naturalna (film dok.) 9.00 Blok kursów jęz. 9.45 Klucz (mag.) 10.15 X czyli x razy o kulturze (mag.) 10.45 Dziewczyna z obczyzny (film niem.) 12.20 Trzy złote włosy dziada Wszechwiedzącego (teatr) 13.20 Przepiękna gra (s. dok.) 14.25 Magazyn Ligi Mistrzów 15.00 MŚ w łyżwiarstwie figurowym - Niemcy 16.45 Z Paryża do Lizbony (film dok.) 17.15 Miejsce pod stołcem (film USA) 19.15 Euronews 20.00 Z Barrandowa do Hollywoodu (koncert) 21.15 Dziesięć wieków architektury (film dok.) 21.35 Legendy czeskiego teatru (pr. dok.) 22.35 B. Smetana - drogi dojrzewania (film dok.) 23.40 Noc z Andělem 1.10 Wielka muzyka nocna 3.00 Seks w wielkim mieście (s.) 3.25 Wielka muzyka nocna 4.00 Lista przebojów 5.00 Groteski: Charlie Chaplin 5.20 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.10 Teletubisie (s. anim.) 6.40 Pokemon (s. anim.) 7.05 Beyblade (s. anim.) 7.30 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.20 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Życie jest piękne (film czes.) 14.15 FC Synot - AC Sparta Praga 16.45 „Horoskopicy” (pr. rozryw.) 17.45 Ostatnie ładowanie (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Go-Go show (pr. rozryw.) 21.50 Niebo w ogniu (film austral.) 23.45 Puszek (erot. talk show) 0.25 Zwalmy to na wódkę (film USA) 3.15 Dzwonienie do TV Nova 3.45 Zaloty.

■ PRIMA

8.00 NHL Power Week 8.40 Salon samochodowy 9.15 Łowca krokodyli (film dok.) 9.50 Perry Mason (s.) 11.40 Julie Lescaut (s.) 13.20 h.i.t. (lista przebojów) 14.10 Harry i Hendersonowie (film USA) 16.10 Prima TV 16.25 Dempsey i Makepeace (s.) 17.25 Podróż dookoła mojej głowy (film czes.) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Sprawa dla dwóch (s.) 21.05 Dokąd nikomu nie wolno (film czes.) 22.45 Zandalee (film USA) 0.35 Z archiwum X (s.) 1.25 Receptariusz dobrych pomysłów 2.20 Świat według Bundych (s.) 2.45 Cierpie.

NIEDZIELA 28 MARCA

■ TVP 1

6.00 Ród Gąsieniców (s.) 6.50 Europa bez między (mag.) 7.35 Przedszkolandia (s.) 8.00 Moda na sukces (s.) 8.25 Nowe przygody Flippera (s.) 9.10 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 9.20 Myślisz o kimś? - Wybierz tele-dysk! 9.45 W-skersi (dla młodzieży) 10.15 Gamebox 10.40 Songowanie na ekranie (pr. ekukacyjny) 11.10 „Hamlet” - jutro premiera 11.15 Bezpieczna przystań (s.) 12.00 Aniol Pański 12.15 „Hamlet” - jutro premiera 12.20 Tydzień (mag.) 12.50 „Hamlet” - jutro premiera 13.00 Wiadomości 13.10 Kuchnia z Okrasą (mag.) 13.30 Upadek cesarstwa rzymskiego (film USA) 14.55 Mistrzostwa Świata w łyżwiarstwie figurowym w Dortmundzie 16.20 „Hamlet” - jutro premiera 16.25 „Hamlet” w Wieliczce - Hit kultury (mag.) 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Dziennik telewizyjny 17.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 18.00 Lokatorzy (s.) (s.) 18.30 Jaka to melodia? (quiz muz.) 19.00 Wieczorynka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Rodzinka (s.) 20.40 Maski zabójcy (s.) 21.35 Spełniamy marzenia (mag.) 22.10 Psy wojny (film USA) 23.50 Transakcja (film USA).

■ TVP 2

6.55 Zmiennicy (s.) 7.55 Słowo na niedzielę 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Zarazki na co dzień (film ang.) 9.20 Smak Europy (pr. public.) 9.30 Domingo i Treliński w Poznaniu 10.00 Morderczy atak (film dok.) 11.00 Smak Europy (pr. public.) 11.10 Piracki smak - Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 11.45 Jezus z Nazaretu (film włoski) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Model wzorcowy (s.) 15.00 Bezludna wyspa (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Święta wojna (s.) 17.20 Smak Europy (pr. public.) 17.35 7 dni świat (pr. public.) 18.30 Panorama 19.05 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) 19.35 Tylko futbol (mag.) 20.05 Benefis „M jak miłość”. To już 200 odcinków! 21.00 Ja, alkoholik (s. dok.)

21.30 Anna Dymna - spotkajmy się (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Otello - Złota dwunastka oper.

■ TV KATOWICE

6.50 Dziwny świat kota Filemona (s. anim.) 7.00 Wędrowki Pyzy (s. anim.) 7.10 Wędrowki Rzepa (s. anim.) 7.25 Książka dla dzieci (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.25 Prognoza pogody dla narciarzy 8.45 Zaolzie (mag.) 9.00 Teleplotki (pr. public.) 9.45 Sharon Stone - Gwiazdy Hollywoodu 10.10 Pogranicze w ogniu (s.) 11.05 Mały siłacz - wielki szczęściarz 11.45 Z Wałęsą na rybach (mag.) 12.00 Tele motor sport (mag.) 12.45 Z życia Kościoła (mag.) 13.10 Od Rawy do Rawy (pr. muz.) 13.35 Kanał SF (pr. muz.) 14.00 Klub globtrotera 14.35 Odcienie sukcesu (pr. rozryw.) 15.00 Sprawa na dziś (s.) 15.45 Bliżej natury (mag.) 16.15 Aktualności - wydarzenia tygodnia 16.45 Mowa Polska (teleturniej) 17.15 Mistrzostwa Polski w Krakowie 17.35 Teleplotki (pr. public.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Alternatywy 4 (s.) 19.55 Sharp Torell Basket Liga Koszykówka 20.45 Studio pogoda 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.20 Książka tygodnia (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielnny magazyn sportowy 22.40 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Telekurier nocą (mag.) 0.00 Wojacek (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Mop Man (mag.) 7.00 4x4 (mag.) 7.30 Ręce, które leczą 8.00 Lochy i smoki (s. anim.) 8.30 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Poplista 10.30 Rodzina zastępcza (s.) 11.30 Uwolnić orkę 3 (film USA) 13.15 Didier (film franc.) 15.20 Benny Hill (pr. rozryw.) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Czarny pies czy biały kot? (talk show) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje, Sport 19.00 Rodzina zastępcza (s.) 20.00 Pensjonat Pod Różą (s.) 21.00 Dzikie (s.) 22.00 Czego się boją facci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 22.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.30 Niezła sztuka (mag.) 0.00 Fala zbrodni (s.) 1.00 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.00 Star Trek (s.) 5.50 Świat motoryzacji 6.35 Mechanika popularna dla dzieci 7.00 Daleka podróż za domem (s.) 7.20 Śpiewnik domowy 7.30 Zestaw bajkowy Edka 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 10.00 Obiektyw 10.30 Kalendarium (mag.) 10.45 Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) 11.00 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Wprost (mag.) 12.40 Skarby świata (s. dok.) 13.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.55 Gdzie pieniądze pomagają 14.00 Cudowne miejsce (bajka) 15.05 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 15.35 Teściowa (film czes.) 16.50 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 17.10 Gdzie podziła się ta stara piosenka (pr. muz.) 17.50 Słowo święteczne J. Hromádki 18.00 Wiadomości 18.10 Everwood (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Prognoza pogody 19.40 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Duże drobnotki (filmy czes.) 21.25 Pytania Václava Moravca 22.15 Wiadomości 22.20 Bramki, punkty, sekundy 22.30 Losowanie Sportki 22.40 Szarada (film niem.) 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 M15 (s.) 1.10 Nieznajomość nie usprawiedliwia 1.30 Podróżomani 2.00 Stroi nie stroi 2.45 Nasza wieś 3.05 „Halabala-śou” 3.35 Trochę szafrań z archiwum TV.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.05 Słowo święteczne D. Hejbala 7.10 Pod korcem 7.25 Historia pewnej kolumny 7.55 Panorama 8.30 Kolory życia 9.30 Filmopolis 10.30 Olimpiada (s. dok.) 11.00 Przewodnik akwautów po oceanie (s. dok.) 11.50 Duże drobnotki (film czes.) 13.15 Pod prąd 13.55 Ziemia nieznana (s. dok.) 14.15 MŚ w łyżwiarstwie figurowym - Niemcy 17.00 Bliskie spotkania trzeciego stopnia (film USA) 19.10 Film o serialu: Miejsce na górze 19.25 Między biegunami (rep.) 19.50 Spostrzeżenia z zagranicy 20.00 Reporterzy w zagrożeniu (film dok.) 20.30 Jak nie zrobić reperatu (film dok.) 21.05 Nie jesteśmy sami (film dok.) 21.30 Sprawa Lorenc (film dok.) 22.00 Białorus w cieniu Stalina (film dok.) 22.30 Dograno (sport) 23.10 Sinéad O'Connor (film dok.) 0.15 Xiu Xiu (film chiń.-USA) 1.50 Pytania Václava Moravca 2.35 Czeskie ślady pod Karpatami 3.30 X czyli x razy o kulturze 4.00 Odbiorca TVC 4.15 J. Stivín (koncert).

■ NOVA

4.25 Życie jest piękne (film czes.) 6.35 Teletubisie (s. anim.) 7.05 Digimon (s. anim.) 7.30 Pod banderą zwycięstwa (s. anim.) 8.00 Cudowny świat Walta Disneya 8.55

Dziewczyny Gilmora (s.) 9.45 Diagnoza: Morderstwo (s.) 10.35 Columbo (s.) 12.00 Siódemka (pr. public.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.40 Paulie - gadający ptak (film USA) 15.35 Protokół (film USA) 17.25 Obcy w domu (film franc.) 19.20 T-Mobile RENTA 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Otwarcie Sazka Areny (pr. rozryw.) 21.05 Czechy poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 22.10 Odlamki (mag.) 22.35 Tele tele 23.15 Czechy poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 23.35 24 godziny (s.) 0.20 Pro-rocket 3 (film USA) 2.15 „Čtveřáci” 2.50 Siódemka 3.50 Odlamki 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Świat w wojnie (s. dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.35 Trzej mężczyźni w śniegu (film czes.) 11.20 Niedzielnny Receptariusz (mag.) 11.45 Chłopcy i mężczyźni (s.) 13.00 Niedzielnna partia (pr. public.) 13.40 Twarz roku 2004 (pr. rozryw.) 14.55 Komisarz Rex w Pradze (rep.) 15.10 Czerwone słońce (film franc.) 17.13 Cierpkie słodycze (film USA) 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Komisarz Rex (s.) 20.55 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 21.55 Ślepa namietność (film USA) 23.40 Przecież Harry'ego (film USA) 1.20 Wyjątkowa natura 2.25 Niedzielnna partia 3.05 Niedzielnny Receptariusz 3.30 Świat według Bundych (s.).

PONIEDZIAŁEK 29 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Wornicza 17 8.20 Moda na sukces (s.) 8.45 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Budzik (dla dzieci) 9.40 Kolory (dla dzieci) 10.00 Wilf - pies czarownicy (s. anim.) 10.25 Bez pardonu (s.) 11.10 Mieszkań z wyobraźnią (mag.) 11.30 Zawodowy list gończy (mag.) 11.45 ZUS radzi (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Rolnictwo na świecie 12.40 Plebania (s.) 13.30 Sprawa dla reportera (pr. public.) 14.00 Poszukiwacze zagubionych cywilizacji (s. dok.) 14.25 Gladiatorzy drugiej wojny światowej (s. dok.) 14.50 Poradnik europejski 15.00 Wiadomości 15.10 Wójt Roku 2003 15.35 Tylko u nas (mag.) 16.00 Przyjaciele (talk show) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyński 17.30 Poradnik europejski - rolnictwo 17.35 Klan (s.) 18.05 Bezpieczna Jedyńka (mag.) 18.25 Magazyn olimpijski. Echa stadionów 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Jak motyl (film dok.) 21.00 Hamlet - Teatr Telewizji 22.55 Pegaz (mag.) 23.20 Monitor Wiadomości 23.40 Biznes perspektywy (mag.) 23.45 Dobre książki (mag.) 0.20 Ballada o czyszcicielach szyb (film włoski).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 W poszukiwaniu szczęścia (s.) 7.40 Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) 7.45 Przygód kilka wróbla Cwirka (s. anim.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.20 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.35 Dla mnie bomba! (pr. rozryw.) 11.25 Piracki smak - Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 11.50 Animals (mag.) 12.15 Kochaj mnie (s.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.40 Cena życia (s.) 14.30 Stątek komediantów reportaży 15.00 Jak wydać milion w Las Vegas? (film dok.) 16.00 Panorama 16.25 Na dobre i na złe (s.) 17.20 Pojedyński na drodze (s. dok.) 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Chleba i wina reportaży 19.50 Języki Chłop w Europie 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kochaj mnie (s. dok.) 21.25 Dziecko i ból (film dok.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 997 (mag.) 23.10 Wybuch (film USA) 1.00 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja posiedzenia Sejmowej Komisji Śledczej 15.45 Gramy dla Was 16.00 Z krukiem w herbie (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Przegląd gospodarczy (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.15 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Sport w TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Teleturki (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 W pogoni za rajem (film USA) 0.40 WuWuA (pr. muz.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra

2525 (s.) 8.00 MacGyver (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Ochrona absolutna (s.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 12.40 Muzyczna winda (teleturniej) 13.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 13.45 Yugioh (s. anim.) 14.15 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.45 Dzikie (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Kiepskich (s.) 17.00 MacGyver (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje, Sport 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Mission Impossible (film USA) 23.05 Biznes Informacje 23.25 Interwencja (mag.) 23.45 Bumerang (pr. public.) 0.15 Magazyn sportowy 2.15 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.05 Kinobox 5.20 Odbiorca TVC 5.40 Spowiedź świadek tragicznego odejścia najbliższych 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (s.) 9.00 Arabella (s.) 9.30 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Špíková Růženka (s.) 11.00 Everwood (s.) 11.40 Korzenie 12.00 Wiadomości 12.30 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.25 Pod prąd 14.00 Wiadomości 14.05 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 14.30 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 14.50 Uśmiechy nauczycieli 15.30 Etykieta 15.40 Odbiorca TVC 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Pomagajmy sobie 17.00 Game Page (mag.) 17.15 Pod korcem (mag.) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Świat rekordów Guinnessa 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Czarni baronowie (s.) 21.00 Podróżomani 21.35 Wydarzyło się... 21.45 Reportaże TVC 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Omer-ta (s.) 0.10 Losowanie „10” szczęśliwych 0.15 Gdzie podziła się ta stara piosenka 0.55 Bananowe rybki 1.25 Sport w świecie 2.00 MaXtreme 2.20 Podróżomani 2.45 Między biegunami 3.10 Wprost 3.40 Filmopolis 4.35 Piosenki z ekranu.

■ TVC 2

5.05 Między biegunami 5.30 Pytania Václava Moravca 6.10 Wprost 6.40 Wiadomości TVS 6.55 Kalendarium 7.15 Dograno 7.55 Panorama 8.30 Geografia świata (s. dok.) 8.45 Videotatlas zwierząt pod ochroną (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Pierwsza pomoc 12.10 Przewodnik akwautów po oceanie (s. dok.) 13.05 Misie (bajka) 14.15 Gdzie pieniądze pomagają 14.25 Spostrzeżenia z zagranicy (s. dok.) 14.30 Skarby świata (s. dok.) 14.45 M15 (s.) 15.40 Europa dziś 16.10 Olimpiada (s. dok.) 16.40 Sport w świecie 17.15 MaXtreme 17.35 Wielki Wóz (mag.) 18.05 Na krawędzi 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. migowym 19.15 Time out 19.40 Paddock - weekend gonitw 20.00 Hitler i holocaust (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Babelki z Pilzna 2004 21.30 Pułapka na rosomaka (film USA) 23.10 Miles Davis Story (film dok.) 23.55 B. Smetana - drogi dojrzewania (film dok.) 1.00 Podpisane z sercem 2003 (koncert) 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Worldnet 4.00 Blok kursów jęz 4.45 Na rozdrożu.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.20 To morderstwo, napisała (s.) 10.10 Lekcje gotowania 10.40 Fletcher (film USA) 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.15 Odwet (s.) 14.10 Na południe (s.) 15.05 Gwiezdna brama (s.) 15.55 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 „Prásk!” (pr. rozryw.) 20.50 Totalna magia (film USA) 23.00 Ich troje (film USA) 0.40 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.).

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) 8.55 Skryta namietność (s.) 9.45 Wspaniali i bogaci (s.) 10.15 Prima jazda 11.15 W lot po świecie (s. dok.) 12.05 Podróż dookoła mojej głowy (film czes.) 13.35 Pomoc domowa (s.) 14.05 Krok za krokiem (s.) 14.35 Melrose Place (s.) 15.25 Czarodziejski (s.) 16.20 Losowanie Pucharu CMZF 16.30 FC Slovan Liberec - FK Třeptice 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Zamiana ról (film kanad.) 21.45 Hali-fax, psychiatra sądowy (s.) 23.25 Na temat! 23.35 Policja z Palm Beach (s.) 0.30 Postereunek policji (s.) 1.15 Wyjątkowa natura 2.20 Świat według Bundych (s.) 2.45 Sauna.

Dnia 29 marca 2004 obchodzi swój jubileusz 90 lat szanowna

pani OLGA KISZKA

z Hawierzowa Suchej Średniej. Z tej okazji życzymy,
*żeby ci zdrowie wciąż dopisywało,
szczęścia i spokoju nie brakowało
i nadal dumna była z tego,
że do narodu należysz polskiego.*

Składa zarząd MK PZKO i Klub Kobiet. GL-135

*W Jaskowski karczmie w Cierlicku, przy wodzie,
wita gości Jubilat, głaszcząc się po brodzie.*

Kochanemu Dziadkowi

MIRKOWI DRÓTKOWI

urodzinowe życzenia zdrowia, szczęścia i spełnienia marzeń życzą Dominiczka i Karolinka. RK-048

Dnia 27. 3. 2004 obchodzi zacne 80. urodziny

pan ALOIS KLAIS

z Trzyńca Kanady. Serdeczne życzenia zdrowia, entuzjazmu oraz błogosławieństwa Bożego składają córki z rodzinami i syn. GL-116

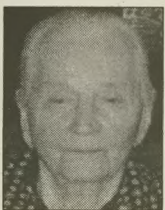

*Twoje ręce pracowały
i potomków wychowały,
chociaż 90 latek mają,
radość stale rozdają.*

W poniedziałek 29. 3. 2004 obchodzi jubileusz urodzin nasza Droga Mama, Babcia i Prababcia

pani MARIA KASPRZAKOWA

ze Starego Bogumina. Z tej okazji życzą zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego i by jeszcze wiele lat cieszył Cię razem z nami świat – córki z rodzinami. RK-049

Dnia 30. 3. 2004 obchodziły swoje 100. urodziny nasza Ukochana

śp. AMALIA CHWISTKOWA

z domu Recmanik z Suchej Średniej. 22. 1. 2004 minęła 9. rocznica Jej śmierci. Wszystkich tych, którzy Ją pamiętają, o chwilę wspomnień prosi córka z rodziną. AD-038

Kronika Rodzinna

Kto był kochany, nie jest zapomniany.

Dnia 29. 3. 2004 mija 20. rocznica śmierci naszej Ukochanej Matki, Babci, Prababci

śp. ZOFII GALUSZKA

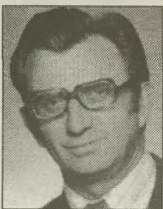
z domu Faja, z Suchej Górnej. O chwilę wspomnień proszą córki z rodzinami. RK-045

Dnia 27. 3. 2004 minie 4. bolesna rocznica, kiedy na zawsze opuścił nas nasz Ukochany Mąż, Ojciec i Dziadek

śp. JAN GAZUR

Wszystkich, którzy Go znali i darzyli szacunkiem, prosimy wspólnie z nami o modlitwę. Msza Św. za spój Jego duszy zostanie odprawiona w kościele parafialnym w Jabłonkowie w niedzielę 28. 3. 2004 o godz. 10.30. Żona, córka i syn z rodzinami. AD-012

*Kto kochał, nie zapomni,
kto znał – niechaj wspomni.*

Dnia 27. 3. 2004 mija 6. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Dziadka i Teścia

śp. EUGENIUSZA KACZYŃSKIEGO

z Suchej Średniej. O chwilę wspomnień proszą żona, syn i córka z rodzinami. RK-038

Dnia 27. 3. 2004 mija 10. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Teścia, Dziadka i Pradziadka

śp. ANDRZEJA WACŁAWIKA

z Cz. Cieszyńska. O chwilę wspomnień proszą żona i syn z rodziną. AL-026

Wyrazy serdecznego współczucia koledze
MUDr. Zbigniewowi Michałkowi
z powodu śmierci

ŻONY

składa Polskie Towarzystwo Medyczne w Republice Czeskiej. RK-050

Koncerty

KARWINA – Zapraszamy 17. 4. o godz. 15.30 – z okazji zbliżającego się wejścia RC i RP do Unii Europejskiej – do Miejskiego Domu Kultury w Karwinie Nowym Mieście na „Wiosenny Koncert Przyjaźni” w wykonaniu chóru, orkiestry i solistów karwiń-

skiego zespołu „Przyjaźni” (dyr. Józef Wierzoń) oraz Śląskiego Chóru Górniczego „Polonia – Harmonia” z Piekar Śląskich w PL (dyr. Iwona Melson). Bilety 50 i 40 Kc do nabycia w księgarni „Knihcentrum” we Frysztaście, Frysztacka 74 (ulica od Ratusza na rynku, tel. 596 323 393) oraz w kasie Miejskiego Domu Kultury w Karwinie N. Mieście, tel. 596 314 256.

Dary dla dzieci

BOGUMIN (wak) – Do ogólnokrajowej zbiórki *Dzień Serduszkowy* włączyli się uczniowie bogumińskiego gimnazjum im. Františka Živného. W najbliższy wtorek rano 16 dziewcząt i chłopców wyruszy na miasto, by za 40 koron oferować przechodniom breloczki z logo organizatora zbiórki, którym jest od kilku lat Sto-

warzyszenie *Zycie dla Dzieci*. Pieniądze darczyńców przeznaczone są m.in. na zakup wyposażenia oddziałów dziecięcych w szpitalach, domach dziecka oraz ośrodkach opiekuńczych. W ub. roku młodzież bogumińska przesłała pod adresem centrum Stowarzyszenia ok. 40 tys. koron.

Kwiecień w PTM

Kwietniowe spotkanie członków i sympatyków Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC odbędzie się w piątek 2 kwietnia 2004 roku o godz. 19.00 w salce konferencyjnej szpitala

la w Orłowej Lutyni. Prelegent, dr Witold Gawlas, przedstawi nowe fakty dotyczące kilku chorób, których epidemie ostatnio zagrożą ludzkości. (s)

Wystawa o Olzie

CZ. CIESZYN (kor) – Na tydzień przed Świętami Wielkanocnymi, w dniach 3 i 4 kwietnia, MK PZKO Cz. Cieszyn Centrum zaprosi Zaolziaków na swoją tradycyjną wystawę wiosenną.

Autorką kwietniowej wystawy pn. *Stroje OLZY i nie tylko jest Wiesława Branna*, etnograf z czesko-cieszyńskiego muzeum, członkini zarządu koła. - *Chcemy zaprezentować stroje przede wszystkim spoza naszego regionu. Ale jak sama nazwa wystawy wskazuje – nie tylko, bo będą ponadto kroniki zespołu, zdjęcia, fol-*

dery wydawane z okazji poprzednich jubileuszów. Będzie też można na ekranie telewizora na okrągło oglądać filmy z występów Olzy, a po wystawie będą zwiedzających oprowadzać olzianie w strojach. Jak zwykle nie zabraknie też prezentacji wyrobów pań z Klubu Kobiet. Tym razem będą to wyroby cukiernicze – powiedziała autorka wystawy naszej gazecie.

Wernisaż wystawy odbędzie się w sobotę 3 kwietnia o godz. 17.00. Będzie ją można zwiedzać w oba weekendowe dni.

W maju na Talinki

CZ. CIESZYN (kor) – Sekcja Teatralna przy ZG PZKO organizuje 30 maja br. szóstą edycję przeglądu dziecięcych zespołów teatralnych – Talinki. Festiwal odbędzie się w Teatrze Cieszyńskim, który jest współorganizatorem imprezy.

- *Dzieci będą mogły przy okazji obejrzeć teatr od zalepca, co na*

pewno będzie dla małych aktorów wielką atrakcją – powiedział GL przewodniczący Sekcji, Rudolf Moliński.

Informacje nt. Talinek trafiły już do wszystkich zaolziańskich szkół i dziecięcych zespołów teatralnych. Zgłoszenia należy nadsyłać do 30 kwietnia br.

Rodzi się projekt

CIERLICKO KOŚCIELEC (bag) – W ubiegłym tygodniu na ręce architekta inż. Czesława Mendreka przekazane zostały informacje i dokumenty potrzebne do opracowania projektu nowego zagospodarowania wnętrza Kościoła św. Wawrzyńca na Kościelcu. Po usunięciu zniszczonych drewnianych ołtarzy, nie

nadających się już do renowacji, świątynia czeka na generalną zmianę i unowocześnienie wyglądu uwzględniające jednak historyczne uwarunkowania. W roku ubiegłym poddane zostały pracom sanacyjnym ściany obwodowe kościoła. W chwili obecnej parafianie zbierają składki na malowanie.

Między Polską a Słowacją

NIEBORY (kor) – W dwu zagranicznych inicjatywach bierze obecnie udział **Halina Sikora** z Nieborów, absolwentka Wydziału Sztuki Lalkarskiej Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Białymstoku.

Za 2 tygodnie – 3 kwietnia – w Białostockim Teatrze Lalek odbędzie się premiera sztuki *Pinokio* w adaptacji czeskiego lalkarza (byłego szefa krakowohradeckiego *Draka*) Josefa Krofty w reż. Wiesława Czołpińskiego. To

właśnie młoda Zaolzianka jest autorką przekładu tej sztuki na polski.

Z kolei sama H. Sikora reżyseruje obecnie spektakl w lalkowym teatrze *Divadlo Na razcestí* w słowackiej Bańskiej Bystrzycy. - *Chodzi o moją adaptację Alicji w krainie czarów Lewisa Carrolla, którą na słowacki przełożyła Lýdia Škvarková – poinformowała H. Sikora.*

Premierę zaplanowano na 30 kwietnia.

Co w teatrze

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Za sceną (27, godz. 17.30, grupa A).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Ostatni samuraj (27-29, godz. 17.00, 20.00), **Reflex:** Kierowca bez twarzy (23, 24, godz. 20.00), Kumpel (23, 24, godz. 17.00), **CZ. CIESZYN – Central:** Tatuaż (27-28, godz. 17.15, 19.30), Uśmiech Mony Lisy (29, godz. 17.15, 19.30), **TRZYŃNIEC – Kosmos:** Skazani na siebie (27, 28, godz. 17.30, 20.00, 29, godz. 17.30), **BYSTRZYCA** – Władca pierścieni: Powrót króla (27, godz. 15.00, 18.00).

Co na antenie

MAGAZYN ZAOLZIE: TVP Katowice, (28, godz. 8.45), TV Polonia (28, godz. 9.15).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa „Koń jaki jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.
GALERIA BIELSKA, Bielski ratusz, plac Ratuszowy 1: do 19. 4. wystawa fotografii Kazimierza Gajewskiego „Jeszcze coś zostało”.

Co w terenie

LESZNA DOLNA – zarząd MK PZKO zaprasza miłośników rozwiązywania krzyżówek 3. 4. o godz. 16.00 do Domu PZKO na tradycyjny Wielkanocny Konkurs Krzyżówek. Impreza jest organizowana w ramach Klubu Propozycji. Na uczestników czekają do rozwiązania dwie krzyżówki (polska i czeska).

ORŁOWA MIASTO I ŁAZY – MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków 3. 4. o godz. 15.00 do świetlicy w Zimnym Dolu na Powitanie Wiosny z TL Bajka pt. „Kozalinka”.

DOLNY ŻUKÓW – MK PZKO serdecznie zaprasza 28. 3. o godz. 15.00 do restauracji Pod Dzwonkiem na przedstawienie pt. „U nas doma” i widowisko „Na miedzy”.

STONAWA – MK PZKO zaprasza 28. 3. na Uroczystość Wspomnienia w okazji 70. rocznicy śmierci ks. F. Krzystka, którą urządza przy współpracy z Urzędem Parafialnym i Urzędem Gminnym. W kościele parafialnym podczas nabożeństwa o godz. 8.00 będzie poświęcona tablica pamiątkowa, o godz. 9.15 złożymy kwiaty na grobie ks. Krzystka a w sali Domu PZKO odbędzie się Spotkanie Wspomnieniowe połączone z wystawą materiałów dokumentalnych otwartą do godz. 14.00.

HAWIERZÓW SUCHA – MK PZKO (Klub Panów w Najlepszych Leciech) zaprasza serdecznie 29. 3. o godz. 15.00 do świetlicy PZKO na spotkanie klubowe.

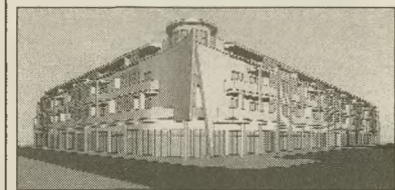
▲ MK PZKO informuje, że 17. 6. urządza wycieczkę do Krakowa z przewodnikiem. Zgłoszenia przyjmują rejonowi w środy w godz. 15-17. Zaliczka 250 Kc.

PZKO – informuje, że są jeszcze wolne miejsca w wycieczce do Wilna w dniach 27-31. 5., prosimy się zgłaszać do 31. 3. w sekretariacie ZG PZKO, Śrębniń 28, tel. 558 711 582.

Oferty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem.
Inf. pod nr tel. 558 325 546. GL-086

ISA CONSULT s.r.o.
ISA Palackého 129,
738 01 Frýdek-Místek
www.isarege.cz
**NOWA ZABUDOWA
MIESZKANIOWA W KARWINIE!**

Czterokondygnacyjny dom wielofunkcyjny, ul. Fryštátská, Karwina
z wykorzystaniem dotacji PFRM (SFRB) w wysokości 400 000 Kč/1 mieszkanie
Przewidywany termin wprowadzki:
1. 12. 2004
38 mieszkań (powierzchnia 46 - 111 m²)
Blizsze informacje
pod nr. tel. (Po-Pt: 8.00-16.00):
800 100 115, 558 435 811

Co słysząc?

■ **PIŁKA NOŻNA.** Z powodu złej pogody przełożono zaplanowane na ten weekend mecze na niższych szczeblach piłkarskich (od Mistrzostw Okręgu w dół). Nie odbędą się też spotkania naszych drużyn w dywizyjnej grupie E: Orłowa - Hluczyn, Cz. Cieszyn - Kra-warze, Mokre Łazce - Dzieńmorowice (na 7. 4.) oraz Olbrachcice - Wałaskie Międzyrzecze (na 5. 5.).

■ **KIEROWNICTWO BANIK OSTR-AWA** ostro protestuje przeciw zarzutom o ustawienie wyniku meczu 21. kolejki z Viktorią Pilzno (2:1 dla Banika). Według praskich mediów działacze Banika mieli przekupić dwóch piłkarzy rywali. - Wszystko wskazuje na to, że sprawę skierujemy do sądu, ucierpiał bowiem dobre imię klubu - stwierdził rzecznik prasowy Banika Ostrawa Dalibor Záruba.

■ **W LEKKOATLETYCZNYCH** halowych mistrzostwach świata weteranów w niemieckim Stuttgarcie w nowej dys-

cyplinie - rzucie ciężarem - trzecie miejsce zajął trzyniecki zawodnik **Miroslav Vavrys** (51 lat). Vavrys jest posiadaczem aktualnego czeskiego rekordu w tej dyscyplinie sportu, który zaliczył podczas mistrzostw RC weteranów w Brnie. Barwy trzynieckiego klubu lekkoatletycznego bronił Vavrys również w Australii, na Jamajce i w Niemczech, tym razem jednak w rzucie młotem oraz pięcioboju (młot, kula, dysk, oszczep, ciężar). (jb)

Nasza oferta

● **PIŁKA NOŻNA, I liga:** Banik Ostrawa - Brno (dziś, 17.00). MŚLF: Synot B - Trzinec (jutro, 15.00).

● **TENIS STOŁOWY, mistrzostwa RC kobiet i mężczyzn:** dziś i jutro od godz. 10.00 w hali Sławii Hawierzów.

● **PIŁKA RĘCZNA, interliga mężczyzn:** Karwina - Zubrzy (jutro, 10.30).

OTYLIA TOBOLA LAUREATKĄ SREBRNYCH SPINEK

Zaolziańska dokumentalistka

Dokończenie ze str. 1

We wtorek ukaże się wznowienie Tanga, autorka zaś pracuje już nad następną książką. - W Tangu nie zmieściły się wszystkie opracowania i reportaże. Zostało parę wartych opublikowania. Chciałabym nie ograniczać się już tylko do II wojny światowej, ale odwołać się do 1919 r., okresu międzywojennego a także spojrzeć na powojenne losy moich bohaterów. Ktoś powiedział, że losy ludzkie w Tangu tworzą historię Zaolzia w skrócie. Gdyby rzeczy-

wiście udało mi się w moich książkach poprzez losy mieszkańców tej ziemi oddać historię Zaolzia skróciowo i obiektywnie, byłoby to spełnienie moich marzeń.

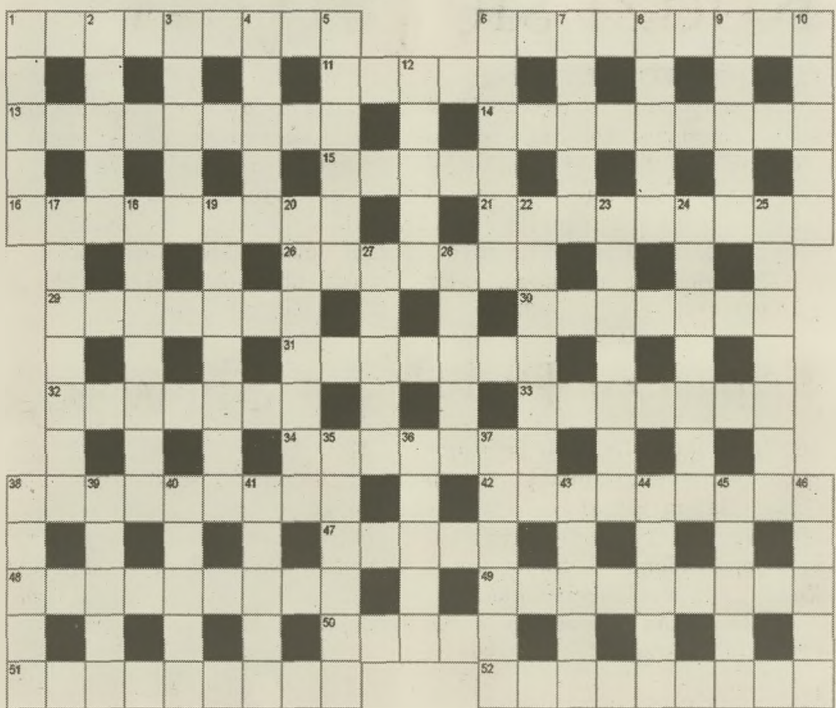

Konsul Andrzej Kaczorowski z laureatką nagrody I jej książką. Fot. Autorka

Krzyżówka

Poziomo: 1. Starowicz lub Wistocka 6. palec przed igłą ochroni 11. uprawnia do dywidendy 13. biały gips 14. telegrafia kopiowa 15. branża 16. wagonowy pokój 21. grunt rodzinny 26. artyście zapozuje 29. chce leczyć klasycznie 30. z bykami walczy 31. w maju świętuje 32. lekcja dla króla zwierząt 33. łódź jak tratwa 34. tusz 38. godzina po obiedzie 42. ma dwa kadłuby 47. nie litera 48. wiersz dla szaradzystów 49. zajęcie dla zbója 50. Tunguz 51. pancernik Eisensteina 52. największe na Alasce.

Pionowo: 1. łup zdarty z głowy 2. kobyła 3. z zamkiem Krzyżtopór 4. długie na skrzydłach 5. strach je ściska 6. nawal 7. nie wkładaj między drzwi 8. do zakasania 9. przed korundem 10. pokrywa lub fiasco 12. państwo tasiemiec 17. „Ewa” ze Świerku 18. naramienniki 19. zgaduj... 20. szarłat 22. „rumowa” wyspa 23. duży port belgijski 24. ze stolicą w Indianapolis 25. buddysta jest szczęśliwy 27. lewa strona rachunków 28. pędraki 35. Akwizgran 36. potocznie o dżinsach 37. z odbudowanym schroniskiem 38. nieregularnie do portów wpływa 39. nasz miesięcznik 40. w dolinie Sanu leży 41. gospoda 43. na zachodzie Meksyku znajdziesz 44. owcze na oscypki 45. kopytko 46. motyl jak bogini. **Opr. JO**

Rozwiązanie krzyżówki z 20. 3. 2004

Poziomo: 1. KIŁOWAT 7. LANSADA 11. UCHWAŁA 12. LOURDES 13. MANKIET 14. ZWICKAU 15. CHABETA 19. SMYSŁOW 23. MANTA 26. DRABINKA 27. TAKSATOR 28. ŁÓDKA 29. TARLIKO 30. KROCHMAL 31. LUIZA 32. GIMNASTA 33. MOKASYNY 34. TARKA 37. AMBARAS 41. APLANAT 45. ALKIERZ 46. ODCINEK 47. TONACJA 48. WYDANIE 49. SUKMANA 50. KSZTAŁT.

Pionowo: 1. KOLEC 2. LAURA 3. WODZE 4. TUSZA 5. CHWILA 6. MAŃKUT 7. LAMUS 8. NANCY 9. ANIOŁ 10. AKTYW 16. HERBARIUM 17. BABILONIA 18. TENISISTA 20. MIKROSKOP 21. SZACHISTA 22. OWOCARNIA 23. MAŁOLAT 24. NADMIAR 25. ATAKAMA 35. ARKADA 36. KREWNY 37. ANONS 38. BUCIK 39. RANGA 40. SAKWA 41. AZTEK 42. LINCZ 43. NACJA 44. TOAST.

Wydarzenia Sportowe

MIROSLAV ČOPJAK, TRENER DYWIZYJNYCH PIŁKARZY ORŁOWEJ:

Sławia to moje nowe wyzwanie

Fot. MAREK SANTARIUS

Jego zespół pasowany jest na czarnego konia włosennej edycji piłkarskiej Dywizji. Trener Sławii Orłowa Miroslav Čopjak do tego typu werdyktów podchodzi z przymrużeniem oka. Szkoleniowiec, który jeszcze w zeszłym roku trenował pierwszoligowy polski Lukullus Świt Nowy Dwór Mazowiecki, misję w Orłowej traktuje jako nowe wyzwanie. Na inaugurację włosennych rozgrywek Orłowa zremisowała bezbramkowo na wyjeździe z Ilderem tabeli Opawą B. Dziś orłowianie powinni być trafić na kolejnego arcytrudnego przeciwnika. Mecz z Hlucynem z powodu złych warunków atmosferycznych przełożono jednak na środę 7 kwietnia. Miroslava Čopjaka oderwaliśmy na moment od trenerskich obowiązków.

Jesienią zeszłego roku wracał Pan do kraju w niezbyt miłych okolicznościach. W pierwszoligowym polskim Lukullusie złożył Pan dymisję. Wnioskuję więc, że przygody z polskim futbolem nie będzie Pan młodo wspominał...

Niezupełnie. To dla mnie duży zaszczyt, że mogłem trenować pierwszoligowy polski klub. W Polsce szkoleniowcy nie mają łatwego życia. Tam można stracić posadę nawet po jednym przegranym meczu. Presja psychiczna jest niesamowita. Moim znajomym mówię z przymrużeniem oka, że po takich przeżyciach spokojnie mógłbym odważyć się na Spartę Praga. W Lukullusie przeżyłem piękne chwile, ale było też sporo przykrych momentów, jak choćby afera barażowa, dotycząca meczu Lukullusa ze Szczakowianką Jaworzno o prawo gry w ekstraklasie. Powiem krótko, przed decydującym rewanżowym spotkaniem odmówiło mi gry ośmiu piłkarzy z podstawowego składu. Sześciu

postawiono później zarzut przyjęcia łapówki. Niektórzy twierdzili, że to mafia ruszała tymi pionkami. Dzięki tej sprawie Lukullus znalazł się w ekstraklasie, pozostał jednak duży niesmak.

Z pierwszej ligi do dywizji. Czy to nie przypadkiem krok wstecz?

Miałem i w zasadzie wciąż mam kilka ofert z wyższych klas piłkarskich. Z orłowskim menedżerem Bronisławem Schimke uzgodniliśmy po meczu, że w wypadku ciekawego kontraktu - i to nawet z Polski - mogę w każdej chwili odejść ze Sławii. Obecnie koncentruję się jednak wyłącznie na pracy z orłowskimi piłkarzami. Orłowa to dla mnie nowe wyzwanie.

Na naszym terenie był Pan jednym z prekursorów nowoczesnego defensywnego ustawienia z czterema obrońcami w jednej linii. Trzymał się Pan tego w Dzieńmorowicach, Karwinie, Olbrachcicach, a teraz w Orłowej. Jak reagują na to piłkarze - amatorzy?

Wystarczą góra dwa tygodnie i każdy, kto chce, musi się tego nauczyć. Sprawa wygląda tylko na pozór skomplikowanie. Tu nie ma żadnej alchemii. Nacisk kładziony jest na tzw pracę pod piłkę, to znaczy, że system ten w zasadzie nie dotyczy tylko obrońców, ale całego zespołu. Piłkarze muszą grać aktywnie i zmuszać rywala do błędów. O piłkę walczy się już w linii środkowej. W ten sposób można utrudnić życie każdemu rywalowi. Doświadczonemu obrońcy Laubowi wystarczyły dwa tygodnie, by połączyć się w tym wszystkim. Nie ukrywam, że właśnie Jarla Laub ma zadatki na dobrego trenera.

Wróćmy może jeszcze na polskie podwórko. Czy spotkał się Pan podczas sezonu w Lukullusie ze znanym krytykiem futbolu, legendarnym bramkarzem Janem Tomaszewskim?

To dziwne, ale byłem jednym z nielicznych trenerów, którego Tomaszewski w zeszłym roku oszczędził w swoich felietonach. Może i dlatego, że kiedy rozpoczynałem pracę w Świcie, w jednym z wywiadów zdradziłem, że należę on do moich młodzieńczych idoli. Podziwiałem go za jego fryzurę, styl bramkarski i zachowanie na boisku. Moim zdaniem w polskim światku piłkarskim potrzeba więcej takich osób, które nie wstydzą się swych kontrowersyjnych poglądów. Odniosłem takie wrażenie, że polscy dziennikarze zbyt łatwo się sprzedają.

Zaryzykuje stwierdzenie, że w telewizorze u Pana zamiast telenoweli leżą same transmisje piłkarskie...

Kocham futbol. Trenerskiego zawodu nie można uprawiać po łebkach. Muszę być na bieżąco ze wszystkimi nowinkami, więc podglądam moich bardziej utytułowanych kolegów. W zasadzie lubię wszystkie europejskie ligi. Włosi na przykład stawiają w większej mierze na defensywę, ale to tylko świadczy dobrze o poziomie tamtejszej ligi. Można wygrać 4:3, tak jak Real Madryt w hiszpańskiej ekstraklasie, ale trenera z pewnością kosztuje to sporo nerwów.

Rozmawiał JANUSZ BITTMAR

SIMPLY CLEVER

ŠKODA AUTO

KTÓRY KOLOR CIĘ KRĘCI?

Škoda Fabia Trumf już w cenie 250 000 Kc

Obojętnie czy nęci cię żółty, czerwony, niebieski - wszystkie te nadstandardowe kolory są dostępne w ramach ceny podstawowej samochodów Škoda Fabia Trumf, podobnie jak poduszka powietrzna kierowcy, siedzenie z regulacją wysokości, wspomaganie układu kierownicy, zamek centralny i in. A to zdecydowanie przyjemne.

Twój sprzedawca samochodów Škoda: AUTOSERVIS CZUDEK, s.r.o.

739 92 NÁVSÍ 935

Tel.: 558 359 474

DZIŚ W NUMERZE:

Pod jabłonkowską dyrekcją **str. 3**

Plakat idzie w cenę **str. 4**

Gao Xingjian – *Ja tylko piszę* **str. 5**

Weekend na boiskach piłkarskich **str. 8**

WTOREK
30 MARCA 2004
NR 38
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Pezetkaowskie przedstawienia bywają tradycyjnie świetną okazją do spotkania nie tylko polskich mieszkańców Żukowa Dolnego. W tym roku miejscowy zespół teatralny przygotował komedię *U nas doma* Władysława Młynka. Fot. FRANCISZEK BALON

ROBOTY PUBLICZNE PRZEZ CAŁY ROK

Nowe miejsca pracy

HAWIERZÓW (wak) – Roboty publiczne to forma zatrudnienia, którą powiatowe urzędy pracy traktują jako jeden z najlepszych sposobów aktywnego przeciwdziałania bezrobociu. Hawierzów tę formę zatrudnienia proponuje bezrobotnym od pięciu lat.

– Od 1 stycznia do 28 marca br. zatrudniliśmy 20 osób, z pierwszym dniem kwietnia liczba ta wzrosła do 62 pracowników – mówi **Jana Pondělíčková**, rzecznik prasowy magistratu. – Na roboty publiczne trafiają zwłaszcza osoby, które dłużej niż rok nie mogą znaleźć pracy. Umowy są z nimi podpisywane na okres nie dłuższy niż jeden rok.

Prace publiczne to m.in. wycinki drzew, usuwanie suchych liści, malowanie balustrad, wyrównywanie terenu, sprzątanie ulic i parków, a także ogrodów szkolnych i boisk. Zajęcia, które nie wymagają wielkich kwalifikacji. Nikt nie może liczyć na to, że poprzez udział w robotach publicznych dorobi się kokosów. Powszechną prak-

tyką jest zatrudnianie za wynagrodzenie minimalne. Mimo to chętnych nie brakuje, bo dla nisko kwalifikowanych robotników jest to często jedyna nadzieja na jakiegokolwiek pieniądze. W pośredniakach podkreślają, że roboty publiczne są ważne także, a może przede wszystkim, z powodów społecznych. Nie pozwalają bezrobotnemu przyzwyczaić się do myśli, że dla niego etatu nie ma i nie będzie. Pozwalają uwierzyć we własne siły i szanse na rynku pracy.

Rudery do wyburzenia

BOGUMIN (wak) – W programie określającym zasady gospodarowania zasobami mieszkaniowymi Bogumina, pojawił się również plan wyburzeń budynków znajdujących się w złym stanie technicznym. W najbliższym czasie zniknie dom nr 256 przy ul. Trnki.

– Jego remontowanie jest nieopłacalne. Na wyburzenie miasto przeznaczyło 700 tys. Kč, rekonstrukcja i modernizacja pochłonięłaby minimalnie 6 mln koron. Radni zdecydowali więc, że pieniądze przeznaczone zostaną raczej na rekonstrukcję obiektu Myslivna w Starym Boguminie – mówi burmistrz Petr Vícha.

Prace przeprowadzane będą zgodnie z planem przestrzennym miasta. W najbliższej przyszłości miałyby z tych terenów zniknąć wszystkie nie nadające się już do remontu *familioki*. W zamian stworzy się tutaj zaplecze dla przedsiębiorczości.

WIOSENNE SPOTKANIE AMATORÓW TEATRU

Niedziela z komedią

ŻUKÓW DOLNY (kor) – Członkowie dolnożukowskiego MK PZKO zaprosili w niedzielę mieszkańców tej dzielnicy Cz. Cieszyzna na spotkanie z teatrem i folklorem. W sali restauracji *Pod dzwonek* pezetkaowcy wystawili komedię Władysława Młynka *U nas doma*, ich poclechy zaś widowisko folklorystyczne *Na miedzy*.

Autorką dziecięcego widowiska jest **Anna Waclawikowa**, która była też gościem imprezy. Z małymi żukowianami przygotowała program prezes Koła, **Helena Gaura**, a wspomagał ich śpiewem tercet *Żukowianki*. Występ dzieciarni, która zaprezentowała m.in. *helokani*, *piłki*, taniec na drewnianych konikach czy zabawę w pociąg, nie tylko wzruszył, ale i rozbawił największych nawet ponuraków.

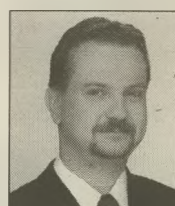
Gromkimi oklaskami i wybuchami śmiechu nagrodzono też aktorów komedii Młynka, którą wyreżyserowała **Halina Wojnar**. W obrazku o perypetiach zaolziańskiej rodziniki w roli matki przedstawiła się **Renata Huppert**, ojca zagrał **Jerzy Polok**, ich dzieci **Marysia Zagóra** i **Tomek Kukucz**, ciotkę zaś **Lidia Teper**.

– Chętnie zagramy *U nas doma*

także w innych *Kołach*. Zainteresowani mogą się skontaktować ze mną pod nr. tel. 736 436 823 – powiedziała GL aktorka **R. Huppert**.

Pytanie do:

MARIANA BIELESZA,
posła Parlamentu RC

W najbliższy czwartek wejdzie na wokandę Izby Poselskiej długo oczekiwana ustawa szkolna. Będą w niej uwzględnione specyficzne potrzeby polskiego szkolnictwa narodowego?

Przed wszystkim chcę podkreślić ważną nowość: w ustawie są samodzielne paragrafy poświęcone edukacji mniejszości narodowych, a tego we wcześniejszych przepisach nie było. Dzięki współpracy z komisją szkolną Kongresu Polaków oraz Towarzystwem Nauczycieli Polskich miałem informacje o najważniejszych dla naszego szkolnictwa sprawach i udało mi się jeszcze przed omawianiem ustawy na plenum przeformułować pewne poprawki w jej brzmieniu. Priorytetem są oczywiście limity uczniów. W aktualnym brzmieniu zaakceptowano mój wniosek, by w wypadku przedszkoli wynosiły one 8 dzieci na oddział, a w wypadku szkół podstawowych 12 dzieci na klasę. O ile liczba ta będzie mniejsza o najwyżej 20 proc., można zażądać o wyjątek. Nie udało się natomiast na razie zmienić zapisu mówiącego, że szkoły dla mniejszości mogą powstawać tylko w miejscowościach, w których zgodnie z ustawą o gminach powołano gminne komitety ds. mniejszości. Będzie trzeba zabiegać o opuszczenie tego tekstu i inne sprawy w obradach plenarnych. (db)

Pogoda

WTOREK – Przeważnie bezchmurnie, rano możliwe lokalne mgły i zamglenia. Temperatura w dzień 11–15 st., nocą od 2 do -2 st. C. Wiatr pld.-wsch. 3-7 m, w porywach do 15 m na sek.

ŚRODA – Pogodnie. Temperatura w dzień 12-16 st., nocą od 3 do -1 st. C. Wiatr pld.-wsch. 5-9 m na sek.

Przed Europą na Zaolzie

REGION (kor) – Z Jednodniową wizytą zawitała wczoraj na Zaolzie delegacja kandydatów do Parlamentu Europejskiego, którzy w czerwcowych wyborach wystartują ze wspólnej listy partii liberalnych utworzonej pod auspicjami **US-DEU**.

Liderem listy jest senator **Helena Rögnerowa**, która zwiędziła nasz region w towarzystwie kolejnych kandydatów: posła **Svatopluka Karásk**a i prezesa Kongresu Polaków **Józefa Szymeczka**. Towarzyszyli też kandydatom m.in. minister rozwoju regionalnego **Pavel Němec**, senator **Andrzej Feber** i wicehegman województwa **Zdzisław Wantała**.

Po południu goście zawitali do

siedziby Kongresu Polaków, gdzie spotkali się z członkami Rady KP i Rady Przedstawicieli.

Przed południem – jak poinformował GL przedstawiciel stowarzyszenia obywatelskiego *Pro Euro*, które zorganizowało wizytę, **Bogdan Suchanek** – wzięli oni udział w hawierzowskim magistracie udział w dyskusji o problematyce bezrobocia i o programach restrukturyzacji przemysłu w woj. morawsko-śląskim. Ponadto w Trzyniecu odwiedzili szpital Podlesie i Hutę Trzyniecką.

Zmiany w rządzie

Leszek Miller zapowiedział, że we wtorek przedstawi harmonogram prac rządu na nadchodzący miesiąc, który będzie ostatnim miesiącem urzędowania rządu pod jego kierownictwem.

Prezydent **Kwaśniewski**, który spotkał się w poniedziałek z szefem SLD **Krzysztofem Janikiem**, uznał za najlepszego kandydata na premiera prof. **Marka Belkę**. Był on dwukrotnie wicepremierem i ministrem finansów; teraz kończy misję w Iraku, gdzie od 1 listopada 2003 r. był dyrektorem polityki gospodarczej w Tymczasowych Władzach Koalicyjnych.

KONFERENCJA NAUKOWA STUDENTÓW UO

Twórca uwikłany w polskość

OSTRAWA (mro) – Stulecie urodzin pisarza, poety, publicysty i krytyka **Witolda Gombrowicza** przypomnieli sobie studenci ostrawskiej polonistyki podczas czesko-polskiej sesji naukowej pt. *Witold Gombrowicz – spojrzenie z zewnątrz*.

Do udziału w spotkaniu zaproszono także studentów Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytetu Opolskiego oraz Uniwersytetu Karola w Pradze. Na widownię zasiadła konsul ds. Polonii Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie **Grażyna Kostrusiak** oraz lektorzy języka

polskiego z czeskich ośrodków akademickich w Pradze i Olomuńcu.

Petr Vidlák, organizator konferencji, zadbał o różnorodność podejmowanych tematów – od tych związanych z emigracją Gombrowicza, autentycznością jego bohaterów, obrazem Polski w jego *Dziennikach*, po znaczenie *Pornografii* w burzeniu mitów literatury polskiej. Z referatów wyłoniła się postać pisarza *uwikłanego w polskość*, buntowniczego, z dystansem odnoszącego się do historii ojczyzny i jej literatury.

PO VII WALNYM ZGROMADZENIU MACIERZY SZKOLNEJ

Przygotowanie zmian statutowych, pomoc dzieciom z rodzin uboższych i ściślejsza współpraca Zarządu Głównego z kołami Macierzy Szkolnej szkół i przedszkoli stały się głównym tematem piątkowego VII Walnego Zgromadzenia Macierzy Szkolnej w RC. Na odbywające się w Auli Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie posiedzenie tego najwyższego organu Macierzy przybyło 26 marca br. 38 delegatów i 12 członków zarządu. Obradom przysłuchiwali się goście: prezes Rady Polaków **Józef Szymeczka**, przedstawiciele Macierzy Ziemi Cieszyńskiej **Mariusz Makowski**, ZG PZKO **Józef Wierzoń**, PTTŚ Beskid Śląski **Władysław Janik** oraz dyrektor Polskiego Gimnazjum **Krystyna Herman**.

Występ **Amici Cantemus Antique**, pod batutą **Leszka Kaliny**, wspaniałym brzmieniem pieśni renesansowych, utworów **Trzanowskiego**, a także

niewiele lejszego repertuaru, wprowadził nastrój wiary w możliwości twórcze i społeczne, jakie drzemią w młodych mieszkańcach Zaolzia. Niestety, dalej było już mniej optymistycznie.

Zadania sprecyzowane

Sprawdziły się sygnały, że Koła, aktywnie działające na własnym podwórku, nie są zbyt zainteresowane tym, co stara się organizować garstka społeczników ZG. Jak podkreślił dotychczasowy prezes **Jan Branny** – *współpraca kuleje tylko ze strony kół*. Nie przysyłają one swoich planów pracy, nie informują o bogatej przecież działalności, a dane te mogłyby pomóc przy zdobywaniu grantów. Co roku np. kilka szkół wystawia przedstawienia. Wspólny projekt mogłyby zdobyć dla nich pieniądze na dekoracje i stroje. Z kolei na

apel ZG o pisemne poparcie prośby do Stowarzyszenia *Wspólnota Polska* i Senatu RP o pomoc przy rekonstrukcji ośrodka na *Bagińcu*, nadeszły tylko dwie odpowiedzi – z *Olbrachcic* i *Cierlicka*.

Przepływ informacji z ZG do kół, zdaniem prezesa, za sprawą prasy, jest dostateczny: – *Polecam czytanie Głosu Ludu, który o naszych akcjach szczegółowo informuje*.

Józef Krygiel podjął temat ulepszenia statutu MSz. – *W myśl statutu osobowość prawną ma tylko cała Macierz, koła jej nie posiadają. Nie przewiduje się wystąpienia koła z organizacji. Zatem nawet załatwienie własnego IČO jest sprzeczne z obowiązującymi zasadami* – powiedział. Poparł go **Tadeusz Wantuła** stwierdzając, że pewne sprawy są nieczytelne i należy je bardziej sprecyzować, na statucie podpisał się już bowiem *zab czasu*.

Ciąg dalszy na str. 3

TYDZIEŃ

22 - 28 III 2004

■ Przywódca Hamasu, szejk Ahmed Jassin, zginął trafiony rakietą z izraelskiego śmigłowca, gdy opuszczał meczet w Gazie. W jego pogrzebie wzięło udział kilkadziesiąt tysięcy osób, które wyrażały chęć odwetu wobec Izraela.

■ Pięciu turystów zabił tygrys bengalski niedaleko stolicy Nepalu, Kathmandu. Ostatni członek grupy uratował się dzięki temu, że udało mu się wspiąć na drzewo.

■ Z historyczną wizytą w Libii bawił premier Wielkiej Brytanii, Tony Blair. Wizyta zakończyła trwającą kilkadziesiąt lat erę wrogości obu państw.

■ Dwójkę fińskich biznesmenów zastrzelił snajper w Bagdadzie, kiedy wchodzili do budynku ministerstwa energetyki.

■ Przywódcy 25 obecnych i przyszłych państw Unii Europejskiej zebrał się na szczycie w Brukseli. Wybrali m.in. szefa grupy ds. Koordynacji walki z terroryzmem oraz uzgodnili, że konstytucja Unii zostanie przyjęta najpóźniej do końca czerwca br.

■ Zabójca szwedzkiej minister spraw zagranicznych Anny Lindh, Mihailo Mijailovic, został skazany na karę dożywotniego więzienia. Mijailovic przyznał się do winy.

■ W greckiej Olimpi zapłonął ogień dla Letnich Igrzysk Olimpijskich w Atenach.

■ W Madrycie odbyła się uroczystość żałobna poświęcona pamięci ofiar zamachów terrorystycznych, do których doszło 11 marca br. Wzięło w niej udział wiele osobistości świata politycznego.

■ Zdrowe państwo, socjaldemokracja i Europa – na tych filarach ma się opierać nowa partia – Socjaldemokracja Polska (SDPL), której powstanie ogłosił marszałek Sejmu, Marek Borowski. Tłumaczy on powołanie partii rozczarowaniem sytuacją w SLD.

■ Wskutek trzęsienia ziemi, jakie nawiedziło wschodnią Turcję, zginęło 12 osób, w tym ośmioro dzieci.

■ W Pradze została uroczystie otwarta nowa hala sportowa – Szarka Arena.

■ Podczas wybuchu bomby w ośrodku turystycznym Sundai Kolok w Tajlandii zostało rannych ponad 30 osób, w tym wielu turystów zagranicznych.

■ Premier Polski, Leszek Miller, zapowiedział, że w dzień po wstąpieniu jego kraju do Unii Europejskiej, to znaczy 2 maja br., zrezygnuje z funkcji premiera.

■ Nowy przywódca radykalnej organizacji islamskiej Hamas, Abdelaziz Rantisi, nazwał prezydenta USA, George Busha, wrogiem Boga, islamu i muzułmanów. Wypowiedział również wojnę Ameryce i Izraelowi.

■ Gdyby wybory prezydenckie w Polsce odbywały się w marcu, wygrałaby je Jolanta Kwaśniewska – wynika to z sondażu opinii publicznej. Drugi w rankingu jest Andrzej Lepper (lider Samoobrony).

■ Izraelski prokurator Edna Arbel zalecił postawienie premiera Ariela Szarona w stan oskarżenia w związku z aferą finansową z lat 1998-99, w którą jest zamieszany jego syn, Gilad.

■ Francuski adwokat, Jacques Verges, znany z obrony terrorystów i hitlerowskiego zbrodniarza Klausea Barbiego, zapowiedział, że będzie bronił byłego irackiego prezydenta, Saddama Husajna.

■ Zwolennicy prezydenta Michaiła Saakaszwiliego odnieśli przytłaczające zwycięstwo w częściowych wyborach parlamentarnych w Gruzji, otrzymując ponad 78 proc. głosów.

■ Wicepremier RP, Józef Oleksy, nie rozważa objęcia stanowiska premiera, ponieważ – jak twierdzi – ma tak dużo pracy, że nie ma czasu wdawać się w spekulacje.

■ Francuscy ratownicy uratowali 26-letniego czeskiego narciarza, który w Alpach spadł do szczeliny lodowej o głębokości 20 metrów. Mężczyzna na dnie szczeliny przeżył 30 godzin.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Uczestnicy niedzielnej uroczystości wspomnieniowej złożyli kwiaty na grobie ks. Krzystka. Modlitwę odmówił tu ks. proboszcz Stanisław Jochymek, wartę honorową trzymali umundurowani górnicy. Fot. BEATA SCHÖNWALD

Kołacze dla dzieci

JABŁONKÓW (man) – Miejscowy CARITAS zorganizuje w nadchodzącą Niedzielę Palmową już po raz czwarty zbiórkę *Kołacz Wielkanocny*.

Przed kościołami parafialnym oraz przyklasztornym będą po mszach św. współpracownicy CARITASU oferować wielkanocne wypieki (m.in. baranki, pierniki itp.). W ich przygotowania angażuje się coraz większa liczba wolontariuszy z całej okolicy. Swoje wypieki mogą przekazać w siedzibie CARITASU w piątek od godz. 8.00 do godz. 15.00 lub w sobotę od 9.00 do 13.00. Dary uzyskane za ciasta tradycyjnie przeznaczone są na pomoc dla opuszczonych dzieci w ukraińskiej miejscowości Wielki Bierzynij.

Jak poinformowała nas przedstawicielka CARITASU Jolanta Suchanek, w tym roku nie odbędzie się natomiast wystawa wielkanocna,

ponieważ pracownicy skupią się na cieszącym się coraz większą popularnością *Kołaczu*.

W roku ubiegłym stoiska CARITASU Jabłonkowskiego z wielkanocnymi ciastami cieszyły się dużym powodzeniem. Fot. z kroniki CARITASU

NAUCZYCIELE WŚRÓD ZABYTKÓW

Spacerkiem po Cieszynie

CIESZYN (kor) – Ponad czterdziestka nauczycieli i studentów kierunków pedagogicznych z obu stron Olzy wzięło w sobotę udział w wyprawie poświęconej zabytkom prawobrzeżnego Cieszyna. Było to drugie spotkanie uczestników kolejnej edycji ponadgranicznego projektu edukacji regionalnej *Śląsk Cieszyński – mała ojczyzna w Europie*.

Wspólnie z autorkami projektu, Martą Kmeť i Jadwigą Wąsowicz, nauczycielom towarzyszył prezes Macierzy Ziemi Cieszyńskiej i pracownik Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Mariusz Makowski, który wcielił się w rolę przewodnika.

Wyprawa zawiązała z nim m.in. na Wzgórzu Zamkowe, do Książnicy Cieszyńskiej, Teatru im. A. Mickiewicza, cieszyńskiego muzeum czy ku Studni Trzech Braci.

Jak poinformowała GL M. Kmeť, na co dzień wicedyrektor Polskiego Centrum Pedagogicznego, następne spotkanie odbędzie się 24 kwietnia. Tym razem będą to warsztaty metodyczne poświęcone zwyczajom wielkanocnym na Śląsku Cieszyńskim.

Ciekawostki

Kulinarne Oscary

M.in. Robert Sowa, Marta Gessler, Tessa Caponi-Borawska, Piotr Bikont i Robert Makłowicz otrzymali w sobotę Oscary Kulinarne 2004 - nagrody dla osób, które popularyzując sztukę kulinarną, wywierają szczególny wpływ na jej kształt i rozwój. Nagrody przyznawano już po raz drugi.

Nominacje i laureatów Oscarów Kulinarnych wybierają dziennikarze, publicyści i osoby zajmujące się zawodowo tematyką kulinarną. W tym roku nagrody przyznano w czterech kategoriach. W kategorii *Osobowość kulinarna* statuetkę odebrał Robert Sowa, szef kuchni Hotelu Jan III Sobieski. Oprócz Sowy nominowani byli także Kurt Scheller, Robert Makłowicz i Magda Gessler.

Akcja *Polskie danie dla Europy* - konkurs promujący polską kuchnię i polskich kucharzy, zwyciężyła w kategorii *Inicjatywa kulinarna*. Akcję

zorganizowała Fundacja Unia & Polska.

Niedowiarki z Norwegii

Według ostatnich badań opinii publicznej zaledwie 3 proc. Norwegów wierzy w istnienie piekła. 10 lat temu przekonanych o jego istnieniu było 15 proc.

Zdaniem profesora religioznawstwa Geira Winje powodem jest dopasowywanie się chrześcijaństwa do dzisiejszych czasów, jego postępująca modernizacja i humanizacja.

Pomimo to zanik wiary w tak podstawowe pojęcia naszej cywilizacji jak piekło i niebo jest zaskakujący - uważa profesor.

Pastor Helge Helgesen nie wierzy w wyniki badań opinii publicznej i powiedział, że rzeczywistość jest inna. *Co innego ludzie mówią jak są pytani, a co innego czują, jak im śmierć zagląda w oczy lub przebiegają samotnie w domu* - sadzi pastor.

JAK TO BYŁO ZA CZASÓW KS. KRZYSTKA

Wspomnienie proboszcza

STONAWA (sch) – O wielkości człowieka nie świadczą tytuły i odznaczenia, ale dzieło, którego dokonał, oraz spuścizna, jaką po sobie zostawił – powiedział proboszcz stonawskiej parafii Stanisław Jochymek pod adresem zmarłego przed 70 laty ks. Franciszka Krzystka.

Ks. Jochymek poświęcił podczas niedzielnego nabożeństwa tablicę upamiętniającą zasługi dawnego proboszcza i dziekana, budowniczego miejscowej świątyni katolickiej p.w. św. Marii Magdaleny. Oddać mu hołd przyszli do kościoła również umundurowani górnicy, mszę św. upiększył śpiewem chór mieszański MK PZKO Stonawa. Tablica, której głównym fundatorem jest miejscowy wójt i senator Andrzej Feber, zostanie wmurowana koło wejścia do kościoła. Modły w intencji zmarłego duszpasterza odprawiono również na cmentarzu, gdzie złożono kwiaty na jego grobie.

Charakter wspomnieniowy miała też druga część niedzielnej uroczystości ku czci ks. Krzystka. Przebiegała ona w pobliskim Domu PZKO (dawniej Polski Dom katolicki), którego budowy inicjatorem był

również ks. Krzystek. Tu można było obejrzeć wystawę dokumentującą okres jego posługi duszpasterskiej (od pocz. ub. stulecia do poł. lat 30.) oraz wysłuchać referatów i wspomnień związanych z tym okresem. Bronisław Feber wygłosił odczyt nt. dawnej kroniki kościelnej, w której znaleźć można zapisy z okresu istnienia jeszcze w Stonawie kościółka drewnianego. Władysław Gałuszka nakreślił dzieje wioski na przestrzeni pierwszych dziesięcioleci XX w. oraz wrocie nastroje miejscowych socjaldemokratów, które towarzyszyły przygotowaniom do budowy nowego kościoła. Senator Feber przypomniał zaś starania miejscowej gminy o utrzymanie budynku świątyni. Z pomocą gminy w latach 90. wzmocniono jej fundamenty, pomalowano ściany, ufundowano nowe organy oraz dzwony.

Przypomnieć sobie czasy proboszcza Krzystka przybyli do kościoła i Domu PZKO zarówno obecni, jak i dawni stonawianie. Głównym organizatorem imprezy było stonawskie Koło PZKO, autorem wystawy – W. Gałuszka.

Angielska SuperStar z Bystrzycy

BYSTRZYCA (man) – Wielkim sukcesem zakończyły się eliminacje wojewódzkie w konkursie angielskiej dla Edyty Brannej z Bystrzycy. Uczennica 8. klasy PSP im. Stanisława Hadyny uplasowała się na pierwszym miejscu, kwalifikując się tym samym do eliminacji ogólnopństwowych.

Eliminacje przebiegały w dwu sześciuosobowych kategoriach. W pierwszej rywalizowali uczniowie szkół podstawowych (w tym również Edyta), w drugiej uczniowie szkół z poszerzonym programem nauki języka angielskiego.

Najpierw po wysłuchaniu tekstu z taśmy uczestnicy odpowiadali pisemnie na pytania, później prowadzili konwersację na wybrany przez siebie temat. Trzecim zadaniem była reakcja w określonej sytuacji.

Edytka kroczy śladami starszej siostry Agaty, która triumfowała w eliminacjach ogólnopństwowych. Jest ambitna, pracuje nad sobą, pogłębiając konsekwentnie swoje zdolności. Powiedziała nauczycielka Iwona Senkořik, która towarzyszyła jej w eliminacjach powiatowych i wojewódzkich.

Mniejszości w mediach

OSTRAWA (mro) – Przy okazji konferencji prasowej po posiedzeniu wyjazdowym Rady ds. Radia i Telewizji GL zapytała o ocenę dostępu mniejszości narodowych do informacji w ich języku macierzystym w RC.

Petr Pospíchal, przewodniczący Rady, powiedział - *Kwestie emisji programów w językach mniejszości narodowych oraz prezentacji mniejszości, są brane pod uwagę w momencie udzielania licencji. Nie oceniamy jednak sposobu jej realizacji*. Dodał, że jeśli mniejszość uważa, iż jej prawa nie są realizowane, powinna podać wniosek o przebadanie przez Radę tej sprawy.

Kołchoz za 8 dolarów

Dekret prezydenta Białorusi, mający zredukować liczbę przynoszących straty państwowych gospodarstw rolnych – kołchozów, zakłada m.in. sprzedaż takich gospodarstw za symboliczną cenę równą ośmiu dolarom - podała agencja Interfax.

Dekret szefa państwa jest rewolucyjny i pozwoli pożegnać się z przynoszącym krajowi wstyd niedochodowym rolnictwem - powiedział w parlamencie wicepremier Roman Wnuczek, który omawiał z deputowanymi program rządu w tej dziedzinie.

Wicepremier poinformował, że rząd ma zamiar zredukować liczbę przynoszących straty kołchozów poprzez przyciągnięcie do sektora rolniczego inwestorów, którzy na mocy prezydenckiego dekretu będą mogli wykupić gospodarstwo za symboliczną kwotę. Inwestor będzie zobowiązany

do długoterminowej dzierżawy ziemi. Inwestorzy kupujący nowoczesny sprzęt mają mieć zagwarantowane ulgi podatkowe.

Wystrzał z... piekarnika

Pewna kobieta z Teksasu podgrzewała paluszki rybne, gdy nagle została postrzelona w nogę przez broń, która była ukryta w piekarniku jej kuchni - donosi Reuters.

29-letnia Roxanne Perez trafiła do szpitala, jej życiu nie zagraża niebezpieczeństwo. Policja powiedziała, że przyjaciel kobiety przed 2 tygodniami ukrył w piekarniku niewielki pistolet bez jej wiedzy, po tym jak zabroniła mu trzymania w domu broni.

Kiedy Roxanne zaczęła podgrzewać paluszki rybne, pod wpływem gorąca zaczął strzelać schowany w kuchence pistolet. Gdy otworzyła piekarnik zaniepokojona tym, co dzieje się w środku, jedna z kul trafiła ją w nogę.

POD JABŁONKOWSKĄ DYREKCJĄ Idealne rozwiązanie

Polska szkoła podstawowa w Łomnej Dolnej jest już ponad rok częścią składową szkoły podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie. Jej były dyrektor Krzysztof Gąsiorowski miał wraz z władzami gminy do wyboru trzy rozwiązania. Pierwszym było wytworzenie z miejscowej małoklasówki samodzielnego podmiotu prawnego. – Można śmiało powiedzieć, iż osobowość prawna jest w pewnym stopniu fikcją. Funkcjonująca na takich zasadach szkoła jest niby samodzielna - ma własny budżet, księgowość oraz konto w banku. Jej dyrektor będąc prawodawcą, sam co prawda decyduje o sprawach gospodarczych i administracyjnych, ale w dużej mierze uzależniony jest od administratora szkoły – urzędu gminnego. Szkołom, które liczą mniej niż 50 uczniów, osobowość prawną raczej się nie opłaca, ponieważ w walce o przetrwanie po kilku latach niezależności są zdane na porażkę. Państwo nie jest w stanie ich utrzymać, dlatego jedynym rozwiązaniem jest łączenie małoklasówek z większymi placówkami w jeden organizm. My również mieliśmy możliwość stać się samodzielnymi, ale doszliśmy do wniosku, że prędzej czy później na naszej drodze stanęłyby ogromne kłopoty finansowe – sądzi obecnie już kierownik klas elokowanych w Łomnej Dolnej K. Gąsiorowski.

Miejscowej podstawówce pozostały więc dwa wyjścia: Pierwszym było połączenie z czeską szkołą w Łomnej Dolnej (podobnie jak w wypadku szkół polskiej i czeskiej w Milikowie), drugim połączenie z PSP im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie. Dyrektor zdecydował się na drugi wariant. – Nie chciałem się zgodzić na połączenie ze szkołą czeską, gdyż sądziłem, że mogłoby to prowadzić do pewnych problemów. Moim zdaniem najlepszym rozwiązaniem było podjęcie się pod podstawówkę w Jabłonkowie. Ta największa placówka regionalna z pewnością będzie funkcjonowała jeszcze bardzo długo. Aby takie połączenie mogło nastąpić, musiała się zgodzić nie tylko dyrektorka podstawówki w Jabłonkowie, ale również tamtejszy urząd miejski oraz samorząd gminny w Łomnej Dolnej - powiedział K. Gąsiorowski.

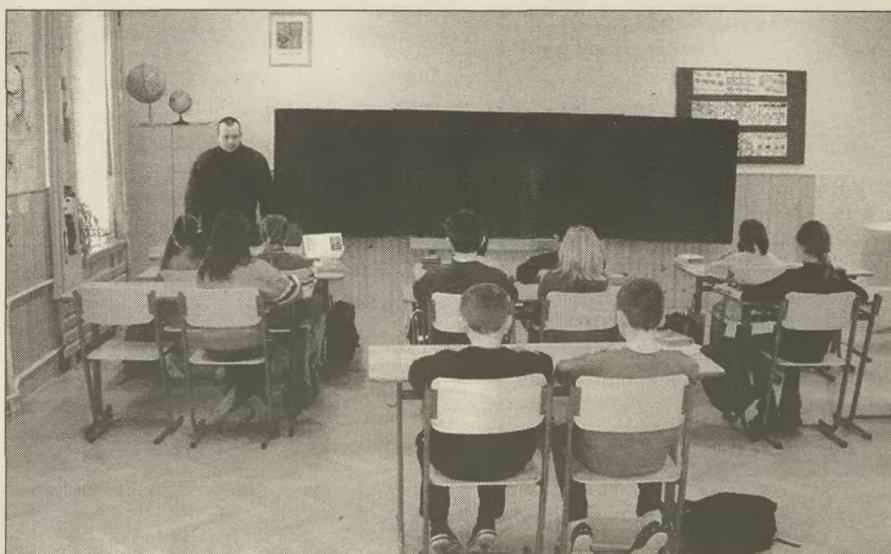
Licząca w br. 18 uczniów łomniańska placówka ma dwie klasy, w których są cztery oddziały. Do pierwszych dwu należą uczniowie klas 1. i 5., do pozostałych klas 3. i 4. Pierwszoklasistów jest sześciu, do klasy trzeciej uczęszcza pięcioro dzieci, do

czwartej czworo a do piątej troje. W br. szkolnym brakuje drugoklasistów. Na przyszły rok do klasy pierwszej zapisanych jest pięcioro dzieci. Oprócz Gąsiorowskiego w szkole uczą nauczycielki Elwira Zwyrtek i Lucyna Sikora.

Łomniańska szkoła zdaniem K. Gąsiorowskiego nie ma większych problemów. Uczestniczy we wszystkich tradycyjnych imprezach kulturalno-sportowych. Uczniowie startują w Zjeździe Gwiazdystym, igrzyskach lekkoatletycznych. Do własnych imprez należą bał szkolny, balik dla dzieci, festyn i wycieczka. Zdaniem kierownika Gąsiorowskiego połączenie z podstawówką w Jabłonkowie przyniosło dolnołomniańskiej placówce korzyści. – Zmienił się ciąg decyzyjny, o wszystkim decyduje dyrektorka szkoły podstawowej w Jabłonkowie – wyjaśnia.

Krzysztof Gąsiorowski pochodzi z Kępna w Wielkopolsce, od 1996 roku mieszka w Wędrzynie na Zaolziu. Po ukończeniu studiów w Akademii Pedagogicznej karierę nauczyciela rozpoczął w liceum ok. 1600 uczniów szkole podstawowej w Krakowie. Następnie uczył w Czeskim Cieszynie, Jabłonkowie, a w 1998 r. w funkcji dyrektora dolnołomniańskiej podstawówki zmienił Lidę Kaletę. – Praca w małej szkole jest bardzo specyficzna, gdyż jest to typ instytucji rodzinnej, gdzie wszyscy się

znają. Na pewno ma ona wielkie plusy. Rodzice mogą być pewni, że dzieci są tutaj bezpieczne, nikt obcy do nich nie przyjdzie niezauważony i nie zrobi im krzywdy. W wielkiej szkole o wiele trudniej upilnować uczniów i zapewnić im pełne bezpieczeństwo. Poziom nauczania w małych szkołach na pewno nie jest gorszy, może nawet lepszy, bo nauczyciel może każdemu dziecku poświęcić więcej czasu. A kwestia bezpieczeństwa jest bardzo wielkim problemem, zwłaszcza w ostatnich latach. Coraz trudniej jest ustrzec dzieci przed zjawiskami patologicznymi, alkoholizmem i narkotykami - dodał kierownik klas elokowanych w Łomnej Dolnej.

Fot. ROMAN BASELIDES

Dzieci to przyszłość

REGION (man) – Statystycy odnotowali, że występujący od kilku lat ubytek ludności w RC w roku ubiegłym zmalał. Nie stało się tak jednak za sprawą większej ilości urodzin, tylko dzięki osiedlaniu się imigrantów. Narodzin w skali kraju nadal ubywa, a co w naszym regionie?

Jak poinformowała nas siostra przełożona oddziału położniczego w Szpitalu Trzynieckim Danuta Wojnarowa, z powodu zamknięcia oddziału położniczego w Cz. Cieszynie (od 1. 1. 2003 r.) w trzynieckiej porodówce odebrano o 23 proc. więcej porodów, aniżeli w roku poprzednim. W zeszłym roku odebrano tutaj 936 porodów, w czasie których przyszło na świat 947 dzieci, w tym 214 z Cz. Cieszyna. W pierwszym kwartale br. w Szpitalu Trzynieckim urodziło się 215 noworodków.

W Hawierzowie w pierwszych miesiącach br. urodziło się 138 dzieci. W ub. roku było ich 644, a rok wcześniej 640.

Wzrost liczby porodów odnotowa-

no w oddziale położniczym w Karwinie Raju. W minionym roku przyszło tutaj na świat 760 dzieci – o 58 więcej, aniżeli rok wcześniej. W pierwszym kwartale 2004 r. urodziło się natomiast 205 dzieci.

Jak podawaliśmy, oddział położniczy szpitala w Boguminie z powodu niekorzystnej kondycji finansowej ma funkcjonować do końca maja, a później zostanie zastąpiony oddziałem geriatrycznym. Zdaniem personelu porodówki właśnie to jest przyczyną spadku liczby porodów. W br. przyszło tutaj na świat 103 noworodków. W ub. roku urodziło się w bogumińskim szpitalu 534 dzieci, a w 1998 r. było ich nawet 634.

Zadania sprecyzowane

Dokończenie ze str. 1

W dyskusji nad planem pracy najistotniejszym tematem była pomoc uczniom z rodzin socjalnie słabszych. Rośnie liczba tych, którzy ze względów finansowych nie mogą brać udziału w szkolnych kursach narciarskich, wycieczkach czy wyjazdach zespołów. Warto też pomóc, przynajmniej uzdolnionym uczniom, w kontynuacji studiów. Trzeba starać się o zachowanie dotychczasowych zasad kształcenia naszych studentów w Polsce. Pewne kroki zostały już poczynione, jak zapewnił Tadeusz Wantuła, i jest szansa na załatwienie tej sprawy.

Mariusz Makowski przypomniał,

▼ Właśnie zabrzmiał dzwonek. Uczniowie łomniańskiej szkoły rozpoczęli lekcję, którą prowadził Krzysztof Gąsiorowski.

że zbliża się 120. rocznica założenia przez Pawła Stalmacha Macierzy. Wyrzucił nadzieję, że uda się zorganizować w 2005 r. wspólne obchody. Docenił przebieg 2. edycji Edukacji Regionalnej, prowadzonej wraz z PCP, i zachęcił do szkoły do aktywnego uczestnictwa. Zaproponował nawiązanie współpracy z kołami Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Olsztynie, Warszawie, Krakowie i Wrocławiu. Władysław Janik nawoływał do ścisłej współpracy na polu sportowym. Od kiedy przestała działać Kongres Polaków i PITTS Beskid Śląski pragną powołać wspólną komisję sportową i proszą o wydelegowanie do niej kandydatów z poszczególnych organizacji społecznych. Józef Wierzoń z kolei zaapelował o większą integrację pokoleń.

Pomimo niewielkiej ilości chętnych udało się wyłonić w wyborach nowy Zarząd Główny w składzie: Zbigniew Bocek, Jan Branny, Elżbieta Wania, Józef Krygiel, Karol Baron, Helena Drobisz, Adam Waclawek, Krzysztof Gąsiorowski, Piotr Chroboczek, Roman Filuś, Tadeusz Wantuła, Magda Szwarz i Jadwiga Bruchańska. Zarząd ukonstytuuje się do dwu tygodni, a do 31 marca 2005 ma za zadanie przygotować poprawki do obecnego statutu.

Członkami Komisji Kontrolnej zostali: Karol Toboła, Andrzej Bartulec, Jerzy Bilan, Renata Kisza.

Biurowo ZG czynne będzie w poniedziałki od godz. 10.00 do 14.00.

W przyszłym roku Macierz Szkolna doczeka się 15 lat od swojej reaktywacji. Życzymy jej pomyślnego kolejnego etapu pracy. BARBARA GLAC

OBCHODÓW 50-LECIA CIĄG DALSZY Olza trzyma się nieźle

Jak już pisaliśmy w sobotnim nr. GL, w dniach 3 i 4 kwietnia MK PZKO Cz. Cieszyn Centrum organizuje wystawę wiosenną. Jej autorką jest etnograf Wiesława Branna, a wystawa ma nazwę *Stroje OLZY i nie tylko*.

– Ta wystawa będzie jak gdyby uwieńczeniem naszego roku jubileuszowego – mówi Urszula Niedoba-Szczepaniak, kierowniczka organizacyjna ZPiT Olza, który w tym roku obchodzi abrahamowiny. W styczniu br. minęło dokładnie 50 lat od pierwszej próby zespołu.

Jubileusz zespół uczcił koncertami w październiku w trzynieckim Domu Kultury TRISIA i w listopadzie w Domu Kultury im. P. Bezruca w Hawierzowie. Zatańczyła też Olza z innymi zaolziańskimi zespołami na grudniowym Koncercie Świątecznym oraz na ogłoszeniu wyników ankiety Kongresu Polaków *Tacy jesteśmy*. W karnawale zaś jej program, na który złożyły się polonez oraz tańce opoczyńskie, czeskie i słowackie, podziwiano na ośmiu zaolziańskich balach.

– W styczniu daliśmy też koncert w Czechowicach-Dziedzicach, zaproszeni przez prezesa Oddziału Śląskiego Stowarzyszenia Wspólnota Polska Stefana Gajdę – informuje U. Niedoba-Szczepaniak. – Bardzo mu się podobał koncert jubileuszowy i postanowił częściej nas zapraszać do Polski. Np. w maju wyjedziemy z 2-godzinny koncertem do Chorzowa.

W maju wyjadą olzianie z innymi zaolziańskimi zespołami na imprezę pn. Dni Śląska Cieszyńskiego, które organizuje Senat RC w Ogrodach Waldstejskich. Jeszcze przed wakacjami odbędzie się zgrupowanie zespołu, latem natomiast zatańczy w ramach Tygodnia Kultury Beskidzkiej oraz na Gorolskim Święcie. Wpłynęło też do kierownictwa zaproszenie na Dni Zespołu Śląsk w Koszęcinie, które odbędą się w pierwszy weekend lipca.

– Otrzymaliśmy zaproszenia na międzynarodowe festiwale folklorystyczne, i to bardzo atrakcyjne, bo i w Afryce, i w Azji... Musimy się porządnie zastanowić, bo nie możemy skorzystać ze wszystkich. No i będzie trzeba poszukać sponsorów, bo wyjazdy zagraniczne sporo kosztują – dodała kierowniczka Olzy.

JACEK SIKORA

Olzianie na koncercie jubileuszowym w Trzynie. Fot. JACEK SIKORA

Breakshow

Wiele ludzi uskarża się na globalizację, chociaż nie ma zielonego pojęcia o co tak na prawdę chodzi. Gdyby nie było globalizacji, do dziś żylibyśmy w epoce kamienia łupanego – te oto słowa powiedział niedawno jeden z moich wykładowców. Po krótkim namyśle nie pozostało mi nic innego, niż zgodzić się z tym zdaniem w stu procentach.

Pojawiają się od czasu do czasu słowa – demony. Chodzi o modne słówka, które trafiają w tak szeroki obieg, że tracą swój pierwotny zakres i znaczenie, większość ludzi używa ich z taką swobodą, jak spójnika i między zdaniami. Za czasów czerwonych takim słowem był kapitalista, a po drugiej stronie oceanu komunista. W obu wypadkach dochodziło do częstych nadużyć, używano tych określeń zamiennie do takich epitetów jak zły, zepsuty, niemoralny.

Po 11 września innym takim uniwersalnym słowem stał się wyraz terroryzm. Już nie ma bandytów i łupieżców - każdy oddział party-

zancki, który znajduje się po drugiej stronie barykady, staje się od razu organizacją terrorystyczną.

Oczywiście można też wymienić kilka słów – widm, które nie cechują się ujemnym znaczeniem, chociaż w ten sam sposób pokazują nam, w którą stronę się przesuwamy. Pamiętajcie powiedzenie na-

»SŁUFKA«

szych babć: Siedź w kóncie, bałamóncie, jakeś dobry, nóńdóm cie? Tego już nie ma. Teraz trzeba być asertywnym (według słownika gwarowego - upyszczany a dosmolony).

Wróćmy jednak do tych demonów i globalizacji, o której pisałem na początku. Sława słowa tego zaczęła się od bardzo jaskrawych przykładów – używano tego określenia zawsze, kiedy mówiło się o wielkich, ponadnarodowych korporacjach, co nacechowało ten termin wybitnie ujemnym ładunkiem (co ciekawe, określenie wioska globalna nie budzi takich emocji).

FELIETON DARKA JEDZOKA

A przecież chodzi o tak naturalną rzecz! Każda kultura przecież rozwijała się w oparciu o kontakt z kulturami sąsiednimi, zawsze dochodziło do przemieszania, dyfuzji. Gdyby nasi przodkowie z mroków paleolitu umówili się na zakazie globalizacji, nie poznalibyśmy brązu ani żelaza, nie mielibyśmy jedwabiu ani papieru, ani naszego alfabetu (ej, może jednak ci Arabowie nie są aż tacy źli, przy okazji: gdzie, jak myślicie, powstała nazwa alkohol?), bez Turków nie byłoby rogalików, bez Żydów nie byłoby chrześcijaństwa, bez Norwegów nie byłoby fiordów.

Oczywiście, hamburgery i hot dogi nie są (bogu dzięki) częścią naszej tradycji kulinarnej. Ale przecież już od kilkuset lat opychamy się amerykańskim jedzeniem – bo przecież niby skąd wzięła się kukurydza, pomidory i ten najzwyklejszy w świecie ziemniak? Tytoń też jest zresztą podarunkiem Kolumba, khu, khu...

Nie taka straszna ta globalizacja. Trzeba po prostu trochę uważać.

rosz do rosza

Portfel przemawia za... pociągiem

Odzwyczailiśmy się od jazdy koleją. Na wycieczki jeździmy samochodem. Dzieci pociągiem jechały najwyżej raz w życiu i to jeszcze z inicjatywy dziadków...

Za samochodem przemawia zresztą cały szereg względów, takich jak komfort, czas i – oczywiście – pieniądze. Te ostatnie tracą jednak na wymowie, kiedy weźmiemy pod uwagę weekendową ofertę biletów kolejowych SONE+.

JEDZIEMY CAŁĄ GROMADĄ

czyli razem z naszymi pociechami wsiadamy do pociągu i ruszamy na wycieczkę. Jeżeli w trakcie podróży będziemy korzystać wyłącznie z pociągów osobowych (również niektóre pociągi pośpieszne traktowane są na równi z pociągami osobowymi, co łatwo można sprawdzić w rozkładzie jazdy), taka rodzinna wyprawa kosztować nas będzie jedyne 130 Kc. Za 360 Kc (to już koszt, kiedy warto zważyć wszystkie za i przeciw) możemy natomiast korzystać z pociągów wszystkich kategorii z wyjątkiem EC i IC.

Bilet SONE+ ma ważność jeden dzień (w sobotę lub w niedzielę), a obejmuje swoim zasięgiem całą RC. Za jego okazaniem może wspólnie podróżować aż 5 osób – 2 osoby dorosłe (powyżej 15 lat) oraz trójka dzieci. Osoby te nie muszą być spokrewnione. Dopuszczalna jest też kombinacja jeden dorosły i czwórka dzieci lub tylko piątka dzieci. Niedopuszczalne jest natomiast obejmowanie wspólnym biletem psa. Nawet wtedy, gdy jedziemy tylko z dwójką dzieci, za czworonoga musimy zapłacić osobny bilet.

Nie ma dwu zdań. 130 Kc za podróżowanie całą rodziną we wszystkich możliwych kierunkach i z nieograniczoną liczbą przesiadek to oferta nie do odrzucenia. Dla porównania – bilet powrotny z Cz. Cieszyńska do niedalekiego Jabłonkowa kosztuje jedną osobę 36 Kc, jazda autobusem wychodzi tylko w jednym kierunku na 27 Kc, a samochodem przy umownych 2 Kc na km – na 50 Kc. Jeszcze bardziej na atrakcyjności SONE+ zyskuje jednak z chwilą przekroczenia granicy.

JESZCZE DALEJ, ZA MIEDZĘ...

Bilet SONE+ zarówno w tańszej, jak i w droższej wersji jest ważny również na obszarze niemieckiego pogranicza (mieszkańcom Zaozla tymczasem może żywić nadzieję, że w przyszłości obejmie on też swoim zasięgiem pogranicze polskie i słowackie). Pozwala on na korzystanie z usług kilku niemieckich spółek kolejowych (w tym w największym zasięgu z usług Deutsche Bahn) oraz z linii autobusowej z Teplic w Czechach do Drezna, którą obsługuje drezneńska spółka VVO. Na wspólny czeski bilet można ponadto dojechać m.in. do Zgorzelca, Neustadt, Bautzen, Chemnitz czy Regensburga.

A MOŻE NA DWA KÓŁKA?

Komu nie wystarcza samo podróżowanie pociągiem na wspólnym bilecie, może przesiąść się na... rower. Od najbliższego czwartku (1 kwietnia) nie tylko zamki otwierają swoje podwoje, ale również kolejowe wypożyczalnie rowerów. Jednostki do wynajęcia oferują stacje České Valenice, Jindřichův Hradec, Tábor, Třeboň oraz Veselí nad Lužnicí. Za wypożyczenie roweru na 3 godz. liczą sobie one 50 Kc, na 6 godz. – 100 Kc, na 12 godz. 150 Kc, a na 24 godz. 200 Kc. Wymagane są dwa dowody tożsamości oraz kaucja 500 Kc. Wygodą jest to, że roweru nie trzeba oddawać w miejscu wypożyczenia. Poza wymienionymi miejscowościami można tak uczynić jeszcze na 8 innych stacjach kolejowych. Oferta kolarska ogranicza się na razie do regionu Czech Południowych, ale w przyszłości kto wie...?

ILE OSZCZĘDZAMY?

Ile zaoszczędzimy, decydując się na rodzinną podróż pociągiem z wykorzystaniem weekendowej zniżki? Wystarczy spojrzeć na tabelkę, w której uwzględniamy koszty (poza weekendem, a więc bez SONE+) wyjazdu rodziców z jednym dzieckiem, a także z dwójką i trójką dzieci z Cz. Cieszyńska do Pragi, Brna, Jindřichowa Hradce, Jesenika, Olomuńca oraz Mostów k. Jabl. Jabłonkowa.

Z Cz. Cieszyńska do	SONE+	z 1 dzieckiem	z 2 dziećmi	z 3 dziećmi
Praga	360	1250	1500	1750
Brno	360	720	864	1008
Jindř. Hradec	360	1250	1500	1750
Jeseník	130	520	624	728
Olomuniec	130	450	540	630
Mosty k. Jabl.	130	125	150	175

PIERWSI W KOLEI

Republika Czeska utrzymuje się na czołowej pozycji, jeśli chodzi o liczbę podróży pociągiem na jednego mieszkańca krajów kandydujących do członkostwa w Unii Europejskiej. Rocznie statystyczny Czech korzysta z pociągu 17 razy. Dla porównania Węgrzy na podróż koleją decydują się 13 razy w roku, Słowacy – 11 razy, a Polacy – tylko 6 razy. Z Europejczyków najczęściej wsiadają do pociągu Szwajcarzy (47 podróży rocznie), zaś niedoścignieni są pod tym względem Japończycy, którzy korzystają z tego środka lokomocji aż 70 razy w ciągu roku.

BEATA SCHÖNWALD

WYSTAWA POLSKIEGO PLAKATU NA UNIWERSYTECIE OSTRAWSKIM

Plakat idzie w cenę

Do 8 kwietnia w galerii Student (budynek Uniwersytetu Ostrawskiego przy Czeskobraterskiej 16) można podziwiać wystawę plakatów dwóch polskich artystów z Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach – Michała Klisia i Mariana Oslislo. Jej organizatorem jest Instytut Sztuki oraz Instytut Sztuki Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Ostrawskiego.

Wystawa jest pierwszym owocem nawiązanej niedawno współpracy między UO a ASP w Katowicach. – Jest to także zapowiedź dalszej współpracy, wymiany wystaw i wspólnych warsztatów – powiedział redakcji Marian Oslislo, artysta plastyk, rektor ds. stosunków zagranicznych ASP w Katowicach.

Jego zdaniem rysuje się dużo możliwości współpracy. Rektor podkreśla, że Śląsk jest jeden, a w maju już nie będzie granicy. Dodając, że pora nadrobić 50-letnie zaległości w tym, co nierzadko Czesi i Polacy wiedzą o sobie i swoich osiągnięciach w sztuce.

Dlaczego pierwszą propozycją wystawieniczą ASP był plakat?

Prosto się eksponuje. Można go zwinąć w rulon i przewieźć przez granicę bez specjalnych dokumentów, jak zwykłe druki. Chcieliśmy także pokazać tradycję śląskiej szkoły plakatu i to, że jest ona nadal żywa w Polsce. Mamy nadzieję, że w jakiś sposób plakaty te mogą być inspirujące dla czeskich kolegów artystów i młodzieży. Polacy słyną z plakatu, Czesi ze wspólnie typografii, grafiki wydawniczej i warsztatowej. Każdy kraj ma coś do

zaoferowania. Warto zobaczyć, co dzieje się u sąsiada.

W latach sześćdziesiątych było głośno o polskiej szkole plakatu. Czy ona nie zaginęła w wirze reklamy?

Jest, choć trochę się zmieniła. Plakat już nie odgrywa takiej roli jak dawniej. W tej chwili dominują agencje sieciowe i brutalna reklama billboardowa.

Natomiast tradycja polskiego plakatu artystycznego jest pielęgnowana w akademiach. Jest niezaprzeczalną wartością i wyznacznikiem jakości. Ludzie po ASP może nie mają wielkich możliwości uprawiania plakatu, jak to miało miejsce w latach 60-tych, ale dlaczego mieliby mieć, jeśli czasy się tak zmieniły? Mamy inne media, inne nośniki. Natomiast nieprzemijającą jest kwestia myślenia plakatowego – skrótem, używania bardzo prostych elementów graficznych. To właśnie było charakterystyczne dla polskiej szkoły plakatu. I jest ostoją nawet w okresie postmodernizmu, gdzie wszystko ze wszystkim się miesza, gdzie nie ma stałych wartości. Tym ważniejsze jest, by szkoła czy akademia dawały kościec, na którym

się coś buduje. Aby ci, którzy zamierzają się na rewolucyjne zmiany wiedzieli, jak to działa, mieli wściepione poczucie tradycji, wiedzieli, że i w sztuce są takie niezatapialne wyspy, stałe odnośniki.

I plakat zaczyna nam awansować do klasyki polskiej sztuki...

W rozumieniu lat 60. on już jest klasyką. Na licznych biennale plakatu coraz częściej przekonujemy się, że plakat zaczyna być coraz bardziej galeryjny. Sam robiłem plakaty moim kolegom w bardzo małych nakładach, do 80 sztuk. Te dzieła zasadniczo mogą być traktowane jak grafika.

Traktowany dawniej jak sztuka ulicy przelstoczył się w sztukę galeryjną...?

Zmieniły się nośniki informacji, mamy billboard, telewizję, internet. Co więcej plakat stał się przedmiotem obrotu komercyjnego. Jest na świecie parę instytucji i osób prywatnych, które zajmują się handlowaniem plakatami tak, jak dziełami sztuki. Są plakaty, które są bardzo cenne. Ostatnio kupilem na internecie plakat znanego przedwojennego plakacisty Tadeusza Gronowskiego o cudzie nad Wisłą. Kupilem go w Santa Barbara w Kalifornii za bardzo przystępną cenę. A dodam, że plakat ten jest wart o wiele więcej.

Wieszanie plakatów w domach było już widać w latach siedemdziesiątych...

Plakat zawsze dekorował mieszkania. Szczególnie polskie. I właśnie on jest dotychczas najszybciej identyfikowany ze współczesną sztuką polską. Koledzy malarze czy plastycy mogą się nie zgadzać. Ale na świecie tak to chodzi.

Który ze współczesnych plakacistów polskich, pańskim zdaniem, zasługuje na miano wybitnego?

Mieczysław Wasilewski profesor ASP w Warszawie, który był asystentem Henryka Tomaszewskiego, chyba największego polskiego autora plakatów. Twórczość Wasilewskiego cechuje skrótość, esencjonalność, komunikatywność, przy całej swojej subiektywności osiąga maksimum ekspresji przy użyciu minimum środków.

Dziękuję za rozmowę

MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

Wystawę polskiego plakatu zwiedzili także studenci na ostrawskim Instytucie Sztuki w Marlańskich Górach Barbara Helnz z Piotrowic Marklowic oraz Jiri Masilko z Jihlavy. – Bardzo podoba mi się szkoła polskiego plakatu. Przede wszystkim surowość opracowania tematu, oszczędność środków, która nie umniejsza żywoci i twórczości tej sztuki – powiedziała Basia Helnz. Fot. AUTORKA

Nowości płytowe

W ostatnim czasie pojawiło się kilka ciekawych krążków, aż trudno było wybrać materiał na recenzję. Wszystkie rozstrzygnęło się w chwili, kiedy w ręce wpadła mi wydana w zeszłym roku płyta brytyjskiego zespołu Cinematic Orchestra. Ciarki przeszły mi po plecach. Tym razem nie muszę już się zadowalać zaledwie dobrymi kompozycjami czy utworami przyzwoicie wykonanymi pod względem technicznym. Tym razem z głośników posypały się dźwięki rozkuliwające i zarazem wprowadzające w stan niespokojnej euforii. Tym razem wypracowany warsztat instrumentalny oraz mieszanka stylów stały się środkiem a nie celem. Tym razem nie ma kompromisów, ustępstw, nie trzeba przynudzać oczu. Może raczej – radzę nie zamykać oczu podczas słuchania tej płyty, możecie zechcieć już ich nie otworzyć...

Wszystkie te emocje i barwy wylały się z tygla, w którym łączą się siły i zdolności grupy młodych Brytyjczyków – w skład formacji Cinematic Orchestra wchodzi kilka wyśmienitych muzyków jazzowych oraz DJ-ów ze znanego undergroundowego wydawnictwa Ninja Tune, którzy współpracują pod kierownictwem

kompozytora Johna Swinscoe. Ich zesłała płyta Everyday (2002) była dla mnie wydarzeniem roku, nie dotarłem jeszcze do pozostałych pozycji dyskografii zespołu, czuję jednak, że trzeba będzie coś zrobić z tym faktem (związszcza, że recenzje umieszczane na Internecie są jeszcze bardziej entuzjastyczne od tej mojej). Płyta Man With A Movie Camera powstała na

prośbę portugalskiej komisji filmowej, która zaproponowała zespołowi Cinematic Orchestra udźwiękowienie niemego filmu o tym samym tytule (reż. Dziga Vertov, 1929). W uproszczeniu można powiedzieć, że chodzi o soundtrack zbudowany na przeróbkach utworów z płyty Everyday.

Trudno opisać zawartość tego krążka, tak jest różnorodna. Charakterystycznym (choć nie wszechobecnym) elementem jest kontrabas oraz łamane rytmy perkusji – jeżeli chodzi o perkusistę, to wydawało mi się, że przez cały czas powstrzymuje swoje wirtuozerskie popędy, które jednak niesforne wyskakują od czasu do czasu na powierzchnię (tu odsyłam do tytułowego utworu płyty). Kompozycje są podmalowane głosa-

mi smyczków, pojawia się saksofon, klarnet, fortepian – dzięki muzycznemu bogu członkowie grupy są czcicielami żywego dźwięku, nie ma żadnych symulowanych instrumentów, dźwięki są wykute z metalu i wyrzeźbione z drewna. Kosmicznego polotu dodają płykie jazzowe rekwizyty w postaci organów Hammonda, pianina Fendera oraz retro syntezatorów

(p a n i e B á r t a , widzi pan, tutaj też nie trzeba korzystać z syntetycznych podróbek). Czasami trochę mocniej przytłumiona sekcja instrumentów dętych, tu i tam jakby od niechcenia zasycy tor-turowana płyta winylowa, atmosferę dopełnia setka drobnych sampli, dźwięków i dźwięczków. Swoistym mankamentem, który nie pozwoli zaistnieć tej pięknej płycie w szerszych kręgach odbiorców, jest fakt, że praktycznie nie ma na niej żadnych wokali i od czasu do czasu w utworach pojawiają się długie, powtarzające się frazy (w końcu tak naprawdę jest to ścieżka muzyczna do filmu). Trzeba się pogodzić z tą myślą – dzisiaj nie będzie popu, zostanie tylko Melodia i Emocja. Wrażliwsze jednostki mogą się spodziewać niecodziennych przeżyć. Gorąco polecam.

Darek Jedzok

Cinematic Orchestra

MAN WITH A MOVIE CAMERA (2003)

Politycy
są bezwstydni
i raczej nie mają
żadnego honoru.

Kazimierz Kutz

W 2000 r. pierwszy chiński pisarz, zamieszkały we Francji **Gao Xingjian** (wym. Kao Sin-dzień), otrzymał Nagrodę Nobla. W Polsce ukazał się właśnie przekład jego powieści

Góra duszy (tłum. Wojśław Brydak z angielskiego). Rozmowę z Gao Xingjianem publikujemy za **Gazetą Wyborczą**. Tytuł od redakcji.

Powiedziano nam, że woli Pan rozmawiać po francusku, a nie po chińsku. Dlaczego?

Wiem, jak trudno o dobrego tłumacza z chińskiego, a zależy mi, by mnie dobrze zrozumiano.

Kim Pan jest? Pisarzem chińskim na wygnaniu? Francuskim pisarzem, który posługuje się językiem chińskim?

Jestem, a raczej byłem, wszystkim po kolei. Wyjechałem z Chin w 1986 r., by nie wrócić, w 1989 r. otrzymałem obywatelstwo francuskie. Ale uważam się za pisarza po prostu, bez żadnych dodatkowych przymiotników. Dodam, że nie zajmuję się firmowaniem literatury chińskiej na świecie. Ja tylko piszę. Zresztą Francja czy Chiny – jakie w końcu to ma znaczenie? Interesuje mnie tworzenie dzieł dotykających najważniejszych ludzkich spraw.

Odbierając Nobla, mówił Pan, że trudno Panu uwierzyć, że to nie bajka.

To był cud. Oczywiście chodzili pogłoski, że mogę dostać Nobla. Ale ja w nie nie wierzyłem. Nie zajmuję się promocją swoich dzieł, więc byłem sceptyczny.

Zwracają się teraz do Pana o podpis pod

Literatura w Chinach

● XX wiek był dla chińskiej literatury przełomowy, zaczęto pisać we współczesnym języku, a świetnych autorów trudno wyliczyć. Do Nobla kwalifikował się choćby ojciec nowoczesnej prozy Lu Xun, ale za jego czasów nie przyznawano tej nagrody pisarzom z Trzeciego Świata.

● W latach 80. na pierwszy plan wysunął się nurt poszukiwania korzeni, tzw. xungen wenzue. To powrót do tradycji, fascynacja peryferyjnymi kulturami, szamanizmem, mniejszościami narodowymi, mitami i tomizmem. To także zachłyśnięcie się biologicznością człowieka, jego seksualnością. To także temat Tybetu i innych mniejszości, np. Oroczonów czy Ewenków, a także grup społecznych i zawodowych – rybaków, flisaków itd.

Ta literatura była ewenementem. Odwróciła porządek: skierowała się ku peryferiom, zamiast ideologii pasjonowała się życiem, opisując to, co było odrzucone i zakazane. Nic dziwnego: tworzyli ją ludzie, którzy jeszcze kilka lat wcześniej poznawali peryferia jako zesłańcy polityczni.

● Język chiński ma inną niż języki europejskie frazę i rytm, trudno przekładać go dosłownie, bo realia kulturowe są bardzo odmienne. Dobry tłumacz próbuje objaśnić chińską kulturę w sposób jak najbliższy polskiemu czytelnikowi.

● W latach 80. przetłumaczono w Chinach całą klasykę światowej literatury, uruchamiając przemiany, który już chyba nie da się zatrzymać.

Z wypowiedzi prof. Lidii Kasarelllo, sinologa, wykładowcy na uniwersytetach Warszawskim i Jagiellońskim.

emioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem GL lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 25. 3. 2004.

Ja tylko piszę

Istem protestacyjnym (chyba w sprawie niezaproszenia go na trwające właśnie w Paryżu Targi Książki, szczególnie eksponujące literaturę chińską – red.). Jak Pan reaguje?

Unikam zaangażowania politycznego. Z natury jestem raczej obserwatorem niż uczestnikiem.

Tymczasem jak na Ironię Pekin uznał Pana za wroga numer 1.

Władza potrzebuje wroga i w razie potrzeby sfabrykuje go sobie. To, że padło na mnie, to ich problem, a nie mój. Nie mam nic przeciwko pisarzom, którzy walczą o jakąś sprawę. Ale moje doświadczenie odrzuciło mnie od polityki. Zrozumiałem, że sprowadza się ona zawsze do gry interesów, które z kolei mnie nie interesują.

Pisząc o rewolucji kulturalnej, nie szafuje Pan opisaniami przemocy.

O przemocy w czasie rewolucji kulturalnej napisano wystarczająco dużo. Uważam, że w literaturze poświęconej tamtej epoce jest jednak istotny brak. Autorzy piszą często tylko

z pozycji ofiar i oskarżają. A każda ofiara była w swoim czasie katem albo udawała, że jest po stronie katów. Pisanie o tych sprawach wymaga i trzeźwości, i odwagi.

Dla mnie tamte czasy to było przede wszystkim bardzo ciężkie przeżycie. Nie lubię powracać do okropnego cierpienia, przez jakie przeszedłem. Ale miałem wrażenie, że w literaturze chińskiej brakowało takiej książki. Nikt nie zanalizował tej wielkiej katastrofy narodowej.

Jest Pan więc jednak chińskim Solżenitsynem, choć się Pan przed tym broni?

Biblia samotnego człowieka to nie jest książka dysydenta. Bronię w niej wartości życia jednostkowego.

Górę duszy pisał Pan aż siedem lat. Dlaczego tak długo?

Ta książka jest krystalizacją mojego cierpienia. Pisałem ją w latach 80., w tym czasie wystawiałem też swoje sztuki teatralne. Mimo że w sztukach dokonywałem autocenzury, zacząłem się bać, że również ta książka nie znajdzie łaski w oczach cenzora.

Pusto, ale... krzepi

Znakomity tom, świetna, dojrzała literatura. Przekraczając typowe dla debiutu progi, bariery i ograniczenia, książka Darka Jedzoka zapowiada pojawienie się osobnego pokoleniowego nurtu w literaturze zaolziańskiej. Z odrobiną przesady można nawet zaryzykować twierdzenie, że *Pusto* zapoczątkowuje nowy etap rozwojowy tej literatury.

Pierwsza rzecz, wobec której nie można obojętnie przejść do porządku, a która będzie rzutować na kierunek rozwoju tej literatury, to kwestia języka. Tom Jedzoka jest czesko-polski (nie na odwrót). Spośród 26 zamieszczonych w nim wierszy 8 zostało napisanych w języku polskim, spośród 9 opowiadań (krótkie prozy, w tym dwie poetyckie) – zaledwie dwa. Tylko w skromnej dziedce aforyzmów (łącznie 4) przeważają utwory polskojęzyczne (3 : 1). Proporcje te dowodzą co najmniej jednego: że autorowi lepiej, poręczniej i łatwiej jest wypowiadać się w języku czeskim niż polskim. Porównanie poziomu obu językowych odłamów tekstów potwierdza zresztą tę opinię. Czeskojęzyczne sprawiają wrażenie bardziej dosadnych, trafniej i z większą ekspresją oddających autorski zamysł, celniej ujmujących temat.

W porządku historycznym konstatacja ta oznacza, iż jeden z konstytutywnych składników zaolziańskiej literatury – język i zakodowane w nim, charakterystyczne treści narodowe, w tym regionalne – utracił swoją funkcję. Nie można nie dostrzec, że wraz z tym literatura zaolziańska, jako byt wywiedziony z XIX-wiecznego ducha cieszyńskiego odrodzenia narodowego i ukształtowany w tygłu wzajemnie sprzecznych, lecz dobrze współbrzmiających na płaszczyźnie międzywojennego patriotyzmu niepodległościowego, idei regionalistycznych i awangardowych, przestała istnieć. Od tej pory poręczniej byłoby ją określać mianem literatury o rodowodzie zaolziańskim, albo – w obliczu postępującej, towarzyszącej zachodzącym w sferze ducha prze-

mianom, degradacji życia środowiskowego – zupełnie zrezygnować ze stosowania wobec niej wyróżników geograficzno-kulturowych.

Nie miejsce tutaj na zastanawianie się nad osobliwymi rezultatami procesu rozwojowego zapoczątkowanego przez liderów pokolenia *Pierwszego lotu*, a ujętego onegdaj przez Edmunda Rosnera w maksymie *od regionalizmu do uniwersalizmu*. Dość powiedzieć, że propozycję Jedzoka (tytuł *Pusto* otwiera się w tym kontekście na publicystyczne zgola, choć przez autora zapewne niechciane, pola znaczeniowe) można odczytywać jako produkt tego procesu, chociaż z uwagi na brak charakterystycznych etosowych tropów regionalnych już z nim niekonsekwentnie, penetrujący właściwe sobie, wyzwolone z bagażu tradycji, obszary. Pod tym względem odcina się ona również od znacznego odłamu dorobku swoich bezpośrednich ideowych promotorów, twórców z pokoleń *Spotkanie* (Renata Putzlacher) i *PaRaNoja* (Bogdan Trojak), otwierając, jak się rzekło, nowy etap rozwoju. Etap literatury tworzonej co prawda przez Zaolzian, ale wyabstrahowanej z tradycyjnych, kanonicznych treści zaolziańskich.

Motywytem przewodnim *Pusto* jest rozpad świata. Podmiot liryczny epatuje czytelnika obrazami rozkładu i erozji, niemocy i zwątpienia, deziluzji. Porusza się w niejednoznacznej, nieuchwytniej, wymykającej się definicjom rzeczywistości, do której, pomimo najlepszej woli i usiłnych starań, nie znajduje klucza. Jego wyrażenie odczuwalny, romantyczny, emocjonalny system odniesień nijak nie potrafi się zharmonizować z dodekafonią utworu, w którym został osadzony – w dodekafonii życia na progu trzeciego tysiąclecia.

Zderzenie wyznawanych przez podmiot wartości z magmą rzeczywistości nie prowadzi jednak do katastrofy. Wręcz przeciwnie, utwory zamieszczone w *Pusto* pulsują podskórną nadzieją w możliwość przywrócenia pożądanego ładu i ustalenia

Wręczenie nagród

W siedzibie Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie przebiegła 23 bm. uroczystość wręczenia nagród w Konkursie Literackim im. H. Jasiczka. Oprócz laureatów, Urszuli Stefanii Korzonek ze Skoczowa, Jerzego Oszeldy i Stanisława Malinowskiego z Cieszyna oraz dr. Libora Martinka z Opawy, uczestniczyli członkowie jury i zarzą-

du Koła Cieszyńsko-Zaolziańskiego GTL, organizatora konkursu: Piotr Horzyk i Kazimierz Kaszper (przewodniczący jury Wilhelm Przeczek był nieobecny z powodu choroby).

Omawiając konkurs K. Kaszper uznał, że był on przełomowy pod względem udziału twórców z Polski. – *Taka dominacja środowiska cieszyńskiego nad zaolziańskim jeszcze się dotąd nie zdarzyła. I to nie tylko pod względem ilościowym, ale i artystycznym* – mówił.

Podczas dyskusji rozważano możliwości współpracy Koła GTL z ugrupowaniami twórczymi w Cieszynie, m.in. z Poeticonem i Klubem Literackim Związku Nauczycielstwa Polskiego. Konkurs sponsorował dr inż. Waldemar Wałach, dyrektor naczelny Walmarku. (o)

OPINIE

ALAIN FINKIELKRAUT:

Europejski kompleks winy

Całą energię, jaką Ameryka potrafi uwolnić, aby walczyć ze swoimi wrogami, Europa zużywa na walkę ze swoimi demonami. Przejawia się w tym trauma obu wojen światowych i wezwanie: nigdy więcej. A to zdarzyło się w Europie. Europa jest więc przekonana, że ona sama jest źródłem zła. Kiedy więc w Austrii dochodzi do władzy partia o tendencji ksenofobicznej, cała Europa mobilizuje się przeciw temu krajowi i sadza go na ławie oskarżonych. Zajęta egzorcyzmowaniem własnych demonów Europa nie jest w stanie uznać, że ma wrogów zewnętrznych. Potrafi zaproponować światu wyłącznie naśladownictwo własnego modelu. *Bądźcie jak my* – wzywa. – *Potrafilismy zastąpić wojnę integracją ekonomiczną oraz dyplomatycznymi negocjacjami i kurtuazją. Nasze rozwiązania dadzą się zastosować wszędzie*. Ameryka nie rozumuje w tych kategoriach, albowiem II wojna światowa nie uformowała jej w tym samym stopniu. Toczyła ona walkę z wrogiem zewnętrznym geograficznie i filozoficznie. Ameryka potrafi się mobilizować przeciw staremu światu Europy. Wie, że mogą się dziać w nim rozmaite bezceństwa, ale nie poczuwa się wobec nich do odpowiedzialności. Dlatego nie jest sparaliżowana, kiedy chodzi o nazwanie swojego wroga. Potrafi go zobaczyć i potrafi z nim walczyć. W nieco podobnej sytuacji jest Anglia, dla której hitlerizm był zagrożeniem zewnętrznym. Nie było w Anglii kolaboracji, nie było rządów Petaina. Ameryka i Anglia wyszły więc z wojny niewinne, podczas gdy reszcie Europy pozostał kompleks winy. I do dziś obserwujemy powikłane konsekwencje owego kompleksu.

(Wybitny francuski filozof, w rozmowie na łamach Rzeczpospolitej.)

Pusto Darka Jedzoka. Projekt okładki: Petra Abrahamowa.

właściwych, godnych człowieka reguł gry. To przesłanie krzepi.

KAZIMIERZ KASZPER

Darek Jedzok: *Pusto*. Edycja Towarzystwa Avion, Cz. Cieszyn 2004, ss. 54.

KRÓTKO

● 22 bm. w Domu Kultury *Prażakówka* w Ustroniu obchodziła 35-lecie działalności kulturalno-oświatowej i impresaryjnej Anna Robosz, z zawodu sędzia, która w latach 70. i 80. aktywnie współpracowała z GL i prasą zaolziańską. W programie wystąpiły Alina Janowska i Stanisława Celińska, prowadziła Elżbieta Sikora, patronat honorowy nad imprezą sprawował Andrzej Seweryn.

● Laureatem najbardziej prestiżowej w świecie nagrody Pritzкера (Nobel w dziedzinie architektury) po raz pierwszy została kobieta, Zaha Hadid rodem z Bagdadu, obecnie mieszkanka Londynu.

● 13 i 14 bm. na deskach Teatru Narodowego w Warszawie 50-lecie pracy artystycznej obchodził Ignacy Gogolewski (1931), występując w roli Eustachego w *Ostatnim Konstantego Łubieńskiego*.

KSIAŻKI NADESŁANE

1. Leonarda Szubza: *Ile życia*. OW MAZD, Białystok 1998, ss. 55. Tom wierszy jednej z uczestniczek spotkań Kawiarenki *Pod Pegazem*.
2. Marek Kośmider: *Matka ludzka* (poezja). Stow. Umarłych Poetów, Poznań-Wagrowiec 1998, ss. 56.
3. Jan Leończuk (red.): *Z Księgą nadziei. Antologia poezji inspirowanej Biblią*. Woj. Bibl. Publiczna, Białystok 1999, ss. 126.
4. Edmund Borzemski: *Gwiazda Syzyfa* (poezja). Wers, Opole 2002, ss. 88.
5. Stanisław Franczak: *Horyzonty* (proza wspomnieniowa). Stow. Twórcze Artystyczno-Literackie, Kraków 2002, ss. 154 + 16 ilustracji.
6. Krzysztof Bieńkowski: *Z mostu* (poezja). ZLP, Płock 2002, ss. 32.
7. Henryk Cyganik: *Przeszedłem przez ścianę* (poezja). Stow. Twórcze Artystyczno-Literackie, Kraków 2003, ss. 84.

Telewizja

WTOREK 30 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Woronicza **17.8.20** Moda na sukces (s.) **8.45** Listy od Feliksa (s. anim.) **9.00** Weterynarz Fred (s. anim.) **9.10** Jedynećka (dla dzieci) **9.35** Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) **9.50** Rok 2030 (s.) **10.20** Królowa miecza (s.) **11.05** Wielki świat małych odkrywców (mag.) **11.25** Zooteka (mag.) **11.40** Khadzuraho - miłosne igraszki na cześć bogów (film dok.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** Tak jak w Unii (mag.) **12.45** Plebania (s.) **13.10** Sąsiedzi (s.) **13.40** Lokatorzy (s.) **14.05** Laboratorium (mag.) **14.25** Śmiertelna pułapka (film dok.) **14.50** Poradnik europejski **15.00** Wiadomości **15.10** Mistrz (reportaż) **15.35** Otwarte drzwi (mag.) **16.00** Rower Błężeja (mag.) **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Gość Jedyńki **17.30** Poradnik europejski **17.35** Klan (s.) **18.05** Forum (pr. public.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Hakerzy (film USA) **22.10** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie (pr. public.) **22.35** Plus minus (mag.) **23.05** Monitor Wiadomości **23.20** Prawdziwy koniec wielkiej wojny (s. dok.) **23.45** Potajemny ślub (film ang.) **1.10** Liga Mistrzów (mag.).

W KRAJNIE DRESZCZOWCÓW: HAKERZY

TVP 1, wtorek 30. 3., godz. 20.20 Thriller, USA 1995
Reżyseria: Iain Softley
Scenariusz: Rafael Moreu
Zdjęcia: Andrzej Sekuła
Występują: Jonny Lee Miller, Angeli-na Jolie, Jesse Bradford, Matthew Liliard, Laurence Mason, Renoly Santiago, Fisher Stevens, Alberta Watson i inni.
Film opowiada o grupie hakerów nastolatków, którzy dla rozrywki włamują się do systemów komputerowych różnych firm. Nieodpowiedzialna zabawa przeradza się w końcu w dramatyczną walkę o powstrzymanie groźnego psychopaty przed próbą zagłady ludzkości.

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) **7.15** W poszukiwaniu szczęścia (s.) **7.35** Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) **7.45** Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) **8.00** Stawka większa niż życie (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie (mag.) **10.30** 10 minut tylko dla siebie (mag.) **10.45** Z aferą wśród ludzi - Kraj się śmieje (pr. rozryw.) **11.35** Prosto z serca Wywiady Barbary Walters (talk show) **12.15** Ile musimy mieć? (mag.) **13.00** Panorama **13.15** Recepta (s.) **13.40** Cena życia (s.) **14.25** Ekstremalna Dwójka - gra terenowa **15.00** Szansa na sukces (pr. rozryw.) **16.00** Panorama **16.25** M jak miłość (s.) **17.15** Hołdys Guru (pr. rozryw.) **18.30** Panorama **19.05** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Ogród sztuk (mag.) **19.55** Lubię czytać (mag.) **20.10** M jak miłość (s.) **21.00** Magazyn Ekspresu Reporterów **21.45** Przyszanek praca (mag.) **22.00** Panorama **22.20** Sport telegram **22.35** Nóż w wodzie (film pol.) **0.15** Hobby (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) **7.45** Aktualności **8.00** Studio pod bukiem (mag.) **8.10** Schlesische Wochenschau (mag.) **8.45** Gość dnia **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP **16.00** Magazyn medyczny **16.15** Aktualności **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **17.00** Etniczne klimaty (pr. mniejszości narodowych) **17.50** Wizytówki **18.00** Aktualności **18.20** Wiadomości sportowe **18.30** Kurier kulturalny **18.45** Patent (mag.) **19.00** Zmień się na wiosnę **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **20.00** Telekurier (mag.) **20.45** Studio pogoda **20.55** Echa dnia (pr. public.) **21.15** Eurotel (mag.) **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **21.55** Wiadomości sportowe **22.00** Porozmawiajmy (pr. public.) **22.15** To jest temat **22.45** Kurier sportowy **22.55** Studio pogoda **23.05** Człowiek,

POTAJEMNY ŚLUB

TVP 1, wtorek, 30. 3., godz. 23.45
Film kostiumowy, W. Brytania 1999
Reżyseria: Christopher Miles
Scenariusz: Trevor Bentham
Występują: Nigel Hawthorne, Joan Collins, Timothy Spall, Tom Hollander, Paul Nicholls, Natasha Little, Cyril Shaps, Mark Burns i inni.

Anglia, II połowa XVIII w. Richard Lovewell, przystojny młodzieniec zatrudniony w majątku nuworyszowskiego bogacza, Sterlinga, poślubia potajemnie jego córkę, Fanny, która jest z nim w ciąży. W obawie, by w odwecie za tę samowolę ojciec nie pozbawił dziewczyny należnego jej wiana, młodzi postanawiają zaczekać z informowaniem Sterlinga i jego sprytniej i władczej siostry, pani Heidelberg, o ożenku. Zwłaszcza że cała rodzina jest pochłonięta przygotowaniami do ślubu starszej z panien Sterling, Betsy, zaręczonej z Sir Johnem, synem zubożałego arystokraty, lorda Ogleby...

który zabił stu chłopców (film dok.) **0.00** Wiedźmin (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV Market (mag.) **7.00** Pokemon (s. anim.) **7.30** Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) **8.00** MacGyver (s.) **8.55** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **9.25** Awantura o kasę (teleturniej) **10.20** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) **11.30** Samo życie (s.) **12.10** Serca na rozdrożu (s.) **13.05** TV Market (mag.) **13.20** Twój lekarz (mag.) **13.35** Wystarczy chcieć (mag.) **13.50** Przygody Jackiego Chana (s. anim.) **14.15** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.45** Kuba Wojewódzki (talk show) **15.45** Informacje **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Daleko od noszy (s.) **17.00** Nowe wcielenie (s.) **18.00** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **18.30** Informacje, Sport **19.10** Samo życie (s.) **20.00** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **20.45** Ludzie honoru (film USA) **23.35** Biznes Informacje **23.55** Interwencja (mag.) **0.15** Czarny pies czy biały kot? (talk show) **1.10** Dzik (s.) **1.50** Aquaz music zone.

■ TVC 1

5.00 W jaki sposób... **5.20** Roczniaki w pieśniach **5.30** Europa dziś **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Moda - Ekstrawagancja **9.25** Mieszkanie to zabawa **9.45** Kalendarium **10.00** Wiadomości **10.10** Czarni baronowie (s.) **11.05** Oczarowani (s.) **12.00** Wiadomości **12.30** Szczęście domowe (mag.) **13.00** W jaki sposób... (mag.) **13.25** Podróż do Paryża (film czes.) **14.00** Wiadomości **14.05** „Proch bychom se ne bavili...” (pr. rozryw.) **15.05** Oczarowani (s.) **16.00** Wiadomości **16.05** Klocki (pr. dla dzieci) **16.15** Świat cudów (s. dok.) **16.45** Niefortunna czarownica (s.) **17.10** Ślady (s.) **17.25** Stop (mag. dla kierowców) **17.30** AZ-quiz (teleturniej) **18.00** Report (aktualności reg.) **18.30** Przyjaciele (s.) **18.57** Losowanie „10” szczęśliwych **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Nędznicy (s.) **21.45** Na tropie **22.10** Ważne momenty (film dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie „10” szczęśliwych **23.20** Przyjaciele (s.) **23.45** Nagrody Talii 2003 **1.10** Reporterzy TVC **1.50** Tydzień w regionach **3.05** Po czesku **3.15** Nędznicy (s.).

■ TVC 2

5.00 Czarne owce **5.15** Razem w szkole **5.45** Sport w świetle **6.20** Wiadomości TVS **6.40** Wiadomości regionalne **7.55** Panorama **8.30** Time out **9.00** Dzień dobry z TVC **11.25** AZ-quiz (teleturniej) **11.50** Dziennik telewizyjny po latach **12.00** Pierwsza

pomoc **12.10** MaXtreme **12.40** Piękne zguby (talk show) **13.10** Zestaw bajkowy Edka **15.05** Pomagajmy sobie **15.30** Geografia świata (s. dok.) **15.50** Wideoatlas zwierząt pod ochroną (s. dok.) **16.00** Telewizyjny klub dla niesłyszących **16.35** Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) **17.35** Rodzina i szkoła **17.55** Publicystyka ekologiczna **18.35** Nie poddawaj się **19.00** Dziennik telewizyjny po latach **19.10** Wiadomości w jęz. migowym **19.15** Świat motoryzacji (mag.) **19.55** Stop (mag. dla kierowców) **20.00** Rzymianie za miedzą! (film dok.) **20.55** Na pływalni z P. Fejkiem **21.20** Babelki z Pilzna 2004 **21.30** Wiedźmin (s.) **22.20** Teatr żyje! **23.15** 2001 - Encyklopedia kinetyczna wszechświata **23.35** Hitler i holocaust (s. dok.) **0.30** Game Page **0.45** Willis Conover (film dok.) **2.15** Retransmisja obrad Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) **9.15** To morderstwo, napisała (s.) **10.05** Lekcje gotowania **10.40** Podwójne życie mojego męża (film USA) **12.15** Trzy życia Sofii (s.) **13.00** Odwet (s.) **13.50** Szkodzi nie szkodzi **14.15** Na południe (s.) **15.05** Gwiezdna brama (s.) **15.55** Milagros (s.) **16.50** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.20** Właśnie teraz **17.30** Walker, Texas Ranger (s.) **18.25** M.A.S.H. (s.) **18.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Chcesz zostać milionerem? **20.55** Na własne oczy **21.50** 24 godziny (s.) **22.45** „Nejslabší! Máte padáka!” (teleturniej) **23.35** Niewidzialna śmierć (film USA) **1.05** Marzenia senne (erot. film dok.) **2.30** Na własne oczy **3.15** P. F. **4.15** Gorączka (s.) **5.00** Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) **8.55** Skryta namietność (s.) **9.45** Wspaniali i bogaci (s.) **10.15** Prima jazda **11.10** Wielkie miłości sławnych (s. dok.) **11.40** Trzej mężczyźni w śniegu (film czes.) **13.30** Pomoc domowa (s.) **13.55** Krok za krokiem (s.) **14.25** Melrose Place (s.) **15.20** Czarodziejki (s.) **16.15** Doktor Stefan Frank (s.) **17.10** Komisarz Rex (s.) **18.05** Kwiz show (teleturniej) **18.43** Wiadomości z regionu **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Pogoda **19.00** Dziennik **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Sylwester i Tweety (s. anim.) **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.00** Kieszonkowe (film USA) **23.00** Płomienie na niebie (film USA) **1.00** Na temat! **1.10** h.i.t. **1.55** Wyjątkowa natura **3.00** Świat według Bundych (s.) **3.25** Salon samochodowy.

ŚRODA 31 MARCA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Woronicza **17.8.20** Moda na sukces (s.) **8.45** Król Maciuś Pierwszy (s. anim.) **9.10** Plastelinek i przyjaciele (dla dzieci) **9.40** Bajeczki Jedynećki (dla dzieci) **9.50** Kropelka - przygoda z wodą (s. anim.) **10.20** Szampański Charlie (s.) **11.15** Nasze rytmy zdrowia (mag.) **11.35** Klimaty natury (mag.) **11.50** Rośliny z warzywnika (s. dok.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** To trzeba wiedzieć (mag.) **12.25** Samo życie (mag.) **12.45** Klan (s.) **13.10** J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **14.00** Bez etatu (mag.) **14.20** Joella (film dok.) **14.50** Poradnik europejski **15.00** Wiadomości **15.10** Po drodze na Marsa (reportaż) **15.35** Bezpieczna Jedyńka (mag.) **16.00** Rower Błężeja (mag.) **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Gość Jedyńki **17.30** Poradnik europejski **17.35** Klan **18.05** Z Andrzejem Dudzińskim o swawoli (pr. public.) **18.35** Irak 2004 **18.45** Dookoła świata z Jedyńką (mag.) **19.00** Wieczorynka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.20** Skryta namietność (film USA) **22.05** VIII Wielkonoctny Festiwal Ludwika van Beethovena **23.20** Monitor Wiadomości **23.35** Biznes perspektywy (mag.) **23.45** Percy i Piorun (film USA).

■ TVP 2

7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) **7.15** W poszukiwaniu szczęścia (s.) **7.40** Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) **7.50** Przygód kilka wróbla

OKRUCHY ŻYCIA:

SKRYTA NAMIĘTNOŚĆ

TVP 1, środa 31. 3., godz. 20.20
Dramat, USA 1993
Reżyseria: Tony Bill
Scenariusz: Tom Sierchio
Występują: Christian Slater, Marisa Tomei, Rosie Perez, Kyle Secor, Willie Garson, James Cada, Gary Groomes i inni.

Romantyczna opowieść o wyidealizowanej miłości, bezpretensjonalnym i niewyrachowanym uczuciu, jakim obdarza swoją wybraną bohater filmu, Adam (Christian Slater). Nie dane mu jednak było zaznać prawdziwego szczęścia u boku ukochanej. Chłopak wcześniej stracił rodziców, wychowywał się w sierocińcu prowadzonym przez siostry zakonne, gdzie troskliwie opiekowała się nim siostra Kamilla. Adam od dzieciństwa cierpi na poważne schorzenie serca. Mimo problemów zdrowotnych stara się żyć normalnie...

Ćwirka (s. anim.) **8.00** Stawka większa niż życie (s.) **8.55** Pytanie na śniadanie (mag.) **10.30** 10 minut tylko dla siebie (mag.) **10.45** Herbata u Tadka (pr. rozryw.) **11.35** Magazyn Ekspresu Reporterów **12.15** Spróbujmy razem (mag.) **13.00** Panorama **13.15** Koniec świata (s.) **13.45** Cena życia (s.) **14.30** 30 ton! Lista, lista **15.00** Przylądek Czterech Wiatrów (teatr) **16.00** Panorama **16.30** M jak miłość (s.) **18.30** Panorama **19.05** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Rok Lutosławskiego (reportaż) **19.55** Czy musiało tak być? (mag.) **20.10** Piłka nożna - mecz towarzyski Polska - USA **22.45** Panorama **23.00** Sport telegram **23.15** Fotograf (film USA) **0.45** Telewizyjne wydanie wszystkich dzieł Fryderyka (koncert).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) **7.45** Aktualności **8.00** Magazyn beskidzki **8.45** Gość dnia **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP **16.00** Magazyn beskidzki **16.15** Aktualności **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **17.00** Senat - studio senackie **17.50** Wizytówki **18.00** Aktualności **18.20** Wiadomości sportowe **18.30** Kurier kulturalny **18.45** Publicystyka TV Katowice **19.00** Złote maski (reportaż) **19.45** Eurotel (mag.) **20.00** Telekurier (mag.) **20.45** Studio pogoda **20.55** Echa dnia (pr. public.) **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **21.55** Wiadomości sportowe **22.00** Porozmawiajmy (pr. public.) **22.15** To jest temat **22.45** Kurier sportowy **22.55** Studio pogoda **23.05** Ojczym 2 (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV Market (mag.) **7.00** Przygody Jackiego Chana (s. anim.) **7.30** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **8.00** Nowe wcielenie (s.) **8.55** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **9.25** Asy z klasy (s.) **10.20** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) **11.30** Samo życie (s.) **12.10** Serca na rozdrożu (s.) **13.05** TV Market (mag.) **13.20** Domowa kawiarenka (mag.) **13.50** Pokemon (s. anim.) **14.15** Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) **14.45** Psie serce (s.) **15.45** Informacje **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Graczykowie (s.) **17.00** Viper (s.) **18.00** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **18.30** Informacje, Sport **19.10** Samo życie (s.) **20.00** Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) **20.45** Klient (film USA) **23.15** Biznes Informacje **23.35** Interwencja (mag.) **23.55** Biznes i giełda Puls **0.10** Kuba Wojewódzki (talk show) **1.10** Fala zbrodni (s.) **2.10** Aquaz music zone.

■ TVC 1

5.15 Reporterzy TVC **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Teleranek **8.40** Klocki **8.50** W domu smakuje najlepiej (s. dok.) **9.05** Do kogo należy

architektura? (film dok.) **9.35** Diagnostyka (mag.) **9.50** Co mogę dla siebie zrobić (mag.) **10.00** Wiadomości **10.15** Teściowa (film czes.) **11.30** Nieznajomość nie usprawiedliwia (mag.) **11.45** Spostrzeżenia z zagranicy (s. dok.) **12.00** Wiadomości **12.30** Kolory życia (mag.) **13.30** Na pływalni z P. Fejkiem **14.00** Wiadomości **14.05** Wędrująca kamera **14.35** Pod korcem (mag.) **14.50** Świat rekordów Guinnessa **15.15** Bajka wodnika (bajka) **15.50** Śpiącości domowy **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Meduza (pr. muz.) **17.05** Czy chcecie mnie? (mag.) **17.20** Pierwsza pomoc **17.30** AZ-quiz (teleturniej) **18.00** Report (aktualności reg.) **18.25** Gdzie spadają gwiazdy (s.) **18.57** Losowanie „10” szczęśliwych **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **19.55** Losowanie Sportki **20.00** Śipková Růženka (s.) **21.00** Bananowe rybki (talk show) **21.35** Wujek Jedlička (film dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Sportki **23.20** Ludzie burmistrza (s.) **23.40** Szczęście domowe **0.10** Losowanie „10” szczęśliwych **0.15** W cztery oczy **0.45** Wędrująca kamera **1.10** Piękne zguby **1.40** Świat motoryzacji **2.20** Wydarzyło się... **2.30** Na krawędzi **3.15** Popularis **3.45** Telewizyjny klub dla niesłyszących **4.10** Pod prąd.

■ TVC 2

5.00 Pod prąd **5.30** Kalendarium **5.45** Etykieta **5.55** Na tropie **6.20** Wiadomości TVS **6.40** Wiadomości regionalne **7.55** Panorama **8.30** Magazyn paraolimpijski **9.00** Dzień dobry z TVC **11.25** AZ-quiz (teleturniej) **11.50** Dziennik telewizyjny po latach **12.05** Ślady **12.25** Inspiracje na spotkanie z przyszłością (mag.) **13.25** Rodzina i szkoła **13.45** Niefortunna czarownica (s.) **14.10** Świat cudów (s. dok.) **14.50** Popularis **15.20** Publicystyka ekologiczna **15.55** Nie poddawaj się **16.20** Europa E. Brikciusa **16.35** Dziennik telewizyjny po latach **16.45** Buły (hokej) **19.35** Czechy - Hiszpania (rep.) **19.55** Wiadomości w jęz. migowym **20.00** Idealny mąż (film ang.) **21.35** Babelki z Pilzna **2004** **21.45** Diagnostyka **22.05** Salon Cimrman (pr. rozryw.) **22.55** Związek pornograficzny (film belg.) **0.20** Ziemia nieznana (s. dok.) **0.40** Retransmisja obrad Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) **9.20** To morderstwo, napisała (s.) **10.10** Lekcje gotowania **10.40** Incydent na Long Island (film USA) **12.15** Trzy życia Sofii (s.) **13.05** Odwet (s.) **13.50** Niewiarygodne historie (s.) **14.20** Na południe (s.) **15.10** Gwiezdna brama (s.) **16.00** Milagros (s.) **16.50** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.20** Właśnie teraz **17.30** Walker, Texas Ranger (s.) **18.25** M.A.S.H. (s.) **18.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Nakręć to! (pr. rozryw.) **20.40** Powódź (film USA) **22.35** Judo obywatelskie (pr. public.) **23.10** 24 godziny (s.) **23.55** Woo (film USA) **1.50** Judo obywatelskie **2.20** Tele tele **4.15** Gorączka (s.) **5.00** Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) **8.55** Skryta namietność (s.) **9.45** Wspaniali i bogaci (s.) **10.15** Prima jazda **11.15** Wielkie miłości sławnych (s. dok.) **11.45** Prześladowca (film USA) **13.30** Pomoc domowa (s.) **13.55** Krok za krokiem (s.) **14.25** Melrose Place (s.) **15.20** Czarodziejki (s.) **16.15** Doktor Stefan Frank (s.) **17.10** Komisarz Rex (s.) **18.05** Kwiz show (teleturniej) **18.43** Wiadomości z regionu **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Pogoda **19.00** Dziennik **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Sylwester i Tweety (s. anim.) **19.55** Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) **2**

Kronika Rodzinna

Dnia 29. 3. 2004 mija 1. rocznica zgonu Naszego Kochanego Ojca, Męża i Dziadka

śp. **KAROLA GLADYSZA**

z Karwiny Darkowa. Wszystkich, którzy Go znali i szanowali o chwilę wspomnień proszą żona i córki z rodzinami. RK-047

Dnia 30. 3. 2003 mija ósma rocznica śmierci

śp. inż. **TADEUSZ KONIECZNY**

z Darkowa. Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień proszą żona i synowie z rodzinami. GL-133

Co w teatrze

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Za sceną - Derniera (30, godz. 19.00, grupa A, C).

TEATR WŁASNY - CZ. CIESZYN: Quiz (31, godz. 19.00, bez abonamentu).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Ostatni samuraj (30, 31, godz. 17.00, 20.00), **Reflex:** Jedna ręka nie klaszcze (30, 31, godz. 17.00), **Amadeus** (30, 31, godz. 20.00), **CZ. CIESZYN - Central:** Uśmiech Mony Lisy (30, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Skazani na siebie (30, 31, godz. 17.30), **Tais-toi!** (30, 31, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). **POLSKIE AUDYCE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa „Koń jaki jest, każdy widzi”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

GALERIA BIELSKA, ul. 3 Maja, Bielsko-Biała: do 12. 4. wystawa Ernesta Zawady „Terra Ignota”. Otwarte wt-pt: 10-17, so, nie: 10-16.

▲ **BIELSKI RATUSZ, plac Ratuszowy 1:** do 19. 4. wystawa fotografii Kazimierza Gajewskiego „Jeszcze coś zostało”.

Co w terenie

ZG PZKO - podaje do wiadomości, że Konwent Prezesów, pierwotnie przewidziany w środę 31.3. został z powodów organizacyjnych przesunięty. Nowy termin zostanie podany w zaproszeniu, które wraz z biletym PZKO 1/2004 prześlemy uczestnikom do 9. 4.2004.

KOLARZE CZ. CIESZYN - zapraszają w niedzielę 4. 4. do Tyry Kotara. Zbiórka o godz. 10.00 przed dworcem kolej. w Cz. Cieszynie. Inf. Marian Palowski 558 712 332. GL-148

CZ. CIESZYN CENTRUM - MK PZKO zaprasza na tradycyjną wystawę wiosenną z okazji Jubileuszu „Olzy” pt. „Stroje Olzy i nie tylko...” do Klubu PZKO przy ul. Bożka, 3. 4. o godz. 17.00 - wernisaż, 4. 4. w godz. 9-17. Kącik wielkanocny i smaczny bufet. GL-150

Dnia 24 marca 2004, po krótkiej chorobie, w wieku 82 lat zmarła nasza Ukochana Mamusia

śp. **Pani TERESA MATLOCH**

z Jabłonkowa. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się dnia 31. 3. 2004 o godz. 9.30 w Kościele Parafialnym w Jabłonkowie. Zasmucona rodzina. GL-149

*Ważą w dłoniach ten bochen chleba,
wchłaniają woń i siłę rdzennego,
mądrego, dobrego człowieka,
który odszedł - jak odchodzą
drzewa, kwiaty, dni i pieśni.*

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 27. 3. 2004 zmarł nagle w wieku 82 lat nasz Drogi Mąż, Dziadek, Pradziadek, Szwagier, Wujek i Kuzyn

śp. inż. **EMIL HILA**

zamieszkały w Orłowej Lutyni, Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w Lutyni Dolnej w piątek dnia 2. 4. 2004 o godz. 15.00 z kościoła parafialnego na miejscowy cmentarz. W smutku pogrążona rodzina. RK-051

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów

zaprasza na spotkanie klubowe 1. 4. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2. **KARWINA RAJ - MK PZKO** zaprasza 1. 4. o godz. 16.00 do Domu PZKO w Karwinie Raju na prelekcję Danuty Ondruch pt. „Żar miłości” - w 20. rocznicę śmierci Janusza Gaudyna. Wiersze poety recytują studentki gimnazjum w Karwinie.

UWAGA SENIORZY HPC - w środę 7. 4. o godz. 9.00 odbędzie się w lokalu RN HPC w Cz. Cieszynie zebranie Kierownictwa Kręgu Seniora. Obecność obowiązkowa!

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - WIELKA GALERIA: do 4. 4. wystawa plakatów i fotografii Magdalena Bartkiewicz-Podgórskiej i Andrzeja Górskiego.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: do 13. 6. wystawa „Cieszyńskie gazety”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **JABŁONKÓW, Rynek Mariacki 14:** do 30. 9. wystawa Rzeźbiarstwo ludowe w Cieszyńskim. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 10. 1. 2005 wystawa „Święci i święte w malarstwie ludowym na szkle”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14:** do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

„CHAGALL” Galeria zamkowa, Karwina Frysztat: do 10. 11. wystawa obrazów i szklanych obiektów Bohumila Eliáša. Otwarte wt-nie: 9-18.

SALA MÁNESA, DK Karwina: do 9. 4. wystawa Renaty Valentowej

NA PRZEJŚCIU GRANICZNYM Mosty k. Jabłonkowa oferujemy na sprzedaż dobrze prosperujący bar szybkiej obsługi z miejscem do przygotowania potraw i pomieszczeniem na żywność, WC, chłodnią, przebiegającą, własnym podłączeniem do wodociągu, własną studnią i szambem. Powierzchnia baru 152 m², własny parking o powierzchni 275 m², reszta powierzchni użytkowej 53 m². Szczegółowe informacje pod nr. tel. 721 739 565. GL-147

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogłoszenia@glosludu.cz.

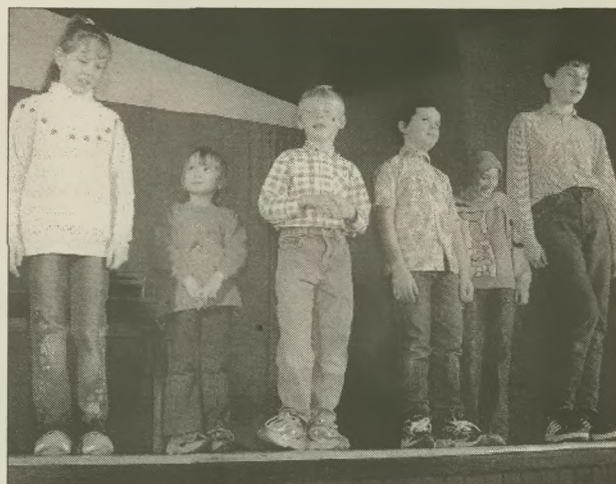
WIOSENNE SPOTKANIE Z TEATREM AMATORSKIM

Baśniowo i wesoło

Teatrzyki - dziecięca GAPA 2 z Nieborów oraz Klubu Młodych PZKO z Nydku - stały się magnesem wiosennego spotkania, które 28 marca w Domu Polskim Żwirki i Wigury na Kościelcu zorganizowali PZKO-wcy z Cierlicka i Stanisławic. Ciekawość, jak znajdą się na scenie nieborowscy i nydecy aktorzy-amatorzy, przyciągnęła nie tylko starszych społeczników, ale i młodzież, która pierwsze eksperymenty aktorskie także ma już za sobą. Nie brakło byłych członków działającego tu przed laty teatryku APROPO.

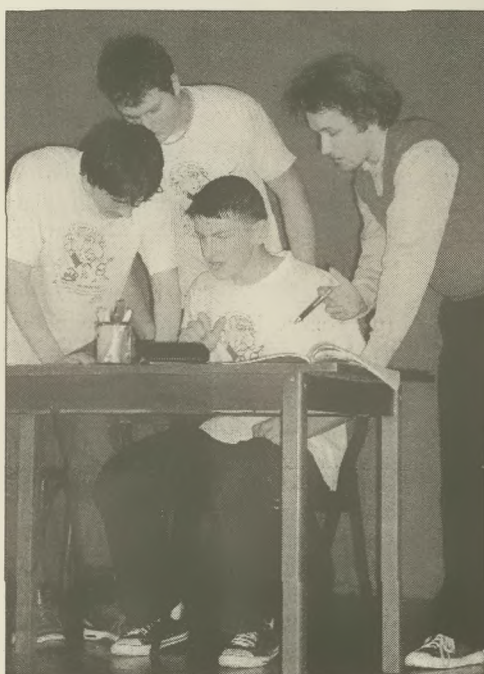
Nowoczesna interpretacja Czerwonego Kapturka w reżyserii Haliny Sikora odebrana została trochę chłodno. Być może publiczność była jeszcze

ły. Widać było jednak, że mali aktorzy doskonale bawią się słowem. Spektakl miał premierę w lipcu ubiegłego roku,

Dzieci z teatryku GAPA 2.

Zdjęcia BARBARA GLAC

Nydecki klub młodych.

pod wrażeniem niedawno wystawionego kolorowego widowiska przedszkolaków i uczniów cierlickiej szko-

a siedmiosobowa grupka dziewcząt i chłopców, od przedszkolaków po uczniów klasy 7, zaprezentowała bajkę już wcześniej publiczności w Nieborach, Gutach i Karwinie.

Pełne humoru obrazy sceniczne w wykonaniu młodzieży z Nydku wprowadziły iście melpomenkową atmosferę. Od czasów antycznych, poprzez matematyczne rozważania Einsteina i karierę boksera Rockygo przeniesliśmy się na skocznię narciarską. Popisy Małysza najbardziej rozbawiły zebranych. Reżyser, Ola Suszka, zdradziła, że oprócz tej właśnie scenki, wszystkie inne miały w tym dniu premierę. Pomysł czerpie młodzież z Internetu, a ich zabawa w teatr trwa już cztery lata. Występowali m. in. w Milikowie i Stonawie, na Melpomenkach oraz podczas Dni Kultury Studenckiej w Bystrzycy.

O występach długo jeszcze dyskutowano przy kawie i ciastku. Wzajemna konfrontacja i poznawanie twórczej działalności zaprzyjaźnionych Kół PZKO czy grup i klubów jest jak najbardziej potrzebna i przynosi obopólne korzyści.

Cierliczanie i Stanisłowiczanie ostatnio coraz bardziej otwierają się na nasz zaolziański świat. (bag)

PRZEGLĄD TWÓRCZOŚCI AUDIOWIZUALNEJ

Polacy o Polakach

Do 10 kwietnia przyjmowane są zgłoszenia prac na Polonijny Przegląd Twórczości Audiowizualnej organizowany w ramach XIX Międzynarodowego Katolickiego Festiwalu Filmów i Multimedialnych Niepokalanów 2004 przy współudziale Stowarzyszenia Wspólnota Polska i Katolickiego Stowarzyszenia Filmowego.

Do oceny zgłaszać można prace zrealizowane przez twórców polonijnych lub poświęcone życiu Polaków mieszkających poza granicami kraju. Chodzi o profesjonalne i amatorskie filmy dokumentalne, fabularne, edukacyjne, programy telewizyjne i radiowe, programy multimedialne i strony internetowe. Ponadto osobno przebiegnie Konkurs Fotografii Cyfrowych (do 2 MB) opatrzonych wierszem lub refleksją na temat *Boży Świat wokół nas* oraz Konkurs Rodzinnych Stron Internetowych, tworzonych wspólnym wysiłkiem wszystkich członków rodziny, prezentujących jej dzieje, tradycje i plany na przyszłość.

Festiwal odbędzie się 24 - 30 maja br. w Niepokalanowie. Dotychczas

przyjęto ok. 159 pozycji filmowych z 14 krajów. Prezentacja nagrodzonych prac, będzie miała miejsce 28 maja w Domu Polonii w Warszawie. Projekcje filmowe przewidziane są też podczas Rodzinnego Pikniku Internautów 5 i 6 czerwca na Podzamczu w Warszawie, który w ramach Programu Edukacyjno - Rozwojowego *Polska - Europa - Polonia* ma stać się okazją do nawiązania międzynarodowej współpracy w dziedzinie *e-learningu* i wzmocnić kontakty z rodakami żyjącymi poza ojczyzną.

Informacje można uzyskać na stronach: www.warszawa.org.pl/niepokalanow, zgłoszenia i prace należy wysłać do Biura Festiwalu „Niepokalanów”, ul. Barska 2, 02-315 Warszawa, Polska lub e-mailem: festival@isf.pl albo sat@waw.org.pl. W sobotę o godz. 22.00 na stacji radiowej Niepokalanów słuchać można programów z poprzednich edycji konkursu.

Pokazać i zaprezentować mamy co, okazuje się, że jest gdzie. Warto skorzystać. (bag)

Pływacy na start

BYSTRZYCA (man) - Zbliża się trzecia edycja Mistrzostw Polskich Szkół Podstawowych na Zaołziu w pływaniu.

Organizatorem imprezy jest tradycyjnie PSP im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy. Mistrzostwa rozegrane zostaną na pływalni w tutejszym szkolnym kompleksie sportowym. W tym roku nie wystartują w nich uczniowie z Polski. Zawodnicy zostaną rozdzieleni do dwu kategorii: starsza - klasy 8 i 9., młodsza - klasy 6 i 7. W kraulu raz stylu klasycznym szkołę może reprezentować po 8 pływaków - 4 chłopców i tyle samo dziewczyn. Mniej liczne szkoły będą mogły wystawić jednego zawodnika do obu dyscyplin. W sztafecie startować będzie zawsze po 4 uczniów - dwóch chłopców i dwie dziewczyny w stylu dowolnym.

Celem Mistrzostw jest zainteresowanie młodzieży pływaniem, ale też umożliwienie jej wzajemnych kontaktów.

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Po wybuchach w Madrycie

Po wybuchach w Madrycie od czasu do czasu dochodzi w różnych częściach świata do ataków terrorystycznych skierowanych najczęściej przeciwko bogu ducha winnym ludziom. Należy zastanowić się nad tym, co kieruje tymi ludźmi, którzy często stają się sami ofiarami i to dobrowolnymi tychże ataków, zwłaszcza jeśli chodzi o konflikt między Izraelem i Palestyną. Atakujący samobójcy są przekonani, że w nagrodę za swe czyny będą odpoczywali po wszystkie czasy w ogrodach Allaha, gdzie w dole płyną przeźroczyste strumyki...

Ostatnio w Madrycie zginęło niemal 200 niewinnych ludzi, przed rokiem w Indonezji również 200 niewinnych ludzi, a w ataku na Nowy York w 2001 r. ok. trzech tysięcy osób. Gdyby policzyć wszystkich, którzy zginęli w ostatnich latach z rąk islamskich terrorystów, to okazało by się, że lista jest bardzo długa. Próbowaliśmy dociec jakie są źródła tych konfliktów, które powodują wśród ludzi nie tylko straty, ale i coraz większy strach, gdyż dziś nie jest nikt pewien, że coś podobnego co przytrafiło się w Madrycie nie przydarzy się w Pradze czy w Warszawie. Od zarania ludzkości, zawsze znalazł się ktoś – jednostka albo grupa ludzi – kto chciał zaważać chociażby najbliższymi sąsiadami, a następnie rzucił się na coraz większe i dalsze obszary, a nawet kontynenty. W połowie czwartego wieku przed naszą erą był to Aleksander Macedoński, później cesarze rzymscy, potem byli to odkrywcy i koloniści. Zawsze w każdej epoce byli ludzie, którzy chcieli panować nad jak największymi obszarami ziemi i zamieszkującymi tam ludźmi.

Kiedy w roku 570 urodził się Muhammad, nikt nie przypuszczał, że to właśnie on stanie u kolebki szybko i prężnie szerzącego się islamu – nowej religii. Gdy miał czterdzieści lat, nawiedził go archanioł Gabriel, przekazując mu obwieszczenie misji od Jedyne Boga – Allaha. W ostatnich dziesięciu latach swojego życia potrafił dla swojej nowej religii zyskać wielu zwolenników, a w sto lat po jego śmierci obszary, gdzie panuje

islam były mniej więcej takie same jak dzisiaj. Koran, święta księga islamu, został napisana dopiero w sto lat po śmierci Muhammada. Wszyscy ci, którzy pisali Koran doszli do przekonania, że tylko ich wiara jest prawdziwa, że tylko ci, którzy wierzą w Allaha są prawowiernymi i że tylko ta właśnie religia musi opanować cały świat. Utwierdzali ich w takich przekonaniach dotychczasowe zwycięstwa. Kiedy mniej więcej w tym samym czasie zaczęło szerzyć się chrześcijaństwo, islam niewiele stracił na swojej sile, ale chrześcijaństwo w tym czasie zaczynało odnosić większe sukcesy. Były wojny krzyżowe, które w jakiś sposób również przyczyniły się do zahamowania pędów islamu. Ostatecznie Europę przed agresją islamu uratował w 1683 roku pod Wiedniem polski król Jan III Sobieski.

Były również inne próby opanowania świata przez najrozmaitszych uzurpatorów. Był Napoleon, który militarnie zdobywał Europę i nie tylko. Później pojawiły się nowe ideologie, na przykład marksistowska, następnie przyszedł bolszewizm, faszyzm, a islam pozostawał stale w cieniu tych – można powiedzieć – potęg. Nie pozwoliły mu one osiągnąć pożądanego celu. W końcu wszystkie te ideologie zostały pokonane przez demokrację, która w rzeczywistości jest bardzo słaba. Ostatecznie ta słaba demokracja okazała się silne Stany Zjednoczone i rozszerzająca się Unia Europejska. Przyszła więc kolej na zaatakowanie właśnie Stanów Zjednoczonych we wrześniu 2001 roku i ostatnio Hiszpanii. Irak to tylko argument w rękach Al Kaidy. Na pewno na tym nie zakończą się ataki na demokrację i kulturę europejską, można się spodziewać, że będą jeszcze następne.

Dzisiaj we Francji żyje pięć milionów Arabów, w Niemczech co najmniej dwa miliony Turków; podobnych liczb można dopatrzeć się w innych krajach Unii Europejskiej. Tu należy się zastanowić, czy fanatycy islamscy nie mogą zagrażać i nam?

MELCHIOR SIKORA
W Karwinie Nowym Mieście
22.3.2004

redakcyjnej poczty

Moja dziupla

Dziupla to „mieszkanie” drobnych zwierząt leśnych. I ja też mam taką Dziuplę – chociaż jestem człowiekiem. Wchodząc do niej zastawiam za sobą szare, codzienne dni – pełne trosk i kłopotów.

Tu spotykam „dziuplowiczy” osoby przeważnie po 40-stce szukające partnera lub poprostu pragnące przyjść pogadać, zatańczyć. DZIUPLA – lokal, bo o takiej mowa, znajduje się w Cz. Cieszynie, wejście od tyłu hotelu Piastu. W listopadzie była tu udana „Mikołajówka” zaś w lutym „Karna-

wałowa zabawa”. W lecie spotkania odbywają się na łonie natury – byliśmy np. w Bełku na Gródku.

Atmosfera tych spotkań jest bardzo przyjemna, rodzinna. Żałuję, że wcześniej nie odkryłam tej DZIUPLI – bo naprawdę warto! Serdecznie zapraszam wszystkich samotnych na najbliższą 2. 5. 2004 „Majówkę” o godz. 16.00. Obowiązkowo proszę zabrać walizkę humoru lub plecak dobrych kawałów.

Uwaga! smutek i troski zostawiamy w domach. ANNA LUBOJACKA

le heca!

Zbiórka w wojsku.
- Czemu ten pluton tak krzywo stoi?! - piekli się kapral.
- Bo ziemia jest okrągła - mówi jeden z żołnierzy.
- Kto to powiedział?!
- Kopernik.
- Kopernik wystąpi!
- Przecież umarł.
- Czemu nikt mi o tym nie zameldował?!

* * *
Rozmawia rosyjski żołnierz z amerykańskim. Amerykanin chwali się jak to u nich jest dobrze w armii, że mają dobry sprzęt itd., poza tym bardzo dobrze ich żywią.
- Dostajemy dziennie równowartość 8 tys. kalorii - mówi.
Na to Rosjanin:
- Kłamiesz! Żaden człowiek nie zje dziennie 30 kilogramów ziemniaków!

BANIK OSTRAWA ROZGROMIŁ BRNO ● TRZYNIEC PRZEGRZAŁ Z SYNOTEM B

Pokazówka na Bazalach

To miał być weekend marzeń dla kibiców futbolu. Niestety z powodu fatalnego stanu większości boisk w regionie po raz drugi przełożono start wiosennej rundy

w Mistrzostwach Okręgu oraz kolejno w niższych klasach piłkarskich. Do walki nie włączyły się też nasze drużyny w dywizyjnej grupie E. Niemniej emocji nie brakowało w I Gambrinus lidze i w MŚLF. Skapani w błocie piłkarze Banika na po brzegi wypełnionych Bazalach rozgromili 5:1 Brno i utrzymali sześciopunktową przewagę nad drugą w tabeli Sławią Praga. Posadę trenera Sparty Praga stracił w sobotę Jiří Kotrba. Prażanie przegrali w Uherskim Hradzisku z Synotem 0:2. W 3. lidze Futbol Trzinec prezentował się na wyjeździe w Starym Mieście. Podopieczni trenera Zdeňka Dembliniego ulegli rezerwom Synotu 0:1.

● I LIGA: OSTRAWA - BRNO 5:1 (3:1). Bramki: 28. Láta, 31. i 58. Matušovič, 44. Bolf, 76. Žurek - 7. Křivánek. Sędziował Jára, żk: 2-3, widzów 17 686.

Gospodarze przed pierwszym gwizdkiem sędziego już znali rezultat zmagania Synotu ze Spartą Praga. Przegrana Sparty widocznie Banik nieco rozkojarzyła, efektem czego był tanio stracony gol już w 7. minucie meczu. Bramkarz Laštůvka podceenił wysokość centrę, zabrakło lepszej współpracy z obrońcami i Křivánek trochę szczęśliwie zapewnił gościom prowadzenie. Kiedy w kilka minut później Čížek zmarnował jedenastkę, na Bazalach powiało grozą. W porównaniu jednak do poprzedniego meczu ze Sławią, tym razem Banik zdołał wygrzebać się z dołka. Gospodarze w przeciągu 16 minut strzelili trzy gole (na 1:1 Láta z rzutu wolnego, na 2:1 Matušovič po zamieszaniu w polu karnym, na 3:1 Bolf z dobitki). Z tego szoku goście już się nie opamiętali. W II połowie z impetem grający Banik zaaplikował Brnu kolejne dwie bramki (Matušovič przełobował bramkarza - 4:1, Žurek po 90 metrowym sprincie - 5:1).

- Spadł nam wszystkim kamień z serca. To zwycięstwo było nam bardzo potrzebne - stwierdził trener Banika František Komňáček. Na pytanie, czy piłkarze czuli spieście, wiedząc, że Sparta straciła trzy punkty, szkoleniowiec Ostrawy odpowiedział krótko:

MISTRZOSTWA RC W TENISIE STOŁOWYM

Triumf Renaty Štrbikowej

W Hawierzowie zakończyły się w niedzielę mistrzostwa RC kobiet i mężczyzn w tenisie stołowym. Na parkiecie w hali Sławii zabrakło Petra Korbela, zajmującego w międzynarodowym rankingu najwyższą pozycję ze wszystkich czeskich pingpongistów. Zawodnik Startu Sucha Górna dopiero w piątek wieczorem wrócił z Japonii i nie czuł się w pełni sił. - Petr zlapał wysoką gorączkę, w związku z czym bez sensu byłoby przekonywać go do gry - stwierdził menedżer Startu Nikolas Endal.

Pod nieobecność Korbela z tytułu w singlu radował się Tomáš Pavelka (El Ninio Praga), który w finale pokonał karwińskiego rodaka Martina Olejníka (Seckeheim). Hawierzowska publiczność niemniej miała powody do radości. Złoto w singlu kobiet wywalczyła Renata Štrbikowa (Start), potwierdzając dobrą formę z całego

sezonu. W finale Štrbikowa gładko uporała się 4:0 z Vacenovską (Linz). - Myślałam, że ugotuję mnie trema. Na widowni zasiadło tylu znajomych, że grałam pod dużą presją psychiczną - powiedziała bezpośrednio po finałowym meczu szczęśliwa Štrbikowa, która wspólnie z Petrem Korbelem ma już zapewniony start w sierpniowych igrzyskach olimpijskich w Atenach.

■ WYNIKI Z HAWIERZOWA - finał singla mężczyzn: Pavelka - Olejník 4:1 (4, -9, 13, 7, 5); singiel kobiet: Štrbikowa - Vacenovska 4:0 (7, 10, 9, 3); w deblu mężczyzn: Janásek, Šimončík (M. Lazce) - Plachý, Pavelka (El Ninio) 3:0; w deblu kobiet: Vacenovska, Vachovcova (Linz, Hodonín) - Štrbikowa, Hadačova (Start Sucha Górna) 3:2; gra mieszana: J. Kleprlík, Pěnkavova (M. Lazce, Wlaszim) - Výborný, Vachovcova (Pieve, Hodonín) 3:1. (jb)

Sport Polski

□ LYZIARZE FIGUROWI BEZ MEDALI. Reprezentanci siedmiu państw zdobywali medale w zakończonych w Dortmundzie mistrzostwach świata w lyżwiarstwie figurowym. Trzy mistrzowskie tytuły wywalczyli Rosjanie. Polski w tabeli medalowej nie ma. Polska w Niemczech reprezentowana była przez dwie pary - sportową Dorotę Zagórską i Mariusza Siudka oraz taneczną Aleksandrę Kauc i Michała Zycha. Brązowi medalisci MŚ z 1999 roku, małżeństwo Siudków, ukończyli mistrzostwa w Dortmundzie na szóstej pozycji, a duet taneczny sklasyfikowany został na 24. miejscu.

□ JUTRO POLSKA - USA. Środowy

towarzyski mecz piłkarski w Płocku (o godz. 20.35) będzie rewanżem za spotkanie w finałach mistrzostw świata w 2002 roku, gdy Polska wygrała 3:1. Zwycięstwo to nic jednak nie dało polskiej reprezentacji, która odpadła po pierwszej rundzie turnieju. Amerykanie natomiast awansowali dalej.

□ EKSTRAKLASA PIŁKARSKA, 16. kolejka: Świt Nowy Dwór - Dospel Katowice 2:1, Widzew Łódź - Odra Wodzisław 0:1, Groclin - G. Łęczna 4:0, Legia - Polonia 7:2, Wisła Płock - Lech Poznań 4:4, Amica - G. Polkowice 3:0, G. Zabrze - Wisła Kraków 0:4. Lokaty: 1. Wisła Kraków 39, 2. Amica 36, 3. Legia 35,... 7. Zabrze

W 40. min. Velecky dograł piłkę do Obala, który z pięciu metrów wpakował ją do siatki - 1:0. Po przerwie na sztucznej murawie pojawiły się jak gdyby odmienne drużyny. Trzyńczanie zaczęli grać bardziej odważnie. Swoje mniejsze ograniczenia nagradzali waleczną postawą, dzięki której zepchnęli rywala na jego połowę. W pozostałej części meczu gospodarze tylko się bronili. Ligowi stoperzy Synotu wraz z bramkarzem Melichárem wyjaśnili jednak wszystkie groźne sytuacje, ponadto Płoszkowi, Jakowski i Malířowi w decydujących momentach zabrakło większej determinacji w końcówce.

- W pierwszej części spotkania gospodarze spisywali się bardzo dobrze, budząc respekt w oczach moich podopiecznych. Po przerwie byliśmy lepszym zespołem, niestety nie potrafiliśmy sforsować bezbłędnej defensywy rywala. Trudno, musimy pokonać lidera z Kromierzyża - powiedział po meczu trener Futbolu Trzyniec Zdeněk Demblin.

Swych kolegów bacznie obserwował wychowanek Futbolu Trzyniec, obecnie bramkarz Synotu Petr Drobisz: - Jestem smutny, bo chłopcy przegrali. W pierwszej części meczu nasza drużyna rezerwowa spisywała się znakomicie. Po przerwie na boisku pojawiły się zupełnie inne zespoły. Waleczni trzyńczanie sprawiali bardzo miłe wrażenie. Myślę, że Trzinec zasłużył na remis.

W innych meczach: Kromierzyż - Poznań 1:0, Hranice - Bystrz 0:2, Prościejów - F.M 2:1, D. Kounice - Benesów D. 1:0 itd. Lokaty: 1. Kromierzyż 40,... 10. Trzinec 21 pkt. W nast. kol. (3. 4.): Trzinec - Kromierzyż.

● DYWIZJA - grupa E, 18. kolejka: Lipník - W. Losiny 1:2, Kralova - 1. Walski FC 1:5, Zabrzeg n. M. - Opawa B 2:2. Spotkania M. Lazce - Dzieńmorowice, Cz. Cieszyn - Krawarze i Orłowa - Hluczyn przełożono na 7. 4., mecz Olbrachcice - W. Międzyrzecze odbędzie się dopiero 5. 5. Lokaty: 1. Opawa B, 2. Zabrzeg po 36, 3. Hluczyn 33 pkt. (jb, man)

INTERLIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

● KARWINA - ZUBRZI 41:21 (19:11). Na dwie kolejki przed końcem fazy zasadniczej czesko-słowackiej interligi karwiniacy znajdują się w niezłej formie. Podopieczni trenera Jiřego Ketrta bez większych problemów uporali się na własnym parkiecie z zespołem Zubrzy. Świętny mecz zaliczył Pavel Horák (zdobywca 13 goli). Jutro karwiniacy zmierzają na wyjeździe w Nowych Zamkach, zaś w niedzielę przed własną publicznością z Seczowcami. Bramki dla Karwiny: Horák 13/2, Bednařík 6, Sobol 5, K. Heinz 4, Kust, Szymanski, Mrózek po 3, Vašek 2, Laclavík, Szymon 1. Lokaty: 1. Preszów 43, 2. F-M 42, 3. Karwina 42, 4. Dukla 40, 5. Bystrzyca 37, 6. Allrisk 37 pkt.

Wszystko wskazuje na to, że Banik w fazie play off trafi na Dukłę Praga. Ćwicznicy interligi ruszają 18 kwietnia. Rywalizacja potrwa do trzech zwycięstw. (Ok)

21, 8. Katowice 21, 9. Wodzisław 19 pkt.

□ LIGOCKI MISTRZEM WŁOCH. Mateusz Ligocki (AZS AWF Kraków Zakopane) został najlepszym snowboardzistą międzynarodowych mistrzostw Włoch. Po sukcesie w Livigno, gdzie w halfpipe uległ tylko utytułowanemu Włochowi Giacomo Kratterowi, Ligocki nie miał sobie równych na skoczni w Madesimo. Ponadto zdobył srebrny medal w snowcrossie. W tej konkurencji przegrał tylko z jednym z najlepszych zawodników świata - Włochem Simone Malusą - drugim zawodnikiem klasyfikacji tegorocznych Pucharu Świata w snowcrossie. (jb, PAP)